1829= ἀνεκαινίσθη ἡ παροῦσα βίβλος δωρεὰν παρὰ τοῦ ὁσ. ἱερομονάχου κὺρ Νικηφόρου ἀσημένη. ὁ θεὸς συγχωρήσαι τοὺς γονεῖς αὐτοῦ. Μαρία ἡ Νικολάου:

Περιέχει φύλλα 525.— Ἀριθ. 58

φυλ: 139 Τραϊανὸς κατεδίκασε τὸν Ἰωάννην εἰς Πάτμον

εἰς τὰ 115 φύλλα ὑπάρχει λάθος τοῦ βιβλιοδέτου.

ιδ [illegible]
ιε [illegible]
ιϛ [illegible]
ιζ [illegible]
ιη [illegible]
ιθ [illegible]
κ [illegible]
κα [illegible]
κβ [illegible]
κγ [illegible]
κδ [illegible]
[illegible]

[illegible]

κβ [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

β [illegible] [illegible]
γ [illegible] [illegible]
δ [illegible] [illegible]
ε [illegible] [illegible]
ς [illegible] [illegible]
ζ [illegible] [illegible]
η [illegible] [illegible]
θ [illegible] [illegible]
ι [illegible] [illegible]
ια [illegible] [illegible]
ιβ [illegible] [illegible]
ιγ [illegible] [illegible]
ιδ [illegible] [illegible]

Ἀριθ. 58

2

[illegible]

ΜΗΝΙ ΙΟΥΛΙΟϹ.

[illegible]

[illegible] ΗΝ αὐτου φος· [illegible]

ιδ [illegible]

ιε [illegible]

[illegible]

ις [illegible]

ιζ [illegible]

ιη [illegible]

ιθ [illegible]

κ [illegible]

κα [illegible]

κβ [illegible]

κγ [illegible]

κδ [illegible]

κε [illegible]

κς [illegible]

κζ [illegible]

κη [illegible]

κθ [illegible]

λ [illegible]

λα [illegible]

[illegible]

α [illegible]

β [illegible]

γ [illegible]

δ [illegible]

ε [illegible]

ς [illegible]

ζ [illegible]

η [illegible]

θ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ἡμ	ὡρ	λ	ιω	ἡμ	ὡρ	λ	ιω	
[illegible]	θ δ δ	ξ ι ι	ι ϛ ιβ	πζ ουδ ουδ	ρλθ ρμϛ ρμϛ	σμ σξ σξ	ρμα κ μη	
[illegible]	δ δ ϛ	ι ι ιγ	ιδ κη ιε	σοδ σος σπ	ρμϛ ρμη ρξβ	σξ οδ σξθ	ξϛ ξη ρκθ	
κϛ κϛ κϛ	κξ κξ κξ	ιξ λδ μϛ	μϛ μϛ μϛ	σπδ σπδ σπδ	ρξε ρξι ρξε	σξϛ σξϛ σξϛ	μθ ξϛ ξθ	
[illegible]	κ ξϛ ξϛ	λξ ριϛ ριϛ	λη ρκ ριθ	σπδ σπθ σξα	ρξε ρο ροθ	σξϛ σοθ σοβ	ξζ ρκϛ ρμϛ	
ξη ξη ξη	ξϛ ξϛ ξϛ	ριϛ ριϛ ριϛ	μ ρκθ ρλθ	σξδ σξε σξε	ροε ροϛ ροϛ	σπβ σπβ σπβ	ρξα μβ μξ	
ρλϛ ρμα ρμβ	λξ η ηα	οξ ιθ κα	ρθ μθ λθ	τ τ τη	ρπθ ρπθ ρπϛ	σπε σπϛ σπζ	ρμη οθ ρξ	
ρμζ ρξϛ	ζθ πβ	ξϛ ξδ	μθ οδ	τδ τϛ	ρπδ ρπζ	σξ σξ	ρο ρξβ	
ρξϛ σγ σια	πβ ριθ ρκα	ξδ σλδ σλη	ιξ ρ κα	τϛ τι τιϛ	ρπζ ρξα ρξδ	σξ σξζ σξδ	ροδ ξθ ροθ	
σκ σκ σκ σμθ	ρκθ ρκθ ρκθ ρλθ	σλθ σμθ σξα σμ	πε πη πζ ρμϛ	τιδ τιδ	ρξε ρξε	σξα σξα	ρξϛ ρξη	

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]			[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

θ	ρ'	ιω'	τ	λγ	θ	λχ
[illegible]	η κϛ κϛ ξζ	κϛ ϛγ ϛε μδ	γ ι ιμ ιϛ	β η ιμ ιϛ	ξη οη πη [illegible]	ρϛ ρη ριδ ρθ
[illegible]	οζ οζ ριε ριε	κγ μγ ϛδ ρλε	κθ κϛ κη λ	[illegible] [illegible] [illegible] μθ'	[illegible]	ρμε ρξ ρπμ [illegible]
[illegible]	ρκε ρκε ρκε ρκε ρμθ	ϛμ ρκη ρλζ ρλγ π	λδ λϛ λη μ	ρϛδ ρξμ μυ μμ	ρμ ρδ ρϛ ρζ	ξθ οδ ρϛγ ου
σοθ σπθ [illegible]	ρϙδ ρξδ ρξη ροδ ροη	ρκδ ομ ρμμ ρζ ο	[illegible]	με ρκγ ρμυ ρλδ	ρη ρι ριθ ρκε	ριε ριη ρκϛ ξμ
[illegible] τγ τκδ τκδ τκε	ρυ ρπη [illegible] [illegible] ου	ργ ρξδ ρπ ρϛμ ρπ	μη μθ μδ μυ	ρϛμ ρυ μθ ρκθ	ρκζ ρκη ρκθ ρλμ	ρκη ρλμ ρλ π
τκη τκθ τλϛ	σϛ σϛ σια	ρπε ρπ συ	μδ με μζ	μδ ρο ξδ	ρλδ ρλη ρμϛ	ρκ ρξη μζ
[illegible]	[illegible]	[illegible]	μη ξ ξδ ξε ξϛ ξϛ	ξ ρομ ξδ ρου ξϛ	ρμη ρξμ ροε ρπυ	σκϛ ρξδ σ ρπζ

[illegible]

[illegible]

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]		

[illegible]

Κανὼν ἑβρ(αϊκ)ῶν ἰδίως ἐκ καιρ(οῦ) περὶ τῶν
Ἡράκλειον :·

[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
θ [illegible] ς ιε	ριε [illegible] ρκδ ρκς	[illegible]	ιθ λα [illegible]	[illegible]	ρμγ ρμθ ρνα
κα κζ κθ λγ	ρλς ρμ ρμη ρνε	[illegible]	[illegible]	ιη κ κα κδ	ρνδ ρνθ ρξγ ρξδ [illegible]
	ρξζ ροα ροζ [illegible]	[illegible] τκα τκζ [illegible]	[illegible]	λα [illegible] [illegible] [illegible]	[illegible]
λε λζ λθ [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]					

[illegible]	ιω'	ιω'	ιω'
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

Μηνὶ ὀκτώμβριος·

ΙC ΧC ✠ ΝΙ ΚΑ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Οὔτε πλείονα τὸν ἀριθμὸν· οὔτε ἐλάττονα ἐνδέχεται εἶναι τὰ
εὐαγγέλια· ἐπεὶ γὰρ τέσσαρα κλίματα τοῦ κόσμου ἐν ᾧ ἐσμέν· καὶ
τέσσαρα καθολικὰ πνεύματα· κατέσπαρται δὲ ἡ ἐκκλησία ἐπὶ πάσης
τῆς γῆς· στῦλος δὲ καὶ στήριγμα ἐκκλησίας τὸ εὐαγγέλιον· καὶ
πνεῦμα ζωῆς· εἰκὸς τέσσαρας αὐτὴν ἔχειν στύλους· πανταχόθεν πνέοντας τὴν ἀ-
φθαρσίαν [illegible] καὶ ἀναζωπυροῦντας τοὺς ἀνθρώπους· ὁ
προφήτης Δαυὶδ αἰτούμενος αὐτοῦ τὴν παρουσίαν, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν
χερουβίμ, ἐμφάνηθι· φησί. τὰ δὲ χερουβὶμ τετραπρόσωπα·
καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, εἰκόνες τῆς πραγματείας τοῦ υἱοῦ τοῦ 1
θεοῦ· τὸ μὲν πρῶτον ζῶον, ὅμοιον λέοντι· τὸ ἔμπρακτον
αὐτοῦ καὶ ἡγεμονικὸν καὶ βασιλικὸν χαρακτηρίζον· ὅθεν καὶ
ἄρχεται· ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος· καὶ πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ
χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἕν· τὸ δὲ δεύτερον, ὅμοιον μόσχῳ· 2
τὴν ἱερουργικὴν καὶ ἱερατικὴν τάξιν ἐμφαῖνον· ὅθεν καὶ ὁ
ἀπὸ Ζαχαρίου τοῦ ἱερέως θυμιῶντος τῷ θεῷ, ἤρξατο· τὸ δὲ
τρίτον, ἔχον πρόσωπον ὡς ἀνθρώπου· τὴν κατ' ἄνθρωπον αὐτοῦ παρουσίαν 3
φανερώτατα διαγράφον· ὅθεν καὶ ἄρχεται· βίβλος γενέσεως
Ἰησοῦ Χριστοῦ· υἱοῦ Δαβίδ· υἱοῦ Ἀβραάμ· τὸ δὲ τέταρτον, ὅμοιον ἀετῷ 4
πετομένῳ· τὴν τοῦ πνεύματος δόσιν σαφηνίζον· ὅθεν καὶ ὁ Μᾶρκος ἀπὸ τοῦ
προφητικοῦ πνεύματος ἤρξατο· τοῦ ἐξ ὕψους ἐπιόντος τοῖς ἀνθρώποις·
ἀρχὴ λέγων τοῦ εὐαγγελίου· ὡς γέγραπται ἐν τοῖς προφήταις·
καὶ αὐτὸς δὲ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ· τοῖς μὲν πρὸ Μωσέως· κατὰ τὸ
θεϊκὸν καὶ ἔνδοξον προσωμίλει· τοῖς δὲ ἐν τῷ νόμῳ ἱερα-
τικὴν καὶ λειτουργικὴν τάξιν ἀπένεμε· μετὰ δὲ ταῦτα ἄνθρω-
πος γενόμενος· τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου πνεύματος, εἰς πᾶσαν ἐξέ-
πεμψε τὴν γῆν· σκεπάζων ἡμᾶς ταῖς ἑαυτοῦ πτέρυξι·
καὶ τέσσαρες ἐδόθησαν διαθῆκαι· μία μέν, πρὸ τοῦ κα-

ὁ μὲν γὰρ παύλου· ὁ δὲ πέτρου μαθηταὶ ὄντες, μετὰ ἰωάννου καὶ ματθαίου τὰ εὐαγγέλια ἔγραψαν· ὅτι οὐδὲν πρὸς φιλοτιμίαν ἐποίουν· ἀλλὰ πάντα πρὸς χρείαν· τί οὖν; οὐκ ἤρκει εἷς εὐαγγελιστὴς πάντα εἰπεῖν; ἤρκει μέν· ἀλλὰ κἂν τέσσαρες οἱ γράφοντες ὦσι· μήτε κατὰ τοὺς αὐτοὺς καιρούς, μήτε ἐν τοῖς αὐτοῖς τόποις· μήτε συνελθόντες καὶ διαλεχθέντες ἀλλήλοις· εἶτα ὥσπερ ἀφ' ἑνὸς στόματος πάντα φθέγγονται, μεγίστη τῆς ἀληθείας ἀπόδειξις τοῦτο γίνεται· καὶ μὴν τοὐναντίον φησὶ συνέβη· πολλαχοῦ γὰρ διαφωνοῦντες ἐλέγχονται· αὐτὸ μὲν οὖν τοῦτο, μέγιστον τῆς ἀληθείας δεῖγμά ἐστιν· εἰ γὰρ πάντα συνεφώνησαν μετὰ ἀκριβείας· καὶ μέχρι καιροῦ· καὶ μέχρι τόπου· καὶ μέχρι ῥημάτων αὐτῶν· οὐδεὶς ἂν ἐπίστευσε τῶν ἐχθρῶν· ὅτι μὴ συνελθόντες ἀπὸ συνθήκης τινὸς ἀν(θρωπί)νης ἔγραψαν ἅπερ ἔγραψαν· οὐ γὰρ εἶναι τῆς ἁπλότητος τὴν τοσαύτην συμφωνίαν· νυνὶ δὲ ἡ δοκοῦσα ἐν μικροῖς εἶναι διαφωνία, πάσης ἀπαλλάττει ὑποψίας αὐτούς· καὶ λαμπρῶς ὑπὲρ τοῦ τρόπου τῶν γραψάντων ἀπολογεῖται· εἰ δέ τι περὶ καιρῶν ἢ τόπων διαφόρως ἀπήγγειλαν· τοῦτο οὐδὲν βλάπτει τῶν εἰρημένων τὴν ἀλήθειαν· καὶ ταῦτα δέ, ὡς ἂν ὁ θ(εὸ)ς διδῷ, πειρασόμεθα προϊόντες, ἀποδεῖξαι· ἐκεῖνο μετὰ τῶν εἰρημένων ἀξιοῦντες ὑμᾶς παρατηρεῖν· ὅτι ἐν τοῖς κεφαλαίοις καὶ συνέχουσιν ἡμῶν τὴν ζωήν· καὶ τὸ κήρυγμα συγκροτοῦσιν, οὐδαμοῦ τις αὐτῶν οὐδὲ μικρὸν διαφωνήσας φαίνεται· τίνα δὲ ταῦτά ἐστιν; οἷον· ὅτι θ(εὸ)ς, ἄν(θρωπ)ος ἐγένετο· ὅτι θαύματα ἐποίησεν· ὅτι ἐσταυρώθη· καὶ ἐτάφη· ὅτι ἀνέστη· καὶ ἀνῆλθεν· ἐν οἷς, πολλὴν εὑρήσεις τὴν συμφωνίαν:—

Βίβλος γενέσεως ἰ(ησο)ῦ χ(ριστο)ῦ· υἱοῦ δαβίδ· υἱοῦ ἀβραάμ·

Ὁ ματθαῖος, ἀπὸ τῆς γενέσεως ἄρχεται· ἐπειδὴ ἑβραίοις ἔγραφε· τοῦτο μάλιστα ἀνέπαυε τὸν ἰουδαῖον· ὡς τὸ μαθεῖν ὅτι ἐκ τοῦ δαβὶδ ἔκγονος ἦν ὁ χ(ριστό)ς· τίνος δὲ ἕνεκεν βίβλον γενέσεως αὐτὴν καλεῖ ἰ(ησο)ῦ χ(ριστο)ῦ· καίτοι γε, οὐ τοῦτο μόνον ἔχει τὴν γέννησιν· ἀλλὰ πᾶσαν τὴν οἰκονομίαν· ὅτι τοῦτο ἐστὶ τῆς οἰκονομίας τὸ κεφάλαιον τοῦτο· καὶ ἀρχὴ καὶ ῥίζα πάντων ἡμῖν τῶν ἀγαθῶν· ὥσπερ οὖν ὁ μωϋσῆς βίβλον οὐ(ρα)νοῦ καὶ γῆς καλεῖ· καίτοι γε οὐ

[illegible] Καὶ [illegible] εὐαγγελίου [illegible] Καὶ [illegible] Χριστοῦ καὶ [illegible] Καὶ [illegible]

[illegible] Χριστοῦ [illegible] ἔοικε [illegible]

Ἀ[illegible] δὲ [illegible] εὐαγγέλιον ἐστι, λόγος [illegible] εὐφραίνων τοὺς ἀκούοντας [illegible] ἢ λόγος περιέχων ἀγαθῶν [illegible] Κύριον· οὐ μόνον [illegible] Καὶ [illegible]

Τ[illegible] Καὶ [illegible]

Ὁ μὲν μακάριος Ματθαῖος, ἅτε [illegible] καὶ ἐκ [illegible] [illegible] [illegible] τὴν ἀρχὴν [illegible]· ὅτι καὶ [illegible] [illegible] φωνὰς ὁ Χριστὸς, τοῖς μὲν γὰρ [illegible] εὐαγγελικῆς [illegible] παρεχόμενος· οὐδὲ μὴν δὲ ἀγνωμοσύνης [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] φησί· Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Δαβὶδ υἱοῦ Ἀβραάμ· [illegible] τοῦτον ἐκ [illegible] [illegible] φωνάς· τοῦτον μὲν διὰ [illegible] [illegible] δικαίοις [illegible]·

Χρὴ τοίνυν [illegible] σαφῶς· ὡς τοῖς [illegible], μᾶλλον δὲ τοῖς [illegible] αὐτοῖς τοῦ πνεύματος· σπουδὴ καὶ ἔργον· τὸ διὰ τῶν γραφομένων μὴ [illegible] ἀληθινῶς τοῦ Χριστοῦ· μήτε ὅτι θεὸς ἦν κατὰ φύσιν· μήτε ὅτι κατ' οἰκονομίαν ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος γέγονεν ἀληθῶς· [illegible] [illegible] καὶ ἀλλοιώσεως καὶ δοκήσεως· διὰ τοῦτο· ὁ μὲν· ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος· καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν· ὁ δέ, [illegible] ἔγραψε· Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ· υἱοῦ Δαβὶδ υἱοῦ Ἀβραάμ· ἵνα τὸν αὐτὸν μάθωμεν καὶ [illegible] λόγον τὸν [illegible] [illegible]· τὴν γέννησιν αὐτοῦ τῆς Δαβιτικῆς [illegible]· μᾶλλον δὲ [illegible] [illegible] καὶ κατὰ σάρκα γεννηθέντα λόγον· [illegible] μὲν ὢν θεὸς ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος, [illegible] τοῦ χρόνου [illegible], τούτου χάριν καὶ [illegible] [illegible]· καὶ [illegible] [illegible]· καὶ [illegible] τῶν ἄλλων, [illegible] [illegible] [illegible]· ὅπως διὰ [illegible], ἐναργῶς [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] δοκήσει καὶ φαντασίᾳ τινὲς ἔφασαν αὐτὸν ὡς [illegible] μᾶλλον ἢ γεγενῆσθαι κατὰ ἀλήθειαν [illegible]· [illegible] [illegible] [illegible]· ταύτης ἐν [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible] [illegible] [illegible] ὁ εὐαγγελιστὴς ἐμνήσθη· πρῶτον [illegible]· Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς Θάμαρ· καὶ, Δαβὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου· [illegible] [illegible] καὶ μοιχικὰς [illegible]· ἵνα [illegible] φανῇ· ὅτι [illegible] [illegible] [illegible] Καὶ ἐκκυλίεσθαι [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], Καὶ ταύτης φευγούσης ἐπιλαμβάνεσθαι· καὶ [illegible] [illegible] ὡς [illegible]· [illegible] Καὶ [illegible] [illegible] καὶ ἐπὶ [illegible] τῆς ἐπὶ τὰ κάτω φορᾶς· τοῦ [illegible] [illegible]

ϲεμ

[illegible] μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἐν μέσῳ
[illegible] οὕτω καὶ οὗτος ἀπὸ τοῦ κεφαλαίου τῶν κατορθω-
μάτων τοῦ τοσούτου [illegible]· ἡ βίβλος γενέσεως ἐστὶ, τοῦ γενομένου
ἐκ σπέρματος Δαυὶδ κατὰ σάρκα. διὸ ἐπὶ τὸ [illegible], τό, ἐγέννησε
[illegible]. ἀλλὰ Χριστοῦ γένεσις, οὐχ ὁ θεὸς ἐστὶν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι
[illegible] τινὲς [illegible]· ἀλλ' ὁ θεὸς ὁ ἀπὸ τοῦ ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρ-
χων, ἐπεὶ [illegible] τὴν τοῦ δούλου μορφήν· παρ' ἑνὶ δὲ τοῦ,
τὸν μὲν, [illegible] κατὰ [illegible] διαδοχῆς· τὸν δέ, ἀναπαλὶν τοῦ
[illegible] τῶν ἀγγελικῶν, οὐδὲν [illegible] δεῖ· οὔτε γὰρ
[illegible] ἐν [illegible] φιλοσοφεῖν [illegible] τρόπος· καὶ τὸν θεῖον [illegible]
γράφων· οὐ γὰρ τοῦτο ἅμα τῇ [illegible] ὄντας·
[illegible] διὰ [illegible], ἑτέραν [illegible] φανερὰν [illegible]·
ἀμφοτέροις [illegible] τοῖς τε [illegible] καὶ τοῖς [illegible], περὶ
[illegible] οὐ γὰρ [illegible]. ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκ μνήμης [illegible]
[illegible] τὸ κατὰ σάρκα ὁ Χριστός· αὐτὸς δὲ ἐκ Δαυὶδ εἰ Χριστὸς
[illegible] ἐκ Δαυὶδ αὐτὸν καὶ αὐτὸς [illegible]· πρὸ τοῦ
[illegible] αὐτοῦ ἐμνήσθη. καὶ οὐ τοῦ Ἀβραάμ. ἐπειδή, μὲν [illegible] Χριστοῦ
[illegible] αὐτοῦ [illegible]. καὶ ὅτι προφήτης ἦν καὶ βασιλεύς·
καὶ ἔνδοξος παρ' αὐτοῖς. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ ἐρχόμενος· ὅς ἐστι Χριστός·
τύπος γὰρ [illegible] ὁ Δαυὶδ τοῦ Χριστοῦ. [illegible] ἐκ [illegible]. [illegible]
[illegible] τὸν [illegible], οὕτω καὶ ὁ Χριστός· [illegible]
[illegible] τὸν πρῶτον Ἀδάμ· τοῦ [illegible]
[illegible] Χριστὸς [illegible] Ἀδὰμ [illegible]
τοῦ Ἀβραὰμ δὲ καὶ τοῦ Δαυὶδ [illegible] ἐμνήσθη· ἐπεὶ
[illegible] αὐτοῖς αἱ ἐπαγγελίαι τῆς [illegible]:—

Ἐν μὲν οὖν τῇ παλαιᾷ, αἱ μὲν γενέσεις δύο· αὕτη γὰρ ἡ βίβλος
γενέσεως [illegible]. ἐπεὶ δὲ συντέλεια τῶν αἰώνων, καὶ ἡ
βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. οὔτε ὁ [illegible] οὐρανοῦ καὶ γῆς, οὔτε
[illegible] ὁ θεὸς τὸν Ἀδὰμ ἀπὸ τῆς γῆς χοῦν· οὔτε [illegible]
[illegible] τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ συλλαβοῦσα ἔτεκεν. οὔτε
[illegible], καὶ [illegible] ὁ θεὸς ἔκστασιν ἐπὶ τὸν Ἀδὰμ καὶ [illegible].
καὶ ἔλαβε μίαν τῶν πλευρῶν αὐτοῦ. καὶ ἀνεπλήρωσε σάρκα
[illegible] καὶ ᾠκοδόμησε κύριος ὁ θεὸς τὴν πλευρὰν ἣν ἔλαβεν ἀπὸ
[illegible] εἰς γυναῖκα [illegible] δὲ [illegible] γένεσις· [illegible]
[illegible] Ἰωσήφ, εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα [illegible]:—

[illegible] δαδ. ὁ χς ἐξέρχεται· καὶ [illegible] αὐτὸν [illegible]
[illegible] ὅτι υἱὸν δαδ λέγουσι:–

Ἀβραὰμ ἐγέννησε τὸν ἰσαάκ· ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησε τὸν ἰακώβ·
ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ·
ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν φαρὲς καὶ τὸν ζαρὰ ἐκ τῆς θάμαρ:–

Ἀπὸ τοῦ ἀβραὰμ ἤρξατο τῆς γενεαλογίας· ἐπειδὴ οὗτος [illegible] ἀρχηγὸς γέγονε [illegible] [illegible] καὶ [illegible] καὶ [illegible] οἱ χρησμοὶ [illegible] τῶν ἐθνῶν. Καὶ ταύτης τοῦ χ[illegible] σαρκώσεως· [illegible] δὲ [illegible] γυναι[illegible] ἐπειδὴ [illegible] θάμαρ [illegible] χ[illegible] [illegible] διὰ δὲ τοῦ [illegible] τῆς θάμαρ. καὶ τῆς [illegible] αὕτη δὲ [illegible] πόρνη καὶ τῆς [illegible] ῥούθ· Καὶ τῆς τοῦ οὐρίου [illegible] καὶ τοὺς [illegible] καὶ τὰ ἔθνη [illegible] οὐ γὰρ [illegible] ὁ κς· διὸ καὶ [illegible] ταύτας [illegible] γὰρ τὸν [illegible] καὶ [illegible] [illegible] θάμαρ, καὶ τὴν ῥοὺθ [illegible] ἐξ ἐθνῶν [illegible] ὁ χς τὴν ἐξ ἐθνῶν ἐκ[illegible] ἰδίοις [illegible] ὁ δὲ φαρὲς καὶ ὁ ζαρὰ· οὗτοι ἐκ τῆς θάμαρ [illegible] ἰούδα, [illegible] πολιτείας [illegible] ὁ ζαρὰ [illegible] τὸ χυ εὐαγγέλιον· [illegible] φαρὲς [illegible] καὶ τὸ πρὸ [illegible] καὶ [illegible] ὁ ζαρὰ τὴν χεῖρα [illegible] ἐκ [illegible]. Καὶ τὸ κόκκινον [illegible] τὸν φαρὲς [illegible] καὶ [illegible] αὐτῷ, [illegible]:–

Φαρὲς δὲ ἐγέννησε τὸν ἐσρώμ· ἐσρὼμ δὲ ἐγέννησε τὸν ἀράμ·
ἀρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν ἀμιναδάβ· ἀμιναδὰβ δὲ ἐγέννησε
τὸν ναασσών· ναασσὼν δὲ ἐγέννησε τὸν σαλμών:–

[illegible] ἀπὸ [illegible] αὐτοῦ· οὐ γὰρ δὴ [illegible] ἀγγέλ-
ἐστὶ χρηματίζεται· ἀλλ' ἀπὸ [illegible] ὥσπερ [illegible] ἐστὶ χρηματίζει.
οἱ [illegible] τοῖς ἀδελφοῖς [illegible] θῆναι:—

β´ [illegible]

Ἰ(ησο)ῦ Χ(ριστο)ῦ:— Τὸ ἰ(ησο)ῦ ὄνομα, οὐκ ἔστιν ἑλληνικόν· ἀλλ' ἀπὸ
ἑβραίων [illegible] λέγεται· ἑρμηνεύεται [illegible] σωτήρ. Καὶ
ἰησοῦς ἑλληνικῶς· καὶ παρ' αὐτοῖς γράφεται [illegible] σωτήριον καὶ ὁ
[illegible] σωτὴρ ἰ(ησο)ῦς· λέγεται οὖν ἐν τῷ πρώτῳ ψαλμῷ, τοῦ κ(υρίο)υ σωτη-
Καὶ κεῖται [illegible] ἑβραίοις ἐστὶ τῆς σωτηρίας. [illegible] τοῦ σωτῆρος ἡμῶν [illegible]
χεῖαι· ὁ δὲ ἑβραῖος ἐν τῷ [illegible] τὸ λέγει· ἐξῆλθες εἰς σωτηρίαν
λαοῦ σου· τοῦ σῶσαι τοὺς χριστούς σου. ἐφάνη ἐν τῷ ἑβραϊκῷ
τοῦτον ἔχειν τὸν τρόπον· [illegible] ἰησοῦς. [illegible] ἐ-
[illegible] ὅπερ, ἑρμηνεύεται οὕτως· ἐξῆλθες εἰς σωτηρίαν λαοῦ
τοῦ ἰ(ησο)ῦ τοῦ χ(ριστο)ῦ σου· ἀλλ' ἵνα μὴ [illegible] ἀκούσας· διὰ τί [illegible]
[illegible] ἐστὶ γένος· ἰ(ησο)ῦ χ(ριστο)ῦ υἱοῦ δαυΐδ· [illegible]
[illegible], οὐκ ἦν τοῦ δαυΐδ· ἀλλ' ἑτέρας φυλῆς [illegible]
[illegible] τὸν μεσσίαν· οὔτε, [illegible]
τὸν νόμον· ἐκεῖνος, ὡς [illegible] οὔτε, ὡς [illegible] λέγουσι:—

τοῦ χ(ριστο)ῦ

Πῶς οὖν [illegible] ὅτι ἐκ τοῦ δαυΐδ ὁ χ(ριστό)ς· ἀκούσωμεν τοῦ θ(εο)ῦ
λέγοντος [illegible] ἀποσταλῆναι [illegible] πρὸς παρθένον μεμνηστευμένην
[illegible] ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα ἰωσήφ· ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς δαυΐδ·
[illegible] τοῦτο σαφέστερον· ὅταν δὲ ἀκούσῃς· ὅτι ὁ ἐξ οἴκου
δαυΐδ ἦν [illegible], καὶ τὸν ἰωσὴφ [illegible] καὶ γὰρ
νόμος ἦν ὁ κελεύων μὴ ἐξεῖναι [illegible] ἀλλαχόθεν· ἀλλ' ἐκ
τῆς αὐτῆς φυλῆς· πῶς οὖν [illegible] τὸν νόμον ὁ ἰωσήφ,
ἀλλ' [illegible] διὰ γὰρ τοῦ [illegible] μαρτυ-
ρήσει· ὅτι [illegible] ὁ ἰωσήφ· δίκαιος δὲ ὤν, [illegible]
[illegible] τὸν νόμον:—

υἱοῦ δαυΐδ, υἱοῦ ἀβραάμ:—

Τί [illegible] ἐκεῖνος [illegible] ἀβραὰμ καὶ [illegible] υἱοῦ δαυΐδ· ἐν τοῖς
[illegible] ὁ δαυΐδ· [illegible] περιφανείας· ἀ-
[illegible] τοῦ χρόνου· οὐ γὰρ [illegible] ὥσπερ ὁ
ἀβραάμ· εἰ δὲ [illegible] ἀλλ' ὅμως,
ἐκεῖνον μὲν ὡς παλαιόν, [illegible] τοῦτο δὲ ὡς [illegible]
[illegible] λέγουσιν
ἐκ τοῦ [illegible] δαυΐδ καὶ [illegible]

ἀσὰ δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωσαφάτ· ἰωσαφὰτ δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωράμ· [illegible]

Μέμνηται καὶ τῆς ῥαχάβ· ἵνα δείξῃ ὅτι [illegible] ἐγέννησε τὸν βοόζ
τὸν πάππον τοῦ ἰεσσαί· [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] ὀνομαζόμενος, [illegible]
[illegible] καὶ τῆς ῥούθ [illegible]
[illegible] ἐκκλησίας [illegible]
[illegible], καὶ [illegible] καὶ οἱ [illegible]
[illegible] ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ, [illegible]
[illegible] ῥούθ· [illegible] ἰσραηλίτην [illegible]
[illegible] ὅτι [illegible]
[illegible] πορευόμενοι· καὶ [illegible]
[illegible] καὶ ὁ θεός σου θεός μου· καὶ
οὗ ἂν ἀποθάνῃς, ἀποθανοῦμαι· κἀκεῖ ταφήσομαι· [illegible]
[illegible] κύριος καὶ [illegible] ὅτι [illegible]
ἐμοῦ καὶ σοῦ:— Τὸν ὠβὴδ ἐκ τῆς ῥούθ:

Ἡ ῥούθ, τύπον φέρει τῶν ἐθνῶν· ἥτις καὶ [illegible] πατρίδα.
Καὶ [illegible] τῷ ἰσραηλίτῃ βοόζ· ζητητέον δὲ πῶς τοῦ νόμου
ἀπαγορεύσαντος [illegible] εἰς ἐκκλησίαν θεοῦ;
ἡ ῥοὺθ μωαβῖτις οὖσα, [illegible]· καὶ τοῦτο [illegible]· χρὴ [illegible],
δικαίῳ νόμος οὐ κεῖται· ἀλλ' ἀδίκοις καὶ ἀνυποτάκτοις:—

Τὸν σολομῶντα ἐκ τῆς τοῦ οὐρίου:

Διὰ τοῦτο ἐμνήσθη τῆς τοῦ οὐρίου· ἵνα δείξῃ [illegible] ὅτι [illegible]
[illegible] ἁμαρτίας [illegible] αὐτὸν [illegible]
[illegible] ὅτι [illegible] θεὸς [illegible] αὐτὸν ὁ χριστός· διὰ τῆς αὐτῆς
γυναικός, [illegible] αὐτοῦ [illegible]:—

» Ἰωρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν ὀζίαν· ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωάθαμ·
» ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν ἄχαζ· ἄχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν ἐζεκίαν·
» ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν μανασσῆ· μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν ἀμών·
» ἀμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωσίαν· ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν ἰεχονίαν
» καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ· ἐπὶ τῆς μετοικεσίας βαβυλῶνος·—

Ποῦ [illegible] τὸν ὀχοζίαν· καὶ τὸν
ἰωάς, καὶ τὸν ἀμασίαν· ἐπειδὴ ἐκ τοῦ γένους ἦσαν τῆς ἰεζάβελ
καὶ τοῦ ἀχαάβ· [illegible] ἰωρὰμ [illegible]
τὸν ὀχοζίαν· οὗ ἀποθανόντος, [illegible] ἰωσαφὰτ [illegible]
[illegible] ἰωράμ· ἀδελφὴ ὀχοζίου· ἣ καὶ [illegible] ἰωάς·

Τ[illegible] φύσεως ἡμῶν [illegible] καὶ [illegible]

[illegible] ἵνα [illegible] καὶ [illegible] · καὶ

[illegible] χάριτος · [illegible]

ἵνα [illegible] ἡμῶν [illegible] ψυχὴν ἔχουσι [illegible]

[illegible] · καὶ ἐκ [illegible] καὶ

[illegible] Κυρίου [illegible] · καὶ

[illegible] · καὶ [illegible]

[illegible] χάριτος [illegible] καὶ [illegible] · οὐδαμῶς γὰρ [illegible]

[illegible] · καὶ [illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible] · καὶ [illegible] ἀμαρτίαν [illegible]

[illegible] · καὶ [illegible] · καὶ [illegible]

[illegible] ἔχουσι [illegible] καὶ [illegible]

[illegible] ὄντες [illegible] · [illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible] δὲ ἔχει ὄνομα τὸν [illegible] · [illegible] δὲ ἔχει ὄνομα τὸν [illegible] · [illegible] δὲ ἔχει ὄνομα τὸν [illegible] · [illegible] δὲ ἔχει [illegible] · [illegible] δὲ [illegible] ἔχει ὄνομα τὸν [illegible] · [illegible] δὲ ἔχει ὄνομα τὸν [illegible] · [illegible] δὲ ἔχει ὄνομα τὸν [illegible] · [illegible] δὲ ἔχει ὄνομα τὸν [illegible] ·

κατὰ τὸν λόγον καί, υἱὸς ἦν νόμῳ· ὡς τοῦ Ἰακὼβ γήμαντος
τὴν γυναῖκα τοῦ Ἠλί· τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἀτέκνου τελευτήσαντος·
καὶ σχόντος υἱὸν τὸν Ἰωσήφ· ἑαυτοῦ μὲν φύσει· τοῦ δὲ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
Ἠλεί, νόμῳ· διὰ τοῦτο τὸ μὲν ἀναγκαῖον [illegible] μάλιστα τοῦ [illegible]
τοῖς Ἰουδαίοις, ὡς μνηστὴρ γενεαλογεῖται ὁ Ἰωσήφ· ἵνα μὴ ὡς
μοιχαλίδα ἀποκτείνωσι τὴν παρθένον· ἢ καὶ μὴ κεκοινωνηκέναι
τῇ γεννήσει τοῦ Χριστοῦ· καὶ ἀξιόπιστος, ἐπειδὴ γὰρ κατὰ τὸν καιρὸν τῆς μνηστείας αὐτοῦ
ἐτέχθη, παρθένου οὔσης αὐτῆς, παρ' ὃ ἐσπούδασται γεγράφθαι· διὰ δὲ τὸ μὴ εἶ-
ναι ἔθος γενεαλογεῖσθαι γυναῖκας, οὐκ ἐμνήσθη ὁ εὐαγγελιστὴς τοῦ
γένους τῆς Μαρίας· διαρρήσσομεν δὲ ἂν ὡς ἐφ' ὃν τὴν τοῦ
Ἰωσὴφ γενεαλογίαν παρατίθεμεν· καὶ τὴν τῆς θεοτόκου· ἵν' ἐκ τούτου
γένηται σαφὲς καὶ ὅτι τῆς ἀγχιστείας μόνον· καὶ ὅτι ἀμφότεροι, ἐκ
Δαβὶδ καὶ ἐκ τῆς τοῦ Ἰούδα φυλῆς ἕλκουσι τὸ γένος· ἐκ τοῦ Σολο-
μῶντος ποίμνιον τοῦ υἱοῦ Δαβίδ· Ματθάν· Ματθὰν ἔσχε γυναῖκα·
ἐξ ἧς ἐγέννησε τὸν Ἰακὼβ τὸν πατέρα τοῦ Ἰωσήφ· τελευτήσαν-
τος δὲ τοῦ Ματθάν, Μελχὶ ὁ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Νάθαν· υἱὸς μὲν
Λευί· ἀδελφὸς δὲ τοῦ Πάνθηρος, ἄγει μὲν τὴν γυναῖκα τοῦ Ματθάν·
καὶ ἐγέννησεν ἐξ αὐτῆς τὸν Ἠλεί· ἐτελεύτησε δὲ ὁ Ἠλεί, ἄπαις·
καὶ ἐγάμησεν Ἰακὼβ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ἐγέν-
νησε τὸν Ἰωσήφ· φύσει μὲν υἱὸν Ἰακὼβ τοῦ ἀπὸ Σολομῶντος·
κατὰ δὲ νόμον, Ἠλεὶ τοῦ ἐκ Νάθαν· ἡ δὲ τῆς ἁγίας θεοτόκου γενεαλογία,
οὕτως· ἐκ τῆς σειρᾶς τοῦ Νάθαν τοῦ υἱοῦ Δαβίδ· Λευὶ ἐγέν-
νησε τὸν Μελχὶ καὶ τὸν Πάνθηρα· Πάνθηρ δὲ ἐγέννησε τὸν
Βαρπάνθηρ· οὗτος δέ, τὸν Ἰωακείμ· αὐτὸς δέ, τὴν ἁγίαν παρθένον:

Τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα Μαρίας

Πατὴρ γὰρ ὠνομάζετο τοῦ Χριστοῦ παρὰ τοῖς χριστιανοῖς, ὁ Ἰωσήφ· οἰ- β' εἰς τε
κονομικῶς· ὡς μὴ δυναμένων τῶν ἀνθρώπων χωρῆσαι [illegible]
λόγου κύησιν· τὴν ἐκ παρθένου ἁγίας διὰ τὸ μὴ [illegible] γνῶναι μέρη
ἀνδρός· διὸ καὶ ἐκ τοῦ Ἰωσὴφ γενεαλογεῖται ὁ Χριστός· ἐ-
πειδὴ γὰρ οὐκ ἦν ἔθος αὐτοῖς γυναικῶν γενεαλογεῖσθαι· ἵνα μὴ
δόξῃ αὐτοπάτωρ εἶναι ὁ Χριστός, παρελήφθη ὁ Ἰωσήφ· τὸ λέγειν
ἄνδρα δηλοῦται ὡς ἔφαμεν· ὡς ἡ μὲν φύλαξ καὶ ἡ Μαρία
[illegible] ἄνδρα Μαρίας· [illegible] τῆς φύσεως
[illegible]
[illegible] ἄνδρα· ἡ κοινωνία [illegible]

ὁ [illegible] ἀδελφὸς αὐτοῦ· μαθὼν υἱὸς αὐτοῦ ἀζαρί· μαθὼν ἰω- [illegible] υἱὸς αὐτοῦ· [illegible] ἱερέων· οὐ γὰρ ἔστι [illegible] γραφὴν [illegible] φέρεσθαι αὐτοὺς [illegible] μέχρι τῆς μετοικεσίας γενεὰς ιδ΄:

Τὸν ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ:·

ευσ Οὗτος καὶ ἰωακεὶμ ἐκαλεῖτο· πάλιν, ἐκκήρυκτος ἦν γενόμενος καὶ ἄτιμος· καὶ αἰχμάλωτος· διὸ αὐτοῦ μέμνηται ὁ εὐαγγελιστής· [illegible] ὅτι ὁ λυτρωτὴς παρεγένετο τῶν αἰχμαλώτων· ὁ [illegible] καὶ τοὺς ἀτίμους καὶ αἰχμαλώτους ἀνθρώπους· καὶ συγχωρεῖ αὐτοῖς τὰς ἁμαρτίας· διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας:–

αμε Ἐπειδὴ δὲ τινὲς οὐκ ἐθέλουσι κ[illegible] τοῦ ἰεχονίου τοῦ ἐκκηρύκτου γενεαλογεῖσθαι τὸν Χριστὸν ἐκ τοῦ ματθαίου, [illegible] τὸ γένος ὁμοίως [illegible] καὶ τὸ μόνον γενεαλογίας, καὶ τὸν αὐτὸν δεῖ συναριθμεῖν ματθαίῳ· πάλιν διὰ τοῦτο [illegible] ὅτι καὶ τοὺς ἐκκηρύκτους καὶ τοὺς αἰχμαλώτους καὶ τοὺς ἀτίμους, προσδέχεται ὁ Χριστός· οὗτος δὲ ὁ ἰεχονίας υἱὸς ἦν ἰωσίου, ἔσχεν υἱὸν ὁμώνυμον ἰεχονίαν· οὗ υἱὸς ὁ σαλαθιήλ· καὶ οὕτως σώζονται αἱ ιδ΄ [illegible] τῆς τρίτης γενεαλογίας· καὶ συναριθμουμένης τῆς μαρίας· τινὲς δέ φασιν ὅτι [illegible] πάντες ὁ εὐαγγελιστὴς τὴν μετοικεσίαν [illegible] οὐ συναριθμεῖ τὴν μαρίαν αὐτὴν τοῦ πεντεκαιδεκάτου προσώπου· ἔθος γὰρ τῇ γραφῇ γενεαλογεῖν τὰς θηλείας ἢ τοὺς ἐκ θηλειῶν· διὸ ὁ εὐαγγελιστὴς μνησθεὶς τοῦ ἰωσήφ, τὴν δὲ παρῆκεν:–

Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν βαβυλῶνος· ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν σαλαθιήλ· σαλαθιὴλ δὲ ἐγέννησε τὸν ζοροβάβελ· ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν ἀβιούδ· ἀβιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν ἐλιακείμ· ἐλιακεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν ἀζώρ· ἀζὼρ δὲ ἐγέννησε τὸν σαδώκ· σαδὼκ δὲ ἐγέννησε τὸν ἀχίμ· ἀχὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν ἐλιούδ· ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν ἐλεάζαρ· ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν ματθάν· ματθὰν δὲ ἐγέννησε τὸν ἰακώβ· ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα μαρίας· ἐξ ἧς ἐγεννήθη ἰησοῦς ὁ λεγόμενος χριστός:–

αμε Ὅταν [illegible] ἐχώρησε τὴν γραφήν· τὴν [illegible] ὅτι εἰς τὸν ἰωσὴφ γενεαλογεῖται ὁ Χριστός· ὁ δὲ ἰωσήφ, τοῦ [illegible] ἰακὼβ υἱὸς ἦν φύσει· τοῦ δὲ ἠλὶ τοῦ [illegible]·

[illegible] καὶ [illegible] γραμμάτων [illegible] Κα[illegible]

Οἱ δὲ μάγοι [illegible] καὶ [illegible] θ[illegible]

[illegible] πορευόμενοι [illegible] χ(ριστο)ῦ· καὶ [illegible]

[illegible] χρόνον συγγενείας καὶ ὁ [illegible] χ(ριστο)ῦ [illegible]

[illegible] ἐκεῖνον, [illegible] προφητ[illegible]

Τρεῖς τεσσαρεσκαιδεκάδας δείκνυσιν ὁ εὐαγγελιστής [illegible] καὶ [illegible] ἀπὸ [illegible] καὶ [illegible] δαδ· [illegible] μέχρι τῆς αἰχμαλωσίας· καὶ [illegible] αἰχμαλωσ[illegible] τὴν ἀπὸ δαδ μέχρι τῆς αἰχμαλωσίας· [illegible] δαδ· [illegible] μέχρι τοῦ χ(ριστο)ῦ· [illegible] [illegible] ἀλλὰ [illegible] καὶ [illegible] οἱ [illegible] ἀπὸ δὲ τοῦ δαδ μέχρι τῆς αἰχμαλωσίας· οἱ [illegible] ἀπὸ δὲ τῆς αἰχμαλωσίας [illegible] χ(ριστο)ῦ [illegible] ἀπὸ τῆς ἰουδαίων φυλῆς [illegible]

[illegible]

[illegible] χ(ριστο)ῦ δὲ [illegible]

καὶ [illegible] καὶ ἀρχιερέως [illegible]

[illegible] διὸ καὶ [illegible]

[illegible] ἐκείνων [illegible]

ὁ δὲ [illegible] ἐκ τοῦ δαδ [illegible] χ(ριστό)ς· ὁ [illegible]

[illegible]

[illegible] διὸ καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible] ἀνδρῶν [illegible]

καὶ [illegible] ἁμαρτωλῶν [illegible]

καὶ [illegible]

[illegible]

Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαβίδ, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ Δαβὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ, γενεαὶ δεκατέσσαρες:-

[illegible] Ἰωσὴφ κατὰ τὴν γενεαλογίαν τῶν γραφῶν· ἀνδρὸς [illegible] [illegible]· [illegible] δὲ ἐν [illegible] [illegible] τὸ χεῖρον· [illegible] Ἰωσὴφ κατὰ τὸ ὄνειρον:-

Τρεῖς [illegible] τεσσαρεσκαιδεκάδας γενεῶν [illegible] διεῖλε· ἀπὸ τοῦ Ἀβραὰμ μέχρι τοῦ Δαβίδ, δεκατέσσαρας γενεάς· ἀπὸ δὲ τοῦ Δαβὶδ μέχρι τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος, δεκατέσσαρας· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος μέχρι τοῦ Χριστοῦ, δεκατέσσαρας· οὐ [illegible] [illegible]· [illegible] δεῖξαι ὅτι [illegible] διαφόρως [illegible] [illegible] ἱερα[illegible]· καὶ ὅτι οὐδὲ τῶν πολιτειῶν μεταβληθεισῶν ἀμείνους ἐγένοντο· ἀλλὰ καὶ ἀριστοκρατούμενοι καὶ ὀλιγαρχούμενοι, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἦσαν κακοῖς· καὶ οὔτε δημαγωγῶν, οὔτε ἱερέων, οὔτε βασιλέων [illegible], ἔσχον τι πλέον· καὶ ὅτι [illegible] αὐτοὺς [illegible] διαφόρως οἰκονομήσας, καὶ νῦν [illegible] [illegible] τὸν μονογενῆ αὐτοῦ υἱόν· γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον· ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ· ἵνα τὴν υἱοθεσίαν χαρίσηται:-

Τίνος δὲ ἕνεκεν ἐν τῇ γενεαλογίᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ [illegible]· [illegible] [illegible]· ἐν δὲ [illegible] [illegible] γράμματα [illegible]· [illegible] φθάσαντες [illegible] αἰτίαν· ὅτι διὰ τὸ κρυβῆναι [illegible]· οἱ μὲν, [illegible]· οἱ δέ, [illegible]· καὶ πολλοὶ [illegible] [illegible]· [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]· [illegible] δέ, [illegible], καὶ μέχρι [illegible]· καὶ [illegible], [illegible]· [illegible] [illegible]· [illegible] [illegible]· [illegible] δὲ [illegible]:-

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], γενεαὶ δὲ κατὰ [illegible]. [illegible]

[illegible] εἰς [illegible]

19

τὴν κατὰ ἄνδρα [illegible] συνουσίαν· [illegible] καὶ [illegible]

ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν· [illegible]

αὐτοῦ, [illegible] Καὶ τοῦτο

[illegible] τὸ αἴτιον· διὸ δίκαιος ὤν, οὐκ [illegible] δίκαιον

καὶ δειγματίσαι αὐτήν· ἐβουλήθη δὲ λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν:—

Τὸ λεγόμενον, [illegible] τὸ δὲ ἐκ τῶν [illegible]

[illegible] καὶ τὸ [illegible]:—

Ὅτι δὲ τὸ [illegible] οὐ [illegible]· οὐχ [illegible]· ἀλλ' [illegible]

[illegible]· οὐ [illegible] δὲ λόγον· [illegible]

τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς [illegible] πορευ-

θέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη· βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ

ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· [illegible]

τὸ ἅγιον πνεῦμα [illegible]

αὐτῷ, [illegible]

αὐτοῦ [illegible] ἐκ τῶν θείων γραφῶν· [illegible] αὐτοῦ

τὴν ἀξίαν [illegible]

[illegible] δημιουργίας·

ἅπερ δὲ καὶ τὸ [illegible] τοῦ θεοῦ λόγου [illegible]:—

" Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς δίκαιος ὤν· καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παρα-

" δειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν:—

Εἰ μὴ [illegible] συνειληφυῖαν· [illegible] — β´ εὐσε κ

[illegible] ὅτι [illegible] ἔφερεν ἐκ [illegible] δί-

καιος ὢν ἀνήρ, οὐχ [illegible]

[illegible] τοῖς τοιούτοις [illegible] κρίνειν, [illegible]

[illegible] δίκαιος ὁ μὴ θέλων [illegible]

[illegible] δειγματίσαι· ἀλλ' [illegible] καὶ [illegible]:—

Ἀνήρ, διὰ τὴν μνηστείαν· δίκαιος· [illegible] — ἀνε:

δοκεῖν ποιεῖν· εἰ δὲ κρύπτει τὸ ἀπόρρητον, ἐβουλήθη λάθρα

ἀπολῦσαι τὴν [illegible]· διὸ οὐκ ἤθελεν αὐτὴν παραδειγμα-

τίσαι [illegible], ὅτι ἐκ πνεύματος ἁγίου συνειληφυῖαν· [illegible]

οὐκ [illegible] αὐτῇ· [illegible]

[illegible] ἁγίου [illegible], ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν· [illegible]

θέλων αὐτὴν [illegible]· τοῦτο [illegible],

παραδειγματίσαι [illegible]

ἀπολῦσαι· παραδειγματίσαι δέ, τό, [illegible]

Τοῦ δὲ ἰυ̅ χυ̅ ἡ γέννησις, οὕτως ἦν· μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ μαρίας τῷ ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτούς, εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ πνς̅ ἁγίου:–

Ἐπειδὴ δὲ [illegible] καὶ τὸν καιρὸν [illegible] [illegible] δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα μαρίας· ἐξ ἧς ἐγεννήθη ἰς̅ ὁ λεγόμενος χς̅, ἐπηγγέλλετο καὶ τὸν τρόπον [illegible] [illegible] γεγέννηται· καί φησι· τοῦ δὲ ἰυ̅ χυ̅ ἡ γέννησις, οὕτως ἦν· [illegible] οὐχ [illegible] [illegible] ἀλλ' ἑτέρως:–

Ἄλλο γένεσις· καὶ ἄλλο γέννησις· καὶ ἀμφότεροι [illegible] ὁ

ἰς̅ χς̅ [illegible]

[illegible] ἵνα δὲ ἐξ αὐτοῦ κεκυηκέν. καὶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] καὶ [illegible] [illegible] [illegible] ἵνα καὶ [illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible] ὁ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible] καὶ [illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible] [illegible] [illegible] ὁ γὰρ [illegible] [illegible] τὸ [illegible] [illegible]:–

Μετὰ τὴν [illegible] συλλαβοῦσα [illegible] ἵνα δὲ ἐξ αὐτοῦ κεκυηκέν. [illegible] καὶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] χυ̅ γέννησιν· ἵνα [illegible]

Τὴν δὲ [illegible] εὑρέθη· ἀλλὰ τῷ ἰωσήφ [illegible] τοῦ ἰωσήφ, [illegible] [illegible] ὡς [illegible] [illegible] οὕτω καὶ ὁ ἰωσήφ· δίκαιος γὰρ ἦν· [illegible] [illegible]

τὴν κατὰ [illegible] [illegible] αὐτῇ [illegible] καὶ [illegible]
ἠβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν· μὴ εἰδὼς [illegible]
αὐτῆς, διὰ τὴν [illegible] [illegible] [illegible]· καὶ τοῦτο
[illegible] τὸ αὐτῆς [illegible]· διὸ δίκαιος ὤν, οὐκ ἤθελεν [illegible] εἰ [illegible]
καὶ δειγματίσαι αὐτήν· ἐβουλήθη δὲ λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν :-

Τὸ λεγόμενον, περὶ [illegible]· τὸ δὲ ἐκ τῶν [illegible]
[illegible] [illegible] καὶ τὸ ὄνομα [illegible] :-

Ὅτι δὲ τὸ [illegible] τὸ [illegible] οὐ [illegible]· οὐχ [illegible]· ἀλλ' αὐτῆς [illegible] θεο[illegible]
[illegible]· οὐ [illegible] τοῦ [illegible] διὰ [illegible]· [illegible]
τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς [illegible] αὐτὸν [illegible] παρα-
[illegible] μαθηταῖς [illegible] ἔθνη· [illegible] αὐτοῖς [illegible]
ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· [illegible]
τὸ ἅγιον πνεῦμα [illegible]· [illegible]
αὐτῷ, [illegible]· [illegible] ὅτι [illegible] ὁμοούσιον [illegible]
αὐτοῦ [illegible] ἐκ τῆς θείας γραφῆς· [illegible] δὲ [illegible] αὐτοῦ
τὴν [illegible] [illegible]· κοινωνοῦντο
[illegible] συνεφαπτόμενον [illegible] δημιουργίας·
ἤγουν [illegible] καὶ τὸν [illegible] τοῦ θ(εο)ῦ λόγου κατεσκεύασεν :-

Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς δίκαιος ὤν· καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παρα-
δειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν :-

Εἰ καὶ [illegible] [illegible] αὐτὴν συνειληφέναι· [illegible] εὐσε[illegible]
[illegible]· ὅτι καὶ [illegible] αὐτοῦ τὸ [illegible] ἔφερε, [illegible] δί-
καιος ὢν ἀνήρ, οὐχ [illegible] [illegible] παρθενίας
[illegible] ὥρας, τοῖς ταύτῃ [illegible] λαχοῦσι κρίνειν, [illegible]
[illegible]· [illegible] δὲ δίκαιος ὁ μὴ θέλων τὴν τοιαύτην [illegible]
[illegible] δειγματίσαι· ἀλλ' [illegible] καὶ [illegible] :-

Ἀνήρ, διὰ τὴν μνηστείαν· δίκαιος· [illegible] ἀνε[illegible]
δοκεῖν ποιεῖν· εἰ δὲ κρύπτει τὸ ἀπόρρητον, ἐβουλήθη λάθρα
ἀπολῦσαι τὴν παρθένον. διὸ οὐκ ἤθελεν αὐτὴν παραδειγμα-
τίσαι· ὡς ἑρμηνεύσας, ὅτι ἐκ πνεύματος ἁγίου συνείληφεν· [illegible]
οὐκ ἤθελεν ἐπὶ ἑαυτὸν [illegible] τοῦ συνοικεῖν αὐτῇ· [illegible]
[illegible] ἁγίου τὴν σύλληψιν, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν· μὴ
θέλων αὐτὴν κατασχεῖν [illegible]· [illegible],
παραδειγματίσαι [illegible] [illegible], αὐτὴν
ἀπολῦσαι· παραδειγματίσαι δέ, τό, [illegible] φανερῶσαι·

Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις, οὕτως ἦν· μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτούς, εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἁγίου.

ἑρμ(ηνεία) Ἐπειδὴ εἶπεν ἐδόκει τι καινὸν [illegible] ἐνέφαινε μόνον· Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα Μαρίας· ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός, [illegible] καὶ τὸν τρόπον ἠθέλησεν ἐκθέσθαι καθ' ὃν γεγέννηται· καί φησι· τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις, οὕτως ἦν· ἀντὶ τοῦ, οὐχ ὁμοίως ἐγεννήθη τοῖς λοιποῖς, ἀλλ' ἑτέρως.

ἀπορ(ία) Ἄλλο γένεσις· καὶ ἄλλο γέννησις· καὶ ἀμφότερα [illegible]
Ἰησοῦς Χριστὸς [illegible] θεὸς [illegible]

Διὰ τί [illegible] μνηστείαν [illegible]· ἵνα δόξῃ ἐξ αὐτοῦ κεκυηκέναι· καὶ [illegible]· καὶ ἵνα ἐξ αὐτοῦ γενεαλογηθῇ· καὶ ἵνα σχῇ [illegible]

λύσ(ις) Ἐ[illegible] δὲ ἡ Μαρία [illegible] αὐτῆς [illegible], διὰ τὸ [illegible] γενέσθαι τὴν τοῦ Χριστοῦ γέννησιν· ἵνα καὶ τοὺς Ἰουδαίους λάθῃ [illegible] καὶ [illegible] ὁ τοῦ θεοῦ λόγος [illegible] ἄνθρωπος [illegible]· οὐ μὴν ἀγγέλοις [illegible] καὶ [illegible] ἐκεῖνος [illegible] σωματικ[illegible]· καὶ οὐ [illegible]· ὁ γὰρ ἄγγελος [illegible] τὸ [illegible]· οὐ [illegible] τοῦ [illegible] ἐξ αὐτῆς [illegible]

ἀπ[illegible] Μετὰ τὴν μνηστείαν συλλαμβάνει· ἵνα δόξῃ ἐξ αὐτοῦ κεκυηκέναι· καὶ [illegible] ἐν ταῖς [illegible]· καὶ ἵνα [illegible] τῶν [illegible] τοῦ [illegible], [illegible] ἀλλ' [illegible] διὰ τὸ [illegible] τοῦ Χριστοῦ γέννησιν· ἵνα λάθῃ τὸν [illegible] τούτου· [illegible]

Τὴν δὲ ἐν γαστρὶ ἔχουσαν εὑρέθη· [illegible] Ἰωσὴφ [illegible]· [illegible] Ἰωσήφ, ὁ λόγος [illegible] ἐκ [illegible]· οὕτω καὶ ὁ Ἰωσήφ· δίκαιος γὰρ ἦν· [illegible] οὐ [illegible] κύκλ[illegible]

Μηδεὶς λεγέτω αἰσχρὰν τὴν ἐκ γυναικὸς γέννησιν· καὶ μολυσμὸν τὸ διὰ γυναικὸς τεχθῆναι· πρῶτον μὲν γὰρ ἡ ἀσώματος τοῦ θ(εο)ῦ φύσις, οὐ πέφυκε μολύνεσθαι· φῶς ὑπάρχουσα· ὅπου γε, οὐδὲ τὸ αἰσθητὸν τοῦτο ὑπὸ τῶν ἀφεδρώνων μολύνεται· πολλάκις στάζον ἀκαθάρτοις τόποις· ὁμοίως ὁ διὰ τῆς ἀπολαύσεως καὶ μὴ μολυνθεὶς θεὸς ὤν, δημιουργεῖν τὴν γυναῖκα, οὐδὲ τοῦ σαρκοῦσθαι ἐξ αὐτῆς ἐμολύνθη· τέξεται γάρ φησιν υἱόν· οὐ λέγει τό· τέξεταί σοι· διό· μέσως ἔθηκεν αὐτὸ τέθεικεν· οὐ γὰρ αὐτῷ ἔτικτεν· ἀλλὰ τῇ οἰκουμένῃ πάσῃ· διὰ τοῦτο καὶ τὸ ὄνομα, ἐκ τῶν οὐρανῶν ἦλθε κομίζων ὁ ἄγγελος· καὶ ὅτι θαυμαστὸς ἐνδεικνὺς ὁ τόκος οὗτος ὁ τόκος· διὸ καὶ ἑρμηνεύει τοῦτο ὁ ἄγγελος· χρηστὰς ὑποτείνων ἐλπίδας· καὶ ταύτῃ προσάγειν αὐτὸν βουλόμενος :—

Καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰ(ησοῦ)ν :—

Μὴ γὰρ ἐπειδὴ ἐκ πν(εύματο)ς ἁγίου ἐστὶ· νομίσῃς ἀλλότριον εἶναι τῆς διακονίας τῆς κατὰ ταύτην οἰκονομίας· εἰ γὰρ καὶ εἰς τὴν γέννησιν οὐδὲν συνεισήνεγκας, ἀλλ' ἄθικτος ἔμεινεν ἡ παρθένος· ὅπερ ἐστὶ πατρὸς ἴδιον· οὐ λυμαινόμενον τὸ τῆς παρθενίας ἀξίωμα, τοῦτό σοι δίδωμι· τὸ ὄνομα ἐπιθεῖναι τῷ τικτομένῳ· σὺ γὰρ αὐτὸν καλέσεις· εἰ γὰρ καὶ μὴ σὸς ὁ τόκος, ἀλλ' ὡς πατὴρ ἐπιδείξαι περὶ αὐτόν· ἤτοι ἵνα μὴ πάλιν ἐκ τούτου πατέρα τις αὐτὸν ὑποπτεύσῃ, ἄκουσον τῶν ἑξῆς :—

Αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ :—

Καίτοι μόνον εἶπε τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐπεὶ δὲ καὶ οὐχὶ τὰ ἔθνη προσέθηκεν· ἵνα μὴ ποιήσῃ τὸν ἀκροατὴν μετέωρον· τέως γὰρ συνετῶς ἁρμοζομένως, καὶ τὰ ἔθνη ᾐνίξατο· λαὸς γὰρ αὐτοῦ, οὐκ Ἰουδαῖοι μόνον· ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ προσιόντες καὶ δεχόμενοι τὴν παρ' αὐτοῦ γνῶσιν· σκόπει δὲ πῶς αὐτοῦ καὶ τὸ ἀξίωμα παρήνοιξε· λαὸν αὐτοῦ καλῶν, τὸν Ἰουδαϊκόν· τοῦτο γὰρ οὐδὲν ἄλλο δεικνύντος ἐστίν, ἢ ὅτι θ(εο)ῦ παῖς ὁ τικτόμενος· καὶ περὶ τοῦ ἄνω βασιλέως ἐστὶν ὁ λόγος αὐτῷ· οὐδὲ γὰρ τὸ ἁμαρτίας ἀφεῖναι ἑτέρας ἐστὶ δυνάμεως· ἀλλ' ἢ τῆς οὐσίας ἐκείνης· ἢ λαὸν ἔχει καὶ πρὸ τοῦ γεννηθῆναι ἐκ Μαρίας, καὶ σώζει δηλονότι ὡς θ(εό)ς :—

„ Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ κ(υρίο)υ διὰ τοῦ
„ προφήτου λέγοντος· ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει· καὶ τέξεται υἱόν
„ καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ· ὅ ἐστι μεθερμηνευό-
„ μενον, μεθ' ἡμῶν ὁ θ(εό)ς :—

Προφητεία ἐστί, παρέρχεσθαι μελλόντων ὄντων, περατουμένων, τῇ

κ(αὶ) ἀλεξαν(δρείας)

τοῦ αὐτ(οῦ)

ὠρι(γένους)

καὶ τὸ περὶ αὐτὴν [illegible] θαύματος [illegible] χαλιδω :

» Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ᾽ ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ,
» λέγων· Ἰωσὴφ υἱὸς Δαυΐδ· μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν Μαριὰμ τὴν
» γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν, ἐκ πνεύματός ἐστιν ἁγίου· τέξεται δὲ υἱὸν
» καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ
» τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν :

ΕΥCΕΒΕΙΟΥ Και

Ταῦτα ἀκούσας Ἰωσὴφ, φασὶ μὲν αὐτὴν οὐ μόνον μὴ ἐκβάλλειν· μη-
δὲ ἀτιμάζειν, ἀλλὰ δὴ ἔχειν ἀνεμεσήτως καὶ θεραπεύειν μετὰ τῆς κυήσεως· εὖ
δὲ γνῶναι ἤδη καὶ σαφῶς καὶ πεπεισμένος ἑαυτὸν, ὅτι ἐκ πνεύματος ἁγίου ἐστὶν ἐγ-
κύμων τὸ γεγεννημένον, οὐ κατέσχε καὶ [illegible] ἀλλ᾽ [illegible] πρὶν ἢ [illegible]
Κυρίως δὲ σφόδρα καὶ τὸ εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα τέθεικεν· ὅπερ
ἐπὶ τῶν παραδόξων καὶ παρ᾽ ἐλπίδας ἐκβαινόντων καὶ
οὐ προσδοκωμένων λέγεσθαι εἴωθε· [illegible] τοῖς μὴ [illegible]
τῶν εἰρημένων· πῶς τὸ πνεῦμα τοῦτο εἰργάσατο [illegible] μου· ὁ
γὰρ τῆς φύσεως ἐργαζομένης, ἀδύνατον ἑρμηνεῦσαι τῆς δια-
πλάσεως τὸν τρόπον· πῶς τοῦ πνεύματος θαυματουργοῦντος δυνατὸ-
ν ἂν εἴη [illegible] εἰπεῖν· τὸ γὰρ ἐκ [illegible] γυναικὸς [illegible] τόκον, δυ-
νατὸν τὸ ἐκ [illegible] ἀνδρὸς [illegible] γυναικὶ καὶ [illegible]
[illegible] τὸν ἀνδρῶν :—

ἀνε

Ὁ δίκαιος ἠρκέσθη τῇ διὰ τοῦ ὀνείρου ὁράσει· ἄγγελος δὲ λαλεῖ αὐτῷ,
ἵνα γνῷ ὅτι θεῖον τὸ πρᾶγμα, ὑπὲρ ἀνθρώπινον· φησὶ δὲ αὐτὸν υἱὸν Δαυΐδ
ὁ ἄγγελος, ἀναμιμνήσκων αὐτοῦ τὴν Δαυϊτικὴν ἐπὶ τῇ ἐπαγγελίᾳ· διὰ
ἐπηγγείλατο ὁ θεὸς ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυΐδ, ἔσεσθαι τὸν Χριστόν· μὴ φοβηθῇς
οὖν φησὶ παραλαβεῖν αὐτήν· οὐ γὰρ προσκρούσεις θεῷ, ὡς μοι-
χαλίδα κατέχων· ἐφοβεῖτο δὲ αὐτὴν ἔχειν, καὶ διὰ τὸ παράδοξον
καὶ ὅτι ἠγνόει τὸ πρᾶγμα· γυναῖκα δὲ αὐτοῦ φησὶ τὴν [illegible]
ἔδειξεν ὅτι οὐδὲ μέλλει πρὸς ἄλλον ἀνδρὸς [illegible] ἔθος δὲ ἀνδρὸς
τὰς [illegible] γυναῖκας καλεῖν· εἶτα τὸ παράδοξον τοῦ πράγματος,
[illegible] Ἰωσὴφ [illegible]· διὸ οὐ [illegible] τοῦ
[illegible] ἔδειξεν ὅτι [illegible] καὶ ὅτι ἐκ πνεύματος
[illegible] τὸ κυοφορούμενον· ἐπειδὴ δὲ φύσει υἱὸς
αὐτοῦ θεοῦ Χριστός, ὅπερ [illegible] κατακολουθήσαντες,
αὐτὸς [illegible] τῷ ὀνόματι· [illegible] δὲ καὶ τοῦ Ἰωσὴφ [illegible]
[illegible] τὸ δὲ Ἰησοῦς ὄνομα, [illegible] ἐκ τῆς [illegible]
[illegible] ἀπὸ τοῦ σώζειν· [illegible] σωτηρία ἐστίν :—

οὐκ ἔστιν ἐν [illegible] χρονικόν· οὐ [illegible]
[illegible] χρόνον [illegible]· ἀλλ' [illegible]
δεῖ αὐτὸν [illegible]· καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν [illegible]
[illegible] αὐτῆς· ἐν τούτῳ [illegible] [illegible]
[illegible] τὸν πρωτότοκον· οὐ πρὸς [illegible] δευτέρου [illegible]
[illegible] πρωτότοκος δὲ καλεῖται, ἐπειδὴ [illegible] καὶ [illegible]
ἐκ πατρός· καὶ πρωτότοκος καὶ μόνος ἐκ [illegible]
καὶ [illegible] αὐτῆς ὡς μὲν φύσει θεός, [illegible]
ὡς δὲ [illegible] δευτέρου [illegible], [illegible]
[illegible] :— σεβήρου

Ὅτι δὲ οὐ συνῆλθεν αὐτῇ [illegible] καὶ [illegible]
τούτου [illegible] οὐχ [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] ἀλλ' [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] μόνον· [illegible]
καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
καὶ αὐτῆς [illegible]
[illegible] Ἰωσήφ· [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ἐρρέθη [illegible] τοῦ ἀνδρὸς τοιούτου, οὔπω

[illegible] ἐρρέθη [illegible] τοῦτο τοῖς προφήταις·

Π[illegible] ὁ Ἄβραμ [illegible] μέχρι [illegible] τὸν Ἰωσὴφ

[illegible] αὐτοῦ· [illegible] δὲ Ἰουδαῖοι φασίν· ὅτι ὁ

[illegible] ἀπὸ Ἀβραὰμ [illegible] αὐτοῦ. ἐλάλησε

[illegible] αὐτοῦ [illegible] ἱστορίας· [illegible] τὸ μεῖνα(ι)

[illegible] χρόνον· [illegible] τοῦ

αὐτοῦ, [illegible] Βαβυλῶνος [illegible] αὐτοῦ τὸν [illegible] κοντα [illegible].

[illegible] αὐτὸν [illegible] τοῦ Χριστοῦ [illegible] τοῦ, παρὰ τῶν [illegible]·

[illegible] αὐτοῦ ἀπὸ Ἀβραὰμ [illegible] Χριστοῦ.

[illegible] λέγουσι δὲ [illegible] ἐν γαστρὶ [illegible] ἰδοὺ ἡ παρθένος

ἀλλ' ἡ νεᾶνις· εἰ δὲ τὸ, νεᾶνις ἐστὶ τῆς καθ' ἡλικίαν ἀκμαζούσης εἴ-

ρηται, ὡς Ἰουδαῖοι φασί, λέγομεν οὖν ὅτι ἴσον δύναται τὸ ἰδοὺ ἡ

παρθένος, καὶ τὸ, ἰδοὺ ἡ νεᾶνις· οὐ [illegible] δὲ ἐστὶ τῆς [illegible]

[illegible] τοῦ σημείου· τί γάρ ἐστι θαυμαστὸν· νεᾶνιν

[illegible] γυναῖκα συνοικοῦσαν ἀνδρί, [illegible]

[illegible]· [illegible] ἁρμόζει γεννῆσαι Ἐμμανουήλ· γυναικὸς συν-

οικηθείσης καὶ διαπαρθένου συλλαβούσης, [illegible] αὕτη

[illegible]· οὐκ ἔστι διαφωνία· τὸ, τὸν μὲν φησὶν· καὶ καλέσεις

τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· τὸν δὲ προφήτην εἰπεῖν· καὶ καλέσουσι

τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ· οὐ δὲ γὰρ ὁ Ἰωσὴφ τοῦτο αὐτὸν

ὠνόμασεν· ἀλλ' ἐκ τῶν πραγμάτων ἐκλήθη, οἱ ὄχλοι

[illegible] αὐτὸν ἐκάλουν· τοῦτ' ἔστιν, ὅτι [illegible] μεθ' ἡμῶν:—

» Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἐποίησεν ὡς προσέταξεν

» αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου· καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ οὐκ

» ἐγίνωσκεν αὐτήν. ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτό-

» τοκον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν:—

Τὸ [illegible] ἄνδρα· [illegible] δὲ τὸ [illegible]

τῆς γυναικὸς [illegible], [illegible] αὐτῷ, καὶ [illegible] τὸ [illegible]

[illegible] καὶ [illegible] παραλαβεῖν [illegible]:

Ἕως οὗ ὁ Ἰωσὴφ φασὶ [illegible] παρθενίαν, καὶ [illegible]

[illegible] δηλοῦ ἐστί· [illegible]

[illegible] ἐκ [illegible]· [illegible]

[illegible] γυναῖκα· ἀλλὰ [illegible]· ὡς καὶ [illegible]

[illegible] γινώσκει [illegible] ἕως οὗ ἔτεκε· τὸ δὲ ἕως

[illegible] οὐ [illegible] [illegible] ἡρῴδου [illegible] περὶ φαινομένου
[illegible] [illegible] [illegible] ἡρῴδην· οὐ [illegible]· οὔτε γὰρ
ἐπὶ τοῦ [illegible] [illegible] [illegible] ἐκλέγουσιν· οἱ [illegible] φανερ-
[illegible] ἀλλ' [illegible] ὅτι [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] τὸν αἴτιον καὶ τὸν βασιλέα [illegible] [illegible]
ὁ [illegible] [illegible] ἰουδαίων·

Πῶς πολλοῦ χρόνου [illegible] ὁ ἀστὴρ φαινόμενος· ἐπειδὴ γὰρ πολ-
λῶν [illegible] καὶ τὴν ὁδοιπορίαν [illegible] οἱ μάγοι χρόνον·
ἵνα [illegible] [illegible] τεχθέντι· ἔδει γὰρ ὅτι αὐτοῖς [illegible]
[illegible] [illegible] αὐτόν· ὥστε τὸ θαυμαστὸν καὶ παράδοξον
[illegible] αὐτοῖς [illegible] αὐτόν· [illegible] πολλοῦ χρόνου [illegible] αὐτὸν
φαινόμενον τοῦ [illegible]· [illegible] [illegible] αὐτοῖς [illegible]
[illegible] [illegible] καὶ [illegible] [illegible] ὁδοιπορίαν [illegible] χρόνον,
[illegible] [illegible] [illegible] αὐτὸν [illegible] [illegible] [illegible]
οὐκ ἔτι [illegible] αὐτὸν [illegible] [illegible]· ὅ[illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
καὶ τὸ δέος, [illegible] πλείονος ἀσφαλείας, [illegible]
[illegible] χρόνον· ὥστε [illegible] διαφυγεῖν· [illegible]
[illegible] καὶ γὰρ τοῦ [illegible] καὶ [illegible], [illegible]
[illegible]· καὶ γὰρ [illegible] [illegible]· [illegible]
[illegible] αὐτὸν [illegible] αὐτῆς [illegible]· [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ἄνθρωποι· [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] προσφωνεῖν·
προσκυνῆσαι. [illegible], προφῆται δὲ ταῦτα [illegible].
Καὶ τοῦ χ(ριστο)ῦ [illegible], [illegible] ἡ [illegible] τῶν αἰώνων ἀμήν:—

» Ἀκούσας δὲ ἡρῴδης ὁ βασιλεύς, ἐταράχθη· καὶ πᾶσα ἱεροσό-
» λυμα μετ' αὐτοῦ· καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ
» γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ χ(ριστὸ)ς γεννᾶται·
» οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· ἐν βηθλεὲμ τῆς ἰουδαίας· οὕτως γὰρ γέ-
» γραπται διὰ τοῦ προφήτου· καὶ σὺ βηθλεὲμ γῆ ἰούδα· οὐδα-
» μῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύ-
» σεται ἡγούμενος· ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν ἰ(σρα)ήλ· τότε
» ἡρῴδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους, ἠκρίβωσε παρ' αὐτῶν
» τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος· καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς βηθ-
» λεὲμ εἶπε· πορευθέντες ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ
» παιδίου· ἐπὰν δὲ εὕρητε, ἀπαγγείλατέ μοι· ὅπως κἀγὼ
» ἐλθὼν, προσκυνήσω αὐτῷ· οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως
» ἐπορεύθησαν:—

[illegible] Κ[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Κ[illegible]

[illegible] ἱστορίαι.

[illegible] ἀφ' [illegible] ἐπ' [illegible] [illegible] οὗτος.

Καὶ [illegible] Κῦ.

[illegible] ἐν ᾗ [illegible].

Τοῦ δὲ Ἰῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἐν ἡμέραις Ἡρῴδου τοῦ βασιλέως· ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱερουσαλὴμ λέγοντες· ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ.

Ὅτι Ἡρῴδης ἐστὶν ὁ πρῶτος [illegible] ἐκ [illegible] [illegible] τῶν Ἰουδαίων [illegible] τὸν τῶν Ἰουδαίων ἀρχιερέα:—

Ἀκολούθως τῇ προφητείᾳ ὅτι [illegible] ἐτέχθη [illegible] καὶ τῶν τοῦ Ἡρῴδου χρόνων [illegible] τῆς τοῦ Δανιὴλ προφητείας ἕως τοῦ Χῦ ἀριθμουμένης [illegible] τῶν [illegible] Ἰουδαῖοι [illegible] χρόνον [illegible] ἐκ [illegible] Κυ [illegible]

Ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν.

Τινὲς [illegible] τοῦ νόμου [illegible] οἱ καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible] αὐτὸν [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ἐκέλευσεν· οἱ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] καὶ τὸν [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Πῶς [illegible] πολλοῦ χρόνου δῆλον μετὰ τὸ τὸν ἀστέρα φανῆναι· ἐπειδὴ γὰρ πολὺν κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν ἔμελλον ἀναλίσκειν χρόνον· ἵνα κατ' αὐτὸν ἐπιστῶσι τὸν τοκετόν· ἔδει γὰρ ἐν [illegible] προσκυνηθῆναι [illegible] αὐτόν· ὥστε τὸ θαυμαστὸν καὶ παράδοξον φανῆναι τοῦ πράγματος· πρὸ πολλοῦ χρόνου δείκνυσιν αὐτοῖς τὸν ἀστέρα· εἰ γὰρ [illegible] καὶ ἐτέχθη [illegible] τότε αὐτοῖς ὤφθη [illegible] κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν τρίψαντες χρόνον, οὐκ ἔτι ἐν σπαργάνοις αὐτὸν [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Καὶ τὸ δὲ [illegible] [illegible] βασιλείας, [illegible] [illegible] ὥστε τὸ [illegible] διαφυγεῖν [illegible] [illegible] καὶ γὰρ [illegible] [illegible] αὐτὸν [illegible] αὐτῆς ἐπιχειρήσεως· [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ἀκούσας δὲ ἡρώδης ὁ βασιλεύς, ἐταράχθη καὶ πᾶσα ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ· καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ χριστὸς γεννᾶται· οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· ἐν βηθλεὲμ τῆς ἰουδαίας· οὕτω γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου· καὶ σὺ βηθλεὲμ γῆ ἰούδα· οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος· ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν ἰσραήλ. τότε ἡρώδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους, ἠκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος· καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς βηθλεὲμ εἶπε· πορευθέντες ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου· ἐπὰν δὲ εὕρητε, ἀπαγγείλατέ μοι· ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν, προσκυνήσω αὐτῷ· οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν·

αὐτὸν ἀνελεῖν· καὶ τὰ τῆς προφητείας ἀναπληροῦσθαι· μάγοι δὲ τοὺς κ
[illegible] ρίον· [illegible] ἑκάστοτε τοῖς λεχθεῖσιν, ὡς φησὶ [illegible] ὅτι [illegible]
χρόνον [illegible] τῶν λεχθέντων καὶ γενομένων· καὶ ἤχθησαν [illegible]
[illegible] ἐξ αὐτῶν. Καὶ σὺ Βηθλεὲμ ἑκάστοτε, τίμιον [illegible] διὰ Χ(ριστό)ν·
Καὶ ἡ Βηθλεὲμ [illegible] λέγουσα [illegible] προφήτης·

Οὗτος ὁ Ἡρῴδης, Ἰδουμαῖος ὢν τὸ γένος· ἐπειδὴ γὰρ ἐξέλιπε
ἐξ Ἰούδα ἄρχων κατὰ τὴν Ἰακὼβ προφητείαν· καὶ λοιπὸν οἱ ἐθ
νικοὶ ἦρξαν. ἐκ τότε καὶ ὁ Ἡρῴδης ἦρξε τοῦ Ἰουδαίων ἔθνους·
ἐξέλιπε γὰρ τὸ τοῦ ἄρχειν ἐκ τότε καὶ τὸ ἱερατικὸν γένος· [illegible]
δὲ ζητούντων τῶν μάγων, ὡς μόνοι μαθεῖς οἱ γραμματεῖς
[illegible] ἐφανέριζον· διὸ καὶ Ἡρῴδης [illegible] τοὺς μάγους, Ἰουδαίους
ἑαυτοῦ ποῦ ὁ Χ(ριστὸ)ς γεννᾶται·

Οἱ γραμματεῖς δὲ τὴν προφητείαν παράγουσι· καὶ ἐν Βηθ
λεὲμ λέγουσι τῆς Ἰουδαίας· ἢ καί τινες τῶν Ἰουδαίων· ὡς
Ἱερουσαλὴμ τὴν προφητείαν εἰρῆσθαι φασί· καὶ [illegible] λέγοντες·
ὅτι ἐν Ἱερουσαλήμ, οὐκ ἐν Βηθλεέμ· ἀλλ' ἐν [illegible] γεννᾶται·
οὔτε δὲ ὡς Ἱερουσαλὴμ [illegible] τὸ ἐπὶ [illegible] τὴν προφητείαν [illegible]
Καὶ αἱ ἔξοδοι αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος·

» Καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστὴρ ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ προῆγεν αὐτούς· ἕως
» ἐλθὼν ἐστάθη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον· ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρη
» σαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα· καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εἶδον τὸ παι
» δίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ· καὶ πεσόντες, προσεκύνησαν
» αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν, προσήνεγκαν αὐτῷ
» δῶρα· χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν· καὶ χρηματισθέντες
» κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρῴδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν
» εἰς τὴν χώραν αὐτῶν·

Δικαίως μετὰ τὴν [illegible] τοῖς μάγοις ὁδηγοῦσα ἐν [illegible] ἀστὴρ ἦν· αὐτὴ
δὲ οὐ μακρὰν τῆς γῆς καθίζουσα, ὡδήγει τοὺς μάγους· [illegible]
φος διδάσκαλος χωροῦσα, [illegible]· τὴν [illegible] Κόσμον [illegible]
κόσμον [illegible] ζουσα· ὅτι οὐ [illegible] ὁ ἀστήρ, φαν[illegible]
ἀστοῦ, [illegible] οὗ ἦν τὸ παιδίον·

Ἐπεὶ ὁ ἀστήρ· [illegible] ἐγγὺς [illegible] ἵνα οἱ μάγοι [illegible]· οὐ [illegible] καὶ
[illegible] ἐξ [illegible]· οὔτε [illegible] οἱ Κυ[illegible]
ἐθνῶν, οὐ κατὰ [illegible] ἄλλων [illegible] ποιεῖσθαι τὴν πορείαν·
ἀλλὰ ξένον [illegible]· καὶ ἄλλοτε ἀλλαχοῦ φαινόμενος

ἀνε
ἀνε
σορί
Κυρί

Ὁ [illegible] ἡρώδης, λάθρα [illegible] αὐτούς·
[illegible] ἰουδαίους [illegible] τὸν χ(ριστὸ)ν· [illegible]
[illegible] διὰ δὲ [illegible] οἱ μάγοι [illegible]
[illegible] αὐτὸν [illegible]
[illegible] τῶν μάγων· [illegible]
[illegible] οἱ μάγοι τὸ [illegible]
[illegible] θέλειν [illegible]
[illegible] χ(ριστὸ)ν [illegible] θέλειν [illegible]
[illegible] τοῦ
[illegible] οἱ μάγοι· [illegible]
[illegible] αὐτὸν [illegible] μαρία [illegible] αὐτοῦ [illegible]
αὐτοῦ [illegible] ἀστέρος· [illegible] χρόνου [illegible]
[illegible] τοῖς μάγοις· τινὲς δὲ φασὶν ὅτι [illegible] οὖν [illegible]
[illegible] τὸν [illegible], [illegible] τοῦ [illegible]· [illegible]
δὲ [illegible] βασιλείαν τοῦ χ(ριστο)ῦ [illegible] αὐτοῦ δειλίαν, [illegible]
[illegible] ὁ ἡρώδης· κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσε
παρὰ τῶν μάγων· ἰδόντες οὖν τὸ παιδίον ἰ(ησοῦ)ν· [illegible]
[illegible] αὐτοῦ ὀφθαλμοῖς, προσφέρουσιν [illegible]· χρυσὸν
μὲν, ὡς βασιλεῖ· λίβανον δὲ, ὡς θ(ε)ῷ, σμύρναν δὲ, ὡς [illegible]
[illegible] περὶ αὐτοῦ· [illegible]
[illegible] αὐτοῦ [illegible] αὐτοῦ [illegible]· Καὶ
[illegible] μάγοις [illegible]:-

Ὁ [illegible] αὐτὸν· [illegible]
[illegible] μαθητῶν· καὶ τοῖς [illegible]
[illegible] οἱ δὲ ἰουδαῖοι, χ(ριστὸ)ν [illegible]
[illegible] τοῖς μάγοις· [illegible] ἰουδαίοις,
[illegible] χ(ριστὸ)ν [illegible]
[illegible]
[illegible] τοὺς μάγους· [illegible]
[illegible]
[illegible] αὐτῶν καὶ τῶν [illegible]
[illegible] ἐθνῶν καὶ ἰουδαίων [illegible]· [illegible]
[illegible]:-

[illegible] τοῖς [illegible]
[illegible]· [illegible]

ϛ περὶ τῶν ἀναιρεθέντων παίδων:

ἢ ὅτι μὲν ποιμαίνει καὶ Αἴγυπτον· δείκνυσιν ὅτι πλείονος ἀπήλαυσε χάριτος καὶ Αἴγυπτος· ἀλλ᾿ ἦσαν δεισιδαιμονέστεροι πάντων, εἵλκυσε· τὸ δὲ ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου, ἢ καὶ Ἰουδαῖοι φασὶν ὅτι ἐπ᾿ αὐτῶν ἐλέχθη, ὡς ἐν τύπῳ ἐλέχθη· ἀλλὰ γὰρ Χριστοῦ ὡς κατὰ φύσιν υἱὸς τοῦ θεοῦ, ἀπαιτεῖ τὸ ῥητόν· διὸ ὡς πέρας τότε λαβούσης τῆς προφητείας, ἢ τοῦτο ὁ εὐαγγελιστής:-

ϛ΄ » Τότε Ἡρῴδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη λίαν·
» καὶ ἀποστείλας, ἀνεῖλε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ
» καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω κατὰ
» τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσε παρὰ τῶν μάγων:-

Ἡ θεία καὶ ἱερὰ τῶν εὐαγγελίων γραφή· τὸ ἄγριον ἐνδεικνυμένη τοῦ ὠμοῦ τυραννοῦντος, ἢ τὸ ἐθυμώθη· καὶ προσέθηκε λίαν· θυμὸς μὲν γὰρ ἦν ὅτι ταύτην ὀργὴν ἐνεδείξατο πρὸς τὴν ἀπόφασιν· καὶ θυμὸς κατὰ τὸ κράτος τοῦ λογισμοῦ· τὸ δὲ λίαν, ὁ κοινὸς θυμὸς ἢ παραφροσύνην· καὶ χύσιν αἵματος· καὶ θηριώδη τολμήματα:- σιβ ῑϛ

Οἰόμενος συγκαταληφθῆναι τῶν ἀναιρουμένων συναναιρῆσαι καὶ τὸν ζητούμενον ὁ Ἡρῴδης, οὐ μόνον τοὺς ἐν Βηθλεὲμ ἀναιρεῖ παῖδας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς· οὐκ ἄδικος δὲ αἰτία τῆς τῶν παίδων ἀναιρέσεως ἡ Χριστοῦ γέννησις· ἀλλ᾿ ἡ ἀκρασία τῆς Ἡρῴδου κακίας. καὶ τάχα οἱ μὲν ἑκουσίως ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ ἀποθνήσκοντες, τέλειοι καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ· τὰ παιδία δὲ νήπια καὶ ὑπὲρ αὐτῶν, τὰ δὲ πλεῖον ἀποφέρονται τῶν παιδίων ἡλικίαν· καὶ μᾶλλον διὰ τοῦτο, ἀνεπιστήμονες τυχόν· ἐοίκασι γὰρ μάρτυσιν· ἐπεὶ δὴ οἱ ἀδικούμενοι πάντες ἢ διὰ μαρτυρίας πάσχουσιν, εἰ μὴ αὐτοὶ χρησιμαὶ μοιχείας· πρὸς ἑτέρας δὲ ἀποστέλλονται, ἐπεὶ δὴ ἀνδροφθόροι, οὐκέτι μελλονίστως ἔμελλε γίνεσθαι· ἢ μαθὼν οἱ δὲ μόνος λόγον ἀπόρρητον· ἵνα μή τις οἰηθῇ ὅτι ἄκοντος τοῦ θεοῦ γέγονεν ἡ τῶν νηπίων ἀναίρεσις, δείκνυσιν ὁ εὐαγγελιστὴς ὅτι καὶ ᾔδει καὶ προεῖπε τὸ ἐσόμενον διὰ τοῦ προφήτου. φωνὴ γάρ φησιν ἐν Ῥαμᾷ ἠκούσθη· Ῥαμᾶ δὲ, τὴν ὑψηλὴν δηλοῖ· διὸ καὶ ἐν ἄλλοις ἀντιγράφοις, φωνὴ ἐν ὑψηλῇ κεῖται· Ῥαχὴλ δὲ ἐστὶν, ἡ Βηθλεέμ· ἐπεὶ γὰρ τελευτήσασαν τὴν Ῥαχὴλ πλησίον τοῦ χωρίου τούτου ἔθαψαν· ὁ δὲ Βενιαμὶν υἱὸς Ῥαχήλ, ἢ καὶ ὅτι ἕως ἡ Βηθλεὲμ ἐκληρώθη Ῥαχήλ· κλαίουσι δὲ ἐπὶ τοῖς τέκνοις αὐτῶν οἱ ἐν Βηθλεέμ· ὡς μήπω μαθόντες ἀπὸ τοῦ παραδείσου τὰ ἑαυτοῦ χάριτι ὅτι εἰσὶ καὶ ἀναπαύσονται· ἀναιροῦνται παῖδες,

[illegible] τοῦ [illegible] :

Δι᾽ αὐτὸ τοῦτο καὶ ἠφανίσθη· ἵνα ἀπολέσαντες τὸν χειραγωγοῦντα, ἀναγ[illegible] ἐρωτῆσαι τοὺς ἰουδαίους· καὶ ἅπασι τὸ πρᾶγμα κατάδηλον γένηται. ἀπὸ μὲν γὰρ τοῦ ἀστέρος, [illegible] αὐτοὺς ὁ τῶν ἰουδαίων δῆμος καὶ ὁ βασιλεύς· καὶ τὸν προφήτην [illegible] τὸ φανὲν [illegible]· ἀπὸ δὲ τοῦ προφήτου πάλιν, ἄγγελος αὐτοὺς [illegible], [illegible] ἐδίδαξε· πῶς δὲ ἀπὸ ἱερουσαλὴμ [illegible] διὰ τῆς [illegible] ὁδοῦ βαδίζουσιν· ἵνα μάθῃς καὶ ταῦτα, ὅτι οὐ [illegible] ἦσαν· καὶ [illegible] ἀλλ᾽ [illegible] αὐτοῖς· [illegible] καὶ [illegible] ἡμέραν [illegible]· καὶ τί τοῦ ἀστέρος τούτου ἐδεῖτο· ἵνα [illegible] τοῦ χωρίου· ἵνα καὶ τὸ παιδίον ὀφθῇ· οὐ γὰρ ἦν [illegible] αὐτό· [illegible] περιφανὴς [illegible]· [illegible] διὸ καὶ αὐτοῖς [illegible] φαίνεται· καὶ [illegible] ἐκείνου τὴν φάτνην κατέλαβον :—

ηέ επι

Θεολογεῖ τοῦτον ὁ λίβανος· ὡς θεῷ προσφερόμενος· μαρτυρεῖ τὸ κατὰ [illegible] κράτος· ὡς [illegible] ὁ χρυσός· τὸ [illegible] πάθος [illegible] καὶ τὴν διὰ τῆς ζωοποιοῦ ταφῆς κατάλυσιν τῆς φθορᾶς, τὸ [illegible] σμύρνης προσφέρει·

» Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ᾽ ὄναρ τῷ
» ἰωσὴφ· λέγων· ἐγερθεὶς, παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ·
» καὶ φεῦγε εἰς αἴγυπτον· καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἴπω σοι· μέλλει γὰρ ἡρῴδης
» ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό· ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ
» παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς αἴγυπτον·
» καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς ἡρῴδου· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν
» ὑπὸ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου· λέγοντος· ἐξ αἰγύπτου ἐκάλεσα
» τὸν υἱόν μου :—

απι

Φεύγει τὴν ἡρῴδου μανίαν [illegible] καὶ τῶν κατὰ σάρκα γονέων εἰς αἴγυπτον [illegible] ἐτῶν δύο· καὶ [illegible] αὐτοῖς, ἕτερα ἔτη δύο· μέχρι τοῦ [illegible] ἔτους τῆς ἀρχελάου βασιλείας· [illegible] καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν ἡρῴδου, διὰ χρηματισμοῦ πάλιν [illegible] ἐξ αἰγύπτου· ὢν ἐτῶν τεσσάρων τὸ κατὰ σάρκα· ἔτους τεσσαρακοστοῦ [illegible] τῆς βασιλείας αὐγούστου· φεύγει δὲ ὁ θεὸς ὢν ὁ χριστός, [illegible]· ἵνα δειχθῇ ὅτι καὶ ἄνθρωπος ἦν ἡμῖν ὁμοιοπαθής· εἰ γὰρ [illegible] ὡς θεὸς [illegible]· καὶ [illegible] αὐτὸν τοῦ ἡρῴδου· καὶ μὴ ἀποθάνῃ, ἔλεγον ἄν τινες, ὅτι οὐ [illegible] κατὰ [illegible] ἀλλ᾽ ἦν αὐτοῦ φαντασία·

πατρὸς μαινομένου δὲ αὐτοῦ τοῦ [illegible] ἀφοβίας, ἐχρηματίσθη πάλιν ἀναχωρῆσαι εἰς Ναζαρέτ. ᾔδει δὲ ὁ [illegible] ὅτι [illegible] πληρῶσαι τὸν καθαρισμὸν ἀναχωρῆσαι εἰς Ναζαρέτ· ἀλλ' ὅτι πάλιν ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρέτ· ἐκ τῆς φυγῆς εἰς Αἴγυπτον καὶ [illegible], πάλιν ᾤκησεν εἰς Ναζαρὲτ διὰ χρηματισμοῦ. ἡ δὲ Ναζαρὲτ, κώμη μέση τῆς Γαλιλαίας· ἧς ἐτετράρχει Ἡρώδης ὁ [illegible] Ἡρώδου. οἱ δύο δὲ Ἀρχελάου. αὐτὸς θανὼν γὰρ ὁ πατὴρ τούτων Ἡρώδης, διένειμε κατέχειν ταύτην τοῖς υἱοῖς· ὧν ὁ μὲν Ἀρχέλαος, ἦρξε τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἡρώδης, τῆς Γαλιλαίας· δυνάμενος δὲ καὶ ἀλλαχοῦ λαθεῖν, ἐκεῖ κατῴκησε· πληρῶν τὴν προφητείαν· καὶ δεικνὺς ὅτι μέλλει τὴν Ἰουδαίαν καταλιπεῖν καὶ εἰς τὰ ἔθνη ἀπελθεῖν, ἵνα πιστεύσωσιν εἰς αὐτόν. οὐκ εἴρηται δὲ ῥητῶς οὐδ' ἐν ἑνὶ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται, ἀλλ' ὁμοίως· διὸ πληθυντικῶς εἶπε τῶν προφητῶν. ὁ γὰρ Ναζωραῖος ἑρμηνεύεται ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ καὶ ἄμωμος. ἤτοι διὰ τὸ ἐν ταῖς πολλαῖς αἰχμαλωσίαις ἀπολέσθαι τὰ βιβλία· ἢ διὰ τὸ καταθέσθαι [illegible] τὴν αὐχμόν. οὐχ εὑρίσκεται τὸ ῥητὸν ἐν τοῖς τῶν προφητῶν [illegible] χρηστοῖς· ἢ δὲ ἴσον ἐστὶ τὸ Ναζωραῖος τῷ ἡγιασμένος, πολλοὶ προφῆται εἰρήκασι τὸν Χριστὸν Ναζωραῖον. καὶ ὁ Δαυῒδ [illegible] ἅγιον [illegible] αὐτοῦ καλεῖ. [illegible] ἐξ Αἰγύπτου ἐπανόδου, εὑρήσεις τοῦ Λουκᾶ λέγοντος ταῦτα [illegible] :—

Ἡ Ναζαρὲτ, ἐν τοῖς τῆς Ἰουδαίας ἔκειτο τέρμασι· διὸ δηλοῦται ὅτι διὰ τὸ τῶν Ἰουδαίων [illegible], ἔμελλε τὴν Ἰουδαίαν καταλιπεῖν· καὶ εἰς τὰ ἔθνη μεταβῆναι :—

» Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς
» κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας· καὶ λέγων· μετανο-
» εῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· οὗτος γάρ ἐστιν ὁ ῥηθεὶς
» ὑπὸ Ἠσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· φωνὴ βοῶντος ἐν
» τῇ ἐρήμῳ· ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου· εὐθείας ποιεῖτε τὰς
» τρίβους αὐτοῦ :

Ἔθος τοῦτο τῇ γραφῇ [illegible] χρόνον, ὡς εὐθὺς [illegible] τὸ λέγειν. διὸ ἄρτι τοῦτο [illegible] ἐγένετο, εἴρηται [illegible] γενέσθαι· Ἰωάννης δὲ [illegible] ἑλληνίζεται, [illegible] καὶ [illegible] Χριστοῦ· προσῆλθε δὲ ἐν τῇ ἐρήμῳ κηρύσσων μετανοεῖτε [illegible] τῶν οὐρανῶν· [illegible] ὁ Χριστός. κηρύσσει δὲ οὐκ ἐν [illegible] πόλεσιν· ἀλλ' ἐν ἐρήμῳ [illegible]

[illegible] αὐτῶν:-

Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος· φωνὴ ἐν
ῥαμᾶ ἠκούσθη θρῆνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολύς· ῥαχὴλ κλαίουσα
τὰ τέκνα αὐτῆς· καὶ οὐκ ἤθελε παρακληθῆναι ὅτι οὐκ εἰσίν:

Π[illegible] ζητεῖν, [illegible] παῖδας [illegible]
[illegible] τοῦ φθεγγομένου ὑπὸ ἡρῴδου [illegible]
[illegible] τοῦ ἐφραΐμ [illegible] τοῦ προφήτου μνημονεύει [illegible]
[illegible] οὐ [illegible] ἰηλ, [illegible]
[illegible] ἡ [illegible]
[illegible] αὐτοῦ [illegible] ὁ λαὸς [illegible]:

Τ[illegible] παίδων [illegible] ἡρῴδου [illegible], ῥαχὴλ
[illegible] κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς· καὶ οὐκ ἤθελε παρακληθῆ
ναι ὅτι οὐκ εἰσίν· [illegible]
[illegible]; πρὸς [illegible] οὐ [illegible]
αὐτῆς· ἡ ἐκκλησία δέ· [illegible] προσώπῳ [illegible]
[illegible] ζῶσιν [illegible]
καὶ [illegible] μάρτυρας [illegible] τῶν παίδων· αὐτοὺς [illegible]
[illegible] ὑπὲρ αὐτοῦ [illegible] βασιλείας τῶν οὐρανῶν· καὶ
[illegible] χαρίσματα:-

Τελευτήσαντος δὲ τοῦ ἡρῴδου, ἰδοὺ ἄγγελος κυ κατ᾽ ὄναρ φαίνεται
τῷ ἰωσὴφ ἐν αἰγύπτῳ λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ
τὴν μητέρα αὐτοῦ· καὶ πορεύου εἰς γῆν ἰηλ· τεθνήκασι γὰρ οἱ ζητοῦντες
τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου· ὁ δὲ, ἐγερθεὶς, παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ
τὴν μητέρα αὐτοῦ· καὶ ἦλθεν εἰς γῆν ἰηλ· ἀκούσας δὲ ὅτι ἀρχέλαος
βασιλεύει τῆς ἰουδαίας ἀντὶ ἡρώδου τοῦ πρς αὐτοῦ, ἐφο
βήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν· χρηματισθεὶς δὲ κατ᾽ ὄναρ, ἀνεχώρησεν
εἰς τὰ μέρη τῆς γαλιλαίας· καὶ ἐλθὼν, κατῴκησεν εἰς πόλιν
λεγομένην ναζαρέτ· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν
ὅτι ναζωραῖος κληθήσεται:-

Π[illegible] κύριος [illegible] παίδων ὁ ἡρῴδης, αὐτὸ
[illegible] ἰδίας γυναικός· χρηματισθεὶς
[illegible] παραλαβὼν τὸ παιδίον καὶ [illegible]
[illegible] ἀκούσας ὅτι ἀρχέλαος [illegible] τῆς ἰουδαίας, ἀντὶ
[illegible] αὐτοῦ· δεδιὼς [illegible] ἐχθρὰν· εἰς τὴν
[illegible], οὐκ [illegible] τὴν ἰουδαίαν· διὰ

ἐπὶ τῷ ὀσφρανθῆναι αὐτοῦ· οὕτως καὶ ἰσ[illegible]
[illegible] τῆς ὀσφρήσεως τοῦ Ἰσραήλ· [illegible]
[illegible] τῆς ὀσφρῆς· εἰ δὲ καὶ καθ' [illegible] ἐκεῖ [illegible]
Καὶ [illegible] ὀσμὴν [illegible] Κ(ύριο)ς· [illegible]
ἱερατικῶν καὶ ὁδοιπορίας· καὶ ὡς δοῦλος Χ(ριστο)ῦ· διὰ τοῦτο γίνεται [illegible]
[illegible] οἱ Κ[illegible]· καὶ διὰ τοῦ [illegible] τοῦ σώματος·
Καὶ [illegible] σχολάζειν· πρὸς [illegible] γὰρ καὶ [illegible],
ἃς [illegible] ἀρχήν :-

Καὶ τοῦτο δὲ οὐ παρέργως· ἀλλ' ὡς [illegible] μυστήριον καὶ τύπον· Καὶ
γὰρ [illegible], οὔτε τοῖς ἀκαθάρτοις τελείως κτήνεσιν, οὔτε τοῖς
καθαροῖς συνεκρίθησαν· μέσην δὲ τινα τάξιν ἔχει· καὶ [illegible]
[illegible] τοῖς ἰδιώμασι· τὸ μὲν γὰρ [illegible] τὴν
[illegible] Καὶ [illegible] τοῖς ὁ-
δοῦσι [illegible] καὶ [illegible], τῶν καθαρῶν ἰδιω-
μάτων· Καὶ [illegible]· τὸ δὲ μὴ διχηλοῦντα ὁπλὴν
ἔχειν, τοῖς ἀκαθάρτοις [illegible] πέφυκε· Καὶ [illegible] Κα[illegible]
δὲ [illegible] ὄνυχα [illegible] οὐ διῄρηται· ταύτης
[illegible] τῆς αἰτίας [illegible], [illegible] τοῦ [illegible] περὶ
[illegible] δεικνύντος [illegible] εὐαγγελικὴ [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] Ἰ(ησο)ῦ, καὶ τοὺς ἐκ τοῦ Ἰσραὴλ τοῦ καθαροῦ λαοῦ· Καὶ τοὺς
ἐκ τῶν ἀκαθάρτων ἐθνῶν, [illegible]· Καὶ ὅτι καὶ ταῦτα
κτήνεσι, [illegible] :-

Καὶ οἱ μέν φασι, [illegible] Καὶ μέχρι [illegible]
[illegible] Κ[illegible]
[illegible] Κ[illegible] δὲ [illegible]
[illegible] καὶ ὁ λαὸς [illegible]
[illegible] οὐδὲ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible] Κα[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Κα[illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

Ο [illegible] χειρός [illegible]

[illegible] ὃ καὶ αὐτός ἐστιν ὁ χ(ριστό)ς· [illegible] αὐτόν:

Τ [illegible] τοῦ προφήτου [illegible] τὸν πρόδρομον [illegible] ἰουδαϊκ(ῆς) [illegible] ἠσαΐου [illegible] τοῦ ἠσαΐου [illegible] ἄγγελον [illegible] καὶ αὐτὸν [illegible] καὶ φωνὴν [illegible] φωνή [illegible] δείκνυσι δὲ χ(ριστὸ)ν· φωνή [illegible] ὁδὸν κ(υρίο)υ· [illegible] τοῦ υἱοῦ τοῦ θ(εο)ῦ, οὐκ [illegible] φωνή, οὐ καὶ [illegible]

Β [illegible]

Λ [illegible]

Κ [illegible]

ἐπαγγελλόμενοι· ὁ καιρὸς [illegible] τέλος [illegible] [illegible] βαπτίζεσθαι [illegible] ἕως τοῦ [illegible] τέλος εἰς φθοράν· διὸ καὶ ὁ χριστὸς [illegible] ἐβαπτίσθη [illegible] [illegible] ἔλεγεν· οὗτός ἐστιν [illegible] [illegible]:-

Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς· γεννήματα ἐχιδνῶν· τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς· ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας· καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· πατέρα ἔχομεν τὸν ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν· ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ ἀβραάμ:-

Ὄφεις καλεῖ διὰ τὸ πονηρὸν αὐτούς· γεννήματα ἐχιδνῶν [illegible] [illegible] ἔχει καὶ [illegible] [illegible] διὰ τοῦτο καλεῖ [illegible] αὐτοὺς [illegible] [illegible] ὀργῆς [illegible] ἀπὸ τῶν [illegible] ὀργήν [illegible] οὕτω δὲ καλεῖ τοὺς ἐρχομένους πρὸς τὸ βάπτισμα αὐτοῦ ἰουδαίους, ὡς πρὸς τὴν τῶν ἰουδαίων [illegible] [illegible] φόνευσιν [illegible] καὶ αὐτῶν [illegible] τῶν προφητῶν. καὶ γὰρ αἱ ἔχιδναι τὰς τῶν μητέρων γαστέρας ἐσθίουσαι, ἐξέρχονται· κατὰ τὸν τοῦ τόκου καιρόν· καὶ αἱ θήλειαι ὅταν συγγίνωνται αὐταῖς οἱ ἄρρενες, τὰς κεφαλὰς αὐτῶν δεχόμεναι ἐν τοῖς ἑαυτῶν στόμασιν, ἀποκεφαλίζουσιν αὐτοὺς [illegible] οὕτω καὶ αὐτοὶ κοιλίας [illegible] [illegible] καὶ φιλάδελφοι, τὰς ἀλλήλων κεφαλὰς ἀποτέμνουσι [illegible] [illegible] [illegible] ἡ ἔχις χρῆται [illegible] καὶ ἡ [illegible] πολιτεία· ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας· τουτέστι, μὴ μόνον τὴν ψυχὴν τῇ μετανοίᾳ καθαίρετε, ἀλλὰ καὶ ἔργα ποιήσατε χρηστά· [illegible] τοῖς κατὰ θεὸν καὶ [illegible] [illegible] [illegible] προφητεύει· καὶ τὴν κλῆσιν τῶν ἐθνῶν τῶν ἀναισθήτων [illegible] λίθων, καὶ λίθοις καὶ ξύλοις [illegible] [illegible] καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· πατέρα ἔχομεν τὸν ἀβραάμ· διὰ δὲ τούτου [illegible] καὶ αὐτοὺς [illegible] τῆς κατὰ σάρκα συγγενείας [illegible] Καὶ [illegible] αὐτοῦ [illegible] [illegible] ἀκρίδες [illegible] [illegible] καὶ [illegible] [illegible] αὐτῶν οἱ τοῦ Κυρίου [illegible] [illegible] τὸν Κύριον [illegible] [illegible] λεγόμενοι :–

Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία, καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ Ἰορδάνου. Καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

Ἀκούοντες οἱ ὄχλοι τὴν ὑπερβάλλουσαν τοῦ Προδρόμου πολιτείαν, ἐπεθύμουν αὐτὸν ἰδεῖν. Καὶ διὰ τοῦτο [illegible] Κοινὸν ὅτι [illegible] γέγονε, πάντες συνέτρεχον πρὸς αὐτόν· ὡς [illegible] ἐκ Θεοῦ [illegible] ἐξομολογοῦντο δὲ [illegible] αὐτοῦ· ἵνα [illegible] ἱερέως [illegible] ὑπὲρ αὐτῶν θυσίαν :–

Ἐπεὶ δὲ λύχνος Ἰωάννης ὑπῆρχε καὶ οὐ φῶς τοῦ κόσμου, [illegible] πρὸς αὐτόν πάντες οἱ [illegible] καὶ [illegible] οἱ καλούμενοι [illegible] [illegible] βαπτιζόμενοι [illegible] ἐν [illegible] αὐτῶν [illegible] :–

Καὶ [illegible] καὶ [illegible] ἔλκυσε. Καὶ πρὸς τὸν Ἰορδάνην ἐκέλευσε [illegible] περὶ ἑαυτοῦ [illegible] [illegible] ἀφίετε. Καὶ [illegible] [illegible] Καὶ [illegible] Κυρίου [illegible] [illegible] [illegible] αὐτόν [illegible] [illegible] Κ[illegible]

[illegible] θεῷ [illegible]

[illegible]

[illegible] ἐξ [illegible]

[illegible] φρονοῦντες δὲ, ἀξίαν [illegible] Χριστὸν Ἰησοῦν· [illegible] καὶ [illegible]

ὁ Χριστὸς Ἰησοῦ, [illegible] κατὰ [illegible] Χριστὸς [illegible]

[illegible] καὶ

[illegible]

οὐ γὰρ [illegible] τούτου [illegible] ἁμαρτίαν [illegible]· ἀλλὰ καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible] οὐδὲ φαρμακοῦ καθαρτικοῦ· οὐδὲ τοῦ κατα[illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible] ῥίζαν καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ἀφεῖναι καὶ τὴν ῥίζαν:—

» Ἐ[illegible]
» ἐχόμενος, ἰσχυρότερον [illegible]
» [illegible]
» [illegible]
» [illegible] καὶ
» [illegible]:—

Τὸ ἰουδαϊκὸν [illegible], μάρτυρα [illegible] καὶ

[illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible] Χριστοῦ· [illegible]

[illegible], καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible] καὶ

[illegible]

[illegible]

Εἶπον ὅτι· δικαίων ψυχάς· [illegible]
[illegible] χεῖρον, [illegible]·

» Τό τε [illegible] ὁ Ἰς αὐτὸ [illegible]
» [illegible] ὁ δὲ [illegible]
» αὐτόν, [illegible]
» [illegible] αὐτόν· [illegible]
» [illegible] δικαιοσύνην·

Π[illegible] ἐστι [illegible] τοῦ νόμου [illegible]
διαυτοῦ [illegible]
[illegible] αὐτὸν [illegible]
λέγει· ὅτι [illegible] αὐτὸν [illegible]
[illegible]
[illegible]
σφοδρ[illegible]
[illegible]

Καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] δικαιοσύνην [illegible]

Π[illegible] δικαιοσύνην, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] θεοῦ [illegible]
[illegible] Κς [illegible]
[illegible] θεὸς [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] δικαιοσύνην [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] λέγεσθαι. καὶ ὅτι ἐργάζεται, [illegible]

[illegible] ἀλλὰ

[illegible]

[illegible] τῆς ἀξίας [illegible] καὶ [illegible] αὐτοῦ

[illegible] λέγει [illegible]

[illegible] οὔτε εὐτελὲς [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ἀλλὰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ὅτι ἰσχυρὸς [illegible]

[illegible] οὐδὲ [illegible]

[illegible] οὐδὲ [illegible]

[illegible] διὰ τοῦτο, οὐχ [illegible]

[illegible] ἀλλ' [illegible]

[illegible] καὶ πυρί.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

αὐτῶν καὶ [illegible]

Ζ. Τί [illegible] ἐγένετο χ(ριστὸ)ς [illegible] ἐβαπτίσθη· [illegible] ἐστιν, ὁ κ(ύριο)ς ἡμῶν καὶ σωτὴρ ἰ(ησοῦ)ς χ(ριστὸ)ς [illegible] καὶ διὰ μέσου [illegible] ἀναφαίνεται [illegible] ὥστε δι' αὐτοῦ καὶ [illegible] βαπτισθῆναι [illegible] ἐβαπτίσθη [illegible] βαπτίσματος [illegible] καὶ [illegible] βαπτισθῆναι· καὶ τοῦτο [illegible] βαπτίσματος [illegible] κ(ύριο)ς [illegible] βαπτίζοντος [illegible] βαπτίσματος [illegible] καὶ [illegible] ὅσα ἀγαθὰ ἐκ τοῦ βαπτίσματος ἡμῖν [illegible] αὐτὸς τούτων [illegible] καὶ τὴν ἁμαρτίαν αἴρων τοῦ κόσμου· διὰ τοῦτο ἐβαπτίσθη ὁ χ(ριστὸ)ς [illegible] ἰ(ωάννη)ς· οὐχ ὡς ἁμαρτίας [illegible] ἀλλ' ἵνα [illegible] πᾶσαν δικαιοσύνην· δεύτερον, ἵνα [illegible] τὸ βαπτίζειν· τρίτον, ἵνα διὰ τῆς καθόδου [illegible] τοῦ ἰορδάνου ὕδατα καὶ [illegible] βαπτιζόμενοι [illegible] κ(ύριο)ς [illegible] βαπτισθέντος αὐτοῦ· καὶ [illegible] ἵνα [illegible] αὐτοῦ [illegible] βαπτίζειν τοῦ βαπτιζομένου [illegible]

Αὐτὸς ὁ ἰ(ησοῦ)ς ἐβαπτίσθη [illegible] ἐβαπτίσθη καὶ [illegible] κ(ύριο)ς [illegible]

[illegible] οὐ γὰρ [illegible] ταῦτα [illegible] φησί·

[illegible] φωνὴν [illegible]

[illegible] καὶ δεῖ [illegible] πρεσβύτερον· ὅτι [illegible]

[illegible]

[illegible] τοῦτο δὲ [illegible] λέγει [illegible] δεῖ [illegible]

καὶ τοῦτο· [illegible] τῶν ἀρχῶν [illegible]

[illegible] οὔτε γὰρ πρεσβύτερον [illegible]

[illegible] καὶ σοί· τοῦτ' ἔστι [illegible] τὴν σοφίαν τὴν οἰκο-

νομ[illegible] καὶ [illegible] τὸ [illegible]

[illegible]

[illegible] :—

Τ[illegible] [illegible]

[illegible] οὐδὲ [illegible]

[illegible]

[illegible] αὐτὸς [illegible]

[illegible] ὥστε [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible] μαρτυρίαν· διὰ [illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible] βαπτιζομένου· [illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Καὶ φησιν· [illegible]

[illegible] δεικνὺς δὲ [illegible]

[illegible] περιστερὰν [illegible]

Καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible]

Εἶτα [illegible] ἐβαπτίσθη· [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] βαπτίζων [illegible] καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible]

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ πνεύματος πειρασθῆναι
ὑπὸ τοῦ διαβόλου· καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα·
καὶ νύκτας τεσσαράκοντα, ὕστερον ἐπείνασε· καὶ προσελθὼν
αὐτῷ ὁ πειράζων, εἶπεν· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπὲ ἵνα οἱ
λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε· γέγραπται·
οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος· ἀλλ' ἐπὶ παντὶ

ὁρμῶσι τῆς χρείας ἢ ὀρέξεως, πολλάκις καὶ οὐ χρείᾳ [illegible]
τοῦ τὴν ἐκ γαστέρα [illegible] προσφέρειν·

Εἰ υἱὸς θεοῦ ὁ Ἰησοῦς κατηγωνίσατο τὸν διάβολον, οὐδὲν [illegible] ποιήσας [illegible]
[illegible] τὸν [illegible] αὐτοῦ [illegible] ἄγγελον αὐτοῦ [illegible]· οὐδὲ [illegible]
[illegible] ἀλλ' ὡς ἄνθρωπος [illegible]
[illegible] αὐτοῦ· [illegible] τοῦ διαβόλου [illegible]
[illegible]· ἀλλὰ [illegible]
γίνεσθαι χρή· καὶ [illegible] δείξειν [illegible]
[illegible]:—

Ὅτι [illegible]· οὐδὲ [illegible] ἄλλων [illegible]
[illegible] σωφροσύνην· [illegible]
δικαιοσύνην· [illegible]:—

,, Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν
,, καὶ ἵστησιν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ· καὶ λέγει αὐτῷ·
,, εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω· γέγραπται γὰρ ὅτι τοῖς
,, ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ· καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε
,, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου· ἔφη αὐτῷ
,, ὁ Ἰησοῦς· πάλιν γέγραπται· οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου:

Ὁ Χριστὸς θεὸς ὤν, ἐδίδου τῷ διαβόλῳ [illegible] ὡς ἄνθρωπον [illegible]
[illegible] αὐτὸν [illegible]· διὸ καὶ εἰς
τὴν ἔρημον καὶ εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν [illegible]· καὶ ἐπὶ τὸ πτερύγιον
[illegible] τοῦ ἱεροῦ· [illegible] αὐτὸν [illegible]
[illegible]· ἵνα [illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible]· [illegible] περὶ Χριστοῦ [illegible]
[illegible]· [illegible] ὁ Χριστὸς [illegible]
οὐδὲν [illegible]· οὐδὲ δεῖ [illegible] ἀγγελικῆς· [illegible] καὶ περὶ
Χριστοῦ [illegible]
[illegible]· [illegible] ὅτι τοῖς ἀγγέλοις
αὐτοῦ ἐντελεῖται, [illegible] αὐτοῖς [illegible]· τοῦτο
δὲ [illegible] ὁ διάβολος [illegible] τοῦτο καὶ [illegible]
[illegible] εἶναι [illegible]
[illegible]· καὶ [illegible] τοῦ [illegible] ἐκ τῶν [illegible]
[illegible]· καὶ [illegible] αὐτὸν [illegible]

ὅτι [illegible] σὰρξ καὶ κατὰ πάντα ἀληθής·

Ὁ δὲ [illegible] Χριστὸς [illegible], καὶ [illegible]
[illegible] αὐτῶν [illegible] τὴν [illegible] ἁμαρτίαν.
οὐδὲ [illegible] τοῦ [illegible] κατὰ [illegible] ἀλλ᾽
[illegible] φύσεως ὁρμήν· [illegible]
[illegible]
[illegible] τῇ φύσει καὶ [illegible]

Ν[illegible] ὁ Χριστὸς οὐχ [illegible] παρὰ [illegible]
[illegible]· ἵνα δι᾽ ὧν Χριστὸς [illegible]
[illegible] ἵνα [illegible]
[illegible] καὶ κατὰ πάντα ἀληθές· μηνύει δὲ ὁ Χριστός, [illegible]
ὁ [illegible] τοῦ κόσμου· αἴρων τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῦ· καὶ [illegible]
αὐτοῦ· καὶ [illegible] δίδωσιν [illegible]· καὶ τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς
[illegible]· τοῖς δὲ [illegible]· [illegible]
[illegible] ὁ διάβολος [illegible] φωνῆς· οὗτος [illegible]
[illegible] ὑμῶν, ἢ οὐδὲ [illegible]·
[illegible] καὶ λέγει [illegible]· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπὲ ἵνα οἱ λίθοι
οὗτοι ἄρτοι γένωνται, ἄλλο δὲ ἐρωτᾷ, ἵνα ἄλλο μάθῃ· ἐπειδὴ γὰρ
ἑώρα [illegible] τὸ μὲν σχῆμα τῆς φύσεως [illegible]· τὴν δὲ περὶ [illegible]
[illegible], [illegible] πεῖραν.
[illegible] ἢ νίκην [illegible], ἢ [illegible]
[illegible] καὶ ἀμφίβολον [illegible]· ὁρῶν [illegible].
[illegible] εἰ Χριστός· [illegible] μέν, ὡς διαπορῶν αὐτόν· [illegible] δέ,
ὡς θέλων μαθεῖν τὸ ἀπόρρητον:-

Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, ταῦτα λέγων, ὁ [illegible]·
[illegible] ἢ διὰ τὴν [illegible], ἢ διὰ κενοδοξίαν·
[illegible] μηδενὶ [illegible] ἐχθρῶν. καὶ [illegible]
Κύριος [illegible], διὰ [illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible] οὐκ ἐπ᾽ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος· καὶ τὰ ἑξῆς· ὥσπερ γὰρ
[illegible], ὥσπερ ἤρξατο ἐπὶ Χριστοῦ
[illegible]
[illegible] διὰ [illegible] θεοῦ [illegible]-
[illegible] ἵνα [illegible]
[illegible]
[illegible]

αὐτὸν ἐπὶ τὸ ὕψος τοῦ [illegible] · καὶ τούτων διαφόρους δὲ
τοὺς περὶ [illegible] · ἔδειξε δὲ καὶ [illegible] · [illegible] υἱοὺς
ἀδάμ, ἔστησεν ὅρια ἐθνῶν κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων θεοῦ · τινὲς δὲ
φασὶν, ὅτι αὐτὸν προσώπως καὶ αὐτοῖς ἐν [illegible] ἐλέγχει
αὐτῷ ταύτας ὁ διάβολος · καὶ οὐ κατὰ τὴν διάνοιαν αὐτοῦ
[illegible] · ἐπειδὴ τοὺς [illegible] λογισμοὺς · οὐ γὰρ δυνατὸν
ἦν [illegible] λογισμοῖς διανοηθῆναι [illegible] τὸν ἀκέραιον
ἐκείνου νοῦν · ἐπειδὴ δὲ [illegible] διαλέγεται τοῖς κτίσμασι
τοῦ θεοῦ · [illegible] τῶν αὐτῶν, ἐπιτιμᾷ αὐτῷ [illegible] ·
καὶ ὁ μὲν κύριος · [illegible] ἀνθρωπίνην τιμὴν [illegible], [illegible]
[illegible] δόξαν καὶ ὅλον τὸν χρυσὸν, [illegible] αὐτῷ
ἐκ τοῦ [illegible], [illegible] · ἡ [illegible] κύριον αὐτὸν
τῇ θέᾳ [illegible] τοιούτοις · ὅτε μὴ καὶ τὰ τοιαῦτα φαντάζει
ποιοῦντι ἐπιτιμῶν, ἔφη κύριος · γέγραπται · κύριον τὸν θεόν σου προσ-
κυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις · ἐπειδὴ δὲ τό, ὕ-
[illegible] ὡς εἴρηται · [illegible] τοῦ παρ'
αὐτοῦ κρίματος, ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος · συντελέσας πάντα
πειρασμὸν [illegible] · τοῦ γὰρ [illegible] · [illegible]
φυλ[illegible] τῶν πειρασμῶν :-

Σατανικῶν [illegible] τῆς [illegible] διαφωνῆ, ὁ λουκᾶς ἐκεῖ [illegible] · ἐν ἀρ
ἡ δὲ γραφικὴ ῥῆσις ἐν τῷ δευτερονομίῳ κεῖται · παραλείπει
ὁ διάβολος · τῷ [illegible] [illegible] δίδωμι αὐτῷ
αὐτοῖς ἐπιπονοῦν · ἐπειδὴ [illegible] δὲ ὁ κύριος τῷ διαβόλῳ λέγει ·
λέγων · ὅτι μόνῳ θεῷ ἐδιδάχθημεν προσκυνεῖν · οὐ
[illegible] · [illegible] γὰρ αὐτοῦ [illegible] καὶ [illegible] ·
[illegible] διακονίαν [illegible] · διὰ τοὺς μέλλοντας κληρο-
νομεῖν [illegible] :-

Τίς δὲ ἦν αὐτῇ ἡ διακονία · ἣν διηκόνουν οἱ ἄγγελοι τῷ κυρίῳ ἰησοῦ · τουτ-
ἔστι ἑκάστου αὐτῶν, [illegible] [illegible] τὸν ἰησοῦν [illegible].
ἵνα δείξῃ ἕκαστον ἄγγελον διακονοῦντα τὸν [illegible] τὸ [illegible]
τοῦ ἐν ὀνόματι [illegible] · [illegible] δὲ [illegible] ἰησοῦ [illegible]
τοῖς διακονουμένοις [illegible] σωτηρίαν ἀγγέλοις · καὶ [illegible]
αὐτοῖς [illegible] · [illegible] αὐτοῖς τοῖς ἐπὶ
τῆς ἐκκλησίας [illegible] · ἵνα [illegible] ἀγγέλων κύ-
κλῳ τῶν φοβουμένων αὐτὸν, καὶ ῥύσεται αὐτούς :-

[illegible] τοῦ [illegible] καὶ [illegible] θῦ
[illegible] θῦ· ἀρχὴ [illegible]
ὁ κς· [illegible]
[illegible]

Ἐ[illegible] διαβόλου [illegible] ὁ καὶ λαλῶν
[illegible] ἐπιτείνει· οὐκ [illegible] ἀλλ' [illegible] τῆς τοῦ
[illegible] αὐτὸς [illegible] γὰρ [illegible]
[illegible] κατὰ τὸν [illegible] φύσιν
[illegible] μου [illegible] καὶ ὁ κς [illegible]
καὶ [illegible] αὐτοῦ [illegible] ἵνα μάθῃ αὐτὸς [illegible]
[illegible] καὶ αὐτὸς [illegible]
καὶ [illegible] λέγουσι [illegible] ὁ διάβολος· καὶ ὁ χς
[illegible] οὐκ ἐκπειράσεις κν τὸν θν σ·
ἔμαθε τὸν λαλοῦντα :-

» Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν·
» καὶ δείκνυσιν αὐτῷ, πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου·
» καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν· καὶ λέγει αὐτῷ, ταῦτα πάντα σοι δώσω,
» ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς μοι· τότε λέγει αὐτῷ, ὁ ἰς· ὕπαγε
» ὀπίσω μου σατανᾶ· γέγραπται γάρ· κν τὸν θν σου προσκυνήσεις·
» καὶ αὐτῷ, μόνῳ λατρεύσεις· τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διά-
» βολος· καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ :

Ὅσῳ ἐνθυμεῖται ὁ διάβολος [illegible] πρὸς [illegible]
λιμὸν τοῦ φαινομένου ἀνθρώπου, αὐτὸς ἐδίδου τὰς λαβάς· οἷον·
[illegible] ἑαυτῷ, ὁ διάβολος· τὸν πρὸ τὸν [illegible] διαβολ[illegible]
[illegible] οὐ [illegible], οὐ [illegible] ἵνα αὐτὸν [illegible]
[illegible] ἐνέδωκε τῇ πείνῃ. πάλιν [illegible]
ὁ διάβολος· ἐπὶ τὸ ὄρος ὑψηλόν, ἐδείκνυεν αὐτῷ, σχήματι
καὶ [illegible] αὐτοῦ, καὶ [illegible] αὐτὸν
[illegible] ἐπὶ τὸ ὄρος· καὶ [illegible] αὐτῷ [illegible]· οὕτω
[illegible]· [illegible] τοῦ διαβόλου [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] :-

Οἱ [illegible] ὁ [illegible] γεγραμμένα
[illegible] τοῦ κυρίου δοξολογίας [illegible] φιλαργυρίας [illegible]
[illegible] καὶ εἰς ὄρος ὑψηλὸν [illegible]
[illegible] λέγει τὸν [illegible]
[illegible] καὶ τὰς [illegible] βασιλείας [illegible]

τοῦ εὐαγγελίου φῶς μέγα νοῶν· φῶς γάρ ἐστι τοῦ κόσμου.

κυρ

Οὐ διὰ δειλίαν τοίνυν ἀνεχώρησεν, ἀλλ᾽ ἵνα ἡμᾶς διδάξῃ [illegible], ὑποχωρεῖν τοῖς διώκουσιν· ἀναχωρεῖ δὲ ἐκ τῆς Ἰουδαίας ἐπὶ τὰ ἔθνη· δεικνὺς ὅτι Ἰουδαίων μὲν ὅταν ἔχωσιν αὐτὸν [illegible] ἐν ὑμῖν [illegible] Ἰουδαίοις ἀφίσταται αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ὅτε [illegible] προσφιλὴς παρ᾽ αὐτοῖς μαρτύρουσι· φῶς δὲ μέγα ἐστὶ [illegible] καὶ ἡ φανέρωσις τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος· οὐ [illegible] ὅμοιος ὡς λύχνος [illegible] καθείς· διὸ ἀεὶ ἐν τῇ σκηνῇ λύχνος ἐκαίετο· διὰ τοῦ νόμου αὐγῆς, τὸ [illegible] ἐν μόνῳ τῷ Ἰουδαϊκῷ [illegible] ἰσχύσαν [illegible] τὸ ἴδιον φῶς· οὐ [illegible] οἱ ἐθνικοί, ἐν σκότει ἦσαν· νῦν μὲν δὲ τὸ λυχνιαῖον [illegible] φῶς· διδασκαλία ἐστὶ τὸ ἀναχωρεῖν τὸν κύριον· [illegible] ὁ λόγος διδάσκει ὅτι οὐ χρὴ [illegible] διδασκαλεῖον [illegible] πρὸ [illegible] [illegible] καὶ τύχῃ τῆς [illegible] καὶ μὴ [illegible] [illegible] καὶ νικᾶς [illegible] πειρασμοῦ· ὥσπερ [illegible] ἐν Χριστῷ ἤρξατο καὶ [illegible] γίνεται:–

Σκότος ἐνταῦθα, οὐ τὸ αἰσθητὸν καλεῖ· ἀλλὰ τὴν πλάνην καὶ τὴν ἀσέβειαν· διὸ καὶ ἐπήγαγε· τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου, φῶς ἔλαμψεν αὐτοῖς· ἵνα δείξῃ ὅτι οὐκ αὐτοὶ ζητήσαντες εὗρον· ἀλλ᾽ ὁ θεὸς αὐτοῖς ἄνωθεν ἐφάνη, φησίν· αὐτὸ τὸ φῶς ἀνέτειλε καὶ ἔλαμψεν· οὐκ αὐτοὶ πρότερον τῷ φωτὶ προσέδραμον· καὶ γὰρ ἐν σκότει τὰ ἀνθρώπινα ἦν πρὸ τῆς τοῦ Χριστοῦ παρουσίας· οὐδὲ γὰρ ἐβάδιζον ἐν σκότῳ· ἀλλ᾽ ἐκάθηντο· ὅπερ σημεῖον ἦν τοῦ μηδὲ ἐλπίζειν αὐτοὺς ἀπαλλαγήσεσθαι:–

παυ

„Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν· μετανοεῖτε· ἤγγικε
„γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν:

Ὅτε ἐπαύσατο ὁ Ἰωάννης κηρύσσειν αὐτὸν μαρτυρῶν περὶ αὐτοῦ, τότε ἤρξατο αὐτὸς κηρύσσειν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ Χριστός· ἡ δὲ [illegible] Ἰωάννης ὅπερ λέγει, οὐδὲν θαυμαστόν· εἷς γὰρ ὁ [illegible] αὐτοῖς [illegible]. εἶδε καὶ ὡς ἐπὶ [illegible]· οὔτε τὸ μετανοεῖτε· οὔτε τὸ γὰρ κεῖται [illegible] [illegible], ὡς [illegible] λαὸν [illegible] πρῶτος λέγει τὸ μετανοεῖτε· ὁ Ἰησοῦς δὲ [illegible] [illegible] μετανοίας, οὐδὲν λέγει περὶ τοῦ ἤγγικεν ἡ βασιλεία· ἡ δὲ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, οὔτε χρόνῳ [illegible] οὔτε ἐν τῷ [illegible]· ἐν δὲ διαθέσει· οὔτε [illegible] [illegible] ἐστὶ [illegible]· [illegible] ἰσχύει αὐτήν, ὁ [illegible]

ἀ[illegible] φ

Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρέτ· καὶ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν· ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλείμ· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλείμ· ὁδὸν θαλάσσης πέραν τοῦ Ἰορδάνου· Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν· ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει, εἶδε φῶς μέγα· τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου, φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς:

[illegible] Πῶς ἀκούσας ἀνεχώρησε· καὶ πρὶν ἀκοῦσαι οὐκ ᾔδει· ὁ εἰδὼς τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, ἀλλ' οὐδὲ λανθάνει ἡ διάνοια, ἀλλ' ἵνα κοινῶς· καὶ ἀκόλουθον αὐτὸν ἀναχωρηκέναι· πάλιν ἐλθεῖν καταπαύσων οἱ κομμέαν καθ' ἣν καὶ ἐπιγράφη· ἀλλὰ καὶ τό, αὐτὸς ἐγίνωσκε τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ· παρ' ἀνθρώπων μὴ λέγεσθαι· τὸ μὴ γινώσκειν λογίσασθαι τῷ αὐτῷ, ἀλλ' ἀνθρωπολογήσαντι:

[illegible] Ἀναχωρεῖ νῦν ὁ Ἰησοῦς· τηρῶν ἑαυτὸν τῷ καιρῷ τοῦ παθεῖν· διδασκαλίας καιρὸν ἐπιστάντα· καὶ διδάσκων ὅτι δεῖ φεύγειν τὸν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων κίνδυνον· Γαλιλαία δὲ, ἡ μὲν ἐστὶ τῆς Ἰουδαίας· ἡ δὲ τῶν ἐθνῶν· ἑρμηνεύονται κατακυλιστή· τύπος οὖσα τῶν ἤτοι ἐν Ἰουδαίοις ἢ τῶν ἐν ἔθνεσι μὴ οὐ χρηστικῶν· οἷον ἐπανατείνων ἐκ δευτέρου· ἔρχεται δὲ εἰς Καπερναούμ· ἑρμηνεύεται χωρίον παρακλήσεως· ἵν' ἐργάσηται καὶ καλέσῃ τοὺς κειμένους περὶ θαλασσίους· περισκυλευομένους ὑπὸ τῆς τῶν παθῶν θαλάσσης. καταλείπει γὰρ τὴν Ἰουδαίαν· καὶ ἔρχεται εἰς τὸν παράλιον ἤτοι τὸν ἀγρὸν τῶν ἐθνῶν· ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν· ὅ ἐστιν ἑρμηνευόμενον νυκτερινή· σημαίνων τοὺς ἀποδιϊσταμένους· οἷς νὺξ περὶ Χριστοῦ ἐκ τοῦ οὐκ ἐπιγνῶναι· καὶ Νεφθαλείμ· ὅ ἐστι πλατυσμός· σύμβολον τῶν ἐθνῶν· πλατυνθέντων ἐν ἀσεβείᾳ· εἶδε Ζαβουλὼν μὲν ἐστὶν ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει· καὶ οὐκ ἐν σκιᾷ θανάτου· διὰ τὸ τῶν νόμων καὶ τῶν προφητῶν ἀκούειν· περὶ αὐτὸν ἐθνῶν τὸ διὰ Χριστοῦ τοῦ ἐν τῇ παλαιᾷ καλύμματος, οὐ φῶς ὁρῶν λύχνου· ἀλλὰ μέγα τὸ ἀληθινόν· ὁ δὲ καθήμενος ἐν σκιᾷ θανάτου τῆς εἰδωλολατρείας καὶ τῶν ἁμαρτιῶν λαός· οὗ ὁ Νεφθαλεὶμ τύπος, ὁρᾷ φῶς τοῦ ἀνατείλαντος· ἀνέτειλεν τὸ φῶς τοῦ κόσμου· μόνοι γὰρ οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ εἶχον τὸν νόμον ὡς λύχνον· ἐν δὲ σκότει ἦσαν οἱ ἐθνικοί· ὡς [illegible] ἔχοντες φῶς· οἱ ἐν [illegible] Χριστοῦ [illegible]

Διατί πρὸ πάντων τὸν μακαρισμὸν [illegible] πτωχοῖς τῷ πνεύματι; [illegible]
[illegible] ἐπειδὴ [illegible] τῶν καλῶν, ἡ ταπεινοφροσύνη
[illegible] διάβολος· οὐ [illegible] τὸ ὕψος τοιοῦτον, οὕτω διά-
μαχος γέγονεν· [illegible] θεῖον φαντασθείς· Καὶ τοιαῦτ-
[illegible] τοῦ διαβόλου φησὶν, [illegible] ἐξεβλήθη· καὶ ἐπειδὴ
[illegible] φυσικῶς [illegible] καὶ [illegible], [illegible]·
Καὶ οὕτως [illegible] κατὰ [illegible] ἐκ [illegible]
πτωχῶν, εἰκότως οὖν [illegible] μακαρίζομεν πτωχούς:-

>> Μακάριοι οἱ πενθοῦντες ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται:-

Πενθοῦντας, τοὺς ἐφ' ἁμαρτίαις [illegible] τοῖς ἰδίοις [illegible] ἀντ
μὲν πενθοῦντας· καὶ αὖθις τοὺς τῶν πέλας διὰ τὸ συμπαθὲς
[illegible] καὶ φροντίδα [illegible] περὶ αὐτῶν [illegible]· ἤτοι πενθοῦντας,
τοὺς [illegible]· ἀλλὰ [illegible] κατὰ [illegible]
κόσμου [illegible]· παρακαλοῦνται δὲ οὗτοι, καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐκεῖ
[illegible] πένθος δὲ ἐκάλεσε, [illegible]
[illegible] χαλινόν· [illegible]
[illegible] καὶ ὁ ἐκκλησιαστὴς ἔφη· ἀγα-
θὸν πορευθῆναι εἰς οἶκον πένθους, ἢ εἰς οἶκον πότου:

>> Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν:

Πραεῖς, οὔτε τοὺς ἀληθινοὺς ἐκ φύσεως [illegible] ἀντ
ἀλλὰ τοὺς [illegible] ὀργῆς, [illegible]
οὐ [illegible] πραότητος ἐστίν,
[illegible] ὀργῆς [illegible]
[illegible]
ὀργήν, [illegible]
[illegible] ὀργῆς [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] πραεῖς [illegible] πραεῖς· [illegible]
[illegible] πραεῖς [illegible]
[illegible]· καὶ [illegible]
[illegible] πραότητ[illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible] πραότητα [illegible]· καὶ [illegible]
[illegible] φησίν· [illegible] πρᾶός [illegible] καὶ [illegible]
τῇ καρδίᾳ· [illegible]
[illegible] μακάριον:-

ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος· καὶ καθίσαντος αὐτοῦ, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ:—

Ἀκολουθοῦσι τῷ ἰῦ ὁρῶντες [illegible] λόγους καὶ σοφίαν· οἱ αὐτοῦ τῶν μὲν εἰρημένων [illegible] ἀπὸ χώρας [illegible] τὸ θέαμα τῶν· καὶ οἱ αὐτοῦ [illegible] θαυμαζόντων· [illegible] τῆς καλουμένης [illegible] τῆς Γαλιλαίας· καὶ οἱ ἀπὸ τῆς Δεκαπόλεως [illegible] κρίναντες· [illegible] τῶν [illegible] χώρων· καὶ οἱ ἀπὸ ἱ(ερουσα)λὴμ τῆς αὐτοῦ [illegible] τοὺς [illegible] καὶ οἱ ἀπὸ τῆς ἰουδαίας· [illegible] ἡμαρτηκυίας· [illegible] οἱ ἀπὸ [illegible] πέραν τοῦ ἰορδάνου· [illegible] ἰδὼν δὲ ὁ ἰς, πληροῖ [illegible] καλούμενον [illegible] τὸ ὄρος [illegible] προσιόντας [illegible] φεύγων δὲ τὸ φιλόκομπον, εἰς τὸ ὄρος ἀνέρχεται· ἵνα ἐκ τοῦ ὄχλου καθ' ἡσυχίαν διδάξῃ· δεῖ δὲ [illegible] χῶ προσκολλωμένους, [illegible] τὸ φρόνημα [illegible] ἔχειν· ἀλλὰ [illegible] μὴ [illegible] τῆς [illegible] καταφρονεῖν:·

Ἄνδρες [illegible] καὶ [illegible] πρὸς τὴν [illegible] ἵνα [illegible] τοῦ ἰῦ [illegible] [illegible] ἴδωμεν ἐκ [illegible] ἐκείνων· ὅσοι [illegible] ἀκολουθήσαντες [illegible] λόγος δείκνυσι· [illegible] τοῖς [illegible] κειμένοις [illegible] καὶ δι' ἐκείνων, [illegible] [illegible] κειμένοις διαλέξει, καὶ [illegible] τοῖς σφόδρα ἀποδέουσι [illegible] [illegible] τῆς φιλοσοφίας [illegible] διδασκαλίαν:—

Καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων· μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνι· ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν:

[illegible] ἄμοιρος [illegible], οἱ [illegible] τῆς σοφίας καὶ [illegible] [illegible] διὰ τῆς διδασκαλίας· ἄρχεται μὲν [illegible] ἀπὸ τῶν μακαρισμῶν· καὶ [illegible] οὕτως [illegible] [illegible] ἀλλὰ [illegible] μακαρίζει λέγων· μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνι· ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· πτωχοὶ [illegible] ἀλλὰ [illegible] [illegible] πτωχοὶ τῷ πνι μακαρίζονται, οἱ δι' [illegible] καὶ [illegible] αὐτῶν [illegible] βασιλεία τῶν οὐρανῶν· [illegible] καὶ [illegible] μακαρίων· [illegible] φησί· [illegible] δὲ [illegible] αὐτῶν ἐστιν ὁ χς:—

ἐπειδὴ [illegible] ἐμπλησθήσεσθαι· ἡ δὲ πλησμονὴ, οὐ κέκτηται [illegible]·
ἀλλ' [illegible] ποιεῖ [illegible] :—

» Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται :

Οὐ μόνον οἱ συμπαθοῦντες καὶ τυχὸν τοῖς ἐν ἐνδείᾳ χρημάτων [illegible] ἀνῖ
τοῦντες, λέγονται ἐλεήμονες· ἀλλὰ καὶ οἱ θέλοντες καὶ μὴ
δύνωνται· ἐπεὶ γὰρ οὐ μόνον διὰ χρημάτων· ἀλλὰ καὶ διὰ [illegible]
[illegible] ἔλεος· ποικίλος γὰρ ὁ τῆς ἐλεημοσύνης τρόπος· καὶ γὰρ
καὶ αὐτοὶ, ἐλεοῦνται κατὰ τὸ δυνατὸν, τὸν θεὸν ἐν καιρῷ
κρίσεως [illegible] ἐλεήμονας [illegible]· ἀνθ' ὧν καὶ οὗτοι
[illegible]· δεόμενοι γὰρ ἀεὶ ἐλέους θεοῦ, ἐλε-
οῦντες, ἐλεηθήσονται· ἔστι μὲν ἔλεος [illegible]· [illegible]
τὸν ἀλλόφυλον· [illegible]· οὐ διὰ [illegible]
[illegible]· καὶ διὰ τοῦ [illegible] θεοῦ διὰ τοῦ [illegible]
[illegible]· οὐ [illegible] καὶ [illegible]· καὶ [illegible]
[illegible] θεοῦ· [illegible]
[illegible]· [illegible] :—

» Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ· ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται :— ἀνῖ

Τούτους [illegible] καθαροὺς [illegible] τῇ καρδίᾳ· τοὺς τὴν ἠθικὴν
[illegible] κατορθώσαντας ἀρετήν· καὶ ὀρθῶς ἔχοντας περὶ
θεοῦ δόξαν· τουτέστι, [illegible] γνῶσιν [illegible] καὶ
[illegible] ἀρετὴν [illegible] καὶ τυχὸν· [illegible]
[illegible] καὶ
[illegible] ἰδεῖν τὸν θεὸν [illegible] ὀφθαλμοῖς· ἀπὸ
τούτου [illegible] διὰ τῆς [illegible] ἀρετῆς· διὰ τοῦ τῆς
καρδίας καθαροῦ γνωρίζοντας [illegible] θείαις γραφαῖς
[illegible]· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ, χωρῆσαι τὸν θεὸν ἰδεῖν· [illegible]
[illegible] :—

Ἡ πρακτικὴ καὶ [illegible] τελεία· γεωργοῦσα [illegible] σεβ
καὶ [illegible], [illegible] θείας γραφὰς [illegible] γνῶσιν καὶ
θεωρίαν χαρίζεται· καὶ πρὸς τὴν καθαρότητα τῆς καρδίας [illegible]
[illegible]· διὰ τῆς [illegible] ὡς ὀφθαλμοῖς ὁρῶν τὸν θεόν·
καὶ τοῦ μακαρισμοῦ [illegible]· φησὶν· μα-
κάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ· ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται· [illegible]
[illegible] συνειδήσεως, [illegible]
[illegible]· καὶ [illegible]· καὶ οὐδὲν διαφέρ[illegible]
ὅμοιον :—

Γ[illegible] χαλινὸν [illegible]

[illegible]

φησίν· ἰδοὺ [illegible]

[illegible]

ἀκοὰς [illegible] ὁ λόγος· [illegible]

[illegible]

Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην· ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται :-

Πεινῶντας καὶ διψῶντας τὴν δικαιοσύνην, τοὺς [illegible] τὸ δίκαιον διώκοντας· καὶ [illegible] ἤτοι, τοὺς ἀκορέστως ἔχοντας περὶ τὴν [illegible] δικαιοσύνην [illegible]

μακάριοι οἱ πεινῶντες [illegible]

δικαιοσύνην τε καὶ [illegible]

[illegible]

μιμούμενοι τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ· υἱοὶ γὰρ κληθήσονται [illegible]
[illegible] χόντες ἐν τοῖς [illegible] χριστοῦ, ἐν τῇ δευτέρᾳ
αὐτοῦ παρουσίᾳ:-

» Εἰρηνοποιός ἐστιν, ὁ τοὺς ἀλλήλοις [illegible] μάχην [illegible]
αὐτοῦ δεικνὺς συμφωνίαν [illegible] καὶ
[illegible] πρὸς [illegible] διὰ [illegible]
σαι [illegible] τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, υἱὸς θεοῦ κληθήσεται· ἔργον χριστοῦ μιμησάμενος τῆς
υἱοθεσίας τιμᾶται.

Οἱ μὲν δὲ κυρίως εἰρηνοποιοὶ χρηματίζειν· τὴν [illegible] ἑαυτῶν
τῆς σαρκὸς καὶ τοῦ πνεύματος· καὶ τὸν [illegible] φύσεως πόλεμον,
εἰς εἰρήνην καὶ [illegible] συμφωνίαν· ὅταν μηκέτι ἡ σὰρξ ἐπιθυμῇ
κατὰ τοῦ πνεύματος· ἀλλὰ τοῦ πνεύματος [illegible] σωματικαῖς
παθήμασιν· ὅταν μηκέτι [illegible] τοῦ σώματος [illegible]
[illegible] ἀλλ' [illegible] εὐχαριστίᾳ [illegible]
[illegible] τῶν θείων [illegible]:-

» Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης· ὅτι αὐτῶν ἐστιν
» ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν:-

Διώκονται ἕνεκεν δικαιοσύνης, οὐ μόνον οἱ μάρτυρες καὶ
ὁμολογηταί· ἀλλὰ καὶ οἱ [illegible]
[illegible] ἐρῶντες· οἱ ἕνεκεν δικαιοσύνης διώκονται· [illegible]
γὰρ ἐπὶ μαρτυρίου [illegible]· ποτὲ δὲ οὐ [illegible] μακάριοι, ὅτε
οὐ μόνον [illegible] διώκοντας ἕνεκεν δικαιοσύνης [illegible] καὶ
ἀρετῆς [illegible]· ὡς ἔχειν [illegible] ἕνεκεν δικαιοσύνης σωφρο-
σύνης καὶ τῶν λοιπῶν· τὸ δὲ ἆθλον, [illegible] οὐρανῶν:-

» Μακάριοί ἐστε· ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι· καὶ εἴπωσι
» πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ· χαί-
» ρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς:-

Ὁ μὲν [illegible] φασιν· [illegible] δὲ λέγει [illegible] τικοὺς
διωκομένους διὰ χριστὸν [illegible] δικαιοσύνην καὶ [illegible]· ὀνειδι-
ζομένους διὰ τὴν εἰς αὐτὸν πίστιν καὶ διωκομένους, [illegible] τῶν
νομιζόντων [illegible] τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ· ἀκούοντας ψευδεῖς
[illegible]· καὶ [illegible]· καὶ τὰ ὅμοια [illegible]
[illegible] τῶν [illegible]· χαίρειν δὲ
[illegible] τοὺς τοιούτους· καὶ [illegible] χαρὰν καὶ [illegible]· ὅτι
μισθὸς [illegible] αὐτοῖς πολὺς [illegible]:-

Οὐκ ἔστι θεὸν ἰδεῖν μὴ καθαρισθέντα τῇ καρδίᾳ· ἡ γοῦν καρδία, ὀφθαλμός ἐστιν· ἤγουν ὁ ὀφθαλμός, ὁ φύσει τοῦ νοός· ὥσπερ οὖν ὁ ὀφθαλμὸς θεωρεῖν τὸ φῶς κατὰ φύσιν ἔχει, ὅσου θεωρεῖ, παρὰ φύσιν, οὕτω καὶ τὸ νοερόν· τὸ γοῦν κατὰ φύσιν ὁρᾶν, τὸ καθαρόν ἐστιν.

Καρδίᾳ θεὸν ὁρᾷ· ἀσώματος γὰρ τὸ ἀσώματον καταλαμβάνει· τῷ λογισμῷ δὲ ἡ καρδία τὴν θεοῦ δεχομένην τελειότητα, οὕτως ὁ ψαλμῳδὸς καὶ τὸ ἑξῆς· τοῦτο δὲ αὐτῇ γίνεται, ἐκκαθαρισθείσης τῶν ἐμποδιζόντων. ὥσπερ καὶ ὁ ὀφθαλμὸς ἐκκαθαίρεται ἐκ τῶν ἐμποδίων τὸ ὁρᾶν τὸ ὁρατὸν φῶς.

Καθαροὺς δὲ ἐνταῦθα, ἤτοι τοὺς τὴν καθολικὴν ἀρετὴν κεκτημένους καὶ μηδὲν ἑαυτοῖς συνειδότας πονηρόν· ἤτοι ἐνταῦθα σωφροσύνην λέγοντας· οὐδενὸς γὰρ ἡμῖν οὕτως δεῖ πρὸς τὸ τὸν θεὸν ἰδεῖν, ὡς ταύτης τῆς ἀρετῆς. διὸ καὶ Παῦλος ἔλεγεν· εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων καὶ τὸν ἁγιασμόν, οὗ χωρίς, οὐδεὶς ὄψεται τὸν κύριον. ὄψιν δὲ ἐνταῦθα λέγει, τὴν τοῖς ἀνθρώποις ἰδεῖν δυνατόν. ἐπειδὴ γὰρ πολλοὶ ἐλεοῦσι μὲν καὶ οὐχ ἁρπάζουσιν, οὐδὲ πλεονεκτοῦσι· πορνεύουσι δὲ καὶ ἀσελγαίνουσι, δεικνὺς ὅτι οὐκ ἀρκεῖ τὸ πρότερον, καὶ τοῦτο προσέθηκεν. ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται. πῶς οὖν εἴρηται ὅτι θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε; λέγομεν ὅτι λόγῳ ὁρᾶται καὶ καταλαμβάνεται· ἢ ἐκ τῆς θείας γραφῆς τοῖς τεθεαμένοις ὀφθαλμοῖς ὁρῶμεν θεόν· ἢ ἐκ τῆς [illegible] σοφίας, καὶ [illegible] ἰδεῖν· καθάπερ καὶ ἐκ τῶν [illegible] ὁρᾶται [illegible] ὁ δημιουργὸς ἐκ [illegible] ἔργου· ὁρᾶται δέ, οὐχ ἡ φύσις τοῦ τεχνίτου [illegible], οὕτω καὶ ὁ ἐν τῇ κτίσει [illegible] οὐ τὴν οὐσίαν, ἀλλὰ τὴν φύσιν τοῦ [illegible] ἐνδείκνυται. οὐκοῦν καὶ ὁ κύριος ἀληθεύει ὀφθήσεσθαι τοῖς καθαροῖς τῇ καρδίᾳ· καὶ [illegible] ὁ μελῳδός· καὶ ἡ γραφὴ οὕτως λέγει· [illegible] τὸν θεόν, μὴ [illegible] ἰδεῖν δύνασθαι.

Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται:

Εἰρηνοποιοὶ οἱ δέ, οὐ μόνον οἱ φιλοποιοῦντες τοὺς ἐχθρούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς [illegible] ἐχθρεύοντας [illegible] εἰρηνεύοντες [illegible] οἱ φιλοποιοῦντες αὐτούς· μακάριοι οἱ τοιοῦτοι· ὥσπερ λέγει τοίνυν ὅτι οἱ διὰ τὴν πίστιν διασυρόμενοι ὑπὸ τῶν ἑτέρων κἂν ἀπειλῶσιν, οὐκ ὀφείλουσι κρύπτεσθαι· ἀλλὰ μᾶλλον παρρησίᾳ τῆς ἀληθείας κηρύσσειν τὸν λόγον· καίουσι δὲ λύχνον, οἱ φωτίζοντες ἑαυτοῖς φῶς γνώσεως· οὐ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον τῆς κακίας· ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν· τὴν ψυχικὴν ἀρετήν· ἵνα [illegible] τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ λάμπωσι· τουτέστι τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς κατὰ τὸ κανονικόν:

Φῶς τοῦ κόσμου λέγει, τοὺς αὐτῷ συνημμένους· καὶ γὰρ κατὰ τὸν παλαιὸν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ὁ τοῦ θεοῦ λόγος τὴν χρυσῆν λυχνίαν ποιῆσαι· καὶ ἐπ' αὐτῇ ἐπιθεῖναι λύχνους ἑπτά· τὴν μὲν οὖν λυχνίαν τὴν χρυσῆν νοήσεις, Χριστὸν τὸν τοῦ θεοῦ υἱόν· τοὺς δὲ λύχνους τοὺς αὐτῇ προσκολλωμένους, τοὺς ἀποστόλους· διὸ καὶ σημαίνων αὐτοῖς τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ φωτὶ ἔλεγεν· ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου:

Λύχνος ἐπὶ τῇ λυχνίᾳ τιθέμενος, τὸ τῆς γνώσεως φῶς· ὅτε διαφανῶς αὐτὸ ἀναγγέλλεται· καὶ φωτίζει τὸν νοῦν τῶν ἀκροατῶν· οὐ δεῖ τοίνυν χωννύειν τὴν ἀρετήν· ἀλλ' ἐν τῷ φανερῷ ταύτην ἐργάζεσθαι· ἐπεὶ, οὐ δυναμένη λαθεῖν· κἂν μὴ βουληθῇ τις ταύτην διὰ τὸ ὑπερβάλλον [illegible]· διδάσκει δὲ ὁ λόγος, οὐ φιλοδοξεῖν· ἀλλ' ἐπὶ τὸν σκοπὸν ἐργάζεσθαι τὸ ἀγαθόν· ὅπως ὁ διὰ τῶν τις ἐργάζηται ἀγαθῶν, δοξάζηται ὁ θεός:

Πάλιν τοῦ κόσμου· οὐκ ἔθνους ἑνός· οὐδὲ εἴκοσι πόλεων· ἀλλὰ τῆς οἰκουμένης ἁπάσης, καὶ φῶς, νοητόν· καὶ τῆς ἀκτῖνος τῆς ἡλιακῆς πολὺ ὑψηλότερον· ὥσπερ καὶ ἅλας πνευματικόν· καὶ πρότερον ἅλας· καὶ τότε φῶς· ἵνα μάθῃς ἡλίκον τῶν κατεσταλμένων τὸ κέρδος· καὶ τῆς συντόνου διδασκαλίας τὸ ὄφελος· καὶ γὰρ σφίγγει καὶ οὐκ ἀφίησι διαρρεῦσαι· καὶ διαβλέπειν ποιεῖ πρὸς ἀρετὴν χειραγωγοῦσα:

Πόλις ἐστὶν ἐπάνω ὄρους κειμένη, ἡ ἐν ἀκριβείᾳ ἐνάρετος πολιτεία:

Οὐ χρὴ τὸν λύχνον ὑπὸ τὸν μόδιον διαμένειν· τὸ σιτομέτριον· μόδιον μὲν γὰρ ὑπὸ μόδιον περιέθεσαν ὑπὸ τοῦ [illegible] φρονήματος οἱ [illegible] δοῦλοι· [illegible] δὲ τὰς αὐγὰς τοῦ λύχνου ἐπικειμένου τῇ λυχνίᾳ· καὶ ἀφορμὴν

κυρι

Οὕτως γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν :–

Ἐ[illegible] παρέχεται [illegible] θείαν [illegible] κοινωνίαν
τῶν [illegible] καὶ κ(υρίο)υ· ὡς [illegible]
[illegible] ἐφιέμενοι, ἕξουσι [illegible]
[illegible] δικαιοσύνην :

Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἁλισθή-
σεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι· εἰ μὴ βληθῆναι ἔξω καὶ καταπα-
τεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων :

Ἅλας [illegible] τὴν φρόνησιν καὶ κατὰ τὸν νόμον [illegible]
[illegible] προσφέρεσθαι ἅλας τε καὶ λίβανον ἐπὶ τοῖς προ-
[illegible] ἄρτοις [illegible] · τὸ μὲν ἅλας [illegible]
[illegible] τὴν φρόνησιν δηλοῦν· τὸν δὲ λίβανον [illegible]
[illegible] ἑαυτοῦ· ἅλας οὖν ἡ φρόνησις· διὸ [illegible]
ὁ [illegible] λόγος· ὁ [illegible] ἅλας [illegible]
[illegible] τὸ ψυχικὸν ἐστὶ [illegible] ἅλας τῆς γῆς, ὑμεῖς ἐστε
τὸ ἅλας· ὡς [illegible] τὴν γῆν μωρανθῆναι μέλλοντες
[illegible] διὰ τὸν ἔλεγχον καὶ θεῖον [illegible]
[illegible] τοῦ ἐλέγχειν· καὶ [illegible] δεῖ
[illegible] ἄλλου τινὸς τοῦ [illegible] διορθώσασθαι [illegible],
[illegible] καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.
οἱ [illegible] ἄλλοι [illegible]ντες, [illegible]
[illegible] ἐὰν τοῦτο πάθη, [illegible]
[illegible] ἀπολογίας, καὶ τὴν ἐσχάτην διὰ [illegible] τιμωρίαν :–

Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου· οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι
ἐπάνω ὄρους κειμένη· οὐδὲ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασιν
αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον· ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν· καὶ λάμπει πᾶσι
τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ· οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν
ἀνθρώπων· ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσι
τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς :–

Φῶς ἀληθινὸν ὁ Χ(ριστό)ς· ὡς φωτίζων· φῶς καὶ οἱ μαθηταί· κατὰ Χ(ριστὸ)ν
καὶ [illegible] φωτὶ [illegible] τοῖς ἄλλοις· ὥσπερ διὰ τοῦ φωτὸς
ὁρᾶται τὰ φαινόμενα καὶ ὁρώμενα, οὕτως καὶ οἱ [illegible]
[illegible] διὰ τῆς αὐτῶν διδασκαλίας, ὁρῶσι [illegible]
[illegible] ἐκκλησίαι· οὐ λέγει δὲ ὑμεῖς ἐστε φῶς τοῦ
[illegible] ὡς [illegible] οὐ φῶς ἐστὶ τοῦ κόσμου.

τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου [illegible]· οἱ γὰρ ἐν τῷ νόμῳ [illegible] ρουσι καὶ οὐ παρελεύσονται· τὰ χαρίσματα [illegible] κατὰ [illegible] οἱ ἰουδαῖοι, ταῦτα καὶ νῦν [illegible] ποιοῦσιν :—

Κυρί

Ἀμὴν [illegible] τὴν συντέλειαν καὶ τὴν λατρείαν, ἣν σημαίνει ὁ κύριος τὴν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ τὰ χαρίσματα ἃ προσέφερον κατὰ [illegible] οἱ ἰουδαῖοι, ταῦτα νῦν πνευματικῶς οἱ χριστοῦ μαθηταὶ ποιοῦσι· διό φησιν· ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία, οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ἕως ἂν πάντα γένηται. δηλονότι ὅτι οὐ πάντα ἐποίουν οἱ ἰουδαῖοι· ἢ καὶ ἐποίησαν, ἐπαύσαντο τοῦ ποιεῖν· ἀλλ' [illegible] ποιῆσαι αὐτά· τὰ μὲν, διὰ τὸν φόνον τοῦ [illegible]· τὰ δὲ, καὶ τὸ καταλυθῆναι τὸν ναόν· ἐν ᾧ μόνῳ ἐξῆν θυσίας ἐπιτελεῖσθαι :—

ἀντι

Τοῦτό φησιν, οὐχ ἵνα ἰουδαίων ἐμφράξῃ τὸ στόμα μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν αἱρετικῶν [illegible] τὴν παλαιάν :—

ὠρι

Ὥσπερ τὸ ἱμάτιον οὐ [illegible] τῶν σχημάτων [illegible] γίνεται· ἀλλ' [illegible], οὕτως καὶ τοῦτο ἄκουσον :—

χρυ

Οἱ λόγοι τοῦ νόμου οὐ παρελεύσονται· καὶ γὰρ αὐτοὶ οὐκ [illegible], καὶ αἰώνιοί εἰσιν· οὐ καταλύει δὲ τὸν νόμον οὐδὲ [illegible] χάριν [illegible] καταλύειν δὲ δοκεῖ τὸ [illegible] ναοῦ· θυσιαστηρίου· θυσιῶν· καθαρισμῶν· ἀρχιερέων· ἡμέρας ἱλασμοῦ· σαββατισμοῦ γῆς· καὶ τῶν λοιπῶν· δόξει δὲ καὶ τό, ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως ἰωάννου καταλελύσθαι· πληροῦνται δὲ μᾶλλον κατὰ τὸ [illegible] :—

χρυ

Μία κεραία οὐ [illegible] μόνον ἐστίν, ἀλλὰ καὶ [illegible] τοῦ ἰῶτα· τὸ παρ' αὐτῶν λεγόμενον [illegible]· δυνατὸν δὲ, τὸ ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία, συμβολικῶς λέγεσθαι ὁ ἰησοῦς· ἐπειδὴ [illegible] τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ· οὐ [illegible] μόνον, ἀλλὰ καὶ [illegible], ἀπὸ τοῦ ἰῶτα ἄρχεται· καὶ ἔστιν ἡ μία κεραία, ὁ ἰησοῦς ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐν τῷ νόμῳ· οὐ παρερχόμενος αὐτὸν ἕως πάντα γένηται. ἰῶτα δὲ εἰκότως ὁ αὐτός φησιν, καὶ [illegible] ἐν τῷ [illegible] τοῦ νόμου· πάντα γὰρ παρέρχονται· καὶ αὐτοὶ οὐ παρέρχονται· ἀλλ' οὐδὲ ἰησοῦς παρέρχεται· [illegible], ἵνα καρπὸν πολὺν φέρει· τὸ δὲ ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία, [illegible] καὶ τῷ [illegible] :—

[illegible] μοδίου· ἀλλ' ἐπὶ τῆς οἰκίας [illegible] ὄντας τῇ ἐκκλη-
σίᾳ [illegible] τὴν λυχνίαν [illegible] τιθέασι τὸν λύχνον· ἐπὶ [illegible]
[illegible] οὐδὲ λύχνου τινὸς σκεύους [illegible] καὶ [illegible] τοῦ [illegible]
[illegible] οὐ [illegible] τὸν μέγαν [illegible] ἐστηριγ-

Οἱ μὲν ἅπτοντες τὸν λύχνον καὶ τιθέντες ἐπὶ τὴν λυχνίαν· ἵνα λάμπῃ
[illegible] πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ· προτρέπονται καὶ τοὺς ἐν τῇ οἰκίᾳ
[illegible] τῇ τοῦ λύχνου λαμπρότητι [illegible] καὶ αὐτοὺς καὶ [illegible]
[illegible] ἑαυτῶν λύχνον· σπουδάζειν γὰρ χρὴ [illegible] θεῖον
[illegible] λαμπρότητι [illegible] ψυχαῖς [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] σῶμα [illegible] σαυτὸ σῶμα
[illegible] οὐ γὰρ φυσικὸν [illegible] ἀλλ' [illegible]
τὸ [illegible] τὸ δὲ [illegible] αὐτὸν [illegible] ἀφίστανται· αὐ-
[illegible] δὲ [illegible] διὰ [illegible] δοξίαν· [illegible] τοῦ θεοῦ δόξαν
[illegible] τῶν μὲν ἔργων [illegible] θεῖος :-

Φῶς ἐστὶν, ἡ ἐνάρετος πολιτεία· οὐ λέγει λαμψάτω τὸ φῶς
[illegible] ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ· οὐδὲ γὰρ λύχνον φῶς λάμψαι ἔ-
μπροσθεν ἡλίου :- Θεοδώρου Ἡρακ

Ὁ δὲ [illegible] κρυφῇ ἢ λαλεῖν τὸν εὐαγγελικὸν λόγον· ἀλλὰ παρρησίᾳ
[illegible] φωτίζωσιν :-

Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας·
οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν·
ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία
οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου· ἕως ἂν πάντα γένηται :-

Ὁ Χριστὸς [illegible] τὰ ἐν τῷ νόμῳ καὶ προφήταις κατα-
λῦσαι ἦλθεν· ἀλλ' [illegible] διὰ [illegible] λαλούμενα.
Καὶ [illegible] διὰ τῆς ἑαυτοῦ [illegible]
[illegible] καὶ προφήταις [illegible]
[illegible] οὐκ [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] ἐν τῷ νόμῳ· ἀλλὰ καὶ τὸ [illegible]
[illegible] διαφεύγῃ [illegible] ἀλλ'
[illegible] θεόπνευστον [illegible] γραφήν·
[illegible] ἀλλ' [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] ἡ δὲ [illegible]
[illegible] μόνας [illegible]
[illegible] κεραίαι, οὐ [illegible] ἔρχεται [illegible] ἔρχεται δὲ

τὴν αὐτὴν μωρίαν· ὁ πόρρω ἐστὶ τοῦ πυρὸς τοῦ ἐξωτέρου·

Τό, ἐλάχιστος κληθήσεται, ἀντὶ τοῦ, ἐν κολάσει τῷ καιρῷ τῆς ἀνα- ἀρχ
στάσεως· βασιλείαν δὲ οὐρανῶν, τὴν δευτέραν Χριστοῦ παρουσίαν φη(σίν)·
ὅταν καὶ ἡ ἐσομένη κατάστασις· Καὶ τοὺς ἐν διδασκάλου τάξει
τῶν ῥημάτων ἐστὶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς· εἴ που διδάσκει, ὅτι δεῖ πρῶτον
ἔργῳ μαθεῖν τὴν ἀρετήν· καὶ οὕτω θέλειν διδάσκειν· εἰ δὲ δια-
φορας· τοῦτο δέ φησι, διὰ τοὺς φαρισαίους· τοὺς μόνον λέ-
γοντας· οὐ μὴν καὶ ποιοῦντας· εἴτουν, διδάσκει τοῦ ποιεῖν
τοὺς μαθητάς· οὐ ποιεῖτε· οὐ μόνον ἐλέγχων· ἀλλὰ καὶ τοὺς κα-
τεργαζομένους τὴν διδασκαλίαν διὰ τοῦ νόμου γινόμενα· Καὶ τὸ ποσότ(ερον)
περισσεύει ὁ λόγος καὶ ἔργῳ τὴν ἀρετὴν μαθεῖν· παραγγέλλει
τοίνυν τοῖς αὐτοῦ πᾶσαν χαλὰ ἐναρξαμένοις περισσότερον μᾶλλον· ὅτι
κἂν κολάζων τὴν πᾶσαν χαλεπὴν μοχθηρίαν· ἀλλὰ [illegible] θεία
αὐτὴ [illegible]· δικαιοσύνην δὲ ὑμῶν, [illegible]
λέγει· καὶ λείπων δὲ οὐρανῶν τὴν ἀπόλαυσιν τῶν μελλόντων
ἀγαθῶν· —

» Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· οὐ φονεύσεις· ὃς δ' ἂν φο-
» νεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν· ὅτι πᾶς ὁ ὀρ-
» γιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῆ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ῥακά,
» ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός· —

Τοῦ μόνου τὴν παρανομίαν ἐξῆς ἀπαιτουμένου ὑπὸ Κ(υρίο)υ ἐκκόπτει τὸ τέλε- ἀρχ
ιότερον ἄγων, οὐ μόνον μὴ φονεῦσαι κωλύει· ἀλλὰ καὶ τὸ ὀρ-
γίζεσθαι κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ· τινὲς δέ φασιν· ὅτι οὐ τὸ ὀργί-
ζεσθαι αἰμαλόγητον· ἀλλὰ τὸ ποιεῖν ἀπὸ ὀργῆς κατὰ λόγου·
διὸ προσέκειτο τό, εἰκῆ· τουτέστιν, ἀδίκως· τὸ γὰρ μὴ ῥητῶς
καλεῖν· καὶ θέλειν τὸν ἀδικήσαντα παθεῖν κακῶς, ἁμαρτία
ἐστί· κἂν μὴ ποιῇ τὸ ἔργον· τινὲς δέ φασιν· ὅτι μὲν τὴν ἀπο-
στολικὴν προσετέθη τό, εἰκῆ· διὸ ἂν ἀναγκαῖον ἐστὶ μηδόλως
ὀργίζεσθαι· πῶς γὰρ πρὸς τὴν ὀργὴν ὁ ἀπόστολος παραγγέλλει·
ὅπου καὶ τοῖς ἐχθροῖς αὐτοὺς σφῶν παρακελεύεται· ἀγαθο-
ποιεῖν λέγει, πάντας τοὺς ἀπ' αὐτῶν κατηρτισμένους·

Τῆς ὀργῆς τὸ μέν, ἐπιχείρησιν· τὸ δέ, συγγνώμην· τὸ δὲ φω
ἁμαρτίαν ἀξίοι· ὅταν μὲν τὸ ὀργίζεσθαι τῶν πονηρῶν καὶ
τοῖς ἔργοις τῆς πονηρίας· αἰμαλογεῖ, αὐτοὺς σπεύδοντα
τῶν κακῶν ἀπάγειν, ἀλλ' ἀμελεῖ ἑαυτοῖς θησαυρίζομεν

» Ὁ [illegible] τοῦ [illegible] καὶ
» [illegible]
» [illegible]
» [illegible]
» [illegible]
» [illegible] :—

[illegible] Ὁ [illegible] ἐν τῷ [illegible]
[illegible]
[illegible]
Καὶ [illegible]
Κα[illegible] :—

[illegible] Ὁ [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] Καὶ μὴν ἐκ τοῦ [illegible]
Κ[illegible]
διὸ καὶ [illegible] ὅτι [illegible] οὐκ [illegible]
ἀλλ' αὐτὸ πληρῶσαι· ὅτι γὰρ ἐκεῖ ἔλεγεν, [illegible]
[illegible] καὶ ἕως
[illegible]
[illegible] οὐκ [illegible]
[illegible]
ὁ [illegible]
[illegible] ἐκ [illegible]
[illegible] :—

φω Τῶν [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] οἱ γὰρ αὐτοῦ ἐκείνου κατ[illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
ἀλλ' [illegible] αὐτῶν καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] τὸν τοιοῦτον καὶ [illegible]
καὶ [illegible]
[illegible]
καὶ ἔσχατον [illegible]

...ἐπιφέρεται· μάλιστα τῶν αὐτοῦ καὶ ἀπὸ ... φαίνεται
ἢ καὶ ... ἢ καὶ τῶν ἄλλων καὶ ὡς οὐδὲ μέσον ...
ἀξίους λέγουσι τὴν ὑπερηφανίαν ἢ ἀπὸ σωματικῶν πλεο-
νεκτημάτων ἢ ἀπὸ τῶν κατὰ τύχην· ἀμφότερα δὲ λέγει. καὶ διὰ τοῦτο
τοῖς ὁμοτίμοις ... ὡς κατὰ δὲ ἕτερον νοῦν τὸ
αὐτοῦ, οὕτω σημαίνεται· ... οὐκ ἐλεύθερον μὲν μάλιστα
ἄγριος παρὰ τοῦ φονέως· μάλιστα καὶ οὐ τῷ φιλεῖν διὰ τὴν
οἰκειότητα ... μᾶλλον ἐχθρῶν· ...
καὶ τὴν κατὰ φύσιν οἰκειότητα· ἵνα μὴ ... φιλεῖν αὐτόν:— ἀπολ

Πῶς τῶν μὲν ... συνεδρίῳ ἔνοχον ... ὁ τῷ ἀδελφῷ καλῶν ῥακά· αἱ
μαρτυρίαι ... τὴν δὲ ... τῇ
κρίσει καὶ τῷ συνεδρίῳ καὶ τῇ γεέννῃ τοῦ πυρός, ... αὐτὴν ἐ-
πάγει κόλασιν. οὐδὲ γὰρ ἄλλο σημαίνει διὰ τῶν διαφόρων λέξεων·
οὐ γὰρ διάφορον τιμωρίαν. εἰ δὲ οὐκ ἐνδέχεται μωρὸν λέγειν,
πῶς ὁ κύριος μωροὺς ...; μωρὸν τὸν ἀδελφὸν οὐ ... καλεῖν·
ὀργῆς γὰρ τὸ ῥῆμα, καὶ οὐ δικαιοσύνης· ἀλλ' αἱ καὶ ὥσπερ
ὅτε κατὰ ... λέγεται· ὁ δὲ κύριος τοῦτο οὐ ... αὐτοῖς καὶ τὴν
δικαιοσύνην, μωροὺς ὀνομάζει δικαίως· οὐ πρὸς ὀργήν·
ἀλλ' ἀπὸ προσώπου ἀληθείας. γέενναν δὲ ἐστί, τὸ αἰώνιον κολαστήριον
καὶ ταρταρῶδες:—

» Ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· κἀκεῖ
» μνησθῇς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τί κατὰ σοῦ· ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου
» ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου· καὶ ὕπαγε πρῶτον διαλλά-
» γηθι τῷ ἀδελφῷ σου· καὶ τότε ἐλθών, πρόσφερε τὸ δῶρόν σου:—

Πρὸ ... καὶ ... τιμωρίας ... μου ... ἐφεῦρ- κγ
ε ὁ θεὸς τὴν ... καὶ τὴν τοῦ λελυμένου θεραπείαν, αἷμα ...
... τιμωρίας φησίν· ἐπειδὴ ... τὸν ἀδελφὸν μᾶλλον,
οὐ ... εἰ ... τὸν ὄντα ἐν λύπῃ τοῦ ἀδελφοῦ οὐ προσ-
δέχεται· ὡς μὴ ἀληθῶς αὐτῷ προσιόντας:—

Πρὸς τί μανθάνει θέλει ὁ κύριος τὴν ... τοῦ θεοῦ ἀγάπης, ... τὸν ἀδελφὸν· διὸ ἀπε:
καὶ τὸν ὄντα ἐν λύπῃ τοῦ ἀδελφοῦ, οὐ προσδέχεται· ... δύνα-
ται ... ὡς ... προσαγαγεῖν θεῷ δῶρον· ὅταν λύσῃ τὴν καθ' ἑαυτοῦ
τοῦ ἀδελφοῦ λύπην· οὐ τοῖς ... διὰ τὴν πλεονεξίαν ἀποχωρεῖν
κελεύει τοῖς ἠδικημένοις ἀποχωρίας ... καὶ αὐτοῖς ...
... ἢ ἀδικεῖται παρὰ τοῦ ... καὶ οὐ καὶ ἀδικηθεὶς πρὸς ...

τῇ [illegible]· [illegible] τὸ [illegible] ἐκ[illegible] [illegible]
[illegible] δὲ [illegible] δεῖ [illegible]· [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] αὐτὸν διὰ τῆς ὀργῆς [illegible]
[illegible]· [illegible] ὅτε τοῖς [illegible] [illegible] αὐτὸν
[illegible] ὀργῆς [illegible] δίκην· [illegible] καὶ [illegible] τῆς [illegible]
ὀργῆς [illegible]· ὁ μὲν τοίνυν τῷ [illegible] αὐτῷ ὀργιζό-
[illegible]· εἴποτε δεῖ τὴν κρίνομεν ἐκδέχεσθαι κρίσιν·
καὶ [illegible], τῶν [illegible] [illegible] θέμα[illegible]
[illegible] ὀργῇ καὶ θυμῷ, κεχρημένον· [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] [illegible] ζητεῖν δίκην· οὐ [illegible]
[illegible] τὴν ὀργὴν τὸ εἶδος· συγγνώμην μὲν τοίνυν [illegible]· ὅτι [illegible]
[illegible] θεός· ὁ δὲ [illegible]
[illegible] ἔνδικα· [illegible] τὸν [illegible]
τὴν ὀργὴν ματαίως καὶ ἀλόγως ἐκφέρομεν· καὶ [illegible]
[illegible], εἰ [illegible] τιμωρίας ἔνοχος· ὁ καὶ [illegible]
[illegible] ἔλεγεν· ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῆ, ἔνοχος ἔσται τῇ
κρίσει· καὶ ὁ μὲν [illegible], [illegible]
[illegible] δὲ [illegible], καὶ τὸν [illegible] ὀργιζόμενον, [illegible]
[illegible] ἔχει· [illegible] τοῦ φόνου, τὸν [illegible]·
[illegible] φονίαν [illegible]:—

ἀπε Τὸ ῥακὰ τινές, ἀντὶ τοῦ, σύ, ἐξειλήφασιν· ὅπερ ἐστὶν εὐτελὲς ἐπὶ
[illegible]· κατὰ δὲ τὴν σύρων γλῶτταν, σημαίνει καταπτυστός·
[illegible] καὶ [illegible] ὕβρεις κατὰ [illegible],
καταπτύειν· ἔνοχον δὲ λέγει τῷ συνεδρίῳ εἶναι, τουτέστι τῷ
ἰουδαϊκῷ· καὶ τὸν ὑβρίζων, [illegible] παρ' αὐτοῖς·
[illegible] συνέδριον λέγει, τὸν τῶν ἁγίων σύλλογον· ἔνοχον εἶναι λέγ(ων)·
[illegible] τὴν κρίσιν ἀξίαν [illegible], διὰ τὸν [illegible] ἀδελφὸν [illegible]·
ὁμοίως καὶ ἄφρονα λέγων, τὸν ὀρθῶς πολιτευόμενον, δοκεῖ περὶ
αὐτὸ τὸ μυστήριον πλημμελεῖν· διὸ καὶ εἰς γέενναν αὐτὸν πέμπει·
γέεννα δὲ καλεῖται, τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον· διὰ τὸ [illegible] ὡς λέγ(ουσιν)
[illegible]· καὶ [illegible]· δοκεῖ δέ μοι τὸ εἰπεῖν

[illegible] Δ τῇ κρίσει καὶ τῷ συνεδρίῳ καὶ τῇ γεέννῃ, [illegible] σημαίνειν κολάσεις:—
διὸ εἴρηκε· τό, ὃς ἂν [illegible]· καὶ τό, ὃς ἂν εἴπῃ μωρέ· [illegible]
[illegible]· τὸ δὲ καταπτυστόν, [illegible]·
[illegible] εἰπεῖν· ὅπως [illegible] κατὰ τῶν

δι᾽ [illegible] μακαρίζομεν αὐτοὺς [illegible] καὶ [illegible]
μαρτυρουμένων —
Ἐπειδὴ [illegible] τοῦτον [illegible]
[illegible] ἐκ τοῦ συνει-
δότος [illegible] εἰ δὲ καὶ [illegible]
αὐτὸ τὸ συνειδὸς [illegible] δικαίου [illegible] τοῦ [illegible] κα-
τηγορήσει· καὶ [illegible] τὴν ψῆφον [illegible] τοῦ δικαίου [illegible]·
Καὶ [illegible]·
εἴτε [illegible] ὁδὸν [illegible] πρὸς τὸν [illegible] δίκαιον· [illegible]
ἐλέγχων [illegible]
τοῦτο [illegible] Καὶ [illegible]
συνειδ- [illegible]
[illegible] λέγει τοιοῦτον [illegible]
[illegible]
[illegible] δηλοῖ [illegible]
Ἐπὶ τὸ [illegible] Καὶ
[illegible] δίκαιον [illegible]
[illegible] Καὶ [illegible]
[illegible] δικαίων [illegible] τὴν ψῆφον
[illegible] ὅτε [illegible] δί[illegible]
Καὶ [illegible] Καὶ
[illegible] δίκαιον·
δίκαιον [illegible] Καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible] δίκαιος [illegible] δίκαιον [illegible]
[illegible] τοίνυν [illegible]
[illegible] ὀργῆς [illegible] Καὶ
[illegible]
[illegible] Καὶ [illegible]
[illegible] δικαίου [illegible]
[illegible] Καὶ
[illegible] Καὶ [illegible]
[illegible] λέγει [illegible] —
[illegible]
[illegible] Καὶ [illegible]

ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· [illegible] οὖν [illegible] τὸ φοβερὸν τοῦ Χριστοῦ καὶ ὁ ζῶν
[illegible] ὁ Κύριος καὶ [illegible] ἐπιθυμίας [illegible] ἔχουσιν· τοῦ μὲν [illegible]
[illegible] ἀνθρώποις, [illegible] ἰδοῦ [illegible] Χριστοῦ
[illegible] ἰσχυρότερος· [illegible] Θεοῦ [illegible] Καὶ
ἐν [illegible] φύσιν· ἰσχυρ[illegible] κατὰ ταύτην [illegible]
Καὶ [illegible] τὴν χεῖρα [illegible] αὐτοῦ·
διὸ [illegible] εἰ [illegible] πρὸ Χριστοῦ [illegible]
[illegible] αὐτοῦ [illegible] θυμ[illegible]

,, Εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ
,, βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν σου,
,, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν·

Ὀφθαλμὸν δὲ δεξιὸν καὶ χεῖρα δεξιὰν [illegible] οὐ λέγει ἐκκόπτεσθαι· ἤτοι [illegible] συγγενεῖς ἢ φίλοι καὶ τὸν τοιοῦτον εἶναι χρήσιμον, ὥσπερ ὀφθαλμὸς καὶ χεὶρ δεξιὰ [illegible] σκανδαλίζουσι, ἐκκόπτειν [illegible]· λέγει δὲ [illegible] πορνείας [illegible] μοιχείας διὰ [illegible] φιλίας [illegible] βάλλει ἐκκόπτεσθαι [illegible] ὅλοι [illegible] τῆς [illegible] σκανδαλισμοῦ σου :-

Οὐχ ὅτι [illegible] ἀλλ' [illegible]
Καὶ [illegible]
Καὶ [illegible]
[illegible] φαύλη κινδυνεύοιεν :-

Τοῦτο [illegible] φίλων [illegible] χεῖρα καὶ ὀφθαλμὸν [illegible] καὶ [illegible] οἰκείων [illegible] εἰ γὰρ [illegible] φιλίαν, καὶ σεαυτὸν [illegible] :·

,, Ἐρρέθη δὲ ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀ-
,, ποστάσιον· ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
παρεκτὸς λόγου πορνείας, ποιεῖ αὐτὴν μοιχᾶσθαι· καὶ ὃς ἐὰν
ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχᾶται :-

[illegible] Ἰουδαῖοι [illegible] γυναῖκα [illegible]
δὲ [illegible] εἴ που [illegible]
γυναῖκα, τουτέστι, [illegible] αὐτοῖς [illegible]
δὲ [illegible]

ἀπ'

ἀπ'

ἀπ'

τέλος

[illegible]

[illegible] στοιχείων · [illegible]

[illegible]

[illegible] στοιχεῖον [illegible]

[illegible]

μεγάλου βα(σιλέως)· ἐπεὶ γὰρ ἐκεῖνοι [illegible] ἔφασκον, ταῦτα χρεὼν
δι' [illegible] ὅσπερ· πανταχοῦ [illegible] καὶ οὐκ εἰδότα [illegible] ἐξαι-
ρημένον ἐλέγχων αὐτῶν τὸ δῆθεν τούτοις εὔχαρι· οἱ χ[illegible] δὴ
οὖν καὶ ἡ δῆθεν τὸ δὲ πλάνης· ὁ γὰρ κατὰ τῶν κτισμάτων
ὀμνύων, τὸν Θ(εὸ)ν τὸν πληροῦντα αὐτὰ ὀμνύει· οὐ δι' ἑαυτὰ
γὰρ τιμᾶται τὰ στοιχεῖα· ἀλλὰ διὰ τὸν ποιήσαντα· κωλύει δὲ
καὶ ἄλλως κατὰ τούτων ὀμνύειν· ἵνα μὴ δόξῃ τῇ κτίσει τὸ [illegible]
περὶ τὴν κτίσιν ἀξιώματα θεοποιοῦντες αὐτά· θρόνος δὲ
λέγεται Θ(εο)ῦ ὁ οὐρανὸς καὶ ὑποπόδιον ἡ γῆ, οὐχ ὅτι περιέχεται
ὑπ' αὐτῶν· ἀλλ' ὥστε εἰδῆ [illegible] τὴν δημι-
ουργίαν αὐτῶν· ἀναφέρει δὲ τὸν κατὰ τῆς Ἱερουσαλὴμ ὅρκον· ὅτι
[illegible] τῆς Ἱερουσαλήμ· τῆς [illegible] ἐκλεκτῆς·
οὔτε δὲ κατὰ τῆς κεφαλῆς σου ὀμνύειν κελεύει· οὐ γὰρ τῆς κεφαλῆς
αὐτοῦ κ(ύριο)ς ὁ ἄνθρωπος· ἑτέρου ἐστὶ ποίημα· ὅσον οὐδὲ τρίχα αὐτῆς
μεταποιῆσαι δύναται· οὐδὲ γὰρ ὡς [illegible] οὔσης αὐτῆς ὀ-
μνύειν δεῖ κατ' αὐτῆς· [illegible] ἐστὶν [illegible]· ὧν καὶ αἱ τρίχες
αὐτῆς ἠρίθμηνται παρ' αὐτῷ Θ(ε)ῷ· [illegible]
[illegible]· [illegible] δὲ ὁ Θ(εὸ)ς ὀμνύει καθ' ἑαυτοῦ
τοῦ [illegible], κατὰ τῆς ἰδίας δόξης· ὡς μείζονα [illegible]· διὸ ὥσ-
περ [illegible] ὁμοιότητος· οὐκ ἀφείλομεν
καθ' ἑαυτῶν ὀμνύειν· ἀλλὰ [illegible]. καὶ τὸ οὐ ἀντὶ ὅρκου κε-
χρῆσθαι· [illegible] ἀντὶ τοῦ
ὅρκου ἐστί· τὸ δὲ περισσὸν τούτων [illegible] κατὰ [illegible] ὀμνύ-
ναι, [illegible]· [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] στοιχεῖα, [illegible] φύσει [illegible] ἀλλ' αὐ-
τὰ τοῦ Θ(εο)ῦ [illegible] αὐτοῖς [illegible]
[illegible]· ἵνα μὴ δόξῃ [illegible] στοιχείων [illegible] ἑαυτῶν
[illegible]
Θ(εο)ῦ [illegible]· οὐ γὰρ [illegible] καὶ [illegible]
[illegible]· ἀλλ' [illegible] τοῦ Θ(εο)ῦ [illegible]
[illegible] αὐτῶν [illegible]
[illegible] αὐτοῦ δὲ [illegible]
[illegible] δὲ [illegible] τοῦ μεγάλου βασιλέως, [illegible]
[illegible] ἐστὶ [illegible]

ἀμήνυτον

[illegible] καὶ [illegible] γίνεσθαι [illegible] μοιχᾶσθαι. ὁ δὲ κ(ύριο)ς, [illegible]
[illegible] ἀπολύεσθαι. διὸ ποιεῖ αὐτὴν [illegible]
[illegible] μοιχᾶσθαι· [illegible] λυθήσεται
[illegible] ἀλλὰ
[illegible] ἀφορμὴν δὲ
[illegible] ἄλλοις [illegible] μοιχευθῆναι. καὶ ὁ γαμῶν
[illegible] τὴν γυναῖκα [illegible] ἄλλοις
[illegible] ἀναγκάζεται πρὸς τὸν ἄνδρα
[illegible] μοιχᾶται αὐτήν. ἀφορμὴν
[illegible] τὴν γυναῖκα. [illegible] δέχοιτο, [illegible]
[illegible] ἀνδρῶν:-

Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐκ ἐπιορκήσεις·
ἀποδώσεις δὲ τῷ κ(υρί)ῳ τοὺς ὅρκους σου· ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ
ὀμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ τοῦ θ(εο)ῦ· μήτε
ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσό-
λυμα, ὅτι πόλις ἐστὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως· μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου
ὀμόσῃς· ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι·
ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναί, οὒ οὔ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ
τοῦ πονηροῦ ἐστιν:-

Τ[illegible] ὁ κ(ύριο)ς οὐκ ἦλθε λῦσαι τὸν νόμον [illegible]
[illegible] ἐκείνην [illegible] ἐντολήν· ὅτι [illegible]
[illegible] ὁ δὲ [illegible]
[illegible] οὐχ [illegible] ἐντολήν· ὥστε
[illegible]
Τὸ εὐορκεῖν, ὁ παλαιὸς [illegible] ἐκέλευσεν (?)
ὁ δὲ κ(ύριο)ς, οὐδ' ὅλως ὀμνύειν κελεύει. ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοῦ θ(εο)ῦ
[illegible] διὰ τὸ περιφανές· ὁ οὐρανὸς θρόνος· ἡ δὲ γῆ
[illegible] ποδῶν αὐτοῦ, ὃ ἐκεῖνοι [illegible] τὸν ὅρκον·
[illegible] Καὶ τὴν γῆν· [illegible]
[illegible] Καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ· πόλις ἐστὶ τοῦ [illegible]
[illegible] καίτοι [illegible] ἀρχαιοτέρων [illegible] ζῇ κ(ύριο)ς [illegible]
[illegible] διὸ [illegible] αὐτῶν [illegible]
[illegible] μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ,
[illegible] ἐστὶ τοῦ θ(εο)ῦ· μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιον ἐστὶ
[illegible] αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶ τοῦ

ἐστι [illegible] ζομένους· καὶ γὰρ ὕβρει [illegible] τῆς φιλονεικίας κἂν
ψεῦδος κατηγορήσῃ σου, καταφρόνησον· εἰ δὲ καὶ δεήσει γυμνόν σε
[illegible] περιπατεῖν· ἵνα μὴ εἰς δικαστήριον ἔλθῃς· [illegible] οὐ μόνον [illegible]
χρήματα [illegible] κοινοποιεῖ· ἀλλὰ καὶ [illegible] πρὸς [illegible]
ἑτέρων [illegible] ἔχειν πλειόνως [illegible] κελεύει· διὰ τοῦτο
[illegible] τὸν ἀδικοῦντα, ὑπερεχόμενον· [illegible] δὲ καὶ πρὸς τ
ἀδιαφόρως εὐεργετεῖν· εἴτε διὰ χρημάτων εἴτε διὰ λόγων·
[illegible] κἂν φίλος ἐστὶ κἂν ἐχθρός· κἂν [illegible] ἢ [illegible] κἂν ἀλλό-
φυλος. ὁ γὰρ μὴ φθάνων τὸ [illegible] τῆς [illegible]
τὸν [illegible] καλῶς [illegible] :—

Ὅ[illegible] μόνον λέγει· [illegible] τὴν δεξιάν — ὡρ
καὶ τὴν ἄλλην· παρὰ φύσιν γὰρ καὶ [illegible] ταύτην τύπτειν·
ὁ οὖν ἑτοίμως πρὸς ἀπολογίαν [illegible]
[illegible] αὐτῶν [illegible] τύπτον [illegible] δὲ
[illegible] δόγματα παραδώσει καὶ [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] τῆς κατηγορίας [illegible]
[illegible] :—

Ὅ[illegible] θέλοντι λαβεῖν τὸ ἱμάτιόν σου δὸς καὶ τὸ ἕτερον· — ἔσω θεν
[illegible] θέλων [illegible] δεικνὺς ὅτι [illegible]
[illegible] φιλονεικίαν, φεύγειν [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] τοῦτο δὲ φυ-
λακτέον, ἂν πρὸς ἀρετὴν [illegible] ἔχοι :—

Ὁ [illegible] τῆς λέξεως [illegible] ἔθος [illegible] — ἀπὲ
[illegible] ὅ ἐστι [illegible]
[illegible] κελεύει [illegible]
[illegible] χειρῶν γὰρ [illegible]
[illegible] πρὸς τὴν χρείαν· ὁ δὲ
[illegible] ὕλην τῆς τοιαύτης ἀκολασίας δίδωσι· [illegible]
[illegible] τῶν ἀποστόλων [illegible]
χρείαν εἶχον :— Καὶ ποίων φίλος ἐστί· καὶ ἐχθρός· — ταυτ
κἂν [illegible]· κἂν ἀλλόφυλος· ἀδιαφόρως [illegible] δεόμενος :—

» Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις
» τὸν ἐχθρόν σου· ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν· ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν·
» εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς· καλῶς ποιεῖτε τοῖς

κατὰ τοῦ [illegible] καὶ τῆς γῆς ὀμνύειν· ἵνα μὴ δῶμεν τῇ κτίσει τὴν
τοῦ [illegible] αὐτὴν ἀξίαν [illegible] θεοποιοῦντες αὐτήν· οἱ γὰρ ὀμνύοντες
φησὶν [illegible], κατὰ τοῦ μείζονος ὀμνύουσι· τὸ δὲ [illegible]
[illegible] καὶ τοῦ σοῦ, ὅρκος ἐστίν· οὐ τὸ ἐπιορκεῖν· ἐκεῖνο γὰρ
οὐδ' [illegible] δεῖ [illegible]· ὅτι ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστί· διὰ τοῦτο
[illegible], ὁ ὅρκος νενομοθέτηται· ἵνα μὴ κατὰ τῶν εἰ-
δώλων ὀμνύωσιν· ὁ δὲ κατὰ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ὀμνύς, τὸν αὐτῆς
[illegible] διασύρει ὡς εὐτελῶν ποιητήν· ἀλλότριος δὲ
[illegible] ὅτι ἡ κεφαλή· [illegible]· κεφαλὴ γὰρ ἡμῶν ὁ Χριστός:—

ἀρχ(ή) Ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν· ὁρκῶν μὲν γάρ τις, τυχὸν παρασφάλλεται· καὶ
μὴ ὀμνὺς δέ, οὐκ ἄν ποτε ἐπιορκήσειεν· ὅρκον δὲ εὕρηται
[illegible] ἐκ [illegible]· ναὶ ναί· οὒ οὔ· καὶ
[illegible] ἐκ κακοῦ [illegible] σεται:—

τέλ(ος) Ἐπειδὴ τοῦ [illegible] μαρτυρίαν, [illegible] ὅρκου· εἰ δὲ [illegible]
[illegible]· [illegible] ὑμῶν [illegible] πολλοῖ ὑμῶν [illegible]
[illegible] ὅρκον, [illegible] ὑμῶν τὸ ναὶ ναί, καὶ τὸ οὒ οὔ· ἀντὶ τοῦ ὅρκου:—

Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ· καὶ ὀδόντα
ἀντὶ ὀδόντος· ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ·
ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίσει εἰς τὴν δεξιὰν σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ
τὴν ἄλλην· καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν,
ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον· καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἕν,
ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο· τῷ αἰτοῦντί σε δίδου· καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ
δανείσασθαι, μὴ ἀποστραφῇς:—

ἀρχ(ή) Ὁ [illegible], συγχωρεῖ τὴν [illegible] ἵνα δὲ
[illegible], [illegible] ὁ δὲ Κύριος, [illegible] αἰ[illegible]ου,
[illegible] τελειότερα [illegible] ἀλλὰ πρὸς
[illegible] Καὶ [illegible], [illegible]
[illegible] τοῦ [illegible] τολμᾶν· [illegible]
[illegible] ἀλλ' [illegible] ἐστί· πονηρὸν δὲ [illegible]
[illegible] τὸν δεξιὰν [illegible] σιαγόνα [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ἀλλὰ καὶ [illegible]
[illegible] τὸν θέλοντα δανείσασθαι, [illegible]
[illegible] πλέον [illegible]· [illegible]
[illegible] [illegible] πρὸς τὴν [illegible]
[illegible] τούτων· ἵνα [illegible]

» Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν
» ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε
» παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ὅταν οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην,
» μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν
» ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις· ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ
» τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν:·

Ὁ ποιῶν ἐλεημοσύνην μὴ προαιρέσει τοῦ ὀφθῆναί τισι· κἂν ἐκ περιστάσεως ὀφθῇ, οὐδὲν ἐγκαλεῖται· ὁ δὲ διὰ φιλοδοξίαν ποιῶν, κἂν μηδεὶς ἴδῃ, οὐδὲν κερδαίνει· ἐπειδὴ δὲ ἔθος ἦν Ἰουδαίοις διὰ σαλπίγγων καλεῖν τοὺς ἐνδεεῖς ἐπὶ ἐλεημοσύνην, τοῦτο κωλύων ὁ σωτήρ· ὅταν ποιῇς ἐλεημοσύνην φησί, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν· ἤτοι σάλπιγγα, τὴν ὑψηλὴν λέξιν καλεῖ· σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην φησί, μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου· τουτέστιν εἰ οἷόν τέ ἐστι καὶ τοὺς ἐγγυτάτω λαθεῖν· ὑπερβολικὸν γὰρ τὸ ῥῆμα· ἵνα εἰ δυνατόν, καὶ ἑαυτὸν σπουδάσῃς λαθεῖν· ὅπως ὁ θεὸς μόνος γινώσκῃ καὶ τοῦτο ὁ τῶν κρυπτῶν γνώστης· οὔτε γὰρ αὐτὸς ὁ ἐλεῶν ὀφείλει γινώσκειν· ἐπεὶ σημαίνει διὰ τούτου τὸ, τὸ τυχὸν ἐλεεῖν· ὅπου τε δέοι· ὁ δὲ λεληθότως ποιῶν τὸ καλόν· καὶ μὴ διαπιστεύων αὐτὸ· ἀλλὰ ζητῶν λαθεῖν καὶ αὐτὸν τὸν εὐεργετούμενον· ὡς ἐν κρυπτῷ ποιῶν, λαμβάνει τὴν ἀντιμισθίαν παρὰ θεοῦ· εἰ γὰρ καὶ πάντας λάθοι, ἀλλ' οὖν τὸν θεὸν οὐ λανθάνει· ὃς ἐν καιρῷ κρίσεως, πάντως τὴν κρίσιν ἡμῶν δῆλον ποιήσει· ἀλλ' ὥστε, τότε τὸ δεξιὸν καλὸν κατεργαζομένου γινώσκει ἡ ἀριστερά· ὅτε ὑπὸ φιλοδοξίας οὐ μολύνεται· τὸ δὲ ἀνάπαλιν ἀριστερὸν καλὸν, ὁ δεξιὸς τοῦ κρυπτοῦ ἐστιν· ἐφ' ὃ οὐ φθάνει ὁ πρὸς ὀφθαλμούς· ὁ ἐλεῶν ἐν μόνῳ κρυπτῷ ἅπερ ἐστὶ δεξιά· ὅπερ, κρυπτὸν τῆς καρδίας ἄνθρωπον ὁ Παῦλος φησίν· ἐφ' ὃ φθάνει ὁ ἀποδιδοὺς ἐκείνῳ ἐν φανερῷ λαβεῖν· ἐπεὶ τοίνυν τὰ [illegible] φιλοῦνται [illegible] φιλοδοξίας ἑαυτοῖς ἐγγίνεσθαι· ἐλεημοσύνη καὶ εὐχὴ καὶ νηστεία, ἀπὸ τούτων παραινεῖ τὴν κενοδοξίαν νοσεῖν· ἐν ἄλλοις δ' ἀντιγράφοις, τὴν δικαιοσύνην φησί· ἀντὶ δὲ τῆς ἐλεημοσύνης πρὸς τὸ θεαθῆναι ὑμῖν, τὴν παρὰ τῶν ἀνθρώπων δόξαν· οὐ τὴν παρὰ θεοῦ· οἷς γὰρ τὸ ἔργον καὶ ἀνύεται, τοῦτο πρὸς τὸν μισθὸν ἔχει τὸν ἔπαινον· οὐ μὴν ὁ θεαθεὶς ἢ διὰ τὸ πρὸς τὸ θεαθῆναι

ά·ΗΕ

[illegible] ὑμᾶς· καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς
καὶ διωκόντων ὑμᾶς· ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ
ἐν οὐρανοῖς· ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγα-
θοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους· ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε
τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε· οὐχὶ καὶ οἱ τελῶ-
ναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι· καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς φίλους ὑμῶν μόνον,
τί περισσὸν ποιεῖτε· οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι οὕτω ποιοῦσιν; ἔ-
σεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τέ-
λειός ἐστι [illegible]

Εἰ καὶ [illegible] τὴν καινό[illegible] τοῦ Χ(ριστο)ῦ, ἀλλ' οὖν καὶ δυνατὰ· [illegible] ἐχθρῶν, [illegible] ἀλλ' οὖν καὶ [illegible] ἀγαπῶν, οὐ μέχρι ψιλοῦ ῥήματος ὀφείλει [illegible] ἀλλὰ καὶ [illegible] πολεμεῖσθαι [illegible] ὑμᾶς· [illegible] ἐχθρῶν· [illegible] τῆς πονηρίας· [illegible] τὸν θ(εὸ)ν [illegible] ἐχθρῶν [illegible] ἀλλ' [illegible] ἐχθροὺς, ἀλλὰ καὶ [illegible] θέλοντας [illegible] τυχεῖν, [illegible] ἰσον [illegible] ἀποτυχεῖν [illegible] τὸν ἐχθρὸν· οὐ μόνον τοὺς φίλους· [illegible] :-

[illegible]

Τελώνας [illegible] μακάρι[illegible] ἐμφαίνει· ὅτι οὐχ ὡς ἐχθρὸν ἰδίων· ἀλλ' ὡς ἐχθρὸν [illegible] ἐχθροῖς, [illegible] :-

Τέλειος [illegible] τοῖς ἰδίοις [illegible] :-

[illegible] τοῦ ἡλίου καὶ [illegible] ἥλιον, καὶ [illegible] δικαιοσύνην, [illegible] πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, [illegible] δικαίους
καὶ ἁμαρτωλούς :-

ἐκλείσαμεν [illegible] τῶν ἀποκλείσομεν· εἰ γὰρ καὶ ἔσω τοῦ ταμείου [illegible]· Καὶ ἀποκλείσας πρὸς ἐπίδειξιν ἐργάσῃ αὐτό, οὐδέν σοι τῶν θυρῶν ὄφελος· ὥστε πρὸ τῆς τῶν θυρῶν ἀποκλείσεως, κατορθῶσαί σε βούλεται τὰς τῆς διανοίας ἀποκλείειν θύρας· ἢ γὰρ καὶ τοῦ στόματος κεκλεισμένου διὰ τῆς φωνῆς [illegible] ἑαυτοὺς κατάδηλους ποιοῦμεν· [illegible] ωντες, τί τὸ ὄφελος τῆς τῶν θυρῶν κλείσεως· ὅταν γὰρ [illegible] ἀποδέχεται τὴν ἀόρατον τῶν [illegible]· καὶ ἐν ἐκκλησίαις γίνηται· μόνον ἐν ἡσυχίᾳ καὶ ἐν πρέποντι σχήματι, ὁ πρόσδεκτός ἐστι τῷ θεῷ, τῷ πανταχοῦ παρόντι καὶ πρὸ τῆς φωνῆς ἀκούοντι· καὶ τὰ ἀπόρρητα τῆς διανοίας ἐπισταμένῳ· ὁ οὕτω προσευχόμενος, πολλὴν ἀπολήψεται τὸν μισθόν :-

» Προσευχόμενοι δὲ μὴ βαττολογήσητε ὥσπερ οἱ ἐθνικοί· δοκοῦσι
» γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται· μὴ οὖν ὁ-
» μοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὧν χρείαν ἔχετε
» πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν :-

Ἐπειδὴ οἱ δὲ τὸν νοῦν [illegible] τῶν [illegible]· καὶ διὰ [illegible] καὶ φροντίδων ἀποπλανώμενον, μάλιστα [illegible] τῆς προσευχῆς [illegible] ἀναβάλλονται, διὰ [illegible] ἐπέρχεσθαι· ἀλλ' ὅσα δεῖ μάλιστα τὰ ψυχωφελῆ· [illegible] ἐστι, πολυλογίαν καὶ φλυαρίαν· καὶ τὸ αἰτεῖν ἃ μὴ δεῖ· τοῦτ' ἔστι, δόξαν ἢ πλοῦτον, ἢ νίκας κατ' ἐχθρῶν· ὁ ποιοῦσιν οἱ ἐθνικοὶ, καὶ ποιοῦσι [illegible] αὐτοῖς τε, [illegible] ἀπολογίας [illegible]· ἀλλ' αὐτοῖς αὐτοῖς καὶ χρῆσθαι ῥήμασι συντόμοις· μὴ δὲ μακρὰν ποιεῖσθαι τὴν εὐχὴν [illegible] ἀλλὰ [illegible] πολλάκις τῶν [illegible]· παραμένειν μὲν χρὴ τῷ αὐτῷ αἰτήματι· οὐ χρὴ τὸ [illegible] τὸν [illegible] ἀδιαλείπτως αὐτῶν [illegible] καὶ τὸ [illegible] ἀλλ' ὁ μόνα τὰ ψυχωφελῆ· εἰ δὲ καὶ οἶδεν [illegible] γινώσκων ὡς ὧν χρῄζομεν, ἀλλ' [illegible] τοῖς μείζοσι [illegible]· Καὶ [illegible] διὰ [illegible] καὶ [illegible]· οὐχ [illegible] διδάξωμεν αὐτόν· ἀλλ' ἵνα οἰκειωθῶμεν αὐτῷ, τῇ συνεχείᾳ τῆς ἐντεύξεως· καὶ γνῶμεν ὅτι δι' αὐτοῦ [illegible] ἀγαθά· Καὶ παρὰ θεῷ [illegible] τέλειον [illegible] ἐστί :-

ἀντ'

Τινὲς ὧν [illegible] τὸν Κύριον ἐν τούτοις ἀπαγορεύειν τῆς προσευχῆς τὸ πολύ [illegible] σφόδρα [illegible] τῆς [illegible] διανοίας τῶν ἐκείνων·

τι
ὥρα

[illegible] ἐν τῷ [illegible] ἀλλ' ὁ θεωρεῖ [illegible] καὶ τοῦ [illegible]:—

» Σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην, μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ
» ἡ δεξιά σου· ὅπως ᾖ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ. Καὶ ὁ πατήρ σου
» ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, αὐτὸς ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ:—

ἀλλ̓ Πάλιν ἐνταῦθα οὐ χεῖρας αἰνίττεται· ἀλλ' ὑπερβολικῶς αὐτὸ
τέθεικε· φησὶ γάρ· εἰ δυνατὸν σεαυτὸν ἀγνοῆσαι, περισπούδαστον
ἔστω σοι τοῦτο· κἂν αὐτὰς δυνατὸν ἦν τὰς διακονουμένας [illegible]
χεῖρας λαθεῖν:—

» Καὶ ὅταν προσεύχῃ, οὐκ ἔσῃ ὥσπερ οἱ ὑποκριταί· ὅτι φιλοῦσιν
» ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἑστῶτες
» προσεύχεσθαι· ὅπως ἂν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν
» ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν· σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἴσελθε εἰς
» τὸ ταμιεῖόν σου· καὶ κλείσας τὴν θύραν σου, πρόσευξαι τῷ πατρί σου
» τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, αὐτὸς ἀποδώσει σοι
» ἐν τῷ φανερῷ:—

ἀλλ̓ Τοὺς εὐχομένους ὥστε ὀφθῆναι ἀνθρώποις, ὑποκριτὰς καλεῖ· ὡς
προφασιζομένους μὲν τὸν θεόν· διὰ δὲ τοὺς ἀνθρώπους ποιοῦντας
οὕτως· ὥσπερ ἐστὶν [illegible] ἀνθρώπων [illegible]· οὗτοι λαμβάνουσι
τὸν μισθὸν παρὰ τῶν ἀνθρώπων παρ' ὧν καὶ θέλουσιν· ἡ δὲ τι-
μωρία τοῦ μὴ ὡς δεῖ εὐχομένου, ἐν τῷ μέλλοντι ἐστίν· ἀπέχουσι
τὸν μισθὸν αὐτῶν· πλὴν καὶ τὸ ἐν συναγωγαῖς εὔχεσθαι, ἀπο-
[illegible] τοὺς ἐν μέσῳ εὐχομένων [illegible]
τῷ ὀφθῆναι τοῖς [illegible], κἂν [illegible] ταῖς χερσίν· οὐδὲ [illegible]
[illegible] εὔχῃ· καὶ οὐκ ἔστι τὸ ὀφθῆναι τίσι· κἂν ἐν ἐκκλησίᾳ
γίνηται, [illegible]· οὐ γὰρ κωλύει τὸ προσεύχεσθαι ἐν συνα-
γωγαῖς· ἀλλὰ τὸ φανῆναι [illegible]· κατὰ [illegible]· καὶ [illegible]
[illegible] ἐν ταῖς συναγωγαῖς φαῦλον δὲ καὶ τὸ [illegible] εὔχεσθαι·
ἀλλ' ἐν γωνίαις [illegible] καὶ ἐν πλατείαις·
[illegible] ἀπέχουσι τὸν μισθὸν [illegible]· [illegible]
[illegible] τὰ λέγει· καὶ [illegible] Καὶ
[illegible] τὸ [illegible] προσευχῇ [illegible]. Καὶ σὺ
[illegible] προσεύχῃ, εἴσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου· καὶ ἑξῆς· καὶ
[illegible] εἰς τὸ ταμιεῖον τῆς ψυχῆς [illegible]
[illegible] θύραν· οὐ γὰρ τὸ ἐγκεκλεῖσθαι [illegible]
[illegible] ἀλλ' ἡσυχάζειν καὶ μὴ θορυβεῖσθαι [illegible], [illegible]

49

δύνανται ἁγιάζειν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ· ὡς παρ᾽ [illegible] γέγραπται, τοὺς [illegible]
[illegible] αὐτοῦ, [illegible]· καὶ τότε εὔχεσθαι ἐλθεῖν τὴν βα-
σιλείαν λέγων· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου.

Ὅταν μὲν βασιλεύῃ ἡ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ, οὐδὲ ἡ βασιλεύουσα
[illegible] ἐν τοῖς [illegible]· θεὸς γὰρ ἐὰν βασιλεύῃ [illegible] λογικῆς
ψυχῆς, ὅπου μηδεὶς ἄλλος βασιλεύει.

Τὸ ἁγιασθήτω, οὐ προστακτικόν· εὐκτικὸν δέ· οἷον, ἁγιασθείη·
οὐ χρείαν ἔχει ἐκεῖνος ἁγιασθῆναι· ἀλλ᾽ ἵνα καὶ ἡμᾶς [illegible]
τῆς ἁγιότητος αὐτοῦ, ἀξίως αὐτοῦ [illegible] ἁγιότητα· ὁμολογοῦντες
θεόν· βασιλείαν δὲ θεοῦ, ἢ τὴν μέλλουσαν τῶν ἁγίων ἀπόλαυσιν [illegible]·
ἢ τὴν δευτέραν αὐτοῦ παρουσίαν· ἐπειδὴ δὲ φύσει θεὸς ὢν ὁ Χριστὸς
οἰκονομικῶς [illegible] βασιλεὺς [illegible], ἐπεύχονται οἱ ἅγιοι·
τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῦ [illegible]· ἵνα [illegible] Χριστὸν [illegible],
βασιλέα [illegible] αὐτόν· τὸ δὲ γενηθήτω τὸ θέ-
λημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, τοῦτο δηλοῖ· ὥσπερ
ἐν οὐρανῷ, καθάπερ [illegible] οἱ ἄγγελοι εἰσὶν, οὕτω καὶ
ἡμᾶς ἀξίωσον ἐπὶ [illegible] τοῦ πνευματικοῦ καὶ καθαροῦ σώ-
ματος· ἐπιούσιον δὲ ἄρτον, ἢ τὸν [illegible] τὸν σω-
[illegible] τουτέστι τὸν ἐφήμερον, ἤτοι τὸν ἐπιόντα καὶ προσ-
δοκώμενον· τοῦ [illegible] ἄρτον· τουτέστι, τὸν
μέλλοντα· [illegible] ἐπιούσιον·
ἵνα [illegible] οἱ [illegible]· ἀλλ᾽ αὐτὸν [illegible]
ἐν τῷ μέλλοντι τοῖς ἁγίοις, [illegible]· ἐπιούσιος
κυρίως ἐστὶν, ἢ [illegible] καὶ μέλλοντος· [illegible] τῆς ψυχῆς ἡμῶν
φύσιν· [illegible] τοῦ ἀοράτου θεοῦ· κατὰ τοῦτο χάρι-
τι [illegible] κυρίως [illegible] ἄρτος, ἐπιούσιος· θεὸς ὢν
λόγος· [illegible] ὁ λόγος [illegible]·
[illegible] αὐτοῖς [illegible], μετριάζειν θέλειν δὲ [illegible] τῶν ἴσων
τυχεῖν· ἄφες ἡμῖν· καὶ [illegible] ὀφειλήματα ἡμῶν ὡς καὶ ἡ-
μεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· [illegible] δὲ [illegible], ἀφί-
[illegible]· εἰ [illegible] δύνασθαι [illegible] ἀρκεῖν,
οὐ δύναται τυχεῖν ἀφέσεως· [illegible]
[illegible]
[illegible] εὔχεσθαι [illegible]
[illegible], [illegible] ἐστιν,

[illegible] χώραν [illegible] τοῦ ἀποστόλου [illegible] παραγγέλων· ὁ δὲ Ἰησοῦς [illegible] ἐπιτυχεῖν [illegible] ὁ δὲ καὶ χεί[illegible] [illegible] ἀλλὰ [illegible] καὶ τὸ λογίζεσθαι [illegible] οὐ χρὴ πολυλο-

κυρ Γ[illegible] [illegible] ἀλλ' [illegible] φλυαρίας:–

[illegible] εἶναι· ἐπειδὴ [illegible] οἶδε τὸν νοῦν [illegible] καὶ [illegible] προσευχὰς [illegible] θεὸν [illegible] καὶ τοῦ [illegible] ἀλλὰ [illegible] ἀπὸ τῆς [illegible] οἱ δὲ [illegible] καὶ τὸ λογίζεσθαι [illegible] ἔλεγμος [illegible] καὶ τὸ λογίζεσθαι [illegible] τοῦ καλοῦ:

Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς· πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον· καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν· ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν:–

ἀντ Πατὴρ ἡμῶν ὁ θεὸς χρηματίζει· ὅτε [illegible] φροντίσαντες τῆς υἱοθεσίας ἀξίως [illegible] ὀφείλει καθαρὸς εἶναι [illegible] ἁμαρτίας· καὶ [illegible] δὲ ὁ [illegible] φανεὶς [illegible] δοξάζει· [illegible] τοῦ θεοῦ [illegible] εὔχεσθαι [illegible] οὐκ [illegible]

ἀρ [illegible] προσευχῶν:– [illegible]

[illegible]

» Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς· ὅπου σὴς καὶ βρῶσις
» ἀφανίζει καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι· θησαυρί-
» ζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις
» ἀφανίζει· καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν·
» ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν:

Δοκεῖ μὲν μόνον [illegible] πρὸς τὴν μετάδοσιν καὶ ἐλεημοσύνην· ἤδη δὲ καὶ ὁ μὲν σπείρων εἰς τὴν σάρκα, θησαυρίζει ἐπὶ τῆς γῆς· ὅπου τὰ ἀφανίζονται καὶ κλέπτονται τὰ [illegible] τῆς ψυχῆς [illegible] λείμματα τῶν καλῶν διορύσσονται [illegible] προαίρεσιν, ἀφανίζει· ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα, φορῶν τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου· καὶ τὸ πολίτευμα ἔχων ἐκεῖ· ἐν οὐρανοῖς θησαυρίζει· σὴς μὲν [illegible] κατὰ [illegible], ἔρωτες καὶ φαῦλοι διαλογισμοί· οἱ διορύττουσι τὴν ψυχήν· κλέπται δέ, [illegible] ὁ κύριος· πάντες ὅσοι ἦλθον, κλέπται εἰσὶ καὶ λῃσταί·· ἀνεπ

Πῶς οὖν ὁ θησαυρὸς ἐν οὐρανῷ ἐστιν· ἐνθάδε [illegible] καὶ τὸ τῆς καρδίας ἔχειν [illegible]: ἀνεπ

» Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ,
» ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ
» σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται· εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστί, τὸ σκότος
» πόσον:–

Λέγει δὲ [illegible] διδασκάλου τῆς ἐκκλησίας· λύχνον τοῦ σώματος, ὅμοιον· οὐ καθαρεύοντες, ὡς διὰ φωτὸς ὁδεύουσιν· ἡ ψυχὴ ὁδηγεῖται· τοῦ δὲ νοῦ [illegible] πολλὰ τῆς ψυχῆς μέρη, ὧν μὲν ἐργάζεται μένει· οὐ χωροῦντα [illegible] νοδίζει· ὥσπερ εἰ διὰ ὀφθαλμὸς πονηρός ἐστιν· ὅπερ οὐκ ἐνεργεῖ κατὰ ὀφθαλμοῦ ἀρετήν, οὕτως καὶ ἕκαστον μέρος τῆς ψυχῆς, ὅλον τε τὸ σῶμα τῆς ψυχῆς, σκοτεινὸν [illegible] ἐμφαίνει μὲν πονηρίαν [illegible] τοῦ πονηροῦ· φωτεινὸν δὲ [illegible] τῆς διανοίας ἁπλότητα· ὅπερ οὖν ὁ νοῦς ἡ [illegible] ὕλη ἐστὶ φίλος, τὸ ἐν ἡμῖν φῶς, σκότος ἐστίν· εἰ τοίνυν τὸ πεφυκὸς φωτίζειν ἐν σοί· γινόμενον ἐν [illegible] σκότος ἐστί, σκότος [illegible] τὸ φρόνημα τῆς σαρκός· καὶ ἡ ἐπιθυμία σου κατὰ τοῦ πνεύματος:–

Ἁπλοῦς ὀφθαλμός, ἡ ἀνυπόκριτός ἐστιν ἀγάπη· δι' ἧς ἅπαν τὸ σῶμα φωτίζεται· τὰ αὐτὰ τοῖς [illegible] καὶ διὰ τῶν ἔξωθεν μερῶν παραφέρουσα· ὁ δὲ πονηρὸς ὀφθαλμός ἐστιν, ἡ [illegible] ἀγάπη· [illegible], καὶ [illegible] κρύπτεται· δι' ἧς ἅπαν τὸ σῶμα τοῦ [illegible] σκοτίζεται· ἄξια μὲν [illegible] ἐν μόνοις [illegible] ἔσωθεν· διὸ δὲ [illegible] ἔξωθεν μερῶν, φωτὸς εἶναι δοκοῦντα [illegible] φέροντα [illegible]· λύκοι [illegible] εἰσιν [illegible] προβάτων [illegible]·

Γρηγορίου τοῦ θαυματουργοῦ:

[illegible] ἀπὸ τοῦ διαβόλου [illegible] ὁ δὲ μὴ [illegible]
[illegible], ἐρρέθη ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· πονηρὸς δὲ ἐστὶν ὁ διάβολος,
οὐ φύσει· ἀλλὰ προαιρέσει κακίας· τὸ δὲ ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ
ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα, εἰς τοὺς αἰῶνας [illegible] μέχρι τοῦ, ἀμήν:-

» Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν
» ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώ-
» ματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

Πάλιν ἐπαναλαμβάνει τὸν τῆς φιλαδελφίας σκοπόν· καὶ διδάσκει
ἀμνησικακεῖν· τῇ γὰρ συμπαθείᾳ ἡμῶν [illegible] περὶ τὸν πλησίον
ὁρίζεται καὶ ἡ περὶ ἡμᾶς τοῦ θεοῦ φιλανθρωπία·

Καὶ αὐτὸς μὲν ὁ Ἰησοῦς [illegible] ὥσπερ ἀφίεμεν [illegible]· ἀλλ' ὡς [illegible]
[illegible] τοῖς μαθηταῖς, οὐ [illegible] διὰ τὸ [illegible]:-

» Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί·
» ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις
» νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν·
» σὺ δὲ νηστεύων, ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου
» νίψαι· ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων· ἀλλὰ τῷ πατρί σου
» τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώ-
» σει σοι:-

Ἀφανισμὸν [illegible] προσώπου λέγει νῦν, τὸ διὰ κενοδοξίαν, ὠχρὸν
φαίνεσθαι ὡς ἀσκητήν· τὸ δὲ ἀλείφεσθαι καὶ νίπτεσθαι, οὐ
πρὸς τὸ γράμμα δεῖ νοεῖν· ἀλλ' αὐτό, φαιδρὸν ἔχειν τὸ πρόσωπον·
διὸ οὐδεὶς [illegible] μαθεῖν ὅτι νηστεύει· τοῦτο γὰρ φιλοδοξίας
ἔλεγχος· ὥσπερ ὡς ῥυπαρὸν ὂν τυχὸν διὰ [illegible] φαιδρύνεται·
[illegible] δεῖ καὶ τὸ ἡγεμονικὸν τῆς ψυχῆς διὰ [illegible] φαιδρύνειν· καὶ
διὰ τοῦ [illegible] πλύνειν τοὺς μολυσμοὺς τοῦ προσώπου ὀφθαλ-
μοῦ· Καὶ [illegible] ὁ Χριστὸς [illegible] τῶν [illegible]:-
[illegible] Κα[illegible] τοῦ [illegible], τῆς ψυχῆς τὴν κα-
θαρότητα καὶ λαμπρότητα σημαίνει· περὶ γὰρ τὴν κεφαλὴν
καὶ τὸ πρόσωπον αἱ πλείους τῶν αἰσθήσεων καθίδρυνται· ἀκοή,
γεῦσις, ὅρασις, ὄσφρησις· διὸ ὥσπερ [illegible] ὁμοίως ἐνδεῖ·
[illegible] αὐτῷ· καὶ ἡ κακία
[illegible], ἡ ἀρετήν· [illegible]
[illegible]· ἀλείφειν δὲ καὶ φαιδρύνειν [illegible]
[illegible] ἀγαθῶν· [illegible] τοῦ πατρός:-

ἀγρὸν αὐτοῦ, τὸν μὲν [illegible] αὐτοῦ, προσμένοντα· αὐτὸς δὲ [illegible], αὐτοὶ [illegible]
θέριζον [illegible] πλεονεκτοῦντες. καὶ οἱ [illegible] τρόφιμα
ἀποχαίροντα, ποιεῖ γινόμενα κατὰ [illegible]· καθ' [illegible] μερίμνας
μεθύοντες· οὐ [illegible] ὅτι [illegible] ἐν [illegible]
μείζονα [illegible] ἑαυτοῖς συνάγουσι τὸ πῦρ· καὶ τοσοῦτον ἑαυτοὺς
ἀποστεροῦσι [illegible] ἀπολογίας :-

Ἐπεὶ τὸ τρεφόμενον ἐν τῷ σώματι ἡ ψυχή, οὐχ οὕτως ἡδονῆς ἕνεκεν
σιτεῖσθαι· διὰ τοῦτο τὴν μὲν ψυχὴν εἶπε τί φάγητε ἢ τί πίητε·
τῷ δὲ σώματι, τό, τί ἐνδύσησθε· [illegible], τὸ ἱμάτιον, [illegible]
[illegible] χάριν [illegible]
[illegible] πλεῖον [illegible] τροφῆς [illegible]
τὸ δὲ φάρμακον [illegible] ὑπερβάλλον [illegible]
τὸ [illegible] ἐνδείας· τὸ δὲ τί, τὸ ἐκ περισσοῦ δηλοῖ·
σαφηνίζει [illegible] ἡ [illegible] φύσις μὴ [illegible]·
τὸ εἰπεῖν μὴ ζητεῖτε τί φάγητε ἢ τί πίητε, [illegible]
ἐν ἄλλῳ εὐαγγελίῳ φησί· καὶ μὴ μετεωρίζεσθε· μετεώρους δὲ ἀπὸ τῆς
ἀληθείας, ἡ ἀλαζονεία καὶ τρυφὴ ποιεῖ· καὶ ἡ [illegible]
[illegible] ἡ [illegible]· διό [illegible]· ταῦτα γὰρ πάντα,
καὶ τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητεῖ· [illegible] οἱ ἄπιστοι καὶ ἀ-
νόητοι· ταῦτα δὲ λέγει πάντα, τὴν τρυφὴν καὶ [illegible]·
[illegible] τροφὴν [illegible] καὶ τ[illegible]
[illegible] ὅτι χρή-
ζετε τούτων· τὸ δὲ μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον,
ἤτοι [illegible] ἢ περὶ τοῦ [illegible] ἐκ [illegible]
[illegible]· ἑκάστη γὰρ ἡμέρα ἀρκοῦσα [illegible] ἰδίων κόπων·
[illegible] τῆς ἡμέρας, [illegible] φροντὶς [illegible]
οὐδ' [illegible]
[illegible] ἡμέρα [illegible] χρείαν [illegible]
καὶ [illegible] αὔριον, [illegible] χρείαν
[illegible], τὸ φροντίζειν περὶ τῶν μελλόντων :-

Οὐχ ἡ ψυχὴ ἐσθίει· ἀλλ' [illegible] τροφῆς [illegible] τὸ σῶμα, ἐν ᾧ
ἡ ψυχὴ [illegible]· δοκεῖ γὰρ [illegible] ἐν τῷ σώ-
ματι ἡ ψυχή, εἰ μὴ τρέφοιτο ἡ σάρξ· ἐπειδὴ δὲ [illegible] χρή [illegible]
[illegible]· καὶ [illegible] περὶ ταῦτα [illegible], δεῖ μὴ [illegible] χρή-
ματα [illegible] καὶ [illegible] τροφῆς·

αὐτοῦ [illegible] τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς [illegible] μόνον [illegible]
καὶ [illegible] ἐὰν καὶ τὸ [illegible] τούτου καθαρθῇ· οὐ δὲ τὸ
ἔξω καθαρὸν δύναται γενέσθαι· διὸ [illegible] τούτοις σαφῶς [illegible]
[illegible] τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστί, τὸ σκότος πόσον· [illegible]
[illegible] φῶς· διὰ τὴν ἐν σοὶ [illegible]
[illegible] φαυλότητα [illegible]

[illegible] Ὁ [illegible] ὀφθαλμός, [illegible] ὁρᾷ· ὁ δὲ [illegible] ἀμαρτητικῶς [illegible] ὁρᾷ· [illegible] δὲ φαῦλον, [illegible] τὸν [illegible] φαῦλον, [illegible] πονηρίας σκοτίζεται· καὶ φωτεινὸν τὴν φωτεινὴν ἀλήθειαν φωτίζεται :—

Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει· ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει· οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ.

Ἀγαθὸς δεσπότης, ὁ [illegible] τρόπος· φαῦλος δέ, ὁ ἐρῶν χρημάτων· διὸ [illegible]· οὐ γὰρ δυνατὸν τοῖς δύο ἀρέσαι διαφόρου καὶ ἐναντίας οὔσης γνώμης :—

Δύο κυρίους, τοὺς τὰ ἐναντία κελεύοντας λέγει ἐνταῦθα· [illegible] τοῦ [illegible], οὐδὲ [illegible]· ὁ [illegible] διαφόρου [illegible], οὐ δυνατὸν τοῖς δύο ἀρέσαι· εἰ δὲ κύριον καλεῖ καὶ τὸν μαμωνᾶν, οὐ [illegible] ἰδίαν φύσιν τοῦτό ἐστιν· ἀλλ' [illegible] τῶν [illegible] δουλείας· Κύριος γὰρ [illegible] δὲ [illegible] φιλαργύρων· [illegible] φαῦλος [illegible] καταφρονεῖ δὲ αὐτοῦ· [illegible] δὲ αὐτοῦ· ὁ δὲ δίκαιος, [illegible] καταφρονεῖ τῶν φαύλων [illegible]

[illegible] Π[illegible] [illegible] ἐστιν· [illegible] ἀγαθὰ [illegible] χρὴ [illegible] :—
[illegible] τῇ ψυχῇ [illegible] φάγητε [illegible] διὰ [illegible] τὸ σῶμα [illegible] οὐχὶ ἡ ψυχὴ [illegible] τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος :—
[illegible] φροντίζειν [illegible] κύριον, [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] :—

[illegible] Ὁ [illegible] ψυχὴν [illegible] διὰ καθαρότητα ταμιείου· καὶ δείκνυσιν ὅτι τὸ σῶμα τὸ δοκοῦν αὔξειν, οὐχ ἡ τῆς τροφῆς αὔξει· ἀλλ' ἡ τοῦ θεοῦ προνοία. οὔτε γὰρ ἡλικίαν δύναταί τις προσθεῖναι τῷ σώματι. οὔτε τροφὴ προσαρμόσαι· εἰ μὴ ὁ θεὸς ἐν οἷς δοκοῦμεν ἐνεργῶν, τὸ πᾶν ἀνύει. ποῖος γὰρ δοκεῖ θνητὸς ὅρος παρ' αὐτοῦ θεοῦ, οὐδεὶς δύναται αὐξῆσαι ἢ μειῶσαι· οὔτε γὰρ ἡ πολυφαγία αὔξει τὸ σῶμα. ἀλλὰ καὶ ἀσθενέστερον αὐτὸ ποιεῖ· διὸ καταφρονητέον τῆς περὶ ταῦτα μερίμνης· ὁ γὰρ δοὺς ἀρχὴν προσθῆναι καὶ μέγεθος τῷ σώματι, αὐτὸς καὶ περὶ τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ προνοεῖται:–

Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν· δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα· καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε· καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων· εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς πῦρ βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς ὀλιγόπιστοι; μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες τί φάγωμεν ἢ τί πίωμεν ἢ τί περιβαλώμεθα· πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· ὅτι χρῄζετε τούτων ἁπάντων· ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ· καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν· μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον· ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς:–

Τὴν ψυχὴν σιγήσας ὡς οὐ λαμβάνουσαν ἐνδυμάτων· περὶ τοῦ σώματος διελέχθη μόνον· ἀπὸ τούτου, κἀκεῖνο δηλῶν· ἐκ τοῦ φανεροῦ, τὸ ἀφανὲς ἐδήλωσεν:–

Ἀπὸ τῶν κρίνων λοιπὸν καὶ τοῦ χόρτου τῶν σήμερον μὲν ἀνθούντων καὶ εἰς πῦρ βαλλομένων, παραινεῖ ἡμῖν μὴ μεριμνᾶν περὶ τοῦ σώματος· ὁ γὰρ [illegible] τὴν χρείαν οὕτω καλλωπίσας τὸ ἄνθος, ἵνα διὰ τούτων δοξάζηται ὡς δημιουργός· πολλῷ μᾶλλον τοὺς ἀνθρώπους δι' οὓς καὶ ταῦτα καὶ τὴν κτίσιν ἐποίησε. διδάσκει δὲ ἡμᾶς ὁ λόγος· ὅτι ὥσπερ πάντα τὰ ἄνθη πρὸς ὀλίγον ξηραίνεται, οὕτω καὶ τὰ ἐν τῇ βασιλείᾳ ἐνδύματα, πρὸς ἃ οὐδὲ μίαν ἡμέραν τῆς βασιλείας αὐτοῦ Σολομὼν ἐδυνήθη ἀφομοιῶσαι τὴν ἑαυτοῦ ἐσθῆτα· ὅσω τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ χόρτον ὀνομάζει

ἡ γὰρ μάχη περὶ θεοῦ· ψυχῆς τοίνυν καὶ σώματος ἐπιμελητέον ἡμῖν·
τῶν δὲ ἐλαττόνων καταφρονητέον· τροφῆς λέγω καὶ ἐνδυμάτων·
ὁ γὰρ τὰ μείζω δοὺς, δίδωσι καὶ τὰ ἐλάττονα:–

φω Τὸ μὴ μεριμνήσητε τῇ ψυχῇ, οὐκ ἐπειδὴ ἡ ψυχὴ τροφῆς δεῖται· διὰ
τοῦτο δὲ [illegible] τί φάγεται ἢ τί πίεται ἡ ψυχή· ἀλλ' ὅτι φάγητε
ἢ τί πίητε ὑμεῖς· δηλονότι, τοῦ ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος συγκειμένου
ζώου· εἰ γὰρ ἐκ ψυχῆς πρόεισιν ὥσπερ ἀπό τινος πηγῆς αἱ ὀρε-
κτικαὶ δυνάμεις· καὶ χωρὶς αὐτῆς οὐκ ἔνι τρέφεσθαι τὸ ζῶον, ἀλλ' ὅμως
οὐκ αὐτὴ τρέφεται· ἀλλ' ἐκεῖνο. διὸ καὶ ὁ κύριος ἡμῶν· οὔτε αὐτὴν ἀπο-
δοκεῖ τοῦ τρέφεσθαι, οὔτε τῶν τελέως αὐτὴν ἀπαλλάξει μόνων· ἀλλ' ὡς
μὲν τὰς ἀφορμὰς τοῦ ὀρέγεσθαι αὐτῆς παρεχομένης, μὴ μεριμνή-
σητε φησί, τῇ ψυχῇ ὑμῶν· ὡς δὲ μὴ ταύτης· ἀλλὰ τοῦ συνθέτου
ἐσθίοντος καὶ πίνοντος, εἶπε τί φάγητε καὶ τί πίητε ὑμεῖς·
ἀλλ' οὐχ ἡ ψυχὴ δηλονότι· εἰ δέ τις διὰ τοῦ εἰπεῖν τῇ ψυχῇ ὑμῶν
τοῦτο δηλοῦσθαι βούλεται· ὅτι μὴ μόνον ἐν αὐτοῖς τοῖς ἔργοις
καὶ πόνοις τὴν περὶ τῶν τοιούτων μέριμναν μὴ ἐπιδείκνυσθε·
ἀλλὰ μηδὲ ἐν τῇ ψυχῇ ταύτην φέρειν καὶ ἐνοχλεῖν ὑμᾶς εἰς ἐργ-
γάζεσθαι συγχωρήσητε· οὐδὲ τοῦ τοιούτου τῆς ἑρμηνείας τὸ
ἀλλότριον:–

,, Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ· ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερί-
,, ζουσιν· οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας· καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος,
,, τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν;:–

ἀπ Ἐν τούτοις παλαιὸν μεμνημένος νόμον· καὶ γὰρ καὶ ἡ παλαιὰ
τὴν μέλισσαν [illegible] καὶ πρὸς τὸν μύρμηκα· οὐ μικρὸν δὲ
τοῦτο τῆς ἡμῶν δεῖγμα· ὅπερ γὰρ ἐκεῖνα ἀπὸ φύσεως ἔχει·
ταῦτα καὶ ἡμᾶς δυνατὸν κατορθοῦν ἐκ προαιρέσεως:–

χρυ Ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος τὸν [illegible] λόγον, διεγείρει τὸν ἀκροατήν·
ἵνα ὅπερ ἔχουσιν ἐκ φύσεως τὰ πετεινὰ τὸ μὴ μεριμνᾶν, τοῦτο
ἡμεῖς ἐκ προαιρέσεως κτησώμεθα· ὁ γὰρ ἀπηλθόντων ἀνθρώπων φρον-
τίζων, πολλῷ μᾶλλον ὧν τιμιωτέρων· διὰ τοῦτο δὲ ὑπομι-
μνήσκει ἡμᾶς τῆς ἀρχαίας διαίτης· ὅτε ὁ θεὸς ἔτρεφε τὸν Ἀδὰμ ἐν
τῷ παραδείσῳ μὴ σπείραντα· τίς τῆς παρεχούσης αὐτῷ πρὸς
τροφήν· φροντίζει δὲ ὁ θεὸς τῆς τῶν πετεινῶν τροφῆς· καθὼς δὲ
δωρεῖ αὐτοῖς γνῶσιν· τοῦ εἰδέναι πῶς δεῖ τρέφεσθαι· καὶ [illegible] συλ-
λέγειν [illegible]· ἢ ποιεῖν [illegible]· πῶς οὖν φησί· διὰ τί [illegible]
[illegible]

ἀληθεύωμεν· δεῖ οὖν συγκαταβαίνειν· καὶ μὴ μετ᾽ ἀκριβείας ἐξετάζειν τὰ ἑτέρων ἁμαρτήματα· σκοποῦντας ἑαυτοὺς μὴ καὶ αὐτοὶ τῶν ὁμοίων πειρασθῶμεν ὑπὸ θεοῦ. —

Ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν αὐτόν, τῷ κατακρίνειν ἑτέρους, ὑπὸ κρίμα γίνεσθε. κριτοῦ ἁρπάσαντες πρόσωπον· οἷς ἐχρῆν τὴν τῶν κρινομένων τάξιν ἐπιγινώσκοντας. καὶ τῶν οἰκείων πλημμελημάτων τὸ πλῆθος, στενάζειν καὶ δεδοικέναι· καὶ περὶ τούτων φροντίζειν καὶ ἀγωνιᾶν, ὅπως ἀπολογήσωνται· ἀλλὰ μὴ τούτων ὑπερορῶντας, ἑτέρων ἐλαττώματα λογοθετεῖν· καὶ τοὺς τοιούτους κατακρίνειν ἐπὶ τούτοις· ὧν αὐτοὶ χείρονα καὶ μακρῷ ἔστιν ὅτε διαπράττονται. ἄν τε οὖν μείζονα· ἄν τε ὅμοια· ἄν τε ἐλάττονα αὐτοῦ ἡμαρτηκότα κατακρίνῃ τις, ἑαυτὸν κατακρίνει. ὁ μὲν γὰρ ἐλάττονα ἁμαρτήσαντα, εὔδηλον ὅτι μᾶλλον ἑαυτὸν κατέκρινε· μείζονα αὐτὸς ἡμαρτηκώς· καὶ προσθεὶς τούτοις, καὶ τὸ ἑτέρους κατακρίνειν· ὁ δὲ μείζονα ἁμαρτήσαντα κρίνων, καὶ αὐτὸς κατέκρινεν ἑαυτόν· ὅτι δέον ἐξαλεῖψαι τὰ οἰκεῖα· καὶ τὸν κοινὸν κριτὴν ἐξιλεώσασθαι συντετριμμένῃ καρδίᾳ καὶ ἐπιμελείᾳ· ὁ δὲ φυσιωθεὶς κατὰ τοῦ πλησίον, κριτοῦ ἀξίωμα ἐνέδυ· καὶ κρίνειν ἑτέρους ἐπιχειρεῖ· εἷς καὶ αὐτὸς τῶν κρινομένων τυγχάνων· ὡσαύτως καὶ ὁ τὸν τὰ ὅμοια ἡμαρτηκότα κατακρίνων, κοινὴν ἐξάγει τὴν ψῆφον καθ᾽ ἑαυτοῦ τε καὶ τοῦ κρινομένου· μᾶλλον δέ, καθ᾽ ἑαυτοῦ· τοῦ μὲν γάρ, διὰ τῆς ἰδίας παραμυθείας, καὶ τῶν ἐμπόντων ἐμετρίασε τὰ πλημμελήματα· ἂν φιλόσοφος ἐκεῖνος μάλιστα τὴν παραμυθίαν ἐνέγκῃ τὴν αὐτοῦ· ἑαυτῷ δὲ παραθήκην εἰργάσατο τῶν κακῶν τοῖς ἐπιπροσθεῖν· καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ κατακρίνειν ἑτέρους τῇ μωρίᾳ προσειληφώς. τί οὖν· οὐ δεῖ δὴ κατακρίνειν ἑτέρους. κἂν τὰ αὐτὰ ποιῶσιν εἶεν ἀσχημονοῦντες. κλέπτοντες. ληστεύοντες, μάλιστα μὲν οὐδὲ τούτους σε κατακρίνειν δεῖ· τούτους γὰρ καὶ τοὺς τοιούτους, νόμοι καὶ δημόσιαι κρίσεις κολάζουσι· σὲ δὲ συναλγεῖν καὶ συλλυπεῖσθαι προσήκει τοῖς κατακρινομένοις ἐπὶ τῷ κειμένῳ πάθει· τί οὖν [illegible] κοινωνοῦντα καὶ κα[illegible]. ἀλλὰ μὴ ἐπαινεῖν μὲν μηδὲ ἐπιπλήττειν τοῖς ἐν πτώματι κειμένοις. τί οὖν· μηδὲ νομοθετῶμεν μηδὲ παραινῶμεν [illegible] οὐ προσθεῖναι ἀμφιέννυσιν· ὡς μηδὲ Σολομῶντα ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιβεβλῆσθαι ὡς ἓν τούτων, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς ὀλιγόπιστοι, ὑμᾶς· οἷς ψυχὴν ἔδωκεν· οἷς σῶμα διέπλασε· δι' οὓς τὰ ὁρώμενα ἐποίησε· τίμιος δὲ ἕνεκεν ἄνθη καὶ τὸ τούτων κάλλος ἐποίησεν· ἵνα [illegible] τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ τὴν σοφίαν καὶ τὴν δύναμιν [illegible] θαυμάζωμεν. καὶ ὁ Δαβίδ· αἰνεῖτε αὐτὸν ξύλα καρποφόρα καὶ πᾶσαι κέδροι. κρίνον λέγει, τὴν ἀκτήμονα ψυχὴν καὶ ἀμέριμνον· τὴν μὴ κοπιῶσαν μηδὲ περισπωμένην περὶ [illegible] καὶ [illegible] τοῦ Σολομῶντος τὴν περιβεβλημένην δόξαν. χόρτον δὲ τοῦ ἀγροῦ, αἱ [illegible] ὀρεγόμεναι ψυχαί· [illegible] μὲν, ὡς ἀεὶ θάλλειν [illegible]· μετ' ὀλίγον δὲ, ὡς πυρὶ ἀπολλύμεναι. δείκνυσιν οὖν ὅτι περὶ τὴν ἐκ [illegible] ἀπολλύμενοι χρόνον δόξαν οἱ ἄνθρωποι. καὶ τὴν τῶν ἀνθρώπων εὐκοσμίαν ἐν ἀχρείαν· ὑπερβαίνει μου ἐν τῇ δόξῃ. καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν· διὰ τοῦτο, οὐ [illegible] θήσεται· ἀλλὰ προστεθήσεται· ἵνα μάθῃς ὅτι οὐδὲν μικρὸν τὸ διδόμενον ἐκεῖ τῶν παρόντων, παρὰ τὸ μέγεθος τῶν μελλόντων:-

Μὴ κρίνετε ἵνα μὴ κριθῆτε· ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε, κριθήσεσθε· καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν· τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου· τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς· ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου· ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου· καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου:

ἀρχ ϛ': Ὁ λόγος, πρὸς τοὺς διδασκάλους ὁρᾷ, τοὺς ἔχοντας μὲν ἐξουσίαν τοῦ κρίνειν· οὐ μὴν ἀμείνους ὄντας. ὡς ἑξῆς δηλοῖ· ὅ φησι λέγει τοῦτό ἐστι· μὴ κρίνετε τοὺς ὑπὲρ ἑαυτούς· ὁ γὰρ τοῦτο ποιῶν, ἑαυτὸν ὑποβάλλει καταδίκῃ. οὐ γὰρ τὸ κρίνειν ὅλως [illegible] κωλύει· ἀλλὰ τὸ μὴ κατακρίνειν τὸν ἀδελφὸν [illegible]· ἄλλως τε, οὐ περὶ τῶν μεγάλων καὶ ἀπηγορευμένων ἁμαρτημάτων· [illegible] ὁ τοίνυν ἁρπάζων τοῦτο, ὡς τοῖς ὑπὲρ ἑαυτὸν ἐγχειρῶν τιμωρεῖται· ὡς μὴ δι' ἑαυτοῦ σχολάζων [illegible]· ἀλλ' αὐτοῖς ὀλίγα [illegible] ἁμαρτάνουσιν, ἐπιτιμῶν καὶ κατακρίνων. ἄξιος [illegible] ὁ τοιοῦτος [illegible], ὡς μείζονα ἁμαρτάνων ἐνθυμεῖσθαι. δεῖ οὖν συγκατα~~βαί~~νειν· καὶ μὴ κατακρίνειν μηδὲ ἐξετάζειν τὰ ἑτέρων ἁμαρτήματα· σκοποῦντας ἑαυτοὺς μὴ καὶ αὐτοὶ τῶν ὁμοίων πειραθῶμεν ὑπὸ θεοῦ.—

Ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν αὐτόν, τὸ κατακρίνειν ἑτέρους, ὑποκριταὶ γίνεσθε. κριτοῦ ἁρπάσαντες πρόσωπον· οἷς ἐχρῆν τὴν τῶν κρινομένων τάξιν ἐπέχοντας. καὶ τῶν οἰκείων πλημμελημάτων τὸ πλῆθος, τρέμειν καὶ δεδοικέναι. καὶ περὶ τούτων φροντίζειν καὶ ἀγωνιᾶν, ὅπως ἀπολογήσωνται. ἀλλὰ μὴ τούτων ὑπερορῶντας, ἑτέρων ἐλαττώματα λογοθετεῖν. καὶ τοὺς κατακρίνειν ἐπὶ τούτοις, ὧν αὐτοὶ χείρονα μακρῷ ἐστὶν ὅτε διαπράττονται. ἄν τε οὖν μείζονα· ἄν τε ὅμοια· ἄν τε ἐλάττονα αὐτοῦ ἡμαρτηκότα κατακρίνῃ τις, ἑαυτὸν κατακρίνει. ὁ μὲν γὰρ ἐλάττονα ἁμαρτήσαντα, εὔδηλον ὅτι μᾶλλον ἑαυτὸν κατέκρινε. μείζονα αὐτὸς ἡμαρτηκώς. καὶ προσθεὶς τούτοις, καὶ τὸ ἑτέρους κατακρίνειν. ὁ δὲ μείζονα ἁμαρτήσαντα κρίνων, καὶ αὐτὸς κατέκρινεν ἑαυτόν. ὅτι δέον ἐξαλεῖψαι τὰ οἰκεῖα. καὶ τὸν λοιπὸν κριτὴν ἐξιλεώσασθαι συντριμμῷ καρδίας καὶ μεταμελείᾳ. ὁ δὲ φυσιωθεὶς κατὰ τοῦ πλησίον, κριτοῦ ἀξίωμα ἐνέδυ. καὶ κρίνειν ἑτέρους ἐπιχειρεῖ, εἷς καὶ αὐτὸς τῶν κρινομένων τυγχάνων. ὡσαύτως καὶ ὁ τὸν τὰ ὅμοια ἡμαρτηκότα κατακρίνων, καὶ μίαν ἐξάγει τὴν ψῆφον καθ' ἑαυτοῦ τε καὶ τοῦ κρινομένου. μᾶλλον δέ, καθ' ἑαυτοῦ. τῷ μὲν γάρ, διὰ τῆς ἰδίας παρουσίας, καὶ τὰ ἐμόντα ἐμμετρίας πλημμελήματα· ἂν φιλόσοφος ἐκεῖνος μάλιστα τὴν παρρησίαν ἐπέχει τὴν αὐτοῦ. ἑαυτῷ δὲ προσθήκην εἰργάσατο τῶν κακῶν τοῖς ἐπιπροσθεῖν. καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ κατακρίνειν ἑτέρους τιμωρίαν προσειληφώς. τί οὖν; οὐ δεῖ ἄρα κατακρίνειν ἑτέρους. κἂν τὰ αὐτὰ πράττωσιν ἢ γε εἶεν ἀσχημονοῦντες. κλέπτοντες· ληστεύοντες, μάλιστα μὲν οὐδὲ τούτους κατακρίνειν δεῖ. τούτους γὰρ καὶ τοὺς τοιούτους, μόνοι καὶ δημόσιαι κρίσεις κολάζουσι. σὺ δὲ συναλγεῖν καὶ συλλυπεῖσθαι προσήκει τοῖς κατακρινομένοις. ἐν τῷ ἐκείνων πάθει, τῷ σῷ ἑαυτὸν ἐλέγχειν δοκοῦντα καὶ κρί-. ἀλλὰ μὴ ἐπεμβαίνειν, μηδὲ ἐπιπλήττειν τῷ πτώματι κειμένου. τί οὖν; μηδὲ νομοθετεῖν μέν, μηδὲ παραινεῖν μὲν χρὴ φημὶ οὐ προσέθηκε ἀμφιέννυσιν· ὡς μηδὲ Σολομῶντα ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιβεβλῆσθαι ὡς ἓν τούτων, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς ὀλιγόπιστοι, ὑμᾶς· οἷς ψυχὴν ἔδωκεν· οἷς σῶμα διέπλασε· δι' οὓς τὰ ὁρώμενα ἐποίησε. τίμιος δὲ ἕνεκ[illegible] ἀνέθηκε καὶ τὸ τούτων κάλλος ἐποίησεν. ἵνα ἐντεῦθεν τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ τὴν σοφίαν καὶ τὴν δύναμιν [illegible] θαυμάζωμεν· καὶ ὁ Δαβὶδ· αἰνεῖτε αὐτὸν ξύλα καρποφόρα καὶ πᾶσαι κέδροι. κρίνον λέγει, τὴν ἀκτήμονα ψυχὴν καὶ ἀμέριμνον· τὴν μὴ κοπιῶσαν μηδὲ [illegible] [illegible] καὶ μαργάρων πορφύραν τοῦ Σολομῶντος [illegible] δόξαν. χόρτον δὲ τοῦ ἀγροῦ, αὐτὰ τὰ κρίνα [illegible] τυχαί· [illegible] καιρὸν μὲν, ὡς ἀεὶ θάλλεις ἐναρμονιζόμενα· μετ᾽ ὀλίγον δέ, ὡς πυρὶ ἀπολλύμενα. δείκνυσιν οὖν ὅτι πρὸς τὴν ἐκ [illegible] πολλὴν εἶχον δόξαν οἱ ἄνθρωποι. καὶ τὴν τῶν ἀνθέων εὐκοσμίαν ἀχρηστίαν· [illegible] ἐν τῇ δόξῃ. καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. διὰ τοῦτο, οὐκ εἶπε δοθήσεται· ἀλλὰ προστεθήσεται. ἵνα μάθῃς ὅτι οὐδὲν μέρος τῶν διδομένων ἐστὶ τὰ παρόντα, πρὸς τὸ μέγεθος τῶν μελλόντων:-

Μὴ κρίνετε ἵνα μὴ κριθῆτε· ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε, κριθήσεσθε· καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν. τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου· τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς· ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου· ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου· καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου:

ἀρχ(ὴ) ϛʹ:

Ὁ λόγος, πρὸς τοὺς διδασκάλους ὁρᾷ, τοὺς ἔχοντας τὴν μὲν ἐξουσίαν τοῦ κρίνειν· οὐ μὴν ἀναμαρτήτους ὄντας. ὡς ἑξῆς δηλοῖ. [illegible] λέγει τοῦτο [illegible]· μὴ κρίνετε τοὺς ὑπὲρ ἑαυτούς. ὁ γὰρ τοῦτο ποιῶν, ἑαυτὸν ὑποβάλλει καταδίκῃ. οὐ γὰρ τὸ κρίνειν ὅλον [illegible] κωλύει· ἀλλ᾽ αὐτὸ μὲν κατακρίνειν τὸν ἀδελφὸν [illegible]· ἄλλως τε, οὐ περὶ τῶν μεγάλων καὶ ἀπηγορευμένων ἁμαρτημάτων· [illegible] μόνου θεοῦ ἴδιον τὸ κρίνειν· ταῦτα, ὡς τοῖς ὑπὲρ ἑαυτὸν [illegible]· ὁ τοίνυν ἀφαρπάζων ἑαυτοῦ [illegible] ἐγχειρῶν παραιτεῖται· ὡς καὶ [illegible] σχολάζων πταίσμασιν. ἀλλ᾽ αὐτοῖς ὀλίγα πταίουσιν ὡς [illegible] ἐπιτιμῶν καὶ κατακρίνων. ἄξιος [illegible], ὡς μείζονα ἁμαρτάνων οὐδὲ τὸ διορθοῦσθαι ἁμαρτάνοντας· ἀλλὰ τὸ τῶν οἰκείων ἀμελοῦντα κωλύει καὶ τοῖς ἀλλοτρίοις ἐνάλλεσθαι:-

Τὸ δὲ ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου καὶ τὸ δ' ἑξῆς ἐπιτηδές, πᾶσαν πρόφασιν ἐκκόπτει τῷ ζητοῦντι τὸ κατακρίνειν ἑτέρους προχείρως κινούμενος· ἵνα τὸν μή πως λάθῃ· ὅπερ οὐ κωλύει διορθῶσαι οὐδὲ λυπῆσαι τὸν ἀδελφὸν θέλων· ἀλλ' ἐκκαθᾶραι τοῦ νοσήματος προθυμούμενος ἐς τὸ κρίνειν ἐληλυθέναι· μάλιστα μὲν οὖν οὐδὲ τοσοῦτον ἐκεῖ τοῦ ποιμαίνεσθαι δεομένου ποιεῖν· τί γὰρ ἐμὸν τὰ οἰκεῖα ἀφιέντα ὡς σκοπεῖν· οὐδὲ ταῦτα λιπόντα, τῶν ἀλλοτρίων γίνῃ κριτής· εἰ δὲ καὶ συγχωρεῖ σοι τῆς διορθώσεως χάριν καὶ ἁρμονίας ἀλλ' οὐκ ἀπεχθείας ἢ προπετείας ταῦτα ποιεῖν, χρὴ πρότερον ἑαυτὸν ἀπαλλάξαι τῶν μειζόνων κακῶν· εἰ τοῦ· σὺ δὲ καθαρὸν καὶ καθαρὸν τὸ οἰκεῖον ὄμμα τυχὸν κεκτημένον, οὕτως αὐτὸ ὁρᾶν καὶ εἰρηνικὸν ἐν καὶ ἄλλην τοῖς τοῦ πλησίον· κάρφη γὰρ ἂν οὕτως ῥηθείη, καὶ τὰ προσδοκώμενα κακά· κἂν πολὺ θέῃ ὁ ὄχλος καὶ ταῦτα ἐκβάλλεις ὡς μικρὰ δὲ ταῦτα ὡς τὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου ὀφθαλμοῦ ἐκτὸς νομίζειν καθορᾶν, ἢ ἐκεῖνον συναισθόμενον σου τῆς φίλης ἁρμονίας καὶ τῆς ἐν σοὶ συμφέρον τι ἐν σοὶ σπουδῆς, θᾶττόν τε καὶ ἀλυποτέρως παρασκευάσῃς ἀποβάλλειν· οὐ χρὴ τοίνυν τοὺς τὰ μεγάλα πταίοντας ἅπερ ἐστὶ δοκοί, τὰ ἀλλότρια ὀξέως ὁρᾶν μικρὰ ἁμαρτήματα καὶ διορθοῦσθαι· ἅπερ ἐστὶ κάρφος· καὶ ἁπλῶς ὁ ἁμαρτάνων τι μὴ ἕτερον διορθοίτω ἕτερον· πρὶν ἂν ἀπόθηται τὸ κακόν· καὶ γὰρ καὶ ὑποκριτὴς πρὸς τὸν ἁμαρτάνοντα ὁ τοιοῦτος:-

Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσί· μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων· μή ποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν· καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς:-

Ἅγιον καὶ μαργαρίτης ὁ λόγος· κύνες καὶ χοῖροι οἱ αἱρετικοί· καταπατοῦσι τῆς τοῦ λόγου, ἢ στρεβλοῦσιν αὐτὸν ἔρισι καὶ λογομαχίαις· ῥήξεις δὲ τῶν λεγόντων καταφρονήσεις καὶ ἀτιμίαι:-

Κύνας καλεῖ τοὺς ἀσεβῶς ζῶντας· ἤτοι τοὺς ἐθνικούς· χοίρους δὲ τοὺς ἐν [illegible] διάγοντας· καὶ τῷ τῆς ἁμαρτίας βορ-

ἀμε

τοῦ αὐ

[illegible], [illegible]· ἐὰν ἑαυτοῖς πρότερον
[illegible] μάχωνται· ἄλλος γὰρ παρὰ μέρος καὶ [illegible]
[illegible]· καὶ ἄλλο κρίσις καὶ ἔστι τι μέσον καὶ ἔστι [illegible]
[illegible]· καὶ τὸ μέν, [illegible] χρήσιμαι καὶ ἐναρμοζόμεναι· [illegible]
[illegible] δὲ καὶ κρίνειν, ἀρχὴ [illegible] θυμοῖς ἀμύνεσθαι· [illegible]
[illegible] ἐστὶ δεῖξαι [illegible], οὐδὲν [illegible] τὸν ὑβριστικὸν [illegible]
διέθηκεν· κρίνει δὲ καὶ ἔστι τι μέσον, καὶ ὅπως δικαστικὸς ἐπιπε-
[illegible] ψήφους, οἷς ἂν [illegible] δικαστήριον ἄγωσι·
Καὶ [illegible] ἐπιτιθέασιν· κ[illegible] δοῦλοις
ἔστι τι μέσον καὶ κρίνειν καὶ ἔστι [illegible] φιλ[illegible] καὶ [illegible]
οὐ κωλύονται. [illegible] διαφοραὶ αὐτοῦ τε τῆς κρίσεως
αὐτῆς καὶ τῶν κρινόντων καὶ τῶν κρινομένων· [illegible],
τοσαῦται· καὶ μὲν γὰρ [illegible] τὸν κακὸν κρίνων, φίλον καὶ [illegible]
ἀλλ' αὐτοῦ διαφθείρειν [illegible] καὶ [illegible]· [illegible],
[illegible] καὶ [illegible] πεῖσαι δεῖ καὶ [illegible]· περὶ τῆς δὲ
[illegible] μηδὲν [illegible]· [illegible] δὲ καὶ [illegible]
[illegible] ἢ καὶ ματαίαν· οὐδὲ τὸν κρινόμενον καὶ [illegible]
ἢ [illegible] ἐκείνου ἐστί τι [illegible] εἶναι δόξῃ
[illegible]μενος. Καὶ τοῦ οἰκείου [illegible] περὶ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] ἀποκρύπτειν πειρᾶται. [illegible]
[illegible] τούτοις [illegible] ἐστί τι [illegible], οὐ καὶ αὐτὸς [illegible]
[illegible] ὁμοίοις [illegible]· [illegible] δὲ διαφορὰν, [illegible]
τῶν κρινομένων, κρίνειν ἄλλους ἐστὶ χρεῶν· οὔτε γὰρ φι[illegible]
οὔτε [illegible] οἱ τοιοῦτοι ἔχουσιν εἰς ἀπολογίαν:—

[illegible] ἐκκοπῆναι τὸν [illegible] ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ.
Καὶ τὸ [illegible] ἐκκόψαι μὲν τὸ [illegible] ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ
[illegible]

Ἐν ταῖς [illegible] ἀλλ' ἡ μὲν ὀργὴ μὲν ἐνδείξασθαι βούλεται· ἡ δ' ἔχει πρὸς
[illegible] ποιοῦνται· καὶ ὅπου [illegible]
[illegible] ἐνδεῖξαι. Καὶ πολλὴν [illegible] κολάσειν, [illegible]
[illegible]· οἷον, [illegible] ὀφθαλμὸν [illegible]
Καὶ [illegible]:—
Οὐχ [illegible]· οὐχ [illegible] εὐθύνων [illegible] καὶ
[illegible] εἶναι δικαστὴν τῶν ἑτέρων [illegible], καὶ
[illegible]· τοῦτο δὲ λέγων, οὐ τὸ ἐλέγχειν.

Ἵνα μὴ ἀγνοῶσιν οἱ μαθηταὶ τίνες εἰσὶ κύνες ἢ χοῖροι ὑπὲρ δὲ ἀκεραίαις· ἀλλὰ μόνως ζητήσατε [illegible] ἐκ θ(εο)ῦ καὶ ἀποκαλυφθήσεται ὑμῖν ταῦτα· ἀρχὴ μὲν γὰρ ἀρετῆς, τὸ δι' εὐχῆς συνεῖναι τῷ ἀγαθῷ· εἶτα, τὸ εἰδέναι πῶς δεῖ ὁδεῦσαι τὴν ἀρετήν· τρίτον, τὸ διὰ τῶν ἔργων κρούειν ἀνοιγῆναι αὐτῷ τὴν θύραν· τοῦτο γὰρ σημαίνει ἡ διὰ τῶν χειρῶν κροῦσις· τρισσῶς γὰρ ἡ τῶν ὀρθῶν δογμάτων ἀλήθεια χειραγωγεῖται· ἀλλὰ μᾶλλον εὐχῇ· καὶ τοῦ ἡγεμονικοῦ ἐν τῷ ζητεῖν τὰ πράγματα κατασκευάσει· καὶ πέρας τὸ εὑρεῖν σὺν ἀληθείᾳ τῆς τῶν κεκρυμμένων γραφῶν ἀσαφείας τὸ κάλλος ἀκριβεῖ πολυπραγμοσύνῃ· οὕτω γὰρ ἀνοίγεσθαι φησὶ τὰς γραφάς :-

Αἰτεῖν ἐστὶ τὸ προσεύχεσθαι· ζητεῖν δὲ, τὸ καὶ διὰ τῶν ἀγαθῶν ἔργων σύμφωνα ποιεῖν τὴν τῇ προσευχῇ· καὶ οὐ μόνον ζητεῖν, ἀλλὰ καὶ κρούειν τὴν θύραν· τὸ δὲ κρούειν δηλοῖ, τὸ τὴν μακροθυμίαν τοῦ θ(εο)ῦ σιωπῶσαν ἐκτείνειν ἕως ἂν δέξηται· Καὶ ὅτι μὲν οὖν. Καὶ μὴ ἀποναρκᾶν καὶ ὀλιγωρεῖν :-

Ζητεῖν ἀλλὰ μᾶλλον δεῖ τὴν ἀλήθειαν τῶν δογμάτων· δεύτερον δὲ· τὸν θ(εὸ)ν αἰτεῖν ἵνα ἀποκαλυφθῇ ἡμῖν τὰ μυστήρια τῆς σοφίας τοῦ θ(εο)ῦ τὰ ἀποκεκρυμμένα ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἀπὸ γενεῶν τούτων· τρίτον, ἵνα κρούσῃ· καὶ εἰσελθὼν διὰ τῶν τῆς δικαιοσύνης θυρῶν, ἐξομολογήσηται· ὥσπερ οὖν ἑνὸς τούτων ἐκλείποντος, οὐδενὸς τυγχάνομεν· ἔστιν οὖν ἀλλὰ ζητεῖν τὸν πατέρα τὸ ἄξιον· ἵνα δι' αὐτοῦ ἀπαντήσωμεν τὸν υἱόν· καὶ ἀνοίξας τὰς τῆς γραφῆς θύρας, τὸν πατέρα τοῦ παντὸς γνωρίσῃ ἡμῖν· αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ θύρα· πῶς δέ τις λαμβάνει ἐὰν μὴ πρότερον αἰτήσῃ· πῶς δὲ εὑρίσκει ἐὰν μὴ ζητήσῃ· πῶς δὲ εἰσέρχεται ἐὰν μὴ κρούσῃ· ὥσπερ οὖν, αἰτεῖ ἵνα δοθῇ αὐτῷ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος αὐτοῦ· αἰτεῖν ἐκέλευσε, καὶ τὴν δόσιν ἐνεγγυήσατο· πλὴν, οὐχ ἁπλῶς αἰτεῖν ἐκέλευσεν· ἀλλὰ μετὰ προσεδρείας πολλῆς καὶ εὐτονίας· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ, ζητεῖτε. Καὶ γὰρ ὁ ζητῶν, πάντα ἐκβαλὼν τῆς διανοίας, πρὸς ἐκεῖνο γίνεται μόνον τὸ ζητούμενον· καὶ οὐδενὸς τῶν παρόντων ἐννοεῖ· καὶ γὰρ ἴσασι τοῦτο ὃ λέγω, ὅσοι οἰκέτας ἢ χρυσίον ἀπολέσαντες, ἐπιζητοῦσιν· ἀπὸ δὲ τοῦ κρούειν, τὸ μετὰ σφοδρότητος προσιέναι καὶ θερμῆς διανοίας ἐδήλωσε·

[illegible] χρῆν δουμένους· οἷον, οὐδὲ τὸν εὐαγγελικὸν λόγον
λαλεῖν· ἵνα μὴ διὰ τῶν ὁδῶν τῶν αὐτῶν τοῦ τέλει τῶν λόγ(ων)
[illegible] πνευματικὸν νομίζοντες· διαπτύουσιν καὶ γὰρ οἱ τὸ
[illegible] ἁγιασμὸν σῶμα· καταπατοῦντες τοῖς καθαροῖς καὶ
[illegible] λόγοις τοῦ εὐαγγελίου· μάλιστα δὲ τὸ καταπατοῦσι
τῷ ἀλόγῳ τὸ λαμπρὸν καὶ μαργαριτῶδες τῶν θείων λόγ(ων)
μὴ εἰδότες τὴν δύναμιν τῶν λεγομένων· ὅθεν θρύπτουσι
τὰ λεγόμενα· καὶ στρεφόμενοι τὴν γνώμην· παρὰ τοῦ μα-
θεῖν ἐπεὶ εἰ καὶ [illegible] ποιοῦνται, ἐκδιδασκόμενοι
[illegible] τοῖς διδασκάλοις· καὶ πειρῶνται [illegible]
λογίζεσθαι καὶ [illegible]· διὰ τοῦτο καταπολλὰ ἐκεῖ οἱ ὁ(μοίως)·
οὖν παραφυλακτέον μὴ κοινωνεῖν τῶν λόγων τοῦ π(νεύματο)ς :-

ωρι

Τῶν ἀνθρώπων μὲν ἡ θηριώδης κατάστασις τῶν ἁμαρτιῶν, ἐξομοι-
οῦνται τοῖς ἀλόγοις ζώοις, διὸ τοῖς ὀνόμασι κέχρηται ὁ
σωτὴρ τούτοις, οἷς καὶ οἱ προφῆται· τοὺς μὲν γὰρ διὰ κολα-
σίας, ἵππους καλεῖ θηλυμανεῖς· καὶ ἄλλος φησί· μὴ γί-
νεσθε ὡς ἵππος καὶ ἡμίονος οἷς οὐκ ἔστι σύνεσις· ἡρῴδην δὲ
διὰ τὴν πανουργίαν, ἀλώπεκα ὠνόμασεν· ἀλλὰ καὶ διὰ
τὸ θανατηφόρον τοῖς ἀκούουσιν, ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ
χείλη αὐτῶν· ἀλλὰ καὶ γεννήματα ἐχιδνῶν ἐκλήθησαν ἄλ-
λοις· ἵνα τὴν δείξῃ τὴν διαφορὰν τῆς ἐν ἀνθρώποις
ἐνεργουμένης ἁμαρτίας, ἐκ τούτων καὶ τοιούτων καὶ
τῶν ζώων ὀνόμασιν ὀνομάζει αὐτούς, καὶ ἐξ αὐτῶν εἰς
[illegible] ἐκάλεσε· κατὰ τὸ ὄργανον [illegible] τὸ ἐν ταῖς
[illegible] λεγόμενον· κύνας οὖν ἐκάλεσε διὰ τὴν ἀναίδειαν,
τοὺς πρὸς τὰς αἱρέσεις εὐκαταφόρους· καὶ ἐν λοιδορίαις
ὑλακτικούς· καὶ εἰς τὸ κολακεύειν ἑτοίμους, παρ' ὅσον ἐστί·
καὶ διὰ τὸ ἀναιδὲς ἀνερυθριάστους· χοίρους δὲ, τοὺς ἀσελγεῖς
καὶ ἀκαθάρτους ἐν βορβόρῳ καὶ τοῖς ἀφοδεύμασι
καταχρωμένους [illegible]· διὸ [illegible] χρὴ τούτοις κοινω-
νεῖν καὶ μεταδιδόναι· ἀφ' ὧν ζώων, οὐδὲ ἂν βάλλειν
[illegible] προσφέρειν δεῖ εἰς τὸν [illegible] τοῦ θ(εο)ῦ· [illegible] ἄλλο [illegible]
[illegible] ζῶον :-

Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε· κρούετε καὶ ἀνοι-
γήσεται ὑμῖν· πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν, λαμβάνει· καὶ ὁ ζητῶν, εὑρίσκει·
καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται :-

ὑπὸ ἰχθύος ἐσθίεσθαι, οὔτε ἄν τι ἰχθὺς ὄφιν· ὃν ἐσθίουσιν
οἱ γ' μάζιοι τοῦ ἰχθύων ἐσθίειν αἰθίοπες:-

Ταῦτα ἔλεγον, οὐ διαβάλλων τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν· οὐδὲ κακίζων τὸ γένος· ἀλλὰ παριστὰς τὴν διαφορὰν τῆς ἀγαθότητος αὐτοῦ, τὴν περὶ κακὴν φιλοπραγίαν, τοσμυρίαν κακῶν, τοσαύτη ἡ φιλανθρωπία αὐτοῦ:- χρυσο

Ὅρα πῶς τοὺς μαθητὰς πονηροὺς εἶπεν· ὥσπερ ἡ κακοῦ θέσιν κ(αὶ) προαιρέσεως, ἀλλ' ἔχων τὸν τρόπον τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦ· μόνος δὲ ἄτρεπτος ἦν καὶ θεότητι καὶ ἀνθρωπότητι ὁ θ(εὸ)ς ἡμῶν:- ἀπὸ τ

Δόματα ἀγαθὰ καλεῖ, τὰ πνευματικὰ δωρεάς· ὁ δὲ χουκας τὸ πονηρὸν ἀγαθὸν ἢ π(ατ)ὴρ, ἄν τι τοῦ εἶναι ἀγαθόν· καὶ οὐδὲν τὸ διάφορον· τὸ γὰρ ἀγαθὸν ὑμᾶς, αὐτὸς ἐστὶ τὸ φύσει ἀγαθόν· διὸ καὶ τοῖς μετόχοις αὐτοῦ, δίδωσιν ἀγαθά· τοῖς δὲ ἄλλοις πονηροῖς διὰ τὸ ἀμενδὸ πως ἔμπροσθεν ἔχειν, πρόσωπον τινά, φύσις αὐτοῖς ἡ κακία γίνεται· οἷος ἐστὶν ὁ σατανᾶς καὶ οἱ δαίμονες· δυνατὸν γὰρ καὶ τούτοις φύσει καὶ ἀγαθοῖς εἶναι· κακὸς, μὴ φύσει κακῶς δημιουργηθέντας· ἀλλ' ἐξ αὐτοπροαιρέτου κακίας ἀποβεβληκότας:- τὸν ναὸν

Πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται:-

Εἰπὼν αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν καὶ τὰ ἑξῆς· ἵνα μηδεὶς ταλαν θαρρεῖν ἀμεληκόσι τὸ παρέξεσθαι λέγει· πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ὁμοίως ποιεῖτε αὐτοῖς· τοῖς γὰρ οὖν· συνάπτει τὴν παρέξιν τῇ αἰτήσει· ὅμοιον δὲ καὶ τὸ, οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι κύριε κύριε· εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα:- ἀμώητ ἀφ

Οἱ καθ' ἕνα ἀρχόμενοι τὴν ἀρετὴν· κἂν μὴ ὦσιν οἱ διδάσκοντες, ἕκαστος γὰρ ἑκάστου· οὐ μόνον εὐεργετεῖσθαι θέλει παρ' ἑτέρου, ἀλλὰ καὶ μὴ ἀδικεῖσθαι τινά, μὴ αἰσχύνεσθαι παρ' αὐτοῦ ἀδικῶν· οὐκοῦν τοιοῦτοι ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς εἶναι περὶ τοὺς ἀδελφούς· ἐκεῖνα γὰρ παραινεῖ ποιεῖν ὡς ἑτέροις ὁ κ(ύριο)ς, ὧνπερ ἕκαστος ἐπιθυμεῖ τυχεῖν παρ' ἑτέρου· ὅπερ ἐστὶ σημεῖον ἀγάπης· τοῦ νόμου τὸ πλήρωμα· ὅλος γὰρ ὁ τῆς παλαιᾶς σκοπὸς, ὥστε τὸ εὐεργετεῖν ἀλλήλους ἐστί· καὶ μηδένα θέλειν ἀμύνασθαι:-

Τὸ ἃ ποιεῖν καὶ πάσχειν, μόνος ἐστὶ φύσει καλός· καὶ τούτου τοῦ χρηματισμοῦ, πεπλήρωται ὁ νόμος ἐν
ἐν τούτῳ γάρ ἐστιν:-

[illegible] ἔρχεσθαι τινὸς [illegible] εἰς τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης· τὸ εὑρεῖν [illegible], τὸ ζητεῖν πῶς δεῖ ὁ δοῦλος θεοῦ [illegible] περὶ τοῦ, τὸ αἰτεῖσθαι μὲν τὴν ἀρετήν, κρούειν τοῦ Χριστοῦ, ἵνα ἀνοίξῃ αὐτῷ τὴν θύραν· καὶ ἀπαλλαγῇ τῆς στενῆς ὁδοῦ καὶ τεθλιμμένης· καὶ εἰσαγάγῃ αὐτὸν εἰς τὴν εὐρύχωρον γνῶσιν καὶ ἐργασίαν· ὥσπερ ἐρωτῶντα, διὰ τῆς ἐκ θεοῦ καὶ [illegible] λαμβάνειν τίς· ἴσως δὲ τὸ μὲν [illegible] πράξεως αἰτεῖν [illegible] δι' αὐτοῦ εἶπεν κρούετε· κρούει γάρ τις τῇ δεξιᾷ χειρί· σημεῖον δὲ πράξεως σύμβολον ἡ δεξιὰ χείρ. εἰ δὲ μὴ [illegible], μηδὲ οὕτως ἀπογνῷς· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ κρούετε· ὅτι κἂν [illegible] μὴ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, παραμένειν δεῖ, εἰ δὲ ἀπαιτεῖς μου τὴν [illegible] φησί, κἂν [illegible] δεῖ [illegible]:—

Ἢ τίς ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος· ὃν ἐὰν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον· μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; καὶ ἐὰν ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες· οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν:—

ἀνε:

Ἀνάγει ἡμᾶς ταῦτα πρὸς τὴν αἴτησιν σφοδρῶς, καὶ τὸ αἰτεῖν ὡς χρή· οἱ γὰρ μὴ φαύλως καὶ ὡς χρὴ αἰτοῦντες, οὐ πάντως λαμβάνουσι. καὶ γὰρ ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες φησίν, ἐὰν αἰτήσωσι τὰ τέκνα· εἰ ἀσύμφορόν τι παρ' ὑμῶν αἰτήσουσι, κωλύετε τὴν δόσιν· ὥσπερ ἐὰν συμφέρον, ἐπινεύετε καὶ παρέχετε· οὕτω καὶ ὁ θεὸς ἐὰν μὲν αἰτήσωμεν κοσμικὸν [illegible], ἐπινεύει καὶ παρέχει· φιλοστοργότερος γάρ ἐστιν ὁ θεὸς πατὴρ ἡμῶν ὑπὲρ τοὺς [illegible] ἡμῶν πατέρας· ὅσον [illegible] συγκρίσει τῆς τοῦ θεοῦ ἀγαθότητος καὶ ἡ ἀγάπη τῶν πατέρων πρὸς τοὺς παῖδας φιλοστοργία, πονηρία εἶναι δοκεῖ. ἐὰν ποιῶμεν ταῦτα [illegible] καὶ τῷ αἰτοῦντι [illegible] ἐπιφέρει λέγων· [illegible]. ὁρᾶτε δέ· καὶ εἰ ἄρτος μὲν [illegible] τῆς ψυχῆς [illegible] τροφή· [illegible], οὐκέτι [illegible] οἷον, ὁ [illegible], [illegible] ἰχθὺν δέ, [illegible] ἐνέργειαν στοιχείων· [illegible] καὶ [illegible] ἡ σοφία [illegible] ἄρτον [illegible] λίθον [illegible] ὁ διάβολος ἔλεγε [illegible]

σῦκα· οὕτως πᾶν δένδρον ἀγαθὸν· καρποὺς καλοὺς
ποιεῖ· τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον, καρποὺς πονηροὺς —
ποιεῖν· οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν·
πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν, ἐκκόπτεται
καὶ εἰς πῦρ βάλλεται· ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώ-
σεσθε αὐτούς::

Ἀσφαλίζεται τὸν ἀκροατήν· μή πως ἐπιθυμῶν τοῦ ἀκοῦσαι — ἀμμ ::
λόγον σεμνόν, προσδράμῃ τισὶ τῶν τῆς ἐκκλησίας
πειρωμένων διαφθείρειν δόγματα· οἳ προβάτων σχῆμα
ὑποσχηματιζόμενοι, λύκοι εἰσί· θανατοῦντες τῷ λόγῳ καὶ πρὸς
ἐναντία τοῦ χ(ριστο)ῦ:–

Πολλοί εἰσιν οἱ ἀσκοῦντες τὴν ἀρετήν· καὶ κατὰ τὸ φαινόμε- — θεοδω ἡρα
δοκοῦντες εἶναι καλοί, διὰ σωφροσύνης καὶ ἐπιεικείας
ὅπερ ἐστὶν ἔνδυμα προβάτου· ἀλλ' ἀπὸ τῶν καρπῶν
αὐτῶν· τουτέστιν ἐκ τοῦ φρονήματος· καὶ τῶν περὶ τὴν
πίστιν δογμάτων φανερούμενοι· οὗτοί εἰσιν οἱ προσποι-
ούμενοι μὲν ἀρετήν· ἀσκοῦντες δὲ ἀσέβειαν· ἤτοι οἱ κατὰ
τὸ φαινόμενον ἀσκοῦντες ἀρετήν· μὴ ὀρθῶς δὲ φρο-
νοῦντες· οἵτινές εἰσιν οἱ αἱρετικοί· οἳ διὰ λόγων [illegible] καὶ [illegible]
[illegible]· καὶ ὅταν πείσωσι, τότε τὸν ἰὸν
[illegible] ποιεῖν καὶ ἃ μὴ θεμιτά· οἳ καὶ γνωσθήσονται
μετ' οὐ πολύ· ἐπειδή· οὐχ οἷος ὁ λόγος τοιοῦτος καὶ ὁ βίος —
ἀπὸ γὰρ τῶν καρπῶν τὸ δένδρον· οὐ κατὰ τὸν ἐν θέᾳ
γνωρίζεται· καὶ ἡ γνῶσις τοῦ διδασκάλου, ἐκ τοῦ καρποῦ
καὶ τῆς πολιτείας· οὐκ ἐκ τοῦ σχήματος καὶ τοῦ λόγου.

Ὡς ἀδύνατον τὸ τῆς [illegible], οὕτω τὸ τοῦ φαύλου — τοῦ αὐτ.
νοῦν σπείρειν τι χρηστόν· τῆς καρδίας πρόσωπον [illegible] καὶ
[illegible] ἕκαστον ἐφ' ἂν βούληται· ἀδύνατον γὰρ ἀ-
πὸ μοχθηρᾶς διαθέσεως, ἀγαθόν τι καὶ ὠφέλιμον λεχθῆναι.
οὐ τοῦτο δέ φησιν, ὅτι ἀμήχανον ἐστὶ τὸν πονηρὸν μεταβαλέσθαι
ἢ ὅτι τὸν ἀγαθὸν οὐκέτι μεταπεσεῖν· ἀλλ' ἕως ἐστὶ πο-
νηρός, οὐ δυνήσεται καρπὸν ἀγαθὸν ἐνεγκεῖν· μεταβαλεῖν
μὲν γὰρ εἰς ἀρετὴν πονηρὸς ὤν, δύναται· μένων δὲ ἐν πο-
νηρίᾳ, καρπὸν οὐκ οἴσει καλόν· τουτέστιν ὁ κρίνας περὶ
αὐτοῦ ἀγαθὸν ποιεῖν, οὐ ποιεῖ τὸ κακόν· καὶ τὸ ἐναντίον ἢ οἱ

Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐ-
ρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν· καὶ
πολλοί εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς· τί ἡ στενὴ ἡ πύλη
καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν· καὶ
ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὑρίσκοντες αὐτήν:

ἀνεπ´ Ταυτοδύναμα κεφαλαίως ἐστὶ τῶν μακαρισμῶν καὶ τῶν ὑπὲρ τὸν
νόμον δικαιωμάτων· μᾶλλον γὰρ ἐντεῦθεν τὸ στενὸν καὶ τὸ
τεθλιμμένον, διὰ τὸ καὶ τὴν φύσιν κάμνειν ἀπέχεσθαι· ὧν τὴν χρεί-
αν προονομάσας οὐ καίπερ κόλασιν:

ὠρι´ Στενὴ πύλη περὶ ἧς ὁ προφήτης λέγει· αὕτη ἡ πύλη τοῦ κυρίου, δίκαιοι
εἰσελεύσονται ἐν αὐτῇ· καὶ λέγεται στενή, τῷ τοὺς μεγαλοσάρκους
τῇ σωματικῇ καὶ παχεῖ φρονήματι, μὴ δύνασθαι δι' αὐτῆς
εἰσιέναι· ποιεῖ δὲ μόνους [illegible] καὶ λεπτὰ πάντως χωροῦντας τὴν
διὰ τούτων τὴν δικαίαν τοῦ θεοῦ σοφίαν λέγειν· ὡς ἐὰν ἐκτήκῃ ἡ σὰρξ
[illegible] ἐν ἐπιθυμίαις καὶ ἀμυδροί· οὕτως ἐν τῷ ἔργῳ ὀφθῆναι·
πλατεῖα δὲ ἡ τῶν φιλοηδόνων καὶ σωματικῶς τρυφώντων·
φρονούντων τὰ τῶν δικαίων θλίψεις· καὶ τὸ περὶ αὐτῶν καὶ
ἡδυπαθείας· ἀπάγουσι δέ, ἡ μέν· εἰς βασιλείαν οὐρανῶν· ἡ δέ,
εἰς γέενναν:

ἀνεπ´ Ἵνα μὴ ἐν ταῖς ὁδοῖς ὡς ἀπὸ χρείας ἀποστῶμεν ὁ ἐν ἀρετῇ· παραλέγει
ὁ κύριος· ὅτι περὶ τῶν κατορθωμάτων εἰσὶν οἱ πόνοι· ἵνα κἂν ὀλί-
γοι διὰ τῆς ὁδοῦ μόνου τῶν ἐν πολλῶν ἐργασίας σωθῶσι· στενὴ
δὲ λέγεται ἡ πύλη, ἡ διὰ μαρτυρίας καὶ κακοπαθείας εἰς [illegible]
[illegible] ἀπώλειαν. ἣν κἂν ὀλίγοι εὕρωσιν, οὐ πάντες εἰσέρχονται·
διὰ τὸ σκληρὸν ἅμα καὶ ἐπίπονον· διὸ καὶ ὡς δυσκατόρθωτον,
τὸν μὲν [illegible] φιλοτιμότερον λέγει· εἰς μὲν γὰρ τὴν πλατεῖαν
πύλην, εἰσπορεύονται πολλοὶ δι' αὐτῆς· τὴν εὐρύχωρον
ὁδεύσαντες ὁδόν· εἰς δὲ τὴν στενήν, οὐ [illegible] πορεύον-
ται οἱ ὀλίγοι· ἀλλ' οἱ εὑρίσκοντες αὐτήν· τῷ μὲν ὀλίγοις εὑρί-
σκεσθαι τὴν [illegible] ἐν πόλει· [illegible]
[illegible] ἐν τοῖς [illegible], ἐκφέρει [illegible]:

Προσέχετε ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν· οἵτινες ἔρχονται πρὸς
ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προβάτων· ἔσωθεν δέ εἰσι λύκοι ἅρπαγες.
ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς· μήτι συλ-
λέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλήν· ἢ ἀπὸ τριβόλων

καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν. καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν:-

ὠριγ

Τοῦτο λέγεται κατὰ τοῖς ψευδοπροφήταις· ἤτοι δὲ οἱ τὸ ὄνομα μὲν ἔχοντες· τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνούμενοι· διὸ ἀρθήσεται ἀπ' αὐτῶν· ἐπεὶ ἠρνήσαντο αὐτὸν πρῶτον ἀγνῶτες· καὶ οὐχ ὁμολογεῖ αὐτούς. ἀλλ' αὐτὶ λέγει· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν· τοῖς γὰρ χείλεσί με ἐτίμησαν· ἡ δὲ καρδία αὐτῶν, πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· μάτην δὲ σέβονταί με· διδάσκοντες διδασκαλίας ἀνθρώπων:-

ἀπε

Ὁ λόγος, κατὰ τῶν ἐν ἀρχῇ πιστευσάντων ὀρθῶς· καὶ σημεῖα πεποιηκότων· καὶ ὕστερον τραπέντων· οἷς καὶ ἐν ἴσῳ τοῖς οὐδὲ ὅλως ἐγνωσμένοις τίθησι· διό φησιν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς· τινὲς δέ φασιν ὅτι ψευδόμενοι τοῦτο εἶπον· διόπερ οὐδὲ ἐσώθησαν· ὅτι δὲ οὐκ ἔστι τοῦτο, αὐτὴ ἡ ἀπόκρισις καὶ τὸ κατορθοῦν λέγειν, δείκνυσιν αὐτοὺς πεποιηκότας ταῦτα· πολλοὶ γὰρ τῶν πιστευσάντων, ἔλαβον χαρίσματα πονηροὶ ὄντες· οἷος ἦν ὁ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων καὶ οὐκ ὢν μετ' αὐτοῦ· καὶ οἷος ἦν ὁ Ἰούδας· καὶ ἐν τῇ παλαιᾷ δὲ, εὕροι τις ἂν καὶ εἰς ἀναξίους τὴν χάριν ἐνεργήσασαν· πολλάκις διὰ ὠφέλειαν ἑτέρων· πολλοὶ γὰρ ἀνάξιοι καὶ προεφήτευσαν· οἷον ὁ Βαλαὰμ καὶ Φαραὼ· καὶ Ναβουχοδονόσορ· ἐπειδὴ δὲ μετὰ ταῦτα οἱ κατὰ Μωϋσέα οὐ πάντες ἐπιτήδειοι σχεῖν παρεσκευάζοντο· ἀλλ' οἱ μὲν βίον εἶχον καθαρόν· πίστιν δὲ οὕτως ἀπηρτισμένην οὐκ εἶχον· οἱ δὲ, τοὐναντίον· καὶ κείνους διὰ τούτων προέτρεπεν ὥστε πολλὴν ἐνδείξασθαι πίστιν· καὶ τούτους διὰ ταύτης τῆς ἀφάτου δωρεᾶς· ὥστε γενέσθαι ἀξίους· οὐ γὰρ δὴ μόνον ὁ πίστιν ἔχων τοῦ αὐτοῦ ἡ μεγάλη δωρεὰ τῆς τῶν ὁμοίων ἐκβάλλεται μαντείας, ἀλλὰ καὶ μετὰ τῆς πίστεως καὶ σημεῖα πεποιηκὼς, οὐδὲν ἀγαθὸν ἔργον ἔχει, ὡς οὗτοι ἐκβάλλονται· τὸ γὰρ προφητεῦσαι καὶ σημεῖα ποιῆσαι, τῆς ἐκείνου χάριτος· καὶ οὐδὲν ὠφελεῖ τὸν μὴ ἀγαθὴν καὶ ἐνάρετον πολιτείαν ἔχοντα, τῶν ἀλλ' ἀντὶ μᾶλλον ἔστι κατακρίσιν πλείονα δέχεται· ὅτι περὶ τὸν οὕτω τιμήσαντα ὥστε καὶ ἀναξίοις δοῦναι τὴν χάριν, ἀγνώμονες γεγόνασιν:-

τὸ χρηστὸν καὶ φαῦλον οὐ παραιτεῖ· ὅσον ἂν ἡ πονηρία συζῶν. διὸ οἱ φαῦλοι, οὐκ ἀτιμώρητοι· προαιρέσει γὰρ οὐ φύσει εἰσὶ καλοὶ ἢ κακοί· ὁ δὲ λόγος μάλιστα ἐπὶ τῶν δογμάτων ἁρμόζει. καὶ γὰρ ὁ ἀσεβῶς λαλῶν, τιμωρεῖται· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ καλὰ μὲν λαλῶν· φαῦλα δὲ πράττων· καὶ ὁ ὑποκρινόμενος ὡς ἀλλάξαι καὶ οὐ καταμαθὼν αὐτὴν ποιῶν· ὁ μὲν γὰρ καὶ τοῖς [illegible] παρ' αὐτῶν παραμυθούμενος· καὶ [illegible], ἐπεὶ χαρίζεται αὐτοῖς τὴν παρ' αὐτοῦ κόλασιν· [illegible]· πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλόν, ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται· ἤτοι ἀμεταχθὲν δένδρον ποιῶν τὸν λόγον, ἐπὶ ἔργων· ἄρα γε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς· ἵνα μὴ τὴν πραττομένην τὴν ἀρετὴν δόξῃ εἰσάγειν, ἀλλὰ γε τὴν παραμένουσαν καὶ συμβουλῆς· ἐνταῦθα δὲ καὶ ἰουδαίοις αἰνίττεσθαι δοκεῖ· τοιούτοις καρποῖς ἐπιδεικνυμένοις. διὸ καὶ τῶν ἰωάννου ῥημάτων ἐπεμνήσθη· διὰ τῶν αὐτῶν ῥημάτων, τὴν τιμωρίαν αὐτοῖς ὑπογράφεται:·

ὡρί Ἐν ᾧ καλὸν τὸ δένδρον, καὶ ὁ καρπός· ἐν ᾧ σαπρὸν τὸ δένδρον, καὶ ὁ καρπός· καρποὶ δέ εἰσι λογισμοί· καὶ δένδρον, λογισμοὶ καὶ πράξεις:-

Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι κε κε εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς:·

Ὁ μὲν [illegible] τῆς βασιλείας, οὐκ [illegible] ἐπ' αὐτῇ· ἀρκεῖν δὲ κτήσασθαι λόγος οὐκ ἔστιν· ἀλλ' ἡ πράξεις:·

Τὸ [illegible] ποιεῖν κε τῷ ὀνόματι χριστοῦ, πίστεως ἐστὶ μόνης τεκμήριον· οὐ μὴν δὲ πάντως ἀφ' ὧν ἔργων ἀξίας τῆς βασιλείας οὐρανῶν· ὥσπερ οὐδὲ [illegible] χριστιανός· καὶ μήν· οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν κν ἰν· ἐὰν μὴ ἐν πνι ἁγίῳ· τοῦτο δέ φησι καὶ τὸ ἐν ἔργοις λέγειν κν:-

Οὗτος τῆς βασιλείας ἀπολαύει τῶν οὐρανῶν· ὅστις ἂν διὰ τῶν ἔργων δείξῃ τὴν οἰκειότητα· ταῦτα δὲ διδάσκων καὶ ποιῶν, ἃ καὶ παρ' ὧν αὐτὸς παρέδωκε τοῖς ἀνοις· οὐκ εἶπε δὲ ὁ ποιῶν τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τοῦ πρς μου· ἵνα μὴ δόξῃ φιλόδοξος· ἄλλως τε δὲ καὶ τοῦτο δι' ἐκείνου ἠνίξατο· οὐδὲ γὰρ ἕτερόν ἐστι τὸ θέλημα τοῦ υἱοῦ παρὰ τὸ τοῦ πρς:

Πολλοὶ ἐροῦσί μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· κε κε· οὐ τῷ σῷ ὀνόματι προεφητεύσαμεν καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν·

τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσε· καὶ ἦν ἡ πτῶσις αὐτῆς, μεγάλη: ἐπ' αὐτοῦ:

Σημείωσαι ὅτι τὸ μὲν γενέσθαι φρόνιμον, οὐκ ἔστιν ἄνευ τῆς τοῦ θεοῦ συνεργίας καὶ ἐπιπνοίας· διὸ εἶπεν· ὁμοιώσω αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ· ἀντὶ τοῦ, συναντιλήψομαι καὶ συνεργήσω· ἵνα τὸ παρ' αὐτοῦ οἰκοδομηθέν τι, μὴ διασαλευθῇ μηδὲ διαφθαρῆναι· ἐπὶ δὲ τοῦ μωροῦ; οὐκέτι ὁμοιώσω· ἀλλ' ὁμοιωθήσεται· δίον· αὐτὸς ἑαυτοῦ αἴτιος ἐστὶ τῆς ἀφροσύνης καὶ τῆς μωρίας· ὅτι δὲ ὁ μὲν ἀρετὴν διώκων, τῆς τοῦ θεοῦ ἀντιλήψεως ἀξιοῦται τυχεῖν, ὁ δὲ κακίαν μετιὼν, ἐν τοῖς ἑαυτὸν ποιεῖ τῆς καταλύσεως· οὕτω ἡ μὲν τῶν ἀρετῶν κτῆσις, ἡ μετὰ σπουδῆς καὶ τῇ τοῦ θεοῦ κατορθοῦται χάριτι· ἡ δὲ τῆς κακίας πρᾶξις, γνώμης μοχθηρίᾳ καὶ προαιρέσεως παρατροπῇ ἐπιγίνεται:-

Δεῖ τὸν ἀκούοντα· σημειοῦν ἅμα τοὺς λόγους μου· ἡ γὰρ σύνεσις, φρόνησιν παρέχει· καὶ ταύτῃ τὸ ἔργον ἀκολουθεῖ· καὶ οἱ οἰκοδομοῦσι λίθους ἐκλεκτοὺς ἐπὶ τὸν τῶν προφητῶν καὶ ἀποστόλων θεμέλιον· περὶ οὗ λέγει· ἐὰν μὴ κύριος οἰκοδομήσῃ οἶκον, εἰς μάτην ἐκοπίασαν οἱ οἰκοδομοῦντες αὐτόν· δόξα καὶ πλοῦτος ἔσται ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ· αὐτὸς δὲ ὁ οἶκος ἐκ τῶν ἐντολῶν τοῦ θεοῦ οἰκοδομούμενος, οἰκητήριον τοῦ θεοῦ γίνεται· ἐνοικήσω γὰρ ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω· οὗτος ἐστὶν ὁ ἐπὶ τὴν πέτραν οἰκοδομημένος· ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ χριστός· θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον· ὅς ἐστιν ὁ χριστός· τὸ δὲ ἀκούειν καὶ ποιεῖν· τουτέστι τὸ ὅσα ἐὰν ποιήσητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἔργου, ἐν ὀνόματι ἰησοῦ χριστοῦ ποιεῖτε· ἐὰν γὰρ ὁ θεμέλιος κείμενος ἐπὶ τὴν πέτραν, οὔτε ἄνεμοι· οὔτε βροχὴ· οὔτε ποταμοὶ δύνανται σαλεῦσαι τὴν οἰκίαν ἐκείνην· χειμῶνος γίνονται ποταμοί, ἄνεμοι καὶ βροχαί· διὸ εὔχεσθε μὴ γενέσθαι χειμῶνος τὴν φυγὴν ὑμῶν· τοῖς γὰρ δικαίοις ὁ αἰὼν οὗτος, χειμών ἐστιν:- ὥρ γν

Ὅτι οἰκίαν οἰκοδομηθεῖσαν ἀσφαλῶς λέγει, τὸν ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ μένοντα ἀκατάλυτον καὶ ἄπτωτον· ἣν ποιεῖ καὶ ἐκ τῆς ἀρετῆς ἐργασία· πέτρα δὲ· ἡ πίστις καὶ ἡ ἀσφάλεια τῶν τοῦ χριστοῦ χαρισμάτων· λαμβανόμενον ἐν τῷ μυστηρίῳ ὁ ἐμὸς λόγος καὶ πίστεως χάρισμα· τὸ ἑδραῖος εἶναι καὶ μὴ κινηθῆναι ἐκ πειρασμῶν· γίνεται δὲ καὶ ποταμοὶ καὶ βροχαί, ἀπη:-

[illegible] Τῷ σῷ ὀνόματι κ(ύρι)ε [illegible] προεφητεύσαμεν· [illegible] Και
[illegible] καὶ [illegible]· καὶ δαιμόνια ἐξεβάλομεν· [illegible]
Κ(αὶ) [illegible]·

[illegible] Τ[illegible]· [illegible] τοῦ [illegible] προφάζουσι [illegible]· [illegible] προφητεύσαι· τὸ δαιμόνια [illegible] ἐκβάλλειν· τὸ [illegible] πολλῶν [illegible]· ἐκ γὰρ τῶν τοιούτων [illegible] ἀναξίων, [illegible] ἑαυτοῖς τὴν κατάκρισιν· οἱ [illegible] ἀπολαύσαντες χαρισμάτων· [illegible] κτήσασθαι· ἵνα καὶ [illegible] ἔργων δοξάσωσι· καὶ αὐτοὺς ἀξίους τῆς δωρεᾶς [illegible]· οἱ δὲ [illegible] ἐργάται· καὶ [illegible] ὁ μόνος [illegible] τοῦ θ(εο)ῦ [illegible]· ἀναξίους δὲ τῶν [illegible] ἑαυτοὺς ἀποφήναντες· οὗτοι δὲ [illegible] ὅτι τὴν δὲ [illegible] δωρεάν, οἱ δὲ καὶ [illegible]· καὶ ἀξίους [illegible] ἑαυτοὺς δεικνύουσι· διὸ καὶ ὁ δεσπότης, ἀποπέμπει [illegible] αὐτούς· οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς· [illegible] ἀποστρέφομαι· ἀλλ' οὐδὲ κατὰ τὸν καιρὸν [illegible] ὑμᾶς· [illegible] τοῦ χαρίσματος ἀπολαύοντες· [illegible] σωτηρίας, ἀχάριστοι [illegible]· ἀλλ' [illegible] τὸν [illegible] καιρὸν [illegible]· [illegible] ὑμῶν ἐκδεχόμενος· [illegible] τὸν τῆς ζωῆς ὑμῶν χρόνον, [illegible] ἐξεμάθετε·

Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτούς, [illegible] αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ· ὅστις ᾠκο[illegible] οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν· καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοί· καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι· [illegible] τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ· καὶ οὐκ ἔπεσε· τε[illegible] γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν· καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου [illegible] καὶ μὴ ποιῶν αὐτούς, [illegible] μωρῷ· ὅστις ᾠκοδόμησε [illegible] οἰκίαν [illegible]· καὶ κατέβη ἡ βροχή· καὶ ἦλθο[ν] [illegible] οἱ ἄνεμοι· καὶ προσέκοψαν

Καταβάντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. καὶ ἰδοὺ λεπρὸς προσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων· Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς λέγων· θέλω, καθαρίσθητι. καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅρα μηδενὶ εἴπῃς· ἀλλ' ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ· καὶ προσένεγκε τὸ δῶρον ὃ προσέταξε Μωσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς:

Ὅτι μὲν ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος· καταβάντος αὐτοῦ τοῦ ὄρους αὐτίκα τὸν λεπρὸν προσελθεῖν αὐτῷ, κάτωθεν λέγει τοῦ ὄρους· Λουκᾶς δὲ τοῦτον ἐν μιᾷ τῶν πόλεων λέγει, οὐ μάχεται τὸ εἰρημένον· ἀμφότεροι γὰρ τἀληθὲς εἶπον· ὁ μὲν Ματθαῖος γράφων, ὅτι καταβάντι ἐκ τοῦ ὄρους, ἠκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς· τὴν ἐς τὴν πόλιν αὐτοῦ πορείαν [illegible] ἣν ὁ Λουκᾶς ἀποσημηνάμενος, [illegible] ἐν τῇ [illegible] αὐτοῦ [illegible]:-

Πολλὴ ἡ σύνεσις καὶ ἡ πίστις τοῦ προσελθόντος λεπροῦ· οὐ γὰρ εἶπεν ἐὰν ἀξιώσῃς· ἀλλ' ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι· διὰ τοῦτο οὐδὲ εἶπεν αὐτῷ, ἁπλῶς καθαρίσθητι, ἀλλὰ θέλω καθαρίσθητι· τουτέστιν, [illegible] ῥήματι τὴν κάθαρσιν σοι χαρίζομαι· τὴν γὰρ [illegible] θέλημα καὶ καθαρὰν τὴν πίστιν ἐδήλωσε· θέλω καθαρίσθητι· ἄξιος πρόχειρον τὴν θεραπείαν· [illegible] προσελήλυθας τὴν γνώμην:

Διατί [illegible] ἐποιήσατο τὴν κάθαρσιν· δηλῶν ὅτι ἡ ἀφὴ αὐτοῦ [illegible] χρεία δι' ὃ [illegible] πρὸς ἀφανισμόν· τὸ μὲν γὰρ [illegible] καθαίρει· ἡ δὲ τοῦ σώματος κοινωνία, ἐμποιεῖ τὸν μολυσμόν:

Περὶ τοῦ [illegible] ὡρισμένως τὸ θεραπεύεσθαι δηλοῦται λεπρούς· καὶ νῦν μὲν ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, καθαρίζει τὸν λεπρόν· πολὺ δὲ πρὸ τῆς αἰσθητῆς ἥψατο αὐτοῦ διὰ τῆς [illegible] θέας αὐτοῦ ἀφῆς· δι' ἧς ἀπαλλάττει [illegible] τῆς αἰσθητῆς λέπρας καὶ τῆς ἑτέρας· καὶ ὁ μὲν Ἐλισσαῖος, αὐτὸν [illegible] Σύρον, οὐκ ἐτόλμησε τὸν Νεεμὰν ἰδεῖν ἢ ἅψασθαι αὐτοῦ· ὁ δὲ Κύριος ὡς [illegible] τοῦ νόμου, καὶ ἅπτεται αὐτοῦ· ἵνα δείξῃ [illegible] ἀκάθαρτον [illegible] νομίζειν τοῖς τοιούτοις· τῇ γὰρ [illegible] ἀπέδειξε τὴν ψυχὴν [illegible] σῶμα καὶ ἀπὸ [illegible] τοῦ λεπροῦ· διὰ τοῦτο δὲ εἶπε

ἀνωτέ

[illegible] ἀφ' ὧν [illegible], [illegible] καὶ τῆς πονηρίας. [illegible]
[illegible] οἱ κληρονόμοι εἰσί, [illegible] οἱ τοιοῦτοι [illegible] τὸν ἀμπελῶνα.
[illegible] οὐδὲ αὐτοὶ [illegible] καὶ [illegible] τοιοῦτοι [illegible] ἀμπελῶνος δέ. [illegible]
[illegible] δὲ [illegible] τῶν [illegible]. καὶ [illegible]
[illegible] τοῦ [illegible]. οἱ γὰρ [illegible]
[illegible] ἀλλ' [illegible]· ὁ γὰρ [illegible] τὸν λόγ-
[illegible] καὶ [illegible], οὗτος [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] χρόα.
ὅ ἐστι [illegible] τοῦ πνς χάρισμα· ἢ τὸ ἄξιον [illegible]· οὐ φέρει ταῖς ἐν
καιροῖς [illegible]· οὐ γὰρ οἱ [illegible]· [illegible]
[illegible] καλέσωσιν:-

Κυρι [illegible]

Κ[illegible] ἐκ[illegible] τοῦτον· τί γὰρ ἂν γένοιτο ἀνοητότερος
τοῦ [illegible] οἱ [illegible] τοὺς [illegible]· καὶ τὸν [illegible]
[illegible]· τοῦ δὲ [illegible] καὶ τῆς [illegible]
[illegible]· καὶ [illegible] τούτου, [illegible]
ὅτι [illegible] καὶ οἱ [illegible], [illegible]
[illegible]· ἀλλ' οὐδὲν [illegible] τούτων [illegible].
ἀλλ' [illegible] ζημίαν· [illegible]
[illegible] ἐκ τῆς [illegible]

[illegible]

Θ[illegible] ἀλλ' [illegible] αὐτῆς· ὅτι [illegible]
[illegible]· ἀλλ' [illegible]· [illegible] ἐκ [illegible]
[illegible]:-

Κ[illegible] οἱ [illegible] τούτους, ὅτι
[illegible] ὁ [illegible] αὐτοῦ· [illegible]
[illegible] καὶ οὐ [illegible] οἱ γραμματεῖς:

[illegible]

Μ[illegible]· ὁ [illegible]
[illegible] τοῦ μέλλου[illegible]
[illegible] αὐτοῦ [illegible]· οὐ [illegible]
[illegible]· οὐδὲ [illegible] αὐτοῖς [illegible]
[illegible]· [illegible]
Κ[illegible] τοῦ [illegible]·
[illegible]· οὐδὲν γὰρ τῶν [illegible]
[illegible]· ὁ δὲ μέλλου καὶ [illegible]
[illegible]· καὶ ἐμοὶ δοκεῖ [illegible]
[illegible]:-

Καταβάντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί· καὶ ἰδοὺ λεπρὸς προσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων· κύριε ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι· καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς λέγων· θέλω καθαρίσθητι· καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα· καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅρα μηδενὶ εἴπῃς· ἀλλ' ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ· καὶ προσένεγκε τὸ δῶρον ὃ προσέταξε Μωσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς:

Ὅταν ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος· καταβάντος αὐτοῦ τοῦ ὄρους αὐτίκα τὸν λεπρὸν προσελθεῖν αὐτῷ, καίτοι ἔνθεν λέγῃ τοῦ ὄρους· Λουκᾶς δὲ τοῦτον ἐν μιᾷ τῶν πόλεων λέγῃ, οὐ μάχης τὸ εἰρημένον· ἀμφότεροι γὰρ τἀληθὲς εἶπον· ὁ μὲν Ματθαῖος φάσκων, ὅτι καταβάντι ἐκ τοῦ ὄρους, ἠκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς· τὴν ἐς τὴν πόλιν αὐτοῦ πορείαν ἐσήμανεν· ἣν ὁ Λουκᾶς ἀπομνημονεύσας, ἀνεγράψατο ἐν τῇ θέᾳ αὐτοῦ ἴασιν:-

Πολλὴ ἡ σύνεσις καὶ ἡ πίστις τοῦ προσελθόντος λεπροῦ· οὐ γὰρ εἶπεν ἐὰν εὔξῃ· ἀλλ' ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι· διὰ τοῦτο οὐδὲ εἶπεν αὐτῷ, ἁπλῶς καθαρίσθητι, ἀλλὰ θέλω καθαρίσθητι· τουτέστιν, ἐγὼ τῷ ἐμῷ ῥήματι τὴν κάθαρσίν σοι χαρίζομαι· τὴν γὰρ εὐχὴν θερμὴν καὶ καθαρὰν τὴν πίστιν ἐδήλωσε· θέλω καθαρίσθητι· ἄξιος πρόχειρον τὴν θεραπείαν· ὅτι μετὰ καὶ ἀνάγκην προσελήλυθε τὴν γνώμην:

Διατί ἐπαφῆς ἐποιήσατο τὴν κάθαρσιν· δηλῶν ὅτι ἡ σὰρξ αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ λόγου χρειώδης ἐστὶ πρὸς ἁγιασμόν· τὸ μὲν γὰρ πάντα καθαίρει· ἡ δὲ τοῦ σώματος κοινωνία, ἐμποιεῖ τὸν ἁγιασμόν:

Πρὸς τοὺς ἀφορισμένους τὸ θεραπεύεσθαι δηλοῦται λεπρούς· καὶ νῦν μὲν ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα, καθαρίζει τὸν λεπρόν· πολὺ δὲ πρότερον τῆς αἰσθητῆς ἥψατο αὐτοῦ διὰ τῆς ἀφανοῦς θέας αὐτοῦ φησίν· διχῶς ἀπαλλάττων αὐτὸν τῆς αἰσθητῆς λέπρας καὶ τῆς ἑτέρας· καὶ ὁ μὲν Ἐλισσαῖος, ὡς ὑπὸ νόμον ὤν, οὐκ ἐτόλμησε τὸν Νεεμὰν ἰδεῖν ἢ ἅψασθαι αὐτοῦ· ὁ δὲ Κύριος ὡς ἐπάνω ὢν τοῦ νόμου, καὶ ἅπτεται αὐτοῦ· ἵνα δὴ δείξῃ μὴ ἀκάθαρτον νομίζειν τοὺς τοιούτους· τί γὰρ ἐβλάπτετο τὴν ψυχὴν ἢ τὸ σῶμα ἁπτόμενος τοῦ λεπροῦ· διὰ τοῦτο δὲ εἶπε

ἀνῶπε,

[illegible] Χριστιανοί· ἄνθρωποι, [illegible] καὶ τῆς πονηρίας· μωρὸς ἐπὶ ψάμμου οἰκοδομοῦσι, πάντες οἱ ποιοῦντες τὰ τῶν ἀνόμων. Καὶ γὰρ οὐδὲ αὐτοὶ ἀπολαύουσιν ὧν ποιοῦσιν· ἀλλ' [illegible] δὲ κακίαν μετέρχονται δὲ [illegible] τῶν πόνων τῶν ματαίων· καὶ [illegible]. Καὶ ἀπὸ τῆς [illegible] ταύτου [illegible] ὑστέρου [illegible]· οἱ γὰρ ἅρπαγες [illegible] πονοῦσιν· ἀλλ' [illegible] χαμαὶ ἑστῶσιν· ὁ γὰρ [illegible] τῶν λόγ[illegible] καὶ οὐ ποιητής, οὗτος ἐπὶ τῇ [illegible] συντρίψει [illegible]· καὶ χρήματα [illegible] ἐπὶ τὴν ψάμμον [illegible] χρόνῳ· ὁ [illegible] χάρισμα· [illegible] οὐ φορεῖ [illegible] καιρὸν [illegible]· οὐ γὰρ οἷον [illegible]· [illegible] καὶ [illegible] κόλασιν.

Κυρι Καλῶς μωρὸν ἐκάλεσε τοῦτον· τί γὰρ ἂν γένοιτο ἀνοητότερος τοῦ οἰκίαν οἰκοδομοῦντος ἐπὶ ψάμμου· καὶ τὸν μὲν πόνον ὑπομένοντος· τοῦ δὲ καρποῦ καὶ τῆς ἀναπαύσεως ἀποστερουμένου· καὶ ἀντὶ τούτου, κόλασιν ὑπομένοντος. Ὅτι γὰρ καὶ οἱ κακίαν μετιόντες κάμνουσι, παντί που δῆλόν ἐστιν· ἀλλ' οὐδὲν ἀπὸ τῶν πόνων τούτων καρποῦνται κέρδος· ἀλλὰ καὶ πολλὴν ὑπομένουσι τὴν ζημίαν· ὃ γὰρ ὁ Παῦλος φησίν· ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν·

ἀπο Θ[illegible] ἀλλ' οὐ μεγάλη ἦν ἡ πτῶσις αὐτῆς· ὅτι οὐχ ὑπὲρ τῶν τυχόντων ὁ κίνδυνος· ἀλλ' ὑπὲρ ψυχῆς· ὑπὲρ ἐκπτώσεως [illegible] ἀγαθῶν·

Καὶ ἐγένετο ὅτε συνετέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων· καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς:

τοῦ αὐ Μ[illegible] ἐπὶ τοῖς λόγοις· ὁ τέλος τοῖς παραγγέλμασιν ἐπιθεὶς καὶ [illegible] ἐπὶ δὲ εἰς τοῦ μέλλοντος· ὅθεν [illegible] ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ οἱ ὄχλοι· οὐχ ὅτι [illegible] ἐξέπλησσον· οὐδ' ὅτι οὐδὲν ἦν αὐτοῖς [illegible] οὐδ' [illegible]· ἀλλ' ὅτι ἐξουσίᾳ [illegible]· αὐθεντικῶς γὰρ ἐδίδασκεν ὁ θεός. Καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς [illegible] ὡς ἀλλότριον [illegible] τοιοῦτο ταύτου [illegible] λέγοντες· οὐδὲν γὰρ τῶν τοῦ Μωσέως [illegible]· ὁ δὲ μέλλων καὶ παρρησίᾳ τῶν [illegible] ἐδίδασκε· καὶ ἐμοὶ δοκεῖ τούτων [illegible] τοῖς [illegible].

καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰ(ησοῦ)ς· ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν. καὶ ἀπο-
κριθεὶς δὲ ὁ ἑκατόνταρχος, ἔφη· Κ(ύρι)ε, οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου
ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλὰ εἰπὲ λόγῳ μόνον, καὶ
ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσί-
αν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέγω τούτῳ πορεύ-
θητι, καὶ πορεύεται· καὶ ἄλλῳ ἔρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ
τῷ δούλῳ μου ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ἀκούσας δὲ
ὁ Ἰ(ησοῦ)ς ἐθαύμασε καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθοῦσιν· ἀμὴν
λέγω ὑμῖν· οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον:–

μωμὲν ἐν ὅσῳ διέσωσε τὴν διδασκαλίαν, οὐ προσῆλθον αὐτῷ· ἀνέπ
τοῦ λέγοντος ἐν τῷ ὄρει· ἀλλὰ μετὰ τὸ καταβῆναι. οὗτος δὲ
ὁ ἑκατόνταρχος, αὐτός ἐστιν ὁ παρὰ τῷ Λουκᾷ· ὁ δὲ παρὰ
Ἰω(άννῃ), ἕτερος. καὶ ὁ μὲν Ματθαῖος, αὐτὸν φησὶ τὸν ἑκατόνταρχον
τῷ Κ(υρί)ῳ προσκαλοῦντα εἰσάγει· Λουκᾶς δέ, μηδόλως
τοῦτον ὀφθέντα εἰπόντα· ἀλλὰ διὰ πρέσβεων τὴν ὑπὲρ τοῦ οἰκέτου
δέησιν ποιεῖσθαι. τοῦτο δὲ οὐκ ἔστι διαφωνία. καὶ γὰρ οἱ
ἀποστελλόμενοι, ὡς πρόσωπον τοῦ ἀποστείλαντος ὑπὲρ
ἐκείνου τὴν δέησιν ὡς παρόντος ποιοῦνται. καί τι-
νες μὲν λέγουσιν, ὅτι διατοῦτο οὐ κεκόμικεν τὸν παῖδα· ὅτι
δὴ ἐν ἐσχάτῃ ἦν ἀναπνοῇ· ἵνα μὴ κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπο-
θάνῃ. ἀλλ' οὐκ ἔστι τοῦτο. ἀλλ' ἐπειδὴ ᾔδει ὅτι καὶ ἀπόντα δύ-
ναται αὐτὸν ὡς Θ(εὸ)ς θεραπεῦσαι. διὸ καὶ ἔλεγεν· εἰπὲ λόγῳ
καὶ ἰαθήσεται. ὅτι οὐ κολακεύων αὐτὸν εἶπε τοῦτο· ἀλλ' οὕ-
τως πιστεύων, ἔδειξεν ὁ Χ(ριστὸ)ς εἰπών· γενηθήτω σοι ὡς ἐπίστευσας.
διὸ καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ εὐθέως. θεοπρεπῆ γὰρ ἔχων πε-
ρὶ αὐτοῦ ἔννοιαν, λόγῳ μόνῳ ἐκέλευσε τὴν ἴασιν γενέσθαι.
καὶ οἱ ἰατροὶ ἀπόντος τοῦ κάμνοντος. διὸ καὶ εἰδὼς ὁ Κ(ύριο)ς ὃ
ἔμελλεν εἰπεῖν ὁ ἑκατόνταρχος, ἐπηγγείλατο ἐλθεῖν.
ἵνα ἡ πίστις ἐκείνου ἡ εἰπὲ λόγῳ καὶ ἰαθήσεται, κατάδη-
λος γένηται ἡ αὐτοῦ πίστις· καὶ θαυμασθῇ. ὅτι οὐδὲν
χαμαιπετὲς ἐλογίσατο περὶ αὐτοῦ. φησὶ γάρ· ἐγὼ ὑπὸ
βασιλεῖ ὤν, ἄρχω στρατιωτῶν δέ(?)· καὶ ὡς θέλω ἐπιτάττω. πό-
σῳ μᾶλλον σὺ ὁ αὐτεξούσιος καὶ μηδενὶ ὑποκείμενος· ἀλ-
λ' ὡς Θ(εὸ)ς ἢ διὰ σαυτοῦ ἢ διὰ τῶν σῶν ἀγγέλων ποιεῖς τὰ
θεσπίσματα· ὡς τὸ ἐγώ· τῷ μέν, λέγω ὕπαγε· τῷ δέ, ἔρχου.

[illegible] ἐξουσιαστικὸν τοῦ ῥήματος· θέλω καθαρίσθητι. [illegible] οὐ [illegible]· ἐπειδὴ ὡς ἐξουσίαν ἔχων ἐδίδασκεν· ἵνα μὴ νομισθῇ κόμπος εἶναι καὶ αὐθάδεια [illegible] τῆς διδασκαλίας ὁ τρόπος· διὰ τοῦτο, ἐν τοῖς ἔργοις τὸ αὐτὸ ποιεῖ· ὡς ἐξουσίαν ἔχων θεραπεύειν· καὶ ἵνα τὴν [illegible] κυρώσῃ τοῦ [illegible] τοὺς καὶ τοῦ λεπροῦ περὶ τὴν ἐξουσίαν· [illegible] αὐτοῦ, [illegible] τὴν θεραπείαν [illegible]· καὶ [illegible] αὐτὸν [illegible] καὶ λέγει· [illegible]· καὶ οὐκ [illegible] ἂν ἀξιώσῃς τὸν θ(εό)ν· οὐδὲ ἂν [illegible]· ἀλλ' ἐὰν θέλῃς· [illegible] δὲ τὸ φιλάνθρωπον· καὶ θέλων μὲν [illegible] χρῆσθαι τὸν [illegible], εἰ [illegible] εἰπεῖν τὸ γενόμενος, ἵνα μὴ [illegible]·

[illegible] Οὐ [illegible] ἤθελε τὸ [illegible]· ἀλλ' ὅτι ἔδει κρύπτεσθαι· πρὸς [illegible] δὲ τῶν ἱερέων δεικνὺς τὴν αὐτοῦ δύναμιν. [illegible] δεῖξαι αὐτὸν τοῖς ἱερεῦσιν εἰς μαρτύριον· [illegible] αὐτόν· ἔθος γὰρ εἶχον οἱ ἱερεῖς [illegible] λεπρῶν ἰᾶσθαι [illegible]· τοῦτον δὲ τὸν λεπρὸν [illegible] πολλῷ χρόνῳ [illegible] ἰᾶσθαι, ἔλεγον ὅτι οὐ δύναται τοῦτον ἰᾶσθαι ἢ μόνος Χ(ριστὸ)ς [illegible]· [illegible] τοῦ λεπροῦ, ὅσπερ ἰασάμενος αὐτόν, [illegible] καὶ δεῖξαι τοῖς ἱερεῦσιν ἑαυτὸν εἰς μαρτύριον· ὅτι εἰ [illegible] οὐ [illegible] εἰρήκατε· ὅτι οὐδεὶς ἀλλ' ὁ Χ(ριστὸ)ς μόνος αὐτὸν ἰάσεται, ἢ [illegible] ὁ Χ(ριστό)ς, καὶ [illegible] αὐτοῦ :-

[illegible] Ἐπειδὴ οὐκ ἄλλως ὁ καθαρισθεὶς [illegible] τοῖς [illegible]· [illegible] αὐτὸν ὁ ἱερεὺς ἔκρινεν εἶναι καθαρόν, ἵνα μὴ δόξῃ [illegible] τῶν ἱερέων [illegible], πέμπει αὐτὸν τοῖς ἱερεῦσιν· οὐ καὶ [illegible]· ἀλλ' [illegible] καὶ [illegible] Ἰουδαῖοι λέγοντες ὅτι λύει τὸν νόμον· καὶ [illegible] αὐτὸν ὡς [illegible]· οὐ γὰρ [illegible] αὐτὸν ὡς ἐκ θ(εο)ῦ ὄντα· εἰ καὶ [illegible] νόμον διδάσκει, ὡς τοῦ νόμου κ(ύριο)ς :-

Εἰσελθόντι δὲ αὐτῷ εἰς Καπερναούμ, προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων· κ(ύρι)ε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος.

ζ

περὶ τοῦ ἑκατοντάρχου +

καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακὼβ· ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας, ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων· καὶ εἶπεν ὁ ἰ(ησοῦ)ς τῷ ἑκατοντάρχῃ· ὕπαγε· καὶ ὡς ἐπίστευσας γενηθήτω σοι· καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ:—

Στενὴ καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδός· καὶ ὀλίγοι οἱ εὑρίσκοντες αὐτήν, διὰ ποίας οἱ πολλοὶ εἰσελεύσονται· περὶ γὰρ τῆς πλατείας καὶ εὐρυχώρου λέγει· ὅτι πολλοὶ δι' αὐτῆς εἰσέρχονται· ὁ μὲν τοῦ σ(ωτῆ)ρ(ο)ς λόγος εἴρηται, ἐπειδὴ ὀλίγοι ἀπὸ τοῦ ἰ(σρα)ὴλ ἐσώζοντο· οὐ πολλοὶ γὰρ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· διὸ καὶ ἔλεγε· μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν ποίμνιον· διότι εὐδόκησεν ὁ θ(εὸ)ς ἐν σοί· προφητικῶς δὲ ἐλέχθη τό, πολλοὶ ἥξουσιν· ὡς περὶ τῶν μελλόντων πιστεύειν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν:

ζ(ήτει) αὐτό:

Πολλοί φησιν, ὡς πρὸς τοὺς ἰσραηλίτας· τοὺς μεγαλαυχοῦντας, μὴ πιστεύσασιν· οἱ ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἀνακλιθησόμενοι μετὰ ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακὼβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· καὶ τῷ ἀριθμῷ δὲ πολλαπλασίους οὗτοι τῶν ἀπὸ ἰ(σρα)ὴλ· καὶ τὸν ἰ(ησοῦ)ν χ(ριστὸ)ν ὁμολογούντων· δεικνὺς δὲ ὅτι οὐ μάχεται τῇ παλαιᾷ πολιτείᾳ, τοῦ ἀβραὰμ ἐμνήσθη· ἐπεὶ καὶ οἱ ἐξ ἐθνῶν πιστοὶ, τῷ ἀβραὰμ παρεγγράφονται· ἐκ τούτων ποίμνῃ ὅτι πλείους τῶν ἰουδαίων οἱ ἐξ ἐθνῶν πιστοὶ μέλλουσιν εἶναι ἐν τῇ βασιλείᾳ· οἱ ἐξομοιωθ(έντες) ἐν τῇ τοῦ ἀβραὰμ καταστάσει· κοινωνοῦντες αὐτῷ τῶν τιμῶν, δείκνυσιν ὅτι καὶ ἰουδαῖοι· δοκοῦντες εἶναι υἱοί· ἀπιστήσαντες, μέλλουσιν ἐκπεσεῖν τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας καὶ τοῦ συνεῖναι τοῖς πατριάρχαις· ἐκ τούτων γε τοῦ ἐκβάλλεσθαι ἀφαιρεθῆναι τοὺς πιστούς· εἴπερ καὶ θ(εο)ῦ μέλλοντες ἀπιστοῦντες δὲ εἶναι τοῖς ἀπίστοις· υἱοὶ τῆς βασιλείας λέγονται μὲν καὶ οἱ ἰουδαῖοι· διὰ τό, υἱὸς πρωτότοκός μου ὁ ἰ(σρα)ήλ· καὶ διὰ τὰς ἐπαγγελίας καὶ τοὺς πατέρας· καὶ ὅτι ἐξ αὐτῶν ἦν ὁ χ(ριστὸ)ς τὸ κατὰ σάρκα· ἐξ ὧν δὲ ἰάσατο λόγῳ τὸν παῖδα· ἔδειξεν ὅτι καὶ ἃ περὶ τῶν μελλόντων λέγει, ἀληθεύει· καὶ οἱ μὲν μὴ πιστεύοντες ἰουδαῖοι, μέλλουσιν ἐκπεσεῖν τῆς βασιλείας· οἱ δὲ ἐθνικοὶ πιστεύσαντες, συμβασιλεύσουσι χ(ριστ)ῷ· καὶ μετ' αὐτοῦ συνεῖναι τοῖς πατριάρχαις:—

ἀνωτέρ(ω):

Καὶ ἐλθὼν ὁ ἰ(ησοῦ)ς εἰς τὴν οἰκίαν πέτρου, εἶδε τὴν πενθερὰν αὐτοῦ

η' π(ερὶ) τῆς πενθερᾶς πέτρου

καὶ [illegible] κούς, οὐ παρακλητικούς· ὡς δούλῳ τῷ θεράποντι ἐπιτάττει ταῦτ' εἰ-
[illegible] καὶ ἔρχεσθαι καθὼς ἂν θέλῃς:—

Φιλοσοφία τίς ἐστιν ἡ τοῦ ἑκατοντάρχου φωνή· ὅτι τὸν ἀπαιτοῦντα
[illegible] θῆναι; οὐκ ἔστι παρ' ἑαυτὸν ἐπαινουμένη· ἀλλὰ τούτου ἀ-
ποφοιτήσαντος, ἕτερον ἂν πάντως ἥσσει καθέζεσθαι· τοῦ τοῦ τὸ
ἐπιτάττοντι ἐπαρκέσθηναι, ἄλλον παραδοκεῖσθαί φησιν· ἀλλ' ὃν
ἀπεστάλκαμεν· παιδευόμενος οἶμαι τοῦ λόγου, ποιοῦ τὸν δόγμα·
ὅτι τὰ ἀλλήλοις ἀντικείμενα· ἐν ταὐτῷ, αὐτοῦ, καὶ ἀλλήλων
συνεῖναι χωριζομένην φύσιν οὐκ ἔχει· ἀλλ' ἀνάγκη παρόντος τοῦ ἑτέρου χωρῆσαι τὸ
φῶς ἀντιπεριΐστασθαι· καὶ τῆς κακίας ἐκποδὼν γενομένης, τὴν
ἀρετήν· τούτου δὲ κατορθουμένου, καὶ ἔστι τὸ φρόνημα τῆς
σαρκὸς ἀντιτάξασθαι [illegible]· ἀλλ' ἀπορεῖσθαι καθ' ἣν καιρὸν τῷ
πνεύματι [illegible] ὑπάρχειν καὶ ὑποχείριον· ὅταν
γὰρ ἀποτιθώμεθα ἀρχὴν μὲν ὁ τῆς κακίας σύμμαχος στρατιώτης· ἂν
προσέλθῃ δὲ ὁ τῆς ἀρετῆς ὁπλίτης· ἐνδεδυκὼς τὸν θώρακα καὶ
τῆς δικαιοσύνης· καὶ πᾶσαν φέρων ἐν ἑαυτῷ, τὴν κατὰ Κύριον
πολιτείαν· τότε φωνεῖται τὸν ἑαυτοῦ Κύριον μόνον· ὁ δοῦλος
τοῦ σώματος· καὶ προθύμως πάντα τοῦ κρατοῦντος παραγγέλματα
δέχεται· διόπερ ἡ ἀρετὴ κατορθοῦται τῇ ὑπουργίᾳ τοῦ σώματος·
τοῦτο γὰρ ἐνδείκνυται τοῦ ἑκατοντάρχου ὁ λόγος· ἔφη ποῦ·
ὅτι καὶ τῷ δούλῳ μου λέγω ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ:—

Τί οὖν ὁ Ἰησοῦς· τούτων ἀκούσας, ἐθαύμασεν, ἐπειδὴ οὐ μόνον
πιστῶς· ἀλλὰ καὶ ἀληθῶς εἴρηκεν· ἄξιος γὰρ ὅτι ἤκουσεν τὴν
ἐνέργειαν· τὴν παρρησίαν καὶ τὰς κακώσεις ἐμποιοῦσαι τῷ
παιδὶ τοῦ ἑκατοντάρχου· ὃς ἐχρῆν καλέσαντος Ἰησοῦ, ἀποδρασθῆναι
ἀπὸ τοῦ παιδός· ἢ προστάξαντος τοῖς διακονοῦσιν αὐτῷ ἀγγέ-
λοις, ἀποδρᾶσαι καὶ ἐκκαλεῖν τὴν παρρησίαν καὶ τὰς κακώ-
σεις ἐμβριθοῦντα τῷ παιδὶ τοῦ ἑκατοντάρχου· διὸ καὶ εἰκότως
ἀκούει ἐπαινοῦντα τὸν Ἰησοῦν μόνον αὐτὸν ἀξίως [illegible]
κέναι:—

Οὐ πρὸς τὸν λαόν μοι δοκεῖ τὸν Ἰησοῦς
[illegible] ἐπαινεῖσθαι τοῦ ἑκατοντάρχου τὴν σύγκρισιν
ἐν [illegible] λόγῳ· ἀλλὰ πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν Ἰσραήλ.
Κυρ. ζωῆς καὶ θαυμάζουσιν ἔχων ὁ ἑκατόνταρχος τὸν Ἰησοῦν· διὸ καὶ ἐ-
θαυμάσθη· οὐδὲ μίαν ἐν τῷ Ἰσραὴλ εὑρίσκω κατὰ θαρρεῖν [illegible]:
λέγω δὲ ὑμῖν· ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσι·

γίνεται ψυχικῶν· διὰ τί δὲ ὀψὲ προσήνεγκαν; εὐλαβού-
μενοι τοὺς γραμματεῖς καὶ φαρισαίους· ἢ αἰσχυνόμενοι
ἐπὶ ταῖς ἀσθενείαις αὐτῶν· ὡς μικρὰ δηλοῖ· ἢ διὰ τὸ μὴ ἔχειν
τοὺς ἀθροοῦντας τινὰς προσαγαγεῖν αὐτοὺς τῷ ἰῷ:

Πῶς ἠσαΐου εἰς τὸν ἀρρώστων ἀνενέγκαι πρὸς τὸ ῥητόν, ὁ εὐαγγελιστὴς ἀπολι
εἰς τὰς ἰάσεις ἀνάγει· ὅτι καὶ τὸ πάθος αὐτοῦ, ἴασις ἦν ἁμαρτιῶν·
καὶ οὐδὲν μᾶλλον ἐβάστασεν ὁ κς· ἢ ὑπὲρ ὧν ἤργει· διὰ τοῦτο γὰρ
αὐτὸν ἀντὶ ἡμῶν καὶ διὰ τοῦ ἰδίου θανάτου, πάντων ἀνθρώπων ζωὴν
κατασκευάζων· καὶ καταπαλαίων τοὺς κακῶς αὐτοὺς δια-
πεθύντας:-

Ἰδὼν δὲ ὁ ἰς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐτόν, ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν
εἰς τὸ πέραν· καὶ προσελθὼν εἷς γραμματεύς, εἶπεν αὐτῷ·
διδάσκαλε· ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ· καὶ λέγει
αὐτῷ ὁ ἰς· αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι· καὶ τὰ πετει-
νὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις· ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, οὐκ ἔχει
ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίναι:-

Ὑποχωρεῖ ὁ χς ἀπὸ τῶν ὄχλων· ἵνα μὴ δόξῃ τις φιλόκομπος κυρι:
εἶναι· χαίρων τοῖς παρ᾽ αὐτῶν πολλῶν ἐπαίνοις· καὶ ἵνα
μὴ ὀργίζωνται κατ᾽ αὐτοῦ οἱ φαρισαῖοι· ἐζήλουν γὰρ αὐτοὺς σφό-
δρα τῷ ἀκολουθεῖν αὐτῷ πολλούς· καὶ ἵνα ταῖς πλησίον πόλεσι
ἐπιλάμψῃ τὸ οἰκεῖον σωτήριον φῶς· κελεύει δὲ μόνοις τοῖς μαθη-
ταῖς ὁ ἰς ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν· ἵνα μὴ δοκῇ ἐμποδίζεσθαι
ὑπὸ τῶν θλιβόντων αὐτὸν ὄχλων· ἀκούειν τοῖς μαθηταῖς
τῶν ἁρμοζόντων αὐτοῖς μαθημάτων· συνιστῶν περὶ ὧν μελ-
λόντων αὐτοῖς ἀπολαύεσθαι τῶν τοῦ θῦ μυστηρίων· τῶν
ἐν ταῖς παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις λαλουμένων· ὅτι καὶ
αὐτοὶ πάντα τὰ ἐν χερσὶ καταλείψαντες, μόνοι αὐτῷ ἠκο-
λούθησαν ἕνεκεν φιλομαθίας· κελεύει δὲ διαπερᾶν
ἀπὸ τῶν προσκαίρων εἰς τὰ αἰώνια· ἀπὸ τῶν ἐπιγείων
ἐπὶ τὰ ἐπουράνια:-

Γραμματέα· τὸν νομικὸν λέγει· τὸν τοῦ νόμου τὰ γράμματα ἀνε:
ἐπιστάμενον· οὗτος προσελθὼν καὶ ἰδὼν πολλὰ σημεῖα,
προσεδόκησε χρηματίζεσθαι ἐκ τῶν τοιούτων θαυμάτων
τὸν σρα· διὸ ὑπὲρ φιλοχρήματος ὤν, ἀκολουθῆσαι ἐπαγγέλλε-
ται τῷ χῷ· οὐ πρὸς τὴν ἐργοτελεσίαν τῶν ῥημάτων· ἀλλὰ

βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν· καὶ ἥψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς. Καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ ἠγέρθη καὶ διηκόνει αὐτοῖς:·

Ὁ μὲν Μκσ· καὶ τὸ εὐθέως προσέθηκε. [illegible]ζόμενος καὶ τὸν χρόνον δηλώσας. οὗτος δὲ, μόνον τὸ σημεῖον τέθεικε· τὸν χρόνον οὐκ ἐπισημηνάμενος· οὐ γὰρ ἦν προκείμενον τῷ Ματθαίῳ τὴν τάξιν τηρῆσαι· ἀλλ' ὅτι καὶ τόδε τὸ παράδοξον ἐποίησεν [illegible]· ποῖον δὲ δηλῶσαι, καὶ τὸ τὴν τάξιν τηρῆσαι ἐξεγένετο. Καὶ οἱ μὲν ἄλλοι φασὶν, ὅτι παρεκάλεσαν αὐτὸν ἡ κατακειμένη· οὗτος δὲ, καὶ τοῦτο ἐσίγησε· τοῦτο δὲ, οὐκ ἔστι διαφωνία· ἀλλὰ τὸ μὲν, συντομίας· τὸ δὲ, ἀκριβείας διηγήσεως. [illegible] οἰκίαν δὲ [illegible] εἰς [illegible] δηλονότι [illegible] μενος. τοῦτο γὰρ ἐδήλωσεν [illegible]· ὅτι ἠγέρθη καὶ διηκόνει αὐτοῖς. ἁψάμενος τοίνυν τῆς χειρὸς αὐτῆς, οὐχὶ τὸν πυρετὸν ἔσβεσε μόνον· ἀλλὰ καὶ καθαρὰν τὴν ὑγείαν ἀπέδωκεν. ἐπεὶ γὰρ τὸ νόσημα εὐΐατον ἦν, τῷ τρόπῳ τῆς ἰάσεως τὴν δύναμιν ἐπεδείκνυτο. ἐν ἀκαριαίῳ γὰρ χρόνῳ πάντα ἐχαρίσατο· τήν τε ὑγείαν, καὶ τὸ ἀναλαβεῖν τὰς προτέρας δυνάμεις, καὶ ἰσχῦσαι διακονεῖν. καὶ γὰρ μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν πυρετῶν, πολλοῦ δεῖ χρόνου τοῖς κάμνουσιν· ὥστε πρὸς τὴν προτέραν ὑγείαν ἐπανελθεῖν:-

τέ Ὀψίας δὲ γενομένης, προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς· καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύματα λόγῳ· καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ἐθεράπευσεν· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε· καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν:·

ἀρχή Διὰ τὸ [illegible] ἐπίστευσαν, καὶ παρὰ καιρὸν προσήγαγον αὐτῷ τοὺς ἀρρώστους· αὐτὸς δὲ φιλάνθρωπος ὢν, πάντας ἐθεράπευσε· διαφόροις νόσοις κεκρατημένους· ἢ [illegible]· ἵνα δὲ μὴ τὸ μέγεθος τοῦ θαύματος ἀπιστίαν ἐμβάλῃ τισίν· ἢ [illegible] ἐπάγει τὸν προφήτην μαρτυροῦντα τοῖς λεγομένοις· οὐ λέγει [illegible] ἀσθενείας ἡμῶν ἔλυσεν· ἀλλ' ὅτι ἔλαβε καὶ ἐβάστασεν· ὃ περὶ ἁμαρτιῶν μᾶλλον εἰρῆσθαι δοκεῖ [illegible] προφήτῃ. [illegible] τῶν νοσημάτων αὐτὸς [illegible] [illegible]. Καὶ γὰρ τὰ πολλὰ τῶν νοσημάτων, ἐξ ἁμαρτιῶν ἕπου μοι. ὁ δὲ τέθνηκε. διδάσκων ὅτι ὁ μὲν τεθνηκὼς ὁ πονηρὸς πατήρ, οὗτος, ὁ νεκρός. ἀλλὰ ζῶν. καὶ ζήσας, ἐκεῖνο τὸ τεθνηκέναι αὐτοῦ τὸν πατέρα. ὁ δὲ νεκρὸς γονεύς, ἢ πατήρ, οὐκέτι τοῦ ζῶντος νεκρός. νεκρὸν δέ. οἷς ποῖος ἑαυτῶν καθήκει θάπτειν νεκρούς:-

Τό, ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς, τὸ μηκέτι σχολάζειν περὶ τὰ νενεκρωμένα πράγματα. νεκρώσατε γὰρ φησὶ τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. ἅτινά ἐστι· πορνεία, ἀκαθαρσία καὶ τὰ ἑξῆς. ταῦτα οὖν, νεκρά εἰσιν. ἀπόσπασαι καὶ ἔχε ἀπὸ σοῦ. ἀπόθου τὸ ὡς νενεκρωμένην σάρκα. μὴ ἀναμένουσαν ὄζειν τὸ σῶμα σου. ἵνα μὴ ῥανθῇ. ἄφες τοὺς νεκρούς. τοὺς ἔχοντας ἐν ἑαυτοῖς τὴν νεκροῦσαν ἁμαρτίαν, θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς. ἀπὸ τούτων δὲ φαίνεταί τισι καὶ ἐναντίον τὸ μὴ ἐᾶσαι προβῆναι τὸν σεβασμὸν θάψαι τὸν μαθητὴν τὸν πατέρα. ἀλλὰ θεραπείας γὰρ ἦν τὸ ἔργον. οὐ μὴν τοῖς κωλύουσιν, οἷς ὅτι μὴ θάπτειν τὸν νεκρόν. ἀλλ᾽ αὐτὸ ζῆν ποιοῦντα τοὺς λόγους προκρῖναι. τοῦ κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. πόρρω δὲ τὸ θάπτειν τὸ σῶμα σου, ἦσαν πολλοί:-

Εἰ νεκροῖς εἴασε θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς, τυχὸν ἐν κακίᾳ οὖσι, νεκροί εἰσι. καὶ εἰ ὁ αἰσθητὸς θάνατος διὰ τὴν ἁμαρτίαν, καλῶς ἡ ἁμαρτία θάνατος λέγεται. καὶ ὁ ἐν αὐτῇ, ὤν, νεκρός ἐστιν. ᾔδει δὲ ὁ Χριστὸς τὴν ἐπιτηδειότητα τὴν τούτου· τυχὸν ἐπεὶ καλεῖ, καὶ ἄκοντα ἀκολουθεῖν ἐκέλευσεν:-

Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ ἰδοὺ σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσσῃ. ὥστε τὸ πλοῖον, καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων. αὐτὸς δὲ ἐκάθευδε. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταί, ἤγειραν αὐτὸν λέγοντες. σῶσον ἡμᾶς ἀπολλύμεθα. Καὶ λέγει αὐτοῖς. τί δειλοί ἐστε. ὀλιγόπιστοι. τότε ἐγερθείς, ἐπετίμησε τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ. Καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. οἱ δὲ ἄνθρωποι, ἐθαύμασαν λέγοντες. ποταπός ἐστιν οὗτος. ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα, ὑπακούουσιν αὐτῷ:-

ὡρῖ

Ἵνα μὴ μέγα φρονῶσιν ἐπὶ τούτῳ. ὅτι τοὺς ἄλλους ἀφέντας αὐτοὺς κατέσχε μόνους, ἀφίησιν αὐτοὺς κλυδωνισθῆναι. Καὶ ἵνα διὰ τοῦ σημείου, ἐμποιήσῃ αὐτοῖς τὴν περὶ αὐτοῦ πίστιν. διὰ τοῦτο δὲ καθεύδει. γυμνάζων αὐτοὺς πρὸς τὸ καρτερικῶς φέρειν γυμνάσια. εἰ γὰρ ἐγρηγορότος ἐγένετο ὁ χειμών, ἢ οὐκ ἂν ἐφο-

ἀπ ἀνε

[illegible] γραμματεὺς [illegible] ἀπαντῶν, τοῦ [illegible]· χρημάτων [illegible] ἀκολουθεῖν ἔμελλε συλλέγειν· ἢ [illegible] ὅτι [illegible] ἐστὶ ποσοῦ τὸν ὅσον ταῖς ὁρμαῖς, ἢ [illegible] ἀπολαύσειν. ἐπειδὴ γὰρ ὡς φιλάργυρος [illegible] πλουτήσειν [illegible] αὐτοῦ. σημαίνει [illegible] ἐλέγχων αὐτοῦ τὸν νοῦν, ἐδήλωσεν [illegible]· ὅτι αἱ ἀλώπεκες καὶ τὰ πετεινὰ, [illegible] ἀναπαύσεις· ἀκτήμων γάρ εἰμι καὶ ἄοικος. καὶ [illegible] ὀφείλει εἶναι ὁ [illegible] ἀκολουθεῖν μέλλων· ὁ καὶ ἀκούσας, [illegible] καθ' ἑαυτόν :-

Ἀλώπεκες, πονηροὶ ἄνθρωποι· πετεινὰ δὲ οὐρανοῦ, γόητες· ἤτοι ἀλώπεκες καὶ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ· οἱ ταῖς δολεραῖς [illegible] καὶ [illegible] δαίμονες· [illegible] οἱ δαίμονες ἐν [illegible] ἐπαναπαύονται, ἐγὼ δὲ ἐν [illegible] ἀναπαύσασθαι οὐ δύναμαι [illegible] θεοῦ· ὁ γὰρ θεοῦ φίλος ὤν, ἐν φίλοις ἐπαναπαύεται· ὡς δὲ θεοῦ [illegible] ἀνθρώποις [illegible] καὶ γίνεται, οὕτω καὶ ὁ σωτὴρ [illegible] τοῦ θεοῦ καὶ θεός, οὐ μένει [illegible]· γίνεται δὲ κατ' οἰκονομίαν τοῦ [illegible] ἀνθρώπου. ὄντος δὲ θεοῦ υἱοῦ· [illegible] ἑαυτοῦ τὸν [illegible]

Ἕτερος δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἀκολούθει μοι· καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς :-

Ἕτερος δέ τις οὐ καθάπερ [illegible] ἀκολουθῆσαι [illegible] καὶ [illegible], ἢ θάψαι τὸν πατέρα· ἀλλ' ὁ σωτὴρ ἐκώλυσεν αὐτὸν τοῦ [illegible]· ἄφες, φησί, τοὺς νεκροὺς, θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς. οὐ γὰρ ἔδει [illegible] σπουδεῖν τὸν [illegible] ἐμμένον· ἢ [illegible] πληρώσαντος καὶ οὐκέτι μέλλοντος [illegible] μένειν. καὶ οὐκ ἐχρῆν τοῦτον τὸν [illegible] ἀπάγεσθαι. [illegible] τοῦ τάφου, [illegible]· τοῦτο δὲ δηλοῖ, ἐκ τοῦ φάναι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς· διδάσκων αὐτὸν ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτοῦ νεκρός· διὸ καὶ κωλυθεὶς, ἔμεινε. δεῖ μὲν γὰρ τιμᾶν γονεῖς· ἐπὰν δὲ θεῖον παρέλκηται πρᾶγμα, δεῖ τὸν θεὸν καὶ τὸ [illegible] προτιμᾶσθαι, μάλιστα ὅτε οἱ γονεῖς ἐμποδίζουσι θεοσεβείας [illegible] :-

Π[illegible] χοῦσι καλέσαι [illegible], τὸ [illegible] καὶ [illegible] οὐχ [illegible], γνωμικῶς περὶ τῶν δύο δαιμονιζομένων ἀνέγραψεν· καὶ οὗτοι περὶ τοῦ ἑνὸς ἐμνημόνευσαν· τοῦ δὲ ἰδίως καὶ ἀφωρισμένην περὶ τοῦ τὸν λεγεῶνα ἐσχηκότος· διὰ τὸ σκληρότερον εἶναι· ὁ δὲ ματθαῖος τὴν κατὰ μέρος περὶ αὐτοῦ διήγησιν· ἔλαβεν γὰρ [illegible] ὅτι εἷς μόνος ἦν ἑτέρου δὲ οὐκ ἦν, ἐδόκουν ἀμφὶ καὶ ἄλλην τὸν ματθαῖον· εἰ δὲ οἱ μὲν περὶ τοῦ ἑνὸς· ὁ δὲ περὶ τῶν δύο ἐλέχθη, οὐ μάχεται τὸ εἰρημένον· ἀλλὰ διαφόρου διηγήσεως· ἐπειδὴ δὲ οὕτως φοβεροὶ ἦσαν οἱ δαιμονιζόμενοι· καὶ οὐδεὶς αὐτοῖς προσελθεῖν ἐτόλμα αὐτοῖς, ὁ χ(ριστὸ)ς οὖν, οὕτως ἀφ' ἑαυτοῦ ἀπῆλθεν ἐκεῖ· ἐν τοῖς τάφοις δὲ ἐμφιλοχωροῦσιν οἱ δαίμονες· ὀλέθριον δόγμα τοῖς πολλοῖς ἐνθεῖναι βουλόμενοι· ὅτι αἱ ψυχαὶ τῶν ἀποθανόντων, δαίμονες γίνονται· ἐπειδὴ δὲ ᾐσθάνοντο τῆς ἀφ' αὐτοῦ δυνάμεως αὐτοῦ ἐφλογίζοντο, ἀνέκραξαν λέγοντες· τί ἡμῖν καὶ σοὶ ἰ(ησο)ῦ υἱὲ τοῦ θ(εο)ῦ· ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς· καὶ υἱὸν μὲν τοῦ θ(εο)ῦ λέγουσι· τῇ μὲν, νικώμενοι ὑπὸ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ· τῇ δὲ, περιεχόμενοι ὑπὸ τῆς παρ' αὐτοῦ ὡς υἱοῦ θ(εο)ῦ διδασκαλίας· τὸ δὲ ἦλθες πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς, νομίσαντες ἤδη τὴν κόλασιν ἐφεστάναι, λέγουσιν· ἐδεδοίκεσαν γὰρ ὡς ὑπὸ τῆς μωρίας ἐμπαροινοῦμενοι καὶ πρὸ τῆς κρίσεως· ἐπειδὴ ἐνόμισαν αὐτὸν δι' ἑτέρων ἄλλων τῶν γινομένων, οὐ καταμένειν τὸν καιρὸν τῆς κρίσεως· ἄλλως τε δέ· ἤδεσαν ἀπὸ τῶν προφητῶν, ὅτι ἐλεύσεται ὁ χ(ριστὸ)ς· καὶ ὅτι αὐτοὺς μέλλει κρίνειν αὐτοῖς· φασὶ δὲ τὸ, πρὸ καιροῦ, ὡς διαμαρτάνοντες τὸν τῆς ἡμετέρας θεραπείας καιρὸν γνῶναι· πονηροὶ γὰρ ὄντες, τολμῶσι λέγειν τοιαῦτα· [illegible] γὰρ ἡγοῦνται μὴ συγχωρούμενοι ἀδικεῖν τοὺς ἀνθρώπους ἕως τοῦ καιροῦ τῆς κρίσεως· καὶ γὰρ ἡ μακροθυμία τοῦ σ(ωτῆ)ρ(ο)ς, συγχωρεῖ τὸν μέχρι τῆς συντελείας χρόνον διατρίβειν ἀθυμοῦντας καὶ δυναμένους κατὰ τῆς λεγομένης [illegible] τῶν δαιμόνων· καὶ διὰ τοῦτο τὰς [illegible]· ζητεῖ κατὰ γνῶσιν λέγουσιν, ποῦ ἡ καταλείπουσι τοῦ λέγειν [illegible] αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τοῦ κ(υρίο)υ ἡμῶν· ὁ χῶρος δὲ τῶν γεργεσηνῶν κατὰ λέξιν ἑρμηνεύεται [illegible]· οἱ δαίμονες, τὸν [illegible] γενόμενοι, τοῦ περιάγοντες τὸν καιρὸν κατέχειν· ὁ [illegible] κ(υρί)ῳ· ἀλλὰ λέγεται [illegible]· ὅθεν, [illegible] φανεροὶ ἦσαν· ἔχοντες οἰκητήριον [illegible]· ὅθεν καὶ τοῦ τόπου

[illegible] [illegible] οὐ καὶ αὐτὸν ἐνόμιζον
[illegible] καθεύδει ποιμαίνων· δίδωσι
[illegible] δειλίαν [illegible] δίδωσι [illegible] σώματι τὸ οἰκεῖον.
[illegible] ἤγειραν αὐτὸν οἱ μαθηταί· γνόντες τοῦ
[illegible] καὶ δειλιάσαντες· ὡς ὅτι καρδία [illegible]
[illegible] οὐκ ἐδύναντο αὐτοῖς [illegible]
[illegible] ἔχει πίστεως· τὸ
[illegible] ὀλιγοπιστίας· ὀλιγοπιστίας
[illegible] κίνδυνον αὐτοῖς ἐφορᾶσθαι [illegible]
αὐτοῖς [illegible] χῦ· διὸ καὶ ἤλεγξεν αὐτοῖς· [illegible] ἐπιδείξαι
ὀλιγοπιστ[illegible] —

Μ[illegible] [illegible] ἔχει [illegible] τῆς ψυχῆς αὐτῶν. λύει καὶ τὸν
[illegible] κλύδωνα· δεικνύς, ὅτι τὸν φόβον, οὐχ ἡ τῶν
[illegible] [illegible] ἀλλ' ἀπὸ τῆς διανοίας αὐ-
[illegible] ἀπὸ λείψεως γὰρ ὄντες ὅτι, ἠγνόουν ὅτι θεὸς ἦν ὁ συμπλέ-
ων αὐτοῖς· διὸ καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες· ποταπός ἐστιν οὗτος
ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;

Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν,
ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνη-
μείων ἐξερχόμενοι· χαλεποὶ λίαν· ὥστε μὴ ἰσχύειν
τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης· καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν
λέγοντες· τί ἡμῖν καὶ σοί υἱὲ τοῦ θῦ· ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ
βασανίσαι ἡμᾶς· ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων
πολλῶν βοσκομένη. οἱ δὲ δαίμονες, παρεκάλουν αὐτὸν
λέγοντες· εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, [illegible] ἡμῖν ἀπελθεῖν
εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑπάγετε·
οἱ δὲ ἐξελθόντες, ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων·
[illegible] ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρη-
μνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν·
οἱ δὲ βόσκοντες, ἔφυγον· καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν
πόλιν, ἀπήγγειλαν πάντα· καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων.

[illegible] [illegible] δύο δαιμονιζομένους [illegible]· [illegible] αὐτὸ
[illegible] ἐξελθόντας· ὁ δὲ Λουκᾶς καὶ ὁ Μάρκος [illegible]
[illegible] [illegible] ἕνα [illegible] εἶναι
[illegible] [illegible] ὅθεν [illegible], ὁ μέν οὖν ὁ Ματθαῖος

Καὶ προσέφερον αὐτῷ, παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον.
καὶ ἰδὼν ὁ ἰς̄ τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε τῷ παραλυτικῷ·
θάρσει τέκνον ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. καὶ ἰδού τι-
νὲς τῶν γραμματέων, εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· οὗτος βλασφημεῖ.
Καὶ ἰδὼν ὁ ἰς̄ τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν· ἵνα τί ὑμεῖς
ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· τί γάρ ἐστιν
εὐκοπώτερον· εἰπεῖν ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ
εἰπεῖν ἔγειραι καὶ περιπάτει:·

Οὗτος ὁ παραλυτικὸς, ἕτερός ἐστι παρὰ τὸν ἐν τῷ ἰω̄ κείμενος.
ὁ μὲν γὰρ ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ κατέκειτο· οὗτος δὲ ἐν τῇ
Καπερναούμ. τοῦτο δέ φημι· ἵνα μή τις διαφωνίαν ἡμᾶς
νομίσῃ εἶναι καὶ τὸν αὐτὸν ὑποπτεύσας παραλυτικὸν
παρὰ πᾶσι τοῖς εὐαγγελισταῖς εἰρῆσθαι. ὅτι μὲν ὁ κατὰ ἰω̄
παραλυτικὸς ἕτερός ἐστι παρὰ τὸν ἐν τοῖς τρισὶν εἰρημένον, πολλὰ
μὲν καὶ ἄλλα γνωρίσματα· μάλιστα δὲ τό, τὸν μὲν, ἐν ἐρημίᾳ
εἶναι τῶν προστησόντων· τὸν δὲ, ἔχειν τοὺς ἐπιμελουμένους· οἳ καὶ
βαστάζοντες αὐτὸν ἔφερον. ἢ καὶ κατὰ πολλὰ ὁμοιότητα παρὰ τοῖς
τρισὶ περὶ τοῦ θαύματος λεχθέντος τοῦ παραλυτικοῦ. εὑρέθη ἂν
τῷ ἐξετάζοντι ὅτι τρεῖς εἰσι παρὰ τοῖς τρισίν. οὐδὲ γὰρ ἄ-
τοπον τρεῖς παραλυτικοὺς διαφόρως προσενεχθῆναι
αὐτῷ, καὶ ὅμοια ἅτινα τοῖς ἐφεξῆς ἑκάστῳ τῶν ἄλλων διόλου εἰρῆσθαι.
ὁ μὲν γὰρ ματθαῖος φησὶν ὅτι προσέφερον αὐτὸν μόνον· οἱ
δὲ ἄλλοι, ὅτι τὴν στέγην διατεμόντες, καθῆκαν αὐτὸν καὶ
προσέθηκαν τῷ χῷ. δεύτερον δὲ παραλυτικὸν ὁ ματθαῖος
τοῦτον φησί. πρῶτος γὰρ ἦν ὁ τοῦ ἑκατοντάρχου παῖς.
ἰδὼν δὲ τὴν πίστιν αὐτῶν· ἤγουν τῶν προσενεγκόντων.
τουτέστι καὶ τοῦ παραλύτου. ἢ τῶν προσενεγκόντων μόνων·
οὐ γὰρ ἀπὸ θεραπείας τῶν καμνόντων ζητεῖ πίστιν· ἀλλ' ἴσως
ὅταν ὑπὸ τοῦ νοσήματος ὦσιν ἐξεστηκότες, λέγει τῷ
παραλυτικῷ· θάρσει τέκνον· ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου.
αἰτίας γὰρ οὔσας τὰς ἁμαρτίας τῆς νόσου, λύει αὐτὰς
ὡς θς̄· εἰπὼν· ἐπειδὴ τινὲς τῶν γραμματέων ἀκούσαντες
τοῦτο, βλασφημίαν ὑπώπτευσαν λέγειν αὐτόν, ἐλέγχει αὐτ(ῶν)
τὰς ἐνθυμήσεις ὡς θς̄. φανεροῖ τὰς καρδίας αὐτῶν καί φησιν·
ἵνα τί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρά· καὶ τὰ ἑξῆς. ἐπειδὴ δὲ ἀκηκ

... κατακρίνειν τοῦ θ(εο)ῦ. διὰ τοῦτο οὖν ἐκάθισαν. ἦλθες
ὧδε. διὸ οὐ δεινὸν ἠδύναντο ὅ δεῦ εἶν(αι). τὸ δὲ πρὸ καιροῦ,
... τὸν καιρὸν τοῦτον ἐκ τοῦ κρείττονος. ἢ τὰ ἔθνη
... τοῦ ἰ(ησο)ῦ χ(ριστο)ῦ:–

Ὡς ἀκάθαρτοι παραινοῦσιν αὐτοῦ συγχωρῆσαι αὐτοῖς κατὰ τῶν
χοίρων τὴν ἐξουσίαν. ἀπέστησαν γὰρ αὐτοῖς πονηροῖς οὖσιν,
οὐ μόνον ἀνθρώποις ... ἀλλὰ καὶ ἀλόγοις. τοῦτο δὲ συγχωρεῖ
ὁ σ(ωτ)ὴρ, οὐ πειθόμενος τοῖς δαίμοσιν. ἀλλ' ἵνα δείξῃ ποίας ὁ χ(ριστὸ)ς
... ἐπαρρησίας. ἢ γὰρ ἂν καὶ χεῖρον τῶν χοίρων
διεχρῶντο τοῖς ἀνθρώποις εἰ τῆς ἐξουσίας αὐτῶν ἐπεῖχον καιρόν. ἀ
μείζον δὲ τοὺς χοίρους, ἵνα λυπήσωσι τοὺς δεσπότας αὐτῶν,
ἵνα μὴ παραδέξωνται τὴν τοῦ θ(εο)ῦ διδασκαλίαν:–

ἑρμ Ἐκεῖνοι οἱ χοῖροι κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν ὥρμησαν καὶ
ἀπεπνίγησαν ἐν τοῖς ὕδασιν, οὐ καὶ μοι βόσκοντες αὐτοὺς ἔ-
φυγον τοῦ βόσκειν χοίρους. καὶ κήρυκες τῶν θαυμάτων τῆς ἀ-
ληθείας γίνονται. διατί δὲ εἰς τοὺς χοίρους ἀξιοῦσιν εἰσελθεῖν.
ὅταν κατὰ ἀνθρώπων οὐ δύνωνται, κατὰ τῶν ἀλόγων μαίνονται τῶν διὰ
θεραπείαν ὄντων. ἢ γὰρ αὐτὸν ἢ τὰ αὐτοῦ κακοῦν φιλονεικοῦσιν:–

Καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ ἰ(ησο)ῦ. Καὶ ἰδόν-
τες αὐτὸν παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

ἑρμ Καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον, διεπέρασε, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν:

Ὡς ἀμαθεῖς τοῦτο εἶπον καὶ ἀνόητοι:–

Καὶ ἰδόντες οἱ Γεργεσηνοί, παρεκάλεσαν αὐτὸν μεταβῆναι ἀπὸ
τῶν ὁρίων αὐτῶν. οὐ καθάπερ βουλόμενοι. ἀλλὰ πάντως μὴ φρονοῦντες
... τῆς δειλίας χώραν ἔχειν τοσοῦτον ἀγαθο-
δείσαντες μήπου τι καὶ μεῖζον πάθωσιν ἀπὸ τῆς αὐτοῦ δυ-
νάμεως τῶν οἰκείων ἁμαρτιῶν ἕνεκα:–

Οἱ Γεργεσηνοί. ἐκ τοῦ γένους ἦσαν τοῦ Χαναάν:–

Τίνος εἵνεκεν ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον διεπέρασεν. ἀλλ' οὐ πεζῇ
τὴν πορείαν ἐποιήσατο. ὅτι καὶ ἀεὶ παράδοξα ποιεῖν ἐ-
βούλετο. καὶ ὥστε καὶ τὸν τῆς οἰκουμένης λυτρωτὴν μαθεῖν:–

Ἰδίαν αὐτοῦ πόλιν ἐνταῦθα τὴν Καπερναοὺμ λέγει. ἐκεῖ
γὰρ διέτριβεν συνεχῶς. ἤτοι τὴν Ναζαρέτ. ἐπειδὴ καὶ ἐκεῖ ἦν
ἀνατραφείς. ἡ μὲν γὰρ Καπερναοὺμ ... αὐτόν. ἡ δὲ Ναζαρέτ,
ἡ δὲ Καπερναοὺμ ... διηνεκῶς:–

ἐπαγγελλόμενον τοῦτο· Καὶ ἐδόκουν [illegible] ἄφεσιν δὲ παραλελυμένον, οὐδὲ μὴν τρόπον κατὰ τὶ σχεῖν ἐξισάζεσθαι· διὸ εὐκοπώτερον ἦν αὐτοῖς λέγειν ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου· ἢ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει· ἢ καὶ ἄλλως ἐστὶν εἰπεῖν καὶ ἐπιλύσασθαι· ὡς ἑκάτερον, τῆς αὐτῆς ἐστὶν ἰσχύος· ἀμφότερα τῆς θείας ἐστὶ καὶ ὑπερβαινούσης δυνάμεως· πλὴν ἐπειδὴ τὸ μὲν παρ᾽ αὐτοῦ δῆλον ἔχει τὸν ἔλεγχον· ἤγουν ἡ θεραπεία τοῦ σώματος· τὸ δὲ ἄδηλον ἔχει τὴν ἐπαγγελίαν τὴν ἀπόδειξιν, εἰκότως εὐκοπώτερον εὑρέθη ἡ τῆς ψυχῆς ἢ τοῦ σώματος ἴασις. ἔτι δὲ καὶ ἑτέρως ἐστὶν· ἀντὶ τοῦ ὑμῶν τῶν ἰουδαίων φθόνον, οὐκ ἔτι ποτὲ με κακολογεῖτε τοῦ χριστοῦ, ὡς ἀφιέντι τὰς ἁμαρτίας· ἀλλ᾽ εἰπόντι ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι· ἔνθεν καὶ δεῖ ὑποτάξαι εἰς τὸ εὐκοπώτερον· ἄλλου χρεῖος τὸ εἰπεῖν· ἵνα ἢ τὸ παραλυτοῦ δεικνύουσα τοῦ ἐγειρομένου ἐμφανέστερον, τοιοῦτον· ποῖον ἐστὶν εὐκοπώτερον, τὸ εἰπεῖν ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι ἢ εἰπεῖν :-

Ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας, τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ· ἐγερθεὶς, ἆρόν σου τὴν κλίνην καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἐγερθεὶς, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι, ἐθαύμασαν· καὶ ἐδόξασαν τὸν θεόν· τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις :-

Διατί τῆς θεότητος ἔργον ποιῶν, υἱὸν ἀνθρώπου ἑαυτὸν ἀφιέναι ἁμαρτίας· ἵνα δείξῃ ὅτι κατὰ τὴν ἕνωσιν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν τὴν τῆς θεότητος ἐξουσίαν· διὰ τὴν ἀδιαίρετον πρὸς αὐτὴν ἕνωσιν· προσέθηκε δὲ καὶ τὸ ἐπὶ τῆς γῆς, ἵνα δείξῃ ὅτι ἐπὶ γῆς ὤφθη, ὃ οὐκ ἦν κατὰ φύσιν :-

Ἵνα μὴ νομίσῃ τις φαντασίαν εἶναι τὴν ἴασιν, καὶ τὴν κλίνην αὐτοῦ ἐπιτρέπει βαστάσαι· ἵνα καὶ ἄλλοι ἴδωσι τὸ θαῦμα :-

Καὶ παράγων ἐκεῖθεν, ὁ ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον ματθαῖον λεγόμενον· καὶ λέγει αὐτῷ, ἀκολούθει μοι· καὶ ἀναστὰς, ἠκολούθησεν αὐτῷ· καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ· καὶ ἰδοὺ πολλοὶ τε-

ιβ περὶ ματθαίου τοῦ τελώνου :-

[illegible] ἐλέγχειν τοῦ ἀοράτου, καὶ ὁρατὴν [illegible]
τὰς θεραπείας· διὰ γὰρ [illegible] ποιεῖν ἐνεργείας [illegible]
ἀφανοῦς καὶ [illegible] ὁρατήν· καὶ διὰ τῆς ὁρατῆς, τοιγαροῦν καὶ
τὴν ἀόρατον ἀμφότερα γὰρ ἰᾶται· ψυχὴν διὰ τῆς ἀφέσε-
ως [illegible], διὰ τῆς ὑγείας· καὶ διὰ τοῦ [illegible], τὸ μὲν [illegible]
[illegible]· οἱ [illegible] καὶ διὰ [illegible] φησί·
[illegible] καὶ θεὸς ὁ [illegible] ἀμφότερα
θείᾳ δυνάμει ποιεῖ· ἤτοι ὑγιῆ αὐτόν, τὴν [illegible] ἁμαρτιῶν
φύσιν [illegible]· ἐπεὶ [illegible] αὐτοῦ σώμα-
[illegible] τοῦ χῦ· [illegible] καὶ [illegible] διὰ [illegible]
[illegible] :-

Ἀλλ' ὃ ζητεῖ· καὶ ἄλλο χαρίζεται, ἢ ψυχὴν μὲν πρὸ τοῦ σώματος
[illegible] αἴτιον θεραπεύσας τῆς νόσου, καὶ [illegible]
[illegible]· Εἶπε γὰρ [illegible] καὶ [illegible] πάσχοντες :

Τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον ὃ λέγει, τοιοῦτόν ἐστι· ὑμεῖς φημὶ νομί-
ζετε ὡς ἐπαγγελλόμενον ὃ μὴ δύναμαι, ἤγουν τὴν
ἁμαρτημάτων τὴν ἄφεσιν, οὐ [illegible] τὴν φων-
[illegible], [illegible] ἐπαγγέλλομαι πρὸ
[illegible] ἐπαγγέλλεσθαι τὴν ἁμαρτημάτων τὴν συγχώρησιν· ἢ τὴν
παραλύσεως τὴν θεραπείαν· ἀλλ' ἐμὴν τοῦτο χαλεπώ-
τερον εἶναι τὸ μὴ δυνάμενον τῶν ἀκουόντων ἀγγέ-
λλειν τὸν ἔλεγχον τῆς ἀσθενείας αὐτῶν δυναμένων·
[illegible] οὔσης τῆς θεραπείας· ὡς [illegible]
[illegible] ὅτι [illegible] ἰσχυροῦ μᾶλλον τὸ ἀσθενὲς τοῖς χρόνοις· ὁ καὶ
[illegible], χαλεπὸν δυνατόν, ὁ δὲ [illegible] ἐπαγγέλλεσθαι
τὸ μὴ δυνάμενον, τοῦτο λέγοντι καινόν· ὡς [illegible]
[illegible] τὴν ἀπόδειξιν [illegible] τῆς [illegible] :

φῶ Ε[illegible] ἔφη ὁ κς ἢ μᾶλλον ἰς χς ἁμαρτημάτων [illegible]
[illegible], ἢ σῶμα παραλελυμένον συσφίγξαι· οὐ χάριν
τοῦτο λέγων· [illegible] ὡς [illegible] ἢ τοῦ σώ-
ματος θεραπεία· ἢ ἡ τῆς ψυχῆς ἰατρεία· οὐ χάριν [illegible]
[illegible]· ἀλλ' [illegible] τὴν τῶν Ἰουδαίων ἐργασίαν.
Καὶ γὰρ [illegible] ἱερεῖς [illegible]
[illegible]
[illegible]

λέσαι δικαίους ἀλλ' ἁμαρτωλούς, εἰρωνευόμενός φησιν. οὐδεὶς γὰρ ἦν τότε δίκαιος· τουτέστιν, οὐκ ἦλθον καλέσαι ὑμᾶς τοὺς Φαρισαίους, τοὺς λέγοντας ἑαυτοὺς δικαίους· οὐ γὰρ [illegible] σθε· [illegible], οὐ καὶ [illegible] ἐστίν· ἀλλὰ τοὺς ἑκουσίως ἁμαρ[illegible] [illegible], καὶ ὑμᾶς κέκληκα [illegible]· μόνον [illegible] δικαιοσύνης δίκαιος [illegible]· ἢ οὕτως· [illegible], οὐ χρὴ μὲν δικαίους ὄντας ἀφελεῖν(?) τοὺς ἁμαρτωλούς, οὐ γὰρ ἄν με δέονται τοιοῦτοι δίκαιοι ὄντες· ἀλλ' ἵνα ἁμαρτίαις κεκαλυμμένους [illegible], οἱ καὶ τῷ χαρίσματι [illegible] προ[illegible] κρείττων.

Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέγοντες· διατί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλά, οἱ δὲ μαθηταί σου οὐ νηστεύουσι; καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος;

Π[illegible] Ἰουδαϊκῶς [illegible] οἱ Ἰωάννου μαθηταί· ἀλλὰ ζηλοτυποῦντες προσέρχονται τοῖς μαθηταῖς τοῦ Χριστοῦ, οὐ μόνον αὐτοῖς· ἀλλὰ καὶ τῷ Χριστῷ ἐγκαλοῦσι τῷ μὴ νηστεύοντι. [illegible] γὰρ ἔχουσιν αὐτοῖς [illegible] δι' [illegible] καὶ ἁμαρτωλῶν [illegible] τοῖς [illegible]· ὁ δὲ Ἰωάννου [illegible] ποιεῖ [illegible] παρὰ [illegible] ὅτι [illegible] δικαίας [illegible] [illegible] ἔοικε· καὶ οὐ δεῖ [illegible]· ἀλλὰ φαιδροὺς εἶναι τοὺς [illegible] Χριστοῦ· ὅς ἐστι νυμφίος· ὡς δι' [illegible] ἑαυτοῦ τοὺς ἀνθρώπους συναπτόμενον. καὶ ἐπ' αὐτοῖς ἐπὶ [illegible] ταύτης [illegible] [illegible] οἱ κοινωνίαν τοῦ γάμου [illegible]. Καὶ ἐκ [illegible] ἑαυτῶν, τὸν νυμφίον ἑαυτοῦ, [illegible] καὶ χαρίσματα [illegible] τὸν νυμφίον [illegible] τὴν νύμφην [illegible] τὸν γάμον. Καὶ [illegible] οὗτοι, οὐ δύνανται σκυθρωποὶ εἶναι. ἴδιον γὰρ [illegible] καὶ ἀπό[illegible] εἰσίν.

Ἐκ τῆς Ἰωάννου τοῦ διδασκάλου [illegible] ὑμῶν διὸ [illegible] φρονεῖ [illegible] φωνήν, [illegible] ἀποκρίνομαι· ἐκεῖνος περὶ ἐμοῦ ἔλεγεν· ὁ ἔχων τὴν νύμφην, νυμφίος ἐστίν· ὁ τοίνυν νυμφίος [illegible] καὶ οὐ [illegible] τοῦ διδασκάλου, παρόντος [illegible] τοῖς [illegible] μαθηταῖς υἱοῖς τοῦ νυμφῶνος ὄντας· [illegible] γὰρ [illegible] οἱ [illegible] τοῦ γάμου, φαιδροὺς εἶναι. Καὶ μὴ πενθεῖν

[illegible]

σεμν

λωνῶν καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες, συνανέκειντο τῷ ἰῦ καὶ
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· καὶ ἰδόντες οἱ φαρισαῖοι, εἶπον τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ· διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν
ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν· ὁ δὲ ἰς ἀκούσας, εἶπεν αὐ-
τοῖς· οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ· ἀλλ' οἱ κακῶς
ἔχοντες:—

Οὐ μετὰ πέτρου καὶ ἰωάννου· καὶ τῶν ἄλλων αὐτὸν [illegible] ἐκάλεσεν·
ἀλλ' ὅταν ἠπίστατο [illegible]· ὁ γὰρ τὰς καρδίας ἐπιστάμενος,
ᾔδει καὶ τὸ πότε ἔμελλεν ἕκαστος τούτων ὑπακούσεσθαι· διὰ
τοῦτο, οὐκ ἐν προοιμίοις αὐτὸν ἐκάλει· ἀλλ' ὅτε ἐπιτηδειό-
τερον ᾔδει πρὸς τὴν ὑπακοὴν γεγενημένον· ἄξιον δὲ
θαυμάσαι τοῦ εὐαγγελιστοῦ τὴν παρρησίαν· πῶς οὐκ ἀπο-
κρύπτεται τὸν ἔμπροσθεν αὐτοῦ βίον· ἀλλὰ καὶ τὸ ὄνομα τί-
θησι· τῶν ἄλλων [illegible] αὐτὸν προσηγορίᾳ ἑτέρᾳ· [illegible]
[illegible] ἑαυτὸν ὀνομάσαν, ἀλλ' [illegible] καὶ λέγει τὸ πρό-
τερον· ἐκ τοῦ ἐπισήμου τοῦ προτέρου ὀνόματος ἑαυτὸν φανερῶν· [illegible]
σημεῖον δὲ ἔργον τε, λόγῳ μόνον [illegible] αὐτόν· τοίνυν
καλέσας τὸν σωτῆρα πρὸς τὴν οἰκίαν, τιμὴν μεγάλην ποιεῖ κε·
τραπέζης αὐτῷ, καὶ μνημονεύσας [illegible]· καὶ συνεκάλεσεν
οἱ ἄλλοι τελῶναι, ὡς πρὸς ὁμότεχνον· τί οὖν ὁ σωτήρ· ἠνέσχετο
συνεσθίειν τούτοις ἵνα αὐτοὺς ὠφελήσῃ· εἰ καὶ ἐγκαλεῖν ἔμελ-
λεν [illegible]· ἰδόντες γὰρ οἱ φαρισαῖοι, [illegible]
[illegible] τοῖς μαθηταῖς ἀντ' αὐτοῦ, διὰ τί λέγοντες· μετὰ τελωνῶν
καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν· ὁ δὲ ἀκούσας,
οὐ μόνον [illegible] ἐκ τοῦ τούτου ἔδειξεν, ἀλλὰ καὶ [illegible]·
ἦλθον γὰρ [illegible] τοῦ [illegible] ἁμαρτωλοῖς:—

Πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστιν· ἔλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν·
οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν·

Π[illegible] ταῖς παλαιαῖς γραφαῖς [illegible] λέγουσιν· καὶ ἐλέγχει
αὐτοὺς ἀγνοοῦντας τὰ προφητικά· ἐπειδὴ γὰρ [illegible] ἀπεῖ-
χοντο [illegible], [illegible] ὅτι τὸν εἰς ἁμαρ-
τωλοὺς ἔλεον [illegible] θυσιῶν· ἔλεος δὲ [illegible]
[illegible] μόνον· διὸ οὐκ [illegible]· [illegible]
[illegible] τοῖς [illegible] θέλει ὁ θς [illegible]
[illegible]· [illegible] ἐν τῷ [illegible]· [illegible] ἦλθον [illegible]

λέγει δικαίους ἀλλ' ἢ ἁμαρτωλούς, εἰρωνευόμενος εἶπεν. οὐδεὶς
γὰρ ἦν τότε δίκαιος· τουτέστιν, οὐκ ἦλθον καλέσαι ὑμᾶς τοὺς
Φαρισαίους, τοὺς λέγοντας ἑαυτοὺς δικαίους· οὐ γὰρ καλοῦ-
σθε· [illegible] [illegible], οὐ καὶ μάλιστα κηρύττειν· ἀλλὰ τοὺς ἑαυτοὺς ἁμαρ-
τάνουσιν· [illegible] [illegible], καὶ ὑμεῖς κέκλησθε. ἀλλὰ μόνον
[illegible] [illegible] τὴν [illegible] δικαιοσύνης ἀπεκτήσατο· οὕτως.
[illegible] [illegible] παρουσίας, οὐχ ἧττον δικαίους ὄντας [illegible]
λέσαι τοὺς ἁμαρτωλούς, οὐ γὰρ ἂν ἐδέοντο τοῦ τοιούτου δίκαιοι ὄν-
τες· ἀλλ' ἐν ἁμαρτίαις κεκαλυμμένους [illegible], οἰκείῳ
χαρίσματι [illegible] παρρησίας τὸ κρείττονι.

Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέγοντες· διατί
ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλά· οἱ δὲ μαθηταί σου
οὐ νηστεύουσι. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ
νυμφῶνος πενθεῖν ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος.

Πῶς Ἰουδαῖοι καὶ ἐγκαλέσαι [illegible] οἱ Ἰωάννου μαθηταὶ — λέγοντες·
[illegible] [illegible] παρὰ τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ, οὐ μόνον αὐτῶν·
ἀλλὰ καὶ τοῦ Χριστοῦ, ἐγκαλοῦντες τῷ μὴ νηστεύοντι. [illegible]
γὰρ [illegible]· [illegible] [illegible] καὶ [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]· [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] καιρὸς,
[illegible] καὶ οὐδὲ [illegible]· ἀλλὰ φανερὰ εἶναι τοῖς [illegible]
Χριστοῦ· ὅς ἐστιν νυμφίος· [illegible] [illegible] ἑαυτοῦ τοῖς ἁγίοις
συνάπτων. καὶ ἐπ' αὐτοῖς [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] δέ φησιν.
[illegible] [illegible] οἱ κοινωνοὶ τοῦ γάμου [illegible]. καὶ ἐκ
[illegible] [illegible] τοῦ [illegible] καὶ χαριτωθεῖσαν
τῇ [illegible] ἑαυτοῦ, τὸν νυμφῶνα ἑαυτοῦ, συνῆπται. καὶ χρεία
ἐστὶ τῷ νυμφίῳ [illegible] τὴν νύμφην [illegible] τὸν γάμον. καὶ
[illegible] [illegible] εὐτοι, οὐ δύνανται [illegible] εἶναι. [illegible] γὰρ
[illegible] τὸ [illegible]· ἀλλὰ δὲ καὶ ἀπὸ [illegible] εἰσίν.

Ἐκ τοῦ Ἰωάννου δὲ διδασκάλου ὑμᾶς δι' ὃν [illegible] φέρει τὴν φωνήν,
[illegible] ἀπο[illegible]· ἐκεῖνος περὶ ἐμοῦ ἔλεγεν· ὁ ἔχων τὴν
νύμφην, νυμφίος ἐστίν· ἢ τοίνυν νυμφίος [illegible] καὶ οὐ καιρὸς
[illegible] [illegible] διδασκάλου, [illegible] [illegible] [illegible]
υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος ὄντας· [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ἐκ [illegible] τοῦ γάμου, φανερόν εἶναι. καὶ μὴ πενθεῖν

λέγοντες

σεων

λῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες, συνανέκειντο τῷ ἰῦ καὶ
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· καὶ ἰδόντες οἱ φαρισαῖοι, εἶπον τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ· διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν
ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν· ὁ δὲ ἰς ἀκούσας, εἶπεν αὐ-
τοῖς· οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ· ἀλλ' οἱ κακῶς
ἔχοντες·

Ο[illegible] πέτρου καὶ ἰωάννου· Καὶ τῶν ἄλλων αὐτὸν καλ[illegible]·
ἀλλ' [illegible] ἐξονται· ὁ γὰρ τὰς καρδίας ἐπιστάμενος,
[illegible] ἤμελλεν· καὶ τοῦτον [illegible] ὑπακούσεσθαι· διὰ
τοῦτο, οὐκ ἐν προοιμίοις αὐτὸν ἐκάλει· ἀλλ' ὅτε τὸ ἐπιτήδειον
[illegible] ᾔδει προσρῆσαι τὴν [illegible] γεγενημένον· ἄξιον δὲ
θαυμάσαι τοῦ εὐαγγελιστοῦ τὴν παρρησίαν· πῶς οὐκ ἀπο-
κρύπτει τὸν ἑαυτοῦ πρότερον βίον αὐτοῦ· ἀλλὰ καὶ τὸ ὄνομα τί-
θησι· τῶν ἄλλων κεκρυμμένων τὸν αὐτὸν προσηγορίᾳ ἑτέρᾳ· ἐπεὶ
[illegible] ματθαῖον ἑαυτὸν [illegible], ἀλλ' [illegible] καὶ λέγει τὸ πρό-
τερον· ἐκ τοῦ ἐπισήμου τὸ [illegible] ὄνομα [illegible] ἑαυτὸν φαίνων [illegible]·
[illegible] δὲ ἔργον [illegible] λόγων [illegible] αὐτόν· τοίνυν
καλέσας τὸν [illegible] τελωνίου [illegible], τιμῇ μεγάλῃ τετίμηκε.
[illegible] αὐτοῦ, καὶ νομίσας ἀθέως· καὶ συνέστη [illegible]
οἱ ἄλλοι τελῶναι, ὡς παρὰ ὁμοτέχνου·
συνεσθίειν τούτοις ἦν αὐτοῖς ὠφέλιμον· εἰ καὶ ἑαυτοῦ [illegible]
[illegible] ἐκπληττόμενοι· ἰδόντες δὲ οἱ φαρισαῖοι· [illegible]
[illegible] τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, διὰ τί [illegible]
καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν· ὁ δὲ ἀκούσας,
οὐ μόνον [illegible] ἐκ τοῦ τούτου δείξων, ἀλλὰ καὶ [illegible]
ἐλθόντα [illegible]

Πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστιν· ἔλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν·
οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν·

Π[illegible] γραφῆς [illegible] λέγοντος· καὶ ἐλέγχει
[illegible] φαρισαίους [illegible] μάθετε ἀπό
[illegible], [illegible] καὶ διδάσκετε· ὅτι τὸν εἰς ἁμαρ-
[illegible] ἐλθόντα [illegible]
[illegible] ἔλεον [illegible]
[illegible] μάθετε [illegible] ἔργον
[illegible]
[illegible] ἦλθον [illegible]

Ὅτε γὰρ ἀπ᾿ αὐτῶν ἀφῃρέθη ὁ Χριστός, χρεία γέγονε τοῖς μαθηταῖς νηστείας πρὸς τὸ κατορθοῦν τὰ θεῷ ἀρέσκοντα· νῦν δὲ χρὴ καὶ δίχα νηστείας, συνόντος αὐτοῖς τοῦ Χριστοῦ· ἐπιδεικνὺς καὶ τὸ ἀτελὲς τῶν μαθητῶν, ἐπάγει λέγων:-

Οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· αἴρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται· οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί· ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινούς, καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται:-

Ὁ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν· οὔπω γάρ εἰσιν ἰσχυροὶ οἱ μαθηταί· καὶ οὐ χρὴ καιρὸς ἐπιτιθέναι αὐτοῖς ἐπιτάγματα· ἡ γὰρ νέα διδασκαλία, στερεωτέρα ἐστί· καὶ οὐ δύνανται δοθῆναι τοῖς δουλεύουσι τῷ γράμματι τῆς παλαιᾶς διαθήκης· οὐ γὰρ δύνανται αὐτὴν ἐνεγκεῖν· οὐδὲ γὰρ τὴν [illegible] δίδοναι δεῖ νηστείαν τὴν ἐξ ἀνάγκης ἐπιβαλλομένην· ἀλλὰ τὴν ἑκουσίως κατὰ δύναμιν γινομένην:-

Οὐ δύνανται οἱ Φαρισαῖοι ἐοικότες ἱματίῳ διερρωγότι καὶ παλαιῷ, δέξασθαι τὴν νεάζουσαν διδασκαλίαν· οὐ παρὰ τὸν οἶνον δὲ ἢ τοὺς ἀσκοὺς σημαίνει τὸ γινόμενον· ἀλλὰ παρὰ τὴν ἀκαιρίαν τῶν ἐμβαλλόντων· διὰ δὴ τοῦτο διδάσκει· ὅτι διὰ τὴν τῶν ἀκουόντων ἀσθένειαν, πολλὰ συμβαίνει [illegible] καὶ χαλεπὰ πραττόντων· οἱ γὰρ ἀκούοντες τοῦ εὐαγγελίου καὶ μὴ καταδεχόμενοι, πλεῖον τιμωροῦνται τῶν μὴ ἀκουσάντων· ἐπεὶ δὲ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου διηρώτησαν τὸν Κύριον· διατί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν, πρὸς αὐτοὺς λέγει, τὴν τοῦ νυμφίου παραβολὴν εἰπών· πρὸς δὲ τοὺς Φαρισαίους, τὴν τῶν ἀσκῶν τῶν παλαιῶν καὶ τοῦ ἱματίου· ὅτι οἶνος νέος, τὸ Χριστοῦ κήρυγμα· ἀσκοὶ δὲ καινοί, οἱ ἐξ ἐθνῶν· παραδεξάμενοι αὐτό:-

Παλαιὸν ἱμάτιον, τὸν παλαιὸν εἶπεν ἄνθρωπον· ῥάκος δὲ ἄγναφον, τὸν καινὸν λέγων· [illegible] δὲ τοῦτον μὴ [illegible]· αὐτὸ καὶ ἡ νηστεία ἡ παρὰ τοῦ Κυρίου χαρά· πρὸς γὰρ [illegible]· [illegible] κοινὸν δὲ ἀπὸ τούτου οὐκ ἔστι· [illegible] οὐ δυνήσεται [illegible] τὴν τοῦ [illegible] ἐστιν· ἀλλὰ ἐν χαρᾷ

[illegible] Κατὰ [illegible] δὲ ἡ νυμφεία [illegible]
[illegible] αὐτὸς δὲ [illegible]
[illegible] :-

Γίνεται δὲ καὶ ὁ σώματος [illegible] νύμφη καὶ ὁ νυμφίος, καθάπερ μὲν καὶ [illegible]
[illegible] ὅτι τοῦ θεοῦ λόγος [illegible] αὐτο
[illegible] φύσιν. Καὶ [illegible] αὐτὸν [illegible]
Καὶ οἱ [illegible] σάρξ· καὶ τὴν [illegible]
[illegible] ἀλόγοις ἐπὶ θυμιάσαντες σαρκὸς [illegible]
[illegible] καὶ δι᾽ αὐτῶν [illegible]
Ἐκείνης γὰρ τὴν κοινὴν θείας [illegible] τοῦ νοῦ [illegible]
[illegible] αὐτὸς [illegible] σάρκα [illegible] συγγένειαν
[illegible] ὁ υἱὸς θεοῦ· καὶ αὐτὸς [illegible]
[illegible] καὶ ἐκ τῆς [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible] σάρκα [illegible]
[illegible] τούτῳ [illegible]
[illegible] αὐτοῦ· καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ ἐκεῖνος [illegible]
[illegible] αὐτοῦ, [illegible] καὶ νύμφη καὶ [illegible]
[illegible] αὐτοῦ, χρηματίζομεν :-

Ἡ [illegible] ἐστι καινός· κλήσεως [illegible]
[illegible] οἱ κεκλημένοι· οὐκ [illegible]
[illegible] νυμφεῖον· ὁ [illegible]
ὁ [illegible] ἐκκλησίαν, [illegible]
[illegible] αὐτοῦ, [illegible] καθαίροντες [illegible]
[illegible] νύμφην· νυμφίον δὲ εἴρηκεν, [illegible]
[illegible] καὶ νύμφη γὰρ [illegible]
[illegible] Χριστός· [illegible]
[illegible] νυμφίος δὲ [illegible] φύσεως, ὁ [illegible]
[illegible] ζωῆς :-
[illegible] ὁ [illegible] τοῦ νυμφίου
[illegible]

ταῖς σκιαῖς καὶ ταῖς παλαιαῖς νομοθεσίαις ἔτι προσκάθησθε. καὶ οὕτως δύνασθε συνιέναι τῆς χάριτος τὴν καινότητα. καὶ τῆς ἐμῆς παρουσίας τὸ μυστήριον. διό· οὐδὲ ἐπιβάλλομεν ἔθεσιν ὑμῶν τοῖς νέοις καὶ καινοῖς ἀνοικείοις τοῖς καὶ ἀσυνάφοις καὶ ἀκαταρτίστοις λόγοις. οὐ γὰρ ὠφελήσομεν. ἀλλὰ μᾶλλον ῥαγήσεσθαι ὑμᾶς. καὶ τὰ πρόσοντα τῆς χρείας. καὶ [illegible]:-

Ἀσκοὺς δὲ καὶ οἴνου μέμνηται· ἐπειδὴ ὥσπερ ὁ οἶνος τῶν ἀσκῶν, οὕτως καὶ ἡ τῆς χάριτος ἐν τῇ τοῦ νόμου παλαιότητι περιείχετο καὶ κατεκρύπτετο. πόσιμον μὲν γὰρ ἁρμόττει τοῖς πιστεύσασι. διαρρήξαντα δὲ τοῖς ἐν τῇ νομικῇ παλαιότητι διαμένουσιν. ἔλεγον γάρ φησιν οἱ Ἰουδαῖοι· ἕως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις. καὶ ἄλλα τοιαῦτα. οὕτως μὲν εἴ τις ἐκλάβοι περὶ τῶν ἐρωτησάντων ταῦτα εἰρῆσθαι. οὐ γάρ μοι δοκεῖ τῶν μαθητῶν [illegible] καταγινώσκειν τὸν δεσπότην. καὶ γαστριμαργίαν συνειδέναι ἐκείνοις· οἵ γε διὰ τὸ πολλὴν ἀμέλειαν καὶ τῆς ἀναγκαίας τροφῆς, στάχυας τίλλοντες· καί ποτε παρὰ τὴν ὁδόν, τὴν πολλὴν ἔνδειαν παρεμυθοῦντο τῆς φύσεως· εἰ γὰρ καὶ ἀτελεῖς ἐτύγχανον ἔτι· οὕτως τοῦ [illegible] αὐτοῖς ἐν [illegible] [illegible], ἀλλ' οὖν τῶν μαθητῶν Ἰωάννου καὶ πολλῷ μᾶλλον τῶν Φαρισαίων, δῆλον ὡς τελειότεροι ἐχρημάτιζον. οὕτως μὲν εἰ περὶ τῶν ἐρωτησάντων τις ἐκλάβοι τό, οὐδεὶς ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου καὶ τὰ ἑξῆς, εἰ δὲ περὶ τῶν μαθητῶν, οὐκ ἂν φαίνηται ὡς μὴ δυναμένους νηστεύειν αὐτοὺς εἰρῆσθαι ταῦτα. ἀλλ' ὡς μὴ προσῆκον τοῖς μαθηταῖς τῆς νέας χάριτος [illegible] τὰς νηστείας τῶν μαθητῶν Ἰωάννου καὶ τῶν Φαρισαίων [illegible]. δῆλον γὰρ ὡς οὗτοι νηστεύοντες, οὐ κατὰ τὸ θέσπισμα τῆς χάριτος· ἀλλὰ κατὰ τὸ παλαιὸν ἔθος ἐνήστευον. ἀνάρμοστον γὰρ ἦν καὶ ἀνοίκειον τοὺς ἐκείνων νηστεύειν νηστείας τοὺς τῆς καινῆς πολιτείας νομοθέτας καθηγουμένους καὶ κήρυκας. νηστεύουσι δὲ νηστείαν οἰκείαν καὶ πρόσφορον. διό φησιν· ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινούς· καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται. τὸ σύμμετρον καὶ κατάλληλον ἀπολαμβάνοντες. οἶνον δὲ νέον εἰς ἀσκοὺς μᾶλλον παλαιούς. ἢ παλαιὸν εἰς νέους, [illegible] ὥσπερ φησὶ τὸ ῥάκος τὸ ἄγναφον τῇ σκληρότητι τὸ παλαιὸν διαρρήγνυσι· καὶ ὁ οἶνος ὁ νέος τῇ θερμότητι τοὺς παλαιοὺς ἀσκούς, οὕτως καὶ οἱ ἐμοὶ μαθηταί. ἐπειδὴ γὰρ τῆς νέας χάριτός εἰσι κήρυκες, οὐ δυνατὸν αὐτοῖς τοῖς παλαιοῖς δουλεύειν νόμοις· ὡς γὰρ ὑμεῖς τὰς μωσαϊκὰς νηστείας φυλάττοντες. ἵνα δὲ μὴ εἴπωσιν ὅτι πρὸς τρυφὰς καὶ γαστριμαργίας αὐτοὺς χειραγωγεῖς, ἐπάγει· ὅτι κατὰ καιρὸν μετὰ τῆς λοιπῆς ἀρετῆς καὶ τὴν νηστείαν ἐπιδείξονται· οὐ κατ' ἀνάγκην νόμου καὶ ἐθῶν παλαιῶν ὡς ὑμεῖς· ἀλλὰ γνώμῃ· δι' ἀρετήν· ταῦτα δὲ λέγων, τὴν ἀνακαίνισιν προεδήλου τῶν μαθητῶν· τὴν ἐσομένην ἐν τῇ ἀναστάσει αὐτοῦ:-

Ἀσκοὶ παλαιοί, οἱ τῇ μονῇ [illegible] τεταλαιπωρημένοι· οἶνος νέος, ἡ διὰ Χριστοῦ χάρις· ἀσκοὶ νέοι, οἱ ἐν ταύτῃ ποιωθέντες· κατὰ τοῦτο τὸ παλαιὸν ἱμάτιον καὶ τὸ ἄγναφον ῥάκος. διατί δὲ ἡ πτωχὸς ῥάκος, ζήτει· ὅταν γὰρ αἴρῃ τὸ πλήρωμα ἐκ τοῦ παλαιοῦ, χεῖρον σχίσμα γίνεται:-

Τὸ οὐδεὶς ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου, ἀκόλουθόν ἐστιν ἐν μέσῳ οὖν τῶν μαθητῶν εἰρημένον· ἀλλὰ γὰρ αὐτῶν ἐκείνων τῶν τὴν ἐρώτησιν προσαγαγόντων· ὡς ἂν εἰ ἔλεγεν· οὐχ ὑγιῶς τῇ ἐρωτήσει ἐχρήσασθε· εἰ γὰρ καὶ μηδὲν ἕτερον χεῖρον φαντασθῆναι ἐδυνήθητε, ἀλλ' οὖν ἐχρῆν ὑμᾶς τῆς τοῦ διδασκάλου ὑμῶν μεμνῆσθαι φωνῆς· νυμφίον με κηρύττοντος· καὶ μὴ ἀπαιτεῖν νηστείας τοὺς φίλους τοῦ νυμφίου διαιτωμένους· εἰ δὲ τὴν διαφορὰν καὶ τὴν τετιμημένην μείζω τῇ χάριτι τῶν [illegible] ἡμῶν, τὴν ἑτέραν ἐπάγει αἰτίαν τοῦ μὴ δεῖσθαι τοὺς μαθητὰς νηστείας· ὅτι ὥσπερ οἱ σοφοὶ [illegible] συνεχῶς χρησμῶν καὶ συνεχῶς μεταφέρονται· καὶ ῥυθμίζονται εἰς ἤθη καὶ ἁρμόζονται τὴν διαφορίαν, οὗτοι νηστείας οὐ δέονται· ἀλλ' ὅταν γε, οὐδὲ πρὸς τοὺς ὑπὲρ ἐμοῦ ἀγῶνας καὶ τοὺς ἐκ παθημάτων οὐδέπω καὶ λεῖος καιρὸς ἐνδυναμοῦσθαι· ἐὰν δὲ ἀφθῇ ἀπ' αὐτῶν· καὶ οὐκέτι συνῶσιν αὐτοῖς σωματικῶς ὁ δεσπότης· ἀλλὰ καὶ τὸν ἄθρουν ὁ καιρὸς ἐπιστῇ, τότε καὶ νηστείας καὶ τὰς ἄλλας ταλαιπωρίας ὑπὲρ τοῦ Κυρίου [illegible] ἑαυτοῖς ἐπιδώσουσι. τοιαῦτα γὰρ εἶπον ὑμῖν, [illegible] ἀκούειν ἐδύνασθε· ἀλλ' οὐ χωροῦσι ταῦτα· ὅτι [illegible]

τοιούτων· τοῖς ἀξίοις τῆς ἑαυτοῦ παιδείας μαστίζων τὸ
μα τοῖς ἁμαρτ(ήμασι)· παρ' αὐτοῦ ὃν παραδέχεται· διὸ ἔλεγε
τῷ παραλυτικῷ· καὶ αὐτὸν μάστιγος ἀπολύσας· ἴδε
ὑγιὴς γέγονας· μηκέτι ἁμάρτανε· ἵνα μὴ χεῖρόν τί σοι
γένηται. καὶ οἱ μὲν μαθηταὶ αὐτοῦ, ἥπτοντο καὶ ἐψηλάφων
αὐτόν· ἡ δὲ αἱμορροοῦσα, τῶν ἱματίων αὐτοῦ. ὁμοίως δὲ
τῇ αἱμορροούσῃ καὶ ἅπτοντες ἥπτοντο αὐτοῦ· διὸ συνθλίβειν
αὐτὸν λέγονται. κατὰ δὲ τὸν λουκᾶν, συνέχον καὶ ἀπέθλι-
βον αὐτόν. οὐχὶ δὲ τοῦ ἱματίου αὐτοῦ [illegible] τὴν γυναῖκα·
ἐπειδὴ καὶ οἱ ἐχθροὶ διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. ἀλλ' ὁ αὐτ(ὸς)
λογισμός· τῆς νοσούσης ὅτι κἂν τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἅψωμαι, σω-
θήσομαι:–

Ὡς ἀκάθαρτος οὖσα διὰ τὸ πάθος οὐ προσῆλθε φανερῶς ἡ γυνή· μήπως κωλυθῇ ἀπὸ τῶν ἰουδαίων· ἤτοι ὡς ἐκ τόλμης ἐν ὁμίλοις λανθάνειν· πλὴν ἀμέλει δυσωπουμένη ἤλπιζεν ὑγιαίνειν, ἐὰν μόνον ἅψηται τοῦ ἄκρου τοῦ ἱματίου· τοῦτο γάρ ἐστι κράσπεδον. τί οὖν ὁ σωτὴρ ἐδημοσίευσεν αὐτήν, οὐ δόξης ἐρῶν· ἀλλ' ἵνα δέους αὐτὴν ἀπαλλάξῃ, τὸ συνειδὸς ὡς κεντουμένην· οὐκ ἐκλοφήσασαν τὴν δωρεάν· καὶ ἵνα μὴ νομίσῃ ὅτι ἔλαθε· καὶ ἵνα τὴν πίστιν αὐτῆς δημοσιεύσῃ πρὸς ὠφέλειαν ἡμῶν· καὶ ὅπως ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐς τὴν πίστιν βεβαιωθῇ. ἵνα δὲ δείξῃ ὅτι οὐ δεῖ σχῶν ἀκούσιον παθῶν ἀκάθαρτος ὡς παρ' ἑαυτῶν, προσκαλεῖται αὐτήν· ἵνα αὐτὴν πιστικὸν νόμον, ἀπὸ ποιητικὴν μεγάλοις θεωρίαν· θυγατέρα δὲ αὐτὴν καλεῖ· ὡς τῇ πίστει γνωρίσασαν· διὸ καὶ ἰάθη ἀκούσασα ὅτι ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. οὕτως οὔτε τόπος· οὔτε χρόνος· οὔτε ἐπίδοξος θεμέλιος λόγος· ἀλλ' ἐκ καθαρᾶς πίστεως αὐτοῦ. αὕτη μετὰ τὴν ῥῶσιν τοῦ σώματος ἀνδριάντα τοῦ δεσπότου ἱδρύσασα ἐν τῷ ἑαυτῆς οἴκῳ, ὡς ἀληθῶς, τὸ σέβας ἐποίει τὸ δι' ἡμᾶς κόσμου· ὅστις ἀνδριὰς διέμεινε μέχρι τῶν χρόνων ἰουλιανοῦ τοῦ τυράννου:–

ἀντ

ε

Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰ(ησοῦ)ς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος· καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον, λέγει αὐτοῖς· ἀναχωρεῖτε· οὐ γὰρ ἀπέθανε τὸ κοράσιον ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ· ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν, οὐ μάχεται τὸ οἰκεῖον καὶ ὁμόστοιχον· ἀλλὰ τὸ ἐναντίον καὶ ἀλλότριον ἀποδιδόμενον:-

Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ ἄρχων εἷς ἐλθὼν, προσεκύνει αὐτῷ, λέγων· ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν, καὶ ζήσεται. Καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰ(ησοῦ)ς, ἠκολούθησεν αὐτῷ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ:-

ἀρχ Οὗτος, Ἰάειρος ἦν· καὶ πρὸ τούτου ἔκρυπτε δὲ ἑαυτόν· διὰ δὲ τὴν ἀνάγκην, νῦν προσῆλθε φανερῶς. εἰ δὲ ὁ Λουκᾶς εἶπεν ὅτι οὔπω τετελεύτηκεν ἡ κόρη, ὧδε δὲ ὁ πατὴρ τὴν κόρην ἤδη ὡς τετελευτηκέναι· ἢ τοιοῦτος στοχαζόμενος· ἢ ὑπονοῶν ὅτι τετελεύτηκεν· ἦν γὰρ ἐν ταῖς ἐσχάταις ἀναπνοαῖς, ἢ θέλων εἰς οἶκτον ἐλκύσαι τὸν Χ(ριστὸ)ν, αὔξει μᾶλλον τὴν αὐτοῦ συμφοράν· ἢ τὸ ἄρτι ἀντὶ τοῦ παρὰ χρῆμα τοῦ πράγματος ἢ τεθνηκότος· εἰ καὶ ὁ Λουκᾶς καὶ ὁ Μᾶρκος εἶπον ὅτι οὔπω τέθνηκει, ὅτε προσῆλθε τῷ Ἰ(ησο)ῦ:-

Πολλῶν ὄντων τῶν ἀρχισυναγώγων· οἱ μὲν λοιποί, κατὰ τοῦ Χ(ριστο)ῦ ὀργῆς ἦσαν· Ἰάειρος δὲ πιστὸς ἦν μόνου τοῦ Χ(ριστο)ῦ· ὡς μικρὰ δηλοῖ καὶ ἡ τοῦ τοιούτου· καὶ τοῦτον, ἡ χρεία καὶ ἡ ἀνάγκη ἠνάγκασεν ἐλθεῖν πρὸς τὸν ποιητήν· διὸ ἔλεγεν· ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύσητε· Ἰάειρος δὲ οὗτος ἦν· ὅς οὐκ εἶχεν ὁμοίαν πίστιν τῷ ἑκατοντάρχῳ· ἐκεῖνος γὰρ εἶπε καὶ οὕτως, οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· ἀλλ' ὅμως ὁ Κ(ύριο)ς, ἠκολούθει:-

Οὐκ ἐποίησε δὲ ἄνευ ὄχλου τὸ θαῦμα· ἵνα φανερὸν γένηται καταδήλως τὸ πρᾶγμα· ὡς τελείους δὲ τοὺς τρεῖς τῶν μαθητῶν ἐπιλαμβάνει μόνους· ἵνα παρρησιάσωσι καὶ τοῖς ἄλλοις τὸ μέγα θαῦμα ποιοῦντος:-

Καὶ ἰδοὺ γυνὴ αἱμορροοῦσα δώδεκα ἔτη· προσελθοῦσα ὄπισθεν, ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ· ἐὰν μόνον ἅψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι. ὁ δὲ Ἰ(ησοῦ)ς ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτήν, εἶπε· θάρσει θύγατερ· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης:-

Νόμιζε γὰρ ἡ αἱμόρροια τὸ πάθος· οὕτως ὥσπερ καὶ τὰ τοιαῦτα πάθη, σωματικὰς μάστιγας εἶναι τοῦ Θ(εο)ῦ διὰ τὰ ἁμαρτήματα·

ιε

περὶ τῆς αἱμορροούσης:

Οἱ τυφλοὶ· ὡς μὲν θεῷ, ἔκραζον τό, ἐλέησον· ὡς δὲ ἀνθρώπῳ· τό, υἱὸς Δαβίδ· διὰ τὸ πολλὴν τιμὴν φιλοτιμούμενοι αὐτῷ. ἐθρυλλεῖτο γὰρ παρὰ πᾶσι τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι ὁ Μεσσίας, ἐκ σπέρματος Δαβὶδ μέλλει εἶναι τὸ κατὰ σάρκα· καὶ διὰ τὴν ὀρθὴν αὐτῶν πίστιν, ἔτυχον τῆς ἰάσεως. διὰ δὲ τὸ ἀφιλόκομπον ὁ Χριστός, κατ' ἰδίαν μὲν τῇ οἰκίᾳ θεραπεύει αὐτούς· ἀμέλει ἀλλαχοῦ δὲ πρὸ ὄχλων τὴν ἴασιν, ἵνα τοὺς ὁρῶντας καὶ ἀπιστοῦντας Ἰουδαίους τῆς φθονερᾶς μανίας κατακρίνῃ. διὰ τὴν ὅσην τῶν τυφλῶν ἀνεξικακίας καὶ ὑπομονῆς· εἶτα, φανερὰν ὁμολογίαν παρὰ τῶν τυφλῶν ἀπαιτεῖ· ἵνα δείξῃ τὴν ἴασιν, τῆς πίστεως οὖσαν καρπόν. οὐ γὰρ ἐπὶ φιλοδοξίας τὸ ἀπαιτεῖν αὐτοὺς ὁμολογίαν τὴν εἰς αὐτὸν πίστιν· ἀλλ' ἀναγάγῃ αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ὑψηλότερον. διὸ καὶ ἐπιγνόντες, κύριον αὐτὸν ἐκάλουν· ὡς θεόν· παρ' ὅσον γὰρ τὴν πίστιν ἀπαιτεῖ· καὶ ὅπερ ἤδη εἶχον τὴν πίστιν, τότε ὡς φιλάνθρωπος θεραπεύει· οὐ θεραπεύει δὲ καὶ τοὺς μὴ παρακαλοῦντας· ἵνα μὴ δόξῃ διὰ φιλοτιμίαν τοῖς θαύμασιν ἐπιπηδᾶν· διὰ δὲ τὸ ἄτυφον, παρήγγελλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν· οὐ γὰρ ἐβούλετο λέγειν τὴν γενομένην ἴασιν αὐτοῖς· ἀλλ' ὁρᾶσθαι ὑπὸ πάντων. ἐκεῖνοι δέ, οὐχ ὡς ἀπειθοῦντες· ἀλλὰ χαριστοῦντες τῷ ἰατρῷ, διεφήμισαν τὸν λόγον· κἂν αὐτὸς οὐκ ἐπέτρεπε. ὃ δὲ ἀλλαχοῦ φαίνεται λέγων τῷ ἰαθέντι, ἄπελθε διηγοῦ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ, οὐδὲν ἐναντίον· θέλει γὰρ ἡμᾶς περὶ αὐτοῦ μηδὲν λέγειν· τοὺς δὲ εὐεργετηθέντας, μὴ σιωπᾶν εἰς ὃ δόξαν θεοῦ ἀνατρέχει ὁ λόγος :-

Οἱ βλέποντες, οὐκ ἔγνωσαν τὸν υἱὸν τοῦ Δαβίδ· οἱ δὲ τυφλοί, ἐπέγνωσαν· ἵνα πληρωθῇ τὸ ὑπ' αὐτοῦ εἰρημένον· τό, ἐγὼ εἰς κρίσιν τοῦ κόσμου ἐλήλυθα· ἵνα οἱ μὴ βλέποντες, βλέπωσι· καὶ οἱ βλέποντες, τυφλοὶ γένωνται. πῶς δὲ ἐπέγνωσαν, ἢ μὴ τὸν πόθον εἶχον τὸν ὁδηγοῦντα αὐτοὺς μόνον ἀκολουθεῖν τῷ καὶ λαλοῦσι μὲν. υἱὸς Δαβὶδ λέγεται ὁ Χριστός· διὰ τὴν ἐξ ἐκείνου σάρκα· οἱ οὖν καλοῦντες υἱὸν Δαβίδ, Χριστὸν αὐτὸν ἔχουσι· κατὰ σάρκα δὲ γινώσκουσι· μὴ ποιοῦντες τοῦτο:

Κόμπος οὐδεὶς ἐπὰν ἡ δύναμις λέγῃ περὶ ἑαυτῆς τὸ δύναμαι. Κόμπος δ' ἂν ἦν, τῷ μὴ φύσει τὸ δύνασθαι ἔχοντι· ἀλλὰ διὰ χάριτος λαμβάνοντι, λέγειν ὅτι δύναμαι. παρήγ-

ἀηί

ἀπο κ ής

ἐκράτησε τῆς χειρὸς αὐτῆς· καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον· καὶ
ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην:

Ἔθος ἦν τοῖς ἀρχαίοις κρούειν [illegible] καὶ ἔτι πρὸς θρῆνον [illegible] τελευτῶσιν,
ἐρεθίζειν διὰ τούτων [illegible] τοῦ σώματος· διὸ καὶ αὐλητὰς ἦσαν
[illegible] ἐκεῖ· ἐκβάλλει [illegible] τὸ μυστήριον κοινῇ ἐποίουν τοῦ-
το οἱ Ἰουδαῖοι· [illegible] δὲ φεύγων τὸ φιλόκομπον ἵνα με-
δὲ ζητῇ τίς [illegible] τεθνηκέναι, προστάττει τὸν ὄχλον ἀναχωρεῖν·
φάσκων μὴ τεθνηκέναι τὴν κόρην· ἀλλὰ καθεύδειν· τοῦτο
δὲ καὶ ἵνα καταγελάσωσιν αὐτοῦ οἱ Ἰουδαῖοι ἔλεγεν· ὥστε τὴν
νεκρὰν λέγοντος καθεύδειν· καὶ ὁμολογήσωσιν ὅτι τὴν νεκρὰν ἀ-
νέστησε· καὶ ἵνα δείξῃ, ὅτι εὔκοπον ἦν αὐτῷ ἐγεῖραι νεκρόν, ὡς
ὥσπερ τὸ ἐξυπνίσαι ἄνθρωπον τὸν καθεύδοντα· ὥσπερ γὰρ ζώσης
παρόντος, ἡ ψυχὴ μὴ τεθνηκέναι αὐτήν· πάντα γὰρ αὐτῷ
ζῶσι· διὰ τοῦτο, μάλιστα μόνος δείκνυσθαι ὡς αὐτὸν ἐγεῖραι νεκρούς:-

ὡρι

Πῶς δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ [illegible] καὶ τέθνηκε καί τοι ἀναστήσω θαυμαστῶς, ὅτι οἱ [illegible]-
δῶ ἔχοντες τὴν ἐλπίδα ἀναστάσεως, οὐ τεθνήκασιν· ἀλλὰ καθεύ-
δουσι· διὸ καὶ ὁ [illegible] ἀπόστολος· οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν περὶ
τῶν κεκοιμημένων· ἵνα μὴ λυπῆσθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ
μὴ ἔχοντες ἐλπίδα· ἅμα δέ, σπουδάζων τὸν [illegible] ἐκκλεί-
ειν· καὶ ἄλλον δὲ κρύπτων αὐτό, ἔλεγεν ὅτι καθεύδει· ἵνα
γνόντες ἐκεῖνοι ὅτι καὶ τέθνηκεν, ὅταν ἀναστῇ, μὴ δυνη-
θῶσιν ἀρνήσασθαι τὸ γεγονός:-

Ἡ μὲν τοῦ Ἰησοῦ χεὶρ ζωοποιοῦσα, τὸν νεκρὸν ἐζωοποίει· τοῦ-
το γὰρ καὶ ὁ πατὴρ ἐπεζήτησεν εἰπών· ἐπίθες τὴν χεῖ-
ρά σου ἐπ' αὐτὴν καὶ ζήσεται. ὁ δὲ λόγος, καὶ διανιστᾷ αὐτὴν
καὶ αὐτὴν ζῆν ἐποίησε· διὰ τοῦτο, καὶ χειρὶ καὶ λόγῳ αὐτὴν ἀ-
νέστησεν:-

Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ· ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ κρά-
ζοντες καὶ λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς υἱὸς Δαβίδ· ἐλθόντι δὲ
εἰς τὴν οἰκίαν, προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοί· καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς·
πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι, λέγουσιν αὐτῷ, ναὶ κύριε·
τότε ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων· κατὰ τὴν πίστιν
ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν· καὶ ἀνεῴχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλ-
μοί· καὶ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· ὁρᾶτε· μηδεὶς
γινωσκέτω· οἱ δὲ ἐξελθόντες, διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ
ἐκείνῃ +

ιγ

+ τῶν δύο τυφλῶν :-

Οἱ τυφλοί· ὡς μὲν Θεῷ, ἔλεγον τό, ἐλέησον· ὡς δὲ ἀνθρώπῳ· τό,
υἱὸς Δαβίδ· διὰ τὸ πολλὴν τιμὴν φιλοτιμουμένου αὐτοῦ, ἐ
θρυλλεῖτο γὰρ παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι ὁ Μεσσίας, ἐκ σπέρματος
Δαβίδ μέλλει εἶναι τὸ κατὰ σάρκα· καὶ διὰ τὴν ὀρθὴν αὐτῶν
πίστιν, ἔτυχον τῆς ἰάσεως· διὰ δὲ τὸ ἀφιλόκομπον τὸ δὲ
κατ' ἰδίαν μὲν τῇ οἰκίᾳ θεραπεύει αὐτούς· ἀνεβάλλετο δὲ πρὸς
ὀλίγον τὴν ἴασιν, ἵνα τοῦτο ὁρῶσι πᾶς καὶ ἀπιστοῦντας Ἰουδαί-
ους τῆς θεοσημείας κατακρίνῃ· διὰ τί δὲ τῶν τυφλῶν ἀναβάζει καὶ κ
ὑπομονῆς· εἰ θέλεις, φαίνεται ὁ ὁμολογίαν παρ' αὐτῶν τῶν τυφλῶν
ἀπαιτεῖ· ἵνα δείξῃ τὴν ἴασιν, τῆς πίστεως οὖσαν καρπόν·
οὐ γὰρ ἐκ φιλοδοξίας τὸ ἀπαιτεῖν αὐτοὺς ὁμολογίαν τῆς ἑαυτῶν
πίστιν· ἀλλ' ἀνάγκη γὰρ αὐτοῖς βοᾶν τὸ ἀνεκτότερον· διὸ καὶ ἐπι-
γνόντες, καὶ αὐτὸν ἐκάλουν ὡς Θεόν· παρ' ὧν τὸ γὰρ τὴν πίστιν ἀ-
παιτεῖ· καὶ ὅπου δὴ ἔχονται πίστιν, τότε ὡς φιλάνθρωπος θερα-
πεύει· οὐ θεραπεύει δὲ καὶ τοὺς μὴ παρακαλοῦντας· ἵνα
μὴ δόξῃ διὰ φιλοτιμίαν τοῖς θαύμασιν ἐπισπουδάζειν· διὰ δὲ
τὸ ἄτυφον, παρήγγελλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν· οὐ γὰρ ἐκώ-
λυε λέγειν τὴν γεγενημένην ἴασιν αὐτοῖς· ἀλλ' ὁρᾶσθαι ὑπὸ
πάντων· ἐκεῖνοι δέ, οὐχ ὡς ἀπειθοῦντες· ἀλλ' εὐχαριστοῦντες
τῷ ἰατρῷ, διεφήμισαν τὸν λόγον· κἂν αὐτὸς οὐκ ἐπέτρεπε·
ὅτι δὲ ἀλλαχοῦ φαίνεται λέγων τῷ ἰαθέντι, ἀπελθὲ δήλου τὴν
δόξαν τοῦ Θεοῦ, οὐδὲν ἐναντίον· θέλει γὰρ ἡμᾶς περὶ αὐτοῦ
μηδὲν λέγειν· τοὺς δὲ εὐεργετηθέντας, μὴ σιωπᾶν· εἰς τὸ
δόξαν Θεοῦ ἀνατρέχει ὁ λόγος :-

Οἱ βλέποντες, οὐκ ἔγνωσαν τὸν υἱὸν τοῦ Δαβίδ· οἱ δὲ τυφλοί, ἐ-
πέγνωσαν· ἵνα πληρωθῇ τὸ ὑπ' αὐτοῦ εἰρημένον· τό, ἐγὼ
εἰς κρίσιν τοῦ κόσμου ἐλήλυθα· ἵνα οἱ μὴ βλέποντες, βλέ-
πωσι· καὶ οἱ βλέποντες, τυφλοὶ γένωνται· πῶς δὲ ἐπέ-
γνωσαν, ἢ μὴ πάντως εἶχον τὸν ὁδηγοῦντα αὐτοὺς μόνῳ ἀκο-
λουθεῖν τῷ καλῷ ποιμένι· υἱὸς Δαβὶδ λέγεται ὁ Χριστός· διὰ
τὴν ἐξ ἐκείνου σάρκα· ὅθεν ὁμολογοῦντες υἱὸν Δαβίδ, Χριστὸν
αὐτὸν ἔχουσι· κατὰ σάρκα δὲ γινώσκουσι· μὴ ποιοῦντες:

Καὶ ὅμως οὐδεὶς ἐὰν ἡ δύναμις λέγῃ περὶ ἑαυτῆς τὸ δύναμαι.
Καὶ ὅμως δὲ ἂν Κύριον, τῷ μὴ φύσει τὸ δύνασθαι ἔχοντι· ἀλλὰ
διὰ χάριτος λαμβάνοντι, λέγειν ὅτι δύναμαι· παρηγ

ἀνη

ἀπολ

ἐκράτησε τῆς χειρὸς αὐτῆς· Καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον· Καὶ
ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην:—

Ἔθος ἦν τοῖς ἀρχαίοις κόρμοις ἡμίλλων ὥσπερ πρὸς ὥραν σαλπιγκταῖς,
ἐρεθίζειν δι' αὐτῶν στρεμμάτων τοῦ σώματος· διὸ καὶ αὐλητὰς ἦσαν
ἔσω· ἐπεὶ καὶ παρ' αὐτὸ περὶ φθέγματα τὸ μουσικὸν ἐποίουν τοῦ-
το οἱ Ἰουδαῖοι· πανταχοῦ δὲ φεύγων τὸ φιλόκομπον ἵνα μὴ
δόξῃ ἐπὶ μέγα ποθεῖν τεθνηκέναι, προστάττει τὸν ὄχλον ἀναχωρεῖν·
φάσκων μὴ τεθνηκέναι τὴν κόρην· ἀλλὰ καθεύδειν. τοῦτο
δὲ καὶ ἵνα καταγελάσωσιν αὐτοῦ οἱ Ἰουδαῖοι ἔλεγεν· ὥστε τὴν
νεκρὰν λέγοντος καθεύδειν· καὶ ὁμολογήσωσιν ὅτι τὴν νεκρὰν ἀ-
νέστησε· καὶ ἵνα δείξῃ, ὅτι εὔκοπον ἦν αὐτῷ ἐγεῖραι νεκρὸν, ὥσ-
περ τὸ ἐξ ὕπνου ἐγεῖραι ἄνθρωπον καθεύδοντα· ὡς γὰρ ζῶσα
παρ' αὐτῷ, ἢ ἐπειδὴ μὴ τεθνηκέναι αὐτήν· πάντες γὰρ αὐτῷ
ζῶσι· διὰ τοῦτο, μάλιστα καὶ ὡς μόνος δυνάμενος ἀναστῆσαι ἐγεῖραι νεκρούς:—

ωρ

Πῶς οὖν πάντως ὁ Πλοῦ καταγελάθημεν καὶ τοιαῦτα θαυμουργοῦντος, ὅτι οἱ ἐλπί-
δα ἔχοντες τῆς ἀναστάσεως ἁμαρτήσαντες, οὐκ ἀποτεθνήκασιν· ἀλλὰ καθεύ-
δουσι· διὸ καὶ ὁ [illegible] ἀπόστολος· οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν περὶ
τῶν κεκοιμημένων· ἵνα μὴ λυπῆσθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ
μὴ ἔχοντες ἐλπίδα· ἀμφότεροι δὲ, σπαργανώσαντες τὸ δένδρον ὅτι ἐκάλλε-
ποιῶσιν· καὶ ἄλλον δὲ καλοῦντες αὐτὸ, ἔλεγεν ὅτι καθεύδει· ἵνα
ἀπαντῶντες ἐκείνων ὅτι ἀποτέθνηκεν, ὅπου ἁμαρτία, μὴ δυνη-
θῶσιν ἀρνήσασθαι τὸ γεγονός:—

Ἡ μὲν τοῦ Ἰ(ησο)ῦ χεὶρ· ζωτικὴ οὖσα, τὸν νεκρὸν ἐζωοποίει· τοῦ-
το γὰρ καὶ ὁ π(ατ)ὴρ ἐπεζήτησεν εἰπών· ἐπίθες τὴν χεῖ-
ρα σου ἐπ' αὐτὴν καὶ ζήσεται· ὁ δὲ λόγος, καὶ διανιστᾷ αὐτὴν
καὶ ζωογονεῖ· διὰ τοῦτο, καὶ χειρὶ καὶ λόγῳ αὐτὴν ἀ-
νέστησεν:—

Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰ(ησο)ῦ· ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ κρά-
ζοντες καὶ λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς υἱὸς Δ(αυὶ)δ· ἐλθόντι δὲ
εἰς τὴν οἰκίαν, προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοί· καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰ(ησοῦ)ς·
πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι, λέγουσιν αὐτῷ, ναὶ κύ-
ριε. τότε ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων· κατὰ τὴν πίστιν
ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. καὶ ἀνεῴχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλ-
μοί· καὶ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ Ἰ(ησοῦ)ς λέγων· ὁρᾶτε· μηδεὶς
γινωσκέτω. οἱ δὲ ἐξελθόντες, διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ
ἐκείνῃ +

ιγ

+ τῶν δύο τυφλῶν:—

ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν· καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας· καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν:

Κώμας καὶ πόλεις περιῄει ὁ σωτήρ· ὡς ὁλοτελῶς ποιῶν τὸ ἀγαθόν· ἀλλ' εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος τοὺς λοιδοροῦντας· ἵνα μὴ εἴπῃ τις ὕστερον ὅτι δόξης ἕνεκεν ταῦτα ἐποίει· καὶ ἵνα μὴ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως εἴπωσιν· ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐδίδαξεν· οὐ μόνον οὖν ἐδίδασκεν ὁ σωτήρ, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν σημείων εἷλκε· καὶ διὰ τὸ δυσήκοον τῶν ἰουδαίων, καὶ λόγοις καὶ ἔργοις διήλεγχεν αὐτῶν τὴν σκληροκαρδίαν· οὐδὲ γὰρ λεληθότως ἐκήρυττεν· ἀλλὰ πανταχοῦ περιϊών: ἀρχ

Ἐδίδασκε μέν, ἑρμηνεύων τὰ τῶν ἁγίων γραφῶν ἐπιλύων καὶ ζητήματα· καὶ τὰς περὶ αὐτοῦ μαρτυρίας. καὶ τοῖς ἤδη προκόψασι καὶ δυναμένοις δέξασθαι τὰ μυστήρια, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἐκήρυττε· τοὺς δὲ θεραπείας δεομένους, ἐθεράπευεν:-

Εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας κυρίως ὠνόμασθη· τοῦτο δὴ τὸ πᾶσιν εὐαγγελίζεσθαι τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν τὴν ἐγγύτητα· ὅταν γὰρ ἀναστῶμεν ἀπὸ τῶν νεκρῶν· καὶ τῆς τοῦ ἁγίου πνς μετάσχωμεν χάριτος, ἄτρεπτοι μένομεν τὰς ψυχ(ὰς) καὶ ἄφθαρτοι τὸ σῶμα· ἐν οἷς διαιτώμενοι· ἤγγικε μὲν δὲ πανταχοῦ λέγει τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ὡς δὴ διὰ τῆς αὐτοῦ παρουσίας, καὶ τὴν ἀλήθειαν τοῦ πράγματος κομισαμένων ὑπόσχεσιν· καὶ ὡς ἐντεῦθεν γινομένου ἤδη καὶ τὴν ἀπαρχὴν κομίζεσθαι τοῦ πνς.-

Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν· ὅτι ἦσαν ἐσκυλμένοι· καὶ ἐρριμμένοι ὡσεὶ πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα· τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ὁ μὲν θερισμὸς πολύς· οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν τοῦ κυ τοῦ θερισμοῦ· ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ:.

Οἱ ὄχλοι, ὡς μόνου διδασκάλου προσέχοντες τῷ χῷ· τότε οὖν τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς φη(σὶν) ὁ σωτήρ· ὁ μὲν θερισμός, πολύς· οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· καὶ θερισμὸν μὲν φη(σί), τοὺς δεομένους τῆς διδασκαλίας ὄχλους, τοὺς πιστούς· ἐργάτας δὲ τῶν— ἀρχ

γγειλε δὲ ὁ σωτὴρ τοῖς τυφλοῖς, τὸ μηδενὶ ἐξειπεῖν τὸ γενόμενον·
τὸ μηδὲ ἐν ἑαυτῷ δείκνυσθαι διδάσκων ἡμᾶς· οὐ γὰρ ἰδίας κό-
μπος ἦν τὸ πλὴν ἀλλ' ἵνα ... ἄρχεσθαι παρ' αὐτοῦ. ἡ δὲ τῶν
ἰαθέντων ὁμολογία οὐ τῆς ἰάσεως ἀπελέγχει μὲν αὐτοῖς ἡμαρτημένην·
ἀλλ' εὐγνωμοσύνην ἐμαρτύρησεν:—

Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἰδοὺ προσήνεγκαν αὐτῷ ἄνθρωπον κω-
φὸν δαιμονιζόμενον. Καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου, ἐ-
λάλησεν ὁ κωφός. καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες·
οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ. οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον·
ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια:

ανε Οὐ τῆς φύσεως τὸ πάθος ἦν· ἀλλ' ἀπὸ τοῦ δαίμονος ἡ ἐπιβουλή·
Καὶ ἑτέρων διὰ τοῦτο δεῖται τῶν προσαγόντων. οὐδὲ γὰρ δι' ἑ-
αυτοῦ παρακαλέσαι ἠδύνατο· ἄφωνος ὤν. τοῦ δαίμονος
δεσμοῦντος τὴν γλῶτταν. διὸ οὐδὲ ἀπαιτεῖ παρ' αὐτοῦ πίστιν
ὁ Χριστός· ἀλλ' εὐθέως διορθοῦται τὸ νόσημα. ᾔδει γὰρ ὅτι ὁ δαίμων
ἦν ὁ κωλύων αὐτὸν λαλεῖν. ἐκβληθέντος γάρ φησι τοῦ δαιμονίου,
ἐλάλησεν ὁ κωφός. τότε δὴ καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες·
ὅτι οὐδέποτε οὕτως ἐφάνη ἐν τῷ Ἰσραήλ. αἰνίττεται δὲ ὁ λόγος,
ὅτι καὶ προφήτας καὶ πατριάρχας παρέδραμεν ἐν τοῖς ἰά-
μασιν ὁ Χριστός. οὐδεὶς γὰρ οὕτω μετ' ἐξουσίας τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα
ἐθαυματούργησε καὶ ἀμείνους ὄντες ἄρχονται, οὐ παρ' αὐτοῖς ἐθεράπευσε.
καὶ ὁ μὲν δῆμος, οὕτως. ἐλύπει δὲ τοὺς Φαρισαίους τὸ ἀπο-
θαυμάζειν τὸ πλῆθος. διὸ καὶ ἔλεγον· ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαι-
μονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. ἄλογον δὲ φρενοβλαβείας ἦν
τὸ λεγόμενον. ἔργον δαιμόνων, ταῦτα, μόνῃ τῇ θείᾳ πρέποντα
φύσει. οὐδεὶς γὰρ δαίμων δαιμόνια ἐκβάλλει. ταῦτα γὰρ ἑαυτῶν
συμφέροντα εἰώθασιν. οὐ καταλύειν. ὅπου γε, οὐ μόνον δαίμονας
ἐξέβαλλεν· ἀλλὰ καὶ ἑτέρας ποικίλας νόσους πάντα ἐθεράπευε.
Καὶ οὐ μόνον τοῦτο ἀλλὰ καὶ ἁμαρτήματα ἀφίησι. καὶ βασιλείαν
οὐρανῶν ἐκήρυσσε. καὶ πρὸς Θεόν. Καὶ περὶ προσῆγεν, αὐτοὺς, οὐ πάντως
ὁ ποιῶν τὸ ἔργον δαίμων, οὐ ταῦτα δυνηθείη κατεργάσασθαι. μᾶλλον μὲν
οὖν, καὶ νοσήματα ποιοῦσι. καὶ θανατοῦσιν. εἰδωλολάτρας
... τοὺς ἀνθρώπους. καὶ ἕτερα κακὰ ἐργάζονται. ἀπο-
... τὴν φύσει ἡμῶν θεοῦ:—

Καὶ ... πᾶσας τὰς κώμας. διδάσκ

ἀφθόνως· ἵνα δι' αὐτοῦ τούτου καταστήσῃ κατὸν τοῖς ἀμφοῖν, πρὸς θήνη
ἀξιοπίστοι τοῖς ἀκροαταῖς τὸ κήρυγμα.

Εἰ καὶ μηδὲν ἕτερον ἦν πάντων ἄξιον δοθεῖν, ἀλλ' ὅμως ἀπὸ μόνης ἦν ταύ
τῆς τοῦ Χριστοῦ, τὴν τοιαύτην ἔχομεν ἐξουσίαν· οὐ μόνον σωματικὴν·
ἀλλὰ καὶ ψυχικὴν πληγὴν θεραπεύειν· ἵνα ἀμφότερα συναμφότερα
συμφωνήσαντα ταῖς τοσαυτότητι λόγου καὶ σώματι, δοξάσωσι
καὶ εὐλογήσωσι τὸν θεὸν τὸν ἐμφανίσαντα αὐτοῖς:-

Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματα, ἐστὶ ταῦτα· πρῶτος,
Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος· καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ·
Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου· καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· Φίλιππος
καὶ Βαρθολομαῖος· Θωμᾶς καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης· Ἰάκωβος
ὁ τοῦ Ἀλφαίου· καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος· Σίμων ὁ
Κανανίτης· καὶ Ἰούδας Ἰσκαριώτης ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν.

Διὰ τοὺς ψευδαποστόλους ἐσημειώσατο τὰ ὀνόματα τῶν ἀποστόλων· καὶ γὰρ ὁ Μάνης, ἀπόστολον ἑαυτὸν ὠνόμαζε· καὶ ἄλλοι τινές· προτιμῶν Σίμωνα Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφόν· τὸν μέν, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς· τὸν δέ, ἀπὸ τῆς ἀγχινείας τῆς κατὰ τὸν πρότερον· καὶ διὰ τοῦτο, πρὸ πάντων τῶν ἄλλων τούτους κληθῆναι· εἶτα, κατὰ συζυγίαν τάττει συμφώνως Μάρκῳ καὶ Λουκᾷ, Ἰάκωβον τὸν Ζεβεδαίου· καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· οὐ κατὰ προτίμησιν τοῦ μαθητοῦ τὰς ὀνομασίας τιθείς· καὶ πρὸ Ἰωάννου, οὐ μόνον τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ νεάζων ἦν, ἀλλὰ καὶ Ἀνδρέου· εἶτα ἐπὶ τὸν Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον, ἐπὶ τὸν Θωμᾶν καὶ Ματθαῖον τὸν τελώνην· καίτοι γε ὁ Ματθαῖος, μείζων ἦν τοῦ Θωμᾶ· καὶ γὰρ ὁ Λουκᾶς, οὐχ οὕτως· ἀλλ' ἀντιστρόφως τίθησι καὶ προτίθησιν αὐτὸν τοῦ Θωμᾶ· ἵνα δὲ δείξῃ τὴν χάριν τοῦ καλέσαντος, καὶ τελώνην ἑαυτὸν καλεῖ· εἶτα εἰπὼν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου· ἦν γὰρ καὶ ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, ἐπάγει· καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος· εἶτα εἰπὼν Σίμωνα τὸν ζηλωτὴν ὃν καὶ Κανανίτην καλεῖ, ἐπὶ τὸν προδότην ἔρχεται· καὶ Ἰούδαν· ἀπὸ τῆς πόλεως αὐτὸν καλῶν Ἰσκαριώτην· ἦν δὲ καὶ ἕτερος Ἰούδας· ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος ὁ καὶ Λεββαῖος· ὃν Ἰακώβου ὁ Λουκᾶς εἶναι λέγει· διὰ τοῦτο, καὶ προδότην αὐτὸν ἐκάλεσεν· ἀπὸ τοῦ ἐσομένου διὰ τοῦ δηλῶν· ὅτι τοιούτων ἀξιωθεὶς χαρισμάτων, προδέδωκε τὸν διδάσκαλον.

ἀμφότερα

τὶ δὲ πολλοὶ ὄχλοι· ὀλίγοι δὲ ἐργάται, ὡς οὐδὲ μόνος ὁ μὲν πρός· ἤτοι ταῦτα λέγει τοῖς μαθηταῖς· οἱ ὀλίγοι ὄντες, [illegible] ὡς ὀλίγοι [illegible]· ὡς ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ σπόρον· τοῦ [illegible], προφητευόντων προφητῶν· ὡς προφητῶν καὶ ἀποστόλων κυρίου· ἐκ τῶν δὲ δεήθητε τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας· ὡς αὐτὸς κύριος ὢν τοῦ θερισμοῦ καὶ δέχεται τοῦ αἰτῆσαι, καὶ τὸ ὑπὲρ καὶ τοῦ [illegible], παρακελεύεται τοῖς δώδεκα· δηλῶν, ὡς αὐτός ἐστιν ὁ γεωργός· ὁ δὲ θερισμὸς οἱ ὄχλοι· οἱ δὲ προφῆται ἐργάται, οἱ τῶν [illegible] διδάσκαλοι· ὧν ἐπιλείπων, ἀπηρτίσθη τῶν ἀποστόλων ὁ χορός· οἱ τέλειοι, ὀλίγοι ἦσαν ὡς πρὸς τὸ πλῆθος τῆς οἰκουμένης κήρυγμα· οἱ δὲ θερισταὶ, ἄγγελοί εἰσι· καὶ μὴν τοῖς ἀγγέλοις τῶν ἀποστόλων λέγεται τὸ θερισμὸς ἐστί· τῶν ἐπιτελουμένων ἑαυτῶν [illegible], τὸν σπόρον τὸν λόγον· θερισταὶ δὲ ὀλίγοι· οὐ γὰρ πολλοὶ οἱ ἂν μεταχειρισάμενοι ὀρθοτομοῦντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας· εἰ δὲ τὸ ἐνθάδε ἐξετάζειν, ἐπειδὴ τῶν μακαρίων ἐργατῶν χώρα· ἐκκαλοῦνται δὲ ἐργάται ἐκ τῶν θερισμῶν ὁ [illegible] λογικῶς ἐστὶν οἱ ὀλίγοι ἐργάται δεῖσθαι θεριστῶν:·

ὠριγ Θεωρεῖτε φησὶν ὅσοι μὲν τῶν [illegible] ἡ ἐπίδοσις· ὅπως δὲ οὐκ ἔστιν οἱ [illegible] διδάσκοντες· αὐτοῖς· ὡς ἐντεῦθεν αὐτοῖς ἀγωνίζεσθαι· ἐπεὶ [illegible], τοσοῦτον κάματον ὑπομένειν· τὸ γὰρ ὀλίγοι ἐργάται ἐνταῦθα, ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἔστι λέγει· τὸ ὀλιγοστόν ἐστιν, ἀντὶ τοῦ οὐκ εἰμὶ [illegible]· ὡς καὶ παρὰ τῷ Δαβίδ· τὸ ὀλιγώθησαν αἱ ἀλήθειαι ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων· θεριστὰς δὲ· τοὺς ἀποστόλους ἐκάλεσε· δεικνὺς ὅτι καὶ τὰ διὰ τῶν προφητῶν ἡρμόσατο· καὶ διὰ τῆς αὐτοῦ δυνάμεως καὶ τῆς χορηγίας ἐδίδαξε· καὶ ὅτι προφητῶν καὶ ἀποστόλων αὐτὸς κύριος· καὶ τῶν πάντων ἀνθρώπων ὡς δημιουργός· καὶ ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ σπόρον οὐκ ἐπ' ἀλλότριον ἀποστέλλει τοὺς μαθητάς:·

Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ· ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων· ὥστε ἐκβάλλειν αὐτά· καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν:·

ὠριγ Ἐπεὶ [illegible] εἰς τὸν θερισμὸν ἐργάτας, τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ· ἐξουσίαν [illegible] πνευμάτων ἀκαθάρτων· καὶ νόσους θεραπεύειν

ιθ π τῆς τῶν ἀπο διαταγῆς

τοῦ ἰσλ· ἀπολωλότας λέγων· τὸν δὲ [illegible] αὐτοῖς μόνοις οὐ φυλάξαντες· πορευόμενοι δέ· κελεύονται κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· βασιλεία δὲ οὐρανῶν ἐστίν, ἡ οὐρανοπολίτας ποιοῦσα τοὺς πιστούς· ἡ [illegible] χάρις καὶ ἡ διὰ τῶν [illegible] πολιτεία· τὸ δὲ ἤγγικε φησίν· ἐπειδὴ διὰ τῆς [illegible] ἐγγὺς [illegible]· εἶτα δεικνὺς [illegible] κατὰ [illegible] τοῦ θεοῦ τοὺς κήρυκας τὸ λέγειν, [illegible] αὐτοῖς [illegible] ἵνα καὶ διὰ τούτων, [illegible] πιστοὺς ἀπεργάσωνται· ἐπειδὴ δέ φησι χάριν [illegible] καὶ τὸ δωρεάν καὶ [illegible] ὑμᾶς μάλιστα χρημάτων δὲ [illegible] καὶ [illegible] ῥάβδον κήρυκας ὑμᾶς [illegible] διακομίσαντες:-

Μὴ κτήσησθε χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον· μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν· μὴ πήραν εἰς ὁδόν· μηδὲ δύο χιτῶνας· μηδὲ ὑποδήματα· μηδὲ ῥάβδους· ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ ἐστιν:-

Παραινεῖ μηδὲ τροφῆς φροντίζειν αὐτούς· [illegible] θέλει γὰρ τοὺς μαθητάς, κρείττονας τοῦ σώματος εἶναι· καὶ ἐλευθέρους τῆς φιλοχρηματίας· ὡς ἐμποδίζοντος [illegible] θεοσέβειαν [illegible]· [illegible] δὲ [illegible]· ταῦτα γάρ, [illegible] αὐτοῖς [illegible]· οὐδὲ [illegible] χρείαν [illegible] [illegible]· [illegible] οὐδὲ [illegible] μόνον [illegible], ἀλλὰ καὶ εἰ χρεία [illegible]· καὶ [illegible] μείζονα [illegible] αὐτούς· [illegible], οὐδὲ [illegible] τῶν ἀποστόλων ὑποδήματα ἔχειν ἀχρεῖν· οὔτε [illegible] καὶ [illegible]· δῆλον [illegible] ὅτι [illegible] τῆς χρείας ἔχειν οὐ κωλυόμεθα· ἐπ' ἐκείνων δὲ μόνον τῶν καιρῶν, ἐπεὶ [illegible] χρήσασθαι [illegible] διαφορᾷ [illegible]. καθὸ [illegible] ἀποστέλλων τοὺς κήρυκας [illegible] ἐκείνους [illegible] παιδευομένους· [illegible] ὅτι [illegible] αὐτοῖς [illegible] ἔρημον, οὐδὲν [illegible]· ἐπεὶ [illegible] αὐτοῖς [illegible]· τὸ δὲ ἄξιος ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ φησίν, ὅτι [illegible] αὐτοῖς [illegible] ἐκ τῶν μαθητῶν· καὶ [illegible] ὡς μηδὲν [illegible] [illegible]

δύο γὰρ ἦσαν ἰοῦδαι ἐστίν· εἷς ὁ θαδδαῖος ὁ καὶ λεββαῖος ὃς καὶ
ἰακώβου ἐκαλεῖτο· καὶ ὁ προδότης· καὶ δύο ἰάκωβοι·
εἷς ὁ τοῦ ζεβεδαίου καὶ ἕτερος ὁ τοῦ ἀλφαίου· καὶ δύο
σίμωνες· εἷς ὁ καὶ πέτρος· καὶ ἄλλος ὁ κανανίτης· ἰστέον δὲ
ὅτι καὶ ὁ ἰσκαριώτης ἰούδας, σίμωνος ἐκαλεῖτο· Καὶ ὁ
θαδδαῖος, ἰούδας :–

ὡρι

Ἤφειλε καὶ τῶν ὀνομάτων ἐνδείξασθαι τῶν ἤδη γεγραμμένων ἐν
[illegible] τῶν ἐν αὐτοῖς· δώδεκα δέ, κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν
δώδεκα φυλῶν τοῦ ἰσλ̅· καὶ τῶν δώδεκα λεόντων· καὶ
τῶν δώδεκα μηνῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ· ἐνιαυτὸν γὰρ ἔφη τις
κυρίου δεκτόν· καὶ τῶν δώδεκα ὡρῶν τῆς ἡμέρας· ἣν ἐποί-
ησεν ὁ κ̅ς̅ :–

Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ ἰ̅ς̅· παραγγείλας αὐτοῖς
λέγων· εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε· καὶ εἰς πόλιν σαμαρει-
τῶν μὴ εἰσέλθητε· πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα
τὰ ἀπολωλότα οἴκου ἰσλ̅· πορευόμενοι δέ, κηρύσσετε·
λέγοντες· ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· ἀσθενοῦντας
θεραπεύετε· λεπροὺς καθαρίζετε· δαιμόνια ἐκβάλλετε·
δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε :–

Πρῶτον τοίνυν ἔδει κηρυχθῆναι τοῖς ἰουδαίοις τὸ εὐαγγέλιον·
ἐπειδὴ πρὸς αὐτοὺς ἦσαν αἱ ἐπαγγελίαι, καὶ ἐξ αὐτῶν ὁ χ̅ς̅·
τὸ κατὰ σάρκα· [illegible] φασὶν αὐτῷ,
[illegible] ἵνα μὴ ἔχωσιν ἀπολογίαν· λέγοντες ὅτι
διὰ τοῦτο οὐκ ἐδεξάμεθα τοὺς ἀποστόλους· ἐπειδὴ ἐπὶ τὸ
[illegible] καὶ τοῖς ἐθνικοῖς καὶ τοῖς σαμαρείταις οὐκ ἐξ ἀρχῆς·
ἐκήρυττον· οὐ [illegible] ἦσαν παραιτησάμενοι τὴν
διδασκαλίαν οἱ ἰουδαῖοι· ὅτε δὲ ἀπώσαντο τὸν λόγον, ἠ-
[illegible], ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη· [illegible]
[illegible] δὲ [illegible] τοῖς ἐθνικοῖς· ἐπειδὴ δὲ ἐξ ἐθνῶν
ἦσαν [illegible] πολέμιοι ὄντες· καὶ οἰκήσαντες τὴν
γῆν ἰουδαίαν· ἐπειδὴ δὲ ἐν μέσῳ τῆς ἰουδαίας ἦσαν αὐτό-
χθονες σαμαρεῖται· διὰ τοῦτο ἔδει διελθεῖν, [illegible] αὐτῶν μὲν
[illegible] εἰσελθεῖν εἶπε· καὶ τὸ, εἰς πόλιν· ἀλλ' [illegible]
[illegible]· ἐπὶ δὲ τῶν ἐθνῶν [illegible], τὸ δεικνύμενον, εἰς ὁδὸν
ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε· παρὰ [illegible] δὲ εἶναι αὐτοὺς ἀπολωλέναι·

—ρεστιάσιμοι φαῦλοι ὡς φιλήδονοι γενόμενοι, οὐδὲ αὐτοῖς ἀπο-
θῆσθαι· λέγει γὰρ μὲν καὶ ἀλλ' ἡ τῆς διακρίσεως πρὸς τὸν
ἐνδιατρίβοις αὐτοῖς μένειν· μὴ μεταβαίνοντας ἐξ οἰκίας εἰς οἰ-
κίαν· ἵνα μὴ δόξωσι τοὺς παραλαβόντας ὑβρίζειν· ἢ πᾶσι κ-
ατὰ τῶν πλειόνων θηρᾶσθαι τιμάς· καὶ δόξωσι γαστρίμαρ-
γοι εἶναι καὶ ἄχρειοι· θέλει δὲ γίνεσθαι τὸν ἀσπασμόν, οὐ
κενὸν ψιλοῖς ῥήμασιν, ἀλλ' ἐν αὐταῖς ταῖς πληροφορίαις· λέγει δὲ
παρ' αὐτὸν τὸν ἀσπασμὸν γίνεσθαι διὰ τὸ τοσοῦτον ἀδιαλεί-
πτως· καὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ οἴκῳ εὐλογεῖσθαι· καὶ ἐὰν
μὲν ἦ οἰκία ἀξία, τουτέστιν οἱ ἐν τῷ οἴκῳ, παραμένειν αὐ-
τοῖς τὴν εὐλογίαν· εἰ δὲ μή γε, ἐπαναστρέφειν ἐξ αὐτῶν
τὴν εὐλογίαν· εἰ γὰρ καὶ ὡς ἄλλοι ἠγνόησαν ἢ ἐτεύσαν τοὺς
πονηροὺς καλοὺς εἶναι τοὺς φαύλους, ἀλλ' ὅσον παρ' ὃ χαρίσαν-
το ἀφεῖναι τὴν ὑμῶν ἁμαρτίας κἂν μή, οὕτως καὶ τοῦτο τὸ
διὰ τῆς αὐτῶν ἐνεργείας παραμένειν τοῖς ἀξίοις τὴν ἐ-
ξ αὐτῶν εὐλογίαν· ἢ τῆς δοκεῖ μηδὲ ἁρμόσαι τοῖς μὴ τοιούτοις
ὅλως :—

[illegible]

Διὰ τὸ μέτριον καὶ ἀσυκοφάντητον· τοῖς μὲν εὐπορ[illegible]οις,
μεθιέναι ἐξ ἑτέρων ἀσθενέστερον ἁρμόσῃ· τοῖς δὲ ἀδωροδοκήτοις,
οὐκ ἔστι· δικαίαν δὲ ἔδειξε τὴν τῶν ἀναγκαίων ἀπόλαυσιν·
τροφὴν δὲ εἰπών, τὴν τρυφὴν ἀπήλλαξεν :— τοῦ αὐτοῦ

Οὐδὲ κονιορτὸν θέλει ἔχειν αὐτοὺς ἐκ τῶν ποδῶν ἐκ τῆς τῶν
ἀνοσίων ἀνθρώπων γῆς· δεικνύντας ὅτι οὐδὲν ἐλάμβανον το
ἀπὸ τῶν ἀπειθῶν· δεῖγμα δέ ἐστι καὶ ὁ κονιορτὸς τοῦ κόπ-
ου ὃν ὑπέμειναν δι' αὐτούς· ἢ ὥστε δεῖξαι, μηδὲν λαβεῖν αὐτοὺς
παρ' αὐτῶν· μηδὲ κολλᾶσθαι· λέγει δὲ ὅτι καὶ χεῖρον ἢ τῶν
σοδομιτῶν πείσεσθαι· ὅτι ἐκεῖνοι μέν, ἀγγέλους ἠτίμασαν·
οὗτοι δέ, τοὺς ἀποστόλους· τοὺς ἐν τάξει ἀγγέλων ὁμο[illegible]·
μᾶλλον δὲ τὸν ἀποστείλαντα αὐτοὺς καὶ τὸν ἐκείνου πατέρα·
καὶ οἱ μέν, ἐπιξενίαν ἐληλυθέναι δοκοῦντας· οἱ δέ, βασι-
λείαν καλοῦντας :—

Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε
οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις· καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί·

Πρόβατα καλεῖ τοὺς μαθητάς· διὰ τὸ ἐπιεικές· λύκους δὲ
τοὺς ἰουδαίους· διὰ τὸ κατ' αὐτῶν φονικόν· τοῦτο δέ φησιν, ἔστι

[illegible] τοῦ χ(ριστο)ῦ [illegible] λόγου [illegible]

[illegible] Ὁ [illegible] τῶν ἐθνῶν [illegible] μέλλοντας [illegible]
[illegible] ὁμοίως θέλων [illegible]
[illegible] ἐλθεῖν· [illegible]
[illegible] λόγοις [illegible]
[illegible] τοῦ προφήτου· μηδὲ δύο χιτῶνας:—

τοῦ αὐ(τοῦ). Ἀ[illegible] καὶ [illegible] ὑφάναι τὸν κ(ύριο)ν χ(ριστὸ)ν [illegible]
[illegible] ἐπιστεύθητε, [illegible]· τὸν γὰρ [illegible]
[illegible]· [illegible] καὶ τοὺς [illegible] αὐτοῦ· τοῦ
[illegible] χερσὶ [illegible] γυμνίας, [illegible]
ἀλλ' ἢ δὲ [illegible]

τοῦ αὐ(τοῦ). Ἀπεστάλησαν [illegible] ταῖς πορείαις, ἀλλ' ἔχειν μὲν [illegible] ζώνη
[illegible] ὁδεύειν τὸν εἰ [illegible]· [illegible] ὁδός· καὶ [illegible]
[illegible]· ἀλλ' οὐδὲ [illegible] χαλκόν· οὐ γὰρ εἰ [illegible]
ὄφεως [illegible]· [illegible] οὐδὲ ἄλλου θηρίου:—

τοῦ αὐ(τοῦ). Ὁ [illegible] ἔχεις τὸν [illegible] φροντίζοντα τοῦ σώματός σου, καὶ φυ-
λάττοντα τὴν εἴσοδόν σου καὶ τὴν ἔξοδόν σου, οὐκ ἔχεις χρεί-
αν [illegible]:—

τοῦ αὐ(τοῦ). Ὅπου οὐκ ἔστιν ἀξία ἀλλ' ἡ [illegible], οὐ χρεία ῥάβδου· [illegible]
[illegible] ἐκφοβεῖν διὰ τῆς ῥάβδου· [illegible]
[illegible], διὰ [illegible] φωνῆς [illegible]
[illegible]· ὥσπερ εἰ ἔχεις τὸ [illegible], [illegible]
ῥάβδον [illegible] θείοις [illegible] λόγοις:—

Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθητε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ
ἄξιός ἐστι· καὶ ἐκεῖ μείνατε ἕως ἂν ἐξέλθητε. εἰσερχόμενοι
δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, ἀσπάσασθε αὐτήν· καὶ ἐὰν μὲν ᾖ ἡ οἰκία ἀξία,
ἐλθέτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν· ἐὰν δὲ μὴ ᾖ ἀξία,
ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. καὶ ὃς ἐὰν μὴ δέ-
ξηται ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχό-
μενοι ἐκ τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐκτινά-
ξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ Γομόρρων ἐν
ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

[illegible] ἐκολλήθη [illegible], ἀλλ' [illegible], [illegible]
[illegible] εἰ δὲ

καὶ ἐπιδιδοὺς μόνον τηρῶ τὴν ἰδίαν κεφαλήν· ὁ ὄφις πίνων ὕδωρ,
ἀποτίθεσι τὸν ἰόν· ὁ ὄφις, ὥσπερ χωρεῖ τοῖς διαλάκ-
σι καὶ κατακάμπτει ἑαυτόν· καὶ πολλάκις ζητῶν εὑρεῖν σφη-
κῶν αὐτῶν· ἐν δὲ τῇ περιστερᾷ· τὸ καθαρὸν καὶ ἡσύχιον
καὶ ἀκέραιον καὶ φίλανδρον καὶ ἀμνησίκακον· ὥσπερ μιμη-
σο δὲ τῆς ἁπλότητος τοῦ μὲν ὄφεως περιστερῶν:

Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς
συνέδρια· καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσου-
σιν ὑμᾶς· καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε
ἕνεκεν ἐμοῦ· εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν.
ὅταν δὲ παραδιδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ
τί λαλήσετε· δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ
τί λαλήσετε· οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες· ἀλλὰ τὸ
πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. παραδώσει
δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον· καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ
ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς· καὶ θανατώσου-
σιν αὐτούς· καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων
διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος
σωθήσεται:—

Πρόσεχε μὲν αὐτοῦ τῷ θεῷ· αὐτὸς ὢν χρόνων καὶ ζωῆς· καὶ δὴ διδάσκει ὅτι
ὅπου μόνον τοῖς ἰουδαίοις ἔμελλεν αὐτοὺς προσάγειν· ἀλ-
λὰ καὶ ... τοῖς ἔθνεσι. διὸ ... εἰς μαρτύριον αὐτοῖς
καὶ τοῖς ἔθνεσι. τουτέστιν, εἰς ἔλεγχον τῶν μὴ πιστευόντων· ἵ-
να μὴ λέγωσιν οἱ μαθηταί· πῶς ... τοιούτ-
γινομένων πραγμάτων ἡμεῖς ἰδιῶται ὄντες· μὴ σοφοὶ
καὶ δυνατοί, τῶν μὴ λαλοῦντες. καὶ περὶ τῆς ἀπολογίας κελεύει
θαρρεῖν· μὴ μεριμνήσητε λέγων πῶς ἢ τί λαλήσετε· καὶ τὸ ἐμόν.
ὅτε γὰρ μὲν διὰ φίλων μέλλει γίνεσθαι διάλεξις, δεῖ
ὑμᾶς καὶ προμεριμνᾶν περὶ τοῦ ἑτοίμους εἶναι πρὸς
ἀπολογίαν· ἔνθα δὲ μεθ' ὄχλου καὶ κατακλείων· ἔνθα
φόβος πολύς· καὶ δῆμοι μαινόμενοι· καὶ δικαστήριον
φοβερόν· καὶ πολλὴ ἐξουσία γίνεται, ἐκεῖ τὴν ἑαυτοῦ
σοφίαν ὁ χριστὸς παρέχει τοῖς ... ἵνα μὴ δειλιάσητε. τὸ μὲν
γὰρ ὁμολογεῖν, ἐφ' ἡμῖν· τὸ δὲ ἀπολογεῖσθαι, οὐ κατ' ἐφ' ἡμῖν.
... παρέχει μεγάλας αἰτίας· ἀλλ' ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ δίδοται

ἀπ
ἀπε

καὶ [illegible] τῶν [illegible] τὸ [illegible]· ὥστε [illegible] γὰρ [illegible]
[illegible] [illegible]· οὕτω καὶ [illegible] [illegible]
[illegible]· ἵνα [illegible] [illegible] [illegible], κε
[illegible] αὐτοῖς [illegible] [illegible] χειρ· εἴπω, θέλει
αὐτοῦ καὶ φρονίμ[illegible]· [illegible] τὸ [illegible] γνώμην τοῦ ὄφ
[illegible] [illegible]· διὸ φησί· γίνεσθε φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφ-
εις· ἐκεῖνος φρονίμως [illegible]· [illegible] φρονίμως τὰς
[illegible] [illegible] [illegible] τυχὼν [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ὁ ὄφις· [illegible] μάχας τὴν ἑαυτοῦ
κεφαλὴν διατηρεῖ· καὶ [illegible] ποιεῖται· ὥστε τὴν κεφαλὴν
διατηρῆσαι, οὕτω καὶ ἡμᾶς κελεύει· πλὴν [illegible]
[illegible] ἐκδῦναι· εἰ δέ τις [illegible] [illegible]
θέλει [illegible] ἐξ [illegible] πρὸς φυγήν· ἵνα μή τι πάθωμεν
περὶ τὴν [illegible]· κεφαλὴ γάρ ἐστιν ἣν δεῖ φυλάττειν,
[illegible] καθάπερ ὁ ὄφις τὴν κεφαλήν· [illegible] δὲ καὶ
[illegible] φρονίμως ἀποξύεσθαι τὸ γῆρας ὁ ὄφις τοῦτο· καὶ
γὰρ [illegible] ἀποδύεσθαι [illegible] [illegible]· [illegible]
[illegible] [illegible] σφίγγων τι τὸ σῶμα ἐκδύων
ἑαυτόν, οὕτω διεισέρχεται ἑαυτόν, ἀποδύεται τὸ γῆρας.
[illegible] οὖν καὶ ἡμᾶς κελεύει ὁ λόγος διὰ τῆς στενῆς καὶ
τεθλιμμένης ὁδοῦ πορευομένους, ἀποδύεσθαι μὲν τὸν
παλαιὸν ἄνθρωπον· ἐνδύεσθαι δὲ τὸν νέον· ἵνα δὲ [illegible]
[illegible] [illegible]· ἀλλ' [illegible] φέρωμεν [illegible] [illegible]
[illegible], θέλει ἡμᾶς εἶναι ὡς τὰς περιστεράς·
αἱ γὰρ [illegible] συνήθως ἀεὶ [illegible] κάμπτουσι· καὶ [illegible]
[illegible] αὐτῶν ἀφαιρούμενοι [illegible]· δι
[illegible] δὲ ὁ λόγος, καὶ [illegible] περιστεράν· [illegible] οἱ
[illegible] [illegible]· καὶ μὴ δεῖν αὐτῶν [illegible]
[illegible]· ἀλλ' ἐνδόντας [illegible] καρδίαν, [illegible]
[illegible] αὐτοῖς τοῦ χρήσιμον ἔρχεσθαι.—

Τοῦ [illegible] φρονήσεως τοῦ ὄφεως [illegible] σκοπεῖς
[illegible]· ἐκεῖνος γὰρ [illegible] εἰς τὴν [illegible] [illegible]
[illegible], καὶ τόπον καὶ καιρὸν καὶ πρόσωπον [illegible]
[illegible]· διὸ· καὶ [illegible] τοῦ [illegible] θέλοντος
[illegible] ὁ ὄφις, [illegible] τὸ σῶμα [illegible] φυλάττει

καὶ ὀλιγοχρονίως [illegible] τὸν [illegible], ἐφθάσαμεν [illegible] τὴν χαι-
[illegible] πάλιν, [illegible] τῶν ἀναστάντων αὐτὸν [illegible] διελέγχον·
καὶ ἄλλη θέσις ἐστὶν ὡς καθ' ἑκάστην ἡμέραν [illegible] ἄρ[illegible]του
τοῦ εὐαγγελίου, πληροῦνται μὲν αἱ προφητεῖαι· οὐ μὴν δὲ
τελεσθῶσιν ἕως οὗ ἔλθῃ ἡ βασιλεία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· λέγει
γὰρ αὐταῖς [illegible] τελείωσιν, ἢ δευτέραν καὶ ἔνδοξον παρουσίαν
τοῦ Χριστοῦ· μεθ' ἣν ἀκολουθήσουσιν αἱ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν
τοῖς δικαίοις [illegible] μέναι [illegible] μαθηταὶ μόνας
μὲν τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραήλ· ἀλλὰ καὶ πάσας [illegible] τῶν ὑπολοίπων
[illegible] τῷ τοῦ εὐαγγελίου κηρύγματι:-

Οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον· οὐδὲ δοῦλος
ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ· ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ δι-
δάσκαλος αὐτοῦ· καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ:-

Τουτέστι, πρὸς τὸ μὴ δάκνεσθαι τοῖς λοιδορουμένοις· δι-
δάσκει γὰρ μετρίως μαθεῖν καὶ ἀνέχεσθαι [illegible]· πῶς οὖν·
οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον· οὔτε δοῦλος
ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ· ἕως ἂν ᾖ μαθητὴς καὶ δοῦλος, οὐ κατὰ
κατὰ τὴν τῆς τιμῆς φύσιν· οὐ γὰρ ἐστὶν ἴσος [illegible] μαθητὴς ἢ δοῦλος
διδασκάλου καὶ δεσπότου· ἤτοι, πρὸς μόνους τοὺς μα-
θητὰς ἁρμόζει τοῦτο· διὸ κἂν ἄρξωνται ποτὲ διδάσκ(αλοι)
οὗτοι, οὐδὲν ἧττον μαθηταὶ καλοῦνται· οὐ γὰρ αὐτοὶ τῶν
λεγομένων εἰσὶν ἀρχηγοί· ἀλλὰ τῶν παρ' αὐτοῦ διδαχθέντων
λόγων διάκονοι· πάντων γὰρ τῶν ἐν τῇ κτίσει· τὸ αὐτοῦ
διδάσκεσθαι φύσιν ἐχόντων, ὁ τούτων δημιουργὸς καὶ κύριος·
οὐ μαθητὴς διδάσκαλός ἐστιν· ἀλλ' ὁ κύριος πάντων ἐστὶ καὶ δι-
δάσκαλος· ἐν αὐτῷ γάρ εἰσι πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σο-
φίας καὶ γνώσεως οἱ ἀπόκρυφοι· ἢ ὅτι ὁ σωτὴρ παρήγγειλε·
μὴ καλέσητε διδάσκαλον ἐπὶ τῆς γῆς· εἷς γάρ ἐστιν ὑμῶν
ὁ διδάσκαλος ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ὡς πρὸς ἐκεῖνον οὖν
τὸν διδάσκαλον, οὐκ ἔστι μαθητὴς κρείττων:-

Εἰ τὸν οἰκοδεσπότην βεελζεβοὺλ ἐκάλεσαν, πόσῳ μᾶλ-
λον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ· μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς·
οὐδὲν γάρ ἐστι κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται·
καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται:-

Διδάσκων ἀνεξικάκως ἀνεξικάκως πᾶν εἶδος λοιδορίας φέ(ρειν)

[illegible] χάριν τοῦ [illegible] δύναμιν [illegible] διαλέξεως· ἵνα μὴ [illegible]
[illegible] ὅτι [illegible] [illegible] τὴν [illegible] ἀρχὴν [illegible]
[illegible] [illegible] σημαίνων αὐτοῖς τὸ [illegible] ἵνα μὴ θορυ-
βηθῶσιν [illegible] σημαίνει ταῦτα· ὡς ὅτι διὰ [illegible]
[illegible]χουσι· τοσαύτη γὰρ [illegible] αὐτῶν ἡ μανία· τηλικαύτη
δὲ ἡ τοῦ κηρύγματος δύναμις, ὡς καὶ φύσιν καὶ συγγένειαν
νικῆσαι· παραδώσει γὰρ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον,
καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ τὰ ἑξῆς· τὸ δὲ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ
πάντων, ἀντὶ τοῦ, ὑπὸ πολλῶν ἀνθρώπων· πολλοὶ γὰρ οἱ [illegible]
δεξάμενοι τὸν λόγον τῆς πίστεως· οἳ καὶ ἠγάπων αὐτούς·
ἢ τοῦ δεικνὺς ὅτι ὁ μὴ ἴσον ἔχων τῆς ἐν ἀρχῇ θεοσεβείας πρὸς τέλος,
οὐδὲν ὠφελεῖται. πολλοὶ [illegible]· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος
σωθήσεται· τουτέστι, τῆς αἰωνίου ἀξιωθήσεται ζωῆς· καὶ τὴν τῶν
ἀπολλυμένων [illegible] λήψεται σωτηρίαν.

Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς
τὴν ἄλλην· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν· οὐ μὴ τελέσητε τὰς
πόλεις τοῦ Ἰσραήλ, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου:

[illegible] Φειδοῖ τῶν [illegible] φονευτῶν, ἐπιτάττει τοῖς ἁγίοις φεύγειν·
οὐ γὰρ δειλίαν αὐτοῖς [illegible]· ἀλλὰ τὸ ἐναντίον· [illegible]
[illegible] τῶν [illegible], ἐπεὶ [illegible] ἑαυτοὺς παραδιδόναι θά-
νατον· καὶ ζημιοῦν τοὺς μέλλοντας ὠφεληθῆναι διὰ τοῦ
κηρύγματος· τὸ δὲ οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραήλ ἕως
ἂν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· οὐ [illegible] αὐτοῦ ἀφίξεσθαι μέλ-
λοντα [illegible] διαφόροις καιροῖς [illegible] τοῦ [illegible]
[illegible] μάλιστα [illegible] ἀσφάλειαν καὶ
[illegible] παρεῖχε· [illegible] αὐτοὺς ποιῶν διὰ τὸ φεύγειν
[illegible] ἡμᾶς ἐγὼ καὶ [illegible], [illegible]
[illegible] τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραήλ, τῶν [illegible]
[illegible] [illegible] εἰσί· καὶ [illegible] οἱ
[illegible] καὶ [illegible]· ἕως τῆς [illegible] τοῦ κυρίου [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] ἕως τότε οἱ μαθηταί· [illegible] ἐκ τῶν
[illegible] αὐτῶν [illegible] διδασκαλίας.

[illegible] Πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ [illegible] οἱ θεῖοι τῶν προφητῶν χρησμοί· [illegible]
[illegible] τοῖς μαθηταῖς οἱ ἀπόστολοι· καὶ εἰπόντες [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

79

τοῦ κελεύσαντος· [illegible]
μετὰ παρρησίας :—

Καὶ μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα· τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι· φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ :—

Εἰ γὰρ δεδοίκατε φησὶ θάνατον, δι᾽ αὐτὸ μὲν οὖν τοῦτο, κηρύξατε· τοῦτο γὰρ ὑμᾶς ἐξαιρήσεται τοῦ, ὄντως θανάτου· εἰ γὰρ καὶ μέλλουσιν ἀναιρεῖν ὑμᾶς, ἀλλὰ τοῦ κρείττονος οὐ περιέσονται. κἂν μυρία φιλονεικήσωσι· διὰ τοῦτο, οὐκ εἶπε τὴν δὲ ψυχὴν μὴ ἀποκτεννόντων· ἀλλ᾽ ἀποκτεῖναι μὴ δυναμένων :—

Ἐν τούτοις τὴν μὲν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς ἔδειξε· καὶ τὴν τοῦ σώματος ἀνάστασιν· ἐν δὲ τοῖς καθεξῆς, καὶ τὴν κρίσιν ἐδήλωσε· πῶς δὲ ἀπόλλυσι καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἐν γεέννῃ ζήτει :— ὠριγ

Τηρεῖ τὸ μᾶλλον, προσκείμενον τῷ, φοβήθητε. καὶ ὅτι ὡς διαφέρον πως τοῦ ἀποκτέννεσθαι παρὰ τὸ ἀπόλλυσθαι· περὶ μὲν ἀνθρώπων λέγει, τὸ ἀποκτέννειν· περὶ δὲ θεοῦ, οὐ τὸ ἀποκτεῖναι· ἀλλὰ τὸ ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ· ὅτι δὲ τὸ ἀπολέσαι ἕτερον τοῦ ἀποκτεῖναι, δηλοῖ τὸν σωτῆρα ἐληλυθέναι ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός :— τοῦ αὐτ :

Οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται, καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν· ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι, ἠριθμημέναι εἰσί· μὴ οὖν φοβηθῆτε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς :—

Διὰ τοῦτο δείκνυσι τὴν πολλὴν περὶ τοὺς [illegible] καὶ πρόνοιαν· εἰ γὰρ στρουθίου φησὶ θάνατος [illegible], πολλῷ μᾶλλον ὁ [illegible]· οὐ γὰρ τοῦτό φησιν ὅτι [illegible] αὐτοῦ [illegible]· ἀλλ᾽ ὅτι οὐδὲ [illegible] ἀγνοοῦντος τοῦ θεοῦ· καὶ ὅτι, οὐδὲν αὐτὸν λανθάνει τῶν γινομένων· οὐδὲ [illegible]· εἰ τοίνυν [illegible]· ὑμᾶς δὲ οὕτως φιλεῖ ὡς καὶ τὰς τρίχας ἠριθμηκέναι, οὐ χρὴ δεδοικέναι· τοῦτο δὲ λέγει, οὐχ ὅτι τὰς τρίχας ἀριθμεῖ· ἀλλ᾽ ἵνα τὴν ἀκριβῆ γνῶσιν καὶ [illegible] πρόνοιαν ἀπολ [illegible] δὲ [illegible] ὑμῶν [illegible] εἰ χ(ριστὸ)ς ἀρχὴν [illegible] ἐστὶ χεῖρον, εἰ καὶ ὑμεῖς [illegible] πονηρ[illegible] καὶ μὴ ὄντων ὑμῶν [illegible] μέλλει [illegible] πείθεσθαι [illegible] δέχεσθαι· οὐ δὲ [illegible] κήρυγμα· καὶ [illegible] ὑμᾶς [illegible] ἀρετὴν καὶ [illegible] ἰουδαίας συμβαίνει, [illegible] καιρῷ, κρίνοντα· οἱ μὲν δὲ σωτῆρα δὲ ἑαυτῶν [illegible] σωτῆρα· οἱ [illegible] τε αὐτοῦ, [illegible]:—

Τάχα περὶ τοῦ καιροῦ ἐκείνου λέγει· ὅτε κρινεῖ ὁ θ(εὸ)ς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀν(θρώπ)ων· καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους· καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν· ἢ οὕτως· ὅσον [illegible] κακηγορίας, κατὰ φύσιν τὸ καλὸν [illegible] ἐστίν· οὕτω καὶ ἡ τοῦ κακοῦ·

Ὃ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὃ εἰς τὸ οὖς ἀκούετε, κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωμάτων:—

Μεῖζον [illegible] τοῦ λόγου· ἐπειδὴ γὰρ μόνοις αὐτοῖς διελέγετο· καὶ ἐν μικρῷ γωνίᾳ τῆς παλαιστίνης, διὰ τοῦτό φησιν ἐν τῇ σκοτίᾳ καὶ εἰς τὸ οὖς· [illegible] παρρησίαν [illegible] ἔμελλε διδόναι ἑαυτοῖς, [illegible] καὶ [illegible] καὶ τρεῖς [illegible] ἀθρόως καὶ [illegible] παρρησίας [illegible] καὶ ὑμεῖς οὐκέτι [illegible] ταῦτα καθ' [illegible] ἐπὶ τῶν δωμάτων κηρύξατε. μετὰ παρρησίας [illegible] λέγοντες. τοῦτο γὰρ σημαίνει τό, ἐν φωτὶ καὶ ἐπὶ τῶν δωμάτων· διδάσκει δὲ καὶ θανάτου καταφρονεῖν· καὶ γὰρ θανάτου οὐδὲν [illegible] φοβερώτερον· ἀλλ' ἔστι τούτου δεινότερον, ἡ ἐν γεέννῃ κόλασις· ὁ μὲν [illegible] ἐν [illegible], [illegible] ποιεῖ [illegible] ἡ δὲ [illegible] χ[illegible] [illegible] ψυχῆς ἐκ τοῦ σώματος· [illegible] δὲ [illegible] ἐξ[illegible] [illegible], τὸν [illegible] φοβεῖσθαι [illegible] ψυχὴν καὶ σῶμα ἐν γεέννῃ· [illegible] τῶν [illegible] ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, τὸν διάβολον [illegible] ἐν γεέννῃ δὲ εἰπὼν, [illegible] τὸ διάβολ[illegible]

ὁμολογητὰς ποιήσας· ἐπεὶ θ(εο)ῦ ὁμολογεῖν ἐθίσαι· ὀξύνει τε πρόθυμον· φοβεῖ δὲ ὁ φό-
βος τοὺς ἀρνουμένους· μέγα γὰρ καὶ φοβερὸν τὸ ἐπὶ τοῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς
τοῦ κ(υρίο)υ ἀρνήσασθαι τοὺς δόξαντας εἶναι δούλους, ὡς μάτην
ἐπιγραφομένους τοὔνομα· δεῖ δὲ τὸν πιστεύοντα, καρδίᾳ
καὶ στόματι ὁμολογεῖν· καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην·
στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν:-

Εἰπὼν ὅτι ὁμολογήσει ἐν αὐτῷ, δείκνυσιν ὅτι οὐ τῆς
χάριτος γυμνῆς τὸ ἀνδραγάθημα ἐν τῇ μαρτυρίᾳ μόνον·
ἀλλὰ καὶ τῆς γνώμης καὶ τῆς σπουδῆς· τουτέστι χάριν τοῦ
δεχομένου· ἐν αὐτῷ γὰρ ὁμολογήσει· ἐν τῇ πίστει
αὐτοῦ· ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς καλοῖς· ἐν τῇ [illegible]
αὐτοῦ· ἣν [illegible] ἔμαθε παρὰ τοῖς διώκουσιν ἐπεδείξατο [illegible]
σατο· καὶ γὰρ ὥσπερ χωρὶς τῆς χάριτος οὐδὲν δύναται κα-
τορθῶσαι μόνη ἡ προαίρεσις· οὕτως ἂν μὴ καὶ αὐτοὶ προ-
αιρώμεθα· οὐδ' ἡ χάρις συναντιλαμβάνεται· διατί δὲ οὐκ
ἀρκεῖται ὁ θ(εὸ)ς τῇ κατὰ διάνοιαν πίστει· ἀλλὰ καὶ τὴν διὰ τοῦ
στόματος ὁμολογίαν ἀπαιτεῖ· ὅτι οὐδὲ ἡ κατὰ διάνοιαν
πίστις ἐπὶ πολὺ διαμένει τελεία καὶ ἀκμαία· διὰ τῆς γλώττης
ἐν [illegible] μένη· καὶ ὅτι τοὺς ἀκούοντας μᾶλλον ὠφελεῖ·
ἢ ἡ κατὰ διάνοιαν ὁ ἐξαρνησάμενος· τὴν μὲν γὰρ ἦν ἐν ἀδήλῳ
τὸ πταῖσμα· ὁ δὲ διὰ γλώττης ἐξαρνησάμενος εἰς μέσον ἀπεδεί-
ξατο τὸ ἁμάρτημα μετὰ παρρησίας, κοινὸν τὸ σκάνδαλον καὶ τὴν
[illegible] σατο· καὶ τό, εἰς αὐτὸν ἥκον, ἀσθενέστερον τῆς πίστεως κα-
τεῦθεν κατεψηφίσατο:-

Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον
βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν· ἦλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον
κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς·
καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς· καὶ ἐχθροὶ τοῦ
ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ:-

Τί λέγεις; αὐτὸς δὲ ἔσται· διὰ τοῦ τὸ παράδοξον ὥστε [illegible]
τοῖς [illegible] φοβουμένοις· καὶ πῶς ἐκέλευσεν [illegible],
πῶς [illegible] εἰρήνην ἐπιλέγειν· [illegible] εἰσιέναι
μέλλοντες οἶκον· πῶς δὲ λέγεις εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδω-
μι ὑμῖν· μαθητῶν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρ(ήνην)· ἀλλὰ μάχαιραν· ὡς
παρ' ἰατροῦ [illegible] τὸ [illegible] ἐκτέμνειν· καὶ τὸ λοιπὸν διασώζειν

φθό.

αλ

[illegible] αὐτοῖς ἐπιδείξῃ [illegible] τῶν τριχῶν, οὐδὲ μέχρι τῶν χρη-
σιμωτέρων μόνον ὁ θεός· ἀλλὰ καὶ τῶν ἀχρήστων μορίων ζῴου
ἐκτείνεται ἡ πρόνοια αὐτοῦ :-

ση(μείωσαι) ὡραῖ(ον)

Παρὰ [illegible] μὲν τοῦτο δείκνυσι τῶν πάντων· τὸ δὲ ἄνω,
οὐ τὴν [illegible] δείκνυσιν· ἀλλὰ τὴν πρόγνωσιν. τῶν γὰρ γι-
νομένων [illegible] κατὰ βούλησιν γίνεται· οὐδὲ κατ' εὐδοκίαν
καὶ συγχώρησιν· καὶ ἐν τούτοις μὲν τὸ λεπτομερὲς τῆς προνοί-
ας καὶ ἡ μέχρι τῶν τυχόντων γνῶσις δηλοῦται· [illegible] δὲ ἐπὶ
[illegible] τῆς γῆς στρουθίον. ὅταν δὲ ὂν ἀμφοτέρων φέρεσθαι καὶ ἀμα-
[illegible] χάριν ὑπὸ [illegible] καθίστα-
σθαι, [illegible] καὶ τοῦτο ζητοῦσιν, [illegible] ποῖος τῆς σαρκὸς [illegible]
[illegible] καὶ ποῖος· παραδοθὲν εἰς θάνατον ἀτιμίας. καὶ τὸ ἐλεύ-
θερον μετὰ τοῦ τιμίου ἀπολέσας· τοιοῦτος δὲ ὁ [illegible]
[illegible] μετεωρισθεὶς καὶ [illegible] ἀφορμήσας :-

Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁ-
μολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ, ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν
οὐρανοῖς· ὅστις δ' ἂν ἀρνήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων,
ἀρνήσομαι κἀγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ
ἐν οὐρανοῖς :-

ὡρ(αῖον)

Ἀντίθεσιν [illegible] μαρτύριον παρ' [illegible] ἐν οὐρανῷ. καὶ ἀποστερ[illegible]
ἀρνήσασθαι. ὅρα δὲ εἰ μὴ τὸ πλεονέκτημα τοῦ [illegible]
ὁμολογοῦντος ἡ [illegible] ἐν Χριστῷ· δηλοῦται· ἐκ τοῦ, κἀγὼ ἐν αὐτῷ
ὁμολογήσω· τὸ δὲ κακὸν τοῦ ἀρνουμένου, καὶ τοῦ μὴ [illegible]
[illegible] ἀρνήσει, τὸ ἐν ἐμοὶ ἢ τὸ ἐν αὐτῷ· οὐ γὰρ εἶπεν ὅστις ὁμο-
λογήσει ἐμέ, ἀλλ' ἐν ἐμοί· δεικνὺς ὅτι οὐ [illegible]· ἀλλὰ
τῇ ἄνωθεν βοηθούμενος χάριτι ὁμολογεῖ ὁ ὁμολογῶν. περὶ δὲ
τοῦ ἀρνουμένου, οὐκ εἶπεν ἐν ἐμοί· ἀλλ' ἐμέ· δεικνὺς ὡς ἔρημος
χάριτος [illegible] ἀρνεῖται. [illegible] δὲ αὐτὸς
ἑαυτῷ γὰρ [illegible] τούτου· διὰ τοῦτο [illegible]
[illegible] σχεῖν τὴν θείαν βοήθειαν· οὐ καρποῦται δὲ μόνην τὴν καρδί-
αν [illegible]· ἀλλὰ καὶ [illegible] ἀπαιτεῖ τὴν ὁμολογίαν
[illegible] ὁμολογῶν ὅτι θεός ἐστιν ὁ Χριστός, [illegible] τὸν Χριστὸν ὁμο-
λογοῦντα [illegible] ὁ δὲ
[illegible] ἀκούσεται τό, οὐκ οἶδα ὑμᾶς :-

ἀπορ(ία)

Υ[illegible] τοῖς πάθεσιν· οὐδὲ γὰρ [illegible]

91

καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου οὐκ ἔστι μου ἄξιος, τοῦτο δηλοῖ·
ὁ μὴ ἀποτασσόμενος τῇ παρούσῃ ζωῇ. νεκρὸν τῷ κόσμῳ
τῇ ἁμαρτίᾳ. μὴ ζῶν ἑαυτῷ. ἀλλ᾽ ὅλον ἑαυτὸν ἀναθεὶς
τῷ Ἰησοῦ· οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ οὕτως βαστάζει τὸν σταυρὸν καὶ
ἀκολουθεῖ τῷ Χριστῷ, ὁ εἰς θάνατον πρόθυμος:–

Ὅστις οὐκ ἔστιν ἕτοιμος οὕτως εἰς τὸν ὑπὲρ ἐμοῦ θάνατον ὥσ-
τε δοκεῖν αὐτὸν ἀεὶ μεθ᾽ ἑαυτοῦ φέρειν. καὶ οὕτως ἕπε-
σθαί μοι, ~~οὐκ ἔστι~~ μου ἄξιος. ἀλλὰ δεῖ βαστάζειν καὶ περιφέρειν
μεθ᾽ ἑαυτοῦ ἀεὶ ὑπὲρ Χριστοῦ καὶ τὸν σταυρὸν ποιεῖσθαι θάνατον·
ὡς οἰκεῖον κτῆμα καὶ κατόρθωμα. καὶ γὰρ [illegible] τὸ κατόρθωμα
τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. διὰ μὲν τοῦ σταυροῦ, τὸν θάνατον. καὶ τὸ τόν,
οὐχ ἁπλῶς· ἀλλὰ τὸν βίαιον καὶ ἐπονείδιστον. διὰ δὲ τοῦ
αὐτοῦ, δηλονότι οἰκεῖον λογιζομένους καὶ ἀγαπητὸν καὶ ὡς
πρὸς αὐτὸν διακειμένους, δεῖ βαστάζειν καὶ περιφέρειν αὐτὸν
ἀεὶ ὡς ἔφην, ἑτοίμους εἶναι πρὸς αὐτὸν ὁ γὰρ βασανιστὰς
παρὰ τῶν διωκόντων ἡμᾶς. οἱ γὰρ οὕτως διατεθέντες
πρὸς τὸν θάνατον, οὐδὲν λοιπὸν τῶν ἐν τῷ βίῳ δυσχερῶν
ὀρρωδοῦσι περιλάμποντα αὐτῶν τὴν περὶ τὸν διδάσκαλον ποιεῖσθαι
καὶ διάθεσιν εἰλικρινῆ. εἰ δὲ τὸ βαστάζειν δοκεῖ μικρόν, ἀλλὰ
σκόπει ἐνταῦθα καὶ τὸ ἑπόμενον ὁποῖον. τὸ γενέσθαι ἄξιον Χριστοῦ. πό-
θεν ἂν γένοιτο Χριστοῦ ἄξιος. οὗτος γὰρ ὡς ἀληθῶς ὁ περισπούδαστος καὶ ἐραστής.
ὁποῖοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ οἱ μάρτυρες:–

Ὁ εὑρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὁ ἀπολέσας
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὑρήσει αὐτήν:–

Ψυχὴν ἀπολέσαι ἐνταῦθα καλεῖ, τὸν ἀπὸ τοῦ σώματος χω-
ρισμὸν κατὰ χρηστικῶς. ὁ εὑρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐστίν, ὁ τὴν ἐνθάδε
πρόσκαιρον ζωὴν προτιμῶν· καὶ οἱονεὶ κερδαίνων, θα-
νάτου χεῖρον ὑπομενεῖ· εἰς ἀκατάλυτον παραπεμπό-
μενος τιμωρίαν. ἡ ψυχὴ ἀπόλλει· ἀντὶ τῆς ἐνταῦθα ζωῆς:–

Ἀκολούθως δὲ καὶ μαρτύριον παρεμπίπτει ὁ λόγος. τοῖς μὲν
παραβάταις ἀνθρώπων, καὶ τοῖς ἀρνουμένοις· εὑρίσκουσι
μὲν τὴν ψυχὴν ὡς πρὸς τὸ παρόν· ἀπολλῦσι δέ· ὡς
πρὸς τὸ μέλλον. τοῖς δὲ ἐναντίοις, καὶ τοῖς μάρτυσιν. ἀπολ-
λῦσι μὲν τὴν ζωήν, τοῦτο μέχρι σφαγῆς ἀντικαθιστάμενοι
πρὸς τὴν ἁμαρτίαν. εὑρίσκουσι δὲ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι

φ τ̄ω

ἀπ ε:·

ὠρι

τὰς μάχας, οὕτω καὶ [illegible] προτιμοῦντες τὴν [illegible] λόγου αὐτῇ λέγει
ἔσεσθαι δι' ἐμοῦ, παραλλήλως ἡμᾶς παραμυθούμενος ἐξ ἡμῶν·
οὐ γὰρ ἡμεῖς αὐτοῖς [illegible] ἐστι· ἀλλ' ἀγροίκως ὁ [illegible]
κατασκευάζων· ἐπειδὴ οὕτως δεῖ γενέσθαι ἕνεκεν
ἐμοῦ· διὰ τοῦτο γὰρ ἦλθον πόλεμον βαλεῖν· τοῦτο γὰρ
ἀθλήματα· καὶ ποιμαντορικὸν(?) [illegible] πολέμου μέμνηται
οὐ μόνον τὸν ἔξω τῶν ἀλλοφύλων πολέμιον ἀλλὰ φίλων
ἢ φίλοις πρὸς φίλους, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἰδίοις:—

ἀντ Εἰρήνην μου, οὐ τὴν τοῦ κόσμου· τὴν δὲ ἑαυτοῦ δίδωσι τοῖς μαθη-
ταῖς ὁ Σωτήρ· ἣν οὐκ ἀλλοιοῦσι τοῖς αἰσθητοῖς καὶ ἐπιμαρ-
ραινομένοις· μάχαιραν δὲ, τὸν διακόπτοντα λόγον τὴν [illegible] φι-
λίαν ψυχῆς καὶ σώματος [illegible]· ἵνα ἡ ψυχὴ [illegible] ἑαυτὴν
καταπραΰνουσα τῆς ψυχῆς [illegible], φίλη θεοῦ· [illegible]
ζομένη τοῖς ἀπὸ φαύλης ἐμφύσεως [illegible] ἀπὸ [illegible]
κοσμικῶν· προτιμωμένης γὰρ τῆς [illegible] ἀγάπης·
[illegible] οἱ συγγενεῖς, ἀγαπᾶσθαι· εἰ δὲ καὶ [illegible]
εἰς ἐχθροὺς ὁρίζεσθαι:—

ἄλλως Τὸ τῶν ἀνθρώπων ἀσύμφωνον πρὸς τοὺς [illegible], ἀντὶ μὲν τῆς
[illegible] λεγομένης ἐστὶ διαφορᾶς· ὅπου γὰρ [illegible] αὐτῷ, εἰ μὴ δο-
κεῖ τὸ εἰρηνοποιόν, διὰ τοῦτο [illegible] αὐτὸ καὶ [illegible]
[illegible] παρρησίαν στάζεσθαι· τὸ μὲν [illegible], εἰρη-
νεύειν πρὸς πάντας ὀφείλει· εἰ δὲ οἱ πρὸς εἰρήνην
τὴν ἡμετέραν ἀντιτάττονται, [illegible] τὴν εἰρήνην, οὐ [illegible]
δεκτέον· καὶ μὴ [illegible] κατὰ [illegible] πρὸς εἰρήνην συμφωνίαν·
τοῦτο γὰρ [illegible] εἰρήνη:—

Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν
υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὃς οὐ
λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου,
οὐκ ἔστι μου ἄξιος:—

Οὐ λέγει ὁ μὴ φιλῶν με ὑπὲρ πατέρα καὶ μητέρα ἢ υἱὸν ἢ θυγατέρα·
ἀλλ' ὁ φιλῶν ταῦτα ὑπὲρ ἐμέ· καὶ [illegible] τὸ πρὸς τὰ τέ-
κνα φίλτρον φυσικόν· κρεῖσσον δὲ τὸ ἐκ λόγου, τὸ πρὸς αὐτὸν
ἢ μᾶλλον φίλτρον. λόγος γίνεσθαι θέλει· καὶ μὴ νικᾶσθαι ὑπὸ
τῆς φύσεως· οὐ λέγει δὲ [illegible]· οὕτω γὰρ [illegible]
[illegible] φίλτρον· τὸ δὲ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ

ζδῶς ὁ σωτήρ, οὐ λόγοις· ἀλλ' ἔργοις ἐλέγχει αὐτ(ούς)· ἐπ' αὐτοῦ τῶν πραγμάτων
ποιούμενος μαρτυρίαν· ἔστι δὲ τό, σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσ-
δοκῶμεν, οὐκ ἀγνοοῦντος· ἀλλ' ἀπὸ τῶν τοῦ λαοῦ προσέχων
φωνῶν· προτείνει τὸ ἐρώτημα· ἔστι δὲ καὶ οὕτως ἀλλαχῇ
λέγονται τὸν Ἰω(άννην)· ἤδη μὲν γὰρ ἐτελεύτα ἤλυθεν· καὶ οὐ παρὰ τούτου
ἐπηρώτα· ἐπειδὴ δὲ ἐν φυλακῇ ἐτύγχανεν ὤν· ἤδη τεθνήξεσθαι
ἀναιρεθείς· καὶ πρόδρομος ἦν ὡς κηρύξας μόνος ἀπελεύ-
σεσθαι εἰς τὸ τῶν ψυχῶν χωρίον, μαθεῖν ἤδη διὰ τῶν μα-
θητῶν ἐβούλετο· πότερον· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος καὶ ἐκεῖ, ἢ ἕτερον
ὡς τοῦτο ἄρρητε καὶ αἱ ἄλλαι προσδοκήσομεν ψυχαί· διό· οὐκ
εἶπεν οὐ σὺ εἶ ὁ Χ(ριστό)ς· ἀλλ' ὁ ἐρχόμενος· τοῦτο σημαίνει καὶ ὁ θεολόγος
Γρηγόριος· ἡ φη(σίν)· καὶ προέδραμεν εἰς ᾅδου διὰ τὴν Ἡρώδου
μανίας προαποπεμφθείς· ἵνα κηρύξῃ κἀκεῖ τὸν ἐρχόμενον·
ὁ δὲ Χρυσόστομος Ἰω(άννης), ταύτην ἀποδοκιμάζει τὴν ἔννοιαν·
ᾔδει γάρ φη(σιν) ὁ Ἰω(άννης) ὅτι ἔμελλεν εἰς ᾅδου καταβαίνειν ὁ Χ(ριστό)ς· οὐ γὰρ ἠ-
γνόει τὸ πάθος· διὸ καὶ ἀμνὸν αὐτὸν ὠνόμασεν· οὐδὲ γὰρ τοῦ-
το φη(σιν) ὅτι ταῦτα ἔλεγεν· ἵνα κἀκεῖ αὐτὸν προκηρύξῃ· οὐ γὰρ
ἐν ᾅδου τίς ἐξομολογεῖται· ἐπεί, τῶν μετανοοῦσι· καὶ
οὐδεὶς τιμωρεῖ αὐτ(οῖς)· διὰ τοῦτο δὲ ἐρχόμενος ἐλέχθη ὁ Χ(ριστό)ς· ὡς
χρόνοις ποτὲ καινοῖς μέλλων φαίνεσθαι· ἀλλ' ὡς μηδέπω σχηματιζόμενος
ἐκ σαρκὸς αὐτὸν προσλαβεῖν μὴ αὐτοῦ εἶναι θ(εο)ῦ· εἰς ᾅδου δὲ ἔμελλεν ἔρχε-
σθαι ὁ θ(εὸ)ς, ὡς μηδ' ἀπιστήσῃ ὁ φθῆναι τὰς ψυχάς· ἵνα καὶ ἐκεῖ, σώσῃ
τοὺς πιστοὺς καὶ λύσῃ τῶν τοῦ ᾅδου δεσμῶν· καὶ οὐ μόνον τού-
τους, ἀλλὰ καὶ ὅσοι πιστεύειν ἔμελλον εἰ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ
εὑρεθεῖσι τοῖς ὑπ' αὐτοῦ ἐπιφοιτήσειν· οὕτω γὰρ αὐτὸν καὶ
ἐν τοῖς καταχθονίοις ἐπιφανῆναι τοῖς τὸν γνῶσιν· καὶ
τῆς αὐτοῦ ἐπιφανείας ἀπολαύσωσιν:–

Ὅτι μὲν γὰρ αὐτός ἦν, ᾔδει ὁ Ἰω(άννης)· διδάσκων δὲ τοὺς ἰδίους μα-
θητάς, οὐκ ἐβούλετο θέλων· ἀλλ' ἐβούλετο τὰς ἀμφιβολίας ἑρμηνεύειν αὐτόν· διὰ
τοῦτο, διὸ μόνους αὐτοὺς ἀπέστειλεν· οὐδὲ δι' ἄλλους τοὺς ὄχλους·
ἵνα μαρτυρήσαντες, καὶ τοὺς ἄλλους πείσωσιν:–

ὠριγν

Πῶς ὁ σωτήρ· εἰδὼς ἀληθῶς τὸν τοῦ Ἰωάννου νοῦν· καὶ μὴ θέλων
αὐτὸς μαρτυρῆσαι ὑπὲρ ἑαυτοῦ, πολυειδῶς ποιεῖ τὰ
θεοσημεῖα, ἵνα καταμάθωσιν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ὑπὸ τῶν προφητῶν
κηρυχθείς· καὶ φη(σί)· δι' ὧν ποιῶ καὶ λέγω, παρρησιάζω

ἀμμωνίου πρεσβ(υτέρου)

αὐτήν· εὑρήσει ζωὴν ἡμῶν κεκρυμμένην σὺν τῷ Χριστῷ. ἐν τῷ θεῷ:

Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὁ δεχόμενος ἐμέ, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με· ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου λήψεται· καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου, μισθὸν δικαίου λήψεται· καὶ ὃς ἐὰν ποτίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ:-

ἀρχ Τὰ ῥήματα ὑπὲρ τῶν ὑποδεχομένων· ὁ γὰρ τοὺς μαθητὰς ὑποδεχόμενος, δέχεται τὸν Χριστόν· διὸ καὶ τὸν πατέρα· δεῖ δὲ καὶ τὸν ὑποδεχόμενον ὡς τὸν προφήτην, μὴ ἀπαιτοῦντα αὐτόν, τουτέστι, μὴ δι' ἄλλο τι τῶν ἐπικήρων· ἀλλ' ἐπειδὴ προφήτης ἐστί:-

τέλ Ὁμοίως καὶ ὁ διὰ τοῦτο ὑποδεχόμενος τοὺς δικαίους ὅτι τοιοῦτοι εἰσί, μισθὸν δικαίου ἕξει· κοινωνὸς γὰρ γίνεται τῶν ὑποδεχθέντων δικαίων τιμήσας ὁ διὰ τὸ τοῦ καλοῦ ποιεῖν αὐτοὺς ἀναπαύσει τὴν ἀρετήν: Εἶτα· ἵνα μή τις πενίαν προβάληται, κἂν ποτήριον φησὶ ψυχροῦ ὕδατος δῷς ἔνθα οὐδέν ἐστι δαπανῆσαι, καὶ τούτου κεῖσθαί σοι μισθός· οὐ γὰρ τῇ ἀξίᾳ τοῦ ὑποδεχθέντος· ἀλλὰ τῇ προθέσει τοῦ ὑποδεχομένου ὁρίζει τὸν μισθόν· οὐ γὰρ πρὸς τὰ διδόμενα· ἀλλὰ πρὸς τὰς διαθέσεις τῶν παρεχόντων ὁρίζει τὰς ἀντιμισθίας ὁ θεός:-

κ Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες, ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε· τυφλοὶ ἀναβλέπουσι καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι· λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσι· νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί:-

ἀρχ Ἐπειδὴ ἐβάσκαινον οἱ Ἰωάννου μαθηταί, εὐδοκιμοῦντα ὁρῶντες ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον τὸν Χριστόν· καὶ οὐκ ἤθελον αὐτὸν εἶναι, ἀκούσαντες ὅτι ποιεῖ σημεῖα, ἐλκύσαι ἐρῶν πέμπει δύο τῶν συνετωτέρων· καὶ σχηματίζεται ἀγνωσίαν ἐν ταῖς ἐρωτήσεσιν· ἵνα δι' ὧν ὁρῶσι· μαθοῦσι κολλᾶσθαι αὐτῷ· διὸ καὶ τὸν σωτῆρα

μόνον ἔχων· ἐν τούτοις ὁ ἰω(άννης)· ποῖα ἀκούσαντες τῶν περὶ αὐτοῦ
περὶ τὴν μαρτυρίαν ἰωάννου καὶ τῆς μαθητῶν αὐτοῦ περιστάσεως,
διδάσκει μὴ κατὰ τὴν προσηγορίαν τῶν ἰωάννην ἐρωτώντων· ἀλλὰ
διδασκαλίαν οἰκονομῶν:

Ἐπειδὴ τινὰς τῶν ἐκ τοῦ πλήθους· εἰκὸς ἦν σκανδαλισθῆναι
ἐκ τῆς ἐρωτήσεως ἣν προσήνεγκαν οἱ τοῦ ἰωάννου μαθηταί,
οὐ καταλείπει αὐτῶν τὸ σκάνδαλον· αὐτοῖς δὲ ἐκείνοις χρώ-
μενος μάρτυσι, διαλύει· ὑμεῖς φησὶν ἐξήλθετε ὅτε ἐμαρτύρει
ἰωάννης περὶ ἐμοῦ· καὶ ὑμεῖς τὸν ἄνδρα οἷος ἦν θαυμάσαντες, ἔργοις
ἐδείξατε· ἐξήλθετε γὰρ πρὸς αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ἰορδάνου
καταλιπόντες τὰς πόλεις αὐτοῦ· ἐκεῖνον οὖν αὐτὸς μαρτυρεῖ ὅτι ἐξήλθετε.
καὶ τὸ ἀξιόπιστον αὐτοῦ ἔργοις ὑμεῖς ἐμαρτυρήσατε· μὴ
νομίσητε μὴ σκανδαλισθῆναι αὐτόν· καὶ ἀλλάσσειν τὴν ἐκεί-
νου περὶ ἐμοῦ αὐτὸν ὑπόνοιαν ἢ λέγειν· ὥσπερ γὰρ ἐκεῖ-
νον οἱ ἐξελθόντες ἐθαύμαζον· καὶ ἐξ ἀληθείας ἐκ τῶν ἄλλων
μεταβαλλόμενοι, ἢ κουφότητι διανοίας· ἢ δόξης καὶ
χρημάτων ἐπιθυμίᾳ μεταβάλλονται· ἀλλὰ τὸν ἰω(άννην)
ὑμεῖς, οὐδὲν τούτων ὑπομονήσαντες· οὐ γὰρ ἂν ἐς τὴν ἔ-
ρημον ἐξήλθετε· ἵνα κοῦφον αὐτὸν καὶ ὡς μεταβαλλόμεν-
ον ἴδητε· καὶ ὡς περὶ κάλαμον ὑπὸ τοῦ ἀνέμου φερόμενον·
ἀλλ' οὐδὲ κενόδοξον ἢ φιλοχρήματον· οἱ γὰρ τοιοῦτοι,
οὐ τὰς ἐρήμους· ἀλλὰ τὰ βασίλεια καὶ τὰς οἰκίας κατασκοποῦ-
σιν εἰ οὖν ὑμεῖς οὐδὲν τοιοῦτον περὶ τοῦ ἀνδρὸς ὑπε-
λήφατε· ἀλλὰ προφήτην ἔργοις καὶ λόγοις αὐτὸν εἶναι
ἐπιστεύσατε, μὴ νομίσητε μηδὲ ἐκ τῆς ἐρωτήσεως μεταβε-
βλῆσθαι αὐτοῦ τὴν γνώμην· ἀλλ' ἐπὶ τὸ γοῦν ἕνεκεν σαφηνείας
καὶ πληροφορίας ταύτην ποιήσασθαι· οὐ γάρ ἐστι προ-
φήτης μόνον, ἀλλὰ καὶ προφήτου περισσότερος·

Ὅτι δὲ οὐδὲ τρυφῇ ἐδούλευσας· μαλακὸς τρόπος καὶ χλιδῶν οὐ
τρόπον ἕτερον, δείκνυσιν ἡ στολὴ καὶ ἡ ἐρημία· εἰ γὰρ ἐβού-
λετο μαλακὰ φορεῖν, οὐκ ἂν τὴν ἔρημον ᾤκησεν ἀλλὰ
τὰ βασίλεια· οὐκ ἂν εἰ τοιοῦτος ἦν ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον
θεάσασθαι αὐτόν· οὐ γὰρ ὡς περ οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐξίασι
τοὺς ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένους ἐν ταῖς προ-
όδοις ἰδεῖν· οἱ γὰρ τοιοῦτοι, ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσί· καὶ

[illegible] καὶ [illegible] Ἰησοῦ· ὡς ἐσφαλμένοι καὶ ἠκού
σαντο· καὶ κεῖνος [illegible] διώξει [illegible]ται· πολλοὺς δὲ
ἀγγελίζεσθαι, τῶν μαθητῶν [illegible]· τῶν [illegible] λέγειν [illegible]
[illegible] ὁρῶντας· εἶτα [illegible] αὐτοὺς θέλων [illegible]
[illegible]· [illegible] τῶν [illegible] αὐτοῦ· [illegible]
[illegible] ὁρῶν τὰ αὐτοῦ, ἐδίδασκον ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ Χριστός· τοῦτο
δὲ καὶ ὡς παρὰ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου: —

Τούτων δὲ πορευομένων, ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις
περὶ Ἰωάννου· τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι· κάλαμον
ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον, ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν· ἄνθρωπον
ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ τὰ μα
λακὰ φοροῦντες, ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσίν· ἀλ
λὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν· προφήτην, ναὶ λέγω ὑμῖν καὶ περισ
σότερον προφήτου· οὗτος γάρ ἐστι περὶ οὗ γέγραπται· ἰδοὺ
ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου,
ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου: —

Τῶν μαθητῶν δὲ τῶν [illegible] εἰς τὸ τῆς ἀληθείας
κήρυγμα [illegible] Χριστοῦ τοῦ Ἰησοῦ: —

Εἰκὸς ἦν τοὺς ὄχλους διαλογίζεσθαι πρὸς ἑαυτούς· ἀκούσαντ[ας]
τὴν τῶν Ἰωάννου μαθητῶν φωνήν· καὶ εἰ [illegible] τινὰς [illegible]
[illegible] αὐτοὺς, καὶ πολλὰ ἄτοπα ὑπονοεῖν καὶ λέγειν
ἐν ἑαυτοῖς· ἄρα ὁ τοσαῦτα μαρτυρήσας [illegible]·
καὶ ἀμφιβάλλει εἰ οὗτός ἐστιν ὁ ἐρχόμενος, [illegible]
[illegible] αὐτῶν [illegible]· καὶ δεικνὺς ὅτι [illegible] αὐτο[illegible]
[illegible]· διορθοῦται αὐτῶν τὴν ἀσθένειαν·
καὶ ἀπολογεῖται ὑπὲρ Ἰωάννου· καὶ δείκνυσιν, ὅτι οὐ μετέθετο
αὐτὸς τῆς προτέρας δόξης· οὐδὲ [illegible]ται· οὐ γάρ ἐστιν
[illegible]· εἰ μὴ γὰρ τοιοῦτος ἦν, τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον
ἰδεῖν [illegible]· οὐ γὰρ δὴ κάλαμον ἐξήλθετε ἰδεῖν ὑπὸ ἀνέμου
σαλευόμενον· οὐ γὰρ [illegible] ἄνθρωπον [illegible] ἀλλ' ἄνθρωπ[ον]
[illegible]· [illegible] ἐκεῖνοι λέγοντες, καὶ [illegible] ἐοίκασι
[illegible] σαλευομένοις: —

ὡρ:

Κ[illegible]· [illegible] πάντα καὶ
[illegible] περιφερόμενος· ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον,
ὁ τοιοῦτος [illegible] καὶ [illegible] καὶ [illegible]

καὶ τῆς τοῦ πνεύματος χάριτος ἀναγεννηθέντων· ἣν μὲν βασιλείαν
οὐρανῶν καλεῖ· ἧς οὐδέπω τετυχηκὼς ἦν ὁ μακάριος βαπτιστής· ἡ
γὰρ καινὴ τῶν ἀφθάρτων πολιτεία, ὑπέρκειται τῶν ἄρτι βαπτι-
σθέντων. διὸ καὶ ἐχρημάτιζε γεννητὸς γυναικός· μικρότε-
ρος δὲ ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, ὁ μόνον βαπτισθείς·
μέντοι δὲ δι' ἐναρέτου πολιτείας προβεβηκότας. ὅσῳ λόγος
βαθμὸν ἔχει τοῦ ἁγίου βαπτίσματος· οὕτως ἰωάννου τιμὴν
κατηγορίαν ἢ καταφρόνησιν:–

Ὁ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν· οὐκ ἐγήγερται γεννητὸς τούτου μείζονα·
εἶπεν ἵνα μὴ ὑπὲρ καὶ τῶν ἀγγέλων μείζονα τὴν περὶ
αὐτοῦ δόξαν ἐργάσηται, προτιμῶν τὸν αὐτὸν τῶν ἰουδαίων
τοῦ χ(ριστο)ῦ, ἀνυπόπτως καὶ τοῦτο διορθοῦται· λέγων· ὁ δὲ μικρό-
τερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, μείζων αὐτοῦ ἐστι. μικρό-
τερος δὲ κατὰ τὴν ἡλικίαν, ὁ χ(ριστὸ)ς· ἐπεὶ καὶ ἀληθῶς μικρότερος
ὁ κατὰ σάρκα· ἢ ἐπεὶ μείζονα αὐτοῦ οἱ πολλοὶ ἐκάλουν τὸν ἰω(άννην):

Φασί τινες, μικρότερον, περὶ ἑαυτοῦ λέγειν τὸν χ(ριστό)ν· μικρό-
τερον δέ, κατὰ τὴν δόκησιν τῶν ἀκουόντων· τὸ δὲ ἐν τῇ
βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, δηλοῖ τὸ ἐν τοῖς πνευματικοῖς καὶ ἐν δη-
[illegible] ἀποστολικοῖς καὶ ἠθικοῖς, μείζονα ὑπάρχειν ἐκεί-
νου τὸν χ(ριστό)ν· οὕτως δὲ ἀναγνωσόμεθα· ὁ δὲ μικρότερος,
καὶ μέχρι τούτου στήσαντες τὸν λόγον, ἐποίσομεν τό, ἐν
τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, μείζων αὐτοῦ ἐστιν:–

Ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἐστὶ χ(ριστὸ)ς ἰ(ησοῦ)ς· προπορευόμενος τῶν
[illegible] ὁμοίωσιν· καὶ ἕλκων εἰς ἑαυτὸν διὰ τῆς χάριτος,
Ἐπειδὴ ἡ τῶν οὐρανῶν βασιλεία ἐστὶν ἡ εἰς χ(ριστὸ)ν πίστις, ἀπὸ
τοῦ κηρύγματος ἰωάννου ἤρχθη· ὃς ἐπιδεικνὺς τὸν κη-
ρυττόμενον διὰ τοῦ βαπτίσματος ὥρμηται εἰς βασιλείαν
ἐκεῖνοι δὲ βιάζονται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν εἰσελθ(εῖν)·
οἱ τῆς εἰδωλολατρείας ἀποσπώμενοι παλαιοῦ καὶ
εἰθισμένῳ ἔθει· καὶ οἱ τῷ γράμματι μὴ προσέχοντες· ἀλ-
λ' ὥσπερ ἐκ νέας τινὸς διὰ τῆς εἰς χ(ριστὸ)ν πίστεως με-
θελκόμενοι. Ϙ τῶν δὲ βιαστῶν ἁρπάζεσθαι
τὴν βασιλείαν, τὸ κακόηθες ἀμείψαντες τῶν ἰουδαίων·
διὸ οὐ μόνον οὐκ ἐπίστευσαν εἰς τὸν χ(ριστό)ν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις
διεκώλυον· διὰ ἀπειλῶν· διὰ διωγμῶν· καὶ ἐπι

γν
ὡρι

ὅ δ'
τ αὐτ

τ λλ
κυρ

ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς ἐρήμου· καὶ ἀπὸ τῶν ἱματίων καὶ ἀπὸ τῆς τροφῆς [illegible] τὸ ἦθος αὐτοῦ χαρακτηρίσας, εἰσάγει καὶ τὸν προφήτην εἰπών· ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν· προφήτην; ναὶ λέγω ὑμῖν καὶ περισσότερον προφήτου· περισσότερον δὲ προφήτου τοῦτον καλεῖ, ὅτι καὶ τὸν προφητευόμενον εἶδε. καὶ διὰ τὸ ἀκριβὲς τῆς ἀσκήσεως· ἤτοι, τὴν ὑπὲρ τὸν προφήτην ἐφαρμόζει προφητείαν εἰπών· οὗτός ἐστι περὶ οὗ γέγραπται· ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου· καὶ τὰ ἑξῆς. ἄγγελος δὲ ἐκλήθη, ὡς ἰσάγγελον πολιτείαν ἔχων· καὶ ὡς τὴν τοῦ θῦ τοῖς ἀνοις ἀγγέλλων παρουσίαν ἐν σώματι ἔσεσθαι:–

Σαφῶς δὲ ἐξηγήσατο τὴν Ἰωάννου πρὸς τοὺς ἄλλους διαφοράν· ὅπερ ἦν, τὸ εἶναι αὐτὸν ἀκροτελεύταιον μόνον καὶ προφητῶν. Καὶ συνάπτειν πρὸς τὸ κήρυγμα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· ὃ δὴ καὶ ἑξῆς ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ ὁ κς φη· [illegible] ἕως ἄρτι τὸ κηρυττόμενον· τουτέστιν, ἕως τοῦ [illegible]· τὸ γὰρ ἕως ἄρτι, σημαίνει παρατεινόμενον τὸν ἅπαντα χρόνον· καὶ δὲ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν βιάζεσθαί φη, οἷα [illegible]· δηλονότι, ὡς δεῖ πρὸς τὸ κρατῆσαι φύσεως σωματικῆς· καὶ παντὶ συγκραθῆναι· ὥσπερ μὲν ἀποθανόντας ζῶντας δὲ τῷ θῷ· ὅπερ, οὐ παρομοίως ἔσχε καὶ προφῆται.

Ἀμὴν λέγω ὑμῖν· οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος, ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ ἐστιν· ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι, ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται· καὶ βιασταὶ ἁρπάζουσιν αὐτήν· πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος, ἕως Ἰωάννου προεφήτευσαν· καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν Ἠλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι· ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω:–

Ὁ μικρότερος τοῦ [illegible] τὸ περὶ Ἰωάννου· ἀμὴν λέγω ὑμῖν· μείζων δὲ ὁ Ἰωάννης τῶν προφητῶν· ὅτι ἐκεῖνοι μέν, λόγῳ κατήγγελλον τὸ κήρυγμα τῆς παρουσίας· οὗτος δὲ, ἐλειτούργησεν αὐτῇ ἔργῳ· τὸ δὲ ἐγήγερται εἴρηκεν, ὡς περὶ [illegible] βασιλείας [illegible]· ἤγουν περὶ φυτοῦ [illegible] καὶ [illegible] εἰς ὕψος ἀναδραμόντος μείζονα δὲ λέγει τὸν [illegible]· τὸν [illegible] τοῦ χυ [illegible]

Καὶ ἄφατον μισθὸν ἐπεδείξατο, οὐδὲν ἧττον μέγα τὸ δῶρον τελῶσι λύσαν ψυχαῖς τὴν ἀξίαν· καὶ τοῦ μεγέθους τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ὡς φησι φερώνυμα ἀπάντων τοῖς δεχομένοις αὐτὸ προσκιάζον καὶ δηλωσάμενον· πρὸ δὲ τῆς διδασκαλίας καὶ εὐαγγελίας τοῦ Χριστοῦ· ἤτοι πρὸ τῆς Ἰωάννου ἐπὶ τὸ βάπτισμα παρουσίας καὶ ἀναδείξεως αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰσραήλ, οὕτω ἡ μὲν τῆς βασιλείας εὐαγγελίου τοῦ σταυροῦ καὶ λαμπραί· ἀγγελίας εὐαγγελίας, σωματικὸς τὸ ραιήσαν· ἀμαθεῖς τινὲς· καὶ γηΐνους πληθυσμοὺς· καὶ κράτος ἐχθρῶν· καὶ τοιαῦτά τινα:

Ἀφ' οὗ Ἰωάννου τὸ βάπτισμα ἐπαύσατο· καὶ τὸν τῆς μετανοίας ἐκήρυξε λόγον· καὶ τὸν καινὸν εὐαγγελίσατο δεσπότην· καὶ τὸ πνεῦμα ἐμαρτύρησε τὸν τοῦ πατρὸς γνήσιον καὶ ὁμοφυῆ παῖδα· καὶ αὐτὸς ὁ δεσπότης ἤρξατο κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ἐντεῦθεν ἡμᾶς γίνεσθαι τοῖς χρηστοῖς ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ἀπὸ τότε ἤρξατο ζητεῖσθαι καὶ βιάζεσθαι· καὶ ἁρπάζεσθαι ὑπὸ τῶν βιαστῶν· εἰ γὰρ καὶ ὁ πρὸ νόμου ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· ἡ παρ' αὐτῆς καὶ αὐτόθι ἐν ταύτης, ἀλλ' οὖν, οὐ πᾶσι καὶ δίδοται· οὐδὲ τοῖς τυχοῦσιν· ἀλλὰ τοῖς κρούουσι· τοῖς αἰτοῦσι· τοῖς ἐπιμένουσι· τοῖς βιαζομένοις· τούτοις δίδοται· τούτοις ἁρπάζεται· ὥσπερ δὴ ὁ μακάριος Παῦλος καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ τῆς προθυμίας ἐπιζητεῖν τι· ἐπειδὴ δ' οὖν συγχωρηθῇ λαλεῖν τὸ ποθούμενον· ἁρπάζει αὐτό, οὕτως καὶ τοῖς ὑπὸ σφοδρᾶς καὶ ἀμέτρου τῆς ἐπιθυμίας· οἷον ἁρπάζουσι ζητοῦσι τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν, δίδοται αὐτὴ ἡ καὶ ἁρπάζεται· πρὶν μὲν δὲ Ἰωάννου ἄρξαι τοῦ βαπτίσματος· ς τὸν δὲ δεσπότην ἄρξασθαι τοῦ κηρύγματος, οὐκ ἦν ἡ τῶν οὐρανῶν βασιλεία τοῖς ἀνθρώποις οὕτως ἐπίδηλος· οὐδὲ οὕτως αὖ τῆς ἐρημίας καὶ μακαρίας ἐχρημάτιζον· ἄρτι μὲν δὲ περιφανῶς οὕτως καὶ συνεχῶς κηρυττομένης· οἱ γὰρ προφῆται καὶ ὁ νόμος· οἱ ἕως Ἰωάννου· ἤτοι τῆς ἀρχῆς τοῦ δεσποτικοῦ κηρύγματος προφητεύοντες· καὶ τὸν ἐπ' αὐτοὺς χρόνον παραδειγματίζοντες, οὐ βασιλείαν μᾶλλον οὐρανῶν ἐπαγγέλλοντο· ἀλλὰ γῆν ῥέουσαν μέλι καὶ γάλα· καὶ γῆς ἀγαθῶν· καὶ εὐθηνίαν· καὶ πολεμίων κράτους τοῖς καὶ

[illegible] τῷ φρονήματι δειχθῆναι· τοῦτο δὲ [illegible]
[illegible] τὴν τῶν μελλόντων [illegible]
[illegible] ἀγαθῶν· [illegible]
[illegible] τῷ σώματι καὶ κατὰ ψυχὴν κακοπάθει-
[illegible] τῶν μελλόντων [illegible]
[illegible]· τὸ δὲ [illegible] τοῦ [illegible]
Διδάσκει δὲ [illegible]
[illegible] μεθελκόμενοι [illegible]
[illegible] τῷ σώματι καὶ κατὰ ψυχὴν κακοπάθεια, [illegible] τὴν
[illegible] τῶν μελλόντων· [illegible] δὲ [illegible]
[illegible]· ὅσοι [illegible]
[illegible]· ὅσοι γὰρ [illegible]
[illegible]
[illegible] παραγενομένου· τὸ γὰρ [illegible] προφή-
[illegible] Ἠλίας [illegible] τοῦ [illegible]
[illegible] λέγει· καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός ἐστιν Ἠλίας
ὁ μέλλων ἔρχεσθαι· καὶ Ἠλίαν μὲν καλεῖ τὸν Ἰω(άννην)· [illegible]
καὶ δυνάμει Ἠλίου ἐρχόμενον· διὰ τὴν ὁμοιότητα τῆς
οἰκονομίας· ὁ μὲν γὰρ τῆς προτέρας Χριστοῦ [illegible]
[illegible] πρόδρομος· ὁ δὲ τῆς δευτέρας· διὸ λέγει·
ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω· δεικνὺς [illegible] τοῦ λόγου·
[illegible], ὁ ἔχων διάνοιαν λογικήν, νοείτω· [illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ διὰ [illegible] :-

[illegible]
[illegible]· ἀλλ' οὐ τοῖς [illegible]· ἀλλὰ
[illegible]· τοῖς ἐκ καρδίας [illegible]· ἐκείνοις
[illegible]
[illegible]· καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] τοῦ [illegible]
[illegible]
[illegible]

μήσαμεν, τὸ ἱκανῶς ἐσθίειν τοῖς ἀλλοτρίοις καὶ ἀποδύρεσθαι
τὰ ἑαυτῶν κακὰ καὶ ποιεῖν πρὸς τὸν ὀρθὸν ἀνιστάμενον λόγον· ἐθρήνησε
δὲ καὶ ἐπένθησεν ὁ Ἰω(άννης) τὸν ἁμαρτάνοντα λαόν::

Αὐλός ἐστιν, ἡ χαρὰ τῆς ἡδύτητος τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· ὠριγ
θρῆνος δέ, ἡ τῆς λύπης καὶ ἐπωδύνου τῆς γεέννης:

Ἦλθε τοίνυν ὁ Ἰω(άννης) τὸν σκληρὸν εἰσάγων βίον, ἑκάτερον ἀμελῶς· ἀδεσπ
καὶ οὐδὲ μιᾶς ἔτυχε θήρας· ἀλλ᾽ αὐτὸν μὲν διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν ἄσκησιν,
δαιμονῶντα ἐκαλέσατε· ἐμὲ δὲ διὰ τὴν τῶν πολλῶν ὠφέ-
λειαν ἐσθίοντα, ὀνειδίζετε ὡς τρυφητήν· διὸ καὶ ἐδικαιώθη
ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς· ἤτοι ἐν τοῖς ἔργοις ἐξ ὧν ἐρ-
γάσατο δι᾽ ἰδίων καὶ δι᾽ ἑαυτοῖς· αὐτὸς δὲ ὢν ἡ ὑφεστῶσα σοφία, ἐ-
κρίθη δίκαιος ἀπὸ τῶν ἐξ αὐτοῦ γεννωμένων:-

Μετάνοιαν σαρκικὴν καὶ θρῆνον ἐδίδασκεν ὁ Ἰω(άννης)· τὸν υἱὸν οὐ καλῶς προ- ὠριγ
έθεντο· ὁ δὲ κ(ύριο)ς, ἦλθεν ἐσθίων καὶ πίνων· χαρὰ γὰρ ἦν πρὸ Χ(ριστοῦ)·
λύοντας ἁμαρτίας· καὶ ζωὴν αἰώνιον μηνύοντι θέλοντος τοὺς ἀ-
κούοντας:-

Ὅτι τὸν μὲν Ἰω(άννην) ὡς οἰκέτην, ἐθεώρουν διὰ τῆς σκληραγωγίας μελετῶν-
τα τὰ τῆς σαρκὸς πάθη· τὸν δὲ Χ(ριστὸ)ν ὡς τῇ δυνάμει τῆς θεό-
τητος τὸν ἔμφυτον τῆς σαρκὸς νόμον κατορθοῦντι, οὐ χρείαν ἦν
ἀσκήσεως· ἐπειδὴ μὲν Ἰω(άννης) μετάνοιαν μόνον κηρύσσων, τὸ πέν-
θος ἑαυτὸν παρεῖχε διδάσκων σκυθρωπὸν τοῖς ὀφείλουσι πεν-
θεῖν· ὁ δὲ κ(ύριο)ς βασιλείαν οὐρανῶν κηρύσσων, εἰκότως τὸ ἀνειμένον
καὶ φαιδρὸν ἐπεδείκνυτο:-

Ἀντὶ τοῦ, ἀπεφάνθη πάντα δικαίως γεγενημένα· ἀφρόνων
γὰρ ἦν [illegible], ἐδείκνυτο ὁ καιρὸς· οὐδὲ εἰκῆ καὶ μάτην
τοσοῦτον [illegible] τὰ γεγενημένα· τοῦτο γὰρ τὸ δικαιῶσαι
τὴν σοφίαν· τὸ τοὺς οἰκείους αὐτῆς καθάπερ παῖδας ἀπο-
δέχεσθαι τὴν παρρησίαν αὐτῆς· δικαιοῦται δὲ καὶ ὑπὸ ἔργων
σοφία κατὰ σοφίαν ἐπιτελουμένη· ἢ ἀπὸ λόγων:-

Καὶ ἐν τῇ σωτηρίᾳ τῶν σωζομένων καὶ ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῶν ἀπολ- ὠριγ
λυμένων, ἡ σοφία Χ(ριστο)ῦ ἐστίν:-

Οἱ παρὰ τὸ ἀμαθεῖς ὁρῶντες φησί· ἀπεδέξαντο τὴν Ἰωάννου
καὶ Χ(ριστο)ῦ ἀγωγήν· ὡς κατὰ σοφίαν τῆς τούτων ἐναλλαγῆς θεοδ ηρακλ
οἰκονομηθεῖσαν· πρὸς ὠφέλειαν τῶν ὁρώντων· αὐτὸ
γὰρ τοῦτο σοφίαν καλεῖ· τὸ σοφῶς γενόμενον· καὶ γὰρ εἰκῆ

τὸν φθόνον· ὡς τὸ πῦρ μάχαιραν κατεσθίουσαν, τοῖς ἀναστρέφουσι·
καὶ αἰχμαλωσίαν· καὶ ὑπερόριον παροικίαν· καὶ τὰ τοιαῦτα:·
Τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν [illegible], ἡ τοῦ χριστοῦ [illegible]
ἀπὸ δὲ χριστοῦ· οὐ [illegible] εἴσοδον, ἰωάννης [illegible]:-
Ἐν τούτοις λέγει τὸν σωτῆρα ὅτι ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως ἰωάννου
προεφήτευσαν· ἔδειξεν ὅτι [illegible] αὐτὸς ἐστὶν ὁ [illegible]. καὶ τὸ
αὐτὸ ἐστὶν ἴσως ἕως τοῦ σωτῆρος· ὁ γὰρ [illegible] ἐν τῷ νόμῳ καὶ ἐν τοῖς
προφήταις, [illegible]· οὐ γὰρ ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον
καὶ τοὺς προφήτας· ἀλλὰ πληρῶσαι. Τὸν δὲ [illegible] τοῦ πλη-
ρώσαντος τοῦ τέλει τοῦ καταλύσαντος, τότε [illegible] ὁ νόμος
καὶ οἱ προφῆται:-
Ἠλίαν καλεῖ τὸν ἰωάννην· κατὰ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν δύναμιν ἠλιού·
καὶ ἐπειδὴ ἦν τὸ λεγόμενον ἀσαφές, τοῖς δυναμένοις συνιέναι,
[illegible] κατέχειν:-
Τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην· ὁμοία ἐστὶ καθημένοις
παιδίοις ἐν ἀγοραῖς· καὶ προσφωνοῦσι τοῖς ἑταί-
ροις αὐτῶν· καὶ λέγουσιν· ηὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρ-
χήσασθε· ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ἐκόψασθε· ἦλθε
γὰρ ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων, καὶ λέγουσι δαι-
μόνιον ἔχει· ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων,
καὶ λέγουσιν· ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης· τελωνῶν
φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν· καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν
τέκνων αὐτῆς:-
Ἐπειδὴ [illegible] πονηροὶ οἱ ἰουδαῖοι· τόν τε ἰωάννην καὶ
τὸν χριστόν, ἐλέγχων αὐτῶν τὸ δυσάρεστον, τοιοῦτόν τι φησίν· ὥσπερ
παῖδες ὀρχούμενοι· ἕτεροι δὲ θρηνοῦντες· οὐ [illegible] εἰς ἓν
[illegible]· ἀμφότεροι γὰρ [illegible] μέμφονται τοῖς ἑτέροις μὴ συμφω-
νοῦσιν αὐτοῖς, τοιοῦτόν τι πεπόνθασιν οἱ ἰουδαῖοι· οὔτε τὸ σκυ-
θρωπὸν τοῦ ἰωάννου· οὔτε τὸ ἀνειμένον τοῦ χριστοῦ ἀποδεξάμενοι· οὐδὲ ἐν
[illegible] ὠφεληθέντες· τὸ γὰρ ηὐλήσαμεν ὑμῖν, τὸν χριστὸν [illegible]
[illegible] σημαίνει· τὸ δὲ ἐθρηνήσαμεν, τὸν σκυθρωπόν· [illegible]
[illegible] ηὐλήσαμεν ὑμῖν, ἀντὶ τοῦ, ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων
καὶ πίνων· τὸ δὲ ἐθρηνήσαμεν, ἀντὶ τοῦ, ἦλθε πρὸς ὑμᾶς ὁ ἰωάννης
[illegible] καὶ [illegible]· καὶ οὔτε τοῖς μὲν ηὐλήσαμεν ὑμῖν
[illegible], [illegible] ἀκούοντες· τοῖς δὲ ἐθρη-

τῶν σημείων· εἰ δὲ ἐγένοντο παρ' ἐκείνοις καὶ ταῦτα τὰ σημεῖα ἃ [illegible] ἐκεῖ, οὐκ ἂν κατεστράφη τὰ Σόδομα· τὸ δὲ ἀνεκτότερον ἔσται, σημαίνει [illegible]· διδάσκει δὲ διαφορὰς εἶναι κολάσεων:–

Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ, ἀποκριθεὶς ὁ Ἰ(ησοῦ)ς, εἶπεν· ἐξομολογοῦμαί σοι πάτερ Κ(ύρι)ε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς· ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν· καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναὶ ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου:–

Τὸ ἐξομολογοῦμαί σοι, ἀντὶ τοῦ, εὐχαριστῶ σοι π(άτ)ερ· εὐχαριστεῖ γὰρ ὁ Χ(ριστὸ)ς ὑπὲρ τῶν πιστῶν· ὡς ἀρχιερεὺς τῶν ἡμῶν προσφέρων εὐχαριστίας ἐν τάξει θυσίας [illegible]· εὐχαριστεῖ δὲ τῷ πατρί· καίτοιγε, αὐτὸς ποιήσας ἅπερ εὐχαριστεῖ· τὴν πολλὴν ἀγάπην τὴν πρὸς ἡμᾶς ἐνδεικνύμενος· καὶ δεικνὺς ὅτι οὐ παρ' ἑαυτοῦ [illegible] μόνον· ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῦ πατρός· σοφοὺς δὲ καὶ συνετοὺς ἐνταῦθα, τοὺς Ἰουδαίους· ἢ τοὺς γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους λέγει· ἢ ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ θ(εο)ῦ· ὡς τὸν ἕνα μόνον πιστεύοντες θ(εό)ν· καὶ τοῖς Μωσέως ἐντραφέντες λογίοις· ἢ σοφοὺς αὐτοὺς [illegible], οὐχ ὡς τῷ ὄντι [illegible] ἔχοντας σοφίαν· ἀλλὰ τὴν δοκοῦσαν [illegible] σοφοὶ παρὰ [illegible] ἐν κακίᾳ· οὐ μὴν μωροὺς τοὺς ἁλιεῖς καὶ ἀγραμμάτους [illegible] νηπίους, τοὺς [illegible] ἀπαιδευσίας μεταβληθέντας· ὅσον λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν· εὐχαριστῶ σοι πάτερ· ὅτι οἱ δοκοῦντες ἔμπειροι εἶναι τῶν γραφῶν, καὶ διδασκαλίας ἐπέχοντες τάξιν, ἐπλανήθησαν· οἱ δὲ δοκοῦντες ἄπειροι εἶναι τῶν [illegible], ἐφωτίσθησαν· οὐκ ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ δὲ τούτων χαίρει· καὶ τὸ μὴ μαθεῖν ἐκείνους ταῦτα εὐχαριστεῖ· ἀλλ' ὅτι ἃ οἱ σοφοὶ οὐκ ἔγνωσαν διαπιστοῦντες καὶ [illegible], ἔγνωσαν οὗτοι· οὐχ ὡς χαίρων δὲ τοῦτο λέγει· ἀλλ' ὅτι [illegible] θείων [illegible] τὸ γνῶναι [illegible] διαπιστοῦντες, [illegible] ἐκρύβη καὶ [illegible] μὴ οἱ Ἰουδαῖοι [illegible] τοῦ χριστοῦ· [illegible] διὰ τοῦ Ἰωάννου [illegible] καὶ τοῦ [illegible]· [illegible] διὰ τῆς [illegible] χριστοῦ [illegible] αὐτοῦ [illegible] ἐκ [illegible] αὐτῶν [illegible] καὶ [illegible] αὐτῶν [illegible]· καὶ οὐκέτι [illegible] αὐτὸν [illegible] αὐτοῦ· μηδὲ [illegible] αὐτοῖς [illegible]:–

Τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ· οὐαί σοι Χοραζίν· οὐαί σοι Βηθσαϊδάν· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ μετενόησαν· πλὴν λέγω ὑμῖν· Τύρῳ καὶ Σιδῶνι, ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ ὑμῖν:–

Ὅτε οὖν τὰ διὰ τῶν σημείων [illegible] τότε ὀνειδίζει καὶ ἀπειλεῖ· ἵνα μάθῃς [illegible]· εἰ [illegible] Τύριοι καὶ Σιδώνιοι [illegible] ἀνεκτότερον [illegible] Ἰουδαῖοι [illegible] ἐθνικῶν· [illegible] καὶ ὅτι Τύριοι μὲν καὶ Σιδώνιοι τὸν [illegible] Ἰουδαῖοι δὲ καὶ τὸν νόμον [illegible] καὶ τοῖς διὰ χριστοῦ σημείοις ἠπίστησαν· [illegible]:–

Καὶ σὺ Καπερναοὺμ ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα [illegible] καταβιβασθήσῃ· ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγένοντο [illegible] δυνάμεις [illegible] ἐν σοί, ἔμειναν ἂν μέχρι τῆς σήμερον· πλὴν λέγω ὑμῖν ὅτι γῇ Σοδόμων, ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ σοί:–

[illegible] πολλὰ ἐποίησε σημεῖα [illegible]· [illegible] Καὶ [illegible]

λανθανόντως δείκνυσιν. ἐκ τοῦ, μόνος αὐτὸν οὗτος εἰδέναι.
ὅταν γὰρ εἴπῃ ὅτι οὐδεὶς γινώσκει τὸν πατέρα εἰ μὴ ὁ υἱός, οὐ
τοῦτό φησιν· ὅτι πάντες αὐτὸν ἠγνόησαν· ἀλλ' ὅτι τὴν γνῶσιν
ἣν αὐτὸς αὐτὸν οἶδεν, οὐδεὶς ἐπίσταται. οὐδὲ περὶ
ἀγνώστου θεοῦ καὶ μηδενὶ γνωριζομένου τοῦτό φησιν. ἀλλὰ
τὴν ἀκριβῆ γνῶσιν ἐνταῦθα αἰνιττόμενος. ἐπεὶ οὐδὲ τὸν υἱὸν
ἴσμεν ὡς χρὴ εἰδέναι. τὴν γὰρ ἀκριβῆ γνῶσιν ἣν ἔχει περὶ
ἑαυτῆς ἡ τριάς, οὐδεὶς οἶδεν. ἐπειδὴ δὲ ἂν μόνου τοῦ πατρὸς
ἔδοξε τὸ τῆς ἀποκαλύψεως, νῦν τοῦ υἱοῦ, αὐτὸ προσάπτει.
ἵνα συνῶμεν ὅτι κοινωνοὶ ταύτης ἀξιόπιστος. διὰ γὰρ τοῦ υἱοῦ καὶ
τοῦ ἀποκαλύπτου, δηλοῦνται αὐτῶν αἱ ἰσότητες. ἑκάστου
τοῖν αὐτοῖν ἀμφοῖν, διὰ τοῦ αὐτοῦ γνῶναι τὸν υἱὸν δέχεσθαι τοῦ πατρὸς
τὴν γνῶσιν, καὶ τὸ ἀναφαίνειν:—

Ὁρῶμεν τὸν υἱὸν τοῦ πατρὸς τὴν εἰκόνα ἔχοντα ἐν ἑαυτῷ, αὐτὸν ὁρᾷ
τὸν πατέρα· ὡς ἐν προσώπῳ αὐτὸς τοῦ πατρὸς φαινόμενος.
ὑποφαίνων δὲ ἀφανίζειν· ἐν ἰδίᾳ μορφῇ τὸ ἀρχέτυπον. ταῦ-
τα δὲ θεοπαράδοτος μονογενοῦς. ἐπειδὴ δὲ πάντα μοι εἶπε παρε-
δόθη μοι· ἵνα μὴ δόξῃ ἑτεροφυὴς εἶναι καὶ ἐλάττων τοῦ πατρὸς
ἥττων, ἐπάγει τοῦτο· ἵνα δείξῃ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν ἀόρατον
καὶ ἀκατάληπτον οὖσαν· ὡς τὴν τοῦ πατρός. μόνη ἡ
ὑπέρθεος φύσις τῆς τριάδος ἑαυτὴν οἶδε γινώσκει. μόνος ὁ
πατὴρ οἶδε γινώσκει τὸν ἴδιον υἱόν· τὸν τῆς ἑαυτοῦ φύσεως καρπόν.
μόνον τὸ θεῖον γέννημα οἶδε γινώσκει τὸν, ὅθεν ἐγεννήθη. μόνον
τὸ ἅγιον πνεῦμα οἶδε τὰ βάθη τοῦ θεοῦ· ὅ ἐστι τὰς ἐννοίας τοῦ
πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ:—

Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι·
κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς
καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρᾶός εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ·
καὶ εὑρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. ὁ γὰρ ζυγός
μου χρηστός· καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν:—

Τὸ δ' ἄνω, οὐχ ὅσος δεχόμενον τῆς δόξης αὐτῶν φησιν· ἀλλὰ διὰ τὸ ἐξ αὐτῶν
τῆς σωτηρίας. πάντας δὲ προσκαλεῖται. οὐ γὰρ ὡς ὁ μωσαϊκὸς νόμος
καλεῖ τοὺς ἐξ Ἰσραήλ· ἀλλ' ὡς σωτὴρ κοινὸς, πάντας καλεῖ τοὺς
κοπιῶντας δέ φησιν, ἢ τοὺς ἐξ Ἰουδαίων τοὺς μὴ ἰσχύοντας κατορθοῦν
τὸν νομικὸν ζυγόν· ἢ τοὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν τὸν τῆς ἁμαρτίας φέροντας:

κυρ

ἀπε

[illegible] τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μέμφεται, ὅτι ἐχαρίσατο καὶ χαίρει ἐπὶ τῇ [illegible]
μᾶλλον· τὸ δὲ πατὴρ δὲ τὸ δεικνύμενον ὅτι οὐδὲ ἐκεῖνο παρὰ σοῦ
[illegible] τοῦ τὸ ἐποίησεν· ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἐκεῖθεν ὁρ[illegible]
οὕτως ἐγένετο· εὐδοκία ἐγένετο ἔμπροσθέν σου· [illegible]
[illegible] ἤρεσεν· ἢ [illegible] εὐδοκίαν, ἔδειξεν ὅτι [illegible]
[illegible] περὶ τὸ αὐτοῦ χριστοῦ μυστήριον.

Τὸ αὐτὸ [illegible] ἔθνη [illegible] τοῦ χριστοῦ [illegible] διὰ τὴν τοῦ ἰη[σοῦ]
[illegible] ἀνατίθησιν [illegible] τοῦ [illegible] διὰ τῶν [illegible]
[illegible] τοῦ πατρός· εὐχαριστεῖ δὲ τῷ πατρὶ μὲν ἑαυτοῦ· καὶ δόξα
[illegible] σχηματιζόμενος τοῖς δούλοις· καὶ [illegible] δούλων
[illegible] ἀναφέρων εὐχαριστίας. λέγει δὲ καὶ [illegible]
[illegible] κεκρύφθαι μὲν [illegible] τοῦ σοφοῦ ἔθνους
τὸ κατ' αὐτὸν μυστήριον· τοῖς δὲ [illegible] ἔθνεσι
ἀποκαλυφθήσεσθαι.

Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου. Καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει
τὸν υἱὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ· οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει
εἰ μὴ ὁ υἱός· καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι.

Παραδεδόσθαι αὐτῷ [illegible] πάντα· καθὼς καὶ αὐτὸς παρεδόθη [illegible]
[illegible] δηλῶν δὲ ὅτι καὶ κατὰ τὴν οἰκονομίαν [illegible] λόγον· καὶ ὡς
[illegible] πάντα [illegible], οὕτω λέγεσθαι καὶ [illegible] δίδοναι τῷ υἱῷ,
[illegible] αὐτὸν [illegible]· καὶ δι' αὐτοῦ [illegible] τὸν [illegible].

Καὶ [illegible] αὐτοῦ.

[illegible] τοῦ [illegible] μου· [illegible], καὶ διὰ
[illegible] ἀποκεκαλύφθαι τὸ μυστήριον παρέδωκεν.
[illegible] ὅτι αὐτὸς [illegible]
[illegible] χαρίζεται αὐτῷ [illegible]· [illegible], τό, πάντα μοι παρεδόθη
[illegible] δὲ εἰπών, ὑπὸ τοῦ πατρός μου· ἵνα μὴ [illegible]
[illegible] νομίσῃς.

Π[illegible] εἰπών, ἔδειξεν ὅτι οὐ μόνον ἰουδαίων· ἀλλ' ἐ[illegible]
[illegible] ἔθνῶν [illegible] δὲ αὐτὸν [illegible] λέγει [illegible]
[illegible] τιμῶσιν· ἀλλ' [illegible] [illegible]
[illegible] πάντων· [illegible] πάντων· [illegible] δὲ ἰ[illegible]
[illegible] δεικνύς [illegible]
[illegible] εἶναι· [illegible] τοῦτο

ὁ σωτήρ· ἵνα μὴ δόξῃ καὶ αὐτὸς τίθεσθαι εἶναι λύων τὰ σάββατα· καὶ τῆς ἱστορίας τὸ ὁμοίως σημαινόμενον παρήγαγεν· εἰσάγει γὰρ τὸν δαδ τὸ ὅμοιον ποιήσαντα· διὰ τὸ ἔνδοξον τοῦ ἀνδρός, δυσωπῶν τοὺς κατηγόρους· εἰ τοίνυν τὸν δαδ οὐ κατέκρινε διὰ τὴν φυσικὴν ἀνάγκην τὸ ὅμοιον ποιήσαντα· οὐδὲ τοὺς μαθητὰς ὀφείλετε κατακρίνειν. εἶτα, καὶ ἕτερον κυριώτερον τούτου ἐπάγει· λέγων· τὸ ὑπὸ τῶν ἱερέων γινόμενον. ἐν γὰρ τοῖς σάββασι παντὸς ἔργου χειροκμήτου κεκωλυμένου, αὐτοὶ ἐν τῷ ἱερῷ ἐξυλοκόπουν καὶ πῦρ ἧπτον· καὶ ἱερεῖα ἀνώλλουν· καὶ τὸ δὴ μεῖζον, τὸ μηδὲ ἔγκλημα εἶναι. ἀναίτιοι γάρ, φησίν, εἰσί· πολλῷ μᾶλλον οὗτοι. βεβηλοῦσι δὲ εἶπε, καὶ οὐ λύουσιν· ὅπερ ἐστὶ φορτικώτερον:

Ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ· ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον βεβηλοῦσι· καὶ ἀναίτιοί εἰσι· λέγω δὲ ὑμῖν· ὅτι τοῦ ἱεροῦ μεῖζόν ἐστιν ὧδε. εἰ δὲ ἐγνώκειτε τί ἐστιν ἔλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν, οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναιτίους· κύριος γάρ ἐστι τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου:—

Ἐπειδὴ παντὸς ἔργου χειροκμήτου ἐν σαββάτῳ τὸ κεκωλυμένον· αὐτοὶ ξυλοκοποῦσι καὶ πῦρ ἅπτουσι· καὶ τὰ τῆς θυσίας κρεανομοῦσιν· αὐτοὶ δὲ ὡς μὴ ἐργάται καὶ μὴ ἀναπληροῦν ἐν σαββάτῳ τὰ οὐκ ἔστι προσβάλλονται· ὁ δὲ θυσιάζων τὸ λύειν οὐ κωλύονται· ἀλλὰ καὶ προστάττονται τοῦ νόμου κελεύοντος. καὶ σημαίνει βεβηλοῦσθαι μὲν τὸ σάββατον τῇ ἐργασίᾳ· ἀναιτίους δὲ εἶναι τοὺς ἱερέας τῇ διαφορᾷ τῆς ἐργασίας:

δέ σί
ισι πηλοῦ :

Ἔτι λέγει πρὸς ὅτι οὐκ εἰσὶν οἱ μαθηταὶ ἱερεῖς; λέγω ὑμῖν· ὅτι τοῦ ἱεροῦ μεῖζόν ἐστιν ὧδε· μείζων γὰρ τοῦ ναοῦ ὁ κύριος τοῦ ναοῦ. εἶτα καὶ ἐκ προφητικῆς ῥήσεως ἐλευθεροῖ τοῦ ἁμαρτήματος τοὺς μαθητάς· καὶ ἐλέγχει αὐτοὺς μὴ εἰδότας τὰς γραφάς· εἰ γὰρ ἐγνώκειτε, φησί, τί ἐστιν ἔλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν, οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναιτίους· εἰ γὰρ καὶ διὰ τὴν θυσίαν λύετε τὸ σάββατον, ἡ δὲ φιλανθρωπία μεῖζόν ἐστι τῆς θυσίας [illegible] καὶ ὅτε τοῖς φθονοῦσι διὰ λιμοῦ ἀνάγκην, τὴν συγγνώμην. εἶτα, δείκνυσιν ὅτι καὶ κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. περὶ ἑαυτοῦ τοῦτο λέγων, ἢ περὶ τῆς κοινῆς φύσεως· ἐπειδὴ δὲ διά

[illegible] δὲ· τοῦ εἰδέναι μαθητεύειν· τοὺς [illegible]
[illegible] καὶ πεφορτισμένους· ὑπὸ τοῦ δια-
βόλου· ζυγὸν δὲ ἑαυτοῦ, τὴν [illegible] λέγει· διὸ καὶ
[illegible] ἑαυτοῦ παραγγέλματα καὶ ταπεινοφρο-
σύνης ἄρχει· [illegible] διδάσκει ἡμᾶς τὴν ἑαυτοῦ
[illegible] ἵνα [illegible] ἐφ' ἡμᾶς· καὶ μάθωμεν
[illegible] παραγγέλματα· [illegible] Ἰουδαίοις μὲν
[illegible] τὸν τοῦ Χριστοῦ ζυγὸν ἢ τοῦ νόμου· ὁ καὶ [illegible] καὶ Ἕλλησι,
[illegible] ὑπὸ τὸν [illegible] τοῦ Χριστοῦ ζυγόν· ἢ ὑπὸ τὸν δια-
[illegible] ζυγόν:

Χρηστός ἐστι, διὰ τὴν συγχώρησιν· ὁ νόμος [illegible]· ἐλα-
φρὸν δέ· ὅτι οὐκ ἔχει τῷ σώματι καὶ τοῦ νόμου παρατηρήσεις·
εἰ γὰρ [illegible] ὁ διάβολος τοῖς ῥαθύμοις, ἀλλὰ τοῖς σπουδαίοις,
ἐλαφρόν· εἰ καὶ πρὸς ὀλίγον ἔχει σωματικὸν πόνον, διὰ
τὴν [illegible], ἐλαφρῶς τις φέρει [illegible]
[illegible] τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ· ποιοῦντος αὐτὸν ἐλαφρόν:

Χρηστὸς ὁ ζυγός, ἐπεὶ μὴ ἔχει [illegible] ὁ νόμος· ἐλαφρὸν
δὲ τὸ φορτίον· ἐπεὶ καὶ ἐν [illegible] ἐγχειρήμασι καὶ
[illegible], [illegible] ὑπογραμμοῖς:

Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ, ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασι διὰ τῶν
σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐπείνασαν· καὶ ἤρ-
ξαντο τίλλειν στάχυας καὶ ἐσθίειν· οἱ δὲ φαρισαῖοι ἰδόντες,
εἶπον αὐτῷ· ἰδοὺ οἱ μαθηταί σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν
ἐν σαββάτῳ· ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησε
Δαβὶδ ὅτε ἐπείνασεν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ· πῶς εἰσῆλθεν εἰς
τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν·
οὓς οὐκ ἐξὸν ἦν αὐτῷ φαγεῖν· οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ
τοῖς ἱερεῦσι μόνοις:

Λ[illegible] καὶ παρατηρήσεως, ἢ γὰρ τοῖς μαθηταῖς
[illegible] διὰ τῶν σπορίμων· [illegible], φησί· καὶ Χριστ-
[illegible] τὸ σάββατον· [illegible]
[illegible], τὸν σωματικὸν [illegible]
[illegible] διὰ τὴν [illegible]
[illegible] ποιοῦσι τῶν μαθητῶν,
[illegible] αὐτῶν· [illegible] τῶν νόμων· [illegible]

[illegible]

ἐπὶ [illegible] ἀμέσως, λέγει αὐτοῖς· τὸ [illegible] ἄλλων ζώων προτιμότερον· καὶ οὕτω ποιήσας [illegible] ἔχοντα τὴν χεῖρα ξηράν· ἀκούσαντα παρ' αὐτοῦ σωτῆρος· ἔκτεινόν σου τὴν χεῖρά σου, τῷ ἔργῳ [illegible] [illegible] τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἀποκατεστάθη ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη· τὸ γὰρ ξηρὰν ἔχειν χεῖρα, τὴν ἀκαρπίαν ἐδείκνυε· τὸ δὲ ξηρόν, ἐγγὺς ἐκριζώσεως:–

Οἱ δὲ Φαρισαῖοι, συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ ἐξελθόντες· ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ὁ δὲ Ἰησοῦς γνούς, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν· καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ, ὄχλοι πολλοί· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας· Καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἠσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· ἰδοὺ ὁ παῖς μου ὃν ᾑρέτισα· ὁ ἀγαπητός μου εἰς ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχή μου· θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν· Καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ· οὐκ ἐρίσει οὐδὲ κραυγάσει· οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ· Καὶ κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει· καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει· ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νῖκος τὴν κρίσιν· καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ, ἔθνη ἐλπιοῦσιν:–

Ὅσῳ πλέον [illegible] ὁ Ἰησοῦς· συμβούλιον [illegible] ἀπολέσαι τὸν Ἰησοῦν· τὸ φεῦ, τὴν ὁδὸν τὴν ἀγαθήν· τὴν ζωήν· τὸν θησαυρὸν τὸν [illegible]· τὴν ἀγάπην· τὴν εἰρήνην· τοῦτον ἀπολέσαι· [illegible] ἀπωλείας [illegible] λέγεται· ὁ δὲ Ἰησοῦς γνούς, ἀνεχώρησεν· οὐκ ἔδει γὰρ αὐτὸν μένειν [illegible] ἀπωλείας· ἐκεῖνοι ἀπωλέσθησαν· [illegible] ζητήσαντες εὕρομεν· εὑρέθην γὰρ τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν· ἐμφανὴς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν· αὐτὸς γὰρ ἦλθεν [illegible] πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ· αὐτοὶ δέ, [illegible] τοῦ Ἰησοῦ [illegible]. Καὶ ἀναχωρεῖ· οὐδὲ διὰ τὴν ἐπιβουλήν· ἀλλὰ [illegible] καὶ ἵνα [illegible]· διὰ δειλίαν αὐτὸν ἀνακεχωρηκέναι, πάντας ἐθεράπευσε· [illegible] αὐτοῦ [illegible] [illegible] καὶ [illegible] κενόδοξοι:–

Εὗρε [illegible] οἱ [illegible], [illegible]· καὶ οἱ δοκοῦντες [illegible] λέγει· [illegible] αὐτοῖς [illegible]· ὅθεν [illegible], [illegible].

ὡρι τῶν

[illegible] τὸ σώματος σώζειν καὶ τὴν ψυχήν:
Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν. καὶ ἰδοὺ
ἄνθρωπος ἦν τὴν χεῖρα ἔχων ξηράν. Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες·
εἰ ἔξεστι τοῖς σάββασι θεραπεύειν, ἵνα κατηγορήσωσιν
αὐτοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος. ὃς ἕξει
πρόβατον ἕν· καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς σάββασιν εἰς βό-
θυνον· οὐχὶ κρατήσει αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ; πόσῳ οὖν μᾶλλον δια-
φέρει ἄνθρωπος προβάτου. ὥστε ἔξεστι τοῖς σάββασι καλῶς
ποιεῖν. τότε λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. καὶ ἐξέτεινε.
Καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη:

ἀρχ

Ὅτι διατίθησι διαθήκην καινήν, καὶ τὸ σάββατον διαλύει· τὸ σημεῖον [illegible]. ὅθεν αὐτοῦ καὶ τῶν μαθητῶν κατηγό-
ρουσιν. οὐκ ἔξω, ἀλλ' ἐν τῇ συναγωγῇ· ἵνα παντελῶς αὐτῶν πλη-
ρωθῶσιν αἱ ἁμαρτίαι. τὴν ἀκαρπίαν δὲ τῶν χειρῶν παρ-
ίστησι τὸ ξηρὰν ἔχειν τὴν χεῖρα, τὴν ἀκαρπίαν ἐξ ἀγαθοεργίας.

τέλ

Ἠρώτων αὐτόν. οὐχ ἵνα μάθωσιν· ἀλλ' ἵνα σχῶσι κατ' αὐτοῦ
κατηγορίας ἀφορμήν· ἵνα, ἐὰν εἴπῃ ὅτι ἔξεστι τοῖς σάβ-
βασι θεραπεύειν· Καὶ μέσον κατ' αὐτοῦ εἴπωσιν ὅσα τοῖς
πολλοῖς; ἠρώτων αὐτὸν περὶ τούτου. ὁ δὲ [illegible] τοὺς
φθονοῦντας. διὰ συλλογισμοῦ δείκνυσι τούτους, οὐ διὰ
φιλανθρωπίαν, ἀλλὰ καὶ διὰ φιλοχρηματίαν, λύοντας τὸ σάβ-
βατον. εἰ γὰρ οὐ δεῖ ἐστιν, ἀπολέσθαι πρόβατον ἐν σαββάτῳ ἐμπεσόν,
ἐν σαββάτῳ διὰ τὴν τοῦ σαββάτου ἀργίαν, δεῖ καὶ
[illegible] οἰκτείρειν ὑπὲρ τοῦ ἀλόγου καὶ ἐν σαββάτῳ.
[illegible] αὐτοῦ ἢ καταγνωσθῆναι ὡς παρανόμους.
Κατηγοροῦντας τοῦ νόμου, ἢ δειχθῆναι ὡς ἀνόμους καὶ φιλο-
χρημάτους καὶ διαφθορὰν μᾶλλον τῆς ἐντολῆς [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] γὰρ ἐστιν, ἢ παραβάτου φειδὼ τῆς ἀλόγων
[illegible] [illegible] ἐστι. [illegible] τὸ σημεῖον ἐργάζεται. εἰ γὰρ ἔστιν
διὰ [illegible] τὸν νόμον ἐστιν, ἵνα ἀγαθοεργῇ τις ἀγαθά
[illegible] ἀπὸ τοῦ [illegible] τὸν νόμον διαλέγεται ὅτι ἔξεστιν
[illegible] ποιεῖν ἐν σαββάτῳ.
Κ[illegible] αὐτῷ [illegible] συμβουλὴν διαλύειν. Καὶ λύοντες αὐτὸν θέλει
[illegible] [illegible] ἐνδέχεται, ἵνα αὐτοῦ κατηγορήσωσιν.
[illegible] αὐτῶν [illegible] ἐνθυμήσεις. αὐτὸν γὰρ μάλιστα [illegible]

91

τοῦ [illegible] καὶ [illegible] κρίσιν. κρίσιν δὲ
[illegible] αὐτὸ [illegible] καταχρεῖται [illegible] φράσιν. τοῦ
[illegible] ἔσω αὐτὸν [illegible]· ἵνα καὶ ὁ θαυμαστός. καὶ
[illegible] διὰ τοῦ [illegible] αὐτοῦ, κατὰ [illegible] καθὼς εἶπε
[illegible] σιν· τοῦ [illegible] μετὰ τὸ, εἰς μὴ κο
[illegible] καὶ [illegible] αὐτοῦ. ὅτι καὶ [illegible]
[illegible] αὐτὸν [illegible] τὰ ἔθνη:—

Ο[illegible] μου· ἀλλ' [illegible] ἔθνη [illegible] πρὸ ὀ-
φθαλμῶν ἔχουσι τὴν κρίσιν· καὶ [illegible] τὴν
[illegible] καὶ [illegible]:—

Ο[illegible] λέγει τῷ, υἱῷ, τὸ [illegible] οὐ κοινῶς,
[illegible] ὁ [illegible] σιον. θ(εὸ)ν τὸν πατέρα· θ(εὸ)ν
τὸν υἱόν· θ(εὸ)ν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· μίαν φύσιν ἐν τρισὶν ἰδιό-
τησι· μορφαῖς. τελείαις. καθ' ἑαυτὰς ὑφεστώσαις· ἀριθμῷ
διαιρεταῖς· καὶ οὐ διαιρουμένοις θεότητι:—

Ἐν πλατείαις οὐκ ἀκούεται ἡ φωνὴ αὐτοῦ· ἀλλ' [illegible]
καὶ τεθλιμμένοις. πλατεῖα γὰρ ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα
εἰς τὴν ἀπώλειαν· καὶ [illegible] συνήθεια ἦν τοῖς ἰουδαίοις
[illegible] καὶ [illegible] ἔρχεσθαι. καὶ [illegible]
[illegible] χρὴ [illegible] ἐργασίαν· ἀλλ' οὐ καὶ
[illegible] λεῖν· καὶ [illegible]
[illegible], οὐδὲν [illegible] τοιοῦτον. καὶ διὰ τοῦτο ὁ υ
[illegible] φωνὴ αὐτοῦ ἀκουστὴ [illegible] πλατείαις· ἀλλ' ἐν
συναγωγαῖς, διδάσκοντος καὶ θεραπεύοντος [illegible]. κρίσιν δὲ τὴν
δικαιοσύνην οἶδε λέγειν:—

Κάλαμον συντετριμμένον [illegible] συντε-
τριμμένην· λίνον δὲ τυφόμενον, οἱ κατὰ [illegible]
[illegible]:—

Τότε προσηνέχθη αὐτῷ, δαιμονιζόμενος τυφλὸς καὶ κωφός·
καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν· ὥστε τὸν κωφὸν καὶ τυφλὸν,
καὶ λαλεῖν καὶ βλέπειν. καὶ ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι· καὶ
ἔλεγον· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Δαυΐδ, οἱ δὲ φαρισαῖοι, ἀκού-
σαντες, ἔλεγον· οὗτος οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια· εἰ μὴ
ἐν τῷ βεελζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων:—
Α[illegible]

Κζ

τὰ δαιμόνια, ἢ θείᾳ δυνάμει· εἰ δὲ θείᾳ δυνάμει τοῦτο ποι-
οῦσιν· ἐν τῷ ὀνόματί μου τοῦτο ποιοῦντες, αὐτοὶ ὑμᾶς
μέλλουσι κατακρίνειν ὡς θεομάχους καὶ ὑβριστάς:·

Αὐτοὶ τοίνυν ἔσονται ὑμῶν κριταί· οὐ περὶ τὴν μέλλουσαν κρίσιν·
μόνου γὰρ θεοῦ ἐστι τοῦτο· ἀλλὰ περὶ τὴν ἐσχάτην [illegible]· ὥσπερ
δηλοῦντα αὐτοῖς φρονεῖτε· μέλλουσι γὰρ ὑμᾶς ἐλέγξαι ὡς
βλασφήμους, ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως· υἱοὺς δὲ τῶν φαρισαίων
καλεῖ τοὺς μαθητάς· ἐπειδὴ οἱ ἡγούμενοι, τὸ πρόσωπον ἐ-
πέχουσι τῆς τῶν ἰουδαίων συναγωγῆς· ἐξ ἧς ἦσαν οἱ μαθηταὶ
κατὰ σάρκα· εἶτα δεικνὺς ὅτι μεγίστης δυνάμεως ἔργον τὸ
δαίμονας ἀπελαύνειν· καὶ οὐ τῆς τυχούσης χάριτος, ἐπάγει
λέγων· εἰ δὲ ἐγὼ ἐν πνεύματι θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οὐκοῦν ἔφθα-
σεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐφ' ὑμᾶς· βασιλείαν δὲ θεοῦ, τὴν ἑαυτοῦ
παρουσίαν λέγει· βούλεται γὰρ αὐτοὺς τούτων συλλογίσασθαι
καὶ ἐρωτᾶν· ὅτι εἰ δὲ τοῦτό ἐστιν, ἄρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραγέγονεν·
ἀλλὰ τοῦτο μὲν οὐ λέγει· συνεσκιασμένως δὲ αἰνίττεται
αὐτό· διὰ τὸ ἀπεχθὲς αὐτῶν· ἡ τοίνυν βασιλεία θεοῦ, τὴν ἐμὴν
παρουσίαν [illegible]· δι' ἧς ἐστι βασιλείαν ἐρχόμεθα οἱ τελῶναι
καὶ τούτου [illegible] χρώμενοι οἱ ἀπόστολοι, καὶ δαίμονας ἐκβάλλουσι·
ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, οὐ χρὴ δευτέραν· ἀλλ' ἡ παροῦσα· ἐφ' ἧ χαίρειν
δέον καὶ ἀνυμνεῖν, ὑμεῖς ὀργίζεσθε καὶ διαβάλλετε:·

Εἰ δὲ ἐν πνεύματι θεοῦ ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς
ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ:·–

Ἐπειδὴ τῆς τοῦ θεοῦ βασιλείας, ἤτοι τῆς δευτέρας παρουσίας καὶ — φωτ:
πολλαμούσης, ἤτοι ἀμοιβῆς τῶν ἀγαθῶν· καὶ κατὰ τιμωρίαν καὶ κό-
λασιν τῶν φαύλων πολλάκις πεπιστευμένην ἐπιτελεῖται· εἰς ἐκεῖνον
τὸν καιρὸν τὴν ἀπειλὴν μαθεῖν τῶν ἐκ ... παρα-
δομένου τοῦ θεοῦ· δεικνὺς τὸ ἀπόπον αὐτῶν καὶ σφοδρὸν τῆς ἀ-
μαρτίας φησίν· ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· ἀντὶ τοῦ,
ὅσον ἀπὸ τῆς ὑμετέρας πολλῆς ἀπονοίας ὑμῶν καὶ μανίας, ὑπερ-
εκβάλλεσθαι καὶ προφθάσαι ἠναγκάσθη τὸν τῆς τιμωρίας
καὶ κολάσεως καιρόν· ὃς κατὰ τὴν δευτέραν ἀφώρισται παρου-
σίαν· διὸ καὶ ἀποτόμως ἀποφαινόμενος, φησίν· ἄρα ἔφθασεν
ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· ἤτοι ὁ τῆς κρίσεως καὶ ἀνταποδόσεως
καιρός· πῶς γὰρ οὐκ ἂν φθάσοι ἐφ' ἑαυτοὺς τὴν τιμωρίαν καὶ προ

διὸ καὶ [illegible] τὸν δαίμονα, ἀμφότερα ἀνέῳξε· καὶ ὄψιν καὶ ἀκοήν· τοῦτο δὲ ἐποίησεν ὁ δαίμων, τὸν [illegible] αὐτὸν ἀποκλείων τοῦ μὴ δυνηθῆναι πιστεῦσαι τῷ Χ(ριστ)ῷ. [illegible] οἱ ὄχλοι· ἐπειδὴ τὰ σημεῖα ὑπερέβαινε καὶ τοὺς προφήτας· ὡς μόνου τοῦ Χ(ριστο)ῦ δυναμένου ταῦτα ποιεῖν, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χ(ριστὸ)ς ὁ υἱὸς Δαυΐδ, τοῦτο δὲ ἔλεγον, ὡς τῆς γραφῆς ἐκ σπέρματος Δαυΐδ λεγούσης τὸν κατὰ σάρκα εἶναι τὸν Χ(ριστό)ν· οἱ δὲ Φαρισαῖοι· εἰ καὶ οὐδὲν [illegible] περὶ αὐτοῦ εἶχον, ὅμως ἐδάκνοντο ταῦτα ἀκούοντες περὶ αὐτοῦ· καὶ τὰ τῆς θείας φύσεως ἔργα, τῷ Βεελζεβοὺλ ἐχαρίζοντο· καὶ δαιμονῶντα αὐτὸν ἔλεγον.

Εἰδὼς δὲ ὁ Ἰ(ησοῦ)ς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς· πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, ἐρημοῦται· καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, οὐ σταθήσεται· καὶ εἰ ὁ σατανᾶς τὸν σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη· πῶς οὖν σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ· καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσι· Διὰ τοῦτο αὐτοὶ ὑμῶν ἔσονται κριταί:-

ἀρχ

[illegible] δημοσιεύει τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν· δεικνὺς ὅτι Θεὸς ἦν· καὶ γὰρ διὰ [illegible] Χ(ριστὸ)ν, οὐ φανερῶς ἔλεγεν [illegible] οὐ κατ' [illegible] αὐτοῖς ἀπὸ τῆς γραφῆς [illegible] μόνον· καὶ δεῖ [illegible] ὅτι διὰ τῶν παραδειγμάτων, οὐ δυνατὸν γενέσθαι ἅπερ ἐκεῖνοι φασίν· [illegible] ἐμφύλιοι γινόμενοι πόλεμοι, αὐτοὶ ὑφ' ἑαυτῶν καταλύονται· οἱ πολεμοῦντες καὶ οἱ πολεμούμενοι· [illegible] λεῖ τοὺς δαίμονας· ἐπειδὴ πολλὴ συμφωνία πρὸς ἀλλήλους [illegible] τὸ κράτος τῶν δαιμόνων κατ' αὐτῶν [illegible] εἶναι· [illegible] ὁ σατανᾶς τὸν σατανᾶν ἐκβάλλει, οὐκ [illegible] καὶ [illegible] ἢ [illegible] ἑτέρου παραδείγματος [illegible] λέγοντας ὅτι πρὸς [illegible] τῶν δαιμόνων [illegible] ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια· οἱ υἱοὶ ὑμῶν· [illegible] ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν αὐτά· [illegible] ὅτι οἱ ἐμοὶ μαθηταί· [illegible] οἱ υἱοὶ ὑμῶν· περὶ αὐτῶν λέγων· ἵνα [illegible] ἐκ [illegible]

93

τῶν ἀμφοτέρων. οἷς κελεύων καὶ κολάζειν διάβολον τὸ πονηρὸν καὶ τοὺς δαίμονας· τοὺς γὰρ ὑποδεεστέρους αὐτῶν ἐξελαύνων δι' αὐτοῦ σαμένου, δῆλον ὅτι τῆς ἐξουσίας καὶ τυραννίδος τοῦ διαβόλου, ἀσθενὴς καὶ σαθρὰ αὐτὸς ἐλέγχεται. ὥσπερ οὖν ἐὰν ἄρχων ᾖ, εἰ μὴ διὰ τῆς οἰκείας ἐστὶ δυνάμεως ὁ δεσπότης Χριστὸς εἰσελθὼν καὶ σπορ τῶν ἀρχῶν· δήσας αὐτὸν καὶ καθελὼν πλείονι ἰσχύϊ· καὶ ζῶσιν αὐτοῦ, συνέδησε καὶ συναρπάσας, τὸ διαρπάζειν καὶ ὅλον σκεύη καταφερόμενος:-

Ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ, κατ' ἐμοῦ ἐστι· καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν· πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία, ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις· ἡ δὲ τοῦ πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις. καὶ ὃς ἐὰν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ, οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι:-

Οὐκ ἦν ὁ μὲν ἐλαύνων δαίμονας ἀγαθός, ὁ τὴν κακίαν ἐξορίζων· ὁ δὲ τὸ ἀγαθὸν τῷ κακῷ ἐπιγράφων, πονηρός. ἀπὸ τῶν ἔργων κατηγορῶν, καὶ τὸν ποιοῦντα:-

Ὁ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν· αὕτη ἡ ἁμαρτία, οὐ συγγνωστή ἐστιν. ἐκεῖνος ὑπὲρ τῶν ἐμῶν τούτων· ἤτοι σαρκὸς ἴδε, τὴν τοῦ Χριστοῦ θεότητα ἀγνοῶν· ὁ πηνίκα ἀγνοῶν ἁμάρτῃ, δυνατόν ἐστιν ὑπὲρ τοῦ λόγου τήσαντος παραιτήσασθαι· ὅταν δὲ εἰς τὸν θεὸν ἀγνῇ καὶ ἡ βλασφημία, οὐκ ἔχουσιν ὑπὲρ αὐτοῦ παραιτήσασθαι. εἰ δὲ καὶ τοῦ σώματος φείδεσθαι μετανοοῦσιν, ἀλλ' ὅταν πάντα ἀγρεύσαντο. διὰ τοῦτο τὸν ἐσχάτων τῶν ἐσ κακ τοῦ θεοῦ λόγου ὁρώντων καὶ ἀπιστούντων:-

ἀμὴν

Πηγὴ ἐστὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον βλασφημίας. μείζονα τῆς ἀνθρωπότητος δεικνύς, ἐπάγει λέγων· καὶ ὃς ἐὰν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ, καὶ τὰ ἑξῆς. πολλάκις γὰρ ὅσα ἐβλασφήμησαν οἱ Ἰουδαῖοι κατὰ τοῦ Χριστοῦ· λέγοντες αὐτὸν τελώνην ἄνθρωπον διὰ τὸ ὁρώμενον σχῆμα, ἐπὶ τῶν τοιούτων λέγει τὴν συγγνώμην ποιεῖσθαι τοῖς Ἰουδαίοις· προφανῶς λοιπὸν διὰ τὸ φαινόμενον τῆς αἰσθήσεως. διό· οὐκ εἶπεν ἀφεθήσεται ὑμῖν· ἀλλ' αὐτοῖς ἀνθρώποις· τουτέστι, τοῖς ὡς ἀνθρώποις ἀγνοήσασι τὴν θεότητα κοινωνίας τῆς θεότητος. τὴν δὲ εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου γενομένην βλασφημίαν, ἐκεῖ τὸ μὲν εἶναι τῆς ἐσ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κρίνοντες,

ἡμῶν

καρποῦ ἐκβάλλει [illegible]· οἱ γὰρ τοῦ δὲ αὐτοῦ θαυματουργοῦντος καὶ τὰς νόσους ἰωμένου· καὶ τοὺς δαιμονῶντας καθαίροντος, ὑπολαμβάνουσιν εἰπεῖν ὅτι διὰ τοῦ ἄρχοντος τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια· [illegible] καὶ τοῦ τε θεομαχίας· πόσης ἀπονοίας· πόσης [illegible] καὶ παρανοίας· [illegible] τὸ πνεῦμα [illegible] τῶν δαιμονίων· καὶ ἡ [illegible]· ἔφθασε τὴν [illegible] τὸν φθορέα καὶ λυμεῶνα τὸν Βεελζεβοὺλ [illegible] αὐτὸν καὶ δι' αὐτοῦ μάχεσθαι τὸν σατανᾶν ἐφθάσατε [illegible]· οὐ γὰρ ἦσαν τῷ φθόνῳ καὶ τῇ μανίᾳ μεμηνότες, καὶ [illegible] κεχειρωμένοι· καὶ μηδὲν ὧν λέγουσι [illegible] τοῦ βλασφημεῖν καὶ θεομαχεῖν βιαζόμενοι:-

Ἢ πῶς δύναταί τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ· καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἁρπάσαι· ἐὰν μὴ πρῶτον δήσῃ τὸν ἰσχυρόν, καὶ τότε τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσῃ·

ἀρχ

Ὅτι οὐδὲ ἄλλος δυνατὸν ἐκβάλλειν δαίμονα· ἐὰν μὴ πρότερον ἐκείνου περιγένηται, λέγων· ἢ πῶς δύναταί τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ· καὶ τὰ ἑξῆς. Καὶ οἰκίαν μὲν λέγει, τὴν [illegible]· ἰσχυρὸν δέ, τὸν διάβολον· οὐκ ἐπειδὴ τοιοῦτός ἐστι τῇ φύσει· ἀλλὰ τὴν ἐκ ῥᾳθυμίας ἡμῶν [illegible] δηλῶν τυραννίδα. σκεύη δὲ αὐτοῦ, οὐ μόνον τοὺς δαίμονας· ἀλλὰ καὶ τοὺς ποιοῦντας ἐκείνου θελήματα [illegible]μένους ἀνθρώπους. εἰ τοίνυν ὁ σατανᾶς πλέον κατὰ [illegible] τοῦ σατανᾶ; ὃ μὴν πρὸς ἐπικουρίαν ἐλήφθη ὡς τὸ διώκειν δαίμονας δηλονότι· ἰσχυρότερος τοῦ φεύγοντος ὁ διώκων· καὶ τοσοῦτον, ὡς καὶ ἀποσπάσαι ἐκεῖνον [illegible] εἶχεν ἐκ τυραννίδος· ἢ [illegible], καὶ τῆς ἁμαρτίας λύσις [illegible] ἐστὶ συμφωνῆσαι μετὰ [illegible]· εἰ ἐστι [illegible] θέλημα [illegible] καὶ οἰκοδομῆσαι θεῷ· οὐ ποσῶς δὲ [illegible]· ἐνταῦθα δέ μοι δοκεῖ καὶ Ἰουδαίοις αἰνίττεσθαι [illegible] τοῦ διαβόλου. καὶ γὰρ οἱ Φαρισαῖοι, κωλυόμενοι δια[illegible] τὸν ὄχλον, [illegible] ἤθελον διασκορπίζειν [illegible] τοῦ Χριστοῦ [illegible]:-

Σκεύη αὐτοῦ [illegible] τοῦ διαβόλου, ποίους δαίμονας λέγει· διαρπάζουσι δὲ οὗτοι, ὅταν [illegible] ἀποστρέφωνται καὶ διώκονται

94

φη(σί)· τὴν [illegible] ἀρετήν· καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ καλός, ὅ ἐστιν κα-
τὰ [illegible] ἐν ὕβρει· δένδρον δὲ σαπρόν, τὸν [illegible]μικόν, γίνονται
κακίαν· καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ σαπρός, ὅ ἐστι κακίαν ἐν ἔργοις.
ἐφ᾽ ἡμῖν γὰρ ἐστὶ τὸ καὶ διαμονεῖσθαι τὰ φαῦλα. καὶ διὰ
τοῦτό φη(σιν) ἢ ποιήσατε. γεννήματα δὲ ἐχιδνῶν αὐτοὺς
εἴρηκε, δεικνὺς αὐτοὺς τοῖς προγόνοις ὁμοιοτρόπους. ἐ-
πειδή, ἐπεὶ τοῖς προγόνοις ηὔχουν· διὰ οὖν τῆς κακίας ὑπερ-
βολήν· ἐοικότες ἐχίδναις, οὐδὲν θαυμαστὸν εἰ οὐδὲν ἀγαθὸν ἐ-
δύναντο φθέγξασθαι. πῶς γὰρ ἐν τῇ ψυχῇ λογισμῶν, σημαντικὸς
ἐστὶν ὁ λόγος. ὑπερβλύζουσα γὰρ ἔνδον τῆς πονηρί(ας),
ἐκχεῖται τὰ ῥήματα διὰ τοῦ στόματος ἔξω. δεικνὺς [illegible] τὸν
ἔνδοθεν ἀπολείπεσθαι τῆς κακίας ἰόν. δείκνυσι δὲ ὅτι κα(ὶ)
αὐτοὶ ἐξ ὧν ἐλάλουν, πονηροὶ ἦσαν. καὶ αὐτός, ἐξ ὧν ἐλά-
λει, ἀγαθός· ἐκ τοῦ ἐπηρεαζομένου. θησαυρὸν δὲ φη(σί), τὸ πλῆθ(ος)
[illegible] πολέμιος. πονηροὺς δὲ αὐτοὺς εἶπεν, ἐπεὶ ἔλεγεν· ἢ
[illegible] πονηροὶ ὄντες. οὐχ ὡς φύσει πονηροὺς ὄντας,
ἀλλ᾽ ὡς ἐκ πολλῆς τῆς ἀμελείας κατακρατηθέντας ὑπὸ
τοῦ κακοῦ:—

Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι,
ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. ἐκ
γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου κατα-
κριθήσῃ:—

Εἶτα πάλιν, πολλῷ ἐπιτείνει τὸν φόβον· φη(σί)· πᾶν
ῥῆμα ἀργὸν ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ [illegible]
λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. ἀργὸν δὲ λόγον φη(σί), τὸν ψευδῆ, τὸν γελω-
τοποιόν· ἢ τὸν αἰσχρὸν καὶ ἀναίσχυντον. [illegible]
καὶ μάτην λέγειν λόγον, ὅτι ὁ [illegible] ἀθυμεῖται. εἶτα, ἵνα μὴ δόξῃ
[illegible] τὸν ἑαυτοῦ συνείδησι λόγον· σοὶ γὰρ λέγεται
κατηγορηθῇς ὁ δικαστής. καὶ σὺ εἶ κ(ριτ)ὴς τοῦ [illegible], καὶ μή.

Τότε ἀπεκρίθησάν τινες τῶν Φαρισαίων καὶ γραμματέων
λέγοντες· Διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον
ἰδεῖν. ὁ δέ, ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· Γενεὰ πονηρὰ
καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ· καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται
αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου:—

κε

Ὡς παρ᾽ αὐτοῦ μαθησόμενοι ὡς διδάσκαλον αὐτοὺς [illegible] κολακεύοντες

[illegible]

μέχρι τοῦ καιροῦ τοῦ σταυροῦ· ἀλλὰ [illegible] τὴν ἁμαρτίαν [illegible] τῆς οἰκονομί-
ας [illegible]· Καὶ τοῦ μὲν [illegible] Χριστοῦ [illegible] πρὸ-
[illegible] μένων, οὐδὲ μίαν ἀφορμὴν συγγνώμης τοῖς
εἰς αὐτὸν βλασφημοῦσι παρέξει· ὅσα δὲ ἐβλασφήμησαν ὡς τὰ
διὰ τοῦ [illegible] γινομένων [illegible], οὐ τοῦ [illegible], φασὶ γίνεσθαι
[illegible] λέγοντες· ἀλλ' αὐτοῦ, διαβόλου ἐπιγράφοντες, ἀσυγγνω-
στοί εἰσι· μηδεμίαν ἔχοντες εὐνοίας ἀφορμήν· εἰ δέ τις [illegible]
[illegible] λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ, συγγνωστός ἐστι καί [illegible]·
ὁ δὲ [illegible] τολμήσας [illegible] τὸ μυστήριον καὶ τοῦ πνεύματος χαρίσματα
[illegible] ἐξετασθῆναι· πταίσας μὲν εἰς τὸ μυστήριον καὶ εἰς τὸ πνεῦμα αὐτὸ φίλον
βλασφημήσας, ἀσύγγνωστος· ἢ τοίνυν εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου βλα-
σφημία, οὔτε ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι ἀφεθήσεται.
τοῦτο δὲ δῆλον, [illegible] ἐκατόρθουν· εἰ δέ γε ἐξ ἰδίας
[illegible] ἁμαρτίας [illegible] ἐπιδείξαιντο, ἀφεθήσεται· ὁ μὲν, τὴν
ἐκεῖθεν δίκην· ὁ δὲ τὴν ἐνταῦθα καὶ τὴν ἐκεῖθεν· δίδοται γὰρ τοῖς
[illegible] συγχώρησις μετὰ τὸ βάπτισμα· εἰ καί [illegible]
ἐλέχθη τοῦτο, τὸ μέγεθος τοῦ ἁμαρτήματος [illegible]:–

Ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις ἡ εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἁμαρτία, ἐν τῷ νῦν
αἰῶνι· καὶ οὐ τίσουσιν ὑπὲρ αὐτῆς δίκην· ἐν μέντοι τῷ
μέλλοντι, ἀποτίσουσιν:–

Ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν· ἢ
ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρόν· καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρόν·
ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκεται· γεννήματα ἐ-
χιδνῶν· πῶς δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν πονηροὶ ὄντες· ἐκ
γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας, τὸ στόμα λαλεῖ· ὁ
ἀγαθὸς ἄνθρωπος, ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει ἀγαθά· καὶ ὁ
πονηρὸς ἄνθρωπος, ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά:–

Τουτέστιν ἐπειδὴ πονηρός ἐστιν ὁ Βεελζεβούλ· τοῦ δὲ πονηροῦ [illegible]
γίνεσθαι ἀγαθόν τι [illegible] ἐστὶν, [illegible] ἡμῶν.
οὔτε γὰρ ὁ πονηρὸς δύναταί τι ἀγαθὸν ποιῆσαι· οὐδὲ ὁ ἀγαθὸς
τι πονηρόν· ὥσπερ οὐδὲ τὰ δένδρα ἀνομοίους καρπούς:–
[illegible] δένδρον καλὸν, [illegible]· σαπρὸν δὲ, τὸν διάβολον·
λέγων τοίνυν· ἢ ποιήσατε· τουτέστι τοιαῦτα [illegible]
[illegible] τὸ [illegible]· καὶ [illegible] τοιαῦτα [illegible]
[illegible] τὸ πονηρόν· ἢ [illegible] δένδρον καλὸν [illegible]

καὶ τὸ σάββατον, τὴν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς μὲν κατὰ τὸ ἕω μέρος· καὶ
ἡ ἐσομένη νύξ· τὴν κυριακήν:·

Διατί δὲ οὐκ ἄλλο ἢ τὸ σημεῖον ἰωνᾶ· τὸ πάθος τὸ ἑαυτοῦ φη(σί), δοθή- ὠριγ
σεσθαι αὐτοῖς· ἐπειδὴ διὰ τούτου μάλιστα γνωρίζεται χς·
παρατιθέμενον τῶν ἄνωθεν προφητειῶν· οἱ μαθηταὶ τοῦ
αὐτοῦ καταγγέλλουσιν· ὡς καὶ παῦλος ἐπὶ ἀγρίππα διορίζεται.
ἐδήλωσε δὲ τὸ πάθος, τῇ καταπόσει ἰωνᾶ παραβαλών· τού-
του γὰρ ἐχρῄζον οἱ αἰτήσαντες· ὁμοίου γὰρ σημείου οὐκ ἦσαν
ἄξιοι· οὐ γὰρ ἦν αὐτοῖς ποιητόν· ἀλλὰ τὸ τοῦ σταυροῦ σημεῖον· διὸ
καὶ τετήρηκεν αὐτὸν μὴ ἀναθεῖναι· ζῶν μὲν ἦν ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ
τοῦ κήτους· καὶ χς ἐν θανάτῳ γενόμενος, ἐλεύθερος ἦν τοῦ:

Ὥσπερ γὰρ ἦν ἰωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας
καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ κοι-
λίᾳ τῆς γῆς· τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας:-

Τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας· ὅπως ἦν διατρίψειν ἐκεῖ· τὴν θεοδ ἡρα:
μὲν παρασκευήν, ἀπὸ τέλους· τὸ δὲ σάββατον ὅλον· τὴν δὲ
κυριακήν, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς· κατὰ τὴν ὑπόληψιν τῶν ἰουδαίων·
ἐπεὶ καὶ ἡμεῖς· τὴν τριταίαν τῶν τελευτησάντων ἡμέραν ἐπι-
τελοῦμεν· οὐκ ἐπειδὰν ἴσως τῶν μερῶν πληρωθῶσι μνη-
μεῖαι τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ τὰς τρεῖς νύκτας· ἀλλ' ἡμέραν
μόνην καὶ τελείαν λογιζόμενοι ἐκείνην· ἣν ἐν ᾧ δή ποτε
καιρῷ τετελεύτηκεν· ἡμέραν δὲ τὴν ἑτέραν· ἣν ἐν τοῖς
[illegible], παρὰ τοῖς τάφοις τῶν τετελευτηκότων
ἄγομεν· κατὰ ταύτην αὐτὴν τοίνυν συνήθειαν ὁ κς, τρεῖς
νύκτας καὶ ἡμέρας τοσαύτας ποιήσειν ἐν τῇ γῇ ἐπηγ-
γείλατο· καὶ τοῦτο δεῖγμα σαφές, τό, καὶ τὰς γυναῖκας, κα-
τ' ἐκεῖνον ἐλθεῖν τὸν καιρόν· ὥστε καὶ τὰ μνημόσυνα τῆς
τριταίας ἡμέρας αὐτῷ μύροις πληρῶσαι:-

Τινὲς λέγουσιν ὅτι ἕως ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τῆς κατὰ τὴν πέμπτην· σευ:
ὅτε τοῖς μαθηταῖς συνδειπνῶν τὸ καινὸν παρέδωκε πάσχα,
συλλογιστέον ἡμῖν τὸν χρόνον· ὡς τοῦ κυ ἐξ ἐκείνου τοῦ
καιροῦ [illegible]· καὶ τὴν μὲν νύκτα ἐκείνην·
καὶ τὰς τῆς παρασκευῆς ἓξ ὥρας, νυχθήμερον· τὸ δὲ ἀπὸ τῆς
ἕκτης ὥρας σκότος· καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ἐννάτης ὥρας φῶς·
μέχρι τοῦ δῦναι τὸν ἥλιον, νυχθήμερον δεύτερον· καὶ τὴν

[illegible] δὲ [illegible] κεκλεισμένην, τοιοῦτον [illegible] ἔχει διὰ
[illegible] εἶναι [illegible] σημεῖον · [illegible]
[illegible] τῶν [illegible] πάντων [illegible]
[illegible] τὴν [illegible] δαιμονίαν · τοῦ
[illegible] ὡς [illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible] τυφλὸν τὸν [illegible] δαιμονίου · τὸ γὰρ
[illegible] ὀφθαλμοῖς τυφλῶν · καὶ νεκροὺς ἐγείρειν · καὶ [illegible]
[illegible] καθαίρειν [illegible], [illegible] ἐξουσίας ἐστὶ θεοῦ
[illegible] :-

Σημεῖον ἐζήτουν οὗτοι ἰδεῖν · θείας δυνάμεως ἔργον · τὰς γὰρ ἄλ-
λας [illegible] καὶ [illegible] δαιμόνων · ἔλεγον [illegible] εἶναι · τοῦτο δὲ
[illegible] ἐπεζήτουν · ἵνα δι' αὐτῶν ποιεῖ, εἴπωσί τι κατὰ αὐτοῦ
[illegible] · τί οὖν ὁ σωτήρ · [illegible] ἐζήτουν τὸ σημεῖον,
πονηροὺς αὐτοὺς καλεῖ καὶ [illegible] · καὶ [illegible] τὴν γε-
νεὰν [illegible] · γενεὰ γὰρ [illegible] πονηρὰ καὶ μοιχαλίς, ση-
μεῖον ἐπιζητεῖ [illegible] μοιχαλίδα αὐτοὺς [illegible], ὡς τοῦ
[illegible] ἀφισταμένους. καὶ [illegible] κολλωμένους. ἤτοι ὡς
αὐτοῦ ἀφισταμένους τοῦ νυμφίου [illegible] καὶ
κολληθέντας τῷ σατανᾷ · πονηρία [illegible] πρὸ [illegible] ·
πονηρὰν δέ. διὰ τὴν ἀγνωμοσύνην [illegible] πονηρίαν ἀπὸ
τοῦ πονηροῦ εἰς τὸ δρᾶν [illegible] :-

Μοιχαλίς ἐστιν, ἡ τὸν κατὰ φύσιν ἄνδρα τὸν λόγον καταλι-
ποῦσα. καὶ τῷ παρὰ φύσιν ἀνδρὶ κολληθεῖσα τῷ ἐναν-
τίῳ · [illegible] νόμος · [illegible]
νόμος [illegible], μοιχός ἐστι [illegible] · ἡ δὲ καὶ [illegible]
[illegible] κειμένη, μοιχεύει τῷ ἔχοντι [illegible] τὸν
[illegible] λόγον · [illegible] :-

Ἔσται δὲ ὡς πειράζοντες ἤτουν σημεῖον, [illegible] καὶ σημεῖον
οὐ δοθήσεται αὐτῇ · σημεῖον δὲ [illegible], [illegible] εἰς ᾅδου καὶ
[illegible] καὶ τὴν [illegible] τριήμερον [illegible]
[illegible] · καρδίαν δὲ γῆς λέγει τὸν κατώτατον αὐτῆς
[illegible], τὸν ᾅδην · διὰ τὸ [illegible]
[illegible] · τὴν δὲ τριήμερον, [illegible]
[illegible] νυκτὸς [illegible]
[illegible], ἔχει τὴν [illegible]

οὐκ [illegible] ἀσαφῶς· καὶ τυχὸν καὶ πρὸς [illegible]· καὶ ἡ ἡμέρα [illegible] [illegible] τῶν κ(αι)ρ(ῶν)· καὶ οὐχ ἡμέραι καὶ οὐ νύξ· πρὸς τὸ [illegible] ἀσαφῶς λεγομένου χρόνου, μηδεὶς ποῦ πόσας ἡμέρας καὶ νύκτας λογίσαιτο :-

Ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης· καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ· καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε· βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτήν· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶντος· καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὧδε :-

Τὴν ἀπιστίαν τῶν Νινευιτῶν ἐλέγχει αὐτοῖς κατακρίσεως· καὶ αὔξει τὴν κατηγορίαν μείζονα· ἐκεῖνοι μὲν γάρ, ἐθνικοὶ καὶ ἀπαίδευτοι [illegible] καὶ προφητῶν φησίν· ἄνευ σημείων ἐπίστευσαν Ἰωνᾷ ἐκ μόνου τοῦ κηρύγματος· καὶ μετενόησαν· οὗτοι δὲ καὶ νόμου καὶ προφητῶν αὐτήκοοι γενόμενοι, οὐκ ἐπίστευσαν τῷ προφητευομένῳ ὑπ' αὐτῶν· πλεῖον δὲ Ἰωνᾶ, [illegible] τοῦ Χ(ριστο)ῦ λέγει· ὁ μὲν γάρ, μόνοις τοῖς λόγοις ἐκήρυξε ῥήμασιν· ὁ δὲ καὶ σημεῖα ἐποίησε· καὶ ὁ μὲν δοῦλος· ὁ δὲ δεσπότης· [illegible] τὸ [illegible] καὶ αὐτόκλητον τῆς βασιλίσσης [illegible] παράγει· πρὸς κατάκρισιν τῶν ἀγνωμόνων Ἰουδαίων· ἐκείνη μὲν γὰρ ἦλθε πρὸς Σολομῶνα, ὡς σοφὸν περὶ δένδρων καὶ ἄλλων ὁρωμένων, φυσικὰ καὶ [illegible] διαλέξασθαι· ἐγὼ δὲ τὰ ἀπόρρητα διδάσκω μυστήρια· διὸ καὶ μείζων αὕτη Ἰουδαίων· πλεῖον γὰρ τῶν ἐκείνης, τὰ ὧδε :-

Ἡ δὲ ἐθνικῶν ἐκκλησία· ἐκ τῶν περάτων ὡς ἀληθῶς ἐλθοῦσα τῆς γῆς, ἀνεπλήρωσε τὸν τόπον τῆς βασιλίδος τοῦ νότου· οὐκ ἐν φθαρτοῖς, χρυσίοις καὶ ἡδύσμασι τὰ δῶρα [illegible] [illegible]· ἀλλ' [illegible] τὴν [illegible] [illegible]· καὶ [illegible] τῶν ἱδρώτων τῶν ἀρετῶν· καὶ τὸ αἷμα τοῦ μαρτυρίου· τοιούτοις γὰρ δώροις ὁ ἀληθὴς ἡδύνεται Σολομῶν· ὅς ἐστι Χ(ριστὸ)ς ἡ εἰρήνη ἡμῶν· Σολομὼν γάρ, εἰρηνικὸς ἑρμηνεύεται :-

Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων· ζητοῦν ἀνάπαυσιν· καὶ οὐχ εὑρίσκει· τότε λέγει· ἐπιστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον· καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει σχολάζοντα· σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον·

ἐχούσης νύκτα· καὶ τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου ὅλην· νυχθήμερον·
καὶ οὕτως μετὰ τρίτην ἡμέραν καὶ τρίτην νύκτα, ἐγηγέρθαι τὸν κν̄· ἀλλὰ
κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς γραφῆς φασίν· ἐκείνην ἡμέραν μετὰ τῆς
προλαμβανούσης νυκτὸς, εἰς ἓν σῶμα συνάπτεσθαι· οὕτω γὰρ καὶ
τὰς τῶν ἀζύμων ἡμέρας [illegible]· ἐν ἀρχῇ τῇ τεσσαρεσκαι-
δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου· ἀφ' ἑσπέρας ἔδεσθε ἄζυμα·
καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ἑξῆς ἡμέρας, ἀπὸ τῆς προλαμβανούσης ἑσπέρας
ἠρίθμησε· καὶ τοῦ σαββάτου δὲ τὴν ἀργίαν, οὕτω παρέδωκε·
καὶ δηλοῦσιν ἑβραῖοι· μέχρι καὶ τήμερον τοῦτο φυλάττοντες·
καὶ οὐ τὴν μετὰ τὸ σάββατον· ἀλλὰ τὴν πρὸ τοῦ σαββάτου
τιμῶντες νύκτα τῇ ἀργίᾳ καὶ τῇ σχολῇ· καὶ ἡμεῖς δὲ κατὰ τὴν κυ-
ριακὴν ἡμέραν, τὴν προλαμβάνουσαν νύκτα τιμῶμεν· χρὴ οὖν ὡς
ἐξ ἐλλείμου τὸν καιρὸν ἡμᾶς συνάπτειν τῆς τριημέρου ταφῆς· καὶ
ἀριθμεῖν τὰς τρεῖς νυχθημέρας, ἀπὸ τῆς ἐκ τῶν ζώντων ἐξόδου τοῦ σρ̄ς
καὶ θέντος θῦ ἡμῶν· γέγονε δὲ ἡ ἐκ τῶν ζώντων, ἐν τῇ ἐνάτῃ τῆς
παρασκευῆς ὥρᾳ· λειπομένων τῶν τριῶν τῆς τρίτης
ἡμέρας ὡρῶν· ἐπεὶ οὖν ἡ παρασκευὴ τῇ προλαμβανούσῃ νυκτὶ
συνάπτεται, κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς γραφῆς, πᾶσαν τὴν
τῆς παρασκευῆς ἡμέραν καὶ νύκτα λογιζόμεθα τὸν κν̄ ἐν
τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς πεποιηκέναι· λοιπὸν μετὰ τοῦ ἡλίου
δύσιν· ἀρχὴν λαμβάνει τὸ σάββατον· καὶ ἡ αὐτὴ νὺξ ἣν καὶ ἰου-
δαῖοι τῇ ἀργίᾳ τιμῶσιν· ἰδοὺ καὶ τὸ δεύτερον νυχθήμερον· τοῦ
δὲ σαββάτου διαγομένου· καὶ τῇ τοῦ ἡλίου δύσει περαιωθέντος,
ἤρξατο λοιπὸν ἡ νὺξ τῆς κυριακῆς· τῇ δὲ νυκτὶ πάλιν, καὶ ἡ ἐ-
φεξῆς ἡμέρα κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς γραφῆς λογισθήσεται· καὶ
εὑρεθήσεται ὁ κς̄, ἐν τῷ τρίτῳ νυχθημέρῳ ἀναστάς· διὰ τοῦτο
δέ φασι· τὴν μὲν παρασκευὴν, ἐκ τοῦ τελευταίου μέρους τοῦ νυ-
χθημέρου πεποιηκέναι ἐν τοῖς καταχθονίοις χν̄· τὴν δὲ κυριακὴν,
ἐκ τοῦ μέρους τοῦ πρώτου· τὸ δὲ σάββατον ὅλον, διόλων
τῶν εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν [illegible] ἀποτελῶν ἡμέραν τὴν ἰουδαϊκὴν
ἑορτὴν κατὰ τὴν προφητείαν ἀμώς· καὶ μεταστρέψω τὰς ἑορ-
τὰς ὑμῶν εἰς πένθος· καὶ τὰς ᾠδὰς ὑμῶν εἰς θρῆνον· λέ-
γουσι δὲ ἄλλοι ὅτι καὶ τὸ λογίζεσθαι νύκτα τὸ γενόμενον σκότος ἀπὸ
τῶν [illegible] ὡρῶν τῆς παρασκευῆς· [illegible]· τοῦτο γὰρ οὔ-
τε νὺξ οὔτε ἡμέρας· καθὼς εἶπε ζαχαρίας· ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ,

97

οἱ γὰρ ἐξ αὐτῶν ὑπὸ [illegible] χαλδαίων καὶ αἰγυπτίων καὶ ἀντιόχου· ὑποταγῆσεσθαι αὐτοὺς ὑπὸ ῥωμαίων φησὶ δεινῶς· ἐπειδὴ γὰρ εὐεργετηθέντες ὑπὸ τοῦ κυρίου χριστοῦ, τοῖς τῶν δαιμόνων [illegible] ἐνέπεσον χείροσι πράγμασιν· οἱ καὶ μᾶλλον ἐμπεσόντες, ἐξουσίαν καθ' ἑαυτούς· καὶ ἐμφυλίους αἱ μάχας ἐπελήλυσαν τῷ λιμῷ· διὸ καὶ τὴν ὑπὸ ῥωμαίων ὑπέμειναν σφαγήν:

Οἶκος σεσαρωμένος· ὁ τὸν δαίμονα ἐξελθόντα ἔχων, ἢ καὶ εἰς τῶν δὲ κοινῶν τὸν ναὸν κατὰ πρόθεσιν· λέγομεν ὡς ἀληθῶν· τῶν μὲν ψευδωνύμων γνῶσιν· ὁ δ' αὐτός ἐστι καὶ κεκοσμημένος· ὡς ὁμοίως [illegible]· οὐ κενὸν ναόν: εὑρ(ών)

Ἐπαύξει πάντα λογιστέον, τὰ πολλά· καὶ γὰρ ἡ μὲν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἀσέβεια ἐν αὐτοῖς [illegible] κατοικήσας, ἀγαθὰ τῶν πονηρῶν, χαλεπή τε καὶ δύσκολος· ἐπὶ [illegible] τῶν ἐθνῶν· ἡ δὲ εἰς τὸν ἰσραὴλ [illegible], ῥᾴων ἡ παρ' αὐτόν:

Ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις, ἰδοὺ ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, εἱστήκεισαν ἔξω· ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι. εἶπε δέ τις αὐτῷ, ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου, ἔξω ἑστήκασι· ζητοῦντές σοι λαλῆσαι. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπε τῷ εἰπόντι αὐτῷ· τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου· καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἔφη· ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου· ὅστις γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτός μου καὶ ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν:

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ [illegible] παρρησίᾳ ἐλάλει τοῖς ὄχλοις, ἐπὶ [illegible] ἐξεκάλουν αὐτὸν ἔτι λαλοῦντα τοῖς ὄχλοις, ἵνα δείξωσιν αὐτοῖς ἐξουσίαν [illegible] καὶ ἐνεφιλοχώρει τὸ κενόδοξον· ἐκάλουν γὰρ αὐτὸν διὰ ζητεῖσθαι ἡ μήτηρ σου, ἀδελφός· ὅτι ἐκεῖνοι καὶ αὐθεντεῖν [illegible] οὐδὲ μὴν [illegible] περὶ αὐτοῦ φροντίζουσα· διὸ καὶ ὁ κύριος οὐκ εἴασεν ἀτιμάζων τὴν κατὰ σάρκα συγγένειαν· οὐδ' αἰσχυνόμενος τὴν ἑαυτοῦ μητέρα· ἀλλὰ διορθοῦν [illegible] ὅτι [illegible] ἐκείνων τῶν ἐγγὺς [illegible] τὴν κατὰ σάρκα συγγένειαν· μᾶλλον [illegible] κατὰ θεόν· καὶ οὐ γὰρ ἀμφότ(ερα)

τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ· ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ· καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γίνονται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, χείρονα τῶν πρώτων· οὕτως ἔσται· καὶ ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ:

Ἡ παραβολὴ λέγει τοῦ ἀκαθάρτου πνεύματος, τοῦ δ' [illegible] ὀξύτερον ἐπιστροφῆς εἰς ἀνθρώπους [illegible] ἐρχομένων· ἢ ὀξείας ὅσους, ἀνερωτήσεως· διὸ ἀεὶ τὸ χεῖρον ἐκβαίνει· ἐκ τούτου μὲν θαῦμα ὁ ἀπαλλαγεὶς τοῦ δαίμονος, ὁ τοιοῦτος ἄλλοις παραινεῖ [illegible] ὥσπερ ἐν ἀγαθοῖς ὅσον [illegible] περιισχόμενος· καὶ τὸ πᾶν ἑαυτοῦ μὴ δύναται ἀφιέσθαι· ὡς ὁ ἐκβληθεὶς σατανᾶς πάλιν ἐπιζητεῖ τὸν ῥαθυμοῦντα· ἐπιτίθεται ὡς τοῦ πονηροῦ· καὶ ὁ ἐπιμελούμενος τῆς ψυχῆς τῆς ἑαυτοῦ ὡς ἐπὶ τῇ δεξιᾷ αὐτοῖς ἔσονται· καὶ ὅσοι δαίμονες ἰσχύουσιν· ὡς ὁ τῶν ἐκ τῶν εὐχῶν τοῦ καθαροῦ· ἀνήρ, ἐρχόμενος ἀπομονωθῆναι· τὸ καθαρόν· ἄμφω παρομοιοῦμενος·

Ὃ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν· ὅταν ἔκ τινος τὸ πνεῦμα ἐξέλθῃ τῶν δαιμονώντων, περιζητεῖ μονὰς ἐν ταῖς τῶν ἀφρόνων ψυχαῖς· καὶ μὴ εὑρὸν ἀνάπαυσιν· ὥσπερ ὁ δι' ἀνύδρων πορευόμενος τόπων· ἄνυδροι δὲ εἰσὶ τόποι, αἱ τῶν ἀφρόνων ἀφιλοδόμοι ψυχαί, ὅταν ἀνέρχεται ἐπ' ἐκεῖνον ὅθεν ἐξῆλθε· καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει αὐτὸν καθαρόν· σχολάζοντα καὶ σεσαρωμένον, τουτέστι κενὸν παρ' ἑαυτοῦ ἀγαθῶν· καὶ γυμνὸν θείας χάριτος· ὡς μηδενὸς ὄντος ἀπὸ τοῦ δαιμονιζομένου αὐτὸν κωλῦσαι, ἐπιτίθεται δι' αὐτῶν·· πάλιν δὲ εἰσελθών· οὐ μόνος δὲ τοῦτο ποιεῖ· ἀλλὰ συμπαραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ ἄλλους πολλοὺς πονηροτέρους κυρίως δαίμονας· λέγει τοίνυν· ὅτι ὥσπερ οἱ δαιμονῶντες· ὅταν ἀπαλλαγῶσι τῆς νόσου· καὶ ῥαθυμότεροι γένωνται· χαλεπωτέραν καθ' ἑαυτῶν ἐπισπῶνται τὴν νόσον, οὕτω καὶ ὑμεῖς· ἐπειδὴ γὰρ ἐν αἰγύπτῳ δαίμοσι λατρεύοντες, εἴχετε ἐν ἑαυτοῖς τὸ πνεῦμα τὸ πονηρόν· ὅτε θύσαντες τὸν ἀμνὸν διὰ τοῦ νόμου ἐθεραπεύσατε ἐκαθάρθη, ἀπελήλατο ἐξ ὑμῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ οὐ μόνον οὐκ ἐπεστράφητε· ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν τῶν προφητῶν Κύριον [illegible] πάλιν εἰσῆλθεν ὁ δαίμων [illegible] ἐπταπλάσιον ὁμοῦ τὸ πνεῦμα [illegible]· διὸ καὶ χείρονα τῶν προτέρων αὐτῶν [illegible] ἡ μήτηρ μου καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου· ἀπῆγε· ἀλλ᾽ οὕτω δεικνὺς ὡς ἔδει καιρῷ τῆς διδασκαλίας, οὐ λείπειν τὴν ἐκείνης θεραπείαν ἀναγκαῖον κρίνων προσῆκον· διὸ φησὶ πρὸς τοὺς μαθητάς· ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου· τουτέστιν, οὗτοι νῦν οἱ ἀκούοντες καὶ διδασκόμενοι, τὸν μητρικὸν τόπον καὶ ἀδελφικὸν ἀναπληροῦσι· καὶ ἣν πρὸς μητέρα καὶ ἀδελφοὺς σχέσιν ὀφείλει τις κεκτῆσθαι, πρὸς ἑαυτοὺς ἔχειν παρασκευάζουσι· τελειωταὶ τῆς διδασκαλίας καὶ γνωμητικοὶ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀγαθῶν ἔργων γινόμενοι· ἄλλως τε δέ· ἐπειδὴ προεῖπεν· ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμέ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος· ἵνα μὴ δόξῃ ὑπερβολὴν καὶ μακρὰν γνώμην παρ᾽ ἃ μᾶλλον ὧν ἔλεξας αὐτοῖς, τοῦτο πρῶτος ποιεῖ· τῆς μητρὸς παρορῶν μὲν, τὴν ὠφέλειαν καὶ σωτηρίαν τῶν ἀκροατῶν μᾶλλον ὁμοῦ Χριστὸς λέγων· μὴ νομίσητε μακρὺ εἶναι τὸ ἀγαπᾶν ὑπὲρ πατέρα καὶ μητέρα ἐμέ· ὅπου γὰρ τὴν μητρικὴν θεραπείαν ἀπολέσας ὑμῶν καὶ δημιουργὸς ὑπάρχων, τὴν ὑμετέραν προὐτίμησα σωτηρίαν, πόσου μᾶλλον αὐτοὶ ὀφείλετε ποιεῖν ὑπὲρ τῆς ἀγαπήσεως τῆς ἐμῆς· καίτοι καὶ αὐτῆς τῆς ἀγαπήσεως, ὁμοίως τὴν ὑμετέραν σωτηρίαν χαριζομένης· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ αὐτὴν δι᾽ ἐμέ· ἀλλὰ δι᾽ ὑμᾶς ἐπιζητῶ· μὴ θαυμάσῃς δὲ εἰ καὶ τῆς μητρὸς τὴν ὑμετέραν προτιμῶ σωτηρίαν· καὶ γὰρ καὶ μητρὶ δι᾽ αὐτὸ τοῦτο, τὴν σωτηρίαν ὑμῶν ἡ ταύτης [illegible] πεποίηκε· καὶ ὁ μὲν δι᾽ ἑαυτοῦ φεισάμενος ὑπὲρ ὑμῶν· ἀλλ᾽ ἔτι λύτρον ἑαυτὸν δοὺς ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν, εἰκότως καὶ τῆς μητρὸς τὴν ὑμετέραν προτιμᾶ σωτηρίαν:—

Τὸ, τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου, οὐ πρὸς τὴν μητέρα ἀρνεῖσθαι μοι δοκεῖ ἀποτεινόμενον· ἐκείνη γὰρ παντελῶς ἔξω ἱσταμένη· καὶ μηδὲ παρρησιαζομένη τὴν εἴσοδον, ἐζήτει ἰδεῖν τὸν υἱόν· ἀλλὰ πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν ἀκαίρως καὶ θρασέως ὑποφωνοῦντα καὶ λέγοντα· ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου· ὃς καὶ λαλῶν, οὐ μόνον τῇ μητρὶ μᾶλλον οὐ προσέθηκε τῇ κλήσει, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐθαδείας οὐ κἂν ἀφῆκε κατὰ τὸν καιρόν, περικόπτων τὴν διδασκαλίαν ἐκώλυε· ἴσως δὲ καὶ ἐπισκώπτων διδάσκοντα τοσοῦτον ἐξ [illegible] τοῦ ὄχλου· ὃν καὶ ἀκαίρως ἄγαν καὶ αὐθαδῶς ἐποιεῖτο τὴν πρόσκλησιν· ἀποζευγνύοιτο, ἐξαπολύειν παρὰ μεγάλου·

τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου. ἀλλὰ διδάσκων ἡμᾶς, ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ τινὰς ἐκ τῆς κατὰ σάρκα συγγενείας, ὁ [illegible] ἀλλὰ [illegible] συγγενείας προτιμᾷ ὁ Χριστὸς τοὺς κατ' ἀρετὴν οἰκείους. Καὶ ἐκτείνων [illegible] ποιοῦντας τὸ θέλημα τοῦ ἐν οὐρανοῖς πατρός:

ὡστε Οἱ μὴ γινώσκοντες τὸ κατὰ τὴν [illegible] μυστήριον, λέγουσιν μὴ ἀδελφοί σου τοῦ Ἰησοῦ. εἰ γὰρ καὶ ἀρνησάμενος, [illegible] αὐτόν. ἐκ ζῆ [illegible] τοῦ ποιεῖν τὸ θέλημα τοῦ ἐν οὐρανοῖς πατρός, ἀδελφοὶ καὶ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ γίνονται. εἰ δὲ τοῦτο, οὐ φύσεώς ἐστι τὸ ἀδελφὸς ἢ τι τῶν λοιπῶν. [illegible] καὶ ἀδελφὸς ἐὰν τύχῃ. ὅς φησιν [illegible] συλλαμβάνει, ἵνα γενομένη [illegible] τὸ πρὶν θέλημα, μήτηρ ἐστὶ τοῦ Ἰησοῦ:

ἀντ Ταῦτα δὲ εἶπεν, οὐ καταδοκιμάζων τὴν μητέρα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς, ἀλλὰ δεικνὺς ὅτι [illegible] κατὰ σάρκα συγγενείας προτιμᾷ τῆς τύχης τῶν οἰκειοτήτων. προσῆκε γὰρ τὸν υἱὸν [illegible] τιμᾶν [illegible] αὐτὸν καὶ λέγειν τοὺς οἰκείους τὴν [illegible] ἀναγκαιότερον τοῦτο [illegible]. ὁμοῦ καὶ [illegible] διδασκαλίαν [illegible] ὡς γὰρ αὐτὸς εἶπε τοῖς μαθηταῖς· ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. οὕτως [illegible] τὸν υἱὸν [illegible] τοῖς μαθηταῖς. ὑπὲρ μητέρα καὶ ἀδελφούς:

φιλ Ὅτι [illegible] τῆς τύχης τῶν ἀλλοτρίων [illegible] διδάσκων. καὶ μήτε πατέρα μήτε μητέρα μήτε ἀδελφοὺς [illegible] ἔχειν [illegible]. μήτε αὐτὸν [illegible] διὰ τῶν ἔργων αὐτῶν [illegible] διδασκαλ[illegible] τὸ αὐτὸ ἐνδείκνυται [illegible]. [illegible] γὰρ διδάσκοντος [illegible] ὄχλων. καὶ τὴν τύχην αὐτῶν ἀφελεῖ [illegible] ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ [illegible] οὐδὲ [illegible] οὐδὲ [illegible] μητέρα [illegible] θεοῦ [illegible] ἐν [illegible] σοφία [illegible] ἀδελφὸς [illegible] καὶ [illegible] μητέρα [illegible] ἐκεῖ [illegible] καὶ [illegible] μητέρα [illegible] ἐστιν ἡ μήτηρ

[illegible] τὴν τῶν πραγμάτων· οὕτω καὶ οἱ προφῆται [illegible] ποιοῦσιν·
εἶναι καὶ δι᾽ αὐτοῦ τούτου δείξῃ, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ [illegible] τοῦ μυ-
στηρίου· εἶπε γοῦν Δαυίδ· ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου·
καὶ πάλιν· ἐστὶν ὁ ἀμνὸς κρυπτὸν τοῖς λόγοις αὐτοῦ, καὶ
κεκάλυπται, ὡς ἀφ᾽ ὕδατος φερομένου:–

Ἔθος αὐτῷ κεχρῆσθαι ταῖς παραβολαῖς, δυοῖν τούτων ἕ-
νεκεν· ἢ διὰ τὸ περὶ πραγμάτων λέγειν ἀφανῶν, ὥστε
ταῖς παραβολαῖς ποιῆσαι φανερά, ἢ διὰ τὸ τῶν ἀκουόντων
ἀνάξιον· ὅταν μηδὲν ὄφελος αὐτοῖς ἀπὸ τῶν λεγομένων
γίνηται· ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ χεῖρον αὐτοῖς δι᾽ οἰκείαν μο-
χθηρίαν [illegible]· ἔστι δὲ καὶ τρίτη αἰτία· τὸ ἐπι-
λέγχω λέγοντα τὰ πολλὰ κακὰ τῶν ἀκουόντων, ἐκλύσαι μετὰ
τῆς παραβολῆς τὸν ἔλεγχον τὸν αὐστηρόν· οἷον, τὸ κατὰ
τὸν ἀμπελῶνα· καὶ ὅτι κακοὺς κακῶς ἀπολέσει τοὺς γεωργούς:–

Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ· καὶ
ἐν τῷ σπείρειν αὐτόν· ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν· καὶ
ἦλθε τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτά· ἄλλα δὲ ἔπεσεν
ἐπὶ τὰ πετρώδη· ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν· καὶ
εὐθέως ἐξανέτειλε· διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· ἡλίου δὲ
ἀνατείλαντος, ἐκαυματίσθη· καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥί-
ζαν, ἐξηράνθη· ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας·
καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά·
ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλήν· καὶ ἐδίδου
καρπόν· ὃ μὲν ἑκατόν· ὃ δὲ ἑξήκοντα· ὃ δὲ
τριάκοντα· ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω:–

Ἑαυτὸν λέγει τὸν σπείροντα ἐν τῇ τῶν ἀνθρώπων καρπογόνῳ
φύσει· τουτέστι τῶν ψυχῶν ταῖς καρδίαις τὰ τῆς ἀλη-
θοῦς θεογνωσίας σπέρματα· ἐξῆλθε δέ φησιν· οἷον ἐ-
κένωσεν ἑαυτόν· θεὸς ὢν φύσει καὶ ἴσος τῷ πατρί· σώματι
φθαρτῷ δι᾽ ἡμᾶς ἑνώσας ἑαυτόν· οὐ γὰρ τόπῳ ἐξῆλθεν·
ἀλλ᾽ ὡς σχήματι γέγονε πλησίον ἡμῶν· ἐπειδὴ γὰρ [illegible] οὐκ ἐ-
δυνάμεθα πρὸς αὐτὸν ἀναδραμεῖν· ἀποτειχίζουσι γὰρ
αἱ ἁμαρτίαι τὴν πρὸς αὐτὸν πορείαν· σπείρει δὲ
ἐξῆλθεν [illegible]· διὸ ἀδιακρίτως [illegible] τοῦ σπέρματος·
οὐ διακρίνων εἰ ἀγαθός ἐστιν ἢ φαῦλος ὁ ἀκούων· τὴν δὲ

[illegible]

[illegible] καὶ [illegible] εἰς τὸ πλοῖον [illegible]

[illegible]

κἂν νοήσωσι, πρὸς ὀλίγον κατέχοντες, παρέχουσι τοῖς ἀκαθάρτοις
δαιμονίοις ἀφαρπάσαι τὸν λόγον ἐκ τῆς καρδίας αὐτῶν ἡ
[illegible] ἐστιν· ἀλλὰ δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη· καὶ τὰ ἑξῆς. οὗτοι
δέ εἰσιν οἱ [illegible] [illegible] ῥᾳθυμίαν ἐκεῖνοι [illegible]
[illegible] σημαίνοντος· ἐξ ὀλιγωρίας ἀπομαραίνουσι τὴν
διδασκαλίαν· οὗτοι δὲ, προθύμως μὲν δέχονται· ἀρχῆς
δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ καταλαμβάνοντος, ὑπὸ τῶν χειρόνων τρέ-
πονται σκανδαλισθέντες· ἀλλὰ δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας,
οὗτοι δέ εἰσιν οἱ διὰ φροντίδων ἀποπνίγοντες τὸν λόγον
οἱ κἂν ποιήσωσι τι χρηστόν, ὥσπερ [illegible] με-
ρίμναις [illegible] καὶ ἀποπνίγουσι τὰ ἀγαθὰ πρά-
ξεις. καὶ ποιοῦσιν ἀπαθεῖς(?)· οὐκ ἐῶσαι αὐτὰς [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] [illegible] [illegible]· ἀλλὰ δὲ ἔπεσεν
ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλήν· οὗτοι διὰ τὸ τὴν ἀρετὴν ποικίλην
[illegible] [illegible] τῆς καρποφορίας· καὶ διάφορον δεί-
κνυσι τὴν καρποφορίαν· οὐ παρὰ τὴν αἰτίαν δὲ τοῦ
γεωργοῦ ταῦτα γίνεται· ἀλλὰ παρὰ τὴν τῆς γῆς· οὗτον αὐτὸν
ἐμβαλοῦ[illegible] καρπόν, διὰ τοῦτο ταύτης διάφορον· καίτοι
τὴν αὐτὴν [illegible] [illegible] [illegible] δὲ [illegible]· [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]· οὐ τὸ αὐτὸ [illegible]. ἀλλὰ
καὶ τοῖς δευτέροις καὶ τοῖς τρίτοις· καθ' ὃ καὶ τοῖς [illegible]
δέχεσθαι· καὶ οἱ τὸ ἑκατὸν μὲν εἰσιν, οἱ [illegible] κα-
ρπούντες· καὶ οἱ [illegible] [illegible] [illegible] τὸ ἑξήκοντα
οἱ τῆς μὲν [illegible] [illegible] [illegible] διὰ γάμου· [illegible]
[illegible] [illegible] ζῶντες. καὶ ἤτοι [illegible] τὴν [illegible] ἀρετὴν [illegible].
οἱ δὲ τὸ τριάκοντα· οἱ γάμῳ μὲν ὁμιλήσαντες· τὴν δὲ ἀρετὴν
[illegible] [illegible] ζώμενοι· εἰ γὰρ καὶ [illegible] αὐτῆς [illegible]
τὸν λόγον [illegible] [illegible]. διὸ καὶ ὁ [illegible] [illegible] [illegible]
θησαν, ἀλλ' οὐ [illegible] τὴν αὐτὴν [illegible] [illegible]· ἢ [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] φωνῶν ἀκούειν· κατὰ
δὲ τὸ [illegible] τοῦ [illegible]. [illegible] λέγων· ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν,
ἀκουέτω· τουτέστιν ὁ ἔχων διάνοιαν λογικήν, νοείτω τοῖς τῆς
διανοίας ὠσὶν ἀκούσων· [illegible] [illegible] δὲ τοῦ [illegible].
ἵνα δείξῃ ὅτι οὐ κατ' [illegible] ἡ ἀκρόασις, σώζουσα τοὺς [illegible]
[illegible]

[illegible] εἶναι· [illegible]

[illegible] τὸν λόγον οἱ [illegible]

[illegible] καὶ γὰρ αὐτὴ τοῦ δὲ [illegible] γέγονεν.

[illegible] τοῦ σπόρου. καὶ [illegible]

[illegible] λόγον φησὶ [illegible]

[illegible] τὴν ὁδόν· [illegible] τὴν

[illegible] λόγον· οὐ γὰρ [illegible] γενέσθαι [illegible] οὐδὲ

[illegible] ὁδόν· [illegible] ὁδόν· [illegible] καὶ [illegible]

[illegible] δὲ καὶ τῶν [illegible] ἔχει τὸν

[illegible] γὰρ τὴν [illegible] καὶ [illegible]

[illegible] καὶ τοῦ [illegible]

φ

Τ[illegible] τοῦ Χριστοῦ· οἱ μὲν [illegible]

ὁδόν· οἱ δὲ [illegible] μὲν, οὐ [illegible] οἱ παρὰ τὴν

[illegible] οἱ δὲ [illegible] καὶ [illegible] οἱ [illegible] τὴν

[illegible] καὶ ζιζανίων· [illegible] δὲ [illegible]

[illegible] σπόρον τούτοις [illegible]

[illegible] διαφέρουσι δὲ οὗτοι· [illegible] οἱ μὲν [illegible]

[illegible] σποράν· οἱ δὲ καὶ κατὰ καιρὸν [illegible]

[illegible] καὶ [illegible] ἐν ἑαυτοῖς [illegible]

[illegible] οἱ δὲ [illegible] καὶ [illegible]

[illegible] καὶ οὔτε [illegible] οὔτε [illegible]

ζιζανίων [illegible] δὲ τοῦ κηρύγματος [illegible]

[illegible] καὶ [illegible] ὁμοίως [illegible]

[illegible] οὗτοι μὲν [illegible]

[illegible] καὶ [illegible] τούτοις. οἱ μὲν διὰ [illegible]

[illegible] καὶ [illegible] διδασκαλίας· οἱ δὲ

[illegible] οἱ [illegible]

[illegible] καὶ [illegible] καὶ [illegible]

[illegible] οἱ [illegible] διὰ καὶ [illegible]

Λ[illegible]

[illegible] τὴν ὁδόν· καὶ [illegible] καὶ [illegible]

[illegible] ὁ λόγος· [illegible]

[illegible] τὸν λόγον [illegible]

[illegible]

[illegible] ὁ λόγος· καὶ [illegible]

[illegible] οἵτινες

101

[illegible] δοθήσεται· οὐ καθ' αὑτὸ [illegible]
[illegible] καὶ περισσευθήσεται· ἀλλ' [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ ταῦτα ἀφαιρεθήσεται· οὐ κατ' ἄλλου τινὸς ἀφαι-
ροῦντος, ἀλλ' αὐτοῦ ἑκάστου· [illegible]
[illegible] μοχθηρίας· [illegible] ἑαυτὸν [illegible]
Ὅστις ἔχει δοθήσεται αὐτῷ· [illegible]
[illegible]
[illegible] δὲ καὶ ἔχοντι· [illegible] ἀλλὰ καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν,
[illegible]
κέκτηται· καὶ [illegible]
[illegible] θήσεται· οἱ γὰρ μὴ ἔχοντες [illegible]
[illegible] νοοῦσιν.

[illegible]
ἔχει δὲ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ὅστις γὰρ ἔχει [illegible]
[illegible]
[illegible] αὐτῷ [illegible] ἐχόντων, [illegible]
[illegible] χει.

Διὰ τοῦτο δὲ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Κ[illegible] αὐτοῦ [illegible] περὶ αὐτοῦ. διὰ τί
[illegible] ὁ δὲ ἀπόστολος [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] δὲ οὐ δύναται· [illegible]
[illegible]
[illegible] αὐτοῦ· διὰ τοῦτο [illegible] οὐκ ἠ
[illegible] ὅτι [illegible]
[illegible] οὐδὲ [illegible]
[illegible] Καὶ [illegible] ἀκού
[illegible] συνιῆτε· Καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ
[illegible] ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου·
[illegible] Καὶ [illegible] καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν
[illegible] μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς· καὶ
[illegible] καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι· καὶ ἐπι
στραφῶσι καὶ ἰάσομαι αὐτούς·

Ὅ[illegible] τοῦ Χριστοῦ λέγ
[illegible]
[illegible]
[illegible] δὲ [illegible] δύναται
[illegible] Καὶ [illegible]
[illegible] δύναται.
[illegible]
[illegible]
[illegible] Τὸ δὲ δύναται [illegible] τοῦ τοῖς
ἐκ [illegible]
[illegible]
[illegible] δύναται [illegible]
[illegible]
[illegible] Τοῖς [illegible]
[illegible]
[illegible] δὲ δύναται [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Καὶ [illegible]

ἐπεὶ δὲ οὐ ταύτην λέγει τὴν ὄψιν, οὐδὲ τὴν ἀκοήν· ἀλλὰ τὴν ἀπὸ
διανοίας· δῆλον. καὶ γὰρ καὶ οὗτοι Ἰουδαῖοι ἦσαν· ἀλλ' ὅμως
οὐδὲν παρεβλάβησαν ἀπὸ τῆς προφητείας· ἐπειδὴ τὴν
προαίρεσιν καὶ τὴν γνώμην εὖ διακειμένην εἶχον. οὐδὲ γὰρ
ἂν ἐμακαρίσθησαν, εἰ μὴ αὐτῶν ἦν τὸ κατόρθωμα. [illegible]
καὶ ἕτερον ἐν αὐτῷ μακαριοῖ λέγων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι πολ-
λοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε,
καὶ οὐκ εἶδον. οἱ μὲν ἐπιθυμοῦντες δὲ ἰδεῖν δίκαιοι καὶ καταθύμι-
ον [illegible] ὧν ἐπεθύμουν· ἐκεῖνοι μὲν οὖν τῇ πίστει
ἐθεάσαντο μόνον· ὑμεῖς δὲ καὶ τῇ ὄψει. ἀλλὰ γάρ φησιν οἱ
προφῆται ἐπεθύμουν ἰδεῖν καὶ οὐκ εἶδον μὴ συντρεχόντων
τῶν καιρῶν, νῦν ὑμεῖς ἠξιώθητε. λέγει δὲ [illegible],
τὴν παρουσίαν αὐτοῦ καὶ τὰ θαύματα· καὶ τὴν διδασκα-
λίαν. οὐ πάντες δὲ οἱ προφῆται, οὐδὲ πάντες οἱ δίκαιοι, οἱ ἐπι-
θυμήσαντες ἰδεῖν ἢ ἀκοῦσαι, οὐκ εἶδον ἢ οὐκ ἤκουσαν· ἀλλ' οἱ
πολλοί. τινὲς γὰρ ἐπιθυμήσαντες, εἶδον καὶ ἤκουσαν. ὡς Συ-
μεὼν καὶ [illegible] καὶ οἱ [illegible]. ὁ δὲ προφήτης [illegible]
[illegible] ἵνα [illegible] εἶναι τοῦ ἐπιθυμήσαντος. [illegible]
[illegible] ἐπιθυμήσαντος. ἐπεθύμουν δὲ ἰδεῖν. ὡς οἱ ἀπόστολοι ἐ-
[illegible] ὅπερ ἂν θερα[illegible] ποιήσαντες. καὶ ἀκοῦσαι φωνῆς θεοῦ. ἐ-
[illegible] ἀπαθῶς καὶ [illegible]:-

Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπείραντος. παντὸς
ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος, ἔρ-
χεται ὁ πονηρὸς καὶ ἁρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρ-
δίᾳ αὐτοῦ. οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρείς. ὁ δὲ ἐπὶ τὰ
πετρώδη σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων. καὶ
εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν. οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν
ἐν αὐτῷ. ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστιν:·

Εἶτα λέγει τὴν παραβολὴν τοῦ σπείροντος. καὶ διασαφοῖ
αὐτὴν τοῖς μαθηταῖς λέγων. ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν πα-
ραβολήν. παντὸς ἀκούοντος φησὶ τὸν λόγον καὶ μὴ συνιέντος,
ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ ἁρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ
αὐτοῦ. τοῦτο δὲ, [illegible] καρδίᾳ [illegible] τὸ συνιέναι
[illegible] γὰρ τοῦ μὴ συνιέντος ἁρπάζει ὁ πονηρός, οὐ
[illegible]. οὗτός δέ ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδόν. καὶ

ἀπε

[illegible] ουσι· καὶ αὐτοῖς [illegible] τοῦ μὴ ἀκοῦσαι· καὶ τοὺς
[illegible] αὐτῶν [illegible] τοῦ μὴ ἰδεῖν·
Ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ [illegible] διότι [illegible] ἐκ κοινοῦ
[illegible] βλέποντες καὶ ἀκούοντες. [illegible] μὴ ἀκούσωσι,
[illegible] καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς· ἵνα αὐτοὺς
[illegible] θεοῦ καὶ [illegible] · τοῦτο [illegible] δὲ
[illegible] δὲ [illegible] δὲ [illegible] · [illegible] δὲ [illegible] ἀληθές,
[illegible] τῶν [illegible] · καὶ τὴν καρδίαν [illegible]
[illegible] τοῦ [illegible] , [illegible] προφήτης ἡσαΐας.
[illegible] τοῦ [illegible] τὴν καρδίαν, τὸ [illegible] . καὶ τυφλῶν:
Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου· ἤγουν [illegible]
[illegible] δὲ [illegible] χριστοῦ, [illegible] · [illegible]
Θ [illegible] ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου καὶ τοῖς ὠσὶ · τοῦτο δὲ ἐποίη
[illegible] καὶ ἰάσωμαι αὐτούς· τὴν
[illegible] αὐτῶν [illegible] σωτηρίαν. καὶ τὴν [illegible] δὲ
[illegible] :.
Ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοί, ὅτι βλέπουσι· καὶ τὰ ὦτα
ὑμῶν, ὅτι ἀκούουσιν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προ
φῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε,
Καὶ οὐκ εἶδον· καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν:—
Μακαρίζει τοὺς μαθητὰς ὁ σωτήρ, ἐπειδὴ ἠξιώθησαν [illegible]
[illegible] τὴν [illegible] αὐτοῦ [illegible] · διὸ καὶ ἐδόθη αὐτοῖς [illegible]
[illegible] θεῖαν τὴν [illegible] καὶ ἀκρόασιν:—
Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοί, ὅτι βλέπουσιν ὀρθῶς καὶ [illegible]
[illegible] ὀφθαλμοὺς [illegible] τῶν πραγμάτων [illegible]
[illegible] καὶ τυφλώττοντες· καὶ τὰ ὦτα, ὅτι
[illegible] καὶ [illegible] καὶ [illegible] · τὸν τῶν
[illegible] λέγοντα ἀκούουσιν· ἤτοι [illegible] αὐτῶν
[illegible] ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ ὦτα [illegible] · [illegible] . Καὶ
[illegible] · καὶ [illegible] δὲ [illegible] τοὺς
[illegible] ὀφθαλμοὺς καὶ [illegible] ἀκούοντας [illegible] Κύριον λέγει.
[illegible] θεοῦ [illegible]
[illegible] τὴν καρδίαν, [illegible] τοῦ
[illegible] καὶ [illegible] ἀκοὴν [illegible] ἀκούειν [illegible]
[illegible] · [illegible] καὶ [illegible] τὴν [illegible]

[illegible]

[illegible] ... Κύριος ... εἰ καὶ ... [illegible]

Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων· ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ἀνθρώπῳ σπείραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ ἐπέσπειρε ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀπῆλθεν· ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησεν, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια· προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου, εἶπον αὐτῷ· κε οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πόθεν οὖν ἔχει ζιζάνια; ἔφη αὐτοῖς· ἐχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν· οἱ δὲ δοῦλοι εἶπον αὐτῷ· θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά; ὁ δὲ ἔφη· οὔ· μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια, ἐκριζώσητε ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον· ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφότερα μέχρι τοῦ θερισμοῦ· καὶ ἐν καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς· συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια· καὶ δήσατε αὐτὰ εἰς δέσμας πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά· τὸν δὲ σῖτον, συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου:

Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ... λέγει ... λέγει ... [illegible]

[illegible] τῶν διαφορῶν· διὰ τοῦτο [illegible]

[illegible]

[illegible] οὐκ [illegible]

[illegible] τὸν λόγον· ὁ γὰρ [illegible]

[illegible] αὐτοῦ· οὐδὲ [illegible]

[illegible] εὑρεθείη, [illegible] καὶ

[illegible] οὗτοι δέ εἰσιν οἱ [illegible] χαρᾶς

[illegible] τὸν λόγον, καὶ [illegible]

Γ[illegible] ἢ [illegible] τὸν λόγον, [illegible]

[illegible]· ὁ δὲ ἐπὶ τὰς ἀκάνθας σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων· καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου· καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου, συμπνίγει τὸν λόγον καὶ ἄκαρπος γίνεται· ὁ δὲ ἐπὶ τὴν καλὴν γῆν σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιείς· ὃς δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ· ὃ μὲν, ἑκατόν· ὃ δὲ ἑξήκοντα· ὃ δὲ τριάκοντα:–

Θλίψεις μὲν [illegible] ἢ συγγενῶν, ἢ [illegible] διωγμοὶ δέ, [illegible] τὸν λόγον· [illegible] οὐκέτι [illegible]

Ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου τοῦ συμπνίγοντος τὸν λόγον· καὶ [illegible] λόγος· [illegible] δίκαιος· [illegible] μέριμνα [illegible] τοῦ αἰῶνος τούτου· [illegible] καὶ μέριμνα [illegible] ἔχει· [illegible] λόγον [illegible]:–

Ὁ δὲ [illegible] τὴν καλὴν [illegible] λόγον ἀκούει καὶ συνίησι· καὶ καρποφορεῖ [illegible] διαφόρως [illegible] τριάκοντα καὶ [illegible]

[illegible] καὶ καρποφορεῖ· εἰ δὲ [illegible] καρποφορεῖν, οὐ συνίησι· καὶ εἰ δοκεῖ [illegible] οὐ καρποφορεῖ:

ἔχων περὶ αὐτό· ἀδυνάτως ὢν τοῦ τυχεῖν· οὐ γὰρ τὸ ἀκροώμενον ταῦτα σημαίνεται τὸ, κτησάμενος δὴ κατασχεῖν. οὐ γὰρ ἂν δυνατόν, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς ὑπάγει καὶ πωλεῖ πάντα ὅσα ἔχει· ἐπὶ ταῦτα καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον. ἀλλὰ τὸ, εὑρὼν, ὡς προέφημεν, τὸ, ἀνθρώπου καὶ ἐν ὑποθήκαις σφόδρα ἁρμόζοντος. Καὶ ἀδυνάτως ὢν τοῦ τυχεῖν σημαίνει· διὰ τοῦτο καὶ χαίρει· Καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς, πάντα τὰ ἄλλα παρασκευάζει· τουτέστιν ἀπὸ τοῦ πιστεῦσαι καὶ ἀπὸ ἀναλαβεῖν, ἐνδείκνυται τῆς κτήσεως τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. λέγεται βασιλεία, καὶ ἡ δευτέρα παρουσία Χριστοῦ· καὶ τοῦτο πολύτροπον σημαινόμενον ἐν τῇ θείᾳ γραφῇ. καθὸ σημαινόμενον, καὶ ἐν τῷ ῥηθέντι· ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, σαγήνῃ καὶ τὰ ἑξῆς. σκοπητέον καὶ τὴν τάξιν τῶν παραβολῶν· ἡ μὲν πρώτη, ἀπὸ τῆς παρουσίας αὐτοῦ τὸ πατρῷον χαρακτηρίζεται· καὶ ἡ δευτέρα ὁμοίως· ἀλλ' ἡ μὲν εἰσάγει διαφορὰν φαύλων καὶ χρηστῶν· ἡ δὲ δογμάτων καὶ ἄλλων ὀρθῶν, καὶ αἱρετικῶν. ἡ δὲ τρίτη καὶ τετάρτη καὶ πέμπτη, τῶν κατορθούντων τὸν τρόπον καὶ τὴν σπουδήν. Καὶ τὴν ἐπίτασιν· ἡ δὲ ἐπὶ πᾶσιν ἕκτη, τὴν δευτέραν αὐτοῦ παρουσίαν· ἐν ᾗ τῶν κατορθωσάντων καὶ τῶν διαμαρτόντων ἡ ἀμοιβὴ γίνεται καὶ ἀντίδοσις. ἐπισημαινόμενον καὶ ἑτέραν βασιλείας· ἡ τῆς θείας γραφῆς παλαιᾶς τε καὶ νέας ἀληθινῆς ἐπίδοσις καὶ κατάληψις· καθώς φησι· διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, καὶ τὰ ἑξῆς. Καὶ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ

Ἀγνώστως ὡς αὐτῶν, κτώμενοι τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν :—

Ἀν τῶν σπειράντι τῇ καλῇ χώρᾳ σπόρῳ μαθ· ὅσα μὲν ἐν ἀνθρώποις ψυχῇ φύεται καλά· ὡς αἱ φυσικαὶ ἔννοιαι, ὑπὸ τοῦ υἱοῦ σπείρεται, γεννήματα ὄντα τῆς τοῦ θεοῦ βασιλείας· ὅσα δὲ ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐπισπειρόμενα, ζιζάνια καλεῖται· Καὶ τὰ πονηρὰ καὶ μοχθηρὰ πράγματα. καθὸ ἀγρός ὁ κόσμος ὅλος· καὶ οὐ μόνη ἡ ἐκκλησία· ἔσται δὲ ἐν τῷ τέλει τῶν πραγμάτων· ὃ καλεῖ συντέλειαν, ὁ θερισμός· ἵνα ἅμα λέγηται οἱ ἅγιοι τοῖς ἐν ψυχῇ φαιδρυνόμενοι, παραδοθῶσιν τῷ φλεγομένῳ πυρί·

Διδάσκει ὁ λόγος, ὅτι οὐ μανθάνει πάντων αἱρετικῶν ἅμα

ὡρι

ἀμπ

[illegible] λεία [illegible] · καθώς φησιν · ὁμοία ἐστὶν ἡ
[illegible] κόκκῳ σινάπεως · καὶ ὁμοία ἐστὶν ἡ
[illegible] λεία τῶν οὐρανῶν, ζύμῃ· δι' ἑκατέρας τῶν παραβολῶν
[illegible] κηρύγματος [illegible] · ὥσπερ γὰρ ὁ τοῦ σινάπεως
κόκκος [illegible] ἐν τῷ σπείρεσθαι · ὕστερον δὲ δένδρον
[illegible] αὐξάνεται καὶ ἐκτείνεται, οὕτω καὶ ὁ τοῦ κηρύγματος
λόγος [illegible] · καὶ ἐν τῇ ἰουδαίᾳ μόνῃ κατὰ ἀρχὰς
κηρυσσόμενος καὶ [illegible] · ὕστερον μὲν ἐκεῖθεν, εἰς
[illegible] καὶ δένδρον [illegible] τὴν οἰκουμένην. Καὶ
ὥσπερ ἡ ζύμη μικρὰ οὖσα ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ, οὕτω
καὶ ἡ τοῦ κηρύγματος χάρις, τοῦ ἀνθρωπίνου φυράματι
ἐμμιχθεῖσα, ὅλον μετέβαλεν [illegible] τὴν γνῶσιν τοῦ Χριστοῦ· ἀρ
[illegible] καὶ συστήσασα καὶ ἑνοποιήσασα τὴν δι
[illegible] [illegible] διαφόρων, οὕτως οὖν καὶ τὸ
κήρυγμα αὐτοῦ, λέγεται βασιλεία τῶν οὐρανῶν· λέγεται δὲ βασι
λεία οὐρανῶν· καὶ αὐτὴ ἡ ἀπόλαυσις καὶ κτῆσις τῶν αἰωνίων
ἀγαθῶν· καθώς φησιν· ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, θη
σαυρῷ κεκρυμμένῳ [illegible] · [illegible] αὐτή καὶ ἀσφαλίζεται.
ἐν τοῖς τῆς σαρκὸς [illegible] ἱδρῶσι καὶ πόνοις · καὶ [illegible] τῆς ἀρετῆς
[illegible] καὶ κόποις · καὶ ἐν αὐτοῖς κεκρυμμένη εὑρίσκεται·
[illegible] αὐτῆς ὁ εὑρὼν, αὐτὰ χαίρων [illegible] · καὶ ἐν αὐτοῖς
[illegible] κρύπτεται καὶ φυλάττεται · οὐ γὰρ ἐστὶν εὑρόντα, ἀμα
[illegible] καὶ ἀμελῆσαι · ἀλλὰ δεῖ πωλεῖν καὶ [illegible]
[illegible] τοῦ εὑρεθέντος · ἕως ἂν αὐτοῦ ἐν τελείᾳ κτήσει) Καὶ
[illegible] διαφανῶς · καὶ διατηρήσας αὐτήν · ἀλλὰ
[illegible] κεκρυμμένως καὶ τῇ αὐτῇ γνώσει μόνῃ καὶ ταῖς ἀγαθοῖς ἐλ
[illegible] · τούτῳ τῷ σημαινομένῳ τῆς βασιλείας
καὶ ἡ τοῦ μαργαρίτου παραβολὴ [illegible] · [illegible]
[illegible] · καὶ πάντες οἱ ἐκεῖθεν ζητοῦμεν
[illegible] · ἀλλ' οἱ μὲν τοῖς ἔργοις καὶ ἀληθῶς ·
οἱ δὲ [illegible] καὶ αὐτῷ τῷ σχήματι · ὁ οὖν ἀληθῶς ζ
[illegible] ζητῶν, οὗτος εὗρε · τοῦ τελείαν ἐν αὐτῇ γνῶσιν καὶ
[illegible] τοῦ θησαυροῦ καὶ τοῦ μαργαρίτου [illegible] · τοῦ το
[illegible] τῶν παραβολῶν, σημαίνεται [illegible] · τοῦ
[illegible] μόνος [illegible] · καὶ [illegible]

ἔχομεν περὶ αὐτοῦ· ὁ ἀπελπισμὸν τοῦ τυχεῖν οὐχ ὁρῶν τὸ, ἔκρυψεν ἐν
ταῦθα σημαίνει τὸ, κτησάμενος ἦν κατασχεῖν· οὐ γὰρ ἂν ἐπώλη
σε· καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς ὑπάγει καὶ πωλεῖ πάντα ὅσα ἔχει ἐπομ
καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον· ἀλλὰ τὸ, εὑρὼν, ὡς ὡς
ἔφημεν, τὸ ἀπροσδοκήτως καὶ ἐξ ἀπελπισμοῦ σφόδρα ἁρμόζος. Καὶ
ὁ ἀπελπισμὸν τοῦ τυχεῖν σημαίνει· διατοῦτο καὶ χαίρει·
Καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς, πάντα τὰ ἄλλα παραπωλεῖ. τουτέστιν
ἀποτίθεται καὶ ἀποβάλλεται, ἕνεκεν τῆς κτήσεως τῆς
βασιλείας τῶν οὐρανῶν· λέγεται βασιλεία, καὶ ἡ δευτέρα παρ
ουσία χυ̅· καὶ τοῦτο πολὺ τὸ σημαινόμενον ἐν τῇ θείᾳ γραφῇ·
καθὸ σημαινόμενον, καὶ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, ὁμοιώθη ἡ βασιλεία
τῶν οὐρανῶν, σαγήνῃ καὶ τὰ ἑξῆς· σκοπεῖν καὶ τὴν τῆς ἐξ
τῶν παραβολῶν· ἡ μὲν πρώτη, ἀπὸ τῆς παρουσίας αὐτοῦ
τὸ παρὸν τὸν χαρακτῆρα ἔχει· καὶ ἡ δευτέρα ὁμοίως· ἀλλ' ἡ
ὡς ἐν εἴδει διαφορὰν· φαύλων καὶ χρηστῶν· ἡ δὲ δογμάτων
καὶ ἄλλων ὀρθῶν, καὶ αἱρετικῶν· ἡ δὲ τρίτη καὶ τετάρτη καὶ
πέμπτη· τῶν κατορθούντων τὸν τρόπον καὶ τὴν σπουδὴν.
Καὶ τὴν ἐπίτασιν· ἡ δὲ ἕκτη, τὴν δευτέραν
αὐτοῦ παρουσίαν· ἐν ᾗ τῶν κατορθωσάντων καὶ τῶν
διαφερόντων ἡ ἀμοιβὴ γίνεται καὶ ἀντίδοσις. ἐπισημαι
νόμενον καὶ ἕτερον βασιλείας· ἡ τῆς θείας γραφῆς
παλαιᾶς τε καὶ νέας, ἀναμιγνύουσα τὴν δόσιν καὶ καταλ
λαγῆς· καθώς φησι· διατοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς
ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, καὶ τὰ ἑξῆς. Καὶ γὰρ διὰ
τῆς ἐπιγνώσεως αὐτῶν, κτώμεθα τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν:-

Ἀνθρώπῳ σπείραντι καλὸν σπέρμα· ὅσα μὲν ἐν ἀνθρώπου ψυχῇ φύεται καλὰ. ὡς αἱ φυσικαὶ ἔννοιαι, ὑπὸ τοῦ θεοῦ σπείρεται, γεννήματα ὄντα τῆς τοῦ θεοῦ βασιλείας· τὰ δὲ ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ ἐπισπειρόμενα, ζιζάνια καλεῖται. Καὶ τὰ πονηρὰ καὶ μοχθηρὰ πράγματα· καθὸ ἀγρὸς ὁ κόσμος ὅλος. καὶ οὐ μόνη ἡ ἐκκλησία· ἐπειδὴ αὐτὸς τελειῶν πρῶτος· ὃ καὶ λέγει τὸ σπέρμα, ἰδρῶσι μαθητάς· ἵνα ἀναλέξωνται. οἱ ἄγγελοι τὰ ἐν ψυχῇ φαῦλα κινήματα, παραδοῦσι τῇ καμίνῳ, τῷ φλεγομένῳ πυρί·

Διδάσκει ὁ λόγος, ὅτι οὐ μανθάνει πάντων ἀρετῶν καμινοῦ αὐτ

ὥρι

[illegible] βασιλεία πρὸς δένδρον· καθώς φησιν· ὁμοιώθη ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως· καὶ ὁμοία ἐστὶν ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ζύμῃ. [illegible] καὶ τὸ ὅρος τῶν [illegible] χ(ριστο)ς.
τὸ κήρυγμα [illegible] εἶναι· ὥσπερ γὰρ ὁ τοῦ σινάπεως
κόκκος, μικρότατος ὢν ἐν τῷ σπείρεσθαι· ὅταν δὲ ἀνδρωθῇ
[illegible] καὶ ἐκτείνεται, οὕτω καὶ ὁ τοῦ κηρύγματος
λόγος ἀρχὴ μικρότατος ὤν· καὶ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ μόνῃ κατ᾽ ἀρχὰς
σπειρόμενος καὶ διαφθειρόμενος· ὕστερον ἐκεῖθεν, εἰς
[illegible] ηὐξήθη καὶ διέδραμε τὴν οἰκουμένην. καὶ
ὥσπερ ἡ ζύμη μικρὰ οὖσα ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ, οὕτω
καὶ ἡ τοῦ κηρύγματος χάρις, τὸ ἀνθρώπινον φύραμα τῇ
[illegible] ὅλον μετέβαλε πρὸς τὴν γνῶσιν τοῦ χ(ριστο)ῦ. ἄρτι
[illegible] καὶ συσφίγξασα καὶ ἑνοποιήσασα τὴν διε
σπαρμένην ἐν τῇ πολλῇ φύσει ἡμῶν. οὕτως οὖν καὶ τὸ
κήρυγμα αὐτό, λέγεται βασιλεία τῶν οὐρανῶν· λέγεται δὲ βασι
λεία οὐρανῶν, καὶ αὐτὴ ἡ αἰώνιος καὶ κτῆσις τῶν αἰωνίων
ἀγαθῶν. καθώς φησιν· ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, θη
σαυρῷ, κεκρυμμένῳ· κέκρυπται γὰρ αὕτη καὶ ἀσφαλίζεται.
ἐν τοῖς τῆς ψυχῆς [illegible] καὶ τόποις· καὶ [illegible] ἀπόκειται
[illegible] καὶ [illegible] καὶ ἐν αὐτοῖς κεκρυμμένη εὑρίσκεται.
[illegible] αὐτῆς εὑρόντος, ἀπαλλάττεται· καὶ ἐν αὐτοῖς
[illegible] κρύπτεται καὶ φυλάττεται. οὐ γὰρ ἐστὶν εὑρόντα, ἀμε
[illegible] καὶ ἀμελῆσαι· ἀλλὰ δεῖ πωλεῖν καὶ [illegible]
[illegible] τοῦ εὑρεθέντος. ἕως ἂν αὐτοῦ ἐν τελείᾳ κτήσει καὶ
[illegible] καὶ διατηρεῖ αὐτήν. ἀλλὰ
[illegible] κεκρυμμένος καὶ τῇ αὐτῇ γνώσει μόνῃ καὶ τοῖς ἀγαθοῖς ἐλ
[illegible] τούτων τοῖς σημαινομένοις τῆς βασιλείας
καὶ ἡ τοῦ μαργαρίτου παραβολὴ [illegible] ἐν πορίαις
[illegible] καὶ [illegible] ἐκεῖθεν [illegible]
[illegible] ἀλλ᾽ οἱ μὲν τοῖς ἔργοις καὶ ἀληθῶς·
[illegible] ἐν τῇ αὐτῇ σχήματι· [illegible]
[illegible] εὗρε. τοῦ [illegible] ἐν αὐτῇ γνώσει καὶ
[illegible] τοῦ μαργαρίτου [illegible] τοῦτο
[illegible] παραβολῶν, σημαίνει [illegible] τοῦ
[illegible] καὶ [illegible]

[illegible] ἐπιτρόπου· οὐ κωλύει ὁ Χ(ριστὸ)ς, φυλάττεσθαι τούτους, ἀλλὰ
κελευόμενος· τὴν ἀναίρεσιν ἀπαγορεύει, καὶ ἀρεῖν, τῶν προσ[illegible]·
ὡς ἂν μηδὲν βλαπτομένου τοῦ σίτου· ἀλλὰ τοῦτο ὡς καὶ οἱ ἄλ-
λοι ἀναιρεθῶσιν ἐν τῷ γίνεσθαι [illegible] αἱρετικῶν κωλύων πό-
λεμον· θορυβουμένων δὲ ἡμῶν [illegible] λέγει· καὶ θηρίοις
τοῖς ἀγγέλοις· κωλύει δὲ ἀναιρεῖσθαι τοὺς αἱρετικοὺς· οὐ κω-
λύει [illegible] ἐκκόπτεσθαι αὐτῶν τὴν παρρησίαν καὶ τὰς
συνόδους· [illegible] δὲ τὰ ζιζάνια συλλέγειν καὶ λέγει
καίεσθαι· ἵνα μὴ φοβηθῶσιν οἱ ὄντες [illegible]
[illegible]· ὡς οὐ συναυξανόμενοι· ἐπὶ δὲ [illegible]
[illegible] ἐκεῖνα λέγει· καὶ αἱ [illegible]
ὡς [illegible] εἰ καὶ τοῖς [illegible] εἰ καὶ διάφοροι
~~αἱ [illegible]ς· διὰ [illegible]~~

Τρεῖς τάξεις εἰσὶν ἐν τοῖς σπόροις· ὁ τοῦ τριάκοντα· ὁ τοῦ
ἑξήκοντα· ὁ τοῦ ἑκατόν· οἶμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν τοῖς χριστιανοῖς
οὕτως εὑρίσκεται· ὡς φιλόσοφος δὲ ὁ βίος· δι᾽ ἑαυτοῦ μὲν [illegible]
δι᾽ ἑτέρων δὲ κολάζει· [illegible] δὲ μάλα· τὴν [illegible]
[illegible], ἐν [illegible] οἱ ἄλλοι, ὡς [illegible]
[illegible] λόγος ἑκατὸν κομίσασθαι τὴν [illegible]
μένειν αὐτοῖς [illegible]:-

Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων· ὁμοία
ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, κόκκῳ σινάπεως· ὃν
λαβὼν ἄνθρωπος, ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· ὃ μικρότερον
μέν ἐστι πάντων τῶν σπερμάτων· ὅταν δὲ αὐξηθῇ·
μεῖζον τῶν λαχάνων ἐστί· καὶ γίνεται δένδρον· ὥστε
ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν
ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ:-

Κόκκος σινάπεως [illegible] τὸν τοῦ εὐαγγελίου λόγον· ἀρ(χὴ)
ὃς [illegible] ἁπλοῦς εἶναι δοκεῖ· διὰ τὸ ἁπλοῦν καὶ ἀτελὲς
τῶν λόγων· δριμεῖαν ἔχει ἐνέργειαν· [illegible] τῶν
[illegible] δογμάτων· ὡς δένδρον δὲ [illegible]
τῶν [illegible] φυτῶν [illegible] ἤτοι τοῦτο
ὡς ὀλίγου [illegible] τὸ κατ᾽ ἀρχὰς τοῦ κηρύγματος· ὕστερον
δὲ πλατυνθέντος· ἄλλως· ὁ τοῦ Χ(ριστο)ῦ [illegible] μαθηταὶ
τοῦ θ(εο)ῦ λόγος· [illegible] κατ᾽ ἀρχὰς καὶ ἀτελὴς φαινόμενος

ἀρ(χὴ) ε:

[illegible]

[illegible] τῶν ζιζανίων [illegible] τὸν σῖτον·

[illegible]

[illegible] καθεύδοντες αὐτοί· καὶ τί ὁ ἐχθρὸς [illegible]

[illegible] ζιζάνια [illegible] ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου· καὶ διὰ τί [illegible]

[illegible] ὁ ἐχθρός· [illegible] ὁ ἀγρός ἐστιν ὁ κόσμος· ὁ σπείρας [illegible] ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· τὸ καλὸν σπέρμα οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ ζιζάνια οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ· ὁ σπείρας αὐτά, ὁ διάβολος· οἱ δὲ καθεύδοντες αὐτοί· [illegible] οἱ δὲ [illegible] ἄγγελοί εἰσιν· [illegible] τῶν ζιζανίων [illegible] εἰδὼς ὅτι ἐκ [illegible] τῶν ζιζανίων [illegible] σῖτος· οὐκ ἐν ἀρχῇ δὲ τοὺς ἀγγέλους [illegible] ζιζάνια [illegible] χόρτος [illegible] τοῦ εὐαγγελίου ἔχοντες [illegible] φαίνεσθαι τὰ ζιζάνια· [illegible] ζιζανίων [illegible] ζιζανίων [illegible]

Π[illegible] οἱ δίκαιοι [illegible]

[illegible]

Θ[illegible] τὰ ζιζάνια [illegible]

106

τρία δὲ σάτα ὁμοιάζει τὰ ἔθνη· ἐπειδὴ ἐκ τῶν τριῶν παίδων τοῦ Νῶε συνέστη :-

Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις. Καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν ἐλάλει αὐτοῖς· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου· ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου :-

Ἐν παραβολαῖς ἐλάλει φησίν· ἵνα πληρώσῃ τὴν προφητείαν. οὐ τοῦτο δέ φησιν· ὅτι διὰ τοῦτο οὕτως ἐλάλει· ἵνα ἀπόντως πληρώσῃ τὰ προφητικά· ἀλλ' ἵνα φανῇ ὅτι ὁ τῶν προφητῶν λόγος ἀληθής, ὡς ἐγνωκὼς λαλῆσαι τὸν τρόπον ὃν ἐβούλεμαι· τὸ γὰρ ὅπως ἐνταῦθα, οὐκ αἰτιολογίας ἐστίν, ἀλλ' ἐκβάσεως. διὰ δὲ τοὺς Ἰουδαίους, ἐλάλει ἀσαφέστερον· ἵν' ἐρευνήσαντες μάθωσι τὴν λύσιν καὶ ὠφεληθῶσιν. ἤτοι οὕτως λαλεῖ· διὰ τοὺς [illegible] αὐτοὺς· πρὸς τὸ μὴ ἰδεῖν συνιέναι αὐτοὺς, τοὺς [illegible] λόγους· ἢ ἵνα δείξῃ Κύριον ἑαυτὸν [illegible], ὡς [illegible] τοῦ προφήτην· καὶ νῦν τὸν [illegible] ὁμοιοῦντα τῆς διδασκαλίας τὸν τρόπον :

Τότε ἀφεὶς τοὺς ὄχλους, ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα, ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· ὁ δὲ ἀγρός, ἐστὶν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνιά εἰσιν, οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ· ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας ταῦτα, ἐστὶν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμός, ἡ συντέλεια τοῦ αἰῶνός ἐστιν· οἱ δὲ θερισταί, ἄγγελοί εἰσιν. ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ κατακαίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου· ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα· καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, καὶ βαλοῦσιν εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν· ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω :-

[illegible] λόγων, μὴ
ζῶα καὶ πετεινὰ δὲ δύναται· τοσοῦτον, ὡς τὰ πετεινὰ [illegible]
[illegible] ὁμοῦ [illegible]· [illegible]
[illegible] κλάδοις [illegible] αὐτοῦ, [illegible] ἀναπαύεσθαι· ἢ πετεινὰ
οὐρανοῦ καλεῖ· τοὺς ὑψηλοτέρους τῷ φρονήματι. καὶ [illegible]
[illegible] ὑψηλοτέρους· τοὺς ἔχοντας [illegible] θεοῦ [illegible] διὰ τῆς τοῦ
εὐαγγελίου διδαχῆς· [illegible] αὐτοῖς καὶ σώματος [illegible]
διανοίας [illegible]· ἢ [illegible] λέγει, τοὺς [illegible]
καὶ ὑψηλοὺς φρονήματα· οἱ τοῦ [illegible] λόγων [illegible], ἴσασι· με-
γάλοι δὲ [illegible] κόσμῳ· [illegible] με-
γάλοι δὲ οἱ [illegible]· τοῦ εὐαγγελίου τοῦ θεοῦ [illegible]· [illegible]
[illegible] βασιλεία [illegible]· [illegible] καὶ
ζῶντες [illegible], [illegible] καὶ
διὰ τοιούτων παραδειγμάτων δυνάμενοι νοῆσαι:—

Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγ(ων)· Ὁμοία ἐστὶν
ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ζύμῃ· ἣν λαβοῦσα γυνή, ἐνέ-
κρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία· ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον:—

ΛΝΕ

Ζύμην μὲν τῶν φαρισαίων ἡ διδαχή ἐστι· Χριστοῦ δέ, ἡ [illegible] βασι-
λεία τῶν οὐρανῶν· ἣν [illegible] λαβοῦσα γυνή· ἡ ἐκκλησία· [illegible]
[illegible] ἀνθρώπινου [illegible] καὶ τοῦ [illegible]· καὶ [illegible]
ἐνέκρυψεν· ἵνα ὅλος [illegible] ὁ κόσμος [illegible] τῇ τοῦ Χριστοῦ διδασκα-
λίᾳ· ὃ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν· ὥς ἡ ζύμη [illegible] τὸ πολὺ
τοῦ ἀλεύρου [illegible] εἰς τὴν ἑαυτῆς ἰσχύν· οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὀλίγοι
ὄντες, [illegible] οἱ [illegible]· τὰ τρία
δὲ σάτα, [illegible]· ἢ τοι ζύμη [illegible], [illegible]
[illegible] τὸν λόγον διὰ τῆς [illegible], [illegible]
φρονήματος, [illegible] Κύριος [illegible]· ζύμη [illegible]· γυνὴ [illegible]
[illegible] Χριστοῦ· ἀλεύρου σάτα τρία· ὁ κόσμος· [illegible] τρία
[illegible]· [illegible] καὶ σῶμα· καὶ [illegible]· [illegible] τρία [illegible] φησίν· [illegible]
[illegible]· [illegible] τούτους [illegible] ἑαυτοῖς [illegible]
Κύριος [illegible] αὐτοὺς [illegible] κατὰ
[illegible]· [illegible] Χριστοῦ [illegible] οὐκέτι ἰουδαῖος
[illegible]· οὕτως· γυνὴ [illegible] ἡ ἐκκλησία· ζύμη, ἡ
[illegible] ἀλεύρου σάτα τρία [illegible]
[illegible] ἐργασίαι.

[illegible] φῶς· τὸν θν· καὶ [illegible]

Καὶ [illegible] τῆς [illegible]·

Ὁ θερισμὸς, ἡ συντέλεια τοῦ αἰῶνος· ἐπειδὴ φησὶν [illegible] ἀρχ(ή)
τῶν παραβολῶν, ὁ θερισμὸς ὃ καλεῖται συντέλεια· [illegible]
ἀναλέξαντες οἱ ἄγγελοι τὰ ἐν τῇ ψυχῇ φαῦλα νοήματα· [illegible]
[illegible] εἰς [illegible] τῷ φλογὶ [illegible] πυρί· [illegible]
[illegible] αὐτά· τοῦ [illegible] τῶν [illegible]
[illegible] λογισμοὺς, [illegible]· [illegible]
ἑαυτῶν διὰ τὸ κοιμᾶσθαι· [illegible] πονηροῦ [illegible]
[illegible]· καὶ ὥσπερ [illegible] θήσονται· ὁ γὰρ [illegible]
τῶν ὀδόντων· καὶ οὐ [illegible] δύναται· ἔστι δὲ καὶ ἄλ-
λως τοῦ [illegible]· [illegible] οὕτως [illegible] καὶ
τῆς συντελείας· [illegible]
[illegible] λόγον [illegible]· [illegible]
[illegible] πᾶσα ἐκκλησία [illegible]· [illegible]
[illegible] καὶ τὰ φαῦλα [illegible]· μέχρις [illegible]
[illegible]· [illegible] θήσονται [illegible]
[illegible]· [illegible] καὶ ὁ [illegible] καὶ ὁ [illegible]
[illegible] κ(αὶ) [illegible]·
[illegible] φρονούμενον· [illegible]
[illegible]· ἢ τοιοῦτον [illegible]
[illegible]· προσθήσει δὲ [illegible]
[illegible]· [illegible] ὁ ἔχων ὦτα [illegible]·

Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ
ἐν τῷ ἀγρῷ· ὃν εὑρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψεν ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ· καὶ
ὑπάγει καὶ πάντα ὅσα ἔχει, πωλεῖ καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν
ἐκεῖνον· πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ
ἐμπόρῳ· ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας· ὃς εὑρὼν ἕνα
πολύτιμον μαργαρίτην· ἀπελθὼν πέπρακε πάντα
ὅσα εἶχε, καὶ ἠγόρασεν αὐτόν:

Λ[illegible] ἡ γραφή· [illegible] ἐν τῷ [illegible]· θησαυρ(ὸς) ἀρχ(ή)
δὲ [illegible] αὐτῇ τῆς σοφίας [illegible]· ἐν ᾧ ὡς
θησαυροὶ κεκρυμμένοι· καὶ ἡ τοῦ [illegible]· κέκρυπται δὲ αὐτ(οῖς)
λέγει, [illegible] κατὰ [illegible]· [illegible] κ(αὶ)
[illegible] λόγος· [illegible]

[illegible]

[illegible] οἱ δὲ
[illegible] γινόμενοι, [illegible]
[illegible] ζιζανίων [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] κηρύξαι· [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους
αὐτοῦ· καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, πάντα τὰ
σκάνδαλα· καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν· καὶ
βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ
κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων· [illegible] τῶν δικαίων
[illegible] λέγων· τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν
ὡς ὁ ἥλιος [illegible] τοῦ πατρὸς αὐτῶν· [illegible]
[illegible]
φωτεινότερον [illegible] ἄστρον τοῦ ἡλίου· [illegible]
[illegible] τούτου [illegible]
[illegible]

Ὁ [illegible] ἀγρῷ, [illegible]
[illegible] ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους, ἦλθε
καὶ ἔσπειρε ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου ὁ ἐχθρός· καὶ ἀ[illegible]
[illegible] αὐτοῦ καὶ ἐχθ[illegible]
[illegible] ζιζάνια [illegible] καὶ ἐχθρὸς [illegible]
[illegible]
[illegible] ζιζάνιον [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ἐχθρὸν· [illegible] ἐχθρὸς [illegible]
[illegible] ἐχθρὸς [illegible]
[illegible]
[illegible]

Καὶ πόρναι γυναῖκες τούτοις ἑαυτὰς κοσμοῦσι· τοῦ τέτριμμαι αἱ δ' ἀλλ' αἱ πόρναι ἔξωθεν περιδέουσαι τὰς τῶν λίθων τιμάς· ἀλλ' οὐδὲ τὸν πολύτιμον μαργαρίτην ἑαυτὰς κοσμοῦσιν· ἀλλ' ἐκ μαργαριτῶν τῶν ὁμωνύμων· ἔστι μὲν οὖν οὗτος ὁ μαργαρίτης· καὶ Χς ὁ ἱερατικὸς ἀποστολικαῖς ἐν τῷ θεμελίῳ τῶν λίθων οἰκοδομοῖς:·

Καὶ πάλιν· ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ· ἣν ὅτε ἐπληρώθη· ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα· τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον· οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος· ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι· καὶ ἀφοριοῦσι τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων· καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων·

Σαγήνη ὁ λόγος κηρυκτικός· ἡ ἐκ ποικίλων νοημάτων πεπλεγμένη παλαιὰ καὶ καινὴ γραφή· θάλασσα, ὁ κυματούμενος τῶν ἀνθρώπων βίος· τὸ παντὸς γένους· τὸ ποικίλον τῶν ἐν ἀνθρώποις αἱρέσεων· ἢ πάντων τοίνυν ἐθνῶν κλῆσις· ἐργάται σαγήνης, ὁ κς· καὶ οἱ προσελθόντες διακονεῖν αὐτῷ· ἄγγελοι· καὶ ἅγιοι· ἀγγεῖα, αἱ διάφοροι μοναί· οὐ κομίζεται δὲ ἡ σαγήνη· ἕως τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ:–

Η τοίνυν σαγήνη, ἡ ἀποστολικὴ διδασκαλία ἐστίν· ἡ ἀδιακρίτως συλλαμβάνουσα ἐξ ἰουδαίων καὶ ἑλλήνων· βαρβάρους· σκύθας· δούλους· ἐλευθέρους· πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς· θάλασσα, ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος· αἰγιαλός, τὸ τέρμα τούτου· κατὰ τὸν μὲν τοῦτον, τὸν χρόνον ὅτε· ἐν δὲ τῇ συντελείᾳ· ὅτε ἀναβιβάζεται ἡ σαγήνη, ἀφορίζονται ἀπὸ τῶν φαύλων, οἱ ἀγαθοί· οἱ μὲν τιμώμενοι· οἱ δὲ κολαζόμενοι· οὐ γὰρ πάντων τῶν πιστῶν ὅμοιος ὁ τρόπος· ἵνα δὲ μὴ νομίσῃς· ὅτι ἔξω μόνον ἐκβάλλονται οἱ κακοί· ἐσήμανεν, ὅτι εἰς διηνεκῆ κόλασιν παραπέμπονται· ἐξ ὧν· ὅτι καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων:·

Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰς· συνήκατε ταῦτα πάντα; λέγουσιν αὐτῷ· ναὶ κε· ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς ἀφ' ὑμῶν· ὡς ἐλεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· ἀνθρώπῳ οἰκοδε–

πᾶν ἐγχρόνιον καταφρονεῖ, ἵνα κτήσηται τὸν θεῖον τῆς γνώσεως
θησαυρόν. πολλοὶ οὖν ἄνθρωποι διὰ Κύριον πωλήσαντες τὰ αὐτῶν
πάντων τῶν παλαιῶν καταφρονήσαντες, ἠγόρασαν μὲν ἀγρὸν τὴν
ἀλήθειαν· ἥ ἐστιν ἡ εἰς Χριστὸν πίστις· ἢ ἡ γραφὴ φησὶ τὸν Χριστόν· ἐν ᾧ εἰσιν
οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως, ἀπόκρυφοι. θησαυρόν,
τὴν τοῦ Χριστοῦ θεότητα· τὴν οἷον εἰσκεπομένην, τῇ τῆς σαρκὸς
ἐνδύσει [illegible]· κρύπτεται δέ. ὁ ἀπὸ τῶν γραφῶν ἀπόρρητος καὶ
τοῖς ἐν Χριστῷ θησαυροῖς μὴ ἐμφαινόμενον ποῖος τυχοῦσι. πολλοὶ δέ,
πάντα ὅσα ἔχει ἀποθέμενος τῆς ἀπωλείας· καὶ ἰδιοποι-
ήσαντο· ἢ ἀγορὰν ποιοῦσιν οἱ Ἰουδαῖοι ἐν τοῖς ἀκάνθαις λόγια· ἢ τὸν πόρον
τὸν Κύριον Χριστόν· ἄλλως τε δέ, βασιλείαν μέν, τὴν πίστιν καὶ τῷ
θησαυρῷ ἐοικυῖαν· ἣν ἐν ᾗ οἱ ἐθνικοὶ εὑρίσκουσι, θησαυρὸν διὰ
τὸ πλῆθος οὐκ ἐξ ἀγροῦ, ἀποδιδόντες τὴν ψευδῆ δόξαν·
καὶ τὴν τῆς ἀληθείας γνῶσιν· ὡς πλοῦτον ἁρπάζουσι.
βασιλείαν δὲ οὐρανῶν· ποτὲ μέν, τὴν τοῦ Χριστοῦ χάριν φησίν·
ὡς ἐπὶ τῆς ζύμης· ποτὲ δέ, τὴν διδασκαλίαν ὡς ἐπὶ τοῦ σπόρου·
ποτὲ δέ, τὴν πίστιν, ὡς ἐνταῦθα· οἱ δὲ πολλοὺς πωλοῦντες μαρ-
γαρίτας καὶ ἐμπορευόμενοι· ἤτοι μὲν οἱ ἐξ Ἰουδαίων· οἱ πολλοὺς
ἔχουσι μαργαρίτας κατὰ [illegible] τὴν παλαιὰν γραφήν·
ἕνα δὲ τὸν διαφανῆ καὶ πολύτιμον· ὃν ἐὰν εὕρωσιν, ἐκείνων
καταφρονοῦσι· καὶ μόνου τούτου ἀντέχονται· δυνατὸν δὲ
καὶ τοὺς καταφρονήσαντας τοῦ ἀνθρωπίνου [illegible] καὶ [illegible]
ὄντας ἐν τῇ ἀθεΐᾳ, μονῆσαι· τοὺς εὑρόντας τὸν πολλῶν
πλοῦτον τὸν τῆς ἀρχῆς θησαυρόν· καὶ πωλήσαντας τὰ ἐν
τῷ κόσμῳ τίμια ὡς λίθους ἀνθρωπείους, ἵνα κτήσωνται ἕνα
μαργαρίτην, τὴν τοῦ Θεοῦ βασιλείαν· διδάσκει οὖν ὁ λόγος
διὰ τούτων δύο παραβολῶν, ὅτι δεῖ τὸ εὐαγγελικὸν κήρυγμα,
πάντων προτιμᾶν τῶν τιμίων, ὡς μαργαρίτην· καὶ πολ-
λῶν παρέχον εὐπορίαν, ὡς θησαυρόν :—

τέ
ὥρι

Μαργαρῖται ἡ ὁδόν· ὁ δὲ μόνος πολύτιμος μαργαρίτης Χριστός· τοῦτον
δεῖ ἐνθυμηθῆναι· ἵνα κοσμήσῃ ἡμῶν τὴν εἰκόνα τῆς ψυχῆς
ὡς τῆς βασιλείας· μὴ ἐκβάλλωμεν αὐτὸν καὶ καταλείπωμεν ἔμπρο-
σθεν τῶν χοίρων· ὡς ὁ λαὸς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ· τὰ ἐμὰ δόντες
τῷ [illegible] ἐν τῇ μοσχοποιΐᾳ· ἐλάβετε [illegible] καὶ σὺ φέρον
γυναικός; τὸ κόσμημα ἑαυτῆς τοῦτο μαργαρίτη· εἰ δὲ

Ταύτας ζητῶν· Ἐπειδὴ καὶ ἄλλας ἔμελλεν ἢ ταύτας παραβολὰς, ἃς μετ' ὀλίγον ἐρεῖ· ὡς δῆλος δὲ μεταμειβόμενος τόπον ἀλλαχοῦ παρ' ὠφελῶν· μεταίρει ἀλλαχοῦ θέλων σπεῖραι τὸν λόγον· περαιτέρω καὶ ἄλλους ὠφελῆσαι τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ· Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν· ἐν ταῖς συναγωγαῖς δὲ ἐδίδασκεν, ἵνα μὴ διὰ καὶ ἄλλως ἡμᾶς· ὡς τὰ ἐρήμοις διώκων, διδάσκειν παραινοῦσαι· ὥστε ἐκπλήσσεσθαι δὲ αὐτοὺς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· σοφὸν ὁρῶντες· ὡς ἐκ πτωχῶν γονέων ὄντα· οἰόμενοι αὐτὸν τυχὸν εἶναι ἄνθρωπον· μὴ ἐννοοῦντες ὅτι θεὸς ἦν φύσει· καὶ αὐτὸς ἦν ἡ τοῦ θεοῦ σοφία· ἀλλ' ὑποπτεύοντες αὐτὸν παρ' ἑτέρου σεσοφίσθαι· μάγον παρὰ τῶν συνήθων ἀκούοντες· δυνάμεις τε ὁρῶντες μάγον ἢ κατὰ μαγείαν καὶ τοῖς ταῦτα λαοῖς, εἰκότως ἐθαύμαζον· εἰς ὀνόματα μὴν δὲ ἀναφέροντες τὴν σάρκα, ὅθεν τὸν αὐτοῦ υἱὸν ἀνθρώπου, ἐκ τῶν ὀνομάζομένων ἀδελφῶν καὶ τοῦ πατρός· ὅθεν ἐρεθιζόμενοί τε ὑπὸ τοῦ φθόνου, ἔλεγον πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις:·

Ἡ σοφία, ἡ σοφίζουσα τοὺς σοφούς· αἱ δυνάμεις ἃς ἐθαύμαζον τοὺς ἰδιώτας· καὶ τὸν μὲν ἄνδρα, ἐθεώρουν ὡς τυχὸν ὄντα· αὐτοῦ δὲ τῇ σοφίᾳ καὶ τοῖς ἔργοις ἐξίσταντο· συνήργει γὰρ ἡ σοφία ταῖς δυνάμεσι· καὶ αἱ δυνάμεις τῇ σοφίᾳ· μὴ νοοῦντες ὅτι αὐτὸς ὁ λόγος ἐστὶ σοφία θεοῦ καὶ δύναμις:·

Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἔστι προφήτης· τὸ ἴσον ὅσπερ πρὸς αὐτούς· οὐκ ἔστι φησὶ προφήτης ἄτιμος· εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ· Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ· εἰώθασι γὰρ τῶν ἐν συνηθείᾳ καταφρονεῖν οἱ ἄνθρωποι· τῶν δὲ διαφερόντων θαυμάζουσι· ἵνα δὲ μὴ καὶ μᾶλλον τὰ σημεῖα μείναντες ἀπιστοῖεν, πλείονι ὑπεύθυνοι ὦσι κολάσεως· φειδόμενος αὐτῶν, οὐκ ἐποίησε σημεῖα· οὐ γὰρ πρὸς ἐπίδειξιν ἐποίει· ἀλλὰ διὰ τὴν τῶν ὁρώντων ὠφέλειαν· διὰ τοῦτο δὲ ὅλως καὶ ὀλίγα ἐποίησεν· ἵνα μὴ εἴπωσιν ὅτι εἰ ἐποίησε σημεῖα, ἐπιστεύσαμεν ἄν: —

Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ, ἤκουσεν Ἡρῴδης ὁ τετράρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ· καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ βαπτιστής· αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν· καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυ

κε περὶ Ἰωάννου καὶ Ἡρῴδου:—

οἰκοδεσπότῃ· ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ, καινὰ καὶ παλαιά :–

α μ ε : Κα[illegible] φασιν τὸ ναὶ Κ(ύρι)ε ἐρωτώμενοι τῷ σωτῆρι· οἱ μαθηταὶ συμμαρτυροῦσιν ἐρωτώμενοι τὸ ναί· ἠρώτα οὐ καὶ γνῶσιν· ἀπαιτεῖ γὰρ ἀπαλλάττων αὐτόν, καὶ ποῖος ἂν ἐρωτώμενος χρῆται πᾶσι, καὶ τοῦ ἔργου ἀπαιτῆς ποιμνῶν αὐτοῖς. μὴ μόνον τοῖς ῥήμασι προσέχειν· ἀλλὰ καὶ νοεῖν τὰ λεγόμενα· οὗτοι δὲ ὡς νοήσαντες οὐ κηρύττουσιν· διὸ καὶ ἐρωτηθέντες ἐρωτώμενοι, ἔφησαν, ναί ::

Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεύς· πίστιν ὁ Χ(ριστὸ)ς ἐρωτώντων αὐτῶν ὅτι συνήκαμεν, ἐπαινεῖ καὶ παραβάλλει αὐτοὺς ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ ὡς ἐκ τοῦ θησαυροῦ· τουτέστι μέσας καινὰ καὶ παλαιὰ διδάγματα ἐκβάλλοντας· γραμματέα δὲ λέγει, τὸν ἐμπειρον τῆς γραφῆς καὶ παλαιᾶς θεοῦ τε καὶ τῆς ἀγγελικῆς· καὶ νῦν καὶ ἀπεικάζει πλουσίοις ἀνθρώποις· οὐ γὰρ ὡς δεῖξιν τοῦ ἰδίου πλούτου, προστίθησι καὶ ἃ εἶχε καὶ ἃ ἐκτήσατο ::

ἐ τμ ὥρι Γραμματεῖς λέγει τοὺς μαθητάς· διὸ καὶ ἀλλαχοῦ φησιν· ἀποστελῶ ὑμῖν σοφοὺς καὶ γραμματεῖς. Καθὸ μὲν οὖν μαθητευθέντες τῷ γράμματι τοῦ νόμου, γραμματεὺς λέγεται· ἁπλῶς δὲ ὁ μαθητευθεὶς τῇ βασιλείᾳ· ὁ ἀπὸ ἰουδαϊσμοῦ χωρῶν μετὰ τὴν Χ(ριστο)ῦ διδασκαλίαν· μαθητευθεὶς δέ, ὁ ἀπὸ τῆς τοῦ γράμματος ἀγροικίας ἀναβὰς πρὸς τὴν πνευματικήν· ὁ οὖν τοιοῦτος κατὰ τὴν αὐτοῦ δεῖξιν [illegible] ὁμοίοις· καινὰ δὲ καὶ παλαιά, ἡ ἀγγελικὴ καὶ νομικὴ διαθήκη· τὸ δὲ ἐκβάλλειν, τὸ ὑφηγεῖσθαι καὶ διδάσκειν ἑρμηνεύειν :–

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰ(ησοῦ)ς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετῆρεν ἐκεῖθεν. καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν· ὥστε ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν· πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ· καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Ἰάκωβος καὶ Ἰωσῆς καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας, καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσι; πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα; καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰ(ησοῦ)ς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ· καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν :–

τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ διηγησαμένου ταύτην· καὶ προσετίθει ὅτι καὶ τὴν μαρτυρίαν ἣν ἔδωκεν ὑπὲρ τούτου. ἀκούων τοίνυν τοῦ Κυρίου τὰ θαύματα· καὶ σφόδρα εἰδὼς, ὅτι δίκαιον ὄντα μάτην ἀνεῖλε τὸν Ἰω(άννην)· ὑπέλαβεν αὐτὸν ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν ταῦτα ποιεῖν:

Οὗτος ὁ Ἡρώδης υἱὸς ἦν· τοῦ τὴν βρεφοκτονίαν πεποιηκότος· ἐπὶ τῇ Ἰησοῦ γεννήσει· οὗτος καὶ οὐκ ᾐδέσθη τὰ κατὰ Ἰω(άννην), ἀποκτείνας αὐτόν· φαίνεται δὲ ὕστερον γνούς· καὶ δεδοικὼς αὐτὸν καὶ τελευτήσαντα· καὶ περὶ ἀναστάσεως ἐνθυμεῖται· καὶ ἰδίᾳ ποιοῖς ἑαυτοῦ τοῦτο διαλέξαι:-

Εἰκὸς μὲν τὸν Ἡρώδην πολλάκις ἀκοῦσαι τὰ περὶ τοῦ Χ(ριστο)ῦ· διὰ δὲ τὸν ἔμφυτον τοῖς τυράννοις τῦφον, ὑπερορᾶν καὶ καταφρονεῖν τῶν λεγομένων· ὅτε δὲ λοιπὸν πανταχοῦ ἡ φήμη ἐκείνη τῶν θαυμάτων ἐπεπλήρωτο· καὶ πλήθη ἄπειρα πρὸς διδασκαλίαν ἐπεστρέφοντο· καὶ πάντα καὶ φθόνον καὶ τῦφον ἡ τῶν πραγμάτων ἐνίκα ἐνάργεια· τότε καὶ αὐτὸς ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀκούσας, εἰς δέος καὶ θάμβος κατέστη· ὡς ἄρα μή ποτε ὁ Ἰω(άννης) ἀνέστη· ὃν αὐτὸς ἦν παρανόμως ἀνελ(ών)· τὸ γὰρ μέγεθος τῆς ἀρετῆς τοῦ ἀνδρός· καὶ τὸ ἀνυπέρβλητον ἄγαν τοῦ τολμήματος, ἀληθῆ νομίζειν τὸν τολμήσαντα, οὐ συνεχώρει τοῦ μιάσματος:- φῶ

Καταπλαγείς, [illegible] ὁ Ἡρώδης ἔφησε τὸν Ἰω(άννην) ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν· ἐδεδίει δὲ αὐτόν, μὴ πλεῖον ἢ κατ᾽ αὐτοῦ χρήσαιτο τῇ ἐλεγκτικῇ παρρησίᾳ· ἅτε δυνατώτερος γενόμενος. τῷ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν· δεινὸν δὲ ἦν αὐτῷ, τὸ ἀποστερηθῆναι τῆς αἰσχρουργίας:-

Αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν· τοῦτο τοίνυν ἔλεγεν· ἤτοι τῶν μὲν λεγόντων περὶ τοῦ Χ(ριστο)ῦ· ὅτι Ἱερεμίας ἐστίν· ἄλλων δέ, ὅτι Ἠλί(ας)· ἄλλων, ὅτι Ἰω(άννης)· ὁ Ἡρώδης ἔλεγεν· ὅτι οὗτος ἐστὶν Ἰω(άννης)· ἐγὼ γὰρ αὐτὸν ἀπεκεφάλισα· ὃ τοίνυν ἄλλοις ἔλεγον, ἁπλῶς ὅτι [illegible] γέγονε τῆς ἐκείνων δόξης· καὶ ὡς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν ἀναβεβηκέναι αὐτόν, ἤρξατο δειλιᾶν αὐτὸν ὡς δυνατώτερον γενόμενον· μή πως αὐτοῦ ἐπὶ πλεῖον ἐλέγξῃ τὴν αἰσχρουργίαν· ἐπειδὴ δὲ ὅτε ἔζη ὁ Ἰω(άννης) σημεῖον οὐκ ἐποίησεν, ἀκηκοὼς ὁ Ἡρώδης ὅτι ἀνέστη, προσένειμε καὶ τοῦτο τὸ χάρισμα αὐτῷ διὰ τὸ

νάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ:— ὁ γὰρ Ἡρώδης κρατήσας τὸν Ἰω-
άννην ἔδησεν αὐτὸν καὶ ἔθετο ἐν φυλακῇ· διὰ Ἡρωδιάδα τὴν
γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν·
ἔλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰω(άννης)· οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν αὐτήν· καὶ θέλων
αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἐφοβεῖτο τὸν ὄχλον· ὅτι ὡς προφήτην
αὐτὸν εἶχον· γενεσίων δὲ γενομένων τοῦ Ἡρώδου· ὠρχή-
σατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ· καὶ ἤρεσε τῷ
Ἡρώδῃ· ὅθεν μεθ' ὅρκου ὡμολόγησε δοῦναι αὐτῇ, ὃ ἐὰν αἰτή-
σηται· ἡ δὲ προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, δός μοι
φησὶν ὧδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ·
Καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεύς· διὰ δὲ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνα-
νακειμένους, ἐκέλευσε δοθῆναι· καὶ πέμψας ἀπεκεφά-
λισε τὸν Ἰω(άννην) ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ
πίνακι· καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ· καὶ ἤνεγκε τῇ μητρὶ αὐτῆς·
Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ·
Καὶ ἔθαψαν αὐτό, καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰ(ησο)ῦ:—

θεομοτον: Ἕτερος ἦν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς καὶ ἕτερος ὁ τετράρχης· υἱὸς
ὢν ἐκείνου· [illegible] τὸν Ἡρώδου βασ(ιλέα) ἀπο-
κατεσχηκότος Ἀρχελάου τὴν ἀρχήν· ἔπειτα ἀτιμωθέντος [illegible]
εἰς τετραρχίαν διεῖλον οἱ Ῥωμαῖοι τὴν Ἡρώδου βασιλείαν·
εἰς τέσσαρα μερισθεῖσαν· καὶ τετράρχης ἕκαστος αὐτῶν ὠνομά-
ζετο· ὡς τοῦ τετάρτου μέρους τὴν ἀρχὴν ἔχων· συνέβη δὲ ἡ-
ρώδην τὸν τοῦ Ἡρώδου υἱόν, ἕνα ἐκεῖνον γενέσθαι· μέρους
τινὸς ἄρχοντα καὶ αὐτόν· ὃς καὶ ἀποκεφαλίσας τὸν Ἰωάννην
[illegible] καὶ ἐδόκει [illegible]· ὡς ἂν ἀκούσας τὸν [illegible]
[illegible] μαθεῖν ἀπὸ τῆς Ἰωσήπου γραφῆς δυνατόν·
οὐκ ἐπαύσατο τοίνυν ὁ [illegible] οὔτε ἐλέγχων τὴν [illegible]
τοῦ Ἡρώδου ἄτοπον, οὔτε περὶ τούτου [illegible]· ἀλλ' εἶπε
καὶ τετράρχην εἰπών, σαφῶς [illegible] ἐδή-
λωσε· καὶ [illegible] καὶ βασιλέα καλοῦντος αὐτόν· [illegible]
ἀπὸ τῆς τοῦ πράγματος συνηθείας, [illegible] καὶ [illegible]
τῇ φωνῇ [illegible]· ὅθεν καὶ ὁ Μάρκος, [illegible] βασιλέα
αὐτὸν ἐκάλεσε· τοῦ λοιποῦ καὶ ὁ Ματθαῖος· [illegible]
τετράρχην αὐτὸν ὀνομάσαντος· ὡς καὶ [illegible] τοῦ Ἰωσήπου
[illegible] μαθεῖν· οὐ τὸν [illegible] λεγόμενος μόνον, ἀλλὰ καὶ

+ Οὐδὲ εἰ ποῦ ἡρώδου ἀναχωρεῖ· ἀλλ' οἰκονομικῶς φαίν
ὡς ἄνθρωπος· καιρὸν τῷ δέοντι φυλάττων τὴν τῆς θεότητος
φανέρωσιν· πρὸ δὲ τοῦ ἀλλοιῶσαι καὶ τὸ [illegible] εἶδος, οὐκ ἀνε-
χώρησε· δεικνὺς τὴν οἰκονομίας τὴν ἀλήθειαν· ἢ τοῖς ἀ-
ναχωρεῖν ὡς φεύγων τὴν ἡρώδου μιαιφονίαν· καὶ εἰς τὸν
τοῦ πάσχειν καιρὸν· ἑαυτὸν τηρῶν καὶ διδάσκων· ὅτι
δεῖ πολλάκις καὶ τὸν ἐχθρὸν διαφυγεῖν· ἵνα μὴ ὀργὴ ἐν
αὐτῷ, ὅτι πλεῖον αὐτὸν ἀγριαίνει· ἢ καὶ διὰ τὴν τῶν ὄ-
χλων δοκιμασίαν ἀναχωρεῖ· ὅθεν καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ
μαθόντες τοῦ συνεῖναι αὐτῷ, δεχόμενοι πάντων τῶν ἀρρώστων
ἰάσεις· διὸ οὐ κατέπαυσε τοῖς αὐτοῖς [illegible] δηλοῖ
γὰρ ἦν [illegible] πανταχοῦ ὄντες· ὅτι ὄντων ἐν ἐρήμῳ αὐτῷ, ἠκολούθουν
δι' [illegible] τροφῆς· ἀλλ' ὥσπερ δὲ, μετὰ τὴν τῶν προφητῶν
ἀναίρεσιν, ὁ λόγος ἀναχωρεῖ, ὡς τῶν ἀκολουθούντων αὐτῷ
ἐθνῶν· ἐν ἐρήμῳ σὺν παραχρῆ [illegible] θ(εο)ῦ· ἐφ' ὧν καὶ [illegible]
Καὶ ἰᾶται τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν· ἅμα δὲ τοῦτο δείκνυσιν.
ὅπως ἐν ταῖς τῶν δικαίων διώξεσι προσήκει ποιεῖν· οὐ
θρασύνεσθαι κατὰ τῶν διωκόντων· οὐδὲ ὁ λαὸς χωρεῖν
τοῖς δήμοις· [illegible] ὅτι καὶ οἱ μαθηταὶ ἰω(άννου)
προσελθόντες ἠκολούθησαν τῷ χ(ριστ)ῷ· [illegible] ἀπήγγειλαν
αὐτῷ τὸν τοῦ διδασκάλου θάνατον, ἠκολούθησαν αὐτῷ
[illegible] τῆς συμφορᾶς· τοῦτο δὲ, καὶ διὰ τὸν λόγον τὸν
[illegible] ἀφεληθέντες :–

Ὀψίας δὲ γενομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κϛ
λέγοντες· ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος· καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρῆλ-
θεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους ἵνα ἀπελθόντες εἰς
τὰς πόλεις ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα· ὁ δὲ Ἰ(ησοῦ)ς
εἶπεν αὐτοῖς· οὐ χρείαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν· δότε
αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν· οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· οὐκ ἔ-
χομεν ὧδε, εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας· ὁ δὲ
εἶπε· φέρετέ μοι αὐτοὺς ὧδε· καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους
ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους· λαβὼν τοὺς πέντε
ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν
εὐλόγησε· καὶ κλάσας ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς
ἄρτους· οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. Καὶ ἔφαγον πάντες

[illegible] Τετράρχου γὰρ ὄντος ἐπαρχιῶν, μὴ φέρων καθορᾶν τὸν θεῖον
[illegible] ἤλεγχε τὸν Ἡρώδην ὅτι τὴν πα-
ρανομίαν [illegible] ὅτι τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀ-
δελφοῦ αὐτοῦ· καὶ ἔλεγεν αὐτῷ, ὅτι οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν αὐτήν.
ζῶντος γὰρ ἔτι Φιλίππου, ἀφήρπασεν αὐτοῦ καὶ τὴν γυναῖκα καὶ
καὶ τὴν τετραρχίαν. ὁ δὲ Ἡρώδης μὴ φέρων τὸν ἔλεγχον, ἤ-
θελεν αὐτὸν φονεῦσαι. φοβηθεὶς δὲ τὸν ὄχλον. ἐπειδὴ ὡς προ-
φήτην αὐτὸν εἶχον, τέως ἐπέσχε τὸν φόνον. διὰ δὲ τοὺς ὅρκους
τοῦτο ἐποίησεν. ἰστέον δὲ ὅτι ἔξεστιν [illegible] εὐορκεῖν [illegible]
ἐπιορκεῖν χρή. οὐ γὰρ ταυτὸν ἀλλήλοις. ἐκ [illegible]
[illegible] ὁρκίσαι. καὶ ἀναιρέσεις προφητικῆς δι' εὐορκίαν.
χρηστῇ [illegible] παρὰ τοῖς ἀθέμιτα [illegible] παρα-
καὶ παρανόμους ὅρκους. οὐ γὰρ [illegible] χρὴ τοὺς ὅρκους, καὶ
[illegible]:— εἰς τὸ καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰω(άννην):—

Μετὰ πολὺ δὲ ἐν τῇ τῶν γενεθλίων αὐτοῦ ἑορτῇ, πέμψας ἀ-
πεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ. καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ
ἐπὶ πίνακι. καὶ ἐδόθη τῇ ὀρχησαμένῃ κόρῃ, δῶρον τῆς ἀ-
σέμνου ὀρχήσεως. [illegible] δὲ καθαρὰ καὶ ἀκάθαρτοι ἐ-
[illegible]. καταφρονεῖται προφητικὴ κεφαλή, [illegible]
[illegible] τοῦ [illegible] καὶ [illegible] Ἰουδαῖοι. οὐ [illegible]
[illegible]. οἱ μὲν [illegible] ἐν φυλακῇ. ἀναιρεῖται [illegible] προφητείας
καὶ [illegible] ἔχουσι γὰρ αὐτὸν, [illegible] καὶ αὐτοὶ [illegible].
[illegible] τὸ κεφάλαιον [illegible] Χ(ριστο)ῦ. ὃν [illegible] ὁ λόγος [illegible]
[illegible] αὐτοῦ φησιν οὐ [illegible]. [illegible] δὲ
[illegible], [illegible]. [illegible] δὲ [illegible]
αὐτοῦ κεφαλή, ἀπετέθη εἰς [illegible]. οὐκ [illegible] δὲ ἐν
[illegible] τοῦ [illegible] ὁ [illegible]
[illegible] αὐτοῦ, [illegible] Χ(ριστο)ῦ [illegible].
[illegible] τὸν λόγον τοῦτον. [illegible] καὶ οὕτως [illegible]
Χ(ριστο)ῦ [illegible] τοῦ Χ(ριστο)ῦ ἀκούσας ὁ Ἡρώδης ἔλεγεν ὅτι Ἰω(άννης)
[illegible]. [illegible] ὁ λόγος [illegible] Χ(ριστο)ῦ:—

Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰ(ησοῦ)ς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον
τόπον κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν
αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ τῶν πόλεων. καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰ(ησοῦ)ς εἶδε πο-
λὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ἐθεράπευσε
τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν:—

τοὺς ἄλλους· καὶ ἀπὸ τῶν ὀλίγων ἰχθύων· ἵνα δείξῃ ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ γῆς καὶ θαλάσσης δημιουργός:-

Ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους· διὰ τῶν χειρῶν τῶν μαθητῶν προσάγει τὰς τροφάς· δεικνὺς διὰ τούτου, ὅτι ἀξιό εἰσιν οἱ ἄξιοι, τοῦ θεοῦ· οἱ δὲ μὴ τοιοῦτοι, ἔξω εἰσὶ καὶ τοῦ θεοῦ· διὰ τοῦτο ἐν ταῖς τῶν μαθητῶν χερσὶ [illegible] αὐτοὺς ποιεῖ· ἵνα μὴ φαντασίαν τις τοῦτο εἴπῃ γεγενῆσθαι, διὰ τῶν πολ[illegible]σασάντων τὰς θήκας καὶ τοὺς ἀπτομένους, ὁρᾶν τοὺς δώδεκα κοφίνους τῶν κλασμάτων· εἰκὸς δὲ ὡς διὰ τοῦτο εἴασε περισσεῦσαι καὶ ἐκόρεσεν· ἵνα μὴ φαντασίαν τις εἴπῃ τὸ γενόμενον· διὰ τοῦτο δὲ καὶ δώδεκα κοφίνους περισσεῦσαι ἐποίησεν· ἵνα ἕκαστος τῶν μαθητῶν κατέχων, ἐκ τοῦ ὄγκου πλείονα λάβῃ τοῦ θαύματος αἴσθησιν· ὅτι γὰρ καὶ αὐτοὶ ἀμφίβολον εἶχον περὶ τοῦ γινομένου τὴν γνώμην, ἐχρῆν οἱ μαθηταί διὰ τὸ ἄγαν παράδοξον· δηλοῖ Μάρκος· σαφῶς ἐρῶν· οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις· ἦν γὰρ αὐτῶν ἡ καρδία πεπωρωμένη· ὡς δὲ ὁ Ἰωάννης φησίν· ὅτι οἱ ἄρτοι, κρίθινοι ἦσαν· σημαίνει δὲ ὁ λόγος διὰ μὲν τῶν κριθίνων τὴν κτηνώδη καὶ παχεῖαν τροφήν, τὴν διὰ Μωσέως, [illegible]· οἱ δὲ δύο ἰχθύες, ἡ εὐαγγελικὴ καὶ ἰσχυρὰ φωνὴ καὶ ποιμενικὴ τροφή. δι' ἧς δηλοῦται ἡ τῶν ἁλιέων συγγραφή· ἀποστολική τε καὶ εὐαγγελική:-

Καὶ εὐθέως ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν· ἕως οὗ ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους· καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι:-

Ἠνάγκασεν αὐτούς, ἐπειδὴ οὐκ ἤθελον ἀποσπῆναι ἀπ' αὐτοῦ. εἰς τὸ ὄρος δὲ ἀναβαίνει κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι· παιδεύων ἡμᾶς ὅτι καλὸν ἡ ἐρημία καὶ ἡ μόνωσις· ὅταν ἐντυγχάνειν δέῃ θεῷ· μόνος δὲ ἦν Χριστός, διὰ τὸ συνιέναι καὶ νοεῖν· εἰ γὰρ καὶ αὐτὸς οὐ δεῖται εὐχῆς, ἀλλ' ὡς ἀρχιερεὺς ὑπὲρ ἡμῶν ποιεῖται τὰς ἱκεσίας· καὶ ἕως ἑσπέρας εὔχεται· διδάσκων ἡμᾶς, μὴ ἐπὶ καιροῦ τοῦτο ποιεῖν· πλὴν πρότερον ἐνδείξειν, ἐν τῷ χρεία ἐστί, δεῖν πρότερον τὰ τοῦ κοινωφελοῦς διδάξαι· καὶ μετὰ τοῦτο χωρεῖν εἰς προσευχήν +

καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις· οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι· χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων:

Ἐλεήσαντες τοίνυν οἱ μαθηταὶ τοὺς ὄχλους μὴ [illegible] ἐν μέσῳ λιμῷ [illegible], ἔλεγον τῷ σωτῆρι ἀπολῦσαι αὐτούς· πορίσασθαι ἄρτους· πλὴν ὁ σωτήρ· ἵνα μὴ ὡς ἀμελῶν αὐτῶν, διαλέγεται αὐτοῖς, φησὶ δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ οὐκ ἐπίστευσαν πρὸς τί εἶπε τοῦτο· διὸ καί φασιν· ὅτι οὐκ ἔχομεν. ἵνα γὰρ μὴ δόξῃ φιλόκαλος ποιεῖν· οὐκ εἶπεν· ἐγὼ τρέφω αὐτούς· ἀλλὰ δότε αὐτοῖς ὑμεῖς· διεγείρων αὐτοὺς εἰς ἐπίστασιν· ἵνα εἰπόντων αὐτῶν οὐκ ἔχομεν, δόξῃ δι' αὐτῶν ἀκμὴν ἔρχεσθαι ἐπὶ τὸ σημεῖον· καὶ γὰρ καὶ ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα· καὶ τὸ μηδὲν ἐννοεῖν ὑπὲρ τὴν ἄρτου φύσιν. ἐνχεῖ· ἐνεποίει αὐτοῖς τὴν δειλίαν· μάλιστα γὰρ [illegible] μόνους ἄρτους εἰς τροφὴν ἐπεφέροντο· ὁ σωτήρ· φέρετέ μοι τοὺς ἄρτους ὧδε φησί· διὰ τοῦτο διδάσκων αὐτούς· ὅτι ὁ τὴν οἰκουμένην τρέφων· μὴ [illegible] ὥρα, παρῆλθεν [illegible] ἐργαζόμενον. οἱ δὲ μαθηταὶ καὶ [illegible] μόνους τούτους ἔχοντες, ἑτοίμως δεδώκασι· διδάσκει δὲ ὁ λόγος διὰ τούτου· ὅτι δεῖ τοὺς φιλοξενεῖν θέλοντας, ἑτοίμως παρατιθέναι ἃ ἔχουσι· κἂν ὀλίγα ὦσιν. ἤτοι κελεύσας τοὺς ὄχλους φησὶν ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους, διέθρεψεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ὁ διδοὺς τροφὴν πάσῃ σαρκί· [illegible] δὲ τῆς ἑτέρας [illegible] τοῦτο ποιεῖ· διὰ τοῦ τῆς εὐχῆς σχήματος· ἀναβλέπει γὰρ εἰς τὸν οὐρανόν, εὐλόγησεν αὐτούς· πάντα οὖν εἰς τὸν πατέρα ἀναφέρων. Καίτοιγε ἐπὶ τῶν ἄλλων σημείων, αὐθεντικῶς ποιῶν, ὡς ἴσος ὢν τῷ πατρί· ἵνα πείσῃ τοὺς ὄχλους ὅτι ἐκ τοῦ πατρὸς ἦν. ἐκ τούτου δὲ διδασκόμεθα· ὅτι δεῖ πρότερον εὐχαριστεῖν, καὶ οὕτως ἐσθίειν· ἀλλ' ὥστε· ἀνακλίνει δὲ τὸν ὄχλον. Κεῖσθαι [illegible] τοὺς ὀρθῶς τοσαῦτον· ἡ [illegible] κατὰ [illegible] μόνον τοῦ θεοῦ τὸ θαῦμα παρέχοντος αὐτοῖς· οἱ [illegible] ἐτόλμησαν εἰπεῖν περὶ αὐτοῦ· μὴ καὶ ἄρτον δύναται δοῦναι, ἵνα μὴ δόξῃ ἐπὶ τοῦτο χωρεῖν αὐτός, ὡς [illegible] τοῦ θεοῦ ποι[illegible] σφόδρα τῶν ἰουδαίων πολλὰς κατ' αὐτοῦ ἀφορμὰς [illegible] ἐπιχειρούντων· παρὰ τοῦτο [illegible] ἐκ τῶν πέντε δὲ ἄρτων [illegible]

ἐξέλυσεν αὐτῶν τὴν ἀγωνίαν· ἐγώ εἰμι γάρ φησι, θαρσεῖτε, τὴν πίστιν αὐ-
τῶν ταιτεῖ· διὰ τοῦτο ὁ εἰς Χριστὸν πιστεύων σώζεται· καὶ ἀγώνων τε-
ποίμνων δεῖ· ἐγώ εἰμι καὶ ὁ παρὼν τῇ δυνάμει καὶ τοῦ ἡμᾶς καὶ σωζ-
σωζομένους ὡς ἀληθῶς:— Κύριε εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με ἐλθεῖν πρὸς σέ.

Τοῦτο εἶπεν ὁ Πέτρος, ἵνα λυθῇ αὐτῷ ἡ ἀμφιβολία· ᾔδει γὰρ
ὅτι οὐ μόνον ὁ Χριστὸς δύναται περιπατῆσαι ἐπὶ τῶν ὑδάτων,
ἀλλὰ καὶ ἑτέροις ἔχει τοῦ παρέχειν. ἐναργέστερον δὲ σημεῖον τοῦ μὴ εἶναι
φάντασμα, ἦν τοῦτο ὡς ἀληθῶς· διὸ καὶ τό, κέλευσον φησί. καὶ δει-
κνὺς ὅτι οὐ δι' ἐπίδειξιν ζητεῖ τοῦτο, οὐκ εἶπε κέλευσόν με
περιπατῆσαι ἐπὶ τῶν ὑδάτων· ἀλλ' ἐλθεῖν πρὸς σέ· ᾔ-
δει γὰρ τὸ τῆς ἐξουσίας ὑπερφερές, πρὸς πληροφορίαν
αἰτεῖ· ἵνα γνῷ ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ Ἰησοῦς. διὸ καὶ ἐπιτρέπει αὐτῷ
ἐλθεῖν, ὑποστορέσας αὐτῷ τὴν θάλασσαν· δεικνὺς αὐτῷ διὰ
τὴν θεοπρεπῆ αὐτοῦ δύναμιν:—

Καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος. Καταβαίνει μὲν
ἀπὸ τοῦ πλοίου θαρρήσας, ἵνα πρὸς αὐτόν· οὐ χάριτος τοῦ
περιπατεῖν ἐπὶ τῶν ὑδάτων· ὡς τὸ πρὸς αὐτὸν ἔρχεσθαι
χαίρων. καὶ τοῦ μείζονος περιγενόμενος τοῦ περιπατεῖν
ἐπὶ τῶν ὑδάτων, τὸ ἧττον ἐφοβήθη τοῦ ἀνέμου, τὸν ἄνεμον.
Καὶ ὅτε μὲν πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἐπέβλεπε, περιεπάτει ἐπὶ τῶν ὑ-
δάτων· ὅτε δὲ ἀπιστεῖ ἰδὼν τὸν ἄνεμον, ἐδειλίασε καὶ ἐκαταποντίσθη.
πάλιν καὶ παραμυθεῖται τοὺς μαθητάς, ἐπιστῆσαι ἀναμιμνήσκων αὐτούς.
Ἔτι γὰρ εἶχον τὸν λογισμὸν κατ' ἀλλήλων· καὶ ἐνταῦθα τοῦ παντὸς ἐξίσταντο·
τοῦτο δέ, καὶ τὸ μεῖζον ἐνδείκνυται τοῦ διδασκάλου καὶ τοῦ
μαθητοῦ. εἶτα δεικνὺς ὅτι ὁ ἄνεμος οὐκ ἐκράτησε τοῦ κινδύνου αὐτόν,
ἀλλ' ἡ ὀλιγοπιστία, λέγει, τοῦ ὀλιγοπιστεῖν· ἐκ τοῦ φέρειν τὸν διαφυγόντα
οὐκ ἐπιτιμᾷ τοῖς ἀνέμοις ἐπετίμησεν· ἀλλ' αὐτὸν ἐπελάβετο, ὀνειδί-
ζει δὲ τὴν ἀπιστίαν· καὶ εἰσβαίνει σὺν αὐτῷ, χάριν ἔχειν
ὑπὲρ τοῦ σωθῆναι. οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐκ τῶν σημείων τῶν γενο-
μένων ἐπεγνώσθησαν ἐκλαμπτες τὰ ἀπὸ δείξεως. Καὶ ἀναβάντος τοῦ Ἰησοῦ
ἤρξατο παύεσθαι αὐτῷ τὸν ἄνεμον, συνεχώρησαν ὅτι Θεὸς ἦν.
Καὶ προσεκύνησαν αὐτὸν ὡς ἀληθῶς· καὶ υἱὸν Θεοῦ ὁμολογοῦσιν. Κ
ἀπὸ τοῦ διὰ λόγου· ὅτι ἰδόντων ὁ Πέτρος περιπατήσαντα ἐπὶ
τῶν ὑδάτων ἐλθεῖν ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν, παρῆλθεν τὴν αὐτῶν παραρ-
ποιεῖ μετὰ σωτηρίας· καὶ δὴ γὰρ ὑπὲρ αὐτοῦ· ἴσως ἦν ὡς

τοῦ αὐτοῦ

τοῦ αὐτοῦ

Ὀψίας δὲ γενομένης, μόνος ἦν ἐκεῖ. τὸ δὲ πλοῖον, ἤδη στα-
δίους πολλοὺς ἀπεῖχε· βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν κυμάτ(ων)·
ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. τετάρτῃ δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς
ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς· περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης·
Καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περι-
πατοῦντα, ἐταράχθησαν λέγοντες· ὅτι φάντασμά ἐστι·
Καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. εὐθέως δὲ ἐλάλησεν
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· θαρσεῖτε ἐγώ εἰμι μὴ φοβεῖσθε. ἀποκρι-
θεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος, εἶπε κύριε εἰ σὺ εἶ· κέλευσόν με ἐλ-
θεῖν πρὸς σὲ ἐπὶ τὰ ὕδατα. ὁ δὲ εἶπεν· ἐλθέ· καὶ καταβὰς
ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος, περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα
ἐλθεῖν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν.
ἐφοβήθη· καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι, ἔκραξε
λέγων· κύριε σῶσόν με. εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα
ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ· ὀλιγόπιστε εἰς τί ἐδί-
στασας. καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος.
οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθόντες, προσεκύνησαν αὐτῷ λέ-
γοντες· ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ· καὶ διαπεράσαντες ἦλ-
θον ἐπὶ τὴν γῆν γεννησαρέτ·

αὐτ
Ἐν τῷ τούτου προσευχομένου, κλυδωνίζονται οἱ μαθηταὶ αὐ
μέσον τῆς θαλάσσης· διακινδυνεύοντες ἐν τῷ πλοίῳ· ἵνα μάθωσι
γενναίως φέρειν τὰς περιστάσεις [illegible]· οὐκ εὐθέως δὲ αὐ-
τοῖς [illegible] τὸν χειμῶνα· παιδεύων αὐτοὺς μὴ ταχέως
οἷον ἐπιζητεῖν τὴν λύσιν τῶν συμφορῶν· ἀλλὰ φέρειν τὰ ἐπι-
πίπτοντα γενναίως. περὶ τετάρτην γὰρ φυλακὴν τῆς νυκτὸς,
ἦλθε πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. Τε-
τάρτην δὲ φυλακὴν· τὴν [illegible] λέγει· τὴν [illegible]
ὥραν· [illegible] γὰρ τὸ τέλος ἦλθε τῆς νυκτὸς ὁ χειμὼν [illegible]
αὐτοῖς· [illegible] καὶ τὴν
[illegible] τοῦ ὕδατος· οἱ δὲ μαθηταὶ διὰ τὴν
[illegible] δοκήσαντες φάντασμα εἶναι, ἔκραξαν
[illegible] τοῦ φόβου τοῦ χειμῶνος,
[illegible] ἐταράχθησαν· ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ τῆς ὄψεως οὐκ ἐ-
πεγίνωσκον αὐτὸν, διὰ τῆς φωνῆς ἑαυτὸν ἐφανέρωσεν εἰπών·
θαρσεῖτε ἐγώ εἰμι μὴ φοβεῖσθε. καὶ διὰ τοῦ ῥήματος τούτου,

Ἐπεὶ καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ εἶχον γραμματεῖς καὶ φαρισαίους· ἀλλ' οἱ
ἐντιμότεροι ἦσαν ἐν ἱ(ερουσα)λήμ· διὸ καὶ ἤχθοντο τοῦ χ(ριστο)ῦ εὐδοκι-
μοῦντος ὑπὲρ αὐτούς· ὅθεν φθονοῦντες δὲ τοῖς παραβαίνειν
διέσυρον τοὺς μαθητάς· οὐδὲ γὰρ ἐφρόντιζον τῶν τοιούτων
παραδόσεων, ὡς περιττῶν· ποιῶν ὁ σ(ωτ)ήρ· οὐδὲ πρὸς τοῦ-
το ἀπελογήσατο· ἀλλ' ἀντεγκαλεῖ αὐτοῖς λέγων· ὅτι οἱ τὰ μεγάλα
ἁμαρτάνοντες, οὐκ ὀφείλει περὶ εὐτελῶν ἄλλοις ἐγκαλεῖν.
καὶ ἐλέγχει αὐτοὺς ὡς τὰς ἀγράφους παραδόσεις· πλεῖον τῶν
ἐγγράφων τετιμηκότας νόμων· καὶ τῶν φαρισαίων. τὴν
ἐντολὴν τῶν πρεσβυτέρων ἀντιποιούντων. αὐτὸς δὲ εἰσάγει τῶν
πρεσβυτέρων τὴν ἐντολήν· μαχομένην τῇ τοῦ θ(εο)ῦ ἐντολῇ·
καθάπτεται ποιμένων τῶν ταῦτα νομοθετησάντων καὶ φη(σί)·
τοῦ θ(εο)ῦ καὶ ἀπὸ τοῦ ψιλοῦ ῥήματος ἀτιμίας, θάνατον ὁρίζει
τὸ ἐπιτίμιον ἐκεῖνοι τοῖς γονεῦσι αὐτῶν τῶν παίδων ὑπερ-
γηρῶσι, ὑπερφανῶς φασὶν ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ κεῖται τοῖς παισὶ, τὸ
τιμῆσαι τοὺς γονεῖς, ἢ μή· καὶ οὐδὲν ἄτοπον· λέγουσι γὰρ λέγειν
τοὺς παῖδας πρὸς τοὺς πατέρας· ὃ ἐὰν λάβῃς παρ' ἐμοῦ, τοῦ-
το ὡς δῶρον κομίζῃ, καὶ χάριν ὀφείλεις μοι ἔχειν· ὀφείλεται
δέ σοι τιμὴ παρ' ἐμοῦ οὐδὲ μόνον· πληρωθὲν οὐκ ἀνυχολαμεν μου.
Καὶ οὐκ ἀφίετε φησὶ τιμᾶν τοὺς γονεῖς· εἰ μήπου οἱ παῖδες
ἐκ φιλοτιμίας τοῦτο θελήσουσι ποιῆσαι. διὰ τοῦτο ἀθετοῦντες
τὴν ἐντολὴν τοῦ θ(εο)ῦ τὴν λέγουσαν καὶ κελεύουσαν τιμᾶν τοὺς γον(εῖς)·
ἄλλως τε δὲ ἐπειδὴ νόμος ἀπῄτει τοὺς παῖδας τιμᾶν τοὺς
γονεῖς. καὶ πάντων παίδων, τῶν προσφερομένων εἶναι, οἱ τῶν
ἰουδαίων πρεσβύτεροι, παρεσκεύαζον τοὺς παῖδας λέγειν
τοῖς γονεῦσιν· ὅτι τὰ τῆς οὐσίας ἡμῶν, ἀφιερώσαμεν τῷ θ(ε)ῷ·
ἵνα ὡς ἐκ τούτου μὴ πολλάκις ὦσιν αὐτῶν αἰτεῖσθαι οἱ γονεῖς· ἀλλὰ
προσφέροντες αὐτὰ τοῖς πρεσβυτέροις· συνεμερίζοντο
αὐτὰ μετ' αὐτῶν. διὸ καὶ τὴν τῶν γονέων ἀδικίαν ἐμηχανῶντο·
διδάσκοντες λέγειν τοὺς νέους· πᾶν ὃ ἐὰν αἰτῶσιν οἱ γονεῖς
διὰ πενίαν περιελκόμενοι, ἀποκρίνεσθαι πρὸς αὐτοὺς λέγον(τας)·
ὅτι δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς τοῦτ' ἐλάμβανες· οὐ τιμήσει
πατέρα ἢ μητέρα· καὶ πάντως οὐ μὴ τιμήσει· δῶρον γάρ ἐστι φησὶν ἤδη
τὸ προσενεχθὲν τῷ θ(ε)ῷ, καὶ οὐκ ἔξεστι πρὸς πατέρα ἢ τὴν μητέρα διδό-
σθαι αὐτό· πάνυ οὖν διὰ τοῦτο ἐλέγχει αὐτοὺς ὁ κ(ύριο)ς· ὡς ταῖς ἰδίαις

ἕως τὸ πλοῖον· ἀνακτέον δὲ καὶ εἰς θεωρίαν τὸν λόγον· ὅτι κἂν ἐν σκάφει ἀρετῆς· ἐφ᾽ ὅσον οἱ ἄν(θρωπ)οι ἐχειμάζοντο ὑπὸ τῶν πονηρῶν πνευμάτων· ἐπὶ τῶν κακιῶν καὶ ἡδονῶν διεγειρόντων αὐτούς· ἐκλυδωνίζοντο σφοδρῶς, ἅτε τῆς ἀγνωσίας θ(εο)ῦ κατέχοντος αὐτούς· ἀλλ᾽ ἐν ἐσχάτοις καιροῖς ἐπιφανεὶς ὁ τῶν ὅλων σωτὴρ καὶ συμβὰς τοῖς ἀν(θρώπ)οις ὡς εἰς τὸ σκάφος, ἔπαυσε· καὶ οὕτως ἐπιγνωσθεὶς, προσεκυνήθη ὡς θ(εό)ς:-

Καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου, ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην· καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας· καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μόνον ἅψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἥψαντο, διεσώθησαν:-

π´ ἀμε· Εἶτα ἐπειδὴ διὰ πολλοῦ χρόνου ἐπεδήμησεν τῇ Γεννησαρέτ· ἐπιγνόντες οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου· οὐ μόνον ἐκεῖθεν ὄντες, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν σκηνείων, ἤνεγκαν πάντας τοὺς ἐκ τῆς χώρας ἀρρώστους· οἳ καὶ [illegible] ἁπτόμενοι ἐκείνου, ἐθεραπεύοντο· συνεχώρει γὰρ τοῦτο ποιεῖν· καὶ διὰ τῆς ἀφῆς ἐδωρεῖτο αὐτοῖς τὴν ἴασιν:-

κλ Τότε προσέρχονται τῷ Ἰ(ησο)ῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι λέγοντες· Διατί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουσι τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπ(εν) αὐτοῖς· Διατί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ θ(εο)ῦ, διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν· ὁ γὰρ θ(εὸ)ς, ἐνετείλατο λέγων· τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα· καὶ ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τελευτάτω· ὑμεῖς δὲ λέγετε· ὃς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί· δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς· καὶ οὐ μὴ τιμήσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ· καὶ ἠκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ θ(εο)ῦ, διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν· ὑποκριταί· καλῶς προεφήτευσε περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας λέγων· ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ τοῖς χείλεσί με τιμᾷ· ἡ δὲ καρδία αὐτῶν, πόρρω ἀπέχει ἀπ᾽ ἐμοῦ· μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων· καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον, εἶπεν αὐτοῖς· ἀκούετε καὶ συνίετε· οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον· ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον·

παρ' αὐτῶν ζητοῦντας ἐπικουρίαν· χρῆναι λέγειν ἐδίδασκον· ὅτι ὅπερ ἂν ἐξ ἐμοῦ λάβῃς· τὸ θεῖον [illegible] ἀνάθημα· καὶ χρὴ μᾶλλον ἱεροῖς [illegible]· ἀνατέθεικα γὰρ ἐμαυτὸν, καὶ τὸ δῶρον ἐπήγγελμαι τῷ θεῷ· οἱ δὲ τὴν ἐκ τῆς ἱεροσυλίας δεδιότες [illegible]· [illegible] οἱ [illegible]· καὶ τὴν [illegible] εὐσέβειαν πρόφασιν [illegible] ἔχοντες· διατί τοίνυν ἠκυρώσατε τὴν ἐντολήν· οὔτε γὰρ τῶν τοῦ θεοῦ, ἀμελητέον διὰ τὰ ἀνθρώπινα· οὔτε μὴν εἰσάπαν τῶν ἀνθρωπίνων καταραθυμητέον:

Καλῶς προεφήτευσε περὶ ὑμῶν Ἠσαΐας· δείκνυσι καὶ διὰ τῆς Ἠσαΐου φωνῆς, καὶ περὶ τῶν πρώην τοιούτους ὄντας· συμφώνους γὰρ δείκνυσι τοὺς τοῦ Ἠσαΐου λόγους· τοῖς νῦν παροῦσι· πονηροὶ γὰρ ὄντες· καὶ δι' αὐτῶν ἀσεβῶν ἔργων μακρύνοντες ἑαυτοὺς τοῦ θεοῦ, τῷ στόματι μόνῳ [illegible] τὸν τοῦ θεοῦ λόγον. Εἶτα συναυξήσας τὰ τῆς κατηγορίας ἀπὸ τῆς τοῦ προφήτου φωνῆς, ἐκείνοις μὲν οὐδὲν διαλέγεται ἀδιορθώτως ἔχουσι λοιπόν· τὸν δὲ λόγον [illegible] πρὸς τοὺς ὄχλους· ὡς ἔτι τὸ δόγμα [illegible]. καὶ [illegible] ἀφορμὴν, καὶ τὴν τῶν βρωμάτων παρατήρησιν ἐκβάλλει· δι' ὧν δὲ προσκαλεῖται τὸν ὄχλον· ἀξιοπαράδεκτον ποιεῖται τὸν λόγον καί φησιν· ἀκούετέ μου τὸν λόγον καὶ συνίετε· τοῦτο δέ φησι, διανιστῶν τὸν ἀκροατήν· ἐπειδὴ καὶ τῶν [illegible] ἀκούοντες, οὐ συνίεσαν τῶν λεγομένων τὴν διάνοιαν· τίς γὰρ τῶν νοῦν ἐχόντων· ὅτι τι τῶν βρωμάτων, κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον ἐκτισμένον ὑπὸ τοῦ θεοῦ:-

Οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα·

Ἐπεὶ τῶν μὲν τοίνυν [illegible] χόμενον εἰς τὸ στόμα· καὶ μὴ εἰπὼν [illegible] κοινοῦται, συνεθισμένος τοῦτό φησι· διὰ τὸ τῶν ἀκροατῶν ἀσθενές· ὅπερ εἰκὸς ἦν καὶ περὶ τῶν ἀνίπτων χειρῶν [illegible] πιστεύειν· αὐτὸς μὲν γὰρ περὶ βρωμάτων εἶπεν· [illegible] δ' ἂν καὶ περὶ τούτου· διὸ σημαίνει ὅτι οὐ τὸ ἀνίπτοις χερσὶν ἐσθίειν κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον· τοῦτο γὰρ ἠρώτων· τοίνυν τῶν φαρισαίων αἰτιωμένων τοὺς μαθητάς· ὡς ἀνίπτοις χερσὶν ἐσθίοντας, ὁ κύριος τὸν περὶ βρωμάτων ποιεῖται λόγον· δεικνὺς ὡς ὅτι οὐ βρώματα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλ' οἱ πονηροὶ λογισμοί· διὰ γὰρ τῶν ἐκπορευομένων καὶ ζωὸ [illegible]

ἀρχ:

[illegible] ἐπὶ τὸ χεῖρον [illegible] ἰσχυρότερα [illegible]
[illegible] φιλαργυρίαν [illegible] μένειν, [illegible]
[illegible] χεῖρας [illegible] καθαροί,
[illegible] καρδίας [illegible] μαθητὰς [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] Φαρισαίων [illegible]
[illegible] χεῖρον· [illegible]
Κελεύουσιν ἐπὶ τὸ [illegible] τοὺς γονεῖς· φιλαργυρίαν νοσοῦντες.
οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, [illegible]
[illegible] καὶ ὁρῶν [illegible]
αὐτοῖς [illegible] τοὺς γονεῖς κελεύουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον. Καὶ τὸν
[illegible] αὐτοῖς [illegible]
[illegible] ἐπὶ τὸ χεῖρον· [illegible]
[illegible] Κύριον [illegible]
Οἱ γὰρ [illegible] Κύριον [illegible]
[illegible] εἶναι· ἀλλὰ [illegible]
[illegible] γονεῖς [illegible]
[illegible] οἱ πρεσβύτεροι τοῖς [illegible]
Κακολογεῖν καὶ προδιαμαρτύρεσθαι τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ καὶ λέγειν·
[illegible] ὃ ἐὰν ὠφεληθῇς [illegible] ἐξ ἐμοῦ. Καὶ [illegible]
τῆς ὠφελείας εἶναι λογίσασθε, τοῦτο δῶρον ἐστὶν ἀφιερωθὲν
[illegible] Καὶ λοιπὸν οἱ γονεῖς, εὑρίσκοντες [illegible]
τοῦτο, μηχανώμενοι [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] παραχωροῦσι. [illegible] δὲ ἐφάπτεσθαι
τολμῶντες τῶν [illegible] καὶ ἀφιερωθέντων ὡς
ἱερῶν. Καὶ ταύτῃ τῇ μηχανῇ τοὺς γονεῖς ἀποστεροῦντες
τῆς ὀφειλομένης τιμῆς· [illegible] αὐτῶν,
τοῖς πρεσβυτέροις [illegible] δέ. ὁ δὲ [illegible] Κύριος
σαφέστερον τὸ δῶρον, κορβᾶν [illegible] τῷ ἱερῷ [illegible]
[illegible] καὶ τὸ δῶρον τὸ ἀφιερωθὲν
[illegible] οἱ [illegible] ἑαυτοὺς [illegible]
[illegible] χρημάτων [illegible] μενοι, [illegible]
γονεῖς [illegible] διετέλουν [illegible] μάλιστα γὰρ
[illegible] αὐτοῖς [illegible] καὶ [illegible] δύναμιν.
οἱ [illegible]
[illegible]

Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν· ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν· καὶ ἀ-
ράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι· ὃς γὰρ ἂν θέλῃ
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὑρήσει αὐτήν· τί γὰρ ὠφελεῖ-
ται ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν
αὐτοῦ ζημιωθῇ· ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς
αὐτοῦ· μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ· καὶ τότε ἀποδώσει
ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅτι εἰσί τινες
τῶν ὧδε ἑστηκότων· οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου,
ἕως ἂν ἴδωσι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ:

ἰδοὺ σκοπὸς τῶν σταυρικῶν καταφρονεῖν ἡμᾶς· καὶ ἐγκαυχᾶσθαι ἐν τῷ
θανάτῳ· τοσοῦτον γάρ φησιν οὐ θέλω ὑμᾶς ἐν τῷ ἐμῷ θανάτῳ
αἰσχύνεσθαι· ὅτι καὶ ὑμᾶς αὐτούς, ἑτοίμους θέλω εἶναι πρὸς τὸ
παθεῖν καὶ ἀποθανεῖν· ζητεῖ γὰρ καὶ αὐτῆς τῆς ψυχῆς ἀφειδεῖν
ὅτι, οὐκ ὤφθη πάρεσθε τῆς ἀληθινῆς ζωῆς· τοῦτο δέ φησιν [illegible]
τοῦ σταυροῦ [illegible] αὐτῷ· θανάτου Χριστοῦ· καὶ αἰσχύνην
κινδύνου μου εἶναι· τὸ παθεῖν αὐτὸν ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου σωτηρί-
ας· τὸ δὲ τό, εἴ τις θέλει, προαιρέσεως ἔδειξε τὸ πρᾶγμα·
οὐ γὰρ τὸ ἀναλογίσασθαι αὐτὸν [illegible] μόνον· τοῦτο ἐστὶν ἀκολου-
θῆσαι αὐτῷ· ἀλλὰ καὶ τὸ πειρασθῆναι μυρίων δεινῶν·
ὀπίσω γὰρ ἔρχεται Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὴν μίμησιν τῶν αὐτοῦ πράξεων·
οὐδὲ γὰρ δύναταί τις σωθῆναι, ἐὰν μὴ διαπαντός· καὶ αὐτὸς
παρεσκευασμένος ᾖ πρὸς τὸ παθεῖν· τὸ δὲ ἀπαρνησάσθω
ἑαυτὸν ἐστὶ τοιούτως ἔχειν· δηλοῖ δέ, τὸ μὴ ἄλλο τι κοινὸν πρὸς
τὸ σῶμα αὐτοῦ· ἀλλὰ καταφρονείτω· εἰ καὶ ἕως θανάτου
χωρεῖ· καὶ θανάτου τοῦ ἐπονειδίστου· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τό, καὶ
ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι· ἀλλὰ καὶ ὁ ἀπο-
θέμενος τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, ἑαυτὸν ἀπαρνήσασθαι λέγεται· ζῶ
δὲ οὐκέτι ἐγώ· ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· αἴρει δὲ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, ὁ
τῷ κόσμῳ σταυρωθείς· ἕκαστος γὰρ τῶν αἰωνίων [illegible],
[illegible] ἑαυτὸν τῷ κόσμῳ· ὁμοίως δὲ καὶ ταῖς ἑξῆς ἐπιμαρτυρεῖ
[illegible]· τὸ μὲν γὰρ εἰπεῖν· ὃς ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶ-
σαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὡς αὐτῇ [illegible]· εὑρίσκοντας
τὴν ψυχὴν ὡς πρὸς τὸ παρόν· ἀπολλύντας δέ, ὡς πρὸς τὸ μέλλον·

[illegible] ἀρχομένων· [illegible] ἐγένετο ἡ ἀκαθαρσία τοῦ
σώματος [illegible] οὕτω τὸ μὴ νίπτεσθαι· ἀλλὰ τὰ ἐ-
κ [illegible] καὶ ταῦτα νόμου [illegible]:–

Διδάσκει ὁ νόμος· τίνα μὲν ἐσθίειν δεῖ· καὶ τίνων ἀπέχεσθαι·
οὐχ ὅτι τὰ βρώματα, τῇ κατὰ διάνοιαν καθαρότητος
ἢ ἀκαθαρσίας [illegible] ποιητικά· ἀλλ᾽ ἵνα μὴ κατὰ [illegible]
[illegible] ἀχαλίνως [illegible] μάλιστα ἡ δο-
[illegible] διὸ καὶ λέγει [illegible] καὶ [illegible]
αἷμα, οὐκ ἔδεσθε· τὸ μὲν ὡς [illegible] τὸ σῶμα καὶ πρὸς ἀκο-
λασίαν [illegible]· τὸ δὲ, ὡς θηριῶδες, καὶ ἄγριον· μὴ θαυμάσῃς
δὲ, εἰ τοῦ νόμου ταῦτα ἀπαγορεύοντος, ὁ Κύριος δοκεῖ τοὐναντίον
εἰσηγεῖσθαι· ὡς οὐδὲ μιᾶς ἀκαθαρσίας οὔσης σωματικῆς· τὰ
μὲν γὰρ τοῦ νόμου πρὸς τὸν ἔξω μᾶλλον ἄνθρωπον ἀφορᾷ· τὰ δὲ
τοῦ Κυρίου, πρὸς τὸν ἔνδον:–

Σκληρὸς ὁ λόγος ὡς ἐδόκει· τὸ [illegible] ἐσθίειν [illegible] τοῦ νό-
μου λέγοντα κοινοῦν τὸν ἄνθρωπον:–

Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπον αὐτῷ· οἶδας ὅτι οἱ
Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἐσκανδαλίσθησαν· ὁ δὲ ἀ-
ποκριθεὶς, εἶπε· πᾶσα φυτεία ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ πατήρ μου
ὁ οὐράνιος, ἐκριζωθήσεται· ἄφετε αὐτούς· ὁδηγοί εἰσι τυφλοὶ
τυφλῶν· τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βό-
θυνον ἐμπεσοῦνται:–

Οἱ μὲν μαθηταὶ διὰ τοὺς Φαρισαίους λέγουσι· [illegible] καὶ αὐτοὶ ἐ-
θορυβήθησαν περὶ τοῦ λόγου· διὸ καὶ ὁ Πέτρος προσέρχεται τὸ αἴνι-
γμα, ἤγουν, φράσον ἡμῖν τὴν παραβολήν· [illegible]
[illegible] ὅτι ἐσκανδαλίσθησαν· ὡς παρ᾽ [illegible]
αὐτοῦ εἰρηκότος [illegible] τὸ ἀληθές· [illegible] ὁ σωτὴρ [illegible]
φυτείαν τὴν μὴ ἐκ τοῦ πατρὸς οὖσαν, ἐκριζωθήσεσθαί φησι·
[illegible] παράδοσιν [illegible] χάριν· καὶ οὐ [illegible] τοῦ νόμου
[illegible] χαλεποὶ φασίν:–

Καὶ τί φησιν [illegible] αὐτῶν [illegible]
[illegible] ὁ δὲ [illegible] καὶ τὸ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]:–

Ἄφετε αὐτούς. Δεικνὺς ὅτι [illegible] τῶν Φαρισαίων λέγ-
[illegible] ἄφετε αὐτούς· [illegible]

ὅρα φύλ. 204 — λάθος τ(οῦ) βιβλιοδέτ(ου)

παρέχοντα· καὶ ἵνα μὴ [illegible] ἀκούοντες περὶ τοῦ πάθους αὐτοῦ, εὐαγγελίζεται αὐτοῖς καὶ ὅτι ζῶσι δεῖξαι τὴν δόξαν τῆς αὐτοῦ παρουσίας· τινὰς δὲ ἐξ αὐτῶν φησίν· ἀλλ' οὐ πάντας· τὸν πέτρον καὶ ἰάκωβον καὶ ἰωάννην· οὗτοι γὰρ σημαν[illegible] ὤφθησαν ἐπὶ τῇ μεταμορφώσει· ὧν καὶ μείναντες [illegible]:

Καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ· παραλαμβάνει ὁ ἰς τὸν πέτρον καὶ ἰάκωβον· καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν· καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος· τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένοντο λευκὰ ὡς τὸ φῶς: Καὶ ἰδοὺ ὤφθησαν αὐτοῖς, μωσῆς καὶ ἠλίας μετ' αὐτοῦ συλλαλοῦντες· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πέτρος εἶπε τῷ ἰῦ· κε καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηνάς· σοὶ μίαν· καὶ μωσῇ μίαν· καὶ ἠλίᾳ μίαν· ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος· ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς· ἐν ᾧ εὐδόκησα, αὐτοῦ ἀκούετε· καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν· καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. Καὶ προσελθὼν ὁ ἰς, ἥψατο αὐτῶν καὶ εἶπεν· ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε· ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, οὐδένα εἶδον· εἰ μὴ τὸν ἰν μόνον· καταβαινόντων δὲ αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄρους· ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ ἰς λέγων· μηδενὶ εἴπητε τὸ ὅραμα· ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ:—

Οὐκ ἔστιν ἐναντίον τοῦτο τοῦ παρὰ τῷ λουκᾷ γεγραμμένου· μετὰ δὲ τοὺς λόγους τούτους, ἐγένοντο ὡσεὶ ἡμέραι ὀκτὼ καὶ τοῦ ἕξ· οὗτος γὰρ μόνας τὰς μέσας φησίν· ὁ δὲ λουκᾶς. καὶ τὴν πρώτην συναριθμεῖ· ἐν ᾗ εἶπε τοῦτο· καὶ τὴν μετ' αὐτὴν ἐκείνην· ἐν ᾗ ἀνήγαγε· τὸ γὰρ τοῦ λόγου προδήλου λέγω, καὶ ἐρεῖ [illegible] παραθεωρεῖσθαι δι' [illegible] ὀφθῆ· καὶ τὴν παραθεωρίαν· ὡς αὐτὴν μὴ δεικνύς τὴν ἀλήθειαν· ὥσπερ καὶ τῆς οὐσίας αὐτοῦ τὴν ἀόρατον τύπον ἐδείκνυ τὸ [illegible]· καὶ ὁ τύπος, ὡς αὐτοῖς οἷόν τε ἑωρᾶσθαι· ὥστε λέγεσθαι περὶ τοῦ σώματος εἰ φαμένος ἀγγε[illegible] ὅτι ἔλαμψεν τὸ καθὼς λέγεται κατὰ δύναμιν τοῦ θῦ· προσλαβ[illegible] ἀμε:

[illegible] τὴν τύχην [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

+ [illegible] τὴν [illegible]

[illegible] ἐκεῖ [illegible]

[illegible] κόσμον [illegible] τὴν τύχην αὐτοῦ [illegible] εἰ γὰρ [illegible]

[illegible] κόσμον [illegible] οὐδὲ [illegible]

[illegible] τὴν τύχην [illegible] τὴν τύχην ὁ

κόσμος [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] τύχην [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] τύχην [illegible]

[illegible]

[illegible]

Σχόλ(ιον) Τὸ δὲ [illegible] τοῦ θεοῦ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

κυρ [illegible] αὐτοῦ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

πῦρ ὂν δὲ χ(ριστὸ)ς ἐστί, καὶ τηλικοῦτος τοῦ σώματος μεταμορφωθείς·
τοσοῦτον ἐπιφαινόμεναι δηλοῦσι καὶ αἱ ἀγγελικαὶ δυνάμεις· ἐν εἴ-
δεσιν ἀνθρώπων ἤτοι μορφαῖς· τοῖς ἁγίοις προφήταις ἐπιφανεῖ-
σαι· καὶ σώμασιν ἐκ ποικίλων μεμορφωμένοις ὑλῶν, ἐκ χρυσοῦ
καὶ χαλκοῦ καὶ τῶν τούτοις παραπλησίων· ὡς αἱ ὁράσεις αἱ
φανεραὶ δηλοῦσι τοῦ Δανιήλ:–

Καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· τοῦτο εἶπεν ὁ Πέτρος· οἰηθεὶς ὅτι ἀρχ
ἡ ἐν τῷ ὄρει διατριβὴ· ποιεῖ αὐτοὺς ἀπολαβεῖν τὴν δόξαν ἐκείνην·
ἤτοι πραγματεύεσθαι τὸ μὴ καταλυθῆναι τοῦ χ(ριστο)ῦ· μὴ ἀναλογίζεσθαι αὐτὸν
ἀποθανεῖν:–

Εἰ θέλεις ποιήσωμεν ὧδε· διὸ καὶ σκηνὰς ἤθελε ποιῆσαι ἐκεῖ· ἔνθα ἀρχ
οὐδεὶς εἶναι σκ(έπην)· οἰόμενος ὅτι καὶ ἐάν τις ἔλθῃ ἐκεῖ· θέλων αὐτὸν
ἀποκτεῖναι, ἔχει Μωσῆν καὶ Ἠλίαν· τὸν μὲν σκέποντα αὐτὸν
ὑπὸ τὸν γνόφον· τὸν δὲ, καταφέροντα πῦρ καὶ ἀναιροῦντα τοὺς
ἐπιμαίνοντας αὐτῷ· ταῦτα δὲ ἐκ πολλοῦ φόβου δεδιὼς
ἐλάλει· μὴ εἰδὼς ἃ λαλεῖ ὡς ὁ Λουκᾶς φη(σίν)· ἔκφοβος γὰρ ἦν αὐτῶν,
ἐκ τῆς ἀσυνήθους θέας, καὶ τὸ μὴ φαῦλον ἀπολέσαι· οὐ γὰρ ἤδει
τί λαλήσει· μή ποτε γὰρ τοῦ χ(ριστο)ῦ παθόντος καὶ ἀφανισθέντος· καὶ μακρὰν
τῆς φθορᾶς τοῦ σώματος ἡμῶν καταλυθείσης· οὐ χ(ριστὸ)ς ἐστί· τὸ
σῶον εἶναι χ(ριστ)όν, καὶ τῶν σκηνῶν ἐφίεσθαι τὸν Πέτρον· ἀπὸ
μετὰ τὴν τοῦ κόσμου κατάλυσιν γέγονε· ὅρα δὲ καὶ τὸν σκοπὸν
τοῦ εἰπόντος· καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· δεδιότος τὰ κάτω·
καὶ ποθοῦντος τὰ ἄνω:–

Καὶ ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς· ἐπεσκίασε μὲν αὐτοὺς
φωτεινὴ νεφέλη· τὸν Πέτρον διακόπτουσα· τὸ ὑπὲρ τοῦ
αὐτοῦ ζητεῖν τιμὰς δυνάμενον μὴ φέρουσα· διὰ δὲ τῆς φωτο-
ειδοῦς νεφέλης ὁ πατὴρ, τὴν ἑαυτοῦ δόξαν ἐνδείκνυται· καὶ προσ-
μείζον θαῦμα ἐκ τῆς νεφέλης μαρτυρεῖ τῷ υἱῷ· καὶ αὐτὴν πάλιν
γ... ἀναβάσει· δείκνυται δὲ ἀντὶ τῆς σκηνῆς· φωτεινὴ νεφέλη
ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς. λαλοῦντος ἔτι αὐτοῦ, τοῦ Π(έτ)ρ(ου)· ἔτι γὰρ
περὶ τὰς σκηνάς· ἀμφοτέρους τῷ νόμῳ καὶ προφήταις καὶ ἀγγέλοις·
τρεῖς μὲν ἀριθμούμεναι, ἐν δὲ οὖσαι· διὰ τοῦτο παρὰ τὸ ἐν τῷ
ὄρει πάντας· διὸ δοκεῖ δὲ ἡ φωνή· ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγα-
πητός· διὰ τὸ σαρκωθῆναι· ὁ ῥηθεὶς ὁ ἐξ ἐμοῦ πρὸ τῶν αἰ-
ώνων τεχθείς· τὸ γὰρ ἐστὶ ῥῆμα· τῷ Ἰ(ησο)ῦ ἐφαρμόζει· τὸ δὲ ἦν καὶ ἐστὶ

[illegible] βασιλείαν· ἐν ᾗ [illegible] δόξης. καὶ δεῖξαι ταύτ[illegible]
[illegible] τοῖς μαθηταῖς [illegible]. καὶ τὸν μὲν πέτρον ἔ-
λαβεν· ὡς ὑπερφιλοῦντα αὐτόν· τὸν ἰωάννην δὲ ὡς
ὑπερφιλούμενον ὑπ' αὐτοῦ· ἰάκωβον δὲ, ὡς ἄρα κατὰ τῶν
ἰουδαίων ἐρχόμενον· ὃν πρὸς χάριν αὐτῶν καὶ ἡρώδης ἀνεῖλε.
τοὺς γνησιωτέρους [illegible] παραλαβών, ἔδειξεν ὅτι οἱ μᾶλ-
λον ἐνάρετοι, πλείονα τῶν ἄλλων τιμῶνται παρ' αὐτῷ. Καὶ θεω-
ρίας ἐπὶ θεοῦ ἀξιοῦνται. εἰς τὸ ὄρος δὲ ἄνεισιν, ὡς ἔθος ἔχων ἐν ὡ-
[illegible] ποιεῖν τὰς θαυματουργίας. Καὶ διδάσκων ὅτι ὁ
χθαμαλὸς μόνος, οὐ καὶ γίνοιτο πρὸς θεωρίαν ἐπιτήδειος. ἡ δὲ
μεταμόρφωσις, τοῦτο δηλοῖ· ὅτι μείναντος τοῦ σώματος ἐν τῷ σχή-
ματος. ἐπὶ τὸ ἐνδοξότερον οἱ χαρακτῆρες διέφαινον τοῦ αὐτοῦ
χρώματος ἔχοντος. διὰ γοῦν τῆς μεταμορφώσεως τούτου τὸ προ-
σώπου καὶ ἱματίου, τοσοῦτον αὐτοῖς, ὡς ἐν ὀλίγῳ διαγράφει·
ὅσον οὖν ἐχώρουν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἰδεῖν τὴν βασιλείαν, ἔ-
δειξεν αὐτοῖς. ἐξ ὧν δὲ μετεμορφώθη, ἔδειξεν αὐτοῖς οἷος ἦν κατὰ
φύσιν. ἐξ ὧν δὲ παρίστανται αὐτῷ, μωσῆς καὶ ἠλίας, ἔδειξεν
ὅτι καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κύριός ἐστιν. οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ νόμου
καὶ προφητῶν. συλλαλοῦσι δὲ αὐτῷ, συμφωνοῦντες αὐτῷ, νόμος
καὶ προφῆται. διὰ δὲ τοῦ δεῖξαι αὐτοὺς ἐν τῇ δόξῃ, ἔδειξεν ὅτι
οἱ ἅγιοι πάντες, οὕτως ἔχουσιν ὀφθῆναι ἐν δόξῃ ἀνεικάστῳ. καὶ
ὡς ἐπὶ τὸ αὐτὸ οἱ ζῶντες καὶ νεκροὶ παραστῆναι. Καὶ ἵνα
λύσῃ τὴν ὑπόνοιαν τῶν λεγόντων αὐτὸν ἠλίαν· ἢ ἄλλον προφητῶν.
Καὶ δείξῃ τὸ διάφορον ἑαυτοῦ καὶ τῶν δούλων. καὶ ὅτι ὁ νόμος
καὶ [illegible] αὐτὸν [illegible] θεοῦ. τὸ δὲ συμπαρεῖναι μωσῆν
καὶ ἠλίαν τοῖς μαθηταῖς, [illegible] συμφωνίαν τοῦ νόμου καὶ τῶν
προφητῶν. πρὸς τὸ εὐαγγέλιον σημαίνει:-

γν
αρχ

Καὶ ἰδοὺ ὤφθησαν αὐτοῖς μωσῆς καὶ ἠλίας. ὁ μὲν ὡς τοῦ νόμου
λειτουργός. καὶ ὡς πρῶτος διδάσκαλος. τοῦ χριστοῦ τῆς [illegible]·
ἠλίας δὲ, ὡς πρόδρομος τῆς ἐνδόξου δευτέρας παρουσίας:·
Ἐ[illegible] μωσῆς ἐν νεκροῖς, ἵνα [illegible] τάφου· [illegible]
ἐγείρεσθαι· εἰ δὲ τυχὸν ὤφθη ἢ σῶμα [illegible]· ὁ κύριος [illegible]
[illegible] χωρίσασθαι Καὶ εἰπεῖν· ἀλλὰ καταυτὸ, [illegible],
[illegible] λελεγμένον, ἀσφαλῶς ἤκουσ[illegible] λέγειν· ὅτι εἰ [illegible]
[illegible] ἐκ τοῦ [illegible] οὐκ οἶδεν· ὅτι δὲ

αὐτῷ, ὅσα ἠθέλησαν· οὕτως καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, μέλλει
πάσχειν ὑπ᾽ αὐτῶν· τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ· ὅτι περὶ
ἰω(άννου) τοῦ βαπτιστοῦ, εἶπεν αὐτοῖς:-

Ἀπαντῶντες τῶν λαῶν οἱ γραμματεῖς ἐξ ἀμαθίας ἔλεγον· ὅτι οὐκ ἦν
αὐτὸς ὁ χ(ριστό)ς· εἰ γὰρ ἦν, ἠλίας ἤρχετο πρότερον· οὐκ εἰδότες ὅτι
τῆς δευτέρας τοῦ χ(ριστο)ῦ παρουσίας ὁ ἠλίας πρόδρομος· οὕτως πρότ(ερον).
τινὲς δέ φασιν ὅτι οἱ μαθηταὶ ἀγνοοῦντες τὴν ἀλληγορίαν τῆς
γραφῆς· ἑωρακότες τὴν ἐν τῷ ὄρει φαντασίαν, ἐνόμισαν
ὅτι ἦλθεν ἡ συντέλεια· διὸ καὶ ταῦτα περὶ τοῦ ἠλίου ἠρώτων. ἢ τοῦ-
τό φασιν ὅτι ἅμα ἀναφανῇ ὁ χ(ριστό)ς, τὸ λοιπὸν ἥξει τὸ τέλος· εἰ γὰρ
ἅμα τῇ ἀναστάσει χ(ριστο)ῦ τὸ λοιπὸν ἥξει τὸ τέλος, οὔτε ἡμεῖς κηρύξομεν
τὸν λόγον λυομένου τοῦ κόσμου, οὔτε ἠλίας ἥξει. καὶ ποῦ
δῆτα εὑρεθήσεται ὁ περὶ τούτου λόγος· πῶς οὖν ὁ χ(ριστό)ς· ἀπὸ
μὲν ὅτι ἠλίας ἔρχεται, ἔδειξεν ὅτι οὔπω ἦλθεν· ἀλλὰ
τῆς δευτέρας ἐστὶ συντελείας πρόδρομος· παρὰ τῆς
συντελείας ἐρχόμενος· καὶ ἀποκαθιστῶν πάντας εἰς ἐπί-
γνωσιν τῆς ἀληθείας· [illegible] ἐπιθέμενον· ἀπο-
καταστήσει γὰρ καὶ διορθώσεται τοὺς ἰουδαίους. καὶ πεί-
σει δέξασθαι τὸ τοῦ χ(ριστο)ῦ μυστήριον· εἶτά φησι· λέγω ὑμῖν·
ὅτι ἠλίας ἤδη ἦλθε καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτόν· ἠλίαν
τὸν ἰω(άννην) λέγων· ὡς ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει ἠλίου ἐλθόντα. ὁ δὲ
ἦλθε προβιβάζων τὰς τῶν ἀνθρώπων ψυχὰς· εἰς τὸ πιστευθῆναι
χ(ριστ)ῷ· πλὴν οὔτε τὸν ἰω(άννην) ἐδόξασαν, τοῦτό φησιν ἀγνοήσαντες
τὰς γραφάς· ἀλλὰ καὶ ἀνεῖλον, μὴ εἰδότες ὅτι πρόδρο-
μός ἐστιν· οὕτω καὶ ἐμὲ μέλλουσιν ἀναιρεῖν· μὴ εἰδότες
ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ χ(ριστό)ς· τότε τοίνυν ὡς ἐξ ὑπονοίας γνόντες οἱ μα-
θηταὶ, ἔγνωσαν ὅτι ἠλίαν καλεῖ τὸν ἰω(άννην)· διὰ τὸ κοινὸν
τῆς διακονίας· πόθεν δὲ τοῦτο ἔγνωσαν· ἦν ἤδη προ-
ειρηκώς· αὐτός ἐστιν ἠλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι:-

Τὸ μὲν ὑπόλημμα τῶν μαθητῶν, τοιοῦτον εἶναι μοι φαίνεται· ὠρι
ἰδοὺ μὲν τὸν ἠλίαν, νῦν σὺν σοὶ εἴδομεν· πρότερον
αὐτοῦ σε ἑωρακότες· οἱ δὲ γραμματεῖς· ἠλίαν πρότερον
τοῦ ἔρχεσθαι φασί· καὶ πάνυ θαυμάζομεν, εἰ ψεύδονται:-

Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον, προσῆλθεν αὐτῷ
ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγων· κ(ύρι)ε ἐλέησόν μου τὸν υἱόν.

λε. περὶ τοῦ σεληνιαζομένου:-

[illegible] · [illegible] ἐν τῷ ἱερῷ · [illegible]
[illegible] δὲ [illegible] βεβηλοῦσιν [illegible]
[illegible] οὐκ ἀνέγνωτε [illegible] αἰτίας [illegible]
[illegible] αὐτοῦ, ἔφθασεν · [illegible]
[illegible] καὶ μὴ [illegible]
[illegible] τὸ γὰρ ἐν [illegible] · τὸ [illegible]
[illegible] καὶ ὅτι [illegible] τοῦ χῦ
[illegible] καὶ [illegible] γραμματεῖς · [illegible]
[illegible] αὐτοῖς · [illegible]
[illegible] οἱ μαθηταὶ · [illegible]
[illegible] φέροντες [illegible] · [illegible] τοῦ θεοῦ [illegible]
ἵνα δὲ [illegible] τοῦ θεοῦ. καὶ [illegible]
[illegible] ἐργαζόμενον. ἐγείρει αὐτούς. καὶ λύει τὴν [illegible]
αὐτὸς [illegible] ἐργάζεται σὺν αὐτοῖς · ἵνα μὴ [illegible]
[illegible] εἶπεν ὁ πατήρ · οὐ τοῦ [illegible] ἐστὶν ὁ υἱὸς [illegible] καὶ τῶν ἑξῆς :—

Οἱ μαθηταὶ [illegible] · [illegible] τῶν
υἱῶν τοῦ ιῦ · [illegible] καὶ αὐτοῖς, εἰ [illegible]
[illegible], οὐ δεῖ [illegible] καὶ [illegible] · καὶ [illegible]
[illegible] · [illegible] δὲ [illegible] τοῦ ιῦ [illegible]
[illegible] ὁ [illegible] · [illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] · [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible] :—

Καὶ [illegible] αὐτῶν ἐκ [illegible]
[illegible] τοῖς μαθηταῖς [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Καὶ [illegible] λέγοντες · [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ [illegible]

πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν, δείκνυσιν ὅτι ἐπιποθεῖ τὸ σωτήριον πάθος· καὶ τὴν ἐκ τοῦ σώματος ἐκδημίαν. ἕως πότε φησὶ συνδιατρίψω μεθ' ὑμῶν. τοῦτο οὕτως ἐπιτιμήσας καὶ αὐτοῖς· ἐπειδὴ δὲ μὴ ὑγιάζεται ὅτι ἐπετίμησε τῷ δαιμονῶντι, ἀλλ' αὐτῷ τῷ σεληνιαζομένῳ, δείκνυται ὅτι δι' ἁμαρτίας τοῦτο πάσχομεν ἐπὶ τὸ πολύ· ἵνα ... τὴν ἐπιτίμησιν, σπουδάζῃ εἰς τὸ ἐξελθεῖν τὸ δαιμόνιον:-

Τότε προσελθόντες τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν οἱ μαθηταὶ, εἶπον· διατί ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό· ὁ δὲ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν· ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ· μετάβηθι ἐντεῦθεν, ἐκεῖθεν· καὶ μεταβήσεται· καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑμῖν· τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ:

Ὑπαισχυνόμενοι ἰδίᾳ ἠρώτων οἱ δημοσίᾳ ἐλεγχθέντες διὰ τοῦ πράγματος· ἀλλ' ἐπειδὴ πρότερον μεγάλου καὶ ἀπορρήτου ἠρώτων· ἐφοβοῦντο, μὴ ἀπολέσαντες ἦσαν τὴν δοθεῖσαν αὐτοῖς χάριν κατὰ τῶν δαιμονίων· ὁ δὲ κύριος ὡς ἀτελεστέροις ὀνειδίζων τὴν αἰτίαν φησί· διὰ τί οὐκ ἴσχυσαν ἐκβαλεῖν τὸ δαιμόνιον· ἐπειδὴ οὐκ ἦσαν τέλειοι περὶ τὴν πίστιν· ὅπως αἰσχυνθέντες συντείνωσιν ἑαυτοὺς εἰς τὸ τῆς ... πίστεως· οὐ γὰρ ὁλοτελῆ ἀπιστίαν αὐτοῖς ἐγκαλεῖ· ἀλλ' ὀλιγοπιστίαν· ἐὰν γάρ φησι θερμὴν καὶ ζέουσαν ἔχητε πίστιν· τὴν διὰ σμικρὸν παραβαλλομένην τοῦ λόγου, ἀτελῆ· καὶ κόκκον σινάπεως αἰσθητικὴ καθαιρουμένη· ἢ διὰ τὸ σφοδρὸν καὶ θερμὸν τῆς δυνάμεως πάντα ἂν ἐξελάσαι ἐργάσασθε, καὶ τὰ δυσχερῆ· δείκνυσι δὲ ὅτι καὶ τὸ ἐλάχιστον τῆς γνησίας πίστεως· μεγάλα δύναται ποιῆσαι· ἡ δύναμις γὰρ εἰ ἠθέλομεν, καὶ ὄρη μεταβιβάσαι· ὅπερ εἰ καὶ γέγονεν, οὐκ ἐγράφη· ἢ ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἠθέλησαν ποιῆσαι· τινὲς δέ φασιν· ὅτι ὑπερβολικῷ κατεχρήσατο ῥήματι λέγων· ὅτι ἡ εἰλικρινὴς πίστις· εἰ χρεία καλοῖ, καὶ ὄρη μεταστήσει· διατί εἶπε τοῖς μαθηταῖς διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν· συστέλλων αὐτοὺς πρὸς τὸ ταπεινοφρονεῖν· καὶ τὸ ἀεὶ νομίζειν, ἐνδεῶς ἔχειν ἀπὸ τῶν καλῶν· καὶ τὸ ἑαυτοὺς ... ἀεὶ· τῆς παρ' αὐτοῦ χάριτος, οὐ καυχωμένους ἔστιν ὅτε καὶ περὶ λόγον ἀπορρήτων· εἰ ... ἡμῖν ... λιν

ὅτι σεληνιάζεται καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις γὰρ πίπτει
εἰς τὸ ὕδωρ καὶ εἰς τὸ πῦρ. καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς
μαθηταῖς σου. Καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι. ἀποκρι-
θεὶς δὲ ὁ Ἰς εἶπεν· ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη· ἕως
πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν· ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν· φέ-
ρετέ μοι αὐτὸν ὧδε. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰς· καὶ ἐξῆλ-
θεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον. καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς
ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης:-

Οὗτος ὁ ἄνθρωπος, ἄπιστος ἦν σφόδρα. τοῦτο δὲ δῆλον, ἐξ ὧν
εἶπεν αὐτῷ ὁ Χς· ὦ γενεὰ ἄπιστος. καὶ [illegible] μαθη-
ταῖς, [illegible]· καίτοι δὲ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα ἰασαμένων ὡς ἤ-
λεγχον [illegible]· καὶ χαιρόντων ὅτι τὰ δαιμόνια αὐτοῖς ὑπο-
τάσσεται. ἐνταῦθα κατ' οἰκονομίαν ἐπεσχέθη ἡ τῆς θερα-
πείας, ἐπὶ τοῦ σεληνιαζομένου παιδός. Καὶ γὰρ ἔχρῃζεν
ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπιτιμήσεως καὶ ἐλέγχου παιδευτικοῦ. κοινω-
νούντων δὲ τῆς ἀπιστίας καὶ τῶν περιεστηκότων ὄχλων, κοινὴν
ποιεῖται τὴν ἐπιτίμησιν. καὶ γὰρ καὶ τῶν ἄλλων δαιμονιώντων θερα-
πευθέντων, ἔλεγον· ἐν Βεελζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων
ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. καὶ νῦν [illegible] ὑπονοούμενος
[illegible] ἐδόκουν τὸ ἀσθενές. τοσοῦτον δὲ ὠφέλησε τὸν πα-
τέρα ἡ ἐπιτίμησις, ὅτι καὶ [illegible] λέγων· [illegible] βοήθει
Κε [illegible] μου τῇ ἀσθενείᾳ. Διὰ τοῦτο δὲ ἐνεκάλεσε τοῖς μα-
θηταῖς, ἐπειδὴ καὶ δίχα τῆς τῶν προσαγόντων πίστεως,
πολλάκις ἐνήργησαν τὴν τῶν ἄλλων θεραπείαν. οὐ κατὰ δὲ τὴν
σεληνιασμοῦ· ἀλλ' ὁ δαίμων ἐπιτηρεῖ τὰς τῆς σελήνης συ-
νόδους, καὶ ἐπιτίθεται τῷ κάμνοντι· ἵνα [illegible]
ὁ ποιήσας αὐτήν. ὁ οὖν πατὴρ αὐτοῦ, πολλάκις φησὶ πίπτει, ὅτι σε-
ληνιάζεται. κατ' οἰκονομίαν δὲ ὡς εἴρηται· οὐκ ἰάθη ὁ δαι-
μονῶν διὰ τὴν ἀπιστίαν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. οὗτος δὲ τὸ ἑαυτοῦ
[illegible] τῆς ἀπιστίας, τῶν μαθητῶν κατηγορεῖ· ὡς ἀσθενησάν-
των [illegible] τὴν ἴασιν. διὸ καὶ ὁ Κς· ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ ὄχλου
[illegible] τοὺς μαθητάς· [illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible]· ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη. κοινῇ [illegible]
[illegible] ὡς οὐ μόνον τοῦ πατρὸς τοῦ σεληνιαζομένου, ἀλλὰ
καὶ τοῦ [illegible] τοῦ ὄχλου ἀπιστοῦντος· ἕως πότε δὲ [illegible], ἑαυ-

διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ τὰ δίδραχμα; λέγει ναί. καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰ(ησοῦ)ς λέγων· τί σοι δοκεῖ Σίμων· οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι τέλη καὶ κῆνσον· ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων. ἔφη αὐτῷ ὁ Πέτρος· ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων. ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰ(ησοῦ)ς· ἄραγε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ υἱοί, ἵνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτούς· πορευθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν βάλε ἄγκιστρον· καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἆρον· καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, εὑρήσεις στατῆρα· ἐκεῖνον λαβών, δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ :–

Λέγει τοίνυν τὸ [illegible] ἐν ἰχθύϊ· οὐ [illegible] οὐδὲ τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἔδει τελεῖν· ἵνα καὶ τὴν [illegible] οὖσαν ἀκώλυτον· καὶ ὅτι ἑκουσίως [illegible] ἐκέλευσεν· αὐτὸς μὴ [illegible] ἐκέλευσε· καὶ τοῖς μαθηταῖς δέ, πρὸς ὠφέλειαν ἡμῶν· [illegible] τὸ μὴ [illegible] σθαι· ὡς [illegible] ὑπὲρ ἑαυτοῦ ·

Καὶ αὐτὸς [illegible] ἑαυτόν· [illegible] παρέχει τὸ πάθος. ἵνα [illegible] ἀλλ' ἑκουσίως [illegible] ἔχειν· καὶ [illegible] τοῖς [illegible]· λύων [illegible] πάθος [illegible] οὐ [illegible] ἀμφότερα ἑκούσιος, [illegible] διὰ τὴν [illegible] ὑμῶν· [illegible] ἢ [illegible] ἢ [illegible] τοῦ θανάτου ἢ [illegible] ἐστί :–

Ἀφ' οὗ οἱ [illegible] τοῦ Ἰ(σρα)ὴλ ὑπὲρ τῶν [illegible] πρωτοτόκων· ἐκέλευσεν [illegible] ὑπὲρ τῆς ἰδίας κεφαλῆς· τοῦ [illegible] ὑπὲρ ἑαυτῶν δοῦναι δίδραχμα τοῖς ἱερεῦσιν, [illegible] τοὺς πρωτοτόκους· τὸ μὲν δίδραχμον [illegible] σίκλος· [illegible] ἀλλαγμένα· [illegible] ἐκ [illegible] πρωτοτόκων· ἵνα [illegible] ὁ χριστὸς [illegible] εἰσῆλθεν εἰς [illegible] ὡς [illegible] ἐκεῖ· [illegible] δίδραχμα. [illegible] αὐτῷ [illegible] ὁ Πέτρος [illegible] μὴ [illegible] διὰ τὴν [illegible] οὐ [illegible]

ἀπλ

ἀμ

ἀμ

[illegible] ἔσται δὲ [illegible]

[illegible] λέγων [illegible] καὶ [illegible]

[illegible] τὸ γένος [illegible] ἐπειδὴ [illegible]

[illegible] χρήσιμοι [illegible] Κεῖται [illegible]

[illegible] ἵνα καιροῦ ᾖ, καὶ θεραπ[illegible]

[illegible] τὸ τοῦ παροξυσμοῦ καὶ [illegible]

[illegible] ἴσον :- τοῦτο δὲ τὸ γένος

+ Εἰς [illegible] τοῦ [illegible] καὶ [illegible] σχόντες. τοῦτο δὲ τὸ γένος καὶ [illegible]. εἰ [illegible] δὲ τὸ [illegible] ἔχωσιν, ὅτι [illegible] λέγει [illegible] εἰ δὲ [illegible] καὶ οὐ γένος :-

φ Τοῦ [illegible] τὴν ἰατρικὴν [illegible] ἀκμὴν [illegible] καὶ διαστροφὴν [illegible] διὰ τοῦ σημεῖα τῶν μαθητῶν ὀλιγωρίαν. [illegible] δὲ [illegible] τὴν ἰατρικὴν [illegible] καὶ ἀπὸ [illegible] καὶ τὸ ἐρεθισμὸν εἰς τὸν παροξυσμόν· ἐνίοτε [illegible] καὶ ἡ τῶν [illegible] μόνη διάθεσις· σφοδρῶς [illegible] οὖσαν. ἐκ [illegible] ἰατροῦ [illegible] ἰσχὺν καὶ ἡ δύναμις· Καὶ τῶν ὁρώντων καὶ [illegible] τροφὴν· [illegible] τοῦτο τὸ γένος οὐκ [illegible] διὰ [illegible] Καὶ τοὺς μαθητὰς [illegible] μαθήσονται· [illegible] ὀλιγωρίας [illegible] ἀλλ᾽ [illegible] σφίσιν [illegible] καὶ παροξυσμὸν [illegible] ἰατ[illegible] θεραπείας [illegible] καὶ σφ[illegible] καὶ παροξυσμὸν [illegible]

[illegible] :

Α[illegible] δι᾽ αὐτῶν [illegible] καὶ [illegible] αὐτῶν καὶ [illegible] καὶ [illegible] σφόδρα [illegible] Κα[illegible] [illegible] καὶ [illegible]

[illegible]

λογισάμενος ἦν· εἴτε τῆς αὐτοῦ θερμότητος μείζονα λέγοι ἢ πράτ-
τοι· καὶ διὰ τοῦτο εἰπεῖν τὸ δίδραχμον ἔδωκεν· ὑπεροψίαν
τοῦ νόμου τὸ πραττόμενον, ἐνόμισαν ἄν· καὶ ὅμως δὲ διὰ τὸ ἐκ-
κλῖναι· ἐν μὲν τοῖς μικροτέροις πράγμασι· καὶ ὅσα ἀσχήματα
ὁρᾶν· τὸ μὴ σκανδαλίζειν μὲν ἂν καταφρονεῖν μόνον· ἐν
μὲν τοῖς χρόνοις ἑορταῖς καὶ ἄλλοις τισὶ διαφερόντων πραγμά-
των [illegible] κηδεμονίαν καὶ φυλακήν· τότε γὰρ οὐκ ἂν
[illegible] δὲ κατ᾽ αὐτὸν· ἐν ἀλλοτρίοις ἀφίησι σοφίαν· τὸν δὲ [illegible]
τὴν θείαν διδασκαλίαν· καὶ ἐκκόπτων τῶν ἀνθρώπων, [illegible]
εἶναι λέγων· οὐ γὰρ ἐπειδὴ τῷ κηρύγματι τοῦ σταυροῦ· καὶ ἰουδαῖοι
καὶ ἕλληνες ἐσκανδαλίζοντο, διὰ τοῦτο ἐσίγα ὁ παῦλος· ἀλλὰ
τοὐναντίον ἔλεγεν· ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν χριστὸν ἐσταυρωμένον·
ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, ἕλλησι δὲ μωρίαν:

Πορευθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν· βάλε ἄγκιστρον· ἵνα δὲ δείξῃ καὶ [illegible]
ἐν τῷ ἔθει ὅτι θεὸς ἦν καὶ τῆς θαλάσσης κρατῶν, ἀποστέλλει τὸν
πέτρον ἀναζητοῦντα τὸν στατῆρα, ἐκ τοῦ ἰχθύος· δυνάμενος δὲ ἐκ τῆς
γῆς [illegible] τὸν στατῆρα, οὐκ ἐποίησε τοῦτο· ἀλλ᾽ ἐκ
τῆς θαλάσσης ἐποίησε τὸ σημεῖον· ἵνα μυστήριον ἡμῖν δι-
δάξῃ. θεωρίας γνώμην· ἡμεῖς μὲν γάρ ἐσμεν οἱ ἰχθύες· οἱ ἐν
τῷ βυθῷ τῆς ἁμαρτίας καταποντισθέντες· καὶ ἀνασπασθέντες
ἐκ τῶν κυμάτων τοῦ κόσμου παρὰ χριστοῦ· καὶ τῆς ἁλιευτικῆς [illegible]
διὰ τῶν ἀποστολικῶν ἀγκίστρων· τουτέστι διδαχῶν· καὶ [illegible]
ἐκ πονηρῶν διδαχθέντες λαλεῖν, τὰ τίμια καὶ μυστικὰ
λόγια· ἐν γὰρ τῷ στόματι λέγει εἶναι τὸν στατῆρα· οὐκ ἐν τῇ κοιλίᾳ
καταποθέντα· ἤτοι στατῆρα ἐν τοῖς ἑαυτῶν στόμασιν ἔ-
χομεν τὸν χριστὸν· τὸν διπλοῦν ἔχοντα χαρακτῆρα [illegible]·
ὁ γὰρ πατὴρ ἐν υἱῷ, καὶ ὁ υἱὸς ἐν τῷ πατρί· ἐπειδὴ δὲ θεὸς καὶ
ἄνθρωπος, ἐδόθη ὑπὲρ δύο ἀντίλυτρον· ὑπὲρ ψυχῶν καὶ
σωμάτων ἡμῶν· ἤτοι ὑπὲρ τῶν δύο λαῶν· ἰουδαίων
καὶ ἐθνῶν· καὶ ὑπὲρ πλουσίων καὶ πενήτων· ἐπειδὴ
καὶ τὸ τέλος, ἑκάστης ἀπαιτεῖ [illegible] πλουσίου καὶ πτωχοῦ:—

Καὶ τὸν ἀναβαίνοντα πρῶτον ἰχθὺν ἆρον· παραινεῖ σοι ἑαυτὸν
καὶ [illegible] καὶ [illegible] ἐν αὐτῷ καὶ τὸν τῶν στοιχείων
δημιουργὸν εἶναι κύριον· ὡς υἱὸν ὄντα τοῦ θεοῦ καὶ πατρός· ὁ
γὰρ ἰχθὺς αὐτός ἐστι, πρῶτον ἐπὶ χριστοῦ τῆς ἐκκλησίας, τῆς πίστ[εως]

[illegible]

[illegible]

[illegible] δίδραχμον· [illegible] ἀρχιερέως [illegible]

[illegible] δίδραχμον· ἀλλ' [illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible] λέγοντες· [illegible]

[illegible] νόμοις· [illegible] λέγοντες·

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible] λέγων. ναί. καὶ

[illegible] τοῦτο. καὶ εἰδὼς [illegible]

ὁ Χ(ριστὸ)ς [illegible] οὐκ ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον, ἀλλὰ πληρῶσαι.

[illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible] κεφάλαιον· [illegible]

[illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible] :-

[illegible] ἄρα γε ἐλεύθεροί εἰσιν· ἐκεῖνοι οὖν [illegible]

[illegible] δεικνὺς ἑαυτὸν [illegible]

[illegible] λέγων [illegible] καὶ [illegible] καὶ

[illegible] ὁ δὲ λέγει, [illegible]

[illegible] οὐ [illegible]

καὶ [illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

λβ π(ερὶ) τῶν λεγόντων τίς μείζων

φλ[illegible] [illegible] ἀφ' ὅτε ἐμοῦ [illegible], οἱ [illegible] Κυ-
[illegible], ἀφ' ὅτε τοῦ Κυρίου [illegible] ἀφ' ὅτε [illegible]:
Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον τῷ Ἰ(ησο)ῦ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέ-
γοντες· τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐ-
ρανῶν· καὶ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰ(ησοῦ)ς παιδίον, ἔστησεν
αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν·
ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία, οὐ μὴ εἰσέλ-
θητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· ὅστις οὖν ταπεινώ-
σει ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστι μείζων
ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· καὶ ὃς ἐὰν δέξηται παιδίον
τοιοῦτον ἓν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· ὃς δ' ἂν
σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων, τῶν πιστευόντων
εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ, ἵνα κρεμασθῇ μύλος ὀνι-
κὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ καταποντισθῇ ἐν
τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης· οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν
σκανδάλων· ἀνάγκη γὰρ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· πλὴν
οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται:

Ζηλοτυπ[illegible] ἔχοντες πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μαθηταί· καὶ τὸν
Πέτρον [illegible] ἐρωτῶσιν, [illegible] τίς ἄρα μείζων
ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· [illegible], [illegible] καὶ τὸν
[illegible] αὐτῶν, [illegible] ἀρξ[illegible],
[illegible] φιλον[illegible] περὶ τῶν πρωτείων·
Καὶ τίς μείζων ἔσται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· [illegible]
[illegible] ἀλλ' [illegible] ἀλλήλων [illegible] ἀλλ[illegible]
τὸ πλέον ἑαυτὸν [illegible] κατ[illegible]· καὶ [illegible],
[illegible] [illegible] φρονεῖν [illegible]
αὔξησις· τίς οὖν [illegible] αὐτοῖς τὸ [illegible] φιλ-
[illegible], [illegible] αὐτῶν [illegible]
[illegible] Κυ(ρίο)υ· [illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible] αὐτοῖς [illegible]
[illegible] ἐν [illegible] τῶν οὐρανῶν [illegible] τυχεῖν· [illegible]
[illegible] λέγει [illegible] ὁ κ(ύριο)ς εἶναι· ἀλλ' [illegible]
[illegible]· [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] αὐτοῦ [illegible], [illegible]
[illegible], οὐ μὴ εἰσέλθητε [illegible] βασιλείαν τῶν οὐρανῶν·

λβ

[illegible]

124

[illegible] ἐρωτήσεσι προηνέχθησαν· καὶ ἐκ [illegible]

[illegible] τῶν παρακολουθησάντων [illegible]

[illegible] οὐ γὰρ [illegible] εἰπεῖν, [illegible] κατηγορεῖ·

[illegible] ἐμαυτοῦ [illegible] ἐκεῖνος δὲ τό,

[illegible] ἀλλ' [illegible] οὐ τιμῶσι [illegible]

[illegible] καὶ οὐ [illegible] παραινεῖ [illegible]

Καὶ ὁ θεὸς ὅταν δοξάζηται [illegible] τοιοῦτον μὲν· [illegible] δὲ λέγων [illegible] ἀμὴ

[illegible] ὁμοίως [illegible] τοιοῦτον· [illegible]

[illegible] τοιούτων [illegible] καὶ [illegible]

Κατὰ τὸ [illegible] κατὰ δὲ τὸν [illegible], τὸ

[illegible] τοῦ [illegible] δὲ λέγων [illegible] ὁμο[illegible]

αὐτοῦ [illegible] τὸν Χριστὸν [illegible] καὶ ἐν [illegible]

οὗτον· [illegible] εἰ [illegible] λόγος·

Καὶ τὸ ἀμὴν λέγω [illegible] λόγος Χριστοῦ·

[illegible] τοιοῦτον, [illegible] αὐτὸ

[illegible] ζωογονεῖσθαι· [illegible]

[illegible] Χριστοῦ [illegible] μαθητῶν, [illegible]

οἱ [illegible] τελευτήσαντες· [illegible]

[illegible] Χριστὸν [illegible]

τούτου [illegible] λέγει [illegible] ἀθάνατον [illegible]

τοῦ [illegible] ἐλέχθη· [illegible]

[illegible]

[illegible] ἀθάνατον [illegible],

[illegible] τεθνήξεται [illegible]

[illegible] κατὰ [illegible]

[illegible] φησιν, ἐπειδὴ οἱ [illegible] Χριστοῦ [illegible]

[illegible] ἑρμηνεύει [illegible]

[illegible] ἐστὶν [illegible] λέγει καὶ [illegible]

[illegible] καιρὸν [illegible] δὲ [illegible],

[illegible] τὸ αὐτεξούσιον· [illegible]

[illegible] διὸ καὶ τὸ [illegible] ἐπιφέρει· [illegible]

[illegible] κόσμον δὲ λέγει, [illegible]

[illegible] Ἀμὴν [illegible] λέγω [illegible]

[illegible] εἰπεῖν [illegible]

[illegible]

[illegible] εἰρήνην [illegible]
[illegible] τῇ καρδίᾳ· ὅτι [illegible] ἐκ θεοῦ [illegible]
[illegible] χείλεων· [illegible]
[illegible] γίνονται ὡς τὰ παιδία·
[illegible] τελειοῦν·
[illegible] οὐ μόνον δὲ θέλει ὁ κύριος, ἵνα [illegible] ἐπιτύχη [illegible]
[illegible] ἀλλ' ὅσα δεῖ [illegible] παιδίον [illegible]
[illegible] τῶν μαθητῶν [illegible]
[illegible]
[illegible] ζητεῖσθαι· [illegible]

Ἀμὴν λέγω ὑμῖν· [illegible]
ἐκ [illegible] γένοιτο· [illegible]
ἀμὴν λέγω ὑμῖν· [illegible] τὸ γινόμενον [illegible] λέγω ὑμῖν·
[illegible]

ἀρχ

Ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε [illegible] τὸ ἐὰν μὴ στραφῆτε, [illegible] καὶ
[illegible]
[illegible] στραφῆναι [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] παιδίων [illegible]
[illegible] λέγει [illegible] κτίσις [illegible]
[illegible] μαί·

τέλος

Ὅστις [illegible] ταπεινώσει ἑαυτὸν· [illegible]
[illegible] παιδίον τοῦτο· οὗτός ἐστι μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ
τῶν οὐρανῶν· [illegible] στραφῆτε, οὐ μὴ εἰσέλθητε [illegible]
[illegible] φησί [illegible]
[illegible] τὴν [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] μαθηταί [illegible]
[illegible] διελογίζοντο· [illegible]
[illegible] Κύριου· [illegible]
[illegible]
[illegible]

τὰς δὴ γὰρ ἐστὶ σῶμα λέγει τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ· μέλη δὲ τὸν καθ' ἕνα, τοῦ ποιεῖν ἡ κοινωνία· ὅτι ἐὰν ἔχῃ ἡ ἐκκλησία τίμιον· πολλοῖς ἑτέροις αἴτιον γινόμενον ἀπωλείας, μὴ φείσῃ· ἀλλ' ἔκκοψον, ἔξω τῆς ἐκκλησίας καταστήσας αὐτόν· κρεῖττον εἶναι μονομάζον· ἐκεῖνον διὰ τὴν αὐτοῦ μοχθηρίαν ἀλλότριον τῆς βασιλείας καταστῆναι τῶν οὐρανῶν, ἢ πολλοὺς ἑτέρους ἀπαγαγεῖν εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον:

Εἰ τὸν πόδα εἶπε τὸν διδάσκαλον. καὶ παραινέσας τὴν κοσμοδιαίτην αὐτῶν ἀναστροφὴν καὶ τὸν πληθυσμὸν αὐτῶν, τελειοῖ καὶ τὸν λόγον τὸν περὶ ταύτην καὶ εἰσάγων αὐτῶν· δεικνὺς δὲ τοῦ ταλανισμοῦ· ὅτι οὐ μόνον οὐ προσῆκε τὸν σκανδαλίζοντα εἶναι ἡμᾶς αὐτουργοῖς, ἀλλ' οὐδὲ τοῖς ταῦτα παρ' ἑτέρων τὰς ἀναδέχεσθαι· ἀλλ' ἀποταλανίζειν καὶ ἐκτρέπεσθαι αὐτούς· κἂν μάλιστα τὴν φιλίαν καὶ συνάφειαν προσφέρωσι καὶ ἀνάγκην κατὰ τὴν ἐκκλησίαν καὶ ταράξειν τὴν αὐτήν· εἰ τοίνυν μέντοι τις ἐστὶ τις δὲ ἂν φίλος ἢ ὁ τοιοῦτος· ἂν τῶν συγγενῶν ὁ ἐπέραστος· ἂν τὸν συνοικοῦντα ὅτι καὶ ὠφέλιμος· καὶ τοῦτον χρὴ ἀποστρέφεσθαι, ἐὰν βλάπτῃ αὐτὸς τὴν τοιαύτην ἀμφισβήτησιν· προσφέροντας καὶ τὸν λογισμὸν ἐκτεμεῖν· ὅτι ἡ φίλος ἦ· ὡς τὸ ἂν ἔχει αὐτὸν ἔχειν ὡς ὀφθαλμοῦ· καὶ δι' αὐτοῦ πολλὰ δοκεῖν τῶν χρησίμων σοι καὶ καθορᾶν κατορθοῦν· κἂν συγγενὴς ὥστε τόπον ἔχειν αὐτὸν τῆς χειρός· καὶ συνεργὸν εὑρίσκειν ἐν τοῖς πολλοῖς· κἂν ἄλλος τις ᾖ· διὸ ἴσως καὶ σοὶ ἡ κατὰ τὸν υἱὸν μακρίζεται πρέπος· ὅστις ἂν οὖν ἢ τοῦτον μὲν διακείμενον πρὸς πόδα· ὁμοίως δὲ σκανδαλίζων ἐργάτης καὶ δημιουργός, ἔκκοψον αὐτὸν, καὶ κάλει τὸν σοῦ· ἀποβαλλόμενόν τι αὐτοῦ· φύγε τῆς αὐτοῦ συναναστροφῆς τὴν ἀπώλειαν· καὶ τὸν μεταλαμβανόμενον σὺν· ὅτι δὲ τοῖς οὕτως ἡμῖν κατὰ τὸν υἱὸν χρησίμοις ἀπώλειαν προξενοῦντας φυγὴν ἐκτρέπεσθαι χρὴ, πῶς οὐ πολλῷ πλέον τοῖς μεθ' αὐτῆς τυχικῆς ἀπωλείας. μὴ δὲ συμφέρον τι κατὰ τὸν υἱὸν συνεισάγοντας ἡμῖν:-

φῶ

Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε ἑνὸς τῶν μικρῶν τούτων· λέγω γὰρ ὑμῖν· ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς· διαπαντὸς βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς· ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός:-

[illegible] τερίαν [illegible] ἔχουσιν· ἐπειδὴ δὲ τὴν ἀνάγκην τῶν σκαν-
δάλων οἱ σκανδαλίζοντες [illegible] [illegible] αἰτίας τῶν
σκανδάλων [illegible] λεγόμενοι· καὶ ὅτι τοῦτο τὸ συμβῆναι
οὐ [illegible] εἰ [illegible] προορῶν τὸν καιρὸν τοιοῦτοι οἷος· ἀ-
τίας ἀφορμὰς δὲ διδόασι· καὶ μάρτυρας [illegible] σκανδάλων.
καὶ προσφέρουσι τὴν ἀσθένειαν [illegible] μέλλοντα, φύσει ὄν
οὐκ [illegible] τὸν καιρὸν [illegible] τῆς φρονήσεως· ἀνάγκη δὲ ἐστὶν
τὴν φρόνησιν· [illegible] οὐ [illegible] ἀνάγκην τὸν καιρὸν [illegible] διόου κ(αὶ)
φρόνησις ἐργάζεται. [illegible] οὐ τὴν ἀνάγκην τοῦ χαλε-
ποῦ μὴ σκανδαλίζεσθαι· [illegible] τὰς ἀφορμὰς αὐτὴ δὲ διδό-
ασι; [illegible] αἰτίας· ἵνα μή τις εἴπῃ τῇ φύσει
τὴν [illegible] [illegible] τῶν σκανδαλιζόντων οὐ
[illegible] οὐκ [illegible] τὸ γνώμῃ τῶν ἀνθρώπων· ἀλλὰ κα-
τὰ κόσμου· κόσμον [illegible] συνήθεια τῇ θείᾳ γραφῇ τὸν ἐμπα-
θῆ [illegible] καὶ τοῦτο [illegible] τοῦτον ἀνθρώπων χεῖρον· διὸ καὶ
τοῖς μαθηταῖς ἔλεγεν· ὑμεῖς οὐκ ἐστὲ ἐκ τοῦ κόσμου. Καίτοιγε
καὶ αὐτοὶ μέρος ἦσαν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ ζώντων ἀνθρώπων·
ἀλλ' ἐπειδὴ μὴ ἐν ἁμαρτίαις ἔζων, οὐκ ἦσαν ἐκ τοῦ κόσμου:

Εἰ δὲ ἡ χείρ σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον
αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· καλόν σοι ἐστὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν
ζωὴν χωλὸν ἢ κυλλόν, ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔ-
χοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. Καὶ εἰ ὁ ὀ-
φθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀ-
πὸ σοῦ· καλόν σοί ἐστι μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν
ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα, βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν
τοῦ πυρός.

ἀρχ(ὴ) Χεῖρα καὶ πόδα καὶ ὀφθαλμόν, τοὺς συνόντας τοὺς πονη-
ρούς φησι καὶ [illegible] αὐτοῖς· ἐὰν δὲ καταφρονῆ-
[illegible] [illegible] χρή· ἵνα μὴ καὶ ἄλλους [illegible]
δέ φασιν ὅτι [illegible] καὶ ἀχρεῖος τὸ ῥῆμα τι· διὰ δὲ ὅλου
ὅτι εἰ καὶ [illegible] δεῖ καὶ σώματος ἀφειδῆσαι· ἵνα μὴ
τὴν ψυχὴν [illegible] καὶ τῶν φίλων καὶ οἰκείων· εἰ καὶ
ὀφθαλμοῦ καὶ χειρὸς καὶ ποδός, χρείαν [illegible]
[illegible] [illegible] ἀλλ' [illegible]
[illegible] [illegible] εἰ καὶ [illegible] χεῖρα σοι [illegible]
σκανδαλίζειν.

ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. οὕτως
οὐκ ἔστι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα
ἀπόληται εἷς τῶν μικρῶν τούτων:

Πάνυ γλυκέως, τῷ Χ(ριστ)ῷ φησι· τὸ πρόβατον ἐν μορφῇ Ἰ(ησο)ῦ [illegible] ἀρχ(ή):
[illegible]· τοῦ σοῦ δὲ ἡ λογικὴ κτίσις ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων εἰσὶ τὰ ἑ-
κατὸν πρόβατα· ὁ δὲ ποιμὴν ὁ Χ(ριστό)ς ὡς μὴ ὢν κτίσμα, ποιμήν ἐστι
καὶ οὐ πρόβατον· οὗτος ἀφῆκε τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐπὶ τὰ ὄρ(η).
ἦλθε δὲ τὸ ἓν πρόβατον ὅ ἐστιν ἡ ἀνθρωπότης· ζητῆσαι καὶ
σῶσαι τὸ ἀπολωλός· ἵνα μὴ λείπῃ τῇ λογικῇ κτίσει πρὸς τὴν
τοῦ θ(εο)ῦ δοξολογίαν· καὶ χαίρει ἐπὶ τούτῳ ἢ ἐπὶ τῇ τῶν ἀγγέλων
στερρότητι· ὅσον γὰρ οὐκ ἔστι φροντὶς ἀπωλείας, οὐ [illegible]
ἐστὶ τῆς ἐκ τούτου λύπης· ὅσῳ [illegible] ποίμνου τῆς παρα-
[illegible], τοιοῦτον ἔχει τὸν μόνον· ὡς [illegible] ὁ ποιμὴν χαίρει ἐπὶ τῇ
εὑρέσει τοῦ ἀπολωλότος, οὕτω καὶ ὁ θ(εὸ)ς ἐπὶ [illegible] τῆς ἐπι-
στροφῆς τῶν ἁμαρτωλῶν· ἢ χαίρει ἐπὶ τοῖς ἐπὶ [illegible] μονάχου στῆ-
ναι ἀρετήν:-

Καὶ ἐὰν γένηται εὑρεῖν αὐτό.

Καὶ ταῦτα τοῦ ποιεῖ, εἰκότως καὶ ἐπὶ τὸν κόσμον αὐτοῦ παραρρυ[illegible] ἀπολ(ωλός)
τῇ [illegible] προσαρμόζεται [illegible] μᾶλλον· ὅσα ἐπὶ τὸ ἀ-
πολωλὸς [illegible] πρόβατον· τοὺς τε καὶ τὸν χρόνον· ἀπὸ τῶν
προβάτων ὄντων τῶν ἑκατόν· ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν αἰωνίων
[illegible]· ὁμοίως ἐν ἢ αὐτοῖς ἔνι τοῖς λογικοῖς κατὰ τὸ πρό-
βατον ἐπὶ προβάτοις ἀριθμούμενον· ἐχαρίσατο δὲ [illegible] πρὸς
τὸ πλῆθος τὸ πολύ· καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ προβάτοις ἑκατόν· πλὴν
δὲ αὐτοῦ, τὸ [illegible] τοῦ ἀνθρώπου· ζητεῖται δὲ εἰκότως ἔτι καὶ
ὁμοιογενὴς τοῖς [illegible] καὶ πρὸς [illegible] ἀναπλήρωσιν
αὐτῶν ἀναγκαῖον· ἵνα μὴ ἐνδεὴς εἴη ποίμνη καὶ [illegible] εἴη κα-
θὸ καὶ αἷμα κεφαλαίως [illegible] ἐν Χ(ριστ)ῷ,
[illegible] τοῦ [illegible] ἐρρυέντος [illegible] ἀναμάρτητην· οὐκ ἐν [illegible] αὐτὸς
[illegible] τὸν ὅλον ἐπὶ Χ(ριστ)ῷ συνάγοντος· διὰ τὸ ἐκλεῖπον καὶ ἐκλεῖπον:

Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε καὶ ἔλεγξον αὐτὸν
μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου· ἐάν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας
τὸν ἀδελφόν σου· ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ σου, παράλαβε
μετὰ σοῦ ἔτι ἕνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων
ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα· ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν,
εἰπὲ τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρα-

ἀρχ

Π[illegible], μὴ δὲ [illegible] [illegible] χάριν [illegible] · ὁ δὲ μικρὸν [illegible] [illegible] λέγει· τοῖς ἐμφανέσι μέν, [illegible] [illegible] ἡ [illegible] ἐν γνώσει· οὕτως οὐ θέλει ὁ χριστὸς ἔξω [illegible] [illegible] χάριν διδάσκων [illegible] αὐτῶν· τοσοῦτον [illegible] τοῦ θεοῦ, ὡς ἀγγέλους ἔχειν [illegible]. [illegible] διαμένων· οἱ λέγονται τὸ τοῦ [illegible] θεοῦ πρόσωπον ὁρᾶν· [illegible] καὶ [illegible] φειδοῦς. [illegible] ἀξιούμενοι [illegible] :·

τέλ ἀρχ

Ὁρᾶτε μέντοι φησίν, [illegible] καταφρονήσητε [illegible] τῶν [illegible] ἐκκλησίας [illegible] · οὐδὲ γὰρ [illegible] [illegible] τοὺς τοιούτους ἐκ[illegible] [illegible] φειδοῦς τούτων· [illegible] καὶ [illegible] οἱ [illegible] καθίστανται· [illegible] Καὶ τούτους [illegible] [illegible] εἶναι μεμόνωται· [illegible] λέγει· τοὺς [illegible] γνώσεως· τοὺς ἀρτι[illegible] [illegible] [illegible] θέλει [illegible] διδασκαλίας [illegible] : [illegible]

ἀρχ

Ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς, [illegible] [illegible] βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός· [illegible] [illegible] εἰσὶ μὲν καὶ ἄγγελοι· κατὰ τὴν παροιμίαν· [illegible] [illegible] · καθὼς καὶ ὁ Παῦλός φησιν· οὐχὶ πάντες εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύματα· Καὶ τὰ ἑξῆς :–

τέλ

Βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός μου· οὐχ ὅτι [illegible] θεοῦ [illegible] ὁρᾷ [illegible] πρόσωπον· ποῖον γὰρ ἔχει πρόσωπον ὁ ἀσχημάτιστος καὶ [illegible] σώματος· ἢ πῶς ὁρᾶται ὁ ἀθέατος· ἀλλὰ πρόσωπον ἔθος καλεῖν τοῦ θεοῦ κατὰ τὴν θείαν γραφὴν [illegible] καθὼς [illegible] τὸ πρόσωπόν σου τὸ εἰρημένον ἐν ψαλμοῖς [illegible] τὸν δοῦλόν σου· [illegible] καὶ ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου [illegible] [illegible] οἱ ἄγγελοι τοῦ [illegible] [illegible] τοῦ θεοῦ· καὶ ψυχὰς τοῦ [illegible] καὶ παροιμίαν, [illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible] τῆς ψυχῆς :

λς

Τί ὑμῖν δοκεῖ· ἐὰν γένηταί τινι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα· καὶ πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν· οὐχὶ ἀφεὶς τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐπὶ τὰ ὄρη πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον, καὶ ἐὰν γένηται εὑρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅτι χαίρει ἐπ᾽ αὐτῷ μᾶλλον ἢ

† τῶν ὑπὲρ προ[illegible]

ἐπὶ τ
οὐ κ
ἀπ
Τινὶ λ
χρη
Κα
καὶ ο
ἦλθ
σω
ἐλθ
περ
ἀπ
καὶ
εὑρ
περ
τη
Κα

τραύματος ἔλεγχον· πολλοὶ γὰρ κατ' αὐτὸν καιρὸν τοῦ πάθους ὑποσκοτιζόμενοι τῇ ἐκεῖθεν ζάλῃ, οὐδὲ μὴν τὸν παραυτίκα συνιδεῖν ἠδυνήθησαν· ὕστερον δὲ τῆς συγχύσεως ἐκείνης ἀπαλλαγέντες καὶ καθ' ἑαυτοὺς γενόμενοι, εὐσυναισθησ[illegible] χοι τὸν τῆς ἀπονοίας γεγόνασιν· οἳ καὶ [illegible] [illegible], τὸ πᾶν τοῦ πταίσματος διορθώσαντο· σὺ δὲ καὶ σκληρότερος τίς εἶ, διορθώσεως μηδὲ πρὸς [illegible] [illegible]· ἀλλὰ καὶ ἅπαξ καὶ δὶς καὶ τρίς, ἅπερ ἐδείκνυς αὐτῷ τὸ ἁμάρτημα· καὶ ἐγκαλούμενος αὐτὸν [illegible] [illegible] καὶ [illegible]· μέγα γὰρ τὸ ἐν τούτῳ σοι κέρδος· ἡ σωτηρία τοῦ ἀδελφοῦ· κερδαίνει μὲν γὰρ κἀκεῖνος, τῆς ἁπάσης ἀπαλλαγεὶς τῆς ἁμαρτίας· οὐ τοιοῦτον δὲ τὸ κέρδος οἷον τὸ σόν, τὸ σωτηρίαν γενέσθαι τοῦ ἀδελφοῦ· διὸ καὶ τοῦ μείζονος κέρδους [illegible], ἐκέρδησας λέγων τὸν ἀδελφόν σου· ἐὰν δὲ μὴ θέλῃ [illegible], τί· καὶ οὕτως μὲν αὐτὸς [illegible] καὶ [illegible] τὸ κέρδος ἀναφαίρετον ἔχεις· χαρίζεται δὲ καὶ ἑτέραν ἐξουσίαν [illegible]· τίνα ταύτην, [illegible] τῆς τοῦ ἡμαρτηκότος τιμωρίας· καὶ τὰ [illegible] περὶ αὐτοῦ ψῆφος ἔχει, τὸ κοινὸν [illegible] [illegible]· ὃν γὰρ ἂν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ τὰ ἑξῆς· [illegible] [illegible] ἢ χωρὶς [illegible] καὶ [illegible] [illegible], ἰσοστασίους τοῦ πατρὸς ἐργάζεται· ὡς τὸν τῶν μαθητῶν [illegible] χορόν· εἶτα οὐ μόνον τῆς τιμωρίας τὴν ἐξουσίαν ἔχει [illegible] φησίν· ἀλλὰ καὶ τῆς ἀφέσεως [illegible] τιμωρουμένους· οὐ μόνον τῆς ἀτιμίας [illegible] [illegible] [illegible]· ἀλλὰ καὶ [illegible] τὴν ἐξουσίαν κατ' αὐτοῦ [illegible] [illegible] παρέχων. κἀκεῖνον πανταχόθεν συνάγων ὑπὸ σὲ τὸν ἠδικημένον καίτοι φεύγειν· καὶ τῆς [illegible] σοῦ παρρησίας καὶ [illegible] δεῖσθαι· εἴτε σοῦ μὲν λύοντος λέλυται καὶ ἐν οὐρανοῖς· δήσαντος δέ, δέδεται· καὶ οὐκ εἶπε λυθήσεται καὶ δεθήσεται· ἀλλ' ἐὰν λύσῃς, λέλυται· καὶ [illegible] εὑρέσει [illegible]. λελυμένος εὑρεθήσεται καὶ ἐν οὐρανοῖς. δεῖ [illegible] τὸ σφοδρὸν καὶ [illegible], τοῦ δεσμοῦ καὶ τῆς [illegible] ἀκούσωμεν [illegible] [illegible] [illegible] καὶ ἐν [illegible]

[illegible] ὁ ἐπιθυμήσας καὶ ὁ τελειώσας· ἀμφοῖν
[illegible] διέστη τελειωθῆ [illegible]· [illegible] δὲ
[illegible]· καὶ [illegible] διέστη τελειωθῆ [illegible], [illegible]
[illegible]:—

Δ[illegible] καὶ [illegible] τὸ [illegible]
[illegible] ἰδίᾳ δὲ [illegible] τοὺς ἁμαρτήσαντας πρὸ τῶν ἐ-
λεγχθῆναι· ἵνα μὴ [illegible] ἐλεγχθέντες, ἵνα μὴ οἱ
[illegible]· ὅταν δὲ καὶ [illegible] ἐλεγχθεὶς [illegible], τότε λέγει
[illegible] τῆς ἐκκλησίας [illegible]· [illegible] θεραπεύεσθαι τὸ πρᾶ-
γμα· [illegible] γὰρ [illegible], [illegible] αὐτοῦ. Καὶ
[illegible]· ἐπὶ δὲ [illegible], [illegible] τοῦ ἀμ[illegible]
[illegible] αὐτὸν τοῦ [illegible]· τοὺς τοιούτους [illegible]
τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλεσθαι λέγει· οὐ [illegible] τῶν [illegible]
[illegible] ἰδίᾳ [illegible]
[illegible] εἰ δὲ τοῖς [illegible] τοὺς [illegible]· διὰ τὸ [illegible]
[illegible] πλέον [illegible]:—

Θ[illegible] διέστη τελειωθῆ [illegible]
[illegible] μαθηταῖς [illegible]
ἐλεγχθέντα, [illegible] τοῖς οἰκείοις
[illegible] ἐκβάλλονται [illegible]
[illegible] ἰδίᾳ [illegible]
[illegible], [illegible] τοῖς οἰκείοις· καὶ
[illegible] αὐτῶν· [illegible]
[illegible] ὁ διὰ [illegible] τὴν ἁμαρτίαν,
[illegible]
[illegible] αὐτῶν [illegible]
[illegible]:—

Υ[illegible] καὶ
[illegible] λόγον
[illegible]· καὶ φησί· καὶ σὺ δὲ
Κ[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ἁμαρτήσαντα· [illegible]
[illegible]

128

Ἐπειδὴ τῶν εἰς ἡμᾶς γινομένων πταισμάτων καθὼς κύριοι
ἐσμὲν τοῦ συγχωρεῖν· οὐ μὴν τῶν εἰς Θεὸν φθανόντων· ἢ μᾶλλον αὐτὸς
ὁ Θεός· διὰ τοῦτο εἶπεν ὁ ἀδελφός· τὸ, εἰς ἐμέ· ἐπειδὴ ἐρωτᾷ ἡ
ἕως τίνος χρεία μὴ μνησικακεῖν· ὡς μέγα τι λέγ(ων) προσέθηκε
τὸ, ἕως ἑπτάκις· ὁ κ(ύριο)ς τὸ ἄπειρον σημαίνων [illegible],
εἶπε· τὸ, ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά· οὐ καθὼς μέτρῳ καὶ ἀριθμῷ
περιορίσας τὸ πρᾶγμα· ἀλλ' ὥσπερ ἂν μέγα τι εἰρηκότος τοῦ
Πέτρου, αὐξάνων αὐτὸ πολὺ θέλει [illegible]· ἢ ἐπειδὴ αὐτὸς
τῶν ἀφοριζομένων μέτρον ὁρισμὸν ἔχει· οὐ μὴν καὶ αὐτὴ τῶν
μετανοούντων, ἐκ τούτου ὥρμηται ὁ Πέτρος· τὸ, ἕως πόσου δεῖ
δέχεσθαι τὸν μετανοοῦντα· διὸ ὁ κ(ύριο)ς ἐκτείνας τὸ πρᾶγμα
εἶπεν· ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά· τουτέστιν ὁσάκις ὁ ἁμαρτά-
νων μετανοεῖ :·

Οὐ λέγω σοι ἕως ἑπτάκις· ὁρᾷς εἰδικῶς ἀλλ'· ἐπεὶ ὁ μὲν ἓξ ἀ-
ριθμὸς, ἐργατικὸς καὶ ἐν γενέσει κόσμου· ὁ δὲ ἑπτὰ, ἀναπαύ-
σεως· ὁ μὲν τοῦ κόσμου καὶ ὕλης καὶ ἀγαθῶν· ἐξαμαρτάνων
[illegible] ἔχει τὴν ἑβδομάδα· ὁ τολμήσας ὁ Πέτρος συγχωρεῖν
θέλει ἑπτάκις· ὁ δὲ κ(ύριο)ς ἀντὶ τούτου, ἓν τῷ ἑαυτῷ προστί-
θησι χιλιάδας γὰρ μονάδων προστίθει καὶ δεκάδας καὶ ἑκατοντάδας· ὥσ-
τε [illegible] πολλάκις μᾶλλον· κἂν πλεονάκις ἁμαρτή-
ματα, μὴ ἔχειν ἄφεσιν· ἢ τὴν ἄφεσιν· αὐτὴ ταύτη [illegible]. εἰς τὸ
εὐαγγέλιον εἶπε τὸν λόγον :—

Διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· ἀνθρώπῳ βασιλεῖ·
ὃς ἠθέλησε συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ.
ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν, προσηνέχθη αὐτῷ, εἷς ὀ-
φειλέτης μυρίων ταλάντων. μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀπο-
δοῦναι. ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κ(ύριο)ς αὐτοῦ πραθῆναι καὶ τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα· καὶ πάντα ὅσα εἶχε· καὶ ἀ-
ποδοθῆναι. πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος ἐκεῖνος προσεκύνει
αὐτῷ, λέγων κ(ύρι)ε μακροθύμησον ἐπ' ἐμοὶ καὶ πάντα σοι
ἀποδώσω. σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κ(ύριο)ς τοῦ δούλου ἐκείνου,
ἀπέλυσεν αὐτόν. καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ, ἐξελθὼν
δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος· εὗρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ,
ὃς ὤφειλεν αὐτῷ, ἑκατὸν δηνάρια· καὶ κρατήσας αὐτὸν
ἔπνιγε λέγων· ἀπόδος μοι εἴ τι ὀφείλεις. πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος

ὡρ

λ

ἡ τοῦ ὀφειλέτου μυρία τάλαντα

[illegible] τὴν καρδίαν [illegible] μακροθυμίας καὶ ἡ παραίτησις· Καὶ
[illegible] ἐν τῷ [illegible] ἔμφυχα, καὶ προστίθησι·
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅτι ἐὰν δύο ὑμῶν συμφωνήσωσιν ἐπὶ
τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται,
γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.
οὗ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα,
ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.

πζ΄ περὶ τὸ εὐαγ ματ[illegible]

Τουτέστιν ὁ [illegible] ἂν ὁ συνάπτων τὸ [illegible] ἀρχόμενον αἰτῇ, [illegible] καὶ καρδίαν νοεῖ, τό τε περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσηται [illegible], γενήσεται αὐτῷ παρὰ τοῦ ἐπουρανίου πατρός μου. διὰ γὰρ τοῦτο, καὶ δὲ πρὸς τὸν πλησίον ἔχειν τινὰ [illegible] ἔφασκε. Σύμφωνος τοῖς τῆς καρδίας ἐνθυμήμασι διὰ στόματος προσλαλοῦντα τῷ πλησίον. ὃ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν· ὅταν ἐν καλῷ συμφωνήσωσί τινες περὶ παντὸς πράγματος, καὶ αὐτοῦ καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς ἔχειν. καὶ τοῦ Θεοῦ [illegible] αἰτήσωνται, λήψονται παρ' αὐτοῦ. συμφωνοῦσι δὲ οἱ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοΐ καὶ τῇ αὐτῇ γνώμῃ. αἴτιον γὰρ τοῦ μὴ ἐπιτυγχάνεσθαι, τὸ μὴ συμφωνεῖν [illegible] δύο· ἀδύνατον μὲν γὰρ τὸ συμφωνεῖν καὶ συνεῖναι Χριστῷ.

†

Οὗ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα. δύο δὲ συνηγμένοι εἰς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ, σῶμα καὶ πνεῦμα ἀπαρτιζόμενα· [illegible] τύπος μὲν τοῦ σώματος, τὸ δὲ πνεῦμα, μὴ διαλλάσσοντος αὐτῷ, ζωῆς· τρεῖς δὲ [illegible] χόλον [illegible] πνεῦμα· ψυχή· σῶμα· τηρεῖται τῇ παρουσίᾳ Χριστοῦ· ἐν αἷς δύο διαθήκαις· ὁ [illegible] συνάγεται αὐτῶν [illegible] τοῦ (η) σὺν αὐτοῖς ἐστι· ἤτοι νόμον· προφῆται· εὐαγγέλιον· ἢ ἄνδρα καὶ γυναῖκα καὶ τέκνον· ἢ θυμὸν· καὶ ἐπιθυμίαν· καὶ λογισμόν· ἢ [illegible], καὶ ἐλπίδα· καὶ τρεῖς [illegible] [illegible] γένος μαθητῶν· τηρεῖ δὲ ὅτι οὐ [illegible] ἐν μέσῳ λέγει· [illegible] γὰρ [illegible] τοῦ Χριστοῦ, ἐν μέσῳ ἐστὶ τῶν δι' [illegible] συναπτομένων· ἡ γὰρ [illegible] τοῦ Ἰησοῦ [illegible], ἀμερίστως μερίζεται τοῖς ἀξίοις.

Τότε προσελθὼν αὐτῷ ὁ Πέτρος, εἶπε· Κύριε ποσάκις ἁμαρτήσει εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου· καὶ ἀφήσω αὐτῷ, ἕως ἑπτάκις; λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· οὐ λέγω σοι ἕως ἑπτάκις· ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά:—

τῆς μὲν μελλούσης ἔσεσθαι τοῖς ἡμαρτηκόσι·

Ἰστέον ὅτι τὸ τάλαντον, μνῶν ἐστὶν ἑξήκοντα· ἔστι δὲ καὶ αὐτὸ ὅρου νομίσματος:

Ἐκέλευσεν ὁ κ(ύριο)ς αὐτοῦ πραθῆναι. Ἴδωμεν τῆς παραβολῆς· τὸ κελεῦσαι πραθῆναι τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα· καὶ πάντα ὅσα εἶχε καὶ ἀποδοθῆναι· ἔστι μὲν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων, τοῦτο δίκαιον· ἔστι δὲ τῆς παραβολῆς κρίσεως· οὐκ οἰκείων τῆς παρρησίας, οὐδὲ χρημάτων· ἡ ἀπόδοσις ἂν γένοιτο τῶν μὴ ὀφειλομένων· ἀλλ' ἡ ἀποδείκνυται ἡ ἀπὸ τῶν ἀφαίρεσις· ὧν πίστις ἔχει τὸ σῶμα καὶ καθ' ἡδονήν· καὶ ἡ διὰ τῶν παθημάτων ἀπόδοσις· ἔστι δὲ τῶν μὲν ἐναντίων, τὸ ἐναντίον μεταβάλλεται· πᾶσα ἡ δύναμις οἱ νόμοι λύουσι· διὸ καὶ ὁ σωτήρ· ἀποδοῦναι τὰς ἁμαρτίας τοῦ κ(υρίο)υ [illegible] βουληθείς, παιδεύομεν [illegible] ἡμῶν. Καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκε.

Διὰ τοῦ ἀφεῖναι δηλοῖ τὴν [illegible]· καὶ τὴν ἄφατον τοῦ θ(εο)ῦ φιλανθρωπίαν· συγχωροῦσαν τὰ παρ' ἡμῶν γινόμενα πταίσματα· ὅτι καὶ ἡμεῖς συγχωροῦμεν· καὶ ὅτι λύει τὴν ἁμαρτίαν ἡ [illegible] πρὸς τὴν [illegible]· καὶ ὅτι ὁ θ(εὸ)ς δίδωσι· καὶ τὴν ὑπὲρ αἰτήσεων· οὐχ ὡς θέλων δὲ πάλιν ἦσαν αὐτόν, εἴρηκε τοῦτο· ἀλλ' ὡς θέλων αὐτὸν ποιῆσαι [illegible] παρ' αὐτὸν καὶ λέγει ἵνα συγχωρήσῃ αὐτῷ· ἐπειδὴ οὖν [illegible] παρεχώρησε· [illegible] δὲ τὸ λογισθὲν τοῦτο ποιεῖ· διὸ [illegible] ὁ σωτὴρ χρεωστεῖ· καὶ ὅσον ἠλευθερώθη· καὶ ὅτι [illegible] τυχών, οὐκ ἐπαιδεύθη [illegible]· ἀλλ' ὅμως [illegible] τὸν σύνδουλον· καὶ ὅτι [illegible] ὁ κ(ύριο)ς [illegible] εὐσπλαγχνίας, τὸ [illegible] συνεχώρησεν· ὅ [illegible] καὶ πρὸ τοῦ αἰτηθῆναι ἠθέλησε ποιῆσαι· ἀλλ' ἡ [illegible] καὶ κείμενον εἶναι· ἵνα μὴ αἰσχυνθῇ, ὡς οὐδὲν αὐτὸς ποιήσας. Καὶ ἵνα δι' ὧν ἤτησε, μάθῃ συγγνώμης [illegible] τοῖς αἰτοῦσι· συνδούλοις δὲ [illegible], τοῦτ' ἀγγέλοις λέγει.

Ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι· οἱ σύνδουλοι· οἱ καὶ μανθάνοντες τὸν [illegible] χρεωστοῦντα τῷ συνδούλῳ· ἄγγελοί εἰσι. Καὶ [illegible]· [illegible] ἄγγελοι εἰσι· [illegible] συνδούλων [illegible]. Καὶ [illegible] ἐλεύθερος γίνεται, οὕτω [illegible]

ἀπλ ιε'

+

ἀπλ ιϛ'

αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, παρεκάλει αὐτὸν λέγων·
μακροθύμησον ἐπ᾽ ἐμοὶ καὶ πάντα ἀποδώσω σοι· ὁ δὲ
οὐκ ἤθελεν· ἀλλ᾽ ἀπελθὼν, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν
ἕως οὗ ἀποδῷ τὸ ὀφειλόμενον. ἰδόντες δὲ οἱ σύνδου-
λοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα, ἐλυπήθησαν σφόδρα· καὶ ἐλ-
θόντες, διεσάφησαν τῷ κῳ ἑαυτῶν πάντα τὰ γενό-
μενα· τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κς αὐτοῦ, λέγει
αὐτῷ· δοῦλε πονηρὲ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆ-
κά σοι· ἐπεὶ παρεκάλεσάς με· οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι
τὸν σύνδουλόν σου ὡς κἀγώ σε ἠλέησα; καὶ ὀργισθεὶς ὁ
κς αὐτοῦ, παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς. ἕως οὗ
ἀποδῷ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ· οὕτω καὶ ὁ πατὴρ
μου ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν· ἐὰν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ
ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, τὰ παρα-
πτώματα αὐτῶν. Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ ἰς τοὺς λό-
γους τούτους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς γαλιλαίας καὶ ἦλθεν
εἰς τὰ ὅρια τῆς ἰουδαίας, πέραν τοῦ ἰορδάνου· καὶ ἠκο-
λούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς
ἐκεῖ:— Ἡ μὲν διάνοια τῆς παραβολῆς
διδάσκει συγχωρεῖν τοῖς εἰς ἡμᾶς ἁμαρτανομένοις, καὶ μάλιστα
τοῖς δεομένοις· ἀλλὰ καὶ ὅτι τῶν ἀφεθέντων [illegible]
εἰ μὴ καὶ αὐτοὶ ἀφῶμεν τοῖς εἰς ἡμᾶς. τὸ δὲ κατὰ μέρος οὕτως
[illegible] χῦ ἔχοντος ἐστί· βασιλεία μὲν γὰρ οὐρανῶν, ὁ λό-
γος [illegible] γενόμενος καθ᾽ ὑπερβολήν
[illegible] ὁ θεὸς λόγος καὶ αὐτοσοφία, ὁμοιοῦται [illegible] δοῦλοι
δὲ ἡμῶν, οἱ τοῦ [illegible] οἰκονόμοι καὶ πραγματευταί· συναίρει
δὲ λόγον, ὅτε τοὺς πάντας ἡμᾶς δεῖ παραστῆναι τῷ βή-
ματι τοῦ χῦ· ἵνα κομίσηται ἕκαστος πρὸς ἃ ἔπραξε. μυρί-
α δὲ τάλαντα [illegible] ἡμᾶς χρεωφειλέτας [illegible]
[illegible] ὀφειλέτης αὐτῷ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

μὴ ἐπὶ πορνείᾳ, καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται· καὶ ὁ ἀπο-
λελυμένην γαμήσας, μοιχᾶται. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ· εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός,
οὐ συμφέρει γαμῆσαι. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ πάντες
χωροῦσι τὸν λόγον τοῦτον· ἀλλ' οἷς δέδοται. εἰσὶ γὰρ εὐνοῦχοι
οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτως. καὶ εἰσὶν εὐ-
νοῦχοι, οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. καὶ εἰσὶν
εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν
οὐρανῶν. ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρείτω:–

Πονηρῶς ἐρωτῶσι τὸν σωτῆρα· ἵνα ἐὰν εἴπῃ ἐξεῖναι, εἴπωσιν αὐτῷ·
πῶς οὖν εἶπας ὥστε μὴ ἐξεῖναι τινὶ ἀπολύειν γυναῖκα παρε-
κτὸς λόγου πορνείας· ἐὰν δὲ εἴπῃ οὐκ ἔξεστι, διαβάλωσιν αὐτὸν
ὡς ἐναντίον νομοθετοῦντα Μωσεῖ. οἴονται γὰρ ἁλῶναι αὐτὸν καθ' ἑ-
κάτερον· ἢ ὡς ἐπὶ τοῖς τυχοῦσι διαλύοντι τοὺς γάμους, ἢ ὡς
μετὰ ἁμαρτήματα ἐπιτρέποντι συνοικεῖν. τί οὖν πρὸς τοῦτο [illegible]
ὁ Χριστός· δείκνυσιν οὐ τοῦ νόμου μόνον αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ πατρὸς ἔργον εἶναι
τοῦτο τὸ τῆς μονογαμίας· δηλονότι· ὁ γὰρ ποιήσας ἐξ ἀρχῆς ἕνα
ἄρσενα καὶ μίαν θήλειαν, οὐ μὴν πολλὰς θηλείας, ἐδίδαξεν ὅτι
οὐδεὶς ἕνα πολλαῖς συνοικεῖν· ἀλλ' οὔτε μίαν πολλοῖς. ὁ
[illegible] δὲ οὐκ εἶπεν· ὁ κτίσας τὸν ἄνδρα· ἀλλ' ὁ ποιή-
σας ἀπ' ἀρχῆς· πρὸς τὸ μὴ [illegible] ὄντας τοὺς Ἰουδαίους.
τήρει δὲ ὅτι τοῦτον καὶ τὸν ἐξῆς· ἐντεῦθεν ὑπὸ τοῦ Ἀδὰμ
[illegible] λέγεσθαι, ὅπερ ὑπὸ θεοῦ αὐτὸ εἰρῆσθαι φησίν· οἱονεὶ
νομοθετοῦντος. οὕτω γὰρ προφήτου Δαβὶδ ἐστὶ τὸ τῆς ἐνώσεως
τρόπος τοῦ θεοῦ. ὡς ὅτι καὶ γονεῖς ἀφεῖναι ἐκέλευσε καὶ προσ-
κολληθῆναι ἑαυτοῖς. διὸ οὐ δηλοῖ τὸ ἀδιάσπαστον. δύο γὰρ
τῆς φύσεως κοινῆς ἀφορμῆς πάσας τυχὰς ἑνούμενοι, εἰς μίαν κατέχονται
σάρκα· καὶ οὐκέτι εἰσὶ δύο. οὐδεὶς οὖν τοὺς ἐκ θεοῦ ζευχθέντας δια-
λύεσθαι. καὶ γὰρ πρὸ Μωσέως, οὕτω νενομοθέτηται ὑπὸ θεοῦ.
οὐκ ἐκεῖνος δὲ μὴ χωρίζεσθαι ὁ Μωϋσῆς· ἀλλ' ἄνθρωπος· τουτέστιν
ἡ [illegible], μὴ ἄν τι [illegible] τοῦ θεοῦ. διὸ οὖν τῆς σο-
φῆς ἀποστασίου [illegible] ταύτης, παρὰ γνώμης τοῖς Ἰουδαίοις
μὴ αὐτῶν [illegible]· ἀλλ' αὐτοῦ Μωϋσῆ· ἐπεὶ παρ' ἀμφότερα
εἰρηκώς· ἔδοξεν ἐναντία ἑαυτῷ λέγειν· διὸ καὶ [illegible] μαθεῖν
τό, [illegible] τὸν Μωϋσῆν ὡς ἄν τι νομοθετοῦντα

[illegible] ἐν δούλου [illegible] ἀλλ' [illegible] πρὸς σωτηρίαν· πρόσε-χε δὲ καὶ [illegible] ὅτι περὶ τοῦ δεῖν συγχωρεῖν ἀλλήλοις τοῖς ἀδελφοῖς λεγόμενον· καὶ [illegible] τῇ παραβολῇ κέχρηται· οὐ-[illegible] διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Καὶ ὀργισθεὶς [illegible] οὐ φθόνον [illegible] τὴν πονηρίαν [illegible] εἰ ἀφῆκεν, [illegible] ὑμῶν [illegible] θεοῦ· οὐ χάρισμα [illegible] ἀλλὰ [illegible] τοιαῦτα· κατὰ τῶν τοῖς τῆς φιλανθρωπίας παραβαίνοντων νόμοις· βασανισταὶ δὲ, τοὺς ἐπὶ τῶν κολάσεων τεταγμένους ἀγγέλους λέγει· τὸ δὲ ἕως οὗ ἀποδῷ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον· τουτέστι διηνεκῶς αὐτὸν παρέδωκεν εἰς τὸ κολάζεσθαι· οὐ γὰρ ἠδύνατο ἀποδοῦναί ποτε· ἐνταῦθα μὲν γὰρ ὑπερέφθων τὸν χρόνον ὅλον, πειρασμοῖς καὶ νόσοις καὶ [illegible] παραδίδοσθαι· ἐν δὲ τῷ μέλλοντι, ἀκαταπαύστως κολάζεσθαι εἰς τὸ διηνεκές· οὐκ εἶπε δὲ ὅτι οὕτως καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν· ποιήσει ὑμῖν· ἀλλ' ὁ πατήρ μου· ἀνάξιοι γὰρ οἱ τοιοῦτοι ὀνομάζεσθαι υἱοὶ θεοῦ· [illegible] ὁ λόγος· τὴν ἄφατον τοῦ θεοῦ φιλανθρωπίαν· [illegible] κατὰ τὸ δυνατόν, αὐτό-[illegible] τιμωρίαν παρ' αὐτοῦ δικαίου κριτοῦ· ἤδη δὲ καὶ εἴρηται [illegible] χαρίσματα τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τοσοῦτον ἰσχύει ἡ κακία, ὡς τοῦτον τὸν λόγον [illegible] ἀπαιτεῖ ὁ λόγος [illegible] αὐτοῦ ἁμαρτημάτων· καὶ ἂν [illegible]

Καὶ προσῆλθον αὐτῷ Φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν καὶ λέγοντες αὐτῷ· εἰ ἔξεστιν ἀνθρώπῳ ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς, καὶ εἶπεν· ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ· καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· ὥστε οὐκέτι εἰσὶ δύο· ἀλλὰ σὰρξ μία· ὃ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω· λέγουσιν αὐτῷ· τί οὖν Μωσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου, καὶ ἀπολῦσαι αὐτήν· λέγει αὐτοῖς· ὅτι Μωσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν· ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ [illegible] λέγω δὲ ὑμῖν [illegible] γυναῖκα [illegible] σαρκός, συγχωρεῖ ὁ Χ(ριστό)ς· ὅτι ἤδη διέλυσεν αὐτὴ τὴν φυσικὴν σύζευξιν·

Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ἐξ ἀρχῆς ἐλέχθη ὁ λόγος· [illegible] δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταί· νῦν δὲ σφοδρὸν αὐτὸν γνόντες, θορυβοῦνται καί φασιν· εἰ διὰ τοῦτο [illegible] ἡ φιλία, ἵνα ἓν ὦσι· καὶ ἀλλοιούμενοι μένωσι παρ' ὅλον τὸν βίον· κἂν μοχθηρὰ ᾖ [illegible] καὶ θηριώδης ᾖ ἡ γυνή, οὐ συμφέρει γαμῆσαι· εὔκολον γὰρ αὐτὸν μὴ γαμεῖν· καὶ πρὸς τὴν φυσικὴν ἐπιθυμίαν παλαίειν, ἢ πρὸς γυναῖκα πονηράν· αἰτίαν γὰρ ἀν(θρώπ)ου λέγει τῆς γυναικός, τὴν ἀδιάσπαστον ἕνωσιν λέγει· ἢ τοιοῦτόν φη(σιν)· εἰ αἰτίαν λήψεται καὶ παρανομίαν ὁ ἀνὴρ ἐπὶ τούτοις, ἐκβάλλων τὴν γυναῖκα, οὐ συμφέρει γαμῆσαι· κουφότερον γὰρ πρὸς ἐπιθυμίαν μάχεσθαι καὶ πρὸς ἑαυτόν, ἢ πρὸς γυναῖκα πονηράν· τί οὖν ὁ Κ(ύριο)ς; ἐπαίρει τὸ πρᾶγμα· μέγα λέγων εἶναι τὸ τῆς παρθενίας κατόρθωμα· καὶ δυσκόλως κατορθούμενον, οἷς καὶ ὁ Θ(εὸ)ς συνεργεῖ· ποῖοι γὰρ φυσικοί, καὶ ὅσοι κἂν μὴ θέλωσιν, οὐκ ἐξαρκεῖ ἡ φυσικὴ προαίρεσις μάχεσθαι· εἰ μὴ καὶ ἡ θεία [illegible] δύναμις· διὸ δὲ αὐτοῖς μὴ εἶπεν κοῦφον τὸ τῆς παρθενίας· αὐτὸ δὲ μᾶλλον ἐφέλκεται αὐτούς, [illegible]:·

Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐ πάντες χωροῦσι· [illegible] τοῦ Κ(υρίο)υ διαιρέσεως· τινὲς μὲν [illegible] σύζευξιν, [illegible] μὲν γὰρ τὸ ἐν κόσμῳ μᾶλλον πονηρὸν μᾶλλον, ἢ τοῦ δικαίου καταφρονῆσαι· τινὲς δὲ δυνάμενοι [illegible] τὸν κόσμον· οἷον [illegible] φέρεσθαι πρὸς τὴν ἁγιωσύνην· ἀλλ' [illegible] ὄντας, καὶ ἐλευθέρους ἀπὸ τῶν ἐν κόσμῳ μᾶλλον πονηρῶν· οὐκέτι μᾶλλον [illegible] εἶπεν· οὐ πάντες χωροῦσι τὸν λόγον· ἀλλ' οἷς δέδοται. τὸ δὲ οἷς δέδοται, χαρίσματος φυσικὴν [illegible] ὅτι [illegible] αὐτῆς, καὶ φύσεως ἐπιτηδειότητα λέγει· καὶ τὴν αὐτοῦ γεννήσεως ἀφορμήν, ἢ τὸ [illegible] κατορθοῦμαι· εἰ [illegible] καὶ ἐκ φύσεως διαφορᾶς [illegible] τῶν μὲν μᾶλλον· τῶν δέ, ἧττον [illegible] φυλάσσειν· εἰ καὶ ὅτι μάλιστα, [illegible] τὴν φυσικὴν [illegible] καὶ ἀλλοτριοῦται [illegible] εἰς ἀγαθὸν ἀσκήσει τελειοῦνται. Καὶ τὰ

ἀρχ(ὴ) π ε

ἀπὸ λζ

καὶ φθορᾶς· [illegible] βιβλίον [illegible] δοῦναι [illegible]
[illegible]

Λέγει αὐτοῖς· ὅτι Μωσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν.
[illegible] ὁ κ(ύριο)ς [illegible] τὴν κατηγορίαν [illegible]
[illegible] ὑπὲρ Μωσέως [illegible] · οὐκ ἐ-
[illegible] νομοθετῶν, τοῦ θεοῦ δὲ [illegible] · ἀλλ'
[illegible] μοχθηρίαν [illegible] τὸ [illegible].
[illegible] · ἵνα μὴ [illegible]
[illegible] εἶναι [illegible], [illegible] τοῦ [illegible] · ταύτην
οὖν τὴν αἰτίαν [illegible] διορθούμενος νομοθεσίαν· ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν
αὐτοῖς [illegible] νομοθεσίαν· [illegible] δι' [illegible]
[illegible] · εἰ [illegible] τὴν [illegible] πορνεύειν
τὴν [illegible] · διὰ τὸ τὴν γυναῖκα [illegible] · ἵνα [illegible]
[illegible] · τοῦτο [illegible] διὰ τὴν σκληροκαρδί-
αν ὑμῶν [illegible] τοῦ [illegible] ; [illegible] αὐτοῖς δι' [illegible]
[illegible] Μωσέως οὐκ ἦν οὕτως· εἰ γὰρ συνέφερεν [illegible]
σέως [illegible], οὐκ ἂν [illegible] ἀρχῆς [illegible]
[illegible] · ὅτε [illegible] αὐτοῖς, [illegible]
ὁ θ(εὸ)ς· [illegible] τὸ [illegible] αὐτοῖς, [illegible]
[illegible] αὐτοῦ· τὴν γὰρ πορνευθεῖσαν ἐκβάλλει
ὡς διαλύουσαν τὸν γάμον καὶ τὸν δεσμόν· μοιχείαν [illegible]
[illegible] ποιεῖν τοῦ [illegible] · ὡς γὰρ αὐτὸ
[illegible] τὴν σώφρονα, οὕτως [illegible] τὸ καταισχύνειν
[illegible] · οὐ γὰρ πολυγαμίαν ἐπιχωρεῖ ὁ θ(εὸ)ς· [illegible]
[illegible] ἕτερος· ὅτε [illegible]
ἀλλ' [illegible] διὰ τῶν εἰρημένων.

Καὶ ὁ ἀπολελυμένην γαμήσας, μοιχᾶται.

Μοιχείαν φησὶ τὸ τῇ ἰδίᾳ μὴ συνεῖναι· [illegible]
ὁ τὴν ἰδίαν ἀπολύων· [illegible] μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν· [illegible]
[illegible] · [illegible] αὐτ(ήν),
[illegible] · [illegible]
[illegible] τὴν ἰδίαν [illegible] · [illegible]
[illegible] · [illegible] ὁ [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible] · ὁ δὲ [illegible] · [illegible]
[illegible]

[illegible] χάριν τοῦ θ(εο)ῦ τὰ παιδίον, οὐ μὴν ἀλλ' ὅτι γε
[illegible] κἀκεῖνα τῇ φύσει ἔχει, ταῦτα καὶ ἡμᾶς δεῖν ἔχειν τὴν προ-
αίρεσιν· [illegible] τὴν ἀφέλειαν καὶ ἀκακίαν· τὸ ἀγαπᾶν τὴν μετρι-
[illegible]
[illegible] τὸ μὴ ζητεῖν πλεῖον τῶν [illegible]·

Τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· οὐκ εἶπε δέ
τούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία, ἀλλὰ τῶν τοιούτων· ἵνα μὴ τοῖς λοιποῖς ἀπο-
[illegible] τοὺς κατὰ τοῦτο [illegible] ἀμνησικάκων· ἴσ-
[illegible] ὁ κ(ύριο)ς, τὴν ἀκεραιότητα καὶ τὴν ἀτυφίαν τῶν παιδίων
λέγειν· οὐ μὴν τὸ ἀδιάκριτον· [illegible] ἀφελεῖς εἶναι καὶ μὴ ἐπαί-
ρεσθαι ὡς οἱ φαρισαῖοι· ἐπιθεὶς δὲ αὐτοῖς τὰς χεῖρας, τύπον ταῖς
ἐκκλησίαις δίδωσι τοῦ [illegible] διὰ τῶν χειρῶν δι-
[illegible] τῆς θείας δωρεᾶς [illegible]·

Καὶ ἰδοὺ εἷς προσελθὼν, λέγει αὐτῷ· διδάσκαλε ἀγαθὲ τί ποι-
ήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω· ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ·
τί με λέγεις ἀγαθόν· οὐδεὶς ἀγαθὸς, εἰ μὴ εἷς ὁ θ(εό)ς· εἰ δὲ θέλεις 35
εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, τήρησον τὰς ἐντολάς· λέγει αὐτῷ·
ποίας· ὁ δὲ Ἰ(ησοῦ)ς εἶπε· τὸ, οὐ φονεύσεις· 35 οὐ μοιχεύσεις· οὐ
κλέψεις· οὐ ψευδομαρτυρήσεις· τίμα τὸν π(ατέ)ρα καὶ τὴν μ(ητέ)ρα·
καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν· λέγει αὐτῷ ὁ νεανί-
σκος· πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου· τί
ἔτι ὑστερῶ· ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰ(ησοῦ)ς· εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὕπαγε
πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς· καὶ ἕξεις
θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς· καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. ἀκού-
σας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον, ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ
ἔχων κτήματα πολλά· ὁ δὲ Ἰ(ησοῦ)ς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ·
ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅτι δυσκόλως εἰσελεύσεται πλούσιος εἰς τὴν
βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν· εὐκοπώτερόν ἐστι
κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος εἰσελθεῖν· ἢ πλού-
σιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θ(εο)ῦ εἰσελθεῖν. ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθη-
ταὶ αὐτοῦ, ἐξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες· τίς ἄρα δύνα-
ται σωθῆναι· ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰ(ησοῦ)ς εἶπεν αὐτοῖς· παρὰ ἀνθρώποις
τοῦτο ἀδύνατόν ἐστι· παρὰ δὲ θ(ε)ῷ, πάντα δυνατά :-

Μ[illegible] λέγει τοῦτον, [illegible] Κ[illegible] ἀμε π
[illegible] ὁ κ(ύριο)ς [illegible] φαρισαίους καὶ [illegible]
[illegible] εἶναι [illegible]

[illegible]

Τότε προσηνέχθησαν αὐτῷ παιδία, ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς καὶ προσεύξηται περὶ αὐτῶν· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς· ὁ δὲ ἰς εἶπεν αὐτοῖς· ἄφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός με· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Καὶ ἐπιθεὶς αὐτοῖς τὰς χεῖρας ἐπορεύθη ἐκεῖθεν.

[illegible]

ἤτοι τὰ [illegible] ἐπὶ τὸ χεῖρον. εἰ καὶ [illegible] ἤτοι ὡς [illegible] καλῶς ἔχειν ἐφ' ἑαυτὸν ἐλήλυθεν. ὁ δὲ κύριος [illegible] εἰ [illegible] οὐδαμοῦ ὅτι πάντα [illegible] ἀληθεῖ. [illegible] τῶν [illegible] ἐπὶ τὸ χεῖρον [illegible] ἐν δὲ [illegible] ὅτι [illegible] φυλακῇ [illegible] ζωήν. ὁ δὲ [illegible] τὸν αὐτοῦ χρόνον, οὐ καρποῦται [illegible] παρὰ τὸ τυχεῖν [illegible]. διὸ [illegible] τί ἔτι ὑστερῶ; ἢ ὅτι κατὰ [illegible] ἣν ποιήσας [illegible] ἢ καθ' [illegible] φύσιν. [illegible] ὅτι [illegible] εἶναι. οὐδὲν ἔτι ὑστερῶ; ἐπεύσατο γὰρ εἴ τι αὐτῷ [illegible]. οὐδὲ γὰρ πεπλήρωκε τό, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν. εὐαγγελικῶς [illegible] τὸ τῆς [illegible] ἔργον. οὐ μὴν [illegible] τοῦ [illegible] ἔλεγχον δὲ ἑαυτοῦ μαρτυρεῖ, δείκνυται φιλάργυρος. οὐ μὴν [illegible]. [illegible] φησὶ πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος [illegible] τὸν [illegible] ἀποστρέφονται καὶ μάλιστα [illegible] ἀρχαῖς τοῦ εὐαγγελικοῦ νόμου. διὸ κελεύει τῷ [illegible] καὶ αὐτῷ ἀκολουθεῖν [illegible] φησὶν ὁ νεανίσκος. [illegible] ἑαυτοῦ [illegible], οὐδὲ ἐν [illegible] τοῦ κυρίου [illegible] ἀκούσας [illegible] χρήματα. [illegible] εὐαγγελικοῦ [illegible] ὁ μακάριος ὅτι [illegible] αὐτοῦ [illegible] ἀκολουθεῖν. [illegible] ἀπῆλθε [illegible] φυλάξαι, [illegible] τέλειος. [illegible] σωτηρίας [illegible] γενέσθαι. [illegible] τέλειος [illegible] ἐμμονὰς καὶ [illegible] τέλειος [illegible]. ἐλέγχει δὲ [illegible] οἱ [illegible].

Α[illegible] τὸν [illegible] κύριος [illegible] χρήματα.

[illegible]

[illegible] Τί με λέγεις ἀγαθόν· οὐδεὶς ἀγαθὸς [illegible]

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ εἰπόντος [illegible] διδάσκαλε ἀγαθέ, ἀπεκρίθη
ὁ Χς· οὐδὲ γὰρ ὡς θῷ ἐκάλεσεν ἀγαθόν· οὐδὲ εἶπεν υἱὲ θῦ ἀγαθέ·
[illegible] ἀλλ'
[illegible] διδάσκαλε ἀγαθέ· εἰ δὲ [illegible] ὁ θς ἀγαθὸς [illegible] τοῦ εἶναι
[illegible] ἀγαθόν. ὅς γε [illegible] οὐκ ὀκνεῖ τοῦτο λέγειν·
[illegible] εἷς Κς ἰς Χς· [illegible] Κύριος [illegible]
[illegible] οὐκ [illegible] αὐτὸς ἀγαθὸς εἶναι, [illegible]
[illegible]
[illegible] Κς ἀγαθός· [illegible]
[illegible]
[illegible] αὐτὸν [illegible]
ὅς γε [illegible] οὐκ ὀκνεῖ τοῦτο λέγειν· [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] θῆναι τῆς φιλαργυρίας καὶ τοῦ πλούτου· ὡς τὸ
κε [illegible] αὐτοῦ, καὶ [illegible] ἐφαίνετο καὶ [illegible]
ἄλλων· φησὶ δὲ τοῦ τελείου γενέσθαι· καὶ ὅμως [illegible] θησαυρὸν ἐν
οὐρανοῖς· οὐ μόνον οὐκ ἐμείωσε τῆς προσπαθείας τῆς
πρὸς τὸν πλοῦτον καὶ τὰ χρήματα, ἀλλὰ καὶ τὸν διδάσκαλον λιπὼν
ἀπερχόμενος· οὕτως ἐστὶν ἡ τῶν χρημάτων ἐπιθυμία, χαλεπὸν καὶ
δυσκαταγώνιστον· οὕτως ἐστὶ σχεδὸν ἀνίατον τὸ νόσημα τῆς
φιλαργυρίας. φύεται μὲν τὸ πάθος πρὶν κατακυριεύσει ἡμῶν·
ἀποσείσασθαι τὴν τυραννίδα ταύτην, πρὶν ἢ κατακρατῆσαι
δεῖ [illegible]· ἂν γὰρ κατακυριευθῶμεν καὶ καταδουλω-
θῶμεν ὑπ' αὐτοῦ, δυσκολώτερον εἰσελεύσεται κάμηλος διὰ
τρυπήματος ῥαφίδος, ἢ ἡμεῖς ἐκ [illegible]·

Εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον καὶ τὰ ἑξῆς· πλούσιον ἐνταῦθα ἀρχ(ή)
οὐ τὸν τὰ χρήματα ἔχοντα λέγει· ἀλλὰ τὸν σπουδάζοντα περὶ
τὸν τούτων πορισμόν· ἀδύνατον γὰρ αὐτὸν γενέσθαι τῆς τῶν
οὐρανῶν βασιλείας· τὸν ἐπιθυμητικῶς ἔχοντα πρὸς τὰ χρήματα.
οὐ γὰρ τὰ χρήματα διαβάλλει τοῦτο λέγων ὁ κ(ύριο)ς· οὐδὲ τὸ πλουτεῖν
ἀπαγορεύει· ἀλλὰ τοὺς κακῶς χρωμένους αὐτοῖς· καὶ δουλεύου-
σι τῇ τοῦ πλούτου ἐπιθυμίᾳ· εἰπὼν δὲ ὅτι δύσκολον τοῦτο, τοῦ [illegible]
προϊόντος, δείκνυσιν ὅτι καὶ ἀδύνατον ἐκ τοῦ παραδείγματος,
τοῦ [illegible] κάμηλον· κάμηλον δὲ ὧδε, οὐ τὸ ζῶον λέγει·
ἀλλὰ τὸ παχὺ σχοινίον ᾧ δεσμοῦσι τὰς ἀγκύρας οἱ ναῦται· ἀκούσαντες
[illegible] μαθηταὶ [illegible] ἐθορυ-
βήθησαν [illegible] γὰρ [illegible]
[illegible] ἀκούσαντες δὲ ὅτι
πλούσιον ἀδύνατον [illegible], ἐθαύμαζον λέγοντες· τίς
ἄρα δύναται σωθῆναι· ὁ δὲ κ(ύριο)ς διδάσκει, μὴ πρὸς τὴν [illegible]
ἀνθρώπων [illegible] δύναμιν [illegible] δύναται,
[illegible] δυνατόν [illegible] τοῦτο [illegible]
[illegible]
[illegible] Κάμηλον [illegible] σχοινίον [illegible] ὡρι
[illegible]
[illegible]
Π [illegible]
[illegible]

[illegible] ἔστιν τὸ [illegible]
[illegible] αὐτὸς [illegible] κατὰ [illegible]
[illegible] ὁ πλούσιος [illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ [illegible] ἀγαθὸν [illegible]
[illegible] ὁ πλούσιος· ἀγαθὸν [illegible]
[illegible] τὸν πλοῦτον αὐτοῦ, ἀγαθὸν καὶ τὸν [illegible]
[illegible] Κύριος [illegible]
[illegible] τῇ προσηγορίᾳ τοῦ ἀγαθοῦ· ὁ δὲ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible], θέλων αὐτὸν τὴν τοῦ πλούτου [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] ὁ πλοῦτος [illegible]
[illegible] ἀγαθός· καὶ γὰρ τῇ αὐτοῦ φύσει [illegible] τῶν ἀγαθῶν [illegible]
[illegible] Κύριος· οὐ μόνον τὸν πλοῦτον [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] Κύριος [illegible] τοῦ ἀγαθοῦ· ἀλλὰ καὶ [illegible]
[illegible] ἀποφαίνεται [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] τοῦ πλούτου [illegible] Κύριον· οὐδεὶς γάρ φησιν ἀγαθὸς
[illegible], εἰ μὴ εἷς ὁ θεός· [illegible] καὶ [illegible]
τοῦ ἀγαθοῦ· [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] ἀγαθόν [illegible]
[illegible] καλεῖς ἀγαθόν· εἰ [illegible]
[illegible] ἀγαθὸν καλεῖ· εἰ δὲ καλεῖς ἀγαθόν [illegible] οὐδεὶς ἀγαθὸς
[illegible] οὐδὲ διδάσκαλος· οὐκ [illegible]
[illegible] οὐ [illegible]
[illegible] ὁ πλοῦτος [illegible]
[illegible] ἀγαθόν· οὐ [illegible]
[illegible]

Καὶ τὸ ἀκολουθῆσαι χ(ριστ)ῷ. καὶ διὰ τοῦ [illegible] φησιν ἠκολουθήσαμέν σοι.
τί ἄρα ἐστὶν ἀκολουθῆσαι αὐτῷ, τὸ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῆσαι· ἢ
ἕτοιμον εἶναι [illegible] τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ [illegible] θάνατον. Καὶ
τοῦτον μετὰ χαρᾶς καὶ [illegible] προσδέχεσθαι. ἕτοιμος δὲ
[illegible] τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ θάνατον. καὶ ὁ ὑπὲρ τῆς σωτηρίας
[illegible] αὐτοῦ [illegible], [illegible] καὶ θανάτου κατα-
φρονῶν· καὶ μήτε [illegible] ἁμαρτίαν [illegible]· ἀλλὰ [illegible]
[illegible] ὑπὲρ [illegible]· μήτε [illegible]· ἀλλὰ
[illegible] ἀλλὰ [illegible]. καὶ ὑπὲρ
τῆς σωτηρίας [illegible] λοι[illegible]
[illegible]

Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι· ἀρχ(ή)
[illegible] παρ' ἑαυτοῦ [illegible] κρίνοντας. τοῦ
[illegible] κατακρινόντων τὸν ἰ(σρα)ήλ. ὥσπερ καθήμενοι κρίνειν τὸν κόσμον.
οὐ γὰρ [illegible] τὰ ἔθνη [illegible] κατακρινοῦσιν. ἀλλὰ μόνον τῶν
Ἰουδαίων [illegible] αὐτοῖς. [illegible] δὲ καθίσεσθαι [illegible]
[illegible] καθεδουμένων, [illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible] ἀκολουθήσαντες [illegible]. ἐκεῖνοι δέ, [illegible]
[illegible] οὐ γὰρ τοῦ [illegible] φησιν [illegible]
[illegible]· ἀλλ' ὅτι καὶ μόνοι ἔσονται [illegible].
εἰ [illegible] δὲ [illegible] δώδεκα θρόνοις· οὐ [illegible] Ἰούδαν· ἀλλ' ἐ-
κείνου ἐκπεσόντος, οἱ [illegible] ἀντ' ἐκείνου τῶν
[illegible] τότε [illegible] ὁ [illegible]
[illegible] τυχόντες [illegible] ἄξιοι, [illegible]
[illegible] καὶ ὅτε [illegible]. ἐκεῖνοι [illegible],
οἱ [illegible] ::

Καὶ πᾶς ὃς ἀφῆκεν οἰκίας: κυρ(ιακῇ) ἵνα μή τις οἰηθῇ μόνοις
τοῖς μαθηταῖς ἁρμόζειν τὸ εἰρημένον, [illegible] ἐκτείνει τὸν
[illegible] λόγον. τοὺς τὰ ὅμοια ποιοῦντας. εἰ γὰρ καὶ μὴ
τῶν αὐτῶν τοῖς μαθηταῖς τεύξονται οἱ λοιποί, ἀλλ' οὖν
ἕξουσιν· [illegible] τὴν κατὰ σάρκα συγγένειαν, τὴν [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] ἀδελφότητα, [illegible] τοὺς ἀγρούς· ἢ τ[illegible]
[illegible] καὶ [illegible] τῆς ἐκκλησίας [illegible]
[illegible] συγγενείας. [illegible]
[illegible] τὴν κατὰ σάρκα

Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν
πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν· ὁ δὲ
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθή-
σαντές μοι· ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ· ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ· καθήσεσθε καὶ ὑμεῖς
ἐπὶ δώδεκα θρόνοις· κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς
τοῦ Ἰσραήλ· καὶ πᾶς ὅστις ἀφῆκεν οἰκίας· ἢ ἀδελφούς· ἢ ἀ-
δελφάς· ἢ πατέρα· ἢ μητέρα· ἢ γυναῖκα· ἢ τέκνα· ἢ ἀγροὺς ἕ-
νεκεν τοῦ ὀνόματός μου· ἑκατονταπλασίονα λήψεται·
καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει· πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶ-
τοι ἔσχατοι· καὶ ἔσχατοι πρῶτοι:—

ἀμμ Ἠρώτησεν ὁ Πέτρος. εἰ ἄρα οὐ μόνον πλούσιοι σώζονται· ἀλλὰ καὶ οἱ
κατὰ τὸν [illegible] πτωχοί· οἱ [illegible] ἀφεῖναι πάντα, ἀκολουθ-
ῆσαι [illegible] τῷ Χριστῷ· τὸ γὰρ πάντα ὧδε, οὐ [illegible] χρήματα
νοεῖται μόνον, ἀλλὰ καὶ [illegible] κατὰ Κύριον ἡ [illegible]· καὶ
τὸ [illegible] τοῖς συγγενέσι φίλοις [illegible]· ἀπ[illegible] οὐ μόνον καὶ
τῶν πλουσίων· ἀλλ' αὐτοὶ [illegible] στρατεύονται·

ὠριγ Τῇ παλιγγενεσίᾳ [illegible] κρίνονται [illegible]· [illegible] καὶ
οἱ λοιποὶ μαθηταί:—

ἀπολιν Οὐχ ὡς [illegible] Χριστῷ [illegible] ἀλλ' [illegible]
[illegible] δείξαντες· [illegible]
[illegible] Χριστῷ:—

φωτ Οὐ λέγει [illegible] ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν τὸν πλοῦτον καὶ [illegible]
[illegible] Χριστῷ [illegible]
[illegible] ἀφήκαμεν πάντα [illegible] Καὶ [illegible]

[illegible]

Καὶ τὸ ἀκολουθῆσαι Χριστῷ· καὶ διὸ προσέφησιν, ἠκολουθήσαμέν σοι.
πάντων ἐστὶν ἀκολουθῆσαι αὐτῷ, τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρήσαντα· ἕ-
τοιμον εἶναι [illegible] τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ εἰς θάνατον. Καὶ
τοῦτον [illegible] καὶ [illegible] προσίεσθαι· ἕτοιμος δὲ
[illegible] τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ θάνατον· καὶ ὁ [illegible] τῆς συντηρήσεως
τῶν [illegible] Χριστοῦ, [illegible] καὶ θανάτου κατα-
φρονῶν· καὶ μήτε δυναστείαν ὑποπτήσσων· ἀλλὰ μήτε [illegible]
[illegible] ὑπομονῆς· μήτε [illegible] χαυνούμενος· ἀλλὰ
[illegible] ἐκκοπτόμενος· ἀλλὰ τὰ πάντα [illegible]· καὶ ὑπὲρ
τοῦ [illegible] τηρῆσαι [illegible] τῶν δὲ [illegible] ἐν τῷ Χριστῷ, τοῦ λοιποῦ
[illegible].

ἀρπι

Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι.
[illegible] λέγομεν ὑμῖν [illegible] κρίνοντας. τοὺς
[illegible] κατακρίνοντας τὸν Ἰσραήλ· ὁ [illegible] κρίνοντα τὸν κόσμον.
Οὐ γὰρ [illegible] τὰ ἔθνη [illegible] κατακρίνων. ἀλλὰ μόνοι τῶν
Ἰουδαίων [illegible] συναφθέντες αὐτοῖς. [illegible] δὲ [illegible] δώ-
δεκα [illegible], [illegible] αὐτοῦ [illegible] τοὺς [illegible]
[illegible], ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι· ἐκεῖνοι δέ, τιμω-
ρηθήσονται ὅτι [illegible] μοι. οὐ γὰρ τοῦτό φησιν ὅτι καθέ-
σονται ὡς κριταί· ἀλλ' ὅτι κοινωνοὶ ἔσονται τῆς βασιλείας.
Εἰ [illegible] δὲ δώδεκα θρόνους, οὐ συναριθμεῖται Ἰούδας· ἀλλ' ἐ-
κείνου ἐκπεσόντες, οἱ ἄξιοι εἰσάγονται ἀντὶ τὸν ἐκείνου τόπον.
[illegible] γὰρ ὑπόσχηται ὁ θεός, τότε γίνεται· ὅτε [illegible]
[illegible] τυχόντες ὡς ἄξιοι, [illegible]
[illegible] καθὼς αὐτὸς εἶπεν· ἐκεῖνοι τιμωρῶνται,
οἱ [illegible].

Καὶ πᾶς ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν· ἵνα μή τις οἰηθῇ αὐτοῖς μόνοις ἐκ
τῶν μαθητῶν ἁρμόζειν τὸ εἰρημένον, διὸ [illegible] διὰ τοῦ-
το τὸν λόγον· τοὺς τὰ ὅμοια ποιοῦντας. Εἰ γὰρ καὶ μὴ
τῶν αὐτῶν τοῖς μαθηταῖς τεύξονται οἱ λοιποί, ἀλλ' οὖν
ἕξουσιν· ἀντὶ μὲν τῶν κατὰ σάρκα συγγενῶν, τὴν πρὸς θεὸν
οἰκειότητα· καὶ ἀντὶ [illegible], τὴν πρὸς τοὺς ἁγίους· ἢ τοὺς
[illegible] καὶ [illegible] τῆς ἐκκλησίας λέγει·
[illegible] ἀγάπην ὡς συγγενεῖς, τοὺς κατὰ διά-
θεσιν ἀγαπητούς· τοὺς πολλῷ μᾶλλον τῶν κατὰ σάρκα

κυριλλ

Τότε ἀποκριθεὶς ὁ πέτρος εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν
πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν· ὁ δὲ
ἰς̅ εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθή-
σαντές μοι· ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ· ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ· καθήσεσθε καὶ ὑμεῖς
ἐπὶ δώδεκα θρόνους· κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς
τοῦ ἰηλ· καὶ πᾶς ὅστις ἀφῆκεν οἰκίας· ἢ ἀδελφούς· ἢ ἀ-
δελφάς· ἢ πατέρα· ἢ μητέρα· ἢ γυναῖκα· ἢ τέκνα· ἢ ἀγρούς ἕ-
νεκεν τοῦ ὀνόματός μου· ἑκατονταπλασίονα λήψεται.
καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει· πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶ-
τοι ἔσχατοι· καὶ ἔσχατοι πρῶτοι:—

ἀμ Ἡ ἐρώτησις· εἰ ἄρα οὐ μόνον πλούσιοι σώζονται· ἀλλὰ καὶ οἱ
κατὰ τὸν [illegible] πτωχοί· οἱ διὰ τὸ ἀφεῖναι πάντα· [illegible]
ἠκολούθησαν τῷ χῷ· τὸ γὰρ πάντα [illegible], οὐ κτῆσιν χρημά-
των [illegible] μόνον, ἀλλὰ καὶ [illegible] κῦ ἢ δι[illegible]. καὶ
τῆς πρὸς τοὺς συγγενεῖς φιλοστοργίας· ἀπέστησαν οὐ μόνον κα-
τὰ [illegible]· ἀλλὰ καὶ [illegible] στρατεύονται·

ὠριγ Τὴν [illegible] κρίνονται τοῖς πράγμασι· ταύτην [illegible] κατὰ
λόγον οἱ μαθηταί:

ἀπολιν Οὐχ ὡς [illegible] ἀλλὰ [illegible] ἔχον [illegible]
[illegible] δείξαντες· [illegible]
[illegible] χῷ:—

φωτ Οὐ λέγει ὁ πέτρος· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν τὸν πλοῦτον καὶ ἠκο-
λουθήσαμέν σοι· οὐ γὰρ εἶχον [illegible] πλοῦ-
τον· ἀλλ᾽ ἰδοὺ ἀφήκαμεν πάντα· [illegible] καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ

Ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ,
ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρωΐ, μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν
ἀμπελῶνα αὐτοῦ. συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν
ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν· ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα
αὐτοῦ. καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἑστῶτας
ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς. κἀκείνοις εἶπεν· ὑπάγετε καὶ ὑ-
μεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα· καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον, δώσω
ὑμῖν. οἱ δὲ ἀπῆλθον. πάλιν ἐξελθὼν περὶ ἕκτην
καὶ ἐνάτην ὥραν, ἐποίησεν ὡσαύτως. περὶ δὲ
τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἐξελθὼν, εὗρεν ἄλλους ἑστῶτας ἀργούς·
καὶ λέγει αὐτοῖς· τί ὧδε ἑστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν
ἀργοί; λέγουσιν αὐτῷ, ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. λέγει
αὐτοῖς· ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα· καὶ
ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον, λήψεσθε. ὀψίας δὲ γενομένης, λέγει ὁ κύριος
τοῦ ἀμπελῶνος, τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· κάλεσον τοὺς ἐργάτας·
καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθόν· ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων
ἕως τῶν πρώτων. καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν,
ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι, ἐνόμισαν ὅτι
πλεῖον λήψονται. καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ, ἀνὰ δηνάριον.
λαβόντες δὲ, ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου, λέγοντες·
ὅτι οὗτοι οἱ ἔσχατοι, μίαν ὥραν ἐποίησαν· καὶ ἴσους αὐτοὺς
ἡμῖν ἐποίησας, τοῖς βαστάσασι τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ
τὸν καύσωνα. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· ἑταῖρε οὐκ ἀ-
δικῶ σε. οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι; ἆρον τὸ σὸν
καὶ ὕπαγε. θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ, δοῦναι ὡς καὶ σοί.
ἢ οὐκ ἔξεστί μοι ποιῆσαι ὃ θέλω ἐν τοῖς ἐμοῖς. εἰ ὁ ὀφθαλ-
μός σου πονηρός ἐστιν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι. οὕτως ἔσον-
ται οἱ ἔσχατοι, πρῶτοι· καὶ οἱ πρῶτοι, ἔσχατοι. πολλοὶ
γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί:

Πολλαχοῦ τῆς γραφῆς, ἄνθρωπος ὁ θεὸς λέγεται· καθ' ὃν τρόπον φορέσαν
ἡμᾶς· τὸν ἀνθρώπου τρόπον ἐναλαμβάνων. ἐπεὶ δὲ πολλαὶ αἱ ἐπί-
νοιαι τοῦ θεοῦ· νῦν οἰκοδεσπότης λέγεται· τοῦ ἀμπελῶνος·
ὡς τρόπους· μισθοῦσθαι γεωργούς· ἀμπελῶνα δὲ λέγει, τὸ
τῆς εὐσεβείας πολίτευμα· ἢ τὰ τοῦ θεοῦ προστάγματα· ὁ δὲ τῆς
ἐργασίας χρόνος, ὁ παρὼν βίος· οἰκοδεσπότης ἐστὶν ὁ Χριστὸς· ὁ κύριος,

ἀμπ'

[illegible] παρ' αὐτῶν καὶ χρήματα ἐδέξαντο· ἵνα διοικ-
[illegible] αὐτῶν [illegible] ἀπολειπόμενοι αὐτοῖς καὶ τῶν ἐσομένων
ἀγαθῶν. ἀντὶ δὲ τῶν ἀγρῶν, τὸν παράδεισον. καὶ ἀντὶ οἰκιῶν τῶν
[illegible], τὴν ἄνω Ἱλήμ· [illegible] πρωτοτόκων μερίδα. παρ' αὐτῶ.
Καὶ αἰώνιον κληρονομεῖν ζωήν. ὅ ἐστιν ἐν ἀπολαύσει εἶναι [illegible] καὶ
τρυφῇ καὶ τῶν ἀγαθῶν μηδέποτε στερεῖσθαι. τοῦτο γάρ ἐστιν ἀληθῶς
ζωή· ἐπεὶ καὶ οἱ ἁμαρτωλοί, ζῶσι· πάντες γὰρ ἀναστήσονται·
ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν ἀλλήκτοις βασάνοις ἔσονται, ἐν θανάτῳ λέ-
γονται εἶναι. οἷς πολλῷ βέλτιον ὁ θάνατος, τῆς τοιαύτης κα-
ταστάσεως. Ἑκατονταπλασίονα δὲ λέγει, τὸ πολλαπλάσιον
[illegible] ἀσύγκριτον [illegible] ἐν ὁμοίοις. [illegible]
ὁ Μάρκος λέγει· [illegible] ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ,
λέγει [illegible] πνευματικῶν χαρισμάτων [illegible]
[illegible] παρατρεχόντων. [illegible] ἀγ[illegible]
[illegible] ἀγαθῶν. [illegible] οἱ ἔχοντες, [illegible] τιμαῖς. [illegible]
[illegible] αὐτῶν, προστρεχόντων τοῖς ἁγίοις. ἵνα δι' αὐτῶν
ἀπολαύσωσι τῆς θείας χάριτος. προστέθεικε δὲ ὅλου κατὰ
καὶ [illegible] τῆς γυναικός. τοῦτο δὲ κατὰ τὸν παῦλον. κε[illegible]
[illegible], ὡς μητέρας· [illegible], ὡς ἀδελ-
φὰς [illegible]. ὥσπερ οὖν ἀδελφοὺς δίδωσι τοιούτους καὶ ἀδελφὰς
καὶ μητέρας, τοιούτους [illegible] καὶ τέκνα, τὰ οὐ τέκνα, οὕτω καὶ
γυναῖκας, τὰς οὐ γυναῖκας. [illegible] Κω,
[illegible] ἐκ [illegible], οὐ σωματικῶς. ἀπολείπειν δὲ
τὸ κατὰ θεὸν καὶ νόμος, ἀγαθοῦ [illegible] Κν ζωήν. τότε
γὰρ λέγει χωρίζεσθαι ἀπὸ γονέων καὶ ἀπὸ γυναικός, ὅταν πρὸς
ἀσέβειαν ἕλκωσι. καθὼς δεῖ καταφρονεῖν τῆς ψυχῆς καὶ σώ-
ματος διὰ θεοσέβειαν, οὕτω χρὴ [illegible] προτιμᾶν.

ὥρ

Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι. πρῶτοι Ἰουδαῖοι. ἔσχατοι,
τὰ ἔθνη.

ἀρχ

Εἰκὸς [illegible] πολλῶν ἁρμόζειν [illegible] λεχθέν. τό, πολλοὶ ἔσονται
πρῶτοι ἔσχατοι. καὶ ἔσχατοι πρῶτοι. ἀλλὰ καὶ [illegible] φαρι-
σαίων [illegible] τοῦτο νοεῖσθαι. οἱ πρῶτοι ὄντες τῇ [illegible],
[illegible]. καὶ εἰς τὴν ἐκείνων [illegible], εἰ [illegible]
οἱ [illegible] Ἰούδα [illegible] τοῦ Χριστοῦ [illegible]
[illegible] τοῦ ἀποστολικοῦ δρόμος. —

εἰκόνα ἔχον ἐπιγραφὴν τοῦ βασιλέως, τὴν γνῶσιν τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ.
ἤτοι ἐστὶν ἀφθαρσίαν. καὶ διὰ τοῦτο ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἤρ-
ξατο διδόναι τὸν μισθόν· ὅτι ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῶν καιρῶν φα-
νερωθεὶς ὁ κύριος, τοῖς πᾶσι δέδωκεν ἑαυτὸν αὐτοῖς [illegible]
Οἰκοδεσπότης ἐστὶν ὁ πατήρ· τῷ υἱῷ χρώμενος διακόνῳ· ὡς ὡρ
δι' αὐτοῦ τὰ πάντα οἰκονομῶν. ἡμέραν δὲ λέγει, τὸν παρόντα
αἰῶνα. καθ' ὃν [illegible] παραγγέλμασι [illegible]
θεοσεβεῖ [illegible] ἦσαν γὰρ ἐν ἑκάστῳ
καιρῷ· οἱ δὲ λοιποὶ καὶ οἱ ἀργοὶ ἑστῶτες. —

Διαφόρους δ' ἐργάτας καλουμένους ἐπὶ τὰ παραγγέλματα· ἤτοι ἐπὶ +
τὰ ἐργαστήρια τοῦ θεοῦ· περὶ τρίτην καὶ ἕκτην καὶ ἑξῆς,
τοὺς ἐξ οὗ γέγονεν ὁ κόσμος, μέχρι συντελείας [illegible].
οἱ γὰρ πρωῒ μισθωθέντες εἰσίν, [illegible] καὶ οἱ ἑξῆς [illegible].
οἱ δὲ περὶ τρίτην ὥραν· Νῶε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ· ὅτε καὶ διαφορὰ
[illegible] διαφόρου φόνου
[illegible] καὶ ἡ [illegible] τιμωρία· οἱ δὲ περὶ τὴν ἕκτην.
οἱ κατὰ τὸν Ἀβραὰμ χρόνους· ἀφ' οὗ ἡ περὶ τὴν περιτο-
μὴν νομοθεσία· οἱ δὲ περὶ τὴν ἐνάτην, οἱ κατὰ Μωσέα. οἱ
τὴν [illegible] νομοθεσίαν· οἱ δὲ περὶ τὴν ἑνδεκάτην,
οἱ κατὰ τὴν Χριστοῦ παρουσίαν. λέγονται δὲ ἐν ἑνδεκάτῃ ὥρᾳ
κεκλῆσθαι τὰ ἔθνη· διὰ τὸ [illegible]
κηρυχθῆναι αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον· ἐφ' οὗ καὶ μόνον λέγε-
ται, τί ὧδε [illegible] ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί· ὡς [illegible]
ἔλεγχον· τί ζητεῖτε [illegible]· καὶ πρὸς ὑμᾶς [illegible]
[illegible]· καὶ γὰρ αὐτοὶ ἦσαν ἑαυτοῖς αἴτιοι, τοῦ μὴ κεκλῆσθαι.
ἀπὸ δὲ [illegible] φύσιν [illegible] κλή-
σεως γεγονότες :-

Ἐργάται δὲ καλούμενοι περὶ τρίτην καὶ ἕκτην καὶ ἐνάτην +
καὶ ἐν ἑνδεκάτῃ ὥρᾳ· οἱ ἐν διαφόροις χρόνοις καὶ ἡλικίαις
πιστεύσαντες. ἐσχάτους δέ, τοὺς ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ἡλικίᾳ
[illegible] λέγει. [illegible] δὲ [illegible].
καὶ [illegible] μισθὸν [illegible]
φθονοῦντας οἱ πρῶτοι. [illegible]
τὴν διαφορὰν ἢ τῶν [illegible]
[illegible] τότε [illegible]

τοῦ ὅλου γένους τοῦ χωρίου τοῦ καὶ φύσαντος.

ὡρί Ὁ ἐξελθὼν ἅμα πρωΐ, αὐτός ἐστιν ὁ λόγος· ἐξῆλθε δὲ ἐκ τῶν κόλπων αὐτοῦ τοῦ γεννήτορος· τὸ δὲ πρωΐ, ζήτει ἤτοι τὸ προηγούμενον πρωΐ· ἡ ἀρχὴ τούτου ἐστίν, οἱ ἅγιοι ἄγγελοι· ἐργαζόμενοι τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ· ἐξῆλθε δέ, τουτέστιν ἔξω καλέσαι· ἀμπελὼν δέ ἐστι, τὰ θεῖα θελήματα αὐτοῦ· περίοδος ἐστὶν ὁ καιρὸς τῶν ὁδῶν· ὅτι ἐστίν, τῆς ὅλης ἡμέρας· σύμπαν ὅλον ἕως τελείας τοῦ αἰῶνος:.

φύσ Ἐπειδὴ δὲ ἀντὶ τοῦ παρακαλεῖν· εἰ καὶ τὴν μισθαποδοσίαν τὴν ἐκεῖθεν διδάσκει, ὅμως πρὸς τὸ φρονιμώτερον καὶ σωτηρίαν τῶν ἐργατῶν παρέχειν εἴρηται· διὰ τοῦτο ἀεὶ θεραπείαν πρὸς αὐτὴν ἔχει φαύλης καὶ ἐργάζεσθαι· ἀμπελῶνα· καὶ ἐργάτας· καὶ κλῆσιν· καὶ συμφωνίαν· ἔτι δὲ καὶ αὐτὸν τρόπον· καὶ τοῦ αὐτοῦ τρόπου μισθαποδοσίαν· ἔτι καὶ διαλογισμόν· καὶ τοῦ οἰκοδεσπότου πρὸς αὐτοὺς δικαιολογίαν καὶ αὐτὴν τὴν ἀπάντησιν· τούτων μὲν γὰρ οὐδὲν δέον ἐστίν· οὐδὲ παρ' αὐτὴν τὴν τότε μισθαποδοσίαν· αὐτὸς γὰρ ἑκάστῳ ὁ δεσπότης ἀποδίδωσιν· οὐ διαφορουμένων· οὐδὲ γὰρ ὅλως ἐκεῖ φθόνου λείψανον· οὐ μὴν οὐδὲ τὸ ἐξῆς· δικαιολογία πρὸς αὐτοὺς ἢ δεσποτικὴ αὐτῆς ἀπάντησις· συνεχρήσατο δὲ τούτοις, ὡς ἀπὸ τῶν συμβαινόντων τοῖς ἄλλοις ἐν ἀνθρώποις μισθώσεων· ἐν οἷς καὶ φθόνος καὶ γογγυσμός, καὶ τὰ ὅμοια· ἀπὸ τῶν ἡμῖν ἐγνωσμένων, εὐμαθεστέραν καὶ σαφεστέραν ποιῶν τὴν ἔννοιαν τῆς παραβολῆς:

ἑρμηνεία Καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν· διὰ τῆς παραβολῆς τῶν ἐργατῶν τῶν ἐν διαφόροις καιροῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα πεμπομένων· εἷς καὶ ὁ αὐτὸς οἰκοδεσπότης δείκνυται· κεκληκὼς οἷς μέν, ἐν ἀρχῇ τῆς τοῦ κόσμου κατασκευῆς· ἐνίοις δέ, μετὰ τοῦτο· καὶ ἑτέροις, μετὰ πολλοὺς χρόνους· ἄλλοις δέ, προκοπτόντων τῶν καιρῶν· καὶ ἐν τῷ τέλει τοῖς ἄλλοις· ὡς εἶναι πολλοὺς μὲν τοὺς ἐργάτας κατὰ τὰς ἑαυτῶν γενεάς· ἕνα δὲ τὸν συγκαλούμενον αὐτοὺς οἰκοδεσπότην· καὶ γὰρ ἀμπελών, εἷς· ὅτι καὶ μισθὸς δικαιοσύνη· καὶ εἷς οἱ κανόνες· ἓν γὰρ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ, τὸ διεπόμενον τούτους·
+ ὁ ἀμπελὼν δέ, καὶ μισθὸς εἷς· πάντες γὰρ ἔργον [illegible]

οἱ ἀπ' ἀρχῆς οἱ πρῶτοι τοῦ κηρύγματος μισθὸν λήψονται, ἀλλὰ καὶ οἱ μετὰ ταῦτα κατὰ τὸ ἴσον αὐτοῖς ἀκολουθήσαντες. οἱ δὲ ἀπ' ἀρχῆς εἰσιν. οἱ τὸ κα[illegible]ς καὶ τὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας ὑπομείναντες, διὰ τὸ ἐν ἀρχῇ κατ' αὐτῶν ἐπανάστασις. εἰ δὲ καὶ οἱ νῦν ἅγιοι μετὰ τῶν αὐτῶν ἀναπαυόμενοί εἰσιν, ἀλλ' οὐχ ὁμοίως τιμῶνται αὐτοῖς. κἂν μὴ τὸ γέρας ἔχον δηνάριον ᾖ· τὸ δὲ τῶν γερῶν διάφορον, διαφόρους ποιεῖ τὰς μονάς. διὸ καὶ πολλαὶ μοναὶ παρὰ τῷ πατρί, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν ἀγαθῶν:-

Ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι. ἐνόμιζον οἱ πρῶτοι, ὅτι πλείονα λήψονται. διὰ τούτου πράγματος ἐνδείκνυται φύσις· οὐ τὴν τῶν ἁγίων ἀνθρώπων διάνοιαν. οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνοι τοῦτο νοοῦσιν ἐν τῷ καιρῷ τῆς μακαριότητος. οὐδὲ ἐγκαλοῦσι τότε. πλεῖόν τι τοῖς πρώτοις ὀφείλεσθαι. ὅτι θανάτου καὶ διαβόλου κρατοῦντος ἐπολιτεύοντο. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ ὁ καύσων. ὅτε μηδὲ ἡ τοῦ πνεύματος δρόσος παρῆν, ἀλλ' ἡ κουροῦσα πρὸς δικαιοσύνην ἁμοῖς:-

Λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον. οὐ πάντα τὰ ἐν παραβολῇ εἰρημένα, ὡς εἴρηται, νοοῦμεν. ἐν γὰρ τῇ τῶν οὐρανῶν βασιλείᾳ, οὐκ ἔστι φθόνος. ἀλλὰ βούλεται δεῖξαι ἡ παραβολή· μήποτε τοὺς ἐν τῇ πρώτῃ ἡλικίᾳ πιστεύσαντας ἀπονομεῖσθαι. μήποτε τοὺς ἐν γήρᾳ ἀποδηλοῖ ζημιοῦν ἑαυτούς· πολλὴν εἶναι μηνύουσα τοῖς ἐπανορθοῦσι, δεικνῦσι τὴν αὐτοῦ φιλανθρωπίαν εἶναι τὸ πρᾶγμα. τοῦ δεσπότου τοῦ αὐτοῦ, καὶ οὐ κεκωλύοντος αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἐν παραδείσῳ. ὥσπερ δὲ ἐν τῇ παραβολῇ πάντες τῶν ἴσων ἀπήλαυσαν [illegible], οὕτως οἱ ἔσχατοι προτιμῶνται ἔσθ' ὅτε τῶν πρώτων. πολλὴν ἁρμόζει ὁ λόγος, καὶ τῶν Ἰουδαίων, τῶν μετὰ τοῦτο στασιαζόντων. καὶ τῶν ἐθνῶν τῶν μετανοησάντων καὶ τῶν πρωτείων ἀξιωθέντων:-

Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς γραμματεῦσι· καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ· καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται:- [illegible] προαναθέμενα τὸ αἴτημα τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου

ἀπολις'

ἀψε

νθ

περὶ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου:-

[illegible] ἐμισθώσαντο· πῶς δ' ὁρᾶται· οὐ καὶ [illegible]

[illegible] θέντες [illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

Εἰσὶ τοίνυν οἱ [illegible] οἱ περὶ τὸν [illegible] καὶ [illegible]

οἱ [illegible] οἱ περὶ [illegible] οἱ περὶ [illegible] οἱ περὶ

[illegible] οἱ [illegible] οἱ [illegible] οἱ περὶ τὸν

[illegible] οἱ [illegible] ἐθνικοί· οἱ [illegible] αὐτοῦ

[illegible] οἱ καὶ [illegible] φασιν· οὐδὲ

[illegible] ἐμισθώσαντο· οὐ [illegible] τὸν [illegible]

[illegible] αὐτοῖς· ἀλλὰ [illegible] διδόασι δὲ [illegible]

[illegible] δηνάριον· ὅ ἐστιν [illegible] τοῦ ἁγίου [illegible] χάριν· [illegible]

[illegible] τὸν [illegible] καὶ [illegible] αὐτοὺς τε

[illegible] τοῦ [illegible] δοκοῦσιν οἱ [illegible]

[illegible] ὥστε [illegible]

[illegible] φέροντες· οὐ [illegible]

[illegible] καὶ τοῦ θαύματος· οἱ [illegible]

[illegible] τοῦ θαύματος [illegible]· [illegible] τὸν μισθὸν δὲ

[illegible] διὰ τοῦ βαπτίσματος [illegible] χάρισμα·

[illegible] οἱ [illegible] διὰ τοῦ βαπτίσματος

καὶ τῆς [illegible] συναφείας, [illegible] γάρ [illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible] χρηματίζοντες· εἰ γὰρ καὶ

[illegible] τοῦ ἁγίου οἱ προφῆται, ἀλλ' οὐχ ὅσοι [illegible] ἀλλὰ

[illegible] δουλείας ἔχοντες, οὐ καλοῦνται [illegible]

[illegible] τοῦ ἁγίου [illegible]

[illegible] τὸν [illegible]

[illegible] ὃς δὴ καὶ ὥσπερ [illegible]

[illegible] διὸ καὶ

[illegible] λέγονται οἱ τοιοῦτοι· ὥσπερ εἰ [illegible]

[illegible] θέντες [illegible]

[illegible]

[illegible] ἀλλ' ὥστε [illegible]

[illegible]

[illegible] οἱ [illegible]

[illegible]

δύνασθαι τοῦ ὁμοίως ἀποθανεῖν· οἱ δὲ ὑπέσχοντο· ποτήριον δὲ
καλεῖ, τὸν οἰκεῖον θάνατον· διὰ τὸ τοῦ θανάτου μὲν καὶ τὴν
[illegible]μένον· ἀλλ' ἡδὺ καὶ εὐθαίρετον· καὶ ὅτι οὕτως ἐκ δέους
ἐφελκύσαι αὐτόν, ὡς ὁ πότιμος οἶνος· ἢ ἐπειδὴ ὥσπερ ὁ [illegible]
οἶνος καταφέρει τὸν ἄνθρωπον εἰς ὕπνον· ἤτοι ἐπειδὴ καὶ ἡ
γραφὴ· ποτήριον καλεῖ τὰ σκυθρωπά· ὁμοίως καὶ βά-
πτισμα, τὸν θάνατον φησίν· ὡς δι' αὐτοῦ μεγάλου καθαρ-
μοῦ ἐσομένου· ἢ τὴν τοῦ θανάτου ταφήν· ἢ διὰ τὸ μὴ ἐναπο-
μεῖναι αὐτὸν ἐν τῷ ᾅδῃ, ἀλλὰ παραυτίκα δὲ ἀναστῆναι· κατὰ
τοὺς ἐκ τοῦ βάθους τῶν ὑδάτων βαπτιζομένους καὶ παραχρῆ-
μα ἀναπολάζοντας διὰ [illegible] τινός· ἤτοι ὁμοίως τρίμμα
[illegible] αὐτούς· ἵνα τῇ πρὸς αὐτὸν κοινωνίᾳ προ-
θυμοτέρους ποιήσῃ· οἱ δὲ ἑτοίμως ὑπέσχοντο, οὐκ εἰδό-
τες ὃ λέγουσιν· ἐλπίζοντες καὶ αὐτοὶ τυχεῖν τῆς αἰτήσεως,
ὃ καὶ ἐπελάβοντο· τοῦτο καὶ γὰρ τὸ ποτήριον καὶ τὸ
βάπτισμα ἐβαπτίσαντο· ἐπείπερ Ἡρώδης μὲν, ἀπέ-
κτεινεν Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρᾳ· Τραϊανὸς δὲ,
κατεδίκασε τὸν Ἰωάννην μαρτυροῦντα διὰ τὸν λόγον τῆς ἀλη-
θείας, ὡς [illegible]:—

Τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε· τοῦ πόσου ὁ Κύριος ἀληθῶς περὶ ἀρχ
εἶπε· καὶ ἐκείνων ὑπισχνουμένων, ἐπισφραγίζει τὸ ῥῆμα
καὶ φησί· τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε· καὶ τὸ βάπτισμά μου
βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου, οὐκ ἔστιν ἐμὸν
δοῦναι· ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρός μου· τοῦτο δὲ
φησίν· οὐχ ὡς τινῶν καθεζομένων· μόνης γὰρ τῆς θείας
οὐσίας ἐστὶ τοῦτο· ἀλλὰ πρὸς τὴν ἐκείνων ὑπόνοιαν ἀπο-
κρινόμενος· ὁ δὲ λέγει· τοιοῦτόν ἐστιν· εἰ καὶ νομίζεσθέ μου γνώρι-
μοι τῶν μαθητῶν, οὐκ ἀρκεῖ τοῦτο δοῦναι ὑμῖν τὴν
προεδρίαν· οὐ γὰρ ὅτι φιλοῦμαι, καὶ τῶν ἄλλων προ-
κρίνω· ἐμοὶ δὲ καὶ ὑποπτεύσητε· ὅτι οὐ δύναμαι δοῦ-
ναι, εἶπεν· ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται· ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι
κατὰ φιλίαν· ἀλλ' αὐτοῖς [illegible] τὸ ἔπαθλον· διὰ
τοῦ καμεῖν· τοῦτο γὰρ δίκαιον καὶ ἀπροσωπόληπτον.
οἷς δὲ γὰρ ἡτοίμασται [illegible] παρὰ τοῦ πατρός μου.
τὸ γὰρ εἰπεῖν οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, σημαίνει τὸ οὐκ ἔστιν

μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσκυνοῦσα καὶ αἰτοῦσά τι
παρ' αὐτοῦ. ὁ δὲ λέγει αὐτῇ· τί θέλεις; λέγει αὐτῷ·
εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου· εἷς ἐκ δε-
ξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.
ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰς εἶπεν· οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε· δύνα-
σθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν· ἢ τὸ βάπτι-
σμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; λέγουσιν αὐτῷ·
δυνάμεθα. καὶ λέγει αὐτοῖς· τὸ μὲν ποτήριόν μου
πίεσθε· καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτι-
σθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύ-
μου, οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι· ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πα-
τρός μου. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἠγανάκτησαν
περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. ὁ δὲ Ἰς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς
εἶπεν αὐτοῖς· οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν, κατακυριεύουσιν
αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν.
οὐχ οὕτως δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας
γενέσθαι, ἔσται ὑμῶν διάκονος· καὶ ὃς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι
πρῶτος, ἔσται ὑμῶν δοῦλος· ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου,
οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι· ἀλλὰ διακονῆσαι· καὶ δοῦναι
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, λύτρον ἀντὶ πολλῶν: χ

Ἐνταῦθα ἐνόμιζον οὗτοι· ὅτι [illegible] αὐτοῦ εἰσερχομένου εἰς
ἱλήμ· ὁ τῆς βασιλείας ἐφίσταται καιρός, αἰσθητῶς ἤγουν τῆς
[illegible] εἶπον· καὶ διὰ τοῦτο· ἵνα καὶ μὲν [illegible]
δεινόν. αἰδούμενοι δὲ τοῦτο δι' ἑαυτῶν ποιῆσαι, τὴν μητέρα
παρεισάγοντο· ὥσπερ δυσωπῆσαι τὸν Χν. διὸ ἐάσας τὴν
μητέρα ὁ Σηρ, αὐτοῖς διαλέγεται· ἵνα δείξῃ ἑαυτὸν μαθὼν [illegible]
νοήσαντα ὅτι αὐτοὶ παρεισάγοντο τὴν μητέρα. πῶς τε ὁ Κς ὡς
μηδὲν αὐτοὺς [illegible], διανοίγει λέγων, οὐκ οἴδατε
τί αἰτεῖσθε. εἰ καὶ ἀνθρώπων αὐτοῖς τῶν τοιούτων λογισμῶν,
[illegible] καὶ ἄλλων [illegible]· ἐρωτᾷ [illegible]. οὐκ
[illegible]· ἀλλ' ἵνα διὰ τῆς ἀποκρίσεως, [illegible] αὐτοὺς
[illegible] τῶν αὐτῶν [illegible]. καὶ ἵνα [illegible]
[illegible] τὴν [illegible], ἐκεῖ [illegible] Χυ· [illegible]
[illegible] γενέσθαι [illegible]
[illegible], [illegible]

140

ἀποσπασθῶμεν, ἀλλὰ μόνον ἡμῖν ποθεῖ γένηται ὃ ᾐτησάμεθα.
σφόδρα γὰρ κατείχοντο τῇ φιλοπρωτείᾳ. καὶ πάλιν πρὸς αὐτοὺς
φησὶν ὁ δεσπότης· τὸ μὲν ποτήριόν μου, πίεσθε. Καὶ ἑξῆς. Τοῦ-
τέστιν· ὃ μὲν ἐγὼ πάσχειν μέλλω· καὶ ὑμεῖς ὁμοίως καὶ ἐρῶ παθῆ
κατορθώσετε. καθέδρα δὲ καὶ προεδρία καὶ θρόνοι· οὐκ ἔστιν
ἐν τῇ ἐμῇ καταλείπεται. εἰ δὲ καὶ ἦν, οὐ καὶ τοῖς φιλοπρώτοις
καὶ ἐξαιτουμένοις ἐδίδοτο· ἀλλὰ τοῖς παρασκευάσασιν ἀξί-
ους ἑαυτούς. εἰ γὰρ καὶ μὴ ταῦτά εἰσιν ἐκεῖ διδόμενα, ἀλλ' ἕτε-
ρα ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν· ἀλλ' ὅμως οὐδὲ ταῦτα δίδοται τοῖς
ἁπλῶς αἰτοῦσιν· ἀλλὰ τοῖς μετὰ τῆς αἰτήσεως. Καὶ τῶν ἀρετῶν
ἐπιφερομένοις τὰ κατορθώματα:

Εἰπὼν δὲ, ἄλλοις ἡτοίμασται· καὶ οὐ προσθεὶς τὸ ὁποίοις, καὶ ἐνέ-
θηκε τὴν ἀπόκρουσιν· καὶ οὐδ' αὐτοῖς ἐκείνοις ἐξέκλειε ταῦτα
οἷς ἡτοίμασται· καὶ ὑμῖν φησὶν ἔσται· ἂν ἀξίους τῆς δωρεᾶς ἑ-
αυτοὺς ἀποφήνητε. εἰ γὰρ καὶ μὴ θρόνοι καὶ καθέδραι τὰ ἔ-
παθλα· ἀλλ' ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε· Καὶ
ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, τοῖς καλῶς ἀγωνισαμένοις ἀπόκειται:

Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα, ἠγανάκτησαν. ὅτε εἶδον οἱ δέκα μα-
θηταὶ ὅτι οὐ κατέπεμψεν αὐτοῖς τὰ πρωτεῖα· τότε ἠγανάκτησαν.
Καὶ ἔδειξαν ὅτι ἤχθοντο ἐπὶ τῇ τιμῇ ἐκείνων· ἔτι γὰρ ἦσαν
ἀσθενεῖς. οἱ μὲν γὰρ κατεξανίσταντο τῶν δέκα· οἱ δὲ ἐφθόνουν
τοῖς δυσίν:

Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτούς. Ἐπειδὴ οἱ δέκα ἀκούσαντες
ἐθορυβήθησαν· προσκαλεῖται αὐτούς· καὶ ἄγει ἐγγὺς τῶν ἄλλ(ων)
ἢ ἑαυτοῦ· διαστησάμενοι τὴν αἴτησιν· καὶ πρὸ πάντων
κοινὴν ποιεῖται τὸν λόγον· καὶ φησίν· οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι διὰ τῶν ἀρ-
χόντων κατακυριεύονται· τὸ δὲ ἐρᾶν τῶν πρωτείων· τῶν καὶ ἐ-
λκυστῶν ἐστιν ἐθνῶν· οἱ δὲ ἐμοὶ μαθηταί· δι' ὧν ἡγεμονοῦσιν, ἀ-
τιμῶνται. τοῦτο δὲ εἰπὼν, θέλων αὐτῶν καταστεῖλαι τὸ φιλό-
κομπον πάθος· τυραννικὸν γάρ ἐστι τὸ ἄρχειν· καὶ ἀλλότριον τῆς
ἐμῆς διδαχῆς. τὸ δὲ μᾶλλον παθεῖν· τοῦτ' ἔστι τὸ διακονεῖν
καὶ ὑπηρετεῖν, τοῦτο γὰρ εἰς ὕψος. ἐν ἐμαυτῷ δὲ δείκνυμι τὸν
ὑπογραμμόν· ὁ ἄρχων ὢν καὶ δεσπότης τῶν ἐν οὐρανοῖς, καὶ ἐπὶ
γῆς ταπεινώσας ἐμαυτόν, μορφὴν δούλου λαβών· διακονῆ-
σαι ἦλθον ὑμῖν· τὴν ὑμῶν σωτηρίαν· καὶ τὸν ὑπὲρ πάντων ὑπομεῖναι

ζήτ

ἀρχ

ζήτ

ἐμοὶ τὸ βραβεύειν ἢ τοῦ πατρός, τὸ ἀλλ' ὡς χαρίζεσθαι τοῖς αὐτοῦ ἔ. οἷς γὰρ ἡτοίμασται ἐκ τοῦ πατρός μου, τούτοις ἐστὶ καὶ οὐ χαρίσασθαι ἡ. ὥσπερ δὲ ὑποδοκιμάζει αὐτὸν γάμον οἱ καλούμενοι κακῶς. τὸ, οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι· ἀλλ' ὅτι τοῦ ἤδη ἡτοίμασται τοῖς πρὸ τοῖς τῆς προστείας· καὶ τοῖς δ' αὐτοῖς τὰ δ' αὐτοῦ εἶναι ὑπὸ τοῦ πατρός. Καὶ οὐκ ἔστιν ἐμόν, οὐ διακρίνοντος τοῖς ἥττοσι τὰ πρωτεῖα δοῦναι· ἀλλ' ἑκάστῳ κατὰ τὴν ἀξίαν. ὀρθότης τοίνυν ἐστὶ τοῦ ζυγοῦ, οὐ μὴν ἀσθενείας, τὸ μὴ δύνασθαι δοῦναι οἷς ἐδέχει· ὅσα γὰρ ὁ πατὴρ ποιεῖ, δι' υἱοῦ ποιεῖ· συνεργίᾳ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἡ τῇ φύσει δὴ θεὸς ὢν ἐν δούλου μορφῇ γέγονε· πῆ ἐλαττὸν ἀνθρωπότητι. οὐκ ἔστι κατ' ἀξίαν δοῦναι τοῦτο· ὡς δὲ θεὸς, ἐξουσίαν δίδωσι τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς, συνθρόνους γενέσθαι καὶ δικαστὰς ἀγγέλων καὶ ἀνθρώπων. ἔφη γὰρ πρὸ τούτου· ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι· καθήσεσθε ἐπὶ δώδεκα θρόνους· κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ.

ἀρχ Ἡ μὲν μήτηρ καὶ οἱ υἱοὶ προσῆλθον τῷ Ἰησοῦ· τὴν ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων ζητοῦντες προεδρίαν· νομίζοντες ἤδη τὴν βασιλείαν αὐτοῦ παρεῖναι· διὰ τὸ καὶ εἰς Ἱεροσόλυμα αὐτὸν ἐπείγεσθαι. ὁ δὲ Ἰησοῦς τὴν πλάνην αὐτῶν διορθούμενος· καὶ τῶν πρώτων μὴ ἐρᾶν ἐκπαιδεύων, ἀποκρίνεται αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. ὑπονοοῦντες προεδρίαν ἐρωτᾶν καὶ ἐγγίζειν ἤδη τὴν βασιλείαν· καὶ ὅτι ἐστὶ τοῦτο ὅ μοι μέλλει ἐν Ἱεροσολύμοις. τοσοῦτον γὰρ ἀπέχει τὸ ἤδη παρεῖναι· ὅτι εἰς σφαγὴν καὶ θάνατον νῦν παραγίνομαι. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ποτήριόν μου· καὶ τὸ βάπτισμα, ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι. ταῦτα οὖν ἐμὲ ἀνάγκη νῦν πρὸς ταῦτα ἐπείγομαι· ἐὰν οὖν πρὸς ὕψος ἀναφέρεσθαί μοι συμμετέχειν καὶ συναπολαύειν ἐμοῦ κλήρου καὶ φήμης τιμῆς τῆς θρόνου καὶ καθέδραν καὶ προεδρίαν· ἀλλ' αἱ ἐν κινδύνοις καὶ θάνατον ἐχρῆν ἐξετάζεσθαι. ταῦτα γάρ ἐστιν ἃ μέλλων ὑμῶν ἐπιδέχεσθαι· διὸ οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε· ἐπεὶ γὰρ κατὰ λόγον αἰτεῖτε, νῦν καιρὸς καὶ θάνατος ἐστί. δύνασθε γάρ φησι τὸ ποτήριόν μου πιεῖν ὃ ἐγὼ πίνω καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; ἤγουν τί ἐστὶν ὃ Κύριος πρὸς ταῦτα ἐχρῆν αὐτοῦ τυχεῖν ἠ[illegible] σφαγῶν ἐστὶ τούτων κοινωνοὺς εἶναι· Καὶ γὰρ δυναμένους μαθητὰς καὶ οὐ δὲ τοῦτ

Τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν. Πυνθάνεται ὁ κύριος ἐρωτῶν αὐτούς, τί θέλουσιν· ἵνα μὴ νομισθῇ ὅτι ἄλλα αἰτουμένοις, ἄλλα δίδωσι· καὶ ἵνα καὶ τοῖς ἄλλοις, τὸ ζητούμενον μηνύσῃ· καὶ δείξῃ ὅτι ἄξιοι ἀπολαῦσαι τῆς ἰάσεως. διὰ τοῦτο δὲ εἰς μέσον ἤγαγεν αὐτούς. ἵνα γνῶσιν ὅτι οὐχ ἕνεκεν τοῦ ἀργύριον λαβεῖν κράζουσιν· ἀλλ' ἵνα ἀναβλέψωσιν· ὃ καὶ φανερῶς εἰπόντων, ἐποίησε· καὶ ἥψατο αὐτῶν, ἀφῇ δὲ χειρὸς ἰάσατο αὐτούς· τοῖς θαυμασίοις ὠφέλειαν ἐπιδεικνύων· τὸ τοίνυν πλῆθος τὸ τιμῶν αὐτόν, οὐκ ἐπέτρεπε τοῖς τυφλοῖς καλεῖν· ὥσπερ βασιλέως παριόντος. υἱὸν δὲ Δαυῒδ ἐκάλουν· τὴν διατρέχουσαν ἐν τῷ λαῷ φήμην ἀκολουθοῦντες. καὶ οὐ κατέπαυσαν μέχρις οὗ ἔστη ὁ κύριος· οὐ γὰρ ἂν τοῖς πιστευσαμένοις παρέσχε τὴν ἴασιν· κἂν [illegible] τοὺς μὲν δὲ ἄλλως προσειληφέναι [illegible] λέγοντας. τύπον οὖν ἐπέχουσιν οἱ τυφλοὶ τῶν ἐθνῶν· τῶν ἐκ [illegible] ἠλεημένων· οἳ καὶ ἀκούσαντες ἔμαθον τὸν Ἰησοῦν· ὁδεύοντες τῆς ἰχνῶν· ὅ ἐστι τῆς τοῦ θεοῦ ἐπιδημίας· ἐπειδὴ παρῆλθεν ὁ Χριστὸς ἀναλαμβάνων, εἰς τὰ προφητικὰ τῶν ἀποστόλων λόγια ἤκουσαν. κύριον δὲ καλοῦσι τὸν Ἰησοῦν, ὡς φύσει θεόν· υἱὸν δὲ Δαυῒδ, ὅτι γέγονεν ἄνθρωπος. οἱ δὲ ἐπιτιμῶντες, τύπον ἐπέχουσι τῶν διωκόντων τὴν ἐκκλησίαν· τὴν τοῦ ὀρθοῦ δόγματος τὸ κηρύσσουσαν· ἢ τοὺς διωκομένους πλέον ἐκβοᾶν διαγγέλλουσαν τοῦτο. ἢ ὄχλος πολύς· αἱ δυνάμεις αἱ αὐταὶ κεῖνται μὲν ἡμῖν· κωλύουσιν ἐπιλεγοῦσαι· καὶ διασκεδάζουσαι ἡμῶν τὴν πρόοδον παραιρούμεναι· διά τε ἐπιθυμιῶν καὶ λογισμῶν πονηρῶν· διὸ καὶ ὁ Χριστός, οὐ παρέδραμε τὴν ἐκκλησίαν· ἀλλὰ προσεδέξατο τὴν ὀρθὴν αὐτῆς ὁμολογίαν. ὁ δὲ Μάρκος λέγει ὅτι Τιμαῖος ἦν ὁ τυφλός· ὃς καὶ τὸ ἱμάτιον ἀποδυσάμενος, ἀντὶ τοῦ τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, ἔδραμε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· ὡς τοὺς παλαιωμένους ἀνακαινίζοντα· καὶ φωτίζοντα τοὺς ἐσκοτισμένους· διὸ καὶ ἐφωτίσθη ἰαθείς· διὰ τῆς ἀφῆς τῆς τοῦ Χριστοῦ σαρκός· καὶ ἠκολούθησεν αὐτῷ, τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ ποιῶν :—

Καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν. οὐκ ὀφείλομεν καθέζεσθαι παρὰ τὴν ὁδόν· ἵνα μὴ ἐλθὼν ὁ πονηρός, ἁρπάσῃ τὸ ἐν καρδίᾳ ἡμῶν σπαρέν· ἀλλ' [illegible] ἀναστάντες, ἀκολουθήσωμεν τῷ κυρίῳ εἰς τὴν ὁδόν· παραμένωμεν τὴν ἴχνην ἀπὸ Ἱεριχοῦς· μήποτε καταλάβωσιν ἡμᾶς λῃσταὶ κατὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἐκδύσαντες, πληγὰς ἐπιθήσουσιν :—

θαύματος· ἢ τοῖς [illegible] ὁ χριστὸς [illegible] [illegible]
[illegible] τοῦ καιροῦ [illegible] θαύματος [illegible]

Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱεριχὼ, ἠκολούθησεν
αὐτῷ ὄχλος πολύς· καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ καθήμενοι
παρὰ τὴν ὁδὸν· ἀκούσαντες ὅτι ἰς παράγει· ἔκραξαν
λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς κε υἱὲ δαδ· ὁ δὲ ὄχλος ἐ-
πετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μεῖζον ἔ-
κραζον λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς κε υἱὲ δαδ· καὶ στὰς
ὁ ἰς· ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπε· τί θέλετε ποιήσω ὑ-
μῖν· λέγουσιν αὐτῷ· κε ἵνα ἀνοιχθῶσιν ἡμῶν οἱ ὀφθαλ-
μοί· σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ ἰς, ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτ(ῶν)·
Καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν. Καὶ ἠκολού-
θησαν αὐτῷ:

Ἐν τοῦ [illegible] [illegible] δύο τυφλῶν· ὧν μέ-
μνηται [illegible] ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος· β' μὲν γράφων αὐτοὺς ἐν
τῷ θείῳ [illegible] αὐτοῦ· οὐ γὰρ [illegible] περὶ ἑνὸς [illegible]
[illegible] Λουκᾶς καὶ Μάρκος [illegible]· Ἕκαστος γὰρ αὐτῶν
αὐτὸς μνημονεύει πάντες, συνέγραψαν διαφόρως τὴν ἀνάβλεψιν·
ὁ μὲν γὰρ Λουκᾶς, ἐδήλωσε τὸν παρὰ τὴν ὁδὸν [illegible] λέγει τὸν
τυφλόν, [illegible]· ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς Ἱεριχώ, Μάρκ(ος)
δὲ [illegible]· τὴν ἀπὸ Ἱεριχὼ πορείαν ἐδήλωσεν· ἕτερον
ὄντα τυφλὸν παρὰ τὴν ὁδὸν [illegible]· προσέγραψε καὶ τὸ ὄ-
νομα αὐτοῦ· Βαρτιμαῖον τὸν υἱὸν Τιμαίου· [illegible]
[illegible] ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος· συντόμως τὴν ἀμφοτ(έρων)
[illegible] τὸν [illegible] δύο τυφλῶν
[illegible] [illegible] ἀναγραφὴν [illegible]· Καὶ τὰς
[illegible] ἀμφοτέρας ποιησάμενος:

ἀυτ: Ἀ[illegible] αὐτὸν ἀγνοοῦντες οἱ τυφλοί· ἀλλ' ἀκηκοότες
[illegible] τὴν αὐτοῦ πάροδον· ἀκούσαντες ὅτι ἰς ὁ ἐκ Να-
ζαρὲτ [illegible] διὰ τὸ κατὰ σάρκα· δυνατὸς [illegible] τοῦ θεραπεῦσαι αὐτ(ούς)·
ὡς δὲ [illegible] [illegible]· οὐδὲ [illegible]
[illegible] ἀλλὰ μᾶλλον ἔκραζον· καὶ [illegible] ἤκουσεν τοῦτο· οὐδὲ
[illegible] αὐτοῖς [illegible]· ὡς δὲ [illegible]
[illegible] ὀφθαλμῶν, [illegible] αὐτοῖς ὁ ὄχλος· [illegible]
[illegible] τὸν χ(ριστό)ν:

142

τὸ εἰρημένον· τοῦ γὰρ πώλου φερομένου κατὰ τὸ κελευσθὲν
ὑπὸ τῶν μαθητῶν, ἐφήλατο καὶ ἡ ὄνος αὐτῷ, τῷ αὐτῆς
τῷ κυρίῳ ἀκολουθοῦσα, ὡς φιλόστοργος μήτηρ:

Πορευθέντες εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν. ἀποστέλλει
δὲ τοὺς μαθητὰς ἐκεῖ ἀπάξοντας τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον· ὡς
δεσπότης καὶ κ(ύριο)ς οὐ μόνον τῆς ὄνου· ἀλλὰ καὶ τοῦ κτήτορος δεσπότου·
διὸ καὶ ἐνετείλατο τοῖς μαθηταῖς· καίτοι μὴ εἰδόσιν αὐτοῖς· ὡς δὲ
θ(εὸ)ς· λέγει καὶ τὸ τῆς ὄνου· ὡς δὲ τὸ προοίμιον τὴν χρείαν· ἀπο-
στέλλει τὴν ὄνον τῷ δεσπότῃ αὐτῆς· κατὰ τὸν τῆς ἱστορίας λόγον·
ἀπὸ τὸν γὰρ ἀπεστάλη ἐπὶ ναὶ τὸν δεσπότην. τοῦ ἰδίου· ἄλλος δὲ φησὶν
ὅτι ἡ ὄνος, τύπος ἐστὶ τῆς ἰουδαίων συναγωγῆς· ἣν ὁ σατανᾶς
ἔδησε ταῖς σειραῖς τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῆς· ἤτοι ταῖς φιληδονίαις·
ἣν λύεσθαι προσέταξεν ὁ θ(εὸ)ς, διὰ τῶν δύο· τοῦτ' ἔστι διὰ ἀποστόλων
ὡς ἔφην καὶ εὐαγγελιστῶν· εἰ δὲ ἐρωτήσει ὁ καταδήσας αὐτοὺς ταῖς
σειραῖς τῶν ἁμαρτιῶν, τί ποιεῖτε· ἀλλ' ἐκεῖνος οὐ δυνάμενος ἀντιστῆναι
τοῖς τοῦ σ(ωτῆ)ρ(ο)ς λόγοις, σιωπήσει καὶ οὐ κωλύσει.

Εὑρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς· σημαῖνον τὸ
γινόμενον· οὐ γὰρ ἀπὸ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπιόντι τῷ κ(υρί)ῳ
χρεία τῆς ὄνου καθέζεσθαι· ὃς τὴν ἰουδαίαν καὶ γαλιλαίαν
ἀπιὼν ὅλην, διήει πεζός· ἀλλὰ τὸ ἐπόχον αὐτὸν ἐπὶ τοῦ πώλου
θεωρεῖσθαι· δηλοῖ τὸ ἐπὶ τοῦ νέου λαοῦ καθέζεσθαι τὸν οὐράνιον
ἡγεμόνα· καὶ ἀναστῆναι τῆς Ἱερουσαλήμ· τὸ γὰρ νέον τῆς ἐκκλησίας ἐθνι-
κῶς ἐστὶν ὁ πῶλος· ἀλλὰ καὶ τὸ παλαιὸν ἀκαθάρτου τῶν μὲν καλοῦσι.
ὄνος γάρ, οὐ καθαρὸν κατὰ τὸν νόμον· ἀλλ' ἐν καθόλου τοῖς γνω-
ρίσμασι τῆς ἀκαθαρσίας. κεχωρισμένον ἀπὸ ζώων καθαρῶν.
ὅτι καὶ μονόνυξ. καὶ μὴ μαρυκάζει ὁ ὄνος:-

Ὁ ἀδάμαστος πῶλος ὁ νέος ἐφ' ὃν οὔτε νόμος· οὔτε προφῆται ἐκά-
θισαν· ἐκδεχόμενος τὸν ἁμαρτωλόν· τοῦτο γὰρ καὶ ὁ σπ(ει)ρεὺς
τοῖς ἀποστόλοις μαθηταῖς· λύσαντες ἀγάγετέ μοι. τὴν μὲν οὖν ἐ-
δέθη ἡ ὄνος· τῇ ἁμαρτίᾳ κατὰ τὸ εἰρημένον· δεσμὰ ἀπορρή-
ξω τῶν πολλῶν αὐτοῦ· καὶ τῇ ἐλπίδι· τὴν ὄνον. λύσαντες οὖν ἀπὸ
τῆς ἁμαρτίας· ἀπὸ τῆς προτέρας διαθήκης ἀγάγετέ μοι· ἵνα πλη-
ρωθῇ τὸ εἰρημένον· ἔγνω βοῦς τὸν κτησάμενον· καὶ ὄνος τὴν φάτνην
τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

Ὁ τῆς ὄνου πῶλος· τὸν ἐξ ἐθνῶν νέον καὶ παρθενεύοντα λαόν· ὡς

ἀντ(ί)

ἀπ' ἄλλ(ου)

ἄλλ(ο)

στίχ(ος)

Καὶ ὅτε ἤγγισεν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἦλθεν εἰς Βηθσφαγὴ πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν· τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητὰς λέγων αὐτοῖς· πορεύθητε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν· καὶ εὐθέως εὑρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς· λύσαντες ἀγάγετέ μοι· καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐρεῖτε ὅτι ὁ Κύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει· εὐθέως δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς· τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι πραΰς· καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου. πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον· καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν· καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν· ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ· ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ἐστρώννυον ἐν τῇ ὁδῷ· οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες· ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις λέγοντες· τίς ἐστιν οὗτος· οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον· οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ προφήτης ὁ ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας:·

+ Πρὸ τοῦ ἐλθεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ, εἰς Βηθσφαγὴ ἔρχεται· ἣ ἑρμηνεύεται οἶκος σιαγόνων· ἤτοι στόματος· ἦν δὲ τόπος ἱερατικός. ἔδει γὰρ τὸν μέλλοντα ἐλθεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ παθεῖν, πρότερον ἐλθεῖν εἰς Βηθσφαγή· καὶ ἀκοῦσαι ἐκ στόματος τῶν προφητῶν τὰ περὶ αὐτοῦ λεχθέντα· καὶ τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν:—

+ Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητάς· δύο δέ φησιν εἶναι τοὺς μαθητάς· ὅ ἐστιν ἀποστόλους καὶ ἀγγέλους· οἵτινες γράμματι [illegible] καὶ ὑπηρέται Χριστοῦ· ἤτοι καὶ ἀγγέλους λέγει τοὺς ὑπηρετοῦντας Χριστῷ [illegible] ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου:—

Περὶ [illegible] τῶν τοῦ σωτηρίου πάθους αὐτοῦ [illegible] καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς περὶ αὐτοῦ [illegible] λέγει τοῖς δυσὶ μαθηταῖς ἀπιέναι εἰς τὸ κατέναντι· τὸ [illegible] Βηθσφαγῆς καὶ Βηθανίας· καὶ ἐνέγκαι τὸν [illegible] αὐτῷ. ὁ μὲν Ματθαῖος, ὄνον καὶ πῶλον ἀχθῆναι [illegible] λέγει· Λουκᾶς δὲ καὶ Μάρκος, ἑνὸς μόνου ὑποζυγίου ἀπεμνημόνευσαν· οἱ μὲν

[illegible] ἄφρων καὶ [illegible] ὁ Χ(ριστὸ)ς · [illegible]
λοις δὲ [illegible], τοῖς δὲ ἰουδαίοις [illegible] αὐτοῖς [illegible]
[illegible] · [illegible] διδάσκουσι [illegible] · τὸν μαθητ[illegible]
[illegible] ὑποδοχὴν τοῦ Χ(ριστο)ῦ · [illegible] δὲ
[illegible] ἰουδαίων [illegible] · τοῦ [illegible]
[illegible] εὐαγγελίσασθαι, οὐ
[illegible] · [illegible] αὐτῶν φωνὴ [illegible]
[illegible] · τοῖς δὲ ἐθνικοῖς [illegible]
[illegible] καθαροῦ γενομένην · ἡ δὲ ὄν[illegible]
ἀκολουθεῖν [illegible] · [illegible] ἀπιστοῦσι ἰουδαίων,
ἀκολουθήσουσι τοῖς δὲ ἐθνῶν · ὅταν [illegible] αὐτῶν
ὁ Χ(ριστὸ)ς · [illegible] · [illegible] εἰληφέναι [illegible] τῶν μα
θητῶν · [illegible] λύειν, τὴν τῆς ἀγνοίας καὶ δέ
σμῶν [illegible] δέδετο καὶ [illegible] · ἵνα
δι' αὐτοῦ [illegible] δόξη · [illegible] δέσμιος ἐδέδετο · ἐπὶ
[illegible] τοῦ σχοινίου · παρὰ φύσιν δεδεμένη τῆς ἁμαρτίας
καὶ τῆς ἀδικίας · [illegible] δέ, τῶν τῆς [illegible] · ὅ ἐστιν [illegible]
[illegible] ἀντὶ φύσεως αὐτοῦ, γενομένην, οὐκ
[illegible] λύσαντες οἱ μαθηταὶ καὶ
[illegible] ἤγαγον πρὸς τὸν Ἰ(ησοῦ)ν · καὶ οὐ
[illegible] · [illegible] οἱ δὲ ἐθνῶν [illegible]
[illegible] αὐτοῖς καὶ ὁ Ἰ(ησοῦ)ς [illegible]
[illegible] · τὰ δὲ [illegible] ἐστρωμένα, [illegible]
τὸν [illegible] αὐτῶν, [illegible]
[illegible] · ἄρτι τὸν [illegible]
[illegible] αὐτοῖς · ἵνα δὲ [illegible]
[illegible] αὐτόν · ἔκοπτον δὲ δένδρων κλά
δους [illegible] τοῖς εὐχόμενοις [illegible] :.

Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες · οἱ μὲν προάγοντες, [illegible] ἀρχ(ή)
[illegible] · οἱ δὲ ἀκολουθοῦντες,
[illegible] · οἱ μὲν [illegible] καὶ τὸν [illegible]
οἱ δὲ [illegible] ἔκραζον δὲ λέγοντες · ὡσαννά, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] προφη[illegible],

οὔτε [illegible]·

Δεδεμένος ὁ πῶλος καὶ ἡ ὄνος· [illegible]

τοῖς σχοινίοις τῶν ἁμαρτημάτων. [illegible]

[illegible] τοῦ κυρίου. διὰ δὲ [illegible]

[illegible] κωλύσαι [illegible]

κωλύσαι τινές, ὡς αὐτοὶ δεσπόται. [illegible] τῶν

[illegible] οἷα καὶ ἡ τοῦ φαρισαίου κώλυσις. οὐ

[illegible] λαὸν καὶ λέγοντος· τὸν

κύριον [illegible] καὶ τὸν [illegible]

Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ. [illegible]

[illegible] ἵνα [illegible] τὴν προφητείαν Ζαχαρίου·

[illegible] ἔργον γὰρ καὶ λόγος

[illegible] προφητείαν· ἔργον μέν, [illegible]

λόγος δέ, [illegible]

[illegible]

Καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] προφητῶν [illegible]

[illegible]

Ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον λῃστῶν· σπήλαιον τέλ.
καλεῖ τὸν ναόν· διὰ τὰς ἐν αὐτῷ γινομένας καπηλείας·
διὰ τῶν τῆς περιουσίας συναλλαγμάτων· λῃστῶν δέ, τοὺς ἐν
αὐτῷ ὄντας· διὰ τὸ τῆς φιλοκερδείας λῃστρικὸν πάθος· ἢ
τοὺς ἐμπόρους, διὰ τὸ λῃστρικὸν τῆς αἰσχροκερδείας· οἳ τὴν
τῶν θυσιῶν χρείαν, πρόφασιν αἰσχροκερδείας λαμβά-
νοντες· αἶγας καὶ τρυγόνας καὶ περιστερὰς ὑπὲρ [illegible]
ἐπώλουν· οἱ δὲ ἀργύρια [illegible] λαμβάνοντες, [illegible]
ἐν ἀλλαγῇ· οἳ καὶ κολλυβισταὶ καλοῦνται [illegible]:
Καὶ προσῆλθον αὐτῷ, χωλοὶ καὶ τυφλοί· τῶν Ἰουδαίων καὶ
κωλυθέντων ἐκ τοῦ ναοῦ σὺν ταῖς διαλλάγμασι θυσίαις αὐτῶν
[illegible] προσέρχονται χωλοὶ καὶ τυφλοὶ καὶ θεραπεύονται· οἱ τόπον ἐ-
πέχοντες τῶν ἐθνῶν· ἐξ ὧν δὲ θεραπεύει τοὺς τυφλοὺς
καὶ χωλούς, δείκνυσιν αὐτοῦ τὴν δύναμιν· ὅτι [illegible]
[illegible] καὶ ποιητής, καὶ τὸ λεῖπον ἀναπληροῖ:
Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια
ἃ ἐποίησε· καὶ τοὺς παῖδας κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ·
καὶ λέγοντας· ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβίδ· ἠγανάκτησαν καὶ
εἶπον αὐτῷ· ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει
αὐτοῖς· ναί· οὐδέποτε ἀνέγνωτε· ὅτι ἐκ στόματος νη-
πίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον, καὶ κατα-
λιπὼν αὐτούς, ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν
καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ:-
Ἐπειδὴ τὸν ὕμνον τὸν εἰς τὸν θ(εὸ)ν λαληθέντα ἐκ Δα(βί)δ, εἰς αὐτὸν ἔφερον
οἱ παῖδες· ἀγανακτοῦντες οἱ ἀρχιερεῖς, ὡς ἂν ἀρχομένου
[illegible] ἔλεγον αὐτῷ, ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν·
ἀγνοοῦντες ὅτι θ(εὸ)ς κ(ύριο)ν· ὅσα γὰρ οἱ προφῆται εἶπον περὶ χ(ριστο)ῦ,
ὡς περὶ θ(εο)ῦ εἶπον· διὸ καὶ ἁρμοδίως [illegible] τὸ λαληθέν·
ἔφη· ναί· δεικνὺς ὅτι αὐτὸς ἦν ὁ ἀληθὴς υἱὸς τοῦ θ(εο)ῦ, εἰς ὃν ὁ
ὕμνος ἐλαλήθη ἐκ τοῦ Δα(βί)δ· ἐλέγχων τοὺς Ἰουδαίους μηδὲν εἰδότας·
καὶ διδάσκει· ὅτι δι᾽ αὐτὸν ἐχρησμῳδήθη ὁ λόγος οὗτος· ἐπει-
δὴ δὲ [illegible] οὐκ ἠδύναντο [illegible] ὅτι [illegible]
[illegible] αὐτῶν, ἵνα κωλύσῃ αὐτάς· ὡς [illegible]
[illegible] τοῦ ὕμνου· αὐτὸς δὲ [illegible], οὐ κολάζ(ει)·
ἐκείνοις δὲ [illegible]· ὡς μὴ [illegible]

[illegible] ἐθαύμαζον [illegible] καὶ οἱ μαθηταὶ [illegible] περὶ αὐτοῦ, [illegible] καὶ διαπορεῖν [illegible] αὐτοῦ [illegible] ἐκεῖ θεμελιοῦν [illegible] τὸ δὲ ὡσαννὰ ἑρμηνεύεται σῶσον δή [illegible] ὁ ἐρχόμενος δὲ [illegible] καὶ υἱὸς τοῦ πατρὸς [illegible] Καὶ ἐν ὀνόματι Κ(υρίο)υ, κ(υρίο)υ καλοῦμεν [illegible] καὶ εὐλογημένη [illegible] τοῦ [illegible] δοξολογούμενος ἐν τῇ φύσει θ(εο)ῦ. —

Καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰ(ησοῦ)ς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Θ(εο)ῦ· καὶ ἐξέβαλε πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψε· καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς· καὶ λέγει αὐτοῖς· γέγραπται· ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται· ὑμεῖς δὲ ἐποιήσατε αὐτὸν σπήλαιον λῃστῶν· καὶ προσῆλθον αὐτῷ χωλοὶ καὶ τυφλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς.

ἀπο λύς Περὶ τῶν χρόνων, οὐ ταὐτὸν [illegible] ἐν τῇ διηγήσει [illegible] ὁ γὰρ [illegible] τοῦτο [illegible] ἐν τρίτῳ [illegible] Καὶ [illegible] διαφόρους [illegible]

ἀντ Καὶ ὅτι ἐξέβαλε πάντας τοὺς πωλοῦντας [illegible] οἱ καὶ ἔξω τοῦ ἱεροῦ ἐξέβαλε τοὺς πωλοῦντας [illegible] δεικνὺς ὅτι [illegible] καὶ [illegible] χρείαν [illegible] [illegible]

τῆς συκῆς τῆς ὁμοφυοῦς ἐκείνῃ τῇ ἐν τῷ παραδείσῳ· ἀφ' ἧς [illegible] οἱ
προγονεῖς ἐκεῖνοι, ἐρράψαντο ἑαυτοῖς περιζώματα· πρὸς
τὸ φῆναι καὶ διὰ τούτου [illegible]· ἐν ὅσῳ ὑποδείξῃ ὅτι αὐτὸς ἦν
ὁ τότε προσλαλήσας αὐτοῖς ἐν τῷ παραδείσῳ, ταύτῃ ἐπὶ
[illegible] ἁμαρτίας γυμνωθέντας, ἐπάταξεν· ἐπεὶ δὲ καὶ μὴ
καιροῦ ὄντος σύκων, αὐτῶν [illegible] καρπόν·
δούλη γὰρ αὐτοῦ [illegible] κτίσις· τὸ βούλημα [illegible]
[illegible] αὐτοῦ, ἀφανίζεται· διὸ καὶ ἡ συκῆ [illegible]· ὅτι τῷ
[illegible] ἰῦ· Καὶ [illegible]· καὶ [illegible]
καὶ [illegible] καιρὸν ὁ ζητῶν τὸν [illegible] καρπόν, οὐ χρείαν [illegible]·
τύπος δὲ ἡ συκῆ, καὶ τῆς Ἰουδαίων συναγωγῆς· καὶ τῆς ἐν
[illegible] καρπὸν οὐκ ἐχούσης [illegible] καὶ ἀρετῶν·
[illegible]· οὐ γὰρ [illegible] τὰ ἐν τύποις· καὶ μὴ εὑρὼν καρπόν,
μόνον δὲ φαντασίαν ζωτικὴν ἐν αὐτῇ, λέγει· τὸ ἀπὸ τοῦ νῦν
διὸ οὐκέτι καὶ κατὰ νόμον θυσίαι, ἀφ' ἧς [illegible]
τοῦ Ἰουδαίου· ἀλλ' ὥστε [illegible] ἔχρησατο [illegible]
δένδρῳ, ὡς σωφρονίσαι τὸν ἄνθρωπον· τὸν μὴ [illegible] ἔχοντα
αὐτῷ [illegible]· καρπὸν [illegible] δὲ ὁ [illegible]
[illegible]· ἄλλος δέ φησιν· εἰ μὲν οὖν ἦν καιρὸς σύκων·
ἡ δὲ καρπὸν οὐκ εἶχε· καὶ οὕτω κατηράθη· ἐν ὁμοίᾳ [illegible] τοῦ
τύπου [illegible]· οὐδεὶς γὰρ [illegible]
[illegible] δένδρῳ· εἰ δὲ ἔχον τὸν καρπὸν κατηράσατο,
ἀτοπώτερον ἦν τὸ καταράσασθαι. Καὶ [illegible]
[illegible] δένδρον· νῦν δὲ βουλόμενος δεῖξαι τοῖς ἑαυτοῦ μα-
θηταῖς· ὅτι δυνατός ἐστι καὶ [illegible] κολάζειν, [illegible]
μὲν ἀνθρώπων τοῦτο εἰργάσατο· ἀλλ' ἐπὶ τῆς συκῆς, ἔδειξε τὴν
κολαστικὴν αὐτοῦ δύναμιν· [illegible] ὅτι καὶ [illegible], ἐ-
δύνατο μέν, οὐκ ἐβούλετο δὲ τιμωρήσασθαι. Καὶ δεί-
κνυσι διὰ τούτου· ὅτι οὐ μόνον εἰς τὸ εὐεργετεῖν· ἀλλὰ
καὶ εἰς τὸ τιμωρεῖσθαι ἔχει δύναμιν.

Πεινᾶν μέν, οὐκ ἦν· προσχήματι δὲ ἦν πράγματος· τὴν ἰδίαν μὲν δει-
κνυμένου δύναμιν· εἰς τὸ μὴ [illegible] αὐτοῖς [illegible] τὸ πάθος
[illegible] δέχεσθαι:–

Μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα· [illegible]
τῆς [illegible], [illegible] τῆς συκῆς ἔδειξεν· [illegible] Καὶ

[illegible] προφητ[illegible]
[illegible] εἰ γὰρ [illegible]
[illegible] εἶπεν Κύριον [illegible]
[illegible] ἀλλὰ [illegible]
[illegible]
[illegible] χάριν [illegible] τοῦτο δὲ
[illegible] τῶν ἐθνῶν [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] ὅτι [illegible] αὐτοῖς Χριστόν, ἃ [illegible]
[illegible] καὶ δείκνυσιν, ὅτι τῆς φύσεώς ἐστι δημιουργός:

ὡρ Ὁ καταρτίσας τὸν αἶνον ἐκ στόματος νηπίων, ὁ Χς ἐστιν·
οὗ τῶν δακτύλων ἔργα εἰσὶν οἱ οὐνοί:

Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν· τὸ καταλιπεῖν· [illegible]
[illegible] ἡ κατάρα [illegible] διὰ τοῦ
[illegible] ἀφαιρ[illegible] τοῦ Ἰηλ· καὶ [illegible]
τὴν χάριν. καθὼς προεχάραξε διὰ τῶν προφητῶν. ὡς ὁ Ἱερεμίας
προφητεύει· ἐγκαταλέλοιπα τὸν οἶκόν μου· ἀφῆκα τὴν κλη-
ρονομίαν μου καὶ τὰ ἑξῆς· ἐξῆλθεν οὖν [illegible]
Βηθανίαν· καταλιμπάνει δὲ αὐτούς, [illegible]
ἀναχωρεῖν εἰς τὴν Βηθανίαν, [illegible]
χωρίσεως [illegible] καὶ [illegible] ἐκ τούτου οἱ
[illegible] τὴν πόλιν· [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] τὴν πόλιν, ἐκβάλλουσι καὶ τὰ ἑξῆς·—

Πρωΐας δὲ γενόμενος· ἐπανάγων ὁ Ἰς εἰς τὴν πόλιν, ἐπείνασε·
Καὶ ἰδὼν συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἦλθεν ἐπ' αὐτὴν· καὶ
οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ, εἰ μὴ φύλλα μόνον· καὶ λέγει αὐτῇ·
μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ἐξηράνθη
παραχρῆμα ἡ συκῆ· καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
ἐθαύμασαν λέγοντες· πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ
συκῆ· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰς, εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν·
ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς
συκῆς ποιήσετε· ἀλλὰ κἂν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε· ἄρθητι
καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται· Καὶ πάντα
ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες, λήψεσθε·
[illegible] Κύριος· [illegible] προφήτου [illegible]
[illegible]

Καὶ ἀμφιμαλλίασαι τῇ πίστει. κἂν μὴ φέρηται δὲ ἐν τῇ γραφῇ ὅτι τοῦτο καὶ οἱ μαθηταὶ πεποιήκασι· ἢ καὶ ὄρη μετέστησαν· οὐδὲν ἐκ τούτου· ἢ γὰρ οὐκ ἐποίησαν, διὰ τὸ ἀκενόδοξον· ἢ οὐκ ἐγράφη· τοῦτο δὲ οὐχ ἡ αἰτία ποιεῖ· ἀλλ' ἡ τοῦ θεοῦ πάντων δύναμις ἐνέργειαν χαρίζεται τοῖς ἁγίοις, διὰ τὴν τῶν ὁρώντων ὠφέλειαν:–

Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ, εἰς τὸ ἱερὸν, προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι, οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, λέγοντες· ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς· καὶ τίς σοι ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς, ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἕνα· ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι, κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ, τὸ βάπτισμα Ἰωάννου, πόθεν ἦν· ἐξ οὐρανοῦ, ἢ ἐξ ἀνθρώπων· οἱ δὲ διελογίζοντο παρ' ἑαυτοῖς λέγοντες· ἐὰν εἴπωμεν ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν· διατί οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· ἐὰν δὲ εἴπωμεν ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον· πάντες γὰρ ἔχουσιν ὡς προφήτην, τὸν Ἰωάννην· καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ· εἶπον· οὐκ οἴδαμεν. ἔφη αὐτοῖς καὶ αὐτός· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ:–

Κακοήθως ἐρωτῶσιν οὗτοι· ἵν' εἰ μὲν εἴπῃ ὅτι ἐν τῇ τοῦ θεοῦ, ἀποσπάσωσιν αὐτοῦ τὸν ὄχλον, τὸν ὑμνοῦντα αὐτὸν ὡς θεόν· εἰ δὲ εἴπῃ ἐν τῇ ἐμῇ, ὡς τύραννον διαβάλωσι καὶ αὐθάδη. τοῦτο δὲ ἐποίουν· αἰτιώμενοι ὡς ὑφαρπάζοντα τὴν ἱερατικὴν ἀξίαν. Καὶ διαπτοοῦντα τὸ ἱερόν· ὡς τὴν ἐξουσίαν μνησάμενον παρ' αὐτῶν μαχόμενον· Καὶ ποιοῦντα τεράστια παράνομον· ἐπειρῶντο γὰρ δεῖξαι ὅτι ἐν ἀλλοτρίᾳ ἐξουσίᾳ καὶ οὐχ ὡς θεὸς αὐτὸς ἐποίει· ἀλλ' ὡς ἀλαζὼν ποιεῖ μὲν ἐπιβουλεύων· ὡς ἀντίθεος ὑφαρπάζων ὑφ' ἑαυτὸν τὴν τοῦ θεοῦ τιμήν· μόνον γὰρ τοῦτο ἔλεγον πρὸς αὐτόν· σὺ ὡς τίς ἐκβάλλεις τοὺς πωλοῦντας· μήτε ἱερατικὴν ἀρχὴν ἔχων· μήτε τὸν διδασκαλικὸν λαχὼν θρόνον· ἢ τὸ, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ, ἐμοὶ μὲν δοκεῖ ὥς τινες ἐξ αὐτῶν· ἐν ποταπαῖς ἐνεργείαις καὶ ἐπὶ ποταπῇ δυνάμει φαντασίαν ἐμποιούσαις, πολλάκις ἐν δαίμοσιν· νόει γάρ μοι τὸ ὑπ' αὐτῶν λεγόμενον· ὅτι ἐν Βεελζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια· πόθεν γὰρ ἂν ἐποίει αὐτοῖς

ἀρχ

[illegible] καὶ [illegible] ἔδειξεν· συκῆν εἶχεν [illegible] [illegible] ἐφιστάμενον· καὶ ἦλθε ζητῶν ἐν αὐτῇ καρπόν. Καὶ οὐχ εὗρε· [illegible] εἰ καὶ χρόνος δὲ ἐξηράνθη, τοῦ τὸ ἐν τῇ [illegible] [illegible] ἀλλ᾽ [illegible] σημεῖόν τι καί. Καὶ [illegible] ἀλλὰ διὰ τῶν προφητῶν· ὅτι μὴ ἀλλ᾽ [illegible] καὶ ἐν [illegible] ζητεῖ· ἡ μὲν οὖν [illegible] ἐλέγχει τοῦ Ἰ(ησο)ῦ [illegible] περὶ τούτου [illegible] διὰ τῶν προφητῶν· περὶ τὸν δὲ [illegible] τοῦ θ(εο)ῦ· φύλλα δὲ εἶχε μόνον ἡ συκῆ· ὡς τότε ἡ [illegible] καρπὸν μὲν οὐκ ἔχουσα· φύλλα μὲν δὲ μόνον σκιάν· τοῦτ᾽ ἔστιν [illegible] καὶ τὸν ναόν· καὶ τοῖς ἱερεῦσι· καὶ τὸ θυσιαστήριον· τὸ δὲ [illegible] καρπὸν [illegible], οὐκ [illegible] Ἰουδαίων [illegible]· οὐ γὰρ ἐξ αὐτῆς ὁ καρπὸς ἐκείνη· ἀλλ᾽ ἐκ τῆς [illegible]· [illegible] καὶ τοῖς Χ(ριστο)ῦ [illegible]· τὸ δὲ ἦλθεν εἰ ἄρα εὑρήσει καρπὸν ἐν αὐτῇ, τὴν [illegible] ὁμοίαν αὐ[illegible]· οὐ γὰρ διὰ τοῦτο ἦλθε· καὶ γὰρ αὐτὸς ἐγίνωσκε τί καὶ [illegible] οὐκ ἦν σύκων· καὶ γὰρ καὶ τὰς [illegible] ὁμοίας γράφουσι· ὥσπερ [illegible] τῆς ὁμοίας αὐτῶν· οὕτω καὶ τὸ μὲν ζῆν δι᾽ αὐτοῦ αὐτὴν καὶ τηρεῖσθαι· τὸ δὲ ἔχον δι᾽ αὐτοῦ [illegible]· ἵνα τῆς τιμωρητικῆς αὐτοῦ δυνάμεως ἀπόδειξιν παράσχῃ:—

ἀρχ Καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκῆ. Συκῆν δὲ νοητέον ὧδε τὴν τῶν Ἰουδαίων συναγωγήν· καὶ τὴν ἐν τύποις καὶ σκιαῖς λατρείαν· καρπὸν μὲν οὐκ ἔχουσαν [illegible] καὶ ἀρκοῦντα τῷ Ἰ(ησο)ῦ· τὴν ἐν [illegible] λατρείαν· διὸ ὡς μὴ ποιοῦσαν γλυκὺν καρπόν, ἐξήρανεν ὁ Κ(ύριο)ς Ἰ(ησοῦ)ς· τρόπον τινὰ [illegible]· καὶ τὸν ἐκ τῆς ἀνθρωπότητος ζητῶν καρπόν· οὐκ [illegible]· ἐπειδὴ οὐ μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται, [illegible]· [illegible] οὐκέτι [illegible] κατὰ νόμον λατρεῖαι, [illegible] τοῖς Ἰουδαίοις:

ἀρχ Τινὲς τῆς ξηρανθείσης συκῆν, εἰς τὴν [illegible] ἔχει δὲ καὶ ἕτερον νοῦν· ἐν γὰρ συνηθείᾳ τὴν ἐξ [illegible] [illegible] ἑαυτοῖς φύλλα ἐποίησαν [illegible] περιζώματα. Καὶ τοῦτο τὸ μυστήριον· ἐκ τοῦ συνάπτει τὴν συκῆν τῷ [illegible] ὄρει· τὸ δὲ ὄρος τοῦτο, εἰς τὸν διάβολον μὲ[illegible]

τέλ Ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε. [illegible] ὁ Κ(ύριο)ς τὴν [illegible] πίστιν [illegible] τοῖς μαθηταῖς· ἐὰν [illegible]

[illegible]

λέγοντες, [illegible] ἐξ αὐτοῖς· [illegible] ἐρωτ-
[illegible] ὁμοίως ἐρώτησιν. ἢ
[illegible] καὶ [illegible] ζωὴν
[illegible] Ἰωάννου [illegible] αὐτοῦ
[illegible] δὲ εἰπεῖν [illegible] οὐδὲ αὐτὴ
ἀποκρίνασθαι· διδάσκων ὅτι τοῖς ἐκ κακουργίας [illegible] μηνύειν,
οὐδὲ [illegible] χρησίμων [illegible] ὁ Χ(ριστό)ς· ἤτοι δὲ λέγει [illegible]
[illegible] αὐτοῖς [illegible] φανερώσαντο:-

Ὁ δὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν· διὸ καὶ [illegible] φανερῶν λόγων ἐ-
ξ αὐτῶν [illegible] ἀποκρίνεσθαι· [illegible] τοῦτο δὲ [illegible] εἰ-
δὼς [illegible] ἐρώτησιν· ἀλλὰ δεικνὺς αὐτοῖς [illegible]
καὶ φθονερῶς· καὶ [illegible] ἑαυτοῦ [illegible] εἰ γάρ
[illegible] Ἰωάννῃ [illegible] αὐτοῦ· καὶ ὅτι αὐτοῦ
[illegible] αὐτοῦ Κ(ύριο)ς [illegible] οὐ καὶ [illegible]
[illegible] ταῦτα ποιεῖ· εἰ δὲ [illegible] ἀληθῆ [illegible] αὐτῷ·
[illegible] ὄχλον· οὔτε
[illegible] διὸ καὶ [illegible] μαρτυροῦντι [illegible] Χ(ριστο)ῦ· οὐκ [illegible]·
[illegible] δὲ αὐτῷ [illegible] Χ(ριστ)ῷ:.

Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ· ἄν(θρωπ)ος τις εἶχε δύο τέκνα· καὶ προσελ-
θὼν τῷ πρώτῳ, εἶπε· τέκνον· ὕπαγε σήμερον ἐργάζου
ἐν τῷ ἀμπελῶνί μου· ὁ δέ, ἀποκριθεὶς, εἶπεν· ἐγὼ κ(ύρι)ε·
καὶ οὐκ ἀπῆλθεν· καὶ προσελθὼν τῷ δευτέρῳ, εἶπεν ὡ-
σαύτως· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν οὐ θέλω· ὕστερον δὲ
μεταμεληθεὶς, ἀπῆλθε. τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησε τὸ
θέλημα τοῦ πατρός· λέγουσιν αὐτῷ, ὁ ἔσχατος· λέγει αὐτοῖς
ὁ Ἰ(ησοῦ)ς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προ-
άγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θ(εο)ῦ· ἦλθε γὰρ πρὸς
ὑμᾶς Ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύ-
σατε αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν
αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες, οὐ μετεμελήθητε ὕστερον
τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ:.

Α[illegible] εἰσάγει [illegible] ἀρχῇ· καὶ τὸ μὲν ἕν,
λέγει [illegible] καὶ [illegible] Ἰ(ησοῦ)ς· [illegible]
[illegible] τὸ δὲ ἕτερον, τὸ [illegible]
[illegible] Χ(ριστο)ῦ· [illegible]

[illegible] προφ[illegible] αὐτοῦ ἔχει. Καὶ ἀ-
τοῖς ὀχλοῦσιν [illegible] αὐτοῖς ἐν [illegible] λέγων·
[illegible] χεῖρα [illegible] αὐτοῖς ἐν [illegible] πα[illegible]

Η [illegible]. οἱ λαοὶ δὲ αὐτοῦ τὴν χεῖρα ἐπέτεινον θεῷ καὶ [illegible]
[illegible] χεῖρας [illegible] Ἰουδαίους ἐν [illegible]
φυτευθῆ-
ναι δὲ [illegible] τοῦ θεοῦ ἐν [illegible] φρεμμάς, ὀνόματι
[illegible] τοῦ θεοῦ [illegible] θυσιαστηρίου·
οὐ [illegible] αὐτοῖς [illegible] ἔθνεσι· λιμός, τὸ θυσιαστήριον
[illegible] τῶν [illegible] πῦρ [illegible] ὀνόματος [illegible]
οἱ [illegible] τοῦ ναοῦ· καὶ οἱ σοφοὶ καὶ οἱ διδάσκαλοι. ἀπο-
[illegible] οἱ λαοὶ δὲ αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμέρας ἐν [illegible]
καὶ νυκτὸς ἐν [illegible] πυρὸς αὐτοῖς [illegible] τοῦ θεοῦ [illegible]
[illegible] τοῖς Ἰουδαίοις
[illegible] ἀπεκτάνθη [illegible]
ἐν [illegible] καὶ [illegible] προφητικὴ [illegible]
[illegible] οἱ λαοὶ
[illegible] προφῆται· ὧν τὸν μὲν ἐ-
διαφόροις καιροῖς ἀπεκτείναντες προφῆται· ὧν τὸν μὲν Ἠσαΐαν
[illegible] Ἰερεμίαν [illegible] ὧν δὲ [illegible]
τὸν δὲ ἀπέκτειναν, ὡς Ζαχαρίαν ἀνὰ μέσον τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ
θυσιαστηρίου· οὓς δὲ ἐλιθοβόλησαν· ὡς Ζαχαρίαν υἱὸν Ἰωδαέ,
τὸν ἱερέα.

Τ[illegible] τοῦ θεοῦ [illegible] θυσιαστήριον αὐτῆς·
[illegible] προφῆται [illegible] φ[illegible] ἱερεῖς δέ,
[illegible] φρεμμάς [illegible] τόπου· καὶ τὸ
[illegible] χεῖρ,
[illegible] τούτοις [illegible]
[illegible] θεοῦ
[illegible] τοῦ ἐν αὐτῷ θεοῦ [illegible] οἱ [illegible]
θέντες τοῦ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ [illegible]
[illegible] ἐφύτευσε· φρεμμάς [illegible]
[illegible] ἱερεῖς [illegible]
[illegible] οἱ λαοὶ δὲ αὐτῆς [illegible] φύσιν
φυλάξαι [illegible]
[illegible] ὅτι [illegible] τοῦ λόγου [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
καὶ [illegible]

ἀπὸ

[illegible]

[illegible]

[illegible] τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις· λέ-
γουσιν αὐτῷ· κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς· καὶ τὸν
ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς οἵτινες
ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς
αὐτῶν [illegible] λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς
γραφαῖς· λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες [illegible]

[illegible]

καὶ ἱερωσύνης ἀφαιρεθῆναι, καὶ τοῦ φόβου τῶν ῥωμαίων· ἀλλ' ὅμως
καὶ [illegible]· νῦν δὲ [illegible], φροντίζει
[illegible] δὲ αὐτοῦ· οὐ γὰρ [illegible] ἀφαιρεθῆναι· ἀλλ' ἄλλοις
ἐδόθη γεωργοῖς· [illegible] οἱ δὲ οἱ [illegible] γεωργοί· καὶ
ἡμῶν καὶ ἡ ἐκκλησία·

Τοῦτο ἐστὶν ὅπερ καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς ἰωάννης ἔλεγεν· ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν,
ἐλεύσονται οἱ ῥωμαῖοι· καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος·
Λέγει αὐτοῖς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς· λίθον, ὃν
ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες· τοὺς διδασκάλους λέγει τῶν ἰουδαίων·
οἳ ὡς ἀχρεῖον μὲν αὐτὸν, ἀπεδοκίμασαν· τοῦ τέκτονα αὐτὸν
[illegible]· ἐκ κεφαλῆς δὲ ἀναφανείς· συνῆψε τοὺς δύο λαοὺς·
τόν τε τῶν ἰουδαίων καὶ τὸν ἐξ ἐθνῶν· εἰς [illegible]
ἑνώσας αὐτούς· τοῦτο γὰρ ἐστὶ [illegible] ὅτι καὶ ἄλλα
[illegible] ἡ χάρις καὶ αὐτὴ τὰ ἔθνη· ὃ καὶ ἡ τοῦ πατρὸς χάρις
εἰς τοῦτο [illegible]· καὶ ὁ πατὴρ [illegible]
[illegible] μὲν ἰουδαίων, ἡ [illegible] τοῦ θεοῦ· τοὺς τέκ-
[illegible] αὐτοῦ [illegible]· οἱ καὶ τὴν οἰκείαν [illegible]
[illegible]· οἱ [illegible] δὲ τῶν χριστιανῶν, οἱ [illegible] εἰς [illegible]
λίθον δὲ ἑαυτὸν εἶπεν, [illegible] ὅτι οὐ μόνον [illegible]· ἀλλὰ
καὶ ἐν [illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible] λίθον [illegible]· ὃ [illegible]
[illegible] ἐγένετο [illegible]· [illegible] λέγει αὐτὸν
[illegible]· [illegible] ἐπέρασε δὲ [illegible]
[illegible] αὐτοῦ [illegible]·

Ἐγένετο κεφαλὴ γωνίας· ἡ ἐκκλησία [illegible], συνδέουσα τοὺς δύο τοίχους· τὸν ἐξ ἰου-
δαίων καὶ τὸν ἐξ ἐθνῶν [illegible]· εἰς [illegible] λίθος·
[illegible] γωνίαν ποιεῖ, [illegible]· παρὰ κυρίου ἐγέ-
νετο αὕτη [illegible]. Καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον [illegible]
[illegible] καὶ λίθος, [illegible] καὶ αὐτὴ [illegible]·
[illegible]·

Ἐ[illegible] καὶ ἐπὶ αὐτόν· Καὶ [illegible]
[illegible]· [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]· Καὶ [illegible]
[illegible] ἑαυτοῦ·
[illegible]

ἀμὲ

ὡρ

ξ αἰ

φω

[illegible] ἱερέας τοῦ θεοῦ.

Ὅσα δὲ [illegible] λέγει [illegible] τὸν διὰ τῆς [illegible]

[illegible] φάρμακον, τὴν διὰ τῆς [illegible]

[illegible] ἀφορμήν· καθάπερ [illegible]

[illegible] ὁ δὲ [illegible] τῶν ἀλλοτρίων ἀφαιρούμενοι· ὁ δεσπότης [illegible]

[illegible] θεοῦ [illegible] τοῦ θεοῦ [illegible] ἅπαντας [illegible]

[illegible] ἀφειδοῦντων [illegible]

[illegible] ὑστέρους δὲ, τὸ ἱερατικὸν τάγμα καὶ ἅπαντας τοὺς τοῦ τάγματος [illegible]

[illegible] τοῦ θεοῦ [illegible]

[illegible] δὲ λέγει [illegible]

[illegible] θεοῦ [illegible]

[illegible] αὐτοῖς [illegible] κείμενα [illegible]

[illegible]

[illegible]

Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ· ὅστις ἐποίησε γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ· καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους· καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν· πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων· εἴπατε τοῖς κεκλημένοις· ἰδοὺ τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμασα· οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα καὶ πάντα ἕτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους· οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον· ὁ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν· ὁ δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ· οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν· καὶ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος, ὠργίσθη· καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ, ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησε· τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ· ὁ μὲν γάμος ἕτοιμός ἐστιν· οἱ δὲ κεκλημένοι, οὐκ ἦσαν ἄξιοι· πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν· καὶ ὅσους ἂν εὕρητε, καλέσατε εἰς τοὺς γάμους· καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας ὅσους εὗρον, πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς· καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων· εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους, εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου· καὶ λέγει αὐτῷ· ἑταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου· ὁ δὲ ἐφιμώθη· τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς διακόνοις· δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας ἄρατε αὐτόν· καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων· πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

Νῦν οἱ [illegible]

[illegible]

Καὶ [illegible] σου οἱ· [illegible] ἔχοντι. Κ

[illegible] δικαίως πάντα γίνεται·

[illegible] περὶ τοῦ δικαίου· [illegible] ἵνα μὴ θαρρῶ

[illegible] καὶ [illegible] αὐτοῖς δι

[illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

Εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς· [illegible] νυμφῶνος εἰσόδου

[illegible] ἔχει· ὁ δὲ ἐνδύματι

[illegible] καὶ τὴν γνῶσιν, [illegible]

[illegible] χάριτός ἐστιν ἡ κλῆσις· [illegible]

[illegible] ὅτι τὸ μὲν ἐκλήθημεν, χάριτός ἐστιν· τὸ δὲ [illegible]

καὶ καθαρὸν ἐνδυσάμενον· [illegible]

[illegible] Πῶς εἰσῆλθες ὧδε·

Ἑταῖρε [illegible] καὶ τὴν εἴσοδον [illegible]

ὅρα δὲ καί τοι τοῦ κηρύγματος [illegible]

[illegible] ἔνδυμα· —

Ἡ μὲν εἴσοδος· [illegible]

[illegible]

[illegible] ὁ βασιλεὺς· καὶ εἰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] καὶ εἰς τὸ πῦρ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Ἑταῖρε, [illegible] Ἑταῖρε

[illegible] ὡς ὁ Ἰούδας [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] οἱ ἐκ [illegible]

[illegible]

152

[illegible] λέγει τοῦ θ(εο)ῦ

[illegible] ἀλλόφυλον. εἰ δὲ οὐκ ἐ-

[illegible] αὐτὸν [illegible]

[illegible] καὶ [illegible] πρὸς

[illegible] ἐστὶν ὁ ἔξω [illegible]

[illegible] ἐλέγοντο παρὰ τοῖς ἰουδαίοις· ὅτι ἰου-

[illegible] καὶ δεκάτας καὶ [illegible]

καὶ [illegible] φέροντες [illegible] ἀλλόφυλοι [illegible]

[illegible] αὐτοῦ [illegible]

[illegible]

[illegible] αὐτόν [illegible]

[illegible] τοῦτο

[illegible] φόρον. καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible] φόρος δὲ [illegible]

[illegible]

[illegible] ἄρχεσθαι

[illegible] ἐκλείποντες ἄρχοντες ἐξ ἰούδα.

Τί [illegible] καὶ ἡ γραφή. [illegible] πρὸς αὐτοὺς ὁ Κ(ύριο)ς. [illegible]

[illegible] ὅτι Κ(ύριο)ς [illegible]

[illegible] ἀπορρήτων. καὶ ἐρωτᾷ, τίνος [illegible]

[illegible] γραφή. οὐχ ὡς ἀγνοῶν. ἀλλὰ [illegible]

[illegible] ὁ δὲ λέγει [illegible]

[illegible] αὐτοῦ [illegible]

[illegible]

φόρον [illegible]

[illegible] Κ(ύριο)ς αὐτοῦ [illegible]

[illegible]

[illegible] ὁ λίθος δὲ [illegible] Εἰ [illegible] οἱ [illegible]

[illegible] οἷον [illegible] ἐξ [illegible] αὐτοῦ [illegible]

Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι· συμβούλιον ἔλαβον ὅ-
πως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ· καὶ ἀποστέλλουσιν
αὐτῷ, τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρῳδιανῶν λέγοντες·
διδάσκαλε· οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ
θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις· καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός·
οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων· εἰπὲ οὖν ἡμῖν
τί σοι δοκεῖ· ἔξεστι δοῦναι κῆνσον Καίσαρι, ἢ οὔ· γνοὺς
δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν, εἶπε· τί με πειράζετε
ὑποκριταί· ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου·
οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ, δηνάριον· καὶ λέγει αὐτοῖς·
τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή· λέγουσιν αὐτῷ
Καίσαρος· τότε λέγει αὐτοῖς· ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος
Καίσαρι· καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ· καὶ ἀκούσαντες
ἐθαύμασαν· καὶ ἀφέντες αὐτόν, ἀπῆλθον·

Μετὰ τῶν Ἡρῳδιανῶν [illegible] Εἰ [illegible] οἱ Φαρισαῖοι [illegible]

[illegible]

ὡρι·

Καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη, καὶ ἡ ἐπιγραφή; λέγουσιν αὐτῷ Καίσαρος. τότε λέγει αὐτοῖς· ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι· καὶ τὰ τοῦ θ(εο)ῦ τῷ θ(ε)ῷ. Καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν· καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον.

Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν· Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· Διδάσκαλε, Μωσῆς εἶπεν· ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· Καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί· Καὶ ὁ πρῶτος γαμήσας ἐτελεύτησε· Καὶ μὴ ἔχων σπέρμα, ἀφῆκε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτά· ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει τίνος τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή; πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰ(ησοῦ)ς εἶπεν αὐτοῖς· πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφάς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θ(εο)ῦ. ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε ἐκγαμίζονται· ἀλλ' ὡς ἄγγελοι τοῦ θ(εο)ῦ ἐν οὐρανῷ εἰσι. περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ θ(εο)ῦ λέγοντος· ἐγώ εἰμι ὁ θ(εὸ)ς ἀβραάμ· καὶ ὁ θ(εὸ)ς ἰσαάκ· καὶ ὁ θ(εὸ)ς ἰακώβ· οὐκ ἔστιν ὁ θ(εὸ)ς θ(εὸ)ς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων. Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι, ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

Οἱ δὲ φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσε τοὺς σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό· Καὶ ἐπηρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν νομικὸς πειράζων αὐτόν· Καὶ λέγων· διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; ὁ δὲ ἰ(ησοῦ)ς ἔφη αὐτῷ· ἀγαπήσεις κ(ύριο)ν τὸν θ(εό)ν σου, ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου· καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. Καὶ αὕτη ἐστὶ πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται.

Συνηγμένων δὲ τῶν φαρισαίων, ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἰ(ησοῦ)ς λέγων· τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ χ(ριστο)ῦ; τίνος υἱός ἐστι; λέγουσιν αὐτῷ· τοῦ δαβίδ. λέγει αὐτοῖς· πῶς οὖν δαβὶδ ἐν πν(εύματ)ι κ(ύριο)ν αὐτὸν καλεῖ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

κ(αὶ) ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου· αὕτη ἐστὶ [illegible] ἐντολή· δευτέρα δέ, [illegible] αὐτῇ· [illegible] τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν· [illegible]

[illegible]

Τὸ δὲ [illegible] φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα [illegible]

[illegible] βαρέα [illegible] καὶ δυσβάστακτα [illegible]

ἐκεῖνοι [illegible]

[illegible]

οὐδὲ [illegible]

[illegible]

[illegible]

Φ [illegible] φιλεῖν τε καὶ φιλεῖσθαι [illegible] διδάσκαλοι [illegible]

Υ [illegible]

Μ [illegible]

φι

γελίας· ἀλλὰ προφάσει τοῦ προσεύχεσθαι μακρά· πλεῖον
παρ᾽ αὐτῶν χηρῶν αἰτοῦσι τοῦ ὄντος· διὸ ὥσπερ δὴ πιέζοντες
τοὺς παρόντας· καὶ ψευδῶς προσιόντες τῷ θεῷ· πλεῖον
κρίμα λήψονται· εἰ γὰρ ὁ ποιῶν καλόν, ἄξιός ἐστι τι-
μωρίας· ὁ δ᾽ ἐν προσχήματι εὐχαριστίας τοῦτο ποιῶν, χαλε-
πωτέρας ἐστὶ τιμωρίας ὑπεύθυνος· διὰ συρείδεαν ζητῶν·
Καὶ ὡς καταγριμάρτους καὶ ἀπανηκές· οἱ οὗτοι πλουσίους
ἀλλὰ τὰς χήρας σφοδρῶς ἐζημίουν· διό φησι τό, καὶ τὰ διὰ-
αἰτε ἔδει· καὶ αὐτὴ χρεία· ἢ τὸ, κατεσθίετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν·
ἀντὶ τοῦ, καρποῦσθε τοὺς οἴκους· αὐτὰς χήρας καὶ τοῖς ἀδε-
μέσιν ἔδει δίδοσθαι, καὶ μὴ ζόλ:–

Ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν· οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φα- ὡρι
ρισαῖοι εἶχον τὰς κλεῖς τῶν θυρῶν τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ·
τουτέστι τὰς θείας γραφάς:–

Τοῦτο φησὶν· ἐπειδὴ ἐκάλει ἑκάστους ἐν προσχήματι διδαχῆς· ἀμῆ
ὡς γὰρ διδάσκαλοι ὀφείλοντες σὺν ζῆν οὐ μόνον ἑαυτοὺς
ἀπαλλάττειν ἀπαγοῦντες τῷ χῷ, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐθέλοντας πι-
στεύειν, ἀντέστρεφον· ἔξω τοίνυν μένοντες αὐτοὶ τῆς βασιλείας
διὰ τὸ μηδὲν τῶν δεόντων πράττειν καὶ μὴ πιστεύειν τῷ
χῷ· διὰ τῆς μοχθηρᾶς αὐτῶν διδασκαλίας· κωλύουσιν
ἀναπατοῦντες καὶ τοὺς εἰσερχομένους εἰσελθεῖν:

Χαλεπὸς ὁ κατ᾽ αὐτοῦ τῶν ἔλεγχος· εἰ οὐ μόνον τὰς οἰκείας ἀπόλ- ✝
λυσιν ψυχάς· ἀλλὰ καὶ τὰς τῶν ὑποχειρίων· μήτε πιστεύον-
τες· μήτε ἄλλοις συγχωροῦντες πιστεύειν ὡς διδάσκαλοι.
οἷς ἐχρῆν θέμενοι ὑπηκόους ἀκολουθεῖν λαούς· οὐ μόνον δὲ τοὺς
αὐτηκοοῦντας ἐδίδασκον· ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐθέλοντας πιστεύειν·
ἀποστρέφοντες· ὑβρίζοντες τὸν χῶν καὶ δαιμονῶντα κα-
λοῦντες· καὶ τοῖς ὄχλοις παραγγέλλοντες, μὴ ἀκούειν αὐτοῦ·
Καὶ ἀποσυναγώγους ποιοῦντες, τοὺς ὁμολογοῦντας αὐτὸν χῶν:

Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί· ὅτι
περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν· ποιῆσαι ἕνα
προσήλυτον· καὶ ὅταν γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γε-
έννης διπλότερον ὑμῶν· οὐαὶ ὑμῖν ὁδηγοὶ τυφλοὶ· οἱ
λέγοντες ὃς ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδέν ἐστιν· ὃς δ᾽ ἂν ὀ-
μόσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὀφείλει· μωροὶ καὶ τυφλοί·

8

καὶ ζηλοῦντες τὴν τῶν δογμάτων ἀδελφότητα. καὶ τῆς συγγενείας
τῶν ἀδελφῶν. ὁ μόνος ὢν ὅσιος πατήρ· κοινὸς ὑπάρχει πατήρ.
δείκνυσι δὲ διὰ τούτων ὅτι καὶ αὐτὸς ἐστὶ μόνος διδάσκαλος,
ἀλλ᾽ ὅμως τὰ διδάγματα αὐτοῦ, ὡς υἱοθεσίαν ἀρτίως τοῖς ἀνθρώποις
τοῦ θεοῦ καὶ πατρός· καὶ εἰ ἐκεῖνος υἱοποιεῖται τοῖς ἀνθρώποις,
ἀλλ᾽ ὅμως, οὐκ ἄνευ τῆς διδασκαλίας καὶ προσενέξεως τοῦ θεοῦ·
πανταχοῦ τὸ σύμφωνον καὶ ὁμόγνωμον καὶ ἰσότιμον αὐτοῦ
τε καὶ τοῦ πατρὸς ἀναδεικνύς.

+ Εἷς γάρ ἐστιν ὁ πατὴρ ὑμῶν. ἐστὶν ὁ καὶ ἐπουράνιος κατὰ
λόγος. τοὺς γὰρ τῆς θείας γεννήσεως ἀξιουμένους. καὶ τέ-
κνα θεοῦ χρηματίζοντας. οὐ χρὴ ὅτι τέκνα σαρκὸς, ἀλλ᾽ υἱοὺς
θεοῦ ὀνομάζεσθαι:-

φ´ Ὁ δὲ μείζων ὑμῶν, ἔσται ὑμῶν διάκονος. ἐπειδὴ τοῖς ἀξιώμασι
μόνη τῶν δογμάτων ἐκφοβουμένους. ἔστιν ὅσους ἐπὶ τῶν ἰδεῖν
κενοδοξίας καὶ ἀλαζονείας πάθει ἔχοντας τούτων τὸν ὄλεθρον
σημαίνων διαζωμένους, ἐκκόπτει χριστὸν, τὴν ἀρχὴν καὶ ῥί-
ζαν τῆς κενοδοξίας, ἀμφίστομον καὶ ἠκονημένην μάχαιραν.
καὶ γὰρ εἰ δόξης πρωτείων ἐρᾶς· τὴν τῶν διακόνων καὶ ἐσχάτων
τάξιν ἐπιζήτει. τοῦτ᾽ ἔστι, ταπεινοφροσύνην ἄσκει.
διὰ ταύτης γὰρ ἔστι τυχεῖν τῶν ὡς ἀληθῶς πρωτείων.
γινώσκετε ὅτι εἰς τοιαύτην τῆς σπουδῆς ὑμῶν περι-
τρέπεσθε. ταπεινωθήσεσθε γάρ. καὶ γὰρ ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν,
ταπεινωθήσεται. οἱ δὲ πάντα ἐν τῷ λάθρα φυλάξαντες καὶ
ταπεινωθέντες, ὑψωθήσονται. πᾶς γὰρ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν,
ὑψωθήσεται. ἤγουν ταπεινούμενος, τὴν τῶν δογμάτων φυ-
λακήν. ἀφυλάκτου δὲ, τὴν συγγένειαν τῶν ἀδελφῶν.
ὁ δὲ τὸν ὅμοιον πατέρα δείκνυσιν:-

ΤΣ´
ΗΒ Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί· ὅτι κα-
τεσθίετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν. καὶ προφάσει μακρὰ
προσευχόμενοι. διὰ τοῦτο λήψεσθε περισσότερον κρίμα.
οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί· ὅτι
κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων.
ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε. οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε
εἰσελθεῖν:- Ὑποκριτὰς αὐτοὺς καλεῖ· ὡς ἑτέρως
ὑποκρινομένους εὐλάβειαν. μηδὲν δὲ ποιοῦντας τῶν ἔργων

καὶ [illegible] μόνοις μὲν [illegible] τίμιος μὲν ἄλλως ἀφορμὴν καὶ ἐπὶ μείζ[illegible] δωρήσονται· καὶ ποιεῖ μὲν τὰ ἄλλα· τὴν ὑμετέραν σπουδὴν καὶ τὸν ἀγῶνα· ἃ καταναλίσκετε ὑμῖν ἔθος εἰς τὸ ποιῆσαι προσήλυτον, ἔδει αἰσχυνθῆναι καὶ δυσωπηθῆναι· καὶ μὴ σπεύδειν μὲν ὑποδραμεῖν ἀλλάττοντας καὶ ἀφορμιῶν· καὶ πάντα τὰ παρ᾽ αὐτῶν παρὰ τοῦ ποιεῖν, ἀμελεῖν δὲ καὶ ὑποφοράν· ἀλλὰ καὶ ἀσεβεῖσιν πρίασθαι μαθητὴν ποιῆσαι:

Οὐαὶ ὑμῖν ὁδηγοὶ τυφλοί· Τυφλοὺς αὐτοὺς καλεῖ, ὡς μὴ θέλοντας τὰ συμφέροντα διδάσκειν. Λέγει δὲ καὶ τὰ σφάλματα αὐτῶν· τοῦ λέγειν ἀδιακρίτως ὃ ἐδόκει αὐτοῖς· ὡς τῶν ἀξιολόγων μὲν καταφρονοῦντας· τῶν δὲ ἐλαχιστοτέρων λόγον ποιουμένους· καὶ οὐ τὰ αἴτια τοῦ ἁγιασμοῦ τιμῶντας, ἀλλὰ τὰ δι᾽ ἐκείνων ἁγιαζόμενα· τὸν γὰρ χρυσὸν σκεῦος· οἷον τὸν χρυσοῦν καὶ τὴν στάμνον καὶ τὰ ὅμοια· παρ᾽ ὅτι μάλιστα ἅπαντα τοῦ ναοῦ· διὸ διασύρει αὐτοὺς ὁ κ(ύριο)ς· ὅτι οὐ μόνον συνεχέστερον τὸ κατὰ ναοῦ ὀμνύειν, ἀλλ᾽ ὅτι καὶ ἔλεγον· οὐδέν ἐστι τὸ κατὰ τοῦ ναοῦ ὀμνύειν· οὔτε γὰρ ὅρκον ἡγεῖσθε φησὶ τὸ ὀμόσαι ἐν τῷ ναῷ, ἀλλὰ τὸ κατὰ τὸν χρυσὸν, τὸν ἐν τῷ ναῷ, τὸν ἀποκείμενον· ὃς διὰ τοῦτο ἦν ἅγιος, ὅτι εἰσηνέχθη ἐν τῷ ναῷ· καὶ γὰρ τὰ ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου τιθέμενα, ἁγιάζει ἐπιτιθέμενα αὐτῷ· ἐπεὶ δὲ ἱερῶν, τὸ ἐναντίον ἐστί· τὰ γὰρ ἐπὶ τοῦ χοϊκοῦ ἱερῶν θυσιαστηρίου ἐπιτελούμενα καὶ τελούμενα, ἁγιάζει καὶ τὴν τράπεζαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ σκεύη· ἀντίτυπα γάρ εἰσι τοῦ δεσποτικοῦ σώματος. ἐάν τις εὑρεθῇ ὀμόσας κατὰ τοῦ χρυσοῦ σκεύους· ἢ ὡς προσαχθέντος ἐπὶ θυσίαν δώρου ἐπιορκήσας, καταδικάζεται ἴσα ἀποτίσαι καθ᾽ ὃν καὶ ὤμοσεν· ὁ δὲ κατὰ τοῦ ναοῦ ὀμόσας· ἐπεὶ πρόδηλον οὐχ οἷόν τε ἦν ποιῆσαι τὸν ψευσάμενον ἕτερον ναὸν ἢ θυσιαστήριον, ἀπελύετο. Οὗτοι δὲ οἱ ὅρκοι τῶν Φαρισαίων ἦσαν εὑρέματα· οὐ τῆς γραφῆς· αὐτὴ γὰρ κατὰ μόνου τοῦ θ(εο)ῦ, λέγει ὀμνύειν:-

ἀμπε

Μωροὶ καὶ τυφλοί· τίς γὰρ μείζων ἐστίν· ὁ ναὸς ὁ ἁγιάζων. ἐπειδὴ γὰρ χρυσὸν ἐθαύμαζον τὸν ἐν τῷ ναῷ, ὑπὲρ τὸν ναόν· διὰ τοῦτο χρυσὸν ὑπὲρ τὸν ναὸν ἐτίμων· δέον μὴ τὴν ὕλην τιμᾶν· ἀλλὰ τὸ ὄνομα τοῦ θ(εο)ῦ· ὅτι θ(εο)ῦ ὀνόματι ὁ ναὸς ἀνέκειτο. καὶ ὁ χρυσὸς διὰ τὸ ὄνομα τοῦ ναοῦ τίμιος ἀποδείκνυται. Καὶ οὐ δι᾽ αὑτόν

τί γὰρ μείζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁγιάζων τὸν χρυσόν· καὶ ὃς ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδέν ἐστιν· ὃς δ᾽ ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὀφείλει. μωροὶ καὶ τυφλοί· τί γὰρ μεῖζον· τὸ δῶρον, ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἁγιάζον τὸ δῶρον· ὁ οὖν ὀμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, ὀμνύει ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ· καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ ναῷ, ὀμνύει ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν τῷ κατοικήσαντι ἐν αὐτῷ, Καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ, ὀμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ θεοῦ· καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ:

ἀπ̄ ἀρχ. Πάλιν οὐαὶ ὑμῖν· ὅτι καὶ οὓς μετὰ πολλοῦ πόνου κέκτησθε, οὐ καταπαύετε οὐδὲ φυλάττετε· ἀλλὰ καὶ χείρους ποιεῖτε· πέφυκε γὰρ ὁ μαθητής· εἰ φαῦλον κέκτηται τὸν διδάσκαλον· ὑπόδειγμα καὶ μίμημα αὐτοῦ διὰ τὴν ἐπὶ τὸ χεῖρον εὐχέρειαν· ὅταν γὰρ ἐξ ἐθνῶν τις προσηλυθεὶς τὸν νόμον ζηλώσῃ, κἂν δικαιώσει· ἢ ποιότητα ἐξ εἰδωλολατρείας δυνηθῇ τὸ μεταρρυθμίσαι τινάς, οὐ κατ᾽ αὐτοὺς τοὺς πιστεύσαντας ἀκολουθεῖν τοῖς νόμοις· ἀλλὰ ταῖς ἀνθρωπίναις διδασκαλίαις· τὸ οὖν δοκοῦν αὐτὸν εἶναι καλόν, ἄχρηστον ἀποφαίνει· υἱὸν δὲ γεέννης ποιεῖτε φησίν, ἀντὶ τοῦ αὐτὸ γέννημα ποιεῖτε αὐτόν· ἤτοι υἱὸς γεέννης λέγεταί τις, διὰ τὸ οἰκειότητα ἀναλαμβάνειν πρὸς τὸ τῆς γεέννης πῦρ· διπλότερον δὲ αὐτῶν εἶπεν, ἵνα ἀμφοτέρους φοβήσῃ· τούς τε διδασκάλους, καὶ τοὺς ἀκροατάς:–

ὡρί Τοῦτο τοίνυν φησί· πολλὴν μὲν ἐνεδείκνυσθε σπουδήν, ὥστε τινὰ τῶν ἀλλοτρίων ἐθνῶν τοῦ Ἰσραὴλ· ἀπὸ τῆς ἀσεβείας ἀλλὰ καὶ ποιεῖν προσήλυτον· ἐπειδὰν δὲ οἰκεῖον τοῦ νόμου αὐτὸν καὶ τῆς εὐσεβείας εἶναι δόξητε ποιεῖν, τότε αὐτὸν ἐργάζεσθε υἱὸν γεέννης· ὡς μηδὲ λόγον τινὰ ποιεῖσθαι τῆς τῶν προσηκόντων διδασκαλίας· ὥστε μάτην μέγα φρονεῖτε ἐπὶ τῷ διδάσκειν ἑτέρους:

φώ: Τὸ υἱὸν γεέννης· ἀντὶ τοῦ οὕτως ἔχειν οἰκείως· διὰ ὧν ἁμαρτάνει πρὸς τὴν γέενναν παρασκευάζετε· ὡς υἱὸς πρὸς τὴν προσήκουσαν μερίδα· τὸ δὲ διπλότερον ὑμῶν, τὴν ἀκρίβειαν αὐτῶν δεῖ τὸν προσήλυτον ῥᾳθυμίαν καὶ ἀμέλειαν δηλοῖ· ὅτι καὶ ἰδίᾳ τε αὐτὸν διπλότερον ὑμῶν ἐξαμαρτάνοντα· καὶ διὰ τοῦτο διπλότερον ὑμῶν γεέννης υἱὸν γενόμενον, οὐκ ἐβούλεσθε· φείδεσθε καὶ διορθοῦσθε· ἵνα διὰ τῆς ὑμῶν αὐτῶν τροφῆς καὶ διορθώσεως,

Οὕτως καὶ ὑμεῖς· ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι.
ἔσωθεν δὲ, μεστοί ἐστε ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας::

Πάλιν [illegible] αὐτοὺς ὡς ἀνοήτους· τῶν μὲν μικρῶν [illegible] ζουσι μὲν
τῶν λαχάνων, μηδενὸς ἀξίου μένουσι λόγον· οὐδὲ ταῖς μεγάλαις ζη-
τοῦντες [illegible]· οὐ περὶ τοῦ κυμίνου τῆς δεκάτης
ἀποδεκατοῦντες, ὡς τοῦ νόμου κελεύοντος διὰ φιλοκέρδειαν,
τῆς τοῦ δικαίου ἐπιμελείας, οὐδὲ μικρὸν ποιούμενοι λόγον· οὐ
κρίνοντες τὸ ὀρθόν· οὐδὲ συμπαθοῦντες, οὐδὲ πίστιν ἔχοντες
εἰς θεὸν εὐσέβειαν::

Ταῦτα ἔδει ποιῆσαι. Εἰ τοίνυν δὲ ταῦτα ἔδει ποιῆσαι κἀ-
κεῖνα μὴ ἀφιέναι· οὐχ ὡς [illegible] ἐκείνων ἐπὶ τῶν νό-
μων [illegible] σμικρολογίαν ταῦτά φησιν· ἀλλ' ἐκ τῶν σωματικῶν
ἐπὶ τὰ τῆς ψυχῆς [illegible]· διὸ καὶ [illegible] κρίσεως ἐ-
μνήσθη· [illegible] ἐκ [illegible] τῆς ζωῆς [illegible]· διὰ μὲν
γὰρ τοῦ ἐλεεῖν, καὶ [illegible] ἐλεούμεθα· διὰ δὲ τῆς κρίσεως,
καλῶς κρίνειν δεδιδάγμεθα τοῖς [illegible]μένοις· διὰ δὲ
τῆς πίστεως [illegible]· ὡς δὲ ἂν [illegible]
καὶ μηδὲν εἰδότας ὧν δεομένων· καλεῖ αὐτοὺς ὁδηγοὺς
τυφλούς· μὴ [illegible]μένους διορθοῦσθαι· ἀλλὰ καὶ ἄλλους
ἐπιχειροῦντας διδάσκειν· καὶ οἰομένους [illegible] δὲ
τὸ [illegible] τὴν κάμηλον, [illegible]
[illegible]· τὸ δὲ ζητεῖν τὰ μικρὰ καὶ [illegible] καὶ περὶ
[illegible]· διϋλίζειν τὸν κώνωπα·
[illegible] μικρῶν, [illegible] θέτηται· διὸ ἐκεῖ-
[illegible], οὐδὲ [illegible], οὐδὲν ὠφελεῖ:

Ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου. τουτέστι φησίν· [illegible]
[illegible] ποιεῖτε [illegible] ὁσίως. [illegible] ποτήρια ἔ-
[illegible]· ἤτοι [illegible] καὶ [illegible], [illegible]
[illegible] ἔσωθεν [illegible] αὐτοῖς· οἶνον ἐκ συκοφαντίας
[illegible]ντες καὶ [illegible] ἐσθίοντες· μὴ κτησάμενοι οἶνον ἐ-
[illegible], καὶ γίνεται ὁ [illegible] οἶνος ἔσωθεν τοῦ ποτηρίου.
[illegible]· ὥσπερ ὀφείλει φησὶ τὰ ποτήρια καὶ [illegible]
ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν εἶναι καθαρά· καὶ ὑμᾶς, οὐ μόνον
σχήματι ὀφείλετε φαίνεσθαι θεοσεβεῖς, ἀλλὰ καὶ ἔσω-
θεν καρδίαν εἶναι καθαροί· οὐδὲ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

θυσιῶν ὡς φέροντα, διὰ τὸ ἐξ αὐτῶν κέρδη, τὸ δῶρον τοῦ θυσιαστηρί-
ου μᾶλλον ἐδόξαζον· ὃ ἐπιφέρειν ἔδει ἐπιθῆναι τῷ θυσιαστηρίῳ. πρ-
ῶτον μέν· ἢ μάλιστα· ἢ τί ποιοῦντον· διὰ τὸ εἶναι αὐτὸ τὸ θυσιαστήριον
αὐτό φησιν· θυσίαι ἢ δῶρον θεοῦ καὶ ἡμῖν κἀκεῖνο μᾶλλον ἁγιάζεται· καὶ ἁγιασμὸς
δείκνυσι· καὶ γὰρ τὸ μὲν θυσιαστήριον, ἐχρίετο τῷ ἁγιάζοντι
χρίσματι· τὸ δὲ δῶρον, δι' ἐκείνου μετεχόμενον ἡγιασμένον.
οὐ μὴν ὡς ἐπὶ τοῦ ναοῦ κἀκεῖνο οὕτως. χρυσὸς γὰρ ἐν τῷ να-
ῷ, τοῦ θεοῦ τοῦ πατρὸς κυρίου, τὸ σῶμα ἐστὶν αὐτοῦ· καὶ δῶρον ἐν αὐτῷ τοῦ
πατρὸς κυρίου θυσιαστηρίου, τὸ σῶμα τοῦ χριστοῦ· διόπερ τὰ ἐνόμνυται,
μείζονα ναῶν, ἢ τὰ δεχόμενα· ἁγιάζεται μὲν γὰρ ἁγιάζει· ἐκεῖνα
δὲ ἁγιάζεται· κατηγοροῦσι δὲ ὑπὸ τοῦ κυρίου· ὅτι λέγοντες
οὐδέν ἐστι τὸ κατὰ τοῦ ναοῦ ὀμόσαι· ἀφορίζοντες χαρὰν ἀδιάφορον
αὐτὸ θεῖον. ἔχει δὲ τρόπος καὶ ἀναγωγικῶς αὐτῶν· οἱ δι' ἀγνοιαν
τὸν χριστὸν οὐ δεχόμενοι τὴν ἀλήθειαν, τὸν μωσέα καὶ τοὺς διὰ αὐτοῦ
τύπους, τιμιωτέρους ἔκρινον· τὸν μὲν χριστὸν τὸν ἁγιάζοντα
μωσέα, ἀθετοῦντες· θαυμάζοντες δὲ τὸν νόμον· ὅς ἐστι δὲ
τὸν ἁγιασθέντα· οὐχ ὅτι ἔχει τὰ δι' αὐτοῦ καὶ τοὺς τύπους· ἀλλὰ ὅ-
τι προσαναπαύσιν εἰ τὴν ἐν χριστῷ λατρείας τὸ ἀληθινὸν μυστήριον·
ὡς καὶ λόγος ὁ χρυσὸς διὰ τὸν ἁγιάζοντα αὐτὸν ναόν· καὶ καρπὸς
ὁ θυσίας, διὰ τὸν ἁγιάζοντα αὐτὸν θεόν. καὶ ἐν οἷς λοιπὰ τὰ ἐν αὐτῷ:

Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί· ὅτι
ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον·
καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου· τὴν κρίσιν καὶ τὸν
ἔλεον καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνα
μὴ ἀφιέναι· ὁδηγοὶ τυφλοί· οἱ διϋλίζοντες τὸν κώνωπα
τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες· οὐαὶ ὑμῖν γραμμα-
τεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί· ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔ-
ξωθεν τοῦ ποτηρίου· καὶ τῆς παροψίδος τοῦ πίνακος.
ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἁρπαγῆς καὶ ἀδικίας· φαρι-
σαῖε τυφλέ· καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου
καὶ τῆς παροψίδος τοῦ πίνακος· ἵνα γένηται καὶ τὸ
ἐκτὸς αὐτῶν, καθαρόν· οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φα-
ρισαῖοι ὑποκριταί· ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κε-
κονιαμένοις· οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὡραῖοι·
ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν· καὶ πάσης ἀκαθαρσίας·

καὶ οἱ προφῆται τὸ συνεχὲς ἐκάλουν· ὅτι ἀκάθαρτοι ἦσαν ὑποκρίσε(ως)
καὶ ἀνομίας· ὅτι ἁρπάζουσιν· ὅτι οὐ κρίνουσιν οἱ ἄρχοντες
αὐτῶν. κατὰ τὸν τοῦ δικαίου λόγον· καὶ τὰ δῶρα τὰ χρυσᾶ εὕροις ἂν.
περὶ θυσίας εἰκῇ ἀσχολουμένας· τούτων δὲ οὐ ζητοῦ λόγον·
ὥστε οὐδὲν ξένον οὐδὲ καινὸν, οὔτε τῆς τόλμης μονομαθείας. οὔτε
τῆς κατηγορίας· ἀλλ᾽ ἀκριβῶς γὰρ ὁ προφήτης, καὶ ἐπεὶ τὰ μὲ τοῦτο
τὸ εἰρημένον· οὐχ ἁπλῶς τάφον καλέσας· ἀλλὰ τάφον ἀνεῳ-
γμένον τὸν λάρυγγα αὐτῶν:

Ὅ ἐστιν ἀνομία, δύναμις τῆς ἁμαρτίας. ἔργον ἁμαρτίας:

Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί· ὅτι οἰκοδομεῖτε
τοὺς τάφους τῶν προφητῶν· καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν
δικαίων καὶ λέγετε· εἰ ἤμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν,
οὐκ ἂν ἤμεθα κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν· ὥσ-
τε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοί ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς προ-
φήτας. Καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν.
ὄφεις γεννήματα ἐχιδνῶν· πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως
τῆς γεέννης· Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προ-
φήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς· ἐξ αὐτῶν ἀποκτε-
νεῖτε καὶ σταυρώσετε· καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συνα-
γωγαῖς ὑμῶν· καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν· ὅπως
ἔλθῃ ἐφ᾽ ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον, ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς
ἀπὸ τοῦ αἵματος ἄβελ τοῦ δικαίου· ἕως τοῦ αἵματος. ζαχα-
ρίου υἱοῦ βαραχίου ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσι-
αστηρίου. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἥξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν
ταύτην. ἰερουσαλὴμ ἰερουσαλὴμ ἡ ἀποκτένουσα τοὺς προφήτας καὶ λιθο-
βολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν· ποσάκις ἠθέλησα
ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου· ὃν τρόπον ἐπισυνάγει ὄρνις τὰ
νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε:

Πάλιν ταλανίζει αὐτοὺς οὐχ ὅτι οἰκοδομοῦσι τοὺς τάφους τῶν προ- ἀμε π
φητῶν· οὐδ᾽ ὅτι κατεγίνωσκουσι τῶν πατέρων αὐτῶν· ἀλλ᾽ ὅτι
προσποιούμενοι ταῦτα χάριν ἐγκωμίων ἐποίουν· Κοσμεῖτε
δὲ τὰ τῶν προφητῶν φησι τοὺς τάφους· οὐ τιμῶντες αὐτούς·
ἀλλὰ τὴν τῶν φονευσάντων αὐτοὺς ἐκπομπεύοντες τόλμαν·
καὶ ὁμολογοῦντες ἑαυτοὺς υἱοὺς εἶναι τῶν φονευσάντων· ἵνα
μὴ συσκιασθῇ τὰ τετολμημένα ἐκείνοις· ἀφανισθέντων τῶν

ἐκ τοῦ τῶν σωματικῶν καθαρισμῶν φροντίζειν ἀλλὰ καθαρότητος· φροντί-
ζειν δὲ δεῖ τῆς ψυχῆς καθαρότητος· οὐδὲ γὰρ περὶ ποτηρί-
ου λέγει ἀλλὰ περὶ τῶν ἔξωθεν· λέγει τὸ σῶμα· τὸ δὲ ἔσω, τὴν ψυχήν
ἰδίως λέγει, τοιοῦτόν ἐστι· καὶ μόνον σπουδάζετε τοῖς δήμοις δι-
καιοι φαίνεσθαι· οὐδὲν τῶν τῆς ψυχῆς ὄντων μεριμνῶντες· ὡς οἱ τὸ ἔξω-
θεν μέρος τοῦ ποτηρίου πλύνοντες· ῥυπαρὸν δὲ μέρος
[illegible] ἐντιθέντες:—

ζήτ(ει) Καθάρισον οὖν πρῶτον, τὸ ἔσω· πολὺ κάλλιον καθαίρει καὶ λαμπρύνει τὸ
σκεῦος ἡ δικαιοσύνη, παρὰ τὸ ὕδωρ· ὡς πονηρὰ καὶ [illegible]
[illegible] εἰ χρὴ καθαροὶ τὸ σῶμα εἰσὶν οἱ δίκαιοι, παρὰ τὸ
ὕδατι καθαιρόμενοι· ὡς φησὶν ὁ Δαβίδ· νίψομαι ἐν ἀθώοις
† τὰς χεῖράς μου· ὥστε σύμφωνα τοῖς τοῦ νόμου, καὶ τὰ τοῦ Κυ(ρίου):
Διὸ σημαίνει χειρονόμος εἰ διδάσκει· τὴν ἐν τῷ νόμῳ καθαρότη-
τα· καὶ ἡ κατὰ τοὺς Ἰουδαίους συνήθεια, ποιαύτη τίς ἦν, ἐκ τῶν αὐτῶν
παραδόσεων· ἀποκλύζειν τὰ ποτήρια καὶ τὸ τοῦ ὅλου
σκεύους· ἵνα καθαρὸν ἐκ τῶν τῶν ἁμαρτωλῶν ἐπαφῆς τοῦτο
κατέχοιεν· καὶ οὕτως τὴν τῶν ἁμαρτωλῶν φεύγοιεν κοινωνίαν,
ὡς ἐκεῖνοι δὲ ὧν ἐφήπτοντο σκανδάλων ἐφαίνεσθαι· πολλοὶ δὲ μᾶλ-
λον παρεσκανδάλιζοντο διὰ τῶν τοιούτων ἐθῶν· φεύγειν τὴν ἀρ-
οἱ δὲ τὰ μὲν ἔθη αὐτῶν, ἐφύλαττον ἀκριβῶς· αὐτοὶ δὲ ἁρπά-
ζοντες καὶ ἀκαίρως κερδαίνοντες, ὡς ἐχθροὶ διὰ τῶν ἔργων ἐ-
ἀρχ(ή) γίνοντο:— Ὅτι παρομοιάζετε τάφοις
καὶ αὕτη ἡ παραβολή, ὁμοία τῇ πρὸ λαβοῦσῃ, τὸ διὰ
αὐτῶν διαγράφειν· ἔξωθεν μὲν γάρ, ἐσχηματίζοντο ἀσκητι-
ἔσωθεν δέ, ἔγεμον ἀσεβείας· ὁ γὰρ δέ ἐστιν [illegible] τάφοις
παραβάλλει δὲ αὐτοὺς ὡς κενοδόξους· καὶ ἐχθροὺς [illegible]
καθαρσίας γέμοντας· διὰ τὴν πορνείαν αὐτῶν [illegible]
σπουδάζοντας μέν, ἀπρεπεῖς φανῆναι τοῖς ἀνθρώποις· [illegible]
φροντίζοντας δὲ ἀρετῆς:—
ὡρι: Εἰς κενοδοξίαν αὐτοὺς σκώπτει· τάφοις κεκονιαμένοις [illegible]
διὰ τοῦ τὸ ἀσπάζειν αὐτῶν λέγει· [illegible] καὶ ἀκάθαρσία [illegible]
[illegible] τὸν καὶ κόνιν· καὶ ἀνομίας αὐτοῖς [illegible]
[illegible] δὲ τάφοις κεκονιαμένοις αὐτοὺς καλεῖ [illegible]
καὶ ἀκαθαρσίας γέμοντας καὶ [illegible] δεικνύντες
[illegible], διὰ τοῦ [illegible] τὸ δὲ οὐ χρὴ κενὸν, ἀλλὰ

λέγοντας· εἰ ἤμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν· οὐκ ἂν ἦμεν
κοινωνοὶ αὐτῶν· ἐξ ὧν ταῦτα λέγοντες κατὰ τῶν ἰδίων πατέρων
ὑπερηκόντισαν αὐτοὺς ἐν τῇ μιαιφονίᾳ· ἀνελόντες τὸν τῶν
προφητῶν κύριον, ἰησοῦν χριστόν· υἱοὺς γὰρ αὐτοὺς καλεῖ, τῶν φονευσάντων τοὺς
προφήτας· ὡς τὰ ὅμοια αὐτοῖς ποιοῦντας· διὸ καὶ ὄφεις
αὐτοὺς καλεῖ· γεννήματα ἐχιδνῶν· καὶ προαναφωνεῖ, ὅτι ἔμελ-
λον αὐτὸν ἀναιρεῖν. Καὶ ἐπιτακτικῶς λέγει αὐτοῖς καὶ τὴν αἰώνιον κό-
λασιν· τὸ γὰρ εἰπεῖν καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν·
τοῦτο δηλοῖ· ἐπειδὴ ἐξ ὧν μέλλετε ποιεῖν κατ' ἐμοῦ· τὴν ἑαυτῶν
ἐνδείκνυσθε πονηρίαν· φονεύσαντες καὶ καταλύσαντες τὸν τῆς κα-
κίας ὅρον· τὴν ἐλλείπουσαν ἐν τοῖς πατράσιν ὑμῶν· ἀνα-
πληροῦντες μιαιφονίαν· ὄφεις γὰρ ὄντες καὶ γεννήματα ἐχι-
δνῶν, οὐδὲ μίαν ἕξετε ἀπολογίαν εἰς τὸ διαφυγεῖν τὴν κόλασιν::

Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω. ἐλέγχων αὐτοὺς ψευδομένους
ἐν οἷς ἔλεγον εἰ ἤμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν προφητῶν· οὐκ ἂν ἠ-
ρύμεν αὐτοὺς θανάτου· ὅτι καὶ ὑμῖν ἀποστελῶ προφήτας· καὶ ἀ-
ποκτενεῖτε αὐτούς· καὶ ὧν κατηγορεῖτε, χείρους γενήσεσθε·
προφήτας δὲ καὶ γραμματεῖς ὧδε, τοὺς ἀποστόλους φησί· διὰ
τὸ ποικίλον τῆς δωρεᾶς τοῦ πνεύματος· ὡς ἐν προφητείαις καὶ δι-
δασκαλίαις κεκοσμημένους· ἐνταῦθα φησὶ τὰ μέλλοντα κατα-
λαμβάνειν κακὰ· τὴν τῶν ἰουδαίων γενεάν· διὰ τὴν ἀλλόκοτον μιαι-
φονίαν::

Σοφούς. τοὺς τὴν πνευματικὴν σοφίαν
ἔχοντας· ὡς ὁ παῦλος ἔφη· καὶ γραμματεῖς, τοὺς παλαιὰ καὶ και-
νὰ ἑρμηνεύοντας· ὥστε τὰ μὲν ὀνόματα τὰ αὐτὰ τοῖς πα-
λαιοῖς προφήταις καὶ γραμματεῦσι καὶ σοφοῖς· οὐ τὰ αὐτὰ
δὲ πράγματα· οὐδὲ γὰρ περὶ τῶν αὐτῶν ἡ προφητεία· οὔτε
ἡ σοφία· οὔτε ἡ γραμματεία· τὸ δὲ ἀποστελῶ· ἐγὼ ὤν, τὸ θεϊκὸν
ἔδειξε· θεοῦ γὰρ τὸ ἀποστέλλειν προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμμα-
τεῖς, τοῦ δωρουμένου τὸ πνεῦμα δι' οὗ μανθάνουσι τὴν προφητείαν καὶ σοφί-
αν καὶ γνῶσιν:–

Ἀπὸ τοῦ αἵματος ἄβελ τοῦ δικαίου:

Ἐγκαίρως ὧδε τοῦ ἄβελ μέμνηται· ἐπειδὴ κἀκεῖνος διὰ φθόνον
ἀνῃρέθη· ζαχαρίαν δὲ τὸν ἰωδαὲ λέγει· διώνυμος γὰρ ἦν· εὑ-
ρίσκομεν δὲ καὶ ἀζαρίαν ἐν τοῖς παραλειπομένοις, ἱερέα·
φονευθέντα μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου· ὑπὸ ἰωὰς
βασιλέως· ὃν καὶ ἰώσηππος ζαχαρίαν καλεῖ· ἐξελληνίζων τὸ ὄνομα:–

ζαι

ἀπολ'

ἀμι

[illegible] Καὶ [illegible]
[illegible]
φω [illegible]
[illegible]
γοντες· εἰ ἤμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν [illegible]
[illegible] μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς [illegible]
[illegible]
ὅτι εἰ ἤμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν· Καὶ [illegible]
μαρτυρεῖτε· ὅτι υἱοὶ τῶν [illegible] ἐστέ· διὸ καὶ [illegible]
Καὶ [illegible] αὐτοὺς [illegible]
[illegible] πληρώσατε, καὶ [illegible]
[illegible] Καὶ τοῖς πονηροῖς λογισμοῖς Καὶ [illegible]
[illegible] Καὶ [illegible] πληρώσαντες [illegible]
[illegible] τῶν πατέρων ὑμῶν· [illegible] ἔργον αὐτῶν καὶ [illegible]
[illegible] Καὶ γὰρ [illegible] τοῖς [illegible] αὐτῶν [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
Καὶ [illegible] θανάτου· [illegible]
δὲ [illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ γὰρ οὐ μόνον [illegible]
[illegible]
[illegible] Καὶ τότε μᾶλλον [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ἐδόξαζον αὐτούς· Καὶ ὁ δαδ· οἱ δὲ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ἐν σκέπῃ τῶν
πτερύγων σου ἐλπιοῦσιν. ἐπειδὴ γὰρ ὁ σατανᾶς διεθέλει ἁρπίζειν
αὐτούς, τὴν μὲν διὰ τῆς εἰδωλολατρείας· τὴν δὲ διὰ τῆς φιληδονίας, ἀπέσ-
τειλε προφήτας· ἔσχατον καὶ δι' ἑαυτοῦ ἦλθεν ὥστε συναγαγεῖν
αὐτοὺς πρὸς ἑαυτόν. οἱ δὲ οὐκ ἠνέσχοντο ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτοῦ ἡμᾶς·
ἄγαν μὲν γάρ φησιν ὁ ὄρνις φιλόστοργος, ἀλλ' εἰ ἤθελον προσ-
πελάσασθαι πρὸς ἑαυτόν. οὐ δὲ οὐκ ἠθέλετε· ἀλλ' ἐσκόρπιζε
ἑαυτὴν διὰ τοῦ ἁμαρτάνειν· ἔξω ποιοῦσα ἑαυτὴν τοῦ θ(εο)ῦ·
ἡ δὲ ὄρνις πολύ τι κ(...) καὶ θερμὴ περὶ τὴν ἀγάπην. καὶ κηδεμονικὴ
τῶν τέκνων. καὶ ἑαυτὴν παραδιδοῦσα ὑπὲρ αὐτῶν:
Ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. λέγω γὰρ ὑμῖν·
οὐ μή με ἴδητε ἀπ' ἄρτι· ἕως ἂν εἴπητε· εὐλογημένος ὁ
ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κ(υρίο)υ. Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰ(ησοῦ)ς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐπο-
ρεύετο. Καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς
οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. ὁ δὲ Ἰ(ησοῦ)ς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα;
ἀμὴν λέγω ὑμῖν· οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ κα-
ταλυθήσεται:—
Διὰ τοῦτο τοίνυν ἀφίησιν ἑαυτὸν τοῦ ναοῦ· Καὶ οὐκέτι θύουσι κἀκεῖ ἐν αὐτῷ, ἀρχ(ή):
ἤ φησιν ἀπολοῦσι δόξαν μου· ἤτοι τὸ γενέσθαι τὸν οἶκον ἔρημον, τῆς πα-
ρ' αὐτοῦ δηλοῖ κηδεμονίας· ἀπαρτισμὸν καὶ μετὰ τῆς πάσης αὐτῶν
πολιτείας. ἄρα αὐτός ἐστιν ὁ καὶ ἔμπροσθεν αὐτῶν περιπατήσας.
ἔτι δὲ τὴν δευτέραν αὐτοῦ ἄφιξιν προαναφωνεῖ. τὸ γὰρ ἀπ' ἄρτι.
δηλοῖ τὸν χρόνον τὸν ἕως τοῦ σταυροῦ. μεθ' ὃν αὐτὸν οὐκέτι εἶδον. ἔσχατον
Καὶ ὤφθη τοῖς μὲν ἁγίοις μετὰ τὴν ἀνάστασιν, ἀλλ' οὐχὶ τοῖς ἀπίστοις
ἰουδαίοις. δείκνυσι δὲ διὰ τούτου· ὅτι μέλλει ἀναστῆναι. Καὶ ἥξειν
ἐν καιρῷ κρίσεως. καὶ ὅτι ἄκοντες οἱ ἰουδαῖοι ὑποταγήσονται
αὐτῷ. οἱ δὲ πιστοὶ καὶ ἅγιοι, καὶ τὸν ὕμνον ἐροῦσι μετὰ χαρᾶς,
διὰ τὰ ἐλπιζόμενα ἀγαθά:.
Ἕως ἂν εἴπητε εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος· τὸ εἰρημένον νοητὴν ἔχει τὴν ὥρ(α)
διάνοιαν ὡς θεάν. ὅταν γὰρ εἰσέλθῃ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν, καὶ
πιστεύσωσιν εἰς χ(ριστὸ)ν· τότε οἱ μὲν σωθήσονται πιστεύσαντες ἰουδαῖοι
ἐροῦσι τὸ τῆς θεότητος καὶ λόγος τοῦ χ(ριστο)ῦ. ἐν υἱῷ θεωροῦντες τὸν
π(ατέ)ρα καὶ αὐτὸν εἶναι λέγοντες· τὸν χ(ριστὸ)ν πρὸ τῶν διὰ τῶν προφη-
τῶν κηρυχθέντα. τοῦ δ' οὖν προμεμήνυκεν ὁ προφήτης· ὡς ἐρ-
χομένου ἐν ὀνόματι τοῦ κ(υρίο)υ. οἱ γὰρ ἄλλοι προφῆται, οὐκ ἐν ὀνόματι κ(υρίο)υ

Τίνα δὲ Ζαχαρίαν υἱὸν τοῦ Βαραχίου· οὐ τὸν ἐν τοῖς δώδεκα κατειλεγμένον
φασὶν ἔνιοι εἰρῆσθαι ἐνταῦθα· ἀλλὰ τὸν πατέρα Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ·
οὐ δύνανται γὰρ τὸν ἐν τοῖς δώδεκα κατειλεγμένον Ζαχαρίαν ἀνη-
ρηκέναι οἱ νῦν ὑπὸ τοῦ σωτῆρος ὀνειδιζόμενοι· ἀλλ' ἔτι καὶ κα-
θὼς φησὶν Ἰώσηππος, Ζαχαρίαν μὲν λέγεσθαι τὸν Ἰωάννου
πατέρα· τὸ δὲ υἱὸν Βαραχίου ἀπὸ μὲν γραφῆς, δεῖξαι οὐκ ἔχομεν· οὐδὲ ὅτι
υἱὸς Βαραχίου ἦν· οὐδ' ὅτι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐφό-
νευσαν αὐτὸν μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου· ἀλλ' ἐκ παρα-
δόσεως ἔστιν εὑρεῖν· ὡς ἀφωρισμένου ὄντος τινὸς περὶ τὸν ναὸν τόπου·
ἔνθα ἐξῆν ταῖς μὲν παρθένοις ἑστάναι καὶ προσκυνεῖν τῷ θεῷ·
ταῖς δὲ ἤδη πεπειραμέναις κοίτης ἀνδρὸς, οὐκέτι ἐπέτρεπον
ἐν ἐκείνῳ· ἡ οὖν Μαρία μετὰ τὸ γεννῆσαι τὸν σωτῆρα ἐκεῖσε ἐλθοῦσα
προσκυνῆσαι, ἔστη ἐν τῷ τόπῳ τῶν παρθένων· ὡς ἔτι παρθένος
οὖσα· καὶ μὴ κωλύσαντα αὐτὴν τὸν Ζαχαρίαν· ὡς σαφῶς πα-
ρανομοῦντα· καὶ εἰς τὸν τόπον τῶν παρθένων γυναῖκα γεγεννη-
κυῖαν ἐπιτρέποντα, ἀπέκτειναν μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου·
οἱ τῆς γενεᾶς οὖν ἐκείνης ὀνειδίζονται παρὰ τοῦ σωτῆρος· οὐχ ὡς υἱοὶ
τῶν τοὺς προφήτας ἀποκτεινάντων, καὶ τὸν Ζαχαρίαν μετὰ
τῶν προφητῶν· ἀλλ' ὡς αὐτοὶ φονεύσαντες· γενεὰν δὲ ταύτην
λέγει· ὡς ἅπαν τὸ τῶν φονέων γένος· οὐ θαυμαστὸν δὲ εἰ ἔσχ-
εν ὡς παρωνύμιον ὄνομα· τὸν πατέρα Ἰωάννου Ζαχαρίαν τοῦ ἐν
τοῖς δώδεκα:· Ἱερουσαλὴμ Ἱερουσαλὴμ ἡ ἀποκτείνουσα

ἀπολ ηέ

τοὺς προφήτας· τίνος οὖν χάριν ὁ διπλασιασμός· ἐλεοῦντος αὐτὴν
καὶ ταλανίζοντος τοῦτο τὸ σχῆμα καὶ σφόδρα φιλοῦντος·
ὡς γὰρ πρὸς ἐρωμένην ποιεῖται, φιληθεῖσαν μὲν διαπαντὸς
καταφρονήσασαν δὲ τοῦ ἐραστοῦ· ἀπολογεῖται λοιπὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ
οὐ μεταμέλλει πολλάκις αὐτὴν εὐεργετῶν· διαποθεῖ μὲν αὐτὴν μάλα σφόδρα·
αἰτιᾶται τοίνυν αὐτὴν, ὡς φονικήν· ἡ ἀποκτείνουσα γάρ φησι
τοὺς προφήτας· καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν·
καὶ ὅτι πολλάκις δυναμένη τυχεῖν ἐλέους, οὐκ ἠθέλησεν·
τὸ γὰρ ποσάκις, πολλοὺς ἐδείξε χρόνους· καὶ πολλὰς γενεάς·
ὅτι τὸν λαὸν ἐξ αἰχμαλωσίας ἐπανήγαγεν· οἱ δὲ ἐσκόρπιζον
ἑαυτοὺς διὰ τῶν ἁμαρτιῶν· ἐφαπλῶν δὲ πτέρυγας καὶ σκεπάζων,
διδάσκει τὸ θεοπρεπὲς αὐτοῦ καὶ ἐν ἀνθρωπίνῃ μορφῇ·
οἷον τὸ ὑπὸ μακρᾶς ἐσθῆτος κεκρυμμένον· διὰ τὸ ὑπὸ πτέρυγας αὐτοῦ

τῆς χριστοῦ [illegible] ἡμῖν ὅπως συμβαίνειν γίνονται φησὶ κατὰ τὴν οἰκουμένην. πόλεμοι καὶ σεισμοί. καὶ λιμοί. καὶ λοιμοί. ἐγγὺς [illegible] πολλοὶ πρὸ τῆς συντελείας καιροῦ. ὁρᾶτε γάρ φησι καὶ μὴ θροεῖσθε. οὐ γὰρ διακοπήσεται τὸ κήρυγμα ὑπὸ τῶν σημαινομένων δεινῶν. δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι. ἀλλ' οὐ διακόπτεται τὸ προειρημένον παρ' ἐμοῦ. ἔθνος δὲ ἐπὶ ἔθνος. καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, [illegible] φησί, δι' αὐτῶν ἐσόμενα τοῖς ἰουδαίοις κακά. ἅπερ ἐστὶν ἀρχὴ ὠδίνων. ὥσπερ γὰρ αἱ ὠδῖνες γίνονται τῇ τικτούσῃ. καὶ οὕτω τίκτεται ὁ [illegible]. οὕτως ὁ παρὼν αἰὼν διὰ συγχύσεως καὶ πολέμων γεννήσει τὸν μέλλοντα:

Καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοί. καὶ ἀλλήλους παραδώσουσι. καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους. καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐγερθήσονται καὶ πολλοὺς πλανήσουσι. καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν. ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται:

Τί προσημαίνουσι. παραθαρρύνει τοὺς ἀποστόλους [illegible] δεινὰ κατὰ τὸν τῆς παρουσίας τοῦ ἀντιχρίστου καιρόν. τότε δέ, πολλὰ μέλλουσι γίνεσθαι παρὰ τοῖς χριστιανοῖς δεινά. φόνοι. ἔχθραι. σκανδαλισμοί. [illegible]. ψευδοπροφητῶν ἀποπλανώντων πολλοὺς ἀπὸ τῆς θεογνωσίας. πρόδρομοι δὲ εἰσὶν οἱ ψευδοπροφῆται τοῦ ἀντιχρίστου. διὰ γὰρ τῆς ἐξ αὐτῶν γενομένης ἀπάτης, λήψεται χώραν καὶ ἡ [illegible] τοῦ ἀντιχρίστου [illegible]. καὶ διὰ τὸ πολλὴν ἀνομίαν, ψυγήσεται ἡ ἀγάπη. καὶ πάντες [illegible] τοῖς ἁγίοις. [illegible] οἱ [illegible] ὅτι [illegible]. ὁ δὲ ὑπομένων φησίν, οὐχ ὁ πρὸς ὀλίγον [illegible] καὶ ἀποστάς. ἀλλ' ὁ μέχρι τέλους [illegible], οὗτος σωθήσεται:-

Καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας. ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ. εἰς μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, καὶ τότε ἥξει τὸ τέλος:

Ὡς δὲ προεῖπε τὸ ἐσόμενον. ἐκηρύχθη γὰρ πανταχοῦ τὸ εὐαγγέλιον. ἵνα μὴ [illegible] ἄγνοιαν προβάλλωνται [illegible]. [illegible] δὲ τὰ ἔθνη [illegible]. ἀλλ' ὅσα [illegible] οἱ [illegible] ἔθνη. [illegible] οὐκ ἐκήρυκται τὸ εὐαγγέλιον. [illegible] τὸ τέλος [illegible] κηρυχθῆναι πανταχοῦ τὸ εὐαγγέλιον, τότε ἥξει τὸ τέλος. ἤτοι τοῦ παρόντος αἰῶνος, ἢ τῶν ἱεροσολύμων. ἀλλ' ὅτε δὲ [illegible] οἱ τοῦ χριστοῦ. διὰ

+

[illegible] λέγεται:

[illegible] ἐξερχόμενος· [illegible] δὲ χ(ριστὸ)ς· [illegible] ἐρχόμενος(?) [illegible] Κ(υρίο)υ [illegible]

Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰ(ησοῦ)ς· [illegible] ἀφίεται ὁ οἶκος ὑμῶν· ἀκολούθως τούτῳ [illegible] ἐξελθὼν ἐκ τοῦ ἱεροῦ καὶ πορευόμενος· ἐξελθὼν δὲ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ὁ κ(ύριο)ς, ἔδειξε καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ γένους τῶν ἰουδαίων ἀναχώρησιν τῆς χάριτος, ἐπὶ τὰ ἔθνη· καὶ λέγει τὴν κατάλυσιν τοῦ ναοῦ· ἀπάγων αὐτοὺς μὴ ἐφίεσθαι τοῖς ἐπιγείοις· ἀλλ' ἐπὶ τὴν ἄνω ἔχειν μετάγων τὸν νοῦν· ἐπειδὴ γὰρ ἐπεδείκνυον αὐτῷ, οἱ μαθηταὶ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ· καὶ ἐθαύμαζον εἰ μέλλοι ἔρημος γενέσθαι ὁ [illegible] κάλλους οὕτως [illegible], καὶ [illegible] πολυτελείας αὐτοῦ [illegible].

Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν· προσῆλθον αὐτῷ, οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν λέγοντες· εἰπὲ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται· καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰ(ησοῦ)ς, εἶπεν αὐτοῖς· βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες· ἐγώ εἰμι ὁ χ(ριστό)ς· καὶ πολλοὺς πλανήσουσι· μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων· ὁρᾶτε μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ πάντα γενέσθαι· ἀλλ' οὔπω ἐστὶ τὸ τέλος· ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος· καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ λοιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους· πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὠδίνων· τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλῖψιν καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς· καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου:-

Ὡς περὶ τούτου μέλλοντος ὁ [illegible] ἐρωτῶσιν, ἰδίᾳ ἐποιήσαντο τὴν ἐρώτησιν· διὸ δὲ ἐρωτῶσι· περί τε τῆς τοῦ ναοῦ καταστροφῆς· καὶ περὶ τῆς αὐτοῦ παρουσίας· τί οὖν ὁ σ(ωτ)ήρ· πολλοί φησιν ἔξουσι κηρύσσοντες τὴν ἐμὴν ἄφιξιν· καὶ ἐπὶ τὸ ὄνομα αὐτὸ τοῦ ἐμοῦ τοῦ χ(ριστο)ῦ ἀποδεικνύοντες ἑαυτούς, χ(ριστὸ)ν· δοσίθεος γὰρ ὁ σαμαρείτης, ἔφησεν ἑαυτὸν τὸν [illegible] ἀνακηρυχθέντα προφήτην· ὁ [illegible] καὶ σίμων ὁ μάγος σαμαρείτης ὤν· ἔλεγε τὴν μεγάλην τοῦ θ(εο)ῦ δύναμιν, ἑαυτόν· [illegible] ἐγώ εἰμι ὁ χ(ριστό)ς· ὁ [illegible] [illegible] [illegible] καὶ ἄλλοι [illegible] διὰ καὶ [illegible] τ' ἰχρίστου [illegible]· [illegible] γίνονται φησὶ κατὰ τόπους τῆς οἰκουμένης· πόλεμοι καὶ σεισμοί· καὶ λιμοί· καὶ λοιμοί· ἐγγίνονται λοιπὸν ὅτε τῆς ἀπωλείας καιρός· ὁρᾶτε [illegible] φησὶ καὶ μὴ θροεῖσθε· οὐ γὰρ διακωλυθήσεται τὸ κήρυγμα ἀπὸ τῶν συμβαινόντων δεινῶν· δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι· ἀλλ' οὐ διακόπτεται τὸ [illegible] τοῦ εἰρημένου [illegible]· ἔθνος δὲ ἐπὶ ἔθνος· καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν [illegible] φησί, διὰ τῶν ἐσομένων τοῖς Ἰουδαίοις κακῶν· ἀπὸ [illegible] ἀρχὴ ὠδίνων· ὡς πρὸ γὰρ αἱ ὠδῖνες γίνονται τῇ τικτούσῃ· καὶ οὕτω τίκτεται ὁ [illegible]· οὕτως ὁ παρὼν αἰών· διὰ συγχύσεως καὶ πολέμων γεννήσει τὸν μέλλοντα:

Καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοί· καὶ ἀλλήλους παραδώσουσι· καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους· καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐγερθήσονται καὶ πολλοὺς πλανήσουσι· καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν· ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται:

Τῇ προγνώσει· παραθαρρύνων τοὺς φίλους [illegible] δεινῶν· κατὰ τὸν τῆς παρουσίας τοῦ ἀντιχρίστου καιρόν· τότε δέ, πολλὰ μέλλουσι γίνεσθαι [illegible] δηλοῖ· φόνοι· ἔχθραι· σκανδαλισμοί· ἀναδείξεσθαι ψευδοπροφητῶν ἀποπλανώντων πολλοὺς ἀπὸ τῆς θεογνωσίας· πρόδρομοι δὲ εἰσὶν οἱ ψευδοπροφῆται· τοῦ ἀντιχρίστου· διὰ γὰρ τῆς ἐξ αὐτῶν γενομένης ἀπάτης, λαμβάνει χώραν καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἀντιχρίστου ἀπάτη· καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν, ἀμαυρεῖται ἡ ἀγάπη· καὶ πάντες [illegible] τοῖς φίλοις· [illegible] ὅτι σώζεσθαι [illegible]· ὁ δὲ ὑπομένων γενναίως φησίν, οὐχ ὁ πρὸς ὀλίγον [illegible] καὶ ἀποστάς· ἀλλ' ὁ μέχρι τέλους [illegible] παραμείνας, οὗτος σωθήσεται:-

Καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας· ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ· εἰς μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, καὶ τότε ἥξει τὸ τέλος:

Ὡς [illegible] τὸ ἐσόμενον· ἐκηρύχθη γὰρ [illegible] τὸ εὐαγγέλιον· ἵνα μὴ [illegible] ἄγνοιαν [illegible] ἔθνη [illegible]· ἀλλ' [illegible] οἰκουμένης ἔθνη· [illegible] κηρύκτεται τὸ εὐαγγέλιον· [illegible] κηρυχθῆναι [illegible] τὸ εὐαγγέλιον, τότε ἥξει τὸ τέλος· ἤτοι τοῦ [illegible] αἰῶνος, ἢ τῶν Ἱεροσολύμων· [illegible] πολεμούμενοι τοῦ Χριστοῦ· διὰ [illegible] ἐλαίας :

[illegible] λέγοντες [illegible] καὶ [illegible] ἄρτι εἶναι· καὶ τ[illegible]
[illegible]

Καὶ ἐξελθὼν ὁ ἰς· [illegible] ἀφίεται ὁ οἶκος ὑμῶν· ἀκολουθῶν τοῦ το
[illegible] ποιεῖ· ἐξελθὼν ἐκ τοῦ ἱεροῦ καὶ πορευόμενος· ἐξελθὼν δὲ ἐκ τοῦ
ἱεροῦ ὁ κς, ἔδειξε καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ χρόνου τῶν ἰουδαίων [illegible]
[illegible] χάριτος, ἐπὶ τὰ ἔθνη· καὶ λοιπὸν τὴν κατάλυσιν τοῦ
ναοῦ· [illegible] αὐτοῖς [illegible] τοῖς [illegible]· ἀλλ' ἐπὶ τὴν [illegible]
[illegible] τὸν ναόν· ἐπειδὴ γὰρ [illegible] αὐτοῦ, οἱ μαθηταὶ
[illegible] οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ· καὶ ἐθαύμαζον εἰ μέλλει ἔρημος
γενέσθαι [illegible] καὶ [illegible] οὕτως [illegible], καὶ [illegible]
[illegible] αὐτοῦ [illegible] λέγει·

Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν· προσῆλθον αὐτῷ
οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν λέγοντες· εἰπὲ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσ-
ται· καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ τῆς συντελεί-
ας τοῦ αἰῶνος· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰς, εἶπεν αὐτοῖς· βλέπετε
μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνό-
ματί μου λέγοντες· ἐγώ εἰμι ὁ χς· καὶ πολλοὺς πλανήσου-
σι· μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων·
ὁρᾶτε μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ πάντα γενέσθαι· ἀλλ' οὔπω ἐστὶ
τὸ τέλος· ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος· καὶ βασιλεία ἐπὶ βασι-
λείαν· καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ λοιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ
τόπους· πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὠδίνων· τότε παραδώ-
σουσιν ὑμᾶς εἰς θλῖψιν καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς· καὶ
ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ
ὄνομά μου :-

Περὶ τοῦ [illegible] μέλλοντος [illegible], ἰδίᾳ ἐποιήσαντο τὴν
ἐρώτησιν· [illegible] δὲ ἐρωτῶσι· πότε [illegible] ναοῦ κατάλυσις
καὶ [illegible] αὐτοῦ παρουσίας· [illegible]· πολλοί φησιν
[illegible] κηρύσσοντες τὴν ἐμὴν ἀφίξιν· καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου
[illegible] ἑαυτούς, χν· [illegible] θεὸς γὰρ [illegible]
[illegible] ἑαυτὸν [illegible] ἀνακηρυχθεὶς [illegible] ὁ
[illegible] καὶ σίμων ὁ μάγος [illegible]· ἔλεγε τὴν μεγάλην τοῦ
θεοῦ δύναμιν ἑαυτόν· [illegible]· ἐγώ εἰμι ὁ χς· ὁ
[illegible]· [illegible]· ὁ [illegible]· [illegible]
[illegible]· καὶ [illegible] ἐκχυθέντας· [illegible]· [illegible]

164

ἐν ᾗ μὲν αὐτὸ χ͞ῦ ἔρρωμαι, καὶ ἡ τῆς ἐκκλησίας ὀροφὴ τομή· ἐν ὄρεσι δὲ ἄλλα
καταφεύγειν· ἀντὶ τοῦ αὐτὴν τὴν ὑψηλὴν καταφυγὴν, τὸν θ͞ν· ἢ ὡς
τὰς ὑψηλὰς ἀρετὰς, ἐν καιρῷ τῶν πειρασμῶν, τοὺς τοῦ χ͞ῦ δούλους,
καὶ ἀπὸ τῶν ἀγρῶν μὴ ἀναχωρεῖν· ἀντὶ τοῦ ἐκ τῆς τῶν γνώσεων ματαιο
πονίας· ἐν γαστρὶ ἐχούσας ἄλλα· ψυχὰς ἐχούσας ἐν αὐταῖς τὴν φαυλότητα
μήπω δὲ τεκούσας τὰ δεινά· ἀλλ' ἔτι ὠδινούσας ὡς τὸ δρᾶσαι κα
τ' ἐκείνην τὴν ἁμαρτίαν· θηλαζούσας δὲ νοητέον· τὰς φαυλότητα ποι
ούσας τὸ καλὸν· αἳ καὶ οἱονεὶ μητέρες εὑρίσκονται τῆς ἁμαρτίας καὶ ζῆν αὐτοῖς:-

Ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος, μὴ καταβαινέτω· ὁ τῆς ἀκροτάτης καταφρονήσας
οἰκίας· καὶ πᾶσαν τὴν ἐν τῷ κόσμῳ κατασκευάσας οἰκονομίαν· καὶ
ὑψηλὸς τοῖς ἔργοις γενόμενος· καὶ τοῖς ἐμοῖς κατακολουθεῖν ἀποστολαῖς, μὴ
δεῖν ἐξ αὐτῶν τῶν ὑψηλῶν καταβαίνειν· μὴ δειλίαν· μὴ ἀθυμίαν· μὴ δόξαν
κενήν· μὴ ὀρέξεις πλούτου· ἀπὸ τῆς ἀρετῆς ἀποστῆναι καταβαίνειν:

Ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ, μὴ ἀναστρεψάτω· ὁ τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον ἐκδυσάμε
νος· καὶ τοῖς σαρκικοῖς ἀποταξάμενος· τὸν νέον φορείτω· ὃς
αὐτὸν μηδ' ὅλως γενέσθαι τῶν βίου ἀμελείας μισεῖ· καὶ τῆς ἰχνῶν ἐκάθηρεν·
ἐν τούτοις ἐπεξήει τὸ πρὸς ἐκεῖνον τὴν μακρὰν καὶ κόσμον
ἀμβλυνάμενος:

Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ θηλαζούσαις ἐν ἐ
κείναις ταῖς ἡμέραις:-

Ταλανίζει ὁ λόγος τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας καὶ θηλαζούσας τότε·
τὰς μὲν διὰ τὸ μὴ δύνασθαι δραμεῖν εἰς τὰ ὄρη· ὡς ἀμελλούσας·
τὰς δὲ διὰ τὸν δεσμὸν τῆς πρὸς τὰ ἑαυτῶν τέκνα συμπαθείας·
μήτε ἐᾶσαι αὐτὰ δυναμένας· μήτε ἐπαγομένας αὐτὰ καὶ σὺν αὐτοῖς
σωθῆναι· καὶ οὕτως ὡς τοσαύτην φησὶν οἱ πολέμιοι ἐπιδείξονται
ὠμότητα, ὥστε οὐδὲ τὰς ἐγκύους καὶ τὰ βρέφη ἐλεῆσαι:-

Καὶ γὰρ ἱστορικῶς τοῦτο καταστρεψάσης τὴν Ἰουδαίαν ἐγένετο· τῆς
ἐπαναστάσεως αὐτοῖς καταπολεμησάσης χειρὸς· ὡς καὶ τὰς ἐν
γαστρὶ ἐχούσας καὶ τὰς θηλαζούσας, αὐτοῖς ἐγγόνοις ἀναιρεθῆ
ναι τοῖς βρέφεσιν· ἢ κατὰ τὰς παρὰ τοῖς ἐπὶ φόνοις· ἢ ἀπὸ λιμοῦ.
καὶ ἀμήχανον δέ· κατὰ τὴν τῆς συντελείας ἡμέραν· ἄξιαι
θρήνων αἱ ψυχαὶ λογισθήσονται· αἱ τὴν τῆς ἀρετῆς ἐργασίαν ἐ
γκυμονοῦσαι· καὶ ὡς πρὸς ἐν γαστρὶ φέρουσαι· καὶ ἐνεργάζονται
τὸ ἀγαθὸν ἡμῶν τοῦ πνευματικοῦ λόγου μόλις ποτὲ κύειν ἐν αὐταῖς·
ἢ τῷ προσαγαγοῦσαι μὲν ἔσωθεν· καὶ ὡς τεκοῦσαι· λίαν δὲ αὐ

ἀμπ ε

σεκ

[illegible] τὸ εὐαγγέλιον· ἵνα μὴ [illegible] μὴ
[illegible] οἱ ἀπόστολοι [illegible]· ὅπερ οὖν πάντες [illegible],
ὅτι [illegible]· ἐκ τοῦ εὐαγγελίου τοῦ θεοῦ οἱ κοσμικοὶ καὶ [illegible]
[illegible] ἐγένετο δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς ἔ-
λεγεν [illegible] ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀκούουσι [illegible]· οἷς καὶ μεγάλα καὶ τὰ
[illegible] ἐρημώσεως:— Ὅταν οὖν ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς
ἐρημώσεως· τὸ ῥηθὲν διὰ δανιὴλ τοῦ προφήτου ἑστὼς ἐν τόπῳ
ἁγίῳ· ὁ ἀναγινώσκων νοείτω:—

Βδέλυγμα ἐρημώσεως καθολικῶς ὁ ἀντίχριστος· λέγων ἑαυτὸν [illegible]
τὸν χριστόν· καὶ ἀναστατῶν τοὺς ἁγίους, ὡς [illegible] αὐτοῦ· λέγομεν δὲ βδέ-
λυγμα ἐρημώσεως τῆς ἱερουσαλήμ, [illegible] Καίσαρος· ἣν [illegible]
ἐν τῷ ναῷ· δι' ἣν καὶ στασιάσαντες οἱ ἰουδαῖοι, ἐπορθήθησαν· ἐρημώ-
σεως δὲ αὐτὴν λέγει· διὰ τὴν τῆς πόλεως ἐρήμωσιν καὶ τοῦ ναοῦ·

Βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως οἱ ἰουδαῖοι οἴονται· τὸ [illegible] ῥωμαι-
[illegible]· [illegible] εἰς τὸν ναόν, [illegible] ἢ
[illegible] εἰς τὸ ἱερὸν [illegible] εἰσαχθεῖσαν [illegible]:

Βδέλυγμα ἐρημώσεως κατὰ ἀναγωγήν, ἑτερόδοξος λόγος· καὶ
αἱρετικὸν δόγμα· [illegible] ἀπὸ τῶν ῥημάτων τῆς γραφῆς· οἷς χρῶν-
ται οἱ ἑτερόδοξοι· τὸ δὲ ἑστὼς δηλοῖ, ὅτι [illegible]
θέλει τοῦ ἑαυτοῦ δόγματος· ὁ ἀντίχριστος, λόγος· ὅταν μὲν οὖν τὸν
ἀναγινώσκοντα, [illegible] δεῖ σπεύδειν [illegible] τὰς γραφάς· ὅπου [illegible]
φανερὸν [illegible] πρόκειται:

Τότε οἱ ἐν τῇ ἰουδαίᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη· ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος
μὴ καταβαινέτω ἆραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ· καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ
μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἆραι τὰ ἱμάτια αὐτοῦ:

Οἱ [illegible]· τοῦ γὰρ ἰουδαίοις [illegible] ἐπὶ τὴν
[illegible] ἀφορμήν [illegible]· [illegible] οἱ [illegible]
[illegible] τοῦ [illegible] χριστὸν [illegible]
[illegible] θάνατον· μὴ δὲ [illegible] οἰκίας [illegible]
[illegible] λόγον· οὐδὲ τῇ παρουσίᾳ τοῦ ἀντιχρίστου, λέγει
[illegible]
καὶ [illegible] ἀναχωρεῖν· [illegible]
[illegible]· τοῦτο γάρ φησι τὸ ἱμάτιον·

Π[illegible] ἐν τῇ τοῦ ἀντιχρίστου παρουσίᾳ
[illegible] ἰουδαῖοι [illegible] τὴν τοῦ χριστοῦ ἐκκλησί-

κατὰ τοῦ χῦ χρόνοις. ἐν τῇ οὖν συντελείᾳ καθὼς ὁ Δανιὴλ ἔφη·
καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ:

Τοῦτο δὲ πολλὴν ἔχει τὴν ἔννοιαν, γίνωσκε. καὶ ἱστορεῖ κόσμος. σημ
ἤδη σημαίνει κείμενα τοῖς Ἰουδαίοις· προσδοκᾶσθαι δὲ καὶ ἀνη-
μελλόντως ἐπὶ τῆς τοῦ παντὸς κόσμου συντελείας γενήσεσθαι.
Καὶ γὰρ μετὰ τὴν τόλμαν τὴν ἐπὶ τῷ σταυρῷ, ἀπὸ τῆς θεοκτονίας
ἀπέτισαν τοῦ θεοῦ δίκας. ἐρημώσεως ἐπὶ ἀρατὰ πάντων αὐτοῖς
καὶ προσκαθημένων. καὶ τὴν Ἰουδαίαν ἅπασαν. καὶ τὴν
στάσιν οἰκείαν ἀνθρώπων ἐκ πολιορκίας τῶν ἐπὶ ἐν αὐτοῖς ὄχλο-
ις καὶ κατὰ τὰς ἐμφυλίοις φόνους. ἀφίσταντο ταῖς
τοῦ πολέμου κακοῖς. καὶ ταῦτα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν τῷ
χειμῶνι πολεμούμενοι. οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ ἐν σαββάτῳ κατε-
σφάττοντο. μὴ δυνάμενοι διὰ τὴν σαββάτου ἀργίαν
χεῖρας κινεῖν. καὶ τοὺς πολεμοῦντας ἀμύνασθαι. ἐπὶ δὲ τῆς
συντελείας καὶ ἐν τῷ τοῦ ἀντιχρίστου καιρῷ ταύτης παρρη-
σίας ταύτης τοῦ σταυροῦ ἀμαρτανόμενα ῥήματα, παρακελεύει τοῖς
πιστοῖς ἀεὶ στοῦν τῆς ἀρχῆς πόνοις ἀντέχεσθαι. καὶ εὔχεσθαι
μήτε ἐν χειμῶνι καταληφθῆναι. μήτε ἐν σαββάτῳ. κατὰ τὸν
τελευταῖον χρόνον ἐκεῖνον. ἢ καὶ τὴν ἔξοδον τῆς κακίας τοῦ κόσμου.
καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ σώματος χωρισμόν. τοῦ μὲν χειμῶνος
δηλοῦντος, τὴν ἀκαρπίαν. ἢ ὥσπερ εἰπεῖν, τὴν πολυπαθῆ
τῶν χειμώνων τύρβην. τοῦ δὲ σαββάτου, τὴν ἀργίαν τῆς ἀρετῆς·
ἴσμεν γὰρ ὡς ὁ χειμὼν, πρὸς καρπῶν ἀεὶ γένεσιν ἄγονος. καὶ
ὅτι τὸ σάββατον, ἀργίαν ἐνδηλοῖ:

Τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· ἰδοὺ ὧδε ὁ χσ ἰδοὺ ὧδε, μὴ πιστεύ-
σητε. ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται· καὶ
δώσουσι σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα· ὥστε πλανῆσαι
εἰ δυνατὸν καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. ἰδοὺ προείρηκα ὑμῖν.
ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν· ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστί, μὴ ἐξέλθητε·
ἰδοὺ ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε. ὥσπερ γὰρ ἡ
ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως
δυσμῶν, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνου.
ὅπου γὰρ ἐὰν ᾖ τὸ πτῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ αἰετοί:

Ἐπειδὴ δύο ἐρωτήσεις προσήνεγκαν οἱ μαθηταὶ τῷ χῷ, ἀπε
τὸ δ' εἰπὲ πῶς τῶν Ἱεροσολύμων συντελείας· καὶ τὸ δὲ τί τῆς τοῦ κόσ

πέλας τὸ ἔργον φέρουσαι· καὶ τοῦτο καὶ ἰσχυραῖς οὔσαις ἐστί Τέλος
ἐκθρέψαι τὰ τικτόμενα· δεῖ γὰρ τοῖς ἐργαζομένοις τὴν ἀρετὴν
κατὰ τὴν τοῦ εὐαγγελίου παραβολὴν· ἢ τὸν ἑκατοντάφορον τὸν
καρπόν, ὡς ἔχει τὸν τῶν ἑκατὸν ἀριθμὸν ἀναλογίαν· ἢ ἑξή-
κοντα φέρειν καρποφορεῖν, ἢ τό γε ἐλάχιστον, ἐν τριάκοντα·
τὸ γὰρ ἧττον τούτου καθάπερ ἀτελὲς βρέφος καὶ ἄτροφον,
ἀποδοκιμασθήσεται· αἱ ἐν γαστρὶ μὲν ἔχουσαι, τυχὸν εἰσὶν
αἱ τὴν μὲν θεοσέβειαν, ἔνδον ἐγκυμονοῦσιν· οὐ θαρροῦ-
σι δὲ παρρησιάσασθαι τὴν ὁμολογίαν· αἱ δὲ θηλάζουσαι, αἱ
τὴν θεὸν ὁμολογοῦσαν ἀποτελεῖ κατέχουσιν· αἱ ἐκκόπτομεν καὶ ὁ-
μολογοῦσαι τὴν θεοσέβειαν· διὰ δὲ τὴν δειλίαν ἢ ῥᾳθυμίαν,
ἢ ἀφροσύνην προέδωκε τὴν εὐσέβειαν:—

Προσεύχεσθε δέ, ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν, χειμῶνος
μηδὲ ἐν σαββάτῳ· ἔσται γὰρ τότε θλῖψις μεγάλη οἵα οὐ
γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν· οὐδ' οὐ μὴ γένηται.
Καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ
ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολο-
βωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι:—

ἀρχ

Ὡς πρὸς Ἰουδαίους φησὶ τοῦτο τὸ τοῦ σαββάτου· διακρινομένους
εἰ δεῖ κινεῖσθαι καὶ ἀναιρεθῆναι· ἢ φυγεῖν καὶ τὴν μωσαϊκὴν
ἐντολὴν καταφρονῆσαι· δεῖ οὖν εὔχεσθαι, ἵνα μὴ ἐν τοι-
ούτῳ καιρῷ ἐπιστῶσιν οἱ πολέμιοι· ὅτε φυγῆς χρεία· καὶ οὐκ ἐᾷ
φυγεῖν τοῖς Ἰουδαίοις ὁ τοῦ νόμου φόβος· ἢ τοιαύτην ἰσχὺν ἔχει
ὁ χειμών· ὥστε εὔχεσθαι ὑμᾶς μὴ γενέσθαι ἐν ἐκδημίᾳ τοῦ σώ-
ματος· ἀρτίως καὶ ἀποθανεῖν μήτε ἐν ἀργίᾳ ὄντας χρηστοῦ
ἔργου· ὃ δηλοῖ τὸ σάββατον· μήτε ἐν ἀκαρπίᾳ ὄντας
ἔργων ἀγαθῶν· ὃ δηλοῖ ὁ χειμών· ἔσται δὲ τότε θλῖψις ἀφόρητος
ἡ κατὰ τὴν συντέλειαν· ἢ ἐν τῇ τῶν Ἱεροσολύμων καταστροφῇ·
τοῦτο γὰρ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων στρατιῶται κελευσθέντες,
ὥστε μηδένα Ἰουδαίων ἐᾶσαι ζῆσαι· ἀλλ' ὅμως διὰ τοὺς ἐκλε-
κτοὺς μαθητάς, οὐκ ἀφῆκεν ἄρδην ἀναιρεθῆναι τὸ τῶν Ἰ-
ουδαίων γένος· ἢ τοῦτό φησιν· εἰ μὴ τάχιον ἐλήφθη ἡ πόλις· πάν-
τες οἱ χρόνοι ἔσω ἀποστολικοῦ διεφθάρησαν· κολοβωθῆναι δὲ
λέγει, οὐ τὸ διωρισμένον τοῦ χρόνου· ἀλλὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν
θλίψεων διὰ τοὺς ἐκλεκτούς· ἢ τοὺς ἐπὶ τοῦ ἀντιχρίστου

κατὰ τοὺς χρόνους· ἐν τῇ οὖν συντελείᾳ καθὼς Δανιὴλ φησί·
καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ:

Τοῦτο διπλῆν ἔχει τὴν ἔννοιαν, γίνωσκε. καὶ ἱστορικῶς
ἤδη συμβεβηκέναι τοῖς Ἰουδαίοις· προσδοκᾶσθαι δὲ καὶ ἀμή-
μεγάλως ἐπὶ τῆς τοῦ παντὸς κόσμου συντελείας γενήσεσθαι.
Καὶ γὰρ μετὰ τὴν τόλμαν τὴν ἐπὶ τῷ σταυρῷ, ἤτοι τῆς θεοκτονίας
ἀπαιτούσης δίκας· Ῥωμαίων ἐπιστρατευσάντων αὐτοῖς
καὶ περικαθημένων· καὶ τὴν Ἰουδαίαν ἅπασαν καὶ τὴν
περιοικίδα χώραν ἐκπολιορκούντων ἐπ' ἐνιαυτοῖς ὁλο-
κλήροις καὶ κατὰ πάσας χειμερίους ὥρας, ὑφίσταντο τὰ ἐκ
τοῦ πολέμου κακά· καὶ ταῦτα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν τοῖς
χειμῶσι πολεμούμενοι· οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν σαββάτοις κατε-
σφάττοντο· μὴ δυνάμενοι διὰ τὴν σαββατικὴν ἀργίαν
χεῖρα κινεῖν· καὶ τοὺς πολεμοῦντας ἀμύνασθαι· ἐπὶ δὲ τῆς
συντελείας καὶ τῶν τοῦ ἀντιχρίστου καιρῶν ταύτης προρρή-
σεως ταύτης τοῦ σ(ωτῆ)ρ(ο)ς ἁρμοζόμενα ῥήματα, παρακελεύει τοῖς
πιστοῖς ἀεὶ τῶν τῆς ἀρετῆς πόνων ἀντέχεσθαι· καὶ εὔχεσθαι
μήτε ἐν χειμῶνι καταληφθῆναι· μήτε ἐν σαββάτῳ· κατὰ τὸν
τελευταῖον χρόνον ἐκεῖνον· ἢ καὶ τὴν ἔξοδον τῆς ἑκάστου ψυχῆς·
καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ σώματος χωρισμόν· τοῦ μὲν χειμῶνος
δηλοῦντος, τὴν ἀκαρπίαν· ἢ ὥς τινες, τὴν πολυπαθῆ
τῶν [illegible]· τοῦ δὲ σαββάτου, τὴν ἀργίαν τῆς ἀρετῆς·
ἴσμεν γὰρ ὡς ὁ χειμών, πρὸς καρπῶν ἐκγονὴν ἄκαιρος· ὡς
ὅτι τὸ σάββατον, ἀργίαν ὑποδηλοῖ:

Τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ ἰδοὺ ὧδε ὁ χ(ριστὸ)ς ἰδοὺ ὧδε, μὴ πιστεύ-
σητε. ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται καὶ
δώσουσι σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα· ὥστε πλανῆσαι
εἰ δυνατὸν καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. ἰδοὺ προείρηκα ὑμῖν.
ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν· ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστί· μὴ ἐξέλθητε·
ἰδοὺ ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε. ὥσπερ γὰρ ἡ
ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως
δυσμῶν, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀν(θρώπ)ου.
ὅπου γὰρ ἐὰν ᾖ τὸ πτῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἀετοί.

Ἐπειδὴ δύο ἐρωτήσεις προσήνεγκαν οἱ μαθηταὶ τῷ χ(ριστ)ῷ, ἀμέπ
περί τε τῆς τῶν Ἱεροσολύμων συντελείας· καὶ περὶ τῆς τοῦ κόσ(μου)

πιυκ

τελέως τὸ ἔργον φέρουσαι· κατὰ τοὺς μὴ ἰσχύσαντας ἐς τέλος ἐκθρέψαι τὰ τικτόμενα· δεῖ γὰρ τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀρετὴν κατὰ τὴν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ παραβολήν, ἢ τὸ ἑκατὸν φέρειν τὸ μέτρον, ὡς ἔστι τὸν τῶν καρπῶν ἀριθμὸν ἀναμαινομένων· ἢ ἐν ἑξήκοντα μέτροις καρποφορεῖν, ἢ τὸ ἐλάχιστον ἐν τριάκοντα· τὸ γὰρ ἧττον τούτου καθάπερ ἀτελὲς βρέφος καὶ ἄτροφον, ἀντ' οὐδενὸς λογισθήσεται· αἱ ἐν γαστρὶ μὲν ἔχουσαι, τυχὸν εἰσίν· αἵτινες τὴν μὲν θείαν πίστιν, ἔνδον ἐγκυμονοῦσιν· οὐ θαρροῦσι δὲ παρρησιάσασθαι τὴν ὁμολογίαν· αἱ δὲ θηλάζουσαι, αἱ τὴν θείαν ὁμολογίαν ἀτελῆ κατέχουσιν· αἱ ἔτεκον μὲν καὶ ὡμολόγησαν τὴν εἰς θεὸν πίστιν· διὰ δὲ τὴν δειλίαν ἢ ἀσθένειαν, ἢ ἀφροσύνην προέδωκαν τὴν εὐσέβειαν:-

Προσεύχεσθε δέ, ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν, χειμῶνος μηδὲ ἐν σαββάτῳ· ἔσται γὰρ τότε θλῖψις μεγάλη οἵα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν· οὐδ' οὐ μὴ γένηται. Καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι:-

ἀπ´ ἀμε Ὡς πρὸς Ἰουδαίους φησὶ τοῦτο τὸ τοῦ σαββάτου· διακρινομένους εἰ δεῖ μεῖναι καὶ ἀναιρεθῆναι· ἢ φυγεῖν καὶ τῆς μωσαϊκῆς ἐντολῆς καταφρονῆσαι· δεῖ οὖν εὔχεσθαι, ἵνα μὴ ἐν τοιούτῳ καιρῷ ἐπέλθωσι ταῦτα· ὅτε φυγῆς χρεία· καὶ οὐκ ἐᾷ φυγεῖν τοῖς Ἰουδαίοις ὁ τοῦ νόμου φόβος· ἢ τοιαύτη ἐστὶν ὁ χειμῶνος ὄχλος· ὥστε εὔχεσθαι ὑμᾶς μὴ γενέσθαι ἐν ἐκδημίᾳ τοῦ σώματος· ἀντὶ τοῦ μὴ ἀποθανεῖν μήτε ἐν ἀργίᾳ ὄντας χρηστοῦ ἔργου· ὃ λόγος σημαίνει ἐκ τοῦ σώματος· μήτε ἐν ἁμαρτίαις ὄντ' ἔργων ἀγαθῶν· ὃ δηλοῖ ὁ χειμών· ἔσται δὲ τότε θλῖψις ἀφόρητος ἤτοι ἐν τῇ συντελείᾳ· ἢ ἐν τῇ τῶν Ἱεροσολύμων καταστροφῇ· τοῦτο γὰρ ἦσαν οἱ τῶν Ῥωμαίων στρατιῶται κελευσθέντες, ὥστε μηδένα Ἰουδαίων ἐᾶσαι ζῆσαι· ἀλλ' εἰ μὴ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς μαθητάς, οὐκ ἀφῆκεν ἄρδην ἀναιρεθῆναι τὸ τῶν Ἰουδαίων γένος· ἢ τοῦτό φησιν· εἰ μὴ τάχιον ἐλήφθη ἡ Ἱερουσαλήμ· πάντες ἂν οἱ ἔσω ἀπὸ λιμοῦ διαφθαρῆναι· κολοβωθῆναι δὲ λέγει· οὐ τὸν διορισμὸν τοῦ χρόνου· ἀλλὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν θλίψεων διὰ τοὺς ἐκλεκτούς· ἤτοι πιστοὺς τοὺς εἰς Χριστόν

ἐς διάδοσιν Ἰ(ησοῦ)ς Χ(ριστὸ)ς ἕως πανταχοῦ ἀθρόως παντὶ τόπῳ. ὥσπερ ἡ
ἐκ στερεώματι ἐφάνη:

Ὅπου γὰρ ἐὰν ᾖ τὸ πτῶμα, ὥσπερ ἐπὶ τῶν νεκρῶν ζώων οἱ ἀετοὶ καταρράσσουσιν ἵνα τραφῶσιν, οὕτως καὶ τοῦ Χ(ριστο)ῦ ὀφθέντος συναχθήσονται αὐτῷ οἱ ἄγγελοι. οὐ γὰρ ὥσπερ ἐπὶ τὴν προτέραν παρουσίαν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον βαδίσει, εἶτα τὴν ἐργασίαν διὰ τὴν ὥραν, οὕτως καὶ ἐπὶ τῆς δευτέρας ἔσται· ἀλλ' ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, πανταχοῦ κατάδηλος ἔσται ἡ παρουσία αὐτοῦ· ὡς ἀστραπὴ μὴ δεομένη τοῦ μηνύοντος· καὶ ἀθρόως περὶ αὐτὸν συνάγονται πάντες οἱ ἅγιοι· πτεροφυήσαντες ὡς ἀετοί. ὅπου γὰρ τὸ κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ πάθους πτῶμα, πεσόντος τοῦ Ἰ(ησο)ῦ ἵνα τοὺς πεσόντας ἀνέλκῃ, συναχθήσονται οὐχ οἱ τυχόντες· ἀλλ' οἱ πτεροφυήσαντες μαθηταί· καὶ κατὰ τὸν Σολομῶντα κατασκευάσαντες πτέρυγας ὡς ἀετοί, μεγαλοφυῶς καὶ μακρὰν πρὸς τὸ πάθος Χ(ριστο)ῦ πεποιθότες. διὸ οὐ γῦπες· οὐ κόρακες· ἀλλ' αὐτὸ μὴ νεκρούμενον ζῶον. οὐδὲ γὰρ ὡς σφαγμοὶ ἰσοφοροῦντα τὰ βρώματα αὐτοῦ· ἔοικε μὲν θήραν ἐξ ἱερῶν λαμβάνειν· ἐὰν γὰρ τῆς τροφῆς ἀγωνίσηται. ἐπειδὴ δὲ οὐκ εὔλογον πτῶμα τὸν Χ(ριστὸ)ν λέγειν, σημειωτέον οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν. καὶ ὥσπερ θ(εο)ῦ τὸ μωρὸν τοῦ θ(εο)ῦ λέγει· καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ θ(εο)ῦ. ὁρᾷ δὲ εἰ πτῶμα ἡ νεκρωθεῖσα σὰρξ [illegible] τοῦ κ(υρίο)υ· ᾧ οἱ μιμούμενοι συνάγονται ὡς ἀετοί:-

Καθ' ὁμοίωσιν ταῦτα καὶ παραβολὴν εἴρηται καὶ παράδειγμα. ὥσπερ γάρ, ὅταν πτῶμα ᾖ σῶμα νεκρὸν ἀφεθὲν ἔξω κείμενον, ἀπὸ τῶν ὑψηλοτάτων τόπων δι' ἀέρος φερόμενοι καὶ ἀετοὶ καὶ ἄλλα τῶν σαρκοφάγων ὀρνίθων, ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ἀδοκήτως ἀφικνοῦνται τραφησόμενοι, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐξαίφνης καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀν(θρώπ)ου· φαινομένου τοῦ σταυροῦ πανταχῇ ἐν τῇ γῇ, κατὰ τὴν δευτέραν αὐτοῦ καὶ ἔνδοξον παρουσίαν ἐπὶ τὸ κρῖναι τὴν οἰκουμένην, καὶ ἀγγέλων πάντων δορυφορούντων φανήσεται· καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἁρπαγέντες ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, κατὰ τὴν σάλπιγγα τὴν ἐσχάτην ὥς φησιν ὁ ἀπόστολος· καθάπερ ἀετοὶ ταχυπτηνοὶ καὶ ὀξεῖς τὴν κίνησιν, ἐκ τοῦ ἀφανοῦς θᾶττον αὐτῷ φανήσονται· μάλα εἰκότως ἀετοῖς παρεικασθέντες· διὰ τὸ φρονεῖν τὰ ὑψηλὰ γενομένων περὶ τὴν Ἱερουσαλήμ· ταῦτα προεῖπον τὰ σημεῖα καὶ τὰ ἐν αὐτῇ πάθη· καὶ τὴν ἀπόδρασιν τοῦ πάθους· καὶ τὴν ἐν τῇ κολοβώσει τῶν ἡμερῶν ἐκείνων φιλανθρωπίαν τοῦ θεοῦ, νῦν μεταβαίνει καὶ ἐπὶ τὴν τοῦ κόσμου συντέλειαν· τὸ δὲ τότε· οὐ καιρὸν ἐμφαντικόν τοῦ μετ' αὐτοῦ τὸ ἀκολούθως· ἀλλὰ τοῦ καιροῦ μόνον παραστατικόν ἐστιν ἐκείνου· καθ' ὃν τὰ ῥηθησόμενα μέλλει γίνεσθαι· οὐ γὰρ τὸν μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Ἱερουσαλὴμ σημαίνει χρόνον· ἀλλὰ τὸν πρὸ τῆς συντελείας· τότε τοίνυν πρὸ τῆς τοῦ ἀντιχρίστου παρουσίας ἔσονται αὐτοῦ πρόδρομοί τινες ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται· σημεῖα ποιοῦντες ἐκ φαντασίας δαιμόνων· διαπαίζοντες τῶν ὁρώντων τοὺς ὀφθαλμούς· πρὸς τὸ ἀπατῆσαι αὐτούς· ὥστε εἰ μὴ νήφουσιν οἱ δίκαιοι, ἀπατῶνται:—

ὠριγ Οἱ κατὰ θεωρίαν ἐκλαμβάνοντες τὰ εἰρημένα, φασί· τοῦ δὲ λέγειν ἐστὶ καί· πῶς ἐστιν ὧδε ἢ ὧδε· καὶ ὁ μὲν ἔξω τῆς πίστεως, καὶ τοῦ τῆς ἐκκλησίας κανόνος· καὶ τῆς γραφῆς λέγει· ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ· διὸ ἐπιφέρει· τό, μὴ ἐξέλθητε· ὁ γὰρ σοφίαν κοσμικὴν πρεσβεύων, ἐξῆλθε καὶ γέγονεν ἐθνικός· ὁ δὲ ἀπόκρυφα εὐαγγέλια λέγων, ἐρεῖ· ἰδοὺ ἐν τοῖς ταμείοις· διὸ ἐπιφέρει· τό, μὴ πιστεύσητε· καὶ γενικῶς μέν, εἷς ἀντίχριστος ὡς τὸ ψεῦδος ἕν· ἰδικῶς δέ, πολλοὶ καὶ πολλὰ ψευδῆ διδάγματα καὶ δόγματα· ὡς δὲ χριστοῦ ἀληθοῦς λόγου προφῆται· καὶ ἀντιχρίστου ὄντος ψευδοῦς λόγου, ψευδοπροφῆται:—

ἀπε Ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ· ὁ δὲ λέγει· τοιοῦτόν ἐστιν· ἐὰν γένωνται οἱ ἀπατεῶνες, λέγοντες· ὅτι ἦλθεν ὁ χριστὸς ἀλλ' ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστὶ κρυπτόμενος ἢ ἐν οἰκίᾳ, μὴ ἀπατηθῆτε· ὡς γὰρ πᾶσι κατάδηλός ἐστιν ἡ ἀστραπή· καὶ οὐ χρῄζει τοῦ κατασημαίνοντος, οὕτως ἔσται καὶ ἡ τοῦ χριστοῦ παρουσία:·

ὠριγ Τὴν ἔρημον λέγει· διὰ τὸ τὸν Ἰωάννην ἐν ἐρήμῳ τὴν μονὴν καὶ τὴν διαγωγὴν εἶναι· ἐν δὲ τοῖς ταμείοις· διὰ τὸ τὸν χριστὸν ἐν τῇ προτέρᾳ παρουσίᾳ ἐν σπηλαίῳ καὶ οἰκίσκῳ μικρῷ γεγεννῆσθαι:—

θεο ἡρ Ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπή· τροπικῶς ἡ τῆς ἀληθείας ἀστραπή· ᾗ ἔοικεν ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἐν πάσῃ ἐξομοιουμένῃ λέξει νομικῇ· προφητικῇ· ἀγγελικῇ· ἀποστολικῇ γραφῇ· καὶ ἐξελθοῦσα ἀπὸ ἀνατολῶν· τῶν ἀρχῶν τοῦ θεοῦ, φαίνεται ἕως τῶν κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ πάθους δυσμῶν· ὁρᾶται δέ, ἡ μὲν ἀνατολὴ ὁμολογουμένη· μία διὰ τὸ ποθούμενον σταυρούμενον· ἀλλ' ἡ ἀνατολὴ

Καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαί. Καὶ τότε κόψονται καὶ θρηνήσουσι πᾶσαι αἱ φυλαί· ὡς μὴ χρείας οὔσης κατηγορίας· ἑαυτοὺς γὰρ ἐλέγξουσι καὶ θρηνήσουσι τῆς αὐτῶν δυσσεβείας τὴν τόλμαν· ἢ ἐπειδὴ μετὰ τοῦ σταυροῦ· τὴν γνῶσιν τῆς μετὰ σαρκὸς οἰκονομίας πᾶσι τοῖς ἐπὶ γῆς ἀποκαλύπτων· ἵνα μὴ μόνον Ἰουδαῖοι, ἀλλὰ καὶ οἱ ὀνομαζόμενοι μὲν χριστιανοί, μὴ ὁμολογοῦντες δὲ θεὸν, τὸν σταυρωμένον, θρηνήσουσι καὶ κόψονται μεταμελόμενοι. εἰ δὲ καὶ μετὰ τοῦ σταυροῦ ἔρχεται, ἀλλ' οὖν καὶ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης ἐπὶ τῶν νεφελῶν· ὥσπερ καὶ ἀνελήφθη. ἀποστελεῖ δὲ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ· ἐπισυνάξαι τοὺς ἁγίους. Καὶ τοὺς ἐκ νεκρῶν ἀναστάντας· ὡς εἰς ἀπάντησιν τῆς αὐτοῦ, ἐν νεφέλαις, ἵνα ἀεὶ μὴ σκάζωσι:— / ἀπε

Ἀποστελεῖ λέγων τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· θεὸν ἐνδείκνυσι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου· θεοῦ γάρ εἰσιν οἱ ἄγγελοι. καὶ τὸ ἀποστέλλειν αὐτοὺς, ἴδιον θεοῦ. τὸ δὲ ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ἕως ἄκρων αὐτῶν· διδάσκει ἡμᾶς ταὐτὰ εἶναι γῆς καὶ οὐρανῶν ἄκρα· ὥστε χριστῷ πιστεύειν δεῖ· καὶ μὴ ἀπατᾶσθαι ὡς ἐλαχίστου μορίου τῆς γῆς οὔσης ἐν μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ· ἀφορισμὸν γὰρ ἔθηκε τοῦ περιέχοντος αὐτήν: ἀπολ

Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἁπαλὸς. καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος· οὕτως καὶ ὑμεῖς. ὅταν ἴδητε ταῦτα πάντα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν· οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι:

Ὅμοιος τῆς συκῆς καὶ τοῦ ἀμυγδάλου, εἷς ἐστί· πρῶτον γὰρ τοῦ παρελθόντος χειμῶνος δηλοῦσι τὴν ὥραν, καὶ τὸν σπόρον μετὰ τὴν ἀναίρεσιν:—

Διὰ τῆς παραβολῆς τῆς συκῆς· διδάσκει ὅτι οὐ καθὼς ἀρχὴ τῶν σημείων, εὐθὺς ἡ συντέλεια· ἀλλ' ἔστι καὶ χρόνος τις μεταξὺ τούτων· ὡς ἐπὶ τοῦ ὀλύνθου τῆς συκῆς καὶ τοῦ θέρους. ὅ γε μοι πρῶτον γίνεταί φησιν, οὐ πολὺ τὸ μέσον τῆς συντελείας καὶ τῆς παρουσίας τῆς ἐμῆς. θέρος γάρ ἐστι καιρὸν ὁ μέλλων αἰών· διὰ τὴν γαλήνην τὴν μετὰ τὸν νῦν αἰῶνα· ὅς ἐστι χειμών. ὅτι δὲ πάντα ταῦτα ἔσται τὰ λελεγμένα· ὅτι οὐ ψεύσεται πάντα ἡ γενεὰ αὕτη, προσημαίνουσιν· ἐπήγαγε τό, ἀμήν. ἀπε:

καὶ ἐπουρανίῳ. Καὶ ἐξίσως τῆς βασιλείας τῶν ὁμοίων ἀπολαύσεσθαι. τινὲς δὲ τὸ ῥητὸν τοῦτο, οὕτως ἐξελάβοντο ἐξηγήσασθαι καὶ ἔφασαν· ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ τῇ δευτέρᾳ τοῦ Κυ· ὥσπερ οἱ δίκαιοι πολλὰ πευσόμενοι. Καὶ καθάπερ ἀετοὶ ὑψηλοὶ καὶ οὐράνιοι τῷ φρονήματι, τὸν παράδεισον ἀπολήψονται. Καὶ κατ᾽ ἐκεῖνον συναχθήσονται τὸν τόπον, ὅπου τὸ πτῶμα γέγονε τοῦ Ἀδάμ. καὶ τῆς ἐντολῆς ἡ παράβασις· διὰ τὸ ὡς ἁμαρτίαν κατεδέδετο. ἀλλαχοῦ τὸ σῶμα λέγει. τὸ δὲ σῶμα κυρίως ἐστίν, ἡ ἀφθαρσία τῶν ἁγίων. ἐν μὲν τῷ πτώματι νόει τὸν παράδεισον· ἐν ᾧ ἡ πτῶσις ἐγένετο· ἢ τὸν ᾅδην ἐν ᾧ ἡ πτῶσις τῶν ἀποθανόντων. ἐν δὲ τῷ σώματι, νόει τοῦ Χυ τὴν βασιλείαν:

Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλῖψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται. Καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς. καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ. Καὶ κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης. καὶ ἐπισυνάξουσι τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ᾽ ἄκρων τῶν οὐρανῶν ἕως ἄκρων αὐτῶν:–

† Μετὰ τὴν ὀλίγην ταραχὴν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀντιχρίστου καὶ τῶν ψευδοπροφητῶν φησίν, ὁ ἥλιος ἀμαυρωθήσεται καὶ οὐκ ἀφανισθήσεται. τίς γὰρ ἔτι τοῦ ἡλίου ἢ τῶν ἄστρων χρεία· τοῦ τῆς δικαιοσύνης ἡλίου ὀφθέντος. οὐδὲ γὰρ ἔτι τῶν ἄστρων ἢ τῆς σελήνης χρεία· νυκτὸς οὐκ οὔσης. τότε καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. τῆς γὰρ κτίσεως πρὸς τὸ δοκοῦν τῷ θεῷ ἀμείνω καὶ μειζονουμένης, ὁρῶντες οἱ ἄγγελοι τὸν μετασχηματισμόν. καὶ τοὺς ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι τότε ὄχλους ἀνισταμένους ὅσον ἐνήργησαν, φρίξουσι καὶ σαλευθήσονται· τουτέστι θορυβηθήσονται. τότε δὲ τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου φανήσεται ἐν τῷ οὐρανῷ· τουτέστιν ὁ σταυρός· λάμπων ὑπὲρ τὸν ἥλιον. δεικνὺς δὲ καὶ τὰ τοῦ ἰδίου σώματος τραύματα πρὸς ἔλεγχον τῶν ἰουδαίων:–

καὶ ὁ τῶν χρόνων ποιητής, πῶς μὲν γὰρ ἐλάχιστον τοῦ χρόνου ἀγνοεῖ· πᾶσιν οὖν εὔδηλον· ὅτι γινώσκει μὲν ὡς θεός· ἀγνοεῖ δὲ ὡς ἄνθρωπος· ἵνα τοῖς διὰ τὸ ἀφνιδίως μέλλειν ὀφθῆναι αὐτόν, ἑ- [illegible] τοῦτο:·

Τί τοίνυν ἐστὶν ἐν τούτοις ἐπισημήνασθαι ἄξιον· ὅτι ὁ μὲν ματθαῖος οὐδὲν εἶπε περὶ τῆς τοῦ υἱοῦ ἀγνωσίας. δοκεῖ δὲ ὁ μάρκος ἐκφέρεσθαι καὶ τούτου τὴν ἔννοιαν, ἐκ τοῦ [illegible] εἰ μὴ ὁ πατὴρ μόνος· ἴσως δὲ ἠκοῦσθαι τὸ μόνος· πρὸς [illegible] τῶν ἀγγέλων διαστολὴν εἰρῆσθαι· τὸν δὲ υἱὸν μὴ συμπεριλαμβάνειν [illegible] τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις, κατὰ τὴν ἄγνοιαν· ἀψευδὴς γὰρ ὁ ἀπο[illegible] ὅτι πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ ἐμά ἐστιν· ἐν δὲ τοῖς πᾶσιν ἔχει καὶ γνῶσιν τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας· παρρησιάσας τοίνυν ὡς ὁμολογούμενον τὸ αὐτοῦ πρόσωπον ἐν τῇ λέξει τοῦ ματθαίου ὁ κύριος· τοῖς ἀγγέλοις ἀπένειμεν ἀγνοεῖν· εἰ δὲ καὶ δὲ τὸν υἱὸν μόνον τὴν τοῦ πατρὸς γνῶσιν κατὰ τὸ σιωπώμενον, καὶ ἑαυτοῦ εἶναι λέγει διὰ τὸ καὶ ἐν ἄλλοις εἰρηκέναι· καθὼς γινώσκει με ὁ πατήρ, κἀγὼ γινώσκω τὸν πατέρα· εἰ δὲ γινώσκει ὁ πατὴρ τὸν υἱὸν ὅλον δι' ὅλου ὥστε καὶ τὴν ἐναποκειμένην αὐτῷ σοφίαν πᾶσαν ἐπίστασθαι, κατὰ τὸ ἴσον καὶ αὐτὸς ἐπιγινώσκει τὸν πατέρα ὁ υἱός· δῆλον ὅτι μετὰ πάσης τῆς ἐνυπαρχούσης αὐτῷ σοφίας καὶ τῆς προγνώσεως τῶν μελλόντων· ταύτης μὲν οὖν ἀξιοῦμεν τῆς παραμυθίας τὸ παρὰ τῷ ματθαίῳ κείμενον, εἰ μὴ ὁ πατὴρ μόνος· τὸ δὲ μάρκου ἐπειδὴ φανερῶς δοκεῖ ἀπομερίζειν καὶ τὸν υἱὸν τῆς γνώσεως, οὕτω νοοῦμεν· ὅτι οὐδεὶς οἶδεν οὔτε οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ· ἀλλ' οὐδ' ἂν ὁ υἱὸς ἔγνω, εἰ μὴ ὁ πατήρ· τοῦτ' ἔστιν ἡ αἰτία τοῦ εἰδέναι τὸν υἱόν, παρὰ τοῦ πατρός· καὶ ἀβίαστός ἐστι τῷ εὐγνωμόνως ἀκούοντι ἡ ἐξήγησις αὕτη· ἐπειδὴ οὐ πρόσκειται τὸ μόνος· ὡς καὶ παρὰ τῷ ματθαίῳ· ἐπὶ μόνου [illegible] μόνος ὁ πατὴρ ὡς παρὰ τῷ μάρκῳ· τοιοῦτος· περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἢ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν οὔτε οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ· ἀλλ' οὐδ' ἂν ὁ υἱὸς ἔγνω· εἰ μὴ ὁ πατήρ· ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς αὐτῷ, ὑπῆρχε δὲ δηλονότι ἡ γνῶσις· τοῦτο δὲ εὐφημότατόν ἐστι καὶ θεοπρεπὲς περὶ τοῦ υἱοῦ λέγειν· ὅτι ὁ τῷ πατρὶ ὁμοούσιος, ἐξ αὐτοῦ καὶ τὸ γινώσκειν ἔχει· καὶ τὸ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ δόξῃ τῇ πρεπούσῃ αὐτοῦ τῇ θεότητι θεωρεῖσθαι:—

Διὰ τὸ μὴ συμφέρειν τοῖς μαθηταῖς ἀκοῦσαι τὸν καιρὸν τῆς κρίσεως ἀρχή

ιγ

γενεὰν δὲ ταύτην, τοὺς πιστοὺς λέγει· τοὺς ἀρξαμένους ἀπὸ
τοῦ καιροῦ τῆς ἐπιδημίας· καὶ διαμένοντας ἕως τῆς συν-
τελείας, ἀσφαλῶς· ἵνα μή τις εἴπῃ· ὅτι σημείων καὶ τε-
ράτων ὑπὸ τοῦ ἀντιχρίστου δεικνυμένων πρὸς ἀπάτην
τῶν πολλῶν, ἅπαντες κατ' ἐκεῖνον καιρὸν ἀπατηθήσονται,
ἐπήγαγεν· ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη· τουτέστι, πολλοὶ
καὶ ἀνεξαπάτητοι πιστοὶ διαμενοῦσι καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς συν-
τελείας. ἢ γενεὰν λέγει τὴν τῶν πονηρῶν συναγωγὴν ἀπὸ ἀρχῆς
ἕως τέλους. ἢ τὸ ἀνθρώπινον γένος· τουτέστι πάντα ταῦ-
τα ἃ εἶπον, ἐκβήσεται πάντως. καὶ οὐ φθαρήσεται τὸ ἀνθρώπινον
γένος· δὲ ποίους ποτὲ πιστοὺς θέλει λέγειν· τοὺς ἐπὶ τῆς δευτέρας πα-
ρουσίας αὐτοῦ ὄντας· οὗτοι γὰρ οὐ μὴ ἀπόλωνται φησίν, ἐὰν
ἴδωσι ταῦτα μέλλοντα καὶ τὴν Ἰουδαίαν καταλαμβάνειν· ὅταν
δὲ ὑμεῖς ἴδητε, μὴ ἀμφιβάλλητε· ὅτι καὶ τὰ ἄλλα ἔσται ἃ εἶπον:—
οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται· οἱ γὰρ τοῦ σωτῆρος λόγοι ἀεὶ ταῦτ' οἱ
κεῖται ἐνεργήσουσιν· ὥσπερ λόγοι καὶ οὐκ ἔστι δεῖ(?) ἐξ ἀρχαίου γε-
μέσθαι, τοὺς ἀρχθέντας ὅ εἰσιν· ἀλλ' ὅμως μὲν καὶ ἡ γῆ παρελεύ-
σονται· οἱ δὲ λόγοι αὐτῶν μενοῦσι. λόγοι ὄντες τοῦ διὰ τῶν
τῶν ταῦτα γενομένων· ὁ γὰρ λόγος τῶν γενομένων, οὐ παρέρχεται.
εἰ καὶ αὐτὰ παρέρχεται:—

ἐστὶ ἐπὶ τῆς μακαρίας

ηη

Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας, οὐδεὶς οἶδεν· οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰ μὴ ὁ πατήρ μου μόνος:—

ἀρχή

Διδάσκει διὰ τούτου τοὺς μαθητὰς, μὴ ζητεῖν ἀπὸ τὸ μαθεῖν
ἃ ὑπὲρ ἄνθρωπόν εἰσιν· ἢ ὑπὲρ ἀνθρωπίνην φύσιν καὶ γνῶσιν. ἔτι γὰρ,
οὔτε οἱ ἄγγελοι, ἐπεὶ ἐβούλετο αὐτοὺς μαθεῖν ὅ περ ἐκεῖνοι ἀγνο-
οῦσι. μόνου δὲ τοῦ πατρὸς ἀνατίθησι τὸ ἀρρήματα· φοβούμενος
τὸ διὰ τούτου κατασκευάζων. ἀλλ' ὥσπερ δὲ δείκνυσι διὰ
τούτου ἡμῖν ἐννοεῖν· ὅτι τοῦ πατρὸς εἰδότος, καὶ αὐτὸς οἶδεν·
οὐδὲ γὰρ εἶπεν· οὔτε ὁ υἱὸς γινώσκει· ἀλλὰ μόνος ὁ πατήρ· τουτέστι,
καὶ τὰ αὐτοῦ εἴδει μετὰ τὸν υἱὸν, παρὰ τὸν πατέρα· ἐπεὶ γὰρ ἐστι καὶ ὁμο-
ούσιος· καὶ τὸ γινώσκειν ἔχει· πολλὰ δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ἀνθρω-
πίνου μέρους ὁ κύριος διαλέγεται. εἰ γὰρ καὶ γινώσκει ἀληθῶς,
ἀλλ' ὡς ἄνθρωπος ἀγνοεῖ· ὅταν τὸ φαινόμενον, χωρὶς ἢ τοῦ νοουμέ-
νου. εἰ δὲ χαρίεν τι μὲς ἀγνοεῖν τὸν υἱὸν, λεκτέον· ὅτι πῶς οἷ-
όν τε ἀγνοεῖν τὴν ἡμέραν, ὧν τὰ πρὸ ὀλίγου ἐσόμενα ἀγνοῶν

καὶ ὁ τῶν χρόνων ποιητής, πῶς μέρος ἐλάχιστον τοῦ χρόνου ἀ-
γνοεῖ· πᾶσιν οὖν εὔδηλον· ὅτι ἐπίσταται μέν, ὡς θ(εό)ς· ἀγνοεῖ
δὲ ὡς ἄν(θρωπ)ος· ἤτοι διὰ τὸ αἰφνιδίως μέλλειν ὀφθῆναι αὐτόν, ἢ
πρὸς τοῦτο ::

Τί τοίνυν ἐστὶν ἐν τούτοις ἐπισημήνασθαι ἄξιον· ὅτι ὁ μὲν Ματθαῖ(ος) κγ
οὐδὲν εἶπε περὶ τῆς τοῦ υἱοῦ ἀγνωσίας· δοκεῖ δὲ τῷ
Μάρκῳ ἐκφέρεσθαι καὶ τοῦτο τὴν ἔννοιαν, ἐκ τοῦ φάναι ἀλ-
λ' ἢ ὁ π(ατ)ὴρ μόνος· ἡμᾶς δὲ ἐκ τοῦ μαθεῖν τό, μόνος· πρὸς τὴν τῶν ἀγ-
γέλων διαστολὴν εἰρῆσθαι· τὸν δὲ υἱὸν μὴ συμπεριλαμβάνεσθαι
τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις, κατὰ τὴν ἄγνοιαν· ἀψευδὴς γὰρ ὁ εἰπών·
ὅτι πάντα ὅσα ἔχει ὁ π(ατ)ὴρ ἐμά ἐστιν· ἐν δὲ ὧν ἔχει καὶ ἡ γνῶσις
τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας· παρασιωπήσας τοίνυν
ὡς ὁμολογούμενον τὸ αὐτοῦ πρόσωπον ἐν τῇ λέξει τοῦ Ματθαί(ου)
ὁ κ(ύριο)ς· τοῖς ἀγγέλοις ἐπιτρέπει ἀγνοεῖν· εἰδέναι δὲ τὸν υἱὸν μόνον
τὴν τοῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς γνῶσιν κατὰ τὸ σιωπώμενον, καὶ ἑαυτοῦ εἶναι λέγ-
δια τὸ καὶ ἐν ἄλλοις εἰρηκέναι· καθὼς γινώσκει με ὁ π(ατ)ήρ, κἀγὼ
γινώσκω τὸν π(ατέ)ρα· εἰ δὲ γινώσκει ὁ π(ατ)ὴρ τὸν υἱὸν ὅλον δι' ὅλου
ὥστε καὶ τὴν ἐναποκειμένην αὐτῷ σοφίαν πᾶσαν ἐπίσταται,
κατὰ τὸ ἴσον μέρος ἐπιγινώσκεται παρὰ τοῦ υἱοῦ· δῆλον ὅτι με-
τὰ πάσης τῆς ἐνυπαρχούσης αὐτῷ σοφίας καὶ τῆς προγνώ-
σεως τῶν μελλόντων· ταύτης μὲν οὖν ἀξιοῦμεν τῆς παραμυ-
θίας, τό, παρὰ τῷ Ματθαίῳ κείμενον· εἰ μὴ ὁ π(ατ)ὴρ μόνος· τὸ δὲ
Μάρκου ἐπειδὴ φανερῶς δοκεῖ ἀπομερίζειν καὶ τὸν υἱὸν τῆς
γνώσεως, οὕτω νοοῦμεν· ὅτι οὐδεὶς οἶδεν οὔτε οἱ ἄγγελοι τοῦ θ(εο)ῦ·
ἀλλ' οὐδ' ἂν ὁ υἱὸς ἔγνω, εἰ μὴ ὁ π(ατ)ήρ· τοῦτ' ἔστιν ἡ αἰτία τοῦ εἰ-
δέναι τὸν υἱόν, παρὰ τοῦ π(ατ)ρ(ό)ς· καὶ ὁμοίως ὅσ' ἐστὶ τῶν εὐγνωμό-
νως ἀκουόντων ἡ ἐξήγησις αὕτη· ἐπειδὴ οὐ προσέκειτο τό,
μόνος· ὡς καὶ παρὰ τῷ Ματθαίῳ· ἐστὶ μὲν οὖν ὁ νοῦς ὁ παρὰ τῷ
Μάρκῳ· τοιοῦτος· περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἢ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν οὔτε
οἱ ἄγγελοι τοῦ θ(εο)ῦ· ἀλλ' οὐδ' ἂν ὁ υἱὸς ἔγνω· εἰ μὴ ὁ π(ατ)ήρ· ἐκ γὰρ τοῦ
π(ατ)ρ(ὸ)ς αὐτῷ, ὑπάρχει δεδομένη ἡ γνῶσις· τοῦτο δέ, ἁρμό-
ττον ἐστὶ καὶ εὐσεβέστερον περὶ τοῦ υἱοῦ λέγειν· ὅτι οὐ π(ατ)ρ(ὸ)ς
ἰδίως ὁμοούσιος, ἐξ αὐτοῦ καὶ τὸ γινώσκειν ἔχει· καὶ τὸ ἐν πάσῃ
σοφίᾳ καὶ δόξῃ τῇ προσούσῃ αὐτοῦ τῷ π(ατ)ρὶ ἰσότητι θεωρεῖσθαι :

Διὰ τὸ μὴ συμφέρειν τοῖς ἀν(θρώπ)οις ἀκοῦσαι τὸν καιρὸν τῆς κρίσε(ως) τέλ(ος) γενεὰν δὲ ταύτην, τοὺς πιστοὺς λέγει· τοὺς ἀρξαμένους ἀπὸ τοῦ καιροῦ τῆς αὐτοῦ διδασκαλίας· καὶ διαμένοντας ἕως τῆς συντελείας, ἀσφαλιζόμενος· ἵνα γὰρ μή τις εἴπῃ· ὅτι σημείων μεγάλων καὶ τεράτων ὑπὸ τοῦ ἀντιχρίστου δεικνυμένων πρὸς ἀπάτην τῶν πολλῶν, πάντες κατ' ἐκεῖνον καιρὸν ἀπατηθήσονται, ἐπήγαγεν· ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη· τουτέστι, πολλοὶ καὶ ἀνεξαπάτητοι οἱ πιστοὶ διαμενοῦσι καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς συντελείας. ἢ γενεὰν λέγει τὴν τῶν πονηρῶν συναγωγὴν ἀπ' ἀρχῆς ἕως τέλους. ἢ τὸ ἀνθρώπινον γένος· τουτέστι πάντα τὰ ἀ[illegible], ἐκλείψει πάντως. καὶ ὁ [illegible] αὐτὸ τὸ ἀνθρώπινον γένος. τινὲς δὲ τοὺς τότε πιστοὺς ἔφασαν λέγειν· τοὺς ἐπὶ τῆς δευτέρας παρουσίας αὐτοῦ ὄντας· οὗτοι γὰρ οὐ μὴ ἀπόλωνται, φησίν, ἐὰν ἴδωσι τὰ μέλλοντα κακὰ καὶ τὴν Ἰουδαίαν καταλαμβάνειν. ἅπερ ὅταν ἴδητε, μὴ ἀμφιβάλλητε· ὅτι καὶ τὰ ἄλλα ἔσται αὐ[illegible]:-

ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται· οἱ γὰρ τοῦ σωτῆρος λόγοι ἀεὶ τὰ οἰκεῖα ἐνεργήσουσιν· ὡς τέλειοι καὶ οὐκ ἐπιδεόμενοι ἐξ ὑστέρου γενέσθαι, ἀπαρτίζοντες ὅ εἰσιν. ἀλλ' ὁ οὐρανὸς μὲν καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται· οἱ δὲ λόγοι αὐτοῦ, μενοῦσι. λόγοι ὄντες τοῦ δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο· ὁ γὰρ λόγος τῶν γενομένων, οὐ παρέρχεται· εἰ καὶ αὐτὰ παρέρχεται:-

[illegible] μη

Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας, οὐδεὶς οἶδεν· οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰ μὴ ὁ πατήρ μου μόνος:-

ἀρχή

Διδάσκει διὰ τούτου τοὺς μαθητάς, μὴ ζητεῖν ὑπὲρ τὸ μαθεῖν· ἀπόρρητα, τὴν ἀνθρωπίνην ὑπεραναβαίνοντα γνῶσιν· ἐπεὶ γάρ, οὔτε οἱ ἄγγελοι, βούλεται μηδὲ αὐτοὺς μαθεῖν ὅπερ ἐκεῖνοι ἀγνοοῦσι. μόνῳ δὲ τῷ πατρὶ ἀνατίθησι τὸ πρᾶγμα· φοβερὸν αὐτὸ διὰ τούτου κατασκευάζων. ἄλλως τε δὲ δείκνυσι διὰ τούτου ἡμῖν ἐννοεῖν· ὅτι τοῦ πατρὸς εἰδότος, καὶ αὐτὸς οἶδεν· οὐδὲ γὰρ εἶπεν· οὔτε ὁ υἱὸς γινώσκει· ἀλλὰ μόνος ὁ πατήρ. τουτέστι καὶ τὸ αὐτοῦ εἰδέναι τὸν υἱόν, παρ' ἀνθρώπων· ἐκ τοῦ πατρὸς γάρ ἐστι καὶ ὁμοούσιος· καὶ τὸ γινώσκειν ἔχει. πολλὰ δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ἀνθρωπίνου μέρους ὁ κύριος διαλέγεται. εἰ γὰρ καὶ γινώσκει ὡς θεός, ἀλλ' ὡς ἄνθρωπος ἀγνοεῖ· ὅταν τὸ φαινόμενον, χωρὶς ἢ τοῦ νοουμένου. εἰ δὲ χαριέντως τινὲς ἀγνοεῖν τὸν υἱόν, λεκτέον· ὅτι πῶς οἷόν τε ἀγνοεῖν τὴν ἡμέραν, ὁ τὰ πρὸ ὀλίγου ἐσόμενα γινώσκων·

ὁ γὰρ τὸν πατέρα γινώσκων τὸν οὐδενὶ γνωστὸν εἰ μὴ αὐτῷ μόνῳ·
καὶ τὸ πνεῦμα πάντα ἐρευνῶντι καὶ γινώσκοντι ἴσος ὤν· πῶς
πιθανός ἐστιν ἀγνοεῖν λέγειν τὴν ἡμέραν· ἥτις κατ' ἀλήθειαν
εἴπομεν αὐτὸν ἀγνοεῖν, ὡς οἱ τῶν αἱρετικῶν κακούχονται
λῆροι· πάντα γὰρ πρόδηλος ὡς θεὸς ἐγίνωσκε, καθάπερ καὶ ὁ
πατήρ· ἀλλ' οἰκονομεῖ διὰ δὴ ἡμᾶς γενόμενος ἄνθρωπος· ἴδιον δὲ πάντων
ἀνθρώπων τὸ ἀγνοεῖν, οἰκειοῦται ἄγνοιαν ὡς ἄνθρωπος γενόμενος· καὶ
ἑαυτὸν φησὶν ἀγνοεῖν· καίτοιγε εἰδὼς ὡς θεός· ἵνα τὸ τῶν μαθητῶν
καθάπερ ἔφημεν ἐγκόψῃ περίεργον· καὶ δι' αὐτῶν τὸ ἡμέτερον·
διὰ τοῦτο γὰρ οὐκ εἶπεν οὔτε ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ· ἀλλ' ἀορίστως ὁ υἱός·
ἵνα ὡς υἱὸς ἀνθρώπου γενόμενος δηλώσῃ, ἀπροσώπως σχημα-
τίζεσθαι δόξῃ τὴν ἄγνοιαν· καὶ ταῦτα, ὁ αὐτὸς ὢν υἱὸς
τοῦ θεοῦ· καθὸ θεὸς ἐκ θεοῦ τοῦ πατρός· δύναται δέ τις ἀκριβῶς ζητεῖν
καὶ τὰ αὐτοῦ κατανοῶν· θεωρῆσαι λεπτῶς· πῶς καὶ τὴν ἄ-
γνοιαν σχηματίσας, καὶ ἐν αὐτῷ τῷ σχήματι τὴν ἀκρίβει-
αν τὴν ἑαυτοῦ προσεμαρτύρησε γνῶσιν· καὶ γὰρ οὐκ εἶπεν
οὐδεὶς οἶδε τὴν ἡμέραν, οὔτε οἱ ἄγγελοι· οὔτε ὁ υἱός· ἀλλ' ὁ πατὴρ
γινώσκει μόνος· ἀλλ' οὕτως ἔφη· οὔτε ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ·
τοῦτο λεληθότως κατασκευάζων· ὅτι οὐδὲ ὁ υἱὸς οἶδε,
εἰ μὴ καὶ ὁ πατὴρ οἶδεν· εἰ δὲ οἶδεν ὁ πατήρ, πάντως δήπου καὶ
ὁ υἱός· τὸ δὲ σκοπὸν εἶναι τῷ σωτῆρι τὴν ὥραν τοῦτο πολυπραγμο-
σύνην ἀνακόπται τῶν μαθητῶν, δηλοῖ σαφῶς καὶ τὸ ἐν ἀρχῇ
τῶν πράξεων πρὸς αὐτοὺς εἰρημένον· οὐχ ὑμῶν ἐστι γνῶναι
χρόνους ἢ καιρούς· οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ:·

Ἢ πάντως μὲν εὔδηλον· ὅτι γινώσκει μὲν ὡς θεός· ἀγνοεῖν δέ φησιν ὡς
ἄνθρωπος· ἄν τις τὸ φαινόμενον χωρίσῃ τοῦ νοουμένου· — γρη τοῦ θεολ

Ἀπεκρύβη ὁ υἱὸς εἰπών· μὴ γινώσκειν τὴν ὥραν τὸ συμφέρον τῶν μαθητῶν: — ὠρι

Ὥσπερ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως καὶ ἡ παρουσία τοῦ
υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· ὥσπερ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς
πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ· τρώγοντες καὶ πίνοντες· γα-
μοῦντες καὶ ἐκγαμίζοντες· ἄχρις ἧς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε
εἰς τὴν κιβωτόν· καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕως ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς
καὶ ἦρεν ἅπαντας, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου:

Πρὸς σύστασιν τῶν ἀψευδῶν αὐτοῦ λόγων· ἐχρήσατο τοῖς ἤδη γεγο-
νόσιν· ἀσφαλιζόμενος τὸ ἀκριβὲς αὐτῶν· διὰ τὸ ἀπροσδόκητον· — ἀμε

ἀπαιτοῦσι πίστιν· ἡ μὲν γὰρ ἀεὶ προσδοκία, θερμοτέρους περὶ τὴν ἄσκησιν ἀπεργάζεται· ἡ δὲ τοῦ πολλοῦ τὸν μεταξὺ χρόνον ἔσεσθαι γνῶσις, ὀλιγωροτέρους· ἐλπίδι τοῦ ἀεὶ ὕστερον μέλλοντος μελλομένοις, δυνηθῆναι σωθῆναι· ἐντεῦθεν πῶς ὁ σωτὴρ τὰ μέχρι τῆς ὥρας ἐκείνης εἰδὼς καὶ ἑτοιμάζων, οὐ χρὴ κἀκείνην τὴν ὥραν ἠγνόει· μάτην δὲ καὶ ὁ ἀπόστολος ἔλεγεν· ἐν ᾧ εἰσι πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως, ἀπόκρυφοι::

Κυρίλ. Ἔθος τῷ σωτῆρι Χριστῷ, τοιόνδε τι δρᾶν· ἐπὶ τοῖς φίλοις μάλιστα μαθηταῖς· ἃ μὲν διανοουμένοις τὸ τῶν ὅσα ἐκ φιλομαθείας μὲν ἔχοντα δόξαν· ὑψηλοτέρας γνώσεως ἐρῶν μηδ' αὐτοῖς ἀπηλλαγμένα, χαρίζεσθαι τὴν ἀφήγησιν· καὶ ἐξαιρέτως ὧν ὅτι μάλιστα περιεργάζεσθαι λυπηρός· εἰ δὲ δή τι κωλύοι τὸ τῶν ἐρωτημάτων μὴ φέρειν τοῦ κατασφαλοῦς αὐτοῖς περὶ τὸ πῶς αὐτὰ μαθεῖν, κατ' οὐσίαν ἔλλειψιν ἢ συχνήν· καὶ μὴ κατατεθὲν μᾶλλον πολυπραγμονεῖν ἐλέσθαι ταῦτα παραβαίνουσι δὲ σοφία. Καὶ δρᾶν ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦ διὰ τὸν μαθητὴν γνώριμον τὸ διαφανῆσαι καὶ ἄτερ ἐκείνων ἔχοντες τὴν ὀξεῖαν γνῶσιν φαιδρότητι τῶν πραγμάτων, ἑπομένοις τοῖς ἀρχαίοις· οὐ καὶ διδάσκοντα ἐπὶ ὑπὲρ μηδὲν οἰκεῖον ἐρᾶσθαί τε καὶ μαθεῖν, ἢ ῥηθὲν αἰνιγματωδῶς· λογισμοῖς ἀμαθέσιν ἐκδιδάσκων· ὅτι μηδὲ ἄλλοις ἀπεκάλυψεν ὁ πατήρ· μὴ δι' αὐτοῦ τοῦ υἱοῦ, καθίστησι γνώριμον· ἀφορίζεται εἴη τι χρὸς καὶ κατ' αὐτοὺς ἀπὸ σωτηρίας, καὶ οὐ κατὰ φύσιν τὸ ἀγνοεῖσθαι.

Σευήρ. Κατ' οἰκονομίαν ἀγνοεῖσθαι τοῦτο φαμὲν θεοπρεπεστάτην καὶ σαφῆ· σκοπὸς γὰρ ἦν τοῦ κυρίου, τὸ περίεργον χαλινῶσαι τῶν μαθητῶν· καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἡμέτερον· οὐδὲ γὰρ συνέφερεν ἡμῖν εἰδέναι ῥητῶς τὴν ὥραν ἤτοι τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὁ αἰὼν οὗτος συντελεσθήσεται· πρὸς τὸ μὴ ῥαθυμεῖν ἡμᾶς· ἀλλ' ἀεὶ τὸ ἄδηλον λογιζομένους καὶ οὐκ εἰδότας ὅτε ἥξει, καθ' ἑκάστην ἡμέραν παρασκευάζεσθαι· καὶ γὰρ εἰ διὰ τοῦ υἱοῦ τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν ὁ πατὴρ κατὰ τό, ὡς ὁ ἀπόστολος λέγει· πῶς δὲ μέλλει ὁ ποιητὴς τῶν αἰώνων· τὴν ἡμέραν ἢ τὴν ὥραν ἐκείνην, τὸν ἀρχηγὸν πάντων τῶν αἰώνων καὶ κύριον, ἀγνοεῖν· ἢ πῶς ὁ λέγων οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱός· καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι· τῆς τελευταίας ἡμέρας καὶ ὥρας τὴν γνῶσιν οὐκ εἶχεν·

ἀλήθουσαι δὲ, τοὺς διδασκάλους τοὺς ἀπολεπτύνοντας τὰς
γραφάς. ἢ δύο ἐν τῷ ἀγρῷ, τὸ ἡγεμονικόν· ὅτε τοῦ σπουδαίου
νοῦς, καὶ ὁ τοῦ φαύλου· καὶ τὸ ἀλήθουσαι ἐν τῷ ἀτηρῷ μύλωνι
τοῦ κόσμου, τυχόν· ἐν αὐτῷ γὰρ καθάπερ ἐν μύλωνι στρεφό-
μεθα· ἐν κακοπαθείαις καὶ μόχθοις τὸν ἄρτον ἐσθίοντες· ἔνθα
ἡ μὲν καλὴ καὶ ἀγαθὴ, παραλαμβάνεται· τουτέστιν οἱ ποιοῦν-
τες ἐπωφελῶς ἐν τοῖς τῆς δικαιοσύνης ἔργοις· ἡ δὲ φαύλη
ὡς ἀναξία ἀφίεται· ἤγουν οἱ ἐν τοῖς ματαίοις τὴν σπουδὴν ἔχον-
τες· μύλωνι πτωχεία· κλίνη· πλοῦτος· ὅπερ δὲ φησὶν ὁ λουκᾶς.
δύο ἔσονται ἐν τῇ κλίνῃ, δηλοῖ ὅτι ἐν νυκτὶ ἔσται ἡ παρουσία :–

Γρηγορεῖτε οὖν ὅτι οὐκ οἴδατε. ἀγρυπνεῖν ὤφειλον πάντες· πρὸς ἀμέ π
ἐργασίαν ἀγαθῶν διὰ τὸ ἄδηλον τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου.
καὶ γὰρ καὶ οἱ τοὺς λῃστὰς φησὶ τηροῦντες· τὴν πᾶσαν ἀγρυπνοῦ-
σι νύκτα· ἀπὸ δὲ τῆς παραβολῆς διδάσκει· ὅτι εἰ ᾔδεσαν
οἱ πολλοὶ πότε ἀποθανοῦνται, ἔμελλον ἂν κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν
σπουδάσαι μόνον· διὰ τοῦτο ἐν ἀδήλῳ τέθεικε καὶ τὴν ἰδικὴν
ἡμέραν τῆς ἑκάστου ἡμῶν τελευτῆς, καὶ τὴν κοινήν· ὥστε
ἡμᾶς ἀεὶ πρὸς τὴν τοῦ βίου συντέλειαν παρασκευάζεσθαι.
φυλάσσοντας ἑαυτούς, ὡς οἱ τοὺς λῃστὰς τηροῦντας :–

Διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἕτοιμοι. τὸ ἕτοιμον δέ ἐστι, τὸ τὰ τῆς ὡρί ων
ἀρετῆς ἔργα· ἔχειν τεθησαυρισμένα, οὐ κατὰ γῆς· ἀλλ' ἐν οὐρανοῖς.
οἰκοδεσπότου γάρ ἐστιν θησαυρίζειν καὶ ἑτοιμάζειν ἑαυτῷ εἰς
καιρὸν θλίψεως :–

Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦ-
λος καὶ φρόνιμος· ὃν κατέστησεν ὁ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς οἰκετείας
αὐτοῦ· τοῦ διδόναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ. μακάρι-
ος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος· ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ, εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως.
ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ
καταστήσει αὐτόν· ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ἐκεῖνος
ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· χρονίζει ὁ κύριός μου ἐλθεῖν· καὶ ἄρξηται τύ-
πτειν τοὺς συνδούλους· ἐσθίειν δὲ καὶ πίνειν μετὰ τῶν μεθυ-
όντων· ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσ-
δοκᾷ· καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει· καὶ διχοτομήσει αὐτόν
καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει· ἐκεῖ ἔ-
σται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων :–

Τάχα παροξύνων ἡμᾶς τὸ ζητῆσαι ἐν ἀπορίᾳ [illegible]· τί γὰρ [illegible] ἄρα ἀμέ π

ζητῆσαι

μέλλειν ἔσεσθαι ἐπὶ τῆς τοῦ κυ παρουσίας· ὥσπερ γὰρ τῷ Νῶε κ(αὶ) ἠπίστουν σημαίνοντι τὸν κατακλυσμόν, οὕτω καὶ νῦν χλεύην ἡγοῦνται τοῖς ἀγγελικοῖς λόγοις, ἕως ἐφάνη τῶν πραγμάτων ὁ κα(ιρός)· σημαίνει δὲ ὅτι καὶ ἐς τὸ τέλος· οὐδὲν ἧττον οἱ ἄφρονες, ἐξ ἀναισθησίας ἀφορήτου τρυφῶσι· καταπληττόμενοι ὅτι κατὰ τῶν ἡμερῶν Νῶε. ἕως γὰρ τοῦ φανῆναι τὸν κριτήν, οὐ καταπαύσονται οἱ ἄνθρωποι τῆς φιληδονίας, ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων ἐξαρπαζόμενοι αὐτοῖς:·

θεο Ἐν πᾶσι ταῦτα ὁ κς τῇ τρυφῇ τῇ ἐπὶ τοῦ Νῶε παρέβαλε, ἀλλὰ τὸν καιρὸν τῆς παρουσίας αὐτοῦ· ἤτοι ἐν τρυφῇ καὶ εἰρήνῃ καὶ ἀσφαλείᾳ καθὼς καὶ ὁ Παῦλός φησι. πῶς λέγει μετὰ τὴν θλῖψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, εἰ τρυφή· πῶς θλῖψις· τρυφὴ μέν, τοῖς ἀναισθήτοις διακειμένοις· θλῖψις δὲ τοῖς δικαίοις. δεικνὺς γὰρ ὅτι τοῦ ἀντιχρίστου ἐλθόντος, ἡδονὴ πλείων ἔσται τοῖς παρανόμοις ἀπεγνωκόσι τῆς σωτηρίας· τότε γὰρ γαστριμαργίαι καὶ κῶμοι· τότε μέθαι. διὸ μάλιστα καὶ ὑπόδειγμα τίθησιν ἁρμόζον· καθάπερ γὰρ τῆς κιβωτοῦ γινομένης οὐκ ἐπίστευον· ἀλλ' ὥσπερ ἐκεῖνο μὲν ἐν μέσῳ προκηρῦττον τὰ μέλλοντα κακά· ἐκεῖνοι δὲ ὁρῶντες αὐτὴν ὡς οὐδενὸς μέλλοντος οὕτως ἐτρύφων, οὕτω καὶ νῦν· φανήσεται μὲν ὁ ἀντίχριστος, προμηνύων τὰ εἰρημένα· οἱ δὲ τῇ μέθῃ τῆς κακίας κάτοχοι· οὔτε αἰσθάνονται τῶν παρόντων. διὸ καὶ ὁ Παῦλός φησιν· ὥσπερ ἡ ὠδὶν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, οὕτως αὐτοῖς παρέσται:-

Τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ, ὁ εἷς παραλαμβάνεται καὶ ὁ εἷς ἀφίεται· δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλωνι· μία παραλαμβάνεται· καὶ μία ἀφίεται· γρηγορεῖτε οὖν ὅτι οὐκ οἴδατε, ποίᾳ ἡμέρᾳ ὁ κς ὑμῶν ἔρχεται· ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν εἴασε διορυγῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ· διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἕτοιμοι· ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται:-

ἀπ Τότε φησὶν ἀμεριμνούντων πάντων· καὶ ἐργαζομένων εἴτε δοῦλοι εἰσὶν εἴτε ἐλεύθεροι· εἴτε ἄρρενες εἴτε θήλειαι· οἱ μὲν δίκαιοι, ἁρπάζονται πρὸς ἀπάντησιν τοῦ κυ· οἱ δὲ ἀσεβεῖς ἐάσονται. ἢ τοι ἀγρὸν λέγει τὸν κόσμον· ἔνθα ὁ μὲν εἰς τὸ πνα σπείρων, θερίζει ζωήν· ὁ δὲ εἰς τὴν σάρκα, φθοράν·

ἐκ τῆς τῶν ἡτοιμασμένων τρυφῆς· ὡς καὶ ὁ ἀπόστολός φησιν· οὕτως δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφοὺς· καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν· ἐπαναπαύουσι τοῖς τρυφῶσι, τὰ ἔσχατα ὑπομένουσι· ἀποσχίζει γὰρ αὐτὸν καὶ διαιρεῖ ἀπὸ ἑαυτοῦ μελ-ενδόμενον τοῦ ζῶντι ἑαυτοῦ λόγου· τοῦ ἐνωθέντος αὐτοῦ ἐν τῷ μυῶ αἰῶνι, πῶς· οἱ γὰρ ὑποκρινόμενοι τὰ ὀρθὰ φρονεῖν, μὴ φρονοῦντες δὲ ὡς δεῖ· διχῇ τμηθήσονται κατὰ τὴν φοβερὰν ἡμέραν τῆς κρίσεως· διχοτομία δέ ἐστιν, ἡ ἀπὸ τοῦ πνς ἁγίου διηνεκὴς τῆς ψυχῆς ἀλλοτρίωσις· νῦν γὰρ καὶ μὴ ἄξιοι κέκρανται τοῖς ἀνθρωπίνοις· ἀλλ' οἷον παρειμένα δοκεῖ πως τοῖς ἅπαξ ἀφορισμένοις· τὴν ἐκ τῆς ἐπιστροφῆς αὐτῶν σωτηρίαν ἀναμένων· τότε δὲ ὁλοσχερῶς τῆς ἐκκλησίας αὐτοῦ τὴν χάριν ψυχῆς ἀποτμηθήσεται· ὑποκριτοῦ γὰρ τὸ προσποιεῖσθαι μὲν ὀρθὰ διδάσκειν ἑτέρους· δρᾶν δὲ οὐ ποιεῖ· καταλείπειν πλεῖστα τοῖς μαθητευομένοις· ἐπεὶ τοίνυν φησὶ τὸν οὐ κατὰ τὸ δέον χρησάμενον ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι κατὰ τὴν γενομένην αὐτοῖς χάριν τοῦ πνς λειτουργίαν, οὐ μόνον οὐ προσθήσεται ὁ κριτής· ἀλλὰ καὶ τὴν ἤδη γενομένην μετουσίαν αὐτοῖς γενομένην τοῦ πνς· οὐκ ἔχον πρὸς ἣν κλῆσιν τάξει λειτουργίαν ἐγχειρισθεῖσαν ἀφαιρούμενος, οὕτως αὐτοὺς παραδώσει τῇ κολάσει· οὐ γὰρ οἷόν τε σώματος πνι δοθῆναι τὴν ἐς κόλασιν, οὐ γὰρ σωματικὴν ὑπομένει τομήν· ἀλλὰ τὴν τῆς υἱοθεσίας τοῦ πνς γύμνωσιν· κλαίουσι τοίνυν· διὰ θεὸν ἀγγέλων· τρίζουσι δὲ τοὺς ὀδόντας, λογιζόμενοι τὸ τέλος τοῦ πόνου· καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς κολάσεως· οἷον εἰ θέλειν τὰς αὐτὰς γυμναίως φέρειν:-

Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις· αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ νυμφίου· πέντε δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν φρόνιμοι καὶ πέντε μωραί· αἵτινες μωραὶ λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν, οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἔλαιον· αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν· χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου, ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον· μέσης δὲ τῆς νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν· ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται. μθ ἀφικνούμενον λόγων· ἐπὶ σωτηρίῳ μὲν ἔδειξε καὶ διατύπωσιν τοῦ τοιούτου οἰκονόμου· καὶ οὐκ ἄλλον αὐτοῦ τὸν πιστὸν καὶ φρόνιμον οἰκονόμον ὃ δεσπότης κατασταθήσεσθαι ἐπὶ τοῖς τοῦ πατρός, ὡς πατρὸς ἑτέρου ἑαυτοῦ λέγει. τό, τίς ἄρα ἐστί. καί ποτε δὲ δοῦλος ὁ σωτήρ· ὡς μορφὴν δούλου λαβών. ὅρα δὲ εἰ μὴ καὶ τοῖς τοιούτοις ἐγχειρισθέντας αὐτοῦ λαοὺς καὶ διδασκάλους οὓς ἀπαιτεῖ ὁ λόγος, φρονίμως ἑκάστῳ κατ' ἀξίαν χρῆσθαι· καὶ αὐτοῖς ἐμμελῶς τὰς πνευματικὰς διατάσσειν τροφάς· καιρῷ· ποσότητι· ποιότητι· τὸ δὲ τίς ἄρα εἰπεῖν, οὐχ ὡς ἀγνοοῦντος· ἀλλ' ἵνα μὴ περιεργάσωνται. ἁρμόζει δὲ ὁ λόγος καὶ κατὰ παντὸς τοῦ ἐγχειρισθέντος τι παρὰ θεοῦ· εἴτε χρήματα· εἴτε ἀρχήν· εἴτε λόγον· ἢ ἑτέραν δυναστείαν ἄλλην τινά· διὰ δὲ ἀπαιτεῖ τοὺς τοιούτους οἰκονόμους πιστοὺς καὶ φρονίμους· ἵνα μήτε ὑφέλκηται τι τῶν δεσποτικῶν· ἀλλὰ καὶ δέοντος αὐτὰ δαπανῶσιν· ἢ τοιοῦτον λέγει· τὸν ἔχοντα περὶ θεὸν ὀρθὴν συνείδησιν· καὶ μὴ ἀφιστάμενον τινὸς τῶν δεόντων· καὶ τὸν ὀρθῶς διδάσκοντα· φρόνιμον δέ, τὸν μὴ περιφερόμενον ταῖς τῶν αἱρετικῶν μωρολογίαις· ἀλλὰ διακρίνοντα τὸ ἀκριβὲς τοῦ λόγου· ἤτοι τὸν μὴ περιφερόμενον ἀνθρωπαρεσκίαις· καὶ διὰ τὸ ποικίλον καὶ πολύτροπον τῶν λόγων· ἐπειδή ποτε μὲν διδάξαι δεῖ· ποτὲ δὲ ἐλέγξαι· καὶ ποτὲ μὲν ἐπιτιμῆσαι· ποτὲ δὲ παρακαλέσαι· καὶ τινὰς μὲν δεῖ ποτίσαι γάλα ὡς νηπίους· τισὶ δὲ καὶ δοῦναι τῆς στερεᾶς τροφῆς:·

ἀπε Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος· εὐαγγελίζεται ὁ λόγος· τοὺς πιστούς, καὶ φρονίμους οἰκονόμους, πῶς τελείαν ἀπολαύουσιν· τὴν ἐπὶ πάντων γὰρ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ· καθίστησιν αὐτὸν ὅπερ ἦν ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως, ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ· συγκληρονόμοι γὰρ γινόμεθα Χριστοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν:–

ἠαὐτ Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος· ὅτι ὁ λόγος, κατὰ τῶν ἡγουμένων τῶν ἐν τρυφαῖς σχολαζόντων· κακὸν γὰρ καὶ πονηρὸν δοῦλον ὀνομάζει· τὸν ἀμελῆ διδάσκαλον· ὃς διὰ τὸ ἀφανῆ εἶναι τὸν κριτὴν καὶ μὴ ὁρᾶσθαι διὰ τὸ ἀνεξίκακον, τύπτει τοὺς κληρικοὺς τοὺς ὑπὸ χεῖρα· καὶ συναναμίγνυται τοῖς φιλοσάρκοις· οἱ γὰρ ἁμαρτάνοντες, ὡς μὴ φοβούμενοι τοῦ κριτοῦ, ἁμαρτάνουσιν· ὡς μὴ λογιζόμενοι κρίσιν· διὰ δὲ τοῦτο πείθεσθαι ἡμᾶς ἐξ αὐτοῦ; δεῖ κινεῖσθαι τοῖς κατὰ τύχην ἐλαττουμένοις

πλῆθος ὁ τῶν δέκα ἀριθμός· διὸ καὶ μυρίοι προστίθενται
σοφοί· μία ἐστὶν ἡ ἐκκλησία· καὶ τελεία, ὅσον ἐπὶ τῇ τοῦ
κεκλημένου κλήσει· αἱ πέντε τοίνυν αἰσθήσεις· ἐὰν ὀρθῶς
πολιτεύονται, ἔχουσι τὸν ἄσβεστον φωτισμόν· ἐὰν δὲ ἔχωσι
καὶ τὸ ἔλαιον, αἱ τὰ πέντε, δέκα τὸν νυμφίον προμάζονται·
ἐὰν δὲ χηρεύωσι τούτου, μωραὶ κρίνονται· τὸν περὶ τὸ
ἄλλα πόνον, ματαίως ἐπιδεξάμεναι· καὶ λαμπάδας
μὲν ἔχουσι διὰ τὴν λοιπὴν ἄσκησιν· ξηρὰς δὲ καὶ οὐ δυναμένας
ἀναφθῆναι πρὸς τὸ ἄσβεστον φῶς· νυμφῶνος οὖν ἐστὶν
ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· διὰ τὸ λαμπρὸν καὶ εὐφρόσυνον
μᾶλλον· νυμφίος δὲ, ὁ κ(ύριο)ς ἡμῶν Ἰ(ησοῦ)ς Χ(ριστό)ς· χρονίζειν δὲ λέγει
τὸν νυμφίον· ἐπειδὴ πολὺ ἐστὶ τὸ διάστημα· τὸ μεταξὺ
τῆς πρώτης καὶ δευτέρας παρουσίας τοῦ Χ(ριστο)ῦ· ὕπνος
δέ ἐστιν, ὁ θάνατος· ὃς ὁμοίως καὶ φρονίμοις ἐπέρχεται
καὶ ἀσώτοις· πάντες οὖν οἱ κεκοιμημένοι, ἀναμένουσι
τὴν ἄφιξιν τοῦ κ(υρίο)υ· ἣν καὶ τάχα στοχαστέον γίνεσθαι ἐν νυκτί·
γινομένης δὲ τότε φωνῆς ἐκ σάλπιγγος· φωνὴ γὰρ ἀγγέλων λε-
γόντων· ὁ νυμφίος ἔρχεται· τότε αἱ μὲν φρόνιμοι, λαμπρὸν
τὸν βίον ἐποιήσαντο τὸ τῆς παρθενίας κάλλος· παρὰ τοῦ ἐλαίου,
καὶ τὴν ἀρετὴν ἐπιφερόμεναι· οἱ δὲ θατέρου λειπόμενοι ἐξ-
ηγγικοί εἰσιν· ἀγρυπνίζει δὲ ἕκαστος τὸν ἴδιον ἀναλογιζό-
μενος βίον, πρὸς ἀπολογίαν τῷ κριτῇ· ὅ ἐστι κόσμος λαμ-
πάδων· αἱ οὖν μὴ δυνάμεναι τυχεῖν ἐξ ἰδίων ὀρθῶν κοσμῆ-
σαι ἑαυτάς, αἰτοῦσι ἔλαιον, τὰς ἐχούσας δοῦναι αὐταῖς
ἐκ τῆς προσούσης αὐτοῖς ζητοῦσαι ἀρετῆς· καὶ οὐ τυ-
γχάνουσιν· ἐκεῖ γὰρ οὐ δύναταί τις προσθεῖναι τινὶ τῶν μὴ
ἐχόντων ἔργον· μόναις γὰρ ἐκείναις σημαίνεται ταῖς
ἐχούσαις αὐτὸ δι' οἰκείων ἱδρώτων· διὸ ἤκουσαν μή-
ποτε οὐκ ἀρκέσει πρὸς σωτηρίαν τυχεῖν, ἡ ἑκάστου ἀρετή,
διὰ τὸ πολλὰ πταίειν, καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπεὶ εἰκ[illegible] πορεύ-
ομεν αὐτὰς πρὸς τοὺς πωλοῦντας· οἱ εἰσὶν μοι[illegible]ες· ἐν τῷ
νῦν αἰῶνι εὑρισκόμενοι· οὐκέτι πωλεῖ[illegible]οντι· ἕτοιμος
οὖν ἔχουσι τοῦ τὸν ἀπελθεῖν, οὐ συν[illegible]ησεν ὁ καιρός· τῶν
μελλουσῶν μὲν ὧν ποιοῦσιν ἐξ τὴν [illegible]σιν· κἂν γὰρ φιλάμοι
γινώμεθα μετὰ τὸ ἀπελθεῖν, οὐ[illegible]εν κερδήσομεν· διὸ καὶ

ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι· καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας αὐτῶν. αἱ δὲ μωραὶ, ταῖς φρονίμοις εἶπον· δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν· ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι· μήποτε οὐκ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν· πορεύεσθε δὲ πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. ἀπερχομένων δὲ ἀγοράσαι, ἦλθεν ὁ νυμφίος· καὶ αἱ ἕτοιμοι εἰσῆλθον μετ᾽ αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους· καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι· κε κε ἄνοιξον ἡμῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν· οὐκ οἶδα ὑμᾶς. γρηγορεῖτε οὖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν:

ἁρμόττει

Παρθένοις ἀπεικάζει τοὺς τὸν λαὸν ἡγουμένους. δεῖ γὰρ [illegible] εἶναι τὸν ἱερέα, ψυχῇ καὶ σώματι. Δέκα δὲ καλεῖ παρθένους, τὸ παντέλειον. ἐννοῶν, ἑκάστῳ ἀπονέμων καὶ μωρὰς καὶ ὁσίας ψυχ(άς). ἐν ᾧ δὲ αἱ πᾶσαι συνεξῆλθον σὺν ταῖς λαμπάσιν, δεῖ γινώσκειν ὅτι πᾶσαι αἱ ψυχαὶ κατεφωτίσθησαν ἀπὸ τοῦ θ(εο)ῦ, φυσικοῖς τε καὶ ἐμφύτοις νόμοις καὶ τοῖς διὰ μωσέως γραπτοῖς. καὶ πάντα προέθεντο αἱρέσαι θεῷ, τοῦτο γὰρ ἡ ἀπάντησις. καὶ συναφθῆναι τῷ νυμφίῳ πᾶσι κοινῶς. πλὴν ἀδιακρίτως τὸ μέσου κ(αὶ) ἠνέσχοντο ἴσως εἰ κοινῶς ζῆσαι. καθάπερ ἔχουσαι κ(αὶ) θ(εο)ῦ τὸν φωτισμὸν ὥσπερ ἐποίησαν αἱ φρόνιμοι. ἔλαιον οὖν νοητέον τὴν ἀγαθὴν φιλεργίαν· ἢ τὴν πρὸς τοὺς δεομένους φιλανθρωπίαν· ὃ οὐκ ἔχουσιν οἱ ἀργοὶ πάσης ἀγαθοεργίας. καὶ οὐκ ἐκλάμπει ἐν αὐτοῖς ὁ θεῖος φωτισμός. λαμπάδας δὲ τὴν παρθενίαν. αἱ οὖν φρόνιμοι πρὸς τῇ παρθενίᾳ αὐτῶν καὶ πᾶσαν εἶχον καὶ ἐργασίαν ἀρετῶν· ἅπερ οὐκ εἶχον αἱ μωραί. ἤτοι πᾶσαι ψυχαὶ πᾶσαι παρθένος ἐπεὶ συναφθεῖσαι χ(ριστ)ῷ. λαμπάδας δὲ, αἱ διὰ τῶν πρακτικῶν πόνων. καὶ τῆς ἐν ἔργοις μελέτης τοῦ θείου νόμου τῶν ἀρετῶν, τελειωθεῖσαι. καὶ τῷ ἄνωθεν φωτὶ λαμπόμεναι τοῦ ὁμοουσίου πν(εύματο)ς. μάλιστα δὲ ἡ ἐλεημοσύνη. αἱ δὲ μὴ ἔχουσαι νόμον ὀρθὸν καὶ πρακτικὴν ἄσκησιν, οὐ δύνανται αὗται κυρίως λεχθῆναι παρθένοι· αἳ καὶ μωραὶ λέγονται· διὰ τὸ μὴ ἔχειν πρὸς ταῖς λαμπάσι, καὶ ἔλαιον. ἀλλὰ κολάζει ἀνομιῶν· προφάσει θεοσεβείας ποιοῦσαι τὰς μικρὰς ἀρετάς· ἄλλως τε δὲ,

193

αὐτάς· τῶν λειτουργικῶν πνευμάτων εἰς διακονίαν ἀποστελλομένων διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν· κόσμος λαμπάδων, ἡ κατὰ τὰς αἰσθήσεις ἁγνότης καὶ χρῆσις· ὀφθαλμῶν τὸ θαυμάζειν τὸν πεποιηκότα καὶ μύειν, ἵνα μὴ ἴδωσιν ἀδικίαν, ἀκοῆς, μὴ παραδεχομένης μάταιον· μηδὲ κρίσιν αἵματος· τοὺς δὲ Ἰησοῦ λόγους· γεύσεως, ἐσθιούσης Χριστὸν Κύριον· ὀσφρήσεως, Χριστοῦ εὐωδίας ἀπολαυούσης· καὶ τοῦ κενωθέντος μύρου· ἁφῆς, ἀπτομένης τοῦ λόγου· ὡς Ἰωάννης λέγει· αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς::

Μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν· ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται. | στιώ

Γίνεται φωνὴ μεσονυκτίου ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, ᾗ ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου· ἐν ᾗ καὶ ὁ Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν· φωνὴ δέ ἐστιν ἡ σάλπιγξ ἡ τοὺς νεκροὺς ἐγείρουσα καὶ ἐξάγουσα ἐκ τῶν τάφων· ἀλλὰ δὲ καὶ μυστικὸν νοῶ τό, ἐξέρχεσθε· λαμπάδες τῶν παρθένων, ὁ τῆς γνώσεως φωτισμός· ἔλαιον δὲ εἰς τὰς λαμπάδας, ἡ ἐν ἐπιγνώσει σπουδή· αὕτη γὰρ τὸ ἐν ἡμῖν διαφυλάττει φῶς· ἁπλοῦν τὸν ὀφθαλμὸν διατηροῦσα· ὥστε φωτίζεσθαι πᾶν τὸ σῶμα κατὰ τὸν λόγον τοῦ Κυρίου· αἱ μὲν οὖν λαχοῦσαι τὴν μετὰ λόγου σπουδήν, φρόνιμοι· αἱ δὲ ἀμελεῖς, μωραί· τὸ δὲ ἐκάθευδον, τὴν κοίμησιν τοῦ θανάτου λέγει· μεσονύκτιον δέ, τὸ αἰφνίδιον δηλοῖ καὶ τὸ ἀπροσδόκητον ἅμα καὶ τὸ φοβερόν· καὶ ταῖς μὲν ἐξαμαρτούσαις παρ' ἑτέρων αἰτεῖν ἑπόμεναι· τῶν δὲ φαύλων μηδὲν ὠφελήσει· ἄρχεσθαι συγγνώμης τυχεῖν· καὶ οἱονεὶ καταισχύνεσθαι· καὶ εἰς παραφροσύνην χωρεῖν· ὥσπερ οἱ ἠθῆναι ἐλεηθῆναι αὐτούς· διὰ τῆς ἑτέρων ὀρθότητος· διὸ ἀποδοκιμάζονται λαχόντων ἐκείνων· μήποτε οὐκ ἀρκέσει ἡμῖν καὶ ὑμῖν:-

Πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας· πωλοῦσι τὸ ἔλαιον, οἱ διδάσκοντες μισθὸν προσεδρείας· προσοχῆς· φιλομαθίας· σπουδῆς· φιλοπονίας: | ὡρι

Πωλοῦντές εἰσι· προφῆται· ἀπόστολοι· ἀγγελικοί· διδόντες τὸ μανθάνειν τὴν ἀρετὴν ἐργάζεσθαι:- | κυρι

Κύριε Κύριε ἄνοιξον ἡμῖν· διὰ οὖν τὴν παρρησίαν τῆς παρθενίας, αἱ τοῦ [illegible] αὐταῖς· καὶ οὐκ ἄμοιρα· ὅτι κατὰ καιρὸν οὐκ ἐπεμελήσαντο αὐτῶν· καὶ τοῦτο ἐστὶν οὐκ οἶδα ὑμᾶς

πρὸ τοῦ ὄχλου κτήσασθαί τι. αἱ μὲν φρόνιμοι σὺν αὐτῷ συνεισῆλθον
αἱ δὲ μωραί, ἔξωθεν εἰάθησαν. διὰ τὸ μὴ ἔχειν αὐτάς. τῆς ἐν
θέου πολιτείας τὸ περιφανές, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα:-

† Μηδεὶς οὖν νομιζέτω περὶ τῶν γάμου καὶ μονίας ἁρμοσαμένων.
μόνον εἶναι ταῦτα τὸ εὐαγγέλιον λέγεσθαι. ἀλλὰ περὶ πάσης ψυχῆς
διὰ τῆς τοῦ λόγου πρὸς τὰς παλιγγενεσίας καταγγελθείσης Χριστῷ.
καὶ λαμπάδας πᾶσαι ταύτας μὲν μὴ σβέσαι ἔχειν. τῶν ἀρετῶν τὴν
παρασκευήν. ἵν' ὅταν ἐξίωσιν ὧν καὶ τίκτει τὸ δεύτερον μακάριος.
ἐκάστη τὸν τῶν οἰκείων ἔργων ἀνατείλασα φωσφόρον. τῆς ἀρετῆς τὴν
τοῦ ἐλαίου προσάγουσα τὴν καταρδόμενον. καὶ διὰ τῆς φαι-
δρότητος τοῦ νυμφίου τὸ πρόσωπον ἐφελκύσῃ:-

ὡρ. Δέκα παρθένους ἡμᾶς φησίν. τὰς ἐν ἑκάστῃ ψυχῇ αἰσθήσεις ἀποτε-
σας τῆς εἰδωλολατρείας. τοῦ παραδέξασθαι εἴσω περιφανῶς.
εἰσαρμόσαι τὸν τοῦ θεοῦ καθαρὸν λόγον. καὶ παρθενοποιηθείσας.
ἅς δὲ αἵ τε κοινωνοῦς νοούμεναι καὶ ἐν πορριμέναις κείμεναι
αἱ καὶ ἀνταλλοχουθοῦσιν ὡς ἀργεῖαι τῇ ὑποφορᾷ τοῦ Χριστοῦ. διὸ καὶ
ἐν τῇ ἐπιστάσει αὐτοῦ χαὶ μὲν μωραί. αἱ δὲ φρόνιμοι. ἀλλ' ἔχειν μία,
καὶ τοῦσαι. ἐξ ἡμῶν δὲ ἑαυτῶν ἀπάντησιν, αἱ παραδεξάμεναι τὸ
περὶ Χριστοῦ καὶ ἐκκλησίας μυστήριον. ἐξ ἰδίου θεραπόντος τοῦ κόσμου
πολυώνυμος. σπεύδουσαι πρὸς τὸν ἕτοιμον ὁρμὴν προσάγειν:-

σημ. Πέντε δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν. μωρὰς καλεῖ κατ' ἐπίκλημα τὸ οἰκο-
δόμον. λαμπάδας φησὶν εἶναι ταύτας. αὐτὸ τοῦτο τῆς παρθενίας
χάρισμα. τὸ καθαρὸν τῆς ἁγνωσύνης. ἔλαιον δὲ τὴν φιλανθρωπίαν.
καὶ τὴν περὶ τοὺς δεομένους θεραπείαν:-

ὡρ. Πολλοὶ γὰρ ἔχουσιν. οἱ αὐτάρκη μὲν πρὸς τὴν χρῆσιν τῆς πολιτείας
ἔχουσι λόγον. οὐ μὴν ὥσπερ καὶ ἑτέροις διδάξαι:-

σημ. Ἔστι τὸ ὂν μὲν ἡ παρθενία περ' αὐτὴν ἐλεημοσύνην. καὶ ἔστιν
ὁμοίως, παρὰ τὸ σῶμα. καὶ τοῦτο λείπει τῶν κατωρθωμένων:-

Φρόνιμοι μέν, αἱ τοῦ κατὰ λόγον κινοῦσαι τὰς αἰσθήσεις. μωραὶ δέ,
τοῦ ἐναντίου κινοῦντος. ἢ καὶ παρθένοι. λαμπάδες δέ,
τὰ ὄργανα τοῦ καλοῦ καὶ κατὰ λόγον κινοῦντος. ἡ ἐνέργεια τέως.
ἔλαιον. ὁ ἐπ' ἔργοις λόγος. καθεύδουσιν. οἱ ἀποδημοῦσαι τοῦ
ζωτικοῦ πόνου. οὐκ ἀπολλύουσι τοίνυν τὰς λαμπάδας. αἱ δὲ
φρόνιμοι, οὐδὲ ἀπαρρήσεις τοῦ περὶ τὴν τήρησιν τοῦ ἐλαίου.
ἐμμένουσι οἱ ἄγγελοι ταῖς κοιμωμέναις αἰσθήσεσι. διεγείροντες

+ Ἔοικε δὲ αὕτη ἡ παραβολὴ καὶ ἡ ἑξῆς, τῇ τοῦ πιστοῦ δούλου λόγῳ
καὶ τοῦ ἀγνώμονος· συμπεράσματα δὲ τοῦ λόγου, πᾶσαν τὴν και-
ρῷ· συνεστάλθαι πρὸς τὴν ἔξοδον· καὶ ἀεὶ αὐτὴν μνημονεύειν
φυλάσσειν τηρεῖν:- Κατ' ἄλλην μὲν περίοδον κεῖται ἡ παραβολή· λέγω παρ' οὐ τῇ
κόκκου... ἡ πρὸ αὐτῆς δὲ ἐστὶν ἡ παραβολή· ἀλλ' αὐτοτελής· ἀμπ
καὶ τοῦ προειρημένου ῥητοῦ αἰτία εἴρηται· οἷον οὐκ οἴδατε
τὴν ἡμέραν ἢ τὴν ὥραν· ἐν ᾗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται· διατί;
ὥσπερ ἄνθρωπος ἀποδημῶν, οὕτως ἔρχεται· ἀπὸ κοινοῦ γὰρ τὸ
ἔρχεται· τὸ αἰφνίδιον δὲ διὰ τούτου παρίστησι τῆς παρουσίας
αὐτοῦ· ἐπεὶ ἐξυφαίνεται τὸ παράδειγμα· ὃς ἐκάλεσε φησὶ τοὺς
ἰδίους δούλους· καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ
καὶ τὰ ἑξῆς· ἔστι δὲ καὶ χωρὶς τοῦ ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἐν τούτοις σαφὲς ἐκ
φράσεως ἐκλαμβάνειν· οἷον γρηγορεῖτε ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ὥραν
ἢ τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται· διατί; ὥσπερ γὰρ ἄνθρωπος
ἀποδημῶν, ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους δούλους, καὶ παρέδωκεν
αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· καὶ γὰρ ὑποστιγμῆς μὲν κατὰ
τὴν ἀνάγνωσιν παραλαμβανομένης ἐν τῷ ἀποδημῶν· τελείας
δὲ ἐν τῷ αὐτοῦ, ἀμφοτέρως καὶ ὁμοίως καὶ ἡ τοῦ λόγου σύνταξις.
ἄνθρωπος μὲν οὖν ὡς οἰκοδεσπότης, ὁ Χριστός· ἀποδημία, ἡ εἰς τὸν οὐρανὸν
ἄνοδος μετὰ τὴν ἀνάστασιν· ὅτε καὶ παρέδωκε τοῖς μαθηταῖς
τὰ θεῖα μυστήρια· ἢ καθὸ ἀόρατος ἐστὶν ὡς θεός· ἀποδημίαν
ἤτοι ἀποδημίαν καλεῖ· τὴν αὐτοῦ μακροθυμίαν· δοῦλοι
αὐτοῦ, οἱ τῆς ἐκκλησίας μυσταγωγοί· ὑπάρχοντα δὲ αὐτοῦ,
οἱ ἐν ἑκάστῃ χώρᾳ λαοί· οὓς πιστεύεται τοῖς ἱερεῦσι· τάλαντον
δὲ ἐστι, τὸ διδασκαλικὸν χάρισμα· ὃ ἐπιστεύθησαν οἱ τῶν ἐκ-
κλησιῶν πρόεδροι· ἕκαστος κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως
αὐτοῦ· ἢ τοὶ δοῦλοι λέγονται· οἱ πιστεύοντες ἐμφόβως· καὶ
διὰ τὸ δουλεῦσαι θεῷ, ἱκανοὶ λοιπὸν πραγματεύσασθαι.
τὸ τάλαντον δέ, σημαίνον τελειότητα· δίδωσι ποιμέσι
τὰ ἁγνὰ αὐτοῦ λόγια· ἅ ἐστιν ἀργύριον πεπυρωμένον· οἱ δὲ
τὴν συνήθη ἑκάστου δύναμιν· τινὲς δὲ καὶ τὸν κοινὸν λόγον,
καθ' ὃν πάντες λογικοί ἐσμεν:-

Καὶ ᾧ μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα· ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἕν.

Ἀποδημίαν καλεῖ· τὸν τῆς ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως θεολόγου
ὑπομονῆς ἄχρι τῆς αὐτοῦ παρουσίας καιρόν· ἐν ᾧ ἀπαιτῆ...

πού ποτε παροῖδεν. οἱ τὴν μετάνοιαν μόνον ποιησάμενοι δείκνυνται, ἀλλὰ καὶ ἔργων χρῄζουσιν· οἱ δὲ ἐνταῦθα πολιτευσάμενοι, οὐδὲ ἐν γνώσει ποτὲ γὰρ ὄμματος τοῦ νυμφίου:-

Ὥσπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους δούλους· καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· καὶ ᾧ μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα· ᾧ δὲ δύο· ᾧ δὲ ἕν· ἑκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως· πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβών, εἰργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐκέρδησεν ἄλλα πέντε τάλαντα· ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο· ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο· ὁ δὲ τὸ ἓν λαβών, ἀπελθὼν ὤρυξεν ἐν τῇ γῇ· καὶ ἀπέκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ· μετὰ δὲ χρόνον πολύν· ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων· καὶ συναίρει μετ' αὐτῶν λόγον· καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβών, προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων· κύριε πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς· ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός· ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου· προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα λαβών, εἶπε· κύριε δύο τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς· ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός· ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου· προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον εἰληφώς, εἶπε· κύριε ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος· θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας· καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας· καὶ φοβηθείς, ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἴδε ἔχεις τὸ σόν· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ· πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρέ· ᾔδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα· καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα· ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριόν μου τοῖς τραπεζίταις καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ· ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον· καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα· τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος· καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν, ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ· καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων:-

καθ' ὃ λῆμμα αὐτὴν ποιήσας τὸ διπλοῦν, ἀδιαφορεῖ παρὰ θεῷ τοῦ ἐν πλείονι δυνάμει καθ' ἃ οἷός τε ἦν πεποιηκότος· ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ἀγαπῶν τὸν θεόν, καὶ ὁ πλείονα καρδίαν καὶ ψυχὴν καὶ δύναμιν ἔχων· καὶ ὁ ὑποδεέστερος κατὰ ταῦτα·:

+ Ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός. ὀλίγα, τὰ ἐν ταύτῃ ἐγχειρισθέντα· πολλὰ, τὰ μετὰ τὴν ἐνταῦθα ζωήν·:

Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν εἰληφὼς τάλαντον. τὰ τάλαντα θείων χαρισμάτων ἔχει σημασίαν. διδόασιν ὡς ὠφέλειαν τῶν πατρῶν. ὡς λόγος γνώσεως τοῖς διδασκάλοις· ἀργύριον δὲ τὸ δόκιμον τῇ λογικῇ γῇ· καὶ ἀργυροῦν τι καὶ καθαρὸν ἑπταπλασίως, τὰ λόγια κυρίου· ἡ διδασκαλία τῆς γνώσεως τῆς ἀληθείας. Τραπεζίτης ἐστίν, ὁ ἐπιτηδείως ἔχων δέξασθαι καὶ μεταδοῦναι· ἐν τούτῳ γὰρ αὐτοῦ ἡ ἐμπορία. τὸ μὲν οὖν δούλου ἐστὶ, τὸ μεταδοῦναι· δεσπότου δὲ, τὸ ἀπαιτῆσαι. ὅθεν καὶ οὐχ οἱ δοῦλοι πρὸς τὸν κύριον· ἀλλ' ἐκεῖνος ἔρχεται· ἵνα κρίνας, τὸ κατ' ἀξίαν ἀποδῷ·: ὡρ

Ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος. οὗτοί εἰσιν οἱ ἀργοὶ περὶ διδασκαλίαν· οἱ καὶ προβάλλονται πρὸς ἀπολογίαν ἑαυτῶν, τὸ ἀπειθὲς τῶν ἀκροατῶν· διὰ τὸ ἐμπεφορῆσθαι τούτοις παρὰ τοῦ θεοῦ τὸ ἀπειθές· ὡς ἐξ ἀνάγκης αὐτὸ ἔχειν καὶ οὐκ ἐκ προαιρέσεως. τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ὅθεν οὐκ ἔσπειρε θερίζειν. λέγοντες δὲ σκληρὸν τὸν δεσπότην, ἑαυτοῦ μᾶλλον κατηγορεῖν, ἀφρόνως οὕτως·: ἀμε

Σκληρόν φησι σὺ ὠνόμασας τὸ ἀπαιτῆσαί σου· τὸ ζητεῖν παρὰ ἀνθρώπων ὑπακοήν, οἷς οὐκ ἐνεποίησα διὰ τοῦ λόγου τὸ εὐήκοον. διὸ φοβηθεὶς μὴ ἀνάπρακτος γένωμαι, τὸ κατ' ἐμαυτὸν ἐφυλαξάμην· τὸ δὲ περιττὸν οὐκ ἐσπούδασα. ἢ οὕτως· τὰ παρ' ἑαυτοῦ λεγόμενα τίθησιν ὡς ἐν δείξει τῶν λόγων· ἤτοι καὶ τῶν λογισμῶν, οἷς ἔθος κεχρῆσθαι τινὰς λέγοντας· ὅτι οὐ χρεία μοι πόνων· οὐδὲ τοῦ ὑπὲρ ἑτέρων εὐθύνας ὑπέχειν· ὃ καὶ λόγος εἶναι τὸ θερίζειν ὅπου οὐκ ἔσπειρε. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ παρ' ἄλλων λειτουργῶν εὐθύνας ἀπαιτεῖν τὸν κριτήν, τῆς ἑτέρων ῥᾳθυμίας. ὥσπερ οὐκ ἔστι τινὰ ἄθλους ἐκδέχεσθαι ἐν ἴσῳ μὴ γενομένου ἀγῶνος, οὕτως οὐκ ἔνι φησὶν ἐμὲ ὑπὲρ ἑτέρου εὐθύνας ἑτέρων ἀπαιτεῖν. διό φησιν, εἰ τοῦτο ᾔδεις, πολλῷ μᾶλλον ἔχρην σε τὰ οἰκεῖα ἐπιδείξασθαι· τὰ γὰρ τῶν ἑτέρων ὡς φῇς μέλ- +

ἡμῶν δοκεῖ. τὸ δὲ εὐθέως, τὸ ἀνυπέρθετον δηλοῖ τῆς σπουδῆς. ὅ-
πως δεῖ τὰ τοῦ θῦ ἐργάζεσθαι. πέντε δὲ καὶ δύο τάλαντα καὶ ἕν.
τῆς λειτουργίας τὴν διαφοράν. ἐπισκόπου οἷον [illegible]. πρε-
σβυτέρου. καὶ διακόνου. τῇ γὰρ ποσότητι τοῦ ταλάντου. τὸ
τῆς λειτουργίας πλεῖον ἢ ἔλαττον ἐμφαίνει. ὅθεν καὶ λόγος
[illegible] ἑκάστῳ κατὰ τὴν οἰκείαν δύναμιν. ἵνα εἴπῃ καθὸ ἕ-
καστον ἀναλόγως τοῖς χαρισθεῖσι δύνασθαι τὴν λειτουργί-
αν ἐκπληροῦν συνείδαμεν. βούλεται γὰρ δεῖξαι ὅτι καὶ τὴν προ-
θυμίαν παρ' αὐτῶν ἀπαιτεῖ. Καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως.

ῥῆ εὐ Καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε. Διπλασιασμὸν οὖν τῶν δοθέντων
καλεῖ. τὸ ἐνδείξασθαι μετὰ σπουδῆς παρρησιάζοντα. Καὶ
ἄλλοις γενέσθαι ὠφελείας αἴτιον. ἀνθρώπων, μᾶλλον αὐτὸν τά-
ξασθαι μισθὸν φησὶν ἕκαστος. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἐπὶ πολλῶν σε κατα-
στήσω. τὸ δὲ κατακρύψαι γῇ τό. τὸ μηδὲν ἐνδείξασθαι τῶν δοθέν-
των. ἀλλ' ἀφανῆ τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ χάριν ἐργάσασθαι :-

π
ἀμι Εὐγνωμόνως οἱ προειρημένοι λειτουργοὶ [illegible]
δεξάμενοι καὶ πολλοὺς ὠφελήσαντες, προσήνεγκαν ἑαυτοὺς
τῷ Χῷ, ὡς διπλασιάσαντες τὸ δοθέν. ἐξ οὗ καὶ ἄλλους ἔσωσαν.
ὁ δὲ χώσας τὸ τάλαντον [illegible]. οἱ τῆς ἰδίας ὠφελείας μόνον γενό-
μενοι. καὶ παρακατασχόντες τὴν ἐγχειρισθεῖσαν αὐτοῖς
λειτουργίαν. οἱ τοῖς ἰδίοις μόνοις ἐνασχοληθέντες. Καὶ μηδὲν τῶν δε-
δομένων ἐνδειξάμενοι. ἀλλ' ἀφανῆ ποιήσαντες τὴν χάριν, τοῦ
ἔσχατα πείσονται. καὶ τὸν μὲν τὰ πέντε τάλαντα δι-
πλασιάσαντα. εἰς τὴν τῶν οὐρανῶν παραπέμπει βασιλείαν
τὴν πολλὴν χαρὰν ἔχουσαν. ὁμοίως δὲ καὶ τὸν τὰ δύο τά-
λαντα λαβόντα. τοῖς αὐτοῖς τιμᾷ διὰ τὴν προθυμίαν.
ὡς καὶ αὐτὸν, τὸ δοθὲν διπλασιάσαντα. ἀγαθοὺς δὲ καλεῖ.
διὰ τὴν πρὸς τὸν πλησίον ὠφέλειαν. διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν.
ἐπὶ πολλῶν. ἐσήμανε τῶν ἐσομένων χαρισμάτων τὸν πλοῦ-
[illegible]. οὗτοι γὰρ τῶν [illegible] ἀξιωθήσονται.
[illegible]. εἰ δὲ καὶ διάφορα τὰ χαρίσματα, ἀλ-
λ' ἴση ἡ τιμὴ [illegible] πρὸς τὸ μέτρον ἀναλόγως τῆς δοθείσης
αὐτῷ χάριτος. [illegible]. καὶ τὸν τὰ πέντε τάλαντα καὶ
τὸν τὰ δύο προσεργασάμενον [illegible]. Καὶ [illegible] τοῖς
τοῦ αὐτοῦ φέγγους. καὶ γὰρ καὶ ὁ [illegible] δύναμιν [illegible].

πραγματευταὶ δέ, οἱ ἀ[illegible]· οἱ τὰ μὲν καλὰ κατέχοντες δό-
γματα· τῶν δὲ φαύλων ἀπεχόμενοι· καὶ πάλιν φησί· τῷ γὰρ ἔχοντι
παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ
ὃ δοκεῖ ἔχειν· ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ· δοκοῦσι γὰρ ἔχειν τὸ δι-
δασκαλικὸν χάρισμα ἕως θανάτου, οἳ μὴ εἰς δέον τούτῳ χρή-
σαιντο· μετὰ δὲ ταῦτα, ἀφαιρεῖται ἀπ' αὐτῶν· σκότος δὲ ἐξώτερόν
φησιν· ἐν ᾧ γοῦν οὐδεὶς φωτισμός ἐστι· τάχα δέ, οὐδὲ σωματικοῦ
παρόντος δέ, οὐδὲ μιᾶς ἐπισκοπῆς θείου φωτός. ἔστι δὲ τὸ σκότος
[illegible] τῆς [illegible]· αὕτη δὲ ἔξω τοῦ κόσμου ὥσπερ τινές φασι· καὶ
τοῦτο οἱ [illegible], τοῦ παντὸς κόσμου [illegible] [illegible] αἰῶνα
ἐκείνην· οὐδενὸς φωτίζοντος τῶν ἔξω τῆς τοῦ παντὸς κόσμου
κατασκευῆς· μὴ θαύμαζε δέ, εἰ ἕνεκα τοῦ μὴ διδάξαι τὸν λόγον
τοιαῦτά τις πείσεσθαι· Παῦλος γὰρ λέγει· οὐαί μοι γάρ ἐστιν ἐὰν
μὴ εὐαγγελίζωμαι:

Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ· καὶ πάντες οἱ
ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ· τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ·
καὶ συναχθήσονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη·
καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων· ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφο-
ρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων· καὶ στήσει τὰ μὲν
πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· τὰ δὲ ἐρίφια, ἐξ εὐωνύμων·
τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· δεῦτε οἱ εὐλο-
γημένοι τοῦ πατρός μου κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν
βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· ἐπείνασα γὰρ καὶ
ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με·
ξένος ἤμην καὶ συνηγάγετέ με· γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ
με· ἠσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με· ἐν φυλακῇ ἤμην καὶ
ἤλθετε πρός με· τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι
λέγοντες· κύριε πότε σε εἴδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν·
ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν· πότε δέ σε εἴδομεν ξένον
καὶ συνηγάγομεν· ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν· πότε
δέ σε εἴδομεν ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρός σε·
καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν
ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐ-
λαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε· τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων·
πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον·

ἀπαιτεῖν· πολλῷ μᾶλλον οὐδὲ ἀπαιτήσει ἀπ' ἀνθρώπων οἱ καρπὸν ἀνθρώπους· καὶ τοῦ μαθητευομένου δὲ τὸν προσήκοντα καρπὸν ἀπὸ τῆς ἐργασίας τῆς σῆς· εἰ σὺ παρ' αὐτοῖς ἦλθες καὶ δέον ταῖς ὑποδείξεσι· δείκνυσι περὶ οὗ πάντα· ὅτι ἕτερον ὑπὲρ ἑτέρου ἀνθρώπους οὐκ ἀπαιτεῖ· ἀλλὰ παρὰ μὲν τῶν διδασκάλων, τὸν καρπόν· παρὰ δὲ τῶν μαθητευομένων, τὴν ὑπακοήν·

ἀπ΄ Ἀπεκρίθη δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ· τουτέστιν ὁ κύριος· τὸ μὲν ἀπὸ στόματός σου τοῦτο ἀληθές, οὐ ποιῶ ὡς σὺ λέγεις· ἄλλον γὰρ ὑπὲρ ἄλλου οὐκ ἀπαιτῶ τὸν ἀνθρώπων· εἰ δὲ ὡς σὺ λέγεις τοιοῦτός εἰμι· ἔδει σε πολλῷ μᾶλλον ἀπαιτηθῆναι λόγον, ὧν σοι ἐνεχείρισα· ὅπερ οὐ πεποίηκας, ἀλλ' ἔχων καὶ τοὺς παραμαθητευθέντας, ἀπαιτῆσαι τοὺς καρποὺς ὧν ἐδιδάχθης· ἔδει οὖν σε τὸν ἐμὸν λόγον, δοῦναι τοῖς ἀκροαταῖς· καὶ οὐδὲν πρὸς σὲ εἰ καὶ μὴ ἐπείθοντο· ἐγὼ γὰρ ἐλθὼν, ἀπῄτουν τὸν τόκον· ἄρατε τοίνυν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον· καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα· ἀπὸ γὰρ τῶν τοιούτων ἀφαιρεῖται ἡ τοῦ πνεύματος χάρις· καὶ ὁ τοῦ διδασκάλου μαθητής· καὶ δίδοται τῷ σπουδὴν πλείονα ποιησαμένῳ· ὁ λαβὼν γὰρ χάριν διδασκαλίας ὥστε ὠφελεῖν ἄλλους· καὶ μὴ κεχρημένος αὐτῇ· καὶ τὴν χάριν ἀπόλλυσι· ὁ δὲ πλείονα σπουδὴν ποιησάμενος, λαμβάνει καὶ πᾶσαν τὴν δωρεάν· ὁ δὲ ἀργὸς κολάζεται οὐχ ὅτι ἔπραξε κακά, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἐποίησε καλόν· οὐ μόνον δὲ ὁ τὸ ἓν λαβὼν ἀπαιτεῖται ἐκτίσαι· ἀλλὰ καὶ ὁ τὰ πέντε λαβὼν καὶ ἀπαιτήσας· ἀλλὰ διὰ τοῦ ζητεῖν τοῦ θεοῦ σωτηρίαν κατέγνωκε τὴν ἀργίαν· ἐπειδὴ οἱ δίκαιοι· ἢ οἱ καὶ μικρὰς ποιοῦντες λειτουργίας, οὐ μόνον ἀπαιτοῦνται τὴν ἀρετὴν τὸν πλησίον ὠφελῆσαι· ἢ σὰ ἀμελοῦντες ἀθυμοῦνται· —

ἐρώ Πονηρὲ δοῦλε· πονηρὸς σὺ, ἐπειδὴ δῆλον μηδεὶς ἀπαγγείλας σὺ οὐδ' ἔχων ἀργυρίου τῶν διδομένων, ὥστε ἐξεῖσθαι αὐτῷ, τὰ θεῖα μυστήρια· ὀκνηρὸς δὲ, ἐπειδὴ ἐδειλίασεν ἐργάσασθαι· καὶ δῆλον· ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα· σπειρόμενον οὖν καὶ ἀναφερόμενον αὐτῷ, τὰ καλὰ καὶ ἀγαθά· καὶ ἀνασπείρει ὁ δίκαιος εἰς τὸ πνεῦμα· ἐκ τοῦ θερίζει ζωὴν αἰώνιον· θεοῦ δὲ κτήματα· πάλιν ὁ δίκαιος εἰς κόρον ποιήσει μὲν δοκεῖ τοῖς πένησι· ταῦτα δὲ συνάγει ὁ κύριος εἰς ἑαυτὸν λογιζόμενος· ἐπείνασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· τὰ εἰς τούτους μικροὺς γινόμενα εἰς ἑαυτοὺς συνάγων·

ἀπ΄ Ἔδει οὖν σε καταβαλεῖν τὸ ἀργύριόν μου· ἀργύρια τοίνυν τοῦ κυρίου εἰσὶ τὰ ἔχοντα τὴν βασιλικὴν τοῦ θεοῦ μορφὴν· καὶ τὴν ἀπόθεσιν τοῦ λόγου αὐτοῦ·

ἵνα τῶν μέν, τὸ ἄκαρπον δείξῃ· οὐδεὶς γὰρ παρ' ἐρίφων
καρπὸς γένοιτ' ἄν· τῶν δὲ τὴν πολλὴν πρόσοδον· καὶ γὰρ
πολλὴ ἡ τῶν προβάτων ἡ πρόσοδος· ἀπό τε τοῦ ἐρίου·
ἀπό τε τοῦ γάλακτος· ἀπό τε τῶν τικτομένων· ὧν ὁ ἔρι-
φος, ἔρημος· πάντα δὲ τὰ ἔθνη· τουτέστι πᾶσα ἡ
ἀνθρώπων φύσις· πρόβατον μέν ἐστιν, ὁ ἐξ ἴσου αὐλαδή· ὁ δὲ ἔριφος, ὁ ἐξ ἴσ
κακκή· ζητητέον δὲ εἰ τοὺς δικαίους ἐκ δεξιῶν ἔστησε· πῶς
πάλιν λέγει· δεῦτε κλ τὴν ἡτοιμασμένην βασιλείαν· καὶ εἰ ἡτοι-
μασμένη φησὶν ἡ βασιλεία, ποία χάρις αὐτῶν, ἵνα ἡτοιμασμένην
κληρονομήσωσιν· διότι οὐ χάριτι ἡτοιμασμένην κληρονομοῦσιν· ἀλ-
λ' ὅτι κληρονομεῖν ἔμελλον· διὰ τοῦτο ἡτοίμασε:

Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου· προβάτους δὲ δικαίους
καλεῖ· ἵνα καταπρόσωπον πληγῶσιν οἱ ἄδικοι::

ηρῦτ

Ἐπείνασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· τοῦτο δὲ ποιεῖ, ἀνθ'
ὧν εὐποιήσων τοὺς μαθητάς· οὓς καὶ ἀδελφοὺς καλεῖ· οἰκειοποιού-
μενος τὰς αὐτῶν ἀπορίας· ἐπείνασα γάρ φησι καὶ ἐθρέ-
ψατέ με· ἤτοι τὰς τούτων πᾶσαν ὁμοίως γενομένας ἀπορίας τῆς
συμπαθείας οἰκειοποιεῖται· καὶ τούτους καλεῖ ἀδελφοὺς
ὡς ὁμοίως ἐνταγέντας τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ· ἄλλως τε δέ, ὅτι τῆς
ἀγάπης ἧς οὐδὲν τῶν καλῶν ἐστὶν ἰσοστάσιον· ἀπαριθμῆ-
ται εἰ δή· ἐφ' οἷς ἑαυτῷ ἀναδέχεται τὴν εἰς τοὺς δεομένους
φιλανθρωπίαν· τοῖς γὰρ ἐλεήμοσιν ἀντιπάλαι πενύων ὤν,
ἐλθὼν τὸν ἔλεον· καὶ ταύτῃ γέραιρε μέλλων τῆς ἐκεῖθεν μακαριότητ(ος)
ταύτης ἀξιοῖ δέ φησι τοῖς ἀξίοις· τὸ δὲ τῆς ἀγάπης εἶναι φησὶ
τὸ ἀγαθόν· ὅπερ ἐστὶν αὐτὸς ὁ θεός· ἢ τῶν ὑφ' ἑτέρων ἁμαρτίας· ἢ τὴν
ἀγάπην δι' αὐτῆς ὁ ξύνδεσμος τῶν οἰκείων μερῶν διασωθῆναι, ἤτοι
κατορθωθῆναι, διαφθορόντος ἐκεῖ· συναπτέον τὸν λόγον· τῆς θεο-
λογίας τὸ πῦρ, ἀναφλέγουσα· ὅσων ἡ φύσις ἐκτήσατο· θρέψει
μὲν καὶ ποτίσει χριστόν· γυμνοῦνται καὶ διψῶνται τῶν πλεονεκτούντων σποριῶν·
τὸν πάντων ἄρχοντα· καὶ ἀσθενεῖ τε διὰ τῶν δεομένων, τοῖς λαμβάνουσιν αὐτ(οῦ)
διατρέφουσιν· συνάχορι δὲ ξενιτεύονται· ἐν δέοις δέ, γυμνητεύουσι
θεραπεύσει ἀσθενοῦντα· καὶ ἐν φυλακῇ, καθειργνύ, οὐ τοσοῦ-
τον· τόσος τοῦ ἐνεργεῖν σφοδρὸς ὁ πόθος· καὶ διὰ τὴν
τῶν καλῶν ἀπληστίαν, οὐ μέχρι τῶν φανερῶν ἵσταται·
οὐδὲ τὴν πόρρω ἔξω φιλοφροσύνην περιορίζει τὴν ἀγάπην

ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ·
ἐπείνασα γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψησα καὶ
οὐκ ἐποτίσατέ με· ξένος ἤμην καὶ οὐ συνηγάγετέ με·
γυμνὸς, καὶ οὐ περιεβάλετέ με· ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ·
καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με· τότε ἀποκριθήσονται καὶ αὐ-
τοὶ λέγοντες· κύριε πότε σε εἴδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα·
ἢ ξένον ἢ γυμνὸν· ἢ ἀσθενῆ· ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ διηκονήσα-
μέν σοι· τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων· ἀμὴν
λέγω ὑμῖν· ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἀ-
δελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. καὶ
ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι,
εἰς ζωὴν αἰώνιον:

ἑρμ(ηνεία) Φανερῶς δὲ περὶ τῆς θεϊκῆς αὐτοῦ δόξης λέγει· μεθ' ἧς ἥξει δο-
ρυφορούμενος ὑπὸ ἀγγέλων ὡς βασιλεύς· οὐ τῆς ἀνθρωπότητος
ἔχων σμικρὰν μορφήν· ἀλλὰ τῇ θείᾳ δόξῃ καὶ ἀπροσίτῳ· καὶ καθίσει ἐπὶ
ὡς θεός· καὶ παρίστανται αὐτῷ, οἱ ἄγγελοι· λειτουργοῦντες ὡς δεσπότῃ·
πάντων δὲ τῶν ἀπ' αἰῶνος ἁμαρτόντων καὶ ἀναμὶξ ὄντων· ἀ-
φορίσας τοὺς ἁγίους ἐκ δεξιῶν, ἀποκαλεῖ αὐτοὺς ἀρνία· ἀ-
πὸ γὰρ τῆς φύσεως, προσηγόρευσεν ἕκαστον ὡς καὶ τὰ [illegible] δόξαν
κατ' ἀξίαν· προσήκοντα δὲ καλεῖ τοὺς ἁγίους, διὰ τὸ ἥμερον καὶ
τὸ ἔγκαρπον· τοὺς δὲ ἀσεβεῖς, ἐρίφους· διὰ τὸ πηδητικὸν
καὶ ἄκαρπον καὶ ἄτακτον· ἀμφοῖν δὲ μάρτυρον, ὡς πάντα εἰδώς·
αὐτὸς μάρτυς ὢν καὶ κριτής· οὐ κολάζει δὲ, ἕως ἂν πρότερον
δικαιώσῃ [illegible] καὶ εἴπῃ τὰ ἐγκλήματα· εὐλογημένους
δὲ καλεῖ τοὺς ἁγίους, ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· τῆς ἀπὸ τῆς
[illegible] βασιλείας κοινωνοὺς ποιῶν· ἤτοι τῆς
ἰδίας δόξης· οὐ γὰρ εἶπε λάβετε· ἀλλὰ κληρονομήσατε ὡς
πατρῴαν οὐσίαν:

τέλ(ος) Τὸ, ἀπὸ καταβολῆς κόσμου· τὸ ἀφωρισμένον ἐκ προγνώ-
σεως δηλοῖ· ἔχει δὲ καὶ [illegible] ζητεῖ·

ἀρχ(ή) Καὶ ἀφορίζει αὐτούς· νῦν γὰρ ἀναμεμιγμένοι ζῶσιν οἱ πιστοὶ
ἢ δὲ διάφοροι· τότε ἔσται μετὰ ἀκριβείας ἀπόφασις·
Καὶ τότε ἀπὸ τῆς φύσεως αὐτοὺς διαιρεῖ καὶ ποιεῖ δήλ(ους)·
ἔπειτα καὶ ἀπὸ τῶν ὀνομάτων, τὸν ἑκάστου τρόπον ἐνδεί-
κνυται· τοὺς μὲν ἐρίφια καλῶν· τοὺς δὲ πρόβατα·

καὶ πῶς αἰώνιος; παραδοθήσονται πυρί, τῷ ἡτοιμασμένῳ τῷ
διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. αἰωνίως κολασθησομένους:

Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ, οἱ δίκαιοι. διὸ καὶ ὡς ἀγνοοῦμεν
οὐδὲν ἑαυτοῖς συνειδότες ὡς τὸν κύριον ὑποδεξάμενοι· ἢ τὸν μηδὲν
τοιοῦτον ὑποδέχεσθαι τούτοις ποτέ· ἢ ταῖς τοιαύταις ὑπομένουσιν
φαύλοις μὴ ποιήσαντας τὰ αὐτὰ τοῖς ἀγαθοῖς, τῇ αὐτῇ κολάσει
τοῦ διαβόλου ὑποβάλλει. ὡς συνδραμόντας τῷ διαβόλῳ.
καλεῖ δὲ αὐτοὺς κατηραμένους ἀπὸ τοῦ πατρός· τοὺς γὰρ ἰδίοις αὐτῶν
ἔργοις, ποιήσαντας ἑαυτοὺς ἐπικαταράτους. πᾶσι μὲν γὰρ ἡτοίμασε τὴν
βασιλείαν, τῷ δὲ διαβόλῳ, πῦρ ἄσβεστον. οὗτοι δὲ ἑαυτοὺς ἀποστερήσαντες
τῆς βασιλείας, εἰς τὸ ἡτοιμασμένον πῦρ τοῦ διαβόλου ἐ-
κὸν τὸ ἀπαραίτητον. διότι πρότερον οὐ συνεπάθησαν κατὰ πάντα τοῖς ἐν-
δεέσιν. οὓς καὶ ἐλαχίστους καλεῖ. διὰ τὴν πενίαν:-

Ἄρα δὲ οἱ ἁμαρτωλοὶ μόνην τὴν ἐλεημοσύνην ἀπαιτηθήσονται;
ἢ καὶ τὴν εὐσέβειαν· προηγουμένως μὲν τὴν εὐσέβειαν· ἔπειτα δέ, καὶ
τὸ πρὸς ἀλλήλους φιλάνθρωπον· τριχῶς γάρ ἐστιν ἡ ἐλεημοσύνη· διὰ
ψυχῆς· διὰ σώματος· καὶ τῶν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων.

Ἐφ᾽ ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἑνί. ἀνωτέρω μὲν ἀδελφοὺς καλεῖ· ἐπειδὴ
ἀδελφοὺς ἐργάζεται τὸ βάπτισμα, καὶ ἡ τῶν μυστηρίων κοινωνία·
ἤτοι ἀδελφοὺς ἐλαχίστους ἀνωτέρω καλεῖ· τοὺς ἀποστόλους δηλονότι
παρ᾽ ὃ αὐτοῖς καθάπερ εἴρηται· οὐχ ὅτι ἀτελεῖς ἦσαν οἱ τῆς βασι-
λείας ἄξιοι. ἀλλ᾽ ὅτι ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν ἐπιγνωσθήσονται πᾶσιν.
ἄσημοί τε μὲν ἦσαν καὶ ἀτελεῖς. ὧδε δὲ ἐλαχίστων μόνον ἑτέρων,
ἐνδεεστέρους τοὺς πτωχούς. καὶ ἀδελφοὺς καλεῖ· οὓς καὶ οἱ κακοποιοὶ
ἢ ταῦτα διὰ τὸ τῆς αὐτῶν φύσεως μετοχήν. κρίνει γὰρ τοὺς ἁ-
μαρτάνοντας. οὐ μόνον ὅσα ἥμαρτον, ἀλλὰ καὶ ὅσα ὧν οὐκ ἐ-
ποίησαν καλῶν. εἰ δὲ καὶ μετ᾽ ἐπιεικείας φθέγγονται καὶ οἱ
ἄδικοι μηδὲν αὐτοῖς συνειδέναι τοιοῦτον· ἀλλ᾽ οὐδὲν ὄφελος·
ἐπεὶ πρότερον οὐκ ἐποίησαν· ἀχρεῖον οὖν τὸ ἐπιχείρημα τῆς ἀπολογίας·
διὸ οἱ τοιοῦτοι ἀπέρχονται εἰς αἰώνιον κόλασιν· οἱ δὲ δί-
καιοι, εἰς ζωὴν αἰώνιον· ὥσπερ γὰρ αἱ τῶν δικαίων τιμαὶ
ἀκατάλυτοι, οὕτω καὶ αἱ τῶν ἀδίκων τιμωρίαι, ἀπέραντοι:-

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους,
εἶπεν· οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται.
Καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι. τότε

ὡρ

διὰ τὴν φιλαλληλίαν· ἀλλὰ καὶ ἐνδοτέρω χωρήσας τοῦ φαινομένου· καὶ τῶν ψυχικῶν παθημάτων φροντίδα ποιήσασθαι· καὶ ἰατρεία ἡμῶν ἐστι τὴν περὶ σπουδήν· καὶ κατασκηνώσας μὲν εἰς τόπον χλόης, τοῖς λογικοῖς ἐκθρέψας βρώμασιν ἄρτι ... πρὸς ἐσθίειν· ἐπὶ δὲ ὕδατος ἀναπαύσεως αὐτοῖς διατριβῆς· καὶ τὸν μὲν ἐκ διακένωσιν ταύτης οἰκείας παρόδου καὶ αὐτὴ ξένης γῆς διατρίβοντας· αὐτὴ τὴν ἰδίαν ἀξίαν ἥτις ποτέ ἐστιν, ἀσμένως χορηγήσασθαι· ἀλλὰ καὶ ἄλλον ἀπογυμνωθέντα τῆς περὶ κοινῆς οὐσίας θεοῦ ἐστι· τῆς ἐ κατ' ἀπαρχὰς ἀφθαρσίας τὴν στολὴν ἐκδύσασθαι· ἐπενδύσας τῆς γυμνώσεως, ἐν διόδῳ πάλιν· τὸν κατὰ θεὸν καὶ μακάριον ἔσχηκεν ὑιόν· τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει· καὶ περὶ τὴν διάκρισιν τῶν πρακτέων μὴ σχολάζουσαν ἐπὶ τὴν διάνοιαν φέρονται, οὐ παραδραμεῖται· ἀλλ' αὐτὴ τὴν παντοθεν μὲν κοινὴν ὑγείαν· καὶ τὰ οἰκεῖα ὅμοια ἀναλαβέσθαι τοὺς λόγους τῆς ἀληθείας· ἐπὶ τούτοις, καὶ τὸν καθαιρεθέντα, ζόφος τῆς ἀγνοίας· ἰδεῖν δὲ τὸ φῶς τῆς γνώσεως καλῶς γνωσθὲν τοῦ σκοτεινοῦ χωρίου κατὰ τὴν διάνοιαν αὐτὴ ... · ὡς παρὰ διάγνωσις ἀγγέλου τοῦ φωτίζοντος τὴν διάνοιαν λόγου· ταύτης ἀγνοίας διαρρήξας δεσμά· ἐπὶ τὸ φῶς παραγαγεῖν κατὰ Χριστὸν ἐν ἀληθείᾳ πίστεως καὶ πολιτείας· τούτων τοιγαροῦν καὶ τῶν τοιούτων κατὰ τὸν ἑκάστου λόγον ἀπεργάζων· ὁ ... τῆς ἀγάπης τὴν ψυχὴν φευκτῶν ῥύεται· δι' ἃ ποθεῖ αὐτὴ δείξασθαι· καὶ γὰρ διασώζομεν τῶν κακῶν ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος διπλοῦν καὶ τῆς ἐπὶ μείζονας προόδου· ἧς καὶ αὐτοὶ χρήζομεν πάντες· διὸ καὶ φιλανθρώπως ἀλλήλοις χρηστέον· ἵνα καὶ ἄλλους μᾶλλον ἑαυτοὺς εὐεργετῶμεν· τὸ γὰρ εὐεργετεῖν ἡμᾶς μᾶλλον ἑαυτοὺς παρὰ τοῦ ἀγαθοῦ ἀντιγινόμενον· ἐπὶ τὸν εὐεργετηθέντα μᾶλλον ἐν τοῖς πράγμασι· καὶ οὕτως ἐστὶ τὸ εὐεργετεῖσθαι, τὸ εὐεργετεῖν ἀντιποιεῖται· ὅτι οἱ μὲν διὰ τῆς αὐτοτελοῦς ἀγάπης τὸν ἐπὶ πολλοὺς ἑαυτῶν ἀναθαρροῦσι δι' ὅν τε· καὶ ἐν τῇ ἀγάπῃ τελειωθέντες, ἄθλον ἀρετῆς κομίζεται· διὰ τῆς ἐν πνεύματι φυσικῆς θεωρίας, τὴν ἀπαραγωγὸν γνῶσιν τῶν ὑπὸ χρόνον καὶ φύσιν· καὶ τὸν δὲ καὶ ὅρον ὑπὲρ χρόνον τελέσαντα τὸν ὑλικὸν καὶ ὁρατόν· τὸν εἰδικὸν τοῦ ἀναμνησθέντος αὐτὴ τῆς αἰσθήσεως, ὃ καλῶς διὰ τοῦ ὁρωμένου, τὸν μὴ ὁρώμενον· καὶ οὕτω τὴν κτίσιν αὐτὴ τὸν αὐτῆς αἴτιον δοξάζει κατὰ γνῶσιν αὐτοῦ τὴν διάνοιαν· οἱ δέ γε μὴ οὕτως πολιτευσάμενοι, ἀξίως τῆς κακίας ... θήσονται· κατὰ τὴν ἀλλήλων αὐτῶν ὁμοιότητα, καὶ μὴ ... [illegible]

ὅτι θεὸς ἦν. καὶ ἵνα μὴ ἐν ἐπισήμῳ καιρῷ γινομένου τοῦ πάθους
φανερὸν γένηται πᾶσι. πλὴν καὶ πρὸ τῆς ἑορτῆς κατα-
σχόντες αὐτόν. ἐπειδὴ εὗρον τὴν τοῦ Ἰούδα μανίαν.
οὐκ ἀνέθεντο αὐτὸν ἀνεῖλον. ἀλλὰ τῇ ἑξῆς. ὅπερ ὁ κύριος οἰκονομι-
κῶς συνεχώρησεν αὐτοῖς. πολλάκις θελήσαντες αὐτὸν σχεῖν
οὐκ ἠδυνήθησαν. ἐπειδὴ ἔδοξεν αὐτῷ παθεῖν, συνέσχον
αὐτόν. καίπερ συνθέμενοι ἀναβαλέσθαι τότε, διὰ τὸ μὴ ποι-
ῆσαι θόρυβον τῷ ὄχλῳ. ἐβουλεύσαντο οὖν πρὸ τῆς ἑορτῆς
φονεῦσαι αὐτόν. ὁ δὲ κύριος ἐν τῇ ἑορτῇ παθών, ἔδειξε κα-
[illegible]. καὶ ὅτι εἰ μὴ ἠθέλησεν, οὐκ ἔπαθε. διὸ καὶ
προλέγει. δεικνὺς ὅτι εἰδὼς ἔπαθεν, ὅτε ἠθέλησεν.

Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος
τοῦ λεπροῦ, προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἀλάβαστρον μύρου ἔ-
χουσα βαρυτίμου. καὶ κατέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ
ἀνακειμένου. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἠγανά-
κτησαν λέγοντες. εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη. ἠδύνατο γὰρ
τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι πολλοῦ καὶ δοθῆναι πτωχοῖς.
γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς. τί κόπους παρέχετε τῇ γυναι-
κί. ἔργον γὰρ καλὸν εἰργάσατο εἰς ἐμέ. τοὺς πτωχοὺς
γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ᾽ ἑαυτῶν. ἐμὲ δέ, οὐ πάντοτε
ἔχετε. βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός
μου, πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν.
ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο, ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ
λαληθήσεται. καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον
αὐτῆς. τότε πορευθεὶς εἷς τῶν δώδεκα ὁ λεγόμενος
Ἰούδας Ἰσκαριώτης. πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς. εἶπε. τί θέ-
λετέ μοι δοῦναι. κἀγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν. οἱ δὲ ἔ-
στησαν αὐτῷ, τριάκοντα ἀργύρια. καὶ ἀπὸ τότε ἐζή-
τει εὐκαιρίαν ἵνα αὐτὸν παραδῷ.

+ Ὁ λεπρὸς θεωρεῖται ὡς ἐν ἀναγωγῇ. ὁ ἐκ τῶν ἐθνῶν. πρώην
καθαρισθείς. καταλύει Χριστός. γυνὴ δὲ ἡ ἁγία ἐκκλησία. τὸ
μύρον δέ, ἡ κατ᾽ εὐσέβειαν ἀρετή. ὅπερ ἐπὶ τὸν Χριστὸν ἐκ-
χέει. οὗ ἀληθινὴν κεφαλὴν διεκόσμησεν. ὁμοίως δὲ καὶ θεὸν
φύσει. καὶ υἱὸν θεοῦ κατὰ φύσιν ὁμολογοῦσα τὸν Χριστόν. καὶ ὡς
ὀσμὴν ἐκ καρδίας πανταχοῦ ταύτην περιφέρουσα τὴν ὁμολογίαν.

συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι
τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου
Καϊάφα· καὶ συνεβουλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν δόλῳ κρατήσω-
σι καὶ ἀποκτείνωσιν. ἔλεγον δέ· μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ· ἵνα μὴ θό-
ρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ::

Μετὰ τὸ προσλαλῆσαι τὸν σωτῆρα Χριστὸν πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσ-
θαι ἐν τῷ ὄρει τῶν ἐλαιῶν πρὸ δύο ἡμερῶν τοῦ πάσχα· ἅτινα
ἐσόμενα μαθόντες ἐν ὑστέρῳ προτέροις οἱ τῆς ἀληθείας ἀλλότριοι
γενόμενοι ἀνετράποντο, αὐτίκα καὶ τοῦ σωτηριώδους πάθους
τὴν ἀπόδειξιν ποιεῖται αὐτοῖς ἐν αὐτῷ, τῷ, ὄρει· ὅθεν λα-
θραίως τὸν Ἰούδαν κατὰ πάντα τῷ ἀπληρώτῳ τῆς τοῦ δια-
βόλου ἐνεργείας. οἰχόμενος πρὸς τοὺς ἡγουμένους τῶν ἰουδαίων·
καὶ τῆς φιλαργυρίας τὸν ἰὸν ἀποθέμενος, συντάττεται πρὸ
τῆς τοῦ πάσχα ἑορτῆς παραδοῦναι αὐτόν· ὅθεν [illegible]
[illegible] ἀπρέπαντος, ἐδόκει λανθάνειν τὸν γινώσκοντα τί ἦν
ἐν τῷ ἀνθρώπῳ· ἀλλ' οὐ μὴν ὡς εἰδὼς παρ' αὐτοῦ καὶ τὸν χρόνον τῆς προ-
δοσίας τὸν ἔλεγχον ἐποίει κοινὸν ὁμοῦ γυμνόν· ἀλλὰ κρύπτων
τοῖς λοιποῖς μαθηταῖς ἑαυτοῦ τὸν πάλιν ἐν αὐτοῖς εἶναι·
μαθητῶν ὁ προδότης καὶ δολιώτατος ἔφασκε· ποῦ θέλεις ἑτοι-
μάσομέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα::

ὡρ Πρὸ δύο ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἡ βουλή· διὸ καὶ τὴν τετάρτην ἐν τῇ ἑ-
βδομάδι νηστεύομεν· ὡς τοῦ πάθους ἀρχὴν τοῦ κατὰ τὴν ἐκ τῶν
ὧν πεπλεχθέντος· ἰστέον δὲ καὶ τὴν προφητείαν πληρωθῆναι·
τὴν ἐν τῷ νόμῳ κυρίου διατυπώσει ἐν ᾗ τὸ πάσχα ἐθύετο· μηνὶ
πρώτῳ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ· ἐν τούτῳ γὰρ τῷ μηνὶ καὶ
ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ τὸ ἀληθινὸν πάσχα ἔδει τυθῆναι:-

ἀρχ Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς· τοῦ νόμου κελεύοντος ἕνα
ἀρχιερέα εἶναι, πολλοὺς ἐποίουν αὐτοί· καλοῦσι δὲ εἶναι τοῦ
λαοῦ εἶναι ἀρχιερεῖς· καὶ οὐχὶ τοῦ θεοῦ· μαθητῶν καὶ παρὰ ἀδί-
κου φόνου ἐκαυχῶντο· οὐ διὰ τὴν ἑορτὴν δὲ ἤθελον αὐτὸν μὴ κα-
τὰ τὴν ἑορτὴν φονεῦσαι· ἵνα μὴ μιανθῶσιν· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄ-
χλον. ἐδεδίεσαν γὰρ μήποτε μείζονος ἡμέρας φόβου·
διὰ τὸν ἀνόσιον φόνον, ἀμέλλουσιν αὐτοῖς· ἢ ὅτι οὐ μὴ προ-
σέχωσι τῆς κατὰ νόμον θυσίας· ἰδόντες τῶν ἱερέων τὸ
μιαιφόνον περὶ τὸν Ἰησοῦν. οὐ γὰρ ἐγὼ τὸν ἄγαν εἶναι εἰ καὶ μὴ ἐν ταῦ

ῆμαι· καὶ μίαν μὲν, περὶ ἧς ἀνέγραψε Ματθαῖος καὶ Μάρκος ἐν πολλοῖς ἄλλοις συνᾴδοντες τῆς εὐαγγελικῆς γραφῆς· ἑτέραν δὲ, περὶ ἧς ὁ Λουκᾶς· διαφόρους δὲ εἶναι τῶν προειρημένων, περὶ ἧς ὁ Ἰωάννης· εἰ γὰρ καὶ ἐν Βηθανίᾳ μίαν ἀνέγραψάν τοι κατ' αὐτὴν γυναῖκα γενομένην Ματθαῖος καὶ Μάρκος· ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ διηγήσαντο ταῦτα, πρὸ τούτων ἀπηντηκέναι· Ἰωάννης δέ φησιν· ὅτι πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα· ἦλθεν ὁ ἰς εἰς Βηθανίαν· ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκὼς ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν καὶ τὰ ἑξῆς:·

Δεῖ εἰδέναι ὅτι τρεῖς φαίνονται γυναῖκες παρὰ τοῖς εὐαγγελισταῖς ἀλείψασαι τὸν κν μύρῳ· καὶ αἱ τρεῖς ἀπὸ πολλῆς πίστεως καὶ διαπύρου πόθου· πρώτη, ἡ παρὰ τῷ Λουκᾷ· καὶ δευτέρα, ἡ παρὰ τῷ Ἰωάννῃ· καὶ τρίτη, ἡ παρὰ τῷ Ματθαίῳ καὶ Μάρκῳ· οὐ τοιγὰρ οἱ δύο, τῆς αὐτῆς μνημονεύουσιν· ἀλλ' ἡ μὲν παρὰ τῷ Ἰωάννῃ, ὀνομαστὶ ἐγνωρίζετο· αἱ δὲ ἄλλαι δύο, τὸ μὴ καὶ ἐγνωσμένον ἐτύγχανον· καὶ ἡ μὲν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς ἰδίας ἀδελφῆς Μάρθας ἐξέχεε τὸ μύρον· τῶν δὲ, ἡ μὲν, ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ· ἡ δὲ ἐν οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου· καὶ ἡ μὲν εὐχαριστήριον τῆς ἐγέρσεως αὐτοῦ τοῦ ἀδελφοῦ Λαζάρου ἐξέχεε τὸ μύρον· τούτων δὲ ἑκατέρα ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων· καὶ ἐξ ἀλλήλων δέ ἐστιν ἰδεῖν τὴν διαφορὰν τῶν τριῶν· ἡ μὲν γὰρ, πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ νομικοῦ πάσχα, προσῆλθε τῷ ἰῦ· ἡ δὲ πρὸ δύο ἡμερῶν· ἡ δὲ ἔμπροσθεν πολλῷ χρόνῳ ὡς ἐκ τῶν παρὰ τῷ Λουκᾷ· καὶ ἡ μὲν πρὸ ἕξ· τοὺς πόδας ἀλείφει μὴ κλαίουσα· ἀφροσύνης γὰρ καὶ ἀνεργησίας τετελεσμένης· τὸ γενόμενον χαριστήριον ἦν· ἡ δὲ πρὸ δύο ἡμερῶν, οὐ κλαίουσα δὲ, οὐδ' αὐτὴ τῇ ζεούσῃ πίστει καὶ τῷ πολλῷ πόθῳ· ὅλη ἀναφλεχθεῖσα· ἀπὸ πολλῆς δὲ τῆς προθυμίας καὶ δὴ καὶ τῆς περὶ τὸν δεσπότην εὐλαβείας, οὐδὲ ἀλείφειν καὶ ἐφάπτεσθαι τοῦ δεσποτικοῦ σώματος ἐπιχειρεῖ· ἀλλ' ὅλον ἀθρόον συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον· ἐπιχέει τῇ δεσποτικῇ κεφαλῇ· ἡ μέντοι παρὰ τῷ Λουκᾷ· τοὺς πόδας ἀλείφει μύρῳ δάκρυσι μίξασα τὸ μύρον· καὶ αὕτη μὲν, ταῖς θριξὶν ἐξέμαξε τοὺς πόδας· τοῖς δὲ ποτικοῖς· ὡς καὶ ἡ τοῦ Λαζάρου ἀδελφή· ἡ δὲ τὸ ἀλάβαστρον συντρίψασα καὶ ἐπιχέουσα τῇ κεφαλῇ, οὐδὲ προσήψατο ὡς ἔφην·

φω

τὸ κατὰ μύρον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κατέχεεν· ὁ δ' αὐτῇ ἐπιτιμῶν ὁ ἰούδας
ὡς ἰω(άννης) φ(ησί)ν· τύπον ἔχων τῶν ἰουδαίων τῶν διὰ φιλοχρημα-
τίαν μὴ ὁμολογούντων θ(εὸ)ν τὸν χ(ριστὸ)ν· ἀλλὰ διαβαλλόντων τὴν ἐκκλη(σίαν)·
οἷς ἐπιτιμᾷ ὁ χ(ριστὸ)ς· ὡς ἀνοσίως ἐγκαλοῦσι τῇ ὀρθῇ τῆς κ(αθολικῆς) ἐκκλη(σίας)
πίστει· καὶ ἀποδέχεται αὐτῆς τὴν πίστιν· προαναφωνεῖ
δὲ καὶ τὴν εἰς τὰ ἔθνη ἔξοδον τῶν μαθητῶν· τῶν κηρυξάντων
πανταχοῦ ὃ ἐποίησεν ἡ γυνὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ λεπροῦ· ὅπερ
θείᾳ δυνάμει ἐξηχήθη πανταχοῦ.

Προσῆλθεν αὐτῷ, γυνὴ ἀλάβαστρον ἔχουσα μύρου. ἀκολουθ[illegible]
[illegible] τοῦ συγγράψαντος· μὴ εἰπὼν τὸ ὄνομα τῆς γυναικός. ἣν δὲ μα-
ρίαν ἡ ἀδελφὴ λαζάρου· ὡς ὁ ἰω(άννης) φ(ησί)ν. αἱ δὲ ἀλείψασαι τὸν κ(ύριο)ν μύρ(ῳ)
γυναῖκες, τρεῖς εἰσί· μία ἡ ἀδελφὴ λαζάρου ἐν βηθανίᾳ ἐν
τῷ οἴκῳ αὐτῆς πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα· κατὰ δὲ τὸν ματθαῖον
καὶ μάρκον, πρὸ δύο ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἐν οἰκίᾳ σίμωνος
τοῦ λεπροῦ· κατέχεε τὸ μύρον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ·
ἤτοι δύο μὲν αὐτὰς λέγομεν· μίαν μέν, τὴν τοῦ λαζάρου· τὴν
δὲ ἑτέραν, ἁμαρτωλὸν γυναῖκα· τὴν πρὸ τοῦ πάθους αὐτὸν ἀ-
λείψασαν· ὕστερον δὲ ἐν μαρ[illegible]ον γενομένην· καὶ πάλιν· ἄλλην
αὖ τὴν πρὸ δύο ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἀλείψασαν τοὺς πόδας αὐτοῦ·
ὁ δὲ λουκᾶς, πρὸ πολλῶν ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἐν οἰκίᾳ σίμωνος
τοῦ φαρισαίου, γυναῖκα λέγει ἁμαρτωλὸν ἐλθοῦσαν, ἀλεῖψαι
τοῦ κ(υρίο)υ τοὺς πόδας· ὅτι μὲν οὖν ὁ ματθαῖος καὶ ὁ μάρκος ἐν οἰ-
κίᾳ σίμωνος τοῦ λεπροῦ λέγουσι τὸν κ(ύριο)ν ἀνακεῖσθαι· λουκᾶς δὲ ἐν οἰκίᾳ
τοῦ φαρισαίου, οὐ τοῦτο διαφωνίαν ἔχει· οἱ μὲν γὰρ τοῦ ὀνόματος
τὴν προσηγορίαν τ[illegible] ἀνεγράψαντο· ὁ δὲ τῆς τοῦ ἔθνους
τῶν ἰουδαίων αἱρέσεως ἐπωνυμίαν· φαρισαῖος γὰρ ἦν ὁ σίμων
ὁ λεπρός· ὁ καὶ τοῦ λαζάρου πατήρ· οὐ τοσοῦτον λεπρὸς ἦν·
ἀλλά ποτε· ἐθεράπευσε δὲ αὐτόν, καθαρίσας ὁ κ(ύριο)ς· ὃς καὶ
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ δεξάμενος ἐν τῷ οἴκῳ· καὶ δείξας τὸ ἀμό[illegible]
[illegible]· ἠρώτα ὅπως παρ' αὐτῷ ἑορτάσῃ ὁ κ(ύριο)ς ποιῆσαι
τὸ πάσχα· οἱ οὖν τρεῖς εὐαγγελισταὶ μίαν δοκοῦσι σημαίνειν
γυναῖκα· ὁ δὲ ἰω(άννης), ἄλλην τὴν μαθήτριαν, ἣν καὶ μαρίαν
καλεῖ, καὶ τοῦ λαζάρου ἀδελφήν:

ἐπ(ι)
ὠρι:
Π[illegible]μέν, ἄν ποιεῖ τις τέσσαρας φῆσαι γυναῖκας περὶ ὧν ἀν-
έγραψαν οἱ εὐαγγελισταί· ἐγὼ δὲ μᾶλλον προστίθημι, τὰς τρεῖς αὐτ(άς)

κατεφίλει τοὺς πόδας τοὺς δεσποτικούς· τῶν δὲ λοιπῶν
δύο· οὐδὲ μία· αἱ μὲν οἶμαι μὴ τολμῶσαι· ἀλλ᾽ ἴσως δι᾽ εὐ
λαβείας χαλινωθεῖσαι· ἡ δὲ ἐκνικηθεῖσα τῷ πόθῳ· καὶ
ταῖς τῶν δακρύων ῥοαῖς ἔβρεχε τοὺς πόδας, κατὰ μικρὸν
προσεράσθαι ἐρήσασα ῥοαῖς.

Καὶ κατέχεεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. ὡς ἀνθρώπῳ προσῆλθε θεῷ·
χριστῷ ἡ γυνή· οὐ κάθαρσιν ζητοῦσα σώματος· ἀλλ᾽ ἀρτυχ· τὸ δὲ
τιμιώτατον τοῦ σώματος· τὴν κεφαλήν· προσήγαγε τὸ μύρον·
εἰδὼς δὲ τῆς γυναικὸς τὴν διάθεσιν ὁ Κ(ύριο)ς, ἠνείχετο αὐτῆς
τοῦτο ποιούσης, δεικνὺς τὴν μεγαλοψυχίαν αὐτῆς· πολλοῦ γὰρ
ἦν ἄξιον τὸ μύρον· καὶ τοὺς μαθητὰς ἐπιστομίζει, ἵνα μὴ
ἐξαποσρηθῇ ἡ γυνή· οἱ γὰρ μαθηταὶ τῶν περὶ ἐλεημοσύνης
ἀντιποιούμενοι λόγων, ἐπετίμων τῇ γυναικί, ὡς μᾶλλον
τοῦτο ζητοῦντος τοῦ θεοῦ· ἢ τὰς σαρκικὰς προσαγωγάς.
μέμφεται δὲ τοῖς μαθηταῖς ἐπιπλήξασι τῇ γυναικί. καὶ
διδάσκει ἐκ τούτου αἰνίγματος δοὺς· μὴ τὰς ἁπλᾶς λαλεῖν
τοῖς ἄρτι προσιοῦσι καὶ λίαν γυναιξὶν ἀσθενέσιν· ἀλλ᾽ ὅπερ
ἄν τις ποιῇ ἐκ πίστεως, συγχωρεῖν τὴν ἀρχήν· ἐπεὶ καὶ ὁ ἀ
κριβὴς καὶ ἁπλῶς οὐκ ἂν ἐχάλασε λόγος· ὅμως ἔδει τὸ χυ
θῆναι τὸ μύρον· οὐ καιρὸν εἶχεν ἡ ἐλεημοσύνη· ἢ ὥσ
τε ἐκ τῆς ἐπιπλήξεως προσχηματιζόμενον χρυσῆς φιλοπτω
χίας, οὐ μὴν τῆς ἀληθοῦς· δεῖ δὲ καὶ τὸν θεὸν, πάντων προ
τιμότερον ἡγεῖσθαι· καὶ μὴ προφάσει τῶν πτωχῶν,
τὴν δι᾽ αὐτὸν παράταξιν ποιεῖσθαι τὸν θεόν· διδάσκει δὲ, ὅτι κα
ταύτην καθ᾽ ἀνάμνησιν ἐποίησε τοῦτο ἡ γυνή· προαναστυ
πώσασα τὸν θάνατον αὐτοῦ. Καὶ τὴν τοῦ σώματος ταφήν·
οὐ γὰρ ἂν ἠνείχετο ὁ Χριστὸς μύροις καταχρίεσθαι· ἀλλὰ μυ
στήριόν τι ἐδήλου· ὡς δὲ θεὸς προεῖπε τὸ ἐσόμενον· ὅτι
ὡς καὶ χάρισμα αὐτῆς μέλλει λαλεῖσθαι πανταχοῦ ὃ ἐποί
ησεν ἔργον· ἀμείβεται αὐτήν· ἐπεὶ συνεῖναι αὐτῷ, ἐπεθύ
μει, ἐποίησεν αὐτῆς τὴν μνήμην ἅμα ἔσεσθαι ἐν τῷ εὐαγ
γελίῳ· καὶ ποθοῦσαν τὴν παρ᾽ αὐτὸν εἶναι τοῦ συνεῖναι
τῷ κατ᾽ αὐτὸν διηγήματι, ἠξίωκεν.

Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἠγανάκτησαν λέγοντες· δείκνυ
ται ἡ γυνὴ μετὰ πολλῆς καὶ ἀφθόνου πίστεως προσιοῦσα τῷ Χ(ριστ)ῷ.

ἐτόλμησε. Καὶ ἐπὶ μὲν τῇ Λαζάρου ἀδελφῇ, ὁ Ἰούδας μόνος
ἠγανάκτει καὶ διεγόγγυζεν· ἐπὶ δὲ τῇ συντριψάσῃ τὸν ἀ-
λάβαστρον, καὶ οἱ λοιποὶ μαθηταί· ἐπὶ δὲ τῇ παρὰ τῷ Λουκᾷ·
οὐδεὶς μὲν τῶν μαθητῶν· ὁ δὲ ὑποδεξάμενος ἐς τὴν οἰκίαν φα-
ρισαῖος· ὃν ἔδει μᾶλλον χαίρειν καὶ πλέον καταρτίζεσθαι
τῇ ὁσίᾳ· ὅτι εἰσφέροντας ἐξ ἁμαρτιῶν δῶρα, αὐτὸς
μόνος ἐσκανδαλίζετο· καὶ ταύτῃ μὲν εἴρηται, ἀφέωνταί σοι
αἱ ἁμαρτίαι σου· καὶ ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· καὶ πορεύου εἰς
εἰρήνην. τῇ δὲ συντριψάσῃ τὸν ἀλάβαστρον εἴρηται, ὅτι ὅπου
ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ καὶ ὃ ἐποίησεν
αὕτη λαληθήσεται· καὶ τὰ ἑξῆς· οὐχὶ ὡς ἀποστερῶν θατέραν·
τῆς μισθαποδοσίας θατέρας· καὶ γὰρ ἑκατέρα, τῶν ἁ-
μαρτιῶν τὴν ἄφεσιν εὕρατο· καὶ διὰ τῆς πράξεως, ἐν ὅλῳ
τῷ κόσμῳ κηρύττεται καὶ μακαρίζεται τούτων ὁμοίως ἑκατέρα·
ἀλλ' ἑκατέρᾳ τούτων τὸ μᾶλλον ἁρμόζον πρὸς παραμυθίαν ἠ-
ρεθῆναι, τοῦ ζητουμένου· καὶ γὰρ ἐκείνῃ μὲν ἐπετίμων οἱ ἀπόστολοι
ὡς παραχρησαμένῃ καὶ κακὸν ἐργασαμένῃ· Καὶ ταύ-
της δὲ διεγόγγυζεν ὁ φαρισαῖος, ὡς ἁμαρτωλοῦ· διὸ
ταύτῃ μὲν, μισθὸς ἐρρέθη ἡ ἄφεσις τῶν ἁμαρτιῶν· ἐκείνῃ
δὲ μισθὸς ἀνεκηρύχθη· τὸ εἰς πάντας ἐξηχηθῆναι τὴν πρᾶξιν·
καὶ παρὰ πάντων μακαρισθῆναι· τῇ μέντοι γε ἀδελφῇ
τοῦ Λαζάρου· οὐδὲν τοιοῦτον ὑπεσχέθη· ἐπειδὴ οὐδὲ ἐ-
κείνη ὑπὸ προσδοκωμένης τινὸς ἐργασίας προσήνεγκε τὸ
μύρον· ἀλλ' ὑπὲρ δώρων ἐπὶ τῇ ἐγέρσει τοῦ ἀδελφοῦ ἀνηνέγκα-
το· ἄλλως τε δέ, αἱ μὲν ἀτελεῖς ἦσαν καὶ τῷ φορτίῳ τῶν ἁ-
μαρτιῶν ἐναρμόζοντο· ἐδέοντο οὖν παραψυχῆς τινος καὶ
πληροφορίας· ὅτι προσεδέχθη τὸ δῶρον· καὶ ὅτι τεύξονται
τῆς ἐλπίδος· διὸ καὶ ὁ δεσπότης καταλλήλως καὶ ἐ-
κείνας αὐτάς, τὰς εὐαγγελίας ἐποιήσατο· ἡ δὲ τελειοτέρα
ὑπῆρχε· καὶ τοῦ καινοῦ καὶ παραδόξου θαύματος
ἐπὶ τῷ ἀδελφῷ, θεατὴς ἦν· καὶ οὐκ ἐδεῖτο τοσαύτης πα-
ραμυθίας· κρείττων γὰρ αὐτῇ ὑπῆρχε πάντων, ἡ τοῦ δεσπότου
εὐαγγελία· ὅτι ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, ζωὴν αἰώνιον κληρονο-
μήσει· ἔστι δὲ, καὶ ἄλλη ἐν [illegible] ταῖς μακαρίαις γυναιξὶ
διαφορά· ὅτι ἡ μὲν τὸ μύρον τοῖς δάκρυσι μίξασα·

ἀλλ᾽ ὅτι κλέπτης ἦν· καὶ τὰ ἑξῆς· πῶς γὰρ ἔμελλεν αὐτῷ
τῶν πτωχῶν· τῷ καταφρονητῇ τῶν διδασκαλικῶν λόγων καὶ
ἐντολῶν· ἐξ ὧν καὶ ἡ περὶ τῶν πτωχῶν ἤρτηται καὶ ἄλλων φροντίς·
ἀγανακτοῦσι μὲν οὖν ὡς ἔφην κοινῶς οἱ μαθηταί· οὐχὶ πάν-
τες δὲ ὡσαύτως· οὐδ᾽ ἀπὸ τῆς αὐτῆς καὶ ὁμοίας διανοίας· ἀλλ᾽ οἱ
μὲν ἄλλοι ἐλεημοσύνης τε πολλῶν ἐρῶντες λόγον· καὶ μηδὲ ἐ-
ναντία λέγειν δεδοικότες τῆς τοῦ δεσπότου γνώμης· ἐπεὶ δὲ γυ-
ναῖκα καὶ ἐπιτιμᾶν κατεγνωσμένην τολμῶσι· διὸ οὐδὲ φαίνονται
ἐνοχλήσαντες· παρὰ τὴν παραπλήσιον αὐτῇ ποιήσασαν
μαρίαν τὴν τοῦ λαζάρου ἀδελφήν· ἐπ᾽ εὐλαβείᾳ καὶ βίου σε-
μνότητι μαρτυρουμένην· ὁ δὲ ἰούδας φλεγόμενον ἔχων ἀεὶ
τὸ τῆς φιλαργυρίας πάθος πανταχοῦ· ἀγανακτεῖ ἀποστερού-
μενος τοῦ κέρδους· διὸ καὶ ὁ δεσπότης πρὸς τὴν ἐκείνων τε καὶ
τούτου διάνοιαν ἀφορῶν· διὰ ἑκατέρας αἰτίας ἀξιοῖ μὴ
δεῖν ἐπιτιμᾶν τῇ γυναικί· μίαν μέν, ὅτι καλὸν ἔργον ἐποίησεν·
ὃ τοῖς ἀγνώμοσι τῶν μαθητῶν ἐξήρκει μόνη ἡ τοῦ διδασκάλου
μαρτυρία· ἑτέραν δέ, ὅτι εἰς τὸν ἐνταφιασμὸν τοῦτο ἐποίησεν·
ὃ πρὸς ἄντικρυς κατὰ τὸν ἰούδαν ἀποτείνεται· οἷον σὺ ταύτην ἐπιτιμᾷς
τῇ γυναικί· καὶ ἐλεημοσύνης προσποιῇ φροντίζειν· ὁ ἐς θά-
νατον τρέχων τὸν ἐμόν, ὁ κατὰ τοῦ εὐεργέτου φονῶν· ἀνάξιαν
ταύτην κρίνεις μύρον μοι ἐπιχέειν· ὁ τελείως φανῶ καὶ τὸν τάφον
καὶ τὰ ἐντάφια φαντάζομαι καὶ διαμελετῶν, ἐμβὰς πτωχοῖς μὴ ἔχοντ
ἡ κεφαλὴ τοῦ [illegible] πράσκ· οἱ κτ γὰρ ἄλλοι [illegible] διδάσκαλον προδιδόντος· [illegible] δὲ αὐτὸ [illegible]
τοῦ λαζάρου ἀδελφῆς ἔλεγε πρὸς αὐτόν· ὁ τολμηρῶς ὁμοῦ αὐθαδείᾳ
χρώμενος· καὶ καταφρονήσας τοῦ διδασκάλου· καὶ πάθει
φιλαργυρίας ἔφασκε· διατί μὴ ἐπράθη τοῦτο τὸ μύρον
καὶ ἐδόθη πτωχοῖς. καὶ γὰρ καὶ ἰωάννης φησίν, ἄφες αὐτήν· εἰς
τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐτό. διὰ τού-
των αὐτὸν ἀνακόπτων τῆς ἐγχειρήσεως καὶ πονηρᾶς προ-
αιρέσεως· καὶ πρὸ ὀφθαλμῶν λέγων ἃ ἐμελέτα καὶ ἔμελλε πράτ-
τειν· ἀλλ᾽ οὐδὲν ὀνίνησι τυφλὴν φιλαργυρίᾳ καὶ ἀπονοίᾳ συν-
απογνώσει καταποθεῖσαν· καὶ τὸ τοὺς πτωχοὺς δὲ πάν-
τοτε ἔχετε μεθ᾽ ἑαυτῶν· ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε τῆς αὐτῆς ἐννοί-
ας ἐξήρτηται· τί φησι τοὺς πτωχοὺς προφασίζῃ, ἢ ἐμὲ ὀλίγον συν-
διατιθέντα χρόνον· καὶ ταχὺ ἀφανίζεσθαι μέλλοντα· οὐ παρ

ἔκ τε τοῦ παρρησιασμένως αὐτῷ προσελθεῖν· καὶ ἐκ τοῦ μύρον προσενεγκεῖν·
καὶ ἐκ τοῦ ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσελθεῖν· καὶ ἐκ τοῦ ἐλπίζειν
τῆς ἀφέσεως τυχεῖν· καὶ οὐχ ὡς ἄνθρωπόν τινα ψιλόν, ἀλλ' ὡς κρείττονα
πολλῷ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἡγησαμένη. Καὶ ταύτην
τὴν διάθεσιν ὁ καρδιογνώστης θεὸς ἰδὼν ἀπώσαιτο; καὶ ἀνέχεται
τὸ προσαχθέν τι μύρον τὴν κεφαλὴν ἐπιχεθῆναι· καὶ ἀποδέχεται
ἐκ τηλικαύτης διαθέσεως προσελθοῦσαν τὴν γυναῖκα
τὴν πρᾶξιν· καλὸν γάρ φησιν ἔργον ἐποίησεν· ἀντὶ τοῦ καλῆς
καὶ θαυμασίας αὐτὸ γνώμης διειργάσατο· ἔχουσα τὰ παραδείγματα·
τήν τε ἀγάπην ἣν ἐπεδείξαντο οἱ δίκαιοι τῷ θεῷ· καὶ τὰ προσφερόμενα
ἐν ταῖς θυσίαις σὺν ἐλαίῳ τῷ θεῷ. ἀλλ' ὁ μὲν δεσπότης
ὡς πάντων εἰδώς, οὕτω καὶ τῆς γυναικὸς ἀπεδέξατο τὴν
πρᾶξιν· οἱ δὲ μαθηταὶ τὸ φαινόμενον μόνον ὁρῶντες ὡς ἄνθρωποι τὴν
τοῦ μύρου κένωσιν, ἐπετίμων τὸ γινόμενον. οὐχ ἁπλῶς
δέ· ἀλλ' ὡς τὴν τῶν πενήτων αὐτὸ πρόνοιαν φάσκοντες· ἐχρῆν
διαπραθῆναι καὶ δοθῆναι· τοῦτο γὰρ ἦσαν μεμαθηκότες ὑ-
πὸ τοῦ διδασκάλου περισπούδαστον ὑπάρχον θεῷ τὴν
περὶ τοὺς δεομένους ἐλεημοσύνην· ἔλεον γάρ φησι θέλω καὶ
οὐ θυσίαν· καὶ ὅτι τοῖς ἐλεήσασιν, ὡς κληρονομίαν ἡτοιμασμέ-
νην τὴν οὐράνιον βασιλείαν, εὐηγγελίσατο ἀκηκοότες· καὶ μυρία ἄλλα·
οὕτω φρονοῦντες δὲ οἱ μαθηταὶ ὁμοίως ἀγανακτοῦντες λέγουσιν· εἰς
τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου καὶ τὰ ἑξῆς. ἀλλ' οἱ μὲν ἄλλοι, φρον-
τίδι καὶ προκρίσει ἐλεημοσύνης. ὁ δὲ Ἰούδας, προσ-
χήματι μέν, τὴν ἐλεημοσύνην ποιεῖται· ἔργῳ δὲ φιλαρ-
γυρίας τὴν ἀγανάκτησιν ἐπεδείκνυτο. τοῦτο γὰρ καὶ ὁ Ἰω-
άννης ἐδήλωσε παραπλησίαν πρᾶξιν ἣν ἡ τοῦ Λαζάρου ἀδελφὴ
Μαρία ἐποίησε· ἑστιωμένου τοῦ δεσπότου ἐν τῇ οἰκίᾳ Μάρθας·
καὶ αὐτῆς, τοῦ Λαζάρου οὔσης ἀδελφῆς. καὶ γὰρ καὶ τότε
ἡ Μαρία μύρον ἐκένωσε περὶ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ· καὶ οἱ μὲν
ἄλλοι μαθηταὶ οὐδὲν φαίνονται ἐρωτῶντες· ἐπειδὴ μὴ προ-
χειροῦντες μηδὲ παρρησιάζεσθαι τοῖς τοιούτοις ἐπιτιμᾶν·
ὁ δὲ ἀναίσχυντος Ἰούδας καὶ ἐκείνης τῆς πράξεως
τὴν αὐτὴν ῥήξας ὁρᾶται φωνήν. διατί γάρ φησι τοῦτο τὸ
μύρον οὐκ ἐπράθη καὶ ἐδόθη πτωχοῖς· διὸ ἐπισημαίνων ὁ εὐαγ-
γελιστής· εἶπε δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελλεν αὐτῷ·

ἡ ἀφέλεια τοῦ μύρου ὅτι κηρύσσεται. διὸ καὶ ὁ δεσπότης
πρὸς τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἀποφαίνεται· φησίν· εἰς τὸν
ἐνταφιασμόν μου τοῦτο ἐποίησε. μονονουχὶ λέγων· ὅτι
ἐξὸν ὑμῖν λογίζεσθε, ὅτι οὐκ ἔδει ἐμὲ χεθῆναί μοι τὸ μύρον·
ὀλίγῳ ὕστερον ἀποθνῄσκοντος καὶ πρὸς θάνατον ἑτοιμαζομένου,
ἐκ τούτου μᾶλλον ἔδει τὴν γυναῖκα ἐπαίνοις στεφανοῦν.
εἰς γὰρ τὸν ἐνταφιασμόν μου τοῦτο ἐποίησε. καὶ πρὸς
μὲν τοὺς ἄλλους μαθητάς, οὕτως ἁρμόσειεν εἰρῆσθαι ὁ λόγος
ὁ δεσποτικός· πρὸς δὲ τὸν Ἰούδαν, ὡς προείρηται. πρὸ
γάρ τοι τὴν τῶν λογισμῶν διαφορὰν τῶν τὴν ἀξίαν κατὰ τὸ
ἐνδεικνύμενος, ἀξίως ἂν καὶ τὸν δεσπότην ταῖς ἐκ κατορθώσεων
τιμαῖς θαυμάζοντα τὸν λόγον εἰρηκέναι. καὶ τοὺς ἀκού-
σαντας, πρὸς τὸ οἰκεῖον ἕκαστον συνειδός, τὴν ἀπόφασιν
δεῖ ἐκληφέναι.–

ξϛ Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων· προσῆλθον οἱ μαθηταὶ
τῷ Ἰησοῦ λέγοντες αὐτῷ, ποῦ θέλεις ἑτοιμάσομέν σοι φαγεῖν τὸ
πάσχα· ὁ δὲ εἶπεν· ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν
δεῖνα καὶ εἴπατε αὐτῷ· ὁ διδάσκαλος λέγει·
ὁ καιρός μου ἐγγύς ἐστι· πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ
τῶν μαθητῶν μου. καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς
συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.
ὀψίας δὲ γενομένης· ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα
μαθητῶν· καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν, εἶπεν· ἀμὴν λέγω
ὑμῖν· ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. καὶ λυπού-
μενοι σφόδρα· ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ, ἕκαστος αὐτῶν·
μήτι ἐγώ εἰμι κύριε· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν· ὁ ἐμβά-
ψας μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ τρυβλίῳ τὴν χεῖρα, οὗτός με παρα-
δώσει· ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὑπάγει καθὼς γέγρα-
πται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεν-
νήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος· ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας ὁ παρα-
διδοὺς αὐτόν, εἶπε· μήτι ἐγώ εἰμι ῥαββί; λέγει αὐτῷ·
σὺ εἶπας:–

ἑρμ:

Ἡ μὲν μέλλουσα νὺξ τῆς παρεληλυθούσης ἐστὶν ἡμέρας· ἐν δὲ ταῖς
ἑορταῖς, ἀφ' ἑσπέρας ἄρχεται ἡ ἡμέρα +.

καὶ φορτικὸν ἡγήσω· ὥσπερ καὶ ἐγὼ θάνατον προδίδομαι
καίτοι μυρίων ἀπολαύσας ἀγαθῶν· ἐγώ σοι καὶ τὰ σὰ δεισ-
κεμοῦ· καὶ μαθὼν ὅλον σωμαμαρέφεσθαι τὸν υἱὸν ἀνάγκη.
ποῦ τοίνυν οὐ ἁμαρτάνοντας οἶσθα καὶ ἐλέγξαι προθυμηθείης; Διατί
δὲ ἐπὶ μὲν τῆς προτέρας οὐδεὶς τῶν μαθητῶν, οὐδὲ ὁ Ἰούδας
ἀγανακτεῖ· ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ Λαζάρου, μόνος ὁ Ἰούδας· ἐπὶ δὲ τῆς
λοιπῆς, πάντες οἱ μαθηταί· ἐπὶ μὲν τῆς προτέρας, διὰ τοῦτο
οὐδεὶς τῶν μαθητῶν οὐδὲ ὁ Ἰούδας ἀγανακτεῖ, ὅτι ὁ μὲν Ἰούδας
οὔπω ἦν εἰσοικίσας τὸν σατανᾶν· οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ διὰ
τοῦτο οὐκ ἀγανακτοῦσιν, ὅτι οὔπω ἦσαν τοῖς περὶ ἐλεημο-
σύνης λόγοις οὕτω σφόδρα ἐπιστηριζόμενοι ἔχοντες τὴν διά-
νοιαν· οὐδ᾽ οὕτως αὐτοῖς ἐκ τῶν περὶ τῶν πενήτων ἦν ἡ [illegible]
φροντίς· ἐπεὶ δὲ καὶ τὴν γυναῖκα ἐκχέουσαν ἑώρων· καὶ οὐ-
δὲ τῇ κεφαλῇ ἐπιχέουσαν τὸ μύρον, ἀλλ᾽ αὐτοῖς ποσίν· ἐπὶ
πάντα, ἵνα μὴ ἦν αὐτοῖς ἀπαγγέλλειν τῆς ἀγανακτήσεως
ἄλλως τε δέ, εἰ καὶ ἔμελλόν τι τοιοῦτον ποιεῖν, προεπε-
σχέθησαν· προλαβὼν γὰρ ὁ Φαρισαῖος διεγόγγυσε· καὶ
μηδὲ δικαίου ἐπεστομίσθη τοῦ ἐλέγχου· ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ Λαζάρου
ἀδελφῆς, οὐκ ἀγανακτοῦσιν· ἅτε τῆς εὐλαβείας ἐπι-
χόμενοι τῆς γυναικός. καὶ ἀπὸ τοῦ εὐ[illegible] θαυμάζω
καὶ ὅτι καὶ αὕτη οὐ τὴν κεφαλήν, ἀλλὰ τοὺς πόδας ἤλει-
φεν. ὁ μέντοι γε Ἰούδας ἀγανακτεῖ· ἢ διὰ κάτοχος τῆς
φιλαργυρίας γενόμενος· καὶ τοῖς τῆς προδοσίας λογισμοῖς
πολιορκούμενος. ἐπὶ μέντοι τῆς τρίτης, ἅπαντες μὲν ἀγα-
νακτοῦσιν· οὐ κατὰ τῆς αὐτῆς δὲ γνώμης καὶ διαθέσεως·
ἀλλ᾽ ὁ μὲν Ἰούδας, ὡς ἄνω προειρήκαμεν, ἀπὸ φιλαργυρί-
ας καὶ ἀπονοίας· καὶ τῆς πρὸς τὸν διδάσκαλον [illegible]·
οἱ δὲ ἄλλοι, ἀπὸ ἐλεημοσύνης καὶ φιλοπτωχίας· καὶ
τῆς περὶ τὸν διδάσκαλον τιμῆς καὶ εὐλαβείας. οὐ γὰρ
ἀπεικὸς ἐνόμιζον ποιεῖν· μὴ ἀνεχόμενοι γυναῖκα ἁμαρτωλ-
ὴν τῆς ἀχράντου κεφαλῆς ἐκείνης· εἰ καὶ μύρον ἦν τὸ κε-
νούμενον· καταχέαι τοῦτο. ἡμᾶς δὲ ἀξιῶ, καὶ τοῦτο δια-
λογίσασθαι· ὅτι εἰ ὁ διδάσκαλος πάντων μὲν ὀλιγωρεῖ·
πρὸς δὲ ζῶν θάνατον ἐπείγεται· καὶ γὰρ συνεχῶς τοῦτο αὐτὸ
ἐπιλέγων· [illegible] τὸ ἀποθανεῖν ἔτι μάλα καιρός

ἀμνοῦ· τοῦ γὰρ νομικοῦ τούτου καὶ τοῦ μὴ γεύσασθαι ὡς ἔφθημεν, ὅρα
οἷον ἀληθινὸν πάσχα μετὰ τὸ δεῖπνον ἤδη διατίθεται :·
Ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα. ἡμεῖς μέντοι μᾶλλον λέγομεν τοῦ
πάσχα δεῖπνον δὲ ἦν· καὶ οὐ τὸ τοῦ πάσχα ἱερόθυτον. οὐδὲ
γὰρ ἦν σχῆμα τῶν τὸ πάσχα ἐσθιόντων· ἀλλ᾽ ἀνακείμενοι τὸ δ-
ειπνοποιοῦντες. καὶ ὁ Ἰωάννης δὲ δεῖπνον εἴρηκεν· οὐδὲ μίαν μνήμην
τοῦ πάσχα ποιησάμενος λέγων· πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα·
εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἦλθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα· ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τού-
του πρὸς τὸν πατέρα· ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ
εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς. Καὶ τὸ ἑξῆς· πρὸ τῆς ἑορτῆς τοῦ
πάσχα λέγει· οὐκ ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα· ὥστε καὶ τὴν πρώτην
τῶν ἀζύμων, οἱ κακῶς ἐδέξαντο, τὴν πρὸ τῶν ἀζύμων νομί-
σαντες :·　　　Ἐκ τούτου φασί τινες ὅτι ἐν τῷ
ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ οὐκ ἔφαγε τὸν ἀμνὸν ὁ Κύριος· οὐδὲ γὰρ ἐξῆν
αὐτοῖς φαγεῖν, ζητουμένοις· ἔθος δὲ αὐτοῖς μετὰ τὸ φαγεῖν
τὸ ἰουδαϊκὸν πάσχα, ἀνακλιθῆναι. ἐσθιόντων οὖν αὐτῶν, φησί,
διελέγετο τοῦ προδότου ὁ Κύριος· καὶ δίδωσιν αὐτῷ μετανοίας ἀφορμήν.
οὐκ εἶπεν ὁ δεῖνα με παραδώσει· ἠβουλήσατο γὰρ πάντας
φοβῆσαι· ἵνα ἀσφαλεστέρους ποιήσῃ. Καὶ οὐκ ἐλέγχει τὸν Ἰού-
δαν· προαναγγέλλει δὲ τοῖς μαθηταῖς τὰ περὶ τοῦ Ἰούδα· ἵνα γνῶσιν
ὅτι ἑκὼν ἔπαθεν· καὶ ἵνα γνῷ ὁ Ἰούδας ὅτι ἤδει ὁ Χριστὸς ὃ
ἔμελλε ποιεῖν. οἱ δὲ λοιποὶ μαθηταὶ καὶ καθαρὸν ἔχοντες τὸ
συνειδός· ἀλλ᾽ οὖν ἐκείνῳ μᾶλλον ἢ ἑαυτοῖς πιστεύοντες,
ἠγωνίων· ᾔδεισαν γὰρ ὅτι ἀδύνατον ἦν ψεύσασθαι τὸν Χριστόν. Διὸ
καὶ ἠρώτων. τί οὖν ὁ Χριστός; λύων πάντων τὸν φόβον καὶ διορ-
θούμενος τὸν Ἰούδαν· πρότερον μέν, διὰ σημείων μη-
νύει τὸν προδότην· ἐπειδὴ δὲ ἀδιορίστως ἐλέγχεται, οὐκ ἔ-
φερε μὲν ἐπαχθῶς, ἐλέγχει αὐτὸν φανερῶς· καὶ τὸ ἐναντίον τρέ-
πον τὴν αἰτίαν· ἔπειτα ὁ ἐμβάψας μετ᾽ ἐμοῦ· ἔπειτα σημαίνων ἀ-
ληθῆ· ἔπειτα φησὶν ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέ-
γραπται· τουτέστιν εἰ καὶ προώριστο παθεῖν τὸν Χριστὸν
καθὼς αἱ γραφαί· πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι᾽ οὗ
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται. οὐ γὰρ ὡς συνεργῶν τῇ τοῦ
Θεοῦ βουλῇ τοῦτο ἔπραξε. διὸ καὶ ταλανίζει αὐτόν· ἵνα
μή τις οἰηθῇ καὶ ἀνεύθυνον εἶναι· ἐξ ὧν δὲ ἀπειλεῖ τῷ προ-

ηέ
ἀπολ

ις
ἀλλ

Πρώτην τῶν ἀζύμων φησὶ, τὴν πρὸ τῶν ἀζύμων· εἰώ-
θασι γὰρ Ἰουδαῖοι, ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἀριθμεῖν τὴν ἡμέραν.
καὶ ταύτης μνημονεύει, καθ' ἣν ἐν τῇ ἑσπέρᾳ ἐθύετο τὸ
πρόβατον εἰς τὸ πάσχα· πρὸ ἑσπέρας θυομένων τῶν ἀζύμ-
ων ἄρτων· τῇ γὰρ πέμπτῃ τοῦ σαββάτου προσῆλθον. καὶ ταῦτα
ὁ μὲν πρώτην τῶν ἀζύμων καλεῖ· ὁ δὲ, ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν
ἀζύμων· ἀντὶ τοῦ, ἐγγὺς ἦν ἐπὶ θύραις· τὸν καιρὸν λέγων. καὶ
ἰδοὺ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ λέγοντες αὐτῷ, ποῦ θέλεις ἑτοιμά-
σωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα· τοῦτο δὲ ἔλεγον. ἐπειδὴ δηλονότι οὔτε αὐτὸς
οὔτε οἱ μαθηταὶ εἶχον ἐπὶ τῇ διαμονῇ οἶκον· πέμπει ὁ Κύριος πρὸς ἀγνῶ-
τα ἄνθρωπον πέμπει αὐτούς· ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ὄνου· δεικνὺς ὅτι ἠ-
δύνατο τῇ ἀρρήτῳ αὐτοῦ δυνάμει, ἀπὸ ψιλῶν ῥημάτων πειθαναγκάζειν
δέξασθαι αὐτόν· μὴ λογισαμένους τὴν τῶν Ἰουδαίων ἔχθραν· φησὶ μὲν δὲ προσκαλεῖσθαι
πρὸς αὐτόν· εἶναι ὁ μὲν ἀγγελίας· πρὸς ὃν ποιῶ τὸ πάσχα· ἵνα πάσχω κατὰ τὸ ἀποδεῖξαι· καὶ τοῖς Ἰουδαίοις
ὅτι οὐκ ἄκων ἔρχεται ἐπὶ τὸ πάθος. ἐσήμανε δὲ, ὅτι καὶ αὐτὸς
ἑκὼν ὁ μέλλων σφαγιάζεσθαι· οὐ γὰρ μόνον τὸ Ἰουδαϊκὸν ἔμελ-
λεν ἐπιτελεῖσθαι πάσχα· ἀλλὰ καὶ τὸ οἰκεῖον καὶ σωτήριον. καὶ
δεικνὺς διὰ τούτου, ὅτι οὐκ ἔστιν ἐναντίος πρὸς τὸν νόμον· ἄλλως τε
πρὸς τὸν δεῖνα· οὐ δηλοῖ ὀνομαστὶ δικαίως· ἀλλὰ τὸ πλησίον δηλοῖ
τῶν φίλων· ἁρμόζει γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν τοῦ φίλου ὁ λόγος· ὃς προθύμως
μὲν δέχεται τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου· ἀγγελίας ἀποφέρων· πρ-
οσμαχίζοντας αὐτοῦ τὴν τύχην· ἢ θύοντος καὶ φίλον τὸν Χριστὸν ὡς
οὐ κλητός· ἀλλ' αὐτόματος ἐξ ἑαυτοῦ φιλοτιμίᾳ· οἶκον παρέχειν ὡς
παρὰ τὸ ὁρατὸ φίλον καὶ πιστὸν μαθητήν· τοῦτο γὰρ δηλοῖ ὁ ἄνθρωπος· ὁ τὸ κερά-
μιον τοῦ ὕδατος βαστάζων· ὥς φησι Μάρκος καὶ Λουκᾶς:—

ὠρι Πρὸς τὸν δεῖνα, τὸν τυχόντα· ὁ ... ζήτει· τινὲς δέ φασιν οὕτως
αὐτὸν λέγεσθαι:—

τ βο Ὀψίας δὲ γενομένης· ἡ ἑσπέρα σημαινομένη λέγει· τοῦ μὲν παλαιοῦ
πάσχα, τὸ τέλος· τοῦ δὲ νέου, ἡ ἀρχή· ἡ ἑορτὴ γὰρ ἦν τῶν νέων·

+ Ὀψίας δὲ γενομένης ὡς ἡτοίμασαν οἱ μαθηταί, καθὼς συνέταξεν
ὁ Κύριος, εἰς κηδεμονίαν· ὅπως ἐκεῖ τοῦ ἀληθινοῦ πάσχα γεύσηται· ἑ-
ορτάσας τὸ τυπικόν, τουτέστι τὸ σφαγιαζόμενον πρόβατον· ὅπερ
αὐτὸς ὁ ἐνανθρωπήσας προδιετύπωσεν ἐν Αἰγύπτῳ διὰ Μω-
ϋσέως ἐπειδὴ διαμένουσιν, τελεῖν τὸ πάσχα Κυρίου· ἀντὶ τοῦ αἵματος,
αὐτοῖς τὸ πάθος τῆς ἰδίας σαρκὸς αὐτοῦ· διὰ τῆς σφαγῆς τοῦ

εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. λέγω γὰρ ὑμῖν· ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπ' ἄρ-
τι ἐκ τούτου τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου· ἕως τῆς ἡμέρας
ἐκείνης· ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βα-
σιλείᾳ τοῦ πατρός μου. Καὶ ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς
τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν:

Μετὰ τὸ ἐξελθεῖν τὸν Ἰούδαν, παρέδωκεν ὁ Κύριος τοῖς ἕνδεκα, ἀμή
τὸ μυστήριον· ὡς μέλλων λοιπὸν παθεῖν. τινὲς δέ φασιν,
ὅτι καὶ ὁ Ἰούδας μετέσχε τῶν μυστικῶν· καὶ οὐδὲ οὕτως
μετεμελήθη. διὰ οὖν τοῦ λαβεῖν τὸν ἄρτον καὶ εὐχαριστῆσαι, δι-
δάσκει τοὺς μαθητὰς εὐχαριστεῖν, ἐφ' οἷς ἐδωρήσατο διὰ τοῦ ἰδίου
πάθους. διὸ καὶ τὰ σύμβολα γίνεται· σώματος ἔχοντα μνή-
μην καὶ αἵματος. διὸ ἑαυτὸν παρεδίδου, ἐπὶ τὸ πάθος ἐρχό-
μενος. καὶ γὰρ ὁ τοῦ ἄρτου μετέχων, τοῦ σώματος τοῦ Κυρίου με-
ταλαμβάνει. οὐ γὰρ προσέχομεν τῇ φύσει τῶν αἰσθητῶν
προκειμένων· ἀλλ' ἀνάγομεν τῇ ψυχῇ, διαβαίνοντες, ἐπὶ τὸ τοῦ
λόγου σῶμα. οὐ γὰρ εἶπε τοῦτό ἐστι σύμβολον· ἀλλὰ τοῦτό
μού ἐστι τὸ σῶμα· δείκνυσι Κύριος· ἵνα μή τις νομίσῃ τύπον εἶναι
τὰ φαινόμενα· ἀλλὰ διά τινος ἀρρήτου ἐνεργείας τοῦ παντο-
ϊσχύοντος Θεοῦ, μεταποιεῖσθαι κατὰ τὸ ἀληθές, εἰς σῶμα καὶ
αἷμα Χριστοῦ· τὰ προσενηνεγμένα. ὧν μετασχόντες, τὴν ζωοποιὸν
καὶ ἁγιαστικὴν δύναμιν τοῦ Χριστοῦ εἰσδεχόμεθα. εἰ γὰρ μὴ σώματι
συνήφθη καὶ αἵματι ἡνώθη ἡ θεία δύναμις, οὐκ ἂν ἔσχομεν
μετουσίαν διὰ τῆς προσθήκης· ἐντεῦθεν δὲ λαμβάνει φράσαι· τὴν
αἰτίαν διδάσκει τοῦ πάθους· ὅτι ἕνεκεν τοῦ λῦσαι τὴν ἁ-
μαρτίαν τοῦ κόσμου, ἔπαθεν:—

Μετὰ τὸ ἐξελθεῖν τὸν Ἰούδαν, παραδίδωσιν ὁ σωτὴρ τοῖς ἕνδεκα Κυρίλλ
τὸ σωτηριῶδες μυστήριον· ἐπειδὴ μικρὸν ὕστερον, ἔμελλεν
ὁ σωτὴρ ἀναστάς, μετὰ τῆς ἰδίας σαρκὸς· ἀναφοιτῆσαι πρὸς
τὸν πατέρα· ἵνα καὶ τὴν τοῦ σώματος αὐτοῦ παρουσίαν ἔχωμεν·
ἄνευ γὰρ τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ, ἀδύνατον σωθῆναι ἡμᾶς
καὶ ἀπαλλαγῆναι θανάτου καὶ ἁμαρτίας. μηνύων γὰρ ὡς
ἡμῖν τῆς ζωῆς· ἐδωκεν οὖν ἡμῖν τὸ ἴδιον σῶμά τε καὶ αἷμα·
ἵνα δι' αὐτῶν καὶ τὸ τῆς φθορᾶς καταλύηται κράτος. ἐνοικί-
ζηται δὲ ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς διὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος. καὶ γενώ-
μεθα ἁγιασμοῦ μέτοχοι. καὶ οὐ ψιλοὶ ἄνθρωποι. καὶ

δότι. δείκνυσιν ἀθέλκτηρ ἑαυτοῦ, τὸ πάθος ὑπάρχ(ει). εἰ καὶ θέλει τὸν αὐτὸν ἐπαινέσαντο διὰ τὸ ἐκ τοῦ πάθους ἀγαθόν. Καλὸν γάρ φησιν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη· πολὺ γὰρ συμφορώτερον ἦν ἡ ἀνυπαρξία, μᾶλλον τοῦ τηλικοῦτον ἐργάσασθαι κακόν. Καὶ διὰ τοῦτο ἐπιμεληθῆναι [illegible]:·

στεῶ ρ΄ Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὑπάγει καθὼς γέγραπται· ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων, ἔγνωμεν ὅτι δημιουργός ἐστιν ἡμετέρας φύσεως ὁ Χ(ριστό)ς· ὥσπερ γὰρ τὸν Ἀδὰμ πλάσας· καὶ θέμενος ἐν παραδείσῳ τρυφῆς· καὶ ὁμιλίας τῆς αὐτοῦ μεταδοὺς· τὸ φυτὸν ζωῆς οὐκ ἐκώλυσεν ἀπὸ τῆς προαιρέσεως· ἀλλ' ἐκώλυσε παραβάντα τὴν ἐντολήν, οὕτω καὶ τὸν Ἰούδαν· διδασκαλίας ἀξιώσας καὶ συναναλύσεως τῆς ἐν τῷ δείπνῳ, ἣν ἔμελλεν ἑκουσίως πρὸς προδοσίαν μεταποιήσαντος ὑπομνήσεις· καὶ φιλικὸν αὐτὸν ἀσπασάμενος ἀσπασμόν. δηλοῖ διὰ τούτου σαφῶς, ὡς τὴν μείζονα ἀξίαν ἔχοντα ἀνθρωπότητα, τὸν ὑπὲρ αὐτῆς ἀνεδέξατο θαύμαζε:

Οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ· οὐδὲ τοῦτο ὡς ἐχθρὸς καὶ ἀμυνόμενος λέγει· οὐδὲ ὥς τι μαντικῶς· ἀλλ' ὡς συμπαθητικῶς, ὥσπερ ἐπὶ τεθνεῶτι μόνος διαλεγόμενος· ἠλέει γὰρ αὐτόν:·

ἀπο χ ηʹ Καλὸν ἦν αὐτῷ· τὸ δὲ καλὸν εἶναι μὴ γεγεννῆσθαι· πρὸς τὴν κόλασιν εἴρηται· κακῆς γὰρ ὑπάρξεως ἡ ἀνυπαρξία αἱρετωτέρα:-

Ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας.

Τότε τοίνυν Ἰούδας μὴ αὐτὸν πρῶτον καὶ δεύτερον ἔλεγχον ἀναιδευόμενος, ἐρωτᾷ· ἐνόμιζε γὰρ ὅτι ἔλαθε τὸν Κ(ύριο)ν· ἐν τῷ εἰπεῖν μόνον ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. τί οὖν ὁ Κ(ύριο)ς· ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐλέγχει αὐτὸν λέγων· ὅτι ἐγώ εἰμι· προσαιρουμένου τοῦ μή τι· ἐπεὶ πρὸ δὲ ὑπὸ τοῦ συνειδότος ὡς ἐλεγχόμενος· ἐξ ἀναιδείας ἠρώτα· ἀληθῆ λαμβάνων ὧν ἐποίησε δυνάμεων.

ξδ΄ Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰ(ησοῦ)ς τὸν ἄρτον, καὶ εὐχαριστήσας· ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ εἶπε· λάβετε φάγετε τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου· καὶ λαβὼν ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας· ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά μου· τὸ τῆς καινῆς διαθήκης· τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμε(νον)

ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με. λέγει αὐτῷ ὁ πέτρος·
κἂν δέῃ με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. ὁ-
μοίως δὲ καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον:—

ἑρμ

Ὡς θεὸς προλέγει τὰ ἐσόμενα· ἵνα μὴ σκανδαλισθῶσιν ὅτε ἑάλωκεν
συνελήφθη. εἰπὼν δὲ ὅτι γέγραπται· πατάξω τὸν ποιμένα,
ἔδειξεν ὅτι οἰκονομία ἦν τὸ γινόμενον. καὶ πάντα προανε-
κήρυξαν οἱ προφῆται. καὶ ὅτι γνώμῃ τοῦ πατρὸς ἐσταυρώθη. οὐ
πάντη δὲ καὶ πάντως γενομένου βουλήσει τοῦ πατρός· ἀλλ' ἤθελεν,
μὴ παθεῖν αὐτόν· εἴγε προσεδέξαντο οἱ ἰουδαῖοι. ἐπεὶ δὲ οὐ προ-
σήκαντο· ἀλλ' ἠθέλησαν φονεῦσαι, συγκατέθετο ὁ πατὴρ τῷ υἱῷ·
τοῦτο παθεῖν βουλομένῳ. οὕτω γὰρ λέγεται ὅτι ὁ πατὴρ ἐπάταξε
τὸν ποιμένα· ἐπεὶ παρέασεν αὐτὸν παθεῖν, δυνάμενος κωλῦσαι. εἶτα
λύει αὐτῶν τὴν λύπην, προαναγγέλλων τὴν αὐτοῦ ἀνάστασιν.
οὐ μακρὰν ἥκων αὐτοῖς, ἀλλ' ἐγγὺς τοῦ ἔθνους, ἐν ᾧ ἐσταυρώθη.
ἵνα ἀφόβως πιστεύσωσι τοῖς λεγομένοις. καὶ διὰ τούτου ση-
μαίνων ὅτι ἔμελλεν ἀποφοιτᾶν τῶν ἰουδαίων, καὶ εἰς τὰ ἔθνη
μετοικῆσαι:—

ἀμπ

Οὐχ ὅτι τὸν χριστὸν ἐπάταξεν ὁ πατήρ· ἀλλ' ὅτι πατάξαι λέγεται, ἐπειδὴ
πατάξαι τοῖς ἰουδαίοις αὐτὸν συνεχώρησεν· οὕτω γὰρ καὶ τὸ εἰ-
ρημένον τῷ προφήτῃ νοήσωμεν· πατάξω τὸν ποιμένα· τοῦ-
τέστι παταχθῆναι συγχωρήσω· δοκιμάζων τοὺς πατάσσοντας:

ἑρμ

Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πέτρος· ἀπὸ πολλῆς δὲ αὐθαδείας μόνος
ἔλεγε μὴ σκανδαλισθήσεσθαι ὁ πέτρος. διὸ εἴασεν αὐτὸν πεσεῖν·
ἵνα πεισθῇ μὴ ἐφ' ἑαυτῷ θαρρεῖν· ἀλλ' εἰς τὸν θεὸν καταφεύγειν·
καὶ πιστοτέρους ἡγεῖσθαι τοὺς τοῦ κυρίου λόγους· καὶ τῆς ἰδίας
συνειδήσεως. καὶ τὴν ἰδίαν [illegible] ἐπιγινώσκειν ἀσθένειαν.
τὸ γὰρ καὶ εἰ πάντες· οὐκ ἀπήλλακται τῆς ὑπεροψίας. εἰ καὶ μὴ οὕ-
τως εἴρηται τυχόν. μονονουχὶ γὰρ οὕτω φησίν· ἀλλ' ἔσται μᾶλλον
χριστὲ μὴ ἀληθεύων. ἢ ἐγὼ σκανδαλισθήσομαι. τί οὖν ὁ χριστός· ὡς θεὸς προ-
λέγει τὴν ὥραν καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀρνήσεων. ἀλλ' ὁ πέτρος
θέλων τὴν περὶ αὐτὸν ἐνδείξασθαι στοργήν· ἐξ ἀγνοίας ὡς
γνησίαν ἔχων διάθεσιν. ἀνυποκρίτως πάλιν φαίνεται ἀν-
τιλέγων. ἀπαλλαγεὶς γὰρ τῆς ἐπὶ τῇ προδοσίᾳ ἀγωνίας.
ἐκ πολλῆς ἀγάπης θαρρῶν, ἤρξατο καὶ τῶν ἄλλων κατεξα-
νίστασθαι. οὐ μόνον δὲ οὗτος· ἀλλὰ καὶ οἱ λοιποὶ θερμότερον ῥη

ρι καὶ χρηματίσωμεν:—

λμε Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον. ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον λαβών. τοῦ πάθους αὐτοῦ ὑπομιμνήσκει. καὶ διδάσκει πάλιν εὐχαριστεῖν ὅτι μετ' εὐχαριστίας δεῖ πίνειν τὸ ποτήριον. εὐχαριστίας δέ ἐστιν, ἀγαθῶν ἐπιτυχεῖν. εὐχαριστεῖ οὖν ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ τῷ ποτηρίῳ τῆς ἀπολυτρώσεως. ἐν δὲ τῷ καιρῷ τοῦ πάσχα. μεταδίδωσι τῶν μυστικῶν. ἵνα δείξῃ ὅτι τύπος μὲν οὖν ἦν ἐκεῖνα. τοῦτο δὲ ἀλήθεια. διὸ καὶ ἑσπέρας ἐγένετο. τουτέστιν ἐν ἐσχάτῳ τῶν καιρῶν. ὅτε ἔδει τὰ νομικὰ παύεσθαι. διὸ καὶ φησί. τοῦτο ποιεῖτε ὡς ἐκείνου ἡμᾶς ἀπάγων. μνησθεὶς δὲ διαθήκης καὶ αἵματος, δείκνυσιν ὅτι μέλλει τελευτᾶν. καὶ γὰρ τὴν διαθήκην τὴν καινὴν τῷ αἵματι αὐτοῦ συνίστησιν, ὡς καὶ τὴν παλαιὰν. τῷ αἵματι τῶν θρεμμάτων, καὶ γὰρ καὶ αἷμα, διὰ ταῦτα ἐγένετο:—

[illegible] Λέγω δὲ ὑμῖν. ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπάρτι. γλεύκους δὲ τοῦ ποτηρίου, ἀποτάξεσθαι τῷ σωματικῷ πόματι. καινὸν δὲ εἶναι τρόπον εὐφροσύνης ἐπαγγέλλεται τοῖς μαθηταῖς. ἣν μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἔδειξε. φαγὼν καὶ πιών. οὐκέτι κατὰ χρείαν. ἀλλὰ τὴν ἀληθῆ πιστούμενος τοῦ σώματος φύσιν. [illegible] γὰρ ὑμῶν. τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ λέγει. καινὸν δέ φησι, διὰ τὸ καινοπρεπῶς. εἶναι δὴ ἄφθαρτον ἔχον λοιπὸν τὸ σῶμα, καὶ μὴ δεόμενον τροφῆς, ἔφαγε καὶ ἔπιεν. ἤτοι καινὸν μυστικῶς ἐστιν. ἢ τὰ κάλλιστα τῶν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος μυστηρίων. ὧν οἱ ἅγιοι τεύξονται. ἢ ὡς λέγει καὶ ἑαυτὸν κοινωνόν. ἐπειδὴ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, τροφὴν οἰκείαν λογίζεται. μετὰ οὖν τὴν μυστικὴν παράδοσιν. ἐπὶ τὸ εὐχαριστήριον ὕμνον, καὶ ἐξῆλθον εἰς τὸ τῶν ἐλαιῶν ὄρος. πρὸ τοῦ ληφθῆναι. ἵνα γὰρ τῷ Ἰούδᾳ ὁ τόπος γνώριμος. ὅτι ἐκ συνηθείας ἀπήρχοντο ἐκεῖ. οἰκονομικῶς δὲ καὶ αὐτὸς ὑμνεῖ σὺν τοῖς μαθηταῖς, τύπος αὐτοῖς γινόμενος:—

Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. γέγραπται γὰρ πατάξω τὸν ποιμένα. καὶ διασκορπισθήσεται τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης. μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπεν αὐτῷ. εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί. ἐγὼ δὲ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. ἀμὴν λέγω σοι. ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν

187

τὴν πρώτην ἄρνησιν· ὅτι ἔγγιστα τῆς πρώτης ἀλέκτορος φωνῆς
ἠρνεῖτο· εἶτα καὶ ἡ δευτέρα καὶ ἡ τρίτη ἄρνησις· ἐπεὶ συνε-
χῶς γὰρ ἀλλήλαις ἐγένοντο· φησὶ γὰρ ὅτι καὶ μετὰ μικρὸν
οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· Καὶ τὸ ἑξῆς· αὐτὰς οὖν τὰς
δύο ἀρνήσεις μεταξὺ γενομένας τῆς πρώτης καὶ τῆς δευτέρας
φωνήσεως· φησὶ γὰρ· ἤρξατο ὀμνύειν· ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον·
καὶ ἀλέκτωρ ἐκ δευτέρου ἐφώνησεν· ταύτης οὖν τῆς
φωνήσεως· καὶ οἱ ἄλλοι εὐαγγελισταὶ μνημονεύσαντες· ὁ
κ(αὶ) ἐσημειώσατο ὡς πρὸ τούτου ὅτι ἐκ δευτέρου καὶ
τοῦτ' ἔστιν ἡ δευτέρα φώνησις τῆς πρώτης ἀλέκτορος φωνῆς·
ἣν ἤδη τὸν πρῶτον ἀρνησάμενον ἐξ ὀνόματος· ἀνεμνήσθη τοῦ ῥήματος·
ὅτι οὕτως ἦν τὸ τρίτον ἀρνησάμενον· Καὶ οὕτω τελείως
κατεπλάγη τὴν διάνοιαν· καὶ τὴν πολλὴν χαλάσας τῆς
αὐθαδείας παρρησίαν· ἀλλ' ἔτι ὑπὸ θορύβου καὶ φι-
λονεικίας ὡς οὐ τὸ μεῖον ἀρνήσασθαι· διὸ καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν
ὁ δεσπότης· οὐ μόνον ἀρνήσασθαι· ἀλλὰ καὶ τρὶς ἀπαρνήσασθαι·
καὶ οὐ μόνον τρίς· ἀλλὰ καὶ μεθ' ὅρκου· ὁπότε οὖν μέγα τὸ
πτῶμα γέγονε· καὶ τὸ σημεῖον τοῦ πτώματος ἠκολούθησεν
ἡ τοῦ ἀλέκτορος φωνή· καὶ ὁ δεσπότης ἐξερχόμενος ἐνέ-
βλεψεν αὐτῷ· τότε ἐπέγνω τὸ πτῶμα· τότε ἰάτρευσε
τὸ τραῦμα· καὶ ὅρα πῶς συνέδραμον· ἵνα ὅσων αἰσθη-
αὐτὸν ἐλέγξῃ τοῦ πτώματος· αὐτὸ τὸ μέγεθος τοῦ ἁμαρτήματος
τὸ σημεῖον τοῦ ἁμαρτήματος· αὐτὸς ἐνέβλεψας ὁ δεσπότης·
Καὶ τίνα τότε· τὸν Πέτρον· τὴν πέτραν· τὸν θερμόν· τὸν
κλειδοῦχον· τὸν πρὸ τοῦ θανάτου ἕτοιμον· τὸν κορυφαῖον·
τὸν πλέον τῶν ἄλλων φιλοῦντα· φύγωμεν ἄρα πάντοτε ἐν-
νοοῦντες ταῦτα, τὸ πεποιθέναι ἑαυτοῖς· Καὶ νομίζειν
δύνασθαί τι ἀγαθὸν ἐξανύσειν ἐξ ἰδίας μόνης προθυμίας·
Καὶ κοινὸν τὸ πάθος· χαλεπὸν ὂν ἀεὶ ἐν τοῖς μάλιστα πᾶσι·
συγχωρεῖ δὲ τὸν Πέτρον πταίειν ὁ Χριστός, ἀπὸ σφήλαντες αὐτὸν μὴ
ἐφ' ἡμέτερον τοῦ λοιποῦ πεποιθέναι ἑαυτῷ· ἀλλ' αὐτῷ κα-
τορθοῦμεν· πῶς ἂν ὠφθείη χάριτος ἀξιοῦσθαι παιδεύων·
Καὶ ὅτι μάλιστα καὶ ἦν ἐν τούτοις ἕτερα τοῦ Πέτρου ἐλλα-
καὶ τοῖς πλείοσι ἐδίδαξατο καὶ μυρία ἄλλα· ἵνα οὖν μὴ
ἐπαρθῇ, ταῦτα ᾠκονόμηται· λέγει γὰρ ὁ Παῦλος·

περὶ τῆς ἐκείνης μὲν τῆς ἡμέρας· ὁ δ' ἐξ αὐτῆς οὐσίας διαλεγόμενος διὰ φιλοθεΐαν ὑπὲρ Χριστοῦ ἔλεγεν:

φω Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσει με:

Τὸ, τρὶς ἀπαρνήσει με· ἢ τὸ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, δύναται συναφθῆναι· καὶ τὴν δοκοῦσαν διαφωνίαν τῶν εὐαγγελιστῶν, αὐτόθεν λῦσαι· ἢ πρὸς τὸ ἀρνήσῃ με ὡς οἱ πλεῖστοι ἐξέλαβον συνακολουθῆναι· καὶ οὕτω λοιπὸν δέξασθαι. Καθὼς καὶ ὁ μακάριος οὗτος Ἰωάννης ἐπελύσατο· φωνεῖ ὁ ἀλέκτωρ καθ' ἕκαστον φωνήσεως καιρόν, οὐχ ἅπαξ οὐδὲ δίς· ἀλλὰ καὶ τρίτον καὶ ἐπέκεινα· καὶ ταῦτα, οὐ κατὰ συνέχειαν· ἀλλὰ καὶ μετά τινος διαστήματος· ὥστε τὴν ὅλην ἐκφώνησιν ἐκ διαφόρων φωνήσεων τε συνίστασθαι· Καὶ τὸν ὅλον τῆς ἐκφωνήσεως καιρόν, ἐκ τῶν κατὰ μέρος συμπληροῦσθαι διαστημάτων· ἔχει οὖν ἡ πρώτη ἀλεκτοροφωνία, διαφόρους φωνήσεις καὶ ἀνάλογα διαστήματα· ἡ δευτέρα ὁμοίως· καὶ ἡ τρίτη ὡσαύτως· καλεῖται δὲ καὶ ἡ ὅλη ἀλεκτοροφωνία, φώνησις· καὶ ἑκάστη τῶν ἐν αὐτῇ, περιεχουσῶν φωνήσεων· ὅταν οὖν λέγῃ ὁ Ματθαῖος καὶ οἱ ἄλλοι εὐαγγελισταί· ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσει με, τὰς ἐν ὅλῃ τῇ πρώτῃ ἀλεκτοροφωνίᾳ περιεχομένας φωνήσεις δηλοῖ· ὅτι πρὶν ἢ τὰς δύο ἢ τὰς κατὰ μέρος φωνήσεις προφθεῖν· τρίτον ἀπαρνήσει με· ὅπερ καὶ αὐτὸ δηλοῖ· ὅτι πρὶν τὴν ὅλην ἀλεκτοροφωνίαν τὴν πρώτην προφθεῖν, τρὶς ἀπαρνήσει με· ἡ γὰρ ὅλη ἀλεκτοροφωνία, πρὸς καὶ τέσσαρας ἔχει φωνήσεις· λίαν οὖν συμφωνοῦσι καὶ ἐν τούτῳ οἱ εὐαγγελισταί· ὅ, τε γὰρ Μάρκος καὶ οἱ ἄλλοι εὐαγγελισταὶ τὸ αὐτὸ ἴσως δηλοῦσιν· ὅτι οὔπω τῆς πρώτης ἐκφωνίας ἀπαρτισθείσης ὁ Πέτρος ἠρνήσατο· ἀλλ' οἱ μὲν ἄλλοι· ὁλοσχερέστερον καὶ κεφαλαιωδέστερον αὐτό φασι· οὐ γὰρ ἐπισημαίνονται ἐν ποίᾳ ἐκφωνήσει τῆς πρώτης ἀλεκτοροφωνίας· ἢ τῇ πρώτῃ, ἢ τῇ δευτέρᾳ· ἢ τῇ τρίτῃ, ἡ ἄρνησις τοῦ Πέτρου ἐγένετο· Μάρκος δέ φησιν ὅτι τρίτον ἀρνήσῃ με μου· ἕως φωνήσεως δευτέρας ἐν ἀλεκτοροφωνίᾳ δὲ ἡ πρώτη τῆς πρώτης ἀλεκτοροφωνίας ἦν αὐτῇ ἡ φώνησις· ἢ ἡ δευτέρα, οὐδὲ μὲν ἕτεροι δηλοῦσιν· ὁ μέντοι Μάρκος· πάσης τῆς ἀκριβείας ἔχεται· φησὶ γὰρ [illegible]

ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι· καὶ ἀφεὶς αὐτούς, ἀ-
πελθὼν προσηύξατο πάλιν ἐκ τρίτου τὸν αὐτὸν λόγον εἰπ(ών)·
τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητάς· καὶ λέγει αὐτοῖς· καθεύ-
δετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε· ἰδοὺ ἤγγικεν ἡ ὥρα· καὶ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου, παραδίδοται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν· ἐγείρε-
σθε ἄγωμεν· ἰδοὺ ἤγγικεν ἡ ὥρα καὶ ὁ παραδιδούς με:

Καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς· καθήσατε αὐτοῦ· ἐπειδὴ ἀδια- ἀρχ
σπάστως εἴχοντο τοῦ κυ οἱ μαθηταί, εἶπε· καθήσατε
αὐτοῦ· καὶ μόνος ἀεὶ ποιεῖ τὰς εὐχάς· διδάσκων ὅτι
δεῖ τὸν εὐχόμενον, ἡσυχίαν ἄγειν· μόνους δὲ τοὺς τῆς δό-
ξης αὐτοῦ θεωροὺς παραλαμβάνει μεθ'· ἵνα μὴ θορυβηθῶσιν
ἐν τῇ ἀγωνίᾳ αὐτοῦ· διδάσκει δὲ διὰ τούτου, ὅτι χρὴ ἐν
καιρῷ θλίψεως, εὔχεσθαι· ὥσπερ μὴ εἰσελθεῖν εἰς πει-
ρασμόν· οὐχ ὡς δειλιῶν μηδὲ τὸν θάνατον ἐκκλινόμενος· ἀλλὰ
δεικνὺς ὅτι ἀληθῶς γέγονεν ἄνθρωπος, πάντα τὰ ἡμῶν ὑπομένων
διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν· διὸ καὶ ἀγωνιᾷ· ἵνα μὴ δόκησιν
τινες εἴπωσι τὸ πάθος· κοινωνεῖ γὰρ ἐστὶ πάσης ἀνθρωπό-
τητος αὐτοῦ· ὥσπερ καὶ πάσης θεότητος καὶ μάλιστα
γενόμενος τῇ σαρκί· διὰ τὴν ἀνέκφραστον ἕνωσιν· ἢ ποιεῖ λυ-
πεῖσθαι τοὺς ἰουδαίους τοὺς ἑαυτοῦ ἁμαρτάνειν μέλλουσι· καὶ δια-
τὸ ἰουδαίους τούτοις μέλλειν τοὺς μαθητὰς σκανδαλίζεσθαι·
Καὶ τὸ ἐκθαμβεῖσθαι· καὶ τὸ μὴ ἀλλάσσεσθαι· οὐ γὰρ
ἐν τῷ ἰδίως ἐκλυπεῖ τὸ θάνατος· ἡ διὰ γὰρ ὅτι τὴν περὶ τὴν
ἁμαρτήσονται:-

Τότε λέγει αὐτοῖς· περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου· λυπεῖται +
ὡς ἄνθρωπος· καὶ πάσης ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος ἰδιοποιεῖται
ὁ ἀπαθής· ἐπειδὴ καὶ πάσης ἀνθρωπότητος κοινωνὸς ἦν
αὐτός, ὥσπερ καὶ τὰ μόνῃ τῇ θεότητι πρέποντα,
κοινά ... γενόμενος τῇ σαρκί· διὰ τὴν ἄρρητον καὶ ἀνέκφρα-
στον ἕνωσιν· καὶ μὴ σκανδαλίζεσθε τὴν αὐτοῦ σημασίαν· ἡ γὰρ
προσδοκὼς καὶ συνόδος τοῦ λόγου τοῦ παθοῦσαι τὰ ἑαυτῶν, μεγά-
λως εἰ καλῶς ἐν ἡμῖν, τῆς ἐν ἀνθρωπίνης φύσεως τὸ μυστήριον:-

Πάτερ μου εἰ δυνατόν· οὐκ ἐδειλίασε τὸν θάνατον ὁ Χς ὃν οὕτως
καταλαμβάνει εὐθὺ κηρύσσειν· οὐ γὰρ δειλίας· ἀλλ' οἰκονομίας
καὶ τῆς περὶ ἡμᾶς ἰατρείας ὑπάρχει τό· ἀπῆλθεν· περ

ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί. καὶ ταῦτα ὀξέως· ἡ δὲ [illegible] σώματι·
καὶ πάθη κωλύουσιν ἀποδιαιρεῖσθαι; τὸ τῆς ψυχῆς αὐτῆς
καθαρεύειν μᾶλλον· ἄλλως τε, ἐπειδὴ τὸν κόσμον ἦν πεπι-
στευμένος διδάσκειν καὶ δηλεῖν· ἵνα μὴ θαρρῶμεν [illegible].
καὶ τὸ καρτερὸν καὶ ὡς συγγνώμονας ἐὰν ἐξελέγχηται· τοῖς ἀσθε-
νείᾳ σαρκὸς τῶν ὑψηλοτέρων ὀλισθαίνοντας, παραχωρεῖ
πεσεῖν· ἵνα τῷ οἰκείῳ πάθει, συγγνώμονι καὶ τὸ ἑτέρω
αὐτοῖς τοῖς ἁμαρτάνουσιν ἂν μετανοῶσι, γίνηται· ἀλλὰ
καὶ ἑξῆς [illegible] ἔρημου θείαν καὶ ἀσφάλειαν τοῦ ὑπὸ τῶν ὁρακε-
χώρηται· ἵνα ἀεὶ νήφωμεν· ἵνα εἰ καί τι δοκοῦμεν ἀγαθο-
εργεῖν, τῆς ἄνωθεν αὐτὸ δωρεᾶς ἡγώμεθα· ἵνα μηδὲ-
ποτε ἐν μηδενὶ ἀπαυθαδιαζώμεθα· ἵνα ἂν ὑπὸ
τοῦ πονηροῦ σκελιζώμεθα ἔν τινι, μὴ ἀπαγορεύσωμεν·
ἀλλ' ἐπὶ τὴν μετάνοιαν καὶ τὰ δάκρυα· καὶ τὸν τῆς καρδί-
ας συντριμμόν· καὶ τὴν ἐκ θεοῦ ἐπικουρίαν ἀνθυποτρέχωμεν·
μηδὲ ἐπὶ τοῖς κατορθώμασιν ἐναλλόμενοι::

Τότε ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς μετ' αὐτῶν εἰς χωρίον λεγόμενον γεθση-
μανῆ καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς· καθίσατε αὐτοῦ, ἕως
οὗ ἀπελθὼν προσεύξωμαι ἐκεῖ· καὶ παραλαβὼν τὸν
πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς ζεβεδαίου, ἤρξατο λυπεῖσθαι
καὶ ἀδημονεῖν· τότε λέγει αὐτοῖς· περίλυπός ἐστιν ἡ
ψυχή μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε
μετ' ἐμοῦ· καὶ προσελθὼν μικρόν, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον
αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων· πάτερ μου εἰ δυνατόν ἐστι,
παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς
ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ· καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς
καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας· καὶ λέγει τῷ πέτρῳ·
οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ·
γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν·
τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής· πάλιν ἐκ
δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο λέγων· πάτερ μου εἰ οὐ
δύναται τοῦτο τὸ ποτήριον τοῦτο παρελθεῖν ἀπ' ἐμοῦ ἐὰν μὴ
αὐτὸ πίω, γενηθήτω τὸ θέλημά σου· καὶ ἐλθὼν εὑρίσκει αὐτοὺς
πάλιν καθεύδοντας· [illegible]
[illegible]

ρίπτειν ἑαυτοὺς εἰς τὸ παθεῖν· ἀλλ᾽ εὔχεσθαι μὲν μὴ παθεῖν· ἐ-
μπεσόντας δὲ τοῦτο, γενναίως προσδέχεσθαι. προβὰς δὲ
ὀλίγον, εὔχεται· ἵνα αὐτῶν λεγομένων ἀκούσαντες, ἐκεῖνοι τὸν ὅ-
μοιον καὶ ὁμοίως ποιήσωμεν. διὰ τοῦτο δὲ εὔχεται, ἵνα μὴ
δόξῃ ὑπόκρισιν εἶναι τὸ πρᾶγμα. ὅθεν καὶ εἶπε τό, εἰ
δυνατόν· ἵνα δείξῃ τὸ ἀνθρώπινον· καὶ ὅτι οὐ καθ᾽ ἡδο-
νὴν αὐτῷ, ὁ θάνατος· τὸ δὲ εἰπεῖν, οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ᾽ ὡς σύ,
ἔδειξεν ὅτι εἰ καὶ ἀθέλητον ἦν δοκεῖ τὸ πάθος· ἀλλ᾽ οὖν διὰ τὴν
τοῦ πατρὸς εὐδοκίαν, καταδέχεται τὸν θάνατον ἑκών τε· ἵνα
διὰ τῆς κατ᾽ οἰκονομίαν ὑποκρίσεως· δείξῃ ἑαυτὸν ἐν
πᾶσι συμφωνοῦντα τῷ πατρί· καὶ ὅτι οὐ καταγνοεῖ τὸ τοῦ πατρὸς
θέλημα· καὶ ἡμᾶς διδάσκων· ὅτι κἂν ἡ φύσις ἡμῶν ἀνθέλκῃ,
δεῖ πείθεσθαι τῷ θεῷ. ποτήριον δὲ καλεῖ τὸν θάνατον, διὰ
τὴν ὡς ὕπνον κάρωσιν καὶ μέθην· ἄλλως τε, παραιτεῖται
ἀθλίως μὲν θέλει τὸ ποτήριον διὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν
ἐκδίκησιν τοῦ αἵματος αὐτοῦ· ἤγουν καθαίρεσιν τοῦ ναοῦ
καὶ τοῦ λαοῦ· καὶ τῆς περὶ τὸ ἱλαστήριον λατρείας. πάλιν δὲ
οὐ τὸ ἴδιον ἀλλὰ τὸ τοῦ πατρὸς καὶ προκρίνει θέλημα· συγχωρεῖ-
ται γὰρ πειραθῆναι πάντα· ἵνα ἂν οἱ μὲν ἐρρωμένοι τῶν
ἀσθενούντων, ἀμαρτάνοντες ἐλεηθῶσι· καὶ τῷ ἐ-
κείνων παραπτώματι, ἡ σωτηρία τοῖς ἔθνεσι γένηται.
εἶτα μετὰ τὸ προσεύξασθαι, ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς
καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας. ἐπεὶ δὲ ὁ Πέτρος
θρασύτερον ἐλάλησε πρὸς αὐτόν, διαλέγεται· καὶ αὐτοῦ
καὶ τῶν ἄλλων ἐλέγχει τὴν ἀσθένειαν· καὶ ὡς παρρησιαζομένου
καθάπτεται μᾶλλον· τῶν ὑποσχομένων ὑπὲρ αὐτοῦ ἀποθανεῖν·
μὴ ἰσχυσάντων δὲ σὺν αὐτῷ, ἀγρυπνῆσαι· καὶ συναλγεῖν
ἀθυμοῦντι· διδάσκει δὲ διὰ τὸ προσεύχεσθαι, μὴ λα-
βεῖν τῶν κακῶν πεῖραν, διὰ τὴν φυσικὴν τοῦ σώματος ἀσθέ-
νειαν· οὐ γὰρ δεῖ πρὸς μόνην τὴν προθυμίαν ὁρᾶν· ἀλλὰ καὶ
τῆς σαρκὸς λογίζεσθαι τὴν ἀσθένειαν.

Πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθών. πάλιν ὡς ἄνθρωπος τῶν ἀρ πε
Ἰουδαίων αἰτεῖ μὴ γενέσθαι αὐτῷ, τὸν θάνατον. δεύτερον
δὲ καὶ τρίτον ηὔξατο, δεικνὺς ὅτι ἀληθῶς ἄνθρωπος γέγονε·
καὶ διδάσκων τοὺς ἀνθρώπους, συνεχῶς εὔχεσθαι. μάλιστα ἐν

εἰ δυνατὸν παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· ὁ γὰρ αὐτὸς θεϊ-
κῶς διαλεγόμενος [illegible] σωτηρίαν ἐρχόμενος αὐτὸ τὸ πάθος καὶ χαρὰν ἡ-
γεῖτο [illegible] βούλει παρενεγκεῖν τὸ ποτήριον τοῦτο· καὶ αὐτὸς [illegible]
τὸ [illegible] τὴν ἀναφορὰν τοῦ σταυροῦ φησί· [illegible]
κε̄ [illegible] σοι· κα[illegible] [illegible] ὁ [illegible]
[illegible] ὅτι οὐ φέρων [illegible] τοῦ ἰυ̅· ἀλλ' [illegible]
[illegible] μέλλειν [illegible] τοῦ καιροῦ φαίνεται κἀμὸ
[illegible] οὐδὲ ἦν [illegible] ἀλλ' ὁ [illegible] ὁ ἱκανὸς [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] ὑπὲρ [illegible] τοῦ ῥήματος· τὸν [illegible] διάκαλον ἐφ'
[illegible] τὸν [illegible] καὶ [illegible]· καὶ [illegible] τοῦ [illegible]
[illegible] ζῆλον [illegible] ὅτι [illegible] ἐστε
θεοῦ· διὰ τῶν αὐτῶν [illegible] διὰ κτύπον· καὶ τῇ παρα-
κλήσει τοῦ ποτηρίου [illegible] καὶ [illegible] διὰ
διὸ ὅτι τὸν θάνατον· καὶ τὸν αὐτὸν [illegible] θανατωθῆ· καὶ οὕτως
[illegible] τῇ θελήσει [illegible] ἐδοξάσθη [illegible]
[illegible] καὶ τῶν ἰουδαίων [illegible] φέρεσθαι· μέ-
λοντα [illegible] ἐπὶ [illegible] τὸν [illegible] σταυρο-
σαντες [illegible] τρίτον δὲ, καὶ [illegible] διὰ τῶν [illegible]
τούτων [illegible] ἐφορμᾶν [illegible] τοῖς [illegible]
[illegible] καὶ δεῖ [illegible] χωρεῖν καὶ ἐφ' ἑαυτοῖς [illegible]
[illegible] δὲ τοῦ καιροῦ· [illegible] τὸ ὄνομα καὶ λέγων
παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο· καὶ πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ
θέλω· ἀλλ' ὡς σύ.—

ὠριγ Φασὶ μοί τινες ὅτι [illegible] τούτοις καὶ τῇ προσευχῇ ἐδεδοίκει [illegible]
διάκαλον· τὸ δὲ εἰ δυνατὸν διδάσκει ἡμᾶς ὅτι [illegible]
ὁ χσ̅ [illegible] καὶ [illegible] θανάτου [illegible] ὑπὲρ ἡμῶν
οὐκ ἂν ἐρύσθημεν:—

ἀπε εἰ δυνατόν· οἰκονομι-
κῶς εἶπε τοῦτο· [illegible] φύσεως [illegible]
[illegible] τὸν θάνατον· [illegible] τὸ [illegible]
ἵνα δείξῃ, ὅτι παρὰ φύσιν [illegible] τοῖς [illegible] ὁ θάνατος·
καὶ [illegible] τὸν διάβολον· καὶ [illegible]
[illegible] διὰ [illegible] αὐτῷ, καταλυθήσεσθαι [illegible] θάνατος· καὶ
ἵνα [illegible] ἰουδαίοις [illegible] λέγων· ὅτι οὐ [illegible]
[illegible] ἀποκτείναντες τὸν [illegible] τῷ πάθει· καὶ [illegible]
τοῦ [illegible]· καὶ ἵνα [illegible] γένηται [illegible]· [illegible]

ἀπήγαγον αὐτὸν πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα· ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν· ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ, ἀπὸ μακρόθεν· ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ εἰσελθὼν ἔσω, ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ τέλος· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ ὅλον τὸ συνέδριον· ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ· ὅπως αὐτὸν θανατώσωσι· καὶ οὐχ εὗρον καὶ πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελθόντων, οὐχ εὗρον· ὕστερον δὲ προσελθόντες δύο ψευδομάρτυρες, εἶπον· οὗτος ἔφη· δύναμαι καταλῦσαι τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ· καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῆσαι αὐτό· καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεύς, εἶπεν αὐτῷ, οὐδὲν ἀποκρίνῃ τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν, ὁ δὲ Ἰησοῦς, ἐσιώπα· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεύς, εἶπεν αὐτῷ· ὁρκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος· ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ· λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, σὺ εἶπας· πλὴν λέγω ὑμῖν· ἀπάρτι ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου· καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως· καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ· τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγων· ὅτι ἐβλασφήμησε· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων· ἴδε νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ· τί ὑμῖν δοκεῖ· οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον· ἔνοχος θανάτου ἐστί· τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν· οἱ δὲ ἐράπισαν, λέγοντες· προφήτευσον ἡμῖν Χριστέ, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε::

Θαυμάζων ὁ εὐαγγελιστὴς ὅτι εἷς ὢν τῶν δώδεκα παρέδωκε τὸν διδάσκαλον, ἢ πῶς τοῦτο. θαρρῶν δὲ τῇ τοῦ διδασκάλου ἐπιεικείᾳ ὁ Ἰούδας, καταφιλεῖ αὐτόν· ὁ δὲ Κύριος ἀνέχεται, ἵνα καὶ οὕτως αἰδεσθῇ· ὅτι ἕως ἐσχάτης ὥρας διετήρει τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην:: ἀπε

Εἰώθει ἀσπάζεσθαι ὁ προδότης τὸν διδάσκαλον· ὡς πάντες οἱ μαθηταί, ὅτε μακρόθεν ἤρχοντο:-

Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, ἑταῖρε ἐφ᾽ ᾧ πάρει. ὅτε δὲ οὐδὲ οὕτως ἐδυσωπήθη, τότε ἑαυτὸν ἐξέδωκεν· εἰπὼν ἑταῖρε ἐφ᾽ ᾧ πάρει· δηλοῖ δὲ τοῦτο. ὅτι οὐ χρεία τοῦ προσχήματος τούτου· διὸ οὐ θέλεις τὸ φίλημα φίλος· ποίει ὃ βούλει· ἁμάρτανον· δι᾽ ὃ δὴ ἐμαυτὸν ἑκὼν ἐκδέδωκα· οὐ γὰρ ἵνα με ἀσπάσῃ ἦλθες.

καιρῷ τῶν πειρασμῶν. ἐλθὼν δὲ πάλιν πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ εὑρὼν αὐτοὺς καθεύδοντας, οὐδὲ ἤλεγξε· γινώσκων αὐτῶν τὴν ἀσθένειαν· ἵνα μὴ λυπήσῃ αὐτούς. ἀπελθὼν δὲ πάλιν ἐκ τρίτου, προσηύξατο. εἶτα ἐλθὼν πάλιν πρὸς αὐτοὺς δείκνυσιν ὅτι ἤδη μέλλει παραδίδοσθαι· καὶ οὐ χρῄζων τῆς αὐτῶν ἐπικουρίας· καθεύδετε τὸ λοιπὸν φησὶ καὶ ἀναπαύεσθε, τουτέστιν εἰ δοκεῖ ὑμῖν εὔκαιρον εἶναι καθεύδειν ὅτε μέλλω παραδίδοσθαι, καθεύδετε. συγχωρεῖ μὲν νυστάζουσι, διὰ τὴν φύσιν. οὐ μὴν συναινεῖ· ἤτοι τοῦτό φησιν· ἐπειδὴ ὁ καιρὸς οὐκ ἀπαιτεῖ ὑμᾶς προσαγρυπνεῖν, ἀναπαύεσθε τὸ λοιπόν· καὶ ὕστερον ἀγωνίζεσθε. δεικνὺς δὲ ὅτι καὶ ἤδη εἰσὶ τὰ ἐσόμενα, καὶ ἀκριβῶς ἐπάγει· ἰδοὺ ἤγγικεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ παραδιδούς με. ἐγείρεσθε ἄγωμεν:-

ξα Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος· ἰδοὺ Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα ἦλθε. Καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. ὁ δὲ παραδιδοὺς αὐτὸν, ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων· ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι· κρατήσατε αὐτόν· καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ, εἶπε· χαῖρε ῥαββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἑταῖρε ἐφ' ᾧ πάρει. τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν· καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ εἷς τῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἀπέσπασε τὴν μάχαιραν αὐτοῦ· καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀπόστρεψόν σου τὴν μάχαιραν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν, ἐν μαχαίρᾳ ἀπολοῦνται. ἢ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι ἄρτι παρακαλέσαι τὸν πατέρα μου Καὶ παραστήσει μοι πλείους ἢ δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέλων· πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ ὅτι οὕτως δεῖ γενέσθαι. ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις· ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με. καθ' ἡμέραν πρὸς ὑμᾶς ἐκαθεζόμην διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, Καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν. τότε οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον. οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν

αἱ γραφαί· ὅτι οὕτω γεγονέναι· ἀλλ' οὐκ εἰ δὴ ἅπαντα δι' αὐτὸ μόνον καὶ
γενέσθαι· ὅτι οὕτω διὰ τὴν τῶν ἰουδαίων σκαιότητα. προεί-
ρηται δὲ ὅτι ἐν ταῖς γραφαῖς περὶ αὐτοῦ διὰ τοῦτο, τοῦ ἐρχομένου
τος καὶ τὰ πάθη τοῦ θ(εο)ῦ:-

(ΙΙ) ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε μετά· διὰ τούτου δεικνὺς τὴν ἀ-
λόγιστον αὐτῶν ἐπιχείρησιν· ἑτέρωθεν δὲ ὅτι καθ' ἡμέραν ἐν
τῷ ἱερῷ, ἡ μὴν καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με, ἔδειξεν ὅτι καὶ
νῦν ἑκὼν ἑάλω· ὅπερ ἡνίκα ἐν τῷ ἱερῷ, φησίν, ἠθέλε-
τέ με συσχεῖν· ἀλλ' ἐπειδὴ οὐ παρῆν ὁ καιρός, οὐ συνε-
χώρησα τότε· νῦν δὲ ἑκὼν παραδίδωμι ἐμαυτόν· ἵνα
πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. εἶτά φησι· τότε οἱ μαθηταὶ
πάντες, ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον. ὁ δὲ Πέτρος ὡς ἅτε
περὶ τὸν διδάσκαλον θερμὸς διακείμενος, ἠκολούθει
μακρόθεν:- Ὕστερον δὲ προσελθόντες δύο ψευδο-
μάρτυρες εἶπον. καὶ οὐ τοι οἱ δύο συμφωνήσαντες. ψευδῆ
εἶπον· οὐ γὰρ εἶπεν ὁ κ(ύριο)ς ὅτι λύσω τὸν ναόν· ἀλλὰ λύσατε.
καὶ οὐκ εἶπε λύσατε τὸν ναὸν τοῦ θ(εο)ῦ· ἀλλὰ τὸν ναὸν τοῦτον.
οὐδὲ γὰρ ἐπὶ τοῦ χειροποιήτου ναοῦ εἶπε τοῦτο. οὐκ εἶπεν
οἰκοδομήσω· ἀλλ' ἐγερῶ· περὶ τοῦ ἰδίου σώματος λέγων.
οἱ δὲ ἰουδαῖοι καὶ ψευδῆ οὕτω ταύτην τὴν φωνὴν ἐδέξαντο·
καὶ ὡς βλασφημήσαντα αὐτὸν κατέκριναν· ἴσως ὅτι ὅ-
ως παραινούμενοι ἐν ζητήσει τοῦ δικαστηρίου· καὶ εἰδῶσιν ὅτι
οὐδὲ χρῶνται αὐτὸν ἀπολογουμένου· σιωπᾷ· οὐ γὰρ σημεῖα
οὐκ ἐπίστευσαν, οὔτε λόγοι ἔπεισαν ἄν. εἶτα ὁρκίζει αὐτὸν
ὁ ἀρχιερεὺς εἰπεῖν· εἰ αὐτός ἐστιν ὁ χ(ριστὸ)ς ὁ υἱὸς τοῦ θ(εο)ῦ. ὁ δὲ
ἵνα μὴ δόξῃ ὅρκου θ(εο)ῦ σιωπᾶν, καὶ ἵνα μὴ εἰπὼν ὅτι ἐγώ
εἰμι· δόξῃ ὑψηλόφρων εἶναι καὶ ὑπερόπτης, εἶπε τό,
σὺ εἶπας. τοῦτ' ἐστι τὸ σὸν ὁμολόγησε στόμα· ὅτι ἐγώ εἰμι
ὁ χ(ριστὸ)ς. εἶτα τὰς προφητείας αὐτοῖς ὑπομιμνήσκει
τοῦ Δα(υὶ)δ καὶ τοῦ Δανιήλ· διαγγέλλων τὴν δευτέραν αὐτοῦ
παρουσίαν. εἶτα ἐπειδὴ ἤκουσαν οἱ ἰουδαῖοι ὅτι χ(ριστὸ)ς ἦν
καὶ με αὐτὸν ἐπὶ πλέον· διορθοῦται καὶ φησίν· ὅτι
ὄψεσθέ με· οὐ κενὴν ταπεινῷ σχήματι ὡς νῦν· οὔτε ὡς τότε·
ἀλλ' ὡς οὐκ ἐρχόμενον μετὰ δόξης συγκαθιζόμενον τῷ π(ατ)ρί·
καὶ δικάζοντα ζῶσι καὶ νεκροῖς· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἐκ δεξι-
ῶν τῆς δυνάμεως καθῆσθαι:-

ζήτ(ει)

ζήτ(ει)

7

[illegible] παραδοῦ· φασὶ δέ τινες· ὅτι εἰ χρῆται αἰδοῖ πρὸς τὸν δι-
δάσκαλον ὁ Ἰούδας· μαχομένας γὰρ κρίσεις εἶχε περὶ τοῦ
διδασκάλου· διὸ οὕτως ὀλιγωρίᾳ ἐτήρησε τὴν αἰδῶ· ἑταῖρε·
τούτῳ τῷ ὀνόματι οὐδένα οἴδαμεν τῶν ἀρχαίων καλούμενον·
καὶ γὰρ καὶ ὁ μὴ ἔχων ἐνδύματα γάμου, οὕτως ἐκλήθη· ἑταῖρε
[illegible]· καὶ πρὸς τὸν γογγύσαντα τῶν ἐργατῶν λέ-
λεκται· ἑταῖρε οὐκ ἀδικῶ σε :-

τοῦ αὐτ. Καὶ ἰδοὺ εἷς τῶν μετὰ Ἰ(ησο)ῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα· πέτρος ἦν οὗτος ὁ
ἔχων δὲ μάχαιραν· ὡς εἰκὸς ἐν αὐτῇ θύσας τὸ ἀρνίον· καὶ ὡς νομικὸς
παραγγέλματι ἀκολουθῶν· τοῖς ξιφήρεσι διὰ μαχαίρας ἀμύ-
νεσθαι· ὁ δὲ κ(ύριο)ς μεταρρυθμίζων αὐτὸν εἰς ἀγγελικὴν πολιτείαν,
διδάσκει μὴ χρῆσθαι μαχαίρᾳ· κἂν ὑπὲρ θ(εο)ῦ δοκῇ τις ἀμύνειν
κτείνων ὡς ὑβριζομένου· ἤ τινα κατὰ τῶν φονέων ἀπειλὴν
λέγει· καὶ τὸν μόνον τὸν τιμωρούμενον τοῖς χρωμένοις μαχαί-
ρᾳ· πάντες γάρ φησιν οἱ λαβόντες μάχαιραν καὶ τὰ ἑξῆς·
ἐξῃρῆσθαι δὲ χρὴ τοῦ λόγου τούτου τοὺς ἐν ἀρετῇ ἀγωνιζομένους.
ἤτοι ὅτι δύναται ἐὰν θέλῃ ἐκεῖνα ἀμύνασθαι ἑαυτῷ, καὶ ὅτι
ταῖς γραφαῖς τοῦτο δοκεῖ· καὶ κατὰ θ(εο)ῦ γνώμην γινομένην· ταῦτα δὲ
εἶπεν· ἵνα μὴ οἱ Ἰουδαῖοι νομίσωσιν ὅτι ἀλόντα ἔπαθεν· οὐκ εἶπε δὲ ὅτι
ἐγὼ δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι· ἀλλὰ παρακαλέσαι τὸν π(ατέ)ρα μου·
οἰκονομικῶς ὡς ἄνθρωπος διὰ τὴν αὐτῶν μαθητῶν ἔφη· πολλὰ
γὰρ καὶ τότε ἐνδείξας ἀνθρώπινα· καὶ πρὸς τὸν φόβον αὐτῶν
σχηματίζεται τοῖς δώδεκα λεγεῶνας τῶν ἀγγέλων· ὅ-
πουγε εἷς, πολλοὺς ἀνελεῖν ἀνθρώπους ἐξαρκεῖ· εἰ γὰρ ἠθέλη-
σε φησί, παρίσταντο ἂν αὐτῷ· ἀντὶ τῶν δώδεκα μαθητῶν.
δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέλων· καὶ διδάσκει ὅτι πάντα τὰ
οὕτως εἴρηται περὶ αὐτοῦ ἐν ταῖς γραφαῖς· καὶ ὅτι αὐτός
ἐστιν ὁ χ(ριστό)ς· καὶ ὅτι δεῖ οὕτως ἐξ ἀνάγκης γενέσθαι·

κυριλλ(ου) Πλείους ἢ δώδεκα λεγεῶνας· δώδεκα εἶπε λεγεῶνας.
ἀντὶ ὑμῶν λέγων τῶν δώδεκα μαθητῶν· ὡσπεροῦν τῆς ὑ-
μῶν ἐπικουρίας δέομαι· οὐ γὰρ κέχρημαι τῇ ἐξουσίᾳ.
ἀλλ' ἐκδίδωμι ἐμαυτὸν τοῖς Ἰουδαίοις· διὰ γὰρ τοῦτο
[illegible]· παραγγέλλουσιν αἱ γραφαί· ὅτι οὕτω μέλλουσιν οἱ
Ἰουδαῖοι ποιεῖν :-

ὠρι Πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαί· οὐχ ἵνα δὲ πληρωθῶσι τὴν

αἱ γραφαί· ταῦτα γέγονε μέν· ἀλλ' οὐχ ἵνα δηλαδὴ πληρωθῶσι μὲν
γενέσθαι ταῦτα διὰ τὴν τῶν ἰουδαίων σκαιότητα· προει-
ρηται δὲ ταῖς γραφαῖς περὶ αὐτοῦ δι' αὐτοῦ τοῦ προ. τοῦ ἐρωμένου
πος καὶ τὰ πάθη τοῦ θῦ:

(ι) ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε μετά· διὰ τούτου δείκνυσι τὴν ἀ- ζαῦ
λογον αὐτῶν εἶναι χείρωσιν· ἐμφαίνων δὲ ὅτι καθ' ἡμέραν
ἐν τῷ ἱερῷ, ἡνίκα καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με, ἔδειξεν ὅτι καὶ
νῦν ἑκὼν ἑάλω· ὅτε περ ἦν μὲν ἐν τῷ ἱερῷ, φησίν, ἠθέλε-
τε με συσχεῖν· ἀλλ' ἐπειδὴ οὔπω παρῆν ὁ καιρός, οὐ συνε-
χώρησα τότε· νῦν δὲ ἑκὼν παραδίδωμι ἐμαυτὸν ἵνα
πληρωθῶσιν αἱ γραφαί, εἰπών φησι· τότε οἱ μαθηταὶ
πάντες, ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον. ὁ δὲ πέτρος ὡς ἐλάττω
περὶ τὸν διδάσκαλον θερμὸς διαλείπει μέν, ἠκολούθει
μακρόθεν:- Ὕστερον δὲ προσελθόντες δύο ψευδο- ζαῦ
μάρτυρες εἶπον· καὶ οὗτοι οἱ δύο συμφωνήσαντες. τὰ δὲ
εἶπον· οὐ γὰρ εἶπεν ὁ κς ὅτι λύσω τὸν ναόν· ἀλλὰ λύσατε.
καὶ οὐκ εἶπε λύσατε τὸν ναὸν τοῦ θυ· ἀλλὰ τὸν ναὸν τοῦτον·
οὐδὲ γὰρ εἶπε τὸν χειροποίητον ναὸν εἶπε τοῦτο· οὐκ εἶπεν
οἰκοδομήσω· ἀλλ' ἐγερῶ· περὶ τοῦ ἰδίου σώματος λέγων.
οἱ δὲ ἰουδαῖοι καὶ ψευδῆ οὐ ταύτην τὴν φωνὴν ἐδόξαν·
καὶ ὡς συκοφαντήσαντες αὐτὸν κατέκριναν· τί οὖν ὁ ἰς·
ὡς παραγενόμενος ἐν γε τῷ τοῦ δικαστηρίου· καὶ εἰδὼς ὅτι
οὐδὲ χρῶνται αὐτῷ ἀπολογουμένῳ, σιωπᾷ· οὐ γὰρ σημεῖα
οὐκ ἐπίστευσαν, οὔτε λόγοις ἐπίστευσαν ἄν· εἶτα ὁρκίζει αὐτὸν
ὁ ἀρχιερεὺς ἀπειλῶν· εἰ αὐτὸς εἶ ὁ χς ὁ υἱὸς τοῦ θῦ· ὁ δὲ
ἵνα μὴ δόξῃ καταφρονεῖν σιωπῶν, καὶ ἵνα μὴ εἰπὼν ἐγώ
εἰμι· δόξῃ ἀλαζὼν φρονεῖν εἶναι καὶ τὸ πρόσωπον, ἀπέδωκε,
σὺ εἶπας· τουτέστι τὸ σὸν ὁμολογήσεται στόμα, ὅτι ἐγώ εἰμι
ὁ χς. εἶτα τῆς προφητείας αὐτοὺς ἀναμιμνήσκει
τοῦ δαδ καὶ τοῦ δανιήλ. διαγγέλλουσι τὴν δευτέραν αὐτοῦ
παρουσίαν· εἶτα ἐπειδὴ ἤκουσαν οἱ ἰουδαῖοι ὅτι χς ἤδη
καὶ μετ' αὐτὸν ἕτερος πλάνος. διορθοῦται καὶ φησὶν ὅτι
ὄψεσθέ με· οὐ κενῷ ταπεινῷ σχήματι ὥσπερ νῦν· οὔτε ...
ἀλλ' ἀπ' οὐρανοῦ ἐρχόμενον μετὰ δόξης, συγκαθήμενον τῷ πρὶ
καὶ δικάζοντα ζῶσι καὶ νεκροῖς· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ἐκ δεξιῶν
τῆς δυνάμεως καθῆσθαι:-

ἀγγέλων παραδούς. φασὶ δέ τινες· ὅτι εἶχεν ἀναιδῶς πρὸς τὸν δι-
δάσκαλον ὁ ἰούδας· μαχομένας γὰρ καρδίας εἶχεν ἄχρι τοῦ ὅρου τοῦ
διδασκάλου. διὸ οὕτως ὅλῃ τύχῃ ἐτήρησε τὴν ἀναίδειαν. ἑταῖρε.
τουτέστι, ὀνόματι οὐδένα οἴδαμεν τῶν ἀστείων καλούμενον.
Καὶ γὰρ καὶ ὁ μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου, οὕτως ἐκλήθη. ἑταῖρε
πῶς εἰσῆλθες ὧδε. καὶ πρὸς τοὺς γογγύσαντας ἐργάτας λέ-
λεκται. ἑταῖρε οὐκ ἀδικῶ σε. –

ῥητ. αὐτ. Καὶ ἰδοὺ εἷς τῶν μετὰ ἰῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα. πέτρος ἦν οὗτος.
ὁ ἔχων δὲ μάχαιραν. ὡς ἐν αὐτῇ θύσας τὸ ἀρνίον. Καὶ ὡς νομικὸς
παραγγέλματι ἀκολουθῶν. τοὺς ξιφήρεις διὰ μαχαίρας ἀμύ-
νεται. ὁ δὲ κσ μεταρρυθμίζων αὐτὸν εἰς ἀγγελικὴν πολιτείαν,
διδάσκει μὴ χρῆσθαι μαχαίρᾳ. Κἂν ὑπὲρ θῦ δοκῇ τις ἀμύνασθαι
κτείνων ὡς ὑβριζομένου. ἤ ταύτην κατὰ τῶν φονέων ἀπειλὴν
λέγει. καὶ τὸν νόμον τὸν τιμωρούμενον τοὺς χρωμένους μαχαί-
ρᾳ. πάντες γάρ φησιν οἱ λαβόντες μάχαιραν καὶ τὰ ἑξῆς.
πῶς χρῆσθαι δὲ χρὴ τοῦ λόγου τούτου τοῖς ἐν ἁρπαγαῖς ζῶσιν.
ἢ ταῦτα ὅτι δυνατὸς ἦν εἰ θέλει ἀμύνασθαι ἑαυτόν, καὶ ὅτι
ταῖς γραφαῖς τοῦτο δοκεῖ. καὶ κατὰ θῦ γνώμην γινόμενον. ταῦτα δὲ
εἶπεν. ἵνα μὴ οἱ ἰουδαῖοι νομίσωσιν ὅτι ἁλισκόμενος ἔπαθεν. οὐκ εἶπε δὲ ὅτι
ἐγὼ δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι. ἀλλὰ παρακαλέσαι τὸν πρα μου.
οἰκονομικῶς ὡς ἄνθρωπος διὰ τὴν αὐτῶν ἀσθένειαν. πολλὰ
γὰρ καὶ τότε ἐνδείξας ἀνθρώπινα. καὶ πρὸς τὸν φόβον αὐτῶν
σχηματίζεται τοῖς δώδεκα λεγεῶνας τῶν ἀγγέλων. ὁ
[illegible], πολλοὺς ἀμβλεῖν ἀπὸ τοῦ ἐξαρκεῖ. εἰ γὰρ ἠθέλε
φησί, παρίσταντο ἂν αὐτῷ. ἀντὶ τῶν δώδεκα μαθητῶν.
δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέλων. καὶ διδάσκει ὅτι πάντα ταῦ-
τα εἴρηται περὶ αὐτοῦ ἐν ταῖς γραφαῖς. Καὶ ὅτι αὐτός
ἐστιν ὁ χσ. Καὶ ὅτι δεῖ ταῦτα ἐξ ἀνάγκης γενέσθαι.

κυριλλ. Πλείους ἢ δώδεκα λεγεῶνας. δώδεκα εἶπε λεγεῶνας.
ἀντὶ ὑμῶν λέγων τῶν δώδεκα μαθητῶν. ὥσπερ οὐ τῆς ὑ-
μῶν ἐπικουρίας δέομαι. οὐ γὰρ κέχρημαι τῇ ἐξουσίᾳ.
ἀλλ' ἐκδίδωμι ἐμαυτὸν τοῖς ἰουδαίοις. ἐπειδὴ πρὸ τούτου
[illegible] προανήγγειλαν αἱ γραφαί. ὅτι ταῦτα μέλλουσιν οἱ
ἰουδαῖοι ποιεῖν:-

ἀμ. Πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. οὐχ ἵνα δὲ πληρωθῶσιν

παιδίσκη λέγουσα· καὶ σὺ ἦσθα μετὰ ἰῦ τοῦ ναζοραίου· ὁ
δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν αὐτῶν πάντων, λέγων· οὐκ οἶδα
τί λέγεις· ἐξελθόντα δὲ αὐτὸν εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν αὐτὸν
ἄλλη καὶ λέγει αὐτοῖς· ἐκεῖ καὶ οὗτος ἦν μετὰ ἰῦ τοῦ ναζο-
ραίου· καὶ πάλιν ἠρνήσατο μεθ' ὅρκου, ὅτι οὐκ οἶδα
τὸν ἄνθρωπον· μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἑστῶτες εἶπον
τῷ πέτρῳ· ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ ἡ λαλι-
ά σου δῆλόν σε ποιεῖ· τότε ἤρξατο καταθεματίζειν καὶ
ὀμνύειν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον· καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐ-
φώνησε· καὶ ἐμνήσθη ὁ πέτρος τοῦ ῥήματος τοῦ ἰῦ εἰρη-
κότος αὐτῷ, ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀ-
παρνήσῃ με· καὶ ἐξελθὼν ἔξω, ἔκλαυσε πικρῶς· πρωΐ-
ας δὲ γενομένης, συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ ἰῦ· ὥστε θανατῶ-
σαι αὐτόν· καὶ δήσαντες αὐτὸν, ἀπήγαγον καὶ παρέδω-
καν αὐτὸν ποντίῳ πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι:—

Ὅσον μὲν ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει, οὐ δεῖται ζητήσεως δ' εἰρηκώς· πρὸς ἀπ
ἀμφοτέρων δὲ, ἐκπέσον οὕτως· ὁ δ' ἐξελθὼν μὲν τοῦ ἰῦ· ἐν δὲ τῇ αὐλῇ
τοῦ ἀποκτέννοντος γράμματος ἐστὶν αὐτῶν· καὶ ἐν ἰουδαϊκαῖς
παραδόσεσι· καὶ ἐντάλμασι καὶ διδασκαλίαις ἀνθρώπων,
οὐ χριστὸν ὁμολογεῖ χριστόν· ἀλλὰ καὶ ὁ γνωστὸς ἀρχιερεῖ δοῦλος ὅσος· καὶ ὅλος
τῆς παιδίσκης ὢν ἔξω γίνεται τῆς ἀρνεῖσθαι χριστὸν ποιούσης
παιδίσκης· εἰ δὲ μηδεὶς δύναται εἰπεῖν κύριον ἰησοῦν εἰ μὴ ἐν
πνεύματι ἁγίῳ· οὔπω δὲ ἦν πνεῦμα ἅγιον ὅτι ἰσ οὐδέπω ἐδοξάσθη,
οὐχ οἷόν τε ἦν, οὐδὲ πέτρον ὁμολογῆσαι· διὸ οὐδὲ ἅμα λέξ
πρὸς γὰρ τοὺς ὁμολογοῦντας αὐτὸν λέγει ὁ σωτήρ· οὐ γὰρ ὑμεῖς
ἐστε οἱ λαλοῦντες· ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ θῦ τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν·
τάχα δὲ καὶ ὁ τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας, οὐ γὰρ μάζει
πέτρος· οὐ γὰρ ἦν πνεῦμα· τήρει δὲ, ὅτι τὴν δευτέραν ἄρνησιν ὁ
ἔξω τοῦ πυλῶνος ἀλλ' ἐν αὐτῷ, ἵνα δὲ καὶ τῆς ἄλλης παιδί-
σκης ἀποφύγωμεν, νοήσωμεν τό, ὡς ὀφθαλμοὶ παιδίσκης
εἰς χεῖρας τῆς κυρίας αὐτῆς· οὕτως οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν
πρὸς κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν· λέγω ἀποστῶμεν τῶν τῆς παιδίσκ(ης)
τεταμένης ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς κυρίας αὐτῆς:—

Τότε ἤρξατο καταθεματίζειν καὶ ὀμνύειν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον· ζήτ τ αὐ

Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος· ἀλλ' ὅτι ἐστὶν ὁ ὅρκος [illegible] παρ' αὐτὸν ἐξορκισμόν· οἱ γὰρ διὰ μόνου τοῦ σχήματος ἀσεβοῦντες ἐξορκίζονται ἵνα ἐξομολογήσωνται· οὐδὲ ἐν καιρῷ [illegible] ἱερέα ποτὲ [illegible]· καὶ χωρὶς ἐξορκισμοῦ [illegible] τοῖς δαίμοσιν. Καίτοι αὐτὴν ἐξουσίαν τοῖς μαθηταῖς χαρισάμενος. ἐπερωτῶ οὖν [illegible] αὐτὸν [illegible], ἀρνήσασθαι μὲν αὐτὸν οὐκ ἐδύνατο ὁ Χριστός, [illegible] εἶναι τοῦ θεοῦ· ἀλλ' οὐδὲ διὰ σιωπῆς [illegible] τοὺς ἱερεῖς [illegible] ἀπεκρίθη.

Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· σὺ εἶπας. πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπάρτι. τὴν δόξαν λέγει τὴν ἐξ οὐρανοῦ φανησομένην· οὐ σχήματι σωματικῷ, οὐδὲ γὰρ ἔφη καὶ τὸν θεὸν ὀφθήσεσθαι, ἵνα καὶ ἡ ἐκ δεξιῶν καθέδρα σωματικῶς θεωρεῖσθαι λέγηται· οὐδὲ γὰρ ὁρᾶται ὁ πατὴρ [illegible]· ἀλλὰ τὸν υἱὸν ἐν τῇ μεγάλῃ δόξῃ τῇ ἀοράτῳ τοῦ [illegible] ἐκ δεξιῶν [illegible] θεωρηθήσεσθαι· ὡς τῆς ὁρατῆς ταύτης δόξης τῆς ἀοράτου [illegible] ἐξ ἀγγέλων [illegible] καὶ ἐντιμοτάτου. Καὶ γὰρ λέγει τὸν ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν· τουτέστιν οὐ καθέδρας σωματικῆς.

ὡς

Τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· ἵνα δείξῃ μέγα τὸ ἁμάρτημα, ὡς ἐπὶ μεγάλῃ βλασφημίᾳ περιεσχέθη. ἔθος γὰρ ἦν ἰουδαϊκόν. ἀλλ' ὅρα πῶς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας ὡς ἐπὶ [illegible], καὶ ἐπὶ [illegible]· [illegible] γὰρ [illegible] τοῦ ὄχλου· καὶ τῷ σχήματι θέλων ποιῆσαι [illegible], ἐποίησε τοῦτο, δεικνὺς αὐτοῦ τὴν ἀσχημοσύνην· τὴν γύμνωσιν τῆς ψυχῆς, καὶ σύμβολον τοῦ διαρραγῆναι τὴν παλαιὰν ἀρχιερωσύνην τὸ ἔνδυμα· ἐπειδὴ δὲ ἡ [illegible] ἱερατικὴ [illegible] ἐξέπεσε· [illegible], [illegible] ὁ ὄχλος [illegible] ἵνα [illegible] ἔνοχος θανάτου [illegible]. πρὸς τὸ [illegible] αὐτῷ, [illegible] αὐτὸν [illegible].

Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ· ὅτε οὐκ ἀπεκρίθη, τότε ἐνεδείξαντο κατ' αὐτοῦ [illegible]· καὶ [illegible] αὐτὸν λέγοντες· προφήτευσον ἡμῖν Χριστέ, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε. τοῦτο δὲ εἶπον, ἐπειδὴ προφήτην αὐτὸν ἔλεγον οἱ πολλοί. ὁ δὲ πάντων ἠνέσχετο διὰ [illegible] χάριν, [illegible].

Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο ἔξω ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία

ξζ ἄρνησις Πέτρου

ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημέ-
νου ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ ἔδωκαν αὐτὰ
εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως καθὰ συνέταξέ μοι Κύριος·
Ἐπειδὴ μὲν κατακέκριτο ὑπὸ τοῦ Πιλάτου ὁ Ἰησοῦς· ὁ πα-
ραδιδοὺς αὐτὸν Ἰούδας· οὐ νομίζων θανάτου ψῆφον ἐ-
ξοίσειν κατ' αὐτοῦ τοὺς ἀρχιερεῖς· καὶ προγνοὺς τοῦτο γὰρ
ἐν συμβουλίᾳ, δυνάμενος εἶδε τὸν Ἰησοῦν κατακριθέντα· ἤτοι ἐπὶ τὸν
Ἰούδαν ἀναφέρεται τό, κατεκρίθη· αἰσθόμενος οἷον κακὸν ἦν ἐ-
ποίησεν ὑπὸ Θεοῦ καταδικασθείς· ἢ ὅμως αὐτὸ τὸ τιμώμενον ἄξιον ἰδὼν ἐξ αὐτοῦ
συνταγμάτων πάρεδρον, ἕως εἰς παρεδόθη τῷ Πιλάτῳ, ἀπεδέχετο αὐ-
τὸ αὐτοῦ ἕως καιροῦ· ὡς χωρῆσαι τὴν μεταμέλειαν· εἰ
καὶ ὀψὲ δέ, ἀλλ' ὅμως τὸ ἐν αὐτῷ λείμματα τῶν Χριστοῦ λόγων, ἐνί-
κησε τὴν φιλαργυρίαν· δεικνὺς ὅτι καὶ ποθὲν κατεφρό-
νησεν μεμαθήκει· τάχα δὲ καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν παραδοθέντα Πι-
λάτῳ, ὑπεμνήσθη ὅτι καὶ τοῦτο εἰρηκὼς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ὅτι πάλιν
ἀνίσταται· διὸ οὐ μετὰ τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ ἔδοξεν ἐκ τοῦ λόγου· πρὸ
δὲ τῆς τοῦ Πιλάτου κατακρίσεως, τὴν μετάνοιαν δείκνυσι·
φησὶ δέ, ἥμαρτον παραδοὺς αἷμα ἀθῷον· οἰόμενος πλά-
μυσαν· διὸ ἀκούσας ὅτι τί πρὸς ἡμᾶς σὺ ὄψει· ῥίπτει τὰ ἀρ-
γύρια, καὶ ἀπήγξατο· μὴ φέρων τὴν ὕβριν τοῦ ἔργου λύπην.
ὅρα δὲ εἰκάζουσι τῇ ὕβρει τοῦ συνεδρίου, ἐκεῖ ἔρριψε τὰ
ἀργύρια· καὶ τάχα ἐναπέρριψεν αὐτὰ κατὰ τὸν ναόν· ἐν ᾧ ὄντων
εἶπον τῷ, τί πρὸς ἡμᾶς σὺ ὄψει, διὰ τοῦ λέγοντος
τό, ἰδοὺ ἀφίεται ὁ οἶκος ὑμῶν· καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ ὁμοίως καὶ κατὰ τοῦ
νομίζοντες ὅτι ἀπέδοσαν, οὐ βλάπτει ἐλευθεροῦν ἑαυτὸν τοῦ
κρίματος, ἐποίησε τοῦτο· καὶ ἀπελθών, ἀπήγξατο· νομίζων
ὅτι οὐ δυσωπεῖται καὶ ἐκεῖ τὸν λόγον περὶ τῶν ἁμαρτιῶν· ἴσως δὲ ἀλλά
προλαβεῖν τὸν Ἰησοῦν τεθνηξόμενον· καὶ ἀπαρτήσας αὐτῷ,
ἱκετεύσειν γυμνῇ τῇ ψυχῇ, ὁμολογῶν τὴν καθ' ἑαυτοῦ κρίσιν.
ὡς δὲ ἐχθῆναι αὐτῷ τὴν ὁμολογίαν, οὐκ ἔτι ἠσχύνη
δι' ἀνέθαμεν· ἀλλ' ἐν μόνον πορεῖ τοῦτον, ἐγκαλύψειεν. ὡς ὁ θεσπέ-
σιος Λουκᾶς φησὶν ἐν ταῖς Πράξεσιν:: Καὶ ἀπελθὼν ἀπήγξατο.

ἑρμη

Ἀπήγξατο μὲν εἰ καὶ διὰ τοῦ ὕβρους μεταμονῶν, ἀλλ' οὐ κατ' ἐπι-
γνῶσιν· καὶ γέγονε πνικτικὸς καὶ ἀκάθαρτος. ἀπομείνας τῇ
σαρκὶ τοῦ αἵματος· Καὶ τὰ ἐν δευτέρῳ κεφαλαίῳ τῆς πρώτης

αἱ οὖν τρεῖς ἀρνήσεις ἐν νυκτί· καὶ πρὶν ἀναφανῆναι τὸ σημεῖον
τῆς ἡμέρας· τὸ ἀμφὶ τὴν δ΄ ὥραν μὲν τῆς φυλακῆς. τὸ δὲ
καθ' ἀλεκτοροφωνίαν ἠρνήσατο. ὅτι λέγεται ἡ νὺξ παρ' ἑ-
βραίοις ἐγγίζειν, ἀσύγγνωστος ἦν· ὅτι οἱ μὲν ἀκού-
σαντες τοῦ ἰδίου Δαυὶδ· εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πάντες οἱ δοῦλοι Κυρίου, οἱ ἑστῶ-
τες ἐν οἴκῳ Κυρίου, ἐν αὐλαῖς οἴκου Θεοῦ ἡμῶν, οὐ κατέμενον μετὰ τῶν
ἐν τῷ πυλῶνι καὶ τῇ αὐλῇ τῇ τοιαύτῃ. ὅπου ποιοῦσιν
ἀρνεῖσθαι τὸν Ἰησοῦν. ποίημα τοῦτο ὑπὲρ οὗ ἀρνησαμένου, ἅπαξ
ἐφώνησεν ὁ ἀλέκτωρ. ὅτε δὲ ἠρνήσατο πάλιν ἄλλας δύο
ἀρνήσεις, ἐπήγαγε δεύτερον ἀλέκτωρ φωνήν. καὶ οὕτως δεῖ νοεῖν τὸ
εἰρημένον τῷ Μάρκῳ· πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δίς, ἀπαρ-
νήσῃ με τρίς. ἐν τούτοις ὁ Πέτρος ἐξελθὼν ἀπὸ τῶν ἀρνήσεων
τοιούτων αὐτόν· ἐκ τούτου ἐν τῷ ἡμαρτηκέναι τοῦ ἱερέως,
τοῦ ἱερέως τοῦ ἐν τῷ οἴκῳ ὅσοι ἥσαντο ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπὸ τὸν κλαυθμόν :·

Πρωΐας δὲ γενομένης σημειοῦ· ἐν ταύτῃ θέσει σημειώσας ὅτε τὸν
Ἰησοῦν παραδιδόασιν ἔκδοτον τῷ ἡγεμόνι οἱ ἄρχοντες τοῦ Ἰουδαίων
ἔθνους· μήπω φαγόντες τὸ πάσχα, ὡς φησιν ὁ Ἰωάννης. Κατὰ
τοῦτον οὖν τὸν λόγον φαμὲν ἐν τοῖς προλαβοῦσι· μὴ δὲ
αὐτὸν τὸν Κύριον φαγόντα σὺν τοῖς μαθηταῖς τὸ τυπικὸν πάσχα·
τουτέστι τὸ θυόμενον πρόβατον· πάσχα γὰρ ἀληθινὸν αὐτοῖς
δίδωσι φαγεῖν, τὸ ἴδιον σῶμα· ὅπερ καὶ αὐτὸς τοῦ ἰδίου
γὰρ σώματος τῆς τοῦ ἄρτου ἐπιδόσεως ἔφασκεν, ὡς φησιν ὁ Λουκᾶς·
ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν·
τοῦτο λέγων, τὸ τίμιον αὐτοῦ σῶμα, οὐ τὸ τυπικόν :–

ξζ Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν ὅτι κατεκρίθη, μεταμε-
ληθεὶς ἀπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσι
καὶ τοῖς πρεσβυτέροις, λέγων· ἥμαρτον παραδοὺς αἷμα ἀθῷον.
οἱ δὲ εἶπον· τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψει. καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια
ἐν τῷ ναῷ ἀνεχώρησε. καὶ ἀπελθὼν ἀπήγξατο. οἱ δὲ
ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια, εἶπον· οὐκ ἔξεστι βαλεῖν
αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἵματός ἐστι. συμβού-
λιον δὲ λαβόντες, ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ κε-
ραμέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς
ἐκεῖνος, ἀγρὸς αἵματος ἕως τῆς σήμερον. τότε ἐπλη-
ρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος· Καὶ

σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων; ζητήσας ἀκούων περὶ τῶν ἀμφιβό-
λων ἐρωτᾷ οὕτως· ὁ δὲ ἰησοῦς ἠρέμα ὑποσημαίνει τό, ναί· ὡς πρὸ
τῶν ἀμφοῖν βασιλεύς, ἔφη τό, σὺ λέγεις· ἐπειδὴ ὁ μὲν ἀρχιερεὺς δι-
καστικῶς ἠρώτησε λέγων· ἵνα ἡμῖν εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεύς· ὁ πιλάτος
δὲ ἀποφαντικῶς· ὅρα εἰ μὴ τὸ μὲν σὺ εἶπας τῷ ἀρχιερεῖ
λεγόμενον, τὸν δισταγμὸν αὐτοῦ λεληθότως ἐλέγχει· τὸ δὲ σὺ λέγεις
τῷ πιλάτῳ, τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ κυροῖ· ἤτοι μέσως ἀποκρί-
νεται· μήτε ἐστὶν ἐμοῦ· ἦν γὰρ βασιλεὺς τοῦ ἰσραήλ· μήτε ἐστὶ πῶς, ναί·
ἵνα μὴ δῷ εὔλογον ἀφορμὴν τῷ πιλάτῳ, καταδίκης:–

Καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἕν· διὰ τὸ ἀμετάτρεπτον
αὐτῶν, οὐδὲ αὐτοῖς ἀντιφθέγγεται· καθόλου δὲ οὐδὲ τότε τῷ πιλάτῳ
ἀπεκρίθη· ὅτι ἀμφιβάλλει εἰ χρὴ αὐτὸν πρὸς τὰς ἀδίκους
κατηγορίας ἀπολογεῖσθαι· καὶ ὅτι διὰ χρονίου μὲν ἐπιβουλὴ αὐτῶν·
δῆλον γὰρ ἦν· ὅτι εἰ ἀπελογήσατο καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν οὐδενὶ
ἔνοχον ἐγκλήματι, ἀπέλυσεν ἂν ὁ δικαστὴς αὐτόν· λαμβάνων ὁ-
δὸν τοῦ χρηματιστηρίου αὐτοῦ ἀποφήνασθαι· ὅθεν καὶ ὁ ἡγεμὼν
ἐθαύμαζεν αὐτόν· πῶς δυνάμενος εἰπεῖν πολλὰ εἰς ἀπολογίας
ἀποσιωπᾷ· διὸ καὶ ὡς ἤθελον αὐτὸν ἀπολῦσαι. ἐπειδὴ τοῦ ζήλου αὐτῶν
προσδιεγνωκότος· ὅτι παρὰ φθόνου παρεδόθη· καὶ τῷ πιλάτῳ δῆλον
ἦν· οὐ μόνον δὲ θαυμάζει, ἀλλὰ καὶ λίαν· τάχα μὲν διὰ τὸ
ἄτρεπτον καὶ ἀτάραχον αὐτοῦ πρὸς θάνατον· καὶ τὸ ἐν τούτοις
γαλήνιον τοῦ προσώπου· τάχα δὲ, καὶ τὴν ὑπερβάλλουσαν αὐτοῦ
μακροθυμίαν ἐθαύμαζεν:–

Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἕνα τῷ ὄχλῳ
δέσμιον ὃν ἤθελον· εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον λεγόμενον
βαραββᾶν· συνηγμένων οὖν αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς ὁ πιλάτος·
τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν· βαραββᾶν, ἢ ἰησοῦν τὸν λεγόμενον
χριστόν· ᾔδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν· καθη-
μένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἡ
γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα· μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ τούτῳ· πολ-
λὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ᾽ ὄναρ δι᾽ αὐτόν:–

Εἰκὸς ἄρτι ὑποσπόνδων γενομένων ῥωμαίοις ἰουδαίων, τὸ
κεχαρίσθαι αὐτοῖς ἐν τῇ ἑορτῇ συγχωρεῖσθαι· καὶ σαοὺλ δὲ συγχωρή-
σαντος τῷ λαῷ, τὸν ἰωνάθαν δηλοῖ· πάτριον αὐτοῖς τὸ τοιοῦτο·
ὡς ἐνόμιζον δὲ ὅτι τὸν ἀναίτιον ἢ τὸν μυρίοις ἐγκλήμασιν

τέλος

ἀρχή

σον τὸ ἔργον ἀλλ' ὑπὸ κατασ[illegible]θεός. τοῦτο ποιεῖ· οὐ ζητήσας ἐρημαῖον τόπον καὶ ἐρημίας· οὐδὲ μὴν καθ' ἑαυτὸν μαθητὰς παρ' ἑαυτοῦ ἰδοὺ λέγει· εἰ μὴ ἐβουλόμην ἐμαυτὸν χρήσασθαι· ἢ δὲ καθ' ὅ γε ἑτέρου καὶ ποιῆσαι τοῦτο· ἀλλ' ἵνα τὸ ὄνομα σου ἐξάγειν με αὐτὸν τοῦ ἑκουσίου ἀναιρεῖ.

ἀπολλ Οὐκ ἐναπέθανε τῇ ἀγχόνῃ ὁ Ἰούδας, ἀλλ' ἐπεβίω καθαιρεθεὶς πρὸ τοῦ ἀποπνιγῆναι. καὶ τοῦτο δηλοῦσιν αἱ τῶν ἀποστόλων πράξεις· ὅτι πρηνὴς γενόμενος, ἐλάκησε μέσος· καὶ ἐξεχύθη τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ. τοῦτο δὲ σαφέστερον ἱστορεῖ Παπίας ὁ Ἰωάννου μαθητής, λέγων οὕτως ἐν τῷ τετάρτῳ τῆς ἐξηγήσεως τῶν κυριακῶν λόγων· μέγα δὲ ἀσεβείας ὑπόδειγμα ἐν τούτῳ τῷ κόσμῳ περιεπάτησεν ὁ Ἰούδας· πρησθεὶς ἐπὶ τοσοῦτον τὴν σάρκα, ὥστε μηδὲ ὁπόθεν ἅμαξα ῥᾳδίως διέρχεται, ἐκεῖνον δύνασθαι διελθεῖν· ἀλλὰ μηδὲ αὐτὸν μόνον τὸν ὄγκον τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. τὰ μὲν γὰρ βλέφαρα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ φασὶ τοσοῦτον ἐξοιδῆσαι, ὡς αὐτὸν μὲν καθόλου τὸ φῶς μὴ βλέπειν· τοὺς ὀφθαλμοὺς δὲ αὐτοῦ, μηδὲ ὑπὸ ἰατροῦ διὰ διόπτρας ὀφθῆναι δύνασθαι· τοσοῦτον βάθος εἶχον ἀπὸ τῆς ἔξωθεν ἐπιφανείας. τὸ δὲ αἰδοῖον αὐτοῦ, πάσης μὲν ἀσχημοσύνης ἀηδέστερον καὶ μεῖζον φαίνεσθαι· φέρεσθαι δὲ δι' αὐτοῦ, τοὺς ἐκ παντὸς τοῦ σώματος συρρέοντας ἰχῶράς τε καὶ σκώληκας εἰς ὕβριν, δι' αὐτῶν μόνων τῶν ἀναγκαίων. μετὰ πολλὰς δὲ βασάνους καὶ τιμωρίας ἐν ἰδίῳ χωρίῳ φασὶ τελευτήσαντος· καὶ τοῦ ζῆν· ἀπὸ τῆς δυσωδίας ἔρημον καὶ ἀοίκητον τὸ χωρίον μέχρι τοῦ νῦν γενέσθαι· ἀλλ' οὐδὲ μέχρι σήμερον δύνασθαί τινα ἐκεῖνον τὸν τόπον παρελθεῖν, ἐὰν μὴ τὰς ῥῖνας ταῖς χερσὶν ἐπιφράξῃ· τοσαύτη διὰ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ καὶ ἐπὶ γῆς ἔκρυσις ἐχώρησεν.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν λέγων· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ, σὺ λέγεις. καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων, οὐδὲν ἀπεκρίνατο. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· οὐκ ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσι; καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἓν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν.

ἀπε Πῶς ὁ δημοσίᾳ ὡς ἀγελαῖος μάστιξι παραδοθεὶς ὑπ' αὐτοῦ· ἐρωτᾷ ὁ Πιλᾶτος

τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν· οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγον-
σταυρωθήτω· ἰδὼν δὲ ὁ πιλᾶτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ
ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται· λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψα-
το τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου, λέγων· ἀθῷός
εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου· ὑμεῖς ὄψεσ-
θε· καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν· τὸ αἷμα αὐτοῦ
ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν· τότε ἀπέλυσεν αὐ-
τοῖς τὸν βαραββᾶν· τὸν δὲ ἰν̄ φραγελλώσας, παρέ-
δωκεν ἵνα σταυρωθῇ· τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος
παραλαβόντες τὸν ἰν̄ εἰς τὸ πραιτώριον, συνήγαγον
ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν σπεῖραν· καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, περιέθηκαν αὐτῷ χλαμύδα κοκκί-
νην· καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν· ἐπέθηκαν
ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ κάλαμον ἐπὶ τὴν δεξιὰν
αὐτοῦ· καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἐνέπαι-
ζον αὐτῷ, λέγοντες· χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων·
καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτόν, ἔλαβον τὸν κάλαμον· καὶ ἔ-
τυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν
αὐτόν, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα τὴν κοκκίνην· κ(αὶ)
ἐνέδυσαν αὐτόν, τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ἀπήγαγον
αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι· ἐξερχόμενοι δέ, εὗρον ἄνθρωπον κυρη-
ναῖον ὀνόματι σίμωνα· τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ
τὸν σταυρὸν αὐτοῦ:-

Λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο· ὡς ἀθῷος ὢν τοῦ πράγματος ὁ πιλᾶτ(ος)· ἀμπε
δίκαιον λέγων τὸν χριστόν· παρὰ δὲ τὰ ῥωμαίων ἔθη ῥωμαῖος ὤν, ἐ-
νίψατο τὰς χεῖρας· ἰουδαϊκὸν ἔθος ποιῶν· ὀνειδί-
ζων αὐτούς· καὶ ὡσανεὶ λέγων μὴ κοινωνεῖν αὐτὸν αὐτοῖς τοῦ
θανάτου ἰῦ· οὐ καταλλακτὸς δέ· ἐνδεικνὺς ἀναιτησίαν ἀ-
ποδείξας· ἢ ταυτὸν τυράννων ἐποίει· προβέβληκε τοῦ δι-
καίου, τὴν ἐς αὐτοὺς αἰδῶ· καὶ κύριος ὢν τοῦ ἀπολῦσαι αὐτὸν
ὡς ἀναίτιον, μὴ ταῖς ἐκδεδωκέναι αὐτόν· μονομάχων διὰ τοῦτο
ἐλευθεροῦν ἑαυτὸν τῆς ἁμαρτίας· διὸ καὶ ὡς διαλαλοῦντα
ἰουδαῖοι· ἔλεγον· ὅτι ἡμεῖς ἔνοχοι ἐσμὲν τούτου, οὐχὶ σύ·
ἤτοι εἰ ὅλως γίνεται τιμωρία, ἐφ' ἡμᾶς ἔλθοι καὶ μὴ κατὰ σοῦ·
ὃ καὶ γέγονεν· ἐπεὶ κατέσχε γὰρ αὐτοὺς τὰ ῥωμαίων κακά·

ὑποπτεύων Ἰησοῦν αἰτήσονται· ὥσπερ τοῦτο ὁ Πιλᾶτος· ὡς δικαίοις οὖσιν· ἢ διὰ τοῦτο, ὅτι οὐδὲ μίαν σαφῆ ἔλεγχον εἶχον κατ' αὐτοῦ· τοῖς πολλοῖς δὲ ὑπονοῶν ἂν περιγράφοις ἐντυχών, ἐρῶν καὶ αὐτὸν τὸν Βαραββᾶν, Ἰησοῦν λεγόμενον. οὕτως γοῦν εἶχεν ἡ τοῦ Πιλάτου πεῦσις ἐκεῖ· τίνα θέλετε τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν· Ἰησοῦν τὸν Βαραββᾶν, ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν. ὡς γὰρ ἔοικε, συνωνυμίαν εἶχεν τοῦ λῃστοῦ ὁ Βαραββᾶς· ὅπερ ἑρμηνεύεται διδασκάλου υἱός· συντιθέμενον οὖν τὸ τοῦ Βαραββᾶ ὄνομα, σημαίνει υἱὸς τοῦ διδασκάλου ἢ κυρίου. Καὶ τίνος ἄρα διδασκάλου υἱὸν χρηματίζειν τὸν ἐπίσημον λῃστήν, ἢ τοῦ ἀνδρὸς τῶν αἱμάτων· τοῦ ἐξ ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνου· ὃν καὶ μέχρι τῆς δεῦρο μᾶλλον αἱροῦνται οἱ παρ' αὐτοῦ μαθόντες ἀνθρωποκτονεῖν, ἢ τὸν ζωοποιοῦντα τοὺς ἀνθρώπους, Ἰησοῦν Χριστόν:–

ἀπὶ Ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ. Κρινομένου ὑπὸ Πιλάτου, ἐχρημάτιζε τῇ τούτου γυναικί· ἵνα αὐτὴ μὲν σιωπῇ, τὴν δ' ἀδικίαν καταπαύσῃ. πῶς δὲ χρηματισμός τινος, ὅτι οὐ κατ' αὐτόν, ἀλλ' αὐτὴν κατακρίνει. διὰ τί δὲ τοῦτο αὐτὸς οὐκ εἶδεν, ἢ ἵνα μὴ σιωπηθῇ τὸ ὄναρ· ἢ ὅτι οὐκ ἐβούλετο· ἢ ὅτι ἀνάξιος ἦν· ἢ ἀκούσασα ὑπὲρ αὐτοῦ ἐμφανῶς ἡ γυνή, συμπαθήσει. οὐ γὰρ μόνον ἦν διὰ τὸ ἐνύπνιον, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἔπαθε, καὶ ἐν νυκτί· πρὸς τὸ φοβερώτερον γενέσθαι. ἄλλως τε δέ, προνοίας ἔργον τὸ ὄναρ· οὐ λεγόμενον μέν, τί ἦν· δεικνύον δέ, ὅτι οὐχ ἵνα μὴ πάθῃ ὁ Ἰησοῦς ἐδείχθη, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ἡ γυνή· μακαρία δέ, ἀποκρούσασθαι βουλομένη τὸ παθεῖν· ἵνα μὴ ὑπὲρ πάθῃ. εἰ δὲ συμπαθὴς ὑπῆρχεν αὐτῇ τῆς ποτε ὑπὸ Πιλάτου κυριευομένης αὐτῶν ἐθνῶν ἐκκλησίας, καὶ οὐκέτι οὔσης αὐτοῦ ὑποχειρίου διὰ τὴν ἀρχὴν ποιεῖν ζητήσεως· ἀλλ' ὁ φίλος γὰρ ἡ γυνή:

Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι, ἔπεισαν τοὺς ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν· τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμών, εἶπεν αὐτοῖς· τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν· οἱ δὲ εἶπον, Βαραββᾶν. λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν. λέγουσιν αὐτῷ πάντες· σταυρωθήτω. ὁ δὲ ἡγεμὼν ἔφη·

τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν· οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγοντες· σταυρωθήτω. ἰδὼν δὲ ὁ πιλᾶτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ· ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται· λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου, λέγων· ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου· ὑμεῖς ὄψεσθε. καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν· τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν βαραββᾶν· τὸν δὲ ἰν̄ φραγελλώσας, παρέδωκεν ἵνα σταυρωθῇ. τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν ἰν̄ εἰς τὸ πραιτώριον, συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν σπεῖραν· καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, περιέθηκαν αὐτῷ χλαμύδα κοκκίνην· καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν· ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· καὶ κάλαμον ἐπὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ· καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ, ἐνέπαιζον αὐτῷ, λέγοντες· χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων. καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν, ἔλαβον τὸν κάλαμον· καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτὸν, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα τὴν κοκκίνην· καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν, τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι. ἐξερχόμενοι δὲ, εὗρον ἀν̄ον κυρηναῖον ὀνόματι σίμωνα· τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σρ̄ὸν αὐτοῦ :·

Λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο· ὡς ἀθῶος ὢν τοῦ πράγματος ὁ πιλᾶτ· δίκαιον λέγων τὸν σ̄ρ̄α· παρὰ δὲ τοῖς [illegible], ἐνίψατο τὰς χεῖρας· ἴσως ἰουδαϊκὸν ἔθος ποιῶν. ὁμειδιάζων αὐτοῖς· καὶ ὥσπερεὶ λέγων μὴ κοινωνεῖν αὐτὸν αὐτοῖς τοῦ θανάτου τοῦ ἰῦ. οὐ καθαρὸς [illegible] δέ· ἐπειδὴ δυνάμενος ἀπολῦσαι αὐτὸν προδέδωκεν· ἢ ταῦτα τῶν τυράννων ἐποίει· προτιμήσας τοῦ δικαίου, τὴν [illegible]. καὶ κύριος ὢν τοῦ ἀπολῦσαι αὐτὸν ὡς ἀναίτιον, [illegible] ἐκδέδωκεν αὐτόν· μόνας δὲ διὰ τοῦτο ἑλκύσθαι εἰς αὐτὸν τὴν ἁμαρτίαν. διὸ καὶ [illegible] ἰουδαῖοι. ἔλεγον· ὅτι ἡμεῖς ὑπεύθυνοι ἐσμὲν τούτου, οὐ σύ· ἤτοι εἰ ὅλως γένηται τιμωρία. ἐφ' ἡμᾶς ἐλθέτω καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα. ὃ καὶ γέγονεν· ἐπεὶ κατέχουσι γὰρ αὐτοὺς τοῖς ῥωμαίων κακοῖς.

ἀπε

ὑπεύθυνον ἀπολύσαι· ἢ τοῦτον τὸν ἀναίτιον. ὡς δίκαιον ὄντα· ἢ διὰ τὸ, ὅτι οὐδὲ μὴν σαφῆ ἔλεγχον εἶχον κατ' αὐτοῦ· παλαιοῖς δὲ πάνυ ἀντιγράφοις ἐντυχὼν, εὗρον καὶ αὐτὸν τὸν βαραββᾶν, ἰν λεγόμενον· οὕτως γοῦν εἶχεν ἡ τοῦ πιλάτου πεῦσις ἐκεῖ· τίνα θέλετε τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν· ἰν τὸν βαραββᾶν, ἢ ἰν τὸν λεγόμενον χν. ὡς ἔοικε γὰρ, πατρωνυμικὸν ἦν τοῦ λῃστοῦ ὁ βαραββᾶς· ὅπερ ἑρμηνεύεται διδασκάλου υἱός· συντιθέμενον γὰρ τὸ τοῦ βαραββᾶ ὄνομα, σημαίνει υἱὸς τοῦ διδασκάλου ἡμῶν. Καὶ τίνος ἄρα διδασκάλου υἱὸν χρὴ νομίζειν τὸν ἐπίσημον λῃστήν, ἢ τοῦ ἀνδρὸς τῶν αἱμάτων· τοῦ ἐξ ἀρχῆς ἀνθρωποκτόνου· ὃν καὶ μέχρι τῆς δεῦρο μᾶλλον αἱροῦνται. οἱ παρ' αὐτοῦ μαθόντες ἀνθρωποκτονεῖν, ἢ τὸν ζωοποιοῦντα τοὺς ἀνθρώπους, ἰν χν:-

ἀρχή Ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ. καιρὸν μὲν ἀπολῦσαι τὸν ἀναίτιον· ἐχρημάτιζε τῇ τούτου γυναικί· ἵνα αὕτη μὲν σωθῇ, τὴν δ' ἀλήθειαν καταπολαύσῃ· τῷ δὲ χρηματισμῷ, τυχὸν, ὅτι οὐ καρπὸν· ἀλλ' αὐτὸν κατακρίνει. διατί δὲ τοῦτο αὐτὸς οὐκ εἶδεν, ἢ ἵνα μὴ σιωπήσῃ τὸ ὄναρ. ἢ ὅτι οὐκ ἐβουλήθη· ἢ ὅτι ἀνάξιος ἦν· ἢ ἀκούσας αὐτὸ ὑπὸ σεμνῆς τῆς γυναικὸς, συμπαθήσει. οὐ γὰρ μόνον δὲ τὸ ἐνύπνιον· ἀλλὰ καὶ τὸ πολλὰ ἔπαθε. καὶ ἐν νυκτί· πρὸς τὸ φοβερώτερον γενέσθαι. ἄλλως τε δὲ, παρρησίας ἔργον τὸ ὄναρ· οὐ λεγόμενον τί ἦν· δεικνύον δὲ, ὅτι οὐχ ἵνα μὴ πάθῃ ὁ ἰς ἔδει χθῆ· ἀλλ' ἵνα σωθῇ ἡ γυνή. μακαρία δέ. ἀπόσχου σὺ βούλομαι τὸ παθεῖν· ἵνα μὴ ὑπερπάθῃ· εἰ δὲ σημεῖον αὐτῆς ποτε ὑποπτεύοντος κυριεύοντες αὐτοῦ τῶν ἐθνῶν καὶ οὐκέτι ἠκούσθη αὐτοῦ, ὑποχειρίου δὲ αὐτὸν ἀρχῆς ποιεῖν ζητεῖ· ἀλλ' ὁ φύλος γὰρ ἡ γυνή:

Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι, ἔπεισαν τοὺς ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν βαραββᾶν· τὸν δὲ ἰν ἀπολέσωσιν· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν, εἶπεν αὐτοῖς· τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν· οἱ δὲ εἶπον, βαραββᾶν· λέγει αὐτοῖς ὁ πιλάτος· τί οὖν ποιήσω ἰν τὸν λεγόμενον χν· λέγουσιν αὐτῷ πάντες· σταυρωθήτω. ὁ δὲ ἡγεμὼν ἔφη·

καὶ ἡδονῶν μεστὴν ποιούμενοι, λαμβάνοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ· καὶ μὴ τελεσφοροῦντες· πλέξαντες ἀκάνθας, στεφανοῦσι τὸν Ἰησοῦν ἀτιμάζοντες· ὁ δὲ τὰς ἀκάνθας βασιλικῶν ἀναλαμβάνων, ἁμαρτίας ἔκλασε, αὐτῶν κεφαλῇ· καὶ κάλαμον δὲ ἔθηκαν ἐπὶ τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ· οἱ διακενὸν νομίζοντες αὐτοῦ εἶναι τὴν βασιλείαν.

Ὑποφαίνει τὸ μὲν τοῦ στεφάνου σχῆμα τὸ περιφερὲς, τὸν τοῦ κόσμου κύκλον· ὃν ὑπὲρ τοῦ παθεῖν σαρκὶ κατεδέξατο· τὸ δὲ τῶν ἀκανθῶν ὀξὺ καὶ ἄκαρπον, τὸ τῶν ἁμαρτιῶν ὑπογράφει πολύπλοκον καὶ ἀνωφελές· τὸν δὲ κάλαμον τῇ χειρὶ κατέχων· ἵνα τὸ ἀσθενὲς ὑπερράσῃ σκῆπτρον, τῆς ἐκείνων περάτων ἀρχῆς· δι' οὗ τὸ κράτος τῶν αὐτῶν τῆς ἀρχῆς καθεῖλεν.

Ἐκ διαβολικῆς ἐνεργείας πρὸς χάριν τῶν Ἰουδαίων ἐποίουν ταῦτα πάντα, οἱ στρατιῶται· διὰ μὲν τῆς χλαμύδος, ὑβρίζοντες ὅλον τὸ σῶμα· διὰ δὲ τοῦ καλάμου, τὴν χεῖρα· καὶ διὰ τοῦ καφίζειν καὶ στεφανοῦν, τὴν κεφαλήν· καὶ διὰ τοῦ γονυπετεῖν, τοὺς πόδας. ὡς καταγνωσθέντος δὲ ἐπὶ τυραννίδι, τοῦτο ἐποίουν· καὶ ταῦτα ἔθηκαν αὐτῷ, ὡς βασιλεῖ τὸ τοιοῦτον σχῆμα. τοῦτο δὲ, πρὸς κατάκρισιν Ἰουδαίων γέγονε· καὶ τῶν ἀπαιδεύτων τούτων στρατιωτῶν. εἰκὸς δὲ δοκούντων τὸν Ἰησοῦν· ἦσαν δὲ κατ' ἀρχὰς τῆς ῥωμαϊκῆς βασιλείας, τὴν στρατιωτικὴν ἐσθῆτα φέρειν, οὐ πορφύραν ἐξὸν ἔχειν· διὸ στρατιωτικὴν ῥωμαίων ἔθησιν ἦγον ἐνδυσάμενοι. καὶ ποιεῖ τὰ γεγραμμένα· διὰ τὸ ἀκοῦσαι αὐτὸν βασιλέα· χλευαστικῶς ἀνταποιοῦντες. ἡ δὲ κατηγορία σύμβολον τῆς στρατείας τοῦ πονηροῦ· καὶ ἐκ τῶν ἀοράτων βασιλειῶν ἐπικρατοῦντος ἀγνοουσῶν τὴν οἰκονομίαν ζητήσεις· εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν Κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν· φησὶν ὁ ἀπόστολος. οὐκ ἔστι δὲ διαφωνία ἐν τοῖς εὐαγγελισταῖς· ἐν τῷ λέγειν ὧδε μὲν, κοκκίνην τὴν χλαμύδα· ἐν ἄλλοις δὲ, πορφύραν· ἡ ποιότης κοκκίνης χλαμύδος ἀμαυρωθεῖσα, ὡς νομίζεσθαι αὐτοῖς πορφύραν εἶναι. συμβολικῶς δὲ ἀμφότερα γέγραπται ἐνδεδύσθαι· ἵνα διὰ τῆς πορφύρας μάθωμεν, ὅτι βασιλεύς ἐστι τοῦ παντός· διὰ δὲ τοῦ κοκκίνου, ὅτι τὴν ἡμετέραν ὅλην φύσιν ἀνέλαβε· τὴν αἱματώδη καὶ φοινικῆν· τουτέστι τὴν ὑπὸ ἁμαρτίαν τυγχάνουσαν. ὁ δὲ στέφανος ὁ ἐξ ἀκανθῶν, αἱ ὑπὸ μεριμνῶν τοῦ βίου συμπλακεῖσαι ἁμαρτίαι.

[illegible] ἑαυτοῖς ἐπεφήμισαν· ὅτε ἐσταύρουσι τὸν ἰν̅· αὐτοῖς
γὰρ παρέδωκεν αὐτοῖς ὁ πιλᾶτος ἵνα σταυρωθῇ· διατί ἐ-
φραγέλλωσεν· ὡς κατὰ ῥωμαϊκὸν νόμον κελεύοντος· τοὺς σταυ-
ρουμένους πρῶτον μαστίζεσθαι· καὶ οὕτω τῇ τιμωρίᾳ παρα-
ἀπολ. δίδοσθαι:· Αἱ μάστιγες, ἀντὶ τῶν ἁμαρτιῶν
τοῦ κόσμου· ὅτι πολλαὶ αἱ μάστιγες τοῦ ἁμαρτωλοῦ· καὶ κατὰ
τὴν προφητείαν τὴν λέγουσαν· τὸν νῶτόν μου δέδωκα εἰς μά-
στιγας· καὶ πεπλήρωται μὲν, τὸ δίκαιον ὑπὲρ ἁμαρτωλῶν· πε-
πλήρωται δὲ τὸ τῆς ἀγαθότητος ἄμετρον· ὅτι ὁ δίκαιος ὑπὲρ
ἀδίκων πέπονθεν· ἵνα τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἡμεῖς ἰαθῶμεν· ὡς
ἡσαΐ. ἠσαΐας φησί:- Καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν περιέ-
θηκαν· οἱ μὲν ἰουδαῖοι διαπαίζοντες τὸν κν̅· ὡς πρὸς τὸ ὄ-
νομα τοῦ προφήτου· τὴν παιδιὰν ἐποιοῦντο· ἐντεῦθεν καὶ ἔλεγον,
προφήτευσον ἡμῖν χε̅, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε· οἱ δὲ στρατιῶται
πρὸς τὸ ὄνομα τοῦ βασιλέως διαπαίζουσι· πρὸς τοῦτο γὰρ ἡ
χλαμὺς ἀντὶ τῆς πορφύρας κοκκίνη· καὶ ὁ ἀκάνθινος στέφανος,
ἀντὶ χρυσοῦ· καὶ ὁ κάλαμος, ἀντὶ σκήπτρου· καὶ τὸ προσκυνεῖν,
ὡς πρὸς βασιλέα καὶ λέγειν· χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων·
ἐφ᾽ οἷς ἦν καὶ τὸ ἐμπτύειν καὶ τὸ τύπτειν τῷ καλάμῳ, στρατιωτῶν
ἀπαιδεύτων ἔργον· καὶ ἄφρονος λαοῦ· τοῦ παίζειν ὑπόθεσιν
ποιοῦντος· ὥσπερ εἰώθασιν ἀεὶ τοὺς ἐντίμους διαπτύειν·
πληρουμένης ἐξαιρέτως ἐπὶ τοῦ κυ̅ τῆς προφητείας τῆς λεγού-
σης· ὄνειδος ἄφρονι ἔδωκάς με· ἐκωφώθην καὶ οὐκ ἤνοιξα
τὸ στόμα μου, ὅτι σὺ ἐποίησας:-
ἀλλ. Οὐχ ὅτι ἔλειπεν οἱ ἰσχύς· ἀλλ᾽ ὅτι θεῷ ἐδόκει ταῦτα γίνεσθαι·
πρὸς τὴν τῶν ἀνθρώπων ἐκλύτρωσιν· ἀντικαθεύντος ὑπὸ δὴ
μένων τοῦ κυ̅ τῆς δόξης· διὰ τὴν κήρυξιν ἐποίει καὶ ἄλλως ἀτιμά-
καὶ δοξάζοντος τὴν ἡμέραν τῶν δικαίων· τὴν ἀεὶ διαπαιζο-
μένην ὑπὸ τῶν ἀπαιδεύτων· ὅτε δὲ χρώματι αἵματος
ἡ χλαμὺς ἐκέχρωτο· διὰ τοῦτο οἱ φονῶντες [illegible] τοῦ ἐνέ-
δυσαν αὐτόν· μηνύοντες ὃ ἐποίουν· μᾶλλον δὲ τοῦ ἐπὶ ἰυ̅ γε-
νομένου κοκκίνου ῥάμματος· καὶ τοῦ ἐνδήσαντος τὴν χεῖρα ἐν ᾧ σ-
πῶν κτῆς θάμαρ ἰουδαίων, σύμβολον ἡ χλαμὺς αὕτη· τῆς
ταῖς ἁμαρτίαις τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ, ἀνθ᾽ ὧν ἀνειλήφει ἐκεῖ-
νος ὑπὲρ ἁμαρτιῶν πάντων. τὸν σωτῆρα· οἱ δὲ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτ-

πρὸ ἑαυτοῦ [illegible] ὅταν [illegible] ἐκ τοῦ τ. [illegible] πρὸ ἑαυτοῦ· [illegible] ξύλον φερόμενον καὶ [illegible] γενομένης τεσσαρεσκαιδεκαταίας· ἐν ᾗ ἐθύετο μὲν [illegible] πρὸ ἑαυτοῦ πρὸ τοῦ τυπικοῦ· [illegible] θαυμαστὸν τὸ [illegible] ὁ μονογενὴς Χριστὸς· καὶ προσδοκώμενος ἡλίου κηδευθέντος καὶ [illegible] λοιπὸν τὸ πάσχα ἐπέρασαν οἱ Ἰουδαῖοι:

Ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν ὄξος· ὄξος αὐτῷ προσέφερον ὡς ἐμπαρίζοντες αὐτῷ, ὁ δὲ οὐκ ἠθέλησεν· ἕτερος δὲ εὐαγγελιστής φησιν, ὅτι γευσάμενος οὐκ ἤθελε πιεῖν. ἦν δὲ πεπλήρωται ἡ προφητεία [illegible] χολήν· ἔδωκαν εἰς τὸ βρῶμά μου χολήν· καὶ εἰς τὴν δίψαν μου ἐπότισάν με ὄξος· πλὴν οὐδὲ οὕτως· οὐδὲ ἐκεῖνοι [illegible] τὴν [illegible] μὴ πιεῖν, ἀλλὰ μόνον γεύσασθαι. ἰστέον δὲ ὅτι οὐδὲ [illegible] ὄξος μετὰ χολῆς προσενεχθῆναι [illegible] ἐψεύσατο· οὔτε Μάρκος [illegible] χάριν [illegible] ἐσμυρνισμένον οἶνον προσενεχθῆναι· οὔτε [illegible] ὄξος· ὁ μὲν γὰρ πρὸ τοῦ σταυροῦ [illegible] πιεῖν· ὁ δὲ ἐν τῷ σταυρῷ [illegible] οὐ [illegible] λέγοντες καὶ τὸ [illegible] καὶ τὸ γεύσασθαι [illegible] ἀποδοῦναι καὶ μὴ γεύσασθαι τὴν ἀρχήν· τὸν γὰρ οἶνον [illegible] χολῆς ἔφη Ματθαῖος γευσάμενος μὴ θελῆσαι πιεῖν· μὴ γεύσασθαι δὲ τὴν ἀρχὴν ἐσμυρνισμένον οἶνον ὁ Μάρκος. Ἰωάννης δέ, ὄξος καὶ χολὴν [illegible] ἔφη· οὐδὲν [illegible] πολλῶν γὰρ γινομένων κατ' αὐτόν· [illegible] τοσαύτη [illegible] ὁ μὲν τοῦτο προσέφερεν· ὁ δὲ ἐκεῖνο· ὁ δὲ ἄλλο· πολλὰ δὲ καὶ παρεῖται· ἀλλ' οὐδὲ [illegible] ὅτι γευσάμενος [illegible] δείκνυσιν [illegible] οὐδὲν γὰρ [illegible] τὸ [illegible] γεύσασθαι [illegible] πιεῖν· [illegible] εἰρήκασιν. [illegible] αὐτὰ γράφοντες:

Σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον· [illegible] καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ· καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ,

ἀντ'

ξθ

ξθ

π τ σταυρῶ

ἐν ἀγκάλαις καὶ τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ ἐπιθείς· ὁ δὲ καὶ χαιρόμενος
[illegible] ἐπὶ τοῦ βαστάζειν· ὁ [illegible] λόγῳ καὶ ἀξίᾳ·
[illegible] διὰ [illegible]· ἣν λαβὼν ἀφῆκεν
ὁ Χ(ριστὸ)ς, αὐτὸς μὲν οὐκ ἐλάλησεν· ἐποίησε δὲ ἰσχυρῶν· [illegible]
τῆς πρὸ τοῦ [illegible] ἀσθενεστέρων· ἀντὶ δὲ [illegible] Κ(ύριο)ς δὲ ἡμῶν σκῆπτρον
[illegible] λέγεται· καὶ [illegible] τοῦ σ(ταυ)ροῦ [illegible]
αὐτοῦ βαστάζοντες αὐτόν· οἱ ἐν [illegible] ἐκκλησίᾳ
κόσμον μὲν δουλεύοντες, καὶ [illegible] καταλιμπάνοντες·

ὥρ ε'

Ἐξερχόμενοι δέ, εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον· κατὰ μὲν τοὺς
τρεῖς, Σίμωνα ἠγγάρευσαν ἀναφέρειν τοῦ Ἰ(ησο)ῦ τὸν σ(ταυ)ρόν·
κατὰ δὲ Ἰω(άννην), ἑαυτῷ βαστάζων ἑαυτόν· [illegible]
κατὰ τὸ ῥητὸν ἀμφότερα ζητήσεις· καὶ τί πρότερον, πότερον
τὸ [illegible] τοῦ βαστάζειν τὸν σ(ταυ)ρὸν Ἰ(ησο)ῦ ἔχομεν, ἢ Σίμωνα· ἅμα
γὰρ [illegible] βαστάσαντος τὸν σ(ταυ)ρόν· οὕτως πρῶτον
ἔσωθεν ἐβάστασεν αὐτόν· ἐπὶ δὲ τῆς ὁδοῦ, ἐπετέθη καὶ μετ' αὐτὸν
βαστάσαι Σίμωνι· οὐ συντυχὼν καὶ μὲν ἀπ' ἀγροῦ ἐλθόντι· προσ-
αγγαρευθέντα δὲ ὑπὸ τοῦ θ(εο)ῦ, διακονῆσαι τῷ σ(ταυ)ρῷ Ἰ(ησο)ῦ· ἐπεὶ ὅλως
κόσμος [illegible] τοιοῖσδε· καὶ οἱ φίλοι κόσμου· ἔστι δὲ
Κυρήνη τῆς Πενταπόλεως ἐστί, πρὸς τῇ Λιβύῃ [illegible]
[illegible] τὸν σ(ταυ)ρόν· καὶ [illegible]
[illegible], ὅτι [illegible]:

Καὶ ἐξελθόντες οἱ στρατιῶται εἰς τόπον λεγόμενον
Γολγοθᾶ· ὅ ἐστι λεγόμενον κρανίου τόπος, ἔδωκαν αὐτῷ
πιεῖν ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος, οὐκ ἤ-
θελε πιεῖν:–

ὥρ ϛ'

Περὶ τοῦ κρανίου τόπου, ἦλθεν εἰς ἐμέ· ὅτι Ἑβραῖοι παραδιδό-
ασι τὸ σῶμα τοῦ Ἀδὰμ ἐκεῖ τεθάφθαι· καὶ ἐπειδὴ ἐν τῷ Ἀδὰμ
πάντες ἀποθνήσκομεν· ἀνάγκη μέν, ὁ Ἀδάμ· ἐν Χ(ριστ)ῷ δὲ
πάντες ζωοποιηθήσονται:–

+ Σταυροῦται ὁ Κ(ύριο)ς ἐκ τῆς ὥρας κατὰ τὸ ἀγγελικὸν κήρυ-
γμα· καὶ κρέμαται [illegible] ὁ ποιήσας [illegible]
καὶ τὴν γῆν τῇ ἰδίᾳ δυνάμει ἐπ' οὐδενὸς κρεμάσας·
ἐκπετάζει τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ ξύλου· ἵνα τὰς μὲν ἀνθ(ρώπ)ων
κεκμηκυίας δυνάμεις καταρτίσῃ διὰ τῆς [illegible]
[illegible]· συνανατρίψῃ δὲ τὰ τοῦ κοσμοκράτορα [illegible]

6

198

θεῖα θέσ, καταβῆναι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ· περιφρονῶν ζωὴν ἐστὶ θ(εο)ῦ καὶ [illegible]
ὑπόσχηται· καὶ ἁμαρτ[illegible] παρ' αὐτῶν ἡ ἐλπίς:

Εἰ βασιλεὺς Ἰ(σρα)ὴλ ἐστί· οὐκ ἐπειδὴ δὲ οὐ κατέβη ἀπὸ τοῦ σταυροῦ· τ̄ε αὐ
λεκτέον ὅτι οὐκ ἔστιν υἱὸς θ(εο)ῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ σταυρωθεὶς καὶ ἀ-
ποθανὼν ὡς ἄνθρωπος, ὡς θ(εὸ)ς ἐξανέστη νεκρώσας τὸν θάνατον.
Ἀνάξιον δὲ βασιλέως, τὸ πείθεσθαι παραγγέλμασι τῶν τυχόν-
των παρὰ τὸν ὀρθὸν λόγον· διὸ οὐ καταβαίνει ἀπὸ τοῦ σταυροῦ·
ἀλλὰ σταυροῦται καὶ θάπτεται· ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων
κυριεύσῃ ὡς μεμάθηκας· Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ λῃ-
σταί· πλὴν ἀρχῇ μέν, ἕως μέν τινος ὠνείδιζον αὐτὸν οἱ δύο·
ὕστερον δέ, ὁ εἷς σωφρονήσας, ἐπεράπισε τὸν ἕτερον· ἄκουε δὲ ὅτι
καὶ ὁ εὐγνωμονήσας, Ἰουδαῖος ἦν· διὸ καὶ ἀλλ[illegible]
παρ' αὐτὴν ἐγίγνωσκε τὴν αὐτοῦ βασιλείαν· ἢ [illegible], μνήσθητί μου
ἐν τῇ βασιλείᾳ σου:- Τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λῃσταί. ἑωθ(?) θεο ζ ā

Κατεχρήσατο οἱ [illegible] τὸν Ματθαῖον, τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ,
ἀντὶ τοῦ ἑνικοῦ· ἔθος γὰρ πολλάκις ἡμῖν καὶ τοῖς πολλοῖς
ἐπὶ [illegible] τιθέναι πρόσωπον· καὶ ἑνὶ, πολλά· εἰκὸς δὲ αὐτὸν
τὸν λῃστὴν τὸν [illegible], καὶ Ἰουδαῖον εἶναι· καὶ δι' αὐτοῦ τὸ
[illegible] αἴτιος ἐστὶ [illegible] εἴπωμεν οἱ προφῆται· ἐκ τῶν
λεγομένων τε καὶ ὁρωμένων:-

Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἕως
ὥρας ἐννάτης· περὶ δὲ τὴν ἐννάτην ὥραν, ἀνεβόησεν ὁ Ἰ(ησοῦ)ς
φωνῇ μεγάλῃ λέγων· ἠλεὶ ἠλεὶ λιμὰ σαβαχθανί· τουτέστι θεέ μου
θεέ μου· ἵνα τί με ἐγκατέλιπες· τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἑστώτων,
ἀκούσαντες ἔλεγον· ὅτι ἠλίαν φωνεῖ οὗτος· καὶ εὐθέως δραμὼν
εἷς ἐξ αὐτῶν· λαβὼν σπόγγον· πλήσας τε ὄξους· καὶ περιθεὶς
καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν· οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον· ἄφες ἴδωμεν
εἰ ἔρχεται ἠλίας, σώσων αὐτόν· ὁ δὲ Ἰ(ησοῦ)ς πάλιν κράξας φωνῇ
μεγάλῃ, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα:-

Περὶ ταύτης τῆς ἐκλείψεως προεφήτευσε Ζαχαρίας οὕτως· ἐν τέλ
ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· οὐκ ἔσται φῶς· καὶ ψῦχος καὶ πάγος· ἔσται μίαν
ἡμέραν· καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη, γνωστὴ τῷ Κ(υρί)ῳ· καὶ οὐχ ἡμέρα
καὶ οὐ νύξ· καὶ πρὸς ἑσπέραν ἔσται φῶς· [illegible] δὲ τὸ σκότος, τὸ
σκοτίζεσθαι τοὺς ἐπιβαλόντας χεῖρας τῷ φωτί· ὡς γὰρ Αἰ-
γυπτίοις σκότος, καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰ(σρα)ὴλ φῶς, οὕτω καὶ νῦν· τῇ

τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην· οὗτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λῃσταί· εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων· οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτόν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγοντες· οὐά, ὁ καταλύων τὸν ναόν· καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν αὐτόν, σῶσον σεαυτόν· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες, μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων ἔλεγον· ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι, εἰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστί, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ καὶ πιστεύσομεν ἐπ' αὐτόν· πέποιθεν ἐπὶ τὸν θεόν, ῥυσάσθω αὐτόν, εἰ θέλει αὐτόν· εἶπε γάρ, ὅτι θεοῦ εἰμι υἱός· τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λῃσταὶ οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ, ὠνείδιζον αὐτόν:—

ἑρμ Πολλῶν δὲ ὄντων θανάτου τρόπων, σταυροῦται ὁ Χριστὸς· ἵν' ἐκδύσῃ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας θριαμβεύσας ἐν ξύλῳ· καὶ συνεκταθῇ τῷ σχήματι· καὶ δηλῶν ὡς τὸ κενὸν θῆμα αὐτῶν μέχρι τοσούτου· [illegible] Ἀποσταυροῦμεν· ἔλεγε γὰρ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους πρὸ τοῦ πάθους· καὶ [illegible] ὑψωθῶ· καὶ τὸ ἐκ τῆς γῆς ἐὰν ἀνέλθω, πάντας ἑλκύσω πρὸς ἐμαυτόν:—

ἑρμ Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· ὡς ἀπεχθοῦς δὲ καὶ μηδὲν ἔχοντος, διαμερίζονται τὰ ἱμάτια οἱ σταυρώσαντες· καὶ ἐκδιδύσκεται [illegible] ἵνα ἡμᾶς ἐκ τῶν δερματίνων χιτώνων ἐκδύσας, ἀντὶ τούτων Χριστὸν ἐνδύσασθαι. ἀναφέροντες δὲ μᾶλλον ἢ τοι ἐμπαίζοντες, ἔγραψαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· τοῦτο δὲ ἐποίησαν, ἵνα ὡς ἀλαζόνα αὐτὸν σχῶσι, τὸν ἐπίθεμενον τυραννίδι· ἐπὶ διαβολῇ δὲ αὐτοῦ, σταυροῦσι καὶ δύο λῃστάς· ἐφ' ἑκατέρου μέρους αὐτοῦ ὡς ἐνόμιζον· τὸ δ' ἀληθές, σύμβολον ἦν τῶν δύο λαῶν ἡμῶν τε τῶν ἐξ ἐθνῶν, καὶ ἐκείνων τῶν ἐκ περιτομῆς· ἀμφότεροι δὲ ἦμεν ἄνομοι· ἡμεῖς μέν, τὸν φυσικὸν παραβαίνοντες νόμον· Ἰουδαῖοι δὲ καὶ τοῦ φυσικοῦ, καὶ τὸν γραπτόν:—

ἑρμ Ὁμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς· [illegible] αὐτοὶ ἐλέγοντο οἱ γραμματεῖς καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων· θέλοντες σβέσαι τὴν αὐτοῦ δόξαν· τοῦτο δὲ ἐποίουν διὰ Χριστοῦ· ἵνα ἐξερ-

κε μνήσθητι τοῦ γράψαντος τὴν βίβλον ταύτην

καὶ διὰ τὸ σῆμα τοῦ μέλλοντος λαμβάνειν τοῖς μὴ ἀναφέρουσι· δι᾿ αὐ-
τοῦ τοῦτο γὰρ ἐκκαλύπτεται ταύτης τῆς ἐρημίας τοῦτο γίνεσθαι,
ὅτι κόρον εἴληφαν τῶν ἐγκλημάτων· καὶ τοῦτον ταῖς ἐφθέγ-
ξαντο πρὸς σῶσαι ἠθέλησαν: Περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν.
Ταύτην τὴν κραυγὴν ὁ ἀπόστολος, ἰσχυρὰν κραυγὴν ἀπεκά-
λεσε· μεθ᾿ ἧς ἱκετεύσας, ἐδάκρυσεν ὑπὲρ ἡμῶν Χριστὸς τοῖς
δάκρυσι· καθάπερ καὶ τὴν φωνήν· ἰσχυρὰ γὰρ ὡς ἀληθῶς
ἡ ἰσχύσασα διὰ τὸ σοῦ τοῦ Χριστοῦ μου πρὸς ἡμᾶς κλῖναι τὴν
ἀκοὴν τοῦ πατρός· ἣν ἀπέστρεψεν ἡ παράβασις τοῦ Ἀ-
δάμ· ὥσπερ γὰρ ἔμελλεν ἰσχυρᾶς κραυγῆς χρῄζειν ὁ ὑπὲρ
ἡμῶν τοῦ θεοῦ ἡμῶν ὁ υἱός, τελώνου καὶ πόρνης στεναζόντων
ἡ συγχώρησις καὶ ἀκούσεται· ἐν τῷ εὐθύνεσθαι πάλιν ἡ σμικρότης
τοῦ ἀμέτρου πράγματος· σφραγίζεται γὰρ τὸ πρῶτον ὁ ψε-
τὸ ζωοποιὸν σῶμα τοῦ Χριστοῦ· καὶ γὰρ τὸ παλαιὸν ἐμάνθη.
ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη Χριστὸς κατὰ τὸν διδάσκαλον Παῦλον·
τοῦ τοιούτου τελειουμένου· λοιπὸν τὸ κατὰ νόμον ἐκ-
λείπει τὸ πάσχα ὑπὸ τὸν θεὸν τὸν ναὸν τοῦ δαίμονος· τοῦ δὲ
ἀποστόλου τοῦ ἀμνοῦ ὑπὸ γῆν τεθαμμένου· ὁ γὰρ μόσχος ὁ μαν-
θάνει πρότερον τῆς αὐτοῦ σφαζόμενον ὑπὸ τοῦ στρατιώτου·
τῇ λόγχῃ εἰς τὴν πλευρὰν ἐλάχησεν· εὐθύς τε ἐξῆλθεν
παντελῶς· ὁ δέ γε θεολόγος Ἰωάννης τοῦτον ἐφ᾿ ἧς τῇ λόγχῃ
μυστήρια κατὰ τὸ τελειωθῆναι, οὐ μὴν πρὸ τοῦ εἰρηκέναι· ἀμφό-
τερα οἶδεν, τὸ αἷμα τὸ ἐμήνυσεν· ὁ μὲν γὰρ Ματθαῖος ὡς
παλαιὰ τὰ κατὰ τὸν λόγον ποιούμενος· τὸ προσέτι τῆς ἀναγραφῆς ἑαυ-
τῶν μνημόνευσε. καὶ τῆς σφαγῆς τὸν κατὰ τὸν θάνατον, ἀναμίξ
τὴν γραφὴν ἐποίησεν· ὁ δὲ θεολόγος Ἰωάννης, τὴν τοῦ τοῦ
ἀκριβῶς τὴν συνήθειαν ἐμήνυσε· καὶ μετὰ τὸν θάνατον, τὴν
σφαγὴν ὑποδέξασθαι τὸ σῶμα. Ἠλὶ ἠλί:
Ἑβραΐδι διαλέκτῳ, ἵνα τὸ προφητικὸν ὑποδείξῃ.
ὅτι ἐξ αὐτῶν μάλιστα ἐστὶν ἡ παλαιὰ γραφή· καὶ ὅτι τιμᾷ τὸν πα-
τέρα καὶ ὅτι οὐκ ἔστιν ἀντίθεος· οὐχ ὡς ἀσθενὴς δὲ ἢ διὰ
τῆς [illegible] κυρίας· εἶπε τοῦτο· ἀλλ᾿ ὅτι [illegible] Κύριος
[illegible], ἐκ προσώπου τῆς ἀνθρωπότητος· καὶ [illegible]
ἡμῶν, τὴν ἀνωτέρω ἔχων· οὐ γὰρ ἂν [illegible] Χριστὸς [illegible]
τὸ ῥῆμα· ὡς [illegible] λελαλημένου τοῦ [illegible].

μετ᾽ ἐλέγχων φησί· ποιοῦσι δὲ ἰουδαϊκῶς· διὰ τὸ περὶ αὐτὸν ἀφρόνως.
φαντασθῆναι περὶ αὐτοῦ· [illegible] χριστοῦ· [illegible] ἡλίου [illegible].
Καὶ ὅτι οὐκ ἔκλειψις ἡμέρας γεγένηται ὁ ἀήρ· καὶ ἤκουσε τὸν
λόγον τὸν [illegible] ἐσφάλησαν· τάχα δι᾽ αὐτοῦ τούτου ὁ [illegible] σωτηρίας
λόγον [illegible] παρέχων, [illegible] ἐκτείνεσθαι [illegible]:

Τοῦτο ἐστὶ τὸ σημεῖον ὅπερ ἔμπροσθεν αἰτοῦσιν ὑπέσχετο
δώσειν λέγων· γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπι-
ζητεῖ· καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ· εἰ μὴ τὸ σημεῖον ἰωνᾶ.
Καὶ ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου· τότε γνώσεσθε ὅτι
ἐγώ εἰμι. καὶ γὰρ πολλῷ θαυμαστότερον ἦν τοῦ σταυ-
ρουμένου προσηλωμένου ταῦτα γενέσθαι· ἢ καταβαίνοντος αὐτοῦ τοῦ σ(ταυροῦ).
Οὐ ταῦτα δὲ μόνον τὸ παράδοξον· ἀλλ᾽ ὅτι καὶ ἐξ οὐρανοῦ γέ-
γονεν· ὅπερ ἐζήτουν καὶ ἐπὶ πάσης τῆς οἰκουμένης·
ὅπερ οὐδέπω πρότερον συνέβη· ἀλλ᾽ ἐν αἰγύπτῳ μόνον, ὅτε
καὶ τὸ πάσχα ἐτελεῖτο· καὶ γὰρ ἐκεῖνα, τούτων τύπος ἦν.
Καὶ πῶς ὁ σκότος γίνεται· ἵνα γὰρ μὴ εἴπωσιν ἔκλειψιν
εἶναι τὸ γεγενημένον, διὰ τοῦτο τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ
γίνεται· ὅτε ἔκλειψιν ἀμήχανον· ἐν μέσῃ δὲ ἡ-
μέρᾳ, ἵνα πάντες οἱ τὴν γῆν οἰκοῦντες μάθωσιν, ὅτι πανταχοῦ
τῆς οἰκουμένης [illegible]· καὶ φλέγων δέ τις περὶ
ἑλλήνων φιλόσοφος, μέμνηται τούτου τοῦ σκότους·
ὡς παραδόξως γεγονότος ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ
τῆς σελήνης, ὅτε οὐ πέφυκεν ἔκλειψις γίνεσθαι· ὅτε
ἀπέχει πολὺ τοῦ ἡλίου διαστήματι· ὅσον ἀπὸ ἀρχῆς τοῦ
οὐρανοῦ ἕως τέλους· τότε γὰρ γίνονται ἐκλείψεις· ὅταν
πλησιάσωσιν ἀλλήλοις οἱ δύο οὗτοι φωστῆρες· γίνεται
γὰρ ἡλίου ἔκλειψις συνόδου, ὑποδραμούσης αὐτὸν σε-
λήνης· οὐ πανσελήνου ὅτε διάμετρος ἐστὶ τῆς σελήνης.
τοῦτο δὲ γέγονεν ὡς πενθούσης τῆς κτίσεως ἐπὶ τῷ γε-
γονότι· καὶ διὰ τούτου δηλούσης· ὅτι τῆς παροινίας
πάντες πειραθεῖσιν οἱ ἐξ ἰουδαίων, ἐσκοτίσθη αὐτῶν ὁ νοῦς.
Καὶ ἀπέστρεψεν ἀπ᾽ αὐτῶν [illegible] τὸ ἐκλείπειν ὁ ἥλιος· ἢ τὸ
γὰρ αὐτὸν ἐμόλυνον τοῦτο πεποιηκέναι, ἐσκοτίσθαι
καὶ φονευθῆναι· ἢ ὅτι οὐ καὶ τὸν ἄλλον τὸν ὑπέρ, καὶ κατὰ τούτου
ἔδει καταπαύσαι· ὀργιζόμενος γὰρ ἦν τὸ σκότος ἐκεῖνο·

πνεῦμά μου. ἀρχὴ γέγονε τῆς τῶν ψυχῶν [illegible] [illegible]σεως. καὶ δηλοῖ ὅτι αἱ τῶν δικαίων ψυχαί, οὐκέτι ἐς ᾅδου κατακλείονται. ἀλλὰ παρὰ τῷ θεῷ εἰσὶν ὅσαι δηλαδὴ ἀκολουθοῦσι Χριστῷ. τοῦτο γὰρ μόνος ὡς ἐν ἀπαρχῇ ἐν τῷ Χριστῷ. ὅπερ ἐμφαίνει Στέφανος ἀπὸ [illegible]. Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ δέξαι τὸ πνεῦμά μου. Καὶ ὁ Παῦλος κρεῖσσον τὸ ἀναλῦσαι λέγων καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι. [illegible] δὲ [illegible] [illegible] μέλλω. τὸ παρατίθεσθαι τὴν ἀποθνήσκοντα ἕκαστον. πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. καὶ [illegible] ἦν ἡ χώρησις καὶ ἡ κατοχὴ τῶν ψυχῶν. καὶ ταύτην τὴν κατοχὴν ἀπορράξας, ὁ κύριος εἰς τὰ ἄνω μετέστησε δι' ἑαυτοῦ:

Παρέδωκε τὸ πνεῦμα. καθὼς ἔφη· τίθημι τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ τῶν παραδοθέντων καὶ ἀφεθέντων: Λουκᾶς φησὶν εἰς χεῖράς σου παρατίθημι τὸ πνεῦμά μου. ὁ δὴ καὶ ἀκοῦσαι τοῖς παροῦσιν ἀναγκαῖον ἦν. τὴν ἔξοδον τῆς ψυχῆς [illegible] [illegible]. ἐδήλου γὰρ τό, παραθήσομαι, ὅτι πάλιν λήψομαι αὐτήν:

Καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω. καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη. καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν. καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθη. καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν. καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν. ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γενόμενα ἐφοβήθησαν σφόδρα λέγοντες· ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος. ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι. αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ. ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνή. καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ μήτηρ. καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου:

Ἐπειδὴ [illegible] τῶν Ἰουδαίων διατειχίσματος τὸ μεσότοιχον δηλονότι [illegible], καὶ αὐτὴ τῶν [illegible] ἡ φύσις [illegible] [illegible] ὁρᾶν τὸν ἑαυτῆς δεσπότην. καὶ τὸ μὲν καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη ἄνωθεν ἕως κάτω. ὁ ἥλιος δὲ, [illegible] ἀκτῖνας συνέστειλε. καὶ σκότος ἐποίησεν ἀπὸ ἕκτης ὥρας. ἕως ἐνάτης. ἐσχίζοντο δὲ καὶ αἱ πέτραι. [illegible] δὲ καὶ [illegible] τὸν τῆς [illegible] κύκλον. [illegible] τῶν αἰσθήσεων.

ὑπὲρ
ἡμῶν

οὐδέποτε γὰρ ὁ υἱὸς ἀπεμερίσθη αὐτοῦ τοῦ πρς· ἀλλ' ὥσπερ ἦν
ἡνωμένος ἐλέγετο παρ' αὐτοῦ τοῦ πρς, ὁ σρ· καὶ ἦν ἐν τῷ ἡνῶσθαι τὸ σῶμα μένων·
ἐν τῷ παρ' αὐτὸν καιρῷ τοῦ θανάτου· ἣν δὲ τὸ σῶμα [illegible] ὀρθὸν
περὶ τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς· ἡνωμένην δεῖ πεῖν ὁ σρ· ἵνα καὶ οὕτως δείξῃ
καὶ φαντάσματι· ἀλλ' ὄντως ἀληθείᾳ. τῇ παρ' ἡμᾶς ὁμοιώσει
συνῆφθαι αὐτῷ, ὁ λαοῦ δέ. καὶ ἵνα κατορθώσῃ τῇ ἡμετέρα τοῦ ἀνθρώπου
φύσει· τὸ μὴ ἐν ἀπορρησίας λέγειν πρὸς τὸν θν· ἵνα τί με ἐγκατέλι-
πες· ὁμοίως γὰρ τοῖς καθαροῖς καὶ ἀναμαρτήτοις ὁ κς, ἐστὶν ἀδεὲς τὸ
τοιοῦτον [illegible]· ὁ πρ πάλιν οἰκονομικῶς ὑπῆρξατο αὐτὸ χῦ· ὡς
ἀνδρείαν καὶ πεποίηκε· μηδὲ ἔχοντος δόλον ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ·
λέγων δὲ θεέ μου πρὸς τὸν πρα· ὅ γε μονογενὴς λέγει τὸ πλῆ-
θος [illegible] παρέσχον ταῦτα, οὐδὲν ὑπομένει ἁπλῶς παρ' αὐτῷ
οἰκείαν θεότητα καὶ δόξαν· θεὸς ὢν φύσει· τοῦ γὰρ ἐν μορφῇ ὄντος αὐτοῦ,
σκέπασμα καθ' ὑπόφασιν τοῦ ξύλου περιπλεκομένου, αὐτὸς ἐστὶν
ὁ υἱὸς θῦ ὁ ἀπαθὴς ἡμᾶς ἐν τοῖς παθοῦσιν, ὁ ἡνωμένος ἡμῶν. ἐ-
τερ πρ καὶ ἡμᾶς ὁ λόγος καλοῦμεν τὸν θν πρα, οὐ παρ' αὐτοῦ
ἀπαιτοῦμεν τὸ εἶναι ἀεὶ φύσει καὶ κτίσματα τοῦ θεοῦ. εἰ καὶ κατὰ
χάριν ἡμᾶς ὁ θς. ὡς υἱὸς ὅτι τοῦ ἀνήγαγε διὰ τῆς ἐσχάτης [illegible]· καὶ τοῦ
τοῦ αἵματος αὐτοῦ καὶ σαρκὸς κοινωνίαν. καὶ τῆς διὰ [illegible]
τοῦ ἁγίου πνς μεταλήψει ἀξίωσιν:

ὡριγ Τὸ ἠλὶ ἠλὶ λιμὰ σαβαχθανί· ζητεῖ πότερον ὁμολογητικόν
ἐστι τοῦτο, ἢ ἀπορητικόν· ἢ ἐρωτηματικόν· καὶ εἰ μὲν ἐρωτηματικόν,
ζητεῖ τὴν ἐγκατάλειψιν· εἰ δὲ μή, ὁ λόγος ὑπὲρ ἡμῶν ἡ φωνή·

ἀπ Ὁ δὲ ἰς πάλιν κράξας· διὰ τοῦ τὸ κράξαι φωνῇ μεγάλῃ παρέ-
δωκε τὸ πνεῦμα, ἵνα γνῶμεν ὅτι ὅτε θέλει κατ' ἐξουσίαν ἀφί-
ησι τὴν ψυχήν· ἡ δὲ φωνή, ἐστὶν αὕτη. πάτερ εἰς χεῖράς σου παρα-
τίθημι τὸ πνεῦμά μου· διὸ οὐ παρέδωκε· ὁ [illegible] εὐαγγελιστής.
ἀλλ' ἐκεῖνο ὅτι ἀφῆκε τὸ πνεῦμα· τοῦτο γὰρ σημαίνει τό, παρατί-
θημι· πάλιν καὶ ἐν τούτῳ ἡμῖν ὁ σρ κατορθώσεν ὡς τελείων
[illegible] ἐξουσίας [illegible] τυγχάνων· καὶ ὡς [illegible]
χεῖρας ἀφιέναι· καὶ μὴ [illegible] ἐν τοῖς τοῦ ᾅδου μυχοῖς· καὶ
[illegible] μεγάλῃ χρώμενος μετὰ παρρησίας πρὸς τὸν θν φωνῇ.
ἀφιέναι δὲ ζωτικὸν πνεῦμα [illegible]· ἵνα τὸ πνεῦμα ἡμῶν [illegible]
πρὸς τὸν θν· ὃς ἐ[illegible] αὐτό. εἰπὲ [illegible] τῆς ψυχῆς [illegible]
περὶ κόσμου [illegible]· τὸ δὲ ὡς χεῖράς σου παρατίθημι τὸ

ἢ καὶ ὡς ἐπὶ τοῦ θανάτου καὶ πενθοῦν· ὥσπερ οἱ σχίζονται
οἱ λυπούμενοι τὰς ἐσθῆτας· ἔοικε δὲ τοῦτο, οὐκ ἔτι μενεῖν ἅγιον
τὸν ναόν· οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὅτε παρεδίδου κἂν αὐτοὺς τοῖς
[illegible] λευιτικοῖς· ἀλλ' ἀναξίους αὐτοὺς ἀποφαίνων τῶν ἐκεῖ ἁγι-
[illegible]· καὶ τὰ στοιχεῖα δὲ φρίττοντα τὸ γινόμενον· [illegible]
καὶ τὴν ἐπὶ τοῖς Ἰουδαίοις ὀργὴν ἐνεδείκνυντο· δεικνῦσι
δὲ διὰ τούτων· ὅτι καὶ οὐρανοῦ καὶ γῆς κ(ύριο)ς ἦν καὶ δημιουργός·
ἀλλ' ὥστε δὲ ἐσείσθη ἡ γῆ· [illegible]
ἐπεὶ τὸ ἱερεῖον τῆς οἰκουμένης ἐσφάγη· αἱ δὲ πέτραι ἐσχίσθησαν· ση-
μεῖον οὖν τοῦτο τὴν λιθίνην καρδίαν τῶν ἐθνῶν· ἀνοιχθῆναι
πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ εὐαγγελικοῦ σπόρου· ὥστε ποιῆσαι
καρπὸν φιλοθέου πολιτείας· ἴσως δὲ καὶ πέτρα μὲν ὁ χ(ριστό)ς·
καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπόστολοι καὶ προφῆται πέτραι ὀνο-
μάζονται· οὕτω διανοίγονται· ἵνα [illegible] ἐν τοῖς [illegible] τῶν
λογίων τοῦ ἰ(ησο)ῦ [illegible] ἔθνη· [illegible]
[illegible] τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν· [illegible]
ἰ(ησο)ῦ χ(ριστο)ῦ· ἡ δὲ τῶν νεκρῶν ἔγερσις· τὴν ἐν τῷ ᾅδῃ τῶν ψυχῶν
ἐλευθερίαν ἐδήλου· [illegible] παραδείσῳ·
δεῖγμα δέ· καὶ τῆς καθόλου ἀναστάσεως ἦν· ἥτις πολλοῖς
ὤφθη· ἵνα μὴ δόξῃ φαντασία εἶναι· οὐ πρόωρον τοίνυν
[illegible] μόνοι ἐκεῖνοι τὸ τῆς ἀναστάσεως χάρισμα· ἀλλὰ
σημεῖον γέγονεν· ὅτι κατηργήθη ὁ θάνατος διὰ τοῦ θα-
νάτου τοῦ χ(ριστο)ῦ· ταφέντος γὰρ τοῦ τῆς ζωῆς σώματος,
τὰ σώματα τῶν ἁγίων ζωτικῆς ᾐσθάνθησαν δυνάμεως·
καὶ τῆς ψυχῆς τοῦ χ(ριστο)ῦ κατοικούσης εἰς ᾅδου, ἀπελύθησαν
αἱ ψυχαὶ τῶν ἁγίων· καὶ ἦλθον ἐν τοῖς ἰδίοις σώμασι καὶ
ἠγέρθησαν καὶ ὤφθησαν πολλοῖς· καὶ γὰρ ἔδει πάντως
[illegible] καταβῆναι εἰς ᾅδου, τὸν καταργοῦντα τὸν
θάνατον· ἀνοιγῆναι τοῦ ᾅδου τὰς πύλας· καὶ τοῦτο
γενέσθαι γνωστὸν ἅπασι· διὰ τῆς τῶν μνημείων ἀνοί-
ξεως· ὅτε τοίνυν ἀνέστη ἐξεγερθεὶς ἐκ τάφου ὁ χ(ριστό)ς, τότε καὶ
αὐτοὶ ἐξεγερθέντες τῶν τάφων, εἰσῆλθον ἐν τῇ πόλει· ὡς
[illegible] ἀπαρχομένου τῶν ἐγερθέντων τοῦ χ(ριστο)ῦ· διὸ
καὶ εἰσελθόντων [illegible] εἰς τὸν παράδεισον, ὥσπερ γε καὶ
τὸν λῃστήν·— Καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων

αὐτὸ δὲ ἐκεῖνο [illegible] ἐδικαίου τὴν· σεσίγηται μὲν
τὸ τοιοῦτον παρὰ τοῖς εὐαγγελισταῖς· ἀξιοχρέως γε μὴν
[illegible], ἐκ τῆς προφητείας :·

ἀμ π Τὸ ἐν τῷ ναῷ καταπέτασμα, ὃ [illegible] διαμεσιτεῦον ἐσωτάτω τοῦ οἴκου τὸ μεσαίτατον· [illegible] τῶν ἐσώτερα· καὶ ναὸς ἦν ὡς πρὸς τὸ τεθεᾶσθαι τῷ ἀρχιερεῖ τὴν ἐνδοτέραν σκηνήν· σχίζεται τοίνυν τοῦ ναοῦ τὸ καταπέτασμα· ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω· τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων ἀνακαλυπτομένου ὡς πρὸς ἤδη διὰ τοῦ θεοῦ· καὶ κατὰ τὴν τοῖς πιστεύουσιν ἀρχήν· τὴν ἄλλοις ποτὲ ἀθέατον σκηνήν· προκαταστάσης δὴ τῶν θείων μυστηρίων γνώσεως· οὐκ ἔτι τῇ [illegible] τοῦ νομικοῦ γράμματος [illegible] τῇ ἐν καταπετάσματι [illegible]· ἀλλ' ἐν [illegible], καὶ ἐν ὀλίγοις εἰρήκαμεν· ἀλλ' ἔσχε μὲν οὖν [illegible] ἡμέρας [illegible]· τὸν ἐπὶ σταυροῦ θάνατον ὑπομεμενηκότος Χριστοῦ, ἡ πάλαι [illegible] ἔτι τὸ καταπέτασμα· ἐκφαίνει γὰρ ὅτι τῆς [illegible] ἰδιώματα· [illegible] Χριστοῦ, [illegible] Ἰουδαίων· [illegible] κατὰ [illegible] τὸ ἀρχαῖον ἐκεῖνο [illegible] καταπέτασμα· [illegible] γράμματος ἀσάφειαν· καὶ [illegible] Χριστοῦ, τῆς ἀληθείας τὸ κάλλος· σχίζεται δὲ διόλου· [illegible] Κύριον ἔχει [illegible] μυστήριον κήρυγμα· ἀλλ' ὥσπερ δέ, ἔθος ἦν παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις [illegible] Κυρίου [illegible], τὴν ἐσθῆτα περιρρηγνύναι· τὸ τοῖς [illegible] διαρρηγνύντες [illegible]· τοῦτο τοίνυν [illegible] καὶ ὁ θεῖος οὗτος ὥσπερ ἐχρήσατο ναός· διαρρήξας ὡς ἱμάτιον τὸ ἴδιον καταπέτασμα· τοῦ [illegible] ἀποστενάξαντος· ἤτοι τοῦ [illegible]· [illegible] τοῦ [illegible] ναόν· ἤτοι ὡς [illegible] ναὸς· δηλονότι [illegible] θεία δύναμις [illegible]· ὡς ἀξίους ἀποφαίνουσα τοὺς Ἰουδαίους [illegible], χάριτος· ἢ ἵνα οἱ [illegible] ἐθνῶν [illegible]· [illegible] ἑτέραν· τὸ τοῦ γράμματος [illegible]·

ἐκλάμψειν ἐν ἐλπίσι μόνον· ἀλλὰ καὶ ὡς τὴν ἀληθῶς ἡμῶν καὶ ἐπουράνιον· ἔδει γὰρ τὸν πρωτότοκον ἐκ νεκρῶν, πρὸ πάντων εἰσελθεῖν ἐκεῖ· καὶ ὁδοποιῆσαι τοῖς συνελευσομένοις ἁγίοις·

Ὀψίας δὲ γενομένης, ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ ἀριμαθαίας, τοὔνομα ἰωσήφ· ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσε τῷ ἰῦ· οὗτος προσελθὼν τῷ πιλάτῳ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ ἰῦ· τότε ὁ πιλάτος, ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι τὸ σῶμα. Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ ἰωσήφ, ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρᾷ· Καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ· ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ· καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου, ἀπῆλθεν· ἦν δὲ ἐκεῖ μαρία ἡ μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου· Τῇ δὲ ἐπαύριον ἥτις ἐστὶ μετὰ τὴν παρασκευήν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι πρὸς πιλάτον λέγοντες· κε ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν· μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι· κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας· μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, κλέψωσιν αὐτόν· καὶ εἴπωσι τῷ λαῷ, ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν· καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη· χείρων τῆς πρώτης· ἔφη αὐτοῖς ὁ πιλάτος, ἔχετε κουστωδίαν· ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε. οἱ δὲ πορευθέντες, ἠσφαλίσαντο τὸν τάφον· σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας:

Ἰσ δὲ ἦν οὗτος ὁ ἰωσὴφ ὁ κρυπτόμενος πρότερον· νῦν δὲ μέγα ἀπετόλμησε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ χῦ· οὐκ ἄσημος ἦν· οὐδὲ τῶν λανθανόντων· ἀλλὰ τῆς βουλῆς ἦν, καὶ σφόδρα ἐπίσημος· ὅθεν μάλιστα τὴν ἀνδρείαν αὐτοῦ κατιδεῖν ἔνι· εἰς γὰρ θάνατον ἑαυτὸν ἐξέδωκε· τὴν πρὸς πάντας ἀπέχθειαν ἀναδεξάμενος· τῇ πρὸς τὸν ἰν εὐνοίᾳ· καὶ τολμήσας αἰτῆσαι τὸ σῶμα· καὶ μὴ πρότερον ἀποστάς, ἕως ἐπέτυχεν· οὐ λαβὼν δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ πολυτελῶς ἔθαψε· καὶ θεὶς ἐν μνημείῳ ἑαυτοῦ καινῷ· καὶ δείκνυσι τὸ φίλτρον καὶ τὴν ἀνδρείαν· ὡς καινὸν δὲ ἐτέθη μνημεῖον ὁ χς· ὥστε μηδὲ ὑποψίαν τινὰ δοῦναι· ὅτι ἕτερος ἀνθ' ἑτέρου ἀνέστη:

Καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ ἰωσήφ· τοῦ ζῆν τὸ ἐν τῷ μνημείῳ

ἁγίων ἠγέρθησαν· τὸ τῶν σωμάτων τῶν ἁγίων ἀνίστασθαι, ἐδήλου τὸν θάνατον τοῦ χυ ζωῆς αἴτιον γινόμενον· οὐ μὴν ἐμφανισθῆναι πρὸ τῆς ἐγέρσεως τοῦ κυ ἀναστῆναι. ἔδει γὰρ πρωτότοκον ἐκ νεκρῶν τὸν χν γενέσθαι τὴν ἀνάστασιν, καὶ τό τε τούτους μετὰ τὸ αὐτοῦ ἀναστῆναι ὀφθῆναι. δῆλον δέ, ὅτι καὶ τεθνήκασι πάλιν· συμφόρου χάριν ἀναστάντες. καὶ πάλιν ἀποθανόντες τῷ σώματι, πρὸς τοὺς οἰκείους ἀπεχώρησαν τόπους· τὴν κοινὴν καὶ ἐλπιζομένην ἀνάστασιν ἀναμένοντες. οὐ γὰρ ἔμελλε πρὸ τοῦ κοινοῦ τῶν νεκρῶν τῇ αἰωνίᾳ ζωῇ τινας ἐγερθῆναι· ἀλλ' οὕτως, ὡς πρότεροι οἱ λοιποί· περὶ τῶν ὧν τὸ λέγειν ἀνάγκη λέγων ὁ χς τοῖς μαθηταῖς, ἕως τὸν παράδεισον:

Τὸ δὲ οἴεσθαι τοὺς ἀναστάντας τότε μεμενηκέναι μέχρι καὶ τήμερον, οὐ συγχωρεῖ λέγων ὁ εὐαγγελιστής, ὅτι ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς· τὸ γὰρ ἐνεφανίσθησαν, φανερῶς δηλοῖ τὴν περὶ αὐτῶν εὐθὺς ἀφάνειαν. πρὸς ταῖς ἴσως ἐφάνησαν τῆς τοῦ σωτῆρος δυνάμεως· ἵνα δὲ μὴ νομισθῇ φαντασία τὸ γενόμενον, πολλοῖς ἐνεφανίσθησαν. καὶ ὁ κεντυρίων ἐδόξαζε· καὶ οἱ οὕτως ὀνειδίζοντες καὶ χλευάζοντες, ὑπὸ τῶν γενομένων μετεμελήθησαν. τινὲς δέ φασιν, ὅτι καὶ μαρτύριόν ἐστι τοῦ κεντυρίωνος τούτου ἀνδρισαμένου μετὰ ταῦτα ἐν τῇ πίστει. λέγει γὰρ ὁ Λουκᾶς τοὺς ὄχλους τοὺς παραγενομένους, τύπτοντας τὰ στήθη, ὑποστρέφειν. οὕτως οὐδὲ Ἰουδαῖοι ἔχαιρον καὶ ἐγαυρίων τῷ πάθει καὶ τῇ ἀδοξίᾳ τοῦ σρς, ἡ θεία ὑπόμνησις. ἀλλ' ἡ συνήθης τοῖς ἀνθρώποις λήθη, καὶ τὸ σχῆμα αὐτοῖς καὶ ἡ τῶν διδασκάλων ἀπάτη, παρήγαγε πολλούς:

Καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ. ἑτοίμως μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ σρς μου οἱ μὲν γὰρ ἠγέρθησαν τῶν ἁγίων τὰ σώματα οὐ πρὸς τὴν λέξιν ὑπονοητέον. καὶ οὕτως ἀποδοτέον μετὰ τὸ σχῆμα· καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεῴχθησαν. καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθη μετὰ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ· εἶθ' οὕτως ἐπάγειν τό, καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. ἀναγκαίως δὲ καὶ οἱ ἀναστάντες μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν· οὐ χρὴ ἐ-

μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ. ὡς δὲ ἐπορεύοντο ἀπαγγεῖλαι τοῖς μα-
θηταῖς αὐτοῦ· Καὶ ἰδοὺ ὁ ἰς̄ ἀπήντησεν αὐταῖς λέγων·
χαίρετε· αἱ δὲ προσελθοῦσαι, ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς
πόδας· καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ· τότε λέγει αὐταῖς
ὁ ἰς̄· μὴ φοβεῖσθε· ὑπάγετε ἀπαγγείλατε τοῖς ἀδελφοῖς
μου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν γαλιλαίαν· κἀκεῖ με ὄψονται·

† Ζητητέον ἂν μὲν κατὰ ματθαῖον ὀψὲ σαββάτων φασὶν ἐλθεῖν· Κατὰ ὄρθρον
βαθέα, κατὰ Μάρκον δὲ λίαν πρωΐ· ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου· ἰω̄ δὲ
πρωΐ ἔτι οὔσης σκοτίας, ἐληλυθέναι φασὶ τὰς γυναῖκας ἐπὶ
τὸ μνημεῖον. λεκτέον· ὀψὲ μὲν δὲ ἐλθεῖν αὐτάς, καὶ ὀψὲ σαββάτων·
Καὶ ὄρθρου βαθέος· ἀλλὰ καὶ λίαν πρωΐ· ἔτι σκοτίας οὔσης, ἐλη-
λυθέναι· οὐ γὰρ κωλύεται τὸ ἕτερον [illegible] τοῦ ἑτέρου· Καὶ τὸ
ἀνατείλαντος δὲ τοῦ ἡλίου, τὸ λίαν πρωΐ, οὐκ ἐναντίον· οὐ
γὰρ τὸ λαμπ ἡλίου μόνον· τὸν ἤδη [illegible] γεγενημένης· ἀλλὰ καὶ περὶ
τὴν ἑωσφανμένην· οὐκ ἀλλ' ἐμφαίνουσι μὲν [illegible] ἡλίου
ἀκτῖνας ἐγγιζούσης τῷ ὁρίζοντι· τὸ μὲν γὰρ ὀψὲ σαββάτων ἀπὸ
σαββάτων· καὶ ὄρθρου βαθέος· ταυτόν ἐστι· καὶ σημαίνει
τὸν καιρὸν τοῦ μεσονυκτίου· ὁμοίως καὶ τὸ ἔτι τῷ μνήματι λίαν
πρωΐ· καὶ τὸ σκοτίας ἔτι οὔσης, ταυτόν ἐστι· Καὶ
τὸν αὐτὸν σημαίνει καιρόν· τὸ μέσον δὲ· τοῦ ὄρθρου ἐντεῦθεν ὀρθρι-
νῶν ὁ γὰρ ἦν τῆς νυκτὸς [illegible] λεγόμενον καὶ ἑρμηνεύειν
Καὶ σημαίνειν τὸν [illegible] μεταβάσεως καιρόν, μεθ' ὃν ἡ ἡμέρα
ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ [illegible] συνισταμένων ἔρχεται· δηλοῖ δὲ
τὸ πλεῖστα ἡ μαγδαληνὴ ἦλθεν ἐπὶ τοῦ τάφου πλεῖστον
ἄλλων γυναικῶν καὶ αὐτὴ γέγραπται· πρῶτον μὲν γὰρ ἦλθε
Κατὰ τὸν ἰω̄· ὅτε ἤκουσε· μή μου ἅπτου· δεύτερον δὲ
ὅτε σὺν τῇ ἄλλῃ μαρίᾳ τὸ δεύτερον τὸ ματθαίῳ ἦλθε· καὶ συνεχώ-
ρησεν αὐταῖς· καὶ ἅπτεσθαι αὐτοῦ· τρίτον, τὸ κατὰ μάρκον·
Καὶ μετὰ ταῦτα, τὸ κατὰ λουκᾶν· ὡς μὴ δὲ μέν διαφωνεῖν
χώραν ἔχειν κατὰ ταῦτα τὰ τέσσαρα· τὸ ἐν διαφόροις τόποις
καὶ εἰς διάφορα πρόσωπα· διαφόρως ὀπτασίας καθ' ἕ-
καστον τῶν εὐαγγελιστῶν παρίστασθαι· οὐχ ὅτι δὲ μὴ ἐδύνατο
ἑαυτῷ ὁδοποιῆσαι ὁ σωτήρ, ἀποκυλίει ἄγγελος τὸν λίθον·
ἀλλ' ἵνα δοῖεν ἐγηγερμένον αὐτόν, παραλαμβάνει οἷον ὁδοποιεῖ αὐτῷ·

παθόν. ὁ γὰρ αὐτὸς ἐξῆλθεν κηρύσσων τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύ-
μασιν. εἰ γὰρ ὁ λόγος διὰ τοῦ σώματος ἐπορεύθη, οὐκ ἂν ἦν χρεία
τοῦ μνημείου. νῦν δὲ, αὐτὸς μὲν ἐπορεύθη. τὸ δὲ σῶμα
ἴσως τὸ φθεγξάμενον, ὅπερ ἔθετο ἐν τῷ μνημείῳ. καὶ δὲ δεικνὺς πῶς
ὅτι οὐ τὸ σῶμα ἦν ὁ λόγος· ἀλλὰ σῶμα ἦν τοῦ λόγου. καθὸ
γὰρ ὁ λόγος ἔδει σῶσαι τὸν ἄνθρωπον γενόμενος αὐτὸς
ὁ ἐκείνου σαρκοφόρος λόγος. ἵνα τὴν ἀνθρωπίνην μορφὴν ἰδιοποι-
ούμενος, καὶ γνωρίμως ἄνθρωπος. διὰ τοῦ τοιούτου ἐθαυμα-
τούργησέ τε καὶ ἔπαθε, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὴν ἰδία-
ν τῆς σαρκὸς ψυχὴν καλοῦμεν. πάρεστι καταπαῦσαι τὸ σῶμα πάλιν
τῆς ἀκηράτου θεότητος ἠλευθερωμένης διὰ τοῦ σώματος ἐκεῖσε
κατεχομένας ψυχάς. ὑπὸ τοῦ ἔχοντος τὸ κράτος τοῦ θα-
νάτου. τουτέστι τοῦ διαβόλου. πόρευσιν δὲ θεότητος ὅταν
λέγομεν, κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώποις σαφηνεῖν. πανταχοῦ γὰρ
θεός. καὶ πανταχοῦ μερικῶς αὐτοῦ. καὶ τὸ πανταχοῦ περιγράφεται.
ὅλος ἑαυτοῦ τόπος ὤν:·

+ Καταλύσας τὸ ἐν ἡμῖν ὅμοιον τοῦ θανάτου τῆς φύσεως αὐτοῦ ὁ μο-
νογενὴς αἰωνίως, πάλιν αὐτὸς ἐκ νεκρῶν ἀναστῆσαι σὺν
αὐτῷ. τοῦ γὰρ σώματος αὐτοῦ ἐγηγερμένου, αὐτὸς λέ-
γεται ἀνηγέρθαι:·

Ὀψὲ δὲ σαββάτων. τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτ(ων).
ἦλθε μαρία ἡ μαγδαληνή. καὶ ἡ ἄλλη μαρία, θεωρῆσαι
τὸν τάφον. καὶ ἰδοὺ σεισμὸς ἐγένετο μέγας. ἄγγελος γὰρ
κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ προσελθὼν, ἀπεκύλισε τὸν
λίθον ἀπὸ τῆς θύρας τοῦ μνημείου. καὶ ἐκάθητο ἐπάνω
αὐτοῦ. ἦν δὲ ἡ ἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπή. καὶ τὸ ἔνδυ-
μα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιών. ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ
ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγένοντο ὡσεὶ νεκροί. ἀ-
ποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος, εἶπε ταῖς γυναιξί. μὴ φοβεῖσθε
ὑμεῖς. οἶδα γὰρ ὅτι ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε. ἠ-
γέρθη καθὼς εἶπεν. δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔ-
κειτο ὁ κύριος. καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι, εἴπατε τοῖς μα-
θηταῖς αὐτοῦ. ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν. καὶ ἰδοὺ
προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν γαλιλαίαν. ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε.
ἰδοὺ εἶπον ὑμῖν. καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου

καὶ ὡς μὲν πεπωρωμένους τὴν καρδίαν, τυφλοὺς αὐτοὺς ἐκάλεσεν·
ὡς δὲ καὶ ἄλλους ἐπιχειροῦντας ἀγνοοῦντας τὴν ἀλήθειαν
διδάσκειν, ὁδηγοὺς εἶπε τυφλῶν· διὸ οὐ σημαίνει τούς τε δι-
δάσκοντας καὶ τοὺς διδασκομένους ἐν παντὶ κινδυνεύειν.
τοῦτο δὲ εἶπεν, ἀποσχέσθαι αὐτῶν μου λέγων· τοὺς πειθο-
μένους αὐτοῖς. ὡς μὲν γὰρ μὴ ἀκολουθοῦντες τῇ διανοίᾳ τῆς
ἀρχαίας ἐντολῆς, τυφλοί εἰσιν· ὡσαύτως καὶ οἱ πειθόμενοι αὐτοῖς,
ὡς ἀμαθεῖς τοῖς ἀμαθεστέροις ἐπιμάχοντες ὁδὸν ἃ μὴ δεῖ· διὰ
γὰρ τοῦ καθόλου διδάσκει. ὅτι κίνδυνος ἦν τὸ πείθεσθαι αὐτοῖς:—

Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπεν αὐτῷ· φράσον ἡμῖν τὴν
παραβολὴν ταύτην. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνε-
τοί ἐστε. οὔπω νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα, εἰς
τὴν κοιλίαν χωρεῖ· καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται, τὰ δὲ ἐκ-
πορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος, ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται.
κἀκεῖνα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον; ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται δια-
λογισμοὶ πονηροί· φόνοι· μοιχεῖαι· πορνεῖαι· κλοπαί·
ψευδομαρτυρίαι· βλασφημίαι· ταῦτά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν
ἄνθρωπον· τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶ φαγεῖν, οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον:— ταυ

Ἴσως οἱ μαθηταὶ ἐπειδὴ ἤκουσαν ὅτι ὁ νόμος ἐκέλευσε μὴ πάν-
τα ἀδεῶς ἐσθίειν, εἰκότως ἐρωτῶσι διὰ τοῦ Πέτρου· παρα-
βολὴν δέ, τὸν ἀσαφῆ λόγον ὀνομάζουσιν· ἀσαφὲς δὲ ἦν αὐτοῖς
πῶς οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον βρῶμα ἀκάθαρτον εἰς τὸ στόμα
χωροῦν. ἀσυνέτους δὲ αὐτοὺς ὁ κύριος ἔφη· περὶ τὸ σῶμα ἀσχολ-
ουμένους ὥσπερ οἱ Φαρισαῖοι. καὶ μὴ διανοουμένους ἐπὶ τὸν
ἔσω ἄνθρωπον. εἰ δέ τις εἴποι, εἰ οὖν πᾶν εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα
μὴ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἐχρῆν καὶ τοὺς μάρτυρας τῶν ἑλληνικῶν
θυσιῶν ἀπογεύεσθαι, λεκτέον πρὸς αὐτὸν ὅτι οὐ τοσοῦτον· βρώματ(ος)
μιανθεὶς οὐ μόνον εἰδόσιν· ἀλλ᾽ οὐ βλασφημίαν συμπεπλεγμ(ένην)
καὶ κοινοῦντος· ὅτι βρῶμα ὑπῆρχεν· ἀλλ᾽ ὅτι βλάσφημον καὶ
ἀνίερον. τὴν δὲ βλασφημίαν, ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεσθαι πρόδηλον:—

Ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοι. Ὡς ἐπὶ τοῦ σημαντέου ἐπιτιμᾷ καὶ αὐτοῖς·
καὶ σκανδαλισθεῖσιν ὡς πεπηρωμένου ὄντος τοῦ λόγου· πῶς
τὸ ἀσαφὲς ἐρωτῶσιν, ἐπιτιμᾷ· ἵνα τὴν περὶ βρωμάτων παρα-
λη [illegible]· διὸ καὶ ἀπὸ τῆς κοινῆς φύσεως, τὸν ἑαυτοῦ συνί-
στησι λόγον· φησὶ γὰρ ὅτι οὐ νοεῖτε, ὅτι πᾶν τὸ εἰς τὸ στόμα εἰσιόν,

λάθος τοῦ βιβλιοδέτου· ἀνήκει δὲ τὸ τετράδιον τοῦτο φυλ: 8. εἰς τὸ ΚΗ΄ κεφ: κατὰ τὸν
κώδικα τοῦτον – φυλλ. 115

[illegible] αὐτόν. [illegible] μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἦλθεν ὁ ἄγγελος διὰ τὰς γυναῖκας. Δι' αὐτὰς γὰρ καὶ τὸν λίθον ἐκύλισεν, ἵνα δείξῃ κενὸν καθαρὸν τὸν τάφον· καὶ εὐαγγελίσηται αὐταῖς τὴν ἀνάστασιν. Διὸ καὶ φαιδρὸν ἔδειξε τὸ σχῆμα. γίνεται δὲ σεισμὸς, ἵνα ἀναστῶσιν οἱ φύλακες. Διαφόρους τοίνυν εἶδον ὀπτασίας ἀγγέλων κατ' ἄλλον καὶ ἄλλον καιρὸν αἱ γυναῖκες. διὸ καὶ ἄλλα λέγουσιν αὐταῖς οἱ ἄγγελοι· καὶ οὐ διαφωνοῦσιν οἱ εὐαγγελισταί· ἀλλ' ἄλλο μὲν οὗτος ἱστορεῖ· ἄλλο δὲ ἄλλος. ὡς ἡμῖν ἐκ τούτων δῆλον· ὅτι πολλάκις ὀπτασίας εἶδον διαφόρων ἀγγέλων αἱ γυναῖκες:

ρ´

Τὸ ὀψὲ σαββάτων, τὸ βράδιον καὶ τὸ πόρρω τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος δηλοῖ· πληροῦται δὲ ἑβδομὰς ἑκάστη εἰς τὸ σάββατον [illegible]. οὐ γὰρ εἶπεν ὀψὲ σαββάτου. ἢ ἑσπέρας σαββάτου, ἵνα τὴν ἑσπέραν τῆς ἡμέρας ἐκείνης δηλώσῃ· ἀλλ' ὀψὲ σαββάτων, ἵνα τὸ βράδιον τῆς ἑβδομάδος καὶ πολὺ διεληλυθὸς ἐμφήνῃ. Διὸ καὶ ὥσπερ ἑρμηνεύων ἑαυτὸν ὁ Ματθαῖος, τῇ ἐπιφωσκούσῃ φησὶν, εἰς μίαν σαββάτων· ἀρχομένης φησὶν ἡ νὺξ [illegible], ὅτε ἤδη κατὰ τὸν καιρὸν τῶν ἀλεκτρυόνων ᾠδῆς· ἢ ὅτε τὸ φῶς τῆς μελλούσης ἡμέρας προσανακρούεται. τοῦ καιροῦ τοίνυν ὄντος τούτου, ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ ἡ ὁμώνυμος, ἐπὶ τὸν τάφον ἦλθον· καὶ τὸν ἄγγελον τὸν ἐξ οὐρανοῦ καταβάντα, ἐθεάσαντο ἀποκυλίσαντα τὸν λίθον καὶ ἐπάνω αὐτοῦ καθεζόμενον. ἀφ' οὗ καὶ παρακληθεῖσαι τὸν τόπον εἶδον ὅπου ἔκειτο ὁ Κ(ύριο)ς· καὶ προσταχθεῖσαι δραμεῖν καὶ ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς, ἐξελθοῦσαι ταχὺ τοῦ μνημείου ἔδραμον· καὶ δὴ τρεχούσαις προσαπαντήσας ὁ Ἰ(ησοῦ)ς, ἐπεφώνησε· χαίρετε. καὶ γὰρ ἔδει πρῶτον τὸ τῶν γυναικῶν γένος τὴν ἀνάστασιν εὐαγγελισθῆναι παρὰ τοῦ ἀγγέλου. ὅτι δὲ καὶ γυνὴ πρώτη τῆς ἀπάτης τοῦ ὄφεως ἤκουσε, καὶ τὸν Χ(ριστὸ)ν ἰδεῖν. καὶ πρῶτον παρ' αὐτοῦ ἀκοῦσαι τὸ χαίρετε· ὅτι καὶ πρώτη γυνὴ ἔδε τὸν ἀπηγορευμένον τοῦ ξύλου καρπόν· καὶ λύπῃ κατεδικάζετο. Διὸ καὶ κρατεῖν συγχωρεῖ τοὺς πόδας· ὡς πρῶται ἀπαντήσασαι καὶ [illegible] αὐτοῦ. καὶ τοῖς μαθηταῖς τὴν χαρὰν διαγγέλλειν ἐκέλευε γυναῖκα τὴν λύπης τοῦ Ἀδὰμ γενομένην διάκονον. τῷ ἐναντίῳ τὸ ἐναντίον ἰώμενος:.

ὅρα φύλλα 212

+ Ὅτε εἶδεν ὁ σωτὴρ ἀπιστοῦντας τοὺς ἰουδαίους· ἐπὶ τῷ λόγῳ τῷ περὶ
τῶν βρωμάτων, μετέβη ἐπὶ τὰ ἔθνη· εἰδὼς ὅτι [illegible] τὸ μέλλον
ἔσεσθαι. ἦλθε δὲ εἰς τὴν γῆν τῶν χαναναίων· ἵνα τὴν τῶν ἰου-
δαίων ἀπιστίαν ἐν τούτῳ κατακρίνῃ. ὁρᾷ δὲ ἡ χαναναία,
[illegible] τῶν ἐξ ἐθνῶν ἐκκλησιῶν· ἥτις διὰ τῶν ῥημάτων τούτων,
τὴν αὐτῆς πίστιν [illegible] ἐπεδείξατο· κύριον μὲν γὰρ αὐτὸν
[illegible]· υἱὸν δὲ δαδ· διὰ τὸ ἀνθρώπινον σχῆμα,
τὸ ἐξ αὐτοῦ αὐτοῦ συνελθόν· ἐλέησόν με λέγουσα, ὅτι ἡ
θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται· οὐδὲ γὰρ [illegible] αὐτοῦ
ἀρνεῖν ἐτόλμησε. διὰ δὲ τὸ ἰουδαίων ὄνομα, οὐδὲ [illegible]
ἦλθεν· ὁ μὲν τοῖς [illegible]· οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον· οὐχ ὡς ὑπερό-
πτης· ἀλλ' ἵνα δημοσιεύσῃ αὐτῆς τὴν πίστιν· δείκνυσι δὲ κα-
ὶ ὡς ἐκ τούτου, ὅτι οὐ κατὰ ἀκολουθίαν τῶν ἐθνῶν [illegible]
ἀλλ' [illegible]· καὶ δι' αὐτοῦ τούτου ἐλέγχει τῶν μὲν ἰου-
δαίων τὴν ἀπιστίαν· μὴ [illegible] δέξασθαι τὰς παρ' αὐτοῦ
διδομένας αὐτοῖς [illegible] θεραπείας· τῶν δὲ ἐθνῶν καὶ
τὸ [illegible] μόνον [illegible] ἱκεσίας· εἶτα [illegible] αὐτὴν οἱ μα-
θηταί· ἢ καὶ [illegible] ἐκ [illegible] ἔλεγον· ἀπόλυσον
αὐτήν· διὰ τῆς λέξεως τὴν αὐτοῦ δύναμιν [illegible]
τὴν καταλύουσαν [illegible] ὅσα [illegible]· τοῦτο γὰρ δηλοῖ
τὸ, ἀπόλυσον· [illegible] ὁ σωτὴρ· καταλείπει τοὺς ἰουδαίους· πρὸς
μόνους αὐτοὺς ἀποσταλῆναι λέγων· ἀπολογοῦνται δὲ [illegible]
προφανῶς, [illegible] τὴν ἀποστολὴν αὐτῶν γεγονέναι καὶ
τῶν ἱερέων· καὶ ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ἀρχιποιμήν· διὰ δὲ τοῦ
λόγου τούτου, καὶ τὴν τῆς γυναικὸς [illegible] δημοσιεύει
πίστιν· εἰ γὰρ καὶ [illegible] ἦλθεν· ὡς [illegible] μέλλων
σώζειν τὸ [illegible]· ἀλλ' [illegible] τύπος. πρὸ
τοὺς ἰουδαίους κηρύξαι τὸν λόγον ἤμελλεν· οὐδὲν δὲ ἄτοπον
καὶ ἀπίστους [illegible] προστρέχοντας, θεραπεῦσαι· καὶ γὰρ καὶ
ὁ νόμος ἐδέχετο τοὺς προσηλύτους :–

Ἐκ τῶν ὁρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα. Πόθεν ἐξῆλθεν ἡ χαναναῖτις· ἀπολι
ἀπὸ τῆς [illegible] δουλολατρείας τύρου καὶ σιδῶνος· ἀπὸ [illegible]
λαοῦ αὐτῆς, καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτῆς· ὅπου ἐξῆλθεν [illegible]
ὁ [illegible] μυρίων [illegible]· τύπον γὰρ ἐπέχει τῆς ἐξ ἐθνῶν ἐκ-
κλησίας· ἀλλὰ καὶ ὁ σωτὴρ, ἐξῆλθεν ἐκ τῆς συγγενείας [illegible]

εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται [illegible] ἔξω.
Καὶ γὰρ αἱ τροφαὶ οὐ μένουσιν ἔσω φησίν· ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν.
καὶ ἐκεῖθεν ἐκβάλλονται ἐκκρινόμεναι· τὰ δὲ τῆς καρδίας
ἔνδον μένει· καὶ οὐ μόνον μένοντα· ἀλλὰ καὶ ἐξελθόντα κοι-
νοῖ· οἱ γὰρ λογισμοὶ ἐκεῖθεν γεννώμενοι, [illegible]
παρορμῶσι τὸν ἄνθρωπον· τὸ δὲ ἐσθίειν τὰ ἀπηγορευμένα
τῷ νόμῳ, οὐ κοινοῖ· τοῦτο δὲ οὐκ εἶπεν· ἀλλὰ τὸ ἀνίπτοις
χερσὶ φαγεῖν, οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον· τοῦτο δέ, ὡς παρὰ τὴν
Φαρισαϊκὴν κακίαν ἐνέφηνεν· οὐδὲ γὰρ ἠνείχοντο οὕτω
σαφῶς αὐτὸ ἀκοῦσαι:-

Ὡς ἐδιδάχθησαν τοῦτον· μὴ τοῖς ἀπὸ δεσμοῦ μόνον· διὸ οὐκ ἐνίπτο-
ντο τὰς χεῖρας οἱ μαθηταί, ἐσθίοντες ἄρτον· οἱ δὲ Φαρισαῖοι
μὴ εἰδότες τὴν δύναμιν τοῦ λόγου, ἐσκανδαλίσθησαν· σκανδα-
λίζεται δέ, ὁ ἐν σκότῳ πορευόμενος ἤτοι ὁ τυφλός· καὶ μὴ ἔχων
ὁδηγόν· καὶ γὰρ ἀληθῶς καταλιπόντες τὸ ἀληθινὸν φῶς·
καὶ τὸν προετοιμάσαντα καὶ προομαλίσαντα τὴν καλὴν ὁ-
δόν· καὶ τὸν ὁδηγήσαντα αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐπορεύθησαν
ἐν σκότει· διὸ ὁ Σωτὴρ λέγει· ἄφετε αὐτούς, ὅτι τυφλοί εἰσιν:-

κθ Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ
Σιδῶνος. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὁρίων
ἐκείνων, ἐξελθοῦσα, ἐκραύγασεν αὐτῷ λέγουσα· ἐλέ-
ησόν με κύριε υἱὲ Δαυίδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονί-
ζεται. Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. Καὶ προσελθόν-
τες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἠρώτων αὐτὸν λέ-
γοντες· ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὄπισθεν ἡμῶν.
Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ
εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. Ἡ δὲ
ἐλθοῦσα, προσεκύνει αὐτῷ λέγουσα· κύριε βοήθει μοι. Ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς, εἶπεν· οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον
τῶν τέκνων· καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. Ἡ δὲ εἶπε· ναί
κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν
πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν.
Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· ὦ γύναι μεγάλη σου
ἡ πίστις· γενηθήτω σοι ὡς θέλεις· καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς
ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης:-

ὑπερβαίνειν ἤθελεν· ἀλλ' ἐκκαλύψαι αὐτῆς τὴν εὐπιστίαν παρρησίᾳ μαθοῦσι· στεφανῶσαι δὲ τοῖς ἐπαίνοις αὐτήν· τύπον ὡς ἔχουσαν τῆς ἐξ ἐθνῶν ἐκκλησίας. οὐκ εἶπε δέ, ὅτι ἰαθήτω ἡ παῖς σου· ἀλλ' ὦ γύναι γενηθήτω σοι ὡς θέλεις· ἵνα δείξῃ ὅτι ἡ δύναμις τῆς πίστεως αὐτῆς ἐξειργάσατο τὴν θεραπείαν· εἰ δὲ καὶ πλειόνων ἦν ἀξία, ἀλλ' ὃ ἤθελε, τοῦτο ἐδόθη αὐτῇ. τὸ μὲν γὰρ ἐλέγχεσθαι καὶ ἐν κυνὸς τάξει καταλογισθῆναι τῶν κυνῶν, εὐχαριστίας ἦν· τὸ δὲ οἰκτισθῆναι ὅτι καὶ τὸ ἀρχέτυπον αὐτοῦ τῆς δυνάμεως· τοῦτο γὰρ ψιχίον ὀνομάζει· ἱκανὸν τῆς θυγατρὸς αὐτῇ παρασχεῖν τὴν ἴασιν. ποίας ὑπερβολὴν ἀναλλούσης· τὸ δὲ ἀπὸ τῆς λοιδορίας ἁρπάσαι τὴν οἰκείωσιν καὶ ποιήσασθαι ἀπόκρισιν οὕτω θαυμαστήν, συνέσεως ἔχει γνωρίσματα. τίς γάρ φησιν· ὅτι χάριν ἔχω· καὶ ἐν κυνὸς ἡ μοῖρᾳ τάξει· τέως γὰρ οὐκ ἀλλοτρία· ἀλλ' αὐτὸς οἰκεία, ἀπὸ τῆς τραπέζης ἐσθίουσα τῆς δεσποτικῆς· εἰ καὶ μὴ ἄρτου· ἀλλ' ἀπὸ τῶν ψιχίων· τοσοῦτος δέ σου τῆς τραπέζης ὁ πλοῦτος, ὥστε ἀρκεῖν καὶ ψιχία πρὸς ἀπόλαυσιν τῶν σπουδαζομένων. εἰπὼν δὲ γενηθήτω σοι ὡς θέλεις, ὡς μὴ κύων ἐφθέγξατο· οὐ διὰ λόγου τὸ πρᾶγμα ἀνύσας· ἀλλὰ διὰ τῆς προσούσης αὐτῇ ἀξιοπιστίας:–

Καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς. Ῥηθέντος τοῦ λόγου, τὸ ἔργον οὐχ ὑστερίζει· θεὸς γὰρ ὁ λέγων· καὶ τὸ ῥῆμα ἔμβριθον, καὶ ἡ δύναμις ταχεῖα: ὡρ

Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ· καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοί ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν, χωλούς· τυφλούς· κωφούς· κυλλούς· καὶ ἑτέρους πολλούς· καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς· ὥστε τοὺς ὄχλους θαυμάσαι· βλέποντας κωφοὺς ἀκούοντας· κυλλοὺς ὑγιεῖς· τυφλοὺς βλέποντας· καὶ χωλοὺς περιπατοῦντας· καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν Ἰσραήλ:

Παραιτεῖται τοὺς τῶν Ἰουδαίων τόπους ὁ σωτήρ· διὰ τὴν πολλὴν αὐτῶν ἀπιστίαν· εἰς τὸ ὄρος δὲ ἄνεισι· συνήθως τῆς θείας αὐτοῦ φύσεως τὸ ὑπερφερές, δι' αἰνιγμάτων δεικνύς· τοσαύτη δὲ ἦν ἡ πίστις τῶν προσιόντων· ὡς καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς ἀναβαίνειν εἰς τὸ ὄρος· καὶ μόνον παρὰ ποδὸς πίπτοντας, θεραπεύεσθαι· καὶ γὰρ θεὸν ᾔδεσαν· καὶ τοῦ παντὸς ἡμῶν δημιουργόν, καὶ τὸ λεῖπον ἀναπληροῦν τοῦ σώματος· διὸ καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν

Καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τῆς ἱλήμ· καὶ προσδέχεται αὐτὸν ἡ Χαναναία· ἡ καὶ τὸν ἠλίαν δεξαμένη χήρα. τί δὲ ἐκεῖνοι κράζουσα· κ(ύρι)ε υἱὲ δα(βί)δ· πόθεν ᾔδει τοῦτο καλεῖν· ἀλλ' ἐ[illegible] μόνον ἐκ τοῦ προφήτας μεμβαίνουσα· κ(ύριο)ν μὲν, κατὰ τὴν θεότητα, υἱὸν δὲ δα(βί)δ, κατὰ τὴν σάρκα· νόσος μοι τὸν τῆς χήρας υἱόν, νεκρὸν ὄντα, τοῦ τάχα τὸ μεμνημένον [illegible]· τὴν δὲ ψυχὴν, καθαρθεῖσαν τοῦ δαιμονίου, ἀπὸ κακοῦ ἐστι τοῦ ἀμφότερα, σῶμα:–

ᾠρί

Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. Οὐκ ἀπεκρίνατο ὁ Ἰ(ησοῦ)ς τῇ Χαναναίᾳ· τὸν μόνον [illegible] κρατὸν καὶ τὴν ὕβριν τῶν ἀνθρώπων τῆς γυναικὸς δεικνύς· ἢ φθονεῖ [illegible] τῶν δὲ ἐθνῶν ἐκκλησίαν· ἄρτος ἐστὶν ἡ διδασκαλία· τέκνα, οἱ ἐξ Ἰσ(ραή)λ· κυνάρια, τὰ ἔθνη· διὰ τὸ εἰδωλόθυτα καὶ τὸ ἀκάθαρτον τοῦ βίου· ἡ δὲ ἐκ τῆς πορρωτάτης ἀλλ' ἐκ τῆς τὴν συνηγορίαν ἑαυτῆς ἡ γυνὴ λέγουσα· κύριε μὲν ἐμοί· πλὴν οὐκ ἀλλοτρία, ἀλλὰ σή· καὶ δεῖ με εἰ καὶ μὴ ἐμὸν ἄρτον, ἀλλ' οὖν τῶν ψιχίων μετασχεῖν. τὸ δὲ οἰκτρὸν· ὅτι καὶ τὸ βραχύτατον αὐτοῦ τῆς δυνάμεως· τοῦτο γὰρ ψιχίον ὀνομάζει· ἱκανὸν τῆς θυγατρὸς αὐτῇ παρασχεῖν τὴν ἴασιν, πίστεως ὑπερβαλλούσης· δείκνυσι γὰρ ἡ Χαναναία πολλῆς σοφίας μετὰ καὶ ταπεινοφροσύνης καὶ πίστεως:–

Ἡ δὲ ἐλθοῦσα πρὸς αὐτόν. Ὅτε εἶδε τοὺς συνηγόρους ἑαυτῆς ἀποτυχόντας ἡ γυνή, τότε πάλιν δι' ἑαυτῆς αἰτεῖ· καὶ ὁ κ(ύριο)ς ἀπὸ τέλους· ἀλλ' ὥσπερ λέγει μοι ἐκείνη μοι· οὐ μὴν δὲ κἀμὲ τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ· ἔστι πάλιν φησὶν ὁ σ(ωτὴ)ρ· οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. καὶ κύνα μὲν καλεῖ τὴν ἐθνικήν· διὰ τὸ τῆς ζωῆς ἀκάθαρτον· καὶ τὴν ποτὲ εἰδωλολατρείας λιχνείαν· τέκνα δὲ τοὺς Ἰουδαίους, διὰ τὸ δοκεῖν ἀναλαμβάνεσθαι θ(εο)ῦ· ἄρτον δὲ καλεῖ· οὐ μόνον τὴν διὰ λόγων διδασκαλίαν· ἀλλὰ καὶ τὴν διὰ σημείων τρέφουσαν τοὺς πιστούς· πρὸς καταλείπει μὲν δὲ τῶν Ἰουδαίων παρρησία θεὸν ὁ λόγος· ἐπεὶ περιβληθήσῃ αὐτοῖς τῆς ζωῆς κ(ύριο)ς ζωῆς τοῦ ἄρτου, οὐ προσήκατο ἦ γάρ, οὔτε ὑπερίζομένη ἀμφὶ κτεῖ ἡ γυνή· τί οὖν ὁ σ(ωτὴ)ρ· ἐφανέρωσε τὸ ἐξ ἀρχῆς οἰκονομούμενον τῆς αὐτοῦ κρίσεως, διὰ τοῦτο γὰρ ἀνεβάλλετο· ἵνα τοῦτο τὸ ὄνομα ἀνακηρυχθῇ ἡ γυνή· καὶ δείξῃ αὐτὴν ἀμερίστως ἀποφήνω σου τὴν εὐγένειαν· οὐ γὰρ ὅσα μὴ [illegible] δοῦναι αὐτῇ τὴν χ(άριν)

λ

αὐτοῦ [illegible] ἐκεῖ· [illegible] χάριν
ποιήσασθαι [illegible]· οἱ δὲ οὐ συνῆκαν· εἰ δὲ [illegible]
[illegible] τοῦτον [illegible]
σημεῖον· ἐν τῷ [illegible] καὶ νῦν εὑρεῖν τροφήν·
οἱ οὖν ἐπὶ [illegible] καὶ [illegible] ἐπὶ σημείου
[illegible] ἐννοῆσαι [illegible] καὶ [illegible] τροφὴν
δεδιότες οἱ μαθηταὶ [illegible] Χριστῷ [illegible] αὐτοῖς
[illegible] ἐρημίᾳ [illegible]
τοι· ὥστε τὸ χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον· [illegible]
μνησθῆναι καὶ [illegible] τοῦ ὁμοίου [illegible]
θῆναι· μαθητῶν [illegible] καὶ οἱ
[illegible] ἐκέλευσε τὸν ὄχλον ἀναπεσεῖν, [illegible]
ἔχων [illegible] ἑαυτῷ [illegible] εὐχαριστεῖ δὲ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] ἐσθίομεν· [illegible]
[illegible]
[illegible] τῶν [illegible]
[illegible] τῶν [illegible]
[illegible] δεῖξαι· [illegible]
τὸ τῶν ἄρτων σημεῖον, οὐ μόνον [illegible] καὶ
[illegible] :— Καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι.
Οὐ προσέσχεν αὐτῶν τῆς ψυχῆς διάθεσιν τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ· ὡς
καὶ εἰς λήθην ἑαυτῶν ἐλθεῖν· καὶ μηδὲ μνήμην φροντίδα
τροφῆς ποιήσασθαι· ἢ ἄλλης ἀναγκαίας χρείας· οὐ καὶ
[illegible] ἐν ἐρημίᾳ συνεῖναι Χριστῷ· ὁ δὲ [illegible]
φύσεως εἰδὼς ἀσθενεῖς· ὅτι δεόμεθα τροφῆς πρὸς τὴν
ὑγείαν τῶν σωμάτων, καὶ τούτου πρόνοιαν τίθησι·
ἵνα φανῇ μὴ μόνον ψυχῶν· ἀλλὰ καὶ σωμάτων κηδό-
μενος· ὡς αὐτὸς ὢν ψυχῆς καὶ σώματος δημιουργός·
οὐ μὴν [illegible] κατὰ τοὺς τῶν μανιχαίων λήρους·
οἳ διαφόρους δημιουργοὺς· ἄλλον τὸν τῆς ψυχῆς· καὶ
ἄλλον τὸν τοῦ σώματος λέγουσι·— Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρη(μίᾳ)·
Οὐ [illegible] συνῆκαν· [illegible] ταῖς προφάσεσιν
[illegible] θαυματουργίαν· [illegible] ὁ Κύριος [illegible]
[illegible]· καίτοι [illegible] τοῦ [illegible] αὐτὸ διαπίστευ[illegible]

ἐπὶ τούτοις· τὸ γὰρ παράδοξον τῶν θεραπευομένοις. Καὶ τὸ ἀ-
κόλουθον τῶν θεραπειῶν, ἐποίει αὐτοὺς θαυμάζειν· Διὸ καὶ ἐ-
γένετο ἡ θεραπεία, διὰ τὴν τῶν ὁρώντων ὠφέλειαν· εἰ δὲ
καὶ τὸν Θεὸν ἐδόξαζον ἐπὶ τούτῳ, ὅλος ὁ σκοπὸς ἦν ἐν τῷ [illegible] δοξάζεσθαι :-

ἀρχ Καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν Ἰσραήλ. Ὅταν τὸ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ
κατεμάθομεν ἀξίωμα· ὅτι πᾶσα ἰσχὺς αὐτοῦ δυνάμεως παρὰ Χριστοῦ
ὡς ἂν αὐτὸς ὤν· διὸ οὐ παύεται ἐργαζόμενος ὁ πατήρ· ἀλλὰ μᾶλλον ἐνό-
μιζον ἐν ἔργοις τοιούτοις ὑπάρχειν· καὶ Θεῷ τὴν δόξαν αἰνοῦσι.
Καὶ ἐνταῦθα ἐπληροῦτο τὸ λόγιον ὑπὸ τοῦ Κυρίου πρὸς τὸν πατέρα·
Ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς· ἄλλος μὲν γὰρ ἐν ἔργοις τοῖς θαυμασί-
οις αὐτὸς δοξάζει Θεόν· ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ δοξάζεται· τοῦ θαυ-
ματουργοῦ καὶ [illegible] δυνάμεως. Χριστὸς δὲ αὐτός ἐστιν
ὁ τὰ θαυμάσια κατορθῶν· αὐτὸς τὸν πατέρα δοξάζει· καὶ
διὰ τὸ ἐμφανῆ τὴν δύναμιν αὐτοῦ, ἥτις ἐστὶν αὐτός· Θεὸν δὲ οὐχ
ἕτερον· ἀλλὰ τὸν τοῦ Ἰσραὴλ δοξάζουσιν· οὐ γὰρ ἐστὶν ἕτερος κατὰ
τὴν Μαρκίωνος ἄνοιαν, ἀλλ' αὐτὸς μόνος :-

Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπε·
σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον· ὅτι ἤδη ἡμέρας τρεῖς
προσμένουσί μοι· καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι· καὶ ἀ-
πολῦσαι αὐτοὺς νήστεις, οὐ θέλω· μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν
τῇ ὁδῷ. καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Καὶ
πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι· ὥστε χορτάσαι
ὄχλον τοσοῦτον· καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πόσους ἄρτους
ἔχετε· οἱ δὲ εἶπον· ἑπτὰ καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. Καὶ ἐκέ-
λευσε τοὺς ὄχλους ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ λαβὼν τοὺς
ἑπτὰ ἄρτους· καὶ τοὺς ἰχθύας, εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ
ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄ-
χλοις. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦραν
τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων, ἑπτὰ σπυρίδας
πλήρεις· οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν ὡσεὶ τετρακισχίλιοι ἄν-
δρες, χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων. καὶ ἀπολύσας
τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ πλοῖον· καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια
Μαγδαλά.

ἀρχ Ἀναμιμνήσκων καὶ διδάσκων τοὺς ἐρωτήσαντας τοὺς μαθητὰς ἐπηρώτησαν
σημεῖον, ἐπὶ τί δὲ ἐρωτᾷ· ἵνα πρὸς ἑκάτερον

τὸν ἥλιον στῆσαι, ἢ τὴν σελήνην, ἢ κεραυνοὺς καταγαγεῖν.
ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων· ἐπειδὴ δὲ μηδὲ ἐκ τοσούτων οὐκ ἐπί-
στευσαν· ἀλλ' αὖ πάλιν [illegible] πειράζοντες· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν, ἀπο-
στομίζει· καὶ οὐ ποιεῖ· καὶ ὑποκριτὰς καλεῖ· ὡς καὶ ἄλλα
μὲν ποιοῦντας, ἕτερα δὲ ἐπιζητοῦντας λέγοντας· ἐξ οὐρανοῦ δὲ ᾔτουν
ὡς τὰ ἐπὶ γῆς παραλαμβάνοντες σημεῖα τῷ Βεελζεβοὺλ ἐπιγράφοντες.
εἰ δὲ δοκιμάσαι ἤθελον τῶν γραφῶν ἐξετάσαι, ἢ διεσκόπουν· ὅτι τὰ
πολλὰ καὶ τὸν ἐπὶ Μωσέως κατ' Αἴγυπτον [illegible],
οὐκ ἦν ἐξ οὐρανοῦ· καὶ ἠρκέσθησαν ἂν οἷς ἐποίει [illegible] αὐτὸν
τοιούτοις σημείοις :–

Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι· καὶ πειρά-
ζοντες, ἐπηρώτησαν αὐτόν, σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖ-
ξαι αὐτοῖς. ὁ δὲ ἀποκριθείς, εἶπεν αὐτοῖς· ὀψίας γενομένης λέ-
γετε εὐδία· πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός. καὶ πρωΐ· σήμερον
χειμών· πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. ὑποκριταί·
τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ, γινώσκετε διακρίνειν· τὰ
δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν, οὐ δύνασθε. γενεὰ πονηρὰ καὶ μοι-
χαλίς, σημεῖον ἐπιζητεῖ· καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ,
εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου· καὶ καταλιπὼν
αὐτούς, ἀπῆλθε. καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν·
ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν.

Καίτοι διαφωνοῦντες ἐν τοῖς δόγμασιν· ἐν τῷ πειράσαι καὶ ἀρι
χλευάσαι τὸν λόγον ὁμονοοῦσιν· οὕτω πολλάκις καὶ αἱ κακίαι
διηνεκῶς διαφωνοῦσαι καθ' ἑαυτάς, κατὰ τῆς ἀληθείας συμφέρονται.
καὶ ἄλλως δὲ εἰ [illegible] πειράζοντες. ἐπειδὴ προσεποιοῦντο μὲν
αἰτεῖν· ὡς δῆθεν πιστεύσοντες, ἵν' ἴδοιεν· τὸ δ' ἀληθὲς, ὥστε
μόνον αὐτὸν ἐπιλαμβάνειν. εἰ δὲ γὰρ καὶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἰδόν-
τες, οὐκ ἐπίστευσαν· τίνος [illegible] προσκυνήσαντ(ες)
αὐτοῖς Χαλδαίοις· [illegible] ὁμοίου [illegible],
ἔλεγον· δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ, καὶ τούτῳ οἱ [illegible] μὲν ἐμαρτύ-
ρουν· καὶ ἰδὼν ὁ [illegible] τὸ ἐξ οὐρανοῦ καταβαῖνον [illegible]
καὶ μένον ἐπ' αὐτόν· καὶ τοῖς ὁμοίοις [illegible]· καὶ τὴν περὶ
κενὴν φωνήν. εἰ [illegible] ἐλέγχει τὴν ἄκαιρον αὐτῶν ζήτησιν καὶ δ[illegible]·
ὅτι ὡς [illegible] τῶν ἐν οὐρανῷ σημείων· ἀλλ' [illegible] τοῦ χειμῶνος
σημεῖον· ἀλλ' ὅδε τῆς εὐδίας· οὐκ ἔστι τὸ σημεῖον εἰ [illegible] τοῦ χειμῶνος

[illegible] ἀφορμὴν [illegible] ἵνα [illegible] τοῦ [illegible]
ἔχει γὰρ διανυκτερεύειν [illegible] μαθητὰς [illegible] πρὸ τοῦ
[illegible] ὅτι μαθηταῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ
ἑτέροις τοῖς [illegible] χρείαν [illegible]

ῥη(τὸν) αὐτ(οῦ) Καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους. — Διατί ἐποίησε τὸ τῶν ἄρτων
σημεῖον· καὶ ἐχόρτασε τὸν ὄχλον, ὅτι παρ' αὐτοῦ ἦν ὁ καὶ πρό-
τερον ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἔτη τὸν Ἰσλ διαθρέψας.
Καὶ οὐ μόνον ἐχόρτασεν αὐτοὺς ἐξ ἑπτὰ ἄρτων· ἀλλὰ καὶ ἐ-
περίσσευσεν ἑπτὰ σπυρίδας· ἵνα δειχθῇ ἀσυγκρίτως τὸν Ἰσλ
ὑπερβαίνων· ὃς καὶ αὐτὸς ὁ θεός ἐστι [illegible] ἔχει
τὸ μέτρον καὶ τὸ ἀληθὲς [illegible] τῆς παρουσίας.

ῥη(τὸν) αὐτ(οῦ) Καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. — Διατί ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς·
οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις· ἐπειδὴ καὶ τοῦτο τὸ πρεσβεῖον φυ-
λάττει τιμῶν καὶ τοὺς μαθητὰς [illegible]
καὶ τοῖς διακονοῦσι μὴ διακονεῖσθαι δόξαν· κατ' αὐτὸ οἰκεῖον
τῆς μαθητείας τὴν λειτουργίαν ἀποτελοῦσι· καὶ τὸ διακό-
νων τῶν ἄλλων· ἀπεργάζεσθαι τοῖς ὑποδεεστέροις φυλάτ-
τεσθαι· καθάπερ ἐν ὑποτάξει τινὶ μερικῇ. ὅρα δὲ πῶς
καὶ μέχρι τῆς χρείας, [illegible] ἀλλ' ἤτις· οὐχ ὅσα τε καὶ λαμβάνειν
ἀπεργάζεσθαι. καίτοι πολλῶν γενομένων λείψανα [illegible]
[illegible] δὲ καὶ τοῦτο σύμβολον· παρ' ὅσον τὴν χρείαν μετρεῖν τὴν μα-
[illegible] ἀπόλαυσιν· καὶ μὴ πρὸς τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς χρείας πολυ-
μορφίαν ἀπεργάζεσθαι. — Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον.

αὐτ(οῦ) Ἵνα μὴ καθ' ἑκάστην ποιῶν σημεῖα δόξῃ φιλόδοξος εἶναι·
ἐπειδὴ τὸ σημεῖον τοῦτο πλείστους [illegible] ἐποίει ἀκολου-
θεῖν αὐτῷ τοὺς πολλούς· δεικνὺς τὸ ταπεινὸν ἑαυτοῦ διὰ
τῆς σαρκικῆς οἰκονομίας. ἀναχωρεῖ εἰς τὸ πλοῖον. καὶ ἦλθεν εἰς
τὰ ὅρια Μαγδαλά· καὶ ὁ μὲν Ματθαῖος Μαγδαλὰ εἶπεν· ὁ
δὲ Μάρκος, Δαλμανουθά· οὐ διαφωνίαν δὲ ἔχει τοῦτο· ὁ μὲν
γὰρ τὴν κώμην [illegible] ὁ δὲ [illegible] πόρρω [illegible]
ἀνεγράψατο· Μαγδαλὰ γὰρ καὶ Δαλμανουθά, πλησιόχωροι εἰσί.
Εἶτα προσελθόντες τινὲς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων
[illegible] σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτοῖς· τοῦτο δέ, οὐχ ἵνα
πληροφορηθῶσιν [illegible] ἀλλὰ πειράζοντες· [illegible] καὶ τῶν
[illegible] τὸ γὰρ σημεῖον ἐξ οὐρανοῦ ποιῆσαι. διὰ

περὶ ἄρτου εἶπον ὑμῖν προσέχειν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν
τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων· τότε συνῆκαν ὅτι
οὐκ εἶπε προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου· ἀλλ' ἀπὸ τῆς
διδαχῆς τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων:

Ζύμην καλεῖ ὡς ἰουδαϊκῶς τὴν ἀπατηλὸν πονηρίαν τῶν φαρισαίων καὶ
σαδδουκαίων· ἣν θέλων ἀποσχέσθαι τοὺς μαθητὰς ὁ σωτὴρ μετὰ
πολλῆς σπουδῆς· εἶπε τὸ, προσέχετε· ἤτοι ζύμην καλεῖ τὰς
πονηρὰς τῶν φαρισαίων παραδόσεις· ὧν θέλων ἐκχωρι-
άζειν τοὺς μαθητὰς ὁ σωτὴρ, ἔφη τοῦτο· ἵνα μὴ προσέχωσι τῇ
τῶν φαρισαίων διδασκαλίᾳ. διὰ τοῦτο δὲ οὐκ εἶπε τῇ δι-
δαχῇ σαφῶς· ἵνα ὑπομνήσῃ αὐτοὺς τῶν σημείων τῶν ἄρτων.
οἱ δὲ μαθηταὶ μὴ νοήσαντες τὸ εἰρημένον· μήτε τῶν περὶ τῶν
ἄρτων ὑπομνησθέντες, ἐνόμιζον ὅτι τοῦτο λέγει αὐτοῖς.
ὑποστέλλεσθαι τοῦ κοινοῦ τῶν ἰουδαϊκῶν βρωμάτων μάλιστα μέν.
διὸ καὶ ἔλεγον ἐν ἑαυτοῖς· ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν· κατὰ τὴν
γαλιλαίαν δηλονότι. οὐ θέλει δὲ ἡμᾶς ἐκ τῶν ἰουδαϊκῶν ἀγο-
ραίοις ἄρτοις, τοῦθ' ὑμῶν διατρέφεσθαι μέν:

Ὃ ὑπονοεῖτε. διὸ καὶ ὁ κύριος ὀνειδίζει αὐτοῖς· ὡς ἀμφίζει
χρὸν τοὺς λογισμοὺς τῆς ἀποστολικῆς ἀξίας· καὶ τὴν λήθην χαυ-
νότητα τῆς αὐτοῦ δυνάμεως τῆς ἐπὶ τοῖς ἄρτοις. ὅτι γὰρ ἐ-
πελάθοντο τῆς ἐκείνας αὐτοῦ δυνάμεως, τοῦτο αὐτοὺς ὀλιγοπιστίας
ἐκάλει. ὑπομιμνήσκων αὐτοὺς ὅτι θεός ἐστι. διὸ δὲ αὐτοὺς
ἐγκαλεῖ· πρῶτον μέν, ὅτι οὐκ ἐμνήσθησαν τῶν σημείων. δεύ-
τερον δέ, ὅτι εἰδότες οὐκ ἤθελον αὐτοὺς ἐξ ἰουδαίων ἀγοραίων
ἄρτους, οὐκ ἦν αὐτῶν. διὸ χρεὼς παραγγέλλει ἄρτους ἐγκα-
λοῦντι αὐτοῖς, ὡς μηδ' ὅλως θαυμάσια μὴ συνιέντες. σημεῖον
δὲ ὧν δηλοποιεῖ. τὸ τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν φανεροποιῆσαι·
οὗτοι γὰρ περὶ τὰς παρατηρήσεις καὶ τὰς ἰουδαϊκὰς καθαρ-
σίας ἑπόμενοι, διηπόρουν. διὸ καὶ ἕνεκεν τούτου ἐπι-
τιμᾷ αὐτοῖς σφοδρῶς. ἵνα δὲ τὴν περὶ βρωμάτων παρατήρη-
σιν ἐκκόψῃ, ὀλιγοπίστους ὠνόμασεν. οὗτοι γὰρ ἐξ ἰουδαϊ-
κῆς διαφορίας, ταῦτα περὶ βρωμάτων διελογίζοντο ἐν
ἑαυτοῖς. εἰ καὶ σωματικὸν φόβον, ὅτι οὐ περὶ ἄρτου αὐτοῖς ἔ-
λεγεν ἀλλ' ἀπὸ περὶ τῆς αὐτῶν διδαχῆς. ἄλλως τε δέ, ἐκ
τούτου πιστότεροι γίνονται οἱ μαθηταί· διὰ μαρτύρων αὐτοῦ τῶν σημεί

τὸ λέγειν ζητεῖσθαι· οὐδὲ τὸ ἐπὶ τοῦ λιμένος διδάσκειν χρῆναι μέν,
οὕτως καὶ ἐπὶ σημείου λογίζεσθαι χρή· ἄλλος γὰρ οὗτος τῆς πα-
ρουσίας ὁ καιρός· ἄλλος δὲ ὁ μέλλων. νῦν οὖν χρεία τῶν
ἐν γῇ σημείων· τῶν δὲ ἐν οὐρανῷ, ἐκείνοις ταμιεύεται τοῖς
καιροῖς. νῦν μὲν γάρ, λαθεῖν ἦλθον· τότε δὲ μετὰ πολλῆς τῆς
δυναστείας ἐλεύσομαι. τὸν οὐρανὸν κλίνων. τὸν ἥλιον ἀποκρύπτων·
τὴν σελήνην μὴ τότε· οὐκ ἀφιεὶς δοῦναι τὸ φῶς· καὶ αἱ δυνάμεις
τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται:- Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλίς:

τοῦ Γενεὰν πονηρὰν αὐτοὺς καλεῖ· ὡς οὐκ ἔχοντας περὶ τὴν
ἐν αὐτοῖς λόγον τι· μοιχαλίδα δέ, ὡς ἀποστάντας τοῦ θυ. καὶ
σιωποῦντας τοῦ ζητεῖν· διὸ καὶ ἀναχωρεῖ ἀπ' αὐτῶν. κατα-
λείπει γὰρ ὡς νυμφίος, τὴν γενομένην πόρνην πόλιν· ὧν
γὰρ ἀφίσταται γνῶσιν θυ· καὶ ὁ θς ἀφίσταται. καὶ δεικνὺς ὅτι τοῖς
ἄλλοις συνέσεσθαι ὁ θς. εἰ δὲ οἱ ὄντες μὴ ποθεῖν αὐτόν, οὐδὲ
τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ ἐδίδοτο αὐτοῖς· οὕτως ἄρ' ὁμοῦ σιγῶν
νηρῶς. ἐπειδὴ δὲ διαπλῶ καινὴν σωτηρίαν ἀνάγκη τὸν χν ἀπο-
θανεῖν, καὶ αὐτοῖς τοῖς ἰουδαίοις τὸ σημεῖον ἐκφαίνεται·
τοῖς γὰρ πολλοῖς ἐφανέρωσι καὶ μὴ πιστεύσασι. καὶ ἄλλοις
ἀεὶ τοῦ στῆναι δεῖν ἐπὶ καταστροφὴν τῶν παραλαμόντων, ὡς
ἐκείνων διὰ δαιμόνων γενομένων. καὶ διὰ τοῦτο ὁ ζητῶν οὐ
ζητοῦσιν ἰδεῖν, οὐ κἂν δίκαιον δεῖξαι ταύτης ἐξουσίας
ἄλλως· ὥσπερ δὲ καὶ τὸ ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους ποιῆσαι τρεῖς
ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας τὸν Ἰωνᾶν, σημεῖόν τοῦ ἐν
τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς λόγου τοῦ ἁγίου καὶ τῆς ἀναστάσεως
ἐξουσίου ἐστίν. ἐπεὶ παρὰ τὸν καιρὸν τοῦ πάθους γὰρ ἦν.
ἀμφοτέρων ἔργου μὲν οὐ λῃστὴ εἰς τὸν παράδεισον εἰσάγων.
μετὰ τοῦτο κατιὼν εἰς ᾅδου:-

λβ Ὁ δὲ ἰς εἶπεν αὐτοῖς· ὁρᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης
τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων. οἱ δὲ διελογίζον-
το ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν. γ-
νοὺς δὲ ὁ ἰς εἶπε· τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς ὀλιγόπιστοι
ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβετε· οὔπω νοεῖτε· οὐδὲ μνημονεύετε
τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων· καὶ πόσους κο-
φίνους ἐλάβετε, οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχι-
λίων, καὶ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε, πῶς οὐ νοεῖτε ὅτι οὐ

ἑαυτὸν, τὴν θεότητα αὐτοῦ σημαίνων· οὐκ ἐρωτᾷ δὲ περὶ τῶν φαρισαίων καὶ γραμματέων· διὰ τὴν αὐτῶν πονηρίαν· ἀλλὰ περὶ τοῦ πλήθους· τὴν ἀδέκαστον αὐτῶν ἐξετάζων γνώμην· ἐρωτῶν τῶν δὲ τῶν μαθητῶν· οἱ μὲν Ἰωάννην· ἄλλοι δὲ Ἠλίαν, ὃν ὀξὺ καλέσας ἔρχεσθαι πάλιν, λέγουσιν· ὑμεῖς δέ, τίνα με λέγετε· ὡς διαπιστευσαμένων ἐκείνων, ἐξ ὧν ἀπηχοῦς τὴν εὔνοιαν ἀνθρώπων αὐτοῖς πλανωμένων σαρκικῶν· καὶ οἰομένων αὐτὸν ἕνα εἶναι τῶν προφητῶν· ἀποδοκιμάζων τὴν ἄκριτον τὴν περὶ αὐτοῦ τῶν πολλῶν δόξαν, ἐπείγε τό, ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι· πάλιν καὶ δεῖγμα ἀναστροφῆς τοῦ ἐκκαλουμένου· οἰομένων τινῶν παρὰ τῆς Χριστοῦ ἀναχωρήσεως γεγενῆσθαι τινῶν ἀναχώρησιν· διὸ οἱ μὲν Ἰωάννην ἔλεγον αὐτὸν εἶναι τὸν βαπτιστήν· ἄλλοι δὲ Ἠλίαν· ἄλλοι δὲ Ἱερεμίαν ἢ ἕνα τῶν προφητῶν· καὶ τοὺς τοιούτους ἀποδοκιμάζων, ἐπείγε τό, ὑμεῖς δέ, τίνα με λέγετε εἶναι· οἱ πεῖραν με γνόντες διὰ τῶν πραγμάτων:–

Ἐρωτᾷ δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἵνα γνῶμεν πάσας τὰς ἐν Ἰουδαίοις γενομένας περὶ αὐτοῦ ὑπολήψεις, ἐκ τῆς ἀποκρίσεως· καὶ ἵνα μάθωμεν περιεργάζεσθαι τί λέγουσιν οἱ ἄλλοι περὶ ἡμῶν· καὶ εἰ μὲν φαῦλον εἴη, τὰς ἀφορμὰς περιαίρωμεν· εἰ δὲ ἀστεῖα, αὔξωμεν· υἱὸν δὲ ἀνθρώπου εἶπεν· ἵνα δείξῃ σαφῶς· ὡς ὁ φαινόμενος καὶ κατὰ ἀλήθειαν ἄνθρωπος οὗτος γενόμενος ἄνθρωπος, αὐτός ἐστι καὶ θεὸς ἀληθής· μὴ τοίνυν νομίζῃς ἄνθρωπον εἰς θεόν, καὶ εἰς ἄνθρωπον ἰδικῶς· ἀλλ' ἂν πως υἱὸν ἀνθρώπου προσαγορεύσειεν, οὐ κατασιγάσας τοῦ τὸν αὐτὸν εἶναι καὶ υἱὸν θεοῦ:–

Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος· εἰπὼν ὁ Πέτρος σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος, διδάσκει ὅτι οὐ κατὰ χάριν ἁπλῶς υἱὸς θεοῦ λέγεται· ἀλλ' ὡς φύσει θεὸς καὶ υἱὸς τοῦ θεοῦ· ὅρα δὲ τοῦ ἄρθρου τὸ ἀκριβές· οὐ γὰρ εἶπε, σὺ εἶ υἱὸς τοῦ θεοῦ· ἀλλὰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ· ἐπειδὴ γὰρ ὡς φησὶν υἱὸς αὐτοῦ· τῆς ἡμετέρας ἕνεκεν σωτηρίας· διὰ τοῦ Χριστοῦ κεχαρισμένος οἰκονομικῶς τὴν υἱότητα καὶ δύναμιν, παρὰ τοῦ θεοῦ καὶ πατρός· οὐ χρῄζων αὐτὸς ὁ τὸ πνεῦμα οὐσιωδῶς ἔχων ἐν ἑαυτῷ· ἀλλ' ἢ μὲν ὡς ἀληθῶς· ἵνα ὡς ἀπαρχὴ γενόμενος τοῦ γένους ἡμῶν, καὶ ἡμᾶς παρασκευάσῃ τῆς τοιαύτης χρίσεως χάριν· καὶ τὴν τοῦ ἁγίου πνεύματος μετοχήν· οὐκ εἶπε δέ, σὺ εἶ Χριστός· οὐδὲ υἱός· ἀλλ' ὁ Χριστὸς καὶ ὁ υἱὸς μετὰ τοῦ ἄρθρου· ἵνα δείξῃ, ὅτι εἰ καὶ πολλοὶ κατὰ χάριν υἱοθεσίας ἀξιούμενοι ἔχοντες υἱοὶ θεοῦ

ἀλ

ἀμ̄

τῶν κοφίνων ἐπὶ τοῖς πεντακισχιλίοις καί· καὶ αὐτοὺς τῶν μαθητῶν [illegible] μονῆς.
ἄλλων γὰρ χρεία παρ' ὅσον τοῦ πόρων· καὶ ἄλλων ἕως τὸ πόρων.
ὅρα δὲ ὅτι καὶ ἔφθασαν ἕως τὸ πόρων, ὀλιγοπίστους ἀλλ' οὐ
ἐπιτιμᾷ πρὸς τὸ τέλειον· ὁ ὑπερβῆθον, τὸ ἐκ μέρους καὶ
παρεῖ, τοὺς [illegible] λιμῶν, ὀλιγοπιστίαν. ὁρᾷ δέ, ὅτι καὶ
ἐπὶ χορτασίας ἀμαλοῦ μαθητῶν· νοεῖ δὲ καὶ συνίησι τὰ περὶ
τῶν [illegible] ἢ ὑπὸ ἄρτων, ὁ εἰδὼς ὅτι ἡ διδαχὴ ἄρτος ἐστίν·
ἡ μὲν ὑγιής, ὑγιεινός· ἡ δὲ ἐσφαλμένη καὶ [illegible]. ὁ τοίνυν
προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων,
οὔτε κατὰ τὸ γράμμα τοῦ νόμου πολιτεύεσθαι, οὔτε κατὰ τὰς
παραδόσεις τῶν Φαρισαίων.

ἀρχ(ὴ) δ´ θεοκρα· Ὁ θεὸς δημιουργικῶς κλάσας τὸν ἄρτον, ἔδειξε πηγὴν τῶν ἐν
τοῖς ἀνθρώποις· ἔλεγε δὲ αὐτοῖς· τί διαλογίζεσθε ἐν ἑαυτοῖς ὀλι-
γόπιστοι· ἀπομιμνήσκων αὐτούς, ὅτι θεός ἐστιν.

Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου· ἠρώτα τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ λέγων· τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-
θρώπου· οἱ δὲ εἶπον· οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν· ἄλλοι δὲ Ἠλίαν·
ἕτεροι δὲ Ἱερεμίαν ἢ ἕνα τῶν προφητῶν· λέγει αὐτοῖς· ὑμεῖς
δὲ τίνα με λέγετε εἶναι· ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος, εἶπε·
σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτῷ· μακάριος εἶ Σίμων Βαριωνᾶ· ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα
οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι· ἀλλ' ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· κἀγὼ δέ
σοι λέγω· ὅτι σὺ εἶ Πέτρος· καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδο-
μήσω μου τὴν ἐκκλησίαν· καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν
αὐτῆς· καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· καὶ
ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· καὶ
ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς·

ἀρ(χὴ) Τοὺς οἰκείους τοῦ [illegible] μαθητῶν, γέγονεν ὁ διάλογος· ἐπειδὴ ἦν καὶ ἄλλη
Καισάρεια ἡ Στράτωνος. ἔξω δὲ τῆς τῶν Ἰουδαίων χώρας ποι-
ήσας τοὺς μαθητάς, ἐρωτᾷ περὶ ἑαυτοῦ· ἵνα ἐκτὸς ἀγωνίας εἴπωσι
τὴν ἑαυτῶν γνώμην, μετὰ παρρησίας· οὐ καὶ γνοὺς δὲ ἐρωτᾷ· ἀλλ' ὁ
Κύριος [illegible]· ἵνα ἀναπλάσῃ τοὺς μαθητὰς τὰ περὶ αὐτοῦ ἀγνοοῦν-
τας καὶ οἰκονομῶν τὰ ἐφεξῆς ἀρχόμενα· διὸ καὶ ἐπὶ τὴν ἐρώτησιν, ἰδί-
αζοντος πεποίηκε· φορτικὸν γὰρ οἰκοθεν τὰ περὶ ἑαυτοῦ μαρτυ-
ρεῖν, διὰ τῆς ἐρωτήσεως τοῦτο οἰκονομεῖ· υἱὸν δὲ ἀνθρώπου ὀνομάζει

καὶ ἀρχόντων. ἀλλ' ἐλάμβανεν ἀπάντησιν· οἱ γὰρ τοσαῦτα ἰδόντες, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἐμάνησαν· διὰ τῆς ἰδίας ὑπομονῆς· [illegible] Κη[illegible] [illegible] [illegible]· καὶ πολλῶν μαρτυρησάντων· μᾶλλον [illegible] τὸ λαμπρὸν [illegible]· οὐ μὴν κατεχύθη· ἀλλὰ δεικνὺς [illegible] ὁ Χριστός. Καὶ σοὶ κατ' αὐτὴν [illegible] πύλαι ᾅδου, [illegible] ἐστὶ. Καὶ [illegible] τὰς κλεῖδας· ὡς [illegible] δὲ ἐξουσίαν [illegible]· τὸ δώσω σοι· ὡς γὰρ ὁ πατήρ φησι δέδωκέ σοι τὴν ἀποκάλυψιν· οὕτω κἀγώ σοι· τὰς οὐρανίους κλεῖς· [illegible] καὶ αὐτοῦ [illegible] [illegible] δὲ δοθὲν [illegible] ἐξουσία [illegible] δύναμιν· καὶ [illegible]. Καὶ τὸν [illegible] δὲ [illegible]· ὅθεν καὶ δίδωσι τῶν [illegible] [illegible] τὴν ἐξουσίαν [illegible]· ὁ δὲ τοῦ δώρου καιρός· ὅτε τὸ πνεῦμα [illegible] αὐτοῦ [illegible] ὁρῶ· ὅτε δὲ δέδωκεν αὐτοῖς τὸ πνεῦμα, εἰπών· ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, ἀφίενται· ἡ δὲ δωρεά, [illegible] τῶν ἀποστόλων κοινή ἐστιν· οὐ γὰρ μόνου τοῦ Πέτρου ἡ τιμή, ἀλλ' αὐ κοινὴ πάντων::

Καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ· ἄθρει, ὅπως κύριον ἑαυτὸν ἀποφαίνει συλλήβδην ὁμοούσιον καὶ υἱὸν· [illegible] [illegible] φύσιν· [illegible] καθ' ἡμᾶς· μᾶλλον δὲ καὶ [illegible] τὴν ἀγγελικήν· καὶ ὁ σωματικὴ [illegible] [illegible] φύσις [illegible] δόξα· [illegible] γάρ φησιν ἑαυτοῦ εἶναι τὴν ἐκκλησίαν. Καίτοι [illegible] θεοῦ· μᾶλλον καὶ [illegible] τὸν ἄλλον [illegible] αὐτήν· [illegible] ὁ [illegible] ἑαυτόν, [illegible] ὁ Χριστός· [illegible] Καὶ [illegible] τὸ [illegible] αὐτὴν [illegible]· ὡς αὐτὸς ἀπαρχὴν τῶν δυνάμεων κύριος:

Τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ Χριστός· ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων· καὶ ἀποκτανθῆναι· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι· καὶ προσλαβόμενος ὁ Πέτρος, ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ καὶ λέγειν· ἵλεώς σοι κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο· ὁ δὲ στραφείς, εἶπε τῷ Πέτρῳ· ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ· σκάνδαλόν μου εἶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων:

κυρ

λέγονται· καὶ πολλοὶ τῶν μαθητῶν ἢ προφητῶν χριστοὶ λέ-
γονται· ἀλλ' οὗτος μόνος ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὡς φύσει θεός· καὶ μόνος
παρὰ τοὺς ἄλλους κυρίως χριστός· οὐ σποδοθεὶς ἄρον ἐν ἑαυτῷ τὸ
πνεῦμα· καὶ ἅμα διὰ μιᾶς γεννήσεως, οἷον μονομερῶς κληθεὶς καὶ
διὰ μιᾶς χρίσεως· ὁ ἄλλοις αὐτὸ χορηγῶν· τοῦτον δὲ υἱὸν τοῦ
θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἔδειξεν ὅτι καὶ αὐτὸς ζωή ἐστιν ὡς ἐκ ζωῆς ὤν.

ἀρχ(ή) Μακάριος εἶ Σίμων Βαριωνᾶ· ὅσπερ μακαρίζει ὑπὸ τοῦ πατρὸς
ὡς ἐκ θείας χάριτος τὴν τοῦ κατὰ χριστὸν μυστηρίου λαβόντα
γνῶσιν· μόνος γὰρ ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, ἀληθῶς αὐτὸν ὡμολό-
γησεν υἱὸν τοῦ θεοῦ· καὶ τῆς αὐτῆς οὐσίας ὄντα ὁμοφυῆ· διὸ ἂν
δὲ αὐτὸς δέχεται τὴν τοῦ πέτρου ὁμολογίαν, πᾶσαν τῶν ἑτέρων
αὐτὸς δοκιμάζει δόξας· ἡ τοῦ ἰωνᾶ δὲ αὐτοῦ Βαριωνᾶ· ὅ ἐστιν
υἱὲ ἰωνᾶ· μονονουχὶ λέγει· ὅτι ὥσπερ σὺ τοῦ ἰωνᾶ παῖς·
οὕτω κἀγὼ τοῦ ἐμοῦ πατρός· τῆς αὐτῆς οὐσίας ὢν τῷ γεγεν-
νηκότι· ἀποκάλυψιν δὲ τὸ πρᾶγμα καλεῖ· ὡς τῶν ἀπορρήτ-
ων οὐ κεῖσαι σὺ μόνοι πολλοί, λαμβάνοντα ἐκ θεοῦ τὴν γνῶσιν· ὁ ἀλλ' ἀνθρώπων
γὰρ φωνὴ ταῖς τῶν ἄλλων καρδίαις ὁ πατήρ· αὐτὸς καλύπτει τὸν
υἱόν, ὡς καὶ ὁ υἱὸς τὸν πατέρα· εἶτα δὲ ἀντιμισθίαν τὴν τῆς ὁ-
μολογίας μισθόν, τὸ πέτρο· καὶ τίθησιν αὐτόν, ὡς θεμέλιον
τῇ ἐκκλησίᾳ· ὡς ἀδόμητον τὸν πέτρον διὰ τὸ στερεὸν καὶ ἀ-
σάλευτον τῆς πίστεως· ὡς γὰρ ἀπαρχὴ γεγονὼς τῶν θεοδι-
δάκτων μυστηρίων, πρῶτος ταύτης ἀσφαλείας δόγματα
κατηγγέλθη τοῖς ἐν ἰουδαίοις καὶ ἔλλησι· πέτραν δὲ εἰρηκὼς,
τὴν οἰκείαν ὁμολογίαν· καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν πίστιν· ἐφ' ἣν καὶ
τὴν ἐκκλησίαν οἰκοδομήσειν ἀπεφήνατο· καθὼς καὶ
παῦλός φησι· θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι
παρὰ τὸν κείμενον. εἰκότως τὸν ταύτην ὁμολογή-
σαντα πέτρον τὴν φωνήν, πέτρον αὐτὸν τῆς ὁμολογίας
προσηγορίαν, περιῆψεν αὐτῷ· καὶ τὴν ἐξουσίαν ταύτην·
πύλας γὰρ ᾅδου, τὰς αἰτίας τοῦ θανάτου· θύρας, τὰς σα-
κελλίας· ἢ τοὺς μαρτύρας ἀνθρωπεία, οἳ κατὰ καιροὺς διώξαντες
τὴν ἐκκλησίαν· καταδικάσαντες· καὶ οἱ θανάτου πρόξενοι
πειρασμοί· οὓς καταπατεῖ τὸν γίνεσθαι καὶ ἀπολωλεκέναι
δοκεῖν· καὶ ὡς ἐξ ᾅδου πάλιν αὐτὴν ἀναμιμνῄσκει καὶ δια-
λάμπει· εἰ γὰρ καὶ παρ' ἄχρι τοῦ διωκέσθαι πολέμου ἐξ ἐκείνου λέγων

Πορευομένων δὲ αὐτῶν ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς, ἰδοὺ
τινὲς τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν
τοῖς ἀρχιερεῦσιν, ἅπαντα τὰ γενόμενα. καὶ συναχθέντες
μετὰ τῶν πρεσβυτέρων· συμβούλιόν τε λαβόντες, ἀρ-
γύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις λέγοντες· εἴπατε
ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες, ἔκλεψαν αὐτὸν· ἡμῶν
κοιμωμένων· καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς
πείσομεν αὐτόν· καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. οἱ δὲ λα-
βόντες τὰ ἀργύρια, ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν· καὶ διε-
φημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις· μέχρι τῆς σήμερον:·

Ἡ μὲν οὖν ἄλλη μαρία· ταύτην δὲ εἶναι τὴν θεοτόκον πιστεύομεν, ὡς καὶ ὁ χρυσόστομος·
ὅτι μηδὲ ἀπελείφθη τοῦ πάθους· ἀλλ' ἵστατο μάλιστα παρὰ τὸν σταυ-
ρόν· ὡς ὁ ἰωάννης φησίν· ἣ καὶ ἐδέξατο πρώτη τῆς χαρᾶς ἀγγελίαν· ῥίζα
τῆς χαρᾶς ὑπάρχουσα· καὶ καλῶς ἀκούσασα· τὸ χαῖρε κε-
χαριτωμένη· αὕτη μὲν οὖν τὸ πρόσταγμα τοῦ κυρίου πληροῦσα, τοῖς
μαθηταῖς πάντα ἀπήγγελλεν· οὐ γὰρ ἦν θεμιτὸν μὴ πληρωθῆναι
τὸ οὕτως σοφῶς οἰκονομηθέν τε καὶ παραχθέν· καὶ ἠπίστησαν
οἱ ἀκούσαντες· ἐπειδὴ τοῦτο ποιεῖ πολλάκις ἡ τῶν ἀπαγγελ-
λομένων θαυμάτων ὑπερβολή· οὐ γὰρ ἂν ἄρτι διέλαμψαν,
εἰ ἐπίστευσαν· ἡ δὲ μαγδαληνὴ συμπορευομένη τῇ θείᾳ· καὶ τὴν
τὴν ἀπαγγελίαν ὁμοίως εὐηγγελισμένη, τὸ βέβαιον θεϊκὸν καὶ ἀν-
θρώπινον· καὶ ὡς ποτὲ ὁ πέτρος ὑπὸ τοῦ ἡρώδου συλληφθείς·
καὶ διὰ τοῦ ἀγγέλου τῶν ἁλύσεων λυθεὶς αὐτομάτως· καὶ τῆς
φυλακῆς ἔξω γενόμενος καὶ τὴν πύλην διελθών· οὐκ ᾔδει τὸ ἀ-
ληθὲς τὸ γενόμενον· ἀλλ' ἐνόμιζεν ὅραμα βλέπειν, οὕτω καὶ
αὕτη, τὴν ὑπερβολὴν τοῦ θαύματος· οἷον εἰ καρρύπτειν λογί-
σαιμι· καὶ ἀφανῶν τῶν φυλάκων ὑποφθασάντων· καὶ ἀρξαμένων
τὴν συκοφαντίαν μετὰ τῶν ἀρχιερέων ὑφαίνειν κατὰ τῆς ἀ-
ναστάσεως· αἰσθομένη πάντως τοιούτου τινὸς ὑποψι-
θυριζομένου, τοῖς τῆς ἀμφιβολίας παρεδέξατο λογισμοῖς· καὶ
τῆς ἀπαγγελίας ὀλιγωρήσασα· καὶ τοῦ σωτηρίου παραγγέλματος,
πρὸς τὸν τάφον ἀφορμᾷ τρέχειν· σκοτίας ἔτι οὔσης ὡς ὁ ἰωάννης φησί·
ὥσπερ γὰρ συνεχώρησεν ὁ χριστὸς τὸν θωμᾶν ἐξ ἀπιστίας ζητεῖν·
ἐὰν μὴ ἴδωσιν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ τῆς λόγχης·
καὶ διὰ τῆς ἐκείνου πολυπράγμονος ἀπιστίας καὶ τῆς μαθητείας

[illegible] Νῦν λέγει ὁ σωτὴρ μηδενὶ εἰπεῖν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ κύριος· ἐπειδὴ δὲ ἤδη
περὶ τοῦ πάθους μὴ κηρύσσειν οἱ ἀπόστολοι· ὅτι Ἰησοῦς ἦν. ἤρξατο αὐτοῖς σκαν-
δαλισθῆναι· ἐπὶ ταῖς ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ὕβρεσι· καὶ οὐκ ἔτι μετε-
τίθεντο· μαθοῦσι δὲ τὴν ἀνάστασιν. ὅτε καὶ τὸ πνεῦμα ἔλαβον οἱ μα-
θηταί· καὶ τελείαν ἔμαθον τὴν περὶ αὐτοῦ γνῶσιν· καὶ διὰ τῶν
σημείων οἱ ἀκροαταί, ἀναμφίβολον εἶχον τὴν περὶ τῆς θεότητος
αὐτοῦ διδασκαλίαν, τότε ἔδει κηρύττειν αὐτὸν μαθητάς· [illegible]
ὡς λοιπὸν σαφῶς αὐτοῖς τὴν περὶ αὐτοῦ γνῶσιν· μηκέτι σκαν-
δαλίζεσθαι ὀφείλουσι, τὸ μυστήριον τῆς ἐνανθρωπήσεως αὐτοῦ
ἀποκαλύπτει· καὶ διηγεῖται τὸ μέλλον ἑαυτοῦ πάθος καὶ τὴν
ἀτιμίαν· καὶ προλέγει τὸ συμβησόμενον· ἵνα μὴ ἀπροσδοκήτως
προσπεσόντος τοῦ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ πάθους, σκανδαλισθῶσιν·
ὅτι ἀσθενείας φύσεως [illegible]· ὅτε δὲ ἔμελλεν
αὐτοῖς τὸ δόγμα τοῦ πάθους, τότε καὶ τὸν περὶ ἀναστάσεως αὐτοῦ
ἐκπλατύνει λόγον:—

[illegible] Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος· θέλων αὐτὸν μὴ ἀποθανεῖν
ὁ Πέτρος· ἀγνοῶν τὸ διὰ τῆς ἀναστάσεως μυστήριον· ἵλεώς
σοι φησί κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο. τί οὖν ὁ σωτὴρ ἀποστραφεὶς πολλῇ τῇ
ὅτε μὲν ὀρθῶς ἐλάλησε, ἐπῄνεσεν αὐτόν· ὅτε δὲ ἀλόγως ἐδειλίασε
καὶ οὐκ ἤθελε παθεῖν αὐτόν, ἐπέπληξεν [illegible]· ὕπαγε ὀπί-
σω μου σατανᾶ· σατανᾶν δὲ αὐτὸν ἐκάλει, ἐπειδὴ ὁ σατανᾶς
οὐκ ἤθελε παθεῖν τὸν Χριστόν· οὐ κατὰ [illegible] δὲ ἦν σατανᾶς ὁ Πέτρος·
ἀλλὰ δι' ἄγνοιαν· τῇ τῆς γνώμης ποιότητι τῷ [illegible] ἐκάλει·
σὺ μὲν γάρ φησιν ἀνθρωπίνως λογισάμενος τὸ παράπτωμα ἐξετάζων, ἀ-
παραιτεῖσαι τὸ ἐμὲ παθεῖν· σαρκικῆς γνώμης τούτοις [illegible]
[illegible]· εἰ δὲ κατὰ θεὸν ἤκουσας τῶν λεγομένων· τῆς σαρκικῆς δια-
νοίας ἀποσχών, ἤδεις ἂν ὅσον ἀγαθὸν παρέξει μου τὸ ἐμὲ παθεῖν·
καὶ ὅτι ἐμοὶ μᾶλλον τοῦτο πρέπον ἐστί· [illegible]
τὸ ἐναντίον καταγνοὺς αὐτόν· [illegible] ὅτι μᾶλλον [illegible]
ἦν· τὸ μὴ παθεῖν αὐτόν, ἢ τὸ παθεῖν:

ἀπολ Ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ· οὐ κατὰ ἀπολογίαν τοῖς ῥήμασι δια-
τούτων παρέχει. οὐ γὰρ συνέπεσε τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ, τὸ [illegible]
[illegible]· οὐδὲ τοῦτο [illegible] ὁ Πέτρος [illegible]· ὥστε εἰκὸς
μέν. κατὰ γνώμην τὸ [illegible] θεοῦ δέ, σοφία
οἰκονομίαν· καὶ [illegible] σωτήριον [illegible]:—

καὶ δέον τὸν ὀδυρμὸν εἰς εὐφροσύνην μεταβαλεῖν· ἔτι δα-
κρύουσα οὐκ ἔληγεν· ὥστε τοῖς ἀγγέλοις οἱ μὲν [illegible]
[illegible] εἰπεῖν· γύναι τί κλαίεις· ὡσανεὶ ἔλεγε· γύναι [illegible]
ταῦτα τὰ δάκρυα, οὐκ εὐφροσύνης [illegible]· ποῦ γὰρ χρεὼν ἔχει
τὸ [illegible] τοιαύτην θέαν ὀδύρεσθαι· καὶ λέγει [illegible] αὐτῆς [illegible]
[illegible]· [illegible] τὸ [illegible] ἱματίοις καὶ [illegible]
[illegible] τιθεμένοις, [illegible]
πρὸς αὐτοὺς [illegible]· ὅτι ἦραν τὸν κύριόν μου καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔ-
θηκαν αὐτόν· καὶ ταῦτα εἰποῦσα, ἐστράφη εἰς τὰ ὀπίσω· καὶ
θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἑστῶτα, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστι· τοῦτο μὲν ὑ-
πὸ τῶν δακρύων ἐπισκοτουμένη· καὶ οἷον ἀλλαχοῦ [illegible]
τοῦτο δέ· καὶ τοῦ Ἰησοῦ [illegible] αὐτῆς
[illegible]· γύναι τί κλαίεις· τίνα ζητεῖς· ἐκείνη δοκοῦσα
ὅτι ὁ κηπουρός ἐστι, λέγει αὐτῷ· κύριε εἰπέ μοι ποῦ ἔθηκας
αὐτόν, κἀγὼ αὐτὸν ἀρῶ· [illegible]
[illegible]· καὶ
τῶν θείων ἐκείνων ποδῶν ἐζήτει [illegible]· καὶ ἤκουε·
μή μου ἅπτου· οὔπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα μου·
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] τῆς ἄλλης Μαρίας· καὶ [illegible] καὶ τοὺς πό-
δας [illegible]· καὶ οὐδὲ
[illegible] ἀλλ' ἐπεὶ [illegible] τὸν [illegible]
[illegible] πρὸς τὸν πατέρα [illegible] ἀρχόμεν[illegible]·
καὶ νῦν, μή μου ἅπτου· εἰ καὶ ταύτης αὐτῆς διανοίας τὸ
πρὸς τὸν πατέρα [illegible] ἔλεγεν [illegible]· οὔπω
γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα μου· ἔρχεται οὖν ἡ Μαγδα-
ληνὴ Μαρία ἀπαγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἑώρακε τὸν
κύριον· καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ· [illegible] ἀπαγγέλλειν,
πάλιν εὑρίσκει Μαρία [illegible] καὶ ἄλλας, πρὸς
τὸν τάφον [illegible]· [illegible]
καὶ ὄρθρου βαθέος ὄντος [illegible]
τὸν [illegible] καθὼς φησιν ὁ Λουκᾶς· καὶ [illegible]
ἑαυτήν, σὺν αὐταῖς [illegible]· διὰ τὸ θερμὸν τοῦ πόθου
τοῦ περὶ τὸν Ἰησοῦν· [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] τοῖς ἀγγέλοις [illegible] ἀριθμοῦ [illegible]· [illegible] ἐντεῦθεν [illegible]·

ἡμέρας δὲ [illegible] ἔθηκεν· [illegible] σώματι [illegible]
[illegible] αὐτοῦ· καὶ ἐπιστρέψασαι [illegible] τὸν Κύριον· τοσοῦ-
τον δοκοῦσαι [illegible] τὸν αὐτὸν ἔξ-
ω καὶ τὴν Μαγδαληνὴν Μαρίαν πρὸς ἀπιστίαν [illegible]
[illegible] καὶ μᾶλλον ἀλγεινῶς τοῦτο παθοῦσαν· οὐκ
ἄδηλον γὰρ τὸ τῆς γυναικείας ἀσθενὲς φύσεως· συγχωρεῖ
διὰ τῆς [illegible] ζητήσεως· [illegible] τὸ
θαῦμα τῆς ἀναστάσεως· [illegible] Καὶ τὸν
τοῦ λογισμοῦ· καὶ [illegible] ταύτης τῆς [illegible]
σα· καὶ ἰδοῦσα μόνον τὸν λίθον ἀποκυλισθέντα τῆς θύρας τοῦ
μνήματος· οὐ μὴν ἔτι τὸν ἄγγελον καθεζόμενον ἐπ' αὐτῷ δηλαδή [illegible]
δὲ [illegible] φαντασίαν [illegible]
θεσαν· Καὶ ἐκεῖθεν ἄλλως τε δὴ καὶ δραμοῦσα πρὸς τὸν
Πέτρον καὶ τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, εἶπε λέγουσα· ἦ-
ραν τὸν κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἴδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν·
ὁρᾷς [illegible] νύκτωρ [illegible] Ἰουδαίοις [illegible]
[illegible] φυλάκων ἀπαγγελίαν [illegible]
[illegible] τοῦ λίθου·
κλέψαι τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· ἵνα τὴν κλοπὴν [illegible] ἀποδοχῆς [illegible]
φημὶ [illegible] καὶ ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης, [illegible] τὸν τάφον ἔδραμ-
ον [illegible] οὐ γὰρ ἦν [illegible] ἵνα [illegible]
[illegible] τῆς ἀναστάσεως, ἀπιστήσωσι· μᾶλλον δὲ καὶ [illegible]
οὐκ [illegible] τῆς ἰουδαϊκῆς κακουργίας· ἀφορμὴν δὲ τοῦτο ἐ-
ποίουν· καὶ [illegible] Καὶ [illegible]
τοῦ [illegible] θαρρεῖν [illegible] ἀπελθόντες· εὗρον [illegible] τὰ ση-
μεῖα τῆς ἀναστάσεως· ὁρῶσι γὰρ ἐν τῷ μνήματι, τὰ ὀθόνια κεί-
μενα· τοῦτο δὲ οὐκ [illegible] κλαπέντος τοῦ σώματος· [illegible]
μὲν γὰρ τοῖς κλέπταις, φίλον τὸ [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] κλοπήν· ἵνα [illegible] ἀλλὰ μὲν [illegible]
[illegible] Καὶ ἴσως [illegible] ἑκὼν [illegible]
[illegible] οὐδέν· [illegible] σοφὸς [illegible]
ἐκεῖθεν αὐτὴν [illegible] μᾶλλον, [illegible] ἐκεῖ τοίνυν,
πρὸς τῷ μνήματι κλαίουσα ἔξω· καὶ [illegible] δύο ἀγ-
γέλους [illegible] λευκοῖς καὶ φαιδροῖς [illegible] καθεζομένους ἕνα πρὸς
τῇ κεφαλῇ καὶ ἕνα πρὸς τοῖς ποσὶν ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ·

ὁ μάρκος· ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου προσέθηκε· καὶ ἔλεγον φησὶ
πρὸς ἑαυτάς· τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας
τοῦ μνημείου· καὶ ἀναβλέψασαι, θεωροῦσιν ὅτι ἀποκε-
κύλισται ὁ λίθος. τῆς γὰρ σαλώμης ἀναγκαίως ἀπορουμένης,
ὡς [illegible] μὴ [illegible] τὸν τάφον· καὶ ταύτας
πρὸς τὰς [illegible] λέγουσα· ἐκεῖναι σιωπὴν ἄγουσαι
κατὰ τὸν προειρημένον ἡμῖν ἀμφότερον τρόπον· καὶ τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς ἀναβλέψασαι, τῷ βλέμματι τὴν ἀποκάλυψιν ἐποιήσαντο· καὶ γὰρ
ὁ λίθος ἀποκεκυλισμένος αὐτόθεν ἐνεφαίνετο· διὰ δὲ τὴν και-
νὴν καὶ μίαν ὁδοιπορίαν, πρὸς ἀλλήλας αὐτὰς ἠπορηκέναι καὶ
διειλέχθαι γέγραπται· τῇ ἀληθείᾳ τῆς ἱστορίας· καὶ τῇ φύσει τῶν
πραγμάτων, προσεχόντων ἡμῶν καὶ διακρινόντων· [illegible]
ἴδιον ὑπῆρχε τὸ ἀπορεῖν· ὡς γὰρ ἤδη πολλάκις ἀπο-
κεκυλισμένον τὸν λίθον θεασαμένας περὶ τούτου φροντί-
ζειν ἀπίθανον ἦν· ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ταῖς παρὰ τῷ μάρκῳ ταύταις
γυναιξὶν ἁρμοσθὲν τὸ τῆς σαλώμης ἐπιφέρεται πρόσωπον, αὐ-
τάρκως ὁ λόγος ἔχει τὸ πιθανόν· [illegible] καὶ ἀκόλουθον
τὸ λέγειν τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον· τῶν ἰουδαίων
σφραγισάντων τὴν θύραν τοῦ τάφου καὶ τὴν στρατιωτικὴν
παρακαταστησάντων φρουράν· καὶ τῆς τρίτης ἡμέρας ἐν-
δαψιλουμένης· πρὸς γὰρ τὸν πιλάτον ἀπιόντες οἱ μιαροί· ἐ-
μνήσθημεν ὅτι ὁ πλάνος ἐκεῖνος εἶπεν ἔτι ζῶν· ὅτι μετὰ
τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι· εἰ μὲν οὖν ᾔδεσαν αἱ γυναῖκες ὁ
δι᾽ αὐτοῦ [illegible]· τὴν κίνησιν τοῦ λίθου· καὶ τὴν ἐκ
τοῦ φόβου τῶν φυλάκων [illegible] ἀναχώρησιν, πῶς
ἠπόρουν περὶ τοῦ ἀποκυλισθῆναι τὸν λίθον· εἰ δὲ ἠγνόουν
τὸ θαῦμα τὴν στρατιωτικὴν φρουρὰν ἐννοοῦσαι, ἐδεδοίκεσαν τὴν ἄ-
νοιξιν τοῦ μνήματος μὴ φαντάζεσθαι· ἀλλ᾽ ὅπερ ἔφην, ἡ σαλώμη
καὶ τοῦτο ἠγνόησε· καὶ αὐτῆς μόνης τὰ ῥήματα ταῦτα ἐκεῖνα· ἡ μὲν
δὲ μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη μαρία καθεσθεῖσαι τοῦ μνήματος
ἐξεναντίας ὡς ὁ ματθαῖος ἱστόρησε· καὶ φιλοπόνως προσεδρεύ-
σασαι· καὶ τὰς σφραγῖδας τῶν ἰουδαίων· καὶ τὴν τῶν ὅπλων
τῶν φυλάκων, ὄψει παραλαβοῦσαι· εἰσελθοῦσα δὲ ἡ σαλώμη
σὺν ταῖς μαρίαις ἀμφοῖν· νεανίσκον εἶδε καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς
περιβεβλημένον στολὴν λευκήν· καὶ ἐπτοήθησαν πᾶσαι· ἡ μὲν

ἐκθαμβοῦνται γὰρ καὶ αὗται· οὐκ ἐξ ὧν παρ' αὐτῆς καὶ τῆς ἄλλης Μαρίας ἤκουον· ἀλλ' ἐξ αὐτῆς θέας· ἢ ἀγγέλων ἐπιφανείας [illegible]θῆναι πρὸς τὴν ἀνάστασιν, συνῆν αὐταῖς· συνεκπλήσσουσαι καὶ μηδὲν λέγουσαι διαπορούμεναι· ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν παρ' ἀγγέλων ἀναμένουσαι μαρτυρίαν. καὶ πιστεύουσαι, καὶ αὐταῖς ἰδίαν τιμὴν πληροφορίαν δοθήσεσθαι αὐτοῖς ὄμμασι· καὶ δὴ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἰδοῦσαι, τοῦ μνήματος, ἔνδον ἐγένοντο· καὶ οὐχ εὑροῦσαι τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἀπορούμεναι, ὁρῶσιν ἐπιστάντας αὐταῖς ἄνδρας δύο· ταῖς στολαῖς ἐξαστράπτοντας· καὶ ἤκουον παρ' αὐτῶν· τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν· οὐκ ἔστιν ὧδε· ἀλλ' ἠγέρθη. καὶ τὰ ἑξῆς· καὶ ὑποστρέψασαι φησὶν ἀπὸ τοῦ μνήματος, ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἕνδεκα καὶ τοῖς λοιποῖς· ἀλλ' ὅσῳ τὸ πλῆθος [illegible], μᾶλλον ἠπίστησαν· καὶ τὸ ἀπαγγελθὲν [illegible] καὶ διεπτάησαν· ἐφάνησαν γὰρ ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα αὐτῶν. καὶ ἠπίστουν αὐταῖς· ὥστε τὸν Πέτρον ὑπὲρ τὴν ἐκείνων ἀπιστίαν διαναστάντα· καὶ ἠρέμα πως καὶ τὴν ψυχὴν θορυβηθέντα καὶ σαλευθέντα, ταχὺ ἐπὶ τὸ μνῆμα δραμεῖν· καὶ παρακύψαι καὶ ἰδεῖν αὐτόθι τὰ ὀθόνια κείμενα· [illegible] καὶ θεασάμενον ἀκριβολογεῖν· ὅθεν καὶ ἀρκεσθεὶς τῷ παρακύψαι μόνον καὶ μηδὲν ἰδὼν ἄλλο ἢ τοῦτον, ἀπῆλθε θαυμάζων τὸ γεγονός· καὶ δοξάζων τὸν ζῶντα οἰκονομήσαντα· καὶ ταχὺ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία· καθάπερ τις παρὰ Ἰωάννῃ [illegible] ὀρθρίζουσα θερμότερον ἑτέρων ἐπιφέρουσα σὺν [illegible] ἀρώματα· καὶ μὴ εὑροῦσα τὸ τοῦ σώματος· τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τῇ συνήθει ξένη γυναικὶ παραστᾶσα [illegible]· ὁμοίως δὲ [illegible] ἀλλ' [illegible] σώματος, [illegible] τῆς διανοίας συνέτρεχε· παραλαβοῦσα καὶ Μαρίαν τὴν Ἰακώβου μεθ' ἑαυτῆς· ὥστε καὶ τῇ [illegible] τῶν [illegible] κειμένων [illegible] κεῖσθαι δοκεῖν· καὶ [illegible] ὁδοῦ [illegible] καὶ λίαν πρωῒ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων· ἔρχεται ἐπὶ τὸ μνῆμα, ἔτι· τὸ γὰρ ἔτι· [illegible] ἀκριβεστέροις τῶν ἀντιγράφων ἐμφέρεται· [illegible], ὡς πρὸς ταῖς ἤδη [illegible]· καὶ αὕτη τῶν μυροφόρων ἡ αὐτὴ τὸ μνῆμα ἀφ' ἧς γέγονε· τὸ δὲ λίαν πρωῒ σαφηνίζων

καὶ οὕτως ἐπαγγέλλειν· πρωῒ· πρώτῃ σαββάτου· ἐφάνη
πρῶτον μαρίᾳ τῇ μαγδαληνῇ· ἵνα τὸ μὲν ἀναστὰς ἔχῃ
τὴν ἀναφορὰν συμφώνως τῷ ματθαίῳ, πρὸς τὸν προλα-
βόντα καιρόν· τὸ δὲ πρωῒ· πρὸς τὴν τῆς μαρίας γενομέ-
νην ἐπιφάνειαν ἀποδοθείη· πρώτῃ σαββάτου τῇ ἄλλῃ ἡμέρᾳ·
καὶ ταύτῃ μόνῃ θεασαμένῃ τὸν κύριον· πρωῒ γάρ ἐστιν αὐ-
τοῖς τὸ διάστημα τὸ μετὰ τὴν ἀλεκτρυόνων [illegible]· τὸ πρὸ
τοίνυν ὡς ὄψιν τῶν καιρῶν· καὶ τὸ σύντομον ἀφίξεων· καθότι
αἱ γυναῖκες ἐπὶ τὸ μνῆμα ἦλθον. ἑκάτερον ἀγγέλλει τὴν ἐνίων καὶ
ᾠκονόμησε γράφεσθαι τὸ πάντων τὸ ἄλλον· καὶ ὁ μὲν ματθαῖος,
τὸ ὀψὲ σαββάτων παραγενομένας ἐπὶ τὸ μνῆμα καὶ ἱστό-
ρησε· καὶ ἄγγελον ἰδούσας καταβαίνοντα ἐξ οὐρανοῦ·
καὶ τὸν λίθον ἀποκυλίσαντα. ὁ δὲ ἰωάννης, μαρίαν τὴν μαγδα-
ληνὴν ἐληλυθέναι μόνην· ἔτι σκοτίας οὔσης τῇ πρώτῃ τῆς ἑβ(δομάδος),
συγγέγραφε. καὶ δύο ἀγγέλους ἔνδον τοῦ τάφου καθῆσθαι. λου-
κᾶς δέ, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν ὄρθρον· μάρκος δέ, ἐπ' ὄρθρον ὑπε-
ρίσχοντος ἡλίου· συνάπτομεν μὲν μιᾶς διάστημα, τῶν και-
ρῶν διαπεραινομένων· καὶ τὰ μέν, διὰ φόβον δρασ ὡσεὶ λῆ-
ρον αὐταῖς· τὸν δὲ καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς νεανί-
σκον ἰδεῖν· ταῖς δὲ ἀποδόντες ἡμεῖς ἀφικνουμένους λουκᾶς·
ὡς τὸ δὲ ὡσαύτως ἔχειν κατὰ τὴν τῶν καιρῶν τάξιν τὰ
παρ' ἑκάστου συγγεγραμμένα συνθήσομεν, μίαν ἁρμονίαν
καὶ ἓν σῶμα τῆς ἱστορίας ἐργάσασθαι. εἰ μὲν γὰρ μιᾶς τῆς
ἀφίξεως τῶν γυναικῶν ἐν ἑνὶ καιρῷ γενομένης οἱ τέσ-
σαρες ἐμνημόνευσαν· καὶ οὐ τοὺς αὐτοὺς ἀγγέλους ἐπιφα-
νῆναι· ἢ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐπιφάνειαν ἢ τοιῷδε ὀπτασίαν
αὐτὰς εἰπόντες, τὴν αὐτὴν ἔφασαν ἐν διαφόροις γεγε-
νῆσθαι καιροῖς· οὐδ' ἑνὸς ἕκαστος μνημονεύσαντες χρόνου,
διαφωνίας ἔχει μεγίστην ὁ λόγος· εἰ δὲ καὶ οἱ καιροὶ διάφοροι
καὶ τὰ πρόσωπα· καὶ τὰ ἐπιφανέντα ὀψέ τε οὐ χάριν καὶ
τοῦ θεοῦ συμβάντος διὰ πολλῶν προσώπων πιστώσασθαι τὸ ἄ-
πιστον θαῦμα τῆς ἀναστάσεως· καὶ τὸ πολλάκις λε-
χθέν, ἐπεὶ προσίστατο ῥήσεων ἀγγελίαις, πῶς οὐκ ἔστιν ἡ διήγησις
ὅλη καθαρὰ καὶ ἐλευθέρα πάσης [illegible]
Ἄγγελος γὰρ κυρίου καταβάς, ὁ λίθος, σύμβολον [illegible] ἐξ ἀπιστ[illegible]· ὑπ

ὡς ἐν ἄλλοις ὁ Χρυσόστομος εἴρηκεν· Καὶ ἀθρόως ἐμποιεῖ τὸν τρόμον διαλεγό(μενος)·
ἀλλ᾿ ὅταν χαρίζωνται σχήματι τῶν μνημείων· καὶ πολυπραγ-
μονεῖν ἄρχοιντο περὶ δὲ κοινῆς τῆς ἀναστάσεως, ὥσπερ αὐτοῦ δέοντος διὰ
τοῦ τοσαῦτα λέγειν μισθὸς ὤφθη· καταπλῆξαι τὸ μέγεθος·
Καὶ φόβον ἐμποιῆσαι δυνάμενος· καὶ μάλιστα τὸ φοβερόν,
τὸ φαιδρὸν διὰ τοῦ λευκοῦ τῆς στολῆς· καὶ ὡς ἐν ἑορτῇ· καὶ
ἵνα μὴ παραβῆ ἐν τῷ δέει· καὶ σφοδρότερον δὲ αὐταῖς διαλέγεται.
δὲ ὑπὲρ αὐτὰς διὸ ἂν εἶχε τοσαύτας ἀβάσ· μὴ περιερ-
γῶς διακεῖσθαι· μᾶλλον δὲ μᾶλλον ἐφόβει ἢ δ᾿ ἣν ἐκεῖναι·
ὑπάγετε γάρ φησιν· ἀπαγγείλατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ πέτρῳ·
τοῖς μὲν μαθηταῖς, ὡς πολλάκις ἀκηκόσι· τῷ δὲ πέτρῳ
ὡς ἀπαρνησαμένῳ πολυπραγμονοῦντι, δεύτερον ἐπὶ τὸ μνημεῖον
ἐλθόντι· ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε
καθὼς εἶπεν ὑμῖν· ὑμῖν ταῖς γυναιξίν· εἰ δὲ ὀψὲ σαββάτων
τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων ἐφάνη· ὡς ὁ Ματθαῖος
συνέγραψε τοῖς μαθηταῖς· οὐδέποτε φαίνεται φησίν, ὡς αὐτὸς
τὴν ἐπαγγελίαν αὐτοῖς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ὀφθήσεσθαι· εἰ μὴ ἐκεῖνο
ἐρεῖ τις· ὃ ὁ Ματθαῖος καὶ ὁ Μάρκος ἔγραψε μετὰ τὸ διήγημα
τὸ μυστικόν· ἐξελθόντων εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν· ὑμνησάντων·
τοῦ σωτῆρος εἰρηκότος ὧδέ πως· μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω
ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐξελθοῦσαι δὲ τοῦ μνήματος αἱ Μαρίαι
καὶ ἴσως ἀλλὰ μετὰ τρόμου καὶ ἐκπλήξεως συνεχόμεναι, φυγῇ δὲ
ἐχρῶντο· καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ· τοῦτο μὲν
διὰ τὸ φοβερὸν τῆς ὀπτασίας· τοῦτο δὲ, διὰ τὸ τὴν ἡμέραν
προελθεῖν· καὶ τοὺς Ἰουδαίους ὡς ἔτι φονῶντας αὐτὰς καὶ
κατὰ περιμένειν· ἐν μὲν οὖν τοῖς ἀκριβέσιν ἀντιγράφοις
τὸ κατὰ Μάρκον εὐαγγέλιον, μέχρι τοῦ ἐφοβοῦντο γὰρ ἔχει
τὸ τέλος· ἐν τισὶ δέ, προσκεῖται καὶ ταῦτα· ἀναστὰς δὲ
πρωῒ πρώτῃ σαββάτων ἐφάνη πρῶτον Μαρίᾳ τῇ Μαγδα-
ληνῇ· ἀφ᾿ ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια· τοῦτο δέ, ἐναντί-
ωσιν δοκεῖ τινα ἔχειν πρὸς τὸ παρὰ τῷ Ματθαίῳ εἰρημένον·
ὀψὲ γὰρ τῆς ἑσπέρας τῆς νυκτὸς αὐτῆς τυγχανούσης· καθ᾿ ἣν ὁ
σωτὴρ ἀνέστη, ὥστε ἐν ἀναστάσει πρωῒ γέγραπται· ἀλ-
λ᾿ εἰ οὐδὲν ἐναντίον φανήσεται τὸ ῥητόν· εἰ μὲν ἀνα-
γνωσόμεθα· καὶ γὰρ συνήθως· ἀναστὰς δέ,

ἢ καὶ ἀθεώρητος ὢν αὐταῖς τότε ἐφαίνετο· διὰ τὸ κεκλῆσθαι αὐταῖς ἔσω δὲ φρόντισται διὰ τοῦ ἀσπασμοῦ· ἄλλος δέ φησιν· ὅτι διὰ μὲν τοῦ εἰπεῖν χαίρετε, ἐνέθηκε ταῖς γυναιξὶ τὴν χαράν· διὰ δὲ τοῦ μὴ φοβεῖσθε, τὴν δύναμιν· διὸ θαρσαλέως ἐπιδραξάμεναι τῶν τελευταίων τοῦ ὅλου σώματος ἰῦ, προσκυνοῦσιν αὐτῷ, ἐπίτηδες γὰρ αὐτοῦ τοὺς πόδας ἐκράτησαν· ἵνα τῆς ὑπονοίας ἀπαλλαγῶσι τῆς περὶ τοῦ φάσμα αὐτὸν εἶναι. ὁ δὲ κς ἀποστέλλει αὐτὰς ἀγγελίσασθαι τοῖς μαθηταῖς· ἀδελφοὺς αὐτοὺς προσειπών· καὶ τιμῶν τούτους ἀδελφότητος ὀνόματι· καὶ κυροῖ τοὺς τοῦ ἀγγέλου λόγους· τὰ αὐτὰ αὐταῖς προσφθεγξάμενος· τότε δὲ καὶ ὁ θέλων ἰδεῖν τὴν δόξαν αὐτοῦ τῆς ἀναστάσεως, ἐν τῇ γαλιλαίᾳ ὁρᾷ· ἵνα μᾶλλον ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει ἴδῃ φῶς μέγα· καὶ τοῖς καθημένοις ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου, φῶς ἀνατείλῃ. –

Ὅσῳ τὴν προτέραν μὲν προσκύνησιν, οὐ κατεκώλυσε· τὴν δὲ ἐσχάτην, ἀπεκώλυσεν· ὡς ἰω γράφει. τὸ γὰρ ὁμοίως ἀναμένεσθαι αὐτῷ, καθὼς καὶ πρότερον, οὐκ ἔτι δυνατὸν ἦν πρὸ τῆς ἀνακαινίσεως τῶν γυναικῶν· καινοῖς γὰρ καινοῦ ἅπτεσθαι προσήκει: ἀπλ

Ἰδού τινες τῆς κουστωδίας· οἱ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς κουστωδίας ἔσω ἀνε μαρτυροῦντες τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἀπαγγέλλουσιν· ὅτι ἐσφραγισμένος λίθος καὶ σφραγὶς ἦν ὁ τάφος· ὅτι γυναικῶν ἰδουσῶν ἐκεῖ ἐγένετο σεισμός· ὅτι ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ καταβάς, ἀπεκύλισε τὸν λίθον· φοβερὸς ὄψει καὶ ἐνδύματι· καὶ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ· ὅτι αὐτοὶ μὲν φοβηθέντες, ἐγένοντο ὡς νεκροί· ὁ δὲ ἔλεγε ταῖς γυναιξὶν ἀνεστάναι αὐτόν· καὶ προσέταττε λέγειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἀπιέναι εἰς τὴν γαλιλαίαν ὀψομένους αὐτόν· τάχα δὲ καὶ τὰ συνυπακουόμενα τῷ, πάντα· τὸ ἐμφανισθῆναι ταῖς γυναιξὶ· καὶ τὸ προσκυνηθέντα τὸν ἰν, εἰρηκέναι αὐταῖς· οἱ δὲ σκληροκάρδιοι ἰουδαῖοι· οὔτε τῷ σεισμῷ τῷ παραδειγματιζομένῳ, οὔτε τοῖς λεχθεῖσι δυσωπηθέντες, τῷ ἰουδαϊκῷ πάθει τῇ φιλαργυρίᾳ· μισθαρνοῦσι τοὺς στρατιώτας· τὸ πάντων ἀσεβέστατον φθέγξασθαι· εἰρηκότας αὐτοὺς λέγειν· ὅτι ἔκλεψαν αὐτὸν οἱ μαθηταί· οὐ γὰρ ἂν κλέψαντες τὸ σῶμα, οὕτω γενναίως ὑπὲρ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ ἠγωνίζοντο· ὡς ἀποδέξασθαι καὶ ἀποθνήσκειν δι' αὐτόν· διαφημίζουσι τοίνυν μέχρι τοῦ καὶ νῦν, οἱ [illegible] · οἱ

ὃν αὐτοῦ κύκλῳ τοῦ ἐμφόβου καταπλαγεῖς· ταῖς ζητούσαις τυχεῖν τὴν ζωήν· τοῖς μὲν ἐναντίοις καὶ φοβερὸς ὤν, καὶ μεγαλοπρεπὴς ὡς ἀντίπαλος· τοῖς δὲ ἰδίοις, φαιδρὸς καὶ προσηνής:

γ̃ αὐ Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς· τῶν τηρούντων τοῦ Ἰησοῦ τὸν τάφον, ἴδιον τὸ φοβεῖσθαι· τῶν δὲ ἀγάπῃ τεθεαμένων τοῦ ἡκουσῶν· μάλιστα ὅτι ζητοῦσι τὸν ἐσταυρωμένον Ἰησοῦν. οὐκ ἔστι· ὁ δὲ παρὰ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ λόγος· θεωρεῖται διὰ τῶν φωτὸς ἀμυδρείας· καὶ ἐν δήμῳ λαμπρὸν· λαμπρὸν δότιμα σταυρῷ ἁλλόμενον χιόνι· καὶ εὐαγγέλια δίδωσιν ὁ λόγος τοῖς πεπλανημένοις ἁμαρτιῶν· φάσκ.

Ἐὰν ὦσιν αἱ ἁμαρτίαι ὑμῶν ὡς φοινικοῦν, ὡς χιόνα λευκανῶ:–

σαυ Δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον· τοῖς παρ' ἔργοις καὶ ὁ λίθος ... ἀπὸ τοῖς ὀφθαλμοῖς τῆς γυναικός· τοῖς φιληδόνως ἐθεασαμένοις ἐν παραδείσῳ τὸ ξύλον· οὐ μετέχειν τῆς ἀναστάσεως ὁ θάνατος νόμῳ ἐκώλυεν, ἔλεγεν ὁ ἄγγελος ὁ ἐπὶ τοῦ ζωοποιοῦ τάφου καθήμενος· δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος· ταῖς προσεγγισάσαις τὴν πτῶσιν ἡμῶν, αὐταῖς ἐκέλευεν ἀγγελικῶς θεᾶσθαι τὴν ἀνάστασιν· αὐτὸ ὥσπερ ἐκ τῆς λύπης ... καταναλίσκεται, ἡ λειπομένη περαιοῦται διὰ τοῦ ἀναστάντος. χαίρετε:–

γ̃ αὐ Ἐπειδὴ γυνὴ τῆς λύπης ἡμῖν πρόξενος γέγονεν· κατὰ τὸ ἀπηγορευμένου καρποῦ τοῦ ξύλου φαγεῖν τὸν ἄνδρα ἀπατήσασα, αὕτη πρώτη μετὰ τοῖς ἄλλοις τὴν ἀνάστασιν ἀκούει ... ζωοδότου Χριστοῦ· οὐ γὰρ διὰ ... τὴν κατάρα τοῦ γένους ἡμῶν ἀρὰν καὶ κατάραν· καὶ ἐπλήρωσε χαρᾶς τὸν οἶκον καὶ τὴν γῆν· μεταποιήσας χρείαν πᾶσι Κύριος ἐξ ἡμῶν καὶ ὑμῶν ... δυναμένων πρὸς τὸ ὑμνεῖν τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ φιλάνθρωπον:–

αὐ Καὶ ἰδοὺ ὁ Ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐταῖς λέγων· προσφθέγγεται ταῖς γυναιξὶ τό, χαίρετε ὁ σωτήρ· λύων τῆς ἀρχαίας ἀπὸ τῶν γυναικῶν γένους τὸ πρόστομον τῆς ἀρᾶς ... διὰ τῆς ... ἢ τοῖς εὐχομένοις αὐτὸ διὰ τοῦ χαίρετε· ἡ Εὔα δὲ ἔχαιρον ἑωρακυῖαι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστάντα, προσφθέγγεται αὐταῖς τό, χαίρετε· αἱ δὲ καὶ διὰ τῆς ἀφῆς τὸ κυρίου ... τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ ἐνεργοῦσι· προσκυνοῦσιν αὐτῷ ὡς θεῷ. ὁ δὲ Κύριος λύσας αὐτῶν τὸν φόβον ὃν εἶχον ἑωρακυῖαι τὸ παράδοξον τῆς ἀναστάσεως. Καὶ ... αὐταῖς, πέμπει αὐτὰς ἀγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς· τὸ ... γένος· ἀπαγγεῖλαι δὲ καλεῖ τοὺς μαθητάς·

ἐπεὶ καὶ ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ πολλάκις τοῖς ἀδελφοῖς ἐφάνη. οἱ μὲν οὖν ἕνδεκα
μαθηταὶ σὺν τοῖς λοιποῖς ἀδελφοῖς, ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν.
εἰ δὲ καί τινες ἐδίστασαν, ἀλλὰ καὶ οὗτοι διὰ τῆς ὄψεως ἐβεβαι-
ώθησαν. οἱ πρῶτον μὲν προσκυνήσαντες καὶ ἐδίστασαν. εἰ-
πε Θωμᾶς ἐστὶν ὁ διστάσας. ἀπεφήνατο, ζητητέον. οὐ παρῆ-
ν γὰρ αὐτοῖς κατὰ τοῦ πνς χάριν. ἤτοι ἐν τῇ μεμνημένῃ μοι ἡ ζωή. οἱ
πολλοὶ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες· ἐγώ εἰμι ὁ
χς· ἢ τῶν ὁμοίων ἴσως ἐδίστασαν. διὸ καὶ μετ' ἀξίας συγγνώμης
διὰ τὸ ἀφωσιωμένον, τὸ αὐτὸ ἐν τῷ ἄλλῳ. τινὲς δὲ τὸ εἰ δὲ τοῦ δι-
ηγηθοῦ τοῦ Ματθαίου παρέλειψεν, προσθεῖναι εἰρηκὼς ἀφοῦ
ἕνδεκα· καὶ ὁ διστάσας Θωμᾶς ἦν, ἀρκεῖ. ἀλλὰ μεθ'
ἡμέρας ὀκτὼ ἐπληροφορήθη ὅτε ἐτίθει καὶ ἀφῇ, ἐδραμὼν ἐπίστευσε :-

Καὶ γὰρ οὐδὲ ἀπὸ σκοποῦ μοι δοκεῖ, τὸ ἐν τῷ ὄρει τῆς Γαλιλαίας. ἀπε
Καὶ μὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους θεῖ τοῦ ταῦτα εἰρῆσθαι τὰ ῥήματα· Γαλιλαία
γάρ, ἡ κατὰ κυκλίαν τῆς ἑλλάδα διαλέκτῳ ἑλληνικὸν ἐστι· διὸ καὶ Γαλ-
λ, ὁ τροχὸς ὀνομάζεται. καθάπερ ὁ πόλος ἐξ ὄρους τῆς Γαλιλαίας τοῦ
σωτηρίου κηρύγματος ἐξενεχθέντα ταῦτα τὰ ῥήματα, διὰ κύκλον τοῦ χ(ριστο)ῦ
κατὰ τῆς οἰκουμένης ἐκυκλώθη. καὶ πάντας ἐν τῷ ὄρει. Καὶ ἐ-
κατεπλήσθησαν ἅπαντες κατὰ ἔθνη καὶ πόλεις· εἰς τὸ ὄνομα
τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνς :-

Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. ἡ δὲ κατὰ ἀνθρωπί- ἀπε
νον πρότερον λέγει ὅτι τό, ἐδόθη μοι, ἀλλ' οὖν καὶ νῦν λέγεσθαι
ὅτι κατὰ τὸ ἀνθρώπινον λέγει αὐθεντικὴν ἐξουσίαν. καὶ ἀνεδραμοῦ-
μεν θῶσαν καὶ ἐστὶν οὖσαν αὐτοῦ δόξαν. λέγει οὖν τό, ἐδόθη μοι,
οὐχ ὡς πρότερον λαμβάνων· ἀλλ' ὃ πρότερον εἶχεν ἀεὶ ὡς φύσει θεός, ἐ-
ξουσίαν πᾶσαν τὴν ἐν οὐρανῷ, ὡς ἐν αὐτοῦ τάξει δηλοῖ λέγει· εἶχε
γὰρ πρότερον μὲν εἶχεν ἀεὶ ὡς φύσει θεός, εἶχε δὲ καὶ τὴν
ἐπιγείων· τοῦ νῦν τὸ ἐξ ἴσης γνώμης· ἀλλ' ἀπὸ τοῦ σταυροῦ μόνου τοῦ
ἐπ' αὐτῶν ἀνθρώπου τὴν πᾶσαν καὶ ἐπιγείων λαμβάνει νῦν. διὸ
καὶ ὡς θεὸς ἐπιτρέπει αὐτοῖς εἰς πάντα τὰ ἔθνη· μαθητεύειν
καὶ διδάσκειν αὐτοὺς πάντα φυλάττειν. οὐχ ὡς ἀφιλοικτίρμων
δὲ τὸ κατ' ἀρχὰς οὔτε αὐτοὺς παρενεγγύησε τοῖς ἔθνεσι, καὶ
τοὺς μαθητὰς ἐκώλυεν· ἀλλ' οὔπω ἐπῆλθεν ὁ καιρὸς ὅ-
τε ὁ Ἰσραὴλ ἀπωσάμενοι ἐποίησαν χάριν αὐτοῦ δοῦναι τοῖς ἔθνεσι μᾶλ-
λον τοῖς· ὅτε τὸν σταυρὸν εἰδότες ἐφόνευσαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐπὶ τῷ δεῖ

μὲν ἐκ κουστωδίας τὸ μνῆμα τὸ ψεῦδος ταῖς ἀληθείαις ἀντιστρε-
φομένοις τυχεῖν. οἱ δὲ μαθηταὶ τοῦ Ἰησοῦ, τὸ ἀληθὲς τοῖς ἀξίοις.
Καὶ ἡ τῶν ἐκ κουστωδίας τὸ μνῆμα ἀσφάλεια, τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ
κατασκευάσαι οὐ δύνανται. ἀλλ' ὅσον ἐκεῖνοι κατὰ Χριστοῦ, τοσοῦτον
[illegible] πλείους γίνονται. καὶ [illegible] πλῆθος [illegible]
διδάσκουσιν.

Ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις.

σημ ζ Καὶ Ἰουδαῖοι, ἀργυρίῳ προδιδοῦσι τὸν Ἰησοῦν. [illegible]
[illegible]. οἱ δὲ στρατιῶται ἀργύρια ἱκανὰ λαβόντες,
ἃ μὲν ἰδόντες παραυτὰ ἤγγελλον τοῖς ἀρχιερεῦσι τὰ γενόμενα,
ἐσιώπησαν. εἰρήκασι δὲ, τὰ μὴ γενόμενα.

Οἱ δὲ ἕνδεκα μαθηταὶ, ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν
εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. καὶ ἰδόντες αὐτὸν, προ-
σεκύνησαν αὐτῷ. οἱ δὲ ἐδίστασαν. καὶ προσελθὼν
ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων. ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία
ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ γῆς. πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάν-
τα τὰ ἔθνη. καὶ βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς
καὶ τοῦ υἱοῦ. καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. διδάσκοντες αὐτοὺς
τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν. Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ
μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ
αἰῶνος. ἀμήν:—

ιϛ Κατὰ τὸν Ἰωάννην· τρίτον ὤφθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. τὸ μὲν πρῶτον
κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῆς ἀναστάσεως. δεύτερον δὲ,
μεθ' ἡμέρας ὀκτώ. ἐπὶ τὸν Θωμᾶν τῆς ἀπιστίας θεραπείᾳ.
ἐπειδὴ δὲ κεκελευσμένοι ἦσαν ἀπαντῶντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
τὴν Γαλιλαίαν ἀναστρέφειν. ἐπορεύοντο δὲ καὶ οἱ ἕνδεκα μετ' αὐτῶν
[illegible]. καὶ [illegible] αὐτῶν [illegible]. [illegible]
[illegible] ἕνδεκα [illegible]. ἀλλ' ὅτι μελλόντων, τὸ τρίτον ἐπὶ
τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας. οὐ τοῖς ἕνδεκα φαίνεται. ἀλλὰ
μόνοις ἑπτά. [illegible] γὰρ τὸ ὀφθῆναι αὐτὸν τρίτον τοῦτο τοῖς
εἰρημένοις ἑπτά, πρὸς τὴν ὀπτασίαν οὐ κατὰ [illegible], τὸ
[illegible] Ματθαίῳ φησὶν εἶναι. οὐ κατὰ [illegible] δὲ [illegible] τοῦτο.
Καὶ [illegible]. καὶ ἄλλοτε πολλάκις ὤφθη αὐτοῖς. ὁ μὲν
συνηγμένοις τοῖς ἕνδεκα. καὶ τοῖς [illegible]. ὁ δὲ ἀπό-
στολος. καὶ ἐπὶ τούτων πλείοσιν ἱστορεῖ ἑωρᾶσθαι τὸν σωτῆρα
μετὰ τὴν [illegible]. ὤφθη γάρ φησι Κηφᾷ. εἶτα τοῖς ιβ

διδόναι ἁρμόζεται καθὸ γέγονεν ἄνθρωπος. ὡς δὲ Χριστὸς καθὸ πρὸ αἰώνων
ὑπῆρχε θεός. καὶ τοῦτο δέ, οὕτως ἐσχημάτισε τῶν λόγων
τὸ εἶδος. διὰ τὸ μὴ πάντας τοὺς μαθητάς, τελείως τῆς ὑψηλοτέρας
θεολογίας τὸ πλάτος χωρεῖν· καὶ τῆς οἰκονομίας τὸ βάθος. διὸ
καὶ ἔλεγε πρὸς αὐτούς· ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν· ἀλλ' οὐ
δύνασθε βαστάζειν ἄρτι· ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος τὸ πνεῦμα τῆς ἀ-
ληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν.

Πῶς ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ γῆς· ὡς τὴν ἐμὴν
ἀνθρώπησιν νόει· καὶ ὡς τὴν θεότητα χορηγήσας ὡς ὄντι μονογενεῖ. οὐ
πολλάκις τό, ἐδόθη μοι ἐξουσία, ἀντὶ τοῦ ἐχαρίσθη. ἐδόθη
ἢ μᾶλλον μοι παρὰ τοῦ αὐτεξουσίου. ὅπερ ἐλέχθη· χάριν ἔσχεν ἡ
ζωὴ ἡ πρώτη ἐν ποιητῇ ἡμῶν. εἴπερ νῦν καὶ ἐν τοῖς κάτω. οὗ θαρ-
ροῦντες βαπτίζετε, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁ-
γίου πνεύματος. εἷς θεὸς ζωῶν. μία ἡ σωτηρία. εἷς ὁ ζῶν, πατὴρ καὶ υἱὸς καὶ ἅ-
γιον πνεῦμα. εἷς ἐστιν. οὐ συναλειφὴ τῶν τριῶν· ἀλλ' οὐσία μία. τρεῖς
δὲ ὑποστάσεις τελείως ἐν πᾶσι καὶ κατ' ἀλλήλοις· κατὰ φύσιν ἐγέν-
νησεν ὁ θεός. διὸ καὶ ὁμοούσιος ὁ γεννηθείς· οὐ σώματος ὁ θεός. καὶ
οὐ κατὰ ῥεῦσιν ἢ κίνησιν· ἢ τι τῶν τοιούτων. ἀλλ' ὡς ποιὸς σώματι
θεωρεῖται. ὁ θεὸς ὁ ἀσώματος. ἀγέννητος· ἐπὶ τοῦ πατρὸς ἡ γέννησις.
οὔπω ἐξελήφθη ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ πατρός, ὁ υἱός.

Βαπτίζοντες αὐτούς. ἀρχὴν τῆς διδασκαλίας ἔθηκε τὸ βάπτι-
σμα διὸ διδάσκειν. ὅτι προτερεῖον μέν ἐστι τὸ καθαρθῆναι. δεύτερον
δέ, τὸ πληρωθῆναι τῶν ἀγαθῶν. τὸ δὲ βαπτίσματι συνάπτει τε-
λειωτικὴν τῆς τριάδος θεολογίαν· τὴν καὶ μὴ μόνον χωρεῖν. ὅτι καὶ βαπτί-
σματι διὰ τῆς λογοτεσ ἐν μόνῳ μας. καὶ συναρίθμησιν γε, τὸ διὰ τοῦ λόγου ἐπι-
κλήσει δὲ τὴν πρὸς ἀληθῶς συνάφειαν. οὐκ ἐν βαπτίσματι ὡς ποτε. νῦν δὲ καὶ
συνάφειαν τελεῖ. ὅτε μέσος δὲ τοῦ βαπτίσματος λόγος. εἰ περὶ τῶν
ἐκκλησιῶν πληρούμενος ἁγίου πνεύματος. ὅπερ ἐστὶ δῶρον Χριστοῦ. οὗ ἡ
ἀρχὴ ὁ πατήρ. διὸ πατρὸς ἀναγκαῖον τῆς τριάδος τὸ ὄνομα ἐν σίᾳ. καὶ
ὁ πατρὸς ἀναπαύεται [illegible] ὄνομα, καὶ λοιπὸν ποιεῖ τὸ τῆς θεο-
λογίας ἀποτέλεσμα, ὡς ἂν τὸ πᾶν ἐν σαρκί. διὰ τοῦτο δὲ τοῦ τρίτου
τὴν ἀρχήν. ὡς ἂν τὸ μέσον ἐν σαρκί. τὸν υἱόν. ἀδιαίρετον δὲ τὸν κατὰ
μίαν ἐνέργειαν γινόμενον ἁγιασμόν. ἐκ διαφόρων καὶ συναρ-
τωμένων ὡς ἐστὶ τελεῖσθαι. αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ καὶ ἐπὶ τὸ σῶμα καὶ ἀσύ-
μβατον μίαν τὴν ἐνέργειαν περιλαμβάνει. περὶ ἀθανασίαν ζωῆς μαθητ-

ξαρτίσαι κατὰ τοῦ κυ· ὅτε λαβέτωσαν ἡ χάρις βαπτισμοῦ σαι τὴν μετὰν· ἡ π
δέξεις εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πρς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνς· οὐ
κ εἰπὼν εἰς τὰ ὀνόματα, ἐδίδαξε· μίαν καὶ μόνην τὴν τῆς θεό
τητος φύσιν· ἐν τρισὶ προσώποις αὐθυποστάτοις οὖσαν· ἣ
σαβελλίου καὶ μαρκέλλου δόξαν ἀνατρέπει παραστέλλων· οὐ
γὰρ ὡς εἰς ἓν βαπτίζειν ἐκέλευσε τρισὶν ὀνόμασι δηλούμε
νον· ἀλλ᾽ εἰς γ̄ ὑποστάσεις· τρισὶν ὀνόμασι διαφόροις δηλου
μένας· πρὸς δὲ τὴν αἰτίαν· λέγει διδάσκειν καὶ νόμον καινὸν
τηρεῖν καὶ ἐξηλλαγμένον καὶ ἐξαίρετον· πρῶτον γὰρ δεῖ τὸν περὶ
δογμάτων ποιεῖσθαι λόγον· εἶθ᾽ οὕτως, πᾶσαν τὴν λοιπὴν αὐτοῖς
παραδιδόναι· καὶ διὰ τοῦ βαπτίσματος, οὕτω τὸ λοιπὸν παραδοῦ
ναι διδασκαλίαν· πρότερον γὰρ δεῖ πιστεῦσαι εἰς τὴν ὁμοού
σιον τριάδα· καὶ οὕτω τὴν ἀγγελικὴν ἐκπαιδεύεσθαι πολιτεί ζ
αν· ἐτοίμως μὲν ἐπορεύθησαν οἱ μαθηταὶ οἱ ἀγράμματοι καὶ ἁλιεῖς
ἐφοίτων λέγοντες, πάντα τὰ ἔθνη, μονοζέσαντες ἐν ἀπὸς καὶ ὁ
θς ὁ ἀποστείλας· ἢ τοῦ ἐνήργει· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ᾽ ὑμῶν εἰμι πάσας
τὰς ἡμέρας· ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος· τὸ δὲ ἕως, οὐ κ
μόνων χρονικόν· συνῆν γὰρ τοῖς ἁγίοις καὶ μετὰ τὴν συντέλειαν δι
ηνεκῶς· τὸ δὲ μεθ᾽ ὑμῶν, ἁρμόζει καὶ τοῖς ἁγίοις· οὐ γὰρ ἕως
συντελείας ἔμελλον μένειν οἱ μαθηταί· πάντων γὰρ παραδιδόντες
πιστοῖς αὐτὴν διδασκαλίαν, ἀοράτως συνῆν ὁ χς· ἐνθάδε
γὰρ ἀοράτως συνῆν τοῖς πιστοῖς· εἰ καὶ ἀναγκαίως ἀπιὼν δοκεῖ
κατὰ σάρκα· ἐπειδὴ γὰρ ἀποστέλλων αὐτούς· μαθητεῦσαι πάν
τα τὰ ἔθνη, μέγα αὐτοῖς ἐδόκει ὃ ἐδόκει τὸ πρᾶγμα· ἐπαίρ
ει αὐτῶν τὸ φρόνημα· ἵνα μὴ διαπορῶσι θεοῦ, πῶς οὐ δυνάμεθα
τοῦτο ποιῆσαι; ἢ τοῦτο· ἂν γὰρ ὁ χς φησὶ καὶ ἰσόθεος· πῶς τὸ
λέγεται χαμαὶ μένειν οἱ κάτω, ὡς γένος ἄφνως· διὸ καὶ
ἔλεγε· δόξασόν με σὺ πάτερ παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον
πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί· εἰ γὰρ μὴ ὁ χς αὐτὴν εἶ
χεν ὡς θεός, ὡς ἀΐδιος αὐτὴν ἦν· αὐτὸν τοῦτον ὡς ἄλλο ὁ τρίς ἀλλὰ κατ᾽ ἦν·
τοῦ θῦ καὶ παρὰ διαφόρου προφήτου λαβών· τὴν δόξαν μου οὐ κεκρύφθαι (?)

τελ Καὶ τοῦτο τί οἱ κοινοὶ μάλιστα προσλογίζεσθαι δεῖ· διὸ μαθεῖν γὰρ αὐτῶν,
φασὶν ὡς ἀνθρώπου, τὴν ἐξουσίαν καὶ τῶν ὁμοίων καὶ αὐτῆς τῆς
ἣν ὁ χς οὐσιωδῶς καὶ θεοπρεπῶς, ὡς θεός· εἰ δὲ διὰ ζωὴν υἱοῦ
ἐν ὄρει καὶ διδάσκειν ὁ πατήρ· ἄρα αὐτὸς ὁ υἱὸς ἑαυτῷ

τοῦ κατὰ ματθαῖον εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια:·

α̅ Περὶ τῶν μάγων
β̅ Περὶ τῶν ἀναιρεθέντων νηπίων:·
γ̅ Πρῶτος ἰω̅ ἀμήνει ἐκήρυξεν βασιλείαν οὐρανῶν:-
δ̅ Περὶ διδασκαλίας τοῦ σρ̅ς:-
ε̅ Περὶ τῶν μακαρισμῶν:-
ς̅ Περὶ τοῦ λεπροῦ:-
ζ̅ Περὶ τοῦ ἑκατοντάρχου:- η̅ Περὶ τῆς πενθερᾶς πέτρου:-
θ̅ Περὶ τῶν ἰαθέντων ἀπὸ ποικίλων νόσσων:-
ι̅ Περὶ τοῦ μὴ ἐπιτρεπομένου ἀκολουθεῖν:-
ια̅ Περὶ τῆς ἐπιτιμήσεως τῶν ὑδάτων:-
ιβ̅ Περὶ τῶν δύο δαιμονιζομένων:-
ιγ̅ Περὶ τοῦ παραλυτικοῦ:-
ιδ̅ Περὶ ματθαίου:-
ιε̅ Περὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ ἀρχισυναγώγου:-
ις Περὶ τῆς αἱμορροούσης:-
ιζ Περὶ τῶν δύο τυφλῶν:-
ιη Περὶ τοῦ δαιμονιζομένου κωφοῦ:-
ιθ Περὶ τῆς τῶν ἀποστόλων διαταγῆς:-
κ Περὶ τῶν ἀποσταλέντων παρὰ ἰω̅άννου:-
κα Περὶ τοῦ ξηρὰν ἔχοντος χεῖρα:-
κβ Περὶ τοῦ δαιμονιζομένου τυφλοῦ καὶ κωφοῦ:-
κγ Περὶ τῶν αἰτούντων σημεῖον:- κδ Περὶ τῶν παραβολῶν:-
κε Περὶ ἰω̅άννου καὶ ἡρώδου:-
κς Περὶ τῶν πέντε ἄρτων καὶ τῶν δύο ἰχθύων:-
κζ Περὶ τοῦ ἐν θαλάσσῃ περιπάτου:-
κη Περὶ τῆς παραβάσεως τῆς ἐντολῆς τοῦ θ̅υ̅:-
κθ Περὶ τῆς χαναναίας:-
λ Περὶ τῶν θεραπευθέντων ὄχλων:-
λα Περὶ τῶν ἑπτὰ ἄρτων:-
λβ Περὶ τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων:-
λγ Περὶ τῆς ἐν καισαρείᾳ ἐπερωτήσεως:-
λδ Περὶ τῆς μεταμορφώσεως τοῦ ι̅υ̅:-
λε Περὶ τοῦ σεληνιαζομένου:-

ἀλλ' ὡς ... οὐ ... ἐπαγγελίαν διδόναι· οὐ
χ... ἐκπορευόμενον· ἀλλ' ἑαυτὸν υἱὸν ἀφορίζων ... παρὰ τοῦ μο-
νογενοῦς· ... καὶ γνήσιος ὢν καὶ ἀγέννητος· καὶ μόνος κυρίως
τοῦ πατρὸς υἱός· ὡς ... καὶ τὸν πατέρα ἀφορίζων πατέρα
φύσιν· ἀπὸ δὲ ... ἀγεννήτως ὑπάρχοντα· καὶ ...
ἀλλὰ μόνον κυρίως πατέρα τοῦ ἀγεννήτου υἱοῦ· καὶ τὸ πνεῦ-
μα δέ, ἀλλ' ὅμως φησί· παρ' ... διαφορὰν ... ἔχον· καὶ τῶν
... κατὰ φύσιν πνεῦμα:· Τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ·

γρ

Τὸν γεγεννημένον τε καὶ γεννώμενον οὐκ ἔστιν ἀπὸ χρόνου καλεῖν· θεὸς
γὰρ οὐ χρόνου ὑποπίπτει χρόνῳ· οὐκ ἔστιν ὥσπερ λέγειν ὅτι ὁ θεὸς ἀγέννη-
τος δεῖ ... οὐκ ἔστιν παρ' ἑαυτὸν ἢ αἴτιον καὶ κατὰ ἔννοιαν
τοῦτο, ὅταν θεοῦ προσώπου ὑπόληψις ᾖ· εἷς ὁ πατήρ· εἷς υἱός·
εἷς ἀγέννητος πατήρ· εἷς γεννητὸς θεοῦ ὁ υἱός· καὶ ὥσπερ οὐκ ἔ-
στιν ἀγέννητος υἱὸς ἐπ' ἀρχῆς θεοῦ, οὕτως οὐδὲ συγγεγεννημένος ἐκ
θεοῦ, ὁ υἱός· οὐκ ἔστιν υἱὸς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· ἔχει ὁ πατὴρ ὑπό-
στασιν πατρός· ἔχει ὁ υἱὸς ὑπόστασιν υἱοῦ· ἔχει τὸ πνεῦμα ὑπό-
στασιν ἁγίου πνεύματος· ἀσώματος καὶ νοερὰ καὶ λογική· καὶ ἐν πάσῃ
τελειότητι, ἡ ὑπόστασις τοῦ πνεύματος· τοῦ ἐστι μόνος πατήρ· ὁ ἀΐδιος ὁ υἱ-
ὸς τῷ πατρὶ ἐμφανοῦσι καὶ πλήρης καθ' ἑαυτόν· ἐκτὸς τοῦ γεννᾶν πατήρ·
υἱὸς γάρ ἐστι καθ' ὑπόστασιν· τέλειον τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ πλήρη
ἐν πᾶσι· καθὼς ὁ πατὴρ τέλειος· καὶ ὁ υἱὸς τέλειος· καὶ τὸ πνεῦ-
μα τὸ ἅγιον, τέλειον· ὁ ἀΐδιος τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ· παρὲξ τοῦ
εἶναι πατὴρ ἢ υἱός· ἔστι γὰρ καθ' ὑπόστασιν ἴδιον πνεῦμα ἅγιον·
ὁμοούσιον τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ· ἐκ τοῦ πατρὸς ἐκπορευόμενον·
δι' υἱοῦ πεφηνός· χωριζόμενον τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ ταῖς ἰδιότησι·
τρεῖς τε τελείας λέγομεν ὑποστάσεις· πατρὸς υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος·

ἄλλο του

μίαν δὲ οὐσίαν:- Ἀϊδίως ἔχοντες αὐτοὺς τηρεῖν· τὸ μὲν ποιεῖν
δοτικόν· τὸ δὲ παραδιδόναι τὸ λαβεῖν· καὶ ἰουδαϊσμὸν μέν· οὐδὲ ... οὐδὲ
ἐπὶ ... φέρεσθαι γεγραμμένα· οὐδὲ ὅμως διὰ ... τὴν ἀρχὴν ... οὐ
δὲ ... ἄλλων οὐδὲ ... φησί· λέγει δὲ ... ἐκ ...
... δὲ ... χωρίσας ... διὰ τοῦ ...:-
Καὶ ἰδοὺ ἄρα καθ' ὑμᾶς ...· ἐπὰν δὲ ... συντελεῖν ...
οὕτω ... λέγει· ὅτι ... συντέλειαν οὐκ ἔστι ...· τότε δὲ
... τοῖς ἁγίοις· καὶ ὅτι οὐ δι' ... · οὔτε δι' αἰῶνος
αὐτὴν ἐρῶ σοι· ἀλλ' ἄτρεπτον ... πρέπουσαν ἀεί:-

τέλ(ος) τῆς ἐκθέσεως τοῦ κυ ...:

✝
✝
✝

τὰ κεφάλαια τοῦ κατὰ μάρκον ἁγίου εὐαγγελίου:·

α Περὶ τοῦ δαιμονιζομένου:·
β Περὶ τῆς πενθερᾶς πέτρου:·
γ Περὶ τῶν ἰαθέντων ἀπὸ ποικίλων νόσων:·
δ Περὶ τοῦ λεπροῦ:· ε Περὶ τοῦ παραλυτικοῦ:-
ς Περὶ τοῦ λευῒ τοῦ τελώνου:·
ζ Περὶ τοῦ ξηρὰν ἔχοντος τὴν χεῖρα:·
η Περὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ἐκλογῆς:· θ Περὶ τοῦ σπόρου παραβολῆς:·
ι Περὶ τῆς ἐπιτιμήσεως τῶν ὑδάτων:·
ια Περὶ τοῦ λεγεῶνος:· ιβ Περὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ ἀρχισυναγώγου:-
ιγ Περὶ τῆς αἱμορροούσης:·
ιδ Περὶ τῆς τῶν ἀποστόλων διαταγῆς:·
ιε Περὶ ἰωάννου καὶ ἡρώδου:·
ις Περὶ τῶν πέντε ἄρτων καὶ δύο ἰχθύων:·
ιζ Περὶ τοῦ ἐν θαλάσσῃ περιπάτου:·
ιη Περὶ τῆς παραβάσεως τῆς ἐντολῆς τοῦ θυ̅:·
ιθ Περὶ τῆς φοινικίσσης:· κ Περὶ τοῦ μογιλάλου:·
κα Περὶ τῶν ἑπτὰ ἄρτων:·
κβ Περὶ τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων:·
κγ Περὶ τοῦ τυφλοῦ:·
κδ Περὶ τῆς ἐν καισαρείᾳ ἐπερωτήσεως:·
κε Περὶ τῆς μεταμορφώσεως τοῦ ιυ̅:·
κς Περὶ τοῦ σεληνιαζομένου:·
κζ Περὶ τῶν διαλογιζομένων τίς μείζων:·
κη Περὶ τῶν ἐπερωτησάντων εἰ ἔξεστιν ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα:·
κθ Περὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος πλουσίου τὸν ιν̅:·
λ Περὶ τῶν υἱῶν ζεβεδαίου:· λα Περὶ βαρτιμαίου:·
λβ Περὶ τοῦ πώλου:· λγ Περὶ τῆς ξηρανθείσης συκῆς:·
λδ Περὶ ἀφέσεως κακίας:·
λε Περὶ τῶν ἐπερωτησάντων τὸν κν̅ ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων:-
λς Περὶ τοῦ ἀμπελῶνος:·
λζ Περὶ τῶν ἐπερωτησάντων διὰ τὸν κῆνσον:·
λη Περὶ τῶν σαδδουκαίων:· λθ Περὶ τοῦ γραμματέως:·

λϛ´ περὶ τῶν αἰτούντων τὰ δίδραχμα:-
λζ´ περὶ τῶν λεγόντων τίς μείζων:-
λη´ περὶ τῶν ἑκατὸν προβάτων παραβολή:-
λθ´ περὶ τοῦ ὀφείλοντος μύρια τάλαντα:-
μ´ περὶ τῶν ἐπερωτησάντων εἰ ἔξεστιν ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα:-
μα´ περὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος πλουσίου τὸν ιν̅:-
μβ´ περὶ τῶν μισθουμένων ἐργατῶν:-
μγ´ περὶ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου:-
μδ´ περὶ τῶν δύο τυφλῶν:-
με´ περὶ τῆς ὄνου καὶ τοῦ πώλου:-
μϛ´ περὶ τῶν τυφλῶν καὶ χωλῶν
μζ´ περὶ τῆς ξηρανθείσης συκῆς:-
μη´ περὶ τῶν ἐπερωτησάντων τὸν ιν̅ ἀρχιερέων καὶ πρεσβ:-
μθ´ περὶ τῶν δύο υἱῶν παραβολή:-
ν´ περὶ τοῦ ἀμπελῶνος:-
να´ περὶ τῶν καλουμένων εἰς τὸν γάμον:-
νβ´ περὶ τῶν ἐπερωτησάντων διὰ τὸν κῆνσον:-
νγ´ περὶ τῶν σαδδουκαίων:-
νδ´ περὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος νομικοῦ:-
νε´ περὶ τῆς τοῦ κυ̅ ἐπερωτήσεως:-
νϛ´ περὶ τοῦ ταλανισμοῦ τῶν γραμματέων καὶ φαρισαίων:-
νζ´ περὶ συντελείας:-
νη´ περὶ τῆς ἡμέρας καὶ ὥρας:-
νθ´ περὶ τῶν δέκα παρθένων:-
ξ´ περὶ τῶν τάλαντα λαβόντων:-
ξα´ περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ χυ̅:-
ξβ´ περὶ τῆς ἀλειψάσης τὸν κν̅ μύρῳ:-
ξγ´ περὶ τοῦ πάσχα:-
ξδ´ περὶ τύπου μυστικοῦ:-
ξε´ περὶ τῆς παραδόσεως τοῦ ιυ̅:-
ξϛ´ ἄρνησις πέτρου:-
ξζ´ περὶ τῆς ἰούδα μεταμελείας:-
ξη´ περὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ σώματος τοῦ κυ̅:-

προθυμίᾳ· κυρώσαντα τε τὴν γραφὴν, ὡς ἐντυχεῖν ταῖς ἐκκλησίαις. ἀπὸ δὲ τῆς ῥώμης ἐπίσκοπον αὐτὸν ὁ πέτρος χειροτονήσας, εἰς αἴγυπτον ἐκπέμπει· ἔνθα τὸ εὐαγγέλιον ὃ δὴ συνεγράψατο κηρύξας· ἐκκλησίαν τε πρῶτον ἐν αὐτῇ τῇ ἀλεξανδρείᾳ ἱδρυσάμενος. καὶ τὰς ἱερὰς λειτουργίας ποιούμενος, τοὺς προσελθόντας μαθητὰς μακαρίῳ κλίματι τὸ μυστήριον τῆς εἰς χ(ριστὸ)ν πίστεως κατηχῆσαι ἐφρόντισεν.—

τῇ κυ(ριακῇ) πρὸ τ(ῶν) φώτ(ων)

» Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου ἰ(ησο)ῦ χ(ριστο)ῦ· υἱοῦ τοῦ θ(εο)ῦ· ὡς γέγραπται ἐν τοῖς προφήταις·
» ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου· ὃς
» κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου· φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ
» ἐρήμῳ· ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κ(υρίο)υ· εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους
» αὐτοῦ· ἐγένετο ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ κηρύσσων βάπτισμα
» μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν
» πᾶσα ἡ ἰουδαία χώρα· καὶ ἱεροσολυμῖται· καὶ ἐβαπτίζοντο
» πάντες ἐν τῷ ἰορδάνῃ ποταμῷ, ὑπ' αὐτοῦ· ἐξομολογούμενοι τὰς
» ἁμαρτίας αὐτῶν· ἦν δὲ ὁ ἰω(άννης) ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου· καὶ ζώνην
» δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ· καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ
» μέλι ἄγριον· καὶ ἐκήρυσσε λέγων· ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω
» μου· οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων
» αὐτοῦ· ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι· αὐτὸς δὲ βαπτίσει
» ὑμᾶς ἐν πν(εύματ)ι ἁγίῳ· καὶ ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις· ἦλθεν
» ἰ(ησοῦ)ς ἀπὸ ναζαρὲτ τῆς γαλιλαίας· καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ ἰωάννου
» εἰς τὸν ἰορδάνην· καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδε
» σχιζομένους τοὺς οὐρανούς· καὶ τὸ πν(εῦμ)α ὡσεὶ περιστερὰν καταβαῖνον
» ἐπ' αὐτόν· καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν· σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς
» ἐν ᾧ εὐδόκησα:

Μάρκος ὁ εὐαγγελιστὴς ἀπὸ τοῦ προφητικοῦ πρῶτον ἐξ ὕψους ἐπαινοῦντος τοῖς ἀ(νθρώπ)οις, τὴν ἀρχὴν ἐποιήσατο· ἀρχὴ λέγων τοῦ εὐαγγελίου καθὼς γέγραπται ἐν ἠσαΐᾳ τῷ προφήτῃ· τὴν παραβολικὴν εἰκόνα τοῦ εὐαγγελίου δεικνύων. διὰ τοῦτο καὶ σιωπῶν μὲν καὶ παρατρέχουσαν τὴν εὐαγγελίαν ποιεῖται. προφητικὸς γὰρ ὁ χαρακτὴρ οὗτος· δείκνυσι δὲ ὅτι ἡ τοῦ εὐαγγελίου ἀρχὴ τῶν ἰουδαϊκῶν γραμμάτων ἤρτηται· ἔχοντος γὰρ αὐτοῦ ἀρχὴν καὶ μέσον καὶ τέλος· ἤτοι παλαιὰν καινὴν παλαιὰν διαθήκην, ἀρχή· τὸ μέσον αὐτῆς ὁ νόμος. ἰω(άννης)· ἡ κ(αινὴ) διαθήκη συνάφεια τῆς καινῆς πρὸς τὴν παλαιάν, τοῦ τέλους τῆς παλαιᾶς διὰ ἰω(άννου) παρ:

μ Περὶ τῆς τοῦ κυ̅ ἐπερωτήσεως:·
μα Περὶ τῆς τὰ δύο λεπτὰ βαλλούσης:·
μβ Περὶ τῆς συντελείας:· μγ Περὶ τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ὥρας:-
μδ Περὶ τῆς ἀλειψάσης τὸν κν̅ μύρῳ:·
με Περὶ τῆς παραδόσεως προφητεία:·
μϛ Ἄρνησις τοῦ Πέτρου:-
μζ Περὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ σώματος τοῦ κυ̅:·

Θυ̅ τοῦ Βίκτορος Ἀντιοχέως ἡ [illegible], τὸ κατὰ Μάρκον εὐαγγέλιον [illegible]:·

Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰυ̅ Χυ̅ υἱοῦ τοῦ Θυ̅ ὡς γέγραπται ἐν τοῖς προφήταις.

Πολλῶν εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον καὶ εἰς τὸ κατὰ Ἰω̅ τὸν υἱὸν τῆς βροντῆς
εὐαγγέλιον συνταξάντων ὑπομνήματα, ὀλίγων δὲ εἰς τὸ κατὰ
Λουκᾶν, οὐδενὸς δὲ ὅλως ὡς οἶμαι εἰς τὸ κατὰ Μάρκον εὐαγγέλιον
ἐγχειρησαμένου. συνεῖδον τὰ κατὰ μέρος καὶ σποράδην εἰς αὐτὸ
εἰρημένα παρὰ τῶν διδασκάλων τῆς ἐκκλησίας συναγαγεῖν. καὶ
σύντομον ὑπομνηματικὴν ἑρμηνείαν συντάξαι. ὅπως μὴ μόνον ἀπὸ τῶν τῆς και-
νῆς διαθήκης ἐκκλησιῶν δόξῃ παρορᾶσθαι. ἢ ὡς μηδεμιᾶς ἐπιση-
σίας δεόμενον· ἢ ὡς μὴ δυναμένων ἡμῶν, ἐκείνων τῶν λοιπῶν ἑρμη-
νείας τούτου διαφόρου [illegible] εὑρίσκειν· καὶ τὰ Ματθαῖον. Μάρκος ὁ
εὐαγγελιστὴς συγγραφὴν ἐποιήσατο. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ Ἰω̅· υἱὸς δὲ
οὗτος ἦν Μαρίας τῆς τοὺς ἀποστόλους δεξαμένης ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τὴν
οἰκίαν αὐτῆς· ὡς ἐν ταῖς πράξεσι δηλοῦται τῶν ἀποστόλων. καὶ
τὰς μὲν ἀρχὰς τῷ Βαρνάβᾳ ἀνεψιῷ ὄντι αὐτοῦ καὶ τῷ Παύλῳ
συνείπετο· ὡς πάλιν ἐν ταῖς πράξεσι τῶν ἀποστόλων εἴρηται·
μετὰ δὲ ταῦτα, τῷ Πέτρῳ ἐπὶ τῆς Ῥώμης. τὴν ἱερὰν τοῦ μυστικοῦ
θείου κηρύγματος διδασκαλίαν. παρ' αὐτῷ μαθητεύων. τοῦ Πέτρου δὲ
διδάσκοντος, ἣν καὶ σὺν αὐτοῖς ἐποιεῖτο. ταύτην καὶ ἐπὶ τῆς Ῥώμης
ἐπιμελῶς· παρακληθεὶς δὲ παρὰ πολλῶν τῶν ἐκεῖσε αὐτόθι, ἔγρα-
ψεν αὐτοῖς ἐκθέσθαι τὴν διήγησιν τοῦ σωτηρίου διδάγματος καὶ κη-
ρύγματος· καὶ ταύτην αἰτίαν γενέσθαι τῆς τοῦ λεγομένου κατὰ Μάρ-
κον εὐαγγελίου γραφῆς· γνόντα δὲ τὸν μέγαν ἀπόστολον τὸ γραφὲν
ἀποκαλύψαντος αὐτῷ τοῦ πνς̅, ἡσθῆναι μὲν τῇ τῶν ἀνδρῶν

μένην ὑπὸ πάντων μὲν, μάλιστα δὲ τῶν προφητῶν μακαριζομένην δὲ καὶ ἡμερουμένην μονονουχὶ διὰ τῆς ἐπιμελείας μονοκόσεως καὶ ζηλώσεως·

Καὶ ἐκήρυσσε λέγων:

Ἰστέον δὲ ὡς μεῖζον τοῦτο τοῦ ὅπερ ἴσως μὲν οὖν ἐρχόμενος Ματθαίῳ λεχθέντι· οὗ τὸ μὲν δὲ ἐστι τὸ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι ὅ φησιν ὁ Ματθαῖος· τὸ κύψαι λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· καὶ ἀκόλουθόν γε ἂν δόξει μὴ σφαλλομένου τῶν εὐαγγελιστῶν, ἀμφότερα κατὰ διαφόρους καιροὺς εἰρηκέναι αὐτὸν [illegible]· καὶ θάτερον καὶ ἕτερον μόνον· ἐκείνου γὰρ πέρι πάντων αὐτῶν ὡς οἷον [illegible] οἱ αὐτὸ μνημονεύσαντες διαφόρως [illegible] ἀκριβῶς γε τὴν μνήμην ἕκαστος τῶν εἰρημένων [illegible]· ἱμάντα δέ φησι τὸν σφαιρωτῆρα τοῦ ὑποδήματος· πρὸς ἔνδειξιν τὸ μέγεθος τοῦ ἀξιώματος καὶ τῆς θεότητος τῆς ὑπεροχῆς μεταφορῶν. [illegible] δὲ [illegible] φησὶ τάξει ἱκανὸς εἶναι καταλογισθῆναι· μεταξὺ μὲν τὸ ὑποδήματα βαστάσαι τοῦ Ἰησοῦ· μετὰ δὲ καὶ τὸ [illegible] τοῦ σώματος καὶ αὐτοῦ καὶ κάτω κύψαι ποίου τινος [illegible] ἀφεῖσθαι. καίτοι ἰδεῖν καὶ λῦσαι ἐλαχίστου τῶν περὶ μυστηρίου τῆς ἐνσαρκώσεως καὶ τῆς εἰς ᾅδου καταβάσεως· [illegible] ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων ὀνομάζων· εἰ γὰρ ὁ τῆς σοφίας διδάσκαλος· [illegible] λέξεις· [illegible] τοῖς γυναικῶν μεῖζων [illegible] λῦσαι [illegible] ὡς μηδὲ [illegible] δὲ [illegible] θέντος [illegible] φησὶν αὐτὸν [illegible] προλέγει· [illegible] καὶ ἐτύγχανεν [illegible] εἰς [illegible] ἄνοδον τοῦ Χριστοῦ· [illegible] οἱ μαθηταὶ κατὰ τὴν τοῦ σωτῆρος ἐπαγγελίαν, [illegible] ἐστι τὸ [illegible] ἐρχόμενον· ὅτι τοῦ μὲν ἑτέρου [illegible] τοῦ δὲ Ἰουδαϊκοῦ· ὑψηλότερον· μετὰ πάσης ἀμφοτέρων ὑπάρχον· ἵνα διὰ τῆς τοῦ [illegible] φύσεως δείξῃ· ὅτι οὐ δι᾽ ἁμαρτίας ἐβαπτίσθη· οὐδὲ ὡς τῆς τούτων δεόμενος χορηγίας· ἑκατέρου γὰρ τούτων ἔρημον ἦν ἐκεῖνο τὸ [illegible]· ἀλλ᾽ οὐδὲ [illegible] εἰς μετάνοιαν καθὼς [illegible] οἱ λοιποὶ παραγίνονται· καὶ αὐτοῦ γὰρ τοῦ [illegible] πολὺ μείζων ἦν· καὶ ἀσυγκρίτως καθαρώτερος· διὰ τοῦτο δὲ ἐβαπτίσθη· ἵνα γνωρισθῇ τοῖς πολλοῖς· καὶ [illegible] εἰς

[illegible], ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου γέγονε· ἰω(άννης) γὰρ τελευταῖος τῶν προφη-
τῶν ἀρχὴν εἶναι τοῦ εὐαγγελίου φη(σίν)· ἐπεὶ φέρομεν ὡς γέγραπται ἐν τοῖς προ-
φήταις· ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου· ὃς
κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου· τοῦτο δὲ τὸ προφητικὸν
μαλαχίου ἐστὶν οὐχὶ ἡσαΐου· σφάλμα δὲ ἐστι γραφέως. ἄλλος δέ φησι· δύο
προφητείας ἐν διαφόροις εἰρημένας τόποις, ὑπὸ δύο προφητῶν εἰς
ἓν συναγαγών, πεποίηκε· καθὼς γέγραπται ἐν ἡσαΐᾳ τῷ προφήτῃ·
ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου καὶ τὰ ἑξῆς· φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ
ἐρήμῳ· ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυ(ρίο)υ· εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.
τὸ μὲν γὰρ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, μετ' αὐτὴν [illegible] τοῦ ἐζεκίου ἱστο-
ρίαν γέγραπται. τὸ δὲ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ
προσώπου σου, ὑπὸ μαλαχίου ἐστὶ [illegible] ὁ [illegible] εὐαγγελισ-
τὴς ὡς ὑπὸ ἡσαΐου εἰρημένας τὰς δύο χρήσεις παρέθηκε. τὴν δὲ ὁ-
μοίαν [illegible] πεποίηται. καὶ ἐστὶ τοῦ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγ-
γελόν μου πρὸ προσώπου σου· ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμ-
προσθέν σου· τὸ ἔμπροσθέν σου παρουσία [illegible]. Καὶ ἐν ἄλλοις δὲ
γινόμενον αὐτὸς, ἀλλ' οὐ καὶ οἱ ἄλλοι εὐαγγελισταὶ ὁμοίως ποιοῦσιν. ἔστι γε-
[illegible] οἱ τὰς προφητικὰς ῥήσεις· σαφῶς δὲ παρίστησιν ἡ προφη-
τεία· οὐκ ἐν τῇ ἱ(ερουσα)λὴμ [illegible] ταῦτα σημαίνουσα, ἀλλ' ἐστὶ τὴν ἐρήμου·
αὐτὴν [illegible] πρὸς ἱστορίαν καὶ λέξιν. ἐστὶ τοῦ [illegible] ἰωάννου
κηρύσσοντος τὸ σωτήριον ἐστὶ φανέντα ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ἰορδά-
νου ἐν ᾗ καὶ ἡ δόξα τοῦ χ(ριστο)ῦ [illegible]· αὐτὸν γὰρ εἶναι φη(σὶ)
τὸν ἰω(άννην) τὸν [illegible] ἐν τῇ ἐρήμῳ, παρίστησιν ὁ λόγος. Καὶ τὴν
ἔρημον [illegible] παρ' αὐτὴν [illegible] δείκνυσιν· ἐν ᾗ τὰς δια-
τριβὰς ἐποιεῖτο· ἤδη δὲ ἐπὶ θύραις πάρειμι καὶ [illegible] τὸ σωτή-
ριον τοῦ θ(εο)ῦ [illegible] φησὶν. Ὁ δὲ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ
ἰω(άννου) ἀπὸ τριχῶν καμήλου· οὕτω [illegible] σύμβολον τὸ χι-
[illegible]· τὸ μὲν γὰρ ἔνδυμα αὐτοῦ, πένθους ἦν σύμβολον· ἡ
δὲ [illegible] ζώνη, [illegible] τοῦ λαοῦ· Καὶ ἡ τροφὴ δὲ αὐ-
τοῦ [illegible] σύμβολον [illegible] τοῦ λαοῦ τροφῆς· [illegible]
[illegible] τῶν καθαρῶν [illegible] τοῦ [illegible]· τρεφομένου δὲ
ἐκ [illegible] λόγου [illegible]· ἀλλ' οὐ [illegible] ἐστὶ τῶν
[illegible]· οὐδὲ [illegible] ὑπὸ [illegible] τὴν [illegible]. Καὶ ἐστὶ
τοῦ [illegible] φθάνειν αὐτῆς· [illegible] καὶ [illegible]· γινόμενον

κόνουν δὲ αὐτῷ οἱ ἄγγελοι μετὰ τὴν πεῖραν καὶ τὴν κατὰ τοῦ
διαβόλου νίκην· τὴν τῶν ἀνθρώπων κατεργαζομένου σωτηρίαν·
νόει δέ μοι καὶ καθ' ἑαυτόν· ὅτι συντελεσθέντος παντὸς πει-
ρασμοῦ, ἄγγελοι προσέρχονται διακονοῦντες τῷ νενικηκότι :—

κυ μετὰ τὰ φῶτα :

» Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰω, ἦλθεν ὁ Ἰς εἰς τὴν Γαλιλαίαν·
» κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ θῦ καὶ λέγων· ὅτι πε-
» πλήρωται ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θῦ. μετανοεῖτε
» καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν
» θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας. εἶδε Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀ-
» δελφὸν αὐτοῦ τοῦ Σίμωνος· ἀμφιβάλλοντας ἀμφίβληστρον ἐν
» τῇ θαλάσσῃ· ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς· καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰς· δεῦτε ὀπί-
» σω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἁλιεῖς ἀνθρώπων· καὶ εὐθέως
» ἀφέντες τὰ δίκτυα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ· καὶ προ-
» βὰς ἐκεῖθεν ὀλίγον, εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ
» Ἰω τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζον-
» τας τὰ δίκτυα· καὶ εὐθέως ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφέντες τὸν
» πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν.
» ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ· καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καπερναούμ·
» καὶ εὐθέως τοῖς σάββασιν εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγήν, ἐδί-
» δασκε· καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδά-
» σκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς αὐτ :—

Ἀκολούθως τῷ Ματθαίῳ ὁ παρὼν εὐαγγελιστὴς ἐκτίθεται. κἀ-
κεῖνος γὰρ μετὰ τὸ εἰπεῖν ὡς ἄγγελοι προσῆλθον καὶ διηκόνουν
αὐτῷ, ἐπιφέρει· ἀκούσας δὲ ὅτι Ἰω παρεδόθη, ἀνεχώρη-
σεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ μετ' ὀλίγα· ἀπὸ τότε ὁ Ἰς ἤρξατο
κηρύσσειν καὶ λέγειν· μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐ-
ρανῶν· προσέχειν δὲ χρή· ὅτι ὁ μὲν Ἰω ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰου-
δαίας κηρύσσει, λέγων· πρὸ τοῦ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν·
μετανοεῖτε. ὁ δὲ σὴρ ἡμῶν. ἀναχωρήσας εἰς τὴν Γαλιλαίαν κ
καταλιπὼν τὴν Ναζαρέτ, ὡς ὁ Ματθαῖος φησίν, ἐλθὼν κα-
τῴκησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν· καὶ ἀπὸ
τότε ἤρξατο κηρύσσειν καὶ λέγειν· οὐχὶ τὸ μετανοεῖτε καὶ τὰ ἑξῆς.
ἀλλὰ μόνον. τό, ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν· ἔδει γὰρ τὸ
μετανοεῖτε παρὰ παντὸς μὲν πρὸ τούτου, δεχθῆναι [illegible]

αὐτοῦ· διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἡ τοῦ πνεύματος τελεῖ καὶ τοῦ γίνεσθαι ἐπελθό-
ντος· οὐχ ὡς τότε πρῶτον ἐπιφοιτήσαντος· οὐδὲ γὰρ ἦν ποτε τούτου
ἔρημος· ἀλλ' ἵνα δείξῃ τὸν κηρυττόμενον ὥσπερ δακτύλῳ τινὶ,
πᾶσι γνώριμον ποιοῦν· καὶ διὰ τὸ πληρῶσαι πᾶ-
σαν δικαιοσύνην· ἥτις ἐστὶ τῶν ἐντολῶν ἡ πλήρωσις· ἐντολὴ δὲ
καὶ τὸ βαπτισθῆναι προφήτῃ βαπτίζοντι· εἰ δὲ καὶ διὰ τὸ ἡμᾶς ἀπὸ
τοῦ ὕδατος ἐβαπτίσθη· καὶ τοῦτο λέγων οὐκ ἂν ἁμάρτοις· διὸ ὡς
τὸ πνεῦμα ἐπειδὴ περιστερᾶς κατῆλθε· ὅπου γὰρ καταλλαγὴ θεοῦ,
περιστερὰ ὡς ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ Νῶε· ἀμέλει δὲ. καὶ δηλοῦν, ὅτι
τὸν πνευματικὸν, ἀπονήρευτον εἶναι χρὴ καὶ πρᾶον· ἁπλοῦν τε καὶ ἄ-
δολον· σχίζονται δὲ οἱ οὐρανοὶ ἢ κατὰ τὸν Ματθαῖον ἀνοίγονται,
ἵν' αὐτοῖς ὁμοίως ἀποδοθῇ ὁ ἐξ οὐρανοῦ ἁγιασμός· καὶ συναφθῇ τοῖς
ἐπιγείοις τὰ οὐράνια:- Καὶ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν:

Ἡ φωνὴ ἡ ἐπιχυθεῖσα· καὶ εὐαγγελική τις ἦν, ἡ δεσποτικὴ ἐκ προσώπου τοῦ
πατρός:- Καὶ εὐθέως τὸ πνεῦμα, ἐκβάλλει αὐτὸν εἰς τὴν ἔρη-
» μον καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζό-
» μενος ὑπὸ τοῦ σατανᾶ· καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων καὶ ἄγγελοι
» διηκόνουν αὐτῷ:-

Ἐπειδὴ πρὸς διδασκαλίαν ἡμῶν ἅπαντα ἔπραττε καὶ ὑπέμενε πάντα·
ἀνέχεται καὶ τῆς ἐκεῖσε διαγωγῆς· καὶ τῆς πρὸς τὸν διάβολον πάλης·
ἵνα ἕκαστος τῶν βαπτιζομένων· εἰ μετὰ τὸ βάπτισμα μείζονας
ὑπομένει πειρασμούς, μὴ ταράττηται ὡς παρὰ προσδοκίαν
τοῦ πράγματος γινομένου, ἀλλὰ μένει γενναίως πάντα φέρων,
διὰ πολλοὺς δὲ τρόπους γίνεσθαι συγχωρεῖ ὁ θεὸς τοὺς πειρασμούς·
καὶ ἵνα μάθῃς, ὅτι ἐν μείζονι κατέστης τιμῇ· οὐδὲ γὰρ ἂν ἐπῆλθεν
ὁ διάβολος, εἰ μὴ ἐπὶ μείζονι γενόμενον εἶδε τιμῇ· διὰ τοῦ-
το δὲ οὐκ εὐθὺς μιᾶς ἁπλῶς δεῖ λαμβάνειν· ἀλλ' ἵνα γυμναζόμενον καὶ
τὸν τῆς οἰκονομίας λόγον· ἀναμιμνησκόμενος δι' αὐτὸ τοῦτο· ὅτι οὐ καὶ
τοὺς ἐπιπηδᾶν χρή· ἀλλ' ἑλκομένους ἵστασθαι γενναίως· ἄγει
δὲ αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον· ἐπειδὴ τὸν διάβολον ἐπισπά-
σασθαι ἐβούλετο οὐ διὰ τῆς πείνης μόνον· ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ
τόπου διδοὺς αὐτῷ λαβήν· τότε γὰρ μάλιστα ἐπιτίθεται. ὅ-
ταν ἴδῃ μεμονωμένους καὶ καθ' ἑαυτοὺς ὄντας· ταύτῃ τοι καὶ
ἄβατος ἦν ἡ ἔρημος· ὡς καὶ θηρίων πλήρης ὑπάρχειν· διὸ

τοῦ ἀκαθάρτου, διαστέλλει τὴν ὁμωνυμίαν τοῦ πνεύματος· πνεῦμα
γὰρ ὁ ἀήρ· καὶ ἡ ψυχή· καὶ ὁ ἄγγελος, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. ἵνα
τοίνυν μὴ τῇ κοινότητι ἄδηλον ἐντεῦθεν σημαίνῃ, διὰ τοῦτό φη
σι· πνεύματι δαιμονίου ἀκαθάρτου· ἀκάθαρτον γὰρ διὰ τὴν
ἀσέβειαν καὶ τὴν ἀπὸ θεοῦ ἀναχώρησιν δι᾽ οἰκείαν προαίρεσιν λέ
γεται· καὶ διὰ τὸ πάσαις ταῖς αἰσχραῖς καὶ πονηραῖς ἐφήδεσθαι
πράξεσι :–

α » Καὶ ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ· καὶ ἀ
» νέκραξε λέγων· ἔα τί ἡμῖν καὶ σοὶ Ἰησοῦ Ναζαρηνέ· ἦλθες ἀπολέσαι
» ἡμᾶς· οἶδά σε τίς εἶ ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ· καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς
» λέγων· φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἀπ᾽ αὐτοῦ· καὶ σπαράξαν αὐτὸν
» τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ κράξαν φωνῇ μεγάλῃ ἐξῆλθεν
» ἐξ αὐτοῦ· καὶ ἐθαμβήθησαν πάντες, ὥστε συζητεῖν πρὸς
» αὐτοὺς λέγοντας· τί ἐστι τοῦτο· τίς ἡ διδαχὴ ἡ καινὴ αὕτη· ὅτι
» κατ᾽ ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει
» καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ· ἐξῆλθε δὲ ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅ
β » λην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας. καὶ εὐθέως ἐκ τῆς
συναγωγῆς ἐξελθόντες ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ
Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου· ἡ δὲ πενθερὰ Σί
μωνος κατέκειτο πυρέσσουσα· καὶ εὐθέως λέγουσιν αὐτῷ
περὶ αὐτῆς· καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν κρατήσας τῆς
χειρὸς αὐτῆς· καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετὸς εὐθέως· καὶ διη
κόνει αὐτοῖς :–

Οὐκ ἐπισαρκῶν μὲν δίδωσι χώραν πονηρὰν τὴν ἀσθένειαν· καὶ ὑπο
γνωσίαν τοῖς πάθεσι ψυχαῖς ἐμποιεῖ· οἶδά σε τίς εἶ ὁ ἅγιος τοῦ
θεοῦ· στοχάζομαί σου τὴν παρουσίαν φησίν. οὐδὲ γὰρ ἀσφα
λῆ καὶ βεβαίαν τῆς παρουσίας εἶχε τὴν γνῶσιν· εἰ καὶ τοῦ
τὸ εἰδέναι δοκεῖ ἐκ μαθήσεως ὑποκρίσεως ἐκ φθόρων τὸν λόγον·
τὸν ἅγιον δὲ τοῦ θεοῦ φησιν οὐχ ἕνα τῶν πολλῶν· ἅγιος γὰρ ἦν
ἕκαστος τῶν προφητῶν· οὐχ ἕνα οὖν τῶν ἁγίων σημαίνει
ἀλλ᾽ αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν ἕνα κατ᾽ ἐξοχήν· διὰ γὰρ τοῦ ἄρθρου
τὸ ἓν σημαίνει· καὶ διὰ τοῦ φόβου ἐπιτιμᾷ ὡς ἐκεῖ τὸν πα
ραδοξότην· ἀλλ᾽ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· οὐδὲ γὰρ ἔχρῃζεν ἡ
ἀλήθεια, τῆς ἀπὸ τῶν πονηρῶν πνευμάτων συστάσεως

[illegible]άζομεν τὴν ὁδὸν κυ̅· Κατὰ δ' οὖν τὸν Μάρκον ἀσ[illegible] ὁ
[illegible]όμενον εὐαγγέλιον, ὁ κσ̅ [illegible] ἔλεγε· τὸ πεπλήρωται ὁ καιρὸς·
καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θυ̅· ἔδει δὲ πληρωθῆναι τοὺς και-
ρούς· κατὰ τό· ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν
ὁ θσ̅ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, τὴν διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ὑποσχέσεων
εἰληφέναι οἱ [illegible]· διὸ μετὰ τὸν πειρασμὸν καὶ τοὺς παρ-
σταθέντας ἀγγέλους διακονεῖν τῷ ἰυ̅· ἀκούει ἰσ̅ ὅτι ἰω̅ παρε-
δόθη· μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι τὸν ἰω̅ἄννην, ἀναχωρεῖ εἰς τὴν
γαλιλαίαν· διδάσκων ἡμᾶς μὴ ὁμόσε χωρεῖν· μὴ δὲ ἀντιμά-
χεσθαι τοῖς κατ' αὐτῶν πονηρῶν· ἀλλ' ὥστε, τηρεῖν ἑαυτὸν τοῖς πρὸ
τοῦ παθεῖν διδασκαλίαις καὶ θεραπείαις· ἵνα πληρώσας
αὐτὰς μετὰ ταῦτα ἑαυτὸν ταπεινώσας, ὑπήκοος γενόμενος μέ-
χρι θανάτου· θανάτου δὲ σ(ταυ)ροῦ· ἀνεχώρησε δὲ μὴ [illegible]
διωχθῆναι· ἀλλ' ὥσπερ ἐνδεχομένου τοῦ αὐτὸν διωχθήσεσθαι·
παρὰ τὸ παραδοθῆναι καὶ αὐτὸν ἰω̅· ἡ δὲ βασιλεία τοῦ θυ̅·
τοῦτ' ἔστι καθ' [illegible] τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· καὶ τῇ ἑτοι-
μοίᾳ δι' εὐφροσύνην δοκεῖ· ἐγγίζειν δὲ χρὴ [illegible] νοεῖται παρὰ
τὸν βασιλευόμενον θν̅· ἡ δὲ παρὰ τὴν χώραν τῶν βασιλευομένων·
ὅσοι τῶν ἐν οὐρανοῖς [illegible] ὑπὸ θυ̅ βασιλευόσαν· ὅτι
[illegible] τῶν πρὸς πρόσωπον εἰς τὴν [illegible] τῆς [illegible] εὐαγγελί-
ζεσθαι, ἐν [illegible] αὐτὴν τυγχάνουσαν χώραν παρ' αὐτοῖς ὁμοίως· εἴτε
τὸν πόθον τις θέλει [illegible] ἐκδέχεσθαι μένειν, εἴτε τὴν [illegible] δὲ
καὶ τὸ φανερὸν [illegible] εἰληφυῖαν τοῦ υἱοῦ [illegible] ου· [illegible]
γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ θυ̅· οὔτε ἐν τόπῳ οὔτε ἐν χρόνῳ ἐστὶν· οὐ
γὰρ ἔρχεται μετὰ παρατηρήσεως· καὶ ἐν τοῖς [illegible] ἐστι· [illegible]
[illegible] · ἐντεῦθεν δὲ τῶν λεγομένων εὐλογεῖ ἡ ψυχικῶν
τὸν [illegible] καὶ [illegible] ἐν τοσούτῳ· ἀφ' ὧν οὐκ ἐξ ἀρχῆς ταῦτα διαλογί-
[illegible] τὰ μικροί·

Τὸ δὲ μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, ὅρα εἰ δύναται
λέγειν ὅτι τὸ μὲν ἰω̅ ἦν μόνον· μετανοεῖτε, πρὸς ὃ καλεῖ τοὺς ἀ-
κούοντας αὐτοῦ ἐλθεῖν· τὸ ἐν τῷ [illegible] τῆς ἑαυτοῦ· τὸ δὲ ἰυ̅ προ-
στέθειται εἰς τὸ μετανοεῖν αὐτοῦ τοῦ νομικοῦ γράμματος, ἐστὶ τὸ
[illegible] καὶ [illegible] ἐν τῷ εὐαγγελίῳ:·

„ Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καπερναούμ· Διατί [illegible] ὁ μάρκος αὐτὸς δι' ὧν τοῦτό φησιν· αἵ τε ταῖς πολλαῖς γενόμεναι τοιαῦται διηγούμενος· ᾔδεισαν δὲ αὐτὸν οἱ δαίμονες τὸν χ(ριστὸ)ν εἶναι· πεῖραν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰληφότες· ἔκ τε τῶν προκειμένων θαυμάτων· καὶ τῆς μετ' ἐξουσίας δυνάμεως· οὐκ εἴα δὲ αὐτοὺς λαλεῖν διὰ τὰς προειρημένας αἰτίας :—

» Καὶ πρωῒ ἔννυχον λίαν ἀναστὰς, ἐξῆλθε· καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον
» τόπον· κἀκεῖ προσηύχετο· καὶ κατεδίωξαν αὐτὸν σίμων καὶ
» οἱ μετ' αὐτοῦ· καὶ εὑρόντες αὐτὸν λέγουσιν αὐτῷ ὅτι πάντες
» σε ζητοῦσι· καὶ λέγει αὐτοῖς· ἄγωμεν εἰς τὰς ἐχομένας κωμο-
» πόλεις, ἵνα κἀκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ἐξελ[illegible]θα· καὶ
» ἦν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν εἰς ὅ[illegible]λην τὴν
» γαλιλαίαν· καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων :—

Τούτοις παραπλησίως καὶ ὁ λουκᾶς ἐξέθετο· ὁρᾶς δὲ [illegible]ς αὐτὸν χωρίσας ἑαυτὸν εἰς τὴν ἔρημον, προσεύχεται· οὐκ αὐτὸς τούτου δεόμενος· αὐτὸς γὰρ ἦν ὁ τὰς παρ' αὐτῶν λογικῶν δεχόμενος λιτάς· ἀλλ' οἰκονομικῶς τοῦτο ποιῶν· καὶ τύπος ἡμῖν πάσης ἀρίστης γινόμενος πράξεως· εἰ δὲ ὁ μὲν λέγει τοὺς ἀποστόλους αὐτὸν καταλαμβάνειν καὶ λέγειν· ὅτι πάντες ζητοῦσιν· ὁ δὲ τοὺς ὄχλους, οὐκ ἐναντίφασιν ἀλλήλοις· ἐνδέχεται καὶ μετ' αὐτοὺς τοὺς ἀποστόλους, καὶ τὸν ὄχλον κατὰ πόδας ἀκολουθήσαντα φθάσαι· ὁ δὲ κ(ύριο)ς ἐχαίρε μὲν κα[illegible]μενος· συνεκώλυε δὲ ἀφεῖναι· ἵνα καὶ οἱ ἄλλοι μετάσχωσι τῆς διδασκαλίας· ἕως τοῦ καιροῦ τῆς ἐπιδημίας, μὴ παραμένων πολλοῖς ἐν μικρῷ [illegible]· καὶ οὗτος μὲν ἐπάγει· εἰς τοῦτο γὰρ ἐξελήλυθα· τῆς θεότητος αὐτοῦ τὴν αὐθεντίαν ἀποδηλῶν· καὶ τὸ ἑκούσιον τῆς κενώσεως· ὁ δὲ λουκᾶς, εἰς τοῦτό φησιν ἀπέσταλμαι· τὰς οἰκονομίας παραδεικνύς· καὶ τὴν εὐδοκίαν τοῦ πατρὸς ἀποστολὴν ὀνομάζων. ὡς ὁ μὲν ἀπελθεῖν ἵνα κηρύξω φησίν· ὁ δὲ τὴν βασιλείαν τοῦ θ(εο)ῦ· βασιλείαν θ(εο)ῦ ἑαυτὸν ὀνομάζων· βασιλεία γὰρ οὐρανῶν, αὐτός ἐστιν ὁ χ(ριστὸ)ς· ἢ καὶ ἐκ τούτων ἐπιδημίᾳ αὐτοῦ λαμβανομένων. οὗτος ὁ νοῦς :—

» Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς· παρακα-
» λῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν αὐτόν· καὶ λέγων αὐτῷ· ἐὰν θέλῃς·
» δύνασαί με καθαρίσαι· ὁ δὲ ἰ(ησοῦ)ς σπλαγχνισθεὶς, ἐκτείνας τὴν
» χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ· θέλω καθαρίσθητι· καὶ

περὶ τοῦ λεπροῦ :—

περὶ τῶν ἰαθέντων ἀπὸ ποικίλων νόσων :

[illegible] τοῦ μὴ [illegible] μαρτυρίαις ἐμμένεσθαι· ἅμα δὲ καὶ σωτήριον ἡμῖν παραδιδοὺς δόγμα· μὴ πάντελῶς δαίμοσι πείθεσθαι κἂν δ' ἂν τὴν ἀλήθειαν ἐπαγγέλλωνται λέγειν· ὁ θυμὸν ἐπετίμησεν αὐτῷ λέγων· φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἐβούλετο ὡς μὴ φονῶν καὶ ὡς [illegible] ἐφθέγγετο καὶ ἀνακράζων οἱ τοιοῦτοι οὐκ αὐτὸ τοῦ δαίμονος· ἀλλ' ἐκ καρδίας τοὺς λόγους ἐκφέρεσθαι, συνεχώρησεν αὐτῷ ῥῖψαι τὸν ἄνθρωπον, ἵνα δηλωθῇ [illegible] ὅτι δαιμόνιόν ἐστι τὸ λαλῆσαν καὶ οὐκ ἄνθρωπος ὁ φθεγγόμενος. ἐξῆλθε δὲ ἐξ αὐτοῦ μὴ βλάψαν αὐτόν· οὐδὲ γὰρ ἐπειδὴ κατεπείγων [illegible] ἢ δῆλον καὶ τραυματίσαι ἐπέφυκεν· ἀλλ' αὐτὸν μὴ συνεχώρησεν ὁ κ(ύριο)ς· διὰ τοὺς παρόντας. [illegible] ἵνα μηδὲ [illegible] ἐκείνους [illegible] αὐτοῦ ἐπὶ πᾶσι φανερωθῇ ἡ ἰσχύς :–

Ὀψίας δὲ γενομένης ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, καὶ τοὺς δαιμονιζομένους· καὶ ἡ πόλις ὅλη, ἐπισυνηγμένη ἦν πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐθεράπευσε πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις· καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλε· καὶ οὐκ ἤφιε λαλεῖν τὰ δαιμόνια ὅτι ᾔδεισαν αὐτὸν χ(ριστὸ)ν εἶναι :–

Ὀψίας καλῶς πρόσκειται· τὸ δύναντος δὲ τοῦ ἡλίου. ἀλλ' ἐπειδὴ ἐνόμιζον μὴ ἐξεῖναι ἐν ἡμέρᾳ θεραπεύειν σαββάτου, τούτου χάριν τὸ σαββάτου τὸ πέρας ἀνέμενον· ἀμέλει καὶ οἱ τῶν ἰουδαίων ἀρχισυνάγωγοι ἐπετίμων αὐτῷ θεραπεύοντι ἐν σαββάτῳ· οἱ δὲ μαθηταὶ [illegible] ἤδη μὴ [illegible] λέγειν, οὐ καὶ μὴ ἀναμείναντες τὴν ἑσπέραν, παρεκάλουν αὐτὸν ἰάσασθαι τὴν πενθερὰν πέτρου :–

Καὶ ἐθεράπευσε πολλούς· Καὶ ὁ μὲν παρὼν εὐαγγελιστὴς πολλούς φησιν αὐτὸν θεραπεῦσαι κακῶς ἔχοντας· τὸ πολλοὺς, ἢ πάντας λέγων κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς γραφῆς. οὕτω πολλάκις κέχρηται τῇ λέξει. ἢ πολλούς φησι τοὺς πιστεύοντας εἰς αὐτόν· καὶ [illegible] ἐπεποιήσατο. ὁ δὲ Λουκᾶς πλείω προσγράφων δίδωσιν ἔννοιαν· εἰπὼν ὅτι ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιθεὶς, ἐθεράπευεν αὐτούς· εἶτα ὅτι καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν ἐξήρχετο κράζοντα καὶ λέγοντα ὅτι σὺ εἶ ὁ χ(ριστὸ)ς ὁ υἱὸς τοῦ θ(εο)ῦ. Καὶ ἐπιτιμῶν, οὐκ εἴα αὐτὰ λαλεῖν ὅτι ᾔδεισαν τὸν χ(ριστὸ)ν αὐτὸν εἶναι· παρὰ γὰρ τὸ τελευταῖον

» ἀλλ' ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ· Οὐ γὰρ ἀντεμάχετο τὸν
δεδωκότα νόμον· ἔφη γὰρ διὰ τοῦ νόμου· ἐάν τις λεπρὸς ἦ,
μενέτω ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἕως οὗ καθαρθῇ· ἐὰν δὲ αὐτο-
ματος θεραπευθῇ, ἵνα μὴ καὶ ἔξω μείνῃ ἀποβεβλημένος, δεῖξαι
τὸ ἑαυτὸν τῷ ἱερεῖ ὡς καθαρισθείη· εἰ γὰρ μὴ ἐκεῖνο εἶπεν ὁ ἱερεὺς ὅτι
κεκαθάρισται ὁ λεπρός, ἔτι μετὰ τῶν ἀκαθάρτων ἔμενεν ἔξω
τῆς παρεμβολῆς· διὰ τοῦτο καὶ νῦν ὁ σωτὴρ τῷ ἱερεῖ πέμπει τὸν
ποτὲ λεπρόν· εἰς δοκιμασίαν τῆς θεραπείας· ἵνα μηκέτι ἐκτὸς
γένηται τοῦ ναοῦ· ἀλλ' εἰσελθεῖν εἰς προσευχὴν ἐναριθμηθεὶς
τῷ λαῷ· παρασκευάζει δὲ αὐτὸν ἐκτελεῖν τὰ τοῦ νόμου· τὴν
ἀναισχυντούντων ἰουδαίων ἐμφράττων γλῶτταν· καὶ τὸ μὲν ἔργον
αὐτὸς ἐπλήρωσε· τὴν δὲ δοκιμασίαν αὐτοῖς ἐπέτρεψεν·
καὶ κριτὰς αὐτοὺς ἐκάθισε τῶν οἰκείων θαυμάτων::

» Εἰς μαρτύριον αὐτοῖς·· Τουτέστιν εἰς κατηγορίαν τῆς αὐτῶν
ἀγνωμοσύνης· ὅταν ὡς ἀντίθεον καὶ παράνομον διώκωσιν·
ἐξελθὼν δὲ ὁ λεπρός, πανταχοῦ τὸν εὐεργέτην κηρύττει καὶ
διαφημίζει τὸν λόγον· τουτέστι τὴν παράδοξον θεραπείαν·
ὥστε πάντας κινῆσαι πρὸς τὴν τοῦ θεραπεύσαντος θέαν
τε καὶ πίστιν· ὡς διὰ τοῦτο μὴ δύνασθαι τὸν σωτῆρα ἐπιχωριάζειν
ταῖς πόλεσιν· ἀλλ' ἐν ταῖς ἐρήμοις διάγειν· καὶ ἔτι οὕτως ἤρχον-
το πανταχόθεν πρὸς αὐτόν· ἐνίκα γὰρ τὸν κόπον ἡ προθυμία:

ε

» Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς Καπερναοὺμ δι' ἡμερῶν· καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι· καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί· ὥστε μηκέτι χω- κε β
» ρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον· καὶ
» ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες αἰρόμενον
» ὑπὸ τεσσάρων· καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσαι αὐτῷ διὰ τὸν
» ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἐξορύξαντες
» χαλῶσι τὸν κράβαττον ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο· ἰδὼν
» δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, λέγει τῷ παραλυτικῷ· τέκνον· ἀφέων-
» ταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου· ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθή-
» μενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, τί οὗτος οὕ-
» τω λαλεῖ βλασφημίας· τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ
» εἷς ὁ θεός· καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ· ὅτι οὕτως αὐτοὶ
» διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς· τί ταῦτα διαλογί-

ε

περὶ τοῦ παραλυτικοῦ::

» Εἰπόντος αὐτοῦ, εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐ-
» καθαρίσθη. Καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ, εὐθέως ἐξέβαλεν
» αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ· ὅρα μηδενὶ εἴπῃς· ἀλλ' ὕπαγε σεαυτὸν
» δεῖξον τῷ ἱερεῖ· καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ὃ προ-
» σέταξε Μωϋσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. Ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κη-
» ρύττειν καὶ διαφημίζειν πολλὰ τὸν λόγον· ὥστε μηκέτι αὐτὸν
» δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν· ἀλλ' ἔξω ἐν ἐρήμοις τό-
» ποις ἦν καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν:–

Διὰ τοῦτο ἅπτεται τοῦ λεπροῦ. καὶ οὐ λόγῳ μόνῳ ἐπιτελεῖ τὴν ἴασιν· διὰ τὸ [illegible] εἰπεῖν ἐν τῷ νόμῳ τὸν Μωσῆν. τὸν ἁπτόμενον λεπροῦ [illegible] ἀκάθαρτον εἶναι ὅλην τὴν ἡμέραν. καὶ ἑσπέ-λου [illegible] σάμενον καθαρθῆναι· ἵνα δείξῃ ὅτι ἀκαθαρσία κατὰ φύσιν οὐχ ἅπτεται αὐτοῦ. καὶ ὅτι ὁ νόμος οὐ κεῖται κατ' αὐτοῦ· ἀλλὰ κρείττων ψιλῶν ἀνθρώπων. καὶ οὐχ ὡς δοῦλος ἀλλ' ὡς κύριος θεραπεύει, ἐπεὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ μὴ χρείαν ἀφῆς, πρὸς τὴν τῆς θεραπείας ἐνέργειαν. τὸν γὰρ Νεεμὰν Ἐλισσαῖος τὴν τοῦ νόμου φυλάττων ἀκρίβειαν, οὐδὲ ἠνέσχετο θεάσασθαι· ἀλλ' ἔπεμψεν εἰς τὸν Ἰορδάνην λουσόμενον. ἵνα δὲ διδάξῃ ἡμᾶς ὅτι ψυχῆς ἐπιμελεῖσθαι χρή, ἅπτεται τοῦ λεπροῦ· δεικνὺς ὅτι τὸ μὲν ἔξωθεν ἀπαλλακτέον τοῦ καθαρμοῦ, ἐκείνην χρεὼν ἀποσμήχειν. Καὶ φησί· θέλω καθαρίσθητι. Καὶ ἅμα τῷ λόγῳ φυγαδεύει τὸ πάθος. Καὶ ὅπερ ὁ λεπρὸς εἶπε λόγῳ, τοῦτο αὐτὸς ἔργῳ δέδειχεν· οὐ καὶ μόνον ὡς τὸ μὴ δύνασθαι διὰ θελήματος τοῦτο· οὐ γὰρ μόνον οὐκ ἀπέλυσε τὴν ὑπόνοιαν, ἀλλὰ καὶ μειζόνως ἐβεβαίωσεν εἰπών· θέλω καθαρίσθητι· ἵνα κυρώσῃ τὸ δόγμα ἐκείνου. Εἰ τοίνυν ἰασάμενος αὐτόν, παρήγγειλε μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός, διδάσκων ἡμᾶς καὶ διὰ τούτων, τὸ ἀφιλότιμον καὶ ἀνεπίδεικτον καὶ μέτριον ἐν τοῖς ἔργοις. Καίτοι γε ᾔδει ὅτι οὐ πεισθήσεται ἐκεῖνος· ἀλλὰ καὶ ἀνακηρύξει τὸν εὐεργέτην. ἀλλ' ὅμως τὸ αὐτοῦ ποιεῖ. πρὸς δὲ τούτοις, μόνον οὐχὶ λέγων· οὐκέτι καιρὸς κηρυχθῆναί μου τὴν εὐεργεσίαν. μηδενὶ εἴπῃς· οὐ χρείαν ἔχω τοῦ σε κηρύξαι. ἂν γὰρ μὴ ὁ παθὼν τὸ ἔλεον ἐκκηρύξῃ, οὐδὲν συντελεῖ εἰς κάθαρσιν:–

„τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἰ μὴ εἷς ὁ θ(εό)ς· μόνος γὰρ ὁ τῶν κριτὴς ἐξουσίαν ἔχει ἀφιέναι. καὶ μὴν τοῦτο ὁ σ(ωτὴ)ρ ταῖς διανοίαις ἐμματεύουσιν ὡς θ(εό)ς. καὶ εἰδὼς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀποκαλύπτει αὐτῶν τὴν ἐνθύμησιν· ἐκ τούτου πιστούμενος ὅτι ὁ τῶν διανοιῶν θεατής, καὶ ἁμαρτημάτων δωρεῖται ἄφεσιν καὶ φησίν· τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· τί ἐστιν εὐκοπώτερον εἰπεῖν ἢ ποιῆσαι. τὸ μὲν γὰρ ἀφιέναι ἁμαρτίας, δυσκολώτερον τοῦ εἰπεῖν· οὐ γὰρ φανερὸς ὁ ἔλεγχος. ἄδηλον γὰρ εἰ ἐνήργησε διὰ τὸ μὴ φαίνεσθαι τὸ εἰρημένον· ἐπεὶ τοίνυν ἀπαιτεῖ τε τῷ λόγῳ, ἐπιφέρει τὸ ἔργον πιστούμενος τὸ ἀόρατον· εἰπὼν παραυτὸν ὁ κ(ύριο)ς ἐθεράπευσε τὸν παράλυτον ἐξ αὐθεντίας· εἶτα συνεχώρησεν αὐτῷ τὰ ἁμαρτήματα, οὐκ ἐθεάσαντο· ὥστε τὸ μὲν πρῶτον τεθεράπευται· ἄδηλον δὲ τὸ δεύτερον· ἀλλ' ἐκ τοῦ πρώτου τὸ ἀμφίβολον καὶ ἀπιστούμενον ἰᾶται· ἵν' ὅταν διελεγχθῶσιν οἱ ἀπιστοῦντες καὶ λογιζόμενοι ἐν ἑαυτοῖς ὡς βλασφημοῦντα, τότε παρασταίη τὸ ἔργον. καὶ διὰ τοῦ ἔργου τὸν λόγον πιστώσηται. τὸ δὲ κρυπτὸν διὰ τοῦ φανερουμένου. τῆς ψυχῆς τὴν ἴασιν διὰ τῆς ὑγείας τοῦ σώματος. τὸ τοίνυν αἴτιον τῆς θεραπείας τῆς νόσου, ἀναιρεῖ τὸ πάθος. εἶπε γὰρ αὐτῷ· σοὶ λέγω ἔγειραι. καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. ὑγιῶσας τὸ συναμφότερον· ψυχὴν καὶ σῶμα. καὶ ὁ μὲν ὁλόκληρος γενόμενος, ἄρας τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων. οἱ δὲ τὸ [illegible], τὴν τῶν ἁμαρτιῶν ἄφεσιν. τὸ φαινόμενον θαυμάζουσι· τοῦτ' ἔστι τὴν τοῦ σώματος ἴασιν. καὶ τὸν θ(εὸ)ν δοξάζουσιν ἐπὶ τοῖς γενομένοις λέγοντες· ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἴδομεν. τί δὲ κωλύεται τὸ ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας. διότι δὲ υἱὸν ἀν(θρώπ)ου εἶπεν ἐξουσίαν ἔχειν ἀφιέναι ἁμαρτίας· ἵνα δείξῃ ὅτι καὶ τῇ ἑνώσει εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, τὴν τῆς θεότητος ἐξουσίαν· διὰ τὴν ἀδιαίρετον πρὸς αὐτὴν ἕνωσιν· εἰ γὰρ καὶ ἄν(θρωπ)ος γέγονε θ(εὸ)ς λόγος ὑπάρχων. καὶ διὰ τὴν οἰκονομίαν ἐπὶ τῆς γῆς πολιτευόμενος καὶ ἀναστρεφόμενος· ἀλλ' οὐδὲν ἧττον τὰ ὑπὲρ λόγον ἀποτελεῖ θαύματα· καὶ ἄφεσιν δωρεῖται ἁμαρτημάτων· οὐδὲ γὰρ ἀφεῖλέ τι τῶν τῆς θεότητος ἰδιωμάτων· ἢ ἐμείωσε τὸ γενέσθαι αὐτὸν ἄνθρωπον καὶ ὀφθῆναι ἐπὶ τῆς γῆς κατὰ σάρκα υἱὸν ἀν(θρώπ)ου:-

ζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· τί ἐστιν εὐκοπώτερον εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ· ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει· ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας, λέγει τῷ παραλυτικῷ· σοὶ λέγω· ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου· καὶ ἠγέρθη εὐθέως· καὶ ἄρας τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων· ὥστε ἐξίστασθαι πάντας, καὶ δοξάζειν τὸν θεόν, λέγοντας· ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἴδομεν:-

Τὰ ὅμοια τούτοις καὶ ὁ Λουκᾶς παρατίθεται· αὐτὸς δὲ [illegible] σας τὴν πόλιν ἐν ᾗ τὸ σημεῖον ἐγεγόνει. ὁ δὲ Ματθαῖος περὶ τῆς αὐματροπῆς σιωπήσας τελεώτερος, δι' αὐτῶν αὐτῶν ἔρχεται ῥημάτων· ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ φάσκων γεγενῆσθαι τὸ θαῦμα· πόλιν δὲ αὐτοῦ ἐνομίζετο ἡ Ναζαρέτ· οὐχὶ Καπερναούμ· διὰ τὸ πολλάκις αὐτὸν τοῖς ἐκεῖσε ἐνδημεῖν· καὶ πολλὰ ἐν αὐτῇ γεγενῆσθαι σημεῖα· ἢ καὶ διὰ τὴν μεσιτείαν τῶν τόπων· [illegible] τοὺς εἰσελθεῖν σπεύδοντας μόνον τὸ σημεῖον ἰδεῖν· περὶ οὗ καὶ συμφωνοῦντες καὶ τοῖς ῥήμασι φαίνονται· αὐτῶν τῶν [illegible] ἀγόντες τινὲς παραλυτικόν· εὑρόντες δὲ τὴν θύραν πεφραγμένην τῷ πλήθει, οὐκ ἐδυνήθησαν δι' αὐτῆς εἰσελθεῖν· σπεύδοντες ὅμως οἱ κομίζοντες τυχεῖν αὐτὸν τῆς ἰάσεως, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δωμάτιον· καὶ ἀναλύσαντες [illegible] τοῦ φόρτου τὴν κλίνην· καὶ τὴν στέγην αὐτὴν ἀνατρέψαντες, καθῆκαν ἐπὶ κλίνης τὸν παραλελυμένον, κατὰ πρόσωπον τοῦ σωτῆρος· τί οὖν ὁ σωτήρ· ὁρῶν τὴν πίστιν αὐτῶν. οὐ τοῦ παραλελυμένου· ἀλλὰ τῶν κομισάντων· ἐπειδὴ ὅτι καὶ ἄλλος δι' ἄλλου πίστιν θεραπεύεται· ὡς ἐπὶ τοῦ κατακειμένου σώματος τοῦ [illegible] τοῖς παιδίοις· ἡ γὰρ τῶν προσαγόντων πίστις ἐνεργεῖ· ἢ ὅτι καὶ ἡ ἀπιστία γέγονεν [illegible] τοῦ κατὰ διάνοιαν [illegible] ψεκτοῦ· οὐ [illegible] αὐτῶν ἀποφαίνει τὸν πόνον· φησὶ γὰρ τέκνον· ἢ ὡς ὅλου [illegible] ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι σου· τῷ δὲ τέκνῳ [illegible] καὶ αὐτῷ πιστεύσαντι φησίν· ἢ κατὰ τὸν τῆς δικαιοσύνης λόγον· τινὲς δὲ οἱ γραμματεῖς· ἀκούσαντες ὅτι ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι· διελογίζοντο ἐν ταῖς αὐτῶν διανοίαις λέγοντες

Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύοντες. Ζηλοτύπως ἔχον-
τες τοῦ Χριστοῦ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, ἐρωτῶσι
αὐτόν. εἰ μόνος μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἄνευ ἀσκήσεως καὶ
πόνων, κατορθοῖ τὰς κατὰ τὸν νόμον [illegible]· ὁ περὶ Ἰωάννην οὐ-
κ ἴσχυσε ποιῆσαι. τί οὖν ὁ Χριστός. τὸν περὶ τοῦ νυμφῶνος αὐτοῖς εἰσ-
κομίζει λέγων· μὴ δύνανται τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος
μετ᾽ αὐτῶν ἐστι ποιῆσαι νηστεύειν· τουτέστι νυμφών ἐστιν ὁ τῆς [illegible]
καιρός· ἀνατρέφονται οἱ παῖδες· γαλουχοῦνται [illegible]
καὶ οὐκ ἔχει καιρὸν ἡ νηστεία. εἶπε νυμφίον, ἵνα τὴν [illegible]
[illegible]· καὶ μὴ σαρκὶ νῦν ἔσται ἡ νυμφεία· ἔστι δὲ ἡ νυμφεύσεως ἀρραβῶνος
δόσις· τουτέστι πνεύματος ἁγίου χάρις· δι᾽ ἧς ἔστι γευσάμενοι οἱ [illegible] οὐ
δύνανται δὲ ἐφ᾽ ὅσον μετ᾽ αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος νηστεύειν οἱ υἱοὶ τοῦ
νυμφῶνος· τουτέστιν οἱ μαθηταί· νυμφίον γὰρ ἑαυτὸν φησίν,
ὡς μέλλοντα νυμφεύσασθαι τὴν ἐκκλησίαν τὴν οὖσαν [illegible]
ἀλλοτρίαν, [illegible] λέγει· δύνα-
ται μὲν γὰρ ὁ μὴ παρὼν [illegible] ἀγαθόν· καὶ διὰ τὴν στέρησιν αὐτοῦ
ποθεῖ ποθεινὴν τὴν ἀπόλαυσιν· ὁ δὲ παρὼν τῇ ἀπολαύσει, εἰκό-
τως εὐφραίνεται καὶ οὐκ ὀδυνᾶται· ὅταν δὲ ἀπαρθῇ ἀπ᾽ αὐτῶν
ὁ νυμφίος φησί· τουτέστιν ἀναληφθῇ· ὁ τότε μὲν ἀρθεὶς ἀπ᾽ αὐτῶν,
ποθῶσι τὴν παρουσίαν αὐτοῦ νηστεύουσιν· ἵνα [illegible] αὐ-
τῷ. κατὰ τὸ πνεῦμα καθαρεύοντες [illegible] ματικῶν ἡδονῶν· καὶ τοῦ-
το μὲν εἰκότως εἶπεν· ὥστε καὶ τὴν μακρὰν γαλουχίαν αὐτῶν καὶ
θέλειν καὶ δεῖξαι ὅτι μὴ πρὸς τρυφὴν καὶ ἄνεσιν τοὺς οἰ-
κείους χειραγωγεῖ μαθητάς· καιρὸς δὲ ἔσται, κατ᾽ ὃν ἐνδεί-
ξονται τὴν ἑαυτῶν ἀνδρείαν καὶ τὴν ἐν τοῖς δεινοῖς καρτερί-
αν· δείκνυσι δὲ λοιπὸν καὶ τὸ διάφορον τῶν μαθητῶν πρὸς αὐτόν·
ὅτι γε μηδὲ [illegible], ὁμοίως αὐτοῖς· καὶ οὗτοι μὲν νηστεύουσιν·
ἄλλως γε νυμφίος τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. ὁ ταύτης [illegible] λόγος
ὁ [illegible] διὰ ὅλης τῆς ζωῆς· υἱοὶ δὲ τοῦ νυμφῶνος. ἐπειδὰν νή-
πιοι εἰσίν, οὐ δύνανται δίχα πατρὸς συνεῖναι τῷ ἑαυτῶν πατρὶ
τῷ νυμφίῳ· διὸ ὡς νήπιοι τρέφονται ὑπ᾽ αὐτοῦ [illegible]
καὶ οἱ [illegible]· [illegible] δὲ καὶ τοῦ νυμφίου συνεῖναι μέλλοντες· ἐπει-
δὰν οὖν ὡς φιλάνθρωπος καὶ αὐτὸς δι᾽ ἑαυτοῦ [illegible] μὲ φορεῖσθαι
τὴν νηστείαν. τότε οὐ νηστεύουσιν· ἀναχωροῦντος δὲ αὐτοῦ
νηστεύουσι διὰ τὸν περὶ αὐτὸν πόθον· ἐπειδὰν δὲ ἀνδρωθῶσι

εὐαγ(γέλιον) μάρκου

Καὶ παράγων, εἶδε λευῒ τὸν τοῦ ἀλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον· καὶ λέγει αὐτῷ ἀκολούθει μοι· καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ ἰῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοὶ καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ· καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι ἰδόντες αὐτὸν ἐσθίοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν, ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· τί ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν, ἐσθίει καὶ πίνει· καὶ ἀκούσας ὁ ἰς, λέγει αὐτοῖς· οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες, ἰατροῦ· ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους· ἀλλὰ ἁμαρτωλούς· καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ ἰωάννου καὶ οἱ φαρισαῖοι, νηστεύοντες· καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ· διατί οἱ μαθηταὶ ἰωάννου καὶ οἱ τῶν φαρισαίων νηστεύουσιν· οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσι· καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰς· μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστι νηστεύειν; ὅσον χρόνον μεθ' ἑαυτῶν ἔχουσι τὸν νυμφίον, οὐ δύνανται νηστεύειν· ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος· καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ:·

Μάρκος μὲν καὶ λουκᾶς συγκαλύπτουσι τὸ ὄνομα τῇ ἀρχαίᾳ ἑτέρᾳ προσηγορίᾳ· αὐτὸς δὲ ματθαῖος εὐαγγελιζόμενος, τοῦ καθ' ἑαυτὸν ἀπαγγέλλων λέγει· καὶ ἐθεάσατο ματθαῖον τὸν τελώνην. ἐλέγχων ἑαυτοῦ τὸ τραῦμα ζῇ τῇ προνομῇ· εἰ ὁ αὐτὸς τελώνης ἐστὶ παρ' αὐτοῖς τρισὶ καλούμενος ὁ ματθαῖος λευΐς. καὶ ἰάκωβος καὶ εἰ υἱὸς ἦν ἀλφαίου· διωνυμίας δὲ κατὰ τὴν γραφὴν, καὶ ἄλλας ἔστιν εὑρεῖν· ὡς ἐπὶ τοῦ πενθεροῦ μωσέως· ποτὲ μὲν ὀνομαζόμενος ἰοθὼρ· ποτὲ δὲ ῥαγουήλ· ὁμοίως καὶ ἐν τῇ τρίτῃ τῶν βασιλειῶν ἀδριάδερ καὶ ἰδρουμαίῳ· οὐ γὰρ εἰσὶ δύο· ἀλλ' εἷς ἀμφοτέροις τοῖς ὀνόμασι καλούμενος· κ(αὶ) τοῦ ὅλου διαφωνίαν ἔχει τὸ κατὰ τὴν μάρκον εὐαγγέλιον ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἀποστόλων ἐν τισὶν ἄλλοις, καὶ παράγων εἶδεν ἰάκωβον τὸν τοῦ ἀλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον· ἐν τισὶ δὲ ματθαῖον τὸν τελώνην μερίτην· ὅτι δ' ἦσαν ἐκ τῶν δώδεκα, τελῶναι· ματθαῖος καὶ ἰάκωβος τοῦ ἀλφαίου· ὁ πατὴρ οὐκ ἔστιν· εἷς γὰρ καὶ ὁ αὐτός ἐστι:

» οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι· καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ
» οὖσι· καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· τὸ σάββατον, διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο· οὐχ ὁ
» ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον· ὥστε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. καὶ
» τοῦ σαββάτου :-

Ἐλευθεριάζουσι πρὸς τὸν τύπον τῇ ἀληθείᾳ συνόντες οἱ μαθηταί· καὶ τὴν τοῦ σαββάτου σωματικὴν ἀργίαν ἐξευτελίζουσιν ἐπιφανείσης τῆς διηνεκοῦς ἀργίας τῶν παθῶν διὰ τοῦ Χριστοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἐν σαββάτῳ τίλλουσι στάχυας, καὶ ἐσθίουσιν· οὕτω γὰρ ἦσαν κοῦφοι, ὡς μηδὲ τραπέζης φροντίζειν· πεινῶντες γὰρ ἤσθιον ἁπλῆν τροφήν· οὐχὶ δορικὴν διὰ τὴν τῆς φύσεως ἀνάγκην· τί οὖν οἱ φαρισαῖοι οἱ τῷ τύπῳ καὶ τῇ σκιᾷ δουλεύοντες· κατηγοροῦσι τῶν μαθητῶν ὡς ἀδίκημά τι πεποιηκότων· ὁ δὲ κύριος λύων αὐτῶν τὴν κατηγορίαν τὸν Δαβὶδ εἰς μέσον ἄγει· δόξαντος καὶ αὐτοῦ μὴ κατὰ νόμον πεπρᾶχθαι, ὅτε τῶν ἱερατικῶν ἥψατο τροφῶν, καὶ τοῖς μεθ᾽ ἑαυτοῦ ἔδωκεν· ἵνα ἢ παρ᾽ ἐκεῖνον αἰδεσθῶσιν, ἐπίσχωσι τὴν κατὰ τούτων [illegible] συκοφαντίαν· ἐπειδὴ δὲ Ἀβιάθαρ μέμνηται ταύτῃ [illegible] ἐπ᾽ ἄρχοντος ἀρχιερέως· ὅτε τοῦτο Δαβὶδ ἐποίησεν· ἡ δὲ τῶν Βασιλειῶν βίβλος Ἀχιμέλεχ, εἰκότως ἂν [illegible] τὸν Ἀχιμέλεχ· ὥσπερ εἶναι αὐτὸν τὸν Ἀβιάθαρ· ἢ τοῦ μὲν Ἀχιμέλεχ τὴν ἱστορίαν μεμνῆσθαι ὡς ἱερέως· τὸν δὲ [illegible] ἀρχιερέα [illegible] κατ᾽ ἐκεῖνο καιροῦ φησίν· [illegible] Ἀχιμέλεχ ὡς τοῦ ἱερέως τοῦ θεοῦ ἀναιρεθέντος [illegible] Σαοὺλ φησὶ Σαοὺλ· ἀρχιερεὺς δὲ [illegible] σαντα ἀναιρεῖσθαι· κύριον δὲ τοῦ σαββάτου καὶ υἱὸν ἀνθρώπου [illegible] τοῦτο ἰδίως ἑαυτὸν καλεῖ· ἐπειδὴ υἱὸς ὢν τοῦ θεοῦ, υἱὸς ἀνθρώπου δι᾽ αὐτοὺς ἀνθρώπους κληθῆναι κατεδέξατο· νομοθέτου δὲ καὶ κυρίου ὄντος αὐτοῦ, νόμος οὐ κυριεύει· οὐδ᾽ ἔστι τι κατ᾽ αὐτοῦ πρᾶξις ὅλως ἐξ [illegible] σιλεῖ τῶν δεσποτῶν ὑπὲρ νόμον· τοῖς γὰρ ὑπὸ χεῖρα καὶ [illegible] δίδοται νόμος· οὐ τοῖς τελείοις καὶ ὑπὲρ νόμον πράττουσι. –

» Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγήν· καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμ-
» μένην ἔχων τὴν χεῖρα· καὶ παρετήρουν αὐτόν, εἰ τοῖς σαβ-
» βασι θεραπεύσει αὐτόν· ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ· καὶ λέ-
» γει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἐξηραμμένην ἔχοντι τὴν χεῖρα· ἔγειρε εἰς τὸ μέ-
» σον· καὶ λέγει αὐτοῖς· ἔξεστι τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι ἢ
» κακοποιῆσαι· ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι· οἱ δὲ ἐσιώπων·
» καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ᾽ ὀργῆς· συλλυπούμενος

ζ περὶ τοῦ ἐξηραμμένην ἔχοντος τὴν χεῖρα :

καὶ συνεισέλθωσι τῷ νυμφίῳ εἰς τὸν νυμφῶνα μετὰ τῶν λαμπάδων·
δι' ἀναμάρτητοι ἀξιοῦσι τὸ δεῖπνον τὸ βασιλικόν· περὶ οὗ εἴρη
ται· ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα· καὶ πάλιν· ὡμοιώθη
ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀνθρώπῳ βασιλεῖ· ὃς ἐποίησε γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ:–

» Οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου, ἐπιρράπτει ἐπὶ ἱματίῳ πα
» λαιῷ· εἰ δὲ μή, αἴρει τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ.
» καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται· καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς
» ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ῥήσσει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς,
» καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ἀλλ' οἶνον νέον
» εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον:·

Ὥσπερ φησὶν εἰ ῥάκος ἄγναφον ἐπιβληθείη ἱματίῳ πα
λαιῷ· καὶ οἶνος νέος τῇ οἰκείᾳ θερμότητι τοὺς ἀσκοὺς διαρρή
γνυσιν, οὕτως καὶ ἐπὶ τούτων· ἐπειδὴ τῆς νέας διαθήκης κήρυ
κες τυγχάνουσιν, οὐ δύνανται αὐτοὺς τοῖς παλαιοῖς δουλεύειν
νόμοις· ὑμεῖς μὲν γὰρ εἰκότως τοῖς παλαιοῖς ἀκολουθοῦν
τες ἔθεσι, τὰς Μωσέως νηστείας φυλάττετε· οὗτοι δὲ τὰ καινὰ
καὶ παράδοξα νόμιμα παραδιδόναι μέλλοντες τοῖς ἀνθρώποις,
ταῦτα μὲν οὐδαμῶς ἀναγκάζονται φυλάττειν· κατὰ καιρὸν
δὲ μετὰ τῆς λοιπῆς ἀρετῆς, καὶ τὴν νηστείαν ἐπιδείξονται· οὐ
νομικῇ τινὶ καὶ νομίμοις ἔθεσι παλαιοῖς ὡς ὑμεῖς
φυλάττοντες· ἀλλὰ γνώμῃ δι' ἀρετὴν ὁπόταν ἂν βούλωνται, νη
στεύειν μέλλοντες· καὶ γὰρ ἡ τῶν ἐν νόμῳ νηστεία, τούτῳ διενή
νοχε τῶν ἐν χάριτι νηστευόντων· ὅτι οἱ μὲν ὡρισμένας ἔχοντες
νηστείας, ἂν νηστεύειν πάντως ἔχρην αὐτοῖς καὶ μὴ βουλο
μένοις· οἱ δὲ γνώμῃ μᾶλλον κατὰ τὸ δοκοῦν ἑαυτοῖς νηστεύουσιν·
ἀρετῆς ἐρασταὶ μετιόντες αὐτήν· εἰ δὲ καὶ ὡρίσθαι ὁ τῆς στα
υρώσεως δοκεῖ καιρός, δι' ὑπόμνησιν τῶν ῥᾳθύμων· ἀλλὰ καὶ
ταύτην γνώμῃ μᾶλλον τὴν νηστείαν μετίασι:–

σα ατ
νηστει

» Καὶ ἐγένετο αὐτὸν παραπορεύεσθαι ἐν τοῖς σάββασι διὰ τῶν σπο
» ρίμων· καὶ ἤρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες
» τοὺς στάχυας· καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ· ἴδε τί ποιοῦσι τοῖς
» σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν· καὶ αὐτὸς ἔλεγεν αὐτοῖς· οὐδέπο
» τε ἀνέγνωτε τί ἐποίησε Δαδ· ὅτε χρείαν ἔσχε καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς
» καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐπὶ Ἀβιά
» θαρ ἀρχιερέως, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν· οὓς

φθονήσας· καὶ διὰ πάντων τούτων ἀπολογούμενος ὑπὲρ
τῶν μαθητῶν οἰκείων· καὶ τὴν καθ' ἑαυτὸν ὡς ἐστὶν ἀμεινοτέραν
πολιτευόμενος οὐδέ. Δεῖ χε· τὸ δὲ περιβλέψασθαι αὐτοὺς μετ' ὀρ-
γῆς τὸ μέν· καὶ λυπεῖσθαι ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν,
ἁρμόσει τῇ οἰκονομίᾳ· ἣν δι' ἡμᾶς ἑκουσίως κατεδέξατο:-

» Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος· καὶ προσκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτός.
» Καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν· καὶ ἐποίησε δώδεκα οὓς καὶ ἀπο-
» στόλους ὠνόμασεν· ἵνα ὦσι μετ' αὐτοῦ· καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς
» κηρύττειν· καὶ ἔχειν ἐξουσίαν θεραπεύειν τὰς νόσους· καὶ
» ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια· καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα·
» τῷ σίμωνι, ὄνομα πέτρον· καὶ ἰάκωβον τὸν τοῦ ζεβεδαίου·
» καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν ἰακώβου· ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνό-
» ματα βοανεργές· ὅ ἐστιν υἱοὶ βροντῆς· καὶ ἀνδρέαν καὶ φι-
» λιππον· καὶ βαρθολομαῖον· καὶ ματθαῖον· καὶ θωμᾶν· καὶ
» ἰάκωβον τὸν τοῦ ἀλφαίου· καὶ θαδδαῖον· καὶ σίμωνα τὸν
» κανανίτην· καὶ ἰούδαν ἰσκαριώτην, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν:-

Ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος ὥς φησιν ὁ λουκᾶς, προσεύξασθαι· παν-
ταχοῦ γὰρ ὡς ἐπίπαν, τοῖς θαύμασι τὴν εὐχὴν ἐπιτίθησιν· οὐχ
ὡς αὐτὸς κτώμενος ἀρετήν· ἀλλ' ἵνα καὶ ἡμεῖς μάθωμεν διανυκτερεύειν
ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ θεοῦ· ἴσως τι καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων κινουμένων· καὶ
τοὺς ἡγουμένους διδάσκων τῆς ἐκκλησίας, πρὸ τῶν μειζόνων
ἔργων αὐτῶν χειροτονιῶν διανυκτερεύειν ἐν τῇ προσευχῇ· ὅπως
μὴ μάταια γένηται τούτων ἡ προβολή· σημαινόμενος ὅ ὢν κατὰ
τὸν λουκᾶν ἡ νυκτὸς προσκαλεῖται οὓς ἤθελε· καὶ ἐκλεξάμενος
ἐξ αὐτῶν δώδεκα· ὅσαν γὰρ πλείους οἱ παρόντες, ἀποστόλους
ὠνόμασεν. εἰς παρασκευὴν τοῦ πράγματος· καὶ εἰς τὸ μέλλ-
ον ἀπ' αὐτοῦ πληρωθήσεσθαι ἔργον· δέδωκεν αὐτοῖς δύναμιν τοῦ
τὸ γὰρ ἐξουσίαν θεραπεύειν τὰς νόσους καὶ δαίμονας ἀπελαύνειν·
εἶτα λέγει καὶ τὰ ὀνόματα· ἵνα μὴ ὁ τυχὼν εἴποι ἀποστόλους
γεγονέναι. καί φησιν ὡς ἐπέθηκε τῷ σίμωνι πέτρον· ἵνα προ-
καταλλήλως τὸ ἔργον προφητικῶς· πέτρον γὰρ αὐτὸν κέ-
κληκεν, ἐπειδὴ ἐν πέτρᾳ ἔμελλεν οἰκοδομεῖν· ἀρραγὴς γὰρ
ἡ ὁμολογία· καὶ ἡ πίστις ἀσάλευτος· τοὺς δὲ υἱοὺς ζεβεδαίου ἰά-
κωβον καὶ ἰωάννην ὀνομάζει βοανεργές ὅ ἐστιν υἱοὶ βροντῆς
διὰ τὸ μέγα καὶ διαπρύσιον ἠχῆσαι τῇ οἰκουμένῃ τὸ κή

κβ τ̄
λ
β ιβ

» ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· ἔκτεινον τὴν
» χεῖρα· καὶ ἐξέτεινε· καὶ ἀποκατεστάθη ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη· Καὶ
» ἐξελθόντες οἱ φαρισαῖοι εὐθέως μετὰ τῶν ἡρωδιανῶν, συμβού-
» λιον ἐποίησαν κατ' αὐτοῦ ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι· Καὶ ὁ ἰς
» ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν·
» Καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς γαλιλαίας. Καὶ ἀπὸ τῆς ἰουδαίας
» ἠκολούθησεν αὐτῷ· Καὶ ἀπὸ ἱεροσολύμων· Καὶ ἀπὸ τῆς ἰ-
» δουμαίας· Καὶ πέραν τοῦ ἰορδάνου· Καὶ οἱ περὶ τύρον καὶ
» σιδῶνα· πλῆθος πολὺ ἀκούσαντες ὅσα ἐποίησεν, ἦλθον
» πρὸς αὐτόν· Καὶ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα πλοιάριον
» προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον· ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν·
» πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν· ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ, ἵνα
» αὐτοῦ ἅψωνται· ὅσοι εἶχον μάστιγας. Καὶ τὰ πνεύματα τὰ
» ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν ἐθεώρουν, προσέπιπτον αὐτῷ·
» Καὶ ἔκραζον λέγοντα· ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θῦ· Καὶ πολλὰ
» ἐπετίμα αὐτοῖς, ἵνα μὴ φανερὸν ποιῶσιν αὐτόν:-

Ὁ λουκᾶς προστίθησιν ὅτι διδάξαι ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν
καὶ ὅτι τὴν δεξιὰν χεῖρα εἶχεν ὁ ἰαθεὶς ξηράν· ὁ δὲ ματθαῖος
φησίν· εἰπόντων αὐτῶν· τίς ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃς ἕξει πρόβατον
ἕν· καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ εἰς βόθυνον αὐτό, οὐχὶ κρατήσει αὐτὸ
καὶ ἐγερεῖ· πόσῳ οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου· ἐπαλλήλω-
ων συμβάλλει τοὺς εἰς τὴν λύσιν τοῦ σαββάτου αὐτὸν
ἐπιτιμῶντας· οὐ γὰρ ἐπὶ τῶν ἀποδείξεων ἀρκεῖ μόνον ὁ κς.
Καὶ ταῖς ἀπὸ τῶν θείων γραφῶν ἀποδείξεσι χρησάμενος· ἀλλὰ
καὶ θαύματι τὴν ὑπόνοιαν ἀποδύεται· κρατήσας γὰρ τοὺς
φαρισαίους προσπλεξάμενος· ὥστε καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοὺς
ἐπαισχύνεσθαι· εἰ δὲ ἔξεστιν ἐν σάββασιν θεραπεύειν· ψυχὴν
σῶσαι ἢ ἀπολέσαι· οἱ δὲ ἐσιώπων· ᾔδεισαν γὰρ ὅτι πάντως
αὐτοὺς αἰτιάσεται· ἔστησεν οὖν αὐτὸν μέσον, ἵνα τῇ ὄψει αὐτοὺς ἐπι-
κάμψῃ· ἵνα ἑαυτοὺς καταλαβόμενοι τῇ θέᾳ, τὴν πονηρίαν κατα-
λύσωσι· καὶ τὸν ἄνθρωπον αἰδεσθέντες, παύσωσι τῆς μανίας· ὁ
δὲ εὐαγγελιστὴς φησὶν ὅτι ἐκράτησεν· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ λουκᾶς· ὁ ματθαῖος
δὲ ὅτι ἐκράτησεν· εἰκὸς δὲ ἀμφότερα γεγενῆσθαι. ὁ δὲ κς συνάπ-
τει τῷ λόγῳ τὸ θαῦμα· εἰπὼν τῷ ἀνθρώπῳ ἔκτεινε τὴν χεῖρα·
καὶ παραχρῆμα ἐξέτεινεν· ὑγιὴς αὐτὸ μόνης γενόμενος τῆς

αὐτοῦ καὶ τῆς τῶν κόπων διαλύσεως· ὡς ἂν τροφῆς τε καὶ τῆς
ἄλλης ἐπιμελείας αὐτῷ μεταδῶσιν. ἐξῆλθε δὲ ἴσως, αὐτό-
τιμος ὄντι τῇ θείου προσαναπαύσωσιν καὶ ἡσυχίαν πόνων. εἰσὶ δὲ
οἱ πρὸς τὸ τῶν ἰουδαίων ὁμιλαῖς σφικμὸν ἀπονιλέψαντες. τὸ δὲ ἐξέστη
κατὰ τὸ πρόχειρον ἐξακούουσι· τουτέστι τῶν φρενῶν ἐκστὰς
ἔχει· καὶ παράφορος τοῦ καθεστῶτος ἐγένετο· τὸ δὲ οἱ παρ᾽ αὐτοῦ
ἐξῆλθον· καὶ γὰρ οὐδ᾽ οἱ νομιζόμενοι ἀδελφοί, οὐδ᾽ αὐτοὶ πρὸς
αὐτὸν οἰκείως διέκειντο:-

» Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτούς, ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς·
» πῶς δύναται σατανᾶς σατανᾶν ἐκβάλλειν· καὶ ἐὰν βασιλεία
» ἐφ᾽ ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη· καὶ
» ἐὰν οἰκία ἐφ᾽ ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ οἰκία
» ἐκείνη· εἰ ὁ σατανᾶς ἀνέστη ἐφ᾽ ἑαυτὸν καὶ μεμέρισται, οὐ δύνα-
» ται σταθῆναι· ἀλλὰ τέλος ἔχει:-

Οἱ μὲν γραμματεῖς, ἐν Βεελζεβοὺλ ἔφησαν αὐτὸν ἐκβάλλειν τὰ
δαιμόνια· τί οὖν ὁ Κ(ύριο)ς; σφοδρὰν ἀπὸ τῶν παραδειγμάτων ἰσ-
χυρὰν ἐποιήσατο τὴν ἀπόδειξιν· τοῦ μὴ δύνασθαι τὸν εἶναι τοῦ-
το γενέσθαι ὅπερ ἐκεῖνοι φασίν· ἀνάγκη γὰρ τὴν μερισθεῖσαν
βασιλείαν ὑπὸ τῶν ἐμφυλίων πολέμων, πάντως πολλῷ
ὅσον ὄντα πῶς ἐλάττονα γενέσθαι. τὸ δ᾽ αὐτὸ καὶ ἐπὶ οἰκίας καὶ
πόλεως ἐστὶν ἰδεῖν· οὐκοῦν καὶ ἡ τοῦ σατανᾶ βασιλεία· εἴπερ
ἔφθασεν ἤδη μεμερίσθαι· καὶ ὁ σατανᾶς τὸν σατανᾶν αὐτὸς ἐλαύ-
νει τῶν ἀνθρώπων, ἧττα ἐστὶ καὶ κατάλυσις τῶν δαιμόνων· τὸ μὲν γὰρ
κράτος αὐτοῖς, ἐν τῷ τῶν ἀνθρώπων κρατεῖν· εἰ δὲ τούτου αὐτοὶ
ἑαυτοὺς ἀφαιροῦνται, τί ἕτερον ἐστὶν εἰπεῖν, ἢ τὴν βασιλείαν
αὐτοῖς λελύσθαι. εἰ δὲ κρατεῖ τῶν ἀνθρώπων ἔτι, δῆλον ὡς οὐ
διῃρέθη καθ᾽ ἑαυτῆς· ἀλλὰ συνέστηκεν ἡ βασιλεία τοῦ πονηροῦ:-

» Οὐδεὶς δύναται τὰ σκεύη τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐ-
» τοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δήσῃ. καὶ τότε
» τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει:-

Ἐπειδὴ σκεύη τῶν δαιμόνων γεγόνασιν οἱ ἄνθρωποι, διαρπάσαι καὶ
ὑπὸ τὴν ἐκείνων κατατεθέντα ἐξουσίαν, οὐ δύναται τὸ μὴ ἀφαιρε-
θῆναι τοὺς δαίμονας τὴν οἰκείαν κτῆσιν μᾶλλον, ἢ πρότερον
αὐτῶν ἡττηθέντων καὶ δεσμοῖς περιβληθέντων· εἰς τὸ μὴ
δύνασθαι αὖθις ὑπὲρ τῶν ἰδίων διαμάχεσθαι κτημάτων.

θεολογίας τοῦ δόγματος τοῦ· ὁμοίως δὲ καὶ τὸν δεῖνα καὶ τὸν δεῖνα,
ἵνα μάθῃς τοὺς δώδεκα:–

» Καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον· καὶ συνέρχεται πάλιν ὄχλος· ὥστε μὴ
» δύνασθαι αὐτοὺς μήτε ἄρτον φαγεῖν· καὶ ἀκούσαντες οἱ πα-
» ρ' αὐτοῦ, ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη· καὶ οἱ γραμ-
» ματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες, ἔλεγον ὅτι Βεελζε-
» βοὺλ ἔχει· καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ
» δαιμόνια:–

Εὐγνωμονέστερα τῶν ἀρχόντων τὰ πλήθη· τοῖς μὲν γὰρ ἐμποδίζει πρὸς τὴν διάκρισιν, ἡ φιλοδοξία· τῶν δὲ ἀφελεστέρα ἡ διάνοια κατὰ τοῦτο· ὁ μὲν γὰρ ὄχλος εὐγνωμόνως προσέρχεται πρὸς τὸν Ἰν̄· ὥστε μηδὲ δύνασθαι αὐτοὺς μήτε ἄρτον φαγεῖν· οἱ δὲ ἀκούσαντες ταῦτ', ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη· τινὲς δὲ οἱ ἀκούσαντες ἢ τοῦ φθόνου ἐξῆλθον, ὡς σαφῶς διηγήσατο ὁ εὐαγγελιστής· νομίζω ὅμως ὅτι περὶ τῶν Φαρισαίων καὶ γραμματέων αὐτὸν λέγειν, ὡς ἀκούσαντες περὶ αὐτοῦ ὡς τὸ περιεστῶτα αὐτὸν ὄχλον, ὑπὸ βασκανίας εἰς ὀργὴν μεταπεσόντες, ἔδραμον αὐτὸν κατασχεῖν· ἐκεῖνοι ὑπολαμβάνοντες τὸν αὐτὸν πάσχειν, ὅπερ αὐτοὶ ἐπεπόνθεισαν· μανίας γὰρ σαφῆς καὶ φρενῶν ἐκστάσεως, τὸ μὴ τοσούτων σημείων ποιητὴν· καὶ θεϊκῆς σοφίας διδάσκαλον, ὑπολαμβάνειν ἐξεστάναι· ἐπειδὴ δὲ ἀντιλέγειν τοῖς γινομένοις ἑτέρως οὐκ εἶχον, αὐτοὶ πάλιν διαβάλλειν ἐπεχείρησαν· ἐν τῷ Βεελζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων φήσαντες αὐτὸν ἐκβάλλειν τοὺς δαίμονας· ἄλλως. τὸ, ἔλεγον ὅτι ἐξέστη· ἀντὶ τοῦ ἔλεγον, οἱ πρὸς τὴν αὐτῶν βούλεται· καταλιπεῖν αὐτὸν καὶ πρὸς ἕτερον μεταχωρῆσαι· καὶ συνήγορον τῆς ἐννοίας ταύτης, παράγουσι τὸν Λουκᾶν· τὸ αὐτὸ λέγοντα οὕτως· καὶ οἱ ὄχλοι ἐπεζήτουν αὐτόν· καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ· καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' αὐτῶν· τινὲς δὲ τὸ, ἐξέστη φασίν, ὅτι τοῦ χρόνου καὶ τῇ συνεχείᾳ τῆς διδασκαλίας· καὶ τῇ τοῦ πλήθους συνωθήσει καὶ τῷ θορύβῳ εἰς ἄμετρον αὐτὸν καταστῆσαι κόπον ἐνόμιζον τοῦ ὑποτιθεμένου καὶ τῆς ἐμφύτου δυνάμεως, εἰς κένωσιν καὶ ἀσθένειαν ἐμπεσεῖν· διὸ καὶ τό, οἱ παρ' αὐτοῦ φασὶ τοῦτ' ἔστιν οἱ πρὸς αὐτὸν οἰκεῖοι ἤτοι ἀδελφοί, οἱ ἐξῆλθον κατασχεῖν αὐτόν· ὡς πολλὴν ἔχοντες παῤῥησίαν τῆς ἀμέσου πῶς ἀμείνων· διὰ τοῦ καθαιρόμενος· εἰ δὲ καὶ τὸ λουτρὸν τελεῖ· πάλιν μετανοίας διὰ τοῦ [illegible] ἱερουργεῖται· ὁ βλάσφημος ἐκεῖνος ὡς οὐδὲν ὁ φθόνος παρεχόμενον. οὗτος δὲ οὗτος καὶ διὸ στομαχῶν [illegible] τὸ βλάσφημον· οὔτε ἐν τῷ νῦν αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι τῆς βλασφημίας εὑρήσει τὴν ἄφεσιν· εἰ δὲ καὶ [illegible] οὐ μόνον διὰ [illegible] τὸ πνεῦμα [illegible]· ἀλλὰ καὶ μόνον [illegible] [illegible] δῆλον ὅτι ὁ κατὰ [illegible] ὑπερφυῶν [illegible] βλασφημῶν τελέως ἀφίεις· καὶ δοκεῖ παρὰ τὴν [illegible] μετάνοιαν εἶναι, οὐδαμῶς εὑρήσει τὴν ἄφεσιν· οὔτε ἐν τῷ νῦν αἰῶνι· οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι· ἢ οὕτως· ὁ αὐτὸς τὸν μὲν [illegible] καὶ [illegible] παθῶν· διαφθείρων καὶ βλασφημῶν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου· οἷον ὅτι ἐπείνασεν· ὅτι ἐκοπίασεν· ὅτι ἐδίψησεν· ὁ τοιοῦτος [illegible] ἐκ τούτων καὶ τῶν τοιούτων σκανδαλιζόμενος, οὗτος ῥᾳδίαν [illegible] τὸ [illegible]· [illegible] ἀμαρτωλός· καὶ [illegible], τὸν [illegible] καὶ μεταμελόμενος· ὁ δὲ αὐτὸς τούτων τῶν θεοσημειῶν [illegible] τῆς βλασφημίας [illegible]· καὶ [illegible] δαιμόνιον ἔχει· καὶ ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια· μὴ δὲ [illegible] λόγου [illegible] ἱερουργεῖ [illegible]· λέγων· οὗτος οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θ(εο)ῦ· ὁ τοιοῦτος [illegible] ἐπὶ τὸ χεῖρον. καὶ πρὸς αἰώνιον [illegible], διὰ τί [illegible] ἄλλων [illegible] καὶ πρὸς [illegible] καταφεύξεται· ἢ δῆλον ὅτι τοῦτον οὐδέποτε διορθωθήσεται· μὴ διορθωθεὶς δὲ οὐδέ· πῶς ἀφεθήσεται [illegible] τοῦ ἁμαρτήματος :—

» Ἔρχονται οὖν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ· καὶ ἔξω ἑστῶ-
» τες, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν φωνοῦντες αὐτόν· καὶ ἐκάθητο
» περὶ αὐτὸν ὄχλος. εἶπον δὲ αὐτῷ· ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελ-
» φοί σου καὶ αἱ ἀδελφαί σου, ἔξω ζητοῦσί σε. καὶ ἀποκριθεὶς
» αὐτοῖς λέγει·

Ἐκ τούτου δῆλον, ὅτι οὐ πάντοτε συνῆσαν αὐτῷ ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοί· ἐπειδὴ δὲ ἐπόθησαν, διὰ τὴν αὐτοῦ [illegible] ἔρχονται πρὸς αὐτόν· ἐπεὶ σκεψάμενοι ἰδεῖν αὐτόν· ὁ κ(ύριο)ς δείκνυσιν ὅτι [illegible] προτιμᾷ συγγενείας, τοὺς κατ᾽ ἀρετὴν οἰκείους· τοῦτο δὲ ἔφη, οὐκ ἀποδοκιμάζων πάντως τὴν μητέρα καὶ τοὺς ἀδελφούς.

τοῦτο δὲ οὐκ ἄν ποτε ὑπὸ τῶν δαιμόνων ἐγίνετο· ἐπεὶ ἂν δὲ
διὰ τῶν ἐκείνων ἑαυτοὺς ἀποβαλέσθαι τῆς ἐξουσίας αὐτῶν, τοὺς
ὑπηκόους.

τέλ. Γ

βιβ

» Ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τὰ ἁμαρτήματα
» τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων· καὶ αἱ βλασφημίαι ὅσας ἂν βλασφημήσωσιν·
» ὃς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν
» αἰῶνα· ἀλλ' ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου κρίσεως· ὅτι ἔλεγον, πνεῦμα
» ἀκάθαρτον ἔχει·

Τὴν μὲν εἰς τὸν θ(εὸ)ν βλασφημίαν, οὐ συγγνωστὸν εἶναι φησι τῷ τοῦ νο-
μοθέτῃ· ὡς παρὰ γὰρ τοῦ υἱοῦ ἡ εὐεργεσία βασιλεία θ(εο)ῦ, οὔτε
καὶ ἡ βλασφημία ἡ κατὰ τούτου, κατὰ θ(εο)ῦ γίνεται· ἀσυγχώ-
ρητον δὲ εἶναι λοιδορίαν θ(εο)ῦ, πρὸς οὓς ἐπιτιμήσεως κείμενον· καὶ θόμε-
νος αὐτὸ ποτε καὶ ἐπαρῶ τὸ ἀπόστολον· καὶ διὰ τελείας ἐλθὼν καὶ ση-
μεῖα εἰργάσατο παρρησίας· τὸ δὲ μήτε ἐπὶ τοῦ παρόντος αἰῶνος
μήτε ἐπὶ τοῦ μέλλοντος ἀφίεσθαι, περὶ ἑαυτοῦ μόνον ἑρμη-
νεύει κρίσιν· καὶ τὴν μέλλουσαν· ὅ τε γὰρ νόμος, τὸν κατηγορού-
μενον θ(εὸ)ν, θανατοῦσθαι κελεύει· καὶ ὁ κ(ύριο)ς ἐνταῦθα ἀφίεται τῶν με-
λόντων ἐπὶ τοῦ τοιούτου μὴ δίδοσθαι· παραιτεῖσθαι μόνη
δὲ ἐν τούτοις· ἢ διὰ τοῦ μετανοήσαντος ἀφεθήσεσθαι· ἐπεὶ μὲν δὴ καὶ
ὁ πρὸς ὑπερβολὴν τῷ Ἰουδαίοις διαλέγεσθαι· καὶ τοῦ γὰρ τοῦ
εὑρίσκεται αὐτῇ, τῆς ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ καὶ τῷ μέλλοντι κρί-
σεως· ὅτι πᾶσα ὁ μὲν τιμωρούμενος· δείκνυσιν αὐτὸν τοῦ αἰῶνος τού-
του καὶ μέλλοντος τῆς παρούσης ζωῆς καὶ τῆς μελλούσης
ἐξετάζεται· καὶ οὕτω παραιτήσῃ ἐκ νόμου καὶ τὴν κρίσιν
ἔχει· οὐκ ἔστιν τὸ τοῦ θαυμαστοῦ καὶ τῶν τοῦ δαιμονίου λύσιν τὴν
λύσιν· ἀλλὰ μόνου τοῦ υἱοῦ ἐστι ποιεῖν· ταῦτα τῷ δαίμονι προσεῖ-
ναι θέντας· οὐδεμία ἀπολογία μείζων συγγνώμης τῆς βλασφημίας
καταλείπει· ταῦτα δὲ οὔτε ἡμεῖς ἑαυτὸν βλασφημίαν ἀφί-
εσθαι ἀποφαινόμενος· οὔτε τοῖς βλασφημοῦσι κατὰ τοῦ υἱοῦ
χώραν μετανοίας εἰ βούλοιντο ἀφιεὶς οὐδεμίαν· ἀλλ' ἐν παρα-
θέσει τῆς εἰς ἑαυτὸν βλασφημίας ὡς εἰς ἄνθρωπον γενομένης μείζω
δοκοῦσαν· ἐλάττονα φησὶ κινδυνεύειν τὴν βλασφημίαν τοῦ
συγχωρηθῆναι τινός· ὅτι ἀφίησι, τὰ μὲν ἁμαρτήματα ἀφέσιμα δι' αὐ-
τοῦ δίδοται· λέγει γάρ, πάντα γὰρ ἃ ἂν τις ποιήσῃ ἀφεθήσεται
ἁμαρτίας ἀφίενται αὐτοῖς· ὁ δὲ βλασφημῶν ἐκεῖνο·

ιθ´ περὶ τοῦ σπόρου παραβολή:

Τιμᾶ οἱ τὰς ἐκλήσεις πάντας φησὶν ὁ μείζονος μᾶλλον πλατείας τῇ μητρὶ μᾶλλον ποιεῖ τὸ γέρας τοσοῦτον ἀπονέμει· ὅσος τις καὶ τοῖς ἐκπληροῦντι τὸ πατρικὸν θέλημα· καὶ πρὸς τοσοῦτον ἐπαρθεῖσαν ὕψος ἀρετῆς· ὡς εἰς μεγίστης δόξης ἀξίωμα τὴν μητρικὴν σχέσιν καὶ ἀδελφότητος τούτους ἀναγαγεῖν· ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον καθῆσθαι:-

Οὐχ ἁπλῶς ἐκαθῆσθαι αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον φησὶν ὁ εὐαγγελιστὴς ἐν τῇ θαλάσσῃ· ἀλλ᾽ ἵνα μηδένα ἀφῇ κατὰ νώτου· ἀλλὰ πάντας αὐτῷ πρόσωπον ἔχῃ τοὺς ἀκροατάς:

›› Καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά:

Καθήσας δὲ ἐκεῖ, διὰ παραβολῶν φθέγγεται· ὡς ἂν καὶ καθάπερ οἱ λοιποὶ τῶν διδασκάλων, δοκεῖ καὶ αὐτὸς αὐγὴν ἔχειν τῶν μεγίστων ἐστὶ κηρύττειν τὸ εὐαγγέλιον· προλέγει τοίνυν καὶ τοῦ κηρύγματος τὴν ἐπίδοσιν· καὶ τῶν μὲν ἀπειθούντων τὴν φαυλότητα· ἀλλὰ μὴν καὶ τῶν ἐπιμόνων σπουδήν· ὡς δι᾽ αὐτῶν τούτων δηλουμένων τοῖς ἀκούουσιν· ὅτι σφόδρα εἰδώς, οἱ ἀτιμασταὶ περὶ τὸ κήρυγμα ἔσονται· κέχρηται τῇ διδασκαλίᾳ· τῶν μὲν οὐδὲ ἐν ὅλῃ παραιτουμένων διὰ παραβολῆς· ἤτοι διὰ τὸ εἶναι κακοὺς γραμματεῖς καὶ φαρισαίους ἀναμεμιγμένους τῷ πλήθει, διαμάχεσθαι τὴν διάνοιαν τῶν ἀκουόντων διὰ τῆς παραβολῆς πρὸς τούτοις. καὶ ἵνα ἐμφαντικώτερον τὸν λόγον ποιήσῃ· καὶ πλείονα τὴν μνήμην ἐνθῇ. καὶ ὑπὸ ὄψιν ἀγάγῃ τὰ πράγματα· ἀνοίγει γοῦν ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα κατὰ τὴν τοῦ ψάλλοντος φωνήν καὶ φησίν:

›› Ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν· καὶ ἦλθε τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό· ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες. ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν· καὶ εὐθέως ἐξανέτειλε διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος, ἐκαυματίσθη· καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη· καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας· καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό· καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκε· καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν· καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξανόμενον· καὶ ἔφερεν ἓν τριάκοντα καὶ ἓν ἑξήκοντα καὶ ἓν ἑκατόν· καὶ ἔλεγεν· ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω:-

τέ τ
βεβ:

Οὐ τόπῳ δὲ ἐξῆλθεν ὁ πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν· ἀλλὰ σχέσει καὶ οἰκονομίᾳ τῇ πρὸς ἡμᾶς. ἐγγύτερος ἡμῖν

ἀλλὰ δεικνὺς ὅτι πάσης συγγενείας σωματικῆς, πολλαχῶς προτι-
μᾷ τὴν τῆς ψυχῆς οἰκειότητα· διὰ τοῦτο καὶ ἐκείνους ἐδίδαξε τὸ μὴ
ταῦτα ἐπινοεῖν. ὥσπερ γὰρ τὸν μὲν οἰόμενον ὡς ἐπαινεῖ τι αὐτοῦ διαλέγεσθαι
καλεῖν αὐτὸν τὴν οἰκείαν τιμὴν μᾶλλον, ἅμα καὶ ὁμοῦ τοῦτο εἰπεῖν
ὁμοῦ καὶ εἰς διδασκαλίαν τῶν παρόντων· ἄλλος δέ φησιν ὅτι
μανέντα ποτὲ πεισθέντες κρατῆσαι αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ὡς
μανθάνομεν παρὰ ἰωάννου· παρὰ δὲ τοῦ μάρκου· ὅτι καὶ
ὡς ἐξεστηκότα αὐτὸν κατέχειν ἐπεχείρουν· ἐπεὶ τοίνυν τὰ ἴδια ἐμοίρα
καὶ ὁ κ(ύριο)ς αὐτῶν οὐχ ὡς οἰκείων ἐμνήσθη· ἐκ τούτου δὲ μανθάνο-
μεν· καὶ ὅτι τοῦ Χ(ριστο)ῦ καθισταμένου συγγενεῖς:-

» Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου ἢ οἱ ἀδελφοί μου· καὶ περιβλεψάμενος κύκλῳ
» τοὺς περὶ αὐτὸν καθημένους, λέγει· ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελ-
» φοί μου· ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ θ(εο)ῦ, οὗτος καὶ ἀδελφός
» μου καὶ ἀδελφή μου καὶ μήτηρ μου ἐστί· καὶ πάλιν ἤρξατο διδά-
» σκειν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος
» πολύς· ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς πλοῖον καθῆσθαι ἐν τῇ θα-
» λάσσῃ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦν·
» καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά· καὶ ἔλεγεν
» αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ἀκούετε:-

Οὐ καταισχύνων ἔξω μένουσαν τὴν μητέρα, ταῦτ' εἴρηκεν· ἄπαγε· ἀλλ' ἰου-
δαϊκὴν ἐκκόπτων νομίζοντος χλεύασμα· ἐπειδὴ γὰρ αὐτοὶ ἀδελφο-
μους τε καὶ διδασκάλους· καὶ παρὰ διδασκαλίαν ἀμεφλέσαντο
καὶ τοῦ τε διδασκάλου τι. τὴν μητέρα πάλιν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς εἰς
ψόγον προσεκάλει, βούλονται μόνον οὐχὶ λέγοντες· τίμα δὴ διδάσκοντα·
τίμα δὲ σεαυτὸν μόνον μάξεις· οὐχὶ γυναικὸς πόθημ τοσαῦτα χρεί-
λος, καὶ οἱ ἀδελφοί σου οὐδὲν διαφέρουσιν ὁμοίως δὲ αὐχεῖν·
ἰδοὺ οὗτοι ἑστήκασιν ἔξω ζητοῦντές σε· ἔδει τὸ διδάσκειν καὶ πρὸς
τούτοις ἀποτρέχε, τὴν ἐκείνων ἀσθενῆ πολιτείαν· ἀλλὰ καὶ
πρὸς τὸ διδασκαλικὸν αὐτῶν ἐμμεναι ἀξίωμα· ὁ δὲ τῆς συνήθ-
ειας τι τοσοῦτόν φησιν ἀπέχω τοῦ αἰσχύνεσθαι τὴν μητέρα
τοὺς ἀδελφούς, ὅτι οὐ μόνον ἣν ἔφυσεν ἔδωκε· καὶ οὓς εἰς τὴν
ὑπόληψιν ἔθετο γεγενημένους ὁμοῦ περιέφερεν· ἀλλὰ καὶ τούτους ἅ-
παντας, οὓς ὁρᾶτε· τῶν μου τηρεῖν λόγων ἀκροατάς· καὶ μητέρα
καὶ ἀδελφοὺς οὐκ ἀπαξιῶ καλεῖν μόνον ζητοῦντας τὸ ποιεῖν
θέλημα ποιοῦντας· τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου·

›› μὴ συνιῶσι· μήποτε ἐπιστρέψωσι καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς τὰ ἁμαρτήματα
›› αὐτῶν. Καὶ λέγει αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην;
›› καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε. ὁ σπείρων τὸν λόγον
›› σπείρει. οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδόν, ὅπου σπείρεται ὁ λόγος·
›› ὅταν ἀκούσωσιν αὐτοῦ, εὐθέως ἔρχεται ὁ σατανᾶς καὶ αἴρει
›› τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. καὶ οὗτοί εἰσιν
›› ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι· οἳ ὅταν ἀκούσωσι τὸν
›› λόγον, εὐθέως μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν· καὶ οὐκ ἔχουσι ῥί-
›› ζαν ἐν αὐτοῖς· ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν· εἶτα γενομένης θλίψεως
›› ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθέως σκανδαλίζονται. καὶ οὗτοί εἰ-
›› σιν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι· οἱ τὸν λόγον ἀκούοντες· καὶ
›› αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου· καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου· καὶ
›› αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι, συμπνίγουσι
›› τὸν λόγον καὶ ἄκαρπος γίνεται· καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν
›› τὴν καλὴν σπαρέντες· οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον καὶ παρα-
›› δέχονται· καὶ καρποφοροῦσιν ἓν τριάκοντα καὶ ἓν ἑξήκοντα·
›› καὶ ἓν ἑκατόν: — Ἐκεῖνο δὲ δεῖ γνῶναι τὸ μετέπειτα.

Ὃ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν· ἐκεῖνοι μὲν ἀξιοπιστότεροι ἀπατῶνται μαθη-
ταὶ πρὸς διδασκαλίαν σωτήριον τοῦ κηρύγματος. μαθητευ-
θέντες καὶ τὸν παρακολουθοῦντα τὴν σαφήνειαν· πρὸς δὲ τούτοις.
μαθηταὶ παρακολουθῶν κέχρηνται τῇ διδασκαλίᾳ· ἐπειδὴ καὶ δὲ
ἀξιοῖ εἶναι διὰ τὴν καινότητα τοῦ τρόπου· οὔτε γὰρ αὐτὴν ὁ θεῖος
διδάσκων αἰτήσαντας ἦλθε πρὸς αὐτούς, οὔτε παραίτησιν
τὴν ποιητὴν ἑαυτῶν αὐτούς· ἀλλὰ τοῖς μὲν ἐκείνοις διασπείρ-
ει καρδίας οὖσι καὶ τοὺς πάνυ σκληροὺς καὶ ἀσυνέτους ἐπαναστῆ-
σαι· ἵνα διὰ τοῦ παμμεγέθους ἀπολογίαν περὶ τῆς ἀπιστί-
ας, τὴν δὲ διὰ γνώσεως προσαγωγὴν οὐ παρέχων· ὅτι τοῖς καὶ
τὸν νόμον ἀρνησαμένοις μὴ παρασχόντα τῶν πολλῶν ἐκεῖ, οὐ δίκαιον
ἐκ τοῦ καινοῦ λόγου μετέχειν, ἀλλ' ἑκατέρου ἀφαιρεθῆναι.
δείκνυσι δὲ τὸ παράδειγμα, τὸ ἐπὶ τῶν μαθητῶν· ὅτι
διὰ τὴν ἀπιστίαν, ἀνάξιοι τῆς σαφοῦς διδασκαλίας οἱ λοιποί·
τὸ δὲ ὅλως λαλεῖν διὰ παραβολῶν καὶ μὴ πάντα τελεώτερον.
ἔστι δὲ εἰπεῖν ὅτι τοῖς μὲν προσέχουσι πολλοὶ τοῦ αἰτίου καὶ
εὐφημεῖ τὸ ἀσαφὲς, διὰ τὸ αἰνιγματῶδες μᾶλλον ἢ ἐν ...
φαίνεται· ὅταν δέ τις ἐπιμελείᾳ προαιρέσει καὶ γνώμῃ

γενόμενος διὰ τῆς κατὰ τὴν σάρκα περιβολῆς· ἐπειδὴ γὰρ εἰσελθεῖν ἡμεῖς οὐκ ἠδυνάμεθα· τῶν ἁμαρτημάτων ἡμῖν ἀποτειχιζόντων τὴν εἴσοδον, αὐτὸς ἐξέρχεται πρὸς ἡμᾶς· ἐξῆλθεν οὖν σπεῖραι τῆς εὐσεβείας τὸν λόγον· σπόρον γὰρ ἐνταῦθα τὴν διδασκαλίαν φησίν· ἄρουραν δὲ τῶν ἀνθρώπων τὰς ψυχάς· καὶ ὁ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν· ὁ δὲ ἐπὶ τὴν πέτραν· ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας· ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλήν· τὸ γὰρ τέταρτον μέρος σωθέν· καὶ οὐδὲ τοῦτο ἐπίσης· ταῦτα δέ φησι δηλῶν, ὅτι μετὰ ἀφθονίας αὐτοῖς πᾶσι διελέγετο. καθάπερ γὰρ ὁ σπείρων οὐ διαιρεῖ τὴν ὑποκειμένην γῆν· ἀλλ' ἁπλῶς καὶ ἀδιακρίτως βάλλει τὰ σπέρματα, οὕτω καὶ αὐτὸς ἅπασι διελέγετο. τὸ παρ' ἑαυτοῦ πληρῶν· καίτοι προειδὼς τὰ ἐσόμενα. καὶ οἱ μὲν προφῆται ὡς περὶ ἀμπελῶνος διαλέγονται τοῦ δήμου· οὗτος δὲ, καὶ ὡς περὶ σπόρου· δηλῶν ὅτι ταχεῖα νῦν ἔσται ἡ ὑπακοὴ καὶ εὐκολωτέρα· καὶ εὐθέως τὸν καρπὸν δώσει· οὐ ταυτολογεῖ δὲ τὸ εἰπεῖν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι· ἐξέρχεται γὰρ πολλάκις ὁ σπείρων, καὶ ἐφ' ἕτερον πρᾶγμα· ἢ τοῦ νεῶσαι, ἢ τὰς πονηρὰς ἀκάνθας ἐκτέμνειν· ἢ ἄλλο τι μὲν ἐπιμελήσασθαι· αὐτὸς δὲ τοῦ σπεῖραι. οὐ παρ' αὐτὸν σπειρόμενα δὲ ἀπώλετο τὸ πλέον τοῦ σπόρου· ἀλλὰ παρ' αὐτὴν τὴν ὑποδεχομένην γῆν· τουτέστι παρὰ τὰς ἀκουούσας ψυχάς. καὶ ὁ μὲν γεωργὸς, εἰκότως ἂν ἐγκαλοῖτο ὅτι ὅπως δήποτε ῥίπτων τὸν σπόρον· οὐ γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν ἐμβάλλειν ἐχρῆν· οὐδὲ ἐπὶ τὴν ὁδὸν, οὐδὲ εἰς τὰς ἀκάνθας ὡσαύτως· ὁ δὲ διδάσκαλος πολλὴν ἔχει τὸν ἔπαινον· ἐπεὶ γὰρ τῶν λογικῶν, δυνατὸν τὴν πέτραν μεταβληθῆναι καὶ γενέσθαι λιπαράν· καὶ τὴν ὁδὸν μὴ καταπατεῖσθαι· μηδὲ προκεῖσθαι τοῖς παριοῦσι πᾶσιν· ἀλλ' εἶναι ἄρουραν πίονα· καὶ τὰς ἀκάνθας ἀφανισθῆναι· καὶ πολλῆς ἀπολαύειν ἀδείας τὰ σπέρματα, διὰ τοῦτο τὸ ἑκούσιον· εἰ γὰρ μὴ ἐξῆν, οὐκ ἂν ἔσπειρεν οὕτως· σημαίνει δὲ ὅτι οὐ μία τῆς ἀπωλείας ὁδός· ἀλλὰ διάφοροι·

τ περ τ
βεβ
ι

Ὅτε δὲ ἐγένετο καταμόνας, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα, τὴν παραβολὴν καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω, ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται· ἵνα βλέποντες βλέπωσι καὶ μὴ ἴδωσι· καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι καὶ

διὰ σαφήνισιν τῆς παραβολῆς, καλῶς ἐπήγαγε· μήτι ἔρχεται
ὁ λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ. καὶ τὸ οὐ γάρ ἐστι κρυπτὸν, ὃ
ἐὰν μὴ φανερωθῇ· οὕτω γὰρ καὶ ἡ παραβολὴ ἐλέχθη· οὐχ ἵνα
ἀσαφὴς μείνῃ· οὐδὲ ἵνα κεκρυμμένη ᾖ, ὡς ὑπὸ μόδιον· ἀλλ' ἵνα
τοῖς ἀξίοις φανερωθῇ. συνᾴδει δὲ τῇ λύσει τῆς παραβολῆς.
καὶ τὸ περὶ τοῦ λύχνου· εἰ γὰρ ἔχει τις σπόρον, ἐπέρχεται τοῦ
σπεῖραι· καὶ αὐτὸς καθ' ἕτερον παράδειγμα· ὁ μὲν ἔχει λύχνον, οὐ
καλύπτει αὐτόν· τίθησι δὲ ἐπὶ λυχνίαν· ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι
βλέπωσι τὸ φῶς, καὶ λάμπῃ πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. εἰ γὰρ καὶ
ὑποκείμενον τῇ κ(ατὰ) φύσιν, ὑπὸ λίθον μὲν ἀπομένει καὶ τῇ
μαλακίᾳ τοῦ εἰς τὴν ἐν ᾧ συμφθονεῖ σημείου· ἤτοι λάμπει πρὸς φαῦ-
μει ἢ ἀμαυροῦ· καίτοι τῇ τρεφούσῃ τὸ φῶς μαλακτικῇ καὶ ἀν-
αλάμπει· καὶ ταῖς συνήθεσι τροφαῖς παραμένει ἀμαυροφ-
ότοι οὗτος λύχνος· ἢ ἀμελείᾳ ἀμαυρούμενος καὶ μ…
πυρούμενος σβέννυται· ὁ δὲ βουλόμενος τὸν λύχνον ἐμφαρ-
μάζειν καὶ τοῖς τελείοις τούτοις τῶν μειζόνων μαθημάτων, ποιεῖ …
ἀπὸ τῶν περὶ ἱερῶν μου λεγομένων· ὅτι ὁ λύχνος ἐκεῖνος
ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, ἀλλὰ καὶ τὸ, ὁ λύχνος τοῦ σώματός
ἐστιν ὁ ὀφθαλμός· ἀναφερόμενον ἐπὶ τὸν ἐγκαιόμενον, …
σημαίνει τῆς ἐφαρμόσει· ἀλλὰ καὶ τὸ, ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες
περιεζωσμέναι καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι, πρὸς πάντας εἴρη-
ται τοὺς μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ· φησὶ τίς, ὅσω ἐπὶ τὴν ἐμπρακτικὴν
ζωὴν ἀναφέρεσθαι τὸ εἰρημένον· περὶ τοῦ μὴ δεῖν τὸν μα-
θητὴν τὸν λύχνον ἐν ψυχῇ λογικὸν κρύπτειν αὐτόν· ἀλλ' ἐπι-
τιθέναι λυχνίᾳ. χρὴ οὖν τὸν λύχνον, μὴ ὑπὸ τὸν μόδιον εἶναι·
τουτέστι τὸ μέτριον· μόδιος μὲν γάρ τι ποσὸν περιέχεσθαι ὑπὸ τοῦ
πιστοῦ καὶ φρονίμου οἰκονόμου οἱ σύνδουλοι· ἐπιτίθεσθαι
δὲ καὶ τὰ αὐτὰ τοῦ λύχνου ἐπικειμένου τῇ λυχνίᾳ· καὶ φαν-
ερὸν τοῦ λόγου προαγομένου, οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάντες τῆς ἐκκλη-
σίας. ἀλλ' οὐδὲ ὑπὸ τὴν κλίνην τιθέασι τὸν λύχνον ἐν θαυτοῖς
ἀναπαύεται· οὐδὲ ἄλλου τινὸς σκεύους ὑποκάτω· τοῦτο
γὰρ ὁ ποιῶν, οὐ προνοεῖται τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὴν οἰ-
κίαν· οἷς δεῖ τίθεσθαι τὸν λόγον· οἱ τῷ ἀληθινῷ καὶ λόγῳ τῷ
λαμπρῷ· καὶ ταῖς αὐγαῖς τῆς σοφίας ἀνοίγοντες τὸν ἐν
αὐτοῖς νοῦν· φύσιν ἔχοντα καθ' ἣν κατεσκεύασεν αὐτὸν ὁ

ὀρθότητι τῶν λεγομένων μετὰ τῶν πολλῶν τῆς περιουσίας. τὴν μὲν τῶν
ἀποκρύφων ἀποκάλυψιν· ὅταν δὲ μηδὲν ὑποφέρωμεν· οὐδὲ
τῶν μὲν προχείρων τοῖς πολλοῖς ἀξιοῦνται δέξασθαι τὴν μαθητείαν:-

Ἵνα βλέποντες βλέπωσι καὶ μὴ ἴδωσιν:· Εἶτα καὶ τῇ βεβαι-
ώσει τῆς προφητικῆς φωνῆς, τὴν κακίαν αὐτῶν ἐλέγχει· ὡς τὸ
προρρηθὲν κηρυττομένην· βλέποντες γὰρ βλέπουσι φησὶ καὶ οὐ μὴ ἴ-
δωσι· καὶ ἀκούουσι καὶ οὐ μὴ συνῶσιν· οὐδὲ γὰρ βούλονται τὴν
χάριν αὐτοῦ παραδέξασθαι. τὸ μὲν γὰρ βλέψαι ὑπῆρχεν αὐτοῖς
ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ ὀφθέντος· τὸ δὲ μὴ ἰδεῖν, σημαίνει ἐκ κακίας
αὐτοὺς τοῦ αὐτοὺς μύσαι τοὺς ἑαυτῶν ὀφθαλμούς· καὶ προσ-
ποιηθῆναι μὴ βλέπειν. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ μὴ ἀκούουσιν, αὐτοὶ τὸ
μὴ βούλεσθαι συνιέναι τὰ λεγόμενα· καὶ οὕτως σημαίνει ἐκ βαθ[illegible]
τοὺς μὴ ἀπαλλαγῆναι τῶν οἰκείων ἁμαρτημάτων· ἀλλ' ἀντι-
παθῶς ἔχειν πρὸς τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν:-

Οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδόν:· Ἐλέγχει ὅτι οὐ μία τῆς
ἀπωλείας ἡ ὁδός· ἀλλὰ διάφοροι. οἱ μὲν γὰρ τῇ ὁδῷ ἐοικότες
εἰσὶν οἱ ῥᾳθυμοῦντες καὶ ὀλίγωροι. οἱ δὲ τῇ πέτρᾳ, ἀσθενέστεροι μὲν
ἑτέρων, ἐπίσης δὲ τῶν ῥᾳθύμων· ἔλαττον δὲ ἴσον μηδενὸς ἐπηρεά-
ζοντος τὴν διδασκαλίαν μαρανθῆναι καὶ πειρασμῶν ἐπικειμένων·
οἱ δὲ ἐν ταῖς ἀκάνθαις, πολλῷ τούτων ἀσυγγνωμονέστεροι. οὐ
πόρον δὲ τίθησι τὴν καλουμένην, ἀλλὰ διὰ [illegible] φροντίσιν· ἀλλὰ
διὰ τὰς ἐλπίδας ματαιοπονίας· καὶ ὅτι δυνατὸν κατὰ τῶν εἰρημένων
εἰς ταύτην μεταβαλεῖν· καὶ γεωργικὴν καλήν. καὶ ὁ σπόρος εἷς· καὶ τὸ
αὐτὸ μὲν ὅλον τοῦ αὐτοῦ· ἀλλ' ὁ μὲν ἔφερεν ἑκατόν· ὁ δὲ τριάκοντα·
ὁ δὲ ἑξήκοντα· παρὰ γὰρ τὴν φύσιν τῆς γῆς, ἡ διαφορά· τοῦ
σπόρου παρὰ τὴν γνώμην· πολλὴ δὲ ἡ φιλανθρωπία αὐτοῦ· γάρ
ὅτι καὶ τοὺς πρώτους ἀποδέχεται· καὶ τοὺς δευτέρους
καὶ καλεῖ· καὶ τοῖς τρίτοις δίδωσι χώραν:·

Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· μήτι ὁ λύχνος ἔρχεται ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον
τεθῇ. ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπιτεθῇ;
οὐ γάρ ἐστι τι κρυπτὸν, ἐὰν μὴ φανερωθῇ· οὐδὲ ἐγένετο ἀπό-
κρυφον· ἀλλ' ἵνα εἰς φανερὸν ἔλθῃ. εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν,
ἀκουέτω:

Μετὰ τοὺς πόνους· ἕτερος ὁ μὲν ποιεῖ τριάκοντα· ὁ δὲ ἑξήκοντα·
ὁ δὲ ἑκατόν· καὶ μετὰ τῶν ἑτέρων τι σπ τῶν μαθητῶν, καὶ

λέγεσθαι ἣν οὐκ ἔχει· τὸ δὲ ὃ ἔχει, δι' ὃ ἔχει ψευδῶς· δοκεῖ γὰρ ἔχειν
ὁ τῶν ψευδωνύμως γνωστικῶν· καὶ ἔλεγεν· οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ
θεοῦ· βασιλείαν θεοῦ, τὴν εἰς αὐτὸν πίστιν· καὶ τὴν τῆς ἐνσάρκου
παρουσίας αὐτοῦ οἰκονομίαν φησίν· αὕτη κόκκῳ ἔοικεν ὡς ἐὰν
ἄνθρωπος βάλλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς. θεὸς γὰρ ὢν καὶ υἱὸς θεοῦ πρὸ
αἰώνων ὑπάρχων, ἄνθρωπος ἀτρέπτως γέγονε δι' ἡμᾶς· σπείρας τὴν
γῆν· καὶ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου φωτίσας τῷ τῆς θεογνωσίας λό-
γῳ· καὶ οἱονεὶ καθεύδει ἀναληφθείς· ἀναμένων διὰ τῆς μακρο-
θυμίας καὶ ἀνεξικακίας, καρποφορεῖν τοὺς δεξαμένους τὸν
σπόρον· τουτέστι τὸν σωτήριον λόγον· ἐγείρεται δὲ νύκτα καὶ ἡ-
μέραν, τοῖς τῆς προνοίας λόγοις· διεγείρων ἡμᾶς πρὸς καρ-
ποφορίαν, διὰ τῶν δεξιῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης· τουτέστι τὸ
καθ' ἡμέραν καὶ τὸ φαιδρὸν τῆς χρηστότητος· καὶ διὰ τῶν ἀριστε-
ρῶν τε καὶ σκυθρωπῶν τῶν παιδευτικῶν· τοῦτο γὰρ ἡ νύξ· διὰ τὸ τῆς
παιδείας σκυθρωπόν· διὰ τούτων γὰρ ὁ σπόρος βλαστάνει τε καὶ
μηκύνεται· τὸ δὲ ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός, ἵνα εἴπῃ τὸ αὐτεξούσιον τῶν
δεχομένων τὸν λόγον βουλήμασι, ἐπιτρέψας τὴν ἐργασίαν·
ἵνα μὴ τὸ πᾶν αὐτὸς κατεργαζόμενος, ἀλλ' ἐκ προαιρέσεως
προϊούσης εἰς τοῦτο· καρποφορεῖ δὲ πρῶτον χόρτον· μόνῃ
φύσει καὶ ταῖς κατὰ μικρὸν ἀναβάσεσι προϊοῦσα εἰς τελείωσιν·
εἶτα φέρει στάχυν· τὸν προσφερόμενον τῷ θυσιαστηρίῳ τοῦ κυρίου·
καὶ εἰς δράγματα γινόμενον τῶν ἐρχομένων ἐν ἀγαλλιάσει καὶ
αἰρόντων τὰ δράγματα αὐτῶν· ὅταν δὲ παραδοθῇ ὁ καρπὸς καὶ
αἱ χῶραι λευκανθῶσι πρὸς θερισμόν, ἐκτείνει τὸ δρέπανον
ὁ καλὸς γεωργός, ἵνα συνάξῃ τὸν σῖτον εἰς τὰς αὐτοῦ θήκας· οὐ δὲ
γὰρ ἀρκεῖ πρὸς σωτηρίαν ἡμῖν τὸ ἀνθῆσαι μόνον ὡς χόρτος διὰ τῆς
ὑπακοῆς, ἀλλὰ δεῖ καὶ ἀνδρείας· ἵνα ὡς καλλίκαρποι στ[illegible]-
μεθα· τῶν ἐμπιπτόντων ἀνέμων ὑπερφρονοῦντες, καὶ τοῖς πει-
ρασμῶν· εἰς ὕψος τείνοντες τὸ τῆς ψυχῆς ἡμῶν αὐχένα· καὶ μῆ-
κος δὲ μηκυνθῶμεν· ἵνα ὡς στάχυς ὀφθῶμεν ἔχοντες τὸν καρπὸν ἐκ
τῆς ἐξεργασίας τῆς ἀρετῆς, τέλειον αὐτὸν ἀποδείξωμεν· τοῦ
θερίζοντος τὴν χεῖρα πληροῦντες· καὶ εἰς εὐλογίαν κυρίου τηρούμενοι·
ὁ θερισμὸς δ' ἂν εἴη, ὁ τῆς συντελείας καιρός· δρέπανον δέ, ὁ τοῦ
θεοῦ λόγος· αὕτη τοίνυν ἡ παραβολή, παρὰ δὲ καὶ μάρκῳ εἴρηται μόνον·
ἡ δὲ πρὸ ταύτης τέσσαρα παρατίθησι παραδείγματα· τριῶν διαφόρων

δημιουργός, τοῦ λύχνου δηλονότι τῆς αὐτοῦ τοῦ λόγου σο-
φίας· καὶ τῆς ἀληθείας τοῦ ἀληθινοῦ [illegible] τοῦ σώματος [illegible]
[illegible] τὴν ἔσω σου ὑπὸ μόδιον οἱ [illegible] καὶ
τῶν προσομιλούντων ἔχειν ἐπὶ τῆς ψυχῆς [illegible]
καὶ μὴ ἐχόντων τοῦ [illegible] σου διορ[illegible]
λῦσαι, ἀλλ' ἀκροᾶσθαι· οἱ γὰρ [illegible] φῶς εἰ[illegible]
ἐπὶ τὴν λυχνίαν. ἵνα λάμπῃ [illegible] καὶ τῇ θεωρί-
σομεν καὶ τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. προτε-
[illegible] καὶ αὐτοὺς καίειν τὴν τοῦ λύχνου λαμ-
[illegible], τοῦτό φησιν· ἐπεὶ μόνη ἡ ἑαυτῶν λυχνία· δυνα-
μεῖναι, [illegible] οὐδείς· τὸ δὲ καιόμενον
ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς μέλλοντας [illegible] αὐτοὺς μόνον·
πρὸς τὴν ἀλήθειαν χειραγωγεῖσθαι. ἐὰν γὰρ [illegible] καὶ
ἀκριβείας [illegible], οὐ δυνήσονται αἱ κατηγορίαι σβέσαι
ὑμῶν τὴν λαμπάδα [illegible] φησί:

τῆ β' τ' γ
ἐβ
ι

» Βλέπετε τί ἀκούετε· ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεται
» ὑμῖν· καὶ προστεθήσεται ὑμῖν τοῖς ἀκούουσιν. ὃς γὰρ ἂν ἔχῃ
» δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ'
» αὐτοῦ. Καὶ ἔλεγεν· οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· ὡς ἂν ἄνθρωπος
» βάλλει τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ καθεύδει· καὶ ἐγείρεται
» νύκτα καὶ ἡμέραν· καὶ ὁ σπόρος βλαστάνει καὶ μηκύνεται,
» ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός· αὐτομάτη γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ· πρῶ-
» τον, χόρτον· εἶτα στάχυν· εἶτα πλήρη σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ· ὅ-
» ταν δὲ παραδῷ ὁ καρπός, εὐθέως ἀποστέλλει τὸ δρέπανον,
ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός:

Τουτέστιν ἑαυτῷ· ὃ δὲ γὰρ τὸ μέτρον τῆς ἐπιμελείας, καὶ γνῶσις
δοθήσεται· καὶ ὅσον ἂν βούληταί τις σοφίας, [illegible]
τὴν προθυμίαν· πρὸς ὃ δίδωσι μέτρον ἀντιλαμβάνει· οὐ δὲ μετὰ
μέτρου ἐν μόνοις τοῖς [illegible] χρηστὸν ἢ φαῦλον· διὸ [illegible] καὶ
τὴν [illegible] οὐ [illegible] ἕκαστος. μετρηθήσεται· ὃς
γὰρ ἂν ἔχῃ [illegible] προθυμίαν τοῦ ἀκούειν καὶ αὐτῷ δο-
θήσεται αὐτῷ· ὃς δ' ἂν οὐκ ἔχῃ θείας ἀκροάσεως ἔρωτα·
καὶ εἴ τι δοκεῖ ἔχειν μόνον [illegible], ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ·
[illegible] παραλέλειπται· τὸ δοκεῖ [illegible] τῶν ἄλλων προσ-
τεθὲν, τὸ ἔχειν φήσει δέ τις, τὸ μὴ οὐκ ἔχει. διὰ τὴν ἀλήθειαν

ιαʹ περὶ τοῦ λεγεῶνος:

» λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ
» θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ:-

Οὗτος μὲν ὁ εὐαγγελιστὴς ἀπαλλάττων ἑαυτὸν τοῦ κατατιθέναι τῶν
χρόνων τὴν τάξιν, οὕτως εἴρηκεν· ὁ δὲ Ματθαῖος, ἅμα καὶ ἀκολου-
θίαν ἐνταῦθα διατηρεῖ· οὐδὲ γὰρ οὕτως πάντες πάντα ἔγραψαν·
ταῦτα δὲ εἴρηται, ἵνα μὴ τὴν παράλειψιν διαφωνίαν τις εἶναι
νομίζοι· τοὺς μὲν οὖν μαθητάς, μεθ' ἑαυτοῦ ἔλαβε· τοὺς δὲ ὄ-
χλους ἀφεὶς· ἤτοι παραπέμψας, παρέλαβε δὲ οὐ μάτην οὐ-
δὲ εἰκῇ· ἀλλ' ὥστε γενέσθαι θεατὰς τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι θαύ-
ματος· καὶ ἵνα μὴ μέγα φρονῶσιν· ὅτι τοὺς ἄλλους προπέμ-
ψας αὐτοὺς κατέσχεν, ἀφίησι κλυδωνισθῆναι· τοῦτό τι κατορ-
θῶν· καὶ πειρασμοὺς διδάσκων φέρειν γενναίως:

» Καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων·

Ὁ μὲν Ματθαῖός φησιν ὅτι ἐκάθευδεν· ὁ δὲ Μάρκος καὶ πῶς ἐκά-
θευδεν εἴρηκεν· ὅτι ἐν προσκεφαλαίῳ ἁπλῶς· δεικνὺς τὸ ἄ-
τυφον· καὶ πολλὴν ἡμᾶς ἐντεῦθεν παιδεύων φιλοσοφίαν·
διὰ τοῦτο δὲ καθεύδει, διδοὺς καιρὸν τῇ δειλίᾳ· καὶ τρανοτέραν
αὐτοῖς ποιῶν τὴν αἴσθησιν τῶν γινομένων· εἰ γὰρ ἐγρηγορότος ἐγένετο·
ἢ οὐκ ἂν ἐφοβήθησαν· ἢ οὐκ ἂν παρεκάλεσαν· ἢ οὐδ' ἂν ἐνόμισαν
αὐτὸν δύνασθαι τὸ τοιοῦτον ποιεῖν· συγχωρεῖ τὸν χειμῶνα, ἵνα
διὰ τῆς ἀπαλλαγῆς, σαφεστέραν λάβωσι τὴν αἴσθησιν τῆς εὐερ-
γεσίας· διὰ τοῦτο δὲ οὐ παρόντων τῶν ἄλλων ποιεῖ τοῦτο· ὥστε
μὴ καταγνωσθῶσι αὐτοὺς εἰς ὀλιγοπιστίαν· ἀλλ' αὐτοὺς μόνους
λαβὼν διορθοῦται· οὐδὲ γὰρ τὴν προσήκουσαν περὶ αὐτοῦ
δόξαν εἶχον· ἀλλ' ὅτι μὲν γὰρ δύναται διεγερθεὶς ἐπιτιμῆσαι ᾔ-
δεσαν· ὅτι δὲ καὶ καθεύδων, οὐδέπω· διὸ καὶ ἐπιτιμῶνται
ιαʹ πολλάκις:-

» Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης· εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν·
» καὶ ἐξελθόντι αὐτῷ ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθέως ἀπήντησεν αὐτῷ ἐκ
» τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ· ὃς τὴν κατοίκη-
» σιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασι· καὶ οὔτε ἁλύσεσιν οὐδεὶς ἐδύνατο
» αὐτὸν δῆσαι· διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἁλύσεσι δεδέσθαι·
» καὶ διεσπάσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἁλύσεις· καὶ τὰς πέδας συντε-
» τρῖφθαι· καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτὸν δαμάσαι· καὶ διαπαντὸς νυ-
» κτὸς καὶ ἡμέρας, ἐν τοῖς μνήμασι καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν ἦν κράζων·

τῶν
[illegible]

ι περὶ τῆς ἐπιτιμήσεως τῶν ὑδάτων :

αὐτῶν ἀπολλυμένων. καὶ ἐν μέσῳ σωζομένου κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς
πίστεως καὶ τῆς ἐργασίας. τρεῖς γὰρ καὶ τούτου εἴρηκε διαφοράς.
ἐνταῦθα δὲ, μίαν τέθεικε τῶν σωζομένων διαφοράν. τὰς τρεῖς εἰς
μίαν συναγαγών. αὐξάνουσι γὰρ φρόνησιν, εἰ καὶ μὴ ὁμοίως
ἀλλήλαις :—

» Καὶ ἔλεγε· τίνι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ· ἢ ἐν ποίᾳ παρα
» βολῇ παραβάλωμεν αὐτήν; ὡς κόκκον σινάπεως. ὃς ὅταν
» σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων ἐστὶ τῶν
» ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ὅταν σπαρῇ ἀναβαίνει καὶ γίνεται πάντων τῶν
» λαχάνων μείζων· καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους· ὥστε δύνασθαι ὑπὸ
» τὴν σκιὰν αὐτοῦ, τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν. καὶ
» τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον καθ
» ὼς ἐδύναντο ἀκούειν. χωρὶς δὲ παραβολῆς, οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς.
» κατ᾽ ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἐπέλυε πάντα. καὶ λέγει αὐτοῖς
» ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ :—

Βραχὺς ὁ τῆς πίστεως λόγος· καὶ ἐν κόσμῳ διὰ τοῦ κηρύγματος. ἐκ
τῶν ἀποστόλων σπειρόμενος ἐν ἅπασιν οὗτος ἀπαγγέλλεται ῥήμασιν
ἐναρχαϊκωτάτοις· ἡ δὲ ἐν τοῖς τελείοις λαλουμένη σοφία, πολυτελῶς
τὸν λόγον ὑπὲρ πάντας λόγους· ἅτε δὴ μόνον ἐν ἀληθείᾳ παρα
τεινόμενον. μείζων δὲ τῆς ἀληθείας, οὐδέν· εἰ καὶ οἱ μετέωροι τὸ
φρόνημα· καὶ τοῖς ἰδίοις ἐπαιρόμενοι λόγοις, ἐφίενται τῆς ὑπὲρ
τὸν ἀληθινὸν λόγον σοφίας. καὶ καταφεύγουσιν εἰς αὐτόν. εἰ καὶ ὡς
συντομίᾳ χαίρων οὗτος ὁ εὐαγγελιστής, τῶν παραβολῶν ὑποδεί
ξας τὸ εἶδος ἐπιφέρει· καὶ τοιαύταις παραβολαῖς ἐλάλει αὐτοῖς
τὸν λόγον καθὼς ἐδύναντο ἀκούειν :—

ι
τκγ ι
λ
γ εβ

» Ὀψίας δὲ γενομένης, διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον,
» παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ. καὶ ἄλλα δὲ πλοιάρια
» ἦν μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ γίνεται λαῖλαψ ἀνέμου μεγάλη. τὰ δὲ κύματα ἐπέ
» βαλλεν εἰς τὸ πλοῖον· ὥστε αὐτὸ ἤδη γεμίζεσθαι. καὶ ἦν αὐτὸς
» ἐπὶ τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθήμενος. καὶ διεγεί
» ρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολ
» λύμεθα. καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ· καὶ εἶπε τῇ
» θαλάσσῃ, σιώπα· πεφίμωσο. καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. καὶ ἐ
» γένετο γαλήνη μεγάλη. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί δειλοί ἐστε οὕτως;
» πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν. καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. καὶ ἐ

τὴν λίμνην· ἀφ' οὗ δείκνυται τοὺς χοίρους ὑπὸ τῶν δαιμόνων καταβεβλῆσθαι· ἑρμηνεύεται δὲ ἡ Γέργεσα παροικία ἐκβεβληκότων· ἐπώνυμος οὖσα τάχα προφητικῶς. οὓς περὶ τὸν σωτῆρα πεποιήκασι παρακαλέσαντες αὐτὸν μεταβῆναι ἐκ τῶν ὁρίων αὐτῶν, οἱ τῶν χοίρων δεσπόται.

» Εὐθέως ἀπήντησεν αὐτῷ ἄνθρωπος.

Ἴσον ὡς Μάρκος μὲν καὶ Λουκᾶς, ἕνα φασὶ τὸν δαιμονιζόμενον· Ματθαῖος δὲ δύο. τοῦτο δὲ οὐ διαφωνίαν ἐμφαίνει. εἰ μὲν γὰρ εἶπον ὅτι εἷς μόνος ἦν, ἐδόκουν ἀμφιβάλλειν τῷ Ματθαίῳ. εἰ δὲ οἱ μὲν περὶ τοῦ ἑνὸς, ὁ δὲ περὶ τῶν δύο διελέχθη, οὐ μάχης τὸ εἰρημένον, ἀλλὰ διαφόρου διηγήσεως. καὶ γὰρ ἐμοί γε δοκεῖ τὸν χαλεπώτερον τούτων ἐκλεξάμενοι, εἰρηκέναι. διὸ καὶ τραγικώτερον ὁ Λουκᾶς ἀπαγγέλλει τὴν συμφοράν· οἷον ὅτι τὰ δεσμὰ καὶ τὰς ἁλύσεις διαρρήσσων, ἐπλανᾶτο κατὰ τὴν ἔρημον. ὁ δὲ Μάρκος, καὶ τοῖς λίθοις ἔκοπτεν ἑαυτὸν φησί· συμβαίνει μὲν δὲ καὶ ἀμφοτέρων ὁμοίως ὄντων χαλεπῶν, αὔταρκες εἰπεῖν ὅτι δαιμονιζόμενος μὴ ἀκριβολογησάμενος τὸν ἀριθμόν· ἐπεὶ μηδὲ συντελεῖν τοῦτο ἐνόμιζον· εἰς τὸ βεβαιοῦν τοῦ ποιήσαντος φανερὰν τὴν δύναμιν. ὁ γὰρ ἕνα θεραπεύσας τοιοῦτον ὄντα, εὖ δὲ δύο οὐδὲ πλείονας ὁμοίως διακειμένους ὁμοίως αὐδυνατὸς ἦν θεραπεύειν.

ἐρώ(τησις) Τί ἀκουστέον δὲ τοῖς τάφοις ἐμφιλοχωροῦσιν οἱ δαίμονες·

ἀπ(όκρισις) Ὀλέθριον δόγμα τοῖς πολλοῖς ἐνθεῖναι βουλόμενοι. οἷον ὅτι αἱ ψυχαὶ τῶν ἀποθανόντων, δαίμονες γίνονται. ὃ μὴ δὲ ποτε γένοιτο μηδὲ μέχρις ἐννοίας λαβεῖν. εἰ δὲ καὶ οὕτω μισεῖ ἐχθροὶ τῶν ἀνθρώπων οἱ δαίμονες, ἀλλ' ὅμως ἴσασιν· ὅτι πάντως αὐτοὺς ὑπὲρ τῶν ἁμαρτημάτων μένει τις κόλασις ὑστέρον· ῥομφαίαν δὲ μέλλουσαν αὐτοῖς δὴ τὴν κόλασιν ἐμφαίνεσθαι· ἔδεισαν ὡς ἤδη εἰς τιμωρίαν ἐμπεσούμενοι· διὸ καὶ ἀξιοῦσι μὴ πρὸ καιροῦ δοῦναι τὴν δίκην. ὅτι γὰρ οὐχ ὁ καιρὸς ἐπέστη τῆς κολάσεως, ῥᾳδίως ἂν δύναιντο γνῶναι· ἐξ ὧν ὅτι τιμωρίαν παραδίδοσθαι νομίζουσιν· ἀλλ' ὅτε γε ἀναχωρῆσαι τῶν ἀνθρώπων μόνον συγχωρηθῇ αὐτούς· ὡς οὖν καιρὸν ἔχοντες ἔτι τὰ μέσα ποιεῖν ἃ βούλονται περὶ τοὺς ἀνθρώπους, οὕτω κατεβόων τοῦ κυρίου· ὡς αὐτοὶ πρὸ τοῦ προσήκοντος καιροῦ, μέλλειν αὐτοὺς καταβασανίζειν καὶ τιμωρίας ἐπάγοντος· ἀλλ' ἐπειδὴ κατέλαβεν αὐτοὺς τὰ δεινὰ καὶ παρατρέχοντας ἀνθρώπους βασανιζομένους. ἐνόμιζον αὐτὸν δι' ὑπερβολὴν τῶν

›› καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. ἰδὼν δὲ τὸν ἰν̅ μακρόθεν, ἔδρα-
›› με καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ· καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ, λέγει·
›› τί ἐμοὶ καὶ σοὶ ἰῦ υἱὲ τοῦ θῦ τοῦ ὑψίστου· ὁρκίζω σε τὸν θν̅, μή με βα-
›› σανίσῃς· ἔλεγε γὰρ αὐτῷ· ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ
›› τοῦ ἀνθρώπου. καὶ ἐπηρώτα αὐτόν, τί σοι ὄνομα· καὶ λέγει αὐτῷ· λε-
›› γεὼν ὄνομά μοι ἐστίν· ὅτι πολλοί ἐσμεν· καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολ-
›› λά, ἵνα μὴ ἀποστείλῃ αὐτοὺς ἔξω τῆς χώρας. ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη
›› χοίρων μεγάλη βοσκομένη πρὸς τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν
›› πάντες οἱ δαίμονες λέγοντες, πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους ἵνα
›› εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν· καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς ὁ ἰς̅· καὶ ἐξελθόντα
›› τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοί-
›› ρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν·
›› ἦσαν δὲ ὡς δισχίλιοι· καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ οἱ βόσκον-
›› τες τοὺς χοίρους ἔφυγον· καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς
›› ἀγρούς· καὶ ἦλθον ἰδεῖν τί ἐστι τὸ γεγονός· καὶ ἔρχονται πρὸς
›› τὸν ἰν̅· καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον· καθήμενον καὶ ἱματισ-
›› μένον καὶ σωφρονοῦντα· τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγεῶνα. καὶ ἐφοβήθη-
›› σαν· καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες, πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζο-
›› μένῳ· καὶ περὶ τῶν χοίρων· καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτόν,
›› ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν· καὶ ἐμβάντος αὐτοῦ εἰς τὸ
›› πλοῖον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα ᾖ μετ᾽ αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἀ-
›› φῆκεν αὐτόν· ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς
›› τοὺς σούς, καὶ ἀνάγγειλον αὐτοῖς ὅσα σοι ὁ κς̅ πεποίηκε καὶ ἠλέησέ
›› σε· καὶ ἀπῆλθε· καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν
›› αὐτῷ ὁ ἰς̅· καὶ πάντες ἐθαύμαζον· καὶ διαπεράσαντος τοῦ ἰῦ
›› ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ᾽ αὐτόν·
›› καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν:

Οὔτε γαδαρηνῶν οὔτε γερασηνῶν τὰ ἀκριβῆ ἔχει τῶν ἀντιγράφων· ἀλλὰ γεργεση-
νῶν· γάδαρα γάρ, πόλις ἐστὶ τῆς ἰουδαίας· λίμνη δὲ κρημνοῖς παρακει-
μένη ἢ θάλασσα, οὐδαμῶς ἐστὶν ἐν αὐτῇ· καὶ γέρασα δὲ τῆς ἀραβίας
ἐστὶ πόλις· οὔτε θάλασσαν οὔτε λίμνην πλησίον ἔχουσα· καὶ οὐκ ἂν
οὕτως προφανὲς ψεῦδος καὶ εὐέλεγκτον οἱ εὐαγγελισταὶ εἰρήκεισαν·
ἄνδρες ἀκριβῶς γινώσκοντες τὰ περὶ τῆς ἰουδαίας. γέργεσα
τοίνυν ἐστίν, ἀφ᾽ ἧς οἱ γεργεσαῖοι, πόλις ἀρχαία περὶ τὴν νῦν κα-
λουμένην τιβεριάδος λίμνην· περὶ ἣν κρημνὸς παρακείμε-

καὶ λέγεσθαι αὐτὸ τοῦ εἶναι χοῖρος· τουτέστιν αὐτοῦ φιληδόνου, εἰς
φιλόθεον· ἵνα αὐτὸ θαυμάζων τὸ εἶναι χοῖρος· ζητῇ ἐπὶ τὸ ἄμεινον γε
νέσθαι· τὸ δὲ μὴ ποσῶς τὴν ἀγέλην χοίρων κατασχεῖν τοὺς δαίμονας·
δηλοῖ τὴν ματαιότητα τοῦ θῦ· οὐ συγχωρήσει, ἐξέλυσε τοὺς δαί
μονας, ἀπὸ τῶν δαιμόνων ἐν χοίροις· ἵν' οὖν τὴν ἐκ δυσ ἐν ἀφανεῖ:-

ιβ Καὶ ἰδοὺ ἔρχεται εἷς τῶν ἀρχισυναγώγων ὀνόματι ἰάειρος· καὶ
ἰδὼν αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ παρεκάλει
αὐτὸν πολλὰ, λέγων· ὅτι τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει· ἵνα
ἐλθὼν, ἐπιθῇς αὐτῇ τὰς χεῖρας, ὅπως σωθῇ καὶ ζήσεται·
Καὶ ἀπῆλθε μετ' αὐτοῦ· καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς καὶ
ιε συνέθλιβον αὐτόν: Καὶ γυνή τις οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἔτη
δώδεκα· καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν· καὶ δα
πανήσασα τὰ παρ' ἑαυτῆς πάντα· καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα·
ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα· ἀκούσασα περὶ τοῦ ἰυ̅·
ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ, ἥψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· ἔλεγε γὰρ ὅτι
κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἅψωμαι, σωθήσομαι· καὶ εὐθέως
ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς· καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅ
τι ἴαται ἀπὸ τῆς μάστιγος· καὶ εὐθέως ὁ ἰς̅ ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ·
τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγε·
τίς μου ἥψατο τῶν ἱματίων· καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ·
βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε· καὶ λέγεις τίς μου ἥψατο·
Καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν· ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖ
σα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὃ γέγονεν ἐπ' αὐτῇ, ἦλθε καὶ προσέπε
σεν αὐτῷ· καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν· ὁ δὲ ἰς̅ εἶ
πεν αὐτῇ· θύγατερ ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην·
Καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου· ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦν
τος, ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγοντες· ὅτι ἡ θυγά
τηρ σου ἀπέθανε· τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον· ὁ δὲ ἰς̅ εὐ
θέως ἀκούσας τὸν λόγον λαλούμενον, λέγει τῷ ἀρχισυναγώ
γῳ· μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε· καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα αὐτῷ
συνακολουθῆσαι· εἰ μὴ πέτρον καὶ ἰάκωβον· καὶ ἰωάννην
τὸν ἀδελφὸν ἰακώβου· καὶ ἔρχονται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυ
ναγώγου· καὶ θεωρεῖ θόρυβον· καὶ κλαίοντας καὶ ἀλαλάζον
τας πολλούς· καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς· τί θορυβεῖσθε καὶ
κλαίετε· τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει· καὶ κατε

γινομένων· ἢ καὶ μανθάνειν τὸν καιρὸν τῆς κολάσεως. διὰ τοῦτο παρεκάλουν καὶ ἐδέοντο αὐτοῦ, μὴ τιμωρηθῆναι. ἐπειδὴ δὲ ὁ κύριος μαθεῖν ἤθελε τὸ πλῆθος τῶν ἐνοικούντων δαιμόνων. οἱ δὲ ἐρωτηθέντες, ἵνα καὶ αὐτὸν δῆθεν ἐκπλήξωσιν· μᾶλλον δὲ πρὸς τὸ φερόμενον ἢ καὶ συμφωνοῦντες, λέγει. Εἰπὲ τί ὄνομά σοι· ἵνα μὴ αὐτὸς εἰπὼν ὅτι πολλοί εἰσιν, ἀπιστηθῇ· ἀλλ' αὐτοὶ ὁμολογήσωσιν ὅτι πολλοί εἰσι. καὶ οὐ λέγει τὸν ἀριθμόν· ἀλλ' ὡς πλῆθος λέγει τὸ πλῆθος. οὐδὲν γὰρ ὠφελεῖ εἰς γνῶσιν ἀκριβῶσαι τὸν ἀριθμόν. παρεκάλουν δὲ αὐτὸν πολλά, ἵνα μὴ ἀποστείλῃ αὐτοὺς ἔξω τῆς πόλεως. ὁ δὲ Λουκᾶς, εἰς τὴν ἄβυσσον. ἡ γὰρ ἄβυσσος, ἀναχώρησίς ἐστι τούτου τοῦ κόσμου. ἀξιοῦσι τοίνυν οἱ δαίμονες, μὴ ἐκριφθῆναι ἔξω τῆς γῆς. μηδὲ ὅπου οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος· εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον. τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. τοῦτο γὰρ ὁ κύριος ἠδύνατο μὲν ποιῆσαι· συγχωρεῖ δὲ αὐτοὺς εἶναι ἐν τῇ γῇ ταύτῃ· ὡς πρὸ ὀλίγου καὶ τὸν διάβολον· ἵνα καὶ τῇ τοῦ ἀντιπάλου ἀνταγωνίᾳ, βελτίους τοὺς ἀνθρώπους ποιήσῃ τοὺς στεφανουμένους τῆς νίκης :—

ἐρω Τίνος δὲ ἕνεκεν ὁ κύριος τοῖς δαίμοσιν εἰσελθεῖν αἰτήσασιν εἰς τοὺς χοίρους ἐπέτρεψε :—

ἀπ Βουληθεὶς ἀποδεῖξαι, ἥντινα τὴν ὀργὴν κατὰ τῶν ἀνθρώπων ἔχουσιν οἱ δαίμονες· καὶ ὅτι πολλῷ ἐλάττονα ἢ βούλονται καὶ δύνανται, τοὺς ἀνθρώπους ἐργάζονται κακά· τῇ τοῦ θεοῦ κωλυόμενοι δυνάμει :— Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς ἐπὶ μὲν ἀνθρώπων, ταύτην παρέσχετο τὴν ἀπόδειξιν· ἐπέτρεψε δὲ αὐτοῖς εἰς τοὺς χοίρους ἀπελθεῖν· ὥστε ἀναδεῖξαι, τήν τε ὀργὴν φανερῶσαι τῶν δαιμόνων, καὶ τὴν δύναμιν· καὶ ὅτι οἱ τοσούτους χοίρους συντόμως ἀφανίσαντες, ἐδύναντο καὶ αὐτοὺς διαφθεῖραι τοὺς ἀνθρώπους κατεσχηκότες· ὡς διὰ τοῦτο φανερὸν εἶναι τοῦ θεοῦ τὴν δύναμιν· κωλύοντος αὐτοὺς εἰς τοὺς ἀνθρώπους ποιῆσαι ὅσα καὶ δύνανται· ἵνα δὲ καὶ διδάξῃ διὰ τῆς παρουσίας μόνης φυλάττειν αὐτόν. ἀπέλυσε τὸν ἰαθέντα εἰπών· ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου· καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ θεός :—

Τί δήποτε δὲ τοῦτό φησιν ὁ πανταχοῦ καὶ πᾶσι τοῖς τεθεραπευμένοις παραγγέλλων μηδενὶ εἰπεῖν, ὅτι γὰρ μηδενὶ ποιεῖ κύριε :—

Διότι πᾶσα ἡ χώρα ἐκείνη ἄθεος ὑπῆρχε· δεισιδαιμονίᾳ κρατουμένη· καὶ οὐδεὶς ἦν ἐκεῖ φοβούμενος τὸν θεόν· ὃ τοίνυν καὶ θέλων, ἵνα ἐπιτρέψῃ εἰσελθεῖν εἰς αὐτῶν τὸν Λεγεῶνα. ἀλλ' οὐ ἐν ῥύσει αἵματος εἶναί φασιν· ἐν τῷ μόνον ἅψασθαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι· καὶ ὁ μὲν Ματθαῖος [illegible] τοῦτο τὸ θαῦμα εἰπεῖν· τὴν δὲ ἀκρίβειαν ἀπολέλοιπεν· ὁ δὲ Μάρκος προστίθησιν, ὅτι καὶ ὑπὸ [illegible] ἀπεγράφεις [illegible] αὐτὸ τοῦ φόβου, καὶ [illegible] καὶ [illegible] διὸ οὐκ [illegible] προσέρχεσθαι· οὐδὲ εἰς [illegible] καὶ τοῦ [illegible] ἥψατο· οὐκ αὐτοῦ· οὐδὲ γὰρ τοῦτο [illegible] ἀλλὰ τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ οὐκ αὐτὸ ἐσώσεν· [illegible] ἀλλ' ὁ αὐτῆς λογισμός· [illegible] ὅτι καὶ τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἁψαμένη, σωθήσομαι· διὸ καὶ εἶπεν αὐτῇ· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· τοῖς γὰρ [illegible] αὐτοῦ, αἱ δυνάμεις αὐτοῦ μετὰ τῆς [illegible] καὶ [illegible] αἱ τοῖς [illegible] δυνάμεις ἐξέρχονται αὐτοῦ, μεταδίδομεν [illegible] ἑτέροις· οὐ κατὰ τὸ [illegible] αὐτοῦ· [illegible] δὲ αὐτοῦ οὖσαι, καὶ εἰς ἑτέρους ἐξέρχονται καὶ ἑτέροις δίδονται· καὶ οὐκ ἐξίστανται αὐτοῦ· [illegible] καὶ [illegible] καὶ τοῖς μαθηταῖς [illegible] δίδονται· ἵνα δὲ [illegible] ὅτι παρεκόμισε [illegible] τὴν σωτηρίαν καὶ οὐ παρεκόμισε, φησὶν ὁ σωτήρ· τίς μου ἥψατο· ᾔδει γὰρ τὴν ἁψαμένην· ἐρωτᾷ δὲ ἵνα ἐλέγξῃ αὐτὴν παρελθοῦσαν· καὶ δῆλος [illegible] καὶ μὴ λάθῃ δύναμις ἐνεργηθεῖσα· ἥψατό μού τις φησί· τουτέστι προσέσχε μοι λογισμῷ καὶ ἤλπισέ μοι τῇ πίστει· οὐχ ἥψαντό μου οἱ θλίβοντες· οὐ γὰρ λογισμῷ παρεδρεύουσιν· ὁμολογήσει οὖν καὶ ὁ [illegible] τὴν ἐνέργειαν ἵνα [illegible]· ὡς οὖν μόνη ἰάθη· ἀλλ' οὐδὲ [illegible] ἔλαθεν :-

Ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα :-

Ἰαθεῖσα μὲν ἡ γυνὴ ὡς οὐκ ἔλαθε, προσπεσοῦσα αὐτῷ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, διηγήσατο· οὐ τῷ εἰδότι· ἀλλὰ τοῖς ἀγνοοῦσι· διηγήσατο γὰρ ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα· ἐφοβεῖτο δὲ αὐτὴ οὐχ ὅτι ἰάθη, ἀλλ' ὅτι λάθρα ἐποίησεν· ὡς παραλαθεῖν αὐτὸν προσδοκῶσα· ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· θύγατερ ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· θυγατέρα δὲ καλεῖ τὴν τεθεραπευμένην, [illegible]· ἡ γὰρ πίστις αὐτῆς, καὶ υἱοθεσίαν ἐχαρίσατο· ὕπαγε εἰς

» γέλων αὐτοῦ· ὁ δὲ ἐκβαλὼν ἅπαντας παραλαμβάνει τὸν
» πατέρα τοῦ παιδίου, καὶ τὴν μητέρα· καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ· καὶ εἰσπορεύε-
» ται ὅπου ἦν τὸ παιδίον ἀνακείμενον· καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ
» παιδίου λέγει αὐτῇ· ταλιθὰ κοῦμι· ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον τὸ
» κοράσιον σοὶ λέγω, ἔγειρε· καὶ εὐθέως ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιε-
» πάτει· ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα· καὶ ἐξέστησαν ἐκστάσει μεγάλῃ· καὶ
» διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς γνῷ τοῦτο· καὶ εἶπε δοθῆ-
» ναι αὐτῇ φαγεῖν· καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ· καὶ ἀ-
» κολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ γενομένου σαββάτου ἤρ-
» ξατο ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν· καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσ-
» σοντο λέγοντες· πόθεν τούτῳ ταῦτα; καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα αὐτῷ·
» καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γίνονται· οὐχ οὗτός ἐστιν
» ὁ τοῦ τέκτονος υἱὸς καὶ μαρίας· ἀδελφὸς δὲ ἰακώβου καὶ ἰωσῆ καὶ
» ἰούδα, καὶ σίμωνος, καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡ-
» μᾶς· καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ· ἔλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ ἰς̄· ὅτι οὐ-
» κ ἔστι προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ· καὶ ἐν τοῖς
» συγγενέσι· καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐκεῖ οὐδεμίαν
» ποιῆσαι δύναμιν· εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐ-
» θεράπευσε· καὶ ἐθαύμαζε διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν· καὶ περιῆγε
» τὰς κώμας κύκλῳ διδάσκων:·—

Καὶ ἰδοὺ ἔρχεται εἷς τῶν ἀρχισυναγώγων ὀνόματι ἰάειρος:·—
Τὸ ὄνομα κεῖται διὰ τοὺς ἰουδαίους τοὺς εἰδότας τότε γενομένους· ἵν' ᾖ
τὸ ὄνομα ἀπόδειξις τοῦ θαύματος· οὗτος παρεκάλει τὸν ἰν̄
ὑπὲρ ἰδίας θυγατρός· ἣν ὁ ματθαῖος μὲν τετελευτηκέναι φησί·
μάρκος δὲ, τὸ μὲν πρῶτον ἀρρωστεῖν δεινῶς· ὕστερον δὲ ἐλθόν-
τας τινὰς τῶν τοῦ ἀρχισυναγώγου, ἐν ὅσῳ αὐτοὶ ἐν ὁδῷ ἦσαν, ἀπαγγελ-
λεῖν αὐτῷ ὅτι τετελεύτηκε· καὶ παρῄτουν αὐτὸν τοῦ σκύλλειν
τὸν διδάσκαλον· ἐπειδὴ γὰρ αὐτὸν ὡς διδάσκαλον ἐνόμιζον κα-
λεῖσθαι, ἵν' ἐλθὼν ἐπεύξηται τῷ παιδί, ἐνόμιζον μηκέτι αὐτοῦ
χρείαν εἶναι, διὰ τὸ τεθνηκέναι αὐτήν· οὐκ εἰδότες ὅτι δυ-
νατὸς ἦν καὶ ἀποθανοῦσαν ἀναστῆσαι· τοῦτο μὲν οὖν οὕτως ἔχει·
ματθαῖος δὲ τοῦτο παρέλιπε μόνον ἐπιτεμνόμενος· ὡς
ἂν δι' ἑκατέρου ὁμοίως ἐκείνου σημαινομένου· ὅτι ἤδη [illegible]
γέγραφε συντόμως εἰπὼν τετελευτηκέναι, παρεὶς τὴν ἀκρίβειαν:·—
» Καὶ γυνή τις οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος·   Ἀλλὰ καὶ γυναικὸς τὴν

ιε περὶ ἰω καὶ ἡρώδου:

ὑπερκεῖν λαμβάνειν ἀναίσχυντε φησὶ παρ' αὐτοῖς ἔχειν· ἀλλ' ἵνα μηδὲ παρέχειν· ὥστε ταῦτα τοῦ χρήματος δεικνύμενα αὐτοῖς, ὅσον ἀφεκτικῶσι τῆς τῶν χρημάτων ἐπιθυμίας· καὶ ὁ μὲν ματθαῖος φησὶ καὶ ὁ λουκᾶς· μήτε ὑποδήματα μήτε [illegible]· μήτε ῥάβδον λαμβάνειν· ὃ δοκεῖ πάντων εὐτελέστατον εἶναι· ὁ δὲ μάρκος ῥάβδον ἐπιτρέπει αὐτοῖς λαμβάνειν· καὶ ὑποδεδέσθαι σανδάλια· ἀλλὰ τὸ μὲν τῆς ῥάβδου, ἴσως κατὰ συγχώρησιν φαίνεται λέγεσθαι· τῷ προσθεῖναι εἰ μὴ ῥάβδον μόνον· ἢ δὴ καὶ ὁ λόγος [illegible] ἔστι φθερίσθαί φησιν. εἰ μή τι ἄρα ῥάβδον μόνον· μὴ πήραν· μή τε ἄρτον· μὴ εἰς ζώνην χαλκόν· ἀλλ' εἶναι ὑποδεδέσθαι σανδάλια· μηδὲ ἐνδύσασθαι δύο χιτῶνας· κατὰ κοινοῦ γὰρ εἰρῆσθαι μὴ ἐξείη δεῖ. τὸ μήτε. τούτοις συνᾴδει καὶ τὸ κατὰ λουκᾶν ἐν τῷ πάθει πρὸς τοὺς μαθητὰς εἰρημένον ὑπὸ τοῦ κυ· ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλαντίου καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων· μή τινος ὑστερήσατε; [illegible] τὴν ῥάβδον· ὡς συγχωρηθεῖσαν ἐν [illegible]· ἰστέον δὲ, ὡς οὐ καιρίαν τις ἐστὶν ἡ [illegible]· ἐκέλευσε δὲ καὶ εἰς οἰκίαν [illegible]· [illegible] ἄλλου καὶ παραχωρ [illegible] κοινωνίαν· ἐκέλευσε δὲ τὸν μὴ [illegible] αὐτοῖς μηδὲ ὑποδεχομένων. καὶ τὸν κονιορτὸν ἐκτινάσσειν τῶν ποδῶν· σημεῖον [illegible] ὁδοιπορίας· εἰς μαρτύριον ὑπὲρ αὐτῶν· [illegible] αὐτῶν ὁ [illegible] ἐπαινεῖσθαι :—

ιε Καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυσσον ἵνα μετανοήσωσι· καὶ δαιμόνια πολ-
›› λὰ ἐξέβαλλον· καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐ-
›› θεράπευον αὐτούς· Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς ἡρῴδης. φα-
›› νερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν· ὅτι ἰωάννης ὁ βα-
›› πτίζων. ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη· καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνά-
›› μεις ἐν αὐτῷ. ἄλλοι δὲ ἔλεγον. ὅτι ἠλίας ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον.
›› ὅτι προφήτης ἐστὶν ὡς εἷς τῶν προφητῶν· ἀκούσας δὲ
›› ἡρώδης εἶπεν· ὅτι ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα ἰωάννην οὗτός ἐστιν·
›› αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν· αὐτὸς γὰρ ὁ ἡρώδης ἀποστείλας, ἐ-
›› κράτησε τὸν ἰωάννην. καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ· διὰ
›› ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· ὅτι αὐτ

τέλ εἰς ἀπο
τὸ πρὸ

ιδ' περὶ τῆς τῶν ἀποστόλων διαταγῆς :·

τὸ μὲν [illegible] μένουσα· καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου· ἴασαι μὲν πρὸς τὸ σῶμα, καὶ [illegible] χρὴ εὐ[illegible]· ποιήσωμεν αὐτὴν εἰς τέλος ὑγιῆ [illegible] κεῖσθαι· ἵνα γνῷ ὅτι οὐ τὸ σῶμα μόνον ἰάθη· ἀλλὰ καὶ τῆς μάστιγος ἀπηλλάχθη· τουτέστι τῶν αἰτίων τοῦ σωματικοῦ πάθους ἤτοι τῶν ἁμαρτιῶν :—

Καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον· Ἔρχεται λοιπὸν εἰς τὴν τοῦ ἀρχισυναγώγου οἰκίαν· καὶ ὁρᾷ θόρυβον πολλὺν ὡς ἀποθανούσης τῆς παιδός· καλῶς κελεύει σιωπᾶν καὶ μὴ θρηνεῖν· ὡς ἂν τῆς παιδὸς οὐκ ἀποθανούσης· ἀλλὰ καθευδούσης· τοῦτο δέ φησι, δηλῶν ὅτι ῥᾳδίως ἀναστῆσαι μέλλει αὐτήν· ὡς ἂν ἐπεγείρει καθεύδουσαν· αὐτοὶ δὲ καὶ τὸν γέλων ποιοῦσι μάρτυρα τοῦ πράγματος· διὸ καὶ οὐ πάντας συνεισελθεῖν αὐτῷ εἴασεν· ἵνα δὲ πάλιν μάρτυρας ἔχῃ τῆς ἐνθέου δυνάμεως, καὶ τῶν μαθητῶν τοὺς ἀρίστους τρεῖς συνέλαβε, καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα ὡς πάντων μᾶλλον οἰκειοτέρους· χειρὶ δὲ καὶ λόγῳ ζωοποιεῖ τὴν παῖδα· ἡ γὰρ χεὶρ τοῦ Υἱοῦ ζωοποιὸς οὖσα, τὸν νεκρὸν ζωοποιεῖ· ὁ δὲ λόγος, καὶ διαναστῆναι αὐτὴν καὶ βαδίζειν ἐκέλευεν· εἰς ἀπόδειξιν δὲ τοῦ μὴ κατὰ φαντασίαν ἐγηγέρθαι αὐτήν· ἀλλ' ἀληθείᾳ, ἐκέλευσε δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν :—

ιδ' / ι

Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα· καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο· καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν, κατὰ τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων· καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς τὴν ὁδόν· μὴ ῥάβδον· μὴ πήραν· μὴ ἄρτον· μήτε εἰς τὴν ζώνην χαλκόν· ἀλλ' ὑποδεδεμένους σανδάλια· καὶ μὴ ἐνδύσασθαι δύο χιτῶνας· καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε ἐκεῖθεν· καὶ ὅσοι ἐὰν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν, ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν· εἰς μαρτύριον αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ἀνεκτότερον ἔσται Σοδόμοις ἢ Γομόρροις ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ :—

Ὁ μὲν Ματθαῖος, καὶ οἵτινες ἦσαν ἐκεῖ προστίθησι· καὶ τὸν τρόπον ὅτι ἀνὰ δύο ἀπέλυσεν· τοῦτο γὰρ ὁ μὲν Μάρκος, σαφῶς τίθησιν· ὁ δὲ Ματθαῖος, τὸ λέγειν ὁ δεῖνα καὶ ὁ δεῖνα· ἀλλὰ μὴν, καὶ τὴν τάξιν αὐτῶν· τίς μὲν ὁ πρῶτος αὐτῶν· τίς δὲ ὁ δεύτερος· Καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσι· μὴ πε[illegible] χρυσὸν τῆς μήτε ἄργυρον ἢ χαλκόν· κατὰ τὴν ὁδὸν χει

τοῦ πρὸ αὐτοῦ· ἐφ' οὗ καὶ εἰς αἴγυπτον [illegible], τὸ μὲν
ἀρχὴν δὲ τούτου· ὅ τε Ματθαῖος καὶ ὁ Λουκᾶς ὁμολογοῦσιν·
ὥστε γὰρ τοῦ καιροῦ τῆς ἀρχῆς τούτου ἄρχονται. οἱ γὰρ
[illegible] οἱ δὲ εἷλον ταύτην εἰς μέρη τέσσαρα [illegible] τὸν τοῦ πρὸ
τοῦ θαύματος· [illegible] ἄρχειν [illegible] παρ' ὅτου· ὁ δὲ
Μάρκος καὶ [illegible] λαλοῦσιν· εἰ [illegible] τῆς τοῦ
προσσυνηθείας· εἴ τις καὶ οὐδὲ [illegible] φημὶ κεχρημένοι ἀ-
κούειν· τοιγαροῦν οὗτος τοῦ κυρίου τοῦ θαύματος, [illegible] τὸ μὲν ἀμήν
[illegible] ὃν οὖν τοσ [illegible]
ὁ Λουκᾶς φησὶ καὶ [illegible] ἀκούων,
[illegible] διαπορεῖν [illegible] ὥστε καὶ ἰδεῖν αὐτὸν θέλ-
σαι· [illegible] ὁ δὲ Μάρκος [illegible]
[illegible] ὅτι Ἠλίας ἐστὶν [illegible] ὅτι προφήτης [illegible]
εἷς τῶν προφητῶν [illegible] ἐκείνους. περὶ
δὲ [illegible] προφήτην [illegible]
[illegible] ἴσως γὰρ φανερώς [illegible] οἱ δὲ [illegible] καὶ
[illegible] τὴν αὐτοῦ [illegible]
[illegible] διὰ τὸν φόβον τῶν [illegible]:—

Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρῴδης ἀποστείλας: Ἡ [illegible]
[illegible]μου, αὐτὴν· [illegible] τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ
Φιλίππου. ἀφηρημένου ζῶντος ἔτι· καὶ θυγατέρα ἔχοντος ἐξ
αὐτῆς· [illegible] οὐκ [illegible]
ἤλεγχεν αὐτὸν [illegible] παρανομίαν· ὁ δὲ [illegible] αὐτὸν φυλακῇ
[illegible] καθεῖρξας καὶ θεὸς [illegible]:—

Ἡ [illegible] ἐπὶ πίνακι:

Τὸ δ' ἐξαυτῆς [illegible] τάχους [illegible] τοῦ τάχεως [illegible]
καὶ ἐν τῇ [illegible] ὄχλου καὶ δοκεῖ· οἷον
[illegible] εἰς τὸν [illegible]
ις τῶν ἰουδαίων, ἐξ αὐτῆς [illegible]:

Καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον τῷ πλοίῳ κατ' ἰδίαν· καὶ εἶδον αὐτοὺς
ὑπάγοντας καὶ ἐπέγνωσαν πολλοὶ αὐτόν· καὶ πεζῇ ἀπὸ
πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ· καὶ προῆλθον αὐτοὺς
καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτόν· καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς, εἶδεν ὄχλον πολύν·
καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα
ποιμένα· καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά· καὶ ἤδη ὥρας

ις περὶ τῶν πέντε ἄρτων καὶ τῶν δύο ἰχθύων:

» ἐγάμησεν. ἔλεγε γὰρ ὁ ἰωάννης τῷ ἡρώδῃ· ὅτι οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν
» τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. ἡ δὲ ἡρωδιὰς ἐνεῖχεν αὐτῷ· καὶ
» ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι καὶ οὐκ ἠδύνατο. ὁ γὰρ ἡρώδης
» ἐφοβεῖτο τὸν ἰωάννην. εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον· καὶ
» συνετήρει αὐτόν. καὶ ἀκούσας αὐτοῦ, πολλὰ ἐποίει· καὶ ἡδέως
» αὐτοῦ ἤκουε. καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε ἡρώδης
» τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίει τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ
» καὶ χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς γαλιλαίας. εἰσελθού
» σης τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ τῆς ἡρωδιάδος· καὶ ὀρχησαμένης
» καὶ ἀρεσάσης τῷ ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις, εἶπεν ὁ βα
» σιλεὺς τῷ κορασίῳ· αἴτησόν με ὃ ἐὰν θέλεις, καὶ δώσω σοι. καὶ ὤ
» μοσεν αὐτῇ ὅτι ὃ ἐὰν αἰτήσῃς με, δώσω σοι· ἕως ἡμίσους
» τῆς βασιλείας μου. ἡ δὲ ἐξελθοῦσα, εἶπε τῇ μητρὶ αὐτῆς· τί αἰτή
» σομαι; ἡ δὲ εἶπε· τὴν κεφαλὴν ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ εἰσελθοῦσα εὐθέως μετὰ σπουδῆς
» πρὸς τὸν βασιλέα, ᾐτήσατο λέγουσα· θέλω ἵνα μοι δῷς ἐξ αὐτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν
» ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς
» συνανακειμένους, οὐκ ἠθέλησεν αὐτὴν ἀθετῆσαι. καὶ εὐθέως ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπε
» κουλάτωρα ἐπέταξεν ἐνεχθῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ὁ δὲ ἀπελθὼν ἀπεκε
» φάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ· καὶ ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ
» ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ· καὶ τὸ κοράσιον, ἔδωκεν αὐτὴν τῇ
» μητρὶ αὐτῆς. καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἦλθον καὶ ἦραν
» τὸ πτῶμα αὐτοῦ· καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν μνημείῳ. καὶ συνάγον
» ται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν ἰησοῦν· καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα καὶ
» ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς· δεῦ
» τε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον· καὶ ἀναπαύ
» σασθε ὀλίγον. ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί
» καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν :—

Τούτοις παραπλησίως καὶ ὁ λουκᾶς ἐξέθετο. τὸ δὲ ἤλειφον ἐλαίῳ,
μόνος ὁ μάρκος ἔφη· ὃ καὶ ἰάκωβος ἐν τῇ καθολικῇ ἐπιστολῇ,
παρομοίως φησί· τὸ δὲ ἔλαιον, καὶ κόπους ἰᾶται· καὶ φωτὸς αἴ
τιον καὶ ἱλαρότητος ὑπάρχει· σημαίνει οὖν τὸ ἀλειφόμενον ἔ
λαιον, καὶ τὸ παρὰ θεοῦ ἔλεος· καὶ τὴν ἴασιν τοῦ νοσήματος· καὶ
τῆς καρδίας τὸν φωτισμόν· ὅτι γὰρ ἡ εὐχὴ τὸ πᾶν ἐνήργει πάντων
πρόδηλον· τὸ δὲ ἔλαιον σύμβολον τούτων ὑπῆρχεν :—

» Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς ἡρώδης. Οὗτος ὁ ἡρώδης. υἱὸς ἦν ἡρώ παρέχοντος αὐτοῖς, οἱ Ἰσραηλῖται ἐπελάκτισαν εἰπόντες περὶ αὐτοῦ· μὴ καὶ ἄρτον δύναται δοῦναι; ἵνα καὶ δόξῃ ἐπὶ τοῦτο χωρεῖν αὐτός. ὡς ἂν μείζονα τοῦ θεοῦ ποιεῖν ἐπαιτῶν· τῶν Ἰουδαίων πολλὰς κατ' αὐτοῦ πλέκειν ἀφορμὰς ἐπιχειρούντων, πρὸ τοῦ ποιῆσαι. ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ἀνήνεγκε τὸ γινόμενον:-

» Καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν: Ἐκορέσθησαν μὲν ὅλοι ἅπαντες· καὶ τοσαύτην γενέσθαι κλασμάτων περισσείαν παρεσκεύασεν, ὡς δώδεκα πληρωθῆναι κοφίνους· ἐπὶ τῷ ἐκ [illegible] ἐπὶ τῶν ὀλίγων ἄρτων γενόμενον. μείζονα λαμβάνειν τοὺς [illegible] τὴν αἴσθησιν, ὅσῳ περ φαίνεται ταῦτα περιουσίᾳ δυνάμεως ποιεῖν· οὐ διὰ τὴν ἑτέραν χρείαν τὸ δύνασθαι λαμβάνομεν· οἷον Μωσῆς ἐδίδου τὸ μάννα· ἀλλ' οὐ κατὰ τὴν χρείαν μόνον. οὐ χρηστὸν γὰρ αὐτοῖς τὸ πλέον συλλέγειν ἐγίνετο· ἐπελάνθανόν τε τῆς γῆς τῶν καρπῶν· καὶ τὸ μάννα κατεφθείρετο [illegible]· ὁμοίως καὶ Ἠλίας ἐποίησεν· ἵνα δὲ ὧδε φανῇ τὸ διάφορον, πολλὴν περιουσίαν ἐποίησατο· ὥστε καὶ κορεσθέντας, τῶν περιλειφθέντων θαυμάζειν τὸ πλῆθος· τοῖς δὲ οὐ χρείαν, κατὰ τὸν αὐτὸν παρεσκεύαζον τρόπον· εὐεργετῶν [illegible] τούτου [illegible] προβαίνοντας εἶτα φησὶν ὅτι ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδάν, ἐπὶ τὸ πρότερον ἀπολύσαι τὸ πλῆθος:-

Ἠνάγκασε δὲ αὐτούς, οὐκ ἀνεχομένους ἀποστῆναι ῥᾳδίως. τοῦτο καὶ [illegible] διάθεσιν· τοῦτο δέ, ἀποροῦντας ὅπως ἂν ἔλθοι πρὸς αὐτούς· οὐκ εἰδότας ὅτι τούτου μάλιστα ἕνεκεν ὁ Κ(ύριο)ς ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν· ἵνα καὶ ἐπὶ τῶν ὑδάτων βαδίζοντα θεασάμενοι, μειζόνως μάθωσι τοῦ παρόντος τὸ μέγεθος:-

ιζ

» Καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς, ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. Καὶ ὀψίας γενομένης, ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης· καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ εἶδεν αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν· ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς. Καὶ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς, ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἤθελε παρελθεῖν αὐτούς. οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἔδοξαν φάντασμα εἶναι, καὶ ἀνέκραξαν· πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον καὶ

πιδ τ
Δ εβ

ιζ περὶ τοῦ ἐν τῇ θαλάσσῃ περιπάτου:·

›› πολλῆς γενομένης προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
›› λέγουσιν αὐτῷ· ὅτι ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος· καὶ ἤδη ὥρα πολλή·
›› ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς
›› καὶ κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς ἄρτους· τί γὰρ φάγωσιν οὐκ
›› ἔχουσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· δότε αὐτοῖς ὑμεῖς
›› φαγεῖν. καὶ λέγουσιν αὐτῷ· ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν διακοσί-
›› ων δηναρίων ἄρτους· καὶ δῶμεν αὐτοῖς φαγεῖν. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς·
›› πόσους ἄρτους ἔχετε· ὑπάγετε καὶ ἴδετε. καὶ γνόντες λέγουσι·
›› πέντε καὶ δύο ἰχθύας· καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἀνακλῖναι
›› πάντας· συμπόσια συμπόσια, ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. καὶ
›› ἀνέπεσον πρασιαὶ πρασιαί· ἀνὰ ἑκατὸν, καὶ ἀνὰ πεντήκον-
›› τα. καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας· ἀνα-
›› βλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησε καὶ κατέκλασε τοὺς ἄρτους· καὶ
›› ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα παραθῶσιν αὐτοῖς· καὶ
›› τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισε πᾶσι· καὶ ἔφαγον πάντες καὶ
›› ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦραν κλάσματα δώδεκα κοφίνους· καὶ
›› ἀπὸ τῶν ἰχθύων. καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους, πεντα-
›› κισχίλιοι ἄνδρες· καὶ ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμ-
›› βῆναι εἰς τὸ πλοῖον· καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν πρὸς
›› βηθσαϊδᾶν· ἕως αὐτὸς ἀπολύσει τὸν ὄχλον:–

›› Καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον τῷ πλοίῳ κατ' ἰδίαν:·

Τοῦ σωτῆρος φησὶ σὺν τοῖς μαθηταῖς ἀναχωρουμένου ἐν τῷ πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν, ἠκολούθησαν αὐτῷ πολὺ πλῆθος τῶν θαυμάτων ἕνεκα· θεασάμενος οὖν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς ὁδοιπορίας κεκμηκότας, ᾤκτειρέ τε αὐτοὺς ἡσθεὶς αὐτῶν τῇ σπουδῇ, καὶ ἐδίδασκε. καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης διὰ τὴν ἐρημίαν τοῦ τόπου καὶ τὴν τῶν ἐπιτηδείων σπάνιν, ἀπολυθῆναι τὸν ὄχλον ᾔτουν οἱ μαθηταί:–

Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν:· Ὁ δὲ παρατιθέναι τοῖς μαθηταῖς τράπεζαν αὐτοῖς παρεκελεύετο. οἱ δὲ μὴ συνιέντες· ἀλλὰ καὶ διαποροῦντες ὡς περὶ προστάγματος ἀμηχάνου. ἦσαν γὰρ ὡσεὶ πεντακισχίλιοι χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων, ἤκουον πάλιν λέγοντος· πόσους ἄρτους ἔχετε· οἱ δὲ ἔλεγον· ὅτι πέντε καὶ δύο ἰχθύας· ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησεν εἰκότως· ἐπειδὴ γὰρ κατὰ τὴν ἔρημον, τοῦ θ͞υ μάν

ιη περὶ τῆς παραβάσεως τῆς ἐντολῆς τοῦ θ(εο)ῦ:

» θαρσεῖτε ἐγώ εἰμι μὴ φοβεῖσθε. Καὶ ὅσον μὲν ἦν αὐτοῦ τῆς φω-
νῆς, ἐλύθη αὐτοῖς ὁ ἀγών· τὸ δὲ παράδοξον τοῦ φαινομένου, ἀμ-
φιβάλλειν ὅτι παρεσκεύαζεν αὐτούς. Καὶ τὸν Πέτρον· τοῦτο
μὲν, ἐπὶ τῷ μαθεῖν ἀκριβῶς, ὅτι μὴ φάντασμα τὸ φαινόμενον·
Τοῦτο δὲ καὶ μάλιστα ἔχειν τῶν αὐτῶν αὐτὸν πολλῆς ἐπιθυμήσαντα
τῆς θερμότητος, εἰπεῖν πρὸς τὸν Ἰ(ησοῦ)ν· Κ(ύρι)ε εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με
πρὸς σὲ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα· προσέταξέ τε αὐτῷ τοῦτο ποιῆ-
σαι· Καὶ κατελθὼν αὐτὸς τοῦ πλοίου, πρότερον μὲν ἐβάδιζεν
ἐπὶ τῶν ὑδάτων ἀσφαλῶς· διδάξαι δὲ αὐτὸν ὁ κ(ύριο)ς βουληθεὶς
ὅτι τῇ αὐτοῦ δυνάμει τοῦτο δεδύνηται· Καὶ μᾶλλον ἐχρῆν
[illegible] τῆς πείρας ἐπιτεῦσαι, συνεχώρησεν αὐτὸν μικρὸν ὑπο-
δεχθῆναι αὐτὸν τῶν ὑδάτων· ὀνειδίσας αὐτῷ τὴν ὀλιγοπι-
στίαν· ἐπεὶ καὶ μέχρι τῶν ἐν τοῦ πλοίου ὁ Ἰ(ησοῦ)ς· ἐπαύσατο ὁ ἄνεμος καὶ
τὸν Πέτρον· εἶτα ἐπαύσατο μὲν ὁ ἄνεμος· δεικνὺς τῆς λαί-
λαπος σβέσας τὴν αἰτίαν τούτου ἕνεκεν γεγενημένης· ἐπὶ τῷ αὐ-
ξηθῆναι τὸ θαῦμα· οὐκ ἐπέταξε δὲ ὁ σ(ωτὴ)ρ τοῖς ἀνέμοις παύ-
σασθαι· ἀλλ' αὐτὸς ἐπελάβετο αὐτοῦ· ὅτι τῆς ἐκείνου πί-
στεως ἔδει· δεικνὺς δὲ ὅτι οὐχ ἡ τοῦ ἀνέμου ἐμβολή· ἀλλ' ἐ-
κείνου ὀλιγοπιστία τὴν ὕβριν προσειργάζετο· φησὶ τί
ἐδίστασας ὀλιγόπιστε· εἰ γὰρ μὴ κατεπτήσσε, καὶ πρὸς τὸν ἄνε-
μον ἀντέστη ῥαδίως· διὰ τοῦτο ἐπιλαμβανόμενος αὐτοῦ, τὸν
[illegible] δηλῶν ὅτι οὐδὲν ἐκεῖνος παραβλάψει·
ὅταν ἡ πίστις [illegible] ἐπιβάντος δὲ τοῦ πλοίου, τότε
» ἐπαύσατο:— Καὶ λίαν ἐκ περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο:—

Ὁ[illegible] οὐδὲ ἐπὶ δεῖξιν ἡ ἐπὶ τῶν ὑδάτων τοῦ σ(ωτῆ)ρ(ο)ς ἐγένετο
βάδισις· ἀλλ' ἢ πρὸς τὸ ὀφθῆναι τοῖς μαθηταῖς· λίαν γὰρ ἐκ
περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο καὶ ἐθαύμαζον· οὐ γὰρ
συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις· ἦν γὰρ ἡ καρδία αὐτῶν πεπωρωμένη:—

» Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι· καί τινες τῶν γραμ-
» ματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων· καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν
» μαθητῶν αὐτοῦ κοιναῖς χερσί, τοῦτ' ἔστιν ἀνίπτοις ἐσθίοντας
» ἄρτους, ἐμέμψαντο· οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι
» ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσι· κρατοῦν-
» τες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων· καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς
» ἐὰν μὴ βαπτίσωνται, οὐκ ἐσθίουσι· καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν ἃ

» ἐταράχθησαν. καὶ εὐθέως ἐλάλησε μετ' αὐτῶν· καὶ λέγει » αὐτοῖς· θαρσεῖτε ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. καὶ ἀνέβη πρὸς αὐ» τοὺς εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. καὶ λίαν ἐκ περισ» σοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο καὶ ἐθαύμαζον. οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ » τοῖς ἄρτοις· ἦν γὰρ ἡ καρδία αὐτῶν πεπωρωμένη. καὶ δια» περάσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν Γενησαρὲτ καὶ προσωρμίσθη» σαν. καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθέως ἐπιγνόν» τες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου· περιδραμόντες ὅλην τὴν περί» χωρον ἐκείνην, ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραβάττοις τοὺς κακῶς » ἔχοντας περιφέρειν, ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκεῖ ἐστι. καὶ ὅπου » ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας ἢ πόλεις ἢ ἀγρούς, ἐν ταῖς ἀ» γοραῖς ἐτίθουν τοὺς ἀσθενοῦντας. καὶ παρεκάλουν αὐ» τόν, ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἅψωνται. καὶ » ὅσοι ἂν ἥπτοντο αὐτοῦ, ἐσώζοντο.

πηετ
αὐ ἐκ

Ἀπολύσας ὁ Ἰς τοὺς ὄχλους. τοὺς μὲν ἐπὶ τῷ εὐλογεῖσθαι παραστάντας ὡς εἰκός. τοὺς δὲ ἐπὶ θεραπείᾳ τινί. ἀνῆλθεν εἰς ὄρος προσεύξασθαι οἷα ἄνθρωπος ὡς εἰκός· ἢ μᾶλλον διδάσκων ἐπέχεσθαι τοῦ ἔργου τῆς προσευχῆς. καὶ ὀψίας γενομένης ἤδη γενομένης ἑσπέρας· αὐτὸς μὲν ἦν ἐκεῖ μόνος· τὸ δὲ πλοῖον τῶν μαθητῶν, μέσον ἦν ἤδη τῆς θαλάσσης ἦν· προσέταξε χωρεῖν αὐτοὺς τῶν ἀνέμων ἐναντίων ὄντων καὶ κωλυόμενον· συνεχώρει δὲ καὶ τοῦτο. ἵνα [illegible]μα τοῦ θαύματος ἀπόδειξιν· ὅτι καὶ τῶν ἀνέμων ἐναντίων ὄντων καὶ τῶν κυμάτων ὑπὸ τῶν ἀνέμων ἐγειρομένων, ἐσήμαινεν ἐπὶ τῶν ὑδάτων βαδίζων.

» **Καὶ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτός.** Τετάρτην φυλακὴν λέγει τὴν μετὰ τὴν ἐνάτην ὥραν· ἤτοι τὴν δεκάτην ἢ τὴν μετ' ἐκείνην. τέσσαρας γὰρ φυλακὰς ἡ θεία γραφὴ λέγει τῆς νυκτός, εἰς τρεῖς ὥρας ἑκάστην διαιροῦσα. καὶ τάχα πρώτην φυλακὴν κατὰ τὸν τῆς οἰκονομίας λόγον, μέχρι τοῦ κατακλυσμοῦ· δευτέραν μέχρι Μωσέως· τρίτην μέχρι τῆς παρουσίας· τετάρτην, ἐν ᾗ ἐλθὼν ὁ σωτὴρ ἐφίσταται τοῖς μαθητευομένοις αὐτῷ.

» **Ἰδόντες δὲ αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης.** Τῶν μαθητῶν ἰδόντων καὶ ἐκπλαγέντων ἐπὶ τῇ θέᾳ, ὡς καὶ φάντασμα εἶναι νομίσαι τὸ γινόμενον, ὅμως ἀνακραξάντων ὑπὸ τοῦ φόβου, φησὶ πρὸς αὐτούς·

» θαρσεῖτε ἐγώ εἰμι μὴ φοβεῖσθε. Καὶ ὅσον μὲν ἦν ἀπὸ τῆς φω-
νῆς, ἐλύθη αὐτοῖς ὁ φόβος· τὸ δὲ παράδοξον τοῦ φαινομένου, ἀμ-
φιβάλλειν ἔτι παρεσκεύαζεν αὐτούς. Καὶ τὸν Πέτρον· τοῦτο
μὲν, ἐπὶ τῷ μαθεῖν ἀκριβῶς, ὅτι μὴ φαντασία τὸ φαινόμενον·
τοῦτο δὲ καὶ μάθοι σχεῖν παρ' αὐτῶν αὐτὸ πολλῆς ἐστι θαυμάσαι τὴν
τῆς θερμότητος, εἰπεῖν πρὸς τὸν ι̅ν̅· κε εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με
πρὸς σὲ ἐλθεῖν ἐπὶ τῶν ὑδάτων· προσέταξέ τε αὐτῷ τοῦτο ποιῆ-
σαι. Καὶ καταβάντα αὐτὸν τοῦ πλοίου, ποιεῖ τὸ μὲν βαδίζειν
ἐπὶ τῶν ὑδάτων ἀσφαλῶς· διδάξαι δὲ αὐτὸν ὁ κ̅ς̅ βουληθεὶς
ὅτι τῇ αὐτοῦ δυνάμει τοῦτο δεδύνηται. Καὶ μέλλοντα ἐχρῆν
ἐν μέσῳ τῆς πείρας ἀπιστῆσαι, συνεχώρησεν αὐτὸν μικρὸν [illegible]
τεσχεθῆναι αὐτὸν τῶν ὑδάτων· ὁ μὲν διδάσκων αὐτοῦ τὴν ὀλιγοπι-
στίαν· ἐπεὶ καὶ μείζονα τὸν τοῦ πλοίου οἶκον ὁ ι̅ς̅· ἐπαύσατο ὁ ἄνεμος καὶ
τὸν Πέτρον· εἴ που ἐπαύσατο μὲν ὁ ἄνεμος, δείκνυσι τῆς ἰα-
μήσεως τὴν αἰτίαν τούτου ἐπεκτείνετε μὴ ἐλήλυθε· ἐπεὶ τὸ αὐ-
ξηθῆναι τὸ θαῦμα· οὐ κελεύσας τὸ ξένον ὁ σ̅ρ̅ τοῖς ἀνέμοις πα-
σασθαι, ἀλλ' αὐτὸς ἐπελάβετο αὐτοῦ· ὅτι καὶ ἐκείνου πί-
πτοντος ἐδέει. δείκνυσι δὲ ὅτι οὐχ ἡ τοῦ ἀνέμου ἐμβολή, ἀλλ' ἡ ἐ-
κείνου ὀλιγοπιστία τὴν περίστασιν εἰργάσατο· φησὶ τί
[illegible] ὀλιγόπιστε· εἰ γὰρ μὴ ἠπίστησας, καὶ πρὸς τὸν ἄνε-
μον ἂν ἐκαρτέρησας· διὰ τοῦτο ἐπιλαμβανόμενος αὐτοῦ, τὸν
ἄνεμον ἀφίησι μένειν· δηλῶν ὅτι οὐδὲν ἐκεῖνος παραβλάψει·
ὅπου ἡ πίστις [illegible]· ἀναβάντος δὲ τοῦ πλοίου, τότε
» ἐπαύσατο:— Καὶ λίαν ἐκ περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο:—

Ὅμως οὖν οὐδὲ διὰ τὴν δεῖξιν καὶ διὰ τὴν τῶν ὑδάτων τοῦ σ̅ρ̅ς̅ ἔσφερε το-
[illegible]· ἀλλ' οὐ πρὸς αὐτὸν βλέψαι τοὺς μαθητὰς τῶν· λίαν γὰρ ἐκ
περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο καὶ ἐθαύμαζον· οὐ γὰρ
συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις· ἦν γὰρ ἡ καρδία αὐτῶν πεπωρωμένη:— ζ´

» Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καί τινες τῶν γραμμα-
» τέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων· καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μα-
» θητῶν αὐτοῦ κοιναῖς χερσί, τοῦτ' ἔστιν ἀνίπτοις, ἐσθίοντας
» ἄρτους, ἐμέμψαντο. οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι,
» ἐὰν μὴ καὶ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσι, κρατοῦν-
» τες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων· καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς, ἐὰν
» μὴ βαπτίσωνται, οὐκ ἐσθίουσι· καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν ἃ

» ἐταράχθησαν· καὶ εὐθέως ἐλάλησε μετ' αὐτῶν· καὶ λέγει
» αὐτοῖς· θαρσεῖτε ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε· καὶ ἀνέβη πρὸς αὐ-
» τοὺς εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος· καὶ λίαν ἐκ περισ-
» σοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο καὶ ἐθαύμαζον· οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ
πῆ ἐτ αὐ ἐκ » τοῖς ἄρτοις· ἦν γὰρ ἡ καρδία αὐτῶν πεπωρωμένη· καὶ δια-
» περάσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν Γεννησαρέτ· καὶ προσωρμίσθη-
» σαν· καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθέως ἐπιγνόν-
» τες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου· περιδραμόντες ὅλην τὴν περί-
» χωρον ἐκείνην, ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραβάττοις τοὺς κακῶς
» ἔχοντας περιφέρειν, ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκεῖ ἐστί· καὶ ὅπου
» ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας ἢ πόλεις ἢ ἀγροὺς ἐν ταῖς ἀ-
» γοραῖς ἐτίθουν τοὺς ἀσθενοῦντας· καὶ παρεκάλουν αὐ-
» τὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἅψωνται· καὶ
» ὅσοι ἂν ἥπτοντο αὐτοῦ, ἐσώζοντο:-

Ἀπολύσας ὁ Ἰς τοὺς ὄχλους· τοὺς μὲν ἐπὶ τὸ εὐλογεῖσθαι παραμένον-
τας ὡς εἰκός· τοὺς δὲ ἐπὶ θεραπείᾳ τινί· ἀνῆλθεν εἰς ὄρος
προσεύξασθαι οἷα ἄνθρωπος ὡς εἰκός· ἡμᾶς διδάσκων ἔχεσθαι τοῦ
ἔργου τῆς προσευχῆς· καὶ μαθητὰς δὲ ἤδη κινδυνεύοντας ἐπέρασε·
αὐτὸς μὲν ἦν ἐκεῖ μόνος· τὸ δὲ πλοῖον τῶν μαθητῶν μέσον ἦν
τῆς θαλάσσης ἦν· προσωτέρω χωρεῖν ἀπὸ τῶν ἀνέμων ἐναν-
τίων ὄντων κωλυόμενον· συνεχώρει δὲ καὶ τοῦτο ὁ Χς εἰς μείζο-
να τοῦ θαύματος ἀπόδειξιν· ὅτι καὶ τῶν ἀνέμων ἐναν-
τίων ὄντων καὶ τῶν κυμάτων ὑπὸ τῶν ἀνέμων ἐγειρομένων
ἐπιβαίνων ἐπὶ τῶν ὑδάτων βαδίζων.

» Καὶ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτός. Τετάρτην φυλακὴν
λέγει τὴν μετὰ τὴν ἐνάτην ὥραν· ἤτοι τὴν δεκάτην ἢ τὴν με-
τ' ἐκείνην· τέσσαρας γὰρ φυλακὰς ἡ θεία γραφὴ λέγει τῆς νυκτὸς
εἰς τρεῖς ὥρας ἑκάστην διαιροῦσα· καὶ τάχα πρώτη φυλακὴ
κατὰ τὸν τῆς ἀναγωγῆς λόγον, μέχρι τοῦ κατακλυσμοῦ·
δευτέρα μέχρι νομοθεσίας· τρίτη μέχρι τῆς παρουσίας· τετάρ-
τη, ἐν ᾗ ἐλθὼν τῇ σαρκί, ἐφίσταται ὁ Ἰς τοῖς μαθητευομέ-
νοις αὐτῷ:- » Ἰδόντες δὲ αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ
τῆς θαλάσσης. Τῶν μαθητῶν ἰδόντων καὶ ἐκπλα-
γέντων ἐπὶ τῇ θέᾳ, ὡς καὶ φάντασμα εἶναι νομίσαι τὸ γινό-
μενον, καὶ ἀνακραξάντων ὑπὸ τοῦ φόβου, φησὶ πρὸς αὐτούς·

ὡς· ὥσπερ γὰρ ἐκεῖνοί φησι περὶ ὧν ὁ λόγος, ἄλλοις χείλεσι τι-
μῶσι τὸν θεὸν· πόῤῥω αὐτοῦ τὰς διανοίας ἔχουσι· καὶ
τὴν τοῖς αὐτὸν σέβουσιν ἐπηγγελμένην· προστάγμασι διδασκαλί-
αις ἀνθρώπων, οὕτω καὶ ὑμεῖς τοῖς ὁμοιοτρόποις, τὴν τοῦ θεοῦ παραινου-
μένην ἐντολήν· καὶ τὸν ἐπιφαινόμενον κοσμοῦντες ἄνθρωπον, τὸν ἐντὸς αἰκιζό-
μενον καταλιμπάνετε· καὶ τοῖς τὴν ἀλήθειαν ἀσκοῦσιν, ἐγκα-
λεῖτε· οἱ τὸ χρῆμα καταδιώκοντες· καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ·
ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε· ἵνα τοῖς ... εὐσέβειαν
καὶ φυλάξαντες διὰ ταύτης· ὑπεριδόμενοι οὖν τῆς τῶν πρεσβυτέρων
παραδόσει, τὴν παρανομίαν προστίθησι τὴν διὰ παραδόσεως
τῶν πρεσβυτέρων εἰσαγομένην· προστάγματα θεῖα ἀντιτιθεὶς αὐτῶν
φωνῇ παραδόσει αὐτῶν· μωσῆς γὰρ εἶπε· τίμα τὸν πατέρα σου καὶ
τὴν μητέρα σου· καὶ ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τελευτάτω·
τοιαύτης δὲ οὔσης τῆς νομοθεσίας. καὶ τῆς κολάσεως οὔσης τῆς
ἀπειλῆς ἐπὶ τῇ παραβάσει, προχείρως ὑμεῖς φησὶ παρ[illegible]-
μετε τὸ θεῖον πρόσταγμα, τοῖς τῶν διδασκάλων ἑπόμενοι παρα-
δόσεσιν· ὥστε εἴ τις ἐπαγγείλαιτο κορβᾶν ... ἔχοι τὸ λέ-
γειν θεῷ, ποιήσειν δῶρα καὶ θυσίας. οὐ περὶ τὸ παρέχειν ὤφειλε τοὺς
πατέρας λέγετε μηκέτι μηδὲ ἐξεῖναι τιμῆσαι τὸν πατέρα· ὁ παρ᾽ ἐκεῖναι
[illegible]ροῦντες τοῦ νόμου διὰ παράδοσιν:—

» Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀκούετέ μου πάν-
» τες καὶ συνίετε· οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς
» αὐτὸν, ὃ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι· ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενα ἀπ᾽
» αὐτοῦ, ἐκεῖνά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον· εἴ τις ἔχει ὦτα
» ἀκούειν ἀκουέτω. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου,
» ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς.
» καὶ λέγει αὐτοῖς· οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε· οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν
» τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοι-
» νῶσαι· ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν· ἀλλ᾽ εἰς τὴν
» κοιλίαν καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται· καθαρίζον πάντα
» τὰ βρώματα; ἔλεγε δὲ ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐ-
» κεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον· ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ
» διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται· μοιχεῖαι· πορνεῖαι·
» πονηρίαι· φόνοι· κλοπαί· πλεονεξίαι· δόλος· ἀσέλγεια· ὀ-
» φθαλμὸς πονηρός· βλασφημία· ὑπερηφανία· ἀφροσύνη·

κε πα
τὸ τέλ

>> παρέλαβον κρατεῖν· βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν· καὶ
>> χαλκείων καὶ κλινῶν· ἔπειτα ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ φαρισαῖοι
>> καὶ γραμματεῖς· διατί οἱ μαθηταί σου οὐ περιπατοῦσι κατὰ
>> τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων· ἀλλ' ἀνίπτοις χερσὶν ἐσθί-
>> ουσι τὸν ἄρτον· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ὅτι καλῶς προε-
>> φήτευσεν ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέ-
>> γραπται· οὗτος ὁ λαὸς, τοῖς χείλεσί με τιμᾷ· ἡ δὲ καρδία
>> αὐτῶν πόῤῥω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ· μάτην δὲ σέβονταί με,
>> διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων· ἀφέντες γὰρ τὴν
>> ἐντολὴν τοῦ θεοῦ, κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων· βαπ-
>> τισμοὺς ξεστῶν καὶ ποτηρίων· καὶ ἄλλα παρόμοια τοιαῦ-
>> τα πολλὰ ποιεῖτε· καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· καλῶς ἀθετεῖτε τὴν
>> ἐντολὴν τοῦ θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε· μωσῆς
>> γὰρ εἶπε· τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου· καὶ ὁ κακο-
>> λογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ τελευτάτω· ὑμεῖς δὲ λέγετε· ἐὰν
>> εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ κορβᾶν· ὅ ἐστι δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐ-
>> μοῦ ὠφεληθῇς· καὶ οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ
>> πατρὶ αὐτοῦ ἢ τῇ μητρὶ αὐτοῦ· ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ· διὰ
>> τὴν παράδοσιν ὑμῶν ἣν παρεδώκατε· καὶ παρόμοια
>> τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε: —

Βουλόμενος ὁ εὐαγγελιστὴς τὴν κατὰ τῶν μαθητῶν κατηγορίαν
εἰπεῖν, ἣν ἐποιήσαντο οἱ γραμματεῖς τε καὶ οἱ φαρισαῖοι
παρατηροῦντες τοῦτο, διαμέσου δὲ διεξέρχεται τίς ἦν ἡ τῶν πρεσ-
βυτέρων παράδοσις· καὶ οὕτως ἐπιφέρει καὶ κείμενα· οὐχ ὅ-
τε δὲ μὴ νίπτεσθαι παντελῶς ἐσπούδαζον οἱ μαθηταί· ἀλλ' ὅτι
τοῦ κυρίου διδάξαντος αὐτοὺς παντελῶς ἐτύγχανε παραιτεῖν τὰ
πέρα τὴν χρείαν· συντελοῦντα τοῦ σώματος· μόνης δὲ ἐπι-
μελεῖσθαι σφόδρα τῆς ἀρετῆς. θεασάμενοι οἱ φαρισαῖοι
τοῦ μὴ νίπτεσθαι, οὐ ποιουμένους φροντίδα κατὰ τὸν τοῦ ἐσθίειν
καιρὸν ὡς παρ' αὐτοῖς ἔθος ἦν, τοῦ [illegible] λέγουσι· τί οὖν
πρὸς τοῦτο ὁ κύριος· ἐπειδὴ ἐν ἐγκλήματι τοῖς μαθηταῖς οὐκ ἐπὶ
παραδόσει νόμου, ἀλλὰ περὶ παραδόσεως τῶν πρεσβυ-
τέρων, φησὶν ἐλέγχων αὐτοὺς ἐμβριθέστερον· ὡς ἐν παροχῇ
[illegible], τὴν ἑαυτῶν ποιοῦσιν ἐπιδεικνύντας· ἐπιφέρει
δὲ καὶ ἡσαΐου τοῦ προφήτου ῥῆσιν, ὡς περὶ αὐτῶν εἰρημένην

» τῶν παιδίων· Καὶ εἶπεν αὐτῇ· Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε·
» ἐξελήλυθε τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρός σου· Καὶ ἀπελθοῦσα
» εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς εὗρε τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθὸς καὶ τὴν θυγατέ-
» ρα βεβλημένην ἐπὶ τῆς κλίνης:—

Μεταναστεύει μειζόνως ἐπὶ τοὺς τῶν Χαναναίων τόπους· κεῖνται γὰρ ἡ Τύ-
ρος καὶ ἡ Σιδών· γυνὴ δέ τις τῶν ἐγχωρίων, θυγατρὸς οὔσης αὐτῇ
χαλεπῶς ὑπὸ δαίμονος ἐνοχλουμένης, προσῆλθεν αὐτῷ τῆς
θυγατρὸς αἰτοῦσα τὴν ἴασιν· ὁ δὲ κ(ύριο)ς τήν τε [illegible] τῆς γυναικὸς
ὡς ἐπειδὴ παρ' ἀλλόφυλος ἦν, ἀπηναίνετο τὸ δοκεῖν τὴν θεραπείαν·
ὁμοῦ μὲν ἰουδαίοις ἐνδεικνύμενος· τὸ μὴ ἐπ' ἴσης αὐτοῖς τε καὶ
τοῖς ἀλλοτρίοις τὴν θεραπείαν χαρίζεσθαι· ὁμοῦ δὲ καὶ τῆς
γυναικὸς ἅπασι καταφανῆ τὴν πίστιν ἐργαζόμενος· ἐπὶ τῷ
μειζόνως φανῆναι τὴν ἀπιστίαν τῶν ἰουδαίων· ὥσπερ γὰρ τῆς
ἀλλοφύλου ἐργασίας [illegible] ὁ καιρός· διὸ [illegible]
τελείως ἐξεργάσασθαι τὴν τοῦ πάθους [illegible]· ἤθελεν οὖν οὐ
[illegible] πρὸς οἰκείους· οἷς καὶ δὴ [illegible] τοὺς πατέρας·
πρὸς οὓς καὶ ἐπαγγελία γεγένηται· αὐτοῖς μὲν οὖν δὲ τὴν [illegible]
ἐπιφανῆ Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις ποιεῖται· [illegible] καὶ
λαθεῖν ἐπιχειρεῖ· ἵνα μὴ δόξῃ παρὰ καιρὸν [illegible] τοῖς
ἔθνεσι [illegible] προσκολλᾶσθαι εἰς πίστιν· οὔπω γὰρ καιρὸν εἶ-
χε μετὰ τὸν σταυρὸν καὶ τὴν ἀνάστασιν [illegible]· οὐ μὴν ἠδυνήθη
[illegible] τελείως λαθεῖν· [illegible] τὸ μὴ κλ(ηθῆναι)· ἵνα καὶ γνῶ-
σιν οἱ μαθηταί, ὅτι καὶ τοῖς ἔθνεσι θύραν ἀνοίγει σωτηρίας· [illegible]
λεται δὲ τούτου ἕνεκεν, διοικονομῶν πρὸς τὸ [illegible]
χθέν· ἀγαπᾶται [illegible] τοῦ κ(υρίο)υ [illegible], τοσοῦτον ἀπο-
σχε τοῦ [illegible] ἐπιλαβέσθαι· ἀλλὰ καὶ ἐπεκύρωσεν αὐτῆς τὴν φω-
νήν τε καὶ [illegible] εὐλόγου τὴν ἴασιν [illegible]· [illegible]
σικε· καὶ γὰρ καὶ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίει
ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παιδίων· τὸ μὲν γὰρ [illegible] καὶ ἐν κυσὶ
τάξει καταλογισθῆναι τοῦ κ(υρίο)υ εὐλαβείας ἐστί· τὸ δὲ [illegible]
ὅτι καὶ τὸ [illegible] αὐτοῦ τῆς δυνάμεως· τοῦτο γὰρ ψιχίον ὀ-
νομάζει· ἱκανὸν τῇ θυγατρὶ αὐτῆς παρασχεῖν τὴν ἴασιν, πι-
στῶς ὑπερ[illegible]· τί γάρ φησιν εἰ τὴν χάριν ἔχω καὶ ἐν κυνὸς
τάξει· τέως γὰρ οὐκ ἀλλοτρίας ἀλλὰ τῆς οἰκείας ἀπὸ τῆς
τραπέζης ἀξιοῦσα τῆς δεσπότου [illegible]· εἰ καὶ μὴ τοῦ ἄρτου,

» πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται· καὶ κοινοῖ
» τὸν ἄνθρωπον. Θέα ὅτι τοῦ νόμου σωματικὰς καθαρσίας εἰδότος· καὶ ταύτας ἀπαγορεύοντος, ὁ κ(ύριο)ς δοκεῖ τοὐναντίον εἰσηγεῖσθαι· ὡς οὐδεμιᾶς οὔσης ἀκαθαρσίας ἀπὸ σωματικῶν· τοῦ μὲν γὰρ νόμου πρὸς τὸ ἔξω μᾶλλον ἄνθρωπον ἀφορῶντος· τοῦ δὲ κ(υρίο)υ, πρὸς τὸν ἔνδον· ὡς ἤδη παρόντος τοῦ καιροῦ ἤδη ἐν ᾧ [illegible] ταῖς φύσεσιν τοῖς πνευματικοῖς· ὁ γὰρ [illegible] ἤδη τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀθέμιτοι καὶ παράνομοι γενόμενοι, οὕτω δι' αὐτῶν [illegible] τὸν ἄνθρωπον φθείρουσιν. οὐδὲν [illegible] ματικόν· ἀλλ' ὅσα ἐκ καρδίας χωλεύονται, ταῦτα μιαίνει [illegible] φορεῖ δέ, ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν [illegible] σαφῶς εἰρηκότος τὴν [illegible] ἐκπορευομένην· νοήσαντες δὲ οἱ μαθηταί, ὅτι [illegible] ἔμπροσθεν αὐτῶν [illegible] ὁ Πέτρος ὁ θερμότερος καὶ αὐτὸς τοῦ χοροῦ. ἐπειδὴ [illegible] παραβολικῶς· παραβολὴν [illegible] σαφέστερον [illegible]. ὁ δέ φησι πρὸς αὐτούς· οὐδὲν [illegible] εἰσιὸν [illegible] ἀκάθαρτον ποιεῖ· καὶ [illegible] καὶ πάντα τὰ ἐκ στόματος [illegible] τοῦ θεοῦ σοι δῆλον ἐστὶν ἐκ τῆς διδασκαλικῆς φωνῆς, τὸ μιαίνειν καὶ τὸ φύτευσαν ἁμαρτίαν· [illegible] καὶ τὰ [illegible] τῶν ἀνθρώπων γένεσις· καὶ ποιεῖ καρδίας ὡς δηλοῦσι [illegible] σε γὰρ ὁ θ(εὸ)ς τοῦ παντὸς καὶ [illegible]· ἀλλ' ἐπειδὴ [illegible] τὸ εἶναι τὴν [illegible] αὐτῇ φυσικὴν ἔννοιαν· καὶ ταύτην [illegible] καθαρὰν [illegible] πολλοὺς λογισμούς· [illegible] τὸν [illegible] καθαρσίας [illegible] ἄνθρωπον, μόνον ἁμαρτίας τοῦ [illegible] δοκεῖ [illegible] ὁ παῦλος :-

τ̄ε β̄ τ̄ε
εωθ
ιη
ι

Κἀκεῖθεν ἀναστάς, ἀπῆλθεν εἰς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδῶνος·
» καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν, οὐδένα ἤθελε γνῶναι· καὶ οὐκ ἠδυνή-
» θη λαθεῖν· ἀκούσασα γὰρ γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχε τὸ θυγάτριον
» αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἐλθοῦσα προσέπεσε πρὸς
» τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἦν δὲ ἡ γυνὴ ἑλληνίς· συροφοινίκισσα τῷ
» γένει· καὶ ἠρώτα αὐτόν, ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς
» αὐτῆς· ὁ δὲ ἰ(ησοῦ)ς εἶπεν αὐτῇ· ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέ-
» κνα· οὐ γάρ ἐστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων· καὶ βαλεῖν
» τοῖς κυναρίοις· ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ· ναὶ κ(ύρι)ε· καὶ γὰρ
» τὰ κυνάρια, ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχ-

γὰρ διὰ τὴν ἐν Ἀδὰμ παράβασιν πολλὰ ἡ φύσις τῆς ἀνθρω-
πότητος ὑπέστη σωματικὰ πάθη· καὶ μελῶν ἐνέδοτο πήρωσιν·
δηλοῦσα εἰς ποίαν ἀφροσίαν διὰ τῆς ἁμαρτίας ἡ τοῦ ἀνθρώπου
κατηνέχθη φύσις. εἰσελθὼν ὁ Χριστὸς καὶ τελείαν τὴν ἐνέργειαν
τοῦ ὄντος δεῖξαι· καὶ οἷον ἐξ ἀρχῆς αὐτὸς αὐτὴν κατασκευά-
σας, δι᾽ αὐτῆς τῆς τοῦ στόματος ὁμιλίας αὐτὴν συνεστήσατο ἐθεράπευσε.
διὰ τοῦ δακτύλου μὲν, τὰ ὦτα διήνοιξε· τῷ πτύσματι δὲ αὐτοῦ
ἔδωκε τῇ γλώσσῃ τὸ φθέγγεσθαι· ἀναβλέψας δὲ εἰς τὸν οὐρανὸν ἐ-
στέναξεν· ἅμα μὲν τοῦ περὶ τῶν γινομένων ὑπ᾽ αὐτοῦ τὴν αἰ-
τίαν ἀνατιθείς· καὶ τὴν τοῦ ἀνθρώπου φύσιν ἐλεῶν· ὁρῶν εἰς ποίαν
ταπείνωσιν κατενήνεκται· καὶ λέγει αὐτῷ, ἐφφαθά· τοῦ-
τ᾽ ἔστι διανοίχθητι· καὶ ἅμα τῷ λόγῳ εἰς ἔργον ἐχώρει τὸ θαῦ-
μα· ἤκουσέ τε καὶ ἐλάλει ὀρθῶς: πανταχοῦ δὲ παιδεύων ἡμᾶς
καὶ ταῦθ᾽ αὐτὸ ἀλλότριον, παρακελεύεται τοῖς εὐεργετηθεῖσιν, αὐτο-
ὺς ἐπικρύπτειν τὸ θαῦμα· καὶ ἵνα μὴ παρὰ καιρὸν δόξῃ ὑποκαίειν
καὶ διεγείρειν ὑπὸ φθόνου τοὺς Ἰουδαίους μᾶλλον εἰς φονίαν· εἰ καὶ
τὰ μάλιστα οὐδὲν αὐτοὺς μὴ σιωπήσαντας, ἀλλὰ κηρύξαντας
τὸ παράδοξον:-

και

» Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις παμπόλλου ὄχλου ὄντος· καὶ μὴ
» ἐχόντων τί φάγωσι, προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ
λέγει αὐτοῖς· σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον· ὅτι ἤδη ἡμέρας
» τρεῖς προσμένουσί μοι καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι· καὶ ἐὰν ἀ-
» πολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἴκους αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ
» ὁδῷ· τινὲς γὰρ αὐτῶν μακρόθεν ἥκασι· καὶ ἀπεκρίθησαν
» αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· πόθεν τούτους δυνήσεταί τις
» ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ᾽ ἐρημίας· καὶ ἐπηρώτα αὐτούς·
» πόσους ἔχετε ἄρτους· οἱ δὲ εἶπον ἑπτά· καὶ παρήγγειλε τῷ
» ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους
» εὐχαριστήσας, ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παρα-
» θῶσι· καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ· καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα·
» καὶ ταῦτα εὐλογήσας, εἶπε παραθεῖναι καὶ αὐτά· καὶ ἔφαγον
» καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦραν περισσεύματα κλασμάτων ἑ-
» πτὰ σπυρίδας· ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες ὡσεὶ τετρακισχίλιοι καὶ
» ἀπέλυσεν αὐτούς· καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν
κβ αὐτοῦ ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά· καὶ ἐξῆλθον οἱ φαρι-

τῇ γ τῆς ε ἑβδο:

τῇ δ τῆς ς ἑβδ:

Κ περὶ τοῦ κωφοῦ [illegible]ιλάλου:

ἀλλὰ γοῦν τῶν ψιχίων· τέκνα τοίνυν φησὶ τοὺς ἰουδαίους· κυνάρια δὲ τοὺς ἐθνικούς· ἄρτον δὲ· τὰς τῶν θαυμάτων καὶ ἰάσεων λέγει εὐεργεσίας· ψιχία δὲ τὸ βραχύτατον τῆς δυνάμεως αὐτοῦ· διδοὺς οὖν αὐτῇ τὸν λόγον· οὐχ ὡς ἐλλιπῶς ἀπολαβοῦσης πλείονος δυνάμεως ἢ κἀκεῖνοι εὐεργετεῖσθαι· ἀλλ' ὡς διῃρημένων ἑβραίων τε καὶ ἐθνικῶν καὶ κοινωνίαν οὐκ ἐχόντων· ἔθος ἐκ παλαιῶν ἑβραίοις [illegible] παρ' ὅσον ἐκείνων, τῶν τούτων αἱ προσδοχὴν προσδεξαμένων· ὁ μὲν οὖν ματθαῖος· τὸ τῆς πίστεως ἐπεκήρυξεν εἰπών· ὦ γύναι· μεγάλη σου ἡ πίστις· γενηθήτω σοι ὡς θέλεις· ὁ δὲ μάρκος τοῦ λόγου τὴν μαρτυρίαν εἶπεν· διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε· ἐξελήλυθε τὸ δαιμόνιον ἀπὸ τῆς θυγατρός σου:—

Κ
σαβ(βάτῳ) ι
κυρ(ιακ)ῇ
ζ

ιθ

Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ὁ ἰ(ησοῦ)ς ἐκ τῶν ὁρίων τύρου καὶ σιδῶνος, ἦλθε πρὸς
» τὴν θάλασσαν τῆς γαλιλαίας· ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων δεκαπό-
» λεως· καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν μογιλάλον· καὶ παρακαλοῦσιν
» αὐτὸν, ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα· καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν
» ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν, ἔβαλε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ
» ὦτα αὐτοῦ· καὶ πτύσας ἥψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ· καὶ ἀνα-
» βλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐστέναξε καὶ λέγει αὐτῷ ἐφφαθά·
» ὅ ἐστι διανοίχθητι· καὶ εὐθέως διηνοίχθησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί·
» καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς· καὶ
» διεστείλατο αὐτοῖς, ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν· ὅσον δὲ αὐτὸς
» αὐτοῖς διεστέλλετο, μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον· καὶ
» ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· καλῶς πάντα
» πεποίηκε· καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν· καὶ τοὺς ἀλά-
» λους λαλεῖν:—

Κατ' ἰδίαν λαμβάνει τὸν προσενεχθέντα αὐτῷ κωφὸν μογιλάλον, ὅσον ἀπὸ τοῦ ὄχλου· ἵνα μὴ δόξῃ ἐπιδεικτικῶς ἐπιτελεῖν τὰς θεοσημείας· καὶ παιδεύων ἡμᾶς τὸ ἄτυφον ἐπιτηδεύειν καὶ ἀκενόδοξον· οὐδὲν γὰρ οὕτω ποιεῖ σημεῖα, ὡς ἡ ταπεινοφροσύνη καὶ σημειούμενος· καὶ τὸ [illegible] ἔβαλε δὲ τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ· δυνάμενος καὶ λόγῳ ἐπιτελέσαι τὸ θαῦμα, δεικνὺς ὡς πλουτεῖ τὴν τῆς θείας δυνάμεως ἐνέργειαν καὶ τὸ ἔμψυχον αὐτοῦ σῶμα· καὶ πτύσας ἥψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ· ὅπερ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ πεποίηκεν· ἐπειδὴ

» αὐτὸν ἀναβλέψαι. καὶ ἀποκατεστάθη καὶ ἐνέβλεψε τη-
» λαυγῶς ἅπαντας. καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ
» λέγων· μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθῃς· μηδὲ εἴπῃς τινὶ ἐν τῇ
» κώμῃ:—

Πτύει καὶ τὰς χεῖρας ἐπιτίθησι τῷ τυφλῷ· δεῖξαι βουλόμενος ὡς λόγος θεῖος καὶ πρᾶξις ἐπιμιχθεῖσα τῷ λόγῳ ἐκτελεῖ τὰ παράδοξα· ἡ γὰρ χεὶρ τῆς πράξεως σύμβολον· τὸ πτύσμα δὲ τοῦ ἐκπορευομένου διὰ στόματος λόγου· ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν εἴ τι βλέπει· ἐπὶ τῶν ἄλλων μὴ ποιήσας αὐτό· σημαίνων ὡς ἀτελὴς τῶν προσαγόντων ἡ πίστις. καὶ αὐτοῦ τοῦ πεπηρωμένου τὰς ὄψεις· ἐπεὶ δὲ καὶ τὸ τῆς πίστεως αὐτοῦ διήλεγξεν ἀσθενές, ἀνθρώπους γὰρ ἔφασκε τοὺς ἄλλους ὁρᾶν· πάλιν ἐπιτίθησι τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς· ἐκ τῆς πρότερον αὐτῷ γεγενημένης αἰσθήσεως εἰς ἐπίδοσιν πίστεως ἀγαγών· καὶ οὕτως αὐτὸν ἐποίησε τελέως ἀναβλέψαι. ἡ γὰρ προσθήκη τοῦ εἰπεῖν καὶ ἐνέβλεψε τηλαυγῶς, τοῦτο δηλοῖ· μόνον γὰρ τὸ εἰπεῖν ἐποίησεν αὐτὸν ἀναβλέψαι, ἐπήγαγε τὸ εἰρημένον· ἐνέβλεψε δὲ τηλαυγῶς καὶ τοῖς τῆς ψυχῆς ὄμμασι· αἰσθητῶς τε καὶ νοητῶς αὐτὸν ἰάσατο· ἀνέβλεψε δὲ τηλαυγῶς, καὶ τοῖς τῆς διανοίας ὄμμασιν:—

κδ΄
» Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἰς τὰς κώμας Καισαρείας
» τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ, ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ.
» λέγων αὐτοῖς· τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι. οἱ δὲ ἀπεκρίθη-
» σαν· Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν· καὶ ἄλλοι Ἠλίαν· ἄλλοι δέ, ἕνα
» τῶν προφητῶν. καὶ αὐτὸς λέγει αὐτοῖς· ὑμεῖς δέ, τίνα
» με λέγετε εἶναι. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, λέγει αὐτῷ· σὺ εἶ
» ὁ Χριστός. καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα μηδενὶ λέγωσι περὶ αὐτοῦ:—

ἀρχ ε
τῇ κς:

Εἰδὼς ἐρωτᾷ· τὴν διὰ τῆς ἐσομένης αὐτῶν ἀποκρίσεως ὠφέλειαν κατασκευάζων· καὶ τῶν μὲν ἄλλων δόξαν βοώντων ὅτι δήποτε περὶ αὐτοῦ, κάλλιον δοξάζειν ποιῶν τοὺς μαθητάς· ὥστε προσηκόντως καλῶς δοξάζειν βεβαιῶν· τοῖς δὲ ἄλλοις, τὴν ἐκ τῆς ἰδίας μαρτυρίας ἐν τῇ θείᾳ πίστιν· τοσοῦτον γὰρ ἐνέμει τὸ κατὰ Χριστὸν παράδοξον· εἰ καὶ πρὸς τὴν πίστιν οὐκ ἔφθανον· ἄνθρωπον μὲν γὰρ [illegible] τὸ νομίζειν διὰ τὸ ὁρώμενον· τὴν δὲ ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν αὐτῷ προστιθέντες, Ἰωάννην καὶ Ἱερεμίαν· ἢ ἕνα τῶν προ

›› σαῖοι· καὶ ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ· ζητοῦντες ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ
›› σημεῖον ἀπ' αὐτοῦ· πειράζοντες αὐτόν· καὶ ἀναστενάξας
›› τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει· τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ· ἀμὴν
›› λέγω ὑμῖν εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον· καὶ ἀφεὶς
›› αὐτοὺς ἐμβὰς πάλιν εἰς τὸ πλοῖον, ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν·
›› καὶ ἐπελάθοντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λαβεῖν ἄρτους· καὶ εἰ μὴ
τῇ ε τῆς ε ›› ἕνα ἄρτον, οὐκ εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ· καὶ διεστέλ-
ἑβδο ›› λετο αὐτοῖς λέγων· ὁρᾶτε βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν φα-
ι ›› ρισαίων καὶ τῆς ζύμης ἡρώδου· καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλ-
›› λήλους λέγοντες· ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχομεν· καὶ γνοὺς ὁ ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· τί
›› διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν ὀλιγόπιστοι ὅτι ἄρτους
›› οὐκ ἔχετε· οὔπω νοεῖτε οὐδὲ συνίετε, ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε
›› τὴν καρδίαν ὑμῶν, ὀφθαλμοὺς ἔχοντες, οὐ βλέπετε· καὶ ὦτα
›› ἔχοντες οὐκ ἀκούετε· καὶ οὐ μνημονεύετε ὅτε τοὺς πέντε ἄρ-
›› τους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους· πόσους κοφίνους πλή-
›› ρεις κλασμάτων ἤρατε, λέγουσιν αὐτῷ δώδεκα· ὅτε δὲ τοὺς
›› ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσων σπυρίδων πληρώ-
›› ματα κλασμάτων ἤρατε, οἱ δὲ εἶπον· ἑπτά· καὶ λέγει
›› αὐτοῖς· πῶς οὐ συνίετε;:-

Ταῦτά φησι, κατὰ βραχὺ προσεθίζων τοὺς μαθητὰς εἰς σύν-
εσιν καὶ πίστιν· εἰ δὲ ὁ μὲν ματθαῖος λέγει ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν
σαδδουκαίων καὶ φαρισαίων· μάρκος δὲ φαρισαίων καὶ
ἡρωδιανῶν· λουκᾶς δὲ φαρισαίων μόνων, οὐδὲ μία ἐστὶν αὐ-
τοῖς διαφορά· οἱ γὰρ τρεῖς, τοὺς προηγουμένους εἶπον φαρι-
σαίους· οἱ δὲ δύο, ἐμνημόνευσαν τοὺς δευτέρους· μὲν εἰπόντων
τὸ μόνον· εἰκὸς γὰρ ἦν τὸν μάρκον· ὡς παραλείψαντος τοῦ
ματθαίου τοὺς ἡρωδιανοὺς εἰς ἀναπλήρωσιν τῆς διηγήσεως,
παραλαβεῖν καὶ τούτους·—

τῇ παρ ›› Καὶ ἔρχεται εἰς βηθσαϊδάν· καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλόν· καὶ πα-
τῆς ἑβδ ›› ρακαλοῦσιν αὐτόν, ἵνα αὐτοῦ ἅψηται· καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς
ι ›› χειρὸς αὐτοῦ τοῦ τυφλοῦ, ἐξήγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης· ϛ
›› καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἐπηρώ-
›› τα αὐτὸν εἴ τι βλέπει· καὶ ἀναβλέψας, ἔλεγε· βλέπω τοὺς
›› ἀνθρώπους, ὡς δένδρα· ὁρῶ περιπατοῦντας· εἶτα πάλιν ἐπέ-
›› θηκε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ· καὶ ἐποίησεν

κϛ

περὶ τοῦ τυφλοῦ::

» ὁ πέτρος, ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ· ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς
» μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησε τῷ πέτρῳ λέγων· ὕπαγε ὀπίσω
» μου σατανᾶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων· καὶ
» προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, εἶπεν
» αὐτοῖς:—

Ματθαῖος, ἤρξατο δεικνύειν φησίν· οὐ γὰρ ἁπλῶς διδάσκει· ἀλλ' οἱονεὶ δείκνυσι λογικὴν δεῖξιν· τοῖς μὲν ὡς ἀρχομένοις χωρητικοῖς δὲ τοῖς γενομένοις τῶν τελείων· δείκνυσι δὲ καὶ τὴν τῶν παραγγελίας. τὸ μηδενὶ λέγειν αὐτοῖς, ὅτι ἰησοῦς χριστός ἐστι· δείκνυται δὲ διὰ τούτων φησί· διὰ τὸ ταῦτα τῆς οἰκονομίας μέλλειν· ἣν δεῖ κηρύττεσθαι τελέως, καὶ μετὰ τοῦτο εἶναι ἰησοῦν χριστὸν ἐσταυρωμένον τῶν τοῦτο μαρτυρεῖν δυναμένων:—

» Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ πέτρος: Πάλιν ὁ πέτρος προσθερμὸς ὤν. μόνος τολμᾷ περὶ τούτου διαλεχθῆναι· παραλαμβάνει γάρ φησιν. ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ, καὶ λέγειν ὡς ὁ ματθαῖος φησίν· ἵλεώς σοι κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο· τί ποτε δὲ τοῦτό ἐστιν, ὅτι ὁ ἀποκαλύψεως τυχὼν καὶ μακαρισθείς, οὕτω ταχέως διέπεσε καὶ ἐσφάλη· καὶ φασὶν οὐδὲν θαυμαστὸν τὸν ἀποκάλυψιν δεξάμενον ἐν τούτοις ἀποκάλυψιν τοῦ πάθους, περὶ τούτου σφαλῆναι ἢ ἀγνοεῖν· ὅτι μὲν γὰρ ὁ χριστός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἔμαθεν· ὅτι ποτε δέ ἐστι τὸ μυστήριον τοῦ σταυροῦ καὶ τῆς ἀναστάσεως, οὐδέπω δῆλον αὐτῷ γέγονε· αὐτὸς μέντοι δεικνὺς ὅτι πολὺ τοσοῦτον ἀπέχει τοῦ ὀκνεῖν ἐλθεῖν ἐπὶ τὸ πάθος, ὥσπερ καὶ ἐπετίμησε καὶ σατανᾶν αὐτὸν ἐκάλεσε τὸν κωλῦσαι πειρώμενον· καὶ οὐκέτι πάντως ὁ σατανᾶς ἐφθέγξατο διὰ σοῦ· τάχα δὲ διὰ μὲν τὴν πρόθεσιν αὐτοῦ, τὸ ὕπαγε ὀπίσω μου εἴρηται· διὰ δὲ τὴν ἀντικειμένην γνώμην, τὸ σατανᾶ· ὅ ἐστι μὲν ἀντικείμενε· ἐπιθυμία γὰρ ἦν τοῦ ἀντικειμένου, τὸ μὴ παθεῖν τὸν χριστόν· διὰ τοῦτο μετὰ τοσαύτης σφοδρότητος αὐτῷ ἐπετίμησε· καὶ τῷ μὲν σατανᾷ πειράζοντι τὸν ἰησοῦν, οὐκ εἴρηται ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ· ἀλλ' ὕπαγε σατανᾶ· τῷ δὲ πέτρῳ πλανωμένῳ, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲν ὄντι ὄπισθεν τοῦ ἰησοῦ, λέγεται ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ· τουτέστιν ἀκολούθει μοι· καὶ ἐπὶ τοῦ πάθους μου κοινωνίαν μου ἔχεσθαι καὶ ἀνθίστασο· σὺ

φησὶ τῶν μεγίστων· οὐκ εὐθέως δὲ τὴν αὐτῶν γνώμην κἂν ἠρώτησεν·
ἀλλὰ τὴν τῶν πολλῶν· ἵνα εἰπόντες τὴν ἐκείνων· εἶτα
ἐρωτηθέντες· ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε, ἀπὸ τοῦ τρόπου τῆς
ἐρωτήσεως, εἰς μείζονα ἔννοιαν ἀναχθῶσι· διὰ δὴ τοῦτο, οὐ
δὲ ἐν ἀρχῇ τοῦ κηρύγματος. αὐτῶν πυνθάνεται· ἀλλ᾿ ὅτε καὶ
πολλὰ ἐποίησε· καὶ περὶ πολλῶν αὐτοῖς διελέχθη καὶ ὑψηλὰ
καὶ τῆς αὐτοῦ θεότητος· δεικνὺς δὲ ὡς σφόδρα βούλεται τὴν
οἰκονομίαν ὁμολογεῖσθαι, φησὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου. εἶτ᾿ ἐπει
δὴ εἶπον τὴν παρὰ τῶν πολλῶν δόξαν, τότε ἐπή
γαγεν· ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε. μονονουχὶ ἐκκαλούμενος αὐ
τοὺς διὰ τῆς δευτέρας ἐρωτήσεως, εἰς τὸ μεῖζόν τι φαντασθῆ
ναι περὶ αὐτοῦ· καὶ μὴ συνεμπεσεῖν τοῖς πολλοῖς. τί οὖν ὁ κορυ
φαῖος τῶν μαθητῶν, τὸ στόμα τῶν ἀποστόλων· πάντων ἐρω
τηθέντων, αὐτὸς ἀποκρίνεται καί φησι· σὺ εἶ ὁ χριστός. τὴν γὰρ ἀ
κριβεστέραν περὶ τούτου δίκασιν, παρὰ χαρίσματος παραδόμενος
εὐαγγελιστὴς τῶν μαθητῶν εἶπόν τι· αὐτὸς δὲ ὡς ἐπίσταται καὶ τὸ ἀ
κριβὲς παρῆκε τῆς ἱστορίας· ἵνα καὶ δόξῃ σαφέστερον τὸ ἐπ᾿ αὐτοῦ
χαρίσασθαι διδασκάλῳ. ἐπετίμησε δὲ αὐτοῖς φησὶν, ἵνα μηδενὶ
λέγωσιν· ὡς ὁ Ματθαῖος φησὶ διεστείλατο· ἐβούλετο γὰρ ἔτι
συσκιάζεσθαι τὴν περὶ αὐτοῦ δόξαν· ἕως τῶν σκανδαλι
ζόντων ἐκποδὼν γενομένων· τοῦ τε σταυροῦ καὶ τοῦ πάθους, καθα
ρὰν ἐμφυτευθῆναι τῇ διανοίᾳ αὐτῶν τὴν πίστιν· τάχα δὲ καὶ
δι᾿ ἄλλο ἐπετίμησε τοῖς μαθηταῖς, ἵνα τότε μηδενὶ εἴπω
σιν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ χριστός· παρέκειτο γὰρ αὐτῷ τελειῶσαι τὴν
οἰκονομίαν πρὸς τῇ ἀναλήψει, εἶτα ποτέ· παρασπεῖραι
φιλεσάντες πάντα τὰ ἔθνη· καὶ οὕτως ἐπικρατεῖν αὐ
τόν. εἰ δὲ καὶ ἐν τοῖς ἀμφοτέροις τούτοις τὸ ὡς δοκῶ αἰτεῖ
οἷς παραγγεῖλαι· ἀλλ᾿ ἐπιτιμᾷ· καὶ τὸ πάθος ὅμως ὁμολο
γήσει ἐν ἑαυτῷ καὶ παιδεύσεις· λέγομεν ὅτι μηκέτι τότε οὐδέπω
τὸ ἴσως ἐφημέριζε, τῷ χριστῷ· καὶ οὐδέπω ὁ σταυρὸς ὁ ὅσιος τὸ πέπ
ρωμα ἀποκαλύψαι, ὅτι χριστὸς ἦν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ζῶντος:—

» Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ
» παθεῖν· καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ γραμμα
» τέων. καὶ ἀποκτανθῆναι· καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι·
» Καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν

αὐτοῦ· ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἀφ᾽ ὧν [illegible] παρελθεῖν τοῦ Χριστοῦ ἡ σάρξ πάρει· [illegible] κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου· κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος· τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας· καθηλωμένος ἐπὶ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, λέγων ὡς ὁ Παῦλος· Χριστῷ συνεσταύρωμαι· ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ· ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· καὶ ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ· δι᾽ οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται· κἀγὼ τῷ κόσμῳ· διὸ πολλῶν μὲν δέον οὐσῶν εἰς μαρτύριον, μόνου τε ῥοῦ [illegible]:—

Ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν:—

Ὃ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν· οὐχ ὡς ἀφειδῶν ὑμῶν· ἀλλ᾽ ὡς σφόδρα φειδόμενος ὑμῶν ἐπιτάττω ταῦτα· καὶ γὰρ ὁ φειδόμενος τοῦ ἑαυτοῦ υἱοῦ, ἀπόλλυσιν αὐτόν· ὁ δὲ μὴ φειδόμενος σώζει· δεῖ τοίνυν πρὸς τὸν διηνεκῆ θάνατον ἡμᾶς παρατετάχθαι· εἰ γὰρ καὶ ἐπὶ τῶν μαχῶν τῶν αἰσθητῶν πολεμίων ὁ παρατεταγμένος εἰς σφαγήν, οὗτος τῶν ἄλλων ἐστὶ κρείττων· καίτοι μετὰ θάνατον οὐκ ἰσχύοντος αὐτὸν ἀναστῆσαί τινος· πολλῷ μᾶλλον ἐπὶ τῶν τοιούτων πολέμων· ὅτε καὶ ἀναστάσεως ἐλπὶς τοσαύτη· ὁ τοίνυν παραβαλλόμενος εἰς θάνατον τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν, εὑρήσει αὐτήν:—

Ὃς δ᾽ ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν:—

Εἶτ᾽ ἐπειδὴ εἶπεν, ὁ θέλων σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν· ἵνα μή τις ἴσην νομίσῃ εἶναι τὴν ἀπώλειαν ταύτην κἀκείνην· καὶ τὴν σωτηρίαν· ἀλλ᾽ ἵνα μάθῃ ὅσον τὸ μέσον ταύτης κἀκείνης, ἐξ αὐτοῦ κατασκευάζων:—

Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, καὶ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ· ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ:—

Ὁρᾷς πῶς ἡ παρὰ τὸ δέον αὐτοῦ σωτηρία, τοσαύτης ἀπωλείας χείρων· καὶ ἀνίατος· οὐκ ἔχει μηδὲ εἶναι λοιπὸν τὸν διορθούμενον αὐτήν· μὴ γάρ μοι φῇς τοῦτο λέγε, ὅτι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τις ἔσωσεν ὁ φυγὼν τοὺς τοιούτους κινδύνους· εἰ γὰρ μετὰ τῆς ψυχῆς καὶ τὴν οἰκουμένην ἅπασαν κερδήσει τις, τί τὸ πλέον αὐτῷ, ἐκείνης ἀπολλυμένης· οὐ γὰρ ἑτέραν ἔχει ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς δοῦναι· χρήματα μὲν γὰρ καὶ οἰκίαν, δύναταί τις ἀνταλλάξασθαι ἕτερα ἀντ᾽ ἐκείνων δοῦναι· ψυχὴν δὲ ἀπολέσας, ἑτέραν ἀντ᾽ ἐκείνης αὐτὸς δοῦναι οὐ δύναται· ἀλλ᾽ ὥστε ἀμφιβόλου τῆς λέξεως· ἢ γὰρ

μὲν γὰρ νομίζεις ὅτι ἀνάξιόν μου ἐστὶ τὸ παθεῖν· ἐγὼ δέ σοι λέ-
γω, ὅτι μᾶλλον τὸ μὴ παθεῖν· τοῦ δὲ προφήτου λέγοντος εἰ-
ρήνη πολλὴ τοῖς ἀγαπῶσι τὸν νόμον κυ· καὶ οὐκ ἔστιν αὐτοῖς
σκάνδαλον, ὁ κς φησὶ σκάνδαλον εἶ ἐμοῦ· ἀντὶ δ' ἐκτὸς ὢν
τοῦ σκανδαλίζεσθαι· ὑπὸ δὲ παλαιὸν λέγω· πῶς σκανδα-
λίζεται καὶ οὐκ ἐσταυροῦμαι:-

κυ γ τ
νηστ:

›› Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν· καὶ
›› ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθείτω μοι:

Σὺ φησὶν ἐπιτιμᾷς μου βουλομένῳ παθεῖν· ἐγὼ δέ σοι λέγω· ὅτι οὐ
μόνον αὐτὸ τὸ ἐμὲ κωλύειν· καὶ τῷ ἐμῷ πάθει δυσχεραίνειν ἐστὶ
βλαβερὸν καὶ ὀλέθριον, ἀλλ' ὅτι οὐδὲ σὺ σωθῆναι δυνήσῃ ἂν μὴ καὶ
αὐτὸς ἀποθάνῃς· διὰ τοῦτο οὐκέτι ἐφ' ἑαυτοῦ προάγει τὸν λόγον·
ἀλλὰ καὶ ἐπεκτείνων· τοιοῦτον γάρ φησι τοῦ πράγματος τού-
του τὸ κέρδος· ὅτι καὶ ἐφ' ὑμῶν τὸ μὴ ἀποθανεῖν δεινόν· τὸ
δὲ ἀποθανεῖν ἀγαθόν· οὐκ εἶπε δὲ καὶ μὴ βούλησθε, δεῖ τοῦ-
το παθεῖν ὑμᾶς· ἀλλ' εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν· ἐπεὶ δὲ
βία κωλύει· οὐκ ἔστι κοινὸν καὶ ἐπαχθῆ ἵνα ἀναγκάσῃ· ὁ μὴ δὲ
μὴ βουλόμενος ἀποτρέπει· ὁ δὲ ἀφεὶς κύριον τὸν ἀκροατὴν
εἶναι μᾶλλον ἐφέλκεται· ἀρνεῖται δὲ ἑαυτόν τις, ὅταν τοῦ ἰδίου
σώματος ἀφειδῇ· ἵν' ἂν μαστίζωσι καὶ ὅτι δῶ ποιῶσι, μὴ φεί-
σηται· τοῦτο γάρ ἐστι φείσασθαι· ἐπεὶ καὶ οἱ πατέρες τὸ τρεφόμε-
νον, ὅταν διδασκάλοις παραδόντες τὰ παιδία, κελεύουσι μὴ
φείδεσθαι· οὕτω καὶ ὁ χς οὐκ εἶπε μὴ φείσασθε αὐτοῦ·
ἀλλ' ἐπιτεταμένως ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν· τοῦτ' ἔστι μηδὲν
κοινὸν ἐχέτω πρὸς ἑαυτόν· ἀλλ' ἐκδιδότω τοῖς κινδύνοις·
καὶ ὡς ἑτέρου ταῦτα πάσχοντος, οὕτω διακείσθω· τὸ δὲ ἀρά-
τω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, πολλὴν ἐμφαίνει τὴν ὑπερβολήν· καὶ γὰρ
πλέον τοῦτο ἐκείνου ἐστίν· ἀπαρνεῖσθαι γὰρ μέχρι τοσούτου δεῖ,
μέχρι θανάτου· καὶ θανάτου ἐπονειδίστου· καὶ ὅτι οὐχ ἅπαξ
δὲ δεῖ· ἀλλὰ καὶ διηνεκῶς τοιοῦτο δεῖ ποιεῖν. ἔπειτα
γε καὶ ἀκολουθείτω μοι· ἐπειδὴ ἔστι καὶ πάσχοντα μὴ ἀκολουθεῖν· ὅ-
ταν μὴ δι' αὐτόν τις πάθῃ· ἵνα γὰρ μὴ νομίσῃς ὅτι ἀρκεῖ τὸ μὴ κιν-
δύνων κ' φόνοις, προστίθησι καὶ τὴν ὑπόθεσιν· ἵν' ὅταν ταῦτα ποι-
ῇς, αὐτῷ ἀκολουθῇς· λαβὼν τοίνυν τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἀκολουθεῖ χῷ·
ὁ κατὰ τὴν μίμησιν αὐτοῦ, καὶ συμμορφιζόμενος τῷ θανάτῳ

πίστιν· ἀλλὰ καὶ τὴν διὰ τοῦ στόματος ὁμολογίαν ἀπαιτεῖ· εἰς παρρησίαν πάντας ἀλείφων καὶ πλείονα ἀγάπην καὶ διάθεσιν· διὸ καὶ πρὸς πάντας διαλέγεται· γενναίους παρασκευάζων· ὁ δὲ τοῦτο μαθὼν, οὐ μόνον διδάξει μετὰ παρρησίας, ἀλλὰ καὶ πείσεται μετὰ προθυμίας· ἂν δέοι χάριν τῆς ὁμολογίας· μοιχαλὶς δὲ λέγεται, ἡ τὸν θ(εὸ)ν τὸν ἀληθινὸν καταλιποῦσα ψυχή· καὶ μὴ τῇ αὐτοῦ διδασκαλίᾳ κατακολουθοῦσα· ἀλλ' ἑτέροις ἑαυτὴν ὑποστρώσασα καὶ ἀσεβείας δόγματα δεξαμένη· δῆλον δὲ, ὅτι καὶ ἁμαρτωλός· ὁ ἑαυτὸν τῶν ποιούντων τὴν ἐναντίαν ἀρνούμενος δεσποτείαν· ἀκούει ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ φοβερᾷ παρουσίᾳ, οὐκ οἶδα ὑμᾶς:–

» Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅτι εἰσί τινες τῶν ὧδε
» ἑστηκότων· οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδω-
» σι τὴν βασιλείαν τοῦ θ(εο)ῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει·–

Ἐπειδὴ πολλὰ περὶ κινδύνων διελέχθη· καὶ τοῦ θανάτου καὶ τοῦ πάθους αὐτοῦ. καὶ τὰ αὐστηρὰ ἐπέταξεν ἐκεῖνα· καὶ ταῦτα μὲν ἐν τῷ παρόντι βίῳ καὶ ἐν χερσί· τὰ δὲ ἀγαθὰ ἐν ἐλπίσι καὶ προσδοκίᾳ· βουλόμενος καὶ τὴν ὄψιν αὐτῶν πληροφορῆσαι· καὶ δεῖξαι τίς ποτέ ἐστιν ἡ δόξα ἐκείνη μεθ' ἧς μέλλει παραγίνεσθαι· ὡς ἐχώρουν αὐτοὺς μαθεῖν· καὶ κατὰ τὸν παρόντα βίον δείκνυσιν αὐτοῖς καὶ ἀποκαλύπτει ταύτην· ἵνα μήτε ἐπὶ τῷ οἰκείῳ θανάτῳ, μήτε ἐπὶ τῷ τοῦ δεσπότου
» λοιπὸν ἀλγῶσι· φησὶ δέ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· εἰσί τινες
» τῶν ὧδε ἑστηκότων· οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου· ἕως
» ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ θ(εο)ῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει:–

Καὶ ταῦτα μὲν ἀπλούστερον ἁρμόζεται ἐπὶ τὴν μετὰ ἓξ ἡμέρας ἄνοδον τῶν τριῶν μαθητῶν εἰς τὸ ὄρος σὺν τῷ Ἰ(ησο)ῦ καὶ τὴν θέαν ἰδόντες τὸν μεταμορφωθέντα Ἰ(ησοῦ)ν· καὶ ὡς δορυφόρους Μωσέα καὶ Ἠλίαν. εἶδον Χ(ριστὸ)ν ἐν βασιλείᾳ καὶ δόξῃ· ἀναγωγικώτερον δέ. ἑστήκασι παρὰ τῷ λόγῳ οἱ ἐρηρεισμένοι τὰς ψυχὰς βάσεις· ὡς Μωσῆς ἀκούων παρὰ θ(εο)ῦ· σὺ δὲ αὐτοῦ στῆθι μετ' ἐμοῦ· καὶ οἱ λέγοντες ἑστῶτες ἦσαν οἱ πόδες ἡμῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς σου Ἱ(ερουσα)λήμ· καὶ ἐπεὶ ἐστὶν αὐτῶν διαφορά, οἱ μὲν ἐλλείποντες τοῦ ἀμφοῖν ἑστῶσι δικαιώματος λόγου ἅπτονται τοῦ ἀξιώματος· ὡς τὴν ἐπὶ πᾶσι λόγοις ἀναλαμβάνοντες ἀρχήν· λύοντες τὰς τῶν ὁ μὲν φιλόζωος, αὐτὸ τοῦτο ἀπόλλυσι τὴν ψυχήν· ἐκτὸς ποιεῖ μακαριότητος· ὁ δὲ καταφρονῶν αὐτῆς διὰ τὸν [illegible] λόγον ἕως θανάτου, σώζει αὐτήν· ἢ ὁ μὲν ἀρνήσας τὴν ἀληθῆ σωτηρίαν τοῦ κόσμου, ἀπολέσει αὐτήν· ἄρα οὖν εἰ καὶ κατὰ ταύτην ἐκδοχὴν ἀκολουθεῖ τῷ εἴ τις θέλει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἐκεῖνος σώσει αὐτήν· καὶ ἑαυτὴν μὲν οὖν τῷ αὐτοκινήτῳ ἀπολέσασα ἡ ψυχὴ παραδοθεῖσα ταῖς ἁμαρτίαις· τότε αὖ τὸ πάλιν εὑρίσκει αὐτὴν ὑπὸ τοῦ λόγου ὑπομνηθεῖσα ζητήσασα· πάλιν δὲ οὐχ ἐν ἐκείνῳ τοῦ πονηροῦ ἀλλ' ἐν ἐκείνῳ τοῦ λόγου· καταργοῦσα αὐτὴν καὶ ἀφανίζουσα τὴν ἐν ἀπωλείᾳ κινήσασαν· καὶ οὐκ ἐῶσα [illegible]. ἀπολέσασα ἑαυτὴν ἀκταίαν ἀπώλειαν· εὑρίσκει αὐτὴν ἐν αὐτῷ, ὅτε λέγει· ζῶ δὲ, οὐκέτι ἐγώ· ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· τὸ μὲν οὖν εὑρὼν [illegible] ἀνάξεις ἐστὶ τὴν ἐν τῇ εἰς τὸν λόγον εἰσαγωγῇ, συναίσθησιν· τὸ δὲ εὑρήσει, ἐστὶ τὴν τελειότητα· τὰ δὲ μεταξὺ τό, ἀπολέσει καὶ τὸ ἀπολέσας, ἐστὶ τὰ μεταξὺ εἰσαγωγῆς καὶ τελειότητος· ἀκολουθότερον δέ ἐστι μαρτύριον προτέθεικεν ὁ λόγος· τὸ μὲν πρῶτον ἀμφότερον ἐστὶ τοῖς ἀρχομένοις· εὑρίσκοντας μὲν τὴν ψυχήν, ὡς πρὸς τὸ παρόν· ἀπολλύοντας δὲ ὡς πρὸς τὸ μέλλον· τὸ δὲ ἑξῆς, ἐστὶ τοῖς ἀπολλύουσι μὲν, τὸ νῦν ζῆν· τῷ μέχρις αἵματος ἀντικαθίστασθαι πρὸς τὴν ἁμαρτίαν· εὑρίσκουσι δὲ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι· ἔνθα ἡ ζωὴ ἡμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ, ἐν τῷ θεῷ· κερδαίνει δὲ κόσμον ὃς ζημιοῦται ψυχήν· ᾧ ὁ κόσμος οὐ σταυροῦται· εἰ δὲ μηδὲν ὠφελεῖ τὸν ὃ κόσμον κερδήσας καὶ ψυχὴν ζημιωθείς, ἡ κυρίως ὠφέλεια ἐν ψυχῇ μόνῃ κατέχομεν ἢ τὴν κατ' ἀρετήν· κόσμος δὲ νῦν ὁ πᾶς· οὐ γὰρ κερδαίνει τις ὅλον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ἄστρα· τὸ δὲ ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ· ἤτοι ἀπορητικῶς ἢ ἀποφαντικῶς λέγει· ἄνθρωπος μὲν οὖν, τί δώσει· ὁ δὲ θεὸς τῆς ἡμῶν σωτηρίας ἕνεκεν, ἔδωκεν ἀντάλλαγμα τὸ τίμιον αἷμα Χριστοῦ:–

» Ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύ-
» τῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυν-
» θήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν
» ἀγγέλων τῶν ἁγίων. Οὐκ ἀρκεῖται τῇ κατὰ διάνοιαν

πίστιν· ἀλλὰ καὶ τὴν διὰ τοῦ στόματος ὁμολογίαν ἀπαιτεῖ· εἰς
παρρησίαν πάντας ἀλείφων καὶ πλείονα αὐτοῖς κατὰ διά-
θεσιν· διὸ καὶ πρὸς πάντας διαλέγεται· γενναίους παρα-
σκευάζων· ὁ δὲ τοῦτο μαθών, οὐ μόνον δικάζει μετὰ παρρη-
σίας, ἀλλὰ καὶ πείσεται μετὰ προθυμίας· ἂν ἐπαισχυνθῇ τῇ
ὁμολογίᾳ· μοιχαλὶς δὲ λέγεται, ἡ τὸν θ(εὸ)ν τὸν ἀληθινὸν κατα-
λιποῦσα ψυχή· καὶ μὴ τῇ αὐτοῦ διδασκαλίᾳ κατακολου-
θοῦσα· ἀλλ' ἑτέροις ἑαυτὴν ὑποστρώσασα· καὶ ἀσεβείας σπέρ-
ματα δεχομένη· δῆλον δὲ, ὅτι καὶ ἁμαρτωλός· ὁ οὖν ἐμὲ τὸν
ποιοῦντα τὴν ἐμὴν ἀρνούμενος δεσποτείαν· ἀκούει ἐν τῇ δευ-
τέρᾳ καὶ φοβερᾷ παρουσίᾳ, οὐκ οἶδα ὑμᾶς:–

» Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅτι εἰσί τινες τῶν ὧδε
» ἑστηκότων· οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδω-
» σι τὴν βασιλείαν τοῦ θ(εο)ῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει:–

Ἐπειδὴ πολλὰ περὶ κινδύνων διελέχθη· καὶ τοῦ θανάτου
καὶ τοῦ πάθους αὐτοῦ· καὶ τὰ αὐστηρὰ ἐπέταξεν ἐκεῖνα·
ταῦτα μὲν ἐν τῷ παρόντι βίῳ· καὶ ἐν χερσί· τὰ δὲ ἀγαθὰ
ἐν ἐλπίσι καὶ προσδοκίαις· βουλόμενος καὶ τὴν ὄψιν αὐτῶν
πληροφορῆσαι· καὶ δεῖξαι τίς ποτέ ἐστιν ἡ δόξα ἐκείνη μεθ' ἧς
μέλλει παραγίνεσθαι· ὡς ἐγχωροῦν ἦν αὐτοὺς μαθεῖν· καὶ κατὰ
τὸν παρόντα βίον δείκνυσιν αὐτοῖς καὶ ἀποκαλύπτει ταύτην·
ἵνα μήτε ἐπὶ τῷ οἰκείῳ θανάτῳ, μήτε ἐπὶ τῷ τοῦ δεσπότου
» λοιπὸν ἀλγῶσι· φησὶ δέ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· εἰσί τινες
» τῶν ὧδε ἑστηκότων. οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου· ἕως
» ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ θ(εο)ῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει:–

Καὶ ταῦτα μὲν ἁπλούστερον ἀναφέρεται ἐπὶ τὴν μετὰ ἓξ ἡμέρας
ἄνοδον τῶν τριῶν μαθητῶν εἰς τὸ ὄρος σὺν τῷ ἰ(ησο)ῦ κατ' ἰδίαν· ἰ-
δόντες γὰρ μεταμορφωθέντα τὸν ἰ(ησο)ῦν· καὶ δορυφοροῦντας μω-
σέα καὶ ἠλίαν, εἶδον χ(ριστο)ῦ ἐν βασιλείᾳ καὶ δόξῃ· ἀμφοτερικῶς αὐ-
τὰ δέ. ἑστήκασι παρὰ τῷ λόγῳ οἱ ἐρηρεισμένοι τὰς τῆς ψυχῆς
βάσεις· ὡς μωσῆς ἀκούων παρὰ θ(εο)ῦ· σὺ δὲ αὐτοῦ στῆθι μετ' ἐ-
μοῦ· καὶ οἱ λέγοντες· ἑστῶτες ἦσαν οἱ πόδες ἡμῶν ἐν ταῖς αὐ-
λαῖς σου ἰ(ερουσα)λήμ· καὶ ἐπεὶ ἐστὶν αὐτῶν διαφορά, οἱ μὲν ἀπλῶς ἐξ αὐ-
τοῦ ναοῦ ἐπὶ δικαιοσύνης λόγου ἅπτονται τῷ ἀξιώματι· ὡς τὴν
ἐπὶ πᾶσι λόγοις ἀναλαμβάνοντες ἀρχήν· λύοντες τὰς τῶν

ὁ μὲν φιλόζωος, αὐτὸ τοῦτο ἀπόλλυσι τὴν ψυχήν· ἐκτὸς ποιῶν
μακαριότητος· ὁ δὲ καταφρονῶν αὐτῆς διὰ τὸν καταπείσαντα
λόγον ὡς θαυμαστοὺς σώζει αὐτήν. ὁ μὲν μονήσας τὴν ἀληθῆ
σωτηρίαν τοῦ κόσμου, ἀπολέσει αὐτήν· ἄρα οὖν εἰ καὶ κατὰ
τιμὴν ἐκδοχὴν ἀκολουθεῖ τὸ εἴ τις θέλει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶ-
σαι, ἐκεῖνος σώσει αὐτήν· καὶ ἑαυτὴν κερδήσων τοῦ αὐτοῦ λημ-
που ἀπολέσασα ἡ ψυχή· παραδοθεῖσα ταῖς ἁμαρτίαις· τὸ αὐ-
τὸ πάλιν εὑρίσκει αὐτὴν ὑπὸ τοῦ λόγου ὑπομνησθεῖσα ζη-
τῆσαι· πάλιν δὲ οὐχ ἐν ἐκείνῃ τοῦ πονηροῦ ἀλλ᾽ ἐν ἐκείνῃ τοῦ
λόγου· καταργοῦσα αὐτὴν καὶ ἀφανίζουσα τὴν ἐν ἀπωλείᾳ
κειμένην· καὶ οὐκ ἔτι οὖσα ὅπερ ἦν. ἀπολέσασα ἑαυτὴν ἀ-
κταίαν ἀπώλειαν· εὑρίσκει αὐτὴν ἐν αὐτῷ, ὅτε λέγει· ζῶ δὲ
οὐκέτι ἐγώ· ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός· τὸ μὲν σῶσαι εὑρεῖν ὡς πιθανός
φησιν, ἀναύξεις ἐστὶ τὴν ἐν τῇ εἰς τὸν λόγον εἰσαγωγῇ, συναίσθη-
σιν· τὸ δὲ εὑρήσει, ἐστὶ τὴν τελειότητα· τὸ δὲ μαθητεύειν,
ἀπολέσει καὶ τὸ ἀπολέσαι, ἐστὶ τὸ μαθητευθῆναι εἰσαγωγῆς καὶ
τελειότητος· ἀμφοτέρων δὲ ἐστὶ μαρτύριον προλέγεται ὁ
λόγος· τὸ μὲν περιποιήσασθαι ἀμφοτέρων ἐστὶ τοῖς ἁρμοζομένοις· εὑ-
ρίσκομεν τὰς μὲν τὴν ψυχήν, ὡς πρὸς τὸ παρόν· ἀπολλύντας
δὲ ὡς πρὸς τὸ μέλλον· τὸ δὲ ἑξῆς, ἐστὶ τοὺς ἀπολλύντας μὲν
τὸ μὲν ζῆν· τοὺς μαχαιρωθέντας ἀμυνομένους καθίστασθαι πρὸς τὴν
ἁμαρτίαν· εὑρίσκοντας δὲ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι. ἔνθα ἡ ζωὴ
ἡ μὲν κεκρυμμένη σὺν τῷ Χριστῷ, ἐν τῷ θεῷ· κερδαίνει δὲ κόσμον ὡς
ζημιοῦται ψυχήν. ὁ κόσμος οὐ σταυροῦται· εἰ δὲ ἐπὶ δὲ μὴ ὠφελεῖ
τὸν κόσμον κερδήσας καὶ ψυχὴν ζημιωθείς, ἡ κυρίως ὠ-
φέλεια ἐν ψυχῇ κειμένη, κἂν μὴ ἐπὶ καιρὸν παρ᾽ ἑαυτήν. κόσμος δὲ μὲν
οὐ παντός· οὐ γὰρ κερδαίνει τὸ ὅλον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ἀγαθά· τὸ
δὲ ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. ἤτοι ἀπορη-
τικῶς ἢ ἀποφαντικῶς λέγει. ἄνθρωπος μὲν οὖν, τί δώσει· ὁ δὲ θεὸς ὁ
κηδόμενος σωτηρίας ἐν ἐκείνῳ, ἔδωκεν ἀντάλλαγμα τὸ τίμιον αἷμα
Χριστοῦ :—

›› Ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύ-
›› τῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυν-
›› θήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν
›› ἀγγέλων τῶν ἁγίων. Οὐκ ἀρκεῖται τῇ κατὰ διάνοιαν

προλέγει δὲ, ἵνα εὐμαθέστεροι περὶ τὴν θεωρίαν γένωνται ἀφ' ὧν
προεῖπε· καὶ σφοδροτέρας ὄντες τῷ πόθῳ καὶ καθαρωτέρᾳ τῇ διανοίᾳ τῆς ἐπι-
θυμίας ἐμπλησθέντες· οὕτω μὴ φοβούμενοι [illegible] μόνον παραγένωνται·
ἐν μνήμῃ μᾶλλον οὖσι καὶ [illegible], τὴν ἑαυτοῦ δόξαν ἐπιδεῖξαι· ἐπειδὴ δὲ
καὶ τὸ τοῦ ὄρους ὕψος οἰκεῖον ἔχει τι πρὸς τὸ τῆς δόξης ὕψος, συμ-
παραλαμβάνει μόνους ὁμοῦ εἰς ὄρος αὐτοὺς ἀνήγαγεν ὑψηλόν· τὸ δὲ
κατ' ἰδίαν φησί· τὸ μυστικὸν τοῦ πράγματος ἐπισημαινόμενος·
καὶ ὡς οὐκ ἦν [illegible] δημοσιεύειν αὐτὸ ὁ Κ(ύριο)ς· ἡ δὲ λεγομένη μεταμόρ-
φωσις, κατὰ τὴν ἔκλαμψιν ἦν· καὶ [illegible] ὅτε ἔλαμψε τὸ πρόσωπον
αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος· καὶ ὁ ἱματισμὸς ἐγένετο λευκός· [illegible]
ὡς ὅλου καὶ [illegible] φησιν· ὁ δὲ Ματθαῖος, λευκὰ τὰ ἱμάτια γενόμενα
λέγει ὡς τὸ φῶς· οὐδὲ γὰρ τοῦ χαρακτῆρος [illegible] πρὸς
δοκητέον [illegible]· οὔτε αὐτοῦ τοῦ σώματος, οὔτε τῶν ἱματίων
αὐτοῦ· ἀλλὰ φωτὸς τοῦ πρὸς θήκην περιλάμποντος:–

Καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς Ἠλίας σὺν Μωσεῖ· καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες τῷ
Ἰησοῦ· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· ῥαββί, καλόν ἐστιν ἡ-
μᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς· σοὶ μίαν· καὶ
Μωσεῖ μίαν· καὶ Ἠλίᾳ μίαν· οὐ γὰρ ᾔδει τί λαλήσει· ἦσαν γὰρ
ἔκφοβοι· καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς· καὶ ἦλθε
φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός· αὐτοῦ
ἀκούετε· καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι, οὐκέτι οὐδένα εἶδον·
ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν· καταβαινόντων δὲ αὐτῶν
ἀπὸ τοῦ ὄρους· διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ διηγήσωνται ἃ
εἶδον· εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ· καὶ τὸν λόγον
ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς συζητοῦντες, τί ἐστι τὸ ἐκ νεκρῶν ἀνα-
στῆναι:–

Μωσῆν καὶ Ἠλίαν εἰς μέσον ἄγει· πρῶτον μὲν, ἐπειδὴ οἱ ὄχλοι
ἔλεγον αὐτὸν· οἱ μὲν Ἠλίαν· οἱ δὲ Ἱερεμίαν· ἢ ἕνα τῶν προφητῶν·
τοὺς κορυφαίους ἄγει· ἵνα τὸ μέσον κατίδωσι τῶν
δούλων καὶ τοῦ δεσπότου· καὶ ἐπειδὴ συνεχῶς ἐνεκάλουν αὐ-
τῷ ὅτι παραβαίνει τὸν νόμον, καὶ βλάσφημον αὐτὸν εἶναι ἐ-
νόμιζον· ὡς σφετεριζόμενον δόξαν οὐ προσήκουσαν αὐτῷ τὴν
τοῦ πατρός· ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ πατρί· ἵνα τοίνυν δειχθῇ
ὡς τούτων ἐστὶν ἀνεύθυνος, τοὺς ἐν ἑκατέρῳ λάμψαντας εἰς
μέσον ἄγει· καὶ γὰρ Μωσῆς τὸν νόμον ἔδωκε· καὶ ἠδύναντο

ΚΕ Περὶ τῆς μεταμορφώσεως τοῦ Ἰυ̃:

ἐμφανίζων τῇ θνητότητι· ζητήσεις δέ τις ὁ μὲν γευόμενος θανάτου· καὶ φήσεις ὅτι ὁ ἐσθίων τὸν ζῶντα ἄρτον· τουτέστι τὸν τοῦ λόγου σῶμα ἀληθινὴν τροφήν· καὶ πίνων τὸ αἷμα τοῦ λόγου τὸ ἀληθινὸν ποτόν, οὐ γεύεται θανάτου· καὶ ὁ ποιῶν τὸ γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κσ̃· γεύεται δὲ θανάτου, ὁ ἐσθίων ἀπὸ τοῦ δράκοντος, περὶ οὗ γέγραπται· ἔδωκεν αὐτὸν βρῶμα λαοῖς τοῖς Αἰθίοψι· καὶ ὁ ἐσθίων ὡς μεῖς μαμμηγάστην· εἰσὶ δέ, οἱ ἐμφοροῦνται θανάτου· ἐπεὶ οὖν γεύεται θανάτου, ὁ ἐσθίων ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς γνώσεως· γεύεται δὲ θανάτου, ὁ ἐσθίων ἀπὸ τοῦ ξύλου ἐφ' ᾧ εἴρηται· ᾗ δ' ἂν ἡμέρᾳ φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθανεῖσθε· ἐπιγεύονται θανάτου, οἱ ποικιλῶς ἁμαρτάνοντες· ἐπὶ πολλὴ λογικῶν, διὸ ἔχει δόγματα αὐτῶν φαύλων, τρέφονται μελετῶν καὶ βρῶμα ἄρτον· ὅσα δὲ εἰ ἔλαττον καιρὸν τὸ δεῖ ἐν θάνατον, οὐ μεῖζον τὸ γεύσασθαι αὐτοῦ· οὐ χεῖρον τὸ ἀκολουθεῖν θάνατον· τιμιώτερον μεῖζον τὸ καταποθῆναι ὑπὸ θανάτου· [illegible] ζωὴ ὁ Χς̃· θάνατος δὲ ὁ διάβολος:–

εἰς τὴν μεταμόρφωσιν:

Καὶ μεθ' ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰς̃ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην· καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους· καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένοντο στίλβοντα λευκὰ λίαν ὡσεὶ χιών· οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται λευκᾶναι:–

Ὁ Λουκᾶς, μετὰ ὀκτὼ εἶπεν ἡμέρας, οὐκ ἐναντιούμενος τούτῳ· ἀλλὰ καὶ σφόδρα συνᾴδων· ὁ μὲν γὰρ καὶ αὐτὴν τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἐφθέγξατο λέγει· καὶ ἐκείνην, καθ' ἣν ἀνήγαγεν· οὗτος δὲ τὰς μεταξὺ τούτων μόνον λαμβάνει, τοὺς κορυφαίους τοίνυν τῶν μαθητῶν λαβών, ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν· καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν· οὗτοι γὰρ τῶν ἄλλων ἦσαν ὑπερέχοντες· καὶ ὁ μὲν Πέτρος ἐκ τοῦ σφόδρα φιλεῖν αὐτόν, ἐδήλου τὴν ὑπεροχήν· ὁ δὲ Ἰωάννης ἐκ τοῦ σφόδρα φιλεῖσθαι· καὶ Ἰάκωβος δὲ, ἀπὸ τῆς ἀποκρίσεως ἣν ἀπεκρίνατο μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, λέγων· δυνάμεθα πιεῖν τὸ ποτήριον· οὐκ ἄλλους δὲ αὐτοὺς ἀνάγει· ὡς ἐπειδὴ ἔμελλεν ἀποθνῄσκειν ἀνθρώπων μόνον τοῖς [illegible] μαθηταῖς· διὰ τοῦτο οὐδὲ τὰ ὀνόματα τῶν μαθητῶν τῶν ἄλλων λέγει·

δὲ διὰ τὸ περὶ τῶν σκηνῶν αἱρεῖσθαι τὸ μὴ σταυρωθῆναι βουλόμενον· —

Οὐ γὰρ ᾔδει τί λαλήσει· ἦσαν γὰρ ἔκφοβοι·

Ὁ φόβος δὲ ἐκεῖνος, τῆς κοινοτέρας διανοίας [illegible] εἶχε καὶ ἄλλως· ἢ οὖν καὶ αὐτὸς καὶ οἵτινες εἶδον [illegible]. Ἐγνώρισαν ὅτι Μωσῆς καὶ Ἠλίας· ὥστε τὴν ψυχὴν πρὸς τὸν τοῦ θείου πόθον ἐκ τῆς ὑπὸ τούτου κινήσεως. Καὶ ταῦτα δεῖ τῶν ἀνθρωπίνων μεταμείβεσθαι· ὥσπερ ὑπὸ τοῦ θεωρουμένου μακαρίου θεάματος. Καὶ ὑπὸ τῆς ἐγγινομένης αὐτῷ κινήσεως σωματικῆς, ὥστε πρὸς τὸ χωρεῖν [illegible] τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, φανέντος ἐννοεῖ καὶ λέγει· καὶ ὡς δὴ σκηνὰς [illegible] τοῦ παρόντος αὐτῷ τῶν φανέντων· σκηνὰς ποιεῖν τῶν τριῶν ἐννοεῖ· οὐκ ἐννοήσας ἐν τῷ παραυτίκα ἐκείνῳ [illegible]· οὐδ' ὅτι πρὸς ἔνδειξιν τῆς ἐρχομένης δόξης ἐπεφάνη τότε καὶ μετεμορφώθη ὁ κ(ύριο)ς· οὐδ' ὅτι καὶ Μωσῆς ἐν ψυχῇ οὐκ ἐν σώματι [illegible]· οὐδ' ὅτι τῆς [illegible] Ἠλίας. Καὶ ἴσως [illegible] ἐποίει ἕνεκεν· καὶ οὐχ οἷόν τε ἦν ἀπολιπεῖν τοὺς πολλούς, καὶ τὸ ὄρος οἰκεῖν· τί οὖν ὁ Χ(ριστό)ς· αὐτὸς μὲν οὐδὲν φθέγγεται· οὐδὲ Μωσῆς· οὐδὲ Ἠλίας· ὁ δὲ πατὴρ πάντων μείζων καὶ ἀξιοπιστότερος, ὁ πατήρ· φωνὴν ἀφίησιν ἐκ τῆς νεφέλης· [illegible] τοῦ θ(εο)ῦ ἡ φωνὴ φέρεται· ἐκεῖθεν ἔρχεται καὶ φωνὴν ἀφίησιν ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς ἐν ᾧ εὐδόκησα· τοῦτ' ἔστιν ἐν ᾧ ἀναπαύομαι [illegible]· διὰ τοῦτο καὶ τοῦ πατρὸς [illegible] πρὸς αὐτὸν [illegible]. Καὶ κωλύων ἐν [illegible] εἶναι καὶ [illegible] υἱὸν καὶ τοῦ πατρὸς ἓν εἶναι πρὸς τὸν γεννήσαντα· —

Αὐτοῦ ἀκούετε. Κἂν σταυρωθῆναι μέλλῃ, μὴ ἀντιπίπτετε· μνημονεύσας δὲ τῆς ἱστορίας, [illegible] ῥαντες τε μετὰ [illegible] ὅταν πρὸς [illegible] ἐκκλησίαν· καὶ [illegible] καὶ [illegible] υἱὸς [illegible] τούτου [illegible] σημεῖον τοῦτο· καὶ μὲν [illegible] καὶ ἐν δεξιοτέρῳ καὶ ἄλλοι ἕτερον [illegible] τὸν λόγον· ἱμάτια δὲ λευκὰ τὰ εὐαγγέλια καὶ ἀποστολικὰ γράμματα [illegible]· ὡς τὸ [illegible] λευκὸν φῶς· λάμπων [illegible] καὶ [illegible]

λογίσωνται· ὅτι εἰ καὶ παρέβαινε τοὺς νόμους αὐτὸν ὡς ἐνόμιζον
οἱ Ἰουδαῖοι· καὶ τὸν παραβαίνοντα αὐτὸν καὶ τὸν τεθεικότα
πολέμιον ὄντα, ἐθεράπευσεν ἄν. Καὶ Ἠλίας δὲ ὑπὲρ τῆς
δόξης τοῦ θεοῦ ἐζήλωσε· καὶ οὐκ ἂν εἰ ἀντίθεος ἦν· καὶ ἑ-
αυτὸν ἔλεγεν ἴσον τῷ πατρὶ μὴ ὢν ὅπερ ἔλεγε, παρέστη καὶ αὐ-
τὸς καὶ ὑπήκουσε. Καὶ πάλιν ἵνα μάθωσιν, ὅτι θανάτου
καὶ ζωῆς ἐξουσίαν ἔχει· καὶ τῶν νεκρῶν καὶ τῶν ζώντων κρατεῖ·
διὰ τοῦτο καὶ τὸν τετελευτηκότα· καὶ τὸν οὐδέπω τοῦτο
παθόντα, εἰς μέσον ἄγει. Καὶ τελευταῖον, τοῦ σταυροῦ δεῖξαι
τὴν δόξαν βουλόμενος. ἔλεγον δὲ τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἣν ἔμελ-
λε πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ πάλιν Μωϋσῆς καὶ Ἠλίας ἐν τῇ
παρούσῃ δόξῃ συμπαρόντες, ἔδειξαν αὐτὸ καὶ συμπαρεσόμε-
νοι ποτέ· σημεῖον τῆς διαμονῆς καὶ τῶν προφητῶν τε
σημαινομένης παλαιᾶς δυναστείας· ὡς τὸ συναφθῆναι καὶ παρ' αὐτῶν
τῷ τελείῳ δωρουμένῳ χάριν. τὸν παλαιὸν σὺν τῷ νέῳ νόμον καὶ
τοὺς προφήτας· ὧν αὐτὸν πάντως σημαίνει· καὶ ἀπαρχὴ προφη-
τῶν Ἠλίας. ὁ Μωϋσῆς καὶ εἰς τὴν Μαρτυρίαν τοῦ ἰλο
περ λέγεται ἐλλείματα προφητείας. δηλοῖ δὲ καὶ
σαφήνειαν παλαιᾶς καὶ νέας· ὅτι συμπεφωνήκασιν ἐν
τῷ σταυρωθέντι, ἀπόστολοι καὶ προφῆται· καὶ μετὰ
κοινωνίαν τῆς ἀπάσης πίστεως τοὺς ἀπελθόντας· τί ὧδε
προ·   Καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι φησίν· ἐπειδὴ ἀ-
κούσας ὅτι εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν καὶ πα-
θεῖν, δεδοικὼς ἔτι καὶ τρέμων ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ μετὰ τὴν
ἐπιτίμησιν προσελθεῖν μὲν καὶ εἰπεῖν τὸ αὐτὸ πάλιν τοῦτο,
οὐ τολμᾷ ὅτι ἵλεώς σοι· ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου ἐκείνου τὰ αὐ-
τὰ πάλιν αἰνίττεται δι' ἑτέρων ῥημάτων.

Σοὶ μίαν καὶ Μωσεῖ μίαν·   Ἐπειδὴ γὰρ εἶδεν ὄρος καὶ πολ-
λὴν τὴν ἐρημίαν, ἐνενόησεν ὅτι ἔχει πολλὴν ἀσφάλειαν· ἐ-
ντεῦθεν δέ. Καὶ ὅτι τὸν παρ' αὐτοῦ Μωϋσῆς ὁ εἰς τὸν γνόφον εἰσελ-
θὼν καὶ τῷ θεῷ διαλεχθείς· καὶ Ἠλίας ὁ ἀπὸ τοῦ ὄρους
πῦρ καταγαγών· καὶ οὐδεὶς εἰσελθεῖν δυνήσεται· ὅτι ὧδε ὄντων
ποιήσωμεν φησὶ τρεῖς σκηνάς· σοὶ μίαν καὶ Μωσεῖ μίαν καὶ Ἠλίᾳ
μίαν· καὶ ὅτι ἄμεινον τὰ λέγειν συνέχεται τὸ ὅλον· συγκρίνει γὰρ
δοῦλον δεσπότῃ· οὐκ ἔδει δὲ συγκρίνειν τοῖς αὐτοῖς ἰσότιμα·

κϛ περὶ τοῦ σεληνιαζομένου:

σκουσιν ἔρχεσθαι· πῶς θαυμάζεσθαι δεῖ εἰ ψεύδονται· τί οὖν ὁ Χριστὸς πρὸς ταῦτα· ὁ Ἠλίας μὲν ἔρχεται πρότε, τουτέστι πρὸ τῆς δευτέρας παρουσίας· αἱ μὲν γὰρ γραφαὶ δύο λέγουσι τοῦ Χριστοῦ παρουσίας· ταύτην τε τὴν γεγενημένην καὶ τὴν μέλλουσαν· τῆς μέντοι δευτέρας, πρόδρομον λέγουσι τὸν Ἠλίαν ἔσεσθαι· τῆς γὰρ προτέρας, Ἰωάννης ἐγένετο, ὃν καὶ Ἠλίαν ὁ Χριστὸς καλεῖ· οὐκ ἐπειδὴ Ἠλίας ἦν· ἀλλ᾽ ἐπειδὴ τὴν διακονίαν ἐπλήρου τὴν τοῦ Ἠλίου· ὡς γὰρ ἐκεῖνος πρόδρομος ἔσται τῆς δευτέρας παρουσίας, οὕτως οὗτος τῆς προτέρας ἐγένετο· ἀλλ᾽ οἱ γραμματεῖς ταῦτα συγχέοντες καὶ διαστρέφοντες τὸν δῆμον, ἐκείνης ἐμνημόνευον μόνης τῆς δευτέρας· διὰ τοῦτο καὶ οἱ μαθηταὶ λέγουσι, πῶς οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον· πρὸς ὃ ὁ Χριστὸς φησίν· ὅτι Ἠλίας ἐλθὼν, πρῶτον ἀποκαθιστᾷ πάντα· πρὸ τῆς δευτέρας δηλονότι παρουσίας· καὶ νῦν δὲ ἐλήλυθεν, Ἠλίαν τὸν Ἰωάννην εἰπών· εὐκαίρως δὲ ταῦτα μὲν αὐτοῖς ἀναμιμνήσκει τοῦ πάθους· τὰς αὐτῶν τῶν γεγραμμένων [illegible] μαρτυρίας· ἀλλὰ καὶ εἰς Ἰωάννην φησὶν ἐποίησαν ὅσα ἠθέλησαν· ὃν καὶ Ἠλίαν καλεῖ διὰ τὴν τῆς διακονίας κοινωνίαν:

Καὶ πῶς γέγραπται παθεῖν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου· πάλιν ἐπανῆλθον τὸ αὐτὸ οἱ μαθηταί· πῶς γέγραπται παθεῖν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου· εἶτα πρὸς τοῦτο φησί· λέγω ὑμῖν· ὅτι ὥσπερ ἐλήλυθεν ὁ [illegible] Ἰω· καὶ πάνδεινα πέπονθεν, οὕτω καὶ κατὰ τὰ γεγραμμένα παθεῖν δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου:

„ Καὶ ἐπηρώτησε τοὺς γραμματεῖς· τί συζητεῖτε πρὸς
„ ἑαυτούς· καὶ ἀποκριθεὶς εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπε· διδάσκα-
„ λε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ· ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον·
„ καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτὸν καὶ ἀφρίζει
„ καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπον
„ τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι καὶ οὐκ ἴσχυσαν· ὁ δὲ
„ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· ὦ γενεὰ ἄπιστος· ἕως πότε πρὸς
„ ὑμᾶς ἔσομαι· ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν· φέρετε αὐτὸν
„ πρός με· καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδὼν αὐτὸν εὐ-
„ θέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν· καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς,
„ ἐκυλίετο ἀφρίζων· καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ· πόσος

κζ
[illegible]

τὴν λέξιν αὐτῶν· ἢ ὅτι οὐδεὶς οὕτω τῶν ἐπιδημησάντων σαφῶς τῶν ἄλλων ὡς ὁ Χριστὸς· ἴσχυσε λευκᾶναι φύσιν τὴν λογικήν· γναφεῖς δὲ εἰσὶν ἐπὶ γῆς οἱ τοῦ αἰῶνος τούτου σοφοί· ἐπιμελούμενοι λέξεως λαμπρᾶς καὶ καθαρᾶς· ὡς καὶ δι' αὐτῆς κοσμεῖσθαι δοκεῖν, κἂν αἰσχρῶν ῥημάτων ἔχῃ καὶ ψευδῆ δόγματα· ὁ δὲ λόγος ταῖς ὑπό τινων καταφρονουμέναις λέξεσι τῆς γραφῆς, τὴν τῶν νοημάτων στίλψιν ποιεῖ· προτιμότερον δέ. οἱ ἀναβαίνοντες εἰς ὕψος δογμάτων ἀληθείας καὶ ἰδόντες καὶ Μωϋσῆν, νόμον· προφήτας. θέλουσί τε ἐν αὐτοῖς σκηνὰς τούτοις ποιῆσαι. καὶ διάζειν ἐν τῷ θεωρητικῷ ὅλῳ παραμείναι κενοῖς· ἐπεὶ ἡ ἀγάπη οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς :–

Διεστείλατο αὐτοῖς. Οὐχ ἁπλῶς κελεύει σιγᾶν· ἀλλὰ πάλιν τοῦ πάθους ἀναμιμνήσκων. Καὶ μονονουχὶ τὴν αἰτίαν λέγων· δι' ἣν καὶ σιγᾶν ἐκέλευεν· οὐ γὰρ δι' ἀπάντων τὸ ἐκεῖ λαλούμενον δεῖν εἰπεῖν· ἀλλ' ἕως ἂν ἀναστῇ ἐκ νεκρῶν. Καὶ τὸ διαχρεστήσας, τὸ χρηστὸν ἐμφαίνει μόνον. ἐκεῖνοι δὲ τὸ περὶ τῆς ἀναστάσεως μὴ συνιέντες μυστήριον· τὸν μὲν λόγον ἐκράτησαν· καὶ πρὸς ἑαυτοὺς συνεζήτουν τί ἐστι τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι :–

τῇ παρ α
τῆς ἑβ ι

» Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς
» ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐ-
» τοῖς· Ἠλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστᾷ τὰ πάντα·
» καθὼς γέγραπται καὶ ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ
» πάθῃ· καὶ ἐξουδενωθῇ· ἀλλὰ λέγω ὑμῖν· ὅτι Ἠλίας ἐλή-
» λυθε, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν καθὼς γέγραπται
» ἐπ' αὐτόν· Καὶ ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶδεν ὄχλον πο-
» λὺν περὶ αὐτούς· καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας αὐτοῖς·
» καὶ εὐθέως πᾶς ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐτὸν, ἐξεθαμβήθη· καὶ
» προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν :–

Οὐκ αὐτοὶ προεγράφησαν δὲ ταῦτα ἰδόντες· ἀλλ' ἐκεῖνοι αὐτοῖς διεσάφουν. Καὶ περιεφέρετο ὁ λόγος οὗτος ἐπὶ τῷ ἀπειρωδῆ ἐκεῖ· οὐχ ὡς ἀγχιν παρ' ἐκείνων ἑρμηνευόμενος· τὸ δ' ὄχλου ἐκθαμβῆσαι ἐπὶ τῇ ὄψει τῶν μαθητῶν, τοιοῦτον εἶναί μοι φαίνεται· ἢ μᾶλλον τὸν Ἠλίαν συνῳδεῖ εἰδότων· καὶ προσάγοντες ἐγκόπτειν αὐτοῦ· οἱ δὲ γραμματεῖς, Ἠλίαν πρῶτον σου διδά-

κϛ´ περὶ τοῦ σεληνιαζομένου:

ἤκουσιν ἔρχεσθαι· [illegible] θαυμάζεσθαι δὲ εἰ ἐκδέδονται· πῶς οὖν ὁ χ͞ς
πρὸς ταῦτα· ὁ ἠλίας μὲν ἔρχεται πρότερον, τουτέστι πρὸ
τῆς δευτέρας παρουσίας· αἱ μὲν γὰρ γραφαὶ δύο λέγουσι τοῦ
χ͞υ παρουσίας· ταύτην τε τὴν γεγενημένην καὶ τὴν μέλλου-
σαν· τῆς μέντοι δευτέρας, πρόδρομον λέγουσι τὸν ἠλίαν·
ἔσεσθαι· τῆς γὰρ προτέρας, ἰωάννης ἐγένετο, ὃν καὶ ἠ-
λίαν ὁ χ͞ς καλεῖ· οὐκ ἐπειδὴ ἠλίας ἦν· ἀλλ᾽ ἐπειδὴ τὴν δια-
κονίαν ἐπλήρου τὴν τοῦ ἠλίου· ὥσπερ γὰρ ἐκεῖνος πρό-
δρομος ἔσται τῆς δευτέρας παρουσίας, οὕτως οὗτος τῆς προ-
τέρας ἐγένετο· ἀλλ᾽ οἱ γραμματεῖς ταῦτα συγχέοντες καὶ δια-
στρέφοντες τὸν δῆμον, ἐκείνης ἐμνημόνευον μόνης τῆς
δευτέρας· διὰ τοῦτο καὶ οἱ μαθηταὶ λέγουσι· πῶς οἱ γραμμα-
τεῖς λέγουσιν ὅτι ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον· πρὸς οὓς ὁ κ͞ς
φησίν· ὅτι ἠλίας ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστᾷ πάντα· πρὸ
τῆς δευτέρας δηλονότι παρουσίας· καὶ μὴν δὲ ἐλήλυθεν ἠ-
λίαν τὸν ἰωάννην εἰπών· εὐκαίρως δὲ ποιεῖται μνήμην αὐτοῦ· ἀνα-
μιμνήσκει τοῦ πάθους· τὰς ἀπὸ τῶν γεγραφότων [illegible]
μαρτυρίας· ἀλλὰ καὶ εἰς ἰωάννην φησὶν ἐποίησαν ὅσα ἠθέλη-
σαν· ὃν καὶ ἠλίαν καλεῖ διὰ τὴν τῆς διακονίας κοινωνίαν:

Καθάπερ [illegible] γέγραπται παθεῖν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, πάλιν ἐπεὶ
[illegible] οἱ αὐτοῦ μαθηταί· πῶς γέγραπται παθεῖν τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου· εἶτα πρὸς τοῦτό φησι· λέγω ὑμῖν· ὅτι [illegible] ἐλήλυ-
θεν ὁ [illegible]· καὶ [illegible]·
οὕτω καὶ κατὰ τὰ γεγραμμένα παθεῖν δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου: —

» Καὶ ἐπηρώτησε τοὺς γραμματεῖς· τί συζητεῖτε πρὸς κ͞δ
» ἑαυτούς· καὶ ἀποκριθεὶς εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπε· διδάσκαλε τῇ κ͞ε
» ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ· ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον·
» καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτὸν καὶ ἀφρίζει
» καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπον
» τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι καὶ οὐκ ἴσχυσαν· ὁ δὲ
» ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· ὦ γενεὰ ἄπιστος· ἕως πότε πρὸς
» ὑμᾶς ἔσομαι· ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν· φέρετε αὐτὸν
» πρός με· καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδὼν αὐτὸν εὐ-
» θέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν· καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς
» ἐκυλίετο ἀφρίζων· καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ· πόσος

τὴν λέξιν αὐτῶν· ἢ ὅτι οὐδεὶς οὕτω τῶν ἐπιδεικνυμένων σαφῶς τῶν ἔργων
ὡς ὁ Χριστὸς ἴσχυσε λευκᾶναι φύσιν τὴν λογικήν· γναφεῖς δὲ εἰσὶν
ἐπὶ γῆς οἱ τοῦ αἰῶνος τούτου σοφοί· ἐπιμελούμενοι λέξεως
λαμπρᾶς καὶ καθαρᾶς· ὡς καὶ δι᾽ αὐτῆς κοσμεῖσθαι δοκεῖν,
κἂν αἰσχρὰ ῥήματα ἔχωσι καὶ ψευδῆ δόγματα· ὁ δὲ λόγος ταῖς
ὑπό τινων καταφρονουμέναις λέξεσι τῆς γραφῆς, τὴν τῶν νοη-
μάτων στίλψιν ποιεῖ· [illegible] δέ, οἱ ἀναβαίνοντες
εἰς ὕψος δογμάτων ἀληθείας· καὶ ἰδόντες καὶ Μωϋσῆν, νόμον·
προφήτας. θέλουσι πήξειν αὐτοῖς σκηνὰς τούτοις παροικῆσαι·
καὶ [illegible] ἐν τῷ θεωρητικῷ [illegible] οἷς· ἐπεὶ ἡ
ἀγάπη οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς :-

Διεστείλατο αὐτοῖς. Οὐχ ἁπλῶς κελεύει σιγᾶν· ἀλλὰ πά-
λιν τοῦ πάθους ἀναμιμνήσκων· καὶ μονονουχὶ τὴν αἰτίαν
λέγων· δι᾽ ἣν καὶ σιγᾶν ἐκέλευεν· οὐ γὰρ διὰ παντὸς ἐκέλευσε
μηδενὶ εἰπεῖν· ἀλλ᾽ ἕως ἂν ὁ υἱὸς ἐκ νεκρῶν· καὶ τὸ [illegible]
[illegible], τὸ χρηστὸν ἐμφαίνει μόνον· ἐκεῖνοι δὲ τὸ περὶ τῆς
ἀναστάσεως μὴ συνιέντες τὸ μυστήριον· τὸν μὲν λόγον ἐκρά-
τησαν· καὶ πρὸς ἑαυτοὺς συνεζήτουν τί ἐστι τὸ ἐκ νεκρῶν
ἀναστῆναι :-

τῆ παρ α
τί εβ
ι

Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς
ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐ-
τοῖς· Ἠλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστᾷ πάντα·
καθὼς γέγραπται καὶ ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ
πάθῃ· καὶ ἐξουδενωθῇ· ἀλλὰ λέγω ὑμῖν· ὅτι Ἠλίας ἐλή-
λυθε· καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν καθὼς γέγραπται
ἐπ᾽ αὐτῷ· καὶ ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶδεν ὄχλον πο-
λὺν περὶ αὐτούς· καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας αὐτοῖς·
καὶ εὐθέως πᾶς ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐτὸν, ἐξεθαμβήθη· καὶ
προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν :-

Οὐκ ἀπὸ γραφῆς δὲ τοῦτο ἔλεγον· ἀλλ᾽ ἐκεῖνοι αὐτοῖς διεσάφουν·
καὶ περιεφέρετο ὁ λόγος οὗτος ἐν τῷ ἀπείρῳ δήμῳ· οὐχ ὡς
ἀρχαῖον παρ᾽ ἐκείνων ἑρμηνευόμενος· τὸ δ᾽ ὅλον βούλημα τῆς
ἐννοίας τῶν μαθητῶν, τοιοῦτον εἶναί μοι φαίνεται·
ἡμεῖς μὲν τὸν Ἠλίαν σὺν σοὶ εἴδομεν· καὶ πρότερον σε ἑωρα-
κότα αὐτοῦ· οἱ δὲ γραμματεῖς, Ἠλίαν πρῶτον σου διδά-

Καίτοι μὴ προσήκον τῷ ἐμμονῆσαι περὶ αὐτῶν· ὅταν δὲ εἴπῃ
ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν, δείκνυσι πάλιν αὐτοῖς ποθεινὸν τὸν
θάνατον αὐτοῦ· καὶ ὅτι οὐ τὸ σταυρωθῆναι, ἀλλὰ τὸ εἶναι
» μετ' αὐτῶν μακρόν· εἶτά φησι· φέρετε αὐτὸν πρός με:· Καὶ ἀ-
φίησιν αὐτὸν σπαράττεσθαι· οὐ πρὸς ἐπίδειξιν· ἐπειδὴ γοῦν ὁ
ὄχλος συνέτρεχε, τότε ἐπετίμησεν αὐτῷ· ἀλλὰ διὰ τὸν πατέρα τοῦ παι-
δός· ἵν' ὅταν ἴδῃ θορυβούμενον τὸ δαιμόνιον ἀπὸ τοῦ κληθῆ-
ναι μόνον, κἂν οὕτως ἐναχθῇ εἰς τὴν πίστιν τοῦ ἐσομένου θαύ-
ματος· ἐπειδὴ δὲ οὗτος εἶπεν εἰ δύνασαι βοήθει μοι, λέγει
τῷ πιστεύοντι, πάντα δυνατά· πάλιν εἰς αὐτὸν περιτρέ-
πων τὸ ἔγκλημα· ὁ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστι· τοσαύτη παρ' ἐμοὶ
δύναμις περιουσίᾳ, ὡς καὶ ἑτέρους ποιεῖν τὰ τοιαῦτα θαυμα-
τουργεῖν· ὥστε ἂν πιστεύσῃς ὡς δεῖ, καὶ αὐτὸς δυνήσῃ αὐτὸν
θεραπεῦσαι καὶ τοῦτον καὶ ἑτέρους πολλούς· ἀμὴν καὶ προ-
τρέπων ἐπὶ τὴν πίστιν:· πιστεύω κε· Ὁ δὲ [illegible] λέγει χ̄ω̄ αὐτῷ·
[illegible] πιστεύω [illegible] βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ· [illegible] φησὶ [illegible]
θεραπεῦσαι τῇ ἀπιστίᾳ· λεγόμενον οὖν ὅτι διάφορος ἐστὶν ἡ πίστις·
ἡ μὲν εἰσαγωγική, ἡ δὲ τελεία· ἀρξάμενος οὖν πιστεύειν, ἐ-
δεῖτο τοῦ σωτῆρος αὐτὸς αὐτοῦ δυνάμει προσθεῖναι τὸ λεῖπον·
αὐτὸ γὰρ καὶ οἱ μαθηταὶ ἔλεγον τῷ σωτῆρι· πρόσθες ἡμῖν πίστιν·
ἐπεὶ τοῦτο ἐπιτάξαι καὶ τὴν ἐξουσίαν ἐξέφηνε· φησὶ γάρ·
τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα, ἐγώ σοι ἐπιτάσσω· ἔξελθε ἐξ αὐ-
τοῦ· καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν· καὶ τὸ μὲν ἐγώ σοι ἐπιτάσσω
φησὶ· τὴν θεϊκὴν ἐξουσίαν δεικνύς· τὸ δὲ μὴ μόνον ἐξελθεῖν,
ἀλλὰ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς φησί· διότι καὶ πρὸς δευτέραν ἐπί-
θεσιν εὔκολος ἦν ὁ μὴ τῇ πίστει πεφραγμένος· καὶ δὴ καὶ
οὕτω δὴ ὀλέθριος ἡ τοῦ δαίμονος ἀπόλυσις· ὥστε καὶ νεκρὸν
νομίζειν τὸν παῖδα· οὐ γὰρ ἴσχυσεν εἰς θάνατον καταγαγεῖν
διὰ τὴν τοῦ χ̄ῡ παρουσίαν· καὶ ἐξελήλυθε τὸ δαιμόνιον·
τότε οἱ μαθηταὶ ἰδίᾳ αὐτῷ δεόμενοι προσέρχονται· καὶ ἐρω-
τῶσι, διότι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό· οὐκ αἰσχυ-
νόμενοι· ἀλλὰ δοκοῦσιν ἀγωνιᾶν καὶ δεδοικέναι, μήποτε
τὴν χάριν ἣν ἐπιστεύθησαν, ἀπώλεσαν· ἔλαβον γὰρ ἐξουσίαν
κατὰ δαιμόνων ἀκαθάρτων:·

» Τ Οὕτω τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν:· Τί οὖν ὁ χ̄ς̄ τὸ

ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ· ὁ δὲ εἶπε· παιδιόθεν· καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς τὸ πῦρ ἔβαλε· καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς· ὁ δὲ ἰς̄ εἶπεν αὐτῷ· εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι· καὶ εὐθέως κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου μετὰ δακρύων ἔλεγε· πιστεύω κ̄ε· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ· ἰδὼν δὲ ὁ ἰς̄ ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῷ· τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν· ἐγώ σοι ἐπιτάσσω ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ· καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν· καὶ κράξαν καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτόν, ἐξῆλθε καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός· ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν· ὁ δὲ ἰς̄ κρατήσας αὐτὸν τῆς χειρός, ἤγειρεν αὐτὸν καὶ ἀνέστη· καὶ εἰσελθόντα αὐτὸν εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν· ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ :—

6 Τὸν δαίμονα τοῦτον σφόδρα κατὰ τὴν [illegible] αὐθάδη ὄντα δείκνυσιν ἡ γραφή· καὶ ἐκ πολλῶν τοῦτον δῆλον· ἔκ τε τοῦ εἰπεῖν αὐτὸν τὸν πατέρα τοῦ ἰαθέντος βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. Καὶ ἐκ τοῦ κελεῦσαι τῷ δαίμονι, μηκέτι εἰσελθεῖν εἰς αὐτόν. Καὶ εἰ ἡ ἀπιστία αὐτοῦ γέγονεν αἰτία τοῦ μὴ ἐξελθεῖν τὸν δαίμονα; τί τοῖς μαθηταῖς ἐγκαλεῖ, δεικνὺς ὅτι δυνατὸν αὐτοῖς καὶ χωρὶς τῶν προσαγόντων μετὰ πίστεως, πολλαχοῦ θεραπεῦσαι· ὥσπερ γὰρ ἀρκεῖ πολλάκις ἡ τοῦ προσάγοντος πίστις εἰς τὸ καὶ παρ' ἐλαττόνων λαμβάνειν ἴασιν· οὕτω τῶν ποιούντων πολλάκις ἤρκεσεν ἡ δύναμις καὶ μὴ πιστευόντων τῶν προσελθόντων, θαυματουργῆσαι :—

Καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου :— Θέα τούτου καὶ ἑτέρωθεν τὴν ἀγνωμοσύνην· πῶς καὶ ἐν τῷ ὄχλῳ ἐντυγχάνει τῷ ἰῦ̄ κατ' αὐτῶν τῶν μαθητῶν· λέγων ὅτι προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου· καὶ οὐκ ἴσχυσαν αὐτὸν θεραπεῦσαι· διὰ τοῦτο καὶ ὁ χ̄ς̄ ἐπὶ τοῦ δήμου τούτου μᾶλλον τὸ πλέον λογίζεται καὶ φησίν· ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη· οὐκ εἰς τὸ τούτου πρόσωπον ἀποτεινόμενος μόνον· ἀλλὰ καὶ εἰς πάντας ἰουδαίους. Καὶ γὰρ εἰκὸς πολλοὺς τῶν παρόντων σκανδαλισθῆναι·

το· ὅτι πανταχοῦ περὶ αὐτοῦ καταφωνῇ· καὶ τὸ λογισθὲν, ὡς ὑβρισ-
θὲν· καὶ ὅσα τοῦ λελεγμένου· τὸ θᾶττον μὲν οὖν τῆς ὑπερ-
τοῦ Κυ(ρίο)υ ἡμῶν, αὐξάνον τοῦτο καὶ ὅσα μετὰ μέχοντες· ὅσοι δὲ πρό-
σεισι τοῦ πόθου· καὶ τὸ μεγαλώτερον πρὸς ἑαυτούς· ὡς γὰρ μέγας τ…
ὤν, οὕτω καὶ μεγάλων ἡμῶν ὀρέγεται· διὰ τοῦτο τὴν μὲν αὐτῶν
φιλίαν καὶ κατακόλουθ· τὴν δὲ ταπεινοφροσύνην εἰσηγήσατο· οὐ
πως αὐτοὺς παίζεσθαι τοῦ ὑπερκειμένου λέγων· εἰ μὲν μέγα φρονοῖ-
ε φ[illegible]· ἀλλ' ἀπολέγει τι χρήσασθαι τὸ παιδίον· ὡς μὴ δὲ μίαν
[illegible] ἔφ' ἑαυτοῖς ὑπόληψιν·:

„Καὶ καθίσας, ἐφώνησε τοὺς δώδεκα· Ἀ[illegible]
αὐτῶν τὸ συνειδός· καὶ πρὸς τὸ παύσασθαι τοῦ ἐρίζεσθαι· οὐχ ὡς
[illegible] πρὸς τὸ ῥῆμα τοῦτο· ὑμεῖς μὲν γάρ φησιν ἐξ ἑτέρων βελτίους
[illegible] καὶ περὶ πρωτείων φιλονεικεῖτε· ἐγὼ δὲ τὸν μὲν πάν-
των ἐπιθυμοῦντα πρῶτον, ὕστερον [illegible], οὐδὲ τῆς εἰσόδου ἀξιῶ φημί·
εἶναι καὶ [illegible] ὑστερεῖσθαι μέσον μικροί· καὶ [illegible] αὐτοῖς
ἐν τῷ [illegible]· καὶ [illegible] ταπεινὸν καὶ ἁπλοῦν [illegible]·
καὶ [illegible] οὐ μόνον καὶ κενοδοξίας τὸ παιδίον· καὶ τοῦ
τῶν πρωτείων ὀρεγ[illegible]· οὐ μόνον δέ φησιν ἐὰν ποιοῦσι ταῦτα καθ-
[illegible] ἀλλὰ καὶ ἑτέρους τοιούτους [illegible] τιμῶσι
[illegible] μὴ ὑβρίζειν· ὅτι [illegible] διὰ Χ(ριστὸ)ν τοὺς τοιούτους
δεχόμενος, αὐτὸν Χ(ριστὸ)ν [illegible] δέχεται· καὶ δι' αὐτοῦ καὶ αὐτὸν
ποιεῖ τὸν πατέρα·:

„Εἴδομέν τινα τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια·:
Οὐ ζηλοτυπῶν [illegible] ὁ Ἰωάννης ὅτι [illegible] τοῦτο τοῦ
περί φησιν· ἀλλ' [illegible] Κυ(ρίο)υ [illegible] τὸ ὄνομα τοῦ
Χ(ριστο)ῦ· ἀκολουθεῖν αὐτῷ μὴ βουλόμενον· καὶ [illegible] αὐτό
[illegible]· ὅσοι δὲ [illegible] φησι [illegible]
πολλοὶ τῶν μὴ πιστευσάντων ἔλαβον χαρίσματα· ὥσπερ [illegible]
δαιμόνια ἐκβάλλειν· καὶ οὐκ ἦν μὲν [illegible] δ[illegible]
πάντες πρὸς πάντα [illegible] εἶχον· ἀλλ' [illegible]
καθαροῦ· πίστιν δὲ οὗτοι αὐτὴν εἶχον· οἱ δὲ [illegible]· καὶ
κείμενος διὰ τούτων προετρέποντο· ὥστε [illegible] δείξαντες
τὴν σπουδὴν καὶ πίστιν· καὶ τούτου διὰ τῆς [illegible]
τῆς δωρεᾶς· εἰς τὸ βελτίους γενέσθαι ἐξεκαλεῖτο·:

„Μὴ κωλύετε αὐτόν·: Ὅθεν καί φησιν ὁ σωτήρ· μὴ κωλύετε κζ΄ περὶ τῶν διαλογιζομένων τίς μείζων:

Τῶν δαιμόνων μὲν εἶδος διὰ τούτων ἔφη κατευθύνεσθαι· νηστεί-
λέγω καὶ προσευχῆς· εἰ δὲ καὶ χωρὶς νηστείας ἐξέβαλόν τινες δαι-
μόνας, ἀλλ' οὐ πάντοτε· οὐ μὴν χαμόν ποτε τρυφῶντα ἀπαλ-
λαγῆναι τῆς νόσου καὶ τῆς μανίας ταύτης· ὅτι δὲ καὶ γένος δαι-
μόνων ὁ διὰ προσευχῆς ἐξελαύνεται μόνης· ὁ τῶν πονηρῶν τῆς
ἐκφαυλίας λογισμοῖς ὑποβάλλει: –

τκβ΄ τ̄ / ε̄ ιε̄

» Καὶ ἐκεῖθεν δὲ ἐξελθόντες, παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας·
» καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνῷ· ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ
» καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖ-
» ρας ἀνθρώπων· καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ ἀποκτανθεὶς τῇ
» τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται· οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα· καὶ ἐφο-
» βοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι· καὶ ἦλθον εἰς Καπερναούμ·
» καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος, ἐπηρώτα αὐτούς, τί ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς
» ἑαυτοὺς διελογίζεσθε· οἱ δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ
» διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μείζων· καὶ καθίσας ἐφώνησε
» τοὺς δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς· εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι ἔσται
» πάντων ἔσχατος· καὶ πάντων διάκονος· καὶ λαβὼν παιδίον,
» ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν· καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτό, εἶπεν
» αὐτοῖς· ὃς ἐὰν ἓν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνό-
» ματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἐμὲ δέ-
» χεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με· ἀπεκρίθη καὶ αὐτῷ Ἰω(άννης) λέγων·
» διδάσκαλε· εἴδομέν τινα τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα
» δαιμόνια, ὃς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν· καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτὸν ὅτι
» οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν· ὁ δὲ Ἰ(ησοῦ)ς εἶπε· μὴ κωλύετε αὐτόν· οὐδεὶς γάρ
» ἐστιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ δυνήσεται
» ταχὺ κακολογῆσαί με· ὃς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν
» ἐστιν· ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν ὀνόματί μου
» ὅτι Χ(ριστο)ῦ ἐστε· ἀμὴν λέγω ὑμῖν· οὐ μὴ ἀπολέσει τὸν μισθὸν αὐτοῦ:

Διαλογισμὸς ἐπεὶ ἐνέπεσε τοῖς μαθηταῖς, ὡς ὁ Λουκᾶς φησί· καὶ ὁ
πρὸς ἀλλήλους διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μείζων, ὡς ὁ Μάρκ(ος)
ἔφη· τὸν δὲ λόγον περὶ τοῦ διαλογισμοῦ αὐτῶν ἐκ τῆς ἰδίας
διαλέξεως ὁ Χ(ριστὸ)ς ἐμείζονα ταύτην τοῦ εὐαγγελίου τούτου ἱστορίαν·
ὁ γὰρ Ματθαῖος οὐ κοινωθεὶς κατὰ τὸ ἀκριβὲς τῆς διηγήσεως· ἀλλ' αὐτὸς ὁ
[illegible] τοὺς λόγους περὶ τῶν διαλογισμῶν [illegible]· ἐπειδὴ
καὶ ἰδίᾳ μόνοι ὄντες διαλεγόμενοι, ἔλεγον ἐν ἑαυτοῖς καὶ διαλεγομένων

μάλιστα καθάψασθαι βούληται, αἰσθηταῖς αὐτοὺς παραδείγμασι·
καὶ ἐν ταύτῃ τοίνυν βουλόμενος δεῖξαι ὅτι πολλὴν ὑποστήσον
ται τιμωρίαν· καὶ καθικέσθαι τῆς τῶν διαστρεφόντων αὐτοὺς
ἀπονοίας, αἰσθητὴν τὴν τιμωρίαν εἰς μέσον ἤγαγε· τοῦ μύλου καὶ
τοῦ καταποντισμοῦ· καὶ οὐκ εἶπεν ὁ μύλος κρεμασθήσε
ται εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ· ἀλλὰ συμφέρει αὐτῷ, τοῦτο
ὑπομεῖναι· δεικνὺς ὅτι ἕτερον τούτου χαλεπώτερον αὐ
τὸν ἀναμένει κακόν:-

» Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων εἰς
» ἐμέ, καλόν ἐστιν αὐτῷ μᾶλλον· εἰ περίκειται μύλος ὀνικὸς
» περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν·
» Καὶ ἐὰν σκανδαλίσῃ σε ἡ χείρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλόν
» σοί ἐστι κυλλὸν εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχον
» τα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν· ἢ εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον· ὅ
» που ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται· καὶ
» ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίζῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλόν
» ἐστί σοι εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλόν, ἢ δύο πόδας ἔχοντα βλη
» θῆναι εἰς τὴν γέενναν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον· ὅπου ὁ σκώ
» ληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται· καὶ ἐὰν ὁ
» ὀφθαλμός σου σκανδαλίζῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλόν σοί ἐστι
» μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θ̅ῦ· ἢ δύο ὀφθαλ
» μοὺς ἔχοντα, βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός· ὅπου ὁ
» σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται:·

Οὐ περὶ μελῶν ταῦτα λέγει· ἀλλὰ περὶ τῶν προσηκόντων
φίλων· οὓς ἐν τάξει μελῶν ἔχομεν ἀναγκαίων· οὐδὲν οὕτω
βλαβερόν, ὡς συνουσία πονηρά· ὅσα γὰρ ἀνάγκη οὐ δύναται,
δύναται φιλία, πολλάκις καὶ εἰς βλάβην καὶ εἰς ὠφέλειαν·
διὸ μετὰ πολλῆς σφοδρότητος, τοὺς βλάπτοντας ἡμᾶς ἐκ
κόπτειν κελεύει· ἀπειλήσας οὖν τοῖς σκανδαλίζουσι, πα
ραινεῖ τοῖς σκανδαλιζομένοις, τὸ φυλάττεσθαι· κἂν οἰκειό
τατος ᾖ ὁ σκανδαλίζων· εἰ γὰρ καὶ μελῶν ἐκτομαῖς ἔοικεν ὁ
τούτων χωρισμός· αἱρετώτερον ἂν εἴη τῆς ἀποκειμένης
ἀπειλῆς· τὴν δὲ προφητικὴν ἐπιφέρει ῥῆσιν αὐτὸ καὶ

τρτ ς
ἑωθ:

αὐτόν· ἐλπὶς γὰρ αὐτοὺς διὰ τούτων, καὶ εἰς ἐπίδοσιν ἀρετῆς ἀφικέσθαι· οὐδεὶς γὰρ τῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου δυνάμεις ἐπιτελούντων, δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαί με· τὸ δὲ ταχὺ πρόσκειται, διὰ τοὺς εἰς αἱρέσεις ἐκπεσόντας· οἷος ἦν σίμων· καὶ μένανδρος· καὶ κήρινθος· τάχα δὲ, οὐδὲ ἐκεῖνοι ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἐποίουν· ἀλλὰ μαγγανείαις τισὶ καὶ ἀπάταις ἐδόκουν ποιεῖν· οὗτοι δὲ εἰ καὶ μὴ ἀκολουθοῦσιν ἡμῖν διὰ τὸ μὴ ἕπεσθαι τῇ ἐπιτάσει τοῦ ἔργου, ἀλλ' ὡς ἐκ καθηκόντων τι ποιεῖν, οὐ δυνήσονται ῥαδίως· διὰ τὸ σεμνύνεσθαι αὐτοὺς ἐπὶ ταῖς δυνάμεσιν ἃς ἐπιτελοῦσι τῷ ἐμῷ ὀνόματι περιεχόμενοι· τὸ δὲ ὃς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν, οὐκ ἔστιν ἐναντίον τῷ ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστι· τοῦτο γὰρ περὶ δαιμόνων εἴρηται· πειρωμένων ἀφέλκειν ἅπαντας ἀπὸ τοῦ θεοῦ σπουδαζόντων· καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτοῦ σκορπίζειν· ἐκεῖνο δὲ περὶ τῶν πιστευόντων μὲν εἰς αὐτόν· μὴ ἀκολουθούντων δὲ αὐτῷ· διὰ προαίρεσιν ἐλλιπῆ, ἢ διὰ χαυνότητα τοῦ βίου· τῷ δὲ ὀνόματι αὐτοῦ ἐπιτελούντων δυνάμεις, διὰ τὴν τῶν προσιόντων πίστιν· καὶ δι' αὐτὸ αὐτοὺς ἐναχθῆναι εἰς τελείαν πίστιν· ἀρχὴν γὰρ ἔχοντας τοῦ κηρύγματος, συνεχώρει ὁ θεὸς καὶ τοιούτους γενέσθαι:—

» Ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος· Ἵνα γὰρ μὴ τὴν πενίαν τις προβάληται, κἂν ποτήριόν φησι ψυχροῦ ὕδατος δῷ τις, ἔνθα οὐδὲν ἔστι δαπανῆσαι· καὶ τούτου κείσεται μισθός· οὐ γὰρ τὸ εὐτελὲς τοῦ προσαγομένου· ἀλλ' ἡ ἀξία τῶν λαμβανόντων καὶ ἡ διάθεσις τῶν παρεχόντων, ποιεῖ ἔμμισθον τὸ εὐτελὲς τῶν διδομένων· εἶτα παράδεκτον δὲ ποιῶν μειζόνως τὸν λόγον· οὐκ ἀπὸ τῆς τιμῆς μόνον· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς κολάσεως αὐτὸ συνίστησιν· ὥσπερ γάρ φησιν οἱ τιμῶντες ὑμᾶς διὰ ἐμὲ τὸν μισθὸν ἔχουσιν, οὕτως δὴ καὶ οἱ ἀτιμάζοντες· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ σκανδαλίσαι· τὴν ἐπ' αὐτὸν ὁδὸν σου δίκην· μικροὶ δὲ οἱ τῶν πιστευόντων εἰς αὐτόν· καὶ οἱ ἐπικαλούμενοι μὲν τὸ ὄνομα αὐτοῦ· μὴ ἀκολουθοῦντες αὐτῷ· καὶ οἱ ποτήριον ψυχροῦ ὕδατος προσάγοντες· καὶ μηδὲν ἄλλο τι τῶν μειζόνων· τούτων οὖν οὐδεὶς σκανδαλίζειν οὐδὲ ἀποσκυβαλίζειν δύναται· τοῦτο γὰρ τὸ κωλύειν ἐπικαλεῖσθαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ· ἀπὸ τῶν κινδύνων δὲ γνωρίμων τὴν κακουργίαν ὁρίζει· τὸ ἀφόρητον αὐτῆς ἐμφαίνων· ὅταν τὸ κη περὶ τῶν ἐπερωτησάντων φαρισαίων εἰ ἔξεστιν ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα :

κατέχοντες· ἔχουσιν οἱ πλήρεις τῶν συνεχόντων, αὐτοὺς ἐν εὐσεβείᾳ καὶ πᾶσι σκαιρότητι λόγων. ὁ λόγος γὰρ ὑμῶν, ἅλατι ἠρτυμένος ἔστω ἐν χάριτι· ἄξιον δὲ μηνῦσαι φάναι, κατὰ τί οἱ τοῦ Χ(ριστο)ῦ μαθηταὶ ἅλσι παρομοιάζονται. δοκεῖ μοι τοίνυν, ὅτι ὥσπερ οἱ ἅλες τὰ καταμονωμένα συνέχουσι σώματα· πρὸς τὸ μὴ μεταβάλλειν εἰς σκώληκας αὐτὰ ἢ δυσωδίας· καὶ ποιοῦσι χρήσιμα, οὕτως οἱ τοῦ σ(ωτῆ)ρ(ο)ς κ(αὶ) κ(υρίου) ἡμῶν μαθηταί, πάντα τὸν περίγειον κόσμον διατηροῦσι καὶ συνέχουσιν· ἀνθιστάμενοι τῇ ἐξ εἰδωλολατρείας καὶ πορνείας ἁμαρτιῶν δυσωδίᾳ. δοκεῖ οὖν ὁ Ματθαῖος ἅλας γεγραφέναι αὐτοὺς εἶναι τοὺς μαθητὰς τοῦ Ἰ(ησο)ῦ, ἅλας· ὁ δὲ Λουκᾶς, οὐ σαφῶς τοῦτο δηλοῖ. διό περαιτέρω φιλόλογος ἐκλέξεις αὐτοῦ ἐστι. δυνατὸν μὴν κατὰ τὸν Μάρκον νοεῖσθαι· ὅτι ἕκαστος οὐκ ὢν ἅλας, ἐν ἑαυτῷ ὀφείλει τοὺς ἅλας· καὶ τάχα πως τοσοῦτον ἔχει ἁλῶν, ὅσον κεχώρηκε τῶν τοῦ θ(εο)ῦ χαρισμάτων· τοιοῦτος δέ ἐστιν, ὅς τις εὗρε χάριν ἐναντίον κ(υρίο)υ τοῦ θ(εο)ῦ· ὡς Μωϋσῆς καὶ Ἀβραὰμ καὶ Νῶε· καὶ εἴ τις ἄλλος ἀναγέγραπται εὑρηκέναι χάριν ἐναντίον τοῦ θ(εο)ῦ· συνῆκται δὲ ἐντεῦθεν τὸ αὐτὸ τοὺς ἅλας καὶ τὴν χάριν. ὁ Παῦλος εἰπών· ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι ἅλατι ἠρτυμένος· εἰ τοίνυν χάριτος ἀξιωθείς, καὶ μὴ ταύτην τηρήσει, οὕτως ἂν εἴη ἐν ᾧ οἱ ἅλες ἐμωράνθησαν. ἅλας δέ ἐστιν ὁ ἀληθινός, ὁ κ(ύριο)ς ἡμῶν Ἰ(ησοῦ)ς Χ(ριστό)ς· ὅς τις φθαρεῖσαν πᾶσαν τὴν γῆν, εἰς ἑαυτὸν διήρκεσε διατηρῶν σώζων· καὶ πολλοὺς ἐν οἷς ἐσμεν εἰς τοὺς ἅλας· οἵτινές εἰσι τοσοῦτον ἰσχύουσιν, ὅσον οὐ μωραίνονται· οὐδὲ ἀναλίσκονται· οὐδὲ ἄξιοι τοῦ βληθῆναι ἔξω παραιτοῦσιν· οὐδὲ ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ἐσομένων καταπατεῖν αὐτοὺς ἀνθρώπων γίνονται. καλὸν οὖν καὶ ἐπαινετὸν τὸ ἅλας· ἐὰν δέ ποτε καὶ τοῦτο μωρανθῇ, δηλονότι γὰρ ἐξ ἀπροσεξίας καὶ τοῖς μεγάλοις ἁλσίν ἐστι τὸ μωρανθῆναι μεταβάλλειν· ἐν τίνι ἀρτυθήσεται, ἄξιόν ἐστιν ἀπορῆσαι· μωρανθὲν δὲ καὶ μὴ ἀρτυθέν· οὔτε εἰς γῆν γεωργουμένην εὔθετόν ἐστιν· οὔτε εἰς κοπρίαν, κό[illegible] λουργοῦ· διὸ ἔξω βάλλουσιν αὐτό· οἰκείως δὲ ἐπακολουθεῖ τῷ ἔχειν ἐν ἑαυτῷ τοὺς ἅλας· τὸ εἰρηνεύειν ἐν ἑαυτῷ· ἐπεὶ γὰρ ἐν τούτῳ κ(αὶ) ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν εἰρήνη τοῦ θ(εο)ῦ :-

κη

Καὶ προσελθόντες οἱ φαρισαῖοι, ἐπηρώτησαν αὐτὸν εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν· ὁ δὲ ἀπο εβ σαΐου τοῦ προφήτου· σκώληκα δὲ ὀνομάζει τὴν συνείδησιν· δίκην σκώληκος κατεσθίουσαν, τῶν μηδὲν ἀγαθὸν ἑαυτοῖς συνειδότων τὴν ψυχήν, ἐν τῷ μετανοεῖν· ἕκαστος γὰρ ὢν ἑαυτοῦ κατήγορος ἐν τῷ ἐξομολογεῖσθαι εὑρήσεται· ἀναμιμνησκόμενος τῶν κατὰ τὸν θνητὸν βίον πεπραγμένων· καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως αὐτοῦ κεντούμενος· καὶ οὕτως αὐτῶν ὁ σκώληξ, ἀτελεύτητος διαμένει· οὐ γὰρ δήπου περὶ αἰσθητοῦ σκώληκος καὶ αὐτὸ γενήσεσθαι ταῦτα εἴρηκεν· ἄσβεστον δὲ καὶ τὸ πῦρ αὐτῶν ὑπάρξει· ὥσπερ γὰρ αἰώνιον εἴρηται πῦρ, οὕτω καὶ ἐνταῦθα ἄσβεστον· τουτέστι τὸ κριτήριον τῆς οἰκείας συνειδήσεως ὃ δίκην σκώληκος ἀτελεύτητον ἐν αὐτοῖς ἐνειλεῖται· καὶ καταφλέξει αὐτοὺς πῦρ τὸ καῖον ἐν αὐτοῖς.

Πᾶς γὰρ πυρὶ ἁλισθήσεται· καὶ πᾶσα θυσία ἁλὶ ἁλισθήσεται· καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας ἄναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσεται· ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἅλας· καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις· καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς, ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας· διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ συμπορεύονται ὄχλοι πάλιν πρὸς αὐτόν· καὶ ὡς εἰώθει πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς·

Ὅμοιόν ἐστι τῷ ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου εἰρημένῳ· ἑκάστου δὲ τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι τὸ πῦρ δοκιμάσει· εἶτα ἐπάγει αὐτῷ τὴν λευιτικοῦ μαρτυρίαν· τὸ πᾶν δῶρον θυσίας ὑμῶν, ἁλὶ ἁλισθήσεται· ταύτην δὲ κατὰ τὸν πνευματικὸν τηρήσωμεν νόμον τὴν ἐντολήν· καὶ ἐπὶ παντὶ δώρῳ θυσίας ὑμῶν τῆς τε [illegible] καὶ τὴν ἄλλην τὴν πρὸς τὸν πλησίον δόσιν· ὡς χάριν εὑρίσκοντες ἐνώπιον τοῦ θεοῦ· καὶ κατὰ τὸν λόγον τῶν θείων θύοντες γραφῶν· ἁλίζομεν τὰ δῶρα τῆς θυσίας ἡμῶν ἔναντι τοῦ θεοῦ· τὸ ἔργον ἑκάστου ἐνταῦθα μὲν ἁλὶ ἁλισθήσεται· ἐκεῖ δὲ πυρὶ ἁλισθήσεται· εἰ δὲ καὶ ἐνταῦθα τῷ πυρὶ τῷ θείῳ ἁλίζεται ἡ θυσία ἡμῶν, συνήσεις κατὰ τὸ πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν· εἶτα [illegible] πυρὶ ἁλισθήσεται· καλὸν δὲ τὸ ἅλας. καλὸν ἄρα τὸ πῦρ· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας ἄναλον γένηται· τουτέστιν ἑαυτοῦ ἐστερημένον καὶ τῆς ἰδίας ποιότητος δι' ἣν καλὸν μεῖναι μωραίνεται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε· ἡ δὲ περὶ τῶν ἐχόντων ἅλας ἐντολή, τὸ εἰρηνεύειν ἐν ἑαυτοῖς ἐστιν· οἱ μὴ εἰρηνεύοντες ἅλας φέρουσιν ἄναλον· εἰσὶ γὰρ ἄλλοι ἅλας ἔχοντες· καὶ εἰσὶν ἄλλοι ἅλας οὐ πολλὰς ἂν ἔπλασε γυναῖκας· νῦν δὲ καὶ τῷ τρόπῳ τῆς νομοθεσίας, ἔδειξεν, ὅτι ἕνα δεῖ μιᾷ συνοικεῖν διὰ παντός. καὶ μηδέποτε διαρρήγνυσθαι. ἐκ μιᾶς γάρ φησι ῥίζης ἐγένοντο· εἰς ἓν σῶμα συνῆλθον· εἶτα φοβερὸν ποιῶν τὸ ταύτης κατηγορεῖν, οὐκ εἶπε μὴ διασπᾶτε· ἀλλ᾽ ὃ ὁ θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω:-

Ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος:

Οὐχ ἁπλῶς φησὶ συνῆψε τὴν γυναῖκα τῷ ἀνδρί· ἀλλὰ καὶ γονεῖς ἀφιέναι κελεύει· καὶ πρὸς τὴν γυναῖκα κολληθῆναι· τῷ τρόπῳ τῆς λέξεως, τὸ ἀδιάσπαστον ἐμφαίνων. ἔσονται γάρ φησιν οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· διδοὺς νοῆσαι τὴν ἀπὸ γαστρὸς τῆς μεσουμένης γυναικός. καὶ τὸ κατὰ φύσιν περιτρέπον μὲν οὖν κεκώλυσε· διὰ τὸ μὴ ἀναγκαῖον εἰς τὸ παρὰ φύσιν ἐκπεσεῖν τοὺς ἀνθρώπους. ψυχῆς μὲν γὰρ ἐκκαθαιρομένης ἐπιθυμιῶν τε καὶ θυμοῦ, δυνατὸν καὶ φαύλην γυναῖκα ὑπομένειν. πολεμουμένης δὲ ἐν ψυχῇ τῶν προειρημένων παθῶν, πολλὰ καὶ δεινὰ γένοιτ᾽ ἂν ἐν τῇ παρ᾽ αὐτῶν μένειν συνοικήσει. παρατήρει δὲ, ὅτι οὐδὲ τὰ ἑξῆς εἴρηται τῆς γενέσεως εἰρημένα· ταῦτα δὲ, οὐδὲ περὶ τῶν αὐτῶν. τὸ μὲν γὰρ ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς, ἐπὶ τὸ κατ᾽ εἰκόνα λέγεται· τὸ δὲ ἕτερον, περὶ τῶν ἀπὸ τοῦ χοῦ τῆς καὶ μιᾶς τῆς πλευρᾶς τοῦ Ἀδὰμ γενομένων. καὶ ἐν τῇ κτίσει τῷ τὸ αὐτὴν ἑλκυσθῆναι τὴν γυνὴ καὶ τὰ ἑξῆς ἐν τῇ γενέσει ὑπὸ τοῦ Ἀδὰμ νομιζόμενα λέγεσθαι, ὅσπερ ὑπὸ θεοῦ αὐτός φησιν εἰρῆσθαι, ὡς ὁμοίως νομοθετοῦντος. καὶ ἐπεὶ θεὸς ὁ τοὺς δύο ποιήσας ἕν· οὐχ ὃν ὁ θεὸς συνέζευξε λέγει· ἐνικῶς δὲ· ἐπειδὴ ὁ θεὸς συνέζευξεν ἐκκλησίαν Χριστῷ, οὐ δεῖ χωρίζειν αὐτοῦ:

Ὃς ἐὰν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ:

Ὁ μὲν Ματθαῖος πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ ταῦτα τὸν σωτῆρά φησιν εἰρηκέναι· ὁ δὲ Μάρκος πρὸς τοὺς μαθητάς· οὐκ ἔστι δὲ ἐναντίον. ἐνδέχεται γὰρ καὶ τούτους κἀκείνους τὰ αὐτὰ εἰρηκέναι· ὥστε παρασιωπεῖν δοκεῖ ἡμᾶς ὁ Μάρκος· καὶ ὑπομιμνήσκειν· ὡς πρὸ τούτου οἱ μαθηταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων τὸν Ἰησοῦν· καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτοῖς. μοιχείαν ὅλως ἐκάλεσε τὸ μὴ τῇ ἰδίᾳ συνεῖναι γυναικί· οὐκ ἰδίᾳ δὲ συνεῖναι· ὁ τὴν ἰδίαν ἀπολύσας· διὰ τοῦτο μοιχᾶται ἐπ᾽ αὐτήν· τουτέστιν ἐπὶ τὴν δευτέραν· ἢ ἐπ᾽ αὐτῇ

> κριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς· τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωσῆς· οἱ δὲ εἶπον·
> Μωσῆς ἐπέτρεψε βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ ἀπολῦσαι.
> καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑ-
> μῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην· ἀπὸ δὲ ἀρχῆς
> κτίσεως, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ Θεός· ἕνεκεν τούτου
> καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ· καὶ προσ-
> κολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς
> σάρκα μίαν· ὥστε οὐκέτι εἰσὶ δύο· ἀλλὰ σὰρξ μία· ὃ οὖν ὁ Θεὸς
> συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω· καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μα-
> θηταὶ αὐτοῦ περὶ τούτου ἐπηρώτησαν αὐτόν, καὶ λέγει αὐτοῖς·
> ὃς ἐὰν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶ-
> ται ἐπ᾽ αὐτήν· καὶ ἐὰν γυνὴ ἀπολύσῃ τὸν ἴδιον ἄνδρα, αὐτῆς· καὶ
> γαμηθῇ ἄλλῳ, μοιχᾶται:—

Ἐρωτηθεὶς ἐξ ἀρχῆς, οὐκ εὐθέως εἶπεν οὐκ ἔξεστιν· ἵνα μὴ θορυβηθῶσιν· ἀλλὰ διὰ τῆς ἐρωτήσεως πρὸς αὐτοὺς ἠβουλήθη ἀποκριναμένους αὐτοὺς τοῦ νόμου τὸ βούλημα· ἵν᾽ ὅπερ αὐτὸν ἔδει πρὸς αὐτοὺς λέγειν, τοῦτο φθάσαντες ἀποκριθῶσι· προβάλλονται τοίνυν τὸν Μωσέα τοῦτο εἰρηκέναι· ἴσως μὲν, καὶ διὰ τὴν τοῦ σωτῆρος ἐρώτησιν ἵνα δείξωσιν ἐναντιούμενον τῷ νόμῳ· ἴσως δὲ καὶ τὸ πλῆθος βουλόμενοι ἐπιστρατεῦσαι αὐτῷ, τῶν ἀνδρῶν· καὶ γὰρ ἀδιάφορον τοῦτο τοῖς Ἰουδαίοις ἦν· καὶ πάντες τοῦτο ἔπραττον, ὡς ὑπὸ νόμου συγκεχωρημένον· τί οὖν φησιν ὁ κύριος· πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην, Μωσῆς· καὶ οὐ καθίησιν αὐτὸν ὑπὸ κατηγορίαν ἐλθεῖν· ἐπειδὴ καὶ τὸν νόμον αὐτὸς ἦν αὐτῷ δεδωκώς· ἀλλ᾽ ἐξαιρεῖται αὐτὸν τοῦ ἐγκλήματος· καὶ τὸ πᾶν εἰς τὴν ἐκείνων περιτρέπει κεφαλήν· εἶτα ἐπειδὴ φορτικὸν ἦν τὸ εἰρημένον, ταχέως ἐπὶ τὸν ἀρχαῖον καταφεύγει νόμον, λέγων· ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς, ὁ Θεός· τουτέστι διὰ τῶν πραγμάτων ἡμῖν ἐξ ἀρχῆς ἐνομοθέτησεν ὁ Θεὸς τοὐναντίον· εἰ γὰρ οὗτος προηγούμενος ὁ νόμος ἦν καὶ συμφέρων, οὐκ ἂν ἐκεῖνος ἐξ ἀρχῆς ἐδόθη· οὐκ ἂν οὕτω πλάττων ἔπλασεν ὁ Θεός· καὶ οὐκ ἂν ποιήσας ταῦτα εἶπεν· οὐκ εἶπε δὲ ὅτι ἐποίησεν ἄνδρα καὶ γυναῖκας· ἀλλ᾽ ὅτι καὶ τοῦτο ἐκέλευσεν· ὥστε τὸν ἕνα τῇ μιᾷ προσκολλᾶσθαι· εἰ δὲ ἠβούλετο ταύτην ἀφιέναι· ἑτέραν δὲ ἐπεισάγειν· ἕνα ἄνδρα ποιήσας,

> πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου· τί ἔτι ὑστερῶ· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ, ἠγάπησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ἕν σοι ὑστερεῖ· ὕπαγε ὅσα ἔχεις, πώλησον καὶ δὸς πτωχοῖς· καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι, ἄρας τὸν σταυρόν σου· ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ, ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά· καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες, εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεύσονται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ· ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· τεκνία· πῶς δύσκολόν ἐστι τοὺς πεποιθότας ἐπὶ χρήμασιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν· εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς ῥαφίδος εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν· οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες πρὸς ἑαυτούς· καὶ τίς δύναται σωθῆναι· ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς λέγει· παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον· ἀλλ᾽ οὐ παρὰ τῷ θεῷ· πάντα γὰρ δυνατά ἐστι παρὰ τῷ θεῷ :—

Τινὲς διαβάλλουσι τὸν νεανίσκον τοῦτον, ὡς ἐπίβουλόν τινα καὶ πονηρόν· καὶ μετὰ πείρας τῷ Ἰησοῦ προσελθόντα· ἐγὼ δὲ φιλάργυρον μὲν αὐτὸν [illegible] καλῶ· ἐπειδὴ καὶ ὁ Χριστὸς τοιοῦτον αὐτὸν ὄντα ἤλεγξεν· ἐπίβουλον δὲ οὐδαμῶς· διὰ τὸ εἰπεῖν τὸν εὐαγγελιστὴν· ὅτι ἐμβλέψας αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ἠγάπησεν αὐτόν· εἰ δὲ πειράζων προσῆλθεν, ἐδήλωσε καὶ τοῦτο ἡμῖν ὁ εὐαγγελιστής· ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ποιεῖ· εἰ δὲ καὶ αὐτὸς ἐσίγησεν, ὁ Χριστὸς αὐτὸν οὐκ εἴασε λαθεῖν· ἤλεγξε γὰρ ἂν σαφῶς καὶ ἠνίξατο· καὶ οὐκ ἂν ἀπῆλθε λυπούμενος ἐφ᾽ οἷς ἤκουσε :—

» Τί με λέγεις ἀγαθόν :

Καὶ τοῦτο οὕτω πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίνατο ὁ Χριστὸς λέγων· οὐδεὶς ἀγαθός· ἐπειδὴ ὡς ἀνθρώπῳ προσῆλθε· καὶ ἑνὶ τῶν ἰουδαϊκῶν διδασκάλων, ὡς ἄνθρωπος αὐτῷ διαλέγεται· καὶ γὰρ πολλαχοῦ πρὸς τὰς ὑπονοίας τῶν ἀνθρώπων τῶν προσιόντων αὐτῷ ἀποκρίνεται· ὅταν οὖν εἴπῃ οὐδεὶς ἀγαθός, τουτέστιν οὐδεὶς ἀνθρώπων· ἀλλ᾽ οὐδὲ τοὺς ἀνθρώπους ἀποστερῶν ἀγαθότητος λέγει· ἀλλὰ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς τοῦ θεοῦ ἀγαθότητος. διὸ καὶ ἐπήγαγεν εἰ μὴ εἷς ὁ θεός.

συνάγει τῇ κατὰ φύσιν μιᾷ τῶν σωμάτων συναφείᾳ· τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἡ γυνὴ ἐκδιωχθεῖσα συνοῦσα ἑτέρῳ ἀνδρί, ὅταν τὸν ἴδιον καταλίπῃ. καὶ ὁ μὲν νόμος, τὴν προφανῆ μοιχείαν ἀπεκώλυσεν· ὅτε τὴν συνοικοῦσαν ἑτέρῳ τις διαφθείρειεν· ὁ δὲ σωτὴρ καὶ τὴν οὐχ ὁμολογουμένην παρὰ πᾶσιν. οὐδὲ τιμωρουμένην· τῇ φύσει δὲ διελεγχομένην:—

Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία ἵνα ἅψηται αὐτῶν· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσφέρουσιν· ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησε καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν· καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτά· τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ᾽ αὐτά, εὐλόγησεν αὐτά:—

Τοὺς μὲν προσφέροντας τὰ παιδία, διεκώλυον οἱ μαθηταί, ὡς ἀξιώματος ἐμμέλειαν· ὁ δὲ σωτὴρ διδάσκων αὐτοὺς μετριάζειν καὶ τῦφον καταπατεῖν τὸν κοσμικόν, ἐναγκαλίζεται· καὶ τούτοις τὴν βασιλείαν ἐπαγγέλλεται. καὶ γὰρ πάντων τῶν παθῶν καθαρεύει ἡ ψυχὴ τοῦ παιδίου· διὰ τοῦτο οὖν φησί· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστίν· ἵνα ταῦτα τῇ προαιρέσει ἐργαζώμεθα, ἃ τῇ φύσει τὰ παιδία ἔχει. καλὸν δὲ καὶ τὸ ἐναγκαλίσασθαι αὐτὰ καὶ εὐλογεῖν· πάλιν γὰρ ὡς ἐπ᾽ ἀγκάλας ἐπαναπαύεται τοῦ θεοῦ μονογενοῦς, τὸ ποίημα· χορηγεῖ αὐτῷ ἀπ᾽ αὐτοῦ κατ᾽ ἀρχὰς καὶ ἐκ πατρικοῦ. ἐπετίθει δὲ τὰς χεῖρας τοῖς παιδίοις, τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν διδάσκαλος· τὴν τῆς θείας δυνάμεως ἐπίθεσιν. ὑπὸ ἔργον τὸ ἐπ᾽ αὐτῆς ἐπιτελεῖσθαι· τὸ δὲ σχῆμα κοινὸν καὶ κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς τῶν χειρῶν ἐπιθέσεως. ποιεῖ ὁ Χριστός· οὐ μὴν κατὰ τὴν συνήθειαν ἐνήργει· ὅτι δὴ θεὸς ὤν, καὶ τὸν ἀνθρώπινον τρόπον διεφύλαττεν ὡς ἄνθρωπος γενόμενος:—

Τῇ Τ´ Σ ΙΕ

Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδόν, προσδραμὼν εἷς καὶ γονυπετήσας αὐτόν, ἐπηρώτα αὐτόν· διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. τὰς ἐντολὰς οἶδας· μὴ μοιχεύσῃς· μὴ φονεύσῃς· μὴ κλέψῃς· μὴ ψευδομαρτυρήσῃς· μὴ ἀποστερήσῃς· τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· διδάσκαλε ταῦτα

κεφ´ λ

περὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος πλουσίου τὸν Ἰν:

›› πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου· τί ἔτι ὑστερῶ· ὁ δὲ
›› ι̅ς̅ ἐμβλέψας αὐτῷ, ἠγάπησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰ θέ-
›› λεις τέλειος εἶναι, ἕν σοι ὑστερεῖ· ὕπαγε ὅσα ἔχεις, πώλησον
›› καὶ δὸς πτωχοῖς· καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς· καὶ δεῦρο ἀ-
›› κολούθει μοι, ἄρας τὸν σταυρόν σου· ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ, ἀ-
›› πῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά· καὶ
›› περιβλεψάμενος ὁ ι̅ς̅ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· πῶς δυσ-
›› κόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες, εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θ̅υ̅ εἰ-
›› σελεύσονται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτ(οῦ)·
›› ὁ δὲ ι̅ς̅ πάλιν ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· τεκνία· πῶς
›› δύσκολόν ἐστι τοὺς πεποιθότας ἐπὶ χρήμασιν εἰς τὴν βασι-
›› λείαν τοῦ θ̅υ̅ εἰσελθεῖν· εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τῆς
›› τρυμαλιᾶς τῆς ῥαφίδος εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασι-
›› λείαν τοῦ θ̅υ̅ εἰσελθεῖν· οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες·
›› πρὸς ἑαυτούς· καὶ τίς δύναται σωθῆναι· ἐμβλέψας δὲ ὁ
›› ι̅ς̅ λέγει· παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον· ἀλλ' οὐ παρὰ τῷ θ̅ω̅· πάν-
›› τα γὰρ δυνατά ἐστι παρὰ τῷ θ̅ω̅:—

Τινὲς διαβάλλουσι τὸν νεανίσκον τοῦτον, ὡς ὕπουλόν τινα καὶ
πονηρόν· καὶ μετὰ πείρας τῷ ι̅υ̅ προσελθόντα· ἐγὼ δὲ φι-
λάργυρον μὲν αὐτὸν ἐγκαλῶ· ἐπειδὴ καὶ ὁ χ̅ς̅ τοιοῦτον αὐτὸν ὄντα
ἤλεγξεν· ὑποκριτὴν δὲ οὐ δύναμαι· διὰ τὸ εἰπεῖν τὸν εὐαγγελιστήν·
ὅτι ἐμβλέψας αὐτῷ ὁ ι̅ς̅ ἠγάπησεν αὐτόν· εἰ δὲ πειράζων προσ-
ῆλθεν, ἐδήλωσε καὶ τοῦτο ἡμῖν ὁ εὐαγγελιστής· ὥσπερ καὶ
ἐπὶ τῶν ἄλλων ποιεῖ· εἰ δὲ καὶ αὐτὸς ἐσίγησεν, ὁ χ̅ς̅ αὐτὸν οὐ-
κ εἴασε λαθεῖν· ἤλεγξεν ἂν σαφῶς, ἢ ᾐνίξατο· καὶ οὐκ ἂν
ἀπῆλθε λυπούμενος ἐφ' οἷς ἤκουσε:—

›› Τί με λέγεις ἀγαθόν:—

Διὰ τοῦτο οὕτω πρὸς αὐτὸν ἀπεκρίνατο ὁ χ̅ς̅, λέγων· οὐδεὶς ἀγα-
θός· ἐπειδὴ ὡς ἀνθρώπῳ προσῆλθε· καὶ ἑνὶ τῶν ἰουδαϊκῶν διδα-
σκάλων· ὡς ἀνθρώπῳ αὐτῷ διαλέγεται· καὶ γὰρ πολλαχοῦ πρὸς
τὰς ὑπονοίας τῶν ἀνθρώπων τῶν προσιόντων αὐτῷ ἀποκρίνεται·
ὅταν οὖν εἴπῃ οὐδεὶς ἀγαθός, τουτέστιν οὐδεὶς ἀνθρώπων· ἀλλ' οὐ
δὲ τοὺς ἀνθρώπους ἀποστερῶν ἀγαθότητος λέγει· ἀλλὰ πρὸς ἀντιδια-
στολὴν τῆς τοῦ θ̅υ̅ ἀγαθότητος· διὸ καὶ ἐπήγαγεν· εἰ μὴ εἷς ὁ θ̅ς̅·

σώζει τῇ κατὰ φύσιν αὐτῶν συναφείᾳ· τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἡ γυνὴ ὑπεύθυνος ἐστὶν ἀνδρί. ἐὰν τὸν ἴδιον καταλίπῃ. καὶ ὁ μὲν νόμος, τὴν προφανῆ μοιχείαν ἀποβάλλειν λύσιν· ὅ τε τὴν συνοικοῦσαν ἐπερωτήσεις διαφθείρῃ· ὁ δὲ σωτὴρ. καὶ τὴν οὐχ ὁμολογουμένην παρὰ ταύτην. οὐδὲ τὴν συνοικουμένην· τῇ φύσει δὲ διελεγχομένην:—

Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία ἵνα ἅψηται αὐτῶν· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσφέρουσιν· ἰδὼν δὲ ὁ Ἰ(ησοῦ)ς· ἠγανάκτησε καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με· μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θ(εο)ῦ· ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὃς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θ(εο)ῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ ἐν αὐτῇ· καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτά· τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ᾽ αὐτά, εὐλόγησεν αὐτά:—

Οἱ μὲν προσέφερον τὰ παιδία, διεκώλυον οἱ μαθηταὶ ἀξιώματος ἐπιμελείᾳ· ὁ δὲ σωτὴρ διδάσκων αὐτοὺς μετριάζειν καὶ τῦφον καταπατεῖν τὸν κοσμικὸν, ἐναγκαλίζεται· καὶ τούτοις τὴν βασιλείαν ἐπαγγέλλεται· καὶ γὰρ πάντων τῶν παθῶν καθαρεύει ἡ ψυχὴ τοῦ παιδίου· διὰ τοῦτό φησι· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν· ἵνα ταῦτα τῇ προαιρέσει ἐργαζώμεθα ἃ τῇ φύσει τὰ παιδία ἔχει· καλὸν δὲ καὶ τὸ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ κατευλόγει· πάλιν γὰρ ὥσπερ εἰς ἀγκάλας ἐπανάγεται τοῦ δημιουργοῦ, τὸ ποίημα· χωρισθὲν ἀπ᾽ αὐτοῦ κατ᾽ ἀρχὰς καὶ ἐκπεπτωκός· ἐπιτίθει δὲ τὰς χεῖρας τοῖς παιδίοις· τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν διδασκούσης· τὴν τῆς θείας δυνάμεως ἐπίθεσιν. ἢ τὸ ἔργον τὸ ἐπ᾽ αὐτῆς ἐπιτελεῖσθαι· τὸ δὲ σχῆμα κοινὸν καὶ κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς τῶν χειρῶν ἐπιθέσεως· ποιεῖ ὁ Χ(ριστὸ)ς· οὐ μὴν κατὰ τὴν συνήθειαν ἐνήργει· ὅτι δὴ θ(εὸ)ς ὤν, καὶ τὸν ἀνθρώπινον τρόπον διεφύλαττεν ὡς ἄν(θρωπ)ος γενόμενος:·

Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδόν· προσδραμὼν εἷς καὶ γονυπετήσας αὐτόν, ἐπηρώτα αὐτόν· διδάσκαλε ἀγαθέ· τί ποιήσω· ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω· ὁ δὲ Ἰ(ησοῦ)ς εἶπεν αὐτῷ· τί με λέγεις ἀγαθόν· οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ θ(εό)ς· τὰς ἐντολὰς οἶδας· μὴ μοιχεύσῃς· μὴ φονεύσῃς· μὴ κλέψῃς· μὴ ψευδομαρτυρήσῃς· μὴ ἀποστερήσῃς· τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· διδάσκαλε ταῦτα

κθ̅ περὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος πλουσίου τὸν Ἰ(ησοῦ)ν:

δύναται τῇ τῶν μονίμων τηρήσει, ἐκ ταύτης:-

Πῶς δύσκολόν ἐστι τοὺς πεποιθότας ἐπὶ χρήμασιν:·

Οὐ τὰ χρήματα διαβάλλων τοῦτό φησιν· ἀλλὰ τοὺς πέρα τοῦ μέτρου κατεχομένους ὑπ᾽ αὐτῶν. τί δήποτε δὲ τοῖς μαθηταῖς ἔλεγε δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται; τοῖς μηδὲν οὖσι καὶ μηδὲν κεκτημένοις· παιδεύων αὐτοὺς μὴ αἰσχύνεσθαι τῇ πενίᾳ· καὶ ὥσπερ εἰ ἀπολογούμενος αὐτοῖς ὑπὲρ τοῦ μηδὲν ἐπιτρέψαι ἔχειν· εἰπὼν δὲ δύσκολον, προϊὼν δείκνυσιν ὅτι καὶ ἀδύνατον· οὐχ ἁπλῶς· ἀλλὰ καὶ μετ᾽ ἐπιτάσεως ἀδύνατον· καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ παραδείγματος ἐδήλωσε τοῦ κατὰ τὴν κάμηλον· καὶ τὴν βελόνην· ὅθεν δείκνυται· ὅτι οὐχ ὁ τυχὼν μισθὸς τοῖς πλουτοῦσι καὶ δυναμένοις φιλοσοφεῖν· διὸ καὶ θεοῦ ἔργον αὐτὸ ἔφησεν εἶναι· ἵνα δείξῃ ὅτι πολλῆς δεῖ τῆς χάριτος τῷ μέλλοντι τοῦτο κατορθοῦν· πῶς δὲ δυνατὸν τοῦτο γίνεται· καὶ πῶς τὸ ἐκ τοῦ παραδείγματος ἀδύνατον λύεται· παρ᾽ αὐτοῦ τοῦ σωτῆρος ἔστι μαθεῖν· λέγοντος τοῖς πλουσίοις· ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας· ἵνα ὅταν ἐκλίπητε· δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς:·

Πάντα γὰρ δυνατά ἐστι παρὰ τῷ θεῷ:·

Πάντα δυνατὰ λέγων ὁ λόγος παρὰ τῷ θεῷ· οὐχὶ καὶ τὰ κακὰ λέγει· οὐ γὰρ ἐν τοῖς πᾶσι τοῖς θεῷ δυνατοῖς, ἀριθμεῖται τὰ κακά· ὅπου γὰρ ὁ θεὸς εἴρηται, τὸ καλὸν ἕπεται· καὶ οὐδὲν ἐν μὴ ἐστὶν ὡσαύτως δύναται· ὅτι τὰ κακὰ τῷ θεῷ ἀδύνατα· οὐδὲ ἡ δύναμις εἰ ποιεῖ ἂν τὸ κακὰ ποιεῖν· ἀσθένεια γὰρ τοῦ ἐναντίου ἡ τοῦ κακοῦ ποίησις· τίνος δὲ ἕνεκεν οἱ μαθηταὶ ταράττονται πένητες ὄντες· ἢ δῆλον ὅτι ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων σωτηρίας ἀλγοῦντες. ὅταν δὲ λέγῃ ὃς ἀφῆκε γυναῖκα, οὐ τοῦτό φησιν ὥστε διασπᾶσθαι τοὺς γάμους· ὥσπερ ὅταν λέγῃ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὑρήσει αὐτήν· οὐχ ἵνα ἑαυτοὺς ἀνέλωμεν φησίν· ἀλλ᾽ ἵνα ἐντεῦθεν αὐτὴν χωρίζωμεν ἀπὸ τοῦ σώματος· ἀλλ᾽ ἵνα πάντων προτιμῶμεν τὴν εὐσέβειαν· τοῦτο καὶ ἐπὶ γυναικὸς καὶ τῶν ἄλλων φησί· δοκεῖ δέ μοι καὶ τοὺς διωγμοὺς ἐνταῦθα αἰνίττεσθαι· ἐπειδὴ γὰρ καὶ πολλοὶ ἦσαν πατέρες εἰς ἀσέβειαν ἕλκοντες παῖδας· καὶ γυναῖκες ἄνδρας· ἔτι δὲ μὲν ὧν ἡ τῶν πολυπλασιόνων ἀπόλαυσις· κατὰ τὴν κοινωνίαν· οὐ κατὰ

Καὶ οὐκ ἔστιν ἀγαθὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ μου· ἵνα μάθῃς ὅτι οὐκ ἐξεκάλυψεν ἑαυτὸν τῷ νεανίσκῳ· τί δή ποτε δὲ οὕτως αὐτῷ ἀποκρίνεται, ἀνάγειν αὐτὸν κατὰ μικρὸν βουλόμενος καὶ παιδεύων κολακείας ἀπάσης ἀπαλλάττεσθαι· καὶ θεῷ προσκολλᾶσθαι· ἢ τοῦτό φησιν οὕτως· διδάσκων ὅτι αὐτὸς μὲν δίκαιος, ἐξουσίαν λαβὼν κρίσιν κρίνειν· καὶ κρίνειν τὸν λαὸν ἐν δικαιοσύνῃ· ὁ δὲ πατήρ· καὶ τοὺς ἐν τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ παιδευθέντας μετὰ τὴν βασιλείαν τοῦ Χριστοῦ εὐεργετῶν· τὴν μὲν ἀγαθὴν προσηγορίαν ἔργοις δείξει· γνώριμος μὲν καὶ τοῖς πᾶσιν ὢν πᾶσι· καὶ τάχα καὶ τὴν αὐτοῦ δικαιοσύνην ὁ [illegible] πάντα λόγῳ καὶ παίζει καὶ κολάζεσι· πνευματικοῖς κεκλημένοις πρὸς τὸ χωρῆσαι μὲν ἐπιτελῆ, τὴν ἀγαθότητα τοῦ πατρός· ὁ μὲν νεανίσκος [illegible] ὁ δόξοι, ἕτερον μὲν εἶναι τὸν δίκαιον θεὸν τοῦ ἀγαθοῦ· καλῶς δὲ οὐχὶ ζωῆς ἐμνημόνευσεν· ἀλλὰ θησαυρὸν λέγων· καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς· ἐπειδὴ γὰρ περὶ χρημάτων ἦν ὁ λόγος· καὶ πάντων αὐτὸν γυμνωθῆναι παραινεῖ, δεικνὺς ὅτι οὐ καθαιρεῖται τῶν ὄντων· ἀλλὰ καὶ προστίθησι τοῖς οὖσι πλείονα ὧν ἐκέλευσε παρασχεῖν· καὶ τοσούτῳ μείζονα ὅσον γῆς ὁ οὐρανός· προστίθησι δὲ καὶ τὴν αἰτίαν τῆς λύπης ὁ εὐαγγελιστής· εἰπὼν ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά· οὐ γὰρ ὁμοίως κατέχονται οἱ τὰ ὀλίγα ἔχοντες καὶ οἱ τὰ πολλά· ἡ γὰρ προσθήκη τῶν ἐπεισιόντων, μείζονα ἀνάπτει τὴν φλόγα· ἄξιον δὲ ἐπιζητῆσαι πῶς ὁ κύριος ἠγάπησεν αὐτόν· καὶ μέλλοντι ἐπὶ τὴν ζωὴν ἀκολουθεῖν· ἔστι δὲ τοῦτο εἰπεῖν, ὅτι ἐπεὶ μὲν τοῖς προτέροις ἄξιος ἦν ἀγάπης· τὸ τὸν νόμον φυλάξαι καὶ ταῦτα ἐκ νεότητος· τῇ δὲ ὕβρει τὸ τέλειον ὀλιγωρίᾳ, τὴν ἐπὶ τοῖς ἐπανορθώσεσιν ἀγάπην τελείαν οὐκ εἴασε γενέσθαι. ὥσπερ οὖν δὲ τὴν τελειότητα ἐδέξατο· τὸ γὰρ μὴ ἀκολουθῆσαι πρὸς τὸ τέλειον τῆς ἀγάπης ἀφείλετο τὸν μὴ ἀκολουθήσαντα. οὕτως [illegible] ὅσον αὐτῷ μεμαρτύρηκεν ἀγαπήσας αὐτόν· ἡ γὰρ ἀγάπη [illegible] τῶν ἀμφοτέρων μαρτυρεῖ· οὐδὲ μὴν ἐμοῦ μαρτυρία· ἀλλὰ τὸ δυνατὸν ἅμα τῷ ὕβρει τὸ φυλάξασθαι τὸν νόμον, ἐκεῖνός τε μεμαρτύρηκεν ἑαυτῷ· καὶ Χριστὸς ἐπὶ τῇ δυνατῇ

εὐαγγελίου καὶ τῆς βασιλείας· τό τε εὐαγγέλιον. ὡς ὁ μὲν κήρυξις τοῦ Χριστοῦ. καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ γνωρίζεται καὶ παραφημίζεται. προστέθεικε δὲ ὁ Μάρκος, καὶ μετὰ διωγμῶν καὶ τὸ μὲν ἔχειν τὰ πολλαπλασίονα μνῶν· καθὸ διὰ τὴν εὐσέβειαν πολλοὺς εὑρήσει γνησιωτέρους αὐτῶν πολλάκις τὴν διάθεσιν ἀναμένοντας:—

Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι:·

Δείκνυσι δὲ ὅτι τῶν προσαπομεῖναι δοκούντων μὲν ἔσονται πρῶτοι πολλοὶ οἱ δι' ἑαυτὸν γνησιώσαντες καὶ τὰ αὐτῶν μὴ φροντίσαντες ὡς ἀφέντες αὐτά, ἐσώθησαν. πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι· καὶ ἔσχατοι πρῶτοι. ἐν τούτῳ δέ μοι δοκεῖ, τοὺς Φαρισαίους αἰνίττεσθαι:—

κε

Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν· ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς γραμματεῦσι· καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ· καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι· καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ. καὶ μαστιγώσουσιν αὐτόν· καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ· καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται:—

Προλέγει τοῖς μαθηταῖς ἅπαξ καὶ δὶς ταῦτα, ἵνα γνῶσι καὶ ἐν ὥρᾳ ὅτι προειδὼς καὶ οὐκ ἄκων προσῆλθε καὶ οὐκ ἄκων· ἀλλ' ἑκὼν ἔδωκε τοῦτο καὶ ὑπέστη. διὸ καὶ πολλάκις τὸ τοιοῦτον προηγόρευσε· καὶ κατ' ἰδίαν αὐτοῖς λαμβάνεται τὰ τοιαῦτα προαναχωρεῖ· οἰκειότεροι ἐγένοντο· οὗτοι γὰρ καὶ τῆς προαγορεύσεως ἄξιοι· καὶ τοῦ μὴ θορυβηθῆναι τοῖς παθήμασιν· ὅθεν καὶ χωρὶς αὐτοῖς διαλέγεται· πολλῶν καὶ ἄλλων συνοδοιπορούντων· καὶ λέγει σαφῶς τὰ ἐσόμενα· καὶ τοῦ ἐμπαιχθῆναι αὐτὸν ἐμνημόνευσεν· ἵνα μὴ εἴη παρουσίας τὸ συμβαῖνον· ὅταν αὐτὸ μὴ προεγνῶσθαι. ταράξει τοὺς ἐξαίφνης ὁρῶντας· ἅμα καὶ ὡς δὲ προσανθημένου ὑπομνήσεως ἐν ὅλου καιρῷ, τὸ πληρωθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου· μάλιστα γὰρ εἰς παραμυθίαν, τὸ διὰ τῶν προφητῶν προειρῆσθαι τὸν σταυρὸν τὰ τοιαῦτα μέλλοντα πάσχειν· ἵν' ὅταν τὰ σκυθρωπὰ ταῦτα ἐλθεῖν ἰδῶσι, καὶ τὴν ἀνάστασιν προσδοκήσωσιν. ὁ γὰρ τὰ λυπηρὰ οὐκ ἀποκρυψάμενος· καὶ τὰ δοκοῦντα εἶναι ἐπονείδιστα, εἰκότως ἐ-

τὴν κτίσιν· ἡ γὰρ αὐτὴ γαστὴρ ποιοῦσα ἐπλήρωσεν οἰκειότητα τοῖς
ἰδίοις· καὶ ποιοῦσαν χρείαν ὅσην ἂν οἰκεῖοι καὶ αὐτοὶ παρέ-
χοιεν· προστέθεικε δὲ ὅλου καὶ καὶ ὑπὲρ γυναικός:-

[illegible] Ἤρξατο δὲ ὁ Πέτρος λέγειν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάν-
τα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἀ-
» μὴν λέγω ὑμῖν· οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν· ἢ ἀδελφοὺς·
» ἢ ἀδελφὰς· ἢ πατέρα, ἢ μητέρα· ἢ γυναῖκα· ἢ τέκνα· ἢ ἀγρούς· ἕνεκεν
» ἐμοῦ καὶ ἕνεκεν τοῦ εὐαγγελίου. ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλα-
» σίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ· οἰκίας. καὶ ἀδελφοὺς· καὶ ἀ-
» δελφὰς καὶ μητέρα· καὶ πατέρα καὶ τέκνα· καὶ ἀγρούς. μετὰ διω-
» κμῶν· καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ, ζωὴν αἰώνιον· πολλοὶ
» δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι· καὶ ἔσχατοι πρῶτοι· ἦσαν δὲ ἐν τῇ
» ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς
» ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἐξεθαμβοῦντο· καὶ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο:-

Τίμιος ἐν πᾶσιν ὁ γάμος καὶ παραιτοῦνται ποθοῦντες ὄντες· καὶ δῆλον ὅτι
ὑπὲρ τῆς τῶν μειζόνων ἀγωνιῶντες· ὅταν δὲ λέγῃ ὃς ἀφῆκε
γυναῖκα. οὐ τοῦτό φησιν ὥστε διασπᾶσθαι τοὺς γάμους· ὥσπερ
ὅταν λέγῃ· ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ. εὑρήσει
αὐτήν· οὐχ ἵνα ἑαυτοὺς ἀναιρῶμεν φησίν· οὐδὲ ἵνα ἐν τῷ θεῷ
αὐτὴν χωρίζωμεν αὐτοῦ τοῦ σώματος· ἀλλ' ἵνα πάντων προτιμῶμεν
τὴν εὐσέβειαν· τοῦτο καὶ ἐπὶ γυναικὸς καὶ τῶν ἄλλων
φησί· δοκεῖ δέ μοι καὶ τοὺς διωγμοὺς ἐνταῦθα αἰνίττεσθαι· ἐπει-
δὴ ἔσαν καὶ πολλοὶ ἦσαν πατέρες εἰς ἀσέβειαν ἕλκοντες παῖδας·
καὶ γυναῖκες ἄνδρας. ἐπεὶ δὲ μυρίοι τῶν πολλαπλασίονα ἀπο-
λαύουσι κατὰ τὴν κοινωνίαν οὐκοῦν τὴν κτίσιν· ἡ γὰρ αὐταί-
τησις· ποιοῦσα ἐπλήρωσεν οἰκειότητα τοῖς ἰδίοις· καὶ ποιοῦσαν
χρείαν· ὅσην ἂν οἰκεῖοι καὶ αὐτοὶ παρέχοιεν· προστέθεικε
δὲ ὅλου καὶ καὶ ὑπὲρ γυναικός· ὥσπερ γὰρ ἀδελφοὺς διδάσκει
τοὺς οὐκ ἀδελφοὺς. καὶ γονεῖς τοὺς οὐ γονεῖς· καὶ τέκνα τοὺς
τέκνα, οὕτω καὶ γυναῖκα τὴν οὐ γυναῖκα· ἕτερον πρόσωπον δηλῶν ἢ
πνευματικόν· ἀπολήψειν γὰρ τὰ κατὰ σάρκα ἐστίν· ἀντεκδέχεται
δι' αὐτὴν πνευματικὴν ζωήν· οὐ διαφέρει δὲ τὸ λέγειν ἕνεκεν τοῦ ἐμοῦ ὀ-
νόματος· ἢ ἕνεκεν τοῦ εὐαγγελίου ὡς ὁ Μάρκος. καὶ τῆς βασιλεί-
ας τοῦ θεοῦ, ὡς ὁ Λουκᾶς· τό τε γὰρ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ· δύναμίς ἐστι τοῦ

αὐτὸ κεκρίνασθαι. καὶ οὕτω διδάξει. οἱ δὲ αἰσχυνόμενοι ἐπειδὴ ἀπὸ πάθους ἀνθρωπίνου πρὸς τοῦτο ἤεσαν· καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῶν μαθητῶν λαβόντες αὐτὸν, ἠρώτησαν· τί οὖν ὁ σωτήρ· δηλῶν ὅτι οὐδὲν πνευματικὸν ᾔτουν· οὐ γὰρ ἂν ἐτόλμησαν τοσοῦτον αἰτῆσαι φησίν· οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε· ὑμεῖς μὲν γὰρ περὶ τιμῆς ἀξιοῦντες; ἐγὼ δὲ περὶ ἀγώνων ὑμῖν καὶ ἱδρώτων διαλέγομαι. οὐ γάρ ἐστιν οὗτος ὁ τῶν ἐπάθλων καιρός· ἀλλὰ σφαγῆς καὶ πολέμου· καὶ κινδύνων· εἰπὼν δὲ δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω. τῷ τρόπῳ τῆς ἐρωτήσεως ἐφέλκεται αὐτούς· ἵνα τῇ πρὸς αὐτὸν κοινωνίᾳ, προθυμότεροι γένωνται· καλεῖ δὲ τὸ αὐτὸ καὶ βάπτισμα· δεικνὺς μέγαν ἀπὸ τούτου γινόμενον τὸν αὐτοῖς καθαρμὸν μετὰ τὸν ἑαυτῶν· τῆς οἰκουμένης δὲ τὸ μαρτύριον τοῦ σταυροῦ· οἱ δὲ εὐθέως ἐπηγγείλαντο. εἰπόντες. δυνάμεθα. προσδοκῶντες ἀκούσεσθαι ἅπερ ᾐτήκεσαν:–

Τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε:

Ἐπειδὴ ταῦτα εἶπον· δεικνὺς ὅτι οὐκ ἀλαζονείᾳ τὸ εἰρηκέναι φησί· τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε· καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· τουτέστι μαρτυρίου καταξιωθήσεσθε· καὶ ταῦτα πείσεσθε ἅπερ ἐγώ· τὸ δὲ καθῆσαι ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι· ἀλλ᾽ οἷς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρός μου· τί ποτε δέ ἐστι τὸ εἰρημένον· δύο γάρ εἰσι τὰ ἀπορούμενα· ἓν μὲν, εἰ ἡτοίμασταί τινι· τὸ καθῆσαι ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· ἕτερον δὲ εἰ ὁ πάντων κύριος ἐκείνοις οἷς ἡτοίμασται, κύριος οὐκ ἔστι παρασχεῖν. πρῶτον μὲν οὖν τὸ πρότερον ἐροῦμεν· ἆρ᾽ οὖν δεῖ ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ καὶ ἐξ ἀριστερῶν καθῆσθαι· ἀνέφικτος γὰρ πᾶσι τῇ κτίσει ὁ θρόνος αὐτοῦ· πῶς οὖν φησὶ τὸ καθῆσαι ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων· οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι· ὡς ὄντων καθεδουμένων τινῶν· πρὸς τὴν ὑπόνοιαν ὅλως ἀπεκρίνατο τῶν ἐρωτησάντων· συγκαταβαίνων δὲ αὐτῶν τῇ διανοίᾳ. οὐ γὰρ ᾔδεσαν τὸν ὑψηλὸν θρόνον ἐκεῖνον καὶ τὴν ἐκ δεξιῶν τοῦ πατρὸς καθέδραν· ἀλλ᾽ ἓν ἐζήτουν μόνον· τῶν πρωτείων ἀπολαῦσαι· καὶ πρὸ τῶν ἄλλων στῆναι· ἐπειδὴ γὰρ δώδεκα θρόνων ἤκουσαν ἀγνοήσαντες τί ποτέ ἐστι τὸ εἰρη-

λ' περὶ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου :

ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν πιστεύσωσι :—

λ' ›› Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, υἱοὶ τοῦ
›› Ζεβεδαίου λέγοντες· θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν αἰτήσωμέν σε ποιή-
›› σῃς ἡμῖν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν·
›› οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· δὸς ἡμῖν ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷς
›› ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. ὁ δὲ Ἰς εἶπεν αὐ-
›› τοῖς· οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε· δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ
›› ἐγὼ πίνω· καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι;
›› οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, δυνάμεθα· ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τὸ μὲν ποτή-
›› ριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε· καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι
›› βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων
›› μου, οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι· ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. καὶ ἀκούσαν-
›› τες οἱ δέκα, ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου·
›› ὁ δὲ προσκαλεσάμενος λέγει αὐτοῖς· οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες
›› ἄρχειν τῶν ἐθνῶν, κατακυριεύουσιν αὐτῶν· καὶ οἱ μεγάλοι αὐτ
›› κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν· οὐχ οὕτως δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὃς ἐὰν
›› θέλῃ γενέσθαι ἐν ὑμῖν μέγας, ἔσται ὑμῶν διάκονος· καὶ ὃς
›› ἐὰν θέλῃ γενέσθαι ἐν ὑμῖν πρῶτος, ἔσται πάντων ὑμῶν δοῦ-
›› λος· καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνου, οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι· ἀλλὰ
›› διακονῆσαι· καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

Ματθαῖος φη ὅτι ἡ μήτηρ προσῆλθεν· εἰκὸς δὲ ἀμφότερα γενέσθαι·
τὴν γὰρ μητέρα παρέλαβον, ὡς μείζονα τὴν ἱκετηρίαν ἐργασόμενοι· καὶ ταύτῃ τὸν Χν δυσωπήσοντες. ὅτι γὰρ τοῦτο ἦν,
καὶ αὐτῶν μᾶλλον ἡ αἴτησις ἦν· καὶ αἰσχυνόμενοι προβάλ-
λονται τὴν μητέρα, σκόπει πῶς πρὸς αὐτοὺς ἀποτείνει τὸν
λόγον· τὴν δὲ παρατρέχων αἰτοῦν· καὶ αὐτὸ ποιήσας γνώμης· εἶπε
αὐτοῖς εἴπερ ἡ μήτηρ· καὶ ὑπέθεντο ὅτι τοῦτο προῆλθον ἐρουσαι· ἑώ-
ρων αὐτοὺς τιμωμένους παρὰ τοὺς ἄλλους· καὶ προσεδόκησαν
ἐντεῦθεν ἐπιτεύξεσθαι· τί ποτε δὲ ἐστὶν ὃ αἰτοῦσιν. ἀκούσαν-
τες αὐτοῦ λέγοντος περὶ τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας, περὶ αἰσθητῆς
ὑπόπτευσαν βασιλείας· ἐνόμιζον ὅτι αὐτοὶ τὴν βασιλείαν
αὐτοῦ, οὕτω ταῦτα· οἱ ἐν θλίψεσι καὶ διωγμοῖς· διὰ τοῦτο
προσῆλθον ταύτην ἀξιοῦντες. οὐ καὶ γινώσκων δὲ ὅπερ τί αἰτῆ-
σαι μέλλονται· φησὶ τί θέλετε· ἀλλ' ἵνα ἀνακαλύψῃ αὐτῶν

φλὸς τὸν κύριον. τὴν διατρέχουσαν δὴ πολλαχοῦ φήμην ἀκούων· καὶ τὴν προσδοκίαν τὴν ἐκ τῶν προφητῶν πάντως μαθών· ἠρώτησε δὲ τὸν τυφλὸν, τί θέλεις ποιήσω σοι· ἵνα μή τις νομίσῃ, ἄλλο βουλομένῳ ἄλλο διδόναι· καὶ γὰρ αὐτῷ πανταχοῦ ἔθος, τὴν προαίρεσιν πρότερον τῶν θεραπευομένων κατάδηλον ποιεῖν ἅπασι· καὶ τότε ἐπάγειν τὴν ἰατρείαν· ἵνα καὶ τοὺς ἄλλους εἰς ζῆλον ἀγάγῃ· καὶ ἵνα δείξῃ τῆς δωρεᾶς ἀξίους ὄντας λαμβάνοντας:·

> Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱερουσαλὴμ εἰς Βηθσφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν· καὶ εὐθέως εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν, εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον· ἐφ᾽ ὃν οὐδέπω οὐδεὶς ἀνθρώπων κεκάθικε· λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε· καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τί ποιεῖτε, τοῦτο εἴπατε ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει· καὶ εὐθέως αὐτὸν ἀποστελεῖ ὧδε. ἀπῆλθον δὲ καὶ εὗρον τὸν πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου. καὶ λύουσιν αὐτόν· καί τινες τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς· τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον· οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς καθὼς ἐνετείλατο ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀφῆκαν αὐτούς· καὶ ἤγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν· καὶ ἐπέβαλον αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ᾽ αὐτῷ· πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι δὲ στοιβάδας ἔκοπτον ἐκ τῶν δένδρων, καὶ ἐστρώννυον εἰς τὴν ὁδόν· καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες, ἔκραζον λέγοντες· ὡσαννά· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου. εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαβίδ· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις· ⁘ καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς καὶ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα, ὀψίας ἤδη οὔσης τῆς ὥρας. ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα:–

[illegible]

Πολλάκις ἀναβὰς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα πρότερον· οὐδέποτε μετὰ τοσαύτης περιφανείας· καὶ γὰρ προοίμιον ἦν· καὶ οὔτε αὐτὸς κατάδηλος ἦν, οὔτε ὁ καιρὸς τοῦ πάθους ἐγγύς· διὸ ἀδιαφορώτερον αὐτοῖς ἐμίγνυτο· καὶ μᾶλλον κρύπτων ἑαυτόν· οὔτε γὰρ μᾶλλον ἐθαυμαστοῦτο ἐκφαινόμενος· οὕτω καὶ εἰς μείζονα αὐτοὺς ἐξήγειρεν ὀργήν· ἐπεὶ δὲ καὶ τῆς ἑαυτοῦ δυνάμεως πεῖραν ἐνδέδωκεν ἱκανήν· καὶ ὁ σταυρὸς ἐπὶ θύραις ἦν, μειζόνως ἐκ

μὲν οὖν τὴν προεδρίαν διαβάλλει τιμήν· ὅτι τοίνυν φησὶν ὁ Χριστὸς τὸ
τὸ δεῖν· αὐτόθεν μείζονα δείξας. καὶ κοινωνοὺς γενέσθαι μοι τοῦ
παθεῖν· οὐ γὰρ ἀρκεῖ τοῦτο ποιήσαντας, τὴν πρώτην τάξιν
ὑμᾶς ἑαυτῶν ἔχειν· ἂν γάρ τις ἕτερος ἔλθῃ μετὰ τοῦ μαρτυρίου.
καὶ τὴν ἄλλην αἰτίαν σαφῆ ἀρετὴν κεκτημένος. πολλῷ πλείο-
να ὑμῶν. οὐκοῦν ἐπειδὴ φιλῶ ὑμᾶς καὶ τῶν ἄλλων προκρίνω.
διὰ τοῦτο παρωσάμενος ἐκείνους, ὑμᾶς δοῦναι τὰ πρωτεῖα·
ἐκείνοις οἷς ἡτοίμασται τοῖς αὐτοῦ τῶν ἔργων δικαιουμένοις γε-
νέσθαι πρώτοις· παραιτεῖται μὲν τὸ μέλλον οὕτως αὐτοὺς οἰκονομι-
κῶς. ὥστε μὴ ὑπὲρ πρωτείων ἐνοχλεῖν εἰκῆ καὶ ματαίως.
ὁμοῦ καὶ λυπῆσαι μὴ βουλόμενος, ἀμφότερα ταῦτα κατορθοῖ.
ἑτοίμως τὸν υἱὸν ὑπὲρ ἐκείνων καὶ τὸν υἱὸν τοιαύτῃ δόσει· ἀλλ' οἷς ἡ-
τοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρός. ὡσεὶ ἔλεγεν ὑπ' ἐμοῦ. ὅθεν ὁ Μάρ-
κος, οὐδὲ εἴρηκεν ὑπὸ τοῦ πατρός μου :-

τέλ(ος) τ(ῆς) β
ἀρχ(ὴ) τ(ῆς) ζ
ιβ

›› Καὶ ἔρχονται εἰς Ἰεριχώ· καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἰεριχὼ·
›› καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκανοῦ. ὁ υἱὸς Τιμαίου Βαρ-
›› τιμαῖος ὁ τυφλός, ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν·
›› καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖός ἐστιν, ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν·
›› ὁ υἱὸς Δαυὶδ ἐλέησόν με. καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιω-
›› πήσῃ· ὁ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν υἱὲ Δαυὶδ ἐλέησόν με· καὶ
›› στὰς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτὸν φωνηθῆναι· καὶ φωνοῦσι τὸν τυφλὸν
›› λέγοντες αὐτῷ· θάρσει· ἔγειρε· φωνεῖ σε· ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ
›› ἱμάτιον αὐτοῦ, ἀναστὰς ἦλθε πρὸς αὐτὸν τὸν Ἰησοῦν· καὶ ἀπο-
›› κριθείς, λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· τί θέλεις ποιήσω σοι· ὁ δὲ τυφλὸς
›› εἶπεν αὐτῷ· ῥαββουνί, ἵνα ἀναβλέψω· ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-
›› τῷ· ὕπαγε· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· καὶ εὐθέως ἀνέβλεψε
›› καὶ ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ἐν τῇ ὁδῷ :-

Ἑρμ(ηνεία)

ὁ μὲν οὖν τυφλὸν τὸν τῆς Ἰεριχὼ ἐξιόντος καθήμενον κατὰ τὴν ὁδόν, συμφω-
νεῖ τῷ Ματθαίῳ καὶ Λουκᾷ· ἕνα δὲ τυφλὸν οὗτός φησι καὶ Λου-
κᾶς. Ματθαῖος δὲ δύο· τοῦτο δὲ οὐδὲν πρὸς διαφωνίαν τῆς
ἱστορίας. ἐνδέχεται γὰρ τοῦ ὄντως φανερωτέρου μεμνῆσθαι τοῦτόν τε
καὶ τὸν Λουκᾶν πεποιηκέναι· ὅπερ καὶ ὀνομαστὶ δεδήλω-
κεν ὁ Μάρκος· εἰπὼν τὸν υἱὸν Τιμαίου. καὶ Βαρτιμαῖον τὸν
τυφλόν· ὡς ἐπιφανῆ τότε ὄντα. υἱὸν δὲ Δαυὶδ ἐκάλει ὁ τυ-

> σε. καὶ ἰδὼν συκῆν ἀπὸ μακρόθεν ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν εἰ ἄρα εὑρήσει τι ἐν αὐτῇ· καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν, οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλλα· οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῇ· μηκέτι ἐκ σοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μηδεὶς καρπὸν φάγοι. καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα:-

Ματθαῖος τὸ πρωῒ φησὶ προστίθησι. πῶς δὲ πρωῒ πεινᾷ; ἢ δῆλον ὅτι συνεχώρησε τῇ σαρκὶ τοῦτο παθεῖν. οὕτως δέ φησιν, ὅτι ἦλθεν εἰ ἄρα εὕροι ἐν αὐτῇ καρπόν· ὅθεν δῆλον, ὅτι τῆς ὑπονοίας αὐτῶν ἦν. καὶ γὰρ τὰς ὑπονοίας τῶν μαθητῶν γράφουσιν. οὕτως δὴ καὶ τὸ νομίζειν διὰ τοῦτο αὐτὴν καταρᾶσθαι. καταρᾶται δὲ, τῶν μαθητῶν ἕνεκεν· ἵνα θαρρῶσιν. ἐπειδὴ γὰρ πανταχοῦ μὲν εὐεργετεῖ· οὐδένα δὲ ἐκόλασεν· ἔδει δὲ τῆς τιμωρητικῆς αὐτοῦ δυνάμεως πεῖραν σχεῖν· ἵνα μάθωσιν ὅτι δυνάμενος ξηρᾶναι Ἰουδαίους, ἑκὼν συγχωρεῖ καὶ οὐ ξηραίνει. οὐκ ἐβούλετο δὲ τοῦτο εἰς ἀνθρώπους ἐνδείξασθαι· εἰς φυτὸν οὖν τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ τὴν ἀπόδειξιν ταύτην παρέσχετο. ἐντεῦθεν δὲ δῆλον, ὅτι προηγουμένως εἰς τοῦτο ἦλθεν· οὐ διὰ τὴν πεῖναν· ἀλλὰ διὰ τοὺς μαθητάς. οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων. τίς γὰρ οὕτως εὐήθης, ὥστε ὑπολαμβάνειν, ὅτι ἐν τῷ πρωΐμῳ καιρῷ [illegible] ἢ εἴπερ οὐ ἐπείνα καὶ τὸ ἀληθεῖν. πότε ἐνόμιζεν αὐτὴν δεῖ, τί τὸ κωλύον ἦν αὐτὸν φανῆναι πρὸ οἰκείας ἀπελθεῖν. οὐδὲ γὰρ ἐν ἐκείνῃ ζητεῖν ὡς ἐκ τοῦ καρποῦ θέλων γνῶναι πρὸς τὴν πεῖναν αὐτὸν ἐξελέξατο· οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων. ποιῶν δὲ πῶς οὐχ ἑτέρωθεν ἐζήτει τροφήν· ἀλλ' ἀπὸ τῆς συκῆς ἦν· οὐ δυνατὸν ἔχειν πρὸ τοῦ καιροῦ καρπόν· ποίας δὲ αἰτίας ἡ συκῆ ἦν ἀξία, τὸ καὶ μὴ ἔχειν αὐτὴν καρπὸν πρὸ καιροῦ; ὥσπερ καὶ ὡς ἐκ τούτου μάλιστα δῆλον ὅτι [illegible], ὅτι πεῖναν μὲν οὐκ ἦν· πρόσχημα δὲ πείνης τὴν οἰκείαν ἐνδείκνυται δύναμιν, εἰς μὴ οἴεσθαι αὐτοὺς αὐτομάτως τὸ πάθος αὐτὸν καταδέξασθαι. διὰ τοῦτο φυτὸν ἐπιλεξάμενος, ὃ καὶ εἶπε μάταιος. οὐ ῥᾳδίως τὴν ἐκ φυτῶν ὑγρασίαν ἀποτίθεσθαι πέφυκε, τοῦτο διὰ μιᾶς ἐξήρανε τῆς ἐπιτιμήσεως. ἄλλος δέ φησιν ὅτι τὴν μέλλουσαν κατὰ Ἰλκίαν κρίσιν, ἐπὶ τῆς συκῆς ἔδειξε. φύλλα δὲ εἶχε μόνον αὐτὴ δὴ καὶ ἔαρος ὄντος. καὶ δοκεῖ μὲν κατὰ χρείαν τροφῆς ἐλϛ′ περὶ τῆς ξηρανθείσης συκῆς:

[illegible] καὶ [illegible] πλείονος αὐτὸν πάντα παρ' αὐτῇ εἶναι περιφανείας· τοὺς μέλλοντας αὐτοὺς ἐκκλείειν. σημεῖον δὲ τὸ εἰ μόνον ὑμῶν· οὐ γὰρ αὐτοὶ τοῦ ὄρους τῶν μελλόντων εἰσιέναι εἰσιόντι τῷ κατὰ χρείαν τῆς [illegible] ὄνου καθέζεσθαι· ὃς πλείους δι' ἀμ[illegible] πᾶσαν καὶ παλαιὰν δικ[illegible]. ἀλλὰ τὸ ὑπόχρεον αὐτὸν ἐπὶ τοῦ πώλου θεωρεῖσθαι, δηλοῖ τὸ ἐπὶ τοῦ μὲν οὐ λαοῦ καθέζεσθαι τὸν ὄνον [illegible] καὶ καταλείπει [illegible]· καὶ τὸν ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας ἐδήλωσεν ὁ πῶλος· ἀλλὰ καὶ τὸ [illegible] καθαρὸν τῶν [illegible]· ὅμοιος γὰρ οὐ καθαρὸν κατὰ τὸν νόμον. εὗρον δὲ τὸν πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου. ἔξω γὰρ ἦν [illegible] καὶ ἀλλότριος τῶν διαθηκῶν τοῦ κυρίου τῆς [illegible] ἐπὶ ἀμφόδου. καὶ οὐχ ὑποτεταγμένος· καὶ οὐκ ἔνδον· ἀλλ' ἔξωθεν τοῦ εἰσπορευομένου. ἐπεὶ καὶ ἡ θύρα· ἡ ἔνδον, δεσμὸς καὶ [illegible]. τινὲς δὲ παρ' αὐτοῦ δεδεμένῳ πώλῳ· καὶ ὡς λοιπὸν γράφει· κύριοί εἰσι τοῦ πώλου, οἱ ὑποταξάμενοι τὸν [illegible] λαόν· οἱ δ' [illegible] δύνανται ἄν τι [illegible] τὸν ἀληθινὸν κύριον ἀφελέσθαι τι τοῦ [illegible] αὐτόν, ἐπειδὴ [illegible] τὸν [illegible]· οὐ λέγεται δὲ [illegible] τοῦ πώλου. ἀλλ' [illegible] τῶν [illegible]. ἐπεὶ γὰρ τὸν πῶλον ἐμέλλομεν, [illegible] τοῖς λοιποῖς παρ' οἷς ἦν [illegible] δὲ τὸ εὔκαιρον τοῦ πώλου. [illegible] καὶ χαλινοῦ [illegible]· δηλοῖ δὲ τὸ [illegible] καὶ τὴν [illegible] εἰς [illegible]. αὐτοῦ δὲ τὸν [illegible] ὅτε γνωρίζοντες τὸν κύριον οἱ ὄχλοι, εὐφήμησαν ὅσοι [illegible] αὐτόν. καὶ ὑμνεῖν αὐτὸν ὡς υἱὸν Δαυΐδ· καὶ Χριστὸν εἶναι πιστεύοντες· καὶ τὸ εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου, καὶ τὸν ψαλμὸν ὅτι [illegible]· τὸ γὰρ ὡσαννά, σῶσον δὴ ἑρμηνεύεται. τὸ δὲ εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι κυρίου τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαυΐδ, ἀρίστου εἴρηται· πολλαχοῦ γὰρ οἱ προφῆται [illegible] τὴν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ βασιλείαν, ὡς ὁμώνυμα τῷ Δαυΐδ ἔφασαν ἔρχεσθαι· Δαυΐδ τὸν Χριστὸν ὀνομάσαντες· διὰ τὸ ἐκ Δαυΐδ αὐτὸν κατὰ σάρκα γνωρίζεσθαι. δόξαν οὖν αὐτῷ [illegible]· τῷ ἐρχομένῳ ἐν ὀνόματι κυρίου· εὐλογοῦσι δὲ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· καὶ ὡσαννὰ [illegible] ἐν τοῖς ὑψίστοις· τὴν δοξολογίαν αὐτῷ [illegible] καὶ θεῷ ὑμνεῖν ἠδύναντο :—

λϛ′ [illegible] ιβ Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας, ἐπείνα

Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν, ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας
καὶ τοὺς ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς τραπέζας τῶν κο-
λυβιστῶν· καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς,
κατέστρεψε· καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ·
καὶ ἐδίδασκε λέγων αὐτοῖς· οὐ γέγραπται ὅτι ὁ οἶκός μου οἶκος
προσευχῆς κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν. ὑμεῖς δὲ πεποιήκατε
αὐτὸν σπήλαιον λῃστῶν· καὶ ἤκουσαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμμα-
τεῖς· καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ αὐ-
τὸν ὅτι πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· καὶ
ὅτε ὀψὲ ἐγένετο, ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς πόλεως· καὶ πρωῒ
παραπορευόμενοι, εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν·
καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ πέτρος, λέγει αὐτῷ· ῥαββί, ἴδε ἡ συκῆ ἣν κα-
τηράσω ἐξήρανθη·

Ἰστέον μέντοι, ὡς ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου γεγονέναι τοῦτο φησὶν Ἰωάννης, αὖθις δὲ,
πρὸς τῷ τέλει ὁ Μάρκος καὶ Ματθαῖος. ὅθεν εἰκὸς δὶς πεπρᾶχ-
θαι τοῦτο καὶ κατὰ διαφόρους καιρούς· καὶ δῆλον καὶ ἀπὸ τῶν
χρόνων· οὐ γὰρ παρὰ τοῖς τρισὶν εὐαγγελισταῖς ἐμνήσθη μὲν ἐν τῇ δι-
ηγήσει τῆς ἀνόδου τῆς ἐπὶ [illegible]· ὁ γὰρ Ἰωάννης πρότερον τὸ τοιοῦτον
ἱστορήσας, ἐν τῇ προτέρᾳ ἀνόδῳ ταῦτα πεπρᾶχθαι φησί·
καὶ [illegible] τὸ πάθος ἱστορεῖ γενόμενον· τοὺς δὲ ἄλλους ἱστορῆ-
σαι τὸ πρᾶγμα μόνον ἐμέλησεν αὐτοῖς· καὶ τὰς διαφόρους
συνόδους, μὴ ἄν ποτε συναίρεσιν· εἰσελθὼν τοίνυν εἰς τὸ ἱερόν· τού-
τεστι τὰ πρόβατα τὰς βόας καὶ περιστερὰς τῶν θυσιῶν ἐκ-
βέβληκε· καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν· καὶ τὰς τρα-
πέζας τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς, κατέστρεψε λέγων·
ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν· ὑ-
μεῖς δὲ ἐποιήσατε αὐτὸν σπήλαιον λῃστῶν· καὶ λῃστὰς τοὺς
ἐμπόρους φησί· διὰ τὸ λῃστρικὸν τῆς φιλοκερδείας· οἱ τὴν
θυσιῶν χρείαν πρόφασιν αἰσχροκερδείας λαμβάνοντες. κολ
καὶ τρυγόνας καὶ περιστερὰς ἐπιπωλοῦντες· ἕτεροι δὲ, ἀργύρια
παρατίθεσαν λεπτά· πρὸς τὴν τῶν νομιζομένων ἀλλαγήν· αὐθημε-
ρὸν δὲ ὁ παρὼν εὐαγγελιστὴς ἀπομνημονεύει τῆς ἱστορίας·
ἐν τῇ ἐφεξῆς ἡμέρᾳ λέγων τεθεωρῆσθαι ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἐξη-
ραμμένην τὴν συκῆν· ἐπανιόντων πάλιν ἐπὶ τὴν πόλιν, ἀπὸ

ἐπ᾽ αὐτὴν ἐληλυθέναι· σύμβολον δὲ ποιεῖ τὸ ἐξερευνᾶν ὡς πρὸς
καὶ ἄλλα ποιεῖ συμβολικά· καὶ σωματικῶς ἐχρῆν ἡ ποιεῖν, τῶν
συμβόλων τοῦ σώματος τοῦ ὑψίστου· φύσεως τελειωθείσης κινήσεως
παρέστησε τῶν παραδειγμάτων ἱερομαντείας καὶ ἐνδείξεως· οὐ γὰρ ἀ-
γνοεῖν δὴ ὑπονοεῖν οἷόν τε κύριον, ὅτι καρπὸν μὴ εἰς ὥραν οὐκ ἂν ἔχοι
κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἡ συκῆ· ἀλλ᾽ ἐμφαίνεται τὸ παρά-
δοξον τί· τὸ ὡς ὑπὲρ καιρὸν εἶναι τοῦ κυρίου· τὴν τῶν ἀνθρώπων σωτη-
ρίαν. τὸ μὲν οὖν ἀθαλὲς τῆς συκῆς, τὴν δόξαν δηλοῖ ... τῆς
Ἱλήμ· τὸ δὲ ἄκαρπον, τὴν κακίαν καὶ ἀπιστίαν· ἡ δὲ ἀ-
καιρία τοῦ καρποῦ, τὴν ἀκαιρίαν τῆς τότε σωτηρίας τῆς Ἱλήμ·
τὴν δὲ ἀκαιρίαν ταύτην ἐπεσπάσατο ἑαυτῇ· διὸ καὶ μετὰ μικρὸν
κατάραν ὑφίσταται· οὐ διὰ τὸ πρὸς τὴν συκῆν ὀργιζομένου
τοῦ κυρίου· ὅτι μὴ καρποφοροίη καὶ ταῦτα παρὰ καιρόν·
ἀλλ᾽ ἐν τῷ δένδρῳ, τὸ τῆς πόλεως ἐνδεικνύμενος· τὸ δὲ
ἀκαιρίαν καρπὸν ἀπέχειν τὴν Ἱλήμ· οὐ καθάπερ ἐλείπει τῆς καινουρ-
γηθείσης μεθ᾽ ἧς καρποφορίας. ἣν ἡ διαθήκη μεθ᾽ ἣν αὐτοῖς χριστοῦ
γνῶσις παρέξει· οἱ μὲν καταστῆναι ἐκ τῶν περιτεμνομένων διαθήκης ἀπὸ
τῆς Ἱλήμ, τῆς ἀποστολικῆς δηλονότι εἰς τὸ καρποφορῆ-
σαι· οὐ γὰρ ἐξ αὐτῆς ὁ καρπὸς ἐκεῖνος· ἀλλ᾽ ἐκ τῆς νέας περι-
γινομένης φύσεως· ἵνα ὡς ἐξ ἐθνῶν καὶ ἀπὸ τῆς ἐθνικῆς ἐκκλη-
σίας προστιθεμένην ληφθῆναι· ἔτι δὲ καὶ ἄλλως νοῆσαι τὸ
παρὰ καιρὸν ζητῆσαι σῦκα τὸν κύριον· καὶ μὴ εὑρόντα, ἠγανα-
κτηκέναι καὶ καταράσασθαι τῇ συκῇ· ἔστιν οὖν εἰπεῖν· ὅτι
ὅσοι μὲν ὄντες ἐν πόλεσι τὰς κειμένας κληρῶσιν, οὗτοι κατὰ
καιρὸν λέγουσι καρπογονεῖν· οἷον τῆς ἐν πόλεσιν ἐχούσης τό, οὐ
μοιχεύσεις, ὁ μὴ μοιχεύων· κατὰ καιρὸν ἐκαρποφόρησεν·
ὅσοι δὲ καὶ ὑπὲρ τὴν ἐν πόλει ἐργάζονται, οὗτοι καρπογο-
νοῦσι κατὰ καιρόν· οἷον τῆς ἐν πόλεσιν ἐχούσης τό, οὐ μοιχεύσεις. ὁ
μὴ μόνον οὐ μοιχεύων ἀλλὰ καὶ παρθενεύων, παρὰ καιρὸν καρπο-
γόνησε· καὶ ὅσοι παρὰ τῶν μαθητῶν, τούτοις ὑπακούειν χρή· ὁ
οὖν κύριος καταρᾶται τὸν τέλει οὐ μόνον τὰ ἐν πόλεσι φυλάττεσθαι ζητεῖ·
ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τὰς ἐν πόλεσιν οἷς δεῖ ἐν καρπογονεῖν ἀπαιτεῖ·
[illegible] μὴ εἶναι παρὰ τοῦ ὑψηλοῦ τέλους καὶ [illegible]· καὶ τοῦ
[illegible]. τὸ [illegible] ἀρτίως [illegible] καὶ δικαιῶσαι:–

λε΄ περὶ τῶν ἐπερωτησάντων τὸν κν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων·
πρὸς [illegible] ἀφέσεως :–

» Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπα-
» τοῦντος αὐτοῦ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
» γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ λέγουσιν αὐτῷ· ἐν ποίᾳ
» ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς· ὁ δὲ Ἰς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ἐπε-
» ρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα λόγον· καὶ ἀποκρίθητέ μοι· καὶ ἐρῶ
» ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ· τὸ βάπτισμα Ἰωάννου
» ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων· ἀποκρίθητέ μοι· καὶ διελογίζοντο πρὸς
» ἑαυτοὺς λέγοντες· ἐὰν εἴπωμεν ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· διατί οὖν οὐκ ἐπι-
» στεύσατε αὐτῷ· ἀλλ' ἐὰν εἴπωμεν ἐξ ἀνθρώπων· ἐφοβοῦντο τὸν ὄ-
» χλον· ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰω, ὅτι ὄντως προφήτης ἦν· καὶ
» ἀποκριθέντες, λέγουσι τῷ Ἰυ· οὐκ οἴδαμεν· καὶ ὁ Ἰς ἀποκριθεὶς
» λέγει αὐτοῖς· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
ποιῶ :–

Ὅτε μὲν ἐξέβαλεν αὐτούς, οὐκ ἐτόλμησαν εἰπεῖν οὐδέν· διὰ τὰ
θαύματα ἃ εἶδον· μετὰ ταῦτα δὲ ὡς αὐτὸν [illegible] ἐν τῷ ἱερῷ·
ἐπειδὴ δὲ ἀφῆκεν, τότε ἐπιτιμῶσι· μονονουχὶ λέγοντες· ἱερεὺς
ἐχειροτονήθης ὅτι τοσαύτην ἐξουσίαν ἐπιδείκνυσαι· τί δήποτε
οὖν αὐτοὺς κωλύεις αὐτὸς [illegible] καὶ [illegible] ἐμπο-
[illegible]
καὶ [illegible]
ἐπειδὴ δὲ [illegible] ἀλλ' εἰ [illegible] καὶ τὸν πα-
λαιὸν προφήτην· τοῦτο δὲ εἶπον· καὶ [illegible] μαρτυρίαν
ἀχρεῖον ἐν μέσῳ ἐκφέρουσιν· εἰδέναι ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ προσδοκώ-
μενος πάλαι ὑπὲρ τοῦ κόσμου· καὶ εἰ γνῶσι τὴν ἐξουσίαν· καὶ
μὴ ζητεῖν περὶ αὐτῆς· [illegible] ἑαυτῷ μαρτυρεῖν ὁ Χσ
ἐκκλίνει· τὸ δὲ μάρτυρα παραιτεῖσθαι βούλεται· καὶ ἐπεὶ
πάντως οὐ καταδεξόμενοι οὐδὲ τὸ μέλλον ᾔδει· διὰ τοῦτο προ-
τὸ ὁμολογεῖν περὶ Ἰωάννου, ὅτι [illegible] ἔχουσιν· εἰ παρε-
κεῖνον ἔσται αὐτοῖς δεδεγμένοι, πάντως καὶ τὴν μαρτυρίαν ἀκο-
λουθοῦν ἦν ὑποδέξασθαι· καὶ οὕτως ἂν ἤδεισαν τὸ τῆς ἐξου-
σίας, ἐρωτῶν δὲ περὶ τῆς χάριτος τοῦ [illegible]· αὐτίκα γὰρ αὐτὸν,
ἐντιμῶντες καὶ ἀξιοπιστότατον καθιστῶσι μάρτυρα· πότερον
ἐκ θεοῦ ἦν τὸ βάπτισμα, ἢ ἀνθρώπινον· τὸ ἐξ οὐρανοῦ γὰρ λέγων, τὸ
ἐκ θεοῦ δεδήλωκεν· ἀλλ' ὡς τέταχα, ἐρωτῶσι [illegible] μᾶλλον εἰ

λζ̄ περὶ ἀμνησικακίας :·

τῶν προαστείων· ὁ δὲ ματθαῖος παρέδραμε τὸ ἀκριβὲς
τοῦ καιροῦ εἰπών· παραχρῆμα ἐξηράνθαι τὴν συκῆν
καὶ τεθαυμακέναι τοὺς μαθητάς· παραχρῆμα δὲ λέ-
γων τὸ ταχύ, καὶ εἰς αὔριον τὸ πρωῒ [illegible] :—

πδ̄ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰς̄ λέγει αὐτοῖς· ἔχετε πίστιν θῦ̄· ἀμὴν γὰρ λέ-
γω ὑμῖν· ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ· ἄρθητι καὶ βλήθη-
τι εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ·
ἀλλὰ πιστεύσει ὅτι ἃ λέγει γίνεται, ἔσται αὐτῷ ὃ ἐὰν εἴπῃ· διὰ
τοῦτο λέγω ὑμῖν· πάντα ὅσα ἂν προσευχόμενοι αἰτῆσθε, πι-
στεύετε ὅτι λαμβάνετε· καὶ ἔσται ὑμῖν. καὶ ὅταν στήκετε προσ-
ευχόμενοι· ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατά τινος· ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑ-
μῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν·
εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν·
λέγω δὲ ὑμῖν· αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε· κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται
ὑμῖν· πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει· καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει· καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται :—

Παρασκευάζει τοίνυν τοὺς μαθητὰς δι' αὐτοῦ τούτου· θαρρεῖν τῇ
πίστει καὶ εὐχῇ· καὶ μὴ δεδοικέναι. τὸ γὰρ θαυμάσαι, οὐ-
κ ἦν αὐτοῦ τοῦ πιστοῦ· οὐδὲ γὰρ τοῦ θεοῦ μέγα τοῦτο· ὅπερ εἰ οὐ-
κ ἐνδέδωκεν αὐτοῖς σαφῶς τὴν δύναμιν, λαμβανομένους αὐτοὺς ἀνά-
γει τῆς ἀπιστίας αὐτούς· καὶ δείκνυσιν, ἡλίκον τὸ τῆς πί-
στεως· ὡς μὴ μόνον ξύλον αὐτὴν ἐξηρᾶνθαι τὸ δῆλος· ἀλλὰ καὶ
ὄρος κινῆσαι πρὸς πρόσταγμα· καὶ πάντα πληροῦσθαι ὅσα
ἂν αἰτήσωνται. δῆλον δέ, ὡς οὐκ ἀχρεῖον τούτων ἕκαστον ἐ-
παγγέλλεται ὁ χς̄· ἀλλ' εἰ δέοι ποτὲ θαυματουργίαν κινεῖν· καθά-
περ ἀξιοῦσιν οἱ τὰ τοιαῦτα αἰτοῦντες [illegible]· καὶ κελεύοντ-
κινεῖν τὸν τυχόντα [illegible]· ὡς ὅτι ἐλέγχων·
τῆς [illegible] τῆς ὅτι τῶν ὀρῶν· οὔτε γὰρ ὄρος· οὔτε καρ-
φὸς ἀχρεῖος μετακινηθείη ἂν καὶ τοῦ δικαίου [illegible] θῦ̄· ὡς οὐδὲ τὴν
συκῆν ἐξήρανεν· ἀλλ' ὅτι σημεῖον τῆς μελλούσης εἰς ἱλῆμ ἀκαρ-
πίας· καὶ πρὸς τὴν δεῖξιν τῆς ἑαυτοῦ δυνάμεως· ἔσται
δὲ τῇ πίστει τῇ τελείᾳ, καὶ πάντα τῆς ἀρετῆς, ἤτοι ἐξ ἀρχῆς
κατορθούμενα· ἢ καὶ ἐκ μεταμελείας διορθούμενα· εἰ τοσοῦτον κ-
[illegible] καθαρὸν ὑμῖν παρείη· καὶ τῆς ἀφέσεως ἐπιτύ-
χοιτε· διδόντες τὸ ἐνδόσιμον τῇ παρὰ θῦ̄ ἀφέσει· διὰ τῆς

λε' περὶ τῶν ἐπερωτησάντων τὸν κύριον ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων·
πρὸς ἀμοίως ἀφέσεως :-

» Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπα-
» τοῦντος αὐτοῦ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
» γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ λέγουσιν αὐτῷ· ἐν ποίᾳ
» ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ἐπε-
» ρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα λόγον· καὶ ἀποκρίθητέ μοι· καὶ ἐρῶ
» ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ· τὸ βάπτισμα Ἰωάννου
» ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων· ἀποκρίθητέ μοι· καὶ διελογίζοντο πρὸς
» ἑαυτοὺς λέγοντες· ἐὰν εἴπωμεν ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· διὰ τί οὐκ ἐπι-
» στεύσατε αὐτῷ· ἀλλ' ἐὰν εἴπωμεν ἐξ ἀνθρώπων, ἐφοβοῦντο τὸν ὄ-
» χλον· ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην, ὅτι ὄντως προφήτης ἦν· καὶ
» ἀποκριθέντες λέγουσι τῷ Ἰησοῦ· οὐκ οἴδαμεν· καὶ ἀποκριθεὶς
» ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα
ποιῶ :-

Ἐπειδὴ ἐξέβαλεν αὐτούς, οὐκ ἐτόλμησαν σημεῖον [illegible]
θαύματα [illegible] εἶπε μὲν [illegible] αὐτὸν [illegible]
ἐπεὶ δὲ ὤφθη, τότε ἐπετίμησαν· μάλιστα [illegible] ἱερέα ὄντα
ἐχειροτονήθη [illegible] ἐξουσίαν [illegible]
οὐκ αὐτὸς κωλύει [illegible]
[illegible]
καὶ [illegible]
[illegible] περὶ [illegible]
λαὸν προφήτην. τοῦτο δὲ [illegible] καὶ [illegible]
ἀρχιερεῦσιν [illegible] ἀφθόνως [illegible] εἰδέναι ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ προσδοκώ-
μενος [illegible] ὑπὲρ τοῦ κόσμου· καὶ [illegible] τὴν ἐξουσίαν· καὶ
μὴ ζητεῖν περὶ αὐτῆς· ἀλλ' ἐπειδὴ [illegible] αὐτὸν μαρτυρεῖν ἑαυτῷ
ἐκκλίνει· τὸ δὲ μαρτυρεῖν παρ' [illegible] ἀναιρεῖται· καὶ ἐπεὶ
παρ' οὐδενὸς τῶν [illegible] οὐδὲ τὸν Ἰωάννην ἤδει; διὰ τοῦτο πρό-
τερον μὲν ἐρωτᾷ περὶ Ἰωάννου [illegible] ἔχουσιν· εἰ γὰρ ἐ-
κεῖνον ἦσαν αὐτοὶ δεδεγμένοι, πάντως καὶ τὴν μαρτυρίαν ἀνα-
κόλουθον ἦν αὐτοὺς δέξασθαι· καὶ οὕτως ἂν ἠπίσταντο τὴν ἐξου-
σίαν. ἔρχεται δὲ περὶ τῆς χάριτος τοῦ [illegible]· αὕτη γὰρ αὐτὸν
ἐπῄνεσέ τε καὶ ἀξιόπιστον καθίστησι μαρτυροῦντα· πότερον
ἐκ θεοῦ ἦν τὸ [illegible], ἢ ἀνθρώπινον· τὸ ἐξ οὐρανοῦ γὰρ λέγων, τὸ
ἐκ θεοῦ δεδήλωκεν· ἀλλ' ὥσπερ [illegible], ἐρωτῶσι [illegible] καὶ μὴ εἰ

λγ̅ περὶ μνησικακίας :-

τῶν προσωπείων· ὁ δὲ Ματθαῖος παρέδραμε τὸ ἀκριβὲς
τοῦ καιροῦ εἰπὼν παραχρῆμα ἐξηράνθαι τὴν συκῆν
καὶ τεθαυμακέναι τοὺς μαθητάς· παραχρῆμα δὲ λέ-
γων τὴν· καὶ εἰς αὔριον τὸ πρωΐ [illegible] σημειωθὲν :—

πζ̅ [illegible]

Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰς λέγει αὐτοῖς· ἔχετε πίστιν θῦ· ἀμὴν γὰρ λέ-
γω ὑμῖν· ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ· ἄρθητι καὶ βλήθη-
τι εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ·
ἀλλὰ πιστεύσει ὅτι ὃ λαλεῖ γίνεται· ἔσται αὐτῷ ὃ ἐὰν εἴπῃ· διὰ
τοῦτο λέγω ὑμῖν· πάντα ὅσα ἂν προσευχόμενοι αἰτῆσθε· πι-
στεύοντες ὅτι λαμβάνετε· καὶ ἔσται ὑμῖν· καὶ ὅταν στήκετε προσευ-
χόμενοι· ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατά τινος· ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν
ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν·
εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε· οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς [illegible] ὑμῶν·
λέγω δὲ ὑμῖν [illegible] καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε· [illegible]
[illegible]

Παρασκευάζει τοίνυν τοὺς μαθητὰς διὰ τούτου θαρρεῖν τῇ
πίστει καὶ εὐχῇ· καὶ μὴ δεδοικέναι· τὸ γὰρ θαυμάσαι, οὐ-
κ εἶναι τοῦ πιστοῦ· οὐδὲ γὰρ τοῦ θεοῦ μέγα τοῦτο· ὅπερ εἰδὼς
ὁ κύριος [illegible] αὐτοὺς σαφῶς τὴν δύναμιν, λαμβανόμενος ἀπά-
γει τῆς αἰτιάσεως αὐτούς· καὶ δείκνυσιν [illegible] τὸ τῆς πί-
στεως· ὡς καὶ μόνον ξύλον [illegible] ἐξηράνθαι [illegible]· ἀλλὰ καὶ
ὄρη μεταστῆσαι προστάγματι· καὶ πάντα ἀναπληρῶσαι ὅσα
ἂν αἰτήσωσι· δῆλον δὲ ὡς οὐκ ἀχρεῖον τούτων ἕκαστον ἐ-
παγγέλλεται ὁ χς· ὃ δὲ οἷον ἐστὶ θαυματουργίαν κενήν· καὶ θαυ-
[illegible] ἀξιοῦσι μόνοι καὶ ποιοῦσι [illegible] τοιαῦτα· καὶ κελεύοντε
[illegible] τὸν τυχόντα [illegible] καὶ [illegible]· ὡς ἔστιν ἐλέγχει
τῆς ἀπιστίας τοῦτ' ἐστὶ τῶν μωρῶν· οὔτε γὰρ ὄρος· οὔτε καρ-
φος ἀχρεῖον μετακινηθεῖναι ἂν κατὰ τὸ θεῖον [illegible]· ὡς ἡ δὲ τὴν
συκῆν ἐξηραμμένην· ἀλλ' ἔστι σημεῖον τῆς μελλούσης τῇ ἱλὴμ ἀκαρ-
πίας· καὶ πρὸς ἐπίδειξιν τῆς ἑαυτοῦ δυνάμεως· ἕπεται
δὲ τῇ πίστει τῇ τελείᾳ, καὶ παντὸς ἀρετῶν· ἢ τοῖς [illegible] ὑπάρχουσι
κατορθοῦσθαι· ἢ καὶ ἐκ [illegible] διορθοῦσθαι· εἴ τις σοῦ κ-
[illegible] καθαρὸν ὑμῶν παρείη· καὶ τὴν ἄφεσιν ὅταν τύ-
χοιτε· διδόντες τὸ ἐφ' ὑμῖν [illegible] παρὰ θῦ ἀφέσει διὰ τῆς

λε' περὶ τῆς ἐπερωτήσεως τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων· πρὸς αὐτοὺς ἀφέσεως:–

Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ λέγουσιν αὐτῷ· ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ἐπερωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα λόγον· καὶ ἀποκρίθητέ μοι· καὶ ἐρῶ ὑμῖν, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ· τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκρίθητέ μοι. καὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· ἐὰν εἴπωμεν ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· ἀλλ' ἐὰν εἴπωμεν ἐξ ἀνθρώπων· ἐφοβοῦντο τὸν ὄχλον· ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην, ὅτι ὄντως προφήτης ἦν. καὶ ἀποκριθέντες, λέγουσι τῷ Ἰησοῦ· οὐκ οἴδαμεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ:–

Ἐπειδὴ ἐξέβαλεν αὐτούς, οὐκ ἐτόλμησαν εἰπεῖν οὐδέν· διὰ τὸ θαυμάσαι αἰτίαν εἰπεῖν μὲν [illegible] αὐτὸν [illegible] ἐν τῷ ἱερῷ· ἐπειδὴ δὲ ὤφθη, τότε ἐπιτιμῶσι· μόνον οὐχὶ λέγοντες· ἱερεὺς ἐχειροτονήθης ὅτι τοσαύτην ἐξουσίαν [illegible] οὐδ' αὐτὸς κωλύεις αὐτῶν [illegible] καὶ [illegible] [illegible] Καὶ [illegible] ἐπεὶ δὲ οὐκ [illegible] λαοῦ προφήτην. τοῦτο δὲ [illegible] καὶ [illegible] μαρτυρίαν ἀρχὴν ἐν [illegible] φθέγγονται, εἰ δὲ [illegible] οὗτος [illegible] ὁ προσδοκώμενος πάλαι σωτὴρ τοῦ κόσμου· καὶ γινώσκειν τὴν ἐξουσίαν· καὶ μὴ ζητεῖν περὶ αὐτῆς· [illegible] ἐκλιμπάνει· τῷ δὲ μαρτυρεῖν παραιτεῖσθαι βούλονται. καὶ ἐπειδήπερ οὐ κατεδέξαντο οὐδὲ τὸν Ἰωάννην· διὰ τοῦτο πρότερον μέρος περὶ Ἰωάννου [illegible] ἐπιμαρτυρίαν ἔχουσιν· εἰ γὰρ ἐκεῖνον [illegible] αὐτοῦ δὲ δεχόμενοι, πάντως καὶ τὴν μαρτυρίαν ἀκολουθοῦντα ἀποδέξασθαι· καὶ οὕτως ἂν ἠπίσταντο τὴν ἐξουσίαν. ἐρωτᾷ δὲ περὶ τῆς χάριτος τοῦ βαπτίσματος· [illegible] αὐτὸν ἐν τιμῇ τε καὶ ἀξιοπιστίᾳ καθεστηκότι μαρτυρεῖ· ποιότερον ἐκ θεοῦ ἦν τὸ βάπτισμα, ἢ ἀνθρώπινον· τὸ ἐξ οὐρανοῦ γὰρ λέγομεν, τὸ ἐκ θεοῦ δεδήλωκεν· ἄλλως τε τάχα, ἐρωτῶσι γινώσκειν καὶ [illegible] εἰ λγ περὶ ἀμνησικακίας :·

τῶν προφητειῶν· ὁ δὲ ματθαῖος παραδέδραμε τὸ ἀκριβὲς
τοῦ καιροῦ εἰπὼν παραχρῆμα ἐξηράνθαι τὴν συκῆν
καὶ θαυμάσαι τοὺς μαθητάς· παραχρῆμα δὲ λέ-
γων τὸ ταχύ, καὶ εἰς αὔριον τὸ πρωΐ [illegible] :–

Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰς λέγει αὐτοῖς· ἔχετε πίστιν θυ. ἀμὴν γὰρ λέ-
γω ὑμῖν· ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ· ἄρθητι καὶ βλήθη-
τι εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ·
ἀλλὰ πιστεύσει ὅτι ἃ λέγει γίνεται, ἔσται αὐτῷ ὃ ἐὰν εἴπῃ. διὰ
τοῦτο λέγω ὑμῖν· πάντα ὅσα ἂν προσευχόμενοι αἰτῆσθε· πι-
στεύετε ὅτι λαμβάνετε· καὶ ἔσται ὑμῖν· καὶ ὅταν στήκετε προσ-
ευχόμενοι· ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατά τινος· ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν
ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν.
εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν·
λέγω δὲ ὑμῖν· αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε· κρούετε καὶ ἀνοιγή-
σεται ὑμῖν· πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται :–

Παρασκευάζει τοίνυν τοὺς μαθητὰς δι᾽ αὐτοῦ τούτου, θαρρεῖν τῇ
πίστει καὶ εὐχῇ· καὶ μὴ δεδοικέναι· τὸ γὰρ θαυμάσαι, οὐ-
κ ἦν αἱ τοῦ πιστεύοντος· οὐδὲ γὰρ τῷ θεῷ μέγα τοῦτο· ἐπεὶ οὖν
ὁ κς [illegible] αὐτοὺς σαφῶς τὴν δύναμιν, λαμβανομένους ἀπα-
γει τῆς ἀπιστίας αὐτούς· καὶ δεῖ κινῆσαι κλίνειν τὸ τῆς πί-
στεως· ὡς μὴ μόνον ξύλον αὐτὸ ξηρανθῆναι πρόδηλος· ἀλλὰ καὶ
ὄρος κινῆσαι πρὸς πρόσταγμα· καὶ πάντων πληροῦσθαι ὅσα
δ᾽ ἂν αἰτήσωνται δικαίως· ὡς οὐκ ἀχρεῖον τοῦτο μὲν κατ᾽ ἐ-
παγγέλλεται ὁ Χς· ἃ δὲ οἷον ὅτι θαυματουργίαν κενήν· καθα-
περ αὐξάνουσι μόνοι τὰ τοιαῦτα αἰτοῦντες τὸ ὡς ἔτυχε· καὶ κελεύοντες
κινεῖν τὸν τυχόντα τινὰ καὶ καταχύτατον· ὡς ὅτι ἐλέγχει·
τῆς ὄντως εὐηθείας τῆς ὅτι τῶν μωρῶν· οὔτε γὰρ ὄρος· οὔτε κάρ-
φος ἀχρεῖον μετακινηθείη ἂν κατὰ τῶν δικαίων μὲν θυ· ὡς οὐδὲ τὴν
συκῆν ἐξηράνθη· ἀλλ᾽ ὅτι σημεῖον τῆς μελλούσης ἐπιλήψεως αὐτοῖς κατάρ-
σας· καὶ πρὸς τὴν δεῖξιν τῆς ἑαυτοῦ δυνάμεως· ἔσται
δὲ τῇ πίστει τῇ τελείᾳ, καὶ ταῦτα ὡς ἀρετῆς· ἤτοι γε αὐτὸ ἀρχῆς
κατορθούμενοι· ἢ καὶ ἐκ μεταμελείας διορθούμενοι· εἰ τὸ σῶμα κ-
[illegible] καταφρονοῦμεν μὲν παρείη· καὶ τῆς ἀφέσεως ἐπιτύ-
χοιτε διδόντες τὸ ὂν ὀφείλημα τῇ παρὰ θυ ἀφέσει διὰ τῆς

» βαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος· τί οὖν ποιήσει ὁ κς τοῦ ἀμπελῶνος· ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργούς· καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις· οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε· λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ κυ ἐγένετο αὕτη· καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν· καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπε· καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον:-

Αὕτη ἡ παραβολὴ δηλοῖ, ὅτι μὴ μόνον περὶ τὸν ἰωάννην ἠγνωμόνησαν, ἀλλὰ καὶ περὶ αὐτὸν τὸν [illegible]· ἀρξάμενοι μὲν ἀπὸ τοῦ οἰκέτου· προελθόντες δὲ, ἕως τὸν δεσπότην. διὸ καὶ τὴν αὐτῶν ἀπώλειαν εἰκότως πεισομένοις αὐτοῖς παραδείκνυσι. λέγει δὲ ἀμπελῶνα τοῦ ἰουδαϊκοῦ τόπου, τὸν ἰσλ τουτέστι τοῦ θυ· φραγμὸν δὲ, τὴν παρ [illegible], ἀσφάλειαν τὴν παρὰ τοῦ θυ· ἐκ [illegible]. καὶ ὤρυξεν ὑπολήνιον· ὡς [illegible] ληνόν· καὶ ληνὸν μὲν, τὸ θυσιαστήριον φησίν· ὑπολήνιον δὲ, τὸ ὑποκάτω· ὃν [illegible] τῶν θυσιῶν τὸ αἷμα ἐδέχοντο· πύργον δὲ, τὸν ναὸν ὅπου φασὶ μέγαν τὸν ὄντα ἀμφοῖν καὶ ὑψηλότατον· ἐκδέδωκεν αὐτὸν ἐφῆκε τὸν ἀμπελῶνα, γεωργοῖς· τοῖς τότε μὲν ἀρχιερεῦσι καὶ διδασκάλοις· καὶ ἀπεδήμησε δὲ, δηλαδὴ [illegible], τουτέστι [illegible] χρόνοις εἰς καρποφορίαν [illegible], πάλιν ἔμελλεν ἀπαιτήσειν· ταῦτα εἰς τὸν [illegible] καὶ [illegible] τὴν ὑπόθεσιν τῆς παραβολῆς καθ᾿ ἣν ἰδίως εἰσάγει τὸν υἱὸν ἡ παραβολή, ὅτι καὶ ἰδίως τοῦ λόγου ἢ σαρκώσεως· οὐ γὰρ χωρίζει γε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τοῦ πρς, ὁ περὶ τοῦδε ὁ πᾶς λόγος· εἴπερ πάντα δι᾿ αὐτοῦ ἐγένετο. λέγεται δὲ ταῦτα, τὴν ἀπαίτησιν τῆς καρποφορίας· τουτέστι τοῦ μὲν καιροῦ ὡς οὐ παρόντος τοῦ καρποῦ φησὶ γενήσεσθαι· διὰ δούλου πρῶτον· οὗ τυπωθέντος καὶ ἀναιρεθέντος, δι᾿ ἑτέρου δούλου τὴν ἀπαίτησιν ἔδει πάλιν γενέσθαι· εἶτα καὶ τρίτον πάλιν ἀπέσταλκεν αὐτοῖς· καὶ οὕτω τὸ τελευταῖον διὰ τοῦ υἱοῦ τὴν ὑπερβάλλουσαν δόξαν ὅπως δειλιῶντες εἰς τὸ καταιδέσαι μειζόνως· οὐχ ὡς ἀγνοοῦντος τὸ ἀποβησόμενον τοῦ πέμποντος· ἀλλ᾿ ὡς τοῦ πρέποντος ἔχοντος τὸ ἄξιον ἐν προνοίᾳ:-

» ἐκεφαλαίωσαν· Τουτέστι κεφαλικὴν ζημίαν ἐπέθεντο·

λ΄ περὶ τοῦ ἀμπελῶνος:

δὲ τῆς ἐξουσίας δηλοῖ· [illegible] καὶ [illegible]· ἰδίως δὲ πωλεῖν [illegible]. θρόνους· κυρίως τῆς ἐξουσίας· κοσμοκράτορας τοὺς σκότους τοῦ αἰῶνος· πνικὰ τῆς πονηρίας· θέλοντι μαθεῖν τὸ εἶδος τῆς ἰουδαϊκῆς γνώμης· ἐπεὶ [illegible] οὐχ ὡς φιλομαθεῖς ἦσαν· ἐπερωτᾷ δέ· οὔτε περὶ τῶν ἐξουσιῶν δι' ὧν εἴασεν ὁμοίως· ἢ τῶν ποιησαμένων τῶν σημείων ἐν λαοῖς εἰ καὶ τοῖς ἔργοις· οὔτε τὴν ἐξ ἀρχῆς καὶ ὑπὸ προσδοθεῖσαν αὐτοῖς λέγει αὐτοῖς ἐξουσίαν· ἄν τε παρ' ὧν τοῦ δὲ ὡς ἀναξίους ποιοῦντων θεωρημάτων· καὶ περὶ σφάλματος ἐλέγχων ἐπεὶ τῆς Ἰωάννου ἀπιστίας· [illegible]

Καὶ οὕτως οὐ δύνασθε ὑμεῖς περὶ ἐμοῦ ἀκούειν ὅς τις εἰμί· ἐπεὶ τὸν Ἰωάννην οὐ δέχεσθε· ὃς ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ ἐμοῦ· [illegible] γὰρ περὶ τὴν αὐτοῦ ἀπόκρισιν διὰ τὰς δὲ δηλουμένας αἰτίας, λέγουσιν ὅτι οὐκ οἴδαμεν· ὁ δὲ πρὸς τοῦτο ἀκολούθως. οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. ὡς γὰρ δῆλος τούτου τυγχάνοντος. ὅτι ἔφυγον τὴν ἀπόκρισιν· οὐχὶ δὲ ἀγνοοῦντες ἀληθῶς οὐκ ἀπεκρίναντο, οὐδὲ ἐγὼ φησὶν ὑμῖν λέγω· καὶ οὐκ εἶπεν οὐκ οἶδα ἀλλ' οὐ λέγω· ἀντὶ τοῦ οὐκ ἠλέγχθητε τῷ ἀληθεῖ εἰπεῖν, οὐδὲ τὴν παρ' ἐμοῦ τεύξεσθε ἀποκρίσεως:

τῇ π̄ τῆς ζ΄ ἑβδ.

» Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγειν· ἀμπελῶνα ἐφύτευ-
» σεν ἄνθρωπος· καὶ περιέθηκε φραγμόν· καὶ ὤρυξεν ὑπολήνιον·
» ᾠκοδόμησε πύργον· καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς· καὶ ἀπε-
» δήμησε· καὶ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ, δοῦλον·
» ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπε-
» λῶνος· οἱ δὲ λαβόντες αὐτὸν, ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν· καὶ
» πάλιν ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· κἀκεῖνον λι-
» θοβολήσαντες ἐκεφαλαίωσαν καὶ ἀπέστειλαν ἠτιμωμένον·
» Καὶ πάλιν ἄλλον ἀπέστειλε. κἀκεῖνον ἀπέκτειναν· καὶ πολ-
» λοὺς δούλους· τοὺς μὲν δέροντες· τοὺς δὲ ἀποκτένοντες· ἔτι
» οὖν ἕνα υἱὸν ἔχων ἀγαπητὸν αὐτοῦ, ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν
» πρὸς αὐτοὺς, ἔσχατον· λέγων ὅτι ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου·
» Ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ, εἶπον πρὸς ἑαυτοὺς· ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ
» κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν· καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ
» κληρονομία· καὶ λαβόντες αὐτὸν ἀπέκτειναν· καὶ ἐξέ-

» βαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶ-
» νος. ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργούς. καὶ δώσει τὸν
» ἀμπελῶνα ἄλλοις. οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε.
» λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες. οὗτος ἐγενήθη
» εἰς κεφαλὴν γωνίας. παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη. καὶ ἔστι θαυμα-
» στὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν. καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι καὶ
» ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον. ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν
» παραβολὴν εἶπε. καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον:-

Αὕτη ἡ παραβολὴ δηλοῖ, ὅτι οὐ μόνον περὶ τὸν Ἰωάννην ἠγνωμόνησαν, ἀλλὰ καὶ περὶ αὐτὸν τὸν κύριον· ἀρξάμενοι μὲν ἀπὸ τοῦ οἰκέτου· προελθόντες δέ, ἕως τοῦ δεσπότου. διὸ καὶ τὴν αὐτῶν [illegible] πεισομένους αὐτοὺς προδείκνυσι. λέγει δὲ ἀμπελῶνα τοῦ οἰκοδεσπότου, τὸν Ἰσραήλ· τουτέστι τοῦ θεοῦ· φραγμὸν δὲ παρακληθέντου, ἀσφάλειαν τὴν παρὰ θεοῦ· εἶτα φησί· καὶ ὤρυξεν ὑπολήνιον· ὡς ὁ πρῶτος εὐαγγελιστής, ληνόν· καὶ ληνὸν μέν, τὸ θυσιαστήριον φησίν· ὑπολήνιον δέ, τὸ ὑποκάτω· ἐν ᾧ τῶν θυσιῶν τὸ αἷμα ὑπεδέχοντο· πύργον δέ, τὸν ναόν, ὑπερφανέστατον ἐν αὐτοῖς καὶ ὑψηλότατον· ἐκδεδωκέναι αὐτὸν ἔφη τὸν ἀμπελῶνα, γεωργοῖς· τοῖς τότε ἀρχιερεῦσι καὶ διδασκάλοις· καὶ ἀποδεδημηκέναι· τουτέστι δεδωκέναι χρόνους εἰς καρποφορίαν· ἢ μᾶλλον ὑπερθέσθαι, πάλιν ἔμελλεν ἀπαιτήσειν· ταῦτα εἰς τὸν παρόντα μὲν λέγεται καὶ τὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς παραβολῆς καθ' ἣν ἰδίως εἰσάγει τὸν υἱὸν ἡ παραβολή, ὅτι καὶ ἴδιος τοῦ λόγου ἡ σάρκωσις· οὐ μὴν χωρίζει γε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τοῦ πατρός, ὁ περὶ τοῦ δεσπότου λόγος· εἴπερ πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο. λέγεται δὲ ταῦτα, τὴν ἀπαίτησιν τῆς καρποφορίας· τουτέστι τοῦ νομικοῦ αἰῶνος παρόντος τοῦ καιροῦ φησὶν ἐνεστηκότος· διὰ δούλου προφήτου· οὗ τυπτηθέντος καὶ [illegible], δι' ἑτέρου δούλου τὴν ἀπαίτησιν ἔδει πάλιν γενέσθαι· εἶτα καὶ τρίτον πάλιν ἀπέσταλκεν αὐτοῖς· καὶ οὕτω τὸ τελευταῖον διὰ τοῦ υἱοῦ τὴν ὑπερβάλλουσαν δόξαν ἐπιδεικνύμενος εἰς τὸ καταιδέσαι μειζόνως· οὐχ ὡς ἀγνοοῦντος τὸ ἀποβησόμενον τοῦ πέμποντος· ἀλλ' ὡς τοῦ πράγματος ἔχοντος τὸ ἄξιον ἐν προσώποις:-

» ἐκεφαλαίωσαν. Τουτέστι κεφαλικὴν ζημίαν ἐπέθεντο.

λϛ περὶ τοῦ ἀμπελῶνος:—

δὸ τῆς ἐξουσίας δι' ὧ· αὐτῷ τε καὶ ἀντικείμενον· ἰδικῶς δὲ πολλαί· οἷον δυνάμεις· θρόνους· κυριότητας· ἐξουσίας· κοσμοκράτορας τοὺς σκότους τοῦ αἰῶνος· πνευματικὰ τῆς πονηρίας· ἐθέλοντες μαθεῖν τὸ εἶδος τῆς Ἰησοῦ ἐπιστήμης· ἐπεὶ ὅλως οὐχ ὡς φιλομαθεῖς ἦσαν· πειρασταὶ δὲ· οὔτε περὶ τῶν ἐξουσιῶν δι' ὧν ἑταίρως ὁμοίως· ἢ τῶν ποιησάντων τὰ σημεῖα ἐν μάγοις τε καὶ τοῖς ἄλλοις· οὔτε τὴν ἐξαίρετον καὶ ὑπὸ προσδοθεῖσαν αὐτοῖς λέγει αὐτοῖς ἐξουσίαν· ἀντεπερωτᾷ δὲ ὡς ἀναξίους τοιούτων θεωρημάτων· καὶ περὶ σφάλματος ἔλεγχον ἐπὶ τῇ εἰς Ἰω(άννην) ἀπιστίᾳ· Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν:

Καὶ οὕτως οὐ δύνασθε ὑμεῖς περὶ ἐμοῦ ἀκούειν ὅστις εἰμί· ἐπεὶ τὸν Ἰω(άννην) οὐδὲ δέχεσθε· ὃς ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ ἐμοῦ· στενοχωρηθέντες γὰρ περὶ τὴν ἀπόκρισιν διὰ τὰς δεδηλωμένας αἰτίας, λέγουσιν ὅτι οὐκ οἴδαμεν· καὶ πρὸς τοῦτο ὁ σωτὴρ ἀκολούθως· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν φησὶν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ· ὡς γὰρ δῆλον τούτου τυγχάνοντος· ὅτι ἔφυγον τὴν ἀπόκρισιν· οὐχὶ δὲ ἀγνοοῦντες ἀληθῶς οὐκ ἀπεκρίναντο, οὕτω δὲ ἐγώ φησιν ὑμῖν λέγω· καὶ οὐκ εἶπεν οὐκ οἶδα· ἀλλ' οὐ λέγω· ἀντὶ τοῦ οὐκ ἠβουλήθητε τἀληθῆ εἰπεῖν, οὐδὲ τῆς παρ' ἐμοῦ τεύξεσθε ἀποκρίσεως:—

α τῇ παρ(ασκευῇ) τῆς ζ' ἑβ(δομάδος) Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγειν· ἀμπελῶνα ἐφύτευσεν ἄνθρωπος· καὶ περιέθηκε φραγμόν· καὶ ὤρυξεν ὑπολήνιον· καὶ ᾠκοδόμησε πύργον· καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς· καὶ ἀπεδήμησε· καὶ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ, δοῦλον· ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος· οἱ δὲ λαβόντες αὐτὸν, ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν· καὶ πάλιν ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· κἀκεῖνον λιθοβολήσαντες ἐκεφαλαίωσαν καὶ ἀπέστειλαν ἠτιμωμένον· καὶ πάλιν ἄλλον ἀπέστειλε. κἀκεῖνον ἀπέκτειναν· καὶ πολλοὺς ἄλλους δούλους· τοὺς μὲν δέροντες· τοὺς δὲ ἀποκτένοντες· ἔτι οὖν ἕνα υἱὸν ἔχων ἀγαπητὸν αὐτοῦ, ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς ἔσχατον· λέγων ὅτι ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου· ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ, εἶπον πρὸς ἑαυτοὺς· ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν· καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία· καὶ λαβόντες αὐτὸν ἀπέκτειναν· καὶ ἐξέ

» ὑπόκρισιν, εἶπεν αὐτοῖς· τί με πειράζετε· φέρετέ μοι δηνά-
» ριον ἵνα ἴδω· οἱ δὲ ἤνεγκαν αὐτῷ καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνος ἡ εἰ-
» κὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή· οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Καίσαρος· καὶ ἀπο-
» κριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι· καὶ
» τὰ τοῦ θῦ. τῷ θῷ· καὶ ἐθαύμασαν ἐπ' αὐτῷ·

Οἱ ἡρωδιανοὶ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἦσαν· οἱ τὸν ἡρώδην χν̄ εἶναι λέγοντες· ἄλλοι δὲ ἡρωδιανούς φασι, τοὺς ἡρώδου στρατιώτας· τούτοις δὴ καὶ ὡς ἐναντίοις τοῦ χῦ τοῦ ἀληθινοῦ· καὶ ὡσπερεὶ τῶν ἀρχόντων ὄντας εἰς τὸ κατηγορεῖν, μάρτυρας παρεῖναι βούλονται τῇ ἐρωτήσει τῶν ἐπηρεαζόντων· καὶ νομίζοντες ἀκοῦσαι παρ' αὐτοῦ· ὅτι μὴ δῶτε φόρον λεγόμενον· τοῦτο γὰρ ὁ παρὼν εὐαγγελιστής φησι· δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν· διὰ τοῦτο τὸ ἐγκώμιον καὶ ἡ μαρτυρία τοῦ ἀληθεύειν αὐτὸν πάντα καὶ πᾶσαν πρᾶξιν ὀρθήν· αὕτη γὰρ ἡ ὁδὸς τοῦ θῦ, ἀληθῶς καὶ μετὰ παρρησίας ὑποτίθεσθαι καὶ μὴ φροντίζειν τινός· μηδὲ ὑποστέλλεσθαι πρόσωπον· ταῦτα γὰρ λέγουσι μὲν ὡς ὑποκινεῖν αὐτὸν δυνάμενοι· καταφρονῆσαι τοῦ ἄρχοντος καὶ ἀπαγορεῦσαι τοὺς τελουμένους τῷ βασιλεῖ φόρους· εἰδότες ὅτι καὶ ἰούδας ὁ γαλιλαῖος εἰσηγησάμενος μὴ ὑποτελεύειν βασιλεῖ· μηδὲ [illegible] τὴν οὐσίαν, ἀπώλετο· καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν· πρὸς δὲ τὴν τοιαύτην πεῖραν ὁ τοῦ σρ̄ς λόγος, πρῶτον μὲν αὐτοὺς τοῦτο ἐλέγχει· ὅτι πειράζουσιν· ἵνα μηδὲ ὡς λανθάνοντες αὐτὸν μέγα φρονῶσιν· ἀλλ' εἰδῶσιν ὅτι καὶ τὰ ἐγκάρδια γινώσκει· τοῦτο γὰρ δηλοῖ ὅτι εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν· εἶτα κελεύει τὸ ἀργύριον προσενεχθῆναι αὐτῷ· τὸ τελούμενον βασιλεῖ· καὶ ἐρωτᾷ τίνος ἡ ἐπιγραφή· οὐχ ὅτι ἀγνοεῖ τὴν ἐπιγραφήν· ἀλλ' ἵνα ἐκ τοῦ θεωρουμένου τὴν ἀπόκρισιν εὔλογον ποιήσηται· καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ κρίνονται, τὸ ἑπόμενον ἀκούσωσι· φησὶ γὰρ ὅτι βασιλεῖ μὲν, τὰ βασιλέως ἀποδοῦναι δεῖ· θῷ δὲ, τὰ τοῦ θῦ· ἐπισημαίνας δὴ τὰ τοῦ θῦ· οὐδὲ τὸ δοκεῖν κολακεύειν ἄρχοντα κατέλιπεν αὐτοῖς συκοφαντίαν· ἐπειδὴ δοκεῖ δουλεία τις εἶναι ἀνου̅ καὶ οὐ θῦ, τὸ φόρους διδόναι· διὸ οὔτε διδόναι ἀποφαίνεται· θέλει τε ὁ θεὸς ἑκόντας· μηδὲ ἕνα ἀποστρέφειν προφάσει θεοσεβείας· διὸ ἐθαύμασαν· ὅτι μηδὲ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀφορμὴν λζ΄ περὶ τῶν ἐπερωτησάντων διὰ τὸν κῆνσον:·

ἐπὶ θάνατον ὃ παρῄξαντο· καὶ ὅτι καὶ τὰς κεφαλὰς θλᾶσθαι τὴν φο-
ρὰν πολλὴν ἐμήνυσε καί· καὶ δοῦλον μὲν τὸν πρότερον λέγει· τοὺς
ἐν καιρῷ Ἠλίου· καὶ αὐτὸν Ἠλίαν προφήτας· δεύτερον δὲ τὸν
Ἠσαΐαν· Ὠσηέ· καὶ Ἀμώς· τρίτους δὲ, τοὺς περὶ Ἰεζεκιὴλ· Δανιὴλ
ὅσοι ἐγγὺς τῶν ἐν παροικίᾳ, τὸ καὶ ταῦτα τοῦ κυρίου πολλὰ κακά· ὅτι οὐ-
μὲν ὑπὲρ ἑαυτὸν μεῖναι τὸν κληρονόμον, ἀξιῶσαι τὴν πόλιν
ἐνδείξαιτο· προσεῖναι ἀποκτεῖναι ἐν αὐτῷ, καὶ θέλοντες τὴν
κληρονομίαν:—

›› Ἐξέβαλον οὖν αὐτόν φησιν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος·

Τουτέστι τῆς πόλεως καὶ τοῦ νόμου, καὶ ἀπέκτειναν· ἐπειδὴ
γέγονεν ὁ Ἰησοῦς ἔξω κτείναν, ἔχει ὁ καὶ ἀκολουθίαν τῆς παρεμβολῆς
ἔχειν δύναται· αὐτὸν μεῖναι τὸν παρεσόμενον· ἐπεὶ ἡ μαρτυρία τῶν
δούλων· ὅτι δὲ αὐτός ἐστι δῆλον· ἡ δικαίως κριτικὸς ἐστὶν αὐ-
τοὺς παροικίας· τοῦ παραδοθῆναι Ῥωμαίοις τὸν λαόν· καὶ
αὐτοῦ τὸ ἔργον, Ῥωμαίων· καὶ τότε ἐκδοθῆς τοῦ ἀμπελῶνος
εἰς ἑτέρους γεωργούς· τουτέστιν εἰς τοὺς ἀποστόλους καὶ τοὺς
ἐξ ἐθνῶν διδασκάλους:·

›› Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε,

Εἶτα διαπαντὸς δεικνὺς· ὅτι οἱ μὲν ἐκβάλλεσθαι ἔμελλον·
τὰ δὲ ἔθνη εἰσάγεσθαι· τὸν Δαβὶδ παράγει μαρτυρίαν·
λέγων· οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε· λίθον ὃν ἀπεδο-
κίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες. καὶ λίθον μὲν ἑαυτὸν καλεῖ· οἰ-
κοδόμους δὲ οὓς πρὶν καὶ γεωργοὺς ἐκάλεσε, τοὺς διδασκά-
λους τῶν Ἰουδαίων· ἑαυτὸν δὲ μετὰ τὸ παρ' ἐκείνοις ἀποδο-
κιμασθῆναι, κεφαλὴν γωνίας καθιστάμενον· τουτέστιν ἐθνῶν
τε καὶ Ἰουδαίων· παρὰ κυρίου εἶναί τε τοῦτο φησί· θαῦμα ἀμφοῖς
τοῖς συνεῖσιν· ὅτι δεῖ μετὰ τὰ θαύματα τὸν ζῶντα φαίνεται ὁ Χριστός· καὶ
δεῖ εἶναι παρὰ κυρίου· ἵνα μάθωσι μὲν ὅτι οὐδὲν τῷ θεῷ ἐναντίον τῶν
γινομένων μὲν:—

τῇ β΄ τ̄ / κε / ι / λζ / ι

›› Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτὸν τινὰς τῶν Φαρισαίων καὶ
›› τῶν Ἡρωδιανῶν, ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσι λόγῳ· οἱ δὲ ἐλθόντες
›› λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε· οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ· καὶ οὐ μέλει
›› σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων· ἀλλ' ἐπ'
›› ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις· ἔξεστι κῆνσον Καίσα-
ρι δοῦναι, ἢ οὔ· δῶμεν, ἢ μὴ δῶμεν· ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν

λθ' περὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος γραμματέως:-

ἀπιστεύειν γενέσθαι παραλαμβάνοντων καὶ ἀνάστασιν. τὸ αἴτιον θεραπεύει:-

" ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει φησὶν οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε γαμίσκονται:-

εὐδόξως ὁμοῦ ἀποτίθεσθε· ἀγνοοῦντες τὴν περὶ τῆς ἀναστάσεως γραφὴν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ· ἥτις καὶ τὰ διεφθαρμένα εἰς ἀνάστασιν ἄγει. καὶ ἐπειδὴ μένουσιν οἱ ἄνθρωποι κἂν τεθνήξωνται εἰς πλῆθος καθὼς καὶ οἱ ἄγγελοι, διὰ τοῦτο καὶ ἡ χρεία τῶν γάμων ἀναιρεθήσεται. τοῦτο γὰρ τὸ ὡς ἄγγελοι ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ὥσπερ γὰρ τὸ ἀγγέλων ἀπέραντον πλῆθος. πολὺ μὲν ἐν. οὐ μὴν ἐκ γεννήσεως αὐξηθέν. ἀλλ᾽ ἐκ δημιουργίας ἀπ᾽ ἀρχῆς, οὕτω δὴ καὶ τὸ τῶν ἀνισταμένων πλῆθος. ὅτι δὲ γενήσεται ἀνάστασις. καὶ ἐκ τοῦ διηγήματος τοῦ παραδείγματος; τοῦτο δὲ ἀπὸ ἐπαγγελίας τοῦ θεοῦ συνίστησι καὶ οὐκ ἐκ φυσιολογίας:-

" Οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς, θεὸς νεκρῶν:-

Οὐχὶ τῶν μὴ ὄντων φησὶν ἐστὶ θεὸς ὁ θεός. οὐ γὰρ εἶπεν ἦν· ἀλλ᾽ εἰμὶ τῶν ζώντων καὶ τῶν ὄντων. οὐ δήπου ὅσον ψυχὰς ἀναιροῦντες τὸν λόγον. ὡς οἱ αὐτὸ οὐ ... τίμου καὶ μακαρίου μου. ταῦτα γὰρ ζῆν καὶ περὶ τούτων εἴρηκεν αὐτὸν κύριον. ὡς τούτων ὄντος θεοῦ τοῦ θεοῦ. οὐ γὰρ δή που σαδδουκαῖοι περὶ ψυχῶν ἢ κἂν ... ἀλλὰ περὶ σωμάτων ὡς τε περὶ πάντων ἡ ἀνάστασις. τό τε δὲ λέγεται ἀναστήσεσθαι ὁμολογοῦσι, ὅτε καὶ τὸ σῶμα καὶ ἡ ψυχή. ζῶν γὰρ τὸ συναμφότερον ἐστὶν ... καὶ ἡ ζωὴ κοινή. καὶ ἑκατέρων δεῖ πρὸς τὸ τὴν ἐκ θανάτου ζωὴν πάλιν συστῆναι. μάθοι τὸ αὐτοπροσώπως δὲ ὡς θεός. τῶν μὲν φαρισαίων τὴν ἀποδοκιμασίαν ὑπὸ τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος. τῶν δὲ σαδδουκαίων τὸ αἴτιον ἀμαθὲς ὑπὸ τῆς ἐκμελετῶν ἀναστάσεως. οὗτοι δὲ εἰσὶν αἱρέσεως τῶν σαμαρειτῶν. οὐκ ὄντες κατὰ φύσιν ἰουδαῖοι. ἀλλ᾽ αὐτοῦ μετενεχθέντες ἐκ τῆς ἀσσυρίων. κάτοικοι μεταχθέντες δὲ ὑπὸ σαλμανασάρου βασιλέως ἀσσυρίων, εἰς ἰουδαίαν. τούτων δὲ ἦν καὶ ἡ αἵρεσις, σαδδουκαίων μάλιστα, ἃ ζοῦντι τὰ προφητῶν εἰλήφασι. σαδδουκαῖοι προσῆλθον αὐτῷ. καὶ τὴν ... μαθηταὶ ἐπῆλθον αὐτῷ ἐν τῷ ἱερῷ ἐρωτῶντα τὸν νομοθέτην εἰρωνικῶς, τὸν παροξύνοντα τοὺς νόμους:-

λθ'

" Καὶ προσελθὼν εἷς τῶν γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων. εἰδὼς ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἐπηρ

ἀρχ' τῆς κ' ... ἐυ

λδ´ περὶ τῆς ἐπερωτήσεως τῶν Σαδδουκαίων·:·

[illegible] αὐτῷ :-

τπζ´ κ ιβ Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν· οἵτινες λέγουσιν ἀνάστα-
» σιν μὴ εἶναι· καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· διδάσκαλε·
» Μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν· ὅτι ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ· καὶ
» καταλίπῃ γυναῖκα· καὶ τέκνα μὴ ἀφῇ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελ-
» φὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ
» ἀδελφῷ αὐτοῦ· ἑπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβε
» γυναῖκα· καὶ ἀποθνήσκων, οὐκ ἀφῆκε σπέρμα· καὶ ὁ δεύ-
» τερος ἔλαβεν αὐτήν. καὶ ἀπέθανε· καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκε σπέρ-
» μα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως· καὶ οἱ ἑπτὰ ἔλαβον αὐτήν· καὶ
» οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα· ἐσχάτη πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή·
» ἐν τῇ ἀναστάσει ὅταν ἀναστῶσι, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή· οἱ γὰρ
» ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰ(ησοῦ)ς εἶπεν αὐ-
» τοῖς· οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφάς. μηδὲ
» τὴν δύναμιν τοῦ θ(εο)ῦ; ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν. οὔτε
» γαμοῦσιν οὔτε γαμίσκονται· ἀλλ᾽ ὡς ἄγγελοι θ(εο)ῦ εἰσὶν ἐν τοῖς
» οὐ(ρα)νοῖς· περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι ἐγείρονται. οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ
» βίβλῳ Μωσέως ἐπὶ τοῦ βάτου· ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ θ(εὸ)ς λέγων·
» ἐγὼ ὁ θ(εὸ)ς Ἀβραὰμ καὶ ὁ θ(εὸ)ς Ἰσαάκ· καὶ ὁ θ(εὸ)ς Ἰακώβ. οὐκ ἔστι
» θ(εὸ)ς νεκρῶν· ἀλλὰ θ(εὸ)ς ζώντων· ὑμεῖς οὖν πολὺ πλανᾶσθε·

Σαδδουκαῖοι, αἵρεσίς ἐστιν Ἰουδαίων· λέγουσαι μὴ εἶναι ἀνά-
στασιν· μήτε ἄγγελον· μήτε πνεῦμα· καὶ δι᾽ εὐθείας μὲν οὐ-
δὲν περὶ ἀναστάσεως λέγουσι· πλάττουσι δέ τινα λόγον,
ἐκκλείειν αὐτὸν εἰς ἀπορίαν πειρώμενοι. καὶ τὸ ἀνάστα-
σιν ἀνατρέψαι· διὸ καὶ ἐκ περιουσίας πειρώμενοι καὶ τοῖς
καυλόμενοι καταμαθήσεσθαι τὴν ἀνάστασιν, οὐ δύο ἢ τρεῖς πλάτ-
τουσι γυναικὶ μιᾷ συναφθῆναι· ἀλλ᾽ ἑπτά· διὸ καὶ λέγουσι πάν-
τες ἔσχον αὐτήν· τί οὖν ὁ Χ(ριστὸ)ς πρὸς ἀμφότερα ἀποκρίνεται·
οὐ πρὸς τὰ ῥήματα· ἀλλὰ πρὸς τὴν γνώμην ἱσταμένους· καὶ
ὅτι ἡ ἀμαθία αὐτοῖς ἐστί· καὶ ὅτι οὐ τοιαύτη ἀνάστασις οἵαν φαντ-
τοὺς Φαρισαίους ὑπολαμβάνειν· πλανᾶσθε φησὶ μὴ
εἰδότες τὰς γραφάς· μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θ(εο)ῦ· ἐπεὶ γὰρ ὡς εἰ-
δότες, καθάπερ προβάλλοντο καὶ τὸν νόμον, δείκνυσιν αὐτοὺς
ἀγνοοῦντας τὰς γραφάς· ἐκ δὲ τούτου, καὶ τὴν δύναμιν τοῦ
θ(εο)ῦ· καὶ ἐπεὶ αἴτιον ἦν τοῦ μὴ νομίζειν ἀνάστασιν· τὸ τοιαύτην

ξϛ περὶ τῆς ἐρωτήσεως τοῦ κυ::

τὸν ποιήσαντα τὴν κτίσιν τοιούτοις; ὥστε εἶναι καὶ πεποιῆσθαι τοῦ κτίσαντος κτίσιν. οὐ γὰρ ἐκ τοῦ ἀγαπᾶν τὸν θν, ἀγαπώμενον ἐκεῖ τοῦ· ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ ἀγαπᾶν ἐκεῖνον, εὐχαριστοῦμεν τὸν κτίσαντα ποιήσαντι καὶ χαρισαμένῳ τὰ τοιαῦτα· ἐκεῖνος οὖν πρῶτον ἐρωτηθείς, ἀπήγγειλε καὶ τὴν δευτέραν· οὐδὲν αὐτῆς ἀποδέουσαν· εἰ δὲ ἔστι τις πρώτη ἐντολή· καὶ ἄλλη δευτέρα, εἰκὸς εἶναι καὶ τρίτην· καὶ ἄλλην τετάρτην· καὶ καθεξῆς. ἀκούσεις δὲ πῶς τῆς δεκαλόγου αὗται μείζους εἰσί· καὶ εἰ μείζων τοῦ τῶν ἄλλων ἐντολῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ ἡ δεκάλογος ἄρα· ἀκούσας δέ, καὶ εἰ ἴσχυσας ταῖς ἐντολαῖς· πολιτεύομαι ζει δὲ τὸ ἀγαπήσεις μάλιστα λήψει τι περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, ὁμολογήσαντος τὸ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ· καὶ τὸ ἐν ὅλῃ ψυχῇ σου· καὶ τὸ ἐν ὅλῃ διανοίᾳ σου· ἵνα ἀπὸ πάντων τὴν ἀγάπην κινεῖς τελειότητα· μὴ καταλείπων ἀγαπᾶν κατὰ μηδὲν ἄλλο μηδέν· ὅπερ ἐλαττώσει τὴν πρὸς θν ἀγάπην. ὁ τοίνυν ματθαῖος καὶ λουκᾶς· νομικὸν τοῦτον εἶναι φασί· μάρκος δὲ γραμματέα; οὐ μάχεται τὸ εἰρημένον· ὁ μὲν γὰρ νομομαθῆ τοῦτον· ὁ δὲ γραμματέα ποιεῖ σαφεστέραν ἀποδεικνύουσιν· ὁ γὰρ ἔμπειρος τοῦ νόμου ἐν ἀνθρώποις παλαιοῖς· —

~~ἄλλος περὶ τῆς ἐντολῆς·~~ Εἰ ποιῶμεν δὲ ταύτην μεγάλην εἶναι ἐν ταῖς ἐντολαῖς τοῦτ᾽ ἐστὶ τὴν εἰς θν ἀγάπην, προσέθηκε καὶ προσθήκην ταύτῃ· ἵνα καὶ τὴν δευτέραν ἐπιζήσῃ συνημμένην αὐτῇ· διὸ καὶ περὶ μιᾶς ἐρωτηθείς, οὐκ ἐσιώπησε τὴν ἀχώριστον αὐτῆς· οὐ γὰρ ἀληθὴς ἡ πρὸς θν ἀγάπη ἡ πρὸς τὸν πλησίον οὐκ ἔχουσα· —

ζήτ

Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ις, ἔλεγε διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ χς, υἱός ἐστι τοῦ δαδ. αὐτὸς γὰρ δαδ εἶπεν ἐν πνι ἁγίῳ· εἶπεν ὁ κς τῷ κω μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου· αὐτὸς οὖν δαδ λέγει αὐτὸν κν· πόθεν οὖν ἐστιν αὐτοῦ υἱός. Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος, ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως· καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, τῶν θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν· καὶ φιλούντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς· καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς· καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις· οἱ κατεσθίοντες τὰς

τῆς ἐ τῆς
[illegible]

» ἐπηρώτησεν αὐτόν· ποία ἐστὶ πρώτη πάντων ἐντολή. ὁ
» δὲ ἰς ἀπεκρίθη αὐτῷ· αὕτη πρώτη πασῶν ἐντολή· ἄκουε
» ἰηλ· κς ὁ θς ἡμῶν, κς εἷς ἐστι· καὶ ἀγαπήσεις κν τὸν θν σου ἐξ ὅλης
» τῆς καρδίας σου· καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς δια
» νοίας σου· καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου· αὕτη πρώτη ἐντολή· ϗ
» δευτέρα ὁμοία αὕτη· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν·
» μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστι· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμ
» ματεύς· καλῶς διδάσκαλε ἐπ' ἀληθείας εἶπας ὅτι εἷς ἐστι
» θς· καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ· καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν
» ἐξ ὅλης καρδίας· καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως· καὶ ἐξ ὅλης τῆς
» ψυχῆς· καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος· καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς
» ἑαυτόν, πλεῖόν ἐστι πάντων τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ τῶν
» θυσιῶν· καὶ ὁ ἰς ἰδὼν αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐ
» τῷ· οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θῦ· καὶ οὐδεὶς
» οὐκ ἔτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. : —

Ὁ Ματθαῖος φησὶν ὅτι πειράζων ἠρώτησεν· οὗτος δὲ τὸ ἐναντίον· εἰδὼς γάρ φησιν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ· οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θῦ. οὐκ ἐναντιοῦνται μὲν ἀλλήλοις· ἀλλὰ καὶ σφόδρα συνᾴδοντες· ἠρώτησε μὲν γάρ, πειράζων παρὰ τὴν ἀρχήν· ἀπὸ δὲ τῆς ἀποκρίσεως ὠφεληθείς, ἐνουνεχέθη· οὐδὲ γὰρ παρὰ τὴν ἀρχὴν αὐτὸν ἐπῄνεσεν· ἀλλ' ὅτε εἶπεν ὅτι τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον πλεῖόν ἐστι τῶν ὁλοκαυτωμάτων, τότε φησὶν οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θῦ· καὶ οὐδὲ οὕτως αὐτῷ ἀπηρτισμένον τὸν ἔπαινον συνέθηκεν· ἀλλ' ἔτι λείποντα· τὸ γὰρ εἰπεῖν οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας, δεικνύντος ἐστὶν ἔτι αὐτὸν ἔχοντα ἵνα ζητήσῃ τὸ λεῖπον. τούτου δὲ χάριν τὴν μὲν ἐρώτησιν ταύτην προυκαλεῖτο· προσδοκῶν τι μαλακὸν παρέξειν αὐτῷ, ὡς ἐπιδιορθωσόμενον αὐτήν· διὰ τὸ καὶ ἑαυτὸν ποιεῖν θν τὸν ὁ χς· δεικνὺς ὅτι θν ἀληθινὸν ἐστὶ τοῦτο· ἀπὸ τοῦ μηδεμίαν ἔχειν ἀγάπην· ἀπὸ τοῦ φθόνου φησὶ καὶ ζηλοτυπίας τῆς καθ' αὐ. φησὶ πρὸς αὐτόν· ἀγαπήσεις κν τὸν θν σου· αὕτη πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή· εἶτα φησὶ δευτέρα ὁμοία αὐτῇ· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν· ὁμοία δὲ αὐτῇ φησιν, ἐπεὶ αὕτη ἐκείνην προοδοποιεῖ· ἀγαπῶντες γὰρ ἑαυτούς, ἀγαπῶμεν μα. περὶ τῆς τὰ δύο λεπτὰ βαλούσης χήρας:

ὄχλος, ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως. ἔλεγε δὲ φυλάξασθαι τοὺς ἀπὸ
τῶν γραμματέων τῶν θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν. οὐ γὰρ
ἕνεκα ιυ̅ τὸ σχῆμα τὸ μόνιμον περιβάλλονται. ἀλλ' ἕνεκα
τοῦ δοκεῖν αὐτοὺς εὐσεβεῖν. καὶ νομίζεσθαι παρ' αὐτοῖς τιμῶν
προτίμησιν. ἐκ τούτου δέ φησι καρποῦνται τοὺς οἴκους τῶν
χηρῶν. τουτέστιν ἃ ταῖς ἀσθενέσι χήραις ἔδει δίδοσθαι κομί-
ζονται. σχήματί τι περὶ τῆς εὐλαβείας. τῷ παρεκτείνειν
ἐπὶ πολὺ τὰς εὐχάς. ταῦτα δὲ λέγων. καὶ τοὺς μαθητὰς ἐπαί-
δευε. μὴ μιμεῖσθαι τοὺς παρὰ ἰουδαίοις διδασκάλους καὶ
γραμματεῖς:-

›› Καὶ καθίσας ὁ ἰς̅ κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου, ἐθεώρει τκε / τ κ
›› πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. καὶ ε κ
›› πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά. καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα
›› πτωχή. ἔβαλε λεπτὰ δύο. ὅ ἐστι κοδράντης. καὶ προσκα-
›› λεσάμενος ὁ ἰς̅ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς. ἀμὴν λέ-
›› γω ὑμῖν. ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχή, πλεῖον πάντων βέ-
›› βληκε τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. πάντες γὰρ
›› ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον. αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερή-
›› σεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.
›› καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει αὐτῷ εἷς τῶν μα- τκ παρ
›› θητῶν αὐτοῦ. διδάσκαλε. ἴδε ποταποὶ λίθοι. καὶ ἴδε πο- κεβ
›› ταπαὶ οἰκοδομαί. καὶ ὁ ἰς̅ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ. βλέπεις
›› ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ
λίθον ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ:-

Ἐπειδὴ πολλὰ περὶ τῆς ἐσομένης τῇ πόλει ἐρημίας καὶ τοῦ ναοῦ
προεφήτευσε λέγων. ὅτι ἀφίεται ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. οἱ
μαθηταὶ ἀκούσαντες ταῦτα ὡς ἀποθαυμάζοντες, προσ-
ελθόντες ἐπιδεικνύουσι τοῦ ναοῦ τὸ κάλλος καὶ διαπορῶν-
τες εἰ τοσαύτῃ μεγέθει καὶ κάλλει οἰκοδομημάτων ἀφανισθή-
σεται. ὁ δὲ κς̅ τούτων ἀκούσας, τὴν παντελῆ αὐτῶν ἀπώ-
λειαν προαναφωνεῖ. εἰ δὲ φασί τινες μὴ πάντως εἰς τέλει ὁ ναὸς αὐτῶν
γεγενῆσθαι ἀλλ' ἔτι σώζεσθαι λείψανον τούτων. οὐδ' οὕτω
διέπεσεν ἡ ἀπόφασις. ἢ γὰρ τὴν ἐρημίαν ἐνδεικνύμενος
τὴν παντελῆ ταῦτα ἔλεγε καὶ τὴν τῆς νομικῆς λατρείας κα-
τάλυσιν. ἢ περὶ τῶν κατ' ἐκεῖνον τὸν τόπον ἐν ᾧ ἦσαν. ἐπὶ

›› τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν· καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι, οὗτοι λήψονται περισσότερον κρίμα:—

Τοῦτο δρᾷ τοῦ λαοῦ θαυμάζοντος· ἐνάγων αὐτοὺς εἰς τὸ καὶ τὸν αὐτὸν ὁμολογῆσαι θ(εό)ν· ἀπεδέξατο γὰρ τὸν εἰρηκότα εἷς ἐστι θ(εό)ς· καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ. ἐπειδή γε τὸν εἰρηκότα ἀπεδέξατο· ὅ τε γὰρ εἰπὼν ὅτι εἷς ἐστι κ(ύριο)ς, τότε καὶ περὶ αὐτοῦ εἶπεν ὅτι κ(ύριό)ς ἐστι καὶ αὐτὸ προφητείας. Καὶ δεικνὺς αὐτὸν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀμυνόμενον. Καὶ ὁμόνοιαν τοῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς πρὸς αὐτόν. ἐπειδὴ γὰρ πρὸς τὸ πάθος ἔμελλεν ἰέναι λοιπόν, τίθησι τὴν περὶ αὐτὸν κηρύττουσαν προφητείαν· ἀλλ' οὐχ ἁπλῶς· οὐδὲ προηγουμένως· ἀλλ' ἀπὸ αἰτίας εὐλόγου· ἀνατρέπων γὰρ αὐτῶν τὴν πεπλανημένην δόξαν, οὕτως εἰσάγει τὸν Δαβὶδ ἀνακηρύττοντα αὐτοῦ τὴν θεότητα. Καὶ τὸ γνήσιον τῆς υἱότητος. Καὶ τὸ ὁμότιμον τὸ πρὸς τὸν π(ατέ)ρα· Καὶ οὐδὲ μέχρι τούτου ἵσταται· ἀλλ' ὥστε φοβῆσαι, ἐπάγει λέγων· ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου· ἵνα κἂν οὕτως αὐτοὺς ἐπαγάγηται:—

›› πῶς οὖν Δαβὶδ ἐν πν(εύματ)ι κ(ύριο)ν αὐτὸν καλεῖ:·

Πρότερον εἶπε τί ὑμῖν δοκεῖ· τίνος υἱός ἐστιν· ὥστε εἰς ἐρώτησιν αὐτοὺς ἀγαγεῖν· ἐπεὶ δὲ εἶπον τοῦ Δαβίδ, οὐκ εἶπε καλῶς· πῶς δέ φησιν ὁ Δαβίδ· ἀλλὰ πάλιν ἐν τάξει ἐρωτήσεως πῶς ὁ Δαβὶδ ἐν πν(εύματ)ι· ὥστε μὴ προσαχθεῖναι αὐτοῖς τὸ λεγόμενον· διὸ οὐδὲ εἶπε· τί οὖν ὑμῖν δοκεῖ περὶ ἐμοῦ, ἀλλὰ περὶ τοῦ Χ(ριστο)ῦ· εἰ ὁ Δαβὶδ καλεῖ αὐτὸν κ(ύριο)ν, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστιν· οὕτως καὶ ὑμεῖς φατὲ μόνος υἱὸς εἶναι οὐχὶ κ(ύριο)ς· Καὶ μὴν κ(ύριο)ς αὐτοῦ ἐστιν. οὐκ ἦν δὲ ἴσον Ἰουδαίων ἁπάντων κ(ύριο)ν ἀκοῦσαι καὶ τὸν Δαβίδ. οὐδὲ γὰρ κατὰ τοὺς Ἰουδαίους τὸν κ(ύριο)ν υἱὸν χρὴ λέγεσθαι τοῦ π(ατ)ρ(ό)ς. πόθεν ἀντίον δέ· ὥσπερ ὁ Σολομῶνα μὲν ἢ μὴν δοῦλον καλεῖ τοῦ π(ατ)ρ(ό)ς· λέγουσι Σολομῶντα τὸν δοῦλόν σου· τὸ δὲ περὶ υἱοῦ λέγειν ὡς περὶ κ(υρίο)υ, παντελῶς ἀπᾷδον καὶ παρὰ τὴν φύσιν. Καὶ μάλιστα ὅτι ὁ τῶν καὶ τῶν πάντων ἱερῶν οὐ μόνος λαλεῖ· οὐκ εἶπε δὲ τοῦ ἐμοῦ κ(ύριο)ν· ἀλλὰ τοῦ Δαβίδ· οὐ γὰρ ἐπειδὴ ἐν πν(εύματ)ι λαλῶν κ(ύριο)ν ἐκάλεσε τὸν Χ(ριστό)ν, διὰ τοῦτο δοῦλον ποιητὸν τὸ πν(εῦμ)α· ὡς τολμῶσι μανιωδῶς τὸ πν(εῦμ)α βλασφημοῦντες:—

›› Καὶ ἔλεγεν ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ:·

Αὐτοῖς δὲ λοιπὸν ἐπὶ τῆς αὐτῶν τοῦ λαοῦ· περὶ ὧν μὲν εἶπε καὶ ὁ πολ-

ρῆσθαι ὑπολαμβάνουσιν· οἱ δὲ περὶ τῆς ἐρημώσεως ἱλημ·
ἐπειδὴ τοίνυν οὗτος ὁ εὐαγγελιστὴς περὶ ταύτης φησὶ μόνης
τῆς μερίδος τὴν πεῦσιν ποιήσασθαι τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· καὶ ὁ μὲν ματθ
ἐν τῷ παρόντι μάλιστα τούτῳ ἐξακολουθῆσαι· ἄλλο ὃ οἱ μαθ ἠ-
ρώτησαν. καὶ ἄλλα ἀποκρίνεται· οἱ μὲν γὰρ τὸν καιρὸν ἠθέ-
λησαν μαθεῖν τῆς ἀπωλείας τῆς ἱλημ· ὁ δὲ πρὸ τῆς ἀ-
πωλείας ἀσφαλίζεται τὴν διάνοιαν τῶν ἐρωτησάντων·
» φησὶ γὰρ· βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· μὴ τῷ ὁμωνύμῳ σφα-
λῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες
ὅτι ἐγώ εἰμι· καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν· ὃ καὶ γέγονεν· ὁ
γὰρ διάβολος τὴν παρουσίαν λυμήνασθαι βουλόμενος τοῦ χριστοῦ,
εἰσήγαγεν ἑτέρους πλάνους ἐπὶ τῶν μαθητῶν· καὶ πολ-
λοὶ ἐσφετερίζοντο τὸ ὄνομα τοῦ χριστοῦ, οἷος ἦν ὁ θευδᾶς καὶ
ἰούδας ὁ γαλιλαῖος· καὶ ἕτεροι πολλοί· ἐπεὶ τοίνυν ταῦτα
ἔμελλε γίνεσθαι, λέγει πρώτως· βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· οὐ-
δὲν γὰρ αὐτοὺς ὠφελεῖ ὁ καιρός, ὅταν μὴ ὦσιν ἀσφαλεῖς
περὶ τὴν πίστιν· πότε γὰρ δυνήσεσθαι καὶ τὸν καιρὸν μαθεῖ-
ν τῆς ἀπωλείας τῆς ἱλημ· οὕτως ἀσφαλεῖς γενήσεσθε περὶ
[illegible] ἐσομένων :-

Ὅταν δὲ ἀκούσητε φησὶ πολέμους :- Οὓς ὁ ἰώσηπ(ος)
φησὶ γεγενῆσθαι πρὸ τῆς ἁλώσεως· ἀνταράντων γὰρ αὐτῶν τῶν ἐ-
θνῶν καὶ μὴ διδόντων τοὺς φόρους τοὺς συνήθεις ῥωμαίοις·
ἐφ' ὅσον δὲ ῥωμαῖοι κοινῶς σχόντες πολεμίους ἑαυτῶν τῶν ἰου-
δαίων. μὴ θροεῖσθε φησίν· οὔπω γὰρ τὸ τέλος τῆς πόλεως·
πολλοὶ καὶ γὰρ ἀναλωθέντων πολεμίοις περιέσονται διὰ τὴν
τῶν κρατούντων φιλανθρωπίαν· πολλάκις οἱ ἰουδαῖοι τὴν ῥω-
μαίων συνθήκην ἐπιδείξονται· οὐ γὰρ τοὺς ἔξωθεν καὶ πόρρω-
θεν τῆς πόλεως λέγει πολεμίους· τί γὰρ αὐτοῖς ἔμελλε
» τούτων :—

Καὶ ἔσονται σεισμοί :-

Εἶτα ἐπειδὴ καὶ τὰ εἰρημένα ἱκανὰ ἦν αὐτοὺς θορυβεῖν, δει-
κνὺς ὅτι καὶ αὐτὸς αὐτοῖς συνεπιθήσεται καὶ πολεμήσει,
οὐ μάχας φησὶ μόνον· ἀλλὰ καὶ θεηλάτους πληγάς· τούς
τε λιμοὺς καὶ σεισμούς· ὅθεν ἐδείκνυ· ὅτι καὶ τοὺς πο-
λεμίους αὐτὸς ἐπήγαγεν· εἰ δὲ περὶ τῶν μεταξὺ χρόνου γενομένων

ρμα

περὶ τῆς συντελείας:

παρ' αὐτοῦ μαθεῖν· καὶ ἐλέγχει τῶν θεμελίων ἀφανισμένων· ἢ καὶ ἐκ
τῶν γεγενημένων. καὶ περὶ τῶν λειψάνων θαρρεῖν χρὴ ὡς τέ-
λεον ἀπολλυμένων· ἄλλος δέ φησιν, ἐπειδὴ ἐκεῖνοι τὸ ἱερὸν ἐ-
δείκνυσαν ὡς ἄριστα κατεσκευασμένον· καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ὤφει-
λον καταπαύσειν, ἐπεὶ τὸ καθολικὸν τὸν λόγον ἐξήνεγκεν· ὅτι ἔ-
σται καιρὸς, ὅτε πάντα συντελεσθήσεται· ὡς μηδὲ λίθον ἐπὶ
λίθον μεῖναι· τοῦτο δὲ περὶ τῆς καθόλου συντελείας φησί:

ρμβ
ζ

» Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ
» ἱεροῦ, ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν Πέτρος· καὶ Ἰάκωβος καὶ
» Ἰωάννης· καὶ Ἀνδρέας· εἰπὲ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται· καὶ τί
» τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι· ὁ δὲ Ἰησοῦς
» ἀποκριθεὶς αὐτοῖς ἤρξατο λέγειν· βλέπετε μή τις ὑμᾶς
» πλανήσῃ· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγον-
» τες ὅτι ἐγώ εἰμι· καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν· ὅταν δὲ ἀκού-
» σητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ
» γενέσθαι ταῦτα· ἀλλ' οὔπω τὸ τέλος· ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος
» ἐπὶ ἔθνος· καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· καὶ ἔσονται σεισ-
» μοὶ κατὰ τόπους· καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ ταραχαί· ἀρχαὶ
εἰς λβ » ὠδίνων ταῦτα· βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς· παραδώ-
» σουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ εἰς συναγωγάς· δαρήσεσθε·
» καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρ-
» τύριον αὐτοῖς· καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη δεῖ πρῶτον κηρυ-
» χθῆναι τὸ εὐαγγέλιον· ὅταν δὲ ἀγάγωσιν ὑμᾶς παραδι-
» δόντες, μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσετε· μηδὲ μελετᾶτε· ἀλλ' ὃ
» ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε· οὐ γάρ ἐστε ὑ-
» μεῖς οἱ λαλοῦντες· ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· παραδώσει
» δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον· καὶ πατὴρ τέκνον· καὶ ἐ-
» παναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς· καὶ θανατώσουσιν
» αὐτούς· καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνο-
μά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται:

Οὕτως καθόλου καὶ ἐπὶ ἀφανισμὸν εἶναι τὸ ἐρώτημα περὶ τῶν
ἱεροσολύμων· καὶ περὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος· ταῦτα
φησὶ γεγενῆσθαι· διὸ καὶ διαφόρως περὶ τούτων τινὲς ἐξειλή-
φασιν· οἱ μὲν γὰρ περὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος ταῦτα εἰ-

τὴν εἰσενεχθεῖσαν εἰς τὸν ναὸν χοιρείαν κεφαλὴν εἶναι τὸ
βδέλυγμα· κ(αὶ) τὰς ὑπὸ Πιλάτου εἰς τὸ ἱερὸν εἰσαχθείσας ση-
μαίας· τινὲς δὲ, βδέλυγμα φασὶ τοὺς στρατιώτας τοὺς ἐπει-
σελθόντας τῷ ἱερῷ· ἄλλοι δὲ τὸν ἀνδριάντα τοῦ τότε τὴν πό-
λιν ἑλόντος· ὃ καὶ μᾶλλον δοκεῖ λόγον ἔχειν· βδέλυγμα γὰρ
πᾶν εἴδωλον ἐλέγετο· καὶ πᾶν ἐκτύπωμα ἀνθρώπου· ἐρημώσεως δὲ
εἶπεν, ἐπειδὴ καὶ τὸ ἔρημον. οὐκέτι τὸ λοιπὸν ὁ τόπος ἐγένετο·
καὶ Πιλάτος δὲ ὁ τὸν κύριον σταυρώσας· καὶ τὰς τοῦ Καίσαρος εἰ-
κόνας νύκτωρ εἰς τὸ ἱερὸν εἰσαγαγών· καὶ ἀναστήσας ὡς
Ἰώσηπός φησι, πολλοῦ καὶ θορύβου τοῖς Ἰουδαίοις αἴτιος
ἐγένετο· ἐκ τότε δὲ ἤρξαντο [illegible] τὴν ἀρχήν· ὁ διέλ[illegible]
[illegible] τότε ἱερὸν μὲν [illegible]· καὶ ἡ πόλις ἠρημώθη. ταύ-
την οὖν καὶ βδέλυγμα εἰκότως καλεῖ· ἐρημώσεως δὲ, ὡς
ἀρχὴν [illegible] μέλλειν τῆς ἐρημώσεως· ἀφ' ἧς ἡ τῆς πόλεως ἐρη-
μωσις αὐτοῖς ἐτελέσθη. εἰ τοίνυν μάθοιτε ὅτι καὶ ζῶντες ὑμεῖς
θεάσεσθε ταῦτα, εἰ τοίνυν ὅταν ἴδητε· [illegible] τοῦ προλεχθέντος καὶ λιμοῦ τὰς
Ἰουδαϊκὰς συμφοράς. ὅταν γάρ φησι ταῦτα ἴδητε τότε
τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως [illegible] φεύγετε. οὐδὲ
μία γὰρ [illegible] σωτηρίας ὑμῖν· οὐδὲ γὰρ [illegible] μὴ εἰς μάχην
ὥστε μὴ ἐστάναι [illegible]· [illegible] παρὰ τὸ ἔθος
τοῖς πολεμίοις· [illegible]
θῆναι λοιπόν. διὰ τοῦτο καὶ τοὺς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ διασω-
φίζεσθαι εἰς τὰ ὄρη [illegible] εἰσελθεῖν [illegible] τὰ ἱερὰ [illegible] τὰ ἄφυ-
κται δηλῶν κακά, καὶ τελευταίαν τοσαύτην συμφοράν· ἐπειδὴ δὲ
καὶ ἀναγνώσεως δεῖται τὸ ῥητόν, βδέλυγμα ἐστὶ μὲν ἐρημώσεως,
ἑτερόδοξος λόγος· καὶ [illegible] δόγματα εἰσαγόμενα αὐτῶν τῆ
ἐκ τῶν τῆς γραφῆς, αἷς χρῶνται οἱ ἑτερόδοξοι· τὸ δὲ ἑστὼς
δηλοῖ, ὅτι καὶ [illegible] ὅσον θέλει τὸ ἑστὼς τοῦ δόγματος,
ὁ ἀντίχριστος λόγος· ἀεὶ [illegible] τὸν ἀναγινώσκοντα νοεῖν δὲ καί
λίαν δεῖ, εἰς τὸν νοῦν [illegible] τὰς γραφάς· ὁ γὰρ δόγματα φέρει
εἰς ἐρήμωσιν τὴν ψυχήν, διὰ τὴν περὶ τὸ ἀναγινωσκόμενον ἄ-
νοιαν καὶ ἐρημίαν, ὡς αἱ λέξεις δι' αὐτῶν θείων γραφῶν ὑπὸ ἑτερο-
δόξου στασιάζονται. βδέλυγμα δὲ ἐρημώσεως ἐν τῇ ψυχῇ τελεῖ-
ται ἐρημώσεις τοῦ κόσμου. καὶ ὁ ἀντίχριστος ἐλθὼν καὶ και

ἀποκεχωρημένην ὁ λόγος, οὐ δεῖν παρορρησιάζεσθαι· καὶ οὐδ' ἐὰν αὐτοὺς ἐθορύβησε· διὰ τοῦτο οὐδὲ ἀπὸ πόλεως αὐτοὺς ἐξεῖν φησίν· ἀλλὰ μετὰ τοῦ ἐκμάσσειν· ἵνα γνωσθῇ, ὡς αὐτὸς αὐτοῖς ταῦτα ἐπήγαγε· τὰ δὲ παρ' αὐτοῖς ἀρχαὶ ὠδίνων· καὶ προοίμια τῶν Ἰουδαϊκῶν κακῶν τῶν μελλόντων αὐτοῖς συμβαίνειν:—

Παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια:

Εὐκαίρως παρεμβάλλει ταῦτα ἔχοντα παραμυθίαν ἀπὸ τῶν κοινωνῶν· οὐ ταῦτα δὲ μόνον· ἀλλὰ καὶ τὸ προσθεῖναι ὅτι διὰ τὸ ὄνομά μου· ἕνεκεν ἐμοῦ· εἰς μαρτύριον δὲ αὐτοῖς· ἵνα εἴπῃ πρὸς τὸ μηδεμίαν ἔχειν αὐτοὺς ἀπολογίαν· ἵνα μὴ διὰ τοὺς ταῦτα πάσχειν καταμαρτυροῦντες· ἵνα δὲ μὴ νομίσωσι τὴν ἐρημίαν κωλυτικὴν τοῦ κηρύγματος εἶναι, ἐπήγαγε· καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη δεῖ πρῶτον κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον· πρὸ γὰρ τῆς ἁλώσεως ἐκηρύχθη τὸ εὐαγγέλιον πανταχοῦ· ὡς καὶ Παῦλός φησιν· εἰς μαρτύριον αὐτοῖς· ἤγουν εἰς τὸ στηθῆναι· τουτέστιν ὑμεῖς ἐλεγχόμενοι καὶ κατηγορίαν τοῖς ἀπιστοῦσι· μετὰ δὲ τὸ κηρυχθῆναι πανταχοῦ τὸ εὐαγγέλιον, ἀπόλλυται τὰ Ἱεροσόλυμα· ἵνα μηδὲ σκιὰν ἔχωσιν ἀπολογίας οἱ ἀγνωμονήσαντες· οἱ γὰρ ἰδόντες αὐτοῦ τὴν δύναμιν πανταχοῦ διαλάμψασαν ἐν ὀλίγῳ καιρῷ, τὴν οἰκουμένην ἑλοῦσαν, τίνα ἂν ἔχοιεν λοιπὸν συγγνώμην ὅπου τῆς τοιαύτης ἀγνωμοσύνης ἐμμείναντες· ὅτι δὲ πανταχοῦ ἐκηρύχθη πρότε, ἄκουσον τί φησι Παῦλος· τοῦ εὐαγγελίου τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν· ὃ καὶ μέγιστον σημεῖον τῆς αὐτοῦ δυνάμεως· ὅτι ἐν ὅλοις ἔτεσι μ΄ καὶ ποσι, τῶν σταυρωσάντων αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι κατελύθησαν ὀλέθρῳ· καὶ μετὰ τοῦτο ἥξει φησὶ τὸ τέλος Ἱεροσολύμων:—

Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου· ἑστὼς ἐν τόπῳ ἁγίῳ· ὁ ἀναγινώσκων νοείτω· τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ, φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη· ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβαινέτω· καὶ ὁ εἰς τὴν οἰκίαν μηδὲ εἰσελθέτω ἆραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ· καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω ἆραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ:—

Ἰουδαϊκὴν οἶμαι τὰ τῆς τελευταίας Ῥωμαίων αἰχμαλωσίας.

τὴν ἀλήθειαν δείκνυσι δὲ αὐτοὺς καὶ χαλεπωτέρας τιμωρίας ἀξίους τῶν εἰρημένων, ἐκ τοῦ ἐπιφερομένου· εἰ μὴ γὰρ ἐκολόβωσεν ὁ κ(ύριο)ς φησὶ τὰς ἡμέρας. καὶ ἐπὶ πλεῖον ἐκράτησεν ὁ ῥωμαϊκὸς πόλεμος ὁ κατὰ τῆς πόλεως, ἀπώλοντο ἂν ἅπαντες οἱ Ἰουδαῖοι· πᾶσαν γὰρ σάρκα, τὴν ἰουδαϊκὴν λέγει· τουτέστι καὶ οἱ ἔξω καὶ οἱ ἔνδον· οὐ γὰρ δὴ μόνον τοὺς ἐν Ἰουδαίᾳ ἐπολέμησαν· ἀλλὰ καὶ τοὺς πανταχοῦ διεσπαρμένους γῆς. ἐκλεκτοὺς δὲ φησὶν ἐνταῦθα, τοὺς ἐν μέσοις αὐτοῖς ἀποκλειομένους πιστούς· ἵνα γὰρ μὴ λέγωσιν Ἰουδαῖοι· ὅτι δι' αὐτοὺς καὶ τὸ κήρυγμα, ταῦτα γέγονε τὰ κακὰ, δείκνυσι τοσοῦτον· ὅτι εἰ μὴ ἐκεῖνοι ἦσαν, πρόρριζοι ἂν ἅπαντες ἀπώλοντο· ἀλλ' ἵνα μὴ συναπόλωνται τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς ἀπιστήσασιν οἱ ἐξ αὐτῶν γενόμενοι πιστοὶ, ταχεῖ κατέλυσε τὴν μάχην. καὶ πέρας ἔδωκε τῷ πολέμῳ. —

›› Καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· ἰδοὺ ὧδε ὁ Χ(ριστὸ)ς ἢ ἰδοὺ ἐκεῖ, μὴ πι-
›› στεύσητε· ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται·
›› καὶ δώσουσι σημεῖα καὶ τέρατα· πρὸς τὸ ἀποπλανῆσαι εἰ
›› δυνατὸν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς· ὑμεῖς δὲ βλέπετε· ἰδοὺ προεί-
›› ρηκα ὑμῖν πάντα.

Πληρώσας τὰ περὶ τῶν Ἱεροσολύμων, εἰς τὴν αὐτοῦ λοιπὸν τὴν [illegible] παρουσίαν· καὶ λέγει αὐτοῖς τὰ σημεῖα, οὐκ ἐκείνοις χρήσιμα μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡμῖν· καὶ τοῖς μεθ' ἡμᾶς ἐσομένοις ἅπασι· τὸ δὲ τότε, οὐχὶ τῆς ἀκολουθίας ἐστὶ τοῦ καιροῦ τῶν ἔμπροσθεν εἰρημένων· ἀλλ' ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἔμελλε γίνεσθαι, ταῦτα ἃ μέλλει λέγειν· ἔθος γὰρ τῇ γραφῇ, τούτῳ κεχρῆσθαι τῆς ἱστορίας τῷ τρόπῳ· καὶ τέως ἀπὸ τοῦ πρώτου αὐτοὺς ἀσφαλίζεται· λέγων τὰ ἰδιώματα τῆς αὐτοῦ παρουσίας καὶ τὰ τῶν πλανώντων δείγματα· οὐ γὰρ ὥσπερ ἐν τῇ προτέρᾳ ἐν Βηθλεὲμ ἐφάνη καὶ ἐν γωνίᾳ μικρᾷ τῆς οἰκουμένης, οὕτω καὶ τότε ἔσται· ἀλλὰ φανερῶς· ὥστε μὴ [illegible] δεῖσθαι τοῦ ταύτην ἀπαγγέλλοντος· διό φησιν ἐάν τις [illegible] ἰδοὺ ὧδε ὁ Χ(ριστὸ)ς ἢ ἰδοὺ ἐκεῖ, μὴ πιστεύσητε. ἐπειδὴ μὲν γὰρ τῶν ἀποστόλων τινὲς τοῦτο ἐπεχείρησαν καὶ τοὺς πολλοὺς ἠπάτων· οἱ δὲ πρὸ τῆς αὐτοῦ παρουσίας, ἐκείνων πονηρότεροι· δώσουσι γάρ φησι σημεῖα ὥστε πλανῆσαι εἰ δυνατὸν, καὶ τοὺς

[illegible]ίσαι ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ· καὶ ἀποδεικνύων ἑαυτὸν γὰρ θεόν· ὑπόβραι
ρόμενον ὄντα τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ. ἢ σεβάσματα, τῶν τὰ εἴδωλα καθελεῖν:—
Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκεί-
ναις ταῖς ἡμέραις. προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑ-
μῶν χειμῶνος ἢ ἐν σαββάτῳ. ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι
θλῖψις οἵα οὐ γέγονε τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἧς ἔκτισεν
ὁ θεὸς ἕως τοῦ νῦν καὶ οὐ μὴ γένηται. καὶ εἰ μὴ κύριος ἐκολόβωσε
τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς
οὓς ἐξελέξατο, ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας:·—

Κατὰ μὲν τὸ πρόχειρον, περὶ τῶν καταληψομένων τὴν Ἰουδαίαν
συμφορῶν διὰ τὴν δειλίαν τὴν αὐτὸ τοῦ καιροῦ φησίν. εἰς το-
σαύτην γὰρ οἱ πολέμιοι τραυματίσονται ὠμότητα, ὡς τε χωρεῖ-
ται ἐγκύους καὶ τὰς βρέφη θηλαζούσας. τὸ δὲ εὔχεσθε ἵνα μὴ γέν-
ται ἡ φυγὴ ἐν χειμῶνι ἢ ἐν σαββάτῳ, ὡς πρὸς Ἰουδαίους τὸ
τοιοῦτον τοῦ διακρίνειν μακαρίους φησίν· εἰ δεῖ μένειν καὶ ἀναι-
ρεθῆναι ἢ φεύγειν καὶ τῶν πολλαπλασίων ἐν τῷ λόγῳ καταφρονῆσαι·
ὅτι δὲ καὶ ἐν χειμῶνι φεύγειν οὐ ῥᾴδιον ἐστίν, εὔδηλον· ἄλλως
δὲ ἀναληπτέον τὸν λόγον ἐπὶ τὸ ὑψηλότερον· ἐγκύους λέγει
τὰς ἐγκυμονούσας ψυχὰς ἐν ὀρθοδόξῳ λόγῳ· ἢ καὶ προάξεως
φαυλότητα· θηλαζούσας δέ, τὰς ἐν γόνῳ καὶ εἰς φανερὸν ἐξαγού-
σας, τὸν αὐτὸν καὶ κυοφορούμενον ἐν ὀρθοδόξῳ λόγον· ἢ τὴν
κακοπραγίαν· ὁ ποιμὴν μᾶλλον εὐλόγως φεύγειν καὶ ὅτε καὶ
ὅπου. φευγέσθω ἐν εὐδίᾳ ψυχῆς τοῦτο ποιεῖν καὶ μὴ ἐν χει-
μῶνι· καὶ ὅτε ἐκκόπτειν ἱερὰ καὶ ἑορτή· ἐν χειμῶνι δέ ἐστιν. ὅ-
ταν τῇ πάθῃ τῆς σαρκὸς διωκόμενοι ἐν κύμασιν· ἢ τοιούτων
χείρονα ἐν καιρῷ ἱερατικῷ· ἐν σαββάτῳ δέ, ὅταν ἀργίαν τὴν ζωὴν
ἐκκλησίαν παραιτεῖν· παραιτεῖν οὖν μὴ δεῖ ὑπὸ τῶν διωκόν-
των ἁμαρτάνειν βουλόμενοι· τήρει δέ, ὅτι καὶ αἰχμαλωτισθήσεσθαι
τοῦ λαοῦ, ὡς δουλείαν τὴν ἐν τῇ σαρκὶ ζητεῖ· καὶ τῶν μαθη-
μάτων τοῦ σώματος, καὶ κακώσεως ἐστὶ καὶ ἀτροφίας· δεῖ
δὲ παραιτεῖσθαι καὶ αἰχμαλωσίαν καὶ ἀτροφίαν:—

Οἵα οὐ γέγονε τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως:·

Μὴ δεικνύναι τὸ εἰρημένον ὑπερβολικῶς εἰρῆσθαι· ἀλλ' ἐν τῇ
[illegible] συνεβέβηκεν, μάνθανε τὸ τῶν εἰρημένων

στέρησιν, οἱ μεγάλοι φωστῆρες σκοτίζονται· καὶ οὐδὲ [illegible] φῶς·
οὕτω καταμαυρουμένου τοῦ ἐν τοῖς ἀστράσι φωτός, τῷ λείπεσθαι μείζονος
φωτὸς δέ, οὐ δύνανται τὸ μὴ ἀπορρίζεσθαι· ἐξ ἑτέρου αὐτοῦ τῶν οὐρανῶν
ἔσται· αἱ τέλος καὶ τῶν οὐρανῶν δυνάμεις, ζόφον σάλον παθοῦ-
σαι· ὡς τοῦ ἐληλυθότος πρὸς αὐτὰς πάλιν καιροῦ τοῦ
σαλευθήσονται τάχα ἐπὶ τὸ μεταπίπτειν τοὺς αἰῶνας εἰς συναί-
σθησιν ἐλθόντας, θρηνήσειν ἐπὶ τῷ κύκλῳ σειρηκέναι χρειῶ-
ν ἰσχυρῶν· ὕστερον δὲ αὐτοῦ, ἑαυτὸν φησὶν· ὡς ἐν τοσούτῳ τὸν ἐλευσό-
μενον· καὶ αὐτοὶ καὶ ἀμελήσουσιν, ἐν χρόνῳ μένοντες ἐν νεφέλαις· ὡς ἐν
ταῖς πράξεσιν μέμφει· ὅτι νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτόν· καὶ ἰδοὺ ἄν-
δρες δύο παρεστήκεισαν αὐτοῖς· οὕτως ὁ Ἰησοῦς, οὕτως ἐλεύσεται, ὃν τρό-
πον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν· ὥσπερ
δὲ ὅτε μετεμορφώθη· παραλαβὼν τοὺς τρεῖς μαθητάς·
νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς, οὕτως ἐν τῇ δευτέρᾳ
παρουσίᾳ ἐνδοξότερον μεταμορφωθείς, ἐπὶ φωτεινῶν ἔσται
νεφελῶν· ὡς ἂν οὐ τρεῖς ἀλλὰ πλείους μόνον ὁρῶσιν· ἐνδεὰ
μὲν ποτὲ, νεφέλας ἐφ' ὧν ἔρχεται ὁ κύριος, αἱ θεῖαι γραφαὶ δεικνύου-
σι τὴν ἔνδοξον τοῦ λόγου ἐπιδημίαν· εἰ καὶ ἑτέρως ποτὲ αἱ
[illegible] αὐτοῦ, ἔδειξε τὴν δόξαν τοῦ υἱοῦ, τοῦ θεοῦ· ἐν
γὰρ οἱ ἄγγελοι καὶ τὸ ἀποστέλλειν αὐτοὺς, ἰσχύει θεοῦ· τὸ δὲ αὐτοῦ
κρουσθῆναι ἕως ἄκρων οὐρανῶν, δι' ἐκεῖνα μόνον, ταὐτὸν εἶναι τῆς
καὶ οὐρανοῦ ἄκρων· συναχθήσονται δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ θεοῦ·
ἤτοι οἱ ἀπὸ τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ μέχρι τῆς συντελείας
κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοί· ἢ καὶ οἱ ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως καὶ καταβολῆς κόσ-
μου, χαρέντες ἐπὶ τῷ ἰδεῖν τὴν ἡμέραν Χριστοῦ, ὡς Ἀβραὰμ
τάχα ἐν τῷ μεταξὺ παρ' αὐτοῖς προπαιδεύουσι τοῦ οὐρανοῦ
ἄγγελοι διατρίβοντες· ἵν' ὑπὸ τελειωθῶσι καὶ λοχόντος θεοῦ
γνωσθέντες, σημαινομένου αὐτοῦ :–

Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν αὐτῆς ἤδη
ὁ κλάδος ἁπαλὸς γένηται· καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσκε-
τε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· οὕτως καὶ ὑμεῖς· ὅταν ἴδητε πάντα
ταῦτα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις· ἀμὴν
λέγω ὑμῖν· ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη· ἕως ἂν πάντα
ταῦτα γένηται· ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται· οἱ δὲ λόγοι μου
οὐ μὴ παρέλθωσιν :–

τῆς
τέλ

ἐκλεκτούς· τῶν ψευδοχρίστων διακονουμένων· ὅτι μὲν τῶν ἰουδαίων ψευδοπροφῆται γεγόνασιν· ὅτι τε καὶ μὲν ὡς δὲ ψευδόχριστοι. τοὺς αὐτοὺς δὲ μὲν τούτους κἀκείνους φησίν· ἐπισήμως κἂν μὲν τὸν ἀντίχριστον· ὡς τὸ ψεῦδος ὄν· εἰδικῶς δέ, πολλοὶ ὡς ψευδῆ πολλὰ δογματίζοντες· ὡς δὲ χ(ριστο)ῦ ἀληθοῦς λόγου προφῆται:—

Ἀλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις μετὰ τὴν θλῖψιν ἐκείνην, ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται· καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς· καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔσονται ἐκπίπτοντες· καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται· καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς· Καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ· καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου οὐρανοῦ:—

Μετ' ἐκείνην τὴν θλῖψιν φησίν, αὖθις αὐτὸς παρέσται· μετασχηματιζομένης λοιπὸν αὐτῆς τῆς κτίσεως· καὶ γὰρ ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται· οὐκ ἀφανιζόμενος· ἀλλὰ νικώμενος τῷ φωτὶ τῆς παρουσίας αὐτοῦ· καὶ τὰ ἄστρα πεσεῖται· τίς γὰρ αὐτῶν χρεία μὴ νυκτὸς οὐκ οὔσης· καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται· ὁρῶσαι τοσαύτην μεταβολὴν γινομένην· οἱ δὲ τὴν ἐκεῖ ἑρμηνεύσαντες ἑλλήνων σοφοί, τὸ μὲν περὶ ἡλίου καὶ σελήνης δέχονται· τὸ δὲ ἀστέρας ἐξ οὐρανοῦ πεσεῖν, οὐκέτι· τὸ γὰρ μικρὸν καὶ ἐκείνων μόνον, ὡς ὅτι συγγενῆ τόπον ποιεῖ γίνεσθαι· ἐν δὲ ὀνόματι σκιερεῖς σκοτιζόμενον ἥλιον, τὸν διάβολον· ὅτι πολὺ μὲν μετασχηματιζόμενος εἰς ἄγγελον φωτός· καὶ πολλοὺς ἀπατᾷ τῇ σαρκὶ ὡς ἥλιον· ὅτι δὲ συντελείᾳ, ἐλεγχθήσεται· σκότος ὤν· καὶ σκοτεινὸς περὶ τὴν ἄνω πόλιν· σελήνην δὲ οὐ δώσουσαν τὸ φέγγος, τὴν τῶν πορευομένων ἐκκλησίαν· ὅτι συγκαλλομένην μὴ διδόναι τὸ φῶς· τότε δὲ ἐλεγχθησομένην· ἀναστραφέντων αὐτῆς τῶν δογματιζόντων· τοὺς δὲ ἐν τῷ ἀέρι ἐπιφαινομένους τοῖς ἐν αὐτῷ ἀποτρεπομένους κατὰ τὴν γνῶσιν τοῦ θ(εο)ῦ, τοὺς συμφερομένους ἀστέρας ἐκ τοῦ ὑψηλοῦ οὐρανοῦ:—

Καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται:—

Ζητοῦντες δέ τινες αἱ σαλευόμεναι τῶν οὐρανῶν δυνάμεις· οἱ ἐκλεκτοὶ κατὰ τὸ ῥητόν· ὡς αὐτοῦ τοῦ πολλοῦ τῆς ἐκπυρώσεως κινουμένου· ἢ αὐτοῦ τοῦ μηκέτι τρέφεσθαι ταῖς ἀναθυμιά μζ´ περὶ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας:

ἐστὶ τῆς ἐκκλησίας· ἕως οὗ πάντα [illegible] γένηται· καὶ ὁ καιρὸς δὲ ἡ μὲν πάντα ταῦτα γενέσθαι [illegible] δεῖ· ἐπεὶ αὐτὸ τῆς διδασκαλίας ἕως τέλους ἐν πᾶσι τοῖς διαρκέσασα μείναι παυθεῖσα ἄχρι τῆς ἐνδόξου Χριστοῦ παρουσίας:—

Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται:

Τουτέστι τὰ παρόντα ταῦτα καὶ αἰσθητά, εὐαλλοίωτα ὄντα ἀφανισθήσεται· ἐκ τῶν λόγων τῶν ἐμῶν τί δεῖ λέγειν· ἤτοι ὁ οὐρανὸς μὲν καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται· οἱ δὲ λόγοι αὐτοῦ μὴ [illegible] οἱ λόγοι ὄντες τοῦ διὰ λόγου παρ' οὗ πάντα ἐγένετο· ὁ γὰρ λόγος πάντως γενέσθαι παρέχεται· εἰ καὶ αὐτὰ τὰ παρέχοντα παρελεύσονται οὐρανοί τε καὶ γῆ, οὐ μόνον κατ' αὐτὸ τὸ τῶν πολλῶν μέσον μείζων· ἀλλὰ καὶ [illegible] ἐν οὐρανῷ καὶ ἐν γῇ καὶ τὸν μικρὸν κόσμον ὅλον καὶ τὸν λεγόμενον διελεύσεσθαι ποιοῦσαν τὴν ἑαυτῶν ἰσχὺν [illegible] ἵνα παρέλθωσιν ἐστὶ τὰ ὑπερέχοντα· οἱ δὲ τοῦ σωτῆρος λόγοι· εἰ καὶ τὰ ἐκεῖνα [illegible] γνῶσιν· ὡς τελείως οὐκ ἔστι δὲ χρόνοι [illegible] γενέσθαι· παρελθόντες ὁμοῦ· διὰ τοῦτο δὲ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν εἰς μέσον ἤγαγε μετὰ πολλῆς τῆς ἐξουσίας δεικνὺς ἑαυτὸν δεσπότην τοῦ παντός:—

ἀρχ

» Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας, οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι
» οἱ ἐν οὐρανῷ· οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ μου μόνος· βλέπετε· ἀ-
» γρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρός
» ἐστιν:—

τῇ μ β´
ἀπ
ες :

Ἐν τῷ εἰπεῖν οὐδὲ οἱ ἄγγελοι, ἐπεστόμισεν αὐτοὺς ὥστε μὴ ζητῆσαι μαθεῖν, ὅπερ ἐκεῖνοι οὐκ ἴσασι· τὸ δὲ εἰπεῖν μηδὲ ὁ υἱὸς κωλύει οὐ μόνον μαθεῖν, ἀλλὰ καὶ ζητῆσαι· ὅτι δὲ διὰ τοῦτο εἴρηται, ὅρα μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἐπειδὴ περιεργοτέρους εἶδε τοὺς μα[illegible]μους πῶς ἐπεστόμισε μᾶλλον λέγων· οὐχ ὑμῶν ἐστι γνῶναι χρόνους ἢ καιρούς· εἰ τοίνυν μὴ εἴπωσιν ὅτι ἠπορήθημεν καὶ οὐδέν ἐσμεν ἄξιοι, ἐπήγαγεν· οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ· φοβερὸν γὰρ ἦν [illegible] ποιῶν, τὸ περὶ αὐτοῖς ἀπαρτίζων· ὅτι δὲ τοῦτό ἐστιν, εὔδηλον· ὁ γὰρ τοὺς αἰῶνας ποιήσας, δῆλον ὅτι καὶ τοὺς χρόνους· εἰ δὲ καὶ τοὺς χρόνους, καὶ τὴν ἡμέραν· πῶς οὖν ἀγνοεῖ ἣν ἐποίησεν· εἰ δὲ τὸν πατέρα οἶδε σαφῶς ὡς ἐκεῖνος τὸν υἱόν, πῶς τὴν ἡμέραν ἀγνοεῖ· πῶς δὲ εἰ πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἕν, τὴν ἡμέραν ἀγνοεῖ· δι' αὐτοῦ

Τὸ παράδειγμα τῆς συκῆς τέθεικεν· ὡς ἀπολύτως [illegible] ἐφεξῆς μαθηταῖς τὴν θλῖψιν ἐκείνην· καὶ ἡ παρουσία αὐτοῦ [illegible] ἀλλ' ἔσται· εὐθέως δὲ καὶ ὕστερον ἣν προφητεύει· θέρος καὶ γαλήνην ἐσομένην ἐκείνην τῶν ἡμερῶν· αὐτὸ χειμῶνος· τοῖς δὲ ἁμαρτωλοῖς τὸ ἐναντίον χειμῶνος τοῖς δικαίοις. ἄλλως· συκῇ παραβάλλεται ὁ παρὼν κόσμος· χειμῶνα μὲν αὐτοῦ θέρους· προφητεύεται· ἤδη καὶ [illegible] τῶν μελλόντων μακαρίως ζῆν· οὐκ ἔστι τέλεια δὲ ἐν τούτῳ· καὶ τοῖς δὲ ἐν τῷ χ(ριστο)ῦ λόγου ἐν δόξῃ ὁμοίως [illegible] αὐτοῦ καὶ τέλεια γὰρ ἐπεὶ δὴ μᾶλλον ὡς παρὰ τῇ συκῇ, οὕτω καὶ ὁ κόσμος· καὶ ἐν ταῖς τῶν σωζομένων· μείναντες ὡς ἐν χειμῶνι· διωκόμενοι· ἐχεῖ φύλλα καὶ καρπούς· ὕστερον δὲ ἐν βασιλείᾳ τῶν ἐν θέρει φανερωθήσονται· καὶ ὁ χειμασθεὶς δὲ ἐν πειρασμοῖς, ὅτε θέρος ὁδεύει· φέρομεν πάλιν λαλοῦμεν [illegible] καρδίαν· καὶ ἐν θέρει προκοπάς, φέρουσι τὰ φύλλα· καὶ ἡ τελειότης, τοὺς καρπούς· [illegible] δὲ ἀληθινὸς ὁ σὴρ, οὕτω καὶ συκῆ τὸ ἔγγιον τῶν· τὸ φέρειν τοὺς σωτηρίους καρπούς· τῶν σύκων τῶν χειμῶνι [illegible] [illegible] ἐξελκύσαι τὸν μακαρισμόν·

Οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη:

Γενεὰν ἐνταῦθα λέγει, τὴν τῶν πιστῶν· οἶδε γὰρ γενεὰν ἡ γραφὴ, οὐ κατὰ χρόνον χαρακτηρίζειν· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τρόπου θρησκείας ἢ πολιτείας. ἄλλως δέ, ἐμφαίνει τὴν πονηρὰν τὴν πρὸ τῶν καὶ οὕτως προσώποις· διδάσκων ὅτι παρόντων καὶ ὁρώντων τῶν αὐτῶν χειροτονῶν, δείξει τὴν αὐτοῦ δόξαν· αὐτοῦ ὥστε πληρωθῆναι τὸ, ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν· ἀλλ' ὅτι δὲ πάλιν· ὑβριστὸς καὶ τὲ κείμενος τοῦ καιροῦ ἐν [illegible] λέγειν αὐτὸν φησί· τὸ δὲ [illegible] χεῖρας οὐ πάντως παρὰ τῷ γενηται φησίν. ἀντὶ τοῦ ἕως οὗ συμβῇ Ἰουδαίοις τὰ προλεχθέντα· δι' αὐτοῦ τούτων καὶ τὰ αὐτῶν [illegible] τελείας λόγους· ἐπεὶ δὲ δεικνύ[illegible] [illegible] ἡμεῖς δὴ οἱ καὶ τὸ πάθος τοῦ χ(ριστο)ῦ ἰδόντες· [illegible] ἐκεῖνος τὰ εἰρημένα· καὶ μὴ μέλλειν [illegible] οὐδὲ μὴ τῷ [illegible] [illegible] ἐν τῇ γραφῇ· ἡ γενεὰ αὕτη λέξις· δηλοῖ γὰρ καὶ τὸν [illegible] [illegible] τοῦ [illegible] καιρὸς διαφθείρεσθαι· οὐδὲ ἐλεύσεται

Καὶ προσεύχεσθε· ὡς τὴν μὲν ἡμέραν ἀγνοοῦντες ἐκείνην. καὶ ἄδη-
λον τὸ τέλος ἔχοντες. εἰ γὰρ καὶ τὸ ἑκάστου [illegible] τῆς ἐξόδου τέ-
λος ἀγνοοῦντες. τῆς τῶν ἀγαθῶν ἐργασίας [illegible] τινες ἀπέ-
χονται. εἰ καὶ [illegible] τελείαν δὲ ἡλικίαν [illegible] ἐγνώκαμεν:–

„ Ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ· καὶ δοὺς τοῖς δού-
„ λοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν· ἑκάστῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ· καὶ τῷ θυ-
„ ρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ· γρηγορεῖτε οὖν· οὐκ οἴδατε
„ γὰρ πότε ὁ κ(ύριο)ς τῆς οἰκίας ἔρχεται· ὀψὲ ἢ μεσονυκτίου ἢ ἀ-
„ λεκτοροφωνίας ἢ πρωΐ· μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης εὕρῃ ὑμᾶς
„ καθεύδοντας· ἃ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσι λέγω· γρηγορεῖτε:–

Ἄνθρωπον ἑαυτὸν ὀνομάζει, διὰ τὴν οἰκονομίαν· ἀποδημίαν δὲ,
τὴν εἰς οὐρανοὺς ἀνάληψιν. ἔργον δὲ ἑκάστου, τὴν τῶν ἐντολῶν
ἐργασίαν καὶ τήρησιν. [illegible] αἰνίττεται διὰ τοῦ θυρωροῦ· διὰ
τοῦτο δεῖ εἶναι γρηγοροῦντας· ἀεὶ αὐτοὺς [illegible] προσ-
δοκᾶν· ἵνα σπουδάζωσι περὶ τὴν τῶν ἀρετῶν κτῆσιν. διὰ
καὶ τὸ τῆς ἑκάστου ζωῆς τέλος, ἄδηλον ἐποίησεν. εἰ γὰρ ἤ-
δεισαν οἱ ἄνθρωποι πότε ἀποθανοῦνται, πάντως ἂν ἐκεί-
νην τὴν ἡμέραν ἐσπούδαζον [illegible]· ἐν [illegible] δὲ [illegible]
[illegible]· καὶ [illegible] οὐ δυναμένου [illegible]
εἰπεῖν· ἐν πᾶσιν δὲ, καὶ ἐν [illegible] ῥᾳθυμεῖν
περὶ τὴν ἐργασίαν τῶν ἀρετῶν· [illegible], οὐ
χθεὶς περὶ τῆς ἡλικίας· [illegible] δὲ περὶ τῆς [illegible]
τελείας μάλιστα ἐκλιπεῖν τὸν λόγον. οὐ γὰρ περὶ [illegible] γρη-
γορεῖν. [illegible] ἡλικίαν [illegible]· διὰ τὸ μέλλειν
ἐν αὐτοῖς [illegible] τοῦ λόγου. οὐ γὰρ [illegible] ἔμελλε
[illegible] αὐτοῖς· καὶ [illegible] δὲ ὁ μὴ γρηγορῶν [illegible] εἰκὸς
[illegible] ὡς ἥλιος [illegible] λύχνος φαίνει, [illegible]
λει καὶ τὸν λύχνον τοῦ κ(υρίο)υ [illegible]· εἴτε [illegible]
εἰ τελευτήσει [illegible] τοῦτο [illegible]
[illegible] εἰσέρχεται εἰς οἰκίαν ψυχῆς [illegible]
[illegible] ἀντικείμενος· [illegible] φυλακὴν [illegible]
τῆς ψυχῆς [illegible]· καὶ [illegible]
λαβεῖν τὸν νοῦν· [illegible] ἔρχεται ὁ [illegible]
[illegible] ἔρχεται. οὐδεὶς [illegible]
χεται:–

τοῦτο σημαίνων εἰπὼν καὶ τοὺς χρόνους καὶ τοὺς καιρούς. καὶ ἐγγὺς
ἐπὶ ταῖς θύραις αὐτοῦ τὸν λόγον. εἶτα γάρ φησιν ὅτι οὐδεὶς
γινώσκει τὴν ἡμέραν· ἐπειδὴ δὲ ὁ παρὼν εὐαγγελιστὴς προστί-
θησι τὸ οὐδὲ ὁ υἱός. ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπίσταται ὁ πατήρ. δηλονότι καὶ
ὁ υἱός· ἡ σοφία τοῦ πατρός· ἡ πάντα ἔχουσα τὰ τοῦ πατρός· πλὴν
τοῦ εἶναι αὐτὸ τοῦτο πατήρ· ἄλλως τε εἰδὼς ὡς θεὸς λόγος. δηλοῦ-
ται ὡς ἄνθρωπος ἀγνοεῖν μὴ γινώσκων κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθείς·
ἄλλος δέ τις ἐρεῖ· εἰδέναι τὸν χριστὸν τοῦ τέλους τὸν καιρὸν [illegible] τὸν
[illegible] τὸν μὲν [illegible]· πλὴν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς
ὥρας. ὁ δὲ λέξει παρ' ὃ μὲν τὴν οἰκονομίαν χριστοῦ τοῦτο λέγειν·
κατὰ δὲ τὴν οἰκονομίαν οὐκέτι· ὅτε ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε καὶ
ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα· ἕτερος δέ φησιν·
ὅτι ὥσπερ ὁ ἀπόστολός φησι· τότε καὶ ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται
τῷ πατρί· οὐχ ὡς ἀνυποτάκτου ποτὲ ὄντος· ἀλλ' ὡς κεφαλὴ
τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τῶν ὑποταγέντων τελειωθέντων. οὕτως ἐπεὶ τὸ σῶ-
μα τοῦ χριστοῦ οὐκ οἶδε τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ τὴν ὥραν· οὐ τοῦτο λέ-
γει εἰδέναι· καὶ ἄλλος ἐρεῖ· ὅτι εἰ καὶ ὁ υἱὸς οἶδε τὴν ἡμέραν
τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ ὄντος. οἶδε· καὶ διὰ τοῦτο ἀναφέρει τὴν γνῶ-
σιν [illegible] ἐπ' αὐτόν· ἐπεὶ ὡς οἶδε μὲν ὁ δεσπότης [illegible]
καὶ ὁ μαθών. κυρίως δὲ ὁ εὑρών, οὕτω καὶ ὁ υἱὸς οἶδε τὰ περὶ
τῆς ἡμέρας. κυρίως δὲ ὁ πατὴρ εἰδέναι λέγεται. καὶ κατὰ τὴν τῆς
γραφῆς περὶ τοῦ εἰδέναι συνήθειαν· καὶ τοῦτο. ἔγνω ἀδὰμ εὔαν
τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ ὁ φυλάσσων ἐντολήν, οὐ γνώσεται πονη-
ρόν· ἀντὶ τοῦ οὐ πειράσεται· καὶ τὸν μὴ γνόντα ἁμαρτίαν, ὑπὲρ
ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν· τὸν οὐ πεῖραν [illegible]. καὶ τὸ. οὐ-
δὲ ὁ υἱός· [illegible] παρασκευάζει τὴν γνῶσιν τῆς ἡμέρας
καὶ ὥρας· τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τῆς ἀφθάρτου ἐπ' αὐτὸν
ἐκείνους [illegible] διὸ οὐκ ἀποβάλλει τὴν τοῦ δούλου μορ-
φήν, σημαίνει ταῦτα τῆς ἡμέρας καὶ ὥρας· ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ
οὖς οὐκ ἤκουσε· καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη· ἃ ἡτοίμασεν
ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν· εἶτα εἰπὼν βλέπετε ἀγρυπνεῖ-
τε καὶ προσεύχεσθε. οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρός ἐστι. τὸ γὰρ ἐκεί-
νης [illegible] ὁ δεσπότης [illegible]. μόνος οἶδεν ὁ θεός· καὶ ὁ πνεῦμα θεοῦ ἔχων· ὡς
σαμουὴλ ἐπὶ τοῦ σαούλ· καὶ ἠλίας τοῦ ὀχοζίου· μόνον οὐχὶ λέγων·
διὰ τοῦτο οὖν εἶπον ὑμῖν. ἵνα [illegible] καὶ ἀγρυπνῆτε

τὴν, ἡ τοῦ λαζάρου ἀδελφή· ἄλλοι δὲ, ἄλλην μὲν τὴν παρὰ ματθ(αίῳ)
καὶ μάρκῳ καταχέουσαν τῆς κεφαλῆς τὸ μύρον· ἐν τῇ οἰκίᾳ σί-
μωνος τοῦ λεπροῦ· ἄλλην δὲ τὴν παρὰ τῷ λουκᾷ γεγραμμένην
ἁμαρτωλόν· καταχέουσαν τῶν ποδῶν αὐτοῦ τὸ μύρον ἐν τῇ οἰ-
κίᾳ τοῦ φαρισαίου· καὶ ἄλλην τὴν παρὰ τῷ ἰω(άννῃ)· τὴν ἀδελφὴν τοῦ
λαζάρου· ὡς εἶναι τὰς πάσας τρεῖς· ἕτεροι δὲ, μίαν εἶναι καὶ
τὴν αὐτήν φασι πᾶσι τοῖς εὐαγγελισταῖς· ἀκριβέστερον δὲ τὴν ἱστο-
ρίαν ἰω(άννου) ἐκδεδωκέναι φαίνονται καὶ ματθαῖος καὶ μάρκος, περὶ
τῆς αὐτῆς λέγοντες· ἐν βηθανίᾳ γὰρ γενέσθαι φασί· κώμην δὲ αὐτήν·
λουκᾶς δὲ πόλιν ἱστόρησεν· ἰδοὺ γάρ γυνή φησιν ἐν τῇ πόλει ἥτις ἦν
ἁμαρτωλός· ὡς εἶναι ταύτην μὲν ἁμαρτωλὸν καὶ ἐν τῇ πόλει·
ἐκείνην δὲ μήτε ἁμαρτωλὸν ἀναγεγράφθαι· καὶ ἐν βηθανίᾳ τῇ
κώμῃ· ἀποδέχεται τοίνυν αὐτῆς ὁ σ(ωτ)ὴρ τὴν προθυμίαν· οὐ μά-
την λέγων τό, λαληθήσεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μετὰ τοῦ κηρύγματος
τοῦ εὐαγγελίου, καὶ τὸ τῆς γυναικὸς ἔργον· ἀλλ' ὅτι τὴν ἀπορίαν εἶχε τῆς
προσαγούσης χ(ριστ)ῷ τὴν ποίησιν ἐκλελοιπυίας. ἢ πόθεν μύρον εὐπορέσασθαι δέ-
τον. καὶ πιστικὴν γὰρ τὴν νάρδον ὀνομάζουσι καὶ πολυτίμητον λέ-
γουσι· φησὶ δὲ εἰς τὸν ἐνταφιασμὸν αὐτοῦ συντελεῖν τὴν τοῦ μύρου ἄ-
λειψιν· καὶ ὃ ἔσχε φησὶν ἐποίησε· προέλαβε γὰρ μυρίσαι μου τὸ σῶ-
μα εἰς τὸν ἐνταφιασμόν· ἐπεὶ γὰρ τὸ θαυμαστὸν μάλιστα τοῦτο ἐ-
ποίησε· τοῦτο δὲ εἶπεν, σημαίνων ὅτι προεγνώκει τὸ πάθος·
τινὲς δὲ αἰτιῶνται τὴν τοῦ μύρου ἔκχυσιν. διαφόρως γοῦν·
ὁ μὲν ἰω(άννης) σίμωνος ἰούδα μόνου ἐμνημόνευσε τοῦ προδότου· ὁ δὲ ματ-
θαῖος τῶν ἀποστόλων· ὁ δὲ μάρκος, τινῶν μόνον χαλεπαινόντων· οὐ
οὐ τὴν τοῦ λέγοντος δὲ ἐξελέγχει προαίρεσιν ὁ κ(ύριο)ς· [illegible]
ρίας λέγοντος τοῦ ἰούδα, καὶ ἴσως τὴν αἰσχροκέρδειαν· ἄλλους δὲ
τοῖς ἄλλοις μετενεχθῆναι κατὰ τὸ εἰκὸς λόγον αἰτιᾶσθαι μαθηταῖς· ἐ-
κεῖ δόντες γὰρ τὸ τοῦ πραχθέντος εὔλογον, ἐπετίμων τὴν πρᾶ-
ξιν· ἤκουον γὰρ τοῦ διδασκάλου λέγοντος· ἔλεον θέλω καὶ οὐ
θυσίαν· καὶ πολλὰ περὶ ἐλεημοσύνης διαλεχθέντος· καὶ ἀπὸ
τούτων συνελογίζοντο πρὸς ἑαυτούς· ὡς πολλῷ κρεῖττον ἦν
τὴν τιμὴν τοῦ μύρου διανεμηθῆναι τοῖς πένησιν· ὁ δὲ σ(ωτ)ὴρ τὴν
διάνοιαν αὐτῶν ὁρῶν, ἀφίησιν· εἰπόντων δὲ ὅτι ἠδύνατο τρια-
κοσίων δηναρίων πραθῆναι· ἔδειξαν ὅσον ἀμελοῦσι μεῖον τὸ μύ-
ρον αὐτῆς· καὶ ὁ σ(ωτ)ὴρ ἐπεδείξατο τὴν προθυμίαν· εἰπὼν δὲ

μδ
3 περὶ τῆς ἀλειψάσης τὸν κν μύρῳ:

» Ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας· καὶ ἐζήτουν
» οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, πῶς αὐτὸν δόλῳ κρατήσαντες
» ἀποκτείνωσιν:–

Πρὸ δύο ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἐβουλεύσαντο αὐτὸν κατασχεῖν· ὅθεν καὶ τῇ τετράδι ἐπεψηφίσθη ἡ διὰ νηστείας τιμὴ ὡς τοῦ πάθους ἀρχὴν τοῦ κυ καὶ αὐτὴν ταύτην ἐπιτελεσθῆναι:–

Ἔλεγον δὲ μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ μήποτε θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ:–

Καὶ τὴν μὲν ἑορτὴν ὑπερθέσθαι βούλονται· οὐ συγχωροῦνται δέ. ἔδει γὰρ τὴν προφητείαν πληρωθῆναι· τὴν ἐν τῇ νομικῇ διατυπώσει. ἐν μὲν τῷ πάσχα ἐθύετο τῆς παρασκευῆς δειλινῇ τὸ τοῦ προβάτου μίμημα· ἔδει γὰρ καὶ τὸ ἀληθινὸν πάσχα ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τυθῆναι. πρὸς δὲ τούτοις, δείκνυται ὡς ἑκὼν ἑαυτὸν ἐξέδωκε τὸ ὑπὲρ ἡμῶν καιρῷ ἐξετασθῆναι πάθος. βουλόμενοι γὰρ κατασχεῖν αὐτὸν πολλάκις, οὐκ ἴσχυσαν· ὅτε δὲ μὴ συλλαβέσθαι αὐτὸν ἐβούλοντο, τότε ἐκδίδωσιν ἑαυτὸν παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα. τὸ σπουδαζόμενον αὐτοῖς, εἰς πέρας ἐξελθεῖν παρεσκεύασε:–

μδ
δ
» Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κα
» τακειμένου αὐτοῦ, ἦλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρ
» δου πιστικῆς πολυτελοῦς· καὶ συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον
» κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς. ἦσαν δέ τινες ἀγανα
» κτοῦντες πρὸς ἑαυτοὺς καὶ λέγοντες· εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη
» τοῦ μύρου γέγονεν· ἠδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι
» ἐπάνω τριακοσίων δηναρίων καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς·
» καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. ὁ δὲ ἰς εἶπεν αὐτοῖς· ἄφετε αὐτήν·
» τί αὐτῇ κόπους παρέχετε; καλὸν ἔργον εἰργάσατο ἐν ἐμοί·
» πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν· καὶ ὅταν θέ
» λητε δύνασθε αὐτοὺς εὖ ποιῆσαι· ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. ὃ
» ἔσχεν αὕτη ἐποίησε· προέλαβε μυρίσαι μου τὸ σῶμα πρὸς
» τὸν ἐνταφιασμόν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ
» εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λα
» ληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς:–

Δοκεῖ μὲν τισὶν εἶναι καὶ ἡ αὐτὴ παρὰ τοῖς εὐαγγελισταῖς πᾶσιν· οὐκ ἔστι δέ· ἀλλὰ παρὰ μὲν τοῖς τρισί· μία τις εἶναι δοκεῖ καὶ ἡ αὐτή· παρὰ δὲ Ἰωάννῃ οὐκέτι· ἀλλ' ἑτέρα τις θαυμασ

» Καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω
» ὑμῖν· ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. καὶ
» ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς καθ' εἷς· μή τι ἐγώ; καὶ
» ἄλλος, μή τι ἐγώ; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, εἷς ἐκ τῶν
» δώδεκα· ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρυβλίον. ὁ μὲν
» υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ
» δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται. κα-
» λὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.—

Πρώτην τῶν ἀζύμων, τὴν πρὸ τῶν ἀζύμων φησίν. εἰώθασι γὰρ ἀπὸ τῆς ἑσπέρας ἀριθμεῖν τὴν ἡμέραν οἱ Ἰουδαῖοι. ἕτερος δέ φησι· πρώτην τῶν ἀζύμων ἡμέραν, μνημονεύων ἐκείνης καθ' ἣν ἐν τῇ ἑσπέρᾳ τὸ πάσχα ἔμελλε θύεσθαι. ὅθεν δῆλον, ὅτι τὴν αὐτὴν ἐδήλωσαν ἀμφότεροι. τῇ γὰρ πέμπτῃ τοῦ σαββάτου προσῆλθον. καὶ ταύτην ὁ μὲν τὴν πρὸ τῶν ἀζύμων· ὁ δὲ τῶν ἀζύμων φησίν. ἑκάτερος ἀληθεύων· αὐτοὶ γὰρ τῆς ἑσπέρας ἤρξαντο. διὸ ἕκαστος προσέθηκεν· ὅτε ἔθυον τὸ πάσχα, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα. κἀντεῦθεν δῆλον, ὅτι οὐκ ἦν αὐτῷ καταγώγιον. τοῦτο δὲ ὅμως καὶ τὸ πάσχα αὐτὸς ἐπιτελεῖ· δι' ὧν ἁπάντων δεικνὺς ἄχρι τῆς ἐσχάτης ἡμέρας, ὅτι οὐκ ἦν ἐναντίος τῷ νόμῳ. ὁ δὲ πρὸς ἄγνωστόν τινα πέμπει αὐτούς. δεικνὺς δι' ἀπάντων, ὅτι ἠδύνατο τὸ μὴ παθεῖν εἴγ' ἐκεῖνος ἐβούλετο· ἀλλ' ἑκουσίως ἑαυτὸν ἐξέδωκεν. ὁ γὰρ τὴν διάνοιαν τούτου μεταθεὶς αὐτοῦ ψιλῶν ῥημάτων, τί οὐ κατειργάσατο ἐν τοῖς ἄλλοις· εἴ που ἐστὶ [illegible]. Καὶ σημεῖον αὐτοῖς δίδωσιν· ὡς οὗτος καὶ Λουκᾶς ἱστοροῦσι. τὸ δὲ σημεῖον ἦν, ὅτι κεράμιον ὕδατος βαστάζων. καὶ ἀπαιτῶν οὐδέτερος αὐτῶν εἴρηκεν, ὅτι θύομεν τὸ πάσχα· ἀλλ' ἀπαιτοῦσι τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω. ὥστε καὶ ἀκούσαντα γενέσθαι τὴν παρασκευήν. καὶ ἐκεῖνον μὴ νομίσαι κρύπτεσθαι αὐτόν. Ματθαῖος δὲ εἴρηκε μόνος τὸ πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα. δηλοῦται δὲ ταῦτα τὴν παρασκευὴν τοῦ πάσχα δηλῶν, οὐ τὴν [illegible]. ὁ γὰρ Ἰωάννης δηλοῖ καὶ τὴν τοῦ πάθους ἡμέραν καὶ ὥραν. τότε τὸ κοινὸν πάσχα καὶ τὸ ἀληθινὸν ἐπιτελεῖσθαι. ἀποστείλας τοίνυν τοὺς μαθητὰς ὁ σωτήρ, ἔφη αὐτοῖς ἀπελθεῖν

μβ΄ [illegible] περὶ τῆς παραδόσεως::

ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο. λαληθήσεται καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη. διὰ τούτου πάλιν τὴν εἰς τὰ ἔθνη ἔξοδον προαναφωνεῖ. οὐ γὰρ ἀπαιτητικὸς ἦν ὁ καιρός, ὡς τὸ διορθῶσαι τὸ γενόμενον· ἀλλ᾽ ὥστε ἀποδέξασθαι μόνον. ὥσπερ γὰρ εἴ τις αὐτὸν ἤρετο πρὸ τοῦ ποιῆσαι τοῦτο τὴν γυναῖκα, οὐκ ἂν τοῦτο ἀπεφήνατο· ἐπεὶ δὲ μετὰ τὸ ἀγορασθῆναι καὶ χυθῆναι τὸ ἔλαιον, ἄκαιρος ἦν ἡ ἐπιτίμησις. διὸ καὶ αὐτὸς ὥστε μὴ πηρῶσαι τὴν πίστιν τῆς γυναικός, ταῦτα ὅσα ἐφθέγξατο παραμυθίαν ταύτης λέγει. εἶτα γάρ φησι τοσοῦτον ἀπέχω τοῦ καταγνῶναι καί σοι αὐτὴν, ὡς καὶ κοινῶς πεποιηκέναι. ὅτι οὐκ ἀφήσω λαθεῖν τὸ γενόμενον· ἀλλ᾽ ὁ κόσμος εἴσεται τὸ ἐν οἰκίᾳ καὶ ἐν κρυπτῷ εἰργασμένον· καὶ γὰρ αὐτὸ μεγάλης διανοίας ἦν τὸ γινόμενον. καὶ πολλῆς τῆς εἰς κύριον πίστεως: —

›› Καὶ ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης εἷς τῶν δώδεκα ἀπῆλθε πρὸς τοὺς
›› ἀρχιερεῖς· ἵνα παραδῷ αὐτὸν αὐτοῖς. οἱ δὲ ἀκούσαντες
›› ἐχάρησαν· καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι· καὶ ἐζήτει
›› πῶς εὐκαίρως αὐτὸν παραδῷ: —

Προστιθέασιν αὐτοῦ τὸ παρώνυμον οἱ εὐαγγελισταί, ὅτι ἦν καὶ ἄλλος Ἰούδας. οὐδὲ παραιτοῦνται εἰπεῖν ὅτι τῶν δώδεκα ἦν· οὐδὲν γὰρ κρύπτουσι τῶν δοκούντων ὀνειδίστων. δεδοικὼς δὲ τὸν ὄχλον ὁ Ἰούδας, μόνον αὐτὸν ἀπολαβεῖν ἤθελε. καίτοι τῆς αὐτοῦ δυνάμεως καὶ θεότητος πολλὰς ἀποδείξεις λαβὼν, προσεδόκησεν αὐτὸν καθέξειν ματαιολογούμενος: —

›› Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον, λέγου-
›› σιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἑτοιμά-
›› σωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα· καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν
›› αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν τὴν ἀπέναντι
›› ὑμῶν· καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βα-
›› στάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ. καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ· εἴπα-
›› τε τῷ οἰκοδεσπότῃ· ὅτι ὁ διδάσκαλος λέγει· ποῦ ἐστι τὸ κατά-
›› λυμα. ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω·
›› καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνώγεον μέγα ἐστρωμένον ἕτοιμον·
›› ἐκεῖ ἑτοιμάσατε ἡμῖν· καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἦλθον
›› εἰς τὴν πόλιν καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς· καὶ ἡτοίμασαν
τὸ πάσχα. Καὶ ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα·

τῶν κεχαρισμένων αὐτοῖς. ἡ γὰρ ἐπὶ τούτοις εἰρημένη πατρί· ὁμοῦ τε τῶν πληρωθέντων ὁμολογίαν ἔχει. καὶ τὴν μετουσίαν τῆς ἀφέσεως χαρίζεται τοῖς πιστεύουσι· διδάσκει τε μὴ πρὸς τὴν φύσιν ἀφορᾶν τῶν προκειμένων· ἀλλὰ διὰ τῆς εἰρημένης ἐπ' αὐτοῖς εὐχαριστίας, ταῦτα ἐκεῖνα εἶναι πιστεύειν· ὁ γὰρ ζωοποιὸς τοῦ θεοῦ λόγος· ἑνώσας ἑαυτὸν τῇ οἰκείᾳ σαρκὶ καθ' ὃν οἶδε τρόπον αὐτός, ζωοποιὸν ἀπέφηνεν αὐτήν· ἔφη γάρ· ὁ ἄρτος ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σάρξ μου ἐστὶν ἣν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς· καὶ πάλιν· ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα. οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς· οὐκοῦν τοῦτο ποιοῦντες, ζωὴν ἔχομεν ἐν ἑαυτοῖς· ὡς πρὸς αὐτὸν ἐν αὐτῷ τελούμενοι καὶ ἐν αὐτῷ μένοντες· ἔχομεν δὲ καὶ ἐν ἑαυτοῖς αὐτόν. ἔφη γάρ· ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα· καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει· κἀγὼ ἐν αὐτῷ· ἔδει γὰρ αὐτὸν διὰ μὲν τοῦ ἁγίου πνεύματος, ἐν ἡμῖν γενέσθαι θεοπρεπῶς· συνανακιρνᾶσθαι δὲ ὥσπερ, διὰ τῆς ἁγίας αὐτοῦ σαρκός. καὶ τοῦ τιμίου αἵματος, ὃ δὴ καὶ ἐσχήκαμεν εἰς εὐλογίαν ζωοποιόν· ὡς ἐν ἄρτῳ καὶ οἴνῳ· ἵνα μὴ ναρκῶμεν σάρκα τε καὶ αἷμα προκείμενον ἀναθεωροῦντες ἐν ταῖς ἁγίαις τραπέζαις τῶν ἐκκλησιῶν· συγκατατίθεται ἡμῖν ὁ θεός· καὶ γὰρ ταῖς ἡμετέραις ἀσθενείαις ἐνίησι τοῖς προκειμένοις δύναμιν ζωῆς· καὶ μεθίστησιν αὐτὰ πρὸς ἐνέργειαν τῆς ἑαυτοῦ σαρκός· ἵνα εἰς μέθεξιν ζωοποιὸν ἔχωμεν αὐτά· καὶ οἱονεὶ σπέρμα ζωοποιὸν ἐν ἡμῖν εὑρεθῇ τὸ σῶμα τῆς ζωῆς·:–

Τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον:·

Περὶ πολλῶν δὲ ἐκχεῖσθαι λέγεται τὸ αἷμα· τὸ περὶ πάντων λέγει· εἷς γάρ, ὥς φησι Παῦλος, ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν· ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν· ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. ἰστέον δὲ ὅτι καὶ τῶν μυστηρίων μεταλαχὼν ὁ Ἰούδας ὡς ὁ Λουκᾶς φησιν, ἔμενεν ὁ αὐτός· καὶ τῆς φρικωδεστάτης ἀπολαύσας τραπέζης, οὐ μετεμέλετο· ἔφη γὰρ μετὰ τοῦτο εἰσῆλθεν εἰς αὐτὸν ὁ σατανᾶς. οὕτω τοῦ σώματος καταφρονῶν· ἀλλὰ τῆς ἀναισχυντίας καταγελῶν τοῦ προδότου μβ

περὶ τοῦ μυστικοῦ πάσχα:

ἐς τὴν πόλιν· καὶ ὅτι ἀπαντήσεται ἄνθρωπος αὐτοῖς κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ᾧ καὶ ἑπομένους ἐπιστῆναι δεῖ τῇ οἰκίᾳ, εἰς ἣν ἐκεῖνος εἰσέρχεται· εἶτα τοῦτο δὲ ἀπό τινος οἰκείας εἰπεῖν τὰ ἀκόλουθα:—

Ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ:

Ταῦτα δὲ παραλείπει πάντα ὁ Ματθαῖος ἁπλῶς εἰρηκὼς ὅτι ἐκέλευσεν αὐτοῖς πρὸς τὸν δεῖνα ἀπελθεῖν. καὶ τὸ δεῖνα εἰπεῖν. καὶ γὰρ ἐν πολλοῖς εὑρήσει τις αὐτὸν τοῦ μνημονεῦσαι τοῦ πράγματος μόνον γενόμενον· πολλὰ δὲ παραλιμπάνοντα τῶν μεταξὺ ἐν μέσῳ, εἰ καθ' ἕκαστον ἐξερευνήσειεν ἀκριβῶς:—

μγ Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον εὐλογήσας, ἔκλασε καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ εἶπε· λάβετε φάγετε· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου· καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον· ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης· ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ· καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν· καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ὅτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ· ὅτι γέγραπται· πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται τὰ πρόβατα· ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν:—

Δι' αὐτὸ τοίνυν παρέδωκε τοῖς μαθηταῖς, ὅπως ἔδει τελεῖν αὐτῷ προσῆκε τῆς καινῆς διαθήκης τὸ μυστήριον· οἱ μαθηταὶ δὲ, μηδένα ἄλλον ἐπιτρέψας εἰπεῖν. διὰ γὰρ τοῦ τὸ εὐλογήσας καὶ εἰπεῖν· διδάσκει αὐτοῖς μεταλαμβάνειν ὧν προσῆκεν· ἵν' ἐκεῖνοι οἶδεν ἀπὸ τῆς εὐλογίας καὶ εὐχαριστίας μάθωσιν ὡς μεγάλου ἀληθῶς καὶ πάσης εὐχαριστίας ἀξίου, τοῦ διὰ τοῦ πάθους τοῦ Χριστοῦ οἰκονομηθέντος· ὧν δὴ σύμβολα ταῦτα ἔδει τελεῖσθαι παρέδωκεν αὐτοῖς. διὸ δὴ καὶ εἰπεῖν· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου· καὶ τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου· ἐδήλωσεν ὡς ὅτι τὸν μὲν ἄρτον προστεθέντα μετὰ τὴν εὐχαριστίαν, προσῆκεν αὐτοὺς νομίζειν σώματος μεταλαμβάνειν· τὸ δὲ ποτήριον, ἐν τάξει τοῦ αἵματος ἡγεῖσθαι· περὶ αὐτὸ τὸ πάθος ἐγένετο· ἐπεὶ καὶ μὴ τῶν ἁμαρτιῶν ὁ Χριστὸς καὶ ἄφεσις μβ περὶ τῆς τοῦ Κυρίου προσευχῆς:·

μου δὲ δηλῶν· ὅτι καὶ πρὸ τοῦ πάθους αὐτοὺς συνεῖχεν. εἶτα φησὶ μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· τοῦτο δὲ ποιεῖ, ἵνα τοῦ φόβου τῶν Ἰουδαίων ἀπαλλαγέντες πιστεύσωσι τοῖς λεγομένοις:—

Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ· εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι σὺ σήμερον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ πρὶν ἢ ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με. ὁ δὲ ἐκπερισσοῦ ἔλεγε· μᾶλλον ἐάν με δέῃ συναποθανεῖν σοι, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον:—

ἑρμ Τοῦ προφήτου εἰπόντος· τοῦ Χριστοῦ βεβαιοῦντος τὸν λόγον, ὁ Πέτρος φησίν· οὐχί. διὰ τοῦτο ἀφίησιν αὐτὸν πεσεῖν, παιδεύων ἐν τούτῳ πάντας, πείθεσθαι τῷ Χριστῷ· καὶ τῆς οἰκείας συνειδήσεως, ἀξιοπιστοτέραν ἡγεῖσθαι τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ. τοῦτο τοίνυν καταστεῖλαι βουλόμενος ὁ Χριστός, συνεχώρησε τὴν ἄρνησιν. ἐπειδὴ δὲ γὰρ ἀπηλλάγη τῆς ἀγωνίας ἐκείνης τῆς κατὰ τὴν προδοσίαν. καὶ δῆλος γέγονεν ὁ προδότης. θαρρῶν [illegible] καὶ φιλοτιμούμενος τὸ παραγγελμα [illegible]. ἠρέμα δὲ θαυμαζόμενον [illegible]· ἐπεὶ [illegible] δὲ [illegible] καὶ τῆς [illegible]· ὡς οὐκ ἀρκεῖ προθυμία μόνη. ὁ δὲ μόνον αὐτὸ τῆς ἄνωθεν ῥοπῆς· καὶ πάλιν οὐδὲν ἦν, τῆς ἄνωθεν ῥοπῆς, προθυμία οὐκ ἰσχύει:—

ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον:·

Ὡς ἔλεγεν ὁ Πέτρος· τοῖς γὰρ ἴσοις κεχρῆσθαι λόγοις ἔμελλε καὶ τοὺς λοιπούς:—

Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα Γεθσημανῆ· καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· καθίσατε ὧδε ἕως προσεύξωμαι. καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην μεθ' ἑαυτοῦ· καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν· καὶ λέγει αὐτοῖς· περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ προσηύχετο ἵνα εἰ δυνατόν ἐστι παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα. καὶ ἔλεγεν· ἀββᾶ ὁ πατήρ, πάντα δυνατά σοι· παρένεγκε τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ τί σύ. καὶ ἔρχεται καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύ-

μβ

ὁ δὲ χς̄ οὐκ ἐκώλυσεν αὐτόν· Καίτοι πάντα εἰδώς· δεικνὺς ὅτι οὐδὲν παραλιμπάνει τῶν εἰς διόρθωσιν ἡκόντων· ὅσ δὲ οἷος φησίν, ὅτι προδότης ἦλθεν ὁ Ἰούδας. οὐ γὰρ ἂν ἐδέξατο τῆς σωτηρίου κοινωνίας τὸν τύπον ὁ τῆς χριστοκτονίας ὑποκριτής. Εἰ γὰρ καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἠνέσχετο ὁ χς̄, ἀλλὰ τοῦτο οὐκ ἐπισυγκεχώρητο αὐτῷ :-

Ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θῦ :·

Οὕτως εἴπεν, ἐπειδὴ ἔμελλεν ἀναιρεῖσθαι· καὶ ἀναστὰς ἀφιέναι τε καὶ πίνειν μετὰ τῶν μαθητῶν· ὥστε μὴ βούλομαι ἀληθεστέραν ἐργάσασθαι αὐτοῖς τὴν πίστιν· βασιλείαν δὲ τοῦ θῦ καὶ πρς̄ ὀνομάζει τὴν ἀνάστασιν· ἀφ' ἧς αὐτοῦ ἡ βασιλεία προσγένετο· καὶ τοῖς λοιποῖς τῶν ἀνθρώπων ἡ ταύτης κοινωνία. τὸ δὲ οὐ μὴ πίω αὐτὸ τοῦ λοιποῦ οὐδέποτε, δεικνὺς οὐ τὴν ἐπὶ μόνον τὴν ἀνάστασιν μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦ πάθους τὴν ἐγγύτητα· εἰ γὰρ δὴ οὐκέτι καιρὸν ἕξει τροφῆς τι αὐτοῖς κοινωνῆσαι καὶ ποτοῦ. Τί δήποτε δέ. Κατὰ τὸν καιρὸν ἤτοι τοῦ πάσχα, τὸ μυστήριον ἐπιτελεῖ· δεικνὺς ἑαυτὸν καὶ τῆς παλαιᾶς ὄντα νομοθέτην· καὶ τὰ ἐν ἐκείνῃ δι' αὐτὰ ταῦτα προσκιαγραφηθέντα τελέσαντα· διὰ τοι τοῦτο ἔνθα ὁ τύπος, τὴν ἀλήθειαν ἐπιτίθει· ἡ δὲ ἑσπέρα τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν τεκμήριον· καὶ τοῦ πρὸς αὐτὴν ἥκειν λοιπὸν τὴν τελείωσιν τῶν πραγμάτων· καὶ εὐχαριστεῖ πρὸ τοῦ πάθους· δεικνὺς τὸ ἑκούσιον· καὶ παιδεύων ἡμᾶς ὅπερ ἂν πάσχωμεν, εὐχαρίστως φέρειν· τὸ δὲ μεθ' ὑμῶν φησιν, ὑμῶν μαρτυρούντων· ὑμεῖς γάρ με ὄψεσθε ἀπὸ ἀναστάντα· καινὸν δέ, τουτέστι ξένον· οὐ σῶμα παθητὸν ἔχον, ἀλλ' ἀθάνατον λοιπὸν καὶ ἄφθαρτον καὶ μὴ δεόμενον τροφῆς· ηὐχαρίστησαν δὲ καὶ ὕμνησαν· καὶ πρὸ τοῦ λαβεῖν καὶ μετὰ τὸ λαβεῖν· ἵνα καὶ ἡμεῖς αὐτὸ τοῦτο ποιῶμεν· εἰς τὸ ὄρος δὲ ἐξέρχεται, δῆλον ἑαυτὸν ποιῶν πρὸς τὸ συλληφθῆναι· ἵνα μὴ δόξῃ κρύπτεσθαι· ἔσπευδε γὰρ ἐπὶ τὸν τόπον ἐλθεῖν, ἔνθα εἰώθει· καὶ ὁ προδότης ἠπίστατο :-

Ὅτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοί. ὅτι γέγραπται πατάξω τὸν ποιμένα :-

Ἵνα μὴ δόξῃ κατηγορία τις χαλεπὴ εἶναι, λέγει καὶ προφητείαν· ὁμοῦ μὲν πείθων αὐτοὺς προσέχειν τοῖς γεγραμμένοις· ὁ τὴν ἐκ τοῦ πάθους ἀδοξίαν· εἰ καὶ μὴ ἠθέλησε παθεῖν. Καὶ ὅσον περιαλγεῖ τῆς ἰουδαίων συναγωγῆς τὸν ὄλεθρον· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐνεδέχετο μὴ παθεῖν διὰ τὴν τῶν ἰουδαίων ὠμότητα, ὑπέμεινε σταυρόν· αἰσχύνης καταφρονήσας· τῷ μὲν οὖν εἰπεῖν εἰ δυνατὸν παρελθέτω, ἔδειξε τὸ ἀνθρώπινον· τῷ δὲ εἰπεῖν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ, τὸ ἐνάρετον καὶ ἐμφιλόσοφον· ὅτι καὶ τῆς φύσεως ἑλκούσης, ἕπεσθαι δεῖ τῷ θ(ε)ῷ· τὸ δὲ οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ' ὡς σύ, οὐ τοῦτο δηλοῖ· ὅτι ἄλλο θέλημα τοῦ υἱοῦ καὶ ἄλλο τοῦ π(ατ)ρ(ό)ς· ὃ γὰρ θέλει ὁ υἱὸς θέλει ὁ π(ατ)ήρ, εὑρίσκεται ἔχων τὸ θέλημα τοῦ π(ατ)ρ(ό)ς· σχήματι ὁμολογεῖ, μὴ τὸ ἐμόν ἀλλὰ τὸ σόν· οὐ γὰρ θέλει αὐτὸ παρενεχθῆναι· ἀλλ' ὡς τῷ βουλήματι αὐτοῦ ἅμα τε μένει τὸ ἐκ τοῦ πάθους κατόρθωμα· ὃ ἐπ' ἀρχὴν ἱλεοῦν τὸν π(ατέ)ρα:—

Σίμων καθεύδεις·

Ἀπορήσαντες ἐκαθεύδησαν· καὶ τῷ πέτρῳ ἐπιτιμᾷ· ἅμα [illegible] αὐτὸν ὑπὲρ πάντων ἐφθέγξατο· καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δὲ τοῦτο αἰνίττεται· Γρηγορεῖτε γὰρ καὶ προσεύχεσθε φησίν· ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· οὐ τὸ μὴ πειρασθῆναι δηλοῖ· ἀλλὰ τὸ μὴ [illegible]θαι τῷ πειρασμῷ· καὶ κυριευθῆναι· εἶτα [illegible] σφόδρα ἔστιν ἀπολείπειν, φησί· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής· οὐ μὴν γὰρ [illegible]· ἀλλ' οὖν [illegible] ὀρέγει χεῖρα· καὶ θέλησε [illegible] γὰρ ἡ σάρξ· καὶ πάλιν προσηύξατο λέγων τὸ αὐτό· οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ· δεικνὺς ἐνταῦθα ὅτι σφόδρα συνῳδεῖ τῷ θελήματι τοῦ θ(εο)ῦ· τὸ δὲ δεύτερον καὶ τρίτον τὸ αὐτὸ λέγειν, ἀληθείας μᾶλλον ἐστὶν ἐν ταῖς γραφαῖς ἐνδεικτικόν· καὶ ὑπὲρ τοῦ πιστώσασθαι τὴν οἰκονομίαν. Ἐκ δευτέρου οὐδὲ εὐξάμενος ἦλθεν, ὡς ἰδεῖν αὐτοὺς καὶ ἐλέγξαι· οὐ μὴν ἤλεγξεν· ἀλλὰ διδάσκει μᾶλλον· τοσοῦτον δὲ ἦσαν ῥαθυμήσαντες ἀπὸ τῆς λύπης, ὡς οὐδὲ ἐπιτιμηθέντες ἠδύναντο τὸ καρτερῆσαι· ἀωρία γὰρ τοῦ καιροῦ ἀωρὶ τῶν νυκτερινῶν· καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἀπὸ τῆς ῥαθυμίας ἦσαν βεβαρημένοι· εἶτα τὸ μηδὲ ἦλθεν ἡ ὥρα, δείκνυσιν ὅτι ἑκὼν ἐπὶ τὸ πρᾶγμα ἤρχετο· καὶ τὸ ἐγείρεσθε ἄγωμεν ἐντεῦθεν· ἰδοὺ ὁ παραδιδούς με ἤγγικεν εἰπών, δείκνυσιν ὅτι οὐκ ἄκων ἐπὶ τὸ πρᾶγμα [illegible] οἰκονομίας τινὸς ἀπορρήτου· καὶ γὰρ προσεγγιζόντων· καὶ οὐ μόνον οὐκ ἔφυγεν, ἀλλὰ καὶ ὁμόσε χωρεῖ:—

» δοντας, καὶ λέγει τῷ πέτρῳ· σίμεον καθεύδεις· οὐ
» σας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; γρηγορεῖτε καὶ προσεύ
» ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα, πρό
» ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής· καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο
» αὐτὸν λόγον εἰπών· καὶ ὑποστρέψας, εὗρεν αὐτοὺς πά
» καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καταβαρο
» καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί αὐτῷ ἀποκριθῶσι· καὶ ἔρχεται τὸ
» τον· καὶ λέγει αὐτοῖς· καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀνα
» αύεσθε· ἀπέχει· ἦλθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ παραδίδοται ὁ υἱὸς
» ἀνθρώπου εἰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν· ἐγείρεσθε ἄγωμεν
» ὁ παραδιδούς με ἤγγικεν:-

Ἔθος ἦν αὐτῷ, χωρὶς προσεύχεσθαι· τοῦτο δὲ ἐποίει παι
ἡμᾶς ἐν ταῖς εὐχαῖς, ἡσυχίαν ἀσκεῖν· οὐ πάντας δὲ παρα
καὶ μεῖ, ἵνα μὴ καταπέσωσιν· ἀλλ' αὐτοὺς τῆς δόξης αὐτ
ἐρὰς γενομένους· ἀλλ' ὅμως καὶ τούτους ἀφίησι· καὶ μι
προελθὼν προσευξόμενος· ἤρξατο δὲ λυπεῖσθαι καὶ ἀ
»

Περίλυπος ἐστὶν ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου·

Γέγονε δὲ περίλυπος ἕως θανάτου, ἄχρις ὅτε ἔμελλεν ἀπο
ἠπίστατο γὰρ τὸ ἐκ τοῦ πάθους ἀγαθὸν τῷ κόσμῳ συμ
κεῖναι· λυπεῖ δὲ αὐτόν, ὅτι ὁ πρωτότοκος υἱὸς ἰσραήλ· ὁ
δύναμις ἐστί· τὸ δὲ τῆς λύπης πάθος καὶ τῆς ἀδημονίας,
αὐτὴν σημαίνει πᾶν τὴν θείαν φύσιν, πάντως γὰρ ἐπέκεινα
θους ἐστί· θέλησαι δὲ φαμὲν τὸν σαρκωθέντα λόγον· κα
τῆς ἀνθρωπότητος καθικέσθαι μετέρων· διὰ τοῦ δοκεῖν
μεῖναι τῷ αὐτῆς· οὐ γὰρ δὴ τοῦ φαίη τις ἂν ὅτι τῆς
τέρου χειρὸς ἢ ἐπὶ κυρίας ἐν χρείᾳ καθεστὼς ἐποιεῖτο
λιτάς, ἀλλ' ἵν' ἐκεῖνος διὰ τούτου μάθωμεν μὴ μυσάζειν ἐν
πειρασμοῖς· συντείνεσθαι δὲ μᾶλλον εἰς προσευχάς· τὸ δὲ
χεσθαι παρελθεῖν μὲν εἰ δυνατὸν τὸ ποτήριον, πρὸς τοῖς
περὶ τούτου ῥηθεῖσιν, ἔτι καὶ τῆς ἰουδαίων ἀπονοίας τὴν
χρηματίζει κατηγορεῖ· ἦν μὲν γάρ, οὐκ ἀκώλυτον αὐτῷ τὸ
φορτικὸν δὲ ἡμετέρας· διά τε τὴν ἀδοξίαν, καὶ τῆς ἰου
συναγωγῆς τὸν ὄλεθρον· οὐ γὰρ ἂν ἠθέλησε κυριοκτόνον
θῆναι τὸν ἰσραήλ· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἦν μὴ ὑποστῆναι τὸ πάθος, εἰ
καὶ αὐτὸ συνευδοκοῦντος αὐτῷ τοῦ θεοῦ καὶ πατρός· ὅσον μ

[illegible]σάντες αὐτόν, τί οὐκ ἀ[illegible] οἱ [illegible]τες.

» Καὶ ἀπήγαγον τὸν ἰν̄ πρὸς τὸν ἀρχιερέα καϊάφαν. Καὶ συνέρ-
» χονται αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς. καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ
» γραμματεῖς. ὁ δὲ πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ
» ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως. Καὶ ἦν συγκαθήμενος
» μετὰ τῶν ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. οἱ δὲ
» ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, ἐζήτουν κατὰ τοῦ ἰῦ μαρτυ-
» ρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτὸν καὶ οὐχ εὕρισκον. πολλοὶ γὰρ ἐψευ-
» δομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ. Καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν.
» Καί τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ λέγοντες
» ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος. ὅτι ἐγὼ καταλύσω
» τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον. καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον
» ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω. καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυ-
» ρία αὐτῶν. Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον, ἐπηρώτησε
» τὸν ἰν̄ λέγων. οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; τί οὗτοί σου καταμαρ-
» τυροῦσιν. ὁ δὲ ἐσιώπα καὶ οὐδὲν ἀπεκρίνατο. πάλιν ὁ ἀρ-
» χιερεὺς ἐπηρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ. σὺ εἶ ὁ χς̄ ὁ υἱὸς τοῦ
» εὐλογητοῦ; ὁ δὲ ἰς̄ εἶπεν αὐτῷ ἐγώ εἰμι. καὶ ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ
» ἀνοῡ ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς δυνάμεως. Καὶ ἐρχόμενον
» μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας
» τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει. τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων.
» ἠκούσατε τῆς βλασφημίας αὐτοῦ. τί ὑμῖν φαίνεται. οἱ δὲ
» πάντες κατέκριναν αὐτὸν εἶναι ἔνοχον θανάτου. Καὶ ἤρξαν-
» τό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ. Καὶ περικαλύπτειν τὸ πρόσ-
» ωπον αὐτοῦ καὶ κολαφίζειν αὐτὸν καὶ λέγειν αὐτῷ. προφή-
» τευσον ἡμῖν χε̄ τίς ἐστιν ὁ παίσας σε. Καὶ οἱ ὑπηρέται ῥα-
πίσμασιν αὐτὸν ἔβαλλον:—

Ἀπήγαγον τὸν ἰν̄ πρὸς ἄνναν ὅπου ἦσαν ἅπαντες συνηγμένοι.
ἵνα [illegible] παρ' αὐτοῦ [illegible] τῶν ἀρχιερέων. ἐκεῖνος
γὰρ ἦν τότε ἀρχιερεύς. συνήχθησαν οὖν ἅπαντες καὶ ἐρευ-
νῶσιν. οὐχὶ πολλῶν· ἀλλὰ βουλόμενοι [illegible] περιθεῖναι
τῇ [illegible] βουλῇ ταύτῃ, δικαστηρίου. Καὶ ἐζήτουν κατὰ τοῦ ἰῦ μαρτυ-
ρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν. καὶ οὐχ εὕρισκον. πολλοὶ γὰρ
ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ. Καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν.
ἔλεγον δὲ ὅτι οὗτος εἶπεν. ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον

περὶ τῆς παραδόσεως:

Καὶ εὐθέως ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, παραγίνεται Ἰούδας εἷς ὢν τῶν δώδεκα. καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων. δεδώκει δὲ ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς λέγων· ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι· κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπαγάγετε ἀσφαλῶς. Καὶ ἐλθὼν εὐθέως προσελθὼν αὐτῷ, λέγει αὐτῷ· ῥαββὶ ῥαββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν· καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. εἷς δέ τις τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν, ἔπαισε τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως· καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με. καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. καὶ ἀφέντες αὐτὸν πάντες ἔφυγον. Καὶ εἷς τις νεανίσκος ἠκολούθησεν αὐτῷ· περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ· καὶ κρατοῦσιν αὐτὸν οἱ νεανίσκοι· ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα, γυμνὸς ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν:

Τὸ εἷς τῶν δώδεκα, οὐ μάτην πρὸς τὴν ἔνδειξιν τῆς τοῦ προδότου φαυλότητος. ὃς γὰρ ἦν ἴσος τοῖς ἀποστόλοις τετιμημένος, τοῖς φονῶσι κατὰ τοῦ Χριστοῦ γέγονε πρόφασις.

Δεδώκει αὐτοῖς σύσσημον:

Τουτέστι σημεῖον· ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν. [illegible] γὰρ [illegible] μανθάνειν λανθάνειν, φίλημα [illegible] εἰς [illegible] [illegible]. [illegible] δὲ τὸ χαῖρε [illegible] τοῦ [illegible] πρὸς [illegible] αὐτοῦ. ὁ δὲ Κύριος, [illegible] ἑαυτὸν ἑκών. Καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας. Καὶ ἐκράτησαν αὐτὸν ὅλην τὴν νύκτα. [illegible] τὸ πάσχα ἔφυγον:-

Καὶ εἷς τις νεανίσκος:

Ὁ παρ' αὐτῷ Μάρκῳ φθεγγόμενος νεανίσκος περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ, ἴσως [illegible] ἐστιν ὁ τοῦ Κυρίου ἀδελφὸς [illegible] [illegible] περιβολαίῳ ἐκέχρητο [illegible] [illegible] αὐτοῦ. τινὲς δὲ, τὸν παρόντα φασὶ [illegible] τοῦτον αὐτὸν εἶναι. διὸ καὶ τὸ ὄνομα [illegible] [illegible]. Καὶ [illegible] οἱ [illegible] ἐκεῖνος [illegible] ἔφυγεν. ἠκολούθησεν αὐτῷ. καὶ κρατηθεὶς ὑπὸ τῶν [illegible] καταλιπὼν αὐτὸν ἔφυγεν. εἰ γὰρ οἱ μαθηταὶ ἔφυγον καταλι-

» οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε· καὶ ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώ-
» νησε· καὶ ἀνεμνήσθη ὁ πέτρος τὸ ῥῆμα ὃ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰς̄·
» ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δίς, ἀπαρνήσῃ με τρίς· καὶ
» ἐπιλαβὼν ἔκλαιε· καὶ εὐθέως ἐπὶ τὸ πρωῒ συμβούλιον
» ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμ-
» ματέων καὶ ὅλον τὸ συνέδριον. δήσαντες τὸν ἰν̄, ἀπήνεγκαν
» καὶ παρέδωκαν τῷ πιλάτῳ· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ πι-
» λάτος· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
» αὐτῷ· σὺ λέγεις· καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά·
» αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο· ὁ δὲ πιλάτος ἐπηρώτησεν
» αὐτὸν λέγων· οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; ἴδε πόσα σου καταμαρ-
» τυροῦσιν. ὁ δὲ ἰς̄, οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη· ὥστε θαυμάζειν
» τὸν πιλάτον:—

Ἠρνήσατο τὸν τῶν ὅλων θν̄ καὶ κν̄ ὁ μακάριος πέτρος· καὶ οὐχ
ἅπαξ· ἀλλὰ καὶ τρίς· καὶ ἐν ἀμα τὸν ἐποιεῖτο τὴν ἄρνησιν·
διὰ ῥήματος παιδίσκης ὡς ὁ μάρκος φησίν· εἴτε ἄλλης ὡς ὁ
ματθαῖος φησί· [illegible] ὡς εἰκὸς τὸν μαθητὴν ποιμένος· οὐ
γὰρ ἀπεκρίνατο τοῦτο τῇ μνήμῃ τῶν γεγραμμένων· ἐπειδὴ μηδὲ
συνεχόμενον εἰς τὴν πίστιν· ὅπου τε ὄχλου καί, ὅπου παιδίσκη καὶ ἀλλ᾽
ἄνδρα λέγει τὸν διϊσχυριζόμενον· ὅτι μαθητὴς ἰῦ καὶ οὗτος ἦν· τῶν
δὴ ποιούντων οὐ σαφὲς δὲ ἡμῖν συνεχόντων συμπεφώνηκε τὸ προ-
κείμενον· ὅτι καὶ δεύτερον ὁ πέ ἠρνήσατο μεθ᾽ ὅρκου, μὴ
εἰδέναι τὸν ἀνον· καὶ πάλιν ἄλλων τῶν αὐτῶν ἐπιφερόντων,
σαφέστερον ἀπώμνυτο· ὡς δὲ ὀλίγον ὁ φόβος παρῆλθε καὶ
ἀνερρώσθη πρὸς τὴν μνήμην ὁ λογισμός· καὶ παράδοξον
εὑρίσκει τὸν ἔλεγχον αὐτοῦ γεγενημένον ὃν ὁ κς̄ εἶπε· τὸ σημεῖον
τοῦ ἀλεκτρυόνος· αἰσθόμενος τίνα ἠρνήσατο. ἐξελθὼν ἔξω
ἔκλαυσε πικρῶς προσεχὴ καί τος αὐτοῦ τοῦ χῦ· φησὶ δὲ ὁ
παρὼν μὲν εὐαγγελιστής· ὅτι ὅτε ἅπαξ ἠρνήσατο· ἐφώνησεν ὁ
ἀλεκτρυών· ὅτε δὲ τρίτον ἠρνήσατο, τότε δεύτερον ἐφώνη-
σεν· ἀκριβέστερον διηγούμενος τοῦ πέτρου τὴν ἀσθένειαν·
καὶ ταῦτα παρ᾽ αὐτοῦ τοῦ διδασκάλου μαθών· καὶ γὰρ φοι-
τητὴς ἦν τοῦ πέτρου· σύμφωνα δὲ τὰ παρὰ ματθαίῳ καὶ
μάρκῳ· εἰ καὶ δοκεῖ ἐναντία εἶναι· ἐπειδὴ γὰρ [illegible]
ἐστίν. καὶ τρίτον καὶ τέταρτον εἴωθε φωνεῖν ὁ ἀλεκτρυών·

μθ

ἄρνησις Πέτρου :

τὸν χειροποίητον καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν, ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω. καὶ διὰ τῆς προσθήκης τοῦ χειροποιήτου, ηὔξησαν τὴν συκοφαντίαν· ἐκεῖνος δὲ λύσω· ἀλλὰ λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον· καὶ οὐδὲ περὶ ἐκείνου. ἀλλὰ περὶ τοῦ ἰδίου σώματος. τί οὖν ὁ ἀρχιερεύς; βουλόμενος ἀπολογίαν κατασπάσαι, ἵν' ἐξ αὐτῆς αὐτὸν ἐλέγξῃ, φησίν· οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; ὁ δὲ ἐσιώπα· ἀνόνητος γὰρ ἦν τούτοις ἀπολογία, οὐδενὸς ἀκούοντος. πάλιν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτησε μὴ αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός. καὶ ἐπειδὴ χριστοὶ ἐκαλοῦντο καὶ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ προφῆται καὶ οἱ βασιλεῖς. προστίθησι κατ' ἐξαίρετον, ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ· ἤγουν τοῦ θεοῦ. ἐπ' ἐλέγχῳ δὲ αὐτοῦ ἡ ἀπόκρισις· τὸ, ἐγώ εἰμι. οὐ γὰρ ὡς δυναμένοις πιστεῦσαι, τοῦτο εἶπεν· ἀλλ' ἵνα μᾶλλον δὲ τούτου ἀπολείπωνται· ὅτι οὐ σαφῶς ἤκουσε δηλοῦντος ἑαυτὸν εἶναι Χριστόν. τὸ δὲ ἐπὶ τὸν ἔλεγχος· ὅτι οὐ παντελῶς διελάθεν αὐτῶν τὸ περιεῖναι· διὰ τὴν ἐκ τῶν σημείων ἐπίγνωσιν· πρόσθεν γὰρ τὸ λέγειν τοῦτον μόνον τὸν Χριστόν· ὅπερ ἐφ' ἑτέρων οὐκ εἰρήκασιν· ἐπιφέρει δὲ καὶ τὸ τῆς περὶ ἑαυτοῦ ἀναπειλῶν· ὅτι ὄψεσθε αὐτὸν ἐν τῇ οἰκείᾳ δόξῃ ἐκφαινόμενον. τὸ δὲ ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, τὴν δόξαν λέγει τὴν ἐξ οὐρανοῦ φανησομένην· οὐ σχῆμα σωματικόν· οὐ γὰρ ὁρᾶται θεός· ἵνα καὶ ἡ ἐκ δεξιῶν καθέδρα σωματικῶς θεωρεῖσθαι λέγηται· ἀλλὰ τὸν ἐπὶ τῆς μεγίστης δόξης τῆς ὁρατῆς τῇ θεωρίᾳ καθήμενον. ἐκ δεξιῶν εἶπε θεωρεῖσθαι· ὡς τῆς ὁρατῆς ταύτης δόξης, τῆς ἀοράτου ἐκείνης συμμαρτυρουμένης εἰκότως :—

μθ

Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου ἐν τῇ αὐλῇ κάτω, ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως. καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον, ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει· καὶ σὺ μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἦσθα. ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων· οὐκ οἶδα οὐδὲ ἐπίσταμαι τί σὺ λέγεις· καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον. καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησε. καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν, ἤρξατο λέγειν τοῖς παρεστῶσιν· ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστίν. ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ· καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει. ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν ὅτι οὐ

» παράγουσι τινὰ Σίμωνα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, τὸν πατέρα
» Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου· ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ· καὶ φέρουσιν
» αὐτὸν ἐπὶ Γολγοθᾶ τόπον· ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον κρανίου
» τόπος· καὶ ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρνισμένον οἶνον· ὁ δὲ οὐκ ἔ-
» λαβε. καὶ σταυρώσαντες αὐτὸν διεμέριζον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ
» βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτὰ τίς τί ἄρῃ· ἦν δὲ ὥρα τρίτη καὶ ἐσταύ-
» ρωσαν αὐτόν. καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη·
» ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσι δύο λῃστάς· ἕνα
» ἐκ δεξιῶν καὶ ἕνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ· καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέ-
» γουσα· καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη· καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλα-
» σφήμουν αὐτόν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέγοντες·
» οὐὰ ὁ καταλύων τὸν ναόν, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶ-
» σον σεαυτὸν καὶ κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαί-
» ζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον· ἄλλους
» ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· ὁ χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ· καταβά-
» τω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ· ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν· καὶ
» οἱ συνεσταυρωμένοι αὐτῷ, ὠνείδιζον αὐτόν:-

Ἑρμ. Ὥσπερ [illegible] τὰ προφητικὰ πληρουμένας τοὺς λῃστὰς ἐν σταυρῷ [illegible]· ὁ [illegible] μέσος
δύο λῃστῶν [illegible] ἐν μέσῳ [illegible]
καὶ [illegible] δύο λῃστῶν· καὶ [illegible] δύο λῃστῶν [illegible]
[illegible] τὸν [illegible] χριστὸν
τοῦ [illegible] ἀρχιερέως [illegible]· ὃν καὶ [illegible]
[illegible] παρ' αὐτοῦ [illegible]
[illegible] τοὺς [illegible], ἰησοῦν χριστὸν:-

» Καὶ ἀγγαρεύουσι παράγοντά τινα Σίμωνα:

Ἑρμ. Ἕτερος τῶν εὐαγγελιστῶν, καὶ αὐτὸν φησὶ τὸν Ἰησοῦν βαστάσαι τὸ ξύλον·
ἀληθὲς δὲ ἀμφότερα. τοῦτό τε κἀκεῖνο. ἦρε μὲν γὰρ τὸν σταυρὸν
ὁ σωτήρ· κατὰ μέσην δὲ τὴν ὁδὸν ἀγγαρεύσαντες τὸν Κυρηναῖον,
καὶ τετυχηκότα καὶ μὴ θέλοντα ἐπ' αὐτὸν τὸ ξύλον· ὡς αὐτοῦ δηλο-
μόνη τοῦ κυρίου κατασταυρώσαντος ἔσωθεν τῆς πόλεως· διὸ καὶ ὁ Ματ-
θαῖος· ἐξερχόμενοι φησὶν εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον· παρὰ τὸ ἐν τῇ λέ-
ξει [illegible]· καὶ Σίμωνα παρατίθησι· τυχὸν γὰρ ἐπίσημοι
τῶν [illegible] περὶ τὸν κατασταυρώσαντος· ἢ ὡς ἔτι περιόντος καὶ
[illegible] διὰ τῶν γενομένων περὶ τὸν σταυρόν:-

» Ἦν δὲ ὥρα τρίτη καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν:

δηλῶν ὁ μάρκος, ὅπου δὲ ἡ φωνὴ αὐτὸν ἐπέσχε καὶ εἰς μνήμην ἐμβαλὼν ἔκλαυσε, τοῦτό φησιν· ὥστε ἀμφότεροι ἀληθεῖς· πρὶν μὲν γὰρ τὴν μίαν φωνὴν ἀπαρτίσαι τὸν ἀλεκτρυόνα, τρίτον ἠρνήσατο· καὶ οὐ δὲ ὑπὸ τοῦ κυ ἀναμνησθεὶς, ἔκλαυσε πολλάκις φωνοῦντος· ἀλλ᾽ ἐξελθὼν ἔξω, ἔκλαυσε πικρῶς· ἄλλος δέ φησιν ὡς τοῦ ματθαίου ἀορίστως πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι λέγοντος, τὸ παρειλειφθὲν προστέθεικεν ὁ μάρκος· σεσημείωκε ταύτην λέγων τὴν πρώτην ἀλεκτρυόνων ἔστι καιρὸς τεθειμένος ἐκφώνησιν· ὥσπερ γὰρ καὶ ἡμέραν τὴν καθαρὰν καὶ τοῖς πᾶσι διαφανῆ· ἡρμηνευσμένου ὁ παρομένου [illegible] τὸ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι· ποίαν λέγουσι τὴν δευτέραν καὶ πᾶσι καταφανῆ· οὐκ ἔσται τὴν ἀρχὴν τοῖς ἄλλοις :—

Κατὰ δὲ ἑορτὴν, ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον ὃν ᾐτοῦντο· ἦν δὲ ὁ λεγόμενος βαραββᾶς μετὰ τῶν συστασιαστῶν, δεδεμένος· οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν· καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος, ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ἀεὶ ἐποίει αὐτοῖς· ὁ δὲ πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων· θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν ἰουδαίων; ἐγίνωσκε γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον, ἵνα μᾶλλον τὸν βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς· ὁ δὲ πιλάτος ἀποκριθεὶς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς· τί οὖν θέλετε ποιήσω ὃν λέγετε βασιλέα τῶν ἰουδαίων; οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν λέγοντες· σταύρωσον αὐτόν· ὁ δὲ πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς· τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ περισσοτέρως ἔκραζαν· σταύρωσον αὐτόν· ὁ δὲ πιλάτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν βαραββᾶν· καὶ παρέδωκε τὸν ἰν φραγελλώσας, ἵνα σταυρωθῇ· οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς ὅ ἐστι πραιτώριον· καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν· καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν· καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ, πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον· καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν· χαῖρε ὁ βασιλεῦ τῶν ἰουδαίων· καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ· καὶ ἐνέπτυον αὐτῷ· καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ· καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν· καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια τὰ ἴδια· καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν· καὶ ἀγγαρεύουσι τιν

πημονὴν εἶναι τὸν πατέρα· καὶ οὐκ ἐπὶ μετὰ πάθους· τὸ δὲ ἵνα τί, δείκνυσιν ὅτι οὐδεμιᾶς παρ' αὐτοῦ αἰτίας· καὶ ὅτι οὐκέτι ἐγκαταλελεῖφθαι παρὰ πατρὸς ὅτι οὐκ εἶμι μόνος· ὅτι ὁ πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστιν· ἐν ἑαυτῷ δὲ σχηματίζει τὸ ἐκεῖθεν ρον· ἡμεῖς γὰρ ἦμεν οἱ ἐγκαταλελειμμένοι· εἴ τι παρεσπιλημμένοι καὶ σεσωσμένοι τοῖς τοῦ ἀπαθοῦς παθήμασιν :— ἀφεὶς φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσεν :

Ἵνα δειχθῇ ὅτι κατ' ἐξουσίαν τὸ πνεῦμα ἀφίεται, οὕτως ἐποίησεν· ὡς γὰρ ὁ παρὼν εὐαγγελιστής φησιν, ἐθαύμασεν ὁ Πιλᾶτος εἰ ἤδη τέθνηκε· διὰ τοῦτο μάλιστα καὶ ὁ κεντυρίων ἐπίστευσεν ὅτι μετ' ἐξουσίας ἀπέθανε· μεγάλην γὰρ φωνὴν ἀφῆκε, τουτέστιν ἰσχὺν ἔχων· καὶ μηδὲν θανάτου φθάνουσαν σημεῖον· ἡ δὲ φωνὴ ποία; φησὶν ὁ Λουκᾶς· πάτερ, εἰς χεῖράς σου παρατίθημι τὸ πνεῦμά μου· αὕτη ἡ φωνὴ τὸ καταπέτασμα ἔσχισε· καὶ τὰ μνημεῖα ἀνέῳξε· καὶ τὸν οἶκον ἐποίησεν ἔρημον· οὐχ ὑβρίζουσα εἰς τὸν ναόν· ἀλλ' ἀναξίους αὐτοὺς ἀποφήνας τῆς ἐκεῖσε διατριβῆς· καὶ προφητεία τὴν μέλλουσαν ἐρήμωσιν· καὶ ὅτι ἤδη συντελεῖσθαι μέλλει δεῖ τὴν τοῦ νόμου σκιάν· παραδειχθήσεσθαι δὲ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, τοῖς διὰ πίστεως· τὸ σχισθῆναι δὲ καὶ ὡς μασίμολοι τὸν ... οὐδὲν μὸς, εἰς τὴν ἐσωτέραν τε σχ... καὶ σκηνήν, οἱ κατ' ἀρχὴν ἴσμεν τοῦ Χ(ριστο)ῦ :—

» Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκὼς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ, ὅτι οὕ-
» τως κράξας ἐξέπνευσεν, εἶπεν· ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος υἱὸς
» ἦν θ(εο)ῦ· ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι· ἐν
» αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνή· καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μι-
» κροῦ· καὶ Ἰωσῆ μήτηρ· καὶ Σαλώμη· αἳ ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ
» ἠκολούθουν αὐτῷ καὶ διηκόνουν αὐτῷ· καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ
» συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα :

Ὁ μὲν οὖν κατὰ Ματθαῖον κεντυρίων καὶ οἱ στρατιῶται, ὡς γὰρ ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γενόμενα· οἷον τὸ καταπέτασμα καὶ τὰς πέτρας σχισθείσας, ἐφοβήθησαν σφόδρα λέγοντες· ἀληθῶς θ(εο)ῦ υἱὸς ἦν οὗτος· οὗτος δὲ καὶ ὁ κατὰ Λουκᾶν, ὄντως λέγουσι τὸν ἄν(θρωπ)ον δίκαιον· ἴσως μὲν ἐκεῖνο οὐκ εἰδότες· μόνον δὲ ἀκούσαντες αὐτοῦ τὴν μεγάλην φωνήν· καὶ ἐν ταύτῃ ταχέως αὐτὸν τελευτήσαντα ἰδόντες· οὐ διὰ τὸ πιεσθῆναι αὐτοῦ τῶν ἀγκαλῶν κατὰ τὸ ἔθος :—

Οὗτος μέν φησιν, ὅτι τρίτῃ ὥρᾳ ἐσταυρώθη· Ματθαῖος δέ, ὅτι ἕκτης ὥρας τὸ σκότος ἐγένετο. Καὶ εἰκὸς μὲν αὐτὸν ἐσταυρῶσθαι ἀπὸ τρίτης ὥρας· ἀπὸ δὲ ἕκτης τὸ σκότος γεγενῆσθαι. Καὶ τὰ λοιπὰ σημεῖα· ὅπερ ἱκανὸν ἦν αὐτοὺς ἐπιστρέψαι· οὐ τῷ μεγέθει τοῦ θαύματος μόνον· ἀλλὰ καὶ τὸ εὐκαίρως σημαίνει· μετὰ γὰρ πάντα ταῦτα τῆς παροινίας τοῦτο ἐμπλῆσαι· ὅτε τὸν θυμὸν ἐκόρεσαν· καὶ πάντα ὅσα ἐβούλοντο λέγοντές τε καὶ ποιοῦντες. Τινὲς δέ φασιν ὅτι ὁ Μάρκος τῆς τοῦ λαοῦ ἀποφάσεως ἐπιμνησθείς, εἶπε τρίτην ὥραν αὐτὸν ἐσταυρῶσθαι ὑπὸ τοῦ λαοῦ· τρίτη γὰρ ὥρα ἦν, ὅτε ὁ Ἰουδαίων λαὸς κατέκρινε σταυρωθῆναι· οἱ δὲ λοιποὶ τῆς ἕκτης ἐμνήσθησαν ὥρας· ἐν ᾗ τὴν ὑπὸ Πιλάτου ἀπόφασιν λαβών, σταυροῦται παρὰ τῶν στρατιωτῶν: —

Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι αὐτῷ, ὠνείδιζον αὐτόν:

Ἀκριβέστερον ὁ Λουκᾶς περὶ τῶν λῃστῶν ἐκτίθεται· ὁ μὲν γὰρ Ματθαῖος καὶ οὗτος, παρατρέχοντες εἶπον· ὅτι καὶ οἱ συσταυρωθέντες ὠνείδιζον αὐτόν· ὁ δὲ Λουκᾶς, ἕνα μὲν τὸν μεγάλως βλασφημήσαντά φησι· τὸν δὲ ἕτερον, ἐπιτιμᾶν αὐτῷ· ὡς καὶ δικαίως ἐπὶ τῇ ἐγκληθείσῃ λῃστείᾳ· ἢ δυνατὸν τὸ δὲ καὶ οἱ δύο πρότερον μεγάλως βλασφημεῖν· τὸν δὲ ἕτερον μαθόντα που καὶ ἀποσχέσθαι· καὶ μεταθέσθαι τὸν ἔχοντα τὴν πικρίαν: —

Γενομένης δὲ ὥρας ἕκτης, σκότος ἐγένετο ἐφ᾽ ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης· καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ ἐνάτῃ, ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων· ἐλωῒ ἐλωῒ λιμᾶ σαβαχθανί· ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον ὁ θεός μου ὁ θεός μου εἰς τί με ἐγκατέλιπες. Καί τινες τῶν παρεστηκότων, ἀκούσαντες ἔλεγον· ἰδοὺ Ἠλίαν φωνεῖ. Δραμὼν δὲ εἷς καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους, περιθείς τε καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτὸν λέγων· ἄφετε ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας καθελεῖν αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφεὶς φωνὴν μεγάλην, ἐξέπνευσε. Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω: —

Ἵνα μὴ εἴπωσί τινες ἔκλειψιν εἶναι τὸ γεγενημένον, τεσσαρεσκαιδεκάτης οὔσης τῆς σελήνης τοῦτο γέγονεν· ὅτε ἔκλειψιν γενέσθαι ἀδύνατον· ἐν μέσῃ δὲ ἡμέρᾳ· ἵνα πάντες οἱ τὴν γῆν οἰκοῦντες, μάθωσι τὸ γενόμενον· καὶ μετὰ τοῦτο δὲ φθέγγεται, ἵνα μάθωσιν ὅτι ἔτι ζῇ· καὶ αὐτὸς τοῦτο ἐποίησε. Λέγει δὲ ἐλωῒ ἐλωῒ λιμᾶ σαβαχθανί· ἵνα μάθωσιν ὅτι μέχρις ἐσχάτης ὥρας

» ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θ(εο)ῦ· τολ-
» μήσας εἰσῆλθε πρὸς πιλᾶτον καὶ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ ι(ησο)ῦ. ὁ δὲ
» πιλᾶτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκε. καὶ προσκαλεσάμενος
» τὸν κεντυρίωνα, ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλαι ἀπέθανε. καὶ
» γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος, ἐδωρήσατο τὸ σῶμα τῷ ἰωσήφ.
» καὶ ἀγοράσας σινδόνα. καὶ καθελὼν αὐτόν, ἐνείλησε τῇ σιν-
» δόνι. καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ. ὃ ἦν λελατομημένον
» ἐκ πέτρας· καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνη-
» μείου· ἡ δὲ μαρία ἡ μαγδαληνὴ καὶ μαρία ἰωσῆ. ἐθεώρουν
» ποῦ τίθεται.

Καὶ τοῦτο δὲ οὐχ ἁπλῶς σεσημείωνται οὐ μόνον τὸ λαβεῖν αὐτὸν
τὸν ἀπὸ ἀριμαθαίας ἰωσήφ· οὐδὲ τὸ θάψαι πολυτελῶς·
ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ. ὡς ὁ ματθαῖός φησιν·
ἀλλ' ἵνα μὴ δῷ ὑποψίαν τινά, ὡς ἕτερος ἀνέστη καὶ οὐχ οὗτος:—

ευ ἑω β

» Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου, μαρία ἡ μαγδαληνὴ. καὶ
» μαρία ἡ τοῦ ἰακώβου· καὶ σαλώμη, ἠγόρασαν ἀρώματα·
» ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. καὶ λίαν πρωῒ τῆς μιᾶς
» σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου·
» καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ
» τῆς θύρας τοῦ μνημείου· καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι
» ἀποκεκύλισται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. καὶ εἰσελθοῦσαι
» εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς·
» περιβεβλημένον στολὴν λευκήν· καὶ ἐξεθαμβήθησαν. ὁ δὲ λέ-
» γει αὐταῖς· μὴ ἐκθαμβεῖσθε· ἰ(ησο)ῦν ζητεῖτε τὸν ναζαρηνὸν τὸν
» ἐσταυρωμένον, ἠγέρθη οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔ-
» θηκαν αὐτόν· ἀλλ' ὑπάγετε εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ
» καὶ τῷ πέτρῳ, ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν γαλιλαίαν·
» ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε καθὼς εἶπεν ὑμῖν· καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ
» ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου. εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκ-
» στασις· καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ:—

Μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἦλθεν ὁ ἄγγελος· καὶ τὸν λίθον ἦρε δι' αὐτὰς
γυναῖκας, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι ἠγέρθη· ὁρῶσαι τὸν τάφον
κενὸν τοῦ σώματος· παραγίνονται δὲ αὐταὶ ἐπὶ τὸν τάφον.
ὁ μὲν ματθαῖος, ὀψὲ σαββάτων φησίν· ὁ δὲ λουκᾶς, ὄρθρου
βαθέος· καὶ ἰωάννης τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων φησὶ πρωΐ.

Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι:

Ἀναγκαίως καὶ καλῶς ἡ παραμονὴ τῶν γυναικῶν εἰς τὸ μνῆμα προστίθεται· ἵνα αὐταὶ παραστήσωσι· καὶ τῆς αὐτοῦ ἀναστάσεως τὴν εὐαγγελίαν κομίσωσι τοῖς μαθηταῖς. τὸ γὰρ γένος τὸ γυναικεῖον κατακριθὲν, τοῦτο πρῶτον ἀπολαύει τῆς τῶν ἀγαθῶν θεωρίας. ἔλαττον γὰρ φόβου ἐρρωμένην ταῖς γυναιξὶν ἢ περὶ τοῖς μαθηταῖς. παραμεῖναι καὶ ταῦτα θεωρῆσαι. παραμένουσι δὲ· μαρία ἡ μαγδαληνὴ· καὶ ἡ μήτηρ τοῦ κυ(ρίου)· καὶ ἡ τῶν ζεβεδαίου υἱῶν μήτηρ. ἔφη γὰρ ὁ ἰωάννης παρεῖναι τῷ σταυρῷ, καὶ τὴν τοῦ κυ(ρίου) μητέρα. ταύτην δὲ ὑπονοητέον λέγειν ματθαῖόν τε καὶ μάρκον· μητέρα ἰακώβου τοῦ μικροῦ. καὶ ἰωσῆ· τινὲς δὲ μηδὲ μνήμην αὐτῆς πεποιῆσθαι φασὶ ματθαῖόν τε καὶ μάρκον· τὴν δὲ σαλώμην ὑπονοητέον λέγειν τὴν μητέρα τῶν υἱῶν ζεβεδαίου· ἧσπερ καὶ ὁ ματθαῖος ἐμνημόνευσεν ἀνωνύμως· τούτων γὰρ ὡς ἐπισημοτέρων διαφερόντως ἐξ ὀνόματος ἐμνημόνευσεν. ὁ δὲ λουκᾶς κοινὸν τῶν ἑπομένων γυναικῶν ἐμνήσθη, ταῖς αὐτῷ τῶν χρημάτων μεταδούσαις ἐπισυναχθείσαις. ἄλλας τε πολλῶν γυναικῶν οὐσῶν, κατ᾽ ἐξοχὴν ὀνομασθῆσαν· αἳ μᾶλλον θεωροῦσαι καὶ διακονοῦσαι. καὶ περιττὸν ἀκολουθοῦσαι. ἡ ἀπὸ τοῦ μεγαλισμοῦ μαρία. μαγδαληνὴ γάρ, μεγαλισμὸς ἑρμηνεύεται. καὶ ἡ τοῦ ἐπωνύμου τῶν πατριαρχῶν μήτηρ· τοῦ πτερνίσαντος τὸν ἀδελφόν. οὗ ἡ μήτηρ ὀνομαζομένη παρὰ μάρκῳ σαλώμη ὅ ἐστιν εἰρήνη. καὶ πᾶσαι δὲ αἱ καταλιποῦσαι τὴν κατακυλιστὴν καὶ αὐτῶν τὴν γαλιλαίαν ψυχὴν καὶ ἑπόμεναι τῷ λόγῳ. καὶ πάσῃ δυνάμει παραστησόμεναι, ὁρῶσι κατὰ ἀλήθειαν καὶ τὴν νεκρότητα τοῦ σώματος ἰ(ησο)ῦ. καὶ τὸν τρόπον τοῦ μετ᾽ εὐχῆς αὐτὸν παραθέσθαι τὸ πνεῦμα τῷ πατρί. τέλος δὲ τῶν καταλιπουσῶν τὴν γαλιλαίαν ἐθνῶν καὶ ἀκολουθούντων ἰ(ησο)ῦ· τὸ μὴ μόνον ἀναβαίνειν εἰς ἱ(ερουσα)λῆμ· ἀλλὰ καὶ σὺν αὐτῷ. οὐχ οἱ πολλοὶ δὲ τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ τὸν θάνατον ὑπομεῖναι φασίν· ἔδει γὰρ τὸν ἐν ἕκτῃ ἡμέρᾳ τὸν ἀδὰμ ποιήσαντα, τῇ ἕκτῃ ταύτῃ ἡμέρᾳ ὑποστῆναι τὸν ὑπὲρ αὐτοῦ θάνατον· ἵν᾽ ἐξέλκῃ αὐτὸν τῆς τοῦ θανάτου φθορᾶς:–

κε ἀπὸ
παθῶν:

Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης ἐπεὶ ἦν παρασκευή. ὅ ἐστι προσάββατον, ἐλθὼν ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ ἀριμαθαίας εὐσχήμων βουλευτὴς

λεγόντων γυναικῶν· καὶ τοὺς καιροὺς καὶ τὰς ὀπτασίας διαφό-
ρους· μαθητοῦ μηδὲ ἂν προσεῖναι τῷ παρὰ τοῖς ἄλλοις λεχθέν-
τι· τινὲς μὲν γάρ φασιν ὡς ἡ μαρία ἡ μαγδαληνή. καὶ μαρία
ἡ τοῦ ἰακώβου· καὶ σαλώμη ἡτοίμασαν ἀρώματα· οὐκ αὗ-
ται δέ εἰσιν αἱ πρωῒ ἐλθοῦσαι ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου· ἀλλ' ἄλ-
λαι ἀνώνυμοι· πολλαὶ γὰρ ἦσαν αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ
ἀπὸ τῆς γαλιλαίας· αὗται δὲ αἱ κατὰ μάρκον ἐλθοῦ-
σαι ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου· καὶ αὐτελεξ δρόμον τὸν διέκειν-
το· ὄρθρον καὶ οὐ νύκτωρ παραπέμπονται· ἀλλ' αἱ πρωῒ·
ἀκούσασαι δὲ ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς καὶ τῷ πέτρῳ,
ἔφυγον· καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ· μόναι γὰρ
αὗται ἐλθοῦσαι καὶ ἀληθεῖ ὄψει πεισθεῖσαι· ὡς μηδὲ ἀνατο-
λὴν ἡλίου ἀνελθοῦσαι, οὔτε τὸν σταυροῦ θεασάμεναι καταξιοῦν-
ται· οὔτε τὸν ἄγγελον τὸν ἐξ οὐρανοῦ κατιόντα· οὔτε τοὺς δύο τοὺς
ἔσω τοῦ μνήματος· οὔτε τοὺς δύο τοὺς παρὰ τῷ λουκᾷ ἄν-
δρας· ψιλὸν δέ τινα νεανίσκον εἶδον· περιβεβλημένον
στολὴν λευκήν· ἀναλόγως τῇ τῆς διανοίας αὐτῶν σμικρότητι
τὴν ὀπτασίαν ἰδοῦσαι· ἕτεροι δέ φασιν· ὅτι μὲν οὐ παρῆσαν
τοῖς ἐν τῇ αὐγῇ ταφῆς σὺν ὁμοίως οἱ εὐαγγελισταὶ ἐν τούτῳ μὴ δῆ-
λον· αἰκεὰν δ' εἰ καί πως ἐν τοσούτῳ θορύβῳ παραγενομένων τῶν
αὐτοῖς παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα σημείων τῶν ἐπακουσάντων, τῶν
γεγονότων, αἱ πολλοὶ καὶ ἕτερον τινὰ ἐκ θεσμῶν ἐποιήσαντο· τῆς
θείας χάριτος τοῦτο συγχωρούσης· ὥστε φανῆναι τὸ περίερ-
γον αὐτῶν τοῦ τῆς ἀναστάσεως θαύματος· καὶ τῶν λοιπῶν
δογμάτων συμφώνως ἐπὶ πάντων κηρυττομένων· καλεῖ
δὲ εἰς τὴν γαλιλαίαν ἀπάγειν τοὺς μαθητάς φησιν ὁ ἄγ-
γελος τὸν κατειρηκότα καὶ κελεύει αὐτὸν μὴ φοβεῖσθαι· ἀπαλλάττων
καὶ μηδὲ ὁμιλίας παραγγελμάτων τοὺς μαθητάς· ὡς τὸν
φόνον δεδιότας ἐν ὄχλῳ ἐπὶ πόλει· τὸ δὲ κεφάλαιον καὶ τῷ πέ-
τρῳ εἰπεῖν, σημαίνει αὐτῷ ὡς οὐχ ἡ ἄρνησις ἀπώσατο·
ἀλλ' ἡ μετάνοια πάλιν αὐτὸν προσελάβετο καὶ τοῖς ἀποστό-
λοις συνῴκισεν εἰς ἀριθμόν.–

εὐ ἑωθ
β

Ἀναστὰς δὲ πρωῒ πρώτῃ σαββάτου, ἐφάνη πρῶτον μαρίᾳ
τῇ μαγδαληνῇ ἀφ' ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια· ἐκείνη πο-
ρευθεῖσα, ἀπήγγειλε τοῖς μετ' αὐτοῦ γενομένοις πενθοῦσι

σκοτίας ἔτι οὔσης· ὡς φαίνεσθαι προπαρελθοῦσαν τὴν νύκτα
πολύ· καὶ πρὸς ἡμέραν ἀμείβεσθαι· τὸν γὰρ τοιοῦτον καιρὸν δυνατὸν ὀ-
ψὲ σαββάτων καλεῖσθαι· καὶ κατὰ τὸν ὄρθρον τῆς μιᾶς τῶν σαβ-
βάτων· λίαν δὲ πρωῒ καὶ οὕτως εἰπόντων. τὸ νυκτερινὸν ἔτι τῆς ὥ-
ρας ἐδήλωσε· δῆλον γὰρ ὅτι οἱ μὲν ὀψὲ σαββάτων εἰπόντες τὴν ἀ-
ναστάσιμον ἡμέραν, ἠβουλήθησαν ἀποδεῖξαι· ὁ δὲ ματθαῖος
τὸ ὀψὲ σαββάτου λέγων, τὴν ἀρχὴν τῆς ἀναστάσεως δηλοῖ·
ἄρχεται δὲ ὁ σαββατισμὸς ἰουδαίων. καὶ πᾶσα νόμιμος
ἑορτή, ἀπὸ ἑσπέρας· ἀλλ' οὐδὲ τὸ ἀναβλέψαι καὶ θεωρῆσαι
ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος. ἐναντίον μέν τι τῷ ὑπὸ τοῦ ματθαί-
ου εἰρημένῳ ὅτι μετὰ τὸ τὰς γυναῖκας ἐλθεῖν. σεισμὸς ἐγένετο
μέγας· καὶ ἄγγελος κυ καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ, προσελθὼν ἀπε-
κύλισε τὸν λίθον. ἐν ὅσῳ γὰρ κατὰ τὸν μάρκον διελογίζοντο
πρὸς ἑαυτὰς φάσκουσαι αἱ γυναῖκες, τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν
τὸν λίθον· ὡς μέγαν [illegible] ἀποκυλισθέντος αὐτοῦ, καταβὰς ὁ
ἄγγελος ἀπεκύλισε· καὶ οὕτως ἀναβλέψασαι, εἶδον ὅτι ἀπο-
κεκύλισται ὁ λίθος· τὸ γὰρ ἀποκυλισθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τοῦ
ἀγγέλου, παρεσιώπησεν ὁ μάρκος· ὡς τοῦ ματθαίου
αὐτὸ εἰρηκότος. εἰ δὲ ὁ μὲν ματθαῖος φησὶν ἐπάνω τοῦ λίθου
κεκαθικέναι τὸν ἄγγελον· μάρκος δὲ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν εἰς
τὸ μνημεῖον ἰδεῖν αὐτὰς νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς
περιβεβλημένον στολὴν λευκήν· οὐδ' οὕτω διαφωνία τίς ἐστιν·
ἐνδέχεται γὰρ ὃν κατὰ τὸν ματθαῖον ἐθεάσαντο καθήμενον
ἐπὶ τῷ λίθῳ. ἔχοντα τὴν ἰδέαν αὐτοῦ ὡς ἀστραπήν. καὶ τὸ
ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιών, καὶ μετὰ τὸ εἰσελθεῖν εἰς τὸ
μνημεῖον τὸν αὐτὸν θεωρῆσαι προάγοντα αὐτόν· καὶ ἐν τοῖς
δεξιοῖς καθεζόμενον. ὃν καὶ ἐν εἴδει νεανίσκου ὁ μάρκος τεθεω-
ρηκέναι φησί· τοιῷ γὰρ εἴδει αὐτὸν ἐθεάσαντο. ὃ καὶ ἔφησεν ὁ ματ-
θαῖος· οὐ καὶ γνωστέον δὲ ὡς διαφόρους ὀπτασίας γενέσθαι
φασίν. οἱ τὴν δοκοῦσαν διαφωνίαν διαλῦσαι σπουδάσαντες· καὶ
ἄλλας μὲν εἶναι τὰς παρὰ τῷ ματθαίῳ γυναῖκας· ἑτέρας
δὲ τὰς παρὰ τῷ μάρκῳ· τὴν μαγδαληνὴν μαρίαν διὰ τὸ πολ-
λὴν σπουδὴν πάσαις ἐξακολουθοῦσαν, καὶ τὰς διαφόρους
ὀπτασίας θεασαμένην· καὶ τὸν καιρὸν δὲ τῆς ἐπὶ τὸ μνημεῖον
ἀφίξεως διαφορουμένων. τῶν μὲν εὐαγγελιστῶν ἄλλας καὶ ἄλλας

Καὶ ἐσ ὁ ὡς δηλό· τὸν μὲν τῆς αἱμαστάσεως· οἱ δὲ σαλευόμενοι· τὸν
δὲ τῆς τοῦ σταυροῦ ἐπιφανείας, τὸ περὶ ταφῆς παραλείπουσιν ἀ-
πιγράφοις. οὐκ ἦν δὲ ταῦτα τὰ ἐπιφερόμενα ἐν τῷ κατὰ
μάρκον εὐαγγελίῳ· ὡς μόθω γὰρ εἰπόμενον αὐτῷ τιμ
εἶναι· κλῆσις δὲ ἐξ ἀκεραίων ἀπιγράφων ὡς ἐμπλεί-
στοις εὑρόντες αὐτὰ κατὰ τὸ παλαιὸν τιμώμενον εὐαγγέ-
λιον μάρκου ὡς ἔχει ἀλήθειαν. ἐπειθείαν
καὶ τὴν ἐπ᾽ αὐτῶ ἐπιφερομένην δὲ ἀπο-
τικὴν ὑμνῶσιν· μὴ τὸ ἀφυλάττου γάρ·
διὸ δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ αἵματι
τι ἐκκεχυμένῳ χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν· ἅμα
τῷ ἀνάρχῳ πατρὶ· καὶ τῷ ζωο-
ποιῷ πνι· νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων
ἀμ

ἀμήν :–

τέλος τοῦ κατὰ μάρκον ἁγίου εὐαγγελίου :–

ὁ κατὰ μάρκον εὐαγγέλιον μετὰ δέκα ἔτη τῆς τοῦ
χυ ἀναλήψεως παρ᾽ αὐτοῦ τοῦ μάρκου ἐγρά-
φη παρὰ τοῦ πέτρου διδαχθέντος
αὐτό :–

» καὶ ἔκλαιον. κἀκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐ-
» τῆς, ἠπίστησαν· μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦ-
» σιν, ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ πορευομένοις εἰς ἀγρόν·
» κἀκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐ-
» κείνοις ἐπίστευσαν· ὕστερον ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἕνδε-
» κα, ἐφανερώθη καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκλη-
» ροκαρδίαν ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον ἐκ
» νεκρῶν οὐκ ἐπίστευσαν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες εἰς
» τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ
» κτίσει· ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται· ὁ δὲ ἀ-
» πιστήσας κατακριθήσεται· σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασι
» ταῦτα παρακολουθήσει· ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκ-
» βαλοῦσι· γλώσσαις λαλήσουσι καιναῖς· ὄφεις ἀροῦσι· κἂν θα-
» νάσιμόν τι πίωσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψῃ· ἐπὶ ἀρρώστους χεῖ-
» ρας ἐπιθήσουσι καὶ καλῶς ἕξουσιν· ὁ μὲν οὖν κύριος μετὰ τὸ
» λαλῆσαι αὐτοῖς, ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ ἐκάθισεν ἐκ
» δεξιῶν τοῦ θεοῦ· ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ·
» χοῦ· τοῦ κυρίου συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ
τῶν ἐπακολουθούντων σημείων ἀμήν :—

Ἐπειδὴ δὲ ἔν τισι τῶν ἀντιγράφων πρόσκειται τῷ κατὰ Μάρ-
κον εὐαγγελίῳ· ἀναστὰς δὲ τῇ μιᾷ τοῦ σαββάτου πρωΐ, ἐ-
φάνη μὲν μαρίᾳ τῇ μαγδαληνῇ καὶ τὰ ἑξῆς· δοκεῖ δὲ τοῦτο δι-
αφωνεῖν τῷ ὑπὸ τοῦ ματθαίου εἰρημένῳ, ἐροῦμεν ὡς δυνα-
τὸν εἰπεῖν· ὅτι μεμόθευται τὸ παρὰ μάρκῳ ἐν ὑστάτῳ φερό-
μενον· πολλὴν εἶναι καὶ δόξαν μὲν ἐπὶ τὸ [illegible] καταφεύγειν·
ἢ τέως ἀναγνωσόμεθα· ἀναστὰς δέ. καὶ ὑποστίξαντες,
ἐπάγωμεν· πρωῒ τῇ μιᾷ τοῦ σαββάτου ἐφάνη μαρίᾳ τῇ
μαγδαληνῇ· ἵνα τὸ μὲν ἀναστὰς ἀναφέρωμεν ἐπὶ τὴν
παρὰ τῷ ματθαίῳ ὀψὲ σαββάτων· τότε γὰρ εἰκὸς ἐγηγέρθαι
αὐτὸν φησί· τὸ δὲ ἑξῆς ἑτέρας ὂν διανοίας προσαρμόσαντες ταῖς
[illegible] τοῖς ἀπαγγελλομένοις· τὸ μὲν γὰρ ὀψὲ σαββάτων
κατὰ ματθαῖον ἐγήγερται· [illegible]
μαρίαν τὴν μαγδαληνήν· τοῦτο οὖν ἐδήλωσε καὶ ὁ ἰωάννης
πρωῒ καὶ αὐτὸς τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων ὦφθαι αὐτὸν τῇ
μαγδαληνῇ· [illegible] αὐτὸν παρίστασθαι [illegible]

Καιροὺς δύο· τὸν μὲν τῆς ἀναστάσεως· ὀψὲ σαββάτων· τὸν
δὲ τῆς τοῦ σωτῆρος ἐπιφανείας, τὸ πρωΐ· παρὰ πλείστοις ἀν-
τιγράφοις. οὐ κεῖνται δὲ ταῦτα τὰ ἐπιφερόμενα ἐν τῷ κατὰ
μάρκον εὐαγγελίῳ· ὡς νόθα γὰρ ἐνόμισαν αὐτά τινες
εἶναι· ἡμεῖς δὲ ἐξ ἀκριβῶν ἀντιγράφων ὡς ἐν πλεί-
στοις εὑρόντες αὐτὰ κατὰ τὸ παλαιστιναῖον εὐαγγέ-
λιον μάρκου ὡς ἔχει ἡ ἀλήθεια, συντεθείκα-
μεν καὶ τὴν ἐν αὐτῷ ἐπιφερομένην δεσπο-
τικὴν ἀνάστασιν· μετὰ τὸ, ἐφοβοῦντο γάρ·
δι' ὃ δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ ἀναστάν-
τι ἐκ νεκρῶν χριστῷ τῷ θεῷ ἡμῶν· ἅμα
τῷ ἀνάρχῳ πατρὶ· καὶ τῷ ζωο-
ποιῷ πνεύματι· νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων
ἀ
μήν :-

τέλος τοῦ κατὰ μάρκον ἁγίου εὐαγγελίου:-

Τὸ κατὰ μάρκον εὐαγγέλιον μετὰ δέκα ἔτη τῆς τοῦ
χριστοῦ ἀναλήψεως παρ' αὐτοῦ τοῦ μάρκου ἐγρά-
φη παρὰ τὸν πέτρον διδαχθέντος
αὐτό:-

> καὶ κλαίουσι. κἀκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐ-
> τῆς, ἠπίστησαν· μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦ-
> σιν, ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ πορευομένοις εἰς ἀγρόν·
> κἀκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐ-
> κείνοις ἐπίστευσαν· ὕστερον ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἕνδε-
> κα, ἐφανερώθη καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκλη-
> ροκαρδίαν ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον ἐκ
> νεκρῶν οὐκ ἐπίστευσαν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες εἰ-
> ς τὸν κόσμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ
> κτίσει· ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθείς, σωθήσεται· ὁ δὲ ἀ-
> πιστήσας κατακριθήσεται· σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασι
> ταῦτα παρακολουθήσει· ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκ-
> βαλοῦσι· γλώσσαις λαλήσουσι καιναῖς· ὄφεις ἀροῦσι· κἂν θα-
> νάσιμόν τι πίωσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψῃ· ἐπὶ ἀρρώστους χεῖ-
> ρας ἐπιθήσουσι καὶ καλῶς ἕξουσιν· ὁ μὲν οὖν κύριος μετὰ τὸ
> λαλῆσαι αὐτοῖς, ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανὸν· καὶ ἐκάθισεν ἐκ
> δεξιῶν τοῦ θεοῦ· ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ·
> τοῦ κυρίου συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ
> τῶν ἐπακολουθούντων σημείων· ἀμήν:—

Ἐπειδὴ δὲ ἔν τισι τῶν ἀντιγράφων πρόσκειται τῷ κατὰ Μάρ-
κον εὐαγγελίῳ· ἀναστὰς δὲ τῇ μιᾷ τοῦ σαββάτου πρωΐ, ἐ-
φάνη Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ καὶ τὰ ἑξῆς· δοκεῖ δὲ τοῦτο δια-
φωνεῖν τῷ ἀπὸ τοῦ Ματθαίου εἰρημένῳ, ἐροῦμεν ὡς δυνα-
τὸν εἰ ποιεῖν· ὅτι μὲν νοθεύεται τὸ παρὰ Μάρκῳ ἐν τισὶ φερό-
μενον· πολλὴν γὰρ ἀνάγκην δόξομεν ἐπὶ τὸ ἕτοιμον καταφεύγειν·
ὡς ἂν ἀναγινωσκόμεθα· ἀναστὰς δέ· καὶ ὑποστίξαντες,
ἐπάγοιμεν· πρωῒ τῇ μιᾷ τοῦ σαββάτου ἐφάνη Μαρίᾳ τῇ
Μαγδαληνῇ· ἵνα τὸ μὲν ἀναστὰς παραπέμψωμεν ἐπὶ τὴν
παρὰ τῷ Ματθαίῳ ὀψὲ σαββάτων· τότε γὰρ ἐγηγέρθαι
αὐτὸν φῶμεν· τὸ δὲ ἑξῆς ἑτέρας ὂν διανοίας ὑποστατικὸν
συνάψωμεν τοῖς ἐπιλεγομένοις· τὸ μὲν γὰρ ὀψὲ σαββάτων τὸν
κατὰ Ματθαῖον ἐγηγερμένον ἱστορεῖ· πρωῒ δὲ [illegible]
Μαρίαν τὴν Μαγδαληνήν· τοῦτο οὖν ἐδήλωσε καὶ ὁ [illegible]
[illegible] καὶ αὐτὸς τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων ὦφθαι αὐτὸν τῇ
Μαγδαληνῇ· μαρτυρήσας ὡς παριστάναι ἐν τούτοις

τοῦ ἐν ἁγίοις Τίτου ἐπισκόπου Βόστρων, καὶ ἄλλων τινῶν
πατέρων ἁγίων, ἑρμηνεία εἰς τὸ κατὰ Λουκᾶν ἅγιον εὐαγγέλιον:

Ἰστέον ὅτι τὸ κατὰ Λουκᾶν ἅγιον εὐαγγέλιον, ὑπὸ Παύλου ὑπηγορεύθη ἐν Ῥώμῃ· ἀπὸ δὲ ἱερατικοῦ χαρακτῆρος τὴν ἀρχήν, ἀπὸ Ζαχαρίου τοῦ ἱερέως θυμιῶντος ἤρξατο· καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις ἀπήρτισται ἐξ αὐτῶν ἀρχομένοις ἔστιν ἰδεῖν τῶν πραγμάτων· τὸν δὲ μακάριον Λουκᾶν, ἐν προοιμίοις ἐπαγγελλόμενον· καὶ συνημμένην ἑαυτοῦ πραγματευόμενον· ὅτι δὴ μέλλοι μετ' ἀσφαλείας ἐκτίθεσθαι· καὶ γάρ φησιν·

Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, ἔδοξε κἀμοὶ παρηκολουθηκότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς καθεξῆς σοι γράψαι κράτιστε Θεόφιλε· ἵνα ἐπιγνῷς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων, τὴν ἀσφάλειαν·

Τὸ ἐπεχείρησαν εἶπεν, ὅτι χωρὶς χαρίσματος ἦλθον πρὸς τὴν ἀναγραφὴν τῶν εὐαγγελίων τινές· χρημονῶν· Ματθαῖος γὰρ οὐκ ἐπεχείρησεν· ἀλλ' ἔγραψεν ἀπὸ ἁγίου πνεύματος· ὁμοίως καὶ Μάρκος καὶ Ἰωάννης· παραπλησίως δὲ καὶ Λουκᾶς· τὸ μέντοι ἐπιγεγραμμένον κατ' Αἰγυπτίους εὐαγγέλιον· καὶ τὸ ἐπιγεγραμμένον τῶν δώδεκα· οἱ συγγράψαντες ἐπεχείρησαν· πολλὰ δὲ καὶ ἕτερα φέρονται· ἀλλ' ἅπερ ἐγκρίνει ἡ τοῦ θεοῦ ἐκκλησία προσδέχεται· πεπληροφορημένων δὲ λέγει, οὐχ ὡς ἁπλῶς τῶν λόγων παραδεδομένων· οὐδὲ ψιλῶν τῇ πίστει παρειλημμένων· ἀλλ' αὐτοῖς περὶ ὧν ἐν πληροφορίᾳ γενομένοις καὶ τελείᾳ καταλήψει αὐτοῖς παρηκολουθηκόσι τοῖς ἔργοις· πραγμάτων δὲ ἔφη, ἐπειδὴ οὐ κατὰ φαντασίαν κατ' αὐτοὺς τοὺς αἱρετικοὺς [illegible] ἐθαυματούργησεν ὁ κύριος Ἰησοῦς, τὴν ἔνσαρκον αὐτοῦ παρουσίαν· ἀλλ' αὐτῇ χρώμενος ἀληθείᾳ, ἀληθῶς ἐνήργησε τὰ πράγματα·

εἰς γένν(ησιν) τοῦ ἁγίου Ἰω(άννου) τοῦ προδρόμου

καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου ἑστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. Καὶ ἐταράχθη ζαχαρίας ἰδών. Καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος μὴ φοβοῦ ζαχαρία. διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου. καὶ ἡ γυνή σου ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι. καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἰωάννην. καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ ἀγαλλίασις. καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γεννήσει αὐτοῦ χαρήσονται. ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον κυρίου. καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ. καὶ πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ. Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν. καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει ἠλίου. ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα. καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων. ἑτοιμάσαι κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον.

Μνημονεύει τῶν ἡμερῶν ἡρώδου. ἵνα μὴ διαφύγῃ τὸν καιρὸν τῶν πραγμάτων ἡ ἱστορία. βασιλέα δὲ τῆς ἰουδαίας καλεῖ. ἐπεὶ τότε πρῶτον ἰουδαίοις ἡγεμόνευμα. προφῆ ἡ παρεδίδου. ὁ μὲν οὖν ζητεῖ τὴν πατρίαν ἰωάννου τοῦ προδρόμου. ἵνα τὴν εὐαγγελικὴν ἱστορίαν ἀρξάμενος ἀπ' αὐτοῦ. οὕτως ἐπὶ τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστὸν πορεύηται. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ἐξῆς ἐπιμελῶς ἔθηκεν. ἵνα μὴ δεῖν ποιλίτῃ τῶν ἐξῆς γεγενημένων. ὅθεν καὶ πρὸς τὴν ἱστορίαν. τὰ κατὰ τὸν ἰωάννην ποιεῖται. ἵνα τὸν πρόδρομον παραστήσας. σαφηνίσῃ τὸν κηρυττόμενον. δηλοῖ δὲ τὸ ἐξ ἐφημερίας ἀβιά. ὅτι τῶν δύο ὄντων ἱερέων ἐκ διαδοχῆς τὴν λειτουργίαν ποιουμένων. ὁ ἀβιὰ οὕτω λεγόμενος. καὶ ὁ ζαχαρίας. ἐπεὶ τῶν ἱερατευόντων ἐπὶ τὴν λειτουργίαν ὁ ἀβιά. κατὰ τὴν ἐκείνου ἐφημερίαν ἐλειτούργει ὁ ζαχαρίας. ἐφημερίαν δὲ χρόνον ἕν. οὐ τὸ πρὸς ἡμέραν παραμένειν καὶ λειτουργεῖν ἐν τῷ ἱερῷ. ἀλλ' αὐτὸ πρὸς ἑβδομάδα. δηλοῦν δὲ θέλων ὅτι ἑκατέρωθεν μεμαρτυρημένος ἐτύγχανεν ἱερεὺς ὁ ζαχαρίας. φησί· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν θυγατέρων ἀαρών. τὸ μὲν δὲ δίκαιοι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, ἔπαινός ἐστι τέλειος. αὐτὸς γὰρ ἐπίσταται μόνος τὰ ἐν βάθει τῶν καρδιῶν. καὶ γὰρ εὐδοκιμοῦν κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον οἱ ἀπ' ἀρχῆς δὲ ἦσαν. ἵνα τὸ ἀξιόπιστον τῆς συγγραφῆς ἑαυτοῦ, πραγματεύηται· οὐδὲ γὰρ ἀπὸ τῶν ἐν μέσῳ φησὶ παρηκολουθηκότων παρείληφεν· οὐδὲ ἐκ διαδοχῆς μαθητῶν τῶν κληθέντων μαθεῖν τὰ πράγματα· ἀλλ' ἐκ τῶν ἀπ' ἀρχῆς αὐτοπτῶν καὶ ὑπηρετῶν γενομένων τοῦ λόγου· παράγει δὲ τοὺς μάρτυρας πρὸς ἀξίωσιν τῆς οἰκείας εὐαγγελικῆς ἱστορίας. αὐτόπτας δὲ καὶ ὑπηρέτας καλεῖ τοῦ λόγου, τοὺς ἁγίους ἀποστόλους· δι' ὧν αὐτὸν δὲ ἐκάλεσεν τὸ ὑπηρέτας τοῦ λόγου· ἤτοι τοῦ διδασκαλικοῦ λόγου ὃν παρεδίδουν ὕστερον· ἤτε καὶ αὐτὸν τὸν θεὸν λόγον· διὰ δὲ τοῦ παρέδοσαν, τὸ ἄφθονον ἐκείνων κηρύττει· ὅτι δωρεὰν λαβόντες, δωρεὰν παρέδοσαν ἡμῖν· τὸ δὲ ἔδοξε κἀμοὶ παρηκολουθηκότι ἄνωθεν, δηλοῖ ὅτι πολὺν κάματον καὶ κίνδυνον [illegible] μι· ἢ παρηκολουθηκὼς πᾶσιν ἀκριβῶς. ἔμελλον οὕτω παραδιδόναι τηλικαῦτα πράγματα· γράψαι δέ, οὐ ψιλὴν ἀκοὴν φησὶν παραλαβών· ἀλλ' ἀκριβῶς παρηκολουθηκὼς ἄνωθεν πᾶσιν· δύναμιν εἰ δὲ τὸν μακάριον λουκᾶν ὅστις ἀπόστολος παῦλος λέγων· οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ· θεόφιλον δὲ ὀνομάζει πρὸς ὅντινα προσφωνεῖ τὸ εὐαγγέλιον· ἄνδρα ἐπίσημον ἴσως καὶ ὄντως θεόφιλον φερωνύμως καλούμενον· ἵνα ἐπιγινώσκῃ περὶ ὧν κατηχήθη λόγων τὴν ἀσφάλειαν· ἐπεὶ διὰ γὰρ ἀκοῆς παρείληφε ταῦτα, ἀσφαλέστερον αὐτὸν διὰ γραμμάτων ἐν τῇ πίστει διατηρεῖ·

Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς ἰουδαίας. ἱερεύς τις ὀνόματι ζαχαρίας· ἐξ ἐφημερίας ἀβιά· καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν θυγατέρων ἀαρών· καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐλισάβετ· ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασι τοῦ κυρίου. ἄμεμπτοι· καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον· καθότι ἡ ἐλισάβετ ἦν στεῖρα· καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν· ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν, ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ θεοῦ· κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι· εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ κυρίου· καὶ ὁ δὲ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστός. πάντας ἐφώτισεν εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας· τοῦτο γὰρ αὐτοῦ τὸ ἔργον ἐστί· τὸ δὲ προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἠλίου. τουτέστιν· ὁ Ἠλίας, τῆς δευτέρας τοῦ κυρίου παρουσίας ἔσται πρόδρομος· καθὼς φησὶν ὁ προφήτης· ὅτι πέμψω ὑμῖν Ἠλίαν τὸν θεσβίτην· πρὶν ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ· οὕτως οὖν καὶ ὁ Ἰωάννης, τῆς πρώτης γέγονε πρόδρομος· ἐν πνεύματι μέν, ὅτι ὥσπερ ἐνῆν τοῦ προφήτου Ἠλίου ἡ τοῦ παναγίου πνεύματος χάρις, οὕτω καὶ ἐστὶ τοῦ προδρόμου· ἐν δυνάμει δέ, διὰ τὸ μέγεθος τῆς πληρουμένης παρ' αὐτῶν διακονίας· τί δέ ἐστι τὸ ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα τοῦ Ἰουδαίων λαοῦ. οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι ἐπεὶ ἐξ αὐτῶν γὰρ κατήγοντο κατὰ τὴν τοῦ αἵματος συγγένειαν· τοιαύτη οὖν ἐστί φησιν ἡ τοῦ Ἰωάννου διακονία· ὡς ἐπιστρέψαι τὰς τῶν Ἰουδαίων καρδίας, εἰς τὴν τῶν ἀποστόλων διδασκαλίαν· ὁ γὰρ περὶ Χριστοῦ τοιαῦτα μαρτυρήσας. συνεστήσατο τοὺς Χριστοῦ μαθητάς. τῇ τοιαύτῃ μαρτυρίᾳ· καὶ τὸ ἀξιόπιστον αὐτοῖς ἐκ τούτου κατεσκεύασε· τὸ δὲ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων δηλοῖ. ὅτι ἀπειθεῖς μὲν ἐξ ἀρχῆς ἦσαν οἱ Ἰουδαῖοι· φρόνησις δὲ δικαίων. ἡ ἐν τοῖς ἀποστόλοις [illegible]· τὸ δὲ ἑτοιμάσαι κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. ἀντὶ τοῦ προευτρεπίσαι τῷ Χριστῷ ἐρχομένῳ· πρὸ τοῦ φανερῶσαι ἑαυτὸν ἐν τῷ παρεσκευάσθαι· ὁ προκατεσκευασμένον λαόν· πολλὰ γὰρ θαυμαστὰ προεξειπὼν περὶ τοῦ κυρίου ὁ πρόδρομος. τὴν εἰς αὐτὸν πίστιν τοῦ λαοῦ προκατεβάλετο·

Καὶ εἶπε Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο· ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης· καὶ ἡ γυνή μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς· Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος, εἶπεν αὐτῷ. ἐγώ εἰμι Γαβριὴλ ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ· καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σέ· καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα· καὶ ἰδοὺ ἔσῃ σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι· ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα· ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς ἐμοῖς λόγοις· οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν· καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν· καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ· ἐξελθὼν δέ·

δίκαιον εἶναι τινὰ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων· κατὰ δὲ τὸ κρυπτὸν τῆς
διανοίας, μὴ εἶναι τοιοῦτον· ἐμφανίζοντας κεκτημένον λογισ-
μοὺς πονηρούς· τίμιος δὲ ἦν ἐνώπιον προσέχεται τοῖς ἐν τῷ λαῷ·
Καὶ τοῖς δικαιώμασι τοῦ κυρίου τὸ ἄμεμπτον· ἐπειδὴ δὲ [illegible] ἐνώπιον τοῦ
[illegible] δὲ ὅτι ῥύπον κενοδοξίας ἢ ἀνθρωπαρεσκείας· ἦν ἐνώπιον
τίμιος τοιοῦτος. οὐκ ἦν [illegible]· [illegible] δὲ [illegible] ὅτι ἦν τοῦ [illegible]
[illegible] παράδοξος. ἀλλ᾽ ἦν παρ᾽ ἑαυτῷ [illegible] γινόμενος·
καὶ ὅτι τῆς φύσεως ἐστὶ δημιουργὸς ὁ ἐνώπιον [illegible]. ἐπεὶ [illegible] λέγει·
Καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον καὶ τὰ ἑξῆς· ἐνώπιον δὲ οὐ πᾶσι φαίνεται
ὁ θεός· ἀλλ᾽ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ· ἢ μὴν τοῖς καθαροῖς τῇ καρδίᾳ· ἦν δὲ
ὁ Ζαχαρίας τοιοῦτος. διὰ τοῦτο ὤφθη αὐτῷ ἄγγελος κυρίου· τοῦ
θυσιαστηρίου δὲ τοῦ θυμιάματος [illegible]· διὰ τὸ ἕτερον εἶναι θυσια-
στήριον χαλκοῦν τῶν καρπωμάτων. ἐταράχθη δὲ Ζαχαρίας
ἰδών· καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ᾽ αὐτόν· ξενίζουσα [illegible] ἀν-
θρώπου φαινομένη. οὐκ ἔστιν [illegible]· ἀλλ᾽ ὅμως [illegible]
[illegible] ἀπὸ τῆς ταραχῆς τὸν Ζαχαρίαν ὁ ἄγγελος, [illegible]·
μὴ φοβοῦ Ζαχαρία· [illegible] αὐτόν· ποία δὲ ἀκολουθί-
α. ὅτι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ παρακαλοῦντος τοῦ Ζαχαρίου
ἐπῆγεν πρὸς αὐτὸν τὸν ἄγγελον· μὴ φοβοῦ· εἰσηκούσθη γὰρ ἡ δέησίς
σου· καὶ τοῦ εἰσακουσθῆναι ἀπόδειξιν ποιεῖται. τὸ τεχθήσεσθαι αὐτῷ
[illegible] τὸν Ἰωάννην· καὶ μάλα εἰκότως· ἐπεὶ δὴ γὰρ ὑπὲρ
ἁμαρτημάτων τοῦ λαοῦ παρεκάλει· ἔμελλε δὲ τίκτεσθαι ὁ μηνύ-
σων τό· ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ· ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου·
εἰκότως φησὶν ἡ [illegible] ἡ δέησίς σου [illegible]· [illegible]
τὸ μέτρον τῆς [illegible]. φησίν· ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον τοῦ κυρίου·
[illegible] ἐνώπιον κυρίου λέγει· [illegible]
[illegible] αὐτὸν ἔρχεται· δίκαιοι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ· [illegible]
[illegible] τὸ μέγεθος μὲν ἐνώπιον [illegible] ἄμεμπτον· [illegible]
ἐπλήσθη δὲ πνεύματος ἁγίου ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς μητρὸς αὐτοῦ [illegible] Ἰωάννης
ἡνίκα [illegible] τὴν μητέρα τοῦ κυρίου πρὸς τὴν Ἐλισάβετ [illegible]
[illegible] Ἰωάννης. πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπι-
στρέψει πρὸς κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν· κατ᾽ αὐτὴν τοῦ ἀγγέλου φωνήν·

> καὶ δώσει αὐτῷ κ(ύριο)ς ὁ θ(εὸ)ς τὸν θρόνον Δα(υὶ)δ τοῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς αὐτοῦ· καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ εἰς τοὺς αἰῶνας· καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος· εἶπε δὲ Μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον· πῶς ἔσται μοι τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ· πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ· καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἐκ σοῦ ἅγιον, κληθήσεται υἱὸς θ(εο)ῦ· καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενίς σου, καὶ αὐτὴ συνειληφυῖα υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς· καὶ οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρᾳ· ὅτι οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τῷ θεῷ πᾶν ῥῆμα· εἶπε δὲ Μαριάμ· ἰδοὺ ἡ δούλη κ(υρίο)υ· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου· καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος·

Μηνὶ τῷ ἕκτῳ, λέγει, τοῦ τῆς συλλήψεως Ἰω(άννου)· τὸ δὲ μεμνηστευμένην ἀνδρὶ ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δα(υὶ)δ. περὶ τῆς παρθένου διεσάφησεν ἡμῖν θεῖος ὤν ὁ εὐαγγελιστής· δηλώσας ἡμῖν λόγῳ ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ παναμώμος, ἐκ γένους ἦν τοῦ Δα(υὶ)δ· ὅθεν ὁ μνηστευόμενος αὐτὴν Ἰωσήφ. οὐ δὲ γὰρ ἦν δυνατὸν κατὰ τὸν νόμον ἀπὸ φυλῆς ἑτέρας μνηστεύεσθαι γυναῖκα. ἐπεὶ δὲ εἶπεν ὁ θ(εὸ)ς τῇ Εὔᾳ ἐν λύπαις τέξῃ τέκνα· λύει τὴν λύπην ἡ χαρά· νῦν ὁ ἄγγελός φησι πρὸς τὴν παρθένον· χαῖρε κεχαριτωμένη ὁ κ(ύριο)ς μετὰ σοῦ· τὸ δὲ διελογίζετο ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος, τοῦτο ἐμφαίνει· ὅτι πρὸς ἑαυτὴν ἐλογίζετο· μή ποτε ἄρα μήτις ἀπατηλὸς ὡς ἐξ ἀνδρὸς πρὸς κόρην, ἢ θεῖος. ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐθαύμαζεν ἡ μὴ συνιεῖσα τὸν ἀσπασμόν, τὸ ὁ κ(ύριο)ς μετὰ σοῦ· διὰ τὸ μὴ ἔχειν δυνατὸν θορυβουμένην καὶ φοβουμένην ἀκριβῶς ἐπακοῦσαι τὸ ἀσπάσμα, παρωθεῖ αὐτῆς λέγων τὸν φόβον ὁ ἄγγελος φάσκων· μὴ φοβοῦ Μαριάμ· ἵνα ἐν ἀταραξίᾳ γενομένη δέξηται τὴν ἑξῆς ἀπόκρισιν. τὸ μὲν οὖν εἰπεῖν τὸν ἄγγελον πρὸς αὐτὴν χαῖρε, κοινὸν ἦν· ἐροῦμεν γὰρ χαίρειν πρὸς ἀλλήλους· τὸ δὲ ἐπὶ τῇ συλλήψει, οὐκέτι κοινὸν ἦν· ἀλλ' ἰδίως ἐπηγγείλατο· τοῦτο δὲ ἔστιν· ἵνα ἀποτέξῃ τὸν κ(ύριο)ν ἔξω τοῦ τῆς παρθενικῆς μηδαμῶς λύσεως· καὶ ἐκ τῆς ὁμογενοῦς οὐσίας τοῦ ἀρχεγόνου ἡμῶν. Δικαίως δὲ ἐκλήθη Ἰ(ησοῦ)ς ὁ ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ λαοῦ οὐκ ἠδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς· καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ· ~~ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἠδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς·~~ καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς καὶ διέμενε κωφός· καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας, συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ· καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε λέγουσα· ὅτι οὕτως μοι πεποίηκεν ὁ κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις·

Ἐπειδὴ παρὰ ἀπιστήσας ὁ Ζαχαρίας κατὰ τὴν γλώσσῃ ἥμαρτε τοῦτο φιμοῦν. ὅθεν τιμᾶται κωφότητι καὶ ἀφωνίᾳ· ὡς ἀπειθὴς τοῦ ἀγγέλου λέγοντος πρὸς αὐτόν· ὅπου γε διὰ [illegible] ἀγγέλου παρα[illegible] πιθῶ· καὶ οὐ πιστεύσας τῷ ἀποφθέγματι αὐτοῦ· οὐδὲ λογίζεται τὴν τοῦ λέγοντος δύναμιν· ἀλλ' αὐτὴν τὴν τοῦ πράγματος ἀδυναμίαν. δι' αὐτὴν τὴν ἀπιστοῦσαν ταύτην φωνήν. ἀφαιρεθεὶς τῆς φωνῆς· ἕως ἂν τοῦ πράγματος πληρωθέντος, πιστεύσῃ καὶ τὸ ὅσον ἀπίστησε· καὶ τὸ δυνατὸν τοῦ θεοῦ· διὰ δὲ τοιούτου λόγου σημαθῆ τὸν λαὸν τὴν αἰτίαν τῆς σιωπῆς. ταύτην διανεύων ὁ Ζαχαρίας ἐδήλου· καὶ τοῦτό ἐστιν ὅτι καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς· καὶ διέμενε κωφός· ἀλλὰ ταῦτα Ἐλισάβετ διὰ τὸ συνήθεις συλλαμβάνειν· σώφρων γὰρ ἦν ἡ γυνή. ὄνειδος δὲ ὑπ' ἀνθρώπων τοῦτο λέγει· ὅτι παρὰ τοῖς χρόνοις ἐκείνοις [illegible] ἡ ἀτεκνία. ἦν τοῦτο ἡ μακαρία [illegible]· ὡς περ πολύτεκνος καὶ εὐλογία, ἡ πολυτεκνία.

τῇ κε΄ τοῦ μα
εὐαγγελισμοῦ

Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ, ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ θεοῦ· εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας ᾗ ὄνομα Ναζαρέτ· πρὸς παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ· ἐξ οἴκου Δαυΐδ· καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ· καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτήν, εἶπε· χαῖρε κεχαριτωμένη ὁ κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν· ἡ δὲ ἰδοῦσα, διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ· καὶ διελογίζετο. ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος· καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ· μὴ φοβοῦ Μαριάμ· εὗρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ θεῷ· καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρί· καὶ τέξῃ υἱόν· καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· οὗτος ἔσται μέγας· καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται·

μένος ὡς ὁ ἀπόστολος διδάσκει· ὃ τοίνυν καὶ ὁ ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ
τὸ ὑπερεχόμενον. ἡ ἐνέργεια δὲ δημιουργικῶς καὶ φαινόμενον
τί δέ ἐστιν ἐπισκιάσει σοι. παραβολικῶς εἰσὶ καὶ ἐν διαφόροις ὃ περιχαρα-
κώσεως· ὁ κύκλος συνέχει· χρὴ δὲ σκοπεῖν πῶς ὅλην αὐτὴν
τὴν παναγίαν ὁ ζωοποιὸν τριάδα ἐξέφηνεν· ἅγιον πνεῦμα
καὶ δύναμιν ὑψίστου· οὐ συγγνώμων ὡς καὶ δὲ τοῦ ζαχαρίου ὁ ἄγγελος
ἀπιστήσαντος καίτοι δικαίου ὄντος· διότι εἶχεν ἐλλειμμός ὑπόδειγμα καὶ
ἄλλας πρὸ αὐτοῦ στείρας γενομένας καὶ τεκούσας ὡς δηλοῦ-
σιν αἱ θεῖαι γραφαί· φησὶ δὲ καὶ τὸ γεννώμενον πρὸς τὴν
παρθένον ὁ ἄγγελος· ἵνα μὴ ἔξωθεν ὑπονοήσῃ ἀγγελλόμενον αὐτῇ
μόνον μάθῃ· ὃ τὸ ἐκ σοῦ δὲ ἐπιλέγων, ἵνα ἐξ αὐτῆς φύσεως
γεννώμενον ἔμαθε παρθένου· υἱὸν δὲ κληθησόμενον. οὐχ ὡς
ὁμοίως ἔχοντα τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ· ὃ ἐκ μόνης χάριτος θησόμενον·
ἀλλ' ὡς ὄντα κατὰ φύσιν υἱόν, τῷ τὸν αὐτὸν υἱὸν ὑπάρχειν θεοῦ·
καὶ ὁμοούσιον· συγγενὴ δὲ τῆς παναγίας παρθένου τὴν Ἐλισά-
βετ φησὶν ὁ ἄγγελος. ἔτι ὡς ἐξ ἑνὸς προπάτορος τοῦ Ἰακὼβ κ
παρεχούσας. ἔτι δι' αὐτὸ πρὸ τῆς νομοθεσίας λαβεῖν [illegible] τὸν
Ἀαρὼν· ἐκ τῆς τοῦ Λευῒ φυλῆς ὄντα· γυναῖκα τὴν Ἐλισάβετ
θυγατέρα Ἀμιναδὰβ τοῦ Ἀμιναδάβ· τὴν ἀδελφὴν Ναασσών, ἐκ
τῆς τοῦ Ἰούδα φυλῆς ὑπάρχοντος· ὃ γὰρ ἐν ταύταις συνήφθη
ἡ βασιλικὴ τοῦ Ἰούδα φυλή, ἐξ ἧς ἦν ἡ παρθένος. τῇ ἱερατικῇ
τοῦ Λευῒ φυλῇ, ἐξ ἧς ὑπῆρχεν ἡ Ἐλισάβετ. διὸ καὶ παραδόξ-
ως ἡ προσφώνησις τοῦ παναγίου πνεύματος οἰκονομουμένως χαίρειν. ὃ ταύτην
τὴν ζαχαρίου γυναῖκα δι' ἀγγέλου προαναγγέλλεσθαι· ὡς πρὸ
καὶ τὴν τοῦ σωτῆρος· ὅπως καὶ διὰ τοῦ ὁμοιώματος ὑπὲρ τοῦτο μὴ
θαυμάζειν, ὡς ἐξ ἐκείνης τῆς Ἐλισάβετ ἦν πρὸς τὴν παρθένον
καὶ πρὸς τὴν μητέρα τοῦ προδρόμου δι' ἀγγέλου ὑπερέχουσα συγγενής·
ἡ ποιηθεῖσα δὲ ἡ παναγία παρθένος· ἰδοὺ ἡ δούλη κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ
τὸ ῥῆμά σου, τοῦτ' ἔστιν ἀλλ' ἄλλως· πάντως ἐξ ἐμοῦ γραφόμενος· ὁ καινοῦ
λείτου ὡς ἐν χάρτῃ ἐγγραφέτω· ποιεῖτω τὸ θέλημα τοῦ πνεύματος κυρίου· δε-
ξάμενος δὲ ὁ ἄγγελος τῆς παναγίας παρθένου τὴν ὁμολογίαν.
τὴν [illegible] ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς:

μυστηρίου μέλλοντος ἐλθεῖν· τὸ σπειρόμενον τοῦτο εἰς τὴν ἑλλάδα γλῶσ-
σαν μεταβαλλόμενον, θεοῦ λέγεται σωτηρία καὶ ἴασις· τὸ δὲ ἐμμανου-
ὴλ, ὡς δεσπότης καὶ δημιουργὸς δηλοῖ· ὁ γὰρ χριστὸς ὁ ἰωάννης· τὸ
γὰρ εὐαγγελιζόμενον ὅτι υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται. τοῦτο σημαίνει·
ἐδείκνυε γὰρ μᾶλλον ὡς πατρὸς υἱὸς ὑψίστου ὑπάρχει· ὁ πρὸ τῶν
αἰώνων ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθεὶς ὡς αὐτοῦ· πῶς δὲ υἱὸς ὑψίστου
κληθήσεται· ὅπως ὥσπερ φύσει ἀληθινὸς θεοῦ ὁ υἱός. ὅθεν καὶ
ἐν δωρεᾶς μέρει διὰ τὸ ἀνθρώπινον τὸ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄ-
νομα· τουτέστι τὸ κεκλῆσθαι θεόν· ὡς ὑπερῷον κατὰ πάσης τῆς
κτίσεως ὡς δημιουργὸς καὶ ποιητής· ἐκ δωρεᾶς λαμβάνει πα-
> τρικῆς τὰς κληρονομίας τὰ ἔθνη· διὰ τὸ ἀνθρώπινον· αἴτη-
> σαι γάρ φησι παρ' ἐμοῦ, καὶ δώσω σοι ἔθνη τὴν κληρονομίαν σου·
οὕτως ὁ φύσει καὶ ἀληθῶς υἱός· ἐκ τῆς οὐσίας ἐκλάμψας τοῦ
πατρὸς πρὸ πάντων τῶν αἰώνων. υἱὸς ὑψίστου καλεῖται
διὰ τὸ ἀνθρώπινον· καὶ τὸ δώσει δὲ, τὴν οἰκονομίαν σημαί-
νει· θρόνον δὲ οὐ καὶ αἰσθητὸν λέγει· ἀλλ' αὐτὸν μὴν δὴ θεὸν θρόνον
σαι κηρυγχθέντα· τὸν καθ' ὅλης τῆς οἰκουμένης φωτὸς δίκην
ἐκλάμψαντα· καὶ ψυχὰς μορφὰς καταυγάζοντα διὰ τῆς
ἐνθέου διδασκαλίας· οἶκον δὲ ἰακώβ, μὴ τὸ ἰουδαίων ἔθνος
μόνον νομίσωμεν· ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς διὰ τῆς πίστεως
τοῦ πατρὸς ἰακὼβ ἐξ ἁπάντων τῶν ἐθνῶν. καὶ τὴν τῶν πατέρων υἱοθεσίαν
εἰσποιουμένους· βασιλείαν δὲ τέλος οὐκ ἔχουσαν· οὐ δὴ μόνον
ἐστι τὸ βασιλεύειν· ἀλλὰ μὴν τοῦ μόνου δημιουργοῦ καὶ δεσπότου
τῶν ὅλων θεοῦ· ὃς πάντοτε βασιλεύσει αἰώνιος· ὁ δι' ἡμᾶς
ἱκανὴν δὲ ἡμῶν σωτηρίαν αὐτὸς γεννηθῆναι καταδεξάμενος· οὐχ ὡς
ἀπιστήσασα δὲ ἡ παναγία θεοτόκος καὶ παρθένος ἀμόλυντος
τό. πῶς ἔσται τοῦτο ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω. λέγει ἀλλὰ ζητοῦσα
φησί. τὸν τρόπον ἐπιζητεῖ τοῦ σημαινομένου τοῦ λεγομένου πράγμα-
τος· οὐδὲ γὰρ τοιοῦτόν τι πρότερον γέγονεν· οὐδὲ μὴν ὕστερον
γενήσεται· λέγουσα μὴν τὸ παρθένον τεκεῖν· ὅθεν ὁ συγγνώμων ἄγ-
γελος· ὁ τὸν τρόπον ἑρμηνεύει λέγων· πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύ-
σεται ἐπὶ σέ· καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· χριστὸς δὲ θεοῦ δύ-

λισσάμενα ῥήματα· διὰ τὸ κυοφορούμενον ὑπ' αὐτῆς βρέφος· εὐ-
λογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ λέγουσα· ὁ εὐλογημένος ὁ καρπὸς
τῆς κοιλίας σου· οὐδὲ μία γάρ τοι αὐτῆς χάριτος καὶ μῶμος· ὑ-
πέχουσιν· οὔτε περιβάλλεσθαι δύναται· καρπὸν δὲ κοιλίας εἶπε, κα-
τὰ τὴν παρὰ τοῦ θεοῦ πρὸς τὸν Δαβὶδ ἐπαγγελίαν, τὴν λέγουσαν·
ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου θήσομαι ἐπὶ τοῦ θρόνου σου· καλῶς
δὲ καρπὸν κοιλίας τῆς παναγίας παρθένου ἐξελισσόμενον ὀνό-
μασε· διὰ τὸ μὴ ἐξ ἀνδρὸς σπέρματος· ἀλλ' ἐκ μόνης τῆς παναγίας
θεοτόκου Μαρίας· ἐλθόντος πνεύματος ἐποικήσαντος ἐπ' αὐτήν· καὶ τῆς τοῦ ὑ-
ψίστου δυνάμεως ἐπισκιασάσης αὐτήν· οἱ γὰρ ἐκ τοῦ σπέρματος τῶν
τέκνων σπορᾶς ἔχοντες, ἐξ ὀσφύος καρποί· καθὼς καὶ πρὸς Δαβὶδ
ἐρρήθη· ἐκ καρποῦ τῆς κοιλίας σου, τουτέστιν οἱ πρόγονοι τῆς
παναγίας θεοτόκου καὶ αὐτή, ἐκ σπορᾶς ἀνθρωπίνης γεννηθέντες· συμ-
φωνεῖ δὲ τῇ Ἐλισάβετ καὶ ἡ τοῦ Ἰωάννου λέγουσα· ὅτι μήτηρ αὐτοῦ
ἀποφθεγγομένου· ὥσπερ γὰρ ὁ λιμὸς ἀναξίων ἑαυτὸν τῆς πρὸς
τὸν Χριστὸν παραγαγὼν ὡς εἴληφεν. οὕτως καὶ αὐτὴ ἀναξίαν ἑαυτὴν
τῆς παρουσίας τῆς παναγίας θεοτόκου· ὡσανεὶ λέγουσα· τίς ἐ-
μοὶ τοιοῦτον πέπρακται ἀγαθόν· ἵνα ἡ μήτηρ τοῦ κυρίου μου ἔλ-
θῃ πρός με· καλεῖ δὲ αὐτὴν μητέρα τὴν ἔτι κυοφοροῦσαν. προ-
φητικῷ λόγῳ προφθάνουσα τὴν κύησιν· καὶ μακαρίζει αὐτὴν
ὡς ἤδη πιστεύσασαν. ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις
αὐτῇ παρὰ κυρίου· ἡ ποῖα δὲ μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν κύριον ἡ πανα-
γία παρθένος. ὁ δείκνυσιν ἑαυτὴν καρπὸν δοξολογίας προσφέ-
ρουσαν· ὅσον γὰρ ὑπερέχουσα μεγαλοφυῶς [illegible] σώματι, το-
σοῦτον ὁ φθόγγος [illegible] τὴν ὑπὲρ ἑαυτῆς [illegible]
δόξα· διὸ καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου· τουτέστιν ἡ πνευματικὴ
ἡ δύναμις αὐτῆς ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου· σωτὴρ γάρ μου ἐστὶ καὶ θεός·
σωτηρίαν δι' ἐμοῦ τῷ κόσμῳ χαριζόμενος· σῶμα δὲ καὶ
ψυχήν. τὸ αὐτὸ λέγει· καὶ ἐπὶ πνεύματι ἀδελφικῶς ἐν ἐμοί·
οὐ δι' ἐμαυτῆς προσιοῦσα [illegible] τοῦτο· ταπεινὴν οὖσαν καὶ ἀναξίαν·
ἐμὲ εἰς οὕτως [illegible] μεγαλύνω· ἄρρητον οἰκονομί-
ας πληρωτήν· οὐχ ὡς μόνην ἐμὲ ἀξιώσας· ἀλλ' ἀεὶ καὶ πᾶσαν τῶν

Ἀναστᾶσα δὲ μαριὰμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν
ὀρεινὴν μετὰ σπουδῆς, εἰς πόλιν ἰούδα· καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον
ζαχαρίου, καὶ ἠσπάσατο τὴν ἐλισάβετ· καὶ ἐγένετο ὡς ἤκου-
σεν ἡ ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς μαρίας. ἐσκίρτησε τὸ βρέ-
φος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου ἡ ἐλισάβετ.
Καὶ ἀνεφώνησε φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναι-
ξὶ καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου· καὶ πόθεν μοι
τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ κυρίου μου πρός με· ἰδοὺ γὰρ ὡς ἐγένετο
ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου. ἐσκίρτησε τὸ βρέ-
φος ἐν ἀγαλλιάσει ἐν τῇ κοιλίᾳ μου· καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα
ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ κυρίου· καὶ
εἶπε μαριάμ· μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τὸν κύριον· καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦ-
μά μου ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου· ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν τα-
πείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ· ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαρι-
οῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί· ὅτι ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατός·
καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν τοῖς φο-
βουμένοις αὐτόν· ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ· διεσκόρ-
πισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν· καθεῖλε δυνά-
στας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινούς· πεινῶντας ἐνέπλη-
σεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς· ἀντελά-
βετο ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ· μνησθῆναι ἐλέους καθὼς ἐλάλησε
πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν. τῷ ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐ-
τοῦ εἰς τὸν αἰῶνα· ἔμεινε δὲ μαριὰμ σὺν αὐτῇ ὡσεὶ μῆνας τρεῖς.
Καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς·
Ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρεινὴν ἡ παναγία παρθένος πρὸς τὴν ἐλισά-
βετ· διότι ἐκεῖ ᾤκει ὁ ζαχαρίας· γνῶναι βουλομένη [illegible]
ὃ εἶπεν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτήν· ὅπερ δὲ οὐδενὶ [illegible]
των ἀπήρξατο. τοῦτο γέγονεν εἰς ἰωάννην· [illegible]
αὐτὸν τὴν χριστοῦ παρουσίαν· καὶ πρὸ [illegible] αὐτήν· διὸ οὐδὲ
πρότερον τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπλήσθη. ἕως οὐ [illegible]
κυοφοροῦσα τὸν δεσπότην χριστόν· τότε δὲ ἐπλήσθη. ἐσκίρτησε
τὴν μητέρα [illegible] τοῦ χάριτος· καὶ [illegible]

ἔσονται οἱ ἐκ τῶν ἐθνῶν πιστεύσαντες· ἑρμηνεύει δὲ τοῦ ἐλέους
αὐτοῦ καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν. τῷ ἀβρα-
ὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ ἕως τοῦ αἰῶνος· ἃς πατράσιν ἐγγυηθεὶς ὅπη
ἣν ἔφησε πρὸς αὐτόν· ὅτι ἐνευλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί σου
πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς· ἐν δὲ τῷ εἰπεῖν ὅτι ἔμεινε μαριὰμ
σὺν αὐτῇ ὡσεὶ μῆνας τρεῖς· ἐδήλωσεν ὅτι ἕως οὗ τίκτειν ἔ-
μελλεν ἐλισάβετ· ἦν γὰρ τῷ ἕκτῳ μηνὶ τῆς συλλήψεως αὐτῆς
ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος πρὸς τὴν παναγίαν παρθένον· ἀπελθοῦ-
σα δὲ ἔμεινε σὺν αὐτῇ μῆνας τρεῖς. πρόδηλον ὅτι πληρωθέν-
τος τοῦ χρόνου τῆς συλλήψεως τῆς ἐλισάβετ· εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς
ἡ παναγία παρθένος ὑπέστρεψε· διὰ τὸ μέλλειν συνέρχεσθαι
πλῆθος εἰς τὸν οἶκον ζαχαρίου ἐν τῇ τῆς ἐλισάβετ γεννήσει· αἰ-
δὼς γὰρ ἦν ἐν τῇ παναγίᾳ παρθένῳ. παρθενική· τίνος δὲ
χάριν ἔμεινεν. ἴσως καὶ τοῦ παραδόξου θεωρῆσαι τὴν ἔκβα-
σιν· ἢ διὰ τοὺς καθ᾽ αὐτὴν ἀπορούσας τι καὶ ἐκ τῶν τόπων:
Τῇ δὲ ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτήν· καὶ ἐγέννησεν υἱόν·
καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς· ὅτι ἐμεγά-
λυνε κς τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ᾽ αὐτῆς· καὶ συνέχαιρον αὐτῇ· καὶ
ἐγένετο ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ. ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον· καὶ ἐ-
κάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ζαχαρίαν· καὶ ἀ-
ποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν· οὐχί· ἀλλὰ κληθήσεται ἰωάννης·
καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν· ὅτι οὐδείς ἐστιν ἐν τῇ συγγενείᾳ σου ὃς κα-
λεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ· ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἂν
θέλοι καλεῖσθαι αὐτόν· καὶ αἰτήσας πινακίδιον, ἔγραψε λέγων·
ἰωάννης ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἐθαύμασαν πάντες· ἀνεῴ-
χθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα· καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς
γλώσσης αὐτοῦ· καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν θν· καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάν-
τας φόβος τοὺς περιοίκους αὐτοῦ· καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς
ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα· καὶ ἔθεντο
πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν λέγοντες· τί ἄ-
ρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται· καὶ χεὶρ κυ ἦν μετ᾽ αὐτοῦ· καὶ ζαχαρί-
ας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη πνς ἁγίου· καὶ προεφήτευσε λέγων·

ἀπεφαίνετο ἡ μακαριοῦσί με αἱ γενεαί· καὶ γὰρ μεγαλεῖα
ἐποίησέ μοι ὁ δυνατός· ὅτι παρθένος οὖσα συνέλαβον· ὑπὲρ
νικᾶται τὴν φύσιν νεύματι αὐτοῦ· καὶ ἀξιουμένη ἄνευ ἀν-
δρός, οὐχ ἁπλῶς γέγονα μήτηρ· ἀλλὰ τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ
θεοῦ, καὶ θεοῦ· διὰ δὲ τὸ μὴ ἀπιστηθῆναι τὸ μέγα τοῦ τοιούτου μυστηρίου,
ἐπὶ τὸν δυνατόν· ὡσανεὶ ἔλεγεν· ὅτι δυνατὸς ἐστὶν ὁ τοῦτο ἐνεργήσας
θεός· ἅγιον δὲ ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. δηλοῦσα ὅτι οὐδὲν παρα-
χραίνεται ἀπὸ γυναικὸς συλλαμβανόμενος ὁ τῶν ἁπάντων δη-
μιουργός· καὶ τὸ ἔλεος δὲ αὐτοῦ ἀπὸ γενεᾶν καὶ γενεὰν φυλάττει.
ὅτι διὰ τὸ ἐλεῆσαι τὰς γενεὰς τῶν γενεῶν συνελήφθη· καὶ τοῖς
φοβουμένοις αὐτὸν προσκεῖται· ὅτι οἱ πάντη ἀνάξιοι καὶ ἐπὶ τῇ
ἀπιστίᾳ διαμένοντες. οὐκ ἐλεοῦνται· ἀλλ' οἱ διὰ τῆς γνώσεως
καὶ μετανοίας. πρὸς τοῖς ἡμᾶς ἀποτρεπόμενοι· ἐποίησεν
κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ. ἐπειδὴ διὰ τῆς αὐτοῦ χειρὸς, οὐκ ἄλλου
τὸ ἔργον· καὶ γὰρ βραχίων τοῦ πατρὸς, ὁ υἱός· κατὰ τό· ἐλυτρώ-
σω ἐν βραχίονί σου τὸν λαόν σου· δι' αὐτοῦ οὖν νίκην ἐργάσατο·
καὶ τρόπαιον ἔστησε κατὰ τῶν παλαι τυραννούντων ἐχθρῶν·
διεσκόρπισε δὲ καὶ τὸν τύφον αὐτῶν ἢ καρδίας· τῶν τῆς δια-
νοίας ὑπερηφάνων· τουτέστι τὰς καθ' ἡμῶν αὐτῶν ἀπρά-
κτους ἐποίησεν μου λαοῦ· τούτοις δὲ αὐτοῖς καὶ δυνάστας καλεῖ·
οὓς καθεῖλεν. ὑψώσας τοὺς ταπεινώσαντας ἑαυτοὺς ὑπὸ
τὴν κραταιὰν αὐτοῦ χεῖρα· δεδωκὼς αὐτοῖς ἐξουσίαν ἐπά-
νω ὄφεων καὶ σκορπίων πατεῖν· καὶ πεινῶντας μὲν τοὺς
ἐξ ἐθνῶν λιμώττοντας θείων λογίων καὶ διδασκαλίας. ἐνε-
πλησεν ἀγαθῶν τῶν τῆς νέας διαθήκης· τοὺς δὲ τῷ νόμῳ
πλουτοῦντας ἰουδαίους· καὶ τοῖς προφήταις ἐπαιρομένους
κενοὺς ἐξαπέστειλε· μὴ προσδεξαμένους τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου
καὶ τῶν προφητῶν προθεσπιζόμενον χριστὸν τὸν θεὸν ἡμῶν· τὸ
ἀντελάβετο ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ. δηλοῦται μὲν καὶ πρὸς τὸν κατὰ
σάρκα ἰσραὴλ ἁρμόσαι· πολλοὶ γὰρ ἐξ αὐτῶν μυριάδες πιστεύ-
σαντες τῷ χριστῷ, ἐσώθησαν· δηλοῦται δὲ καὶ πρὸς τὸν νοητὸν ἰσραὴλ
τὸν ἐν νῷ καθαρῷ ὁρῶντα τὸν θεόν· τοῦτο γὰρ ἰσραὴλ ἑρμηνεύεται· ὁ τὴν

ὡς κἂν διὰ τὸ τοῦτο λαλῆσαι· πῶς γάρ· διὰ τοῦτο δὲ ἐθαύμα-
σαν πάντες· ὅτι δίχα λαλιᾶς συμφωνήσαντες ὅ τε Ζαχαρίας καὶ ἡ Ἐλισά-
βετ. περὶ τοῦ ὀνόματος· Ἰωάννην ἐκ πάντων. Καὶ περὶ ξένον
ὂν ἐστὶ τὴν συγγένειαν αὐτῶν· Ἰωάννης δὲ, χάρις θεοῦ ἑρμη-
νεύεται· διὸ καὶ μετὰ τὸ γράψαι αὐτοῦ τὸ ὄνομα, εὐθέως τῇ
τοῦ θεοῦ χάριτι ἀνεῴχθη αὐτοῦ τὸ στόμα· ἐλάλει δὲ εὐλογῶν
τὸν θεόν· καὶ παρὰ τὴν τάξιν τῶν ἀναγεγραμμένων πρῶτον
μὲν περὶ τοῦ χριστοῦ ὡς ἤδη τοῦ υἱοῦ ἐπιδημήσαντος· ὕστερον δ'
καὶ περὶ τοῦ Ἰωάννου· διατί δὲ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος
τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς· ἵνα ὥσπερ διὰ τῆς σιωπῆς τοῦ
Ζαχαρίου ἐξεπλάγη ὁ λαός, οὕτως καὶ ἐπὶ τῇ λαλιᾷ αὐτοῦ· ὅπως
διὰ τῶν δύο τούτων θαυμάτων, καὶ ἔτι λογίζονται πάν-
τες περὶ τοῦ τεχθέντος παιδίου· ταῦτα δὲ πάντα προεκ-
καλύζοντο ἀπερρωθῆναι· ὡς τὸ τῆς ἐξ αὐτοῦ στόματος ἡμᾶς τοῦ
τοῦ χριστοῦ μαρτυρῆσαι μέλλοντα· εὐλογῶν δὲ τὸν θεὸν Ζαχα-
ρίας, ἐπὶ σιωπῇ πολλῇ ἀναλαλήσας γενόμενα παρ' αὐτοῦ πρὸς τὸν λαὸν
ἀναλαβὼν τοῦ λέγειν οὕτως· εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραήλ· ὅτι ἐπε-
σκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ· οἵτινές
ἐστιν; οἱ τὸν χριστὸν ἐπιγνόντες· οὗτοι γὰρ τὴν ἐπισίων πλεονε-
ξίαν γεγόνασιν· ἐπεὶ ἐπὶ τοῦ χριστοῦ ἑαυτοῖς τὴν θείαν ἐπισίων πλὴν
ἀποδέξαντο· πῶς δὲ ἤγειρε κέρας σωτηρίας ἡμῖν
ἐν τῷ οἴκῳ Δαβὶδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ· τὸ κέρας, ἢ ἀντὶ βασιλεί-
ας, ἢ ἀντὶ δυνάμεως παραλαμβάνεται τῇ θείᾳ γραφῇ· ἀμ-
φότερα δέ. ὁ χριστὸς ἐπὶ μὲν ἐκ τῆς σωτηρίας τοῦ Δαβὶδ ἀνατεῖλαι·
αὐτὸς γὰρ ἐπωνόμασται βασιλεὺς βασιλευόντων· καὶ ἡ ἀ-
καταμάχητος δύναμις τοῦ πατρός· ἡ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ἡ-
μῶν τροπωσαμένη· κατὰ τὴν τῶν ἁγίων αὐτοῦ προφη-
τῶν προαγόρευσιν· πᾶσι γὰρ τοῖς προφήταις τὸ περὶ χριστοῦ
κατήγγελται μυστήριον· καὶ ῥυσαμένη ἡμᾶς ἐκ τῶν ἐχθρῶν
ἡμῶν· καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς· ἐ-
χθρῶν δὲ, οὐκ ἀνθρώπων· ἀλλὰ δαιμόνων· τὸ πολεμοῦν ἐπὶ
[illegible] τῶν πρώην ἡμᾶς. οὗτος χριστὸς ἔσωσεν· ὅτι τὸ στόμα

εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ ἰσραὴλ ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ· καὶ ἤγειρε κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ δαυὶδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ· καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ· σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς· ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν· καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ· ὅρκον ὃν ὤμοσε πρὸς ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν· τοῦ δοῦναι ἡμῖν ἀφόβως ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας λατρεύειν αὐτῷ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν· καὶ σὺ παιδίον προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου κυρίου ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ· ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν ἡμῶν· διὰ σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν· ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις· τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης· τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι· καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις. ἕως ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν ἰσραήλ·

Χρὴ παρατηρήσασθαι ἐν ὅλῃ τῇ παλαιᾷ καὶ καινῇ γραφῇ· ἐάν που εὑρήσῃς ἐπὶ ἁμαρτωλοῦ γεννήσεως [illegible] γενομένης· τό· ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν· οὐδαμοῦ δὲ ὅπου κἄν τις εὕροι· ἀλλὰ μόνον ὅπου ὀνομάζεται ὅτι δίκαιος ἦν ὁ γεννώμενος· καθὼς ἐν τῷ [illegible] εὐαγγελιστής· τῇ δὲ ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτήν· διατί; [illegible] αὐτὴν [illegible] ὁμοίως ἐκ [illegible] παιδίου τίθεσθαι πρὸς [illegible] ἐπειδὴ τοῦτο καλοῦμεν· πρῶτον τὴν ἐκ θεοῦ προσταχθεῖσαν [illegible] σφραγῖδα· τουτέστι τὴν περιτομήν· [illegible] χρηματίσαι· [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

αὐτοῖς· τοῖς θελήσασιν ἀνθρώποις γνῶναι ἰουδαίοις ἐπεὶ δ' ἄλλως· λέγει
δὲ καὶ πῶς ἐστὶν ἡ Χριστοῦ γνῶσις σωτηρία· ὅτι ἐν ἀφέσει ἁ-
μαρτιῶν ἐστίν· οὕτως τοῖς ἀνθρώποις ἐλεήσαντος τοῦ θεοῦ· καὶ τὸ
ὡς ἐφάνη ἡμῖν διὰ σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν ἠλεήθημεν·
οὐ δὲ γὰρ δι' αὐτοὺς ἔργων ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς· ἐν οἷς τοῦ πατρὸς σπλά-
γχνοις. ἐπεσκέψατο ἡμᾶς· ὁ ἐξ ὕψους ἐξ οὐρανοῦ ἀνατείλας ἥ-
λιος δικαιοσύνης. ὁ μονογενὴς υἱὸς τοῦ θεοῦ καὶ θεὸς ἡμῶν·
καὶ σκότος μὲν λέγει, τὴν ἀγνωσίαν· σκιὰν δὲ θανάτου, τὴν ἁ-
μαρτίαν· διὰ τὸ μετὰ ἁμαρτίαν αὐτοῖς τὸν θάνατον· ἀλλ' αἰώνιον ἢ
κοινὸν δὲ λέγει θάνατον· ὥσπερ γὰρ ὁ αἰσθητὸς θάνατος χωρίζει
σῶμα ψυχῆς. οὕτως ἡ ἁμαρτία χωρίζει ἡμᾶς τοῦ θεοῦ· ἵνα διὰ
τὰ τοῦ νέου ἡμᾶς διαμένειν κατὰ θεόν· καὶ ὁ δὲ γνώσεως ἐστὶν
ἑαυτοῦ διδασκαλίαν ὁ Χριστὸς καὶ τὸ κήρυγμα. τοῦτο γάρ ἐστιν ὁδὸς εἰ-
ρήνης· ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς ἡλικίας· ηὔξανε
κρείττων ὁ πρόδρομος χάριτος. φησὶν ὁ εὐαγγελιστής· τὸ δὲ παι-
δίον ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι· διὰ τοῦτο δὲ ἐν ταῖς ἐρήμ-
οις· ἕως ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ, ἵνα ὁ τῶν σαρκὸς
μαρτυρήσων Χριστοῦ· ἔξω τῆς ἐν ἀνθρώποις κακίας ᾖ· καὶ ὁ τοιοῦτος ἀξιόπι-
στος μάρτυς φανῇ· μαρτυρῶν περὶ Χριστοῦ· καὶ τὴν κακίαν ἐλέγχων
μετάνοιαν κηρύσσων· καὶ ἐπειδὴ διὰ τοῦ καθολικὴ χάρις ἐκ Χριστοῦ
ἔμελλεν εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους. γίνεται ἐν προοιμίοις καθόλου ἀπογραφὴ
τῆς οἰκουμένης· σωτῆρος ἐν ᾧ ὅλης γενομένου τῆς οἰκου-
μένης. φησὶ γὰρ ὁ εὐαγγελιστής· [illegible] παρουσία τοῦ Χριστοῦ:

ἀρχ ζ Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος τε ζ
Αὐγούστου. ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην· αὕτη ἡ
ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο· ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου·
καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πό-
λιν· ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως να-
ζαρὲτ εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυῒδ ἥτις καλεῖται Βηθλ-
εέμ· διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυΐδ. ἀπογράψα-
σθαι σὺν Μαριὰμ τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικί, οὔσῃ
ἐγκύῳ· ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ· ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέ-

ἀρχ ζ ἡ τ' ἀπογραφὴ

γενόμενον ἔλεος· καὶ πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν ἀναφέρει ἐπὶ τοὺς
πατέρας τὸν Ἀβραάμ· ἐπιλανθανόμενοι γὰρ τῆς πρὸς ἡμᾶς εὐερ-
γεσίας. καὶ μωμοὶ γίνονται τῆς ἀφροσύνης· περὶ ταύτης δὲ
λέγει· μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ· περὶ ἧς πρὸς τὸν Ἀ-
βραὰμ διέθετο λέγων· καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί
σου πάντα τὰ ἔθνη· καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς· ὅρκον δὲ ὃν ὤ-
μοσε πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν. τοῦτό φησιν· ὅτι εἶπεν
αὐτῷ ὁ θεός. εὐλογῶν εὐλογήσω σε· καὶ πληθύνων πληθυνῶ
σε· ἐπληθύνθη γὰρ τὸ σπέρμα Ἀβραάμ· ὡς σπέρμα καὶ τῶν
ἐθνῶν λογισθέντων αὐτῷ· καὶ ἐπειδὴ πολλάκις ἐρύοντο
τινες ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν· μὴ ἀφόβως δέ. διὰ τοῦτό φησιν· τοῦ
δοῦναι ἡμῖν ἀφόβως ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας· καὶ
γὰρ ἡ Χριστοῦ ἐπιδημία. πεποίηκεν ἡμᾶς ἀφόβως ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν
ῥυσθῆναι. οὐ γὰρ ἠδυνήθημεν τῆς ἐπιβουλῆς τῶν ἐχθρῶν·
ἀλλ᾽ αἰφνίδιον κατέπαυσεν ἡμᾶς. μετοικίσας ἀπ᾽ ἐκείνων εἰς
τὸν κλῆρον καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· διὸ καὶ ἡμᾶς ὀφείλομεν λα-
τρεύειν αὐτῷ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ· πῶς δὲ τοῦτο γίνεται·
διὰ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ ἐν τῷ λαῷ· οὐ παρὰ ὀ-
λίγον μόνον καιρόν. ἀλλ᾽ ἁπάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν·
διὰ τί ὡς προσακούοντας φησί. καὶ σὺ παιδίον προφήτης ὑ-
ψίστου κληθήσῃ· ὁ γὰρ περὶ τοῦ νῦν ταῦτα λέγων τῷ μέλλοντι
ὁμοῦ τι παιδίῳ· χρησμῳδῶν ἀπολογεῖ· ὅτι ἄν ποτε γένηται ὥσπερ
προέδραμε γεννήσεως Χριστοῦ ὁ Ἰωάννης· αὐτὸς προεχειρίσθη τοῦ
κηρύξαι τοῦτον· καὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ φωνῇ
σκιρτήσαντος. οὕτως ἐγεννήθη ἔτι. προέδραμε καὶ τὴν ἀ-
κολουθήσει μὲν ἔχε τῆς αἰσθήσεως· τάξιν δὲ αὐτὸς προφήτη
προφήτας μὲν ὅπῃ λέγων· προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προ-
σώπου κυρίου ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ· ἤδη γὰρ ὡς προφήτης
ὅτι ἤμελλε λέγειν οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἔχειν αὐτὸν ἐφιστάμενον παραγενόμενος·
φησὶ γὰρ ὁ εὐαγγελιστής· ὅτι ἦν τὸ παιδίον ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως
ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ· γνῶσιν δὲ σωτηρίας
φησὶ δοῦναι τοῖς ἀνθρώποις. τὴν τοῦ Χριστοῦ· ἡ γὰρ γνῶσις σωτηρίας

αὐτοῖς· τοῖς θελήσασιν ἐπιγνῶναι Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι· λέγει
δὲ καὶ πῶς ἔσται ἡ Χριστοῦ γνῶσις σωτηρίας· ἐν ἀφέσει ἁ-
μαρτιῶν αὐτῶν· οὕτως τοῖς ὑπ' αὐτοῦ ἐλεήσαντος τοῦ θεοῦ. Καὶ τοῦ-
το ὡς ἀληθῶς διὰ σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν ἠλεήθημεν·
οὐ δι' ἔργα γὰρ δι' αὐτοῦ ἐργασάμενοι ἡμεῖς· ἐν οἷς τοῦ πατρὸς σπλά-
γχνοις. ἐπεσκέψατο ἡμᾶς· ὁ ἐξ ὕψους ἐξ οὐρανοῦ ἀνατείλας ἥ-
λιος δικαιοσύνης. ὁ μονογενὴς υἱὸς τοῦ θεοῦ καὶ θεὸς ἡμῶν·
Καὶ σκότος μὲν λέγει. τὴν ἀγνωσίαν· σκιὰν δὲ θανάτου, τὴν ἁ-
μαρτίαν· διὰ τὸ μὴ εἶναι αὐτὴν τὸν θάνατον· ἀλλ' [illegible]· ἢ
κυρίως δὲ ἄλλην θανάτου· ὥσπερ γὰρ ὁ αἰώνιος θάνατος χωρισμὸς
ἀπὸ Χριστοῦ. οὕτως ἡ ἁμαρτία χωρισμὸς ἀπὸ τοῦ θεοῦ· ἐν μὲν
τῷ τοῦ νόμου [illegible] κατάθεσιν· τὸ δὲ [illegible] ἐστὶν
ἑαυτοῦ διδασκαλίαν ὁ Χριστὸς εἰς τὸ κήρυγμα. τοῦτο γὰρ [illegible]
μος· ἐπειδὴ [illegible] κατ' αὐτὴν ἀναλογίαν τῆς ἡλικίας. [illegible]
[illegible] πρόδρομος χάριτος. φησὶν ὁ εὐαγγελιστής· τὸ δὲ παι-
δίον ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι· διὰ τοῦτο δὲ ἐν ταῖς ἐρή-
μοις· ἕως ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ· ἵνα [illegible] τὴν [illegible]
[illegible] Χριστοῦ. ἔξω τῆς [illegible] κακίας [illegible]· [illegible]
[illegible] μαρτυρῆσαι περὶ Χριστοῦ· [illegible] τὴν κακίαν [illegible]
[illegible]· [illegible] καθολικὴ χάρις [illegible]
ἔμελλεν εἰς πάντας [illegible]. γίνεται ἐν προστάγματι καθ' ὅλης
τῆς οἰκουμένης· σωτῆρος [illegible] ὅλης γινομένης τῆς οἰκου-
μένης· φησὶ γὰρ ὁ εὐαγγελιστής· [illegible]

ἀρχ(ὴ) ζ Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθε δόγμα παρὰ καίσαρος ἀρχ(ὴ) ζ
αὐγούστου, ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην· αὕτη ἡ
ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο· ἡγεμονεύοντος τῆς συρίας κυρηνίου.
Καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πό-
λιν· ἀνέβη δὲ καὶ ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς γαλιλαίας ἐκ πόλεως να-
ζαρὲθ εἰς τὴν ἰουδαίαν εἰς πόλιν δαυὶδ ἥτις καλεῖται βηθλε-
έμ· διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς δαυίδ. ἀπογράψα-
σθαι σὺν μαριὰμ τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικί, οὔσῃ
ἐγκύῳ· ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέ-

τέ(λος) ζ ἡ τ(ῆς) ἀπογραφῆς

γενόμενον ἔθνος. καὶ πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν [illegible] τοὺς
περὶ τὸν ἀβραάμ. ἐπηγγείλατο μὲν γὰρ τῆς ἐξ αὐτῶν εὐερ-
γεσίας. κοινωνοὶ γίνονται τῆς εὐφροσύνης. περὶ ταύτης δὲ
λέγει μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ. περὶ ἧς πρὸς τὸν ἀ-
βραὰμ διέθετο λέγων· καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν τῷ σπέρματί
σου πάντα τὰ ἔθνη. καὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. ὅρκον δὲ ὃν ὤ-
μοσε πρὸς ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν. τοῦτό φησιν· ὅτι εἶπεν
αὐτῷ ὁ θεός. εὐλογῶν εὐλογήσω σε· καὶ πληθύνων πληθυνῶ
σε. ἐπληθύνθη γὰρ τὸ σπέρμα ἀβραάμ· ὡς σπέρματος καὶ τῶν
ἐθνῶν λογισθέντων αὐτῷ. καὶ ἐπειδὴ πολλάκις ῥύονται
τινὲς ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν· μετὰ φόβου δέ. διὰ τοῦτό φησιν· τοῦ
δοῦναι ἡμῖν ἀφόβως ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας. ἡ
γὰρ ἰησοῦ χριστοῦ ἐπιδημία. πεποίηκεν ἡμᾶς ἀφόβως ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν
ῥυσθῆναι. οὐ γὰρ ἠλευθερώθημεν τῆς ἐπιβουλῆς τῶν ἐχθρῶν·
ἀλλ᾽ [illegible] παρέδωκεν ἡμᾶς. μεταστήσας ἀπ᾽ ἐκείνων εἰς
τὸν κλῆρον καὶ τὴν μερίδα αὐτοῦ. διὸ καὶ ἡμᾶς ὁ φησὶ λα-
τρεύειν αὐτῷ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ. πῶς δὲ τοῦτο γένηται.
διὰ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἔργων αὐτοῦ ἐν τῷ λαῷ. οὐ πρὸς ὀ-
λίγον μόνον καιρόν. ἀλλὰ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν.
διατί ὡς προσηκούσας φησί. καὶ σὺ παιδίον προφήτης ὑ-
ψίστου κληθήσῃ. ὁ γὰρ πατὴρ περὶ τοῦ υἱοῦ ταῦτα λέγει [illegible]
[illegible] τῷ παιδίῳ. χρὴ οὖν [illegible] ὅτι [illegible]
παρέλαβε [illegible] ὁ ἰωάννης. αὐτὸς [illegible]
κηρύξαντος. καὶ αὐτοῦ ἐπὶ τῇ κοιλίᾳ τῆς μητρὸς [illegible] φωνὴν
σκιρτήσαντος. οὕτως [illegible]. παρέλαβε ζωὴν καὶ τὴν ἀ-
κολουθίαν [illegible] τῆς αἰσθήσεως. ταχέως δὲ αὐτὸν προφήτην
προσφέρεσθαι [illegible] λέγων. προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προ-
σώπου κυρίου ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ. ἤδη γὰρ ὡς προφήτης
ὁ τῆς μητρὸς [illegible] αὐτὸν [illegible]
φησὶ γὰρ ὁ ἄγγελος [illegible] ὅτι [illegible]
ἡμέρας [illegible] αὐτοῦ πρὸς τὸν ἰσραήλ. γνῶσιν δὲ σωτηρίας
φησὶ δοῦναι τοῖς λαοῖς. τὴν [illegible] ὅτι [illegible] σωτηρίαν

> σετε βρέφος ἐσπαργανωμένον· καὶ κείμενον ἐν φάτνῃ· καὶ
> ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ, πλῆθος στρατιᾶς οὐρανίου
> αἰνούντων τὸν θεόν, καὶ λεγόντων· δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ· καὶ ἐπὶ
> γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία· καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν
> εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλ-
> λήλους· διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεέμ· καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆ-
> μα τοῦτο τὸ γεγονὸς ὃ ὁ κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν· καὶ ἦλθον σπεύσαν-
> τες· καὶ ἀνεῦρον τήν τε μαριὰμ καὶ τὸν ἰωσήφ· καὶ τὸ βρέφος
> κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ· ἰδόντες δὲ διεγνώρισαν περὶ τοῦ ῥή-
> ματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου· καὶ πάντες
> οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν
> ποιμένων πρὸς αὐτούς· ἡ δὲ μαριὰμ πάντα συνετήρει
> τὰ ῥήματα ταῦτα συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς·
> καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες
> τὸν θεόν· ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον καθὼς ἐλαλήθη
> πρὸς αὐτούς· :

Τὸ ἥτις ἔσται παντὶ τῷ
λαῷ· τὸ γένος ἀνθρώπων δηλοῖ· καὶ οὐ μόνον τῶν ἰουδαίων.
ἐπειδὴ τὸ πλῆθος τῆς οὐρανίου στρατιᾶς αἰνοῦντες ἔλεγον·
δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ τὰ ἑξῆς· τοῦτο σημαίνει· ὅτι δόξα
τῷ ἐν ὑψίστοις ὄντι θεῷ· καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη γενομένη· καὶ
γὰρ ἐγγίζειν ἔμελλε τῇ φύσει τοῖς ἐπὶ οὐρανοῦ καὶ τοῖς ἐπὶ γῆς
γινόμενος ἡ ἡμῶν εἰρήνη καὶ εὐδοκία· οἱ μὲν γὰρ ἄγγελοι καὶ
πᾶσαι ἐπουράνιοι δυνάμεις πολλὴν τὴν ἀποστροφήν· ἐν εἰρή-
νῃ μεμενήκασι πρὸς τὸν θεόν· τὰ αὐτοῦ πληροῦντες θε-
λήματα· ἡμᾶς δὲ ἡ ἁμαρτία· ἐχθροὺς ἐποίησε πρὸς
θεόν· ἐπεὶ οὖν ἔλυσε τὴν ἔχθραν ὁ κύριος ἡμῶν καὶ θεὸς ἰησοῦς χριστός.
ἀποκαταλλάξας ἡμᾶς πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἑαυτὸν λέγειν
τὸν ἀπόστολον· αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν· ἀκολούθως
δοξολογοῦσιν οἱ ἄγγελοι αὐτόν· τὴν ἐπὶ γῆς εἰρήνην γενομέν-
ην διὰ χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν· ὅτι θείᾳ δόξῃ καὶ οὐρανίῳ περιελάμφθη-
σαν οἱ ποιμένες. καὶ ἀγγελικῆς στρατιᾶς θεασάμενοι· καὶ
θεολογίας ἤκουσαν. ἐπειδὴ τοῖς [illegible] τὴν

ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν· καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον· καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ· διότι αὐτοῖς οὐκ ἦν τόπος ἐν τῷ καταλύματι·

Ἐγένετο ἐν ταῖς [illegible]: ἵνα γένηται δὲ τοῦτο χρησμῶν [illegible] ἀπογραφὴν αὐτήν· τὴν παρθένον [illegible] ἵνα πληρωθῇ ἡ λέγουσα προφητεία· καὶ σὺ Βηθλεὲμ οἶκος τοῦ Ἐφραθά· οὐκ ὀλιγοστὸς εἶ τοῦ εἶναι ἐν χιλιάσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γάρ μοι ἐξελεύσεται τοῦ εἶναι εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. διὰ τί λέγει τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον· οὐ δὲ γὰρ ἄλλον υἱὸν ἔσχεν ἡ [illegible] παρθένος καὶ θεοτόκος· τί τοῦτο ἐστὶν; [illegible] ἐπειδὴ [illegible] μονογενὴς [illegible] ὁ ἐξ αὐτῆς [illegible] θεὸς κ(ύριο)ς ἡμῶν Ἰ(ησοῦ)ς ὁ Χ(ριστό)ς. [illegible] διὰ [illegible] ἀδελφούς· καὶ τοῦτο χαρίζεται [illegible] πρωτότοκος ὡς πρὸ [illegible] αὐτοῦ· ἐν τῇ φάτνῃ δὲ κατακλίνεται. διὰ τὸ μὴ [illegible] αὐτοῖς τόπον ἐν τῷ καταλύματι· ὡς καὶ [illegible]· ἐπειδὴ καὶ [illegible] τῶν ἀλόγων [illegible] φαντασιῶν· καὶ τὴν [illegible]· [illegible] προφήταις [illegible] παρθένου [illegible]. διὰ τοῦτο καὶ [illegible]· ὁ γὰρ ἀσώματος σὰρξ [illegible]· ἐπειδὴ καὶ [illegible] αὐτοῖς [illegible] ποιμένας [illegible] πολίταις [illegible] ὡς [illegible] καὶ [illegible]:

Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κ(υρίο)υ ἐπέστη αὐτοῖς· καὶ δόξα κ(υρίο)υ περιέλαμψεν αὐτούς· καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ· ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σ(ωτ)ὴρ ὅς ἐστι Χ(ριστὸ)ς Κ(ύριο)ς ἐν πόλει Δα(υί)δ· καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον· εὑ-

[illegible]

σετε βρέφος ἐσπαργανωμένον καὶ κείμενον ἐν φάτνῃ. καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανίου αἰνούντων τὸν θεὸν καὶ λεγόντων· δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ· καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους· διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλεέμ· καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονὸς ὃ ὁ κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. καὶ ἦλθον σπεύσαντες· καὶ ἀνεῦρον τήν τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσήφ· καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. ἰδόντες δὲ διεγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου. καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς. ἡ δὲ Μαριὰμ πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν θεόν· ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς. :

Τὸ ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ· τὸ πᾶν τῶν ἀνθρώπων δηλοῖ· καὶ οὐ μόνον τὸ τῶν Ἰουδαίων. ὅπερ δὲ τὸ πλῆθος τῆς οὐρανίου στρατιᾶς αἰνοῦντες ἔλεγον· δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ τὰ ἑξῆς, τοῦτο σημαίνει· ὅτι δόξα τῷ ἐν ὑψίστοις ὄντι θεῷ· καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη γενομένη· ὁ γὰρ ἐχθρῶν μεσίτης πέφηνε τοῖς τε ἐν οὐρανοῖς καὶ τοῖς ἐπὶ γῆς· γενόμενος ἡμῶν εἰρήνη καὶ εὐδοκία. οἱ μὲν γὰρ ἄγγελοι τὰς πάλαι ἐν οὐρανοῖς δυνάμεις πολλὴν τὴν ἀποστροφὴν εἶχον ἐπ' ἐρήμῳ μὴ κοινωνεῖν πρὸς τὸν θεόν· τοὺς αὐτοῦ πολεμοῦντας θελήματι· ἡ μὲν δὴ ἡ ἁμαρτία ἐχθροὺς ἐποίει πρὸς θεόν· ἐπεὶ οὖν ἔλυσε τὴν ἔχθραν ὁ κύριος ἡμῶν καὶ θεὸς Ἰησοῦς Χριστός. ἀποκαταλλάξας ἡμᾶς πρὸς τὸν πατέρα καὶ αὐτὸν λέγοντα ἀλλόφυλον· αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν· ἐκ τούτου δοξολογοῦσιν οἱ ἄγγελοι αὐτὸν τὸν αἴτιον εἰρήνης γενόμενον Χριστὸν τοῦ θεοῦ ἡμῶν. θείας γὰρ δόξης καὶ οὐρανίου περιλαμφθέντες οἱ ποιμένες· καὶ ἀγγελικὴν στρατιὰν θεασάμενοι· καὶ δοξολογοῦσαν ἀκούσαντες· ἐπείγονται τοῦτο ἰδεῖν ἅμα τὸν

ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν· καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότο-
κον· καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ· διό-
τι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι.

[illegible] ἐν ταῖς [illegible] ἡμέραις· εἴρηται δὲ τοῦτο χρησίμως. [illegible] τὴν [illegible] αὐτῆς. τὴν γὰρ παρθένον [illegible] λέγουσαν [illegible] καὶ οὐ [illegible] εἰκὸς τοῦ [illegible] οὐκ [illegible] τοῦ [illegible] διά τι λέγει τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον· οὐ δὴ γὰρ ἄλλον [illegible] παρθένος καὶ [illegible]· τί τοῦτο ἐστιν [illegible] ὁ Χριστός· [illegible] τοῦτο [illegible] πρωτότοκος ὡς [illegible] ἐν τῇ φάτνῃ [illegible] κατακλίνεται. διὰ τὸ μὴ [illegible] αὐτοῖς τόπον ἐν τῷ καταλύματι· ὡς καὶ [illegible] ἐπειδὴ καὶ [illegible] φαντασιῶν [illegible] προφῆται [illegible]. διὰ τοῦτο καὶ [illegible] τὸ αὐτὸ γίνεται· ὁ γὰρ [illegible] σάρκα [illegible]· ἐπειδὴ καὶ [illegible] αὐτοῖς [illegible] ὡς [illegible] καὶ [illegible]

Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς· καὶ δόξα κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς· καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος· μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ· ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτὴρ ὅς ἐστι Χριστὸς Κύριος ἐν πόλει Δαυίδ· καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον·

εὑρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον κείμενον [illegible]

[illegible] ἐπὶ τῷ [illegible] ἐπ' αὐτῷ· οὕτως καὶ [illegible] οὐκ [illegible] καὶ [illegible] τιμηθείς· ὁ [illegible] καὶ [illegible] αὐτοῦ. Καὶ κατὰ τοῦτο [illegible] καὶ [illegible] καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς. ὅ ἐστι σωτηρία λαοῦ· τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτόν. [illegible] λέγειν [illegible] ὅτι εὐθέως σὺν τῷ ἐξειπεῖν τὸν ἄγγελον χαῖρε κεχαριτωμένη συνειλήφθη. θαυμάζειν χρή·

Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτοῦ κατὰ τὸν νόμον Μωσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα παραστῆσαι τῷ κυρίῳ καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ κυρίου· ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν ἅγιον τῷ κυρίῳ κληθήσεται· Καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν νόμῳ κυρίου, ζεῦγος τρυγόνων ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν· Καὶ ἰδοὺ ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλὴμ ᾧ ὄνομα Συμεών· καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής· προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ· καὶ πνεῦμα ἦν ἅγιον ἐπ' αὐτόν· Καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἴδῃ τὸν χριστὸν κυρίου· καὶ ἦλθεν ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ· Καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ· καὶ εὐλόγησε τὸν θεὸν καὶ εἶπε· νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου δέσποτα κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου· ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν· φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν· καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ· καὶ ἦν Ἰωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ· καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεών· Καὶ εἶπε πρὸς Μαριὰμ

Γ´ ϛ περὶ Συμεῶνος

[illegible]· ἡ τῆς ἀρετῆς τοῦ οἶκος μεμαθητευμένη· δι' ἐχθρῶν
[illegible] ἔξωθεν [illegible] λέγοντες· τοὺς τῆς ἐκκλησίας πρεσβυτέρους
[illegible] ποιμένας τε καὶ ἱερέας· οἳ ὑπὲρ τῶν ἐθνῶν· τὸν [illegible] γέ τινι
[illegible]· τὸν ἀμνὸν τοῦ θ(εο)ῦ· τὸν αἴροντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ
κόσμου· καὶ μυστικῶς καὶ θεϊκῶς εὑρίσκουσι [illegible] κατὰ
τὸ [illegible] αὐτοῦ· [illegible] συνεῖπεν [illegible]· ὁ δὲ
τις [illegible] ὁ ἄγγελος· ὁ δὲ [illegible] ποιμένες [illegible]· συμβάλ-
λουσα ἐν τῇ ἑαυτῆς καρδίᾳ· τουτέστι τοῦτο ἐκείνῳ συγκρίνουσα·
καὶ ἐκεῖνο τούτῳ· εὕρισκε δὲ συγκρίνουσα τὰ ῥήματα, τὴν τοῦ
πράγματος συμφωνίαν· ὡς ὅτι παρὰ θ(εο)ῦ ὑπάρχει καὶ τὰ
ἄλλα [illegible] ὁ ἐξ αὐτῆς γεννηθεὶς ἐν σαρκί·

Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ περιτεμεῖν αὐτόν· καὶ ἐ-
κλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰ(ησοῦ)ς τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ
συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ·

Π[illegible] τὴν ὑπόθεσιν ὁ κ(ύριο)ς ἡμῶν ἰ(ησοῦ)ς ὁ χ(ριστὸ)ς· ἐπειδὴ γὰρ γέγονεν ὑπὸ νόμον
καθώς φησιν ὁ ἀπόστολος· γενόμενον ἐκ γυναικός· γε-
νόμενον ὑπὸ νόμον· τοῦτο δὲ διὰ δύο πεποίηκε· γέγονεν ὑπὸ
[illegible]· τοῦτο μὲν γὰρ ἵνα διὰ τῆς πληρώσεως τοῦ νόμου τὸ
ὑπὸ [illegible] τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου· καὶ τοὺς διὰ τῆς
[illegible]· τὴν τοῦ ἀδὰμ δ' ἐξιάσασθαι παρα-
κοήν· ὡς λέγει ὁ ἀπόστολος· ὅτι ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρα-
κοῆς τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί· οὕ-
τως καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς δίκαιοι κατασταθήσονται
οἱ πολλοί· τουτέστιν οἱ πιστεύσαντες τῷ χ(ριστ)ῷ καὶ θ(ε)ῷ· τὴν
οὖν [illegible] λέγει νόμος· κατὰ [illegible] περιτε-
μεῖν [illegible] τοῦ χ(ριστο)ῦ· [illegible] λέγει [illegible]
[illegible] ὁ [illegible] παραλύονται [illegible]
[illegible]· οἱ [illegible] περιτομὴν [illegible]· ἡμεῖς δὲ τοῦ
[illegible] τοῦ [illegible] αὐτοῦ μορίου λέγομεν δὲ τῆς [illegible]
[illegible] τουτέστι γέγονεν· ὡς [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] οὐδὲ γὰρ [illegible]
[illegible] περὶ τούτου· [illegible] καὶ [illegible]· ὅτι ὡς περὶ τὸ χεῖρον

ποιεῖ δὲ δι' [illegible] ἁμαρτωλά [illegible] ἔχοντα ἔθνη [illegible]
τρέχοντα· φῶς δὲ αὐτοῖς ὁ Χριστὸς γέγονεν· [illegible] τοῦ
[illegible] ἑαυτοῦ [illegible] τοῦ [illegible] · διὰ τοῦ
τὸ φῶς [illegible] φωτὸς [illegible] ἔθνων· γέγονε δὲ καὶ [illegible]
Ἰησοῦ Χριστοῦ· Καὶ κατ' αὐτὸ [illegible] ἑαυτοῦ [illegible]
καὶ [illegible] Καὶ [illegible] ἑαυτοῦ [illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible] ἀνάστασιν [illegible] Κυρίου [illegible]
[illegible] Ἰησοῦ Χριστοῦ [illegible] οὐκ ἄλλον [illegible] πάντων καὶ [illegible]
[illegible] τοῖς [illegible] · τοῖς δὲ [illegible] τοῦ [illegible]
[illegible] ταῖς [illegible] · οἱ γὰρ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] · οὐ
[illegible] · [illegible] · ἀλλ' οὖν
[illegible] · ὁ [illegible] τὴν [illegible]
[illegible] ἑαυτὸν [illegible]
[illegible] τὴν [illegible] Χριστοῦ [illegible]
[illegible] πάλιν [illegible]
[illegible]
[illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible] · [illegible] δὲ [illegible]
[illegible] αὐτοῦ [illegible] ἀνάστασιν [illegible] τοῦ [illegible]
[illegible] · [illegible]
[illegible]
[illegible] φησί [illegible]
[illegible] ἀνάστασιν [illegible]
[illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible] ἀλλ' [illegible]
Καὶ [illegible] · οἱ δὲ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] τὴν [illegible].

[illegible] μητέρα αὐτοῦ· ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολ-
λῶν ἐν τῷ ἰσλ· καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον· καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυ-
χὴν διελεύσεται ῥομφαία· ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ
πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί· καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις θυγά-
τηρ Φανουήλ ἐκ φυλῆς Ἀσήρ· αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέ-
ραις πολλαῖς, ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἑπτὰ ἀπὸ
τῆς παρθενίας αὐτῆς· καὶ αὐτὴ χήρα ὡς ἐτῶν ὀγδοήκον-
τα τεσσάρων· ἣ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ νηστείαις καὶ δεή-
σεσι λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν· καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶ-
σα ἀνθωμολογεῖτο τῷ κῳ· καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ
πᾶσι τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν ἱλημ· καὶ ὡς ἐτέλε-
σαν ἅπαντα κατὰ τὸν νόμον κυ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γα-
λιλαίαν εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν Ναζαρέθ· τὸ δὲ παιδίον ηὔ-
ξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνι· πληρούμενον σοφίας· καὶ
χάρις θυ ἦν ἐπ' αὐτό.

[illegible] ἐπιλύσεως ὅτι ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ κα-
θαρισμοῦ [illegible] κατὰ τὸν νόμον [illegible]
[illegible] ἀλήθειαν· οὐκ ἐχρῆν [illegible] παρθένος
καὶ θεοτόκος [illegible] ἡμερῶν καθαρισμοῦ· αὕτη
[illegible]
[illegible] γυνὴ ἥτις ἐὰν σπερματισθῇ καὶ τέκῃ ἄρσεν
[illegible] ἀκάθαρτος [illegible]
[illegible] ἀλλ' ὅτι [illegible]
[illegible] κατ' αὐτὸν τὸν νόμον· καὶ
[illegible] ἀκάθαρτος [illegible]
[illegible] προσδεχόμενοι [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ξανε καὶ ἐκραταιοῦτο καὶ τὰ ἑξῆς. περὶ τὴν σάρκα χρὴ ταῦτα νοεῖν· σωματικῶς γὰρ ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο, συναδρυνομένων τῶν μελῶν τῇ αὐξήσει. Ἐπληροῦτο δὲ σοφίας καὶ χάριτος, οὐκ ἐπὶ τῷ προσλαμβάνειν· ἀλλὰ γὰρ τὸ πλῆρες ἔχειν ὡς θεός· ἀλλὰ τοῦ θεοῦ λόγου τῇ τοῦ σώματος ἡλικίᾳ καταλλήλως συνεκτείνοντος καὶ τῆς χάριτος τὴν ἔκφανσιν.

Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλὴμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα· καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἀναβάντων αὐτῶν εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς· καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτούς, ὑπέμεινεν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ οὐκ ἔγνω Ἰωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ· νομίσαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι, ἦλθον ἡμέρας ὁδόν· καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσι καὶ ἐν τοῖς γνωστοῖς· καὶ μὴ εὑρόντες αὐτόν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ζητοῦντες αὐτόν. Καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέρας τρεῖς, εὗρον αὐτὸν καθεζόμενον ἐν τῷ ἱερῷ ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων· καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς· ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ· ἰδόντες δὲ αὐτὸν ἐξεπλάγησαν· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ· τέκνον τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως· ἰδοὺ ὁ πατήρ σου καὶ οἱ συγγενεῖς κἀγώ, ὀδυνώμενοι ἐζητοῦμέν σε· καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· τί ὅτι ἐζητεῖτέ με· οὐκ ᾔδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναί με; Καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς· καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν· καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέτ· καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς· καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα πάντα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς· καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

Ἐπερωτᾷ τοὺς διδασκάλους ὁ κύριος· τὰ τοῦ νόμου [illegible] Καὶ τοὺς μὲν [illegible] ἐπαγγέλματα· [illegible] τέκνον αὐτὸν εἶναι τοῦ Ἰωσήφ· ἀλλὰ διὰ τὴν [illegible] ὑπόνοιαν [illegible] ἐκ πορνείας αὐτὸν γεγενῆσθαι, φησὶ πρὸς αὐτόν· ὁ πατήρ σου κἀγὼ ὀδυνώμενοι ἐζητοῦμέν σε·

δι' αὐτὸ ἀπὸ σημείου καὶ τὸ λεγόμενον· ὁ δὲ θεῖος ἀπόστολος τὸν
τοῦ σταυροῦ λέγει· τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις, μωρία ἐστί· τοῖς δὲ
σωζομένοις ἡμῖν, δύναμις θεοῦ ἐστί· ῥομφαίαν δὲ λέγει· τὸν λό-
γον [illegible]· τὸν κριτικὸν τῶν ἐνθυμήσεων· τὸ προ-
φητευθὲν σημεῖον, πρὸς αὐτὴν τὴν ἁγίαν παρθένον [illegible]
ὅτι παρεστῶσα τῷ σταυρῷ· ἐθεάσατο τὸν υἱὸν γυμνὸν κρεμάμενον. Καὶ ἀκού-
σασα τῶν φωνῶν καὶ αὐτὴν τοῦ [illegible] μαρτυρίαν· καὶ αὐτὴν
ἀπόρρητον γνῶσιν τῆς θείας συλλήψεως· καὶ αὐτὴν [illegible]
τῶν θαυμάτων ἐπίδειξιν· [illegible]
[illegible]· τὸ δὲ ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρ-
διῶν διαλογισμοί· σημαίνει ὅτι καὶ αὐτοῦ σκανδαλίζεσθαι
τῶν ὄντων τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ γενομένου· τοῖς τε μαθηταῖς καὶ
τῇ παναγίᾳ παρθένῳ. [illegible]
τοῦ κυρίου· [illegible] αὐτοῦ τὴν καρδίαν, πρὸς τὴν [illegible]
[illegible]· οὕτως [illegible]· τῆς πρὸς Χριστὸν [illegible]
καὶ τὸ λεγόμενον· [illegible]
[illegible] τοῦ κυρίου [illegible]· [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Καὶ σκανδάλου [illegible] τοῦ σταυροῦ· [illegible]
[illegible]
[illegible] τοῦ σταυροῦ ἀπελθεῖν [illegible]
[illegible] μαρτυρίας [illegible]
[illegible] τοῦ θεοῦ· [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ἰω:-

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ἰωάννην τὸν
[illegible]
[illegible] τοῦ βήματος· [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] τοῦ βήματος· [illegible]
[illegible] φαινόμενος [illegible]
[illegible] τὰς [illegible] αὐτοῦ· [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible] τὸ σωτήριον [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] λέγων
[illegible]
[illegible]
[illegible] τοῦ χ(ριστο)ῦ καὶ θ(εο)ῦ ἡμῶν ἰ(ησο)ῦ χ(ριστο)ῦ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ἰωάννου. [illegible]

[illegible] ὅτε [illegible] κατ' [illegible]
[illegible]· οὔτε γὰρ τοῦ [illegible] μαρίας [illegible]
[illegible] τῆς μαρίας [illegible] θείας ἀποκαλύψεως περὶ αὐτοῦ·
οὔτε τοῦ ἰωσήφ· ἀλλ' ὥσπερ [illegible] τῆς γραφῆς [illegible]
[illegible] αὐτὴν [illegible]· οὐχ ὥσπερ [illegible] οὐδ' ὥσπερ
[illegible]· ἀλλ' ὥσπερ [illegible] καὶ [illegible]
[illegible]· οὕτως [illegible] τοῦ
καὶ [illegible] τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ· [illegible]
[illegible] αὐτοῦ· ὁ δὲ κύριος ἡμῶν καὶ θεὸς·
[illegible] κρίσιν. θείας ἀποκρίσεως
[illegible]. ὅτι θεὸς [illegible]
[illegible] καὶ θεῖος· τὸν [illegible]
[illegible] ἰωσήφ· [illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible]. οὐχ ὁ ἰωσήφ· ἀλλ' ὁ θεὸς [illegible]
[illegible] γὰρ [illegible] τοῦ θεοῦ. ἔφη· οὐ [illegible]
[illegible]. οὐ [illegible] δὲ τὸ [illegible]
[illegible]· ὁ [illegible] αὐτοῖς ὁ κύριος· [illegible] γὰρ [illegible]
[illegible] οὐκ ἦν· [illegible]
[illegible] αὐτοῖς· [illegible]
[illegible], ἵνα [illegible] ἑαυτῶν [illegible]
[illegible] αὐτοῖς· [illegible]
[illegible] αὐτοῦ· [illegible]
[illegible]· [illegible] αὐτοῦ [illegible]
αὐτοῖς· [illegible] γὰρ [illegible]
αὐτοῦ· [illegible] ὅτι [illegible]
καὶ [illegible]· οὐ δὲ [illegible]
ἀλλ' [illegible] τελείου· [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

θήσονται ἐξ ὧν ἔδει λέγειν· καὶ ποιοῦντες ἔργα ἄξια· φαρισαῖοι δὲ ἐ-
ρημώσεως. ταῦτα δὴ καλεῖ ἐν τοῖς τότε διαμένουσιν ἀντιφάσεως·
ὁ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν· ὅτι ποιοῦντι τὸ ἀγαθὸν γένεσιν· Καὶ τὴν
τοῦ θεοῦ ὁδὸν δυνάμενον ποιεῖ. καταργηθήσεται ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ· ὡς
[illegible] τοῖς ἐκβαλλομένοις ὁ [illegible]· λέγει δὲ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] Χριστός. Καὶ
οὕτως· ἐπιδιώκων τὸν [illegible] κατὰ [illegible] ὁ Χριστός. Καὶ
[illegible] τοὺς [illegible] τῶν δούλων αὐτοῦ [illegible]· [illegible]
[illegible] ἐν ἑαυτοῖς [illegible] κατηγορῆσαι· [illegible] θέλων
[illegible] ἐν ἑαυτοῖς [illegible]· ἀλλ' ὡς [illegible]
ὅτι οὐκ ἔτι ἰουδαῖοι· οὔτε προσήλυτοι μόνον· ἀλλ' ὡς [illegible]
[illegible] φησὶ τῆς φιλανθρωπίας ἀπολαύει τοῦ Χριστοῦ. φησί· ὁ
[illegible] ἐθνῶν φύσις τῆς φιλανθρωπίας ἀπολαύει τοῦ Χριστοῦ. [illegible]
[illegible] σαρκὸς τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ· τουτέστιν, ὅτι πρὸς [illegible]
[illegible] κηρυχθήσεται τὸ εὐαγγέλιον τούτων [illegible]
[illegible] ἐσκληρωμένος [illegible] πρό [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] σκολιοί [illegible]
τὸ [illegible]· τουτέστι [illegible] καὶ [illegible] καὶ
φθαρμένοι [illegible]· τουτέστι [illegible]
[illegible] καὶ αὐτοὺς τοὺς
[illegible]
ἰουδαίοις ἔλεγεν· ὅτι [illegible]
[illegible] τῶν [illegible]·

ιζ Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες· τί οὖν ποιήσωμεν; ἀ-
ποκριθεὶς δὲ λέγει αὐτοῖς· ὁ ἔχων δύο χιτῶνας, μεταδότω τῷ μὴ
ἔχοντι· καὶ ὁ ἔχων βρώματα, ὁμοίως ποιείτω. ἦλθον
δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν· διδάσκα-
λε, τί ποιήσωμεν; ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· μηδὲν πλέον παρὰ
τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε. ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν
Καὶ οἱ στρατευόμενοι λέγοντες· καὶ ἡμεῖς τί ποιήσωμεν; Καὶ
εἶπε πρὸς αὐτούς· μηδένα διασείσητε, μηδὲ συκοφαντήσε-
τε· καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν· προσδοκῶντος δὲ
τοῦ λαοῦ, καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις
αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός, ἀπεκρί-
νατο ὁ Ἰωάννης ἅπασι λέγων· ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς·

ἐπ τῶν ἐπε-
ρωτησάντων
τελωνῶν
[illegible]

φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι λέγουσαν· σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς
ἐν σοὶ εὐδόκησα· Καὶ αὐτὸς ἦν ὁ Ἰησοῦς ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα ἀρ-
χόμενος ὢν ὡς ἐνομίζετο υἱὸς Ἰωσήφ· τοῦ Ἠλί·
τοῦ Ματθάν· τοῦ Λευΐ· τοῦ Μελχί· τοῦ Ἰανναί·
τοῦ Ἰωσήφ· τοῦ Ματταθίου· τοῦ Ἀμώς· τοῦ Ναούμ·
τοῦ Ἐσλί· τοῦ Ναγγαί· τοῦ Μαάθ· τοῦ Ματταθίου·
τοῦ Σεμεΐ· τοῦ Ἰωσήφ· τοῦ Ἰούδα· τοῦ Ἰωαννᾶ·
τοῦ Ῥησά· τοῦ Ζοροβάβελ· τοῦ Σαλαθιήλ· τοῦ Νηρί·
τοῦ Μελχί· τοῦ Ἀδδί· τοῦ Κωσάμ· τοῦ Ἐλμωδάμ·
τοῦ Ἤρ· τοῦ Ἰωσή· τοῦ Ἐλιέζερ· τοῦ Ἰωρείμ·
τοῦ Ματθάτ· τοῦ Λευΐ· τοῦ Συμεών· τοῦ Ἰούδα·
τοῦ Ἰωσήφ· τοῦ Ἰωνάν· τοῦ Ἐλιακείμ· τοῦ Μελεά·
τοῦ Μαϊνάν· τοῦ Ματταθά· τοῦ Ναθάν· τοῦ Δαβίδ·
τοῦ Ἰεσσαί· τοῦ Ὠβήδ· τοῦ Βοόζ· τοῦ Σαλμών·
τοῦ Ναασσών· τοῦ Ἀμιναδάβ· τοῦ Ἀράμ· τοῦ Ἐσρώμ·
τοῦ Φαρές· τοῦ Ἰούδα· τοῦ Ἰακώβ· τοῦ Ἰσαάκ·
τοῦ Ἀβραάμ· τοῦ Θάρα· τοῦ Ναχώρ· τοῦ Σερούχ·
τοῦ Ῥαγαῦ· τοῦ Φαλέκ· τοῦ Ἔβερ· τοῦ Σαλά·
τοῦ Καϊνάν· τοῦ Ἀρφαξάδ· τοῦ Σήμ· τοῦ Νῶε·
τοῦ Λάμεχ· τοῦ Μαθουσάλα· τοῦ Ἐνώχ· τοῦ Ἰάρεδ·
τοῦ Μαλελεήλ· τοῦ Καϊνάν· τοῦ Ἐνώς· τοῦ Σήθ·
τοῦ Ἀδάμ· τοῦ θεοῦ· Τριακονταέτης δὲ ὢν ἐπὶ τοῦ
βαπτίσματος ἀναγράφεται· ἐπειδὴ ἡ μεμαρτυρημένη ἐστὶν ἡ ἡλικία
αὕτη. ὡς πλεῖστοι οἴονται· ἐπειδὴ δὲ εἰ μὴ δέξηται ὅτι πλείονος ἀνδρὸς
ἀποτίκτει κατὰ ταύτην μόνην τὴν ἡλικίαν. ἡ [illegible] καὶ ἀφ[illegible]
καὶ θαυμαστὴν ἀφ' ἧς γέννησιν· οὕτω γὰρ ὁ πρῶτος ἄνθρωπος. τέλειος
ἐπλάσθη· ὃς εὐθέως ἐν τῷ παραδείσῳ ἐτέθη. ὡς πλεῖστον
τὸ λαλεῖν καὶ νόμον εἰληφέναι. καὶ ἐπετράπη τοῦ παραδείσου
τὴν ἐργασίαν καὶ φυλακήν· διαφωνίαν τινὰ δοκεῖ περὶ τὴν
κατὰ σάρκα γέννησιν τοῦ δεσπότου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· τὸ τοῦ μὲν
Ματθαίου. ἀπὸ Σολομῶντος αὐτὸν γενεαλογοῦντος καὶ φθάνοντος
ἕως τοῦ Ματθάν· ὃν λέγει Ἰωσήφ· καὶ ἀναμφιβόλως ἑκάστου

δὲ ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου· οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν
ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει
ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί· οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· καὶ διακαθα-
ριεῖ τὴν ἅλωνα αὐτοῦ· καὶ συνάξει τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην
αὐτοῦ· τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ· πολλὰ μὲν
καὶ ἕτερα παρακαλῶν, εὐηγγελίζετο τὸν λαόν:

Ἐρωτηθεὶς ὁ Ἰωάννης παρὰ τῶν ὄχλων τί ποιήσομεν· αὐτὸς
καθάπερ τις ἄριστος ἐπιστήμων ἰατρός, ἑκάστῳ τὸ πρόσφορον ἐπί-
θημα τίθησι· τοῖς μὲν ὄχλοις, φιλαλλήλῳ φρονήματι κε-
χρῆσθαι κελεύων· τελώναις δέ, τὴν ἔξω τοῦ καθήκοντος πλε-
ονεξίαν ἀποκλείων ὁδόν· τοῖς στρατιώταις, τὸ μηδένα διασεί-
ειν πανσόφως ἐπιφωνῶν· οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἀπαιτεῖ ὁ θεὸς ἢ
[illegible] δικαίως πολιτευόμενον· οὕτως δὲ νῦν μάλιστα [illegible]
[illegible], ὡς ὑπόνοιαν ἐμβαλεῖν τοῖς τῶν Ἰουδαίων δήμοις, μή-
ποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός· ὁ ὑπὸ τῶν προφητῶν ἁγίων προκεκηρυγμένος·
αὐτὸς δὲ τὴν τοιαύτην ὑπόνοιαν ἀποκόπτων ἔλεγεν· ἐγὼ
μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς καὶ τὰ ἑξῆς· εἰπὼν δὲ ὅτι πολλὰ μὲν
οὖν καὶ ἄλλα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν, ἔδειξεν
ὅτι ὁ τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου διδάσκων, πολλὰ σωτήρια
εὐηγγελίζεται διδάγματα. β Βαπτίζει Χριστὸς ἐν
πνεύματι τοὺς ἀξίους ἁγιασμοῦ· τοὺς δὲ ἀναξίους, διὰ τοῦ πυρὸς πνε-
υματικῶς· τοὺς ἀλλοτρίους τοῦ ἁγίου, τῷ κακῷ παραδίδωσι
Τὸ τοῦ πυρὸς βάπτισμα· τὴν ἐν τῇ κρίσει δοκιμασίαν λέγων,
καθώς φησιν ὁ ἀπόστολος· ἑκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι τὸ πῦρ
δοκιμάσει· ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται.
Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης· ἐλεγχόμενος ὑπ᾽ αὐτοῦ·
περὶ Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ·
καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησε πονηρῶν ὁ Ἡρώδης· προσέθη-
κε καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσι· καὶ κατέκλεισε τὸν Ἰωάννην ἐν φυλακῇ· ἐ-
γένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαόν· καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέν-
τος καὶ προσευχομένου, ἀνεῳχθῆναι τὸν οὐρανόν· καὶ καταβῆναι
τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον σωματικῷ εἴδει ὡσεὶ περιστερὰν ἐπ᾽ αὐτόν·

ὑπὸ τοῦ διαβόλου· καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις·
καὶ συντελεσθεισῶν αὐτῶν, ὕστερον ἐπείνασε· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διά-
βολος· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος·
καὶ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν λέγων· γέγραπται ὅτι οὐκ ἐπ'
ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος· ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι θεοῦ· καὶ
ἀναγαγὼν αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλόν, ἔδειξεν αὐτῷ
πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου:
Ἀντὶ τοῦ διέγραψεν τῷ λόγῳ ταύτας φησί· καὶ ὥσπερ τρόπον τι-
νὰ ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ: καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος· σοὶ
δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν·
ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται· καὶ ᾧ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν· σὺ
οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιόν μου, ἔσται σου πάντα· καὶ
ἀποκριθεὶς αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ·
γέγραπται γάρ· προσκυνήσεις κύριον τὸν θεόν σου· καὶ αὐτῷ μόνῳ
λατρεύσεις· καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ· καὶ ἔστησεν αὐτὸν
ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ· καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ,
βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω· γέγραπται γὰρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις
αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι σε· καὶ ὅτι ἐπὶ χειρῶν
ἀροῦσί σε μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου· καὶ ἀ-
ποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅτι εἴρηται· οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν
θεόν σου· καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος ἀ-
πέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ· :

Εἰπὼν ὁ εὐαγγελιστὴς ὅτι ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας
ἐν στιγμῇ χρόνου· ἀντὶ τοῦ διέγραψε τῷ λόγῳ ταύτας φησί·
Καὶ ὥσπερ τρόπον τινὰ ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ ὡς ὑπ' ὄψιν ἐ-
δείκνυεν· οὐδὲν γὰρ εἶχεν ὁ πάντα ποιήσας· ἀλλὰ μὴ τοῦτο
ἐστί· πῶς ἠδύνατο αὐτοῖς τοῖς τόποις ἐν αὐτῷ που πρὸς
θεωρίαν σωματικὴν ἀγαγεῖν· οἷον φέρε εἰπεῖν, τὴν περσῶν
ἡγεμονίαν ἢ τὴν ἰνδῶν:

Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν·
Καὶ φήμη ἐξῆλθε καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ:
Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν δοξαζόμενος ὑπὸ πάν-
των::

αὐτῶν, ἕτερον ἐξ ἑτέρου καταλέξαι γένος· ἵνα δόξῃ περὶ ἄλλων
εἰρῆσθαι· τοῦ Ἰωσὴφ τοῦ νομισθέντος ἀνδρὸς τῆς παναγίας
θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας· τοῦ μὲν πατρὸς Ἰακὼβ, τοῦ δὲ Ἠλεί· ἐξηγή-
μαι πρότερον· ἀλλ᾽ αὐτοὶ καταμηνύσομεν τὴν λύσιν τῆς περὶ τὴν δια-
φωνίαν ἀληθινὸν ὁρώσης αἰτίας· τρίτος ἀπὸ τέλους, κατὰ τὴν
Ματθαίου γενεαλογίαν ἐστὶν ὁ Ματθάν· πέμπτος δὲ ἀπὸ τέλους
κατὰ τὴν Λουκᾶ, ὁ Μελχί· τούτων τῶν δύο κατὰ διαφόρους χρό-
νους, γημάντων μίαν γυναῖκα· τοῦ γὰρ Ματθὰν προεκλιπόντος αὐτὴν,
καὶ παιδοποιήσαντος ἐξ αὐτῆς τὸν Ἰακὼβ, καὶ τελευτήσαντος· γή-
μας αὐτὴν ὕστερον, ἐκ τῆς αὐτῆς ὢν φυλῆς, ἄλλου δὲ γένους,
ἠγάγετο ὁ Μελχί· καὶ ἐπαιδοποίησεν ἐξ αὐτῆς τὸν Ἠλί· ὁ Ἰακὼβ
τοίνυν καὶ ὁ Ἠλί, τυγχάνουσιν ἀδελφοὶ ὁμομήτριοι ἐκ τῆς Ἐσθά·
ἠγμένου δὲ τοῦ Ἠλὶ γυναῖκα, καὶ ἀτέκνου τελευτήσαντος, κατὰ
τὸν νόμον εἰσῆλθε πρὸς αὐτὴν ὁ Ἰακὼβ ὡς ἀδελφός· παιδο-
ποιήσων τῷ τελευτήσαντι ἀδελφῷ, τῷ Ἠλί· καὶ ἐπαιδοποίη-
σεν τὸν Ἰωσήφ· καὶ ἦν ὁ Ἰωσὴφ υἱὸς μὲν φύσει τοῦ Ἰα-
κώβ· νόμῳ δὲ, τοῦ Ἠλί· ὁ Ματθαῖος οὖν τὸν κατὰ φύσιν λέγων
πατέρα τοῦ Ἰωσὴφ, τὸν Ἰακὼβ εἶπεν· ἀναγαγὼν καὶ τὸ γένος ὅθεν
ὁ Ἰακὼβ κατάγεται· ὁ δὲ γε Λουκᾶς, τὸν κατὰ νόμον λέγων πα-
τέρα τοῦ Ἰωσὴφ, τὸν Ἠλεὶ εἶπε· καὶ τὸ γένος ὅθεν ὁ Ἠλὶ κατάγεται
παρεστήσατο προσθείς· ὁ μὲν τοῦ κατὰ φύσιν· ὁ δὲ τοῦ κατὰ νόμον πα-
τρὸς μέμνηται· ἵνα δείξωσιν ὅτι ἐξ ἀμφοτέρων, ἐκ τοῦ Δαβὶδ καὶ
ἐκ τοῦ Ἰούδα τὸ γένος ἀνάγουσιν· ἐπειδὴ γὰρ Ἰουδαῖοι μὲν τοὺς κατὰ
νόμον πατέρας ἐπιγράφονται, ὡς τῷ νόμῳ πειθόμενοι· Ἕλληνες δὲ
ὡς μὴ στοιχοῦντες τῷ νόμῳ, τὸν κατὰ φύσιν ἐγίνωσκον
πατέρα· ἔδειξαν οἱ θεσπέσιοι εὐαγγελισταὶ ὅτι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν
πατέρων, τουτέστι κατὰ τὸν νόμον, τουτέστι κατὰ τὴν φύσιν, ἐκ τοῦ
Δαβὶδ ἀναφέρεται τὸ γένος· ὅθεν τοῖς δύο πατράσιν ἐκ τοῦ Δαβὶδ ἀνα-
μαρτυρουμένοις, καὶ Ἰουδαίων καὶ Ἑλλήνων, πᾶσα ὑποφαίνεται
ἀμφισβήτησις, καὶ ἅπαν σκάνδαλον·

ζ ἀρχὴ τοῦ πειρασμοῦ τοῦ σρς: ξ
ζ

Ἰησοῦς δὲ πνεύματος ἁγίου πλήρης, ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ἤγε-
το ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὴν ἔρημον ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος

ὅτι κατ' αὐτὴν σάρκα γενόμενον δηλονότι καθ' ὃ ἄνθρωπος Χριστὸν ἄν-
θρωπον ἀπέσταλται· σημειοῦ ὅτι σήμερον πεπλήρωται αὕτη ἡ γρα-
φὴ ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν· ἑαυτὸν περιστρέφων ἐν τούτοις τὸν
διὰ τῆς προφητείας προαγορευόμενον· αὐτὸς γὰρ εὐηγγελί-
σατο τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν. τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν· αὐτοὶ
γὰρ ἦσαν πτωχοὶ μηδὲν ἔχοντες· μὴ θεὸν ἐν γνώσει· μὴ νόμον·
μὴ προφήτας· ὡς ἅπασι τοῖς πλοῦτον οὐκ ἔχουσι [illegible]
τοὺς αἰχμαλώτους ὄντας ἐρρύσατο· τὸν αὐτῶν [illegible] τύ-
ραννον καθελών· τουτέστι τὸν σατανᾶν· αὐτὸς ἐνέλαμψε
τὸ νοητὸν καὶ θεῖον καὶ οὐράνιον φῶς, τοῖς ἐσκοτισμένην ἔχου-
σι τὴν καρδίαν καθὼς αὐτός φησιν· ὅτι ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον
ἐλήλυθα· αὐτὸς ἀπέλυσε δεσμῶν δηλονότι τοὺς υἱοὺς ἀνθρώπων
τοὺς συντεθραυσμένην ἔχοντας καρδίαν· αὐτὸς ἐκήρυξ-
εν ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτόν· οὗ ὁ πάνσοφος Παῦλος μνήμην ἀ[illegible]
λέγων· ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος· ἰδοὺ νῦν ἡμέρα
σωτηρίας· ταῦτα δὲ ἀκούοντες ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς C
λόγοις τῆς χάριτος, τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος
αὐτοῦ· ὁ τοῦ σμικρολογεῖν αὐτόν, οὐκ ἀπηλλάγησαν· ἔλεγον
γάρ φησιν· οὐχὶ υἱός ἐστιν Ἰωσὴφ οὗτος; ὅθεν ἁρμόδιον ἂν εἴη
ἐπ' αὐτοῖς τοῦτο· ἰδοὺ λαὸς μωρὸς καὶ ἀκάρδιος· ὀφθαλμοὶ
αὐτοῖς καὶ οὐ βλέπουσιν· ὦτα αὐτοῖς καὶ οὐκ ἀκούουσι.

Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύτην·
ἰατρὲ θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα ἐν τῇ
Καπερναούμ. ποίησον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου· εἶπε δὲ ἀ-
μὴν λέγω ὑμῖν· ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν
τῇ πατρίδι αὐτοῦ.

Κοινὸς λόγος παρὰ Ἰουδαίοις ἦν· αἰτίας [illegible] ἐξ ἀρχαίων·
τοῖς γὰρ ἀρρωστοῦσι τῶν ἰατρῶν. ἐπεφώνουν τινές· ἰα-
τρὲ θεράπευσον σεαυτόν· ὡσανεὶ οὖν τοῦτο προτείνας αὐτοῖς
τότε ὁ Χριστὸς ἔλεγεν· ὅτι πολλοὶ καὶ ἄλλοι [illegible] περὶ ἐμοῦ γενόμενα
ἐν Καπερναούμ· καὶ λοιπαῖς πόλεσι καὶ ἑτέρωθι· ἀλλ' οὐδὲ
τὸ κοινὸν καὶ ἅπασι συμβαῖνον πάντως· ὅτι καταφρονοῦσι τῶν

Τὸ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος εἰς τὴν γαλιλαίαν, διὰ
τὰς θεοσημείας φησίν· ἃς ἐπὶ ἐνεργείᾳ τῇ δυνάμει τοῦ παναγίου
πνεύματος· οὐκ ἔξωθεν ἐπιποριζομένην τὴν τοιαύτην χάριν λαμβάνων
καθάπερ οἱ τῶν ἁγίων χοροί· ἀλλ' ὡς ἴδιον ἔχων φυσικῶς τε καὶ ἀληθῶς·
θεοῦ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ· οὐ ἰδίᾳ τῇ δυνάμει ἐν ἐνεργείᾳ χρώμενος τῇ
τοῦ παναγίου καὶ ὁμοουσίου πνεύματος. ταῦτα ἐργάζεται ·:

> Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ναζαρὲτ οὗ ἦν τεθραμμένος· καὶ εἰσῆλθε κατὰ
> τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συνα-
> γωγήν· καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι· καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον
> ἡσαΐου τοῦ προφήτου· καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον, εὗρε τὸν τό-
> πον οὗ ἦν γεγραμμένον· πνεῦμα κυρίου ἐπ' ἐμέ· οὗ εἵνεκεν ἔχρι-
> σέ με· εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με· ἰάσασθαι
> τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν· κηρύξαι αἰχμαλώτοις
> ἄφεσιν· καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν· ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους
> ἐν ἀφέσει· καὶ κηρύξαι ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτόν· καὶ ἡμέραν ἀνταπο-
> δόσεως τοῦ θεοῦ ἡμῶν· καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπη-
> ρέτῃ ἐκάθισε· καὶ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦ-
> σαν ἀτενίζοντες αὐτῷ· ἤρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτούς· ὅτι
> σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν· καὶ
> πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ· καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις
> τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. καὶ ἔ-
> λεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἰωσήφ; :

Ἐμφανῆ λοιπὸν ἑαυτὸν κατασκευάζειν βουλόμενος τοῖς ἐξ αἵματος
ἰσραήλ· καὶ ἐξαρκεῖ χαρίσασθαι παρ' αὐτοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς εἰς σωτηρίαν τοῖς
ἀνθρώποις παρουσίας φησί· καὶ τοῦτο οἰκονομικῶς ποιεῖ τοῖς ἄλλων
τοῖς ἐν ναζαρέτ· οἷς συνανεστράφη κατά γε τὴν σάρκα
μάλιστα τοῦτο χαριζόμενος· ἦλθε γάρ φησιν εἰς ναζαρὲτ οὗ ἦν τε-
θραμμένος. καὶ τὰ ἑξῆς. ἀναγνοὺς δὲ τὰ ἐν τῷ προφήτῃ τῷ ἡσαΐᾳ
γεγραμμένα· ὅτι πνεῦμα κυρίου ἐπ' ἐμὲ οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με καὶ τὰ ἑξῆς
ἀπὸ τούτων ἐδείκνυε τοῖς ἀκούουσιν· ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ τὸ πάλαι τοῦ
προφήτου λαλῶν· ὅτι ἐπ' ἐμὲ ἀνθρώπους καὶ ἀφίξεται διὰ τὴν σωτηρίαν
τῶν ἀνθρώπων· κεχρῖσθαι γὰρ οὐχ ἑτέρως φαμὲν τὸν λόγον·

309

ἐληλυθέναι· ἀλλὰ καιρὸν ἀναμένων ἐπιτήδειον εἰς τοῦτο·
ἀρχὴ γὰρ ἦν τοῦ κηρύγματος· τοῦτο δὲ αὐτὸ παρέχει τὸ καὶ μαρτύριον·
ὅτι ὃ ἔπειτα παθεῖν· ἑκουσίως πέπονθε· καὶ οὐκ ἄκων οὐδὲ τὸ πε-
πονθέναι· ἀλλ' ἑαυτὸν ἐπιδέδωκε·

ιη/ϛ Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου·
Καὶ ἀνέκραξε φωνῇ μεγάλῃ λέγων· ἔα τί ἡμῖν καὶ σοὶ Ἰησοῦ Να-
ζαρηνέ· ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς· οἶδά σε τίς εἶ· ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ·
Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ·
Καὶ ῥῖψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς μέσον· ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ μη-
δὲν βλάψαν αὐτόν· καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας· καὶ συνελά-
λουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες· Τίς ὁ λόγος οὗτος ὅτι ἐν ἐξου-
σίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασι καὶ
ἐξέρχονται· καὶ ἐξεπορεύετο ἦχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον
τῆς περιχώρου· Ἀναστὰς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς εἰσῆλ-
θεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος· πενθερὰ δὲ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυ-
ρετῷ μεγάλῳ· καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς· καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω
αὐτῆς ἐπετίμησε τῷ πυρετῷ· καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· παραχρῆμα
δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει αὐτοῖς· Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου· πάντες
ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις ποικίλαις· ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς
αὐτόν· ὁ δὲ ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιθεὶς· ἐθεράπευ-
σεν αὐτούς· ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν κράζον-
τα καὶ λέγοντα· ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ· καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἴα
αὐτὰ λαλεῖν· ὅτι ᾔδεισαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν εἶναι· γενομένης δὲ ἡ-
μέρας· ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον· καὶ οἱ ὄχλοι ἐπεζή-
τουν αὐτόν· καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ· καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύ-
εσθαι ἀπ' αὐτῶν· ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· ὅτι καὶ ταῖς ἑτέραις πό-
λεσιν εὐαγγελίσασθαί με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ· ὅτι εἰς τοῦ-
το ἀπέσταλμαι· καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας:

Ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι οὐδὲν ἕτερον ἐνόμιζον βοήθημα τοῦ Χριστοῦ· πολλὴν ὅτι
καθ' ἕνα τόπον ἦσαν· καὶ ἐν ταῖς προφητείαις τοῦτο περιφέρειν εἰς μέσον·
διὰ τοῦτο ἵνα ἐπὶ μεῖζον αὐτὴν τὴν περὶ αὐτοῦ δόξαν τι καὶ ἐπιγνοῖ-
εν ὦσι, τὸ προφητικὸν ἀναλαμβάνει μέρος· οὐδὲ γὰρ ἐκ μέρους τὸ

ιη/ϛ περὶ τοῦ ἔχοντος πνεῦμα δαιμονίου

ιθ/ϛ περὶ τῆς πενθερᾶς τοῦ Πέτρου

κ/ϛ περὶ τῶν ἰαθέντων ἀπὸ ποικίλων νόσων

ἀλλ' ἐκ τῶν ἐξ ἀρχῆς τούτων πραγμάτων. ὅταν μὲν ἀπαιτῶσι ζη πρὸς ἀ-
πιστίαν· ἀλλ' ἐλέγχωσιν ἐπιπλήξας αὐτοῖς· ἐπεὶ οὖν καὶ ἐπηρέαζον τοῦτο
σημαίνειν ἤθελον μᾶλλον· ὁ γὰρ ἐκ συνηθείας καὶ τροφῆς ἀεί. ἀποστε-
ρεῖται πολλάκις τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ τιμῆς παρ' αὐτῶν ἢ
ὑπὸ τῶν αὐτοῦ. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν· ὅτι οὐδεὶς προφήτης δε-
κτός ἐστι τῇ πατρίδι αὐτοῦ· ἐπειδὴ δὲ τὰς περὶ αὐτοῦ προφητεί-
ας τέλος ἤχθαι διεμνημόνευε τὸ τηνικάδε. ἢ ἐπειδὴ τοῖς τῶν παρ' αὐτοῖς C
ἀξιωματευκότων· ἢ ἐπεὶ προφήταις ἄλλοις. τοῦτο γὰρ οἱ ἀγνώ-
μονες ἰουδαῖοι ἔβλεπον· αὐτὸ ἐφ' ὑφ' ἑαυτοῦ χρησίμως αὐτοῖς τὴν
ταύτης σωτηρίας. ἐλέγχων αὐτοὺς ὡς ἀγνοοῦντας καὶ
μὴ πιστεύοντας· ὅτι μᾶλλον εἰς αὐτὸν αἱ τοιαῦται προφητεῖαι
ἁρμόζουσιν· : Ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν· πο-
λλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἠλιοῦ ἐν τῷ ἰηλ· ὅτε ἐκλ-
είσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ· ὡς ἐγένετο λιμὸς μέ-
γας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν· καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη ἠ-
λίας· εἰ μὴ εἰς σάρεφθα τῆς σιδωνίας πρὸς γυναῖκα χήραν·
Καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ ἐλισσαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ ἰηλ·
Καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ μὴ νεεμὰν ὁ σύρος· Καὶ
ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούοντες ταῦτα·
Καὶ ἀναστάντες. ἐξέβαλον ἔξω τῆς πόλεως αὐτόν· καὶ ἤγαγον
αὐτὸν ἕως ὀφρύος τοῦ ὄρους· ἐφ' οὗ ἡ πόλις αὐτῶν ᾠκοδόμη-
το εἰς τὸ κατακρημνίσαι αὐτόν· αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου
αὐτῶν ἐπορεύετο· καὶ κατῆλθεν εἰς καπερναοὺμ πόλιν τῆς
γαλιλαίας· Καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασι· καὶ
ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος
ἐρω αὐτοῦ· : Διατί πρὸς μίαν ἀπεστάλη χήραν ὁ ἠλίας·
πολλῶν ἐξ ἄλλων οὐσῶν· καὶ ἕνα λεπρὸν ὁ ἐλισσαῖος ἐθεράπευ-
σε. πλειόνων ὄντων ἐν τῷ ἰηλ·
πκ λ Ἐπειδὴ ἐκ πασῶν τῶν χηρῶν. ἐκείνη μόνη εὑρέθη πιστή· καὶ ἐκ
ερω πάντων τῶν λεπρῶν οὗτος· : Διατί ἐκβαλλόντων
πκ λ αὐτὸν ὥστε κατακρημνίσαι αὐτόν. αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέ-
σου αὐτῶν ἐπορεύθη· : οὐ τὸ παθεῖν φεύγων· διὰ τοῦτο γὰρ καὶ

> θούντας συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθον καὶ ἔπλησαν ἀμφό-
> τερα τὰ πλοῖα ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά· ἰδὼν δὲ σίμων
> πέτρος προσέπεσε τοῖς γόνασι τοῦ ἰῦ λέγων· ἔξελθε ἀπ' ἐ-
> μοῦ· ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι κε· θάμβος γὰρ περιέσχεν
> αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ᾗ
> συνέλαβον· ὁμοίως δὲ καὶ ἰάκωβον καὶ ἰωάννην υἱοὺς ζε-
> βεδαίου οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ σίμωνι· καὶ εἶπε πρὸς τὸν σί-
> μωνα ὁ ἰς· μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν· καὶ
> καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν ἀφέντες ἅπαντα ἠκο-
> λούθησαν αὐτῷ:

Περὶ τῆς τῶν ἰχθύων ἄγρας ὁ ἅγιος κύριλλος ὁ ἀλεξανδρείας λέγει· ὅτι διὰ τῶν ἁλι-
[illegible] ἐπὶ τῇ διδασκαλίᾳ [illegible] τοὺς μαθητάς [illegible]
θῶσιν εἰς τοῦτον [illegible]
[illegible] αὐτοῦ [illegible] κτίσει [illegible]
[illegible] καὶ ὥσπερ ἐκ [illegible] τοῦ [illegible] τέχν-
[illegible] ὅτι σὺν [illegible] αὐτοῖς [illegible]
[illegible]
[illegible] ἀλλ' [illegible]
[illegible] συλλέγουσι· χρὴ δὲ εἰδέναι
ὅτι [illegible] ἰσχύοντες ἀνελκύσαι τὸ δίκτυον σίμων [illegible]
αὐτοῦ· τοῖς μετόχοις κατένευσαν· δηλοῦν δὲ ὅτι τοῖς ἁλιεῦσιν
ἐπὶ τῇ διδασκαλίᾳ· κατένευσαν δὲ ἀπὸ τοῦ φόβου καὶ τῆς
ἐκπλήξεως [illegible] ὥστε [illegible] συλλα-
βέσθαι αὐτοῖς· καὶ [illegible] τὴν ἄγραν· ὃ παραδηλοῖ
σημαίνει ὅτι πολλοὶ τοῖς τῶν ἁγίων ἀποστόλων συνεργοῦν-
το καὶ συνεργήσονται πόνοις· καὶ [illegible] τῶν ἀποστόλων
τοὺς ἱδρῶτας [illegible] τῶν ἁγίων εὐαγγελίων [illegible] τὰ γεγραμ-
μένα [illegible] ἕτεροι ποιμένες τε καὶ διδάσκαλοι· [illegible] τῆς
ἀληθείας δογμάτων ἐπιστήμονες· [illegible] ἐστὶ γὰρ [illegible]
καὶ νῦν τὸ δίκτυον πληροῦντος αὐτὸ τοῦ χῦ· [illegible]
τοὺς [illegible] ἐπιστροφὴν τοὺς ἐν βυθοῖς θαλάσσης ὄντας κατὰ
τὸ γεγραμμένον· τουτέστιν [illegible] κύμασι τοῦ βίου κοσμικοῦ:

[illegible] λέγεται· ἀλλ' ὡς τοῦ μόνου κυρίου. τοῖς [illegible] ἐλάλει· καὶ
μετ' ἐξουσίας τῆς θεοπρεποῦς· τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν ἐ-
πετίμα· ἀφίησι δὲ αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον λέγον· [illegible]
[illegible] τοῦ ἰῦ· [illegible] τοιαύτης εὐφημίας. ὅτι
κύριος δ' ἔχων [illegible] αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς· ὁ δ' ἀποχέεσθαι τοῦ βίου [illegible]
αὐτὸν τε [illegible] ὁμοίοις αὐτῷ· [illegible] χάριτος διδούσης χάριν·
ἀλλ' οὐκ [illegible] θύρας· [illegible] γὰρ οὐ μυκτηρίζεται·
[illegible] αὐτοῦ τὴν ἀκάθαρτον γλῶτταν ὁ κύριος· καὶ [illegible]
[illegible] τοῦ [illegible] αὐτὸν ἀποφοιτᾶν· συγχωρήσει δὲ αὐτῷ ὁ κύριος
[illegible] ἡμῶν· ἵνα δὲ [illegible] πᾶσιν. ὅτι τὸ δαιμό-
νιον [illegible] τὸ λαλῆσαι· ἐκβάλλει ὡς ἐκ τῆς καρδίας τοῦ [illegible]
σιν οἱ ἀκούοντες [illegible]· [illegible] γὰρ ὡς [illegible]
καὶ ὡς καθαρὰ [illegible]· ἐγένετο δὲ θάμβος ἐπὶ πάντας·
Καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· τίς ὁ λόγος οὗτος· ἐκπλήττονται
αὐτοῦ τε καὶ ἐξουσίας [illegible] ἐν δυνάμει. [illegible]
οὐ γὰρ [illegible] τοιαύτας ἐπλήρου· ἀλλ' αὐτὸς ἦν ὁ λόγος
τοῦ θῦ καὶ [illegible]· ὁ ζῶν τε καὶ ἐνεργής. Καὶ δι' οὗ τὰ πάντα·
Καὶ ἐν ᾧ τὰ πάντα· κελεύων τοὺς ἀκαθάρτους ἀπήλαυνε
δαίμονας· καὶ τὰς νόσους ἐφυγάδευεν·

ιδʹ περὶ τῆς ἄγρας τῶν ἰχθύων
ε

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ τοῦ ἀκούειν τὸν λό(γον)
τοῦ θῦ. καὶ αὐτὸς ἦν ἑστὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ·
καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἑστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἁλιεῖς ἀποβάν-
τες ἀπ' αὐτῶν, ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα αὐτῶν. ἐμβὰς δὲ εἰς
ἓν τῶν πλοίων ὃ ἦν τοῦ Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς
ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον· καὶ καθίσας, ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς
ὄχλους. ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα· ἐ-
πανάγαγε εἰς τὸ βάθος. καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄ-
γραν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σίμων, εἶπεν αὐτῷ· ἐπιστάτα· δι' ὅ-
λης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ῥή-
ματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον. καὶ τοῦτο ποιήσαντες, συνέκλει-
σαν πλῆθος ἰχθύων πολύ· διερρήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν.
Καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις τοῖς ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ, τοῦ ἐλ-

φόβου λέγοντες· ὅτι εἴδομεν παράδοξα σήμερον:
Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε καὶ ἐθεάσατο τελώνην ὀνόματι λευῒν κα-
θήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον· καὶ εἶπεν αὐτῷ ἀκολούθει μοι· καὶ
καταλιπὼν ἅπαντα, ἀναστὰς ἠκολούθει αὐτῷ· καὶ ἐποίησε
δοχὴν μεγάλην λευῒς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ· καὶ ἦν ὄχλος τε-
λωνῶν πολὺς καὶ ἄλλων οἳ ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι· καὶ ἐ-
γόγγυζον οἱ γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μα-
θητὰς αὐτοῦ λέγοντες· διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτω-
λῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς· οὐ
χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ· ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐ-
κ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν·
οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν· διατί οἱ μαθηταὶ ἰωάννου νηστεύουσι πυ-
κνὰ καὶ δεήσεις ποιοῦνται· ὁμοίως καὶ οἱ τῶν φαρισαίων· οἱ δὲ
σοὶ ἐσθίουσι καὶ πίνουσιν· ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· μὴ δύνασθε
τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστι ποιῆσαι νη-
στεύειν· ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ
νυμφίος· τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔλεγε δὲ
καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτούς· ὅτι οὐδεὶς ἐπίβλημα ἱματίου καινοῦ
ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μήγε, καὶ τὸ καινὸν σχίζει·
καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνεῖ τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ· καὶ οὐδεὶς βάλ-
λει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε ῥήξει ὁ νέος οἶνος
τοὺς ἀσκούς· καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται· καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται·
ἀλλ' οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον· καὶ ἀμφότεροι συν-
τηροῦνται· καὶ οὐδεὶς πιὼν παλαιόν, εὐθέως θέλει νέον· λέγει γάρ·
ὁ παλαιὸς χρηστότερός ἐστιν: Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ
δευτεροπρώτῳ διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ τῶν σπορίμων· καὶ
ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς στάχυας· καὶ ἤσθιον ψώχοντες ταῖς
χερσί· τινὲς δὲ τῶν φαρισαίων εἶπον πρὸς αὐτούς· τί ποιεῖ-
τε ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν τοῖς σάββασι· καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς
εἶπεν ὁ ἰησοῦς· οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ ἐποίησε δαυῒδ ὅτε ἐπείνασεν
αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες· ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ· καὶ
τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔλαβε καὶ ἔφαγε· καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ·

περὶ λευῒ τοῦ τελώνου

ιβ π(ερὶ) τοῦ λε-
ε πρου:-
ε

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων· καὶ ἰδοὺ ἀ-
νὴρ πλήρης λέπρας· καὶ ἰδὼν τὸν ἰν̄. πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον,
ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων· κε̄ ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι· καὶ
ἐκτείνας τὴν χεῖρα. ἥψατο αὐτοῦ λέγων· θέλω καθαρίσθητι·
Καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἐκαθαρίσθη·
Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν· ἀλλὰ ἀπελθὼν
δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ· καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου
καθὼς προσέταξε μωσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς· διήρχετο
δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ· Καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ
ἀκούειν καὶ θεραπεύεσθαι ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν·
αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος:

ιγ π(ερὶ) τοῦ παρα-
ε λυ-
τι-
κοῦ
ε

Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν· καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων· καὶ ἦσαν
καθήμενοι φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι οἳ ἦσαν ἐληλυθότες
ἐκ πάσης κώμης τῆς γαλιλαίας καὶ ἰουδαίας καὶ ἱλήμ· καὶ
δύναμις κῡ ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτούς· καὶ ἰδοὺ ἄνδρες φέροντες
ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παραλελυμένος· καὶ ἐζήτουν αὐτὸν
εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ· καὶ μὴ εὑρόντες διὰ ποίας
εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον. ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα
διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον
ἔμπροσθεν τοῦ ἰῦ· καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν. εἶπεν αὐτῷ· ἄν-
θρωπε ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου· καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμ-
ματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι λέγοντες· τίς ἐστιν οὗτος ὃς λαλεῖ βλασ-
φημίας· τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ μόνος ὁ θς̄·
ἐπιγνοὺς δὲ ὁ ἰς̄ τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν· ἀποκριθεὶς εἶπε
πρὸς αὐτούς· τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· τί
ἐστιν εὐκοπώτερον εἰπεῖν· ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. ἢ εἰ-
πεῖν ἔγειρε καὶ περιπάτει· ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας· εἶπε τῷ πα-
ραλελυμένῳ· ἔγειρε καὶ ἄρας τὸ κλινίδιόν σου πορεύου εἰς τὸν
οἶκόν σου· καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν. ἄρας
ἐφ' ᾧ κατέκειτο ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν
θν̄· καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας. καὶ ἐδόξαζον τὸν θν̄· καὶ ἐπλήσ-

Καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν· καὶ οἱ ὀχλούμενοι ὑπὸ
πνευμάτων ἀκαθάρτων, ἐθεραπεύοντο· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτει
ἅπτεσθαι αὐτοῦ· ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰᾶτο πάν-
τας· καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ, ἔλεγε· : μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι· ὅτι ὑμετέρα
ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· : μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορ-
τασθήσεσθε· : μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν· ὅτι γελάσετε·
μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι· καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν
ὑμᾶς καὶ ὀνειδίσωσι· καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν
ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· χαίρετε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτή-
σατε· ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ ταῦτα
γὰρ ἐποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν·

ιζ περὶ τῶν μακαρισμῶν

Ἴσως ὁ [illegible] ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξῆλθεν ὁ Ἰς
εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι· καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προ-
σευχῇ τοῦ θεοῦ. ἐλέγξει [illegible] τοῦτον καὶ πῶς φησιν ὁ [illegible] κύριος [illegible].
ὅτι ταῦτα πρὸς οἰκοδομὴν ἡμετέραν ἐγένετο ὁ Χς· ὁ πᾶσι
πολιτείας τρόπον [illegible] τὸ καθ' ἑαυτὸν ἀναφέρει· ἀληθινοὺς ἡμᾶς
[illegible] προσκυνητάς· καὶ ὅτι τὰς πρὸς θεὸν ἱκεσίας, λάθρᾳ
καὶ κεκρυμμένως καὶ οὐ διὰ τὸ ὁρᾶσθαι [illegible] προσήκει ποιεῖν· τοῦ-
το γὰρ δηλοῖ τὸ εἰς τὸ ὄρος κατὰ μόνας. καὶ ὡς ἐν [illegible] χρὴ προσεύ-
χεσθαι τὸν κύριον ἡμῶν Ἰν Χν· καθὼς [illegible] ἐποί-
ου [illegible] προσεύχου. εἴσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου καὶ [illegible].
Καὶ γὰρ [illegible] ὁσίας ἐπαίροντας χεῖρας. προσεύχεσθαι
δεῖ· καὶ ὡς πρὸς τὸ [illegible] ὕψος ἀνάπτοντας [illegible] τοῦ
νοῦ. καὶ ἀποφοιτῶντας [illegible] θορύβου παντὸς· ἀπὸ [illegible] καὶ
[illegible] κοσμικοῦ. [illegible] τοῦ [illegible] καὶ [illegible]
ἔχοντας ὀλιγο~~ψυχίαν~~· [illegible] ἄλλον [illegible]. καὶ
[illegible] ἐν ταῖς χερσὶν [illegible] τιθεμένους· καὶ οὐκ
θαρσαλέον ἔχοντας τὴν [illegible]· [illegible] γὰρ ὅτι ἦν
[illegible] προσευχῇ [illegible] ὁ Χς· ἀλλ' ὅτι διενυκτέρευε τοῦτο δηλοῖ::

Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις· ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν
ὑμῶν· οὐαὶ ὑμῖν οἱ ἐμπεπλησμένοι· ὅτι πεινάσετε· οὐαὶ ὑμ

ιε´ περὶ τοῦ ξηρὰν ἔχοντος χεῖρα

αὐτοῦ· οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς. ἔλεγεν αὐτοῖς·
ὅτι κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου· ἐγένετο δὲ καὶ ἐν
ἑτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσ
κειν· καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος· καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά· παρετήρουν
δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θερα
πεύσει· ἵνα εὕρωσι κατηγορίαν αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ᾔδει τοὺς δια
λογισμοὺς αὐτῶν· καὶ εἶπε τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα·
ἔγειραι καὶ στῆθι εἰς τὸ μέσον· ὁ δὲ ἀναστὰς ἔστη. εἶπεν οὖν ὁ ἰς
πρὸς αὐτούς· ἐπερωτήσω ὑμᾶς τί· ἔξεστι τοῖς σάββασιν ἀγα
θοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι· ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι· καὶ
περιβλεψάμενος πάντας αὐτούς, εἶπεν αὐτῷ· ἔκτεινον
τὴν χεῖρά σου· ὁ δὲ ἐποίησεν· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὡς
ἡ ἄλλη. αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας· καὶ διελάλουν πρὸς ἀλ
λήλους τί ἂν ποιήσειαν τῷ ἰυ·

Περὶ τοῦ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ σαββάτου δευτεροπρώτου.
ὁ ἅγιος ἰσίδωρος ὁ πηλουσιώτης λέγει οὕτως· ὅτι δευτερό
πρωτον εἴρηται· ἐπειδὴ δευτέρα μὲν ἦν τοῦ πάσχα· πρώ
την δὲ τῶν ἀζύμων· ἢ δὲ σάββατον εἴρηται. μὴ θαυμάσῃς·
σάββατον γὰρ πᾶσαν ἑορτὴν καλοῦσιν· ἐπεὶ δὲ αὐτὸ εἴρηται
σάββατα σαββάτων·

ιϛ´ περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀποστόλων

ιϛ´ Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προ
σεύξασθαι· καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ
θῦ· καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ·
καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνό
μασε· σίμωνα ὃν καὶ ὠνόμασε πέτρον· καὶ ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ· ἰάκωβον καὶ ἰωάννην· φίλιππον καὶ βαρθολομαῖον· μα
τθαῖον. καὶ θωμᾶν· ἰάκωβον τὸν τοῦ ἀλφαίου· καὶ σίμωνα
τὸν καλούμενον ζηλωτήν· καὶ ἰούδαν ἰακώβου· καὶ ἰούδαν
ἰσκαριώτην· ὃς καὶ ἐγένετο προδότης· καὶ καταβὰς μετ'
αὐτῶν, ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ· καὶ ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ·
καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς ἰουδαίας καὶ ἰλημ·
καὶ τῆς παραλίου τύρου καὶ σιδῶνος· οἳ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ

καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν· καὶ οἱ ὀχλούμενοι ἀπὸ
πνευμάτων ἀκαθάρτων, ἐθεραπεύοντο· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτει
ἅπτεσθαι αὐτοῦ· ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰᾶτο πάν-
τας· καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ, ἔλεγε· : μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι· ὅτι ὑμετέρα
ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· : μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν· ὅτι χορ-
τασθήσεσθε· : μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν· ὅτι γελάσετε·
μακάριοί ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι· καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν
ὑμᾶς καὶ ὀνειδίσωσι· καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν
ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· χαίρετε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτή-
σατε· ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ ταῦτα
γὰρ ἐποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν·

ιζ περὶ τῶν μακαρισμῶν

Εἰπὼν ὁ εὐαγγελιστὴς ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξῆλθεν ὁ ἰς
εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι· καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προ-
σευχῇ τοῦ θυ. [illegible] τοῦτον καὶ [illegible] ὁ ἅλος κύριος [illegible].
ὅτι πάντα πρὸς οἰκοδομὴν ἡμῶν [illegible] ὁ χς· καὶ [illegible]
πολιτείας [illegible] τὸ καθ' ἑαυτὸν [illegible] ἀληθινοὺς τῷ θεῷ
ἀποφαίνειν προσκυνητάς· καὶ ὅτι τὰς πρὸς θν ἱκεσίας, λάθρα
καὶ κεκρυμμένως καὶ οὐδενὸς ὁρῶντος προσήκει ποιεῖν· τοῦ-
το γὰρ δηλοῖ τὸ εἰς τὸ ὄρος καταμόνας· καὶ ὡς ἐν [illegible] προσεύ-
χεσθαι τὸν κν ἡμῶν ἰν χν· καθὼς δὲ διδάσκει ἡμᾶς εἰπών·
σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἴσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου καὶ τὰ ἑξῆς.
Καὶ γὰρ [illegible] ὁσίας ἐπαίροντας χεῖρας, προσεύχεσθαι
δεῖ· καὶ ὡς πρὸς τὸ τῆς θεοπτίας ὕψος [illegible] τοῦ
νοῦ. καὶ ἀποφοιτῶντας θορύβου παντὸς. [illegible] καὶ
μερίμνης κοσμικῆς· δεῖ δὲ τοῦ δρᾶν [illegible]
ἔχοντας ὀλιγοψυχίαν· [illegible] δὲ μᾶλλον καὶ ἐν σπουδῇ· καὶ
ἐν δευτέρῳ τὰς ἐπὶ ταῖς χερσὶν ἐργασίας τιθεμένους· καὶ οὐκ ἀ-
θεράπευτον ἔχοντας τὴν ὑπομονήν· ἀκηκόαμεν γὰρ ὅτι [illegible]
[illegible] προσηύχετο ὁ χς· ἀλλ' ὅτι διενυκτέρευε τοῦτο [illegible]::

Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις· ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν
ὑμῶν· οὐαὶ ὑμῖν οἱ ἐμπεπλησμένοι ὅτι πεινάσετε· οὐαὶ ὑ-

ιε´ περὶ τοῦ ξηρὰν ἔχοντος χεῖρα

αὐτοῖς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς·
ὅτι κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. ἐγένετο δὲ καὶ ἐν
ἑτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδά-
σκειν. καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος. καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά. παρετήρουν
δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θερα-
πεύσει, ἵνα εὕρωσι κατηγορίαν αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ᾔδει τοὺς δια-
λογισμοὺς αὐτῶν. καὶ εἶπε τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα·
ἔγειραι καὶ στῆθι εἰς τὸ μέσον. ὁ δὲ ἀναστὰς ἔστη. εἶπεν οὖν ὁ ἰς̅
πρὸς αὐτούς· ἐπερωτήσω ὑμᾶς τί ἔξεστι τοῖς σάββασιν, ἀγα-
θοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι· ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι. καὶ
περιβλεψάμενος πάντας αὐτούς, εἶπεν αὐτῷ· ἔκτεινον
τὴν χεῖρά σου. ὁ δὲ ἐποίησεν οὕτω· καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὡς
ἡ ἄλλη. αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας. καὶ διελάλουν πρὸς ἀ-
λλήλους τί ἂν ποιήσειαν τῷ ιυ̅.

Περὶ τοῦ ἐν τῷ [illegible] σαββάτου δευτεροπρώτου.
ὁ ἅγιος ἰσίδωρος ὁ πηλουσιώτης λέγει οὕτως· ὅτι δευτερό-
πρωτον λέγεται· ἐπειδὴ δευτέρα μὲν ἦν τοῦ πάσχα· πρῶ-
τον δὲ τῶν ἀζύμων· ἡ δὲ σάββατον λέγεται. μὴ θαυμάσῃς·
σάββατον γὰρ πᾶσαν ἑορτὴν καλοῦσι. καὶ διὰ τοῦτο λέγεται
σάββατα σαββάτων.

ις´ περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀποστόλων

ις´ ς
Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προ-
σεύξασθαι. καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ
θυ̅. καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ·
καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὠ-
νόμασε· σίμωνα ὃν καὶ ὠνόμασε πέτρον, καὶ ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ· ἰάκωβον καὶ ἰωάννην· φίλιππον καὶ βαρθολομαῖον· μα-
τθαῖον, καὶ θωμᾶν· ἰάκωβον τὸν τοῦ ἀλφαίου καὶ σίμωνα
τὸν καλούμενον ζηλωτήν· καὶ ἰούδαν ἰακώβου· καὶ ἰούδαν
ἰσκαριώτην ὃς καὶ ἐγένετο προδότης. καὶ καταβὰς
μετ' αὐτῶν ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ· καὶ ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ,
καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς ἰουδαίας καὶ ἱερουσαλὴμ
καὶ τῆς παραλίου τύρου καὶ σιδῶνος, οἳ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ

Καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι. καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁ-
μοίως. καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις
ἐστί· καὶ γὰρ καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι· καὶ
ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις· καὶ
γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι· καὶ ἐὰν δανείζητε παρ' ὧν ἐλπίζετε
ἀπολαβεῖν. ποία ὑμῖν χάρις ἐστί· καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς
δανείζουσιν ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα· πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐ-
χθροὺς ὑμῶν· καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε μηδὲν ἀπελπίζον-
τες λαμβάνειν· καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολύς· καὶ ἔσεσθε υἱοὶ τοῦ
ὑψίστου ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ
πονηρούς· γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες. καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν
οἰκτίρμων ἐστί: καὶ μὴ κρίνετε καὶ οὐ μὴ κριθῆτε· μὴ κα-
ταδικάζετε καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε· ἀπολύετε. καὶ ἀπολ-
υθήσεσθε· δίδοτε. καὶ δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον καλὸν πεπιε-
σμένον καὶ σεσαλευμένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον δώσουσιν
εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν· τῷ γὰρ αὐτῷ μέτρῳ ᾧ μετρεῖτε. ἀν-
τιμετρηθήσεται ὑμῖν· εἶπε δὲ παραβολὴν αὐτοῖς· μήτι δύ-
ναται τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν. οὐχὶ ἀμφότεροι εἰς βόθυνον
πεσοῦνται. οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ.
Κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ· τί δὲ βλέ-
πεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου· τὴν
δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς· ἢ πῶς δύνα-
σαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου· ἀδελφέ· ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος
τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου· αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν
οὐ βλέπων· ὑποκριτά· ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν τὴν ἐκ τοῦ
ὀφθαλμοῦ σου· καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος
τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου· οὐ γάρ ἐστι δένδρον καλὸν
ποιοῦν καρπὸν σαπρόν· οὐδὲ δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν κα-
λόν· ἕκαστον γὰρ δένδρον. ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται·
οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσι σῦκα· οὐδὲ ἐκ βάτου τρυγῶσι
σταφυλήν· ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας
αὐτοῦ. προφέρει τὸ ἀγαθόν· καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ

ὑμῖν οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε. οὐαὶ ὅταν κα-
λῶς ὑμᾶς εἴπωσι πάντες οἱ ἄνθρωποι· κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευ-
δοπροφήταις, οἱ πατέρες αὐτῶν.

Προαποφήνας πανταχόθεν ὁ δεσπότης θεὸς, τὴν δι᾽ αὐτοῦ πτωχεί-
αν γινομένην, καὶ τὸ πεινῆν καὶ διψῆν καὶ κλαίειν οὐκ ἀμισθὸν ἔ-
σεσθαι τοῖς ἁγίοις ἔσεσθαι· μεθίστησι τὸν λόγον ἐπὶ τοὺς ἐναντίως ἔ-
χοντας τούτοις· φησὶ γάρ· οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε
τὴν παράκλησιν ὑμῶν. οὐαὶ οἱ ἐμπεπλησμένοι νῦν, ὅτι
πεινάσετε. οὐαὶ οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε. οὐαὶ ὅταν κα-
λῶς εἴπωσιν ὑμᾶς πάντες οἱ ἄνθρωποι. δέχονται δὲ ταῦτα, κολάσε-
ως οὕτω καὶ δίκης ἐμποιητικά· ἵνα τῷ φόβῳ τῆς ἐπηρτημένης
κολάσεως, φεύγωμεν τὸ πλουτεῖν· καὶ τὸ ἐν τρυφαῖς εἶναι καὶ
γελᾶν· τουτέστιν ἐν τοῖς [illegible] κοσμικοῖς· τῇ δὲ τῶν στεφάνων
ἐπιθυμίᾳ τῶν ἐν κληρονομίᾳ γενήσονται οἱ μακαρισθέντες· γυ-
μνάζονται πρότερον τοῖς πόνοις· καὶ τὴν διὰ τούτων αἱρετὴν πα-
ραχώρησιν δεδώκασι· καὶ γὰρ τοῖς μὲν κληρονόμοις ἔσεσθαι τῆς
τῶν οὐρανῶν βασιλείας φησί· τοῖς δὲ ἐσχάτως περὶ πάντων
σπαταλῶσιν· ἀπέχετε γάρ φησι τὴν παράκλησιν ὑμῶν· ἀλλ᾽
δὲ καὶ τὴν ὁμοίαν τιμωρίαν ὑπομένουσι· ὡς τοῦ ὑπὸ πάντων
[illegible] ἐπιμελῶς θέλοντας· οὕτω γοῦν δὲ [illegible] ἐν ἀπορίαις ὢν τῶν
ὀχλούντων καθαίρεται· μόνον δὲ τῶν ἐχόντων. τῶν περὶ τὰ χρήματα
τὸν πόθον κεκτημένων· οὗτοι δέ εἰσιν, οἱ μὴ τῆς τοῦ κυρίου ἀκούον-
τες φωνῆς λεγούσης· μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς
γῆς· ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει· καὶ ὅπου κλέπται διορύσ-
σουσι καὶ κλέπτουσιν· θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν μᾶλλον θησαυροὺς ἐν οὐ-
ρανῷ· ὅπου γάρ φησιν ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν.

Ἀλλ᾽ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν· ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν·
καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς· εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμέ-
νους ὑμᾶς· προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς· τῷ
τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα, πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην· καὶ ἀπὸ τοῦ αἴ-
ροντός σου τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν χιτῶνα, μὴ κωλύσῃς· παντὶ δὲ
τῷ αἰτοῦντί σε δίδου· καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σὰ, μὴ ἀπαίτει· καὶ

Τινὸς δ᾽ ἐνέκειντο αὐτῷ ἰάσασθαι τὸν δοῦλον τοῦ ἑκατοντάρχου· μὴ
καλούμενος ὑπό τινος ἐπὶ νεκροῦ ἀνάστασιν· πορεύεται ὁ ζωῆς
καὶ θανάτου ἔχων τὴν ἐξουσίαν· καὶ γάρ φησιν ἐπορεύετο εἰς πόλιν
καλουμένην Ναΐν. καὶ τῷ ἑξῆς· οὐχ ἁπλῶς· ἀλλ᾽ οἰκονομικῶς
πάντα δρῶν· ἵνα γὰρ μὴ λέγωσί τινες ὅτι οὐ πάντως ἔμελλε
τελευτᾶν ὁ τοῦ ἑκατοντάρχου παῖς· καὶ ἐκ τούτου γέγραφεν ὁ εὐ
ἐγκώμιον· τὰ πρὸς χάριν μᾶλλον ἢ τὰ πρὸς ἀλήθειαν φθεγγό-
μενος· βουλόμενος τὴν ἀκόλαστον γοῦν τῶν τοιούτων ἀποφρά-
ξαι γλῶσσαν. διὰ τοῦτο ὑπαντᾷ τινι χ(ριστὸ)ς ὁ θ(εὸ)ς ἡμῶν. τῷ ἐκκομι-
ζομένῳ τεθνηκότι· καὶ προσελθὼν ἥψατο τῆς σοροῦ· καὶ
τὸν νεανίσκον ἀνίστησιν ὁ πάντα δυνάμενος. λόγῳ τε καὶ ἀφῇ·
διὰ τοῦτο δὲ ἅπτεται τῆς σοροῦ· καίπερ λόγῳ μόνῳ τοῦτο ποιῆ-
σαι δυνάμενος. ἵνα μάθωμεν ὅτι τὸ σῶμα χ(ριστο)ῦ τοῦ θ(εο)ῦ ἡμῶν,
σῶμα ζωοποιόν ἐστι· καὶ σὰρξ τοῦ πάντα ἰσχύοντος μονογενοῦς
υἱοῦ καὶ λόγου τοῦ θ(εο)ῦ·

ιθ

› Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἑξῆς, ἐπορεύετο εἰς πόλιν καλουμένην Ναΐν· καὶ
› συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοί· καὶ ὄχλος πολύς.
› ὡς δὲ ἤγγισε τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐ-
› ξεκομίζετο τεθνηκώς, υἱὸς μονογενὴς τῇ μητρὶ αὐτοῦ· καὶ αὐτὴ ἦν
› χήρα· καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς σὺν αὐτῇ. καὶ ἰδὼν αὐτὴν
› ὁ κ(ύριο)ς, ἐσπλαγχνίσθη ἐπ᾽ αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ· μὴ κλαῖε. καὶ
› προσελθὼν ἥψατο τῆς σοροῦ· οἱ δὲ βαστάζοντες, ἔστησαν·
› καὶ εἶπε· νεανίσκε, σοὶ λέγω· ἐγέρθητι· καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς
› καὶ ἤρξατο λαλεῖν· καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ· ἔλαβε δὲ
› φόβος πάντας. καὶ ἐδόξαζον τὸν θ(εό)ν· λέγοντες· ὅτι προφήτης
› μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν· καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ θ(εὸ)ς τὸν λαὸν αὐτοῦ.
› καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ. καὶ ἐν
› πάσῃ τῇ περιχώρῳ:

ιθ π(ερὶ) τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας

Ἐπειδὴ ἰδία γέγονεν αὐτοῦ ἡ σὰρξ τοῦ πάντα ζωογονοῦντος.
διὰ τοῦτο ζωοποιός ἐστι καὶ αὐτή· καὶ θανάτου καὶ φθορᾶς ἀ-
ναιρετική. ἀνεκάθισε δὲ ὁ νεκρὸς καὶ ἐλάλει· ἵνα μὴ κατὰ φαντα-
σίαν δόξῃ τις ἐγηγέρθαι· καὶ γὰρ ἀληθοῦς ἀναστάσεως ἀπόδειξ

θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ. προφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας αὐτοῦ, λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ· τί δέ με καλεῖτε κύριε κύριε· καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω· πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρός με· καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος· ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν· ὃς ἔσκαψε καὶ ἐβάθυνε· καὶ ἔθηκε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· πλημμύρας δὲ γενομένης, προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ· καὶ οὐκ ἴσχυσε σαλεῦσαι αὐτήν· τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν· ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας, ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου· ᾗ προσέρρηξεν ὁ ποταμός. καὶ εὐθέως ἔπεσε· καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα. : ἐπειδὴ δὲ ἐπλήρωσε πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ·

ιη
ζ
περὶ τοῦ δούλου τοῦ ἑκατοντάρχου

εἰσῆλθεν εἰς Καπερναούμ· ἑκατοντάρχου δέ τινος δοῦλος κακῶς ἔχων, ἤμελλε τελευτᾷν· ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος· ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων· ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ· οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν· παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως λέγοντες αὐτῷ· ὅτι ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξῃ τοῦτο· ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν· καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ᾠκοδόμησεν ἡμῖν· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς· ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν ὁ ἑκατόνταρχος φίλους. λέγων αὐτῷ· κύριε μὴ σκύλλου· οὐ γάρ εἰμι ἱκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἠξίωσα πρὸς σὲ ἐλθεῖν· ἀλλ' εἰπὲ λόγῳ καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου· καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας· καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι· καὶ πορεύεται· καὶ ἄλλῳ, ἔρχου καὶ ἔρχεται· καὶ τῷ δούλῳ μου, ποίησον τοῦτο καὶ ποιεῖ· ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτόν· καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπε· λέγω ὑμῖν· οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον· καὶ ὑποστρέψαντες οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον. εὗρον τὸν ἀσθενοῦντα δοῦλον ὑγιαίνοντα·

δὲ ἐν ἀγορᾶ καθημένοις· καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις καὶ λέγουσιν·
ηὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε· ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ
οὐκ ἐκλαύσατε· ἐλήλυθε γὰρ ἰωάννης ὁ βαπτιστής· μήτε
ἄρτον ἐσθίων· μήτε οἶνον πίνων, καὶ λέγετε δαιμόνιον ἔχει·
ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων· καὶ λέγετε ἰδοὺ ἄνθρωπος
φάγος καὶ οἰνοπότης· φίλος τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν· καὶ ἐ
δικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων·

Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ βαπτιστὴς ἀπαγγειλάντων αὐτῷ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
τὰ περὶ ἰησοῦ, προσκαλεσάμενος δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἔπεμ
ψεν αὐτοὺς πρὸς τὸν κύριον λέγων· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἕτερον
προσδοκῶμεν·

κα
ς

Ἠρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν φαρισαίων ἵνα φάγῃ μετ' αὐτοῦ· καὶ
εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φαρισαίου, ἀνεκλίθη· καὶ ἰδοὺ
γυνὴ ἐν τῇ πόλει ἥτις ἦν ἁμαρτωλός· ἐπιγνοῦσα ὅτι ἀνά
κειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου·
καὶ στᾶσα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὀπίσω κλαίουσα, ἤρξατο
βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ τοῖς δάκρυσι· καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς
ἐξέμασσε· καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἤλειφε τῷ μύρῳ·
ἰδὼν δὲ ὁ φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν, εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων·
οὗτος εἰ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ
ἥτις ἅπτεται αὐτοῦ· ὅτι ἁμαρτωλός ἐστι· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπε
πρὸς αὐτόν· σίμων ἔχω τί σοι εἰπεῖν· ὁ δέ φησι· διδάσκαλε εἰπέ·
δύο χρεοφειλέται ἦσαν δανειστῇ τινι· ὁ εἷς ὤφειλε δηνάρια πεν
τακόσια· ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα· μὴ ἐχόντων δὲ αὐτῶν ἀπο
δοῦναι, ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο· τίς οὖν αὐτῶν ἐπὶ πλεῖον ἀ
γαπήσει· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ σίμων εἶπεν· ὑπολαμβάνω ὅτι ᾧ
τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο· ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ὀρθῶς ἔκρινας· καὶ
στραφεὶς πρὸς τὴν γυναῖκα, τῷ σίμωνι ἔφη· βλέπεις ταύ
την τὴν γυναῖκα· εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν· ὕδωρ ἐπὶ τοὺς
πόδας μου οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέ μου τοὺς
πόδας· καὶ ταῖς θριξὶν αὐτῆς ἐξέμαξε· φίλημά μοι οὐκ ἔδω
κας· αὕτη δὲ ἀφ' ἧς εἰσῆλθον, οὐ διέλιπε καταφιλοῦσά μου τοὺς

κε π
ς

τῆς ἀλει
ψάσης
τὸν
κν
μ
υ
ρ
ο
υ
ς

ταῦτα ποιῆσαι· ἄψυχον γὰρ σῶμα, οὔτε ἀνακαθίσαι, οὔτε λαλῆσαι
δύναται· ὅθεν καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ· ὡς εἶδον δὲ τὸ παρά-
δοξον τοῦ θαύματος εἰς φόβον ἤγαγεν ἅπαντας. διελαλήθη τε
καὶ ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ· καὶ αὐτῷ δὲ τῷ Ἰωάννῃ ταῦτα ἀπήγγειλάν
τινες τῶν μαθητῶν αὐτοῦ·

ϛιϰʹ περὶ τῶν ἀποσταλέντων παρὰ Ἰωάννου

ϛιϰʹ Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννῃ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων.
καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης,
ἔπεμψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν λέγων· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον προσδοκῶ-
μεν· παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπον· Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς
ἀπέσταλκεν ἡμᾶς λέγων· σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσ-
δοκῶμεν· ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολλοὺς ἀπὸ νό-
σων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν· καὶ τυφλοῖς
πολλοῖς ἐχαρίσατο τὸ βλέπειν· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ εἴδετε καὶ ἠκούσατε· ὅτι τυ-
φλοὶ ἀναβλέπουσι· χωλοὶ περιπατοῦσι· λεπροὶ καθαρίζονται·
κωφοὶ ἀκούουσι· νεκροὶ ἐγείρονται· πτωχοὶ εὐαγγελίζονται·
καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί· ἀπελθόν-
των δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους
περὶ Ἰωάννου· τί ἐξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι·
κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον. ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν·
ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον, ἰδοὺ οἱ ἐν ἱματις-
μῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες, ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν·
ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν· προφήτην, ναὶ λέγω ὑμῖν καὶ
περισσότερον προφήτου· οὗτός γάρ ἐστι περὶ οὗ γέγραπται·
ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου ὃς κατα-
σκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου· λέγω γὰρ ὑμῖν· μείζων
ἐν γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ οὐ-
δείς ἐστιν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι, ἐδικαίωσαν τὸν
θεὸν βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου· οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ
οἱ νομικοί, τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτοὺς μὴ βα-
πτισθέντες ὑπ᾽ αὐτοῦ. τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς
γενεᾶς ταύτης καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι· ὅμοιοί εἰσι παιδίοις τοῖς

κολακείας ἀποκάλυψιν· οὐ δεῖ γὰρ διὰ τὸ μὴ ἔχειν πολλὰ τὴν κρί-
σιν ὡς ἀπαλλαγέντας τις· ἀλλ' ὁμοίως καὶ ὅσοι τοῖς ὀλί(γοις)
κατακρίνεται· μὴ τὴν προσήκουσαν καὶ ἀπ' αὐτῶν ἡ
προσήνεγκας ἐξομολόγησιν καὶ μετάνοιαν· ὡς γὰρ ἀπὸ
τοῦ λόγου. ἀπαρρησίαστος αἱρεθήσεται ἐπὶ τοῦ φονικοῦ οὐ μάλα·
καὶ σὺ μὲν φησὶ τοῖς ἑτοίμοις οὐκ ἐχρήσω· ὕδωρ ἐπὶ τοὺς
πόδας μου οὐκ ἔδωκας· εὔκολος γὰρ τῶν ὑδάτων ἡ χρῆσις·
αὕτη δὲ τοῖς ἀνετοίμοις ἐξεκένωσε· τοῖς δάκρυσιν αὐτῆς
ἀρδεύσασα μου τοὺς πόδας· οὐ δεῖ γὰρ εὔκολος ἡ τῶν δακρύων
χύσις· καὶ ταῖς θριξὶν ἐξέμαξεν· ἵνα δι' ὧν ἐθήρασε πρὸς
ἁμαρτίαν μηνύοντα. διὰ τούτων νῦν ἐθεράπευ-
σεν· ἐπειδὴ καὶ καταφρονήσας μου, φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας·
οὐδὲ ἐλαίῳ τὴν κεφαλήν μου ἤλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ
πολλοῦ φόνου καὶ καταφιλοῦσα μου τοὺς πόδας, μύρῳ ἤλειψε·
Καὶ εἶπε δὲ ἅπαξ ἐν ἑαυτῷ· οὗτος εἰ ἦν προφήτης καὶ τὰ ἑ-
ξῆς· γνῶθι καὶ ἀμὴν ἐκ τούτου, ὅτι οὐκ ἀγνοῶ· ἀλλὰ καὶ
τοὺς σοὺς διαλογισμοὺς ἐπίσταμαι· καὶ τὰς ἁμαρτίας ταύ-
της γινώσκω· διὸ καὶ σὲ μὲν ὡς πανταχοῦ δέον ἐλέγχω·
καὶ τὸν ἔλεον τῇ ἁμαρτησάσῃ ταύτῃ ἐπιφαινόμενος.
λέγω σοι· ὅτι ἀφέωνται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί· ὅτι
δεξαμένη ἀγγελιστήν. ὅτι καὶ ἕτεροι ἦσαν συνανακείμενοι γὰρ
καὶ ἐξεθαύμαζον ὁ λόγος· ὅτι οὐχ ὡς προφήτου μόνον· ἀλλ' ὡς δε-
σπότου τὸ δίκαιον ἀπονέμοντος. ἦν δὲ τὸ δίκαιον· ἡ ἐξο-
μολόγησις τῆς γυναικός. καὶ τὸ δάκρυον· καὶ ἡ περὶ
τοὺς πόδας στάσις· ὁ δὲ Χριστὸς εἶπεν αὐτῇ· ἡ πίστις σου σέσωκέ
σε· διὰ τὸ πιστεῦσαι αὐτήν. ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ἀφιέναι ἁ-
μαρτίας· τὸ δὲ πορεύου εἰς εἰρήνην. ἀντὶ τοῦ μὴ καθ'
ἁμάρτανε· ὁ κόσμος εἰρήνην·

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς· καὶ αὐτὸς διώδευε κατὰ πόλιν
καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν
τοῦ θεοῦ· καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ· καὶ γυναῖκές τινες αἳ ἦσαν
τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν· μα-

ἤλειψας· ἐλαίῳ τὴν κεφαλήν μου οὐκ ἤλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ
ἤλειψέ μου τοὺς πόδας· οὗ χάριν λέγω σοι· ἀφέωνται αἱ
ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί· ὅτι ἠγάπησε πολύ· ᾧ δὲ ὀλίγον
ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ· εἶπε δὲ πρὸς αὐτήν· ἀφέωνταί σου αἱ
ἁμαρτίαι· καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς·
τίς οὗτός ἐστιν ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφίησιν· εἶπε δὲ πρὸς
τὴν γυναῖκα· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην·

Χρὴ γινώσκειν ὅτι ὁ φαρισαῖος ὁ κεκληκὼς τὸν κύριον καὶ
[illegible] Χριστοῦ· [illegible] οὐκ αὐτοῦ [illegible]
οὐδὲ [illegible] αὐτοῦ· [illegible] ἔφη· οὔτε
ἡμῖν προφήτης καὶ τοῦ Ἰησοῦ· ὁ δὲ κύριος καὶ [illegible] αὐτὸν
[illegible]· εἰσελθὼν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ κατεκλίθη·
καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἥτις ἦν ἐν τῇ πόλει ἁμαρτωλός· [illegible]
ὅτι κατάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ φαρισαίου καὶ τοῦ Ἰησοῦ· [illegible]
[illegible]· οὔτε [illegible] μαθηταί [illegible]· οὔτε [illegible]
[illegible]· οὔτε [illegible] παρ' αὐτοῦ [illegible]
[illegible]· ὅτι [illegible]· πρὸς αὐτὸ τὸ πάθος τοῦ
[illegible]· αὐτὴ δέ· [illegible] τοῦ [illegible]
[illegible] πρὸ τούτου· καθώς φησι δὲ αὐτή· οὐκ [illegible]
ἀλλ' αὕτη μύρῳ τοὺς πόδας ἤλειψε· [illegible]
τούτου [illegible]· ὁ δὲ κύριος [illegible]
[illegible]· ἀλλὰ καὶ τὰς ἐνθυμήσεις [illegible]
ὡς [illegible] τῶν προφητῶν δεσπότης [illegible]
τοὺς διαλογισμοὺς τοῦ φαρισαίου· ὡς καὶ [illegible]
[illegible] τοῦ Ἰησοῦ· [illegible]
[illegible] τὸν πλησίον [illegible]· αὐτός φησι· τί [illegible]
αὐτοῦ ὅτι ἐθαυμάσθης· οὐ δὲ [illegible]
[illegible]· ἀλλ' οὐ [illegible]
[illegible]· ὁ πολλάκις [illegible]
[illegible] ἁμαρτημάτων [illegible]
[illegible]· τὸν δὲ ὀλίγα ἁμαρτήσαντα [illegible]· καὶ
[illegible] τοῦ φαρισαίου [illegible]

χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον· καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν· οἳ πρὸς
καιρὸν πιστεύουσι καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. τὸ δὲ
εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες τὸν λόγον· καὶ ὑ-
πὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι. συμ-
πνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσι. τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν
οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον, κατέ-
χουσι καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ· οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας,
καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν· ἀλλ' ἐπὶ λυ-
χνίας ἐπιτίθησιν· ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι, βλέπωσι τὸ φῶς·
οὐ γάρ ἐστι κρυπτὸν ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται· οὐδὲ ἀπόκρυφον,
ὃ οὐ γνωσθήσεται. καὶ εἰς φανερὸν ἔλθῃ· βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε·
ὃς γὰρ ἂν ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς ἂν μὴ ἔχῃ, καὶ ὃ δοκεῖ ἔ-
χειν, ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ· παρεγένοντο δὲ πρὸς αὐτὸν
ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐ-
τῷ διὰ τὸν ὄχλον· καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ λεγόντων· ἡ μήτηρ σου
καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἑστήκασιν ἔξω ἰδεῖν σε θέλοντες· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε
πρὸς αὐτούς· μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου, οὗτοί εἰσιν· οἱ τὸν λόγον
τοῦ θεοῦ ἀκούοντες, καὶ ποιοῦντες αὐτόν· : καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ
τῶν ἡμερῶν· καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ·
καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης·
καὶ ἀνήχθησαν· πλεόντων δὲ αὐτῶν, ἀφύπνωσε· καὶ κα-
τέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην· καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐ-
κινδύνευον· προσελθόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, διήγειραν
αὐτὸν λέγοντες· ἐπιστάτα ἐπιστάτα ἀπολλύμεθα· ὁ δὲ
ἐγερθεὶς, ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος.
καὶ ἐπαύσαντο καὶ ἐγένετο γαλήνη· εἶπε δὲ αὐτοῖς· ποῦ ἐστιν ἡ πί-
στις ὑμῶν· φοβηθέντες δὲ, ἐθαύμασαν· λέγοντες πρὸς ἀλλή-
λους· τίς ἄρα οὗτός ἐστιν· ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ
τῷ ὕδατι καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. καὶ κατέπλευσαν
εἰς τὴν χώραν τῶν γαδαρηνῶν· ἥτις ἐστὶν ἀντίπεραν τῆς γα-
λιλαίας· ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήντησεν
αὐτῷ ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν.

κγ ϛ περὶ τῆς ἐπιτιμήσεως τῶν ἀνέμων

κδ ϛ περὶ τοῦ λεγεῶνος

κδ ϛ

> ρία ἡ καλουμένη μαγδαληνή· ἀφ' ἧς δαιμόνια ἑπτὰ ἐξεληλύθει·
> καὶ ἰωάννα γυνὴ χουζᾶ ἐπιτρόπου ἡρώδου· καὶ σουσάννα·
> καὶ ἕτεραι πολλαί· αἵτινες διηκόνουν αὐτοῖς, ἀπὸ τῶν ὑπαρ-
> χόντων αὐταῖς·

Διώδευε κατὰ πόλιν καὶ κώμην· κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζό-
μενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ· ὁ οὐρανόθεν παραγενόμενος
διδάσκαλος εἰς τὴν γῆν. τοὺς ἐπὶ γῆς εἰς τὴν βασιλείαν ἀνακα-
λούμενος· οἱ δὲ δώδεκα καὶ ἦσαν σὺν αὐτῷ· οὐκ ἀγγαρευό-
μενοι. ἀλλὰ παιδαγωγούμενοι καὶ μαθητευόμενοι πρὸς τὸ
εὐαγγέλιον· διηκόνουν δὲ αὐτοῖς. αἱ συνακολουθοῦσαι
γυναῖκες ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς· οὐχὶ σωματικὴν
δὲ ἀνάπαυσιν παρέχουσαι· ἀλλ' ἀγγελικῆς σωτηρίας αὐ-
τὴν ποιούμεναι· καὶ προσαναλίσκουσαι τὰ ὑπάρχοντα εἰς
τὴν τῶν δεομένων ἐπίδοσιν· ἵνα κτήσωνται τὴν [illegible]:

κβ ς περὶ τῆς παραβολῆς τοῦ σπόρου

κβ ς

> Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ· καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων
> πρὸς αὐτόν, εἶπε διὰ παραβολῆς· ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ
> σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ· καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτόν· ὃ μὲν ἔπεσε
> παρὰ τὴν ὁδὸν καὶ κατεπατήθη· καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ
> κατέφαγεν αὐτό· καὶ ἕτερον, ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν·
> καὶ φυὲν, ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα· καὶ ἕτερον ἔ-
> πεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν· καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι,
> ἀπέπνιξαν αὐτό· καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν·
> καὶ φυέν, ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα· καὶ ταῦτα
> λέγων, ἐφώνει ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω· ἐπηρώτων
> δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· τίς εἴη ἡ παραβολὴ αὕ-
> τη· ὁ δὲ εἶπεν· ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βα-
> σιλείας τοῦ θεοῦ· τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς· ἵνα
> βλέποντες μὴ βλέπωσι, καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν· ἔ-
> στι δὲ αὕτη ἡ παραβολή· ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ· οἱ δὲ
> παρὰ τὴν ὁδόν, εἰσὶν οἱ ἀκούοντες· εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος,
> καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύ-
> σαντες σωθῶσιν· οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας, οἳ ὅταν ἀκούσωσι, μετ

που οἶκον αὐτοῦ· ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα· καὶ αὐτὴ ἀπέθνησκεν· ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν, οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα· ἥτις ἰατροῖς προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον, οὐκ ἴσχυσεν ἀπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι· προσελθοῦσα ὄπισθεν τοῦ ἰῦ, ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς· Καὶ εἶπεν ὁ ἰς· τίς ὁ ἁψάμενός μου· ἀρνουμένων δὲ πάντων, εἶπεν ὁ πέτρος Καὶ οἱ σὺν αὐτῷ· ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσί σε καὶ ἀποθλίβουσι· καὶ λέγεις τίς ὁ ἁψάμενός μου; ὁ δὲ ἰς εἶπεν· ἥψατό μού τις· ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ· ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθεν· τρέμουσα ἦλθε· καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ, δι' ἣν αἰτίαν ἥψατο αὐτοῦ, ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ· καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα· ὁ δὲ ἰς εἶπεν αὐτῇ· θάρσει θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην· ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχεταί τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων αὐτῷ· ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον· ὁ δὲ ἰς ἀκούσας, ἀπεκρίθη αὐτῷ λέγων· μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε· καὶ σωθήσεται· ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν οὐδένα· εἰ μὴ πέτρον· καὶ ἰάκωβον· καὶ ἰωάννην· καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα· ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν· ὁ δὲ εἶπε· μὴ κλαίετε· οὐ γὰρ ἀπέθανεν· ἀλλὰ καθεύδει· Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν· αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάντας· καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, ἐφώνησε λέγων· ἡ παῖς, ἐγείρου· καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς· καὶ ἀνέστη παραχρῆμα· καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν· καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός·

Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα ἀποστόλους, ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια· καὶ νόσους θεραπεύειν· Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ θῦ· καὶ

κα
ζ

κα περὶ τῆς αἱμορροούσης
ς

κζ περὶ τῶν ιβ ἀποστόλων
ζ

Καὶ ἱμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο· καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν· ἀλλ'
ἐν τοῖς μνήμασιν· ἰδὼν δὲ τὸν ἰν̅ καὶ ἀνακράξας προσέπεσ(εν)
αὐτῷ· καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπε· τί ἐμοὶ καὶ σοὶ υἱὲ τοῦ θυ̅ τοῦ ὑ-
ψίστου· δέομαί σου μή με βασανίσῃς· παρήγγελλε γὰρ τῷ πνι̅
τῷ ἀκαθάρτῳ· ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνου̅· πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνη-
ρπάκει αὐτόν· καὶ ἐδεσμεῖτο ἁλύσεσι καὶ πέδαις φυλασσόμενος·
Καὶ διαρρήσσων τὰ δεσμά· ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς
τὰς ἐρήμους· ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ ἰσ̅ λέγων· τί σοι ἐστὶν ὄνομα·
ὁ δὲ εἶπε· λεγεών· ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν· καὶ
παρεκάλουν αὐτόν· ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον
ἀπελθεῖν· ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ
ὄρει· καὶ παρεκάλουν αὐτόν· ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐ-
κείνους εἰσελθεῖν· καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς· ἐξελθόντα δὲ τὰ
δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνου̅· εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρ-
μησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνί-
κδ̅ γη· ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγονὸς ἔφυγον· καὶ ἀπήγγει-
λαν εἰς τὴν πόλιν εἰς τοὺς ἀγρούς· ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγο-
νός· καὶ ἦλθον πρὸς τὸν ἰν̅· καὶ εὗρον καθήμενον τὸν ἄνον ἀ-
φ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει· ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα
παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ἰυ̅· καὶ ἐφοβήθησαν· ἀπήγγει-
λαν δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ ἰδόντες· πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς· καὶ
ἠρώτησαν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν
ἀπ' αὐτῶν· ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο· αὐτὸς δὲ ἐμ-
βὰς εἰς τὸ πλοῖον· ὑπέστρεψεν· ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ' οὗ ἐξελη-
λύθει τὰ δαιμόνια· εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέλυσε δὲ αὐτὸν
ὁ ἰσ̅ λέγων· ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ ὅσα ἐ-
ποίησέ σοι ὁ θσ̅· καὶ ἀπῆλθε καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων
ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ θσ̅· ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ὑποστρέψαι
τὸν ἰν̅· ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν γὰρ πάντες προσδο-
κε̅ κῶντες αὐτόν· καὶ ἰδοὺ ἦλθεν ἀνὴρ ᾧ ὄνομα ἰάειρος·
Καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπάρχων· καὶ πεσὼν
παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ἰησοῦ· παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς

κε̅ τῆς θυγατ(ρὸς) ἰαείρου τοῦ ἀρχισυναγώγου ζ

καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες· καὶ ἤρθη τὸ περισσεῦσαν
αὐτοῖς, κλασμάτων κόφινοι δώδεκα. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι
αὐτὸν προσευχόμενον καταμόνας, συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί·
Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς λέγων· τίνα με λέγουσιν οἱ ὄχλοι
εἶναι· οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον· ἰωάννην τὸν βαπτιστήν· ἄλλοι
δὲ ἠλίαν· ἄλλοι δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη·
εἶπε δὲ αὐτοῖς· ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
πέτρος εἶπε· τὸν χριστὸν τοῦ θεοῦ· ὁ δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς, παρήγ-
γειλε μηδενὶ εἰπεῖν τοῦτο· εἰπὼν ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ
παθεῖν. καὶ ἀποδοκιμασθῆναι. ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ
ἀρχιερέων καὶ γραμματέων· καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρί-
τῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι· ἔλεγε δὲ πρὸς πάντας· εἴ τις θέλει ὀπί-
σω μου ἐλθεῖν. ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν
αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι· ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶ-
σαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν
ἐμοῦ, οὗτος σώσει αὐτήν· τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος κερδήσας
τὸν κόσμον ὅλον· ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἢ ζημιωθείς· ὃς
γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους, τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται. ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ
πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων· λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς· εἰ-
σί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων. οἳ οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως
ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ· ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγ-
ους τούτους ὡσεὶ ἡμέραι ὀκτώ· καὶ παραλαβὼν τὸν πέτρον καὶ
ἰωάννην καὶ ἰάκωβον. ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι·
Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτόν. τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ
ἕτερον· καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἐξαστράπτων· καὶ
ἰδοὺ ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ· οἵτινες ἦσαν μωσῆς καὶ ἠλίας·
οἱ ὀφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἣν ἤμελλε
πληροῦν ἐν ἱερουσαλήμ· ὁ δὲ πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρη-
μένοι ὕπνῳ· διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ·
Καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ· Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, εἶπεν ὁ πέτρος πρὸς τὸν ἰησοῦν·

κδ
ς
περὶ τῆς τοῦ κυρίου ἐπερωτήσεως τίνα με λέγουσι·
ς

λ
ς
περὶ τῆς μεταμορφώσεως

ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενοῦντας. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· μηδὲν αἴ-
ρετε εἰς ὁδόν· μήτε ῥάβδον· μήτε πήραν· μήτε ἄρτον· μήτε
ἀργύριον· μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν· Καὶ εἰς ἣν ἂν οἰ-
κίαν εἰσέλθητε. ἐκεῖ μένετε· καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. Καὶ
ὅσοι ἂν μὴ δέξωνται ὑμᾶς· ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς οἰκίας ἢ
ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης. καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν
ὑμῶν ἀποτινάξατε εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς· ἐξερχόμενοι
δέ. διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας· εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύ-
οντες πανταχοῦ. Ἤκουσε δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης
τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ ἅπαντα. καὶ διηπόρει· διὰ τὸ λέγεσθαι
ὑπό τινων. ὅτι Ἰωάννης ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν· ὑπό τινων.
ὅτι Ἠλίας ἐφάνη· ἄλλων δέ, ὅτι προφήτης εἷς τῶν ἀρχαίων
ἀνέστη. καὶ εἶπεν Ἡρώδης· Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα·
τίς δέ ἐστιν οὗτος περὶ οὗ ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα. Καὶ ἐζήτει
ἰδεῖν αὐτόν· Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι. διηγήσαντο
αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν· Καὶ παραλαβὼν αὐτούς. ὑπεχώ-
ρησε κατ' ἰδίαν· εἰς τόπον ἔρημον πόλεως καλουμένης
Βηθσαϊδά· οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες. ἠκολούθησαν αὐτῷ· καὶ
ἀποδεξάμενος αὐτούς. ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας
τοῦ θεοῦ· καὶ τοὺς χρείαν ἔχοντας θεραπείας. ἰᾶτο· ἡ δὲ
ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα. εἶπον
αὐτῷ· ἀπόλυσον τὸν ὄχλον· ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κύκλῳ
κώμας καὶ τοὺς ἀγρούς. καταλύσωσι καὶ εὕρωσιν ἐπισιτισμόν·
ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν· εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· δότε
αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν· οἱ δὲ εἶπον· οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέν-
τε ἄρτοι καὶ ἰχθύες δύο· εἰ μήτι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσω-
μεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα· ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄν-
δρες πεντακισχίλιοι· εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· κατα-
κλίνατε αὐτοὺς κλισίας ἀνὰ πεντήκοντα. Καὶ ἐποίησαν οὕ-
τως· καὶ ἀνέκλιναν ἅπαντας· λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους
καὶ τοὺς δύο ἰχθύας. ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν. εὐλόγησεν αὐ-
καὶ κατέκλασε· καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παραθεῖναι τῷ ὄχλῳ·

κη̅
ϛ̅
π(ερὶ) τῶν ε̅ ἄρ(των)
τῶν ε̅ τῶ(ν)
λιο ε
χου
ω
η
ϛ̅

τὸν ἀποστείλαντά με· ὁ γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρ-
χων· οὗτος ἔσται μέγας. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰω(άννης) εἶπεν· ἐπιστά-
τα· εἴδομέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια·
Καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν· ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν·
Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· μὴ κωλύετε· ὃς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ὑ-
μῶν· ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν·

Εἰσάγει ὁ εὐαγγελιστὴς περὶ Ἰωάννου τοῦ ἀδελφοῦ Ἰακώβου· ὅτι
πρὸς τὸν κ(ύριο)ν εἶπε· διδάσκαλε εἴδομέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί
σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν· οὐχ ὡς φθο-
νερῶν γενομένων τῶν ἀποστόλων τὴν φύσιν· ἀλλ' ὡς ἀξιούντων
μαθητῶν· ᾗ καὶ ἰδίοις ἐξεῖναι τοῦτο δρᾶν· αὐτὸς δὲ διδάσκων
αὐτοὺς ἐν τῇ ἀποκρίσει· μὴ κωλύειν τοὺς ἐνεργοῦντας τὰ τοιαῦτα
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου· οὐ γάρ ἐστι καθ' ὑμῶν ὁ τοιοῦτος· ὅστις
Κ ἐστὶ καθ' ὑμῶν· ὑπὲρ ὑμῶν ἐστι τῇ ἀγαθῇ γνώμῃ·

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψε-
ως αὐτοῦ· καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐστήριξε τοῦ πορεύε-
σθαι εἰς Ἱ(ερουσα)λήμ· καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ·
Καὶ πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν· ὥστε ἑτοιμά-
σαι αὐτῷ· καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν· ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευό-
μενον εἰς Ἱ(ερουσα)λήμ·

Τ ἐκεῖνο δὲ περὶ Φιλίππου· ὅτι
ἐγένετο ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ·
ὅτι ἐνίστατο τοῦ καιροῦ· καθ' ὃν ἔδει λοιπὸν τὸ σωτήριον ὑπομεῖ-
ναι ὑπὲρ ἡμῶν πάθος, ἀναλαμβάνεσθαι εἰς τὸν οὐρανόν· συνέ-
βαινε δὲ τοῦ θ(εο)ῦ καὶ π(ατ)ρ(ό)ς· ἐλθεῖν ἐν αὐτῇ γὰρ εἰς Ἱεροσόλυμα· οὐ
κ ἐπὶ κώμας ἢ πόλεις περιοδεύων· οὐ δι' ὧν διακόνει ἀπὸ χρείας·
τοῦτο γὰρ δηλοῖ τό· ἐστήριξε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ τοῦ πορεύεσθαι
εἰς Ἱ(ερουσα)λήμ· ἐκπέμπει δὲ πρὸ προσώπου αὐτοῦ τοὺς μαθητ(άς)
οὐκ ἀγνοῶν πῶς οὐκ ἔσονται δεκτοὶ παρὰ τοῖς Σαμαρείταις τῶν προ-
καταγγέλλοντες αὐτὸν ἐπὶ τῷ καταλύσαι παρ' αὐτοῖς· ἀλλ' ἵνα
καὶ κειμένοις ἐκβάλῃ προφάσεως ἀφορμήν· καὶ τ(ὴν)
μαθηταῖς ὠφέλειαν γένοιτο πρόξενος· ἐπειδὴ γὰρ αὐτὸν
εἰς Ἱεροσόλυμα· τὸν τοῦ πάθους καιρὸν ἤδη ἐγγίζοντα ἐλθών.

ἐπιστάτα· καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς
τρεῖς· μίαν σοί· καὶ μίαν Μωσῇ· καὶ μίαν Ἠλίᾳ· μὴ εἰδὼς ὃ λέγει.
ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος, ἐγένετο νεφέλη καὶ ἐπεσκίασεν αὐτούς·
ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ ἐκείνους εἰσελθεῖν εἰς τὴν νεφέλην· καὶ
φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀ-
γαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε· καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνήν, εὑρέθη
ὁ Ἰησοῦς μόνος· καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν· καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκεί-
ναις ταῖς ἡμέραις, οὐδὲν ὧν ἑωράκασιν· ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἑξῆς
ἡμέρᾳ, κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, συνήντησεν αὐτῷ
ὄχλος πολύς· καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἀνεβόησε λέγων·

λα / ς — περὶ τοῦ σεληνιαζομένου

Διδάσκαλε δέομαί σου· ἐπίβλεψαι ἐπὶ τὸν υἱόν μου· ὅτι μονο-
γενής ἐστί μοι· καὶ ἰδοὺ πνεῦμα λαμβάνει αὐτόν· καὶ ἐξαίφνης
κράζει· καὶ σπαράσσει αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ· καὶ μόλις ἀποχωρεῖ
ἀπ' αὐτοῦ συντρῖβον αὐτόν· καὶ ἐδεήθην τῶν μαθητῶν σου
ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτό· καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν· ἀποκριθεὶς δὲ
ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη· ἕως πότε
ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν· προσάγαγε τὸν
υἱόν σου ὧδε· ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ, ἔρρηξεν αὐτὸν
τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν· ἐπετίμησε δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι
τῷ ἀκαθάρτῳ· καὶ ἰάσατο τὸν παῖδα· καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν
τῷ πατρὶ αὐτοῦ· ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγα-
λειότητι τοῦ θεοῦ· πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶ-
σιν οἷς ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· θέσθε
Υμεῖς εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους· ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων· οἱ δὲ ἠγνόουν
τὸ ῥῆμα τοῦτο· καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν, ἵ-
να μὴ αἴσθωνται αὐτό· καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ
τοῦ ῥήματος τούτου· εἰσῆλθε δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ

λβ / ς — περὶ τῶν διαλογιζομένων τίς μείζων·

Τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς
καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος παιδίου, ἔστησεν αὐτὸ
παρ' ἑαυτῷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὃς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον
ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, δέχ-

Ὁ ἕτερος ἀκολουθήσω σοι κε· πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου. ἀξιοζήλωτος μὲν ἡ ὑπόσχεσις ἐν ὑπερβολῇ ἔχουσα· καὶ πᾶσαν τοῦ ἐπαίνου μεστήν· τὸ δὲ ζητεῖν ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκον, διαδείκνυσιν ὅτι μεμερισμένην πως τὴν διάνοιαν. τὸ γὰρ ὅλως συναναμίγνυσθαι? θέλειν τοῖς κατὰ γένος οἰκείοις, τοῖς μὴ ἀποδεξαμένοις ἴσως ἔτι τὸν [illegible] τούτων πραγματίσασθαι, οὐ μικρόν ἐστι λογισμοῦ· διό φησι πρὸς αὐτόν· οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα ἐπ' ἄροτρον καὶ τὰ ἑξῆς· ὡς πρὸς γὰρ ὅτι πόνος· τοῖς διὰ τῶν γεωργῶν [illegible] μενος ἐρχόμενος· ὁ τὴν ὄκνησιν πρὸς τὸ λέγειν παντὶ πόνῳ ὑποκόψαι τοῖς αὐχέσι [illegible] τὴν ἄλω· προσφιλὲς δὲ τοῖς ἐρῶσι καὶ τέλος ταῦτα. οὕτως ἔπος εἴη τὸ μὲν ἀκολουθεῖν χῶ τῷ θεῷ· οὐκ αὐτάρκης τὰ δὲ τοῖς ἐπὶ γῆς [illegible] πράγμασι· καὶ τοῖς κατὰ σάρκα οἰκείοις· ἐμμένειν τοῖς μὴ τὴν σπουδὴν ἀποδεχομένοις αὐτοῦ. οὐδαμῶς οὗτος κατορθώσει τοῖς ἐφ' ἅπασιν ἐπαινουμένοις αὐτοῦ, τὴν ἐξ ἐθνῶν ἀπόλαυσιν· οὐδὲ εὔθετος ἐστὶν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θυ· ἐπιβαλὼν γὰρ ἐπ' ἄροτρον τὴν χεῖρα· διὸ τὸ πρόθυμος ἐστὶν ἐπακολουθεῖν· ὀπίσω δὲ βλέπει. διὸ πλημμελῶς καὶ ἀναβολὴν ποιεῖ τὴν πρόφασιν· τὴν πρὸς τοὺς οἰκείους διάλεξιν· ἀλλ' οὐ τοιούτους εὑρίσκομεν τοὺς ἁγίους ἀποστόλους· ἀμέλει γὰρ ἠκούσαντο τοῦ δεσπότου χῦ λέγοντος πρὸς αὐτούς· δεῦτε ὀπίσω μου, εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ· τοιούτους οὖν πρέπει τυγχάνειν τοὺς ἀκολουθεῖν ἐθέλοντας τῷ χῷ:

λϛ Μετὰ ταῦτα, ἀνέδειξεν ὁ κς καὶ ἑτέρους ἑβδομήκοντα· καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλ(ιν) καὶ τόπον, οὗ ἤμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι· ἔλεγεν οὖν πρὸς αὐτούς· ὁ μὲν θερισμὸς πολύς· οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν τοῦ κυ τοῦ θερισμοῦ. ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ· ὑπάγετε· ἰδοὺ ἀποστέλλω ὑμᾶς ἐν μέσῳ λύκων, ὡς ἄρνας· μὴ βαστάζετε βαλάντιον· μὴ πήραν· μηδὲ ὑποδήματα· καὶ μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε· εἰς ἣν δ' ἂν οἰκίαν εἰσέρχησθε. πρῶτον λέγετε εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ· ἐὰν ᾖ ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μήγε, ἐφ' ὑμᾶς ἀνα-

λϛ περὶ τῶν ἀναδειχθέντων ἑβδομήκοντα
Ια

Καὶ ἔμελλε τῆς ἰουδαίων παροικίας ἀνέχεσθαι· ἵν ἀφελῶς καὶ
δειλιῶσι μὴ ὅταν πάθοιεν τοῦ ἱερουσαλήμ· ἀνεξίκακοι δὲ μᾶλλον ὦσι
αὐτοὶ γένωνται· καὶ ἂν μερίζωσί τινες ἢ ἀποδιώκωσι· προστάγ-
ματος ἀμα τοῦ πράγματος. τὴν δὲ τῶν σαμαρειτῶν μέριμναν ἐποιεῖ-
το· ὡσανεὶ λέγων αὐτοῖς· ἐπεὶ γὰρ καὶ οὐκ ἐδέξαντο ὑμᾶς· ἀλλ' αὐ-
τοῖς τοῦ δεσπότου ἴχνεσιν ἐξακολουθήσαντες. διακαρτερήσατε θεο-
πρεπῶς: ἰδόντες δὲ ἰάκωβος καὶ
ἰωάννης οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπον· κύριε· θέλεις εἴπωμεν πῦρ καταβῆ-
ναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἀναλῶσαι αὐτοὺς ὡς καὶ ἠλίας ἐποίησε·
στραφεὶς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς καὶ εἶπεν· οὐκ οἴδατε οἵου πνεύματός
ἐστε· ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι· ἀλλὰ
σῶσαι· καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην·

Εἰπόντων τινῶν ἐκ τῶν μαθητῶν· κύριε· θέλεις εἴπωμεν πῦρ καταβῆ-
ναι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς· ἐπετίμησεν αὐτοῖς περι-
στέλλων θεοπρεπῶς τὴν ὀξυθυμίαν· καὶ παιδεύων ἀνεξικακεῖν·
οὐ μόνον τότε. ἀλλὰ καὶ ἐς τὰ μετὰ ταῦτα· ἡνίκα τὴν ὑπ' οὐρανὸν
διερχόμενοι· ἀνοσίοις τισὶν ἔμελλον περιπίπτειν ἀνθρώποις
καὶ ἐχομένοις τοῦ θείου κηρύγματος· ἔδει μὲν γὰρ δὲ χρῆναι ὅτι ἠλω-
κότας κεραυνοῖς καταβάλλειν χάριτος· ἀλλ' ἐν τοῖς προτέροις
ἐρχομένοις συνηθείας. τοῦτο εἶπον· πρὸς ἠλίαν ἀναφέροντες τὸ τοῦ
πυρὸς καταφλέξαντα δὲ τοὺς πεντήκοντα· καὶ τοὺς ἡγεμόνας αὐτ.

Ἐγένετο δὲ αὐτῶν πορευομένων ἐν τῇ ὁδῷ. εἶπέ τις πρὸς αὐτόν·
ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἂν ἀπέρχῃ κύριε· καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς· αἱ ἀ-
λώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι· καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις·
ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ· εἶπε δὲ πρὸς
ἕτερον· ἀκολούθει μοι· ὁ δὲ εἶπε· κύριε ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀ-
πελθόντι θάψαι τὸν πατέρα μου· εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ ἰησοῦς· ἄφες τοὺς
νεκροὺς· θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς· σὺ δὲ ἀπελθὼν διάγ-
γελλε τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ· εἶπε δὲ καὶ ἕτερος· ἀκολουθήσω σοι
κύριε· πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου·
εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἰησοῦς· οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' ἄρο-
τρον· καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω. εὔθετός ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ

τοῖς οὐ(ρα)νοῖς· ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσατο τῷ πν(εύματ)ι ὁ Ἰ(ησοῦ)ς, καὶ εἶπεν· ἐξο-
μολογοῦμαί σοι π(άτ)ερ κ(ύρι)ε τοῦ οὐ(ρα)νοῦ καὶ τῆς γῆς· ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀ-
πὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναὶ ὁ π(ατ)ὴρ ὅτι
οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου.

Ἀπαγγέλλει τοῖς ἑβδομήκοντα· διὸ καὶ λέγει· ὅτι ὑπέστρεψαν μετὰ
χαρᾶς· ὡς ἐπακολουθησάσης τῷ λόγῳ τῆς θεοσημείας· ἔλεγον
γὰρ κ(ύρι)ε καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου· οὐ
χ' οὗ τοῦ δὲ χαίρειν τῷ ὅτι μᾶλλον γεγόνασι τοῦ θείου κηρύγματος δια-
κονοι τοῦτο εἶπον· ἀλλ' ὅτι σημείων γεγόνασιν αὐτουργοί·
ὅπερ δέ φησιν ὁ χ(ριστό)ς· ὅτι ἐθεώρουν τὸν σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν
ἐκ τοῦ οὐ(ρα)νοῦ πεσόντα, τοῦτο δηλοῖ· ὅτι ἐξ ἀρχῆς αὐτὸς κατα-
πεσεῖν. οὐ δήπου [illegible] προσδοκῶν ἤδη [illegible]· λέγει δὲ ὅτι
ἑωρακέναι· ἐπειδὴ ἄλλος οὐ δύναται ἰδεῖν· ἀλλ' ὁ κριτὴς ὁ αἰδ(ιος)·
ὡς ἀστραπὴν δὲ εἶπεν· ὅτι λαμπρὸς ἦν τὴν φύσιν· ἢ καὶ
ὅτι ταχέως ἐγένετο [illegible]· ὅπερ γὰρ ἐποίησεν ὁ θ(εό)ς, τοῦτο
καλόν· ὃ δὲ μετεποίησεν ὁ διάβολος, τοῦτο κακόν· διὸ μὴ
θαυμάζετε φησί· ἀλλὰ δὲ μᾶλλον φρονεῖτε· ἰδοὺ γὰρ δέδωκα
ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν· ἐπεὶ δὲ καὶ οὕτως λαλεῖν περὶ τούτου κα-
τὰ τὸν μέγαν Κύριλλον· ὅτι ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐ(ρα)νοῦ ἐθεώρουν τὸν
διάβολον πεσόντα· τουτέστιν ἐξ ὕψους εἰς γῆν κατενηνεγμένον
ἐκ δόξης, καὶ αὐτῆς [illegible] ἐξ ὑπεροχῆς πολλῆς, καὶ εἰς ἐσχάτην ταπείνωσιν
[illegible]· πρὸ μὲν γὰρ τῆς τοῦ χ(ριστο)ῦ καὶ θ(εο)ῦ καὶ σ(ωτῆ)ρ(ο)ς ἡμῶν ἐπιδη-
μίας, κατεκράτησε τῆς οἰκουμένης· προσεκυνεῖτο σχεδὸν
παρὰ πάντων· ναοί τε αὐτῷ καὶ θυσίαι· τούτοις αὐτῷ πλῆθος·
ἐπειδὴ δὲ καταπεφοίτηκεν ἐξ οὐρανῶν ὁ μονογενὴς τοῦ θ(εο)ῦ
λόγος, πέπτωκεν [illegible] ὡς ἀστραπή· ὁ πάλαι τοῖς ὄχλοις
προσκυνούμενος, τοῖς τε πεπλανημένοις· ὑπὸ πόδας τίθε-
ται τῶν προσκυνούντων αὐτόν· καὶ ὄφεις δὲ καὶ σκορπίους λέ-
γει τοῦτο δηλοῖ· ὡς περὶ αὐτοῦ τε τοῦ διαβόλου ἑρμηνεῦον τὸ
τῶν δαιμόνων αὐτοῦ· οἱ γὰρ μέσον αὐτῶν καταπατοῦνται ὑπὸ
τῶν τοῦ δεσπότου χ(ριστο)ῦ [illegible]· τὴν τοιαύτην ἐξουσίαν λα-
βόντων [illegible]· τὸ δὲ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν

καμίας. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε· ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὰ
παρ' αὐτῶν· ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστι· μὴ μετα-
βαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν· Καὶ εἰς ἣν ἂν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ
δέχονται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν· καὶ θερα-
πεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς· Καὶ λέγετε αὐτοῖς· ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς
ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ μὴ δέχονται ὑμᾶς,
ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς, εἴπατε· καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν
κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν εἰς τοὺς πόδας ἡμῶν,
ἀπομασσόμεθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε· ὅτι ἤγγικεν ἐφ' ὑ-
μᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· λέγω ὑμῖν· ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ
ἐκείνῃ, ἀνεκτότερον ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ· οὐαί σοι χοραζίν·
οὐαί σοι βηθσαϊδά· ὅτι εἰ ἐν τύρῳ καὶ σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις
αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθήμεναι
μετενόησαν· πλὴν τύρῳ καὶ σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ
κρίσει, ἢ ὑμῖν· καὶ σὺ καπερναούμ· ἡ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα,
ἕως ᾅδου καταβιβασθήσῃ· :

ὐχ ἁπλῶς δὲ ἀνέδειξεν ὁ κ(ύριο)ς καὶ ἑτέρους ἑβδομήκοντα· Καὶ
ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν
πόλιν καὶ τόπον οὗ αὐτὸς ἔμελλεν ἔρχεσθαι· ἀλλ' ἐδήλωσε διὰ πολ-
λῶν πῶς ἔμελλεν ἰᾶσθαι τῶν εἰς αὐτὸν πιστευόντων ἢ πλῆθος·
ἰσάριθμα· οὐ γὰρ μόνος ὁ Ἰσραήλ· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἄλλοι·
διὰ τοῦτο ἀνεδείχθησαν παρὰ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν. πρὸς τοῖς δώ-
δεκα, καὶ ἕτεροι ἑβδομήκοντα·

ἀκούων ὑμῶν, ἐμοῦ ἀκούει· Καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ
δὲ ἐμὲ ἀθετῶν, ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με· ὑπέστρεψαν δὲ
οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς, λέγοντες· κ(ύρι)ε καὶ τὰ δαιμόνια ὑ-
ποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου· εἶπε δὲ αὐτοῖς· ἐθεώρουν
τὸν σατανᾶν, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς ἀστραπὴν πεσόντα· ἰδοὺ δίδω-
μι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων·
Καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ· καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ
μὴ ἀδικήσῃ· πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν
ὑποτάσσεται· χαίρετε δὲ, ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν

τοῖς οὐρανοῖς· ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσατο τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν· ἐξομολογοῦμαί σοι πάτερ κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς· ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναὶ ὁ πατὴρ ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου·

Ἀπέστειλε τοὺς ἑβδομήκοντα· διὸ καὶ λέγει· ὅτι ὑπέστρεψαν μετὰ χαρᾶς· ὡς ἐπακολουθησάσης τῷ λόγῳ τῆς θεοσημείας· ἔλεγον γὰρ κύριε καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου· οὐχ οὕτω δὲ χαίροντες ὅτι μᾶλλον ἐγένοντο τοῦ θείου κηρύγματος διάκονοι τοῦτο εἶπον· ἀλλ' ὅτι σημείων γεγόνασιν αὐτοὶ ἐργάται· ὁ κύριος δέ φησιν ὁ Χριστός· ὅτι ἐθεώρουν τὸν σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα· τοῦτο δηλοῖ· ὅτι ἐξ ὅτε ἀρχὴν αὐτὸς κατὰ τὸ ὕστερον, οἱ δ' οὖν λοιποὶ τί προσδοκῶσι δηλ[illegible]· λέγει δὲ τοῦτον ἑωρακέναι· ἐπειδὴ ἄλλος οὐ δύναται εἰ δὴ μὴ ὁ κρείττων ὁ αὐτὸς [illegible]· ὡς ἀστραπὴν δὲ εἶπεν· ὅτι λαμπρὸς ἦν τὴν φύσιν· ἢ καὶ σκοτώδης γέγονε τὴν προαίρεσιν· ὃ γὰρ ἐποίησεν ὁ θεός, τοῦτο καλόν· ὃ δὲ μετεποίησεν ὁ διάβολος, τοῦτο κακόν· διὸ μὴ θαυμάσητε φησί· μηδὲ μεγαλοφρονεῖτε· ἐγὼ γὰρ δέδωκα ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν· ἔδει δὲ καὶ οὕτως λαλεῖν περὶ τούτου κατὰ τὸν ἅγιον Κύριλλον· ὅτι ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἶδε τὸν διάβολον πεσόντα· τοῦτ' ἔστιν ἐξ ὕψους ἐς χθαμαλὸν κατενηνέχθαι· ἐκ δόξης, ἐς ἀτιμίαν· ἐξ ὑπεροχῆς πολλῆς, ἐς ἐσχάτην [illegible]· πρὸ μὲν γὰρ τῆς τοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν ἐπιδημίας, κατεκράτησε τῆς οἰκουμένης· προσκυνούμενος σχεδὸν παρὰ πάντων· ναοὶ δὲ [illegible] θυσιαστήρια τούτῳ ἀνηγέρθησαν· ἐπειδὴ δὲ καταπεφοίτηκεν ἐξ οὐρανῶν ὁ μονογενὴς τοῦ θεοῦ λόγος, πέπτωκεν [illegible] ὡς ἀστραπή· ὁ πάλαι [illegible] προσκυνητὸς τοῖς πεπλανημένοις· ὑπὸ τοὺς πόδας τίθεται τῶν προσκυνούντων αὐτόν· καὶ ὄφεις δὲ καὶ σκορπίους, αὐτὸ τοῦτο δηλοῖ· ὡς περὶ αὐτοῦ τε τοῦ διαβόλου εἰρημένον ἢ τῶν δαιμόνων αὐτοῦ· οἵτινες σὺν αὐτῷ καταπατοῦνται ὑπὸ τῶν δούλων Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν· τὴν τοιαύτην ἐξουσίαν λαβόντων παρ' αὐτοῦ· τὸ δὲ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν κάμψει· ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε· ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν· ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστί· μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν· καὶ εἰς ἣν ἂν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν· καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς· καὶ λέγετε αὐτοῖς· ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς, εἴπατε· καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν εἰς τοὺς πόδας ἡμῶν, ἀπομασσόμεθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο γινώσκετε· ὅτι ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· λέγω ὑμῖν· ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἀνεκτότερον ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ· οὐαί σοι Χοραζίν· οὐαί σοι Βηθσαϊδά· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθήμεναι μετενόησαν· πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει, ἢ ὑμῖν· καὶ σὺ Καπερναούμ· ἡ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἕως ᾅδου καταβιβασθήσῃ· :

Οὐχ ἁπλῶς δὲ ἀπέδειξεν ὁ κύριος καὶ ἑτέρους ἑβδομήκοντα· καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ αὐτὸς ἔμελλεν ἔρχεσθαι· ἀλλ' ἐπειδὴ πολλῷ πλέον ἔμελλεν ἔσεσθαι τῶν εἰς αὐτὸν πιστευόντων ἡ πληθύς, [illegible] γὰρ οὐ μόνος ὁ Ἰσραήλ· ἀλλὰ καὶ αἱ τῶν ἐθνῶν ἀγέλαι· διὰ τοῦτο ἀνεδείχθησαν ἀπαρχαὶ τοῦ θεοῦ ἡμῶν. πρὸς τοῖς δώδεκα, καὶ ἕτεροι ἑβδομήκοντα·

Ὁ ἀκούων ὑμῶν, ἐμοῦ ἀκούει· καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν, ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με· ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς, λέγοντες· κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου· εἶπε δὲ αὐτοῖς· ἐθεώρουν τὸν σατανᾶν, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς ἀστραπὴν πεσόντα· ἰδοὺ δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ σκορπίων· καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ· καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ· πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται· χαίρετε δὲ, ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον· ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον· καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ· καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθών, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια, ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ· καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐπιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ ὅ τι ἂν προσδαπανήσῃς, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι· τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς λῃστάς· ὁ δὲ εἶπεν· ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ· εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πορεύου καὶ σὺ ποίει ὁμοίως·

Ἐπειδὴ μετὰ τὸ [illegible] τοῦ σωτῆρος ὁ νομικὸς τὴν ἀλαζονείαν ἐξέρρηξεν· οὐδένα εἶναι πλησίον αὐτοῦ τιθέμενος· ὡς οὐδενὸς ὄντος αὐτῷ κατ' αὐτὴν δικαιοσύνην ἐφαμίλλου· τοῦτο γὰρ ᾐνίξατο ὁ εὐαγγελιστὴς εἰπών· ὁ δὲ θέλων ἑαυτὸν δικαιῶσαι, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· καὶ τίς ἐστί μου πλησίον· ὁ νομικὸς πλησίον μόνον ἐνόμιζεν εἶναι τὸν δίκαιον, τῷ δικαίῳ· τὸν δίκαιον τῷ ὑψηλῷ κατ' ἀρετὴν [illegible]· οὐ γὰρ τῇ οὐσίᾳ μιᾷ οὔσῃ, τὸ ὑψηλὸν ἔκρινεν· ἀλλ' ἐν τοῖς ἀξιώμασιν, καὶ ταῖς πράξεσι· διὸ θέλων ἑαυτὸν δικαιῶσαι, τουτέστι δίκαιον ἀποδεῖξαι· ὡς ὑψηλὸς ὢν κατ' αὐτὴν ἀρετήν· ἢ καὶ κατ' αὐτὸ διδάσκαλος εἶναι φησί· καὶ τίς μού ἐστι πλησίον· δεῖξόν μοι τὸν οὕτω μέγαν· ὁ δὲ σωτὴρ αὐτῷ [illegible]· μικρὸν γὰρ καὶ μέγαν αὐτὸς ἐποίησεν· οὐ ταῖς πράξεσιν· οὐδὲ τοῖς ἀξιώμασιν· ἀλλὰ τῇ φύσει ὡρίσατο τὸν πλησίον· μονονουχὶ λέγων· οὐχ ὥς σοι τέως λέγω ὅτι οὐδενὶ τῶν ἄλλων διενήνοχας· ἵνα [illegible] οὕτως φιλ[illegible] νομίσαιεν· καὶ χρεωστεῖν τοῖς πέλας τὴν ἀγάπην· δι' ἑαυτὸν σὺν ἔλεγχον νομίσαιεν τὸ εἶναι· ἀλλὰ καὶ ἑαυτοῦ ἔχει· διδάσκει γάρ· σὺ σπούδασον τοῦ δεομένου γενέσθαι πλησίον· οὐ τῶν τὸ πᾶν μόνον· ἀλλὰ καὶ τὴν διάθεσιν· καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ [illegible]· διαδείκνυσι τοῦτο καὶ τὸν σαμαρείτην σοι χαρακτηρίζει· τὸ γὰρ πλησίον τῇ φύσει κρίνεται· οὐ τῇ ἀρετῇ ἢ τῇ οὐσίᾳ· οὐ τῷ ἀξιώματι· ἀλλὰ τῷ τρόπῳ· καὶ τῷ συμπαθῶς αὐτὸν θεραπεῦσαι· ἐκεῖνον γὰρ ἦν τοῦ μάλιστα εἶναι πλησίον· τὸν δεόμενον· καὶ αὐτῷ [illegible] ἐπὶ τὴν [illegible] :

Ἢ ὡς ὁ μὲν [illegible] Χριστὸς ὁ [illegible] κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχώ· τὴν ἄνωθεν κάθοδον τοῦ

ἄν τις ἐστίν. τοῦτο σημαίνει· ἵνα μὴ ἐκείνῳ δεξίαν ἐκ τούτου κτήσω-
νται· οὐ γὰρ ἀλλ' ἐστί φησιν αἱ ἐπὶ τούτου ἀβρυνόμενοι· οἱ τῆς ἰά-
σεως δαίμονας ὅτι καὶ αὐτοὶ ἐξεθέμενοι· ἀλλὰ μᾶλλον ἐπὶ τούτῳ χαίρε-
τε. ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὐ διὰ μέ-
λανος· ἀλλὰ διὰ μνήμης χάριτος καὶ δόξης θεοῦ· ὁ μὲν διὰ μέ-
λανος. ἀφανισθεὶς καὶ αὐτὸς ἀπέπεσε· οἱ δὲ ἄνωθεν κάτω οὕτως. ἄνω γρά-
φονται· αὕτη τοίνυν ἐστὶν ἡ ἀληθινὴ χαρά· τὸ ἄνω γράφεσθαι.
γράφεται δὲ ἕκαστος. ὅσον ἂν καὶ μὴ τοῦ τε ἀξιώματι καὶ τὴν τοῦ
ἐπὶ ἐργασίας χάριτι·

Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπε· πάντα μοι παρεδό-
θη ὑπὸ τοῦ πατρός μου· καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστιν ὁ υἱὸς εἰ μὴ
ὁ πατήρ· καὶ τίς ἐστιν ὁ πατὴρ εἰ μὴ ὁ υἱός· καὶ ᾧ ἂν βούληται ὁ υἱὸς
ἀποκαλύψαι· καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς κατ' ἰδίαν εἶπε·
μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε· λέγω γὰρ ὑμῖν
ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε·
καὶ οὐκ εἶδον· καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν·

λε' περὶ τοῦ πειράζοντος νομικοῦ

λε' Καὶ ἰδοὺ νομικός τις ἀνέστη ἐκπειράζων αὐτὸν λέγων· δι-
δάσκαλε τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω· ὁ δὲ εἶπε
πρὸς αὐτόν· ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται· πῶς ἀναγινώσκεις·
ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρ-
δίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου· ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου· ἐξ ὅλης τῆς διανοί-
ας σου· καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν· εἶπε δὲ αὐτῷ· ὀρθῶς ἀ-
πεκρίθης· τοῦτο ποίει καὶ ζήσῃ· ὁ δὲ θέλων δικαιοῦν ἑαυτὸν,
εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· καὶ τίς ἐστί μου πλησίον· ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς

λς' περὶ τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς λῃστάς

εἶπεν· ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχώ· καὶ λῃ-
σταῖς περιέπεσεν· οἳ καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν· καὶ πληγὰς ἐπιθέν-
τες, ἀπῆλθον· ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα· κατὰ συγκυ-
ρίαν δὲ ἱερεύς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ· καὶ ἰ-
δὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν· ὁμοίως δὲ καὶ λευΐτης γενό-
μενος κατὰ τὸν τόπον· ἐλθὼν καὶ ἰδὼν, ἀντιπαρῆλθε· Σα-
μαρείτης δέ τις ὁδεύων, ἦλθε πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδὼν αὐτόν,
ἐσπλαγχνίσθη· καὶ προσελθών, κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ.

καὶ φιλόστοργον· τὸ συμπεριφέρεσθαι τοῖς ἀρρωστοῦσι· καὶ μὴ ἀφίστασθαι πρὶν ἀναλάβωσιν· ὅθεν καὶ οἶνον τοῖς ἕλκεσιν ἐπαντλῶν τὸν διδασκαλικὸν λόγον καὶ ὅσον στύφοντα, ἐν ἐλαίῳ τοῦτον ἐκέρασεν· οὐ γὰρ οἷον τινί, ἄκρατον αὐτὸν ἐνέχεεν· οὐ γὰρ ἀπέμενε τὴν ὑπερβάλλουσαν στύψιν τὸ κατὰ τῶν τραυμάτων χαλεπὸν καὶ ἀνίατον· ὅθεν διὰ τοῦτο ἁμαρτωλοῖς καὶ τελώναις συνανεκλίνετο· αὐτὸν δὲ τὸ ἴδιον ὑποζύγιον ἀνεβίβασεν· ἐπὶ ἑαυτὸν γὰρ ἡμᾶς ἀναφέρει· ὅτι ἐσμὲν μέλη τοῦ σώματος αὐτοῦ· εἰς πανδοχεῖον ἀπήγαγε, τουτέστιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν· τὴν πάντων γενομένην δεκτικὴν καὶ χωρητικήν· οὐκέτι γὰρ κατὰ τὸ στενὸν τῆς μωσαϊκῆς σκιᾶς καὶ τῆς ἐν τύποις λατρείας ἀκούομεν· οὐκ εἰσελεύσεται ἀμμανίτης καὶ μωαβίτης εἰς ἐκκλησίαν κυρίου· ἀλλ' αὐτοῦ τούτου ἀκούομεν· πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη· καὶ τὰ ἑξῆς· καὶ ὅτι ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην, δεκτὸς αὐτῷ ἐστι· τοσοῦτον δὲ ἀπηγορευμένους ἐπιμελείας ἠξίωσεν· ἐπεὶ διὰ τῆς ἐκκλησίας συλλέξας ἐκ τῶν πολυθεΐᾳ διαφερομένων ἐθνῶν, αὐτὸς ὢν ὁ Χριστὸς ἐν αὐτῇ κατὰ τὸ γεγραμμένον ἐνοικῶν καὶ ἐμπεριπατῶν· καὶ παιδεύων καὶ χάριν δωρούμενος. ἐπέχουσι δὲ τοῦ πανδοχέως τύπον οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ μετ' αὐτοὺς ποιμένες καὶ διδάσκαλοι· οἷς εἰς οὐρανοὺς ἀνιὼν, ἔδωκεν ὁ Χριστὸς δύο δηνάρια· προνοεῖν μέλλων τοῦ ἠρρωστηκότος ἐπιμελησόμενος· καὶ προσθείς· ὅτι ἐάν τι προσδαπανήσῃς· ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι· δύο δὲ δηνάρια· τὰς δύο διαθήκας φησὶ παλαιὰν καὶ καινήν· ἀμφοτέρας οὔσας τοῦ θεοῦ· καὶ μίαν εἰκόνα τοῦ ἄνω καὶ ἑνὸς βασιλέως φερούσας ὥσπερ τὰ δηνάρια· ἕνα τὸν αὐτὸν βασιλικὸν χαρακτῆρα ἐνσφραγιζομένας. καὶ διὰ τῶν ἱερῶν λογίων ἐντυπουμένας· ἀλλ' ἀναλώσαντες οἱ τῶν ἁγίων τόπων ἐκκλησιῶν ποιμένες· καὶ μετ' αὐτοὺς πόνων ἱδρῶτας ταῖς διδασκαλίαις πλατύναντες· ἐξ οἴκοθεν προσδαπανήσαντες· τοιοῦτον δὲ ἀπεκδέχονται [illegible]. ἐπανερχομένῳ τῷ δεσπότῃ κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν· ἐρεῖ οὖν ἕκαστος· κύριε δύο δηνάρια

[illegible] ἐπιγινόμενος τοῦτό φησιν· ὅτε διὰ τῆς τοῦ Ἀδὰμ παραβά-
σεως ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς καὶ ἀγγελικῆς ἐκείνης τοῦ παραδείσου διατρι-
βῆς. [illegible] ὁμοιώματι [illegible]· ὁ [illegible] ἐρήμωσιν [illegible]· πρὸς
[illegible] τὸ κοῖλον [illegible]· καὶ [illegible] καὶ [illegible] κατα-
λύσεως. [illegible] τοῦ [illegible] τοῦ κόσμου [illegible]· ἀπὸ τοῦ
θεοῦ χωρίζουσαν· [illegible] λέγει. τὸ [illegible] ἀγρίων δαιμόνων σύστημα· οἵ-
τινες τῶν τῆς ἀρετῆς ἱματίων ἀνδρείας φημὶ καὶ σωφροσύνης καὶ
τῶν ὁμοίων ἐκδύσαντες αὐτὸν τοῖς τῆς ἁμαρτίας τραύμασι κατα-
[illegible]· ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανῆ· ὁ γὰρ οὐκ ἔστι τούτοις
ὅλως τοῦ [illegible]· [illegible] προλαβοῦσαν [illegible] τούτων
ἔργων [illegible]· ὅθεν [illegible] πλεῖστον [illegible]
[illegible]· οὐ γὰρ τῆς ἀρετῆς [illegible] ἀλλὰ καὶ
τῆς [illegible]· [illegible] τοῦ λευΐτου [illegible]
[illegible] ἱερέως ὁ τοῦ λευΐτου. τὴν [illegible]
[illegible]· οὐδὲ γὰρ τὰς πληγὰς τοῦ [illegible]
[illegible] ἐθεράπευσεν· ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων
καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἁμαρτίας· [illegible]· καὶ
πρὸς τελείαν θεραπείαν οὐκ [illegible] ἤρκεσεν· οὔτε ἐκ [illegible]
[illegible]· τὸ γὰρ αὐτὸ [illegible]· ὅτι [illegible] κατα-
[illegible]· ἀλλ' [illegible] καὶ ἐθεράπευσε· καὶ θεραπεύσας [illegible] καὶ [illegible]
[illegible]· πρὸς δὲ τὴν θεραπείαν ἀδυνατήσαντες· καὶ [illegible]
[illegible] παθῶν [illegible] κρατήσαντος [illegible]
τοῦτο γὰρ [illegible]· ἀλλ' ὁ [illegible] ἀνθρώπων [illegible]
φύσιν διὰ [illegible] φαρμάκων [illegible]· [illegible]
[illegible] τὸ [illegible]· [illegible] ἐλθὼν [illegible]· [illegible]
[illegible]· τοῦτον [illegible] ὁ [illegible]
[illegible] τοῦ [illegible]· [illegible]
[illegible]· [illegible]· [illegible] τοῦτο [illegible]
[illegible]· [illegible]· [illegible] καὶ κατ[illegible]
[illegible]· [illegible] καὶ κατέκλινεν· οὐ γὰρ [illegible]· ἀλλὰ
καὶ [illegible] τοῖς [illegible] κατὰ [illegible]· [illegible]
[illegible] γενόμενος [illegible]· τοῦτο γὰρ ἴδιον [illegible]

ἐποίει· τὴν δὲ προσεδέξατο ὁ φιλάνθρωπος προσεῖχε· σκοπείσθω μὲν τοίνυν τὰς δύο μερίδας. τὰς διὰ τῶν δύο γυναικῶν ἑρμηνευομένας· τὴν μὲν σωματικωτέραν διακονίαν. ἐλάττω· χρήσιμον τε γὰρ ὅμως· τὴν δὲ ἀμείνονα καὶ πνευματικωτέραν· καὶ ἕκαστος ἡμῶν ὃ θέλει ἐκλεξάσθω· ὁ μὲν βουλόμενος διακονείτω τοῖς πτωχοῖς καὶ θεραπευέτω νοσοῦντας. διὰ τὴν Μάρθαν τοῦτον τὸν κανόνα λαβών· ὃ γὰρ ἂν ποιήσῃ τις εἰς δοῦλον Χριστοῦ, εἰς Χριστὸν ἀναπέμπεται τὸ γινόμενον. ὁ δὲ θέλων τὴν Μαρίαν ζηλῶσαι, καταλειπέτω τὴν διακονίαν τοῦ σώματος· ἀναβαινέτω δὲ εἰς τὴν διὰ τῶν ἔργων θεωρίαν. τῶν πνευματικῶν μαθημάτων· γνησίως ἐπιτελείτω τὸ πρᾶγμα. ὁ μέντοι γε καὶ τοὺς ἑαυτοῦ μαθητὰς διὰ τούτων ὁ Χριστὸς οὐ μετρίως· ἵνα ἐν ὁποίῳ τινὶ καὶ τίνι τρόπῳ τοὺς ὑποδεχομένους αὐτοὺς οἰκίας ἐνδιαιτᾶσθαι χρή· ἡνίκα τὴν οἰκουμένην περιτρέχοντες, τὸ θεῖον κήρυγμα καταγγέλλοντες.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέ τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς Ἰωάννης ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. εἶπε δὲ αὐτοῖς· ὅταν προσεύχησθε, λέγετε· Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς· τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν· καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν· καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίεμεν παντὶ ὀφείλοντι ἡμῖν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν· ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

λϛ περὶ τοῦ πῶς δεῖ προσεύχεσθαι

Τίς ἐξ ὑμῶν ἕξει φίλον· τὸ καὶ ἐν τῷ προηρμηνευμένον καὶ τοῖς ἑξῆς, εἰρηκὼς ἐν τρόπῳ παραβολῆς. ἵνα μὴ ἀμελῶς ἀλλ' ἐπιμόνως τὰς προσευχὰς ποιώμεθα. ἢ καὶ μὴ ὡς οὐκ ἀκουσθέντες πρώτης ἅπαξ καὶ δευτέρας, ἀποκάμωμεν τῆς ἱκετείας· ὡς οὐδὲν ἐκ λοιποῦ πλέον εἰς ὄνησιν· οἱ συνήθως τοῦτο καθ' ἑαυτοὺς λογιζόμενοι· ὅτι προσῆλθον πολλάκις· ἐδάκρυσαν· ἐδεήθησαν· καὶ οὐ προσεδέχθησαν· οὐ γὰρ εἰσακήκοε πρὸς πέρας τῶν αἰτηθέντων παρ' ἐμοῦ· χρὴ δὲ μᾶλλον ὁμολογεῖσθαι ἡμᾶς δέδωκας μοι· ἰδοὺ προσδαπανήσας σοι ἐπανελθών. ἀλλὰ δύο ἐκβαλών· [illegible] τὸ παλαιὸν [illegible]· οἷς ἀποκριθεὶς ἔφη· ἀλ- [illegible] λέγεσθαι καὶ πίστει καὶ τὰ ἑξῆς· ἆρα τοῦ ἐρωτήσαντος τοῦ διδασκάλου χ(ριστο)ῦ τὸν νομικόν· τίς τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς λῃστάς· κἀκείνου ἀποκριθέντος· ὅτι ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ· ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ· πορεύου καὶ σὺ ποίει ὁμοίως· ὡς ἂν ἐλέγξῃ αὐτόν· ὅτι ἀφέμενον τὸ τῆς ἱερωσύνης ἀξίωμα τοῖς λαχοῦσιν αὐτό· ἐν τοῖς δοκοῦσιν ἡμᾶς νομομαθέσι τὸν ὀνομαζόμενον νομομαθῆ, ἀλλὰ δι' αὐτῶν εὐδοκιμοῦντι τῶν ἔργων· ἰδοὺ γὰρ πέπλεκται τοῖς ἀρετῆς ὁ στέφανος. ἐν γὰρ τῷ τὸν πλησίον ἀγαπητικὸν εἶναι·

λξ´ περὶ μάρθης μαρίας

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτούς· καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά· γυνὴ δέ τις ὀνόματι μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς· καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη μαρία· ἣ καὶ παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ἰ(ησο)ῦ. ἤκουε τῶν λόγων αὐτοῦ· ἡ δὲ μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν· ἐπιστᾶσα δὲ εἶπε· κ(ύρι)ε οὐ μέλλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφή μου μόνην με κατέλιπε διακονεῖν· εἰπὲ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰ(ησοῦ)ς εἶπεν αὐτῇ· μάρθα μάρθα μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλά· ἑνὸς δέ ἐστι χρεία· μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς·

Μέγα μὲν τὸ τῆς φιλοξενίας κατόρθωμα· ὅπερ ἡ μάρθα ἐνεχείρησεν, τὸν κ(ύριο)ν ὑπεδέξατο· ὑψηλότερον δέ, ὅπερ ἡ μαρία ἐπετήδευσε· καθὼς ὁ κ(ύριο)ς ἡμῶν καὶ θ(εὸ)ς ἰ(ησοῦ)ς χ(ριστὸ)ς ἐμαρτύρησε· παρακαθίσασα γὰρ παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ἐκ τῶν λόγων αὐτοῦ ἀκούουσα. ἀπηλλάχθη μεριζομένως ὑπὲρ τὴν μάρθαν· τρεῖς μὲν γὰρ εἶχε μόνον· φησί· μάρθα μάρθα καὶ τὰ ἑξῆς· οὐδὲ γὰρ διατροφῆς παρέστη· ἵνα τοῖς περὶ τῆς μερίμνας τῆς κοιλίας [illegible]· καὶ δι' ὀλίγων γὰρ ἡ χρεία γίνεται. περὶ δὲ τοῦ ἑνός· μαρία γὰρ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο. ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς· τίς δὲ ἡ ἀγαθὴ μερίς. ἡ ἀκοὴ τῶν λόγων καὶ θεωρία μυστηρίων· ἐν τῇ μὲν [illegible]

Καὶ ζωοποιοῦ τριάδος. ὁ δὲ φίλος ὁ παραγενόμενος ἐξ ὁδοῦ
ὁ ἐπιζητῶν θεὸς αὐτοῦ, νοηθήσεται [illegible] πρὸς ὁ ἀπόστολος· ὑπομονῆς
[illegible] πρὸς τὴν ἐχομένην τοῦ [illegible]
[illegible] φιλο[illegible] καὶ αὐτός. τὴν [illegible]
σωτηρίαν. εὐφροσύνην ποιούμενος ὡς ὁ κ(ύριο)ς φησίν· ὅτι χαρὰ
γίνεται ἐν οὐρανῷ, ἐπὶ ἑνὶ [illegible]· τὰ δὲ παιδία τὰ αὐτοῦ τὰ ἐν κλίν-
ῃ ἀναπαυόμενα. τοὺς [illegible] ταῦτα παιδία. Καὶ τη-
[illegible] καρδίαν τῶν ἀνθρώπων. περίεστι. Καὶ
ἀξιωμένους τῶν κοινῶν [illegible]. ὡς καὶ περὶ τούτων
αὐτὸς ὁ σωτὴρ λέγει· πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσι
Καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ ἀβραάμ· ἀναίδειαν δὲ ἐν τούτοις
λέγει· τὴν μεθ' ὑπομονῆς ἐπὶ τὸ [illegible] προσεδρείαν.

λό ζ Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον· καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν· ἐγένετο δὲ τοῦ δαι- λό(γος) περὶ τοῦ ἔχοντος δαιμόνιον κωφόν ϛ
μονίου ἐξελθόντος. ἐλάλησεν ὁ κωφός· ἐθαύμασαν οἱ ὄ-
χλοι· τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· ἐν βεελζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν
δαιμονίων, ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. ἕτεροι δὲ πειράζοντες
σημεῖον παρ' αὐτοῦ ἐζήτουν ἐξ οὐρανοῦ· αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν
τὰ διανοήματα, εἶπεν αὐτοῖς· πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν
διαμερισθεῖσα, ἐρημοῦται· καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον, πίπτει. εἰ δὲ
Καὶ ὁ σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς σταθήσεται ἡ βα-
σιλεία αὐτοῦ· ὅτι λέγετε ἐν βεελζεβοὺλ ἐκβάλλειν με τὰ δαι-
μόνια· εἰ δὲ ἐγὼ ἐν βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια,
οἱ υἱοὶ ὑμῶν, ἐν τίνι ἐκβάλλουσι· διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ ὑμῶν
ἔσονται· εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ θ(εο)ῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔ-
φθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θ(εο)ῦ. ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθω-
πλισμένος φυλάσσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶ τὰ
ὑπάρχοντα αὐτοῦ· ἐπὰν δὲ ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν
νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἴρει ἐφ' ᾗ ἐπεποίθει· καὶ τὰ
σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν· ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ. Κατ' ἐμοῦ ἐστί·
ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει. ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πν(εῦμ)α
ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀν(θρώπ)ου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν περὶ τοῦ ἀκαθάρτου πν(εύματο)ς ϛ
ἀνάπαυσιν· Καὶ μὴ εὑρίσκων, λέγει· ὑποστρέψω εἰς τὸν

[illegible] ἀλλ' ὁ [illegible] δι' ἑαυτόν τινα· Καὶ [illegible]
[illegible] ἡμέρων [illegible] τοῦ [illegible]· ταῦτα οὖν καὶ τὰ τούτοις ὅμοια
ἐνθυμούμενοι, ἐπιμελῶς μᾶλλον προσκαρτερῶμεν τῇ
προσευχῇ· καὶ γὰρ τοῦ ἀνθρώπου [illegible] καὶ ἐξ ἑτοίμου
[illegible] καταφρονεῖσθαι φιλεῖ· ἡ [illegible]
[illegible] ταύτης· καὶ διὰ τοῦ κρούειν τὴν ὄχλησιν· μανθάνομεν τοίνυν
ἐκ τοῦ καθ' ἡμᾶς παραδείγματος· τοῦ χρησίμου τὴν [illegible]
καὶ κρούωμεν καὶ ὀχλῶμεν [illegible].

Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· τίς ἐξ ὑμῶν ἕξει φίλον· καὶ πορεύσεται πρὸς
αὐτὸν μεσονυκτίου· καὶ εἴπῃ αὐτῷ· φίλε χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους·
ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρός με· καὶ οὐκ ἔχω ὃ παρα-
θήσω αὐτῷ· κἀκεῖνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἴπῃ· μή μοι κόπους
πάρεχε· ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται· καὶ τὰ παιδία μου μετ'
ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι· λέ-
γω ὑμῖν· εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ τὸ εἶναι αὐτοῦ φίλον·
διά γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων χρῄζει·
Κἀγὼ ὑμῖν λέγω· αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε καὶ
εὑρήσετε· κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν· πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν
λαμβάνει· καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει· καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται·

Τίνα δὲ ἐξ ὑμῶν αἰτήσει τὸν πατέρα ὁ υἱὸς ἄρτον· μὴ λίθον ἐπιδώσει
αὐτῷ· εἰ καὶ ἰχθύν· μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ· ἢ
καὶ ἐὰν αἰτήσῃ ᾠόν· μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον· εἰ οὖν
ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι
τοῖς τέκνοις ὑμῶν· πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει πνεῦμα ἅγιον
τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν·

Τ[illegible] μεσονυκτίου· [illegible] τοῦ [illegible]
[illegible] ἁμαρτιῶν· Καὶ [illegible]
[illegible] φίλων· ὁ δὲ φίλος ὁ [illegible]
[illegible]· [illegible] καὶ [illegible]· ὁ [illegible] φίλων ὁ τοῦ [illegible]
[illegible] αὐτοῦ· καὶ διὰ [illegible] τὴν σωτηρίαν αὐτῶν
[illegible]· τὴν [illegible]
[illegible] τὴν [illegible] Καὶ ὁ [illegible]

Καὶ ζωοποιοῦ τριάδος· ὁ δὲ φίλος ὁ παραγενόμενος ἐξ ὁδοῦ, ὁ ἐπιξενωθεὶς αὐτῷ, νοηθείη ἂν ἢ καὶ ἕτερος ὁ ἄγγελος· [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] τὴν [illegible] τοῦ [illegible] [illegible] παραλαμβάνει· φίλοι γάρ εἰσι καὶ αὐτοί· τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν εὐφροσύνην ποιούμενοι, ὡς ὁ κ(ύριο)ς φησίν· ὅτι χαρὰ γίνεται ἐν οὐρανῷ, [illegible] [illegible]· τὰ δὲ παιδία τὰ αὐτοῦ τῆς κλίνης ἀναπαυόμενα· τοὺς [illegible] ὡς τὰ παιδία· καὶ ἐπὶ τοὺς [illegible] [illegible] καρδίᾳ [illegible] [illegible]· καὶ [illegible] τῷ κόσμῳ συναναπαύονται· ὡς καὶ περὶ τούτων αὐτὸς ὁ σωτὴρ λέγει· πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσι καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ ἀβραάμ· ἀναίδειαν δὲ ἐνταῦθα λέγει, τὴν μεθ' ὑπομονῆς ἐπιτεταμένην προσευχήν.

λο
ζ

Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον· καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν· ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι· τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· ἐν Βεελζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων, ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια· ἕτεροι δὲ πειράζοντες, σημεῖον παρ' αὐτοῦ ἐζήτουν ἐξ οὐρανοῦ· αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα, εἶπεν αὐτοῖς· πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα, ἐρημοῦται· καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον, πίπτει· εἰ δὲ καὶ ὁ σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι λέγετε ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια· εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσι; διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ ὑμῶν ἔσονται· εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ θ(εο)ῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θ(εο)ῦ· ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· ἐπὰν δὲ ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἴρει ἐφ' ᾗ ἐπεποίθει· καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν· ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ, κατ' ἐμοῦ ἐστί· καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει· ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν· καὶ μὴ εὑρίσκων, λέγει· ὑποστρέψω εἰς τὸν

λθ π(ερὶ) τ(οῦ) ἔχοντος δαιμόνιον κωφόν ζ

π(ερὶ) τ(οῦ) ἀκαθάρτου πνεύματος ζ

ἐπὶ τοῦ καθημερινοῦ ἀλλ' ἡ [illegible] ὁ προσέχων δὲ ἀπό τινος. Καὶ πάντως προσθεὶς
Κατὰ τῶν [illegible] ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· ταύταις οὖν καὶ ταῖς τοιαύταις
[illegible] ἐνθυμούμενοι, ἐμμένωμεν προσκαρτεροῦντες τῇ
προσευχῇ· καὶ γὰρ τοῦ [illegible] περιέλθῃ [illegible] καὶ ἐξαίφνης
ληφθείη τοῦ. καταφρονήσωμεν φιλ[illegible]· ἢ πονηρίαν τῆς [illegible] τὸ πονηρὸν
αὐτῆς ταύτης. καὶ διὰ τοῦτο κρούειν τὴν ὄχλησιν· μάθωμεν τοίνυν
ἐκ τοῦ καθ' ἡμᾶς παραδείγματος. τοῦ χρησίμου τὴν θύραν.
Καὶ κρούωμεν. καὶ ὀχλῶμεν ζητοῦντες. ἐπὶ τὸ ἀγαθόν.

Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· τίς ἐξ ὑμῶν ἕξει φίλον· ὃ πορεύσεται πρὸς
αὐτὸν μεσονυκτίου· καὶ εἴπῃ αὐτῷ· φίλε χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους·
ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρός με· καὶ οὐκ ἔχω ὃ παρα-
θήσω αὐτῷ· κἀκεῖνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἴπῃ· μή μοι κόπους
πάρεχε· ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται· καὶ τὰ παιδία μου μετ' ἐμοῦ
εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι· λέ-
γω ὑμῖν· εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ τὸ εἶναι αὐτοῦ φίλον·
διά γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων χρῄζει·
Κἀγὼ ὑμῖν λέγω· αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε καὶ
εὑρήσετε· κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν· πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν
λαμβάνει· καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει· καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται·
Τίνα δὲ ἐξ ὑμῶν αἰτήσει τὸν πατέρα ὁ υἱὸς ἄρτον· μὴ λίθον ἐπιδώσει
αὐτῷ· ἢ καὶ ἰχθύν· μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ· ἢ
καὶ ἐὰν αἰτήσῃ ᾠόν· μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον· εἰ οὖν
ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι
τοῖς τέκνοις ὑμῶν· πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει πνεῦμα ἅγιον
τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν·

Τὸ [illegible] μεσονυκτίου. τουτέστιν ἐν τῷ ἐσχάτῳ [illegible]
[illegible] ἐρχομένων τῶν οἰκείων ἁμαρτιῶν. Καὶ τὴν
[illegible] τελευτήν. τουτέστι φωνὴ ὁ φίλος· ὁ δὲ φίλος ὁ τῆς
οἰκίας. [illegible] ὁ [illegible] φίλων ὁ τοὺς [illegible]
[illegible] αὐτῷ· καὶ διὰ [illegible] τὴν [illegible]
[illegible] τὴν [illegible]
[illegible] Καὶ ὁ [illegible]

ἔστιν· εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔχον μέρος τι σκοτεινόν, ἔσται φωτεινὸν ὅλον ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζῃ σε·

Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι, ἠρώτα αὐτὸν Φαρισαῖός τις ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ· εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν· ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου· εἶπε δὲ ὁ κς̄ πρὸς αὐτόν· νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε· τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἁρπαγῆς καὶ πονηρίας· ἄφρονες, οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν, καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησε· πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην· καὶ ἰδοὺ πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἐστι·

Διατί πρὸς μὴ ἐρωτῶν καὶ μὴ ἐγκαλῶν οὐ [illegible] τῶν Φαρισαίων κληθεὶς παρ' ἑνὸς ἐξ αὐτῶν χς̄ ὁ θς̄ ἡμῶν. οὐ παρῃτήσατο· ἀλλ' εἰσελθὼν ἀνεκλίθη· οὐχ ὡς ἀξίων ὄντων τῶν ὑμνούντων αὐτοῖς σκαιοτέρων τῶν ἄλλων. τοῦτο πεποίηκεν· ἀλλ' ἵνα μονονουχὶ τοὺς τοιούτους βελτίους [illegible] πρόφασιν τὸ πρᾶγμα ποιούμενος· [illegible] δὲ ὁ Φαρισαῖος, ὅτι οὐ πρὸ τοῦ ἀρίστου ἐβαπτίσθη· σφόδρα [illegible] μεμφόμενος· τοῦτο γὰρ ἐθίζουσιν Ἰουδαῖοι [illegible] [illegible] ὁ [illegible] πρὸς [illegible] μόνη παρ' ἢ [illegible] ἐν τύποις σωματικοῖς· ἀκαθαρσίαν δὲ χρὴ τὴν ἔσωθεν καὶ καρδίας ἀποπλῦναι:

Ἀλλ' οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ πήγανον καὶ πᾶν λάχανον· καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ θῦ· ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι κἀκεῖνα μὴ ἀφιέναι· οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς· καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς· οὐαὶ ὑμῖν τοῖς γραμματεῦσι καὶ Φαρισαίοις ὑποκριταῖς· ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα· καὶ οἱ ἄνθρωποι περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἴδασιν·

μγ ζ Ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ· διδάσκαλε ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις· ὁ δὲ εἶπε· καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαί· ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα· καὶ αὐτοὶ ἑνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσψαύετε τοῖς

μγ ζ περὶ τοῦ ταλανισμοῦ τῶν νομικῶν:-

οἶκον μου ὅθεν ἐξῆλθον· καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει σεσαρωμένον καὶ
κεκοσμημένον. τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἑπτὰ ἕτερα
πνεύματα, πονηρότερα ἑαυτοῦ· καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ.
καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων.
Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα, ἐπάρασά τις γυνὴ φωνὴν
ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπεν αὐτῷ· μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε.
καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. αὐτὸς δὲ εἶπε· μενοῦνγε μακάρι-
οι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν.
Διατί τῆς γυναικὸς εἰπούσης· μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε.
ὁ δεσπότης Χριστὸς εἶπε· μενοῦνγε μακάριοι. ὃ τὴν ἐξ ἧς· ῥᾳ-
δίως πρὸς τὸν καιρὸν τοῦτό φησιν· ἐπειδὴ γὰρ οἱ τῶν θείων λο-
γίων ἀνήκοοι, τοὺς ὑπηκόους τούτων κατέκριναν. αὐτὸς δὲ
ἐναντίον ποιῶν, μακαρίζει μᾶλλον τούτους· λοιπὸν δὲ, ὁ
διὰ τοῦ ἑαυτοῦ τέκνου φιλεῖν. ἵνα καὶ αὐτὸς ἀκούσας μάθῃ. καὶ αὐ-
θεντικώτερα· ὁ ἀποστερούμενος ἐγκαυχᾶται· καὶ στεφανωθήσεται ἐνδόξως,
ἐγκωμιαζόμενος· μετὰ τοῦ φυλάσσειν τὰς δεσποτικὰς ἐντολάς.
Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροιζομένων, ἤρξατο λέγειν· ἡ γενεὰ αὕ-
τη, γενεὰ πονηρά ἐστι· σημεῖον ἐπιζητεῖ· καὶ σημεῖον οὐ δο-
θήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. καθὼς
γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς σημεῖον τοῖς Νινευΐταις, οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ. βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ
κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύτης· καὶ κατακρινεῖ
αὐτούς· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σο-
φίαν Σολομῶνος· καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὧδε. ἄνδρες Νι-
νευῗται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης· καὶ
κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ.
καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε. Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας εἰς κρυ-
πτὴν τίθησιν· οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον· ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν
ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος βλέπωσι. ὁ λύχνος τοῦ σώ-
ματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός σου· ὅταν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς
ᾖ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν ἐστιν· ἐπὰν δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ
τὸ σῶμά σου σκοτεινόν ἐστι· σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκό-

κε/ς ἐξ τ ἐπ ἐπάρασά τις γυνὴ ἐκ τοῦ ὄχλου ς

μζ/ς ἐπ τῶν ἐ τοῦ των ἐν μ ει ων

› λαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις, κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμάτων.
› λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου· μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτε-
› νόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων περισσότερόν τι
› ποιῆσαι· ὑποδείξω δὲ ὑμῖν, τίνα φοβηθῆτε· τὸν μετὰ τὸ ἀ-
› ποκτεῖναι ἔχοντα ἐξουσίαν ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν· ναὶ λέγω
› ὑμῖν τοῦτον φοβήθητε· οὐχὶ πέντε στρουθία πωλεῖται ἀσσαρί-
› ων δύο, καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον ἐνώπιον τοῦ
› θεοῦ· ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἠρίθμηνται·
› μὴ οὖν φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς· λέγω δὲ
μγ ὑμῖν· πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ
› υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσει ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ
› θεοῦ· ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ἀπαρνηθήσεται
› ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ· καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν
› υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· τῷ δὲ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα βλασ-
› φημήσαντι, οὐκ ἀφεθήσεται· ὅταν δὲ προσφέρωσιν ὑμᾶς
› ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνή-
› σητε πῶς ἢ τί ἀπολογήσησθε· ἢ τί εἴπητε· τὸ γὰρ ἅγιον πνεῦμα διδά-
› ξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἃ δεῖ εἰπεῖν·
› Εἶπε δέ τις αὐτῷ ἐκ τοῦ ὄχλου· διδάσκαλε, εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου
› μερίσασθαι μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν· ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ἄν-
› θρωπε, τίς με κατέστησε δικαστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς· εἶπε δὲ πρὸς
› αὐτούς· ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας· ὅτι
› οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐστιν, ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ.

με περὶ τοῦ θέλοντος μερίσασθαι τὴν κληρονομίαν

Διατί πρὸς τὸν εἰπόντα αὐτῷ· διδάσκαλε, εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου μερί-
σασθαι μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν, ἀπεκρίθη εἰπών· ἄνθρωπε, τίς με
κατέστησε κριτὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς· ὅτι γὰρ αὐτὸς [illegible]
καταλιπὼν αὐτὸς τὰ τῆς γῆς χρήματα καὶ πρὸς σωτηρίαν ψυχῶν συν-
τέμνεται· περὶ γῆς ἤκμαζον τὰς προσκαίρων πραγμάτων ἐξέτασιν
καὶ μεριστὴν αὐτὸν γενέσθαι· τούτου χάριν ὡς ὁ κληρονομῶν αὐτὸν καὶ
τὸν ἀδελφὸν εἰπόντα μαθητῶν χρῆναι ἀδελφοῖς, πραόνως ἀποτείνων
ὥσπερ μικρὸν ψυχὴν περὶ τὴν αἰτίαν γινομένην τῆς αὐτοῦ καὶ
πλεονεξίας· [illegible] αὐτοῦ τι καὶ τοῖς [illegible]

φορτίοις· οὐαὶ ὑμῖν ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνήματα τῶν προφητῶν οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς· ἄρα μαρτυρεῖτε καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν· ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτούς· ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε αὐτῶν τὰ μνήματα· διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ θεοῦ εἶπεν· ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσι καὶ ἐκδιώξουσιν· ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης· ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου· ναὶ λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης·

περὶ τοῦ Ζαχαρίου οὗ εἶπεν ὁ κύριος ὅτι μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἐσφάγη, φησὶν ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Νύσσης, ὅτι τὸν [illegible]· ἐπειδὴ οὐκ ἀπεχώρισε τὴν παρθένον [illegible] ἄφθαρτον τόκον· τοῦτο ἀναθέμενος κατὰ τὸν [illegible] ἀποκεκληρωμένου τόπου ἐν τῷ ναῷ· ἦν δὲ οὗτος ὁ τόπος, μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου· ἐμαρτύρει δὲ καὶ [illegible] τοῦ θεοῦ γέννησιν [illegible] οἰκονομικῶς ἐξ αὐτῆς προελθοῦ [illegible] ἀλήθειαν· φόνον τοῦ [illegible] Ζαχαρίου· διὰ τοῦτο τὸν ἱερέα μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου κατέσφαξαν·

Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθετε· καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε· λέγοντος δὲ ταῦτα αὐτοῦ πρὸς αὐτούς, ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων ἐνεδρεύοντες αὐτὸν ζητοῦντες θηρεῦσαί τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ· ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, πρῶτον· προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἥτις ἐστὶν ὑπόκρισις· οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται· καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται· ἀνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἴπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται· καὶ ὃ πρὸς τὸ

[illegible]

δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα· εἰ οὖν οὔτε
ἐλάχιστον δύνασθε· τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε· κατανοήσατε
τὰ κρίνα πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν· οὐ-
δὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων·
εἰ δὲ τὸν χόρτον σήμερον ἐν ἀγρῷ ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλ-
λόμενον· ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσι· πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς ὀλιγό-
πιστοι· καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε ἢ τί πίητε· καὶ μὴ μετε-
ωρίζεσθε· πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητεῖ· ὑ-
μῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρῄζετε τούτων· πλὴν ζητεῖτε τὴν β-
ασιλείαν τοῦ θεοῦ· καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν·

Χρὴ σκοπῆσαι ἡμᾶς τοῦ λόγου τὸ εὔτεχνον· ὅτι οὐχ ἕν τι ἢ δεύτερον ἀφορ-
ῆσαν χωρίον ὑποδείξειν· ἀλλ' ὅλην [illegible] χώραν [illegible]
μεγάλα τῷ κεκτημένῳ· ἵνα καταμάθωμεν τοῦ πλούτου [illegible]· ὁ
γὰρ ὁ τοῖς οὕτω πολλοῖς περιρρεόμενος ἀγαθοῖς, [illegible] τὸ
πεφροντικώς· τί γὰρ ποιήσω φησί· διὸ καὶ ἐσκέπτετο [illegible]
ἀπολαύειν τῶν προσόντων αὐτῷ· οὐχ ὁρῶν [illegible] τὸ μέλλον·
οὐκ ἂν [illegible] προσεδόκα· οὐκ [illegible] πτωχοῖς· καὶ τὴν
[illegible] ἐφ' οἷς [illegible]· ἀλλ' [illegible]
[illegible] ἑαυτῷ [illegible] θησαυρίζων· [illegible]
τοῦτο θερίσαι· ἐρῶ γάρ φησι τῇ ψυχῇ μου· ψυχὴ ἔχεις πολλὰ
ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· φάγε· πίε· εὐφραίνου· εἶπε δὲ
ὁ θεὸς ἐπ' αὐτόν· ἄφρον· ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ἀπαι-
τοῦσι· ἃ δὲ ἡτοίμασας τίνι ἔσται· ἀληθὲς οὖν
ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐστιν ἐκ τῶν ὑπαρχόν-
των αὐτοῦ· διὸ τὸ εἰρημένον· οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ·
καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν· φοβηθῶμεν τοίνυν· ἵνα μηδὲ εἰς μόνον τοῦ
πλούτου τὴν ἐλπίδα θῶμεν· τρισμακάριος γὰρ καὶ ἐπ' ἐλπίσι λαμ-
πραῖς ὁ κατὰ θεὸν πλουτῶν· ἄφρων δὲ δικαίως ἐκλήθη·
ἐπειδὴ διὰ παντὸς ἄφρων ὁ τοιοῦτος καὶ μάταιος· καθὼς καὶ ὁ ψαλ-
μῳδὸς λέγει· πλὴν μάτην ταράσσεται· θησαυρίζει καὶ οὐ
γινώσκει τίνι συνάξει αὐτά·

Μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν ποίμνιον· ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦ-

Καὶ μὴ ὑπακούοντας. πανταχοῦ γε μὴν ἀποφοιτᾶν γίνου καὶ προσκαίρου πράγματος μὴ φιλονεικοῦντας ἀδελφοῖς· ἥκοντας δὲ μᾶλλον ἐν τοῖς· κἂν ἡμᾶς οὐ λογίζονται πλεονεκτεῖν· ἀπὸ γὰρ τοῦ αἴροντος φησι τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει· ζητεῖν δὲ μᾶλλον. τὰ ὅσα πρὸς ζωὴν ἐστὶ χρήσιμα καὶ ἀναγκαῖα πρὸς σωτηρίαν ψυχῆς· διὸ καὶ ἐπιλέγει λέγων· ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας· ὡς ἀνθρώπινον μὲν δαιμόνιον λίαν τῶν ἐρωμένων ἢ μὴν τοιαύτην ἀποφαίνει· ἣν δὴ καὶ εἰδωλολατρείαν ὁ σοφὸς ὀνομάζει Παῦλος· ὡς μόνοις τάχα που πρέπουσαν τοῖς οὐκ εἰδόσι θεόν· ἢ καὶ ἰσοστάθμως ἔχουσαν ἐξ ἴσου ἐθέλωσιν τὸ λατρεύειν τιμᾶν ξύλοις τε καὶ λίθοις· ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ. ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ· διὰ τὸ μὴ τῷ πλούτῳ συνεκτείνεσθαι τὸ τῆς ζωῆς μέτρον· καθώς φησιν ἡ μὲν σαφῶς τι καὶ ἐπιφανῶς. ὁ ἀπελέγξει ἢ μὴν αὐτὸς ὁ δεσπότης χριστός. τὴν τοῖς περιεργαζομένοις συμβαίνουσαν παραβολήν. εὖ μάλα συντεθεικώς· ἀνθρώπου γάρ τινος φησὶ πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα. καὶ τὰ ἑξῆς·

μὴ
ς
ς
τοῦ ηὐφόρησεν
ἡ χώρα
πλου
σί
ου
ς

Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς λέγων· ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα· καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων· τί ποιήσω ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου· καὶ εἶπε τοῦτο ποιήσω· καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω· καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθά μου· καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου· ψυχὴ ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· φάγε· πίε· εὐφραίνου· εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ θεός· ἄφρον· ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας, τίνι ἔσται· οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ. Καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν· εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ὑμῖν λέγω· μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε· μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς. καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. Κατανοήσατε τοὺς κόρακας· ὅτι οὐ σπείρουσιν· οὐδὲ θερίζουσιν· οἷς οὐκ ἔστι ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη· καὶ ὁ θεὸς τρέφει αὐτούς. πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν· τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν

φαιδρότητα ποιοῦντα τὴν ὑποδηλοῦσιν· ἵνα φαιδρὴν [illegible] ἀσκοῦντες.
Καὶ τὸν προφορικὸν δὲ καὶ τὸν ἐνδιάθετον λόγον διαιροῦντες τοὺς λ̄
[illegible] ἐπὶ τὴν γλῶτταν καὶ τὴν ψυχὴν ἔχοντες διαπαν-
τὸς ὡς ἐκλαμπομένους· ὁ μὲν γάρ, ἔνδον. ὁ δὲ φωτίζει
ὁ δὲ ἔξω. τοὺς ἄλλους· διὸ πρὸς ὁ διδασκαλικὸς λύχνος.
ψυχὴν [illegible] ἐπιστρέφων [illegible] τῶν πρακτικῶν
[illegible]· ἵνα μὴ σκοτεινὸς ᾖ καὶ ἀλαμπής· γυμνοὺς δὲ [illegible]
[illegible]· διὰ τὸ μηδὲν ὄχλον κατηφὲς ἢ λυπηρὸν [illegible]
τὴν θείαν καὶ ἀκήρατον φύσιν.

› Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ· καὶ ἐὰν ἐν τῇ τρίτῃ
› φυλακῇ ἔλθῃ καὶ εὕρῃ οὕτως. μακάριοί εἰσιν οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι·
› τοῦτο δὲ γινώσκετε· ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κλέπτης
› ἔρχεται. ἐγρηγόρησεν ἄν. καὶ οὐκ ἂν ἀφῆκε διορυγῆναι τὸν οἶκον
› αὐτοῦ· καὶ ὑμεῖς οὖν γίνεσθε ἕτοιμοι ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε
› ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται· εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· κύριε πρὸς ἡμᾶς τὴν
› παραβολὴν ταύτην λέγεις ἢ καὶ πρὸς πάντας· εἶπε δὲ
› ὁ κύριος· τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ φρόνιμος ὃν κατα-
› στήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ· τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ τὸ σι-
› τομέτριον· μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος
› αὐτοῦ εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως· ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι
› ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν· ἐὰν δὲ
› εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· χρονίζει ὁ κύριός μου
› ἔρχεσθαι· καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς παι-
› δίσκας· ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι· ἥξει ὁ κύριος τοῦ δού-
› λου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γι-
› νώσκει· καὶ διχοτομήσει αὐτόν· καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν
› ἀπίστων θήσει.

Ὅταν οὖν ἔλθῃ φησί· δηλονότι ἐν τῇ δευτέρᾳ αὐτοῦ παρουσίᾳ·
ἀθρόως καὶ ἀδοκήτως καθάπερ [illegible] ὥραν τῆς νυκτὸς [illegible]
[illegible]· ὁ [illegible] τὸ ἄδηλον τῆς παρουσίας αὐ-
τοῦ· οὓς ἂν εὕρῃ [illegible] ἐγρηγορότας καὶ ἑτοίμους [illegible]·
τὴν δευτέραν ἤτοι ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ τῆς νυκτός·

ὑμῖν τὴν βασιλείαν· πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δό-
τε ἐλεημοσύνην· ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλάντια μὴ παλαιούμενα·
θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ὅπου κλέπτης οὐκ ἐγγί-
ζει· οὐδὲ σὴς διαφθείρει· ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν,
ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία ὑμῶν ἔσται·

Τὸ μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν ποίμνιον· ἀφ' ὅτι τοῦ μὲν [illegible] [illegible]
μικρὸν δὲ ὀνομάζει τοὺς [illegible]· [illegible] [illegible] παράκειται μα-
κρότερος [illegible] [illegible] τούτοις· τοὺς ἑκουσίως ἀκτήμονας
[illegible] [illegible] [illegible] τῶν ἄλλων πλήθους· [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] πλὴν ἐκ τούτων τοὺς καθ' ἡμᾶς·
[illegible] [illegible] [illegible] ἑκατὸν [illegible] [illegible]· ὅτι [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible]·
τοῖς [illegible] [illegible] πεπληρωμένοις· [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ἑκατὸν τὸ [illegible] ποίμνιον· [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]· ἀλλ' ἢ καὶ οὕτως
μικρὸν [illegible] [illegible]· ἢ [illegible] [illegible] τοῦ λόγου [illegible]
καὶ [illegible] [illegible] αὐτοῦ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] τῶν οὐρανῶν βασιλείαν· ὁ οὖν τοὺς αὐτοὺς [illegible]
[illegible] [illegible]· πλουσίως [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ἀπαραλλάκτως ἡμῶν ἐκ πληρουμένην τὸ ἐπηγγελμένον·
φησὶ γάρ· πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε ἐλεημο-

Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι· καὶ οἱ : σύνην·
λύχνοι καιόμενοι· καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις
τὸν κύριον ἑαυτῶν· πότε ἀναλύσει ἐκ τῶν γάμων· ἵνα ἐλθόντος
καὶ κρούσαντος, εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ· μακάριοι οἱ δοῦλοι
ἐκεῖνοι· οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος εὑρήσει γρηγοροῦντας· ἀμὴν λέγω
ὑμῖν· ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτούς· καὶ παρελθὼν
διακονήσει αὐτοῖς·

Ἔστωσαν ἔφησεν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι· οὐ λέγων
τοῦ σώματος ὀσφύων διεζωσμένων [illegible] [illegible] [illegible]
ἀλλ' αὐτὸ τὸ διὰ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
τὸ [illegible]· οἱ δὲ λύχνοι, τὴν τοῦ νοῦ ἐγρήγορσιν κ

φαιδρότητα ποιοῦσι τὴν ἀπὸ [illegible] δηλοῦσιν· ἵνα γὰρ [illegible] ἀσκοῦντες. Καὶ τοῦ προφορικοῦ δὲ καὶ τοῦ ἐνδιαθέτου λόγου διὰ [illegible] τοῦ [illegible] ἐπὶ τὴν γλῶτταν καὶ τὴν ψυχὴν ἔχοντα. διὰ τῶν ἔργων ἐκλαμπόντων αὐτῇ· ὁ λύχνος γάρ, ἔνδον, ἑαυτῷ φωτίζει· ὁ δὲ ἔξω, τοὺς ἄλλους· διὸ ὁ περιεζωσμένος καὶ καιόμενος λύχνος, ψυχῶν [illegible] περιφέρων ἀπὸ τῆς πρακτικῆς ἀρετῆς· ἡ μὲν ὀσφὺς σωφροσύνης· ἡ δὲ λαμπὰς γνώσεως [illegible] διὰ τὸ [illegible] λύχνος κατὰ φῶς ἡ λυχνία [illegible] ἐρχόμενος [illegible] καὶ ἀκηράτῳ φωτί.

> Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ· καὶ ἐὰν ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ καὶ εὕρῃ οὕτως, μακάριοί εἰσιν οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι. τοῦτο δὲ γινώσκετε· ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κλέπτης ἔρχεται· ἐγρηγόρησεν ἄν· καὶ οὐκ ἂν ἀφῆκε διορυγῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ· καὶ ὑμεῖς οὖν γίνεσθε ἕτοιμοι· ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις ἢ καὶ πρὸς πάντας· εἶπε δὲ ὁ κύριος· τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ φρόνιμος, ὃν καταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ τὸ σιτομέτριον· μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως· ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν· ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· χρονίζει ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι· καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας· ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει· καὶ διχοτομήσει αὐτόν· καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει.

Ὅταν οὖν ἔλθῃ φησί· δῆλον ὅτι ἐπὶ τῇ δευτέρᾳ αὐτοῦ παρουσίᾳ. ἀνθρώπους καὶ ἀδίκους καθεύδοντας [illegible] τὴν νύκτα μὲν φησίν, ὁ περὶ [illegible] τὸ ὅλον τῆς συντελείας αἰῶνος· οἷον [illegible] καὶ [illegible]. ἤτοι ἐν τῇ δευτέρᾳ· ἤ τι ἐπὶ τὴν τρίτην φυλακὴν τῆς νυκτός·

> ὑμῖν τὴν βασιλείαν· πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δό-
> τε ἐλεημοσύνην· ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλάντια μὴ παλαιούμενα·
> θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ὅπου κλέπτης οὐκ ἐγγί-
> ζει· οὐδὲ σὴς διαφθείρει· ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐ-
> κεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν ἔσται·

Τὸ μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν ποίμνιον· ἀντὶ τοῦ [illegible] μικρὸν δὲ ὀνομάζει τοὺς ἁγίους· [illegible] παράκειται μι-
κρότερος ἐπὶ τῶν κοσμικῶν τούτων· τοὺς ἑκουσίως ἀκτήμονας
[illegible] τοῖς τῶν ἀγγέλων πλήθεσιν· ἀ-
[illegible] καὶ [illegible] πλήθει ἐκ τούτων τὴν καθ' ἡμᾶς·
[illegible] ἑκάτερον [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] πλ[illegible] [illegible]
[illegible] ἑκάτερον [illegible] ποίμνιον· [illegible]
[illegible] ἀλλ' ἢ καὶ οὕτως
μικρὸν ἐστὶ φησὶν [illegible] ἢ [illegible] λόγον [illegible]
[illegible] τὸ ἐπηγγελμένον [illegible]
[illegible] τῶν οὐρανῶν [illegible] ὁ οὖν τὴν αὐτοῦ βασι-
λείαν [illegible] πολυτελῶς [illegible]
[illegible] ἐκ πληρώματος [illegible] τὸ ἐπηγγελμένον·
φησὶ γὰρ πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν ὁ δὲ τέλειος·

> Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι· καὶ οἱ
> λύχνοι καιόμενοι· καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις
> τὸν κύριον ἑαυτῶν· πότε ἀναλύσει ἐκ τῶν γάμων· ἵνα ἐλθόντος
> καὶ κρούσαντος, εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ· μακάριοι οἱ δοῦλοι
> ἐκεῖνοι· οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος, εὑρήσει γρηγοροῦντας· ἀμὴν λέγω
> ὑμῖν· ὅτι περιζώσεται, καὶ ἀνακλινεῖ αὐτούς· καὶ παρελθὼν
> διακονήσει αὐτοῖς·

Ἑτοίμως ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι· οὐ λέγει
τοῦ σώματος ὀσφὺν διεζωσμένην [illegible] ἀλλὰ [illegible]
[illegible] τοῦ [illegible] ἡ ἑτοιμότης [illegible]
[illegible] οἱ δὲ λύχνοι· τὴν τοῦ νοῦ ἐγρήγορσιν·

φωσφόρα τινὰ ὄντα τῶν ἄλλων· τὸ δὲ λοιπὸν· ἵνα φαίνῃ ἐν τῷ οἴκῳ πᾶσι.
Καὶ τοῦ προφορικοῦ καὶ τοῦ ἐνδιαθέτου λόγου διὰ ... τοῦ
παραινοῦντος ἐπὶ τὴν γλῶτταν καὶ τὴν ψυχὴν ἅπτεται. διαφερόν-
των ἐκλαμπόντων· ὁ μὲν γὰρ ἔνδον. ὁ δὲ φωτίζει
ἔξω. τοὺς ἄλλους· διόπερ ὁ διδασκαλικὸς λύχνος.
ψυχικὸν ἔχει ... ὁ περιφανῶς ... τοῦ παρακ...
...εἶπε· ἵνα ... καὶ ... γινώσκει δὲ ...
... διὰ τὸ ... ὁ λόγος κατὰ ... λυπηρὸν ...
... καὶ ἀκηράτῳ φωτί.

Καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ· καὶ ἐὰν ἐν τῇ τρίτῃ
φυλακῇ ἔλθῃ καὶ εὕρῃ οὕτως. μακάριοί εἰσιν οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι.
τοῦτο δὲ γινώσκετε· ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κλέπτης
ἔρχεται. ἐγρηγόρησεν ἄν. καὶ οὐκ ἂν ἀφῆκε διορυγῆναι τὸν οἶκον
αὐτοῦ· καὶ ὑμεῖς οὖν γίνεσθε ἕτοιμοι ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. εἶπε δὲ ὁ Πέτρος· κύριε πρὸς ἡμᾶς τὴν
παραβολὴν ταύτην λέγεις ἢ καὶ πρὸς πάντας· εἶπε δὲ
ὁ κύριος· τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ φρόνιμος ὃν κατα-
στήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ. τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ τὸ
σιτομέτριον· μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος
αὐτοῦ. εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως· ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι
ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν· ἐὰν δὲ
εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· χρονίζει ὁ κύριός μου
ἔρχεσθαι· καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς παι-
δίσκας. ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι. ἥξει ὁ κύριος τοῦ δού-
λου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γι-
νώσκει· καὶ διχοτομήσει αὐτόν· καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπί-
στων θήσει.

Ὅταν οὖν ἔλθῃ φησί· διὰ λόγου τι ἐν τῇ δευτέρᾳ αὐτοῦ παρουσίᾳ
ἀνθρώποις καὶ ... τοὺς μαθητὰς ... ὥσπερ ... νυκτὸς ...
φιλοσοφήσεις, ὁ ... τὸ ἄλλον τοῦ παραινοῦντος ...
... περιέσκεπασμένους ... καὶ ἑτοίμους. ἤτοι ἐν
τῇ δευτέρᾳ· ἤτοι ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ τῆς νυκτός·

[illegible] τῶν [illegible] καὶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Τὸ μὲν φοινικοῦν τὸ μακρὸν πολέμιον· [illegible] τὸ [illegible] μακρὸν δὲ [illegible] [illegible] Κρότος [illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ε[illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible] Καὶ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible]

Ε[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

περὶ τῶν γαλιλαίων καὶ [illegible]

> [illegible]τε δοκιμάζειν· τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον, πῶς οὐ δοκιμάζετε·
> Καὶ ἀφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον· ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδί-
> κου σου ἐπ' ἄρχοντα ἐν τῇ ὁδῷ· δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι
> ἀπ' αὐτοῦ· μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτήν· ὁ κριτής σε παρα-
> δῷ τῷ πράκτορι· ὁ πράκτωρ σε βάλῃ εἰς φυλακήν· λέγω σοι οὐ μὴ
> ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν· ἕως οὗ καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν [illegible]

Δ[illegible] αἰτίαν ὁ διάβολος ὁ ἀντίδικος τὸ θέ[illegible]
[illegible] διό τι μὴ ἐθέλεις [illegible]
[illegible] οὐκ [illegible] ὀργίλος [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] πολύ [illegible]
[illegible] τὸ κρίμα [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

> [illegible]· Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ
> ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν γαλιλαίων· ὧν τὸ αἷμα πιλᾶτος
> ἔμιξε μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν· [illegible]
> δοκεῖτε ὅτι οἱ γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς γαλιλαί-
> ους ἐγένοντο· ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν; οὐχὶ λέγω ὑμῖν· ἀλλ' ἐὰν μὴ με-
> τανοῆτε· πάντες ὡσαύτως ἀπολεῖσθε· ἢ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτὼ
> ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ σιλωάμ· καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς·
> δοκεῖτε ὅτι αὐτοὶ ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας ἀνθρώπους τοὺς κα-
> τοικοῦντας ἐν ἱερουσαλήμ· οὐχὶ λέγω ὑμῖν· ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε·
> πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε·

Περὶ τῶν γαλιλαίων [illegible] ὅτι τὰ αἵματα αὐτῶν
ὁ πιλᾶτος ἔμιξε [illegible] χρὴ γὰρ [illegible] ὅτι οἱ [illegible]
[illegible] γαλιλαίους [illegible]
[illegible]
[illegible]

περισσείαν αὐτοῦ ἀπολαμβάνοντας· Καὶ διὰ τοῦτο τοῖς ὧδε ἐργαζομένοις, μακάριοί φησιν οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι· περιζώσεται γὰρ καὶ διακονήσει αὐτοῖς· τουτέστιν ὅτι τοῖς ἴσοις ἀνταμείψεται· καὶ οἷον καμόντας ἀναπαύσεται· τρυφὰς [illegible] παραθήσει τοῖς πόνοις. Καὶ ἀμφιλαφῶς τὴν τῶν χαρισμάτων ἁπλώσει τράπεζαν· μακαρίζει μὲν δὲ τοὺς μὲν τῆς πρώτης φυλακῆς, τοὺς [illegible]. Καὶ παρ' αὐτοὺς ἄλλους ἀρίστως διακειμένους περὶ τὴν τῶν ἀγαθῶν ἐργασίαν· καὶ διὰ τοῦτο πρώτης τάξεως ἀπολαμβάνοντας· τοὺς δὲ τῆς δευτέρας, τοὺς ἧττον [illegible]· τοὺς δὲ τῆς τρίτης, τοὺς τούτων καταδεεστέρους· τινὲς δὲ πρώτην καὶ δευτέραν καὶ τρίτην φυλακήν, τὸ διάφορον τῶν ἡλικιῶν ἐξηγήσαντο· πρώτην μέν, καθ' ἣν παῖδες ἐσμὲν ἄνηβοι· δευτέραν δέ, καθ' ἣν νεανίαι· τρίτην, καθ' ἣν πρεσβῦται.

Ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυ αὐτοῦ· Καὶ μὴ ἑτοιμάσας μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δαρήσεται πολλάς· ὁ δὲ μὴ γνούς· ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας· παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη πολύ· πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ· καὶ ᾧ παρέθεντο πολύ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ· πῦρ ἦλθον βαλεῖν εἰς τὴν γῆν· καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη· βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι. Καὶ πῶς συνέχομαι ἕως οὗ τελεσθῇ· δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ. οὐχί· λέγω ὑμῖν· ἀλλ' ἢ διαμερισμόν· ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν οἴκῳ ἑνὶ διαμεμερισμένοι· καὶ τρεῖς ἐπὶ δυσί, καὶ δύο ἐπὶ τρισί· διαμερισθήσεται πατὴρ ἐφ' υἱῷ· καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί· μήτηρ ἐπὶ θυγατρί· Καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητρί· πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς· Καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθερὰν αὐτῆς· ἔλεγε δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις· ὅταν ἴδητε τὴν νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἀπὸ δυσμῶν· εὐθέως λέγετε ὄμβρος ἔρχεται· καὶ γίνεται οὕτως· Καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε ὅτι καύσων ἔσται· καὶ γίνεται· ὑποκριταί· τὸ πρόσωπον τῆς γῆς Καὶ τοῦ οὐνοῦ περὶ τῆς ἐν τῷ ἀμπελῶνι συκῆς:—

ἔτος· ὅτι τὴν ἰλὴμ ὁ τίτος κατεστρέψατο· πολλῶν λαῶν [illegible]:

Ἔλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολήν· συκῆν τις εἶχεν ἐν τῷ ἀμ-
πελῶνι αὐτοῦ πεφυτευμένην· καὶ ἦλθε ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ
καὶ οὐχ εὗρεν· εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν· ἰδοὺ τρία ἔτη ἔρχομαι ζη-
τῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ εὑρίσκω· ἔκκοψον
αὐτήν· ἱνατί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ·
κύριε ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος· ἕως οὗ σκάψω περὶ αὐτὴν καὶ
βάλω κόπρια· κἂν μὲν ποιήσῃ καρπόν· εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον
ἐκκόψεις αὐτήν·

Ἡ τῆς συκῆς παραβολὴ τὴν ἀκαρπίαν ἐλέγχει τῶν ἰσραηλιτῶν
φυλλομανούντων [illegible] ποιουμένων [illegible] φαίνεσθαι· καρπὸν
δὲ μὴ παρεχόντων· τρία δὲ ἔτη λέγει ἐληλυθέναι· διὰ μωσέως·
διὰ τῶν προφητῶν· καὶ δι᾽ ἑαυτοῦ· [illegible] συκῆν, [illegible]
[illegible] · ὁ δὲ [illegible] ὁ θεὸς ὁ πατήρ· ὁ δὲ ἀμπελουργὸς
[illegible] τοῦ θεοῦ· φιλοπονῶν καὶ ἐκκαθαίρων τὸν ἀμπελῶνα [illegible]
[illegible] · ἀλλὰ [illegible] ὁ οἰκοδεσπότης [illegible]
[illegible] · ἄφες αὐτὴν φησὶ καὶ τοῦτο τὸ ἔτος· [illegible]
[illegible] καὶ προφητῶν [illegible] · [illegible] καρπὸν
ὑ Κἂν ἐπιδῶσι [illegible] · [illegible]
[illegible] · κἂν μὲν ποιήσωσι καρπὸν [illegible] · εἰ δὲ μήγε εἰς
τὸ μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν· [illegible]
Κ [illegible] αὐτῇ [illegible]
[illegible]
τοῦ [illegible] · ὁ δὲ [illegible]
[illegible] · ὁ δὲ [illegible]
[illegible] · οὐκ [illegible]
[illegible] · ὁ τοῦ κυρίου [illegible]
[illegible]
Καὶ [illegible] Καὶ [illegible] ͼ
[illegible]
[illegible]
Λ [illegible]

προσεπιτίθησι δὲ καὶ χεῖρας αὐτῇ· ἵνα μάθωμεν ὅτι τὸ τοῦ θ(εο)ῦ λό-
γου δύναμιν εἶχέ τι καὶ ἐνέργειαν. ἡ δ᾽ αὐτίκα ἀπεφορτίσατο· [illegible] αὐτῷ
καὶ οὐχ ἑτέρου τινὸς [illegible] τοῦ ναοῦ. καταισχυνόμενος καὶ [illegible]
κατέχε[illegible] τό. [illegible] ἔχαιρε δὲ ὁ λαὸς ἐπὶ πᾶσι τοῖς
ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ᾽ αὐτοῦ· [illegible]
[illegible] τοῖς μὲν κακοῖς [illegible]
[illegible] κακολογοῦντας [illegible]
ρξ / ι Ἔλεγε δέ· τίνι ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θ(εο)ῦ· καὶ τίνι ὁμοιώσω αὐτήν·
ὁμοία ἐστὶ κόκκῳ σινάπεως· ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ·
καὶ ηὔξησε· καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον μέγα· καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κα-
τεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ· πάλιν εἶπε· τίνι ὁμοιώσω
τὴν βασιλείαν τοῦ θ(εο)ῦ· ὁμοία ἐστὶ ζύμῃ· ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐν-
έκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία· ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον. Καὶ διε-
πορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων καὶ πορείαν ποιούμενος
ρζ / ι εἰς Ἱερουσαλήμ. Εἶπε δέ τις αὐτῷ· κ(ύρι)ε εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι· ὁ δὲ εἶπε
πρὸς αὐτούς· ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι
πολλοὶ λέγω ὑμῖν ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν· ἀφ᾽ οὗ
ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν· καὶ ἄρξησθε
ἔξω ἑστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν λέγοντες· κ(ύρι)ε κ(ύρι)ε ἄνοιξον ἡμῖν·
Καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν· οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ· τότε
ἄρξεσθε λέγειν· ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν· καὶ ἐν ταῖς πλα-
τείαις ἡμῶν ἐδίδαξας· καὶ ἐρεῖ· λέγω ὑμῖν· οὐκ οἶδα ὑμᾶς
πόθεν ἐστέ· ἀπόστητε ἀπ᾽ ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας·
ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων· ὅταν ὄψησθε
Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ· καὶ πάντας τοὺς προφήτας
ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θ(εο)ῦ· ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω· καὶ ἥξου-
σιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ βορρᾶ καὶ νότου· καὶ ἀνακλιθή-
σονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θ(εο)ῦ· καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἔσχατοι οἳ ἔσονται πρῶτοι·
ρπ / ι Καὶ εἰσὶ πρῶτοι οἳ ἔσονται ἔσχατοι. Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλ-
θόν τινες Φαρισαῖοι λέγοντες αὐτῷ· ἔξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν· ὅτι
Ἡρῴδης θέλει σε ἀποκτεῖναι· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες εἴπατε
τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ· ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις ἀποτελῶ σήμερον

νη / ι περὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι

νθ / ι περὶ τῶν εἰπόντων τῷ Ἰ(ησο)ῦ περὶ Ἡρῴδου περὶ τῆς συγκυπτούσης

[illegible] καρποῦ [illegible] καὶ [illegible], τὴν δὲ ἐκ
[illegible] καιρὸν καρποῦ [illegible]· τοῦτο γὰρ δηλοῖ ἡ αὐτὴ [illegible]
[illegible]. ὁ γὰρ ὅσον [illegible] ἐπὶ τὸ [illegible] πλέ-
ον· οὕτω καὶ τοῖς καιροῖς [illegible] καρπο[illegible]· οἷον [illegible] ἐπὶ τὸ λίαν [illegible]
[illegible]. οὐδεμία χάρις· ὁ μὴ [illegible] οὐδεμία χάρις. ἀλλ' οὐ καὶ παρθε-
νίαν. οὕτω παρὰ καιρὸν ἐκ καρποφορήσῃς· [illegible]
[illegible]. τὸ αὐτὸ [illegible] τὴν χρείαν. ὁ οὖν κύριος παρὰ τῶν τελείων. οὐ μόνον
τὴν ἐπὶ τὸ κακὸν φυλάττεσθαι ζητεῖ· ἀλλ' οὐ καὶ [illegible] τὴν ἐπὶ τὸ λίαν
ἀγαθὸν καρποφορίαν ἀπαιτεῖ· ὡς νηστείαν παρὰ ἠλιοῦ τεσσαρακον-
θήμερον· καὶ παρὰ μωσέως. τὸ δὲ [illegible] ἐπιμονήν τινα.
Καὶ [illegible].

Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασι· καὶ ἰδοὺ
γυνὴ πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δεκαοκτώ· καὶ ἦν συγκύπτουσα
καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές· ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προ-
σεφώνησε καὶ εἶπεν αὐτῇ· γύναι ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου·
καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη· καὶ
ἐδόξαζε τὸν θεόν· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος· ἀγανακτῶν ὅτι
τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ· ἓξ ἡμέραι εἰσὶν
ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν αὐταῖς οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε· καὶ
μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου· ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν·
ὑποκριταί, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν
ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; ταύτην δὲ θυγατέρα Ἀβραὰμ
οὖσαν, ἣν ἔδησεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη· οὐκ ἔδει
λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; καὶ ταῦτα
λέγοντος αὐτοῦ κατῃσχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ· καὶ
πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ'
[illegible] τοῦτο [illegible]

[illegible]

ΝΒ
ς

περὶ τοῦ ὑδρωπικοῦ:-

περιμεμφόμενος τὴν Ἰουδαίαν· [illegible] Χ(ριστὸ)ς
[illegible] αὐτοῦ [illegible] τὴν διὰ τοῦ [illegible]
τὸν σταυρὸν [illegible] αὔριον. [illegible] λέγει· [illegible] τελειοῦμαι
[illegible] προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω Ἱερουσαλήμ. [illegible]
[illegible] τὴν Ἱερουσαλήμ· καὶ ὅτι καὶ τοῦτο φησὶ [illegible]
[illegible] τὸ καὶ [illegible] αὐτοῦ [illegible] προφητῶν [illegible]
[illegible] Ἰουδαίας [illegible]
[illegible] ἀληθείας [illegible]
[illegible] αὐτὸν [illegible] ἔχειν [illegible]

› Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν ἀρχόντων τῶν
› φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον. καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι
ΝΒ
ς › αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. καὶ ἀπο-
› κριθεὶς ὁ Ἰ(ησοῦ)ς εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ φαρισαίους λέγων· εἰ ἔξεστι
› τῷ σαββάτῳ θεραπεύειν· οἱ δὲ ἡσύχασαν. καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο
› αὐτὸν καὶ ἀπέλυσε. καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπε· τίνος ὑμῶν
› ὄνος ἢ βοῦς εἰς φρέαρ ἐμπεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν
› ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι αὐτῷ
› πρὸς ταῦτα. Ἔλεγε δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβο-
› λήν· ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο· λέγων
› πρὸς αὐτούς· ὅταν κληθῇς ὑπό τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλι-
› θῇς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν· μήποτε ἐντιμότερός σου ᾖ κεκλημένος
› ὑπ' αὐτοῦ· καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι· δὸς τού-
› τῳ τόπον· καὶ τότε ἄρξῃ μετ' αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατ-
› έχειν. ἀλλ' ὅταν κληθῇς, πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον τό-
› πον· ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκώς σε, εἴπῃ σοι· φίλε προσανάβηθι ἀνώ-
› τερον· τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον τῶν συνανακειμένων
› σοι. ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται· ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυ-
› τὸν ὑψωθήσεται·

ΝΓ
ς [illegible] πρωτοκλισίας

Πάλιν ὁ Χ(ριστὸ)ς καὶ [illegible]
[illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible]
[illegible] Κύριον

Καὶ αὔριον· καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι· πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ αὔ-
ριον· καὶ τῇ ἐχομένῃ πορεύεσθαι· ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην
ἀπολέσθαι ἔξω ἱερουσαλήμ· ἱερουσαλὴμ ἱερουσαλὴμ ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας
καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν. ποσάκις ἠθέ-
λησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου· ὃν τρόπον ὄρνις τὴν ἑαυτῆς νοσσιὰν
ὑπὸ τὰς πτέρυγας. καὶ οὐκ ἠθελήσατε· ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν
ἔρημος· λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐ μή με ἴδητε ἕως ἂν ἥξει ὅτε εἴπητε· εὐ-
λογημένος ὁ ἐρχόμενος. ἐν ὀνόματι κυ(ρίο)υ·

Τὸ ἔξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν· φθόνῳ φερόμενοι οἱ φαρισαῖοι ἔ-
λεγον τοῦτο δῆθεν [illegible]· οὐδὲ γὰρ ἤθελον [illegible]
[illegible] ἱερουσαλὴμ [illegible] ἀποκτεῖναι. προφάσει [illegible]
[illegible] καὶ καρδίας· τοῦτο [illegible]
[illegible] καθὼς ἔθος αὐτῷ [illegible]
[illegible] ἀλώπεκι ταύτῃ· καὶ δοκεῖ μέν πως [illegible]
[illegible] ὥστε τοῦ ἡρώδου [illegible]
[illegible] κατὰ τῶν φαρισαίων [illegible]
οὐ γὰρ [illegible] ἀλώπεκι· ἀλλ᾽ αὐτὴν ἀλώπεκι ταύτῃ [illegible]
[illegible] χρώμενος· σαφῶς δὲ [illegible]
[illegible] τοὺς φαρισαίους. τὴν πονηρίαν. ὁ γὰρ [illegible]
[illegible] καὶ δόλιον [illegible] τὸ θηρίον τοῦτο. οὐ γὰρ [illegible]
φαρισαῖοι· [illegible] καταφρονοῦντες αὐτοῦ [illegible]
[illegible] χεῖρα. ταῦτα γὰρ· [illegible]
[illegible] φαρισαίων [illegible]
[illegible] λέγουσιν· ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια· [illegible]
[illegible] διὰ τοῦτο [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ἔλεγε δὲ καὶ τῷ κεκληκότι αὐτόν· ὅταν ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου, μηδὲ γείτονας πλουσίους· μήποτε καὶ αὐτοί σε ἀντικαλέσωσι, καὶ γένηταί σοι ἀνταπόδομα. ἀλλ' ὅταν ποιῇς δοχήν, κάλει πτωχούς, ἀναπήρους, χωλούς, τυφλούς· καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι· ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων.

Τ[illegible] θέλημα περὶ τοῦ σωτηρίου τῆς φιλοφροσύνης θεῖον παράγγελμα. καλὸν καὶ πρὸς [illegible] καλοῦντας οὐκ ἀποφορᾶς τὸ δίδαγμα. ὁ μὲν γὰρ [illegible] τοὺς πρὸς τοὺς ἀμοιβοὺς ἀξιώσει ὡς τοὺς ἴσους [illegible] καὶ τὸν καιρὸν [illegible] [illegible] καὶ [illegible] παρέχει [illegible] τὴν ἀνταπόδοσιν κέκτηται. εἰ γὰρ [illegible] φίλους καλοῦντας καὶ συγγενεῖς καὶ γείτονας, διὰ τὸ ἀντικληθῆναι παρ' αὐτῶν ταῦτα ποιοῦσιν, ὁ δὲ [illegible] τὸν [illegible] πολλῷ κάλλιον καὶ μεγαλοπρεπέστερον [illegible] [illegible] πρὸς τοὺς [illegible] καὶ [illegible] καὶ [illegible] φιλανθρωπίας [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ταῦτα [illegible] ὁ θεὸς [illegible] ἀλλ' [illegible] τῆς φιλοφροσύνης τῶν ἴσων ἀνταποδόσεων [illegible] ταύτας [illegible] μεγάλας ἀνταποδόσεις τοῦ θεοῦ.

Ἀκούσας δέ τις τῶν συνανακειμένων αὐτῷ ταῦτα, εἶπεν αὐτῷ· μακάριος ὃς φάγεται ἄριστον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ·

ηλ/ς Ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα, καὶ ἐκάλεσε πολλούς· καὶ ἀπέστειλε τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις· ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη ἕτοιμά ἐστι πάντα. καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες. ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ· ἀγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον. καὶ ἕτερος εἶπε· ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον. καὶ ἕτερος εἶπε· γυναῖκα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης

[illegible] καὶ τοῦ θ(εο)ῦ· [illegible]
[illegible] τοῦ σαββάτου. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ἀλλ' [illegible]
[illegible] ἀφροσύνης [illegible]
[illegible]
[illegible] · καὶ γὰρ τὴν φύσιν ὑδρωπικὸς [illegible]
αὐτοῖς· [illegible]
[illegible] · λογισμοῖς [illegible]
[illegible] · καὶ [illegible] λέγει αὐτοῖς· εἰ κεκώλυκεν ὁ νόμος [illegible]
[illegible] σώματος, [illegible] αὐτὸς [illegible]
[illegible] κινδυνεύοντος· [illegible]
[illegible] χαίρειν [illegible]
[illegible] κεκρατημένου· [illegible]
πρὸς τοὺς κεκλημένους ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξε-
λέγοντο. [illegible] · καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] · [illegible] καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] οἱ [illegible] ἰουδαίων

συναγωγῆς οἱ προεστηκότες ἄνδρες· ἄνδρες [illegible] καὶ

φιλοκερδεῖς [illegible] τοῦτο [illegible]

[illegible] τοῦ θεοῦ [illegible]

δὲ τούτοις. [illegible] διὸ καὶ [illegible]

[illegible] ἑορτῆς· [illegible] τὸ μέγα

δεῖπνον [illegible] κέκληνται δὲ ἀντ' ἐκείνων. οἱ ἐν ταῖς

πλατείαις καὶ ῥύμαις· οἱ ἐκ τοῦ ἰουδαϊκοῦ πλήθους· [illegible]

καὶ [illegible] ἔχοντες· καὶ [illegible]

[illegible] διὰ τοῦτο [illegible]

[illegible] καὶ τὸ θεῖον [illegible]

[illegible] ἰουδαίων [illegible]

[illegible] ὑπὸ θεοῦ καὶ [illegible] καὶ [illegible] ἄλλοις καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible] διὰ τοῦτο [illegible]

Καὶ [illegible]

φρένας· [illegible] καὶ [illegible]

[illegible] διὰ τοῦτο [illegible]

[illegible] τούτοις [illegible]

Καὶ [illegible] καὶ [illegible]

[illegible] τοῦτο [illegible] καὶ [illegible] χαρισμάτων

[illegible] καὶ [illegible]

τιμῶν· ἐπειδὴ [illegible] τὸ ἔθνη [illegible]

[illegible] καὶ θεοῦ οὐκ [illegible] διὰ τοῦτο

[illegible]

[illegible] πρὸς τὸν θεόν. καὶ [illegible]

[illegible]

Καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ ὄχλοι πολλοί· καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς· εἴ τις ἔρχεται πρός με· καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τὰς ἀδελφάς· ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν, οὐ δύναταί μου μαθητὴς εἶναι· καὶ ὅστις

εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ· ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύ-
μας τῆς πόλεως· καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ τυφλοὺς
καὶ χωλοὺς εἰσάγαγε ὧδε· καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος· κύριε γέγονεν ὡς ἐπέ-
ταξας· καὶ ἔτι τόπος ἐστί· καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον· ἔξελ-
θε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμούς· καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν· ἵνα γε-
μισθῇ ὁ οἶκός μου· λέγω γὰρ ὑμῖν· ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων
γεύσεταί μου τοῦ δείπνου· πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοί· ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί·

Ἢ τοῦτο μακάριος ὅστις φάγεται ἄριστον ἐν τῇ βασιλείᾳ [illegible] τῶν οὐρανῶν
οὔπω ἦν πιστεύσας· ψυχικὸς δὲ μᾶλλον καὶ ἀνθρωπικῶς ἔχων [illegible]
συνιέναι ἀκριβῶς τῶν λαλουμένων παρὰ Χριστοῦ· [illegible]
κῶς [illegible] τῶν ἁγίων τὰς ἀμοιβάς· διόπερ [illegible]
[illegible] τὸ [illegible]· [illegible]
[illegible] ἐπὶ [illegible] οἰκονομίας· [illegible]
[illegible]· [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] καὶ πῦρ· [illegible]
[illegible] ἀλήθειαν· οὗτος [illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]· [illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible]· καὶ [illegible]
[illegible]· [illegible] θάνατον· καὶ [illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible] ἰουδαίων· [illegible]
[illegible]· [illegible] Χριστός· [illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible]· [illegible]
[illegible] Χριστὸς καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

> εὕρῃ αὐτό· καὶ εὑρὼν ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους ἑαυτοῦ χαίρων· καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον, συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας· λέγων αὐτοῖς· συγχάρητέ μοι ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός· λέγω ὑμῖν· ὅτι οὕτως χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι, ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις· οἵτινες οὐ χρείαν ἔχουσι μετανοίας· ἢ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα· ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν· οὐχὶ ἅπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν· καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς ἕως ὅτου εὕρῃ· καὶ εὑροῦσα, συγκαλεῖται τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας λέγουσα· συγχάρητέ μοι ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα· οὕτως λέγω ὑμῖν· χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ, ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι·

Τὸ ἐκ τῆς τοῦ πύργου οἰκοδομῆς ἡμῖν ὑποδηλούμενον. τουτέστιν· ἱκανοὶ τὴν εὐκλεῆ καὶ ἀμώμητον ζωὴν κατορθοῦν ἐσόμενοι. τὴν ἀρκοῦσαν ἐν τούτῳ προθυμίαν· τῷ ἑαυτοὺς ἀνατιθέμενοι οἱ οὕτως ἔχωνται τῆς τοιαύτης μακαρίας πολιτείας· μεμνῆσθαι τε τοῦ λέγοντος· τέκνον, εἰ προσέρχῃ δουλεύειν κυρίῳ, ἑτοίμασον τὴν ψυχήν σου εἰς πειρασμόν· εὔθυνον τὴν καρδίαν σου καὶ καρτέρησον· εἰ δὲ τὴν παραίτησιν οὐκ ἔχει προθυμίαν τοιαύτην· οὔτε πῶς ἂν ἰσχύσαιεν τὸν προτεθέντα αὐτοῖς σκοπὸν περᾶναι· τὸ δὲ, ἢ τίς βασιλεὺς πορευόμενος ἑτέρῳ βασιλεῖ συμβαλεῖν εἰς πόλεμον· τοῦτο δηλοῖ· ὅτι πρὸς τὰς ἐναντίας δυνάμεις ἐστὶν ἡμῖν ὁ ἀγών· καθὼς φησὶν ὁ ἀπόστολος· οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα. καὶ τὰ ἑξῆς· εἶτα δὲ καὶ πρὸς τὸ φρόνημα τῆς σαρκός· ὁ ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν ἀγριαίνων νόμος, τὰ πολύτροπα πάθη· πρὸς ταῦτα ἡ ἡμῶν ἡ πάλη· αὐτὴ τῶν ἐχθρῶν ἡ ἀγρία πληθύς· πῶς οὖν ἄρα τούτων περιεσόμεθα, ὅταν πεπεισμένοι ὅτι ἐν τῷ θεῷ ποιήσομεν δύναμιν· καὶ ὅτι αὐτὸς ἐξουδενώσει τοὺς θλίβοντας ἡμᾶς· καθὼς ἑαυτόν τις τῶν ἡμῶν προφητῶν διδάσκων ἔφη· ἰδοὺ κύριος βοηθεῖ μοι· τίς κακώσει με· καὶ πάλιν ὁ θεσπέσιος Δαυΐδ· κύριος φωτισμός μου καὶ σωτήρ μου· τίνα φοβηθήσομαι. αὐτὸς γὰρ ἡμῶν ἐστὶν ἡ ἰσχύς· διὸ αὐτὸν ἔχομεν τὸν βοηθόν· μηδαμῶς περὶ εἰρήνης τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν δαίμονας ἐρωτήσωμεν· ὅπερ ἐστὶ δουλωθῆναι τοῖς πάθεσιν· ἀλλὰ μᾶλλον ἀνταγωνιζόμενοι αὐτοῖς· τὸν λόγον

ΜΓ̄ / ς παραβολὴ περὶ οἰκοδομῆς πύργου:-

οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου. οὐ δύναταί εἶ-
ναί μου μαθητής.

Εἰ τοίνυν ὁ φιλάνθρωπος θεὸς
εἴ τις ἔρχεται πρός με καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα αὐτοῦ. οὐ τῆς ἁρμονίας τῆς
φύσεως. οὐ τὸ διαλύσαι τὴν φύσιν προστάττει. ἀλλὰ χρῆσθαι τῇ φύσει
πρὸς τὸ ἀναγκαῖον καὶ σωτήριον. καὶ γὰρ τὸ τιμᾶν γονέας. καὶ αὐτὸς
τῷ κυρίῳ δοκεῖ. καὶ τὸ ἐκτρέφειν τὰ τέκνα. καὶ τὸ ταῦτα τοῖς γονεῦσιν ὑπ-
ακούειν. καὶ τὸ ἀγαπᾶν τοὺς ἑαυτῶν γυναῖκας τοὺς ἄνδρας. καὶ τὰς
τὰς γυναῖκας τοὺς ἑαυτῶν ἄνδρας φοβεῖσθαι. ὁ θεῖος ἀπόστολος
ἐνομοθετήσατο. οὐ γὰρ οἰκείους ἔχοντας τὴν πίστιν τοὺς οἰκείους μισεῖν
ἀλλὰ τοῦτό ἐστιν ὅ φησιν. ὅτι τοὺς πρὸς τὴν εἰς θεὸν πίστιν ἐμπο-
δίζοντας. καὶ πρὸς σωτηρίαν ψυχῆς κωλύοντας. τούτους παραιτη-
τέον. καὶ μὴ δαμασθῆναι ἐν ἐκείνῃ ἀγάπῃ σαρκικῇ. τὴν εἰς χριστὸν ἀγά-
πην καταφρονεῖν.

ΜΕ̄ / ς Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι. οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφί-
ζει τὴν δαπάνην. εἰ ἔχει τὰ πρὸς ἀπαρτισμόν· ἵνα μή ποτε θέντος
αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι. πάντες οἱ θεωροῦντες
ἄρξωνται ἐμπαίζειν αὐτῷ λέγοντες· ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκο-
δομεῖν. καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι. ἢ τίς βασιλεὺς πορευόμενος
συμβαλεῖν ἑτέρῳ βασιλεῖ εἰς πόλεμον. οὐχὶ καθίσας πρῶτον
βουλεύεται εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ἀπαντῆσαι τῷ μετὰ
εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ᾽ αὐτόν. εἰ δὲ μήγε. ἔτι πόρρω αὐτοῦ
ὄντος πρεσβείαν ἀποστείλας. ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. οὕτως οὖν
πᾶς ἐξ ὑμῶν. ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν.
οὐ δύναταί μου εἶναι μαθητής. καλὸν τὸ ἅλας. ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μω-
ρανθῇ. ἐν τίνι ἀρτυθήσεται. οὔτε εἰς γῆν. οὔτε εἰς κοπρίαν εὔθε-
τόν ἐστιν. ἔξω βάλλουσιν αὐτό. ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν. ἀκουέτω:
Ἦσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκού-
ειν αὐτοῦ. καὶ διεγόγγυζον οἱ φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες· ὅτι
οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. εἶπε δὲ

ΜΞ̄ / ς παραβολὴ περὶ τῶν ρ̄ προβάτων

πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγων. τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν
ἔχων ἑκατὸν πρόβατα. καὶ ἀπολέσας ἓν ἐξ αὐτῶν. οὐ καταλεί-
πει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός. ἕως οὗ

σελθεῖν· ὁ οὖν πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ πατρί· ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι· καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρῆλθον· καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον· ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ· ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος ὁ καταφαγών σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν ἦλθεν· ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν· ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τέκνον· σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ· καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστιν· εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει· ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος· νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν· ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὑρέθη·

Εἰπὼν μὲν ὁ χς καὶ θς ἡμῶν ὅτι ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς· περὶ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους φησίν· ὅτι εἰς δύο διῄρηνται τάγματα· εἰς δικαίους καὶ ἁμαρτωλούς· εἷς δὲ πατὴρ τῶν ἀνθρώπων πάντων. ὁ φιλάνθρωπος θεός· προσῆλθεν οὖν ὁ μὲν νεώτερος· οὐ διὰ τὸν χρόνον νεώτερος· ἀλλὰ διὰ τὸ εὐόλισθον τῆς διανοίας· καὶ τὸ τὴν γνώμην κεκτῆσθαι ἀσύστατον· αἰτεῖ ἐπιτυχὼν· καὶ λέγει τῷ πατρί· δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας· τουτέστιν. οὐ θέλω δουλεύειν ἀνάγκῃ· αὐτεξούσιος γάρ εἰμι· ἐπεὶ θέλεις σωφρονῶ· ἐπεὶ οὐ θέλω. ἢ καὶ ἀφελεῖν βούλομαι· ἔδωκε μὲν οὖν ὁ πατὴρ ἀφθόνως· ἐπέδωκεν αὐτῷ τὸν ἑαυτοῦ μόνον φυσικὸν καὶ γραπτὸν· ἵνα ἐπὶ τούτοις παιδαγωγούμενος. πληρώσῃ τοῦ ὑπὸ μαθητοῦ τὸ λῆμμα· θέλει γὰρ εἶναι ἡμᾶς ἑκουσίως δουλεύειν αὐτῷ· ἤτοι φησὶν ἀπεδήμησεν· οὐ κατὰ τόπον· ἀλλὰ τῇ διανοίᾳ ἀποστὰς ἀπὸ θυ· καὶ ἀποστὰς ὁ θς ἀπ' αὐτοῦ· οὐ καὶ ζῆν γὰρ οὐδὲ ἑκὼν λοιπὸν μένειν δουλεύειν αὐτῷ· ἀποδημήσας τοίνυν. ἔζησεν ἀσώτως· καὶ ἀνήλωσε τὴν οὐσίαν· τουτέστι τὸν ἔμφυτον λόγον· τὴν σωφροσύνην· τὴν γνῶσιν τῆς ἀληθείας· τὴν μνήμην τοῦ θυ· ὅθεν καὶ γέγονεν αὐτῷ λιμὸς ἰσχυρός· οὐ λιμὸς ἄρτου· οὐδὲ δίψα ὕδατος· ἀλλὰ λιμὸς τοῦ ἀκοῦσαι λόγον κυ· ἐπεὶ τοιγὰρ τὴν ἀπώλειαν τῶν προειρημένων ἀγαθῶν. ὁ τοιοῦτος λιμός· διὸ καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης· ἐπεὶ δὴ τότε ἦσαν οἱ μὲν πολῖται αὐτῆς δαίμονες· ὁ δὲ λιμὸς τῶν ἀγαθῶν. σφοδρός· διὸ καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους· οὕτως γὰρ τιμῶσιν οἱ δαίμονες τοὺς τιμῶντας αὐτούς· τοιαύτας δωρεὰς χαρίζονται τοῖς πειθομένοις αὐτοῖς· καὶ γὰρ

ηζ τῇ τοῦ ἀσώτου [illegible] εἰς χώραν μακράν :—
ς

[illegible] εἰς ἄν τι [illegible] ἐπικαλούμενοι· περὶ τῆς
δραχμῆς φησιν ὁ θεολόγος γρηγόριος· ὅτι λύχνον ἁπτόμενος ὁ χριστὸς καὶ θεὸς.
[illegible] τὴν ἑαυτοῦ σάρκα. καὶ ταύτην ζητεῖ·

ηζ
ς
Εἶπε δέ· ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς· καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· πά-
τερ· δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας· καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν
βίον· καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας· συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος
υἱὸς. ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν· καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν
οὐσίαν αὐτοῦ· ζῶν ἀσώτως· δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα.
ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην· καὶ αὐτὸς ἤρξατο
ὑστερεῖσθαι· καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας
ἐκείνης· καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοί-
ρους· καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων
ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι· καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ· εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθών.
εἶπε· πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων· ἐγὼ δὲ λιμῷ
ἀπόλλυμαι· ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐ-
τῷ· πάτερ ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου· καὶ οὐκέτι εἰμὶ
ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· ποίησόν με ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου· καὶ
ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ· ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχον-
τος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη· καὶ δραμὼν. ἐπέπεσεν ἐ-
πὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν· εἶπε δὲ αὐτῷ
ὁ υἱός· πάτερ· ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου· καὶ οὐκέτι
εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· εἶπε δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους
αὐτοῦ· ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν· καὶ
δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ· καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πό-
δας· καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύσατε· καὶ φαγόν-
τες εὐφρανθῶμεν· ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου. νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέ-
ζησεν· ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὑρέθη· καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι·
ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγι-
σε τῇ οἰκίᾳ. ἤκουσε συμφωνίας καὶ χορῶν· καὶ προσκαλεσάμε-
νος ἕνα τῶν παίδων. ἐπυνθάνετο τί ἂν εἴη ταῦτα· ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ·
ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἥκει· καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σι-
τευτόν. ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν· ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν

μένεσθαι· χαρὰν γὰρ γίνεσθαι οὐ μόνον ἐν οὐρανοῖς ἐστὶν ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ
μετανοοῦντι, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς παρὰ τῶν εὐφραινομένων
τῶν δικαίων· τὸ δὲ ἑξῆς τῆς παραβολῆς, οὐχ ἵνα ὡς ἐφθόνη-
σαν τοὺς ι' ἀλλὰ λέγομεν τὸ τοῦ δικαίου ταῦτα ἡμᾶς ἐγκαλίζεσθαι·
διότι παραβολὴ τὸ λεγόμενόν ἐστι· τὰ δὲ ἐν παραβολαῖς
λεγόμενα, οὐ δεῖ πάντα κατὰ λέξιν περιεργάζεσθαι· καὶ
ὡς φησιν ὁ Χρυσόστομος, ἀλλὰ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ καταμαθεῖν
τῆς παραβολῆς ἑρμηνειῶν τῶν μανθανομένων ἐργάζεσθαι·
ἀλλὰ τὸν σκοπὸν μαθόντας δι' ὃν συνετέθησαν, τοῦτον ἐρευνᾶν
μόνον· καὶ μηδὲν περαιτέρω πολυπραγμονεῖν· ἐξ γὰρ οὐκ ἔ-
στι μὲν οὖν διὰ τῶν ἁγίων τοιαῦτα δικαιολογούμενος· ὡς φθόνου
καὶ βασκανίας ὑπάρχοντας καθαρούς· τίνος ἕνεκεν οὖν
συνετέθη ἡ παραβολὴ αὕτη· ἔτι κατασκευάσαι βούλεται· τὴν
ὑπερβάλλουσαν τοῦ θεοῦ φιλανθρωπίαν· ὅτι τοσαύτη ἐστὶ περὶ τοὺς
ἐπιστρέφοντας ἐξ ἁμαρτιῶν καὶ γνησίως μετανοοῦντας,
ὥστε καὶ φθόνον τεκεῖν ἑτέροις δύνασθαι ταύτην· ὃ καὶ ἡμεῖς
πολλάκις ποιοῦμεν· ἀεὶ γὰρ ἠκούσαμεν τινὰς λέγοντας αὐτοῖς·
ὅτι ὁ δεῖνα μακάριός ἐστιν καὶ λέγεσθαι· ὅτι τοσαύτης ἠξίωται τιμῆς
οὔτε ἐν λιμῷ διαπαλαῖσαι θέλοντες, οὔτε ἀλλ' ἐπιθυμοῦντες· ἀλλ' ἐν τοῦ
τοσαῦτα ἐκκαλούμενοι τὸ μέγεθος τῆς δωρεᾶς ἢ τῆς χάριτος·
ὅμως δὲ καὶ προσασφαλίζεται διὰ τοῦ ὑποδείγματος τοῦ πρε-
σβυτέρου υἱοῦ, τοὺς ἀμέμπτως πολιτευομένους· μηδέποτε
παραδέξασθαι λογισμὸν φθόνον τίκτοντα· ἐπὶ σωτηρίᾳ μετα-
νοούντων ἁμαρτωλῶν ὑπὸ τοῦ μεγάλου διαβόλου ὑποβαλ-
λόμενον· ἀλλὰ μᾶλλον παρ' αὐτῶν τοῦτον ἀποστρέφεσθαι·
εὐφραινομένους καὶ χαίροντας ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ αὐτῶν·
χρὴ δὲ καὶ τοῦτο γινώσκειν· ὅτι δοκεῖ τισὶ διὰ τῆς τῶν υἱῶν δυάδος
τοὺς ἁγίους ἀγγέλους κατασημαίνεσθαι, καὶ ἡμᾶς τοὺς ὄντας
ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ τὸ μὲν τοῦ πρεσβυτέρου πρόσωπον, τὸ τῶν
ἁγίων ἀγγέλων τάγμα δηλοῦν· τὸ δὲ τοῦ ἀσώτου καὶ νεωτέρου·
τὸ γένος τὸ ἀνθρώπινον· καὶ ἄλλοι δὲ πάλιν νομίζουσι· διὰ μὲν
τοῦ πρεσβυτέρου, τὸν Ἰσραὴλ καὶ Ἰουδαίων δηλοῦσθαι· διὰ δὲ τοῦ

κτι αχι ξω

ἐκπίπτων τῆς ἀπὸ θ(εο)ῦ· καὶ διὰ τῶν ἡδονῶν τοῖς δαίμοσι προσκολλώ-
μενος· χοιρώδης τε γινόμενος ὡς τῆς γνώμης βεβαρυκώς· ἐκεῖ τοὺς
χοίρους μὲν μαθήσεται· χοιροβοσκῶν δὲ πάλιν κακίαις· καὶ ἄλλοι τύ-
πους ἀπωλείας εὑρίσκεται· τρόπον τινὰ βόσκων αὐτοὺς καὶ
τρέφων τοῖς τῆς ἀσωτίας διδασκάλοις· τὸ δὲ ἐπεθύμει χορτασθῆ-
ναι ἐκ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι· καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ, τουτέ-
στιν· ὅτι τῶν κακῶν οὐκ [illegible]· παραβάλλεται δὲ
τοῖς κερατίοις ἡ ἁμαρτία· ὅτι ὥσπερ ἡ τούτων γεῦσις γλυκεῖα
ἐστίν· κατὰ ταυτὸ δὲ καὶ τραχεῖα· οὕτως καὶ ἡ τῆς ἁμαρτίας φύσις·
εὐφραίνει μικρὰ καὶ κολάζει μεγάλα· τέρπει πρόσκαιρα
καὶ κολάζει αἰώνια· εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθών· τουτέστι λογισάμενος
τήν τε προτέραν μακαριότητα· καὶ τὴν δευτέραν ἀθλιότη-
τα μεμνημένος· ὅτε ἦν μετὰ τοῦ θ(εο)ῦ καὶ π(ατ)ρ(ό)ς· τὴν δὲ γενομένην ὅτε ἦν ὑ-
ποτεταγμένος τοῖς δαίμοσιν εἶπε· πόσοι μίσθιοι τοῦ π(ατ)ρ(ό)ς μου·
τουτέστι κατηχούμενοι· καὶ γὰρ μισθοῦται ὁ φιλάνθρωπος θ(εὸ)ς· καὶ τοὺς
περὶ τὴν ὥραν καὶ ἐφεξῆς ὡς γέγραπται· περισσεύονται ἄρτ-
των θείων ἐντρυφῶν τῶν γραφῶν· ἐγὼ δὲ τῷ λιμῷ τούτων ἀπέ-
χομαι· ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν π(ατέ)ρα μου· ἀνέστη μὲν ἀμέσως
ἐκ τῆς καθέδρας τῆς ἡδονῆς· τῇ καλῇ βουλῇ προσέθηκε καὶ
τὴν πρᾶξιν· ὁ γὰρ ἡμῶν θ(εὸ)ς οὐ μόνον μετανοοῦντας δέχεται φιλανθρώ-
πως· ἀλλὰ καὶ τὰς ἀγαθὰς ὁρμὰς αὐτῶν [illegible] τοῖς [illegible]· ἔτι
αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος· πῶς μακράν; ὅτι προβλαμ-
βάνει [illegible]· τὴν μετάνοιαν· τὸ δὲ ποίησόν με ὡς ἕνα τῶν μι-
σθίων σου· τουτέστιν· ὅτι μήτε τῆς σῆς αὐλῆς ἀπολαύσομαι·
μήτε πλησίον ἐγγίσω τῆς μυστικῆς σου τραπέζης· ἔφη δὲ
ὁ π(ατ)ὴρ πρὸς τοὺς δούλους πρὸς τοὺς ἱερεῖς· ἐνέγκατε
τὴν στολὴν τὴν πρώτην· τουτέστι τὴν αἴγλην· τὴν γνῶσιν
τῆς ἀληθείας· καὶ δότε δακτύλιον· τὴν σφραγῖδα τοῦ πν(εύματο)ς
καὶ ὑποδήματα· ἵνα καταπατῇ τὰς ἀντικειμένας δυνά-
μεις· καὶ ἐνέγκατε τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν· τὸν ὑπὲρ τῆς
οἰκουμένης τυθέντα· τὸν τοῖς μεμυημένοις μεταδιδόμενον·
τὴν μεγάλην [illegible] τοῦ φρικτοῦ μυστηρίου· καὶ τὰ ἑξῆς

τούτου. φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν
τὴν ἑαυτῶν εἰσίν. κἀγὼ ὑμῖν λέγω· ὅτι ποιήσατε ἑαυτοῖς φί-
λους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας· ἵνα ὅταν ἐκλίπητε
δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς:

Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος ὃς εἶχεν οἰκονόμον. καὶ τὰ ἑξῆς. εἰ γὰρ δι-
ακούοιτό τις [illegible]· τίς μὲν ἂν εἴη ὁ ἄνθρωπος. ὁ τὸν δια-
βλημένον ἔχων οἰκονόμον· καὶ τίς ἂν εἴη ὁ διαβληκὼς αὐτόν·
τίνες δὲ καὶ οἱ τοῖς ὀφειλήμασιν ἔνοχοι· ἐν ταῖς [illegible] ὀφλημάτων
ποιούμενοι [illegible]· καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν· ὁ μὲν [illegible]
[illegible] ἐλαίου [illegible] ὀφλήματα λέγεται· [illegible] ἥμισυ [illegible] καὶ περὶ τ-
τὸν [illegible] τὸν [illegible]· οὐ καλῶς εὑρήσει τις. τί καὶ πάντως. ἀλ-
λὰ [illegible] τῆς παραβολῆς [illegible]· τῇ [illegible] ἀκολουθήσει [illegible]
θεωρίᾳ χρήσιμα· εἰς [illegible]. ἀναγκαίου πρά-
γματος· ἀμυδρῶς [illegible] τὸ τέλος οὐκ εἰς ὄνησιν τοῖς
ἀκροωμένοις· ἐπὶ τοίνυν τῆς ὑποκειμένης παραβολῆς
τοιοῦτος ὁ νοῦς· βούλεται ἡμᾶς ὁ τῶν ὅλων δεσπότης θεός, ὁλο-
τρόπως τοῖς εἰς [illegible] συμπλάσμασιν· [illegible]
[illegible] τὰς ἑαυτοῦ. τὸν τοῦ [illegible] τοῦ ἰδίου [illegible]
ἵνα ὥσπερ [illegible] καὶ [illegible] ὑπερβολὴν αὐτοῦ. κα-
θὼς δι' αὐτοῦ [illegible] φησι· γίνεσθε [illegible] καὶ ὑμεῖς [illegible]·
καὶ πάλιν δι' ἑαυτοῦ· πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν·
καὶ δότε ἐλεημοσύνην· καὶ [illegible] σωτήριος· ἀλλ' [illegible]
[illegible] ὁ [illegible] νοῦς· καὶ [illegible] πρὸς [illegible] τοῖς [illegible]
[illegible] πράγμασι· διὰ τοῦτο οὖν πρόφασιν [illegible] σωτηρίας [illegible]
[illegible]· διὰ τῆς προκειμένης παραβολῆς· μονονουχὶ
λέγων· [illegible] τὸ τί [illegible]
αὐτῶν περιουσίαν [illegible]· καὶ τὴν [illegible] πολιτεί-
αν [illegible]· πλὴν κατὰ γε τὸ [illegible] τρόπον. καὶ
οἰκονόμοι τῶν [illegible]· [illegible]
ὑπάρχοντα τούτοις ποιούμενοι· ὅπως φίλους πολλοὺς
κτησάμενοι· καὶ μάρτυρας τῆς εὐσπλαγχνίας τοὺς ἐπι-
πονθότας ἔχοντες· ὅταν αὐτοῖς [illegible] ζωῆς τύχωσι

μυστηρίου. τοῦ ἐθνικοῦ. ὁ ἀπὸ ψόφος δέ φησιν ὁ ἅγιος Κύριλλος· ἡ μὲν
ἡμῶν· δοκιμασία ἐξετάσθω δὲ καὶ ὁ φιλομαθὴς τὸ ἀληθές· οὔτε γὰρ περὶ
τῶν ἁγίων ἀγγέλων τὸ πρέπον ἐστὶ λογίζεσθαι· ὅτι οὐ καὶ πάνυ γινώσκου-
σιν τοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου [illegible] [illegible]· καὶ τὴν ἐπὶ τούτῳ τῆς
[illegible] ἑορτήν· ἀλλ' ὡς ἀγνοοῦσι τῶν ἡρώων· οὔτε πάλιν χρὴ ἰσοῦ-
ν [illegible] ὡς ἂν ὑπονοοῖτο τὸν τῶν ἐξ Ἰσραήλ· ὅπου γε τούτοις διὰ
πάσης ὡς ἔπος εἰπεῖν τῆς θεοπνεύστου γραφῆς· [illegible]
ἔστιν ἰδεῖν ὡς ἀποστάτας καὶ ἀπειθεῖς· λέγει δὲ ὁ περὶ τῶν πρ-
απολωλότων ὁ ἅγιος Κύριλλος ὁ πατὴρ καὶ ὁ Χρυσόστομος· ὅτι πλαγίως ὁ
[illegible] ἡμᾶς αὐτὰ πράγματα [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]· ὅταν αὐτῶν ἐπ' ἀρχῆς καὶ [illegible] τὸν νεώκα-
[illegible]· οὐ γὰρ [illegible] τῆς παραβολῆς τὰ μέρη. τὸ
λον [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]· ἵνα [illegible]
τοῦ [illegible] ὁ λόγος [illegible] τοῦ περὶ
τοὺς φιλοκερδεῖς [illegible]· [illegible] ἀδολεσχίας ὄχλον [illegible]
[illegible] καὶ ἐπὶ τῆς καθεξῆς [illegible] παραβολῆς;

μη̅ ς Ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος· ὃς
εἶχεν οἰκονόμον· καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ· ὡς διασκορπί-
ζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· καὶ φωνήσας αὐτόν, εἶπεν αὐτῷ·
τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ· ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου·
οὐ γὰρ δυνήσῃ ἔτι οἰκονομεῖν· εἶπε δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος· τί ποιή-
σω ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ· σκά-
πτειν οὐκ ἰσχύω· ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι· ἔγνων τί ποιήσω· ἵνα
ὅταν μετασταθῶ τῆς οἰκονομίας, δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους
αὐτῶν· καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα ἕκαστον τῶν χρεω-
φειλετῶν τοῦ κυρίου αὐτοῦ, ἔλεγε τῷ πρώτῳ· πόσον ὀφείλεις
τῷ κυρίῳ μου· ὁ δὲ εἶπεν· ἑκατὸν βάτους ἐλαίου· καὶ εἶπεν
αὐτῷ· δέξαι σου τὸ γράμμα· καὶ καθίσας ταχέως, γράψον
πεντήκοντα· ἔπειτα ἑτέρῳ εἶπε· σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις· ὁ δὲ
εἶπεν· ἑκατὸν κόρους σίτου· καὶ λέγει αὐτῷ· δέξαι σου τὸ γρά-
μμα· καὶ γράψον ὀγδοήκοντα· καὶ ἐπῄνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονό-
μον τῆς ἀδικίας, ὅτι φρονίμως ἐποίησεν· ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος

μθ΄ ς περὶ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ λαζάρου :-

φησίν· ὅτι οὗτος οὖν ὁ ἐν τῷ ὀλιγίστῳ πιστὸς εὑρισκόμενος, καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστι· τουτέστιν ἐν τοῖς πνευματικοῖς καὶ θείοις χαρίσμασιν· ὁ δὲ ἐν τῷ πλούτῳ τούτῳ ἄδικος γενόμενος, ἑαυτῷ μόνον συντηρῶν αὐτόν, δηλονότι καὶ ἐν τοῖς θείοις χαρίσμασιν, ἄδικος εὑρεθήσεται· ἀλλότριον δὲ τὸν τῶν χρημάτων πλοῦτον ὠνόμασεν· ἐπειδὴ οὐ γεγεννήμεθα μετὰ τοῦ πλούτου· γυμνοὶ δὲ μᾶλλον· καὶ ὥσπερ ἀληθῶς ἐστι γεγραμμένον· ὅτι οὐδὲν εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον. οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα· ἀλλότριον τοίνυν ἀνθρώπου παντὸς φυσικῶς τὸ πλουτεῖν· ἔξωθεν γὰρ προσγίνεται καὶ ἔστι συμβαίνειν τισίν· ὅτι δὲ ἐστὶ τῶν ἀμηχάνων, ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν μερίζεσθαι πρὸς τὰ ἐναντία· καὶ ἀκαταμέμπτως δύνασθαι ἰσοῦν, δείκνυσιν ὁ δεσπότης Χριστὸς λέγων· οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἐπειδὴ δὲ τῇ νόσῳ τῆς φιλαργυρίας συνεχόμενοι· ἐξεμυκτήριζον αὐτὸν οἱ φαρισαῖοι· καὶ [illegible] τοὺς θεραπεῦσαι βουληθέντα. τρέπεται λοιπὸν ἐπὶ τὸ δριμὺ τῶν ἐλέγχων· καιροῦ καλοῦντος εἰς τοῦτο· καὶ ἀποφαίνει δεικνὺς ὄντας αὐτοὺς ἐραστάς· φησὶ γάρ· ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων· ὁ δὲ θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλόν, βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ· ταῦτα τοίνυν καὶ ἡμεῖς ἀκούοντες. τὴν ὑψηλοφροσύνην καὶ κενοδοξίαν ὡς μισητὰ παρὰ θεῷ ἀπεχώμεθα· προθύμως καὶ ὁλοψύχως ἐκκλίνοντες. τὴν ταπεινοφροσύνην καὶ τὴν πρὸς τοὺς δεομένους συμπάθειαν κτησώμεθα τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ· καὶ γὰρ οὐδὲ ἐν ἑτέροις ταῦτα ἐν τοῖς ἁγίοις εὐαγγελίοις ἐγράφησαν· ἀλλὰ καὶ δι' αὐτοὺς κατὰ γενεὰν καὶ γενεὰν ἀνθρώπους:

μθ΄ ς Ἄνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος· καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον· εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς· πτωχὸς δέ τις ἦν ὀνόματι λάζαρος· ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ, ἡλκωμένος· καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· χσ·

γένωνται μόνον ἐν ταῖς ἐκείνων σκηναῖς· ἵνα δὲ μηδὲ τοῦτο διαπράξασθαι μόνοι λοιπὸν ᾖ, ἀλλ' αὐτὰ παρ' αὐτοῦ δεσπότου δοθέντα αὐτοῖς, μόναις ταῖς ἑαυτῶν δαπανῶσι τρυφαῖς· ἢ καὶ προσκαίρους ὠνοῦνται τιμὰς, ἀμνημονοῦντες τοῦ λέγοντος θεοῦ· ἀνοίγων ἀνοίξεις τὰ σπλάγχνα τῷ ἀδελφῷ σου· καὶ ὅσα ἄλλα ἡ θεία διδάσκει γραφὴ περὶ τῆς εἰς τοὺς δεομένους συμπαθείας· ἀποπεσοῦνται τοίνυν τῆς οἰκονομίας ἐπιτιθέντος αὐτοῖς τοῦ θανάτου. καὶ τῶν τῆς περιουσίας αὐτῶν πραγμάτων ἐκβάλλοντος· ἐ-διὰ τὴν ἀπάνθρωπον αὐτῶν προαίρεσιν. ἀντὶ τῶν αἰωνίων σκηνῶν, τῷ αἰωνίῳ καὶ ἀσβέστῳ πυρὶ παραδοθήσονται· :

Ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ, καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστι· καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος, καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστι· εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾷ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει· καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει· οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει· ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει· οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ·

Ἤκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι ὑπάρχοντες. καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων· ὁ δὲ θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν, βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ· ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται, ἕως Ἰωάννου· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ εὐαγγελίζεται· καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται· : εὐκοπώτερον δέ ἐστι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν, ἢ τοῦ νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν· πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν, μοιχεύει· καὶ πᾶς ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν, μοιχεύει·

Τίς ἐστιν ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ· ὁ καλῶς ἐκδιδοὺς αἰτοῦσι· καὶ τίς ἐστι τὸ μέλλον ἐπ' ἀδελφικῶς· καὶ ἀποφερόμενος τὸν ἐπίγειον τὸν μαμωνᾶ· φρονῶν δὲ μᾶλλον τὰ ἄνω· καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἐπίγειον πλοῦτον ἐς τοὺς ἐνδεεῖς καλῶς δαπανῶν· ἐλάχιστον δὲ τὸν ἐπίγειον πλοῦτον ἐκάλεσεν· ὃν δὴ καὶ ἄδικον μαμωνᾶν

δότοις· καὶ φιλοπτωχίας ὑπάρχων ἀμελίτας· καὶ γὰρ ἦν ἐκ τούτων σπουδασμάτων ἄλλοθεν βιωτικῶς· ἐπειδὴ δὲ ὠμός τις ἦν πλούσιος. ὡς ἀφιλοικτίρμονα τοῦτον ἀνωνύμως ἐστήλευσε· καθὼς διὰ τοῦ προφήτου περὶ τῶν μιαιφόνων μεμνημένων αὐτὸν φησὶν ὁ θεός· ὅτι οὐ μὴ μνημονεύσω τῶν ὀνομάτων αὐτῶν διὰ χειλέων μου· μνημονεύει δὲ τοῦ πένητος ὀνομαστί· ὑπερβὴ πλῶ [illegible] θεοῦ οἱ τοιοῦτοί εἰσιν· ἀλλ' ἔτι καὶ λόγος· ὡς ἐκ τῶν Ἑβραίων [illegible] ὥς φησι· Λάζαρος ἑρμηνεύεται καὶ τὸ κοινὸν καιρ[illegible] τοῖς Ἱεροσολύμοις· [illegible] τῶν πτωχῶν καὶ ἀρ[illegible]· οὐ μνημονεύει ἀλλὰ τὸν κύριον ὡς ἐστὶ παραδείγματι λ[illegible] αὐτόν. ἐπὶ [illegible] τοῦ λεγομένου [illegible] λωσιν· [illegible] δὲ ἐμοὶ [illegible] ταῦτα ἀκούων· ὅτι γένομαι ἐστὶ μὴ δὴ αὐτὰ ἀποδόσεις [illegible] πονηρῶν ἔργων καὶ ἀγαθῶν· ἐστὶ γὰρ παρ[illegible] τὸ ἔργον [illegible]· ἀληθῶς παρὰ Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐχρῆν [illegible]· [illegible] οἱ τὸν [illegible] ἀλλ' [illegible] πλοῦτον· ὡς ἐκεῖνα μάταια [illegible] χρηστοὶ καὶ ἀ[illegible] τοῖς καὶ κοινωνικοί· καὶ τοῖς γὰρ πένησιν αὐτὸν εἰκὸς [illegible] ἐβάλλοντο, [illegible] καὶ ἐφ' [illegible] περὶ [illegible] ἴδωμεν τοίνυν τοῦ πλουσίου τὴν [illegible] γὰρ [illegible] ἠρεμμένην ὀφρύν· ἐνεδιδύσκετο, φησί, πορφύραν καὶ βύσσον· τουτέστι μὲν ἱμάτια [illegible]· καὶ ἦν ἐσθῆτι πολυτελεστάτῃ καὶ ἀλήκτοις τρυφαῖς· τοῦτο γὰρ δηλοῖ [illegible] τὸ καθ' ἡμέραν εὐφραινόμενος· [illegible] ὅτι καὶ λαμπρῶς· τοῦ [illegible]· ὁ δὲ Λάζαρος νόσῳ καὶ πενίᾳ πιεζόμενος, ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ· [illegible] ἐρριμμένος· οὐδενὸς ἠξιούμενος λόγου· φησὶν καὶ φροντίδος ἀμοιρῶν· ζητῶν τῶν πιπτόντων [illegible] τῆς πλουσίου τραπέζης. [illegible] χορτασθῆναι [illegible] καὶ ἀχόρταστος· ἐκολάζετο δὲ καὶ ἑτέρως. μᾶλλον [illegible] ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες φησὶν ἀπέλειχον τὰ ἕλκη αὐτοῦ· οὐ κα[illegible] ἀλλ' οἷον συναλγοῦντες καὶ θεραπεύοντες τὸ πάθος·

μθ περὶ τοῦ πλουσίου καὶ λαζάρου

ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι· ἀπέλειχον τὰ ἕλκη αὐτοῦ· ἐγέ-
νετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχόν· καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ
τῶν ἀγγέλων· εἰς τὸν κόλπον τοῦ ἀβραάμ· ἀπέθανε δὲ καὶ
ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη· καὶ ἐν τῷ ᾅδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐν βασάνοις· ὁρᾷ τὸν ἀβραὰμ ἀπὸ
μακρόθεν· καὶ λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ· καὶ
αὐτὸς φωνήσας εἶπε· πάτερ ἀβραὰμ ἐλέησόν με· καὶ πέμ-
ψον λάζαρον· ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ
ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου· ὅτι ὀδυνῶμαι
ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ· εἶπε δὲ ἀβραάμ· τέκνον· μνήσθητι ὅτι
ἀπέλαβες τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωῇ σου· καὶ λάζαρος
ὁμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται· σὺ δὲ ὀδυνᾶ-
σαι· καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν· χάσμα
μέγα ἐστήρικται· ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν πρὸς
ὑμᾶς· μὴ δύνωνται· μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπε-
ρῶσιν· εἶπε δέ· ἐρωτῶ οὖν σε πάτερ· ἵνα πέμψῃς αὐτὸν
εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου· ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς· ὅπως
διαμαρτύρηται αὐτοῖς· ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν
τόπον τοῦτον τῆς βασάνου· λέγει δὲ αὐτῷ ἀβραάμ· ἔχουσι
μωσέα καὶ τοὺς προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν· ὁ δὲ
εἶπεν· οὐχὶ πάτερ ἀβραάμ· ἀλλ᾽ ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευ-
θῇ πρὸς αὐτούς· μετανοήσουσιν· εἶπε δὲ αὐτῷ· εἰ μωσέως
καὶ προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν· οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν
ἀναστῇ πεισθήσονται· : εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ· ἀνένδεκτόν ἐστι τοῦ μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα·
οὐαὶ δὲ δι᾽ οὗ ἔρχεται· λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ μύλος ὀνικὸς περί-
κειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θά-
λασσαν· ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων:-

Τὴν περὶ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ λαζάρου παραβολήν· οἱ ἀ-
μαθεῖς παραμορφοῦσι καὶ διαπλάττουσιν ἐξ ἑαυτῶν· ὥς τινες
εἰς ἀληθουργίαν σχήμασιν [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] καὶ [illegible]

νόμιζε παρ' ἐμνήμησι κακὰ ἐκ γῆρ αὐτῷ παρ' αὐτῶν τοσαύτην· ἔχω γὰρ ἐγώ φησι
τοσαύτης ἀπολαύων εὐπορίας· καὶ οὐδὲ νῦν ἠδικημένος· χ
ὥσπερ [illegible] ἐν τοσούτοις οὖν τοῦτον ἄμεμπτον καλεῖς· ὁ οὐδέ τι χρῶ
μη ἔδωκε. πολλῷ μᾶλλον αὐτὸς οὗτος [illegible] ἐκε͂
σι μᾶλλον τῇ χάριτι ταύτῃ· ταῦτα δὲ λέγομεν, οὐχὶ τοῦ λα
ζάρου κατηγοροῦντες· οὐκ ἐπειδὴ οὗτος ἐλεήμων δι' ἑκάτερον·
ἀλλ' ὅτι ὁ πλούσιος ταῦτα δὲ δίκαιος· ἐκεῖνος καὶ μᾶλλον ἐλεήμων·
ἀλλ' αὐτὸν Ἀβραὰμ ἐφώνησεν· ἐν ὀνόματι παρ' ἐμοῦ [illegible]
ταῖς γεγενημέναις. τί οὖν ὁ ἐλεήμων· τέκνον· ἀπέλαβες τὰ
ἀγαθά σου· σκόπησον μὲν φιλοσοφίαν δικαίου· οὐκ εἶπεν
ἀπάνθρωπε καὶ ὠμὲ καὶ παμπόνηρε. τοσαῦτα κακὰ διαθεὶς
τὸν ἄνθρωπον. φιλανθρωπίας μεμνημένων· καὶ [illegible] καὶ συμπα
θείας· οὐκ αἰσχύνῃ, οὐδὲ ἐρυθριᾷς· ἀλλ' αὐτό· τέκνον· ἀ
πέλαβες τὰ ἀγαθά σου· ψυχὴν γάρ τι ταπεινωμένην μὴ
προσταράξῃς φησίν· ἀρκεῖ τὸ τῆς τιμωρίας αὐτῷ· μὴ
προσεπεμβαίνωμεν αὐτοῦ ταῖς συμφοραῖς· τέκνον· ἐγὼ
[illegible] τὰ ἐν τῷ πάθει αὐτοῦ [illegible] οὐκ ἔστι
ἕτερον· διατί δὲ οὐκ εἶπεν ἔλαβες τὰ ἀγαθά σου· ἀλλ' ἀπέ
λαβες· ὀφειλήν γάρ τινα [illegible] κομιζομένου καὶ δηλοῦντος
ἐστιν· ἀπολαμβάνει γάρ τις τὰ ὀφειλόμενα· τί οὖν ἐντεῦ
θεν μανθάνομεν· ὅτι κἂν μιαροί τινες ὦσι· κἂν εἰς ἔσχα
τον κακίας ἐληλακότες, πολλάκις ἔστι τι καὶ δύο καὶ τρία
εἰργάσαντο ἀγαθά· ὥσπερ οὖν καὶ οὗτος ὁ πλούσιος· ὅθεν
διὰ τῆς ἀκριβείας τῆς ἐν τῷδε τῷ αἰῶνι ἀπολαύσεως αὐτοῦ,
ἤκουσεν ὅτι ἀπέλαβες τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωῇ σου· ὁ
λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· ἴσως γὰρ καὶ οὗτος εἶχε καὶ
δύο καὶ τρία ἁμαρτήματα· διὰ τοῦτο ἐν θλίψει κολάσεις ὑπέμεινεν.
ἀπέπλυνε ταῦτα· διό φησι νῦν ὧδε παρακαλεῖται· σὺ δὲ
ὀδυνᾶσαι· ἡ γὰρ κρίσις ἀνίλεως τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος·
ὅπερ δὲ εἴρηκεν ὁ Ἀβραάμ· ὅτι χάσμα μέγα ἐστήρικται· τὴν
τῶν δικαίων διαφορὰν ἠνίξατο πρὸς τοὺς πταίοντας· ὡς πρ

Καὶ τὸ λυπηρὸν ἀποξέοντες· καὶ φιλοφρόνως περιλείχοντες· ἵνα καὶ ἐν τούτῳ δειχθῇ ὁ πλούσιος, τῶν θηρίων ἀπηνέστερος. ὡς ἡ φιλοικτίρμων ἐν αὐτοῖς ἀλγηδών· καὶ ἔλεγχος τῆς ἀπανθρωπίας· ὑπάρχων δὲ ὁ πένης ἐν τοιούτοις δεινοῖς, οὔτε ἀπεδυσπέτησεν· οὔτε ἐβλασφήμησεν· οὔτε κατεγόγγυσε τοῦ πλουσίου· καὶ δῆλον τοῦτο. ἐξ ὧν αὐτὸν ἤγαγον αὐτὸν δορυφοροῦντες οἱ ἄγγελοι· καὶ εἰς τοὺς κόλπους τοῦ ἀβραὰμ ἀπεκατέστησαν· ὥστε οἱ γογγύζοντες καὶ ἀποδυσπετοῦντες πτωχοί, οὐκ ἀξιοῦνται τῆς τοιαύτης δόξης· ἀποθνήσκει δὲ πρῶτος ὁ λάζαρος· ἵνα μηδεμίαν ἀπολογίας πρόφασιν ὑπολείπηται τῷ πλουσίῳ· ὡς μέλλοντι πάλιν ποιεῖν εἰς αὐτόν· ἀπέθανεν δὲ ἐφεξῆς ὁ πλούσιος, καὶ ἐτάφη· οὐχ ἁπλῶς δὲ προσκεῖται τό, ἐτάφη· ἀλλ᾽ ἐπειδὴ καὶ ζῶν ἦν. Καθάπερ ἐν μνήματι κατορωρυγμένην ὑπεῖχεν αὐτοῦ τὴν ψυχήν· τάφον περιφερομένην τὴν σάρκα· διὰ τοῦτο τό, ἐτάφη προσετέθη· ἀπαλλαγεὶς δὲ τοῦ σώματος, ἀπὸ τῆς ἐκτρυφήσεως εἰς τὸν ᾅδην· καὶ ἵνα ἀμειβόμενος κατατρύχηται, ὁρᾷ τὸν λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις ὄντα τοῦ ἀβραάμ· ὥσπερ γὰρ τὸν ἀδὰμ ἐκβαλὼν τοῦ παραδείσου καταντικρὺ τούτου κατῴκισεν αὐτὸν ὁ θεός. ἵνα ἀλύων ἔχῃ ἡ ὄψις ἀνανεοῦν τὸ πάθος· ἀκριβεστέραν αὐτῷ παρέχει τὴν τῆς ἐκπτώσεως τῶν ἀγαθῶν τὴν αἴσθησιν· οὕτω δὴ καὶ τοῦτον· κατέναντι τοῦ λαζάρου κατῴκισεν· τίνος δὲ ἕνεκεν οὐχὶ παρ᾽ ἑτέρῳ δικαίῳ τὸν λάζαρον εἶδεν· ἀλλ᾽ ἐν κόλποις τοῦ ἀβραάμ· ἐπειδὴ φιλόξενος ὑπῆρχεν ὁ ἀβραάμ· καὶ ἵνα ἔλεγχος αὐτοῦ γένηται τῆς μισοξενίας. διὰ τοῦτο αὐτὸν μετ᾽ ἐκείνου λαμβάνει· ἐκεῖνος γὰρ καὶ τοὺς παριόντας ἐθήρευε· ἔσω τὴν οἰκίαν εἷλκε τὴν ἑαυτοῦ· οὗτος δὲ καὶ τὸν ἔσω κείμενον παρεώρα· διατί δὲ οὐ πρὸς τὸν λάζαρον τὸν λόγον ἀποτείνεται· ἀλλ᾽ ὡς πρὸς τὸν ἀβραάμ· φησὶ γάρ· πάτερ ἀβραὰμ ἐλέησόν με· ἐπειδὴ ᾐσχύνετο καὶ ἠρυθρία·

γραφῶν οὐκ ἀκούων· οὐδὲ νεκρῶν ἀνισταμένων ἀκούσεται. ὥ-
σπερ οἱ Ἰουδαῖοι· οἱ ἐπειδὴ Μωσέως οὐκ ἤκουσαν καὶ τῶν
προφητῶν. οὐδὲ νεκροὺς ἰδόντες ἀνισταμένους ἐπίστευσαν·
ἀλλὰ καὶ μαινόμενοι ἀνελεῖν τὸν Λάζαρον ἐπεχείρουν· μυρία
τοῖς ἀποστόλοις ἐπεπήδων· καίτοι πολλῶν ἀναστάντων
ἐπὶ τοῦ καιροῦ τοῦ σταυροῦ· κόλπους δὲ τοῦ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσα-
ὰκ καὶ Ἰακὼβ· ὁ ἅγιος Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, τὰς θεοπρεπεῖς
τὰς καὶ μακαρίας λήξεις λέγει· τὰς ὑποδεχομένας πάν-
τας τοὺς δικαίους. ἧς τύχοιμεν αὐτοὶ ἐν κυρίῳ καὶ μακαρίων
ταύτην πελάσωσιν·

Προσέχετε ἑαυτοῖς· ἐὰν δὲ ἁμάρτῃ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμη-
σον αὐτῷ· καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ· καὶ ἐὰν ἑπτά-
κις τῆς ἡμέρας ἁμαρτήσῃ εἰς σέ· καὶ ἑπτάκις τῆς ἡμέ-
ρας ἐπιστρέψῃ λέγων μετανοῶ, ἄφες αὐτῷ· καὶ εἶπον
οἱ ἀπόστολοι τῷ κυρίῳ· πρόσθες ἡμῖν πίστιν· εἶπε δὲ ὁ κύριος· εἰ εἴ-
χετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως· ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ
ταύτῃ· ἐκριζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσσῃ. καὶ ὑπ-
ήκουσεν ἂν ὑμῖν:

Περὶ τῶν ἀρχαιοτέρων ἁγίων φησὶν ὁ ἀπόστολος· ὅτι διὰ τῆς πίστεως
ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι· τούτων οὖν ζηλωταὶ
γενέσθαι βουλόμενοι οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι· πρόσθες ἡμῖν
πίστιν λέγουσι τῷ δεσπότῃ Χριστῷ· οὐκ αἰτοῦσι δὲ πίστιν ἁπλῶς·
ἵνα μὴ ἀπίστους αὐτοὺς νομίσῃ τις· ἀλλὰ προσθήκην πίστεως·
τουτέστι τὴν εἰς τοῦτο ἀξίωσιν· παρασκευάζει δὲ αὐτοὺς βου-
λομένους δεκτικοὺς γενέσθαι τῆς τοιαύτης χάριτος. φησίν·
εἰ εἴχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ· ἐ-
κριζώθητι καὶ τὰ ἑξῆς· ἡ γὰρ τὸ σίναπι ἴσον οὕτω καὶ κατὰ γῆς
ἐρριζωμένην· μικρὸν κινήσας ἐστὶ τῆς πίστεως δύναμις, καθό-
λου φαίνεταί τισιν· μηδὲν οὖν τοσοῦτον ἀκίνητον εἶναι· ὁ μικρὰ δοκοῦσα
ἡ πίστις· ἐκ ἐναντίου προσθήκην ἀσφαλῶς· ὡς τὴν μί-
την μεταφυτεύεσθαι· καὶ ταῦτα κεκινημένη ἐκ πλήξει καὶ περὶ τοῦτο τὸ ἐνδεχόμενον·

ς χῦ·

γὰρ ἐν ἀρετῇ καὶ προθύμως, οὕτως ἀναγκαῖος ἦν ὁ μακαρισμός· τῶν μὲν τὴν αἴνεσιν· τῶν δὲ τὴν κόλασιν δεχομένων· ἀποτυχὼν δὲ τῶν καθ' ἑαυτόν· ὁ δὲ ἕτερος μὴ ποιήσασθαι τὴν ἱκετηρίαν· οὕτως ἦν ἀνδρεῖος καὶ φιλάνθρωπος γεγονὼς ὑπὸ τῆς κολάσεως· ὁ γὰρ τοῦ Λαζάρου καταφρονῶν περιόντος, ἐξ ὧν ἀπόντων φροντίζει· καὶ παρακαλεῖ πεμφθῆναι τὸν Λάζαρον εἰς τὸν οἶκον τοῦ πρς· καὶ οὐδὲ ἁπλῶς παρεκάλεσεν ἀναστῆναί τινα ἐκ τῶν νεκρῶν· ἀλλ' αὐτὸν Λάζαρον. ὅπως φησὶν ἰδόντες αὐτὸν ἐστεφανωμένον θεάσωνται· ὃν εἶδον ποτὲ ἐν μυρίοις κακοῖς ἀγωνιζόμενον· οἱ γενόμενοι μάρτυρες τῆς πενίας αὐτοῦ· καὶ τοῦ λιμοῦ καὶ τῶν ὀδυνῶν· αὐτοὶ καὶ τῆς [illegible] δόξης γενόμενοι μάρτυρες· ἐκ [illegible] θέντες· καὶ μαθόντες ὅτι οὐ μέχρι τοῦ [illegible] ἵσταται τὰ ἡμέτερα πράγματα, [illegible] ἔσονται· ὡς δὲ ἀμνημόνευτα [illegible]· πόθεν ὁ Ἀβραάμ· ἔχουσι Μωσέα καὶ τοὺς προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν· οὐχ οὕτως [illegible] τῶν ἀδελφῶν ὡς ὁ ποιήσας αὐτούς· μυρίους [illegible] διδασκάλους ἐπέστησε· διὰ τί [illegible] ἀποκριθεὶς ὁ πλούσιος εἶπεν· οὐχὶ πάτερ Ἀβραάμ· ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ τῶν νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν· ἐπειδὴ αὐτὸς ἀκούων αὐτῶν, κατεφρόνει· καὶ [illegible] ὄντως ἐνόμιζεν αὐτοὺς τοὺς ἐμούς· καὶ περὶ τῶν ἀδελφῶν οὕτως ἐνόμιζε. κἀκεῖνοι φησὶν οὕτως ἀπιστοῦσιν, ὥσπερ κἀγώ· ὅτι τίς ἀληθῶς ἐκεῖθεν· τίς ἐκ τῶν νεκρῶν ἀνέστη· τίς ἦλθε τὰ ἐκεῖ· διὰ τοῦτο ἐάν τις ἀπὸ τῶν νεκρῶν ἀπέλθῃ, οὐ καταφρονήσουσιν αὐτοῦ· ἀλλὰ μᾶλλον τοῖς λεγομένοις προσέξουσιν· εἶπε δέ φησι πρὸς αὐτόν· εἰ Μωσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἀπὸ τῶν νεκρῶν ἀναστῇ πεισθήσονται· ὅτι δὲ τοῦτο ἀληθὲς ἐστὶν οὕτως, καὶ ὁ τῶν ξζ περὶ τῶν ι' λεπρῶν:

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ. καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσου Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας. καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἰς τινα κώμην. ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες· οἳ ἔστησαν πόρρωθεν. καὶ αὐτοὶ ἦραν φωνὴν λέγοντες· Ἰησοῦ ἐπιστάτα ἐλέησον ἡμᾶς. καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν ἰδὼν ὅτι ἐκαθαρίσθη. ὑπέστρεψε μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν θεόν· καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ. εὐχαριστῶν αὐτῷ. καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρείτης. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν. οὐχὶ οἱ δέκα οὗτοι ἐκαθαρίσθησαν· οἱ δὲ ἐννέα ποῦ· οὐχ εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ θεῷ. εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος. καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἀναστὰς πορεύου. ἡ πίστις σου σέσωκέ σε·

Πάλιν τὴν ἑαυτοῦ δόξαν ἐμφανῆ καθιστῶν διὰ τῆς μεγαλοπρεποῦς θαυματουργίας ὁ σωτήρ. ἐπείγεται σαγηνεύων εἰς πίστιν. τὸν ἀκάρδιον Ἰσραήλ· ἀλλ' ἦν οὗτος σκληρός τε καὶ ἀπειθής. καθὼς ἀεὶ δείξεις [illegible] ἀληθής. ἡ τῶν λεπρῶν διακάθαρσις. οὗτοι γὰρ πόλεων καὶ κωμῶν ἀπελαυνόμενοι ὡς ἀκάθαρτοι κατὰ τὸν Μωσέως νόμον. ὑπήντησαν τῷ σωτῆρι. παρεκάλουν ἀπαλλάττεσθαι τοῦ κακοῦ. ὁ δὲ φιλάνθρωπος ὤν. ἐλεήσας αὐτούς. ταῦτ' [illegible]· ὧν οἱ μὲν ἦσαν ἐννέα. ὑπῆρχον Ἰουδαῖοι. ὁ δὲ εἷς Σαμαρείτης. τυχόντες τοίνυν τῆς ἰάσεως. ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς καθ' ἐπελάθησαν εἰς τὸ ἐπιδεῖξαι ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν· οἱ μὲν ἐννέα εἰς ἀχάριστον λήθην ἐμπεσόντες. οὐχ ὑπέστρεψαν δοῦναι δόξαν αὐτῷ τῷ θεῷ. ὁ εἷς δὲ μόνος ὁ ἀλλογενής. τὴν εὐχαριστίαν προσέφερεν. ἑτοιμότεροι γὰρ εἰς πίστιν οὗτοι· παρ' αὐτοὺς ἀχαρίστους Ἰουδαίων ὄντων· καὶ ὁ δεσπότης Χριστός φησιν· οὐχ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν· καὶ τὰ ἑξῆς:

Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων. πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν· οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως. οὐδὲ ἐροῦσιν· ἰδοὺ ὧδε. ἰδοὺ ἐκεῖ ὁ Χριστός· ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ.

προσωφελεῖν δὲ μᾶλλον καὶ σωτηρίαν ἡμῖν· καὶ γὰρ πάντων ἰσχύει τῆς θείας δυνάμεως ἡ ἐξουσία.

> Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ εὐθέως· παρελθὼν ἀνάπεσε· ἀλλ' οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ, ἑτοίμασον τί δειπνήσω· καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι ἕως ἂν φάγω καὶ πίω· καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ· μὴ χάριν ἔχει τῷ δούλῳ ἐκείνῳ ὅτι ἐποίησε τὰ διαταχθέντα; οὐ δοκῶ. οὕτως καὶ ὑμεῖς· ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν· ὅτι ὃ ὠφείλομεν ποιῆσαι, πεποιήκαμεν.

Ἐπειδὴ εὐέφυκτός πως ἐστὶν ὁ ἀνθρώπινος νοῦς· καταφέρεσθαι πρὸς φιλοδοξίαν· ἀφορμὴ δὲ τοῦ πάθους γίνεται πολλάκις, τὸ ἐπί τισι τῶν ἀρίστων ἀνδραγαθημάτων εὐδοκιμῆσαι πρὸ αὐτοῦ. ἀπευκταῖον δὲ τοῦτο καὶ θεῷ· καὶ θέλων [illegible] μασι· καταφθείρει γὰρ εἰς τοῦτο γνώμας ὁ ἀρχέκακος δράκων· ὥστε οἴεσθαι τάχα που καὶ ὀφείλειν αὐτοῖς τὸν θεὸν τὰς ἀντιτιμάς, ὅταν ἀκλεῆ καὶ ἀδόκιμον διάγωσι τὴν ζωήν· διὰ τοῦτο τῶν προειρημένων ἀναγνωσμάτων τὴν δύναμιν ὁ δεσπότης Χριστὸς ποιεῖται λέγων· τίς ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, καὶ τὰ ἑξῆς· διδάσκει γὰρ διὰ τούτων ὅτι τῆς δεσποτικῆς ἐξουσίας ἡ δύναμις, ὡς ὄφλημα ὥσπερ χρέος παρὰ τῶν οἰκετῶν ζητεῖ τὴν ὑποταγήν· οὐ γὰρ χάριν φησὶν ὁμολογήσει τῷ οἰκέτῃ· κἂν ἐγγένηται περὶ αὐτὸν ὅπερ ἐδεήθη γενέσθαι· κατὰ γὰρ τὸ τῆς δουλείας πρέπον· ἀλλὰ μὴ πληροῦντος μὲν τὸ ὀφειλόμενον, κίνδυνος ἐπῆρται· πληροῦντος δέ, χάρις οὐδεμία. Κἂν ᾖ ὁ δεσπότης Χριστὸς καὶ θεὸς ἡμῶν ὑπάρχων ἀγαθὸς καὶ φιλότιμος· οὐ μόνον ἰσοδυνάμους μισθοὺς τοῖς καμοῦσιν ἐπαγγέλλεται· ἀλλὰ καὶ πολλῷ πλέον τοὺς πόνους ὑπερβαίνοντα· καθώς φησιν ὁ πάνσοφος Παῦλος· ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ, πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς.

ξα
ς

περὶ τοῦ κριτοῦ τῆς ἀδικίας:

αὐτοῦ μαθητάς· πρὸς πᾶν ὁτιοῦν τοὺς ἀμελεῖν πεφυκότας ἡμᾶς προευτρεπίζεσθαι πρὸς ὑπομονήν· ἵνα ἀεὶ δόκιμοι γενόμενοι δυνηθῶσιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν τοῦ θεοῦ βασιλείαν. φησὶ πρὸς αὐτούς· ἐλεύσονται ἡμέραι· ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν· καὶ οὐκ ὄψεσθε· τουτέστι τῆς ἐνταῦθα συνδιαγωγῆς αὐτοῦ· καίτοι καὶ τότε σὺν αὐτοῖς ὄντος· θλίψεις ὑπομένοντες· ἀλλ᾽ αὐτὸ πρὸς αὐτὴν παραμυθίαν τῶν ὑπερκειμένων κακῶν· αἱρεταίτως ἐστὶ τὸ βλάπτομαι· μειζόνων γὰρ μετὰ τὴν αὐτοῦ ἀνάληψιν θλίψεων ἔμελλε πειραθῆναι:

ξβ
ς

Ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς· πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι αὐτοῖς· καὶ μὴ ἐκκακεῖν, λέγων· κριτής τις ἦν ἔν τινι πόλει τὸν θεὸν μὴ φοβούμενος· καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρεπόμενος· χήρα δέ τις ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ· καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα· ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου· καὶ οὐκ ἤθελεν ἐπὶ χρόνον· μετὰ δὲ ταῦτα, εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· εἰ καὶ τὸν θεὸν οὐ φοβοῦμαι, καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι· διά γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην ἐκδικήσω αὐτήν· ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με. εἶπε δὲ ὁ κύριος· ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει· ὁ δὲ θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων πρὸς αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυκτός· καὶ μακροθυμῶν ἐπ᾽ αὐτοῖς· λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει· πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἆρα εὑρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς:

Διὰ τῆς παραβολῆς ταύτης· ὅτι κριτής τις ἦν ἔν τινι πόλει· ἀεὶ δεῖ ἀλλ᾽ ἀπαύστως ἡμᾶς προσεύχεσθαι προτρέπεται Χριστὸς ὁ θεὸς ἡμῶν· καὶ μὴ ἐκκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσιν· εἰ γὰρ τὸν ἄδικον κριτὴν τὸν μήτε τὸν θεὸν φοβούμενον· μήτε μὴν ἄνθρωπον ἐντρεπόμενον· ἐδυσώπησε τῆς χήρας ἡ συνεχὴς πρόσοδος· ὥστε ἄκοντα ποιῆσαι τὴν ἐκδίκησιν αὐτῆς· πῶς ὁ φιλοικτίρμων καὶ μισοπόνηρος· ὁ τοῖς ἁμαρτάνουσιν αὐτῷ χεῖρα ὀρέγων ἀεὶ τῇ ἀγαθότητι· οὐ προσδέξεται μᾶλλον τοὺς προσιόντας αὐτῷ νυκτὸς καὶ ἡμέρας· ποιήσει δὲ καὶ τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ὡς ἐκλεκτῶν αὐτοῦ· καὶ ταῦτα μὲν ὁ ἅγιος Κύριλλος· ὁ δὲ Χρυσόστομος· καὶ αὐτὸς ἐδήλου

> ἐντὸς ὑμῶν ἐστίν. εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ οὐκ ὄψεσθε. καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν· ἰδοὺ ὧδε ἢ ἰδοὺ ἐκεῖ. μὴ ἀπέλθητε μηδὲ διώξητε. ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν λάμπει, οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· ἤσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ἐξεγαμίζοντο, ἄχρις ἧς ἡμέρας εἰσῆλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας. ὁμοίως καὶ ὡς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ· ἤσθιον, ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ᾠκοδόμουν· ᾗ δὲ ἡμέρᾳ ἐξῆλθε Λὼτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε θεῖον καὶ πῦρ ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας. κατὰ ταῦτα ἔσται ᾗ ἡμέρᾳ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὃς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἆραι αὐτά· καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λώτ. ὃς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὃς ἐὰν ἀπολέσῃ αὐτήν, ζωογονήσει αὐτήν. λέγω ὑμῖν, ταύτῃ τῇ νυκτὶ δύο ἔσονται ἐπὶ κλίνης μιᾶς· ὁ εἷς παραληφθήσεται, ὁ δὲ ἕτερος ἀφεθήσεται. δύο ἔσονται ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό· ἡ μία παραληφθήσεται, καὶ ἡ ἑτέρα ἀφεθήσεται. δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ· ὁ εἷς παραληφθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται. καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ· ποῦ κύριε; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἀετοί.

Τὸ· ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἐντὸς ὑμῶν ἐστί, τουτέστιν· ὅτι ἐν ταῖς ἡμετέραις προαιρέσεσι κεῖται τὸ λαβεῖν αὐτήν. ἔξεστι γὰρ ἀνθρώπων παντί· τὴν ἐκ Χριστοῦ δικαίωσιν. τὴν διὰ πίστεως δηλονότι καταπλουτήσαντι. καὶ διὰ [illegible] ἐκλελαμπρυσμένην [illegible] [illegible] βασιλείας τυχεῖν· ἐπιμονὴ δὲ [illegible] λόγος τοῦ θεοῦ

τίμησαν αὐτοῖς· ὁ δὲ ἰς προσκαλεσάμενος αὐτὰ, εἶπεν· ἄφετε
τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με· καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοι-
ούτων ἐστὶν, ἡ βασιλεία τοῦ θυ· ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὃς ἐὰν μὴ δέξηται
τὴν βασιλείαν τοῦ θυ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν· Καὶ ἐ-
πηρώτησέ τις ἄρχων αὐτὸν λέγων· διδάσκαλε ἀγαθέ· τί ποιήσας
ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω· εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ ἰς· τί με λέγεις ἀγα-
θόν· οὐδεὶς ἀγαθὸς. εἰ μὴ εἷς ὁ θς· τὰς ἐντολὰς οἶδας· μὴ μοιχεύσῃς·
μὴ κλέψῃς· μὴ φονεύσῃς· μὴ ψευδομαρτυρήσῃς· τίμα τὸν
πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου· ὁ δὲ εἶπε· πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην
ἐκ νεότητός μου· ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ ἰς, εἶπεν αὐτῷ· ὅτι ἔτι σοι
λείπεται· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς· καὶ ἕξεις
θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι· ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα,
περίλυπος ἐγένετο· ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα· ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ ἰς
περίλυπον γενόμενον. εἶπε· πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔ-
χοντες. εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θυ· εὐκοπώτερον γάρ
ἐστι κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν
βασιλείαν τοῦ θυ εἰσελθεῖν· εἶπον δὲ οἱ ἀκούοντες· καὶ τίς δύνα-
ται σωθῆναι· ὁ δὲ εἶπε· τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις, δυνατά ἐστι π
τῷ θεῷ· εἶπε δὲ ὁ πέτρος· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκο-
λουθήσαμέν σοι· ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅτι οὐδείς
ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ γονεῖς· ἢ ἀδελφούς· ἢ γυναῖκα· ἢ τέ-
κνα· ἕνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ θυ, ὃς οὐ μὴ ἀπολάβῃ πολ-
λαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ· καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ·
ζωὴν αἰώνιον· παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα. εἶπε πρὸς αὐτούς·
ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς ἱεροσόλυμα· καὶ τελεσθήσεται πάντα
τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν. τῷ υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου· παρα-
δοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσι· καὶ ἐμπαιχθήσεται· καὶ ὑβρισθή-
σεται· καὶ ἐμπτυσθήσεται· καὶ μαστιγώσαντες, ἀποκτενοῦσιν
αὐτόν· καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται· καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τού-
των συνῆκαν· καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν·
καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα·

ξγ
ζ

ἐπηρώτησάν τὸν ἰν:

ξβ περὶ τοῦ φαρισαίου καὶ τοῦ τελώνου :-
ε

φθέγμα λόγιον αὐτοῦ. περὶ τοῦ κριτοῦ τῆς ἀδικίας λέγει· ὅτι ποιεῖ
ρὰς τῆς ἡμέρας καὶ παραμένουσα· ὡς γὰρ τοῦ κυρίου λέγοντος τῆς πρὸς Κο
ρινθίους προτέρας ἐπιστολῆς ἐπιμνήσας περὶ τὴν ἀρχὴν λέγει·
κἀμὲ εὔξησθε σπουδαίως· ἀπολαύσεσθε ἀπερισπάστως· καὶ τοῦτο δὲ κ
συνὴ χήρα· ἣ τὸν αὐτὸν ἐλέγχουσα δικαστὴν καὶ ἐμφανίσασα τῇ συνεχ
τῆς ἐντεύξεως· καὶ ὡς τὸν τρίτον ... τὸν ὡς τὸν πτωχὸν Λάζα
ρον. οὕτω φησί· τί γὰρ τοῦ κριτοῦ τῆς ἀδικίας μιαρώτατον γέγο
νε· τί δὲ ἀπανθρωπότατον· τί δὲ ἀσεβέστερον· καὶ αὐτὸ δὲ τὸ
ἅγιον εὐαγγέλιον τοῦτο δηλοῖ κηρύσσειν ἐπὶ τοῦ λέγειν τὸν κύριον· ἀκούσατε τί ὁ κρι
τὴς τῆς ἀδικίας λέγει· ὁ δὲ θεὸς οὐ μὴ ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν τῶν βοώ
ντων πρὸς αὐτόν. παραβάλλει γὰρ διὰ τούτων τῶν ῥημάτων. ἄλλο
μὲν τὸν κριτὴν τῆς ἀδικίας· καὶ ἄλλον τὸν θεόν· πῶς οὖν ὑμεῖς ταῦ
τα ἀκούσαντες ἀποδέχεσθε οὐ φέρει ποιοῦσί τινας ὅλως καὶ ὡς ἐν ὑμῖν ἀναλαμ
βάνειν· μή τι γε παρρησίᾳ λαλεῖν· αὐτὸν τὸν θεὸν εἶναι κριτὴν τῆς
ἀδικίας· οὐκ ἀγνοῶ μὴν δὲ ὅτι ἐάν ... τῆς χάριτος· πῶς γὰρ ὁ πάντων ... λόγος
φησί· πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν. ἆρα εὑρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς·
ἀλλ᾿ ὑπεμφαίνων ὅτι ἀποδραμοῦνταί τινες ἐν ἐσχάτοις καιροῖς
τῆς ὀρθῆς καὶ ἀδιαλείπτου πίστεως προσέχοντες πνεύμασι
πλάνοις· ὑπὸ ψευδηγορίαις διαστραμμένων αἱρέσεων·

Εἶπε δὲ καὶ πρός τινας τοὺς πεποιθότας ἐφ᾿ ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶ δίκαιοι
καὶ ἐξουθενοῦντας τοὺς λοιπούς· τὴν παραβολὴν ταύτην· ἄνθρω
ποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι· ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕ
τερος τελώνης· ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσηύ
χετο· ὁ θεὸς εὐχαριστῶ σοι· ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων· ἅρ
παγες· ἄδικοι· μοιχοί· ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης· νηστεύω δὶς τοῦ
σαββάτου· ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι· καὶ ὁ τελώνης
μακρόθεν ἑστώς, οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν
ἐπᾶραι· ἀλλ᾿ ἔτυπτε τὸ στῆθος αὐτοῦ. λέγων· ὁ θεὸς ἱλάσθητί μοι
τῷ ἁμαρτωλῷ· λέγω ὑμῖν ὅτι κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς
τὸν οἶκον αὐτοῦ. ἢ γὰρ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθή
σεται· καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται· προσέφερον δὲ αὐτῷ
καὶ τὰ βρέφη. ἵνα αὐτῶν ἅπτηται· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπε

ξβ
ϛ

> παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν· ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου, ἐπυνθάνετο τί εἴη τοῦτο· ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ. ὅτι ἰησοῦς ὁ ναζωραῖος παρέρχεται· καὶ ἐβόησε λέγων· ἰησοῦ υἱὲ δαβὶδ ἐλέησόν με· καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ [illegible]. πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν· υἱὲ δαβὶδ ἐλέησόν με· σταθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν· ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ, ἐπηρώτησεν αὐτόν, λέγων· τί σοι θέλεις ποιήσω· ὁ δὲ εἶπε· κύριε ἵνα ἀναβλέψω· καὶ ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε· καὶ ἠκολούθησεν αὐτῷ δοξάζων τὸν θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδών, ἔδωκεν αἶνον τῷ θεῷ·

Προσῆλθεν ὁ τυφλὸς ὡς θεῷ· τῷ παριόντι· ὀνομάζει δὲ αὐτὸν υἱὸν δαβίδ, ἐπειδὴ περιαγόμενος ἦν ἐν μέσῳ ἰουδαίων· καὶ οὐκ ἠγνοήκει τὰ διὰ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν περὶ αὐτοῦ προηγορευμένα· ὅτι ἐκ γένους ὑπῆρχε τοῦ δαβὶδ τὸ κατὰ σάρκα· οὐκοῦν ὡς ἤδη πεπιστευκὼς ὅτι θεὸς ὢν ὁ λόγος ὑπέμεινεν ἑκὼν τὴν κατὰ σάρκα γέννησιν· τὴν ἀπὸ τῆς ἁγίας παρθένου φημί, προσέρχεται ὡς θεῷ· ἐλέησόν με υἱὲ δαβὶδ λέγων· ὅτι γὰρ οὕτω διατεθεικὼς προσεκόμισε τὴν ἱκετηρίαν, μαρτυρήσει λέγων αὐτῷ ὁ χριστός· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· θαυμάσωμεν δὲ καὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς [illegible] αὐτοῦ· ὅτι τινῶν ἐπιτιμώντων αὐτῷ, αὐτὸς οὐκ ἀπῄει· διὸ καὶ ἐκ τούτου τετίμηται παρὰ χριστοῦ τοῦ θεοῦ· κέκληται γὰρ πρὸς αὐτοῦ· καὶ ἐγγὺς γενόμενος προσερωτᾶται· οὐκ ἀγνοῶν δὲ ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ πάντα εἰδώς· τί θέλεις ἵνα ποιήσω σοι· ἀλλ' ἵνα μάθωσιν οἱ περιεστηκότες [illegible] ὡς οὐ χρήματα αἰτεῖ αὐτόν· ἀλλ' [illegible] θεϊκὴν ὡς [illegible] αὐτοῦ· ἐπειδὴ δὲ διὰ τῆς ἰουδαίων ἀπιστίας ἐλέγχοιτ' ἂν τὸ ἐξ [illegible] παρ' αὐτοῖς· ὡς τὸν τῆς αἰτήσεως τρόπον ἐμφανίσας, ὁ χριστὸς ἔφη μετὰ παρρησίας τῆς ἄνω ταύτης· ἀνάβλεψον· τίς γὰρ τῶν ἄλλων προφητῶν εἶπέ τι τοιοῦτον· ἤγουν ἐν [illegible]

Διὰ τῆς τοῦ φαρισαίου καὶ τοῦ τελώνου παραβολῆς· διδάσκει ἡ-
μᾶς ὁ φιλάνθρωπος κύριος καὶ θεὸς Ἰησοῦς ὁ Χριστός. τίνα χρὴ τρόπον τὰς πρὸς
αὐτὸν ποιεῖσθαι δεήσεις· ἵνα μὴ μάτην ἀπέλθῃ τοῖς χρωμένοις
τὸ πρᾶγμα· μηδὲ δι' ὧν ὠφελεῖσθαί τις νομίζει, διὰ τούτων αὐ-
τὸν παροτρύνων τὸν δεσπότην ἑαυτοῦ ἀγαθόν. φησί· γέγραπται γὰρ
ὅτι ἐστὶ δίκαιος ἀπολλύμενος ἐν δικαίῳ αὐτοῦ· ὃ δὴ καὶ ὁ φα-
ρισαῖος ἐνταῦθα διὰ τοῦτο κατακέκριται· ὅτι μὲν ἐπὶ τιμῇ μόνῃ
ἐποιεῖτο τὴν προσευχήν· πολλὰ γὰρ κατ' αὐτὸν αὐτοῦ τὰ ἁμαρτή-
ματα· καὶ γὰρ ὡς ἄμοιρος οὐ μόνον τεθαύμακεν αὐτὸς ἑαυτόν,
ἀλλὰ καὶ πολλοῖς ἑτέροις σὺν τῷ τελώνῃ [illegible]· ὁ δὲ κα-
τακριθεὶς ὑπ' αὐτοῦ τελώνης, οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς ὕψος
ἀνατεῖναι τολμῶν, ἀλλ' [illegible] τὴν παρρησίαν ὡς οὐκ ἔ-
χων αὐτήν. τοῖς [illegible] ἔνδοθεν ἐλέγχοις πληττόμενος, ἐφώ-
νει τὸ καὶ μόνον [illegible]· ὡς ὀλίγα τῶν αὐτοῦ μόνων φρον-
τίσας· τύπτων οὖν τὸ στῆθος· ὁμολογῶν τὰ ἁμαρτήματα· δεικνὺς
ὡς ἰατρῷ τὴν νόσον· [illegible] παρακαλεῖ· διὸ καὶ κατέβη
δίκαιος κριθεὶς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ παρ' ἐκεῖνον. οὕτως δεδικαιω-
μένος· πῶς ὁ μὲν φαρισαῖος μεγαλορρημονήσας προσκέκρου-
σεν· ὁ δὲ [illegible] καὶ [illegible] ἐγνωκὼς ἀδικίαν μισεῖν· ἀκού-
σωμεν τὸ λεγόμενον· ὁ μὲν [illegible] τος μὲν δὲ ἐν [illegible]
τος μεγαληγορῶν· καὶ τῆς οἰκείας [illegible] ὑπερφρονῶν
ὡς ὁ φαρισαῖος. ἐξ αὐτοῦ προσκρούει· ὑπερηφανίας γὰρ νό-
σος· ὁ δὲ ἐν μὲν τῷ ἀδοκιμάζειν [illegible] τῶν οἰκείων ἀπολαύει [illegible]
ματα· ἐν δὲ τῷ κακηγορεῖσθαι φροντίζων· πρὸς τὸ ἀπολύ-
σασθαι τῶν ἐπιφερομένων ἁμαρτημάτων· ὡς παρ' ὃ αἴτιον ἐ-
πενεγκεῖν ἰσχύς. ποίας αἰτίας ἔξω καθεστήκει· εἰς τοὺς
οὐδὲ ἑαυτοὺς κακηγορήσαντας. τῆς αἰτίας [illegible]
διὰ τοῦτο οἱ αὐτοὺς ὁμοιοῦν δεῖ τούτων συνῆκαν· ἀλλ' ἦν τὸ ἔν-
μα τοῦτο [illegible] ἀπ' αὐτῶν· ἐπειδὴ οὐ [illegible]
[illegible]. τῶν παρ' αὐτοῦ ἁγίων προφητῶν κεκηρυγμένα·
Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς Ἱεριχώ, τυφλός τις ἐκάθητο

κζ περὶ τοῦ τυφλοῦ:-

τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν
αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν· καὶ εἶπε φωνηθῆναι αὐτῷ
τοὺς δούλους τούτους· οἷς δέδωκε τὸ ἀργύριον· ἵνα γνῷ τίς τί
διεπραγματεύσατο·

Ἀρχιτελώνης ἦν ὁ Ζακχαῖος· ἀνὴρ [illegible] τῇ πολλῇ παρ' αὐτοῦ
τὸ φιλάργυρον· καὶ τῆς πλεονεξίας ὁ σκοπός· τοῦτο γὰρ τοῖς
τελώναις τὸ ἐπιτήδευμα· ἀλλ' οὐ μεμένηκεν ἐν τούτοις
ὁ Ζακχαῖος· ἠξιώθη δὲ [illegible] τῆς παρὰ Χριστοῦ· αὐτὸς γὰρ
ἐστὶν ὁ καλῶν ἐγγὺς τοὺς μακράν· καὶ φωτίζων τοὺς ἐσκο-
τισμένους· ἐπιθυμήσαντος γὰρ [illegible] τὸν κύριον Ἰησοῦν θεάσασθαι·
καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ συκομορέαν ἀνελθόντος, [illegible]
ἐν αὐτῷ, σπέρμα σωτηρίας· ὁ περιιδὼν ὁ Χριστὸς τοῖς τῆς θεό-
τητος ὀφθαλμοῖς· ὁ πάντας ἀνθρώπους θέλων σωθῆναι· προ-
τρέπεται [illegible] λέγων· Ζακχαῖε σπεύσας κατά-
βηθι καὶ τὰ ἑξῆς· ἐγίνωσκε γὰρ ὡς προγνώστης θεὸς
τὸ ἐσόμενον· εἶδεν αὐτοῦ τὴν ψυχὴν ἑτοίμην [illegible]
πρὸς τὸ [illegible] · καὶ [illegible] · καὶ
γὰρ [illegible] φησὶ τὸν Χριστὸν χαίρων· ὅθεν καὶ γέγονεν εὐ-
θὺς ἐλεήμων· καὶ φιλοπτωχίας ἐραστής· καὶ τοῖς ἠδικη-
μένοις ὑπισχνεῖται· πρὸς τὸ τετραπλοῦν [illegible] ἀπο-
δοῦναι· κατὰ τὸν νόμον τοῦ τὰ [illegible]
ἐκτίσεως [illegible] · διό φησιν ὁ Χριστὸς ὁ θεὸς ἡμῶν· ὅτι σήμερον
σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο· καθὸ καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ
ἐστιν· [illegible] Χριστὸς. ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ [illegible]
[illegible] καὶ τοὺς Ἰουδαίους [illegible] ἐπὶ Ζακχαίῳ· [illegible]
[illegible] · ὅτι καὶ αὐτὸς ἐστιν υἱὸς τοῦ Ἀβραάμ·
οἷς τὴν διὰ Χριστοῦ λύτρωσιν διὰ προφητῶν [illegible]

Ὁ σκοπὸς τῆς παρούσης παραβολῆς. [illegible]
[illegible] τῆς ἐφ' ἡμῖν γενομένης οἰκονομίας. τοῦ θεοῦ λόγου
[illegible] · τοῦ κατ' αὐτὸν μυστηρίου. [illegible]
[illegible] · γέγονε μὲν γὰρ ἄνθρωπος ὁ θεὸς [illegible] λόγος· κεχρημάτικε δὲ

ξε. περὶ τοῦ Ζακχαίου:-
ζ

ἐξουσία τοσαύτη γέγονεν· ὅθεν καὶ φῶς τῷ καμμύοντι γέγονεν
ἡ φωνή· φωτὸς γὰρ ἦν ὁ λόγος, τοῦ ἀληθινοῦ· ἀλλ' ἀπηλλάγη ἐκ
τοῦ μόσχου· οὐ κατημέλησε τοῦ ἅμα φιλοχρίστως· ἠκολούθει
γάρ φησι, τὴν δόξαν αὐτοῦ ἀναπέμπων ὡς θεῷ· ἐγένετο δὲ καὶ
ἑτέροις πρόφασις τοῦ δοξάζειν αὐτόν· ἅπας γάρ φησιν ὁ
λαός, ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ θεῷ.

ξε
ζ

Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἰεριχώ· καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι
καλούμενος Ζακχαῖος· καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης· καὶ οὗτος
ἦν πλούσιος· καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι· καὶ οὐκ ἠδύνατο
ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν· καὶ προδραμὼν
ἔμπροσθεν, ἀνέβη ἐπὶ συκομωραίαν ἵνα ἴδῃ αὐτόν· ὅτι
δι' ἐκείνης ἔμελλε διέρχεσθαι· καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον,
ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς, εἶδεν αὐτὸν καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε
σπεύσας κατάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι.
Καὶ σπεύσας κατέβη· καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων·
καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον λέγοντες· ὅτι παρὰ
ἁμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι· σταθεὶς δὲ Ζακ-
χαῖος, εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων
μου κύριε δίδωμι τοῖς πτωχοῖς· καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάν-
τησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν· εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν
ὁ Ἰησοῦς· ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο· καθ-
ότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν· ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός· ἀκουόντων δὲ αὐτῶν
ταῦτα, προσθεὶς εἶπε παραβολήν· διὰ τὸ ἐγγὺς αὐτὸν
εἶναι Ἰερουσαλήμ· καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει
ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀναφαίνεσθαι· εἶπεν οὖν· ἄνθρωπός τις εὐ-
γενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν λαβεῖν ἑαυτῷ βασι-
λείαν, καὶ ὑποστρέψαι· καλέσας δὲ δέκα δούλους ἑαυτοῦ,
ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς· καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· πραγ-
ματεύσασθαι ἕως ἔρχομαι· οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν·
καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ λέγοντες· οὐ θέλομεν

ξϛ περὶ τοῦ πορευθέντος
λαβεῖν ἑαυτῷ
τὴν βασι-
λείαν
α
η

ξϛ περὶ τῶν λαβόντων τὰς μνᾶς:-

ξϛ περὶ τοῦ πώλου:-

καὶ διατί οὐκ ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου ἐπὶ τὴν τράπεζαν· καὶ
ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν ἔπραξα αὐτό· καὶ τοῖς παρε-
στῶσιν εἶπεν· ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν· καὶ δότε τῷ τὰς δέκα
μνᾶς ἔχοντι· καὶ εἶπον αὐτῷ· κε ἔχει δέκα μνᾶς· λέγω γὰρ
ὑμῖν· ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι, δοθήσεται· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος·
καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ· πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου ἐκείνους
τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτούς, ἀγάγετε ὧδε·
καὶ κατασφάξατε ἔμπροσθέν μου· καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἐπο-
ρεύετο ἔμπροσθεν ἀναβαίνων εἰς ἱεροσόλυμα· Καὶ ἐγένετο ξζ
ὡς ἤγγισεν εἰς βηθφαγὴ καὶ βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλού-
μενον ἐλαιῶν. ἀπέστειλε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰπών· ὑπ-
άγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην· ἐν ᾗ εἰσπορευόμενοι, εὑρήσετε
πῶλον δεδεμένον· ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισε· λύ-
σαντες αὐτὸν ἀγάγετε· καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ· διατί λύετε τὸν πῶ-
λον, οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ· ὅτι ὁ κς αὐτοῦ χρείαν ἔχει· ἀπελθόν-
τες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι, εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς· λυόντων
δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον, εἶπον οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς· τί λύε-
τε τὸν πῶλον· οἱ δὲ εἶπον· ὅτι ὁ κς αὐτοῦ χρείαν ἔχει· καὶ ἤγα-
γον αὐτὸν πρὸς τὸν ιν· καὶ ἐπιρρίψαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτι-
α ἐπὶ τὸν πῶλον, ἐπεβίβασαν τὸν ιν· πορευομένου δὲ αὐτοῦ,
ὑπεστρώννυον τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ· ἐγγίζοντος δὲ
αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, ἤρξαν-
το ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν, χαίροντες αἰνεῖν τὸν θν· φω-
νῇ μεγάλῃ περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων λέγοντες· εὐ-
λογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι κυ· εἰρήνη
ἐν οὐρανῷ καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις· καί τινες τῶν φαρισαίων ἀπὸ
τοῦ ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτόν· διδάσκαλε ἐπιτίμησον
τοῖς μαθηταῖς σου· καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· λέγω ὑμῖν·
ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι κεκράξονται·

Παρίους δούλους καλέσας δέδωκε τὰς δέκα μνᾶς, τοὺς τὴν
τιμὴν ἔχειν. οἷς ἂν προβῇ. καὶ εἰς ἐργασίαν· τοὺς μνημ

διὰ τοῦτο καὶ δοῦλος· ἀλλ' ἦν καὶ [illegible]· [illegible] ἐκ πατρὸς ἀρρήτως γεγεννημένον· αὐτὸς περιφράσας δὲ τῆς μετὰ σαρκὸς οἰκονομίας τὸ μυστήριον, ὡς τὴν [illegible] αὐτοῦ [illegible] ἀφ' οὐρανοῦ φαίνεται ἐκδέξασθαι· καὶ [illegible] εἰς χώραν μακράν· χώραν μακρὰν [illegible] τὸν οὐρανὸν [illegible]· [illegible] λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν· πῶς δὲ ὁ τῶν ὅλων βασιλεὺς μετὰ τοῦ πατρός· ἄπεισι παρ' αὐτὸν ληψόμενος βασιλείαν· [illegible] ἐνανθρωπήσαντι τῷ υἱῷ. καὶ τοῦτο δὲ [illegible]· ἀναφοιτήσας γὰρ ἐς οὐρανούς, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς· τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ἕως οὗ τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ· πολῖται δὲ αὐτοῦ οἱ μισοῦντες αὐτόν, ἤγουν οἱ Ἰουδαῖοι· περὶ ὧν φησιν ὅτι καὶ ἑωράκασι [illegible] καὶ μεμισήκασι καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου· καὶ οὐκ [illegible] αὐτὸν ἐπ' αὐτοῖς βασιλεῦσαι· καὶ [illegible] πρὸς Πιλᾶτον ἀρνούμενοι τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα· καίτοι Ζαχαρίου τοῦ προφήτου κράζοντος· χαῖρε σφόδρα θύγατερ Σιών· ὅτι ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι δίκαιος καὶ σώζων· καὶ Ἡσαΐου πάλιν· ἰδοὺ δὴ βασιλεὺς δίκαιος βασιλεύσει· καὶ ἄρχοντες μετὰ κρίσεως ἄρξουσιν· ἐπειδὴ καὶ τοῦ προφήτου Δαδ περὶ αὐτοῦ τοῦ χῦ λέγοντος·

Παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος λέγων· κε ἡ μνᾶ σου προσειργάσατο δέκα μνᾶς· καὶ εἶπεν αὐτῷ· εὖ ἀγαθὲ δοῦλε· ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς ἐγένου· ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων· καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος λέγων· κε ἡ μνᾶ σου ἐποίησε πέντε μνᾶς· εἶπε δὲ καὶ τούτῳ· καὶ σὺ γίνου ἐπάνω πέντε πόλεων· καὶ ἕτερος ἦλθε λέγων· κε ἡ μνᾶ σου ἣν εἶχον ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ· ἐφοβούμην γάρ σε· ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ· αἴρεις ὃ οὐκ ἔθηκας· καὶ θερίζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας· λέγει δὲ αὐτῷ· ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε πονηρὲ δοῦλε· ᾔδεις ὅτι ἐγὼ ἄνθρωπος αὐστηρός εἰμι· αἴρων ὃ οὐκ ἔθηκα· καὶ θερίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα·

ἐπὶ σοί· καὶ περιβαλοῦσιν οἱ ἐχθροί σου χάρακά σοι· καὶ περικυ-
κλώσουσί σε· καὶ συνέξουσί σε πάντοθεν· καὶ ἐδαφιοῦσί σε. καὶ
τὰ τέκνα σου ἐν σοί· καὶ οὐκ ἀφήσουσιν ἐν σοὶ λίθον ἐπὶ λίθῳ·
ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνως τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου:

Ἐπεὶ δὲ τὴν Ἱερουσαλὴμ ὁ φιλάνθρωπος Κύριος ἐπεδάκρυσεν· ἵνα διὰ τούτου μάθω-
μεν ὅτι ἐλυπεῖτο περὶ αὐτῆς· εἰ παρ' ὅλως χρή τι τοιοῦτον εἰπεῖν
περὶ τοῦ πάντων ἐπέκεινα ὄντος· πῶς γὰρ ἄλλως ἐγνώκαμεν ἂν
ἡμεῖς· ὅτι κακοῖς οὕτως ἐλυπεῖτο· εἰ μὴ διὰ τοῦ πράγματος ἀνθρωπί-
νου τοῦτο καταδήλως ἐνέφηνεν· ὅθεν ἐκ μεταφορᾶς ἀκούονται περὶ
τῆς ἀναλήψεως, ἢ ἁλώσεως αὐτῆς γενομένης· ἀνακαλῶν τοὺς
μὲν οὖν τοῦ φιλανθρώπου θεοῦ τῆς τιμωρίας ἐν τοσούτοις ἔτεσι· καὶ μα-
κροθυμήσαντος πρὸς τὸ ἐπιστρέψαι τοὺς πεπλανημένους· διὰ
τῆς τῶν ἀποστόλων διδασκαλίας· εἰς τὴν τῆς πίστεως ἀ-
ληθινὴν ἐπίγνωσιν· καὶ ἀπαλλαγῆναι τῆς μελλούσης ἐπέρχεσθαι
ὀργῆς ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας· διὸ καὶ οἱ πιστεύσαντες ἐ-
ρρύσθησαν· οἱ δὲ ἀπειθήσαντες ἀπώλοντο· τὸ γὰρ εἰ ἔγνως καὶ
σὺ τὰ πρὸς εἰρήνην, τοῦτό ἐστιν· ὅτι τὰ χρήσιμα καὶ εἰρηναῖα
ἐπέγνως. αὕτη ἡ ἡμέρα ἐστὶν ἡ πίστις καὶ ἡ νῦν ὑπακοὴ εἰς Χριστόν· καὶ
τὸ ἀποσχέσθαι τῶν τύπων καὶ τῆς ἐν νόμῳ λατρείας, οὐκ ἂν τοι-
αύταις περιέπεσον θλίψεσιν· ἀλλ' ἐκρύβη νῦν ἀπὸ ὀφθαλ-
μῶν σου· ἑκουσίως γὰρ οὐκ ἠθέλησας συνιέναι τὰς θεοπνεύ-
στους γραφάς· τὰς λαλούσας τὸ περὶ ἐμὲ μυστήριον· καιρὸν
δὲ λέγει τῆς ἐπισκοπῆς σου. ἣν αὐτὸς ἐποιήσατο κατελθὼν
καὶ ἐπισκεψάμενος αὐτήν· καὶ θεοδίδακτα διδάξας
ἐν αὐτῇ· καὶ πλείστας θαυματουργίας ἐργασάμενος:

Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερόν, ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας ἐν
αὐτῷ, καὶ ἀγοράζοντας· λέγων αὐτοῖς· γέγραπται ὅτι ὁ οἶκός μου,
οἶκος προσευχῆς ἐστιν· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον λῃ-
στῶν· καὶ ἦν διδάσκων καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἀρ-
χιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς. ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι· καὶ
οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ· καὶ οὐχ εὕρισκον τί ποιήσωσιν· ὁ λαὸς γὰρ ἅπαν

ηδέται ὀρθῶς· καὶ πρὸς πᾶσαν ἀρετὴν ἑαυτούς τε καὶ ἑτέρους ἀλθοῦντας· οὗτοι γὰρ νουθετοῦντες τοὺς ὑπὸ χεῖρα λαοὺς προσεργάζονται τοῖς δοθεῖσι [illegible] τῶν τοῖς ἄλλοις πεπιστευμένων κερδαίνουσι κλῆρον· ὑποστρέψαντος [illegible] ἀπολαμβάνουσι τὴν βασιλείαν τοῦ [illegible] τοῦ [illegible]· δηλονότι ὅτι χ(ριστο)ῦ τοῦ θ(εο)ῦ ἡμῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ αὐτοῦ παρουσίᾳ· τεύξονται καὶ ἐπαίνου· καὶ τοῖς [illegible] ἐντρυφήσουσι· δεκαπλασιάσαντες γὰρ καὶ πολλαπλασιάσαντες τὰ δοθέντα· διὰ τοῦτο κερδαίνουσι πολλούς, [illegible] πόλεων πέντε ἡγεμονεύσονται· τουτέστιν ἄρξουσι πάλιν οὐχ ὧν ἦρξαν τὸ πρὸ τούτου μόνον· ἀλλὰ καὶ ἑτέρων ἔτι πολλῶν· [illegible] δὲ ἔσονται τοῖς ὀκνηροῖς [illegible]· ὁ γὰρ κατακρύψας σουδαρίῳ τὴν μνᾶν, ἀποκεκρίνεται τὴν τοιαύτην δίκην· εἰ γὰρ αὐστηρὸς [illegible] θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρα, διατί μὴ τὴν δοθεῖσάν σοι χάριν· τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἡ μνᾶ· ἔδωκας τοῖς τραπεζίταις· τουτέστι [illegible] ἀπολαύσειν· τοῖς δὲ [illegible] δοκιμάζειν τὰ παρ' ἐμοῦ· ἐγὼ γὰρ ἐλθὼν ἔπραξα ἄν· τουτέστιν ἀπῄτησα ἂν τὸ [illegible] σὺν τόκῳ· τραπεζῖται μὲν γὰρ διδάσκαλοι· ἔστι τὸ κατατιθέναι τοῖς ἀκροωμένοις τὴν ἐπωφελῆ καὶ ἀρετήριον λόγον· τοῖς ἀκροωμένοις δὲ· [illegible] τὰ καταπιστευθέντα προσήκει τηρεῖν ἀμείωτα· ἀλλὰ καὶ πλεῖστα ἐξ αὐτῶν προσεργάσασθαι· διὸ [illegible] ὁ ὀκνηρὸς οἰκέτης· γυμνὸς καὶ τοῦ δοθέντος ἐστὶ χαρίσματος· οἱ δὲ τὴν ἀμείνω [illegible] ἐπὶ προσθήκῃ θείων χαρισμάτων γενήσονται· ἔτι δὲ καὶ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν ἀπολαύσουσιν· οἱ δὲ μὴ θέλοντες τὸν ἰουδαῖοι ἐπ' αὐτοῖς βασιλεῦσαι τὸν ἀληθινὸν βασιλέα· κατασφαγήσονται ἐνώπιον αὐτοῦ φησί· καὶ γὰρ ἔπαθον καὶ μετὰ τὸ τὴν [illegible] αὐτοῦ ἐπὶ τῇ τῶν ἱεροσολύμων ἁλώσει· ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ παρουσίᾳ χ(ριστο)ῦ τοῦ ἀληθινοῦ θ(εο)ῦ ἡμῶν· πάντες οὗτοι ὡς [illegible] τῇ ἀτελευτήτῳ κολάσει παραδοθήσονται:

Καὶ ὡς ἤγγισεν ἰδὼν τὴν πόλιν, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῇ· λέγων ὅτι εἰ ἔγνως καὶ σύ· καί γε ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ τὰ πρὸς εἰρήνην σου· νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου· ὅτι ἥξουσιν ἡμέραι

οα
ζ
ἡ τῶν ι̅ καὶ [illegible]

ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμή-
σει αὐτόν. Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐπι-
βαλεῖν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ· καὶ ἐφοβήθη-
σαν τὸν λαόν· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν
ταύτην εἶπεν. Καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους ὑ-
ποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται
αὐτοῦ λόγου· εἰς τὸ παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξου-
σίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· διδάσκα-
λε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβά-
νεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θυ̅ διδάσκεις·
ἔξεστιν ἡμῖν Καίσαρι φόρον δοῦναι, ἢ οὔ; κατανοήσας δὲ αὐ-
τῶν τὴν πανουργίαν, εἶπε πρὸς αὐτούς· τί με πειράζετε;
δείξατέ μοι δηνάριον. τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν; ἀπο-
κριθέντες δὲ εἶπον· Καίσαρος. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἀπόδοτε
τοίνυν τὰ Καίσαρος Καίσαρι· καὶ τὰ τοῦ θυ̅ τῷ θῷ̅. καὶ οὐκ ἴ-
σχυσαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ· καὶ
θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ, ἐσίγησαν. Προσελ-
θόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν
μὴ εἶναι, ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· διδάσκαλε, μωσῆς
ἔγραψεν ἡμῖν· ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα,
καὶ οὗτος ἄτεκνος ἦ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖ-
κα, καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἑπτὰ
οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα, ἀπέ-
θανεν ἄτεκνος· καὶ ἔλαβεν ὁ δεύτερος τὴν γυναῖκα,
καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος· καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν·
ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτά· καὶ οὐ κατέλιπον τέκνα· καὶ ἀ-
πέθανον. ὕστερον πάντων, ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ἐν τῇ
οὖν ἀναστάσει, τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔ-
σχον αὐτὴν γυναῖκα. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ι̅ς̅ εἶπεν αὐτοῖς·
οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου, γαμοῦσι καὶ ἐκγαμίζονται· οἱ
δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν καὶ τῆς ἀνα-

οβ
ζ
ἡ περὶ τῶν σαδδουκαίων [illegible]
ζ

ξθ. περὶ τῶν ἐπερωτησάντων ἀρχιερέων καὶ γραμματέων τὸν κν̅:

ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων· Κ καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμε-
ρῶν ἐκείνων· διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐα-
γγελιζομένου· ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς
πρεσβυτέροις. καὶ εἶπον πρὸς αὐτὸν λέγοντες· εἰπὲ ἡμῖν ἐν
ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς· ἢ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύ-
την· ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς· ἐρωτήσω κἀγὼ ὑμᾶς ἕνα
λόγον καὶ εἴπατέ μοι· τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀν-
θρώπων· οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· ὅτι ἐὰν
εἴπωμεν ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· διατί οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· ἐὰν δὲ εἴ-
πωμεν ἐξ ἀνθρώπων· πᾶς ὁ λαὸς καταλιθάσει ἡμᾶς· πεπεισμένος
γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι· καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέ-
ναι πόθεν· καὶ ὁ ἰς̅ εἶπεν αὐτοῖς· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ
ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ· ἤρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν

ο̅
ι̅

περὶ τοῦ ἀμπε-
λῶνος:-

παραβολὴν ταύτην· Ἄνθρωπός τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα· καὶ ἐ-
ξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς· καὶ ἀπεδήμησε χρόνους ἱκανούς· καὶ ἐν
καιρῷ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον· ἵνα ἀπὸ τοῦ
καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δῶσιν αὐτῷ· οἱ δὲ γεωργοὶ δείραντες
αὐτὸν ἐξαπέστειλαν κενόν· καὶ προσέθετο πέμψαι ἕτερον δοῦλον·
οἱ δὲ κἀκεῖνον δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες, ἐξαπέστειλαν κενόν·
καὶ προσέθετο πέμψαι τρίτον· οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματί-
σαντες, ἐξέβαλον· εἶπε δὲ ὁ κς̅ τοῦ ἀμπελῶνος· τί ποιήσω·
πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν· ἴσως τοῦτον ἰδόντες, ἐντρα-
πήσονται· ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοί· διελογίζοντο πρὸς
ἑαυτοὺς λέγοντες· οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτεί-
νωμεν αὐτόν· ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία· καὶ ἐκβα-
λόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, ἀπέκτειναν· τί οὖν ποιή-
σει αὐτοῖς ὁ κς̅ τοῦ ἀμπελῶνος· ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς
γεωργοὺς τούτους· καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις· ἀκού-
σαντες δὲ εἶπον· μὴ γένοιτο· ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπε· τί οὖν
ἐστι τὸ γεγραμμένον τοῦτο· λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδο-
μοῦντες· οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· πᾶς ὁ πεσὼν

οε̄ / ς περὶ τῆς συντελείας

[illegible] καὶ γὰρ [illegible]
[illegible] προσεύχονται·

Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ· ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀνα-
θήμασι κεκόσμηται, εἶπε· ταῦτα ἃ θεωρεῖτε· ἐλεύσονται
ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ· ὃς οὐ καταλυ-
θήσεται· ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν λέγοντες· διδάσκαλε· πό-
τε οὖν ταῦτα ἔσται· καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι·
ὁ δὲ εἶπε· βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ
οε̄ / ς τῷ ὀνόματί μου λέγοντες· ὅτι ἐγώ εἰμι· καὶ ὁ καιρὸς ἤγγικε·
μὴ οὖν πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν· ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους
καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ γενέσθαι ταῦτα πρῶ-
τον, ἀλλ᾽ οὐκ εὐθέως τὸ τέλος· τότε ἔλεγεν αὐτοῖς· ἐγερθή-
σεται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος· καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· σεισμοί
τε μεγάλοι κατὰ τόπους· καὶ λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται· φό-
βητρά τε καὶ σημεῖα μεγάλα ἀπ᾽ οὐρανοῦ ἔσονται· πρὸ δὲ τούτ-
ων πάντων· ἐπιβαλοῦσιν ἐφ᾽ ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν· καὶ
διώξουσι· παραδιδόντες εἰς συναγωγὰς καὶ φυλακάς· ἀγο-
μένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου·
ἀποβήσεται δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύριον· θέσθε οὖν εἰς τὰς καρδίας
ὑμῶν· μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι· ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στό-
μα καὶ σοφίαν· ᾗ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν οὐδὲ ἀντιστῆναι
πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν· παραδοθήσεσθε δὲ καὶ
ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων· καὶ
θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν· καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων
διὰ τὸ ὄνομά μου· καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ
ἀπόληται· ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν·

Ὅταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων τὴν Ἱερουσαλήμ· τό-
τε γνῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς· τότε οἱ ἐν τῇ Ἰου-
δαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη· καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκχω-
ρείτωσαν· καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν·
ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὗταί εἰσι· τοῦ πληρωθῆναι πάντα τὰ

περὶ τῶν σαδδουκαίων ἐπερωτησάντων:—

ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν. οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ἐκγαμίζονται· οὔτε γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται· ἰσάγγελοι γάρ εἰσι καὶ υἱοί εἰσι τοῦ θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, καὶ Μωσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου ὡς λέγει κύριον τὸν θεὸν Ἀβραὰμ καὶ τὸν θεὸν Ἰσαὰκ καὶ τὸν θεὸν Ἰακώβ. θεὸς δὲ οὐκ ἔστι νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων· πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν. ἀποκριθέντες δέ τινες τῶν γραμματέων εἶπον· διδάσκαλε, καλῶς εἶπας. οὐκέτι δὲ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν. εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· πῶς λέγουσι τὸν Χριστὸν υἱὸν Δαβὶδ εἶναι· καὶ αὐτὸς Δαβὶδ λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν· εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. Δαβὶδ οὖν αὐτὸν κύριον καλεῖ· καὶ πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστιν. ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ, εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς· καὶ φιλούντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς· καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς· καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις· οἳ κατεσθίουσι τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν· καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχονται· οὗτοι λήψονται περισσότερον κρίμα.

Ἀναβλέψας δὲ εἶδε τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον πλουσίους· εἶδε δὲ καί τινα χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτά· καὶ εἶπεν· ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλεῖον πάντων ἔβαλεν· ἅπαντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ· αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς, ἅπαντα τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔβαλεν:

Τίνος ἕνεκεν ἡ πενιχρὰ χήρα τοὺς πλουσίους τοὺς τὰ δῶρα εἰς τὸ γαζοφυλάκιον προσφέροντας ἐνίκησε· καὶ δικαίαν ψῆφον ἐξήνεγκεν αὐτῇ ὁ σωτήρ· διὰ τὸ τοὺς μὲν ἐκ πλούτου πολλοῦ προσενεγκεῖν βραχὺ ὀλίγον· καὶ [illegible] τὸ ἑαυτῶν χρῆμα· ἢ καὶ πολλάκις αὐτοὺς ὡς πλουσίους προσφέρειν καὶ καρποφορεῖν· τὴν δὲ ὅτι περ ἐξ ὑστερήματος μόνον καὶ ἐνδείας τὸ εὐτελὲς συνεισέβαλε· τουτέστι τὰ δύο λεπτά· τοῦτο ξ΄ περὶ τοῦ πάσχα

πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν· ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν· εἰσῆλθε δὲ ὁ σατανᾶς εἰς Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον Ἰσκαριώτην· ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα· καὶ ἀπελθὼν συνελάλησε τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι καὶ στρατηγοῖς· τὸ πῶς αὐτὸν παραδῷ αὐτοῖς. καὶ ἐχάρησαν· καὶ συνέθεντο αὐτῷ, ἀργύριον δοῦναι· καὶ ἐξωμολόγησε· καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν, τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν αὐτοῖς ἄτερ ὄχλου· ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων ἐν ᾗ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα·

ερ Εἰπὼν περὶ τῆς συντελείας· καὶ ὅτι πάντως ἥξει ἡ ἡμέρα καὶ οὐκ ἐγχωρεῖ μὴ γενέσθαι, προσέθετο ἔφη· προσέχετε ἑαυτοῖς μήποτε βαρηθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς· καὶ κραιπάλη καὶ μέθη ἐξορίζουσι τὴν σύνεσιν· ἀφανίζει δὲ καὶ τὴν [illegible]· [illegible] δὲ καὶ λήθην τῶν συμφερόντων· διὸ πολλῆς ἀγρυπνίας χρήζομεν· [illegible] καὶ [illegible] καὶ [illegible]· ἵνα προσδεχόμενοι τὸν σωτῆρα· [illegible] [illegible] [illegible] τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. [illegible] νομικὴν λατρείαν· [illegible] ἐξουσίαν· [illegible] [illegible] πρὸς [illegible]· διὸ [illegible] καὶ θαυμάζων ὁ λαός· ὅτι [illegible] ὑπὸ λόγους αὐτοῦ. [illegible] τούτων [illegible] ἐστὶ τὸ ὄρος δὲ τῶν ἐλαιῶν ηὐλίζετο· τοῖς δὲ ἐν τῇ πόλει θορύβοις παραιτούμενος· ἵνα καὶ ἐν τούτῳ τύπος ἡμῖν γένηται:

Καὶ ἀπέστειλε Πέτρον καὶ Ἰωάννην εἰπών· πορευθέντες ἑτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα ἵνα φάγωμεν· οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμεν; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἰδοὺ εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν· συναντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν οὗ εἰσπορεύεται· καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας· λέγει σοι ὁ διδάσκαλος· ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω· κἀκεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνώγεον μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἑτοιμάσατε· ἀπελθόντες δ

πάντα τὰ γεγραμμένα· οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις· καὶ ταῖς
θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται γὰρ ἀνάγκη
μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ὀργὴ ἐν τῷ λαῷ τούτῳ· καὶ πεσοῦν-
ται στόματι μαχαίρας· καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς πάντα τὰ
ἔθνη· καὶ ἱλημ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν· ἄχρις οὗ πλη-
ρωθῶσι καιροὶ ἐθνῶν· καὶ ἔσονται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ
ἄστροις· καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν· ἐν ἀπορίᾳ ἠχούσης
θαλάσσης καὶ σάλου· ἀποψυχόντων ἀνθρώπων· ἀπὸ φόβου καὶ
προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις
τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται· καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου ἐρχόμενον μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς· ἀρχομένων
δὲ τούτων γίνεσθαι, ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς
ὑμῶν· διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν· καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς παραβολήν· ἴδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα·
ὅταν προβάλωσιν ἤδη βλέποντες ἀφ' ἑαυτῶν, γινώσκετε ὅτι
ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν· οὕτως καὶ ὑμεῖς· ὅταν ἴδητε ταῦτα
γινόμενα· γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· ἀμὴν
λέγω ὑμῖν· ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη· ἕως ἂν πάντα
γένηται· ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται· οἱ δὲ λόγοι μου
οὐ μὴ παρέλθωσι· προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς· μήποτε βαρυν-
θῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ· καὶ μερί-
μναις βιωτικαῖς· καὶ αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα
ἐκείνη· ὡς παγὶς γὰρ ἐπελεύσεται ἐπὶ πάντας τοὺς καθη-
μένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς· ἀγρυπνεῖτε οὖν
ἐν παντὶ καιρῷ· δεόμενοι ἵνα καταξιωθῆτε ἐκφυγεῖν
ταῦτα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι· καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ
τοῦ ἀνθρώπου· Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων·
τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ηὐλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλού-
μενον ἐλαιῶν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὤρθριζεν πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ
ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ· Ἤγγιζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων
ἡ λεγομένη πάσχα· καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς

οη / ζ — περὶ τῆς ἐξαιτήσεως τοῦ σατανᾶ

διέθετό μοι ὁ πατήρ μου βασιλείαν· ἵνα ἐσθίητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς
τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου· καὶ καθίσησθε ἐπὶ
θρόνων· κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ.

Τοῦ δεσπότου Χριστοῦ ἀκούοντος· ὅτι ἐγὼ δέ εἰμι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν·
τίς οὕτως ἐστὶν ἀπηνής· ὡς μὴ πᾶσαν ἀποπτύσαι φιλοδοξίαν· ὁ γὰρ ὑπὸ πάσης κτίσεως ἀγγελικῆς καὶ ἁγίας διακονούμενος· ὁ σύνθρονος καὶ συμβασιλεύων τῷ θεῷ καὶ πατρί· διακόνου τάξιν ὑπέχων· ἔνιψε τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν· Καὶ καθέζεσθε [illegible] κατ' αὐτὸν τῆς μελλούσης [illegible] μίαν [illegible]· τὸ δὲ ἵνα ἐσθίητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου φησίν· οὐχ ὡς ἐσθιόντων πάλιν ἐν Χριστῷ [illegible] τῆς τραπέζης· ἀλλ' ἐκ τοῦ καθεῖναι [illegible] ὑπεραγάλλεσθαι [illegible] καὶ ἀπολαύοντας [illegible] τῶν [illegible] βασιλείων τῶν οὐρανῶν· [illegible] οὕτως ἐν τοῖς [illegible] ἴσονται [illegible] ἀθανάτου βασιλείας· οἱ ἅγιοι καὶ [illegible] ἀπολαύσουσι· ὡς [illegible] ἐν τοῖς πειρασμοῖς·

οη / ζ — Εἶπε δὲ ὁ κύριος· Σίμων Σίμων· ἰδοὺ ὁ σατανᾶς ἐξῃτήσατο ὑμᾶς τοῦ
σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον· ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ
ἡ πίστις σου· καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου·
ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· Κύριε μετὰ σοῦ ἕτοιμός εἰμι· καὶ εἰς φυλακὴν καὶ
εἰς θάνατον πορεύεσθαι· ὁ δὲ εἶπε· λέγω σοι Πέτρε· οὐ μὴ φω-
νήσει σήμερον ἀλέκτωρ πρὶν ἢ τρὶς ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι με.

Διατί τοὺς ἄλλους ἀφεὶς· τὸν Πέτρον μόνον ἠρώτησε· Σίμων Σίμων· ἰδοὺ ὁ σατανᾶς ἐξῃτήσατο ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον· ἵνα [illegible] αὐτόν· μὴ ἑαυτῷ θαρρεῖν· ἀλλὰ τῇ παρ' αὐτοῦ χάριτι [illegible]· τί δέ ἐστι σινιάσαι· θορυβῆσαι· ταράξαι· πειράσαι· ἔθος γὰρ τῷ σατανᾷ· τοῖς [illegible] ὡς πῦρ καὶ τὸν ἰόν· ἐπὶ τοῦ [illegible] ὅτι ἐγὼ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου· ἐδήλωσεν ὅτι ὡς [illegible] καίτοι θεὸς ὢν τῇ φύσει· [illegible] γενόμενος [illegible] κατὰ τὸ ἀνθρώπινον φησίν· [illegible] διὰ τοῦτο [illegible]

σβ
ι

περὶ τῶν φιλονεικησάντων τίς μείζων:–

εὗρον καθὼς εἴρηκεν αὐτοῖς· καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα· Καὶ ὅ-
τε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσε· καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ·
Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα
φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν· λέγω γὰρ ὑμῖν· ὅτι οὐκέτι
φάγω ἐξ αὐτοῦ, ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θῦ· Καὶ
δεξάμενος ποτήριον, εὐχαριστήσας εἶπε· λάβετε τοῦτο καὶ δια-
μερίσατε ἑαυτοῖς· λέγω γὰρ ὑμῖν· ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπὸ τοῦ γε-
νήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως ὅτου ἡ βασιλεία τοῦ θῦ ἔλθῃ· Καὶ
λαβὼν ἄρτον, εὐχαριστήσας ἔκλασε· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς
λέγων· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο
ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν· ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον
μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων· τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν
τῷ αἵματί μου· τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον· πλὴν ἰδοὺ ἡ χεὶρ
τοῦ παραδιδόντος με, μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης· καὶ ὁ μὲν
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, πορεύεται κατὰ τὸ ὡρισμένον· πλὴν οὐαὶ τῷ
ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ παραδίδοται· καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο συζητεῖν
πρὸς ἑαυτούς, τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν·

Εἰπὼν ὁ χσ̄ καὶ θσ̄ ἡμῶν· ὅτι ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ
πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν. ἐδήλωσεν ὅτι οὐκ ἄ-
κων παραγέγονεν ἐπὶ τὸ πάθος· ἀλλ' αὐτὸς μᾶλλον ἐπιθυμῶν
ὥσπερ τι παθεῖν ὑπὲρ τοῦ κόσμου· οὐκ ἐθελήσας δὲ αὐτὸ μετὰ τῶν Ἰου-
δαίων· ἀλλ' οἱ μετ' αὐτῶν μαθηταὶ παρ' αὐτοῦ μόνων· ἐπεὶ δ' λοιπὸν
ἐξέρχεσθαι ἤμελλεν ἴσως περὶ τούτου· διὰ τὴν ἐπὶ μόνον [illegible]

σγ
ε

Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς· τό, τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι
μείζων· ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν, κυριεύ-
ουσιν αὐτῶν· καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν, εὐεργέται καλοῦνται·
ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως· ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν, γενέσθω ὡς ὁ νεώ-
τερος· καὶ ὁ ἡγούμενος, ὡς ὁ διακονῶν· τίς γὰρ μείζων ὁ ἀνα-
κείμενος, ἢ ὁ διακονῶν· οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος· ἐγὼ δέ εἰμι ἐν μέ-
σῳ ὑμῶν, ὡς ὁ διακονῶν· ὑμεῖς δέ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες μετ'
ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου· κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν καθὼς

αὐτοῖς τὸ πρότερον· ἀλλ' [illegible] φησὶ· καὶ [illegible] καὶ τὴν

[illegible] ἵνα μὴ [illegible] χρόνον τινὰ λέγειν· ὅτι [illegible]

τοῦ [illegible] κατ' αὐτοὺς· προσέδει [illegible]

[illegible] καὶ τρίτον. ἵνα μὴ [illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

καὶ ὁ μὲν ἔχων· [illegible] τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ [illegible]

τούτῳ δὲ· [illegible] αὐτοὺς [illegible] ἀλλὰ

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] · ὁ [illegible] καὶ [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] καί φησι· καὶ σύ ποτε ἐπι-

στρέψας, στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου· [illegible]

αὐτὸν [illegible] · καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας, στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου·

τουτέστι· [illegible] καὶ διδάσκαλος [illegible]

[illegible] · [illegible]

[illegible] · καὶ [illegible]

[illegible] · οὐ γὰρ [illegible]

[illegible]

[illegible] · καὶ [illegible]

Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλαντίου καὶ πήρας καὶ
ὑποδημάτων, μή τινος ὑστερήσατε; οἱ δὲ εἶπον· οὐδενός. Εἶπεν
οὖν αὐτοῖς· ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλάντιον, ἀράτω· ὁμοίως καὶ πήραν·
καὶ ὁ μὴ ἔχων, πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. λέ-
γω γὰρ ὑμῖν· ὅτι ἔτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί· τὸ καὶ
μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη· καὶ γὰρ τὰ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. οἱ δὲ εἶπον·
κύριε ἰδοὺ μάχαιραι ὧδε δύο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἱκανόν ἐστι. Καὶ
ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν· ἠκολού-
θησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

[illegible] τοῖς πρώτοις [illegible]

[illegible] · [illegible] ὁ ἔχων [illegible] καὶ πήραν· [illegible]

[illegible] · [illegible] πήρας [illegible]

[illegible] · [illegible] αὐτοῦ. [illegible]

[illegible] · [illegible] γὰρ [illegible]

[illegible] · [illegible]

[illegible] καὶ [illegible] · [illegible] τοῦτο· [illegible]

[illegible] · [illegible]

[illegible] · [illegible] καὶ [illegible]

[illegible] · [illegible] καὶ [illegible]

[illegible] · [illegible]

τοῦτο ὁ λέγων [illegible]· [illegible] καὶ ὁ καιρὸς [illegible] αὐτοῦ τὸ πάθος· ἀλλ' [illegible] καὶ τὸν ὄχλον [illegible] τῶν ἰουδαίων [illegible]· φορτικοί· οὐ γὰρ [illegible] κυριοκτόνοι [illegible] γὰρ ἐκεῖνος [illegible] τοῦ πάθους [illegible]· [illegible] οὐκ [illegible] τῶν ἰουδαίων [illegible] ὁ αὐτὸς [illegible] τοῦ πάθους καὶ [illegible] αἰσχύνας καταφρονήσας· [illegible] καὶ οὐκ [illegible] τοῦ θεοῦ [illegible] καὶ [illegible] αὐτοῦ [illegible] καὶ [illegible] ὁ γὰρ [illegible] καὶ κατ' αὐτοῦ [illegible] καὶ κατ' αὐτοῦ [illegible] ἐλευθερ[illegible] ἑαυτῶν [illegible]

Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν, ἤγαγον· καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως· ὁ δὲ πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν· περιαψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς· καὶ συγκαθισάντων αὐτῶν, ἐκάθητο ὁ πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν· ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς· καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ, εἶπεν· καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν· ὁ δὲ ἠρνήσατο αὐτὸν λέγων· γύναι οὐκ οἶδα αὐτόν· καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν ἔφη· καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ· ὁ δὲ πέτρος εἶπεν· ἄνθρωπε οὐκ εἰμί· καὶ διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς, ἄλλος τις διϊσχυρίζετο λέγων· ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν·

[illegible] · πρὸς ἑαυτοὺς [illegible] ἐφθέγγοντο· καὶ πολλῶν [illegible]

γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου, εἶπεν αὐτοῖς· προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν
εἰς πειρασμόν· καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολήν·
καὶ θεὶς τὰ γόνατα, προσηύχετο λέγων· πάτερ· εἰ βούλει παρενεγκεῖν
τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου· ἀλλὰ τὸ
σὸν γενέσθω· ὤφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν·
καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ, ἐκτενέστερον προσηύχετο· ἐγένετο
δὲ ὁ ἱδρὼς αὐτοῦ, ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν
γῆν· καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς· ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητάς,
εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς λύπης· καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
τί καθεύδετε· ἀναστάντες προσεύχεσθε ἵνα μὴ εἰσέλθητε
εἰς πειρασμόν· ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ ὄχλος καὶ ὁ λεγόμενος
ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα προήρχετο αὐτούς· καὶ ἤγγισε τῷ
ἰησοῦ φιλῆσαι αὐτόν· ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἰούδα φιλήματι τὸν
υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδως. ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσόμενον,
εἶπον αὐτῷ· κύριε εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρᾳ· καὶ ἐπάταξεν
εἷς τις ἐξ αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως· καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ
τὸ οὖς τὸ δεξιόν· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν· ἐᾶτε ἕως τούτου·
καὶ ἁψάμενος τοῦ ὠτίου αὐτοῦ, ἰάσατο αὐτόν· εἶπε δὲ ὁ ἰησοῦς πρὸς
τοὺς παραγενομένους ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγοὺς τοῦ
ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους· ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξεληλύθατε μετὰ μα-
χαιρῶν καὶ ξύλων· καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ
ἱερῷ, οὐκ ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ· ἀλλ' αὕτη ὑμῶν
ἐστὶν ἡ ὥρα καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους·

[illegible] τοὺς μαθητὰς [illegible] τί [illegible] γὰρ [illegible]
Θ[illegible] προσευχ[illegible]
[illegible] πειρασμ[illegible]
[illegible] προσευχῆς [illegible] τοῦ πειρασμοῦ [illegible]
[illegible] μαθητ[illegible] · καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible] αὐτὸς [illegible]
[illegible] πρὸς [illegible]

οθ ἐξουθενήσας ὁ Ἡρώ(δης):-
ζ

358

μ. ἐλέγχονται γὰρ ἐν αὐτοῖς· ὅτι οὐ παρ' ἑτέροις [illegible] αὐτοῖς
τὸ πρᾶγμα· διὰ τοῦτο δὲ ἐκ τῶν [illegible] γνώσεων· [illegible]
τὸ λέγειν τοῦτο [illegible] ὅπου [illegible]

Οἱ δὲ εἶπον· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτυρίας· αὐτοὶ γὰρ ἠκούσα-
μεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ· καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐ-
τῶν, ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πιλάτον· ἤρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ
λέγοντες· τοῦτον εὕρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος· καὶ κω-
λύοντα Καίσαρι φόρους διδόναι· λέγοντα ἑαυτὸν χριστὸν βασιλέα εἶ-
ναι· ὁ δὲ Πιλάτος ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς
τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη· σὺ λέγεις· ὁ δὲ Πι-
λάτος εἶπε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους· οὐδὲν εὑρί-
σκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες ὅτι ἀνασεί-
ει τὸν λαὸν διδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας· ἀρξάμενος ἀπὸ
τῆς Γαλιλαίας ἕως ὧδε· Πιλάτος δὲ ἀκούσας Γαλιλαίαν ἐπηρώ-
τησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖός ἐστι· καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἐ-
ξουσίας Ἡρῴδου ἐστίν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρῴδην ὄντα
καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις· ὁ δὲ Ἡρῴ-
δης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη λίαν· ἦν γὰρ θέλων ἐξ ἱκανοῦ ἰδεῖν αὐτὸν,
διὰ τὸ ἀκούειν πολλὰ περὶ αὐτοῦ· καὶ ἤλπιζέ τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ
γινόμενον· ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ οὐδὲν
οθ ἀπεκρίνατο αὐτῷ· εἱστήκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμμα-
ζ τεῖς, εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ.

Ἠλέγχοντο οὕτως ὡς ἄνδρες [illegible] Πιλάτου [illegible]
ἐκεῖνοι γὰρ Πιλάτος [illegible]
τοῦτο οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ καὶ τρίς· οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες ἀνασεί-
ει τὸν λαόν· συκοφαντίαν ἑτέραν συλλέγοντες [illegible]· καὶ
ὅτι [illegible] ἐδίδασκε, λέγουσι· σεσιγήκασι δὲ τῆς διδασκαλίας
τὸν τρόπον· [illegible]
[illegible] τοῦτο λέγ-
[illegible] ὁ Πιλάτος [illegible] ἑαυτὸν [illegible]
ὅτι Γαλιλαῖός ἐστι· διὰ [illegible] Γαλιλαίαν [illegible]
ἐξουσίαν· [illegible] ὁ Ἡρῴδης ἐχάρη λίαν· διὰ [illegible]

πδ' περὶ τῶν κοπτομένων γυναικῶν:—

ἀπ' ἀγροῦ. ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν· φέρειν ὄπισθεν τοῦ ι̅υ̅.

Χλευάζει τὸν σ[illegible] ὁ ἡρώδης· ὁ μαρτυρεῖ διὰ τῆς χλευα-
σίας ὅτι μηδὲν ἐπ' ἀδικίᾳ· οὐ γὰρ ἐσθῆτος ἐν λαμπρᾷ [illegible] τοὺς κατα-
δεδικασμένους τοὺς ἠρεμηκότας· ὅ [illegible] ἀξίοις· καὶ οὗτοι κατηχ-
μονται ἐκ τοῦ δικαστηρίου· ἡ τῶν κατηγοριῶν [illegible]
τοῦ κατηγορουμένου. μηδὲ λαμπρᾷ ἐσθῆτι [illegible] καὶ [illegible]
τὸ ὁ ἡρώδης ἐποίησε. οὐκ ἂν [illegible]
καιρός· πολλὴν μαρτυρεῖ ὁ πιλάτος [illegible]
ἡρώδου. μηδὲν ἐν αὐτῷ [illegible] πρὸς τοὺς ἱε-
ρεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας· ὅτι [illegible]
ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας,
οὐδὲν εὗρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὧν κατηγορεῖτε αὐτοῦ· ἀλλ' οὐδὲ
ἡρώδης. [illegible] αὐτοῖς καὶ
[illegible]
ὁ [illegible] αὐτοῖς [illegible]
καθὼς καὶ [illegible] διὰ τὸν λαόν. [illegible]

πδ'

Ἠκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν αἳ καὶ ἐκόπτοντο
> καὶ ἐθρήνουν αὐτόν· στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς ὁ ι̅ς̅ εἶπε· θυγατέρες
> ἱλ̅η̅μ μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ· πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ
> τέκνα ὑμῶν· ὅτι ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσι· μακά-
> ριαι αἱ στεῖραι αἳ οὐκ ἐγέννησαν· καὶ μαστοὶ οἳ οὐκ ἐθήλασαν· τό-
> τε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσι, πέσετε ἐφ' ἡμᾶς· καὶ τοῖς βουνοῖς,
> καλύψατε ἡμᾶς· ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ
> ξηρῷ τί γένηται· ἤγοντο δὲ καὶ ἕτεροι δύο κακοῦργοι σὺν αὐτῷ ἀναιρε-
> θῆναι· καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν λεγόμενον κρανίον, ἐ-
> κεῖ ἐσταύρωσαν αὐτόν· καὶ τοὺς κακούργους· ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν·
> ὃν δὲ ἐξ εὐωνύμων· ὁ δὲ ι̅ς̅ ἔλεγε· πάτερ ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἴδα-
> σι τί ποιοῦσι· διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἔβαλον κλῆρον· καὶ
> εἱστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν· ἐξεμυκτήριζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες σὺν
> αὐτοῖς λέγοντες· ἄλλους ἔσωσε· σωσάτω ἑαυτόν· εἰ οὗτός ἐστιν ὁ χ̅ς̅
> ὁ τοῦ θ̅υ̅ ἐκλεκτός· ἐνέπαιζον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερ-
> χόμενοι· καὶ ὄξος προσφέροντες αὐτῷ καὶ λέγοντες· εἰ σὺ εἶ ὁ βα-

[illegible] περὶ αὐτοῦ· καὶ ἤλπιζέ τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον· καὶ ἐπηρώτα αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ οὐ [illegible] ὁ δὲ κ(ύριο)ς [illegible] τί γὰρ ἔδει πρὸς [illegible] ἀποκρίνασθαι [illegible] οὐ γὰρ [illegible] μαθεῖν [illegible] πρὸς τῶν ἀρχιερέων ὄχλον. Φίλοι [illegible] ἀλλήλων· [illegible]

Ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν ὁ Ἡρῴδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίξας, περιβαλὼν αὐτὸν ἐσθῆτα λαμπράν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Πιλάτῳ· ἐγένοντο δὲ φίλοι ὅ τε Πιλᾶτος καὶ ὁ Ἡρῴδης ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων· προϋπῆρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς ἑαυτούς· Πιλᾶτος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν, εἶπε πρὸς αὐτούς· προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν· καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας, οὐδὲν εὗρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ· ἀλλ' οὐδὲ Ἡρῴδης· ἀνέπεμψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶ πεπραγμένον αὐτῷ· παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω· ἀνάγκην δὲ εἶχεν ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἑορτὴν ἕνα· ἀνέκραξαν δὲ παμπληθεὶ λέγοντες· αἶρε τοῦτον· ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν Βαραββᾶν· ὅστις ἦν διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον βεβλημένος

Εἰς φυλακήν· πάλιν οὖν ὁ Πιλᾶτος προσεφώνησε θέλων ἀπολῦσαι τὸν Ἰ(ησοῦ)ν· οἱ δὲ ἐπεφώνουν λέγοντες· σταύρωσον σταύρωσον αὐτόν· ὁ δὲ τρίτον εἶπε πρὸς αὐτούς· τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος· οὐδὲν αἴτιον θανάτου εὗρον ἐν αὐτῷ· παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω· οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι· καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν, καὶ τῶν ἀρχιερέων· ὁ δὲ Πιλᾶτος ἐπέκρινε γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν· ἀπέλυσε δὲ τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς τὴν φυλακὴν ὃν ᾐτοῦντο· τὸν δὲ Ἰ(ησοῦ)ν παρέδωκε τῷ θελήματι αὐτῶν· Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνός τινος Κυρηναίου ἐρχομ-

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible] λέγομεν [illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible] καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος· καὶ [illegible]

[illegible] καὶ φανήσεται [illegible]

[illegible]

καὶ [illegible]

[illegible] λέγων· [illegible]

[illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible] καὶ ἐπηγγείλατο [illegible]

[illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] τῶν ἰουδαίων· [illegible]
[illegible] ἑλληνικοῖς· καὶ ῥωμαϊκοῖς· καὶ
ἑβραϊκοῖς· [illegible] τῶν ἰουδαίων· [illegible]
[illegible] λέγων· ἰδοὺ [illegible]
[illegible]

Καὶ [illegible] γυναικῶν· ἀλλ' οὐ καὶ [illegible]
[illegible] τὸ πάθος· [illegible] γὰρ [illegible]
[illegible]
[illegible] τὸ [illegible]
[illegible]
[illegible] ἰουδαίων [illegible]
[illegible]
[illegible] τοῦ [illegible]
[illegible] ξύλῳ [illegible] ξηρῷ [illegible]
καὶ [illegible]
[illegible] ὑγροῦ ξύλου [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] πρὸς ἰουδαίους [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] φησιν [illegible]
[illegible] ξύλου· [illegible]
[illegible]
[illegible] ξηροῦ ξύλου· [illegible] φησι· [illegible]
[illegible]
[illegible] φησὶ κατ' αὐτὸν
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible] δικαίως [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ῥήματα αὐτοῦ· καὶ ὑποστρέψασαι αὐταί· ὁ δὲ πέτρος ἔδραμεν· ἐπὶ
τὸ μνημεῖον· καὶ παρακύψας, βλέπει τὰ ὀθό-
νια κείμενα μόνα· καὶ ἀπῆλθε πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων
τὸ γεγονός. Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων
Ὄρθρου βαθέος, ἐπὶ τὸ μνῆμα· [illegible]

[illegible]

[illegible]

Ὄρθρου βαθέως· ἦλθον ἐπὶ τὸ μνῆμα, φέρουσαι ἃ ἡτοίμασαν ἀρώματα, καί τινες σὺν αὐταῖς· εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου· καὶ εἰσελθοῦσαι, οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου· ἰδοὺ ἄνδρες δύο ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθήσεσιν ἀστραπτούσαις· ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, εἶπον πρὸς αὐτάς· τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν· οὐκ ἔστιν ὧδε ἀλλ' ἠγέρθη· μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὢν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ λέγων ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν· καὶ σταυρωθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι· καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ· καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἕνδεκα καὶ πᾶσι τοῖς λοιποῖς· [illegible] αἳ ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα· καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ τῶν ἐν ἱεροσολύμοις καταλέγει· ὁ δὲ παῖς ἐν τῇ γαλιλαίᾳ συνάγει τοῖς ἱεροσολύμοις: [illegible] τοὺς γνω-

Καὶ φασὶν ὤφθη τοῦ τάφου· ὁ μὲν ματθαῖος, ὀψὲ σαββάτων φησίν· ὁ δὲ λουκᾶς, ὄρθρου βαθέος· καὶ ἰωάννης, τῆς μιᾶς τῶν σαββάτων πρωῒ σκοτίας οὔσης· λίαν δὲ πρωῒ ὁ μάρκος ἐστὶν· διὰ νυκτερινοῦ ἔτι τῆς ὥρας ἐδήλωσεν· ἀσαφῆ μὲν γὰρ περικεκρυφέναι τὴν νύκτα πολὺ ὥσπερ ἡμέρας ἀρξαμένης· τὸν γὰρ τῆς τὸν καιρὸν δυνατὸν καὶ ὀψὲ σαββάτων καλεῖσθαι· καὶ βαθὺν ὄρθρον τῆς μιᾶς τῶν σαββάτων· δηλοῖ γὰρ ὅτι τὴν μίαν σαββάτων ὀνομάζει, τὴν ἀναστάσιμον ἡμέραν ἀρχὴν ἐθεσπίσθαι λέγει· ὁ δὲ ματθαῖος τὸ ὀψὲ τοῦ σαββάτου λέγων τὴν ἀρχὴν τῆς ἀναστάσεως δηλοῖ· ἄρχεσθαι γὰρ ὁ σαββατισμὸς μετὰ τοῖς ἰουδαίοις ἀπὸ ἑσπέρας· ὁμοίως ἑκάστη ἑορτή.

πη´
ιε

Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους ξ´ ἀπὸ ἱερουσαλὴμ ᾗ ὄνομα ἐμμαοῦς· καὶ αὐτοὶ ὡμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν· καὶ αὐτὸς ὁ ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς· οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν· εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες καί ἐστε σκυθρωποί· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἷς ᾧ ὄνομα κλεόπας, εἶπε πρὸς αὐτόν· σὺ μόνος παροικεῖς ἱερουσαλὴμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ποῖα; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· τὰ περὶ ἰησοῦ τοῦ ναζωραίου· ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον τοῦ θεοῦ, καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ· ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου· καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν· ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν ἰσραήλ· ἀλλά γε σὺν πᾶσι τούτοις, τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει σήμερον ἀφ᾽ οὗ ταῦτα ἐγένετο· ἀλλὰ καὶ γυναῖκές τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς γενόμεναι

Καὶ αὐταῖς συναριθμουμένη μετὰ τῶν· καὶ ταῖς ἄλλαις γυναιξὶ μεταφῶν περιέρχεται. οὐ δὴ ἐπ' ἐναντίον ἑκάστου ἐπὶ τούτῳ δ' ἀντιβάλλοντες· οὐ τὸ αὐτὸ· ἀλλ' ἕτερον καὶ ἕτερον. ἡ μὲν γὰρ ὁ μὲν ἐληλυθυῖαν ταύτην θεάσασθαι καὶ μὴ δεῖν ἕτερον τοῖς λόγοις μαθηταῖς ἑτέρων αὐτὴν θεάσασθαι καὶ ἀκοῦσαι. παραλλήλως διαφωνίαν ἦν· καὶ ὁ μὲν ἕνα μόνον ὀφθῆναι ἐλέγετο ἄγγελον· μηδὲ ἕτερον τῷ λέγοντι δύο ἀγγέλους θεάσασθαι. ἐναντίως καὶ διαφόρως ἐλέγετο· ἀγγέλου δὲ ἑνὸς μνημονευομένου παρὰ ματθαίῳ καὶ μάρκῳ. δύο λέγουσι λουκᾶς καὶ ἰωάννης· ἀμφότερα δὲ ἐγγενέσθαι φανερόν. κατ' ἄλλον καὶ ἄλλον καιρὸν διαφόρων ὀπτασιῶν ταῖς γυναιξὶ φανεισῶν· ἡ δὲ διαφορὰ οὐδὲ ἐπισι· τὸ περὶ τῶν ἀγγέλων ζητεῖσθαι. διὰ τὴν ἀκρίβειαν ἀναγκαῖον ἔσται μᾶλλον τῷ ἐρωτῶντι τῷ μαθητῇ· καὶ τοῦ ἀκριβῶς παρηκολουθηκότος λουκᾶ· οὐδαμῶς οὐδὲ παρ' αὐτοῖς ἄλλοις μεγάλου προφθάντος· ἀλλ' αὐτῷ γε συμφωνοῦν θέσεως τῆς ἀγγελικῆς ἐπιφανείας ἡ τετάρτη εἴτε δὲ καὶ δύο ἀγγέλων. οὐ γὰρ σπουδαῖον ἐνταῦθα ζητεῖν πρὸς διόρθωσιν ταῦτα αὐτὰ παρ' αὐτοῖς τοῦ πνεύματος ὅσα μὲν ἀμφότερα τι τῆς ἀληθείας ἐπὶ δέ· ὁ δὲ ἐν ἑκατέρᾳ ἀποτελοῦν τὸ κεφάλαιον. οὐ χωρεῖν τὴν ἱστορίαν ὁμοίως καὶ αὐτὴν τῆς φανερώσεως καὶ τῆς τοῦ ἰησοῦ· ὁ μὲν γὰρ μάρκος ἐληλεγμένην πεφανερῶσθαι μαρίᾳ τῇ μαγδαληνῇ· ὁ μὲν ἁπλῶς τῇ μαγδαληνῇ· ὁ δὲ ματθαῖος λέγων τι καὶ τῇ ἄλλῃ ὀφθῆναι μαρίᾳ· ὁ λουκᾶς πέτρῳ· καὶ ἰωάννης καὶ ἄλλοις ἐναντίως ἔλεγον ὁμολογουμένως· ὁμοίως καὶ ὁ δεῖνα λέγων τοῖς μαθηταῖς φανερωθῆναι τὸν ἰησοῦν περιπατοῦσιν ἔξω τῆς πόλεως. λουκᾶς οὐ τοῦτο ἀεὶ πρὸς ματθαῖον οὐ διαφέρεται λέγοντι ἐν τῇ γαλιλαίᾳ ὀφθῆναι τοῖς μαθηταῖς· οὐ γὰρ τὸν ἐν ἰδίᾳ καὶ ἦσαν· οἱ παρὰ τῷ λουκᾶ δύο· οἷς ὤφθη ἔξω τῆς πόλεως· ἀλλὰ τῶν ἔνδον μεινάντων· οἱ περὶ κλεόπαν δύο ἦσαν ὅτι· οὐ γὰρ μόνον ὤφθη ματθαῖος ἐπὶ τῇ γαλιλαίᾳ θεάσασθαι τὸν ἰησοῦν· ἀλλὰ καὶ ἐν δεξ ἐν ἱεροσολύμοις· οὕτω μὲν ὁ λουκᾶς λέγων ὀφθῆναι αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς τὸν ἰησοῦν τοῦτο μόνον πρὸ ἔοικεν· ἀλλ' ὁ μὲν

τοῦτο αὐτὸς ἐπὶ φησὶν αὐτοῖς, ἀφ' οὗ τοὺς καὶ ὑπερβαλλούσῃ τῇ καρδίᾳ λ.
ἐξεγείρων αὐτοὺς διὰ τούτου κατ' ἀρχὴν· πρὸς τὴν τῆς ἀναστάσεως
πίστιν· ᾔδεσαν γὰρ καὶ τὴν φήμην τῆς ἀναστάσεως ἣν περ ἐκήρυξαν τῶν
διὰ τῶν γυναικῶν· καὶ τὴν διὰ τοῦ Πέτρου καὶ Ἰωάννου, ἀλλ' οὐ-
χ' ὡς πιστεύοντες τοῦτο ἔλεγον· διὸ καὶ φησὶν ὅτι ἐξέστησαν
ἡμᾶς αἱ γυναῖκες· οὐκ εὐαγγελισμὸν ἀληθείας καὶ φωτισμὸν
τοῦτο νομίζοντες· ἀλλ' ὡς ἐκ ταραχῆς τινὸς καὶ φαντασίας
ἠπίστουν αὐταῖς τὰ περὶ τῆς ἀναστάσεως· καὶ τὴν αὐτόπτην γε τοῦ
Πέτρου μαρτυρίαν καὶ τοῦ Ἰωάννου. τὰ ὀθόνια μόνα ἰδόντων, τοῦ σώ-
ματος οὐχ ἑωρακότων, οὐκ ἀληθοῦς ἀναστάσεως τεκμήριον
ὑπελάμβανον τοῦτο ὅτι μὴ αὐτὸν ἰδεῖν ἔλεγον· καὶ γάρ φησιν
ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον καὶ εὗρον οὕτως κα-
θὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον· αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον· αὐτὸς δὲ τῆς τοι-
αύτης ἀπιστίας τελέως αὐτοὺς ἐλευθερῶσαι βουλόμενος,
ἀναμιμνήσκει τῶν παλαιῶν προρρήσεων τῶν περιεχόντων τὴν μαρ-
τυρίαν Μωυσέως τε καὶ τοὺς προφήτας· καὶ διὰ τούτων πιστοῦ-
ται διδάσκει κατ' ἀρχὰς τὴν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῖς ἐπίγνωσιν
διδούς· πρῶτον μὲν ἐξ ἀκοῆς τῆς ἐκ γυναικῶν· ἔπειτα τῆς
ἐξ ὄψεως τοῦ μνημείου κενοῦ καταλελειμμένου· τελευταῖον δὲ
ἐξ αὐτοψίας ἣν αὐτὸς ἐδωρήσατο· καὶ ἐλέγχων ἐπιτρεπτικῶν· ὦ ἀνόητοι γάρ
ὦ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ καὶ τὰ ἑξῆς. τὸ βραδὺ ἐλέγχων
αὐτῶν διέλεγε· καὶ τὸ κεκρυμμένον ἑρμηνεύων τὰ διὰ τῶν προφη-
τῶν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ἀσαφῶς λαληθέν. ταῖς ἐξηγήσεσι σαφη-
νίζων· ὅθεν χαίροντες καὶ πλατύτερον τὴν πίστιν αὐτοῖς ἐντιθείς· ἐξ ὧν
προσέμαθον καὶ ἀρχὴν γραμμάτων ἱερῶν· : ἰστέον δὲ ὅτι
τοι. καὶ ὁ συνερχόμενος· ὁ σὺν τῷ Κλεόπᾳ. Σίμων ἦν· οὐχ ὁ Πέτρος
οὐδὲ ὁ ἀπὸ Κανᾶ· ἀλλ' ἕτερος τῶν ἑβδομήκοντα· ἀφανὴς τῷ
φησὶ μὲν οἱ περὶ Κλεόπαν. αὐτῇ τῇ ὥρᾳ· τουτέστιν ἐν ᾗ ἤδη ἄφαντος
ἀπ' αὐτῶν γέγονεν ὁ Ἰς. ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ· οὐκ ἐν αὐτῇ δὲ
τῇ ὥρᾳ φησὶν εὗρον τοὺς ἕνδεκα συνηθροισμένους καὶ τοὺς σὺν
αὐτοῖς λαλοῦντας καὶ αὐτὸν ἰδεῖν. ἀλλ' αὐτοὶ τοὺς ἀπαγγέλλοντας τὴν μαρτυρίαν
αὐτοῦ ἀναστάσεως, ὅτι καὶ ἐλήφθη· τοῦ τοιούτου ἐνδείκνυται

ὄρθριαι ἐπὶ τὸ μνημεῖον· καὶ μὴ εὑροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ ἦλθον λέγουσαι
καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακέναι οἳ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν· καὶ ἀπῆλθόν
τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον καὶ εὗρον οὕτως καθὼς καὶ αἱ γυ-
ναῖκες εἶπον· αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον· καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτούς· ὦ
ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν
οἱ προφῆται· οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν χν̄ καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν
δόξαν αὐτοῦ· καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ μωσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προ-
φητῶν διηρμήνευεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑ-
αυτοῦ· καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο· καὶ αὐτὸς προσε-
ποιεῖτο πορρωτέρω πορεύεσθαι· καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν λέ-
γοντες· μεῖνον μεθ' ἡμῶν ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστὶ καὶ κέκλικεν ἡ
ἡμέρα· καὶ εἰσῆλθε τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς· καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλι-
θῆναι αὐτὸν μετ' αὐτῶν· λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησε· καὶ κλάσας
ἐπεδίδου αὐτοῖς· αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφθαλμοί· καὶ ἐπέ-
γνωσαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν· καὶ εἶπον
πρὸς ἀλλήλους· οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν
ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ· καὶ ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς· καὶ
ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ· ὑπέστρεψαν εἰς ἱλ̄ημ· καὶ εὗρον
συνηθροισμένους τοὺς ἕνδεκα· καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς λέγοντας·
ὅτι ἠγέρθη ὁ κς̄ ὄντως· καὶ ὤφθη σίμωνι· καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν
τῇ ὁδῷ· καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου·
Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων· αὐτὸς ὁ ἰς̄ ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ λέ-
γει αὐτοῖς· εἰρήνη ὑμῖν· πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι·
ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί τεταραγμένοι ἐστέ·
καὶ διατί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· ἴδετε
τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου ὅτι αὐτὸς ἐγώ εἰμι· ψηλαφή-
σατέ με καὶ ἴδετε ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει· καθὼς ἐμὲ
θεωρεῖτε ἔχοντα· καὶ τοῦτο εἰπών· ἐπέδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας
καὶ τοὺς πόδας· : Ἐπειδὴ ἀπορ

Π(ρὸς) τὴν κώμην ἐμμαοὺς μαθηταὶ πορευόμενοι ὡς οὐκέτι ζῶντα τὸν χν̄
προσδοκῶντες· περὶ αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους ὡμίλουν· διηγοῦν-
το· τοῦτο γὰρ δηλοῖ ὅπερ εἶπον· ὅτι ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν· δια

συλλέξαι· ἀλλ' ὡς δυνάμει θείᾳ. ταῦτα δ' ἀνηλῶσθαι φαμέν· τὸ
δ' ἀνηλῶσθαι ταῦτα ὥσπερ ἀποτεθέντα καὶ [illegible] θέας. φαγεῖν
εἶπεν ὁ εὐαγγελιστής· οὐ γὰρ ὀδοῦσιν ἐμύλαισε τὴν τροφὴν κατέλεαι
νε καὶ τὸ μόνον τῶν ἀφθάρτων σωμάτων· οὐκέτι γὰρ μετὰ τὴν
ἀνάστασιν τοῦ κυρίου τοιαῦτα ὥσπερ τοῖς ἀνθρώποις οἷα τὰ πρὸ τοῦ πάθ.
τοῦτο δὲ δι' οὐδὲν ἕτερον ἔπραξεν· ἢ ἵνα δείξῃ σαφῶς ὡς αὐτός
ἐστιν ὁ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν· ὁ καὶ πρὸ τοῦ σταυροῦ παρὰ πάντα τὸν και
ρὸν τῆς οἰκονομίας συνεσθίων αὐτοῖς καὶ συμπίνων καὶ συναναστρε
φόμενος ἀνθρωπίνως· σῶμα γὰρ τὸ ἄναιμον, δέεται τῆς
τοιαύτης τροφῆς· τὸ μὲν δή, οὐκέτι : Ἄλλη δὲ καὶ θεωρία
ἀναγομένη τινά· τὸ φαγεῖν αὐτὸν μέρος ἰχθύος ὀπτοῦ· τὴν γὰρ τῶν
ἀνθρώπων φύσιν ἐν τῷ ὑγρῷ τινι τοῦ αἰσθητοῦ τούτου καθάπερ ἰχθύος κατα
πλαθεῖσαν· διὰ τῆς ἀφθάρτου σαρκώσεως ἑνώσας ἑαυτῷ ὁ τοῦ θεοῦ
λόγος· τὸ μὲν ὀβρῶ καὶ ἀπρόσιτον τῷ πυρί. ὀπτήσας ὥσπερ αὐτὴν καὶ
διάπυρον ἀπετέλεσεν· ἀπαλλάξας τῆς τῶν παθῶν διαχύσεως.
καὶ ταύτην τὴν οἰκονομίαν. οὕτως ἡ δέησις ἐπλήρωσεν· ὥσπερ οἱ [illegible]
[illegible]· σωτηρίαν δὲ αὐτοῦ, [illegible]· πέρας γὰρ τῆς
οἰκονομίας ἡ τῶν ἀνθρώπων σωτηρία· συνέφαγε δὲ τῷ ὀπτῷ ἰχθύϊ
καὶ τὸ κηρίον τοῦ μέλιτος· δηλῶν ὡς οἱ πυρωθέντες διὰ τῆς θείας
ἐνανθρωπήσεως· καὶ μεταλαχόντες αὐτοῦ τῆς θεότητος. ὡς μέλι μὲν
μετ' ἐπιθυμίας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ παραδέχονται· κηρῷ δὲ ὥσπερ
τοῖς νόμοις αὐτοῦ ἐναπογράφονται : Τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ
πατρός μου· τὸ βαπτισθῆναι αὐτοὺς ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί· δύναμιν δὲ
ἐξ ὕψους, τὴν τοῦ ἁγίου πνεύματος διάφορον ἐνέργειαν φησίν· ἣν ὁ ἀπόστολος
διαιρῶν, διερμηνεύων λέγων· ᾧ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδοται
λόγος σοφίας· ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων· ἄλλῳ προφη
τεία· ἄλλῳ διακρίσεις πνευμάτων· ἑτέρῳ δὲ γένη γλωσσῶν·
ἄλλῳ δὲ ἑρμηνεία γλωσσῶν· ταῦτα δὲ πάντα ἐνεργεῖ τὸ ἓν καὶ
τὸ αὐτὸ πνεῦμα· διαιροῦν ἰδίᾳ ἑκάστῳ καθὼς βούλεται :
τοῦτο ἐποίησε τῇ πεντηκοστῇ ἡμέρᾳ τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ.
Κατ' αὐτὸ ἐν ταῖς πράξεσιν ἱστορημένον· εὐλογήσας δὲ καὶ ὡς ἀρχιερεὺς
προσάγων· ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν· ἵνα συνεδρεύσῃ τῷ πατρί·

[illegible] τούτων γενομένων. [illegible] κενοῦντος· αὐτῇ ὥρᾳ οἱ περὶ Κλεόπαν [illegible] εὗρον τοὺς ἕνδεκα καὶ [illegible] λέγοντας ὅτι ἠγέρθη ὁ κ(ύριο)ς καὶ ὤφθη Σίμωνι· περὶ οὗ οὐκ ἐμνημόνευσε ποῦ ἢ πότε ἢ πῶς ὤφθη. ἐν ταύταις οὖν ταῖς ἡμέραις ἢ τὸ κατ' αὐτὸν [illegible] [illegible] περὶ ὧν ἐμνημόνευσεν ὁ Ματθαῖος.

Ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων, εἶπεν αὐτοῖς· ἔχετέ τι βρώσιμον ἐνθάδε; οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου. καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. εἶπε δὲ αὐτοῖς· οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὢν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωσέως καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι οὕτως γέγραπται, καὶ οὕτως ἔδει παθεῖν τὸν χ(ριστὸ)ν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ. καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἱ(ερουσα)λήμ. ὑμεῖς δέ ἐστε μάρτυρες τούτων. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ π(ατ)ρός μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει Ἱ(ερουσα)λήμ, ἕως οὗ ἐνδύσησθε δύναμιν ἐξ ὕψους. Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἔξω, ἕως εἰς Βηθανίαν. καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ, εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτούς, διέστη ἀπ' αὐτῶν καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτόν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱ(ερουσα)λὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης. καὶ ἦσαν διαπαντὸς ἐν τῷ ἱερῷ αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν θ(εό)ν.

Οὐκέτι κρατουμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν φαίνεται, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐμφανῆ δίδωσι· καὶ θαρρεῖν παρακελεύεται· καὶ δεικνύει τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας· καὶ τὰς διατρήσεις τῶν ἥλων· καὶ ψηλαφᾶν ἐπιτρέπει· καὶ πληροφορῶν αὐτοὺς ὅτι τὸ πεπονθὸς ἐγήγερται σῶμα· σκιὰν δὲ καὶ [illegible] καὶ δόκησιν ἀπελαύνων· οὐ κατὰ [illegible] τῆς χρείας ἐσθίων, φαγὼν ὁ Χ(ριστὸ)ς [illegible] αὐτοῦ ἀπὸ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρους· καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου· ἀφθάρτου γεγονότος ἀναλόγως τι τοῦ σώματος· οὐ κατὰ τὴν τῶν φθαρτῶν σωμάτων φύσιν, τὴν [illegible] ἀκολουθοῦσαν· [illegible] τὰ σάρκα τοῦ [illegible] τὸ [illegible], ὡς τοῦ [illegible]

τοῦ κατὰ Λουκᾶν εὐαγγελίου τὰ κεφάλαια:-

α περὶ τῆς ἀπογραφῆς:-
β περὶ τῶν ἀγραυλούντων ποιμένων:-
γ περὶ Συμεῶνος:-
δ περὶ Ἄννης τῆς προφήτιδος:-
ε περὶ τοῦ γενομένου ῥήματος πρὸς Ἰω:-
ς περὶ τῶν ἐπερωτησάντων τὸν Ἰωάννην:-
ζ περὶ τοῦ πειρασμοῦ τοῦ σρς
η περὶ τοῦ ἔχοντος πνα δαιμονίου:-
θ περὶ τῆς πενθερᾶς Πέτρου:-
ι περὶ τῶν ἰαθέντων ἀπὸ ποικίλων νόσσων:-
ια περὶ τῆς ἄγρας τῶν ἰχθύων:-
ιβ περὶ τοῦ λεπροῦ:-
ιγ περὶ τοῦ παραλυτικοῦ:-
ιδ περὶ Λευῒ τοῦ τελώνου:-
ιε περὶ τοῦ ξηρὰν ἔχοντος χεῖρα:-
ις περὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ἐκλογῆς:-
ιζ περὶ τῶν μακαρισμῶν:-
ιη περὶ τοῦ ἑκατοντάρχου:-
ιθ περὶ τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας:-
κ περὶ τῶν ἀποσταλέντων παρὰ Ἰωάννου:-
κα περὶ τῆς ἀλειψάσης τὸν κν μύρῳ:-
κβ περὶ τῆς παραβολῆς τοῦ σπείροντος:-
κγ περὶ τῆς ἐπιτιμήσεως τῶν ἀνέμων:-
κδ περὶ τοῦ λεγεῶνος:-
κε περὶ τῆς θυγατρὸς τοῦ ἀρχισυναγώγου:-
κς περὶ τῆς αἱμορρωούσης:-
κζ περὶ τῆς ἀποστολῆς τῶν δώδεκα:-
κη περὶ τῶν πέντε ἄρτων καὶ τῶν δύο ἰχθύων:-
κθ περὶ τῆς τοῦ κυ ἐπερωτήσεως:-
λ περὶ τῆς μεταμορφώσεως:-

ἀμφοτέροις ἐπὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ ἀσφαλῶς· οὐκοῦν ἀναφαίνεται ὡς καὶ ἡ
ἐπιστροφὴ γίνεται τοῦ λαοῦ, τὸ ἐπὶ δεξιᾷ [illegible] τὴν πρώτην· καὶ ἐπὶ γῆς ἐλθὼν
ἐπὶ [illegible] παραχρῆμα δι' ἀναμαρτήτως [illegible] ἐπὶ γῆς [illegible]· καὶ ταύτην ἡμῶν ἀ-
μοίως καὶ μισεῖ τὴν ὁδὸν ἐπὶ ἀνθρώπους [illegible] γενόμενος ὁ λόγος· ἐξ εἰδὼς
πάλιν κατὰ τοὺς καιροὺς ἐπὶ τὴν δόξαν τοῦ πατρὸς [illegible]
καὶ παραλήψεσθαι ἡμᾶς μεθ' ἑαυτοῦ·
ἀνελήφθη τοίνυν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς πρὸς τὸν ἐπουράνιον αὐτοῦ πατέρα
καὶ θρόνον· [illegible] τὸ κατὰ σάρκα τεσσαρακοστὴν ταύτην [illegible]
κατὰ [illegible] ἡμέραν· καὶ [illegible] ὁ αὐτὸς [illegible] τῇ [illegible]
καὶ διαμονὴν [illegible] αὐτοῦ [illegible] μονογενὴς [illegible] πατρὶ καὶ ἁγίῳ πνεύματι ὑπεράνω
πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως· [illegible] καὶ θεία [illegible] ἀπο-
καλεῖ [illegible] δυνάμεθα· [illegible] θρόνον [illegible] τῇ
θεότητι, τῆς ἁγίας τριάδος· οὗτος δὲ καὶ ἐλεύσεται ὁ τοῦ θεοῦ υἱὸς
καὶ [illegible] κρῖναι πᾶν γένος ἀνθρώπων· καὶ ἀποδοῦναι ἑκάστῳ
κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ ::

α Πε
β Πε
γ Πε
δ Πε
ε Πε
ς Πε
ζ Πε
η Πε
θ Πε
ι Πε
ια Πε
ιβ Πε
ιγ Πε
ιδ Πε
ιε Πε
ις Πε
ιζ Πε
ιη Πε
ιθ Πε
κ Πε
κα Πε
κβ Πε
κγ Πε
κδ Πε
κε Πε
κς Πε
κζ Πε
κη Πε
κθ Πε
λ Πε

Περὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος τὸν ἰ͞ν πλουσίου:-
Περὶ τοῦ τυφλοῦ:-
Περὶ τοῦ Ζακχαίου:-
Περὶ τοῦ πορευθέντος λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν:-
Περὶ τῶν λαβόντων τὰς μνᾶς:-
Περὶ τῶν ἐπερωτησάντων τὸν κ͞ν ἀρχ καὶ γραμματεῖς
Περὶ τοῦ ἀμπελῶνος
Περὶ τῶν ἐγκαθέντων διώτων κῆνσον:-
οα Περὶ τῶν Σαδδουκαίων:-
οβ Περὶ τῆς τοῦ κ͞υ ἐπερωτήσεως πρὸς τοὺς φαρισαίους:-
ογ Περὶ τῆς τὰ δύο λεπτά:-
οδ Περὶ τῆς συντελείας:-
οε Περὶ τοῦ πάσχα:-
οϛ Περὶ τῶν φιλονεικησάντων τίς μείζων:-
οζ Περὶ τῆς ἐξαιτήσεως τοῦ σατανᾶ:-
οη Ἐξουθένωσις Ἡρῴδου:-
οθ Περὶ τῶν κοπτομένων γυναικῶν:-
π Περὶ τοῦ μετανοήσαντος λῃστοῦ:-
πα Περὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ σώματος τοῦ κ͞υ:-
πβ Περὶ Κλεόπα:-

λα Περὶ τοῦ σεληνιαζομένου:-
λβ Περὶ τῶν διαλογιζομένων τίς μείζων:-
λγ Περὶ τοῦ μὴ ἐπιτρεπομένου ἀκολουθεῖν:-
λδ Περὶ τῶν ἀναδειχθέντων ο̅:-
λε Περὶ τοῦ ἐρωτήσαντος νομικοῦ:-
λϛ Περὶ τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς λῃστάς:-
λζ Περὶ Μάρθας καὶ Μαρίας:-
λη Περὶ προσευχῆς:-
λθ Περὶ τοῦ ἔχοντος δαιμόνιον κωφόν
μ Περὶ τῆς ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπάρσης φωνήν:-
μα Περὶ τῶν αἰτούντων σημεῖον:-
μβ Περὶ τοῦ Φαρισαίου τοῦ καλέσαντος τὸν κν̅:-
μγ Περὶ τοῦ ταλανισμοῦ τῶν νομικῶν:-
μδ Περὶ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων:-
με Περὶ τοῦ θέλοντος μερίσασθαι τὴν κλη:-
μϛ Περὶ οὗ ηὐφόρισεν ἡ χώρα πλουσίου:-
μζ Περὶ τῶν Γαλιλαίων καὶ τῶν ἐν τῷ Σιλωάμ:-
μη Περὶ τῆς ἐχούσης πνα̅ ἀσθενείας:-
μθ Περὶ τῶν παραβολῶν
ν Περὶ τοῦ ἐπερωτήσαντος εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι:-
να Περὶ τῶν εἰπόντων τῷ ιυ̅ δι' Ἡρώδην:-
νβ Περὶ τοῦ ὑδρωπικοῦ:-
νγ Περὶ τοῦ μὴ ἀγαπᾶν τὰς πρωτοκλισίας:-
νδ Περὶ τῶν καλουμένων ἐν τῷ δείπνῳ:-
νε Παραβολῆς περὶ οἰκοδομῆς πύργου:-
νϛ Παραβολὴ π(ερὶ) τῶν ἑκατὸν προβάτων:-
νζ Περὶ τοῦ ἀποδημήσαντος εἰς χώραν μακράν:-
νη Περὶ τοῦ οἰκονόμου τῆς ἀδικίας:-
νθ Περὶ τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ Λαζάρου:-
ξ Περὶ τῶν δέκα λεπρῶν:-
ξα Περὶ τοῦ κριτοῦ τῆς ἀδικίας:-
ξβ Περὶ τοῦ Φαρισαίου καὶ τοῦ τελώνου:-

ξγ Περὶ
ξδ Περὶ
ξε Περὶ
ξϛ Περὶ
ξζ Περὶ
ξη Περὶ
ξθ Περὶ
ο Περὶ
οα Περὶ
οβ Περὶ
ογ Περὶ
οδ Περὶ
οε Περὶ
οϛ Περὶ
οζ Περὶ
οη ἐζου
οθ Περὶ
π Περὶ
πα Περὶ
πβ Περὶ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ· ΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΤΩ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΩ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΩ·

Ἡ τοῦ πνεύματος δύναμις, ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται, καθὼς καὶ γέγραπται καὶ πιστεύομεν· ἐν ἀσθενείᾳ δὲ οὐ σώματος μόνον, ἀλλὰ δὴ καὶ λόγου καὶ σοφίας ἐν γλώττῃ κειμένης· καὶ τοῦτο δῆλον ἐκ πολλῶν μὲν καὶ ἄλλων· μάλιστα δὲ ἐκ τοῦ περὶ τὸν μέγαν θεολόγον· καὶ ἀδελφὸν Χριστοῦ ἐν χάριτι Ἰωάννην· οὗτος γὰρ ἁλιεὺς μὲν ἦν πρότερον· τὴν αὐτὴν δὲ τέχνην τῷ πατρὶ μεταχειριζόμενος, οὐ μόνον ἀμαθὴς ἦν τῆς ἑλληνικῆς καὶ ἰουδαϊκῆς παιδεύσεως, ἀλλὰ καὶ πάντῃ γράμματος· καθὰ δὴ καὶ ὁ θειότατος Λουκᾶς ἐν ταῖς πράξεσι μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ· καὶ γὰρ δὴ καὶ ἡ πατρὶς αὐτῷ, ἀπελέγχει τῇ καὶ ἄσημος· ὡς χωρίον εἶναι, οὐ λογικῆς ἀλλ᾿ ἁλιευτικῆς τέχνης, ἡ Βηθσαϊδὰ γὰρ τοῦτον ἐξήνεγκεν· ἀλλ᾿ ὅμως ὁ τοιοῦτος· ὁ ἀγράμματος· ὁ ἄσημος· ὁ μηδὲν ἔχων περίβλεπτον, ἴδε ποίου τετύχηκε τοῦ πνεύματος· ὥστε ἃ μηδὲ τῶν ἄλλων εὐαγγελιστῶν ἡμᾶς ἐδίδαξε, ταῦτα αὐτὸς ἐβρόντησε· ἐπειδὴ γὰρ ἐκείνων καταγενομένων περὶ τὸ σωματικὸν τοῦ Χριστοῦ· μηδὲν δὲ περὶ τῆς προαιωνίου αὐτοῦ ὑπάρξεως στερεώτερον καὶ σαφέστερον εἰπόντων, δέος ἦν μή ποτέ τινες χαμαιπετεῖς· καὶ μηδὲν ὑψηλὸν νοῆσαι δυνάμενοι, νομίσωσι τὸν Χριστὸν τότε πρῶτον εἰς ὕπαρξιν ἐλθεῖν, ὅτε ἐκ τῆς Μαρίας ἐγεννήθη καὶ οὐχὶ πρὸ αἰώνων ἐκ τοῦ πατρὸς γεννηθῆναι· ὃ πάντως πέπονθε καὶ Παῦλος ὁ Σαμοσατεύς, τούτου ἕνεκεν ὁ μέγας Ἰωάννης, περὶ τῆς ἄνω γεννήσεως διαλαμβάνει· καί τοι οὐδὲ τῆς σαρκώσεως τοῦ λόγου ἀμνημόνευτον καταλείψας· φησὶ γὰρ ὅτι ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο· ὡς δέ τινές φασιν, ὅτι καὶ ἠξίωσαν αὐτὸν οἱ ὀρθόδοξοι συγγράψαι περὶ τῆς ἄνω γεννήσεως· οἷα δὴ ἀναφανέντων τινῶν αἱρετικῶν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις· τῶν δογματιζόντων, ὡς ὂν ψιλὸν ὑπάρξαι τὸν Ἰησοῦν· ὅτε δὴ λέγεται ὁ ἅγιος τὰ τῶν ἄλλων εὐαγγελιστῶν ἀναγνούς, θαυμάσαι μὲν ἐκείνους τῆς περὶ πάντων ἀληθοῦς ἀφηγήσεως· ἐπικρῖναι δὲ ὡς ὑστέρως ἔχοντα· καὶ μηδὲν πρὸς χάριν εἰπόντων τῶν ἀποστόλων· ἃ μὴ τοίνυν σαφῶς εἶπον ἐκεῖνοι, ἢ τελέως παρέβλεψαν, ταῦτα δὲ αὐτὸς ἐξαπλῶσαι

[illegible] ἀλλ' οὐ τοῦτο [illegible] τῶν [illegible] Χρι-
δείκνυσι [illegible] διὰ τοῦ [illegible] λόγον [illegible] ἐν ἀρχῇ ἦν·
τουτέστιν ἀπ' ἀρχῆς ἦν· τὸ δὲ ἀπ' ἀρχῆς ὄν, [illegible] πρὸς θεὸν [illegible]
[illegible] καὶ πρὸς θεὸν φησὶν [illegible] λόγον· ὅτι ἐν ἀρχῇ [illegible]
[illegible] τὸ ἀπ' ἀρχῆς· πρὸς θεόν· [illegible]
[illegible] ἀλλ' ἴσως δὲ [illegible] τοῦ εὐαγγελιστοῦ· φησὶ γὰρ [illegible]
[illegible] αὐτοῦ ἐπιστολῇ· ὃ ἦν ἀπ' ἀρχῆς· ὃ ἀκηκόαμεν· ὃ ἑωράκα-
μεν· ὁ ἑρμηνεύων αὐτὸς ἑαυτὸν [illegible] Εἰ γάρ φησιν
ἀλλ' [illegible] τὸ ἐν ἀρχῇ, οὕτως νοεῖς· ὥσπερ καὶ [illegible] ἐν
ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεός· ὥσπερ γὰρ ἐκεῖ τὸ ἐν ἀρχῇ, οὐ χρόνον [illegible]
[illegible] οὕτως οὐδὲ ἐνταῦθα τὸ ἐν ἀρχῇ, [illegible]
[illegible] γεννητικόν· [illegible] δὲ [illegible]
[illegible] οὐδὲ [illegible] ἕτερον, ἀλλ' ἢ τοῦτο· [illegible]
[illegible] ἀλλ' ἢ [illegible]
[illegible] Ἐκεῖ μὲν γὰρ ὁ Μωϋσῆς φησιν· ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν
οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν· ἐνταῦθα δέ, ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος· [illegible]
[illegible] πρὸς τὸ ἦν· Εἰ μὲν γὰρ ἐγέγραπτο καὶ ἐνταῦθα ἐν ἀρχῇ ἐποί-
ησεν ὁ θεὸς [illegible] δὲ ἐν ἀρχῇ ἦν· [illegible]
[illegible] λόγον [illegible]
[illegible] ἀρχῇ [illegible] ἄλλο ὁ λόγος [illegible]
ὅτι [illegible]
[illegible] ἐν ἀρχῇ [illegible]
[illegible] λόγον αὐτὸν ἐκάλεσεν [illegible] ὥσπερ ὁ λόγος [illegible]
[illegible]
[illegible] λόγος [illegible] λόγον [illegible]
[illegible] ὥσπερ καὶ [illegible] λόγος [illegible]
[illegible]
[illegible] χωρὶς λόγου, οὕτως οὐδὲ [illegible] καὶ θεός, χωρὶς τοῦ
υἱοῦ· [illegible] λόγος [illegible]
[illegible] τοῦ θεοῦ· [illegible] φησι [illegible]
[illegible]
[illegible] αὐτοῦ· ἀλλ' ὁ κυρίως λόγος [illegible]
[illegible] ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν· Καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible] φησιν· ὅτι ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν· [illegible]

καὶ [illegible]· καὶ προσθεῖναι διὰ τοῦ [illegible] καὶ ἀρχαγγέλου· ὅς ἐστι γεγραμμέν[illegible]
[illegible] διὰ [illegible] λόγων· [illegible]
[illegible] ἡ [illegible] μαθητεύσασα [illegible]
καὶ ὡς ἀκολουθεῖ καὶ πρεπόντως καὶ χρησιμώτατος καὶ ὡς καθαρὰ
τὴν καρδίαν· ἥτις ἦν παρθένος· ἐξ οὗ δὴ χαρίσματος, καὶ τὴν θεομή-
[illegible] ἀθανάτων τοῖς πολλοῖς μυστηρίων [illegible].
μακάριοι γὰρ φησὶν οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν ὄψονται·
[illegible] συγγενὴς τοῦ κυρίου· καὶ πῶς; ἄκουε· Ἰωσὴφ ὁ τῆς [illegible]
[illegible] ἐκ προτέρας γυναικός, [illegible] ἄρρενας, καὶ
τρεῖς θηλείας· τὴν Μάρθαν· τὴν Ἐσθήρ, τὴν [illegible]· [illegible]
[illegible] εὑρίσκεται [illegible]
ἐπεὶ γὰρ πατὴρ τοῦ κυρίου ὁ Ἰωσήφ, τούτου δὲ τοῦ Ἰωσὴφ θυγάτηρ [illegible], ἡ
δὲ [illegible] τοῦ κυρίου αὕτη λογίζεται· ὥστε [illegible]
τοῦ κυρίου· [illegible] τῆς [illegible] αὐτοῦ· [illegible] αὐτοῦ τὸν
[illegible] ἀναπτύξαι· ἡ μὲν γὰρ [illegible]
[illegible] χάρις αὐτοῖς· [illegible] τυχὴ· [illegible]
[illegible] κατατυχὼν [illegible]
θεῖα [illegible] καὶ [illegible]
καὶ [illegible] πρός τε τοὺς ἄλλους ὁμοίως καὶ πρὸς ἑαυτήν, [illegible]
[illegible] ἐπισκεψώμεθα δὲ καὶ τί [illegible]
[illegible] περὶ τούτου [illegible] εὐαγγελιστῶν· [illegible] γὰρ οὗτος [illegible]
[illegible] ἀφαιρεῖται [illegible]· [illegible]
[illegible] γὰρ [illegible] διὰ τοῦ εὐαγγελίου [illegible]
ἰδοὺ γὰρ φησιν [illegible]· ἀλλ᾽ ἐπεὶ [illegible]
εἴρηται, ἀρκτέον [illegible] τοῦ ῥητοῦ, ἀναπτύξαντες· [illegible]
Ὅπερ καὶ [illegible] εἴπομεν, τοῦτο [illegible] ὅτι [illegible]
[illegible] κατὰ τὴν γέννησιν τοῦ κυρίου· [illegible]
[illegible] οὗτος ἐκεῖνος μὲν [illegible]
[illegible] αὐτοῦ, [illegible]
[illegible] διαλέξεται· καὶ [illegible]
ἐκεῖνοι [illegible]· ἀλλ᾽ ἐ-
[illegible]· αὐτὸς οὖν [illegible]
[illegible]
[illegible] διαλέξεται [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]

δὲ καὶ ἄλλο· μία γὰρ φύσις αὐτοῖς, ἡ ἀνθρωπότης· οὕτως ὁ υἱὸς ἐκ τοῦ πατρὸς καὶ υἱοῦ δυσσημαντικόν· ἄλλος μὲν καὶ ἄλλος· δύο γὰρ πρόσωπα· οὐκ ἄλλο δὲ καὶ ἄλλο· μία γὰρ φύσις ἡ θεότης·

Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ, πρὸς τὸν θεόν. Οὕτως ὁ θεὸς ὁ λόγος οὐδέποτε ἐχωρίσθη τοῦ θεοῦ καὶ πατρός· ἐπειδὴ παρ' ἑνὸς ὄντος θεοῦ εἷς ὁ λόγος· ἵνα μή τις ἀρειανικὴ ὑπόνοια διαιρεῖν ζητῇ μάταια· ἄρα μήποτε ἐπεὶ καὶ ὁ λόγος θεός ἐστι μὲ παμέσαι τῷ, παρ' ὃ ὡς οἱ παρ' ἕλλησι μυθολογούμενοι· ὧν οἱ ὀνομαστοὶ χωρισθέντες αὐτοῦ ἀνατεῖ θεοὺς τέσσαρας, διὰ τοῦτο τοίνυν φησὶν ὅτι ἦν καὶ θεὸς εἶναι ὁ λόγος, ἀλλ' ὁ ὢν πάλιν πρὸς τὸν θεὸν καὶ πατέρα ἀεί· συνὼν αὐτῷ, ὢν ὡς οὐδέποτε χωρισθησόμενος· οὐχ εἴρηται δὲ πρὸς τοὺς ἀρειανίζοντας καὶ τοῦτο εἰπεῖν· οἱ κωφοί, ἀκούσατε· οἱ λέγοντες ὄργανον εἶναι καὶ ποίημα τοῦ θεοῦ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· σὺ ὅτε ποίημα ὀνομάζεις, τέθεικεν ὡς ὅζει ἢ μόλις γλιαικὸς τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ· λόγον γὰρ αὐτὸν ἐκάλεσεν· ὑμεῖς δὲ ἔργον αὐτὸν ὡς ποίημα ὀνομάζετε, λόγος ἐστὶν οὐκ ἔργον· οὐδὲ κτίσμα· διὰ τὸ δεόμενος τοῦ λόγου· ὁ μὲν γάρ ἐστιν ἐνδιάθετος ὃν καὶ μὴ λέγοντες, ἔχομεν· φημὶ δὴ τὴν τοῦ λόγου δύναμιν· ὡς κοιμώμενός τις καὶ μὴ λαλῶν, ὅμως ἔχει τὸν λόγον ἐν ἑαυτῷ, κἂν μένων· καὶ τὴν δύναμιν οὐκ ἀπέβαλεν· ὁ μὲν οὖν ἐστιν ἐνδιάθετος· ὁ δέ, προφορικός· ὃν καὶ διὰ στόματος χείλεσι προφέρομεν· τὴν τοῦ λέγειν δύναμιν τοῦ ἐνδιαθέτου καὶ ἐν τοῖς κεκλεισμένοις ἐνέργειαν παρέχοντες· διὰ τοῦτο τοίνυν ὅμως τοῦ λόγου οὐδέτερον τούτων ἁρμόζει ἐπὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ· οὔτε γὰρ προφορικός, οὔτε ἐνδιάθετός ἐστιν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ· ἐκεῖνα μὲν γάρ, τῶν φυσικῶν· καὶ καθ' ἡμᾶς· ὁ δὲ τοῦ πατρὸς λόγος ὑπὲρ φύσιν ὤν, ἐξήλλακται τοῖς κατὰ τεχνολογήμασιν· ὥσπερ διαπέπτωκε τοῦ ἕλληνος πορφυρίου τὰ σοφίσματα· ἐκεῖνος γὰρ ἀνατρέπειν πειρώμενος τὸ χριστιανικόν, τοιαύταις ἐχρῆτο διαιρέσεσιν· εἰ γὰρ λόγος φησὶν ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ἤτοι προφορικός ἐστιν ἢ ἐνδιάθετος· ἀλλὰ μὴν οὔτε τοῦτο, οὔτε ἐκεῖνο· οὐκ ἄρα οὐδὲ λόγος ἐστίν· ἔφθασα μὲν οὖν λῦσαι τὰ σοφίσματα τούτου διὰ τοῦ εἰπεῖν· ὅτι τὸ ἐνδιάθετον καὶ τὸ προφορικόν, ἐπὶ τῶν καθ' ἡμᾶς φυσικῶν λέγονται· ἐπὶ δὲ τοῦ ὑπὲρ φύσιν, οὐδὲν τοιοῦτον· πλὴν καὶ τοῦτο ῥητέον· ὡς ἐκ μόνης ἦν τὸ ὄνομα τοῦτο, τό, λόγος· ἴδιον τοῦ θεοῦ· καὶ κυρίως ἐπ' αὐτοῦ καὶ οὐσιωδῶς λεγόμενον, εἰ χρεὼν λόγον ἢ ἀπορίαν τοῦ ἕλληνος· μὴ ὢν δέ, οὔτε ἄλλο ὁμολογοίη ἄν τις κύριον ἐπὶ θεοῦ, οὔτε τὸ λόγος αὐτός, οὐσιωδῶς καὶ κυρίως ἐστὶν ὁμολογεῖν τοῦ μονογενοῦς· διαλεκτικὸν δὲ μόνον ἐστὶ τοῦ ἀνθρώπου συμβῆναι τὸν υἱὸν ἐκ τοῦ πατρός, ὡς

ἀλλὰ τὰ τοῦ θεοῦ ἐν τοῖς λαλουμένοις περὶ κυρίου· τὸ γὰρ πρός, ἀντὶ τοῦ μετὰ
τοῦ φιλολογήσας νόησον· ὡς καὶ ἀλλαχοῦ κεῖται· οὐχὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ καὶ
οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πρὸς ἡμᾶς εἰσίν· ἀντὶ τοῦ μεθ' ἡμῶν εἰσί, καὶ συνη-
μῖν ἀναστρέφονται, οὕτως κἀνταῦθα τό, πρὸς τὸν θεὸν ἦν, οὕτως νο-
ητέον· ἀντὶ τοῦ, μετὰ τοῦ θεοῦ ἦν συνὼν τῷ θεῷ, ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ·
ὁ κύριος δὲ ἐκάλεσε γὰρ τὸν θεὸν λόγον· ἢ ἀπόφασιν εἶναι ποτε· ἢ ἀδύνατον· διὰ
τοῦτο παρενέβαλεν ὅτι ὁ πατὴρ λόγος καὶ σοφία ἀδιαίρετος τοῦ πατρὸς ἀεὶ ἦν
ὁ υἱός, ἀεὶ ἦν πρὸς τὸν θεόν· ἀντὶ τοῦ συνὼν τῷ πατρί· καὶ μετὰ τοῦ πατρὸς ὡς
πατρὸς φησὶν ἀΐδιον αὐτὸν υἱὸν ὄντα, μὴ ἕτερον εἶναι τοῦ πατρός· ὥσπερ, μὰν
θαυμε αὐτοῦ ἡλίου ὑποδείγματος· τὸ ἀπαύγασμα τοῦ ἡλίου ἄρα οὐ
κεχώρισται τοῦ ἡλίου, μὴ γένοιτο, ἀλλ' ὁμοίως καὶ ὑπάρχον ἀεὶ τοῦ ἡλίου ὡς
τεθὲν γεννηθὲν ποτε ἡλίου χωρὶς τούτου, ὁ κύριος ἐστὶν· ὥσπερ οὖν καὶ ἐπὶ
ἡλίου καὶ ἀπαύγασμα ἔχων· ὥσπερ ἐπὶ τούτου, πολλῷ μᾶλλον ἐπὶ
τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ νοηθήσεται· ἀπαύγασμα γάρ ἐστιν υἱὸς τοῦ
πατρὸς καθὼς καὶ ὁ Παῦλος λέγει· ἀεὶ τῷ πατρὶ συνεκφαινόμενος νοη-
θήσεται· οὐχ ἕτερος ὢν αὐτοῦ· νῦν δὲ καὶ Σαβέλλιον τὸν Λίβυν·
ἐκ τούτου τοῦ ῥητοῦ ἀνατρέπομεν· ἐκεῖνος γὰρ ἐδογμάτιζεν ὅτι ὁ πατὴρ
καὶ ὁ υἱὸς καὶ τὸ πνεῦμα, ἓν πρόσωπόν ἐστι· καὶ τοῦτο τὸ ἓν πρόσωπον,
ποτὲ μὲν ἐφαίνετο ὡς πατήρ· ποτὲ δὲ, ὡς υἱός· ποτὲ δὲ ὡς πνεῦμα· ταῦ-
τα ἐφλυάρει ὁ τοῦ πατρὸς τοῦ ψεύδους υἱός· ὁ τοῦ πονηροῦ πλήρης
πνεύματος· ἐλέγχεται δὲ περιφανῶς ἐκ τούτου· λέγεται δέ· τοῦ, ὁ λόγος
ἦν πρὸς τὸν θεόν· σαφέστατα γὰρ ὁ εὐαγγελιστὴς ἐνταῦθα· ἄλλον εἶναι
λέγει τὸν λόγον· καὶ ἄλλον τὸν θεόν, ἤτοι τὸν πατέρα· εἰ γὰρ ὁ λόγος
ἦν πρὸς τὸν θεόν· ἤτοι συνὼν τῷ θεῷ, πρόδηλον ὅτι δύο πρόσωπ-
εἰσὶν ῥητῶς· εἰ καὶ μία φύσις τούτοις τοῖς δυσίν· ὅτι δὲ μία φύσις, ἄκουε·

Καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος. Ὁρᾷς ὅτι ὁ λόγος θεός, ὥστε μία φύσις τοῦ πατρὸς
καὶ υἱοῦ, ἐπεὶ καὶ μία θεότης· αἰσχυνέσθωσαν τοίνυν καὶ ὁ ἀρ-
σαβέλλιος ἄρειος καὶ, ὁ κτίσμα λέγων τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ ποίημα,
ὃν τέως διὰ τοῦ ἐν ἀρχῇ ἦν· καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος· ἀλλ' ἴσως δὲ, ὁ
λέγων περὶ αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἀλλ' ὡς μονογενοῦς· διὰ τοῦτο, ὁ λόγος ἦν πρὸς
τὸν θεόν· πρῶτον ὥσπερ ἐνταῦθα ἄλλον εἶναι τὸν λόγον· καὶ ἄλλον τὸν
πατέρα κηρύττει ὁ εὐαγγελιστής· εἰ καὶ μὴ ἄλλο καὶ ἄλλο· τὸ μὲν γὰρ
ἄλλος καὶ ἄλλος, ἐπὶ τῶν προσώπων λέγεται· τὸ δὲ ἄλλο καὶ ἄλλο, ἐ-
πὶ τῶν φύσεων· οἷον ἕτερον τὸ ἐκ θεοῦ σωματικῶς γεννητὸς
ἄλλος· ἄλλος καὶ ἄλλος· διὸ ἐπὶ προσώπων· ὁ κύριος ἄλλο

κτίσιν μὲν οὕτως εἰπὼν ὡς χρήσαιτο· οὐχ ὡς ἐλάττονι μὲν αὐτοῦ, ἀλλ᾽ ὡς ἐμαχομίσθ δυνάμεως· ὡς οἱ ἀρχόμενοί τι τῇ λίθῳ καὶ αὐτοὶ ἐκτελεῖν· ἔπειτα τοῦτο σοι λέγω· ὅτι ἐάν σε ταράττῃ ἡ διὰ πρόθεσις· ἔξεστιν εὑρεῖν ἐν τῇ γραφῇ, ῥῆσιν τὴν λέγουσαν ὅτι αὐτὸς ὁ λόγος ἐποίησε τὰ ὄντα· ἄκουε τοῦ Δαυίδ· καὶ σὺ κατ᾽ ἀρχὰς κύριε τὴν γῆν ἐθεμελίωσας· καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σού εἰσιν οἱ οὐρανοί. ὁρᾷς, πῶς οὐκ εἶπεν ὅτι διὰ σοῦ ἐγένοντο οἱ οὐρανοὶ καὶ ἐθεμελιώθη ἡ γῆ, ἀλλὰ σὺ ἐθεμελίωσας· καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σού εἰσιν; ὅτι δὲ ταῦτα περὶ τοῦ μονογενοῦς ὁ Δαυίδ· ἀλλ᾽ οὐ περὶ τοῦ πατρὸς λέγει, μάθοις ἂν καὶ ἀπὸ αὐτῶν τῶν ῥημάτων τοῦ ἀποστόλου· συγγραφομένου περὶ τούτων ἐν τῇ πρὸς Ἑβραίους. μάθοις δ᾽ ἂν καὶ ἀπ᾽ αὐτοῦ τοῦ ψαλμοῦ. εἰπὼν γὰρ ὅτι κύριος ἐπὶ τὴν γῆν ἐπέβλεψε τοῦ ἀκοῦσαι τοῦ στεναγμοῦ τῶν πεπεδημένων· καὶ τοῦ λῦσαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων· καὶ τοῦ ἀναγγεῖλαι ἐν Σιὼν τὸ ὄνομα κυρίου, τίνα ἄλλον δηλοῖ, ἢ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ; οὗτος γὰρ ἐπὶ τὴν γῆν ἐπέβλεψεν· εἴτε τὴν γῆν ἐφ᾽ ἧς κινούμεθα· εἴτε τὴν ἡμετέραν φύσιν τὴν γεώδη, ἤτοι τὴν σάρκα· καὶ ταύτην, γῆ γὰρ ἣν καὶ προσείληφεν· ἔλυσέ τε ἡμᾶς τοὺς πεπεδημένους ταῖς τῶν οἰκείων ἁμαρτημάτων πλοκαῖς, ὡς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων· τοῦ Ἀδὰμ καὶ τὴν ἀράν. καὶ ἀνήγγειλεν ἐν Σιὼν τὸ ὄνομα κυρίου· ἐν γὰρ τῷ ἱερῷ ἑστὼς ἐδίδασκε περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καθὼς δὴ καὶ αὐτὸς λέγει· ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις. ταῦτα τοίνυν, τίνι ἂν ἁρμόζοι· τῷ πατρί, ἢ τῷ υἱῷ; πάντως τῷ υἱῷ. αὐτὸς γὰρ ἀνήγγειλε τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς ἐν Ἱερουσαλὴμ διδάσκων. μετὰ τὸ τοσαῦτα εἰπεῖν ὁ μακάριος Δαυίδ, ἐπάγει· σὺ κατ᾽ ἀρχὰς κύριε τὴν γῆν ἐθεμελίωσας· καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σού εἰσιν οἱ οὐρανοί. ἆρ᾽ οὖν φανερῶς τὸν υἱὸν εἰσάγει ποιητήν, ἀλλ᾽ οὐχ ὄργανον; εἰ δὲ ταπεινὴ ἡ διὰ πρόθεσις ὕφεσίν τινα δοκεῖ σοι ἐμφαίνειν, τί φήσεις ὅταν ὁ Παῦλος τιθῇ ταύτην ἐπὶ τοῦ πατρός· φησὶ γάρ· πιστὸς ὁ θεὸς δι᾽ οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ· ἆρα ὄργανον ἐνταῦθα ποιεῖ τὸν πατέρα, ὡς πάλιν Παῦλος ἀπόστολος διὰ θελήματος τοῦ θεοῦ· ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἱκανῶς· ἐπανίωμεν δέ, ὅθεν ἐξέβημεν.

Πάντα δι᾽ αὐτοῦ ἐγένετο. Μωϋσῆς μὲν περὶ τῆς ὁρατῆς κτίσεως διαλεγόμενος, οὐδεμίαν μνήμην περὶ τῶν νοητῶν ἐπραγματεύσατο· ὁ δὲ ἀγγελικῆς ἐν ἑνὶ ῥήματι πάντα περιλαβών, φησί· πάντα δι᾽ αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ τὰ ὁρατά, καὶ τὰ νοητά. Καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἕν, ὃ γέγονεν. Ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι πάντα ταῦτα ὅσα ἐκτίσθη

ὁ λόγος ἐκ τοῦ μόνου, καὶ τοῦ αὐτοῦ [illegible] γέννημα τοῦ πατρικοῦ θελήματος
ἄλλον· ὥστε τί ἐπὶ δρομὴν τοῦ ὀνόματος [illegible] λέγει [illegible]
ἐπὶ [illegible] υἱόν· καὶ πῶς· ἐπεὶ τοῦ υἱοῦ [illegible] καὶ κατεσκεύασε· ὁ
[illegible] ἐστι [illegible] παρ᾽ [illegible] ἐκ [illegible] ἀλλοτρίων.
μόνον τυχὸν ἢ καὶ ὡραῖον· ἢ τί ἄλλο τῶν ἐργαζομένων [illegible]
ἀλλ᾽ αὐτὸς εἰ μὴ [illegible] ποῖος λόγος ἐστὶν ὁ τοῦ θεοῦ, ἀκουέτωσαν Ἐ-
φεσίων· τὰ πάντα δι᾽ αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ [illegible] φησι λόγον ἐκ
[illegible] ἐρχόμενον καὶ λαλούμενον· ἀλλ᾽ αὐτοῖς [illegible] τῶν ποιητῶν, τῶν γεννη-
τῶν, ἐκ τῶν αἰσθητῶν· ἀλλ᾽ αὐτοὶ [illegible] πρὸ τῶν ἀρχῶν [illegible] φύσιν
λέγοντες· ὅτι ὥσπερ λέγομεν δι᾽ αὐτοῦ [illegible] γενέσθαι τὴν θύ-
ραν [illegible] δι᾽ ὀργάνου· ἕτερον [illegible] τοιοῦτον [illegible] εἶναι τὸν [illegible] τὸ
ὄργανον τοῦτο, οὕτω δι᾽ αὐτοῦ υἱοῦ γενέσθαι τὰ πάντα· [illegible] αὐτοῦ ποι-
[illegible] ὄντος, ἀλλ᾽ ὀργάνου· ὥσπερ ἐκεῖ ὁ πρίων [illegible] τοῦ θεοῦ καὶ πρὸ
ποιήσεως ὄντος· ὁ χρώμενος τῷ υἱῷ ὡς ὀργάνῳ· ὥστε ποιεῖν φασιν
ὁ υἱός· [illegible] κτίσαι [illegible] δι᾽ αὐτοῦ γενέσθαι τὰ πάντα· ὥσπερ
ὁ πρίων [illegible] τούτῳ γίνεται, [illegible] δι᾽ αὐτοῦ ἐνεργεῖσθαι τὰ τεκτονικὰ
ἔργα· ταῦτα μὲν ἡ πονηρὰ τοῦ Ἀρείου φατρία· ἡμεῖς δὲ τί πρὸς τούτους
ἐροῦμεν, ἁπλῶς ἀληθῶς· ὡς εἰ ἐπὶ τούτῳ ἐκτίσθη ὡς φασὶν ὁ πατὴρ
τὸν υἱὸν [illegible] ὄργανον αὐτὸν ἔχῃ πρὸς [illegible] τῆς κτίσεως,
ἀτιμότερος ἔσται ὁ υἱὸς τῆς κτίσεως· ὥσπερ [illegible] τοῦ [illegible]
ὀργάνου ὄντος, [illegible] δι᾽ αὐτοῦ [illegible] ὁ γὰρ ποιῶν
δι᾽ ἐκεῖνο [illegible] δι᾽ αὐτὸν [illegible], οὕτως ἐκτίσθη τὸ
[illegible] τοῦ [illegible] δι᾽ ἐκεῖνο γὰρ ὡς λέγουσιν αὐτοὶ ὁ
πατὴρ ἔκτισεν αὐτόν· ὥσπερ ἂν [illegible] ἄλλο κτίσμα ὁ θεὸς τὰ πάντα,
οὐκ ἂν οὐδὲ τὸν μόνον [illegible] τούτων τῶν ῥημάτων τί ἂν [illegible]
[illegible] φησί· καὶ πῶς οὐκ [illegible] αὐτὸς ὁ λόγος ἐποίησε τὰ
πάντα· ἀλλ᾽ [illegible] τῇ προθέσει ταύτῃ τῇ διά· [illegible]
ἀγέννητον καὶ ἄναρχον [illegible] εἶναι αὐτὸν υἱόν· καὶ [illegible] θεόν· τοῦ
τοῦ ἐν ἐκείνῳ [illegible] δι᾽ αὐτοῦ λόγου ἐποίησε τὰ πάντα· [illegible]
[illegible] λέγων [illegible] υἱὸν [illegible] λέγει· [illegible] κτίσαι [illegible]
[illegible] υἱόν, τὴν ταύτην κτίσιν· ὥσπερ οὖν ὁ λέγων ὅτι
[illegible] υἱοῦ [illegible] ἐκτίσθη ἡ πόλις, οὐδ᾽ ἂν [illegible]
[illegible] λέγων· ἀλλὰ δείκνυσι [illegible] καὶ ἐκ
[illegible] οὕτως [illegible] δι᾽ αὐτοῦ υἱοῦ γενέ-
σθαι τὰ πάντα, ἔδειξεν ὅτι ὁ πατὴρ [illegible] αὐτῷ, πρὸς τὴν

φαίνει· καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβε. τὸ φῶς ἤγουν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ, τουτέστιν ἐν τῷ θανάτῳ καὶ τῇ πλάνῃ φαίνει. καὶ γὰρ καὶ ἐν τῷ θανάτῳ γενόμενος, οὕτως αὐτοῦ περιεγένετο, ὥστε καὶ οὓς ἔφθασε καταπιεῖν, ἀνεμέσαι αὐτὸν δεξάμενος· ἐν τῇ πλάνῃ δὲ τῇ ἑλληνικῇ λάμπει τὸ κήρυγμα. καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. οὔτε γὰρ ὁ θάνατος αὐτοῦ περιεγένετο, οὔτε ἡ πλάνη· ἀκαταγώνιστον γάρ ἐστι τὸ φῶς τοῦτο. ὁ θεολόγος φησί· τίνα δὲ σκοτίαν ἐνόμισαν, ἢ τὴν σάρκα καὶ τὸν ᾅδην· καὶ ἐν σαρκὶ ὁ θεὸς γενόμενος· καὶ ἐν τῷ ᾅδῃ, τοῦτο ὁ λόγος, ἔλαμψε. καὶ ἡ σκοτία ἡ ἀντικειμένη λέγω δύναμις, ἐπείρασε μὲν καὶ ἐδίωξε τὸ φῶς. ἀλλ' εὗρεν ἀκατάληπτον καὶ ἀκράτητον. σκοτία δὲ λέγεται ἡ σάρξ· οὐχ ὡς κατὰ φύσιν τοιαύτη οὖσα· ἄπαγε· ἀλλὰ διὰ τὴν ἁμαρτίαν. ἡ γὰρ σάρξ, οὐδὲν ὅλως ἔχει κακὸν φυσικῶς κινουμένη. παρὰ φύσιν δὲ κινηθεῖσα καὶ πρὸς ἁμαρτίαν ὑποκλίνασα, σκοτία καὶ γίνεται καὶ λέγεται. Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης. μετὰ τὸ διαλεχθῆναι ἡμῖν περὶ τῆς προαιωνίου ὑπάρξεως τοῦ θεοῦ λόγου· ἐπειδὴ μέλλει καὶ περὶ τῆς τοῦ λόγου σαρκώσεως ἐξηγεῖσθαι, παρεμβάλλει τὸν περὶ τοῦ προδρόμου λόγον. καὶ τί γὰρ ἄλλο, ἢ πρόδρομος ὢν ὁ Ἰωάννης, ἔχει καὶ τὸν περὶ τῆς αὐτοῦ γενέσεως λόγον, προτρέχοντα τῆς τοῦ κυρίου ἐνσάρκου γεννήσεως. φησὶν οὖν περὶ τοῦ προδρόμου ὁ εὐαγγελιστής· ὅτι ἐγένετο ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ· ἀντὶ τοῦ ἀπεστάλη παρὰ θεοῦ. οἱ γὰρ ψευδοπροφῆται, οὐκ ἐκ θεοῦ. ὅταν δὲ ἀκούσῃς ὅτι ἀπεστάλη παρὰ θεοῦ, μηδὲν ἴδιον αὐτὸν νομίσῃς ἢ ἀνθρώπινον λέγειν· ἀλλὰ πάντα θεῖα. διὰ τοῦτο καὶ ἄγγελος λέγεται. ἀγγέλου δὲ ἀρετή, μηδὲν ἴδιον λέγειν. ἄγγελον δὲ ἀκούσας, μὴ ὑπόθου ὅτι τῇ φύσει ἄγγελος ἦν· ἢ ἐκ τῶν οὐρανῶν κατέβη· ἀλλὰ διὰ τὸ ἔργον καὶ τὴν διακονίαν καλεῖται ἄγγελος. ἐπεὶ γὰρ ὑπηρέτησε τῷ κηρύγματι· καὶ προήγγειλε τὸν κύριον, τούτου ἕνεκεν ἐκλήθη ἄγγελος. διὸ καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς ἀναστρέφων τὴν τῶν πολλῶν ὑπόνοιαν· τῶν ἴσως νομισάντων ὅτι ἄγγελος ἦν ἐν τῇ φύσει, φησίν· ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ. οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ.

Οὗτος φησὶν ὁ ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ· ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. εἶτα ἵνα μή τις νομίσῃ ὅτι ἐχρῄζεν ἄρα τῆς τούτου μαρτυρίας πρὸς δόξαν ὁ μονογενὴς ὡς ἐλλιπὴς ὤν, διὰ τοῦ

μόνον ἀμφισβητῇς ὅτι ἢ τὸ πᾶν τὸ ὅλον αὐτὸς ἔκτισε, προστίθησιν
ὅτι πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο· ποῖα δὲ πάντα, τουτέστι τὰ γενόμενα· ὥσ-
περ γὰρ ἔλεγεν ὅτι εἴ τι ἐκ τῆς γεννητῆς φύσεως, ἐκεῖνο γέγονεν
διὰ τοῦ λόγου· τὸ δὲ πνεῦμα ἐπεὶ τῆς γεννητῆς οὐκ ἔστι φύσεως, οὐ γέγονεν
δι' αὐτοῦ· χωρὶς οὖν τῆς τοῦ λόγου δυνάμεως, οὐδὲ ἓν ἐγένετο ὃ γέγονε·
ἄν τι τοῦ ὁ γεννητῆς φύσεως ἦν. Ἐν αὐτῷ, ζωὴ ἦν· καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς
τῶν ἀνθρώπων. Οἱ μὲν πνευματομάχοι, οὕτως ἀναγινώσκουσι τὸ πα-
ρὸν χωρίον· καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἕν. εἶτα ἐνταῦθα στίξαντες,
ἀναγινώσκουσιν ὡς ἀφ' ἑτέρας ἀρχῆς· ὃ γέγονεν ἐν αὐτῷ, ζωὴ ἦν· καὶ
ἐκλαμβάνουσι κατὰ τὸν οἰκεῖον νοῦν τὸ χωρίον, λέγοντες ὅτι ἐνταῦθα πε-
ρὶ τοῦ πνεύματος διαλαμβάνει ὁ εὐαγγελιστὴς λέγων· ὅτι ὃ γέγονεν ἐν αὐτῷ,
τουτέστι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ζωὴ ἦν. ταῦτα δὲ λέγουσιν οἱ περὶ τὸν Μακε-
δόνιον· θέλοντες δεῖξαι κτίσμα τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· καὶ συναριθμεῖν θέλοντες
αὐτὸ τοῖς γενομένοις. ἡμεῖς δὲ οὐχ οὕτως· ἀλλὰ στίξαντες ἐν τῷ ὃ γέγο-
νεν, ἀπὸ ἀρχῆς ἑτέρας ἀναγινώσκομεν· τὸ ἐν αὐτῷ, ζωὴ ἦν. Ἐπειδὴ
γὰρ εἶπε περὶ τῆς δημιουργίας ὅτι πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, λέγει λοι-
πὸν καὶ περὶ τῆς προνοίας· ὅτι οὐ μόνον ἐδημιούργησεν, ἀλλὰ καὶ τὴν
ζωὴν τῶν δημιουργηθέντων αὐτός ἐστιν ὁ συνέχων· ὃ γὰρ ἐν αὐτῷ,
ζωὴ ἦν. ἵνα μὴ γάρ φησιν ὑπονοήσῃς ὅτι ἀλλότριός ἐστι ζωῆς ὁ λόγος αὐ-
τός· ἀλλ' ἐν αὐτῷ, ζωὴ ἦν. οἱ δ' αὖ δὲ περατικοὶ τῶν ἀλλοιουμένων οὕτως ἀνα-
γινώσκουσι τὸ χωρίον τοῦτο· καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν ἐ-
ν αὐτῷ. εἶτα ἐνταῦθα στίξαντες, ἤρξαντο τοῦ ἑξῆς· ζωὴ ἦν. καὶ οἶμαι,
ὅτι οὐδὲ αὕτη ἡ ἀνάγνωσις ἐσφάλται· ἀλλὰ τοῦ αὐτοῦ ὀρθοῦ νοήματος
ἔχεται. ὁ αὐτὸς γὰρ ὁ ἅγιος ὀρθοδόξως ἐνόησεν· ὅτι χωρὶς τοῦ λόγου
οὐδὲ ἓν ἐγένετο ὃ γέγονεν ἐν αὐτῷ· πάντα τοίνυν ὅσα γεγόνασι καὶ ἐκτί-
σθησαν ἐν αὐτῷ, τῷ λόγῳ φημί, χωρὶς αὐτοῦ οὐ γεγόνασιν. εἶτα ἀπ'
ἄλλης ἀρχῆς· ζωὴ ἦν. Καὶ ἡ ζωὴ ἦν, τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. ζωὴν
ὁ εὐαγγελιστὴς ὀνομάζει τὸν κν̄· ὡς τὴν τῶν πάντων ζωὴν συνέχον-
τα· ἀλλ' ὡς καὶ τῆς λογικῆς ζωῆς πρόξενον πᾶσι τοῖς λογικοῖς·
φῶς δὲ, οὐ τοῦτο τὸ αἰσθητόν, ἀλλὰ τὸ νοητόν· τὴν ψυχὴν φωτίζον αὐτό.
οὐκ εἶπε δὲ ὅτι Ἰουδαίων μόνον ἐστὶ φῶς, ἀλλὰ πάντων τῶν ἀνθρώπων· πάντες
γὰρ ἡμεῖς καθ' ὅσον νοῦν ἐλάβομεν· ἐκ λόγου τοῦ περὶ τοῦ κτίσαντος ἡμᾶς λό-
γου, κατὰ τοῦτο λέγομεν φωτίζεσθαι ὑπ' αὐτοῦ· ὁ γὰρ λόγος ὁ δο-
θεὶς ἡμῖν· δι' οὗ λογικοὶ καλούμεθα, φῶς ἐστιν ὁδηγοῦν ἡμᾶς
πρὸς τὰ ποιητέα καὶ τὰ μὴ ποιητέα. Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκο-

τρίβειν πάνταν ταῦτα· ὅπου λόγος πολὺ τὴν μάθησιν κατασκευασμένους, ὁ
σοφὸν ἐφ' ἑαυτῷ, πῶς δὲ φωτίζει εἰ πάντας ἀνθρώπους· οὐ πάντες
λογικοί; οὐ πάντες φωτισμὸν δεχόμενοι, τὸ καλὸν καὶ τὸ πονηρὸν;
οὐκ ἔχοντες δύναμιν αὐτοῦ τὴν κτίσιν μαθόντες ἐννοῆσαι τὸν κτίσαντα;
ὥσπερ ὁ λόγος ὁ θεῖος ἦν ἀεί· ὁ δὲ γὰρ ὑμῖν ἡμᾶς φησιν, οὐ καὶ
φυσικὸς νόμος καλεῖται, οὕτως ἂν κληθείη φῶς· διὸ θεὸν ἡμῖν
παρὰ θεοῦ· εἰ δέ τινες καλοῦντες τοῦτο, λόγον ἀγνοοῦντες, ἑαυτοὺς ἐ-
σκότισαν· τιμᾶ δέ, οὕτως λύουσι τὴν μὲν ἀσάφειαν ταύτην· φασὶ
ζῆ φησὶν ὁ κόσμος πάντα ἀνόητον τὸν μὲν ἄγγελον ὑψοῦν τὸν δὲ κόσμον· ἢ τοῦ
τοῦ ζῆν μεταποιούμενοι· καὶ σπουδάζοντες κόσμῳ τῷ παρόντι καὶ ἀναψύ-
χειν, καὶ λαμβάνειν ἀποστρέφοντες ὡς ἄλλα λέγει. Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν·
καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο· καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω.

Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν· ὡς θεὸς πανταχοῦ παρών· ἀλλ' οὐδὲ ἡ καὶ κατὰ
τὸ περιεκτικὸν καὶ συνεκτικόν, λεχθείη ἂν ἐν τῷ κόσμῳ εἶναι.
Καίτοι τί τοῦτό φησι λέγων, ὅτι ἐν τῷ κόσμῳ ἦν· ὅπου γε οὐδὲ
ὁ κόσμος ἂν ἦν, εἰ μὴ αὐτὸς αὐτὸν ἐποίησε· πάντα γὰρ θεὸν δὲ αὐτὸν
δημιουργὸν δείκνυσιν· ἀμέλει λέγει ἐν τῷ τέλει τοῦ ἀκούειν εὐθέως λόγον
μοναδέλλων· τοῦ λέγοντος· τὸν περιφερόμενον δὲ οὐρανὸν περιφέρειν
εἶναι τοῦ σύμπαντος· ἀλλ' οὐδὲ ἐν τῷ τέλει τοῦ ἀρχοῦ τοῦ φῆναι τῆς
κτίσμα εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ· ἀμέλει δὲ καὶ πάντων τοῖς αὐτὸν ὁμολογοῦ-
σι τὸ ὁμολογεῖν αὐτὸν ποιητὴν καὶ μὴ λατρεύειν τοῖς κτίσμασι·
ἀλλὰ προσκυνῆσαι τὸν κτίσαντα. ὁ κόσμος δέ φησιν αὐτὸν οὐκ ἔγνω·
ἀντὶ τοῦ ὁ χυδαῖος λαός· ὁ τοῖς τοῦ κόσμου προστετηκὼς πράγ-
μασι· τὸ γὰρ κόσμος ὄνομα, ἐπὶ πολλὰ μὲν εἰλημμένον καὶ τὸ σύμπαν τοῦ-
το· καθὸ ἐνταῦθα εἴρηται· ὅτι ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο· ἐπὶ
λαμβάνει δέ, ὡς τοὺς τὰ κοσμικὰ φρονοῦντας· καθὸ ἐνταῦθα φησίν·
ὅτι ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω· ἀντὶ τοῦ οἱ γήϊνοι ἄνθρωποι· Ἐπεὶ οἵ γε ἅγιοι
πάντες ὡς οἱ προφῆται, ἐπέγνωσαν. Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ
οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. Ἐν τούτοις ἐμφαίνει ὁ εὐαγγελιστὴς
περὶ τῆς βροτείας λεγομένας λόγον ἅπαντα ἀλλά. καὶ εἰ μὴ ὁ λόγος
ὑφηγούμενος, τοιαύτη· ἦν μὲν χωρὶς σαρκὸς τὸ φῶς τὸ
ἀληθινὸν ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὐκ ἐπεγινώσκετο· εἶτα εἰς τὰ
ἴδια ἦλθε μετὰ τῆς σαρκός· ἴδια δὲ αὐτοῦ ἤτοι τὸν ὅλον
κόσμον φησίν, ἢ τὴν Ἰουδαίαν· ἣν ἐξελέξατο ὡς κλῆρον καὶ κλη-
ρονομίαν· ὡς μερίδα· καὶ ὡς περιούσιον λαὸν ἑαυτῷ· ὡς

προστίθησιν· ὅτι ἦλθε μαρτυρήσων περὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ θ(εο)ῦ· οὐ
χ(ριστὸ)ς αὐτὸς τοῦ δούλου χρῄζοντος μαρτυρίας· ἀλλ' ἵνα πάντες
πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ· ἁρμόζων καὶ πάντας ἐπιστρέφων· οὐχὶ πῶς
οὖν φησιν ὁ [illegible] λέγεις ἵνα πάντες πιστεύσωσι· πῶς; ὅσον τὸ ἐπ'
ἐκείνῳ· διὰ τοῦτο ἐμαρτύρει· ἵνα πάντας ἑλκύσῃ· εἰ δὲ μὴ
πάντες ἐπίστευσαν, οὐκ ἐκεῖνος μεμπτέος· ἐπεὶ καὶ ὁ ἥλιος ἐπὶ τοῦ-
το ἀνατέλλει, ἵνα πάντας φωτίσῃ· εἰ δέ τις ἀποκλείσας ἑαυ-
τὸν ἐν ζοφώδει οἰκήματι καὶ ἀπολαύσει τῆς ἀκτῖνος· τί τοῦ-
το πρὸς τὸν ἥλιον; οὕτως οὖν κἀνταῦθα· ἀπεστάλη μὲν ὁ ἰω(άννης),
ἵνα πάντες πιστεύσωσιν· εἰ δὲ μὴ τοῦτο ἀπέβη, οὐκ ἐκεῖνος αἴτιος·

Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.

Ἐπειδὴ γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ σημαίνει τὸν μαρτυροῦντα μείζονα εἶναι τοῦ
μαρτυρουμένου, ἵνα μὴ νομίσῃς ὅτι ὁ ἰω(άννης) μαρτυρῶν περὶ χ(ριστο)ῦ κρεί-
ττων αὐτοῦ ἦν· τὴν πονηρὰν ταύτην ὑπόνοιαν ἀναιρῶν, φησί· οὐκ ἦν
ἐκεῖνος τὸ φῶς· ἀλλ' εἴποι ἄν τις· ἆρα οὐδὲ τὸν ἰω(άννην) οὐδὲ ἄλλον μὲν
τῶν ἁγίων εἴποι μὲν φωτός; φῶς μὲν εἴποι μὲν ἂν ἕκαστον τῶν ἁγίων·
τὸ φῶς δέ, οὐκ ἂν εἴποι μετὰ τοῦ ἄρθρου· οἷον ἐάν τις ἔροιτο τις·
ἆρα ὁ [illegible] φῶς ἐστιν; κατάφασον· εἰ δὲ οὕτως ἐρωτήσειεν·
ὁ ἰω(άννη)ς τὸ φῶς ἐστιν, εἴπῃς· οὔ· οὐ γὰρ ἦν αὐτὸς τὸ κυρίως φῶς· ἀλ-
λὰ φῶς καταλαμπόμενος χάριν ἔχων τὴν λάμψιν ἐκ τοῦ ἀληθινοῦ φωτός·
ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς
τὸν κόσμον· μέλλει γὰρ εἰπεῖν περὶ τῆς ἐμφανείας κ(αὶ) οἰκονομίας αὐτοῦ
λαμπρότερον· ὅτι ἦλθεν εἰς τὰ ἴδια· ὅτι σὰρξ ἐγένετο· ἵνα μὴ
νομίσῃ τις ὅτι πρὸ τοῦ σαρκωθῆναι οὐκ ἦν, τούτου ἕνεκεν
ἀνάγει τὴν διάνοιαν ἡμῶν μετὰ τὴν ἐπὶ τὴν ἐκεῖ ἀπ' ἀρχῆς ὕπαρ-
ξιν· ὥς φησι· ἦν ὁ πρὸ τοῦ σαρκωθῆναι τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν· διὰ
τούτου δέ, τὸν φωτισμὸν ὃς παντὸς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους [illegible] μάλιστα
πρέπει· τῶν δ' ἐγνωρισάντων· τότε [illegible] αὐτὸν λαμπρότερον,
ὅτε αὐτὸν μαρτυρίας ἀνηνέχθη· πρὸ τούτου δέ, μὴ εἶναι· ἄλλου ἑκά-
του ὁ ἀρχάγγελος ὁ λέγων ἀληθινὸν θ(εὸ)ν τὸν υἱὸν τοῦ θ(εο)ῦ· τὸ φῶς
ὁ εὐαγγελιστής· τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν· εἰ οὐδὲ μὴ ἰ(ωάννης) χ(ριστο)ῦ ἐκλέ-
γων ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου διηνεκοῦς ἐπενεχθῆναι, ἄκουε· ὁ
τί τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν φωτίζει πάντα ἄνθρωπον· [illegible]
[illegible] διηνεκοῦς σκότος ἐστίν, οὐκ ἂν φωτίσειεν· [illegible]
τοῦ φωτὸς τοῦ ἀληθινοῦ ἐστιν ἐπενεχθῆναι· [illegible] φησὶ φῶς

γεννήσεως καὶ [illegible] μόνον· πρὸς [illegible] χάριν [illegible]· φησίν·
οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων ἐγεννήθησαν· τῶν κατὰ [illegible] δηλαδή·
ἐκ τούτων γὰρ ἡ πρὸς φύσιν καὶ [illegible] γέννησις [illegible]· φασὶ δὲ ὅ-
τι [illegible] ἀλλὰ πρὸ τοῦ ἐξ αἱμάτων [illegible]· εἰ [illegible] κατὰ τὴν
ἄλλην κατὰ [illegible] μεταβάλλεται· ἐπειδὴ δὲ [illegible] τὴν
[illegible] ὅτι [illegible] ἄλλοι πῶς ἡ γέννησις [illegible] αὐτῶν· οἱ ἂν γεννώ-
νται οἱ πιστεύοντες εἰς Χριστόν· καὶ γὰρ οἱ [illegible], οὐκ ἐξ αἱμάτων ἐγεν-
νήθη· ἐξ αἱμάτων γὰρ [illegible] σαρκός, ἡ κατὰ σάρκα μέν· ἐπειδὴ τοίνυν
[illegible] τοῦτο, [illegible]· οὐδὲ ἐκ θελήματος
τῆς σαρκός· οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός· καὶ γὰρ [illegible]
καὶ [illegible] ἐξ αἱμάτων ἡ γέννησις, ἀλλὰ καὶ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς
ἡ θέλησις γὰρ δὴ [illegible] ὁ ἀνὴρ γεννηθῆναι αὐτῷ, [illegible] ἐκ τῆς
σαρκός· ἐκ θελήματος δὲ σαρκός, [illegible] ὁ [illegible]
εἴποις ἂν τῶν [illegible], ἐκ θελήματος ἀνδρός· τὸν δὲ [illegible]
ἐκ θελήματος σαρκός, τουτέστι τῆς [illegible]· [illegible] γὰρ [illegible]
[illegible], ἡ [illegible] αὐτή· τάχα δὲ καὶ ἀμφότεροι, [illegible] ἀμφοτέ-
ρων· εἰ δέ τι καὶ ἕτερον βούλοιο μαθεῖν, ἄκουε· [illegible]
ἐξ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν τίκτονται· φυσικῶς [illegible] γεννώμενοι·
[illegible] ἐξ αἱμάτων· ἐπειδὴ δὲ τῶν ἀλλ[illegible] συναρμοζομένων
[illegible] γυναικῶν· οἱ μὲν ἀνδρὶ ζευγνύμενοι κατὰ [illegible] θελήσει
[illegible] σαρκός, συναρμόζονται [illegible] παιδοποιΐαν· οἱ δὲ μὴ ἀνδρὶ
ζευγνύμενοι κατὰ ταύτης, δι' αὐτὴν συναρμόζονται [illegible] θελήματι
[illegible] ἀποτικτόμενοι ἐκ τῶν κατὰ ταῦτα [illegible] ἀνδρί [illegible]
[illegible] ἐκ θελήματος γεννᾶσθαι ἀνδρός· τοὺς δὲ
[illegible] σαρκός, ἐκ θελήματος σαρκός· καί φησι· τοὺς
ἐκ θεοῦ κατὰ τὴν χάριν [illegible] τικτομένους, [illegible]
[illegible] φυσικῶς ὅλως· εἴτε ἐκ τοῦ [illegible]
[illegible] εἴτε ἐκ τοῦ δὲ [illegible] σαρκὸς τοὺς φυσικῶς [illegible]
[illegible] αὐτοὺς, ἀλλήλοις συνέρχεσθαι· ἄκουε πάλιν καὶ
ἕτερον· ὅτι ἡ κατὰ σάρκα μῖξις· ἡ [illegible] φυσικῶς
γίνεται· πολλάκις γάρ τις [illegible] θελήματι [illegible]
καὶ ἐκ τούτου [illegible] πρὸς συνουσίαν· τοῦτο τοίνυν ὀνομάζει
ἐκ θελήματος σαρκός· ἡ δὲ [illegible] πάλιν [illegible]
[illegible] πρὸς συνουσίαν [illegible] ἐν θελήματι
ἀνδρὸς ἐκάλεσεν· ὡς οὐ τῆς φυσικῆς [illegible], ἀλλά

οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον· ἢ οἱ ἰουδαῖοι, ἢ οἱ λοιποὶ πάντες οἱ ὑπ'
αὐτοῦ κτισθέντες· ὥσπερ οὖν ἀποκλαίεται τὴν ἄγνοιαν τῶν
ἀνθρώπων, ἐθαύμαζε καὶ τὴν φιλανθρωπίαν τοῦ Χριστοῦ· ἴδιοι φησὶν ὄν-
τες αὐτοῦ, οὐ παρέλαβον αὐτόν· οὐ γὰρ ἀνάγκῃ [illegible] ἐ-
φέλκεται ὁ Χριστός· ἀλλὰ γνώμῃ καὶ προαιρέσει·

Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέ-
σθαι τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ·

Κἂν δοῦλοι, κἂν ἐλεύθεροι· κἂν παῖδες· κἂν γέροντες· κἂν βάρβα-
ροι, κἂν ἕλληνες· ὅσοι ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν
ὥστε γενέσθαι θεοῦ· τίνες δὲ εἰσὶν οὗτοι; οἱ πιστεύοντες εἰς τὸ ὄ-
νομα αὐτοῦ· ὥστε οἱ λαβόντες τὸν λόγον, τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν,
διὰ τῆς πίστεως ἔλαβον καὶ ὑπεδέξαντο· τίνος δὲ χάριν οὐκ εἶ-
πεν ὅτι ἐποίησεν αὐτοὺς τέκνα θεοῦ· ἀλλ' ὅτι ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐ-
τοῖς τέκνα θεοῦ γενέσθαι· τίνος δὲ ἕνεκεν; ἄκουε· ὅτι οὐκ ἐξαρκεῖ
πρὸς τὴν φυλακὴν τῆς καθαρότητος τὸ βαπτισθῆναι· ἀλλὰ
πολλῆς σπουδῆς χρεία· ὥστε τὴν ἐν τῷ βαπτίσματι τυπωθεῖ-
σαν εἰκόνα τῆς υἱοθεσίας ἀκηλίδωτον διαφυλάξαι· διὸ πολλοὶ
ἔλαβον μὲν τὴν διὰ τοῦ βαπτίσματος χάριν τῆς υἱοθεσίας· ῥᾳ-
θυμήσαντες δέ, οὐκ ἐγένοντο τέκνα θεοῦ ἄχρι τέλους· τὸ γὰρ [illegible] τῆς
[illegible] καὶ τοῦτο· ὅτι πολλοὶ μὲν λαμβάνουσιν αὐτὸν διὰ τοῦ πι-
στεῦσαι μόνον· οἷοι εἰσὶν οἱ λεγόμενοι κατηχούμενοι· οὔπω δὲ ἐ-
γένοντο τέκνα θεοῦ· ἐξουσίαν μέντοι ἔχουσιν εἰ βούλοιντο βαπτισθῆναι
ταύτης καταξιωθῆναι τῆς χάριτος· τῆς υἱοθεσίας φημί· ἕτερος
δέ τις ἐπὶ τούτῳ· ὅτι εἰ καὶ διὰ τοῦ βαπτίσματος τῆς υἱοθεσίας τὴν
χάριν δεχόμεθα, ἀλλ' ἀποτελειουμένην, ἐν ἀναστάσει ἀπολαμβάνο-
μεν· καὶ τὴν ἐντελεστάτην υἱοθεσίαν, τότε ἐλπίζομεν ἀπολή-
ψεσθαι· καθὰ δὴ ὁ Παῦλός φησιν· ὅτι τὴν υἱοθεσίαν ἀπεκδεχό-
μεθα· διὰ τοῦτο οὖν καὶ οὗτος ὁ εὐαγγελιστὴς οὐκ εἶπεν ὅτι ὅσοι ἔ-
λαβον αὐτὸν ἐποίησε τέκνα θεοῦ· ἀλλ' ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα
θεοῦ γενέσθαι· τουτέστιν ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι ἀπολήψεσθαι ταύτην
τὴν χάριν·

Οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων· οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός· οὐ-
δὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννήθησαν·

Σύγκρισιν ὥσπερ ποιεῖται τοῦ θείου καὶ τοῦ σαρκικοῦ τόκου· ἵνα κατα-
[illegible] σαρκικῶν αἱμάτων· ἀλλ' ὅτι
[illegible] τὸν σαρκικὸν [illegible] τοῦ σαρκικοῦ τόκου τὸ δι-
[illegible] τοῦ [illegible]

ἀπὸ μέρους τῆς ψυχῆς λέγων, ὁμολογεῖ αὐτόν· οἷον τὸ πᾶσα ψυχὴ
ἥτις οὐ περιτμηθήσεται, ἐξολοθρευθήσεται· ἰδοὺ σαρκὸς οὔσης τῆς τομῆς, τὸν ἄνθρω-
πον, εἶπε τὸ μέρος· τὴν ψυχὴν λέγων· καὶ πάλιν ἀπὸ τῆς σαρ-
κὸς ὁμολογεῖ τὸ ὅλον· ὡς ὅταν λέγῃ, καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ
τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ· πάντας τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ [illegible] τῆς σαρκὸς
ὀνόματι προσεχρήσατο· οὕτως οὖν ὁ εὐαγγελιστής· ἀντὶ τοῦ εἰ-
πεῖν ὁ λόγος ἄνθρωπος ἐγένετο, εἶπεν· ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο· ἀπὸ
τοῦ μέρους τὸ ὅλον ἄνθρωπον ὁμολογῶν τὸν ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος συγ-
κείμενον· τάχα δὲ ἐπειδὴ ἡ σὰρξ ἀλλοτριωτέρα τῆς θείας φύσεως,
θέλων ὁ εὐαγγελιστὴς δηλῶσαι τὴν ὑπερβάλλουσαν συγκατάβα-
σιν τοῦ θεοῦ, τῆς σαρκὸς ἐμνήσθη· ἵν' ἐκ τῶν λεγομένων τὴν ἄφατον φι-
λανθρωπίαν αὐτοῦ· ὅτι διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν, τὸ ἀλλότριον τῆς φύσεως
αὐτοῦ καὶ ξένον παντάπασι, φημὶ δὲ τὴν σάρκα, προσελάβετο· ἡ
μὲν γὰρ ψυχή, ἔχει τινὰ συγγένειαν πρὸς θεόν· ἡ δὲ σάρξ, πάντῃ τῷ
[illegible] ἀλλοιουμένη τοῦ· διὰ τοῦτο οὖν ὁ μακάριος εὐαγγελιστὴς ἐμνη-
μόνευσε τῆς σαρκὸς ὀνόματι χρησάμενος· οὐχ ὡς ἀμοιροῦσαν τῆς
ψυχῆς τοῦ προσλήμματος· ἀλλὰ πρὸς ἔνδειξιν πλείονος τοῦ
θαυμασίου καὶ φρικώδους μυστηρίου· ἐπεὶ εἰ [illegible] λέγουσι
τῆς ψυχῆς ἀμοίρως ὁ λόγος σεσάρκωται, ἆρα ἀθεράπευτοι ἔτι ἐσμὲν ἐν ταῖς ἁμαρ-
τίαις ἡμῶν· ὃ γὰρ οὐ προσελάβετο, οὐδὲ ἡγίασε· καὶ τίς ὁ ἔλεγχος
τῆς ψυχῆς πρὸ τῆς παραβάσεως· ἐκείνη γὰρ ἡ ἐνδοῦσα τοῖς τοῦ
ὄφεως λόγοις καὶ ἀπατηθεῖσα ἐν παραδείσῳ· εἶτα [illegible]
τὸ ἐπακολουθήσασα τῇ κυρίᾳ καὶ δεσποίνῃ ψυχῇ· τὴν μὲν θερά-
παιναν τὴν σάρκα καὶ προσληφθῆναι καὶ ἁγιασθῆναι· ἢ θερα-
πευθῆναι· τὴν δὲ κυρίαν ἐασθῆναι ἀπρόσληπτόν τε καὶ ἀθερά-
πευτον· ἀλλ' Ἀπολινάριος μέν, ἐρρέτω· ἡμεῖς δὲ ὅταν ἀκού-
ωμεν ὅτι ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο, τοῦτο νοοῦμεν ὅτι ἄνθρωπος τέλειος
[illegible] ψυχὴν μονομερῶς τὸν [illegible]
ἄνθρωπον ὁμολογοῦμεν· ἀναιρεῖται δὲ ἐκ τούτου τοῦ ῥητοῦ, ὡς μὲν Νεστόρι-
ἐκεῖνος γὰρ ἔλεγεν· ὅτι οὐχ ὁ θεὸς λόγος αὐτὸς ἐκεῖνος γέγονεν ἄνθρωπος
συλληφθεὶς ἐκ τῶν παρθενικῶν αἱμάτων τῆς ἁγίας παρθένου·
ἀλλ' ἕτερον [illegible] ἐκ παρθένου ἄνθρωπον· οὗτος δὲ ὁ ἄνω χάριτι [illegible]
τῶν [illegible] εἰσδῦναι, [illegible] τὸν τοῦ θεοῦ λόγον [illegible] μὲν αὐτῷ· ὁ δὲ
[illegible] δίδονται κατὰ [illegible] ἀναμάρτητον· ὁ ἐκ τούτου [illegible]
[illegible] ἐν αὐτῷ τῆς [illegible] ναοῦ [illegible] τὸν ἄνω· [illegible]

[illegible] τοῦ ἀνδρὸς ἀλλὰ λαλιᾶς ἀνδρὸς γεγονότων. ἴσως δὲ ἐπεὶ ποτὲ μὲν ἡ γυ-
νὴ εὑρίσκεται πρὸς συνουσίαν κατάφορος, ποτὲ δὲ ὁ ἀνήρ, διὰ
μὲν τοῦ θελήματος τῆς σαρκός, τὴν τῆς γυναικός· διὰ δὲ
τοῦ θελήματος τοῦ ἀνδρός, τὴν τοῦ ἀνδρὸς λαγνείαν ἐδήλωσε·
[illegible] τῶν εἴρηται διὰ τοῦτο [illegible] πολλάκις ἐρωτῶντας·
Ἐπεὶ τό τε κυρίως [illegible] μᾶλλον διὰ τὸ αὐτῶν τῶν τούτων ἐμμόνως
δηλοῦσθαι· φησὶ μάλιστα δέ, ἡ τῆς τοῦ σαρκικοῦ τόκου ἀτελείας ἐμ-
φασις· πόσων ἀπολαύομεν χαρίτων οἱ εἰς Χριστὸν πιστεύσαντες τοσοῦτον ἐν τῷ μο-
νας, ἱεραρχικῶν, ἡ σὰρξ καὶ αἷμα οἱ υἱοὶ θεοῦ λέγονται· πολλὴ τῆς
διαφορᾶς ἡμῶν καὶ ἀλόγων· ἐπεὶ γὰρ ὀνομαζόμενος ἐν [illegible] αὐτῷ
Χριστὸν [illegible] ἀλλ' αὐτῶν, οὐδὲ τὴν υἱοθεσίαν καὶ τὴν ἀλήθειαν ἔχομεν δι'
αὐτοῦ τοῖς ἰσραηλίταις· ἀλλ' ὡς ἐν τύπῳ, σχήματι· καὶ εἰ δὲ
καὶ τῇ ἀληθείᾳ ἀναλαμβάνοντες τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος,
[illegible] ἀλλὰ αὐτὸ ὅπερ. Ἐκεῖνοι δὲ ὡς παρὰ τοῦ βαπτίσματος
[illegible] ἐν [illegible] οὕτως ἐκαλοῦντο υἱοθεσίαν τιμῆς [illegible] πρὸ
[illegible] κἂν οὖν υἱοὶ ἐκαλοῦντο, ἀλλ' ὡς δοῦλοι· ἡμεῖς οὐκ
[illegible] τὴν ἀλήθειαν τῆς υἱοθεσίας ἔχοντες, ὡς [illegible] διὰ
τοῦ βαπτίσματος· Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο.
Εἰπὼν ὅτι τέκνα γίνονται θεοῦ οἱ δεχόμενοι, οἱ πιστεύοντες εἰς Χριστόν,
ἐπιφέρει καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ τηλικούτου ἀγαθοῦ· τί γάρ φησιν
πρόξενον ἡμῖν γέγονε τὴν υἱοθεσίαν [illegible] λαβεῖν; τὸ τὸν
λόγον σάρκα γενέσθαι. ὅταν δὲ ἀκούσῃς ὅτι ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο, μὴ νο-
μίσῃς ὅτι ἐξέστη τῆς οἰκείας φύσεως, εἰς [illegible] σάρκα· οὐ
γὰρ ἂν θεὸς ἦν εἰ [illegible] ἠλλοιοῦτο· ἀλλ' ὅτι μένων ὃ ἦν,
ἐγένετο ὃ οὐκ ἦν. Ἀπολινάριος δὲ ὁ ἀλαζὼν διὰ τοῦτο [illegible]
[illegible] συνεστήσατο δόγματι. ὅτι ὁ Χριστὸς [illegible] οὐκ ἀνέλαβε
[illegible] τοῦ ἀνθρώπου φύσιν τελείαν· [illegible] ψυχὴν λογικὴν
ἀλλὰ σάρκα μόνην· ψυχῆς [illegible] λογικῆς ἄμοιρον· τί γὰρ χρεί-
α τῆς ψυχῆς [illegible] τὴν θεότητα κινεῖν [illegible]· οὐ γὰρ πο-
[illegible] ἔχειν τὴν ψυχὴν [illegible] τοῦ [illegible] εἰ δὲ
[illegible] κυρίαν [illegible] τὸ [illegible] ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο
[illegible] φησὶν εἰ [illegible] ἐγένετο, ἀλλ' αὐτὸ σὰρξ· ὥστε [illegible]
[illegible] καὶ ψυχὴν [illegible] καὶ λόγον· ἀλλὰ σάρκα [illegible]
[illegible] ἔχομεν· ὅτι [illegible] τοῦ [illegible]
[illegible] τὸ [illegible] ἀλλ' [illegible]

μονογενοῦς γνησίου οὐκ ἂν ἐχορήγησαν οἱ ἀπόστολοι· εἰ μὴ διὰ τῆς σαρκὸς ἐπεφάνη· ἐθεασάμεθα δὲ δόξαν οὐ τοιαύτην οἵαν ἔσχεν ὁ μωϋσῆς· ἢ μεθ' οἵας δόξης ὤφθησαν τὰ χερουβὶμ καὶ τὰ σεραφὶμ τῷ προφήτῃ· ἀλλὰ τοιαύτην δόξαν, οἵαν ἔπρεπεν εἶναι μονογενοῦς υἱοῦ· ἐκ τοῦ πατρὸς φυσικῶς αὐτῷ προσοῦσαν· τὸ γὰρ ὡς ἐνταῦθα οὐχ ὁμοιώσεώς ἐστιν, ἀλλὰ βεβαιώσεως· καὶ ἀναμφισβητήτου διορισμοῦ· ὥσπερ βασιλέα ἰδόντες μετὰ δόξης πολλῆς προερχόμενον, λέγομεν· ὅτι ὡς βασιλεὺς προῆλθε· ἀντὶ τοῦ ὡς ὄντως καὶ κατὰ ἀλήθειαν βασιλεύς· οὕτως οὖν κἀνταῦθα τό, ὡς μονογενοῦς ὀφείλομεν νοεῖν· ἀντὶ τοῦ ἣν δόξαν ἡμεῖς ἐθεασάμεθα, ὡς τῷ ὄντι καὶ κατὰ ἀλήθειαν υἱοῦ δόξα ἦν· πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. χάριτος μὲν πλήρης, καθὸ καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ κεχαριτωμένος ἦν· ἵν' οὕτως εἴπω καθὼς ὁ δαβὶδ λέγει· ἐξεχύθη χάρις ἐν χείλεσί σου· καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς ὅτι ἐθαύμαζον πάντες ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· καὶ πᾶσι δὲ τὰς ἰάσεις ἐχαρίζετο τοῖς χρήζουσιν αὐτῶν· ἀληθείας δὲ πλήρης ἦν, καθότι καὶ οἱ προφῆται· καὶ μωϋσῆς αὐτὸς ἃ ἔλεγον ἢ ἔπραττον, πάντα τυπικῶς ἦσαν· ὁ δὲ χριστὸς αὐτὰ ἔπραττε καὶ ἔλεγεν, διὸ πάντως τῆς ἀληθείας πλήρης· αὐτὸς χάρις ὢν καὶ αὐτοαλήθεια· καὶ ἄλλοις ταύτην χορηγῶν. ποῦ δὲ ἐθεάσαντο τὴν δόξαν· ἴσως μέν τινες ὑπολήψονται ὅτι ἐν τῷ ὄρει τῷ θαβώρ· τάχα δὲ καὶ τοῦτο μὲν ἀληθές· πλὴν οὐκ ἐν τῷ ὄρει μόνῳ, ἀλλ' ἐν πᾶσιν οἷς ἔπραττε καὶ ἔλεγεν, ἔβλεπον τὴν δόξαν αὐτοῦ.

Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ· καὶ κέκραγε λέγων· οὗτος ἦν ὃν εἶπον· ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. τὴν τοῦ ἰωάννου μαρτυρίαν συνεχῶς παραλαμβάνει ὁ εὐαγγελιστής, οὐχ ἵνα τὸν δεσπότην ἀξιόπιστον ἀπὸ τοῦ δούλου ποιῶν· ἀλλ' ἐπεὶ μεγάλην ὑπόληψιν εἶχον περὶ τοῦ ἰωάννου οἱ ὄχλοι, τούτου ἕνεκεν παραλαμβάνει εἰς τὴν περὶ τοῦ χριστοῦ μαρτυρίαν τὸν παρ' ἐκείνοις νομιζόμενον μέγαν ἰωάννην· καὶ διὰ τοῦτο ὑπὲρ ἅπαντας πιστευόμενον. τὸ δὲ κέκραγε, τὴν πολλὴν παρρησίαν τοῦ ἰωάννου δεικνύει· οὐ γὰρ ἐν γωνίᾳ, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς τῆς παρρησίας ἐβόα περὶ χριστοῦ. τί δὲ ἔλεγεν; οὗτος ἦν ὃν εἶπον· καὶ πρὸ τοῦ ἰδεῖν τὸν χριστὸν ὁ ἰωάννης, ἐμαρτύρει περὶ

τὸν υἱὸν τοῦ θ(εο)ῦ συνημμένον μὲν τῷ ἀν(θρώπ)ῳ, καὶ διαστατὸν αὐτοῦ ὄν-
τα, ἀλλὰ κατὰ χάριν καὶ σχέσιν· καὶ ἀγάπησιν· δι' αὐτὸ δὴ ἐναρέτου ὄν-
τος τοῦ ἀν(θρώπ)ου· ταῦτα ἐκεῖνος ἐθελοκακῶν φθέγγεται πρὸς τὴν ἀλήθειαν·
ἢ γὰρ καὶ οὐ λέγοι, ἤκουσεν ἂν καὶ αὐτὸς τοῦ μακαρίου εὐαγγελιστοῦ λέ-
γοντος τούτου· ὅτι ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο· οὐ περιφανῶς γὰρ ἐντεῦ-
θεν ἐλέγχεται; αὐτὸς γὰρ ὁ λόγος, ἄν(θρωπ)ος ἐγένετο· οὐκ εἶπεν ὅτι ἐν ἀν-
θρώπῳ ἀν(θρώπ)ῳ ὁ λόγος ἐναρέτῳ συνήφθη αὐτῷ· ἀλλ' αὐτὸς ἐκεῖνος
ἄν(θρωπ)ος ἐγένετο· ἀνατρέπεται δὲ καὶ ὁ ἀτυχὴς· ὁ Οὐαλεντῖνος· καὶ
ὁ Μάνης ἐνταῦθεν· οὗτοι γὰρ κατὰ φαντασίαν ἔλεγον ἄν(θρωπ)ον φανῆ-
ναι τὸν λόγον τοῦ θ(εο)ῦ· ἀκουέτωσαν οὖν ὅτι ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο·
οὐκ εἶπεν ὅτι σὰρξ ἐφαντάσθη ἢ ἔδοξεν· ἀλλ' ὅτι ἐγένετο· ἀλη-
θείᾳ καὶ οὐσίᾳ οὐχὶ φαντασίᾳ· ἄτοπον γὰρ καὶ ἀνόητον τὸ λέγειν
ὡς ὁ υἱὸς τοῦ θ(εο)ῦ ἀλήθεια ὢν καὶ λεγόμενος, ἐψεύσατο τὴν
ἐνανθρώπησιν· τοιοῦτον γὰρ ἡ φαντασία· ψευδὴς πάντως
ἔνδειξις: Καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν.

Ἐπειδὴ ἄνω εἰπὼν ὅτι ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο· ἵνα μή τις ὑπολάβοι
ὅτι μία φύσις λοιπὸν γέγονε τοῦ Χ(ριστο)ῦ, διὰ τοῦτο ἐπάγει· τό, καὶ
ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν· ἵνα δείξῃ τὰς δύο φύσεις, τήν τε ἡμετέραν
καὶ τὴν τοῦ λόγου· ὥσπερ γὰρ ἄλλης φύσεως ἐστὶν ἡ σκηνή, καὶ
ἄλλης ὁ κατασκηνῶν ἐν αὐτῇ, οὕτω καὶ ὁ λόγος ὁ σκηνώσας ἐν ἡμῖν
λεγόμενος· τουτέστιν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ φύσει, ἄλλης ἂν εἴη φύσεως
παρὰ τὴν ἡμετέραν· αἰσχυνέσθωσαν οἱ ἀρ[illegible]οι οἱ μίαν φύσιν ὑπ-
εικόντες· μανθάνομεν οὖν διὰ μὲν τοῦ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο,
ὅτι αὐτὸς ὁ λόγος ἄν(θρωπ)ος ἐγένετο· καὶ υἱὸς ὢν τοῦ θ(εο)ῦ, γέγονε καὶ γυ-
ναικὸς υἱός· ἥτις κυρίως θεοτόκος καλεῖται· ὡς τὸν θ(εὸ)ν γεννήσασα
ἐν σαρκί· διὰ δὲ τοῦ, ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, τοῦτο διδασκόμεθα· τὸ
δύο φύσεις ὁμολογεῖν τὸν ἕνα Χ(ριστό)ν· εἷς γὰρ ἦν κατὰ τὴν ὑπόστασιν·
ἤγουν τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ δύο κατὰ τὰς φύσεις· θ(εὸ)ς γὰρ καὶ ἄν(θρωπ)ος·
θεία δὲ φύσις καὶ ἀνθρωπίνη, οὐκ ἂν εἶεν ἕν· ἢ καὶ πῶς εἶναι θεωροῖντο
περὶ τὸν Χ(ριστὸ)ν φημί. Καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν
ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας.

Ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι σὰρξ ἐγένετο, ἐπιφέρει λοιπόν· ὅτι ἐθεασά-
μεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ ἐν σαρκὶ δηλονότι ὄντος· εἰ γὰρ τὸ πρόσω-
πον Μωϋσέως λαμπρυνθὲν ἐκ τῆς πρὸς θ(εὸ)ν ὁμιλίας οἱ ἰσρα-
ηλῖται ἰδεῖν οὐκ ἠδύναντο, πολλῷ μᾶλλον τὴν θεότητα τοῦ

ἀντὶ τῆς ἐκείνης τὴν ἡμετέραν ἐλάβομεν· ὅθεν φησὶ νομίζομεν χάριν τὴν
παλαιὰν διαθήκην· διότι καὶ Ἰουδαῖοι χάριτι υἱοθετήθησαν καὶ
προσεδέχθησαν· φησὶ γὰρ ὅτι οὐ διὰ τὸ πολὺ πλῆθος ὑμῶν· ἀλλὰ
διὰ τοὺς πατέρας ὑμῶν ἐξελεξάμην· οἱ παλαιοὶ τοίνυν χάριτι προσ-
εδέχθησαν· ὡς ἡμεῖς δὲ ὁμολογοῦμεν ἴσως, χάριτι ἀπομένομεν σωζόμενοι·

Ὁ νόμος διὰ Μωσέως ἐδόθη· ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ
Χριστοῦ ἐγένετο: Ἑρμηνεύει νῦν πῶς ἐλάβομεν χάριν μεγί-
στην ἀντὶ τῆς μικρᾶς χάριτος· φησί· ὅτι ὁ μὲν νόμος διὰ Μω-
σέως ἐδόθη μεσίτῃ χρησαμένου τοῦ θεοῦ, ἀνθρώπῳ, τῷ Μωσεῖ φη-
μί· ἡ δὲ καινὴ διαθήκη ἥτις ἡ χάρις ὀνομάζεται διότι χαρί-
σματι καὶ μόνῳ θεοῦ οὐ μόνον τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν, ἀλλὰ καὶ
τὴν υἱοθεσίαν· ἀλήθεια δὲ καλεῖται, καθόσον ὅσα οἱ παλαιοὶ τύ-
ποις ὅσα ἢ εἶδον ἢ εἶπον, ταῦτα λαμπροτέρως αὐτὴ ἀνεκήρυξεν· ἡ
τοίνυν καινὴ διαθήκη ἡ καὶ χάρις ὀνομαζομένη καὶ ἀλήθεια
οὐκ ἀνθρώπῳ, ἢ ἀγγέλῳ, μεσίτῃ ἐχρήσατο· ἀλλ' αὐτῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ· καὶ ὅρα
πῶς ἐπὶ μὲν τῆς παλαιᾶς εἶπε· τό, ἐδόθη διὰ Μωσέως· ὑ-
πουργὸς γὰρ καὶ ὑπηρέτης οὗτος ἦν· ἐπὶ δὲ τῆς καινῆς οὐκ εἶπε·
τό, ἐδόθη· ἀλλὰ τό, ἐγένετο· ἵνα δείξῃ ὅτι ὑπὸ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὡς
δεσπότου οὐχὶ δούλου γεγενημένην καὶ ἔσχε τέλος πρὸς ἑαυτὸν τὴν χά-
ριν καὶ τὴν ἀλήθειαν· νόμος μὲν γὰρ ἐδόθη παρὰ θεοῦ, διὰ Μω-
σέως· ἡ δὲ χάρις ἐγένετο· οὐχὶ ἐδόθη διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ· αὐθεντι-
κὸν μὲν γάρ, τό, ἐγένετο· δουλικὸν δέ, τό, ἐδόθη.

Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε· ὁ μονογενὴς υἱὸς ὁ ὢν ἐν τοῖς κόλποις
τοῦ πατρὸς ἐκεῖνος ἐξηγήσατο. Ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι ἡ χάρις καὶ
ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο, τοῦτο θέλων κατασκευάσαι, φησί·
ὅτι οὐδὲν ἀνθρώποις ἐνεχείρηκε· ὁ μὲν γὰρ Μωσῆς οὔτε θεὸν ἑώρακεν· ὥσ-
περ οὐδ' ἄλλος τίς· οὔτε εἶχεν ἱκανὴν ἐξήγησίν τινα ἀκριβῆ καὶ
σαφῆ, περὶ αὐτοῦ εἰπεῖν· ἀλλ' ὡς δοῦλος ὤν, ὑπηρέτης μόνον πρὸς
τὴν τοῦ νομικοῦ γράμματος διακονίαν· ὁ δὲ Χριστὸς υἱὸς ὢν καὶ μονο-
γενής· ὁ ἐν τοῖς κόλποις ὢν τοῖς πατρικοῖς, οὐ μόνον αὐτὸν ὁρᾷ· ἀλλὰ
καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐξηγεῖται περὶ αὐτοῦ· ὥστε ἐπειδὴ υἱός ἐστι καὶ τῷ
πατρὶ ὁμοούσιος καὶ ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ ὤν, εἰκότως τὴν χάριν καὶ τὴν
ἀλήθειαν ἡμῖν δέδωκεν· ἀλλ' ἐρεῖ τις ἴσως· πῶς ἐνταῦθα μὲν
μανθάνομεν ὅτι οὐδεὶς ἑώρακε θεόν· ὁ δὲ προφήτης λέγει εἶδον
τὸν κύριον· εἰ δὲ μὴ ὁ προφήτης· ἀλλ' ἢ καὶ αὐτὴν μὲν τὴν μονίαν· ἀλλ' ὁ μὲν

αὐτῷ· καὶ τοῦ θ(εο)ῦ πατρὸς εὐδοκίαι, ἵνα μὴ δόξῃ τῶι παρεστῶσι παρα-χ
ριζόμενος τοῦ χ(ριστο)ῦ· περὶ αὐτοῦ ταχέως ἔτι ἑτέρως μαρτυρεῖν. Διὸ ἔ-
λεγεν· ὃν εἶπον· τουτέστι καὶ πρὶν ἰδεῖν αὐτόν· ὁ ὀπίσω μου ἐρχό-
μενος· κατὰ τὸν τῆς γεννήσεως δηλαδὴ χρόνον· ἓξ γὰρ μησὶν
πρότερος ἦν ὁ πρόδρομος τοῦ χ(ριστο)ῦ κατὰ τὴν ἐν σαρκὶ γέννησιν, οὗ-
τος ἔμπροσθέν μου γέγονεν· ἀντὶ τοῦ προτιμότερός μου ἐνδο-
ξότερος ἐγένετο. Διατί; ὅτι καὶ πρῶτός μου ἦν κατὰ τὴν
θεότητα. οἱ δὲ ἀρειανοί, ἀκούοντες τὸ ῥητὸν τοῦτο,
θέλοντες γὰρ δεῖξαι ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θ(εο)ῦ οὐκ ἐγεννήθη ἀπὸ τοῦ π(ατ)ρ(ό)ς·
ἀλλὰ γέγονεν ὡς εἷς τῶν κτισμάτων, φασίν· ὅτι ἰδοὺ ὁ ἰω(άννη)ς
μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ· τὸ, ἔμπροσθέν μου γέγονεν· ἀντὶ τοῦ πρὸ
ἐμοῦ γέγονε καὶ ἐκτίσθη παρὰ τοῦ θ(εο)ῦ, ὡς εἷς τῶν ποιημάτων· ἐλέγ-
χονται δὲ καλῶς μὴ νοοῦντες τὸ ῥητόν, ἐκ τοῦ ἐφεξῆς. ποία γὰρ ἔννοια
ἐμφαίνεται ἐν τῷ λέγειν ὅτι οὗτος ὁ χ(ριστὸ)ς δηλαδὴ ἔμπροσθέν μου
ἀντὶ τοῦ πρὸ ἐμοῦ ἐκτίσθη διότι πρῶτός μου ἦν· ἀνόητον δὲ
παντάπασι τὸ λέγειν ὅτι τοῦτον ἔκτισεν ὁ θ(εὸ)ς πρότερον· διότι
πρῶτός μου ἦν· τοὐναντίον γὰρ μᾶλλον ὤφειλεν εἰπεῖν ὅτι
οὗτος πρῶτός μου ἐστί, διότι ἔμπροσθέν μου γέγονεν· ἤγουν ἐκτί-
σθη. ταῦτα μὲν τὰ τῶν ἀρειανῶν· ἡμεῖς δὲ ὀρθοδόξως νοοῦ-
μεν ὅτι ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος κατὰ τὴν ἐκ παρθένου ἐν σαρ-
κὶ γέννησιν, ἔμπροσθέν μου γέγονεν· ἀντὶ τοῦ ἐνδοξότερος καὶ
προτιμότερός μου ἐγένετο· ἐκ τῶν περὶ αὐτὸν σημείων τῶν θαυ-
μάτων· ἐν τῷ τόκῳ, ἐν τῇ ἀναστροφῇ, ἐν τῇ σοφίᾳ· καὶ
ἀξιώτερος τούτου. καὶ γὰρ πρῶτός μου ἦν, κατὰ τὴν ἐκ π(ατ)ρ(ὸ)ς θεί(αν)
γέννησιν· εἰ καὶ ὁ ὀπίσω μου ἦλθε κατὰ τὴν ἐν σαρκὶ παρουσίαν.

Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν καὶ χάριν
ἀντὶ χάριτος. Καὶ ταῦτα τοῦ προδρόμου ἐστὶ ῥήματα λέγοντος
περὶ τοῦ χ(ριστο)ῦ· ὅτι ἡμεῖς πάντες οἱ προφῆται ἐκ τοῦ πληρώμα-
τος αὐτοῦ ἐλάβομεν. οὐ γὰρ τοσαύτην ἔλαβε τὴν χάριν· ὅσην οἱ
πνευματοφόροι αὐτοί. ἀλλ᾽ αὐτὸς πηγὴ καὶ ὑπάρχων παντὸς ἀγα-
θοῦ καὶ πάσης σοφίας καὶ προφητείας, ὑπερβλύζει αὐτὴν
πᾶσι τοῖς ἀξίοις· καὶ ἐν τῷ ὑπερβλύζειν, πλήρης διαμένων,
καὶ οὐδέποτε κενούμενος. καὶ χάριν δὲ ἐλάβομεν, τὴν τῆς και-
νῆς δηλαδὴ διαθήκης, ἀντὶ τῆς χάριτος τῆς παλαιᾶς νο-
μοθεσίας· ἐπεὶ γὰρ ἑκάστη διαθήκη ἐστὶν ἑτέρα τε καὶ ἑτέρα,

ἐρωτῶντας περὶ χ͞υ͞ καὶ μὴ ἄψας ἑαυτὸν ἐκλαβόντα τὴν τιμήν.

Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· τί οὖν; Ἠλίας εἶ σύ; καὶ λέγει· οὐκ εἰμί. ὁ προφή-
της εἶ σύ; καὶ ἀπεκρίθη· οὔ. εἶπον οὖν αὐτῷ· τίς εἶ; ἵνα ἀπόκρισιν
δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς. τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; ἔφη· ἐγὼ φω-
νὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· εὐθύνατε τὴν ὁδὸν κ͞υ͞, καθὼς εἶπεν Ἠσα-
ΐας ὁ προφήτης. Τὸν Ἠλίαν προσεδόκων ἥξειν ἀρχαίαις παραδόσεσι πει-
θόμενοι· διὸ ἐρωτῶσιν αὐτὸν εἰ αὐτὸς Ἠλίας. ἑτάρ τι καὶ ὁμοῖος αὐτοῦ ἰσωκέ-
τῷ, τοῦ Ἠλίου. ἀρνεῖται οὖν καὶ τοῦτο. ὁ προφήτης εἶ σύ; ἀρνεῖται καὶ τοῦ-
το. καίτοι γε προφήτης ἦν· πῶς οὖν ἀρνεῖται; πῶς, ὅτι οὐκ ἠρώτη-
σαν αὐτὸν, προφήτης εἶ· ἀλλ' ὁ προφήτης εἶ, μετὰ τοῦ ἄρθρου ποιού-
σαμενοι τὴν ἐρώτησιν· ἀντὶ τοῦ ἐκεῖνος ὁ προφήτης· ὁ προσδοκώ-
μενος ὃν εἶπε Μωϋσῆς· ὅτι προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κ͞ς ὁ θ͞ς
ὑ͞μ. κ(αὶ) ἠρνήσατο ὁμοίως ὁ Ἰωάννης τὸ, προφήτην εἶναι· ἀλλ' αὐτὸ, ὁ προφή-
της ἐκεῖνος ὁ προσδοκώμενος. ἐπειδὴ ἤκουσαν Μωσέως εἰπόντος·
ὅτι προφήτης ἀναστήσεται, ἤλπιζον κατά τινας καιροὺς γενήσεσθαι
τοῦτον τὸν προφήτην. εἶτα πάλιν ἐπίκεινται· εἰπὲ οὖν ἡμῖν
τίς εἶ. τότε ἀποκρίνεται αὐτοῖς· ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐ-
ρήμῳ· ἐγώ φησιν εἰμὶ περὶ οὗ γέγραπται· ὅτι φωνὴ βοῶντος ἐν
τῇ ἐρήμῳ· εἰ μὴ γὰρ προσθήσεις τὸ, περὶ οὗ γέγραπται, ἀπόπτω-
τος φαίνεται ἡ τοῦ λόγου σύνταξις. τί δὲ βοῶντος; εὐθύνατε
τὴν ὁδὸν τοῦ κ͞υ͞· δοῦλος φησὶν εἰμί· καὶ προοδοποιῶ, τῷ, κ͞ω͞, τὰς
καρδίας ὑμῶν. εὐθύνατε οὖν ταύτας οἱ σκολιοὶ καὶ δόλιοι· καὶ ὁμα-
λίσατε· ὥστε ὁδὸν γενέσθαι τῷ κ͞ω͞, χ͞ω͞, δι' ὑμῶν. εἶτα ἐπάγει τὸν
Ἠσαΐαν μάρτυρα· μᾶλλον δὲ εἰπὼν περὶ τοῦ χ͞υ͞ ὅτι κύριός ἐστι καὶ
ὅτι αὐτὸς δούλου καὶ κήρυκος ἔργον μεταχειρίζεται, καταφεύγει εἰς
τὸν προφήτην. τάχα δ' ἄν τις τό, ἐγὼ φωνὴ βοῶντος, οὕτως ἐκ-
λαμβάνοι ἄν· ὅτι ἐγώ εἰμι φωνὴ τοῦ χ͞υ͞, τοῦ βοῶντος· τουτέστι τοῦ
τὴν ἀλήθειαν τρανῶς διαγγέλλοντος. οἱ μὲν γὰρ τοῦ νόμου προφῆται,
ἰσχνόφωνοι· οἱ δὲ μὴ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου κἀρομαχοίσης· καὶ
τοῦτο ἦν ἄρα τὸ ἰσχνόφωνον τοῦ Μωσέως, τὸ τοῦ νόμου ἀτράνωτον
καὶ ἀσαφές. ὁ δὲ χ͞ς οἷα δὴ αὐτοαλήθεια ὤν· καὶ πάντα ἡμῖν ἀπαγγείλας
τὰ τοῦ π͞ρ͞ς, βοῶντός ἐστιν. ὁ τοίνυν Ἰωάννης φησί· ἐγώ εἰμι ἡ φωνὴ
τοῦ λόγου τοῦ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, διαγορῶν· εἶτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς·
εὐθύνατε τὴν ὁδὸν τοῦ κ͞υ͞. εἰκότως δὲ λέγεται φωνὴ ὁ Ἰω͞, ὡς πρόδρο-
μος ὢν τοῦ χ͞υ͞· ὥσπερ καὶ ἡ φωνὴ προτρέχει τοῦ λόγου. οἴομαι

σώματι καὶ φαντασίαν τινὰ ὡς ἐχώρει ἰδεῖν· ἄλλος πάλιν, ἐν ἄλλῳ τύπῳ εἶδε· καὶ ἄλλος ἐν ἄλλῳ· ὅθεν δῆλον ὅτι οὐκ αὐτὴν τὴν ἀλήθειαν εἶδον· οὐ γὰρ ἂν ἐν διαφόροις σχήμασιν αὐτὴν ἐθεώρουν ἁπλῆν οὖσαν καὶ ἀσχημάτιστον· ἀλλ' οὐδὲ οἱ ἄγγελοι εἶδόν ποτε θεοῦ οὐσίαν· εἰ καὶ λέγονται τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ ἀεὶ ὁρᾶν· τοῦτο γὰρ ἐνδεικτικόν ἐστι μόνον τοῦ φαντάζεσθαι ἀεὶ θεόν· ὁ υἱὸς δὲ μόνος ὁρᾷ τὸν πατέρα καὶ ἐξηγεῖται αὐτὸν καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις· ὁ κόλπος δὲ ἀκριβοῦς τὴν πρι… μάλιστα δὲ τὴν ὑποψίαν σωματικὴν ἐπὶ θεοῦ· τὴν γὰρ γνησιότητα καὶ τὸ ἀχώριστον τῆς οὐσίας διὸ ἐνδεῖξαι βουλόμενος τοῦ υἱοῦ πρὸς τὸν πατέρα ὁ εὐαγγελιστής, τούτου τοῦ ὀνόματος ἐμνήσθη.

Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου· ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ λευΐτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν· σὺ τίς εἶ· καὶ ὡμολόγησε· καὶ οὐκ ἠρνήσατο· καὶ ὡμολόγησεν ὅτι οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός.

Εἰπὼν ἀνωτέρω, ὅτι Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ· εἶτα καὶ τὸν διαλαβὼν τί ἐμαρτύρησεν ὁ Ἰωάννης περὶ τοῦ Χριστοῦ· ὅτι οὗτος ἔμπροσθέν μου γέγονε· καὶ ὅτι ἡμεῖς πάντες οἱ προφῆται ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἐλάβομεν· ἐπιφέρει· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία· ποία; ἡ ἀνωτέρω, εἰπὼν ὅτι ἔμπροσθέν μου γέγονε· καὶ τὰ λοιπά· ἀλλὰ καὶ ἃ ἐφεξῆς λέγει ὅτι οὐκ εἰμὶ ὁ Χριστός, καὶ ταῦτα μαρτυρίαι εἰσίν· ἀπέστειλαν δὲ Ἰουδαῖοι πρὸς Ἰωάννην οὓς εἶχον κρείττονας· ἱερεῖς γὰρ καὶ λευΐτας· καὶ τούτους Ἱεροσολυμίτας, ὡς ἂν αὐτοὶ οἱ ἀξιοπιστότεροι πείσωσι τὸν Ἰωάννην διὰ κολακείας ὁμολογῆσαι ἑαυτὸν Χριστόν· ὁρᾷ δὲ τὴν σκαιότητα· οὐκ ἐρωτῶσιν αὐτὸν ἀναιδῶς ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστός, ἀλλὰ σὺ τίς εἶ· Ἐκεῖνος δὲ τὴν κακουργίαν εἰδὼς αὐτῶν, οὐ λέγει τίς ἦν· ἀλλ' ὁμολογεῖ, ὅτι οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός· πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτῶν ἀποκρινόμενος· ἐπειδὴ γὰρ ἔθος αὐτοῖς ἐπὶ παντὶ ἦν μὲν πρὸς τὸ ὑπονοεῖν ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ Χριστὸς ὁ παρ' αὐτῶν ὀνομαζόμενος ἀπεσταλμένος· καὶ ἀπελθόντες πρὸς … καὶ ἀπελθόντες περὶ … μαζαρέτης γάρ· ἐξῆς οὐδὲ ἦν ἀγαθὸν εἶναι ἐπίσταμαι· περὶ μέντοι αὐτοῦ τοῦ προδρόμου, μεγάλην εἶχον δόξαν· πρῶτον γὰρ ἀρχιερατικοῦ γένους ἦν· καὶ τοῦ ἀγγελικοῦ καὶ ἄλλου χαριτῶν· ὅθεν θαυμάζοντες δικαίως τὸν θεόν … δοξάζοντες ἐκεῖνοι ὑπολάβωσι τὴν τοῦ Χριστοῦ δόξαν, ἐκ τούτων σημαινομένων νομίζονται· ἐρωτῶσι μὲν γὰρ τὸν Ἰωάννην ὡς ἐξ ἴσου ὄντα, ἵνα αὐτὸς ὡς Χριστὸν ἀποκαλύψας τὴν ἑαυτοῦ μαρτυρίαν ὑποθῶνται, Χριστὸν εἶναι τὸν Ἰωάννην ὁμολογήσας αὐτὸν Χριστόν· τὸ δὲ ὡς ποίων ἀντὶ ὧν περὶ τῶν αὐτοῖς· τοῦτον γὰρ ὃν εἶχον ἀξιόπιστον, εὑρίσκουσι μαρτυ-

[illegible]

[illegible] ὁ θ̅ς̅· Ταῦτα ἐν βηθανίᾳ ἐγένετο πέραν τοῦ ἰορδάνου, ὅπου ἦν ἰω̅ βαπτίζων· [illegible]

σαφέστερον εἰπεῖν· φωνὴ μὲν ἐστὶ τὸ ἁπλῶς τὸ ἀδιάρθρωτον τὸ ἐκ τοῦ
στόματος ἐξιεῖσιν· ὅταν δὲ ὑπὸ τῆς γλώττης διαρθρωθῇ, τό
τε γίνεται λόγος· πρότερον οὖν ἡ φωνή· εἶτα ὁ λόγος· πρότερ
Ἰω(άννης), εἶτα ὁ Χ(ριστό)ς κατὰ τὴν ἐν σαρκὶ παρουσίαν· ἐπὶ μὲν τοῦ Ἰω(άννου)
[illegible] σημαίνει, ἀδιάρθρωτον· οὐ γὰρ εἶχε τὸ ἐν φανερῷ· ἐπὶ δὲ τοῦ Χ(ριστο)ῦ,
διηρθρωμένον· ὁ οὐδ᾽ ἐπὶ τοῦ [illegible] Ἰουδαίοις καὶ πᾶσι [illegible], ἀλλ᾽ [illegible]
[illegible]· Καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων· καὶ ἠρώ
τησαν αὐτὸν καὶ εἶπον αὐτῷ· τί οὖν βαπτίζεις εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χ(ριστό)ς,
οὔτε Ἠλίας, οὔτε ὁ προφήτης·

Ἐπειδὴ δὲ διαλαλήσαντες οὐκ ἠδυνήθησαν τὸ αὐτὸν ἐλέγχειν, διὰ σκληροτέ
ρων καὶ ἔτι ἐλεγκτικωτέρων λόγων ἐκφωνοῦσιν· ὡς εἴ τις εἴποι·
ὃ ἤθελον· ὁ λαὸς λογίζεταί σε αὐτὸν Χ(ριστό)ν· τί οὖν βαπτίζεις λέγοντες·
παρ᾽ οἷς ταύτην τὴν ἐξουσίαν ἐδόκει· ὅσον δὲ ἐκ τοῦ λόγου τούτου
δείκνυται· ὅτι ἄλλον μὲν ὁ λαὸς βούλεται εἶναι τὸν Χ(ριστό)ν· καὶ ἄλλον τὸν
προσδοκώμενον προφήτην· λέγουσι γάρ· εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χ(ριστό)ς οὔτε ὁ
προφήτης· ἕτερον νομίζοντες εἶναι τὸν Χ(ριστό)ν· καὶ ἕτερον τὸν προφή
την· καὶ ὡς εἰδότες· ὅτι ὁ γε προφήτης αὐτός ἐστιν ὁ Χ(ριστό)ς ὁ θ(εό)ς [illegible]
[illegible]· [illegible] δὲ τοῦτον ταύτῃ λέγειν ὡς ἔφην, ὥσπερ καὶ τὸν [illegible]
εἶναι αὐτὸν ὁ λαὸς λογίζεται ἑαυτὸν Χ(ριστό)ν· ἀλλ᾽ ἄλλον δὲ εἰ Χ(ριστὸ)ν τὸν [illegible]
[illegible] εἰπεῖν, ὡς [illegible] αὐτῷ τῆς δόξης [illegible]
[illegible]· διὸ οὐδὲ [illegible] θαυμάζουσιν εἰ αὐτός ἐστιν ὁ Χ(ριστό)ς, ἀλλ᾽ [illegible] τίς εἶ [illegible]
λέγοντες· τίς εἶ σὺ ὅτι τηλικοῦτον [illegible] χρῆμα· τολμᾷς βαπτί
ζειν ὡς καθαίρειν [illegible] τοῖς [illegible] λαοῖς· καὶ γὰρ [illegible] φανερόν
[illegible] οἱ Ἰουδαῖοι [illegible] λέγοντες· [illegible] δὲ τὸν [illegible]
Χ(ριστο)ῦ· ἀλλ᾽ αὐτοὶ φθόνου [illegible] ἐρωτῶν αὐτόν· οὕτως εἰ καὶ
[illegible] οἱ [illegible] βαπτίζονται μὲν προσδεχόμενοι· [illegible]
[illegible] ἀγνωμονοῦντες, ἐν τοσαύτῃ παρρησίᾳ [illegible]·
Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰω(άννης) λέγων· ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· μέσος δὲ
ὑμῶν ἕστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε· αὐτός ἐστιν ὁ ὀπίσω μου ἐρχό
μενος· ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν· οὗ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ
τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος· Ἴδε ὁ Ἰω(άννης) [illegible]
καὶ τὴν ἀλήθειαν· [illegible], ὅτι οὐδὲν [illegible] αὐτοῦ [illegible] Χ(ριστο)ῦ [illegible]
[illegible]· καὶ [illegible] ὄντα· [illegible] ἀλήθειαν, ὅτι [illegible]
[illegible] τοῦ Χ(ριστο)ῦ [illegible]· καὶ [illegible]
δόξαν τοῦ κ(υρίο)υ αὐτοῦ, [illegible] οὐδ᾽ [illegible]· ἀλλ᾽ ὁμολογεῖ· ὅτι

[illegible] εἰπεῖν· φησὶν [illegible] ἐκ τῶν
[illegible] ὁ γὰρ δὲ [illegible]
[illegible] φησίν· [illegible]
[illegible] χ̅ς̅ [illegible]
[illegible] οὐ γὰρ εἰ χ̅ς̅ [illegible] χ̅ῦ̅
[illegible]
[illegible] Καὶ [illegible] ἐκ τῶν φαρισαίων· [illegible]
[illegible] αὐτὸν καὶ εἰπόντων αὐτῷ· τί οὖν [illegible] χ̅ς̅
[illegible] ὅτι προφήτης.

Ἐπειδὴ δὲ [illegible] αὐτὸν [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] ἐκ φαρισαίων· [illegible]
[illegible] αὐτὸν χ̅ν̅· τί οὖν [illegible]
[illegible]
[illegible] αὐτὸν χ̅ν̅· καὶ [illegible]
[illegible] προφήτην [illegible] χ̅ς̅ [illegible]
προφήτην· [illegible] χ̅ν̅· [illegible]
[illegible] προφήτης [illegible] χ̅ς̅ [illegible]
[illegible]
[illegible] χ̅ν̅· [illegible]
[illegible] αὐτῶν [illegible]
[illegible] χ̅ς̅, ἀλλ' [illegible]
[illegible] καὶ γὰρ [illegible]
[illegible] Ἰουδαῖοι [illegible]
χ̅ν̅· ἀλλ' [illegible] αὐτόν· [illegible] καὶ
[illegible]
[illegible]
Ἀπεκρίθη αὐτοῖς [illegible]
[illegible] αὐτός [illegible]
[illegible]
[illegible]
Καὶ [illegible] χ̅ς̅ [illegible]
[illegible] Καὶ [illegible]
[illegible] χ̅ῦ̅ [illegible] Καὶ [illegible]
[illegible]

[illegible] θῦ [illegible]

[illegible]

[illegible] ὁ ἀμνὸς τοῦ θῦ [illegible]

τοῦ κόσμου [illegible]

[illegible]

Οὗτός ἐστι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον· ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμ-
προσθέν μου γέγονεν ὅτι πρῶτός μου ἦν:

[illegible]

[illegible] λέγει [illegible] αὐτοῦ [illegible] οὐκ [illegible]

[illegible] ὅτι οὐκ ἐμὸς [illegible] οὐδὲ [illegible] ἀλλ' [illegible]

[illegible] περὶ [illegible] ἐκήρυττε [illegible]

[illegible] ὅτι [illegible]

[illegible] οὐχ [illegible] ἀλλ' [illegible]

[illegible] Τῇ [illegible] ἐπαύριον [illegible] βλέπει τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς

αὐτὸν, ὁ λέγει· ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου.

[illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible] ἁμαρτίας [illegible] ἀλλ' [illegible]

[illegible]

[illegible] ἴδε ὁ ἀμνὸς

τοῦ θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου [illegible] οὗτος καθαρὸς ὢν

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible] οὐκ [illegible]

[illegible] ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ

[illegible] καὶ [illegible] κόσμου

[illegible] ἐκεῖνος [illegible]

[illegible]

[illegible] ἀμνὸς [illegible]

[illegible] ἀμνὸς [illegible] ἀλλ' [illegible]

[illegible] ἀλλ' [illegible]

[illegible] λέγει [illegible]

[illegible] τοῦ θεοῦ [illegible] αὐτὸν [illegible]

[illegible] λέγων [illegible] αὐτὸν [illegible]

[illegible] ἁμαρτίας [illegible]

[illegible] ἀλλ' [illegible] καὶ [illegible]

[illegible] ἁμαρτίας [illegible]

[illegible]

[illegible] καθαρίζων [illegible] οὕτως [illegible]

[illegible] ποιεῖ [illegible]

[illegible] ἀλλ' [illegible]

[illegible]

οὐ χαλεπώτεροι· εἰ γὰρ ὁ σωματικῶς [illegible] ἀλλ' [illegible]

[illegible] φθῆναι, ἀλλ' αὐτοῖς [illegible]· [illegible] οἱ προφῆται, [illegible]

[illegible] δεῖ εἰδέναι· οὐ μόνον [illegible] ἀλλ' [illegible]

[illegible] ἀλλ' [illegible] [illegible] μαρτυρεῖ καὶ ὁ

[illegible] οὗτος ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ· ὁ [illegible] μαρτυρ[illegible]

ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ· οὐδαμοῦ [illegible] ἔχει·

υἱὸν δὲ θεοῦ οὐδαμοῦ· ὁ [illegible]

[illegible] ἔχει [illegible]:

[illegible]

σιν ποῦ· εἰ γὰρ καὶ διὰ τοῦτο ἠρώτων πρὸς ἕως ἀκολουθῆσαι τῷ ἰ(ησο)ῦ,
οὐκ ἂν φθάσαντες εἰς [illegible] τοῦ κ(υρίο)υ· οὐδὲ [illegible]
πέρας τὴν καταμονὴν [illegible]· τοῦτ' ἔστιν οὐ φθάσαντες εἰς [illegible]
[illegible] φιλοσοφίαν· οἱ καὶ γὰρ τοῦ χ(ριστο)ῦ, τὸ φιλεῖν· φῶς γὰρ [illegible]
[illegible]· ὁ γὰρ [illegible] ἑαυτοῦ· καὶ διὰ τοῦτο καθάπερ [illegible]
ἠκολούθησαν· [illegible] φιλοσοφεῖν [illegible].

Ἦν δὲ ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς σίμωνος πέτρου· εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ· εὑρίσκει οὗτος πρῶτος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον σίμωνα· καὶ λέγει αὐτῷ· εὑρήκαμεν τὸν μεσσίαν ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον χ(ριστό)ς· καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν ἰ(ησοῦ)ν· ἐμβλέψας δὲ αὐτῷ ὁ ἰ(ησοῦ)ς εἶπε· σὺ εἶ σίμων ὁ υἱὸς ἰωνᾶ· σὺ κληθήσῃ κηφᾶς ὃ ἑρμηνεύεται πέτρος.

Τὸ μὲν τοῦ ἀνδρέου ὄνομα [illegible]· τὸ δὲ τοῦ ἑτέρου οὐδαμόθεν· φασὶ γάρ τινες αὐτὸν εἶναι τὸν ἰω[illegible] τὸν ταῦτα γράφοντα· τινὲς δέ, ὅτι οὐκ ἦν τῶν ἐπισήμων ἐκεῖνος· οὐκοῦν οὐδὲ κέρδος ἦν τι ἐκ τοῦ μαθεῖν τὸ ὄνομα· τί γὰρ πλέον τοῖς ἀνδράσι [illegible]· ἴσως [illegible]· καὶ ὡς περὶ δύο ἀδελφῶν [illegible] φιλαδελφίαν [illegible] πρὸς τὸν ἀδελφὸν τὸ ἀγαθόν· ἀλλ' [illegible] αὐτῷ, τὸν θησαυρόν· καὶ ποιεῖ χαρίεν [illegible]· [illegible] λέγων· ὡς ἔοικε γὰρ ἐκ πολλοῦ ἐπόθουν [illegible] τὴν ζήτησιν· καὶ [illegible] μεσσίαν· ἀλλὰ τὸν μεσσίαν μετὰ τοῦ ἄρθρου· ἐκεῖνον αὐτὸν τὸν κυρίως ὄντα χ(ριστό)ν· ὃ γὰρ [illegible] αὐτοῖς εἶναι· [illegible] καὶ πολλοὶ χριστοὶ [illegible] ἀλλ' εἷς τοῦ θ(εο)ῦ [illegible]· ἤγαγε δὲ αὐτὸν πρὸς τὸν ἰ(ησοῦ)ν· [illegible] ὃν τοῦτο τὸ ἦθος [illegible] φέρεσθαι, ἀλλ' ὡς [illegible] καὶ ἀφυῶς [illegible] παραδεξάμενον τὸν λόγον [illegible] ὁ ἀδελφὸς περὶ χ(ριστο)ῦ· εἶδες γὰρ τὸν ἀνδρέαν, [illegible] αὐτοῦ, [illegible] περὶ χ(ριστο)ῦ ἀπαγγεῖλαι· [illegible] χ(ριστό)ν, [illegible] καὶ διδαχθέντα [illegible]· εἰ δὲ [illegible] τοῦ πέτρου, μανθανέτω καὶ τοῦτο· ὅτι οὐδὲ [illegible] ἀνδρέα· ἀλλ' ὅτι ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν ἰ(ησοῦ)ν· ὅπερ μᾶλλον [illegible] περὶ φθέγ[illegible]· οὐ γὰρ [illegible] τοῦ ἀνδρέου λέγοντος, ἀλ[illegible] καὶ τὸν χ(ριστό)ν· [illegible] ὥστε [illegible] τὸν ἰ(ησοῦ)ν, οὐκ [illegible]· ἀλλ' [illegible]· τί ὁ κ(ύριο)ς· [illegible]

[illegible] τοῦ λέγειν· ὅτι οὐ χρὴ διδάσκαλον [illegible]

[illegible] πρότερον αὐτοὺς [illegible] ἐλθεῖν; [illegible] τῆς ἀρετῆς [illegible]· τούτου

[illegible] τῶν [illegible] καὶ [illegible] αὐτοῦ

[illegible] οἱ μαθηταί, [illegible]

[illegible]· οὐ γὰρ [illegible] πολλῶν [illegible]· ἀλλὰ καὶ

δι' [illegible] διαλεχθῆναι [illegible]· [illegible] οὐδεὶς

[illegible]· ἀλλ' ὁ Χριστὸς αὐτοὺς [illegible] λέγει γὰρ

αὐτοῖς· τί ζητεῖτε· οὐχ [illegible]· [illegible] εἰδέναι [illegible]

[illegible]· ἀλλ' ἵνα διὰ [illegible] καὶ [illegible] αὐτοὺς [illegible]

[illegible]· εἰκὸς γὰρ αὐτοὺς ἐρυθριᾶν· καὶ [illegible] αὐτοὺς, ὡς

[illegible] μαρτυρούμενον [illegible] τοῦ Ἰωάννου· οὐδὲ [illegible] τὴν

[illegible] τούτων· οὐ γὰρ [illegible]· ἀλλ' [illegible]

[illegible] διδάσκαλον· καὶ [illegible], οὕτως οὐδὲν παρ' αὐτοῦ [illegible]

[illegible] θέλοντες [illegible] παρ' αὐτοῦ [illegible], ἐρωτῶσι τί ποιοῦ

[illegible]· [illegible] γὰρ [illegible] καὶ [illegible]· ὁ δὲ κύριος

οὐκ ἔλεγεν αὐτοῖς [illegible]· ἀλλ' ἐρχέσθω φησίν, ἴδετε· [illegible]

δὲ ποιεῖ, [illegible] αὐτοῖς πλέον [illegible]

[illegible] αὐτῶν [illegible], [illegible]

εἰ γὰρ [illegible] ὁ Χριστὸς [illegible], οὐδ' ἂν [illegible]

[illegible]· πῶς δὲ ὁ Χριστὸς ἀλλαχοῦ φησίν· ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει

ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίναι· [illegible] δὲ φαίνεται [illegible] ἔχοντες, οὐ

[illegible] ἐναντίον τοῦτο ἐκείνῳ, [illegible] ὅταν λέγῃ ὅτι οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφα-

λὴν κλίναι, οὐ τοῦτο λέγει [illegible] ὅλως ἔχειν καταγώγιον· ἀλλὰ τὸ μὴ

ἰδίαν ἔχειν· [illegible], [illegible] ἀλλότρια·

[illegible] μετὰ τὸν καιρὸν ὅτι ὥρα ἦν ὡς ἕκ-

[illegible]· ἀλλ' ἵνα [illegible] διδάσκοντας· καὶ τοὺς μαθητευομένους διδάξῃ

ὅτι οὐ δι' αὐτὸν καιρὸν ἂν [illegible]· ἀλλ' ἵνα τὸν διδάσκαλον· [illegible]

[illegible] καὶ λέγει [illegible] ὅτι [illegible]· [illegible] μαθητὴς· [illegible] μαθητὴν

[illegible] καιρὸν [illegible] μαθητὴς [illegible]· καὶ [illegible] τὴν [illegible]

[illegible] ἀωρίαν καὶ τοῦτο δὲ [illegible], ὅτι οὕτως εἶχον [illegible]

[illegible] καὶ [illegible], [illegible] καιρὸν [illegible] ἀλλ' [illegible]

[illegible]· [illegible]

[illegible], [illegible] χειρὶ [illegible], τοῦτον αὐτοῖς [illegible]· [illegible]

[illegible] τοῦ [illegible] μαθηταῖς· [illegible] ὅτι [illegible] ἄλλου

[illegible] αὐτῶν, [illegible]· καὶ δείκνυσιν αὐτοῖς τὸ ἑαυτοῦ πρό-

σίων τόν· εἰ γὰρ μὴ διὰ τοῦτο ἀμαθὴς παρ' ἕξεως ἀκολουθήσας τῷ Ἰησοῦ,
οὐκ ἂν φθονήσειε τῆς θεωρίας τοῦ προδρόμου τοῦ κυ· αὐτοὶ δὲ αὐτοὶ ἐχώ
πρὸς τὴν καταμάθησιν αὐτοῦ· τουτέστιν οὐ φιλόνεικος ὁ τὸν Ἰν θεωρῶν γρά-
στως φθάσαι μου· οἱ λαοὶ γὰρ τοῦ Χυ, τὸ φθόνος· φθόνος γὰρ φθονεῖ εἰ καὶ μὴ
ἀπῆρε σιτον· ὁ γὰρ τοῖς μὴ καθαρὰν ἑαυτῶν· καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὑπερβαλλόντως
ἠκολούθησαν· πῶς ἑρμηνεύεται φησὶν ἑρμηνευθεῖσα τὰ·

Ἦν δὲ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου· εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάν-
των παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ· εὑρίσκει οὗτος
πρῶτος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα, καὶ λέγει αὐτῷ· εὑρήκαμεν
τὸν Μεσσίαν ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον Χς· καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰν·
ἐμβλέψας δὲ αὐτῷ ὁ Ἰς εἶπε· σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ· σὺ κληθή-
σῃ Κηφᾶς ὃ ἑρμηνεύεται Πέτρος· Τὸ μὲν τοῦ Ἀνδρέου ὄνομα γνωρίζει
ἡμῖν· τὸ δὲ τοῦ ἑτέρου οὐδαμῶς· φασὶ γοῦν τινες ἐκεῖνον εἶναι τὸν Ἰωάν-
νην τὸν ταῦτα γράφοντα· τινὲς δὲ, ὅτι οὐκ ἦν τῶν ἐπισήμων ἐκεῖνος· ὅ-
θεν οὐδὲ κέρδος ἦν τι ἐκ τοῦ μαθεῖν τὸ ὄνομα· τοῦ μέντοι Ἀνδρέου
μέμνηται· ἴσως ἐπίσημον· καὶ ὡς τὸν ἴδιον ἀδελφὸν προσαγαγόντα·
ὅρα δέ μοι φιλαδελφίαν πῶς οὐκ ἀπεκρύψατο πρὸς τὸν ἀδελφὸν
τὸ ἀγαθόν· ἀλλ' ἀνακοινοῦται αὐτῷ τὸν θησαυρόν· καὶ τὸ περὶ χρείας
φθάνειν ἀφίεσιν· ὅρα καὶ τὸ λέγειν· ὡς ἔοικε γὰρ ἐκ πολλοῦ ἐπόθουν
ὡς μέλλοντος τὴν ἐπίσκεψιν· καὶ οὐχ ἁπλῶς λέγει Μεσσίαν· ἀλλὰ
τὸν Μεσσίαν μετὰ τοῦ ἄρθρου· ἐκεῖνον αὐτὸν τὸν κυρίως ὄντα Χν· ὃν
γὰρ προσεδόκων ὡς αὐτοῖς, εἷς ἦν· καὶ πολλοὶ χριστοὶ ἐν τοῦ
θῦ προσηγορεύοντο· ἤγαγε δὲ αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν· οὐχ ὡς ἐκ λαλο-
ῦντα τὸ ἦθος ὥσπερ τὸ λόγῳ συμπεριφερόμενον, ἀλλ' ὡς ὀξὺ καὶ ἁπα-
λὸν ἰσθέρμον· καὶ ἀφυῶς προσδεξάμενον τοὺς λόγους οὓς αὐτῷ ἐ-
ρήκει ὁ ἀδελφὸς περὶ Χυ· εἰκὸς γὰρ τὸν Ἀνδρέαν πολλὰ διαλεχθῆναι
αὐτῷ· ἐξ ἀκριβείας τὰ περὶ Χυ ἀπαγγεῖλαι· ἅτε τοῦ προδρόμου Χυ μαθόν-
των· καὶ διδαχθέντων μυστικώτερα τινα· εἰ δὲ καὶ μὴ πάντα ἐλάλησεν
καὶ τῇ μεγάλης κόσμον τοῦ Πέτρου, μανθάνομεν καὶ τοῦτο· ὅτι οὐδὲ ἐγέ-
νετο ὅτι ἰδίᾳ ἀκολουθῆσαι τῷ Ἀνδρέᾳ· ἀλλ' ὅτι ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς
τὸν Ἰησοῦν· ὅπερ μᾶλλον παρρησίας μοι ἐστὶ συμπεριφερο-
μένης ἐστίν· οὐ γὰρ ἁπλῶς προσεδέξατο τοὺς τοῦ Ἀνδρέου λόγους, ἀλ-
λ' ἠθέλησε περιϊδεῖν καὶ τὸν Χν· ἵνα εἰ μὲν εὕροι τι ἄξιον τῶν λόγων ἀκολουθή-
σοι· εἰ δ' οὔ, ἀποπηδήσῃ· ὥστε τὸ ἀξιόπιστον τὸν Ἰησοῦν, οὐκ ἀληθῆ
ἀλλ' ἀκριβῆ ἀναγνωρίσματα· τί οὖν ὁ Κς· ἀπὸ τοῦ προφητεύειν ἄρχεται

κηρύττεσθαι μᾶλλον τοῦ λόγου· ὅτι οὐ χρὴ διδάσκαλον τιμᾶν καὶ [illegible]
ἀλλὰ πρότερον αὐτὸς ἀνελθεῖν ἐπὶ τὸ τέλος τῆς ἀρετῆς ἀνάγειν· τοῦτο τὸ
τὸν ἔρωτα· ὃ πάντων ἐνίκησε πειρασμῶν, ὅπερ πρότερον καὶ αὐτοῦ περι-
ρήξαντες· ἀκολουθοῦσι τοίνυν [illegible] οἱ μαθηταί, ὁ δὲ ἐπιστρέφων
αὐτὸν πρῶτον καλεῖ· οὐ γὰρ δημοσίᾳ πολλῶν παρόντων· ἀλλὰ κατ' ἰ-
δίαν ἀρχὴν διαλεχθῆναι ὥσπερ [illegible]· μᾶλλον δὲ, οὐδὲ ἐν
τῷ παρόντι καιρῷ τοῦτο ἦν· ἀλλ' ὁ Χ(ριστὸ)ς αὐτοῖς ἐνάγει εἰς τὸ ἐρωτῆσαι. λέγει γὰρ
αὐτοῖς· Τί ζητεῖτε; οὐχ ὡς ἀγνοῶν· πῶς γὰρ ὁ εἰδὼς τὰς καρδίας
τῶν ἀν(θρώπ)ων; ἀλλ' ἵνα διὰ τῆς ἐρωτήσεως προκαλέσηται αὐτοὺς εἰς τὸ
εἰπεῖν ὃ βούλονται· εἰκὸς γὰρ αὐτοὺς ἐρυθριᾶν, καὶ δεδοικέναι αὐτόν, ὡς
ἅτε δὴ τοσοῦτον μαρτυρούμενον παρὰ τοῦ Ἰωάννου· οὐδὲ μοι θαυμάσαι τὴν
[illegible] σπουδὴν τούτων· οὐ γὰρ μόνον ἠκολούθησαν, ἀλλὰ καὶ ῥαββὶ αὐτὸν
καλοῦσιν, ὅ ἐστι διδάσκαλον· καίτοι γε οὕτως οὐδὲν παρ' αὐτοῦ ἀκη-
κοότες· ἰδίᾳ μέντοι θέλοντές τι παρ' αὐτοῦ μαθεῖν, ἐρωτῶσι· ποῦ
μένει· ἐπεὶ οὐκ ἦν γὰρ τὸ εἰπεῖν καὶ ἀκοῦσαι [illegible]· ὁ δὲ κ(ύριο)ς
οὐ λέγει αὐτοῖς τὰ σημεῖα τῆς οἰκίας· ἀλλ' ἔρχεσθε, φησί, καὶ ἴδετε. τί δὲ
δὲ ποιεῖ; ἅμα μὲν ἐπισπώμενος αὐτοὺς πλέον πρὸς τὴν ἀκολούθησιν·
ἅμα δὲ συναύξων αὐτῶν τὸν πόθον, εἰ καὶ ἀποκάμοιεν πρὸς τὴν ὁδόν.
εἰ γὰρ μετὰ ψυχρᾶς γνώμης προσῆλθον, οὐδ' ἂν πρὸς τὴν μονὴν ἠ-
κολούθησαν· πῶς δὲ ὁ Χ(ριστὸ)ς ἀλλαχοῦ φησίν· ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀν(θρώπ)ου οὐκ ἔχει
ποῦ τὴν κεφαλὴν κλῖναι· ἐνταῦθα δὲ φαίνεται οἰκίαν ἔχων; οὐ
κ' ἐναντίον τοῦτο ἐκείνῳ· ὁ γὰρ ὅταν λέγῃ ὅτι οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφα-
λὴν κλῖναι, οὐ τοῦτο λέγει τὸ μὴ ὅλως ἔχειν καταγώγιον· ἀλλὰ τὸ μὴ
ἴδιον ἔχειν· εἰ ἔμενεν ὁμοίως ἐν οἰκίᾳ, οὐκ ἐν ἰδίᾳ ἔμενεν· ἀλλ' ἐν ἀλλοτρίᾳ.
οὐ μάτην δὲ ὁ εὐαγγελιστὴς ἐπισημαίνεται τὸν καιρόν, ὅτι ὥρα ἦν ὡς δε-
κάτη· ἀλλ' ἵνα καὶ τοὺς διδάσκοντας καὶ τοὺς μαθητιῶντας διδάξῃ
ὅτι οὐ διὰ τὸν καιρὸν ἀναβάλλεσθαι δεῖ· ἀλλὰ καὶ τὸν διδάσκαλον μὴ ὑ-
περτίθεσθαι καὶ λέγειν ὅτι ὀψέ ἐστιν· αὔριον μαθήσῃ· καὶ τὸν μαθητὴν
πάντα καιρὸν γινώσκειν μαθήσεως· καὶ μὴ ἀναβάλλεσθαι τὴν ἀκρό-
ασιν εἰς τὴν αὔριον· καὶ τοῦτο δὲ μανθάνομεν, ὅτι οὕτως εἶχον ἀκριβῆ τὴν
[illegible] καὶ ἔννηφον, ὡς τὸν καιρὸν ὃν ἄλλοι διατρίβουσιν εἰς [illegible]
[illegible]· καιροῦ μὲν ὄντος ἤδη που τοῖς [illegible]· καὶ [illegible]
[illegible], ἔργων ἐπιχειρήματα, τοῦτον αὐτοὶ ἀναλίσκουσιν εἰς ἀκρόασιν· ὃν
[illegible] μαθηταί· ὅρα δέ μοι ὅτι πρὸς τοὺς ἀκολου-
θοῦντας αὐτῷ ἐπιστρέφεται ὁ Ἰ(ησοῦ)ς· καὶ δείκνυσιν αὐτοῖς τὸ ἑαυτοῦ πρόσ-

ἦν δὲ ὁ Φίλιππος, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. [illegible] ἦν αὐτῇ ἡ πόλις. καὶ [illegible] ἄξιον τὴν τοῦ Χριστοῦ δύναμιν ὅτι [illegible] μαθητῶν ἐξελέξατο. [illegible] τὸν [illegible] ἀλλὰ [illegible] οὐδὲ Φίλιππος [illegible] αὐτῷ, καὶ λέγει [illegible] τὸν Ναθαναήλ. καὶ ἐπειδὴ [illegible] Φίλιππος [illegible] Φιλ [illegible] κύριος, καὶ διὰ [illegible] ἐπειδὴ τούτου [illegible] Ναζαρὲτ [illegible] καὶ κυρίως [illegible] ἀλλ᾽ ὅμως ἐπειδὴ [illegible] Ναζαρὲτ. τοῦτο [illegible] Φιλ [illegible] Ναζαρὲτ [illegible] γεγραφέναι.

Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· ἐκ Ναζαρὲτ δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι; λέγει αὐτῷ Φίλιππος· ἔρχου καὶ ἴδε. εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ· πόθεν με γινώσκεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν εἶδόν σε.

Ὁ μὲν Φίλιππος, ἐκ Ναζαρὲτ τὸν Χριστὸν εἶπεν· ὁ δὲ Ναθαναὴλ [illegible] ὅτι [illegible] Χριστόν. διὰ τοῦτό φησιν· ἐκ Ναζαρὲτ δύναταί τι [illegible] ὁ δὲ Φίλιππος· ἔρχου καὶ ἴδε φησί. [illegible] Ναθαναὴλ [illegible] ῥήματα τοῦ Χριστοῦ [illegible] ἐπειδὴ οὐδὲν [illegible] ἀληθῶς Ἰσραηλίτην. [illegible] οὐ γὰρ [illegible] οὐκ ἀπὸ Ναζαρὲτ, ἀλλ᾽ [illegible] Ναθαναήλ [illegible] ἔρχεται. [illegible] καὶ [illegible] ὁ δὲ [illegible] πόθεν με γινώσκεις [illegible] Φίλιππον [illegible] οὐδεὶς ἐγίνωσκε [illegible] αὐτοῦ καὶ Φίλιππον [illegible] καὶ οὐδὲ [illegible] Φίλιππος [illegible] Ναθαναήλ· [illegible] Χριστὸς [illegible] ὑπὸ τὴν συκῆν εἶδόν σε. πρὸ τοῦ [illegible] καὶ φησί· [illegible] περὶ τὸν Ναθαναήλ. [illegible] τὸν Φίλιππον

[illegible] ἑαυτόν. Ἐπεὶ γὰρ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ἐκεῖ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν
Γαλιλαίαν· καὶ εὑρίσκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀκολούθει
μοι. ἦν δὲ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδὰ ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου
καὶ Πέτρου. εὑρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· ὃν
ἔγραψε Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὑρήκαμεν Ἰησοῦν
τὸν υἱὸν Ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ.

Ὁ μὲν Ἀνδρέας τοῦ Προδρόμου ἀκούσας, ὁ δὲ Πέτρος τοῦ Ἀνδρέου, ἠκο-
λούθησαν τῷ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Φίλιππος, φαίνεται [illegible]
[illegible] εἰπόντος πρὸς αὐτὸν, τὸ
ἀκολούθει μοι. [illegible] ἐπείσθη; δοκεῖ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

μᾶλλον ἐφείδετο, ὡς ὁ Λουκᾶς ἱστορεῖ· τὴν μὲν δὲ συκῆν [illegible], τὸν μνημό- [illegible] ὥσπερ [illegible] ἔχοντα· [illegible] καὶ [illegible] τῇ [illegible] ἐκ τῶν [illegible] ῥημάτων· [illegible] φαίνονται ὅτι τὸν [illegible] ὥσπερ φύλαξ [illegible] ἀντὶ τοῦ [illegible] μαθητὴν [illegible] εἶδεν· [illegible] οὐδὲ [illegible] αὐτοῦ καὶ [illegible] ὅτι τὸν [illegible] τοῖς τοιούτοις· ὅτι [illegible] καὶ [illegible] εἶδεν, [illegible] αὐτοῦ [illegible] εἰ γὰρ [illegible] καὶ [illegible] ἴσθι δὲ καὶ τοῦτο· ὅτι [illegible] ἡ συκῆ εἰς τὴν κατάκλησιν(?) [illegible] χώραν· ἢ ὅτι τὴν φύσιν τὴν ἀνθρωπίνην· [illegible] τουτέστι τὴν ὑπὸ [illegible] ἁμαρτίαν· [illegible] ὡς φιλάνθρωπος εἶδε· καὶ [illegible] καὶ [illegible] αὐτὸν [illegible] καὶ [illegible] καὶ [illegible] ἀγγέλων [illegible] θαυμάτων· καὶ [illegible] τῆς αὐτοῦ θείας γνώσεως· καὶ [illegible] ἀλλ' ὡς [illegible] καὶ [illegible] περὶ τῶν [illegible] καὶ [illegible] καταβαίνοντας, ὅτι τοῖς περὶ [illegible] καὶ [illegible] ἐμφιλοχωρεῖ:

Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰυ̅ ἐκεῖ· ἐκλήθη δὲ ὁ Ἰς̅ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον· καὶ ὑστερήσαντος οἴνου, λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰυ̅ πρὸς αὐτόν· οἶνον οὐκ ἔχουσι. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰς̅· τί ἐμοὶ καὶ σοὶ γύναι· οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου.

Καλοῦσιν εἰς τὸν γάμον τὸν Χν̅· οὐχ ὡς Θεὸν [illegible] οὐδὲ ὡς μέγαν τινά, ἀλλ' ἁπλῶς καὶ ὡς γνώριμον· ὅπερ τοῦτο σημαίνων ὁ εὐαγγελιστής φησιν· ἦν δὲ ἡ μήτηρ τοῦ Ἰυ̅· καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐκεῖ· ὥσπερ οὖν ἐκείνην καὶ τοὺς ἀδελφούς, οὕτως καὶ τὸν Ἰν̅ ἐκάλεσαν· ὅτι [illegible] τὴν αὐτοῦ δὲ [illegible]· καὶ οὐκ ἀπαξιοῖ τὴν κλῆσιν· [illegible] οἰκείαν ἐξουσίαν [illegible]· ἀλλὰ προτιμᾶν φιλεῖ [illegible] πολλῷ μᾶλλον οὐκ ἂν ἀπαξι[illegible] ὅταν [illegible] γενέσθαι δοῦλος [illegible] αὐτὸν ἡ μήτηρ [illegible] ὥσπερ εἰς γάμον ἐλθεῖν· [illegible] μεγάλων περὶ τῆς αὐτοῦ δυνάμεως [illegible] καρδίᾳ [illegible] τοῦτο [illegible]

ἰσραηλίτης· ἵνα μάθῃς ὅτι [illegible] ὅτι ὁ φίλιππος εἶπε τῷ χ(ριστ)ῷ
περὶ τῆς συκῆς καὶ τῶν ἄλλων ὧν διελέχθη τῷ ναθαναήλ· ὅθεν
ὁ ναθαναὴλ ἐπιγνοὺς τὸν κ(ύριο)ν, ὁμολογεῖ αὐτὸν υἱὸν θ(εο)ῦ· ἀκούει γὰρ τί
φησιν· Ἀπεκρίθη ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· ῥαββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς
τοῦ θ(εο)ῦ· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ ἰ(σρα)ήλ· ἀπεκρίθη ἰ(ησοῦ)ς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι
εἶπόν σοι εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς πιστεύεις; μείζω τούτων
ὄψει· καὶ λέγει αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ἀπάρτι ὄψεσθε
τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγότα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ θ(εο)ῦ ἀναβαίνοντας καὶ κα-
ταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀν(θρώπ)ου:

Τὰ μὲν ἤδη τὰ δύο αἴτια ἃ προέφη, ἱκανὰ πρὸς τὸ ἐφελκύσασθαί τινας ἀρ-
κεῖ· ὁ πλείονα δὲ τῶν θαυμαστῶν δυνάμεων μάλιστα· τὰ μὲν γὰρ θαυ-
μαστὰ δυνάμεναι φαντασίαν δοῦναι, εἰ δὲ καὶ δαίμονες ὑπὸ μικρὸν μαθεῖν·
τὴν δὲ πρόγνωσιν τῶν μελλόντων καὶ περιγραφήν, οὐδεὶς ἄλλος ἀκριβῶς
ἔχει· οὔτε ἄγγελος, οὔτε πολλῷ μᾶλλον δαίμονες· διὸ καὶ τὸν να-
θαναὴλ ὁ κ(ύριο)ς ἐπεσπάσατο εἰπὼν αὐτῷ, τόν τε τόπον, ἐν ᾧ ἐφώ-
νησεν αὐτὸν ὁ φίλιππος· καὶ ὅτι ἀληθῶς ἐστὶν ἰσραηλίτης· ἀκού-
σας οὖν ταῦτα ναθαναήλ, ἐν συναισθήσει γίνεται τῆς τοῦ κ(υρίο)υ μεγα-
λειότητος· καθὸ πρὸς πέτρος εἶπεν· καὶ ὁμολογεῖ αὐτὸν υἱὸν θ(εο)ῦ· πλὴν
εἰ καὶ υἱὸν θ(εο)ῦ ὁμολογεῖ, ἀλλ' οὐχ ὡς ὁ πέτρος· ὁ μὲν γὰρ πέτρος
υἱὸν θ(εο)ῦ αὐτὸν ὁμολογήσας, θεὸν ἀληθῆ· διὸ καὶ μακαρίζεται καὶ
τὴν ἐκκλησίαν πιστεύεται· ὁ δὲ ναθαναὴλ, ὡς ἄνθρωπον ψιλὸν αὐτὸν
ὁμολογεῖ χ(ριστό)ν· διὰ τὴν ἀρετὴν υἱοθετηθέντα τῷ θεῷ· καὶ
τοῦτο δῆλον ἐκ τοῦ ἐπαγαγεῖν· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ ἰ(σρα)ήλ· ὁρᾷς ὅτι
οὔπω ἔφθασεν εἰς τὴν τελείαν γνῶσιν τῆς ἀληθοῦς θεότητος
τοῦ μονογενοῦς; ὡς ἄνθρωπον γὰρ θεοφιλῆ· καὶ ὡς βασιλέα τοῦ ἰ(σρα)ήλ
αὐτὸν πιστεύει εἶναι· εἰ δὲ ἀληθῶς θεὸν αὐτὸν ὡμολόγει, οὐκ ἂν εἶπεν
αὐτὸν βασιλέα τοῦ ἰ(σρα)ήλ· ἀλλὰ βασιλέα τῶν πάντων· διὸ οὐ μα-
καρίζεται ὡς ὁ πέτρος· ὅθεν ὁ κ(ύριο)ς διορθούμενος αὐτὸν καὶ ἐμ-
φανίζων εἰς τὴν μεγαλειότητα τῆς αὐτοῦ θεότητος, ὄψεσθε φησὶ
τοὺς ἀγγέλους τοῦ θ(εο)ῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν
υἱὸν τοῦ ἀν(θρώπ)ου· μὴ γάρ με φησὶν ὑπολάμβανε ψιλὸν ἄν(θρωπ)ον· ἀλλὰ
δεσπότην τῶν ἀγγέλων· ᾧ γὰρ ἄγγελοι διακονοῦσιν, οὐκ ἂν ᾖ ἄνθρωπος
ψιλός, ἀλλὰ θ(εὸ)ς ἀληθινός· ἐπὶ δὲ τοῦ σταυροῦ καὶ τῆς ἀναλήψεως,
τοῦτο ἐδείκνυσαν· καὶ γὰρ ἐπὶ πρὸς τῷ καιρῷ τοῦ πάθους ἄγγε-
λος ὤφθη ἐνισχύων αὐτόν· καὶ ἐν τῷ τάφῳ, ἄγγελος· καὶ ἐν τῇ ἀν-

[illegible]

αὐτῶν· καὶ ἐκ τούτων [illegible]

[illegible]

καὶ ἐκ τούτων [illegible]

[illegible]

γενέσθαι, ὁ ἀρχιτρίκλινος, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ πάντα ταῦτα τοῦ χρόνου περιόντος ἔμελλ-
ον κηρυχθὲν [illegible] ἀκριβέστερον τοῖς ἀκούουσι· διὰ τοῦτο δὲ μό-
[illegible], ὡς οἶμαι, τὸν εὐαγγελικὸν λόγον· [illegible] πάντα ταῦτα περὶ τοῦ
εὐαγγελίου· [illegible] γὰρ ἤδη καὶ πρὸς τὴν τούτου τελείωσιν [illegible]
φθάνοντα· οἷον τί φημι· [illegible] νόμους διαφέροντας τοῖς [illegible]
ἐν [illegible] τοῖς [illegible], δεύτερον τὸν [illegible]· τρίτον, τὸν [illegible]
τῆς [illegible]· τέταρτον, τὸν δι᾽ αὐτοῦ [illegible]· πέμπτον, τὸν διὰ τῶν
προφητῶν· πάντες δὲ οὗτοι, ὥσπερ [illegible] τοῦ εὐαγγελίου [illegible] καὶ
δύναμιν [illegible], ὥσπερ [illegible] αὐτοῖς καὶ κατὰ τὸ
γράμμα [illegible]· εἰ δὲ [illegible]
[illegible] ὥσπερ οἶμαι [illegible]· [illegible]
[illegible] τοῖς πολλοῖς ὥσπερ ὄντα [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] ἕτερον [illegible]· καὶ [illegible]
Χρυ. ἐπεὶ καὶ ἐν ἑτέροις καιροῖς ἐδείχθη τοῦ εὐαγγελίου.

Ταύτην ἐποίησε τὴν ἀρχὴν τῶν σημείων ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας· καὶ
ἐφανέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ· [illegible] εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

Ὅτι μάλιστα [illegible] σημείων ἤρξατο [illegible] ὁ κ(ύριο)ς, καὶ [illegible]
[illegible]· ἔοικε δὲ καὶ περὶ τῶν σημείων τούτων [illegible]· φησί·
γὰρ ταύτην ἐποίησεν ἀρχὴν τῶν [illegible]
σημείων [illegible] αὐτῆς, ἀλλ᾽ οὐχ [illegible]
διαφορὰ γάρ φησιν ποιήσαντος [illegible], αὐτὴν εἰπὼν ἀρχὴν τῶν
[illegible] ἐν ποιήσας ἄν, ἢ μάλιστα δὲ καὶ τὸ πολλῶν [illegible] πρὸς τὸ δεῖξαι ὅτι [illegible]
[illegible] τῶν σημείων ἐστὶν ἀρχή· καὶ γὰρ [illegible] ἐφανέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ.

Καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ἐνδείκνυται [illegible] ἕτερον
[illegible] περὶ τούτου οὐκ ἐποίησεν· ἀποκειμένου γὰρ ἂν ἐφανέρωσε τὴν δό-
ξαν αὐτοῦ· ὁ [illegible] οὐδὲ [illegible]· εἴτε τοῦτο πρότερον· εἴτε [illegible]
[illegible] δὲ ἄρα ἐφανέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ· οὐδὲ γὰρ πολλοὶ [illegible]
[illegible]· οὐδὲ [illegible]· ἀλλ᾽ εἰ [illegible], ἀλλ᾽ [illegible]
[illegible] τὸ θαῦμα [illegible] ἀκούεσθαι [illegible]
Καὶ οὐ διέλαθε· τὸ δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ [illegible]
[illegible]· ἀντὶ τοῦ [illegible] περὶ αὐτὸν [illegible] καὶ [illegible]
Ἐπεὶ καὶ πρότερον πάντες ἐθαύμαζον· ἀλλ᾽ οὐχ οὕτως [illegible] ιβ̄

Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καπερναοὺμ, αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ· καὶ οἱ ἀδελ-
φοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας.
Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα [illegible]

[illegible] πρακτικῶν, καὶ [illegible]
[illegible] θεωρητικῶν. [illegible] ἐν τούτοις [illegible] διαλύουσιν, [illegible]
[illegible] λέγομεν. καὶ οὕτως [illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ [illegible] ἐν τοῖς [illegible]
[illegible] ὅτι [illegible] λίθινος ἀνδριάς, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ὥσπερ [illegible] τρικλίνου [illegible]
[illegible]
[illegible] τρίκλινος. [illegible]
[illegible]
[illegible] ἄρτι; [illegible] τρίκλινος [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους· καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων, πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τά τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας· καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεε τὸ κέρμα, καὶ τὰς τραπέζας ἀνέτρεψε· καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν· ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν· καὶ μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου. ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν· ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέ με.

[illegible]

[illegible] σὺν κατηγορίαν εὑρέσθαι τῆς οἰκείας αἱρέσεως· [illegible] ἄψυχος ἦν ἡ τοῦ κυ σάρξ, φησί· ὅτι ἐπειδὴ [illegible] λέγεται [illegible] ὁ δὲ [illegible] ἄψυχ(ος)· ἄψυχος ἄρα [illegible] σὺ δὲ καὶ ξύλα καὶ λίθους ποιήσεις τὴν τοῦ κυ σάρκα· ἐπειδὴ [illegible] ὁμοίως [illegible] δὲ [illegible] τοῦ κυ ὅτι [illegible] ψυχωμένου [illegible] καὶ ὅτι [illegible] θῆναι τὴν ψυχήν μου, [illegible] εἰ δὲ οὖν περὶ [illegible] καὶ [illegible] ψυχῆς ταύτης φησὶ λέγεσθαι· [illegible] οὐ γὰρ δή που περὶ τῆς [illegible] ψυχῆς καὶ τοῦ [illegible] θήσεις· [illegible] οὐκ [illegible] ψυχήν [illegible] ἀλλ' οὐ σὺ μὲν [illegible]:

ξ̅ζ̅

Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα, ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. αὐτὸς δὲ ὁ ἰς οὐκ ἐπίστευεν ἑαυτὸν αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας, καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκε τί ἦν ἐν τῷ ἀνω. ἦν δὲ ἄνος ἐκ τῶν φαρισαίων, νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν ἰουδαίων. οὗτος ἦλθε πρὸς αὐτὸν νυκτός, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ῥαββί, οἴδαμεν ὅτι ἀπὸ θυ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ᾖ ὁ θς μετ' αὐτοῦ.

Ἐ[illegible] τοῦ ἰησοῦ [illegible] ἀλλ' οὐ [illegible] αὐτόν· [illegible] ἀλλ' ὡς ἀνω, θεοφορουμένῳ [illegible] ὅτι δὲ τοιοῦτοι [illegible] ἐκ τῶν [illegible] οὐδὲ ὡς [illegible] φησιν ὁ ἰησοῦς οὐκ [illegible] ἑαυτὸν αὐτοῖς· [illegible] τὰς καρδίας καὶ νεφροὺς [illegible] οὐδὲ γὰρ [illegible] λάνθανεν αὐτὸν ποῖος ἦν [illegible] οὐδὲ [illegible] νικόδημος τοιοῦτος ἦν· [illegible] καὶ φαίνεται πρὸς τοὺς ἰουδαίους ὑπὲρ τοῦ κυ λέγων [illegible] οὗτος τοῦ ἰησοῦ· καὶ [illegible] αὐτόν· ἀλλ' [illegible] ὅτι δὲ [illegible] καὶ [illegible] κατα[illegible] αὐτόν· [illegible] καὶ φιλοτιμίαν περὶ τὸν ἐνταφιασμόν [illegible] ἀλλ' ἔτι τῶν ἰουδαίων [illegible] νυκτὸς [illegible] πρὸς τὸν ἰησοῦν διὰ τὸν [illegible] τῶν ἰουδαίων· διδάσκαλον δὲ αὐτὸν [illegible] ὡς ψιλὸν [illegible] φόβον τῶν ἰουδαίων [illegible] περὶ αὐτοῦ· διὸ [illegible] ὅτι [illegible] αὐτὸν γὰρ [illegible] περὶ αὐτοῦ· [illegible] ὅτι ὡς ἀνω [illegible] ἐὰν μὴ ᾖ ὁ θς μετ' αὐτοῦ· [illegible] τοῦ ἰησοῦ, [illegible] καὶ [illegible] θυ [illegible]

[illegible] τοῦ θεοῦ. καὶ ὅτι ἐκ [illegible]

[illegible] ὅτι [illegible]

δὲ, ἀλλ' [illegible] αὐτοῖς [illegible] λύσαντες [illegible]

[illegible] αὐτοῦ. ἐπειδὴ [illegible] αὐτῷ, [illegible]

ὅτι [illegible] λύσαντες, [illegible]

φονίαν [illegible] ἀλλ' [illegible]

[illegible] αὐτὸ [illegible]

[illegible] αὐτοῦ [illegible] φησὶ [illegible] οὐ γὰρ εἶπεν

ὅτι [illegible] ἀλλ' ὅτι [illegible] οἱ [illegible]

Καὶ [illegible] δεύτερον πρὸς [illegible] οἱ δὲ Ἰουδαῖοι περὶ τοῦ [illegible]

[illegible] αὐτὸν [illegible] αὐτὸν [illegible] διὰ γὰρ [illegible]

[illegible] φασὶ [illegible] αὐτοῖς [illegible]

[illegible] ὅτι [illegible] παρ' αὐτοῦ [illegible]

[illegible] διὰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ὑμᾶς ἀπαιτοῦντας· περὶ τῆς ἐπουρανίου γεννήσεως τῆς ἀπορρήτου· ὅτι ὁ μο-
νογενὴς υἱὸς ἐγεννήθη ἀπὸ τοῦ πατρὸς ἀκούοντες, πῶς πιστεύσετε; τινὲς δὲ ἐ-
πίγειον τὸ τοῦ ἀνέμου ὑπόδειγμα εἰρῆσθαι ἐνόμισαν· ὥσπερ εἰ [illegible] λεγόμενον [illegible]
[illegible] δὲ γινώσκοντες [illegible] οὐδὲ οὕτως ἐπείσθητε, πῶς
δυνήσεσθε τοῦ ἀνωτέρου μαθεῖν. Καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰ
μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ.
Οὐδὲ τοῦτο φαίνεται ἔχειν τινὰ κοινωνίαν πρὸς τὰ πρὸ αὐτοῦ· εἰ δέ τις ἀκρι-
βῶς ὁρᾷ, καὶ μάλα φανήσεται τοῖς πρὸ αὐτοῦ [illegible]· ὁ [illegible] διδά-
σκαλον τὸν κύριον· καὶ προφήτην [illegible] [illegible]
φησίν, ὡς προφήτην [illegible] [illegible]
χάριν [illegible] ἐκπλαγῆναι [illegible] υἱόν· Καὶ [illegible] οὐδείς [illegible] προ-
φήτην [illegible] εἰ [illegible] μόνος [illegible]
[illegible]· υἱὸν δὲ ἀνθρώπου [illegible] καὶ τὸν [illegible]
ἐξ οὐρανοῦ κατέβη· τοῦτο γὰρ [illegible] τοῦ [illegible] τὸ σῶμα [illegible]
[illegible] ἔχοντα τὸν Χριστόν, διὰ τῆς [illegible] λέγει [illegible] λόγος· ἀλλ' [illegible]
[illegible]· [illegible] ἐν προσώπον [illegible] ὁ Χριστός· ἐκ δύο φύσεων [illegible]
τοῦ ἀνθρώπου [illegible] λέγονται ἐπὶ τοῦ λόγου· [illegible] λέγει [illegible] λέγουσι [illegible]
[illegible]· οὕτως [illegible] υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου λέγεται καταβεβη-
κέναι [illegible]
[illegible] καταβαίνων [illegible] λέγει [illegible]
[illegible] ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ· [illegible]
[illegible] ἐκεῖ, ἀλλ' [illegible] καί [illegible]
[illegible]: Καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρή-
μῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου· ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐ-
τόν, μὴ ἀπόληται· ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον:

Προειπὼν μὲν περὶ τῆς διὰ βαπτίσματος [illegible], λέγει λοιπὸν καὶ τὴν
τῆς δι' αὐτοῦ σταυροῦ γενομένης ἡμῖν δωρεᾶς· [illegible]
[illegible] τῆς διὰ τοῦ βαπτίσματος χάριτος [illegible]
[illegible]· οὐ λέγει δὲ προφανῶς ὅτι [illegible]· ἀλλ' [illegible]
[illegible] καὶ τῆς παλαιᾶς ἱστορίας· ἅμα καὶ διδάσκων ἡμᾶς ὅτι συγγενῆ
τὰ παλαιὰ τοῖς καινοῖς· καὶ [illegible] τὰ καινὰ
διαθήκης [illegible]· [illegible] οἱ [illegible] τῶν [illegible] τεχνῶν
κατὰ λόγον· [illegible] τὴν παλαιὰν τοῦ πονηροῦ δημιουργοῦ λέγοντες [illegible]
[illegible]· [illegible] δὲ καὶ [illegible], ὅτι [illegible] χριστὸν ὁ
[illegible] οἱ Ἰουδαῖοι τὸν θάνατον ἔφευγον, πολλῷ μᾶλλον [illegible]

τὸ δὲ ὅπου θέλει φησί· οὐχ ὡς προαιρετικὴν ὁρμὴν τοῦ ἀνέμου καὶ θέλησιν ἔχοντος· ἀλλ' ὥστε ἐμφῆναι τὴν αὐτοῦ φύσεως αὐτοῦ, [illegible] φορὰν [illegible] δεῖξαι βουλόμενος [illegible] τὸν ἄνεμον· τοῦτο δὴ τὸ αἰσθητὸν [illegible] ἀγνοεῖς πόθεν καὶ ποῦ ὑπάγει· πῶς τὴν ἀπὸ τοῦ θεοῦ πνεύματος ἀναγέννησιν περιεργάζῃ; εἰ τοῦτο τὸ πνεῦμα οὐ δύναται κατασχεθῆναι, πολλῷ μᾶλλον ἡ τοῦ ἁγίου πνεύματος χάρις νόμοις φύσεως οὐχ ὑποκείσεται. [illegible] τὸ αὐτό· ὁ περὶ τούτου [illegible] λέγων, [illegible] τὸ πνεῦμα· καίτοιγε [illegible] ὁ ἄνεμος ὅπου θέλει πνεῖ· πολλῷ οὖν μᾶλλον τὸ πνεῦμα [illegible] ὅπου θέλει καὶ ὡς θέλει ἐνεργήσει. ὁ δὲ [illegible] ταῦτα [illegible] τὸ πνεῦμα. [illegible] οὕτως [illegible] ἑαυτὸν [illegible] ὁρμὴν καὶ τὴν φορὰν οἶδας· πῶς οὖν θεοῦ [illegible]

Ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ· πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραήλ· καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι· ὅτι ὃ οἴδαμεν, λαλοῦμεν· καὶ ὃ ἑωράκαμεν, μαρτυροῦμεν· καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε· πῶς ἐὰν εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε:

Ἔτι ἐπὶ τῆς ἰουδαϊκῆς εὐτελείας ὁ Νικόδημος ἵσταται· διὰ τοῦτο ἐρωτᾷ πάλιν· πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι. διὸ καὶ ὁ Κύριος δεικνὺς αὐτῷ ὅτι [illegible] ταῦτα φθέγγεται, φησί· σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραήλ· [illegible] θαυμαστὰ [illegible] καὶ [illegible]· πῶς ἐπλάσθη· πῶς ἐκ πλευρᾶς ἡ γυνή· πῶς τὰ ἐν Αἰγύπτῳ τεράστια· πῶς τὰ ἐν ἐρυθρᾷ· πῶς Σάρρα ἔτεκεν, καὶ τὰ ὅμοια· εἰ ταῦτα [illegible] ὡς διδάσκαλος τοῦ Ἰσραήλ, οὐδὲ περὶ ὧν λέγω [illegible]. [illegible] οἴδαμεν λαλοῦμεν· καὶ ὃ ἑωράκαμεν τουτέστιν ἀκριβῶς ἐγνώκαμεν· οὐ γὰρ δὴ [illegible] ὃ ἑωράκαμεν [illegible] ἀλλ' [illegible] ἀκριβῶς [illegible]· ἀλλ' ὑμεῖς τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν τουτέστιν ἐμοῦ, οὐ λαμβάνετε. ταῦτα δὲ λέγει ὁ Κύριος, οὐ πρὸς τὸν Νικόδημον· ἀλλὰ πρὸς τὸ ἔθνος τῶν Ἰουδαίων ἀποτεινόμενος, [illegible] εἰ οὖν τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε [illegible] εἶπον ὑμῖν καὶ [illegible] γέννησιν [illegible] τελουμένην· [illegible]· ἀλλ' [illegible] θεοῦ· [illegible]

[illegible]

ζήτησις περὶ χαλαρισμοῦ

κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον. δείκνυσιν ἐνταῦθα τοὺς
ἀπολογίας ἐστερημένους τοὺς μὴ πιστεύοντας. αὕτη γάρ ἐστιν ἡ
κατάκρισις φησίν, ὅτι ἦλθε πρὸς αὐτοὺς τὸ φῶς, καὶ οὐδὲ οὕτως
προσέδραμον αὐτῷ. οὐ γὰρ τοῦτο μόνον ἡμάρτανον ὅτι οὐκ ἐζήτησαν
αὐτοὶ τὸ φῶς· ἀλλ' ὃ χείριστον τοῦτό ἐστιν· ὅτι ἐκεῖνο ἦλθε πρὸς
αὐτούς, καὶ ὅμως οὐ παρεδέξαντο. διὰ τοῦτο καὶ κατακεκριμένοι
εἰσίν. εἰ μὲν γὰρ μὴ ἦλθε τὸ φῶς, εἶχον ἂν ἴσως ἄγνοιαν τοῦ καλοῦ
προβάλλεσθαι. ἐπειδὴ δὲ ἦλθε μὲν ὁ θεὸς λόγος. δέδωκε δὲ τὸν λό-
γον αὐτοῦ ὥστε φωτίζειν· οὐ παρεδέξαντο δέ, πάσης ἀπολο-
γίας λοιπὸν ἐστέρηνται. ἵνα δὲ μή τις εἴποι ὅτι οὐδεὶς ἂν τὸ σκότος
προτιμήσειε τοῦ φωτός, τίθησι καὶ τὴν αἰτίαν ἀφ' ἧς οἱ ἄνθρωποι τῷ σκό-
τει προσῆλθον. ἦν γάρ φησι πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα. ἐπειδὴ γὰρ ὁ
χριστιανισμός, οὐ μόνον δόγματα ὀρθά, ἀλλὰ καὶ πολιτείαν ἐνάρετον
ἀπαιτεῖ. αὐτοὶ δὲ ἠβούλοντο τῷ βορβόρῳ τῆς ἁμαρτίας ἐγκυλίεσθαι.
διὰ τοῦτο οὐκ ἠθέλησαν οἱ τὰ φαῦλα πράττοντες πρὸς τὸ φῶς τοῦ χρι-
στιανισμοῦ ἐλθεῖν καὶ τοῖς δόγμασι μόνοις ὑποβάλλειν ἑαυτούς. ὁ δὲ
ποιῶν τὴν ἀλήθειαν. ὁ προσιὼν δηλαδὴ μὲν σπεύδων καὶ θαρρῶν,
προσέρχεται τῷ χριστιανισμῷ ὡς φωτί. ἵνα μᾶλλον ἐν αὐτῷ ἀγαθῷ
ἐπιλάμψαι. καὶ φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα κατὰ θεόν. ὁ γὰρ τοιοῦτος μετὰ
τῶν δογμάτων ὀρθῶν καὶ πολιτείαν ἀμεμπτον κατορθῶν, λάμπει τοῖς
ἀνθρώποις καὶ δοξάζεται θεὸς ἐν αὐτῷ. ὥσπερ τε τὰ ἐναντία αἴτιά ἐστιν ἐν
τοῖς ἔθνεσιν, ἡ ἀκαθαρσία τοῦ βίου. ἀλλ' ἴσως ἐρεῖ τις· πῶς οὖν καί εἰ-
σι χριστιανοὶ φαῦλοι. καὶ ἕλληνες ἐπαινετοὶ κατὰ τὸν βίον; τὸ μὲν
οὖν εἶναι φαύλους χριστιανούς, καὶ αὐτὸς φημί. τὸ δὲ ἕλληνας ἀγαθοὺς
εὑρεθῆναι, οὐκ ἄν ποτε φαίην. ἀπὸ φύσεως μὲν γὰρ ἐπιεικεῖς καὶ ἀγα-
θοὶ εὑρεθεῖεν τινές. τοῦτο δὲ οὐκ ἔστιν ἀρετή. ἀπὸ ἀσκήσεως δὲ ἐπιμελεί-
ας τοῦ ἀγαθοῦ, οὐδείς. εἰ δέ τινες ἔδοξαν ἀγαθοί, ἀλλὰ πρὸς δόξαν πάν-
τα ἐποίουν. ὁ δὲ δόξης ἕνεκα πράττων καὶ οὐ δι' αὐτὸ τὸ καλόν, ἐπὰν
καιρὸν εὕροι τῇ πονηρᾷ ἐπιθυμίᾳ, χαρίζεται. εἰ γὰρ παρ' ἡμῖν καὶ γε-
έννης ἀπειλὴ καὶ ἄλλη πολλὴ ἐπιμέλεια. καὶ μυρία ἀναρίθμητα γέ-
γονεν μόλις κατορθοῦσι τὴν ἀρετήν, χαλεπὸν ἂν παρ' ἕλλησι φιλοσοφί-
αν καὶ ἀκρίβειαν εὑρεῖν παρ' ἐκείνοις ἐν τῷ καλῷ καὶ δόξῃ. μάταια μὲν οὖν
ἐκείνων πάντων καὶ ἄλλοις ἐργασάμενοι.

Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἰουδαίαν γῆν. καὶ
ἐκεῖ διέτριβε μετ' αὐτῶν. καὶ ἐβάπτιζεν. ἦν δὲ καὶ ἰωάννης

μὴ πεπιστευκέναι εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ. αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον· καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος, ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα. πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων, μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς· ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ. ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν, ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς· ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα· ὅτι ἐν θεῷ ἐστιν εἰργασμένα.

Τί ἐστι τό, ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν οὐ κρίνεται. ἆρ' οὖν γάρ, ἐὰν ἀκάθαρτον ἔχῃ βίον, οὐ κρίνεται; καὶ μάλιστα μὲν τοὺς τοιούτους, οὐδὲ γνησίους πιστοὺς ὁ παῦλος φησί· θεὸν γάρ φησιν ὁμολογοῦσιν εἰδέναι· τοῖς δὲ ἔργοις, ἀρνοῦνται. πλὴν ἐνταῦθα τοῦτό φησιν· ὅτι κατ' αὐτὸ τοῦτο τὸ πιστεῦσαι, οὐ κρίνεται. τῶν μέντοι πονηρῶν ἔργων χαλεπωτέρας εὐθύνας δώσει· ἀπιστίας δὲ ἕνεκεν, οὐ κολάζεται. ἅπαξ γὰρ ἐπίστευσεν· ὁ δὲ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται. πῶς; πρῶτον μέν, ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ ἀπιστία κατάκρισίς ἐστι. τὸ γὰρ ἐκτὸς εἶναι τοῦ φωτός, αὐτὸ μόνον τιμωρία μεγίστη. ἔπειτα καὶ εἰ καὶ μὴ ἐνταῦθα ἐκδίδοται, ἀλλ' ὅμως τὰς ἀφορμὰς τῆς μελλούσης τιμωρίας ἐντεῦθεν συνῆξε. καθάπερ ὁ φονεὺς κἂν μὴ τῇ ψήφῳ τοῦ κρίνοντος κατακριθῇ, τῇ τοῦ πράγματος κατακέκριται φύσει. ὁ ἀδὰμ δὲ ᾗ ἡμέρᾳ ἔφαγεν ἀπὸ τοῦ ξύλου, ἀπέθανε· καίτοιγε ἔζη. ἀλλὰ τῇ ἀποφάσει καὶ τῇ τοῦ πράγματος φύσει, τεθνηκὼς ἦν. οὕτως οὖν ὁ ἄπιστος κατακέκριται, εἰ καὶ μὴ ἐνταῦθα μὴ δίκην· ὡς τῇ κολάσει πάντως παραδοθησόμενος. καὶ οὐδὲ εἰς κρίσιν ἐλευσόμενος. κατὰ τό, οὐκ ἀναστήσονται ἀσεβεῖς ἐν κρίσει. οὐδὲ γὰρ λόγου ἀξιοῦνται οἱ ἀσεβεῖς, ὥσπερ οὐδὲ ὁ διάβολος. ἐν κρίσει μὲν οὖν οὐκ ἀναστήσονται, ἀλλ' ἐν κατακρίσει δέ. οὕτως ἐν τῷ εὐαγγελίῳ φησὶν ὁ κύριος· ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἤδη κέκριται. οὐ μόνον ὡς σατανᾶς ἀπίστησε, ἀλλὰ καὶ τὸν ἰούδαν προδότην ποιήσας· καὶ τοῖς ἄλλοις τῆς ἀπωλείας γέγονε πρόξενος. εἰ δὲ ὁ κύριος ἐν παραβολαῖς εἰσάγει τοὺς κολαζομένους λόγου ἀξιουμένους, μὴ θαυμάσῃς. πρῶτον μέν, ὅτι αὐτὸ τοῦτο παραβολαί εἰσι τὰ λεγόμενα· καὶ οὐ δεῖ πάντα τὰ ἐν παραβολαῖς λεγόμενα ὡς νόμους καὶ κανόνας παραλαμβάνειν. ἐν γὰρ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἱκανὸν τὸ συνειδὸς ἔχειν ἀπαραλόγιστον δικαστήν. οὐ δεῖται ἑτέρου ἐλέγχοντος· ἐλέγχει γὰρ ἕκαστον τὸ φῶς αὐτοῦ ἀπιστήσαντα. ἔπειτα, οὐκ ἀπίστους [illegible] ὁ κύριος λόγου ἀξιουμένους· ἀλλὰ πιστοὺς μέν, ἁμαρτωλοὺς δὲ ὄντας. ἕτερον δὲ ἀπολλύμενος· ἀπώλεια δὲ περιφανὴς ἡ ἀπιστία λέγομεν. ἕτερον δὲ ἐστιν ὁ ἄπιστος, καὶ ἕτερον ὁ ἐλεύθερος καὶ ἁμαρτωλός. αὐτὸς δὲ ἐστιν

περὶ ἀμφοτέρων ἰωάννου καὶ χριστοῦ· τοῦ χριστοῦ βαπτίζοντος διὰ τῶν μαθητῶν, βαπτίζοντος δὲ καὶ ἰωάννου· τοῦ
χριστοῦ μαθητῶν μὲν βαπτισμάτων· [illegible] τοῦ βαπτίσματος ἰωάννου·
ἀμφοτέρας αὐτὰς λέγει· ὡς τοῦ τότε ἀμφότερα· [illegible] τοῖς ἀμφοτέροις·
[illegible] τὸ περισσὸν τῶν χριστοῦ τῶν βαπτιζομένων·

Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν ἰωάννου μετὰ ἰουδαίων
περὶ καθαρισμοῦ· καὶ ἦλθον πρὸς τὸν ἰωάννην καὶ εἶπον αὐτῷ, ῥαββί, ὃς
ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ ἰορδάνου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας· ἴδε οὗτος
βαπτίζει· καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν· ἀπεκρίθη ἰωάννης καὶ εἶπεν·
οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν οὐδέν, ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ: Ἐγένετο ζήτησις περὶ τοῦ βαπτίσματος πρὸς ἰουδαῖον ἕνα·
φιλονεικούντων τῶν ἰωάννου μαθητῶν· ὁ μὲν γὰρ ἰουδαῖος, τὸ
βάπτισμα τῶν χριστοῦ μαθητῶν προετίθει· οἱ δὲ μαθηταὶ ἰωάννου, τὸ τοῦ
διδασκάλου· ζητοῦντες δὲ περὶ τοῦ καθαρισμοῦ ἤγουν τοῦ βαπτίσ-
ματος, πρὸς ἰωάννην τὸν διδάσκαλον ἔρχονται [illegible] κρίνειν
αὐτὸν λέγοντες· ῥαββί· ὃς ἦν μετὰ σοῦ· ὃς τάξιν φησὶν εἶχε μαθη-
τοῦ· ἀντισχὼν βαπτίζει· ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας· ἀντὶ τοῦ ὃν
βαπτίσας· ὃν σὺ λαμπρὸν ἐποίησας, τοῦτο αὐτὸς τολμᾷ· ἀλλ' οὐ
[illegible] περιγίνεται, αὐτῷ δέ, [illegible]· πάντες γάρ
φησιν ἔρχονται πρὸς αὐτὸν καταφρονήσαντές σου· ἰωάννης δὲ ἐλέγχων τὴν
φιλονεικίαν καὶ διδάσκων ὅτι τῷ θεῷ πολεμοῦσι· κωλύοντες τὸν χριστὸν
[illegible] δοξάζεσθαι αὐτὸν ἀντιπίπτοντες, φησί· οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν
ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδέν, ἐὰν μὴ δοθῇ· εἰ γὰρ μὴ ἄνωθεν φησὶ δεδομένον ἦν, οὐ
κἂν ηὔξανε [illegible] φθονούμενος· ὡς [illegible] μαρτυρεῖ τὸ
[illegible] τοῦ [illegible] λέγει· [illegible]
[illegible] χάριν· [illegible] ἐστὶν αὐτοῦ· ὅτι
[illegible] ἀλλ' ἀπὸ θεοῦ· ἀλλ' [illegible] φησιν ἀπέστη
[illegible] οὐκ οἶδα [illegible]· εἰ δὲ [illegible] τοῦ χριστοῦ, οὐ
χρὴ θαυμάζειν· θεοῦ γὰρ [illegible]:

Αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ χριστός, ἀλλ' ὅτι ἀπεσ-
ταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου· ὁ ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φί-
λος τοῦ νυμφίου ὁ ἑστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾷ
χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου· αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πε-
πλήρωται· ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι:

Ἀντὶ τοῦ φησιν ὑμεῖς [illegible]· ὅτι ἐγὼ μεμαρτύρηκα αὐτῷ ὅτι
[illegible]· εἰ [illegible] μαρτυρεῖ [illegible]

βαπτίζων ἐν αἰνὼν ἐγγὺς τοῦ σαλείμ· ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ· καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο· οὔπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ ἰωάννης:

Μέχρι μὲν ἦν ἡ ἑορτὴ τοῦ πάσχα καὶ συνίστατο, ἐν ἱεροσολύμοις ἦν ὁ ἰς· ἐπειδὴ δὲ παρῆλθεν αὕτη, ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν ἰουδαίαν γῆν· καὶ πλησίον τοῦ ἰορδάνου διέτριβεν, ἔνθα πολλοὶ συνέτρεχον· οὐκ ἐβάπτιζε δὲ τοὺς πολυοχλοῦντας τὸ πᾶν διὰ φιλοτιμίαν κενὴν ἢ ἐπίδειξιν· ἀλλ' ἀπὸ πλείοσι τὴν ὠφέλειαν καὶ τὸ ἀγαθὸν κοινοποιῆσαι θέλων· ἐπειδὴ ὡς [illegible] ὕδωρ τὰς [illegible]· διὰ αὐτὸ τοῦτο ὡς πλείονας ὠφελῆσαι· καὶ θαυμάτων ἐπιδείξεσιν· ἀκούων δὲ ὅτι ἐβάπτιζε, μὴ αὐτὸν ἐκεῖνον νόμιζε βαπτίζειν· ἀλλὰ τοὺς αὐτοῦ μαθητάς· τὸ δὲ τῶν μαθητῶν ἔργον, εἰς τὸν διδάσκαλον ἀναφέρει ὁ εὐαγγελιστής· ἐπεὶ τοίνυν [illegible] αὐτὸς αὐτὸς ὁ εὐαγγελιστὴς φησί· ὅτι ἰησοῦς οὐκ ἐβάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ἀλλ' ἐρωτᾷς τίνος ἕνεκεν αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζε, μάνθανε· προλαβὼν μὲν εἶπεν ὁ ἰωάννης· ὅτι αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ· πνεῦμα δὲ ἅγιον, οὔπω ἦν δεδωκώς, διότι οὐδὲ καιρὸς ἦν· εἰ τοίνυν ἐβάπτιζεν, ἢ χωρὶς πνεύματος ἐβάπτιζεν ἄν, καὶ τί λοιπὸν διέφερε τοῦ ἰωάννου· ἢ ἐδίδου ἂν τὸ πνεῦμα πρὸ καιροῦ· ὅπερ ἀνάξιον τοῦ πάντα ἐν καιρῷ ποιοῦντος θεοῦ· τίς δὲ ἦν ὁ καιρὸς τῆς τοιαύτης δόσεως; ὁ μετὰ τὴν ἀνάληψιν· ἔδει γὰρ ἐμφανισθῆναι τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν τὴν [illegible] ἀναμάρτητον γενομένην ἐν χριστῷ ἰησοῦ· [illegible] διαλλαγὴν τοῦ θεοῦ πρὸς ἡμᾶς, τὸ τηνικαῦτα ὡς πλούσιον καὶ φιλότιμον ἐπιπεμφθῆναι· οἱ τοίνυν μαθηταὶ τοῦ ἰυ ἐβάπτιζον, ἵνα [illegible] διδασκαλίᾳ προσάξωσι· τούτων δὲ βαπτιζόντων, ὁ ἰωάννης ἔτι ἐβάπτιζε καὶ οὐκ ἐπαύσατο· δι' ὃ καὶ αὐτὸς ἔφθη μὲν ἐν τούτῳ· εἰ μὲν τὸ [illegible] παραχωρεῖν αὐτῷ, περὶ χριστοῦ λέγειν καὶ προσάγειν αὐτοὺς αὐτῷ· ἔπειτα μὲν δέ, τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ μὴ εἰς ζῆλον πλείονα καὶ φιλονεικίαν ἐρεθίσαι· εἰ γὰρ ἐπαύσατο τοῦ βαπτίζειν, τί οὐκ ἂν ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ φθονεροῦντες [illegible] πρὸς χριστόν; εἰ γὰρ [illegible]· ὁ τῶν προτέρων [illegible] χριστῷ παραχωρεῖν· οὐκ ἔπεισεν αὐτοὺς αὐτῷ προσδραμεῖν, εἰ τὸ [illegible] ἀφθόνως οὐκ ἐκίνησεν αὐτοὺς εἰς τὸ τοῦ βαπτίζειν ἐπαύσατο· διὸ ὁ χριστὸς τότε μάλιστα ἤρξατο κηρύσσειν· ὅτε ἰωάννης καθείρχθη· δι' αὐτὸν φθόνον τῶν τοῦ βαπτιστοῦ μαθητῶν· οἱ μαθηταὶ δὲ καὶ [illegible] χριστὸς [illegible] ἰωάννου διὰ τοῦτο συγχωρηθῆναι [illegible] γενέσθαι· [illegible] λέγοντες δι' [illegible] τὸν χριστὸν μετεβλήθη· ἀλλὰ καὶ ἔτι [illegible]

περὶ ἀμφοτέρων [illegible] καὶ χυ [illegible] βαπτίζοντος [illegible]
χυ μαθηταὶ [illegible] βαπτίσματος [illegible] χ[illegible] τοῦ βαπτίσματος [illegible]
ἀμφοτέρας [illegible] ὥστε τοῦ [illegible] ἀμφοτέρων [illegible]
μέ[illegible] περὶ [illegible] χυ τοῖς βαπτιζομένοις:
[illegible] ἐκ τῶν μαθη[illegible] περὶ [illegible] Ἰουδαίων,
Ἐ[illegible] ζήτησις ἐκ τῶν μαθη[illegible] περὶ [illegible] καὶ εἶπον αὐτῷ· ῥαββί, ὃς
περὶ καθαρισμοῦ [illegible] ἦλθον πρὸς [illegible]
ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας· ἴδε οὗτος
βαπτίζει· καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. ἀπεκρίθη Ἰω(άννης) καὶ εἶπεν·
οὐ δύναται [illegible] οὐδέν, ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ: Ἐγένετο ζήτησις [illegible] περὶ τοῦ βαπτίσματος [illegible] Ἰουδαίου
[illegible] μαθητῶν. [illegible]
μων. φι[illegible] περὶ [illegible] μαθητῶν [illegible] οἱ δὲ μαθηταὶ [illegible]
βαπτίσματος τῶν χυ μαθητῶν [illegible] περὶ τοῦ καθαρισμοῦ [illegible] τοῦ βαπτίσ-
[illegible] διδασκάλου. [illegible] περὶ τοῦ καθαρισμοῦ [illegible]
[illegible] τῷ διδασκάλῳ [illegible] βαπτίζειν
[illegible] αὐτῷ [illegible] ὃς ἦν μετὰ σοῦ. [illegible] φησὶν [illegible]
αὐτὸν [illegible] ὃς ἦν [illegible] ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας. [illegible]
[illegible] βαπτίζει. ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας. [illegible] ἀλλὰ
βαπτίζει. [illegible] αὐτῷ δὲ [illegible]
[illegible] πρὸς [illegible] ἔρχονται [illegible]
[illegible] πρὸς αὐτὸν [illegible] κωλύοντες [illegible] χυ
[illegible] φησὶ [illegible] οὐ δύναται [illegible]
[illegible] αὐτὸν [illegible] φησί. οὐ δύναται ἄνθρωπος [illegible]
[illegible] εἰ γὰρ [illegible] φησὶ δεδομένον [illegible] οὐ
[illegible] οὐδέν, [illegible] ὡς [illegible] μαρτυρῶν [illegible]
[illegible] φ[illegible] τοῦ [illegible] Ἰῦ [illegible] ἐντεῦθεν δὲ [illegible]
[illegible] αὐτοῦ. [illegible]
[illegible] χ[illegible] [illegible] φησὶν [illegible]
[illegible] ἀλλ' [illegible] ἀλλ' [illegible] φησὶν [illegible]
[illegible] οὐ καθ' [illegible] περὶ τοῦ χυ. οὐ
[illegible] χ[illegible] λέγεται:
Αὐτοὶ ὑμεῖς μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον· οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ χς, ἀλλ' ὅτι ἀ-
πεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου. ὁ ἔχων τὴν νύμφην, νυμφίος
ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ἑστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾷ
χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πε-
πλήρωται. ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι:
Α[illegible] ἐκείνου [illegible] ὅτι [illegible] μεμαρτύρηκα αὐτῷ ὅτι
[illegible] φησὶν [illegible] μαρτυρεῖ [illegible]
[illegible] οἱ ὄχλοι [illegible]

βαπτίζων ἐν αἰνὼν ἐγγὺς τοῦ σαλείμ· ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐ-
κεῖ· καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο· οὔπω γὰρ ἦν βεβλη-
μένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ ἰωάννης·

Μέχρι μὲν ἦν ἡ ἑορτὴ τοῦ πάσχα, [illegible] ἐν ἱεροσολύμοις ἦν ὁ
ἰς̅· ἐπειδὴ δὲ παρῆλθεν αὕτη, ἐξῆλθεν [illegible]
[illegible]
δὲ τοὺς πολλοὺς [illegible]
ζειν· ἀλλ' [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ἐμβαίνει εἰς αὐτὸν ὁ πρόδρομος [illegible], χριστοῦ καί φησιν· ὅτι ἐκεῖνος [illegible]
[illegible] ἐκ τοῦ πατρός· καὶ ἐπάνω πάντων ἐστί· [illegible] ἐρχόμενος τοῦ
τοῦ, καὶ τὴν [illegible] χάριν [illegible]· ἐπειδὴ δὲ [illegible]
ὢν, ἐκεῖνον λαλῶν, ἀπεκάλει, καὶ ταπεινῶν ὡς πρὸς σύγκρισιν τοῦ
χριστοῦ διδασκαλίαν· ἐπειδή τοι καὶ τῶν αὐτοῦ τοῦ πατρὸς δρόμου [illegible]
ὡς δὲ πρὸς τὸν χριστὸν συγκρινόμενα, πολλῷ [illegible] λόγου [illegible]· ἐκεῖνος
φησὶν ὃ ἑώρακε καὶ ἤκουσε, λαλεῖ· τουτέστιν ἅπερ παρὰ τοῦ πατρὸς ἤκουσε
καὶ ἃ ἑώρακεν· ἴσως ἀγνοοῦσί τινες· ἐκεῖνα λαλεῖ καὶ μαρτυρεῖ· ἀλλὰ
τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ, οὐδεὶς [illegible] λαμβάνει· ἀλλ' εἰ καὶ πάρεστι χριστὸς [illegible]
[illegible]· ὁ δὲ λαβὼν τὴν μαρτυρίαν ἤτοι τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ,
[illegible] ὅτι ὁ θεὸς ἀληθής ἐστιν· ἐσ-
φράγισεν ἀντὶ τοῦ ἔδειξεν [illegible], [illegible] πιστεύει· καὶ λοιπὸν φοβε-
ρὸν [illegible] λαμβάνων, [illegible] θεῷ, πιστεύει [illegible]
[illegible] καὶ ἀποδείκνυσιν ὅτι ὡς ἀληθὴς [illegible] ἐπίστευσεν· ὡς [illegible]
[illegible], δεικνὺς ὅτι [illegible] ψεύστης
[illegible]· ὁ ἀπιστῶν [illegible], [illegible] ψευδόμενον· ὡς [illegible] χριστὸς
καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐπίστευσεν αὐτῷ, οἷα δὴ ψευδομένῳ· [illegible]
πιστεύων, δείκνυσιν [illegible] ἀληθῆ [illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible], [illegible] αὐτοῦ [illegible], [illegible] λέγειν [illegible] φησὶν
ὅτι [illegible] αὐτῷ, [illegible]· [illegible] χριστοῦ, οὐκ ἐκ
[illegible] ἀλλὰ [illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible] δὲ [illegible] τυχεῖν [illegible]
λόγον κληρονόμε χριστοῦ [illegible] πατρὸς [illegible] θεοῦ, καὶ [illegible]
[illegible] τοῦ πατρὸς [illegible], καὶ ἐν [illegible]. χριστοῦ δέ, οὐ
[illegible]· [illegible] γὰρ αὐτὸ ὁ χριστὸς [illegible] ὅτι
[illegible], οὕτως ὁ λόγος [illegible] ἐκεῖνα λαλεῖ, [illegible]
[illegible] ὅτι ὁ χριστὸς ἃ ἤκουσε παρὰ τοῦ πατρὸς [illegible]· ἀλλ' [illegible]
αὐτὸν ἐν [illegible] παρὰ τοῦ πατρὸς [illegible] ὡς [illegible]
[illegible] ὁ υἱὸς φυσικῶς ἐκ τοῦ πατρὸς [illegible] ὡς [illegible]
τοῦ θεοῦ [illegible] παρὰ τοῦ πατρὸς [illegible]· [illegible] ἐκ τοῦ πατρὸς χριστὸν
[illegible] καὶ [illegible]· λέγει [illegible] ἐκ τοῦ πατρὸς χριστὸν
[illegible] ἀλλ' [illegible], [illegible]
[illegible] ἀλλ' ὡς [illegible] τοῦ ἡλίου τοῦ πατρὸς αὐτὸν [illegible]· [illegible] χριστὸς
ὡς ἀκτῖνα [illegible] τοῦ ἡλίου τοῦ πατρὸς [illegible] ἀκτῖνας ὁ ἥλιος· καὶ ἀφίκετο τὸ φῶς ἐ-
λεγόμενον [illegible] ἀκτῖνα [illegible] ἀκτῖνα ἔτερον
ἥλιος· [illegible] ἐπειδὴ [illegible] καὶ οὐδὲ [illegible] ἀκτῖνα [illegible]
ἥλιον [illegible] τοῦ ἡλίου, οὕτως [illegible] ὥσπερ [illegible]
[illegible] λέγομεν [illegible] τοῦ ἡλίου τοῦ πατρός, ὡς [illegible] καὶ
[illegible] παρὰ τοῦ [illegible] τοῦ ἡλίου [illegible] καὶ λέγειν αὐτὸν
ἀκτῖνα καὶ φῶς· καὶ ὡς [illegible] ἀχώριστον [illegible]

[illegible] ἑαυτὸν [illegible] καὶ τοῦτο [illegible] χαρὰ [illegible]

[illegible] εἰ μὲν γὰρ [illegible]

νυμφίου [illegible] νύμφη· τουτέστιν ὁ λαός, [illegible] νυμ-

φίος· [illegible] δὲ τούτου [illegible] χαρᾷ χαίρει· [illegible]

φίου χ(ριστο)ῦ φωνὴν [illegible] τὴν νύμφην· τῷ λαῷ, καὶ διδάσκοντα αὐτόν· οὐ

[illegible] δεικνὺς γὰρ ὅτι [illegible]

[illegible] καὶ [illegible] οὐκ [illegible] καὶ ὅτι αὐτὸν λοιπὸν [illegible] χρεία

ἀκούειν [illegible] τοῦ χ(ριστο)ῦ, διδάσκοντος καὶ διαλεγομένου πρὸς τὴν

νύμφην· τὸ γὰρ [illegible] φησὶ μέρος, [illegible] καὶ [illegible] τὸν

λαόν· χ(ριστ)ὸς [illegible] ἐλαττοῦσθαι· [illegible]

αὐξάνειν· [illegible] ἐλαττοῦσθαι [illegible] τοῦ προδρόμου [illegible]

ὥσπερ ὁ ἑωσφόρος [illegible] τοῦ ἡλίου ἀποκρύπτεται· καὶ [illegible]

[illegible] ἄλλοις ὅτι [illegible] φῶς· τῇ δὲ ἀληθείᾳ [illegible]

[illegible] τοῦ [illegible] κρύπτεται, οὕτως ὁ πρόδρομος· ὡς ἑωσφόρος [illegible]

[illegible] τοῦ ἡλίου [illegible] ἐλαττοῦσθαι λέγεται· αὔξει δὲ

ὁ χ(ριστὸ)ς, καθὸ [illegible] ἐκφαίνει ἑαυτὸν διὰ τῶν θαυμάτων· οὐ κατὰ τὴν

προκοπὴν τὴν ἐν ἀρετῇ, [illegible] τοῦτο [illegible]

[illegible] ἀλλὰ κατὰ τὴν ἔκφανσιν καὶ ἐπίδειξιν [illegible]

τος. Καὶ [illegible] λέγω γὰρ ὅτι [illegible] καὶ [illegible] καθαρός. [illegible]

[illegible] φησὶ [illegible] χαρὰ [illegible] τῷ νυμφίῳ [illegible]

[illegible] ὁ [illegible] χ[illegible] νυμ-

φίος, ὁ κ(ύριο)ς· νυμφὼν δέ, [illegible] γίνεται· [illegible]

[illegible] ἐκκλησία· [illegible] τὴν νύμφην, [illegible]

[illegible] κοινωνίαν· [illegible]

ὅτε [illegible]

διὸ ὅτι οὐδεὶς ἄλλος ἐστὶ νυμφίος, εἰ μὴ μόνος ὁ χ(ριστό)ς· [illegible]

[illegible] νυμφαγωγός ἐστιν· ὥσπερ οὖν καὶ ὁ πρόδρομος [illegible]

γὰρ ἄλλος [illegible] εἰ μὴ ὁ κ(ύριο)ς· οἱ δὲ ἄλλοι [illegible]

[illegible] καὶ τῶν [illegible] τοῦ κ(υρίο)υ διδομένων ἀγαθῶν διάκονοι·

Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος, ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς ἐστί· καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος, ἐπάνω πάντων ἐστί· καὶ ὃ ἑώρακε καὶ ἤκουσε, τοῦτο μαρτυρεῖ· καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει· ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ θ(εὸ)ς ἀληθής ἐστιν· ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θ(εὸ)ς, τὰ ῥήματα τοῦ θ(εο)ῦ λαλεῖ· οὐ γὰρ ἐκ μέτρου [illegible]

[illegible] καὶ [illegible] ταῦτα δὲ δυνάμενος [illegible] οὐ κατὰ τοῦτο [illegible]

εἰ δὲ καὶ κατὰ τοῦτο [illegible] δὲ δυνάμενος [illegible]

[illegible] λόγος φησὶν [illegible] ἀλλ' οὐ [illegible]

[illegible] καὶ [illegible] λέγεται [illegible]

[illegible] ζωὴν [illegible]

[illegible] ἐν αὐτῷ [illegible] ζωὴ [illegible]

[illegible] ζωὴν ἐν ἑαυτῷ [illegible] ἀλλ' [illegible]

[illegible] ζωὴ [illegible] ἐν αὐτῷ [illegible] γὰρ ζωὴ [illegible]

[illegible] ζωὴν [illegible] ζωὴν [illegible]

[illegible] φησί [illegible] ἡ ζωὴ [illegible]

[illegible] φανερωθῆναι [illegible] ἀλλ' ὅπερ [illegible]

[illegible] ἀλλ' [illegible] δείκνυσιν [illegible]

[illegible] φησὶν [illegible] ἀλλὰ καὶ [illegible]

[illegible] φησὶν [illegible]

[illegible]

[illegible] Χριστοῦ [illegible] πνεῦμα· καὶ πάλιν λέγεται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τοῦ υἱοῦ· φησὶ γὰρ ὁ ἀπόστολος· ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν [illegible] κρᾶζον ἀββᾶ ὁ πατήρ· [illegible] εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ· εἰ γὰρ [illegible] καὶ [illegible] φασὶν [illegible] τὸ πνεῦμα καὶ ἐκ τοῦ υἱοῦ ἐκπορεύεσθαι· [illegible] δὲ [illegible] φαμὲν πρὸς αὐτούς· ὅτι ἄλλο [illegible] τὸ εἶναι ἐκ [illegible] καὶ ἄλλο τὸ εἶναι [illegible] τὸ πνεῦμα εἶναι [illegible] τοῦ υἱοῦ πνεῦμα· [illegible] καὶ [illegible] γραφῆς [illegible] εἶναι [illegible] ἐκ τοῦ υἱοῦ, οὐδὲ [illegible] γραφὴ μαρτυρεῖ· [illegible] τὸ πνεῦμα [illegible] καὶ [illegible] φασι· ἀλλ' [illegible] καὶ εἰ [illegible] Χριστοῦ [illegible] τὸ πνεῦμα [illegible] εἰ [illegible] δοκεῖ [illegible] τὸ πνεῦμα [illegible] φησιν [illegible] λέγει [illegible] τοῦ ἁγίου πνεύματος [illegible] τοῦ ἁγίου πνεύματος [illegible] γὰρ [illegible] φαμὲν γὰρ ὡς [illegible] δοκεῖν, ἀλλ' [illegible] χαρίσματα [illegible] ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν· [illegible] ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν· [illegible] δὲ τὸ πνεῦμα ὁ υἱός, [illegible] αὐτοῦ· [illegible] γὰρ [illegible] λέγεται δὲ τὸ πνεῦμα εἶναι τοῦ υἱοῦ, καθὸ [illegible] ὁ υἱὸς καὶ δύναμις καὶ σοφία· τὸ δὲ ἅγιον πνεῦμα, καὶ [illegible] καὶ ἰσχύος καὶ σοφίας πνεῦμα [illegible] τοῦ υἱοῦ [illegible] τοῖς ἀξίοις [illegible] τοῦ υἱοῦ [illegible] ἐκ τοῦ πατρὸς [illegible] υἱοῦ δὲ [illegible] καὶ οὕτως [illegible] ὀρθοδόξως.

Ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ· ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ, οὐκ ὄψεται τὴν ζωήν· ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μενεῖ ἐπ' αὐτόν.

Ἐ[illegible] Χριστὸν [illegible] λέγει [illegible] φησὶν [illegible] Χριστὸς [illegible] φησὶ [illegible] τοῦ υἱοῦ [illegible]

κἀκεῖνοι ἐκεῖ τὸν μάρτυρα αὐτοῦ ἔδοσαν [illegible]
λει τῶν ἐκεῖ μαρτύρων, ἐπὶ [illegible]
τοῖς μάρτυσι [illegible] · καὶ οὕτως [illegible]
τοῖς [illegible] τούτοις ὁ [illegible] λέγει · καὶ [illegible]
τοῦ τοῖς [illegible] σαμαρείταις μάρτυσι [illegible] θαυμάσαι [illegible]
[illegible] ἐδόξαν [illegible]
[illegible] τὴν ὁδὸν · [illegible]
ἀλλ' οὐδὲ τελείως [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ἔθνος · καὶ [illegible]
λων · [illegible] τοῦ ἀβραὰμ καὶ ἰακὼβ [illegible]
βον · ὅτι γὰρ ἀβραάμ, χαλδαῖος ἦν · ὁ [illegible] ἰακὼβ [illegible]
[illegible] αὐτοῖς ἐλέγετο [illegible]
[illegible] αὐτοῖς [illegible]
[illegible] σαμαρεῖται [illegible] αὐτοὺς δὲ τοὺς μαθητὰς [illegible]
[illegible] ἐλθεῖν · [illegible]
πάλιν σαμαρειτῶν [illegible]
περὶ τοῦ χωρίου τοῦ ἰακὼβ καὶ τῆς [illegible] ἰακὼβ ὁ
[illegible]
[illegible] ἰακὼβ [illegible]
[illegible] τὴν [illegible]
[illegible] αὐτοῦ [illegible] λέγει [illegible]
[illegible] τοῦτο [illegible]
[illegible] καὶ τοῦτο [illegible]
[illegible] περὶ τοῦ χωρίου [illegible]
[illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] σπουδὴν [illegible] τὸ δὲ χωρίον
[illegible]
[illegible] ἰακὼβ ἰωσὴφ [illegible]
τοῦ ἰακὼβ [illegible]
[illegible]
ἰωσὴφ, ὁ υἱῷ: Ὁ οὖν ἰ(ησοῦ)ς κεκοπιακὼς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας
ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ · ὥρα ἦν ὡσεὶ ἕκτη · ἔρχεται

[illegible] αὐτοῦ [illegible], ὁ μὲν [illegible] · οὐ [illegible] φαρισαί[illegible] [illegible] τὴν οἰκονομίαν τῆς σαρκός· εἰ γὰρ συνεχῶς ἁλισκόμενος [illegible] [illegible] ἐρχόμενος· τί οὖν κἂν εἴπωσιν οἱ φαρισαῖοι [illegible] δοκεῖ [illegible] · οἱ περὶ [illegible] τοῦ λόγου καὶ οὐδὲ [illegible] τὸν καιρὸν [illegible] ἐπιτυχεῖν· [illegible] [illegible] μάλιστα τοῦ τὸν φθόνον συκοφαντικόν; φησί· ὅτι καίτοιγε ἰησοῦς, οὐκ ἐβάπτιζεν· ἀλλ' ὅμως οἱ φθονοῦντες · βουλόμενοι [illegible] [illegible] τοὺς φαρισαίους κατὰ τοῦ χριστοῦ, ἐσυκοφάντουν αὐτόν, ὡς βαπτίζοντα· ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς σαμαρείας· ὅθεν [illegible] ἐρχόμενος ὁδοῦ [illegible] εἰς τοὺς σαμαρείτας· ὅρα [illegible] ὅτι οὐκ εἶπεν [illegible] ἔδει δὲ αὐτὸν ἀπέρχεσθαι εἰς σαμάρειαν· ἀλλὰ διέρχεσθαι δι' αὐτῆς σαμαρείας, καὶ οὐ [illegible] [illegible] φανερῶς [illegible] τοῖς ἰουδαίοις ἐκλεῖται. ὥσπερ καὶ [illegible] αὐτοῖς λέγειν, ὅτι [illegible] αὐτοὺς [illegible] ἔθνη [illegible] [illegible] μετὰ [illegible] ἐλθεῖν· ὅταν γὰρ αὐτὸν [illegible] αὐτόν, τότε τοῖς ἔθνεσιν ἐπέβαλλεν· οὐδὲ τότε προηγουμένως, ἀλλ' ἐκ παρέργου:

ε̄ Ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς σαμαρείας λεγομένην συχάρ· πλησίον τοῦ χωρίου οὗ ἔδωκεν ἰακὼβ ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· ἦν δὲ ἐκεῖ ἡ πηγὴ τοῦ ἰακώβ:

Ἄξιον εἰπεῖν πόθεν οἱ σαμαρεῖται [illegible]· καὶ πόθεν τὴν προσηγορίαν ταύτην ἔλαβον· σομὸρ τὸ ὄρος ἐκαλεῖτο, ἀπὸ τοῦ κεκτημένου αὐτό· καθὼς καὶ ἡσαΐας φησί· καὶ ἡ κεφαλὴ σομόρων ἐφραΐμ. οἱ δὲ [illegible] τὸ ὄρος οἰκοῦντες, οὐ σαμαρεῖται τὸ πρότερον, ἀλλ' ἰσραηλῖται ἐκαλοῦντο· προσέκρουσαν δὲ τῷ θεῷ, παρεδόθησαν κατὰ διαφόρους καιρούς, τοῖς ἀσσυρίοις· τέλος δὲ ὁ ἀσσύριος ἐπελθὼν αὐτοῖς [illegible], εἷλέ τε αὐτούς· καὶ οὐκέτι [illegible] τὴν χώραν ἀφίησιν· [illegible] τὴν αὐτῆς ἀπόστασιν· ἀλλ' αὐτοὺς μέν, εἰς [illegible] καὶ μήδους μετήγαγεν· ἐκεῖθεν δέ τε ἔθνη ἐκ διαφόρων τόπων ἀγαγών, κατῴκισεν ἐν τῇ σαμαρείᾳ· τούτων δὲ γενομένων· βουλόμενος ὁ θεὸς δεῖξαι τοῖς βαρβάροις ὅτι οὐ δι' ἀσθένειαν· ἀλλὰ δι' ἁμαρτίας ἐξέδωκε τοὺς ἰουδαίους αὐτοῖς, ἐπαφίησι λέοντας τοῖς μετοικισθεῖσιν ἐν σαμαρείᾳ βαρβάροις· οἱ [illegible] τούτους ἐλυμαίνοντο [illegible]· ἀπαγγέλλεται [illegible] τοῦτο [illegible] [illegible] βασιλεῖ, μεταπέμπεται [illegible] οὐδαμῶς· καὶ ἐρωτᾷ· τί ποιητέον [illegible] οὐκέτι [illegible] [illegible] ἐν τῇ σαμαρείᾳ βαρβάροις· οἱ δὲ [illegible] [illegible] τὸν [illegible] ἐκεῖνον, καὶ οὐκ [illegible] τὴν δωρεὰν τοῦ θῦ καὶ [illegible] χεῖρας [illegible]

[illegible] αὐτὸν καὶ [illegible] δωρεὰν [illegible]

[illegible]

τὸ ζῶον [illegible]

[illegible]

[illegible]

τηρεῖ περὶ μὲν τὸν κν τοῦ ἰακώβ:

Λέγει αὐτῇ ὁ ἰς· ὕπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε· ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν· οὐκ ἔχω ἄνδρα· λέγει αὐτῇ ὁ ἰς· καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες· καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἀνήρ· τοῦτο ἀληθὲς εἴρηκας· λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· κε θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ· οἱ πρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν· λέγει αὐτῇ ὁ ἰς· γύναι πίστευσόν μοι ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν ἱεροσολύμοις [illegible] προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν:

[illegible] φώνησον τὸν ἄνδρα [illegible] φησί· φώνησόν σου τὸν ἄνδρα [illegible] φησί· οὐκ ἔχω ἄνδρα [illegible] προφήτης εἶ σύ [illegible] ὡς ζῷον [illegible] · ἀλλὰ πρὸς αὐτὸν [illegible] [illegible]

δυνάμει [illegible] [illegible] ἔρχεται [illegible] τέλειον·

Π[illegible] ἑαυτῆς ποιεῖ [illegible] [illegible] [illegible] καὶ [illegible]

αὐτῶν εἰς [illegible] · [illegible] [illegible] τῆς γυμναστικῆς [illegible]

[illegible] αὐτῆς [illegible] διαφορὰν συλλογίζεται [illegible]

διαφορὰν [illegible] · [illegible] φησιν [illegible] αὐτὸν [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

δὲ καὶ αὐτὸς [illegible] αὐτοῦ [illegible] [illegible]

[illegible] · τοῦτον [illegible] [illegible] ἀρχὴν [illegible]

αὐτὸς ποιεῖν [illegible] αὐτοῦ · τὸ δὲ καὶ [illegible] αὐτοῦ ποιεῖν [illegible]

δεικτικόν ἐστι τῆς [illegible] · οὐ μόνον γὰρ φησὶν [illegible]

[illegible] καὶ οὕτως [illegible] ποιεῖν [illegible] αὐτοῦ [illegible]

[illegible] · καὶ οὕτως [illegible] [illegible]

[illegible] ἀρκεῖσθαι · [illegible] τῆς γυμναστικῆς [illegible]

[illegible] φανερὸς [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] τῆς οἰκείας [illegible]

[illegible] · [illegible] τοῦτο [illegible]

ἐκ τούτου [illegible] · ὁ δὲ ἐκ τοῦ [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] · [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] · [illegible] καὶ αὐτοὶ [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] · καὶ [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] · τοῦτο [illegible] [illegible]

[illegible] · [illegible] [illegible] τοῦτον · ἀλλ' [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] καὶ [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] φθάνει [illegible] ἀλλὰ [illegible]

τῆς λατρείας· καὶ [illegible]

[illegible] προσφέρειν [illegible]

[illegible] λέγεται· ἀληθινοὺς δὲ προσκυνητὰς [illegible]

[illegible]

[illegible] λατρείας [illegible]

[illegible] ἀλλ' ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· [illegible]

[illegible]

[illegible] προσκυνεῖ [illegible]

[illegible]

[illegible] προσκυνεῖν [illegible]

[illegible] δόξαν περὶ αὐτοῦ [illegible]

[illegible] ἀληθείᾳ [illegible]

[illegible] τῷ θεῷ, ἀλλὰ καὶ ἀληθῆ δόξαν περὶ αὐτοῦ ἔχειν· [illegible]

[illegible] φιλοσοφίας [illegible]

[illegible] πρᾶξιν λέγω καὶ θεωρίαν· [illegible]

[illegible] ἐν πνεύματι, τὸ πρακτικόν· [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] πρακτικὴν [illegible]

[illegible] ἐν ἀληθείᾳ, τὸ θεωρητικόν· [illegible]

[illegible]

[illegible] πρακτικῆς· καὶ ἀληθείας [illegible]

[illegible] θεωρητικόν [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ἀλλ' ἐν ἀληθείᾳ· [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ἐσκύλλετο [illegible]
[illegible] · διὸ καὶ [illegible] αὐτῆς [illegible]
[illegible] οὐ λύει· οὐ γὰρ [illegible] περὶ [illegible]
[illegible] καὶ λύπης· [illegible]
καὶ λέγει· ἔρχεται γάρ φησιν ὥρα· ὅτε οὔτε ἐν [illegible]
οὔτε ἐν [illegible] προσκυνη[illegible] ὁ θεός· ὑμεῖς μὲν γάρ φησιν [illegible]
[illegible] δὲ ἡ γυνὴ [illegible] σαμαρεῖται τῶν μὲν [illegible] ἰουδαίους
[illegible] λέγεσθαι· ὅτι οὔτε ταῦτα οὔτε ἐκεῖνα [illegible]
[illegible] ἔσται κατὰ [illegible] ἀμφοτέρων ἀμείνων· [illegible]
τοὺς ἰουδαίους σεμνοτέρους [illegible] σαμαρειτῶν ἀποφαίνων·
ὑμεῖς γάρ φησιν προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε· ἡμεῖς δὲ ἰουδαῖοι
ὃ οἴδαμεν· ἑαυτὸν δὲ [illegible] τῶν ἰουδαίων ἀριθμεῖ· διότι πρὸς
τὴν ὑπόνοιαν τῆς γυναικὸς φθέγγεται· ὡς προφήτην γὰρ ἰου-
δαῖον αὐτὸν ὑπενόει ἐκείνη· καὶ διὰ τοῦτό φησι· ἡμεῖς προσκυ-
νοῦμεν· [illegible] οἱ σαμαρεῖται ὃ προσεκύνουν [illegible]
περικλείσαντες [illegible] τὸν θεόν· διὸ [illegible]
[illegible]
[illegible] ὅτι [illegible] τοῦτο [illegible] αὐτοὺς [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] πολλοῦ καὶ [illegible]
[illegible] καὶ αὐτὸν δὲ τὸν θεόν· ἰουδαῖοι δὲ [illegible]
[illegible] καὶ θεὸν [illegible] αὐτῶν [illegible]
x! [illegible] ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν ἰουδαίων ἐστίν· [illegible]
[illegible] ἡ γὰρ [illegible] οἰκουμένη [illegible]
[illegible] εἰδέναι θεὸν καὶ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] προσκυνη[illegible]
[illegible] ἰουδαίων [illegible]
[illegible] ὅτι ἐκ τῶν ἰουδαίων [illegible]
[illegible]
[illegible] ὅτι ἐκ τῶν ἰουδαίων [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

καὶ ῥοῦν· Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνή, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν· καὶ λέγει τοῖς ἀνοις· δεῦτε ἴδετε ἀνον ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ χς; ἐξῆλθον [illegible] καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. Τοσοῦτον [illegible] τὴν καρδίαν [illegible] ὥστε καὶ τὴν ὑδρίαν ἀφεῖναι [illegible]

[illegible]

ἐπὶ Ἰακὼβ [illegible] εἰκότως ἀντελήφθη· τουτέστι [illegible]
[illegible] λόγου· [illegible] ἐν ταύταις [illegible]
τὴν κεφαλὴν τοῦ δράκοντος· [illegible]
[illegible] ταύτης [illegible]
[illegible]
τοῦ θείου φωτὸς [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
περὶ [illegible] τούτοις [illegible]
[illegible]
[illegible] οὐδὲ [illegible]
[illegible]
[illegible] ἐκ θεοῦ [illegible]
ἀλλ' ὥσπερ οἱ [illegible] τούτου· [illegible]
καὶ [illegible] ξύλων· [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] τοῦ ξύλου· [illegible] καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible] θύειν· [illegible]
[illegible] καὶ τοῖς [illegible]
[illegible] καὶ εἰς [illegible]
[illegible] ἐλθὼν [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
καὶ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
Ἰακὼβ ἀντελήφθη· [illegible]
καὶ [illegible] αὐτός· [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] αὐτοῦ· [illegible]
[illegible]

ῥύσαι τὴν παράλειψιν τῆς ἀνθρώπων [illegible] πειρώμενον. οὐ λέγει δὲ ὅτι οὕτως ἐ-
στὶν ὁ Χριστὸς ἀποφαντικῶς· ἀλλ' ἀντὶ τοῦ οὕτως ἐστὶν ὁ Χριστός; ἵνα μὴ λέ-
γωσιν αὐτοὺς ἐκείνους [illegible] λαλεῖν. καὶ [illegible]
κατὰ τὸ [illegible] τοιοῦτον τὸν λόγον. λέγει γὰρ ἀποφήναντος ὅτι οὕτως ἐστὶν
ὁ Χριστός, τυχὸν ἂν καὶ [illegible] τὴν [illegible] τὴν φωνὴν αὐτῶν ὡς
[illegible] δέχονται. [illegible] δὲ [illegible] ποιοῦντες
[illegible] εἴ τις, εἰ μὴ [illegible].
αὐτῆς [illegible] ἐδίδαξε. ὃν δὲ νῦν [illegible] φησί· τουτέστιν ὁ Χρι-
στός [illegible] οὐκέτι σου [illegible]. οὕτως γὰρ [illegible]
φησὶ [illegible] διδασκαλίαν. [illegible] ὅς ἐστι τύπος τοῦ
μέλλοντος [illegible] λογίζεσθαι τὴν [illegible]. ἡ γὰρ φύσις ἡ [illegible],
[illegible] καθ' αὑτό. [illegible] τῆς θείας χάριτος.
[illegible] ἡ γὰρ ἁμαρτία ὁ Ἀδάμ, [illegible] θείοις [illegible] χαρίσμα-
σι. καὶ γάρ, ὁ προφήτης ἦν. [illegible] γὰρ [illegible] τοῦ [illegible] νόμου, περὶ
τε τῆς διαπλάσεως τῆς γυναικός. καὶ περὶ τῆς πρὸς αὐτὴν σχέ-
σεως τοῦ ἀνδρὸς ἀποφήναντος. ἔφησε γάρ· τοῦτο νῦν ὀστοῦν ἐκ τῶν
ὀστέων μου. καὶ ὅτι ἀντὶ τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ
τὴν μητέρα. [illegible] ἡ φύσις ἡ [illegible] ἐν τῷ ὄρει τούτῳ [illegible].
ἀλλ' [illegible] τοῦ θεοῦ, [illegible]
[illegible]. [illegible] θεοῦ [illegible]. ὁ [illegible]
[illegible] τὴν [illegible]
[illegible] τοῦ δὲ τοῦ κόσμου. [illegible] λογισμοὺς [illegible]
λέγοντες οἱ [illegible] λογισμοὶ κατὰ [illegible]. ἄχρις
οὗ [illegible] αὐτοὺς [illegible] τοῦ θεοῦ λόγια. ἀλλ' οὐδὲ τοῦ
[illegible]. ἡ [illegible] καὶ [illegible] ἐν τῷ ὄρει [illegible]
κατοικήσαντες ἐδόξασαν τὸν [illegible] ὁλόκληρον δὲ τοῦ κα-
λοῦ [illegible]. ἀλλὰ καὶ ἐπὶ [illegible] κατ' ἔρημον. ὁ τοίνυν [illegible]
[illegible] τουτέστι πολλὰς ὁδοὺς [illegible]
[illegible] λαθεῖν. καὶ ποτὲ [illegible] ποτὲ δὲ κα-
[illegible]. ποτὲ δὲ [illegible]. ἄλλοτε δὲ [illegible]
[illegible] ζωήν, [illegible] τοιούτοις [illegible]
[illegible] χειρῶν [illegible]. εὗρε δὲ [illegible]
[illegible] ἐκάθισε. καὶ [illegible] ἄρα [illegible]
τὴν [illegible] τοῦ παραπτώματος. [illegible] τὴν φύσιν [illegible]
[illegible]. ἡ δὲ [illegible] τοῦ παραπτώματος.

ἐν τῷ νόμῳ τελουμένων καταπαύσας καὶ ἀπὸ τῆς σωματικῆς
λατρείας ἐπὶ τὴν πνευματικὴν ταύτην μεταγαγών· αἰνιγματωδῶς δὲ
φθέγγεται πολλάκις ὁ κ(ύριο)ς· προσεκτικωτέρους ποιῶν τοὺς ἀκρο-
ατάς· ὁ διεγείρων αὐτοὺς εἰς τὸ ἐρωτῆσαι καὶ μαθεῖν τὸ συγκε-
καλυμμένως λεγόμενον· βρῶσιν δὲ ὀνομάζων τὴν τῶν ἀνθρώπων σωτηρί-
αν· διδάσκει τοὺς μαθητὰς ἵνα καὶ αὐτοὶ ὅτε δὴ χειροτονηθεῖεν τῆς
οἰκουμένης διδάσκαλοι· παρ' ἐλάττονος ποιῶσι τὴν σωμα-
τικὴν βρῶσιν· ὅλην τὴν ἐπιθυμίαν πρὸς τὸ σώζειν ἀνθρώπους
μετενεγκόντες· σημεῖον δὲ ὅτι καὶ τὰ παρ' αὐτῶν προσφε-
ρόμενα αὐτῷ βρώματα ἐδέχετο ὁ κ(ύριο)ς· φασὶ γὰρ οἱ μαθηταί· μή τις
ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; τοῦτο δὲ ποιεῖ, οὐχ ὡς χρῄζων τῆς πα-
ρ' ἑτέρων διακονίας· πῶς γὰρ ὁ διδοὺς τροφὴν πάσῃ σαρκί; ἀλ-
λ' ἵνα οἱ προσφέροντες μισθὸν ἔχωσι καὶ συνεθισθῶσι τοῖς ἄλ-
λοις τρέφειν· καὶ ἅμα τύπον διδοὺς πᾶσιν ἀνθρώποις τοῦ μὴ ἐπαισχύ-
νεσθαι τὴν πτωχείαν· μηδὲ [illegible] ὑπὸ τῶν ἄλλων τρέφε-
σθαι· ἰδίᾳ δὲ τοῖς διδασκάλοις καὶ ἀναγκαιότατον τοῦτο ἐστι τὸ ἄλ-
λους ἔχειν τῆς τροφῆς φροντίδα· ἵν' αὐτοὶ ἀπερισπάστως
διακονῶσι τὴν τοῦ λόγου διακονίαν· διὸ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ
προσέταξε, τὸ παρὰ τῶν μαθητευομένων τρέφεσθαι:

Οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἔτι τετράμηνός ἐστι καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; ἰ-
δοὺ λέγω ὑμῖν· ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν· καὶ θεάσασθε τὰς
χώρας ὅτι λευκαί εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤδη. καὶ ὁ θερίζων μισθὸν
λαμβάνει· καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον· ἵνα καὶ ὁ σπείρων
ὁμοῦ χαίρῃ· καὶ ὁ θερίζων· ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός·
ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων· ἐγὼ ἀπέστειλα ὑ-
μᾶς θερίζειν· ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασι· κ(αὶ)
ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε:

Ἄρχεται νῦν ὡς ἀφ' ἑτέρου ἀνακαλύπτειν τοῖς μαθηταῖς, τὰ ἀρτίως αἰνιγματω-
δῶς προρρηθέντα· ὑμεῖς μὲν γάρ φησι λέγετε ἀντὶ τοῦ
νομίζετε ὅτι ὁ θερισμὸς ἐν τῇ τετραμήνῳ ταύτῃ ἔρχεται· ὁ αἰσ-
θητὸς δηλαδή· ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πάρεστιν ὁ νοητὸς θερισ-
μός· ταῦτα δὲ ἔλεγε διὰ τοὺς σαμαρείτας ἤδη προσερχομέ-
νους αὐτῷ· ἐπάρατε οὖν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν· εἴτε τοὺς νοη-
τούς· εἴτε καὶ τοὺς αἰσθητούς· καὶ θεάσασθε τὸ πλῆθος τῶν προ-
σερχομένων σαμαρειτῶν· καὶ τὰς εἰς τὴν πίστιν προθυμίας

καὶ τοῖς λοιποῖς, εἰς ὧν [illegible] τυχὼν γέγονεν ταῦ(τα):

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἠρώτων οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, αὐτὸν λέγοντες·
ῥαββί φάγε. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν, ἣν ὑμεῖς
οὐκ οἴδατε. ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· μή
τις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐμὸν βρῶμά ἐστιν
ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ τελειώσω
αὐτοῦ τὸ ἔργον. Ἠρώτων οἱ μαθηταὶ τὸν κύριον· ἀντὶ τοῦ, παρε-
κάλουν ὥστε φαγεῖν· οὐκ ἐκ προπετείας τοῦτο ποιοῦντες· ἀλλ' ἐκ τοῦ
φιλοστοργίας τῆς πρὸς τὸν διδάσκαλον· ἑώρων γὰρ αὐτὸν
κεκμηκότα ἀπὸ τῆς ὁδοιπορίας καὶ τὴν [illegible] φλο-
γός· ὁ δὲ κύριος γινώσκων ὅτι ἡ σαμαρεῖτις μέλλει ἐπι[illegible]
[illegible] σχεδὸν τὴν πόλιν πρὸς ἑαυτόν· καὶ ὅτι [illegible] πρὸς
αὐτὸν οἱ σαμαρεῖται, ἐγὼ φησὶ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν· τουτέστι τὴν
σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων· οὕτως γὰρ ταύτης ἐπιθυμεῖ ὡς οὐδεὶς ἂν
πεινῶν τῆς αἰσθητῆς βρώσεως· ταύτην δὲ τὴν βρῶσιν ἣν ἔχω
φαγεῖν, ὑμεῖς οἱ μαθηταί μου οὐκ οἴδατε. [illegible] ὅτι
καὶ [illegible] ὑμεῖς μου λέγετε
οὐκ οἴδατε ὅτι τὴν βρῶσιν μόνον [illegible] τὴν τῶν σωμάτων [illegible]· ἄλλην
δὲ οὐκ οἴδατε ταύτην τὴν βρῶσιν· οὐ γὰρ γινώσκετε ὅτι πιστεύ-
σουσιν οἱ σαμαρεῖται καὶ σωθήσονται. τί οὖν οἱ μαθηταί; δι-
απορ(οῦ)ντες, μή τις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; οὕτω λοιπὸν γὰρ διὰ
τὴν συνήθειαν αὐτοῖς εὐλαβοῦντο πεῦσιν πρὸς ἀλλήλους. ἐκεῖ-
νοι μέντοι καὶ [illegible] ἐρωτῆσαι τὸν ἄνθρωπον καὶ λύει τοῦ
[illegible] διαπορηθέν, ὃ φησί· ἐμὸν βρῶμά ἐστιν, ἵνα ποιῶ τὸ
θέλημα τοῦ πέμψαντός με. θέλημα γὰρ θεοῦ, ἡ τῶν ἀνθρώπων σωτηρία.
καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. οἱ μὲν προφῆται καὶ ὁ νόμος, οὐκ ἠ-
δυνήθησαν τελειῶσαι τὸ τοῦ θεοῦ ἔργον· ἀτελεῖς γὰρ ἦσαν πάντες
καὶ [illegible] τῶν μελλόντων ἀγαθῶν [illegible]. ὁ δὲ κύριος ἐτελείω-
σε τὸ τοῦ θεοῦ ἔργον· [illegible] σωτηρίαν καὶ ἀνακαίνισιν· τὸ γὰρ
[illegible] θεοῦ ἔργον, τὸν ἄνθρωπον. ὃν ἐτελείωσε μόνος ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἐν
[illegible] ἀναμάρτητον ἀποδείξας τὴν φύσιν ἡμῶν. καὶ ἐν τῷ
[illegible] δι' αὐτῆς [illegible] θείας πολιτείας τετελειωμέ-
νην καὶ [illegible] φυλάξας. καὶ ἄχρι τέλους νικήσας τὸν
διάβολον. ὁ νόμος δὲ θεοῦ ἔργον ἐστί. καθὸ δακτύλῳ θεοῦ ἐγράφη·
[illegible] ἐτελειώθη ὑπὸ κυρίου· τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς [illegible]

ἐθέριζε· τὴν γῆν αὐτοῦ τὴν [illegible] καὶ διδασκαλίας [illegible], ὅτι τὸ πολιτι-
κὸν ἐν ὁμιλίαις [illegible] χρ. χαίροντα δέ τινες καὶ ἐπὶ τῶν σπειρόντων
[illegible] τοῦ [illegible] θεάσασθε τὰς χώρας ὅτι λευκαί εἰσι πρὸς
θερισμόν. Διὰ τοῦ πολλοὺς δηλαδὴ ἐν τῷ τοῦ θεοῦ αὐτοῦ θερισμῷ.

Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρει-
τῶν· διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης ὅτι εἶπέ μοι πάν-
τα ὅσα ἐποίησα. ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἠρώ-
των αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς. καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. καὶ
πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ· τῇ τε γυναικὶ ἔ-
λεγον· ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀ-
κηκόαμεν καὶ οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστός.

Διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς πιστεύσαντες οἱ Σαμαρεῖται, ὡς συνῆλθον
πρὸς αὐτὸν, ἠρίμων [illegible] ὡς οὐκ ἂν τὸν οἰκεῖον ἀφήσωμεν [illegible]
[illegible] τοῦ χαρίσασθαι ἑτέροις; ἀλλ' ὅμως ἦλθε [illegible]
καὶ ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς [illegible] κηρύττοντος. Διὸ καὶ τὴν [illegible]
τοῖς ἔργοις δεικνῦντες, παρεκάλουν αὐτὸν διὸ λοιπὸν παρ' αὐτοῖς εἶ-
ναι. τὸ γὰρ μεῖναι, τοῦτο σημαίνει· τὸ κατοικεῖν [illegible]
[illegible] αὐτοῖς. ὁ δὲ τοῦτο λαβὼν, οὐ παρεῖδε ταῦτα. δύο δὲ ἡμέρας ἔμεινε παρ' ἐκείνοις·
ὅθεν [illegible] πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ.
Καὶ [illegible] [illegible] ἐπεὶ τὰ κατὰ [illegible]
διδασκαλίας αὐτοῦ [illegible], ἀλλ' ἡ [illegible] ἐκ τοῦ
λοιποῦ πραγμάτων, τὴν [illegible] τῆς θείας αὐτοῦ διδασκαλίας.
πολλῷ [illegible] καὶ τὸν [illegible] ἐπιδεῖξιν καὶ φιλοτιμίαν [illegible]
[illegible] καὶ παρ' αὐτοῖς Σαμαρείταις [illegible]
θεοῦ [illegible] διδάξαι· ὁ φθόνος οὐδὲ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] λόγον [illegible]
[illegible] ἐπειδὴ [illegible]
οἱ οἰκεῖοι αὐτοῦ. ὁρᾷς δὲ [illegible]
[illegible] αὐτοὺς ὑπὲρ ἐκείνων [illegible]· οὐ γὰρ προφήτην αὐτὸν [illegible]·
οὐδὲ σωτῆρα τοῦ Ἰσραήλ· ἀλλ' αὐτοῦ [illegible]· καὶ [illegible]
σωτὴρ ὁ κυρίως καὶ [illegible]
πολλοὶ [illegible] καὶ προφῆται· καὶ ἄγγελοι [illegible]· ἀλλ' οὗτος
ἐστὶν ὁ ἀληθινὸς σωτήρ. Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας, ἐξῆλθεν
ἐκεῖθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· αὐτὸς γὰρ ὁ Ἰς ἐμαρτύ-

καὶ ἑτοίμους αὐτῶν τυχεῖν· ἄρτι μὲν ὥσπερ χώρας λελευκασ-
μένας δέον τοῦ θερισμοῦ· καθάπερ γὰρ οἱ στάχυες ὅταν λευκαν-
θῶσιν ἕτοιμοι εἰς θερισμόν, οὕτω καὶ οὗτοι πρὸς σωτηρίαν εἰσὶ
παρεσκευασμένοι. ὁ θερίζων, μισθὸν λαμβάνει· καὶ συνάγει καρ-
πὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον· ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων.
ὃ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν· οἱ προφῆται, ἔσπειραν, ἀλλ' οὐκ ἐθέρισαν.
οὐ μὴν διὰ τοῦτο ἀπεστέρηνται τῆς ἡδονῆς· ἀλλὰ σὺν ὑμῖν χαίρου-
σιν εἰ καὶ μὴ σὺν ὑμῖν θερίζουσιν. ὅπερ γὰρ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς θε-
ρισμοῖς, οὐκ ἔστιν· ἐκεῖ γὰρ ἐὰν συμβῇ ἄλλον σπεῖραι καὶ ἄλλον θερί-
σαι· λυποῦνται μὴ θερίζοντες· ἐν δὲ τοῖς πνευματικοῖς, οὐχ οὕτως· ἀλλὰ
καὶ οἱ προφῆται προκηρύξαντες καὶ προμαλάξαντες τῶν ἀνθρώπων τὰς
γνώμας, χαίρουσι σὺν ὑμῖν τοῖς εἰς πέρας τοὺς ἀμητοὺς ἐφελκύσασι·
[illegible] ἐγὼ ὑμᾶς ἀπέστειλα θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε,
διὰ τοῦτο φησὶν ὁ κύριος· ἵνα ὅταν ἀποστέλλῃ τοὺς μαθητὰς ἐπὶ τὸ κή-
ρυγμα, μὴ θορυβηθῶσιν ὡς εἰς πρᾶγμα ἐπίπονον ἀποστελλό-
μενοι. τὸ γὰρ ἐπιπονώτερον φησὶν οἱ προφῆται ἀνεδέξαντο· ὑ-
μεῖς δὲ, ἐπὶ τὸ ἕτοιμον παραγίνεσθε. λόγον δὲ ἀληθινόν φησί,
τὴν παροιμίαν τὴν παρὰ πᾶσι περιφερομένην παρ' αὐτῶν, ὡς ἀληθῆ· ὅτι ἄλ-
λος ἐστὶν ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. ὅρα δὲ πῶς πανταχοῦ τὸ δεσποτι-
κὸν καὶ ἐξουσιαστικόν· ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν. ἀκουέτωσαν
οἱ περὶ Μαρκίωνα τὸν κατάρατον· καὶ Μάνεντα, καὶ τοὺς τοιούτους
οἱ τὴν παλαιὰν διαθήκην ἀπαλλοτριοῦντες τῆς νέας. κἀντεῦθεν
[illegible] ἐλέγχονται. εἰ γὰρ ἀλλοτρία ἦν ἡ παλαιά, πῶς οἱ ἀπόστολοι
θερίσαντες τῶν προφητῶν; ὥσπερ ἐπὶ ταύτης τῆς παλαιᾶς οἱ
ἀπόστολοι ἐθέρισαν, οὐκ ἀλλοτρία τῆς καινῆς διαθήκης ἐκεί-
νη· ἀλλ' ἀμφότεραι, μία. ἀκουέτωσαν καὶ οἱ [illegible]· πῶς
ὡς κύριος καὶ ἐξουσιαστὴς πέμπει τοὺς μαθητάς. ἀπέστειλε δὲ
ἵνα αὐτοὶ τὸν λήϊον θερίσωσι· καὶ ἐκτέμωσι τοὺς προεστη-
κότας αὐτοῖς καὶ ἕλληνας καὶ ἰουδαίους· καὶ εἰς τὴν ἅλωνα ἀποκο-
μίσωσιν αὐτούς, τὴν ἐκκλησίαν λέγω· ἐν ᾗ γενόμενοι διὰ τοῦ
καταπατεῖσθαι παρ' αὐτῶν [illegible]· τουτέστι τῶν διδασκάλων καὶ
ἀποκεῖσθαι αὐτοῖς· τρίβονται. καὶ τὸ μὲν ἀχυρῶδες καὶ σαρκικόν·
καὶ τοῦ πυρὸς ἄξιον ἐκκαίονται ἀπομαλλόμενοι, καθαροὶ κόκκοι
[illegible] ἀποθήκῃ ἐναποτίθενται. εἰ τῷ καὶ [illegible] γίνο-
νται τοῦ θεοῦ· τῇ [illegible] τοῦ [illegible] φερομένου· οὕτως ἐστὶν ἀλλ'

ὁ δὲ ἰς̅ εἶπε πρὸς αὐτόν· ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ πι-
στεύσητε· λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός· κ̅ε κατάβηθι πρὶν ἀπο-
θανεῖν τὸ παιδίον μου· λέγει αὐτῷ ὁ ἰς̅· πορεύου, ὁ υἱός σου ζῇ· καὶ ἐπί-
στευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰς̅, καὶ ἐπο-
ρεύετο: Ἀναμιμνήσκει ἡμᾶς ὁ εὐαγγελιστὴς τοῦ ἐν τῇ Κανᾷ
θαύματος, ὅτε τὸ ὕδωρ [illegible] οἶνον· [illegible]
σαν τῶν σημείων [illegible] ἐκ [illegible]· οἱ μὲν γὰρ Γαλιλαῖοι φασὶ καὶ
ἀπὸ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ ἀπὸ τῶν ἐν τῇ ἑορτῇ [illegible]
[illegible] αὐτῷ· οἱ δὲ Σαμαρεῖται ἀπὸ μόνης τῆς μαρ-
τυρίας τῆς γυναικός, καὶ τῆς αὐτοῦ τοῦ κυ̅ διδασκαλίας· νῦν
δὲ καὶ ἵνα δείξῃ ἡμῖν ὅτι [illegible] ὁ βασιλικὸς ἀπὸ τοῦ ἐν Κανᾷ θαύματος
[illegible] περὶ χυ̅ [illegible] ἔνδοξα [illegible]· βασιλι-
κὸν δὲ καλεῖ τοῦτον· ἴσως ἐκ γένους ὄντα βασιλικοῦ, ἢ ἀξίωμα
τι ἀρχῆς ἕτερον οὕτω καλούμενον ἔχοντα· [illegible] φασὶν
εἶναι οὗτος τὸν παρὰ τῷ Ματθαίῳ ἑκατόνταρχον· ὁ [illegible]
ἐν Καπερναούμ· οὐκ οἶδα [illegible] τὸν αὐτὸν εἶναι, ἀλλ' ἕτερον·
ἐκεῖνος μὲν γὰρ καὶ βουλόμενον ἐλθεῖν τὸν χν̅ διακωλύει λέγων·
οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς· οὗτος δὲ ἕλκει
[illegible] αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν· κατάβηθι [illegible]
[illegible] ὁ δοῦλος· τούτου δὲ ὁ υἱὸς πυρετῷ· κἀκεῖ μὲν
ἀπὸ τοῦ ὄρους καταβὰς εἰς Καπερναοὺμ εἰσῆλθεν· ἐνταῦθα δὲ ἀπὸ
τῆς Σαμαρείας· καὶ οὐκ εἰς Καπερναούμ, ἀλλ' εἰς Κανᾶ· ἔτι τε
ἐκεῖνος μὲν ἑκατόνταρχος· οὗτος δὲ βασιλικὸς τὸ ἀξίωμα.
ἠξίου μὲν οὖν ὁ βασιλικὸς κατελθεῖν τὸν κν̅· ὡς ἰασόμενον τὸν υἱόν·
ὁ δὲ κ̅ς καθαπτόμενος αὐτοῦ ὡς μὴ τελείαν τὴν πίστιν, ἀλλ' ἐκ με-
ρους ἔχοντος· καὶ τὸ [illegible] καταβῆναι πρὶν ἀποθανεῖν τὸν υἱ-
ὸν [illegible], τὴν ἀσθένειαν τῆς πίστεως αὐτοῦ ἐλέγχει· [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] αὐτὸν ἀποθανεῖν, δυνατός ἐστιν [illegible]·
διὰ ταῦτα οὖν καθαπτόμενος αὐτοῦ φησίν· ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα
ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύσητε· ἀμφοτέρους δὲ καὶ τοὺς [illegible] Γαλιλαίων καὶ
[illegible] ἐν τῇ καταδρομῇ [illegible]· φαίνεται [illegible] ἄλλων
ἀπιστίαν κατηγορῶν· ἐπεὶ οὖν ἀσθενὴς ἦν ὁ βασιλικὸς τὴν
γνώμην, καὶ ἐπέτεινε τὸν κν̅ κατελθεῖν, εἰς θεραπείαν τοῦ παιδός,
[illegible] κυ̅ [illegible] αὐτῷ, ὁ [illegible] αὐτὸν [illegible] θεραπεῦσαι, λέγων· πο-
ρεύου, ὁ υἱός σου ζῇ· ἀμέλει [illegible] τοῦ παιδὸς τὸν πυρετόν· [illegible]

ς περὶ τοῦ βασιλικοῦ:

ρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. ὅτε οὖν
ἦλθεν εἰς τὴν γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ γαλιλαῖοι· πάντα
ἑωρακότες ἃ ἐποίησεν ἐν ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ:

Ἐξελθὼν ἀπὸ σαμαρείας ὁ κύριος, εἰς τὴν γαλιλαίαν ἀπέρχεται· εἶτ'
ἑρμην. ἐξετάζεται ζήτησις· καὶ διὰ ποίαν τιμὴν ἕνεκεν οὐκ ἐν τῇ γαλι-
λαίᾳ ἀεὶ ἦν· ἀλλ' ἐκ διαλείμματος αὐτοῖς ἐπιδημεῖ· καὶ τὴν
εἰς τὴν γαλιλαίαν εἴσοδον αἰτιολογῶν φησίν· ὅτι διὰ τοῦτο ἧκεν ἐν τῇ
γαλιλαίᾳ παρέμεινε, διότι οὐδὲ μίαν τιμὴν παρ' αὐτῶν ἐνεδεί-
κνυντο· αὐτὸς γὰρ ὁ ἰς ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ
πατρίδι, ἄτιμός ἐστι· εἰώθαμεν γὰρ οἱ ἄνθρωποι ἐν συνηθείᾳ κατα-
φρονεῖν· ἀεὶ τοῖς ξένοις καὶ ἀήθεσι προσέχομεν· πόθεν; οὐχ ἑτέ-
ροις μὲν πολλοῖς καὶ παρὰ τοῖς οἰκείοις τιμωμένοις· μάλιστα μὲν
συμβαῖνον τὸ τοιοῦτον· εἰ δέ που τιμὴ εὑρεθείη ἐν τῇ πατρίδι τιμώ-
μενος, πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ· ὥστε εἰ σπάνιον ἐν
τῇ πατρίδι τιμὴν προσῆκεν ἐν ἀλλοτρίᾳ, ἀτιμίᾳ εὑρεθήσεται· ὁ
γὰρ τοι φθόνος τοῖς συμπατριώταις οὐ συγχωρεῖ τὴν προσήκου-
σαν τιμὴν ἀποδιδόναι· ἀλλ' ὑφαιρεῖσθαι ταύτην ἀποδιδόασιν· ἀρχὴν
μὴ οἱ πολλοὶ ἀναισχυντοῦντες, τὴν τοῦ ὁμοφύλου δοκιμασίαν· ἦλθεν
οὖν ὁ κύριος εἰς τὴν γαλιλαίαν, ἐπεὶ ἐδέξαντο οἱ γαλιλαῖοι τὰ
σημεῖα ἰδόντες ἃ ἐποίησεν ἐν ἱεροσολύμοις· πλὴν οἱ σαμαρεῖ-
ται μᾶλλον φρόνιμοι· οἱ καὶ χωρὶς σημείου ἀπὸ τοῦ λόγου τῆς γυναι-
κὸς ἐπίστευσαν· ὁ ῥᾷον δὲ πάντα τὰ αὐτοῦ τοῖς ἀπίστοις μᾶλλον ἰουδαίοις
ἐθαυμάσθησαν ἐν τῇ πόλει· σαμαρεῖται λέγω καὶ γαλιλαῖοι·
καὶ γὰρ καὶ τούτους ἐξουθενοῦσιν ὡς ἀγροικοτέρους διαλεγόμενοι·
ἀλλ' ἔλεγον· ὅτι προφήτης ἐκ τῆς γαλιλαίας οὐκ ἐγήγερται· τοὺς
δὲ ἐκλεκτοὺς μᾶλλον νομίζοντες, ἀπιστοῦντες ἐν ἀλλογενέσιν· οἱ γὰρ ἀρχιερεῖς
καὶ γραμματεῖς ἰουδαῖοι· ἐφθόνουν ἀεὶ καὶ οἱ ἐθνικοὶ προσεδέχθησαν·
ἐν γὰρ τοῖς ἐκείνων ταῖς διατριβαῖς, ἐν τοῖς πρὸς ἰουδαίους ὁμιλίαις ἐπιτίθησιν
αὐτῶν, τιμὴν οὐκ ἔχειν προφήτην χν· καθὼς ὁ μαθητὴς λέγει ὅτι
προφήτην ἀρνησάμενοι κν ἡμῶν:

ς Ἦλθεν οὖν πάλιν ὁ ἰς εἰς τὴν κανᾶ τῆς γαλιλαίας ὅπου ἐποίησε
τὸ ὕδωρ οἶνον· καὶ ἦν τις βασιλικὸς οὗ ὁ υἱὸς ἠσθένει ἐν κα-
περναούμ· οὗτος ἀκούσας ὅτι ἰς ἥκει ἐκ τῆς ἰουδαίας εἰς τὴν
γαλιλαίαν, ἀπῆλθε πρὸς αὐτόν· καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα καταβῇ
καὶ ἰάσηται αὐτοῦ τὸν υἱόν· ἔμελλε γὰρ ἀποθνήσκειν· εἶπεν

ποιῶ καί· ἡ γὰρ προτέρα πίστις αὐτοῦ, ἀτελὴς ἦν· [illegible]
ὅτι καὶ νῦν, οὐκ ἂν προσετίθει [illegible] ἐπίστευσεν· εἰ [illegible] γὰρ οἱ
[illegible] ἀπὸ τῆς [illegible] τοὺς παῖδας φησὶ λέγειν· [illegible]
αὐτοῖς [illegible], ἀλλὰ καὶ τοῖς ἀπέχουσι· νῦν δὲ [illegible] τῶν
παραλαμβανομένων(?)· προσετίθει [illegible] ἐπίστευσεν εἰς καὶ
τοῦ [illegible]· ἀλλ' [illegible], καὶ ἀτελὴς ἦν· οὐδὲ [illegible] τις κα-
λεῖ· τότε δέ, τελείως [illegible], ὅτε καὶ περὶ τῆς ὥρας ἔμαθε.
πῶς δὲ [illegible] φησὶν ὅτι δεύτερον τοῦτο σημεῖον ἐ-
ποίησεν ἐν Κανᾷ· ἵνα δείξῃ τῶν Σαμαρειτῶν πολλῷ χείρους [illegible]
[illegible]· καὶ τότε φησὶ καὶ δεύτερον τοῦτο σημεῖον [illegible]· οὐδὲ
[illegible] οἱ Γαλιλαῖοι πρὸς τὸ ὕψος ἐκείνων ἔφθασαν τῶν μὴ δεηθέν-
των σημείων: Μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἀνέ-
βη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα· ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προ-
βατικῇ, κολυμβήθρα ἡ ἐπιλεγομένη ἑβραϊστὶ Βηθεσδά· πέντε
στοὰς ἔχουσα· ἐν ταύταις κατέκειτο, πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούν-
των, τυφλῶν· χωλῶν· ξηρῶν· ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν·
ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, καὶ
ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν
τοῦ ὕδατος, ὑγιὴς ἐγένετο ᾧ δήποτε κατείχετο νοσήματι:

Ἑορτὴ ἦν τῶν Ἰουδαίων· ἡ τῆς πεντηκοστῆς οἶμαι. ἀναβαίνει δὲ
ἐν ταύτῃ ὁ Χριστός· ἅμα μὲν ἵνα μὴ δόξῃ ἐναντίος τῷ νόμῳ, ἀλλὰ φαίνηται
συνεορτάζων τοῖς λοιποῖς· ἅμα δὲ ἵνα [illegible]
καὶ διδασκαλίας ἐπιτύχωσι(?)· καὶ μάλιστα τοὺς πλείους [illegible]
λον· ἐν ταῖς ἑορταῖς εἰώθασι συνέρχεσθαι· καὶ [illegible]· καὶ οἱ
τότε [illegible]· τὰ ἄλλα [illegible] ἐν τοῖς ἐν [illegible]
Προβατικὴ δὲ ἐλέγετο ἡ κολυμβήθρα· διὰ τὸ [illegible] θυσίαν πρόβατα
ἐκεῖ συνάγεσθαι· καὶ τὰ ἐντόσθια αὐτῶν ἐκπλύνεσθαι ἐκεῖ· ἐντεῦθεν
[illegible] οἱ πολλοὶ ὅτι [illegible] τοῦ πλύνεσθαι τὰ ἐντόσθια τῶν ἱε-
ρείων, δύναμιν [illegible] τὸ ὕδωρ· διὰ [illegible]
[illegible] τούτου [illegible] ἐκλεκτῶν [illegible]· ἔοικε
δὲ [illegible] τοῖς Ἰουδαίοις [illegible]
[illegible] τῆς κολυμβήθρας ταύτης [illegible]·
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] ἐπιμελείας καὶ [illegible]
[illegible] τοῖς Ἰουδαϊκοῖς· [illegible] καὶ
[illegible]

δὲ τὴν ἀπιστίαν ἰάσατο· γίνωσκε δὲ, ὡς ἄλλο τὸ τέρας, καὶ ἄλλο σημεῖ-
ον· τέρας μὲν γὰρ, τὸ παρὰ φύσιν· οἷον τὸ διανοῖξαι ὀφθαλμοὺς
τυφλοῦ γεγεννημένου καὶ ἐγεῖραι νεκρόν· σημεῖον δὲ, τὸ οὐκ ἔξω
τῆς φύσεως· οἷον τὸ ἰάσασθαι ἀρρώστους· τελέσει δὲ τοῦτο θαῦμα
καὶ νῦν ὁ κύριος, ἐπιτιμῶντος τοῦ προσερχομένου· οἷον βασιλικός τις
ἦν οὗτος· οὐ μόνον ὡς τοῦ βασιλέως τυγχάνων συγγενής, ἀλλὰ
ψυχήν, ἀλλ' ἴσως αὐτὸς βασιλικὴν ἀρχὴν κατὰ τὸν [illegible] δοξα-
μενος· εὑρίσκεται δὲ πολλάκις ἁμαρτίας τῶν νόσων αἴτιον, πυρὶ
ἡδονῶν αὐτῶν καὶ ἐπιθυμίας κακὰς ὄντα· εἰ τοίνυν προ-
σέρχεται ἢ προσελθεῖν τῷ Ἰησοῦ καὶ αἰτήσει αὐτὸν [illegible] τοῦ τῆς
συγκαταβάσεως φιλανθρωπίας χρήσασθαι· καὶ συγχωρήσαι αὐτῷ τὰς ἁ-
μαρτίας· [illegible] τελείως [illegible] τῶν νόσων [illegible]
[illegible] θῇ· ἡ μὲν γὰρ συγκατάβασις ἡ τοῦ θεοῦ, ἀλλ' αὐτὸς [illegible]
παρέχει ἑαυτὸν καὶ κατασκευάζει [illegible], τὸ λοιπὸν ἁμαρτή-
σεται· ἢ προσελθεῖν τοῖς μὲν ὡς εἴρηται, τεύξεται τοῦ ζητουμένου·
καὶ ἀπολήψεται τὴν νόσον αὐτοῦ, ὑγιής, πάλιν ὁρᾷ καὶ τί φησιν
αὐτῷ ὁ κύριος· πορεύου ὁ υἱός σου ζῇ· τουτέστι μὴ ἀνέμενε τὸν
πρὸς τὸ καλόν, ἀλλ' ἀπόρευου· καὶ [illegible] καταφρονῶν
δείκνυσαι πρὸς τὸ ἀγαθόν· τότε γὰρ ὁ υἱός σου ζῇ· εἰ δὲ [illegible]
τοῦ πορεύεσθαι, τεθνήξεταί σου [illegible]
[illegible]:

Η [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] κύριος [illegible] αὐτῷ [illegible]
[illegible] καὶ ὡς [illegible] ἀλλ' [illegible]
[illegible] φύσει [illegible]
[illegible] ἀλλ' [illegible]
[illegible]
[illegible]

ρώτημα· ὁ [illegible] τῇ ἡμέρᾳ [illegible] γενέσεως [illegible] ποιοῦμεν· καὶ [illegible] ἑτέραις [illegible] ἀλλ' ἀθρόως καὶ δυνατικῶς ποιεῖ [illegible] καίτοιγε μὴ εἰδὼς πρότερον τίς ποτ' ἐστὶν ὁ [illegible]· ἀλλ' ἢ τοῦτο μόνον [illegible] ἄνθρωπος, χρησιμεύσειν αὐτῷ τὸν Χριστὸν, ὥστε [illegible] αὐτὸν εἰς τὸ ὕδωρ· καὶ διὰ τοῦτο ἐπι[illegible] καὶ δυνατικῶς τὸ ῥῆμα [illegible]. οὐκ εἶπε δὲ οὐδὲ ὁ Χριστὸς θέλεις θεραπεύσω σε, ἵνα μὴ δόξῃ κομπάζειν:

Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἔγειρε ἆρον τὸν κράβαττόν σου, καὶ περιπάτει· καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρε τὸν κράβαττον αὐτοῦ καὶ περιεπάτει· ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· σάββατόν ἐστιν· οὐκ ἔξεστί σοι ἆραι τὸν κράβαττον.

Κελεύει ἆραι τὸ κλινίδιον· πιστώσασθαι βουλόμενος τὸ γεγενημένον θαῦμα· ὥστε μηδένα νομίσαι φαντασίαν αὐτὸ εἶναι· οὐδὲ γὰρ ἂν εἰ μὴ ἰσχυρῶς καὶ σφόδρα αὐτοῦ συνεπάγη τὰ μέλη, καὶ τὴν κλίνην φέρειν ἠδύνατο. οὐκ ἀπαιτεῖ δὲ αὐτὸν πρότερον πίστιν, ὥσπερ ἐπ' ἄλλων τινῶν· ὅτι οὐδέπω αὐτὸν εἶδεν ὁ ἀσθενῶν σημεῖον πεποιηκότα· καὶ γὰρ κἀκείνους [illegible] ἀπαιτεῖ πίστιν ὁ Κύριος, οὐ πρὸ τῶν θαυμάτων· ἀλλὰ μετὰ τὸ [illegible] τῶν αὐτῶν θαυμάτων ἀπαιτεῖ αὐτοὺς τὴν πίστιν. ὅρα δὲ [illegible] ἀκούσας καὶ ἐπίστευσεν· οὐ γὰρ διεκρίθη καθ' ἑαυτὸν εἰπών· οὐ λῆρος οὗτός ἐστιν [illegible] λέγοντος; τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη ἔχων, οὐκ [illegible]. Καὶ οὕτως [illegible] οὐδὲν τοιοῦτον· ἀλλ' ἐπίστευσεν, ἠγέρθη. ἐν σαββάτῳ δὲ θεραπεύει, διδάσκων τοὺς ἀνθρώπους [illegible] σωματικὴν [illegible] ἀργίαν [illegible] τὸ σάββατον, ἀλλ' [illegible] Χριστοῦ· ἐπειδὴ [illegible] σαββάτῳ [illegible] ὁρᾷς [illegible] μόνης [illegible] τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀεὶ ἀγαθοποιοῦντος:

Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει· ἠρώτησαν οὖν αὐτόν· τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπών σοι, ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ:

Χρὴ θαυμάσαι τοῦ ἀνθρώπου τὴν πρὸς Ἰουδαίους παρρησίαν· [illegible] κειμένων αὐτῷ καὶ λεγόντων· οὐκ ἔξεστί σοι ἆραι τὸν κράβαττόν σου διὰ τὸ σάββατον, αὐτὸς μετὰ παρρησίας ἀνακηρύττει τὸν εὐερ ὕδωρ αὐτοῖς καθαῖρον μολυσμοὺς οὐ κυρίως ὄντας ἀλλὰ δοκοῦντας. οἷον τοὺς ἀπὸ τοῦ ἅψασθαι νεκρῶν, ἢ λεπρῶν· καὶ τοιούτων ἑτέρων· δι' ὧν ἔδειξε καὶ τὸ τῆς κολυμβήθρας ταύτης θαῦμα. ὁ δὴ τοὺς αὐτοὺς εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ βαπτίσματος. ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν καταβαίνων, διετάραττε τὸ ὕδωρ· ἰαματικὴν ἐνετίθει τούτῳ δύναμιν· οὐ γὰρ δή που ἡ τοῦ ὕδατος φύσις αὐτὴ καθ' αὑτὴν ἰᾶτο· ἢ γὰρ ἂν διαπαντὸς τοῦτο ἐγίνετο· ἀλλ' ἐν τῇ τοῦ ἀγγέλου ἐνεργείᾳ τὸ πᾶν ἔκειτο· οὕτως δὲ ἐφ' ἡμῶν τὸ τοῦ βαπτίσματος ὕδωρ, ὕδωρ ἐστὶν ἁπλῶς· δεξάμενον δὲ τὴν τοῦ πνεύματος χάριν διὰ τῶν θείων ἐπικλήσεων, πάντα ψυχῆς καὶ σώματος λύει· κἂν τυφλὸς ᾖ τις· τοὺς τῆς ψυχῆς ὀφθαλμοὺς πεπηρωμένος καὶ μὴ δυνάμενος διακρίνειν τὸ κρεῖττον ἀπὸ τοῦ χείρονος· κἂν χωλὸς· ἀκίνητος πρὸς ἐργασίαν καλοῦ καὶ πρὸς ῥοπὴν τὴν ἐπὶ τὸ κρεῖττον· κἂν ξηρὸς πάντῃ πᾶσι καὶ ἀπηγριωμένος· καὶ μηδενὸς ἀγαθοῦ μετουσίαν ἔχων, πάντας τὸ ὕδωρ τοῦτο ἰᾶται· καὶ τότε μὲν ἡ ἀσθένεια ἐνεπόδιζέ τισι πρὸς θεραπείαν· νῦν δὲ πρὸς τὸ βαπτισθῆναι οὐδὲν ἀρκεῖ κώλυμα· οὐ γὰρ ἑνὸς θεραπευομένου οἱ ἄλλοι ἀθεράπευτοι ἐῶνται· ἀλλὰ κἂν πᾶσα ἡ οἰκουμένη ἔλθοι, οὐκ ἐλαττοῦται ἡ χάρις:

Ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ· τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· κύριε ἄνθρωπον οὐκ ἔχω ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει:

Ἐκπληκτικὴ ἡ καρτερία τοῦ παραλύτου· ἔτη τριάκοντα ὀκτὼ εἶχε· καὶ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἀπαλλαγήσεσθαι τοῦ νοσήματος προσδοκῶν, ἐνηδρεύετο ἐμποδιζόμενος ὑπὸ τῶν δυνατωτέρ· ἰσόμενος, οὐκ ἀφίστατο· οὐδὲ ἀπεγίνωσκε· διὸ ὁ κύριος ἐρωτᾷ αὐτόν· θέλων δεῖξαι ἡμῖν τὴν καρτερίαν τοῦ ἀνθρώπου· οὐ γὰρ δὴ ὡς μαθησόμενος ἐρωτᾷ· τοῦτο γὰρ οὐ μόνον περιττόν, ἀλλὰ καὶ ἀνόητον τὸ ἐρωτᾶν εἰ θέλει ὑγιὴς γενέσθαι· ὅπερ οὖν εἴπομεν ἵνα δείξῃ ἡμῖν τὴν καρτερίαν τοῦ ἀνθρώπου διὰ τοῦτο ἐρωτᾷ· τί οὖν ἐκεῖνος· μετὰ πολλῆς ἐπιεικείας ἀποκρίνεται· ναὶ φησὶ κύριε· θέλω μέν, ἀλλ' οὐκ ἔχω ἄνθρωπον τὸν δυνάμενόν με τῷ ὕδατι ἐμβαλεῖν· οὐδὲν βλάσφημον ἀπεκρίνατο· οὐκ εἶπε μὴ ἐμπαίζων τῷ, χρῇ σὺ ὁρῶ τί πάσχω ἐπὶ τοσοῦτον ὁμε

καὶ σφριγῶντας· καὶ διαμεσοῦντας· ἀλλ' οὐκ ἐντεῦθεν αὐτοὺς θάλπειν τούτων, ἐφ' ὧν δι' ὧν γίνεται μείζονος ἐκείνης τιμωρίας· καὶ τοῦτο δηλῶν ὁ παῦλος ἔλεγεν· ὅτι κρινόμενοι ὑπὸ τοῦ κυρίου· ἐνταῦθα δηλονότι παιδευόμεθα· ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ, κατακριθῶμεν ἐκεῖ δηλαδή· τὰ μὲν γὰρ ἐν τῷ παρόντι νουθεσίαι· τὰ δὲ ἐκεῖ, τιμωρίαι· τί οὖν· πάντα τὰ νοσήματα ἐξ ἁμαρτημάτων; οὐ πάντα, ἀλλὰ τὰ πλείονα· τὰ μὲν γὰρ, δι' ἁμαρτήματα ὥσπερ καὶ τὸ τοῦ παραλύτου τούτου· καὶ ἐν ταῖς βασιλείαις δὲ ὁρῶμεν τὸν ἰωρὰμ τῇ ποδαλγίᾳ περιπεσόντα, δι' ἁμαρτίας· τὰ δὲ, δι' εὐδοκιμήσεως ἀνάρρησιν· ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ἰὼβ· ἵνα ἐνδειχθῇ ἡ ἀρετὴ αὐτοῦ· γίνεται δέ τινα καὶ ἀπὸ ῥαθυμίας· οἷον γαστριμαργίας καὶ μέθης· τινὰ δὲ ἀπὸ τοῦ εἰπεῖν τὸν κύριον ὅτι μηκέτι ἁμάρτανε, ἐντεῦθεν οἱ μὲν ἀποφαίνονται· ὅτι τοῦτον τὸν παράλυτον ᾔδει ὁ κύριος μέλλοντα ἀποδεῖξαι αὐτὸν καὶ καταμηνῦσαι τοῖς ἰουδαίοις μετὰ τὸ εὑρεῖν αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ διὰ τοῦτό φησι μηκέτι ἁμάρτανε· ἀλλ' οὐκ ἔστι τοῦτο. φαίνεται γὰρ εὐλαβὴς ὁ ἀνήρ· εὑρίσκει γὰρ αὐτόν φησιν ὁ ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ· καίτοιγε μὴ εὐλαβὴς ἦν, ἀπῄει καὶ ἐτρύφα· ἂν δὲ ἐδεδοίκει ἂν τὸν οἴκαδε δεδραμών· καὶ δὲ ἔφυγεν ἂν τὴν τῶν ἰουδαίων μανίαν καὶ τὰς λοιδορίας· ἀλλ' οὐδὲν τούτων ἔπεισεν αὐτὸν ἀποστῆναι τοῦ ἱεροῦ· ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸ ἐντυχεῖν αὐτὸν ἰησοῦν, ὁρᾷς πῶς οὐκ ἀγνωμόνως ἑαυτὸν ἀνακηρύττει τοῖς ἰουδαίοις· οὐ γὰρ λέγει ὅτι ἰησοῦς ἐστιν ὁ εἰπὼν αὐτῷ, ἆραι τὸν κράβαττον· ὅπερ ἐκεῖνοι ἤθελον ἀκούειν· ἀλλ' ὅτι ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ· ὅπερ ἀκούειν οὐκ ἠνείχοντο· ἐπιλαμβανόμενοι, τὴν τοῦ σαββάτου παράλυσιν· εἰ δὲ ἰουδαῖοι ἐδίωκον τὸν κύριον, τί παρὰ τοῦτο ἡμάρτανεν ὁ ἀνὴρ ἀποδείξας αὐτὸν αὐτοῖς· αὐτὸν μὲν γὰρ ἐκ τοῦ ἐγνωκέναι μόνος διὰ φιλίας ἵνα καὶ τοὺς ἄλλους ἐφελκύσηται πρὸς τὴν πίστιν, ἐκήρυττε τὸν θεραπεύσαντα· εἰ δὲ ἐκεῖνοι ἐδίωκον τὸν [illegible], ἐκείνων τὸ ἔγκλημα· [illegible] πραγματικὴν κολυμβήθραν, τὴν τοῦ βαπτίσματος· ἐπὶ τὸ [illegible] ὑπὲρ ἡμῶν τὸν θεὸν πρὸ βαπτισμοῦ ὁ κύριος ὁ παράλυτος βαπτιζόμενος ὑπὲρ ἡμῶν· τὰ μὲν τέως [illegible] ἡ κολυμβήθρα· αἱ γὰρ τέσσαρες ἀρεταί, αἱ τοῦ [illegible] ῥητικὸν καὶ δογματικόν, τῷ βαπτίσματι ἔσωθεν φαίνονται· ὅτι οἱ [illegible] φύσεως· διὰ τί ὁ παράλυτος πάσας τὰς ψυχικὰς δυνάμεις ἀναιμίας φύσεως· οἳ τί ὁ παράλυτος [illegible] παραδεῖσαι, κατὰ τὸ τρία ἀλείφονται ἐκ τοῦ ἔτι μὲν σοφοί· οὔτε γὰρ ἐν τῇ εἰς τὴν τρίωδον πίστει ὑγιεῖς εἶχον, οὔτε ὅσοι ἐν ἀνθρώποις·

σέτερων. ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, αὐτός μοι εἶπεν. ὡσανεὶ ἔλεγεν αὐτοῖς λέγων· ληρεῖτε καὶ παραπαίετε, κελεύοντές με μὴ πείθεσθαι τῷ ἀπὸ μακρᾶς οὕτω καὶ χαλεπῆς με νόσου ἀπαλλάξαντι. οἱ δὲ ἰουδαῖοι οὐκ ἠρώτων αὐτόν, τίς ἐστιν ὁ ποιήσας σε ὑγιῆ; ἀλλὰ τίς ἐστιν ὁ εἰπών σοι ἆρον τὸν κράβαττόν σου. οὕτως ἄρα πρὸς μὲν τὸ καλὸν ἐθελοντὶ ἐτύφλωττον· τὴν δὲ δοκοῦσαν παράβασιν τοῦ σαββάτου, ἄνω καὶ κάτω περιέφερον. ὁ δὲ ἰησοῦς, ἐξένευσε. πρῶτον μὲν ἵνα ἀπόντος αὐτοῦ ἀνύποπτον γένηται ἡ περὶ τῆς ὑγιείας μαρτυρία. καὶ μὴ δόξῃ ὁ ἄνθρωπος καταχαρίζεσθαι αὐτῷ, ἀλλ' αὐτῇ ἀληθείᾳ προσμαρτυρεῖν. ἔπειτα, ἵνα μὴ ἐπὶ πλέον ἀνάψῃ τοῖς ἰουδαίοις τὸν θυμόν. οἶδε γὰρ καὶ ὄψις μόνη τοῦ διαφθονουμένου οὐ μικρὸν τοῖς βασκαίνουσιν ἐμποιεῖν σπινθῆρα φθόνου. διὰ τοῦτο ἀφίησιν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τὸ ἔργον ἐξετάζεσθαι. οἱ γὰρ ἐγκαλοῦντες τοῖς ἰουδαίοις εἰς ἐξέτασιν καὶ λόγους τὸ θαῦμα φέροντες, ἐξακουστότερον αὐτὸ ποιοῦσιν:

Μετὰ ταῦτα εὑρίσκει αὐτὸν ὁ ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἴδε ὑγιὴς γέγονας· μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν τί σοι γένηται. ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνήγγειλε τοῖς ἰουδαίοις ὅτι ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ. καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον τὸν ἰησοῦν οἱ ἰουδαῖοι, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν σαββάτῳ:

Ἐκ τοῦ φάναι αὐτὸν κύριον τῷ παραλυτῷ, ἴδε ὑγιὴς γέγονας, μηκέτι ἁμάρτανε, μανθάνομεν πρῶτον μέν, ὅτι ἐξ ἁμαρτημάτων ἐτέχθη τούτῳ αὐτῷ τὸ νόσημα. δεύτερον δέ, ὅτι ἀληθὴς ὁ περὶ τῆς γεέννης λόγος· καὶ ὅτι ἀΐδιός ἐστιν ἡ τιμωρία. ποῦ γὰρ νῦν εἰσιν οἱ λέγοντες ὅτι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἐπορνεύσαμεν, καὶ πῶς ἀθάνατα κολαζόμεθα; ἰδοὺ γὰρ οὗτος οὐκ ἐν τοσούτοις ἥμαρτεν ἔτεσιν ὅσοις ἐκολάζετο· ἀλλ' ὁλόκληρον ἀνθρώπου σχεδὸν ἀνάλωσε βίον τῷ μήκει τῆς τιμωρίας. οὐ γὰρ χρόνῳ τὰ ἁμαρτήματα κρίνεται, ἀλλ' αὐτῇ τῇ φύσει τῶν πεπλημμελημένων. μετὰ τούτου κἀκεῖνο μανθάνομεν· ὅτι κἂν χαλεπὴν δῶμεν δίκην ὑπὲρ τῶν προτέρων ἁμαρτημάτων, τὴν δίκην εἶτα τοῖς αὐτοῖς ἁμαρτήμασι πάλιν ἐμφυρώμεθα, χαλεπωτέραν πάλιν πείσεσθαι. ὡς μάλιστα εἰκός. ὁ γὰρ μηδὲ τῇ τιμωρίᾳ βελτιωθείς, ἐπὶ μείζονα ἄγεται κόλασιν· ὡς ἀναίσθητος καὶ καταφρονητής. [illegible] οὕτω κολάζονται. καὶ γὰρ πολλοὺς ὁρῶμεν τῶν φαύλων ἐπιτιμωμένους ἐξουσίας, φησί· ὅτι ὁ πατὴρ [illegible] ἐργάζεται καὶ ἐν σαββάτῳ καὶ οὐ καταλύει [illegible], οὕτω καὶ [illegible] ἐμοί. ὥσπερ δὲ ὁ πατὴρ ἐργάζεται ἐν σαββάτῳ· [illegible] χάριν [illegible] κατέπαυσεν ὁ θεὸς ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, ἐθέλεις μαθεῖν πῶς ἐργάζεται ἔτι ὁ θεός· ὅρα τὴν οἰκουμένην· ἢ καθ' ἡμέραν τῆς προνοίας ἔργα· ἥλιον ἀνατέλλοντα· [illegible]· θάλασσαν· πηγὰς ποταμούς· ζῶα· πάντα [illegible] καὶ ἴδοις ἂν τὴν κτίσιν [illegible] ἐνεργοῦσαν· μᾶλλον δὲ ἐνεργουμένην καὶ [illegible] τῷ ἀρρήτῳ τῆς προνοίας λόγῳ· [illegible] δὲ ἐν προνοίᾳ καὶ ἐν σαββάτῳ, τῷ οἰκείῳ [illegible]· ὥστε [illegible] ὁ πατὴρ ἐργάζεται καὶ ἐν σαββάτῳ, τὴν κτίσιν διακυβερνῶν, [illegible] φησὶ [illegible] ἐργάζομαι. οἱ δὲ διὰ τοῦτο μᾶλλον τῷ φθόνῳ ἐζήτουν αὐτὸν ἀποκτεῖναι· οὐ μόνον ὅτι ἔλυε τὸ σάββατον, ἀλλ' ὅτι καὶ πατέρα ἑαυτοῦ ἔλεγε τὸν θεόν· ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ θεῷ. ἐπειδὴ [illegible] ἑαυτόν, ἀναγκαίως [illegible] τῷ θεῷ· πᾶς γὰρ υἱὸς τῆς αὐτῆς [illegible] φύσεως τῷ πατρί. [illegible] ἐνταῦθα· [illegible] τὸν Χριστὸν [illegible], οὐκ [illegible] φησὶν [illegible] τῷ πατρί· ἀλλ' [illegible] Ἰουδαῖοι [illegible] διὰ τοῦτο [illegible] κατὰ [illegible]· ὅτι υἱὸν ἑαυτὸν λέγων [illegible] καὶ ἴσον εἶναι τῷ θεῷ· [illegible] καὶ ἴσον ἑαυτὸν τῷ θεῷ [illegible] αὐτόν.

Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ ἰς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· [illegible] οὐ δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδὲν [illegible] λέγω ὑμῖν [illegible] τὸν πατέρα ποιοῦντα· ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ [illegible] ὁμοίως ποιεῖ. [illegible] φιλεῖ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ, ἃ αὐτὸς ποιεῖ· καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζῳοποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει ζῳοποιεῖ:

Οὐ δύναται ὁ υἱὸς ἀφ' ἑαυτοῦ [illegible] οὐδὲν [illegible] τοῦ πατρὸς ἔχει [illegible] οὐδέν· καθὸ οὐδὲν ἀλλότριον· [illegible] τῷ πατρί· [illegible] ἔχει [illegible] ἀλλ' [illegible] ἐνέργειαν· ἀλλ' [illegible] δύναμιν ἔχει. Καὶ [illegible] ἀλλ' [illegible] αὐτὴν ἔχει. διὰ τοῦτο δὲ καὶ αὐτὴν ἔχει ἐξουσίαν, καὶ δύναμιν [illegible]

ἁμαρτωλὸς [illegible] καὶ περιστὰς τῷ μὴ [illegible] οὐκ ἠδύνατο γε-
νέσθαι. διὸ καὶ οὐχ εὑρίσκει θεραπείαν. οὐ γὰρ εἶχεν ἄνθρωπον τὸν βα-
λόντα αὐτὸν εἰς τὴν κολυμβήθραν. τουτέστιν οὔπω ἄνθρωπος ἐγεγόνει
ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ μέλλων δι' αὐτοῦ [illegible] αὐτὴν ὑγιᾶσαι· ὅτε
δὲ γέγονεν ἄνθρωπος, τότε ὑγίασε μὲν τὴν φύσιν ἡμῶν. προσέταξε δὲ
καὶ τὸ κλινίδιον ἆραι. τουτέστι καὶ τὸ σῶμα κοῦφον ποιῆσαι καὶ
ἐλαφρόν. καὶ ἆραι αὐτὸ τῆς γῆς. μὴ ναρκώμενον σαρξὶ καὶ γηΐναις
μερίμναις. ἀλλ' αὐτῆς πρὸς τὸ καλὸν ῥᾳθυμίας ἐξαναστῆναι καὶ
περιπατεῖν ὅ ἐστι κινεῖσθαι πρὸς τὴν τοῦ ἀγαθοῦ ἐργασίαν. τὸ δὲ ταρ-
άττεσθαι τὸ ὕδωρ τῆς κολυμβήθρας, τοῦτο δηλοῖ· τὸ ἐν αὐτῇ θορυ-
βεῖσθαι τὰ σώματα [illegible] πονηρίας σωτηρίας μᾶλλον καὶ σωτηρί-
γίνεσθαι τοῖς τοῦ ἀγγέλου τῶν χάριτι. εἰ δὲ ὁ ἡμᾶς ἐπιτυχεῖν τῆς ὑγι-
είας. τοὺς [illegible] μένειν καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀεικινήτους.
μὴ ἔχοντας δὲ ἄνθρωπον. τουτέστιν ἀνθρώπινον λογισμόν. οἷον [illegible]
θέντας τοῖς κτήμασιν [illegible] ἤγουν εἰς τὴν τῶν δακρύων τῆς
μετανοίας κολυμβήθραν. εἰς ἣν ὁ πρῶτος βληθείς, θεραπεύεται.
ὁ παρειμένος τοῖς [illegible] ἁμαρτήμασι [illegible]. καὶ [illegible]
τὴν μετάνοιαν. [illegible] ταῦτα μετάνοιαν δὲ ἀλλ' ἕτερον,
οὐ τυγχάνει τῆς ἰάσεως. πρῶτος δὲ [illegible] οὐ δεδομένης [illegible]
προλαμβάνων ὁ θάνατος. ἐγγίζει δὲ τὴν κολυμβήθραν τῆς μετανοίας,
ἄγγελος ταράσσει. ποῖος; ὁ τῆς μεγάλης βουλῆς τοῦ πατρός. ὁ χριστὸς
σωτήρ. εἰ γὰρ [illegible] τῆς καρδίας ἡμῶν ὁ θεῖος λόγος καὶ ταραχὴν
[illegible]. διὰ τῆς [illegible] τῶν μὲν ἐν τοῖς μέλλουσι κο-
λαστηρίοις, [illegible] ἐν ἐκείνῃ κολυμβήθρᾳ αὐτῇ. τοῦτο γὰρ [illegible]
καὶ οἱ λογισμοὶ τῶν ἐξ [illegible] τῶν θεῶν [illegible]
μενοι καὶ [illegible] γινομένων [illegible] ἐν ταύτῃ [illegible]
[illegible] τῆς ὑγείας τυχεῖν. καὶ ἐν τῷ ἱερῷ [illegible]
τὴν ὑγείαν. ἤγουν μηκέτι [illegible] λογισμοῖς [illegible] ἵνα μὴ
χεῖρον ἡμῖν ἡ μέλλουσα κόλασις γένηται:

Ὁ δὲ ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς· ὁ πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται κἀγὼ
ἐργάζομαι. διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον αὐτὸν ἐζήτουν οἱ ἰουδαῖοι ἀπο-
κτεῖναι. ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγε
τὸν θεόν· ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ θεῷ:

Οἱ μὲν ἰουδαῖοι ὡς ἐργασαμένῳ ἐν σαββάτῳ, τὴν θεραπείαν, ἐνεκάλουν
τῷ χριστῷ· αὐτὸς δὲ οἷα δὴ ὁμότιμος ὢν τῷ πατρὶ καὶ τῆς αὐτῆς

[illegible] ἀριθμὸν [illegible]

[illegible] ἐκ τῶν [illegible]

Ἔδειξε δὲ αὐτὸν ἀριθμὸν [illegible]

[illegible] ἐστιν. Ἐπειδὴ δὲ ἀριθμός ἐστι [illegible]

[illegible] αὐτοῦ [illegible] φησίν [illegible]

[illegible] ἀριθμὸς [illegible]

[illegible] αὐτοὺς [illegible] πρὸς αὐτὸν [illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible] οὕτως [illegible]

[illegible] ἀριθμοῦ εἰσι καὶ τὸ [illegible]

[illegible] αὐτὸν [illegible]

[illegible] εἶναι [illegible]

[illegible] αὐτοῦ φησι [illegible]

[illegible] οὕτως, ὡς [illegible] αὐτὸν [illegible]

ἀριθμοῦντες [illegible] αὐτὸν [illegible]

ἐστιν αἴτιος αὐτοῦ ὥσπερ καὶ τῶν [illegible] καὶ [illegible]

[illegible] φησί [illegible]

[illegible] ἵππων [illegible]

[illegible] ὡς [illegible]

[illegible] αὐτὸν [illegible] οὕτως ὡς τὸν ἵππον [illegible]

[illegible] τὸν ἵππον καθὼς [illegible] ἵππον [illegible] ὥσπερ οἱ [illegible] τὸν

[illegible] τὸν ἵππον [illegible]

[illegible] ὡς [illegible]

[illegible] ὡς [illegible]

[illegible] τὸν ἵππον. καὶ [illegible]

[illegible] αὐτὸν, ὡς [illegible]

[illegible] καὶ τὸν ἵππον [illegible] ὡς [illegible]

[illegible] καὶ [illegible]

[illegible]

τὸν ἵππον, [illegible] τὸν ἵππον [illegible]

καθὼς καὶ τὸν ἵππον [illegible]

[illegible]

[illegible] αὐτὸν [illegible]

[illegible] καὶ τὸν ἵππον [illegible]

[illegible]

τῷ αὐτοῦ ἐνυβρίζει· καὶ οὐ δύναται· ἀλλ' ὅτι τι ποιῆσαι παρ' ὃ ὁ πατὴρ ποιεῖ· οὕτως ἀλλ' ἣν δύναμιν ἀμείνω ἔχει ἢ τὸ διεστάναι [illegible]· ἢ ἐν τῷ παρ' ἑτέρου τῆς πατρικῆς· ἀλλὰ μία ἡ οὐσία· μία ἡ δύναμις· μία ἡ ἐνέργεια πατρὶ καὶ υἱῷ· καί φησιν· ἀλλ' οἶον ὅτι διδάσκαλος ὁ πατὴρ τοῦ λόγου, ὑποδεικνύων αὐτῷ πῶς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐὰν γὰρ μὴ ἴδῃ τὸν πατέρα ποιοῦντα, ὁ λόγος οὐδὲν ποιεῖ· ἐγὼ δ' ἐρωτῶ τοὺς τούτους ταῦτα ληροῦντας· ἄρ' οὖν ὡς ἀμαθῆ ἐσμέν· πῶς ἐδίδαξεν ὁ πατὴρ τὸν λόγον ἐν σοφίᾳ, ἢ οὐ; πάντως ἐν σοφίᾳ· τίς δὲ ἡ σοφία τοῦ θεοῦ; ἄρα οὐχ ὁ λόγος; μάλιστα πάντως· ὁ λόγος ἄρα διδάσκει ἑαυτόν· ὢ τῆς ἀνοησίας ἐκείνων· εἰ γὰρ ὡς παῖδα διδάσκει παραδίδοσθαι τῷ πατρὶ τὸν λόγον μαθητευόμενον· ἀφαιρεῖται αὐτὸν τῆς τοῦ θεοῦ σοφίας ἀποφαινόμενος ὅτι εἴ τι οἶδεν ὁ πατήρ, οὐκ ἂν μαθὼν τὸν λόγον ᾔδειν· αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ σοφία αὐτοῦ· εἴ τι δύναται ὁ πατὴρ οὐκ ἀμαθὴς τοῦ λόγου δύναται· αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ δύναμις αὐτοῦ· ὅτι δὲ ταῦτ' ἀληθῆ, ἄκουε· ὅτι ἃ ἂν ὁ πατὴρ ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ· ὡς ὁ πατὴρ μετ' ἐξουσίας καὶ δυνάμεως, καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως· οὐκ ἄρα ὑποδεέστερος ὁ υἱὸς τοῦ πατρός· εἰ δὲ ταπεινῶς εἴρηται· τὸ, δείκνυσιν αὐτῷ πάντα· καὶ τὸ, μείζονα τούτων δείξει, οὐ χρὴ θαυμάζειν· πρὸς ἀνθρώπους γὰρ διελέγετο φονῶντας κατ' αὐτοῦ· καὶ διαπριομένους τῷ φθόνῳ, καὶ ἅμα πανταχοῦ παρέπλεκε τὰ ταπεινὰ τοῖς ὑψηλοῖς, τί οὐκ ἂν ἐποίουν· ὅπου γε καὶ οὕτω ταπεινὰ πλεῖστα φθεγγομένου λυττῶσι· τί δέ ἐστι τὸ καὶ μείζονα τούτων δείξει· ἐπειδὴ τὸν παράλυτον ἔσφιγξε· μέλλει δὲ καὶ νεκροὺς ἐγείρειν, διὰ τοῦτο φησὶν· εἰ θαυμάζετε ὅτι τὸν παράλυτον ὑγιῆ πεποίηκα, μείζονα τούτων ὄψεσθε· ὅτι δὲ καὶ τὸ, δείξει, ῥηθήσεται [illegible] καὶ αὐτοὶ [illegible] ἀντὶ τοῦ ἐμφανιεῖ αὐτὴν [illegible] ἄκουε τῶν ἑξῆς· ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ φησὶν ἐγείρει τοὺς νεκρούς, οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει ζωοποιεῖ· ἰδοὺ γὰρ ὁμοίως ὁ υἱὸς ὡς ὁ πατήρ· καὶ διὰ τούτου δεικνῦσι τὸ τῆς δυνάμεως ἀπαράλλακτον· διὰ δὲ τοῦ, οὓς θέλει, τῆς ἐξουσίας τὴν ἰσότητα· ἐγείρονται δὲ πάντες οἱ νεκροὶ ἀρξάμενοι κατ' αὐτὴν τοῦ υἱοῦ δόξαν ἐκλάμψονται· οἱ δὲ ἑτερόδοξοι, ὑπὸ [illegible]:

Οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα· ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ υἱῷ· ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν υἱὸν, καθὼς τιμῶσι τὸν πατέρα· ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν, οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων

ἀποδεικτικόν· ὥσπερ γάρ φησιν ὁ πατὴρ ζωὴν ἔχει ἐν ἑαυτῷ, οὕτως
ἔδωκε καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ· ἵνα ὡς ζωοποιὸς ὢν τὸ
κοινὸν δείξῃ τῆς φύσεως αὐτοῦ· οὐ μόνον δὲ ἐξουσίαν δὲ δέδωκεν αὐ-
τῷ ζωοποιεῖν, ἀλλὰ καὶ κρίσιν ποιεῖν [illegible]
ἐργάζεσθαι· συνάψας δὲ τῷ περὶ κρίσεως λόγον [illegible]
νει· ἵνα αὐτοὺς [illegible] ἐπισπάσηται· ὅταν γὰρ πεισθῶσιν ὅτι [illegible]
σε[illegible] καὶ αὐτῷ δώσουσιν εὐθύνας τῶν [illegible] πολλῷ μᾶλλον
προσδραμοῦνται τῷ υἱῷ αὐτοῦ· [illegible] αὐτὸν ὡς [illegible]
τοῦ αὐτοῦ κριτὴν μέλλεσθαι· μὴ θαυμάζετε δὲ ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐ-
στίν· ὥσπερ καὶ υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν, ἀλλ᾽ οὐ καὶ θεός ἐστιν· ὥσπερ [illegible]
σιν, εἰ καὶ τὸ σάρκα ὡς υἱὸς θεοῦ· εἰ δὲ καὶ ἄνθρωπος φαίνεται, μὴ θαυ-
μάζετε· χρὴ δὲ γινώσκειν ὅτι [illegible] λόγος ὁ [illegible] · ὁ λέγων
ἀνθρώπου δόγματι ζωὴν τὸν κύριον· οὕτως ἀνεγίνωσκε τουτὶ τὸ χωρίον· ἐ-
ξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν· [illegible]
δὲ [illegible], [illegible] ἀρχῆς ἀνεγίνωσκε· τό, μὴ θαυμάζετε
τοῦτο· [illegible] δὲ [illegible] ἐστι τοῦ οὕτως ἀναγινώσκειν· τὴν γὰρ κρίσιν δέ-
δωκε τῷ υἱῷ ὁ πατήρ· οὐχ ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν, ἀλλ᾽ ὅτι θεός· ἐκεῖ-
νος [illegible] δεχόμενος εἰπεῖν τὸν χριστὸν θεόν, ἀλλ᾽ ἄνθρωπον ψιλόν, οὕτως [illegible]
κριτὴν αὐτὸν εἶναι· οὐχ ὡς θεόν, ἀλλ᾽ ὡς υἱὸν ἀνθρώπου· καὶ ταῦτα μὲν οὕτως
[illegible] εἴρηται· εἰπὼν δὲ περὶ τῆς μερικῆς ἀναστάσεως τῆς
Λαζάρου φημὶ καὶ τῶν ἄλλων, οἱ πολλοὶ [illegible] ἐλάλησε, νῦν λέγει
περὶ τῆς καθόλου· ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ᾗ οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκού-
σονται τῆς φωνῆς τοῦ θεοῦ· περὶ γὰρ τῆς καθολικῆς ἀναστάσεως
ἐνταῦθα φησί· ἐπειδὴ εἶπεν ἀνωτέρω ὅτι ὁ πατὴρ πᾶσαν τὴν κρί-
σιν [illegible] ἔρχεται· ἵνα μὴ νομίσῃς λαβὼν ὅτι ἡ πίστις μόνη [illegible] ἀρ-
κεῖ, φησί· ὅτι ἀναστήσονται οἱ τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνά-
στασιν κατακρίσεως· οἱ δὲ τὰ ἀγαθά, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς· οὐκ ἄρα
ἡ πίστις μόνη χωρὶς ἔργων δικαιοῖ· ἀλλ᾽ οὐδὲ [illegible] εἶναι·
τό τε σαρκὶ καὶ κυρίως πιστός ἐστι· ὅρα δὲ πάλιν τὴν διδασκαλίαν
γινομένην διὰ φόβου καὶ ἱλαρότητος· τὸ μὲν γὰρ κατακρι-
θῆναι τοὺς φαῦλα πράξαντας ἐκφοβεῖ· τὸ δὲ εἰς ζωὴν ἀναστῆ-
ναι τοὺς τὰ ἀγαθὰ πράξαντας διὰ ἱλαρότητος προτρέπεται·

Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ᾽ ἐμαυτοῦ οὐδέν· καθὼς ἀκούω, κρίνω·
καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν·
ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός·

[illegible] λέγει καὶ θαυμάσιος· ποτὲ μὲν ταῦτα
λέγει αὐτοῖς πρὸς μαρτυρίαν, ὡς ἂν ἀξίων· ποτὲ δὲ [illegible]
[illegible] τῶν ἀνθρώπων [illegible] καὶ γὰρ [illegible]
[illegible] καὶ δι' αὐτῶν [illegible] δείξαντες
[illegible] Ἐπειδὴ [illegible] καὶ μόνον [illegible] δόξῃ
αὐτοῦ [illegible] κτίσμα αὐτὸν καὶ ἕτερον, οἱ [illegible] λέγει
αὐτὸν ἐν σαρκὶ [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] πολλῶν, τίς οὐκ ἂν [illegible]
[illegible] περὶ αὐτοῦ [illegible] καὶ [illegible] καὶ τα-
πεινά· Διὸ ἐπάγει· ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους καὶ πιστεύων
τῷ πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον. τὸ δὲ γνώριμον αὐτῶν
καὶ διὰ τούτου λαμβάνει· ἀκούων γὰρ ὅτι τῷ θεῷ μέλλουσι πιστεύειν
ἀκούοντες τοὺς λόγους αὐτοῦ· οὐ γὰρ εἶπεν ὁ πιστεύων ἐμοί, ἀλλὰ
τῷ πέμψαντί με· ὁ τοίνυν πιστεύων ἔχει ζωήν, εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, εἰς
κόλασιν οὐκ ἔρχεται· ἀλλὰ ζῇ διὰ ζωήν· θάνατον τὸν ψυχικὸν
καὶ αἰώνιον· [illegible] φησὶ [illegible] τὸν φυσικὸν τὸν πρόσ-
καιρον ἀποθανεῖται:

Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ νε-
κροὶ ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ· καὶ οἱ ἀκούσαν-
τες ζήσονται· ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ζωὴν ἔχει ἐν ἑαυτῷ,
οὕτως ἔδωκε καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ· καὶ ἐξου-
σίαν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστί· μὴ
θαυμάζετε τοῦτο· ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ᾗ πάντες οἱ ἐν τοῖς
μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ· καὶ ἐκπορεύσον-
ται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς· οἱ δὲ τὰ φαῦ-
λα πράξαντες, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως:

Ἐπειδὴ [illegible] ἀνωτέρω, ὅτι ὁ ἀκούων τὸν λόγον [illegible] τὸν πατέρα [illegible]
[illegible] περὶ ἑαυτοῦ φθέγξασθαι αὐτόν, ἵνα μὴ δόξῃ κομπάζειν,
[illegible] λέγει καὶ τὸ φοβερώτερον, [illegible] καὶ τὴν δι' αὐτῶν
τῶν ἔργων ἀπόδειξιν· λέγων ὅτι ἔρχεται ὥρα· εἶτα ἵνα μὴ μακρὰν
νομίσωσι τὸν χρόνον, φησί· καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκού-
σονται τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ· τουτέστιν· [illegible]
[illegible] λέγει δὲ περὶ ὧν ἔμελλεν ἀνιστᾶν [illegible]
[illegible] τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας· τῆς θυγατρὸς τοῦ ἀρχισυνα-
γώγου· τοῦ Λαζάρου· εἶτα [illegible]

ὅτι ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ ἡ μαρτυρία μου, ἐκεῖνο ἀλη-
θής· λέγει ὡς πρὸς τὴν ὑπόληψιν τῶν ἰουδαίων. ἐπειδὴ
ἐκεῖνοι ἔμελλον ἐνίστασθαι αὐτῷ, ὅτι σὺ μαρτυρεῖς περὶ
σεαυτοῦ· οὐδεὶς δὲ μαρτυρῶν ἑαυτῷ ἀξιόπιστός ἐστι. φησὶν
ἐν ταυτῷ καλῶς· ὅτι οὐ μαρτυρῶ ἐγὼ περὶ ἐμαυτοῦ· εἰ γὰρ ἦν καὶ
ταύτην ὑμεῖς τὴν ἑρμηνείαν [illegible] ἀξιόπιστος [illegible]. ἄλλος
γάρ ἐστιν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, [illegible]. ὁ δὲ λέγει ὅτι ἐὰν
ἐγὼ μαρτυρῶ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἀληθής ἐστι, κατὰ συνδρομὴν
λέγει· οὕτω πρὸς χάριν τῶν λόγων τῶν ἰουδαίων. φησί· ὅτι κἂν
ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, κἂν [illegible] μαρτυρῶ, ἡ μαρ-
τυρία μου οὐκ ἀληθής ἐστιν. [illegible] ἀξιόπιστοι [illegible]. [illegible]
[illegible] πρὸς τὸν ἐν ταυτῷ καλῶς φησί· ὅτι οὐκ ἐγὼ μαρτυρῶ, ἀλλ' ὁ
πατὴρ [illegible] τὸ δὲ δεύτερον· κατὰ [illegible]
ὅτι κἂν ἐγὼ μαρτυρῶ, ἡ μαρτυρία μου ἀληθής ἐστι· [illegible]
ἐγὼ μαρτυρῶ· [illegible] τὰ ἔργα [illegible]. καὶ [illegible]
[illegible] ἀληθής· εἰ [illegible] ἑαυτῷ· [illegible]
πρὸς [illegible] μαρτυρήσαντος φησίν· ὅτι [illegible]
[illegible] πρὸς [illegible] οὐκ [illegible]
[illegible] ἀξιόπιστον [illegible] μαρτυ-
[illegible] ἀληθής [illegible] καί [illegible]
ρεῖτε ὅτι ἀληθής ἦν [illegible] καίτοι [illegible]
οὐδεὶς [illegible] μαρτυρίαν [illegible] δὲ [illegible]
δὲ [illegible] ἀξιόπιστος [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] πρὸς [illegible]
δὲ [illegible] μαρτυρίας· καὶ [illegible]. καὶ [illegible]
[illegible] ἀξιόπιστον [illegible]
[illegible] φησί· καὶ [illegible] καὶ ἐκεῖνοι [illegible]
δὲ καὶ [illegible] φησί· ἀλλ' [illegible]
[illegible] καὶ οὐ καὶ [illegible] φωνὴ· [illegible]
[illegible] καὶ πρὸς [illegible] καὶ [illegible]
ἡ διδασκαλία· καὶ [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] περὶ [illegible] περὶ ἐμαυτοῦ [illegible]
ἐμαυτῷ· εἰ [illegible] ἐκεῖνος [illegible]
[illegible] πρὸς [illegible]
[illegible] μαρτυρίαν [illegible]
[illegible]

Καθὼς καὶ ἐν τοῖς ἀνωτέρω λέλεκται· τὴν ἀπαραλλαξίαν τοῦ
υἱοῦ πρὸς τὸν πατέρα ἐνδείκνυνται ταῦτα τὰ ῥήματα· τό, οὐ
δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν καὶ ὅσα τοιουτότροπα· οὐδὲν γὰρ ξένον
καὶ ἀλλότριον τοῦ πατρὸς δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν· οὔτε γὰρ θέλη-
μα ἔχω ἀλλότριον τοῦ πατρικοῦ, οὔτε δύναμιν. Καθὼς
δὲ ἀκούω ὑπὸ τοῦ πατρός, οὕτως κρίνω· τουτέστιν ὡς ἂν αὐτὸς
ὁ πατὴρ κρινεῖ, οὕτως κἀγώ· ταῦτα δὲ λέγει, διὰ τὸ δεῖξαι ὡς πολ-
λάκις ἔφημεν τὸ ἀπαράλλακτον καὶ ἐν ἑτέροις λόγοις καὶ
κρίσεσιν· ἵνα γὰρ μή τις τῶν ὁρώντων αὐτὸν σκανδαλίζη-
ται, πῶς ὁ φαινόμενος ἄνθρωπος δικαίαν κρίσιν ποιήσει· τοῦ-
το δὲ εἰπὼν τὸ ὅτι ὡς ἀκούω κρίνω· ἐφθέγξατο μὲν εἰπὼν
ὅτι μὴ καθὼς ζητεῖ δι' ὅ τι ἴδιος ἄνθρωπος ζητεῖ· ὡς ἴδιον γὰρ ζητεῖ· λέ-
γει δὲ ἐμῶ ὅτι δικαία ἡ κρίσις μου ἐστί· καθὸ κρίνω ὡς ἀκούω ὑπὸ τοῦ
πατρὸς κρίνοντος· οὐ γὰρ τὸ ἐμὸν θέλημα ζητῶ, ἀλλὰ τὸ τοῦ
πατρός· ὁ μὲν γὰρ θέλων τὸ ἑαυτοῦ πολλάκις κυροῦσθαι, ἴσως ἂν
ἀποπεισθείη ὡς παραφθείρων τὸ δίκαιον· ὁ δὲ μὴ τὸ ἑ-
αυτοῦ σκοπῶν, τίνα ἂν ἔχει πρόφασιν τοῦ μὴ τὰ δίκαια
ψηφίζεσθαι· ἐγὼ τοίνυν οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν· οὐ-
δὲ γὰρ ἔχω ἐμὸν θέλημα· ἀλλ' ὃ θέλει ὁ πατήρ, ἐκεῖνο κἀγώ·

Ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν ἀ-
ληθής· ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ· καὶ οἶδα ὅτι ἀ-
ληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ· ὑμεῖς ἀ-
πεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην· καὶ μεμαρτύρηκε τῇ ἀλη-
θείᾳ· ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω·
ἀλλὰ ταῦτα λέγω, ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε· ἐκεῖνος ἦν ὁ λύ-
χνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων· ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε
ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ:

Φαίνεται ἐνταῦθα ἐναντία λέγων ὁ κύριος· καὶ γὰρ πολλαχοῦ
φαίνεται μαρτυρήσας ἑαυτῷ, ὡς πρὸς τὴν Σαμαρεῖτιν
ἔφη· ἐγώ εἰμι ὁ Χριστός· καὶ τῷ τυφλῷ· καὶ ἑτέρωθι πολλαχοῦ·
ἆρ' οὖν ταῦτα ὡς ψευδῆ, ποία ἡ [illegible]· οὐ τοῦ-
το δὲ μόνον δοκεῖ εἶναι ἐναντίωσις, ἀλλὰ καὶ ἑτέρωθι οὐκ ἔ-
λαττον· πρὸς Ἰουδαίους γάρ φησιν· ὅτι κἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ
ἐμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου ἀληθής ἐστιν· πῶς οὖν συμβι-
βασθήσονται ταῦτα τὰ δοκοῦντα μάχεσθαι· ὁ μὲν λέγει

λέγων δὲ τὰς γραφὰς τὰς περὶ ἐμοῦ μαρτυρούσας ἀπὸ [illegible]

Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν· κἀκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ· καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρός με ἵνα ζωὴν ἔχητε. δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω· ἀλλ' ἔγνωκα ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς.

Ἐπειδὴ ἐν αὐτοῖς ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, τουτέστιν αἱ γραφαὶ αἱ περὶ ἐμοῦ μαρτυροῦσαι, οὐκ ἔστι μένων ἐν ὑμῖν· διδάσκων οὖν πῶς δυνήσονται ἔχειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, φησί· ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς· ἐν αὐταῖς γὰρ δοκεῖτε ὑμεῖς ἔχειν ζωήν· ὁρᾶτε δὲ πῶς οὐκ εἶπεν ὅτι ἔχετε ζωήν· ἀλλ' ὅτι δοκεῖτε· δεικνὺς ὅτι οὐδὲν κατὰ ἀλήθειαν ἐκεῖ [illegible] ἀπὸ τῆς ἀναγνώσεως μόνης σῴζεσθαι προσδοκῶντες, [illegible] προσούσης· ἐκεῖναι μὲν γάρ εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ· ἀλλ' ὑμεῖς οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρός με ἵνα ζωὴν ἔχητε· ὡς [illegible] θάνατον [illegible] ἐκ προαιρέσεως [illegible] οὐκ εἶπεν ὅτι οὐ δύνασθε ἐλθεῖν ἀλλ' ὅτι οὐ θέλετε ἐλθεῖν· [illegible] ὅτι φύσει τὸ καλόν, ἀλλὰ προαιρέσει [illegible]· ἐπειδὴ δὲ [illegible] αὐτοὺς τῆς ἰωάννου μαρτυρίας καὶ τῆς τοῦ πατρὸς καὶ τῆς διὰ τῶν ἔργων αὐτοῦ δι' [illegible] αὐτὸν [illegible] ὅτι δόξης ἐρῶν [illegible] ταῦτα λέγει, διὰ τοῦτό φησι· δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω· τουτέστιν οὐ δέομαι· οὐδὲ φιλότιμος [illegible] αὐτήν· ὡς ἐπιδεὴς τῆς παρ' ἀνθρώπων δόξης· ὑμεῖς δὲ [illegible] προφασιζόμενοι ὅτι διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ τοῦτο ποιεῖτε· ἀλλ' οὐκ ἔστιν οὕτως· ἔγνωκα γὰρ ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς· καὶ [illegible] τοῦτο [illegible] τὸν θεὸν διώκειν με· εἰ γὰρ [illegible] τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ εἴχετε· ἐπειδὴ δὲ οὐκ [illegible] τὴν ἀγάπην τὴν [illegible] τοῦ θεοῦ [illegible] τὸν λόγον τοῦ θεοῦ [illegible] αὐτοῦ οὐκ ἔχειν [illegible] ἐν αὐτοῖς.

Ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνετέ με· ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήψεσθε. πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου θεοῦ οὐ ζητεῖτε· μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν Μωσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωσῇ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν· [illegible] πιστεύσετε τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι [illegible] τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε [illegible]

τὰ γὰρ ἔργα ἃ δέδωκέ μοι ὁ πατὴρ ἵνα τελειώσω αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ· ὅτι ὁ πατήρ με ἀπέσταλκε· καὶ ὁ πέμψας με πατήρ, αὐτὸς μεμαρτύρηκε περὶ ἐμοῦ· οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ἀκηκόατε πώποτε· οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑωράκατε· καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε μένοντα ἐν ὑμῖν· ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε:

Ἐμαρτύρησε μέν φησιν ὁ ἰωάννης περὶ ἐμοῦ· ἰω, ὁ πάντων δοκῶν ὑμῖν ἀξιοπιστότερος· ἐπειδὴ δὲ εἰκὸς ἀρεθῆναι τὴν συκοφάντας· οἱ τυχὸν ἐροῦσιν· ὅτι καὶ τί πρὸς ἡμᾶς· ἀξιοπιστότεροι καὶ διὰ τοῦτο τάχα χρηστότερα ἐπεμαρτύρει· ὑμᾶς φησὶν ἐπέμψατε πρὸς ἰωάννην καὶ ἠρωτήσατε· ἀληθῆ πάντως αὐτὸν νομίζοντες· πλὴν ἔχω καὶ ἄλλην μαρτυρίαν μείζω τοῦ ἰω· τὰ ἔργα γὰρ ἃ ἔδωκέ μοι ὁ πατὴρ τουτέστιν ἃ ἐνέθετό μοι ὁ πατὴρ ἵνα τελειώσω αὐτά, μαρτυροῦσι περὶ ἐμοῦ· λέγει δὲ ἔργα, τὰ θαύματα δηλονότι· οἷον τὴν τοῦ παραλυτικοῦ ἀνόρθωσιν, καὶ τὰ λοιπά· ἐπειδὴ δὲ ἦν ἐκεῖνος λόγος αὐτῶν, ὅτι ἐν σαββάτῳ ταῦτα ποιεῖ, λέγοντες οὗτος οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ, δείκνυσιν αὐτοῖς ὅτι ταῦτα, παραδεδομένα ποιεῖ· καὶ ὅτι μᾶλλον ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστί· καὶ θεὸς· τὰ γὰρ παρὰ τοῦ θεοῦ δεδομένα αὐτῷ, ἔργα τελεῖ· τὰ γὰρ ἔργα φησὶν ἃ δέδωκέ μοι ὁ πατὴρ ἵνα τελειώσω αὐτά· ἐπεὶ οὖν ὁ πατὴρ δέδωκε ταῦτα, ὑμεῖς δὲ ἀντίθεοι οἱ ἐναντιούμενοι τοῖς τοιούτοις ἔργοις· καὶ ὁ πέμψας με πατήρ· αὐτὸς μεμαρτύρηκε περὶ ἐμοῦ· ποῦ δὲ μεμαρτύρηκε περὶ αὐτοῦ ὁ πατήρ· τινὲς μὲν λέγουσιν ἐπὶ τοῦ βαπτίσματος· ὅταν εἶπεν οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός. ἐρεῖ τις· ἐγὼ δὲ οἶμαι μᾶλλον· ὅτι διὰ πάσης τῆς γραφῆς ἐμαρτύρησε περὶ αὐτοῦ ὁ θεὸς διά τε τοῦ μωσέως καὶ τῶν προφητῶν· ἀλλ' ὑμεῖς φησὶν οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ἀκηκόατε, τοῦτο παρὰ λόγον· οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑωράκατε· ἀλλὰ παντάπασιν ἄγνωστος ὑμῖν ἐστι· διὸ καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε μένοντα ἐν ὑμῖν· τουτέστι τὰς γραφὰς τὰς περὶ ἐμοῦ μαρτυρούσας οὐκ οἴδατε· εἰ δὲ καὶ δοκεῖτε ὅτι οἴδατε, καὶ καυχᾶσθε ὡς τὰ λόγια τοῦ θεοῦ ἐμπιστευθέντες· πόθεν δὲ δῆλον ὅτι οὐκ οἴδατε τὰς γραφάς· ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε· ὥσπερ οὖν οὔτε φωνὴν θεοῦ ἠκούσατε· οὔτε γὰρ ἔχει φωνὴν θεὸς αἰσθητήν· οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑωράκατε· ἀνείδεος γάρ ἐστι καὶ ἀσχημάτιστος, οὕτως οὐδὲ τὸν λόγον αὐτοῦ·

τῆς ἀθανασίας, αὐτὸς ἡμῖν [illegible] πέλαγος·
οὕτω τοῖς [illegible] γράμμασι [illegible] τοῖς ἐμοῖς ῥή-
μασι [illegible]· ἐκεῖνος φησὶν ἔγραψε· καὶ [illegible]
ἀεὶ πρὸ ὀφθαλμῶν [illegible]· ὥστε καὶ [illegible]
[illegible] ἀναμνήσῃ· καὶ ὅμως οὐ πιστεύετε τοῖς γε-
γραμμένοις· καὶ πῶς πιστεύσετε τοῖς ἐμοῖς ἀγράφοις ῥήμασι;
τί οὖν ταῦτα λέγεις ὦ κ(ύρι)ε· ἐπειδὴ οἱ [illegible]· εἰ καὶ
οἴδαμεν φησὶν ὅτι [illegible], ἀλλ᾽ ὅμως λέγω· ἵνα [illegible]
φασὶ βουλόμενοι ὅτι εἰ [illegible]· ἀλλ᾽ ὥστε ἐκείνῳ
οἱ τότε [illegible], οὐκ ἐπίστευον· πῶς δὲ [illegible]
[illegible], οὐκ ἦν εἰκὸς οὐδὲ δίκαιον [illegible]
τῶν τοῦ Χ(ριστο)ῦ ῥημάτων ὠφελείας:

Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰ(ησοῦ)ς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας
τῆς Τιβεριάδος· καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς· ὅτι
ἑώρων αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων· ἀνῆλθε
δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰ(ησοῦ)ς· καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ· ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων:

Ἐλαθεὶς τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Χ(ριστὸ)ς σκληρότερον· ἐπειδὴ ἐκ τῶν τοι-
ούτων ῥημάτων φθόνον καὶ θυμὸν [illegible] αὐτοῖς, κατα-
πραΰνει [illegible] διὰ τῆς ἀναχωρήσεως· καὶ πέραν τῆς θαλάσ-
σης τῆς Τιβεριάδος ἀπέρχεται· [illegible] δὲ λέγει τὴν λίμνην·
[illegible], θάλασσαν [illegible]
φη· καὶ ἄλλος δὲ [illegible]
[illegible]
[illegible] οἱ [illegible] ἠκολούθουν αὐτῷ, [illegible]
[illegible] ὅτι [illegible] ἠκολούθουν, οὐ διὰ τὴν διδασκαλίαν, ἀλλὰ διὰ
τὴν ἐκ τῶν θαυμάτων [illegible] ὠφέλειαν ἠκολούθουν· διὸ
[illegible] φησὶν ἑώρων τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων, [illegible]
[illegible] δὲ [illegible], [illegible] φιλόσοφος [illegible]
[illegible] φησὶν [illegible], αὐτὸν ὅτι [illegible] διδάσκων
[illegible]· ἀνῆλθε δὲ εἰς τὸ ὄρος, διὰ τὸ μέλλον γίνεσθαι
σημεῖον· οὐ γὰρ φιλοκόμπως [illegible] καὶ [illegible]· ἵνα [illegible]
[illegible] θαυματουργεῖ· ἀλλὰ [illegible]
[illegible], ἡσυχίαν ζητεῖ· καὶ ἡμᾶς τοῦτο διδάσκων· ἀνῆλ-
θε δὲ μετὰ τῶν μαθητῶν [illegible] κοινολογούμενος [illegible]

Ἐγὼ φησὶν ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου· καὶ γὰρ πανταχοῦ τὸν πατέρα ὑμνεῖ· καὶ παρ' αὐτοῦ φησὶν ἀπεστάλθαι· ϗ οὐδὲν δύνασθαι ποιεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ· καὶ ὅλως [illegible] πολλὰ φθέγγεται· πᾶσαν τὴν πρόφασιν ἀγνωμοσύνης ἐκκόψαι βουλόμενος· ἄλλος δὲ ἐλεύσεται ὁ ἀντίχριστος δηλονότι· ὃς ἑαυτὸν μέλλει ἀποδεικνύναι ὅτι αὐτός ἐστι μόνος θεός· ἐὰν μὲν οὖν τὸν ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς ἐλθόντα· τουτέστι τὸν λέγοντα παρ' αὐτοῦ τοῦ πατρὸς ἀπεστάλθαι, οὐ δέχεσθε· ἐκεῖνον δὲ, δέξεσθε· τοῦτο δὲ συμβαίνει ὑμῖν, διότι ἐκεῖνος μὲν τὴν τοιαύτην δόξαν ὑμῖν ἐπαγγελεῖται· ἣν ὑμεῖς ζητεῖτε· θέλοντες τὴν παρ' ἀλλήλων δόξαν λαμβάνειν· καὶ τὴν παρὰ τοῦ μόνου θεοῦ διαπτύοντες· ἐγὼ δὲ, οὐδὲν [illegible], περίβλεπτον ὑμᾶς ἐπαγγέλλομαι· ἀλλ' [illegible] δυσκολίαν τοῖς παρ' ἐμοῦ λεγομένοις· διὰ τοῦτο οὖν φησιν ἐμοὶ οὐ πιστεύετε· οὐδὲν ἕτερον [illegible] προσδοκᾶτε ἕξειν ἀπ' ἐμοῦ· ϗ ἄλλως δὲ οὐ πιστεύετε [illegible] δόξαν τὴν παρ' ἀλλήλων θέλοντες· ἄρχοντες μὲν γὰρ καὶ διδάσκαλοι· αὐτοὶ μόνοι θέλοντες δοκεῖν παρὰ τοῖς [illegible], οὐδὲ [illegible]· ἵνα μὴ ἐλαττωθείη αὐτοῖς ἡ δόξα· λοιπὸν δὲ τὴν παρ' αὐτῶν [illegible] ζητοῦντες, οὐ θέλουσι [illegible] ἐμοί· ἵνα μὴ [illegible] ἀρχὴν [illegible] ἐκ [illegible]· ἐπεὶ δὲ [illegible] φέρουσι, φησὶν ὅτι αὐτὸς κατηγορήσει ὑμῶν· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψε· τοῦ δὲ ἔγραψε περὶ αὐτοῦ, ϗ ἐν πολλοῖς μὲν ἄλλοις· καὶ ἐν τῷ, προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος, περὶ Χριστοῦ ἦν· καὶ ἄλλα πολλὰ [illegible] ἐν λόγοις· τοῦ δὲ ἐν σημείοις καὶ [illegible] τὸ τῆς [illegible] θανάτου· καὶ γὰρ [illegible] θεότητος· [illegible] δὲ [illegible] καὶ ἁμαρτωλὸς φύσις· [illegible] θεότητος, [illegible] ἐκ τῶν [illegible]· τοῖς [illegible] οἰκείων [illegible] ἐκείνου [illegible]· [illegible] καὶ [illegible] τὴν Χριστοῦ [illegible] φησὶ προφήτης [illegible] ἀφ' ἑαυτοῦ θεοῦ [illegible] αὐτῶν· ὁ ἀντίχριστος· [illegible] πατρὸς τὸν θεὸν καὶ πατέρα [illegible] ἀλλὰ [illegible] αὐτῶν· τουτέστι [illegible] ὀνόματι [illegible] ἐλθών· καὶ [illegible]

[illegible]

ζητεῖν· ἀεὶ γὰρ τοῦτο ἔθος αὐτῷ ποιεῖν· ἐπεὶ καὶ δὴ [illegible] ταραχῆς [illegible] ἀπηλλάχθαι καὶ τὸν [illegible] θορύβου καθαρὸν [illegible] ἦν δὲ φησὶν ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ὅμως οὐκ ἀναβαίνει· ἀλλ' εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἀναχωρεῖ· οὕτως ἐστὶ τοῖς [illegible] νόμου [illegible] ἐκ [illegible] ἵνα [illegible] τελεῖ ἑορτάς· ἀλλ' ὡς [illegible] τῆς Ἰουδαϊκῆς πονηρίας διωκούσης αὐτὸν· ἀφορμὴν λαμβάνων, ἠρέμα [illegible] ἐκλύει τὸν νόμον· δεικνὺς τοῖς [illegible] ὅτι [illegible] τύπος, τῆς ἀληθείας ἐληλυθυίας· ὅρα δὲ καὶ πῶς ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων· οὐ γὰρ τοῦ Χριστοῦ ἦν ἑορτή· [illegible] εἰς αὐτήν· ἀλλὰ μόνων τῶν Ἰουδαίων:

Ἐπάρας οὖν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν, λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον· πόθεν ἀγοράσομεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι· τοῦτο δὲ ἔλεγε πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλε ποιεῖν· ἀπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος· διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος αὐτῶν βραχύ τι λάβῃ· λέγει αὐτῷ, εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου· ἔστι παιδάριον ἓν ὧδε· ὃ ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους, καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα, τί ἐστιν εἰς τοσούτους:

Τ[illegible] ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς [illegible] οὐκ [illegible] τοῖς ὀφθαλμοῖς τὰ δὲ [illegible] καθήμενος καὶ πρὸς [illegible] μαθητὰς [illegible] τοῖς [illegible] θείων [illegible] διαλεγόμενος, τὴν [illegible] τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ [illegible] ὄχλου [illegible] οὐκ ἄλλου δὲ [illegible] ἀλλὰ Φίλιππον [illegible] διδασκαλίας [illegible] ἀρκεῖ [illegible] ἐρωτᾷ [illegible] ἄρτων [illegible] ἀνθρώπων [illegible] Φίλιππον [illegible] ἔχει· εἰ γὰρ δὴ

ὡς ἀγνοῶν αὐτὸς τὴν τοῦ Φιλίππου γνώμην ἐρωτᾷ αὐτόν· ἀλλὰ
τοῖς ἄλλοις ἐθέλων δεῖξαι αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ὁ κ(ύριο)ς ᾔδει τί ἔμελλε
ποιεῖν· τὸν οὖν Φίλιππον [illegible] ἐλέγχει· [illegible]
ἀπείρως ἔτι διακείμενον, μᾶλλον καὶ τὸν Ἀνδρέαν, εὑρίσκεται τοι-
οῦτον· εἰ δὲ [illegible] τοῦ Φιλίππου [illegible] ἐκείνου
γὰρ εἰπόντος ὅτι διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν, αὐ-
τὸς [illegible] ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια [illegible] δεικνύς· [illegible]
ἴσως τὰ τῶν προφητῶν θαύματα· ὡς ὁ προφήτης [illegible]
τὰ ἐπὶ τῶν ἄρτων [illegible]
[illegible] ἀλλ' ὅμως [illegible] καὶ ὁ Ἀνδρέας [illegible]
κὺ ἐννοήσας· φησὶ γὰρ ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστιν εἰς τοσούτους [illegible]
[illegible] γὰρ ὅτι [illegible] ἄρτους· ἀλλὰ [illegible]
[illegible] ἀν καὶ [illegible]
καὶ ἐκ [illegible] ἄρτους [illegible]
[illegible] ἀλλὰ [illegible] Φίλιππος [illegible]
κἀκεῖνοι [illegible] θαυμάτων· καὶ [illegible]
τοὺς ἄρτους [illegible] εἰ [illegible]
[illegible] ὅτι [illegible] ἄρτους καὶ [illegible]
[illegible] καὶ διὰ τοῦτο [illegible]
[illegible] ἀλλὰ [illegible] αὐτὸν [illegible] ἐκείνου [illegible]
[illegible] αὐτοῖς ἄρτων· [illegible]
[illegible] ἀλλὰ [illegible] αὐτὸν [illegible]
δὲ καὶ [illegible] ὁ [illegible]
[illegible] καὶ ὅσα τοιαῦτα [illegible]
ὅσων [illegible] ὅτι ὁ τοῦ [illegible]
ἐδὲ καὶ [illegible] οὐκ ἂν [illegible]
[illegible] ὅτι [illegible] αὐτὸς ἄρτους [illegible] ἀλλ' [illegible]
τοῦτο τὸ τῶν ἄρτων θαῦμα [illegible] αὐτὸ [illegible] καὶ τὸ [illegible]
[illegible] τὸ αὐτὸ [illegible] εἰ δὲ ἐκεῖ [illegible]
[illegible] ὁ [illegible] αὐτὸν [illegible]
προσέχοντα [illegible] αὐτοὺς [illegible]
[illegible] αὐτοὺς οἰκ[illegible]
φεῖ [illegible] οὐχὶ [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] τὸν [illegible]
[illegible] Φίλιππον [illegible]
[illegible] Εἶπε δὲ ὁ Ἰ(ησοῦ)ς· ποιήσατε
[illegible] ἀναγραφῆναι: [illegible]
τοὺς ἀν(θρώπ)ους ἀναπεσεῖν· ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ [illegible]

ζητεῖ· ἀλλὰ γὰρ τοῦτο ἔθος αὐτῷ ποιεῖν ἐστί· καὶ δὴ ταῖς ταραχαῖς ἀπαλλάττεσθαι· καὶ τόπον ζητεῖ [illegible] θορύβου καθαρόν, τὸν τοῖς αὐτῷ διαλεξόμενον. ἦν δέ φησιν ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ὅμως οὐκ ἀναβαίνει· ἀλλ' εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἀναχωρεῖ. οὐ γὰρ ἔτι τοῖς τοῦ νόμου διατάγμασιν ὑπέκειτο· ἵνα ὡς τὰς νομικὰς τελῇ ἑορτάς. ἀλλ' ὥστε ἐκ τῆς ἰουδαϊκῆς πονηρίας διωκούσης αὐτόν· ἀφορμὴν λαμβάνων, ἠρέμα ὑπεκλύῃ τὸν νόμον· δεικνὺς τοῖς προσέχουσιν ὅτι ποτὲ παύεται ὁ τύπος, τῆς ἀληθείας ἐλθούσης· ὅρα δὲ καὶ τὸ, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων· οὐ γὰρ τοῦ Χριστοῦ ἦν ἑορτή· πῶς γὰρ τοῦ μὴ ἀναβαίνοντος εἰς αὐτήν· ἀλλὰ μόνον τῶν Ἰουδαίων:

Ἐπάρας οὖν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον· πόθεν ἀγοράσομεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι. τοῦτο δὲ ἔλεγε πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ᾔδει τί ἔμελλε ποιεῖν. ἀπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος· διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος αὐτῶν βραχύ τι λάβῃ. λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου· ἔστι παιδάριον ἓν ὧδε, ὃ ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους· καὶ δύο ὀψάρια· ἀλλὰ ταῦτα, τί ἐστιν εἰς τοσούτους:

Πρόσεχε ἐκεῖ μὲν τῷ, ἀναβλέψας τοῖς ὀφθαλμοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἵνα μάθωμεν ὅτι οὐκ ἔρρεμβε τοὺς ὀφθαλμοὺς τῇδε κἀκεῖσε περιάγων, ἀλλ' ἐπὶ σωφροσύνης καθήμενος καὶ προσοχῆς ἠρέμει, ἅμα τοῖς μαθηταῖς περί τινων θειοτέρων διαλεγόμενος, τέλος ἀνέβλεψε τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ ἑώρα τὰ περὶ τοῦ ὄχλου τὸ θαῦμα διαπραχθήσεται. οὐκ ἄλλον δὲ ἐρωτᾷ, ἀλλὰ Φίλιππον· οὗτος γὰρ ἦν ὁ πλείονος δεόμενος διδασκαλίας. ὁ μετὰ ταῦτα λέγων· δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. διὰ τοῦτο πρὸ πολλοῦ αὐτὸν ῥυθμίζει· καὶ διὰ τῆς ἐρωτήσεως ἐντρεχῆ αὐτὸν εἰς τὸ ἀεὶ μνημονεύειν τοῦ θαύματος· εἰ μὲν γὰρ ἁπλῶς τὸ σημεῖον ἐγένετο, οὐκ ἂν τὸ τοσοῦτον ἐφάνη τὸ θαῦμα· νῦν δὲ πρότερον αὐτὸν ἀναγκάζει ὁμολογεῖν τὴν ἀπορίαν· ἵνα ἀκριβέστερον καταμάθῃ τοῦ μέλλοντος γίνεσθαι θαύματος τὸ μέγεθος· ἐπειδὴ ὡς ἤθελοι τῶν ἐκ [illegible] τὴν [illegible] τῶν ὁμολογουμένων, διὰ τοῦτό φησι· πόθεν ἀγοράσομεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι. ἔλεγε δὲ ταῦτα, πειράζων τὸν Φίλιππον· τοῦτ' ἔστι θέλων αὐτοῦ γνωρίζειν καὶ τὰ τῆς [illegible] ἣν εἶχεν· οὐ γὰρ δὴ

ὅτι οὔτε πλείονα, οὔτε ἐλάττονα· ἀλλ' ἰσαρίθμους τῶν μαθητῶν
τοὺς κοφίνους τῶν λειψάνων ἐποίησε περισσεῦσαι, ἵνα λαβόν-
τες ἕκαστος καὶ μηδὲ Ἰούδας ἄμοιρος καταλειφθείη. ἀλ-
λ' ἔχει καὶ τοῦτο τὸ θαῦμα δεικτικὸν τοῦ εἶναι αὐτὸν τὸν αὐτοῦ διδά-
σκαλον· καὶ ὡς ὠφεληθείη κἂν ἐκ τούτου· κἂν διὰ τὴν αὐτοῦ κακίαν
ὡς καταλιπεῖν μᾶλλον αὐτοῦ τοῦτο γέγονε· τὸν γὰρ τοσαῦτα περισ-
σεύματα ποιήσαντα τοῖς δώδεκα ὡς αὐτὸς κοφίνους ἐμέτρησε, τοῦτον μὴ προ-
δέδωκεν· οὐ γὰρ δὴ μάτην τοῖς ἀποστόλοις προσέταξε βαστάσαι
τοὺς κοφίνους· ἀλλ' ἵνα ἀεὶ ἀναμιμνήσκωνται τοῦ θαύματος·
ὡς μέλλοντες ἔσεσθαι διδάσκαλοι τῆς οἰκουμένης· τὸ μὲν γὰρ
πλῆθος οὐδὲν μακρὸν ἔμελλον καρποῦσθαι· τάχα γὰρ καὶ ἐπε-
λάθοντο τοῦ θαύματος· οὕτως ἦσαν ἀνόητοι· οἱ δὲ μαθηταὶ οὐ τοῦ-
τυχόντες ἔμελλον κερδαίνειν· μανθάνομεν δὲ ἀπὸ τοῦ γεγονότος
θαύματος μὴ μικροψυχεῖν ἐν ταῖς στενοχωρίαις τῆς πενίας·
μηδὲ δειλιᾶν πρὸς φιλοξενίαν ἢ μετάδοσιν· ἀλλὰ πιστεύειν
ὅτι κἂν ἕνα ἄρτον ἔχωμεν, πληθύνει τοῦτον ὁ τὰ τοσαῦτα περισ-
σεύματα ποιήσας ἐκ πέντε ἄρτων· καὶ καταθεωρεῖν δέ, ὅτι ὁ
ἐκπεφοίτηκε τῶν Ἱεροσολύμων ὁ κύριος κατὰ τὸ ἐν προφήταις
εἰρημένον· ἐγκατέλοιπον τὸν οἶκον μου· ἀφῆκα τὴν κληρονο-
μίαν μου, τότε δὴ εἰς τὴν Γαλιλαίαν τῶν ἐθνῶν μεταβαίνει· τοὺς
ἐθνικοὺς προσλαμβανόμενος· καὶ ὄχλος πολὺς αὐτῷ ἀκο-
λουθεῖ· ἄνεισι δὲ εἰς τὸ ὄρος· ἤτοι ὡς τὸν [illegible] ἐκ-
κλίνῃ πρὸς ἑαυτόν· ἢ εἰς τὸν ὅμοιον καὶ τὴν θεοπρεπῆ τιμὴν
καὶ δόξαν· ἀναληφθεὶς γὰρ ὡς ἄνθρωπον καὶ ὡς θεὸς παρ' ἡμῶν
δοξαζόμενος καὶ μὴ ψιλὸς ἄνθρωπος, εἰς ὄρος ἀνελθεῖν λέγεται·
ἡ γὰρ ὑψηλὴ περὶ αὐτοῦ ἔννοια ὄρος. διαδίδωσι δὲ ἐν μὲν
τοῖς ταῖς πέντε αἰσθήσεσιν ὑποπεπτωκόσι, τοὺς λογικοὺς
ἄρτους· πέντε καὶ αὐτοὺς ὄντας· ἑκάστῃ γὰρ αἰσθήσει, τὸν πρόσφο-
ρον ἄρτον δίδωσιν· ἤτοι λόγον· ὡς ὁ ἀπόστολος λέγει· θέλω
πέντε λόγους ἐν ἐκκλησίᾳ λαλῆσαι· τοῖς ταῖς πέντε δη-
λαδὴ αἰσθήσεσιν ἁρμόζοντας πρὸς διόρθωσιν· οὐ μέντοι
δυνάμεθα τούτους τοὺς πέντε λόγους ὅλους καταφαγεῖν, ἀλλὰ
καὶ περιττεύουσιν· οὐ γάρ τις ἰδιώτης δύναται ὅλους τοὺς λόγους
τοῦ μυστηρίου χωρῆσαι, ἀλλ' αὐτὰ ἐν μὲν τοῖς ὑψηλοτέροις ἀνε-
φικτα καὶ ἀπόρρητα, οἱ ἀπόστολοι βαστάζουσιν· ὡς περὶ τῶν

[illegible] ἀνέπεσον οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡσεὶ πεντακισχίλιοι· ἔλαβε δὲ τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς, καὶ εὐχαριστήσας διέδωκε τοῖς μαθηταῖς· οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις· ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον. ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μή τι ἀπόληται. συνήγαγον οὖν, καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, ἃ ἐπερίσσευσε τοῖς βεβρωκόσιν:

[illegible] τοίνυν τῆς [illegible] οὔσης, ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἀναπεσεῖν· οἱ δὲ μαθηταὶ καίτοι πρὸ τούτου [illegible] κατακλίνουσι τοὺς ὄχλους. ἦν δὲ χόρτος, ἔαρος ὄντος· ἦν γὰρ, φησί, τὸ πάσχα. τοῦτο δὲ [illegible] ἐλείπετο· ὁμοίως δὲ οἱ ἄνδρες ἀριθμοῦνται [illegible] νομικῇ συνηθείᾳ ἀκολουθοῦντος· καὶ γὰρ [illegible] ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἠρίθμησε τὸν λαόν, μηδ᾽ ὅλως γυναικῶν· δηλῶν τοῦ λόγου ὅτι [illegible] τιμῶν καὶ ἄξιον ἀριθμοῦ [illegible]. λαβὼν δὲ τοὺς ἄρτους, εὐχαριστεῖ· δεικνὺς ὅτι πρὸ τροφῆς εὐχαριστεῖν δεῖ τῷ θεῷ· ἅμα δὲ καὶ ἐπειδὴ ὁ ὄχλος ἦν, διὰ τοῦτο εὐχαριστεῖ ἐνώπιον τοῦ ὄχλου, ἵνα [illegible] Καταισχυνθῶσιν [illegible] καὶ ὡς οὐκ ἐναντίον τι θεοῦ· ἀλλὰ πάντα πρὸς τὸν πατέρα ἀναφέρει. ὅτε μὲν γὰρ κατὰ μόνας τὰ σημεῖα, οὐδὲν τοιοῦτον ποιεῖ· καίτοι [illegible] ὅταν δὲ ἐναντίον πολλῶν θαυματουργῇ, τότε πρὸς τὸν θεὸν ἀναλ[illegible] δεικνὺς δὲ ὅτι οὐ καθ᾽ ἑαυτοῦ ποιεῖ· ἀλλὰ διὰ [illegible] ἐκ τούτου μαθεῖν βουλόμενος [illegible] καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸν εὐχαριστεῖν· ἵνα [illegible] τοῦ κόσμου ἄρχοντα ἄχρι τοῦ καιροῦ τοῦ πάθους· καὶ [illegible] ἀλλ᾽ [illegible] καὶ δὲ [illegible] οὕτως διὰ τοῦ [illegible]. συγχωρεῖ δὲ ὁ κύριος περισσεῦσαι τὰ κλάσματα, οὐ δι᾽ ἐπίδειξιν [illegible] ἀλλ᾽ ὥστε μὴ φαντασίαν νομισθῆναι τὸ κορεσθῆναι αὐτοὺς ἅπαντας· ἀλλ᾽ ὥστε φανῆναι ὅτι τοσοῦτον ἀληθῶς ἐκορέσθησαν, ὥστε καὶ περισσεῦσαι [illegible] διὰ τοῦτο δὲ [illegible] καὶ τοὺς μαθητὰς κελεύει συναχθῆναι, ἵνα ὁρῶντες ταῦτα, τοῦ [illegible] ἀναμιμνήσκωνται τοῦ θαύματος [illegible] πλέον. χρὴ δὲ οὐ μόνον θαυμάζειν, ὅτι ἐπερίσσευσεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀκρίβειαν αὐτοῦ περὶ τὰ [illegible]

ἐν σημανθῇ· ἐφίσταται δὲ αὐτοῖς χειμαζομένοις· καὶ διὰ τοῦ χρόνου, τόν τε φόβον ἐκβάλλει, [illegible] τῇ θαλάσσῃ ἐμπαίει· καὶ διὰ πολλὴν [illegible] βρεάζεται· τῶν τε ψυχορραγούντων καὶ τῆς θαλάσσης πραγμάτων τὴν ταραχήν· οὐκ ἀνέβη δὲ εἰς τὸ πλοῖον, τὸ θαῦμα μεῖζον ἐργάσασθαι βουλόμενος. ὁρᾶται δὲ τρία τὰ θαύματα· ἓν ὅτι περιεπάτει ἐπὶ τῆς θαλάσσης· δεύτερον· ὅτι κατεστόρεσε τὰ κύματα· τρίτον, ὅτι εὐθέως τὸ πλοῖον ἐποίησε γενέσθαι ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑπῆγον· καὶ τοῖς πολλοῖς ἐπὶ τῆς γῆς ὁ δὲ τοῦτο ποιεῖ ἐπιδεικνύς· διὰ ἐκείνης μὲν οὖν καὶ Ἰουδαῖοι τὴν ἐρυθρὰν Μωσέως ἡγουμένου· ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν ὡς δοῦλος [illegible] εἰργάζετο [illegible]· οὗτος δὲ μετ' ἐξουσίας ἅπαντα.

Καλεῖ μὲν ὁ τοῦ [illegible] εἰς τὸ ὕδωρ· ὥστε ἐπὶ ξηρᾶς [illegible] ἐλθεῖν· [illegible] τὸ θαῦμα [illegible] [illegible] γὰρ [illegible] τῆς οἰκείας φύσεως ἡ θάλασσα, οὕτως ἔφερε τὸν δεσπότην ἐπὶ τῶν νώτων, ἵνα πληρωθῇ τὸ προφητικόν· ὁ περιπατῶν ἐπὶ θαλάσσης ὡς ἐπ' ἐδάφους. πολλοῖς [illegible] καὶ κινδυνεύειν ἐν θαλάσσῃ [illegible] καταποντίζεσθαι· ἀλλ' [illegible] ζώσασθαι Χριστόν· καὶ [illegible] τῶν κινδύνων. κἂν πολλάκις φόβος ἐπισείσῃ [illegible] πειράζων ἡμᾶς· [illegible] καὶ διὰ τὸν φόβον [illegible] καταπατεῖ [illegible] τοῦ Χριστοῦ [illegible] φοβεῖσθαι [illegible]. ὁ δὲ λέγει, τοιοῦτον [illegible] τὰ μὲν φοβερὰ [illegible] ἔρχονται· διὸ μὴ φοβεῖσθε [illegible] ἐγὼ δέ εἰμι· τουτέστιν ἀεὶ μένω· καὶ [illegible] ἐπεὶ τοίνυν τὰ μὲν φοβερὰ πρόσκαιρα καὶ οὐκ ἀληθῆ ὄντα· ἐγὼ δέ εἰμι ἀντὶ τοῦ, μένω καὶ οὐδέποτε παρέρχομαι· ἀληθὴς εἰμί, μὴ προδῶτε τὴν εἰς ἐμὲ πίστιν διὰ τὰ πρόσκαιρα. ὁρᾶτε δέ μοι πῶς οὐκ ἐν ἀρχῇ τῶν κινδύνων, ἀλλ' ἐν μακρῷ ἐπιφαίνεται ὁ Χριστὸς καὶ λύει τὸν φόβον· ἐᾷ γὰρ ἡμᾶς ἐν μέσοις γενέσθαι τοῖς δεινοῖς· ἵνα ἀπολαύσωμεν τῆς θλίψεως καὶ παιδευθέντες δοκιμώτεροι γενώμεθα· καὶ ἵνα κινδυνεύσαντες [illegible] τὴν [illegible] φιλοσοφίαν· καὶ [illegible] πρὸς ἐκεῖνον καὶ [illegible] μόνον· τὸν δ' ἀπροσδοκήτως σώζει [illegible] ὅτε δὲ ὁ ἄνεμος [illegible] τότε [illegible] ἐκεῖνον [illegible]

πεικοφίλοις ταῖς ἑαυτῶν δικαίαις ψυχαῖς· οἱ σαρκόφιλοι, ἐκ βαΐων φοινικίνων· δίκαιος δὲ ὡς φοῖνιξ ἀνθήσει:

Οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες τὸ σημεῖον ὃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἔλεγον· ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον. Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἁρπάζειν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν αὐτὸν βασιλέα, ἀνεχώρησεν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος:

Ὁρᾶτε τὴν γαστριμαργίαν τοῦ πλήθους· μυρία θαυματοποιήσαντος καὶ θαυμαστότερα, οὐκέτ' ἐθαύμαζον· καὶ ἰδοὺ διὰ ταύτην τὴν τροφὴν οὗτός φασιν ἐστὶν ὁ προφήτης. οὐκέτι αὐτὸν περὶ τῆς τοῦ σαββάτου παραβάτην ἐκάλουν· οὐκέτι τὸν νόμον ἐκδικοῦσιν· ἀλλ' ἀπὸ τούτων αὐτὸν δι' ἄρτους τιμῶσιν, ὡς τὸν μὲν προφήτην ἀναγορεύουσιν, ἀλλὰ καὶ βασιλείας ἀξιοῦν οἴονται. ἀλλ' ἐκεῖνος φεύγει· παιδεύων ἡμᾶς τῶν κοσμικῶν καταφρονεῖν ἀξιωμάτων. ἀναχωρεῖ δὲ εἰς τὸ ὄρος, αὐτὸς μόνος· μηδένα τῶν μαθητῶν παραλαβών· ὡς ἂν αὐτῶν τὸν πόθον διεγείρῃ μᾶλλον καὶ εἰ μὴ φέρουσι τὴν αὐτοῦ ἀφέρκοσιν:

Θ Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατέβησαν εἰς τὴν θάλασσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον, ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καπερναούμ. καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει· καὶ οὐκ ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς· ἥ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διηγείρετο. ἐληλακότες οὖν ὡς σταδίους εἴκοσι πέντε ἢ τριάκοντα, θεωροῦσι τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· ἐγώ εἰμι μὴ φοβεῖσθε. ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον· καὶ εὐθέως τὸ πλοῖον ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑπῆγον: Ὁ μὲν Κύριος ἀνῆλθεν εἰς τὸ ὄρος μόνος· ἵνα καθὼς εἴπομεν διδάσκῃ μᾶλλον τὸν πόθον τῶν μαθητῶν εἰ ἐπιζητοῦσιν αὐτόν. οἱ δὲ περιμένουσι μέχρις ὀψίας προσδοκῶντες ἐξελθεῖν αὐτόν· μὴ ἐλθόντος δέ, οὐκ ἀνέχονται· ἀλλ' ἄπεισι πρὸς ζήτησιν αὐτοῦ· τοσοῦτον πόθον κεντούμενοι, ἐμβαίνουσιν εἰς τὸ πλοῖον. οὐ γὰρ ἁπλῶς ὡς ἔτυχεν ὁ εὐαγγελιστὴς τὸν καιρὸν ἐδήλωσεν, ἀλλὰ διὰ τούτου τὴν σφοδρὰν ἀγάπην αὐτῶν ἐμφαίνων· ὅτι οὐδὲ ἐπὶ [illegible] κατέσχον. ἀφίησι δὲ αὐτοὺς χειμασθῆναι· ἵνα ἐκ τοῦ κλύδωνος συλλήψεως βοηθείας [illegible] τοῖς ἐσομένοις μελλόμενα [illegible]· καὶ ἀμέλει πλήρωσις ἡμῖν μετὰ τούτου ταῖς ἑαυτῶν καρδίαις

[illegible] τὸ εἶναι αὐτοὺς [illegible] ἀγαπᾶτε [illegible] προσέχετε δὲ ὅτι καὶ [illegible]
ἐλέγχων αὐτούς, οὐ σκληρῶς καὶ [illegible] ἐλέγχει· οὐ γὰρ εἶπεν
ὦ γαστρίδουλοι καὶ λαίμαργοι· ἀλλὰ μετὰ [illegible]
[illegible] ἐλέγχει αὐτούς· [illegible] δὲ, [illegible] καὶ
[illegible] τῆς καρδίας αὐτῶν· εἰς τὸ [illegible] αὐτοὺς θέλοντας [illegible]
[illegible] ὅτι δὲ διορθοῦσθαι [illegible] αὐτῶν [illegible] ἐλέγχει, δηλῶν ἐκ τῆς
ἐφεξῆς διδασκαλίας· ἔχει γὰρ [illegible] ταύτην πρὸς αὐτοὺς ποιεῖται,
καὶ φησί· ἐργαζέσθω μετὰ ἡσυχίας τὸν ἑαυτοῦ [illegible]
ἀλλὰ [illegible] μετὰ ἡσυχίας [illegible] ἐσθίειν [illegible]
τοῦ [illegible] δόξει [illegible] ὑπὲρ [illegible]
Ὑμεῖς μὲν φησὶ δι' αὐτοὺς [illegible] ἐστε [illegible] τὴν τροφὴν τοῖς
[illegible] τοῦ θεοῦ [illegible] δεῖ δὲ ἡμᾶς, μὴ ὅλως μὴ [illegible] ἀλλὰ
τῶν πνευματικῶν φροντίζειν μᾶλλον καὶ [illegible] τὴν [illegible]
εἰς τὴν σωματικὴν τροφὴν ἀναλίσκειν· [illegible]
[illegible] ἐπειδὲ πολλοὶ τῶν θελόντων ἀργοὺς
ζῆν· καὶ μάλιστα οἱ [illegible] κέχρηνται ταῖς ἐντολαῖς τούτων,
πρὸς συνηγορίαν τῆς αὐτῶν ἀργίας, ὥσπερ καὶ [illegible] ἐντολήν·
[illegible] ὁ κύριος [illegible] τῷ σώματι [illegible]
[illegible] ἀργία [illegible] δὲ [illegible] ·
[illegible] ἀργίαν· καὶ εἰ δεῖ [illegible] εἰπεῖν, τοῦτο
[illegible] αὐτοῦ [illegible] θέλειν [illegible] τῆς [illegible]
[illegible] δεῖ ἐργάζεσθαι· [illegible] καὶ ἄλλοις [illegible]
τοῦτο [illegible] ἀεὶ [illegible] τὴν [illegible]
[illegible] φησὶν [illegible] ὁ κύριος ὅτι οὐ δεῖ ἐργάζεσθαι τὴν [illegible]
ἀλλ' [illegible] αὐτῶν [illegible]
ἐκκόπτων· ὡς πρὸς [illegible] φησί·
ἀλλ' [illegible] ὅτι τὴν [illegible] ἐργασίαν ἐκκόπτει, [illegible] ἐκ τοῦ
Καὶ πρὸς τὴν μάρθαν εἰπεῖν· μάρθα μάρθα μεριμνᾷς καὶ τυρ-
βάζῃ· ἑνὸς δέ ἐστι χρεία· μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξε-
λέξατο· καὶ πάλιν· μὴ μεριμνήσητε περὶ τῆς αὔριον· [illegible]
[illegible] ἀργοὺς θέλοντας· [illegible] τί
φαμέν; ὅτι τὸ πρὸς τὴν μάρθαν λεχθέν, οὐ περὶ ἔργου ἐστὶ καὶ ἐρ-
γασίας [illegible] ἀλλὰ περὶ [illegible] καὶ μὴ τὸν [illegible]
[illegible] χρόνον [illegible] τὴν περὶ [illegible]
[illegible] αὐτὴν [illegible] τὴν τῆς διδασκαλίας καὶ [illegible]

[illegible] καὶ [illegible] αὐτοῖς [illegible] τῆς [illegible] [illegible] καὶ εἰς τὸ πλοῖον [illegible] τὸν Χριστόν· [illegible] τὸν Χριστὸν ἐν τῇ καρδίᾳ [illegible] εὑρε[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:

Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἑστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης, ἰδὼν ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἓν ἐκεῖνο εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοιάριον· ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον· ἄλλα δὲ ἦλθε πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον, εὐχαριστήσαντος τοῦ κυρίου· ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν αὐτοὶ εἰς τὰ πλοιάρια καὶ ἦλθον εἰς Καπερναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν· καὶ εὑρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπον αὐτῷ· ῥαββί, πότε ὧδε γέγονας; ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με, οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ᾽ ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε:

Πεζεύοντα μὲν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν· οἱ δὲ ὄχλοι τῇ ἐπαύριον ζητοῦντες αὐτὸν καὶ ἰδόντες ὅτι πλοῖον ἓν ἦν [illegible] τῶν μαθητῶν [illegible] ὅπως οὐ συνεισῆλθε μόνοις [illegible] ἦλθον [illegible] θαύματος· καὶ [illegible] ὅτι τὴν θάλασσαν [illegible] τὸ πέραν· [illegible] καὶ [illegible] [illegible] εἰκότως [illegible] ὅτι τοῖς [illegible] μαθηταῖς οὐ συνε[illegible] ἐκεῖνο δὲ [illegible] πλοῖον [illegible] μαθηταὶ μόνοι καὶ [illegible] τὸν κύριον [illegible] πρόδηλον [illegible] [illegible] οἱ ὄχλοι· ἐπειδὴ δὲ [illegible] πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος [illegible] ἐκεῖ μὲν οὐκ ἐκεῖ [illegible] καὶ εἰς Καπερναοὺμ [illegible] ἐν [illegible] καὶ τὸν κύριον [illegible] [illegible] οὐδὲ [illegible] τούτου τοῦ σημείου [illegible] οὐδὲ [illegible] πότε ὧδε γέγονας· [illegible] [illegible] οὐδὲ [illegible] [illegible] ἀλλ᾽ [illegible] [illegible] [illegible] ἐκ τῶν ἄρτων· καὶ [illegible]

412

ποθεῖ τὸ ἱμ[illegible] ἀρκεῖ τε μὲν [illegible]· [illegible] δὲ ὅτι [illegible]
ἐλέγχων αὐτούς, οὐ στηλιτεύων· καὶ γὰρ [illegible] ἐλέγχων· οὐ γὰρ εἶπεν
ὁ γὰρ [illegible] δουλεύει καὶ λοιδορεῖ· ἀλλ' ὅμως [illegible] τοῦ διαβόλου
[illegible] ἐλέγχει αὐτούς· ἅμα δὲ ὁ διὰ [illegible] ἐκκα-
λύπτων τὴν καρδίαν αὐτῶν· εἰς [illegible] αὐτοὺς θέλων [illegible]
[illegible]ζόμενοι· ὅτι δὲ διορθοῦσθαι [illegible] αὐτῶν ἐλέγχεις, δηλῶν ἐκ τοῦ
ἐφεξῆς διδασκαλίαν χρησίμην τὴν πρὸς αὐτοὺς ποιεῖται,
καὶ φησίν· Ἐργάζεσθαι ταῖς χερσὶν ὑμῶν [illegible]·
ἀλλὰ [illegible] μένοντες εἰς [illegible]· [illegible]
[illegible] διαδεξάμενον· [illegible]

Ὑμεῖς μέν φησι δι' αὐτοῦ ἀρ[illegible] ζητεῖτε [illegible] φησὶ τῶν
[illegible]· δεῖ δὲ ὑμᾶς, μὴ ὅλως [illegible] χρήζειν [illegible]· ἀλλὰ
τῶν οἰκείων φέρειν [illegible] καὶ [illegible]
εἰς τὴν σωματικὴν τροφὴν [illegible]·
[illegible]· ἐπεὶ δὲ πολλοὶ [illegible] θέλοντες ἀργεῖν
ζῆν· καὶ μάλιστα οἱ [illegible] χρήματα [illegible] τούτων
πρὸς [illegible] τῆς αὐτῶν ἀργίας, [illegible]·
[illegible] ὁ κύριος [illegible] τὴν [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] ἀργίας [illegible]
[illegible] ἀργίαν· καὶ εἰ δεῖ [illegible]
[illegible] θέλειν ζῆν· [illegible]
χεῖρας [illegible] δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐρωτᾷ τις καὶ ἄλλοις [illegible]
τοῦτο [illegible] λέγει [illegible]·
[illegible] φησὶν [illegible] ὁ κύριος ὅτι οὐ δεῖ ἐργάζεσθαι τὴν βρῶσιν τὴν
ἀπολλυμένην, [illegible] αὐτῶν [illegible]
ἐκκόπτων· [illegible] καὶ [illegible] φησί·
ἀλλ' [illegible] ὅτι τὴν [illegible] ἐργασίαν [illegible] διὰ χειρῶν [illegible]
Καὶ πρὸς τὴν [illegible]· [illegible] καὶ [illegible]
[illegible]· ἐμοὶ δὲ ἀεὶ χρείαν [illegible] διδάξαι
[illegible] καὶ [illegible]· [illegible]
[illegible] ἐργάζεσθαι [illegible] θέλοντες· [illegible]
φαγεῖν; [illegible]· [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] ἀργίας· [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] χρημάτων [illegible]
[illegible] αὐτὴν [illegible] διδασκαλίαν καὶ [illegible]

[illegible] ταῦτα· καὶ [illegible] αὐτοῖς [illegible] [illegible] δὲ καὶ εἰς τὸ πλοῖον μὴ λαβόντων λαβὼν τὸν Χριστόν· [illegible] καὶ [illegible] τὸν Χριστὸν ἐν τῇ καρδίᾳ λαβὼν, [illegible] εὑρεθήσεται [illegible] τῇ γῇ, εἰς ἣν [illegible]· [illegible] δὲ ἐστὶν αὕτη [illegible] τῆς βασιλείας [illegible]· ἡ [illegible] καὶ [illegible] κληρονομήσουσι [illegible]:

Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἑστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης, ἰδὼν ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἓν ἐκεῖνο εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοιάριον· ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον· ἄλλα δὲ ἦλθε πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον, εὐχαριστήσαντος τοῦ Κυρίου· ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἀνέβησαν αὐτοὶ εἰς τὰ πλοιάρια· καὶ ἦλθον εἰς Καπερναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν· καὶ εὑρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπον αὐτῷ· ῥαββί, πότε ὧδε γέγονας; ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με, οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε:

Πε[illegible] ἐπὶ τῆς θαλάσσης, αὐτοῦ ἐλθόντος εἰς τὸ πέραν, οἱ δὲ ὄχλοι τῇ ἐπαύριον ζητοῦντες αὐτὸν καὶ ἰδόντες ὅτι πλοῖον ἓν ἦν τὸ τῶν μαθητῶν, [illegible] ὡς ὁ σωτὴρ ἦλθεν [illegible] τοῦ θαύματος· καὶ [illegible] ὅτι τὴν θάλασσαν [illegible]· [illegible] καὶ ἄλλο [illegible], εἰκὸς [illegible] ὅτι τοῖς μαθηταῖς συνέπλευσεν· ἐκεῖνο δὲ [illegible]· μόνοι δὲ [illegible] τοῦ πλοίου τῶν μαθητῶν [illegible] καὶ μὴ τὸν Κύριον [illegible], πρὸς δὲ [illegible] οἱ ὄχλοι· ἐπειδὴ δὲ [illegible] ἐκ Τιβεριάδος [illegible], [illegible] καὶ εἰς Καπερναοὺμ [illegible]· ἐνθάδε καὶ τὸν Κύριον [illegible] καὶ [illegible] διὰ [illegible]· οὐδὲ [illegible] τοῦ σημείου· ἀλλ' [illegible] δὲ γέγονας· [illegible] οὐδὲ [illegible]· ἀλλ' [illegible]· διὸ [illegible]· διὸ ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων· καὶ [illegible] ἐργασίαν, σώζων τηρεῖ τὴν πίστιν· ταύτης γὰρ ἔργα ἄνευ πίστεως μεμωραί· καὶ ἡ πίστις χωρὶς ἔργων· ὅρα δὲ ἀμαθεστάτων καὶ ἀναισθησίαν· σημεῖον δὲ πάλιν ζητοῦσι· καίτοι τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα ἰδόντες· καὶ τὸ τῶν ἄρτων μάλιστα ἀφ᾽ ὧν ἐκορέσθησαν· ὡς γαστρίμαργοι ὅθεν πάλιν τοιοῦτον σημεῖον ζητοῦσιν, εἰς γαστέρα αὐτοῖς συμβαλλόμενον· ὅτι δὲ τοῦτο ἀληθές, δῆλον ἐκ τῶν ἐφεξῆς.

Οἱ πατέρες ἡμῶν ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθώς ἐστι γεγραμμένον· ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· ἀλλ᾽ ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν· ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ ἐστιν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ. εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· Κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον.

Οὐ μάτην ἐλάβομεν ὅτι ἴσως τῇ κοιλίᾳ δουλεύοντες ἐζήτησαν σημεῖον, οἷον ἦν τὸ τῶν ἄρτων· ἰδοὺ γοῦν τοῦ μάννα μέμνηνται καὶ οὐχ ἑτέρου τινὸς θαύματος, εἴτε τῶν ἐν Αἰγύπτῳ, εἴτε τῶν κατὰ τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν· βουλόμενοι δὲ ἐρεθίσαι αὐτὸν ἵνα καὶ αὐτὸς τοιοῦτον σημεῖον ποιήσῃ· ὅπερ ἠδύνατο αὐτοὺς θρέψαι σωματικῶς, μέμνηνται τοῦ μάννα διὰ γαστριμαργίας ὑπερβολήν. τί οὖν ἡ ἄπειρος τοῦ Θεοῦ σοφία; ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἀποκρίνεται αὐτοῖς· ὅτι οὐ Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον· τουτέστι τὸν ἀληθινὸν ἄρτον οὐ δέδωκεν ὑμῖν Μωσῆς· ἀλλ᾽ ἀποδείκνυνται τὰ τότε γενόμενα, τύποι ἦσαν τῶν γινομένων· ὁ μὲν γὰρ Μωσῆς τύπος ἐστὶ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀληθινοῦ τῶν νοητῶν Ἰσραηλιτῶν στρατηγοῦ· ὁ δὲ ἄρτος ἐκεῖνος, τύπος ἦν τοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν καταβάντος καὶ ἀληθῶς τρέφοντος καὶ ἀληθινοῦ ὄντος Χριστοῦ. λέγει δὲ ἑαυτὸν ἀληθινὸν ἄρτον, οὐχ ὡς τοῦ μάννα ψευδοῦς ὄντος· ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ἐκεῖνο τύπος ἦν καὶ σκιὰ, αὐτὸς καὶ αὐτοαλήθεια. κυρίως δὲ μάννα, ὁ μονογενὴς υἱὸς τοῦ Θεοῦ· ἅμα ὡς ἑρμηνευόμενος τὸ ἐκπληκτικὸν καὶ ῥῆμα θαυμαστικόν, μάννα γὰρ ἑρμηνεύεται· τί τοῦτο. οἱ γὰρ Ἑβραῖοι ἰδόντες αὐτό, ἕκαστος πρὸ τῆς οἰκείας σκηνῆς σωρηδὸν κείμενον· καὶ τοῦ ἀήθους καὶ ξένου τοῦ θεάματος καταπλαγέντες, ἠρώτων ἀλλήλους τί τοῦτο· ὁ τοίνυν κυρίως νοούμενος ἄμος ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, αὐτός ἐστι τὸ πάντας ἐκπλῆττον μάννα· ὥστε ἰδὼν μάλιστα μὲν διὰ τὴν περὶ τὰς γαστέρας ἀσχολίαν, τοῦτό φη(σι). τὸ δὲ μὴ μεριμνήσητε εἰπών· οὐδὲ οὕτως ἐκβάλλει τὴν ἐργασίαν. ἄλλο γὰρ μέριμνα καὶ ἄλλο ἐργασία· ἐπειδὴ καὶ ἐργαζόμενον μὴ δεῖν μεριμνᾶν· διδάσκων ὁμοῦ ἡμᾶς ὁ κ(ύριο)ς μὴ προσηλῶσθαι τοῖς βιωτικοῖς· μηδὲ ποιεῖσθαι φροντίδα τῆς αὔριον ἀναπαύσεως. ἀλλ' ἀναμάλλον οὐκ αὐθέκαστην θέλων ἡμᾶς ἐργάζεσθαι, φησί· μὴ μεριμνήσητε περὶ τῆς αὔριον· ὥσπερ ἂν εἰ οὕτως ἔλεγε, μὴ μεριμνήσητε πῶς σήμερον ἐργασάμενοι αὔριον ἀναπαύσεσθε· ἀλλ' ἑκάστης ἡμέρας τὴν τροφὴν ἐκ τῆς καθ' ἡμέραν ἐργασίας ἔχοντες· μὴ μεριμνᾶτε περὶ τῆς αὔριον. προσθεὶς δὲ μένουσαν, τὴν μυστικὴν λέγει μετάληψιν τῆς σαρκὸς τοῦ κ(υρίο)υ· ἣν αὐτὸς ἡμῖν δίδωσιν, υἱὸς ἀνθρώπου ὀνομαζόμενος· ὃν ὁ π(ατ)ὴρ ἐσφράγισε· τουτέστιν ἀπέδειξεν ἐμφανῶς ὅτι υἱὸς ἐστὶν αὐτοῦ· ἀπέδειξε μὲν γὰρ καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν ὁ χ(ριστὸ)ς διὰ τῶν θαυμάτων· ἐπειδὴ δὲ πρὸς ἰουδαίους διαλέγεται· ἵνα μὴ ταραχθῶσιν, ἐπὶ τὸν πατέρα ἀναφέρει· καί φησι π(ατέ)ρα αὐτοῦ ἐσφραγίσθαι· τουτέστιν ἀποδεδεῖχθαι καὶ μεμαρτυρῆσθαι· ἐπειδὴ ὡς εἰκὼν ἐστὶ τοῦ π(ατ)ρὸς ὁ υἱός· καὶ ἐκσφράγισμα καὶ χαρακτήρ, ὁμοίως παρ' αὐτοῦ σφραγισθεὶς ἦν αὐτοῦ· καθὸ εἰκὼν ὡς ἐκ σφραγίσματός ἐστι· ὥσπερ εἰ μὲν αὐτὸ λέγομεν τὸν ἄνθρωπον· τοῦτον γὰρ τὸν φαινόμενον υἱὸν ἀνθρώπου ἐσφράγισεν ὁ π(ατ)ήρ· τουτέστιν ἐσφράγισεν αὐτοῦ καὶ ἐγέννησεν· [illegible] ἀπαράλλακτον καὶ ταυτότητα φυσικὴν πρὸς αὐτὸν ἀποσώζοντα:

Εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· τί ποιοῦμεν ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ θ(εο)ῦ· ἀπεκρίθη ὁ ἰ(ησοῦ)ς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτό ἐστι τὸ ἔργον τοῦ θ(εο)ῦ, ἵνα πιστεύσητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. Εἶπον οὖν αὐτῷ, τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι, τί ἐργάζῃ:

Ζητοῦσι μὲν ἰουδαῖοι μαθεῖν τὸ ἔργον τοῦ θ(εο)ῦ· οὐχ ἵνα τοῦτο πράξωσιν, ἀλλ' ἵνα θρασύνωνται ἀφορμῆς· ὁ δὲ κ(ύριο)ς εἰδὼς αὐτοὺς μηδὲν ὠφεληθησομένους, ὅμως διαλεγόμενος φείδεται τῆς διδασκαλίας, ἀποκρίνεται· καὶ ὑποδεικνύει αὐτοῖς μάλιστα ὃ δεῖ πράττειν ἡμᾶς· ὅτι τοῦτό ἐστι τὸ ἔργον τοῦ θ(εο)ῦ· τὸ πιστεῦσαι εἰς ὃν ἐκεῖνος ἀπέστειλε· ἡ γὰρ εἰς αὐτὸν πίστις ἔργον ἱερόν τε ὂν [illegible] τέλειον· καὶ ἐργαζόμενον τοῦ [illegible] ταύτην ἔχοντα· ὁ διὰ τῆς πίστεως [illegible] [illegible] πρὸς [illegible] ἀγαθὴν ἐργασίαν· [illegible] ἀγαθῶν ἁμαρτήματος καὶ τὸν ἁγιασμὸν τοῦ πατρός, γένωνται μάρτυρες· ὁ μὲν γὰρ ἀναμάρτητος· δι' ὃ ψαλμὸς ἐλέγχει καὶ ξηρὸν τὴν ταπεινὴν· ἀμοιρῶν τοῦ ἀμαρτυροῦντος ἁγίου πνεύματος· ὁ δὲ μὴ μαρτυρησάμενος, ἔχων τὸ πνεῦμα, ἀεὶ ψυχαγωγεῖται δι' αὐτοῦ· δεικνύων δὲ ὅτι ἐν ποιήσει ἢ ἔργοις αὐτῶν οὕτω τυχεῖν ἐστι πράγματα· ἀλλὰ δωρεὸν θεοῦ τοῖς ἀξίοις καὶ εὐθετοῦσι τὴν καρδίαν παρὰ τοῦ πατρὸς διδόμενον, φησί· ὅτι πᾶν ὃ δίδωσί μοι ὁ πατήρ, πρὸς ἐμὲ ἥξει· τουτέστιν· ἐκεῖνοι πιστεύουσιν εἰς ἐμέ, οὓς δίδωσί μοι ὁ πατήρ· ὑμεῖς δὲ οἱ οὐ δεδομένοι ὡς ἀνάξιοι ὄντες, οὐ δίδοσθέ μοι παρὰ τοῦ πατρός· διὸ οὐδὲ ἔρχεσθε πρός με. οὐ γὰρ ἔχετε εὐσέβειαν τῇ καρδίᾳ, ἵνα ὑμᾶς ἀγαπήσας ὁ θεὸς καὶ πατήρ, ἄγῃ εἰς τὴν ἐμὴν πίστιν· ἐγὼ δὲ τὸν ἐρχόμενον πρός με, οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω· τουτέστιν οὐ μὴ ἀπολέσω· ἀλλὰ σώσω καὶ ἐπιμελείας ἀπολαῦσαι παρασκευάσω πολλῆς. Καταβέβηκα γὰρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ἄλλο τι πράξω παρὰ τὸ θέλημα τοῦ πατρός. ταῦτα δέ φησιν, ἵνα μάθωσιν ὅτι ὁ μὴ δεχόμενος αὐτὸν, ἀντίθεός ἐστιν, ἐναντιούμενος τῷ θελήματι τοῦ πατρός· ἐπεὶ γὰρ ἀντίθεον αὐτὸν ἔλεγον ἐκεῖνοι, αὐτὸς τὸ ἔγκλημα εἰς αὐτοὺς περιτρέπει· καὶ φησὶν ἐμμέσως μὲν φανερῶς δέ· ὅτι ὑμεῖς ἐστε ἀντίθεοι, οἱ μὴ δεχόμενοι ἐμὲ τὸν τῷ τοῦ πατρὸς θελήματι ἀκολουθοῦντα· ποῦ οὖν ἐστι Νεστόριος ὁ τῶν ἀθέων ὁ λέγων ὅτι μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἐθεοποιήθη ὁ Χ(ριστό)ς· οὐκ ἀκούει τοῦ λέγοντος ὅτι καταβέβηκεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ; ὁ δὲ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐ ψιλὸς ἄνθρωπος ἦν, ἀλλὰ θ(εό)ς· ψιλὸς γὰρ ἄνθρωπος οὐ καταβαίνει· ἀλλ' εἰ ἄρα ἂν ἀναβαίνῃ εἰς οὐρανὸν χάριτι· ὁ μὲν οὐ δι' ἀρετὴν τοῦτο τοῦ θ(εο)ῦ· ἐπεὶ τοίνυν τοῦ κ(υρίο)υ, ἡ κατάβασις προέλαβε τὴν ἀνάστασιν· ὁ αὐτὸς οὖν καὶ καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ· ὡς θ(εό)ς· δῆλον ὅτι δι' αὐτὸ ὢν ἄνθρωπος συγκαταβὰς καὶ ἀμέτοχος ὢν ὁμοῦ μετὰ τῆς σαρκὸς δηλαδὴ ὡς αὐτὸς ἐνανθρωπήσας, πρότερον ὢν θ(εό)ς· οὐκ ἄρα ψιλὸς ἄνθρωπος ὁ Χ(ριστό)ς, θεωθεὶς ὕστερον ὡς ἐλήρει Νεστόριος· ἀλλὰ θ(εὸ)ς προαιώνιος, ἐνανθρωπήσας ἐπ' ἐσχάτοις καιροῖς:

Τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός· ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέ μοι, οὐ μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ· ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν, ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον· καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

Συνεχῶς τίθησι τὸ δέδωκέ μοι ὁ πατήρ· ἵνα ἀπελέγξῃ τὰς καρδί [illegible] διαπορουμένων τὰ λέγειν· τί τοῦτο· πῶς ὁ υἱὸς τοῦ θ(εο)ῦ, καὶ υἱὸς ἀνθρώπου· πῶς δὲ ἐκ δύο τῶν ἐναντίων ἓν πρόσωπον· τί τοῦτο τὸ μυστήριον. οὕτως ὁ ἐμὸς ἄρτος, ζωὴ κατὰ φύσιν ὤν· διὰ ζῶντος πατρὸς υἱὸς, ποιεῖ τὸ οἰκεῖον· ζωοποιεῖ γὰρ τὰ πάντα. ὥσπερ οὖν ὁ ἐκ γῆς ἄρτος τὴν [illegible] φύσιν τῆς σαρκὸς συνέχει οὐκ ἐῶν καταφθείρεσθαι, οὕτω καὶ ὁ Χ(ριστὸ)ς διὰ τῆς τοῦ πν(εύματο)ς ἐνεργείας, τὴν ψυχὴν ζωοποιεῖ· ναὶ μὴν καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα συνέχει εἰς ἀφθαρσίαν. διὰ γὰρ Χ(ριστο)ῦ ἡ ἐκ νεκρῶν ἀνάστασις τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει κεχάρισται· καὶ ἡ τῶν σωμάτων ἀφθαρσία. ἀλλ' Ἰουδαῖοι περὶ γαστέρα ἔτι μένοντες καὶ τὸ ὀλογ[illegible], [illegible] αἰσθητοῦ ἄρτου μόνου τῆς ἐν τῇ ἐρημίᾳ· καὶ φασί· δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον· οὕτως [illegible] νομίζοντες ἢ λέγοντες· ὡς πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον φασίν· οὐ μίαν ἡμέραν· οὐδὲ δύο· τοῦτο δὲ ὡς ἀπὸ φιλαργυρίας ἔλεγον· ἵνα γὰρ μὴ ἀναλίσκωμεν τὰ χρήματα ἡμῶν περὶ τὴν τῆς τροφῆς ἀπορίαν· δὸς πάντοτε τοῦτον τὸν ἀπορίζον ἄρτον:

Εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ ἰ(ησοῦ)ς· ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρός με, οὐ μὴ πεινάσῃ· καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε. ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἑωράκατέ με· καὶ οὐ πιστεύετε. πᾶν ὃ δίδωσί μοι ὁ πατὴρ, πρὸς ἐμὲ ἥξει· καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς ἐμὲ, οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω· ὅτι καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με:

Τῶν ἰουδαίων οἷα δὴ ἐγκειμένων περὶ αἰσθητοῦ ἄρτου μονοιζόντων· ἐπεὶ τὸν κ(ύριο)ν· ὡς δι' αὐτοὺς τοῦ ἐπικαλουμένων καὶ ζητούντων, ἐλέγχων αὐτοὺς ὁ κ(ύριο)ς· καὶ δεικνὺς ὅτι ἕως νῦν αἰσθητὴν τὴν ἐπιζητοῦσι τὴν τροφὴν, ἐπιτρέχων. ὅταν δὲ μάθωσιν ὅτι πν(ευματ)ικὴ ἐστιν, ὑλικὴν ἔτι ἐπιθυμοῦντες, φησί· ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· οὐκ εἶπε δὲ ὅτι ἄρτος τροφῆς, ἀλλὰ ζωῆς. ἐπειδὴ γὰρ πάντων τῷ μὲν ἐνεκροῦτο, ἐζωοποίησεν ἡμᾶς δι' ἑαυτοῦ ὁ κ(ύριο)ς· ὅς ἐστιν ἄρτος· καθὸ τὴν ζύμην τοῦ ἀνθρωπίνου φυράματος [illegible] ἐξοπτηθῆναι τῷ πυρὶ τῆς θεότητος· ζωῆς δὲ ἄρτος, οὐ τοῖς αἰσθητοῖς σιτίοις· ἀλλ' ἀπορρήτῳ καὶ θαυμαστῷ μὴ διαλειπομένης· ὁ πιστεύων δὲ εἰς τὸν τοιοῦτον ἄρτον, οὐ μὴ πεινάσῃ· οὐδ' οὐ μὴ λιμώξῃ· λιμὸν τοῦ ἀκοῦσαι λόγον θ(εο)ῦ· οὐδὲ διψήσει [illegible] ἀπὸ τοῦ μὴ ἔχειν τὸ ὕδωρ τοῦ

ματιστήματος καὶ τὴν ἀγιασμὸν τοῦ πρς, γίνονται μᾶλλον· ὁ μὲν γὰρ
ἀπιστήσας, δι' ἑαυτὸν καὶ ζημίαν ταύτην ἄλλην· ἀμοιβὴν τοῦ α-
μὴ τυχόντος ἀξίου δεσπότου· ὁ δὲ μὴ ἀπιστήσας, ἀρκούντως τυχὼν
ἀεὶ ἐπιτυγχάνουσι τῆς δι' αὐτοῦ· δεικνὺς δὲ ὅτι οὐ ποιεῖ ἡ ἀξία αὐτῶν
οὕτω συγχωρεῖσθαι πρᾶγμα· ἀλλὰ δῶρον θῦ τὸ συζῆσαι καὶ εὐθεῖαν
τὴν καρδίαν τῶν ἀνθρώπων παραδιδόμενον, φησί· ὅτι πᾶν ὃ δί-
δωσί μοι ὁ πὴρ, πρὸς ἐμὲ ἥξει· τουτέστιν· ἐκεῖνοι πιστεύσουσιν
εἰς ἐμέ, οὓς δίδωσί μοι ὁ πὴρ· ὑμεῖς δὲ οἱ οὐ δυνάμενοι
ὄντες, οὐ δίδοσθαί μοι παρὰ τοῦ πρς· διὸ οὐδὲ ἔρχεσθε πρός με·
οὐ γὰρ ἔχετε εὐθεῖαν τὴν καρδίαν ἵνα ὑμᾶς ἀγάγῃ ὁ θς
πὴρ, ἀλλ' εἰς τὴν ἐμὴν πίστιν· ἀπὸ δὲ τοῦ ἐρχόμενον πρός με, οὐ
μὴ ἐκβάλω ἔξω· τουτέστιν οὐ μὴ ἀπόληται· ἀλλ' ὅσον καὶ ἐπι-
μελείας ἀπολαύσεται παρ' ἐμοῦ πολλῆς· Καταβέβηκα γὰρ
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ἀλλ' ὅτι πράξω τὸ ἐμὸν θέλημα τοῦ πρς.
ταῦτα δέ φησιν, ἵνα μάθωσιν ὅτι ὁ μὴ δεχόμενος αὐτόν, ἀντίθεος
εἰμὶ ἐν ἀντιπολεμῶν τῷ θελήματι τοῦ πρς· ἐπεὶ γὰρ ἀντίθεον
αὐτὸν ἔλεγον ἐκεῖνοι, αὐτὸς τὸ θέλημα εἰς αὐτοὺς περιτρέπει·
καὶ φησὶν ὑμεῖς μᾶλλον φανερῶς· ὅτι ὑμεῖς ἐστε ἀντίθεοι οἱ μὴ δε-
χόμενοι ἐμὲ τὸν τῷ τοῦ πρς θελήματι ἀκολουθοῦντα· τοῦ δὲ
μεσορίου ἐν ταύτῃ λέγων ὅτι μὲ ταύτην ἀντιθέου πνι
ὑπὸ θεοῦ Χυ· οὐκ ἀκούεις τοῦ λέγοντος ὅτι καταβέβηκεν ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ; ὁ δὲ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐ ψιλὸς ἄνθρωπος ἦν, ἀλλὰ
θς· ψιλὸς γὰρ ἄνθρωπος οὐ καταβαίνει· ἀλλ' εἰ ἄρα ἀναβαίνει
χάριτι ὁ μὲν οὖν διὰ τὴν τοῦ θῦ· ἐπεὶ τοίνυν τοῦ κυ,
ἡ κατάβασις προέλαβε τὴν ἀνάβασιν· ὁ αὐτὸς οὖν καὶ καταβὰς
ἐξ οὐρανοῦ· ὡς θς δηλονότι δι' αὐτὸ συγκαταβέβηκε
καὶ ἀνέβη ὡς ἄνθρωπος δηλαδὴ ὡς ἄνθρωπος ἐν θανάτῳ
τὸ πρότερον ὡς θς· οὐ γὰρ ψιλὸς ἄνθρωπος ὁ χς, θεοποιηθεὶς ὕστερον
ἐκκλησίας μεσορίου· ἀλλ' αὐτὸς προαιώνιος ἐν
μεν ἐσχάτοις καιροῖς: Τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός
με πρς· ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέ μοι οὐ μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ· ἀλ-
λὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ· τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ
πέμψαντός με· ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐ-
τόν, ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον· καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ·
τοῦτο δὲ δέδωκέ μοι ὁ πὴρ· ἵνα καρδ

ὥσπερ διαπορουμένοις λέγων· τί τοῦτο· πῶς ὁ υἱὸς τοῦ θ(εο)ῦ, καὶ υἱὸς ἀν(θρώπ)ου· πῶς εἷς ἐκ δύο τῶν ἐναντίων ἓν πρόσωπον· τί τοῦτο τὸ μυστήριον· οὗτος ὁ ἐμὸς ἄρτος, ζωὴ κατὰ φύσιν ὤν· διὰ ζῶντος πατρὸς υἱὸς, ποιεῖ τὸ οἰκεῖον· ζωοποιεῖ τε τὰ πάντα. ὥσπερ οὖν ὁ ἐκ γῆς ἄρτος τὴν μὲν ἀσθενῆ φύσιν τῆς σαρκὸς συνέχει, οὐκ ἐῶν καταφθείρεσθαι, οὕτω δὲ ὁ Χ(ριστὸ)ς διὰ τῆς τοῦ πν(εύματο)ς ἐνεργείας, τὴν ψυχὴν ζωοποιεῖ· μᾶλλον δὲ καὶ αὐτὸ τὸ σῶμα συνέχει εἰς ἀφθαρσίαν· διὰ γὰρ Χ(ριστο)ῦ ἡ ἐκ νεκρῶν ἀνάστασις τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει κεχάρισται· καὶ ἡ τῶν σωμάτων ἀφθαρσία. ἀλλ' οἱ Ἰουδαῖοι περὶ γαστέρα ἐπτοημένοι ὄντες καὶ τὸ ὅλον [illegible] ὄντες, περὶ αἰσθητοῦ ἄρτου [illegible] καὶ φασί· δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον· οὕτως ἁρμόζονται, μονονουχὶ λέγοντες· ὡς πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον φασίν· οὐ μίαν ἡμέραν· οὐδὲ δύο· τοῦτο δὲ ὡς ἀπὸ φιλαργυρίας ἔλεγον· ἵνα γὰρ μηδαμῶς ἀναλίσκωσι τὰ χρήματα καθ' ἡμέραν περὶ τὴν τῆς τροφῆς εὐπορίαν· δὸς πάντοτε τοῦτον τὸν εὐπορίζοντα ἄρτον:

Εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰ(ησοῦ)ς· ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐρχόμενος πρός με, οὐ μὴ πεινάσῃ· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε. ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἑωράκατέ με· καὶ οὐ πιστεύετε. πᾶν ὃ δίδωσί μοι ὁ π(ατ)ὴρ, πρὸς ἐμὲ ἥξει· καὶ τὸν ἐρχόμενον πρός με, οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω· ὅτι καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με:

Τῶν Ἰουδαίων διακειμένων περὶ αἰσθητοῦ ἄρτου, μοναζόντων λέγει τὸν κ(ύριο)ν· διὰ τοῦτο ἐπικαλυμμένων καὶ ζητούντων, ἐλέγχων αὐτοὺς ὁ κ(ύριο)ς· καὶ δεικνὺς ὅτι ἕως μὲν αἰσθητὴν [illegible] τὴν τροφὴν, ἐπέτρεχον· ὅταν δὲ μάθωσιν ὅτι πνευματική ἐστιν, οὐκέτι ἀποδιδράσκουσι, φησί· ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· οὐκ εἶπε δὲ ὅτι ἄρτος τροφῆς, ἀλλὰ ζωῆς· ἐπειδὴ γὰρ τῶν πάντων νενεκρωμένων, ἐζωοποίησεν ἡμᾶς δι' ἑαυτοῦ ὁ κ(ύριο)ς· ὅς ἐστιν ἄρτος· καὶ διὰ τὴν ζύμην τοῦ ἀνθρωπίνου φυράματος [illegible] ἐξοπτηθεὶς μᾶλλον τῷ πυρὶ τῆς θεότητος· ζωῆς δὲ ἄρτος, οὐ τοιαύτης σωματικῆς· ἀλλὰ [illegible] καὶ θανάτου μὴ διαλαμβάνουσα· ὁ πιστεύων δὲ εἰς τὸν τοιοῦτον ἄρτον, οὐ μὴ πεινάσῃ· οὐ δ' οὖν μὴ λιμώξει λιμὸν, τοῦ ἀκοῦσαι λόγον θ(εο)ῦ· οὐδὲ διψήσει δίψαν νοητήν· ἀπὸ τοῦ μὴ ἔχειν τοῦ ὕδατος τοῦ

ἄρτον τοῦτον, καὶ [illegible] αὐτῶν [illegible]ται. Ἐπεὶ δὲ ἀπὸ κ[illegible] τὴν αὐτοῖς [illegible] περὶ [illegible] ἄρτου ὁ λόγος ἐστὶν αὐτῷ, [illegible] τροφὴν καὶ ζωὴν αἰώνιον [illegible]· [illegible] ἐγόγγυζον [illegible]. ἀκούοντες δὲ ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκε καὶ μὴ νοοῦντες [illegible] ὅτι αὐτὸς καὶ θεός ἐστιν, ἀλλ' εἰς τὸ φαινόμενον βλέποντες [illegible], ἐγόγγυζον ὡς ἀλαζονευομένου τοῦ κυρίου, καὶ ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Ἰωσήφ. αὐτὸς δὲ ὁ σωτὴρ οὐκ ἀποκρίνεται αὐτοῖς, ὅτι οὐκ εἰμὶ υἱὸς Ἰωσήφ· οὐ γὰρ ἠδύναντο χωρῆσαι τὸν τόκον τὸν ἄρρητον τὸν ἐκ παρθένου. εἰ δὲ τὴν κάτω ταύτην γέννησιν οὐκ ἐχώρει ἡ διάνοια αὐτῶν, πολλῷ μᾶλλον τὴν ἐκ τοῦ πατρὸς ἀπόρρητον. τί δὲ ἀποκρίνεται αὐτοῖς· οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ ἑλκύσῃ αὐτόν. τοῦτο δὲ λέγει, οὐ τὸ αὐτεξούσιον ἀναιρῶν, ἀλλὰ δεικνύων ὅτι πολλῆς δεῖται τῆς συνεργίας τοῦ θεοῦ ὁ μέλλων πιστεῦσαι. καὶ ἄλλως δὲ ἐκείνους ἕλκει ὁ πατήρ, τοὺς κατὰ προαίρεσιν ἐπιτηδειότητα ἔχοντας· τοὺς δὲ ἀνεπιτηδείους, οὐχ ἕλκει εἰς τὴν πίστιν. ὥσπερ γὰρ ἡ μαγνῆτις οὐ πάντα τὰ προσεγγίζοντα, ἀλλὰ μόνον τὸν σίδηρον ἕλκει, οὕτως καὶ ὁ θεός· πᾶσι μὲν ἐγγίζει, τοὺς δὲ ἐπιτηδειοτέρους δὲ καὶ οἰκειότητά τινα πρὸς αὐτὸν ἐπιδεικνυμένους, ἕλκει. ὁ ἑλκόμενος [illegible] ἕλκεται καὶ προσάγεται τῷ υἱῷ. ὁ δὲ υἱὸς ἀνίστησι ζωοποιῶν τὴν ἐν ἀγαθοῖς μονὴν εἰς ζωήν. ἡ [illegible] χαριζόμενος. ἡ γὰρ κοινὴ ἀνάστασις [illegible] πάντων [illegible]. καὶ οὕτως ὁ πατὴρ ἕλκει, ὁ υἱὸς ἀνίστησιν. ἀλλ' ὡς [illegible] ἀδιαίρετος οὔσης τῆς ἐνεργείας· τοῦ πατρὸς [illegible], τοῦ υἱοῦ ζωοποιοῦντος, τοῦ [illegible] ἀναστήσει [illegible] ζωοποιουμένοις. [illegible] πρόσζων, καὶ [illegible]. ἄρα δὲ τὴν ἀνθρωπίνην τοῦ υἱοῦ ἀφ' ἧς [illegible]. οὐκέτι λέγει ὅτι ὁ πατὴρ [illegible] ἀναστήσει, ἀλλ' ἐγώ· οὐ γὰρ [illegible] ἀλλ' ἔστιν [illegible] τῆς οἰκείας ἐκκαλύπτει θεότητος:

Ἔστι γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις· καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ θεοῦ. πᾶς ὁ ἀκούων παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ μαθών, ἔρχεται πρός με. οὐχ ὅτι τὸν πατέρα τις ἑώρακεν, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ θεοῦ, οὗτος ἑώρακε τὸν πατέρα. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, ἔχει ζωὴν αἰώνιον.

αὐτῶν· καὶ ἐπειδὴ μέγα ὅτι τῆς τοῦ θῦ δωρεᾶς ἀνάξιοί εἰσιν· οἱ δὲ
ὑπὲρ αὐτῶν διδόασιν ὡς ἁμαρτάνει τὴν ἀρχὴν ποιεῖν· αὐτοὶ δὲ προσίενται
οὐκ ἔχουσι· πρόδηλον ὡς τῆς τοῦ θῦ δωρεᾶς, ἀπολαῦσαι τετυχήκασιν·
ἐστερημένοι φησὶν, οὐκ ἀπολέσουσιν οὓς δίδωσί μοι ὁ πὴρ· τουτέστιν
[illegible] ταύτῃ μοι· ἀλλ' ἀναστήσω αὐτούς· ὅπερ ἐστὶν ἀναστῆσαι
ἀξίους ἀπολαμβάνειν γέρας· διττὴ γάρ ἐστιν ἡ ἀνάστασις· ἡ μὲν, ἡ κοινὴ καὶ
καθολικὴ ἣν πάντες καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀνίστανται· ἡ δὲ, ἣν μόνοι
οἱ δίκαιοι εἰς ἀπάντησιν τοῦ κυ εἰς ἀέρα ἀναρπαζόμενοι καὶ
προαπαντῶντες μετὰ παρρησίας τῷ κῳ· ταύτην δὲ τὴν ἀνάστασιν,
ὁ παῦλος ἐξανάστασιν ὀνομάζει· διὰ τὴν ἐκ τῆς γῆς ἔπαρσιν·
οἱ γὰρ ἁμαρτωλοὶ, ἀνίστανται μὲν ἐκ τῶν μνημείων τῆς γῆς· ἐκ
δὲ τῆς γῆς οὐκ ἐξανίστανται εἰς ἀέρα· κάτω γὰρ μένουσιν ὡς κατάκριτοι·
ὥστε οἱ δίκαιοι, καὶ ἀνίστανται καὶ ἐξανίστανται· ἁρπαζόμενοι
ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ κυ· οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ, ἀνίστανται
μόνον· ἑρμηνεύων δὲ ὁ κς τί ἐστι· τὸ, πᾶν ὃ δέδωκέ μοι ὁ πὴρ
οὐ μὴ ἀπολέσω, φησὶ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν δι' ἄλλων λέξεων· ἵνα
πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων, ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον· οὐδὲν γὰρ
ἄλλο ἐστὶν, ἢ ὅπερ εἶπεν ἀνωτέρω· τὸ, μὲν γὰρ πᾶν ὃ δέδωκέ
μοι ὁ πὴρ, ταυτόν ἐστι· τὸ, πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων·
τὸ, δὲ οὐ μὴ ἀπολέσω, ταυτόν· τὸ, ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον· συνεχῶς δὲ
μέμνηται ἀναστάσεως· ἵνα ἀποφήνῃ τοὺς ἀνους μὴ τοῖς ὁρωμένοις
μένοις περιγράφειν τὴν τοῦ θῦ πρόνοιαν· ἀλλ' εἰδέναι, ὡς ἔστιν
ἄλλη κατάστασις καθ' ἣν ἀναμφιβόλως ἀπολαύσονται τῶν τῆς
ἀρετῆς μόχθων· εἰ δὲ μὴ νῦν προφαίνεται, ἔσται τις αἰωνικὴ ἀμοιβή·
καὶ διὰ τοῦτο μὴ καθυφιέναι τοῦ πρὸς ἀρετὴν δρόμου:

Ἐγόγγυζον οὖν οἱ ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ· ὅτι εἶπεν, ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος
ὁ ἐκ τοῦ οὐνοῦ καταβάς, καὶ ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ἰς ὁ υἱὸς
ἰωσὴφ, οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πρα καὶ τὴν μρα; πῶς οὖν λέγει
οὗτος ὅτι ἐκ τοῦ οὐνοῦ καταβέβηκα· ἀπεκρίθη οὖν ὁ ἰς καὶ
εἶπεν αὐτοῖς· μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων· οὐδεὶς δύναται
ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ὁ πὴρ ὁ πέμψας με ἑλκύσῃ αὐτόν· καὶ ἐ-
γὼ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ:

Ἐγόγγυζον οἱ ἰουδαῖοι εἰπόντος τοῦ κυ ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος· ὡς [illegible]
[illegible]· ἄχρι μὲν γὰρ ἐνόμιζον περὶ ἄρτου αἰσθητοῦ λέ-
[illegible] ὡς ἔχαιρον· ἐλπίζοντες ὅτι δώσει αὐτοῖς

Πρὸς τὸ μάννα συγκρίνει τὴν παρ' ἑαυτοῦ διδομένην τροφήν·
ἐγὼ μὲν γάρ φησιν εἰμὶ ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· τὸ δὲ μάννα οἱ
φαγόντες ἀπέθανον. οὐχ ἁπλῶς δὲ προσέθηκε τό, ἐν τῇ
ἐρήμῳ· ἀλλ' αἰνιττόμενος δεῖξαι ὅτι οὐδὲ ἐπὶ χρόνον πολὺ
διήρκεσε τοῖς πατράσι τὸ μάννα· ἀλλ' ἐν τῇ ἐρήμῳ μόνῃ,
οὐ συνεισῆλθε δὲ αὐτοῖς εἰς τὴν τῆς ἐπαγγελίας γῆν. οὗτος δὲ
ὁ ἄρτος, οὐ τοιοῦτος· ἀλλὰ διαιωνίζων· ὥστε πολλῷ
μείζονα τῶν προτέρων αὐτὸν ἀγαθῶν δόξαν [illegible]
[illegible] δὲ οὐ μείζω [illegible] περὶ Χριστοῦ διδόμενα· κἂν γὰρ [illegible]
θανάτου, ὁ μόνος [illegible] διὰ [illegible] τῆς [illegible]
μερῶν δὲ ἐνταῦθα περὶ τῆς μυστικῆς μεταλήψεως τοῦ
σώματος αὐτοῦ φησί· ὁ ἄρτος γάρ φησιν ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σάρξ
μού ἐστι· ἣν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς. τὴν μὲν ἐξουσί-
αν δὲ αὐτοῦ δεικνύων· ὅτι οὐχ ὡς δοῦλος καὶ ἐλάττων τοῦ πατρὸς
ἐσταυρώθη· ἀλλ' ἑκών, φησί· ὅτι ἐγὼ δώσω τὴν σάρκα μου ὑπὲρ
τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς. εἰ γὰρ καὶ δεδόσθαι λέγεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς·
ἀλλὰ καὶ ἑαυτὸν δεδωκέναι· ἐκεῖνο μὲν, ἐν αὐτῷ πρὸς τὴν
[illegible] μανθάνωμεν· τοῦτο δὲ, ἐν αὐτῷ [illegible]
τοῦ λόγου· πρόσεχε δὲ ὅτι ὁ ἄρτος ὁ ἐν τοῖς μυστηρίοις ὑφ' ἡμῶν
ἐσθιόμενος, οὐκ ἀντίτυπόν ἐστι τῆς τοῦ Κυρίου σαρκός, ἀλλ' αὐτὴ
ἡ τοῦ Κυρίου σάρξ· οὐ γὰρ εἶπεν ὅτι ὁ ἄρτος ὃν ἐγὼ δώσω ἀντίτυπόν
ἐστι τῆς σαρκός μου· ἀλλ' ἡ σάρξ μου ἐστί· μεταποιεῖται γὰρ
ἀπορρήτοις λόγοις ὁ ἄρτος οὗτος διὰ τῆς μυστικῆς εὐλογίας
καὶ ἐπιφοιτήσεως τοῦ ἁγίου πνεύματος εἰς σάρκα τοῦ Κυρίου· καὶ μηδένα
θορυβείτω· τό, τὸν ἄρτον σάρκα πιστεύεσθαι· καὶ γὰρ ἐν
σαρκὶ περιπατοῦντος τοῦ Κυρίου· καὶ τὴν ἐξ ἄρτου τροφὴν προ-
σιεμένου· ὁ ἄρτος ἐκεῖνος ὁ ἐσθιόμενος, εἰς σῶμα αὐτοῦ
μετεβάλλετο· καὶ συνωμοιοῦτο τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ σαρκὶ καὶ εἰς
αὔξησιν καὶ σύστασιν συνεβάλλετο κατὰ τὸ ἀνθρώπινον· καὶ
νῦν ὁμοίως ὁ ἄρτος, εἰς σάρκα τοῦ Κυρίου μεταβάλλεται· καὶ πῶς φη-
σὶν οὐχὶ καὶ φαίνεται ἡμῖν σάρξ· ἀλλ' ἄρτος; διὰ τὸ μὴ
[illegible] πρὸς τὴν [illegible]· εἰ μὲν γὰρ σὰρξ ἐφαίνετο, ἀηδῶς
ἂν διεκείμεθα περὶ τὴν μετάληψιν· νῦν δὲ τῇ ἡμετέρᾳ
ἀσθενείᾳ συγκαταβαίνοντος τοῦ Κυρίου, τοιαύτη φαίνεται ἡμῖν ἡ
[illegible] τῆς τοῦ Κυρίου
μυστικῆς τροφῆς, οἷαι καὶ αἱ συνήθεις ἡμῖν.

[illegible] ὥσπερ οὖν ὃν ἂν ἑλκύσῃ ὁ πατὴρ ἐκεῖνος ἔρχεται
πρός με· ἵνα δὲ μηδὲ τοῦτο καταισχύνῃ, ἐπὶ τοὺς προφή-
τας ἀναφέρει τὸν λόγον· ἔστι γάρ φησι γεγραμμένον ἐν τοῖς προ-
φήταις· ἔσονται πάντες διδακτοὶ θεοῦ· πάντες δέ, [illegible]
λόγου [illegible] δηλονότι· καὶ μὲν γὰρ διδακτοὶ λέγει ὁ πατὴρ δι' αὐτοῦ
καὶ λύτρωσιν ὁρίζων τοῖς ἀξίοις, τὸν υἱὸν αὐτοῦ· ἀποτιθέμενος ἐν
ταῖς καρδίαις τῶν μαθόντων [illegible], ἀποκαλύπτει αὐ-
τὸν υἱὸν ὡς [illegible], [illegible], ἀποκάλυψιν αὐτοῦ· ὁ ἀκούων
οὖν παρὰ τοῦ πατρὸς· τουτέστιν ὁ τὴν τοῦ πατρὸς ἀποκάλυψιν δεξά-
μενος καὶ μαθητὴς ἐκείνου ἀληθὴς γενόμενος καὶ τὴν ἀποκάλυ-
ψιν δεξάμενος, οὗτος ἔρχεται πρός με· ὅρα δὲ πῶς καὶ τὴν αὐ-
θεντίαν [illegible] ἀποφθέγγεται· οὐ γὰρ εἶπε μόνον ὁ ἀκούων
παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκεῖνος ἔρχεται πρός με· ἀλλὰ προσέθηκε
τό, καὶ μαθών· οὐ γὰρ ἀρκεῖ τὸ ἀκοῦσαι· ἀλλὰ δεῖ προστιθέναι
τὸ μαθεῖν· τί οὖν πρὸ τούτου ἐν τῇ παλαιᾷ, οὐκ ἦσαν διδα-
κτοὶ θεοῦ; ἦσαν μέν, ἀλλ' οὐχ οὕτως· ἐνταῦθα γὰρ τὸ ἐξαίρε-
τόν ἐστιν ἐν τῇ καινῇ διαθήκῃ· τότε μὲν γὰρ δι' ἀνθρώπων
μανθάνομεν τὰ περὶ θεοῦ· νῦν δὲ τοῦ μονογενοῦς σαρκωθέντος
παρ' αὐτοῦ τοῦ πατρὸς ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἡ γνῶσις γίνεται· ὥσπερ
[illegible] τὸ προφητικὸν ἐν τῷ φωτισμῷ τοῦ πνεύματος· τουτέστι
[illegible] πάντες διδακτοὶ θεοῦ· [illegible] ὁ υἱός· [illegible]
μὲν διδακτοὶ θεοῦ πάντες οἱ τὴν μέλλουσαν [illegible] δόξαν [illegible]
[illegible]· ἐπειδὴ δὲ εἶπεν ὁ ἀκούων παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκεῖνος ἔρ-
χεται πρός με· ἵνα μή τις [illegible] ὅτι [illegible] τοῦ
πατρὸς λέγεται, φησίν· οὐ τοῦτο λέγω ὅτι ἑώρακέ τις τὸν πατέ-
ρα εἰ μὴ ὁ υἱός· ὁ ἀληθῶς ἐξ αὐτοῦ [illegible], ἐκ τῆς οὐ-
σίας αὐτοῦ· πάντες γάρ, ἐκ θεοῦ ἐσμέν, ἀλλ' ὁ κυρίως υἱὸς
εἷς ἐστιν· οὗτος ἑώρακε τὸν πατέρα:

Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· οἱ πατέρες ὑμῶν ἔ-
φαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀπέθανον· οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων· ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ μὴ ἀπο-
θάνῃ· ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς·
ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα·
καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σάρξ μού ἐστιν· ἣν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ
τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς·

ἐστὶ βρῶσις· ὁμοίως καὶ ἡ πόσις τοῦ αἵματος τοῦ κυ, ἀληθῶς ἐστὶ πόσις· ὅτι μὴ πρὸς καιρὸν μὲν παρέχει τὸ ἀδιψεῖν· ἀλλ' ἀεὶ ἀδίψους διατηρεῖ καὶ ἀμεταπο[illegible], τοὺς πιόντας καθὼς καὶ πρὸς τὴν σαμαρεῖτιν ἔλεγεν· ὁ πιὼν ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω, οὐ μὴ διψήσῃ. ὁ τελέως γὰρ τὴν χάριν τοῦ ἁγίου πνς διὰ ταύτης μεταλήψεως πληρωθεὶς μυστηρίων δόξαν τε, οὔτε λιμώττει τὸν λιμόν, οὔτε διψᾷ δίψος αἰωνίοις ἀπωλείαις:

Ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει κἀγὼ ἐν αὐτῷ· καθὼς ἀπέστειλέ με ὁ ζῶν πατήρ, κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα· καὶ ὁ τρώγων με, κἀκεῖνος ζήσεται δι' ἐμέ· οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τὸν ἄρτον τοῦτον, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα:

Ἐντεῦθεν μανθάνομεν τὸ μυστήριον τῆς μεταλήψεως· ὁ γὰρ τρώγων καὶ πίνων τὴν σάρκα καὶ τὸ αἷμα τοῦ κυ, ἐν αὐτῷ μένει τῷ κῳ· καὶ ὁ κς, ἐν αὐτῷ· συνανάκρασις ξένη καὶ ὑπὲρ λόγον γίνεται· ὥστε εἶναι τὸν θν ἐν ἡμῖν, καὶ ἡμᾶς ἐν τῷ θῷ· οὐκ ἄξια φρίκης τὰ ἀκουόμενα; οὐ θν ψιλὸν τρώγομεν· ἀναφὴς γάρ ἐστι καὶ ἀσώματος· καὶ οὔτε ὀφθαλμοῖς οὔτε ὀδοῦσιν ἁλώσιμος· οὐδὲ πάλιν ἀνθρώπου ψιλοῦ σάρκα· οὐδὲν γὰρ ὠφελῆσαι δύναται· ἀλλ' ἐπειδὴ θς ἥνωσεν ἑαυτῷ τὴν σάρκα κατὰ τὴν ἄρρητον ἀνάκρασιν, ζωοποιὸν τόδε ἔχει ἡ σάρξ· οὐχ ὅτι εἰς τὴν τοῦ θῦ φύσιν μετακεχώρηκεν· ἄπαγε· ἀλλὰ κατὰ τὴν ὁμοίωσιν τοῦ πυρουμένου σιδήρου· ὃς σίδηρος μένων, τὴν τοῦ πυρὸς δεικνύσιν ἐνέργειαν· οὕτως οὖν καὶ ἡ τοῦ κυ σάρξ, μένουσα σάρξ, ζωοποιός ἐστιν ὡς τοῦ θῦ λόγου σάρξ· ὥσπερ οὖν φησιν ἐγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα· τουτέστιν ὡς γεννηθεὶς ἐκ τοῦ πρς ὅς ἐστι ζωή, οὕτως καὶ ὁ τρώγων με ζήσεται δι' ἐμέ· ἀνακιρνώμενος ὥσπερ καὶ μεταποιούμενος εἰς ἐμὲ τὸν ζωοποιεῖν ἰσχύοντα· ὅταν δὲ ἀκούσῃς ὅτι ἐστι ζωή, νόμιζε αὐτὸν καὶ τοῦ μετέσχηκεν ζωῆς ζωήν· ἡ γὰρ ἂν ζωὸν ἐβλάστησεν ὁ θς· ἀλλ' οὐκ ἔστιν· οὔτε γὰρ ὁ θς ζωὸν ὀνομάζεται, οὔτε τι κτίσμα ζωὴ κληθήσεται· συνάψας δὲ ἄνω καὶ κάτω ὥσπερ ἔφη τό, οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ· διὰ τὸ πεῖσαι τοὺς ἀκούοντας, ὅτι ἠδύνατο ἂν γενέσθαι τὸ ἐν τεσσαράκοντα ἔτεσιν [illegible] τοῦ καὶ

θέλων τὴν σάρκα αὐτοῦ πρὸς θάνατον δέδωκε· ὑπὲρ δὲ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, τάχα μὲν ὡς τὴν ἀνάστασιν. ὁ γὰρ θάνατος τοῦ Κυρίου τὴν καθολικὴν ἀνάστασιν ὅσον ἐπὶ τῷ, εἴτουν τῶν ἀνθρώπων ἐπραγματεύσατο· τάχα δὲ ὡς τὴν ἐν ἁγιασμῷ καὶ μακαριότητι ζωήν, τοῦ κόσμου ζωὴν ὀνομάζει. κἂν γὰρ μὴ πάντες προσεδέξαντο τὸν ἁγιασμὸν καὶ τὴν ἐν πνεύματι ζωήν, ἀλλ' ὅμως ὅ γε Κύριος ὑπὲρ τοῦ κόσμου ἑαυτὸν δέδωκε. καὶ ὅσον τὸ ἐπ' ἐκείνῳ, ὁ κόσμος ἐσώθη. καὶ ἡ φύσις ἅπασα ἡγιάσθη. καθὸ δύναμιν ἔλαβε νικᾶν τὴν ἁμαρτίαν· διὰ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ· ὥσπερ καὶ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου τοῦ Ἀδάμ, εἰς ἁμαρτίαν ὠλίσθησεν:

Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· πῶς δύναται ἡμῖν οὗτος δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν· εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· καὶ πίνητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα· ἔχει ζωὴν αἰώνιον. ἡ γὰρ σάρξ μου, ἀληθῶς ἐστι βρῶσις· καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς ἐστι πόσις:

Ἀκούσαντες οἱ Ἰουδαῖοι περὶ τῆς ἱερᾶς βρώσεως τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, ἀπιστοῦσι· διὸ καὶ τὸ τῆς ἀπιστίας ῥῆμα, τὸ πῶς, φθέγγονται. ὅταν γὰρ ἀπιστίας λογισμοὶ ἐνσκήψωσιν εἰς ψυχήν, τότε καὶ τὸ πῶς συνεισέρχεται· διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς θέλων δεῖξαι ὅτι οὐκ ἔστι τοῦτο ἀδύνατον· ἀλλὰ καὶ σφόδρα ἀναγκαῖον· καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλως ἔχειν ζωήν, φησί· ἐὰν μή μου τὴν σάρκα φάγητε, καὶ τὰ ἑξῆς. οὕτω καὶ ὁ Νικόδημος ἐξ ἀπιστίας ἔλεγε· πῶς δύναται ἄνθρωπος εἰσελθεῖν εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρός· δεῖ τοίνυν ἡμᾶς ἀκούοντας ὅτι ἐὰν μὴ φάγωμεν τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ οὐκ ἔχομεν ζωήν, ἐν ταῖς μεταλήψεσι τῶν θείων μυστηρίων πίστιν ἀδίστακτον ἔχειν, καὶ μὴ ζητεῖν τὸ πῶς· ὁ γὰρ ψυχικὸς ἄνθρωπος· τουτέστιν ὁ λογισμοῖς ἀνθρωπίνοις καὶ ψυχικοῖς· ἤτοι φυσικοῖς ἑπόμενος, οὐ δέχεται τὰ ὑπερφυῆ καὶ πνευματικά· ὥσπερ οὖν καὶ τὴν πνευματικὴν βρῶσιν τῆς τοῦ Κυρίου σαρκὸς οὐ νοεῖ· ἧς οἱ μὴ μεταλαμβάνοντες ἀμέτοχοι ἔσονται τῆς αἰωνίου ζωῆς· ὡς μὴ παραδεξάμενοι τὸν Ἰησοῦν τὸν ὄντα ζωὴν ἀληθινήν· οὐ γὰρ ψιλοῦ ἀνθρώπου σάρξ ἐστιν ἣν ἐσθίομεν, ἀλλὰ θεοῦ· ἡ θεοποιεῖν δυναμένη· ὥσπερ ἀνακραθεῖσα θεότητι· αὕτη καὶ ἀληθῶς ἐστι βρῶσις· καθὸ οὐ πρὸς ὀλίγον καιρὸν διαρκεῖ· οὐδὲ φθείρεται καθάπερ ἡ πρόσκαιρος βρῶσις· ἀλλὰ τῆς αἰωνίου ζωῆς ἐστιν ἀντὶ τοῦ τραχύς· ἀπαράδεκτος· τίς γὰρ σαρκικὸς ὤν, δύναται παραδέξασθαι τὴν μυστικὴν τροφήν· καὶ ἄρτον ἐξ οὐρανοῦ καταβαίνοντα· καὶ σάρκα ἐσθιομένην; ὅταν δὲ ἀκούσῃς ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεπήδησαν· μὴ τοὺς ὄντως μαθητὰς νοήσῃς· ἀλλὰ τοὺς ὡς ἐν τάξει μαθητῶν αὐτῷ ἀκολουθοῦντας· καὶ τῷ φαινομένῳ μόνῳ, σχηματιζομένους ὅτι διδάσκονται παρ᾽ αὐτοῦ· καὶ γὰρ καὶ ἐν τοῖς μαθηταῖς ἦσάν τινες· οἱ ὡς μὲν πρὸς τὸν ὄχλον συγκρινόμενοι, ἐλέγοντο αὐτοῦ μαθηταί· παρέμενον γὰρ αὐτῷ, πλείονα καιρὸν, ἤπερ οἱ ὄχλοι· ὡς δὲ πρὸς τοὺς ἀληθινοὺς αὐτοῦ μαθητὰς παραβαλλόμενοι, οὐδ᾽ ὅλως ἦσαν ἄξιοι· αὐτοὶ πρὸς καιρὸν πιστεύσαντες αὐτῷ, ὡς ἀπὸ ψυχρᾶς εἰμὶ οὕτως θερμότητος· ὅρα δὲ ἀνοησίαν· δέον γὰρ ἐρωτῆσαι καὶ μαθεῖν τὸ ἀγνοούμενον· οἱ δὲ, ἀποπηδῶσι· καὶ οὐδὲν μυστικὸν ἐκλαμβάνοντες ἀλλὰ πάντα κατὰ τὸ φαινόμενον· ἐπεὶ τὴν σάρκα ἤκουον, ἐνόμιζον ὅτι σαρκοφάγους αὐτοὺς ἀναγκάζει γενέσθαι καὶ αἱμοβόρους· οἱ δὲ μυστικῶς μυούμενοι ἡμεῖς, οὔτε σαρκοφάγοι ἐσμὲν, καὶ μᾶλλον ἁγιαζόμεθα διὰ τῆς τοιαύτης τροφῆς· θέλων δὲ δεῖξαι αὐτοῖς ὅτι ὡς θεὸς οὐδὲν αὐτὸν λανθάνει τῶν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, φησί· τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; ἐὰν οὖν ἴδητε τὸν ἀνερχόμενον εἰς οὐρανόν· ἐμὲ τὸν φαινόμενον υἱὸν ἀνθρώπου· ὅπου ἦν τὸ πρότερον καθὸ θεός· ὁ γὰρ αὐτὸς ἂν ἀναβαίνῃ ὡς ἄνθρωπος· ὅπου ἦν τὸ πρότερον ὡς θεός· τοῦτο δὲ εἶπεν, ἵνα ἀπαλλάξῃ αὐτούς, ἀπὸ τοῦ νομίζειν αὐτὸν υἱὸν εἶναι τοῦ Ἰωσήφ· ὁ γὰρ πιστεύσας ὅτι ἐξ οὐρανῶν ἦν πρότερον, πῶς ἔτι δὴ ὑποπτεύσει αὐτόν· μὴ δὲ τοῦ Ἰωσὴφ εἶναι υἱὸν ἀλλ᾽ αὐτοῦ θεοῦ· καὶ λοιπὸν πεισθήσεται τοῖς παρ᾽ αὐτοῦ λεγομένοις· ἀκούων δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν οὐρανῷ ἦν τὸ πρότερον, μὴ νομίζῃς ὅτι ἐξ οὐρανοῦ κατέβη τὸ σῶμα· τοῦτο γὰρ Μαρκέλλου τοῦ αἱρεσιάρχου· καὶ Ἀπολιναρίου τὸ παραλήρημα· ἀλλ᾽ ἐπειδὴ εἷς ὡς ὁ αὐτὸς ἦν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ θεὸς λόγος, λέγεται καθὰ εἴπομεν ἂν ἀναβαίνειν ὡς ἄνθρωπος, ὅπου ἦν τὸ πρότερον ὡς θεός:

Τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιοῦν· ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν· τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι· καὶ ζωή ἐστιν· ἀλλ᾽ εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἳ οὐ πιστεύουσιν· ᾔδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς τίνες εἰσὶν, οἱ μὴ πιστεύοντες· καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων αὐτόν·

ἐπειδὴ ὡς πολλάκις εἴπομεν· σαρκικῶς ἐκλαμβάνοντες

[illegible] διὰ τῆς τροφῆς ἡμῖν [illegible]· καὶ διαμερισθῆναι αὐτοῖς τὴν ζωήν,
πολλῶν μὲν ἄλλων [illegible] τὴν β(ασιλεί)αν [illegible] τῶν
τῷ, ἵνα εἴπωμεν [illegible] ὁ κ(ύριο)ς, τῇ σαρκὶ αὐτοῦ [illegible] ἀνθρώπων
[illegible] ἐκ τῶν [illegible]· μέχρι δὲ ζωῆς μεταλαμβάνηται· καὶ συγ-
χρ[illegible] τούτῳ τῷ ὀνόματι [illegible]· ἐπειδὴ οὐδὲ μόνον ἡ [illegible]
ἀνοίας, ὡς τοῦτο τὸ χρῆμα· καὶ σὺ τοίνυν δύνασαι οὐ μόνον κα-
τὰ τῶν μυστικῶν μετέχων [illegible] ἐσθίειν [illegible] τὴν σάρκα καὶ
τὸ αἷμα τοῦ δεσπότου, ἀλλὰ καὶ κατ' ἄλλον τρόπον· ἔστι γὰρ τὴν
μὲν σάρκα ἐσθίειν τις, ὅταν διὰ τῆς πρακτικῆς [illegible]
[illegible] σάρξ, ὡς [illegible] καὶ ἡ πρακτικὴ [illegible]·
τὸ δὲ αἷμα [illegible] εὐφραίνον τὴν καρδίαν, ὁ θεωρητικός·
[illegible] ἡ θεωρία· μᾶλλον δέ, [illegible]
[illegible]· ἐπεὶ καὶ [illegible] μᾶλλον [illegible]:

Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καπερναούμ· πολλοὶ
οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπον· σκληρός ἐστιν ὁ
λόγος οὗτος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν; εἰδὼς δὲ ὁ Ἰ(ησοῦ)ς ἐν
ἑαυτῷ, ὅτι γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐ-
τοῖς· τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀν(θρώπ)ου
ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον:

Τίνος ἕνεκεν ἐν συναγωγῇ ἐδίδασκεν; ἵνα μὲν τὸ πλῆθος θη-
ρ[illegible] λογισμός· ἵνα δὲ δεικνύῃ ὅτι οὐκ ἔστιν ἀντίος τῷ
νόμῳ, τῷ ἀναγινωσκομένῳ ἐν ταῖς συναγωγαῖς. διὰ τί δὲ τοὺς
τοιούτους λόγους εἰς τὸ μέσον προὔφερε· καίτοιγε μηδὲν ἔμελ-
λον ὠφελῆσαι· ἀλλὰ τοὺς ἄλλους σκανδαλίζειν μᾶλλον· καὶ γὰρ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀκούσαντες εἶπον· σκληρός ἐστιν ὁ λόγος οὗ-
τος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν; ποῖον οὖν τὸ κέρδος ἐκ τούτων τῶν ῥημά-
των; καὶ μάλα πολὺ ὁ [illegible]· ἐπειδὴ γὰρ τροφῆς σωματικῆς
ἐμέμνηντο τοὺς χρόνους καὶ τὸ μάννα ὡς μέγιστον προὔφερον· δεί-
κνυσιν αὐτοῖς ὅτι τύπος ταῦτα ἐκεῖνα τὰ τύπων καὶ σκιά· τὰ δὲ
νῦν [illegible] ταῦτα εἰσὶν ἡ ἀλήθεια· τούτου ἕνεκα
[illegible] καὶ τροφῆς [illegible] μέμνηται· ἵνα [illegible]
[illegible] τῶν αἰσθητῶν [illegible]· καὶ τὸν [illegible] καὶ
[illegible] καταφρονήσωσι· τῇ δὲ ἀληθείᾳ [illegible]· ἀλλ'
[illegible] τῶν αἰσθητῶν [illegible] οἱ, οὕτω [illegible],
καὶ [illegible]· καὶ φασί· σκληρός ἐστιν ὁ λόγος οὗτος·

42

σχίσαντες ἑαυτοὺς τοῦ διδασκάλου, οὐκ εἰς προκοπὴν ὠφελείας
ἀλλ' εἰς τὰ ὀπίσω· τουτέστιν εἰς ἀπώλειαν· τῷ ὄντι γὰρ ὁ ἑαυτὸν
ἀποσχίζων τοῦ χ(ριστο)ῦ, εἰς τὰ ὀπίσω ἄπεισιν· ὁ δὲ κατὰ παῦλον
κολλώμενος τῷ κ(υρί)ῳ, ἀεὶ τοῖς ἔμπροσθεν ἐπεκτείνεται· αὐτὸς
δὲ δεικνὺς ὅτι οὐ δέεταί τινος· οὐδὲ τῆς παρ' αὐτῶν τούτων δια-
κονίας ἢ θεραπείας, λέγει πρὸς αὐτούς· μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε
ὑπάγειν· διατί δὲ οὐ μᾶλλον ἐπαινεῖ μὲν τοὺς δώδεκα ὡς μὴ
συναπελθόντας τοῖς ἄλλοις· ὅτι μὲν οὖν ἵνα τηρήσῃ τὸ τῷ διδασκά-
λῳ πρέπον ἀξίωμα· ὁ μὲν οὐδὲ ἐνδεικνύμενος ἢ μὴν ὅτι [illegible]
μᾶλλον ἐφέλκεσθαι τοὺς ἐπαινουμένους ἔμελλεν· εἰ μὴ [illegible], καὶ
ἐπαθόντι ἀνθρώπινον καὶ ἠλαζονεύσαντο· χαρίζεσθαι αὐτῷ
οἰόμενοι, διὰ τῆς ἀκολουθήσεως· τὸ δὲ δεικνύναι ὡς οὐ δεῖται
τῆς ἀκολουθήσεως αὐτῶν, μᾶλλον αὐτοὺς ἠδύνατο κατέχειν· ὡς
εὐεργετουμένους μᾶλλον ἢ εὐεργετοῦντας· καὶ λαμβάνοντας
χάριν, ἢ διδόντας· σκόπει δὲ πῶς συνετῶς εἶπεν· οὐκ εἶπε
γὰρ ἀπέλθετε· τοῦτο γὰρ ἀπωθουμένου ἦν· ἀλλ' ἠρώτα· μὴ καὶ ὑμεῖς θέ-
λετε ὑπάγειν, ὅπερ ἦν αὐτοὺς ποιοῦντος κυρίους τοῦ ἀκολουθεῖν ἢ μὴ
τοῦ· καὶ μή· καὶ δεικνύντος, ὅτι οὐ κολακεύει αὐτοὺς αἰδοῖ τῆς παρ' αὐ-
τῶν ἀκολουθεῖν αὐτῷ· ἀλλὰ μετ' αὐτοῦ χαίρειν εἰ δέχονται αὐτούς τοῦ
τοῦ ἀκολουθεῖν:

Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ σίμων πέτρος·
κ(ύρι)ε πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα· ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις·
καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ χ(ριστὸ)ς ὁ υἱὸς τοῦ
θ(εο)ῦ τοῦ ζῶντος· ἀπεκρίθη αὐτοῖς· οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδε-
κα ἐξελεξάμην· καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν· ἔλεγε δὲ τὸν ἰ-
ούδαν σίμωνος ἰσκαριώτην· οὗτος γὰρ ἔμελλεν αὐτὸν παραδι-
δόναι· εἷς ὢν ἐκ τῶν δώδεκα:

Φιλέταιρος ὢν ὁ πέτρος καὶ φιλάδελφος, ὑπὲρ πάντων ἀπολογεῖ-
ται τοῦ χοροῦ· οὐ γὰρ εἶπε κ(ύρι)ε πρὸς τίνα ἀπελεύσομαι· ὅτι ἔ-
γνωκα καὶ πεπίστευκα· ἀλλὰ πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα καὶ
τὰ ἑξῆς· ζωῆς δὲ αἰωνίου ῥήματα ἔχειν τὸν κ(ύριο)ν φησὶν, ἐπειδὴ
ἤκουσεν αὐτοῦ λέγοντος· ὅτι τὸν πιστεύοντα εἰς ἐμὲ ἀναστήσω
καὶ ἕξει ζωὴν αἰώνιον· ἤδη γὰρ τὴν ἀνάστασιν οὗτοι προσεδέξαν-
το· καὶ πᾶσαν τὴν διδασκαλίαν· ὥστε, οὐ τὰ ῥήματα αἴτια
ται σκανδαλίζονται, ἀλλ' ἡ ἀπροσεξία καὶ ἡ ῥᾳθυμία καὶ
ἡ ἀγνωμοσύνη τῶν ἀκουόντων· καὶ γὰρ οὗτοι οἱ δώδεκα

[illegible] λεγόμενα παρὰ τοῦ Χριστοῦ ἐσκανδαλίζοντο, φησίν· ὅτι τὸ πνευματι-
κῶς νοεῖν τὰ λεγόμενα παρ' ἐμοῦ, τοῦτ' ἔστι τὸ ὠφελοῦν· ἡ
δὲ σάρξ, τουτέστι τὸ σαρκικῶς ταῦτα ἐκδέχεσθαι, οὐδὲν ὠφε-
λεῖ. ἀλλ' αἱ σκανδάλου ἀφορμαὶ [illegible] οὕτως ἦσαν αὐτοὶ σαρκικοὶ
ἀκούοντες τῶν παρ' αὐτοῦ Χριστοῦ λεγομένων, ἐσκανδαλίζοντο. τί
φερόμενον· ὅτι τὰ ῥήματα ἃ λαλῶ, πνεῦμά ἐστι· τουτέστι πνευματι-
κά ἐστι· καὶ ζωή ἐστι· οὐδὲν ἔχοντα σαρκικὸν καὶ ζωὴν προξενοῦν-
τα αἰώνιον. δεικνύων δὲ τὸ τῆς θεότητος ἀξίωμα· τὸ ἀποκα-
λύπτειν φημὶ τὰ κεκρυμμένα, φησὶ πρὸς αὐτούς· ὅτι εἰσί τινες
ἐξ ὑμῶν οἳ οὐ πιστεύουσιν· [illegible] δὲ τινὰς τῶν μαθητῶν [illegible]
[illegible]· ὁ δ' εὐαγγελιστὴς δὲ [illegible] δείξας ὅτι πρὸ καταβολῆς κόσ-
μου τῶν πάντων ἐγνώκει, φησίν· ὅτι ᾔδει ἐξ ἀρχῆς ἐγίνωσκεν οἱ τοῦ-
τον μὴ πιστεύοντες· ἔτι δὲ ὁ τοῦ προδότου τὴν πονηρίαν.
ὅπερ ὡς ἀληθῶς θεότητος ἔνδειξις· ὁ γὰρ προφήτης φησὶ
περὶ τοῦ θεοῦ· ὁ εἰδὼς τὰ πάντα πρὶν γενέσεως αὐτῶν:

Καὶ ἔλεγεν διὰ τοῦτο εἴρηκα ὑμῖν· ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν
πρός με· ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός μου. ἐκ τού-
του πολλοὶ ἀπῆλθον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω· καὶ οὐ-
κέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα·
μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν:

Πολλάκις εἴπομεν ὅτι ὅταν ἀκούσῃς ὡς ὁ πατὴρ δίδωσι τὴν εἰς
τὸν υἱὸν πίστιν, μὴ νομίσῃς ὅτι ἄλλους μὲν ἀφορίζει τὸν
κατὰ ἀποκλήρωσιν, ἄλλους δὲ οὔ· τοῦτο γὰρ ἀδικία τοσαύτη·
ἀλλ' ἐκείνους ἀφορίζει μόνον πρὸς τὸν πατέρα· καὶ ἐκείνοις δίδωσιν αὐ-
τὴν πίστεως δωρεάν, οἷς ἡ προαίρεσις συνεργεῖ· ὁ γὰρ μὴ
τὴν προαίρεσιν ἔχων συνεργοῦσαν, οὐδὲ τὴν τοῦ θεοῦ προσλαμ-
βανόμενος ὠφελεῖται. οἷον τι λέγω· πολλοὶ δὲ [illegible]
[illegible], καὶ λαμβάνουσι καὶ χρῶνται καλῶς τοῖς δεδομένοις καὶ
φυλάττουσιν αὐτά, δεικνύουσι τὴν τοῦ θεοῦ δωρεάν· οἱ δὲ λαμβά-
νουσι μέν, ἀπολλύουσι δὲ τὰ δεδομένα, φαίνονται μηδὲν λα-
βόντες. ὅταν οὖν λέγῃ ὁ εὐαγγελιστής, ὅτι ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον
τινὶ ἐκ τοῦ πατρὸς οὐ δύναται ἐλθεῖν πρὸς τὸν υἱόν, τοῦτο λέγει·
ὅτι ἐκεῖνος ἔρχεται πρὸς τὸν υἱόν, ᾧ τινι δώσει ὁ πατήρ· ἤτοι
[illegible] φυλαχθεῖσα ἡ δεδομένη αὐτῷ παρὰ θεοῦ δωρεά, ἀπῆλ-
θον [illegible] πολλοὶ τῶν μαθητῶν εἰς τὰ ὀπίσω· τουτέστιν [illegible]

καὶ λοιπὸν ἐρρέτωσαν μανιχαῖοι· εἰ γὰρ ἀπὸ φύσεως ἦν ὁ ἄνθρωπος κακός,
ἐχρῆν ἂν πάντοτε ὑπάρχειν ἐν ἁμαρτίᾳ καὶ κακίᾳ· νῦν δέ, οὐ πάντοτε ἦν
ὁ Ἰούδας κακός· ἀλλ' ἦν ὅτε ἦν ἅγιος· προαιρέσει ἄρα τὰ κακὰ καὶ
τίκτονται, καὶ αὔξονται:

Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ἤθε-
λεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν· ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι
ἀποκτεῖναι. ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία.
εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· μετάβηθι ἐντεῦθεν, καὶ ὕπα-
γε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταί σου θεωρήσωσι τὰ ἔργα
σου ἃ ποιεῖς. οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπτῷ τι ποιεῖ· καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν
παρρησίᾳ εἶναι. εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κό-
σμῳ. οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν:

Οὐκ ἤθελεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, διὰ τοὺς μιαι-
φόνους Ἰουδαίους· οὐχ ὡς δειλιῶν πρὸς τὸν θάνατον· ἐδύνατο γὰρ καὶ
ἐν μέσῳ αὐτῶν περιπατεῖν, καὶ μηδὲν παθεῖν· ἀλλ' εἰ τοῦτο
πάντοτε ἐποίει, οὐκ ἂν ἐπιστεύθη ὅτι ἄνθρωπος γέγονεν· ἀλλὰ φαν-
τασία ἔδοξεν ἄν· ὅθεν [illegible] μὲν ὑποστέλλεται ὡς ἄνθρωπος καὶ ἀν-
θρώπινος· καὶ ἐντρέπων πάντας τοὺς κατὰ φαντα-
σίαν αὐτὸν σαρκωθῆναι λέγοντας· μανιχαίους· μαρκιωνίτας· καὶ οὐα-
λεντῖνον, καὶ τοὺς ὁμοίους· ἄλλοτε δὲ πάλιν ἐν μέσῳ φαινόμενος
τῶν φονώντων καὶ κατ' αὐτοῦ λυττώντων, ἀκράτητος διαμένει· ἵνα
δεικνύῃ τὴν θεότητα· καταισχύνων τὸν Σαμοσατέα Παῦλον·
καὶ πείθων πάντας, ὅτι οὐ ψιλὸς ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ Θεὸς ἦν. ἀναχω-
ρεῖ τοίνυν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐπεὶ γὰρ οὔπω ἦν ὁ ἐπιτήδειος καιρὸς τοῦ
παθεῖν, μάταιον μὲν ἦν ὑποβρίττον ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν αὐτὸν ἀναστρέ-
φεσθαι· καὶ πλείονος ἀνάπτειν αὐτοῖς πρὸς φθόνον ἐγείρεσθαι· ἑορ-
τὴ δὲ σκηνοπηγία· ἐξ ἴσου μετεῖχεν ὁ ὅριον τῶν ἑορτῶν τῶν τελουμένων
τοῖς Ἰουδαίοις· τρεῖς γὰρ ἦσαν· μία ἡ τοῦ πάσχα· ἡ δευτέρα ἡ τῆς πεν-
τηκοστῆς· ἡ τρίτη ἡ τῆς σκηνοπηγίας· ἣν ἐτέλουν ὡς ἐν ἀθεμέλιοις τεθεμένοι ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ
κατασκηνοῦντες. εἰς δὲ τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας εἰσελθόντες· καὶ συ-
ναγαγόντες τὸ πέρας τοὺς καρπούς, [illegible] διὸ καὶ ἐδόξαζον μάλιστα ἐν ταύ-
τῃ τῇ ἑορτῇ, ὡς αὐτὰ ἐχαρίζοντο· περὶ τὴν σκηνοπηγίαν·
ἣν ἐτέλουν εὐχαριστήριον ἐπὶ τῇ συγκομιδῇ τῶν καρπῶν· καὶ
πάντων σε ἐπὶ ἀμαρτιῶν ἐπιφέρουσι μαθηταῖς ἀλλ' οὐ· τότε δὲ γὰρ διὰ ἀρχ

τὴν αὐτοῦ ἤκουον· καὶ ὁ λαὸς, ὡς ἐσκανδαλίσθησαν, ἀλλ᾽ ἐὰν
μὲν· ποίου ὄχλου· ἀφανὲς παραμένει πατέρα ὥσπερ ἀλλ᾽ ἀρχὴν τοῦτο
ἐπιζητηθῆ; οὐ διαμένει· ἵνα μὴ δόξῃ ὅτι [illegible] διὰ τοῦτο πα-
ραμεῖναι αὐτῷ; ἀλλ᾽ ὅτι λέγει πρὸς τὸν πατέρα· ἀφ᾽ ἑαυτοῦ
μᾶλλον δόξης ἐλδόξης αἰτεῖ τοῦ [illegible] διὰ τὸ καί· πλὴν οὐδὲ ὑμεῖς [illegible]
διὰ τῆς ἐκλογῆς [illegible]· ἀλλ᾽ εἰς δόξης [illegible] διὰ [illegible]· τοῦ
δὲ διὰ [illegible]· ἢ ὅτι [illegible] τοῦ [illegible] ἀλλ᾽
οὐδὲν τούτων ἀπέδειξεν, ἢ ὅτι [illegible] διὰ [illegible]· καὶ
[illegible] τοιούτοις [illegible] ἐφάνη θνοῖ οὐδέν· διὰ [illegible] περισσοῦ
οὐ τὸν κύριον· καὶ τὸ μυστήριον αὐτοῦ ἐκφαίνειν αὐτοῖς· καὶ Δαυΐδ
περὶ αὐτοῦ φησί· δόξης [illegible] καὶ ἐλάλησεν ἐπὶ τούτῳ.
λέγει δὲ [illegible] πρὸς τὸν πατέρα ὁ κύριος, διὸ [illegible] αὐτόν· ἐπεὶ
[illegible] ὁ πατὴρ [illegible] καὶ [illegible],
τοῦτον ὁμολογεῖ φησί· οὐ γὰρ πάντα [illegible]· οὐδὲ πάντες [illegible]
[illegible]· ὁρᾶν δὲ μάλιστα τὸν κύριον· [illegible] τοῦ προφήτου [illegible] καὶ
[illegible] ὁ λαὸς [illegible] φησί· εἰδὼς [illegible],
ὅτι οὐδὲν [illegible]· ὁ λαὸς δέ, τὸ ἑαυτοῦ ποιῶν· καὶ γὰρ ἐφανέ-
ρωσεν αὐτὸν ἐποίησεν, οὔτε [illegible] εἰ [illegible]· ἐκεῖνο [illegible], ἵνα
[illegible] καὶ φιλονεικότερος [illegible]· τοῦτο δέ, ἵνα
[illegible] ἐργάζηται [illegible] Θεόν·
ἐκ τούτου δέ, ὡς τοῦτο [illegible]· ὅτι οὐκ ἀνάγκη καὶ [illegible]
[illegible]· οὐδὲ ἡ ἐκλογὴ αὐτοῦ [illegible] τὴν προαί-
ρεσιν [illegible]· καὶ [illegible], ἀναγκάζει [illegible]· ἀλ-
λ᾽ ἡ [illegible] ἐκλογὴ γίνεται [illegible]· προτρέποντος ἡ [illegible]
καλόν· καὶ τὴν αὐτοῦ [illegible] ἀπολλύοντος ἡ [illegible]· ἐν δὲ
τῇ [illegible] ἡ [illegible] καὶ τῇ προαιρέσει κεῖται, τὸ σωθῆναι ἐξ
τῆς ἐκλογῆς [illegible]· ἢ τοὐναντίον· [illegible] δὲ ὅτι
τοσοῦτον ὁ διάβολος [illegible] σὺ δὲ ὡς ἠθῆναι [illegible]
καὶ [illegible] καὶ θ [illegible]
[illegible]· καὶ τῆς [illegible] τοῦ κυρίου διδασκαλίας καὶ ζωοποιοῦ
[illegible]· καὶ [illegible] ἐλπίσι [illegible] θέλω
[illegible] τῆς καρδίας [illegible]· διὸ ὁ [illegible]
[illegible] εἶπε· τὸ, εἰς ὃν ἐκ τῶν δώδεκα·
καὶ [illegible] φησι τούτου τοῦ Ἠλίου χρόνων, ὁ λαὸς τῇ πονηρίᾳ
[illegible] ἑπτακισχιλίους ἔθνη· οὕτως ἐθελοντὶ [illegible]

ὁ εὐαγγελιστής, ἀλλ' ἢ τὸ κατὰ τοὺς ἀγροὺς [illegible]· καὶ τὴν πρὸς τὸν
φθόνον τὸν εἰς τοὺς [illegible] τοῦ κυρίου διαλέξειν τὴν ἀλλαχοῦ ἐπι-
δήμησιν. εἰ τοίνυν [illegible] οὐδὲ [illegible]
γίαν. ὅτι γὰρ διὰ μέσου [illegible] δι-
λομεν [illegible]· ὅτι [illegible] πάντων,
ἦν. ὁ κατ' αὐτὸν [illegible] πρό-
τερον παρ' ἐκείνοις καλούμενον μόνον [illegible]
[illegible] κατ' αὐτὸν παρ' ἡμῖν [illegible] διὰ τοῦτο [illegible]
σεν ὁ εὐαγγελιστής, διὸ τί οὐκ εἶπεν [illegible] ἀλλ' ὅτι ἐ-
κεῖν λέγειν [illegible] ὁ εὐαγγελιστής [illegible]
τι λογία τις [illegible] ἰουδαίων παρηκολούθησεν. ἄξιον δὲ θαυ-
μάσαι τὸ φιλάληθες αὐτῶν. πῶς οὐκ αἰσχύνονται λέγειν ταῦτα
ἃ δοκεῖ ἀδοξίαν τινὰ ἐπιφέρειν τῷ διδασκάλῳ, [illegible]
[illegible] καὶ θαύματα καὶ ῥήματα τοῦ κυρίου ὁ εὐαγγελιστής, τὴν ἀπιστίαν
τῶν ἀδελφῶν διηγεῖται, καὶ ὅσα [illegible] αὐτῶν· [illegible]
ἡ τοσαύτη ἀπιστία; ἀπὸ πονηρᾶς [illegible] καὶ φθόνου· τὰ γὰρ συγγενῆ
εἴωθέ πως ἀεὶ διαφθονεῖσθαι. πλὴν σκόπει ὅτι οἱ [illegible]
[illegible] πρὸ τοῦ σταυροῦ ὡς αὐτὸν ὄντες ἐν ἀδόξῳ [illegible] καὶ θαυμα-
τοποιοῦντα, μετὰ τὸν σταυρὸν καὶ τὴν δόξαν [illegible] περὶ αὐτοῦ μάρτυ-
ρες [illegible] ἀπόστολοι καὶ κήρυκες καὶ ἀρχιερεῖς [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]:

Λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς· ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πά-
ρεστιν· ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἕτοιμος. οὐ δύναται
ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς· ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ
ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά ἐστιν. ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην·
ἐγὼ οὔπω ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην· ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔ-
πω πεπλήρωται:

Οἱ μὲν ἀδελφοὶ τοῦ ἰησοῦ φθονοῦντες ἐγκα-
λοῦσιν αὐτῷ δειλίαν ἅμα καὶ ἀλαζονείαν· ἐκεῖνος δὲ τί φησι πρὸς
αὐτούς; ἆρα τραχέως φθέγγεται; οὐ μὲν οὖν· ἀλλὰ [illegible]. οὐ γὰρ
εἶπεν· ὑμεῖς τί με [illegible]· [illegible] λέγοντας ταῦτα καὶ διδάσκοντας· ἀλ-
λ' αὐτό φησιν· ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πάρεστι· τουτέστι, τοῦ σταυροῦ καὶ τοῦ
θανάτου. ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἕτοιμος. ὑμεῖς φη-
σί, κἂν ἀεὶ συνῆτε τοῖς ἰουδαίοις, οὐκ ἀναιρήσουσιν ὑμᾶς· τὰ αὐτὰ γὰρ ζη-
λοῦντες αὐτοῖς. ἐμὲ δὲ ἀθρόως οὐ [illegible] ἐπιχειρεῖν εἰ [illegible]

ρίζοντες τῷ θεῷ καί· ὡς πάντας τοὺς καρποὺς συγκομισάμενοι· διὸ ἐν
σκηναῖς ἢ ταῖς καλύβαις ἐσκήνουν· καὶ ὡς εὐεργεσίας διαφόρους εὐ-
φραινόμενοι τῷ θεῷ καὶ ψάλλοντες τιμῶσι διὰ τὸ κοινὸν εὐφροσύνην
ἄγοντες· ὑπὲρ τῶν ληνῶν, φασί τινες ὡς ταύτην τὴν ἑορτὴν
ἐπιτεθῆναι ὑπὸ τοῦ Δαβίδ. τότε γὰρ δὴ τὰς ληνοὺς αὐτῶν ἐπλή-
ρουν· τρυγῶντες δηλαδή· καὶ ἐπὶ τούτοις εὐχαριστοῦντες, καὶ ψάλ-
λοντες ἔχαιρον τοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς πρὸς εὐχαριστίαν· διὸ ὡς ἐστὶν ὁ
ὄγδοος ψαλμός· διὸ ἐν αὐτῷ μέμνηται τῶν ὑπὸ θεοῦ δοθέν-
των ἀγαθῶν τοῖς ἀνθρώποις ὁ προφήτης· ἡμῖν δ' ἔστι δὲ καὶ ταῦτα· τὸ μὲν
πάσχα, τὴν διάβασιν ἢ μᾶλλον τὴν ἐξ ἀναστάσεως, ὡς προεῖπον· ἡ δὲ πεν-
τηκοστή, τὴν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀφέσεως ὡς σημαίνει ἀλλ' ἣν τῆς εὐαγγε-
λίας· ὅτε δηλαδὴ τὸν ἄρτον τὸν πρόσφορον μεταλαμβάνοντες τῶν
θείων μυστηρίων· ἀντὶ γὰρ ἀμνοῦ τοῦ τυπικοῦ καὶ διαιτήματος ἀπὸ τῆς
ἀναστάσεως ἢ δὴ καὶ τοῦ ἄρτου ἐσθίομεν· ἀλλ' αὐδὴ ἢ πρότερον μὲν
πιστεύειν ἀξίους γενέσθαι· τοὺς μετὰ ταῦτα βαπτιζομένους ἐν ἐκ-
κλησίᾳ εἰσάγεσθαι, καὶ τότε τοῦ ἄρτου μεταλαμβάνειν· ἡ δὲ σκηνο-
πηγία, τὴν ἀνάστασιν· ὅτε πάντες μὲν οἱ καρποὶ τῶν πρὸ χρό-
νων μόνων συντελοῦνται· τὰ σκηνώματα δὲ ἡμῶν τὰ διὰ τοῦ
θανάτου καταλυθέντα, αὖθις συμπήγνυνται· εἰσὶ δὲ καὶ ἄλ-
λοι θειότεροι ἐπὶ ταύταις ταῖς ἑορταῖς· οὓς οὐ νῦν λέγομεν χά-
ριν· τοῖς πολλοῖς γὰρ ὠφέλιμον τὸ ῥῆμα εἰ ἐκλέγεσθαι· οὔ-
σης οὖν ἑορτῆς τοῖς Ἰουδαίοις τῆς καλουμένης σκηνοπηγίας, ἐπ-
εὶ εἶδον αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ μὴ παρρησιαζόμενον ἀναι-
[illegible], φθονοῦντες αὐτῷ, φασί· μετάβηθι ἐντεῦθεν καὶ ὕπαγε
ἐκεῖ· ἵνα οἱ μαθηταί σου τουτέστιν οἱ ὄχλοι οἱ ἀκολουθοῦντές σοι
θεωρήσωσι τὰ ἔργα σου ἃ ποιεῖς· οὐ γὰρ περὶ τῶν δώδεκά φησι· ἀλλὰ πε-
ρὶ τῶν ἄλλων τῶν ἑπομένων αὐτῷ· ἀλλ' ἐκάλουν δὲ αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ
αὐτοῦ· οἱ τοῦ Ἰωσὴφ δηλαδὴ παῖδες, διὰ τὸ πάθη· δειλίαν καὶ φιλο-
δοξίαν· διὸ καὶ φασίν· οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπτῷ τι ποιεῖ· ὅπερ ἐστὶ
δειλίας· καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι, ὅπερ ἐστὶ φιλοδοξί-
ας· εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ· ἐν τούτῳ
δὲ αἰνίττονται, ὅτι οὐδὲ ἀληθῆ τὴν [illegible] τοῖς [illegible]
[illegible]· εἰ γὰρ ταῦτα ποιεῖς ὡς καλά, φανέρωσον σεαυτόν·
εἰ δὲ ἀποκρύπτεις, πρόδηλον ὅτι ὡς κακὰ [illegible] ἀποκρύ-
πτεις· τίνος δὲ ἕνεκεν ἐν τοῖς [illegible] οὐδὲν ἄλλο δηλονότι εἰ

Τ [illegible]

Ο [illegible]

Α [illegible]

[illegible] τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ· [illegible] ἀλλ' [illegible] τοῦτο· ὁ δὲ [illegible]
[illegible] θέντας· ἐπειδὴ [illegible] ἀλλ' [illegible]
καιρὸν φθέγγεται· καὶ εἰς [illegible] ἡμέραν διὰ [illegible]
[illegible] καιρὸν ἑορτῆς [illegible] καλὸν [illegible]
[illegible] οὐδαμοῦ [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] καιρὸς· ἀλλ' [illegible] τοῦ δὲ θείου θελήματος
[illegible] καιρὸν ἑορτῆς, οὐκ ἔστιν [illegible]
[illegible] ἰουδαίοις [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] οὐκ ἂν [illegible] ἑορτάζειν τοῖς [illegible]
[illegible] κόσμος οὐ δύναται μισεῖν [illegible]
[illegible] αὐτοῖς [illegible]
[illegible] ὅτι [illegible] αὐτοῦ [illegible] τοῦτο γὰρ [illegible] γίνεται [illegible]
[illegible] ἔλεγχος [illegible]
[illegible] εἰς τὴν ἑορτήν· δεικνὺς [illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible] σκόπει [illegible] πρὸς [illegible]
[illegible] ἐκεῖνοι [illegible] φιλοδοξίαν [illegible]
[illegible] ποιεῖ [illegible] πρὸς [illegible] ἐν τοῖς [illegible]
[illegible] τοῦ κόσμου [illegible]
οὐκ ἂν [illegible] πρὸς δὲ τὴν
φιλοδοξίαν [illegible] αὐτοῖς [illegible]
[illegible] φιλοδοξίας [illegible] αὐτοῖς [illegible]
[illegible] φιλόδοξοι [illegible]
[illegible] ἐπειδὴ [illegible]
[illegible] πρὸς τὸν [illegible] δεικνὺς [illegible]
τὴν αὐτοῦ [illegible] τὸ δὲ ὁ καιρὸς ὁ [illegible]
τοῦτο δηλοῖ· ὅτι [illegible] τοῦ θανάτου καιροῦ [illegible]
[illegible] πρὸς τὸ [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] ἐκτίθεται· [illegible] ἄλλοις [illegible]
[illegible] καὶ τοῦ [illegible]
[illegible] καὶ τὴν [illegible]
[illegible] καιρὸς τοῦ θανάτου [illegible]
[illegible] διὸ οὐδὲ [illegible] τὴν ἑορτήν·
Τ[illegible] αὐτοῖς [illegible]
[illegible] αὐτοῦ τότε [illegible] εἰς τὴν ἑορτήν, [illegible]
[illegible]

[illegible] τυχὼν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ περιτέμνεσθαι· τὸ
μένειν γὰρ πολλάκις τὴν ἡμέραν τὴν ὀγδόην· καθ' ἣν [illegible]
περιτέμνεσθαι, σάββατον εἶναι· ὥστε [illegible] σαββάτου [illegible]
θῆ ὑπὸ τοῦ Μωσέως διάταξιν περὶ τὸ σάββατον· οὐδὲ κωλύει [illegible]
σαββάτου ἡμέρᾳ περὶ τὴν [illegible]· ἀλλ' ἂν καὶ ἐν σαββάτου τύ-
χῃ εἶναι ἡ ὀγδόη ἡμέρα, παραλύεται ὁ περὶ τῆς ἀργίας τοῦ σαβ-
βάτου νόμος· ἵνα μὴ λυθῇ ὁ περὶ τῆς περιτομῆς· εἰ τοίνυν τοί-
νυν αὐτὸς [illegible], τί ἐμοὶ χολᾶτε καὶ ὀργίζεσθε ὅτι ἐν σαββάτῳ ἄνθρωπον
ὅλον ὑγιῆ ἐποίησα· καίτοι ἡ περιτομή, οὐ τοῦ Μωσέως ἦν, ἀλλ' ἐκ
τῶν πατέρων· ἀλλ' ὁ Μωσῆς αὐτὴν καίτοι μὴ οὖσαν Μωσέως, τὸν περὶ τοῦ
σαββάτου νόμον τὸν ὑπὸ τοῦ Μωσέως τεθέντα παραλύει· καὶ
ἡ μὲν περιτομὴ [illegible] ποιοῦσα, παραλύεται ὑπὸ τοῦ σαβ-
βάτου· [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] πάσης [illegible] σαφής:

Ἔλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν ἱεροσολυμιτῶν· οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν
ἀποκτεῖναι; ἴδε παρρησίᾳ λαλεῖ· καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσι·
μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς
ὁ Χριστός; ἀλλὰ τοῦτον οἴδαμεν πόθεν ἐστίν· ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχηται,
οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν:

Οὐχ ἁπλῶς καὶ μάτην πρόσκειται τό, τινὲς τῶν ἱεροσολυμιτῶν·
ἀλλ' ἵνα δείξῃ ὅτι οἱ μάλιστα τῶν μεγάλων ἀπολαύσαντες τῶν
σημείων, οὗτοι πάντων ἦσαν ἀθλιώτεροι· πῶς γὰρ οὐκ ἄθλιοι
[illegible] τῆς αὐτοῦ θεότητος ἰδόντες [illegible]
[illegible] μέγα μὲν γὰρ [illegible]
[illegible]
[illegible] ἀλλ' οὐκ [illegible]
αὐτὸν καὶ [illegible] αὐτοῦ· [illegible]
τοῦ [illegible] αὐτοῦ [illegible] οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ
[illegible] οἱ ἄρχοντες [illegible] ἀλλ' [illegible]
Χριστός· [illegible]

ἔλεγον· τὸν μὲν χν̄ οὐδεὶς οἶδε πόθεν ἔρχεται· τοῦτον δὲ οἴδαμεν πό-
θεν ἐστίν· οὐκ ἄρα οὗτός ἐστιν ὁ χς̄. καίτοι ὁ [illegible] τὴν κακίαν [illegible]
ἀπονοίας ἐμφαίνουσιν οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἐρωτῶντες· μήποτε [illegible] ἐκ τῆς γῆς
[illegible] ἐντεῦθεν εἰσὶ φασι τῆς ἰουδαίας ἐπιμανθάνεται τὸν χν̄· οὗτοι δὲ
λέγουσιν· ὅτι οὐδεὶς οἶδε τὸν χν̄ πόθεν ἐστίν· ὁρᾷς ἐναντιοφω-
νίαν; καὶ πάλιν ἀλλαχοῦ μέν φασιν ὅτι ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι μωσεῖ
λελάληκεν ὁ θς̄· τοῦτον δὲ οὐκ οἴδαμεν πόθεν ἐστίν· ἐν-
ταῦθα δέ φασιν ὅτι τοῦτον οἴδαμεν πόθεν ἐστίν· εἰ δὲ ἐν μανία
μων λόγους· οἴδαμεν καὶ οὐκ οἴδαμεν· τί ταύτης τῆς μάχης ἴσον·
πρὸς ἓν γὰρ ἐμπαθόμενοι ἑώρων, τὸ μὴ πεισθῆναι· διὸ ὅταν μὲν αὐ-
τῶν ἐφερεῖν, ἔλεγον ὅτι οἴδαμεν· ὅταν δὲ πάλιν οὕτως ἔφερε,
διετείνοντο ὡς οὐκ οἴδαμεν· τῆς κακίας οὔσης αὐτῶν ἡ τοσαύτη
ἐναντιοφωνία. ζητητέον δ' ἄρτι πόθεν λέγομεν οὗτοι λέγου-
σιν ὅτι ὁ χς̄ ὅταν ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν· οὐ γὰρ ἂν
εἶναι μαρτυρεῖ αὐτῇ τινὰ εἰ χρὴ ἀπὸ τῶν γραφῶν ἢ παράδοσιν μαθεῖν
οὕτω· πρόδηλος ἐν ἅπασιν ἐφθέγγοντο· τοῖς ἐπὶ τοῦ ἡρώδου
γραμματεῦσιν ἡ τοιαύτη προφανῶς ὅτι ἐν βηθλεὲμ τῆς ἰουδαί-
ας· καὶ πάλιν τοῖς λέγουσιν ὅτι ἐκ βηθλεὲμ τῆς κώμης
ὁ χς̄ ἔρχεται· τί οὖν ἐστιν εἰπεῖν· ὅτι ἀπὸ τῶν προφητῶν ἀμφό-
τερα ἔλεγον· ὅτι τε γὰρ ἐν βηθλεὲμ αὐτὸν γεννᾶσθαι· καὶ ἐκ τῆς κώ-
μης τοῦ δᾱδ εἶναι λέγοντος, προφανῶς τὸν προφήτην μιχαίαν εἰ-
χον μαρτυροῦντα λέγοντα ὡς ὁ ματθαῖος φησί· σὺ βηθλεὲμ
γῆ ἰούδα· οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν ἰούδα· ἐκ σοῦ
γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος· ἕτεροι δὲ πάλιν οἱ λέγοντες· ὅτι τὸν
χν̄ γενεὰν δὲ τίς πόθεν ἔρχεται, τοῦ προφήτου εἰ χρὴ μαρτυρίας
τῆς τοιαύτης ἑρμηνείας· αὐτὸν τοῦτον τὸν μιχαίαν λέγοντα· ὅτι αἱ
ἔξοδοι αὐτοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος· ὁ γὰρ αἰνιττόμενος τὴν ἄ-
ξοδον [illegible] τὴν γέννησιν, ἐσήμανε· τὴν γὰρ ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἐξ ἡμερῶν
αἰῶνος· τὴν ἔξοδον λέγων ταύτην τὴν ἐνταῦθα γέννησιν, δηλῶν τὴν ἀνωτέρω
δηλοῖ· ἄλλοι γὰρ ἐν χρόνῳ· ἐκεῖνος δὲ ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος, ἀπ' ἀρχῆς·
τὸ δὲ αἰώνιον, πῶς ὁ ἐν χρόνῳ γινώσκει· ἀλλὰ ἠσαΐας φησί·
τὴν γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται· ἐκ τούτου οὖν [illegible] οἱ ἔλεγον·
ὅτι τὸν χν̄ γενεὰν δὲ τίς πόθεν ἐστίν· οὐ γὰρ δὴ [illegible] ὅτι διαλέγ-
[illegible] κατὰ μὲν τὴν ἐκ παρθένου ἐν σαρκὶ γέννησιν, ἐγίνωσκον
πόθεν ἐστίν· ὅτι ἐκ βηθλεὲμ· κατὰ δὲ τὴν ἄνω [illegible]

ἐπέβαλεν ἐπ᾽ αὐτὸν τὴν χεῖρα· τὸ δὲ οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ, οὐ
χ ὅτι καιρῷ [illegible] ὑπέκειτο· ἀλλ᾽ ὅτι πάντα ἐν ὥρᾳ ἐπιτήδειος,
καιρῷ [illegible] πρόσκαιρόν τι ποιεῖ· ἦν καὶ γὰρ τὸ παθεῖν ἐν καιρῷ ἔχ
ρῆν· οὐ δὲ κατὰ τὸν ὡρισμένον ὑπὸ τῶν ἄλλων χρόνον, τότε δὴ καὶ
τοῖς ἐχθροῖς συγχωρῆσαι· πάντα γὰρ ἐν καιροῖς ἐστὶ τοῦ δεσπότου καὶ
ὡρισμένοις ποιεῖ ὁ ποιῶν· οἷον ἔδει τὸ θεῖον ἀποδρᾶναι; ἀλλ᾽ ἐν και
ρῷ, τῷ, προσθεῖναί τι· τοῖς προφήταις, ὁμοίως· τὸ εὐαγγέλιον· τὸ
οὖν τὴν ὥραν ὁμολογεῖν, τὸ ἀκριβὲς τῆς προνοίας ἐστὶ τῆς σοφίας τοῦ
θεοῦ ἐνδείκνυται· πολλοὶ δὲ ἐπίστευσαν αὐτῷ λέγοντες· μὴ ὁ Χριστὸς
πλείονα σημεῖα ποιήσει ὧν οὗτος ἐποίησεν; λέγουσι δὲ περὶ τοῦ
οἴνου τοῦ ἐν Κανᾷ· τοῦ [illegible] οὐ τοῦ ἀποστολικοῦ· τοῦ παραλύτου· τῶν ἄλ
λων· ἐκ παραλύσεως τῶν ἄλλων ἀπάντων· ἐμοῦ δὲ οἱ ἀπόστολοι διὰ τὸ
πλῆθος ὁμολογοῦντες ἐπὶ μεγάλα μὴ μὲν· πλὴν εἰ ἀληθὲς ὅτι ἐπίστευσαν
πολλοί, ἀλλ᾽ οὐκ ἀκριβῶς ἦν ἡ πίστις αὐτῶν· ἀλλ᾽ οἱ ἂν εἰκότως
μαρτυρεῖν ἐλθεῖν Ἰουδαίου· ἀλλ᾽ ὅτε ἄλλως μετὰ τὸ μὴ οὖν τῆς συμβάσεως:

Ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι γογγύζοντος τοῦ ὄχλου περὶ αὐτοῦ ταῦτα,
καὶ ἀπέστειλαν ὑπηρέτας οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα πιά
σωσιν αὐτόν· εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· ἔτι μικρὸν χρόνον μεθ᾽ ὑμῶν
εἰμι, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με· ζητήσετέ
με, καὶ οὐχ εὑρήσετε· καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγώ, οὐ δύνασθε ἐλθεῖν· εἶπον
οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς· ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι ὅ
τι ἡμεῖς οὐχ εὑρήσομεν αὐτόν; μὴ εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλή
νων μέλλει πορεύεσθαι καὶ διδάσκειν τοὺς Ἕλληνας; τίς ἐστιν
οὗτος ὁ λόγος ὃν εἶπε· ζητήσετέ με, καὶ οὐχ εὑρήσετε· καὶ ὅπου
εἰμὶ ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν:

Ἰδὼν ἐγγύζοντα τὸν ὄχλον ἐν Ἐφραίμ· ὡς ἄρτι χρηστότερον διακεί
μενον· καὶ μερικὴν πίστιν περὶ τὸν Κύριον· καὶ ὡς αὐτοὶ ἀρχιερεῖς ἀηδῶς
τῶν ἀρχόντων ἠνώχλουν τῷ· ὅπερ ἔκειμοι ἀγαθοὶ μὲν οἱ, ἔπεμψαν
συλλαμβάνεσθαι τοῦτον· διὰ τοῦτο μόνον ὅτι ἐπηγγέλλετο εἶναι Χριστός· ἐ
πέμψαν δέ, ἀλλ᾽ οὐκ αὐτοὶ ἦλθον· φονοῦντες μὲν οἱ τὸν ὄχλον μὴ ἐμ
πρήσωσι· διὸ τοὺς ὑπηρέτας ἐξέπεμψαν· ἑαυτοὺς μὲν ὑπεξάγοντες
τοῦ ἴσου κινδύνου· ἐκείνους δὲ τῷ θυμῷ, τοῦ ὄχλου
ἐκδιδόντες, οὕτω πάντα ἀρχὴ τοῦ αὐτῶν ἐσκέπτοντο· ὁ δὲ Χριστὸς τὸν θυμὸν
φέροντα ἀσθενῶν τῶν ἀρχόντων φθέγγεται· ἔτι μικρὸν χρόνον
[illegible]· τί φησιν σπουδάζετε ἀπελθεῖν με τί διώκετε· μικρὸν

[illegible]

ἀλλ᾽ ἡ χάρις [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ὁ πιστεύων εἰς αὐτοὺς [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]:

Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς, εἱστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραζε λέγων· ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρός με καὶ πινέτω. ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ῥεύσουσιν ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ὕδατος ζῶντος:

Τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς ἑορτῆς καὶ τὴν ἐσχάτην ἤγουν τὴν ὀγδόην, μεγάλην ὠνόμαζον· ἐπειδὴ ὁμοίως [illegible] ἡμέραν τῆς ἑορτῆς [illegible]· τοῦτο [illegible] ὁ εὐαγγελιστής, τὴν ἐσχάτην ἡμέραν μεγάλην ὀνομάζων· ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ διαλέγεται τοῖς ὄχλοις· ἐφόδιον [illegible] διδοὺς αὐτοῖς μέλλουσιν ἀναχωρεῖν οἴκαδε· ταῖς γὰρ ἐν τῷ μέσῳ ἡμέραις εἰς τρυφὴν ἦσαν ἐκδεδομένοι, ἀλλ' [illegible] πρὸς διαλέγεσθαι· οὐδὲ γὰρ προσέσχον ἄν· ἔμελλον δὲ [illegible]· [illegible] ἵνα [illegible] εἴη· ὅρα δέ, καὶ τὴν παρρησίαν δεικνύων [illegible] ὡς οὐδὲν ἀπαιτεῖται. τί δὲ φησί· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ἐνταῦθα γὰρ δεῖ στίξαι· εἶτα ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς ἀναγνωστέον· τό, ποταμοὶ ῥεύσουσιν ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ· ἐπειδὴ πολλοὶ ἀπὸ τῶν σημείων ἐπίστευον, δεικνὺς ὅτι οὐκ ἀπὸ τῶν σημείων δεῖ πιστεύειν οὕτως, ὡς ἀπὸ τῶν γραφῶν· ἡ γὰρ [illegible] μάλιστα πίστις ἡ ἀπὸ τῶν γραφῶν [illegible], τούτου ἕνεκεν φησί· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ καθὼς εἶπεν ἡ γραφή· τουτέστι καθὼς μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ἡ γραφή, ὅτι υἱός εἰμι τοῦ θεοῦ· ὅτι κτίστης· ὅτι κύριος τοῦ παντός· ὅτι σωτὴρ τοῦ κόσμου· πολλοὶ γὰρ ἔδοξαν πιστεύειν, ἀλλ' οὐχ ὡς εἶπεν ἡ γραφή· ὡς δὲ αὐτοὶ ταῖς αὐτῶν αἱρέσεσιν ἠκολουθήσαντες· τοιοῦτοι πάντες οἱ αἱρετικοί· ποταμοὺς δὲ εἶπεν ἐκ τῆς κοιλίας τοῦ οὕτω πιστεύοντος ῥεύσειν· κοιλίαν [illegible] ὀνομάζων τὴν καρδίαν, ὡς ὁ Δαυΐδ· καὶ τὸν νόμον σου ἐν μέσῳ τῆς κοιλίας μου, τουτέστιν τῆς καρδίας μου· ποταμοὺς δὲ [illegible] φησί, καὶ οὐ ποταμὸν ὕδατος ζῶντος, τὴν [illegible] ἄφθονον [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] τούτου οὖν [illegible] ὅτι [illegible] ἔλεγεν· σχίσμα δὲ ἐγένετο ἐν τῷ ὄχλῳ, οὐκ ἐν τοῖς ἄρχουσιν· οἱ γὰρ ἄρχοντες μιᾶς γνώμης ἦσαν τοῦ μὴ δέχεσθαι αὐτὸν ὡς Χριστόν:

Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας. ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· διατί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος:

Οἱ μὲν [illegible] ἐν λόγοις μόνοις [illegible] τῇ δόξῃ τοῦ Χριστοῦ· οἱ δὲ [illegible] ἤθελον [illegible] διὰ τῆς θείας αὐτοῦ [illegible] δυνάμεως. οὐδὲ [illegible] τούτου τοῦ θαύματος [illegible] περὶ τούτου εἰπεῖν [illegible] οἱ δὲ ὑπηρέται οἱ [illegible] αὐτόν, ἰδοὺ [illegible] τοῖς Φαρισαίοις· [illegible] οἱ μὲν γὰρ Φαρισαῖοι καὶ [illegible] εἶναι καὶ γραφὰς [illegible] τοῦ κυρίου καὶ [illegible] διατί οὐκ ἤγαγετε αὐτόν· οἱ δὲ [illegible] διδασκαλίας μόνης [illegible] φύσεις [illegible] ὅτι δὲ οὐκ [illegible] διδασκαλίας [illegible] ὅτι οὐδέποτε οὕτως [illegible] ἄνθρωπος, ἀλλ' οὕτως ἐλάλησεν· οὕτως [illegible] λόγον [illegible] χρὴ δὲ [illegible] αὐτῶν θαυμάσαι, ἀλλὰ καὶ τὴν παρρησίαν [illegible] τῶν Φαρισαίων· οὐ δέως ὑπηρέται [illegible] αὐτῶν [illegible] ἀλλὰ [illegible] τοῖς ἄρχουσιν [illegible] ἀποστέλλουσιν αὐτοῖς [illegible] καὶ γὰρ [illegible] τοὺς ἱερεῖς τοῦ θεοῦ [illegible] αὐτῶν, [illegible]:

Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπικατάρατοί εἰσιν:

[illegible] λέγομεν [illegible] τοῦ κυρίου [illegible] οὐδὲ

[illegible] θέσεως· οὐδὲ [illegible] φύσεως [illegible]

[illegible] τοῦ θεοῦ [illegible] οὐκ ἔστιν [illegible]

[illegible] γὰρ [illegible]

[illegible] τοῦ θεοῦ φίλοι [illegible] ἐπελεύσεται [illegible]

[illegible] δωρεὰν τοῦ θεοῦ· ὡς [illegible] καὶ δὴ τοῖς [illegible]

[illegible] φίλος [illegible]

δωρεάς· χάριτι οὖν τοῦ θεοῦ [illegible]

[illegible] προφῆται· οἱ γὰρ προφῆται

[illegible] ἄλλοι δὲ [illegible] οἱ δὲ [illegible]

[illegible]

Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον ἔλεγον· οὗτος
ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης· ἄλλοι ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός·
ἄλλοι ἔλεγον· μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; οὐχὶ
ἡ γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυίδ, καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ
τῆς κώμης ὅπου ἦν Δαυὶδ ὁ Χριστὸς ἔρχεται; σχίσμα οὖν ἐν τῷ
ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν.

[illegible] θέντες [illegible]

[illegible] οὐκ ἐκ τῶν [illegible] οἱ γὰρ [illegible]

[illegible] ὁ προφήτης [illegible]

[illegible] ἄλλοι δὲ [illegible] ἄλλος [illegible]

[illegible] ἄλλος [illegible] ὁ προφήτης· οἱ δὲ [illegible]

[illegible] γὰρ [illegible] ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; ἀλλ' [illegible]

[illegible] ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυίδ· τοῦτο δὲ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] τοῦτο λέγοντες [illegible]

[illegible] Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται [illegible]

[illegible] Γαλιλαίας [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυίδ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] οὐκ ὀργίζεται [illegible]

[illegible] Φαρισαῖοι [illegible]

[illegible]

ἐκεῖνοι καὶ ταῦτα [illegible]

[illegible]

[illegible] ... φησί· ὅτι οὐ κα[illegible] ... ἀλλ' [illegible]

[illegible] ... ὅτι [illegible]

ὅτι οὐκ [illegible] ... ἀλλ' [illegible]

ὅτι οὐκ ἐγὼ μόνος [illegible] ... ἀλλ' [illegible]

ἀλλ' ὡς [illegible] ἀκούω κρίνω· ἄλλως δὲ [illegible] ... ἀλλ' ὡς [illegible]

οὕτως καὶ κρίνω [illegible] ... οὕτως [illegible]:

Καὶ ἐὰν ἐγὼ [illegible] ... μαρτυρία [illegible] ἀληθής ἐστιν· ἄλλος [illegible] ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ·

Καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ [illegible]:

Εἰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

οὐδὲ οὕτως [illegible]

ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ· τουτέστιν [illegible]

θαν αὐτοῦ αὐτοῦ· οὕτως [illegible]

δύναται καὶ [illegible] οὐκ ἂν ἰσχύσαι [illegible]

καιρὸν [illegible] ὃν αὐτὸς [illegible]

δυνάμεως ἦν τὸ [illegible]

[illegible]

[illegible] ἀλλ᾽ [illegible]

[illegible]

[illegible]

ἐν γαστρὶ [illegible] καὶ σὰρξ καὶ ζωὴ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

αὐτοῦ [illegible]

μου [illegible] αὐτοῦ [illegible]

σου· [illegible]

σου· [illegible]

Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ ἰς· [illegible]

μαι· καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν [illegible]

ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν· [illegible]

[illegible] ἀποκτενεῖ ἑαυτὸν ὅτι λέγει· [illegible]

οὐ δύνασθε ἐλθεῖν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς· [illegible]

[illegible] ἐστέ· ἐγὼ ἐκ τοῦ [illegible] τούτου οὐκ [illegible]

[illegible] ἀποθανεῖσθε [illegible]

[illegible] ὅτι ἐγώ εἰμι [illegible]

[illegible] Πρὸς [illegible]

[illegible] ἐγὼ [illegible] καὶ [illegible]

τὸ λαλεῖν ἐπὶ τοσαύταις αὐτὸν [illegible] διδάσκων [illegible] ὃν τί δῆλον; αἰτίας ἔργον [illegible] μόνον ἀλλὰ διὰ τὸ πρεσβεῦσαι καὶ [illegible] ζητοῦντων αὐτὸν πιάσαι [illegible] ὄντως ἐζήτουν καὶ καθ' ἡμέραν [illegible] τοῖς δικτύοις ἐκράτουν· εἰ [illegible] οὐδὲ οὕτως [illegible] ἐπ' αὐτὸν [illegible] ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ· τουτέστιν ὁ καιρὸς [illegible] θανάτου αὐτοῦ; οὕτως [illegible] καὶ [illegible] δοῦναι· καὶ γὰρ καὶ τότε οὐκ ἀνίσχυσαν κατ' αὐτοῦ [illegible] καιρὸς ὁ προσήκων· ὃν αὐτὸς ἑαυτῷ ἐταμιεύσατο· οὐ γὰρ δυνάμεως ἦν τὸ ἀρρωσθῆναι· ἀλλὰ συγχωρήσεως [illegible] ρησε γὰρ ὅτε ἠβούλετο· ἐπεὶ ἐκ [illegible] ἐκ [illegible] ἐπεθύμουν τοῦ θανατῶσαι αὐτόν· ἀλλὰ κατείχοντο [illegible] τοῖς δεσμοῖς τῆς ἰσχύος αὐτοῦ· ἔδει γὰρ αὐτὸν ἐπιτελεῖν ἐν διατριβῇ [illegible] τῇ κατὰ σάρκα ζωῇ, ἵνα [illegible] [illegible] πρὸς [illegible] διὰ τῆς [illegible] ἔργων καὶ λόγων, καὶ διδασκαλίας· [illegible] αὐτοὺς οὕτως [illegible] πρὸς τὸν κύριον, ὡς [illegible] αὐτὸν ὡς ἐκ παρρησίας [illegible] καὶ [illegible] αὐτοὺς [illegible] φησί· [illegible] μου παρ' αὐτοῦ [illegible] τοῦτο λέγουσι· [illegible] σου· ὥσπερ [illegible]· ἀφ' ἧς [illegible] σου· τί αὐτὸν [illegible] καταφέρει:

Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰς· ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετέ με· καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. Ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν, ὅτι λέγει· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἐστέ· ἐγὼ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου οὐκ εἰμί· εἶπον οὖν ὑμῖν· ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν: Τίνος ἕνεκεν συχνῶς αὐτοῖς λέγει τό, ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετέ με; ὥστε κατα[illegible]

[illegible] Ἐπειδὴ ἐκεῖνοι τὸ μὴ [illegible] τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ προέ[illegible] τί φησι; τούτου ἐμὲ κύριον [illegible] περὶ ἐμαυτοῦ δοξάζουσι καὶ μαρτυροῦσιν, εἰ ἡ μαρτυρία μὴ ἐλέγχει ὡς τέ ἐπεὶ καὶ [illegible] τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς μαρτυρήσαντος [illegible] καὶ [illegible] ἄλλος ὁ Ἰησοῦς. θεὸν ἐδόξαζον· [illegible] καὶ αὐτὸν ἐκάλουν τὸν [illegible] τὸν θεὸν μαρτυροῦντα· ἐπεὶ δὲ καὶ ἑαυτὸν τῷ τοιούτῳ μάρτυρι [illegible] καὶ ἀψευδὲς αὐτῷ ὡς [illegible] ὅτι [illegible] τῷ περὶ αὐθεντίας καὶ ἐξουσίας ἐστί. καὶ αὖ [illegible] οἱ δὲ [illegible] αὐτὸν καὶ ἐλάττω τοῦ πατρὸς κατασκευάζουσι λέγειν:

Ἔλεγον οὖν αὐτῷ· ποῦ ἐστιν ὁ πατήρ σου· ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· οὔτε ἐμὲ οἴδατε, οὔτε τὸν πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου ἂν ᾔδειτε. ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ:

Ἐπειδὴ ὡς περὶ ἀνθρώπου ἠρώτων περὶ τοῦ πατρός· καὶ οὐχὶ τοῦ [illegible] θεοῦ ἐκείνου, δι' αὐτὸ τοῦτο οὐδὲ ἀποκρίσεως αὐτοὺς ἠξίωσεν, ἀλλ' ἔφη, ὅτι οὔτε ἐμὲ οἴδατε οὔτε τὸν πατέρα μου· τουτέστι μὴ δύνασθαι γινώσκειν τὸν πατέρα χωρὶς ἐμοῦ· ὥστε κἂν δοκῆτε [illegible] τὸν θεόν· οὐ γινώσκετε. δεῖ αὐτὸν πρῶτον εἰδέναι ἐμοῦ τοῦ ἀληθινοῦ υἱοῦ, οὐδ' [illegible] οὐδὲ οἴδατε αὐτὸν καθὼς δεῖ γινώσκειν· ἐπεὶ ἐγινώσκετε ἂν [illegible] καὶ ἐμέ· νῦν δὲ ἐπεὶ [illegible] καὶ οἴδατε οὐδὲ [illegible] οὐδὲ ἐκεῖνον οἴδατε· οὐδὲ [illegible] αὐτῷ προσφέρετε καὶ δοκεῖτε· ποῦ δὲ [illegible] εἰδότες [illegible] κύκλος [illegible] αἴτιος, ἀλλ' αὐτοὶ ἑαυτοῖς. ἀκούεις ὅτι τὸν υἱὸν [illegible] θαυμάζων [illegible] πῶς, φησί; εἰ [illegible] ὁμοούσιος ἦν τῷ πατρί, πῶς ἂν εἶπεν ὅτι εἰ ἐμὲ ᾔδειτε καὶ τὸν πατέρα μου ᾔδειτε ἄν; εἰ γὰρ καθ' ὑμᾶς κτίσμα [illegible] ὁ υἱός, πῶς οἱ εἰδότες τὸ κτίσμα οἴδασι τὸν θεόν· οὐ γὰρ δή που ὁ εἰδὼς τὴν οὐσίαν τῶν ἀγγέλων, οἶδε καὶ τὴν τοῦ θεοῦ. ἐπεὶ οὖν ὁ τὸν υἱὸν εἰδὼς καὶ τὸν πατέρα οἶδε, τῆς αὐτῆς ἄρα οὐσίας τῷ πατρὶ ὁ υἱός. μὴ φῆτε [illegible] ἄλλο τὴν κτίσιν εἰδότας, οἱ δὲ τὸν θεὸν οὐδαμῶς. πολλοὶ γὰρ [illegible] τὸν μὲν δὴ ἀπὸ μὲν τῆς κτίσεως [illegible] ὁρῶσι καὶ οἴδασι· θεὸν δέ, οὔτε ὁρῶσιν, οὔτε οἴδασι. ταῦτα δὲ ἐλάλει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ [illegible] ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὕτως ἐπαρρησιάζετο· καὶ ὅ[illegible] φόβον [illegible] καὶ ἐμ[illegible] αὐτὸν [illegible] οὐκ ε

[illegible]

αὐτῶν καὶ ἐκφοβοῦντος τὰς ψυχάς· ὁρμῆσαι πῶς εἰς φροντί-
δα ἐμβαλεῖν αὐτόν. καὶ διαπορούντων τί ἔλεγεν· μήτι ἀπο-
κτενεῖ ἑαυτόν; καίτοι ἐπεθύμουν τότε ἀπαλλαγῆναι αὐτοῦ
καὶ ἐκ μέσου αὐτὸν γενέσθαι. ἀρχόμενοι καὶ πάντα καὶ ἀμεταχεί-
μου λεγόμενοι. ὁ μὲν οὖν τί μάλα περὶ τούτων ἀγνοοῦντες ἐ-
φαντάσθησαν, ὥστε διαπορεῖν περὶ αὐτοῦ. ἐμοὶ δὲ σύ-
γνώμη μᾶλλον λέγει τό, ἐγὼ ὑπάγω, δεικνὺς ὅτι περὶ γνώμης καὶ τὸν
οἰκεῖον θάνατον. καὶ ὡς οὔτις αὐτὸν δυνάμενος ἐγείρειν ὁ
ἀήρ, ἀλλ' αὐτὸς αὐτοῦ μου χρῆσθαι· ὑπάγω γάρ φησιν· οὐ
χ ὑμεῖς με ἄρετε· ἀλλ' ἐγὼ ἐθέλοντης πορεύομαι· ἐνδέω,
εἰπεῖν ὅτι ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, δεί-
κνυσιν ὡς ἄρα ἀναφανήσεται μὲν αὐτὸς ἐν δόξῃ· καὶ καθεσθήσεται
ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ· αὐτοὶ δὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν ἀποθα-
νοῦνται. ἐκεῖνοι τοίνυν τί πρὸς ταῦτα φασί· μήτι ἀπο-
κτενεῖ ἑαυτόν; ὁ κύριος δὲ ἀναιρῶν τὴν αὐτῶν τὴν ὑπόνοι-
αν δεικνὺς ὅτι οὐκ ἐστὶν ἐκ τῆς καταφρονήσεως τό, ἀποκτεῖναι
ἑαυτόν, φησίν· ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ὄντες καὶ μηδὲν θεῖον ἐν-
νοῆσαι δυνάμενοι, εἰκότως τοιαῦτα ὑπονοεῖτε· ἐγὼ δὲ μή
ὢν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· τουτέστι μηδὲν κοσμικὸν καὶ γή-
ϊνον φρονῶν, οὐκ ἄν ποτε εἰς τοσαύτην μανίαν ἔλθοιμι, ὥσ-
τε ἐμαυτὸν ἀποκτεῖναι. τοῦτο γὰρ δαιμονιῶδες, οὐ θεῖον.
ἀλλ' ἐνταῦθα Ἀπολινάριος δραξάμενος τοῦ ῥητοῦ, φησί·
τοῖς μανιχαίοις πάντως ἑπόμενος· ὅτι ὁρᾷς, οὐκ ἦν
ἐκ τοῦ κόσμου τούτου τὸ σῶμα τοῦ κυρίου· ἀλλ' ἄνωθεν ἐξ οὐρανοῦ·
καὶ Παῦλος λέγει· ὅτι ὁ δεύτερος ἄνθρωπος, ὁ κύριος ἐξ οὐρανοῦ. τί
τοίνυν ἔχομεν εἰπεῖν; ἢ πάντως ἑρμηνευτέον αὐτὸν πῶς νοεῖ-
ται; πρὸς τοὺς ἀποστόλους παρὰ τοῦ κυρίου λεγόμενον· ὅτι ὑ-
μεῖς οὐκ ἐστὲ ἐκ τοῦ κόσμου. ἆρα ὡς καὶ αὐτῶν τὰ σώματα
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦν; ἀλλ' οὐκ ἐκ ταύτης τῆς κτίσεως· πῶς
μὴ τὰ τοῦ κόσμου φρονούντων μὲν εἶπε τοῦτο ὁ κύριος. πρόδη-
λον πάντως· ὅτι ἐπεὶ μὴ τὰ τοῦ κόσμου ἐφρόνουν· τού-
του ἕνεκεν τοῦτο πρὸς αὐτοὺς εἴρηκεν. οὕτως οὖν καὶ νῦν τὸ
ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου· τουτέστιν οὐκ εἰμὶ ὡς ὑμεῖς τῶν
τὰ τοῦ κόσμου φρονούντων· ὡς καὶ ὁ Παῦλος πρὸς
[illegible] λέγων· οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκί, οὐκ ἀσωμάτοις αὐτοῖς

[illegible]· εἰ τοίνυν [illegible] θέλημα καὶ ἀλήθεια [illegible], φησίν· ὅτι ὁ πέμψας με μετ' ἐμοῦ ἐστιν· εἰ γὰρ καὶ ἀπεστάλη, λέγει ὡς σάρξ, ἀλλ' οὐκ ἐχωρίσθη μου· ἀλλὰ μένει μετ' ἐμοῦ ὡς θεὸς θεῷ συνών· ἐπεὶ τὸ ταπεινότερον δὲ πάλιν τὸν λόγον κατάγων, φησί· καὶ οὐκ ἀφῆκέ με μόνον ὁ πατήρ, ὅτι τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ· διὰ [illegible] δὲ ταῦτα τὰ ταπεινὰ φθέγγεται· ἐπειδὴ γὰρ ἔλεγον ἐκεῖνοι ὅτι οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ· ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ· φησὶν ὅτι τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ· ὥστε κἂν τὸ σάββατον λύω, ἀρεστὸν αὐτῷ· τοῦτο καὶ πρότερον δὲ ἐποίει ταπεινῶν ῥημάτων, αὐτὸς λαλῶν, οὐδὲν ἐλαττούμενος τῇ οἰκείᾳ δόξῃ· τοῖς δὲ ἀκούουσι μόνον ὠφέλειαν ἐμποιῶν· μᾶλλον δὲ καὶ τὴν δόξαν αὐτοῦ σώζει· διὰ τοῦτο οἱ ἀκούοντες γὰρ αὐτοῦ πάντα εἰς τὸν πατέρα ἀναφέροντος, μᾶλλον αὐτῷ προσετίθεντο καὶ ἐπίστευον εἰς αὐτόν· ὥστε τὰ ταπεινὰ μᾶλλον ἦγον αὐτούς· ὁρᾷς τὸ λίαν [illegible] μακάριον ταπεινώσεως; ὅτι δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει, ἄκουε τῶν ἑξῆς·

Ταῦτα αὐτοῦ λέγοντος, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν· ἔλεγεν οὖν ὁ ἰσ̅ πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ ἰουδαίους· ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταί μου ἐστέ· καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν· καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς:

Ὅπερ εἴπομεν ὅτι διὰ τῶν ταπεινοτέρων ῥημάτων μᾶλλον ἐπίστευον οἱ ἀκροαταί, τοῦτο αὐτὸ καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς ἐπισημαίνεται· ταῦτα γάρ φησιν αὐτοῦ λαλοῦντος, πολλοὶ ἐπίστευσαν· ταῦτα τὰ ταπεινὰ ῥήματα καὶ ἀνάξια δοκοῦντα τῆς δόξης αὐτοῦ· ὥστε πάντας τοὺς ἀκούοντας αὐτοῦ ἐκράτησε καὶ ἀπειλῶν ἑαυτοῦ λέγοντος, οὐκ ἐθορυβήθησαν· διὰ γὰρ τοὺς ἀκροατὰς τοιαῦτα φθέγγεται μὴ δυνάμενος οὕτως ὑψηλότερον τι χωρῆσαι· ἀλλ' ὅθεν [illegible]· τί δὲ καὶ ὑψηλότερον τοῦτο πανταχοῦ μὴ δυναμένοις [illegible] τὸ μάθος τοῦ θεολόγου [illegible] φθάσαι· ὅπου τε ἐχρεῖα [illegible] αὐτοῦ δύναμιν [illegible] καὶ δι' αὐτοῦ [illegible] αὐτοῦ δόξῃ [illegible]· ἀκούωμεν δὲ ὅτι πολλοὶ ἐπίστευσαν, οὕτως μόνον τούτοις ποιήσαντες· ἀπολλῶν [illegible]· οὐχ ὡς ἔχρην· ἀλλ' ὥσπερ εἰ ἂν ἐπιθυμητὰς καὶ [illegible]· ὅτι δὲ [illegible] ἐπὶ τῇ τῶν λόγων ταπεινότητι· ὅτι δὲ [illegible] οὐχ [illegible] αὐτοῦ· ἀλλ' [illegible] [illegible] [illegible] διὰ [illegible] [illegible]· ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος [illegible] οὕτως [illegible] ὄντος, [illegible] οὐκ ἔγνωσαν φησὶν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῦ αὐτοῖς ἔλεγε· [illegible] τοῖς [illegible] περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῖς διελέχθη· ἀλλ' [illegible] [illegible] τῶν καρδιῶν· [illegible] δὲ οὕτω, [illegible] ἀλλ' ὁ πέμψας με, ἀληθινός ἐστιν· ἢ δῆλον [illegible] φησί, καὶ ὑμᾶς κρίνει [illegible]· ἀλλ' αὐτῷ, [illegible] περὶ τούτου [illegible]· [illegible] δὲ [illegible] [illegible] λογίζεσθε· ἀλλ' εἰ καὶ ὑμεῖς [illegible] ἀληθινός ἐστιν· ὃς [illegible] καθ' ἡμᾶς [illegible]· ὃς καὶ [illegible] κεκρυμμένα [illegible]· [illegible] αὐτοῦ [illegible] δικαιοσύνην [illegible] ἀμήν:

Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰς· ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐδέν· ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέ με ὁ πατήρ μου, ταῦτα λαλῶ· καὶ ὁ πέμψας με, μετ' ἐμοῦ ἐστιν· οὐκ ἀφῆκέ με μόνον ὁ πατήρ· ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε: [illegible]

Ἐπειδὴ πολλάκις ἐκάλει αὐτοὺς [illegible] οὐκ ἐ[illegible] τοῦ πατρὸς αὐτοῖς διαλέγεται· ὑμεῖς μὲν [illegible] φησὶ [illegible] [illegible] ἀλλ' [illegible] [illegible] [illegible]· ὅτι τότε γνώσεσθε [illegible] [illegible] τοῦ θυ· [illegible] [illegible] ὅτι οὐκ [illegible] πατρί· οὐδὲ ἀπ' ἐμαυτοῦ ποιῶ ἢ λαλῶ· οὐ γὰρ [illegible] [illegible] τοῦ πατρός [illegible] ἀλλ' [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ὅτι κἂν πάντες οὗτοι ποιῶσι· ἀκριβεῖς δηλαδή, δῆλον· ἐ-
λέγχει γὰρ φησὶν πρὸς τοὺς πεπιστευκότας Ἰουδαίους· ἐὰν
ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ· ἀμείνητε· ἤδη γὰρ αὐτοὺς
πιστεύσαντας μὲν, ἐπιπολαίως δέ· διὰ τοῦτο μὲν δὲ περι-
μένοντας ἐν τῇ πίστει· ἐλέγχων δὲ αὐτοὺς οὕτως ἔχοντας, δεί-
κνυσιν ὡς οἶδε τὰς καρδίας αὐτῶν καὶ θεὸς ὤν· ἐπεὶ δὲ καὶ
τινες ἀναχωρῆσαν πρώην· διδάσκων τοὺς αὐτοῦ μαθητὰς εἶναι,
διὰ τοῦτο πρὸς τοὺς μὴ πιστεύσαντας, φησίν· ὅτι ἐκεῖνοι μὲν
ἀνεχώρησαν· ἐὰν δὲ ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, καὶ
τῇ πίστει, ἐπιγνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν· τουτέστιν ἐμέ· ἐγὼ εἰ-
μι ἡ ἀλήθεια· γνώσεσθε, οὐκέτι γινώσκετε τὴν ἀλήθειαν·
οὐ γὰρ ἀλήθεια, ἀλλὰ τύπος καὶ σκιαί εἰσι πάντα τὰ τοῦ νό-
μου· ὃν ὑμεῖς δοκεῖτε τηρεῖν· ἀλλ' ἐὰν ἐμὲ ἐπιγνῶτε·
τὸν, ἀλήθειαν ὄντα, ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς· τουτέστιν
ἐγώ· δηλαδὴ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν· ὁ γὰρ πιστεύων εἰς τὸν αἴ-
ροντα τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου, πάντως ἀπήλλακται τῶν
ἁμαρτιῶν· ὥσπερ οὖν τοῖς ἀπιστοῦσι μὲν εἶπεν· ὅτι ἐν ταῖς
ἁμαρτίαις ὑμῶν ἀποθανεῖσθε, οὕτω τοῖς περιμένουσιν
ἐν τῇ πίστει ἐπαγγέλλεται τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἁμαρτιῶν·
ὥσπερ οὖν τοῖς ἀπιστοῦσι μὲν εἶπεν· αἱ μὲν γὰρ νομικαὶ θυ-
σίαι καὶ οἱ ῥαντισμοί, οὐκ ἀπήλλαττον ἁμαρτιῶν· τύποι
γὰρ ἦσαν· ἡ δὲ πνευματικὴ καὶ ἀληθινὴ θυσία, διὰ τῆς πίστεως
καὶ ἐπιγνώσεως ἐλευθεροῖ· οὐκέτι δούλους ἡμᾶς ὄντας,
ἀλλ' υἱοὺς ποιουμένους θεοῦ:

Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν· καὶ οὐδενὶ δε-
δουλεύκαμεν πώποτε· πῶς σὺ λέγεις ὅτι ἐλεύθεροι
γενήσεσθε· ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑ-
μῖν· ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν, δοῦλός ἐστι τῆς ἁμαρ-
τίας· ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ἐ-
ὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε:

Πάλιν οἱ ἀλαζόνες πρὸς τὴν δόξαν αὐτῶν ἀγνοίᾳ ἀφο-
ρῶντες, ἀγριαίνουσι· σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν· καίτοι ἐ-
χρῆν ἐκ τοῦ ἄλλου αὐτοὺς [illegible] ὅτε ἔδει [illegible]
εἰπεῖν πρὸς αὐτοὺς ὅτι τὴν ἀλήθειαν γνώσεσθε· ἐχρῆν μαθεῖν
ποίαν· τίνα δέ· μῶν τὴν ἀλήθειαν ὁ Κύριος; ἀλλὰ τοῦ δε

καὶ ἐν [illegible] εἶπον καὶ [illegible] ἐκεῖνοι [illegible]

κατὰ [illegible] Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· ὁ πατὴρ

ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστι. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραὰμ

ἦτε, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραὰμ ἐποιεῖτε· νῦν δὲ ζητεῖτέ με

ἀποκτεῖναι ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα,

ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ θεοῦ· τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ ἐποίησεν· ὑ-

μεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. εἶπον οὖν αὐτῷ· ἡ-

μεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα· ἕνα πατέρα ἔχομεν τὸν θεόν:

Λ[illegible] πρὸς αὐτοὺς ἐπ[illegible] τὸν διάλογον· [illegible]

[illegible] αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ἔργων [illegible] αὐτοὶ δὲ [illegible]

τὸν Ἀβραὰμ προφέρουσι· [illegible] φονικοὶ [illegible]

[illegible] προαιρέσεως· καὶ [illegible]

δικαίου εἶναι [illegible] καὶ [illegible]

καὶ [illegible] ἐν τούτῳ [illegible]

μείζον φρόνημα ἔχειν [illegible] ἀλλ' [illegible]

ἀρεστὸν [illegible]

[illegible] τὴν ἐκ τῆς [illegible]

[illegible] φλεγμονὴν [illegible]

[illegible] πρὸς [illegible]

[illegible] τέκνα τοῦ [illegible]

[illegible] ἀποκτεῖναι· [illegible]

[illegible] δίκαιον [illegible] ἀποκτεῖναι, φησίν· [illegible]

[illegible] οὐδὲ [illegible] δόξαν· [illegible]

[illegible] ταῦτα λέγων [illegible] ἀλήθειαν [illegible]

[illegible] τοιοῦδε [illegible]

[illegible] οὐ δοῦλος [illegible] προφήτην· ἀλλ' [illegible]

ἢ ποιῶν ἢ λέγων· ἀλλ' [illegible]

[illegible] αὐτὸν ἀποκτεῖναι· οἱ δὲ [illegible]

ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα· [illegible]

[illegible] φύσει· [illegible]

[illegible] οἱ δὲ αὐτοῖς [illegible]

[illegible] αὐτοῖς [illegible] καὶ αὐτοῦ [illegible]

[illegible] πρὸς τὸ [illegible]

[illegible] υἱοθεσίαν· καὶ [illegible] αὐτοῖς [illegible]

[illegible]

[illegible]

Υ[illegible] φησὶ μὲν [illegible] ὅτι τὴν παρὰ [illegible] συγγένειαν [illegible] τὸν [illegible] ἐκεῖνον [illegible] μειαι· [illegible] δίκαιος· [illegible] φίλος· καὶ φίλος [illegible] φίλοι [illegible] καὶ [illegible] ἐκείνου [illegible] συγγένειαν [illegible] φίλ[illegible] [illegible] δίκαιος [illegible] ἐκεῖνα [illegible] φίλος [illegible] καὶ [illegible] καὶ τοι οὐ δι' αὐτοῦ [illegible] καὶ ἡμῶν [illegible] ὅτι καὶ [illegible] οὕτω [illegible] θεοῦ· ἀλλ' [illegible] φησὶν ὅτι οὐκ [illegible] καὶ [illegible]

φησὶν ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ οἰκείου ὑμῶν μαρτυρίας· ποίου λέγεις; τοῦ διαβόλου·
ὑμεῖς μὲν γὰρ τὸν θεὸν ἑαυτοῖς πατέρα ἐπιγραφόμενοι ἐψεύ-
σθε· τῷ δὲ ἔργῳ ὑμῶν, τὸν διάβολον ὑμῶν πατέρα προσ-
μαρτυρεῖτε [illegible] ὥσπερ οὖν· τούτου γὰρ τὰς ἐπιθυμίας
θέλετε ποιεῖν· καὶ οὐκ εἶπε τὰ ἔργα· ἀλλὰ τὰς ἐπιθυμίας·
δεικνὺς ὅτι σφόδρα μετὰ ἐπιθυμητικῶς διάκεινται περί
τε τὸ ψεῦδος καὶ τὸν φόνον· οἱ διὰ ταῦτα καὶ αὐτοῦ
διαβόλου· ἐκεῖνος γὰρ, ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς·
ὥστε ὑμεῖς ζητοῦντές με ἀποκτεῖναι, ἐκείνῳ ἐοί-
κατε τῷ, τὸν Ἀδὰμ θανατώσαντι· ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἀλη-
θείᾳ οὐχ ἕστηκεν ἐκεῖνος· ἀλλὰ τοῦ ψεύδους ἐστὶ πατήρ· καὶ
ὑμᾶς οὖν καταψευδόμενοί μου καὶ λέγοντες ὅτι οὐκ εἰμὶ
ἐκ τοῦ θεοῦ· καὶ μὴ ἱστάμενοι ἐν τῇ ἀληθείᾳ· μηδὲ ἐμ-
μένοντες ὃ ἐπιστεύσατε, εἰκότως, ὡς ἐκείνου τέκνα ἐστὲ τοῦ ψεύ-
δους τελοῦντες· ἐκεῖνος γὰρ καὶ τὸν θεὸν πρὸς τοὺς ἀμφοὺς διέ-
βαλε πρὸς τὴν Εὔαν εἰπών· ὅτι φθονῶν ὑμῖν, ἀπεῖρξεν
ὑμᾶς τοῦ ξύλου· καὶ πρὸς τὸν θεὸν πάλιν τὸν Ἰὼβ διέ-
βαλεν, ὡς μισθαρνοῦντα λέγων· μὴ δωρεὰν σέβεται Ἰὼβ τὸν
θεόν; ὅταν οὖν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ· τοῦ-
τ' ἐστιν· ἄνθρωποι μὲν τῷ ψεύδει χρώμενοι, ὡς ἀλλοτρίῳ
χρῶνται τούτῳ· ὁ διάβολος δὲ, ὡς ἰδίῳ, αὐτοῦ κα[illegible]
τῷ ψεύδει· αὐτοῦ γάρ ἐστι γέννημα· καὶ αὐτός ἐστιν ὁ κύριος ψεύ-
στης· καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, τουτέστι τοῦ ψεύδους, αὐτός ἐστιν· εἶπε
γὰρ πρὸς τὴν Εὔαν· ὅτι ᾗ ἂν ἡμέρᾳ φάγητε, ἔσεσθε ὡς
θεοί· οἱ δὲ, μᾶλλον θάνατον ἐτρύγησαν· ἐγὼ δέ φησιν ὅτι
τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετέ μοι· οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἔχον-
τες ἐγκαλεῖν μοι, εἰ μὴ μόνην τὴν ἀλήθειαν, διὰ τοῦτο ἐχ-
θραίνετε καὶ ἀτιμοῦτέ με· ὡς υἱοὶ τοῦ πατρὸς τοῦ ψεύδους·

Τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας· εἰ δὲ ἀλήθειαν
λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ πιστεύετέ μοι, ὁ ὢν ἐκ τοῦ θεοῦ, τὰ ῥή-
ματα τοῦ θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε· ὅτι
ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ· ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ·
οὐ καλῶς λέγομεν ὅτι Σαμαρείτης εἶ σὺ καὶ δαιμόνιον ἔ-
χεις· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω· ἀλλὰ
τιμῶ τὸν πατέρα μου· καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με· ἐγὼ δὲ

-θέντες ὦν· καίτοι δὲ δυνάμενος ὁ κ(ύριο)ς ἐλέγξαι αὐτοὺς ὅτι ἐκ πορνείας πολλοὶ αὐτῶν ἐγεννήθησαν· καὶ γὰρ ἐπεμίγνυντο παρὰ τὸν νόμον ἐθνικοῖς αἱ ἑβραῖαι γυναῖκες· καὶ οἱ ἰουδαῖοι ἐθνικαῖς, ὅμως οὐ ποιεῖ τοῦτο· οὐ γὰρ τοῦτο ἐσπούδαζεν ἐλέγχειν αὐτῶν τὴν σωματικὴν δυσγένειαν· ἀλλὰ τὸ πᾶν αὐτῶν σπούδασμα, δυσγενεῖς αὐτοὺς κατὰ πᾶν δεῖξαι:

Εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰ(ησοῦ)ς· εἰ ὁ θ(εὸ)ς π(ατ)ὴρ ὑμῶν ἦν, ἠγαπᾶτε ἂν ἐμέ· ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ θ(εο)ῦ ἐξῆλθον καὶ ἥκω· οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα· ἀλλ' ἐκεῖνός με ἀπέστειλε. Διατί τὴν λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν: Ἐπειδὴ ὁ ἐξέβαλεν αὐτοὺς τῆς πρὸς τὸν ἀβραὰμ οἰκειότητος, αὐτοὶ ἐπὶ τὸ μεῖζον ἀνέβησαν· τὸν θ(εὸ)ν ποιούμενοι π(ατέ)ρα· ὡς γὰρ ὠνείδισεν αὐτοῖς ὅτι καὶ φονῶσιν· αὐτοὶ ὥσπερ ἀπολογούμενοι ὅτι τὸν θ(εὸ)ν ἐκδικοῦσι καὶ διὰ τοῦτο βουλεύονται κατ' αὐτοῦ, τοιαῦτα λαλοῦσι· διὸ ὁ κ(ύριο)ς δεικνὺς ὡς ἄρα οὐ τὸν θ(εὸ)ν ἐκδικοῦσι· οὐδὲ τὴν κ[illegible] τοῦ θ(εο)ῦ, διὰ τοῦτο τὸ μελετᾶν κατ' αὐτοῦ φόνον ὡς ἐκεῖνοι ᾤοντο· ἀλλ' αὐ μᾶλλον ἐναντία τῷ θ(ε)ῷ, φησί· ὅτι εἰ ὁ θ(εὸ)ς π(ατ)ὴρ ὑμῶν ἦν, ἠγαπᾶτε ἂν ἐμέ· ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ θ(εο)ῦ ἐξῆλθον· εἰς τὸν κόσμον δηλονότι κατὰ τὴν ἐν σαρκὶ παρουσίαν· καὶ γὰρ ἄν τι θεὸς ἐστί, ἀπ' ἐκείνου ἦλθον· ὥστε ἐκείνου ἐστὲ ἐχθροί· ἐμοὶ πολεμοῦντες· διατί τὴν λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε· οὐδὲ συνίετε τί σημαίνει ἃ λέγω· ἢ πάντως δι' οὐδὲν ἄλλο, ἢ τὸ μὴ δύνασθαι ἀκούειν τὸν λόγον μου· τουτέστι τὸ μὴ θέλειν· τὸ γὰρ μὴ δύνασθαι, ἀντὶ τοῦ μὴ θέλειν κεῖται· ἕως γὰρ φθόνος ἐν ὑμῖν πολιτεύεται καὶ φονῶσα γνώμη, πῶς δυνήσεσθε ἀκούειν ἃ λέγω:

Ὑμεῖς ἐκ τοῦ π(ατ)ρὸς τοῦ διαβόλου ἐστέ· καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ π(ατ)ρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν· ἐκεῖνος, ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ ἕστηκεν· ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ· ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ· ὅτι ψεύστης ἐστὶ καὶ ὁ π(ατ)ὴρ αὐτοῦ· ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετέ μοι:

Εἰπὼν ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον μου ἀντὶ τοῦ οὐ βούλεσθε· εἶτα ἐπάγει καὶ τὴν αἰτίαν διατί οὐκ ἐβούλοντο· διότι συκοφαντούντων τὸν αὐτὸν πατέρα ὑμᾶς περὶ ἐμὲ [illegible], δι' αὐτὸν τοῦτον ἀτιμάζετε. ἀλλ' ἢ καὶ ἐμαυτὸν οὐκ ἐκδικῶ, ἀνέχομαι δὲ ὑβριζόμενος, μὴ νομίσητε ἀνεκδίκητον ἐαθήσεσθαι τὴν ὕβριν ταύτην. καὶ γὰρ ὁ πατὴρ ὃς ὑμᾶς ἐκδικήσει τὸν δι' αὐτὸν ὑβριζόμενον. ὅτι αὐτὸν ἐκδικῶ καὶ οὐκ ἀνέχομαι ὑβριζόμενον ποιούντων ἐν αὐτοῖς υἱοῖς ἐκείνου. ἀλλ' ὡς δυνάμενος κρῖναι καὶ καταδικάσαι τοὺς [illegible] ὑβρίζοντάς με. πολλάκις γάρ τις ζητεῖ μὲν ἐκδικηθῆναι τὴν ὕβριν· οὐ δύναται δὲ αὐτὸς κρῖναι· ὅτι ὁ πατὴρ ὁ ζητεῖ τὴν τοῦ υἱοῦ δόξαν, καὶ δύναται κρῖναι· διὰ τοῦτο οὖν εἶπεν· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων:

Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ἐάν τις τὸν λόγον τὸν ἐμὸν τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα· εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ ἰουδαῖοι· νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις· ἀβραὰμ ἀπέθανε καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις, ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσηται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα.

Τῆς φιλανθρωπίας· ἐκεῖνοι μὲν ὑβρίζουσιν· αὐτὸς δὲ τὴν περὶ τῆς δόξης αὐτοῦ ζήτησιν καὶ ἐκδίκησιν τῷ πατρὶ ἀνατιθεὶς, ἐπὶ τὴν σωτηρίαν [illegible] καὶ διδασκαλίαν τρέπεται· [illegible] τοὺς ὑβρίζοντας, τοσοῦτον δεῖ ἡμᾶς ἀμύνεσθαι τοὺς ἐχθρούς· [illegible] αὐτοῖς φησίν· ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ· τοῦτ' ἔστι [illegible] καὶ [illegible] ἔχει καθαρὸν [illegible] τηρεῖ τις ἀληθῶς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ, [illegible] καθαρὸν [illegible]· ὁ τοιοῦτος οὖν οὐκ ὄψεται θάνατον· [illegible] θνήσκουσιν εἰς τὸν αἰῶνα τὸν μέλλοντα. [illegible] ζητοῦντες ζωὴν [illegible] ὅτι ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ οὐκ ἀποθνήσκει· [illegible] τοῦτο [illegible] θανάτου, ὥστε ἐν ἄλλοις μᾶλλον χαρίζεσθαι τὴν ὄντως ζωήν. οἱ γὰρ [illegible] κἂν ἀποθάνωσι, φησὶ, καὶ ἐν ἄλλοις ζῶσιν. ἀλλ' οἱ [illegible] πρὸς ταῦτα φασί· [illegible] αὐτὸν [illegible] ἐκφέρειν [illegible] τοῦ θεοῦ [illegible] ἀπέθανον· [illegible] οἱ προφῆται· [illegible] βουλόμενοι [illegible] ὅτι [illegible] λόγον:

[illegible] περὶ ἁμαρτίας:
Ἐπειδὴ τοῦ θυ̅ υἱὸν ἑαυτὸν ὠνόμαζε βοῶν, φησίν· ὅτι εἰ τοῦ θυ̅ μᾶλλον
καὶ πάντας τοὺς ἁμαρτάνοντας ὀφείλετε μισεῖν· ἐγὼ μὴ
δὲ ἐμὲ ὑμεῖς μισεῖτε διὰ τὸ ἀεὶ ἐλέγχειν ὑμᾶς ἁμαρτάνοντας, πρόδηλον ὅ-
τι δικαίως με μισεῖτε· εἰ δὲ οὐκ ἔχει τίς ἐλέγξαι, φανε-
ρὸν ὅτι διὰ τὴν ἀλήθειαν με μισεῖτε. πᾶσαν δὲ ἀλήθειαν,
ἢ πάντως ὅτι ἔλεγον ἑαυτὸν υἱὸν θυ̅. ὅπερ πάντων ἀληθέστερον. ὁ
ὢν δὲ ἐκ τοῦ θυ̅, τὰ ῥήματα τοῦ θυ̅ ἀκούει. ὥστε εἰ ἦτε τοῦ
θυ̅ τέκνα ἤ τε, οὐκ ἂν ἐμοῦ παρηκούετε. οὐδ' ἂν ἐφονᾶτε κατὰ
τοῦ ἄνωθεν ἐλθόντος υἱοῦ τοῦ θυ̅ καὶ τὰ τοῦ θυ̅ φθεγγομένου.
ὁ μὲν οὖν κς̅, οὕτω πρᾴως. οἱ δὲ, τῆς ὕβρεως χορηγοῦσιν· οὐ καλῶς
λέγομεν φησὶν ὅτι σαμαρείτης εἶ σὺ καὶ δαιμόνιον ἔχεις, σαμαρεί-
την μὲν οὖν αὐτὸν ἔλεγον, ὡς τὰ ἰουδαϊκὰ ἔθη παραλύοντα·
οἷον τὸ τοῦ σαββάτου· οἱ γὰρ σαμαρεῖται, οὐκ ἀκριβῶς ἰουδάϊ-
ζον. δαιμονῶντα δὲ καινοτομοῦντα αὐτὸν, τάχα μὲν καὶ κατὰ κοινὸν
τὸν τρόπον καθ' ὃν ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλειν
αὐτὸν τὰ δαιμόνια ἔλεγον. πάντως γὰρ οἱ συκοφαντοῦντες
αὐτὸν, ὡς μὲ ἐλέγχουσιν ἐκβάλλειν τοὺς δαίμονας, δαιμόνιον ἔχειν
τὸ τοῦ μὴ ἐλέγχειν, ὅτι ὃ ἐτέλει τὰ θαύματα, ἔλεγον. τάχα
δὲ καὶ καθὸ ἀνεκάλυπτε τὰ αὐτῶν ἐνθυμήματα, δαιμόνιον
αὐτὸν ἔχειν ἐνόμιζον. οἱ ὁμεῦνοι παρὰ δαιμόνων ὡς αὐτοὶ τὰ
κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτῶν ἐπιγινώσκεσθαι. πότε δὲ εἶπον
αὐτὸν σαμαρείτην; οὐδ' ἀκούοντες ὁ εὐαγγελιστὴς τοῦτο εἴρηκεν· ἐκ
τούτου νῦν δῆλον ὅτι πολλὰ παρέλειπον οἱ εὐαγγελισταὶ καὶ
οὐχ ἅπαντα συνεγράφοντο. καθὼς ἀλλαχοῦ ἐπεσημήνα-
μεθα τοῦτο αὐτό. ἐκεῖνοι μὲν οὖν, τοιαῦτα ὑβρίζουσιν. αὐ-
τὸς δὲ ἀνεξικάκως τὰς αὐτῶν ὕβρεις δέχεται. ὅτε μὲν γὰρ ἑαυτὸν
υἱὸν θυ̅ ἔλεγον, σφοδρῶς αὐτοὺς ἐλέγχει· τὴν ἀλήθειαν ἐκδι-
κῶν. ὅτε δὲ αὐτὸν ὑβρίζουσιν, οὐκ ἀμύνεται. διδάσκων ἡ-
μᾶς τὰ μὲν εἰς θεὸν ἐκδικεῖν· τὰ δὲ εἰς ἡμᾶς αὐτούς, πρᾴως
φέρειν. ὥσπερ οὖν ὡς αὐτὸς ἠμέρως· ἐγὼ φησὶ δαιμόνιον οὐκ
ἔχω· ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα μου. πῶς δὲ ἐτίμα τὸν πατέρα;
ἐκδικῶν αὐτὸν καὶ οὐκ ἀφ' ἁρπαγμὸς αὐτοῖς τοῖς μιαιφόνοις
[illegible] τοῦ πρς̅ ὡς ἀληθῶς υἱοῖς ὀνομάζεσθαι. ὑμεῖς οὖν
φησὶ διὸ ὅτι τιμῶ τὸν πατέρα μου ὑβρίζομεν παρ' ὑμῶν.

ἐκ τούτων οἶδα δηλονότι· [illegible] ταὐτόν ἐστιν· ὥσπερ δὲ οἶδεν αὐτὸν φυσικῶς [illegible] τελείως αὐτοῦ γνῶσιν ἔχων· [illegible] ἄγνωσ, τοιοῦτος ὁ σωτήρ· ἐπειδὴ [illegible] οἱ Ἰουδαῖοι [illegible] οἱ Ἰουδαῖοι· ἐὰν δὲ εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῶν ψεύστης· ὑμεῖς μὲν γὰρ εἰδέναι αὐτὸν ἀλαζονεύεσθε μὴ εἰδότες· ἐγὼ δὲ ἀληθῶς εἰδὼς αὐτόν, εἰ [illegible] εἰδέναι, ἀρνούμενος [illegible] ἀλήθειαν· τί οὖν τὸ κριτήριον [illegible] Ἰουδαῖε [illegible] αὐτόν; ὅτι τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ· λόγον λέγων, τὰς ἐντολάς· [illegible] ἐκείνου· ἢ ὡς ἄν τις [illegible] ἀλαζονεύ[illegible] τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ παραλύω· ὑμεῖς δὲ ἐπειδὴ τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ παραβάται ἁλίσκεσθε, [illegible] καὶ φόνον [illegible] καὶ τὰ ἄλλα [illegible] ἐν τῷ νόμῳ, αὐτοὶ [illegible] φανερῶς [illegible] αὐτόν· εἰ γὰρ ἐγινώσκετε, ἐτηρεῖτε ἂν τὸν λόγον αὐτοῦ· τουτέστι τὰς ἐντολάς· [illegible] τηρῶ τὸν λόγον αὐτοῦ· τουτέστι· [illegible] οἱ Ἰουδαῖοι αὐτόν, ὅτι [illegible] τὸν λόγον τῆς οὐσίας αὐτοῦ· τουτέστι τὸν ὁρισμόν· καὶ [illegible] λόγον φύσεως ὁ σωτὴρ [illegible] τοῦτον τὸν λόγον καὶ αὐτὸς ἔχω· [illegible] φύσις· καὶ ὁ αὐτὸς λόγος τῆς οὐσίας πατρί τε καὶ υἱῷ· [illegible] οἶδα τὸν πατέρα· καὶ γὰρ τὸν λόγον αὐτοῦ τῆς οὐσίας [illegible] ἀπαράλλακτον· τὸ δὲ σχῆμα τοῦτο τοῦ λόγου, σύνηθες τῇ γραφῇ· ὡς [illegible] ὅδε ἡ λαμπὰς ἐκ θλίψεως· καὶ [illegible] ἐν ταῦθα γὰρ τὸ καὶ ἀντὶ τοῦ γὰρ κεῖται· [illegible] λαμπὸν τοιοῦτον· ὅδε ἡ λαμπὰς [illegible] οὕτως κἀνταῦθα οἱ Ἰουδαῖοι αὐτὸν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ, καὶ ἀντὶ τοῦ γὰρ τὸν γὰρ λόγον αὐτοῦ φησὶ τηρῶ·

Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν· καὶ εἶδε καὶ ἐχάρη· εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν· πεντήκοντα ἔτη οὔπω ἔχεις καὶ Ἀβραὰμ ἑώρακας· εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· [illegible] λέγω ὑμῖν· πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγώ εἰμι· ἦραν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν· Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη· καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν· καὶ παρῆγεν οὕτως·

Ἐ[illegible] ἐνταῦθα κατὰ τῶν Ἀβραάμ, ὅτι μείζων ἐστὶ τοῦ Ἀβραάμ· ἐπεὶ γὰρ ἐκεῖνοι προσέφερον αὐτῷ· μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ; φησὶν ἐνταῦθα· ὅτι μὲν καὶ μείζων εἰμί· ἐκεῖνος

Μ[illegible] [illegible] ὅστις ἀπέθανε· καὶ οἱ προ-
φῆται ἀπέθανον· τίνα σεαυτὸν ποιεῖς; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς·
ἐὰν ἐγὼ δοξάζω ἐμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν· ἔστιν ὁ πατήρ
μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι θεὸς ὑμῶν ἐστι· καὶ
οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν· ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν· καὶ ἐὰν εἴπω ὅτι οὐκ
οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῶν ψεύστης· ἀλλ' οἶδα αὐτὸν καὶ
τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ.

Μ[illegible] ἐν τῷ [illegible] ἐπὶ τοῖς ποιουμένοις θαύμασιν ὁ Χ(ριστὸ)ς ἐλέγχων [illegible]
[illegible] Χ(ριστὸ)ν αὐτὸν [illegible], φθέγγονται πρὸς αὐτὸν ἀλόγιστα
τῇ μανίᾳ [illegible]. ὁρᾷς πῶς ἀποκρίνονται· καὶ σὺ μεί-
ζων τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ; καὶ μὴν οὕτως [illegible]· καὶ ἦ σὺ
μείζων εἶ τοῦ θ(εο)ῦ; οἱ τὸν λόγον τοῦ θ(εο)ῦ ἀκούοντες ἀπέθα-
νον· καὶ οἱ τὸν σὸν ἀκούοντες οὐκ ἀποθανοῦνται; ἀλλ' οὐχ οὕτως·
ἀλλ' αὐτοί φασι· καὶ τῷ λόγῳ [illegible] δεῖξαι αὐτὸν ἐκ τοῦ Ἀβραὰμ ἐλάτ-
τονα· καὶ σὺ μείζων εἶ, λέγοντες, τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ; αὐτὸς
δὲ ὁ Χ(ριστὸ)ς· περὶ μὲν τοῦ θανάτου εἴρηκεν· ὅτι καὶ αὐτοὶ καὶ ὑπὲρ
αὐτοῦ· ὅτι δὲ τοῦ Ἀβραὰμ μείζων ἐστί, περὶ [illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible] καὶ αὐτίκα· τὸ δὲ τίνα σεαυτὸν ποιεῖς, [illegible]
[illegible] ὁ [illegible] ἰσολόγου· ὅ τοῦτ' ἔστι τὸν ὡς υἱόν·
ὁ ἐκ τοῦ [illegible] τίνα σεαυτὸν ποιεῖς· οὔτε ἔργα· οὐδὲ [illegible]
[illegible]· οὐδὲ αἱ γραφαί· ἀλλ' αὐτὸς τίνα σεαυτὸν ποιεῖς· ὡς
[illegible] παρὰ τὴν δόξαν· ὁ δὲ Κ(ύριο)ς· ἐὰν ἐγὼ δοξάζω ἐμαυτόν,
ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν ὡς ὑμῖν δοκεῖ· μὴ δὲ ἔστιν ἄλλος
ὁ δοξάζων με ἢ ὁ πατήρ μου· ἐδόξαζε γὰρ αὐτὸν διὰ πάντων·
τοῦτο μέν, καὶ δι' αὐτῶν περὶ αὐτοῦ προφητειῶν· τοῦτο δέ, καὶ
διὰ τῆς ἐξ οὐρανοῦ μαρτυρίας· τοῦτο δέ, καὶ δι' αὐτῶν [illegible]
καὶ [illegible] θαυμάτων· τοῦτον δὲ τὸν πατέρα ὑμεῖς φησὶ λέγετε
ὅτι θ(εὸ)ς ὑμῶν ἐστιν· ἀλλ' οὔτε ὡς πατέρα ἑαυτῶν αὐτὸν ἐπεγίνωσκε(τε),
οὔτε ὡς θ(εὸ)ν [illegible]· [illegible] πατέρα αὐτὸν ἐπεγινώσκετε, ὅτι
[illegible] τὸν υἱὸν αὐτοῦ· μισοῦντες τὸν [illegible] ἀκούοντες·
[illegible] ὅτι οὐ γινώσκετε αὐτὸν ὡς πατέρα ἑαυτῶν· ἀλλ' οὐδὲ ὡς
θ(εὸ)ν [illegible] ὅτι γινώσκετε αὐτόν· ἢ [illegible] ἐτηρεῖτε τὸν λό-
γον αὐτοῦ ὡς θ(εο)ῦ· μηδὲ τοσοῦτον καταφρονεῖν τοῦ αὐτοῦ· ὡς
[illegible] φησὶν [illegible] ὅμοιος [illegible] ὑμεῖς φονευταὶ
καὶ [illegible]· καὶ [illegible] ἐλέγχειν περὶ ἁμαρτίας

ι περὶ τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ

ταύτῃ κέχρηται· ἐγώ εἰμι, ὡσαύτως. Ἐπειδὴ [illegible] ἐστὶ τὸ πρὸ γενέσθαι· ἄξιος τοῦ σοῦ φθαρτοῦ· ὁ γὰρ γενητὸς, φθείρεται· τὸ δὲ εἰμί, [illegible] τῆς φθορᾶς ἀμεθεξίαν, καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἀϊδιότητα ἐμφαίνει. διὸ καὶ αὐτοὶ ὑλόφιλοι τὸ ῥῆμα μὴ νοήσαντες· θεῖον [illegible] ἦραν λίθους ἐπ' αὐτόν. αὐτὸς δὲ κρύπτεται, [illegible] λίθους [illegible], ἵνα μὴ πρὸ καιροῦ ἀποθάνῃ. πῶς δὲ ἄρα κρύπτεται; οὐκ εἰς γωνίαν τοῦ ἱεροῦ διαδὺς, ὡς οὐδεὶς οἶδεν καταφυγών· ἢ ὑποπεσὼν τοίχῳ ἢ στύλου περικαμφθείς· ἀλλ' ἐξουσίᾳ θεϊκῇ ἀόρατον ἑαυτὸν τοῖς ἐπιβουλεύουσι καταστήσας. καίτοι διὰ μέσου αὐτῶν διεξιών· [illegible] οὕτως· τουτέστι διερχόμενος ἀπαραλλάκτως οὕτως· [illegible] τοῖς [illegible]. ὁρᾷς δὲ [illegible] αὐτὸς [illegible] πολλάκις. καὶ ὅσα γὰρ αὐτοῖς ἐδίδαξεν περὶ ἑαυτοῦ [illegible] καὶ τὴν [illegible] ἀληθινὴν ἐλευθερίαν, τὴν ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν [illegible] ἔδειξε. [illegible] μὴ δουλεύειν αἰσχρῶς τῇ ἁμαρτίᾳ. καὶ ἁπλῶς οὐδὲν τῶν δεόντων ἐμέλλειψεν. αὐτοὶ δὲ λιθοβολοῦσιν αὐτόν. διὸ ἀφίησιν αὐτοὺς ὡς μηκέτι δεχομένους διόρθωσιν. ἐπεὶ [illegible] ὁ [illegible] οὗτοι οἱ λιθοβολοῦντες αὐτόν, αὐτοὶ [illegible] εἰ [illegible] λίθοις [illegible] ἐπαίσασαν αὐτόν. οὕτως ἄρα οἱ ποιεῖς αὐτόν, οὕτως εἰσ[illegible] πρὸς καιρός τις καὶ ψυχρά τις διάθεσις ἐπὶ τοῖς [illegible] λεγομένοις:

Καὶ παράγων, εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· ῥαββί, τίς ἥμαρτεν· οὗτος, ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ;

ι

Ἔξεισι μὲν ἐκ τοῦ ἱεροῦ ὁ Κύριος· τοῖς θυμοῖς τῶν Ἰουδαίων, παρατυχὼν τὴν μανίαν χαριζόμενος. ἐπὶ θεραπείαν δὲ τοῦ τυφλοῦ ἔρχεται, διὰ τούτου μαλάσσειν τὸ σκληρὸν αὐτῶν καὶ ἀπειθὲς [illegible], εἰ καὶ μηδὲν ὠφέλουν τό. αὐτὸν δὲ καὶ δεικνὺς αὐτοῖς [illegible] κομπάζειν [illegible], πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγώ εἰμι. ἰδοὺ [illegible] ἐπιτελεῖ, οἷον οὐδεὶς [illegible] πρότερον· ὁ γὰρ τοῦ τυφλοῦ ὀφθαλμοὺς [illegible] ἀνέῳξέ τις, ἀλλ' οὐ τοῦ γεννηθέντος τυφλοῦ· [illegible] ὅτι [illegible] ὡς πρὸ τοῦ Ἀβραὰμ ὢν, ποιεῖ [illegible] τελεσθῆναι. οὕτω [illegible] ἐπὶ τὸν τυφλὸν ἦλθεν· οὐκ ἐκεῖνος πρὸς αὐτόν. οὕτω [illegible] οἱ μαθηταὶ ἰδόντες αὐτὸν [illegible] ἔλεγον ταῦτα [illegible] τυφλοῖς, ἐρωτῶσι· τίς ἥμαρτεν· οὗτος, ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ. φαίνεται μὲν οὖν ἡ ἐρώτησις ἐσφαλμένη.

γάρ τοι ἠγαλλιάσατο ποθῶν ἰδεῖν τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν· τουτέστι περὶ οὗ δὴ καὶ ἀγαλλιᾶσθαι εἶχε ταύτην καὶ χαρὰν προξενοῦσαν. δηλονότι πάντως, ὡς ἐπ' εὐεργεσίᾳ γινομένην. καὶ ὡς οὐ μικρὰν ἔντιμον, οὐδὲ τοῦ τυχόντος οὖσαν ἡμέραν· ἀλλὰ μείζονος. ἡμέραν δὲ λέγει τὸν σταυρόν. τοῦτον μὲν δὲ προδιετύπου Ἀβραὰμ ἐν τῇ τοῦ Ἰσαὰκ προσφορᾷ· καὶ τῇ τοῦ κριοῦ θυσίᾳ. ὥσπερ γὰρ ἐκεῖ Ἰσαὰκ τὰ ξύλα, οὕτως ὁ κύριος τὸν σταυρὸν ἐβάστασεν. ὥσπερ ἀφείθη μὲν Ἰσαάκ, ἐτύθη δὲ ὁ κριός, οὕτως ὁ μὲν θεὸς ἐκτὸς πάθους· τῷ δὲ ἀμνῷ, ἤγουν τῇ σαρκὶ ἔπαθεν ὁ Χριστός. ταύτην τὴν ἡμέραν τὴν τοῦ σταυροῦ Ἀβραὰμ προϊδὼν, ἐχάρη. ὡς κοσμικῆς γινομένης σωτηρίας. ἅμα δὲ δείκνυσιν ἐντεῦθεν αὐτοὺς ἀλλοτρίους τοῦ Ἀβραάμ. εἴπερ ἐκεῖνος ἐχαίρετο ἐφ' οἷς προειδὼν, οὗτοι λυποῦνται καὶ μαίνονται. δηλοῖ δὲ καὶ ὅτι οὐκ ἄκων ἐπὶ τὸ πάθος ἔρχεται· εἴ γε ἐπαινεῖ τὸν ἡσθέντα τῷ σταυρῷ. τοῦτο γὰρ ὡς εἴρηται· σωτηρία τῆς οἰκουμένης. ἄλλοι δὲ ἡμέραν, τὸν ἅπαντα καιρὸν τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐνσάρκου παρουσίας. ἣν ὁ Ἀβραὰμ προϊδὼν, ἐχάρη. ὅτι ὁ θεὸς αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ, ἀναστήσεται ὁ σωτήρ. καὶ τάχα οὐ μόνος Ἀβραὰμ ἐχάρη, ἀλλὰ καὶ πάντες ὡς Δαβὶδ λέγει· αὕτη ἡ ἡμέρα ἣν ἐποίησεν ὁ κύριος· ἀγαλλιασώμεθα καὶ εὐφρανθῶμεν ἐν αὐτῇ. αὐτὸς μὲν οὖν ταῦτα· οἱ δὲ μὴ δυνάμενοι φθάσαι εἰς τὸ ὕψος τῶν λεγομένων, οὔτε ἀνέχονται ἐρωτῆσαι καὶ μαθεῖν τίνα φησὶν ἡμέραν ἣν εἶδεν Ἀβραάμ. ἀλλὰ καὶ μᾶλλον διαχλευάζουσιν ὡς μανίαν δῆθεν τινὰ φθεγγόμενον. πεντήκοντα δέ φασιν ἔτη οὔπω ἔχεις καὶ Ἀβραὰμ ἑώρακας; τοῦτο δὲ εἶπον, νομίζοντες τὸν κύριον ἐγγὺς εἶναι τῶν πεντήκοντα. καίτοι περί που τριάκοντα καὶ τρία ἔτη τότε γεγονότα. τίνος δὲ ἕνεκεν οὐκ εἶπον τεσσαράκοντα οὔπω ἔχεις ἔτη, ἀλλὰ πεντήκοντα; περιττὸν μὲν τὸ τοιοῦτον ἐρώτημα. ἁπλῶς γὰρ οὕτως ἐπεβλήθη αὐτοῖς εἰς μνήμην θῆσαι τῶν πεντήκοντα ἐτῶν. πλὴν φαίνεται ἡμῖν ὅτι διὰ τὸ τὸ πεντηκοστὸν αὐτοῖς ἔτος διὰ τιμῆς ἄγεσθαι. τὸν ἰωβηλαῖον φημὶ λέγω ἐνιαυτόν, καθ' ὃν καὶ δοῦλοι ἠλευθεροῦντο. καὶ κτήσεις ὠνημέναι τῷ ἀνεχώρουν. καὶ τἄλλα ἅπαντα ἐπετελοῦντο, ὅσα εἰς τιμὴν ἔφερεν. ὁ δὲ κύριος, τί φησι· πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι, ἐγὼ εἰμί. οὐκ εἶπεν ὅτι πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἤμην, ἀλλ' ἐγὼ εἰμί. αὕτη γὰρ ἡ λέξις τὸ ἐγὼ εἰμί, ἐπὶ θεοῦ κυρίως τάσσεται· ἅτε τοῦ διηνεκῶς ζῶντος καὶ ἀεὶ σημαίνει [illegible] καὶ ὅπερ αὐτοῦ ἐστι, [illegible]

ὅτι ἐκ καὶ χειρόνων [illegible]
[illegible] φησὶν ὅτι [illegible] ἀλλ' [illegible]
[illegible] ἐλέγχεται· ὅτι [illegible]
[illegible] ἀλλ' [illegible]
[illegible] ἀλλ' [illegible] καὶ μὴ [illegible]
[illegible], ἀλλ' ἐν [illegible] ὅτι διὰ [illegible]
τοῦ νόμου· ἵνα [illegible]
ζεται καὶ κοινῇ τῶν αὐτῶν ψυχῶν καὶ ἄλλων [illegible]
[illegible], ἢ τῶν θείων κριμάτων [illegible]
καταλῦσαι· [illegible] δὲ, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
τῆς [illegible] τοῦτο εἴρηται· ἡ δικαιοσύνη [illegible]
[illegible] τοῦ φωτός· ἵνα φανερωθῇ [illegible]· ἀλλὰ [illegible]
οὐκ [illegible] φανερωθῆναι ταύτην; [illegible] δικαιοσύνη [illegible]
τοῦ φωτὸς [illegible]· καὶ [illegible]
τοῦ ἀληθινοῦ φωτός· [illegible]
[illegible] ψυχῆς [illegible]
ἐφώτισεν· [illegible] καλὸν αὐτοῖς [illegible]
[illegible] δικαιοσύνη [illegible]
οὐ κοινὴ δίκη [illegible] ἀλλὰ [illegible]
[illegible] τοῦτο γινώσκει [illegible] λογικῶς· ἀλλ' [illegible]
[illegible] γραφῇ πολλαχοῦ [illegible]
[illegible] κεῖνται· [illegible]
δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου· [illegible]
ἵνα δικαιωθῇ ὁ θεός· [illegible]
τοῦ θεοῦ, [illegible] δικαιωθῆναι [illegible]
[illegible] τοῦ θεοῦ, ἐφανερώθη [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] τοῦ θεοῦ, δικαιωθῆναι [illegible]
[illegible] δι' [illegible]

πῶς γὰρ ἂν ἥμαρτεν οὗτος πρὶν γεννηθῆναι· οὐ γὰρ δὴ ὥσπε
ρ ἐδόξαζον αὐτοὶ οἱ ἀπόστολοι τῶν ἑλληνικῶν φλυαριῶν ὅτι ἡ ψυχὴ
πρὸ τοῦ σώματος ἐν ἄλλῳ κόσμῳ διάγουσα ἁμαρτάνει. Εἶ
θ' οὕτως κόλασιν εἶναι ταύτην ἀποτιννῦσα, τὴν ἐπὶ τὸ σῶμα
κάθοδον· ἁλιεῖς γὰρ ὄντας, οὐδὲ ἤκουον ἂν τοιοῦτόν τι· εἴ
περ τοι ἠγνόουν τῶν φιλοσόφων τὰ δόγματα· φαμὲν τοίνυν
μὴ μανθάνοντος ἡ ἐρώτησις· ἀλλ' οὕτω γε προσέχομεν· μανθάνο
μεν· οἱ ἀπόστολοι ἀκούοντες τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν παράλυτον
εἰπόντος· ἴδε ὑγιὴς γέγονας μηκέτι ἁμάρτανε ἵνα μὴ χεῖ
ρόν τί σοι γένηται· ἐπεὶ εἶδον τυφλὸν εἶδον, ἀπορροῦντες ὡς περὶ
τοιαύτου φασί· ἔστω· ἐκεῖνος δι' ἁμαρτίας παρελύθη·
περὶ τούτου, τί ἂν εἴποις· αὐτὸς ἥμαρτεν; ἀλλ' οὐκ ἔστιν εἰπεῖν·
ἐκ γενετῆς γάρ ἐστι τυφλός· ἀλλ' οἱ γονεῖς αὐτοῦ; ἀλλ' οὐδὲ
τοῦτο· πῶς γὰρ παῖς ὑπὲρ πατρὸς κολάζεται· οὕτω τοίνυν οὐκ
ἐρωτῶντες, ὡς ἂν διαπορροῦντες ταῦτα λέγουσιν· ὁ τοίνυν
Χριστὸς λύων αὐτοῖς τὴν ἀπορίαν, φησί· οὔτε οὗτος ἥμαρτε· πῶς
γὰρ πρὶν ἢ γεννηθῆναι· οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ· οὐ καθάπαξ ἀπολύων
δὲ αὐτοὺς ἁμαρτημάτων τοῦτό φησι· οὐ γὰρ ἁπλῶς εἶπεν
ὅτι οὐχ ἥμαρτον οἱ γονεῖς· ἀλλὰ προσέθηκεν ἵνα τυφλὸς
γεννηθῇ· ἥμαρτον μὲν οἱ γονεῖς αὐτοῦ· ἀλλ' οὐκ ἐντεῦθεν ἡ πή
ρωσις τούτου· οὐ γὰρ ἁμαρτίας πατέρων δίκαιόν ἐστι παισὶ μη
δὲν ἀδικοῦσιν ἐπιτίθεσθαι· ὃ τοῦτο ὁ θεὸς διδάσκων καὶ
διὰ Ἰεζεκιὴλ οὕτω λέγων· οὐκ ἔσται ἡ παραβολὴ αὕτη ἡ
λεγομένη· οἱ πατέρες ἔφαγον ὄμφακα καὶ οἱ ὀδόντες τῶν τέ
κνων ἠμωδίασαν· νομοθετεῖ δὲ διὰ Μωσέως· οὐκ ἀπο
θανεῖται πατὴρ ὑπὲρ τέκνου· ἀλλὰ πῶς φησὶ γέγραπται ἀ
ποδιδοὺς ἁμαρτίας γονέων ἐπὶ τέκνα ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρ
την γενεάν· ῥητέον ἐν τούτοις· ὅτι πρῶτον μὲν, οὐδὲ καθολικὴ
αὕτη ἡ ἀπόφασις· οὐδὲ κατὰ πάντων ῥηθεῖσα· ἀλλὰ μόνον
τῶν ἐξ Αἰγύπτου ἐξελθόντων· ἐπειδὴ [illegible]
τῆς ἀποφάσεως· οὐ γὰρ τοῦτό φησιν ὅτι ὧν οἱ πατέρες ἥμαρτον
οἱ παῖδες κολάζονται οἱ παῖδες δέ· ἀλλ' ὅτι τὰς ἁμαρτίας τῶν πα
τέρων [illegible] ἁμαρτήματα [illegible]
θέντες [illegible] αὐτῶν [illegible]
λευσιν· ἵνα γὰρ μὴ νομίζωσιν οἱ ἐξ Αἰγύπτου ἐξελθόντες

τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με. ἐμέ φησι δεῖ φανερῶσαι ἐμαυτὸν
καὶ ποιῆσαι ἔργα τὰ δεικνύντα με ἀπαράλλακτον δεῖξαι τὰ αὐτὰ τῷ
πατρὶ ποιοῦντα. ὅρα δὲ πῶς οὐκ εἶπεν ὅτι τὰ ὅμοια ἔργ-
α οἷα ποιεῖ ὁ πατήρ, δεῖ κἀμὲ ἐργάζεσθαι· ἀλλὰ τὰ αὐτὰ ἔργα ἃ
ποιεῖ ὁ πατήρ. δεῖ γάρ με φησὶν ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα ἐκεῖνα αὐτὰ
ἃ ὁ πέμψας με ποιεῖ. ταῦτα δὲ δεῖ με ἐργάζεσθαι, ἕως ἡμέρ-
α ἐστί. τουτέστιν ἕως ὁ παρὼν αἰὼν ἐνέστηκε καὶ δύνανται πιστεῦ-
σαι οἱ ἄνθρωποι. ἐπεί τοίγε ἔρχεται νύξ, ὅτε οὐδεὶς δύναται
ἐργάσασθαι. τουτέστι πιστεῦσαι, ἔργον γὰρ τὴν πίστιν ὀνο-
μάζει. ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι, οὐδεὶς δύναται πι-
στεῦσαι. ἡμέρα μὲν γὰρ ὁ παρών. διότι δυνάμεθα ὥστε ἐν ἡ-
μέρᾳ ἐργάσασθαι. εἰ δὲ ὁ Παῦλος νύκτα τοῦτον ὀνομάζει,
διὰ τὸ ἁρμόζεσθαι ἐνταῦθα τοῖς ἢ ἀρετὴν ἢ κακίαν ἡμᾶς ἐργά-
ζεσθαι, ὡς πρὸς σύγκρισιν τοῦ μέλλοντος φωτὸς τοῦ περιλάμπον-
τος τοὺς δικαίους. νὺξ δὲ ὁ μέλλων, διότι ἐκεῖ οὐδεὶς δύναται
ἐργάσασθαι. ἢ καὶ ὁ Παῦλος ἡμέραν τοῦτον καλεῖ. διὰ τὴν
φανέρωσιν τῶν μὲν καὶ [illegible]
φωτὸς τὸ φαῦσαν τῶν δικαίων, [illegible] ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι, ποίας οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ
μένων. [illegible] ὅταν ὦ ἐν τῷ κόσμ-
ῳ, ὡς ἐκόντων καὶ ἄλλων τε συναπολαυόντων. φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. διά τε τῆς διδασκαλίας καὶ ἐπι-
δείξεως τῶν θαυμάτων. φωτίζω τὰς ψυχάς. ὥστε δεῖ με
[illegible] φωτίσαι πολλῶν ψυχάς, διὰ τοῦ θεραπεῦσαι τὸν τυ-
φλόν, καὶ φωτίσαι αὐτοῦ τὰς κόρας τῶν ὀμμάτων. ἐπεὶ
γὰρ φῶς εἰμι, δεῖ με καὶ αἰσθητῶς καὶ πνευματικῶς φωτίζειν:

Ταῦτα εἰπών, ἔπτυσε χαμαὶ καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ
πτύσματος. καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς τοῦ τυφλοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὕπαγε νίψαι εἰς τὴν
κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ. ὃ ἑρμηνεύεται ἀπεσταλμένος.
ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο καὶ ἦλθε βλέπων:

[illegible] καὶ χρίει τῶν ῥημάτων [illegible]. ἀλλὰ καὶ
τί ποτε φησὶ ταῦτα [illegible] οὐ καὶ χρίει τῶν ῥημάτων [illegible] πηλὸν ποιήσας
τὸ ἔργον μετέθηκεν. ἔπτυσε γὰρ χαμαὶ καὶ πηλὸν ποιήσας
ἐπέχρισε τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ. δεικνὺς ὅτι
[illegible] αὐτὸς ἐστιν ὁ τὸν Ἀδὰμ ἀπὸ πηλοῦ πλάσας,
τοῦ πηλοῦ ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ τὸν Ἀδὰμ πλάσας. παρὰ
τὸ μὲν γὰρ ἐποίησεν [illegible] ὁ τὸν Ἀδὰμ [illegible]. διὰ δὲ τοῦ ἔργου δεικνύμενον,
τες ἐδόκει τοῖς ἀκούουσι.

κατ' ἀπαρτισμὸν ἀπεσφράγισται· καταλειπομένου τοῦ βασιλέως· ἀντὶ
τοῦ ἐρῦσαι τὴν βασιλείαν ἐλαύνει ταύτου τοῖς μόνοις ἢ θέλησιν
δι' ἑαυτοῦ τοῦτο· διότι βασιλεὺς ἦν· ἰδιώτης σαρκῶν, οὐ
κρίνει ὁ δὲ ἐκ ἠθικῆς τοιαύτας διὰ κακίας οὕτως, ῥᾳδίως κατορθοῦ-
σθαι· ὁ ῥᾷστον ὅτι τῷ, ὅπως ἂν δικαίως ᾖ· οὐκ αἰτιολο-
γικῶς κεῖται ἀλλ' ὡς κατὰ ἀπόβασιν· ἃ μυρία τοιαῦτα ἐ-
στι τὸ ἀπαρτὶ ἀποφῆλαι· οἷον ἐστὶ, ἐν τῇ προσεωρακέναι τὸ
ἐγνωκέναι τοῦ θεοῦ· φανερὸν μὲν εἶναι ἐν τοῖς ἕλλησιν· ὥστε τὸ
μαι αὐτοὺς ἀναπολογήτους· καίτοι οὐ διὰ τοῦτο ὁ θεὸς τοῖς
ἕλλησιν ἔδωκε τὴν γνῶσιν, ἵνα ὦσιν ἀναπολόγητοι πται-
οντες· αὐτὸς μὲν γὰρ ἔδωκεν ἵνα μὴ πταίσωσιν· εἶτα
ἐπειδὴ ἔπταισαν, ἐξ ἀποτελέσματος ἡ γνῶσις αὐτοῖς ἀ-
πέβη εἰς τὸ εἶναι ἀναπολογήτους· ἔτι πάλιν· νόμος δὲ πα-
ρεισῆλθεν, ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα· καίτοι οὐ διὰ
τοῦτο ἐδόθη· ἀλλ' ἵνα μᾶλλον ἀναστάλῃ ἡ ἁμαρτία· ἐ-
πειδὴ δὲ οὐκ ἠθέλησαν ἀναστεῖλαι ταύτην οἱ τὸν νόμον δεξά-
μενοι, ἐγένετο αὐτοῖς ὁμοίως ὥστε πλεονασμὸν ἁμαρτιῶν·
πλείονα τὸ ἐλογίσθη αὐτοῖς μείζων ἡ ἁμαρτία· ὅτι καὶ
νόμον ἔχοντες, ἡμάρτανον· οὕτως οὖν κἀνταῦθα τὸ, ἵνα
φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ, οὐκ αἰτιολογικῶς κεῖται, ἀλλ'
ἀποβατικῶς· ἀπέβη γὰρ ἐκ τούτου τὸν τυφλὸν θεραπευθῆναι,
τὸ δοξασθῆναι θεόν· ὥσπερ γὰρ οἰκοδόμος πολλάκις τῆς οἰ-
κίας τὸ μὲν εἰργάσατο· τὸ δὲ ἀφῆκεν ἀτέλεστον· ἵν' εἴ ποτε
ἀπιστοίη τις αὐτῷ, ὅτι γε κἀκεῖνο αὐτὸς ὁ τὸ μέρος οἰκοδομή-
σας ἐστὶ διὰ τοῦ δημιουργῆσαι τὸ ἀτελὲς ἐκεῖνο, δεικνύῃ
ὅτι καὶ τὸ οἰκοδόμημα ἐκεῖνο αὐτὸς τεχνίτης ἐστίν, οὕτως ὁ θεὸς
ἡμῶν [illegible]· τὸ πεπηρωμένον μέλος ἰώμενος καὶ ἀπ-
αρτίζων εἰς τὸ κατὰ φύσιν, δεικνύσιν ὡς ἄρα αὐτός ἐστιν
ὁ καὶ τῶν ἄλλων μελῶν δημιουργός. εἰ τοίνυν δεῖ ἵνα φανερω-
θῇ ἡ δόξα τοῦ θεοῦ, περὶ ἑαυτοῦ φησίν· οὐ περὶ τοῦ πατρός· ἐκείνου
γὰρ ἡ δόξα φανερὰ ἦν· τὴν δὲ αὐτοῦ ἔδει φανερωθῆναι. καὶ
ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ἐξ ἀρχῆς πλάσας τὸν ἄνθρωπον· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ
τὴν δόξαν αὐτοῦ φανερωθῆναι· ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ μὴ φανεὶς ὁ
δημιουργήσας ὡς θεὸς τὸν ἄνθρωπον· ὅτι δὲ περὶ ἑαυτοῦ ταῦτα λέ-
γει, ἄκουε τῶν ἑξῆς· ἐμὲ φησὶ γάρ, δεῖ ἐργάζεσθαι

θήμενος καὶ προσαιτῶν; ἄλλοι ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν· ἄλλοι δὲ,
ὅτι ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν· ἐκεῖνος ἔλεγεν· ὅτι ἐγώ εἰμι· ἔλεγον
οὖν αὐτῷ· πῶς ἀνεῴχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί· ἀπεκρίθη
ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποί-
ησε καὶ ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶπέ μοι· ὕπα-
γε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, καὶ νίψαι· ἀπελθὼν
δὲ καὶ νιψάμενος, ἀνέβλεψα:

Ἐπεὶ τὸ παράδοξον τοῦ θαύματος ἐκπλῆττον μὲν καὶ οἱ γείτονες
διαπιστοῦντες ἦσαν· καίτοι ἡ ὁδὸς τῆς Σιλωὰμ ἀφίξεως αὐτοῦ
κεχρισμένου τοὺς ὀφθαλμοὺς πηλῷ, ἡ ὁδὸς τούτου ἐγίνετο, ἵνα πολ-
λοὶ αὐτὸν ἴδωσιν· [illegible] ἕτερον ἀρνοῦνται, ὁμολογοῦντες δὲ [illegible]
λόγως καὶ ἐπιστοῦσιν· οὐχ ἁπλῶς δὲ [illegible]
γνωρίζεται ὅτι ὁ προσαίτης ἦν· ἀλλ᾽ ἵνα δείξῃ τὸ μέγεθος τῆς φιλαν-
θρωπίας τοῦ κυρίου· ὅπως καὶ οὐχὶ τῶν [illegible]
ὡς καὶ προσαίτας θεραπεύειν· μάλιστα πολλῆς τῆς κηδεμονίας· καὶ
ἵνα καὶ ἐκ τούτου καὶ αὐτοὶ μαθόντες, μὴ καταφρονῶσι τῶν ἐλα-
χίστων· ὁ δὲ τυφλὸς μηδὲ τὴν προτέραν αἰσχυνόμενος πή-
ρωσιν· μήτε τὸν δῆμον φοβούμενος, ὁμολογεῖ ὅτι ἐγώ εἰμι·
ἀνακηρύττων τὸν εὐεργέτην, καί φησιν· ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς·
ἄνθρωπον τὸν κύριον καλεῖ, ἐπειδὴ οὐδὲν οὐδέπω μέγα περὶ αὐτοῦ
ἐγίνωσκεν· ὁ δὲ τέως ἐγίνωσκε· τοῦτο ὁμολογεῖ· πόθεν δὲ
ἐπεγίνωσκεν αὐτὸν ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν; ἀπὸ τῆς πρὸς τοὺς μαθητὰς
διαλέξεως· ἐπεὶ γὰρ ἠρώτησαν μὲν οἱ μαθηταὶ τὰ περὶ αὐ-
τοῦ τὸν κύριον· ὁ δὲ πολλὰ διελέχθη αὐτοῖς, ὅτι δεῖ με ἐργάζε-
σθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με· καὶ ὅτι φῶς εἰμι τοῦ κόσ-
μου· τοιαῦτα δὲ οὐδεὶς ἄλλος ἐδίδασκεν [illegible]
ἐν τούτοις τοῖς ῥήμασι τυχὼν μάλιστα [illegible] ἐκ τούτου μὲν ἐγνώ-
κει αὐτὸν ὁ τυφλὸς ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν· τὸ μὲν οὖν ποιῆσαι πηλὸν καὶ
ἐπιχρῖσαι τοὺς ὀφθαλμούς· ἐκ τῆς ἀφῆς ἐπιγνοὺς εἶπε·
τὸ δὲ πτύσαι, οὐκέτι· οὐ γὰρ εἶδε· διὸ ὅπερ οὐκ ἐπέγνω, οὐ-
δὲ προστίθησιν· οὕτως ἦν ἀληθὴς ὁ ἀνήρ:

Εἶπον οὖν αὐτῷ· ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; λέγει· οὐκ οἶδα. Ἄγουσιν
αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους τόν ποτε τυφλόν. Ἦν δὲ
σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέῳξεν αὐτοῦ
τοὺς ὀφθαλμούς. Πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι

οὐκέτι λοιπὸν προσέταττε. διὰ τοῦτο ὁ αὐτὸς πηλοῦ τὸ ὄμ-
ματα δημιουργεῖ ἐκ γῆς μόνης, τὸν τρόπον, τῆς δημιουργίας,
ὃν καὶ τὸν ἀδὰμ ἐδημιούργησεν. οὐκέτι πλάσας δὲ λοιπὸν τοὺς
ὀφθαλμούς· οὐδὲ [illegible]. ἀλλὰ καὶ τὸ ὁρᾶν χα-
ρίσασθαι. ὅπερ τεκμήριον ἦν τοῦ καὶ τὴν ψυχὴν αὐτὸν ἐμφυ-
σῆσαι τῷ ἀδάμ. ἐκείνης γὰρ μὴ ἐνεργούσης ὁ ὀφθαλμὸς κἂν
ἀπαρτισμένος ᾖ, οὐκ ἂν ἴδοι ποτέ. πτύσματι δὲ κέχρηται
εἰς τὴν ἀνάβλεψιν. ἐπεὶ γὰρ ἔμελλεν αὐτὸν πέμπειν ἐ-
πὶ τὸν σιλωάμ. ἵνα μὴ τῷ ὕδατι τῆς πηγῆς ἐπιγράφῃ
τὸ θαῦμα. ἀλλὰ μάθῃς λαβὼν ὅτι ἡ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ
ἐξελθοῦσα δύναμις, αὐτὴ καὶ διέπλασε καὶ ἀνέῳξε τοὺς ὀ-
φθαλμοὺς αὐτοῦ, διὰ τοῦτο ἔπτυσε χαμαὶ καὶ ἐκ τοῦ πτύσματος
ἐποίησε πηλόν. εἶτα ἵνα μὴ νομίσῃς τῆς γῆς ἦν τὸ θαῦμα,
κελεύει νίψασθαι. ἵνα αὐτὸς ἀπόθηται τὸν πηλόν. τινὲς
δέ φασιν ὅτι καὶ ὁ πηλὸς οὐκ ἀπετέθη. ἀλλ' εἰς ὀφθαλμὸν
ἐδημιουργήθη. κελεύει δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸν σιλωὰμ ἀπελθεῖν.
[illegible] ἵνα μάθωμεν τοῦ τυφλοῦ τὴν πίστιν. καὶ πῶς εὐή-
κοος ἦν. οὐ γὰρ διελογίσατο ὅλως· εἰ ὁ πηλός ἐστιν ὁ ποι-
μαι τὸ περιχριόμενοι τοὺς ὀφθαλμούς, τίς μοι χρεία τοῦ σιλω-
ὰμ ἢ τοῦ νίψασθαι. ἀλλ' ἐπείσθη τῷ κελεύοντι πάντα μηδὲν ζ-
ἵνα ἐπιστομίσῃ τῶν ἰουδαίων τὴν ἀγνωμοσύνην. ἀνάγκη γὰρ
ἦν πολλοὺς θεάσασθαι αὐτὸν τὸν πηλὸν τοῖς ὀφθαλμοῖς
κεχρισμένον. καὶ προσέσχον ἂν αὐτῷ, μετὰ τῆς ἀκριβείας. ὥστε
μὴ ἔχειν λέγειν ἕτερον οὗτός ἐστιν οὐκ ἔστιν οὗτος. καὶ τρίτον,
δεικνύων ἑαυτὸν ὅτι οὐκ ἀλλότριός ἐστι τοῦ νόμου καὶ τῆς
παλαιᾶς, πέμπων μὲν εἰς τὸν σιλωάμ. διατί δὲ ὁ εὐαγγε-
λιστὴς καὶ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ σιλωὰμ προσέθηκεν; ἵνα
μάθῃς κἀκεῖ ὁ χς αὐτὸν ἐθεράπευσε. καὶ ὅτι ὁ σιλωὰμ
τύπος τοῦ χυ. ὥσπερ γὰρ πνευματικὴ πέτρα ὁ χς, οὕτω καὶ σι-
λωὰμ πνευματικός ἐστι. καὶ ὡς ὁ [illegible] χείμαρρος οὗτος τοῦ σι-
λωὰμ ἀθρόον καὶ ἐκπληκτικώτερον ἐπεφαίνετο φοιτῶν
[illegible], οὕτω καὶ ἡ τοῦ κυ παρουσία κρυφία καὶ ἀ-
νέλπιστος ἀγνώστως. πᾶσαν τὴν ἁμαρτίαν τῇ ἰδίᾳ [illegible] κα-
τακλύζουσα: Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ
πρότερον ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ κα-

ἔλεγον ὅτι πλανᾷ τὸν ὄχλον· οἱ δὲ ὅτι οὔ· νῦν δὲ ἐν τοῖς
ἄρχουσιν ἐμφύεται· ἰδοὺ πολλοὶ τῶν φαρισαίων ἀποσχι-
σθέντες τῶν ἄλλων, ἐπηγόρευσαν τὸ θαῦμα· [illegible]
ζ ἀπεσχίσθησαν, καὶ μαλακώτερον [illegible] τοῦ χῦ·
[illegible] πολλῷ μᾶλλον ἡ δὲ ψῆφος, [illegible]
τί φασί· πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖ-
α ποιεῖν· ὁρᾷς τὸ [illegible] τῆς [illegible]; ὁρᾷς δὲ τὴν κα-
κουργίαν τῶν διαβαλλόντων· οὐ γὰρ ἔλεγον ὅτι οὗτος
οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θῦ ὅτι ἐν σαββάτῳ θεραπεύει· ἀλλ᾽ ὅτι τὸ
σάββατον οὐ τηρεῖ· [illegible]
[illegible] προφέροντες· [illegible]
[illegible] ὅπως οἱ ἄρχοντες μὲν θρασύτεροι τοῦ ὄχλου ἦσαν πρὸς
τὸ κακόν· ἰδοὺ [illegible] ὁ ὄχλος, πρότερον ἐσχίσθη [illegible]
γνώμαις· καὶ οὐχ ὁμοῦ πάντες ὡς ὁμοφρονοῦντες κατὰ χῦ· οἱ δὲ
ἄρχοντες [illegible] τὸ μὲν τὸ σχίσμα [illegible]
[illegible] καὶ καλῶς ἐσχίσθησαν· καθὼς [illegible] φησίν [illegible]
[illegible] ἦλθον [illegible]
[illegible] διχογνωμοσύνη [illegible]
Λέγουσι [illegible] τῷ τυφλῷ πάλιν· σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ ὅτι ἤ-
νοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν ὅτι προφήτης ἐστίν·
οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι τυφλὸς
ἦν, καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς
αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος· καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες·
οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς
ἐγεννήθη· πῶς οὖν ἄρτι βλέπει; [illegible]

Τί μέσης [illegible] ἐρωτῶντες τὸν τυφλόν· σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ·
τῆς τῶν ἀγνωμόνων [illegible] ἠρώτησαν· [illegible] παρὰ τῆς
δύναται ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν· [illegible]
ζωσιν αὐτοὶ μᾶλλον ἐκεῖνον κατηγορεῖν, τὸν λαὸν [illegible]
αὐτὸν [illegible] μαρτυρίαν· ὡς ἂν [illegible]
[illegible] τοῖς διαβάλλειν· ὅρα γὰρ πῶς ἀγνω-
μόνως ἐρωτῶσιν· οὐ γὰρ εἶπον τί σὺ λέγεις περὶ αὐτοῦ ὅτι

πῶς ἀνέβλεψεν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· πηλὸν ἐπέθηκέ μου
τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω. ἔλεγον οὖν ἐκ
τῶν φαρισαίων τινές· οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι παρὰ θεοῦ, ὅτι
τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. ἄλλοι ἔλεγον· πῶς δύναται ἄνθρωπος
ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν. καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς:

Ἐπειδὴ ὁ κύριος θεραπεύων, καὶ θαυματοποιῶν, ἐγὼ θέλω ἐκμέλλων
διὰ τὸ ἀλαζονείαν φυγεῖν. ἐρωτηθεὶς ὁ τυφλὸς ποῦ ἐστι,
λέγει· οὐκ οἶδα. ἀληθεύων πάντως καὶ ταῦτα. ἄγουσι δὲ
αὐτὸν πρὸς τοὺς φαρισαίους διὰ τὸ σφοδρότερον καὶ δρι-
μύτερον ἐρωτήσεως ἀξιωθῆναι. ἐπισημαίνεται δὲ
ὁ εὐαγγελιστὴς ὅτι σάββατον ἦν, ἵνα ἐνδείξηται τὴν πονηρίαν
αὐτῶν ὡς δρασσομένων προφάσεως κατὰ τοῦ χριστοῦ. καὶ ἐγκα-
λούντων αὐτῷ, τὴν τοῦ σαββάτου παράβασιν. καὶ διὰ ταύτης
συσκιάζειν πειρωμένων τὸ θαῦμα. διὸ οὐδὲ ἐρωτῶσιν
αὐτὸν πῶς ἀνέβλεψας. ἀλλὰ πῶς ἀνέῳξέ σου τοὺς ὀφθαλ-
μούς. τὸν τρόπον διαβάλλοντες τοῦ κυρίου, ὡς ἐν τῷ σαββάτῳ
ἐργασάμενον. ἀναγκάζοντες αὐτὸν τὸν τυφλόν, ἐπιμνησθῆ-
ναι ὅτι πηλὸν ἐποίησεν ἐν σαββάτῳ δηλαδή. αὐτὸς δὲ
ὡς πρὸς ἀνηκόους ἤδη διαλεγόμενος, οὔτε τοῦ ὀνόμα-
τος Ἰησοῦ μνημονεύει, οὔτε τί πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος ἐλάλησεν·
ἀλλ' ἢ μόνον· ὅτι πηλὸν ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου
καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω. ἴσως εἰρηκὼς πρὸς ἀκηκοότας ἐν αὐτοῖς
φαρισαίους παραστάντας τὸν τυφλὸν ἄγοντας. πρὸς αὐτοὺς
διαβαλόντων ἴσως τὸν ἰησοῦν καὶ εἰπόντων τυχόν· ἴδε οἷα ποιεῖ
ἐν σαββάτοις. ἄξιον δὲ ἰδεῖν τὴν παρρησίαν τοῦ τυφλοῦ
ὅπως καὶ τοῖς φαρισαίοις ἀνεκπλήκτως διαλέγεται. αὐτοὶ
μὲν ἠρώτων ἀναγκάζοντες αὐτὸν ἵνα τῷ φόβῳ, καταπλαγείς, ἀρνήσηται
τὴν θεραπείαν. ὁ δὲ τρανότερον ἐκήρυξεν, ὅτι ἐνίψατο. ἔλε-
γον ἐκ τῶν φαρισαίων τινὲς ἐγχειροῦντες. ἀλλ' οἱ ἱταμώτε-
ροι. οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ. ἄλλοι δὲ ἔλεγον· ὅτι πῶς
δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα ποιεῖν. ὁρᾷς τοὺς προ-
σέχοντας τῶν σημείων μᾶλλον τοῖς ἀληθινοῖς· ἰδοὺ γοῦν καὶ οὗτοι
φαρισαῖοι καὶ ἄρχοντες ὄντες, ὅμως ἀπὸ τοῦ σημείου κατα-
δυσωποῦνται καὶ ἀντιπαρατάσσονται. καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς.
τοῦτο τὸ σχίσμα πρότερον μὲν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐφύη. νῦν μὲν γὰρ

Ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον· οἴδαμεν ὅτι οὗτος
ἐστὶν ὁ υἱὸς ἡμῶν· καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη· πῶς δὲ νῦν
βλέπει, οὐκ οἴδαμεν· ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς
ἡμεῖς οὐκ οἴδαμεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει· αὐτὸν ἐρωτήσατε· αὐ-
τὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει. ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ ὅτι ἐ-
φοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἤδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα
ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται. διὰ
τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον ὅτι ἡλικίαν ἔχει· αὐτὸν ἐρωτήσατε:

Τρεῖς ἐρωτήσεις οἱ Φαρισαῖοι προσήνεγκαν τοῖς γονεῦσι τοῦ
τυφλοῦ· εἰ υἱὸς αὐτῶν ἦν· εἰ τυφλὸς ἐγεννήθη· [illegible]
[illegible]· οἱ δὲ τὰς μὲν δύο ὁμολογοῦσιν, ὅτι τε υἱὸς αὐτῶν
ἐστί· καὶ ὅτι τυφλὸς ἦν· τὸν δὲ τρόπον τῆς θεραπείας ἀ-
γνοοῦντες, οὐ προστιθέασι· ἐκ τούτου δὲ πανταχόθεν [illegible]
[illegible] ἡ ἀλήθεια μᾶλλον [illegible] ὅπερ ἐγένετο [illegible]
αὐτὸν τὸν τῆς [illegible] ἀπολαύσαντα [illegible]
[illegible] καθ' [illegible] ὑμεῖς αὐτὸν
φασίν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει· ἀλλ' [illegible]
[illegible] ταῦτα δὲ
εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ φοβούμενοι τοὺς Φαρισαίους· φησίν·
οὕτως ἐπὶ [illegible] καὶ [illegible] περὶ [illegible]
κόσμος γὰρ τοῖς μάρτυσιν ἐκ [illegible]
[illegible] οὕτως ἐφοβοῦντο [illegible] ὀφθαλμ[illegible]

Ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον ὃς ἦν τυφλὸς καὶ εἶπον
αὐτῷ· δὸς δόξαν τῷ θεῷ· ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος
ἁμαρτωλός ἐστιν. ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· εἰ
ἁμαρτωλός ἐστιν οὐκ οἶδα· ἓν οἶδα ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι
βλέπω. εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν· τί ἐποίησέ σοι; πῶς ἤνοι-
ξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; ἀπεκρίθη αὐτοῖς· εἶπον ὑμῖν ἤ-
δη καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν [illegible]
ἀκούειν θέλετε; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; ἐλοιδόρησαν αὐτὸν
καὶ εἶπον· σὺ εἶ μαθητὴς ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν
μαθηταί· ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι Μωϋσεῖ λελάληκεν ὁ θε-

[illegible] λέγουσι [illegible] ὅτι τὸ σάββατον οὐκ ἐτήρησεν· ἀλλὰ τοῦ
θαύματος ἀναλαμβάνουσιν ὅτι ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς·
[illegible] οὐχ ὅτι τὸν τεθεραπευθέντα παραθήγοντες εἰς τὸ
περὶ χ(ριστο)ῦ τι εἰπεῖν· [illegible] αὐτὸν
ἐρωτῶσιν ὅτι ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς· [illegible]
φησί· [illegible] ἀνακηρύξαι αὐτόν· διὸ [illegible]
[illegible] ὅτι οὐκ ἔστιν ἁμαρτωλός,
ἀλλ' ἐκ τοῦ θ(εο)ῦ· προφήτην [illegible] καὶ ἕτεροι λέγουσιν ὅτι
οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θ(εο)ῦ διὰ τὸ σάββατον μὴ τηρεῖν· καίτοι ὁ
[illegible] χ(ριστὸ)ς ἐπὶ δακτύλοις τὸν πηλὸν [illegible] χρίσας, ἐδόκει παρα-
λύειν τὸ σάββατον· αὐτοὶ δὲ ὅλῃ χειρὶ λύοντες ἐν σαββάτοις
[illegible] πρὸς τὸ ποιεῖν, ἐδόκουν μὴ λύειν· φθονοῦντες
[illegible] τοὺς γονεῖς αὐτοῦ· εἰς ἀγωνίαν αὐ-
τοὺς ἐμβαλεῖν νομίζοντες· [illegible]
[illegible] τοῦ παιδός· [illegible]
[illegible] τοὺς γονεῖς ἐκ δὲ [illegible]
[illegible] τοῦ θαύματος [illegible]
αὐτοὺς [illegible]
[illegible] ἀλλ' οὐδὲ [illegible] καινουργίας· οὐ γὰρ
εἴ τις μόνος ἐστὶν [illegible] ὁ ποτὲ τυφλὸς· ἀλλ' [illegible]
λέγεται· [illegible] οὐχ οὕτω λέγοντες· [illegible]
τυφλόν· [illegible] διαφημίσαντες τὸν λόγον· [illegible]
[illegible] καὶ καταψευσάμενοι· ἀλλ' [illegible]
[illegible]
[illegible] οἰκείου· διὸ δὴ τούτοις [illegible] αὐτοὺς [illegible]
[illegible] τὸν υἱόν· [illegible] εἰπεῖν [illegible]
[illegible] ἀρτίως λέγει· [illegible] γὰρ ὅτι ὡς ψευδόμενον
αὐτὸν τὸ πρότερον· φασὶ δὲ τὸ τυφλὸν εἶναι αὐτὸν παιδόθεν· καὶ
[illegible] προφέρουσι τοῦτο [illegible] αὐτὸν λέγειν· ἢ γὰρ [illegible]
[illegible] τὸ λέγειν αὐτὸν [illegible] ἢ [illegible] τὸ τυφλὸν
εἶναι· ἀλλ' [illegible] τοῦτο ἀληθές· [illegible] ψευδῶς [illegible]
[illegible] ἐκήρυξαν [illegible] τυφλὸν εἶναι τὸ πρότερον·

τῶν προσώπων αὐτοῖς ἀποτείνεται· ἀλλ' αὐτὸν ἀκριβῶς γνῶσιν ἔχειν λέ-
γουσι μόνον ἐξ ἀκοῆς παρ' ἄλλης φήμης· οὐ δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς
ἑώρακε πῶς θαυμαστοῦ ἐστι τούτου· ἐξ οὗ ἤκουον [illegible] ἀπο-
φθεγγομένου, τοῦτον πάλιν ἀνεκάλουν· ὁ γὰρ ἄνθρωπος ἤδη
ἀπὸ καλλίστου δὲ διδασκάλου ἐρημώμενος·

Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν
ἐστιν ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστί, καὶ ἤνοιξέ μου τοὺς
ὀφθαλμούς· οἴδαμεν δὲ ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ θεὸς οὐκ ἀκούει·
ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβὴς ᾖ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τού-
του ἀκούει. ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλ-
μοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου· εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ θεοῦ, οὐκ ἠδύ-
νατο ποιεῖν οὐδέν. Ὑμεῖς φησὶν [illegible] ἀπεκα-
λέσατε τὸν θεραπεύσαντα τοῦ μὴ εἶναι αὐτὸν παρὰ
θεοῦ· ἐγὼ δέ φημι ὅτι διὰ τοῦτο μάλιστα θαυμαστὸν,
ὅτι ἄνθρωπος οὗτος μὲν ἐποίησεν [illegible]· οὐδὲ [illegible]
δόξαν ἔχων, τοιαῦτα δὲ ὢν ἐποίει, [illegible]
θεῷ· ὡς ἂν κρείττονος τινὸς δυνάμεως· οὐδὲ [illegible]
ἀνθρωπίνης, ἀλλὰ θείας δεόμενος· εἶτα [illegible]
[illegible] τῶν μέσον [illegible] ἁμαρτωλὸν
σημεῖα τοιαῦτα ποιεῖν, λοιπὸν καὶ τὴν ἐκ [illegible]
[illegible]· τῶν οἰκείων αὐτοῖς [illegible].
Οἴδαμεν γὰρ φησὶ [illegible] ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ θεὸς οὐκ ἀκούει·
ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβὴς ᾖ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου
ἀκούει. [illegible]· τούτους οὐ μόνον [illegible]
ἀπήλλαξε τὸν Κύριον, ἀλλ' ὡς [illegible] αὐτὸν [illegible]
θεῷ δείκνυσι. [illegible]
ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβὴς ᾖ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ· εἶτα
ἐπειδὴ [illegible]
αὐτὸς [illegible] καὶ
[illegible]· οὐκ [illegible]
[illegible]· ἢ λίθον οὐδεὶς [illegible] ἀπὸ τοῦ αἰῶνος· ἢ [illegible]
[illegible] τυφλῶν ὀφθαλμοὺς [illegible]· ἀλλ' οὐκ [illegible]

τοῦτον δὲ οὐκ οἴδαμεν πόθεν ἐστίν:

Ἐπειδὴ οἱ γονεῖς εἰς τὸν υἱὸν αὐτῶν δι' ἡμέρας τεθῆναι διεμάχεσαν,
τοῦτο ποιοῦσιν οἱ ἐπηρεάσαι· καὶ δὴ παραφέρουσιν αὐτόν· οὐχ ὥστ' ἐ-
ρωτῆσαι ἀλλ' ὥστε ἐκβαλεῖν αὐτόν, καὶ κατηγορῆσαι τοῦ θε-
ραπεύσαντος· τὸ γὰρ δὸς δόξαν τῷ θεῷ, τοῦτο σημαίνει· ὁμο-
λόγησον φησὶν ὅτι ὁ Ἰησοῦς οὐδὲν εἰργάσατο ὧν εἶπε· τοῦτο
γὰρ εἶναι δόξαν θεοῦ, τὸ τῷ Ἰησοῦ μηδὲν ἀγαθὸν προσμαρτυ-
ρεῖσθαι. ἡμεῖς γὰρ οἴδαμεν φησὶν, ὅτι ἁμαρτωλός ἐστι.
πῶς οὖν οὐκ ἠλέγχετε αὐτὸν ὅταν προεκαλεῖτο ὑμᾶς λέ-
γων· τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας; ὁ δὲ τυφλός·
εἰ μὲν ἁμαρτωλός φησιν ἐστὶν, οὐκ οἶδα· τουτέστιν· οὐ νῦν ἐ-
ξετάζω τοῦτο· οὐδὲ ἀποφαίνομαι· ἐκεῖνο μέντοι οἶδα
σαφῶς, ὅτι θαῦμα ἐπ' ἐμοὶ ἐτέλεσε· τὸ τοίνυν πρᾶγμα
αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ σκοπείσθω· καὶ τὴν ψῆφον περὶ αὐτοῦ ἐκφε-
ρέτω· εἶτα ἐπειδὴ πάλιν ἠρώτων αὐτόν· τί ἐποίησέ σοι; διὰ
τὴν μὲν τῷ σώματι τῶν πάντων ἐσομένην μὲν ἐπιχρεῖσιν τοῦ
ὄχλου ἐπηρεάζοντες τῷ σωτῆρι· καθ' ὃ δὲ ὅμως αὐτόν, οὐ-
χ ὥστε μαθεῖν· ἀλλ' ὥστε ἐπηρεάσαι τὴν ἐρώτησιν
ποιουμένους, πληκτικώτερον αὐτοῖς ἀποκρίνεται· οὐ-
δὲ γὰρ λόγου φησὶν ἔτι ὑμᾶς ἀξιῶ· πολλάκις γὰρ εἰπόν-
τι, οὐ προσεσχήκατε· εἶτα τὸ μάλιστα δυνάμενον αὐτοὺς
πλῆξαι, ἐπάγει· μὴ καὶ ὑμεῖς βούλεσθε μαθηταὶ αὐτοῦ
γενέσθαι; ἐμφαίνει δὲ, ὅτι αὐτὸς ἤδη μαθητὴς αὐτοῦ εἶ-
ναι βούλεται· τωθάζων δὲ αὐτοὺς καὶ κωμῳδῶν, ἠρέμα
ταῦτά φησι· ὃ ψυχῆς ἐστι πεπαρρησιασμένης καὶ ἀκατα-
πλήκτου· καὶ μὴ πτοουμένης τὴν μανίαν αὐτῶν. ἐκεῖνοι δὲ,
πρὸς ὕβριν αὐτοῦ φασί· σὺ εἶ μαθητὴς ἐκείνου· ἡμεῖς
δὲ, τοῦ Μωσέως ἐσμὲν μαθηταί· φαίνονται δὲ καὶ ἐν τούτῳ
ψευδόμενοι· εἰ γὰρ ἦσαν τοῦ Μωσέως μαθηταὶ, καὶ τοῦ Χριστοῦ ἂν
ἦσαν· καθὼς καὶ αὐτὸς ἔλεγεν αὐτοῖς· εἰ ἐπιστεύετε Μωσεῖ, ἐ-
πιστεύετε ἂν ἐμοί· οὐκ εἶπον δὲ ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν· ἀλλ' ὅ-
τι ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι Μωσεῖ λελάληκεν ὁ θεός· καίτοι

ὑμῶν ἐστι καθὼς εἴρηται· ποίας χάριτος ὄντων, μεθ' ὑμῶν· ὁ ἔρω-
δὴ χαριστίας ὡς· βραδὺς μὲν καὶ [illegible] παρρησιά-
ζεσθαι δίδωσι τοῖς ἐπαινοῦσι· [illegible] ἔργου χάριν [illegible] καὶ
ἐβλασφήμουν τοῖς παρ' αὐτοῖς ἰουδαίοις [illegible] ὁ [illegible]
οὕτω μεγάλη ταύτης ἡ δύναμις· ὡς [illegible]
πολλῆς ἐν τοσαύτῃ παρρησίᾳ [illegible]

Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης
ὅλος· καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω· ἤ-
κουσεν ὁ ἰς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω· καὶ εὑρὼν αὐτὸν εἶπεν
αὐτῷ· σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θυ; ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶ-
πε· καὶ τίς ἐστι κε ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν; εἶπε δὲ αὐτῷ
ὁ ἰς· καὶ ἑώρακας αὐτὸν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐ-
στιν. ὁ δὲ ἔφη· πιστεύω κε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

Ἕως μὲν προσεδόκων τὸν ἄνθρωπον κατὰ γνώμην αὐτοῖς φθέγξασθαι,
πρὸς τὸ καλοῦντο αὐτὸν ἐκ δευτέρου· καὶ οὐχ ἅπαξ [illegible]
δὲ εἶδον αὐτὸν ἐκ τῶν [illegible] [illegible] αὐτῶν φερόμενον,
ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ χαριζόμενον· ἐξέβαλον [illegible]
ἐν ἁμαρτίαις ἐγεννήθης· [illegible]
τοῦ [illegible] αὐτῷ προσφέροντες· [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] καὶ [illegible]
ἐγεννήθημεν· [illegible] οὐκ εἶχον· [illegible] αὐτὸν
ἐξέβαλον τοῦ ἱεροῦ· [illegible] τὴν ἀλήθειαν [illegible]
[illegible] ἀλλ' [illegible] ἐξέβαλον τοῦ ἱεροῦ [illegible]
[illegible] εὑρὼν αὐτὸν ὁ δεσπότης τοῦ ἱεροῦ· [illegible]
κεν διὰ τὸν χν· Καὶ ὅτι [illegible] τοῦ υἱοῦ
τοῦ θυ· εὗρε γὰρ φησὶν αὐτὸν ὁ ἰς· [illegible]
ἐπὶ τούτῳ ἐξεβλήθη, ἵνα αὐτὸν [illegible] καὶ [illegible]
τῆς ἀγνωμοσύνης [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] χάριτος· καὶ τί φησι· σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ
θυ; [illegible] ἀντὶ [illegible]
ἰουδαίοις· [illegible] εἶπε [illegible]
κρίνοντων τοῦτο [illegible] ἀλλ' [illegible] φιλαυτίαν

[illegible] ἀκούει· [illegible] δὲ [illegible] τοῦτο δὲ [illegible]
ὃν [illegible] γέμεται· πρόδηλον μὲν ὅτι μεῖζον ἢ κατὰ ἄνθρωπον
[illegible] αὐτὸν θαυματοποιεῖν λέγει· ἀλλ' ἀπορεῖ τις τὴν
ψυχὴν [illegible] κἂν ἀπορίαν· πῶς φασὶν εἶπεν ὅτι
ἁμαρτωλῶν ὁ θ(εὸ)ς οὐκ ἀκούει· [illegible] αὐτῶν
συγχωρηθῆναι τὰς ἁμαρτίας, ἐπακούει· φιλάνθρωπος γὰρ
ὤν· πῶς οὖν φασὶν ὁ ἐνταῦθα λέγει· ὅτι ἁμαρτωλῶν οὐκ
ἀκούει; ἔδει μὲν πρὸς τὰ τοιαῦτα μηδὲ ἀποκρίνεσθαι·
ὅμως ῥητέον· ὅτι τὸ ἁμαρτωλῶν μὴ ἀκούειν τὸν θ(εό)ν,
τοῦτο σημαίνει· ὅτι ὁ θ(εὸ)ς σημεῖα ἐργάζεσθαι τοῖς ἁμαρ-
τωλοῖς οὐ δίδωσιν· οὐ γὰρ [illegible] αὐτοῦ θ(εο)ῦ ἐν ὀνό-
ματι [illegible] ἁμαρτίας· αἰτουμένων μέντοι ἄφεσιν
ἁμαρτιῶν ἀληθινῶς καὶ ἀπὸ καρδίας, ἐπακούει· οὐχ ὡς
ἁμαρτωλῶν, ἀλλ' ὡς μετανοούντων· οἱ μέντοι γὰρ αἰτοῦν-
τες τὴν ἄφεσιν, καὶ μετέχοντες ἀπὸ τῆς τῶν ἁμαρτωλῶν
τάξεως, εἰς τὴν τῶν μετανοούντων· [illegible] εἴρηκεν
ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ θ(εὸ)ς οὐκ ἀκούει· οὔτε γὰρ ἁμαρτωλοῖς
δίδωσι τὴν χάριν τῶν σημείων· [illegible] οὖν καὶ ἐὰν αἰ-
τῶσιν ποτὲ περί τινος τοιούτου [illegible]· ὡς τὰ μὲν
δὴ αὐτοῖς προσῆκον [illegible] βουλόμενοι· καὶ ἐὰν ἀ-
κούῃ δὲ αἰτουμένων ἄφεσιν, οὐχ ὡς ἁμαρτωλῶν ἀλλ' ὡς
μετανοούντων ἀκούει· σκόπει δὲ πῶς εἶπεν ὅτι ἐ-
άν τις θεοσεβὴς ᾖ· προσέθηκε καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ
ποιῇ· πολλοὶ γὰρ θεοσεβεῖς μέν εἰσι· τὸ θέλημα δὲ
τοῦ θ(εο)ῦ οὐ ποιοῦσι· δεῖ δὲ ἀμφότερα [illegible]· καὶ θεοσέ-
[illegible] θέλημα [illegible] οὐκ [illegible]· [illegible]
ἔργον· [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

δηὼν ἀπὸ τῶν δημιουργουμένων δεῖν, [illegible]
σκέψασθαι [illegible] δεῖ [illegible]
τοῦ τε [illegible] ὁμοίως [illegible]· ἀλλὰ [illegible]
χολέρας· ἡ ἐκ τοῦ ὁμοίου [illegible] παρὰ φύσιν διὰ κύστεως· καὶ
δ[illegible] [illegible]· ἀλλ' [illegible]
ἢ δὲ τὸ μεθυστικὸν λαὸν, τουτέστιν [illegible]
ἐλθῶν· ὥσπερ τοῦ ἀπὸ [illegible] οἱ κοιλίην δὲ
εἰ [illegible] περὶ ὁδοῦ [illegible] ποιήσω [illegible]
τοῦ ἐν τῷ [illegible] καθημένου τῆς [illegible]
[illegible] δὲ θερμαν[illegible] τὴν τῆς φλεβὸς [illegible]
ποιήσας· ὅσπερ ἂν [illegible]
[illegible]· καὶ [illegible] χόλος,
οὕτως χρίεται [illegible] ὀφθαλμοῖς, τῷ ἐκ [illegible]
τῆς [illegible] τῷ ἐκ τῆς [illegible]
[illegible] ἢ [illegible]· καὶ [illegible]
λον, ἢ [illegible] τοῦ [illegible]· [illegible]
τῆς θεραπείας [illegible]· ἀλλὰ δεῖ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] καὶ [illegible] περὶ [illegible]
[illegible] τοῦ θεραπ[illegible]
χυ· δεῖ τοίνυν [illegible]
[illegible]· ἀλλ' [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]· καὶ [illegible]
[illegible]
ποιήσουσιν [illegible]· κἂν ἐκ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

γνωρίσαι· ἐπειδὴ [illegible] αὐτόν, οὐδὲ μετὰ τὸ ἰαθῆναι αὐτόν· πῶς γάρ; ὑπὸ τῶν κακῶν κυνῶν τῶν Ἰουδαίων περιελκόμενος, τούτου ἕνεκεν ἐρωτᾷ αὐτὸν [illegible]· ἵνα [illegible] τίς καὶ τίς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ἀκολούθως ἑαυτὸν ἐπιδείξῃ· ἅμα δὲ καὶ δείκνυσιν αὐτῷ, ὅτι τὴν αὐτοῦ πίστιν πολλοῦ τιμᾶται· ὡσανεὶ τοιαῦτα λέγων· [illegible] με δῆμος [illegible]· ἀλλ᾽ οὐδείς μοι λόγος ἐκείνων· ἑνός μοι μέλει τοῦ σοῦ πιστεῦσαι. ὁ δέ· καὶ τίς ἐστι κύριε ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; ποθούσης ψυχῆς ῥῆμα ἐφθέγξατο. ὁ δέ· καὶ ἑώρακας φησὶν αὐτόν· καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ, ἐκεῖνός ἐστι. οὐκ εἶπεν [illegible] ὅτε ἐθεράπευσα [illegible] ὁ εἰπών σοι [illegible]· ἀλλ᾽ [illegible] μὲν πρῶτον ἀσαφῶς, ἑώρακας φησὶν αὐτόν· εἶτα καὶ φανερώτερον· καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ, ἐκεῖνός ἐστιν. ἔοικε δὲ [illegible] εἰπεῖν· τό, ἑώρακας αὐτόν, ἵνα [illegible] αὐτὸν τῆς θεραπείας· ὅτι [illegible] τὴν τοῦ ὁρᾶν [illegible]· ὁ δὲ ἔφη· πιστεύω κύριε· καὶ [illegible] ἀληθοῦς πίστεως ἐπιδείκνυται· προσκυνῶν. [illegible] τὸν λόγον, τῷ ἔργῳ. καὶ ὅτι [illegible] ἐδόξαζεν αὐτόν· [illegible] τοῦ θεοῦ, τὴν προσκύνησιν [illegible]. [illegible] τυφλὸς μὲν [illegible] εἶτε [illegible] ἀνέβλεψεν· τοῦτ᾽ ἐστὶν ἐκ [illegible] μένειν εἶναι, [illegible] ἡ φθορὰ [illegible]. ἀφ᾽ οὗ γὰρ [illegible] κατεδικάσθημεν· καὶ διὰ [illegible] αὐξάνεσθαι κατεκρίθημεν, ἐκ τότε [illegible] [illegible] φησὶ τοῖς [illegible] λογίοις, [illegible] ὁ φθαλμός· [illegible] καὶ [illegible] τυφλός. [illegible] ἐκ τοῦ [illegible] καὶ φθορὰν [illegible], τυφλοὶ [illegible]. καὶ [illegible] τοιοῦτοι [illegible] καὶ [illegible] τὸν τυφλόν· [illegible]· ἐπειδὴ γὰρ ἐκεῖνος οὐκ ἦ[illegible]

[illegible] Ἰησοῦ [illegible] ἄλλος [illegible]

[illegible]

[illegible] Ἰησοῦ καὶ [illegible] ὁ κύριος [illegible]

[illegible] τυφλοῦ [illegible] Ἰησοῦ [illegible]

[illegible] αὐτὸν, [illegible] λαλῶν [illegible]

[illegible] λαλῶν [illegible]

ἑαυτὸν δὲ καὶ υἱὸν τοῦ θεοῦ· οὐκ ἄλλος ὁ σάρξ, ὁ ἄλλος ὁ [illegible]

[illegible] τοῦ θεοῦ [illegible]

[illegible]

[illegible] Χριστοῦ· Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον· ἵνα οἱ μὴ βλέποντες, βλέπωσι· καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται. καὶ ἤκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦτα οἱ ὄντες μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ· μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοί ἐσμεν; εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἴχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι βλέπομεν· ἡ οὖν ἁμαρτία ὑμῶν μένει.

Ἐπειδὴ εἶδεν ὁ κύριος τοὺς Φαρισαίους ἐκβαλόντας αὐτόν· οὐκ ὠφεληθέντας ἐκ τοῦ θαύματος· διὰ τοῦτο [illegible] κατακρίσεως ἀξίους, φησί· [illegible] εἰς κρίμα [illegible] κατάκρισιν· ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέψωσι· καὶ οἱ βλέποντες· εἰ οἱ Φαρισαῖοι, τυφλωθῶσι τὴν ψυχὴν [illegible] γένωνται· ἰδοὺ [illegible] βλέπων, βλέπει [illegible] ψυχῆς ὄμματι· οἱ δὲ [illegible] βλέποντες, ἐτυφλώθησαν κατὰ [illegible]· [illegible] λέγει· καὶ [illegible] τυφλοὶ [illegible] Φαρισαῖοι [illegible] φησὶ [illegible] τυφλοὺς [illegible]· ὁ δὲ κύριος [illegible] αὐτοῖς [illegible] φησί· εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἴχετε ἁμαρτίαν· [illegible]

ἐκ τῆς ἑαυτῶν ἀπονοίας [illegible] χρῆν τὰ [illegible] τῶν προβάτων
ἐπεὶ ἀπιστεῖν τινας αὐτῷ, δείκνυσιν ὅτι οὐκ ἐκ τῶν αὐτοῦ
[illegible] ἐκβαλλόμενοι· διὰ τὴν ἐκείνων ἀπιστίαν· ἀλλὰ
τοὺς ἐκκληθῆναι τῆς τῶν προβάτων τάξεως· ὁ μὲν γὰρ
φησὶ διὰ τῆς θύρας ὥσπερ ἐρχόμενος, προδήλως ὡς ἀληθῶς
εἶναι ποιμήν· ἡμεῖς δὲ οἱ μὴ ἀκολουθήσαντες, ἐοίκαμεν μὴ
εἶναι προβάτων· ὅθεν δὲ ἐξάγει τὰ ἴδια πρόβατα, ἢ ἐκ
μέσου τῶν ἀπίστων· ὥσπερ καὶ τὸν τυφλὸν ἐκ μέσου τῶν
Ἰουδαίων· ὃς ἤκουσεν αὐτοῦ, καὶ ἐπέγνω αὐτόν. ἔμπρο-
σθεν δὲ τῶν προβάτων πορεύεται· καὶ τοὐναντίον
ἐπὶ τῶν σωματικῶν ποιμένων γίνεται· ὄπισθεν γὰρ ἐπέ-
ρχονται· ἀλλ' ἐν τούτῳ δείκνυσιν ὅτι πάντας ὁδηγεῖ
πρὸς τὴν ἀλήθειαν· ἐπεὶ καὶ τοὺς μαθητὰς ὡς πρόβατα
ἐν μέσῳ λύκων πέμψας· οὕτως ἄγων καὶ μακροτέρους τούτων
ποιμαντικήν· ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν· οὐ γὰρ
οἴδασι τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν· καὶ ταῦτα δὲ τοὺς
περὶ Θευδᾶν καὶ Ἰούδαν αἰνίττεται· οἷς οὐκ ἠκολούθησαν
τὰ πρόβατα· ὀλίγοι τινὲς [illegible] ἀπολλύμενοι, καὶ συν-
ελθόντες αὐτῷ, αὐτῶν [illegible]· χρόνῳ δὲ ἐβόησαν [illegible]
[illegible] ἀλλ' ὁ κόσμος ὅλος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν·
αἰνίττεται δὲ καὶ τὸν ἀντίχριστον· καὶ οὗτος πρὸς ὀλίγον συν-
αγαγὼν πλανήσας, οὐχ ἕξει τοὺς ἀκολουθοῦντας [illegible]
ἀπολλύμενος· τὸ γὰρ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσι, τοῦτο δηλοῖ· ἐπεὶ
μετὰ τὴν τελευτὴν τῶν πλάνων, οὐκ ἔστι τις αὐτοῖς
προσέχων ἢ ἀκολουθῶν· θύραν [illegible] αἱ γραφαί· δεξάμενοι
ἐπειδὴ προσάγει τὰ πρόβατα ὁ κ(ύριο)ς· διὰ τοῦτο θύραν ἑαυτὸν
δὲ ἡμῶν, ἢ καὶ ἄλλοις ὥσπερ [illegible] ποιμήν
[illegible] εἰς [illegible] ὁ κ(ύριο)ς· ἵνα δὲ ἄλλα [illegible] καὶ θύραν ἑαυτὸν ὀνομάζει·
οὐχ ἧττον ὀνομάζει· ὅταν μὲν γὰρ τὴν κηδεμονίαν ἐμφῆναι
βούληται τὴν πρὸς ἡμᾶς, ποιμένα ἑαυτὸν ὀνομάζει· ὅταν
δὲ δεῖξαι θέλῃ ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ προσάγων τῷ πατρί, τότε
θύραν ἑαυτὸν λέγει· ἐπεὶ ὁ αὐτὸς καὶ [illegible] ἡμῖν,

ὥρας· ἑαυτὸν ἀποδεικνὺς τὸν ἀληθῶς ὄντα ποιμέ
να· ἀπὸ τῶν πραγμάτων τὴν μαρτυρίαν ποιούμενος.
τὸ πρότερον τοῦ [illegible] καὶ τοῦ λῃστοῦ [illegible] τίθησιν·
ἐκεῖνος γάρ φησιν οὐκ εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας· τουτέστι
διὰ τῶν γραφῶν· οὐ γὰρ χρῆται ταῖς γραφαῖς μάρτυσιν· οὐδὲ
τοῖς προφήταις· τοιοῦτον γὰρ θύραι αἱ γραφαί· δι' αὐτῶν
γὰρ προσαγόμεθα τῷ θεῷ· αὗται τοὺς λύκους οὐκ ἀφιᾶσιν
ἐπεισελθεῖν· ἀποκλείουσι γὰρ τοῖς αἱρετικοῖς ἐν ἀσφαλείᾳ ἡμᾶς
καθιστῶσαι· [illegible] περὶ ὧν ἂν βουλοίμεθα
[illegible]· κλέπτης οὖν ὁ μὴ διὰ τῶν γραφῶν εἰσερχόμενος
εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων ὥστε προνοεῖσθαι αὐτῶν· ἀλλ'
ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν· τουτέστιν ἑτέραν ἑαυτῷ ὁδὸν τεμνόμενος
[illegible]· ὡς πρὸ τοῦ Θευδᾶς καὶ ὁ Ἰούδας· οἱ πρὸ τοῦ Χριστοῦ πλα
νήσαντες τὸν λαόν, διέφθειραν καὶ διεφθάρησαν· οἷος
ἔσται καὶ ὁ ἀντίχριστος· οὔτε γὰρ ἐκ τῶν γραφῶν τούτοις ἡ μαρτυ
ρία· ἀλλὰ δὲ καὶ τοῖς γραμματεῦσιν αἰνίττεται· οἳ τῶν μὲν θεί
ων ἐνταλμάτων οὐδένα λόγον ἐποίουν· ἐντάλματα δὲ
ἀνθρώπων ὡς παραδόσεις ἐδίδασκον· προσφυῶς δὲ εἶπε τό, ἀνα
βαίνων· ὁ κλέπτης [illegible] φραγμὸν [illegible]
ἐπιχειρεῖν [illegible] πράττοντος· εἰ δὲ ταῦτα γνωρίσματα τοῦ λῃ
στοῦ· ὅρα καὶ τὰ τοῦ ποιμένος· ὁ γὰρ ποιμὴν διὰ τῶν γραφῶν
εἰσέρχεται· καὶ τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει· θυρωρὸν δὲ ἢ τὸν Μω
ϋσέα νόμιζε· οὗτος γὰρ τοῦ θεοῦ ἐπιστεύθη λόγια· ἢ μᾶλ
λον [illegible] περὶ αὐτοῦ πάντα ἔγραψεν· ὡς καὶ
ὁ κύριος αὐτὸς φησίν· ὅτι εἰ ἐπιστεύετε Μωσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί·
ἢ καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐστὶ νοεῖν ὁ θυρωρός· ἐπειδὴ γὰρ ἐν πνεύματι ἁγίῳ ἀνοιγού
μεναι [illegible] αἱ γραφαὶ δεικνύουσιν ἡμῖν τὸν Χριστόν, εἰ
κότως θυρωρὸς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· ἐν ᾧ ὡς πνεύματι σοφίας καὶ
γνώσεως αἱ γραφαὶ διανοίγονται· δι' ὧν εἰσερχόμενος ὁ κύριος
[illegible] κηδεμονίαν· διὰ τῶν [illegible] ἀποδείκνυσι [illegible]·
[illegible] φωνῇ δὲ τοῦ ποιμένος [illegible] πράττεσθαι· ἐπεὶ
[illegible] ἔλεγεν αὐτῶν [illegible] καὶ τοῦ

ἐκ τῆς ἑαυτῶν [illegible] λέγει [illegible]
ἐπὶ ἑκάστην τῆς [illegible] αὐτῶν· δείκνυσιν [illegible]
μονῆς βλάβην λυμαίνωνται· διὸ τὴν ἐκείνων [illegible] ἀλλ' οὖν
τοὺς ἐκκληθῆναι τῆς τῶν προβάτων [illegible]
φησὶ δι' αὐτῆς θύρας [illegible] εἰσερχόμενος πρὸ δὴ [illegible]
εἰ μὴ ποιμένων· ἡμεῖς δὲ οἱ μὴ ἀκολουθήσαντες, ἐοίκασι μὴ
εἶναι πρόβατα· ὅθεν δὲ [illegible] διὰ τῶν προβάτων, ἢ ἐκ
μέσου τῶν [illegible] ὥσπερ καὶ τὸν [illegible] φλογὸς ἐκ μέσου τῶν
ἰουδαίων· [illegible] αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ [illegible] αὐτόν· [illegible]
ὅθεν δὲ τῶν προβάτων [illegible] καὶ [illegible]
ἐπὶ τῶν σωματικῶν ποιμένων [illegible]
[illegible]· ἀλλ' ἐν ταύτῃ δείκνυσιν [illegible]
πρὸς τὴν ἀλήθειαν [illegible] μαθητὰς ὡς πρόβατα
[illegible] λύκων [illegible]
ποιμένων τινῶν· ἀλλότριον [illegible] ἀκολουθήσωσιν [illegible]
οἱ δὲ [illegible] τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν· [illegible]
[illegible]
[illegible] πρόβατα· [illegible]
[illegible] αὐτῶν [illegible]
[illegible] ὁ κόσμος [illegible]
[illegible] καὶ τῶν [illegible]
[illegible] οὐχ [illegible] ἀκολουθήσ[illegible]
[illegible] ἀκολουθή[illegible]
[illegible]
προσέχειν ἢ ἀκολουθεῖν· θύραν [illegible]
ἐπὶ [illegible] τῶν προβάτων ὁ κ(ύριο)ς· [illegible] θύρας [illegible]
δὲ [illegible] ἄλλοι [illegible]
[illegible] εἰς [illegible] ὁ κ(ύριο)ς· [illegible] ἑαυτὸν [illegible]
οὐχ [illegible] ὅταν [illegible]
βούληται [illegible] ἑαυτὸν [illegible]
δὲ δεῖξαι [illegible] ὅτι [illegible]
θύραν ἑαυτὸν λέγει· ἐπεὶ ἑαυτὸς καὶ [illegible]

ὥρας. ὁ δὲ τούτοις ἑξῆς ἀποδείκνυσιν ὅτι τὰς ἀληθείας [illegible] ἱερέ-
ρων. αὐτὸς τῶν προφητῶν τὴν μαρτυρίαν ποιούμενος.
ὁ γὰρ ὕστερον τοῦ χριστοῦ [illegible] τοῦ λῃστοῦ ἐσόμενος ἀντίθεος ἦν.
ἐκεῖνος γάρ φησιν οὐκ εἰσελεύσεται διὰ τῆς θύρας· τουτέστι
διὰ τῶν γραφῶν. οὔτε γὰρ χρήσεται ταῖς γραφαῖς μάρτυσιν. οὐδὲ
τοῖς προφήταις. τοίνυν ἡ τῆς θύρας, αἱ γραφαί. διὰ τούτων
γὰρ προσαγαγέσθαι τῷ θεῷ· αὗται τοὺς λύκους οὐκ ἀφιᾶσιν
εἰσελθεῖν· ἀπείργουσι γὰρ τοὺς αἱρετικοὺς ἐν ἀσφαλείᾳ ἡμᾶς
καθιστῶσαι. [illegible] περὶ ὧν ἂν βουλοίμεθα
πάντων. κλέπτης οὖν, ὁ μὴ διὰ τῶν γραφῶν εἰσερχόμενος·
εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων ὥστε πονηρὸς εἰσελθεῖν αὐτῶν. ἀλλ'
ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν· τουτέστιν ἑτέραν ἑαυτῷ ὁδὸν τεμνόμενος
[illegible]· ὡς πρὸ θευδᾶς καὶ ἰούδας· οἱ πρὸ τοῦ χριστοῦ ἀπολλύ-
μενοι σὺν πᾶσι τοῖς λαοῖς, διέφθειράν τε καὶ διεφθάρησαν. οἷος
ἔσται καὶ ὁ ἀντίχριστος. οὐ γὰρ ἐκ τῶν γραφῶν τούτοις ἡ μαρτυ-
ρία· ἀλλὰ δὲ καὶ τοῖς γραμματεῦσιν [illegible]· οἱ τῶν [illegible]
κοινὴν ἐν γράμματι ὦν, οὐδὲν ἄλλο γε μὲν ποιοῦσιν· ἐν τῷ λαλεῖν αὐτοὺς δὲ
αὐτῶν καὶ παραδόσεις ἐδίδασκον· προσφυῶς δὲ εἶπε τὸ,
ἀναβαίνων· ὁ κλέπτης ἐστί· φραγμὸν [illegible] τὸν ἐπι-
τιθεὶς δηλαδὴ ὡς παράνομος· εἰ δὲ [illegible] ὁρισμάτων λέ-
γει, ὅρα καὶ τὸ τοῦ ποιμένος· ὁ γὰρ ποιμὴν διὰ τῶν γραφῶν
εἰσέρχεται. καὶ τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει. θυρωρὸν δὲ ἢ τὸν μω-
ϋσέα [illegible]· οὗτος γὰρ τὰ τοῦ θεοῦ ἐνεπιστεύθη λόγια· ἀνέῳ-
ξεν ὁ μωϋσῆς [illegible] περὶ αὐτοῦ [illegible]· ὡς κ(ύριο)ς
ὁ κ(ύριο)ς αὐτός φησιν· ὅτι εἰ ἐπιστεύετε μωσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί·
ἢ καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον νόει θυρωρόν· ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῷ ἁγίῳ πνεύ-
ματι [illegible] αἱ γραφαὶ δεικνύουσι [illegible] τὸν χ(ριστό)ν, ἐ-
κεῖνος θυρωρὸς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· ἐπειδὴ ὡς πνεῦμα σοφίας καὶ
γνώσεως αἱ γραφαὶ διανοίγονται· δι' ὧν εἰσερχόμενος ὁ κ(ύριο)ς τὰ
[illegible] διὰ [illegible] δείκνυσι [illegible]
[illegible] ὁ ἀληθὴς [illegible]
[illegible] ἔλεγεν αὐτοῖς [illegible] καὶ τοῦ

ἐκ τῆς ἑαυτῶν [illegible]

ἐπεὶ [illegible] τῆς [illegible] αὐτόν· δεικνὺς [illegible] καὶ αὐτοῦ [illegible]

μόνα [illegible]

τοὺς [illegible] τῆς τῶν πραγμάτων [illegible]

φησὶ διὰ τῆς θύρας [illegible]

εἰ [illegible] ποιμένων· [illegible] δὲ οἱ [illegible]

εἶναι τὰ πράγματα· [illegible] τὰ πράγματα [illegible]

[illegible] τῶν ἀποστόλων· ὥσπερ καὶ [illegible]

Ἰουδαίων· [illegible] αὐτοῦ, καὶ [illegible]

[illegible] τῶν πραγμάτων [illegible] καὶ [illegible]

ἐπὶ τῶν σωματικῶν ποιμένων [illegible]

[illegible] ἀλλ' ἐν [illegible]

πρὸς τὴν ἀλήθειαν [illegible]

[illegible]

ποιμένων [illegible] ἀλλ' [illegible]

οἱ δὲ [illegible] τῶν ἀλλοτρίων [illegible]

[illegible]

[illegible] τῶν πραγμάτων [illegible]

[illegible] αὐτῶν [illegible]

[illegible] κόσμος [illegible]

[illegible] αὐτῶν [illegible]

[illegible] οὐ [illegible]

[illegible] ἀλλ' [illegible]

[illegible]

[illegible] θύρα [illegible]

[illegible] τῶν πραγμάτων [illegible] θύρα [illegible]

δὲ [illegible] ἀλλ' [illegible]

[illegible] ἀλλ' [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

θύρα [illegible]

[illegible] δίκην [illegible]
[illegible] τῶν πραγμάτων [illegible]
[illegible] τοῦ χρ[illegible] τοῦ λ[illegible] τίθησιν
ἐκεῖνος γὰρ φησὶν οὐκ εἰσ[illegible] διὰ τῆς θύρας· τοῦτο
δι' αὐτῶν γραφῶν· οὐδὲ χρῆται τοῖς γράμμασι μάρτυσιν· οὐδὲ
τοῖς [illegible] θύραις, αἱ γραφαί· διὰ τούτων
γὰρ [illegible] αὐτὸν τὸν λύκον οὐκ ἀφίησιν
ἐξελθεῖν· [illegible]
[illegible]
[illegible] κλέπτης οὖν [illegible] διὰ τῶν γραφῶν [illegible]
εἰς [illegible] τῶν πραγμάτων [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] οὐδὲ ἐκ τῶν γραφῶν τούτοις ἀμαρτυ
ρία· [illegible] τοῖς γραμματείοις [illegible]
[illegible] οὐδένα λόγον [illegible]
[illegible]
[illegible] ὁ κλέπτης [illegible] φέρομεν [illegible]
[illegible] εἰ δὲ [illegible]
[illegible] διὰ τῶν γρα
[illegible] καὶ τοῦτο [illegible] θύρας [illegible]
[illegible] οὗτος γὰρ [illegible]
[illegible] περὶ αὐτοῦ [illegible]
[illegible] φησί [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ἐκ τοῦ χαλκοῦ [illegible]:

Ἐγὼ δὲ [illegible] χαλκὸς [illegible] καὶ [illegible] αὐτῶν [illegible]

Κ[illegible] αὐτῶν [illegible] αὐτῶν [illegible] αὐτῶν [illegible] Καὶ [illegible]

[illegible] βεβαιοῦν [illegible] καὶ
[illegible]
[illegible]
[illegible] ἀλλ' οἱ δίκαιοι ἐ-
[illegible]
καὶ [illegible] φησιν [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ὅτι οὐ γὰρ [illegible] ἀλλὰ [illegible]
[illegible] πολλάκις [illegible]
[illegible] ἐκεῖνος [illegible] οὐκέτι [illegible]
[illegible] ἀλλ' ἀφῆκαν [illegible]
[illegible]
[illegible] φησί [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

δι᾽ ὧν ἔφη· ὅτι οὐκ ἐξ ἀμελείας ἡμῶν λυμαινόμενον· ἀλλ᾽ ἀποθανεῖν καὶ ὑπὲρ
ἡμῶν ἕτοιμος δόξασθαι· εἰ καὶ διὰ μηδὲν ἄλλο, ἀλλ᾽ οὖν δι᾽
ὅτι τοσοῦτον ἡμᾶς ἀγαπᾷ ὁ θεός, ὥστε καὶ μὴ διὰ τοῦτο ἀ-
γαπᾶσθαι ὑπ᾽ αὐτοῦ· ἐπειδὴ ὑπὲρ ἡμῶν ἀποθνήσκω·
πῶς οὖν πλανήσῃ ἡμᾶς· οὕτως οἱ διαγαπῶντες τοὺς παῖδας, ἀλ-
λ᾽ οὐχὶ μᾶλλον σπουδάζουσιν ὑπὲρ ἡμῶν ἀποθανεῖν· ὥστε καὶ
διὰ μηδὲν ἄλλο, διὰ γοῦν τοῦτο ἀγαπηθήσομεν πολλῶν
ὑπὲρ τοῦ παντός μου· ταῦτα δὲ λέγει τοιούτῳ τρόπῳ·
συγκαταβαίνων διὰ τοὺς ἀκούοντας μὴ περὶ ἐμοῦ δὲ χρῆ
αὐτὸν τὰ ὑψηλὰ περὶ ἑαυτοῦ λέγοντα· ἐπεὶ ὅ γε ἄλλως γε
σκοπούμενον τὸ ῥητόν, ἄτοπον δόξῃ· τί γὰρ τὸ μέγα παρ᾽ αὐτῷ
χρόνον οὐκ ἠγάπα αὐτόν· ἀλλ᾽ ἄνωθεν τῆς ἀγάπης ἤρξατο ὅπερ·
ἐστὶν ὁ ὑπὲρ ἡμῶν θάνατος γέγονεν αὐτῷ, ταύτης αἴτιος· οὐκ ἐ-
κεῖ τοῦτο· ἀλλ᾽ ὅπερ εἶπον· συγκαταβαίνων ταῦτά φησιν·
εἴποι δ᾽ ἄν τις καὶ τοῦτο· ὅτι ἐπειδὴ ἡ περὶ ἡμᾶς ἀγάπη τοῦ
θεοῦ τοῖς πᾶσιν ὡμολογημένη ἦν· εἰ δὲ δι᾽ ὃ ὁ θεὸς ἐπῆρε καὶ τὸν
αὐτοῦ υἱὸν τὴν αὐτοῦ χρηστότητα περὶ ἡμᾶς ἐνδείξασθαι μό-
νον, ὥστε καὶ ὑπὲρ ἀποθανεῖν ἐθελῆσαι, ἐκ τῆς τοσαύτης ἀγα-
θότητος τοὺς χαρακτῆρας ἀκριβεῖς ἀποσώζονται· ἡ γὰρ
πηγὴ εἰκότως· οὐ μὴν ἀλλ᾽ ὅμως ὑπὲρ τιμῆς αὐτοῦ ὑπὲρ ἡμῶν
θάνατον τὴν ἀγάπην δωρούμενος τοῖς υἱοῖς· ἀλλὰ τῆς οὐσίας
τῆς ἑαυτοῦ τὸ σημαινόμενον υἱῷ θαρρῶν· καὶ ὥσπερ τισὶ
φύσεως δεσμοῖς ἀναγκαίοις καὶ ἀπορρήτοις τοῖς πρὸς τὸν θεὸν
καλούμενος· ἡ γὰρ οὐ μεγάλης ἀγάπης ἔργον εἰς ἡμᾶς ὁ
υἱὸς ἐνεδείξατο ὁ δόξας θάνατον ὑπὲρ ἡμῶν· οὐ μόνον
θανών, ἀλλὰ καὶ πάλιν λαβὼν τὴν ψυχὴν ἵνα μὴ ἀφανίσῃ
τὸν θάνατον· ἢ μὴν τὴν ἀθανασίαν διὰ τῆς ἀναστάσεως
κατεργάσηται; τοῦτο οὖν δηλοῖ ὁ ταῦτα λέγων· ὅτι ὑπὲρ ἐμοῦ
παρέδωκε· διὸ ὅτι ἀποθνήσκω ὑπὲρ ὑμῶν; τὸ, ὥσπερ εἰ δύναμαι
ἐχαρίζετο τὸν πατέρα ὅτι ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔοικε· καὶ τῆς
πατρῴας ὁμοίως ἀγάπης αὐτοῦ τοὺς χαρακτῆρας ἀποσώζει· τὸ
δὲ οὐδεὶς αἴρει τὴν ψυχήν μου ἀπ᾽ ἐμοῦ· διὰ τοῦ καὶ τοῦτο

νώσκω τὸν πατέρα· οὕτως γάρ φησιν ἐπίσταμαι αὐτὸν ἀκριβῶς, ὥσπερ αὐτὸς ἐμέ· συνεχῶς δὲ τίθησι τὸ τὴν ψυχήν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων· δηλῶν ὅτι οὐκ ἔστι πλάνος· πολλάκις δὲ λέγων ὅτι φῶς εἰμι καὶ ἡ ζωή, τύφου ἐδόκει εἶναι παρ' αὐτοῖς ἀνοήτοις. τὸ δὲ λέγειν ὅτι ἀποθανεῖν μέλλομαι, οὐδεμίαν βασκανίαν ἔχει· ἀλλὰ καὶ πολλὴν μᾶλλον κηδεμονίαν ἐμφαίνει· ἐπεὶ ὑπὲρ τῶν λιθαζόντων ἑαυτὸν ἐβουλήθη ἐκδοῦναι· ἐπεὶ δὲ καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, περὶ τῶν ἐθνῶν λέγει· οὐκ ἔστι δὲ ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης τῆς τῶν ὑπὸ νόμον· οὐ γὰρ διὰ τὸ ἔθνη τὰ μόνον ἀπεκλείοντο· κἀκεῖνα μὲν οὖν με δεῖ ἀγαγεῖν· ἐσκορπισμέναι γάρ εἰσι καὶ ταῦτα καὶ εἰσὶ μὴ ἔχοντα ποιμένας· ὁ γὰρ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι [illegible]· καὶ πρὸς τὸ [illegible], ἀπώλλυντο οἱ ἀνόητοι ἦσαν· καὶ πολλῷ μᾶλλον οἱ ἐθνικοί· δεῖ οὖν κἀκεῖνα τὰ τῶν ἐθνικῶν συναγαγεῖν ὥσπερ καὶ τὰ τῶν Ἰουδαίων. τὸ δὲ δεῖ ἐνταῦθα, οὐκ ἀνάγκης ἐστίν· ἀλλὰ τοῦ πάντως ἐκβησομένου σημαντικόν· καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἷς ποιμήν. ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ, οὐκ ἔνι Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος· οὐδὲ διαφορά τις· εἷς γὰρ χαρακτὴρ ἅπασι· μία σφραγὶς ἡ τοῦ βαπτίσματος· εἷς ποιμὴν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ καὶ θεός· αἰσχυνέσθωσαν μανιχαῖοι οἱ τὴν παλαιὰν διαθήκην ἀποβάλλοντες· ἀκουέτωσαν ὅτι μία ποίμνη καὶ εἷς ποιμήν· ὁ γὰρ αὐτὸς θεὸς παλαιᾶς τε καὶ νέας·

Διὰ τοῦτο ὁ πατήρ με ἀγαπᾷ ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχήν μου ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν· οὐδεὶς αἴρει αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ· ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ· ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν· καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν· ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρός μου· σχίσμα οὖν πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους· ἔλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν· δαιμόνιον ἔχει· καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε· ἄλλοι ἔλεγον· ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστι δαιμονιζομένου· μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοίγειν; Ἐπειδὴ ἀλλότριον ἑαυτὸν τοῦ πατρὸς ἔλεγον· ὡς πλάνον ἐπὶ λύμῃ ὄντα τῶν ψυχῶν, δείκνυσι

ταῦτα τὰ ῥήματα ταῦτα, οὐκ εἰσὶ δαιμονιζομένου· ἀπόθεν δὲ δι᾽ [illegible]
τούτων, ἀπὸ τῶν ἔργων· μὴ δαιμόνιον δύναται ὀφθαλμοὺς
τυφλῶν ἀνοίγειν; ἐπειδὴ γὰρ τὸ ἔργον [illegible], ἐκ τῶν ῥημάτων
ἀφ᾽ αὐτοῖς αὐτῶν. διὰ τί δὲ ὁ Χριστὸς οὐδὲν ἀπεκρίνατο πρὸς τοὺς
λέγοντας αὐτὸν δαιμονᾶν· διὰ τὸ ἱκανοὺς εἶναι [illegible] ἐπιστομί-
ζειν αὐτούς· καὶ ἐξῆς [illegible] περὶ οἷς [illegible] αὐτοῖς·
καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἀπολογούμενοι· ἐπειδὴ οὖν καταλλήλως ἀντι-
στὰν τὸ διαλεχθέντες, τί ὅτι ἔδει λοιπὸν καὶ αὐτὸν [illegible] ἀλλή-
λοις διαλέγεσθαι· καὶ ταῦτα μὲν δὲ τοσοῦτον ἐξ [illegible]
[illegible]·

Ἐγένετο δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ χει-
μὼν ἦν· καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, ἐν τῇ στοᾷ
τοῦ Σολομῶντος. ἐκύκλωσαν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἔ-
λεγον αὐτῷ· ἕως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ
Χριστός, εἰπὲ ἡμῖν παρρησίᾳ. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἶπον
ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε. τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, ἐν τῷ ὀνόματι
τοῦ πατρός μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ· ἀλλ᾽ ὑμεῖς οὐ πι-
στεύετε. οὐ γάρ ἐστε ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν, καθὼς
εἶπον ὑμῖν·

Ποῖα δὲ ἐγκαίνια ἐγένετο ἐν Ἱεροσολύμοις; τὴν [illegible] φασίν·
καθ᾽ ἣν ἡμέραν ᾠκοδομήθη ὁ ναὸς [illegible] Σολομῶντος, καὶ
ταύτην ἑορτάζοντας ἐγκαίνια. ἄλλοι δὲ οὐ τοῦτό φασιν, ἀλ-
λ᾽ ὅτι μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν οἰκοδομηθέντος τοῦ ναοῦ,
ἐγκαίνια αὐτὴν λέγειν τὴν ἀνάληψιν· [illegible]
ἑορτήν, καὶ δημοτελῆ· ὥσπερ τὸν οἰκεῖον [illegible]
[illegible] τῆς πόλεως. μετὰ ταύτην [illegible] ἐκείνην [illegible]
λωσίαν, χαρμονῆς ἡμέραν τὴν τῶν ἐγκαινίων [illegible]
[illegible] ἑορτήν, [illegible] λοιπὸν [illegible]
Ἰουδαίους ὡς [illegible] εὐχαριστίαν [illegible]
θύρας ἦν. [illegible] ἐκεῖ [illegible]
[illegible] αὐτοῦ ἐς Σαλήμ, [illegible] διὸ καὶ ἀναλη-
[illegible] δεικνὺς [illegible] καιρόν,
[illegible] αὐτὸν τὸν καιρόν [illegible]
[illegible] διὰ τοῦτο [illegible] ἱερὸν [illegible]

φθόνων τὸν φη(σίν)· ὑμεῖς μὲν γάρ φησι διψᾶτε τοῦ ἐμοῦ αἵματος·
ἀλλ' ἴστε ὡς ἄκοντος ἐμοῦ, οὐδεὶς κατισχύσει· ἐπεὶ δεῖ μὴ
νομίσῃ τις ὅτι ὡς ὑπηρέτης καὶ ὑπουργὸς ἀποθνή-
σκει· ὑπὸ ἄλλου κελευόμενος καὶ ἐξαναγκαζόμενος ἄκων, φησὶ τὴν
ἐξουσίαν τοῦ θανάτου τοῦ ἐμοῦ, αὐτὸς ἔχω ὡς δεσπότης τοῦ θα-
νάτου· διὰ τοῦτο οὖν φησὶν ὅτι ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι τὴν ψυ-
χήν μου· εἰ δὲ καὶ ἕκαστος ἡμῶν ἐξουσίαν ἔχει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
θεῖναι· ἑκάστῳ γὰρ τῷ βουλομένῳ δυνατὸν ἑαυτὸν ἀνελεῖν·
ἀλλ' οὐ περὶ τοῦ τοιούτου τρόπου φησὶ νῦν ὁ κ(ύριο)ς· ἀλλ' ὅτι ἄκοντος
μου οὐδεὶς ἂν δυνηθείη τοῦτο ποιῆσαι· ὅπερ ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων
οὐ γίνεται· καὶ γὰρ καὶ ἄκοντες ἀναιρούμεθα ὑπ' ἄλλων· ὁ δὲ
Χ(ριστὸ)ς, οὐκ ἄν ποτε ἄκων ἔπαθε· διὸ ὡς μὴ ἄλλως θανάτου ὑ-
ποκείμενος εἰ μὴ μόνον ἑκών, ἔχει καὶ τὸ μεῖζον· τὸ λαβεῖν τὴν
ψυχὴν πάλιν· ταύτην δὲ τὴν ἐντολήν φησι λαβεῖν παρ' αὐτοῦ
π(ατ)ρ(ό)ς, τὸ ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοῦ κόσμου· τοσοῦτον γάρ φησιν οὐ
κεῖμαι ἀντίθεος, ὥστε καὶ αὐτὸ τοῦτο ἀποθανεῖν, παρ' αὐτοῦ
π(ατ)ρ(ὸ)ς ἐντέταλμαι· εἴπομεν δὲ πρότερον τὸ ἄδηλον· τό, ἐξου-
σίαν ἔχω λαβεῖν τὴν ψυχήν μου· δεσπότην αὐτὸν τοῦ θανάτου
τοῦτο δείκνυσι καὶ τῆς ἀναστάσεως ἀρχηγόν, πάλιν τὸ ταπεινὸν τί-
θησι· τὸ δέ, ἐντολὴν ταύτην ἔλαβον παρὰ τοῦ π(ατ)ρ(ό)ς μου· οὕτω
πλέκει θαυμασίως ἀμφότερα· καὶ τὸ μὴ ἐλαττωμένον νομι-
σθῆναι καὶ δοῦλος τοῦ π(ατ)ρ(ό)ς, καὶ τὸ μὴ ἀντίθεος· ἀλλ' ὁμοδύ-
ναμος ἅμα καὶ ὁμόβουλος· αὐτίκα γοῦν οὕτως ὠφέλησε
τοὺς πολλοὺς τῶν ἀκουόντων διὰ τοῦ τοιαῦτα λέγειν, ὥστε
καὶ σχίσμα γενέσθαι· ἐν μέσῳ αὐτῶν· ἐπειδὴ γὰρ τὰ ῥήματα ἐδό-
κουν αἰνίγματα εἶναι αὐτοῖς, δαιμονᾶν αὐτὸν ἐδόξαζον· ἀσύνετα
φθεγγόμενον· οἱ δὲ μετριώτεροι συνιέντες, ἔλεγον φη(σί)· ταῦ-
τα τὰ ῥήματα, οὐκ ἔστι δαιμονιζομένου· εἰ γὰρ ἐπεὶ ἀπὸ τῶν
ῥημάτων οὐκ ἠδύναντο ἀποδεῖξαι μαινόμενον αὐτόν· οὔτε γὰρ αὐτοὶ
οἱ ἐγνωσμένοι δὴ τὸ θεῖον ἀκριβῶς ἂν παρακολουθῆσαι τοῖς
ὑπὸ τοῦ κ(υρίο)υ λεγομένοις, οὔτε ἐκεῖνοι ἐσαν ἐπεισθῆν, ἀπόδειξιν
τῶν ῥημάτων παρέχοντες, Χ(ριστο)ῦ, καὶ φασὶν ὅτι

[illegible] καὶ τὴν πρὸς φησὶ τὴν ἐλ[illegible] αὐτῶν τὴν κυρίου [illegible] τὸ ζῆν αὐτοῖς ταύτης ψυχῆς ἀλλὰ καὶ μίαν· [illegible] χωρὶς [illegible] οὐ θνήσκουσι· ἐὰν γὰρ ὁ μὲν ἄλλων [illegible] τοῦ αἰῶνος ζῆν· ἡ παλιγγενεσίαν λαμβάνει· καὶ θνητοὶ οὐδεὶς τὴν ψυχὴν ἀλλὰ καὶ μίαν δύναται· τοῖς δὲ [illegible] αἰωνίοις [illegible] αὐτοῖς συμβάλλεται:

Καθὼς εἶπον ὑμῖν· τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει· κἀγὼ γινώσκω αὐτὰ καὶ ἀκολουθοῦσί μοι· κἀγὼ ζωὴν αἰώνιον δίδωμι αὐτοῖς· καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ οὐχ ἁρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου· ὁ πατήρ μου ὃς δέδωκέ μοι, μείζων πάντων ἐστί· καὶ οὐδεὶς δύναται ἁρπάζειν αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρός μου· ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐσμεν:

Ἐπειδὴ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι οὐκ ἐστὲ ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν, νῦν προτρέπεται αὐτοὺς ὥστε γενέσθαι πρόβατα αὐτοῦ. Διὸ καὶ ἐπάγει λέγων· τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει καὶ ἀκολουθοῦσί μοι. εἶτα [illegible] προκομίζων αὐτοῖς, λέγει καὶ ὧν ἐπιτεύξονται οἱ αὐτῷ ἀκολουθοῦντες· ζωὴν γάρ φησιν αἰώνιον δίδωμι αὐτοῖς· καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ τὰ ἑξῆς· πάντας δὲ διὰ τῶν ῥημάτων τούτων διεγείρει αὐτοὺς εἰς ζῆλον καὶ ἐπιθυμίαν ἐμβάλλει· τοῦ καὶ αὐτοὺς ἀκολουθῆσαι αὐτῷ· ὡς τοιαῦτα δωρουμένῳ. διὰ τοῦτο δέ φησιν οὐ μὴ ἀπόλωνται. διότι οὐδεὶς δύναται ἁρπάζειν αὐτὰ ἐκ τῶν χειρῶν μου· καὶ διατί οὐ δύναται ἁρπάζειν αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου; διότι ὁ πατήρ μου ὃς δέδωκέ μοι ταῦτα, μείζων πάντων ἐστί· καὶ οὐδεὶς ἐκ τῆς χειρὸς τούτου δύναται ἁρπάζειν αὐτά· ὥσπερ γε, οὐδὲ [illegible] χειρὸς [illegible] χεὶρ ἡ ἐμὴ καὶ τοῦ πατρός, μία· ἐστὶ γὰρ [illegible] τὴν ἐξουσίαν δηλαδὴ καὶ τὴν δύναμιν· χεῖρα γὰρ ἐνταῦθα τὴν ἐξουσίαν καὶ τὴν δύναμιν λέγει· ἐγὼ γὰρ καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐσμεν· κατὰ τὴν φύσιν καὶ τὴν οὐσίαν [illegible] ὁ [illegible] οἱ οὐδαμῶς [illegible] ποιεῖ· διὰ

ὁ κ(ύριο)ς· ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ ἰουδαῖοι. ἐν τῷ μὲν δοκεῖν ἐκ πό-
θου καὶ φιλομαθείας ἐρωτῶσι μὲν εἰπεῖν αὐτοῖς· εἰ αὐτός ἐστιν
ὁ χ(ριστό)ς· τῇ δὲ ἀληθείᾳ ἐκ περιέργου καὶ διεφθαρμένης γνώ-
μης ἡ ἐρώτησις· τῶν γὰρ ἔργων κηρυττόντων αὐτὸν εἶναι τὸν
χ(ριστὸ)ν, ἐκεῖνοι ἀπὸ ῥημάτων ἐβούλοντο μαθεῖν· ὅπερ παιζόντων
μᾶλλον ἦν, καὶ ἐπιγελώντων. ὅλως δὲ ἡ ἐρώτησις πολ-
λῆς ἀγνωμοσύνης γέμουσα καὶ κατεψευσμένη, τὴν μοχθη-
ρίαν αὐτῶν δεικνῦσιν. εἰπὲ γάρ φησιν ἡμῖν παρρησίᾳ. καὶ μήν,
πολλάκις οὖν ἔλεγον παρρησίᾳ· ἐν ταῖς ἑορταῖς ἐπιχωριάζων.
Καὶ οὐδὲν ἐν τῷ παραβύστῳ λαλῶν. καὶ υἱὸν θ(εο)ῦ ὀνομάζων ἑ-
αυτόν· καὶ φῶς· καὶ ὁδόν· καὶ θύραν· καὶ τὸν μωϋσῆν προφέρων
μάρτυρα. διὸ ἐλέγχων αὐτοὺς ὁ κ(ύριο)ς· ὡς ἐκ πονηρᾶς φιλο-
[illegible] ἐρωτῶντας, εἶπον ὑμῖν φησὶ πολλάκις, καὶ οὐ πιστεύετε.
ἀλλ' ὡς ἔοικε, τί προσποιεῖσθαι τὸ ἀπὸ ψιλοῦ ῥήματος πι-
στωθῆναι. τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, οὐχ ὡς ἀντίθεος· ἀλλ' ἐν ὀ-
νόματι τοῦ πατρός μου, οὐδ' ἐλέγχεσθε. ἐν τούτοις ψιλοῖς λόγοις πι-
στεύετε, [illegible] τοῖς ἔργοις [illegible] τὸ πρᾶγμα [illegible]
[illegible], ἢ τοῖς λόγοις. ὁ δὲ ἐξ αὐτῶν οἱ εὐγνώμονες [illegible]
[illegible] δύνασθαι ἁμαρτωλὸς [illegible] σημεῖα τοιαῦτα ποιεῖν;
διὰ τοῦτο δέ φησιν οὐ πιστεύετε· ὅτι οὐκ ἐστὲ ἐκ τῶν προβάτων
τῶν ἐμῶν. ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ποιμὴν καλὸς τὰ παρ' ἐμαυτοῦ
ποιήσω, [illegible]· εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀκολουθεῖτε, οὐκ ἔστι
τοῦ ποιμένος· ἀλλ' ὑμεῖς τῆς τῶν προβάτων ἀγέλης ἐξ ἰδίας
[illegible]· [illegible] σὺ ἐμὸς [illegible]
[illegible] τῆς πονηρίας
ἔχων, [illegible] Κ[illegible] ἀειμ[illegible]
[illegible] καὶ [illegible] τῇ καρδίᾳ διατιθέμενος.
[illegible] τὴν τῶν [illegible] τούτων
[illegible] ἑαυτοὺς [illegible] λογισμῶν [illegible]
[illegible] αὐτοῦ περὶ φρουρῶν [illegible]
[illegible] αὐτοῖς γὰρ [illegible] λογισμῶν, [illegible] εἰρηνικὰ [illegible]
[illegible] τοῦ χ(ριστο)ῦ τοῦ εἰρηνικοῦ

τοῦ πρς καὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλλ' ἀσφ[illegible] [illegible] οἱ
ἰουδαῖοι· ἐ λίθοις ἀναλλύνιν· ὡς ἴσον ἑαυτὸν ποιοῦντα τῷ
θῷ· ὅτι εἰ μὴ [illegible] ἦν ἔπρεπον αὐτοῦ καὶ δεικνὺς [illegible] αὐτοῦ
[illegible] ἀνατιθεὶς αὐτοῦ λόγον ἐλέγχων τῆς καὶ τοῦ [illegible] ἀλλὰ
τὴν λύτρωσιν· ἀναμιμνήσκει αὐτοὺς τῶν [illegible] αὐτοῦ
[illegible] θαυμάτων· πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα ὑμῖν
[illegible] διὰ ποῖον αὐτῶν λιθάζετέ με· οἱ δὲ περὶ βλασφη-
μίας φησὶ λιθάζομέν σε· ὅτι [illegible] ποιεῖς σεαυτὸν τὸν θν̄·
αὐτὸς ὅμως οὐκ ἀρνεῖται τοῦτο· οὐδὲ λέγει ὅτι οὐ ποιῶ ἐμαυ-
τὸν θν̄· οὐκ εἰμὶ ἴσος τῷ πρί· ἀλλὰ μᾶλλον ἐπαινεῖ [illegible] οἱ
τὴν ἐκείνων γνώμην· κατασκευάζει ὅτι θς̄ ἐστιν αὐτὸς
τῶν ἐν τοῖς νόμοις γεγραμμένων· μόνον δὲ λέγει, ἐν τῷ τοῦ
δαβὶδ ψαλμῷ· ὥσπερ [illegible] τὴν γραφήν· ὁ δὲ
λέγει τοιοῦτόν ἐστιν· εἰ οἱ χάριτι τὴν θέσιν προσλαβόντες
θεοί εἰσιν οὐκ ἐγκαλοῦνται, πῶς ἐστὶ δίκαιος ἐπιτιμᾶ-
σθαι [illegible] ὁ φύσει θεὸς ὤν· ὃν ὁ πατὴρ ἡγίασε [illegible] μαθό-
[illegible] [illegible] μαθητὴν [illegible] τοῦ κόσμου· [illegible]
[illegible] λέγονται τῷ θεῷ· πρὸς δὴ λόγον [illegible] ὅτι ἐπεὶ δῆλα [illegible]
[illegible] ἀφορίσας μόνον ὡς [illegible] τὴν τοῦ κόσμου [illegible] οὐκ ἴσος τοῖς
ἄλλοις ἐστὶ θεοῖς, ἀλλ' αὐτὸς ἀληθινός· θῦ γὰρ ἔργον [illegible]
ὄντως· ἀλλ' οὐκ ἀμοῦ χάριτι θεὸς [illegible] ἔστι μὲν ἐκεῖνοι
πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ θῦ ἐγένετο τοῦ [illegible] λόγος [illegible]
[illegible] τοῦ θῦ· ἐμοὶ [illegible] ἐκείνοις χάρισμα [illegible]
[illegible] ἔσονται ἐκεῖνοι θεοί, πολλοὶ [illegible]
ἀνεῖναι αἴτιας ἐκ τοῦ· θν̄ καὶ λόγον [illegible] ἐκ [illegible] φύσεως,
[illegible] τοῖς ἄλλοις τοῦτο χαρίζομαι· [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] θῦ· [illegible] καὶ φύ-
[illegible] χαρίζεται τὴν θεό-
[illegible] ἀλλ' οὐκ [illegible] ἐν τοῖς ἄλλοις χαρίζεται [illegible]
[illegible] πρὸς [illegible] λέγεσθαι τοῦ θῦ· ἀλλ' οἱ χάριτι
[illegible] αὐτὸς θεοῦται· [illegible] φησὶ [illegible]
[illegible] θεουμένων καὶ [illegible] λέγομεν
τῶν χάριτι θεουμένων καὶ [illegible] θεός ἐστιν
[illegible] καὶ ἐκείνοις αὐτὸς [illegible]

τούτων τῶν ἐκ μέσου αὐτῶν τῷ θεῷ, λίθοις ἔβαλλον αὐτὸν ὡς ἴσον θεῷ ἑαυτὸν ποιοῦντα· ἀλλ' ἐρωτήσει ἐνταῦθά τις· πῶς εἰπὼν ἀκούομεν ὅτι οὐδεὶς ἁρπάζει ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρός μου· καὶ τοίνυν πολλοὺς ὁρῶμεν ἀπολλυμένους· ἐροῦμεν εἰπεῖν ὅτι ἁρπάσαι μὲν οὐδεὶς δύναται ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρός· ἀπατῶνται δέ, πολλοί· καὶ μὲν γὰρ τὸ τυραννικὸν δι' ἁρπαγῆς, οὐδεὶς ἰσχύει ἐκ θεοῦ· ἀπατᾶται δέ, καθὼς καὶ ἡμεῖς ὑποσκελιζόμεθα· πῶς δέ φησιν ὅτι τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ ἀκολουθοῦσι, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται· ὁρῶμεν γὰρ ὅτι ἰούδας ἀπώλετο· ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἀπώλετο, διότι οὐκ ἠκολούθησεν· οὐδὲ πρόβατον ἔμεινεν ἄχρι τέλους· ὁ δὲ χριστὸς περὶ τῶν ἀκολουθησάντων αὐτῷ, καὶ προβάτων ὄντων φησὶν ὅτι οὐ μὴ ἀπόλωνται· ἐπεί γε ἐάν τις ἀποπέσῃ τῆς τῶν προβάτων τάξεως, καὶ τοῦ ἀκολουθεῖν τῷ ποιμένι, δύναται ἀπόλλυσθαι· χρὴ σὺν δὲ καὶ ταυτὸν ἡμᾶς χαίροντας τῷ περὶ τῶν οὐδαμῶς σημαίνει τι· καὶ ἕτερον τὸ σφάλμα ὃν καὶ προβάτων θεοῦ αὐτὸς ἐπέσεν· ἐθελοντὴς γὰρ ἐπιπηδᾷ καὶ δῆλον, καὶ αὐθαιρέτως ἐκπίπτων· οὐκ ἄρα φύσει εἰσὶ τὰ κακὰ καὶ ἡ ἀρετή· ἀλλὰ προαιρέσει καὶ γνώμῃ ζητοῦνται, καὶ ὁρίζονται:

Ἐβάστασαν οὖν πάλιν λίθους οἱ ἰουδαῖοι ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν· ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς· πολλὰ καλὰ ἔργα ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρός μου· διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον λιθάζετέ με· ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ ἰουδαῖοι λέγοντες· περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε· ἀλλὰ περὶ βλασφημίας· καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν θεόν· ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς· οὐκ ἔστι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν, ὅτι ἐγὼ εἶπα θεοί ἐστε; εἰ ἐκείνους εἶπε θεοὺς πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐγένετο· καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή· ὃν ὁ πατὴρ ἡγίασε καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, ὑμεῖς λέγετε ὅτι βλασφημεῖς· ὅτι εἶπον υἱὸς τοῦ θεοῦ εἰμι· [illegible]

Ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐσμεν· καὶ ταυτότητα τῆς οὐσίας καὶ τὴν δύναμιν· ἔδειξε γὰρ ὅτι ἴσην τὴν χεῖρα,

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

λόγος ὡς ἂν τοῦ θ(εο)ῦ καὶ ἐμοί. Κἂν τοῖς· [illegible]
[illegible] οὕτως ὁ λόγος τοῦ θ(εο)ῦ ἐγένετο· [illegible]
[illegible] ἐγένετο· [illegible] Κ(ύριο)ς· [illegible] φη(σί)
[illegible] ἐμαυτόν, [illegible] καὶ φορῶν, [illegible]
[illegible] ἀλλ' [illegible]
Καὶ ὅτι οὐκ ἄλλος ἡ δύναμις [illegible] φη(σίν)
[illegible] Ἰ(ησο)ῦ [illegible] διὰ [illegible]
[illegible] ἐν τῷ παρόντι [illegible]:
Εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρός μου, μὴ πιστεύετέ μοι· εἰ δὲ
ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις πιστεύετε·
ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσητε ὅτι ὁ πατὴρ ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν αὐτῷ·
ἔχετε φη(σὶν) [illegible] τὴν πρὸς τὸν πατέρα ἰσότητα [illegible]
[illegible] οὐ δύνασθε [illegible] Ἰ(ησο)ῦ·
[illegible] τῶν ἔργων [illegible] ἰσότητος, [illegible]
[illegible] τῆς κατ' αὐτὴν δυνάμεως ταυτότητος λάβετε· [illegible]
τούτων γὰρ [illegible] μαρτυρίαν.
[illegible] ὅτι κἀγὼ οὐδὲν ἄλλο εἰμί, ἢ ὅπερ
ὁ πατὴρ· τὴν γὰρ αὐτὴν [illegible] ἔχω· [illegible] καὶ τὴν [illegible]
[illegible] διαφέρων· [illegible] ὁ πατὴρ [illegible]
[illegible] διαφέρων, οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν, ἢ [illegible] καὶ τὴν
οὐσίαν [illegible] καὶ τὴν φύσιν· εἰ δὲ [illegible] δια-
φέρεται, ἀλλ' οὐ χωρίζονται [illegible]
ἀλλ' ἐν ἀλλήλοις εἰσὶν ἀσυγχύτως ὁ πατὴρ [illegible] οὐ γὰρ
[illegible] ὁ πατὴρ [illegible] υἱοῦ καὶ τῇ φύσει
[illegible] ἀλλ' ἐν ἀλλήλ-
[illegible] ἀσυγχύτως [illegible]
[illegible] Κύριος [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

περιέρχεσθαι τοῦ δεσπότου· ὅτι τῷ πάθει κατείχοντο καὶ ἠσχολοῦντο περὶ τὸν ἀδελφόν. ὅτι γὰρ οὐκ ἀπὸ καταφρονήσεως τοῦτο ἐποίουν, δῆλον ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα· πολλὴν γὰρ τὴν τιμὴν εἰς τὸ σῶμα ἐπιδείκνυνται· ὅτι δὲ ἦν ἐπίσημον· τὸ δὲ ἴδε ὃν φιλεῖς λέγουσι, πρὸς οἶκτον ἐπισπάσασθαι βουλόμεναι τὸν κύριον· διὰ τοῦτο ὑπομιμνήσκουσιν αὐτὸν τοῦ τῆς φιλίας ὀνόματος. ἐμφαίνουσι δέ τινα καὶ πίστιν· τοῦτο τὸ ῥῆμα τῶν ὑμῶν κοινόν· οὕτως ἐστὶν ἡ δέησις πολλὴν τῷ καὶ περὶ ἡμᾶς δυνάμενον· ὥστε θαυμάζειν ὅτι ἡ ἀσθένεια ἀνδρὸς φίλου μὲν οὖν ὑπὲρ αὐτοῦ· θαυμαστικὸν γὰρ πῶς εἶναι δοκεῖ, τὸ ἴδε ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ:

Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστι πρὸς θάνατον· ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ· ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ δι' αὐτῆς. ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς, καὶ τὸν Λάζαρον. ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας:

Ἐπειδὴ ἔμελλεν ἐκεῖ μεῖναι ἡμέρας δύο, τούτου ἕνεκεν φησὶν ὅτι οὐκ ἔστιν ἡ ἀσθένεια πρὸς θάνατον· καίτοι πρὸς θάνατον ἀπορήσομεν· ἀλλ' ὅπερ ἔφην, τέως μετεωρίσαι τοὺς μαθητὰς θέλων· καὶ οἱονεί τινα προπαραμυθίαν αὐτοῖς διδούς· ὥστ' ἂν μηκέτι μέμψοιεν ὀχλοῖεν, τούτου ἕνεκεν φησὶν ὅτι οὐκ ἔστι πρὸς θάνατον· ἄλλως τε εἰ καλῶς σκοπήσεις, οὐδὲ πρὸς θάνατον ἦν, ἡ ἀρρωστία· τοιοῦτον οἷον θνήσκουσιν οἱ πολλοί, καὶ μένουσι χρόνιοι· ἀλλὰ πρὸς καιρόν· καὶ πρὸς τέσσαρας ἡμέρας συνέστη· ἐπειδὴ δὲ ἂν ἀεὶ τετραήμερος πρὸς τὸ πέρας ὁρῶμεν τοῦ πράγματος, λέγομεν μὴ εἶναι πρὸς θάνατον τὴν ἀσθένειαν· ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ φησίν· ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. ὁρᾷς μίαν τὴν δόξαν τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ; ποτὲ μὲν ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ, ἐπήγαγεν· ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ· ἀπαράλλακτος οὖσα ἡ τοῦ θεοῦ δόξα τοῦ πατρὸς δηλαδὴ πρὸς τὴν τοῦ υἱοῦ· θεὸς ἄρα ὁ υἱὸς ὡς ὁ πατήρ, κυρίως καὶ ἀληθῶς· ὧν γὰρ ἡ δόξα μία, καὶ ἡ οὐσία μία· ἀεὶ χωρε δέ μοι καὶ τροπικῶς τὸ λοιπὸν ἐμφαίνειν τὴν ἀποχώρησιν τοῦ χῦ· ἀναχωρεῖ μὲν γὰρ ἐκ τῶν ἱεροσολύμων· τουτέστιν τοῦ ἰουδαϊκοῦ λαοῦ· ὅς τὸ πρὶν δὲ τοῖς ἑαυτοῦ ἄρχεται μεθίστασθαι· τὴν δ' ἐξ ἐθνῶν δηλαδὴ ἐκκλησίαν· τῆς τοῖς ἑαυτοῦ ἀρχὴν τοῦ βαπτίσματος· ὃ δὴ προσδέχονται αὐτοῦ, πολλοὶ διαπεραιούμενοι τὸν ἰορδάνην· καὶ διὰ τοῦ βαπτίσματος διερχόμενοι· τὸ δὲ πέραν τοῦ ἰορδάνου τοῦτο δηλοῖ, τὴν τοῦ βαπτίσματος λέγω δίοδον· οὐκ ἂν ἄλλως γάρ τις ἔρχεται πρὸς τὸν ἰησοῦν ὁ ἀληθῶς πιστὸς γίνεται, εἰ μὴ τὸ βάπτισμα διέλθοι· ὃ διὰ τοῦ ἰορδάνου δηλοῦται:

ια Ἦν δέ τις ἀσθενῶν λάζαρος ἀπὸ βηθανίας· ἐκ τῆς κώμης μαρίας καὶ μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς· ἦν δὲ μαρία ἡ ἀλείψασα τὸν κν μύρῳ καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξὶν αὐτῆς, ἧς ὁ ἀδελφὸς λάζαρος ἠσθένει· ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι· κε ἴδε ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ:

Μόνος μὲν ἰωάννης καὶ ταύτης τῆς ἱστορίας μέμνηται τῆς περὶ τοῦ λαζάρου· μέμνηται δέ, διὰ τὸ παιδεῦσαι ἡμᾶς μὴ δυσχεραίνειν ἐάν τις ἀσθένεια γίνηται περὶ τοὺς σπουδαίους καὶ θεοφιλεῖς ἄνδρας· ἐπεὶ καὶ λάζαρος φίλος ὢν τοῦ χῦ ἠσθένει· χρὴ δὲ καὶ τοῦτο κατανοεῖν· ὅτι οὐκ ἦν μαρία αὕτη ἡ ἀλείψασα τὸν κν μύρῳ· ἡ πόρνη ἡ παρὰ τῷ λουκᾷ· ἢ ἡ παρὰ τῷ ματθαίῳ· ἀλλ' ἄλλη οὐχ ἡ πόρνη· ἀλλ' αὕτη μὲν καὶ θεοφιλής, καὶ σπουδαία· καὶ τὸ περὶ τὴν ὑποδοχὴν ἐσπούδαζε τοῦ χῦ· καὶ δηλοῖ ὡς καὶ αὐτὸς ἰωάννης περὶ ὧν μαρτυρεῖ· ἀλλὰ καὶ τὴν ἀγαθὴν μερίδα μαρτυρεῖται ἐκλέξασθαι ὡς ὁ λουκᾶς φησί· οὕτω δὲ ἦσαν θαυμασταὶ αἱ ἀδελφαὶ καὶ γνώριμοι, ὥστε καὶ τὸν λάζαρον δι' αὐτὰς μᾶλλον καθίστασθαι γνώριμον· ἦν γάρ φησιν ὁ λάζαρος ἀπὸ βηθανίας· ἐκ τῆς κώμης μαρίας καὶ μάρθας· διατί δὲ πέμπουσι καλοῦσαι τὸν ἰησοῦν· ἀλλ' οὐκ αὐταὶ ἔρχονται· ὥσπερ ὁ ἑκατόνταρχος καὶ ὁ βασιλικός; διότι σφόδρα ἐθάρρουν τῷ χῷ· καὶ ὅτι γυναῖκες ἦσαν· καὶ οὐκ ἔδει αὐτὰς εὐθὺς ἐλθεῖν

κόψῃ· ὥστε τὸ ὑμεῖς μετ' ἐμοῦ τοῦ φωτὸς ὄντες, μάλιστα μὴ δε-
δοίκατε· ἄλλοι δὲ ἡμέραν μὲν λέγουσι, τὸν πρὸ τοῦ πάθους
καιρόν· νύκτα δὲ, τὸν τοῦ πάθους· ὑμεῖς οὖν φησὶν ἕως
μὲν ἡ ἡμέρα ἐστὶ, τουτέστιν ἕως οὔπω ὁ τοῦ πάθους καιρὸς
ἐνέστη, οὐ μὴ προσκόψητε· οὐδὲ γὰρ διωχθήσεσθε παρὰ
ἰουδαίων· οὔτε τι ἄλλο ἀντίξουν ὑμῖν ἀπαντήσεται· ὅτε
δὲ ἡ νὺξ ἔλθοι, τὸ πάθος δή φημι, μετὰ τὸ ἐμὲ, τότε δὴ συγκλο-
σεσθε μὲν ἐμοὶ ὡς κοινωνοὶ ἐμοὶ, διὰ τὸν ἰουδαϊκὸν φόνον· ἐκ τοῦ-
δε θλίψεις καὶ ὀδύνας· καὶ πολλὰ προσκόμματα καὶ ἁ-
μαρτήματα αὐτῶν δέξεσθε· ὅτε οὐκέτι ἐγὼ τὸ φῶς μεθ' ὑμῶν
σωματικῶς συνδιάξω· ἀλλ' ὡς νύκτα ταύτην θλίψεων
δέξεσθε: Ταῦτα εἶπε, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς· Λά-
ζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται· ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα
ἐξυπνίσω αὐτόν. Εἶπον οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Κύριε, εἰ κε-
κοίμηται σωθήσεται. Εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου
αὐτοῦ· ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν, ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως
τοῦ ὕπνου λέγει. Τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρ-
ρησίᾳ· Λάζαρος ἀπέθανε· καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς ἵνα πιστεύ-
σητε ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ· ἀλλ' ἄγωμεν πρὸς αὐτόν.
Εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος τοῖς συμμα-
θηταῖς· ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ:
Ἐπειδὴ ἐκεῖνοι ἐδεδοίκεσαν τὸν τῶν ἰουδαίων, φησὶν αὐτοῖς ὁ κ(ύριο)ς·
ρ̂ς καὶ ἐζήτουν με ἰουδαῖοι λιθάσαι, ἀλλ' ὡς διαλεγ-
αὐτοῖς ὡς ἐλέγχων τῶν· μᾶλλον δὲ, οὐχ ὡς διαλεξόμενος ἀπέρχο-
μαι, ἀλλ' ὡς τὸν φίλον ἐπισκεψόμενος· ὥστε οὐ χρὴ δε-
δοικέναι· οὐ γὰρ ἔστι τοῖς αὐτοῖς ἀναγκαῖον ἐμφανισθῆναι·
ἵνα καὶ τὸν ἐκ τῶν ἰουδαίων φόνον ὑποστῆτε· ἀλλ' ἵνα
φίλον ἐξυπνίσω· οἱ δὲ ἐκκόψαι τὴν ἐκεῖ πορείαν βου-
λόμενοι, ἀρκετόν φησιν ἐστίν, εἰ κεκοίμηται σωθήσεται.
οὐκοῦν οὐδὲ ἡμᾶς δεῖ ἀπελθεῖν· οὐ γὰρ ἔστιν ἀναγκαῖον. καὶ
τοιαύτης δὲ αὐτοὺς ὑποψίας ἐπέθηκε τὸ, ὁ φίλος ἡμῶν· ἵνα
δείξῃ ἀναγκαίαν τὴν ἐκεῖ παρουσίαν· ἀλλ' αὐτοί, οὐκ ἂν

[illegible] κἂν [illegible]· τὸ δὲ ἵνα δοξασθῇ, οὐκ αἰτιολογικόν ἐστιν· ἀλλὰ τῆς ἐκβάσεως καὶ τοῦ ἀποτελέσματος, ὡς πολλάκις εἴπομεν· οὐ γὰρ ἵνα δοξασθῇ ὁ θεὸς διὰ τοῦτο ἀπέθανεν ὁ Λάζαρος· ἀλλὰ συνέβη μὲν [illegible] ἀρρωστία· ἐχρήσατο δὲ αὐτῇ ὁ κύριος, εἰς δόξαν θεοῦ· ἔμεινε δὲ καὶ ἡμέρας δύο· ἵνα ἀποψύξῃ καὶ ταφῇ· ἵνα μηδεὶς ἔχῃ λέγειν ὅτι καρὸς ἦν· ὅτι ἔκλυσις ἦν· ὅτι κάτοχος ἐγένετο· ὅτι οὐκ ἀπέθανε· διὰ τοῦτο καὶ χρόνον τοσοῦτον μένει, ὥστε καὶ φθορὰν γενέσθαι καὶ εἰπεῖν τὴν ἀδελφήν, ὅτι ὄζει:

Ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς· ἄγωμεν εἰς τὴν ἰουδαίαν πάλιν. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί· ῥαββί· νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι οἱ ἰουδαῖοι· καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; ἀπεκρίθη ἰς· οὐχὶ δώδεκα ὧραί εἰσι τῆς ἡμέρας; ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει· ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει· ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει· ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ:

Οὐδαμοῦ μὲν ἀλλαχοῦ προειπὼν ὅποι μέλλει πορεύεσθαι, ἐνταῦθα δὲ μόνον φαίνεται προλέγων· ἐπειδὴ ἐδεδοίκεσαν σφόδρα οἱ μαθηταί, τὸ εἰς τὴν ἰουδαίαν ἀπελθεῖν· διὰ τοῦτο προλέγει· ἵνα μὴ τῷ ἀθρόῳ διαταραχθῶσιν ἐξαίφνης ἀπαγόμενοι εἰς χώραν ἣν ἐδεδοίκεσαν· ἐπειδὴ ἐφοβοῦντο δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ μέν· οὔπω γὰρ τελείαν τὴν περὶ αὐτοῦ γνῶσιν εἶχον· τὸ δὲ πλέον ὑπὲρ ἑαυτῶν φασίν· ὅτι νῦν ἐζήτουν σε οἱ ἰουδαῖοι λιθάσαι· καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; ὁ δὲ ἀναθαρρύνων αὐτοὺς φησίν· ὅτι ὥσπερ ὁ τὸ φῶς βλέπων οὐ προσκόπτει· ὁ δὲ ἐν νυκτὶ περιπατῶν ἐκεῖνος προσκόπτει· οὕτως ὁ μὲν τῶν ἀγαθῶν ποιῶν καὶ ἐν φωτὶ τοῖς ἔργοις περιπατῶν, οὐδὲν πείσεται δεινόν· ὁ δὲ τοῦ φωτὸς ἀλ[illegible] πείσεται· ὥστε ἡμᾶς, οὐχὶ δεδοικέναι· οὐδὲν γὰρ ἄξιον θανάτου ἐπράξαμεν· ἢ καὶ ἄλλως· ὅτι ὁ τὸ φῶς φησὶ τοῦτο βλέπων οὐ προσκόπτει· πολλῷ μᾶλλον ὁ μετ' ἐμοῦ ὤν, [illegible] ἑαυτὸν εἶναι, οὐκ ἂν περι-

χ[illegible] προφήτην [illegible] εὕρηκεν· [illegible] εἶναι καὶ ἐκεῖ, ὥστε χ-
[illegible] πρὸς [illegible] πίστιν ἔχειν· [illegible]
[illegible] ἐθεράπευσεν· καὶ [illegible]
[illegible] αὐτοῖς δεῖξαι· ἐπειδὴ δὲ ἄρτι καὶ αὐτὸς ἐλέγχει [illegible]· οὐδὲ
θαῦμα τοῦτο ἐπιτελεῖται· καὶ ἄλλως δὲ αὐτὸν [illegible] καὶ λό-
γος [illegible] τὴν πίστιν [illegible]· ὁ [illegible]
καὶ [illegible] τοῦτο [illegible] ὁμοῦ καὶ [illegible] πρὸ [illegible]
διεγηγερκότα ἢ [illegible] καὶ [illegible]
μίαν· ταῦτα τοῦ κυρίου εἰπόντος· [illegible] Καὶ [illegible] τὴν [illegible]
σίαν τὴν ἐκεῖ σε δείξαντος· ὁ δειλότερος τῶν ἄλλων [illegible]
ἀνθρώπων, ἵνα αὐτὸν θαυμάσωσι καὶ [illegible] τοῦτο· οὐ γὰρ θάρσους ἀλλὰ
δειλίας [illegible] τὸ ῥῆμα· ἵνα γὰρ καὶ τοὺς ἄλλους [illegible]
συμμαθητάς, [illegible] αὐτοὺς τοῦ θανάτου καὶ [illegible]
[illegible] ἵνα αὐτὸν θαυμάσωσι· [illegible]
σαν· ἄρα καὶ [illegible] οἱ μωροὶ καὶ [illegible]
[illegible] ἵνα αὐτὸν θαυμάσωσι [illegible]
[illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible] οὕτως [illegible]
ἀλλ' [illegible] αὐτὸν [illegible]
[illegible] οὕτως αὐτοῖς ἡ θεία χάρις [illegible]
[illegible] τούτου [illegible]
οὐκ [illegible] ἀλλ' ἡ χάρις [illegible]
[illegible] τοῦ θεοῦ [illegible]
προφητειῶν· Καὶ [illegible]
[illegible] ἄλλοι [illegible]
τοῦ Χριστοῦ λέγοντος ὅτι [illegible]
[illegible] οὐκ ἂν ἄλλως [illegible]
τὴν [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ἄλλοις [illegible]
[illegible] θεοῦ [illegible]

γε καὶ [illegible] φασὶν ἡ δὲ ἐκείνου [illegible] σημεῖον οὐδὲ αὐτοῦ [illegible]
[illegible] ἄλλον δὲ ὕπνον ὀνομάζων κοιμηθῆναι [illegible] εἰ μὴ [illegible]
ἀλλ' ὡς ἐπὶ τοῦ μέλλοντος τῷ, φίλος· εἰ δὲ [illegible] ὕπνος αὐτοῖς ἐς
σωτηρίαν ὡς ἡμεῖς δοκοῦμεν· σὺ δὲ παραδοθῆναι μέλ-
λεις· ἵνα δὲ ἐξυπνίσῃς, περικόψεις αὐτῶν τὴν [illegible]· οὐ-
κοῦν [illegible] ἀπελθεῖν [illegible] τῷ, ἐξυπνίσαι· ἐπειδὴ μέλλει γὰρ
τοῦτο· ἐπειδὴ ἔμελλε πέμπειν αὐτοὺς ἔτι ὀκνοῦντας, τότε δὴ
παρρησίᾳ φησὶν, ὅτι ἀπέθανε. Τίνος δὲ ἕνεκεν οὐχ ὡς
πρότερον οὕτω φανερῶς εἶπεν, ἀλλὰ κεκοίμηται ὡς·
ὕπνον ὀνομάσας τὸν θάνατον; Διὰ πολλά· ἓν μὲν, διὰ
τὸ ἀκόμπαστον· οὐ γὰρ ἠβούλετο φαίνεσθαι κομπαστής·
ἀλλὰ κεκοιμημένος [illegible] δὲ ἐξύπνισιν ὠνόμασε·
πῶς δ' ἂν ταύτῃ τῇ λέξει ἐχρήσατο, εἰ μὴ τὸν θάνατον ὕπνον
ἐκάλεσεν; ὅτι δὲ τοῦτο ἀληθὲς τὸ [illegible] περὶ ὃ φέρουσιν
φησὶ μὲν ἐπὶ τῷ κεκοιμημένος εἰπεῖν, δῆλον ἐκ τοῦ μετὰ ταῦτα·
Καὶ γὰρ εἰπὼν ὅτι ἀπέθανεν, οὐ προσέθηκε παραγίνομαι
ἵνα ἀναστήσω αὐτόν. ὅρα πῶς οὐκ ἠβούλετο κομπάζειν δι'
ὧν διὰ τῶν ἔργων ἔμελλε [illegible]; ἀλλὰ δὲ ὡς διδάσκων
ἡμᾶς μηδαμοῦ κόμπους ὑπισχνεῖσθαι. κἀν τῷ δὲ [illegible]
ἑκατοντάρχου τοῦτο ἐποίησεν· εἰπὼν γὰρ ὅτι ἐγὼ ἐλθὼν θε-
ραπεύσω αὐτόν, ἀλλ' ἐκεῖ τοῦτο εἶπεν, ἵνα δείξῃ· [illegible]
αὐτὴν αἰτίαν δι' ἣν τὸν θάνατον ὕπνον ἐκάλεσεν· ἐνταῦθα δὲ
ἵνα δείξῃ ἡμῖν· ὅτι ὡς ὁ θάνατος ὕπνος ἐστὶν αὐτῷ
ὥσπερ τί ἦν ὅτι καὶ τοῖς ἄλλοις θάνατος ἦν ἡ τοῦ Λαζάρου
τελευτή, ἀλλ' αὐτῷ τῷ Ἰησοῦ τῷ ὅσον οὔπω μέλλοντι
αὐτὸν ἀναστῆσαι, ὕπνος ἐλογίζετο· ὥσπερ ῥήμαν τὸν
[illegible] ἐξυπνίσαι ῥᾴδιον, οὕτως ἐκεῖνον· μᾶλλον δὲ
μυριοπλασίως εὐχερέστερον τὸ ἀναστῆσαι τὸν θανόντα·
χαίρω δέ φησι δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε· [illegible] μέλλομεν [illegible]
[illegible], ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ· πόρρωθεν δὲ ὤν, προλέγει τὸν [illegible]
[illegible] θάνατον· οὐκ ἀκηκοώς· ἀλλ' ὡς θεὸς [illegible]
[illegible] σημεῖον· [illegible] τοῦτο, καὶ οὕτως·

προσιοῦσα ἀπήντησεν αὐτῷ· καὶ συνηκολούθησαν ἅμα αὐτῇ οἱ παρόν-
τες ἰουδαῖοι· οἱ διὰ [illegible] τοῦ ἰησοῦ ἐλθόντες, οὐκ ἠ-
κολούθει τῇ μάρθᾳ:

Εἶπεν οὖν ἡ μάρθα πρὸς τὸν ἰησοῦν· κε εἰ ἦς ὧδε ὁ ἀδελ-
φός μου οὐκ ἂν ἐτεθνήκει· ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰ-
τήσῃ τὸν θν, δώσει σοι ὁ θς. λέγει αὐτῇ ὁ ις· ἀναστήσεται
ὁ ἀδελφός σου· λέγει αὐτῷ μάρθα· οἶδα ὅτι ἀναστήσε-
ται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ· εἶπεν αὐτῇ ὁ ις· ἐ-
γώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ κἂν
ἀποθάνῃ ζήσεται· καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ
οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα· πιστεύεις τοῦτο; λέγει αὐτῷ·
ναὶ κε· ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ χς ὁ υἱὸς τοῦ θυ ὁ εἰς
τὸν κόσμον ἐρχόμενος· καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἀπῆλθε καὶ ἐ-
φώνησε μαριὰμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρα εἰποῦσα· ὁ διδάσκα-
λος πάρεστι, καὶ φωνεῖ σε:

Πιστὴ μὲν εἰ καὶ ἦν ἡ μάρθα περὶ χν· ἀλλ' οὐχ ὡς ἔδει· διὸ φη(σί)·
κε εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν ἐθανέ μου ὁ ἀδελφός· [illegible]
[illegible] ἔφησεν, οἷα [illegible] ὅτι [illegible]
[illegible] λέγουσα [illegible] αὐτὸν [illegible]
αὐτῆς· καὶ ἔτι διὰ τῶν ἑξῆς [illegible]
ἐμφαίνει [illegible] ὅσα γὰρ ἂν φησὶν αἰτήσῃ τὸν θν,
δώσει σοι· ὁρᾷς ὅτι [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] οὐ γὰρ εἶπεν ὅτι [illegible]
[illegible] ἀλλ' ὅσα ἂν αἰτήσῃ [illegible] αὐτῷ
[illegible] ἀναστήσεται φησὶν
ὁ ἀδελφός σου· οὐ γὰρ εἶπεν αὐτῇ ὅτι [illegible]
[illegible] οὐδὲ [illegible] αὐτῆς· ἀλλ' [illegible]
[illegible] τὸν λόγον· [illegible] ἐκ [illegible]
[illegible] λόγῳ [illegible] ἐγώ εἰμι
[illegible] καὶ ὁ ζῶν [illegible] ἡ ἀνάστασις
ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή· ἐπειδὴ [illegible] ἀνάστασιν
[illegible] ὁ ἀδελφός σου οὐκ ἐπέγνω· [illegible]
αὐτὸν μόνον εἰς ἀνάστασιν [illegible]

ὡς τε θυμόσει μέλλοντι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θεῖναι, ἵνα ἐκ τοῦ ᾅδου
ἀναγάγῃ τὴν τοῦ φίλου ψυχήν· ταύτην προέθελλην τὴν μετελθοῖ
ὡς δὴ δεζήτησιν· περὶ δὲ τῶν παρόντων τῶν ὀρεῖ τεμοῦσα αὐτοὺς
ἀγνοούντων· ἄρα γὰρ οὐ προφανὴς ὁ λῆρος καὶ ὁ μείρος ἅτε
χρῶσι ἢ τοῦ σοφοῦ δεζήτησις; οὐ δὲ μοι σκόπει πῶς ὁ κ(ύριο)ς
καίτοι τοῦ Λαζάρου τεθνηκότος· εἰ πεμψάμενος πρὸς αὐτάς,
ὡς προσβῶνται· καί γε αὐτὸς ὁ Λάζαρος δεζητῶι χ(ριστ)ῷ
ὡς θ(ε)ῷ: Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰ(ησοῦ)ς εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας
ἡμέρας ἤδη ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ· ἦν δὲ ἡ Βηθα-
νία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων ὡς ἀπὸ σταδίων δεκα-
πέντε. καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς
τὰς περὶ Μάρθαν καὶ Μαρίαν, ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς
περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν. ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι
Ἰ(ησοῦ)ς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ
ἐκαθέζετο:

Ἐπειδὴ δὲ ἀνέμεινεν ὁ κ(ύριο)ς τὸν Λάζαρον τεττάρων ἡμερῶν γε-
νέσθαι εἶτα ἐλθεῖν· ὡς ἂν τὸ θαῦμα μὴ ἀσυκοφάντητον ὂν
τῶν θεῶν δεξεργάσηται· τίνος δὲ ἕνεκεν πρόσκειται ἡ Βηθανία
ὅτε λέγει ὅτι δεκαπέντε σταδίους ἀπεῖχεν ἡ Βηθανία τῶν
Ἱεροσολύμων; ἵνα δείξῃ ὅτι εἰκότως πολλοὶ τῶν Ἱεροσολύ-
μων παρῆσαν. οὐ γὰρ μακρὰν ἦν ἡ Βηθανία. παρεμυ-
θοῦντο δὲ τὰς γυναῖκας, οὐχ ὡς ἀγαπωμένας ὑπὸ τοῦ χ(ριστο)ῦ. καί-
τοι γε συνέθεντο ἵνα ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ χ(ριστὸ)ν, ἀποσυ-
νάγωγος γένηται. ἀλλὰ διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς συμφορᾶς· ἢ ὡς
ἐν γένει ἀπαιρομένας αἰδούμενοι· ἢ οἱ μὴ ὄντες πονηροί, ἐκεῖνοι πα-
ρῆσαν. ὅθεν καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐξ αὐτῶν. ἡ δὲ Μάρθα μό-
νη πρὸς αὐτὸν τρέχει καὶ οὐ συμπαραλαμβάνει τὴν ἀδελφήν· ἐ-
πειδὴ κατ' ἰδίαν αὐτῷ συντυχεῖν ἐβούλετο· καὶ τὸ γεγονὸς ἀ-
παγγεῖλαι. ὅθεν ἐπειδὴ αὐτὴν ἔσχε βελτίω διὰ χρηστῶν ἐλπίδων,
τότε ἀπελθοῦσα καλεῖ τὴν ἀδελφήν. πρότερον δὲ οὐκ εἶ-
πεν πρὸς τὴν ἀδελφὴν Μαρίαν· λάθρα μου λαβοῦσα τὸν πρό-
τερον· ἡ γὰρ Μαρία ἤκουσεν μὲν ὅτι Ἰ(ησοῦ)ς ἔρχεται δὲ ἐν λάθρᾳ

προμηνύσαι μέλλων δι' αὐτῶν ἐκεῖσε παρόντων τυχὸν τῶν ἰουδαίων· ἵνα τῶν ἑτέρων ὡς ἂν ἐκεῖνοι ὅτι τῷ Χ(ριστ)ῷ συναντῆσαι ἀπῆλθεν, ἀναχωρήσωσιν, οὕτως ἔμελλεν μάρτυρες τοῦ θαύματος. νῦν δὲ νομίσαντες τὴν μαρίαν εἰς τὸν τάφον ὡς δακρύσουσαν ἔρχεσθαι· καὶ διὰ τοῦτο συναπελθόντες αὐτῇ, ἀναγκαίως τοῦ θαύματος αὐτόπται καὶ μάρτυρες γεγόνασι. πῶς δὲ ἡ μάρθα φησὶ πρὸς τὴν μαρίαν ὅτι ὁ διδάσκαλος φωνεῖ σε· καίτοι τοῦ εὐαγγελιστοῦ μὴ ἐπισημηναμένου ὅτι ἐφώνησεν αὐτὴν ὁ κ(ύριο)ς· ἢ τοίνυν κατὰ τὸ σιωπώμενον νοοῦμεν ἐνετείλατο τῇ μάρθᾳ ὁ κ(ύριο)ς καλέσαι τὴν ἀδελφήν, ἢ τὴν παρουσίαν αὐτὴν τοῦ Χ(ριστο)ῦ ἀντὶ φωνήσεως νομίσασα εἶναι, φησὶ· ὅτι φωνεῖ σε ὁ διδάσκαλος. πῶς γὰρ οὐκ ὀφειλόμενον ἦν τοῦ Χ(ριστο)ῦ παρόντος καὶ αὐτὴν πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν· τὴν γοῦν παρουσίαν τοῦ κ(υρίο)υ ἀπαιτοῦσαν ἀναγκαίως ἀπαντῆσαι αὐτῷ, φωνὴν καλεῖ. ὁ δ' ἀμφιλόχιος· ὁ διδάσκαλος γάρ φησι, πάρεστιν· αὐτὸ τοῦτο τὸ παρεῖναι ἀντὶ φωνῆς ποιεῖται πρὸς σέ. ἀπαραίτητον γὰρ τὸ, ἐκείνου παρόντος, σπουδάσαι τινὰ αὐτοῦ προελθεῖν· ὁ σεβ:

Ἐκείνη ὡς ἤκουσεν, ἐγείρεται ταχὺ καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν· οὔπω δὲ ἐληλύθει ὁ ἰ(ησοῦ)ς εἰς τὴν κώμην· ἀλλ' ἦν ἐν τῷ τόπῳ, ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ μάρθα. οἱ οὖν ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν, ἰδόντες τὴν μαρίαν ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, λέγοντες· ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. ἡ οὖν μαρία ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν ὁ ἰ(ησοῦ)ς, ἰδοῦσα αὐτόν, ἔπεσεν αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας· λέγουσα αὐτῷ· κ(ύρι)ε εἰ ἦς ὧδε, οὐκ ἂν ἀπέθανέ μου ὁ ἀδελφός:

Α [illegible] ὅτι παρ[illegible] οὐ [illegible] ἡ μαρία. μετὰ τῶν [illegible] ἀλλ' ἐγείρεται καὶ πρὸς αὐτὸν ἔρχεται· ὅθεν δῆλον ὡς οὐ κἂν προέλαβεν αὐτὴν ἡ μάρθα· οὐδὲ πρότερον [illegible] αὐτῇ τὸν ἰ(ησοῦ)ν ἐρχόμενον· οὔπω δὲ εἰσελήλυθε εἰς τὴν κώμην· σχολαιότερον ἐκβαίνων διὰ τὸ ἵνα μὴ δόξῃ ἑαυτὸν ἐπιρρίπτειν τῷ θαύματι· ἀλλ' ὡς πατοῦ τελευτῶν, καὶ ἀπὸ τῶν θείων γραφῶν· μάλιστα δὲ ἀπὸ τῶν τοῦ Χ(ριστο)ῦ συνεχῶν περὶ τῆς ἀναστάσεως ὁμιλιῶν· ἐπεὶ οὖν ἔτι· συνήθη ἦν ἡ συνήθη, διανιστᾷ αὐτὴν ὁ Κ(ύριο)ς· καὶ ὥσπερ ἐρριμμένην τὴν πίστιν αὐτῆς διεγείρει, φάσκων ἐκ δηλοτέρων· σὺ μὲν λέγεις ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν Θ(εὸ)ν, δώσει σοι. ἐγὼ δὲ φανερῶς οὕτως σοι φημί· ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις, καὶ ἡ ζωή. ὥστε οὐ τόπῳ περικλείεται μου ἡ δύναμις· ἀλλὰ καὶ ἀπὼν καὶ παρὼν, δύναμαι ἰᾶσθαι. ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ χορηγὸς τῶν ἀγαθῶν· καὶ οὐχ ὡς ἑτέρου διδόντος. ἀλλ' αὐτὸς ὢν ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή, ἰσχύω καὶ ἀνιστᾶν· καὶ ζωοποιεῖν. καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, κἂν ἀποθάνῃ τοῦτον τὸν θάνατον τὸν φυσικόν, ζήσεται. καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμέ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ τὸν θάνατον τὸν ψυχικόν. ὥστε μὴ θορυβηθῇς· κἂν τέθνηκέ σου ὁ ἀδελφός, ζήσεται. καὶ τί λέγω περὶ τοῦ ἀδελφοῦ σου· οὐδὲ ὑμεῖς ἅτε πιστεύετε εἰς ἐμέ, τεθνήξεσθε· ἀλλὰ τοῦ δεινοτέρου θανάτου κρείττους ἔσεσθε, τοῦ ψυχικοῦ· ὁ δὲ τοῦ δεινοτέρου λυτρούμενος, πολλῷ μᾶλλον τοῦ ἐλάττονος τοῦ σωματικοῦ λυτρώσεται τὸν τεθνηκότα σου ἀδελφόν. ἐρωτᾷ δὲ καὶ τὴν γυναῖκα· εἰ πιστεύει. ἡ δὲ καίτοι τοσαῦτα ἀκούσασα, ὅμως οὐ συνῆκεν ἅπερ εἶπεν αὐτῇ ὁ Κ(ύριο)ς· ὑπὸ τοῦ πάθους οἶμαι ἀνοηταίνουσα· ἄλλο γὰρ ἐρωτήσαντος ἐκείνου, ἄλλο αὐτὴ ἀποκρίνεται. ὁ μὲν γὰρ ἠρώτησεν εἰ πιστεύει ὅτι αὐτός ἐστιν ἡ ἀνάστασις, καὶ ἡ ζωή· καὶ ὅτι ὁ πιστεύων εἰς αὐτόν, οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα· ἤτε τὸν ψυχικὸν μόνον λοιπὸν καὶ ἀθάνατον, ἤτε τὸν σωματικόν· ἐπείπερ οὕτως οἱ πιστοὶ διὰ τὴν ἐλπίδα τῆς ἀναστάσεως, οὐδὲ θνήσκειν λέγονται. ἡ δέ, τί ἀποκρίνεται· ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ Χ(ριστὸ)ς ὁ υἱὸς τοῦ Θ(εο)ῦ ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος. καλῶς μὲν μαρτυρήσασα, δ' ἀληθῶς· οὐ μὴν τῇ ἐρωτήσει κατάλληλον ποιησαμένη τὴν ἀπόκρισιν· τέως μέντοι κατὰ δύναμιν· τὸ τῆς σφοδρότητος τῆς λύπης καταπαύσασα· καὶ κωλῦσαι τὸ πολὺ πάθος λάθρα δὲ καλεῖ τὴν ἀδελφήν· σφόδρα μὲν συνετῶς πρὸς τοῦτο δια

γενέσθαι, ἐπειδὴ πολλάκις τῇ σαρκὶ [illegible] αὐτῇ, τὴν τοῦ
θείου τῆς δυνάμεως· [illegible]
[illegible], ταράττεται καὶ ἐμβριμᾶται· [illegible] κρα-
τεῖ· ταῦτα δὲ πάντα συγχωρεῖ τὴν φύσιν πάσχειν [illegible]
[illegible] ὅτι ἀληθῶς καὶ οὐ κατὰ φαν-
τασίαν ἄνθρωπος ἦν· ἅμα δὲ καὶ παιδεύων ἡμᾶς· [illegible]
καὶ μέτρα τῆς λύπης· καὶ τῆς ἀλγηδόνος [illegible]
τὸ γὰρ ἀσυμπαθὲς καὶ ἀδάκρυ, θηριῶδες· τὸ δὲ πολὺ-
δάκρυ, καὶ φιλόθρηνον· καὶ πολύλυπον, [illegible]
ἐπεὶ τοίνυν [illegible] σαρκὸς καὶ [illegible]
ἀνθρώπων καὶ φιλοικτίρμων [illegible]
ἡμῖν· ἐρωτᾷ δὲ ποῦ τεθείκατε· [illegible]
ὅπου [illegible] καὶ πόρρω [illegible]
μὴ δόξῃ αὐτὸς ἑαυτὸν ἐπιρρίπτειν τῷ θαύματι· [illegible]
τε πρὸ [illegible]
μενος ποιεῖν· ἵνα καὶ [illegible]
μεῖον· ἐπειδὴ οὐδέπω οὐδὲν τεκμήριον [illegible]
[illegible] ἐνεδείκνυτο· ὁ δὲ οὕτως [illegible]
ἔρχεσθαι ὡς ἂν [illegible] αὐτόν· ἀλλ' ὡς [illegible] λέ-
γουσιν αὐτῷ· κ(ύρι)ε ἔρχου καὶ ἴδε· οἱ δὲ πονηροὶ [illegible]
λεῖν τῆς πονηρίας οὐδ' ὅλως ὑφίενται· καὶ [illegible]
τοιαύτης πρὸ ὀφθαλμῶν αὐτοῖς κειμένης· ἀλλ' [illegible]
οὐκ ἠδύνατο οὗτος ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ,
ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ; [illegible] τὰ δὲ [illegible]
τῷ τυφλῷ θαύματα, ταῦτα φασίν· [illegible]
θαυμάζειν [illegible] σημεῖον [illegible]· οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ θαύματος
τούτου καὶ ἐκεῖνο [illegible]
καταλαμβάνουσι τὰς κατηγορίας· οὐκ [illegible]
τὸ τέλος τοῦ πράγματος· οὕτω [illegible]
γνώμας ἡ σαρκ[illegible] φθόνος· [illegible] ἐν ἑαυτῷ, ἔρχεται εἰς
Ἰησοῦς οὖν πάλιν [illegible]
τὸ μνημεῖον· ἦν δὲ σπήλαιον· καὶ λίθος [illegible]

ζίου μείζονος παρ' ἑκάστων τοῦτο πεποίηκε μάλα· καὶ ἐπειδὴ πάρ τὸ
μέλλον γενέσθαι θαῦμα μέγα ἦν· καὶ οἷον ὀλιγάκις πεποί-
ηκε· καὶ ἔμελλον πολλοὶ κερδαίνειν δι' αὐτοῦ· διὰ τοῦτο
οἰκονομεῖ πολλοὺς γενέσθαι τοῦ θαύματος μάρτυρας·
φησὶ γὰρ ὁ εὐαγγελιστὴς ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες ἐν τῇ οἰκίᾳ
μετ' αὐτῆς, ἠκολούθησαν αὐτῇ· θερμότερον δὲ ἡ Μαρία
παρὰ τὴν ἀδελφὴν Μάρθαν προσῆλθε τῷ Χριστῷ· ἰδοῦσα
γὰρ αὐτόν φησιν, ἔπεσεν αὐτοῦ πρὸς τοὺς πόδας· οὐ
καταιδεσθεῖσα τὸν ὄχλον· οὐχ ὥσπερ πάλαι ὁ λόγος ὅτι ἧκος
εἶναι τινὰς ἐκεῖ ἀπεχθῶς τῷ Χριστῷ ἔχοντας· πάντων τούτων δὲ
ἀνθρώπινον σκοπὸν ἐκκαλοῦσα· τὸ ἐρῶντος τοῦ διδασκάλου
καὶ ὅρος ἐγνωσμένην τῆς εἰς αὐτὸν τιμῆς· φησὶ γάρ· κύριε εἰ ἦς ὧδε,
οὐκ ἂν ἀπέθανέ μου ὁ ἀδελφός· ὅμως οὐδὲν πρὸς ταύ-
την ὁ Χριστὸς λέγει· οἷον καὶ πρὸς τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς· διὰ τὸ πο-
λὺν παρεῖναι ὄχλον· καὶ μὴ εἶναι καιρὸν τῶν τοιούτων ῥη-
μάτων· συγκαταβαίνων δὲ μᾶλλον καὶ ἀπογυμνοῖ τὴν ἀνθρω-
πίνην φύσιν· καὶ τὰ ταύτης οἰκεῖα ἐνδείκνυται· ἄκουε γὰρ τί φησιν
ὁ εὐαγγελιστής:

Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν· καὶ τοὺς συνελθόντας
αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ
ἐτάραξεν ἑαυτόν, καὶ εἶπε· ποῦ τεθείκατε αὐτόν· λέγουσιν
αὐτῷ· κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε· ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς· ἔλεγον οὖν οἱ Ἰου-
δαῖοι· ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν· τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· οὐκ
ἠδύνατο οὗτος ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ
ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ:

Εἰς δάκρυα μὲν ἡ φύσις κεκίνηται· καὶ συναλγεῖ διὰ τὴν Μάρ-
θαν κλαίουσαν καὶ αὐτήν, καὶ τοὺς ἀπελθόντας· ὁ δὲ Κύριος ἐμ-
βριμᾶται τῷ θείῳ πνεύματι· τουτέστιν ἐπιτιμᾷ διὰ
τοῦ πάθους τῇ συγχύσει· καὶ ἐπέχει ταύτην· καὶ οὕτως ἐρωτᾷ
ὅπου τέθειται· καὶ τὸ ὅλον φυσικῶς γενέσθαι τὴν ἐρώτησιν· ὥσ-
τε παρελέγχθη· ἄνθρωπός τε ἦν ἀληθῶς· καὶ διὰ τοῦ ἐρω-
τᾶσθαι τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, ἐπειδὴ δοκεῖ ταύτῃ τοῖς διομεε

ὁ δὲ χριστὸς ἀναμιμνήσκων αὐτὴν ὧν πρὸς αὐτὴν διελέχθη· καὶ
σχεδὸν ἐπιτιμῶν ὡς ἀμνημονούσῃ· φησί· οὐκ εἶπόν σοι
ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς ὄψει τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ; τοῖς μὲν μα-
θηταῖς ἔλεγεν ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, διὰ τοῦ ἀπο-
θανεῖν λάζαρον· τῇ δὲ μάρθᾳ τὴν δόξαν φησὶν ὄψει τοῦ
θεοῦ· περὶ τοῦ πατρὸς λέγων· ἡ γὰρ [illegible] ἀκούουσα τῶν
τοῦ διαφόρως τὸν λόγον [illegible] λόγων [illegible]
[illegible] ἐκεῖ, οὐκ ἦν [illegible] τὴν
ὅτι ὄψει τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ· [illegible]
αὐτοῦ κομισαμένη ζῶν· νῦν δὲ περὶ τοῦ [illegible]
δεκτέον [illegible] περὶ [illegible] λέγειν [illegible]
ἀλλ' [illegible] μᾶλλον δὲ ἀρχῆς [illegible]
ἀκούσομεν· φησὶ γὰρ διὰ τὸν περιεστῶτα ὄχλον [illegible]
πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας· [illegible]
ἵνα [illegible] θεὸν [illegible] ἵνα [illegible]
εἰμὶ ἐκ τοῦ θεοῦ· ἵνα δείξῃ [illegible]
ὅτι δὲ τοῦτο [illegible] καὶ οὐ δι' ἀρχὴν [illegible] χρεία [illegible]
[illegible] δοκεῖ [illegible] τὴν ἀρχήν· [illegible]
ἤκουσάς μου· τίς [illegible]
φησὶν ἤκουσάς μου· ὥστε οὐκ ἀρχῆς [illegible]
ἐστι τοῦτο ἐνδεικνύμενον· [illegible] οὐ δεῖται [illegible]
ἀφ' ὧν [illegible] χάριν [illegible]
[illegible] αὐτοῦ· [illegible]
ἁμαρτίας σου ὃ μεῖζον πάντων· [illegible]
ἐφίλησας· ἐν αὐτοῖς [illegible] περὶ [illegible]
[illegible] θεὸς [illegible] ἄρχεται καὶ
[illegible] καὶ οὐκ [illegible] ἐνδείκνυται τὴν πρὸς
[illegible] γὰρ [illegible]
τὸν πατέρα [illegible] οὐκ [illegible]
ἐκ τοῦ θεοῦ· [illegible] οὐκ ἀρκεῖ [illegible]

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασε· [illegible] χεῖρας
[illegible] καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς [illegible]
[illegible] πόδας κειρίαις· [illegible]

470

αὐτόν φησιν, διὰ τὸ ἀλαζονικὸν [illegible]· οὐ γὰρ ἐπάγεται αὐτὸν
οὐδὲ κελεύει μετ᾽ αὐτοῦ περιπατεῖν ὥστε ἐπιδείκνυ-
σθαι· γενομένου δὲ τοῦ θαύματος· οἱ μὲν ἐπίστευσαν τῶν
θεασαμένων· οἱ δὲ ἀπήγγειλαν τοῖς Φαρισαίοις δια-
βάλλοντες πάντως αὐτὸν ὡς ἀνόσιόν τι τετολμηκότα·
οἷον τὸν τεθαμμένον ἀνασκάψαι προστάξαντα:

Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, συνέδριον· κ(αὶ) ἔ-
λεγον· τί ποιοῦμεν; ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ σημεῖα
ποιεῖ· ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτως, πάντες πιστεύσουσιν εἰς
αὐτόν· κ(αὶ) ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι κ(αὶ) ἀροῦσιν ἡμῶν κ(αὶ) τὸν τό-
πον, κ(αὶ) τὸ ἔθνος:

Δέον ἐκπλήττεσθαι καὶ θαυμάζειν τὸν τηλικαῦτα ποιοῦντα
θαύματα, μᾶλλον βουλεύονται αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι ἀνε-
λεῖν· ὅπερ ἦν ἐσχάτης ἀνοίας· ὅτι τὸν ἐν τοῖς τῶν ἄλλων
σώμασι τοῦ θανάτου περιγενόμενον, θανάτῳ παρα-
δώσειν ἐνόμιζον· ὥστε τὴν δόξαν αὐτοῦ συγκαλύψαι·
κ(αὶ) μετὰ τοσαῦτα θαύματα, ἄνθρωπον αὐτὸν ψιλὸν νομί-
ζουσι· τί ποιοῦμεν λέγοντες ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ση-
μεῖα ποιεῖ· κ(αὶ) τί τοῦτο ἀβελτηρίας· εἰ σημεῖα ποιεῖ, δεῖ
πιστεῦσαι καὶ προσκυνῆσαι· καὶ μηκέτι νομίζειν ἄν-
θρωπον ψιλόν· ὅρα δὲ καὶ τὴν σκαιότητα τῶν Φαρισαίων·
τὸν λαὸν ἀναπεῖσαι σπουδάζοντες, ἐμμέλλουσι λόγοις·
ὡς μέλλοντος τοῦ τῶν Ἰουδαίων πλήθους ἰδὼν δυνάμ[εων]·
κ(αὶ) τὸ πρὸς Ῥωμαίους ἀπολέσθαι ἐπὶ τῷ τόπῳ τῆς τυραννίδος·
ἐὰν γὰρ ἀφήσωμεν φησὶ τοῦτον, ὁ ὄχλος πολλὴν ἕξει ὀπίσω
αὐτοῦ ἀναφερόμενον, ἐπὶ τῆς τῶν σημείων ἐπιδείξεως·
κ(αὶ) λοιπὸν ἡμᾶς πάντας ἐπιστήσονται οἱ Ῥωμαῖοι ἐπὶ
τυραννίδι· κ(αὶ) ἀροῦσιν ἡμῶν τὰς πόλεις κ(αὶ) ἀναιρήσουσι·
ταῦτα δὲ ὡς ἔφην, ἔλεγον ἐκ πονηρίας· ἵνα τὸν σωτῆρα
μὲν διαφθονούμενοι δόξαν ἐπιμολύνωσι τῷ Χριστῷ, τὸν
κοινὸν δὲ δῆμον εἰς τὸ μέσον φέρουσι· παραινοῦντες
τὸν λαὸν κατὰ Χριστοῦ· ὡς αἰτίου αὐτοῖς ἀπωλείας ἐσομένου·

~~δὲ λέγει· λέγει [illegible] λέγει αὐτοῖς [illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~
~~[illegible]~~

Εὐχαριστεῖ [illegible] ὁ Κ(ύριο)ς μᾶλλον ἢ εὐξάμενος· ὥσπερ
γὰρ οὐκ ἔδει [illegible] εὐχῆς· ὅτι δὲ ἐκ ταύτης [illegible] ὡς ἰσοδύ-
ναμος τῷ πατρὶ, κραυγάζει φωνῇ μεγάλῃ αὐθεντικῶς καὶ
δεσποτικῶς· οὐ γὰρ εἶπεν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου λάζαρε
δεῦρο ἔξω· οὐδὲ ἀνάστησον αὐτὸν πάτερ· ἀλλ' ὡς εἴρηται
αὐθεντικῶς· [illegible]
[illegible] λεγόντων [illegible]
[illegible] ὅτι [illegible] διαλαλ[illegible]
[illegible] φησί· λάζαρε δεῦρο ἔξω· [illegible]
[illegible] προέρχεται [illegible]
τῆς φωνῆς τοῦ θ(εο)ῦ· [illegible] ἀκούσαντες ζήσονται· ἵνα γὰρ
[illegible] ἐνέργειαν
[illegible] τοῦτο· [illegible] δεῖξαι· ἔμελλεν καὶ
ποιεῖν μεγάλῃ φωνῇ τοῦ σ(ωτῆ)ρ(ο)ς ἢ τὸν λάζαρον ἀναστῆσαι,
σύμβολον [illegible] τῆς μεγάλης σάλπιγγος τῆς μελλούσης
ἠχῆσαι ἐν τῇ κοινῇ ἀναστάσει· μεγάλῃ δὲ ἐκραύγασεν
καὶ διὰ τοῦτο· ἵνα [illegible] ἐκφέρωσι [illegible]
[illegible] ἐν τῷ [illegible] εἶναι [illegible]
[illegible] αὐτὸν, διὰ [illegible]
[illegible] ἀνάστασις [illegible] οὕτω [illegible]
[illegible] ὀφθαλμοῦ [illegible] ἐξῆλθε δέ φησιν
ὁ τεθνηκὼς, δεδεμένος τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας· οὐκ
ἐξελθεῖν γὰρ ἐδόκει εἶναι [illegible] δόξαν τοῦ ἀναστῆναι
τὸν, ἐξελθεῖν δὲ δεδεμένον· καὶ θαῦμα [illegible] μένοντος [illegible] δὲ
δεδεμένον κινεῖσθαι· [illegible] θαύματι [illegible] ἀναστῆ-
ναι· κελεύει δὲ αὐτὸν λῦσαι· ὅπως πλησίον γενόμενοι
καὶ ψηλαφήσαντες ἴδωσιν ὅτι οὗτος ἐκεῖνός ἐστιν· [illegible]

καὶ κατὰ τὸ πρακτικὸν δι' αὐτῶν χεομένην· [illegible] δῶρον δ' ἡμῖν·
ὡς κατὰ τὸ θεωρητικὸν δι' αὐτῆς περιέκεκαλυμμένης ὅτι
[illegible] ἐπιλάμπεται· ἢ καὶ οὕτως· ὅσα ἐλαίω ἔχει, λυχνίαι
καλοῦνται· λύοντες αὐτὸν [illegible] καὶ ὥσπερ [illegible] τῆς [illegible]
ἱερέως· ὡς ἄφεσιν αὐτοῦ, δὸ [illegible] τῶν μαρτύρων· ὡς τε
[illegible] ἔχειν καὶ λέγεσθαι πρὸς ἔργα [illegible] τὴν μὲν δὲ
[illegible] ἐμόνασαν τὴν [illegible] ἰουδαίων· [illegible]
δὲ, τὴν τῶν ἐθνῶν· ἢ μὲν [illegible] τῶν ἰουδαίων, τὴν [illegible] ζεται
περὶ πολλά· πολλὰ γὰρ αὐτοῦ μόνου ἐν πολλοῖς, [illegible] καὶ
[illegible] ἢ δὲ τῶν ἐθνῶν, οὕτω πολλῶν χρήζει ἐν τελῶν·
ἀλλὰ τῶν ὀλίγων· ἐν οἷς ὅλος ὁμόλογος [illegible] προφῆται
κρέμανται τῶν περι[illegible] μόνος θεὸς [illegible] μερῶν· [illegible]
φορὰν δὲ τούτων ἐκ [illegible]
μαρτυρίας ὧν αὐτοῦ καταλαμβάνομεν· [illegible]
[illegible] αἱ μαρτυρίαι [illegible] τοῦ ἀδην· [illegible]
χριστιανῶν ὁ κ(ύριο)ς :· Εἴ τις δέ τις αὐτοὺς [illegible]
[illegible] τοῦ ἐπὶ αὐτοὺς ἐλεγμοὺς [illegible]
[illegible] οὐδὲ [illegible] δι' αὐτῶν [illegible]
[illegible] ἀποθανεῖν [illegible]
[illegible] ἀπολῆται· τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ [illegible]
[illegible] τοῦ ἐπὶ αὐτοὺς ἐκ [illegible]
[illegible] ἀποθνήσκειν [illegible]
[illegible] ἀλλ' [illegible] τοῦ θ(εο)ῦ [illegible]
[illegible] εἰς [illegible]
[illegible] ἀποκτείνωσιν αὐτοὺς [illegible]

Μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τὸ τῆς ἀρχιερωσύνης ἀξίωμα [illegible]
[illegible] ἰουδαίοις διέφθαρται· ἀφ' οὗ γὰρ [illegible]
[illegible] ἀρχαί, οὐκέτι τὸν [illegible] χρόνον τῆς [illegible] ἀλλὰ
[illegible] αὐτὸν καὶ περὶ αὐτὸν ἱερατικόν· [illegible] διεφθάρη
[illegible] τοῦ ἐξ [illegible] ἰώσηππος, ὁ [illegible]
τοῖς χριστιανοῖς μὲν [illegible] ἐπειδὴ δὲ τὰς χεῖρας [illegible]
τοῦ χ(ριστο)ῦ, [illegible] χάρις [illegible]

[illegible] δὲ μαι καὶ ἐπὶ τῶν ἔσω τεθνηκότων τοῦτο· καὶ λαμ-
βάνομεν ἢ λαὸν φίλος Χριστοῦ. πολλάκις δὲ τῇ ἀσθενείᾳ
τῆς ἀμνήμονος μικρὸν λεγόμενος φύσεως, ἁμαρτίᾳ μάλιστα περιπί-
πτει· ἡ θνήσκει θάνατον ψυχικὸν μὲν καὶ οἰκτρόν· τοῦ
δὲ Χριστοῦ ἐλέει ἀθανασίας ἄξιον. φίλος γὰρ ἐστὶν ὁ τεθνηκώς. ἀδελ-
φαὶ τοίνυν ἡ συγγενεῖς τοῦ τεθνηκότος· ἡ μὲν σὰρξ ὡς
καὶ Μάρθα· σωματικωτέρα γὰρ καὶ ὑλικωτέρα ἡ
Μάρθα· ἡ ψυχή, ὡς Μαρία· σεμνοτέρα γὰρ καὶ εὐλα-
βεστέρα αὕτη, προσελθέτω σὺν τῷ Χριστῷ. καὶ προσπιπτέ-
τω αὐτῷ· ἔχουσα καὶ τοὺς τῆς ἐξομολογήσεως λογισμοὺς
συνεπομένους ὡς ἐκεῖναι τοὺς ἰουδαίους· Ἰούδας γὰρ ἐξο-
μολόγησις λέγεται. ἡ δὲ ὅταν ὁ Κύριος τῷ μνημείῳ ἐπι-
στάς· ἡ τὴν βδελυκτὴν μνήμην τῇ μνήμῃ πόρρωθεν· ὥσπερ
τὸν λίθον ἀρθῆναι κελεύσας, τὴν μνήμην ἀνάγων τῶν
μελλόντων ἀγαθῶν ἢ κολάσεων. καὶ φωνῇ μεγάλῃ
τῆς διδασκαλικῆς [illegible] φωνῇ· Λάζαρε δεῦρο ἔξω
τοῦ κόσμου. μηδὲν θάπτου τοῖς βιωτικοῖς περισπα-
σμοῖς ἢ πάθεσιν. ὥσπερ ἡ τοῖς μαθηταῖς ἔλεγεν· οὐ-
κ ἐστὲ ἐκ τοῦ κόσμου. ἀλλ᾽ ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ
κόσμου. ἢ ὡς ἀλλαχοῦ ὁ Παῦλος· ἡμεῖς δὲ ἐξερχόμεθα
πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς τουτέστι τοῦ κόσμου.
ἢ οὕτως ἐξεγείρει αὐτὸν τῆς ἁμαρτίας τὸν τεθνεῶτα· ὦ
πρόσωπον [illegible] τῆς κακίας οἱ μώλωπες· ὃς δι᾽ αὐτοῦ
ὁδοιπορῶν ἦν, διότι τετραήμερος μὲν ἦν· ταῖς
τέσσαρσιν ἡμέραις καὶ φυσικαῖς ἀρεταῖς, ἀπονεκρω-
θείς· ἀρτίως ὢν ἀδιάμνηστος πρὸς αὐτάς· πλὴν ἀλλ᾽ ὅ-
καὶ ἀδιάμνηστος ἦν· καὶ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας δεδεμένος·
ταῖς σειραῖς τῶν οἰκείων ἁμαρτημάτων σφιγγόμενος·
καὶ ἄπρακτος πρὸς τὴν δεικνύμενος· μᾶλλον· ἀλλὰ καὶ
τὴν ὄψιν σουδαρίῳ κεκαλυμμένος· ὥστε μὴ δὲ ἐν
χρόνοις μηθὲν οὖν τοῦ σαρκικοῦ καλύμματος ἐπιπρος-
[illegible]· συνόλως δὲ εἰπεῖν, τῇ κακίᾳ διαλελυμένος·

ἐν σχήματι ποιήσαντες· ἵνα ὁ ἐν ῥώμῃ καθήμερος· τὸν μὲν ἵνα δ(ε)ίξωσιν ὄντα, μέλλοσοι ἐκεῖνον λογίζηται· καὶ τὸν τῶν μιαρῶν κεφαλὴν ὁμολογῇ, τὸν χ(ριστό)ν. τὸ δὲ ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν τὸν ἰ(ησο)ῦν, δηλοῖ· ὅτι ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐκύρωσαν τὴν γνώμην· καὶ πρὸ τούτου μὲν γὰρ ἐσκέπτοντο περὶ τοῦ φόνου· ἀλλὰ μαλακώτερον· καὶ ζήτησις μᾶλλον ἦν τὸ πρᾶγμα· καὶ οὐκ ἀπόφασις· νῦν δὲ τελεία κρίσις καὶ ψῆφος κεκυρωμένη. πρώην γάρ φησιν ἐζήτουν ἀποκτεῖναι αὐτόν· καὶ αὐτὸς δὲ αὐτοὺς ἐλέγχων, φησί· τί ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι· σκόπησον ὅμως τῆς ἀρχιερατικῆς ἀξίας τὴν δύναμιν πῶς γέμει τῆς τοῦ πν(εύματο)ς χάριτος κἂν οἱ ταύτην φοροῦντες ὦσιν ἀνάξιοι· ὅ τι κἂν μὴ τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἀξίας τῆς ἐν αὐτοῖς χάριτος, οὐ τῆς αὐτῶν προαιρέσεως· ὁ βαλαὰμ δὲ ἄφρων καὶ ἄφρας προεφήτευσεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἀνάξιοι, τῶν ἄλλων ταῦτ' εἶδον· φαραὼ, τὰ περὶ τῆς εὐφορίας καὶ ἀφορίας· ναβουχοδονόσορ, τὰ περὶ τῶν βασιλειῶν ἀπὸ τοῦ χ(ριστο)ῦ· καὶ βαλαὰμ περὶ χ(ριστο)ῦ· οὐκ ἐπειδὴ δὲ προεφήτευσε, προφήτης ἂν λεχθείη· ἀλλ' εἴ τις προφήτης, ἐκεῖνος ὁ προφητεύων· ὥσπερ οὖν οὐδὲ πᾶς ὁ ἰατρικόν τι ποιῶν ἤδη καὶ ἰατρὸν· ἀλλ' ὁ καὶ κατὰ τὸν ἰατρικὸν λόγον ποιῶν τὰ ἰατρικά, ἐκεῖνος ἂν λεχθείη ἰατρός· ὥσπερ καὶ δίκαιος, οὐχ ὁ ποιῶν δίκαιόν τι, ἀλλ' ὁ δίκαιος ποιῶν· κατὰ τὸ εἰρημένον· δίκαιον τὸ δίκαιον διώξῃ· προφητεύσας ὁ καϊάφας, ἀλλ' οὐ προφητικῷ λογισμῷ, οὐκ ἄρα προφήτης:

Ἰ(ησο)ῦς οὖν οὐκέτι παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς ἰουδαίοις ἀλλ' ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου εἰς ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν· κἀκεῖ διέτριβε μετὰ τῶν μαθητῶν· ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν ἰουδαίων· καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα, ἵνα ἁγνίσωσιν ἑαυτούς· ἐζήτουν οὖν τὸν ἰ(ησο)ῦν· καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἑστηκότες· τί δοκεῖ ὑμῖν ὅτι

καὶ μὴν τὴν λέξιν μὲν τοῖς αὐτοῖς [illegible] λόγοις· οἱ μὲν οὖν ἄλλοι
ἐν τῷ ζητεῖν [illegible], τὸν τοῦ Χριστοῦ φόνον ἐσκέπτοντο· ὁ δὲ ἀρ-
χιερεὺς οὕτως ἦν μιαιφόνος, ὥστε γυμνῇ τῇ κεφαλῇ
μετὰ τοιαύτης τόλμης ἀποφήνασθαι κατὰ Χριστοῦ· μᾶλλον μὲν
οὖν ὅτι τοῖς ἄλλοις ἐπιμελὲς [illegible] εἰς τὸ δό-
ξαν [illegible] τὴν τοῦ συμφέροντος σκέψιν· ὑμεῖς γάρ φη-
σιν οὐκ οἴδατε οὐδέν· ἀρχιερεὺς γάρ φησι μὲν [illegible]· οὐ λο-
γίζεσθε ὅτι συμφέρει ἡμῖν [illegible] ἀπολέσθαι μᾶλλον [illegible] τὸν λαὸν
[illegible]· τοῦτο δὲ αὐτὸς μὲν κακῶς λογισάμενος εἶπε· τῆς
ἀρχιερωσύνης· τῷ ἀξιώματι ἐκείνου ἐχρήσατο πρὸς τὴν
τοῦ μέλλοντος προφητείαν· καὶ τῆς μιαρᾶς αὐτοῦ καρδί-
ας οὐχ ἥψατο· σκόπει γοῦν πόση τοῦ πνεύματος ἡ δύναμις· ἀπὸ
στόματος ἀνδρὸς πονηροῦ, ἐκίνησε [illegible] προελθεῖν
προφητείαν ἄρτι θαυμαστήν· ἀποθανόντος γὰρ Χριστοῦ, πάν-
τες οἱ πιστεύσαντες ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ τῆς μακρᾶς πλάνης καὶ
κολάσεως ἀπηλλάγησαν· καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ μόνον τοῦ
ἰουδαϊκοῦ ἀπέθανεν, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ λοιπὰ τέκνα τοῦ θεοῦ·
τουτέστι τὰ ἔθνη, εἰς ἓν συναγάγῃ· τέκνα δὲ θεοῦ ὀνομάζει
τὰ ἔθνη· ἢ ἀπὸ τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι· ἐπεὶ γὰρ ἔμελλον
γενέσθαι τέκνα θεοῦ, οὕτως αὐτοὺς ὀνομάζει· ὥσπερ ἀλ-
λαχοῦ φησίν· ὅτι καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω· ἀπὸ τοῦ μέλλοντος
καὶ ταῦτα καλῶν· ἢ καθὸ πάντων πατήρ ἐστι, πρὸ πάντων δημι-
ουργικῶς ἐγέννησεν ἡμᾶς· καὶ καθὸ τετίμηκεν ἡμᾶς κατ' εἰ-
κόνα κτίσας οἰκείαν ὁμοίωσιν· ὥσπερ οὖν καὶ ἐν ταῖς
πράξεσιν ὁ Παῦλος πρὸς Ἀθηναίους δημηγορῶν, φησί·
γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ θεοῦ· ἐπεὶ τοίνυν ὡς ἀρχικὸν ζῶον
ὁ ἄνθρωπος καὶ κατὰ τοῦτο θεοῦ ὁμοίωμα λαμβάνων, τέκνον θεοῦ λέγεται·
διεσκορπισμένους οὖν ὄντας ἡμᾶς πολυτρόπως
[illegible] ἀπ' ἀλλήλων καὶ τοῦ θεοῦ, τοὺς μὲν ἀπὸ διαλέκ-
των, τοὺς δὲ πλησίον [illegible], τοὺς δὲ φιλοπλουτίας, τοὺς δὲ
φιλοδοξίας παρασκευάσας, ὁ Χριστὸς ἤγαγεν· ἵνα μίαν ἐκ-
κλησίαν ἑνὶ ζυγῷ μὲν συναγαγών· τοὺς ἐγγὺς καὶ τοὺς μακράν,

ιβ περὶ τῆς ἀλει[illegible] μύρω·

[illegible] ἦλθεν· ὅτι τοίνυν οἱ Ἰουδαῖοι [illegible] ἰδοὺ [illegible] φησὶ πρὸ τοῦ πάσχα ἀπῆλθεν δὲ αὐτοὺς ἐχθὲς τὸν δὲ ἐφραὶμ [illegible] καρποφορίαν [illegible] λόγον ποιεῖ [illegible] εἰς τὴν ἔρημον [illegible] ἐφραὶμ· τὴν ἐκκλησίαν [illegible] καρποφορήσει [illegible] ὁ χριστὸς ἐξῆλθεν τὴν ἰουδαίαν καταλιπών:

ιβ Ὁ ἰησοῦς πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς βηθανίαν ὅπου ἦν λάζαρος ὁ τεθνηκὼς ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν· ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ· καὶ ἡ μάρθα διηκόνει· ὁ δὲ λάζαρος εἷς ἦν τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ· ἡ οὖν μαρία λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξὶν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου·

ἡ δὲ κατὰ τὴν τοῦ ἀμνοῦ [illegible] ἐν τῇ [illegible] τοῦ πάσχα ἑορτῇ [illegible] σὸν [illegible] προβάτων· ἕκτῃ δὲ τῶν πρὸ τῆς ἑορτῆς ἡμέρᾳ [illegible] ἄρχονται· [illegible] πρὸ ἓξ ἡμερῶν [illegible] τοῦ ἀμνοῦ, ἀμφότερον [illegible] ταύτην ποιοῦνται· διὸ ὁ ἰησοῦς [illegible] βηθανίαν ἦλθεν· δεῖξαι δὲ βουλόμενος [illegible] ἀληθῶς [illegible] τοῦ λαζάρου [illegible] φησίν· ὁ δὲ λάζαρος εἷς ἦν τῶν ἀνακειμένων· οὐ γὰρ φαντασία [illegible] ἀλλὰ [illegible] καὶ [illegible] συνήθη ποιῶν· ἐσθίων καὶ πίνων· [illegible] τελῶν· διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν ὅτι ἡ μάρθα διηκόνει [illegible] ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς [illegible] μακος· [illegible] διηκονεῖ [illegible] δι' αὐτῆς ταύτην ποιεῖται· ὁ [illegible] κὸς χεῖρας [illegible] ἡ δὲ μαρία, εἰς τὸν χριστὸν [illegible] καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς [illegible] αὐτοῦ ἐξέμαξε· [illegible] κυρίου [illegible] καὶ κυρίου [illegible] κυρίαν [illegible] ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου [illegible]

μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν; δεδώκεισαν δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ
οἱ φαρισαῖοι ἐντολήν· ἵνα ἐάν τις γνῷ ποῦ ἐστι, μηνύσῃ
ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

Εἰς κατάκρισιν μᾶλλον τῶν ἰουδαίων ἀναχωρεῖ ὁ κ(ύριο)ς, οὐ δειλίᾳ.
ἅμα δὲ ἡμᾶς διδάσκων μὴ ἐπιρρίπτειν ἑαυτοὺς τοῖς
κινδύνοις· κἂν [illegible] ὦσιν· ἀλλὰ καταλαμ-
βανομένους μὲν, ἵστασθαι γενναίως· μὴ καταληφθέν-
τας δὲ, ὡς ἔθος, ἐκκλίνοντας τὸν κίνδυνον μὴ [illegible] ἐμβάλλεσθαι.
Διὰ τοῦτο τῆς [illegible] ἄδηλον· ὅρα δὲ τὴν ἀνόητον μανί-
αν τῶν ἰουδαίων· ὅπως οὐδὲ ἐν τῷ τῆς ἑορτῆς καιρῷ,
τῆς μιαιφονίας ἀπείχοντο· ἀλλ' ὁ φόνος μὲν οὐ λάθρᾳ
δρᾶται, ὡς ἂν [illegible] συνιᾶσθαι [illegible]· οἱ γὰρ [illegible]
ἑκούσια· ἢ ἀκούσια, οὐκ ἐτέλουν τὸ πάσχα· εἰ μὴ πρό-
τερον ἁγνισθῶσι κατὰ τὸ ἔθος· λουόμενοί τε· ἢ [illegible]
ἢ ξυρώμενοι καὶ θυσίας δι' αἱμάτων [illegible] προσφέ-
ροντες· οὗτοι τοίνυν οἱ μιαροί· οἱ τὸν ἁγνισμὸν ποιούμενοι,
ἐζήτουν τὸν κ(ύριο)ν, ὥς φασι· τί δοκεῖ ὑμῖν; ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς
τὴν ἑορτήν; [illegible] ἔμελλε·
καιρὸς εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, ἀναγκάσει αὐτὸν [illegible]
[illegible] ἄλλον καὶ τοῦ [illegible]
[illegible] διὰ τὴν ἑορτήν, τότε τὸν [illegible]
[illegible] δράσωσιν· ἀλλ' [illegible] οἱ διὰ [illegible]
ποιοῦσιν, ἐδόκει ἂν [illegible] τὸ πάθος· νῦν δὲ οἱ φαρι-
σαῖοι ἐντέλλονται· ἵνα καταμηνυθῇ καὶ συλληφθῇ· κα-
λῶς οὖν ἀναχωρεῖ ἀπὸ τούτων ὁ κ(ύριο)ς· ὁ γὰρ λόγος τοῦ θ(εο)ῦ πρό-
τερον μὲν παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς ἰουδαίοις, διὰ τῶν
προφητῶν καταγγελλόμενος· νῦν δὲ οὐκέτι· ἀλλ' ἀναχω-
ρήσει εἰς τὴν ἐρημίαν τῶν ἐθνῶν συναγωγήν· περὶ ἧς εἴρηται·
ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον, ἢ τῆς ἐχούσης τὸν
ἄνδρα. ἐγγὺς δὲ ἐφραὶμ μετὰ τὴν ἔρημον αὕτη· ἐφραὶμ
δὲ λέγεται, καρποφορία· ἀδελφὸς δὲ οὗτος ὕστερος τοῦ
μανασσῆ, ὡς νεώτερος ὤν· μανασσῆς δὲ ἑρμηνεύεται,

[illegible] χρεί[illegible] ἀλλ' εἰ φθείρειν [illegible] ἀλλ' [illegible] οὐδὲ [illegible] φείδεσθαι [illegible] τὸν [illegible] θρίξι τῆς κεφαλῆς [illegible] φείδεσθαι [illegible] καὶ [illegible] μαρτίας [illegible] φιλ[illegible] σώματος δὲ ἐξαλείφομαι:

ιϛ Λέγει οὖν εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι· διατί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; εἶπε δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτης ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχε, καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· ἄφες αὐτήν· εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐτό. τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε:

Φιλοχρήματος ὢν ὁ Ἰούδας, [illegible] τὸν τῆς τιμῆς τρόπον· διατί γὰρ οὐκ ἀργύριον φησὶ προσήνεγκας, ἵνα [illegible] κλέψαι, ἀλλ' [illegible] μύρον; πῶς οὖν [illegible] λέγει ὅτι [illegible] μαθηταὶ τοῦτο εἶπον· ῥητέον τοίνυν ὅτι [illegible] πάντες μὲν [illegible] ἀλλ' οὐ τῇ αὐτῇ προαιρέσει οἱ ἄλλοι οὕτως· οὐκ ἔλεγχε δὲ αὐτὸν ὁ Χριστός· καίτοι γε εἰδὼς αὐτὸν κλέπτην καὶ γινώσκων τοῦτο [illegible] οὐ γὰρ [illegible] αὐτόν· μακροθυμῶν [illegible] τῶν τοιούτων [illegible] αἰνίττεται [illegible] ζει αὐτῷ τὴν προδοσίαν· ὅτι διὰ φιλοχρηματίαν ἔμελλε προδοῦναι αὐτὸν εἰς θάνατον· διὸ [illegible] ἐνταφιασμοῦ [illegible] αὐτὸν [illegible] αὐτοῦ καρδίαν [illegible] θεία· [illegible] τοὺς πτωχοὺς γάρ φησι πάντοτε ἔχετε [illegible] αὐτῶν [illegible] φησιν [illegible] αὐτόν· [illegible] ἄφες [illegible] αὐτόν· [illegible] καὶ [illegible] πτωχοῖς χρή [illegible] φιλοχρήματος [illegible] κλέπτης [illegible] φιλοχρ[illegible]

ὁ δὲ δαδ φησί· διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ θς ὁ θς σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως·
καὶ ὁ μακάριος Πέτρος· γινωσκέτω πᾶς οἶκος ἰσλ ὅτι καὶ κν καὶ χν
αὐτὸν ὁ θς ἐποίησε τοῦτον τὸν ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε. [illegible]
[illegible] ἀπὸ τοῦ λόγου [illegible]
[illegible] χρισθεὶς οὖν καὶ [illegible] ὁ [illegible] λόγος
τοῦ [illegible] θς, ἐπλήρωσε τὸν κόσμον εὐωδίας· ὥσπερ καὶ τὸ τῆς
μαρίας μύρον, τὸν οἶκον εὐωδίας [illegible]
[illegible] τοὺς πόδας [illegible] οἱ κοσμοῦντες τὴν κεφαλὴν
τοῦ θῦ· καὶ [illegible] αὐτοῦ, οἱ ἅγιοι· οὗτοι [illegible] δόξαν θῦ
ὄντες, κόσμος ἂν αὐτοῦ λεχθεῖεν· οἱ καὶ τοῦ χρίσματος τῆς τοῦ κυ
σαρκὸς [illegible] κοινωνοί· οὓς καὶ δαδ φησὶ μετόχους· καὶ παῦλος
δὲ πρὸς κορινθίους φησί· ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς χν καὶ
χρίσας ἡμᾶς θς· καὶ [illegible] χριστοῦ [illegible]
κατὰ χν [illegible]· οἱ τοίνυν χριστιανοί, αὐτοὶ [illegible]
τοὺς πόδας τοῦ ἰησοῦ ἐκμάξασαι· καὶ [illegible] τοῦ θείου χρίσ-
ματος· [illegible] αὐτοὶ χῦ· μέτοχοι καὶ τοῦ χῦ· τὴν δὲ σάρκα
ἐσταύρωσαν καὶ [illegible]
[illegible] ἀπέθανον· κόσμος [illegible] τὴν κεφαλὴν αὐτοὶ χῦ· καὶ δόξα [illegible]
[illegible] δόξα τοῦ θῦ καὶ οἱ ἅγιοι· ὧν λαμψάτω τὸ φῶς ἔμπροσθεν
τῶν ἀνθρώπων· καὶ δοξάζεται δι' αὐτῶν ὁ πήρ· οἷς καὶ τὸ ἐσθίειν καὶ
τὸ πίνειν, εἰς δόξαν θῦ γίνεται· οἱ καὶ [illegible] δόξαν
[illegible] καὶ [illegible] ὥσπερ [illegible]
[illegible] ἰησοῦ καὶ [illegible] εἰς τὸν οἶκον τῆς ψυχῆς· καὶ [illegible]
[illegible] ἀλλ' [illegible] τοὺς πόδας τοῦ κυ
[illegible]
[illegible] ἐν τῷ κόσμῳ [illegible]
[illegible] τοῦ χῦ, ὁ ἀπόστολος [illegible]
[illegible] καὶ ἄλλως [illegible] διὰ [illegible]
[illegible]
[illegible] τὸ κρεῖττον [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] τῶν φθορῶν [illegible] αὐτοῦ [illegible]

[illegible] ἐργαζόμενος [illegible] κυ· καὶ

[illegible] τούτου [illegible]: Ἁμαρτωλὸς [illegible]

[illegible] θῦ [illegible] ἀφορμὴν [illegible]

[illegible]

[illegible] δεῖ αὐτὸν κρύπτεσθαι· ἀλλ' [illegible]

[illegible] ἑαυτὸν [illegible]

[illegible] θῦ [illegible]

[illegible] ἐκ τούτου πολλοὶ [illegible]

[illegible] ἐκ τούτου [illegible] πολλοὺς ὁ φθόνος [illegible] ἐκ δὲ τούτου

[illegible] φθονηροὶ [illegible]

[illegible] αὐτῶν [illegible] δόξης· [illegible]

[illegible] θῦ [illegible] αὐτοῦ [illegible]

[illegible] ὁ σατανᾶς [illegible]

αὐτὸν εἰ χρὴ· [illegible]

[illegible] ὁ σατανᾶς [illegible]

[illegible] κυ· ἐκ δὲ τούτων [illegible]

[illegible] γὰρ ὁ σατανᾶς [illegible]

[illegible]

[illegible]

ὁ σατανᾶς [illegible]

[illegible] θῦ [illegible]

[illegible]

[illegible]

κυ [illegible]

ὁ κύριος ὁ θς [illegible]

[illegible]

[illegible] κυ· [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

χρημάτων [illegible] αὐτόν; [illegible] διὰ τοῦτο [illegible]
τοῦτο, ὅτι κλέπτης ἦν· ἵνα [illegible] ἐκκόψῃ τὴν πρόφασιν·
οὐ γὰρ εἶχεν εἰπεῖν ὅτι διὰ χρημάτων [illegible] προὔδωκεν·
ἱκανὴν γὰρ εἶχεν ἐκ τοῦ γλωσσοκόμου [illegible] ἀλλ' οὐ
τὸ γλωσσόκομον [illegible] γὰρ τοῦ [illegible] ἐκλέ-
πτεν [illegible] ἱερόσυλος ἦν· [illegible] τὴν θείαν χρείαν δι-
δόμενα νοσφιζόμενος· [illegible] οἱ ἱερεῖς [illegible] ποιεῖν
[illegible] τὸ κεφάλαιον [illegible] ἐπεὶ [illegible] προὔδωκε
τὸν Κύριον. ὁρᾷς ποίαν φέρει ἡ φιλοχρηματία; εἰς προδοσίαν
καὶ τοσοῦτον ὁ Παῦλος ῥίζαν πάντων τῶν κακῶν ταύτην ἐκά-
λεσεν· ὡς παραδοῦσαν τὸν Κύριον. [illegible] τοῦτο ποιοῦσι.
τινὲς δὲ φασὶ τὸν Ἰούδαν ἐγχειρισθῆναι τὴν τῶν χρημάτων δια-
κονίαν, ὡς ἐλάττονα τῶν ἄλλων· τὸ γὰρ περὶ χρήματα διαμέ-
νειν, τοῦ περὶ διδασκαλίαν ἔλαττον. ὡς καὶ ἐν ταῖς πράξεσι
φασὶν οἱ ἀπόστολοι· οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ἡμᾶς καταλιπόντας τὸν λόγον, δια-
κονεῖν τραπέζαις:

Ἔγνω οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστι· καὶ ἦλθον οὐ
διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤ-
γειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς, ἵνα καὶ τὸν
Λάζαρον ἀποκτείνωσιν· ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν
Ἰουδαίων, καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν:

[illegible] οὗτοι οἱ πρὸς τὸν Κύριον ἐλθόντες· καὶ
τοὺς λοιποὺς [illegible] ἦλθον γάρ φησιν
οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα τὸν Λάζαρον [illegible]
[illegible] τοῦ θαύματος [illegible] πολλοὶ [illegible]
[illegible] τοῦ ἀναστάντος· [illegible]
περὶ [illegible] τὸν Λάζαρον [illegible] οἱ δὲ
φαρισαῖοι [illegible]
[illegible] ἀλλ' [illegible] τὸν Λάζαρον ἀποκτείνειν. διὰ τί [illegible]
[illegible] περὶ [illegible] θαύματος [illegible]
[illegible] τοῦ Λαζάρου [illegible] χρήματα [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] θαύματος [illegible] τοῦ ἀναστάντος
γεγενῆσθαι. Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν·

λους φέρων ἐπὶ τῆς [illegible] κλάδοις· ὑψηλὸν γάρ ἐστι [illegible]
[illegible] ἄχρι τῆς κορυφῆς, [illegible] ὁ δὲ [illegible]· [illegible]
τῶν κλάδων [illegible] καὶ [illegible] ὡς [illegible]· οὕτως [illegible] πρὸς
τὴν τοῦ υἱοῦ καὶ λόγου τοῦ θεοῦ γνῶσιν [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]· διὰ [illegible] τῆς ἀρετῆς· [illegible]
δὲ τὸ ὕψος τῆς γνώσεως [illegible]· [illegible] λαμ-
[illegible] τῆς θεολογίας φθάσαι· [illegible] καὶ [illegible]
ἀπορρήτων. καθάπερ τοῖς τοῦ φοίνικος κλάδοις θαλλοῖς.
οὐδὲ μαθηταὶ [illegible] τὴν [illegible] οὐκ [illegible]
ἀλλ' ἐκ [illegible] τὴν πρότερον [illegible] αὐτῶν [illegible]
σαφήνειαν, οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρότερον· ἀλλ' ὅτε
ἰς ἐδοξάσθη. δόξαν δὲ λέγει, τὴν μετὰ τὸν σταυρὸν [illegible] ἀνά-
ληψιν. τότε δὴ τότε [illegible] τοῦ πνεύματος [illegible]
ὅτι ἐπ' αὐτῷ ἦσαν γεγραμμένα· ὅτι μὲν γὰρ ἐγέγραπτο, [illegible]
ᾔδεσαν· ὅτι δὲ ἐπὶ τοῦ ἰησοῦ, τοῦτο αὐτοὺς ἔλαθεν [illegible]
[illegible]· ἡ γὰρ [illegible] ἐσκανδαλίσθησαν [illegible] μένων [illegible]
[illegible] τῆς γραφῆς ἀγνοοῦντες [illegible]·
Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ ὅτε τὸν λάζαρον ἐφώ-
νησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· διὰ τοῦτο
καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος· ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν πεποιη-
κέναι τὸ σημεῖον· οἱ οὖν φαρισαῖοι εἶπον πρὸς ἑαυτούς·
θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν; ἴδε ὁ κόσμος ὀπίσω
αὐτοῦ ἀπῆλθεν:
Ὁ ὄχλος ὁ τότε, ἐπὶ τῷ λαζάρῳ [illegible] μαρτυρεῖ [illegible]
[illegible] τῆς τούτου δυνάμεως· διὸ [illegible] αὐτῷ [illegible]
οἱ ἀκούοντες τοῦτο γενέσθαι τὸ σημεῖον· [illegible]
οὐ γὰρ ἂν οἱ μὲν [illegible] θαυμάζοντες [illegible]
φαρισαῖοι οἱ λέγοντες ὅτι θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν,
οὐκ ἀπὸ πονηρίας ταῦτα φθέγγονται· οὐ [illegible] κατ' αὐτοῦ
[illegible] τῶν [illegible], ἀλλ' [illegible]
[illegible]· διὸ καὶ [illegible] φανερῶς [illegible]
[illegible] ἀπαρρησίαστοι δέ· [illegible]
[illegible] τοῖς τοῦ κατὰ τοῦ κυ λυσσῶσιν [illegible] ἐκ [illegible]
[illegible] αὐτοῖς [illegible]
λέγοντες [illegible] φιλ[illegible] καὶ [illegible]
ἀφ' οὗ τούτου [illegible]· ὅσον [illegible] [illegible]

[illegible] φησί [illegible]

ιδ Εὑρὼν δὲ ὁ ἰησοῦς ὀνάριον, ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό· καθὼς ἐστὶ γεγραμμένον· μὴ φοβοῦ θύγατερ σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου. ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον· ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ.

Πῶς οἱ μὲν ἄλλοι εὐαγγελισταί [illegible] φασι [illegible] τοὺς μαθητὰς εἰπεῖν, λύσαντες [illegible] ἀγάγετέ μοι· ὁ δὲ ἰωάννης ἐνταῦθα οὐδὲν τοιοῦτον φησίν· ἀλλ' ἁπλῶς οὕτως φησίν· εὑρὼν ὁ ἰς ὀνάριον. καὶ τί τοῦτο· οὐ γὰρ διαφωνοῦσιν· ἀλλ' ἐκ [illegible] πλατύτερον· οὕτως [illegible] ἔφη· [illegible] δὲ ὁ ἰς ὀνάριον· λυθὲν γὰρ παρὰ τῶν μαθητῶν [illegible], εὗρε καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό. διὰ δὲ τούτου, [illegible] φησὶ [illegible] ἐπλήρου τοῦ Ζαχαρίου· εἰπόντος· μὴ φοβοῦ θύγατερ σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι καθήμενος ἐπὶ πῶλον [illegible] πλεονέκται, φησὶ [illegible] φησὶ τις· [illegible] φοβοῦ σιών· [illegible] πρᾶος καὶ μετριόφρων· καὶ οὐδὲν ἀλαζονικὸν ἐνδεικνύμενος· καὶ δεικνύεται ἀπὸ τοῦ ὄνου ἐπικαθήμενος ἐλθών· οὐ γὰρ [illegible] συρόμενος εἰσῆλθεν, ἀλλ' ὄνῳ μόνον ὀχούμενος. ἦν δὲ καὶ τοῦ μέλλοντος σύμβολον τὸ ἐπικαθίσαι αὐτὸν ὄνῳ. ἀκάθαρτον [illegible] σύμβολον δέ, τοῦ ἀκαθάρτου τῶν ἐθνῶν λαοῦ· ᾧ ἐπικαθῆται ὁ τοῦ θῦ λόγος [illegible] τοῦτον, ὡς πῶλον. [illegible] φησὶ [illegible] καὶ [illegible] κλίνει [illegible] καὶ φοίνικα [illegible] ὁ γὰρ φοῖνιξ [illegible]

χάριν γὰρ [illegible] κοινὰ τοῖς [illegible] ἔθνεσι [illegible] λόγου καὶ τῶν [illegible]
[illegible] δὲ ἐνδίδομαι. τοῖς δὲ [illegible] αὐτοῦ δικαίοις καὶ
ἐπ[illegible] [illegible]
δουλ[illegible] μαθηταὶ ὅτι ὁ [illegible] καὶ [illegible]
τότε ἀποθνήσκει, φησίν. ὥσπερ αὐτὸς [illegible] ἄλλων [illegible] θνήσκει μὲν
αὔξει τὴν τῶν ἐθνῶν [illegible]. ὥσπερ γὰρ ὁ κόκκος τοῦ σίτου
ὅταν σπαρῇ ἀποθανὼν [illegible] πολλῶν καρπὸν φέρει· οὕτω
καὶ ὁ ἐμὸς θάνατος πολλῶν τὸν ἐν τῇ [illegible] τῶν ἐθνῶν καρπὸν [illegible]
[illegible]. ὥσπερ καὶ διὰ τοῦ σκανδάλου [illegible] τῶν ἐθνῶν [illegible]
[illegible] διὰ τοῦ θανάτου [illegible] ἀλλ' [illegible] τοῦ κόκκου
[illegible] θανάτου [illegible] αὔξησιν τῶν
[illegible] ὁ γὰρ ἐν τῷ κόκκῳ [illegible]
[illegible] ἀποθανὼν [illegible]
διὰ [illegible] δι' αὐτοῦ [illegible]

Ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν· καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν.
ἐὰν ἐμοὶ διακονῇ τις, ἐμοὶ ἀκολουθείτω· [illegible]
ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· [illegible]
[illegible] ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς [illegible]

[illegible] αὐτὸν ὁ πατήρ. [illegible] καὶ τῇ φι-
[illegible] ἐκεῖ [illegible]
[illegible] διακονούμενος, δι' αὐτὸ τοῦτό φησιν· [illegible]
[illegible] ὥσπερ [illegible] αὐτοῖς [illegible]
ἐπὶ τῷ [illegible] θανάτῳ καὶ τῇ φιλίᾳ [illegible] ἀπολ[illegible]
θανόντες. οὐδὲ [illegible] κέρδος [illegible] ψυχὴν αὐτοῦ φιλεῖ. τοῦτ' ἔστι
τὴν [illegible]
[illegible] θ[illegible] αὐτὴν [illegible]
[illegible] καταφρονῶν θανάτου, [illegible]
ῥίζη ταῦτα αὐτήν. καὶ [illegible]
ὁ δὲ μισῶν αὐτήν· τουτέστιν ὁ μὴ [illegible]
[illegible] εἰς ζωὴν αἰώνιον. θέλων δὲ [illegible]
μόνιμος, φυλάξει αὐτὴν [illegible] ἣν δὲ ποιεῖ [illegible]
τὴν [illegible] φησίν. [illegible] τῶν μισούντων,
[illegible] τῆς ψυχῆς, [illegible] μισοῦσιν. οὕτως
οὔτε ὀφθῆναι δεῖν. οὔτε φωνῆς ἀκούειν [illegible] ψυχῆς [illegible]
[illegible] δεῖ [illegible] λέγουσι [illegible] ψυχὴν [illegible] μισῶν
[illegible] τὸ πρᾶγμα [illegible]
τελ[illegible]
ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ [illegible]
πράγματος. ἐπεὶ γάρ φησι [illegible]

[illegible] ὅπου δ' [illegible] δόξῃ [illegible] αὐτῶν· [illegible] πρὸς [illegible]

[illegible] θεὸς ὁ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] διακρίνῃ:

ιε Ἦσαν δέ τινες Ἕλληνες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ· οὗτοι οὖν προσῆλθον Φιλίππῳ, τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· κε θέλομεν τὸν ἰν ἰδεῖν· ἔρχεται Φίλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ· καὶ πάλιν Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος λέγουσι τῷ ἰυ· ὁ δὲ ἰς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς λέγων· ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνου· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει:

Διὰ τοῦ ναοῦ κάλλος καὶ τὰ λεγόμενα παρ' Ἰουδαίοις θαυμάσια, πολλοὶ καὶ τῶν Ἑλλήνων ἀνήεσαν προσκυνήσοντες· οὗτοι δὲ ἐγγὺς ἦσαν τοῦ καὶ προσηλύτους γενέσθαι, ἢ τοῖς ἰουδαϊκοῖς ἔθεσι προσελθεῖν. Τῆς οὖν περὶ τοῦ ἰυ φήμης διαδοθείσης, προσίασι τῷ Φιλίππῳ· καὶ ἐρωτῶσιν αὐτὸν ὅπως [illegible] τὸν ἰν ἰδεῖν· τουτέστι μὴ [illegible]. ὁ δὲ ἀλλ' ὅρα μετριοφροσύνην καὶ ἀξίαν· τῷ Ἀνδρέᾳ λέγει ὡς πρεσβυτέρῳ αὐτοῦ ὄντι· καὶ Ἀνδρέας οὐχ ἁρπάζει τὴν προσαγωγήν· οὐ γὰρ αὐθάδης· ἀλλ' ὥσπερ παραλαβὼν καὶ Φίλιππον, οὕτω θαρρεῖ τὴν προσαγωγήν· τοσαύτη ἡ συμφωνία καὶ φιλαλληλία αὐτοῖς ἦν [illegible]. τί τοίνυν ὁ χς; ἐπειδὴ τοῖς μαθηταῖς παρήγγειλεν εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπελθεῖν, ἑώρα δὲ τὰ ἔθνη ἤδη αὐτῷ προσιόντα· οἱ γὰρ Ἕλληνες οἱ ἐλθόντες αὐτὸν ἰδεῖν, ἐθνικοὶ πάντως ἦσαν· τοὺς δὲ Ἰουδαίους ἤδη αὐτῷ ἐπιβουλεύοντας, καιρόν φησι λοιπὸν ἐπὶ τὸ πάθος ἐλθεῖν· ἐλήλυθε γὰρ ἡ ὥρα τοῦ σταυροῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνου· εἰ γὰρ ὁ φίλος [illegible] ἐθνῶν [illegible] παραδέχεσθαι· τοῖς δὲ Ἰουδαίοις [illegible] [illegible] προστεταγμένοις· ἐπεὶ τοίνυν οἱ ἐξ ἐθνῶν προσέρχονται ἤδη, μηκέτι λοιπὸν [illegible] ὥρα τοῦ σταυρωθῆναι· οὐκοῦν συγχωρήσω τοῖς Ἰουδαίοις πέρας ἐπιθεῖναι τοῖς κατ' ἐμοῦ [illegible] αὐτῶν· καὶ [illegible] αὐτοῖς, ὡς [illegible] [illegible]· ἵνα [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]· εὐλόγως ἐμοῦ [illegible] αὐτοῖς, ὡς [illegible] καὶ φονεῖς· καὶ τοῖς ἔθνεσι [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:

μᾶλλον ἀποθανεῖν· ὁ οὖν περὶ τὸν [illegible] οὐκ εἶπεν [illegible] θάνατον ἀν-
λέγων περὶ τοῦ ἀνδρείου· ἀλλ' εἰ καλῶς τις [illegible] εὑρήσεις ὅτι ὁ
λέγων περὶ τὸ παραιτεῖσθαι αὐτόν, περὶ τὸν [illegible] τοῦ θανάτου καὶ τοῦ
φέρειν· ἵνα γὰρ μὴ ἔχοι τις λέγειν ὅτι αὐτὸς [illegible] τὸν ἀν-
θρώπινον [illegible] λέγων περὶ θανάτου φιλοσοφῶν·
ὡς ἐκ τοῦ κινδύνων ἄλλοις [illegible] δείκνυσιν ὅτι καὶ
τὸ τῶν ἀνθρώπων [illegible] ἐρεῖται· καὶ τῆς
ἡμετέρας μετέχειν φύσεως· [illegible] χωρὶς ἁμαρτίας· διὸ καὶ
[illegible] αὐτὸ ὁ μέσος [illegible] διὰ [illegible] φύσει φιλ-
[illegible] οὐ παραιτεῖται τὸν θάνατον· ὥσπερ [illegible]
[illegible] ὁ μέσος [illegible]
κόσμου ὄντα· διὰ γὰρ τοῦτο φησὶν ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην
ἡμῶν [illegible] ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων [illegible] θάνατον· διδάσκει δὲ
φανερῶς διὰ τοῦ [illegible] ἵνα μὴ δὲ ἡμεῖς· κἂν τὸ παρὰ τοῦ
[illegible] καὶ ἀδημονῶμεν, τὸν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας φεύγωμεν
θάνατον· ἐπεὶ κἂν φησὶ τὸ παρὰ τὸ μέσον. [illegible] ὅτι
[illegible] ἑαυτῆς ἐπιδείκνυσθαι. [illegible]
[illegible] σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης· ἀλλ'
οὐ λέγω [illegible] τουτέστι τὸν σταυρόν· καὶ τί
λέγει· δόξασόν σου τὸ ὄνομα· [illegible]
[illegible] ὑπὲρ τῆς ἀληθείας· ὅρα δὲ ὅτι δοξάζων [illegible]
[illegible] ἀποθανεῖν· διὸ ὁ σωτὴρ· ἐδόξασα φησὶν [illegible]
δοξάσω· [illegible] τοῦ σταυροῦ θαύμασιν· [illegible]
δοξάσαι· τοῦτο [illegible] ἐδόξασα· [illegible]
[illegible] λέγει, ἐδόξασα· [illegible]
[illegible] διὰ τοῦ θαύματος [illegible] ποιήσας, δοξάσω· καὶ τὰ
[illegible] μετὰ τὸν σταυρόν, ἔτι δὲ ἐν δόξῃ [illegible]
[illegible] ἀναστάσει [illegible] κατὰ [illegible]
[illegible] ὁ μέσος [illegible] κατὰ [illegible]
καρδία [illegible] ἐκλείπει, οὐχ ὡς τοῦ κυρίου τὸν θάνατον φο-
[illegible] ἀλλ' [illegible] ἐθνῶν
[illegible]
φασὶ τὴν ἐκ [illegible] καὶ φησὶ [illegible] ἑαυτῷ
σημεῖα· [illegible] ἀλλὰ καὶ ὁ φιλάνθρωπος· [illegible]
[illegible] ὁ μέσος· ἐπεὶ [illegible]
θάνατον φασὶ φοβουμένου [illegible] ἑαυτοῦ [illegible]
[illegible] ἑαυτοῦ δὲ [illegible]
διὰ τοῦτο ἦλθον [illegible] φοβούμενοι [illegible]
ἄλλους περὶ [illegible]

παραμυθεῖται τοῦτο διὰ τοῦ περιεῖναι ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.
καὶ γάρ φησιν μὴ εἰς ἄπειρον χρόνον κελεύω μισεῖν τὴν ψυχὴν
ἐν τῷ, παροδικῷ, τούτῳ κόσμῳ· ἀποστραφῆς θεῖν αὐτὴν ἐπὶ
τοὺς αἰῶνας σοι, τοὺς αἰωνίους· ἐπειδὴ δὲ ἐστὶ τὸ κέρδος· ἧς ζωὴν
δέ φησιν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν· καὶ τοῖς μὲν πρὸς καιρόν·
εἰς αἰῶνας δὲ τηρεῖ, ζωογονῶν τὴν ἧς ἂν ζωήν· προτρέπων ἅμα
δὲ αὐτοὺς πολλοὺς ὄντας ἐπὶ τὴν τοῦ παρόντος βίου καταφρόνησιν ὁ
Κατὰ τοῦ θανάτου θαρρύνων, φησί· ὁ ἐμοὶ διακονῶν ἐμοὶ
ἀκολουθείτω· οὕτως ἕτοιμος ἔστω πρὸς τὸν θάνατον ὡς ἐγώ.
ἀκολούθησιν γὰρ τὴν διὰ τῶν ἔργων ἐν τούτῳ λέγει· εἶτα καὶ
ἡ παραμυθία· ὅπου εἰμὶ ἐγώ, ἐκεῖ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· ποῦ
δὲ ὁ Χριστός; ἐν οὐρανοῖς· ὥστε ὁ διὰ τοῦ θανάτου αὐτῷ ἀκολουθῶν
καὶ τῷ κόσμῳ τούτῳ προσηλωθείς, ἐκεῖ ἐστὶ μένουσιν· ἀντί-
κεινται γὰρ ἀλλήλοις τό, ἄνω ζῆν καὶ τὸ κάτω· ὁ ἀρνούμενος κάτω εἶναι, ἄνω
ἔσται· ὁ δὲ φιλῶν τὸν κάτω καὶ τὸν κόσμον, ἄνω ἐν οὐρανοῖς
ἔσται· ἐάν τις γὰρ ἐμοὶ διακονῇ φησί, τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ·
οὐκ εἶπεν ὅτι τιμήσω αὐτὸν ἐγώ, ἀλλ' ὁ πατήρ· τὸ γνήσιον πα-
ριστῶν διὰ τούτου· ὡς γὰρ γνησίου υἱοῦ διάκονον, τιμήσει
ὡς ὁ ἀληθινὸς πατήρ· ἅμα δὲ καὶ τὸ μὴ εἶναι ἀντίθεον, διὰ τούτου
δεικνύων· οὐκ ἂν γὰρ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ ἐτίμα τὸν τοῦ ἀντικει-
μένου αὐτοῦ, διάκονον· καὶ τοίνυν μὴ φιλήσωμεν τὴν ψυχὴν ἡμῶν
ἐν τῷ, τῷ αὐτὴν ἐκ τῶν τινος ὑπὲρ τῆς ἀληθείας κινδύνων παρα-
τηρεῖν· ὁ καὶ θέλειν καλῶς παθεῖν ὑπὲρ τοῦ καλοῦ· ἀλλ' ἵνα τῷ
διάκονοι Χριστοῦ ὦμεν, ἐκδῶμεν ταύτην τοῖς ὑπὲρ τῆς ἀληθείας
κινδύνοις· καὶ ἔστω μὲν θανάτου δεινὸν τοῖς βροτοῖς ἐστι φοβερόν, οὕτως θεο-
ποιεῖ λέγεσθαι ἀξιώμασιν· ἐκεῖνος γὰρ φύσει θεός· ἀλλ' ἐμοὶ συν-
δέχεται τὰ ἀνθρώπινα διὰ τὸ περικεῖσθαι ἀσθενῆ φύσιν· οἷον ἐ-
κεῖνος θεὸς φύσει· ἡμεῖς θεοὶ θέσει καὶ χάριτι:

Νῦν ἡ ψυχή μου τετάρακται· καὶ τί εἴπω· πάτερ σῶσόν με ἐκ τῆς
ὥρας ταύτης· ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην·
πάτερ δόξασόν σου τὸ ὄνομα· ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ·
καὶ ἐδόξασα· καὶ πάλιν δοξάσω:

Τί δαὶ τοῦτο ὁ λόγος· δοκεῖ γὰρ ἐναντίος φέρειν αὐτὸς ἑαυτῷ· ὁ
γὰρ ἀρτίως ἑτέρους πρὸς θάνατον δοχῶν ἐπαλείφων· καὶ μισεῖν
τὴν ψυχὴν προτρέπων αὐτούς, οὗτος νῦν ταράττεται φησί·

κριθήσεται [illegible] μέλλοντος οὕτως ἐστὶν ἐκδίκη [illegible] τοῦ κόσμου [illegible]
[illegible] τοῖς ἄλλοις τῶν θανάτων, δι' αὐτὴν ἁμαρτίαν [illegible]
[illegible] θανάτου [illegible]
[illegible] τοῦ κόσμου [illegible] ἐκδίκη [illegible] μέλλοντος
[illegible] θανάτων [illegible] εἶτα [illegible]
[illegible] θανάτου [illegible] ἐκδίκη [illegible]
[illegible] τοῦ θανάτου [illegible] καὶ ἐκβληθήσεται ἔξω
[illegible] διὰ τοῦ θανάτου [illegible] τὸ γὰρ ἐκβλη-
θῆναι ἔξω [illegible] ἐκδίκ [illegible]
κρίμα [illegible] ἐκδίκ [illegible] ἔξω [illegible] εἴρηται [illegible]
[illegible] ἐκβληθήσεται ἔξω· ἀντὶ τοῦ [illegible] τὸ σκότος τὸ
ἐξώτερον· ἀλλ' οὐ καὶ ἔξω [illegible] γενήσεται
οὐκ [illegible] ἐν αὐτοῖς [illegible] αὐτῶν ψυχαῖς καὶ [illegible] σώματι
[illegible] πρότερον· ἀλλ' [illegible] ἔλκ [illegible]
[illegible] θεοῦ [illegible] τοῦ [illegible] γάρ [illegible]
[illegible]
[illegible] ἐλθεῖν ὡς [illegible] τοῦ [illegible]
[illegible] ἐκ [illegible] ἔξω· καὶ τῆς [illegible]
[illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible] οὐδεὶς γὰρ φησὶ [illegible]
[illegible] τοῦ ἰσχυροῦ [illegible] τὸν ἰσχυ-
ρὸν [illegible] φησί [illegible] θανάτου
[illegible] ὅτι [illegible]
[illegible] τοῦ [illegible]

Ἀπεκρίθη [illegible]
[illegible]
[illegible] οὗτος ὁ [illegible] τοῦ [illegible]
[illegible] τὸ φῶς [illegible]
[illegible] τοῦ φωτὸς [illegible] σκοτίᾳ [illegible]
[illegible] σκοτίᾳ, οὐκ [illegible]
[illegible] τοῦ φωτὸς [illegible] τὸ φῶς [illegible]
[illegible]

Η [illegible] ἐλέγχειν τὸν κύριον [illegible] οὐκ [illegible]
[illegible] φασί [illegible] οὐδὲ λέγει [illegible]
[illegible] ὅτι [illegible]

[illegible] τεροῦν τὸν [illegible]

Ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἑστὼς καὶ ἀκούσας, ἔλεγε βροντὴν γεγονέναι· ἄλλοι ἔλεγον· ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν. ἀπεκρίθη ὁ Ἰ(ησοῦ)ς καὶ εἶπεν· οὐ δι' ἐμὲ ἡ φωνὴ αὕτη γέγονεν, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου· νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω. κἀγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἑλκύσω πρὸς ἐμαυτόν. τοῦτο δὲ ἔλεγε σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν:

Παχύτεροι μέντοι καὶ ἀμαθέστεροι οἱ πλείους ὄντες, ἐμοὶ δοκεῖν, βροντὴν εἶναι ταύτην φωνήν· καίτοι ἔναρθρον οὖσαν, ὥστε ἑρμηνεύεσθαι· ἐπελάθοντο γὰρ ἐπελάθοντο τῶν τῆς φωνῆς ῥημάτων, τὸν ἦχον μόνον κατέχοντες ταύτης. ἕτεροι δὲ κατέχοντες μὲν τὰ ῥήματα αὐτὰ τῆς φωνῆς· λέγω δὴ τό, ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω· μὴ συνιέντες δὲ ὅμως τίς ὁ νοῦς τῶν ῥημάτων τούτων, ἄγγελον αὐτῷ λελαληκέναι ᾤοντο. διὸ καὶ διὰ μόνον τὸ αὐτοῖς εἰρῆσθαι ταῦτα ὡς ὑπ' ἀγγέλου λεχθέντα. ὁ δὲ Ἰ(ησοῦ)ς· οὐ δι' ἐμέ φησι γέγονεν αὕτη ἡ φωνή, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἐδεόμην τοῦ μαθεῖν ὅτι ἐδόξασέ με ὁ π(ατ)ὴρ καὶ πάλιν δοξάσει τὸ αὐτοῦ ὄνομα· ὑμεῖς δὲ ἐδέεσθε τοῦ μαθεῖν, ὅτι οὐκ εἰμὶ ἀντίθεος· ἀλλ' εἰς δόξαν τοῦ ὀνόματος τοῦ Θ(εο)ῦ. εἰ γὰρ δι' ἐμὲ τὸ ὄνομα τοῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς μέλλει δοξάζεσθαι, οὐκ εἰμὶ ἀντίθεος. δι' ὑμᾶς τοίνυν γέγονεν ἡ φωνή, ἵνα γνῶτε ὅτι πρὸς δόξαν εἰμὶ τοῦ π(ατ)ρ(ό)ς. κἂν μὴ δι' ὧν [illegible] γνῶναι, ἐρωτήσαντες γοῦν μάθετε ὃ ἀγνοεῖτε. τὸ δὲ νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου, δοκεῖ μὲν ἀνακόλουθον εἶναι τοῖς προ⟨τέροις⟩· ποίαν γὰρ ἀκολουθίαν ἔχει τοῦτο πρὸς τό, ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω; πάνυ δὲ ἀκολουθεῖ. ἐπεὶ γὰρ εἶπεν ἄνωθεν ὁ π(ατ)ὴρ ὅτι δοξάσω, δείκνυσιν ἡμῖν ὁ κ(ύριο)ς τὸν τρόπον τῆς δόξης. τίς δὲ οὗτος; τὸ ἐκβληθῆναι μὲν ἔξω τὸν κοσμοκράτορα· νικηθῆναι· κριθῆναι δὲ τὸν κόσμον· τουτέστιν ἐκδικηθῆναι. ὃ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστι· νῦν κρίσις καὶ ἐκδίκησις τοῦ κόσμου γίνεται. ἐπεὶ γὰρ τὸν κόσμον ὁ διάβολος ἐτυράννησε, κατέθηκε τί αὐτοῦ [illegible] ἐμοῦ [illegible] φησὶν ἐλθών [illegible]

[illegible]

ρεῖν ἀλλ' αὐθύπαρκτος καὶ μετουσίας· ὁ παῦλος ἀπαύγασμα ἀπεκάλεσε· διὸ
τῆς ἀναστάσεως· ὥστε εἰ καὶ οὐδὲν κωλύει τὸ πάθος πρὸ
τὸ ἀϊδίως εἶναι· αἱ δὲ γραφαὶ μαρτυροῦσι περὶ τοῦ Χ(ριστο)ῦ, ὡς
ἀϊδίως ἐστίν, ὥσπερ ἀεὶ ἦν ὁ Χ(ριστό)ς, καὶ τὸ πάθος [illegible] φῶς ἐκ
ἔχει· καὶ διὰ τοῦτο, πάλιν ἀναστέλλων, [illegible] περὶ αὐτῆς τὸ
ἑωσφόρου ἄγει· τουτέστιν ποιεῖ ἀνατέλλειν [illegible]· ποῖον δὲ καὶ
ἐν τούτοις φησί· τὸν πρὸ τοῦ ἀέρος, ἢ τὸν μετὰ τὸν ἀέρα· ἀμφότερα
ρους, περὶ αὐτῆς γὰρ φησὶν [illegible]· [illegible]
ὁ μετὰ τὸν ἀέρα· τοῦτο γὰρ δηλοῖ [illegible], λέγων [illegible] φῶς [illegible]
τουτέστιν [illegible] [illegible]
Καὶ μετὰ ταῦτα [illegible], ὁ [illegible] φῶς· ὁ δὲ περὶ [illegible]
ἐν τῇ [illegible], οὐκ οἱ [illegible] [illegible]
[illegible] καὶ οὐκ [illegible]· ἀλλ' [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] τοῦ Χ(ριστο)ῦ· [illegible]
[illegible]
[illegible]

Τ[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Κ(ύρι)ε [illegible]
[illegible] φ[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Κατὰ τὴν
Τίνος ἕνεκεν ἱερεὺς [illegible] τίνος [illegible]
οὐδὲ [illegible]
Κ[illegible] τὰς καρδίας [illegible]

σημαίνειν τὸν σταυρόν· τοῦ θεοῦ δὲ καθολικῶς ἔλεγον· ὁ γὰρ ἡ γρα-
φὴ ἡμμένον ὁ μὲν [illegible] θεον, οὐ μόνον τῆς γῆς [illegible] ἀλλὰ καὶ
τοῦ πάθους μιμνήσκων ἅμα· ὁ γὰρ [illegible] ἀμφότερα περιέστησε· τὸ
μὲν πάθος καὶ τὸν θάνατον οὐ τῇ λέξει· ὡς περιφανῆ ἐθ-
νικὴν φησὶν ἡ [illegible]· τὴν δὲ ἀνάστασιν, τῷ ἑλκύσω πάντας· ὁ κό-
σμου λέγεται καθαρίσαι αὐτὸν ἀπὸ τῆς πλάνης δείξας αὐτοῖς τὸ
φῶς· ὁ δὲ διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἅμα, ὅτι τῆς ἀναστάσεως μέμνηται·
οὐκ ἐγκαταλείψεις γάρ φησι τὴν ψυχήν μου εἰς ᾅδην· ὁ πα-
τριάρχης δὲ εὐλογῶν τὸν Ἰούδαν, ὡς χριστοῦ προφήτης φησίν· ἀνα-
πεσὼν ἐκοιμήθης ὡς λέων· καὶ ὡς σκύμνος· τίς ἐγερεῖ αὐ-
τόν· ὥστε ἁρμόζουσι τὸ πάθος· ὁ τὴν μάθησιν αὐτῶν προ-
μαρτυροῦντες τοῦ χριστοῦ, καὶ λειτουργοῦντες τοῦ δὲ ἐπαΐουσιν·
ἡμεῖς ἐμάθομεν ἐκ τοῦ νόμου τουτέστι τῆς γραφῆς· λέγει
γὰρ πανταχοῦ ἡ γραφὴ ὡς πολλάκις εἴπομεν νόμος, ὅτι ὁ χριστὸς
μένει εἰς τὸν αἰῶνα. Εἰκότως τοῦτο ἐμάθετε· μένει
εἰς τὸν αἰῶνα· ὡς θεός· μένει καὶ μετὰ τὴν ἀνάστασιν· τὸ
δὲ πάθος αὐτοῦ οὐκ ἐμάθετε; καίτοι πολλῶν τῶν αὐτῶν γρα-
φῶν ὡς ἔδειξα μὲν ἀμφότερα ὁμοῦ διδασκουσῶν· πῶς
οὖν φασὶ σὺ λέγεις ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου;
ὁρᾷς ὅτι πολλὰ καὶ τῶν αἰνιγματωδῶς λεγομένων πα-
ρ᾽ αὐτοῦ κυρίου ἐνόουν· ὥσπερ οὖν τὸ ὑψωθῆναι [illegible] ὅτι πε-
ρὶ τοῦ σταυροῦ λόγος· οὕτως ἄρα πολλὰ ἐνενόουν· [illegible]
δέ, ἅμα [illegible] παρεμβάλλοντα· σκόπει δὲ τί φασί· πῶς σὺ
λέγεις ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου· τίς ἐστιν οὗτος ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου· κακουργίας γὰρ μεστὸς ὁ λόγος αὐτῶν· ὡς ἂν εἰ τοῦτο
λεγόντων· μὴ νομίσῃς ὅτι περὶ σοῦ λέγομεν· ἐπεὶ εἰ πᾶσιν ὅτι
διὰ τὸ ἀπεχθάνεσθαί σοι αἰτιούμεθα· ἰδοὺ γὰρ οὐδὲ οἴδαμεν περὶ τίνος
λέγεις καὶ τίς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ ὅμως ἀποφαινόμενοι
τὴν ἀλήθειαν· ὅτι ὁ μέλλων ὑψωθῆναι ὅστις ἂν καὶ εἴη, οὐκ
ἔστιν ὁ χριστός· πῶς γὰρ τῶν γραφῶν λεγουσῶν τὸν χριστὸν ἀθάνατον εἶ-
ναι, τί οὖν ὁ κύριος· ἐπιστομίζων αὐτοὺς καὶ δεικνὺς ὅτι τὸ πάθος
οὐδὲν κωλύει πρὸς τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα, ἔτι μικρὸν
χρόνον τὸ φῶς μεθ᾽ ὑμῶν ἐστι· φῶς γὰρ ὢν μόνιμον ἐστιν αὐτός·
ὥσπερ οὖν τὸ φῶς τοῦ ἡλίου οὐκ ἀναιρεῖται παντελῶς ἀλλὰ
δῦνον μὲν ἐπανατέλλει· οὕτως ὁ ἐμὸς θάνατος οὐ διαφθο-

καὶ ἀμελεῖ λέγειν αὐτόν· ἆρ' οὖν οὐδ' οἱ ἀκούσαντες ἠρμήνευσαν αὐτόν; οὐδ' οὕτω·
οὐ γὰρ ἂν προσεδόκησεν ὅτι μαθητὴς ἐπὶ τοσοῦτον χωρήσῃ
παρανομίας· πόρρω γὰρ τῆς τοιαύτης πονηρίας ὄντες ἦσαν ἡ
ἐκείνου ψυχή, οὐδὲ περὶ ἑτέρου τοῦτο ἄλλως ὑποπτεύσειεν
ἄν· οὐδ' ἔσω οὖν ἀγνοῶν, ἀλλ' ἐνόμιζον ὅτι τὸ ποίησον τάχιον, περὶ
τοῦ ἀγοράσαι τι εἰς τὴν ἑορτὴν λέγει· ἢ ἵνα τι δῷ τοῖς πτωχοῖς·
πολλὴν γὰρ πρόνοιαν τῶν πτωχῶν ἐποιεῖτο· ὃ τοῖς ἄλλοις
παραινῶν μὴ περιορᾶν [illegible] χαρίζειν, αὐτὸς καὶ γλωσσόκομον
περιεφέρετο· δεικνὺς ὅτι καὶ τὸν ἀκτήμονα καὶ [illegible] ἐλεή-
μονα, πολλὴν δεῖ τούτου τοῦ μέρους φροντίδα ποιεῖσθαι· ἦν δὲ
νὺξ φησὶν ὅτε ἐξῆλθεν· οὐδὲ τοῦτο παρέργως ἐπισημαίνεται
ὁ εὐαγγελιστὴς τὸ εἶναι νύκτα· ἀλλ' ἵνα διδάξῃ καὶ μάθῃς ὅτι οὐ-
δὲ ὁ καιρὸς ἐκώλυσεν αὐτόν· ἀλλὰ ἐν νυκτὶ ὤν, ἥρπασε τὸν
δρόμον· ἐξῆλθεν οὖν τότε, ὡς [illegible] ὅτε ἐ-
εἰσῆλθεν εἰς αὐτὸν ὁ σατανᾶς· τότε μὲν γὰρ πεπείρακε, προσέβαλε
αὐτῷ· ὅτε δὴ λαβὼν [illegible]
τὸ μύρον· αὐτὸς δὲ λαβὼν, συνελάλησε τοῖς ἰουδαίοις περὶ
τῆς προδοσίας· τότε δὲ [illegible], εἰσῆλθεν εἰς αὐτὸν· ἀπο-
δεικνὺς ὑπάρχων αὐτοῦ τὴν καρδίαν· ὥσπερ ἄλλο [illegible] καὶ
μὲν τῇ χειρὶ ἔξωθεν, ὁ ἄλλος [illegible] ἔσωθεν [illegible] αὐτὸν τὸ ξίφος
[illegible] αὐτὸ κατὰ τῶν σπλάγχνων· ἐξῆλθε δὲ ὁ ἰούδας
καὶ αἰσθητῶς [illegible] ἀπὸ τοῦ σωτῆρος· ἦν δὲ νύξ· [illegible]
μον τὴν νύξ· ἢ κατασχοῦσα αὐτὸν τῆς φιλαργυρίας σκοτώσεις·

Λέγει ὁ Ἰς· νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ θς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ
ὁ θς δοξάσει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν.

Ἐπειδὴ κατέπεσον τῶν μαθητῶν οἱ λογισμοί, διὰ μίαν [illegible]
λέγων· νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· παραμυθεῖται δὲ αὐτοὺς μὴ
κατηφείαν, ἀλλὰ μᾶλλον χαίρειν· δοξάζεσθαι δὲ τοῦτο τὸ πάθος·
δηλαδὴ διὰ τῶν αὐτῶν [illegible] τοῖς αὐτοῖς [illegible]
ἄλλως δὲ, διὰ τῶν ἐν τῷ σταυρῷ θαυμάτων ἐδοξάσθη· ἥλιος
[illegible] τοῦ καταπετάσματος σχισθέντος·
[illegible] τῶν ἄλλων πάντων [illegible] πῶς δὲ δοξάσει
ὁ θς τὸν υἱὸν, ἐν ἑαυτῷ· τουτέστι δι' ἑαυτοῦ οὐ δι' ἑτέρου· οὐ
δι' ἀγγέλων ἢ ἀρχαγγέλων· οὐδὲ δι' ἄλλης δυνάμεως, ἀλλὰ δι' ἑ-
αυτοῦ· πάντα γὰρ ἔπραξε πρὸς δόξαν τοῦ υἱοῦ [illegible]

[illegible] μηδὲν ἐφθέγγοντο· κρύπτεται οὖν παραμυθού-
μενος αὐτῶν τὸν φθόνον. ὅτι γὰρ ἐφθόνουν ὡς ἐθελοκακοῦντες
[illegible] ἠνίξατο ὁ εὐαγγελιστής· τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα
πεποιηκότος, οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. πάντως γὰρ οὖν καὶ [illegible]
[illegible] τοῖς σημείοις [illegible]. τοσαῦτα δὲ ση-
μεῖα φησίν. [illegible] ὁ εὐαγγελιστής. [illegible]
τὸν φθόνον αὐτῶν παραμυθούμενος. ἅμα δὲ καὶ διδοὺς αὐτοῖς
καιρὸν [illegible] καθ' ἡσυχίαν [illegible] τοῖς λεγομένοις
[illegible]. οὕτως γὰρ [illegible], ἡ [illegible]
[illegible] τῆς [illegible] αὐτοῦ. [illegible]
[illegible] αὐτῶν [illegible], ἀλλ' ὁ [illegible] αὐτοῦ [illegible]
[illegible] εἴρηται, καιρὸν διδοὺς αὐτοῖς [illegible].
τὸ δὲ οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτὸν ἵνα ὁ λόγος Ἡσαΐου πληρωθῇ, οὐκ αἰτιο-
λογίας, ἀλλ' ἐκβάσεώς ἐστι, πολλάκις ἔφαμεν. οὐ γὰρ ἔμελλε
ἐκεῖνοι τῷ Χριστῷ ἀπιστεῖν, διότι προεῖπεν αὐτὸ Ἡσαΐας· ἀλλὰ δι-
ότι ἔμελλον ἀπιστεῖν, διὰ τοῦτο προεῖπεν αὐτὸ ὁ προφήτης.
καὶ τό, οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, ὅτι εἶπε πάλιν Ἡσαΐας περὶ αὐτῶν,
τῆς αὐτῆς ἐννοίας ἔχεται. [illegible] τούτων; τοῦτο [illegible]
[illegible] ὅτι ἡ γραφὴ ἀψευδής ἐστι· καὶ ὅτι [illegible]
Ἡσαΐας, οὐχ [illegible], ἀλλ' ὡς [illegible]. ἵνα γὰρ [illegible]
[illegible]· τίνος ἕνεκεν ἦλθεν ὁ Χριστός, εἰ ᾔδει ὅτι οὐκ
ἔμελλον [illegible]· [illegible] προφήτ[illegible]
προκαταγγέλλονται. καὶ ὅτι οὐκ [illegible] διὰ τὸν Χριστὸν τὴν [illegible]
[illegible], ἀλλ' ὁ [illegible] ἦλθεν. ἵνα [illegible] πρόφασιν ἔχωσι περὶ τῆς
ἁμαρτίας αὐτῶν. [illegible] λέγων ὅτι [illegible] ἦλθεν, ἐπιστεύ-
σαμεν ἄν. τὸ δὲ οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἤθελον.
ὁ γὰρ καλὸς καὶ πονηρὸς ἂν ὦσι, οὐ δύναται [illegible], ἐν τῶν τοιούτ-
ων. [illegible] ἢ [illegible]. ὅταν δὲ ἀκούσῃς ὅτι
τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ θεὸς καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν
τὴν καρδίαν, μὴ νόμιζε ὅτι [illegible] οὕτως τοῖς μὲν ὁ θεὸς ἀγαθὸν
ποιεῖ, τοῖς δὲ πονηροῖς [illegible]. ἀλλὰ [illegible] τοῦ θεοῦ καταλεί-
πει. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] αὐτῶν ὁ θεός, διὰ τὴν πονηρίαν αὐτῶν

τῇ κυρίᾳ περιέθηκεν· ἵνα μὴ [illegible] αὐτοῖς. διὰ δὲ τοῦ
τοῦτο εἶπεν αὐτοῖς [illegible] τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλ' ὅτι δὲ ἠγάπησεν [illegible]
[illegible] μὲν αὐτῶν οἱ Ἰουδαῖοι, ὅτι [illegible] αὐτῶν [illegible]. ἐλθεῖ-
ν λαὸς ὁρᾷ τὸν [illegible] καὶ τοῦτον ἔφερε [illegible]· ὥσπερ [illegible]
μαρτυρεῖ διὰ τὸν θάνατον τοῦ [illegible] αὐτοῖς [illegible]· οἱ δὲ
μαθηταί, ὅτι ἔφυγον· ὅτι ἄλλως [illegible]· διὸ [illegible]
ἀρνήσεται φησὶν ὁ [illegible]. Καὶ [illegible] φίλους [illegible]
[illegible] μέλλοντας, ἐν τούτοις κωλύει· [illegible]
διὰ τὴν ἀπουσίαν· τοῖς δὲ διὰ [illegible] καὶ τὸ μὴ [illegible]
πῶς ἐκπεσεῖν τοῖς δεινοῖς :~

Ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· καθὼς
ἠγάπησα ὑμᾶς, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· ἐν τούτῳ
γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔ-
χητε ἐν ἀλλήλοις:

Ἐπειδὴ ἐθορύβησεν αὐτοὺς [illegible] ταῦτα ἀκούσαντας
ὡς ἐρήμους μέλλοντας ἔσεσθαι, παραμυθεῖται αὐτούς·
δίδωσι γὰρ ὑμῖν φυλακτήριον καὶ ἰσχυρὸν
[illegible] τελεώτερον· [illegible]
τὴν ἀγάπην· [illegible] ταύτην ἔχητε, [illegible]
[illegible]· [illegible] καὶ μὴν
[illegible] ὡς [illegible] τὴν ἀγάπην· [illegible]
[illegible] δίδωσιν [illegible]· ὅτι καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς
[illegible]· ὥσπερ γὰρ ἐγὼ
ὑμᾶς, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀλλήλους ἀγαπᾶτε· ὥσπερ γὰρ ἐγὼ
δωρεὰν ἠγάπησα ὑμᾶς οὐ προ[illegible] ὑμῶν καλῶν
[illegible]· ἀλλ' [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] φύσεως, ὁ [illegible] αὐτὸς [illegible]
οὕτω καὶ ὑμεῖς δωρεὰν ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· [illegible]
ὁ ἀδελφός, μὴ ἐπιζήτει [illegible] τοῦτον· [illegible]
Καὶ μὴ [illegible]· [illegible] ὁ φιλῶν [illegible]
αὐτὸν ἠγάπησεν, ὁ δὲ μὴ [illegible] φίλον [illegible]
ὡς χρεώστης [illegible] τὴν ἀγάπην [illegible]
[illegible]· δεικνὺς δὲ ὅτι οὐ [illegible] αὐτῶν [illegible]
[illegible], φησί· [illegible]
[illegible]· ἀλλ' [illegible] αὐτοὺς [illegible]
[illegible]· ὁρᾷς πῶς διὰ [illegible] αὐτοὺς [illegible]
ἀποφαίνεται· [illegible] αὐτοὺς [illegible]
τούτου· ἀφεὶς δὲ [illegible]

δοξάσει αὐτόν· τουτέστιν οὐχ ὑπερθήσει· ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ σταυρῷ·
καὶ γὰρ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσας αὐτόν· ἐν μετὰ ταῦτα
[illegible] ταῖς ἡμέραις τοσαύτην τοῦ πνεύματος χάριν ἐπιχορηγήσας τοῖς
μαθηταῖς· ἴδοις μὲν δ' ἂν ἐντεῦθεν τὸν σκοπὸν τῶν ῥημάτων.
νῦν ἐδοξάσθη φησὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· τουτέστι μέλλω· διὰ τῶν
θαυματουργιῶν· ὡς οὐκ ἔστιν ἐμὴ περιττὴ ἡ δόξα· ἀλλ' ἔστιν
ἐν υἱῷ ὁ πατὴρ ἀνέμενεν· ἐπεὶ τοίνυν μείζονα ἡ δόξα· δόξαν γὰρ ἐξ
τοῦ πατρός, μὴ κατὰ φύσιν αὐτῷ· ὁ γὰρ τὸν πατέρα πολλὴν δοξάσας εἰκὸς ἵνα
καὶ αὐτὸς δοξασθῇ· μὴ γὰρ δὴ λέγω τὴν δόξαν σφετερίζομαι καὶ
εἰς ἐμὲ κἀμὸν οὐκ ἂν ἀναφέρης· ἀλλὰ κοινὴν εἶναι τὴν δόξαν· ὥστε καὶ τὴν
λοιπὴν δοξάσεται· ὃ οὐχ ὑπερθήσει, ἀλλ' εὐθύς· ὁ γὰρ τότε αὐτῷ μαρτυ-
χων πάθη· ὅταν δοκῇ διὰ τοῦ θανάτου καταλύεσθαι, τότε
μᾶλλον τηλαυγήσει· τότε φανερὸν καταστήσει διὰ τῆς ἀναστάσεως.
Τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι· ζητήσετέ με· καὶ καθὼς
εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε
ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν
ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους:
Ἐπειδὴ ἔμελλον μετὰ μικρὸν τῆς λύπης ὑπεραλγοῦντες ταράσσεσθαι,
παραλέγει λοιπὸν ταῦτα αὐτοῖς· ὥστε ἐν τῷ [illegible]
ἔχειν ἐπὶ τὸ προσκεῖσθαι πρὸς ταῦτα· σημαίνει δὲ
τοῦτ' ἔστι τὴν δόξαν αὐτοῦ· τὸ γὰρ τῷ μέλλοντι σημαίνεσθαι
τοῖς μαθηταῖς ἑαυτοῦ προαναφωνεῖσθαι, οὐ μικρὸν ἦν
δόξα αὐτοῦ· τοῦτο μὴ λέγων σκοπῶν ὕστερον τῶν μαθητῶν,
ὅτι παρ' αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῖς προέλεγε· δεικνὺς δὲ ὅτι οὐ μὴ πρὸς
πρὸς ἄλλα ἐπὶ πολλοῦ γίνωσκε ὅτι ζητήσουσιν αὐτόν, ἐν
[illegible] ὄντες φησίν· ὅτι ὡς τοῖς Ἰουδαίοις ταῦτα τοῦτο
εἶπον ὡς πρὸ πολλοῦ εἴδετε· τὸ δὲ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς
δεικνὺς τὸν θάνατον αὐτοῦ καὶ τὴν ἀνάληψιν· ὅμως τὸ ἀνελθεῖν
[illegible]· εἰς τὸν οὐρανόν· ἐπεὶ μάλιστα φθαρτῷ μὲν δεχόμενον· τοῖς
μὲν οὖν Ἰουδαίοις ἔλεγεν ὅτι ζητήσετέ με· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, οὐ
δύνασθε ἐλθεῖν, φόβον αὐτοῖς ἐπισείων· τοῖς δὲ μαθηταῖς,
[illegible] δόξαν ἀπ' αὐτῶν· ὁ γὰρ θάνατον ὅταν ἴδωσι ... τὴν
[illegible] φιλόστοργον ἀναχωροῦντα, καὶ λίαν διαθερμαίνεσθαι·
[illegible] εἰς τὸν οὐρανὸν οὐ δύναται [illegible]
[illegible] αὐτοῖς δόξαν ἀπ' αὐτῶν, ταῦτα φησί· διό, ἐν τῷ,

λέκ[illegible] φων[illegible] [illegible] μὴ [illegible]

[illegible] λυ[illegible] διὰ [illegible] διελέγ[illegible] καὶ [illegible]

[illegible] φυλα[illegible] διελθ[illegible]

λ[illegible] τὸν πατέρα [illegible] ἀντιλογικοὺς [illegible]

[illegible] ἀντιλογίαν περὶ κοινῆς. διὸ [illegible] αὐτὸν

[illegible]

[illegible] φειλ[illegible]

[illegible] διὰ τοῦτο [illegible]

[illegible] ὁ λόγο[illegible] ὡς [illegible] αὐτοῦ [illegible]

[illegible] ἵνα [illegible] ἐν τοῖς [illegible] οἰκου[illegible]

[illegible] ἀλλ' [illegible]

[illegible] οὐ [illegible] ἀλλ' [illegible] οὕτως [illegible]

τοῦ θῦ [illegible] λέγει [illegible]

[illegible] καρδίαν [illegible]

θῦ, καὶ εἰς [illegible]

[illegible] πατέρα [illegible] διὰ τοῦτο [illegible]

[illegible] κύριο[illegible] [illegible]

[illegible] αὐτοῦ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] διὰ τοῦτο [illegible]

[illegible] θῦ [illegible] αὐτὸν [illegible]

[illegible] καρδίαν [illegible] αὐτῶν [illegible]

[illegible] καρδίᾳ [illegible]

[illegible]

[illegible] ἵνα [illegible]

[illegible] πρὸς τὸν πατέρα [illegible]

[illegible] αὐτοῖς [illegible] ὅτι [illegible]

τοῦτο [illegible] ἀλλ' [illegible] αὐτοῖς [illegible]

ὁ καὶ τὸν πατέρα [illegible]

[illegible] ἡ ἀγάπη χαρακτηρίζει. πολλοὶ γὰρ θαύματα ποιήσαντες, [illegible] ἀκούειν ὅτι οὐκ οἶδα ὑμᾶς. ἡ δὲ [illegible] οἰκου[illegible] τῶν θαυμάτων [illegible] ἐχθ[illegible] ποιεῖ, τί θαυμαστόν. διό τι σαφὴ ἀγάπην παρέχει· διὰ τοῦτο ὁ πέτρος τὸ θαυματουργεῖν αὐτοῖς, δύναμις [illegible]. εἰ δὲ διὰ [illegible] ἀλλήλων ἐμερίσθησαν, [illegible] αὐτοῖς ἀπόλωλε. οὐδεὶς [illegible] καὶ ἀλλήλων [illegible]· ὥσπερ [illegible] ἀπολλοῦ θαύματος αὐτοῖς [illegible] τῶν [illegible] τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχὴν [illegible].

Λέγει αὐτῷ σίμων πέτρος· κε ποῦ ὑπάγεις· ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἰησοῦς· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, οὐ δύνασαί μοι νῦν ἀκολουθῆσαι· ὕστερον δὲ ἀκολουθήσεις μοι. λέγει αὐτῷ πέτρος· κε διατί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι· τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἰς· τὴν ψυχήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι· οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσῃ, ἕως οὗ ἀπαρνήσῃ με τρίς:

Ὁ πέτρος ἀπὸ πολλῆς θερμότητος [illegible] πρότερος [illegible] ὁ μόνος, ἐπειδὴ ἤκουσε τοῦ κυ εἰπόντος ὅτι ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν, ἐρωτᾷ ποῦ ὑπάγεις. φησὶν γὰρ τοῦτο λέγων τῷ χῷ· ποία ὁδός ἐστιν αὕτη ἣν οὐ δύνη [illegible] ἐγὼ διελθεῖν; οὐ τὸ [illegible] ἐρωτᾷ, ἀλλὰ καὶ [illegible] ὑποδηλοῖ· ὅτι κἂν πάντων δυσκολωτέραν ὁδὸν μέλλοις διελθεῖν, ἀκολουθήσω σοι. οὕτως [illegible] εἶναι χω. διὸ καὶ πρὸς τὴν διάνοιαν αὐτοῦ ἀποκρίνεται· οὐ δύνασαί μοι νῦν ἀκολουθῆσαι· ὕστερον δὲ ἀκολουθήσεις. ὁ δὲ, οὕτω περι[illegible]ται, [illegible] ἐμ[illegible] χῶ, οὐκ ἀρκεσθεὶς [illegible] χυ [illegible] ἐλπίδας [illegible] ὅτι ὕστερον ἀκολουθήσει, ὅ τι μὲν [illegible] ἐνθάδε [illegible]εται. διατί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι· τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. ὁ ἐμὸς φόβος [illegible] ἐπειδὴ ἤκουσε τοῦ κυ εἰπόντος ὅτι μείζονα ταύτης ἀγάπης οὐδεὶς ἔχει· ἵνα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ· [illegible] τοῦ [illegible] τοῦ μαθητοῦ· [illegible] ταύτης ἀγάπης [illegible] θεῖναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ κυ· ὅτι [illegible] αὐτοῦ [illegible] καὶ οὐκ [illegible] ἐλθεῖν, φησί· [illegible]

περὶ ἐν ᾧ, καὶ μάλιστα ἡ ὑπὲρ ἐργείᾳ· ὅτι τὴν μὲν οὖν τὴν πρακτικὴν μὲν
[illegible] χη, γίνεται σοι ὁδὸς ὁ χριστός· ὁ τὴν δὲ τὸ θεωρητικὸν [illegible]
γίνεται σοι ἀλήθεια· ἐπεὶ δὲ πολλοὶ ὅτι τὴν πρακτικὴν μὲν
[illegible]· καὶ περὶ θεωρίαν ἀληθεύοντες [illegible]
τῆς ζωῆς· ἡ γὰρ διὰ κενοδοξίαν τὴν ἀρετὴν μετιὼν [illegible]
[illegible] τὸν [illegible]· [illegible] δογματικὸν [illegible]
μὴ θέσθαι τῆς [illegible] ὁδόν· διὰ τοῦτο πρακτικῇ ὁδῷ, καὶ τῇ
ἀληθείᾳ τῇ πρακτικῇ, λέγω [illegible] θεωρητικῇ, ζωή [illegible]
[illegible] ὁ δὲ [illegible] θέλει [illegible]
πρὸς τὸν [illegible]

Εἰ ἐγνώκειτέ με, καὶ τὸν πατέρα μου ἐγνώκειτε ἄν· [illegible]
[illegible] αὐτόν, καὶ ἑωράκατε αὐτόν:

Πῶς ἂν [illegible] λέγει εἰ ποιεῖ ὁ τοιοῦτος [illegible] εἰδότες, [illegible]
[illegible] εἶναι με· [illegible] λέγει ὅτι [illegible] ἐγνώκατε
[illegible] τὸν πατέρα μου ἐγνώκειτε ἄν· οὐκ [illegible]
[illegible] τὸν πατέρα· [illegible]
[illegible] ὡς πατέρα δὲ, [illegible]
αὐτοῖς [illegible] τὴν γνῶσιν· [illegible]
[illegible] τὴν [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] ἑωράκατε αὐτόν· [illegible]
ἑωράκατε αὐτόν· τουτέστιν [illegible]
[illegible] καὶ [illegible]
[illegible] καὶ τὴν τοῦ πατρὸς γνῶσιν [illegible]
[illegible] τὸν πατέρα [illegible]
ἄλλως δὲ [illegible] ἐγνώκατέ με καὶ τὸν πατέρα μου ἐγνώκατε [illegible]
[illegible] αὐτούς [illegible] αὐτόν· [illegible]
[illegible] ὁ τοιοῦτος [illegible] εἰδότες, τουτέστιν [illegible]
[illegible]· εἰ τοίνυν [illegible] τουτέστιν με [illegible]· εἰ [illegible]
τὸν πατέρα· [illegible] ὁδὸν [illegible]· [illegible] ὁδὸν [illegible]
οὐκ [illegible] καὶ λοιπόν, οὐδὲ [illegible] τὸν πατέρα
εἰ [illegible] ὁδός· [illegible] τὸν πατέρα [illegible]
[illegible]· [illegible] τὸν πατέρα [illegible] εἰδότες· [illegible]
[illegible]· ἀλλ' [illegible] ἑωράκατε αὐτόν· [illegible]

[illegible] γινώσκετε αὐτόν· [illegible] ἑωράκατε αὐτόν· [illegible] τὸν πατέρα· [illegible]
Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· κε δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα [illegible] καὶ
λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· τοσοῦτον χρόνον [illegible]

ρ[illegible] περὶ τοῦ τόπου· πολλαὶ γὰρ μοναί εἰσιν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου· τουτέστιν [illegible] τὴν βασιλείαν τοῦ πατρός· οἰκίαν γὰρ τὴν βασιλείαν ὀνομάζει. εἰ δὲ μὴ ἦσαν οἰκίαι, ἐγὼ ἂν ἐπορευόμην ἵνα ἑτοιμάσω ὑμῖν· ὥσπερ ἀμφοτέρων [illegible] οὐδὲ [illegible] παρασκευάζει [illegible] καὶ ἐπὶ [illegible] ἑτοιμάσαι· εἶπε μὴ εἰπεῖν· κἂν γὰρ μὴ ὦσιν ἕτοιμοι, ἐγὼ [illegible] σπουδῆς [illegible] ποιῆσαι [illegible] ὑμῖν πάντας· [illegible] καὶ διὰ τὸ ἑτοιμάσαι ὑμῖν τόπον ἐπορεύθην, ἀλλ' οὐδὲ οὕτως ἀφήσω ὑμᾶς μόνους· ἀλλὰ παραλήψομαι· ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγώ, καὶ ὑμεῖς ἦτε. ὁρᾷς πῶς παραμυθεῖται [illegible]; ὅπου εἰμὶ ἐγώ, καὶ ὑμεῖς ἐκεῖ ἔσεσθε· οὐ καθ' ἑαυτὸν λέγων [illegible] ὑμᾶς· ὥστε μετὰ τοῦ [illegible] εἶναι μέλλετε:

Καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, οἴδατε· καὶ τὴν ὁδὸν οἴδατε. Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς· Κύριε, οὐκ οἴδαμεν ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι; Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδός, καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ ζωή· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα, εἰ μὴ δι' ἐμοῦ:

Ἐπεὶ δὲ ᾔδει τὴν διάνοιαν αὐτῶν θορυβουμένην καὶ ποθοῦσαν μαθεῖν ποῦ ὑπάγει, δίδωσιν αὐτοῖς πρόφασιν τοῦ ἐρωτῆσαι· καὶ ὅπου φησὶν ὑπάγω οἴδατε· καὶ τὴν ὁδὸν οἴδατε· [illegible] αὐτοὺς ἐρωτῆσαι· διὸ ὁ Θωμᾶς, κύριε οὐκ οἴδαμεν φησὶ ποῦ ὑπάγεις· καὶ πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι. τοῦτο δὲ λέγει Θωμᾶς ἀπὸ τῆς πολλῆς δειλίας· οὐχ ὡς [illegible] πρὸς τὸν θεὸν ἀκολουθῆσαι. ὁ τοίνυν Χριστὸς δεικνὺς ὅτι [illegible] αὐτοῖς [illegible] ἀκολουθῆσαι, ἐκφαίνει ποῦ ὑπάγει. ὅτι [illegible] ὑπάγει μὲν πρὸς τὸν πατέρα· ὁδὸς δέ, αὐτὸς ὁ Χριστός· ἐγὼ γάρ φησιν εἰμὶ ἡ ὁδός, δι' ἐμοῦ [illegible] πρὸς τὸν πατέρα ὑμεῖς ἀναβήσεσθε· οὐ μόνον δὲ ὁδός, ἀλλὰ καὶ ἀλήθεια· ὥστε χρὴ θαρρεῖν ὅτι οὐ [illegible] δι' ἐμοῦ. ἀλλὰ καὶ ζωή· ὥστε κἂν ἀποθάνητε, οὐ κωλύσει ὑμᾶς ὁ θάνατος τοῦ καὶ οὕτω πρὸς τὸν πατέρα ἐλθεῖν. θαρρεῖτε οὖν. δι' ἐμοῦ γὰρ ἔρχεται πᾶς πρὸς τὸν πατέρα. Καὶ ἐπεὶ ἐγὼ κύριος καὶ τοῦ πρὸς τὸν πατέρα ἄγειν, πάντως ἐκεῖσε ἥξετε. οὐδὲ γὰρ δι' ἄλλης ὁδοῦ, ἀλλὰ δι' ἐμοῦ [illegible] οὐδὲ μόνος καὶ [illegible] ἴσον τὸν [illegible] ἀλλ' [illegible] πρὸς τὸν πατέρα λέγει [illegible] αὐτῷ, οὐδὲ [illegible] αὐτοῖς [illegible] πατρὸς, ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ ἑλκύσῃ αὐτόν, [illegible] λέγει [illegible] δι' αὐτοῦ [illegible] προσώπων· εἰ τοίνυν ἑώρακε τὸν πατέρα· ἰδοὺ σὲ [illegible] προσώπῳ [illegible]

ἃ δὲ ἐν προσώπῳ [illegible], εἰ [illegible] οὐδὲν τοιοῦτον· ἀλλ' αὐτοῦ Φιλίππου

[illegible] δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα, [illegible] ὅτι οὐκ ἔτι καὶ [illegible]

ἀλλ' [illegible] καὶ [illegible] ὁ λόγος δὲ [illegible]

[illegible] τοῦ υἱοῦ λέγοντος ὅτι πρὸς τὸν πατέρα [illegible]

[illegible] ἐν τῷ [illegible] ἀλλ' αὐτοῖς [illegible] ἄλλο [illegible]

[illegible] τοῦ υἱοῦ· καὶ ἄλλο τοῦ πατρός· ἀλλ' [illegible]

[illegible] μαθητῇ, ὁ κ(ύριο)ς· [illegible] τοσοῦτον [illegible]

[illegible] ἰδὼν [illegible]

δὲ [illegible] αὐτὸν [illegible] ἵνα διὰ τοῦ [illegible] καὶ τὸν πατέρα [illegible]

[illegible] δεῖν τὸν πατέρα [illegible]

οὔτε ἐμέ, οὔτε ἐκεῖνον εἶναι θ(εό)ν:

Οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρί, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι; τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ· ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐν ἐμοὶ μένων, αὐτὸς ποιεῖ τὰ ἔργα. πιστεύετέ μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρί, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετέ μοι:

[illegible] ἐν τῷ πατρί [illegible] καθ' ὃν [illegible] ἐκείνου φαίνεται· [illegible] ἐν τῷ πατρί [illegible] εἰ [illegible] αὐτοῦ [illegible] υἱοῦ· ὥσπερ [illegible] φαίνεται· [illegible] κόσμος καὶ τοῦ [illegible] ὅτι [illegible] πατρός [illegible] ὥσπερ [illegible] οὕτως κἀγὼ λαλῶ· [illegible] ἀλλ' [illegible] τοῦ πατρός· [illegible] ἔργα [illegible] ποιῶ [illegible] πατρί [illegible]

[illegible] τοῦτο πρὸς τὸ δεῖξαι [illegible] ἐγὼ ἐν τῷ πατρί [illegible] διὰ τὰ ἔργα [illegible] φαίνεται [illegible]

ταῦτα δὲ [illegible] πάρεργα θ(εο)ῦ εἰσίν·

Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ κἀκεῖνος ποιήσει· καὶ μείζονα τούτων ποιήσει, ὅτι ἐγὼ πρὸς

οὐκ ἔγνωκάς με Φίλιππε; ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ, ἑώρακε τὸν πατέρα· καὶ
πῶς σὺ λέγεις· δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα;

Ἐδόκει ὁ Φίλιππος ὅτι τὸν μὲν Χριστὸν ἀκριβῶς γινώσκει· ἀγνοεῖ δὲ τὸν πατέρα· διὸ καί φησι· δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. κἂν γὰρ ἀνωτέρω ἀκούσας λέγοντος αὐτοῦ ὅτι εἰ ἐμὲ ἐγνώκειτε καὶ τὸν πατέρα μου ἐγνώκειτε ἄν, οὐ [illegible] οὕτως μαθεῖν τὸν πατέρα· δεῖξον οὖν ἡμῖν αὐτὸν τοῖς σωματικοῖς ὀφθαλμοῖς. ἀκούων γὰρ ὁ Φίλιππος ὅτι οἱ προφῆται εἶδον τὸν θεὸν, ἐπεθύμησε καὶ αὐτὸς οὕτως σωματικῶς ἰδεῖν αὐτόν· οὐκ εἰδὼς ὅτι ἐκεῖναι τῶν προφητῶν συγκαταβάσεις ἦσαν. ὁ τοίνυν Χριστὸς διδάσκων τὸν Φίλιππον ὅτι οὐκ ἔστι δυνατὸν σωματικῶς ὁραθῆναι θεὸν, φησί· τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμὶ καὶ οὐκ ἔγνωκάς με Φίλιππε; ὁρᾷς ὅτι οὐκ εἶπεν ὅτι οὐκ εἶδές με, ἀλλ' οὐκ ἔγνωκάς με· ἀνάγων τὸν Φίλιππον ἀπὸ τοῦ χαμαιζήλου φρονήματος τοῦ ἐπιθυμεῖν σωματικῶς ἰδεῖν τὸν πατέρα. γνῶσιν [illegible] φησὶ λέγεται θεοῦ, οὐχὶ σωματικὴν ὄψιν. εἶτ' ἐπιφέρει· ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ, ἑώρακε τὸν πατέρα. ὃ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστιν· οὐ δεῖ σε ὦ Φίλιππε διὰ ὄψεως σωματικῆς ζητεῖν ἰδεῖν τὸν πατέρα· καὶ δοκεῖς ὅτι ἐμὲ ἠδυνήθης ἰδεῖν· ἐγὼ δὲ λέγω σοι· ὅτι εἰ ἐμὲ εἶδες, ἐκεῖνον ἂν εἶδες· νῦν δὲ ἐπεὶ ἐκεῖνον οὐκ οἶδας, οὐδὲ ἐμὲ εἶδες ὡς χρὴ [illegible]· ἀλλὰ σωματικῶς μὲν εἶδες ἐμέ, ἐπειδὴ σῶμα φορῶ· τὴν δὲ θείαν μου οὐσίαν, οὐκ εἶδες· ὥσπερ οὐδὲ τὴν τοῦ πατρὸς ἰδεῖν σωματικῶς. οὔτε οὖν ἐμὲ οὔτε τὸν πατέρα δυνατὸν ἀκριβῶς ἰδεῖν σωματικῶς. ὁ γὰρ ἑωρακὼς ἐμὲ, καὶ τὸν πατέρα ἑώρακεν. ἀλλὰ μὴν πολλοὶ ἐμὲ βλέπουσι μορφήν· τὸν δὲ πατέρα οὐχ ὁρῶσιν· ὥστε οὐδὲ ἐμὲ ὁρῶσι κατὰ τὴν θείαν φύσιν. ἀλλὰ κατὰ τὴν θεωρίαν [illegible] δύνασαι δὲ [illegible] οὕτως νοῆσαι. ὁμοούσιος φησὶν εἰμὶ τῷ πατρί. ὁ τοίνυν ἑωρακὼς ἐμὲ ὅπερ εἰμί, ἔγνω τὸν πατέρα. [illegible] τὴν φύσιν ἐμοῦ καὶ [illegible]. [illegible] ἀκούομεν ὅτι ὁ ἑωρακὼς τὸν υἱὸν [illegible] θεότητα τοῦ υἱοῦ γινώσκων, τὸν πατέρα. [illegible] τοῦ πατρὸς θεότητα ἔγνω. [illegible] ὁ λόγος ὅτι [illegible] καὶ ἐν πατρὶ [illegible] τοῦ υἱοῦ. ἰδοὺ [illegible] ὁ κύριος. καὶ ἄλλο πρὸς τῷ πατρὶ δεικνὺς [illegible] ἄλλο [illegible] υἱοῦ. εἰ [illegible] ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ, ἔδειξε τὸ οἰκεῖον καὶ δεικνὺς [illegible]

[illegible]

[illegible] ἀποδεῖξαι· Ἐὰν ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε· κἀγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα, καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα μένῃ μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα· τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ, οὐδὲ γινώσκει αὐτό· ὑμεῖς δὲ γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει, καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται:

Πανταχοῦ ἔργων [illegible]

[illegible]

πρὸς τὸν πατέρα μου πορεύομαι· ὅ,τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου,
τοῦτο ποιήσω· ἵνα δοξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ· [illegible] ὁ πατήρ· ὅ,τι ἂν αἰτήσητε
ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω·

Δεικνὺς [illegible] ὁ Χριστὸς ὅτι οὐ ταῦτα μόνον δύναται τὰ αὐτοῦ ἔργα· ἀλλὰ καὶ
ἕτερα πολλῷ μείζονα τούτων, καθάπερ πολλάκις αὐτὸς τίθη-
σιν· οὐ γὰρ [illegible] ὅτι ἐγὼ μείζονα τούτων δύναμαι ποιῆσαι· ἀλλὰ
πολλῷ μᾶλλον θαυμασιώτερον ἦν, ὁ ἕτερος δυνάμενος
[illegible] φησίν· ὁ μείζονα τούτων ποιήσας· ὅρα [illegible] δυνάμεως
[illegible] πῶς ἐστιν αὕτη ἐστίν· ὥς ἐστιν ὁ ἑτέροις διδόναι
ποιεῖν ἔργα μείζονα ὧν αὐτὸς ἐποίησε· ἐγὼ μὲν δὲ ὅτι ἐγὼ πρὸς
τὸν πατέρα μου πορεύομαι, τοῦτο δηλοῖ· ὅτι [illegible] λοιπὸν
τὸ θαυμάζεσθαι τοῦ ἐστίν· ἐγὼ γὰρ ἤδη [illegible] [illegible]
δὲ ἡ μὲν τῶν [illegible] αὐτὸν δυνήσεται ποιῆσαι [illegible]
ἐθαυμάζετο, φησίν· ὅ,τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου·
δεικνὺς γὰρ ἦν [illegible] ἐν τούτῳ [illegible] τὸ θαυμάζεσθαι [illegible]
διὰ γὰρ αὐτῆς [illegible] προσευχῆς· [illegible] ἐπικλήσεως τοῦ
ὀνόματος αὐτοῦ, θαυμάζεσθαι [illegible] δυνάμεως· οὕτως [illegible]
[illegible] ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ, [illegible] περὶ [illegible]
διὸ οὐκ εἶπεν ὅτι ὅ,τι ἂν αἰτήσητε [illegible] τὸν πατέρα καὶ [illegible]
[illegible]· ἀλλ' ἐγὼ ποιήσω· τὴν οἰκείαν ἐξουσίαν δηλῶν· ἵνα δοξασθῇ
ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ· ὅταν γὰρ φανῇ ὁ υἱὸς [illegible] δυνάμενος
τὸ δοξασθήσεται ὁ [illegible] γεγεννηκώς· [illegible]
[illegible] τῆς τοῦ πατρὸς δόξης· ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ [illegible]
[illegible] [illegible] ἐν τῷ [illegible] τῶν [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ἐγὼ ποιήσω [illegible]
[illegible] ἐδοξάσθη [illegible] ἐν τῷ υἱῷ· [illegible]
[illegible] [illegible] αὐτῶν [illegible] αὐτὸς ἐποίησε· [illegible]
οὐκ αὐτός, ἀλλ' [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]· [illegible] οὐκ εἶ Χριστός; [illegible] ἐκ [illegible]
[illegible]· [illegible] ὅ,τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου [illegible]
[illegible]· [illegible] ἵνα δοξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ· [illegible]
[illegible] φησίν· ὅ,τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου [illegible]
[illegible]· [illegible] τοῦτο φησί· [illegible] λόγον
[illegible] ὅτι [illegible] ποιεῖ· [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

καὶ ἄλλως· ὃ δὲ οὐ δύναται λαμβάνειν ὁ κόσμος· τουτέστιν ὁ χαμαίζηλος

ὁ τὰ τοῦ κόσμου φρονῶν· ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτό· [illegible]

[illegible] αὐτοῦ κοινωνίαν· θεωρίαν γὰρ [illegible] δι' αὐτοῦ μόνος

λέγει· [illegible] οὐδὲ γινώσκει αὐτό· [illegible] θεωρεῖ

[illegible] τὸ οὐ γινώσκει [illegible] ἐδήλωσε· [illegible]

δι' αὐτοῦ [illegible] ὁ κόσμος [illegible] οὐ δύναται λαβεῖν αὐτό· [illegible]

τοῦτο δίδοται δῶρον ἐξαίρετον· καὶ μένει παρ' ὑμῖν· [illegible]

[illegible] ἐστὶν ὑμῖν ἔσται· τὸ μὲν γὰρ παρ' ὑμῖν, [illegible]

[illegible] δηλοῖ· τὸ δὲ ἐστὶν ὑμῖν, [illegible]

[illegible] εἶναι, δεικτικόν· [illegible]

[illegible] ὑμῖν, ὁ θ(εὸ)ς λέγει· ὁ μὲν οὖν κόσμος, οὐ δύναται

λαμβάνειν τὸ πν(εῦμ)α· ὅτι οὐ γινώσκει αὐτό· ὑμεῖς δὲ γινώσκετε

διατί; διότι οὐκ ἐστὲ ἐκ τοῦ κόσμου· καὶ διὰ τοῦτο δεκτικοί ἐστε

αὐτοῦ· καὶ μένει μεθ' ὑμῶν παρ' ὑμῖν· ἀλλ' ὡς ἔσται ἀεὶ ἐν ὑμῖν [illegible]

Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς· ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς· ἔτι μικρὸν, καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ· ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με [illegible] ὅτι ἐγὼ ζῶ, καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε· ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ [illegible] ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρί μου· καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν·

Μὴ φοβηθῆτε φη(σὶν) ὅτι εἶπον ὑμῖν· ἀλλ' [illegible] μονὰς [illegible] οὐκέτι λοιπὸν [illegible] οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς· ὑμῶν ἕως τέλους· ἔρχομαι [illegible] οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς [illegible] φη(σίν)· οὐ [illegible] ἐκ μιᾶς αὐτοὺς ἐλέγχων [illegible] ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς· ἵνα δὲ [illegible] ἑαυτοῖς [illegible] ἐμφανίζει [illegible] ὑμεῖς [illegible] φησίν· ὅτι ὁ κόσμος οὐκέτι θεωρεῖ με· [illegible] καὶ [illegible] τὴν [illegible] ἀρέσκειν [illegible] καὶ ὑμεῖς δὲ ζήσεσθε· τουτέστιν [illegible] ὁ θάνατος [illegible] ἢ οὕτως· [illegible] ζήσεσθε· [illegible] κἂν ὑμεῖς ἀποθάνητε, ζήσεσθε [illegible] αὐτοῖς· [illegible] ζήσεσθε τὴν μέλλουσαν ζωήν· ἐν ἐκείνῃ [illegible] ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρί· [illegible] ἀλλ' αὐτὴν [illegible] οὐκ αὐτὸς [illegible] τοῦτο [illegible] ἀλλ' [illegible] μου κ(αὶ) [illegible] ἐμὲ [illegible] φυλάττει [illegible]

[illegible] ὡς [illegible] ὁμοούσιον [illegible] τὸν πατέρα· [illegible]
δὲ [illegible] γὰρ [illegible] καὶ [illegible]
ἔχομεν· ὅτι ἱερατεύει [illegible] τὸν πατέρα· αὐτὸς γὰρ ὡς δοῦλος παρακαλεῖ· ἀλλ'
[illegible] πληροφορεῖσθαι τοὺς μαθητὰς ὅτι [illegible]
αὐτοῖς [illegible] παράκλητος [illegible]
[illegible] φησίν· ὅτι παρακαλέσω τὸν πατέρα· εἰ γὰρ [illegible] ὅτι τῶν
[illegible] οὐκ [illegible]· μόνον δὲ [illegible] λόγων,
φησίν· ὅτι [illegible] τὸν πατέρα· κἂν χρεία γένηται φησί παράκλητος
[illegible]
[illegible] ὥσπερ [illegible] πολλάκις [illegible] ὅτι [illegible]
[illegible] ὑπὲρ [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] πολλάκις χρῄζει τὸ ἔργον· ἀλλ' ὁ [illegible] δεῖξαι [illegible]
οὐ [illegible] σπουδήν, οὕτως λέγομεν· ἀλλ' [illegible]
[illegible] ὑπὲρ [illegible]
[illegible] αὐτὸν διὰ τοῦ οἰκείου [illegible] αὐτοῦ, [illegible]
[illegible]
φησίν· ὅτι [illegible] τὸν πατέρα καὶ τὸν παράκλητον [illegible] ἡμῶν· [illegible]
[illegible] ὑπὲρ ἡμῶν τὸν πατέρα· [illegible] ἀλλ' [illegible]
[illegible] διὰ [illegible] ἁμαρτίαν [illegible]· καὶ [illegible]
[illegible] διὰ τοῦ [illegible] ὑπὲρ ἡμῶν θανάτου [illegible]
[illegible] ἀλλ' [illegible] ἡμῶν· [illegible] ἡμῶν [illegible] τὸν αἰῶνα [illegible]
[illegible] αὐτοῖς [illegible] οὕτως φησί [illegible]
[illegible] αὐτοῦ [illegible] ἀλλ' ἄχρι τοῦ αἰῶνος [illegible]
[illegible] ἡμῶν [illegible]· ἀλλ' [illegible]
[illegible] ἀεὶ [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] ἄλλον· [illegible]
[illegible] δὲ [illegible] φησίν· [illegible] οὕτως [illegible]
[illegible] διαθήκης· [illegible] καὶ [illegible]· ἀλλ' [illegible]
[illegible] εἰ γὰρ [illegible] ἡμῶν, καὶ [illegible]
ἀλλ' [illegible]
[illegible] τοῖς μαθηταῖς· [illegible]
[illegible] καὶ [illegible] ὥσπερ [illegible] φησίν·
[illegible]
[illegible]
[illegible]

πρὸς τὸν πατέρα μου πορεύομαι. ὁ τοίνυν ἀγαπῶν με, ἔχει τὰς ἐντολάς μου. καὶ οὐ μόνον ἔχει, ἀλλὰ καὶ φυλάττει αὐτάς. ἵνα μὴ ἐλθὼν ὁ κλέπτης διὰ ἀμελείας συλήσῃ τὸν θησαυρόν. φυλακῆς γὰρ τῆς ἀκριβοῦς χρεία. ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν ταύτας. ὁ δὲ ἀγαπῶν με, ποῖον ἔπαθλον εὑρίσκει; ἀγαπηθήσεται φησὶν ὑπὸ τοῦ πατρός μου. καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτόν. καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ, ἐμαυτόν. τίνος ἕνεκ(εν) τοῦτο εἶπε τό, ἐμφανίσω αὐτῷ, ἐμαυτόν. ἐπειδὴ μετὰ τὴν ἀνάστασιν ἔμελλεν αὐτοῖς ὅταν φαίνεσθαι μετὰ [illegible] τοῦ σώματος. ἵνα μὴ νομίσωσιν αὐτὸν πάλιν φάντασμα εἶναι, διὰ τοῦτο προλέγει τοῦτο αὐτοῖς. ἵνα τότε μὴ ἀπιστῶσιν ὁρῶντες αὐτόν. ἀλλ' ἀναμιμνήσκωνται ὅτι ταῦτα αὐτοῖς προεῖπε. καὶ ὅτι διὰ τὸ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρεῖν ἐπιφαίνεται αὐτοῖς. καὶ δὴ σπουδάσωσι πρὸ τοῦ τηρεῖν ταύτας. ἵνα δὲ αὐτοῖς καὶ ἐπιφαίνοιτο. μέγα γὰρ ὂν τὸ τῆς ἀναστάσεως μυστήριον, δυσκόλως ἂν ὑπ' αὐτῶν παρεδέχθη. διὰ τοῦτο προομαλίζει ἐν τῷ λέγειν ὅτι ἐμφανίσει αὐτοῖς ἑαυτόν. ἐπεὶ καὶ ἂν [illegible] διὰ τοῦτο ἔφη. ἵνα μὴ δόξωσιν αὐτὸν φάντασμα. ὁ δὲ μὴ ὢν ὁ Ἰούδας οὗτος ἔπαθεν. ἐνόμισε γὰρ ὁ Ἰουδαῖος ὅμως μὴ νοῶν τὸ λεγόμενον. ὅτι ὡς τοὺς νεκροὺς ὁρῶμεν ὄναρ, οὕτως καὶ αὐτὸς αὐτοῖς ἐμφανισθήσεται. διό φησι· Κ(ύρι)ε τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ, ἐκ πολλοῦ γὰρ θαύματος καὶ ἐκπλήξεως τοῦτό φησιν. ὥσπερ ἂν εἰ ἔλεγεν· οὐ καὶ ἡμῖν ὅτι ἀποθνήσκεις. καὶ ὥσπερ οἱ τετελευτηκότες μέλλεις ἡμῖν ἐμφανίζεσθαι ὄναρ. τὸ γὰρ τί γέγονεν, ἐκπληκτικῶς καὶ τεθαμβημένῳ, λογισμῷ εἶπε. τί οὖν ὁ Κ(ύριο)ς. πῶς αὐτοῦ τὴν ὑπόνοιαν ταύτην ὡς ψευδῆ λύει:

Ἀπεκρίθη Ἰ(ησοῦ)ς καὶ εἶπεν αὐτῷ, ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει. καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν. καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα. καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ, ποιήσομεν. ὁ μὴ ἀγαπῶν με, τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ. καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε, οὐκ ἔστιν ἐμός. ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με π(ατ)ρ(ό)ς:

Ὁ μὲν Ἰούδας ἀπὸ πολλῆς ἐνδειλίας ἐνόμιζεν ὅτι ἀποθανὼν ὁ Κ(ύριο)ς ὄναρ ἐμφανίσῃ αὐτὸν αὐτοῖς. ὅθεν ἐρωτᾷ καθάπερ εἴρηται. ὁ δὲ Κ(ύριο)ς διαλύων αὐτοῦ τὴν ὑπόνοιαν, φη(σίν). ὅτι ὥσπερ ὁ πατὴρ ἐμφανίζει ἑαυτόν, οὕτω κἀγὼ ἐμφανίσω ἐμαυτόν

ἔχομαι· ἐξ [illegible] τῶν θλίψεων· τῷ θαυμαστῷ δι' ἡμῶν [illegible]
λων· ὁ δοξάζων ὑμᾶς ἁπλῶς διὰ [illegible] τῶν· ὁ ἄλλος δὲ
ἐν ὑμῖν ἔχομαι ὡς κεφαλὴ ἐν τοῖς μέλεσιν· μέλη γὰρ Χριστοῦ οἱ ἀπό-
στολοι. Καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοί, ὡς μέλη ἐν τῇ κεφαλῇ. ὅπερ οὖν
μέλλει· τότε αὐτοῖς τὴν περὶ τούτων πάντων τὸν σύνδεσμον [illegible].
ὅταν τοῦ πνεύματος χάριν μετὰ τὴν ἀνάστασιν, πᾶν τὸ αὐτοῖς ἐξεπαίδευ-
σεν· ὅταν δὲ ἀκούῃς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρί, καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοί, κἀγὼ
ἐν ὑμῖν, μὴ ὁμοίως ταῦτα νόει. ὁ γὰρ υἱὸς ἐν μὲν τῷ πατρί, ὡς
ὁμοούσιος· ἐν δὲ τοῖς ἀποστόλοις, ὡς βοηθὸς καὶ συνεργός· καὶ
οἱ ἀπόστολοι ἐν αὐτῷ, ὡς βοηθούμενοι καὶ συνεργούμενοι. Καὶ ὑπ'
αὐτοῦ φυλαττόμενοι· ἐπεὶ καὶ ἄλλα πολλὰ λέγονται ἐπὶ θεοῦ καὶ
ἀνθρώπων ὁμοίως ἀλλ' οὐχ ὁμοίως νοοῦνται. αὐτίκα θεοὶ λεγόμεθα
καὶ ἡμεῖς· ἀλλ' οὐ κατὰ φύσιν. λέγεται ὁ υἱὸς ἐκ θεοῦ καὶ [illegible]
τοῦ πατρός, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀλλ' οὐχ ὁμοίως. οὕτως οὖν καὶ ταῦτα δεῖ νοεῖν.
ὥσπερ καὶ τὸ καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ πατήρ, κἀγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς.
ἆρα γὰρ οὕτως ὀφείλομεν ἀπολύτως νοεῖν; οὐκοῦν ἀπέστειλε
μὲν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ὁ πατὴρ ἀπὸ ἑαυτοῦ ὄντα· εἰ καὶ ἀπεσταλμένος θεὸς ὤν·
ἐκ πατρὸς θεοῦ δὲ γεγέννηται. καὶ οἱ ἀπόστολοι οὖν ἐξ οὐσίας αὐτοῦ;
εἰ καὶ ὡς ἀπεσταλμένοι ἐκ πατρὸς θεοῦ γεννηθέντες εἰσί; ἀλλ'
ἄλλος [illegible] τοιοῦτος ἐκλαμβάνεται ταύτης γραφῆς:

Ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με·
ὁ δὲ ἀγαπῶν με, ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρός μου. κἀγὼ ἀγα-
πήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν. λέγει αὐτῷ Ἰού-
δας οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης· Κύριε, καὶ τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλ-
λεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ:

Καθὰ δὴ καὶ ἀνωτέρω εἴπομεν, διὰ τῶν τοιούτων ῥημάτων
τὴν ἀθυμίαν αὐτῶν ἀναστέλλει· διδάσκων αὐτοὺς ὅτι ἐκεῖ-
νος ἀγαπᾷ αὐτόν, οὐχ ὁ ἐπὶ τῷ θανάτῳ αὐτοῦ ἀθυμῶν· ὁ καὶ
αὐτοὶ πάσχουσιν· ἀλλ' ὁ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ καὶ τὰς ὑπὲρ ἀρε-
τῆς τηρῶν τὰς περὶ τοῦ μὴ ἀντιποιεῖσθαι τῆς παρούσης ζωῆς·
ἀλλὰ τὴν ψυχὴν ὑπὲρ θεοῦ καὶ τοῦ καλοῦ τιθέναι. μονονουχὶ
τοῦτο λέγων αὐτοῖς· ὑμεῖς νομίζετε ὅτι ἐξ ἀγάπης λυ-
πεῖσθε ἐπὶ τῷ θανάτῳ μου· ἐγὼ δὲ τὸ μὴ λυπεῖσθαι, τεκ-
μήριον ἀγάπης ποιοῦμαι. ὅτι δὲ τοῦτο λέγει, δῆ-
λον ἐξ ὧν μετὰ ταῦτα ἐρεῖ φησίν· εἰ ἠγαπᾶτέ με, ἐχάρητε ἂν ὅτι

προαίρεσιν. λέγεται δὲ ὁ λαὸς ὡς τυφλὸς δι' ἄγνοιαν. στερηθεὶς τοῦ θείου φωτός. καὶ ἐν τῷ σκότει τῆς ἁμαρτίας περιπατῶν. καὶ λοιπὸν τύφλωσιν αὐτῶν δοκεῖ ἡ τοῦ θείου φωτὸς ἀπουσία. καὶ πωρώσεως καρδίας, ἡ στέρησις τοῦ θείου λόγου. τοὺς τὰς καρδίας γὰρ ὑποδεχομένων αὐτὸν μαλάττοντος, τετύφλωνται λοιπὸν οἱ μὴ παραδεχόμενοι ὅλως ἀκτῖνα τοῦ θείου λόγου. καὶ πεπώρωνται οἱ μὴ τὸν μαλάττοντα τὰς καρδίας λόγον θέλοντες ἐνωτίσασθαι. καὶ ὅλως ἡ ἀπουσία τοῦ θεοῦ, τυφλοῖ καὶ σκοτίζει. ὅπερ οὖν ἀλλαχοῦ ... τυφλοῖ ὁ θεός, οὕτως νόει. ὅτι τῷ μὴ παρεῖναι τυφλοῖ. ἐπεὶ παρὼν ὁ θεός, οὐκ ἂν ἐτύφλωσε τὸν λαόν. ἐπεὶ καὶ ἥλιος, οὐκ ἂν ἦν σκοτία. μηδὲ ὁ ἥλιος ποιεῖ τὴν νύκτα. ἀλλ' ἀπουσία, δύναμις. οὕτω καὶ ὁ θεὸς τυφλοὺς ποιεῖ τοὺς ἀνόμους, τῷ μὴ παρεῖναι αὐτοῖς. οὐ παρεῖναι δέ, διὰ τὴν αὐτῶν κακίαν. καὶ ἑκόντες ὡς τυφλοί, ἃ μελετῶσι προφανῶς ἁμαρτάνουσι. καὶ ἀδιόρθωτα παραπέμπουσιν. ἴδε μὴν δὲ καὶ τοῦ Ἠσαΐου. Κύριε τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν. ἀντὶ τοῦ οὐδεὶς ἐπίστευσε. τὸ γὰρ τίς πολλαχοῦ τῆς γραφῆς, ἐπὶ τοῦ οὐδεὶς τάττεται. ὡς ἐκ προσώπου δὲ τοῦ Χριστοῦ εἶπε τοῦτο ὁ προφήτης. λέγων τοῦτο δηλαδὴ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν πατέρα. Κύριε οὐδεὶς ἐπίστευσε τῷ λόγῳ ἡμῶν. καὶ τῷ κηρύγματί μου. ὅπερ κήρυγμα ἀκοὴν ὠνόμασε. καὶ ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου φησί, ἐκεῖνα λέγω. καὶ ὁ βραχίων δέ, τίνι ἀπεκαλύφθη. τουτέστιν ἡ δύναμις τῶν σημείων ἐν ἐνεργείᾳ ἡμῶν ἀλλ' ὅμως ὁμολογεῖται. οὐδὲ μιᾷ ποτε ἐκαλύφθη τῶν ἀγνωμόνων Ἰουδαίων. ἀλλὰ καὶ τὰ αὐτὰ σημεῖα ποιοῦντά με, συκοφαντοῦσι:

Ταῦτα εἶπεν Ἠσαΐας, ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ. καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ. ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν. ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γένωνται. ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἤπερ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ:

Ταῦτα εἶπεν Ἠσαΐας, ὅτε εἶδε τὴν δόξαν αὐτοῦ. τίνος. τοῦ υἱοῦ. καίτοι τοῦ πατρὸς τὴν δόξαν δοκεῖ ἰδεῖν, ὅσον ἀπὸ τῆς ἀκολουθίας ὁ προφήτης. ἐνταῦθα δὲ ὁ εὐαγγελιστής, δόξαν τοῦ υἱοῦ ἰδεῖν φησὶ τὸν Ἠσαΐαν. ὁ δὲ Παῦλος τοῦ πνεύματος. μία γὰρ ἡ δόξα τῆς ἁγίας τριάδος. ἡ τοῦ πατρός, καὶ τοῦ υἱοῦ ἐστί. ἥ τε τοῦ υἱοῦ, τοῦ πατρός. δόξαν δὲ λέγει ἰδεῖν τὸν Ἠσαΐαν, τὸν καπνὸν ἐκεῖνον ἐγὼ γάρ φησι καὶ ὁ πατὴρ ἐλευσόμεθα πρὸς τὸν φυλάσσοντα τοὺς λόγους μου. ὥσπερ οὐ καθ' ὕπνους ἐμφανισθήσομαι ὑμῖν. ἀλλ' ἐπεὶ μετὰ τοῦ πατρὸς μέλλω ἐλθεῖν, ὡς εἰκὸς δεῖ τὸν πατέρα ἐμφανίζεσθαι, οὕτως ἐσομένης τῆς ἐμῆς πρὸς ὑμᾶς ἐμφανείας. καὶ τὸ εἰπεῖν δὲ ὅτι μονὴν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν, ἀνατρέπει τὴν τοῦ Ἰούδα ὑπόνοιαν. οἱ γὰρ ὄνειροι φησὶν, οὐ παραμένουσιν. ἐγὼ δὲ ἐμφανιζόμενος, παραμενῶ μετὰ τοῦ πατρός. οὐκ ἄρα ὀνειρώδης ἐστὶν ἡ ἐπιφοίτησίς μου. προλ. Ἐπειδὴ δὲ αὐτοῖς ὡς εἴρηκεν ὅτι ἐμφανισθήσεται, ἴσως ἂν φάντασμα αὐτὸν δόξωσι· καὶ ἅμα διεγείρει αὐτοὺς εἰς τὸ τηρεῖν τὰς αὐτοῦ ἐντολάς· εἰδότας ὅτι τοῖς τηροῦσι ταύτας, ἐμφανίζεται καὶ αὐτὸς καὶ ὁ πατήρ. ὥσπερ αὖ πάλιν τοῦ μὴ τηροῦντος τὰς ἐντολάς, ἀφίσταται καὶ αὐτὸς καὶ ὁ πατὴρ ὡς μὴ ἀγαπῶντος. ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν με φησί, τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ. ὥστε οὐδὲ τὸν πατέρα ἀγαπᾷ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν υἱόν. ὁ γὰρ λόγος τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ πατρός ἐστιν. ὁ μὴ φυλάττων τοίνυν τὸν λόγον τοῦ υἱοῦ, ἤτοι τοῦ πατρός, ὡς μὴ ἀγαπῶν τὸν υἱόν, οὕτω καὶ τὸν πατέρα. ὑμεῖς τοίνυν ὡς μαθηταί, φυλάσσετε τοὺς λόγους μου. οὕτως γὰρ ἂν τήν τε πρὸς ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα ἀγάπην ἐνδείξησθε. τινὲς δέ, οὐκ ἀπὸ δειλίας φασὶ τὸν μαθητὴν Ἰούδαν, ἀλλ' ἀπὸ φιλαγάθου γνώμης εἰπεῖν τὸ διατί μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν ἡμῖν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ· ἠβούλετο γὰρ μὴ μόνοις τοῖς μαθηταῖς ὑπάρχειν τὴν ἐκ τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ ὠφέλειαν, ἀλλὰ καὶ παντὶ τῷ κόσμῳ. ὁ δὲ σωτὴρ δείκνυσιν, ὅτι οὐ πάντες καταξιοῦνται τῶν τοιούτων ἐλλάμψεων· μόνοι οἱ φυλάσσοντες αὐτοῦ τὰς ἐντολάς, ἄξιοι φανήσονται τῆς τε αὐτοῦ ἐπιφανείας καὶ τῆς τοῦ πατρὸς ἀγάπης. ἐν γὰρ τῷ φυλάσσοντι τὰς ἐντολάς, ἀεὶ μένει θεὸς καὶ πατήρ. ἀλλ' οὐχ ὥσπερ ἐν τῷ υἱῷ, οὕτως καὶ ἐν τούτῳ· ἐν τῷ υἱῷ μὲν γάρ, φυσικῶς· ἐν ἡμῖν δέ, σχετικῶς:

Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων. ὁ δὲ παράκλητος τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· ὃ πέμψει ὁ πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα· καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν:

Ἐπειδὴ ἀσαφῆ τοῖς μαθηταῖς ἦσάν τινα τῶν ὑπὸ τοῦ κυρίου λεγομένων· καὶ τὰ μέν, οὐδὲ συνίεσαν· τὰ δὲ πλείονα, ἠμφέβαλλον· ἵνα μὴ ἀεὶ πάλιν ἐρωτῶσιν αὐτὸν καὶ λέγωσι ποίας ἐντολὰς ὁ φιλῶν φυλάττει, ἀπαλλάττει αὐτοὺς τῆς ὀχλήσεως καὶ ταραχῆς. λέγων ὅτι ὁ παράκλητος· τὰ ἀσαφῆ καὶ δυσνόητα, διδάξει ὑμᾶς καὶ πάντα

καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύει· ὡς γὰρ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, εἰς αὐτὸν τὴν πίστιν ἀν-
άγει τὸν πατέρα διὰ τὸ [illegible]· ὁ δὲ [illegible] αὐτοῦ· τοῦ πατρὸς αὐ-
τοῦ· καὶ ὁ θεωρῶν δὲ ἐμὲ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με· ἆρα ὁ
θεωρῶν τὸν σωματικὸν χαρακτῆρα; οὐχί· οὐ γὰρ δὴ πᾶσι τοῖς ὁ-
ρῶσιν ἵνα θεωροῦν σωματικῶς τὸν Χριστὸν, θεωρεῖν τὸν πατέρα λε-
χθείη· ἀλλὰ θεωρίαν τὴν κατὰ νοῦν· ἐν τούτῳ φαμέν· ὥσπερ
ἂν εἰ οὕτως ἔλεγεν· ὁ τὴν ἐμὴν [illegible] ὡς αὐτὸν ὁρῶ, κατα-
λαβὼν διὰ τῆς θεωρίας τοὐμοῦ, καὶ αὐτοῦ τοῦ πατρὸς κατείληφεν·
ὁ ἐμὲ [illegible] εἰς τὸν πέμψαντα· εἰκὼν γάρ εἰμι τοῦ πατρός·
διαφορὰν δὲ τούτων, τὸ ὁμοούσιον δηλοῦται τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ·
ἀκουέτωσαν οἱ τὰ τοῦ Ἀρείου νοσοῦντες· ὅτι ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱόν,
οὐ πιστεύει εἰς αὐτόν· ἀλλ' εἰς τὸν πατέρα· ὥστε εἰ κτίσμα καὶ ὁ πατήρ,
ἢ οὐδὲ ὁ υἱός· ὥσπερ ἂν εἴποι τις· ὅτι ὁ τὸ τοῦ ποταμοῦ ἀρυόμενος
ὕδωρ· οὐ τὸ τοῦ ποταμοῦ· ἀλλ' αὐτὸ τῆς πηγῆς λαμβάνει· οὕτως
καὶ ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱόν· οὐκ εἰς τὸν υἱὸν πιστεύει· τὸν ποταμόν·
οὐδὲ γὰρ ἀλλοτρίας οὐσίας ἐστὶν ὁ υἱός· οὐδὲ ἄλλο τι παρὰ τὸν πατέρα· ἀλ-
λ' εἰς τὸν αἰτιώτατον τοῦ ἀγαθοῦ πιστεύει, τὸν πατέρα φημί:

Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα· ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ
ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ· καὶ ἐάν τίς μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων
καὶ μὴ πιστεύσῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν· οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν
κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον:

Πάλιν ἐκ δι' αὐτοῦ τούτου τὴν ὁμοουσιότητα ἐμφαίνει· ἐπειδὴ γὰρ ὁ πατὴρ
πολλαχοῦ φῶς λέγεται, διὰ τοῦτο καὶ περὶ ἑαυτοῦ φησίν· ἐγὼ
φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα· ὅθεν καὶ ὁ Παῦλος ἀπαύγασμα
αὐτὸν ὀνομάζει· εἰλικρινὲς [illegible] οὐδὲν μέσον πατρὸς καὶ υἱοῦ·
ἀλλ' ἅμα πατήρ, ἅμα υἱός· ὥσπερ ἄρα αὐτῷ φωτὶ τὸ ἀπαύγασμα·
[illegible] φῶς ἐστὶ καὶ ὁ υἱὸς διὰ τῆς [illegible]
ἐκφαίνων [illegible] λέγειν· καὶ ὅτι ὥσπερ τὸ φῶς φανερὸν καὶ
[illegible] τοῖς ὁρῶσιν, οὕτω καὶ ὁ υἱὸς ἐλθὼν ἐ-
φάνη [illegible] ἑαυτὸν [illegible] καὶ τὸν πατέρα· [illegible]
[illegible] τῆς καρδίας τῶν [illegible] ἀμαυρῶν αὐτὴν ἐφώτισε·
ἐάν τις ἀκούσῃ μου φησὶ καὶ οὐ πιστεύσῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν· οὐ
γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον· ἀλλ'
[illegible] ποιοῦντος [illegible] αὐτὸς [illegible] οὐ κέκρικα [illegible]
[illegible] κατακρίσεως· οὐδὲ γὰρ διὰ τοῦτο ἦλθον τὸν πρῶτον [illegible]

ὃν ἐφαντάσθη· τὰ σεραφίμ· τοὺς ἄνθρακας· τὸ θυσιαστήριον· τὸν θρόνον. εἶδε μὲν οὖν ὁ ἠσαΐας ταύτην τὴν δόξαν· καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ· τοῦ υἱοῦ δηλαδή. τί δὲ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ; τὴν [illegible]· ὅτι τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμούς· καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν τὰς καρδίας. ἐπισημαίνεται δὲ ὁ εὐαγγελιστὴς ὅτι ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, δεικνύων ὅτι καὶ ἐν τούτοις, ἐφθέγξαντο οἱ φαρισαῖοι· εἶπον· μή τις τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν; ἰδοὺ γὰρ πολλοὶ ἐπίστευσαν καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων· ἀλλὰ διὰ τοὺς φαρισαίους, οὐχ ὡμολόγουν. ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων. τοῦτο δὲ καὶ ὁ Χριστὸς αὐτοῖς προεῖπεν· ὅτι πῶς δύνασθε πιστεύειν· δόξαν παρ' ἀνθρώπων λαμβάνοντες· τὴν δὲ δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου θεοῦ οὐ ζητοῦντες. δεικνύει μὲν οὖν ὁ εὐαγγελιστὴς τοῦτο πάσχοντας αὐτοὺς ὃ προεῖπεν αὐτοῖς ὁ Χριστός· οὕτως ἄρα οὐ κἂν ἦσαν ἄρχοντες, ἀλλὰ δοῦλοι· δοῦ τὴν ἐσχάτην δουλεύοντες· ἐκ τούτου οὖν μάνθανε ὅτι [illegible] ἀεὶ δοῦλος καὶ ἄτιμος, ὁ φιλόδοξος:

Ἰς δὲ ἔκραξε, καὶ εἶπεν· ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, οὐ πιστεύει εἰς ἐμέ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με· καὶ ὁ θεωρῶν ἐμέ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με:

Ἐκρύβη μὲν πρὸς καιρὸν ὁ ἰησοῦς, τὸν θυμὸν τῶν ἰουδαίων ὑπεξιστάμενος· πάλιν δὲ ἐμφανίζεται καὶ κράζει μετὰ παρρησίας. δεικνύων δὲ ἑαυτὸν καὶ ἴσον τῷ πατρί· καὶ οὐκ ἀντίθεον, φησίν· ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, οὐ πιστεύει εἰς ἐμέ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με. ὡσανεὶ τοῦτο λέγων· τί δεδοίκατε πιστεύειν εἰς ἐμέ. ἡ εἰς ἐμὲ πίστις, πρὸς τὸν πατέρα διαβαίνει. ὅρα δὲ καὶ τὴν ἀκρίβειαν τοῦ λόγου. οὐκ εἶπεν ὁ πιστεύων ἐμοί. ἀλλ' ὁ πιστεύων, εἰς ἐμέ. ὅτι τὴν ὡς εἰς θεὸν πίστιν δηλοῖ. ἄλλο γὰρ τὸ πιστεύειν τινί, καὶ ἄλλο τὸ πιστεύειν εἴς τινα. ὁ μὲν γὰρ πιστεύων τινί, δύναται [illegible] ὅτι πιστεύει αὐτῷ, ὡς ἀληθῆ λέγοντι· ὁ δὲ πιστεύων εἴς τινα, ὡς εἰς θεὸν πάντως πιστεύει. διὸ πιστεύομεν τοῖς ἀποστόλοις καὶ ποιμέσι· πιστεύειν δὲ εἰς τοὺς ἀποστόλους, οὐκέτι. διὰ τοῦτο οὖν ὁ κύριος· οὐκ εἶπεν ὁ πιστεύων ἐμοί. τοῦτο γὰρ ὁ ἀπόστολος τυχὸν καὶ ὁ πέτρος ἠδύνατο καὶ εἰπεῖν ὅτι ὁ πιστεύων ὑμῖν. ἀλλὰ καὶ οἱ ἑβραῖοι διότι οὐκ ἐπίστευον μωσεῖ, ὀνειδίζονται· τὸ δὲ μεῖζον καὶ πέραν· ὅτι ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ. διὸ οὐ δεικνύει ἑαυτὸν θεὸν ὄντα· ὡς πρὸς τοὺς μαθητὰς λέγει· πιστεύετε εἰς τὸν θεόν

κέ μοι ὁ π(ατ)ήρ, οὕτως λαλῶ. ὥστε ἐπεὶ οὐδὲν ἀπ' ἐμαυτοῦ εἶπον,
μίαν πρόφασιν προβάλλωνται οἱ [illegible], ἀναμφιλέκτως
γὰρ κατακριθήσονται. ὥστε ἐπεὶ [illegible] καὶ δὲ μόνου τοῦ
ποιεῖν ὁ μὲν μόνος ὁ ὀρθόδοξος ἀπὸ τῶν [illegible]
τοῦ, ἐντολὴν ἔλαβον, εἰς πῶν τοιούτων. ἀλλ' ἀγνωμόνως ταῦτα
ἐκλαμβάνωμεν. οἷον εἰς τοῦτο. τὸ ἐντολὴν ἔλαβον τί εἴπω καὶ τί λα-
λήσω. λόγος γὰρ ὢν ὅλος. εἰ ἐκφαίνομεν τὰ ἐν τῷ νῷ
τοῦ π(ατ)ρ(ό)ς, ἐντολὴν παρ' αὐτοῦ λαβεῖν φησι. τί εἴπω καὶ τί
λαλήσω. ὥσπερ οὖν ἡμέτερος λόγος. εἴπερ ἀληθὴς μέλλοι
μένειν, ἐκεῖνα λέγει ἃ ὁ νοῦς αὐτῷ ὑποβάλλει. καὶ οὐ δή που ἑτεροού-
σιος ἐστὶν ὁ λόγος πρὸς τὸν νοῦν. ἀλλ' ὁμοούσιος πάντως:

Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς ὁ Ἰ(ησοῦ)ς ὅτι ἐλήλυθεν αὐτοῦ
ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν π(ατέ)ρα, ἀγαπή-
σας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς.

Ἤδει μὲν ὁ κ(ύριο)ς καὶ πρὸ πάντων τῶν αἰώνων τὴν ὥραν τοῦ θανάτου
αὐτοῦ. ἐγγισάσης δὲ τότε αὐτῆς, πρᾶγμα ποιεῖ πολλῆς τῆς φι-
λανθρωπίας καὶ συγκαταβάσεως γέμον. ἐν πολλοῖς μὲν τὴν ἀγάπην
ἐνέφαινον πρὸς τοὺς μαθητάς. μᾶλλον δὲ ἐν τοῖς καταλοίποις
μᾶλλον αὐτοῖς σφοδροτέραν τὴν ἀγάπην ἐνδείκνυται. τὸ γὰρ ἀγαπή-
σας αὐτοὺς εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς, τοῦτο δηλοῖ. ὅτι οὐδὲν
ἐνέλιπεν ὧν τὸν σφόδρα ἀγαπῶντα τοῦ εἰκότος ἦν ποιῆσαι. διὸ
καὶ τελευταῖον πάντων τοῦτο ποιεῖ. νίπτων [illegible] πόδας τῶν
μαθητῶν. ὥστε αὐτοῖς ἐπιτεῖναι τὸν πόθον καὶ πολλὴν αὐτοῖς
προαποθέσθαι παράκλησιν πρὸς τὰ μέλλοντα ἐπιέναι δει-
νά. λογιζομένοις ὅτι οὕτως ἠγάπησεν αὐτούς. ὡς καὶ τοὺς πόδας
αὐτῶν νίψαι, οὐ περιόψεται αὐτοὺς οὐδὲν τοῖς δεινοῖς. μετά-
βασιν δὲ ὀνομάζει τὸν θάνατον τοῦ Χ(ριστο)ῦ. διὰ τὴν ἐξ ἀναστάσεως
ἀνάληψιν. ἐπεὶ τοίνυν ἔμελλε μεταβαίνειν ἐκ τοῦ κόσμου
τούτου, ἐνδείκνυται τὴν πρὸς τοὺς ἰδίους ἀγάπην. ἰδίους δὲ,
τοὺς μαθητὰς ὀνομάζει κατὰ τὸν τῆς οἰκειώσεως λόγον.
ἴδιοι μὲν γὰρ τοῦ Θ(εο)ῦ κατὰ τὸν τῆς δημιουργίας λόγον καὶ
πάντες ἄνθρωποι. καθὸ εἴρηται εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν
οὐ παρέλαβον. ἴδιοι δὲ αὐτοῦ οἱ φίλοι. καὶ κατὰ τὸ οἰκεῖοι αὐτοῦ
εἶναι. ὥσπερ οὖν καὶ ἐνταῦθα ἰδίους τοὺς μαθητὰς ὀ-
καλεῖ. προσέθηκε δὲ τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ. ἐπειδὴ καὶ ἄλλοι

ἀλλ' ὅ[illegible] αὐτὸ τελευτήσαντος ταῦτα ποιοῦσι νῦν· ἐγὼ μὲν γὰρ παρῆλθον μὴ κρῖναι αὐτούς· διὰ τοῦτο ἐδίδαξα· εἰ δέ τις ἀπιστεῖ, οὐκ ἐγὼ γίνομαι αἴτιος αὐτῷ τῆς κατακρίσεως· ἀλλ' αὐτὸς ἑαυτῷ, [illegible] διὰ τῶν μετὰ ταῦτα δὲ μᾶλλον [illegible] θήσεται τὸ λεγόμενον· καὶ ἀκούετε τῶν ἑξῆς:

Ὁ ἀθετῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου, ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ· ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με πατὴρ αὐτός μοι ἐντολὴν ἔδωκε τί εἴπω καὶ τί λαλήσω· καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιός ἐστιν· ἃ οὖν λαλῶ ἐγώ, καθὼς εἴρηκέ μοι ὁ πατήρ, οὕτως λαλῶ:

Ἐγώ, φησίν, οὐδένα κρίνω· ἀλλ' ὁ μὴ πιστεύσας ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν. ὥσπερ γὰρ [illegible] καὶ ἡμεῖς πολλάκις λέγομεν, ὅταν τινὰ διὰ [illegible] μέλλωμεν τύπτειν· ὅτι οὐχ ἡμεῖς τύπτομεν αὐτόν, ἀλλ' ἡ ἀμέλεια αὐτοῦ καὶ ἡ ἀναξία· καὶ οὐχ ἡμεῖς κατακρίνομεν αὐτόν· ἀλλ' ἃ [illegible] οὐκ ἐπείσθη, αὐτὰ κατηγοροῦσιν αὐτοῦ ὡς ἀνηκόου· οὕτως οὖν καὶ ὁ Χριστός· οὐκ ἐγὼ κρίνω, ἀλλ' ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος κατακρινεῖ. διὰ τί γὰρ ἠπίστησαν; ἄρα ὡς ἀντίθεον, καὶ τὴν ἰδίαν δόξαν ζητοῦντι; καὶ μὴν ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα· ἀλλ' ἅπαντα ἀπὸ τοῦ πατρὸς [illegible]· οὐδὲ ἐμοῦ ἐμαυτὸν ἂν ἐκήρυξα ἀλλότριόν τι φέρων [illegible]· ἀλλ' ὁ πέμψας με πατήρ, ἐντολήν μοι δέδωκε τί εἴπω καὶ τί λαλήσω. [illegible] τῶν ῥημάτων· ἄρα [illegible] καὶ δεῖ τὴν ἐντολὴν οὐκ ἐγίνωσκε τί δεῖ λαλῆσαι; ἀλλ' ἀμαθὴς [illegible] τῆς ἐντολῆς ταύτης ἐπεὶ ζωὴ αἰώνιος· καὶ οὐκ ἐγίνωσκε τὴν ζωὴν ταύτην τὴν αἰώνιον; καὶ πῶς εἶπεν ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ ζωή; ὁρᾷς [illegible] τῶν λεγομένων; [illegible] οὖν διὰ τί ταπεινῶς οὕτως φθέγγεται; ὅτι διὰ τοὺς ἀκροατὰς ἀσθενεῖς ὄντας· καὶ [illegible] τούτων· τὸ μηδὲν ἕτερον ἢ λέγειν ἢ φρονεῖν δηλαδὴ [illegible]. ὥσπερ γάρ φησι μοι [illegible] οὐδὲν ἐκτὸς τῶν [illegible] γεγραμμένων λέγουσιν, οὕτω δὴ καὶ αὐτὸς ἐστὶν οὐδὲν ἕτερον ἢ φρονῶν ἢ ἐδίδαξα [illegible] δόξαν [illegible] τοῦτο [illegible] ἐνδείξασθαι [illegible]. ἃ οὖν λαλῶ, καθὼς εἴρηκέ μοι [illegible]

κἀκεῖνο τὸ ὅπερ, οὕτως λαλῶ. ὥστε ἐπειδὴ οὐδὲν ἀπ' ἐμαυτοῦ εἶπον·
ποίαν πρόφασιν προβαλοῦνται οἱ ἀπιστοῦντες; ἀναμφίλεκτος
γὰρ καταληφθήσονται ὥστε καὶ ἀναπολόγητοι. μηδὲ νομίσῃς τα-
πεινὸν ὁ μένων ὀρθόδοξος ἀπὸ τῶν ταπεινοφρονεστέρως λεγομένων· ἐκ
τοῦ, ἐντολὴν ἔλαβον καὶ τῶν τοιούτων· ἀλλ' ἀκριβῶς ταῦτα
ἐκλάμβανε. οἷον καὶ τοῦτο· τὸ ἐντολὴν ἔλαβον τί εἴπω καὶ τί λα-
λήσω. λόγος γάρ ὢν ὁ υἱός, καὶ ἐκφαίνων πάντα τὰ ἐν τῷ νῷ
τοῦ πρς, ὅπερ φημί, ἐντολὴν παρ' αὐτοῦ λαβεῖν φησι· τί εἴπω καὶ τί
λαλήσω. ὥσπερ ὁ ἡμέτερος λόγος· εἴ γε ἀληθεύειν μέλλοι
μέν, ἐκεῖνα λέγει ἃ ὁ νοῦς αὐτῷ ὑποβάλλει· καὶ οὐδή που ἑτερού-
σιος ὁ ἡμῶν λόγος πρὸς τὸν νοῦν· ἀλλ' ὁμοούσιος πάντως:

Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα, εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐλήλυθεν αὐτοῦ
ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα, ἀγαπή-
σας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς.

Ἤδει μὲν ὁ κς καὶ πρὸ πάντων τῶν αἰώνων τὴν ὥραν τοῦ θανάτου
αὐτοῦ· ἐγγισάσης δὲ τότε αὐτῆς, πρᾶγμα ποιεῖ πολλῆς τῆς φι-
λανθρωπίας καὶ συγκαταβάσεως γέμον· καὶ πολλὴν τὴν ἀγάπην,
ἐμφαίνον πρὸς τοὺς μαθητάς· μᾶλλον γὰρ καταλιμπάνειν
μέλλων αὐτούς, σφοδροτέραν τὴν ἀγάπην ἐνδείκνυται. τὸ γὰρ ἀγαπή-
σας αὐτοὺς εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς, τοῦτο δηλοῖ· ὅτι οὐδὲν
ἐνέλιπεν ὧν τὸν σφόδρα ἀγαπῶντα εἰκὸς ἦν ποιῆσαι. διὸ
καὶ τελευταῖον πάντων τοῦτο ποιεῖ· νίπτων [illegible] τοὺς πόδας τῶν
μαθητῶν. ὥστε αὐτοῖς ἐπὶ τὴν μετὰ τὸν θν καὶ πολλὴν αὐτοῖς
προσαποθέσθαι παραμυθίαν πρὸς τὸν μέλλοντα ἐπιέναι αὐτοῖς σεισ-
μόν· λογιζομένοις ὅτι οὕτως ἠγάπησεν αὐτούς· ὥστε καὶ τοὺς πόδας
αὐτῶν νίψαι, οὐ περιόψεται αὐτοὺς οὐδὲν παθεῖν δεινόν· καὶ τὸ
ἐᾶσαι μηδὲ ὁμοιωθῆναι κατὰ τὸν θάνατον τοῦ χῦ. διὰ τὴν δ' ἀναγκαίαν
ἀνάληψιν· ἐπεὶ τοίνυν ἔμελλε μεταβαίνειν ἐκ τοῦ κόσμου
τούτου, ἐνδείκνυται τὴν πρὸς τοὺς ἰδίους ἀγάπην· ἰδίους δέ,
τοὺς μαθητὰς ὀνομάζει κατὰ τὸν τῆς οἰκειώσεως λόγον·
ἴδιοι μὲν γὰρ τοῦ θῦ κατὰ τὸν τῆς δημιουργίας τρόπον· καὶ
πάντες ἄνοι· καθὸ εἴρηται εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν
οὐ παρέλαβον. ἴδιοι δὲ αὐτοῦ οἱ μαθηταί· καὶ κατὰ τοῦτο, οἰκεῖοι αὐτ-
οῦ ὑπάρχοντες. ἴδιοι δὲ αὐτοῦ οἱ ἅγιοι· καὶ κατὰ τοῦτο οἰκειοῦσθαι
εἶναι. ὥσπερ καὶ ἐν ταῖς ἰδίαις [illegible] τοῖς μαθηταῖς
Καὶ λέγει προσέθηκε δὲ τὸ τοῖς ἐν τῷ κόσμῳ· ἐπειδὴ καὶ ἄλλοι

[illegible] τε λέγομεν [illegible] τοῦτο σημαίνων· ἐγὼ [illegible] παρ' ἐμαυτοῦ

[illegible] τοῦτο ἐδίδαξα· εἰ δέ τις ἀπιστεῖ, οὐκ ἐγὼ αἴτιος ἔσομαι

τῆς κατακρίσεως· ἀλλ' αὐτὸς ἑαυτῷ [illegible]

καὶ διὰ τῶν μετὰ ταῦτα [illegible] δὲ μᾶλλον ἐμφαίνει [illegible] τὸ

[illegible]ρον· καὶ ἀκούετε τῶν ἑξῆς· [illegible]

[illegible] ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου, ἔχει τὸν κρίνοντα

[illegible] ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ

[illegible] ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με

[illegible] ἐντολὴν ἔδωκε τί [illegible] λαλήσω· καὶ

[illegible] ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιός ἐστιν· ἃ οὖν λαλῶ

[illegible] καθὼς εἴρηκέ μοι ὁ πατὴρ, οὕτως λαλῶ:

φησὶν οὐδένα κρίνω· ἀλλ' ὁ μὴ [illegible], ἔχει τὸν κρίνοντα αὐ-

τόν· [illegible] ἡ μᾶλλον [illegible] λέγειν, ὅταν

[illegible] ὅτι οὐχ ἡ μὲν [illegible]

[illegible], ἀλλ' ἡ ἀμέλεια αὐτοῦ καὶ ἡ ἀναξία· καὶ οὐχ ἡ μὲν κατακρινο-

αὐτόν· ἀλλ' [illegible] οὐκ ἐπείσθη· αὐτὰ κατη-

γορήσει αὐτοῦ ὡς ἀκηκόου· οὕτως οὖν καὶ ἐκεῖ· οὐκ ἐγὼ κρίνω· ἀλλ'

[illegible] ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος κατακρινεῖ· διὰ τί; [illegible]

[illegible] διὰ [illegible] δόξαν ζητοῦντες, καὶ [illegible] ἐγὼ ἐξ ἐμαυ-

τοῦ οὐκ ἐλάλησα· ἀλλ' [illegible] ἀπὸ τοῦ πατρὸς [illegible]· οὐδὲν

[illegible] ἐμαυτοῦ ἀνεκήρυξα, ἀλλ' ὅτι φέρων οὖν [illegible] ἀλλ' [illegible]

[illegible] ἐντολὴν [illegible] δέδωκε τί εἴπω καὶ τί λαλήσω· [illegible]

[illegible] τῶν ῥημάτων· [illegible]

[illegible] τὴν ἐντολὴν οὐκ ἐγίνωσκε [illegible] λαλήσω; ἀλλὰ μαθητ-

[illegible] ἐντολῆς ταύτης [illegible] ζωὴ αἰώνιος· καὶ οὐκ ἐγὼ

[illegible] τὴν ζωὴν [illegible] τὴν αἰώνιον; καὶ πῶς εἶπεν ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ

ζωή; ὁρᾷς [illegible]

[illegible] τῶν λεγομένων; [illegible] διὰ τί [illegible] οὕτως φθέγγεται;

[illegible] διὰ τοὺς [illegible] ὄντας· καὶ τί βούλεται [illegible]

[illegible] δὲ μὲν ἕτερον ἢ λέγειν ἢ φρονεῖν [illegible]

[illegible] φησί μοι ἐν τῷ λέγεις οὐδὲν ἐκ [illegible] γεγραμμένων λε-

[illegible] οὐδὲν ἕτερον ἢ φρονῶ [illegible] δίδαξαι

[illegible] δόξαν [illegible] τοῦτο [illegible] ἐνδείξασθαι [illegible]

[illegible]

[illegible]

δὲ καὶ μὲν ὡς ἀπαιτοῦντος· ὅταν δὲ ἀκούσῃς ὅτι πατὴρ δέδωκ

πατέρ, μηδὲν ἀνθρώπινον ἐννοήσῃς ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ

ἀλλὰ τὴν πρὸς τὸν πατέρα τιμὴν καὶ ὁμόνοιαν· ἐπεὶ γὰρ αὐ

δοκεῖ ὁ υἱὸς διότι ὁ πατὴρ λέγεται αὐτῷ, παραδεδω

μόνος ἐστὶ τὸν πατέρα· διότι ὁ υἱὸς αὐτῷ τὴν βασιλείαν παρα

ὡς ὁ ἀπόστολός φησι· ἀλλ' οὐκ ἔστι τοῦτο· ἀλλ' ὥσπερ

ὁμόνοιαν καὶ σωτηρίαν ἡμῶν τούτοις εἰπὼν καὶ δεδωκέναι

λεῖ· ὅρα δὲ καὶ τὸ ὑπερβολικὸν τῆς ταπεινοφροσύνης· οὐ

δεικνύουσι(ν)· ἀλλὰ καὶ τὰ τοσαῦτα ποιῶν ἀναστάς, ἀλλὰ

μόνος αὐτὸς ἐκείνων ἀνακειμένων· καὶ σκόπει τίς

μαρτυρία τοῦ περὶ τὴν διακονίαν ἀμελοῦς· διὰ τοῦ

καὶ ἐλαφρὸν διηκόνει μόνον· λέντιον δὲ διαζώννυται

τῶν ἁπάντων ποιῶν· καὶ τὸ νίψαι· καὶ τὸ ἐκμάξαι· οὐκ ἄλλ

καὶ τοῦτο αὐτὸς ποιῶν· οὐκ ἄλλοις ἐπιτρέψας· τοῦτο

δεικνὺς ὅτι καὶ μάλιστα ὁμολογεῖται, τοῦ δεῖν δια

καὶ τὰ τοιαῦτα πρὸς θεὸν μᾶλλον καὶ αὐτοὺς παρ' ἀλλήλων

οὐκ ἄλλοις ἐπιτρέπειν ἢ χρημάτων:

Ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον· καὶ λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος· κύριε σύ

μου νίπτεις τοὺς πόδας; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ

ὃ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι· γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα.

Οὐ πρῶτον τὸν Πέτρον νίπτει· ὁ τῶν πρωτείων ἀπολαύων μαθητὴς

ρετο· ἀλλ' αὐτὸς ὁ προδότης ἴσως ἀναίσχυντος ὢν ἀνέκειτο πρὸ

τοῦ Πέτρου κατακλιθείς· καὶ τοὺς πόδας ἐνίψατο

τοῦτο δῆλον, ἐκ τοῦ εἰπεῖν· ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μα

θητῶν καὶ ἐκμάσσειν· εἶτα ἔρχεται πρὸς Σίμωνα

δηλοῖ ὅτι οὐ πρῶτον τὸν Πέτρον ἔνιψεν· οὐ γὰρ ἂν εἶ

χεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον· ἀλλ' ἄλλον τινὰ πρῶ

ἔνιψεν· ἐκ τῶν ἄλλων μαθητῶν οὐκ ἂν τι

ς αὐτὸς πρὸ τοῦ Πέτρου νίψασθαι· τὸν δὲ προδότ

μήσας ἐνδέχεται· εἰ γὰρ ἐκ τῶν ἄλλων μαθητῶν

τινα, οὐκ ἂν ἐκώλυσε τὸν κύριον ἐκεῖνος ὥσπερ ὁ

ὁ Πέτρος· κύριε σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας; ἀλλ' οὐκ

καταξιοῦμαι τῶν ἄλλων ὧν ἔνιψε πρῶτον· ἀλλ' αὐτὸν π

εἰ τοῦτον Πέτρον· ἐκ δὲ τοῦ Πέτρου ὥσπερ δεδιὼς

ὅρκος μὲν ἂν τι ἦν· ἀλλὰ καὶ τῷ δόξασθαι τὴν

ἦσαν αὐτοῦ ἴδιοι· ἄνθρωποι καὶ οἱ πατριάρχαι· ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνους ἠγάπησεν· ἤδη ἐκεκοίμηντο γὰρ ἐν τῷ ἔμπροσθεν· τούτους δὲ τοὺς ἰδίους αὐτοῦ τοὺς ὄντας ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν· ὅ ἐστι τελείαν ἀγάπην εἰς αὐτοὺς ἐνεδείξατο:

ιϛ Καὶ δείπνου γενομένου, τοῦ διαβόλου ἤδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου ἵνα αὐτὸν παραδῷ· εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας· καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθε καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει, ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου καὶ τίθησι τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν λέντιον, διέζωσεν ἑαυτόν. εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα· καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ, ᾧ ἦν διεζωσμένος:

Θαυμάζων ὁ εὐαγγελιστὴς ὅτι τὸν ἤδη τὴν προδοσίαν μελετήσαντα ἔνιψεν ὁ Χριστός, φησί· τοῦ διαβόλου ἤδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν Σίμωνος· οὕτως ἄρα ἄχρι τέλους τὸν προδότην ἐθεράπευσε. καὶ τό, δείπνου δὲ γενομένου, οὐ ματαίως κεῖται· ἀλλ' ἵνα δειχθῇ τὸ ἀπάνθρωπον τοῦ Ἰούδα· ὅτι οὐδὲ τῆς τραπέζης ἡ κοινωνία κατῄδεσεν αὐτόν. εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας· τουτέστιν ὅτι τὴν σωτηρίαν τῶν πιστῶν αὐτῷ ἐνεχείρισε. καὶ ἐδίδαξε πῶς πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν ὑποδεικνύναι αὐτοῖς· ὁ τοιοῦτον καὶ τὸ νίψαι τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν, ταπεινοφροσύνης γὰρ εἰ τὰ ἀνθρώπινα μανθάνεται. καὶ ἄλλως δέ, εἰδὼς ὅτι ἐκ πάντων παραδέδωκεν αὐτῷ ὁ πατήρ· καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθε καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει, οὐδὲν ἐλαττωθήσεται ἡ δόξα αὐτοῦ νίπτοντος τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν. καὶ γὰρ ἤρπασε τὴν δόξαν ἵνα φοβῆται ἐκπεσεῖν ταύτης· διὰ τοῦτο καὶ καταδέχεται τὸ ταπεινὸν ποιεῖν, ὃ οἱ ἀδοξοῦντες εἰς ἀπεχθάνουσιν. ἐπειδὴ ἂν δόξαν ἁρπάσωσι· καὶ θέλουσι τέλεως ὑψηλοὶ κληθῆναι· ἵνα μὴ ἀπολέσωσιν ὃ μὴ διαφέρον αὐτοῖς ἥρπασαν· ἀλλ' ὁ πάντων μὲν πλέον ἦν ὡς τοῦ θεοῦ υἱός· τοῦτο γὰρ τό, ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθε· τουτέστιν ἐκ τῆς τοῦ πατρὸς οὐσίας· καὶ πάλιν πρὸς θεὸν ὑπάγει· ὡς τέως οὐκ ἐλαττωθῆναι ἡ δόξα αὐτοῦ τελικοῦ τούτου ὄντος, ἐκ τοῦ τοὺς μαθητὰς νίψαι. ἐπειδὴ δὲ καὶ ὅτι ἐκ τοῦ ταπεινοῦ μὲν αὐθαιρέτως ἐστὶ τοῦ θεοῦ ἀξιοῦντος, καὶ πρὸς θεὸν ὑπάγοντος, τὸ ἀλλάξασθαι ἐκεῖνον ἔργον ἐκείνου ἔργον, τοῦ διαβόλου δαιμόνων ἀξίαν τὸ ὅπερ ψυχῆς τῆς ἀπειλῆς· ἐὰν γὰρ μὴ νίψω σε, φησίν, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. ὡς οὖν ἤκουσε Πέτρος τὴν φοβερὰν ταύτην ἀπειλήν, ὅσον ἦν ἐν τῇ παραιτήσει σφοδρός, τοσοῦτον καὶ ἐν τῇ συγχωρήσει· μᾶλλον δὲ καὶ σφοδρότερος· οὐ μόνον τὴν κεφαλὴν [illegible] δίδωσιν. ἀμφότερα δὲ ἐξ ἀγάπης· ἥ τε γὰρ παραίτησις ἐκ σφοδρᾶς τιμῆς τὸν κύριον· ἥ τε συγχώρησις, ἐκ τοῦ μὴ θέλειν χωρισθῆναι αὐτοῦ. σὺ δέ μοι ὅταν ἴδῃς τινὰς σφοδρῶς [illegible] ἐκ προπετείας· καὶ λέγοντας καὶ μετὰ ὅρκου ὅτι οὐ μὴ ποιήσω τόδε· εἶτα αἰδοῖ τοῦ ὅρκου ἐμμένοντας τοῖς κακῶς κεκριμένοις· καὶ ἐκ τούτου κινδυνεύοντας ἢ περὶ ψυχὴν ἢ περὶ σώματα, [illegible] τῷ τοῦ Πέτρου ὑποδείγματι· [illegible] κακῶν μεῖζον τοῦ ἀπὸ Χριστοῦ χωρισμὸν φέρουσαν [illegible] ταύτην:

Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὁ λελουμένος οὐ χρείαν ἔχει ἢ τοὺς πόδας νίψασθαι· ἀλλ' ἔστι καθαρὸς ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροί ἐστε· ἀλλ' οὐχὶ πάντες· ᾔδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν· οὐχὶ πάντες καθαροί ἐστε:

Ἀφορμῆς δραξάμενος ὁ κς, ἐλέγχει τὸν προδότην ὡς ἀκάθαρτον [illegible] ἔχοντα καὶ δεόμενον τοῦ ἀπολούσασθαι τὴν πονηρίαν [illegible] λούσασθαι· ὑμεῖς μὲν οὖν φησὶ λελουμένοι ὄντες, οὐδὲ ἐδεῖσθε ἑτέρου ἄλλου λουτροῦ· εἷς δέ ἐστιν ὁ ἀκάθαρτος ὁ δεόμενος [illegible] οὕτως γὰρ πρὸ μὲν ἁμαρτημάτων [illegible]λοις ὅτι ὑμεῖς καθαροί ἐστε· [illegible] ἀπηλλάγησαν· οὕτω πῶς ἠξίωσεν· ἐπεὶ γὰρ καὶ ἡ ἁμαρτία ἐκράτει· ἐπεὶ ἡ κατάρα ἐνήργει· οὕτω [illegible] ἀμνὸς ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου ἐσφάγη· οὕτως ἐκρεμάσθη ἐπὶ τοῦ ξύλου, ὁ ἐκ τῆς κατάρας ἡμᾶς ἐξαγοράζων· πῶς οὖν ἦσαν καθαροὶ οἱ ἀπόστολοι· [illegible] οὖν εἰπεῖν εἰ μὴ καὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἀπηλλάγησαν πάντη, ἀλλ' οὖν διὰ τὸν λόγον φησὶν ὃν λελάληκα ὑμῖν, καθαροί ἐστε· τουτέστι κατὰ τοῦτο τέως ἐστὲ καθαροί· ἢ διὰ τὸ φῶς ὃ ἐδέξασθε· ἤδη τῆς πλάνης ἀπηλλάγητε τῆς ἰουδαϊκῆς· ἐπεὶ καὶ ὁ Ἡσαΐας· [illegible] ἡμᾶς λούεσθαι· λούσασθε καθαροὶ γίνεσθε· ἀφέλετε τὰς πονηρίας ἀπὸ τῶν ψυχῶν ὑμῶν· [illegible] κακίας καὶ δολιότητος [illegible], εἰκότως λελουμένοι καὶ καθαροὶ παρὰ τοῦ κυ λέγονται· [illegible] παρ' αὐτοῦ καὶ προσηρμοσμένην αὐτοῖς. ὅρα δὲ αὐτοῦ τοῦ Πέτρου τῶν ῥημάτων τὴν ἔμφασιν ἀκριβῶς· σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας; ταῖς χερσὶ ταύταις, αἷς ὀφθαλμοὺς τυφλῶν ἀνέῳξας· αἷς λεπροὺς ἐκάθηρας· αἷς νεκροὺς ἀνήγειρας; σὺ ὁ ταῦτα ἐπιτελῶν, ποιήσεις· ἐμοῦ τοῦ δούλου καὶ ἀμαθοῦς· καὶ οὐχ ἁπλῶς, οὐδὲ ἄλλο μέρος ἢ τὸ τιμιώτερον, ἀλλὰ πόδας· τὸ ἔσχατον τῶν μελῶν· τὸ μάλιστα ῥυπαινόμενον μέρος καὶ ἀτιμότερον δοκοῦν; τί οὖν ὁ Κύριος· ὃ ποιῶ ἐγώ, σὺ νῦν οὐκ οἶδας· ὅτι ταπεινοφροσύνην περὶ [illegible] πολλήν· καὶ ταύτην διδάσκω ὑμᾶς. Καὶ μετὰ ταῦτα μαθήσει· ὅτε τῷ ἐμῷ, δαιμόνια ἐκβαλεῖς ὀνόματι· ὅταν ἴδῃς οὕτως ἀναλαμβανόμενον· ὅταν παρ' αὐτῶν πάντων μάθῃς· ὅτι ἐκ δεξιῶν κάθημαι τοῦ πατρός, τότε γνώσῃ ὅτι ὁ οὕτως ταπεινωθεὶς ὡς καὶ τοὺς πόδας σου νίψαι, ἐκεῖνος ἀποδίδωσι τὴν τοσαύτην δύναμιν κατὰ δαιμόνων· καὶ ἀνελήφθη καὶ συνεδοξάσθη τῷ πατρί· μηδὲν ἐλαττωθεὶς ἐκ τοῦ ταπεινοῦσθαι· καὶ οὕτως λοιπὸν ἐναβρυνεῖ καὶ αὐτὸς τὴν ταπείνωσιν· ἢ μᾶλλον ὑψοῖ, οὐκ ἐλαττοῖ:

Λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· οὐ μὴ νίψῃς τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα· ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ· λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον· ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας, καὶ τὴν κεφαλήν:

Σέβας πολὺ τῷ Πέτρῳ πρὸς τὸν διδάσκαλον· διὸ εὐλαβεῖται σφόδρα· καὶ ἀπομάχεται τὴν τοιαύτην θεραπείαν· κἂν τέως καὶ ἄλλοτε ἐπετιμήθη παρὰ Χριστοῦ· καὶ ἐδειλία τοσοῦτον τὴν ἐπιτίμησιν ἐκείνην, καταδέξασθαι κἂν οὕτω νίπτοντος αὐτὸν τοῦ Κυρίου· ἀλλ' ὅμως διὰ τὸ μέγα καὶ πολὺ εἶναι τὸ νῦν παρ' αὐτοῦ Χριστοῦ γινόμενον, παραιτεῖται· καὶ οὐχ ὑπολογίζεται ὅτι πολλὴν αὐτῷ ἐπιτιμήσει, ἴσως σφοδρότερον ὡς ἀπειθοῦντι ὁ Κύριος. τί οὖν ὁ Χριστός; οὐ λέγει αὐτῷ, ὅτι ταπεινοφροσύνην σε διδάσκω ὦ Πέτρε· καὶ διὰ τοῦτο νίπτω σου τοὺς πόδας· εἶπε γὰρ ἂν αὐτῷ ὁ Πέτρος· [illegible] ὅτι καὶ χωρὶς τοῦ τοὺς πόδας νίψασθαι, τὴν ταπεινοφροσύνην ἀσκήσει· ἀλλὰ τί φησι πρὸς αὐτόν· ὃ μάλιστα ᾔδει δάκνον αὐτοῦ τὴν καρδίαν, τοῦτο ἐπισείει αὐτῷ. Καθάπερ τι φοβῶν προ· ἐὰν μὴ νίψω σε λέγων, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ· ἐπεὶ γὰρ αὐτὸς ἦν ὁ μάλιστα πάντων τῶν ἄλλων μαθητῶν ποθῶν συνεῖναι Χριστῷ· διὸ ἐρωτῶν [illegible]· ὅτι τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ [illegible] ἐξ ἀγάπης, διὰ ταύτης καταπείθει αὐτοῦ τὴν

καὶ πρὸς τὸ καλὸν προσλαμβανόμεθα διώκωμεν. καὶ τὴν κεφαλὴν
ἵνα ἐν τῷ θεωρητικῷ καὶ θεολογικῷ μέρει κεκαθαρμένην
καὶ ἀρρύπωτον τὴν περὶ τῶν θείων δόξαν ἔχω. οὕτως οὖν διὰ τῆς
ἐξομολογήσεως δυνάμεθα νίψασθαι. ὡς ἂν καὶ ἐνδεξίως
μετάσχωμεν τοῦ δείπνου. καὶ Χριστὸν ἐν ἑαυτοῖς φέρωμεν καὶ τρόπον:

Ὅτε οὖν ἔνιψε τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν. καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια
αὐτοῦ. ἀναπεσὼν πάλιν εἶπεν αὐτοῖς. γινώσκετε τί πε-
ποίηκα ὑμῖν; ὑμεῖς φωνεῖτέ με ὁ διδάσκαλος καὶ ὁ κύριος. καὶ
καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πό-
δας ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν
τοὺς πόδας. ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποί-
ησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν. οὐκ ἔστι
δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμ-
ψαντος αὐτόν:

Οὐκέτι πρὸς τὸν Πέτρον μόνον. ἀλλὰ καὶ
πρὸς ἅπαντας διαλέγεται. καὶ τὴν αἰτίαν τῆς τοιαύτης ἐπ'
αὐτοὺς μετριοφροσύνης τίθησιν. ἡ δέ ἐστι· τὸ δεῖν μιμητὰς
αὐτοῦ τούτους γενέσθαι. μήποτε τοίνυν καὶ ὅ τότε ἔλεγε τῷ Πέτρῳ,
ὅτι γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα, περὶ τούτου τοῦ νῦν καιροῦ ἔλεγε.
γνώσῃ γὰρ ὦ Πέτρε μετὰ ταῦτα· ὅτε λαβὼν τὰ ἱμάτιά μου καὶ ἀναπεσών,
ἄρξομαι διδάσκειν ὑμᾶς καὶ λέγειν· γινώσκετε τί πεποίηκα ὑ-
μῖν; εἰ γὰρ ἐγὼ ὁ ὑπὸ ὑμῶν μαρτυρούμενος κύριος καὶ διδάσκαλος
καὶ οὐ ψευδῶς μαρτυρούμενος· εἰμὶ γάρ· τοὺς πόδας ὑμῶν ἔνι-
ψα· καὶ οὐκ ἐγὼ τῶν δούλων· τῶν ἀγραμμάτων καὶ ἀμαθῶν.
ἀλλ' ἀφῆκε τοῦ συλλογίζεσθαι, ὑμεῖς δὴ μᾶλλον τοιοῦτον χρέος
ἔχετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας. τουτέστιν πᾶσαν διακο-
νίαν ἀλλήλοις ὑπουργεῖν. διὰ τοῦτο γὰρ τὸ νίπτειν ὅπερ ἐσχάτη
ὑπηρεσία δοκεῖ, καὶ τὰς ἄλλας πολλῷ μᾶλλον τὰς ἐντιμο-
τέρας τελεῖν ὀφείλομεν. ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν
ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. τουτέστι
μετὰ τοσαύτης σπουδῆς. ἐγὼ γὰρ καὶ τῷ ὄντι μείζων καθὸ δεσπότης
μὲν ὢν ἐγὼ δούλων πόδας ἔνιψα. ὑμεῖς δὲ, τῶν ὁμοδούλων
πόδας νίψετε, ὁμοίως καὶ τοὺς διδασκάλους ὁρῶμεν τοῖς παι-
σὶ τὰ γράμματα μετὰ πολλοῦ τοῦ κάλλους παραδιδόντας.
ἵνα κἂν πρὸς τὸ κατὰ διάστημα ἔλθωσι τῆς μιμήσεως. οὐ
μὴν καὶ ὅσοις δὴ τοῖς ἀποστόλοις ταῦτα παραινεῖ. ἔστι γὰρ

δῆ παρών· τὴν ἐν τῷ τελευταίῳ τῶν μαθητῶν Τοῦ κατὰ χριστὸν μυστηρίου αὐτοῦ·
ἤδη τοὺς διδάσκων τοὺς οἰκείους μαθητάς, νίπτει δὲ τοὺς πόδας
αὐτῶν· οὐχ ὡς ῥύπον ἔχοντας· ἀλλ' ἑτοίμους αὐτοὺς ποιῶν πρὸς τὸ εὐ-
αγγέλιον· κατὰ τὸ ὑπὸ Ἠσαΐου ῥηθέν· ὡς ὡραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐ-
αγγελιζομένων εἰρήνην· ὑμεῖς μὲν γάρ φησι καθαροί ἐστε· ἀλ-
λ' οὐ καθ' ἑαυτούς· δῆλον δὲ ὡς περὶ τὴν ἑτέρων κάθαρσιν ἀπασχολῆναι
ἡμᾶς· ὁ διὰ τοῦτο τοὺς πόδας ἡμῶν μὴ [illegible]· ὁ ποιῶν
νίπτειν, οὐ κάθαρσιν ἡμῖν δίδωσιν ὁ εἰς τῶν ἁμαρτιῶν τῶν ἀπο-
στόλων· καθαροὶ γὰρ μαρτυροῦνται· ἀλλὰ σύμβολόν ἐστι τοῦ στέλλ-
εσθαι αὐτοὺς ἐπὶ τὸ κήρυγμα· διασπαρησομένους ἐν τοῖς ἄλλοις ἀν-
θρώποις τὴν παρ' αὐτοῦ λόγον· τοῦ δὲ ἀποστολικοῦ δοθεῖσαν αὐτοῖς κα-
θαρότητα· διὸ καὶ ὁ Πέτρος· μὴ τοὺς πόδας μου μόνον νίψῃς φησίν,
ἀλλὰ καὶ τὴν κεφαλήν· τουτέστι μὴ εἰς τὸ κήρυγμα μόνον ἀπονί-
ψῃς με, ἀλλὰ καὶ τὴν κεφαλήν μου διὰ τοῦ μαρτυρίου καθάρισον·
ἐκλαμβάνομεν ἐδόμεθα καὶ ὡς ἡμῶν τούτου τελουμένου· ὅπερ καὶ ἡμῖν δὴ ἐπι-
γίνεται ἐν τῇ θείᾳ ἱερουργίᾳ τοῦ θεοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος μετα-
λαμβάνειν· πρῶτον ἀπαιτεῖται ἑκάστῳ ἡμῶν ποιεῖν, ἀλλ' οὖν δεῖ·
ἔχομεν μὲν ἐν αὐτοῖς ἅπαντες οἱ εἰς χριστὸν βαπτισθέντες, τὸν λόγον τοῦ
θεοῦ καὶ τὸ εὐαγγελικὸν κήρυγμα· πάντες γὰρ ὅσοι δεξάμεθα τὸν
χριστὸν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν· ἀλλ' ὀφείλομεν ἐν τῷ ἰδίῳ σώματι
τούτῳ τῷ θεῷ, ὃ ἐξανιστὰς τὸν λόγον· ὡς ἀποτίθεσθαι αὐτὸν τὰ ἱ-
μάτια ἃ συγκαλύπτουσιν αὐτόν· ἱμάτιον γάρ ἐστιν ἡ φιλαργυρία·
ἱμάτιον ἡ κενοδοξία· ἱμάτιον ὁ φθόνος· ἕκαστον τῶν ἄλλων
παθῶν ἃ ἐν τῷ ἐν ἡμῖν θεῷ λόγος ἐπικαλύπτεται, μαραίνουσιν
αὐτόν· ταῦτα τοίνυν δεῖ ἀποτίθεσθαι ἐγειρομένου τοῦ λόγου·
ἵνα ἐλαφρὸς ὢν διώκηται τὴν ἡμετέραν διὰ μετανοίας κά-
θαρσιν ὑπερτιθέμεθα· ἐξορίζει γὰρ ὁ λόγος· ὡς τῶν φορτίων· καὶ με-
ρίμνας ἀπὸ τῆς καρδίας ἀποτιθέμενος, μὴ νίψας τοὺς ἡμετέρους λογισ-
μούς· μαθητὰς αὐτοῦ ὄντας· καὶ ἑπομένους αὐτῷ· μὴ νίψει δὲ
τοὺς πόδας· τουτέστι τὰς πρακτικὰς ἡμῶν κινήσεις καὶ τὰς
διὰ μαθημάτων ἡμῶν· ἔχει δέ τις δεῖ ποτε καὶ ἑτέρας καθάρσεως
ὡς τῆς ἐν τῷ διδακτικῷ, ὡς θεωρητικῷ, ὡς δοκιμάσεως ἔφη-
σε, λέγων πρὸς τὸν κύριον· μὴ τοὺς πόδας μου μόνον κύριε, ἀλλὰ
καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλήν· τουτέστι μὴ μόνον αὐτὸ δὴ τὸ ἀπλῶς
μόνον καθαρίσῃς ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας· ἵνα καὶ ἑτέρους χειραγωγῶ

διὰ τὸ φανῆναι αὐτοῦ λόγια ἀληθεύουσαν τὴν γραφήν· τοῦτο γὰρ πανταχοῦ φημι μάλιστα ἀναγκαῖον. ἀλλ' ἵνα [illegible] ὅτι περὶ τούτου εἴρηται ἡ γραφή· οὐχ ὁρῶ λαμβάνων τὸ ἔργον τέλος [illegible]· τοῦτο δὲ αὐτῷ φασὶ· προλέγω περὶ τοῦ προδότου· ἵνα ὅταν γένηται, πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι. τουτέστιν ὅτι ἀληθεύω:

Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὁ λαμβάνων ἐάν τινα πέμψω, ἐμὲ λαμβάνει· ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων, λαμβάνει τὸν πέμψαντά με.

Ποία ἀκολουθία πρὸς τὰ ἔμπροσθεν τούτοις· πολλὴν μὲν λέγεις. ἔμπροσθεν ὁ σωτὴρ περὶ τοῦ προδότου ἐλέγξας, ἐπήγαγε· ὁ λαμβάνων ἐάν τινα πέμψω, ἐμὲ λαμβάνει. μεγίστη μὲν οὖν ἀκολουθία· ἐπειδὴ γὰρ περὶ τοῦ προδοθήσεσθαι καὶ τοῦ μέλλειν ἐγκαταλείπειν αὐτὸν διελέχθη· ἔμελλον δὲ ἐξιέναι λοιπὸν καὶ σκορπίζεσθαι καὶ πολλὰ [illegible] ἀηδῆ, διὰ τοῦτο προτρέπων αὐτοὺς παραμυθεῖται καὶ [illegible] μένειν τῷ παρ' ἑαυτοῦ· ἐπέδειξε γὰρ αὐτοῖς· αὐτὸς [illegible] μέλλοι· καὶ ἀπὸ τοῦ προδότου ἐποίησεν· [illegible] αὐτοῦ τοῦ μέλλοντος [illegible] διδασκαλίας μόνον τρεπομένῳ [illegible]· [illegible] αὐτοῖς πρὸ [illegible] τὸ δεῖν αὐτὰ [illegible]· [illegible] αὐτὸς πρὸ [illegible] αὐτοῦ [illegible] τέλος [illegible] διὰ τὸ μέλλειν παθεῖν παραμυθούμενος αὐτοὺς τοῦ κυρίου· ἐπεὶ δὲ ἐπὶ [illegible], ἐκ τούτου [illegible] αὐτοῖς [illegible]. καὶ [illegible] ὅτι [illegible] αὐτοὺς [illegible] πάλιν [illegible] αὐτοῖς ὅτι [illegible] λόγου αὐτῶν ἀκολουθίαν τοῖς [illegible] πρὸς [illegible] αὐτῶν· ἔμελλεν αὐτοῖς ἐγκαταλείπειν· ἔμελλε [illegible] αὐτοῖς [illegible] καθ' αὐτὸν [illegible] δεινά· [illegible] προδοθήσεσθαι καὶ ἐμμελλον [illegible] τοῦ μαθητοῦ· [illegible] προδοθήσεσθαι [illegible] αὐτοῖς· [illegible] δὲ τοῦτον αὐτόν· [illegible] αὐτοῖς [illegible] αὐτοὺς [illegible] ὅτι εἰς πολλὰ [illegible] ἀλλὰ [illegible] αὐτοῖς [illegible] ὁ δὲ [illegible] ὁ λαμβάνων γάρ φησιν [illegible] αὐτὸν [illegible]

Καλῶς [illegible]

[illegible]

[illegible] προδότης [illegible] ἀπεγράφεται· [illegible]

πλεῖον ἀπολαύσεσθαι οἱ μέν, μείζους· οἱ δὲ ἐλάττους· ἵνα μὴ ἀλλήλοις κατεπαίρωνται, πάντων τῶν αὐτῶν καθαιρεῖ τὸ φρόνημα λέγων· οὐκ ἔστι γὰρ δοῦλος μείζων τοῦ κυ αὐτοῦ, ἕως ἂν ᾖ δοῦλος. οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν, ἕως ἂν ᾖ ἀπόστολος. ὅταν δὲ μείζων γένηται, τότε οὔτε δοῦλός ἐστιν, οὔτε ἀπόστολος:

Εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά. οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα οὓς ἐξελεξάμην. ἀλλ' ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ, ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον, ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ· ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι:

Ἵνα μὴ εἴπωσί τινες· ταῦτα λέγεις ἡμῖν ὡς δὴ ἀγνοοῦσιν· οἴδαμεν καὶ αὐτοὶ τὸ τῆς ταπεινώσεως καλόν, διὰ τοῦτό φησιν· εἰ οἴδατε, οὐκ ἀρκεῖ τοῦτο μόνον· ἀλλὰ τότε ὄντως ἐστὲ μακάριοι, ἐὰν καὶ ποιῆτε αὐτά. ἐπεὶ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι τὰ πολλὰ ᾔδεσαν, ἀλλ' οὐ μακάριοι· ἀθλιώτατοι δέ, ὡς μὴ ποιοῦντες αὐτάς. οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα οὓς ἐξελεξάμην. ἐλέγχει, ὃ οὐκ ἐλέγχει τὸν προδότην· συνεσκιασμένως προφέρων τὸν λόγον· ἠβούλετο γὰρ αὐτὸν εἰς μετάνοιαν ἀγαγεῖν. διὸ καὶ πάσας τὰς ἄλλας εὐεργεσίας ἀφείς, ἃς πρὸς αὐτὸν ἐπεδείξατο, τό, μάλιστα πάντων ἱκανὸν ὂν ἐντρέψαι αὐτόν, τοῦτο τέθεικεν, ὁ ἐσθίων ἄρτον μου· ὁ ὑπ' ἐμοῦ τρεφόμενος· ὁ μετέχων μου τραπέζης ἀπολαύων· ὃ καὶ τοὺς ἐχθροὺς καταδυσωπεῖ. οὐκ εἶπεν ὅτι οὗτος παραδίδωσί με· ἀλλ' ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ πτερνισμόν· τουτέστι δόλον καὶ ἀπάτην κατ' ἐμοῦ συνέθηκεν. ἐκ μεταφορᾶς τῶν παλαιόντων· οἱ ὑποσκελίζοντες τοὺς ἀντιπάλους ταῖς δι' αὐτοὺς πτέρναις αὐτῶν πατάξαντες καταβάλλουσιν. ἔγνωσαν δὲ τοῦτο, οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἵνα μὴ καὶ πολλοὺς περιστήσῃ τὸ δέος. ἀποσχίζει αὐτὸν φανερῶς λοιπόν· καὶ δεικνὺς ὅτι εἰς αὐτὸν καὶ κατ' αὐτοῦ μελετῶν. διὸ λέγει, ὁ ἐσθίων ἄρτον μου ἤτοι τὸν τόσον δὲ τοῦ κυ· ἐγὼ οἶδα οὓς ἐξελεξάμην, τί φησι μὲν περὶ τοῦ Ἰούδα. ἆρ' οὖν καὶ αὐτὸν ἐξελέξατο; ἐξελέξατο μὲν οὖν, καλὸν ὄντα ὡς καὶ τοὺς λοιπούς· ἀλλὰ μετεμελήθη· αὐτεξούσιος γάρ. συγχωρεῖ δὲ ἕκαστον καθὼς βούλεται πράττειν. οὐ γὰρ ἀναιρεῖ τὸ αὐτεξούσιον· μεταπληθεὶν δὲ τοῦ Ἰούδα, ἀπώλετο· καὶ περὶ ὧν ἐξελέξατο. τὸ δὲ ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ, οὕτως νόει· ὡς καὶ τὰ ἄλλα τὰ ὅμοια περὶ ὧν πολλάκις ἔφαμεν. οὐ γὰρ διὰ τοῦτο ἠναγκάσθη ὁ Ἰούδας προδοῦναι

[illegible]· ὅθεν ὁ ἀπόστολος λέγει· διώκω εἰ καὶ καταλάβω ἐφ' ᾧ καὶ κατελήφθην ὑπὸ θ(εο)ῦ· [illegible] ἀλλὰ δὲ γνωσθέντες ὑπὸ θ(εο)ῦ· οὕτως [illegible] οἶδα· οὐ καυχῶμαι· ἀλλὰ ταπεινοφροσύνην ἐνδείκνυμαι. διὰ τί δὲ οὐχ ὁ Πέτρος ἐρωτᾷ τὸν κ(ύριο)ν ἀλλ' αὐτῷ Ἰωάννῃ διανεύει· ἐπειδὴ ἀπὸ πολλῆς τῆς θερμότητος εὑρίσκεται πολλαχοῦ μεμφόμενος· ἐπιτιμώμενος δὲ τούτου ἕνεκεν, νῦν μὴ ἐρωτᾶν δέδοικεν· ἵνα μὴ ἐν μέσῳ ἐπιπλήξῃ αὐτῷ, ὡς πρότερον ἐπετίμησεν ὁ κ(ύριο)ς· [illegible] ὁ Ἰωάννης ἐπιπεσὼν ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰ(ησο)ῦ· οὕτως [illegible] ὁ ἀπόστολος· ὅτι οὐδὲν οὐδέπω περὶ τοῦ Χ(ριστο)ῦ [illegible] οὐδὲ [illegible] τιμὴν [illegible] ἀμαθής· [illegible] ἀλλ' εἰς [illegible] τοῦ προσήκοντος [illegible] ἐπὶ τὸ στῆθος, τὴν ἀθυμίαν λύων. χωρεῖ δὲ αὐτῷ ὁ κ(ύριο)ς πεσεῖν ἐπὶ τὸ στῆθος τῆς διανοίας αὐτῶν· [illegible] αὐτοῦ· [illegible] τῆς διανοίας αὐτῶν. Εἰκὸς γὰρ καὶ τοῖς προσώποις τὴν λύπην [illegible] αὐτῶν πολλὴν κατήφειαν ἐμφαίνεσθαι· καὶ οὐδὲ οὕτως [illegible] ἀλλὰ διὰ τοῦ [illegible] ὁ κ(ύριο)ς [illegible] φανεροῖ τὸν προδότην. [illegible] τὸν προδότην· [illegible] αὐτόν. [illegible] ἀναισθησίαν [illegible] αὐτὸν τῆς [illegible] καὶ τοῦ ἄρτου. [illegible] οὐκ [illegible] ἐμοί· [illegible] τὸν ἄρτον μου [illegible] ἀλλ' οὐ [illegible] τῆς κοινῆς [illegible]. [illegible] τὴν ψυχήν. [illegible] ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ πεσεῖν. [illegible] τοῦ Ἰ(ησο)ῦ. [illegible] ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ· [illegible] μαθεῖν [illegible] καὶ [illegible]. διὸ [illegible] ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰ(ησο)ῦ [illegible] καὶ ἐπὶ τὸ στῆθος [illegible] θεολογικοῦ ἀξιωθεὶς [illegible] τοῦ κ(υρίο)υ [illegible]. οἱ δὲ [illegible] τὰ λόγια [illegible] μυστήριον [illegible] τοῦ λόγου [illegible] θεολογίας χάριν [illegible] τοῦ λόγου [illegible] ἀληθείας [illegible] δεικνύμενα [illegible] ἄρτος, [illegible]

[illegible] καὶ αὐτὸς ἐκ τῶν [illegible] μαρτύρων θαυμαστὰ καὶ
[illegible]
μαρτυρεῖ σοι [illegible]
φέρονται· οἱ [illegible] μαθηταὶ [illegible] ἀποροῦμεν [illegible]
[illegible] ἕκαστος αὐτῶν καθ' [illegible]
[illegible] αὐτῶν [illegible]
[illegible] οἰκείων [illegible]
[illegible] ψευδόμενοι [illegible]
[illegible]
[illegible] οὕτως ἐκ [illegible] τοῦ χοροῦ· [illegible]
[illegible] ὥσπερ [illegible] ἰδοὺ [illegible]
[illegible] καὶ γὰρ καὶ [illegible]
[illegible] ὡς ὁ εἷς [illegible]
[illegible] οὕτως [illegible]
[illegible]

Ἠ[illegible] τῶν μαθητῶν αὐτοῦ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Δ[illegible]
[illegible] ἑαυτοῦ [illegible]
[illegible] ἑαυτοῦ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ἑαυτοῦ [illegible] μαρτυρ[illegible]
[illegible]
[illegible]
αὐτοῦ· [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ερώσει· ταῦτα μὲν οὖν τὰ ἀσαφῆ δοκοῦντα ὑμῖν λελάληκα καὶ τοῦ
μεμνημένον ἐκμαθεῖν ὑμῶν ὄντων· ἐὰν δὲ ἀποδημήσω, τότε δι-
δαχθήσεσθε· οὐ τοίνυν χρὴ ὑμᾶς λυπεῖσθαι ἐπὶ τῇ ἀναχω-
ρήσει μου· τοσούτων γὰρ ἀγαθῶν προξενεῖ [illegible]· [illegible]
σοφίας· ἕως οὖν γὰρ αὐτὸς παρ' ὑμῖν μένω, καὶ τὸ πνεῦμα μὴ ἔρχεται,
οὐδὲν μέγα οὐδὲ ὑψηλὸν ἐννοῆσαι δυνήσεσθε· συνεχῶς δὲ παρά-
κλητον ὀνομάζει, διὰ τὰς συνεχούσας αὐτοὺς θλίψεις· ὁ ἐλπί-
δας αὐτοῖς ποιῶν, ὡς ἀπολειπομένου ψυχαγωγηθήσονται· τὸ δὲ ἐν
τῷ ὀνόματί μου ἐλεύσεται ὁ παράκλητος, τοῦτο δηλοῖ· ὅτι οὐ-
δὲν ἀλλότριον ἐμοῦ διδάξει ὑμᾶς· οὐδὲ οἰκείαν δόξαν σφετερί-
σεται· ἀλλ' ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἐμῷ, ἤγουν· τοῦτ' ἔστιν εἰς δόξαν τοῦ
ἐμοῦ ὀνόματος· οὐχὶ τοῦ ἰδίου· ὃ ποιοῦσιν, οἱ ἀπ' ἰδίας διδάσκοντες
ἐξ ἰδίου ὀνόματος ἀκολουθεῖσθαι αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι· τὸν
δὲ τὸ, ἐν τῷ ὀνόματί μου, οὕτω νοοῦσιν· ὁμοίως τοῦ Χυ, τὸ πα-
ράκλητος· ἄλλον μὲν γὰρ φησὶ παράκλητον μὴ ἴσως Χν· ἐπειδὴ οὖν τὸ
πνεῦμα ἐλθὸν τοῖς μαθηταῖς, παράκλητον ἐποίησε· καλοῦ-
αὐτοῖς παρερμηνευθῆναι ἀσαφῶν, ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Χυ ἦλθε, παρ-
κλητος ἕτερος ἑαυτοῦ, ὡς ὁ Χς· ἀλλὰ καὶ Χν τὸ πνεῦμα ὁ Παῦλος ὠ-
νόμασεν· ἐν οἷς λέγει· ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκί, ἀλλ' ἐν πνεύ-
ματι· εἴπερ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν· εἰ δέ τις πνεῦμα Χυ οὐκ ἔχει, οὗτος οὐ-
κ ἔστιν αὐτοῦ· εἶτα ἐπάγει· εἰ δὲ Χς ἐν ὑμῖν· ὁρᾷς πῶς [illegible]
[illegible] αὐτοῦ· εἶτα πάλιν· εἰ δὲ Χς ἐν ὑμῖν·
τῶν τὸ πνεῦμα τοῦ θυ οἰκεῖν ἐν αὐτοῖς· ἐπεὶ οὖν τὸ πνεῦμα Χς κα-
Χν γὰρ δηλονότι τὸ πνεῦμα ὠνόμασεν· ὀφείλας μοι εἶναι τὸ ἐν τῷ ὀνόματί μου ὀνο-
μάζεται, οὕτως [illegible]
ψει αὐτὸ ὁ πατήρ· τουτέστιν ὅτι ὡς αὐτὸς Χς ὀνομασθήσεται· τὸ
ἅγιον πνεῦμα, καὶ ἐδίδαξε· καὶ ὑπεμνήσεν· ἐδίδαξε μὲν, ὅσα οὐ-
κ εἶπεν ὁ Χς αὐτοῖς ὡς μὴ δυναμένοις βαστάσαι· ὑπεμνήσε δὲ,
ὅσα εἶπε μὲν ὁ Κς· ἢ τοῖς δὲ διὰ ἀσάφειαν· ἢ διὰ τὸ μὴ [illegible]
[illegible] οὐκ ἠδυνήθησαν κατασχεῖν τῇ μνήμῃ· [illegible]

Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν· εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ κα-
θὼς ὁ κόσμος δίδωσιν· ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν· μὴ ταρασσέσ-
θω ὑμῶν ἡ καρδία· μηδὲ δειλιάτω· ἀκούοντες τοῦ Κυ λέγοντος·
[illegible] ψυχαὶ [illegible] ἀπόστολοι·

Πάλιν μὲν [illegible] διὸ ὁρῶν
ὅτι [illegible] ἀναχώρησιν, τὸ δὲ πνεῦμα [illegible]
[illegible] τὴν καρδίαν αὐτῶν [illegible]

Καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον, δίδωσιν Ἰούδᾳ Σίμωνος Ἰσκαριώτῃ. κ(αὶ)
καὶ μετὰ τὸ ψωμίον, τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ σατανᾶς. λέγει
οὖν αὐτῷ ὁ Ἰ(ησοῦ)ς· ὃ ποιεῖς, ποίησον τάχιον. τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω
τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ. τινὲς γὰρ ἐδόκουν
ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν ὁ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰ(ησοῦ)ς·
ἀγόρασον ὧν χρείαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν· ἢ τοῖς πτωχοῖς
ἵνα τι δῷ. λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος, εὐθέως ἐξῆλθεν.
ἦν δὲ νύξ. ὅτε ἐξῆλθε [illegible]

Ἐπειδὴ ὁ κ(ύριο)ς δέδωκε τὸ ψωμίον τῷ Ἰούδᾳ, ὥσπερ ὡς συν-
αθησι μετέχειν τῆς τραπέζης καὶ τοῦ ἄρτου αὐτοῦ ἄχρι τοῦ τῆς προ-
δοσίας· ὁ δὲ Ἰούδας, οὐδὲ οὕτως ἐβελτιώθη, τότε δὴ τότε τελεώ-
τερον τοῦ σατανᾶ γέγονεν· παρεδόθη λοιπὸν αὐτῷ, ὡς ἀδιόρ-
θωτος· ἕως μὲν οὖν εἷς ἐδόκει τῶν μαθητῶν, καὶ τοῦ ἁγί-
ου χοροῦ μέρος, οὐκ εἶχε τοσαύτην πάροδον εἰς αὐτὸν ὁ σατανᾶς· ἐ-
πειδὴ δὲ ἀπέσχισεν αὐτὸν ὁ κ(ύριο)ς καὶ ἀφώρισε τῶν ἄλλων μαθητῶν πα-
ρασημειώσας αὐτὸν διὰ τοῦ ἄρτου, ἐκ τότε δὴ παρέλαβεν αὐτὸν ὡς
ἀνακαταλειφθέντα ἀπὸ τοῦ κ(υρίο)υ καὶ ἀποδιορισθέντα τοῦ θ(εί)ου χοροῦ·
ὅρα τὸ ῥητόν, ὡς εἰσῆλθεν εἰς αὐτὸν ὁ σατανᾶς· τουτέστιν ὡς τὰ ἐσώτατα
τῆς αὐτοῦ καρδίας εἰσέδυ· καὶ κατέσχε τὴν αὐτοῦ ψυχήν· πρότερον
μὲν γὰρ ἔξωθεν αὐτῷ παρηνώχλει διὰ τοῦ τῆς φιλαργυρίας πά-
θους· νῦν δὲ τέλεον αὐτοῦ κατεκράτησε τὴν προδοσίαν αὐτῷ ὑπο-
βαλών· λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰ(ησοῦ)ς· ὃ ποιεῖς, ποίησον τάχιον· τοῦτο
δὲ οὐ προτρεπομένου ἐστὶν αὐτὸν εἰς προδοσίαν· ἀλλ' οἱονεὶ ὀνειδί-
ζοντος ἢ ἐνδιδόντος αὐτῷ πρὸς τὴν προδοσίαν ἐλθεῖν· τὸ γὰρ
ποίησον εἰπών, ὥσπερ εἰ τοῦτο λέγει· ἰδοὺ ἀφίημί σε ποιῆσαι ὃ θέ-
λεις· οὐκ ἐμποδίζω σου τῇ γνώμῃ· οὐ κατέχω σε ἔτι· πρὸ τούτου
γάρ, αὐτὸς κατεῖχε τὴν πονηρίαν· ἑαυτῷ τὸν καιρὸν τοῦ θανάτου
τηρῶν· καθὼς ἐλέχθη· οὐδεὶς αἴρει τὴν ψυχήν μου ἀπ' ἐμοῦ· ἀλ-
λ' ἐγὼ τίθημι ταύτην ἀπ' ἐμαυτοῦ· τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνα-
κειμένων· ἄξιον ζητῆσαι τοῦτο· πῶς οὐδεὶς ἔγνω· καὶ τοῖς ἐρω-
τηθεῖσιν ὁ κ(ύριο)ς τίς ἐστιν ὁ προδότης, εἶπεν ὅτι ᾧ ἐγὼ τὸ ψωμίον ἐ-
πιδώσω· φαίνεται οὖν λάθρα εἰπεῖν τοῦτο πρὸς μόνον τὸν Ἰω(άννην)·
ὥστε μηδὲ γνῶναι τῶν ἄλλων μαθητῶν· ἐπεὶ εἰ ἴσως πρὸς τὸ [illegible]
[illegible] ἐργαζομένων μόνον οὐχ ὑπὲρ [illegible]· ὥστε μὴ γενέσθαι
διὰ λόγων τὴν προδοσίαν· ἢ γὰρ ἂν αὐτὸν διεσπάραξαν· λέγει πρὸς

μείζονά μου εἶναι δοκεῖ τοῦτο, οὐκ ἀξιόχρεώς ἐστι βοηθῆσαι ὑμῖν; ὥσπερ καὶ ἀλλαχοῦ φησι· δοκεῖτε ὅτι οὐ δύναμαι παρακαλέσαι τὸν πατέρα μου καὶ παραστήσει μοι δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέλων; οὐδὲ γὰρ ἐν τούτοις ὡς ἀδύνατος τοῦτό φησι. πῶς γὰρ ὁ καὶ μόνον ἐρωτήσας τοὺς Ἰουδαίους ἔρριψεν ἀθρόους πάντας εἰς τὰ ὀπίσω· ἀλλ' ἐπειδὴ περὶ αὐτοῦ ὡς ἀνθρώπου δόξαν εἶχον, διὰ τοῦτο ταῦτά φησιν. οὕτως οὖν καὶ τὸ ὁ πατήρ μου μείζων μού ἐστι· πρὸς γὰρ τὴν ἐκείνων διάνοιαν τοῦτο εἶπε. τέως μὲν [illegible] τέως αὐτὸν [illegible] μή; τὸν δὲ πατέρα δυνάμενον αὐτοῖς ἐπαρκέσαι ἐν καιρῷ θλίψεως. Καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι· ἵνα ὅταν γένηται, πιστεύσητε. τουτέστιν· οὕτως θαρρῶ· καὶ οὐδὲ δέδοικα τὸν θάνατον οὐδὲ λυποῦμαι· ὥστε καὶ προλέγω· καὶ χαίρω ἡνίκα ὑμῖν διαλέγομαι. ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε· ὅτι ὥσπερ ἤδη ἐν ταῖς θλίψεσι μνημονεύσας ὑμῖν· καὶ προειπὼν ταύτας οὐκ ἐψευσάμην· οὕτως οὐδὲ τὰ περὶ τῆς παρακλήσεως καὶ ψυχαγωγίας προειπὼν διαψευσθήσομαι. ἀλλ' ὅπερ εἶπον ὑμῖν τοῦ χαρμόσυνα [illegible]. τινὲς δὲ τό, μείζονα εἶναι τὸν πατέρα, καθὸ αἴτιός ἐστι τοῦ υἱοῦ, νοοῦσι· μείζων γάρ μου φησὶν ἐστὶν ὁ πατήρ· καθὸ αἴτιος καὶ ἀρχή ἐστι· ἐξ αὐτοῦ γὰρ γεγέννημαι. τὸ δὲ μείζονα εἶναι τὸν πατέρα, οὐ ποιεῖ αὐτὸν ἑτέρας οὐσίας εἶναι· καὶ γὰρ ἐπ' ἀνθρώποις φέρε εἰπεῖν, μείζων ἐστὶ πατὴρ υἱοῦ· ἀλλ' οὐκ ἤδη καὶ ἑτέρας φύσεως. ἐπεὶ εἰπάτωσαν οἱ αἱρετικοί κατὰ τί ἐπορεύετο πρὸς τὸν πατέρα ὁ Χριστός· καθὸ θεός, ἢ καθὸ ἄνθρωπος· πάντως καθὸ ἄνθρωπος· ἐπεὶ καθὸ θεός, ἀεὶ ὁμοούσιος ἦν καὶ ἀχώριστος τοῦ πατρός· κατὰ τὸ ἀνθρώπινον οὖν λέγεται μείζων αὐτοῦ εἶναι ὁ πατήρ·

Οὐκέτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν· ἔρχεται γὰρ ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου· καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν. ἀλλ' ἵνα γνῷ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα καὶ καθὼς ἐνετείλατό μοι ὁ πατήρ, οὕτως ποιῶ·

Παραμυθησάμενος τοὺς μαθητὰς διὰ τῶν ἄνωθεν εἰρημένων, πάλιν λέγει τὰ περὶ τοῦ οἰκείου θανάτου. ἔρχεται γάρ φησιν ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων· τουτέστιν ὁ διάβολος· ἄρχοντα δὲ τοῦτον νόει τοῦ κόσμου· μὴ τῆς κτίσεως· ἀλλὰ τοῦ χυδαίου πλήθους· καὶ τὰ τοῦ κόσμου φρονοῦντος· οὐ γὰρ οὐρανοῦ ἄρχει [illegible]· ἐπεὶ τὰ πάντα ἂν ἀνέτρεψε καὶ συνετάραξεν· ἀλλὰ τῶν ἑαυτοὺς ἐκδιδόντων αὐτῷ· διὰ τοῦτο καὶ ἄρχων τοῦ αἰῶνος τούτου λέγεται· σκότ λοιπὸν ἐπειδὴ ἔμελλεν αὐτοῖς θλίψεις καὶ τοὺς πολεμίους, εἰρήνην φησὶν ἀφίημι ὑμῖν. τοῦτο λέγων αὐτοῖς· τί βλάπτεσθε ἀπὸ τῆς τοῦ κόσμου ταραχῆς, ἕως ἂν εἰρηνικῶς ἔχητε πρὸς ἐμέ; οὐ γὰρ τοιαύτη ἐστὶν ἡ ἐμὴ εἰρήνη, οἵα ἡ τοῦ κόσμου. πολλάκις ἐκείνη ἐπὶ κακῷ γίνεται καὶ ἀνόνητος οὖσα. ἀλλ' ἐγὼ τοιαύτην δίδωμι, ὥστε μετ' ἀλλήλων εἰρηνεύειν καὶ ἓν σῶμα εἶναι. τοῦτο δὲ ἰσχυροτέρους πάντων ὑμᾶς κατασκευάσει. κἂν πολλοὶ ἐπανιστῶνται ὑμῖν, οὐδὲν πείσεσθε. τῇ ὁμοψυχίᾳ τῇ μετ' ἀλλήλων εἰρήνην φερόμενοι ἔστω. ἐπειδὴ πάλιν εἰπὼν ἀφίημι, ὅπερ ἦν ἀναχωροῦντος, εἰκὸς ἦν αὐτοὺς συγχεῖν, ἐπάγει· μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία, μηδὲ δειλιάτω. τὸ μὲν οὖν ταράσσεσθαι ἀπὸ φιλοστοργίας καὶ ἀγάπης τῆς πρὸς αὐτὸν ἔπασχον, ὡς μέλλοντες ἀποστερηθῆναι. τὸ δὲ δειλιᾶν, διὰ τὸ σημαίνεσθαι μέλλοντα αὐτοῖς κακὰ μετὰ τὸν αὐτοῦ θάνατον. αὐτὸς οὖν οὔτε τὴν ἀπὸ φιλοστοργίας ταραχήν, οὔτε τὴν διὰ τὰς μελλούσας θλίψεις δειλίαν ἀφίησιν αὐτοῖς ἀθεράπευτον. ἀλλ' ἀμφότερα καταστέλλει· μὴ ταρασσέσθω λέγων ὑμῶν ἡ καρδία, μηδὲ δειλιάτω:

Ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ ἠγαπᾶτέ με, ἐχάρητε ἂν ὅτι εἶπον πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα· ὅτι ὁ πατήρ μου μείζων μού ἐστι. καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε:

Ἐπειδὴ ἑώρα ὁ Κύριος τοὺς ἀποστόλους μηδ' ὅλως περὶ τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ ἐλπίζοντας, μηδὲ εἰδότας αὐτὴν ἁπλῶς τί ἐστι, καὶ διὰ τοῦτο σφόδρα λυπουμένους καὶ ταραττομένους ὡς μέλλοντας στερηθῆναι αὐτοῦ, συγκαταβαίνει πρὸς τὴν αὐτῶν ἀσθένειαν, καί φησιν· ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν ὑπάγω καὶ πάλιν ἐλεύσομαι· ὅμως ἐπιλυπεῖσθε. οὐ γὰρ θαρρεῖτε ἐμοί, ὅτι κἂν ἀποθάνω ὅμως ἐν ταῖς θλίψεσιν ὑμῶν, οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς. γνῶτε οὖν ἀκούσαντες ὅτι πρὸς τὸν πατέρα μου πορεύομαι, ὃν ὑμεῖς μέγαν δοκεῖτε καὶ μείζονα ἐμοῦ, ὀφείλετε χαίρειν. ὅτι πρὸς ἐκεῖνον ἄπειμι τὸν μείζονα ἐμοῦ· καὶ δυνάμενον πάντα λῦσαι τὰ δεινά. ὅρα δὲ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ νοήματος, πῶς τό, ὁ πατήρ μου μείζων μού ἐστι διὰ τὸ παραμυθήσασθαι τοὺς μαθητὰς εἴρηται· ἐπεὶ γὰρ ἐκεῖνοι ἐλυποῦντο, ὡς κἂν δυνησομένου τοῦ Χριστοῦ ἐπικουρῆσαι αὐτοῖς, φησί· ὅτι καὶ ἐγὼ δύναμαι, ὅσον ὁ πατήρ μου ὤν [illegible] ἡ ἄγων· ὡς ἄγων καταπαύσας τὸν τάραχον τῆς αὐτῶν ψυχῆς, παραδίδωσιν αὐτοῖς τὰ μυστικώτερα δόγματα· ἀπάγει δὲ αὐτοὺς ὡς ἐφεξῆς μαθησομένους, εἰς τὸν κῆπον ὃν Ἰούδας ἐγνώριζεν· ὥστε τοῖς μὲν δοκεῖν, ἀναχωρήσεως εἶναι τὸ πρᾶγμα· τῇ δὲ ἀληθείᾳ, ἔκδοσις ἑκούσιος εἰς τοιοῦτον τόπον ἀναχωροῦντος, ὃν ὁ Ἰούδας ᾔδει. τί τοίνυν μυστικὸν αὐτοῖς παραδίδωσιν· ἐγώ εἰμι φησὶν ἡ ἄμπελος· τουτέστιν ἡ ῥίζα· ὑμεῖς δὲ τὰ κλήματα· ὁ δὲ πατήρ μου ἐστὶν ὁ γεωργός· περὶ τίνα δὲ ἀσχολεῖται ὁ πατήρ· ἆρα περὶ τὴν ῥίζαν; οὐχί φησιν· ἀλλὰ περὶ τὰ κλήματα· πᾶν γάρ φησι κλῆμα μὴ φέρον καρπὸν, αἴρει αὐτό· τουτέστι τὸν ἄκαρπον τὸν διὰ τῆς πίστεως μὲν μέρος γενόμενον τῆς ῥίζης· καὶ ἑνωθέντα τῷ κυρίῳ· καὶ σύσσωμον αὐτοῦ γενόμενον, δεῖ καὶ καρπὸν φέρειν· τουτέστι [illegible] ἐνάρετον· ὡς ἐάν γε μόνην μὲν τὴν ψιλὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεως ἔχῃ τις· οὐ μὴν καὶ διὰ τῆς τηρήσεως τῶν ἐντολῶν καρποφορῇ, νεκρὸν γίνεται κλῆμα· πίστις γὰρ ἔργων χωρίς, νεκρά· πᾶς οὖν πιστὸς ἐν τῷ Χριστῷ μὲν εἶναι δοκεῖ, καθὸ πιστός· πᾶν γὰρ κλῆμα φησὶν ὃ μὲν ἐν ἐμοί· ἐὰν δὲ μὴ φέρῃ καρπὸν, αἴρει αὐτὸ ὁ πατήρ· τουτέστιν ἔξω τῆς μετ' αὐτοῦ ὅλου κοινωνίας τίθησι· τὸν δὲ καρποφοροῦντα, καθαίρει· ἐνταῦθα τοῦτο μανθάνομεν· ὅτι κἂν σφόδρα ἐνάρετος ᾖ τις, δεῖται τῆς παρ' αὐτοῦ θεοῦ ἐπιμελείας· τὸ μὲν γὰρ ἄκαρπον, οὐδὲ ἐν τῇ ἀμπέλῳ εἶναι δύναται· τὸ δὲ καρποφοροῦν, γονιμώτερον ἐργάζεται ὁ πατήρ· νόει δὲ καὶ διὰ τὰς θλίψεις τῶν μαθητῶν λέγεσθαι ταῦτα· ἐπεὶ γὰρ αἱ θλίψεις δοκοῦσιν εἶναι· οἷον ὃ λέγουσιν οἱ γεωργοὶ κλάδευμα, δείκνυσιν αὐτοῖς ὅτι καὶ ὡς διὰ τῶν θλίψεων γονιμώτεροι γενήσονται· ὥσπερ καὶ διὰ τῆς κλαδείας τὰ κλήματα· οἱ γὰρ πειρασμοί, ἰσχυροτέρους μᾶλλον αὐτοὺς ἐδείκνυον. εἶτα ἵνα μὴ λέγωσι· περὶ τίνων ταῦτα λέγεις; ὑμεῖς φησὶν ἤδη καθαροί, διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν. ὅρα. ἀνωτέρω τὸν πατέρα ἔλεγεν εἶναι τὸν καθαίροντα, νῦν πάλιν ἑαυτὸν εἰσάγει τὸν ἐπιμελούμενον· μία γὰρ ἀμφοῖν ἡ ἐνέργεια τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ. ἐγώ φησιν ὑμᾶς ἐκάθηρα διὰ τῆς ἐμῆς διδασκαλίας. ὀφείλετε οὖν τὸ ὑμέτερον λοιπὸν ἐπιδείκνυσθαι· διὸ καὶ ἐπιφέρει:

Μείνατε ἐν ἐμοί κἀγὼ ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς· ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε·

δὲ πρᾶξις, τὰς πονηρὰς πράξεις. ἐπειδὴ δὲ εἰκὸς ἦν ἀπορῆσαί τινας. ἄρα εἰ ὀφειλὴ διὰ ἁμαρτίας παραδίδοται τῷ θανάτῳ, διὰ τοῦτο ἐπάγει· ὅτι ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν· οὐχ ὡς ὑπεύθυνος γὰρ ὢν τῷ θανάτῳ, οὐδὲ ὀφείλων τῷ διαβόλῳ· ἀλλὰ διὰ τὴν πρὸς τὸν πατέρα ἀγάπην ἑκὼν ὑφίσταμαι τὸ πάθος. συνεχῶς δὲ ἀνακυκλοῖ τοὺς περὶ τοῦ θανάτου λόγους· ἀναμιγνὺς αὐτοῖς καὶ τὰ παράκλησιν ἐμφέροντα· ἵνα εὐπαράδεκτον αὐτὸν παρ' αὐτοῖς ποιήσῃ. οἱ γὰρ ἀκούοντες ὅτι ἀποθανεῖται, μανθάνουσιν ὅτι καὶ ἑκών· καὶ ὅτι καταφρονεῖ τοῦ διαβόλου. καὶ ὅτι διὰ τὴν ἀγάπην τὴν πρὸς τὸν πατέρα θνήσκει· εἰ τοίνυν ὡς ὁ λόγος ἦν τὸ πάθος καὶ οὐ σωτήριον, πῶς ἂν εὐδοκήσειεν ὁ πατὴρ ὁ ἀγαπῶν· πῶς δ' ἂν ὁ υἱὸς ἀγαπῶν ἀλλήλως κατεδέξατο τοῦτο· πῶς δὲ μονονουχὶ λέγει τὸ διὰ τὴν πρὸς τὸν πατέρα ἀγάπην θνήσκειν, ὁ πατὴρ φησὶν ἀγαπῶν τὸν κόσμον, ἐκδίδωσί με ὑπὲρ αὐτῶν τῷ θανάτῳ· ἐγὼ τοίνυν ἀγαπῶν τὸν πατέρα, τῇ εὐδοκίᾳ αὐτοῦ καὶ τῷ θελήματι συνευδοκῶ· καὶ δείκνυμι ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, ἐκ τοῦ τὸ δὴ τεταγμένον παρ' αὐτοῦ τοῦ πατρὸς τὸ εὐδοκηθὲν καὶ κυρωθέν, καταδέχεσθαι καὶ τελεῖν· εἰ ὥσπερ οἱ ἀρειανίζοντες εἰ δοῦλος ἦν ὁ υἱός, οὐκ ἂν ἔλεγεν ὅτι διὰ τὴν πρὸς τὸν πατέρα ἀγάπην θνήσκω· ὁ γὰρ δοῦλος, οὐ διὰ τὸ ἀγαπᾶν τὸν κύριον αὐτοῦ, διὰ τοῦτο ποιεῖ τὸ θέλημα αὐτοῦ· ἀλλὰ διὰ τὸ δοῦλος εἶναι, καὶ φοβεῖσθαι τὰς κολάσεις. ὁ δὲ κύριος Ἰησοῦς, ἐπειδὴ ὡς ἀγαπῶν ποιεῖ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, οὐ δοῦλος οὐδὲ κτίσμα· ἀλλ' ὡς ὁμότιμος υἱὸς πατρὸς θέλημα πληρῶν· ὅταν οὖν ἀκούῃς ὅτι ἐνετείλατό μοι ὁ πατήρ, μὴ διὰ τὸ ἐνετείλατο ὑποψιάσῃς τὸν κύριον ὡς ὑποτεταγμένον· ἀλλὰ διὰ τὸ πατήρ, γνῶθι αὐτὸν υἱὸν ὁμοούσιον τῷ πατρί· τὸ δὲ ἐνετείλατό μοι, ἀντὶ τοῦ ἠθέλησεν· εἶπεν· ἐκύρωσεν· εὐδόκησεν:

Ἐγείρεσθε ἄγωμεν ἐντεῦθεν. Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή· καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός ἐστι· πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπόν, αἴρει αὐτό· καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτό· ἵνα πλείονα καρπὸν φέρῃ· ἤδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε, διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν:

Ἐπειδὴ περὶ τοῦ πάθους διαλεχθείς, πολλὰ κατέσεισεν αὐτῶν τὰς ψυχάς· καὶ συνῆκεν αὐτοὺς δειλιῶντας ὡς ἐν τῷ [illegible] μένων· καὶ ὡς ἀπὸ τῆς πολλῆς δειλίας, οὐδὲ προσέχοντας τοῖς λεγομένοις, σχηματίζεται αὐτοῖς ὡς τὸν τόπον [illegible] ἀσφαλῶς ἀλλάσσονται· καὶ διὰ τὸ ἀπαναστῆναι ἀπὸ τοῦ χωρίου ἐκείνου

ἀπαλλοτριοῦσθαι ἐκ τῶν ἀγαθῶν τοῦ κ̅υ̅. ἐν τούτῳ δὲ δοξάζεται ὁ πατήρ
μου φη(σίν), ἐν τῷ φέρειν ὑμᾶς πολὺν καρπόν. δόξαν γὰρ τοῦ θ̅ῦ̅
καὶ πατρός, ἡ εὐδοκίμησις τῶν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ μαθητῶν. λαμπρό-
τητος γὰρ τοῦ φωτὸς τῶν μαθητῶν καὶ ἀποστόλων ἔμπροσθεν τῶν
ἀνθρώπων, ἐδοξάζετο ὁ πατὴρ ὁ ἐν οὐρανοῖς· κατὰ τὸ ἀποστολικὸν τέθεικα· τὸ διὰ τὸ διδάσκαλον αὐτὸ προσέχειν τῇ
ἀεὶ καὶ τῆς δόξαν θ̅ῦ̅ γενόμεναι. εἰ τοίνυν ἐν τούτῳ δοξάζεται
ὁ πατὴρ ἐν τῷ ὑμᾶς καρποφορεῖν, οὐκ ἄρα ἀμελήσετε τῆς οἰ-
κείας δόξης. ἀλλ' ὥσπερ ἐσπουδάσατε ὑμεῖς εἰς τὸ πλείω καρποφορεῖν,
ἵνα καὶ πλέον δοξάζηται. ἐν τούτῳ γὰρ φη(σὶν) ἐδοξάσθη ὁ πατήρ
μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε. καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί. ὁ γὰρ
πάντως ὁ τὸν καρπὸν φέρων ἐκεῖνος ἐστὶ τῷ ὄντι μαθητής· καὶ
ὁ πατὴρ ἐν τούτῳ δοξάζεται. τοῦτ' ἔστι χαρά. [illegible]
τοῦτο ἠπείγεται: Καθὼς ἠγάπησέ με ὁ πατήρ, κἀγὼ ἠγάπησα
ὑμᾶς. μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. ἐὰν τὰς ἐντολάς μου
τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου. καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντο-
λὰς τοῦ πατρός μου τετήρηκα. καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ:

Θαρρεῖν αὐτοῖς προτρέπεται. διὰ τοῦτο λέγει μὲν ὅτι ἠγάπησα ὑμᾶς·
οὕτως δὲ ἠγάπησα ὡς ὁ πατὴρ ἐμέ. τοῦτο δὲ ἀνθρωπινώτερ(ον)
εἴρηκε. μείνατε οὖν ἐν τῇ ἀγάπῃ μου. τούτου γὰρ ὑμεῖς ἐστὲ
κύριοι. μὴ γὰρ ἐπειδὴ ἠκούσατε ὅτι ἠγάπησα ὑμᾶς, κατα-
φρονήσητε. ἀλλὰ σπουδάσατε μεῖναι ἐν τῇ ἀγάπῃ μου. εἶτα
διδάσκει αὐτοὺς πῶς δυνήσονται μεῖναι· ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐ(τοῦ)
τηρήσωσιν. ὡς γὰρ πολλάκις εἴρηται· ἐκεῖνος ἀγα-
πῶν αὐτόν, ὁ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶν. [illegible] δὲ τοὺς
[illegible] ὅτε καὶ [illegible] καθαρὸν ἐ-
δεικνύει. ὅτι πότε ἐμφανίζεσθαι λέγονται, [illegible] τοῦ π(ατ)ρ(ό)ς μου τετήρηκα·
ἐπιδείξονται. καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολάς, καὶ τοῦτο συγκαταβατικῶς· διὰ τὴν
καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. οὐ γὰρ δὴ ὁ πατὴρ τοσοῦτον [illegible] κ̅ς̅
ἀνθέξεσθαι τῶν ἀκουόντων φησί. [illegible] τῶν ἐντολῶν οὐκ ἠδύ-
νατο ἐν πολλοῖς ἐκ τοῦ. καὶ [illegible] τὸν ἡμέτερον [illegible]
ματος διὰ τὴν ἐν αὐτοῦ ζωήν. τοῦτο γὰρ [illegible] αὐτοῖς [illegible]
λόγῳ δὲ τοῦτο, ἐπὶ πλέον [illegible] ὑμᾶς. εἶτα [illegible]
ἐπεὶ γὰρ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ἠγάπησα ὑμᾶς. [illegible] ὡς τῆς ἀγά-
θλίψεσι πολλαῖς [illegible] ἵνα [illegible] αὐτοῖς, [illegible]
τῆς αὐτοῦ [illegible] ὁ πατήρ, [illegible] δὲ ὁ [illegible]
ἐπεὶ καὶ ἡ ἀγάπη [illegible] ὁ πατήρ

ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος· ὑμεῖς τὰ κλήματα· ὁ μένων ἐν ἐμοί,
κἀγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν· ὅτι χωρὶς ἐμοῦ
οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. ἐὰν μή τις μένῃ ἐν ἐμοί, ἐβλήθη
ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη· καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ
πῦρ βάλλουσι καὶ καίεται:

Ἐπεὶ μὲν φησὶν ὑμᾶς ἐκάθηρα διὰ τοῦ λόγου μου, ἔστι δὲ δει-
λίας οὐδὲν τῶν ὑπὲρ ἐμοῦ ἐνέλειψε· δεῖ δὲ τὰ παρ' ἑαυτῶν λοι-
πὸν ἔστω τὰ παρ' ὑμῶν. μείνατε γάρ φησιν ἐν ἐμοί· ἵνα γὰρ μὴ
ὑπὸ τῆς δειλίας ἀποσχισθῶσιν αὐτοῦ, χαυνωθεῖσαν αὐτῶν
τὴν ψυχὴν ἐπισφίγγει· καὶ ἑαυτῷ συγκολλᾷ· καὶ χρηστὰς ὑπο-
τείνει λοιπὸν ἐλπίδας· ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσησθε, λήψεσθε ἐὰν
μένητε ἐν ἐμοί. ἀπὸ δὲ τοῦ ὑποδείγματος τοῦ κλήματος
ἐναργῶς παρίστησι μὲν τὴν παρ' αὐτοῦ διαδιδομένην ποιότητα
καὶ βοήθειαν τοῖς κολλωμένοις αὐτῷ· ὥσπερ γὰρ ἐκεῖνο καρπο-
φορεῖ μένον ἐν τῇ ἀμπέλῳ, ὑπὲρ ἐκείνοις δ' ἀπομένον τῆς
πρὸς τὸ ζῆν συνεργείας, οὕτως καὶ ὑμεῖς ἐὰν ἐν ἐμοὶ μένητε
διὰ τῆς τηρήσεως τῶν ἐντολῶν, τότε πλείονα καρπὸν ἐ-
νέγκοιτε· ὁ δὲ μὴ μένων, ξηραίνεται· τουτέστιν εἴ τι ἂν ἔχῃ ἀπὸ
τῆς ῥίζης, ἀποβάλλει· εἴ τινα χάριν πνευματικὴν ἐδέξατο, γυμνοῦ-
ται αὐτῆς· καὶ στερεῖται τῆς ἐκεῖθεν βοηθείας καὶ ζωῆς· καὶ τὸ
τέλος, εἰς πῦρ βάλλεται καὶ καίεται. ἐντεῦθεν δὲ καὶ παρα-
μυθίαν αὐτοῖς οὐ μικρὰν δίδωσι· δεικνὺς ὅτι οἱ μὲν ἐπιβου-
λεύοντες αὐτῷ, οἷοι οἱ Ἰουδαῖοι, κατακαήσονται· αὐτοὶ δὲ μέν-
οντες ἐν αὐτῷ, καρποφόροι ἔσονται· χωρὶς γὰρ τῆς ἀπ' αὐτοῦ ποιό-
τητος καὶ ζωογονίας, οὐ δυνήσονται ποιεῖν οὐδέν:

Ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοί, καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ· ὃ ἂν θέ-
λητε αἰτήσασθε καὶ γενήσεται ὑμῖν. ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ
πατήρ μου ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε· καὶ γένησθε ἐμοὶ μαθηταί:

Ἐνταῦθα ἑρμηνεύει ὁ κύριος· τί ἐστι τὸ ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοί· τοῦ-
τ' ἔστιν ἐὰν τὰς ἐντολάς μου φυλάξητε. τὸ γὰρ καὶ τὰ ῥήματα
ἐν ὑμῖν μείνῃ, τοῦτο σημαίνει· τὴν γὰρ διὰ τῶν ἔργων πρὸς
αὐτὸν κόλλησιν ζητεῖ· ἕκαστος γὰρ τῶν θεαρέστως ζώντων πρὸς αὐτὸν
κολλᾶται μένων ἐν τῇ ἀμπέλῳ· ἐμοῦ μένοντες αὐτῇ διὰ τῆς ἀρε-
τῆς καὶ τῆς τῶν ἐντολῶν τηρήσεως· καὶ ἐν πολλῷ μᾶλλον
ὥσπερ τοὐναντίον· ὁ ἀφιστάμενος τῆς τῶν ἐντολῶν ἐργασίας,

Ὑμεῖς φίλοι μού ἐστε, ἐὰν ποιῆτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. οὐκέτι ὑμᾶς λέγω δούλους· ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδε τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος. ὑμᾶς δὲ εἴρηκα φίλους, ὅτι πάντα ὅσα ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου, ἐγνώρισα ὑμῖν. οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς· καὶ ἔθηκα ὑμᾶς, ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε. ἵνα ὅ τι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δῷ ὑμῖν:

Ἄνω καὶ κάτω ταῦτα περὶ τῆς ἀγάπης στρέφει· τοῦτο δεικνὺς ἡμῖν διὰ τῶν πολλῶν τούτων ῥημάτων, ὅτι αὕτη ἡ ἐν πολλῇ, ἀξιολογωτέρα τῶν ἄλλων καὶ ἀξιωματικωτέρα. παρίστησι δὲ καὶ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ σημεῖον μέγιστον· τὸ οὕτω γάρ φησιν ἀγαπῶ ὑμᾶς, ὥστε καὶ τὰ ἀπόρρητα ὑμῖν ἀνακαλύπτω. ὁ μὲν γὰρ δοῦλος, οὐκ οἶδε τὰ τοῦ δεσπότου μυστήρια· ὑμεῖς δὲ ἤδη φίλοι ὄντες ἐμοί, μυστηρίων ἠξιώθητε. πάντα γὰρ ὅσα ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου, ἐγνώρισα ὑμῖν. πῶς οὖν ἀλλαχοῦ φησὶν ὅτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι· πάντα τοίνυν ἐγνώρισεν αὐτοῖς ὅσα αὐτοὺς ἐχρῆν ἀκοῦσαι· καὶ ὅσα ἠδύναντο χωρῆσαι. ὅταν δὲ εἴπω ὅτι ὅσα ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου, μὴ ὑπολάβοις ὅτι διδασκάλου δεῖται ὁ υἱός· ἀλλὰ τοῦτο δείκνυσιν ὅτι οὐδὲν ἀλλότριον φθέγγεται, ἀλλὰ τὰ τοῦ πατρός· καὶ ὅσα ἂν εἴπω ἐκ πατρός μού εἰσιν. ἐκ τούτων δὲ ὅτι τῆς πρὸς ὑμᾶς ἀγάπης δεῖγμα ποιοῦμαι τὸ γνωρίσαι ὑμῖν τὰ μυστήρια. ἐπιφέρει καὶ ἕτερον σημεῖον τῆς ἀγάπης· ἐγὼ γάρ φησιν ἐξελεξάμην ὑμᾶς, τουτέστιν· οὐχ ὑμεῖς τῇ ἐμῇ φιλίᾳ προσεδράμετε, ἀλλ' ἐγὼ τῇ ὑμῶν· καὶ πρῶτος ὑμᾶς ἠγάπησα. πῶς οὖν ἐγκαταλείψω ὑμᾶς ἐς τὸ μετέπειτα; ἀλλὰ καὶ ἔθηκα ὑμᾶς, τουτέστιν ἐφύτευσα ὑμᾶς. ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε, τουτέστιν αὐξηθῆτε καὶ ἁπλωθῆτε καὶ ἐκταθῆτε καὶ καρπὸν φέρητε. ἐνταῦθα δέ, γεωργὸν ἑαυτὸν εἰσάγει προφανῶς. καὶ ἀνωτέρω μὲν γὰρ ὅταν ἔλεγεν· ὅτι καθαροί ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν· ἔδειξεν ἑαυτὸν τὸν καθαίροντα. νῦν δὲ ἐκδηλότερον διὰ τοῦ εἰπεῖν ὅτι ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα ὑμᾶς. ὁ γὰρ γεωργὸς δήπου φυτὸν ἐκλέγεται· καὶ τίθησι κατ' αὐτῆς τὰ κλήματα. ὁρᾷς τὴν ἰσότητα τοῦ πατρὸς καὶ υἱοῦ; ὁ πατὴρ γεωργός· ὁ υἱὸς ὁμοίως δείκνυται γεωργός. αἰσχύνην ἐνδυσάσθω [illegible] ποιεῖς. ὁρᾷς δὲ καὶ ἕτερον· ἵνα ὅ ἐὰν [illegible] ἐκτραχηλιασθέντων.

ὑπὲρ τοῦ κόσμου παθεῖν. ὥσπερ οὖν οὐκ ἐβλάπτετο ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐκ τοῦ παθεῖν με, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς ἧττον ἀγαπᾶσθε ὑπ' ἐμοῦ· κἂν θλίψεσι περιπίπτειν μέλλητε:

Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνῃ, καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. αὕτη δέ ἐστιν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ:

Ταῦτα φησὶν ἐλάλησα ὑμῖν, ἵνα μὴ διαλείψω ὑμῶν τὴν χαράν· ἔχαιρον μὲν γὰρ συνόντες αὐτῷ, θαυματουργοῦντι καὶ δοξαζομένῳ· καὶ μέντοι καὶ αὐτοὶ δαιμόνια ἐκβάλλοντες, ἔχαιρον. ὡς καὶ αὐτός φησι· μὴ χαίρετε ὅτι τὰ δαιμόνια ἐκβάλλετε. ἐπεὶ δὲ τὸ πάθος παρεμπεσὸν καὶ τὰ σκυθρωπὰ διέκοπτε τὴν χαρὰν αὐτῶν, φησίν· ὅτι ταῦτα τὰ παραμυθητικὰ ῥήματα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα διαπαντὸς καὶ ἄχρι τέλους ἡ χαρὰ ὑμῶν μένῃ ἀδιάκοπος· καὶ πλήρης καὶ ἐντελὴς εἴη· οὐ γὰρ λύπης ἄξια τὰ ὑποφερόμενα· ἀλλὰ χαρᾶς· κἂν σταυρός· κἂν αἰσχύνη· κἂν ἀτιμία τις προσῇ. ἐπεὶ δὲ ἄνω εἶπεν ὅτι ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε· μενεῖτε ἐν ἐμοί, νῦν δείκνυσι ποίας ἐντολὰς ὀφείλουσι τηρεῖν· καὶ ὑποδείκνυσιν αὐτοῖς, τὴν ἀγάπην· ἵνα, φησίν, ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε βούλεται ὑμᾶς ἀγαπᾶν ἀλλήλους. ἀλλὰ καθὼς αὐτὸς ὑμᾶς ἠγάπησε. παρατήρει δὲ πῶς ἄνω μὲν πληθυντικῶς εἶπε τὰς ἐντολάς· ἐνταῦθα δέ φησιν· αὕτη δέ ἐστιν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή, τῷ ἑνικῷ ἀριθμῷ· καὶ οἶμαι ὅτι ἐπεὶ πασῶν τῶν ἐντολῶν περιεκτικὴ καὶ κεφάλαιόν ἐστιν ἡ ἀγάπη, λέγεται καὶ ἐντολαί, καὶ ἐντολή. ἅμα δὲ καὶ δείκνυσιν ἡμῖν ὁδόν, πῶς τηρήσομεν τὰς ἐντολάς· ὅτι διὰ τοῦ μίαν ἐντολὴν τηρεῖν τὴν περὶ τῆς ἀγάπης. ἐπειδὴ δὲ εἶπεν ὅτι καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς, ἀγαπᾶτε καὶ ὑμεῖς ἀλλήλους, δείκνυσι τὸ μέτρον τῆς ἀγάπης καὶ τὴν ἀκρότητα. μείζονα γὰρ ταύτης ἀγάπην, οὐδεὶς ἔχει· ἵνα θῇ τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν φίλων. ὥστε καὶ ὑμεῖς ὑπὲρ ἀλλήλων τὰς ψυχὰς τίθεσθε. ἐπεὶ κἀγὼ ὑπὲρ ὑμῶν θνήσκω. μὴ δὴ νομίζετε ἀπὸ τοῦ πρὸς ὑμᾶς μίσους γίνεσθαι τὴν ἀναχώρησιν ταύτην. ἣν ἀναχωρῶ μὲν ἀφ' ὑμῶν· ἀπὸ γὰρ ἀγάπης μᾶλλον ἐντελεστέρας γίνεται τοῦτο:

Ὑμεῖς φίλοι μου ἐστέ, ἐὰν ποιῆτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. οὐ-
κέτι ὑμᾶς λέγω δούλους· ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδε τί ποιεῖ αὐτοῦ
ὁ κ(ύριο)ς. ὑμᾶς δὲ εἴρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ
τοῦ π(ατ)ρ(ό)ς μου, ἐγνώρισα ὑμῖν. οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε· ἀλλ' ἐ-
γὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς· καὶ ἔθηκα ὑμᾶς, ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε
καὶ καρπὸν φέρητε· ἵνα ὅ τι ἂν αἰτήσητε τὸν π(ατέ)ρα ἐν τῷ ὀνόματί μου,
δώσῃ ὑμῖν: Ἅμα καὶ κατασκευάζει τὰ περὶ τῆς ἀγάπης ἃ προέφη· ποῦ δὲ
δείκνυσιν ἡμῖν διὰ τῶν πολλῶν τούτων ῥημάτων, ὅτι [illegible]
πολλή, ἀξιόλογος ὥσπερ αὐτῶν ἄλλων, καὶ ἀξι[illegible]τέρα· [illegible]
ανσι δὲ ἡ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ σημεῖον μέγιστον· τοσοῦτον γάρ φη(σιν)
ἀγαπῶ ὑμᾶς, ὥστε καὶ τὰ ἀπόρρητα ὑμῖν ἀνακαλύπτω· ὁ μὲν
γὰρ δοῦλος, οὐκ οἶδε τὰ τοῦ δεσπότου μυστήρια· ὑμεῖς δὲ ἤδη
φίλοι ὄντες ἐμοί, μυστηρίων ἠξιώθητε· πάντα γὰρ ὅσα ἤκουσα
παρὰ τοῦ π(ατ)ρ(ό)ς μου, ἐγνώρισα ὑμῖν· πῶς οὖν ἀλλαχοῦ φη(σιν) ὅτι
πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι· πάντα τε
ἐγνώρισεν αὐτοῖς ὅσα αὐτοὺς [illegible] ἀκοῦσαι· ὅσα ἠδύναντο
χωρῆσαι· ὅταν δὲ εἴπω ὅτι ὅσα ἤκουσα παρὰ τοῦ π(ατ)ρ(ό)ς μου, μὴ
ὑπολάβῃς ὅτι διδασκάλου δέεται ὁ υἱός· ἀλλὰ τοῦτο δεί-
κνυσιν ὅτι οὐδὲν ἀλλότριον φθέγγεται, ἀλλὰ τὰ τοῦ π(ατ)ρ(ό)ς· ὅσου
ἂν εἴποι [illegible] μου εἰσίν· [illegible] δὲ ὅτι τῆς πρὸς ὑμᾶς ἀγάπης
δεῖγμα ποιοῦμαι τὸ [illegible] ὑμῖν τὰ μυστήρια· ἐπιφέρει
καὶ ἕτερον σημεῖον τῆς ἀγάπης ἐστὶ φη(σὶν)· ἐξελεξάμην ὑμᾶς·
τουτέστιν· οὐχ ὑμεῖς τῇ ἐμῇ φιλίᾳ προσεδράμετε, ἀλλ' ἐγὼ
τῇ ὑμῶν· καὶ πρῶτος ὑμᾶς ἠγάπησα· πῶς οὖν ἐγκαταλείψω
ὑμᾶς εἰς τὸ μετέπειτα; ἀλλὰ καὶ ἔθηκα ὑμᾶς, τουτέστιν ἐφύ-
τευσα ὑμᾶς· ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε, τουτέστιν αὐξηθῆτε [illegible]
θῆτε· καὶ ἐκταθῆτε καὶ καρπὸν φέρητε· ἐνταῦθα δέ, ὡς γεωργῶν
ἑαυτὸν εἰσάγει προφανῶς· καὶ ἀνωτέρω μὲν γὰρ ὅτε ἔλεγεν·
ὅτι καθαροί ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν· ἔδειξεν
[illegible] καθαίρονται· μὴ δὲ ἐκ [illegible] ὅπερ δι' αὐτοῦ [illegible]
ἑαυτὸν τὸν καθαίροντα· [illegible] καὶ ἔθηκα ὑμᾶς· ὁ γὰρ γεωργὸς δὲ
πλέον ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα ὑμᾶς [illegible]· ὅρα
που θεὸν ἐκλέγεται· καὶ [illegible] καὶ τὰ ἐκ τῆς [illegible]· ὁ [illegible] μὲν ὁ δὲ
τὴν ἰσότητα τοῦ π(ατ)ρ(ὸ)ς καὶ υἱοῦ· ὁ π(ατ)ὴρ γεωργός· [illegible] αὐτὸν [illegible]
κνυται γεωργός· ἀσχημονεῖν [illegible]· ὅρα δὲ καὶ ἕτερον· ἵνα ὅ τι ἐὰν αἰ-
[illegible] ἐκτραχηλισθέντων· [illegible]

ὑπὲρ τοῦ κόσμου παθεῖν· ὥσπερ οὖν οὐκ ἐλαττοῦται ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐκ τοῦ πάσχειν με, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς ἧττον ἀγαπᾶσθε ὑπ' ἐμοῦ· κἂν θλίψεσι περιπεσεῖν μέλλητε:

Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν· ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνῃ· καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ· αὕτη δέ ἐστιν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς· μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει· ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ:

Ταῦτα φησὶν ἐλάλησα ὑμῖν· ἵνα μὴ διακόψω ὑμῶν τὴν χαράν· ἐχαίρετε μὲν γὰρ συνόντες αὐτῷ, θαυματουργοῦντι, δοξαζομένῳ· καὶ μέντοι καὶ αὐτοὶ δαιμόνια ἐκβάλλοντες, ἔχαιρον· ὡς καὶ αὐτός φησι· μὴ χαίρετε ὅτι τὰ δαιμόνια ἐκβάλλετε· ἐπεὶ δὲ τὸ πάθος παρεμπεσὸν καὶ τὰ σκυθρωπὰ διέκοπτε τὴν χαρὰν αὐτῶν, φησίν· ὅτι ταῦτα τὰ παραμυθητικὰ ῥήματα λελάληκα ὑμῖν· ἵνα διαπαντὸς καὶ ἄχρι τέλους ἡ χαρὰ ὑμῶν μείνῃ ἀδιάλειπτος· καὶ πλήρης καὶ ἐντελὴς εἴη· οὐ γὰρ λύπης ἄξια τὰ προσφερόμενα· ἀλλὰ χαρᾶς· κἂν πόνος· κἂν αἰσχύνη ἢ κἂν ἀτιμία τις προσῇ· ἐπειδὴ δὲ ἄνω εἶπεν ὅτι ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε· μενεῖτε ἐν ἐμοί, νῦν δεικνύει ποίας ἐντολὰς ὀφείλουσι τηρεῖν· καὶ ὑποδεικνύει αὐτοῖς, τὴν ἀγάπην· ἵνα, φησίν, ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς· οὐ γὰρ ἁπλῶς ὡς ἔτυχε μόνον λέγεται ἡμᾶς ἀγαπᾶν ἀλλήλους· ἀλλὰ καθὼς αὐτὸς ἡμᾶς ἠγάπησε· παρατηρητέον δὲ πῶς ἄνω μὲν πληθυντικῶς εἶπε τὰς ἐντολάς· ἐνταῦθα δέ φησιν· αὕτη δέ ἐστιν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή, τῷ ἑνικῷ ἀριθμῷ· καὶ οἶμαι ὅτι ἐπειδὴ πασῶν τῶν ἐντολῶν περιεκτικὴ καὶ κεφάλαιόν ἐστιν ἡ ἀγάπη, λέγεται καὶ ἐντολαί, καὶ ἐντολή· ἅμα δὲ καὶ δεικνύει ἡμῖν μέθοδον, πῶς τηρήσομεν τὰς ἐντολάς· ὅτι διὰ τοῦ μίαν ἐντολὴν τηρεῖν τὴν περὶ τῆς ἀγάπης· ἐπειδὴ δὲ εἶπεν ὅτι καθὼς ἠγάπησα ἐγὼ ὑμᾶς, ἀγαπᾶτε καὶ ὑμεῖς ἀλλήλους, δεικνύει τὸ μέτρον τῆς ἀγάπης καὶ τὴν ἀκρότητα· μείζονα γὰρ ταύτης ἀγάπην, οὐδεὶς ἔχει· ἵνα θῇ τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν φίλων· ὥστε καὶ ὑμεῖς ὑπὲρ ἀλλήλων τὰς ψυχὰς τίθεσθε· ἐπεὶ κἀγὼ ὑπὲρ ὑμῶν θνήσκω· μὴ δὴ ὑπολαμβάνετε ἀπὸ τοῦ πρὸς ὑμᾶς μίσους γίνεσθαι τὴν ἀναίρεσιν ταύτην· ἣν ἀναδέχομαι δι' ὑμᾶς· ἀγάπης γὰρ μᾶλλον ὑπερβολῆς τεκμήριον γίνεται τοῦτο:

Ὑμεῖς φίλοι μού ἐστε, ἐὰν ποιῆτε, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. οὐκέτι ὑμᾶς λέγω δούλους· ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδε τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἴρηκα φίλους ὅτι πάντα ὅσα ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου, ἐγνώρισα ὑμῖν. οὐχ ὑμεῖς με ἐξελέξασθε· ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς· καὶ ἔθηκα ὑμᾶς, ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε. ἵνα ὅ τι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσει ὑμῖν:

Ἄνω καὶ κάτω τὰ περὶ τῆς ἀγάπης στρέφει. τοῦτο δεικνὺς ἡμῖν διὰ τῶν πολλῶν τούτων ῥημάτων, ὅτι αὕτη ἡ ἐντολή, ἀξιολογωτέρα τῶν ἄλλων καὶ ἀξιοσπουδαστοτέρα. παρέχει δὲ καὶ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ σημεῖον μέγιστον. τοσοῦτον γάρ φησιν ἀγαπῶ ὑμᾶς, ὥστε καὶ τὰ ἀπόρρητα ὑμῖν ἀνακαλύπτειν. ὁ μὲν γὰρ δοῦλος, οὐκ οἶδε τὰ τοῦ δεσπότου μυστήρια. ὑμεῖς δὲ ἤδη φίλοι ὄντες ἐμοί, μυστηρίων ἠξιώθητε. πάντα γὰρ ὅσα ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου, ἐγνώρισα ὑμῖν. πῶς οὖν ἀλλαχοῦ φησιν ὅτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν. πάντα ἐγνώρισεν αὐτοῖς ὅσα αὐτοὺς [illegible] ἀκοῦσαι. καὶ ὅσα ἠδύναντο χωρῆσαι. ὅταν δὲ εἴπω ὅτι ὅσα ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου, μὴ ὑπολάβῃς ὅτι διδασκάλου δεῖται ὁ υἱός. ἀλλὰ τοῦτο δείκνυσιν ὅτι οὐδὲν ἀλλότριον φθέγγεται, ἀλλὰ τὰ τοῦ πατρός. καὶ ὅσα ἂν εἴπω πατρὸς κἀμοῦ εἰσίν. εἰπὼν δὲ ὅτι τῆς πρὸς ὑμᾶς ἀγάπης δεῖγμα ποιοῦμαι τὸ γνωρίσαι ὑμῖν τὰ μυστήρια. ἐπιφέρει καὶ ἕτερον σημεῖον τῆς ἀγάπης. ἐγὼ γάρ φησιν ἐξελεξάμην ὑμᾶς, τουτέστιν· οὐχ ὑμεῖς τῇ ἐμῇ φιλίᾳ προσεδράμετε, ἀλλ' ἐγὼ τῇ ὑμῶν. καὶ πρῶτος ὑμᾶς ἠγάπησα. πῶς οὖν ἐγκαταλείψω ὑμᾶς ἐς τὸ μετέπειτα; ἀλλὰ καὶ ἔθηκα ὑμᾶς, τουτέστιν ἐφύτευσα ὑμᾶς. ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε, τουτέστιν αὐξηθῆτε καὶ ἁπλωθῆτε, καὶ ἐκταθῆτε καὶ καρπὸν φέρητε. ἐνταῦθα δέ, καὶ γεωργὸν ἑαυτὸν εἰσάγει περιφανῶς. καὶ ἀνωτέρω μὲν γὰρ ὅταν ἔλεγεν, ὅτι καθαροί ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν· ἔδειξεν ἑαυτὸν τὸν καθαίροντα. νῦν δὲ καὶ δηλότερον διὰ τοῦ εἰπεῖν ὅτι ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα ὑμᾶς. ὁ γὰρ γεωργὸς φυτὰ [illegible] ἐκλέγεται. καὶ τίθησι κατὰ τῆς [illegible] τὰ κλήματα. ὅρα [illegible] τὴν ἰσότητα τοῦ πατρὸς καὶ υἱοῦ· ὁ πατὴρ γεωργός. ὁ υἱὸς νῦν δείκνυται γεωργός. [illegible] [illegible] ἐκ [illegible] ὅρα δὲ καὶ ἕτερον. ἵνα ὃ ἐὰν αἰ

ὑπὲρ τοῦ κόσμου παθεῖν. ὥσπερ οὖν οὐκ ἐλαττοῦται ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐκ τοῦ πάσχειν με, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς ἧττον ἀγαπᾶσθε ὑπ' ἐμοῦ. κἂν θλίψεσι περιπεσεῖν μέλλητε:

Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνῃ, καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. αὕτη δέ ἐστιν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ:

Ταῦτα φησὶ λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ διακόψω ὑμῶν τὴν χαράν. ἔχαιρον μὲν γὰρ συνόντες αὐτῷ, θαυματουργοῦντι, καὶ δοξαζομένῳ. καὶ μέντοι καὶ αὐτοὶ δαιμόνια ἐκβάλλοντες, ἔχαιρον. ὡς καὶ αὐτός φησι· μὴ χαίρετε ὅτι τὰ δαιμόνια ἐκβάλλετε. ἐπεὶ δὲ τὸ πάθος παρεμέπεσε καὶ τὰ σκυθρωπὰ διέκοπτε τὴν χαρὰν αὐτῶν, φησίν· ὅτι ταῦτα τὰ παραμυθητικὰ ῥήματα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα διαπαντὸς καὶ ἄχρι τέλους ἡ χαρὰ ἡ ὑμῶν μένῃ ἀδιάκοπος. καὶ πλήρης καὶ ἐντελὴς εἴη. οὐ γὰρ λύπης ἄξια τὰ παραφερόμενα. ἀλλὰ χαρᾶς. κἂν ἀγρὸς. κἂν αἰσχύνη. κἂν ἀτιμία προσῇ. ἐπεὶ δὲ ἄνω εἶπεν ὅτι ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε. τότε μενεῖτε ἐν ἐμοί, νῦν δείκνυσι ποίας ἐντολὰς ὀφείλουσι τηρεῖν. καὶ ὑποδείκνυσιν αὐτοῖς τὴν ἀγάπην. ἵνα γάρ, φησὶν ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε βούλεται ἡμᾶς ἀγαπᾶν ἀλλήλους. ἀλλὰ καθὼς αὐτὸς ἡμᾶς ἠγάπησε. παρατήρει δὲ πῶς ἄνω μὲν πληθυντικῶς εἶπε τὰς ἐντολάς. ἐνταῦθα δέ φησιν. αὕτη δέ ἐστιν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ ἐν τῷ ἑνικῷ ἀριθμῷ. καὶ οἶμαι ὅτι ἐπειδὴ πασῶν τῶν ἐντολῶν περιεκτικὴ καὶ κεφάλαιόν ἐστιν ἡ ἀγάπη, λέγεται καὶ ἐντολαί, καὶ ἐντολή. ἅμα δὲ καὶ δείκνυσιν ἡμῖν μέθοδον, πῶς τηρήσομεν τὰς ἐντολάς. ὅτι διὰ τοῦ μίαν ἐντολὴν τηρεῖν τὴν περὶ τῆς ἀγάπης. ἐπειδὴ δὲ εἶπεν ὅτι καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς, ἀγαπᾶτε καὶ ὑμεῖς ἀλλήλους, δείκνυσι τὸ μέτρον τῆς ἀγάπης καὶ τὴν ἀκρότητα. μείζονα γὰρ ταύτης ἀγάπην, οὐδεὶς ἔχει. ἵνα θῇ τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῶν φίλων. ὥστε καὶ ὑμεῖς ὑπὲρ ἀλλήλων τὰς ψυχὰς τίθεσθε. ἐπεὶ κἀγὼ ὑπὲρ ὑμῶν θνήσκω. μὴ δὴ ὀδυνᾶσθε ἀπὸ τοῦ πρὸς ὑμᾶς μέσου γίνεσθαι τὴν ἀναχώρησιν ταύτην. ἣν ἀναχωροῦμαι ἀφ' ὑμῶν. ἀπὸ γὰρ ἀγάπης μᾶλλον καὶ τελεωτέρας γίνεται τοῦτο:

ὁ κόσμος· ὡς μὴ κοινωνοῦντας τοῖς ἔργοις αὐτοῦ:

Μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυ͞ αὐτοῦ· εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν· ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ὑμῖν, διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἴδασι τὸν πέμψαντά με:

Ὅπερ ἄνω εἶπεν ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκε, τοῦτο νῦν πλατύνων, τὴν παρηγορίαν αὐτοῖς ἐντίθησι πλείονα· μνημονεύετε γάρ φησι τοῦ λόγου μου ὅτι οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυ͞ αὐτοῦ· οὐκοῦν οὐδὲ ὑμεῖς ἐμοῦ μείζονες· ἴδετε τοίνυν πῶς ἐμοὶ ἐχρήσαντο· εἰ ἐδίωξαν τὸν δεσπότην, καὶ ὑμᾶς τοὺς δούλους πολλῷ μᾶλλον· εἰ μὴ ἐδίωξαν ἀλλὰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν· ἀλλ' οὐκ ἔστι τοῦτο· οὔτε γὰρ τὸν ἐμὸν οὔτε τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν· ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ὑμῖν, διὰ ἐμέ· ὥστε εἰ ἀγαπᾶτέ με, φέρετε αὐτὰ πάσχοντες διὰ ἐμὲ τὸν ἀγαπώμενον ὡς λέγετε· ἀλλὰ καὶ ἑτέραν προστίθησι παραμυθίαν· ὅτι καὶ τὸν πέμψαντά με συνεξυβρίζουσιν ὑμῖν· εἰ μὴ τοιοῦτον ἄλλο, τοῦτο ἔστω ὑμῖν εἰς παρηγορίαν· ὅτι οἱ αὐτοί, καὶ ὑμῶν, καὶ ἐμοῦ· καὶ τοῦ πρ͞ς μου ἐχθροί:

Εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν· ὁ ἐμὲ μισῶν, καὶ τὸν πρ͞α μου μισεῖ· εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος πεποίηκεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ καὶ ἑωράκασι καὶ μεμισήκασι καὶ ἐμὲ, καὶ τὸν πρ͞α μου· ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν, ὅτι ἐμίσησάν με δωρεάν:

Ἄρα δὲ δικαίως φησὶ ταῦτα ποιοῦσιν· ἢ μισοῦσι καὶ ἐμέ· καὶ τὸν πρ͞α μου. Καὶ ὑμᾶς; ἄρα ἢ τῶν λεχθέντων ἢ τῶν πραχθέντων χάριν· τοιαύτην γνώμην ἐπεδείξαντο· οὐχί φησι· ἀσύγγνωστος γὰρ ἡ ἁμαρτία αὐτῶν· μὴ γὰρ οὐκ ἦλθον καὶ ἐδίδαξα; εἰ μὴ ἦλθον· εἰ μὴ ἐλάλησα, εἶχον ἂν αὐτοὶ λέγειν· ὡς οὐκ ἠκούσαμεν· νῦν δὲ ἀπροφάσιστος ἡ πονηρία αὐτῶν· εἶτα ἐπειδὴ οὐδὲν ἄλλο προεφασίζοντο ἢ τὸ [illegible] εἰ μὴ τὸ τὸν πρ͞α ἐκδικεῖν· οὗτος γάρ φησιν ὁ ἄν͞ος οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θ͞ῦ καὶ ταῦτα ποιοῦσι, διὰ τοῦτο ἐπάγει· ὁ ἐμὲ μισῶν, καὶ τὸν πρ͞α μου μισεῖ· ὥστε οὐδὲ τοῦτο αὐτοῖς ἔσται ἀπολογίαν

τήσητε τὸν πατέρα δῷ ὑμῖν· τουτέστιν, ἵν' ἐγὼ δώσω ὑμῖν. καίτοι ἔδει κατὰ τὸ ἀκόλουθον οὕτως εἰπεῖν· ὅσα ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα δώσω ὑμῖν· ὁ δὲ εἶπεν· ὅτι ἵνα δῷ ὑμῖν. διὰ τὸ ἰσοδύναμον πάντως· ἐπεὶ καὶ ὁ πατὴρ διδούς, ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ δίδωσι· δεξιὰ δὲ αὐτοῦ, ὁ υἱός. σκόπει δέ μοι καὶ τοῦτο· ὅτι ὅταν φυτευθέντες καρποφορῶμεν, τότε καὶ ὅσα ἂν αἰτήσωμεν δώσει ἡμῖν· ἐὰν δὲ μὴ καρποφορῶμεν, οὐ ληψόμεθα. ἐπεὶ ὁ μὴ καρποφορῶν, οὐδὲ συμφέροντα καὶ ψυχωφελῆ αἰτεῖται, ἀλλ' ἀπᾴδοντα κοσμικὰ καὶ ἀνωφελῆ. διὸ οὐδὲ λαμβάνομεν· ζητεῖτε γάρ φησι καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε:

Ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν. εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει. ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος:

Ἵνα μὴ δόξωσιν οἱ ἀπόστολοι ὅτι ὀνειδίζων ὁ Κύριος προφέρει αὐτοῖς τὸ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θεῖναι ὑπὲρ αὐτῶν καὶ τὸ ἐκλέξασθαι, διὰ τοῦτό φησι· ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν· οὐχ ἵνα ὀνειδίσω· οὐδ' ἵνα ἐπαλαζονεύσωμαι τοῖς κατορθώμασι τοῖς ἐμοῖς. ἀλλ' ἵνα τὰς ὑμῶν ψυχὰς μᾶλλον θερμοτέρας ποιήσω ἐν τῇ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπῃ. διὰ τοῦτο ἀπαριθμοῦμαι τὰ τῆς ἐμῆς πρὸς ὑμᾶς ἀγάπης κατορθώματα. ταῦτα γὰρ ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. ἐπειδὴ δὲ βαρὺ χρῆμα καὶ σφόδρα λυπηρὸν τό, διώκεσθαι καὶ μισεῖσθαι, παραμυθεῖται αὐτοὺς λέγων· ὅτι εἰ ὑμᾶς μισήσουσιν, οὐδὲν καινόν. καὶ γὰρ ἐμὲ, πρῶτον μεμισήκασιν. ὥστε τῇ κοινωνίᾳ τοῦ μισεῖσθαι, ὡς μεγάλῃ παραμυθίᾳ, ὀφείλετε κεχρῆσθαι. ἐπάγει δὲ καὶ ἕτερον τρόπον παραμυθίας ἀναγκαιότερον. τοὐναντίον γὰρ ἔδει λυπεῖσθαι ὑμᾶς, εἰ μὴ ἐμίσει ὑμᾶς ὁ κόσμος· τουτέστιν οἱ πονηροὶ ἄνθρωποι. ἐδείκνυτε γὰρ ἂν ἐκ τοῦ μὴ μισεῖσθαι, ὅτι καὶ αὐτοὶ τῆς αὐτῆς ἐχόμενοι κακίας καὶ πονηρίας κοινωνεῖτε. νῦν δὲ ἐπειδὴ μισοῦσιν ὑμᾶς οἱ πονηροί, χαίρετε· διότι τὴν ἀρετὴν ὑμῶν μισοῦσιν. ἢ γὰρ ἂν ἐὰν οὐκ εἴχετε ἀρετήν, ὁ κόσμος ἐφίλει τὸ ἴδιον. ἐπεὶ δὲ ἐγὼ ὑμᾶς ἐξελεξάμην ἐκ τῆς τοῦ κόσμου πονηρίας, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ταῦτα δὲ ἑαυτὸν πέμπειν τοῦτο ἔχων, οὐδὲν ἄλλο ἢ τὴν ἰσοτιμίαν δηλοῖ. ἵνα δὲ μὴ δόξῃ καὶ ἀντιτάσσειν ἑαυτὸν τῷ πατρί, ὡς ἀντιθέτου ἐξουσίας πέμπων τὸ πνεῦμα, προσέθηκε παρὰ τοῦ πατρός. πέμψω μὲν γὰρ αὐτός, ἀλλὰ παρὰ τοῦ πατρός· τουτέστιν εὐδοκοῦντος τοῦ πατρὸς καὶ συναποστέλλοντος. οὐ γὰρ ἐξ οἰκείων κόλπων αὐτὸ προΐεμαι τὸ πνεῦμα· ἀλλὰ παρὰ τοῦ πατρὸς δι' ἐμοῦ χορηγεῖται. ὅταν δὲ ἀκούσῃς ὅτι ἐκπορεύεται, μὴ νόμιζε ἀποστολὴν τὴν ἐκπόρευσιν, οἵαν ἀποστέλλονται τὰ λειτουργικὰ πνεύματα· ἀλλὰ φυσικὴν ὕπαρξιν τοῦ πνεύματος εἶναι τὴν ἐκπόρευσιν. εἰ γὰρ καὶ οὕτω νομίσομεν τὴν ἐκπόρευσιν, ἀλλ' ἀντὶ μᾶλλον ἀποστολὴν ἔξωθεν γινομένην, ἄδηλον ἔσται περὶ ποίου πνεύματος λέγει. μυρία γὰρ εἰσὶν τὰ εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν. ἀλλὰ μὴν ἐνταῦθα, ἐξαίρετόν τι καὶ κεχωρισμένον ἰδίωμα φησί, τὸ ἐκπορεύεσθαι, ἤγουν τῷ κυρίως πνεύματι προσαφορίζομεν. κἂν γὰρ αὐτὸ ἐκπορεύεσθαι ἀποστέλλεσθαι μόνον νοήσομεν, ἀλλ' ἐκ τοῦ πατρὸς ἔχειν τὴν φυσικὴν ὕπαρξιν. τοῦτο δὴ τὸ πνεῦμα, μαρτυρήσει περὶ τοῦ κηρύγματος. Καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, διότι οὐκ ἐξ ἄλλων ἀκηκόατε· ἀλλ' αὐτοὶ ἐξ ἀρχῆς σύνεστε. οὐ μικρὰ δὲ αὕτη μαρτυρία ἡ ὑπὸ τῶν ἀπ' ἀρχῆς συνόντων γινομένη. ὃ καὶ αὐτοὶ οἱ ἀπόστολοι ὕστερον ἔλεγον δημηγοροῦντες· οἵτινες συνεφάγομεν αὐτῷ, καὶ συνεπίομεν. διὰ τί οὖν ἡ μαρτυρία παρ' ὑμῶν καὶ παρὰ τοῦ πνεύματος; εἰ γὰρ ὑμεῖς πρὸς χάριν μαρτυρεῖν δόξετε, ἀλλ' οὔτι γε καὶ τὸ πνεῦμα πρὸς χάριν μαρτυρήσει:

Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε. ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς. ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς, δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ θεῷ. καὶ ταῦτα ποιήσουσιν, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ. ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, μνημονεύητε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν:

Προελάλησα φησὶν ὑμῖν ταῦτα πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε ὕστερον ὅταν ἴδητε πολλοὺς ἀπειθοῦντας, καὶ δεινὰ πάσχοντας ὑμᾶς αὐτούς. ἀλλ' ἀναλογιζόμενοι ὅτι καὶ πρὸ τοῦ γενέσθαι ταῦτα εἶπον ὑμῖν, προσδέχησθε λοιπὸν καὶ τὴν παρ' ἐμοῦ παράκλησιν ὡς οὐ διαψευσόμενος ὑμᾶς, οὐδ' ἐψευσάμην. ὥστε πρὸς οὐδὲν τι τῶν δεινῶν περιφρονήσει. καὶ γὰρ ἀποσυναγώγους ποιήσουσι πολέλειπται· οὐ μόνην δὲ διδασκαλίαν ὑπερβάλλουσαν, ἀλλὰ καὶ ἔργα προσέθηκα, οἷα οὐδεὶς ἄλλος· οἷον τὸ τοῦ τυφλοῦ θαῦμα· τὸ τοῦ Λαζάρου· καὶ τἄλλα ὅμοια. ὥσπερ οὖν [illegible] ἀπολογίαν, τὴν ἀπὸ τῶν λόγων διδασκαλίαν ὑπερβάλλουσαν· τὴν ἀπὸ τῶν ἔργων προσέθηκα. καθὼς καὶ ὁ Μωσῆς διακελεύεται· ἐκεῖνον πείθεσθαι ἐντελλόμενος, τῷ, καὶ σημεῖα ποιοῦντι· καὶ τὰ πρὸς εὐσέβειαν διδάσκοντι. νῦν δέ, καὶ ἑωράκασι τοιαῦτα ἔργα. καὶ ὅμως κἀμὲ καὶ τὸν πατέρα μου μεμισήκασι. εἶτα ἐπάγει καὶ τὴν προφητικὴν μαρτυρίαν· ὅτι ἐμίσησάν με δωρεάν. διὰ γὰρ πονηρίαν φησὶ μόνην ἐπάχθη τὸ μῖσος, οὐ δι' αἰτίαν ἄλλην. νόμον δὲ ὡς πολλάκις εἴπομεν, οὐ μόνον τὸν μωσαϊκόν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν τῶν προφητῶν βίβλον φησί. ὥσπερ οὖν κἀνταῦθα τὴν τοῦ Δαβίδ, νόμον ἐκάλεσεν. ὁ μὲν οὖν Δαβίδ, ὡς ἱερός, προανεφώνησεν ὃ ἔμελλεν ἡ αὐτῶν πονηρία ποιεῖν· αὐτοὶ δὲ πάντως πονηρευθέντες τὸ προλεχθὲν ὑπὸ τοῦ προφήτου ἐπλήρωσαν· καὶ τὴν προφητείαν ἀληθῆ ἔδειξαν:

ιζ Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ παράκλητος· ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρός· τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ. καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστε:

Εἶπε τοῖς μαθηταῖς ὅτι διώξουσιν ὑμᾶς· ὅτι τὸν λόγον ὑμῶν οὐ τηρήσουσιν· ἵν' οὖν μὴ ἀχθῶσι λέγειν· καὶ λοιπὸν πῶς καὶ ὑπὸ τοῦ πρὸς ἡμᾶς· πῶς ἀξιόπιστοι ἐσόμεθα· τίς προσδέξεται ἡμῖν· τίς πεισθήσεται, διὰ τοῦτό φησιν· ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ παράκλητος, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ. ἀξιόπιστος φησὶ μάρτυς ἐκεῖνός ἐστιν· ὥστε ὑπὸ τούτου πάντες ἐλεγχόμενοι οἱ [illegible] ἀπολόγητα ἁμαρτάνουσι, παραδέξονται τὸ κήρυγμα. καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ἐστε μετ' ἐμοῦ· ὅτι καὶ λόγοις καὶ ἔργοις ἀπροφασίστους αὐτοὺς ἐποίησα. θαρρεῖτε οὖν. οὐ γὰρ ἀμαρτύρων ἐστὶ τὸ κήρυγμα, ἀλλὰ καὶ τὸ πνεῦμα συνεπιμαρτυρήσει σημείοις καὶ τέρασι. καὶ ἀξιόπιστος ἐστὶ μάρτυς· πνεῦμα γάρ ἐστιν ἀληθείας. ὡς οὖν ἀληθείας πνεῦμα μαρτυρήσει τὰ ἀληθῆ. ὡς δὲ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορευόμενον, πάντα οἶδεν ἀκριβῶς· ἐκεῖθεν γάρ ἐστιν ὅθεν οὐ πάντα ἐγνῶσθαι. τὸ δὲ ὃν ἐγὼ πέμψω, τὴν ἰσότητα δηλοῖ τὴν πρὸς τὸν πατέρα. ἀλλ' οὐ γὰρ τὸν πατέρα εἶπε πέμψειν τὸ πνεῦμα. ἐν τὸν πορισμοῦ ὃ μέλλω ὑμᾶς καταλιπεῖν; προλέγω ταῦτα, ἵνα ἑαυτοὺς ἀσφαλίσησθε. οὐδεὶς δ' ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με ποῦ ὑπάγεις. ἀλλ' ὑπὸ τῆς λύπης συνεχύθητε. ἔκστασιν πεπόνθατε· τῇ προσδοκίᾳ τῶν δεινῶν συλληφθέντες τὰς καρδίας. ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν. ὅρα πῶς παραμυθεῖται αὐτούς. κἂν μυριάκις φησὶ λυπηθῆτε, ἐγὼ τὸ συμφέρον ὑμῖν λέγω. ὑμεῖς μὲν τὸν θέλετε ἀεὶ συνεῖναι με ὑμῖν. οὐκ ἔστι δὲ τοῦτο συμφέρον. ἐὰν γὰρ ἐγὼ μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς. ὥστε κἂν ὑμεῖς τὴν παρουσίαν μου θέλετε, οὐ πεισθήσομαι ὑμῖν· ἀλλὰ τὸ συμφέρον ὑμῖν μᾶλλον αἱρήσομαι. ἢ τὸ ἐπίλυπον ὑμῶν θέλημα. οὕτως καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ποιεῖν πανταχοῦ τὸ συμφέρον· καὶ ἑαυτοῖς καὶ τοῖς ἀδελφοῖς περιποιεῖν· καὶ μὴ τὸ ἡδύ. ἐὰν γὰρ μὴ ἐγὼ ἀποθάνω ὑπὲρ τοῦ κόσμου καὶ ἀπέλθω πρὸς τὸν πατέρα. θυσίαν ἱλασμοῦ ἑαυτὸν δοὺς ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν τοῦ κόσμου, ὁ παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται. πῶς γὰρ ἂν ἐπέλθοι ἐὰν μὴ ἡ ἔχθρα λυθῇ τῆς ἁμαρτίας θανάτῳ θεοῦ, ἕως ἂν μὴ καταλλαγῇ ὁ πατὴρ τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει; ἀλλ' ἐν τούτῳ οἱ περὶ Μακεδόνιον τί ἔχουσιν εἰπεῖν κατασμικρύνοντες τὴν δόξαν τοῦ πνεύματος; ὡς δοῦλον αὐτὸ τοῦ υἱοῦ ὂν λέγοντες. πῶς συμφέρει δὲ δεσπότην ἀπελθεῖν καὶ δοῦλον παραγενέσθαι; ὥστε κἂν λυπεῖσθε ὦ μαθηταὶ διὰ τὴν ἐμὴν ἀπουσίαν, ἀλλ' ὅμως τὴν τοῦ πνεύματος χάρητε παρουσίαν. ἣ πολλῷ πλείω ὑμᾶς ὠφελήσει ὡς μείζω. πῶς δὲ ὁ κύριος εἶπεν ὅτι ταῦτα δὲ ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον ὑμῖν; ὡς μὲν γέγραπται, ὅτι προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα, εἶπεν αὐτοῖς· ὅτι ἐπὶ ἡγεμόνας καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε. εἶπε μὲν ὅτι δι' ἐμὲ ἡγεμόνας ἀχθήσεσθε. οὐ μὴν ὅτι οὗτος ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς ὡς ἀσεβεῖς καὶ λυμεῶνας τοῦ θεοῦ ἐχθρῶν. ἄλλως τε ἐκεῖ μέν, τὰ παρ' αὐτῶν ἐθνικῶν [illegible] τὰ παραχθησόμενα εἶπε. νῦν δέ, τὰ παρ' αὐτῶν Ἰουδαίων. τὰ παρὰ συμφόρους ποιήσουσιν. οἱ Ἰουδαῖοι πάντως. ὅρα δέ μοι ἐν τούτῳ, καὶ τὸ τοῦ πνεύματος αὐτεξούσιον. καὶ τὴν τοῦ υἱοῦ συνδόκησιν. τὸ μὲν γὰρ ἐλεύσεται ὁ παράκλητος, τῆς τοῦ πνεύματος ἐξουσίας. τὸ δὲ ἐγὼ πέμψω αὐτόν, τῆς τοῦ υἱοῦ εὐδοκίας. ὅπερ τὸ ἐλθεῖν τὸν παράκλητον ἀρεσκείας. δεῖ οὕτως εἰπεῖν, ὅσον μάλιστα [illegible] ὑμᾶς καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς συνεδρίων ἐκβάλωσιν· ἀλλ' ὅλως τῆς αὐτῶν κοινωνίας ἀφορίσουσιν. ἤδη γὰρ συνέθεντο· ἵνα ἐάν τις ὁμολογήσῃ τὸν Χριστὸν, ἀποσυνάγωγος γένηται. οὐ μόνον δὲ τοῦτο τὸ ἀποσυναγώγους ὑμᾶς γενέσθαι, ἀλλὰ καὶ θάνατον προσδέχεσθαι. καὶ θάνατον. ἐπομένης διαφόρου· ὡς τοὺς λυμεῶνας καὶ ἐχθροὺς τοῦ θεοῦ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς. καὶ τὸν φόνον ὑμῶν, οὕτω σπουδάσουσι περὶ τὸν ὑμέτερον θάνατον, ὥστε δόξαι λατρείαν προσφέρειν τῷ θεῷ· τουτέστι θεάρεστον ἔργον νομίσει ὁ ἀπολέσας διαπράξασθαι. ἐπάγει δὲ καὶ τὴν παραμυθίαν ἀρκοῦσαν. ταῦτα γάρ φησι ποιήσουσιν, ὅτι οὐκ οἴδασι τὸν πατέρα, οὐδὲ ἐμέ. δι' ἐμὲ γάρ φησι καὶ τὸν πατέρα ταῦτα πάσχειν μέλλετε. οὐχ ἁπλῶς τοῦτο πάσχετε. μακάριοι γάρ ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσι καὶ εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ. οὗτος ὁ μακαρισμὸς πάσης ἀρκέσει ὑμῖν ἀντὶ παραμυθίας ... σκολιοῖς αὐτοῦ. ταῦτα δὲ λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐπειδὰν εἴδητε τὰ σκυθρωπὰ ἐκβαίνοντα, πιστεύητε καὶ περὶ τῶν λοιπῶν. οὐ γὰρ ἕξετε εἰπεῖν ὅτι τὰ εὐφρόσυνα προεῖπον ὑμῖν, ἐξαπατᾶν θέλων ὑμᾶς. ἀλλ' ὥσπερ τὰ λυπηρὰ προαγγείλας οὐ διεψευσάμην, οὕτως οὐδὲ τὰ εὐφρόσυνα· ἀπὸ γὰρ τῶν ἀποτελεσμάτων ἀξιόπιστος. καὶ ἅμα ἵνα μὴ ἀπαράσκευοι ἦτε, ἀλλ' ἕτοιμοι. μνημονεύοντες ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν ταῦτα. καὶ διὰ τοῦτο ἱστάμενοι γενναίως πρὸς τὰ λυπηρά:

Ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον ὅτι μεθ' ὑμῶν ἤμην. νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με ποῦ ὑπάγεις. ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν· συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. ἐὰν γὰρ ἐγὼ μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς. ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς:

Λίαν ἐναρκήθησαν τῇ λύπῃ οἱ ἀπόστολοι. ἀκούσαντες τὰ τοιαῦτα περὶ αὐτοῦ σημαινόμενα. διὸ ὁ κύριος· ταῦτα φησὶ τὰ οὕτω λυπηρὰ ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον. οὐχ ὡς ἀγνοῶν, ἀλλ' ὅτι μεθ' ὑμῶν ἤμην. ὃ ἱκανὸν πρὸς φυλακὴν ὁμολογουμένως ἦν. καὶ ἅπας ὁ πόλεμος ἐπ' ἐμὲ ἀνερριπίζετο. αὐτοὶ δὲ ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ ἦτε. οὐκοῦν ἔδει τοιούτων λόγων τότε, πρὸς σκανδάλων οὔτε δὲ λαλεῖν ἐπηρεασθῆναι ... ἀσφαλιζομένων ὑμῶν, ἀλλ' ἀνυπόπτων ὄντων πρὸς

κέκριται πολλοῖς πρότερον· ἐλέγχει τοίνυν τὸ τῶν αὐτοὺς καλέ-
σαντας· ὡς ἂν μάρτυρας πολλούς· ἢ ὅταν [illegible] ὡς ἂν μάρτυρας [illegible]
διὰ τῆς ἀφθονίας τοῦ [illegible]· ἐν δὲ τοῖς [illegible]
φαρμάκοις μὲν καὶ τοῦ τῶν ἐνεργείαις, ἐν τοῖς ἀποτελέσμασιν χωρῶν·
ὅθεν ἡ λέξις μὲν τὸ σκάνδαλον πονηρὰν καὶ ἔνοχον· ἀμφισβητεῖ τοῖς [illegible]
χορηγοῦσι· καὶ ἄλλως δὲ ἐλέγχει τὸν [illegible] τῶν κόσμων τὸ
τῶν μὲν, περὶ δικαιοσύνης· τοῦτο [illegible] ὅτι κέκριται δικαιοσύνη
ὁ μὲν [illegible] τὸν δίκαιον [illegible] τὸν δι' αὐ δικαιοσύνην
ἀναλήψεσθαι τοῖς ὁμοίοις· ἐλέγχει καὶ καταφρονεῖ [illegible]
ῥᾴδιον· ὅτι καταφρονεῖ [illegible] αὐθέντης [illegible]
ἡ θέλησις περὶ γενέσθαι:

Ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν [illegible]· ἀλλ' οὐ δὴ ὡς μάθῃς [illegible]
ὅταν δὲ ἐλεγχθῇ ἐκεῖνος· τὸ τῶν αὐτῆς ἀληθείας [illegible]
[illegible] τὴν ἀλήθειαν· οὐ [illegible] ἀλλ' ἄλλος [illegible]
ἀκούσῃ λαλῆσαι· ὥσπερ [illegible] πολλοὶ λέγομεν· ἐκ [illegible]
[illegible] ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ [illegible] λέγομεν· τῶν
ὅσα [illegible], [illegible]· διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι [illegible] ἄλλων
[illegible] καὶ [illegible]:

Ἐγὼ δὲ [illegible] ὅτι [illegible] περὶ [illegible]
[illegible] μὴ [illegible] οὐδὲν [illegible] ἐὰν δὲ [illegible] ἐκείνου [illegible]
δὴ τῶν ἐκ [illegible] μονάδα [illegible] ἄλλων [illegible] χαίρειν [illegible]
ὅθεν γινώσκεσθε· ποῖ ἂν δὲ ἀληθεῖ [illegible], ἢ τὴν περὶ τῶν [illegible]
γνῶσιν· αὐτὸς μὲν [illegible]· οὐδὲν περὶ ἑαυτοῦ μὲν [illegible]
[illegible] μὲν [illegible] σωφροσύνης τοῖς διδοῦσι· ἀλλὰ [illegible]
διὰ τὴν αὐθέντειαν τῶν ἀνθρώπων [illegible] ὅτι τὴν [illegible]
[illegible]· ἀλλ' οὐδὲ [illegible] ἐκ τῶν [illegible]
φανερῶς [illegible]· [illegible] ἀντίθεσις [illegible] δόξη· τοῦ δὲ [illegible]
[illegible] ἐν θέματι· [illegible] ἀξίαν διὰ [illegible]· [illegible]
περὶ τῶν [illegible]· ἐξέφαινε· καὶ τῶν [illegible]
ἀρθὲν τῶν ἐκ μέσου [illegible]· εἰς τὴν ἀλήθειαν [illegible]
[illegible] διὰ τῶν [illegible] τῶν ἐν [illegible] τέλους [illegible]
[illegible]· εἰ [illegible]
[illegible] ὅτι [illegible]
[illegible] περὶ τοῦ [illegible] ἵνα [illegible]· ὅτι [illegible]
[illegible] αὐτὸς [illegible] πρὸς τὴν ἀλήθειαν· καὶ [illegible]
[illegible] τῶν [illegible] αὐτοῦ [illegible] πρὸς τὴν ἀλήθειαν· [illegible]
[illegible] τῶν πολλῶν καὶ [illegible]· αὐτοῦ [illegible]
ρητικοὺς καὶ δικαστικοὺς τῶν πολλῶν [illegible]

Καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης, καὶ περὶ κρίσεως· περὶ ἁμαρτίας μέν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα μου ὑπάγω καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με· περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται:

Ἐλεύσεται ὁ παράκλητος· καὶ [illegible]· ἐλέγξει φησὶ τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας· ἀποδείξει αὐτοὺς ἁμαρτωλούς, ὅτι οὐ πιστεύουσιν. ὅταν γὰρ ἴδωσι διὰ τῶν χειρῶν τῶν μαθητῶν ἐν [illegible] σημεῖα ἐξαίσια καὶ τέρατα γινόμενα, καὶ οὐδὲ οὕτω πιστεύσωσι, πῶς οὐ κατακρίσεως ἄξιοι καὶ ἁμαρτίαν μεγάλην ἐν ἑαυτοῖς ἔχοντες· πρὶν μὲν γὰρ εἶχον λέγειν ὅτι τοῦ τέκτονός ἐστιν υἱός· ὅτι καὶ τελώνας [illegible]· ὅτι καὶ θαυματοποιὸς ὢν [illegible]· τότε δὲ ἀπροφάσιστος αὐτοῖς ἔσται ἡ ἀπιστία. τούτων γὰρ ἐν τῷ ἐμῷ ὀνόματι τοιαῦτα ἐπιτελούντων· περὶ ἁμαρτίας οὖν αὐτοὺς ἐλέγξει· τουτέστιν ἀποδείξει αὐτοὺς ἡμαρτηκότας ἀσυγγνώστως. καὶ περὶ δικαιοσύνης δὲ ἐλέγξει· ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα μου πορεύομαι· τουτέστιν ἀποδείξει αὐτοῖς ὅτι δίκαιος ὤν· καὶ ἄληπτον παρασχόμενος βίον· ἀδίκως ὑπ' αὐτῶν ἀνῃρέθην· καὶ τούτου δεῖγμα, τὸ πρὸς τὸν πατέρα πορεύεσθαι· οὐκ ἂν γὰρ εἰ μὴ δίκαιος ἤμην πρὸς τὸν πατέρα ἀνηρχόμην. ἐπεὶ γὰρ ὡς ἀντίθεον καὶ παράνομον αὐτὸν ἐφόνευσαν, δείξει αὐτοῖς φησὶ τὸ πνεῦμα, ὅτι οὐκ εἰμὶ τοιοῦτος· οὐ γὰρ ἂν ἀντίθεος ὢν καὶ παράνομος ὡς παρ' αὐτῶν ἐβοᾶτο, θεῷ καὶ μονίμου βεβαίας τιμῆς ἠξιούμην. Καὶ τιμῆς οὐ προσκαίρου, ἀλλ' αἰωνίου· τὸ γὰρ οὐκέτι θεωρεῖτέ με, τὸ αἰώνιον τῆς παρὰ πατρὶ διαμονῆς δηλοῖ. περὶ δὲ κρίσεως ἐλέγξει αὐτούς, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται. τουτέστιν ἐκ τούτου δὲ [illegible] δίκαιον καὶ ἀναμάρτητον ἀποδείξει με τὸ πνεῦμα, ἐκ τοῦ τὸν κοσμοκράτορα ὑπ' ἐμοῦ κατακριθῆναι, καὶ καταισχυνθῆναι. ἐπειδὴ γὰρ ἔλεγον ὅτι δαιμόνιον ἔχει· καὶ ὅτι ἐν βεελζεβοὺλ θαυματοποιεῖ· καὶ πλάνος ἐστί, ταῦτα πάντα φησὶ δειχθήσονται μάταια. Κατακρίνεται φαμὲν τὸ [illegible] τοῦ διαβόλου. [illegible] ἐδείχθη ἐν τῷ [illegible] ἐπιβουλευόμενοι κτλ. ὅπερ οὐκ ἂν ἠδυνήθη [illegible] αὐτοῦ εἰ μὴ ὁ πάσης ἁμαρτίας ἀλλότριος. [illegible] δείκνυται τοῦτο τῇ τοσαύτῃ παρρησίᾳ; πάντες οἱ πιστεύοντες [illegible] Χριστοῦ καταπατοῦσι καὶ κρείττους [illegible] τὸν κοσμοκράτορα [illegible] οὐκ ἂν ἐδείκνυτο ἐκ τούτου, ὅτι ὁ Χριστὸς κατἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται· τουτέστιν ἐκ θησαυροῦ· ὁ πλοῦτος οὗτος καὶ τῆς γνώσεως· τίνος δὲ εἵνεκεν τὸ πνεῦμα τὸ σωτήριον μὲν δὲ διαλεγόμενος ὁ Χριστὸς υἱός; πρὸς τὸν λεγόμενον τοῦτο λέγομεν· ὅτι τὴν πρὸ δωρεὰν τοῦ πνεύματος δωρεᾶς ὁ υἱὸς ἐποίησεν· ἑαυτὸν ἐστὶν ὁ αἴτιος τοῦ [illegible] τῶν ἀγαθῶν· εἰ μὴ γὰρ αὐτὸς τὴν ἁμαρτίαν ἔλυσεν, οὐκ ἂν ἠξιώθημεν ἡμεῖς τοῦ πνεύματος· οὐ γὰρ κατοικήσει τὸ πνεῦμα ἐν ἀνθρώποις καταχρέως ἁμαρτίας· ὥστε ἐπεὶ μάλιστα δὲ δοκεῖ τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ Χριστοῦ τὰς ἀφορμὰς ἔσχεν· ἐπειδὴ οἱ αἱρετικοὶ ἔμελλον σμικρύνειν τοῦ πνεύματος τὴν ἀξίαν ἐκ τοῦ ὕστερον ἐλθεῖν, τούτου εἵνεκεν αὐτῷ παραχωρεῖ τὰ μείζονα ἐν τοῖς ἀποστόλοις ἐνεργῆσαι· ἵνα διὰ τῆς τῶν δωρεῶν μεγαλειότητος ἀναλαβόντες οἱ ἀκούοντες ἐπιγνῶσι τὴν ἀξίαν τοῦ πνεύματος· καὶ μὴ διότι ὕστερον ἐφάνη, διὰ τοῦτο ἔλαττον τὸν μικρὸν θῶσι τοῦ υἱοῦ:

Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με, ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα μου· εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους· τί ἐστι τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν· μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με· καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με· καὶ ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα· ἔλεγον οὖν τοῦτο· τί ἐστιν ὃ λέγει τὸ μικρόν· οὐκ οἴδαμεν τί λαλεῖ:

Τίνος ἕνεκεν πάλιν αὐτοῖς ὁ Χριστὸς τὰ περὶ τῆς ἀναχωρήσεως καὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ εἰς μνήμην ἄγει· καὶ τοῖς δεινοῖς μέλλουσι συμβαίνειν ἐφάπτεται· γυμνάζων αὐτῶν τὴν διάνοιαν καὶ δοκιμωτέραν ἀπεργαζόμενος· καὶ διὰ τοῦ συνεχῶς μνημονεύειν τῶν λυπηρῶν, ὡς συνεθίσαι αὐτοὺς ἄρον καὶ εἶναι πρὸς δ' ὀλιγωρίαν τούτων· ἵνα μὴ ἐπελθόντων ἀθρόως καταπλαγῶσιν· ἀλλ' ἵνα δὲ καὶ προσπαλαίσωσι τοῖς λυπηροῖς τοῖς τυγχάνουσιν· ὥσπερ οὖν κἀνταῦθα μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, φησί, τὸ λυπηρὸν ἐπιτείνει ἐπιφέρων· καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με· καὶ ὅτι πρὸς τὸν θεὸν ἀναχωρεῖ τὸν δυνάμενον αὐτοῖς βοηθεῖν· καὶ οὐκ ἀπολλύμενος ἀλλὰ μεταβαίνων· καὶ πρὸς ὀλίγον μὲν ὁ χωρισμός· αἰώνιος δὲ μεθ' ὑμῶν ἡ παρουσία διαμονή· ἐκεῖνοι μέντοι τοιοῦτοι ἦσαν· ὅθεν εἰκὸς ἐθαύμασαν, εἰ καὶ μὴ τις σαφῶς οὐκ ἐπεσήμανε λέγων· εἰκὸς δὲ καὶ ὑπὸ τῆς λύπης τῆς ἐπὶ τῶν αὐτῶν διανοίας κατασχεθῆναι ἐκκαλεῖν τὴν μνήμην τῶν λεγομένων· ἢ ἀπὸ τῆς ἀσαφείας τῶν ῥημάτων· [illegible] μὴ συνιέναι αὐτοῖς ἐπιγίνεσθαι· διὸ καὶ [illegible] ρον· τὸ οὐ καὶ δύνασθε βαστάζειν· ἵνα μὴ καὶ τοῦτο νομισθῇ, ἐπιφέρει· οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ· τουτέστιν οὐδὲν ἴδιον παρεισάξει καὶ ἐρεῖ· τὸ γὰρ ὅσα ἂν ἀκούσῃ, τοῦτο δηλοῖ· τὸ μηδὲν ἐκ τῶν ἰδίων διδάξαι· ὥσπερ οὖν καὶ αὐτὸς ὁ Κύριος λέγων περὶ ἑαυτοῦ ὅτι ἐγὼ καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ· οὐ διδάσκαλον ἑαυτὸν [illegible] ἀλλ' ὅτι οὐδὲν ἐκ τῶν τοῦ πατρὸς οὔτε γινώσκει οὔτε διδάσκει, οὕτω καὶ περὶ τοῦ πνεύματος· ἐπειδὴ [illegible] δεῖται διδασκαλίας τὸ πνεῦμα, ἀλλ' ἵνα μὴ πάλιν λέγοντος· ὥσπερ οὐδεὶς οἶδε τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τὸ ἐν αὐτῷ, οὕτω καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ· ὁρᾷς αὐτοδίδακτον τὸ ἅγιον πνεῦμα ὥσπερ καὶ τὸν ἡμέτερον· ὁ ἐκ τῶν ἑξῆς δὲ δηλοῖ [illegible] μᾶλλον, τουτέστι τὴν θεότητα· καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν· τουτέστι τὰ μέλλοντα· ὅπερ μάλιστα τῆς ἰδίας ἢ τῶν μελλόντων προγνώσεως· ἐπειδὴ γὰρ οὐδὲν ἄλλο διὰ πόθου εἶχον, οὕτως [illegible] ὡς ἡ περὶ τῶν μελλόντων γνῶσις, παραμυθεῖται καὶ τοὺς ἀποστόλους καὶ ἐκ τούτου· τοσοῦτον γάρ φησιν [illegible] ὑμᾶς· ὥστε καὶ τὸ μεῖζον δοκοῦν πάντων, δώσει ὑμῖν τὴν τῶν ἐσομένων πρόγνωσιν· ἀλλὰ καὶ ἐπεὶ καὶ περὶ [illegible] ἔμελλον ἀποδύρεσθαι, ἐκεῖνός φησι πρὸς [illegible] παρασκευάσει ὑμᾶς· ὥστε μὴ ἀφυλάκτους [illegible]. δοξάσει δὲ καὶ ἐμέ· ἐν τῷ [illegible] ἐμοί, ὁμοίως πάντα καὶ λαλήσει καὶ ποιήσει· ὁ οὐδὲν [illegible]· ὥστε καὶ διὰ τῶν ἐκείνου ποιουμένων θαυμάτων [illegible], ὑμῖν τοῖς ἐμοῖς μαθηταῖς δοθήσεται [illegible] πλουσίας τῆς χάριτος· καὶ μετὰ τὸν ἐμὸν θάνατον τοῦ ἐμοῦ ὀνόματος λαμπρότερον· μᾶλλον ἢ δόξα μεγάλη [illegible] [illegible] μαθηταί, μετὰ ταῦτα [illegible] λαμβάνουσι· εἶτα ἐπειδὴ ἦν ἀκούοντες τοῦ Κυρίου λέγοντος· ὅτι εἷς ὑμῶν ἐστιν ὁ καθηγητὴς ὁ Χριστός· ἵνα μὴ νομίζωσιν ὅτι ἕτερος διδάσκαλος [illegible] Χριστοῦ· αὐτὸς πῶς λέγεις ἡμῖν καὶ ἄλλον ἔσεσθαι διδάσκαλον τὸ πνεῦμα, ἐπιφέρει ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται· τουτέστι [illegible] οἶδεν ἐκ τῆς [illegible] γνώσεως· ἢ ἄλλως ἐκ τοῦ ἐμοῦ· τουτέστιν ἐκ τοῦ ἐμοῦ θησαυροῦ· ὅπερ ἐστὶ τοῦ πατρός· ἐπεὶ γὰρ πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ ἐμά ἐστι· [illegible] καὶ ὁ [illegible] ἐκ τοῦ πατρὸς λαλήσει· εἰκότως λέγονται

ἔρχεται· αἰνίττεται δέ τι ἐνταῦθα καὶ μυστικόν· ὅτι ἔλυσεν αὐτὸς
τὰς ὠδῖνας τοῦ θανάτου, καινὸν ἄνθρωπον ἀναγεννηθῆναι ἐποίησεν·
οὐκέτι φθειρόμενον· οὐκέτι ἀποθνήσκοντα· ὅς ἐστιν αὐτὸς ὁ κ(ύριο)ς.
ὅρα δὲ πῶς οὐκ εἶπεν ὅτι οὐκέτι μνημονεύει τῆς θλίψεως
ὅτι ἐγεννήθη αὐτῇ παιδίον· ἀλλ' ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσ-
μον· τοῦτο γὰρ οὐ μάτην οὕτως εἴρηκεν· ἀλλὰ θέλων ἐμφαντι-
κῶς καὶ [illegible] ὑπαινίξασθαι· ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ γεννηθεὶς
ἄνθρωπος· οὕτω ὠδίναντι αὐτὸν ᾅδῃ, ἀλλ' αὐτῷ τῷ κόσμῳ· ἡ γὰρ παρε-
γεννήθη δὲ ἐξ ἀναστάσεως ὁ νέος ἄνθρωπος, ὁ ἄφθαρτος ὁ ἰ(ησοῦ)ς χ(ριστὸ)ς ὁ [illegible]·
τὸ τοίνυν παράδειγμα τῆς τικτούσης γυναικὸς, καὶ διαλούσης
τὰ πρὸς ἁρμόσαι τοῖς περὶ τὸν χ(ριστὸ)ν συμβεβηκόσιν· ἀλλ' ἡ [illegible]
εἰς τὸ δεῖξαι ὅτι πρόσκαιρος ἡ λύπη· καὶ ὅτι μακρὰν τῶν ὠδίνων
τὸ κέρδος καὶ ὅτι πρὸς ζωὴν καὶ παλιγγενεσίαν ὁ τῆς ἀναστάσεως
τόκος ἐστί· τὸ δ' ἀλλ' ἅπαντα τοῦ παραδείγματος λεπτολογεῖν· κα-
κοζηλότατον· ὥσπερ ἀναβολή γὰρ ἐστίν· ἡ δὲ παραβολὴ ἐὰν διὰ πάντων
σώζηται, οὐκέτι παραβολή· ἀλλ' αὐτὸ ἐκεῖνο ὅπερ δι' ὃ παρελή-
φθη· ἐνταῦθα οὖν τὰς ὠδῖνας λαμβάνει ὡς τὴν λύπην τῶν ἀπο-
στόλων· καὶ τὴν χαρὰν, εἰς τὴν μετὰ ταύτην ἀνάστασιν παραλαμβάνει·
καὶ πάλιν τὴν τῶν ὠδίνων λύσιν, εἰς τὴν τοῦ ᾅδου κατάλυσιν·
καὶ τὴν γέννησιν, εἰς τὴν ἀνάστασιν τοῦ σώματος τοῦ ἐκ νεκρῶν·
οὐκέτι μνημονεύει τὸν ᾅδην εἰς τὴν μερίδα· οὐ γὰρ ἄχαρις ὁ ᾅδης· ἀλλ' οἱ
ἀπόστολοι ἐχάρησαν· καὶ χαρὰν, ἣν οὐδεὶς αἴρει ἀπ' αὐτῶν· ὅτε γὰρ ὑ-
βρίζοντο, τότε ἔχαιρον· ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κ(υρίο)υ ἠτιμά-
ζοντο· ἀλλὰ μάλιστα δὲ καὶ δι' αὐτοῦ εἰπεῖν ὅτι τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴ-
ρει, δείκνυσιν ὅτι οὐκέτι ἀποθανεῖται· ἀλλὰ ζῶν, ἀκατάλυτον
χαρὰν αὐτοῖς παρέξων ἔσται:

Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω
ὑμῖν· ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσητε τὸν π(ατέ)ρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώ-
σει ὑμῖν· ἕως ἄρτι οὐκ ᾐτήσατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου,
αἰτεῖτε καὶ λήψεσθε· ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ πεπληρωμένη:

Ὅτε δὲ ἀναστήσομαι· τότε ἐπιφοιτήσαντος ὑμῖν τοῦ πν(εύματο)ς τοῦ
παρακλήτου καὶ ὁδηγήσαντος εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν· ἐμὲ
οὐκ ἐρωτήσετε οὐδὲν τοιοῦτον οἷον καὶ πρώην· ποῦ ὑπάγεις· καὶ
δεῖξον ἡμῖν τὸν π(ατέ)ρα· πάντα γὰρ εἴσεσθε ἐν ἐμοί· ἢ τὸ ἐρω-
τήσετε, ἀντὶ τοῦ παρακαλέσετε· ἀξιώσετε· ὅτι γὰρ [illegible]

τῖρα αὐτοῖς τὸ μικρὸν φθέγγεσθαι· ἢ καὶ ὑπὲρ τοῦ ὄψεσθέ με, ποῦ ὑπάγεις· οὐδὲ ἠπόρησα, πῶς τὸ ὀψόμεθα· ἀσήμαντον τοῦτο ἐδόκουν [illegible]

Ἔγνω οὖν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων· ὅτι εἶπον μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με, ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς· ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται· ὑμεῖς δὲ λυπηθήσεσθε· ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται· ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ, λύπην ἔχει ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκ ἔτι μνημονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαράν, διότι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον· καὶ ὑμεῖς οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς· καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν, οὐδεὶς αἴρει ἀφ' ὑμῶν:

Ἐπειδὴ εἶδε τοὺς μαθητὰς ἀδήλως συνιέντας τῶν λεγομένων διὰ τὴν ἐκ τῆς λύπης κάρωσιν, σαφέστερον αὐτοῖς τὸ περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ δόγμα ἐμποιεῖ σύνεσιν· ἵνα συνεθισθέντες τοῖς ῥήμασι, καὶ τοῖς πράγμασιν αὐτὸν γενναίως ἐνέγκωσι· διό φησι· κλαύσετε μὲν καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς· ὃ τοῦ θανάτου ἐστὶ καὶ τοῦ σταυροῦ· ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται· τουτέστιν οἱ τὰ τοῦ κόσμου φρονοῦντες Ἰουδαῖοι, χαρήσονται· ὡς τὸν ἐχθρὸν αὐτῶν [illegible]· ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται· ὥσπερ οὖν καὶ ἡ τῶν Ἰουδαίων χαρά, εἰς λύπην αὐτοῖς καταντήσει· ὅτε μετὰ ταύτην αἱμαίασιν τὸ ἐμὸν δοξάζετε ὄνομα· διώκεσθε δὲ καὶ κόσμου χαρὰν μετὰ τὴν τῶν Ἰουδαίων· ἣν ἀχάριστον τοῦ κ(υρίο)υ ἀναιρεθέντος· ἀλλ' αὐτὴν τοῦ κόσμου [illegible]· ὥστε ἦν τὸ λεγόμενον τοιοῦτον· ὑμεῖς μὲν λυπηθήσεσθε· ἀλλ' αὐτοῦ τὸ μόνον πάθος ἔφη· ὑμεῖς λυπεῖσθε, τοῦ κόσμου παντὸς χαρὰν καὶ σωτηρίαν ἔσται· εἶτα καὶ παράδειγμα κοινὸν ἐπιφέρει· τὸ τῆς γυναικός, καὶ τῆς ὠδῖνος· ταύτῃ δὲ τῇ παραβολῇ καὶ οἱ προφῆται κέχρηνται· τῇ ὕβρει μεγάλῃ τῇ τῶν ὠδίνων, τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀθυμίας ἀποδηλοῦντες· τοιοῦτον δέ τι λέγει· ὠδῖνες λήψονται ὑμᾶς ὡς τικτούσης· ἀλλ' ἡ ὠδὶν τοῦ τόκου αἰτία γίνεται· ἅμα δὲ καὶ τὸν περὶ ἀναστάσεως ποιεῖται λόγον· καὶ δεικνύων ὅτι τὸ ἀποθανεῖν, ὁμοιότατον τὸ ἀπὸ μήτρας εἰς φῶς ἐξελθεῖν· μὴ τοίνυν θαυμάσητε ὅτι διὰ λύπης τοσαύτης μέλλετε διαγαγεῖν ἐπὶ χαράν· [illegible] διὰ ταῦτα ἐν ταῖς ὠδῖσι λύπης, ἐπεὶ τὸ εἰσελθεῖν μα[illegible]

εἶναι αὐτοὺς πρὸς τὸν θν, ὡς ἐκείνων ἀεὶ χάριτι. πάλιν δὲ θάρρος
αὐτοῖς διδοὺς ὅτι λήψονται ἐν τοῖς πειρασμοῖς καὶ θλί-
ψεσιν αὐτῶν, ἐν τῷ ὀνόματί μου φησὶν αἰτήσαντες· ἐπὶ τοσοῦτον
ὑμῖν διακειμένου καὶ φίλον εἶναι τὸν πρα, ὥστε οὐδὲ τῆς
μεσιτείας ἐμοῦ χρήζετε ὅλως νῦν. αὐτὸς γὰρ ἐκεῖνος φιλεῖ
ὑμᾶς. εἰ τοίνυν καὶ ἄλλως τε διὰ σταυροῦ τοῦ χυ ὡς ἐκ θεοῦ αὐτοῦ χρή-
ζοντες· ἀλλ' αὐτῷ, περὶ ἐμὲ ὡς γνησίως ἀγαπῶσι, φησί. διὰ τοῦτο
φιλεῖ ὑμᾶς ὁ πατήρ. διότι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε. ὥστε ὅταν
ἐκπέσοιτε τῆς ἐμῆς φιλίας, αὐτίκα καὶ τοῦ πρς ἐκπεσεῖσθε.
ἐπειδὴ δὲ διαφερόντως αὐτοὺς παρεμυθεῖτο τὸ ἀκούειν ὅτι παρὰ
τοῦ θυ ἐξῆλθον καὶ πάλιν πρὸς θν ὑπάγει, διὰ τοῦτο συνεχῶς αὐτὸ
περιφέρει. ὅθεν καὶ αὐτοὶ ἐκ τοῦ πάντα ἀκούειν ὠφεληθέντες καὶ
ἀναπνεύσαντες, τί φασιν:

Λέγουσιν αὐτῷ, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ἴδε νῦν παρρησίᾳ λαλεῖς.
καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. νῦν οἴδαμεν ὅτι οἶδας πάν-
τα· καὶ οὐ χρείαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ. ἐν τούτῳ πιστεύο-
μεν ὅτι ἀπὸ θυ ἐξῆλθες. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς· ἄρτι
πιστεύετε; ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα. καὶ νῦν ἐλήλυθεν ἵνα σκορ-
πισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, καὶ ἐμὲ μόνον ἀφῆτε. καὶ
οὐκ εἰμὶ μόνος· ὅτι ὁ πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστιν:

Ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ὅτι φίλος αὐτοῖς ἐστιν ὁ θεὸς καὶ πατήρ· καὶ
ὅτι οὐ δέονται τῆς αὐτοῦ μεσιτείας ὡς τέως περὶ ὧν δέωνται·
καὶ ὅτι ἐξῆλθεν παρὰ τοῦ θυ, φασί· νῦν οἴδαμεν ὅτι οἶδας
πάντα. τουτέστιν· γινώσκεις τὰ σκανδαλίζοντα τὴν ἑκά-
στου καρδίαν. καὶ οὐ χρείαν ἔχεις ἵνα παρά τινος μανθάνῃς τὰ αὐτῶν·
καὶ ἐν τούτῳ πιστεύομεν ὅτι αὐτὸς θυ ἐξῆλθες. θυ γάρ ἐστιν εἰδέναι
τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας. σκόπει δὲ πῶς ἀτελεῖς εἰσιν ἔτι λέ-
γοντες τό, νῦν οἴδαμεν. οἱ γὰρ τοσοῦτον ἀκούσαντες διδασκα-
λίαν, νῦν οἴδαμεν φασί. ὁ δὲ χς δεικνύων αὐτοῖς ὅτι ἔτι ἀ-
τελεῖς εἰσιν. καὶ οὔπω οὐδὲν μαθόντες περὶ αὐτοῦ ἐγνωκότες. ἀλλὰ
κάτω καὶ περὶ γῆν ἔτι στρέφονται, φησί· ἄρτι πιστεύετε; ὥσπερ
γὰρ εἴ τι μέμφεται αὐτοῖς ἀπροσδοκήτως, δείξει τὴν παράδοσιν αὐτῶν
πίστεως. ἵνα δὲ μὴ δόξῃ χαρίζεσθαι αὐτοῖς τοιαῦτα περὶ
αὐτοῦ ἐννοοῦσι, φησί· ἐλήλυθεν ὥρα ἵνα σκορπισθῆτε ἕκα-
στος, ὑμεῖς μὲν τότε φησὶ δοκεῖτε μᾶλλον περὶ ἐμοῦ φρονεῖν

[illegible] ἀναστὰς πέμψω ὑμῖν τὸν παράκλητον, τότε οὐκέτι ἐμὲ ἐρωτήσετε· τουτέστιν αἰτήσεσθε. ὥστε μεσίτου ὑμῖν μὴ δέεσθαι. ἀλλ᾽ ἀρκέσει ὑμῖν τὸ ὄνομά μου εἰς τὸ παρὰ τοῦ πρς λαβεῖν τὰ αἰτήματα. δείκνυσιν οὖν ἐν τούτῳ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τὴν δύναμιν. εἴ γε μὴ ὁρώμενος μηδὲ παρακαλούμενος, ἀλλ᾽ ὀνομαζόμενος τοιαῦτα ποιεῖ μόνον. ἕως ἄρτι φησὶν οὐκ ἠτήσατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου. ἀπὸ τοῦ νῦν δὲ αἰτεῖτε καὶ λήψεσθε. ὥστε συμφέρει τὸ ἀποθανεῖν με. ἔτι μᾶλλον γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν παρρησίας μείζονος τυγχάνετε παρὰ τοῦ πρς μου. μὴ τοίνυν ἐπειδὴ χωρίζομαι ὑμῶν, νομίσητε ἐγκαταλειφθῆναι παρ᾽ ἐμοῦ· ἀλλ᾽ αὐτὸ ὄνομά μου, μείζονα ὑμῖν παρρησίαν δώσει. ἵν᾽ ἡ χαρὰ ὑμῶν, τότε ἔσται πληρεστάτη. λαμβανόντων ὑμῶν πάντα τὰ αἰτήματα. σκόπει δὲ ὅτι ἐκεῖνος λαμβάνει, ὁ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ χῦ αἰτῶν. οὐδεὶς οὖν τῶν κοσμικὰ αἰτούντων καὶ ψυχοβλαβῆ, ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ χῦ αἰτεῖ. διὸ οὐδὲ λαμβάνει. τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ χῦ, θεῖον καὶ ἅγιον. ὅταν δέ τις τὰ πρὸς ἀπώλειαν ψυχῆς φέροντα αἰτῇ, πῶς ἐροῦμεν τοῦτον ἐν τῷ ἁγίῳ ὀνόματι αἰτεῖν:

Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν. ἀλλ᾽ ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν. ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ πρς ἀναγγελῶ ὑμῖν. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε. καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πρα περὶ ὑμῶν. αὐτὸς γὰρ ὁ πὴρ φιλεῖ ὑμᾶς. ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε. καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ θῦ ἐξῆλθον. ἐξῆλθον παρὰ τοῦ πρς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον. πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον, καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πρα:

Παροιμίαι εἰσὶ, λόγος ὁ σκολιῶς καὶ ἐπικεκρυμμένος. καὶ τὸ λ παραβολικῶς. ὑποκείμενόν τι παραδεικνύων. ἐπεὶ τοίνυν ὡς εἰκὸς πολλὰ αὐτοῖς ἐπικεκαλυμμένως εἶπε. καὶ παραβολικὸν δὲ ἦν τὸ περὶ τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ τοκετοῦ, φησί· ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν. ἀλλ᾽ ἔρχεται ὥρα. ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις ἀλλὰ παρρησίᾳ τὸ περὶ τοῦ πρς ἀναγγελῶ ὑμῖν. μετὰ γὰρ τὴν ἀνάστασιν παραστήσας ἑαυτὸν ζῶντα δι᾽ ἡμερῶν τεσσαράκοντα ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τοῦ πρς, τὰ μυστικώτερα καὶ ἀκριβέστερα. πρότερον γὰρ οὕτως ἐνόμιζον

καὶ ἐπὶ [illegible] θεῷ [illegible]
ὁ θάνατος· [illegible] κατα[illegible]
[illegible] ἅμα [illegible] νῦν καὶ [illegible]

Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐπῆρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ
εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ εἶπε· πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου
τὸν υἱόν, ἵνα καὶ ὁ υἱός σου δοξάσῃ σε· καθὼς ἔδωκας αὐτῷ
ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ
αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον· αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωή, ἵνα γινώσκωσί σε
τὸν μόνον ἀληθινὸν θεόν, καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν.

Εἰπὼν τοῖς μαθηταῖς ὅτι θλῖψιν ἕξετε, [illegible]
θαρσεῖν, ἀνίστησι λοιπὸν διὰ τῆς εὐχῆς· τοῦ δὲ [illegible]
τοῖς πειρασμοῖς, πάντα ἀφέντας ἐπὶ τὸν θεὸν καταφεύγειν·
ἀλλ᾽ ὥστε οὐδὲ εὐχὴ τὸ ῥῆμά ἐστιν· ἀλλὰ διάλεξις πρὸς
τὸν πατέρα· εἰ δὲ ἀλλαχοῦ εὔχεται καὶ ἐπὶ [illegible]
μὴ θαυμάσῃς· ἦλθε γὰρ ὁ Χριστὸς οὐ μόνον ἑαυτὸν φανερῶσαι,
ἀλλὰ καὶ ἀρετὴν πᾶσαν παιδεῦσαι· τὸν δὲ παιδεύοντα [illegible]
ῥημάτων μόνον, ἀλλὰ καὶ διὰ πραγμάτων· [illegible]
πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· ἰδοὺ πάλιν [illegible] θεὸς [illegible]
δόξαν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα καλεῖ, οὐκ οἰκείαν ἀνάγκην, ἀλλὰ [illegible]
[illegible] ἐσόμεθα· οὐ γὰρ ὁ υἱὸς μόνον, ἀλλὰ καὶ ὁ πατὴρ [illegible]
[illegible] γὰρ τοῦ σταυροῦ, οὐδὲ Ἰουδαῖοι [illegible]
κόσμος φησί· [illegible] τὸν σταυρὸν [illegible]
[illegible] Κύριος [illegible] δόξα αὐτοῦ [illegible]
[illegible] σάρκα [illegible] θεὸν [illegible]
δόξα αὐτοῦ· οὐ γὰρ [illegible]
ἀλλ᾽ εἰς [illegible] Κύριον [illegible]
[illegible] αὐτοῖς [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ἑαυτοῦ [illegible]
[illegible]
[illegible] ἀλλ᾽ [illegible]
[illegible]

[illegible] ἔστιν δὲ λέγων ὑμῖν· ὅτι [illegible] ἀπολείπειν, ὥστε [illegible] ἀλλ' ἐπειδὴ [illegible] διαλύειν. [illegible] καταλείπεται, ὥσπερ οὖν [illegible] ἀλλήλων [illegible] ἀναχωρῆσαι· ἀλλ' οὐχ [illegible] ἀλλήλων διασκορπισθήσεσθε· εἰ καὶ ἕκαστος καταφυγὴν ἐπὶ τὰ ἴδια αὐτῷ ποριεῖται· ἀλλ' οὐδὲ μὲν ἐκ τοῦ δεινὸν [illegible]· οὐ γὰρ μόνος εἰμί· ἀλλ' ἔχω καὶ τὸν πατέρα μετ' ἐμοῦ· ὥσπερ οὖν [illegible]· ἀλλ' ἐκ τῶν παραχρῆμα τοῖς [illegible]· ὅπερ οὖν [illegible], ἵνα [illegible] κατέχη [illegible], οὕτως [illegible] ὅτι [illegible] ὁ πατὴρ [illegible]· πῶς [illegible] μαρτυρεῖ ὅτι ὁ πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστιν; ἀλλ' ὡς [illegible] φησὶν [illegible] τοῦτο· τῆς [illegible] διὰ τὰς ἁμαρτίας [illegible]· ἐν Χριστῷ δὲ καταλλαγείσης [illegible] τῷ πατρί:

Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. ἐν τῷ κόσμῳ θλῖψιν ἕξετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε· ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον:

Ταῦτα φησὶν ἐλάλησα ὑμῖν, ἵνα μὴ ἐκβάλητέ με ἐκ τῆς διανοίας ὑμῶν· μηδὲ διασαλευθῆτε [illegible] ἀπὸ τῆς ἐν ὑμῖν [illegible]· ἀλλ' ἔρημοι ἔσεσθε ἐν ὑμῖν· τουτέστι μὴ [illegible] ὡς [illegible] ὅσα εἶπον ὑμῖν. [illegible] ὅτι [illegible] δοκοῦντα τῆς τοῦ υἱοῦ δόξης, διὰ τοὺς [illegible]· οὐχ [illegible] τούτοις χρώμεθα· [illegible] ὡς ἐν [illegible] καὶ τῆς αὐτοῦ [illegible]· ἐν τῷ κόσμῳ θλῖψιν ἕξετε· οὐ [illegible] ὑμῖν τοῖς [illegible], ἀλλ' [illegible] ἐν τῷ κόσμῳ θλῖψιν ἕξετε· οὐ μόνον ὅτε [illegible], ἀλλὰ [illegible]· ἀλλ' [illegible] λογισμῶν. θαρσεῖτε γάρ· ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον· [illegible] οὐδὲ ὑμᾶς ἀλγεῖν· ἀλλὰ καταφρονεῖν αὐτοῦ ὡς νενικημένου· [illegible] τὸν κόσμον, τὸν ἄρχοντα τοῦ κόσμου [illegible]· ἀλλὰ [illegible] ἀπὸ τῶν [illegible], δῆλον· [illegible] ὥσπερ οὖν τοῦ [illegible] φύσις καταβληθῇ, οὕτω [illegible] Χριστὸς [illegible] διὰ [illegible]· [illegible] φησὶν [illegible]

γὰρ οὕτως ὡς ὁ υἱὸς τὸν πατέρα. Ἐγώ σε φησὶν ἐδόξασα ἐπὶ τῆς
γῆς [illegible] ὡς προσέθηκε τὸ ἐπὶ τῆς γῆς. ἐν οὐρανοῖς τε γὰρ ἐ-
δοξασμένος ἦν· ὑπὸ τῶν ἀγγέλων προσκυνούμενος. ἐπὶ δὲ
γῆς, ἠγνόουν αὐτόν. ἐπειδὴ ὁ υἱὸς αὐτὸν ἀνήγγειλεν,
ἐδόξασά σε φησὶν ἐπὶ ταύτης τῆς γῆς. τὴν θεογνωσίαν ἐγκατα-
σπείρας καὶ τελειώσας τὸ ἔργον ὃ δέδωκάς μοι. τοῦτο γὰρ ἔρ-
γον τῆς τοῦ μονογενοῦς σαρκώσεως, τὸ ἀγαγεῖν τὴν φύσιν ἡμῶν
ἐπὶ τὸν πατέρα θεοποιουμένην [illegible] καὶ [illegible]. καὶ
θεογνωσίαν ἐμφυτεῦσαι τῇ κτίσει. πῶς δὲ ἐτελείωσεν
αὐτό. καίτοι μηδὲ ἀρξάμενος; ὅσον φησὶ τὸ εἰς ἐμὲ [illegible] ἐτε-
λειώσαμεν. ἢ ὡς ἐπειδὴ τὸ μέλλον [illegible]. ὁ τὴν ῥίζαν
τῶν ἀγαθῶν ἤδη [illegible] τὸν διάβολον [illegible]. καὶ
ἑαυτὸν [illegible]
ῥίζῃ ταύτῃ ἔμελλον ἀκολουθεῖν [illegible]
γνωσίας καρποί, διὰ τοῦτό φησιν ὅτι ἐτελείωσα [illegible]
φησί. ῥίζαν γὰρ ἐφύτευσα· οἱ καρποὶ [illegible] δόξασόν
με σὺ πάτερ παρὰ σεαυτῷ, τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν
κόσμον [illegible]. οὕτω δόξασον [illegible] φύσιν [illegible]
ἀφθαρσίας ἀπολαύσασαν· οὗ τε τοῦ θρόνου κοινωνήσασαν τοῦ
βασιλικοῦ. διὰ τοῦτο οὖν φησὶ, δόξασόν με. [illegible]
μου φύσιν [illegible]
μένην· ὡς ἂν ἀγάγῃς ταύτην εἰς τὴν δόξαν ἣν εἶχεν [illegible]
ὁ λόγος καὶ υἱὸς αὐτοῦ, πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι· [illegible]
σὰρξ τὴν [illegible] φύσιν ἐν τῷ θρόνῳ τῷ βασιλικῷ. [illegible]
[illegible] πάσης κτίσεως· ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα
τοῖς ἀνθρώποις· [illegible]
τῷ, φανερῶν σου τὸ ὄνομα. πῶς οὖν ἐφανέρωσεν [illegible]
[illegible] φησίν. ὁ μὲν [illegible] τὸν ἀληθινόν· ἀλλ' [illegible]
[illegible] ὅτι εἰ καὶ διελέγοντο, ἀλλ' οὐδαμοῦ [illegible]
[illegible] νῦν δὲ περὶ τῶν ἐθνῶν φησιν. ὅτι φανερὸν [illegible]
[illegible] τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ· τοῦ Χριστοῦ δὲ [illegible]
τῆς θεογνωσίας· διὰ τοῦ καταλῦσαι τὴν τῆς εἰδωλολα-
τρείας [illegible] διάνοιαν. ἀλλ' ὡς [illegible]
[illegible], ἀλλ' οὐχ [illegible]
ὁ δὲ υἱός, αὐτὸν [illegible] φανερώσας. καὶ διαλέγεται [illegible]

[illegible] ὡς μαρτυρεῖ [illegible] φυλακτέον μὲν [illegible], αὐτός τι περὶ ἑαυτοῦ λέγει [illegible], συγκαταβαίνει τοῖς ἀνθρώποις [illegible] αὐτῶν. ἐπεὶ διισχυρίζονται [illegible] μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ [illegible], ταῦτα τέως αὐτοῖς χαριζόμενος φθέγγεται. ὡς πρὸς [illegible] τοῖς [illegible] διαλεγόμενος. ἐπὶ τὸν [illegible] ὁμολογούμενον [illegible] ὕδωρ. καὶ ἁπλῶς πάλιν [illegible]. ἐπειδὴ ὁ [illegible] περὶ τοῦ κυ λέγει, ἀκούσωμεν τί φησι. πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο. ὅσοι ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θυ γενέσθαι. ὁ ἑτέροις διδούς, πῶς αὐτὸς ταύτην οὐκ εἶχεν; ἀλλ' ἔλαβεν ὑπὲρ αὐτοῦ [illegible]. ἐπειδὴ [illegible] τοῖς δοκοῦσι τούτοις [illegible] ῥήμασι, [illegible] τι ἀντιλέγειν. ἵνα τοῦτο φησὶ πὴρ ὃ δέδωκας αὐτῷ, τοῦτο τῆς συγκαταβάσεως· δώσει αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. τοῦ δὲ τῆς ἐξουσίας τοῦ [illegible] ἐστι τὸ τέλος. θυ γὰρ τὸ διδόναι ζωὴν καὶ ταύτην αἰώνιον. μόνον δὲ ἀληθινὸν θν εἶπε τὸν πρα, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ψευδωνύμων [illegible] θεῶν. οὐ γὰρ διαχωρίζων ἑαυτὸν τοῦ πρς. ἄλλως. καὶ αὐτὸς γὰρ ὁ υἱὸς ἀλήθεια ὤν, οὐκ ἂν εἴη ψευδὴς θς, ἀλλ' ἀληθινός. ὥσπερ καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ [illegible] περὶ τοῦ κυ ἐν τῇ καθολικῇ αὐτοῦ ἐπιστολῇ φησίν· ὅτι ἰησοῦς χς, οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θς καὶ [illegible] ὁ ἀληθινὸς θς· ἡ ζωὴ αἰώνιος. εἰ δὲ [illegible] οἱ αἱρετικοὶ ψευδῆ εἶναι θν τὸν υἱόν. ἐπειδὴ ὁ πὴρ εἴρηται μόνος ἀληθινὸς θς, μανθανέτωσαν ὅτι περὶ τοῦ υἱοῦ φησὶν ὁ αὐτὸς [illegible] οὕτως· ὅτι ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν. ἆρα οὖν καὶ ὁ πὴρ ψευδές ἐστι φῶς; ἀλλ' ἄπαγε. ὥστε [illegible] ἀληθινὸν θν λέγει τὸν πρα, πρὸς τοὺς ψευδωνύμους θεοὺς [illegible] τοῦτον ἀντιδιαστέλλων λέγει. ὥσπερ [illegible] δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου θυ οὐ ζητεῖτε. ὥστε [illegible] οἱ αἱρετικοὶ [illegible]. [illegible] ἐπειδὴ μόνος θς ὁ πὴρ, ὁ υἱὸς οὐ [illegible] ἀληθινὸς θς. [illegible].

Ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς· τὸ ἔργον ἐτελείωσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω. καὶ νῦν δόξασόν με σύ πάτερ παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις.

Μ[illegible] ὅτε [illegible] δοξάζῃ ὁ πὴρ τὸν υἱόν. [illegible] ἐκ [illegible]λίου ὄντος, τοῦτο εἰπὼν χριστὸς καταπεκλεισμένοις ὅτι οὐχ τί θεός ἐστιν, ἀλλ' αὐτὸ περὶ κοινῶν πληροφορεῖ θέλημα:

Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ· ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι ὅτι σοί εἰσι· καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σά ἐστι καὶ τὰ σὰ ἐμά, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς:

Δείκνυσιν ὅτι οὐδὲν ἄλλο ταῦτα ἅπερ εἶπε τὸν πατέρα φησί, ἀλλὰ διὰ τοῦτ' ἵνα μάθωσιν ὅτι ἀγαπᾷ αὐτοὺς καὶ περιποιεῖται αὐτῶν, φησίν· ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ καὶ ἀξιῶ, οὐ περὶ τοῦ κόσμου· δείκνυσι γὰρ πάντως ἐκ τούτου, ὅτι ἀγαπᾷ αὐτούς· οὐ γὰρ [illegible] τοῦ διδόναι, ἀλλὰ καὶ παρακαλῶ φυλάττειν αὐτούς· οὐκ ἐγὼ περὶ τῶν ἰουδαίων καὶ τοῦ κόσμου ἑρμηνεύων ἀξιῶ, [illegible] περὶ ὧν δέδωκας· σοὶ γάρ εἰσιν· ἵνα δὲ μὴ ἀκούων τις [illegible] αὐτοῦ λέγοντος τό, ὅτι δέδωκάς μοι, νομίσῃ πρόσφατον αὐτὸν δεδέχθαι τὴν ἀρχὴν καὶ ἐξουσίαν ταύτην· καὶ ὅτι πρὶν [illegible] αὐτὸς οὐκ εἶχεν· ἢ [illegible] ὅτι αὐτὸς [illegible] περιῃρέθη τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν, διὰ τοῦτό φησι· καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σά ἐστι, καὶ τὰ σὰ ἐμά· οὐ γὰρ νῦν ἔλαβον τὴν ἐξουσίαν· ἀλλ' ὅτε [illegible] καὶ ἐμοὶ ἦσαν· τὰ γὰρ σά, πάντα τὰ ἐμά· καὶ ὅτε δὲ αὐτοὺς ἐμοὶ [illegible] αὐτούς, καὶ σὺ ἔχεις καὶ οὐκ ἀφῃρέθης· τὰ γὰρ ἐμὰ πάντα σά· καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς· τουτέστιν ἐξουσίαν αὐτῶν ἔχων, ὡς δὲ [illegible] ἐν αὐτοῖς δοξάζομαι· ὥσπερ καὶ ὁ τοῦ βασιλέως υἱὸς [illegible] τιμᾷ αὐτοῦ τὸν πατέρα καὶ τὴν βασιλείαν, δοξάζεται [illegible] ἔχειν ὁμοίως ὁ πατήρ· [illegible] τοῖς μὲν ἀνθρώποις ἔλαττον [illegible] ἐπολλάκις τὸν ἀμείνονα ὅτι [illegible] ἐστιν· [illegible] ἀποστόλων ἔχει πάντα τὰ τοῦ δούλου· ὁ δὲ δοῦλος, οὐκέτι [illegible] τὰ τοῦ δεσπότου· ἐν τούτοις δέ, ἀντιστρέφει· καὶ τὰ τοῦ πατρὸς τοῦ υἱοῦ ἐστιν· ὥσπερ καὶ τὰ τοῦ υἱοῦ, τοῦ πατρός· δοξάζεται [illegible] ὁ υἱός, ἐν τοῖς τοῦ πατρός· τοσαύτην γὰρ ἔχει ἐξουσίαν [illegible] καὶ ὁ πατήρ:

Καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ· καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσί· καὶ ἐγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι· πάτερ ἅγιε τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ὧν δέδωκάς μοι ἵνα ὦσιν ἓν καθὼς ἡμεῖς· ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου:

Τίνος ἕνεκεν συνάπτει τοῦτο φησὶ τό, οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ· φαμὲν [illegible] καὶ ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ,

[illegible] εἶναι αὐτὸν καταπιστώσας· ὁ γὰρ υἱὸν ἑαυτὸν ἀποδείξας Ἰησοῦς, δῆλον ὅτι καὶ πατέρα ἐκεῖνον συναπέδειξεν:

Οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου, σοὶ ἦσαν· καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας· καὶ τὸν λόγον σου τετηρήκασι. νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι, παρὰ σοῦ ἐστιν· ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς· καὶ αὐτοὶ ἔλαβον· καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς, ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον· καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας:

Διὰ πάντων κατασκευάσαι βούλεται· ἓν μὲν, ὅτι οὐκ ἀντικείμενός ἐστι τῷ πατρί· ἕτερον δὲ, ὅτι μάλα αὐτοῦ θέλει τὸ ἀντιποιεῖσθαι αὐτοὺς τῷ υἱῷ. διὰ τοῦτό φησιν· οὓς δέδωκάς μοι σοὶ ἦσαν. ἀμφότερα γὰρ ταῦτα ἐνδείκνυται τὸ, δέδωκάς μοι. οὐ γὰρ ἥρπασα αὐτούς· ἀλλὰ σὺ ηὐδόκησας αὐτοὺς προσγενέσθαι μοι. ὥστε οὐκ ἐναντίωσιν· ἀλλ' ὁμόνοιαν καὶ ἀγάπην ἔχεις ὥσπερ πρὸς σέ· τὸν δὲ λόγον σου τετηρήκασι διὰ τοῦ πιστεῦσαι ἐμοὶ καὶ μὴ προσέχειν τοῖς ἰουδαίοις. ὁ γὰρ τῷ χριστῷ πιστεύων, τὸν λόγον τοῦ θεοῦ τηρεῖ· τουτέστι τὴν γραφὴν καὶ τὸν νόμον· πανταχοῦ γὰρ τῆς γραφῆς καταγγέλλεται ὁ χριστός. ἀλλὰ καὶ ἄλλως· πάντα ὅσα ἔλεγε τοῖς μαθηταῖς ὁ κύριος, τοῦ πατρὸς ἦσαν. ἐπεὶ γάρ φησιν· ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ. εἶπε μὲν οὖν μετὰ τῶν ἄλλων αὐτοῖς, καὶ τοῦτο· ὅτι μείνατε ἐν ἐμοί. ἰδοὺ τετηρήκασι ταύτην τὴν ἐντολὴν τὸ, μείνατε ἐν ἐμοί. ὥστε τὸν λόγον τοῦ πατρὸς τετηρήκασι. νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ ἐστι. τινὲς χωρὶς τοῦ ν̄ ἀναγινώσκουσι. καὶ φασὶν ὅτι ὁ κύριος λέγει· νῦν ἔγνωκα ἐγώ. ἀλλ' οὐκ ἔχει τοῦτο λόγον. μετὰ γὰρ τοῦ ν̄ δεῖ ἀναγινώσκειν. νῦν ἔγνωκαν οἱ μαθηταί μου φησὶν, ὅτι οὐδὲν ἐμὸν ἴδιον· οὐδὲ ἀλλότριον ἀπὸ σοῦ ἐστί μοι· ἀλλὰ πάντα ὅσα δέδωκάς μοι, οὐχ ὡς κτίσματι χαριζόμενός μοι δέδωκας· οὐ γὰρ ἐπίκτητά μοι ταῦτα ἐστίν, ἀλλὰ παρὰ σοῦ ἐστι· τουτέστι φυσικῶς μοι διαφέροντα. καὶ ἁρμόζοντά μοι ὡς υἱῷ, καὶ ἐξουσιαστῇ τῶν πατρικῶν. πόθεν δὲ ἔγνωσαν τοῦτο οἱ μαθηταί μου; ὅτι τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς· τουτέστιν ἀπὸ τῶν ῥημάτων τῶν ἐμῶν ἐκ τῶν διδασκαλιῶν. ἀεὶ γὰρ αὐτοὺς ἐδίδασκον ὅτι πάντα τὰ ὅσα ἔχω τοῦ πατρός εἰσιν. καὶ οὐ τοῦτο μόνον· ἀλλ' ὅτι καὶ παρὰ σοῦ ἐξῆλθον· καὶ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. διὰ γὰρ τοῦ

[illegible] ἀπολέσθαι. ἀλλ' [illegible] παρηγορίαν. ταῦτα γὰρ φη(σὶ) λαλῶ, [illegible] ἀναπαύσωσιν. ἢ παρηγορίαν, ἢ χαρὰν [illegible] ἐφ' ἑρμηνείᾳ [illegible] ὡς [illegible] ἐμέλλον τοῦ φυλάττειν αὐτούς. ὡς [illegible] ἐξ αὐτούς, ἐ[illegible] δέ μου [illegible] λεσαι. [illegible] ὅτι [illegible] ἰούδας, ἀπώλετο. καὶ [illegible] ἀπώλετο [illegible] αὐτοῖς, τοῦ [illegible] φυλακήν. εἰ δὲ ἀφ' ἑαυτῶν [illegible] ἔμελλε. τὸ δὲ ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ [illegible] υἱοῦ τῆς ἀπωλείας [illegible] ροις περὶ αὐτοῦ εἰρη[illegible] [illegible] περὶ δὲ [illegible]

Ἐ[illegible] [illegible] φανερά [illegible]

Ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον [illegible] αὐτοῖς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ [illegible] ἐκ τοῦ κόσμου. οὐκ ἐρωτῶ ἵνα [illegible] ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ [illegible] κόσμου [illegible] καθὼς ἐγὼ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰμί.

Παρακαλῶν τὸν πατέρα εἰς [illegible] ἀποστόλων [illegible] ἡ αἰτίαν δι' ἣν ἄξιοί εἰσι πολλῆς [illegible] τυχεῖν. διὰ γὰρ τὸν λόγον σου φη(σὶν) ὃν δέδωκα [illegible] θησαν. ὡς [illegible] ἄξιοι ἂν εἶεν παρὰ σοῦ [illegible] μισηθέντες [illegible] τοῦ κόσμου φρονοῦντων [illegible] μισοῦνται οὗτοι φησί. [illegible] κόσμῳ [illegible] ἐγὼ [illegible] κόσμῳ [illegible] πρὸς [illegible] τὴν [illegible] [illegible] ἐκ τοῦ κόσμου [illegible] φύσεως [illegible] ἐκ τοῦ κόσμου [illegible] λέγει [illegible] οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου. τὸ δὲ καθὼς ἐγὼ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ [illegible] τοῦ κόσμου [illegible] κοινωνεῖν(?) τοῦ κόσμου [illegible] εἴ τις ἀνθρωπίνως ἅπαντα ἐκδέχοιτο· ἀλλ' [illegible]

τοῖς, ὅτι [illegible] ὅ ἐστι [illegible] νῦν δὲ ἄλλα

φαίνεται λέγων· [illegible] τὸ ἀληθὲς [illegible], ὅτι πρὸς τὴν

αὐτῶν διάνοιαν ταῦτα φθέγγεται· ἐπειδὴ γὰρ [illegible] ἦν αὐτὸς

[illegible] μὴ ἔτι εἶναι ὡς [illegible] βοηθοῦ,

δεῖ κρινεῖν αὐτοῖς, ὅτι τῷ πατρὶ αὐτοὺς παρατίθεται· ἐν τούτῳ

φυλάξαι αὐτοῖς [illegible] τῷ πατρὶ διαλέγεται· ὅτι ἕως

δὲ ὑπὲρ αὐτῶν σὺ με καλεῖς, φύλαξον τούτους αὐτὸς ἐν τῷ

ὀνόματί σου· τουτέστι διὰ τῆς σῆς βοηθείας καὶ δυνάμεως.

οὓς δέδωκάς μοι· πῶς δὲ [illegible] φυλάξαι, ἵνα ὦσιν ἕν· ἐὰν τὸ

[illegible] ἔχωσι πρὸς ἀλλήλους καὶ μὴ διαστασιάσωσιν, ἀνίκητοι

ἔσονται· καὶ οὐδὲν αὐτῶν [illegible] κρατήσῃ. οὐχ ἁπλῶς ἵνα ὦσιν ἕν, ἀλλὰ

καθὼς ἡμεῖς ἕν· τὸ ἓν φρονοῦντες τὸ ἓν θέλοντες· τοῦτο γὰρ

[illegible] φυλακτήριον, τὸ ὁμόνοιαν· ἵνα οὖν αὐτοὺς [illegible]

[illegible] θήσονται, τὸν [illegible] ἐπὶ τὴν αὐτῶν φυλακήν· καὶ

τὸ δὲ εἰπεῖν ὅτι ἐγὼ ἐτήρουν [illegible] καὶ οὕτως ἐποίησαν· νῦν

δὲ ἐκ τούτου τὸν πατέρα περὶ αὐτῶν ἀξιοῖ, εἰ καὶ [illegible] αὐτοὺς [illegible]

[illegible]· τὸ δὲ ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, οὐ

[illegible] αὐτοὺς [illegible] ἀλλ' ὡς [illegible] διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ

πατρός· ἀλλ' ὡς πολλάκις εἴπομεν, διὰ τὴν ἀσθένειαν αὐτῶν

[illegible] δὲ μηδὲν μέγα περὶ αὐτοῦ φαντάζεσθαι,

διὰ τοῦτό φησιν· ὅτι ἐν τῷ [illegible] ἐτήρουν αὐτοὺς [illegible]

δὲ καὶ [illegible] αὐτοὺς ποιεῖ· ὅτι σὺ πάτερ καὶ [illegible]

[illegible] ἐτηρεῖσθε ἐν τῷ ὀνόματι τῇ βοηθείᾳ αὐτοῦ πατρός,

οὕτως [illegible] αὐτοῦ τηρηθήσεσθαι· [illegible]

[illegible] τὸ φυλάττειν [illegible]:

Οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα· καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο, εἰ

μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· νῦν δὲ

πρὸς σὲ ἔρχομαι· καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα ἔχωσι

τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς.

Πάλιν [illegible] τῶν ῥημάτων· εἰ μή τις αὐτὰ ἐξετάσοι

[illegible]· ὅρα γοῦν [illegible] τί φαίνεται· οὓς δέδωκας

ἐφύλαξα· δοκεῖ [illegible] ἵνα φυλάξῃ

[illegible] ὥσπερ ἂν εἴ τις [illegible] χρήματα

[illegible] φυλάκειν [illegible]

ἐν αὐτοῖς λέγεις· ἀλλ' αὐτὰ ταῦτα [illegible] λέγει, δι' αὐτὴν τὴν [illegible] τῶν
[illegible] παρηγορίαν· ταῦτα τοίνυν φησὶ λαλῶ, ἐν τῷ κόσμῳ, διὰ τὴν
[illegible] τὴν ἀνάπαυσιν· ἢ παρηγορίαν, ἢ χαρὰν· ἵνα ἀναπαύ-
σωνται [illegible] ὡς [illegible] τὸ σὸν τού-
τους ἐμέλλον τὸ φυλάττειν αὐτούς· ὡς γὰρ ἔφυλα-
ξα αὐτούς, σοῦ δέ μου [illegible]· πῶς οὖν [illegible] οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώ-
λετο· ὅτι περὶ Ἰούδαν, ἀπώλετο· καὶ πολλοὶ δὲ ἄλλοι
ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω· [illegible] φησιν οὐδεὶς
ἀπώλετο· ὅσον γὰρ τὸ ἐπ' ἐμοί, οὐδὲ [illegible]· ἀλλὰ [illegible]
αὐτούς, τουτέστι πάντα τὰ [illegible]
φυλακήν· εἰ δὲ ἀφ' ἑαυτῶν [illegible], οὐδὲν [illegible]
ἐμέ· τὸ δὲ ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· [illegible]
υἱοῦ τῆς ἀπωλείας προλέγει [illegible]
ροις περὶ αὐτοῦ εἰρη[illegible]
ψαλμοῖς· περὶ δὲ τοῦ [illegible]
ἐκβάσεως, [illegible] λέγει καὶ ἐκφαίνει·

Ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου· καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν
αὐτούς, ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου· καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ
ἐκ τοῦ κόσμου· οὐκ ἐρωτῶ, ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου·
ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ· ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ
εἰσί· καθὼς ἐγὼ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰμί·

Παρακαλῶν τὸν πατέρα εἰς τὴν τῶν ἀποστόλων [illegible], λέγει
τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἄξιοί εἰσι πολλῆς παρ' αὐτοῦ [illegible]
τυχεῖν· διὰ γὰρ τὸν λόγον σου φησὶν ὃν δέδωκα αὐτοῖς, ἐμισή-
θησαν· ὥστε ἄξιοι ἂν εἶεν παρὰ σοῦ βοηθείας [illegible]
μισηθέντες [illegible] τῶν τοῦ κόσμου φρονούντων [illegible]
Ἰουδαίοις μισοῦνται· οὕτω φησί· οὐ γάρ εἰσιν ἐκ [illegible]
τουτέστιν οὐκ ἀρέσκουσι τῷ κόσμῳ, πρὸς ἐκεῖνον [illegible]
πᾶσαν τὴν σπουδὴν προσαναλίσκοντες· πῶς οὖν [illegible]
λέγει, οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου σοὶ ἦσαν· ἐκεῖ [illegible]
τῆς φύσεως λέγων ὅτι ἦσαν [illegible] καὶ τοῦ κόσμου [illegible]
ἐνταῦθα δὲ τὴν γνώμην καὶ τὴν προαίρεσιν δηλοῖ· λέγων [illegible]
οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου· τὸ δὲ καθὼς ἐγὼ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ
[illegible] δι' αὐτὸ [illegible]· οὐ γὰρ [illegible]
[illegible] τῶν τοῦ κόσμου [illegible]

εἶτα ὡς ἂν [illegible] ταῦτα ἐκδέχοιτο· ἀλλ' [illegible] γὰρ [illegible] αὐ-
τοὺς ὅτι ἀπολιμπάνεσθαι μέλλει [illegible]· ὅτι ὁ [illegible] με· νῦν δὲ ἄλλα
φαίνεται λέγων· ἐπεὶ μὴ ἦν τὸ ἀληθὲς εἰπεῖν, ὅτι πρὸς τὴν
αὐτῶν διάνοιαν ταῦτα φθέγγεται. ἐπειδὴ γὰρ [illegible] ἦν αὐτοῖς
ἀπολιμπάνειν [illegible] σωματικῶς [illegible] ἔρημοι μένοντες βοηθοῦ,
δοκεῖν ἐνῆν αὐτοῖς, ὅτι τῷ πατρὶ αὐτοὺς παρατίθεται. ἐν τούτῳ
φυλακὴν αὐτοῖς ἐφιστῶν ἑτέραν, τῷ πατρὶ διαλέγεται. ὅτι ἐπεὶ
δὲ περὶ ἑαυτὸν συνεκάλει, φύλαξον τούτους αὐτὸς ἐν τῷ
ὀνόματί σου· τουτέστιν διὰ τῆς βοηθείας καὶ δυνάμεως,
ἣν δέδωκάς μοι. πῶς δὲ ἐστὶν ἡ φυλακή, ἵνα ὦσιν ἕν· ἐὰν γὰρ
ἀγάπην ἔχωσι πρὸς ἀλλήλους καὶ μὴ διασπασθῶσιν, ἀήττητοι
ἔσονται· καὶ οὐδὲν αὐτῶν κρατήσει. οὐχ ἁπλῶς ἵνα ὦσιν ἕν, ἀλλὰ
καθὼς ἡμεῖς· τὸ ἓν φρονοῦντες· τὸ ἓν θέλοντες. τοῦτο γὰρ
[illegible] φυλακῆς κυριώτερον, τὸ ὁμονοεῖν. ἵνα οὖν αὐτοὺς προ-
μηθήσεται, τὸν [illegible] παρακαλεῖ διὰ τὴν αὐτῶν φυλακήν· καὶ
τὸ δὲ εἰπεῖν ὅτι ἐγὼ ἐτήρουν [illegible] οὐκ ἂν οὕτως ἐποίησεν· νῦν
δὲ ἐκ τούτου [illegible] περὶ αὐτῶν ἀξιῶ, εἰς ἐλπίδας αὐτοὺς ἤγα-
γεν. τὸ δὲ ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου φησίν, οὐ
[illegible] αὐτὸς [illegible] δυνάμεως ἄλλως, ἀλλὰ διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ
πατρός· ἀλλ' ὡς πολλάκις ἔφημεν, διὰ τὸ ἀσθενεῖς ἔτι αὐτοὺς
[illegible] ὄντας [illegible] μηδὲν μέγα περὶ αὐτοῦ φαντάζεσθαι,
διὰ τοῦτό φησιν· ὅτι ἐν τῷ [illegible] ἐτήρουν αὐτούς [illegible]
δὲ καὶ [illegible] αὐτοὺς ποιεῖ, ὅτι [illegible] πατὴρ καὶ [illegible]
[illegible] ἐτήρει [illegible] ὀνόματι [illegible] βοηθείᾳ αὐτοῦ [illegible],
οὕτως [illegible] αὐτοῦ τηρηθήσεσθαι [illegible]
[illegible] τὸ φυλάττειν [illegible].

Οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο, εἰ μὴ
ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. νῦν δὲ
πρὸς σὲ ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα ἔχωσι
τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς.

Πάλιν ὁ ταπεινὸς τῶν ῥημάτων. εἰ [illegible] αὐτοῖς ἀξιώσ-
[illegible] ὁ γὰρ πατὴρ ἐν τούτοις φαίνεται. [illegible]
ἐφύλαξα. δοκεῖ δὲ [illegible] τῷ πατρὶ ἵνα φυλάξῃ
[illegible] αὐτοὺς [illegible] παραδίδωσι [illegible] χρήματα
[illegible] φυλακήν, εἰ [illegible] ἐγὼ οὐδὲν [illegible]

512

καὶ θυσίαν αὐτοὺς ποίησον τῇ ἀληθείᾳ· ταύτῃ λειτουργήσα-
σειν· ταὐτὸ δ' ἦν οἱ ἱερεῖς ἡγίαζον ζῶον, ἀφιέρωσαν αὐτὸ [illegible] ἐπιφέρε-
σθω· καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον· καὶ ὑπὲρ αὐτῶν
ἐγὼ ἁγιάζω ἐμαυτόν· τουτέστι προσφέρω θυσίαν, οὕτως [illegible]
τοὺς ἁγίασον· τουτέστιν ἀφόρισον θυσίαν ὑπὲρ τοῦ κηρύγματος
καὶ τῆς ἀληθείας μάρτυρας τυχόντας γενέσθαι· ὥσπερ [illegible]
ἀπέστειλας μάρτυρα τῆς ἀληθείας καὶ σφάγιον· ἅγια γὰρ λέ-
γονται πάντα τὰ τῷ θεῷ ἀνακείμενα· ἵνα δὴ καὶ αὐτοὶ ὥσπερ
ἐγὼ ὦσιν ἡγιασμένοι καὶ ἀνατεθειμένοι σοι τῷ θεῷ· οὐχ ὡς τὰ
κατὰ νόμον θυόμενα ἐν τύπῳ, ἀλλ' ἐν ἀληθείᾳ· αἱ φαῦλαι
μὲν γὰρ θυσίαι τύποι καὶ πάντα τὰ ἅγια, ἐν τύπῳ ἦσαν ἀφιε-
ρωμένα τῷ θεῷ· ἀλλ' ὅ τι πνευματικὸν σκιαγραφοῦντα· οἷον
αἱ περιστεραί· αἱ τρυγόνες, καὶ τὰ ἄλλα· αἱ δὲ τῶν τῷ θεῷ ἀνατε-
θειμέναι ψυχαί, ἐν ἀληθείᾳ εἰσὶν ἡγιασμέναι καὶ ἀφιερωμέναι
τῷ θεῷ· καθὰ καὶ Παῦλος φησί· παραστῆσαι τὰ μέλη ὑμῶν
θυσίαν ζῶσαν· ἁγίαν. ἁγίασον οὖν καὶ ἀφιέρωσον τὰς τῶν μαθη-
τῶν ψυχὰς καὶ ἀναθήματα ταύτας ποίησον ἀληθινά· ἢ καὶ τῆς
ἀληθείας ἐν δικαιώμασι σου αὐτοὺς τεθῆναι:

Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον· ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόν-
των διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ· ἵνα πάντες ἓν ὦσι· κα-
θὼς σύ, πάτερ, ἐν ἐμοί· κἀγὼ ἐν σοί· ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἓν ὦσιν·
ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ, ὅτι σύ με ἀπέστειλας:

Εἰπὼν ὅτι ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἁγιάζω ἐμαυτόν· ἵνα μὴ νομίσωμεν
ἔτι ὅτι ὑπὲρ μόνων τῶν ἀποστόλων ἀπέθανεν, ἐπιφέρει·
οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ πάντων τῶν
πιστευόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν· ἐν τούτῳ δὲ διανέστησε πά-
λιν τὰς ψυχὰς τῶν ἀποστόλων εἰ μέλλουσι πολλοὺς ἕξειν
μαθητάς· ἐπειδὴ γὰρ εἰπὼν ὅτι οὐ περὶ τούτων μόνον· ἐ-
τάραξεν· ἵνα μὴ σκανδαλισθῶσιν οἱ ἀπόστολοι ὡς οὐδὲν ἐξαίρετον
αὐτοῖς διδόντος παρὰ τοὺς λοιπούς, παραμυθεῖται αὐτοὺς
διὰ τοῦ δηλῶσαι ὅτι πολλοῖς ἔσονται αἴτιοι πίστεως καὶ [illegible]
ἐπειδὴ δὲ κοινῶς αὐτοὺς προσέθετο τῷ πατρί· ὡς ἂν ἁγιασθῶσι [illegible]
τῇ πίστει· καὶ θυσίαν αὐτοὺς τῇ ἀληθείᾳ ἁγίαν ἀποτελέσῃ [illegible]
λοιπὸν πάλιν περὶ ὁμονοίας· καὶ ἀφ' ἧς ἐξ ἀρχῆς κεφα[illegible]
ἀγάπης λέγων, εἰς ἐκεῖνο λοιπὸν καταλήγει τὸν λόγον.

[illegible] τίον οὐκ ἐποίησεν· οὐδὲ δόλος εὑρέθη [illegible]

[illegible] οἱ δὲ [illegible] φησιν [illegible] τὴν μαθητῶν [illegible] οὐκ [illegible]

[illegible] τοῖς καθὼς ἐγὼ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰμί [illegible]

[illegible] παραλλήξειαν [illegible] τῶν [illegible] λόγων πρὸς τὸν κύ-

[illegible] τοῦ [illegible] ἑαυτοῦ λέγει ταῦτα καθὼς [illegible]

[illegible] τὰ [illegible] τὸ δὲ οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου

[illegible] θέλων ἐνδείξασθαι τὴν περὶ αὐτοὺς ἀγάπην· [illegible] ἀλλὰ

[illegible] τῶν [illegible] πράγμασιν [illegible] ποιεῖσθαι

[illegible] ὥσπερ δὴ [illegible] διδασκα-

[illegible] ἀλλ᾽ ὅπερ [illegible]

[illegible] τηροῖ [illegible] αὐτῶν, φη-

[illegible] οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου·

ἀλλ᾽ [illegible] κόσμῳ [illegible] τοῦ πονηροῦ· [illegible]

[illegible] ἐκ τοῦ κόσμου [illegible] φησὶ δὲ

[illegible] οὐδὲ [illegible] κοινὸν πρὸς [illegible]

[illegible] ὁ κόσμος ὡς

[illegible] αὐτοῖς [illegible] ὁ θεῖος, ὡς [illegible]

[illegible] λέγει [illegible] αὐτοῖς [illegible]

[illegible] ἵνα [illegible] καὶ [illegible] τοῦ κόσμου·

[illegible] αὐτῶν [illegible] τὸ δὲ τηρῆσ

αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ, οὐ περὶ τῆς τῶν κινδύνων μόνον ἀπαλ-

λαγῆς λέγει· ἀλλὰ [illegible] περὶ τῆς ἐν τῇ πίστει παραμονῆς [illegible]

[illegible] διὸ καὶ ἐπιφέρει·

[illegible] αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου· ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστι·

καθὼς [illegible] εἰς τὸν κόσμον· [illegible] αὐτῶν [illegible]

[illegible] ἵνα [illegible] ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ·

[illegible] φησὶ διὰ τῆς τοῦ πνεύματος [illegible] φυλάξον

[illegible] τοῦ λόγου [illegible] δογμάτων· καὶ [illegible]

[illegible] ἀλήθειαν [illegible]

[illegible] ὅταν δὲ περὶ δογμάτων λέγει, δηλοῖ

[illegible] ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστιν· οὐδὲν ψεῦδος

[illegible]

[illegible] τοῦ πονηροῦ [illegible] ἀλήθεια

[illegible]

[illegible]

ἐπισπᾶσθαι πέφυκε τοὺς μᾶλλον πλείους· ὥσπερ γὰρ ἡ ἔρις διαλυτικόν, οὕτως ἡ συμφωνία συγκροτητικόν:

Καὶ ἠγάπησας αὐτούς, καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας. Πάτερ οὓς δέδωκάς μοι, θέλω ὅπου εἰμὶ ἐγὼ κἀκεῖνοι ὦσι μετ' ἐμοῦ· ἵνα θεωρῶσι τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν δέδωκάς μοι· ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου:

Πάλιν οὖν ἐνταῦθα τὸ καθώς, ὡς ἀνθρώπου ἁρμόζει, [illegible]. εἰπὼν τοίνυν ὅτι ἔσονται ἐν ἀσφαλείᾳ· ὅτι ἔσονται ἅγιοι· ὅτι πολλοὶ πιστεύσουσι δι' αὐτῶν· ὅτι πολλῆς ἀπολαύσουσι δόξης, λέγει λοιπὸν καὶ περὶ τῶν μετὰ τὴν ἐντεῦθεν ἀποδημίαν ἀμοιβῶν· καὶ στεφάνων τῶν ἀποκειμένων αὐτοῖς. θέλω, φησὶν, ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγώ, κἀκεῖνοι ὦσι. καὶ ἵνα μὴ τοῦτο ἀκούσας νομίσῃς ὅτι τῆς αὐτῆς ἀξίας ἐπιτυχεῖν μέλλουσιν, ἐπιφέρει· ἵνα θεωρῶσι τὴν δόξαν τὴν ἐμήν. οὐ γὰρ εἶπεν ἵνα ἀπολαύσωσι τῆς δόξης τῆς ἐμῆς, ἀλλ' ἵνα θεωρῶσιν. ἄνω γὰρ ἀνάπαυσις μεγίστη, τὸ θεωρεῖν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ. τοῦτο γὰρ δόξα τοῖς ἀξίοις, ὃ καὶ Παῦλος λέγει· ἡμεῖς δὲ ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ, τὴν δόξαν κυρίου κατοπτριζόμενοι. δεικνὺς δὲ ἐν τούτοις καὶ ὅτι οὐχ οὕτως ὡς νῦν ὁρᾶται αὐτοῖς ἐν εὐτελεῖ σχήματι ὀφθήσεται τότε· ἀλλ' ἐν δόξῃ ᾗ εἶχε πρὸ καταβολῆς κόσμου. εἶχον δέ φησι ταύτην τὴν δόξαν, διότι ἠγάπησάς με. διὰ μέσου γὰρ κεῖται τὸ ὅτι ἠγάπησάς με. ὥσπερ οὖν καὶ ἀνωτέρω εἶπε· δόξασόν με τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι, οὕτω καὶ νῦν πρὸ καταβολῆς κόσμου δεδόσθαι αὐτῷ τὴν δόξαν φησὶ τῆς θεότητος. δέδωκε γὰρ ὄντως αὐτῷ, ἅτε πατὴρ τὴν θεότητα ὥσπερ υἱῷ, φυσικῶς. ἐπειδὴ γὰρ γεννήτωρ αὐτοῦ, [illegible] καὶ τῆς δόξης αἴτιος ὑπερόχως, ὁ τῆς οὐσίας αἴτιος λέγεται:

Πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω· ἐγὼ δέ σε ἔγνων, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας· καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου, καὶ γνωρίσω· ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς με, ἐν αὐτοῖς ᾖ, κἀγὼ ἐν αὐτοῖς:

Ἐπειδὴ περὶ τῶν πιστευόντων τοιαῦτα ηὔξατο, καὶ τοσούτων ἀγαθῶν πρεσβείαν ἐποιήσατο, φθέγγεται λοιπὸν εὔσπλαγχνόν τι καὶ τῆς αὐτοῦ φιλανθρωπίας ἄξιον. πάτερ γάρ φησι δίκαιε, ἐγὼ μὲν ἠβουλόμην καὶ πάντας ἀνθρώπους τυχεῖν τῶν τοιούτων ἀγαθῶν, οἱ δὲ [illegible] ξάμενον τοῖς πιστοῖς· ἀλλ' οὐκ ἔγνωσάν σε. διὸ καὶ [illegible] ἵνα πάντες ἓν ὦσι· τουτέστιν ἵνα εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν ἔχωσι· ὃ ἐν ἡμῖν· τουτέστιν ἐν τῇ περὶ ἡμᾶς πίστει τὸ ἀδιάσπαστον τηρῶσιν. οὐδὲν γὰρ οὕτως σκανδαλίζει τοὺς μαθητὰς, ὡς τὸ διεσπάσθαι καὶ μὴ ὁμοφρονεῖν τοὺς διδασκάλους· τί γὰρ τοῖς μὴ τοιαῦτα φρονοῦσι πεισθῆναι θελήσουσί τινες; διὰ τοῦτό φησιν· ἵνα καὶ αὐτοὶ ἓν ὦσιν ἐν τῇ εἰς ἡμᾶς πίστει· καθὼς σὺ πάτερ ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν σοί. πάλιν τὸ καθὼς, οὐ κατ' ἀκριβοῦς ἰσότητός ἐστιν. οὐδὲ γὰρ δυνατὸν οὕτως ἡμᾶς ἑνωθῆναι ἀλλήλοις ὡς ὁ πατὴρ τῷ υἱῷ· ὥσπερ καὶ ὅταν λέγῃ γίνεσθε οἰκτίρμονες ὡς ὁ πατὴρ ὑμῶν· ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. τὸ γὰρ ἀπὸ τῆς ὁμονοίας τῶν μαθητῶν, ἐγὼ ὁ διδάσκαλος φανοῦμαι· ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθον. ἐὰν δὲ μάχωνται, οὐκ ἐροῦσι τοῦ εἰρηνικοῦ εἶναι μαθητάς· μὴ ὄντα δέ με εἰρηνικὸν, οὐχ ὁμολογήσουσιν ἀπεστάλθαι παρὰ σοῦ. ὁρᾷς πῶς ἄχρι τέλους κατασκευάζει τὸ πρὸς τὸν πατέρα ὁμονοητικόν;

Κἀγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς· ἵνα ὦσιν ἕν· καθὼς ἡμεῖς ἕν ἐσμεν. ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί· ἵνα ὦσι τετελειωμένοι εἰς ἕν· καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος, ὅτι σύ με ἀπέστειλας:

Ποίαν δόξαν δέδωκεν; μάλιστα τὴν διὰ τῶν σημείων· τὴν διὰ τῶν δογμάτων καὶ διδασκαλιῶν. καὶ ἄλλην δὲ δόξαν τὴν τῆς ὁμονοίας· ἵνα ὦσιν ἕν. αὕτη γὰρ ἡ δόξα μείζων τῆς ἀπὸ τῶν σημείων. ὥσπερ γὰρ καὶ τὸν θεὸν θαυμάζομεν ὅτι οὐκ ἔστι στάσις οὐδὲ μάχη ἐν τῇ φύσει ἐκείνῃ· καὶ μεγίστη αὕτη δόξα· οὕτω καὶ οὗτοι φησὶν ἐν ταὐτῷ ὄντες διὰ τῆς ὁμονοίας λέγω, γενέσθωσαν λαμπροί. ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί. ἐν τούτῳ δὲ δείκνυσιν ὅτι οἱ ἀπόστολοι καὶ τὸν πατέρα ἐχώρησαν ἐν ἑαυτοῖς· ἐγὼ γάρ φησιν ἐν αὐτοῖς εἰμί· σὺ δὲ πάλιν ἔχεις ἐμὲ ἐν ἑαυτῷ· ὥστε καὶ σὺ ἐν αὐτοῖς εἶ. ἀλλαχοῦ δὲ καὶ τὸν πατέρα καὶ αὐτὸν δὲ παραγίνεσθαί φησι καὶ μονὴν ποιεῖν. τοῦτο τοῦ σαβελλίου τὸ στόμα ἐμφράττων καὶ τὰς δύο ὑποστάσεις [illegible] παραδηλῶν. ἐνταῦθα δὲ τὴν [illegible] μανίαν ἀναιρεῖ ἄλλων· τὸν πατέρα φησὶ δι' αὐτοῦ γίνεσθαι ἐν τοῖς μαθηταῖς. ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με ἀπέστειλας. συνεχῶς τοῦτο λέγει δεικνὺς τὴν εἰρήνην δυναμένην

καὶ μάλιστα ὅταν τι μυστικώτερον παρεδίδου· τὸ δὲ
Ἰούδας ἐγίνωσκεν ὅτι δὴ τοῦ καὶ πολλάκις ἐκεῖσε καταλύει τῇ
ὥρᾳ· καὶ οὐχ ἕτοιμοι ἵνα ἐμὸ λαβεῖν αὐτὸν ἐν ἐρήμῳ καθεύδοντα;
ἐγίνωσκε γὰρ τὸν κ(ύριο)ν πολλάκις ἔξω διανυκτερεύοντα· ἐν δὲ
τούτῳ καὶ τότε ἐξῆλθεν ἔξω· ἄλλως τε καὶ ἐν ἑορτῇ χαρᾶς
μάλιστα ἐν ταῖς τοιαύταις ἔθος ἄρχονται διδάσκειν τι τοῖς μαθη-
ταῖς ὑψηλότερον· ἐδίδασκε δὲ τὰ μυστικὰ ὡς ἔφημεν
ἐν τοιούτοις τόποις· ἐπεὶ οὖν τότε ἑορτὴ ἦν, ἐδοκίμασε τότε ἐκεῖ
αὐτὸν εἶναι· τοῖς μαθηταῖς ταύτης ἑορτῆς φιλοσοφοῦντα
κατὰ τὸ σύνηθες:

Ὁ οὖν Ἰούδας λαβὼν τὴν σπεῖραν· καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ φαρι-
σαίων ὑπηρέτας, ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ λαμπάδων καὶ φανῶν,
καὶ ὅπλων. Ἰ(ησοῦ)ς οὖν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτόν,
ἐξελθὼν εἶπεν αὐτοῖς· τίνα ζητεῖτε· ἀπεκρίθησαν αὐτῷ·
Ἰ(ησοῦ)ν τὸν Ναζωραῖον. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰ(ησοῦ)ς· ἐγώ εἰμι. εἱστήκει
δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν μετ' αὐτῶν. ὡς οὖν
εἶπεν αὐτοῖς ὅτι ἐγώ εἰμι, ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ
ἔπεσον χαμαί: Τὴν μὲν σπεῖραν πείθουσιν αὐτοῖς συνεξ-
ελθεῖν, διὰ χρημάτων· τοιοῦτον γὰρ τὸ στρατιωτικὸν χρυ-
σοῦ ὤνιον· πολλοὶ δὲ ἐπέρχονται, δεδοικότες τοῖς ἑπο-
μένοις τῷ Ἰ(ησο)ῦ· καὶ ἐκπεπληγμένοις αὐτοῦ διὰ τὸν λόγον
τε καὶ τὰ θαύματα. λαμπάδας δὲ καὶ φανοὺς ἐπιφέρονται, ὡς
ἂν μὴ ἐκφύγῃ αὐτοὺς ἐν τῷ σκότει λαθών. ὁ δέ, τοσοῦτον ἀπέχει
τοῦ φυγεῖν, ὥστε καὶ ἐξελθεῖν πρὸς αὐτοὺς ἑαυτὸν παραδιδούς·
καὶ ἐρωτᾷ, οὐχ ὡς χρῄζων μαθεῖν· ᾔδει γὰρ πάντα τὰ
ἐπερχόμενα ἐπ' αὐτόν· ὥστε ἐπειδὴ ᾔδει ὅτι ἐπ' αὐτὸν ἔρχ(ονται)·
οὐχ ὡς μαθεῖν δεόμενος ἐρωτᾷ· ἀλλὰ δεῖξαι θέλων ὅτι καὶ πα-
ρών, οὐχ ἑωρᾶτο αὐτοῖς ἢ ἐγνωρίζετο· ἀλλὰ καὶ ἐρωτᾷ, ὡς ἀλλό-
τριος. καὶ οὐδὲ ἀπὸ τῆς φωνῆς ἐπεγίνωσκον αὐτόν· οὔτε
οἱ ἄλλοι, οὔτε αὐτὸς ὁ Ἰούδας· ὅτι γὰρ οὐ διὰ τὸ σκότος ἠγνόουν
αὐτόν, προεῖπεν ὁ εὐαγγελιστὴς ὅτι μετὰ λαμπάδων ἐπῆλθ-
ον· εἰ δὲ διὰ τὸ σκότος ἠγνόουν, ἀλλά γε ἀπό γε τῆς φωνῆς
ἔδει γνωρίσαι· ἐρωτᾷ οὖν ἵνα δείξῃ καὶ εἰπὼν ἐμφ(ανῶς)· ὅτι οὔτε
ἀπὸ τοῦ εἴδους· οὔτε ἀπὸ τῆς φωνῆς ἐπεγίνωσκον αὐτόν· οὕτως
ἄφατος ἦν αὐτοῦ ἡ δύναμις, ὥστε οὐδὲ ἀτενίσαι ἠδύναντο αὐτῷ

ὅτι δίκαιος καὶ τῶν [illegible]· ἐγὼ δέ σε ἔγνων· αἰνίττεται δὲ ἐνταῦθα τοὺς Ἰουδαίους οἱ ἔλεγον [illegible] τὸν θεόν· καὶ δείκνυσιν αὐτοὺς μὴ γινώσκοντας τὸν πατέρα. κόσμον γὰρ τοὺς Ἰουδαίους φησὶ πολλαχοῦ· καίτοι μὴν Ἰουδαῖοι φασὶν ὅτι οὐκ [illegible]· ἐγὼ δὲ τούτοις τοῖς μαθηταῖς μου, ἐγνώρισα τὸ ὄνομά σου καὶ γνωρίσω· πῶς δὲ γνωρίσω; ἐπιπέμψας αὐτοῖς τὸ πνεῦμα ὃ ὁδηγήσει αὐτοὺς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν· καὶ ἐὰν μάθωσι τίς εἶ, τότε ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς με, ἐν αὐτοῖς ἔσται· κἀγὼ ἐν αὐτοῖς· γνώσονται γὰρ ὅτι οὐκ ἀλλότριος ἐγώ, ἀλλὰ τῶν σφόδρα πεφιλημένων· καὶ γνήσιος υἱὸς καὶ συνημμένος· ἐπιγνόντες δὲ τοῦτο, καὶ τὴν πίστιν τὴν εἰς ἐμὲ καὶ τὴν ἀγάπην τηρήσουσι· καὶ λοιπὸν ἐν αὐτοῖς μένω, ἐπειδὴ τοιούτοις οὖσι· σέ τε ἐπεγνωκόσι, κἀμὲ ὡς θεὸν τιμῶσι· καὶ τὴν πρός με πίστιν τηροῦσιν ἀπαρασάλευτον:

Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς, ἐξῆλθε σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν κέδρων ὅπου ἦν κῆπος· εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ᾔδει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν τὸν τόπον· ὅτι πολλάκις συνήχθη ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ:

Οὐκ εἶπεν ὅτι ταῦτα εὐξάμενος ὁ Ἰησοῦς· ἀλλὰ ταῦτα εἰπών· οὐ γὰρ εὐχὴ ἦν τὸ πρᾶγμα· ἀλλὰ διαλαλιά· διὰ τοὺς μαθητὰς παραμυθήσασθαι βουλομένη· μέσων δὲ νυκτῶν ὁδοιπορεῖ· καὶ ποταμὸν διαβαίνει· καὶ ἐπείγεται πρὸς τὸν τῷ προδότῃ γνώριμον τόπον ἐλθεῖν· ἑαυτὸν ἐπιδιδοὺς τοῖς φονῶσιν· ἵνα δείξῃ ὅτι ἑκὼν ἐπὶ τὸ πάθος ἔρχεται· καὶ τὸν ἐπὶ τῇ ζητήσει πόνον ἐκκόψῃ τοῖς Ἰουδαίοις· ἵνα γὰρ μὴ συντρίβωνται ταύτῃ κἀκεῖσε περιεργαζόμενοι καὶ ζητοῦντες αὐτόν, ἦλθεν αὐτὸς πρὸς αὐτούς· καὶ εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν, μᾶλλον ἑαυτόν· ὥσπερ γὰρ ἐν τινὶ δεσμωτηρίῳ, τῷ κήπῳ, εὑρίσκεται· ἵνα δὲ μὴ νομίσῃς ὅτι ὡς κρυπτόμενος ἀναχωρήσας ἦλθεν εἰς τὸν κῆπον, ἐπιφέρει ὁ εὐαγγελιστής· ὅτι ᾔδει δὲ καὶ ὁ Ἰούδας τὸν τόπον· ὥστε μᾶλλον φανερῶσαι ἑαυτὸν θέλων· ἀλλ' οὐκ ἀποκρύψασθαι, εἰς τὸν τόπον παραγίνεται τοῦτον· ᾔδει δὲ ὁ Ἰούδας [illegible]· διότι πολλάκις ἐκεῖ συνήχθη ὁ Ἰησοῦς· τὸ γὰρ [illegible] χωρίον· καὶ ἡσυχίας ἐργαστήρια μετὰ διώκειν ὁ κό[illegible] φασὶν ὡς ἦν τὸ μὴ καταλιπεῖν αὐτοὺς μαθητάς, φησί· ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν· ὅτι οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. διὰ τὴν ἀσθένειαν αὐτῶν· ἔξω ποιεῖ τοὺς αὐτοὺς πειρασμῶν. οὕτως καὶ ἡμᾶς νῦν οἰκονομεῖ κἂν ἀγνοῶμεν. ὥστε ἐπειδὰν σοι ἔλθοι πειρασμὸς, πίστευε ὅτι εἰ μὴ ἐγίνωσκεν ὅτι δύνασαι διαφυγεῖν τοῦτον, οὐκ ἂν συνεχώρησεν σοι ἐπελθεῖν αὐτόν. ὥσπερ οὖν δὲ τότε τοῖς μαθηταῖς.

Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν, εἵλκυσεν αὐτὴν καὶ ἔπαισε τὸν τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν. ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ μάλχος. εἶπεν οὖν ὁ ἰησοῦς τῷ πέτρῳ· βάλε τὴν μάχαιράν σου εἰς τὴν θήκην. τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέ μοι ὁ πατὴρ οὐ μὴ πίω αὐτό:

Ἰδὼν ὁ πέτρος τὸν κύριον ἐπιόντας αὐτοὺς καταβαλόντα· καὶ θάρσους ὑποπλησθεὶς διὰ τῆς τοῦ κυρίου φωνῆς εἰπόντος ἄφετε τούτους ὑπάγειν, ἐνόμισεν ὡς καιρὸς λοιπὸν ἀμύνης ἐστί· καὶ δὴ σπᾶται τὴν μάχαιραν· καὶ πατάσσει τὸν δοῦλον. εἰ δὲ ζητεῖς πῶς ὁ κελευσθεὶς μὴ πήραν ἔχειν μηδὲ δύο χιτῶνας μάχαιραν ἔσχε, μάνθανε ὅτι διὰ τὸ ἀρνίον ταύτην χρήζων, ἐκόμισεν αὐτὴν ἢ μετὰ τὸ δεῖπνον· ἢ καὶ δεδοικὼς τὴν ἐπίθεσιν, παρεσκεύασε πάλαι πρὸς τοῦτο. εἰ δὲ ἀπορεῖς πῶς ὁ μηδὲ ῥαπίζειν προσταχθεὶς πρὸς φόνους παρεσκευάζετο, ἀκούσῃ ὅτι μάλιστα μὲν οὐχ ἑαυτῷ, ἀλλ' αὐτῷ διδασκάλῳ ἤμυνεν· ἔπειτα οὐδέπω τέλειοι οὕτως ἦσαν· ἐν τοῖς ὕστερον γὰρ ἴδε μοι τούτους πῶς τὰ ἔσχατα πάσχων, χαίρει. νῦν δὲ ὑπὲρ τοῦ διδασκάλου ἀγανακτῶν, καὶ ἐπ' αὐτὴν ὁρμᾷ τὴν κεφαλήν. διὸ καὶ [illegible] μὴ ἐφικόμενος, τὸ οὖς ὠτίον τέμνει. ἴσως δὲ ἀποκαθίστησι· καὶ διὰ τούτου τοῦ θαύματος πάλιν τοὺς ἀναιδεῖς ἰουδαίους ἀναχαιτίζων τῆς ἐπὶ τὸν φόνον ὁρμῆς. ἐπειδὴ δὲ μάλιστα ἦν τὸ ἐπὶ τῷ ὠτίῳ θαῦμα, διὰ τοῦτο καὶ τὸ ὄνομα τοῦ δούλου προστίθησιν ὁ εὐαγγελιστὴς, ἵνα ἐξῇ τοῖς ἀκούουσιν εἰ βούλοιντο ζητεῖν καὶ περιεργάζεσθαι εἰ οὕτως γέγονεν. ἀλλ' ὁ κύριος καταστέλλει μὲν τὸν πέτρον· καὶ ἀπειλήσας· βάλε γάρ φησι τὴν μάχαιράν σου εἰς τὴν θήκην· παραμυθεῖται δὲ καὶ ἐν τῷ εἰπεῖν, τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέ μοι ὁ πατὴρ οὐ μὴ πίω αὐτό; δείκνυσι γὰρ ὅτι οὐ τῆς ἐκείνων

ἱκανὴν δέδωκεν· οὐ μόνον δὲ τοῦ δ' τὸ πληρῶσαι τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν· ἀλλὰ καὶ τὸ καταμαλάξειν ὑπτίους ἀπολλυμένης ψιλῆς ἐρημώσεως· σημεῖον δ' ἂν εἴη τὸ πεσεῖν τοὺς κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ἐλθόντας, τῆς καθολικῆς τοῦ ἔθνους καταπτώσεως· ἢ ἔπεσε δ' αὐτοῖς ὄλεθρον διὰ τὸν τοῦ Χριστοῦ θάνατον· ὡς ὁ Ἱερεμίας προεφήτευσεν· οἶκος Ἰσραὴλ ἔπεσεν, οὐκ ἔστιν ὁ ἀναστήσων. ἐπίπτουσι τοίνυν πάντες, οἱ τῷ λόγῳ τοῦ Θεοῦ ἐναντιούμενοι· ὁ δὲ κῆπος ἀφ' οὗ ἡ σωτηρία ἡμῶν ἔλαβε τὴν ἀρχήν, ἀντίτυπος ἂν εἴη τοῦ παραδείσου· ἐν γὰρ τῷ κήπῳ, τοῦ παραδείσου πάθος, εἴδομεν ἐν κήπῳ, τὸ σωτήριον τοῦ Χριστοῦ πάθος δεχόμενον τὴν ἀρχήν· ἵνα πάντα τὰ προγενόμενα διὰ Χριστοῦ ἐπανορθούμενον:

Πάλιν οὖν αὐτοὺς ἐπηρώτησε· τίνα ζητεῖτε· οἱ δὲ εἶπον Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι· εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τούτους ὑπάγειν· ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν· ὅτι οὓς δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα:

Κατέβαλε μὲν αὐτοὺς ὑπτίους· ἀλλὰ τὴν τεθνῶσαν ἀνεῖλεν αὐτοῦ δηλῶν, ὅτι ἑκὼν ἔρχεται πρὸς τὸ πάθος· πρὸς δὲ τούτοις, καὶ ἑτέραν τινὰ οἰκονομίαν· ἵνα γὰρ μὴ εἴπωσιν· ὅτι οὐδὲν οἱ Ἰουδαῖοι ἥμαρτον· αὐτὸς γὰρ αὐτοῖς ἑαυτὸν ἐνεχείρισε· δῆλον κατέστησε, διὰ τοῦτο ἐνδείκνυται αὐτοῖς τοῦ τοσούτου μεῖον ἱκανὸν ὂν αὐτοὺς ἀναιρήσασθαι· ἐπειδὴ δὲ ἔστι λαβὼν τὴν κακίαν, καὶ τὰ τοῦ θανάτου τοῦτο, τότε δὴ ἑαυτὸν ἐγχειρίζει· ὅρα πῶς οὐδὲ ἀρχεῖ τῆς τελευταίας ὥρας τῆς πρὸς τοὺς μαθητὰς φροντίδος ἀφίεται· εἰ γὰρ ἐμὲ ζητεῖτε φησίν, ἄφετε τούτους ὑπάγειν· ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν· ὅτι οὓς δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. ἀπώλειαν δὲ ὁ λόγος τὴν τῆς ψυχῆς ἔλεγεν· ἣν οὐδεὶς τῶν μαθητευθέντων αὐτῷ, ὑπέστη· ὁ δὲ εὐαγγελιστής, ἐπὶ ταύτης τῆς σωματικῆς παρέλαβε τοῦτο. θαυμαστὸν δὲ πῶς οὐ συνέλαβον τοὺς ἀποστόλους καὶ κατέκοψαν αὐτούς· καὶ μάλιστα τοῦ Πέτρου παροξύναντος αὐτούς· ὅθεν δῆλον· ὅτι ἡ τοῦ συλληφθέντος δύναμις τοῦτο ἐποίει· καὶ ἡ ἀπόφασις ἣν προεῖπεν· ὅτι οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο. τοῦτο τοίνυν ὁ εὐαγγελιστὴς διδάσκων ἡμᾶς ὅτι φησὶ τοῦ Κυρίου ἀπο

τὰς κατορθωμάτων διηγεῖσθαι μέλλει ὁ τί τῶν ἀλλ' ὅμως αὐτὸς
δησάντων αὐτὸς ἐπηκολούθησε, διὰ τοῦτο κρύπτει ἑαυτόν·
προτάττει ἑαυτοῦ τὸν Πέτρον. ἠκολούθει γάρ φησι τῷ Ἰησοῦ Σίμων
Πέτρος· εἶτα ἐπάγει τό, καὶ ἄλλος μαθητής· διὰ ταπεινο-
φροσύνην οὖν ἑαυτὸν κρύπτει· καὶ τοῦτο δὲ αὐτὸ μέμνηται ἑαυ-
τοῦ, διὰ τοῦτο μέμνηται· ἵνα μάθωμεν ὅτι ἀκριβέστερον τῶν ἄλλων
διηγεῖται, τὰ κατὰ τὴν αὐλήν· ἅτε ἔνδον ὤν· ὅρα δὲ καὶ πῶς ἀπο-
τέμνεται τοῦ ἐγκώμιον· ἵνα γὰρ μὴ ἀκούσας ὅτι συνεισῆλθε
τῷ Ἰησοῦ ὁ Ἰωάννης μέγα τι περὶ αὐτοῦ οἰηθῇς, λέγει ὅτι γνώρι-
μος ἦν τοῦ ἀρχιερέως. οὐχ ὡς ἀνδρειότερος τῶν ἄλλων συνεισῆλ-
θε φησίν, ἀλλ' ὡς γνώριμος τοῦ ἀρχιερέως· τὸν μέντοι Πέτρον
κηρύττει, ὡς ἀκολουθήσαντα μέχρι, διὰ τὸν πόθον· διὰ δὲ τὸ
μὴ εἶναι συνωδὸν δηλαδὴ ἔξω ἱστάμενον· ὅτι γὰρ καὶ ὁ Πέτρος εἰσῆλ-
θεν ἂν εἴπερ ἐπετράπη, δῆλον· ἐπειδὴ γὰρ ἐξῆλθεν ὁ Ἰωάννης καὶ τῇ
θυρωρῷ ἐκέλευσεν αὐτὸν εἰσαγαγεῖν, εὐθέως εἰσῆλθεν ὁ Πέτρος.
διατί δὲ ὁ Ἰωάννης οὐκ εἰσήγαγεν αὐτὸν ἀλλ' αὐτῇ γυναικὶ τοῦτο ἐπι-
τρέπει; διὰ τὸ σφόδρα ἔχεσθαι τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐπακολουθεῖν αὐτῷ,
καὶ μὴ θέλειν ἀπ' αὐτοῦ χωρίζεσθαι·

Λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρὸς τῷ Πέτρῳ· μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν
μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; λέγει ἐκεῖνος, οὐκ εἰμί. εἱστήκει-
σαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀνθρακιὰν πεποιηκότες
ὅτι ψῦχος ἦν καὶ ἐθερμαίνοντο. ἦν δὲ μετ' αὐτῶν ὁ Πέτρος
ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος·

Ἐρωτᾷ ἡ παιδίσκη τὸν Πέτρον· οὐ θρασέως. οὐκ ἀποτόμως·
ἀλλὰ καὶ λίαν πρᾳέως. οὐ γὰρ εἶπε· μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθη-
τῶν εἶ τοῦ πλάνου; ἀλλὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου ὅπερ ἐλεοῦντος μᾶλ-
λον ἦν καὶ φιλανθρωπευομένης· εἶπε δὲ τό, μὴ καὶ σύ· ἐπει-
δὴ ἔσω ἦν ἔνδον· ἀλλ' ἡ μὲν γυνὴ οὕτω πρᾳέως διελέγετο.
ἐκεῖνος δὲ οὐδενὸς τούτων ᾔσθετο. οὐδὲ εἰς μνήμην ἦλθε τῆς
τοῦ Χριστοῦ προρρήσεως. οὕτως ἡ ἀνθρωπίνη φύσις ἀσθενὲς χρῆμα
ὅταν ὑπὸ Θεοῦ ἐγκαταλειφθῇ. τινὲς δὲ ματαίαν χάριν τῷ
Πέτρῳ χαριζόμενοι, φασὶν ὅτι οὐχ ὡς φοβηθεὶς ἠρνήσατο
ὁ Πέτρος. ἀλλ' ἐπειδὴ ἤθελε μὲν ἀεὶ συνεῖναι καὶ ἀκολου-
θεῖν Χριστῷ· ἐνόησε δὲ ὅτι εἰ ἀνωμολόγησεν ἑαυτὸν μαθητὴν τοῦ
Ἰησοῦ· ἀποχωρισθήσεται αὐτοῦ· καὶ οὐκέτι ἕξει χώραν μετὰ τοῦ

δυνάμεως· ἀλλὰ τῆς αὐτοῦ συγχωρήσεως τὸ παθεῖν. ὅτι οὐκ ἀντίθεος, ἀλλ' ἄχρι θανάτου τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς ποιῶν. ἐπεὶ δὲ τὸ ποτήριον, τὸν δι' οὗ καὶ ἑκούσιον θάνατον τὸν ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ἀνθρώπων θάνατον αἰνίττεται. σὺ δέ μοι ὅρα. ὅτι τὸ ἀποκοπῆναι τὸ δεξιὸν ὠτίον τοῦ δούλου τοῦ ἀρχιερέως, σύμβολον ἦν τῆς ἀνηκοΐας αὐτῶν· τῶν ὡς προσερχομένων τῷ ἰησοῦ λεγομένων· ἵνα ἀκούοντες μὴ ἀκούωσι διὰ τὴν κατὰ τοῦ σωτῆρος ἀπέχθειαν· ἢ τῶν ἀρχιερέων μάλιστα. διὸ ὁ περὶ οἰκέτην ἀρχιερέως τὸ σύμβολον ἦν τῆς τοῦ ὠτίου ἀφαιρέσεως. τὸ δὲ ἀποκατασταθῆναι πάλιν τὸ ὠτίον, δηλοῖ τὴν ὕστερον ἀποκατάστασιν τῆς τῶν ἰσραηλιτῶν συνέσεως, τῆς νῦν ἀφαιρεθείσης. ὅταν ἠλίας ἐλθὼν, ἀποκαταστήσει αὐτοὺς εἰς χ̅ν̅· καὶ συνάψει αὐτοὺς πρὸς ὄντας, ἤδη τοῖς υἱοῖς. καθὰ δὴ ὁ μαλαχίας προεφήτευσεν:

Ἡ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλίαρχος καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν ἰουδαίων, συνέλαβον τὸν ἰησοῦν· καὶ ἔδησαν αὐτὸν καὶ ἀπήγαγον πρὸς ἄνναν πρῶτον· ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ καϊάφα· ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. ἦν δὲ καϊάφας ὁ συμβουλεύσας τοῖς ἰουδαίοις· ὅτι συμφέρει ἕνα ἄνθρωπον ἀπολέσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ:

Ὅτε πάντα ἐποίησεν ὅσα ἱκανὰ ἦν ἀναστεῖλαι αὐτούς· οἱ δὲ, οὐδὲ συνίεσαν, τότε δὴ συνεχώρησεν ἀπαγαγεῖν αὐτόν. οἱ δὲ, δήσαντες καὶ ἀπήγαγον πρὸς ἄνναν· ὥσπερ ἐκπομπεύοντες τὸ ποιηθὲν σεμνολογῶ, καὶ ἐγκαυχώμενοι ὡς δὴ μέγα τι πρᾶγμα ποιήσαντες. τῆς δὲ τοῦ καϊάφα προφητείας μέμνηται, δεῖξαι θέλων ὅτι ὑπὲρ σωτηρίας τοῦ κόσμου ταῦτα ἐγίνετο· καὶ ὅτι τοσαύτη τῆς ἀληθείας ἡ ὑπερβολή, ὡς καὶ τοὺς ἐχθροὺς ταῦτα προαναφωνεῖν. ἵνα τὸ δὲ μὴ δεσμὸν ἀκούσας θορυβηθῇς, ἀναμιμνήσκει σε τῆς προφητείας· ὅτι ὠφέλιμοι ἦσαν καὶ οἱ δεσμοί, καὶ ὁ θάνατος. καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν τούτων μνήμης ἔχεται:

Ἠκολούθει δὲ τῷ ἰ̅υ̅, σίμων πέτρος· καὶ ὁ ἄλλος μαθητής. ὁ δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος, ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ· καὶ συνεισῆλθε τῷ ἰ̅υ̅ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως. ὁ δὲ πέτρος εἱστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω. ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητὴς ὁ ἄλλος ὃς ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ καὶ εἶπε τῇ θυρωρῷ, καὶ εἰσήγαγε τὸν πέτρον: Τίς ἦν ὁ ἄλλος μαθητής; αὐτὸς οὗτος ὁ ταῦτα γράψας. ἀποκρύπτει δὲ ἑαυτόν, διὰ ταπεινοφροσύνην· ἐπεὶ

αὕτη γὰρ τῆς ἀληθείας ἀναμφίβολος ἡ ἀπόδειξις· ὅταν
τοὺς ἐχθροὺς τις ἀγάγῃ μάρτυρας ὧν λέγει· οἱ γὰρ ὑπηρέται
αὐτοί φησιν ἀπιόντες εἶπον τοῖς πέμψασιν· οὐδέποτε ἐλάλησεν
ἄνθρωπος ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος· οὕτως ὅταν ἀπολειφθῇ, εὐθέως [illegible]
ἀλλ' [illegible] ἀναγκάζεται· οὔτι γε μὴν οἱ τότε [illegible]
δὲ [illegible] τούτων λαβὼν, οὐδὲν ποιεῖ· φη-
[illegible] δὲ ῥήματα [illegible]
γάρ φησιν ἔχεις ἐπιλαβέσθαι τῶν εἰρημένων ὑπ' ἐμοῦ,
ἀπόδειξιν ὅτι κακῶς εἶπον· εἰ δὲ οὐκ ἔχεις τί λέγειν, [illegible]
τως· εἰ κακῶς [illegible] ἐδίδασκον· [illegible]
[illegible] μαρτύρησον περὶ [illegible]
διδασκαλίας· καὶ [illegible] πληροφορήσαι τὸν ἀρχιερέα [illegible]
τῶν [illegible] περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ· εἰ δὲ καλῶς ἐδίδαξα [illegible]
ἐθαύμαζον ὁ λαὸς καὶ [illegible] τῶν ὑπηρετῶν [illegible] 33
ὃν [illegible] ἐθαύμαζες· ἔτυπτε μονονουχὶ [illegible] τὸν κύριον [illegible]
[illegible] ἑαυτὸν [illegible] αὐτόν· ἐπειδὴ γὰρ [illegible]
[illegible] καλεῖ τὸ μαρτύρας λέγων· ἴδε οὗτοι
οἴδασιν ἃ εἶπον ἐγώ, θέλων ὁ ὑπηρέτης [illegible]
[illegible] τῆς [illegible]· ὅτι αὐτῶν θαυμαζόντων [illegible]
ἔτυψεν αὐτόν· [illegible] ὁ Χριστὸς [illegible] ἐλάλησε [illegible]
[illegible] ἀναισχυντίας [illegible] φιλίας τῆς [illegible]· οὐκ ἀν[illegible]
φη λελάληκα· οὐδὲ ἐν τῷ [illegible] σκοτεινῷ [illegible]

Ἀπέστειλεν αὐτὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν
ἀρχιερέα· ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος·
εἶπον οὖν αὐτῷ· μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; ἠρνή-
σατο οὖν ἐκεῖνος· οὐκ εἰμί. λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ
ἀρχιερέως, συγγενὴς ὢν οὗ ἀπέκοψε Πέτρος τὸ ὠτίον·
οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ; πάλιν οὖν ἠρνή-
σατο ὁ Πέτρος· καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. [illegible]

[illegible] αὐτὸν πρὸς Καϊάφαν· διὰ τί αὐτοὶ μηδὲν εὑρίσκον-
τες· ἴσως [illegible] ἐκεῖνον σοφώτερον [illegible]
[illegible] τι κατὰ τοῦ Ἰησοῦ θανάτου ἄξιον· [illegible]
[illegible] ἀπολέσωσι· ἢ [illegible] δεσμὸν [illegible]· [illegible]
ὁ θερμὸς ἐραστὴς τοσοῦτον [illegible]
[illegible] τοῦ διδασκάλου, οὐδὲ [illegible]· ἀλλ' ἔτι [illegible]

ἀκολουθεῖν ἀναλέγων τὸν φοβούμενον, διὰ τοῦτο ἠρνήσατο
ὅτι οὐκ εἰμί. ἐπειδὴ δὲ τὸ θερμαίνεσθαι ἀπὸ τοιαύτης ἐποι-
εῖτο γνώμης. ὑποκρίνεται γὰρ ταὐτὸν τῶν ὑπηρετῶν δρᾶν ὡς
εἷς ἐκείνων. ἵνα λανθάνῃ τῷ, καὶ τῇ φείδοι τοῦ προσώπου φωραθῇ.
ἐκκλεισθείη τοῦ συλλέγων Χριστοῦ· ὡς μαθητὴς τούτου ἐκ τοῦ
μέσου διωκόμενος:

Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ
περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ παρρη-
σίᾳ ἐλάλησα ἐν τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν
συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντοτε οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται·
καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν. τί με ἐπερωτᾷς; ἐπε-
ρώτησον τοὺς ἀκηκοότας τί ἐλάλησα· ἴδε οὗτοι οἴδασιν
ἃ εἶπον ἐγώ. ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος, εἷς τῶν ὑπηρετῶν
παρεστηκὼς ἔδωκε ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ, εἰπών· οὕτως
ἀποκρίνῃ τῷ ἀρχιερεῖ; ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· εἰ κακῶς
ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις:

Ἐρωτᾷ ὁ ἀρχιερεὺς τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν· ἴσως, ποῦ
αὐτοί· ποῦ εἰσί· καὶ τίνες εἰσί· καὶ ἐπὶ τίνι σκοπῷ, τούτους συ-
νέλεξε· καὶ τί μου λόγιμος· ὡς ταράττων περὶ σὺν τιμᾷ ἢ
ἀποστασίαν, ἢ θέλων αὐτὸν ἐλέγξαι. καὶ περὶ τῆς διδαχῆς δὲ ἐρω-
τᾷ, ποία αὕτη ἦν· ἆρα μὴ ἀπὸ τοῦ νόμου ἀφίστασαι· καὶ μάχο-
μαι μωσεῖ; ἵνα καὶ ἀπὸ ταύτης ἀφορμὴν εὑρὼν, ὡς θεομάχον
ἀποκτείνῃ; πῶς οὖν ὁ κύριος; ἀποκρίνεται αὐτῷ, πρὸς τὴν ὑπόνοι-
αν αὐτοῦ. ἐγώ φησιν οὐδὲν ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα. σὺ μὲν
γὰρ ὑπονοεῖς με ἀποστασίαν τινά· καὶ κρυφίως που λόγους τινὰς
συσκευάζοντα. ἐγὼ δέ σοι φημὶ λέγω· ὅτι οὐδὲν ἐν κρυπτῷ,
ἐλάλησα· τουτέστιν· οὐδὲν στασιῶδες· καὶ ὡς δοκεῖς συνε-
ωτεροποιῶ, ἢ δόλιον. καὶ ἀποκρύφως μὲν ἄλλα οἴκοι ἐλά-
λησα. ἐπειδὴ γὰρ καὶ οὕτως ὁ νόμος μὲν ὅτι πρὸς τὴν ὑπόνοιαν
τοῦ ἀρχιερέως τοῦτο εἶπεν ὁ κύριος, φανήσεται διὰ τὸ δὲ λέγειν·
πολλὰ γὰρ εἶπεν ἐν κρυπτῷ, ὅσα δηλαδὴ τοῖς τῶν πολλῶν
διανοίαις ὑψηλότερα ἦν. τὸ δὲ τί με ἐρωτᾷς; ἐρώτησον τοὺς
ἀκηκοότας, οὐκ αὐθάδως διαλεγομένου ἐστίν· ἀλλὰ θαρροῦντος τῇ τῶν
λόγων ἀληθείᾳ· ἐρώτησον γάρ φησι τοὺς ἐχθρούς· τοὺς δ'
ἐλέγχοντας· τοὺς ὑπηρέτας τούτους· τοὺς διαβάλλοντας.

πρωΐα· καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἀλλ᾽ ἵνα φάγωσι τὸ πάσχα. ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πιλάτος πρὸς αὐτοὺς καὶ εἶπε· τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· εἰ μὴ ἦν οὗτος κακοποιός, οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα. ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῇ ὃν εἶπε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν:

Πολλοῖς δικαστηρίοις περιῆγον τὸν κύριον· αὐτοὶ μὲν καθαιρεῖν αὐτὸν οἰόμενοι· τῆς δὲ ἀληθείας μᾶλλον διὰ τῶν πολλῶν δικαστηρίων ἐκφαινομένης· ἀνέλεγκτος γὰρ διὰ πάντων τούτων ὁ κύριος ἐξελθὼν, ἀναντίρρητον τὸ καθαρὸν ἔσχεν. [illegible] οὖν αὐτὸν ἄγουσιν εἰς τὸ πραιτώριον· οὐδὲ εἶχον αὐτοὶ [illegible] ἀναβλέπειν· ἀπὸ τῶν πραγμάτων ὑπὸ [illegible] κρινόμενον. ἅμα δὲ καὶ δεδοίκασι· μήπως ὑπὸ πλειόνων δικαστῶν [illegible] κατηγορηθέντος ἀναλλοίωτος [illegible] ἀπελόντες. ἦν δὲ πρωΐα φησὶν, ἵνα συμμάθῃς ὅτι πρὸ μέσου τῆς νυκτὸς ὑπὸ Καϊάφα ἠρωτήθη, πρὶν ἢ τὸν ἀλέκτορα φωνῆσαι, ἀπήχθη πρὸς Καϊάφαν [illegible] ἀπὸ τούτου ἠρώτα ταῦτα [illegible] εὕρηκε μὲν οὕτως ὁ [illegible] δεξάμενον· τῆς δὲ νυκτὸς ἐν τούτοις ἀναλωθείσης, πρωΐας τῷ Πιλάτῳ ἀπάγουσι· αὐτοὶ δὲ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον ἵνα μὴ μιανθῶσιν. ὢ τῆς ἀνοίας· φονῶντες μὲν ἀδίκως οὐκ ἐνόμιζον βορβορεύεσθαι· δικαστηρίῳ δὲ ἐπιβαίνοντες [illegible] μιαίνεσθαι ἐνόμιζον αὐτοὺς ἡγοῦντο. τί δέ ἐστιν ἵνα φάγωσι τὸ πάσχα; καὶ μὴν αὐτῷ ὁ κύριος ἐποίησε τῇ πρώτῃ τῶν ἀζύμων [illegible] τὸ πάσχα ἢ μᾶλλον τὴν μὲν [illegible] ἐπειδὴ [illegible] αὐτοὶ μὲν τότε ἔμελλον αὐτὸ φαγεῖν, τῇ παρασκευῇ· ἐκεῖνος δὲ πρὸ μιᾶς αὐτὸ παρέδωκε. [illegible] ὁ δὲ καὶ τὸ πάσχα [illegible] ἐστὶ παρασκευή. ὁ δὲ Πιλάτος [illegible] κακοεργὸν ποιῶν, αὐτὸς ἐξελθὼν [illegible] κύριον εἰ δεδεμένον, [illegible] ἐλέγχει [illegible] Χριστοῦ. ἀλλ᾽ ἐρωτᾷ τὴν αἰτίαν τῶν δὲ σημείων [illegible] εἰπεῖν· εἰ μὴ ἦν οὗτος κακοποιὸς φασὶν, οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. ὁρᾷς πῶς [illegible] οὐ ἐκκλίνουσι τοῦ ἐλέγχου;

μαίνεται· ὥσπερ ὁ [illegible] ἡμέρᾳ τῇ θέρμῃ, ἀρνεῖται· ὁ δ' οὐ δεύτερον
μόνον, ἀλλὰ καὶ τρίτον· διατί δὲ οἱ εὐαγγελισταὶ πάντες τὰ
ὁμοῦ περὶ τοῦ Πέτρου ἀνέγραψαν, οὐχὶ τοῦ μαθητοῦ κατηγο-
ροῦντες· ἀλλ' ἡμᾶς παιδεύοντες πόσον κακὸν τὸ μὴ τὸ πᾶν
ἐπιτρέπειν θεῷ, ἀλλ' ἑαυτῷ θαρρεῖν· χρὴ δὲ θαυμάσαι τοῦ
διδασκάλου τὴν φιλανθρωπίαν· ὅτι καὶ δεδεμένος καὶ ἀπαγόμενος,
οὐκ ἠμέλησε τοῦ μαθητοῦ· ἀλλὰ στραφεὶς ἐνέβλεψε τῷ Πέ-
τρῳ, ὡς ἕτερος εὐαγγελιστὴς φησί· καὶ διὰ τοῦ βλέμματος,
[illegible] διὰ [illegible] αὐτῷ, τὴν ἀλήθειαν· [illegible] λαν
[illegible]· ὁ [illegible] δὲ τότε [illegible], καὶ μὴ
[illegible] ἐλπίδα [illegible] ἄλλου ἢ μόνον [illegible]· [illegible]
μὴ λαμβάνοντος τοῦ θεοῦ [illegible] καταλείπεται [illegible] ἡ δύναμις
[illegible] ἄνθρωπος [illegible]· ἀμφοτέρων [illegible]
[illegible] δεσμοῦ μανθάνετε [illegible] ἀποφαίνεσθαι· ἡ [illegible] τοῦ κόσμου
ἡ δὲ [illegible] ἀπὸ τῶν λυπηρῶν, τοῦ θεοῦ ἐπιλανθανόμενοι καὶ κατα-
[illegible] λόγος· νῦν καὶ δεῖ [illegible] λογίᾳ· [illegible] δούλου, ἐρωτᾷ
[illegible] τὸν δὲ [illegible]· τοιούτων σαρκὶ τῶν παθῶν [illegible]· ὁ δὲ
μόνον [illegible] πολλάκις αὐθαδίζεται· ὥσπερ
[illegible] τὸν λόγον· διὸ [illegible]· ὁ θερμαίνεται· [illegible]
[illegible] κλινόμενος· [illegible] μόνος· ἀλ-
λὰ [illegible] τῆς αὐθαδείας [illegible]· θερμαίνεσθαι δὲ λέ-
γεται, οἷα δὴ ἀπὸ θερμότητος καὶ τύφου [illegible]·
ἐλέγχει δὲ αὐτὸν παιδίσκη, [illegible] ἡ δύναμις καὶ θηλύ-
τη καὶ [illegible] ἀρνεῖται τὸν λόγον καὶ τὴν [illegible] λογίαν [illegible]
ἀλλ' [illegible] ἐλέγχεται· ὥσπερ
[illegible] πρὸς [illegible] δούλου· οὕτως ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ δια-
δείκνυται· ἀλλ' εὐξώμεθα [illegible] μὴ [illegible] ὁ λόγος
τοῦ θεοῦ [illegible]
[illegible] αὐλῆς τοῦτον [illegible] ἀρχιερέως·
[illegible] κοσμοκράτορος· [illegible] ἐκ τοῦ κόσμου· [illegible]
[illegible] τοῦ κοσμοκράτορος [illegible] τότε δὴ [illegible]
[illegible] κρίνομεν [illegible]θα· καθὼς ὁ ἀπόστολος
[illegible] αὐτὸν [illegible] τῆς αὐλῆς [illegible]
τοῦ κόσμου [illegible] αὐτοῦ φέροντες:

Ἄγουσι τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ

μὴ παραδοθῶ τοῖς ἰουδαίοις· νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμή, οὐ
κ ἔστιν ἐντεῦθεν: Ἑρ. φόβον κατὰ τὸν ἰ(ησοῦ)ν σφόδρα ὁ πιλάτος. κα
δίαν· ἐπειδὴ μεγάλη μὲν ἦν περὶ αὐτοῦ ἡ ὑπόληψις· ἠβουλ
δὲ πάντων μαθεῖν ἀκριβῶς· ἀπαλλαγμένος τοῦ θορύβου τῶν
ἰουδαίων· ἐρωτῶν οὖν αὐτὸν εἰ βασιλεὺς ἐστὶν, ὁ περιέφερε
παραγαγοῦσι [illegible] μέσον ὤτων· ὁ δὲ χ(ριστὸ)ς ἐρωτᾷ αὐτόν, φα
φ' ἑαυτοῦ τοῦτο λέγεις· [illegible] καὶ ὁ ἄλλων· οὐκ ἀγνοῶν· ἀλλ' ἐκκαλύ
ψαι τὴν πονηρὰν τῶν ἰουδαίων γνώμην· ὅθεν λαμβάνουσι
καὶ τὸ ἀπὸ πιλάτου κατηγορεῖν ἐθέλειν αὐτοῦ. ὡς τ
ἀκολουθοῦντες τῷ παρὰ τῶν ἰουδαίων παραδοθῆναι αὐτῷ. διὸ ὁ πιλάτος
φέρει· καὶ ἑαυτὸν ἀπαλλάττει τῆς αἰτίας. καὶ ἄλλως δὲ ἐρωτᾷ
τὸν πιλάτον ὁ κ(ύριο)ς· ἀφ' ἑαυτοῦ τοῦτο λέγεις· ἢ ἄλλοι σοι εἶπον
ὅτι εἰς· ἐλέγχει γὰρ διὰ τούτου αὐτὸν ἀμαθῶς τὸν ἀλλότρια
δικάζοντα. καὶ ὥσπερ ἐστὶν αὐτῷ φησὶ πρὸς πιλάτον· εἰ μὲν ἀκριβῶς
ἀφ' ἑαυτοῦ τοῦτο λέγεις, δεῖξον τὰ σημεῖα τῆς ἐμῆς ἀντάρσεως·
εἰ δὲ ὑπ' ἄλλων εἰρηται, διδάχθητι οὖν καὶ ὡς ἀκριβὴς ἐξέτασιν
ποιῶν. ὁ δέ, ὅτι μὲν ἤκουσε παρ' ἑτέρων, οὐ λέγει· ἀπολο
γεῖται. τὸ δὲ τί ἐποίησας; ὥσπερ ἐδικαίωσε φησὶ μὲν
γὰρ καὶ ὑπὸ χ [illegible] λοιπόν. λέγει γὰρ τί ἐποίησας; οὐκ
κ(αὶ) διὰ τοῦτο ἀπο [illegible] μαθεῖν ὅτι [illegible]
ἐκ τοῦ κόσμου [illegible]
τὸν πιλάτον· [illegible]
καὶ τοῦτο· ἀλλὰ [illegible]
τὴν τυραννίδα [illegible]
κόσμου τούτου· ὡ [illegible]
ἀν· καὶ γὰρ ἦν ἐκ [illegible]
ἂν οἱ ἐμοὶ ἠγωνί [illegible]
καὶ τοῖς παρ' ἡμῖν λέ [illegible]
ἔχει τὴν ἰσχύν· ἡ δὲ ἀνω [illegible]
οἱ μὲν ἰσχύν· οἱ δὲ ἐντεῦθεν [illegible]
οὕτως ἀλλότριος ἐστὶ τοῦ γένους θ(εο)ῦ. [illegible]
φησὶ λέγει· ὅτι οὐκ ἔστιν ἡ βασιλεία μου [illegible]
μόνη τοῖς μαθηταῖς πρώτον μὲν ἀπὸ τῆς λέξεως. [illegible]
ὅτι ἡ βασιλεία μου οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου· ἐνθ[illegible] οὐκ ἔστι

ὁ ἄννας ἠρώτησε· καὶ οὐδὲν μαθών, πρὸς καϊάφαν ἔπεμψε [illegible]· οὗτος πάλιν ἀνακρίνας, πρὸς πιλᾶτον ἀποστέλλει. εἶτα ὁ πιλᾶτος πάλιν ἐρωτᾷ· τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τούτου. καὶ οὐδὲν [illegible] σαφές τι εἰπεῖν. ὅθεν [illegible] οὐδὲν λέγουσι, λάβετε φησὶν αὐτὸν ὑμεῖς. ἐπειδὴ γὰρ ἑαυτοῖς ἐπέτρεπε τὴν κρίσιν, [illegible] ὡς οὐκ ἂν ἀδικοῦντι ποιήσοντες [illegible]· εἰ μὴ γὰρ ἦν φασὶ κακοποιός, οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. αὐτοὶ λάβετε καὶ κρίνατε. καὶ δὲ πρὸς ἐμὲ ἠγάγετε. καὶ σχῆμα [illegible] περὶ [illegible] τῷ πράγματι, ἀνθρώπου δεῖ εἰπεῖν [illegible] κρίνατε οὖν αὐτὸν ὑμεῖς. ἐγὼ γὰρ οὐκ ἂν δικαστὴς τοιοῦτος εἴην. καὶ τοίνυν ὁ νόμος ὑμῶν ἀναιτίως κολάζει, κρίνατε αὐτὸν αὐτοί. οἱ δέ, ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα φασί. τοῦτο δὲ λέγουσιν, ὅτι οἱ ῥωμαῖοι αὐτῶν [illegible]. ἵνα οὖν σταυρωθῇ ὁ κ(ύριο)ς καὶ ὁ θάνατος αὐτοῦ ἐκ τῶν πάντων [illegible]· καὶ ἐπικατάρατος κηρυχθῇ, τούτου ἕνεκεν ταῦτα σχηματίζονται, ὅτι ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι. ἐπεὶ πῶς τὸν στέφανον ἐλιθοβόλουν; ἀλλ' ὅπερ εἶπον, σταυρωθῆναι τὸν κ(ύριο)ν βουλόμενοι τοῦτο λέγουσιν. ὥσπερ ἂν καὶ οὕτως εἶπον· ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι διὰ σταυροῦ οὐδένα. τὸ δὲ σταυρωθῆναι τοῦτον, ἐπ[illegible]θη τὸν κ(ύριο)ν ἡμῖν. ἵνα ὁ λόγος τοῦ ἰ(ησο)ῦ πληρωθῇ ὃν εἶπε περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. ὅτι δηλονότι σταυρωθήσεται. [illegible] ἀπὸ ἰουδαίων, ἀλλ' ὑπὸ ἐθνικῶν ἔμελλεν ἀναιρεῖσθαι. εἰπόντων οὖν τῶν ἰουδαίων ὅτι ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι, παραλαβόντες αὐτὸν οἱ ἐθνικοί, καὶ σταυροῦσι κατὰ τὸ [illegible] αὐτοῖς. καὶ οὕτως πληροῦται ὁ λόγος τοῦ ἰ(ησο)ῦ ἀμφοτέρωθεν, ἔκ τε τοῦ ἐθνικοῖς παραδοθῆναι καὶ τοῦ σταυρωθῆναι:

Εἰσῆλθεν οὖν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν ὁ πιλᾶτος· καὶ ἐφώνησε τὸν ἰ(ησο)ῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων; ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἰ(ησοῦ)ς· ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοι σοι εἶπον περὶ ἐμοῦ. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ πιλᾶτος· μήτι ἐγὼ ἰουδαῖός εἰμι; τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί· τί ἐποίησας; ἀπεκρίθη ἰ(ησοῦ)ς· ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμή, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο ἵνα

καὶ τοὺς ἰουδαίους· μένοντας ἐκ τῆς ἀληθείας· ἐπειδὴ [illegible]
κούειν ἠθέλουσι τῆς φωνῆς αὐτοῦ· μένοντας δὲ ἐκ τῆς [illegible]
ψευδεῖ· πάντως κατ' αὐτοῦ πλάττοντα· καὶ οὐκ ἀληθ[illegible]
χος ἐστὶ θανάτου· οὕτως οὖν εἶλε τοῖς πράγμασι τούτοις [illegible]
τὸν πιλᾶτον· ὥστε περὶ ἀληθείας ἐρωτῆσαι [illegible]
δόντος ἐξ ἀνάγκης ἠφάνιζε· καὶ ἐκινεῖτο· [illegible] πάντων [illegible]
σιαζόντων· ἐπειδὴ δὲ καιροῦ μὲν ἔδει τοῖς δὲ [illegible]
δὲ κατεπεῖγον ἦν· ἐξαρπάσαι τὸν ἰησοῦν τῆς τῶν ἰουδαίων
ὁρμῆς, διὰ τοῦτο ἐξέρχεται πρὸς αὐτοὺς καὶ φησίν· ἐγὼ οὐδε-
μίαν αἰτίαν εὑρίσκω ἐν αὐτῷ· καὶ τοῦτο δὲ, ὥσπερ ἐπὶ [illegible]
εἰπὼν ὅτι καὶ ἥμαρτε· καὶ ἄξιός ἐστι θανάτου· ὅμως χαρί-
σασθε αὐτὸν τῇ ἑορτῇ· ἀλλὰ πρῶτον αὐτὸν ἀπαλλάξας αἰ-
τίας ἁπάσης, τότε ἀξιοῖ αὐτοὺς περὶ τῆς ἀπολύσεως [illegible]
εἰ μὲν ἀπολυθῇ κοινῆς οὔσης, εἰ δὲ μὴ αὐτῆς χάριτος ὀφειλο-
τὸν γὰρ ἀναίτιον ἀπολελύκασιν· καὶ δὲ κατὰ ταύτην φι[illegible]
χθείη ἡ αὐτῶν κακία· ὅτι τὸν ἀναίτιον καταδικάζου-
σι δὲ καὶ τὸ τὸν βασιλέα ποιοῦν [illegible]· φανερῶς [illegible]
τούτου ἀπολογεῖται ὁ πιλᾶτος· ὡς οὐδὲ μίαν τούτου [illegible]
ἀλλὰ μάτην ἐγκαλεῖται παρ' ὑμῶν ὡς βασιλείας ἐπι-
[illegible]· οὐ γὰρ ἂν τὸν βασιλέα ἑαυτὸν ποιοῦντα καὶ ἀν-
τὶ τῶν ῥωμαίων δυναστείᾳ ὁ τῶν ῥωμαίων [illegible]
ἀπέλυσεν· ὥστε τούτῳ καὶ φησὶν τὸν βασιλέα [illegible]
ὃν ἀπολύσω, παντελῶς ἀναίτιον τὸν ἰησοῦν [illegible]
ξε πολλάκις τοῖς ἰουδαίοις ὡσὰν εἰ τοιαῦτα λέγοι· [illegible]
συκοφαντεῖτε ὡς βασιλεύοντα· ὃν ἂν [illegible]
φατε, τοῦτον ἀπολῦσαι ἀξιῶ· δῆλον [illegible]
τιμὲς δὲ τὸ καὶ τοῦτο σεσίγηκε, οὔτε μὲν [illegible]
νίον γέννησιν δηλοῦν [illegible], ἀλλὰ τὴν [illegible]
τοῦτο δὲ γέγονεν ἂν ὅσα καὶ συνήθη ἐκ μαρίας [illegible]
τὸν διάβολον ἀπατῆσαι· τὴν θείαν φύσιν αὐτοῦ [illegible]
λάθουσαν πάντων· ἀλήθεια οὖν τοῦτο ἐστί, [illegible]
κυρία ἡ διὰ ταύτης· διὰ τοῦτο οὖν ἦλθον [illegible]
γνῶσιν τοῦ θεοῦ, καὶ τὴν ὑπεράνω χάριτος [illegible]
ποθεῖν ὁρμώμενοι οἱ ἰουδαῖοι ἔθος εἶχον ἐν δὲ [illegible]
λύειν· παρὰ τὸν [illegible] δι' [illegible]

[illegible] τοῦτο, εἰπὼν ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τῷ κόσμῳ, οὐδὲ ἐστὶν
[illegible] ἀλλὰ μὲν ἔστιν ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ προνοεῖται
[illegible] λέγεται περὶ [illegible] οὐκ ἔστι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου
[illegible] αὐτοῦ· ἀλλ᾽ ἄνωθεν καὶ προαιώνιος· καὶ οὐκ ἔστι τοῦ
[illegible] ἴσως [illegible] ἀλλ᾽ ἐνταῦθα μὲν κρατοῦσι καὶ διοι-
[illegible] οὐκ ἐν [illegible] δὲ [illegible]· οὐδὲ τὴν [illegible] κάτωθεν ἔχουσα
[illegible] ἔπειτα [illegible] θεὶς [illegible], εἰς τὰ ἴδια
[illegible] ὁ κόσμος ἴδιος αὐτοῦ:

Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος· οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· σὺ λέγεις ὅτι βασιλεύς εἰμι ἐγώ. ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι, καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ. πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας, ἀκούει μου τῆς φωνῆς. λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· τί ἐστιν ἀλήθεια; καὶ τοῦτο εἰπὼν, πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους. καὶ λέγει αὐτοῖς· ἐγὼ οὐδεμίαν αἰτίαν εὑρίσκω ἐν αὐτῷ. ἔστι δὲ συνήθεια ὑμῖν, ἵνα ἕνα ὑμῖν ἀπολύσω ἐν τῷ πάσχα· βούλεσθε οὖν ὑμῖν ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων:

Τοῦ Πιλάτου ἐρωτήσαντος τὸν κύριον εἰ βασιλεύς ἐστιν, ἐγώ, φησίν, εἰς
τοῦτο γεγέννημαι· τουτέστιν εἰς τὸ [illegible] εἶναι. φησὶ
[illegible] τοῦ γεννη[illegible] ἐκ πατρός· αὐτὸν
[illegible] βασιλέως γεννη[illegible] εἶναι μαρτυ-
[illegible] ὁ πατὴρ καὶ
[illegible] δέδωκεν, ἀντὶ τοῦ
[illegible] ὡς [illegible] εἶναι· καὶ φυσικῶς
[illegible] καὶ διὰ τοῦτο ἐλήλυθα
[illegible] [illegible] καὶ [illegible]
[illegible] βασιλέως [illegible] κύριος ἐστι· ἐπεὶ σὺ
[illegible] διὰ [illegible] καὶ πεῖσαι ὡς τὸ
[illegible] φησί· πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας
[illegible] φωνῆς [illegible] σὺ ὢν Πιλᾶτε ἕτερος ἀληθείας
[illegible] ἀκούσεις μου τῆς φωνῆς· καὶ ἐπεὶ
[illegible] λέων οὗτοι οὐ τοιοῦτοι οἱ τοῦ κόσμου· ἐπεὶ κτητ[illegible]
[illegible] ἀλλὰ φυσικήν· καὶ [illegible] αὐτοῦ τοῦ γεννηθῆ-
[illegible] πρὸς σοῦ ἤδη μοι. ἀμείβεται δὲ ἐνταῦθα

Ὅρα διὰ παντὸς τὴν κακίαν τῶν ἰουδαίων δεικνυμένην· τὸν γὰρ
ἐγκαλούμενον ὁμολογουμένως λῃστὴν, ἐξαιτοῦνται· τὸν δὲ κν̄
παραδιδόασι. μαστίζει οὖν αὐτὸν ὁ πιλᾶτος· παραμυ-
θήσασθαι τέως καὶ λῦσαι τὸν θυμὸν αὐτῶν βουλόμενος·
ἐπειδὴ γὰρ διὰ ῥημάτων οὐκ ἴσχυσεν αὐτὸν ἐξελέσθαι, μα-
στίζει· σπεύδων ἄχρι τούτου στῆσαι τὴν μανίαν αὐτῶν. ἐπὶ τὴν
χλαμύδα καὶ τὸν στέφανον συγχωρεῖ περιτεθῆναι αὐτῷ, ὥσ-
τε αὐτῶν χαλάσαι τὴν ὀργήν. οἱ δὲ στρατιῶται τὰ πάντα πρὸς
χάριν τῶν ἰουδαίων ἔπραττον· ἐπεὶ γὰρ ἤκουσαν τοῦ πιλά-
λέγοντος· τὸν βασιλέα τῶν ἰουδαίων ἀπολύσω; ἐμπαίζου-
σι λοιπὸν αὐτῷ, ὡς βασιλεῖ· οὐ γὰρ δὴ ὑπὸ τοῦ πιλάτου προ-
τραπέντες ἐποίουν ταῦτα· ἅτε καὶ νυκτὸς ἐπελθόντες τῷ ἰῦ
παρανομῶ καὶ νῦν τοῦ κτεινόμενος· τοῖς ἰουδαίοις χαριζόμενοι,
χρημάτων ἕνεκα. μαλακὸς μὲν οὖν ὁ πιλᾶτος οὐ κα-
κοήθης δὲ κατὰ τοὺς ἰουδαίους, ἐζήτει μὲν γὰρ τὸν ἰν σῶσαι
πάλιν αὐτῶν τὸν θυμὸν βουλόμενος. ἀλλ᾽ ἐκεῖνοι, οὐδὲ
οὕτως ἡμέροις δράμασι· βοῶσι δέ, σταύρωσον· σταύρωσον αὐτόν.
ἰδὼν δὲ ὁ πιλᾶτος πάντα τὰ παρ᾽ αὐτοῦ μάτην γινόμενα, φησί·
λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ εὑρίσκω ἐν αὐτῷ
αἰτίαν. ποιεῖ δὲ τοῦτο, σωφρονῶν αὐτούς, ὡς τὸ πρᾶγμα οὐ συγκε-
χωρημένον αὐτοῖς· ὡς ἂν ἀπολυθῇ ὁ ἰησοῦς· ἐγὼ μὲν γὰρ
φησὶν ὁ ἔχων ἐξουσίαν σταυρῶσαι, οὐδὲ μὲν εὑρίσκω αἰτίαν· οἱ δὲ
ἔχοντες ἐξουσίαν ἧττον ὑμεῖς σταυροῦν, φατὲ τὸ αἴτιον μὲν εἶναι αὐ-
τόν· λάβετε οὖν, καὶ σταυρώσατε αὐτόν. ἀλλ᾽ οὐκ ἀνεδέξαντο· οὐ-
κοῦν ἀπολυθήτω ὁ ἄμωμος. τοιοῦτος μὲν οὖν ὁ σκοπὸς τοῦ
πιλάτου· ἐπ᾽ ἑκάτερος δηλαδή· οὐ μὴν ἐμφατικὸς τῆς
τῆς ἀληθείας. οἱ δὲ καὶ ἐν τούτῳ καταισχυνθέντες, λέγουσιν
ὅτι κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι υἱὸν θῦ
ἑαυτὸν ἐποίησεν. ὅρα τὴν κακίαν ἀσύμφωνα λέγουσαν. ἄνω
ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ πιλᾶτος· λάβετε αὐτὸν καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν
κρίνατε· καὶ οὐκ ἐδέξαντο τοῦτο· νῦν πάλιν, ὅτι κατὰ τὸν
νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν, προφέρουσιν. αἰτίαν, ὅτι
βασιλέα ἑαυτὸν ποιεῖ, ἐνεκάλουν· μηδὲ ἐκείνου ψευδοῦς ἐ-
λεγχθέντος· ὅτι υἱὸν θῦ ἑαυτὸν ποιεῖ, ἐγκαλοῦσι. καίτοι ποῖον
τοῦτο ἔγκλημα. εἰ τὰ ἔργα τοῦ θῦ ποιεῖ, υἱὸν θῦ εἶναι τὸ

διδασκαλίας δὴ τὰ γράμματα αὐτῶν, τὰ πλεῖστα τοῖς ἰουδαίοις ἐγχωρίοις νόμοις· ἀλλ' οὐ τοῖς τοῦ θεοῦ προσέχειν τοῖς νόμοις. ὅθεν καὶ τοῦτο ἐμέμφθη τοιοῦτον ἀλόγως εἶχον. οἱ αὐτοῦ λοιποὶ ἐκτραχηλισθέντες τῶν νομικῶν διατάξεων. ἐπειδὴ τοίνυν καὶ τοιοῦτόν τι εὕρηται ἐν τῇ ἐγγράφῳ νομοθεσίᾳ· ἀφ' οὗ ἴσως ὁρμωμένους αὐτούς, τὰς τοιαύτας ἀπολύσεις τῶν καταδίκων ἐν ἔθει ἔχειν. γέγραπται γὰρ περὶ τοῦ ἀκουσίως φονεύοντος· ἐὰν μὴ δι' ἔχθραν ἢ ἐπιτηδὲς βλάψων κακοποιῆσαί τις τῶν πλησίον αὐτοῦ· ῥίψῃ σκεῦος· ἢ λίθον. τὸ δὲ πεσὸν πατάξῃ τὸν παρευρεθέντα καὶ ἀποθάνῃ ὁ ἄνθρωπος, ἀκούσιος μὲν φονεὺς ὁ τοιοῦτος· κρινεῖ δὲ ἡ συναγωγὴ πάσα· καὶ ἀπολύσουσι μὲν τοῦτον τοῦ θανάτου. οὐ γὰρ καθ' ὃ ἠθέλησεν ὠμῶς πεφόνευκε· καταστήσουσι δὲ αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτηρίου. τοῦτον τῇ φυγῇ ζημιώσουσιν. ἐκ τούτου ἴσως ὁρμώμενοι ὡς ἔοικε χαρίζεσθαι ἡμᾶς, ἔθος τοιοῦτον εἶχον ἕνα ἀπολύειν τὸν ἐπὶ φονικῷ ἐγκλήματι κατακρινόμενον πρὸς ἑορτήν, ἔργον εἶναι τοῦτο τῆς συνηθείας τῶν ἰουδαίων. ἐπειδὴ δὲ τὰ πράγματα ὑπὸ ῥωμαίοις ἐτέλει, τοὺς ῥωμαίους ἄρχοντας κυρίους ποιοῦσι τοῦ ἀπολύειν· ὥσπερ οὖν καὶ νῦν τὸν πιλᾶτον:

Ἐκραύγασαν οὖν πάλιν πάντες λέγοντες· μὴ τοῦτον ἀλλὰ τὸν βαραββᾶν. ἦν δὲ ὁ βαραββᾶς λῃστής. τότε οὖν ἔλαβεν ὁ πιλᾶτος τὸν ἰησοῦν καὶ ἐμαστίγωσε. καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ. καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν. καὶ ἔλεγον· χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων. καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ῥαπίσματα. ἐξῆλθεν οὖν πάλιν ἔξω ὁ πιλᾶτος καὶ λέγει αὐτοῖς· ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω ἵνα γνῶτε ὅτι ἐν αὐτῷ οὐδεμίαν αἰτίαν εὑρίσκω. ἐξῆλθεν οὖν ὁ ἰησοῦς ἔξω φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. καὶ λέγει αὐτοῖς ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος. ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν λέγοντες· σταύρωσον. σταύρωσον αὐτόν. λέγει αὐτοῖς ὁ πιλᾶτος· λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε. ἐγὼ γὰρ οὐχ εὑρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ ἰουδαῖοι· ἡμεῖς νόμον ἔχομεν. καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν ὅτι ἑαυτὸν υἱὸν θεοῦ ἐποίησεν:

τουτέστι καὶ μὴν ὁρίαν προώρισαι· ἵνα δὲ μὴ καὶ ἀκούσας ὅτι ἄνωθεν δεδομένον, νομίσῃς ἀπηλλάχθαι ἀναιτίως παρελθεῖν τὸν Πιλᾶτον, ἐπιφέρει· ὅτι ὁ παραδιδούς μέ σοι, μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει. δεικνὺς γὰρ ἐνταῦθα καὶ τὸν Πιλᾶτον ἁμαρτίας ὑπαίτιον εἶναι καὶ ἐλάττονος. οὐ τοίνυν ἐπειδὴ ἄνωθεν ἐδέδοτο· τουτέστι συγκεχώρητο τό, σταυρωθῆναι τὸν Χριστόν, καὶ διὰ ἀναίτιοί εἰσιν ὅ τε Πιλᾶτος, καὶ οἱ Ἰουδαῖοι. ἀλλ' ἡ μὲν ἐκ μετέρας προαιρέσεως, τὸ κακὸν ὁρμηκὼς ἐβούλετο. ὁ δὲ θεός, ἅτε αὐτοὺς ἐγχωρῆσαι εἰς ἔργον προαίρεσιν ταύτην. οὐ κωλύων ἀναίτιοί εἰσιν οἱ πονηροί. ἐπειδὴ ὁ θεὸς συγχωρεῖ τὴν αὐτῶν κακίαν εἰς ἔργον ἐκβαίνειν. ἀλλὰ διότι ἑκούσιοι ὄντες καὶ διὰ τῶν ἀποτρόπων τῆς κατακρίσεως ἄξιοι:

Ἐκ τούτου ἐζήτει ὁ Πιλᾶτος ἀπολῦσαι αὐτόν· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἔκραζον λέγοντες· ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος· πᾶς ὁ βασιλέα ἑαυτὸν ποιῶν, ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι. ὁ οὖν Πιλᾶτος ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον, ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν· καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον λιθόστρωτον· ἑβραϊστὶ δὲ γαββαθά. ἦν δὲ παρασκευὴ τοῦ πάσχα· ὥρα δὲ ὡσεὶ ἕκτη:

Ἐπεὶ δὴ κατέπληξε τὸν Πιλᾶτον ὁ Κύριος διὰ τῶν ῥημάτων, καὶ σαφῆ παρέσχετο τὴν ἀπολογίαν· ὅτι ἦν μὲν ἑκὼν ἑαυτὸν ἐδίδου καὶ οὐ τῇ προσηγορίᾳ· οὐκ εἶχες ἐξουσίαν κατ' ἐμοῦ· καὶ ὅτι ἥττω ἁμαρτίαν ἔχεις καὶ σύ· καὶ μείζονα οἱ Ἰουδαῖοι οἱ παραδόντες με· ἢ ὁ λαός. διό τι ἐπὶ τὸ ἄλλο ὁ Πιλᾶτος τῶν [illegible] προσέθηκε· καὶ οὐκ ἐμηνίασεν ὡς ἀνήκοος ἐλέγξας· ἀλλ' εὑρὼν [illegible] σωφρονιστὴν καὶ ἀνόητον, ἀθρόως παρέδωκε. καὶ οὐδὲ τοῦτο [illegible] δικαστήρια ἔξω ὧν ἀναίτιος ἐξῆλθον, κατεδικάσθη· ἀλλ' ἐκεῖνοι· ἆρον ἆρον· ἐπειδὴ οὖν ταῦτα εἶπεν ὁ Κύριος, καὶ [illegible] τὸν Πιλᾶτον, ἐζήτει ἐκ τούτου μᾶλλον ἀπολῦσαι αὐτόν. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἐπειδὴ ἑαυτὸν ποιοῦντα διαβάλλοντες [illegible] περιεμβαλόντες ἠλέγχθησαν. ὁ γὰρ Πιλᾶτος ἐκ τούτου [illegible] ἐφοβήθη καὶ ἠβούλετο ἀπολῦσαι αὐτὸν μὴ [illegible] παρὰ [illegible] πάλιν ἐπὶ τοῦ δεσμοῦ μου κατεφέροντο [illegible] φόβῳ δὲ ἐκφοβοῦσι τὸν Πιλᾶτον. ὡς γὰρ εἶδον αὐτὸν ἐνδοιάζοντα, μᾶλλον μὴ υἱὸν θεοῦ ὄντα κατακρίνων τὸν [illegible] ἁμαρτίαν

κωλῦσαι αὐτούς; ὅρα δὲ τὴν θείαν οἰκονομίαν· πῶς ἐκεῖνοι μὲν πλέοσι δικαστηρίοις παρεδίδουν τὸν κύριον· ὥστε μωμήσασθαι αὐτὸν καὶ καταγράψαι τὴν δόξαν αὐτοῦ· εἰς κεφαλὴν δὲ αὐτοῖς ἡ ὕβρις περιτρέπεται· ἐντεῦθεν γὰρ μᾶλλον ἀκατάκριτος διαδείκνυται, ἐξεταζομένου τοῦ πράγματος ἀκριβέστερον· πολλάκις τοίνυν ὁ Πιλᾶτος ὡμολόγησε μηδὲν εὑρίσκειν ἐν αὐτῷ θανάτου ἄξιον:

Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλᾶτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη· καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν· καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ· πόθεν εἶ σύ; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος· ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε, καὶ ἐξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαί σε; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὐκ εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν κατ᾽ ἐμοῦ, εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένον ἄνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς μέ σοι, μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει:

Ὁ μὲν Πιλᾶτος ψιλὸν λόγον ἀκούσας μόνον ὅτι υἱὸς τοῦ θεοῦ ἐστι, φοβεῖται· οἱ δὲ καὶ ἔργα θεῖα ἰδόντες, ἀναιροῦσιν αὐτόν, ὃν ἐχρῆν προσκυνεῖν. ἐρωτᾷ δὲ αὐτὸν οὐχ ὥσπερ πρότερον, τί ἐποίησας· ἀλλὰ τίς εἶ σύ· τότε μὲν γὰρ ἐπειδὴ ὡς βασιλεὺς μὲν ἐνεκαλεῖτο, εἰκότως ἐρωτᾷ τί ἐποίησας· νῦν δὲ ἐπειδὴ ὡς υἱὸν θεοῦ ἑαυτὸν ποιῶν διαβάλλεται, ἐρωτᾷ· πόθεν εἶ σύ· ὁ Ἰησοῦς δὲ σιγᾷ· ἔμαθε γὰρ παρ᾽ αὐτοῦ Πιλᾶτος ὅτι εἰς τοῦτο γεγέννημαι· καὶ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν· ἀλλ᾽ οὐδὲν ἐκ τούτων ὠφελήθη· οὐδὲ ἂν τάχα ὑπὲρ τῆς ἀληθείας· ἀλλ᾽ ὅμως δὲ διεκεκίνητο τοῦ ὄχλου ὁρμῇ· διὸ ὁ Χριστὸς τὰς ἐρωτήσεις αὐτοῦ ὡς ἤδη γινομένας διαπτύων, οὐδὲν ἀποκρίνεται· ὅλως δὲ φαίνεται ὁ Πιλᾶτος μαλακώτερος εἶναι· καὶ [illegible] ὑπὸ τῶν τυχόντων φόβων διασειόμενος· καὶ τοὺς Ἰουδαίους ἐδεδοίκει· καὶ τὸν Ἰησοῦν, ὡς υἱὸν θεοῦ ἔφριττεν· ὅρα μὲν δὲ καὶ πῶς ἑαυτὸν κατακρίνει δι᾽ ὧν λέγει· ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε· καὶ ἐξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαί σε· εἰ γὰρ τὸ πᾶν ἐπὶ σοὶ ἔκειτο, τίνος ἕνεκεν οὐκ ἀπέλυσας ὃν ἀναίτιον εὗρες; ὁ δὲ κύριος τὸν τῦφον αὐτοῦ καταστέλλων, οὐκ εἶχες, φησίν, ἐξουσίαν οὐδεμίαν εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένον ἄνωθεν· οὐ γὰρ ἁπλῶς οὕτως ἀποθνήσκω· ἀλλά τι μυστικὸν ἐπιτελῶ, ὃ ἄνωθ θῆναι αὐτὸν λέγει· ἀφ᾽ ἧς ὁ Πιλάτος τὴν ἀπόφασιν ἐξήνεγκεν. Ἰω(άννης) δὲ ὡς ἑρμηνεύοντος τοῦ Μάρκου τὸν καιρὸν τῆς ἀποφάσεως, αὐτὸς τὴν ὥραν ἐν ᾗ τὸν Κ(ύριο)ν ἐσταύρωσαν, ἔφησεν. ἐπεὶ καὶ σκόπει πόσον μεταξὺ τῆς παρὰ τοῦ Πιλάτου περὶ τοῦ σταυροῦ ἀποφάσεως, καὶ τῆς ὥρας αὐτῆς ἐν ᾗ εἰς τὸν σταυρὸν ὁ Κ(ύριο)ς, ἀναμέσον ἐκεῖ πέπρακται. ἀπολύσας τὸν Βαραββᾶν, ἐφραγέλλωσε τὸν Ἰ(ησοῦ)ν. καὶ παρέδωκε πάντως αὐτὸν ὡς τὸ σταυρωθῆναι. ἡ ὥρα τοῦ Βαραββᾶ ἀπολύσεως, κατακρίσεως ἦν τοῦ Κ(υρίο)υ. ἐμπαίζουσιν οἱ στρατιῶται. καὶ σκόπει πόσος χρόνος ἀναλωθῆναι ἂν εἰς τὸν φιλότιμον ἐμπαιγμόν. ἐξήγαγεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος καὶ διελέχθη Ἰουδαίοις. πάλιν εἰσελθὼν, ἀνακρίνει τὸν Ἰ(ησοῦ)ν. πάλιν ἐξελθὼν, διαλέγεται τοῖς Ἰουδαίοις. ταῦτα πάντα, ἱκανὰ ἦν ἀναλῶσαι τὸν ἀπὸ τῆς τρίτης ὥρας ἄχρι τῆς ἕκτης χρόνον. ἀλλ᾽ ὕστερον ὁ Ἰωάννης ἐκθέμενος ἀνακρίσεις· ἅτε πάντα ἀκριβολογητικῶς, τῆς ἕκτης ὥρας μνημονεύει. ὅτε ἐπαρέδωκεν αὐτὸν τελείως ἵνα σταυρωθῇ. οὐχ ὅτε διαλεγόμενος τοῖς Ἰουδαίοις, ἢ ἀνακρίνων τὸν Ἰ(ησοῦ)ν. ἀλλ᾽ ὅτε τὴν τελευταίαν τὴν ἀπόφασιν κατ᾽ αὐτοῦ ἐξήνεγκεν. εἰ δέ τις λέγει ὅτι μὲν ἐκεῖνον καὶ ταύτην τρίτην ὥραν λέγει, ὥραν ἀποφηνάμενος σταυρωθῆναι. πάλιν ἐβούλετο ἀπολῦσαι αὐτόν, μανθάνομεν τὰ πρῶτον μὲν ὅτι ὑπὸ τοῦ πλήθους βιασθείς, ἔθετο τὴν ἀπόφασιν. ἔπειτα καὶ τῷ ὀνείρῳ τῆς συμμάχου [illegible] γὰρ αὐτῷ μεμήνυσται μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ. [illegible] δὲ τούτοις σκόπει καὶ τὸν Ἰω(άννην) πῶς εἶπεν· ὥρα ἦν ὡσεὶ ἕκτη. οὐκ εἶπε γὰρ ὥρα ἦν ἕκτη, ὡς ἀποφαινόμενος· ἀλλ᾽ ὡσεὶ διστάζων καὶ ἀμφιγνοῶν, ὡσεὶ ἕκτη. ὥστε οὐδὲν μὲν διαφορὸν τὸ περὶ τῆς ὥρας φαίνεσθαι μὲν [illegible] περιέχοντα ἀλλήλοις τοὺς εὐαγγελιστάς, εἰ τοσοῦτον συγχωροῖεν μὲν εἶναι διαφωνίαν. τοῦτο γὰρ σκόπει. ὅτι εἰ μὴ [illegible] εἴπομεν [illegible] ἐρρέθη. εἰ δὲ τοῦτο μὲν παρὰ πάντων ὡμολόγηται. περὶ δὲ τῆς ὥρας τὸ μὲν, τρίτην εἶναι. ὁ δὲ ὡσεὶ ἕκτην φασί, τί τοῦτο. ἐπηρεάζει τῇ ἀληθείᾳ; πλὴν ἀλλ᾽ οὐδὲ δείκνυται ἐκ περιουσίας, ὅτι οὐδὲν διαφωνία ἐστί:

Καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις· ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. οἱ δὲ ἐκραύγαζον· ἆρον, ἆρον, σταύρωσον αὐτόν. λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος·

τὸν φόβον τοῦ καίσαρος ἐπισείουσιν αὐτῷ· καὶ ἐπεὶ τυραννίδα
τὸν κύριον διαβάλλοντες, ἐκδειματοῦσι τὸν πιλᾶτον· ὡς
προσκρούειν μέλλοντα τῷ καίσαρι· εἴ γε ἀπολύσει τὸν ἀντάρ-
ρον τῷ αὐτῷ· καὶ ποῦ τυραννίδος οὗτος ἑάλω· πόθεν δὲ
τοῦτο δείξετε· ἀπὸ τῆς ἁλουργίδος; ἀπὸ τοῦ διαδήματος;
ἀπὸ τῶν στρατιωτῶν; οὐ πάντα τὰ αὐτῷ εὐτελῆ· ἡ στολή· ἡ τρο-
φή· ὁ οἶκος· καὶ οὐδὲ οἶκος; ἀλλ' ὢ τῆς ἀνανδρίας τοῦ πιλά-
του· κίνδυνον νομίσας εἰ περιίδοι τοιαύτην ὑπόθεσιν ἀνεξέτα-
στον, ἐξέρχεται μὲν ὡς ἐξετάσων τὸ πρᾶγμα· τὸ δὲ καθί-
σαι, τοῦτο ἐδήλου· οὐδεμίαν δὲ ἐξέτασιν ποιησάμενος,
παραδίδωσιν αὐτόν· μόνον βουλόμενος δυσωπῆσαι αὐτούς· πῶς
δὲ τοῦ μάρκου λέγοντος τρίτην ὥραν εἶναι ὅτε ὁ χριστὸς ἐσταυροῦτο·
ὁ ἰωάννης ἕκτην φησί· λύεται οὖν τοῦτο· τινὲς μέν, ὅτι γραφι-
κὸν τὸ σφάλμα· τὸ μὲν γὰρ γράμμα, τὴν τρίτην ὥραν
σημαίνει· καὶ ὁ ἐπίσημος χαρακτὴρ αὐτοῦ τοιοῦτος Γ· τὸ δὲ καλού-
μενον ἐπίσημον, τὴν ἕκτην· ἐγγὺς τὸν χαρακτῆρα· τοιοῦτον δὲ·
ϛ· εἰκὸς οὖν τὸ γάμμα [illegible] ἀπὸ τῆς ἀπροσεξίας τῶν μετα-
γραφόντων κυρτωθείσης τῆς ἀποτεταμένης εἰς μῆκος
εὐθείας, εἰς τὸν τοῦ ἐπισήμου μεταχωρῆσαι χαρακτῆρα·
καὶ οὕτως τὴν πλάνην ταύτην γενέσθαι· ὅτι δὲ τοῦτο εἰκὸς γε-
νέσθαι καὶ τρίτην ὥραν ἀναγράφεσθαι καὶ παρὰ τῷ ἰωάννῃ· ἀλ-
λ' οὐχ ἕκτην ὡς [illegible], δηλοῦμεν ἐντεῦθεν· τῶν γὰρ τριῶν
εὐαγγελιστῶν· τουτέστι ματθαίου καὶ τοῦ μάρκου καὶ τοῦ λουκᾶ
συμφώνως λεγόντων ὡς ἀπὸ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο
ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης, πρόδηλον ὡς ὁ κύριος ἤδη
πρὸ τῆς ἕκτης ὥρας πρὸ τοῦ γενέσθαι τὸ σκότος ἐσταυροῦτο·
δηλαδὴ κατὰ τὴν τρίτην ὥραν· ὡς ὁ μάρκος [illegible] καὶ ὁ ἰω-
άννης· εἰ καὶ ἡ πλάνη τῶν γραφέων τὸ γάμμα μετέθηκεν
εἰς τὸν τοῦ ἐπισήμου χαρακτῆρα· τινὲς μὲν οὖν, οὕτως
λύουσι τοῦτο· ἕτεροι δέ φασιν, ὅτι ὁ μὲν μάρκος τὴν ὥραν
τῆς ἀποφάσεως τῆς περὶ τοῦ σταυρωθῆναι τὸν κύριον ἐκτίθεται
σαφῶς ἀναμφιβόλως· ἐπεὶ οὖν σταυρῶσαι καὶ τιμωρῆσαι
ἐκ τότε οἱ δικασταὶ λέγονται ἀφ' οὗ τὴν ἀπόφασιν ἐξενέγκωσι
διὰ τὸ τὴν δύναμιν τῆς τιμωρίας καὶ τοῦ θανάτου [illegible]
[illegible] κεκτῆσθαι, τούτου χάριν ὁ μάρκος τῇ τρίτῃ ὥρᾳ αὐτὸν

ρ αὐτῷ, τὸ κατηραμένον ξύλον ἐπιφορτίζουσιν· ὥσπερ δὲ ἐν
κατὰ τὴν παλαιὰν τύπῳ, τοῦτο τελούμενον· καὶ γὰρ καθὰ
ὁ ἰσαὰκ τὰ ξύλα ἐβάσταζεν, ἄχρις ἐλθεῖν τόπου τοῦ σφαγιασθῆναι,
οὕτως κἀνταῦθα ὁ κύριος τὸν σταυρὸν ἔχων ἀπῄει· καὶ ὡς στρα-
τιώτης τὸ ὅπλον μεθ' οὗ καταπαλαίει τὸν ἀντιστρατευόμενον
φέρῃ. ὅτι δὲ τύπος ὁ ἰσαὰκ τοῦ κυρίου, δῆλον. ἰσαὰκ ἑρμη-
νεύεται, γέλως· ἤτοι χαρά. τίς οὖν ἄλλος χαρὰ γέγονεν [illegible]
μένη, ἣ ὅτε ἐν τῇ συλλήψει ἐδέξατο, τὸ χαῖρε διὰ τοῦ ἀγγέλου τῇ
μητρὶ φωνὰς διαδεδωκώς· ἀφ' ἧς ἡ παρθένος [illegible]
ἡ φωνὰς διεδέχετο. τούτου τοῦ ἰσαὰκ πατὴρ ἀβραὰμ ὁ πατὴρ πολ-
λῶν ἐθνῶν· ὁ καὶ μόνος ἐπὶ πάντων θεός· ὃς καὶ ἰουδαίων ἐστὶ θεὸς
καὶ ἐθνῶν· οὗ τῇ εὐδοκίᾳ καὶ τῇ βουλῇ, τὸν ἀβραὰμ ὁ λόγος αὐτοῦ καὶ σφά-
ζει· πλὴν μὲν ἐν τῇ παλαιᾷ, ἄχρι τῆς προαιρέσεως τοῦ πατρὸς
ἔστη τὸ πρᾶγμα· τύπος γὰρ ἦν· ἐνταῦθα δέ, καὶ εἰς ἔργον ἐξέβη·
ἀλήθεια γὰρ ἦν. πάλιν δὲ ὥσπερ ὁ ἰσαὰκ ἐκεῖ ἀφείθη· ὁ δὲ ἀμνὸς
ἐτύθη, οὕτω κἀνταῦθα ἡ θεία φύσις ἀπαθής· τὸ δὲ ἀνθρώπινον ὃ
καὶ ἀμνὸς λέγεται, ὡς τοῦ ἀδὰμ τοῦ πλανηθέντος προβάτου ὑπάρχον,
τοῦτο καὶ μόνον ἐτύθη. πῶς δὲ ἄλλως ἀληθεύσει φησὶν ὁ [illegible]
ἐσομένη ἡ γραφὴ ἐν ᾗ μὴ ἀρνητὸν σταυρόν; ὅτι ἀμφοτέρων γενόμενον τὸ
καὶ τότε ἐν ἀρχῇ μὲν αὐτὸς ὁ κύριος ἐβάσταζεν· τοῦτον δὲ ἐξελθόν-
τες οἱ στρατιῶται ἀπὸ τῶν ἱερέων τὸ ξύλον· καὶ μὴ δυνηθέντος
δέχομένων· ἐπειδὴ δὲ ἐξῆλθον, ἀπήντησαν [illegible] ἐρχο-
μένῳ ἐξ ἀγροῦ· καὶ οὕτως ἐπέθηκαν τούτῳ τὸ ξύλον [illegible]
δὲ τὸν πορευόμενον τὸν τόπον· καὶ λόγος δὲ κατέχει ὅτι ἐκεῖ τέ-
θαπται ὁ ἀδάμ· ἵνα ὅπου ἡ ἀρχὴ τοῦ θανάτου, ἐκεῖ καὶ ἡ παῦσις
αὐτοῦ γένηται. παράδοσις γὰρ ἐκκλησιαστικὴ αὕτη· ὅτι ὁ ἀδὰμ
ἰουδαίᾳ μετὰ τὸ ἐκβληθῆναι αὐτὸν τοῦ παραδείσου τὴν μονὴν
ἔσχεν· εἰς παραμυθίαν τῶν ἐν τῷ παραδείσῳ καλῶν ὧν ἀπεστερήθη
αὐτῷ· ὡς τῶν ἄλλων πασῶν χωρῶν κρείττων [illegible]
καὶ πρὸς τὸ τέλος ἐν ἱερουσαλὴμ ἐδόξασε τὸν ἀδάμ. οἱ τοίνυν τὰ [illegible]
ποιούμενοι, μετ' ὀλίγον κρανίον τοῦ δέρματος αὐτοῦ [illegible]
τος ἐν τῷ τόπῳ καταθέσθαι, ἀπὸ τοῦ [illegible]
καὶ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἀπὸ τοῦ νῶε [illegible] διαδέδοται [illegible]
[illegible] πάντας. διὸ ὁ κύριος· ἐν ᾧ ἀπέθανεν ἐκ τοῦ θανάτου,
ἐκεῖ θανατοῦται· ἵνα ταύτην ξηράνῃ· [illegible] δὲ ἄλλου

τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς· οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ καίσαρα. τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ. παρέλαβον δὲ τὸν ἰν, καὶ ἤγαγον. καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον κρανίου τόπον· ὃς λέγεται ἑβραϊστὶ γολγοθᾶ, ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν· καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο· ἐντεῦθεν· καὶ ἐντεῦθεν· μέσον δὲ τὸν ἰν:

Πολλάκις ὡς πολεμίων ἀνδρὸς μᾶλλον καὶ ψοφοδεὴς ὁ Πιλᾶτος, ἢ καὶ [illegible]· ὁρᾷς γὰρ ὅπως σχῆμα μὲν ἐξετάσεως καὶ δικαστηρίου περιτίθησι τῷ πράγματι· καὶ λαχίδε τὸ ὅλον μετ' ὀχλεύζεται· ἴδε γάρ φησιν ὁ βασιλεὺς ὑμῶν· οὔτε γὰρ τὸν ἰησοῦν κατακρίνει· οὔτε τοὺς ἰουδαίους ἐπιτολμᾷ βλάψαι φανερῶς· ἀλλ' οἷον ἐπικεκρυμμένως ὀνειδίζων αὐτοῖς ὡς συκοφάνταις, φησίν· ἴδε ποῖον ἄνθρωπον λέγετε ὅτι βασιλεὺς [illegible] ἡμῶν· εὐτελὴς δηλονότι· καὶ οὐκ ἂν τοιούτοις ἐπιχειρήσοντα· ὥστε ψευδὴς ἡ κατηγορία. τί γὰρ ἔχει τυράννου ὁ ἄνθρωπος οὗτος· στρατιώτας, πλοῦτον, δύναμιν; ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν· τί τὸ κέρδος ἐὰν τοῦτον ἀποκτείνητε· ὃν ὁμολογεῖται ἐλάχιστα δυνάμενον βλάψαι. ταῦτα μὲν ὁ Πιλᾶτος [illegible] ἐμφατικῶς καὶ ὡς καὶ ὥσπερ ἀληθείας ἀγωνιζόμενος· οἱ δὲ ἆρον ἆρον σταύρωσον αὐτόν. Κατεπείγουσι δὲ καὶ ζητοῦσι τὸν σταυρόν, διὰ τὸ πονηρὰν δόξαν βούλεσθαι προστρῖψαι τῷ χῷ. Ἐπεὶ διαβόητος γὰρ οὗτος ὁ θάνατος ὁ ἐπικατάρατος· καθὸ εἴρηται· ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου· οὐκ ᾔδεισαν δὲ ὅτι ὥσπερ διὰ ξύλου ἡ πτῶσις, οὕτως διὰ ξύλου ἡ ἀνόρθωσις. ὅρα δὲ πῶς ἄλλον βασιλέα ἑ[illegible] οὐκ ἐπιγράφονται· εἰ μὴ καίσαρα· ἑκόντες ἑαυτοὺς ὑποβάλλοντες τῇ ῥωμαϊκῇ δυναστείᾳ· καὶ ἀποσειόμενοι τὴν τοῦ θεοῦ βασιλείαν· διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτοὺς ῥωμαίοις παρέδωκεν· ὡς ἐπικαλεσαμένους βασιλεῖς ἑαυτῶν, ἀποστάντας τῆς τοῦ θεοῦ [illegible] καὶ ἐπιστασίας. τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος· δέον ἐξετάσαι τὴν ἀλήθειαν [illegible] χρὴ ἐπιτίθεσθαι [illegible] ἐκδίδωσι· καὶ ἀπονείμας αὐτὸ λοιπὸν ἐὰν ἀνδρὸς τὴν κρίσιν μετεγχειρισάμενος· καὶ βαστάζων δὲ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξέρχεται· καὶ γὰρ [illegible] ἅψασθαι ὅλως τοῦ ξύλου, ὡς ἀνη[illegible] ὄντος· διὰ τοῦτο αὐτῷ, τῷ κατακρίτῳ, καὶ κατα-

βασιλέα, τῆς αὐτοῦ προφητείας καὶ ἀλαζονείας ἀφαιρεῖται τὸ ἔγκλημα. ἀλλ' οὐχ ὁ Πιλᾶτος παρετράπη· ἀλλ' ἐπὶ τῆς προτέρας ἵσταται γνώμης. διὸ καὶ φησίν· ὃ γέγραφα, γέγραφα. ἀλλ' ἄμεινον, ὃ ἕτερόν τι μέγα οἰκονομεῖται. Ἐπειδὴ γὰρ κατῃσχυνθέντες οἱ τρεῖς γραφεῖς ἐν ταύτῃ ἐλλαμπόμενοι, ἵνα μὴ ἀγνοηθῇ ποῖος ὁ σταυρὸς τοῦ κυρίου, διὰ τοῦτο ᾠκονομήθη αὐτὸν μόνον τίτλον ἔχειν, καὶ ταύτην γραφήν· ὥστε διὰ τοῦ τοιούτου σημείου ἐπισημωθείη. οἱ γὰρ τῶν λῃστῶν, τίτλον οὐκ εἶχον· μήτε τούτου δὲ καὶ τίτλον ἁπλούστερον. ἡ δὲ ἐπιγραφὴ τρισὶ γράμμασι μὲν ἐπιγραφεῖσα, δηλοῖ γὰρ τὸν κύριον βασιλέα εἶναι, πρακτικῆς καὶ φυσικῆς καὶ θεολογικῆς φιλοσοφίας. διὰ μὲν τῶν ῥωμαϊκῶν γραμμάτων, τῆς πρακτικῆς τυπουμένης· ἡ γὰρ τῶν ῥωμαίων ἀρχή, ἀνδρειοτάτη καὶ πρακτικωτάτη τῶν κατὰ πόλεμον. διὰ δὲ τῶν ἑλληνικῶν, τῆς φυσικῆς· οἱ γὰρ ἕλληνες περὶ τὴν φυσικὴν ἠσχολήθησαν. διὰ δὲ τῶν ἑβραϊκῶν, τῆς θεολογικῆς· οἱ γὰρ ἑβραῖοι μόνοι τὴν θείαν ἐπιστεύθησαν γνῶσιν. δόξα οὖν τῷ διὰ τοῦ σταυροῦ φανερωθέντι τοιαύτην ἔχειν τὴν βασιλείαν· καὶ τήν τε κοσμικὴν ἀνδρείαν, τήν τε γνῶσιν τῆς φύσεως χαριζομένῳ· καὶ πρὸς τούτοις εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος εἰσάγοντι, τὴν μυστικὴν γνῶσιν καὶ θεωρίαν, ἤτοι θεολογίαν ἀπόρρητον:

Οἱ οὖν στρατιῶται ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἑκάστῳ στρατιώτῃ μέρος· καὶ τὸν χιτῶνα. ἦν δὲ ὁ χιτὼν, ἄραφος ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου. εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους· μὴ σχίσωμεν αὐτόν· ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται· ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ ἡ λέγουσα· διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου· καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου, ἔβαλον κλῆρον:

Ἴδωμεν δι' ὅλως τῶν μικρῶν, αἱ προφητεῖαι πληροῦνται· καὶ ὁρῶμεν τὴν ἀλήθειαν. τρεῖς ἢ ἀσημοὶ γραφεῖσαι ἐν τῷ αὐτοῦ μόνου πληροῦνται ταύτῃ προφητεῖαι. καὶ σκόπει τὴν τῆς προφητείας ἀκρίβειαν. οὐ γὰρ ὅτι διεμερίσαντο μόνον· ἀλλ' ὅτι καὶ οὐκ ἐμερίσαντο, προεῖπεν ὁ προφήτης. τὰ μὲν οὖν ἄλλα ἱμάτια, διεμερίσαντο δ'· τὸν δὲ χιτῶνα οὐ διεῖλον· ἀλλὰ κλήρῳ τὸ πρᾶγμα ἐπέτρεψαν. τὸ δὲ ἐκ τῶν

διὰ μέσον αὐτοῦ. αὐτοὶ μὲν πονηρὰν δόξαν αὐτῷ περιθεῖναι βουλόμενοι. ὡς λῃστῇ εἰς αὐτῷ ὄντι. τὴν προφητείαν καὶ τοῦτο ἄκοντες πληροῦντες· τήν, ὅτι μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. ὅρα δὲ τὴν τοῦ θεοῦ σοφίαν· πῶς ὁ τοῦ διαβόλου ἐφύρει τοῦ κυρίου ἐποίουν αὐτοὶ εἰς δόξαν ἀπώλειαν αὐτοῦ. καὶ τὸ ἑν αὐτῷ, τότε τῷ σταυρῷ λῃστὴν ἔσωσεν. ὅπερ οὐδενὸς ἦττον θαυμάσαι. καὶ ἐκ τούτου φαίνεται μᾶλλον θεός, ἐκ τοῦ μόνος αὐτὸς δοξάζεσθαι. καίτοι καὶ ἄλλων συσταυρωθέντων. ὅπερ οὐκ ἂν ἐγένετο, εἰ μὴ ἀναίτιος ἦν. καὶ οὐχ ὥσπερ μετὰ ἀνόμων, ἀλλὰ καὶ πάντα τὸ σημαινόμενον ἐπέκειναι. καὶ τῶν ἀνόμων παρὰ τῆς:

Ἔγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλᾶτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. ἦν δὲ γεγραμμένον Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων. ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς πόλεως ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς. καὶ ἦν γεγραμμένον ἑβραϊστί, ἑλληνιστί, ῥωμαϊστί. ἔλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων. μὴ γράφε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπε βασιλεύς εἰμι τῶν Ἰουδαίων. ἀπεκρίθη ὁ Πιλᾶτος. ὃ γέγραφα γέγραφα:

Γράφει ἐπὶ τίτλον ὁ Πιλᾶτος ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. τοῦ τὴν αἰτίαν καὶ ἐπιγραφήν, καὶ δηλῶσαι. τοῦτο γὰρ ἔθος ἦν ὅτι τὴν ἐδηλοῦτο δὲ διὰ τοῦ τίτλου τίνος ἕνεκεν ὁ σταυρ. γράφει οὖν τὸν τίτλον. ἅμα μὲν, ἀμυνόμενος τοὺς Ἰουδαίους. ὡς παραδόντας αὐτοῦ. ἐδείκνυ τὴν κακίαν αὐτῶν. ὅτι τοῖς καὶ βασιλεῖ ἐπανέστησαν. ἅμα δὲ καὶ ὑπεραπολογούμενος τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ. ἐπεὶ γὰρ ἐξέδωκαν μετὰ τῶν λῃστῶν αὐτὸν ἐσταύρωσαν. καταρρυπᾶναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ βουλόμενοι, ὁ Πιλᾶτος δείκνυσιν ὅτι οὐ λῃστὴς ἦν. ἀλλὰ βασιλεὺς αὐτῶν. καὶ τοῦ δὲ οὐ μιᾷ γλώττῃ. ἀλλὰ τρισὶ δῆλον ποιεῖ. εἰκὸς γὰρ ἦν πολλοὺς διὰ τὴν ἑορτὴν ἀναμεμίχθαι τοῖς Ἰουδαίοις, Ἕλληνας. ὡς ἂν μηδεὶς ἀγνοῇ τὴν ἀπολογίαν· ἐδόξε περὶ τὴν Ῥώμην Ἑλλήνων καὶ τῶν ἰκέσθαι θέλοντων ἰδεῖν. ἵνα οὖν πάντες ἐπιγνῶσι καὶ τῆς φωνῆς τῆς χειροτονίας, τὴν Ἰουδαίων μανίαν ἐστηλίτευσεν. οἱ δὲ, καὶ ἐνταῦθα μὲν διαβάσκαιρον. ἐπιφασί· γράφε ὅτι αὐτὸς εἶπε. νῦν μὲν γὰρ κοινὴ ἡ ψῆφος τῶν Ἰουδαίων φαίνεται. ἂν δὲ προστεθῇ ὅτι αὐτὸς εἶπε, ὑβρίσαν

δελφὴ τῆς μρς αὐτοῦ Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρία ἡ Μαγδαλη-
νή. ἰς οὖν ἰδὼν τὴν μρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠγά-
πα, λέγει τῇ μρὶ αὐτοῦ· γύναι ἴδε ὁ υἱός σου· εἶτα λέγει τῷ
μαθητῇ· ἴδου ἡ μήρ σου· καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν ὁ
μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια:

Οἱ μὲν στρατιῶται τὰ τῆς οἰκείας αὐτῶν ἀπονοίας ἐποίουν· αὐτὸς
δέ, τῆς μρς φροντίζει· διδάσκων ἡμᾶς ἄχρι ἐσχάτης τελευ-
ταίας ἀναπνοῆς πᾶσαν ποιεῖσθαι ἐπιμέλειαν τῶν γεγεννη-
κότων. καὶ ὁρᾶν πῶς οὐ τῶν ἄλλων γυναικῶν, μόνης τῆς μρς
προνοεῖται. δεῖ γὰρ ἐμποδίζουσι μὲν πρὸς τὴν εὐσέβειαν
τοῖς γεγεννηκόσι μηδὲν προσέχειν· μὴ ἐμποδίζουσι δέ, πᾶσαν
τὴν φροντίδα ποιεῖσθαι. ὥσπερ οὖν καὶ αὐτὸς ἐπειδὴ αὐτὴ
δὴ [illegible] τοῦ υἱοῦ· καὶ τὴν μρα μὲν εἰκὸς ἦν ἀλγεῖν καὶ τὴν προστα-
σίαν ἐπιζητεῖν, ἐγχειρίζει τῷ μαθητῇ τὴν προστασίαν αὐτῆς· ἀπο-
κρύπτεται δὲ τὸ οἰκεῖον ὄνομα ὁ εὐαγγελιστὴς μετριάζων·
εἰ γὰρ ἠβούλετο κομπάζειν, καὶ τὴν αἰτίαν ἂν προσέθηκεν
δι' ἣν ἠγαπᾶτο. καὶ γὰρ εἰκὸς ἦν μεγάλην τινὰ εἶναι ταύτην καὶ
θαυμαστήν. σκόπει δὲ πῶς τιμᾷ τὸν μαθητήν· ἀδελφὸν
ἑαυτοῦ τοῦτον ποιούμενος. οὕτω καλῶν τὰ [illegible]
[illegible]· εἰς ἀδελφὸν τὴν γὰρ αὐτοῦ ἄγει. θαυμάσαι δὲ
πῶς ἐν τῷ σταυρῷ, πάντα ταῦτα ἀταράχως ποιεῖ· τῆς μρς φροντί-
ζων· προφητείας πληρῶν· τῷ λῃστῇ παράδεισον [illegible]
πρὸ δὲ τοῦ σταυροῦ, ἀγωνιῶν· ἱδρῶν· ὥστε ἐκεῖνα μὲν τῆς
ἀνθρωπίνης φύσεως· ταῦτα δέ, τῆς θείας δυνάμεως [illegible]
Μαρκίων καὶ οἱ ἄλλοι πάντες οἱ φαντασίαν τὸν Χν [illegible]
φαντασίᾳ φλυαρήσαντες εἴπερ μὴ ἐγεννήθη [illegible]
[illegible] ἔκ [illegible] περὶ αὐτὴν ποιεῖται πρόνοιαν [illegible]
δελφὴ τῆς μρς αὐτοῦ λέγεται Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ· καὶ τοῦ [illegible]
Ἰωακεὶμ μὴ σχόντος ἄλλο τέκνον· ὁ Κλωπᾶς [illegible]
τοῦ Ἰωσὴφ ἀδελφὸς [illegible] θανόντος τοῦ Κλωπᾶ [illegible]
φασιν, Ἰωσὴφ [illegible] τὴν αὐτοῦ γυναῖκα· [illegible]
δελφῷ ἐπετέκνων· [illegible]
ἀδελφὴ λέγεται τῆς Θκου· [illegible] συγγενεῖς· [illegible]
γὰρ ἡ γραφὴ τοὺς συγγενεῖς ἀδελφοὺς ὀνομάζει [illegible]
ἀλλ' [illegible] περὶ [illegible] [illegible] [illegible]

ὑφαντός· οὐχ ἁπλῶς πρόσκειται. ἀλλ᾽ οἱ μέν, ἀλληγορίαν
φασὶ διὰ τούτου δηλοῦσθαι· ὅτι οὐχ ἁπλῶς ἄν(θρωπ)ος ἦν ὁ σταυρούμενος,
ἀλλὰ καὶ ἄνωθεν τὴν θεότητα εἶχε. τινὲς δὲ αὐτὸ τὸ εἶδος
τοῦ χιτῶνος φασὶ τὸν [illegible] ἡμῖν ἱστορεῖν· ἐπειδὴ γὰρ ἐν
τῇ παλαιστίνῃ δύο ῥάκη [illegible] ἤτοι δύο [illegible] ὑφαί-
νουσι τὰ ἱμάτια· ἀντὶ ῥαφῆς χρώμενοι, τῷ ἴσῳ ὑφάσματι·
δηλῶν ὁ Ἰωάννης· ὅτι τοιοῦτος ἦν ὁ χιτωνίσκος, εἶπεν ὅτι ἐκ τ(ῶν)
ἄνωθεν δι᾽ ὅλου ὑφαντός. τουτέστιν ἀπ᾽ ἀρχῆς ἐκ τῶν ἄνωθεν
ἕως κάτω. δηλοῖ δὲ ἐν τῷ ἄνωθεν, τὸ ἀπ᾽ [illegible] τῶν ἱματίων ἀρχῆς·
ἄλλοι δέ φασιν· ὅτι ἐν τῇ παλαιστίνῃ ὑφαίνουσι τοῦ ἴσου.
οὐχ ὥσπερ ἡμεῖς ἀνωμένων τῶν τῶν μετώπων καὶ τοῦ στήμονος.
κάτωθεν δὲ ὑφαινομένου τοῦ ὑφασμίου· ἐκ τούτων ἀναβαίνοντος.
ἀλλὰ τοὐναντίον. κάτω μὲν γὰρ οἱ μίτοι. ἄνωθεν δὲ ὑφαίνεσ(θαι)
τὸ ὕφασμα· τοιοῦτος φησὶν ἦν ὁ χιτὼν τοῦ κ(υρίο)υ. μυστηρίου πάν-
τως καὶ διὰ τούτου δηλουμένου· τὸ γὰρ σῶμα τοῦ κ(υρίο)υ, ἄνωθεν
μὲν ὑφάνθη· πν(εύματο)ς γὰρ ἁγίου ἐπελθόντος, δύναμις ὑψίστου ἐπε-
σκίασε τῇ παρθένῳ· ὁ γὰρ θ(εὸ)ς ἀν(θρώπ)ου φύσιν ἀνέλαβε τὴν κάτωθεν
ἡμῶν καὶ πεσοῦσαν, ἀλλ᾽ αὐτὴ ἄνωθεν τοῦ λόγου παντὸς χάριτι σωθεῖ-
σα καὶ οὕτως ἐθεώθη ἡ θεία σάρξ· τὸ, τοίνυν ὅλον σῶμα τοῦ χ(ριστο)ῦ, ἀμέρι-
στον μένει τοῖς τέσσαρσι τοῦ κόσμου μέρεσι μεριζόμενον καὶ δια-
διδόμενον· καὶ κατὰ μέρος μεριζόμενος ἐν τοῖς καθ᾽ ἕνα γάρ. καὶ
τὴν καὶ τοῦ ψυχὴν ἢ ζωὴν μετὰ τοῦ σώματος διὰ τῆς ἰδί(ας)
σαρκὸς ἑνωμένος ἐστὶν ὅλος ὁλόκληρος καὶ ἀμέριστος ἐν ὅλοις
[illegible] χωρίσας [illegible] οὐδαμῶς γὰρ μεμερισμένος καθ᾽ ἕ-
καστον [illegible] ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῶν σαρκῶν [illegible] χιτῶν τὸ πᾶν συνέχε-
ται, μόνη τῶν ἱματίων τοῦ Ἰησοῦ, τὴν φαινομένην ταύτην [illegible]
[illegible] ἦν ὁ δαίμων μερίζονται, ὅταν τὸν ἐν
[illegible] τοῦ θ(εο)ῦ λόγον [illegible] σπουδάζουσι δὲ πῶς μερίσω(σι)
[illegible] διὰ τῆς πρὸς τὰ κοσμικὰ καὶ πρὸς τὰ
θεῖα [illegible] ἀλλὰ τὸν χιτῶνα, οὐ δύνανται τέμνειν τὸν ἐν τοῖς ὅσοι λό-
[illegible] καὶ γὰρ μυρίας [illegible]
[illegible] ἀλλ᾽ [illegible] ὡς καθάπερ αὐτὰ ῥάκη οὐ [illegible]
[illegible] τῶν ἀποστόλων [illegible] παραφερόντων,
[illegible] Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται, ταῦτα ἐποίησαν.
εἱστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ, τοῦ Ἰησοῦ, ἡ μήτηρ αὐτοῦ· καὶ ἡ ἀ(δελφὴ)

οὐδὲν λείπει· πάντα τετέλεσται· ἀπέτυχον δὲ παρ' [illegible] καὶ τετύχασιν ἅπαντα· καὶ τὸ ἑξῆς δὲ τοῦτο δηλοῖ· ὡς γὰρ ἀπαρτισθέντων πάντων· κλίνας τὴν κεφαλὴν οὐδὲ [illegible] ἀφῆκε τὸ πνεῦμα· τουτέστιν ἐξέψυξε· καίτοι ἐφ' ἡμῶν τοὐναντίον γίνεται· πρότερον γὰρ ἐκπνέομεν· εἶτα κλίνομεν τὴν κεφαλήν· ἐκεῖ δὲ πρότερον ἔκλινεν· εἶτα ἐξέψυξε· δι' ὧν [illegible] δηλοῦται, ὅτι τοῦ θανάτου κύριος αὐτὸς ἦν· καὶ πάντα κατ' ἐξουσίαν ἐποίει:

Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν· ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνη τοῦ σαββάτου, ἠρώτησαν τὸν Πιλᾶτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη καὶ ἀρθῶσιν· ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη, καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ· ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη· ἀλλ' εἷς τῶν στρατιωτῶν, λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξε· καὶ εὐθέως ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ:

Παρέδωκε μὲν τὸ πνεῦμα ὁ κύριος τῷ θεῷ καὶ πατρί· δεικνὺς ὡς οὐκέτι τοῖς μὲν [illegible] λοχ[illegible] [illegible] τρέχουσι δὲ μᾶλλον εἰς χεῖρας τοῦ πάντων θεοῦ· τῶν [illegible] τῶν λαῶν, εἰς τὸν τῆς κολάσεως τόπον καταπεμπομένων [illegible] τάξει τὸν ᾅδην· οἱ δὲ τὴν κάμηλον καταπίνοντες καὶ τὸν κώνωπα διυλίζοντες· τηλικοῦτον ἐργασάμενοι τόλμημα [illegible] τῆς ἡμέρας ἀκριβολογοῦνται· ἵνα γάρ φησιν μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἠρώτησαν τὸν Πιλᾶτον· [illegible] ρεκάλεσαν ἵνα ἀρθῶσιν· τίνος δὲ ἕνεκεν κατεαγῆναι τὰ σκέλη αὐτῶν ἠξίουν· ἵνα μὴ καὶ ἐπιζήσωσιν, ἀλλὰ τεθνεῶσι [illegible] τὰ σώματα [illegible] ἀρθῶσιν· οὐκ ἠβούλοντο γὰρ ἐν τῇ ἡμέρᾳ [illegible] φαίνεσθαι μιαροὶ ὡς φονεῖς· ἀλλ' ὡς [illegible] ἐκέλευε μὴ ἐπιδύειν τὸν ἥλιον ἐπὶ τῷ [illegible] δι' ὧν ἐτεχνάζοντο οἱ Ἰουδαῖοι τὰς προφητείας [illegible] ὥσπερ οὖν κἂν τούτοις δι' ὧν ἐν τούτοις προφητεῖαι [illegible] πληροῦνται ὡς ἑξῆς ὁ εὐαγγελιστής φησι· [illegible] Ἰησοῦ σκέλη, οὐ συνέτριψαν· ὁ [illegible] δὲ κατεχαρίζοντο τοῖς Ἰουδαίοις, κεντοῦντες αὐτόν· Καὶ αἷμα μὲν καὶ [illegible] ἐκεῖνοι μὲν γὰρ [illegible] χαι. Καὶ τοῦτο ξένον.

αὐτοῦ ἦν, οὕτως οὖν κἀνταῦθα ἡ ἀδελφὴ τῆς θ(εοτό)κου λέγεται ἡ
τοῦ κλωπᾶ ὀνομαζομένη, καθὼς αὐτὴν διὰ τῆς συγγραφῆς ἔγνωμεν. τὰς
παρ' ἑτέρων μαρίας ἐκφέρονται τοῖς εὐαγγελίοις. πρώτη ἡ
[illegible] ἦν ἰακώβου καὶ ἰωσῆ μητέρα ὀνομάζουσιν. οὗτοι δὲ παῖ-
δες μὲν ἦσαν τοῦ ἰωσὴφ ἐκ τῆς προτέρας αὐτοῦ γυναικὸς γεν-
νηθέντες, [illegible] τῆς τοῦ κλωπᾶ συνοικοῦσα. λέγεται δὲ ἡ θ(εοτό)κος
μήτηρ αὐτῶν, ὡς μνηστευθεῖσα· ἐπειδὴ ἐλογίζετο τοῦ ἰωσήφ. δευ-
τέρα ἡ μαγδαληνή· ἀφ' ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια ὁ ἰ(ησοῦ)ς.
τρίτη ἡ τοῦ κλωπᾶ. τετάρτη ἡ τοῦ λαζάρου ἀδελφή.
ἐλάμβανεν οὖν ὁ μαθητὴς τὴν μαρίαν εἰς τὰ ἴδια. πῶς καὶ
θαρρῶν, ἐπεὶ καθαρῶς ἐπιστεύθη. ὁρᾷς δὲ πῶς τὸ μὲν γυναι-
κεῖον φῦλον παραμένει ἐν τοῖς δεινοῖς. οἱ δὲ ἄνδρες ἐγκατα-
λιπόντες πάντες τὸν κ(ύριο)ν. οὕτως ἄρα ἦλθε τὸ ἀσθενὲς [illegible]
[illegible] ἐξουθενημένα προσλαμβανόμενα:

Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ ἰ(ησοῦ)ς ὅτι πάντα τετέλεσται, ἵνα τελειωθῇ
ἡ γραφή, λέγει· διψῶ. σκεῦος οὖν ἔκειτο ὄξους μεστόν. οἱ δὲ
πλήσαντες σπόγγον ὄξους, καὶ ὑσσώπῳ περιθέντες,
προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι. ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος
ὁ ἰ(ησοῦ)ς, εἶπε· τετέλεσται. καὶ κλίνας τὴν κεφαλήν, πα-
ρέδωκε τὸ πν(εῦμ)α:

Ἰδὼν φησὶν ὁ ἰ(ησοῦ)ς ὅτι πάντα τετέλεσται, τουτέστιν οὐδὲν λεί-
πει τῶν ὀφειλομένων, οὕτως ἄρα αὐτὸν [illegible] ὁ θάνατος
αὐτοῦ. [illegible] πρότερον ἐπληρώθη τῷ στόματι αὐτοῦ ἡ τελευτή.
[illegible] οὐ αὐτὸς ἠβούλετο. ἠβούλετο δὲ μετὰ τὸ πάντα
πληρωθῆναι. διὰ τοῦτο ἔλεγεν· ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι τὴν
ψυχήν μου. λέγει οὖν διψῶ, προφητείαν ἐν τούτῳ πλη-
ρῶν. οἱ δὲ, τὸ μὲν πρὸ τοῦ τρόπου αὐτῶν ἐνδεικνύμενοι, ὄξος
αὐτὸν ποτίζουσιν. ὅπερ τοῖς καταδίκοις ἐποίουν.
[illegible] διὰ τοῦτο προστίθησιν [illegible]
[illegible] φασὶν ὀνομάζεσθαι τὸν καλαμόν.
[illegible] τοῦ καλάμου [illegible] αὐτῇ. περιέθηκαν τοίνυν κα-
λάμῳ [illegible]. διὰ τὸ [illegible] ὄξους εἶναι τὸ [illegible]
[illegible]. ὁ αὐτὸς [illegible] προφητείαν πληρωθῆναι. ἔφη τὴν δὲ
[illegible] ὄξος λέγοντες. [illegible] οὖν, ἡ π(ροφητεία)
τετέλεσται. τουτέστιν ἡ αὐτοῦ ἡ προφητεία μετὰ [illegible] τῶν

Ιησοῦ [illegible] φύλλα 315 σημ. β στίχ. θ'
319 - α λγ'
360 - α - ιη'
363 - α - μϛ'

515 σημ. α. στχ ια'?

λήπη δύω κεφάλαια

46

[illegible] θαυμασ [illegible]

[illegible] ματος περὶ ἐμοῦ [illegible]

[illegible] ὅτι ὁ κόσμος ἐμὲ μισεῖ [illegible]

[illegible] τὸ ὕδωρ [illegible] παρρησ [illegible]

[illegible] ὡς δὲ ταῦτα γίνεται, ὁ λέγων

[illegible] πῶς δῆλον γίνεται κ [illegible] ταῦτα·

[illegible] ἐγγυμνάζεσθαι· διὰ μὲν τοῦ αἵματος δὲ καὶ [illegible] αἵματος

[illegible] προτέρων [illegible] κοινωνίας

[illegible] αὐτῆς τῆς πλευρᾶς τοίνυν οὕτως

[illegible] δι᾽ αὐτῆς πρώτης [illegible] πλευ

[illegible] πλευρᾶς κτισθεῖσα [illegible] ἐκ θεραπ [illegible]

[illegible] ρεθείσης τῆς πλευρᾶς· καὶ τοῦτο ὁ κύριος ἀφ

[illegible] δῶσιν· ῥομφαία δὲ

[illegible] στρεφομένην ῥομφαίαν καὶ

[illegible] παραδείσου [illegible] ἐπεὶ δὲ πᾶν τὸ στρεφόμενον

[illegible] διὰ τοῦ δρόμου, ὁ κύριος δι

[illegible] θεῖσιν ἐν τούτῳ

[illegible] τὴν ῥομφαίαν· ἵνα δειχθῇ [illegible]

[illegible] προσεχθῇ σὺν πλευρᾷ ἔστη,

[illegible] οὐκέτι δι᾽ αὐτοῦ στρέφεσθαι

[illegible] τὴν εἴσοδον ἀποκλείειν τοῦ

[illegible] ἀλλ᾽ εὐθὺς [illegible] οἱ μὲν παρ [illegible]

[illegible] τοῖς μυστηρίοις· [illegible] γνῶσ

[illegible] ἐδείχθη τῆς πλευρᾶς τὸ παράδοξον

[illegible] καὶ τὸ θεῖον καθαρὸν [illegible] πλῆθος [illegible]

[illegible] [illegible] τοῦ εἰς [illegible] παραδοθέν

[illegible] τοῦ εἰς αὐτὸν:

Καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκε [illegible] ἀληθινὴ [illegible] μαρτυρία

[illegible] οἶδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει· ἵνα [illegible]

[illegible] ἐγένετο γὰρ ταῦτα, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· ὀστοῦν

[illegible] αὐτοῦ· [illegible] ἑτέρα γραφὴ λέγει

ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν:

[illegible] ἀλλ᾽ αὐτὸ παρών, εἶδον [illegible]

[illegible] γὰρ [illegible]

[illegible] ἀπὸ τοῦ λόγου·

Ιησοῦ [illegible] φύλλα 315 σελ: β στίχ: θʹ
319 - α λγʹ
360 - α - ιηʹ
363 - α - ιςʹ

515 σελ: α. στχ ιαʹ

λήπη δύω κεφάλαια

αʹ

~~5[illegible]~~
~~4[illegible]~~
46

[illegible] θαυμασ[illegible]

[illegible] προσ[illegible]

[illegible] ὅτι ἰσχυρῶς ἔμεινεν [illegible]

[illegible] τὸ ὕδωρ [illegible]

[illegible] ὡς δὲ ἐνταῦθα γίνεται, ἀλλ' ἐπὶ φ

[illegible] τῶν ὑδάτων ἐγίνετο κ[illegible]

[illegible] διὰ αἵματος δὲ καὶ [illegible]

[illegible] πρότερον [illegible] τὸ μυστήριον τῆς κοινωνίας

[illegible] αὐτῆς τῆς πλευρᾶς τοίνυν οὕτως

[illegible] ὡς διὰ τῆς πραγματείας [illegible]

[illegible] πλευρᾶς [illegible] ἐκ θεραπεία [illegible]

[illegible] ρέθη ἐκ μιᾶς πλευρᾶς. καὶ τὸν [illegible] ὁ κύριος ἐφυ

[illegible] δι' Ἀδάμ. ἡ προμήθεια δὲ

[illegible] φονικῆς [illegible] καὶ

[illegible] ἐπεὶ δὲ [illegible] τὸ παρεφόμενον

[illegible] διὰ τοῦ δρόμου ὁ κύριος διὰ

[illegible] θεῖναι [illegible]

[illegible] ἵνα δειχθῇ [illegible]

[illegible] πλευρᾶς ἐστι,

[illegible] οὐκέτι δι' αὐτοῦ [illegible]

[illegible] εἰσόδου [illegible] κλῆρος τοῦ

[illegible] ἀλλ' [illegible] οἱ [illegible]

[illegible] ἐν τοῖς μυστηρίοις. οὕτω [illegible]

[illegible] τῆς πλευρᾶς τὸ [illegible]

[illegible] καὶ τὸ [illegible] καθαρὸν [illegible]

[illegible] σημεῖον τοῦ εἶναι [illegible]

[illegible] τοῦ εἶναι αὐτόν:

Καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκε [illegible] ἀληθινὴ [illegible] μαρτυρία [illegible] ἵνα [illegible] ἐγένετο γὰρ ταῦτα, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ [illegible] ὀστοῦν [illegible] οὐ [illegible]

[illegible] ἀλλ' αὐτὸ [illegible] εἰ δὲ [illegible] γὰρ [illegible] ἀπὸ τοῦ λόγου.